

Wolaytta Bible

Wolaytta Bible

Contents

Domettaabaa	1
Kessaabaa	72
Wogaabaa	131
Qoodaabaa	173
Zaarettido Wogaa	230
Yaasu Maxaafaa	277
Daannatu Maxaafaa	310
Sameela Maxaafaa Koiruwaa	347
Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa	391
Kawotu Maxaafaa Koiruwaa	431
Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa	477
Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa	524
Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa	567
Izira Maxaafaa	617
Nahimiyaa Maxaafaa	633
Asttiri Maxaafaa	656
Iyyooba Maxaafaa	667
Leemiso Maxaafaa	702
Eranchchaa Maxaafaa	734
Isiyaasa	746
Ermmaasa Hiraagaa	817
Ermmaasa Zilaassaa	894
Hananabaa Yootiya Hizqqeela Maxaafaa	901
Daaneela Hiraagaa	969
Hananabaa Yootiya Hoose7a Maxaafaa	991
Hananabaa Yootiya Yuu7eela Maxaafaa	1002
Hananabaa Yootiya Amoxa Maxaafaa	1007
Hananabaa Yootiya Abddiyyu Maxaafaa	1017
Hananabaa Yootiya Yoonasa Maxaafaa	1019
Hananabaa Yootiya Mikiyaasa Maxaafaa	1022
Hananabaa Yootiya Naahooma Maxaafaa	1029
Hananabaa Yootiya Imbbaaqooma Maxaafaa	1032
Hananabaa Yootiya Hagge Maxaafaa	1036
Hananabaa Yootiya Milkkiyaasa Maxaafaa	1039
Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa	1044
Marqqoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa	1100
Luqaasa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa	1136
Yohaannisa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa	1193
Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa	1233
PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Xaafido Koiro Kiitaa	1282
PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Xaafido Naa77antto Kiitaa	1302
PHauloosi Galaatiyaa Asaassi Xaafido Kiitaa	1315
PHauloosi Efiisoonaa Asaassi Xaafido Kiitaa	1323

PHauloosi Piliphphisiyuusa Asaassi Xaafido Kiitaa	1331
PHauloosi Qolasiyaasa Asaassi Xaafido Kiitaa	1337
PHauloosi Tasalonqqa Asaassi Xaafido Koiro Kiitaa	1342
PHauloosi Tasalonqqa Asaassi Xaafido Naa77antto Kiitaa	1347
PHauloosi Ximootiyoosayyo Xaafido Koiro Kiitaa	1350
PHauloosi Ximootiyoosayyo Xaafido Naa77antto Kiitaa	1356
PHauloosi Pilimoonayyo Xaafido Kiitaa	1361
PHauloosi Ibraawe Asaassi Xaafido Kiitaa	1363
Yaaqoobi Xaafido Kiitaa	1379
PHeexiroosi Xaafido Koiro Kiitaa	1384
PHeexiroosi Xaafido Naa77antto Kiitaa	1390
Yohaannisi Xaafido Koiro Kiitaa	1394
Yohaannisi Xaafido Naa77antto Kiitaa	1400
Yohaannisi Xaafido Heezantto Kiitaa	1401
Yihudai Xaafido Kiitaa	1402

Wolaytta Bible

Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia

Language: Wolaytta

Provided by: SIM

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2004 SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or excerpts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

ed6e9f9a-56e2-54b9-93b8-8049372ac77c

ISBN: 978-1-5313-0689-2

Doomettaabaa

Gidduwaa Erisuwaa

Doomettaabaa geetettiya ha maxaafai: salotinne sa7ai merettido meretaabaa, asaa zaree yiido yuussaabaa, nagarainne tugga de7oi doomettido doomettaabaa, Xoos-saaranne asaa zaretuura de7iya gaitotettaabaa odees. Doomettaabai naa77u waanna waanna sohotun shaahettidi xeelettanau danddayees.

1 Miraafiyaa issuwaappe biidi tammanne isiiniyaa gakkanaashin de7iya sohoi salotinne sa7ai merettido meretaabaanne asa zariyaa koiro taarikiyaa odees. Ad-daammenne Hewaani taarikee, Qaayeeelanne Aabeela taarikee, Nohenne bashshaa haattaa taarikee, hegaadanka Baabiloone Gimbbiyaa taarikee de7iyoogee ha shaahuwaana.

2 Miraafiyaa tammanne naa77aappe biidi ishatamaa gakkanaashin de7iya sohoi Israa7eela asaayyo beni maizza aawatu taarikiyaa odees. Eta gidдон koiroi ba amanuwaaninne Xoossaassi azazettiyo hanotan erettida Abrahaama. Hegaappe qassi a na7aa Yisaaqa, a na7aa na7aa Yaaqoobanne Yaaqooba naatu tammanne naa77atu taarikee kaallees. Hageeti Yaaqooba naati tammanne naa77ati, tammanne naa77u Israa7eela zaretussi ano gididaageeta. Hageetu ha tammanne naa77u Israa7eela naatu gidдонka Yooseefa dummayidi, hegaadanka qassi Yaaqoobanne a naata hankkoota eta keettaa asaara Gibxxe biitti efiida hanotata minttidi xeellees.

Ha maxaafai asaa taarikiyaa odiyaa gidiikka, ubbaappe aattidi i odiyoo-gee Xoossai oottido oosuwaabaa. Xoossai salotanne sa7aa medhdhido taarikiyaa oduwaa doommidi, Xoossai ba asaassi qoppiyoogaa aggenaa odiyaa hidootan polees. Ha maxaafaa gidдон ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin odettiya taarikiyaa godai, balabaa haniyaageeta pirddiyaageenne qaxxayyaagee, ba asaa kaalet-tiyaageenne maaddiyaagee, eta taarikiyaa tangguwaakka giigissiyaagee ba hu-uphiyan Xoossaa. Hagee beni maxaafai xaafettidoogee asaa ammanuwaa taarikiyaa mazggafidi oiqqanaassanne he ammanoikka paxa de7anaadan oottanaassa.

Meretaabaa

1 Xoossai salotanne sa7aa koiro medhdhiis. ² He wode sa7ai giigiichibeennanne aibinne baina mela; ciimmaa bollan xumai de7ees; Xoossaa Ayyaanai haataappe bollaara maayi uttiis.

³ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayyiis; “Poo7oi hano” yaagiis; yaagin poo7oi haniis. ⁴ Poo7oi lo77o gididoogaa Xoossai be7iis; be7idi poo7uwaa xumaappe shaakkiis. ⁵ Xoossai poo7uwaa “Gallassa” giidi sunttiis; xumaa “Qamma” giidi sunttiis. Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne koiro gallassa.

⁶⁻⁷ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayyiis; “Bollaara de7iya haataa garssaara de7iya haataappe shaakkiya salo gufanttoi hano” yaagiis; yaagin haniis. Xoossai salo gufanttuwaa giigissidi, salo gufanttuwaappe bollaara de7iya haattaa garssaara de7iya haataappe shaakkiis. ⁸ Xoossai he gufanttuwaa “Saluwaa” giidi sunttiis. Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne naa77antto gallassa.

⁹ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayyiis; “Saluwaappe garssaara de7iya haattai issisan eello; eellin mela sohoi qoncco” yaagiis; yaagin haniis. ¹⁰ Xoos-

sai he mela sohuwaa “Biittaa” giidi sunttiis; qassi issisan eellida haattaa “Abbaa” giidi sunttiis. Yaatidi Xoossai hegee lo77o gididoogaa be7iis. ¹¹ Hegaappe simmin Xoossai, “Biittai mittaa maataa mokko; zersetta aifeera de7iya kattaanne zersetta aifeera de7iya teeriya mittaa mokko” yaagiis; yaagin haniis. ¹² Biittai mittaa maataa a qommuwan qommuwan mokkiis. Mokkin Xoossai hegee lo77o gididoogaa be7iis. ¹³ Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne heezzantto gallassa.

¹⁴ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayiis; “Gallassaa qammaappe shaakkanau poo7oti salo gufantton hanona; eti gallassaa, wodiyaanne lait-taa erissanau malaata gidona; ¹⁵ sa7aa bollan poo7issana mala eti salo gufantton poo7ona” yaagiis; yaagin haniis. ¹⁶ Xoossai naa77u gita poo7ota, gitatiyaagee gallassaa haaranaadaaninne guuxxiyaagee qammaa haaranaadan medhdhiis; xoolint-tetakka i medhdhiis. ¹⁷⁻¹⁸ Xoossai eti ha sa7aa bollan poo7issana mala, gallassaanne qammaa haarana malanne poo7uwaa xumaappe shaakkana mala, salo gufantton eta wottiis. Yaatidi Xoossai hegee lo77o gididoogaa be7iis. ¹⁹ Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne oiddantto gallassa.

²⁰ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayiis; “Paxa de7iya dumma dumma meretati haattan darona; kafaikka sa7aappe bollaaranne salo gufant-tuwaappe garssaara paallo” yaagiis. ²¹ Yaatidi Xoossai abban de7iya gita do7ata, haatta gidдон woxxi qaaxxiya meretata ubbaanne qefiyaara de7iya kafuwaa ub-baa a qommuwan qommuwan medhdhiis. Medhdhidi Xoossai hegee lo77o gidi-dooogaa be7iis. ²² Xoossai eta, “Yelettite; corattite; abbaa haattaa kumite; kafaikka biittaa bollan coratto” yaagidi anjjiis. ²³ Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne ichchashantto gallassa.

²⁴ Xoossai hegaappe guyyiyan hagaadan yaagidi haasayiis; “Paxa de7iya mere-tati bantta qommuwan qommuwan: meheti, biittaara gooshettiya meretatinne do7ati bantta qommuwan qommuwan biittaa bollan kiyona” yaagiis; yaagin haniis. ²⁵ Xoossai do7ata eta qommuwan qommuwan, mehetakka eta qommuwan qom-muwaaninne, biittaara gooshettiya meretatakka ubbaa eta qommuwan qommuwan medhdhiis. Medhdhidi Xoossai hegee lo77o gididoogaa be7iis.

²⁶ Hegaappe simmin Xoossai, “Asa nu leemisuwan nuna milatissidi ane medhd-hoos; medhdhin eti abbaa moliyaa, saluwaa kafuwaa, biittaa bolli woxxi qaaxxiya mereta ubbaa haarona” yaagiis. ²⁷ Hagaadan Xoossai asaa ba leemisuwan medhd-hiis; i a Xoossaa leemisuwan medhdhiis; i eta attumaasanne maccaasa medhdhiis.

²⁸ Xoossai eta hagaadan yaagidi anjjiis; “Yelettite; corattite; ha sa7aa kumitenne haarite; abbaa moliyaa, saluwaa kafuwaanne biittaa bolli woxxi qaaxxiya, paxa de7iya mereta ubbaa haarite” yaagiis.

²⁹ Hegaappe simmin Xoossai, “Be7ite! Taani ha biitta ubbaa bollan zersetta aifeera de7iya katta ubbaanne zersetta aifeera de7iya teeriya mitta ubbaa intteyyo immaas; etinne intteyyo quma gidana. ³⁰ Qassikka ha sa7an de7iya mehenne do7a ubbaayyo, saluwaa kafa ubbaayyo, biittaara gooshettiya mereta ubbaayyoonne shemppooraa paxa de7iya mereta ubbaayyo miyoobaa gidanaadan, irxxa mittaanne maataa im-maas” yaagiis; yaagin haniis. ³¹ Xoossai ba medhdhido ubbabaakka xeelliis; xeellidi daro lo77o gididoogaa be7iis. Sa7ai qammiisinne wonttiis; hegeenne usuppunto gallassa.

2 Salotinne sa7ai etan de7iyaabai ubbabai hagaadan oosetti polettiis. ² Xoossai ba oottido oosuwaa usuppunta gallassi polidi, ba oottido ooso ubbaappe laap-

puntta gallassi shemppiis. ³ Qassi Xoossai laappuntta gallassaa anjjiisinne geeshsha oottiis; aissi giikko, Xoossai ba oottiyo oosuwa wurrssidi shemppidoi he gallassaana. ⁴ Salotinne sa7ai merettidoogee hagaadaana.

Edene Gannatiyaabaa

GODAI Xoossai sa7aanne salota medhdhido wode, ⁵ sa7aa bollan mittinne maati mokiibeenna; carshshinne caaribeenna; aissi giikko, GODAI Xoossai ira bukissi-ichchibeenna; qassi biittaa oottiya asinne baawa. ⁶ Gidikkonne sa7aappe haattai pude kiyidi, biittaa ubbaa irxxissees. ⁷ Hegaappe guyyiyan, GODAI Xoossai biittaa baanaappe issi asa¹ medhdhiis; medhdhidi a siiriyen de7o shemppuwa shemppi gelissiis; yaatin bitanee paxa de7iya asa gidiiis.

⁸ GODAI Xoossai awai mokkiyoosaa baggaara Edene giyoosan gannatiyaa kase tokkiis; yan ba medhdhido bitaniyaa wottiis. ⁹ GODAI Xoossai xeellana lo77iya, maanaukka mal77iya ubba qommo mittaa biittaappe mokissiis. Gannatiyaa giduwan de7o mittaanne lo77uwaanne iitaa erissiya mittaa wottiis.

¹⁰ Gannatiyaa ushshiya shaafaa haattai Edeneappe goggees. Edeneappe kiyidoogaappe guyyiyan, oiddu shaafa kiyi shaahettees. ¹¹ Koiro shaafaa sunttai Pishoona; Pishooni worqqai de7iyo Hawiila giyo biitta ubbaa bollan goggees. ¹² He biittaa worqqai geeshsha worqqa; qassi al77o shittoinne kechi lo77iya shuchchai yan de7ees. ¹³ Naa77antto shaafaa sunttai Giyoona; Giyooni Toophphiya biitta ubbaa bollan goggees. ¹⁴ Heezantto shaafaa sunttai Xegiroosa; Xegiroosi Asooreppe arshsho baggaara goggees. Qassi oiddantto shaafai Efiraaxiisa.

¹⁵ Bitanee Edene Gannatiyaa oottana malanne naagana mala, GODAI Xoossai a efiidi wottiis. ¹⁶ Wottidi GODAI Xoossai bitaniyaa, “Gannatiyaa mittaa teeraa ubbaappe neeni maana giikko ma; ¹⁷ shin lo77uwaanne iitaa erissiya mittaa teeraappe mooppa; aissi giikko, neeni appe miido gallassi tumu haiqqana” yaagidi azaziis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan GODAI Xoossai, “Bitanee barkka de7iyoojee lo77o gidenna; taani ayyo injjetiyaabanne a maaddiyaabaa kessana” yaagiis.

¹⁹ GODAI Xoossai kase meheta ubbaa, do7ata ubbaanne saluwa kafota ubbaa biittaappe medhdhiis; qassi bitanee eta woigi sunttiyaakkonne siyanau akko ehiis; ehin bitanee paxa de7iya meretata ubbaa sunttido sunttai eta suntta gididi attiis. ²⁰ Hegaadan bitanee meheta ubbaa, saluwa kafotanne bazzo do7ata ubbaa sunttiis; shin Addaamessi² injjetiyaabinne a maaddiyaabi beettibeenna.

²¹ Hegaa gishshau GODAI Xoossai bitaniyaa xiskkuwaa kairissiis; i xiskkuwaa kairidaashin, a miyyiyaa meqettaappe issuwaa ekkidi, he sohuwaa ashuwaa kunttiis. ²² Kunttidi GODAI Xoossai bitaniyaappe ekkido meqettaa macca asa kessiis; yaatidi o bitaniyaakko ehiis. ²³ Ehin bitanee; “Hayyashsho! Ha meqettiyaa ta meqettaappe, ha ashiyaakka ta ashuwaappe ekettidaaro; akka attuma asaappe ekettido gishshau, macca asa geetettu”³ yaagiis. ²⁴ Hegaa gishshau asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; eti naa77ai issi asho gidoosona. ²⁵ Bitane

¹**2:7 Asa:** “Asa” giyoogee Ibraawetto qaalaa “Adam” geetettees; “Adamaa” giyoogee “Biittaa” geetettees; hegaassi naa77u qaalati issi issuwaa milatoosona.

²**2:20 Addaama:** Ibraawetto qaalaa “Addaama” giyo sunttai “Asa” giyoogaa.

³**2:23** “Attumaasa” giyoogee Ibraawetto qaalaa “Ish” geetettees; “Maccaasa” giyoogee “Ishshah” geetettees; hegaassi naa77u qaalati issi issuwaa milatoosona.

neenne a keettaayyiyaanne naa77aikka kallo xiire de7oosona; shin issai issuwau yeellatokkona.

Asai Azazettennan Ixxiis

3 SHOoshshai GODAI Xoossai medhdhido do7a ubbaappe aadhdhida genanchcha. Issi gallassi shooshshai he maccaasiyo, “Xoossai tumu inttena, ‘Gannatiyan de7iya mitta teeraa ubbaappekka mooppite’ giidee?” yaagidi oichchiis.

²⁻³ Oichchin maccaasiyaa shooshshaayyo zaarada, “CHii, Xoossai hagaadan gibeenna; nuuni gannatiyan de7iya mittatu teeraa maanau danddayoos; shin Xoossai nuna, ‘Gannatiyaassi gidduwan de7iya mitta teeraa mooppite; bochchoppite; hinkkoode intte haiqqana’ giis” yaagaasu.

⁴ SHOoshshai maccaasiyo, “CHii, intte ainnekka haiqqekketa; ⁵ Xoossai hegaa gidoogee, he mittaa teeraa intte miikko, intte aifee dooyettin, lo77uwaanne iitaa Xoossaadan intte eranaagaa i eriyo gishshaassa” yaagiis.

⁶ Maccaasiyaa he mittaa teerai maanau mal77iyaagaa, xeellanau lo77iyaagaa, qassi asi aadhdhida erattettaa demmanau amoyiyaagaa gidiyoojaa be7aasu; be7ada he mittaa teeraappe ekkada maasu; qassi banaara de7iya ba azinaayyookka hegaappe immin, ikka miis.

⁷ Miyoorin eta naa77aa aifeekka dooyetti aggiis; dooyettin eti banttau kallo xiire de7iyoojaa eridosona; eridi ettaa giyo mittaa haittaa sikkidi, banttayyo menttuwan gixxidosa.

⁸ Sa7ai omarido wode, gannatiyaa gidduwan GODAI Xoossai hemettishin, a girettaa bitaneenne a keettaayyiya siyidosona; siyidi eti gannatiyaa mittaa gidдон GODAA Xoossaappe qosettidosona. ⁹ SHin GODAI Xoossai bitaniyaa xeesidi, “Adaamee, awan de7ai?” yaagiis.

¹⁰ Yaagin bitanee, “Gannatiyaa gidдон ne giirettaa siyada, taani kallo de7iyo gishshau, yayyada qosettaas” yaagiis.

¹¹ GODAI Xoossai a, “Neni kallo de7aasa’ giidi neeyyo odidai oonee? Taani nena, ‘Mooppa’ gaada azazido mittaa teeraappe maadiyye?” yaagidi oichchiis.

¹² Oichchin i, “Tanaara de7anaadan neeni immido maccaasiyaa he mittaa teeraappe tau immin maas” yaagiis.

¹³ GODAI Xoossai hegaappe guyyiyan maccaasiyo, “Neni hegaa aissi oottadii?” yaagidi oichchiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Tana shooshshai cimmin maas” yaagaasu.

Xoossaa Pirdaa

¹⁴ GODAI Xoossai hegaappe guyyiyan shooshshaa, “Neni hagaaga oottido gishshau, mehe ubbaanne do7a ubbaa garssan ne xalaalai qanggettidaagaa! Neni ne uluwan biittaara gooshettana; ne de7o laitta ubbankka baanaa laaccana. ¹⁵ Taani nenanne maccaasiyo, ne zersettaanne i zersettaa morkke kessana; i ne huuphiyaa qoxxana; neenikka a qirbbiyaa dukkana” yaagiis.

¹⁶ Maccaasiyookka GODAI Xoossai, “Ne abbe ixetaa aginan neeni daro tuggatana; qassi neeni wolqqaama leessuwan naata yelana. Gidikonne neeni ne azinaara de7anau amottana; i nena haarana” yaagiis.

¹⁷ Bitaniyaakka GODAI Xoossai hagaadan yaagiis; “Neni ne keettaayee oduwaa siyido gishshaunne taani nena, ‘He mittaa teeraa mooppa’ gaada azazido mittaa

aifiyaappe neeni miido gishshau, biittai ne gaasuwan qanggettidaagaa gido! Neeni ne de7o laitta ubban gita daafuran biittaa oottada maana. ¹⁸ Biittai neeyyo aguntanne kinddiichchuwaa mukkana; neeni bazzon mukkidaabaa maana. ¹⁹ Neeni biittau simmana gakkanaassi, daafuran ne som77oi cawattin oottido ne qumaa maana; aissi giikko, neeni biittaappe⁴ ekettadasa; neeni baana; neeni baanau simmana” yaagiis.

²⁰ Addamee ba keettaayyiyo Hewaano⁵ giidi sunttiis; aissi giikko, a paxa de7iya asa ubbau aayo.

²¹ GODAI Xoossai Addameyyoonne a keettaayeeyyo itiyaa giigissidi eta maizziis.

²² Hegaappe guyyiyan GODAI Xoossai, “Simmi asi nuuppe issuwaadan lo77uwaanne iitaa eriyaabaa gidiiis. I ba kushiya yeddidi, de7o mittaappe ekkidi, qassi meenna malanne merinau paxa de7enna mala teqettanau koshshees” yaagiis.

²³ Hegaa gishshau, i ba ekettido biittaa oottana mala, GODAI Xoossai Edene Gannatiyaappe a kessiis. ²⁴ A kessirggidi, de7o mittaakko efiya ogiyaa naagana mala, kiruubeta giyo kiitanchchatanne aadhdi aadhdi wodhdhiya tama laco bisuwaa Edene Gannatiyaappe arshsho baggaara wottiis.

QaayeeLANNE Aabeela

4 Addamee ba keettaayee Hewaaniira aqiis; a abbe ixettada attuma na7a yelaasu; “GODAI tana maaddin, attuma na7a demmaas” gaada a Qaayeela⁶ sunttaasu. ² Qassi a ishaa Aabeelakka yelaasu.

Aabeeli dorssa heemmes; qassi Qaayeeli biittaa oottes. ³ Unddenna wodiyaappe guyyiyan, Qaayeeli ba gaden mukkida kattaappe GODAAYYO yarshshuwaa yarshshiiis; ⁴ shin Aabeeli ba dorssa wudiyaa gididon baira yelettida maratuppe ekkidi shukkidi, eta ashuwaappe modhdhiyaasaa yarshshiiis. GODAI Aabeelanne a yarshshuwaa ekkiiis; ⁵ shin QaayeeLANNE a yarshshuwaa ekkibeenna. Hegaa gishshau, Qaayeeli keehi yiillotiis; ba som77uwaakka xumissiis.

⁶ Yaatin GODAI Qaayeela, “Aissi yiillotai? Ne som77oikka aissi xumidee? ⁷ Neeni lo77obaa oottiyaabaa gidiyaakko, ne som77oi pashkkennee? SHin neeni lo77obaa oottana xayikko, nagarai do7adan ne penggen zuggees; i nena haarana koyees; shin neeni a xoonana bessees” yaagiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, Qaayeeli ba ishaa Aabeela, “Ane dembbaa boos” yaagiis. Biidi eti dembban de7ishin, Qaayeeli ba ishaa Aabeela bolli denddinne wori aggiis.

⁹ Worin GODAI Qaayeela, “Ne ishai Aabeeli awaanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Qaayeeli zaaridi, “Taani erikke; ta ishaa naagiyaagee taneeyye?” yaagiis.

¹⁰ Yaagin GODAI Qaayeela, “Hagaa aissi oottadii? Be7a; ne ishaa suuttai biittaappe taakko waassee. ¹¹ Ne kushiyaappe ne ishaa suuttai ekkidi, mittanau hanggida biittaappe ha77i neeni qanggettidaagaa. ¹² Neeni oottinkka biittai neeyyo aifenna; betedan neeni sa7aa bollan toilattana” yaagiis.

¹³ Qaayeeli GODAA, “Poora! Neeni tana qaxxayyiyo qixaatee taani mulekka dandayennaagaa. ¹⁴ Hekko neeni tana hachchi ha biittaappe yedettaasa; taani ne sint-

⁴3:19 **Biittaa:** Doomettaabaa 2:7 tohossaara xaafettidaagaa xeella.

⁵3:20 **Hewaano:** Ha sunttaa birshshettai “De7iyaaro” giyoogaa.

⁶4:1 **Qaayeela:** Ibraawetto qaalan “Qayin” geetettees. Birshshettai “Demmaas” giyoogaa.

tappe qosettana; betedan taani sa7aa bollan toilattana; tana demmai ooninne worana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin GODAI a, “Nena ooninne worenna; worikko, ne haluwaa taani laappun kushiya kessana” yaagiis. Hegaa gishshau, demmai ooninne a worennaadan GODAI a bolli malaataa wottiis. ¹⁶ Wottin Qaayeeli GODAA sinttappe kiyidi, Edene baggaappe arshshoora de7iya Nooda⁷ giyo biittan de7iis.

Qaayeela Yeletaa

¹⁷ Qaayeeli ba keettaayeera aqiis; a abbe ixettada, Heenooka yelaasu. Qaayeeli katamaa he wode keexxidi, he katamaa ba na7aa sunttan “Heenooka” giidi sunttiis. ¹⁸ Heenooki Iraada yeliis; Iraadi Mahuyaa7eela yeliis; Mahuyaa7eeli Matushaa7eela yeliis; Matushaa7eeli Laameeka yeliis.

¹⁹ Laameeki Aadonne Xiilo giyo naa77u maccaasata dautta ekkiis. ²⁰ Aada Yaabaala yelaasu; Yaabaali mehiyaa haariya, dunkkaaniyan de7iya asatu aawaa. ²¹ A ishaa sunttai Yuubaala; Yuubaali qassi diittaa diixxiyaanne pulaale punniya asatu ubbaa aawaa; ²² Xiila qassi Tubaaliqaina giyo na7aa yelaasu; Tubaaliqaini na-haasiyaappenne birataappe dumma dumma miishshata qoxxiyaagaa. Tubaaliqaina michchiyaa Naa7imo.

²³ Issi gallassi Laameeki ba keettaayeta, “Aadee, Xiilee, siyite; ta keettaayetoo, ane taani yootiyooгаа ezgite. Issi bitanee tana dechchido gishshau, taani a woraas; ee, taani he tana mazunxxissida wodallaa woraas. ²⁴ Qaayeela haluwaa kessanau laappun kushe koshshikko, Laameeka haluwaa kessanau laappun tammanne laappun kushe koshshees” yaagiis.

Seetanne Heenoosa

²⁵ Addaamee ba keettaayeera haranttuwaa aqin, hara na7aa yelaasu. Yelada, “Qaayeeli worido Aabeela gishshaa Xoossai tau hara na7aa immiis” gaada, a Seeta⁸ gaada sunttaasu. ²⁶ Seetikka attuma na7aa yeliis; yelidi a “Heenoosa” giidi sunttiis. Asai GODAA sunttaa xeesidi goinniyoogaa he wode doommiis.

Addaame Yeletaa

5 Addaame yeletai hagaappe kaallidi xaafettiis. Xoossai asa medhdhido gallassi bana milatissidi medhdhiis. ² I attumaasanne maccaasa ootti medhdhidi, eta anjjiis. Eta medhdhidi Asa⁹ giidi sunttiis.

³ Addaamee 130 laittaa de7idi, bana milatiya attuma na7aa yeliis; yelidi a “Seeta” giidi sunttiis. ⁴ Addaamee Seeta yelidoogaappe guyyiyan, 800 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ⁵ Addaamee muleera 930 laittaa de7idi haiqqiis.

⁶ Seeti 105 laittaa de7idi, Heenoosa yeliis; ⁷ Seeti Heenoosa yelidoogaappe guyyiyan, 807 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ⁸ Seeti muleera 912 laittaa de7idi haiqqiis.

⁷**4:16 Nooda:** Ha sunttaa birshshettai “Toilattiyoosaa” giyoogaa.

⁸**4:25 Seeta:** Ha sunttaa birshshettai “Immiis” giyoogaa.

⁹**5:2 Asa:** Ibraawetto qaalaa “Asa” giyoogee “Addaama” giyoogaa.

⁹Heenoosi 90 laittaa de7idi, Qainaana yeliis; ¹⁰Heenoosi Qainaana yelidoogaappe guyyiyan, 815 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ¹¹Heenoosi muleera 905 laittaa de7idi haiqqiis.

¹²Qainaani 70 laittaa de7idi, Malaali7eela yeliis; ¹³Qainaani Malaali7eela yelidoogaappe guyyiyan, 840 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ¹⁴Qainaani muleera 910 laittaa de7idi haiqqiis.

¹⁵Malaali7eeli 65 laittaa de7idi, Yaareeda yeliis; ¹⁶Malaali7eeli Yaareeda yelidoogaappe guyyiyan, 830 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ¹⁷Malaali7eeli muleera 895 laittaa de7idi haiqqiis.

¹⁸Yaareedi 162 laittaa de7idi, Heenooka yeliis; ¹⁹Yaareedi Heenooka yelidoogaappe guyyiyan, 800 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ²⁰Yaareedi muleera 962 laittaa de7idi haiqqiis.

²¹Heenooki 65 laittaa de7idi, Maatusaala yeliis; ²²Maatusaala yelidoogaappe guyyiyan, Heenooki 300 laittaa Xoossaara hemettiiddi de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ²³Heenooki muleera 365 laittaa de7iis; ²⁴i Xoossaara hemettiiddi xay'i bayiis; aissi giikko, Xoossai a ekki efiis.

²⁵Maatusaali 187 laittaa de7idi, Laameeka yeliis; ²⁶Maatusaali Laameeka yelidoogaappe guyyiyan, 782 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ²⁷Maatusaali muleera 969 laittaa de7idi haiqqiis.

²⁸Laameeki 182 laittaa de7idi, attuma na7a yeliis. ²⁹Yelidi, "Ha na7ai GODAI qanggido biittaa bollan nuna nu kushiyaa oosuwaa daafuraappe shemppissana" giidi Noha¹⁰ sunttiis. ³⁰Laameeki Noha yelidoogaappe guyyiyan, 595 laittaa de7iis; hara attuma naatanne macca naata yeliis. ³¹Laameeki muleera 777 laittaa de7idi haiqqiis.

³²Nohee 500 laittaa de7idi, Seema, Kaamanne Yaafeeta yeliis.

Asaa iitatettaa

6 Asai sa7aa bollan darido wode, etau macca naati yelettidosona; ²"Xoos-saa naata" geetettiya meretati ha asaa macca naati puulanchcha gidiyooгаа be7idosona; be7idi etappe bannta dooridoogeeta machchidosona. ³GODAI, "Ta Ayyaanai asan merinau de7enna; aissi giikko, asi haiqqiyaagaa; a laittaikka issi xeetanne laatama gidana" yaagiis. ⁴He wodenne hegaappe guyyiyan Xoossaa naati asaa macca naata ekkina, naati yelettido wode, wogga adussa asati sa7aa bollan de7idosona. Etinne beni wode olau minonne erettida asa.

⁵GODAI he wode sa7aa bollan de7iya asaa iitatettaa daridoogaanne eti wozanan qoppiyoobai ubbai ubba wodekka iita xalaala gididoogaa be7iis; ⁶be7idi GODAI asaa ha sa7aa bollan medhdhidoogau azzaniis; ba wozanan keehippe seelettiis. ⁷Hegaa gishshau GODAI, "Taani medhdhido asaa ha sa7aa bollappe muleera quccana; asaa, mehiyaa, do7aa, biittaara gooshettiya meretatanne saluwaa kafota xaisana; aissi giikko, taani eta medhdhidoogau azzanaas" yaagiis. ⁸SHin Nohee GODAA sinttan nashettiis.

¹⁰**5:29 Noha:** Ha sunntai "SHemppissiis" giyoogaa milatees.

Noha

⁹Nohee hanidobai hagaappe kaallidi xaafettiis. Nohee xillo asa; i ba wodiyan de7ida asaa gidдон suure asa; Nohee Xoossaara hemettiis. ¹⁰Nohee Seema, Kaamanne Yaafeeta giyo heezzu attuma naata yeliis.

¹¹He wode biittai sa7ai Xoossaa sintan tuniis; sa7ai ubbai makkalan kumiis.

¹²Xoossai ha sa7aa xeelliis; xeellidi sa7ai tunidoogaa be7iis; aissi giikko, sa7an de7iya asai ubbai ba ogiyaa tunissi wottiis.

¹³Hegaa gishshau, Xoossai Noha hagaadan yaagidi azaziis; “Taani asa ubbaa xaisana hanais; eta gaasuwan sa7ai makkalan kumido gishshau, taani tumuppe asaakka sa7aakka xaissana. ¹⁴Hegaa gishshau, mino mittaappe neeyyo markkabiya keexxa; he markkabiya gidдон cora qol77ota kessa; yaatada sooranne kareera shidan meesha. ¹⁵Markkabiya hagaadan yaatada keexxa; zananaa heezzu xeetu wara, gomppaa ishatamu wara, geesaa hasttamu wara ootta; ¹⁶markkabiyaassi kaaraa medhdha; kaaraappenne godaappe gidдуwan issi wara gidiyaasaa kallo agga baya; penggiyaa markkabiyaassi miyyessaara kessa; markkabiya heezzu pooqe kessada keexxa.

¹⁷“Taani saloppe garssan de7o shemppoor de7iya mereta ubbaa xaissanau, ha sa7aa bollan bashshaa haattaa yeddana; yeddin ha sa7an de7iyaabai ubbai xayana. ¹⁸SHin taani ta maachchaa nenaara maaccettana. Neeni ne keettaayyiyo, ne attuma naatanne ne attuma naatu maccaasata nenaara ekkada markkabiya gidдо gelana. ¹⁹Eti nenaara paxa attana mala, paxa de7iya mereta ubbaappe qommuwan qommuwan attumaagaanne maccaagaa naa77aa naa77aa oottada, markkabiya gidдо gelissaasa. ²⁰Dumma dumma qommo kafuwaappe, dumma dumma qommo mehiyaappenne biittaara gooshettiya dumma dumma qommo mere-tatuppe ubbaappe naa77aa naa77aa gididi, paxa attana mala neekko yaana. ²¹Qassi neeninne nenaara de7iyaageeti maanau, dumma dumma qommo miyo kattaa efaada, markkabiya gidдон qola” yaagiis.

²²Yaagin Nohee ubbabaakka Xoossai azazidoogaadan oottiis.

7 GODAI hegaappe guyyiyan Noha hagaadan yaagiis; “Neeni ne so asaa ubbaara markkabiya gidдо gela; aissi giikko, taani ha wodiya yeletaa gidдон neeni xillo gididoogaa be7aas. ²⁻³Neeni geeshsha gidida mehenne do7a ubbaappe a qommuwaappe qommuwaappe attumaagaanne maccaagaa laappunaa laappunaa, geeshsha gidenna mehenne do7a ubbaappe a qommuwaappe qommuwaappe issi attumaagaanne issi maccaagaa, qassi saluwaa kafuwaappe a qommuwaappe qommuwaappe attumaagaanne maccaagaa laappunaa laappunaa oottada, sa7aa ubbaa bollan dumma dumma zerettai paxa attana mala nenaara ekkada gela. ⁴Aissi giikko, laappun gallasaappe guyyiyan, taani oitamu gallasaanne oitamu qammaa ha sa7aa bollan iraa bukissana; yaatada taani medhdhido mereta ubbaa sa7aa bol-lappe quccana” yaagiis.

⁵Yaagin Nohee GODAI a azazido ubbaba oottiis.

⁶Bashshaa haattai ha sa7aa bolli yiido wode, Nohe laittai usuppun xeeta. ⁷Nohee, a attuma naati, a keettaayyiyaanne a naatu maccaasati bashshaa haattaappe attanau markkabiya gidдо gelidosona. ⁸Geeshsha mehiyaappenne do7aappe, geeshsha gidenna mehiyaappenne do7aappe, kafuwaappenne biittaara gooshettiyaageetu ubbaappe ⁹Xoossai Noha azazidoogaadankka attumaageenne maccaagee naa77aa

naa77aa gididi, Nohekkko markkabiya giddo gelidosona. ¹⁰ Gelin laappun gallas-
saappe guyyiyan, bashshaa haattai ha sa7aa bollan yiis.

¹¹ Nohee usuppun xeetu laittaa de7in, naa77antta aginan, tammanne laappunnta
gallassan, he gallassankka biittaa gidдон de7iya gita ciimmaa pulitto ubbai xu-
uqqi bayiis; saluwan de7iya haattaa maskkootetikka dooyetti wodhdhidosona;
¹² dooyettin irai ha sa7aa bollan oitamu gallasaanne oitamu qammaa bukkiis.
¹³ He gallassankka Noheenne a attuma naati, Seemi, Kaaminne Yaafeeti, Nohe
keettaayyiyaanne a naatu heezzaa maccaasati issippe markkabiya giddo geli-
dosona. ¹⁴ Etinne do7a ubbaappe ba qommuwan qommuwan, mehe ubbaappekka
ba qommuwan qommuwan, biitaara gooshettiyaageetu ubbaappe ba qommuwan
qommuwan, kafo ubbaappe ba qommuwan qommuwan, etaara issippe geli-
dosona; ¹⁵ de7o shemppooraa de7iyaageeti ubbai naa77aa naa77aa gididi, Nohekkko
markkabiyan gelidosona; ¹⁶ Xoossai Noha azazidoogaadan, mereta ubbaappe at-
tumanne macca gididi, markkabiya giddo gelidosona; gelin Nohee gidдон de7ishin,
GODAI markkabiya penggiyaa gorddiis.

¹⁷ Bashshaa haattai oitamu gallassaa sa7aa bollan bukkiiddi gam77iis; haattai
daridi, markkabiya biittaappe pude denttiis. ¹⁸ Haattai biittaa bollan keehippe
darin, markkabee haattaa bollan toohettiis. ¹⁹ Saloppe garssaara de7iya xoqqa dereti
ubbai mitettana gakkanaashin, haattai ha sa7aa bollan keehi wolqqaappe dariis.
²⁰ Haattai deretu xeeraappe aadhdhidi, tammanne ichchashu wara gakkanaashin
tookkiis. ²¹ Yaatin sa7aa bollan paxa qaaxxiya meretati ubbai: kafoi, mehee, do7ai,
sa7aa bollan sham77i giya mereta ubbainne asai ubbai haiqqiis. ²² Ee, mela biittaa
bollan de7iya, ba siireera de7o shemppuwaa shemppiya ubbaikka haiqqiis. ²³ Ha
sa7an paxa de7iyaabai ubbai: asai, meheenne do7ai, biitaara gooshettiya mere-
tatinne saluwaa kafoti ubbaikka sa7aappe qucettidosona. Qucettin Nohe xalaalainne
aara markkabe gidдон de7iyaageeti attidosona. ²⁴ He haattai xeetanne ishatamu gal-
lassa gakkanaassi sa7aa bollan gam77iis.

Bashsha Haattaa Wurssettaa

8 SHin Xoossai Noha, aara markkabiya gidдон de7iya do7a ubbaanne mehe ub-
baa qoppiis; qoppidi sa7aa bollan carkkuwaa carkkissiis; carkkissin he haattai
wodhdhi wodhdhi biis. ² Qassi biittaa gidдон de7iya ciimmaa pulittoinne saluwan
de7iya haattaa maskkooteti gorddettidosona; iraiikka saluwan teqettiis. ³ Yaanin
haattai wodhdhi wodhdhi biis. He xeetanne ishatamanta gallasaappe guyyiyan,
haattai wodhdhiis. ⁴ Haattai wodhdhin markkabee laappunnta aginan, tammanne
laappunnta gallassan Araaraate giyo deretu bolli shemppiis. ⁵ Haattai tammannta
aginai gakkanaassikka wodhdhi wodhdhi biis; tammannta aginaayyo koiro gallassi
deretuyyo xeerai beettiis.

⁶ Oitamu gallasaappe guyyiyan, Nohee ba keexxido markkabiya maskkootiyaa
dooyiis; ⁷ dooyidi issi quuruwaa kare yeddiis; yeddin quuroi haattai biittaa bollappe
melana gakkanaassi, yaanne haanne paalliiddi gam77iis. ⁸ Qassi Nohee haattai biit-
taa bollappe wodhdhi wuridaakkonne be7anau issi haraphphiyo kare yeddiis; ⁹ shin
he haraphphiya haattai biittaa ubbaa bollan ha77ikka de7iyo gishshau, shemppi-
oosaa demmabeikku. Hegaa gishshau simmada, markkabiya gidдон de7iya No-
hekkko yaasu; yin i ba kushiya yeddidi, baakko markkabiya giddo ekkiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, hara laappun gallassaa takkidi, haraphphiyo zaarettidikka markkabiyyaa giddoppe kessidi yeddiis. ¹¹ He haraphphiyyaa sa7ai omariyo wode akko simmada yaasu; yaidda wogaraa aacaappe duuttido irxxa haittaa ba doonan saxxa ekkada yaasu. Hegaa gishshau, haattai biittaa bollappe wodhdhidoogaa Nohee eriiis. ¹² Qassi Nohee hara laappun gallassaa takkidi, he haraphphiyo zaarettidi yeddiis; shin he haraphphiyyaa akko simmada yabeikku.

¹³ Nohee usuppun xeetanne isiini laittaa de7in, koiro aginan koiro gallassi, haattai biittaa bollappe xi77iis; Nohee markkabiyyaa qum77uwaa qaari xeellidi, biittaa xi77idoogaa be7iis. ¹⁴ Naa77antto aginan laatamanne laappunnta gallassan, biittaa muleera meliis.

¹⁵ Xoossai he wode Noha hagaadan yaagidi azaziis; ¹⁶ “Neeni ne keettaayyiyo, ne attuma naatanne ne naatu maccaasata ekkada markkabiyyaa giddoppe kiya. ¹⁷ Eti yelettidi, daridi corattana mala, paxa de7iya mereta ubbaappe nenaara de7iyaageeta: kafota, meheta, do7atanne biittaaara gooshettiya ubbaa nenaara kessa” yaagiis. ¹⁸ Yaagin Nohee ba attuma naatuura, ba keettaayeeranne ba naatu maccaasatuura markkabiyyaa giddoppe kiyiis. ¹⁹ Kiyin mehenne do7a ubbai, biittaaara gooshettiya mereta ubbai, kafo ubbainne sa7aa bollan woxxi qaaxxiyaabai ubbai ba qommuwan qommuwan markkabiyyaa giddoppe kiyidosona.

²⁰ Kiyidoogaappe guyyiyan, Nohee GODAAYYO yarshshiyosaa gimbbiis; gimbbidi geeshsha mehiyaanne do7aa ubbaappenne geeshsha kafo ubbaappe ekkidi, yarshshiyosaa xuuggidi yarshshiis. ²¹ Yaatin GODAI yarshshuwaa peenuwaa sawiyaagaa singgidi, ba wozanan hagaadan yaagiis; “Naatettaasappe doommin, asi wozanan qoppiyoobai ubbai iita gidikkokka, taani asa gishshau gaada naa77antto mulekka ha sa7aa qanggikke. Qassi taani ha77i oottidoogaadan paxa de7iya mereta ubbaa naa77antto mulekka xaissikke. ²² Ha sa7ai de7ido peesha ubban, zeriyo wodeenne cakkiyo wodee, meegoinne hombbee, boneenne balggoi, gallassainne qammai ubbatookka de7ana” yaagiis.

Xoossai Noheera Maacettido Maachchaa

9 Xoossai Nohanne a attuma naata hagaadan yaagidi anjiis; “Yelettite; corattite; sa7a ubbaa kumite. ² Sa7aa do7ati ubbai, saluwaa kafoti ubbai, biittan woxxi qaaxxiyaabai ubbainne abban de7iya moleti ubbai intteyyo yayyonanne dagammona. Eti intteyyo aadhdhidi imettidosona; ³ taani mokkiya dumma dumma kattata intteyyo immidoogaadanka, paxa de7iya woxxi qaaxxiya mereta ubbai intteyyo quma gidana. ⁴ SHin biron shemppooraa de7iya suuttai a giddon de7iyo ashuwaa mooppite. ⁵ Taani intte shemppuwaara de7iya intte suuttaa do7a ubbaappe tumu achchana; qassi asa ubbaappekka, a mala asaa suuttaa achchana. ⁶ Xoossai asaa bana Xoossaa milatissidi medhdhido gishshau, asa suutta gussiya oona gidikkonne, a suuttaikka asa kushen gukkana. ⁷ Intte yelettite; corattite; sa7an darite; an corattite” yaagiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, Xoossai Nohanne aara de7iya a attuma naata hagaadan yaagiis; ⁹⁻¹⁰ “Simmi ha77i, taani ta maachchaa inttenaara, intteppe guyyiyan intte zereetaaranne paxa nenaara de7iya mereta ubbaara maacettais; ee, taani ta maachchaa kafuwaara, mehiyaara, sa7aa do7a ubbaaranne, markkabiyaappe inttenaara kiyida, paxa de7iya mereta ubbaara maacettais. ¹¹ Taani inttenaara ta maachchaa maacettais; hagaappe sinttan paxa de7iyaabai ubbai bashshaa haattan

mulekka xayenna; ha sa7aa bashshiya haatti hagaappe sinttan mulekka de7enna” yaagiis.

¹² Qassikka Xoossai, “Taani taappenne intteppe, inttenaara de7iya paxa mere-tatu ubbaappe gidduwan yaana yeleta ubbaara maacettiyo maachchaa malaatai ha-gaa; ¹³ taani ta zuullaa shaaran essaas; i taappenne ha sa7aappe gidduwan de7iya maachchau malaata gidana. ¹⁴ Taani sa7aappe bollan shaaraa ehiido wodenne shaaran zuullai beettido wode, ¹⁵ taappenne intteppe paxa de7iya dumma dumma qommo mereta ubbaappe gidduwan maacettido ta maachchaa hassayana; paxa de7iyaabaa ubbaa xaissanau hagaappe sinttan mulekka bashshaa haatti yeenna. ¹⁶ Zuullai shaaran beettido wode audenne, taani a be7ana; be7ada taappe Xoos-saappenne ha sa7aa bollan paxa de7iya dumma dumma qommo mereta ubbaappe gidduwan maacettido merinaa maachchaa taani hassayana” yaagiis.

¹⁷ Yaagidi Xoossai Noha, “Taani taappenne ha sa7aa bollan paxa de7iyaabaa ub-baappe gidduwan maacettido maachchaa malaatai haga” yaagiis.

Nohanne A Naata

¹⁸ Markkabiyaappe kiyida Nohe attuma naati Seema, Kaamanne Yaafeeta; Kaami Kanaane aawaa. ¹⁹ Hageeti heezzaikka Nohe naata; sa7an ubban de7iya asai etappe yelettiis.

²⁰ Nohee goshshanchcha; i woiniyaa turaa tokettaa doommiis. ²¹ Issi gallassi i he woiniyaa eessaa uyidi mattottiis; mattottidi ba dunkkaaniyaa gidдон kallo xiire zin77iis. ²² Kanaane aawaa Kaami ba aawaa kalluwaa be7iis; be7idi, kare kiyidi, ba naa77u ishanttuyyo yootiis. ²³ SHin Seeminne Yaafeeti afala issuwaa ekkidi, naa77aikka bantta hashiyaara hashiyaara gatti oiqqidi, guyyegutti hemetti gelidi, bantta aawaa kalluwaa kammidosona; eti bantta aawaa kalluwaa be7enna mala bantta som77uwaa wora zaaridosona.

²⁴ Nohee mattoi aadhdhin beegottidi, a na7ai ubbaappe kaaloi a oottidobaa eriiis.

²⁵ Eridi a,

“Kanaani qanggettidaagaa gido!

I ba ishanttuyyo wurssetta aille gidana”

yaagiis.

²⁶ Qassikka Nohee,

“GODAI, Seema Xoossai galatetto!

Kanaani Seema aille gido;

²⁷ Xoossai Yaafeeta biittaa aasso.¹¹

Yaafeeta zareti Seema zaretu gidдон de7ona;

Kanaani Yaafeeta aille gido” yaagiis.

²⁸ Bashshaa haattaappe guyyiyan, Nohee heezzu xeetanne ishatamu laittaa de7iis.

²⁹ Nohee muleera uddufun xeetanne ishatamu laittaa de7idi haiqqiis.

Nohe Naatu Yeletaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 1:5-23)

10 Nohe naatu, Seema, Kaamanne Yaafeeta yeletai hagaappe kaallidi xaafetti-daagaa; bashshaa haattaappe guyyiyan, etau attuma naati yelettidosona.

¹¹9:27 Yaafeeta birshshettai “Aasso” giyoogaa milatees.

²Yaafeeta attuma naati: Goomera, Maagooga, Maadaaya, Yaawaana, Tubaala, Meshekanne Tiiraasa.

³Goomera attuma naati: Ashkkanaaza, Riifaatanne Togarmma.

⁴Yaawaana attuma naati: Eliisha, Tarsseesa, Kitiimanne Rooda.

⁵Hageetuppe abbaa doonan de7iya asai ubbai ba biittan biittan, ba qaalan qaalan, ba yaran yaraaninne, ba kawotettan kawotettan shaahettidosona.

⁶Kaama attuma naati: Kuusha, Mixiraima, Puuxanne Kanaana.

⁷Kuusha attuma naati: Saaba, Hawiila, Saabita, Raa7imanne Sabttaka.

Raa7ima attuma naati: Saabanne Dadaana.

⁸Kuushi Naamiruuda yeliis; Naamiruudi ha sa7an koiro wolqqaama olanchcha gidiiis; ⁹GODAA sintankka i wolqqaama shankkanchcha gidiiis; “Naamiruudadan GODAA sintan wolqqaama shankkanchcha gida” giyoogee hegaa gishshassa. ¹⁰A kawotettaayyo koiro katamati Sanaa7oore biittan de7iya Baabiloone, Ereeka, Akkaadanne Kallna. ¹¹⁻¹²I he biittaappe Asoore biidi, Nanawe, Rahobootanne Kaalaha keexxiis; qassi Nanawepenne Kaalahappe gidduwan de7iya Reseena giyo gita katamaakka keexxiis.

¹³⁻¹⁴Mixiraimi Ludeta, Anaameta, Lahaabeta, Nafttuuheta, Patiroosata, Kaasilu-uhetanne Pilisxxeema zareta yelida Kafittooreta yeliis. ¹⁵⁻¹⁸Kanaanee ba baira na7aa Sidoonanne Heeta yeliis; qassi Kanaanee Yaabuusata, Amooreta, Gerggeeseta, Hiiweta, Arqqeta, Siinata, Ariwaadeta, Xamaaretanne Hamaatata yeliis.

Hegaappe guyyiyan, Kanaane zareti laalettin, ¹⁹Kanaane biittaa zawai Sidoonappe doommidi, Garaaraaranne Gaazaara kanttidi, Sadoomanne Gamoora, Adaa-manne Xaboima biidi, Lashaa7an zawatees. ²⁰Kaama attuma naati bantta yaran yaran, bantta qaalan qaalan, bantta biittan biittaaninne bantta kawotettan kawotettan xaafettidaageeti hageeta.

²¹Seemau naati yelettidosona; i Yaafetayyo baira ishaanne Eboora naatu ubbaayyo maizza aawaa. ²²Seema attuma naati: Elaama, Asoora, Arifaakisaada, Luudanne Araama.

²³Araama attuma naati: Uuxa, Huula, Geteeranne Mesheka.

²⁴Arifaakisaadi SHelaaha yeliis.

SHelaahi Eboora yeliis.

²⁵Eboorau naa77u attuma naati yelettidosona. Issuwaa sunntai Peeleega; aissi gi-ikko, sa7an de7iya asai a wodiyan shaahettiis; a ishaa sunntai Yoqixaana.

²⁶Yoqixaani naata yeliis. Etinne: Almmodaada, SHEleefa, Haxarmmaaweta, Yeraaha, ²⁷Hadoraama, Uzaala, Diiqila, ²⁸Oobaala, Abimaa7eela, Saaba, ²⁹Ofiira, Hawiilanne Yobaaba. Hageeti ubbaikka Yoqixaana attuma naata.

³⁰Eti de7ido heerai Meeshappe biidi arshsho baggaara de7iya deree dariyo biittan Safaara gakkees. ³¹Seema attuma naati bantta yaran yaran, bantta qaalan qaalan, bantta biittan biittaaninne bantta kawotettan kawotettan xaafettidaageeti hageeta.

³²Hageeti bantta yaran yaraaninne bantta kawotettan kawotettan xaafettida Nohe attuma naatu zareta. Bashshaa haattaappe simmin, kawotettati hageetuppe sa7a ubbau laalettidosona.

Baabiloone Pooqiya

11 Sa7aa bollan de7iya asi ubbi koiro issi doonaanne issi qaalaa haasayees. ²Asati arshsho baggi simmidi biido wode, Sanaa7oore giyo biittan dembba issuwaa demmidi yan, uttidosona.

³Eti issi issuwaa, “Haayite; xuubiyaa medhdhidi, taman xuuggoos” yaagidosona. Yaagidi eti shuchchaa gishshaa xuubiyaa, urqqaa gishshaa shidaa ekkidosona; ⁴ekkididi, “Haayite; nu sunntaa xeesissanaanne qassi nuuni ha sa7aa ubbaa bollan laalettenan attanau issi gita katamaanne xeerai saluwaa gakkiiyo issi pooqiya nu-uyyo keexxoos” yaagidosona.

⁵SHin GODAI asati keexxido gita katamaanne pooqiya be7anau duge wodhdhii; ⁶wodhdhidi GODAI hagaadan yaagiis; “Hekko eti issi asa; qassi eti ubbaikka issi qalan haasayoosona; eti ha77i haga oottanau doomiiichhaappe guyyiyan, eti banttayyo oottanau qoppiyooban etau danddayettennabi aibinne baawa. ⁷Haayite; duge wodhdhidi eti issi haasayiyo qaalaa issi erenna mala, eta qaalaa dummayoos” yaagiis. ⁸Yaagidi GODAI eta hegaappe sa7a ubbaa bollan laalin, eti he gita katamaa keexxiyogaa aggi bayidosona. ⁹GODAI sa7aa asaa qaalaa yan dummayido gishshau, he katamai Baabiloona geetettiis. GODAI eta hegaappe sa7a ubbaa bollan laaliis.

Seema Yeletaa

¹⁰Seema yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Bashshaa haattaappe guyyiyan, naa77u laitta gidin, Seema laittai xeetaa gidido wode, Seemi Arifaakisaada yeliis. ¹¹Seemi Arifaakisaada yelidoogaappe guyyiyan, ichchashu xeetu laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

¹²Arifaakisaadi 35 laittaa de7idi, SHelaaha yeliis; ¹³Arifaakisaadi SHelaaha yelidoogaappe guyyiyan, 403 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

¹⁴SHelaahi 30 laittaa de7idi, Eboora yeliis; ¹⁵SHelaahi Eboora yelidoogaappe guyyiyan, 403 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

¹⁶Eboori 34 laittaa de7idi, Peeleega yeliis; ¹⁷Eboori Peeleega yelidoogaappe guyyiyan, 430 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

¹⁸Peeleegi 30 laittaa de7idi, Raa7a yeliis; ¹⁹Peeleegi Raa7a yelidoogaappe guyyiyan, 209 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

²⁰Raa7u 32 laitta de7idi, Saruuga yeliis; ²¹Raa7u Saruuga yelidoogaappe guyyiyan, 207 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

²²Saruugi 30 laittaa de7idi, Naakoora yeliis; ²³Saruugi Naakoora yelidoogaappe guyyiyan, 200 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

²⁴Naakoori 29 laittaa de7idi, Taara yeliis; ²⁵Naakoori Taara yelidoogaappe guyyiyan, 119 laittaa de7iis; hara attuma naatakka macca naatakka yeliis.

²⁶Taari 70 laittaa de7idi, Abraama, Naakooranne Haaraana yeliis.

Taara Yeletaa

²⁷Taara yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Taari Abraama, Naakooranne Haaraana yeliis; yelin Haaraani Looxa yeliis. ²⁸Haaraani ba aawai Taari paxa de7ishin, ba yelettido Kaladaawetu biittan, Uura giyo gita kataman haiqqiis.

²⁹ Abraaminne Naakoorinne naa77aikka machchidosona; Abraama keettaayee sunttai Saarayo; qassi Naakooraa keettaayee sunttai Milkko; Milkka Haaraana na7iyo; Haaraani Milkkissinne Yiskkaanisi aawaa. ³⁰ Saarayaa maine; iyyo na7i baawa.

³¹ Taari ba na7aa Abraama, ba na7aa Haaraana na7aa Looxanne, ba na7aa Abraama keettaayyiyo Saarayo ekkidi kiyin, eti issippe Kanaane biitti baanau Uuri giyo Kaladaawetu katamaappe dendididosona; shin eti Kaaraane giyo katamaa gakkanaashin biidi, yan utti bayidosona. ³² Taari naa77u xeetanne ichchashu laittaa de7idi, Kaaraanen haiqqiis.

Abraama Xeessaa

12 GODAI Abraama yaagiis; “Neeni ne biittaaappe, ne dabbotuppenne ne aawaa keettaa asaappe shaahettada, taani nena bessiyo biitti ba. ² Taani nena gita kawotetta oottana; qassi taani nena anjjana; taani ne sunttaa gitayana; yaatin neeni anjjo gidana; ³ taani nena anjjiaageeta anjjana; qassi nena qanggiyaageeta taani qanggana; ha sa7aa bollan de7iya asai ubbai ne baggaara anjjettana” yaagiis.

⁴ Yaagin Abraami GODAI ayyo odidoogaadan dendididi biis; Looxeekka aara biis; Abraami Kaaraaneppe biido wode, ayyo laittai laappun tammanne ichchasha. ⁵ Abraami ba keettaayyiyo Saarayo, ba ishaa na7aa Looxa, yan shiishshido bantta aquwaa ubbaanne, Kaaraanen eti demmido ashkkarata ekkidi, Kanaane biitti baanau dendididi; biidi eti Kanaane biitti gakkidosona.

⁶ Gakkin Abraami he biittan Sekeemi giyoosan de7iya Moore giyo gita wolaa gakkanaaassi hemettidi biis. He wode Kanaane asati he biittan de7oosona. ⁷ SHin GODAI Abraamayyo qonccidi a, “Ha biittaa taani ne zerettaayyo immana” yaagiis. Yaagin i baayyo qonccida GODAAYYO he sohuwan yarshshiyooosaa keexxidi goinniis. ⁸ Hegaappe dendididi, Beeteleppa arshsho baggaara de7iya deretiyaasaa biidi, hegan Beetele argo baggi aggidi, qassi Aaye arshsho baggi aggidi, gidduwan ba dunkkaaniyaa toliis; hegan GODAAYYO yarshshiyooosaa keexxidi, GODAA sunttaa xeesiis. ⁹ Hegaappe guyyian, Abraami yaappe dendididi biidi Neegeeba bazzuwaa gakkiiis.

Abraami Gibxxe Biis

¹⁰ He wode he biittai koshatiis; koshai suullido gishshau, Abraami amarida wodiya de7anau duge Gibxxe wodhdhiis. ¹¹ Gibxxe gelana hanishin, Abraami ba keettaayyiyo Saarayo hagaadan yaagiis; “Siya; neeni keehippe meraa lo77o maccaasa gidiyooogaa taani erais. ¹² Gibxxe asati nena be7iyo wode eti, ‘Hanna a keettaayyiyo’ yaagana; yaagidi eti tana worana; shin nena paxa aggi bayana. ¹³ Simmi eti taayyo ne gaasuwan kehana malanne, qassi taani haiqqennan ne gaasuwan attana mala neeni, ‘Taani a michchiyo’ yaaga” yaagiis.

¹⁴ Abraami Gibxxe biittaa gelido wode, Gibxxe asati he maccaasiyaa daro meraa lo77o maccaasa gidiyooogaa be7idosona. ¹⁵ Qassi Gibxxe kawuwaassi oottiya ha-laqatikka o be7ido wode, kawuwaa sinttan o nashshidosona; yaatidi o kawuwaa keettaa efiidosona. ¹⁶ Yaatin i gaasuwan kawoi Abraama lo77o aifiyan xeelliis; xeellidi Abraamayyo dorssatanne boorata, attuma haretanne macca haretta, attuma ashkkaratanne macca ashkkarata, gaameelatakka immiis.

¹⁷ SHin GODAI Abraama keettaayee Saarayi gaasuwan Gibxxe kawuwaa bollinne a so asaa bolli hanttaara harggiyaa yeddiis. ¹⁸ Yaatin kawoi Abraama xeesidi, “Neeni

hagaa aissi ta bolli oottadii? A ne keettaayyiyo gididoogaa aissi taayyo odabeikkii? ¹⁹Neeni o, ‘A ta michchiyo’ gaada taayyo aissi yootadii? Taani o ta machcho oot-tanau ekkidoi hegaa gishshassa. Simmi ha77i ne keettaayyiyo hanno be7a; o ekkada ba” yaagiis. ²⁰Yaagidi ba asata azazin, eti Abraama a keettaayeeranne ayyo de7iya ubbabaara kessidi yeddidosona.

Abraaminne Looxee SHAahettidosona

13 Hegaa gishshau Abraami ba keettaayeeranne, baayyo de7iyaabaa ubbaara Gibxxeppe Neegeeba bazzuwaa biis; Looxeeka aara biis. ²Abraami he wode mehiyan, biraaninne worqqan daro duretiis.

³I Neegeebappe denddi Beetele gakkanaassi biis; he sohoinne Beeteleppenne Aayippe gidduwan i koiro ba dunkkaaniyaa toledo sohuwaan ⁴yarshshiyosaa i koiro keexxido sohuwaa. Yan Abraami GODAA sunntaa xeesiis.

⁵Abraamaara yuuyiya Looxeyyookka miizzai, dorssaa wudeenne dunkkaanee de7ees. ⁶SHin eti issippe de7anau etau biittai gidibeenna; etau daro mehee de7iyo gishshau, eti issippe de7anau danddayibookkona. ⁷Hegaa gaasuwan Abraama wudiyaa heemmiyaageetu giddooninne Looxe wudiyaa heemmiyaageetu giddon ooshshai kiyiis. He wode Kanaanetinne Parzzeti he biittan de7oosona.

⁸Yaanin Abraami Looxa, “Nuuni ishannta gidiyo gishshau, ta giddooninne ne gid-don, ta wudiyaa heemmiyaageetu giddooninne ne wudiyaa heemmiyaageetu giddon ooshsha kessoppa. ⁹Biitta ubbai ne sinttan de7ennee? Ane nuuni shaahettoos; neeni haddirssa baggi biikko, taani ushachcha baggi baana; neeni ushachcha baggi biikko, taani haddirssa baggi baana” yaagiis.

¹⁰Yaagin Looxee yuuyi aadhdhi xeellidi, Yorddaanoosa SHAafaa wombbai ubbai biidi Zoo7aara gakkanaassi, GODAA gannatiyaa¹² woikko Gibxxe biittaa mala daro haattai de7iyoogaa gidioogaa be7iis. (Hegeenne GODAI Sadoomanne Gamooraa geetettiya katamata xaissanaappe kase). ¹¹Hegaa gishshau Looxee baayyo Yord-daanoosa wombbaa ubbaa dooridi, arshsho baggi biis; yaatin eti issi issuwaappe shaahettidosona. ¹²Abraami Kanaane biittan de7i bayiis; shin Looxee wombban de7iya gita katamatu gidduwan uttidi, Sadooma katamaa matan ba dunkkaaniyaa toliis. ¹³He wode Sadooma asati iitanne GODAA bolli pala nagaraa oottiyaageeta.

¹⁴Looxee Abraamappe shaahettidoogaappe guyyiyan, GODAI Abraama hagaadan yaagiis; “Xoqqu gaada neeni de7iyoosaappe arshsho bagginne arggo baggi, qassi huuphessa bagginne tohossa baggi xeella. ¹⁵Ha neeni xeelliyo biitta ubbaa taani neeyyoonne ne zariyaayyo merinau immana; ¹⁶taani ne zariyaa sa7aa shafiyaadan darissana; ooninne sa7aa shafiya qoodana danddayikko, ne zareekka qoodettana. ¹⁷Dendda; denddada biittaa gomppan pudenne dugenne hininne haanne hemettada be7a; aissi giikko, taani ha biittaa neeyyo immana” yaagiis.

¹⁸Yaagin Abraami ba dunkkaaniyaa shoddidi, Kebroona kataman de7iya Mamire wolatu gitatu matan de7anau biis. Hegan GODAAYYO yarshshiyoo sohuwaa keexxiis.

Abraami Looxa Wotti Ekkiis

14 He wode Sanaa7oore Kawoi Amiraafeeli, Ellaasaara Kawoi Ariyooki, Elaama Kawoi Kadorllaa7oomerinne Goima Kawoi Tidi7aali oiddai, ²Sadooma

¹²13:10 GODAA gannatiyaa: Hagaa giyoogee “Edene Gannatiyaa” giyoogaa.

Kawuwaa Beera7aara, Gamooraa Kawuwaa Birshshaara, Adaama Kawuwaa SHin77aabaara, Xaboima Kawuwaa SHemebeeraaranne (Xoo7aaro geetettiya) Belaa7a Kawuwaara olau salppidosona. ³Hageeti ichchashu kawoti gaittidi issi wolqqa gididi, (Maxine Abbaa giyo) Siiddima Wombban shiiqidosa. ⁴Eti kase tammanne naa77u laittaa Kadorllaa7oomerayyo haarettidosona; shin tammanne heezantta laittan ayyo makkalidosona.

⁵Tammanne oiddantta laittan Kadorllaa7oomerinne aara zuppetida kawoti bantta olanchchata ekkidi biidi, Astaarooti Qarnnaiman de7iya Raafaayeta, Haaman de7iya Zuuzetanne SHAawe-Qiriyaataiman de7iya Eemeta olidi xoonidosona. ⁶Xoonidi Hooraa biittaa asatakka Se7iira Deriyan olidi, bazzuwaa matan de7iya Elpparaana giyoosaa gakkanaassi yedettidosona. ⁷Hegaappe guyye simmidi, Ain-Mishppaaxa yiidosona. (Ha77i he sohoi Qadeesa geetettes.) Eti Amaaleeqatu biittaa ubbaanne qassi Haxaaxooni-Taamaara giyoosan de7iya Amooreta olidi xoonidosona.

⁸Hegaappe simmin, Sadooma kawoi, Gamooraa kawoi, Addaama kawoi, Xaboima kawoinne (Xoo7aaro geetettiya) Belaa7a kawoi denddidosa; denddidi Siiddima Wombban salppidosona. ⁹Hageeti ubbai Elaama kawuwaara, Goima kawuwaara, Sanaa7oore kawuwaaranne Ellaasaara kawuwaara (ha ichchashu kawoti oiddu kawotuura) olettidosona. ¹⁰Siiddima Wombban he wode, shidaadan oiqqiyaabai kumido ollai bessii; Sadooma kawoinne Gamooraa kawoi bantta olanchchatuura olaappe baqatishin, etappe amaridaageeti he ollatun kunddidosa; shin attidaageeti deriyau baqatidosona. ¹¹Oiddu kawoti Sadoomanne Gamooraa katamatu aquwaa ubbaanne eta quma ubbaa bonqqidi ekki biidosona. ¹²Abraama ishaa na7ai Looxee Sadooman de7iyo gishshau, akka a aquwaakka ekki biidosona.

¹³Hegaappe guyyiyan, issi bitanee baqati kessi ekkidi yiis; yiidi Ibraawiyaa Abraamassi haggaa yootiis. Abraami he wode, Eshkkolanne Aneera ishaa Amooriyaa Mamire wolaa matan de7ees. Eti ubbaikka olaa zaaranau Abraamaara maachchaa maacetti uttidosa. ¹⁴Abraami ba dabboi omoodettidoogaa siyido wode, olaa eriya ba son yelettida heezzu xeetanne tammanne hospun asaa denttiis; he oiddu kawota kaalliiddi Daani giyo katamaa gakkanaassi biis. ¹⁵Biidi gakkidi, qamman ba asaa citan citan shaakkidi, ba morkketuura olettidi eta xooniis. Xoonidi Damasqqoppe huuphessa baggaara de7iya Hooba giyoosaa gakkanaassi yedettiis. ¹⁶Aquwaa ubbaa, qassi ba dabbuwaa Looxanne a aquwaa, maccaasaanne hara asaa wotti ekkiis.

¹⁷Abraami Kadorllaa7oomeranne aara zuppetida kawota xoonidi simmidoogappe guyyiyan, Sadooma kawoi, (Kawotu Wombbaa giyo) SHAaweeha Wombban a mokkanau kiyiis.

Malkki-Xedeqi Abraama Anjjiis

¹⁸He wode, Saleema Kawoi Malkki-Xedeqi oittaaanne woine eessaa ekkidi yiis; i Ubbappe Xoqqiya Xoossaa qeesiyaa. ¹⁹I Abraama haggadan yaagidi anjjiis;

“Ubbappe Xoqqiya Xoossai,
saluwaanne sa7aa medhhdhidaagee Abraama anjjo;

²⁰qassi Ubbappe Xoqqiya Xoossai,
ne morkketa ne kushiyan

aatti immidaagee galatetto” yaagiis.

Yaagin Abraami ubbabaappe asirataa kessidi, Malkki-Xedeqayyo immiis.

²¹ Sadooma kawoi Abraama, “Asaa tau immada, aquwaa neeyyo ekka” yaagiis.

²² SHin Abraami Sadooma kawuwaa, “Taani GODAASSI, Ubbaappe Xoqqiya Xoos-saassi, saluwaanne sa7aa medhdhidaagaassi, ta kushiya denttada caaqaichchaas. ²³⁻²⁴ Ta asai miidobaappenne tanaara biida Aneera, Eshkkolanne Mamire gakkiaabaappe attin, neeni, ‘Abraama taani dureyaas’ mulekka geennaadan, taani nebaappe harai atto qunccuute woikko caamma qachchiyoobaanne ekkikke. Eti banttana gakkiaabaa ekkona” yaagiis.

GODAI Abraamaara Maacettiis

15 Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai ajuutan Abraamakko yiidi, “Abraamaa, yayyoppa! Taani neeyyo gondalle; ne woiitoi keehi gita” yaagiis.

² Yaagin Abraami, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, taayyo mulekka na7i bainna gishshau, neeni immiyo woiitoi taayyo aissee? Damasqqoi El77eezari tana laattana shin” yaagiis. ³ Qassikka Abraami, “Neeni taayyo ainne na7a immabaakka; hega gishshau ta son de7iya ashkkaarai tana laattiyaagaa” yaagiis.

⁴ Yaagin GODAA qaalai akko yiidi, “Ha ashkkaarai nena laattenna; shin ne gulbbataappe kiyiyaagee nena laattana” yaagiis. ⁵ Yaagi simmidi kare a kes-sidi, “Saluwaa pude xeella; neeni xoolintteta qoodanau danddayikko qooda; ne zerettaikka haggaa keena gidana” yaagiis.

⁶ Abraami GODAA ammaniis; GODAI hega ayyo xillottettadan qoodiis.

⁷ GODAI qassikka a, “Taani neeni ha biittaa laattana mala neeyyo immanau Uri giyo Kaladaawetu katamaappe nena kessa ehiida GODAATTENNEE” yaagiis.

⁸ SHin Abraami a, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, taani ha biittaa laattanaagaa aiibin eroo?” yaagiis.

⁹ Yaagin GODAI a, “Heezzu laitta ussa, heezzu laitta deeshsha, heezzu laitta dorssanne naa77u qommo haraphpheta taassi ekkada ya” yaagiis. ¹⁰ Yaagin i hageeta ubbaa ayyo ekki efiis; efiidi eta phalqqidi naa77u kessiis; naa77aa kessidoogaa issuwaa issuwaa ginan wottiis; shin kafota naa77u kessi phalqqibeenna. ¹¹ He wode ankkoti he ashuwaa bolli wodhdhidosona; shin Abraami eta yedettiis.

¹² Awai wulliyo wode Abraama wolqqaama xiskkoi oiqqiis; oiqqin daganttiya sakkana xumai a bolli wodhdhiis. ¹³ Yaatin GODAI a, “Ne zeretta hara biittan bete gididi de7anaagaa neeni tumuppe era; eti ailletidi oiddu xeetu laittaa naaqqetana.

¹⁴ SHin ailleyidi eta haariya kawotettaa taani qaxxayana; hegaappe guyyiyan, eti daro aquwaara he biittaappe kiyana. ¹⁵ Nena gidikko, neeni ne maizza aawatukko sarotettan baana; neeni keehi cimada haiqqananne moogettana. ¹⁶ SHin oiddantto yeletan ne zeretta ha biitti simmana; aissi giikko, Amooretu nagarai biron likkiyaa gakkiiichibeenna” yaagiis.

¹⁷ Awai wullin sa7ai xumiis; xumin coociyaa cuwainne tamaa laco i akeekenan kiya beettidi, he naa77u kessi phalqqidoogeetuppe gidduwaara kanttiis. ¹⁸ He gallassi GODAI Abraamaara hagaadan yaagidi maachchaa maacettiis; “Gibxxe SHaafaappe doommidi Efiraaxiisa giyo gita shaafaa gakkanaassi, ha biittaa taani ne zerettaassi immaas; ¹⁹⁻²¹ ha biittai Qeenatu, Qeniizetu, Qadimoonetu, Hiitetu, Parzzetu, Raafaayetu, Amooretu, Kanaanetu, Gerggeesetunne Yaabuusatu biittaa” yaagiis.

Aggaaronne Isimaa7eela

16 Abraama keettaayyiyaa Saarayaa ayyo ha77inne na7a yelabeikku; shin iyyo Gibxxeppe yiida Aggaaro giyo issi ailliyaa de7ausu. ²Hegaa gishshau Saarayaa Abraama xeesada, “Be7a, GODAI tau yelo diggiis. Neeni baada, ta ailleera zin77a; ooni erii, taani i baggaara na7aayo gidanaakkonne” yaagaasu. Yaagin Abraami Saarayi qaalaa siyidi maayis. ³Abraami Kanaane biittan tammu laitta utidoogaappe guyyiyan, Abraama keettaayyiyaa Saarayaa Gibxxeppe ehiido ba ailliyoo Aggaaro, ba keettaawaa Abraamassi machcho immaasu. ⁴Immin Aggaaro ekkiis; ekkin a shahaaraasu. A baayyo shahaarai attidoogaa erido wode, ba godiyo karuwaa doomma bayaasu.

⁵He wode Saarayaa Abraama, “Tana ha naaquwaa naaqissiyaagee nena; taani ta ailliyoo neeyoo immin, a ha77i baayyo shahaarai attidoogaa erada, tana karau. Nebaanne tabaa GODAI pirddo” yaagaasu.

⁶Yaagin Abraami Saarayo, “Hanno be7a; ne ailliyaa ne kushiyaana; neeni o ne lo77aa ootta” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Saarayaa Aggaaro naaqin, a kiyada ippe baqataasu.

⁷Baqatin GODAA kiitanchchai pulttuwaa matan bazzon Aggaaro demmiis; he pultto SHura giyo biitti efiya ogiyaa mataana. ⁸I Aggaaro, “Bii Saarayi aillee Aggaaree, auppe yaadii? Qassi au bai?” yaagidi oichchiis.

Oichchin a, “Taani ta godee Saarayippe baqatais” yaagaasu.

⁹Yaagin GODAA kiitanchchai iyyo, “Neeni ne godeekko guyye simmada ba; baada iyyo haaretta” yaagidi yootiis. ¹⁰Qassikka GODAA kiitanchchai o, “Ne zariyaa qoodanau danddayettennaagaa keesaa taani corayana” yaagiis. ¹¹Qassikka GODAA kiitanchchai o, “Ha77i neeni shahaara; neeni attuma na7a yelana; yelada a Isimaa7eela¹³ gaada sunttana; aissi giikko, GODAI ne waasuwa siyiis. ¹²I bazzon yeda de7iya hare mala asa gidana; asa ubbaara i eqettana; qassi asai ubbaikka aara eqettana; i ba ishanntu ubbaara ixo gididi de7ana” yaagiis.

¹³Yaagin Aggaara, “Taani tana be7iyaagaa be7ada paxa attanee?” yaagaasu; yaa-gada a baayyo haasayida GODAA, “Neeni tana be7iya Xoossaa” yaagada sunttaasu. ¹⁴Hegaa gishshau he pulttuwaa ollai, “Tana Be7iya De7o Xoossaa Pulttuwaa” geetettiis; he ollai hanno gakkanaassi Qaadeesappenne Baareedappe giduwan de7ees.

¹⁵Aggaara Abraamayyo attuma na7a yelaasu; Abraami Aggaara yelido na7aa Isimaa7eela giidi sunttiis. ¹⁶Aggaara Isimaa7eela Abraamayyo yelido wode, Abraama laittai hosppun tammanne usuppuna.

Qaxxaraa, Maachchaa Malaataa

17 Abraama laittai uddufun tammanne uddufunaa gidiyo wode, GODAI ayyo qonccidi a, “Taani Ubbaa Danddayiya Xoossaa; neeni ta sinttan hemetta; sure gida. ²Taani taappenne neeppe giduwan ta maachchaa wottais; taani nena keehi corayana” yaagiis. ³Yaagin Abraami ba som77uwan duge gufanniis; gufan-nin Xoossai ayyo hagaadan yaagiis; ⁴“Simmi, taani nenaara maacettiyo maachchai haggaa; neeni daro kawotettaayyo aawa gidana. ⁵Hagaappe doommidi ne sunttai

¹³16:11 *Isimaa7eela*: Ha sunttaa birshshettai “Xoossai siyees” giyoogaa.

Abraama geetettenna; shin ne sunttai Abrahaama¹⁴ gidana. Aissi giikko, taani nena daro kawotettaayyo aawa oottaas. ⁶Taani nena keehi yeletissana; taani neeppe kawotettata medhdhana; kawotikka neeppe kiyana. ⁷Taani taappenne neeppe, neeppe guyyiyan ne zerettaappenne gidduwan, yeletaappe yeletaa gakkanaassi ta maachchaa maacettais; ha maachchai taani neeyyoonne neeppe guyyiyan ne zerettaayyo Xoossaa gidana mala merinaa maachcha. ⁸Ha77i neeni bete gidada de7iyo Kanaane biittai ubbai neeyyoonne neeppe guyyiyan ne zerettaayyo merinaassi laata gidana mala taani immana; qassi taani eta Xoossaa gidana” yaagiis.

⁹Qassikka Xoossai Abrahaama, “Nena gidikko, neeni ta maachchaa naaga; neenikka neeppe guyyiyan ne zerettaikka, yeletaappe yeletaa gakkanaassi naagite. ¹⁰Taappenne neeppenne, neeppe guyyiyan ne zerettaappe gidduwan intte naagana ta maachchai haga; intte gidduwan de7iyya attuma ubbai qaxxaretto. ¹¹Intte attumatettaa shoohuwaa qaxxareteeta; hegee taappenne intteppe gidduwan de7iyya maachchaayyo malaata gidana. ¹²Intte giddon sinttappe yelettana attuma naati ubbai yelettido hospunta gallassan qaxxarettana koshshees. Ne son yelettidaageeta gidin, woikko allagaappe miishshan shamettida ailleta gidin, ne zeretta giden-naageetakka attumaageeta qaxxaranau koshshees. ¹³Ne son yelettidaageetikka ne miishshan shamettidaageetikka qaxxarettana. Hagee intte ashuwan de7iyya ta maachchai merinaa maachcha gidana. ¹⁴Qaxxarettiichibeenna, ba shoohuwaara de7iyya attuma asai ubbai ba asaappe duuxxana; aissi giikko, i ta maachchaa kanttiis” yaagiis.

¹⁵Qassikka Xoossai Abrahaama, “Simmi, ne keettaayee Saarayi sunttaa Saarayo gooppa; hagaappe sinttau i sunttai Saaro.¹⁵ ¹⁶Taani o anjjana; taani ippe neeyyo attuma na7a tumu immana. O taani anjjana; a kawotettatuyyo aayo gidana; asaa kawoti ippe yaana” yaagiis.

¹⁷Yaagin Abrahaami ba som77uwan gufanniis; i miiccidi ba wozanan, “Xeetu laitta asi tumu na7a yelanee? Qassi uddufun tammu gidido Saara na7a yelanee?” yaagidi qoppiis. ¹⁸Yaagi qoppidi Abrahaami Xoossaa, “Isimaa7eeli tana laattiyagaa gidanau danddayenne?” yaagiis.

¹⁹SHin Xoossai, “CHii, ne keettaayyiyaa Saara neeyyo attuma na7a tumuppe yelana; yelettin neeni Yisaaqa¹⁶ gaada a sunttana. Appe guyyiyan, a zerettaassi merinaa maachcha gidana mala, taani aara ta maachchaa maacettana. ²⁰Qassi Isimaa7eelabaa gidikkonne, neeni oichchidoogaa taani siyaas; taani akka anjjana; taani a yeletissananne a zerettaa keehi corayana; i tammanne naa77u daannata yelana; taani a zerettaa gita kawotetta oottana. ²¹SHin taani ta maachchaa laitti hannode Saara neeyyo yeliyo Yisaaqaara maacettana” yaagiis. ²²Xoossai Abrahaamaara haasayidi wursidoogaappe guyyiyan, Abrahaamappe shaahettidi pude biis.

²³He gallassankka Abrahaami ba na7aa Isimaa7eela, ba son yelettida ubbaa, ba miishshan shamidoogeeta ubbaa, ba son de7iyya attuma asa ubbaa, Xoossai ayyo odidoogaadan eta attumatettaa shoohuwaa qaxxariis. ²⁴Abrahaami ba attumatettaa shoohuwaa qaxxarettiyo wode, uddufun tammanne uddufun laitta asa; ²⁵a na7ai Isimaa7eeli ba attumatettaa shoohuwaa qaxxarettiyo wode, tammanne heezzu

¹⁴17:5 **Abrahaama:** Ha sunttaa birshshettai “Daro asaa aawaa” giyoogaa.

¹⁵17:15 **Saaro:** Ha sunttaa birshshettai “Halaqiyo” giyoogaa.

¹⁶17:19 **Yisaaqa:** Ha sunttaa birshshettai “I miiccees” giyoogaa.

laitta na7a. ²⁶ Abrahaaminne a na7ai Isimaa7eeli naa77aikka he gallassi qaxxaretidosona. ²⁷ Abrahaama son de7iya attuma asai ubbai, a son yelettidaageetinne miishshan shammidoogeeti ubbai aara qaxxaretidosona.

Heezzu Imattata

18 Abrahaami Mamire wolatu gitatu garssan ba dunkkaaniyaa penggen seeta gallassan uttidaashin, GODAI ayyo qonccis. ² Abrahaami xoqu giidi xeellidi heezzu asati a matan eqqidaageeta be7iis; be7idi etaara gaittanau ba dunkkaaniyaa penggeppe denddidi woxxiis; woxxi gakkidi, biittan hokkidi, eta sintan ziggiis. ³ Ziggi simmidi i, “Abeet ta godau, taani ne sintan nashettidabaa gidikko, tana ne ashkkaraa aggada aadhoppa. ⁴ Hai guutta haatti yo; yin intte tohoi meecettin, ha mittaa kuwan shemppi ekkite. ⁵ Intte ha77i taakko intte ashkkaraakko yiido gishshau, gazddidi intte biyoosaa baana mala, taani intteyyo miyoobaa ehais” yaagiis.

Yaagin eti, “Daro lo77o; neeni giyoogaadan ootta” yaagidosona.

⁶ Yaagin Abrahaami dunkkaaniyaa giddo Saarikko eesoti biidi, “Eesotada liiqo xilliyaappe heezzu kere gidiyaagaa ekka munaqqada oittaa uukka” yaagiis. ⁷ Qassi, Abrahaami ba wudiyaakko woxxi biidi, lo77o anqqara maraa dooridi, issi ashkkarau immin, i eesuwan shukkidi giigissis. ⁸ Yaatin Abrahaami meqqida maattaanne giigissido maraa ashuwaa imattatu sintti aattiis; eti miishin, i he mittaa garssan eta matan eqqiis.

⁹ Eti a, “Ne keettaayyiyaa Saara awaanee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin i, “Hinin dunkkaane gidдон de7ausu” yaagiis.

¹⁰ Yaagin GODAI a, “Taani laitti hannode tumu neekko simmana; he wode ne keettaayyiyaa Saara attuma na7a yelana” yaagiis.

Saara he wode appe guyye baggaara de7iya dunkkaaniyaa penggen de7iyaara hegaa siyausu. ¹¹ Abrahaaminne Saara bantta laittaa keehi sugidi ceggiichchidosona. Saariyyo kushe qitai yiyoogaa aggirggiis. ¹² Hegaa gishshau Saara ba wozanan, “Taani ha77i cima wuraiichchidoogaappe guyyiyaaninne ta godai ceeg-gidoogaappe guyyian, ha77i taayyo attuma asaara gaittiyoogee waani hananee?” yaagada miiccaasu.

¹³ GODAI Abrahaama he wode, “Taani cimaichchidoogaappe guyyian, tumu na7a yelaneeyye?” gaada, Saara aissi miiccadee? ¹⁴ GODAU danddayettennabi tumu de7iyye? Laitti hannode taani neekko simmana; he wode Saara attuma na7a yelana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Saara keehi yayyido gishshau, “Taani miiccabeikke” yaagada lahottaasu.

SHin i, “Ee, neeni tumu miiccadasa” yaagiis.

Abrahaami Sadooma Gishshau Gaannatiis

¹⁶ Hegaappe guyyian asati denddidi biidi, Sadooma katamaa duge zaari xeelidosona; Abrahaaminne eta moissiiddi etaara biis. ¹⁷ GODAI he wode, “Taani ta oottana haniyoobaa Abrahaamappe qosikke. ¹⁸ Abrahaami tumuppe gitanne wolqqaama kawotetta gidana; ha sa7aa kawotettati ubbai a baggaara anjjettana. ¹⁹ Aissi giikko, xillotettaanne pirddaa oottidi, GODAA ogiyaa naaganaadan ba

naatanne baappe guyyiyan, ba so asaa i zorana mala, taani a dooraas; hegeenne GODAI Abrahaamayyo immana giidoogaa ubbaa polanaassa” yaagiis.

²⁰⁻²¹ Yaagidi GODAI Abrahaama, “Sadoomappenne Gamoorappe waassiyo waasoi keehi darido gishshaunne eta nagarai keehi deexxido gishshau, eti oottidobi taakko gakkida waasuwa keesa iitakkonne be7anau ane taani duge wodhdhais; heгаа mala iita gidana xayikkonne erana” yaagiis.

²² Hegaappe guyyiyan, naa77u asati Sadoomakko simmidi biidosona; shin Abrahaami GODAA sintan eqqidosanka de7ees. ²³ He wode Abrahaami akko shiiqidi yaagiis; “Tumu neeni xillota iitatuura xaissuutee? ²⁴ He gita kataman ishatamu xilloti de7iyaakkokka, neeni xaissuutee? Neeni an de7iya ishatamu xillotu gishshau he katamaa ashshikkii? ²⁵ Hege neeppe haakko; xillota iitatuura woriyooeenne xillotanne iitata issi afiyan xeelliyoogee neeppe haakko. Ha sa7aa ubbaa pirddiyaagee xillo pirddenneeyye?” yaagiis.

²⁶ Yaagin GODAI, “He Sadooma kataman ishatamu xilloti de7ikko, he sohuwaa ubbaa eta gishshau taani ashshana” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan Abrahaami, “Taani biittanne bidintta gidaidda ta Godaara xalan haasayanau simmi doommaichchaas; ²⁸ ishatamu xillotuppe ichchashai pac-cikko, neeni he ichchashatu gishshau he katamaa ubbaa xaissuutee?” yaagiis.

Yaagin GODAI, “Taani yan oitamanne ichchashu xillota demmikko, he katamaa xaissikke” yaagiis.

²⁹ Abrahaami zaarettidikka, “Yan oitamaa xalaalai beettikko shin?” yaagiis.

Yaagin i, “Taani he oitamatu gishshau, he katamaa xaissikke” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan i, “Hai Godai taayyo hanqqettoppo; taani gujjadakka haasayais. Yan hasttamaa xalaalai beettikko shin?” yaagiis.

Yaagin GODAI, “Taani yan hasttamaa demmikko, he katamaa xaissikke” yaagiis.

³¹ Abrahaami qassikka, “Taani Godaara xalan haasayanau doommaichchaas; yan laatamaa xalaalai beettikko shin?” yaagiis.

Yaagin GODAI, “He laatamatu gishshau taani a xaissikke” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan Abrahaami, “Hai Godai taayyo hanqqettoppo; taani mexi issitoo haasayais; yan tammaa xalaalai beettikko shin?” yaagiis.

Yaagin GODAI, “He tammatu gishshau taani he katamaa xaissikke” yaagiis.

³³ GODAI Abrahaamaara haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan biis; Abrahaamikka ba soo simmiis.

Sadooma Nagaraa

19 He naa77u kiitanchchati omarssi Sadooma katamaa gakkidosona; he wode Looxee he katamaa penggen uttiis. Looxee eta be7inneetaara gaittanau eqqidi biis; biidi, ba som77uwaa sa7aa gattidi ziggii; ² ziggidi, “Ta godaato, intte ashkkaraa soo simmerketti; intte gediya meecettidi qammaa aqite; guuran dendid intte biyoosaa beeta” yaagiis.

Yaagin eti, “CHii; nuuni ha katamaa gutaran aqana” yaagidosona.

³ SHIN i eta keehi shoobbido gishshau, aara biidi a soo gelidosona; gelin i etau qumaa kattidi, caalenna oittaa uukkidi aattin, eti miidosona.

⁴ Eti zin77ennan de7ishin, Sadooma katamaa attuma asai ubbai, naatuppe cimaa gakkanaashin, issoinne attennan yiidi, keettaa yuuyi aadhdi dooddidosona. ⁵ Doo-

ddidi Looxa xeesidi yaagidosona; “Hachchi qammi ne soo yiida attuma asati awan de7iyoonaa? Nuuni etaara shaaramuxana mala eta nuukko kare kessa” yaagidosona.

⁶Yaagin Looxee etaara gaittanau kare kiyiiddi, kariyaa guyye gorddiis; ⁷gorddidi eta hagaadan yaagiis; “Ta ishato, ha iita oosuwaa oottoppitem. ⁸Simmi taayyo naa77u macca naati, attuma asi xaallibeenna geela7oti de7oosona; taani eta intteyyo kare kessais; intte eta inttena lo77aadan oottana danddayeeta. SHin ha asatu bolli ainne oottoppitem; aissi giikko, eti ta keettaa gelidi ta kaaraa garssan de7oosona” yaagiis.

⁹Yaagin asati a, “Nu sinttappe kichcha!” yaagidosona; qassikka eti, “Ha bitanee ha biittan bete gididi yiidi, ha77i nu bolli pirddanau kajjeelees! Ha77i nuuni nena etau qoppidoogaappe iitaa oottana baawee!” yaagidosona. Yaagidi eti Looxa guyye sugi yeggidi penggiyaa menttanau shiiqididona. ¹⁰SHin he naa77u asati bantta kushiyaa kare yeddidi, Looxa soo goochchi gelissidi penggiyaa gorddi bayidosona. ¹¹Hegaappe guyyiyan, eti keettaa penggen de7iya asaa, guuttaappe gitaa gakkanaassi qooqissi aggididona. Yaatin eti penggiyaa demmanau koyiiddi daafurididona.

Looxee Sadoomappe Kiyidi Biis

¹²He naa77u asati Looxa, “Neeyyo hagan ne macca naata giigissidaageeti, ne attuma naati woikko ne macca naati woikko nebaa gididi asi oona gidikkonne ha kataman de7ii? De7ikko, eta hagaappe kessargga. ¹³Aissi giikko, nuuni ha sohuwaa xaissana haneettes. Etappe waassiyoo waasoi GODAA sinttan keehi darido gishshau, GODAI nuna ha katamaa xaissanau kiittiis” yaagidosona.

¹⁴Hegaa gishshau Looxee kiyidi, ba macca naata giigissidaageetukko biidi eta, “Eesuwan denddidi hagaappe kiyiichchite; aissi giikko, GODAI ha katamaa xaissana hanees” yaagiis. SHin a macca naata giigissidaageeti i naacees giidi qoppidosona.

¹⁵Sa7ai wonttanau bazzoio zo77iyo wode, he kiitanchchati Looxa, “Dendda! Ne keettaayyiyoonne hagan de7iya ne naa77u macca naata ekkada eesuwan kiyaa! Kiyana xayikko, ha katamai pirddettiyo wode neenikka xayaasa” yaagidi dirbbantidosona. ¹⁶SHin Looxee yooqu gin, he asati a kushiyaa, a keettaayee kushiyaanne a macca naatu naa77aa kushiyaa oiqqidi, he katamaappe eta kessidosona; aissi giikko, GODAI etayyo qarettiis. ¹⁷Kiitanchchati eta katamaappe kessidosaarakka, he kiitanchchatuppe issii yaagiis; “Intte shemppuwaa ekkidi baqatite! Guyye xeelloppite! Qassi ha wombban awankka eqqoppite! Deriyaakko baqatite! Hankkoode intte xayana” yaagiis.

¹⁸SHin Looxee etayyo yaagiis; “CHii! Hai ta godaato, yaagoppitem. ¹⁹Taani intte ashkkarai intte sinttan nashettido gishshau, tana ashshanau taayyo daroppe kehida. SHin taani deriyaakko baqatanau danddayikke; hagee bashshai gakkidi tana muukkananne taanikka haiqqana. ²⁰Xeellite; hagan issi katamai de7ees; i woxxanau matanne guutta katama. Taani yaa baqatoo? I qii guutta katama gidennee? Ta shemppoi yan attana” yaagiis.

²¹Yaagin kiitanchchati, “Ee, taani ne oishaa siyana; taani neeni giyo katamaa xaisikke. ²²SHin yaa eesuwan baqata; aissi giikko, neeni yaa gakkanaashin, taani ainne

oottanau danddayikke” yaagiis. Hegaa gishshau he katamaa sunttai Xoo7aaro¹⁷ geetettiis.

Sadoomanne Gamooraa Katamati Xayidosona

²³ Looxee Xoo7aaro gakkido wode, biron xalqee dolees. ²⁴ GODAI he wode tamaanne eexxiya dinniyaa Sadoomanne Gamooraa bollan GODAA matappe saluwaappe bukissi bayiis. ²⁵ Hegaadan oottidi GODAI he katamata, he wombbaa ubbaa, he katamatu gidдон de7iya ubbaanne he biittan de7iya mittaa maataa xais-siis. ²⁶ SHin Looxee keettaayyiya guyye xeellada maxine tuussa gidaasu.

²⁷ Wonttetta gallassi maallado guuran Abrahaami denddiidi, GODAA sinttan kase i eqqido sohuwaa simmidi biis. ²⁸ I Sadoomanne Gamooraa he wombbaan de7iya biitta ubbaa duge xeelliis; xeelliyo wode cuwai coociyaa tamaa cuwaadan he biittaappe denddiyaagaa be7iis.

²⁹ Xoossai he wombbaa katamata xaissido wode, Abrahaama hassayiis; hassayidi Looxee de7ido katamata xaissiiddi Looxa bashshaappe kessiis.

Looxe Yeletaa

³⁰ Looxee Xoo7aaron uttanau yayyido gishshau, ba macca naatu naa77aara de-riyaa kiyiis; kiyidi gonggolo gidдон ba naa77u macca naatuura uttiis. ³¹ Issi gallassi baira na7iyaa kaaliyo, “Nu aawai cimiiis; sa7a ubban de7iya wogaadan nunaara zin77anau ha biittan mulekka attuma asi baawa. ³² Haaya; woiniyaa eessaa nu aawaa ushshidi, aara zin77idi, nu aawaappe nu zariyaa turaa ashshoos” yaagaasu. ³³ He gallassa qammikka bantta aawaa woiniyaa eessaa ushshidosona; uyin bairiyaa gelada aara zin77aasu; a aara zin77iyo wodekka dendiyo wodekka i eribeenna.

³⁴ Wonttetta gallassi bairiyaa kaaliyo, “Siya; zino taani ta aawaara zin77aas; hachchi qammi qassi woiniyaa eessaa ushshin, neenikka gelada aara zin77a; yaa-tidi nuuni nu aawaappe nu zariyaa turaa ashshoos” yaagaasu. ³⁵ Yaagin he gal-lassi qammi qassikka woiniyaa eessaa ushshidosona; uyin kaaliyaakka gelada aara zin77aasu; a aara zin77iyo wodekka dendiyo wodekka i eribeenna. ³⁶ Yaa-tidi Looxe macca naati naa77aikka bantta aawaayyo shahaaridosona. ³⁷ Bairiyaa attuma na7aa yelaasu; a sunttaa Moo7aaba¹⁸ gaada sunttaasu; inne hachchi gakkanau Moo7aabatu aawaa. ³⁸ Qassi kaaliyaakka attuma na7aa yelaasu; a sunttaa Ben77aama¹⁹ gaada sunttaasu; inne hachchi gakkanau Amoonatu aawaa.

Abrahaamanne Abimeleka

20 Abrahaami Mamireppe dendiidi, Neegeeba giyo biitti biis; biidi Qaadeesanne SHura giyo katamatuppe gidduwan de7iis; Garaaranka amarida wodiya takkiis. ² Yan Abrahaami ba keettaayyiyo Saaro, “A ta michchiyo” yaagiis. Yaagin Garaara Kawoi Abimeleki kiittidi Saaro efiis. ³ SHin Xoossai issi qammi aimuwan Abimelekakko yiidi, a hagaadan yaagiis; “Neeni ehiido maccaasee gaasuwan haiqqaasa; aissi giikko, a azina machcho” yaagiis.

¹⁷19:22 *Xoo7aaro*: Ha sunttaa birshshettai “Guutta” giyoogaa.

¹⁸19:37 *Moo7aaba*: Ha Ibraisxxe sunttai “Ta aawaappe” yaagiyoobaa milatees.

¹⁹19:38 *Ben77aama*: Ha sunttaa birshshettai “Ta asatu na7aa” giyoogaa.

⁴SHin Abimeleki ikko shiiqibeenna. Yaanidaagee, “Godau, neeni xillo kawotettaa xaissuutee? ⁵I, ‘A ta michchiyo’ gibeenneeyye? Qassi a, ‘I ta ishaa’ gabeikkee? Taani ta wozanaa suuretetaaninne ta kushiya geeshshatettan haggaa oottaas” yaagiis.

⁶Hegaappe guyyiyan, Xoossai aimuwan a yaagiis; “Ee, neeni ne wozanaa geeshshatettan oottidoogaa taani eraas; hegaa gishshau, neeni o bochchenna malanne ta sinttan nagara oottenna mala nena taani teqqaas. ⁷Ha77i ha bitaniyaa keettaayyiyo zaara; aissi giikko, i hananabaa yootiyaagaa; i neeyyo Xoossaa woossaa; woossin neeni paxa attana. SHin o zaarana xayikko, neeninne neeyyo de7iyaabai ubbai haiqqiyoogaa tumuppe era” yaagiis.

⁸Yaagin Abimeleki wonttetta gallassi maallado ba kawotettaa halaqata ubbaa xeesiis; xeesidi ha yoho ubbaa etayyo yootin, eti keehi daro yayyidosona. ⁹Yaatin Abimeleki Abrahaama xeesidi, “Neeni aibabaa nu bolli oottadii? Neeni ta bollinne ta kawotettaa bolli gita nagaraa ehaanau taani neeyyo aiba iitabaa oottidanaa? Neeni ta bolli oosettanau bessennabaa oottadasa” yaagiis. ¹⁰Qassikka Abimeleki Abrahaama, “Nena haggaa ootissidabi aibee?” yaagidi oichchiis.

¹¹Oichchin Abrahaami yaagiis; “Xoossau yayyiya issi asinne ha sohuwan baawa’ gaada qoppido gishshaassanne, ‘Ta keettaayee gaasuwan eti tana worana’ gaada qoppido gishshassa. ¹²Hegaa bolli a tumukka ta michchiyo; ta aayee na7iyo gidennaagaappe attin, ta aawaa na7iyo; qassi a ta keettaayo gidaasu. ¹³Xoossai tana ta aawaa keettaappe kessido wode taani iyyo, ‘Nuuni biido biittan ubban neeni taayyo oottana kehatetta haggaa; ‘I ta ishaa’ gaada tabaa haasaya’ yaagaas” yaagiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan Abimeleki dorssaa, mehiyaa, macca ailletanne attuma ailleta ehiidi, Abrahaamayyo immiis; qassi a keettaayyiyo Saaro ayyo zaariis. ¹⁵Abimeleki, “Simmi ta biittai ne sinttaana; nena lo77asan de7a” yaagiis. ¹⁶Saarokka, “Taani ne ishaayyo issi sha7u xaqara biraa²⁰ immais; hagee simmi ne-naara de7iya ubbaa sinttan neeni xillo gidiyooaanne neeni shatimmidoogaa erisiyaagaa gido” yaagiis.

¹⁷⁻¹⁸GODAI Abrahaama keettaayee Saari gaasuwan Abimeleka keettaa asa ubbaa qanttaa mainissi wottido gishshau, Abrahaami Xoossaa woossin, Abimeleki, a keettaayyiyaanne a macca ashkkarati na7a yelana mala Xoossai eta pattiiis.

Yisaaqi Yelettiis

21 Xoossai ba yootidoogaadan Saarikko yiis; yiidi Xoossai Saariyyo ba gidoogaadan oottiis. ²Saara shahaarada, ceeggida Abrahaamayyo Xoossai gido wodee gakkinn, attuma na7aa yelaasu. ³Saara ayyo yelido ba na7aa sunttaa Abrahaami “Yisaaqa” yaagidi sunttiis. ⁴Abrahaami ba na7aa Yisaaqa Xoossai azidoogaadan hospunnta gallassan qaxxariis. ⁵A na7aa Yisaaqi ayyo yelettido wode, Abrahaama laittai xeeta. ⁶Saara, “Xoossai taayyo miichchaa²¹ immiis; qassi haggaa siyiya ubbai tanaara miiccana” yaagaasu. ⁷Qassikka Saara, “Abrahaamayyo Saara na7a xanttana giidabi oonee? Gidikkonne taani ha77i ayyo i ceeggido wodiyan na7a yelaas” yaagaasu.

²⁰**20:16** *Issi sha7u xaqara biraa:* Hagee tammanne isiinne bagga kilo giraame deexxees.

²¹**21:6** Miichchaa “Yisaaqa” giyoogee “I miiccees” giyoogaa.

Aggaaranne Isimaa7eeli Yedetettidosona

⁸ Guutta na7ai diccidi, xanttaa duuxxiis; Abrahaami Yisaaqi xanttaa duuxxido gallassi wolqqaama gibiraa kessiis. ⁹ SHin Gibxxeppe yiida Aggaara Abrahaamayyo yelido na7ai qoosiyoogaa Saara be7aasu. ¹⁰ Be7ada Abrahaama, “Ha aillee na7ai ta na7aa Yisaaqaara mulekka laattenna gishshau, ailliyoonne i na7aa kessa yedda” yaagaasu.

¹¹ Yaagin ha yohoi ba na7aa bochchiyo gishshau, Abrahaami keehippe metootiis.

¹² SHin Xoossai Abrahaama, “Na7aayyoonne ne ailleeyyo keehi metootoppa; Saara neeyyo yootiyooabaa ubbaa siya; aissi giikko, ne zeretta Yisaaqa baggaara xeesetana. ¹³ Qassi aillee na7aa taani kawotetta kessana; aissi giikko, ikka ne zare” yaagiis.

¹⁴ Maallado guuran Abrahaami denddiis; denddidi qumaanne lukkaamon haattaa ekkidi, Aggaaro hashiyan toossidi, i na7aakka iyyo immidi kessi yeddiis. A baada, Berssaabehe giyo bazzuwan toilattaasu. ¹⁵⁻¹⁶ Haattaikka lukkaamuwan wurido wode a, “Na7ai haiqqishin, uttada be7ikke” yaagada, na7aa issi buuraa garssan wottada, naa77u xeetu wara gidiaagaa keenaa baada utta bayaasu. Matan uttada, ba qaalaa xoqqissada yeekkaasu.

¹⁷ Xoossai na7aa waasuwa siyiis; Xoossaa kiitanchchai Aggaaro saluwaappe xeesidi, “Aggaaree, waanadii? Xoossai na7ai zin77idosan waassiyooqaa siyido gishshau yayyoppa; ¹⁸ dendda eqqa; na7aanne ne kushiyan dentta; aissi giikko, taani a gita kawotetta oottana” yaagiis. ¹⁹ Xoossai i aifiyaa dooyin, haatta ollaa be7aasu; baada lukkaamuwan haattaa kuntuu; na7aakka ushshaasu. ²⁰ Na7ai dicciyo wode, Xoossai aara gidii; i bazzuwan de7idi, wondafiyaa dukkiya asa gidii. ²¹ I Paaraana giyo bazzuwan de7ishin, a aayiyaa Gibxxeppe ayyo machcho demmaasu.

Abrahaamappenne Abimelekappe Gidduwan Wottido Maachchaa

²² He wode, Abimeleki ba wotaaddaratu halaqaa Pikoolaara Abrahaamakko biidi, “Neeni oottiyo ubbaban Xoossai nenaara de7ees. ²³ Neeni ta bolli woikko ta naatu bolli woikko ta zeretta bolli genebaa oottenna mala, ha77i hagan, Xoossaa sinttan taayyo caaqa; taani neeyyo kehidoogaadan, neenikka taayyoonne neeni imattattan de7iyo ha biittaayyo keha” yaagiis.

²⁴ Yaagin Abrahaami, “Taani caaqqais” yaagiis.

²⁵ He wode, Abrahaami Abimeleka ashkarati ekkido haattaa ollaabaa Abimelekayyo maganniis. ²⁶ SHin Abimeleki, “Hegaa ooni oottidaakko taani erikke; neenikka qassi taayyo yootabaakka; taani hachchi gakkanau hejaa siyabeikke” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan Abrahaami dorssaanne miizzata ehiidi, Abimelekayyo imin, eti naa77ai maachchaa maaccettidosona. ²⁸ Abrahaami laappun macca dorssa marata wudiyaappe shaakkiis; ²⁹ shaakkin Abimeleki Abrahaama, “Ha neeni dumma shaakka wottido laappun macca dorssa marata aissi shaakkadii?” yaagidi oichchiis.

³⁰ Oichchin Abrahaami, “Taani ha haattaa ollaa bookkidoogau markka gidana mala, ha laappun macca dorssa marata ta kushiyaappe akka” yaagiis.

³¹ Hegan he naa77u asati maacettido gishshau, he sohoi Berssaabehi²² geetettiis.

³² Berssaabehan maachchaa maacettidoogaappe guyyiyan, Abimelekinne a wotaaddaratu halaqaa Pikooli denddidi, Pilisxeema biittaa simmidosona. ³³ Abrahaami Berssaabehan taamaariskki giyo mittaa tokkiis. Hegan GODAA, Merinaa Xoossaa, sunntaa xeesiis. ³⁴ Abrahaami Pilisxeema biittan daro wodiyaa de7iis.

Yisaaqa Baayyo Yarshshanaadan Xoossai Abrahaama Azaziis

22 Hegaappe simmin, Xoossai Abrahaama paacciis; i a, “Abrahaamaa” yaagidi xeesiis.

Xeesin i, “Yee” yaagidi koyiis.

² Koyin Xoossai, “Neeni siiqiyo ne mexi issi na7aa Yisaaqa ekkada, Mooriyaa giyo biitti ba; baada yan taani neeyyo yootiyo issi deriyaa bollan a xuuggiyo yarshsho oottada taayyo yarshsha” yaagiis.

³ Yaagin wonttetta gallassi Abrahaami guuran denddidi, ba hariyaa caaniis; ba ashkkaratuppe naa77aanne ba na7aa Yisaaqa banaara ekkidi, xuuggiyo yarshshuwaayyo gidiya mittaa qeri ekkidi, Xoossai ayyo yootidosaa baanau denddiis. ⁴ Biiddi heezzannta gallassi Abrahaami xoqqu giidi, he sohuwaa haahuwan be7iis. ⁵ Abrahaami ba ashkkarata, “Ha hariyaara hagan de7ishshite; taaninne ta na7ai yaa biidi Xoossaassi goinnidi, inttekko simmana” yaagiis.

⁶ Abrahaami yarshshuwaa mittaa denttidi, ba na7aa Yisaaqa toossiis; toossidi tamaanne billamaa i baayyo oiqqiis. Eti naa77ai issippe biishin, ⁷ Yisaaqi ba aawaa Abrahaama, “Ta aawau” yaagiis.

Yaagin Abrahaami, “Yee, ta na7au” yaagiis.

Yaagin i, “Tamainne mittai hageeho; shin xuuggidi yarshshiyoo dorssa mari awaane?” yaagiis.

⁸ Yaagin Abrahaami, “Ta na7au, xuuggidi yarshshiyoo dorssa maraa Xoossai baayyo immana” yaagiis. Yaanin eti naa77ai issippe biidosona.

⁹ Eti Xoossai ayyo yootido sohuwaa gakkido wode, Abrahaami yarshshuwaa yarshshiyooosaa yan gimbbidi, mittaa dacia yeggiis; ba na7aa Yisaaqa qachchidi, he mittaa bollan zin77issiis. ¹⁰ Zin77issidi Abrahaami ba na7aa shukkanau ba kushiyaa yeddidi billamaa ekkiiis. ¹¹ SHin GODAA kiitanchchai saluwaappe a, “Abrahaamaa, Abrahaamaa” yaagidi xeesiis.

Xeesin i, “Yee” giidi koyiis.

¹² Koyin a, “Na7aa bollan ne kushiyaa wottoppa; a ainne ootoppa; neeni ne mexi issi na7aakka tana diggabeenna gishshau, neeni Xoossau yayyiyaagaa gidiyoogaa taani ha77i erais” yaagiis.

¹³ Yaagin Abrahaami xoqqu gi xeellidi, hegan dorssa issoi kacee buuran geli qaxetti uttidoogaa be7iis. Abrahaami biidi he dorssaa ekkidi, ba na7aa gishshaa xuuggiyo yarshsho oottidi yarshshi bayiiis. ¹⁴ Hega gishshau Abrahaami, “GODAI immana” yaagidi he sohuwaa sunntiis; hachchi gakkanaashinkka haisee, “GODAA deriyan imettana” geetettes.

¹⁵ GODAA kiitanchchai saluwaappe naa77anttidi Abrahaama xeesidi yaagiis; ¹⁶ “GODAI, Hagaadan yaagada neeyyo taani ta huuphiyan caaqqais; neeni haggaa

22:31 Berssaabehi: Ha sunntaa birshshettai “Maachchaa Haattaa Ollaa” woikko “Laappun Haattaa Ollaa” giyoogaa.

oottido gishshaunne ne mexi issi na7aakka tana diggabeenna gishshau, ¹⁷ taani nena tumu anjjana; ne zerettaakka taani saluwaa xoolinttiyaa keenanne abbaa doona shafiyaa keeni oottada corayana. Ne zerettati bantta morkketu katamata laattana. ¹⁸ Neeni taayyo azazettido gishshau, ha sa7aa kawotettati ubbai ne zerettaa bagaara anjjettana' yaagees" yaagiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Abrahaami ba ashkkaratukko simmin, eti ubbai issippe Berssaabeha denddidi biidosona. Abrahaami Berssaabehan de7iis.

Naakoora Yeletaa

²⁰ Hegaappe simmin Abrahaamassi, "Milkka ne ishaa Naakoorayyo naata yelaasu; ²¹ etinne bairai Uuxa; Uuxa ishati Buuza, ²² Araama aawaa Qamu7eela, Keesada, Haazo, Pilddaasha, Yidilaafanne Baatu7eela. ²³ Hageeta ha hosppun naatakka Milkka Abrahaama ishaa Naakoorayyo yelaasu; Baatu7eeli Ribiqo yeliis. ²⁴ Raa7uma giyo a kaadumatiyaa qassi Xebaaha, Gahaama, Tahaashanne Maa7ika yelaasu" yaagidi yootidosona.

Saari Haiquwaa

23 Saara xeetanne laatamanne laappun laitta de7aasu. ² Hegaappe guyyiyan a Kanaane biittan de7iya (Kebroona giyo) Qiriyaati-Arbbba7a kataman haiqqaasu. Haiqqin Abrahaami Saariyyo yeekkanaunne kayyottanau biis.

³ Yeekki simmidi, Abrahaami ba keettaayee ahaa matappe denddidi biidi, Hiiteta hagaadan yaagiis; ⁴ "Taani intte gidдон betenne imatta; ta keettaayee ahaa mooganau taayyo intte gadiyaappe makkaanaa baizzerkktii!" yaagiis.

⁵⁻⁶ Yaagin Hiiteti ayyo, "Godoo, nuuni yootiyooгаа siya; neeni nu gidдон wolqqaama halaqa; neeni ne keettaayee ahaa nu duufuwaappe nena lo77idaagan mooga; neeni ne keettaayee ahaa mooganau ba duufuwaa ooninne nena diggenna" yaagi zaaridosona.

⁷ Yaagin Abrahaami dendi eqqidi, Hiitetu sinttan ziggiis. ⁸⁻⁹ I etayyo, "Intte tana, 'Ne keettaayee ahaa mooga' giikko siyite; Xoohaara na7aa Efiroonayyo a gadiyaa gaxan de7iya Maakipheela giyo gonggoluwaa taayyo makkaana kessanau baizzana mala kumetta waagan nuna zal77isserkktii" yaagiis.

¹⁰ Hiitiyaa Efirooni he wode katamaa penggen shiiqida ba asaa gidдон uttiis; utti-daagee Hiiteti ubbai siyishin, Abrahaamayyo yaagiis; ¹¹ "Hegaadan gidenna; ta godau, ta yootiyooгаа siya; taani gadiyaakka a gidдон de7iya gonggoluwaaakka neeyyo immais; taani neeyyo a ta asaa sinttan immais; neeni ne keettaayee ahaa mooga" yaagiis.

¹² Yaagin Abrahaami he biittaa asaa sinttan zaaretti ziggiidi, ¹³ asai siyishin Efiroona, "Ta yootiyooгаа siyarkkii! Taani he gadiyaa waagaa qanxxana; neeni taappe ekkarkkii! Hegan taani ta keettaayee ahaa moogana" yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵ Yaagin Efirooni Abrahaamayyo zaaridi, "Ta godau, taani odiyooгаа siya; gadee oiddu xeetu xaqara biraa²³ kessiyaagaa; shin hegee ne gidдоонinne ta gidдон ainne gidenna; ne keettaayee ahaa mooga" yaagiis. ¹⁶ Yaagin Abrahaami Hiiteti

²³23:14-15 *Oiddu xeetu xaqara biraa*: Hagee oiddu kilo giraamenne bagga deexxees.

siyishin, Efirooni giido waagaa maayii; maayidi, he wode miishshan oiddu xeetu xaqara biraa Efiroonayyo immiis.

¹⁷ Immin Mamire katamaa matan Maakipheelan de7iya Efiroona gadee, hegan de7iya gonggoloinne he gadiyan de7iya mitta ubbai, ¹⁸ katamaa penggen shiiqida Hiitetu ubbaa sinttan higgiiyan Abrahaama gade gidiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Abrahaami ba keettaayyiyo Saaro Kanaane biittan (Kebroona giyo) Mamire katamaa matan de7iya Maakipheela giyo gade gonggoluwana moogiis. ²⁰ Hegaa gishshau he gadeenne hegan de7iya gonggoloi Hiitetu sinttan higgiiyan Abrahaamassi makkaana gidiis.

Yisaaqassi Machcha Oishettaasu

24 Abrahaami keehippe sa7aa sugidi cimiis; GODAI a ubbabanka anjjiis. ² Abrahaami ba ashkkaraa, ba so asa ubbau halaqatiya, ba aqo ubbau godattiyaagaa hagaadan yaagiis; “Ne kushiyan ta gulbbataa oiqqaa; ³ taani eta gid-don de7iyo Kanaanetu macca naatuppe ta na7aayyo machcho oichchenna mala, GODAN, saluwaa Xoossaaninne sa7aa Xoossan taani nena caaqqetais; ⁴ shin neeni ta yelettido biittaa, ta dabbotukko baada, ta na7aa Yisaaqayyo machcho oichcha” yaagiis.

⁵ Yaagin a ashkkarai, “Maccaasiyaa tanaara yaanau dosennabaa gidikko, ne na7aa neeni yiido biitti guyye efoo?” yaagidi oichchiis.

⁶ Oichchin Abrahaami, “Ta na7aa yaa efeennaadan nena era! ⁷ GODAI, saluwaa Xoossai, tana ta aawaa sooppenne ta yelettido biittaaappe kessidaagee taayyo, ‘Ne zariyaayyo taani ha biittaa immana’ yaagidi caaqqidaagee, neeni ta na7aayyo yaappe machcho demmana mala, i ba kiitanchchaa neeppe sinttau kiittana. ⁸ Maccaasiyaa nenaara guyye yaanau dosennabaa gidikko, ha taani nena caaqqetido caaqoi neeyyo gometenna; shin ta na7aa yaa guyye mulekka efooppa” yaagiis. ⁹ Yaagin ashkkarai ba godaa Abrahaama gulbbataa oiqqiis; oiqqidi ha yohuwaassi caaqqiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, ashkkarai ba godaa gaameelatuppe tammaa ekkidi, ba godaa miishshaappekka murutaa murutaa ekkidi biis; biidi Masphphexoomiyaa giyo biittan Naakoora katamaa gakkiiis. ¹¹ Gakkidi omarssi, maccaasai haattaa tikkanau yiyo wodiyan, katamaappe gaxan haatta ollaa matan ba gaameelata gulbbatissiis.

¹² Yaatidi i hagaadan yaagidi woossiis; “GODAU, ta godaa Abrahaama Xoossau, hachchi taani qoppada yiidobaa tau injjeya; qassi ta godaa Abrahaamayyo kehabaa ootta. ¹³ Be7a! Taani ha haattaa pultuwaa matan eqqais; ha katamaa asaa macca naatinne haattaa tikkanau haa yoosona. ¹⁴ Taani, ‘Ane otuwaa ziqqi oottada tana haattaa ushsha’ giyo wode, akka, ‘Hekko uya; qassi ne gaameelatakka taani ushshana’ yaagiyaara, hinna ne ashkkaraa Yisaaqayyo neeni dooridooro gidu; neeni ta godaayyo kehabaa oottidoogaa taani hegan erana” yaagiis.

¹⁵ Biron i woosaa zaarennan de7ishin, Ribiqaa haatta otuwaa tookkada puttu gaasu. O Baatu7eeli yeliis; Baatu7eeli Milkki na7aa; Milkka Abrahaama ishaa Naakoora keettaayyiyo. ¹⁶ Ribiqaa keehi puulanchchanne attuma asi xalibeenna geela7o. Pultuwaa duge wodhdhada, ba otuwaa kunttada kiyaasu. ¹⁷ Kiyin he ashkkarai ikko woxxi biidi o, “Ne otuwaappe tana guutta haattaa ushsharkkii!” yaagiis.

¹⁸ Yaagin a, “Eeno ta godau, uyikkii” yaagaasu. Eesotada otuwaa ba hashiyaappe wottada, geddi ootta oiqqada a ushshaasu. ¹⁹ A ushshidoogaappe guyyiyan,

“Ne gaameelatikka alana gakkanaassi taani etayyo haattaa duuqqana” yaagaasu. ²⁰Attida haattaa eesuwan wonggiriyan tigada, hara haattaa duuqqanau ollaa woxxaasu; gaameelati ubbai alana gakkanaashin, haattaa ollaappe duuqqa duuqqada ehaada wonggiriyan tigada ushshaasu. ²¹I qoppidi yiido qofaa GODAI injjeyiddi de7iyaakkonne eranau bitanee co77u giidi o xeellees.

²²Gaameelati haattaa uyi simmin, bitanee ichchashu giraame bagga gidiya worqqa qalabatiyaanne, xeetanne tammu giraame gidiya naa77u worqqa sagaayota kessiis; ²³kessidi o, “Neeni o na7ee? Ane tau yoota; ne aawaa son nuuyyo aqiyoosi de7anee?” yaagiis.

²⁴Yaagin a, “Taani Baatu7eela na7iyo; Baatu7eeli Milkka Naakoorayyo yelido na7aa. ²⁵Nuugan gidiya galabainne bassoi de7ees; qassi intte aqanaukka sohoi de7ees” yaagaasu.

²⁶Bitanee gulbbati GODAAYYO goinnidi, ²⁷hagaadan yaagiis; “Ta godaayyo kehiyoogaanne ammanettiyoogaa aggibeenna GODAI, ta godaa Abrahaama Xoossai galatetto! Taani yiishin, GODAI tana ta godaa dabbotu soo kaalettiis” yaagiis.

²⁸Na7iyaa woxxa baada, ba aayee son de7iya asaassi hanidabaa odaasu. ²⁹Ribiqeeyyo Laabaana giyo ishai de7ees; Laabaani kare kiyidi, haattaa pulttuwaa matan de7iya bitaniyaakko woxxiis. ³⁰Qalabatiyaanne ba michchee kushiyan de7iya sagaayota be7osaaranne Ribiqa bitanee bana giidobaa yootin siyosaara, kiyidi bitaniyaakko bi be7iis; bitanee gaameelatuura pulttuwaa matan eqqidaagaa demmiis. ³¹Demmidi a, “GODAI nena anjjidoogoo, haaya! Neeni hagan karen aissi eqqai? Taani neeyyo keettaanne gaameelatuyyookka sohuwaa giigissaas” yaagiis.

³²Yaagin bitanee soo geliis; Laabaani gaameelatu caanaa birshshii; galabaanne bassuwaa gaameelatuyyo yeggiis. Tohuwaa meeccanau ayyoonne aara de7iya asatuyyo haattaa ehiis; ³³qumaikka a sintti aadhdiis. SHin i, “Taani tana ehidabaa intteyyo yootennan de7aidda katta miikke” yaagiis.

Yaagin Laabaani, “Yaakko yoota” yaagiis.

³⁴Hegaa gishshau i, “Taani Abrahaama ashkkaraa. ³⁵GODAI ta godaa keehi anjgin, i duretiis; dorssaa, miizzaa, biraa, worqqaa, attuma ashkkarata, macca ashkkarata, gaameelatanne hareta ayyo immiis. ³⁶Ta godaa keettaayyiyaa Saara ba ceegatettaa laittan ayyo attuma na7a yelaasu; yelin i baayyo de7iyaabaa ubbaa ayyo immiis. ³⁷Ta godai tana hagaadan caaqettiis; ‘Taani de7iyo Kanaane biittaa macca naatuppe ta na7aayyo machcho oichchoppa; ³⁸shin ta aawaa asaakko, ta zaretukko baada, ta na7aayyo machcho oichcha’ yaagiis. ³⁹Yaagin taani ta godaa, ‘Na7iyaa tanaara yaanau dosennan aggikko shin?’ yaagaas. ⁴⁰Yaagin i, ‘GODAI, taani a sinttan hemettidoogee nenaara ba kiitanchchaa kiittana; neeni ta na7aayyo ta aawaa asaappe, ta zaretuppe machcho demmana mala, ne biyoobaakka injjeyana. ⁴¹Neeni ta zaretukko bin, eti neeyyo o immennan ixikko, he wode neeyyo caaqoi gome-tenna’ yaagiis.

⁴²“Taani hachchi ha pulttuwaakko yiido wode yaagaas; ‘GODAU, ta godaa Abrahaama Xoossau, ne shene gidikko, taani biyo yohuwaa injjeya. ⁴³Be7a; taani ha pulttuwaa matan eqqais; geela7o issinniyaa haattaa tikkanau yiikko, taani o, “Tana ne otuwaappe guutta haattaa ushsharkkii!” yaagana. ⁴⁴Yaagin a tana, “Eeno uya; qassi ne gaameelatuyyookka taani haattaa duuqqana” yaagiyaara, GODAI ta godaa na7aayyo dooridooro gidu’ yaagaas.

⁴⁵ “Taani ta wozanan woossiyoogaa zaarennan de7ishin, Ribiqba ba otuwaa tookka ekkada, puttu gaasu; pulttuwaa duge wodhdhada haattaa duuqqaasu; taani o, ‘Tana haattaa ushsharkkii’ yaagaas.

⁴⁶ “Yaagin a eesuwan ba hashiyaappe otuwaa wottada, ‘Hekko uya; qassi taani ne gaameelata ushshana’ yaagaasu. Yaagin taani uyaas; qassi ta gaameelata a ushshaasu.

⁴⁷ “Taani o, ‘Neeni o na7ii?’ yaagaas.

“Yaagin a, ‘Taani Baatu7eela na7iyo; Baatu7eeli, Milkka Naakoorayyo yelido na7aa’ yaagaasu.

“Yaagin taani iyyo qalabatiyaa aattaas; i kushiyankka sagaayota wottaas.

⁴⁸ Hegaappe guyyiyan taani gulbbatada, GODAAYYO goinnaas; taani GODAA, ta godaa Abrahaama Xoosaa, ta godaa ishaa na7aa na7iyo a na7aassi ekkana tana likke ogiyaa kaalettidaagaa galatais. ⁴⁹ Ha77ikka intte ta godaayyo kehanabanne ammanettanabaa gidikko, taayyo yootite; gidana xayikkonne yootite; hegaappe sinttan taani hananabaa erana” yaagiis.

⁵⁰ Laabaaninne Baatu7eeli zaaridi yaagidosona; “Ha yohoi GODAAPPE yiis; nuuni neeyyo yaa haa gaanau danddayokko. ⁵¹ Ribiqo hanno be7a; ekkada efa; efin GODAI giidoogaadan ne godaa na7aassi machcho gidu bayin” yaagidosona.

⁵² Abrahaama ashkkarai eti giyoobaa siyido wode, sa7an gulbbatidi GODAAYYO goinniis. ⁵³ Ashkkarai biraa alleequwaanne worqaa alleequwaa, maayuwaakka kesidi, Ribiqiyyo immiis; qassi al77o miishshata i ishaayyoonne i aayeyyo immiis.

⁵⁴ Hegaappe guyyiyan, inne aara de7iyaageeti miidosonanne uyidosona; yaatidi yan aqidosona; eti guuran denddin, “Tana ta godaakko yeddite” yaagiis.

⁵⁵ Yaagin i ishainne i aayiyaa, “Na7iyaa issi tammu gallassa keenaa nunaara takku; hegaappe guyyiyan a baana” yaagidosona.

⁵⁶ SHin i, “GODAI taani yiidobaa injjeyirggin, intte tana gam77issoppite; taani ta godaakko baana mala tana moissite” yaagiis.

⁵⁷ Yaagin eti, “Na7iyo xeesidi ane o oichchoos” yaagidosona. ⁵⁸ Yaagidi Ribiqo xeesidi, “Ha bitaniyaara buutee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin a, “Ee; taani baana” yaagaasu.

⁵⁹ Yaanin eti bantta michchiyo Ribiqo, o dichchiyaariira, Abrahaama ashkkaraanne a asatuura moissidosona. ⁶⁰ Eti Ribiqo,

“Nu michchee Ribiqee,

sha7aappe sha7aa gakkanau coratta.

Ne zareti bantta morkketu katamata laattona” yaagidi anjjidosona.

⁶¹ Hegaappe guyyiyan, Ribiqanne i danggiriixeti denddidi, gaameelata toggidi, bitaniyaara biidosona. Yaatin ashkkarai Ribiqo ekkidi biis.

⁶² He wode Yisaaqi, “Tana Be7iya De7o Xoosaa Pulttuwaa” giyo pulttuwaa mati biidi, Neegeeba bazuwan de7ees. ⁶³ Issi gallassi omarssi Yisaaqi ba wozanan qoppiiddi dembbaa kiyidi yuuyees; yuuyiiddi i xoqqu giidi xeelliyo wode, gaameelati yiyaageeta be7iis. ⁶⁴ Ribiqakka xoqqu gaada xeelliyo wode, Yisaaqa be7aasu; be7ada gaameelaappe wodhdhaasu. ⁶⁵ Wodhdhada ashkkaraa, “Ha nunaara gaitanau dembbaa ya yiya bitanee oonee?” yaagaasu.

Yaagin ashkkarai, “I ta godaattennee” yaagiis. Yaagin a ba shaashiyaa ekkada gullettaasu.

⁶⁶Qassi ashkkaarai ba oottidobaa ubbaa Yisaaqassi yootiis. ⁶⁷Yisaaqi Ribiqo ba aayee Saari dunkkaaniyaa efiis. Efiidi o machchii; akka ayyo machcho gidaasu. Yaatin i o siiqiisinne ba aayee haiquwan kayyottiyoo gaappe minettiis.

Abrahaami Hara Naata Yeliis

(*Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 1:32-33*)

25 Qassi Abrahaami Qaxuro geetettiya hara machchiyo ekkiis. ²A Ziimiraana, Yoqishaana, Madaana, Midiyaama, Yishibaaqanne SHuha ayyo yelaasu.

³Yoqishaani Saabanne Dadaana yeliis. Dadaani Ashooreta, Lexuushetanne Le7aamata yeliis.

⁴Midiyaama naati Eefa, Efeera, Hanooka, Abiidaa7anne Elddaa7a. Hageeti ubbaikka Qaxuri naata.

⁵Abrahaami babaa ubbaa Yisaaqa laatissiis. ⁶SHin i biron paxa de7iiddi, ba kaadumatatuppe yelido naatussi bau de7iyaabaappe woitiis. Woitidi ba na7aa Yisaaqappe eta shaakkidi, arshsho bagga biittau yeddiis.

Abrahaama Haiquwaa

⁷Abrahaami muleera issi xeetanne laappun tammanne ichchashu laittaa de7iis. ⁸Abrahaami daro wodiyaa de7idi, lo77o ceeggidi haiqqiis; haiqqidi ba maizzan gaittiis. ⁹A naati Yisaaqinne Isimaa7eeli a Maakipheela giyo gonggolo duufuwan moogidosona; he gonggoloi Mamire matan, Hiitiyaa Xoohaara na7aa Efiroona gadiyan de7ees. ¹⁰Hegeenne Abrahaami Hiitetuppe shammido gadiyaa. Abrahaami ba keettaayyiyaa Saara moogettidosan moogettiis. ¹¹Abrahaami haiqqidoogaappe guyyiyan, Xoossai a na7aa Yisaaqa anjjiis. He wode Yisaaqi, “Tana Be7iya De7o Xoossaa Pulttuwaa” giyo pulttuwaa matan de7ees.

Isimaa7eela Yeletaa

¹²Saari ailliyaa, Gibxxeppe yiida Aggaara, Abrahaamayyo yelido na7aa Isimaa7eela yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ¹³Isimaa7eela naati bantta sunntaaninne bantta yeletaa maaran hageeta; hegeetinne: Nabaayoota, Qeedaara, Adibi7eela, Mibssaama, ¹⁴Mishimaa7a, Duuma, Maasa, ¹⁵Hadaada, Teema, Yixura, Naafiishanne Qeedima. ¹⁶Isimaa7eela naati hageeta; eta sunntai eta moottaaninne de7iyo man77iyan haga. Eti bantta yarankka tammanne naa77u halaqata. ¹⁷Isimaa7eeli muleera xeetanne hasttamanne laappun laittaa de7idi, haiqqiis; haiqqidi ba maizzan gaittiis. ¹⁸Isimaa7eela zareti Gibxxeppe awai mokkiyo baggan de7iya Hawiilappenne SHurappe gidduwan, Asoora efiya ogiyaa matan de7idosona. Eti bantta ishanttu ubbaara morkkiyan de7idosona.

Yisaaqa Yeletaa

¹⁹Abrahaama na7aa Yisaaqa yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Abrahaami Yisaaqa yeliis. ²⁰Yisaaqau laittai oitamaa gidido wode, Ribiqo ekkiis; a Masphphexoomiyan de7iya Sooriyaa Baatu7eela na7iyoonne Sooriyaa Laabaana michchiyo. ²¹Yisaaqi ba keettaayyiyaa maine gidido gishshau, iyyo GODAA woossiis; woossin GODAI a woosaa siyiis. Yaatin a keettaayyiyaa Ribiqaa shahaaraasu. ²²SHin i ulo gididon de7iya naati mentte gidi uttidi, issai issuwaara sugettidosona; yaatin a, “Hagee tau aissi hanii?” yaagaasu. Hegaa gishshau GODAA oichchanau baasu.

²³ Bin GODAI iyyo, “Ne uluwan naa77u kawotetta de7ees; qassi ne gidдон de7iya naa77u dere asati issoi issuwaappe shaahettana; issi dere asati hinkkootuppe minana; qassi bairai kaaluwaayyo azazettana” yaagiis.

²⁴ A yeliyo wodee gakkın, i uluwan mente attuma naati de7oosona. ²⁵ Koiro yeletidaagee arssa; a bollaa ubbaa ikisee maayii; heгаа gishshau eti a Eesawa²⁴ giidi sunttidosona. ²⁶ Hegaappe guyyiyan, a ishai yelettiis; yelettiiddi i ba kushiyan Eesawa giindiyaa oiqqi uttiis; heгаа gishshau a Yaaqooba²⁵ giidi sunttidosona. Ribiqā eta yelido wode, Yisaaqau usuppun tammu laitta giidiis.

²⁷ Naati diccidosona; Eesawi shankkaa hiillaa eriya bazzo asa giidiis; shin Yaaqoobi dunkkaaniyan de7iya woppa asa giidiis. ²⁸ Yisaaqi Eesawa siiqiis; aissi giikko, i shankkatidobaappe maanau dosiis; shin Ribiqā Yaaqooba siiqaasu.

²⁹ Issitoo Yaaqoobi woxiyaa kattishin, Eesawi namisai woridoogee, bazzoppe yiis. ³⁰ Eesawi Yaaqooba, “Tana ha zo7o woxiyaappe miza; tana namisai worees” yaagiis. (Hegaa gishshau qassi a sunttai Eedooma²⁶ geetettiis.)

³¹ Yaaqoobi a, “Koiro taayyo ne bairatettaa baizza” yaagiis.

³² Yaagin Eesawi, “Be7a! Taani haiqqana hanais; ha bairatettan tau ai go77i de7ii?” yaagiis.

³³ Yaagin Yaaqoobi zaaridi, “Ane taayyo koiro neeni caaqqa” yaagiis. Yaagin i caaqqiis; ba bairatettaanne Yaaqoobau baizziis. ³⁴ Baizzin Yaaqoobi Eesawassi buddeenaanne misiraa woxiyaa immiis; immin i miisinne uyiis; heгааappe guyyiyan denddidi biis. Eesawi ba bairatettaa hagaadan kariis.

Yisaaqanne Abimeleka

26 He biittan kase Abrahaama wodiyan de7iya koshaa bolli hara koshai denddiis; yaatin Yisaaqi Pilisxxeema kawuwaa Abimelekakko Garaari biis. ² GODAI Yisaaqayyo qonccidi hagaadan yaagiis; “Gibxxe biitti duge booppa; taani neeyyo yootido biittan de7a. ³ Ha biittan amaridaagaa takkashsha; taani nenaara gidana; nena anjjana; aissi giikko, ha biittaa ubbaa taani neeyyoonne ne zersettaayyo immana; taani ne aawaa Abrahaamayyo caaqqido caaquwaa minttana. ⁴ Ne zersettaa saluwaa xoolinttiyaadan darissana; ha biittaa ubbaa taani etayyo immana; sa7aa kawotetta ubbai ne zersettaa baggaara anjjettana. ⁵ Aissi giikko, Abrahaami ta qaalaa siyiis; ta pirddatanne ta azazota, ta awaajotanne ta higgeta naagiis” yaagiis. ⁶ Hega gishshau Yisaaqi Garaaran uttiis.

⁷ He biittaa asai Ribiqibaa denttidi Yisaaqa, “Hanna neeyyo aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Hanna taayyo michchiyo” yaagiis. Aissi giikko, i Ribiqā daro meranchcha gidiyo gishshau, “Taani, ‘A ta keettaayyiyo’ giikko, ha sohuwaa asai i gaa-suwan tana woranaakkonne” yaagi qoppidi yayyiis.

⁸ Yisaaqi hegan daro wodiya de7idoogaappe guyyiyan, Pilisxxeema Kawoi Abimeleki maskkootiyaara duge xeellidi, Yisaaqi ba keettaayee Ribiqiira gaittishin be7iis. ⁹ Hega gishshau Abimeleki Yisaaqa xeesidi, “Hekko a tumu ne machchiyo! Neeni aissi, ‘A ta michchiyo’ gaadii?” yaagidi oichchiis.

²⁴**25:25 Eesawa:** Ha sunttaa birshshetta “Ikisaamaa” giyoogaa.

²⁵**25:26 Yaaqooba:** Ha sunttaa birshshetta “Giindiyaa oiqqiyaagaa” giyoogaa.

²⁶**25:30 Eedooma:** Ha sunttaa birshshetta “Zo7uwaa” giyoogaa.

Oichchin Yisaaqi, “A ta keettaayyiyo’ giikko, i gaasuwan asai tana worana gaada gaas” yaagiis.

¹⁰ Yaagin Abimeleki, “Hagee neeni nu bollan oottidobi aibee? Ta asaappe issi asi ne keettaayeera aqi haliis shin; neeni nu bollan gomiya eha haladasa” yaagiis. ¹¹ Hegaa gishshau Abimeleki ba asaa ubbaa, “Ha bitaniyaa woikko a keettaayyiyo bochchiya ooninne tumu haiqqana” yaagidi azaziis.

¹² Yisaaqi he biittan kattaa zeridi, he laittanka xeeu kushiya cakkiis; aissi giikko, GODAI a anjjiis. ¹³ I duretiis; i duriyaa mannana gakkanaassi ayyo aqoi dari dari biis. ¹⁴ Yisaaqassi dorssaa wudee, miizaa wudeenne ashkkarati keehippe darido gishshau, Pilisxeema asati a qanaatidosona. ¹⁵ Hegaa gishshau, a aawaa Abrahaama wodiyan, a aawaa ashkkarati bookkido haatta olla ubbaa Pilisxeema asati biittaa zaaridi baridosona.

¹⁶ He wode Abimeleki Yisaaqa, “Nuuppe shaahettada ba; neeni nuuppe aadhdhada minnadasa” yaagiis. ¹⁷ Yaagin Yisaaqi hegaappe denddidi, Garaara Wombbaa biidi yan uttiis. ¹⁸ Yisaaqi ba aawaa Abrahaama wodiyan bookkettiida haatta ollata, Abrahaami haiqqidoogaappe guyyiyan, Pilisxeema asati baridoogeeta zaari bookki kessidi, a aawai sunttido sunttanka eta xeesiis.

¹⁹ Yisaaqa ashkkarati wombban bookkidi, pulttiya haatta ollaa yan demmidosona. ²⁰ SHin Garaara henttanchchati Yisaaqa henttanchchatuura, “Haattai nuugaa” yaagidi ooyettidosona. Eti aara palamettido gishshau, Yisaaqi he haatta ollaa, “Palamaa” giidi sunttiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, eti hara haatta ollaakka bookkidosona; shin eti he haattaa ollaa geedonkka ooyettidosona; hega gishshau i he haattaa ollaa “Morkketetaa” giidi sunttiis. ²² Hegaappe guuttaa zardda7idi, hara haatta ollaa bookkisiis; a gaasuwan ooninne ooyettibeenna; “Xoossai ha77i nuuyyo aassiis; nuuni ha biittan corattana” giidi a, “Aaho sohuwaa” giidi sunttiis.

²³ Hegaappe denddidi, pude Berssaabehe biis. ²⁴ He biido gallassi qammikka GODAI ayyo qonccidi a, “Taani ne aawaa Abrahaama Xoossaa; taani nenaara de7iyo gishshau, neeni yayyoppa; taani nena anjjana; ta ashkkaaraa Abrahaama gishshau ne zerettaa taani corayana” yaagiis. ²⁵ Yaagin Yisaaqi hegan yarshshiyooosaa keexxidi, GODAA sunttaa xeesiis. Yan i ba dunkkaaniyaa toliis; qassi yan a ashkkarati haatta ollaa bookkidosona.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, Abimeleki bana zoriya Ahuuzatanne ba wotaaddaratu halaaqaa Pikoolla ekkidi, Garaarappe Yisaaqakko yiis. ²⁷ Yisaaqi eta, “Intte kase tana ixxidi, intte biittaappe kessi yeddooho; ha77i qassi taakko ai ekkana yiidetii?” yaagiis.

²⁸⁻²⁹ Yaagin eti a, “GODAI nenaara de7iyoogaa nuuni qoncciyann be7ida. Hegaa gishshau caaqo maachchai nu giddooninne ne giddon de7ana koshshees yaagoos. Nuuni nena bochchibookko; shin nuuni neeyyo kehatetta xalaalaa oottidi, nena sarotettan moissi yeddida. Hegaadanka neeni nu bolli iitabaa oottenna mala, ane nenaara maachchaa maacettoos. Ha77i neeni GODAI anjjidoogaa” yaagidosona. ³⁰ He wode Yisaaqi etau gibiraa giigissin, miidosonanne uyidosona. ³¹ Wonttetta gallassi maallado guuran denddidi, eti issoi issuwaara caaqqettidosona. Yisaaqi eta moissin, eti appe saro shaahettidi biidosona.

³² He gallassi Yisaaqa ashkkarati yiidi, bantta bookkido haatta ollaabaa ayyo odidosona; “Nuuni haattaa demmida” yaagidosona. ³³ I he haatta ollaa Saabehe gi-

idi sunttiis; heгаа gishshau he katamaa sunttai hachchi gakkanaassi Berssaabehi²⁷ geetettes.

Eesawi Dawutta Maccaasata Ekkiis

³⁴ Eesawa laittai oitamaa gidiyo wode, Hiitiyaa Bi7eera na7iyo Yooditonne Hiitiyaa Eloona na7iyo Baasemaato machchiis. ³⁵ Eti Yisaaqanne Ribiqo azzanissiiddi de7idosona.

Yisaaqi Yaaqooba Anjjiis

27 Yisaaqi cimin, a aifee xeelaa ixido wode, ba bairatiya na7aa Eesawa xeesidi a, “Ta na7au” yaagiis.

Yaagin i, “Yee” giidi koyiis.

² Koyin i, “Be7a, ha77i taani ceeggaas; taani haiqqana gallassaa erikke. ³ Yaaniyo gishshau, ha77i ne shankkatiyo wonddafiyaanne zubbiyaa ekkada, bazzo ba; baada do7aa taayyo shankkatada, asho ekkada ya. ⁴ Mal77o qumaa, taani dosiyooqaa kat-tada aatta; hegeenne taani haiqqanaappe kase nena anjjanaassa” yaagiis.

⁵ Ribiqa Yisaaqi ba na7aa Eesawayyo yootiyo wode siyausu. Eesawi do7aa shankkatidi ehaanau bazzo biidoogaappe guyyiyan, ⁶ Ribiqa ba na7aa Yaaqooba, “Ne aawai ne ishaa Eesawa, ⁷ Do7aa shankkata ehaada, taayyo mal77o qumaa taani maanau katta; hegeenne taani haiqqanaappe kasetada, GODAA sinttan nena anjjanaassa’ yaagishin taani siyaas. ⁸ Ta na7au, ha77i taani nena azaziyoobaa loit-tada siya. ⁹ Wudiyaa garssi baada, naa77u anqqara deeshsha marata tau ekkada ya; ehin taani ne aawaayyo mal77o qumaa i dosiyooqaadan kattana. ¹⁰ Ne aawai miidi haiqqennan kasetidi nena anjjana mala, assi aattaasa” yaagaasu.

¹¹ SHin Yaaqoobi ba aayyiyo Ribiqo, “Ta ishaa Eesawa bollan ikisee de7ees; shin ta bollai liiqo. ¹² Ta aawai tana oiqqi be7ikko shin? Taani a cimmiyoobaa ayyo milatikko, taani anjjuwaa gishshaa qanggettaa ta bolli ehaanaakkonne” yaagiis.

¹³ Yaagin a aayyiya a, “Ta na7au, he qanggettai tana gakko. Taani neeyyo yootiyoogaa ootta; baada deeshsha marata tau ekkada ya” yaagaasu.

¹⁴ Biidi ehiidi ba aayeeyyo immiis; immin a aayyiya mal77o qumaa a aawai dosiyooqaadan kattaasu. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Ribiqa son ba matan de7iya ba baira na7aa Eesawa maayuwaa lo77uwaa ehaada, ba kaalo na7aa Yaaqooba maizzaasu. ¹⁶ Qassi he deeshshatu calaa a kushiyaanne a liiqo qooriyaa maizzaasu. ¹⁷ Maiz-zada ba kattido mal77o qumaanne oittaa ba na7aa Yaaqooba kushiyan wottaasu.

¹⁸ Yaatin i ba aawaakko biidi gelidi, “Ta aawau” yaagiis.

Yaagin i, “Yee! Ta na7au, neeni oonee?” yaagiis.

¹⁹ Yaagin Yaaqoobi ba aawaa, “Taani ne baira na7aa Eesawa; neeni tana azazi-doogaadan taani oottaas; suura; suura uttada, taani shankkaappe ehiidobaa ma; yaatada tana anjja” yaagiis.

²⁰ Yaagin Yisaaqi ba na7aa, “Ta na7au, waata eesuan demmadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “GODAI ne Xoossai tana maaddiina” yaagiis.

²⁷ **26:33 Berssaabehi:** Ha sunttaa birshshettaa “Caaquwaa Haattaa Ollaa” giyoogaa. (21:31 xeella.)

²¹ Yisaaqi Yaaqooba, “Ta na7au, neeni tumu ta na7aa Eesawakkonne taani oiqa be7anau ane taakko shiiqa” yaagiis. ²² Yaaqoobi ba aawaa Yisaaqakko shiiqin oiqqi be7idi, “Ha qalalai Yaaqooba qaalaa; shin kushee Eesawa kushiya” yaagiis. ²³ A kushee a ishaa Eesawa kushiyaadan ikisiyaara de7iyo gishshau, eribeenna; i erennan a anjjiis. ²⁴ A, “Tumu neeni ta na7aa Eesawee?” yaagidi oichchiis.

Yaagin i, “Ee, tanattennee” yaagiis.

²⁵ Yaagin i, “Ta na7au, taani neeni shankkatidobaa maanau haa aatta; maada taani nena anjjana” yaagiis. Yaaqoobi aattin, i miis; qassi i ayyo woine eessaa ehin uyiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan a aawaa Yisaaqi, “Ta na7au, haaya; shiiqada tana yera” yaagiis.

²⁷ Yaaqoobi shiiqidi a yeriis; Yisaaqi a maayuwaa singgi siyiiddi, hagaadan yaagidi anjjiis; “Ta na7aa peenoi GODAI anjjido goshshaadan sawees. ²⁸ Xoossai saluwaa akkaanne sa7aa shicaa, kattaanne ooratta woine eessaa koridi neeyyo immo. ²⁹ Kawotettati neeyyo haarettona; asati neeyyo gulbbatona. Neeni ne ishanttuyyo goda gida; ne aayee zareti neeyyo gulbbatona. Nena qanggiyaagee qanggettidaagaa gido; nena anjjiyaagee anjnettidaagaa gido” yaagiis.

³⁰ Yisaaqi Yaaqooba anjji wursidoogaappe guyyiyan, Yaaqoobi ba aawaa Yisaaqi sinttappe kiyaanne Eesawi shankkaappe puttu giis. ³¹ Ikka qassi mal77o qumaa kattidi, ba aawaayyo aattiis. Aattidi a, “Ta aawau, suura; suura uttada, taani shankkatidobaappe ma; yaatada tana anjja” yaagiis.

³² Yaagin a aawaa Yisaaqi a, “Neeni oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Taani ne na7aa, ne baira na7aa Eesawa” yaagiis.

³³ Yisaaqi dagammidi kokkoriiddi; “Yaatin do7aa shankkatidoogaa ekkidi taayyo aattidaagee oonee? Taani ha77i neeni yaana sinttan maada, a anjjaichchaas; tumukka i anjnettidaagaa gidana” yaagiis.

³⁴ Eesawi ba aawaa qaalaa siyido wode, ba qaalaa xoqqu oottidi, daro yibbaata yeehuwaa yeekkiiddi ba aawaa, “Tana anjja; ta aawau, tanakka anjja!” yaagiis.

³⁵ SHin i, “Ne ishai yiidi cimmidi, ne anjjuwaa ekkirggiis” yaagiis.

³⁶ Eesawi, “A eridi Yaaqooba²⁸ sunttida; i tana cimmishin, hagee naa77antto; i ta bairatettaa ekkii; qassi ha77i ta anjjuwaa ekkii” yaagiis. Qassi i, “Neeni taayyo anjjuwaappe aibanne ashshabeikkii?” yaagidi oichchiis.

³⁷ Oichchin Yisaaqi Eesawa, “Taani a neeyyo goda oottaas; a ishanta ubbaakka a ashkharata oottaas; qassi taani kattaanne ooratta woine eessan a minttaas. Yaatin, ta na7au, neeyyo taani ai oottoo?” yaagiis.

³⁸ Eesawi ba aawaa, “Ta aawau, neeyyo issi anjjo xalaalai de7ii? Ta aawau, tanakka qassi anjja” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Eesawi ba qaalaa xoqqu oottidi yeekkiis.

³⁹ A aawaa Yisaaqi zaaridi, “Ne de7iyoosai ha sa7aa duretettaappe haakkana; saluwaa akkaikka neeyyo wodhdhenna; ⁴⁰ neeni ne bisuwan aqana; neeni ne ishaayyo haarettana. SHin neeni aara eqettiyo wode, a qambarraa ne morggiyaappe olana” yaagiis.

⁴¹ Yaaqooba a aawai anjjido gishshau, Eesawi ba uluwan a morkkiis; i ba wozanan, “Ta aawai haiqqana matiis; taani ayyo kayyotta simmada, ta ishaa Yaaqooba worana” yaagiis.

²⁸27:36 *Yaaqooba*: Ibraawetto qalalan ha sunttai “cimmiiis” giyoobaa milatees.

⁴²SHin Ribiqha ha ba baira na7aa Eesawa qaalaa siyido gishshau, ba kaalo na7aa Yaaqooba xeesissa ehaada hagaadan yaagaasu; “Ne ishai Eesawi nena woridi haluwaa kessanau halchchees. ⁴³Hayyanaa ta na7au, taani neeyyo odiyooqaa ootta. Dendda! Denddada Kaaraanen de7iya ta ishaa Laabaanakko baqata! ⁴⁴Yaadata ne ishaa hanqqoi dochchana gakkanaassi, amarida wodiyaa aara de7ashsha. ⁴⁵Ne ishai neeyyo hanqquettiyoogaa aggiyo wodenne, neeni a bolli oottidobaa i baliyo wode, taani kiittada nena yaappe ehiissana. Taani issi gallassi intte naa77aappe mela kiyana koyikke” yaagaasu.

Yisaaqi Yaaqooba Laabaanakko Yeddiis

⁴⁶Hegaappe guyyiyan Ribiqha Yisaaqa, “Eesawi ekkido Hiitetu macca naatu gaa-suwan taani ta de7uwaa shenetaas; qassi Yaaqoobikka hageetu mala Hiitetu macca naatuppe machcho ekkikko, taani simmi haiqqanau koyais” yaagaasu.

28 Hegaa gishshau, Yisaaqi Yaaqooba xeesidi hagaadan anjjiisinne azaziis; “Kanaane biittaa macca naatuppe neeyyo machcho ekkoppa. ²Dendda! Denddada ne aayee aawaa Baatu7eelakko, Masphphexoomiyaa biitti ba; baada yaappe ne aayee ishaa Laabaana macca naatuppe issinno neeyyo machcho ekka. ³Ubbaa Danddayiya Xoossai nena anjjo; i nena yeletisso; neeni issi dere asa keena gakkanaassi nena corisso. ⁴Neeni ha77i betetettan uttido ha biittaa nebaa oot-tana mala neeyyoonne ne zerettaayyo Xoossai Abrahaama anjuuwaa immo” yaagiis. ⁵Yaagidi Yisaaqi Yaaqooba yeddiis; yeddin Yaaqoobi Masphphexoomiyaa biitti Laabaanakko biis. Laabaani Yaaqoobanne Eesawa yeliya aayee Ribiqi ishaanne Sooriyaa Baatu7eela na7aa.

Eesawi Hara Maccaasa Gujjidi Ekkiis

⁶Yisaaqi Yaaqooba anjjidoogaa, yaappe machcho ekkana Masphphexoomiyaa biitti a yeddidoogaa, qassi i Yaaqooba anjjido wode, “Kanaane maccaasa ekkoppa” yaagidi azazidoogaanne, ⁷Yaaqoobi ba aawaayyoonne ba aayeeyyo azazettidi, Masphphexoomiyaa biitti biidoogaa Eesawi eriiis. ⁸Eesawi hegan Kanaane biittaa maccaasi ba aawaa Yisaaqa ai keenaa iitiyaakko akeekiis. ⁹Hegaa gishshau Eesawi Abrahaama na7aa Isimaa7eelakko biidi, a na7iyo Mahilaato ba keettaayetu bolli gujjidi ekkiis. A Nabaayoota michchiyo.

Yaaqoobi Beeteelen Be7ido Aimuwaa

¹⁰Yaaqoobi Berssaabehappe Kaaraane baanau denddiis. ¹¹I issi sohuwaa gakkishin awai wullin, yan qammaa aqiis. He sohuwan de7iya shuchchatuppe isu-waa ekkidi, ba huuphiyan borkkotidi he sohuwan xiskkiis. ¹²I aimo aimottiis; he aimuwan gayye issoi biittan eqqin, ayyo xeerai saluwaa gakkiiyoogan, Xoos-saa kiitanchchati gi77ishiininne wodhdhishin be7iis; ¹³gayyiyaassi bolla xeeran GODAI eqqidi a, “Taani GODAA, ne aawaa Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoos-saa. Ha neeni zin77ido biittaa neeyyoonne ne zerettaayyo immana; ¹⁴Ne zereetai sa7aa shafiyaadan darana; neeni arggoora, arshshoora, huuphessaaranne tohossaara de7iya sohota gakkanau aakkana; sa7aa bollan de7iya asai ubbai ne baggaaranne ne zereetai baggaara anjjettana. ¹⁵Taani nenaara de7ais; neeni biyoosa ubban taani nena naagana; qassi taani nena ha biitti guyye zaarada ehaana; taani neeyyo oottana giidoogaa oottana gakkanaassi nena yeggikke” yaagiis.

¹⁶ Yaaqoobi xiskuwaappe beegottido wode, “GODAI tuma ha sohuwan de7ees; taani erabeikkeppe attin” yaagiis. ¹⁷ I yayyidi, “Ha sohoi aiba yashshii! Ha sohoi Xoossaa keettappe attin, ainne harasaa gidenna; hagee saluwaa pengge” yaagiis.

¹⁸ Wonttetta gallassi maallado guuran Yaaqoobi denddidi, ba borkkotido shuchchaa ekkidi, tuussadan essidi, Xoossaayyo dummayanau a bolli zaitiyaa tigiis.

¹⁹ Yaaqoobi he sohuwaa Beetele²⁹ giidi xeesiis. SHin he katamai hegaappe kase Looza geetettes.

²⁰⁻²¹ Yaaqoobi hagaadan yaagidi shiiqettiis; “Ta aawaa soo taani saro simmana mala Xoossi tanaara gidikko, taani biyo ha buissan tana naagikkonne tau miyo qumanne maayiyo maayo immikko, GODAI ta Xoossaa gidana; ²² taani tuussadan essido ha shuchchai Xoossaa keetta gidana. Neeni tau immiyoobaa ubbaappe tammaappe issuwaa taani neeyyo immana” yaagiis.

Yaaqoobi Laabaana Soo Gakkiis

29 Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobi denddidi biidi, arshsho bagga asatu biitti gakkiiis. ² Gakkidi issi haattaa ollai dembban de7iyaagaa be7iis; heezzu dorssaa wudeti qassi he ollaa matan zin77idosona. Aissi giikko, wude ubbai haattaa uyiyo he ollaappe. He haattaa ollaa doonan de7iya shuchchai gita. ³ Dorssaa wude ubbai hegan dagattido wode, he wudiyaa heemmiyaageeti haattaa ollaa doonaappe he shuchchaa gonddorssidi dorssaa ushshoosona. Ushshidi he shuchchaa ollaa doonan zaaridi wottoosona.

⁴ Yaaqoobi eta, “Ta ishato, intte auppe yiidetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, “Nuuni Kaaraaneppe yiida” yaagidosona.

⁵ Yaagin i, “Naakoora na7aa na7aa Laabaana intte ereetiiyye?” yaagiis.

Yaagin, “Ee, a eroos” yaagidosona.

⁶ Yaaqoobi eta, “I lo77o de7ii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, “Ee, lo77o; a na7iyo Raaheelo dorssaa ekkada yiyaaro hanno be7a” yaagidosona.

⁷ Yaagin Yaaqoobi eta, “Be7ite; awai ha77i xoqqan de7ees; wudiyaa mehee soo shiiqiyo wodee biron gakkiiichhibeenna; dorssaa ha77i ushshi efidi, heemmite” yaagiis.

⁸ SHin eti, “Wude ubbai shiiqana gakkanaassinne, shuchchaa haatta ollaa doonaappe gonddorssana gakkanaaassi, nuuni ushshanau danddayokko. Hegaappe guyyiyan, nuuni dorssaa ushshana” yaagidosona.

⁹ I biron haasayishin, Laabaana na7iyaa Raaheela ba aawaa dorssata laagga ekkada gakkaasu; aissi giikko, a dorssa henttanchchiyo. ¹⁰ Yaaqoobi ba aayee ishaa Laabaana na7iyo Raaheelo be7ido wodenne, ba aayee ishaa Laabaana dorssaa be7ido wode, biidi ollaa doonaappe shuchchaa gonddorssiis; gonddorssidi ba aayee ishaa dorssata haattaa ushshiis. ¹¹ Yaaqoobi Raaheelo yeridi, ufaissau ba qaalaa xoqqissidi yeekkiis. ¹² Yaaqoobi iyyo aawaa dabbonne Ribiqee na7aa gidiyooqaa Raaheeliyo yootiis. Hegaa gishshau a woxxa baada ba aawaayyo yootaasu.

¹³ Laabaani ba michchee na7aa Yaaqooba woriyaa siyidosaarakka, aara gaittanau woxxiis. A idimmi yeridi, ba soo efiiis. Yan Yaaqoobi hanidabaa ubbaa Laabaanayyo

²⁹**28:19 Beetele:** Ha sunntaa birshshettai “Xoossaa keettaa” giyoogaa.

yootiis. ¹⁴Yootin Laabaani a, “Neeni tumu ta ashonne ta suutta” yaagiis. Yaaqoobi aara issi agina kumettaa uttiis.

Yaaqoobi Raaheeli Gishshaunne Liyi Gishshau Laabaanassi Oottiis

¹⁵Hegaappe guyyiyan Laabaani a, “Neeni taayyo dabbo gidido gishshau, tau coo mela oottuuteeyye? Ane neeyyo ai qanxxanau bessiyaakko taayyo yoota” yaagiis.

¹⁶Laabaanayyo naa77u macca naati de7oosona; bairee sunntai Liyo, kaaleege Raaheelo. ¹⁷Liya aifiyaara cuca; shin Raaheela yallisanne puulanchcha.

¹⁸Yaaqoobi Raaheelo siiqidi a, “Taani ne kaalo na7ee Raaheeli gishshau neeyyo laappun laittaa oottana” yaagiis.

¹⁹Yaagin Laabaani, “O hara asau immanaappe neeyyo immiyoogee lo77o; neeni tanaara hagan de7a” yaagiis. ²⁰Hegaa gishshau Yaaqoobi Raaheelo ekkanaa laappun laittaa oottiis; shin i o siiqiyo gishshau, ayyo amarida gallassa milatiis.

²¹Hegaappe guyyiyan Yaaqoobi Laabaana, “Ta machchiyo tau imma; ta wodeenne polettiis; taani o ekkanaa koyais” yaagiis. ²²Hegaa gishshau Laabaani hegan de7iya asaa ubbaa xeesidi, bullachchaa kessiis. ²³SHin sa7ai qammin, i ba na7iyo Liyo efiidi Yaaqoobau immiis. Immin Yaaqoobi o ekkiis. ²⁴Qassi Laabaani ba ashkkariyo Zilppo ba na7ee Liyissi danggiriixe gidanaadan immiis.

²⁵Sa7ai wonttin xeelliyo wode, hekko Liyo! Yaanin Yaaqoobi Laabaana, “Hagee neeni ta bolli oottidoogee aibee? Taani neeyyo oottidoi Raaheeli gishshassa giden-neeyye? Tana aissi cimmadii?” yaagiis.

²⁶Yaagin Laabaani a, “Nu biittan bairiyaa de7ishin, kaaliyo azinau immiyoogee woga gidenna. ²⁷He mishiratettaa saaminttaa wurssa; qassi kaalotiyaarokka nuuni neeyyo immana; hegaappe guyyiyan, hara laappun laittaa taayyo oottaasa” yaagiis.

²⁸Yaaqoobi hegaadan hanidi he saaminttaa wurssiis; hegaappe guyyiyan, Laabaani ba na7iyo Raaheelo ayyo immiis. ²⁹Qassi Laabaani ba ashkkariyo Baalo ba na7ee Raaheelissi danggiriixe gidanaadan immiis. ³⁰Yaaqoobi Raaheelokka ekkiis. Raaheelo Liyippe aattidi siiqiis. Hara laappun laittaa Laabaanayyo oottiis.

Yaaqoobassi Naati Yelettidosona

³¹GODAI Liya siiqettebennaagaa be7idi, iyyo yeliyo uluwaa dooyiis; shin Raaheela maine. ³²Liya shahaarada attuma na7aa yelaasu. A sunntaanne Roobeela³⁰ sunntaasu; aissi giikko a, “GODAI ta metuwaa be7iis; ha77i tumu tana ta azinai si- iqana” yaagaasu.

³³A haranttuwaakka shahaarada attuma na7aa yelaasu. Yelada a, “GODAI taani siiqettebennaagaa siyido gishshau, taayyo hagaakka gujjiis” yaagada, a Simoona³¹ sunntaasu.

³⁴A haranttuwaakka shahaarada attuma na7aa yelaasu. Yelada a, “Taani ayyo heezzu attuma naata yelido gishshau, ta azinai ha77i tanaara waaxettana” yaagada, a Leewa³² sunntaasu.

³⁰**29:32 Roobeela:** Ha sunntaa birshshettai “Hashshu! Attuma na7aa!” woikko “Ta metuwaa be7iis” giyoogaa.

³¹**29:33 Simoona:** Ha sunntaa birshshettai “Siyiis” giyoogaa.

³²**29:34 Leewa:** Ha sunntaa birshshettai “Waaxettana” giyoogaa.

³⁵ A haranttuwaakka shahaarada attuma na7aa yelaasu. Yelada a, “Hachchiigan taani GODAA galatana” yaagaasu. Hegaa gishshau a Yihudaa³³ sunttaasu. Hegaappe guyyiyan yeluwaa essaasu.

30 Raaheela Yaaqobau naata yelabeennaagaa be7ido wode, ba michchiyo qanaataasu; hegaa gishshau Yaaqooba, “Tau naata imma; hegee xayikko, taani haiqqana” yaagaasu.

² Yaagin Yaaqoobi Raaheelo hanqquetti, “Tana neeyyo yelo diggida Xoossaa gaadiyye?” yaagiis.

³ Yaagin a, “Ta danggiriixiyo Baalo hinno be7a; a ta gishshaa yelana mala neeni o ekka; yaatobare i baggaara taanikka na7aayo gidana” yaagaasu. ⁴ Ba danggiriixiyo Baalo machcho ootti ekkana mala, ayyo immaasu; immin Yaaqoobi o ekkiis. ⁵ Baala shahaarada attuma na7aa Yaaqobau yelaasu. ⁶ Yaatin Raaheela, “Xoossai taassi daannatiis; ta woosaakka siyidi, tau attuma na7a immiis” yaagaasu. Hegaa gishshau a Daana sunttaasu.

⁷ Raaheeli danggiriixiyaa Baala haranttuwaa shahaarada, Yaaqoobayyo naa77antto attuma na7aa yelaasu. ⁸ Yelin Raaheela, “Taani ta michcheera wolqqaama baaxiyaa baaxetada xoonas” yaagaasu. Hegaa gishshau a Niftaaleema³⁴ sunttaasu.

⁹ Liya baayyo yeloi eqqidoogaa be7ada, ba danggiriixiyo Zilppo efaada Yaaqoobi o machchana mala immaasu. ¹⁰ Liyi danggiriixiyaa Zilppa attuma na7aa Yaaqobau yelaasu. ¹¹ Liya, “Laa hagee aiba lo77o qaadee!” yaagaasu. Hegaa gishshau Gaada³⁵ sunttaasu.

¹² Liyi danggiriixiyaa Zilppa Yaaqobau naa77antto attuma na7aa yelaasu. ¹³ Yelin Liya, “Taani ai keenaa ufaittiyaanaashsha! Maccaasai tana ufaittiyaaro gaana” yaagaasu. Hegaa gishshau a Aseera³⁶ sunttaasu.

¹⁴ Gisttiyaa cakkiyo aginan Roobeeli gade biidi, inkkoyiyaa giyo timaatime milatiya teeraa demmidi, ba aayee Liyissi ehiis. Raaheela Liyo, “Ne na7aa inkkoyiyaappe taayyo imma” yaagaasu.

¹⁵ SHin Liya, “Ta azinaa neeni wotta ekkidoogee gidennan ixxin, qassi ta na7aa inkkoyiyaa ekkuutee?” yaagaasu.

Yaagin Raaheela, “Yaanikko, ne na7aa inkkoyiyaa gishshau Yaaqoobi hachchi qammaa nenaara aqo” yaagaasu.

¹⁶ He gallassa omarssi Yaaqoobi bazzoppe yiido wode, Liya a mokkanau kiyada a, “Neeni tanaara aqana koshshees; aissi giikko, taani ta na7aa inkkoyiyan nena keruu ekkaiichchaas” yaagaasu. Hegaa gishshau i he gallassa qammi iira aqiis.

¹⁷ Xoossai Liyi woosaa siyiis; siyin a shahaarada, ichchashantta attuma na7aa Yaaqobau yelaasu. ¹⁸ Yelin Liya, “Taani ta danggiriixiyo ta azinaassi immido gishshau, Xoossai hegaa keruu taayyo qanxxiis” yaagaasu. Hegaa gishshau a Yisaakoora³⁷ sunttaasu.

³³29:35 *Yihudaa*: Ha sunntaa birshshettai “Galataa” giyoogaa.

³⁴30:8 *Niftaaleema*: Ha sunntaa birshshettai “Baaxiyaa” giyoogaa.

³⁵30:11 *Gaada*: Ha sunntaa birshshettai “Lo77o qaada” giyoogaa.

³⁶30:13 *Aseera*: Ha sunntaa birshshettai “Ufaissa” giyoogaa.

³⁷30:18 *Yisaakoora*: Ha sunntaa birshshettai “Keraa qanxxees” giyoogaa.

¹⁹Liya haranttuwaakka shahaarada, usuppunta attuma na7aa Yaaqoobau yelaasu. ²⁰Liya, “Xoossai tau al77o imotaa immiis; taani ta azinaayyo usuppun naata yelido gishshau, ha77i i tana bonchchana” yaagaasu. Hegaa gishshau a Zaa-biloona³⁸ sunttaasu. ²¹Hegaappe guyyiyan issi macca na7iyo yelaasu; yelada o Diino sunttaasu.

²²Xoossai Raaheelo hassayyiis; i woosaa siyidi i yeliyo uluwaa dooyiis. ²³A shahaarada attuma na7aa yelaasu; yelada, “Xoossai ta yeellaa qucciis. ²⁴GODAI tau hara attuma na7akka gujjeerenneeshsha” yaagaasu. Hegaa gishshau a Yooseefa³⁹ sunttaasu.

Yaaqoobi Laabaanaara Damoozan Palamettiis

²⁵Raaheela Yooseefa yelidoogaappe guyyiyan, Yaaqoobi Laabaana, “Taani ta aawaa biitti simmana mala, tana moissa. ²⁶Taani eta gishshau neeyyo oottido ta maccaasatanne ta naata hamma; taani baana; aissi giikko, taani neeyyo ai keena ooso oottidaakko neeni eraasa” yaagiis.

²⁷SHin Laabaani a, “Taani neeyyo issibaa odais; GODAI ne gaasuwan tana anjji-dogaa taani be7aas. ²⁸Ne damoozaa tau oda; taani neeyyo a qanxxana” yaagiis.

²⁹Yaagin Yaaqoobi, “Taani neeyyo waata oottidaakko, ne meheekka waani yelet-tidaakko neeni eraasa. ³⁰Taani yaanaappe kase neeyyo de7iya guuttai ha77i keehi dariis; GODAI nena taani aadhdhidosan ubban anjjiis. SHin ha77i, taani ta so asau oottanai audee?” yaagiis.

³¹Yaagin Laabaani, “Taani neeyyo ai immoo?” yaagidi a oichchiis.

Oichchin Yaaqoobi, “Tau ainne immoppa; shin neeni taayyo issibaa oottikko, taani ne wudiyaa qassikka heemmananne naagana. ³²Taani hachchi ne wudiyaa ubbaa giddoora aadhdhana; hegan ne dorssaappe punccariyaa woikko gazzaa ubbaa, kareta dorssa mara ubbaanne deeshshaappe gazzaanne punccariyaa ubbaa taani shaakkana; eti ta damooza gidana. ³³Hegaa gishshau ta xillotettai neeni taayyo qanxxido damoozaa qoodanau sinttappe yiyo wode, taayyo markkattana; ta deeshshaappe gazza woikko punccare gidennabi woikko kareta gidenna ai dorssa marinne ta matan beettikko, wuuqettidabaadan qoodettana” yaagiis.

³⁴Yaagin Laabaani, “Maayaas; neeni giidoogaadan gidobai” yaagiis. ³⁵SHin he gallassan Laabaani kalaade woikko gazza gidida attuma deeshshaa ubbaa, punccare woikko gazza gidida macca deeshshaa ubbaa, bootta gidida ubbaanne kareta dorssa mara ubbaa kessidi, ba attuma naata henttiis. ³⁶Yaatiidi he wudiyaara heezzu gallassa ogiyaa Yaaqoobappe haakkidi biis. SHin Yaaqoobi attida Laabaana wudiyaa heemmiis.

³⁷Yaaqoobi deeshsha loomiyaappe, gumariyaappenne xanqqarssaappe qayye gatimaa kessidi, poquwaa poqqi poqqidi, giddo bootta zawaa qaaridi gazzayyiis. ³⁸Wudee haattaa uyanau yiyo soho ubban, wonggriyan, wudiyaa sinttan poqqido gatimata wottiiis. Orggiyau eqqidaageeti haattaa uyanau yiidi, ³⁹he gatimatu sinttan birasettidosona; birasettidi eti kalaade, punccarenne gazza marata yelidosona. ⁴⁰Yelin Yaaqoobi marata wudiyaappe shaakkidi dumma wottiiis; attida wudiya

³⁸**30:20 Zaa-biloona:** Ha suntaa birshshettai “Bonchchuwaa” giyoogaa.

³⁹**30:24 Yooseefa:** Ha suntaa birshshettai “Gujja” woikko “qucciis” giyoogaa.

kalaadenne kareta gidiya Laabaana mehiyaa sintti zaariis. Yaatidi baayyo wudiyaa dummayyiis; Laabaana mehetuura eta gattibeenna.

⁴¹ Gooba maccaageeti orggiyau eqqiyo wode audenne, eti he gatimatu matan birasettana mala, Yaaqoobi he gatimata haattaa wonggiriyan, mehetu sinttan wottees. ⁴² SHin meheti laafa gidikko, eta sinttan gatimata wottenna. Hegaa gishshau laafiya meheti Laabaanabaa gidin, goobiyaageeti Yaaqoobabaa gididosona. ⁴³ Hagaadan hanidi, Yaaqoobi keehi daro duretidi, daro wudiyaa, macca ashkkaratanne attuma ashkkarata, daro gaameelatanne hareta haariis.

Yaaqoobi Laabaanappe Baqatidi Biis

31 Yaaqoobi Laabaana naati bana, “Yaaqoobi nu aawaabaa ubbaa ekkiichchiis; ha aquwaa ubbaa nu aawaabaappe demmiis” giyoogaa siyiis. ² Yaaqoobi Laabaana som77oi baayyo kaseegaa mala gidennaagaa be7iis.

³ He wode GODAI Yaaqooba, “Neeni ne aawatu biitti, ne dabbotukko guyye simma; taani nenaara gidana” yaagiis.

⁴ Yaagin Yaaqoobi Raaheelonne Liyo ba wudee de7iyoosaa dembbaa yaana mala kiittidi xeesissiis. ⁵ I eta, “Intte aawaa som77oi taayyo kaseegaa mala gidennaagaa taani be7ais; shin ta aawaa Xoossai tanaara de7ees. ⁶ Taani ta wolqqa ubban intte aawaayyo oottidoogaa intte ereeta; ⁷ shin intte aawai tana cimmidi, ta damoozaa tammutoo laammiis. Gidikkonne Xoossai tana i qohennaadan diggiis. ⁸ I, ‘Puncareti ne damooza gidana’ gin, wude ubbai punccariyaa yeliis; qassi i, ‘Kalaadeti ne damooza gidana’ gin, wude ubbai kalaadiyaa yeliis. ⁹ Xoossai hagaadan intte aawaa mehiyaa wotti ekkidi tau immiis.

¹⁰ “Meheti orggiyau eqqiyo aginan, taani issi aimo aimottaas; he aimuwan taani xeelliyo wode, wudiyaa birassiya deessha orgeti kalaade, punccarenne gazza. ¹¹ Xoossaa kiitanchchai aimuwan tana, ‘Yaaqoobaa’ yaagiis; yaagin taani, ‘Yee’ yaagada koyaas. ¹² Koyin tana i, ‘Xoqqu gaada wudiyaa birassiya deessha orgge ubbaa kalaadiyaa, punccariyaanne gazzaa be7a; aissi giikko, Laabaani ne bolli oottiyoobaa ubbaa taani be7aas. ¹³ Neeni essido shuchchaa tiyada, taayyo shiiqettido Beeteele Xoossai tana. Ha77i dendda! Denddada ha biittaappe kiya; kiya guyye ne yeleta biitti simma’ yaagiis” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Raaheelanne Liya hagaadan yaagidi zaaridosona; “Nu aawaabaappe nuna gakkanabi aibee? ¹⁵ I nuna allagadan xellees gidennee? I nuna baizzi ekkiis; baizzidi ekkidobaakka mi xaissiis. ¹⁶ Xoossai nu aawaappe wotti ekkido aqo ubbai tumukka nubaanne nu naatuba. Hegaa gishshau Xoossai neeyyo odidobaa ubbaa ootta” yaagidosona.

¹⁷⁻¹⁸ Yaagin Yaaqoobi Kanaane biittan de7iya ba aawaa Yisaaqakko baanau denddiis; i ba naatanne ba keettaayeta gaameelaa togissiis; wude ubbaa baappe sinttaara laaggidi, Masphphexoomiyan de7iiddi i shiishshido aqo ubbaa ekkidi biis. ¹⁹ Laabaani ba dorssatu ikisiyaa qanxxanau biichchidaashin, Raaheela ba aawaa so misileta wuuqqaasu. ²⁰ Qassi Yaaqoobi Sooriyaa Laabaanayyo ba baqatiyoogaa odennan cimmiis. ²¹ I baayyo de7iyaabaa ubbaa ekkidi baqatiis; baqatidi Efiraxiisa SHaafaa pinnidi, Gala7aade giyo gezziyaakko simmidi biis.

Laabaani Yaaqooba Kaalliis

²² Heezantta gallassan, Laabaani Yaaqoobi baqati biichchidoogaa siyiis. ²³ Ba dabbota banaara ekkidi, laappun gallassa ogiyaa Yaaqooba geeduwaa kaalliiddi, Gala7aade gezziyan a gakkiiis. ²⁴ He wode Xoossai qammi Sooriyaa Laabaanakko aimuwan yiidi a, “Neeni Yaaqooba bolli iita gidin, keha gidin, ainne haasayennaadan nena era!” yaagiis. ²⁵ Laabaani gakkiiyo wode, Yaaqoobi Gala7aade gezziyan dunkkaanidi uttiis; qassi Laabaaninne a dabboti yan dunkkaanidosona.

²⁶ Hegaappe guyyiyan Laabaani Yaaqooba, “Neeni hagaadan aissi oottadii? Neeni tana cimmada, ta macca naata olan omoodettidabaadan laaggada kessadasa. ²⁷ Neeni aissi qosan taappe kessa ekkada, tana cimmadii? Taani nena ufaissaaninne yettan, karaabiyaaninne diittan moissana mala taayyo aissi odabeikkii? ²⁸ Neeni harai atto, ta naatu naatanne ta macca naata taani yera ekkenna mala diggadasa. Neeni eeyyabaa oottadasa. ²⁹ Taani nena genanau tau wolqqai de7ees; shin ne aawaa Xoossai zino qammi tana, ‘Yaaqooba bolli iita gidin, keha gidin, ainne haasayennaadan nena era!’ yaagidi taayyo yootiis. ³⁰ Ha77i gidikkonne, neeni ne aawaa soo baanau keehi laamotido gishshau kiyadasa. SHin ta so misileta neeni aissi wuuqqadii?” yaagiis.

³¹ Yaaqoobi Laabaana, “Neeni ne naata taappe wolqqan wotta ekkanaakkonne gaada qoppido gishshaunne yayyido gishshau, hagaadan oottaas. ³² SHin ne so misileta oiqqida asa oonanne neeni demmikko, he urai siifetto! Nebaa gididabi ta matan beettikko, nu dabbotu sinttan koya; koyada, nebaa gidikko ekka” yaagiis; aissi giikko, Yaaqoobi Raaheela he so misileta wuuqqidoogaa eribeenna.

³³ Hegaa gishshau Laabaani Yaaqooba dunkkaane giddo, Liyi dunkkaane gid-donne naa77u kaadumatatu dunkkaane giddo geliis; shin ainne demmibeenna. Liyi dunkkaaniyaappe kiyidi, Raaheeli dunkkaaniyaa geliis. ³⁴ Raaheela so misileta ekkada, gaameelaa kooraa garssan qosada, a bolli uttaasu. Laabaani dunkkaaniyan de7iyaabaa ubbaa patipannidi koyiis; shin ainne demmibeenna. ³⁵ Raaheela ba aawaa, “Ta godau, tana hanqquoppa; taani neeyyo eqqana danddayikke; taayyo kushe qitai yi uttiis” yaagaasu. I koyiis; shin so misileta demmibeenna.

³⁶ Yaaqoobi Laabaana hanqquettidi woqqasiis; Yaaqoobi Laabaana, “Taani ai mooridanaa? Hagaa neeni tana kaallanau, taani oottido nagari aibee? ³⁷ Ha77i neeni ta miishsha ubbaa patipannada koyadasa; ne so miishshappe ai demmadii? Eti nu naa77aa gidduwan pirddana mala, ta dabbotu sinttaaninne ne dabbotu sinttan hagan wotta.

³⁸ “Taani nenaara laatamu laittaa kumettaa de7aas; ne dorssaikka ne deeshshaikka aucayibeenna; woikko ne wudiyaappe galssaa mabeikke. ³⁹ Do7ai menttidoogaanne neeyyo ehabeikke; shin hegaa tanan qoodaas. Gallassi wuuqettidabaa woikko qammi wuuqettidabaa tana qanxxissadasa. ⁴⁰ Gallassa suuloi, qamma kinchchoi tana qohiis; xiskkoi taappe xayiiis. ⁴¹ Taani hagaadan ne son laatamu laittaa de7aas; tammanne oiddu laittaa ne naa77u macca naatu gishshaunne usuppun laittaa ne wudiyaa gishshau neeyyo oottaidda de7aas; shin neeni ta damoozaa tammutoo laammadasa. ⁴² Ta aawaa Xoossai, Abrahaama Xoossai, Yisaaqi Yayyidoogee tanaara gidibeennabaa gidiyaakko, siree bannan neeni tana mela kushe kessa yeddadasa; shin Xoossai ta tuggaanne ta kushiyya oosuwaa be7idi, zino qammi nena seeriis” yaagiis.

Yaaqoobinne Laabaani Maacettido Maachchaa

⁴³ Yaagin Laabaani Yaaqooba, “Maccaasati ta macca naata; naatikka ta naata; wudeekka ta wudiyaa; neeni be7iyo ubbai taagaa. Hachchi ha macca naatu taageetu bollinne eti yelido naatu bolli ai oottanau danddayiyaanaa? ⁴⁴ Ha77i haaya; neeninne taani maachchaa maacettoos; hegee neeppenne taappe gidduwan markka gido” yaagiis.

⁴⁵ Hegaa gishshau Yaaqoobi issi shuchchaa ekkidi tuussadan essiis. ⁴⁶ Essidi i ba dabbota, “SHuchchaa shiishshite” yaagiis; yaagin eti shuchchaa shiishshidi keelidosona; he keelaa lanqen miidosona. ⁴⁷ Laabaani he keelaa, Yigaari-Sahaaduta giidi sunttiis; qassi Yaaqoobi a Gal77eeda giidi sunttiis.⁴⁰ ⁴⁸ Laabaani, “Ha keelai neeppenne taappe gidduwan hachchi markka” yaagiis. Hegaa gishshau a sunttai Gal77eeda geetettiis.

⁴⁹ Qassi i he shuchchaa tuussaa Mixiphpha⁴¹ giidi sunttiis; aissi giikko, Laabaani, “Nuuni issoi issuwaappe haakkidi de7iyo wode, GODAI ne gidduwaaninne ta gidduwan gididi naago. ⁵⁰ Neeni ta macca naata naaqikko, woikko neeni ta macca naatu bolli hara maccaasata ekkikko, nunaara ha77i ooninne bainnabaa gidikkonne ne gidduwaaninne ta gidduwan Xoossai markka gidiyooгаа hassaya” yaagiis.

⁵¹ Laabaani qassikka Yaaqooba, “Keelettida shuchchai hageeho; qassi taani ne gidduwaaninne ta gidduwan essido shuchchaa tuussai hageeho. ⁵² Taani ha keelaappe nena genanau neekko kanttennaadan, neenikka tana genanau ha keelaappenne ha shuchchaa tuussaappe kanttennaadan, ha keelainne ha shuchchaa tuussai markka. ⁵³ Abrahaama Xoossai, Naakoora Xoossai, eta aawaa Xoossai, nu gidduwan i pirddo” yaagiis. Yaagin Yaaqoobi ba aawaa Yisaaqi Yayyidoogaa sunttan caaqqiis. ⁵⁴ Yaaqoobi deriyaa bollan yarshshuuaa yarshshiis; ba dabbotakka qumaa maanau xeesiis. Eti miidi deriyaa bollan aqidodosona.

⁵⁵ Wonttetta gallassi guuran Laabaani denddidi, ba naatu naatanne ba macca naata yeriis; qassi eta anjjiis. Anjjidi, ba soo simmiis.

Yaaqoobi Eesawaara Gaittanau Giigiis

32 Yaaqoobi denddidi ba ogiyaa biishin, Xoossaa kiitanchchati aara gaittidodosona. ² Yaaqoobi eta be7ido wode, “Hagee Xoossai aqiyooosaa” yaagidi, he sohuwaa Maahinaima⁴² giidi sunttiis.

³ Yaaqoobi Se7iira giyoosan, Eedooma biittan de7iyya ba ishaa Eesawakko kiitaa baappe sinttau kiittiis. ⁴ I eta hagaadan yaagidi azaziis; “Intte ta godaa Eesawayyo gaanabai hagai; ‘Ne ashkkaarai Yaaqoobi, “Taani Laabaana matan de7aidda hanno gakkanaassi gam77aas. ⁵ Taayyo miizzainne haree, dorssainne deeshshai, attuma ashkkaaratinne macca ashkkaarati de7oosona; ha77i taani ha kiitaa ta godaa sinttan nashettana mala kiittaas” yaagiis’ yaagite” yaagiis.

⁶ Kiitettidaageeti Yaaqoobakko simmidi a, “Nuuni ne ishaa Eesawakko biida; ha77i i qassi nenaara gaittanau yeese; aaranne oiddu xeetu asai de7ees” yaagidosona.

⁴⁰**31:47** Yigaari-Sahaadutanne Gal77eeda: Ha Aramaisxxenne Ibraisxxe sunttata birshshettai “Markkatu keelaa” giyoogaa.

⁴¹**31:49** *Mixiphpha*: Ha sunttaa birshshettai “Naagiyoosaa” giyoogaa.

⁴²**32:2** *Maahinaima*: Ha sunttaa birshshettai “Naa77u citai aqiyooosaa” giyoogaa.

⁷ Yaagin Yaaqoobi yayyidi batibatiis; banaara de7iya asaa naa77u citan shaakkiis; qassi ba dorssaa, deeshshaa, miizzaanne gaameelaa naa77u citan shaakkiis. ⁸ I, “Eesawi yiidi issi citaa oliyaabaa gidikko, attida citai kessi ekkikkonne” yaagidi qoppiis.

⁹ He wode Yaaqoobi hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, ta aawaa Abrahaama Xoossau, ta aawaa Yisaaqa Xoossau, tana, ‘Ne biitti, ne dabbotukko simma; taani neeyyo lo77obaa oottana’ giidaagoo, ¹⁰ neeni ne ashkkaraayyo oottido kehatettaanne tumatettau ubbau taani bessennaagaa. Taani ha Yorddaanoosa SHAafaa pinnido wode, taayyo issi xam77a xalaalai de7ees; shin ha77i taani naa77u cita giidaas. ¹¹ Taani nena woossais; ta ishaa Eesawa kushiyaappe tana ashsha; aissi giikko, i yiidi, tananne aayeta eta naatuura xaissanaakkonne gaada yayyaas. ¹² SHin neeni tana, ‘Taani neeyyo tumu lo77obaa oottana; taani ne zerettaanne qoodanau danddayetenna abbaa shafiyaa keena oottana’ giidoogaa qoppa” yaagiis.

¹³ He gallassa qammi i yan aqiis; bau de7iyaabaa ubbaappe ba ishaa Eesawayyo immiyoobaa qoridi kessiis; ¹⁴⁻¹⁵ i kessidoogeeti naa77u xeetu macca deeshshatanne laatamu deeshsha orggeta, naa77u xeetu macca dorssatanne laatamu dorssa orggeta, hasttamu xanttiya gaameelata eta maratuura, oitamu macca miizzata, tammu korima boorata, laatamu macca haretanne tammu attuma haretu. ¹⁶ Hageeta wudiyan wudiyan shaakkidi, ba ashkkaratu kushiyan wottidi, ba ashkkarata, “Taappe sinttau biidi, wudiyaa wudiyaappe haahuwan haahuwan laaggite” yaagiis.

¹⁷ Sinttan kaalettiyaagaa, “Ta ishai Eesawi nenaara gaittidi nena, ‘Neni oossee? Neni awa bai? Ne sinttan de7iya mehe ubbai oossee?’ yaagidi oichchiyaabaa gidikko, ¹⁸ neeni ayyo, ‘Hageeti ne ashkkaraa Yaaqoobassa; eti ta godaa Eesawayyo immanau yeddidoogeeta; qassi ikka nuuppe guyyeera yees’ yaaga” yaagidi azaziis.

¹⁹ Qassi i naa77antta heeztantanne wudiyaa kaalliya harata ubbata hagaadan azaziis; “Intte Eesawaara gaittiyo wode, hannidenkka geeta; ²⁰ ‘Ne ashkkaraa Yaaqoobi nuuppe guyyeera yees’ geennan aggoppite” yaagiis. Aissi giikko i, “Taani taappe sinttau immanau kiittidoban a doshissana; ooni erii, hegaappe guyyiyan taani aara gaittiyo wode, i tana mokki ekkanaakkonne” yaagidi qoppiis. ²¹ Hegaa gishshau ba immiyoobaa baappe sinttau yeddiis. SHin i ba huuphen he gallassi qammi yan aqiis.

Yaaqoobi Xoossaara Baaxetiis

²²⁻²³ He gallassi qammi Yaaqoobi denddidi, ba naa77u keettaayeta, ba naa77u kaadumatatanne ba naata tammanne isiineta ekkidi, Yaabooqa giyo pinuwaa gakkiiis; i eta shaafaa pinttiis; bau de7iyaabaa ubbaakka pinttidi yeddiis; ²⁴ shin Yaaqoobi barkka attiis.

He wode issi asi sa7ai wonttana gakkanaassi aara baaxetiis. ²⁵ He asi a xoonanau danddayibeennaagaa be7ido wode, Yaaqoobayyo bulxxiyaa meqettaa bochchiis; bochchin a bulxxiyaa meqettaa kiya wodhdhiis. ²⁶ Yaatin bitanee a, “Sa7ai wonttiddo gishshau, tana yedda” yaagiis.

SHin Yaaqoobi a, “Neni tana anjjennan taani nena yeddikke” yaagiis.

²⁷ Yaagin bitanee a, “Ne sunttai oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Yaaqooba” yaagidi zaariis.

²⁸ Yaagin bitanee a, “Hagaappe sinttau ne sunttai Israa7eela⁴³ geetettope attin, Yaaqooba geetettoppo; aissi giikko, neeni Xoossaanne asaara baaxetada xoonadasa” yaagiis.

²⁹ Yaaqoobi a, “Ne sunttai oonee?” yaagidi oichchiis.

SHin bitanee, “Neeni ta sunntaa aissi oichchai?” yaagiis; yaagidi a anjjiis.

³⁰ Hegaa gishshau Yaaqoobi he sohuwaa PHinii7eela⁴⁴ giidi sunntiis; aissi giikko i, “Taani Xoossaa baazzan xeellaas; gidikkonne taani paxa attaas” yaagiis. ³¹ I PHinii7eelappe denddiyo wode, a bolli xalqee doliis. I ba bulxxiyaa meqettaa gishshau wobbees. ³² Yaaqooba bulxtee ashuwaa matan boshettido gishshau, Israa7eela asai mehiyaa bulxxiyaa ashuwaa hachchi gakkanaassikka meenna.

Yaaqoobi Eesawaara Gaittiis

33 Yaaqoobi xoqqu gi xeellidi, Eesawi ba oiddu xeetu asaara yiyaagaa be7iis. Hegaa gishshau naata Liyissi, Raaheelissinne naa77u kaadumatatussi shaakkiis. ² Kaadumatatanne eta naata sinttan, Liyonne i naata eta geeduwan, Raaheelonne Yooseefa wurssettan wottiis. ³ SHin i ba huuphen sinttau aadhdhidi, ba ishaakko matiiddi, sa7aa gakkid gakkidi laapputon ziggiis.

⁴ SHin Eesawi aara gaittanau woxxidi, a qooriyaa qoommidi yeriis. Eti yeekkidosona. ⁵ Yaatin Eesawi xoqqu gi xeellidi, maccaasatanne naata be7iis; be7idi i, “Ha nenaara de7iyaageeti oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yaaqoobi, “Eti Xoossai ne ashkkaraayyo kehatettan immido naata” yaagiis. ⁶ Yaagin kaadumatati bantta naatuura shiiqidi ziggidosona. ⁷ Hegaappe guyyiyan, Liyanne i naati yiidi ziggidosona; wurssettan Yooseefinne Raaheela yiidi ziggidosona.

⁸ Eesawi, “Ha sinttan tanaara gaittida wudee ubbai qassi aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Ta godau, hegee taani ne sinttan nashettanaassa” yaagiis.

⁹ SHin Eesawi, “Ta ishau, taayyo daroi de7ees; nebai neessa gido” yaagiis.

¹⁰ Yaagin Yaaqoobi, “CHii, ha77i taani ne sinttan nashettidabaa gidikko, ha taani immiyoogaa taappe ekka. Neeni tana mokka ekkido gishshau, taani ne som77uwaa be7iyoogee Xoossaa som77uwaa be7iyooгаа mala. ¹¹ Taani neeyyo ehiido ha imuwaa ekka; aissi giikko, Xoossai kehidi immin, taayyo bessiiis” yaagiis. Yaaqoobi shoobiyaa toliido gishshau, Eesawi heгаа ekkiis.

¹² Hegaappe guyyiyan Eesawi, “Ane hindda; nu ogiyaa boos; taani nenaara issippe baana” yaagiis.

¹³ SHin Yaaqoobi a, “Ta godau, naati shugo gidiyoogaa eraasa; qassi taani bantta galo marata xanttiya dorsatanne miizzaa naagana koshshees; asai eta issi gallassaa toliido laaggikko, mehe ubbai haiqqana. ¹⁴ Hegaa gishshau, ta godau, ne ashkkaraappe sinttatada ba; taani Se7iiran ta godaa gakkanaassi, ta sinttan de7iya mehiyaa hemetaa keesaanne naatu hemetaa keesaa loddan kaallana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Eesawi a, “Yaanikko taani ta asaappe amaridaagaa neeyyo ashshais” yaagiis.

SHin Yaaqoobi a, “Hegee aisse? Taani ta godaa sinttan nashettiyoogee tau gidana” yaagiis.

⁴³32:28 *Israa7eela*: Ha sunntaa birshshettai “Xoossaa baaxetiis” giyoogaa.

⁴⁴32:30 *PHinii7eela*: Ha sunntaa birshshettai “Xoossaa som77uwaa” giyoogaa.

¹⁶Hegaa gishshau Eesawi he gallassi ogiyan gelidi, Se7iira simmiis. ¹⁷SHin Yaaqoobi Sukkota biis; yan baayyo keettaa keexxiis; ba mehetuyyoonne daaseta daasiis. Hegaa gishshau he sohuwaa Sukkota⁴⁵ giidi sunttiis.

¹⁸Yaaqoobi Masphexoomiyaappe simmido wode, Kanaane biittan de7iya Sekeema giyo katamaa sarotettan gakkiiis; i he katamaayyo baazzan uttiis. ¹⁹Ba dunkkaaniyaa toledo gadiyaa SHEkeema aawaa Hamoora naatuppe xeetu xaqara biran shammiis. ²⁰Yan yarshshiyooosaa keexxidi a, “Xoossaa, Israa7eela Xoossaa” giidi sunttiis.

SHekeemi Diino Dafiiis

34 Liya Yaaqoobayyo yelido na7iyaa Diina, he wode he biittaa maccaasata be7anau kiyaaasu. ²He biittaa haariya Hiiwiyyaa Hamoora na7aa SHEkeemi o be7idi, o dafi efiidi mooriis. ³A wozanai Yaaqooba na7iyo Diino amottiis; i o si-iqiis; siiqidi o lo77iyaabaa iyyo haasayiis. ⁴SHEkeemi ba aawaa Hamoora, “Taayyo ha na7iyo machcho oichcharkkii” yaagiis.

⁵Yaaqoobi ba na7iyaa Diina mooretidoogaa siyiyo wode, a attuma naati bazzon mehiyaara de7oosona; hejaa gishshau eti gakkanaashin co77u giis.

⁶Hegaappe guyyiyan, SHEkeema aawaa Hamoori Yaaqoobaara haasayanau yiis. ⁷Yaaqooba attuma naati hejaa siyidosaaara bazzoppe yiidosona; eti azzanidosonanne yiillotidosona; aissi giikko, SHEkeemi Yaaqooba na7iyo dafi efiidi mooriyoogan, Israa7eela bolli pokkobaa, oottanau bessennabaa oottiis.

⁸SHin Hamoori eta, “Ta na7ai SHEkeemi intte na7eessi daro dagammiis; hayyan-intta o assi machcho immerkketii!” ⁹Nunaara ekettitenne gelettite; intte macca naata nuuyyo immite; nu macca naatanne intteyyo ekkite. ¹⁰Intte nu giddon uttana dandayeeta; biittai keehi aaho; an de7ite; zal77ite; an aquwaa demmite” yaagiis.

¹¹He wode SHEkeemi Diini aawaanne i ishannta, “Taani intte sinttan nashetikko, intte caddiyoobaa aiba gidikkonne immana. ¹²Intte mishira na7eessi immiyoobaanne koitaa intte koyido keenaa darissidi tana caddite; taani intte tana caddidobaa aibanne immana; shin taani machchanau na7iyo taayyo immerkketii!” yaagiis.

¹³Bantta michchiyo Diino SHEkeemi tunissido gishshau, Yaaqooba attuma naati SHEkeemayyoonne a aawaa Hamoorayyo worddobaa yootidosona; ¹⁴eta hagaadan yaagidosona; “Nuuni hejaa malabaa oottana danddayokko; nuuni nu michchiyo qaxxarettiibeenna asau immokko; hejee nuna kaushshiyaabaa. ¹⁵Nuuni intte issibaa oottikko intteyyo, ‘Eeno’ gaana; hejee aibee giikko, intte biittaa attumaasai ubbai qaxxarettidi nunadan hanikko, ¹⁶yaanikko nuuni nu macca naata intteyyo immanau ‘Eeno’ gaana; intte macca naatakka nuuyyo ekkana. Nuuni intte giddon uttidi, inttenaara issi asa gidana. ¹⁷SHin intte qaxxarettanau maayennabaa gidikko, nuuni nu michchiyo ekkidi baana” yaagidosona.

¹⁸Yaagin eti giidobai Hamooraunne a na7aa SHEkeemau lo77o milatiis. ¹⁹He wodallai, ba aawaa keettan de7iya ubbaappe aadhdi bonchchettidaagee, Yaaqooba na7en ufaiittido gishshau, eti giidobaa oottanau takkibeenna. ²⁰He wode Hamoorinne a na7ai SHEkeemi bantta katamaa gutaraa biidi, bantta katamaa asau hagaadan yaagidi yootidosona; ²¹“Ha asati nunaara siga; eti nu biittan de7onanne

⁴⁵33:17 *Sukkoti*: Ha sunntaa birshshettai “Daaseta” giyoogaa.

zal77ona; biittai keehi aaho. Eta macca naatanne nuuni ekkana; etinne nu macca naata ekkana. ²² SHin nunaara eti issi asadan de7anau nuuni issibaa maayettanau koshshees; hegeenne, eti qaxxarettidoogaadan nu attumaasai ubbai qaxxarettanaa-gaa. ²³ Nuuni hegaadan oottikko, eta miizzai, eta aqoinne eta hara mehe ubbai nubaa gidennee? Hegaa gishshau ane nuuni eti giyoogaa maayoos; etinne nu gidдон de7ana” yaagidosona.

²⁴ Katamaa gutaraa shiiqida asati ubbai Hamoorayyoonne a na7aa SHEkeemayyo, “Eeno” gidosona. Yaatin he katamaa attumaasati ubbai qaxxarettidosona.

²⁵ Heezzantto gallassi, eti ubbai bantta qaxxaraa masunntaa sahattishin, Yaaqooba attuma naatuppe naa77ai, Simooninne Leewi, Diini ishantti, bantta bisuwaa ekkidi, ooninne erennan katamaa gelidi, attumaasata ubbaa woridosona. ²⁶ Hamooranne a na7aa SHEkeema bisuwan woridi, bantta michchiyo Diino SHEkeema keettaappe ekkidi efiidosona. ²⁷ Yaaqooba attuma naati he ahatu bolli gelidi, bantta michchiyo Diino tunissida katamaa bonqqidosona. ²⁸ Eta dorssaa wudiyaa, miizzaa wudiyaa, hariyaa, katama gidдон de7iyaabaanne gaxan de7iyaabaa ubbaa ekkidosona. ²⁹ Eta aquwaa ubbaa, eta naata ubbaanne maccaasata ubbaa omooddidosona; keettan de7idabaa ubbaa bonqqidosona.

³⁰ Yaaqoobi Simoonanne Leewa, “Intte ta bolli metuwaa ehiichchideta; ha biittan de7iya Kanaanetinne Parzzeti tana ixkana; nuuni qoodan guutta; eti issippe gididi ta bolli woraajjikko, taaninne ta so asai xayana” yaagiis.

³¹ SHin eti, “Yaatin i nu michchiyo shaaramuxadan oottana bessii?” yaagidosona.

Yaaqoobi Beetele Simmiis

35 Xoossai hegaappe guyyiyan Yaaqooba, “Dendda! Denddada pude Beetele ba; baada yan de7a. Neeni ne ishaa Eesawappe baqatiyo wode neeyyo qonccida Xoossaayyo yan yarshshiyosaa keexxa” yaagiis.

² Yaagin Yaaqoobi ba so asaanne banaara de7iyaageeta ubbaa, “Intte gidduwan de7iya allaga xoossatu misileta diggite; intte bollaa geeshshite; intte maayuwaanne laammite. ³ Ane denddidi, pude Beetele boos; ta metuwaa gallassi taayyo siyida, taani biidosan ubban tanaara gidida Xoossau, taani yan yarshshiyosaa keexxana” yaagiis. ⁴ Hegaa gishshau eti banttayyo de7iya allaga xoossatu misileta ubbaanne bantta haittan de7iya gutuchchaa ubbaa Yaaqoobau immidosona; immin Yaaqoobi hegeeta Sekeeman de7iya wolaa garssan moogiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobinne a attuma naati denddidi biishin, issi urainne eta oiqqanau kaallibeenna; aissi giikko, eti biishin, eta yuushuwan de7iya katamaa asaa ubbaa bolli Xoossaa dagamai wodhdhiis.

⁶ Yaaqoobinne aara de7iya asai ubbai Kanaane biittan de7iya (Beetele giyo) Looza gakkidosona. ⁷ Gakkin yan i yarshshiyosaa keexxiis; i he sohuwaa El-Beetele⁴⁶ giidi sunnttiis; aissi giikko, i ba ishaappe baqatidi biyo wode, Xoossai ayyo qonccido sohoi heгаа.

⁸ Ribiqo dichchiya Deboora yan haiqqaasu; Beeteleppa hirkkiira de7iya wolaa garssan a moogettaasu; heгаа gishshau he mittaa sunntai Yeehuwaa Wolaa geetettiis.

⁹ Yaaqoobi Maspheexoomiyaappe simmidoogaappe guyyiyan, Xoossai ayyo zaaretti qonccidi, a anjjiis; ¹⁰ Xoossai a, “Ne sunntai Yaaqooba; shin hagaappe sint-

⁴⁶35:7 El-Beetele: Ha sunntaa birshshettai “Xoossaa keettaa Xoossaa” giyoogaa.

tanau neeni mulekka Yaaqooba geetettakka; ne sunntai Israa7eela gidana” yaagidi i a Israa7eela sunntiis.

¹¹ Qassi Xoossai Yaaqooba, “Taani Ubbaa Danddayiya Xoossaa; neeni yeletta; coratta; kawotettatinne kawotettaa asai neeppe kiyana; kawotikka ne gulbbataappe kiyana. ¹² Taani Abrahaamaunne Yisaaqau immido biittaa, qassi neeyyo immais; neeppe guyyiyanka taani ha biittaa ne zerettaayyo immana” yaagiis. ¹³ Hegaappe guyyiyan, Xoossai aara haasayido sohuwaappe pude kiyiis.

¹⁴ Yaaqoobi Xoossai banaara haasayido sohuwan shuchchaa essidi, a bolli ushshaa yarshshuwaa tigiis; zaitiyaakka a bolli tigiis. ¹⁵ Yaaqoobi Xoossai banaara haasayido sohuwaa “Beeteele” giidi sunntiis.

Raaheelinne Yisaaqa Haiquwaa

¹⁶ Eti hegaappe guyyiyan, Beeteleppa denddidosona. Eti Efiraataa gakkanau guttaa ashshidaashin, Raaheelo maaretai oiqqiis; maaretan a keehi waayettaasu. ¹⁷ Maaretai o waayissido wode o yelissiyaara, “Yayyoppa; hageekka attuma na7aa” yaagaasu. ¹⁸ SHin a haiqqaidda, shemppoi kiyishin, ba na7aa Ben77ona⁴⁷ sunntaasu; shin a aawai a Biniyaama⁴⁸ sunntiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Raaheela haiqqa bayaasu; haiqqada Beetalieeme giyo Efiraata efiya ogiyaa doonan moogettaasu. ²⁰ Yaaqoobi i duufuwan hawulttiyaa shuchchaa essiis; he hawulttee hachchi gakkanaassikka Raaheeli duufuwaa erisees.

²¹ Israa7eeli hegaappe dendididi, Edera gimbbiyaappe hefinttan ba dunkkaaniyaa tokkiis. ²² Israa7eeli he biittan de7ishin, Roobeeli biidi, ba aawaassi yelida kaadumatee Baaliira zin77iis. Israa7eelinne ha yohuwaa siyiis.

Yaaqooba attuma naati tammanne naa77a. ²³ Liyi naati Yaaqooba baira na7aa Roobeela, Simoona, Leewa, Yihudaa, Yisaakooranne Zaabiloona. ²⁴ Raaheeli attuma naati Yooseefanne Biniyaama. ²⁵ Raaheeli danggiriixee Baali attuma naati Daananne Nifttaaleema. ²⁶ Liyi danggiriixee Zilppi attuma naati Gaadanne Aseera. Hageeti Masphexoomiyan Yaaqoobayyo yelettida a attuma naata.

²⁷ Yaaqoobi (Kebroona giyo) Qiriyaati-Arbba7a matan Mamiren de7iya, ba aawaa Yisaaqa soo yiis; he sohoi kase Abrahaaminne Yisaaqi de7ido soho. ²⁸ Yisaaqi xee-tanne hosppun tammu laittaa de7iis; ²⁹ i daro wodiyaa de7idi, lo77o ceeggidi haiqqiis; haiqqidi ba maizzan gaittiis. A naati Eesawinne Yaaqoobi a moogidosona.

Eesawa Yeletaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 1:34-37)

36 Eedooma giyo Eesawa yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ² Eesawi Kanaane biittaa macca naatuppe bau machchota ekkiis; etinne Hiitiyaa Eloona na7iyo Aado, Hiiwiyyaa Xibaa7oona na7ai Aani yelido Oholiibaamonne ³ Isimaa7eela na7iyo, Nabaayoota michchiyo Baasemaato. ⁴ Aada Eesawayyo Elifaaza yelaasu; Baasemaatakka Ra7u7eela yelaasu; ⁵ Oholiibaama Ya7uusha, Yaa7ilaamanne Qoraaha yelaasu; Kanaane biittan Eesawayyo yelettida attuma naati hageeta.

⁴⁷ **35:18 Ben77ona:** Ha sunntaa birshshettai “Metuwaa na7aa” giyoogaa.

⁴⁸ **35:18 Biniyaama:** Ha sunntaa birshshettai “Ta ushachcha kushiyyaa na7aa” giyoogaa.

⁶ Eesawi ba keettaayeta, ba attuma naatanne macca naata, ba so asa ubbaa, ba miizzatanne ba mehe ubbaa Kanaane biittan i haaridobaa ubbaa ekkidi, ba ishaa Yaaqoobappe haakkiya biitti biis. ⁷ Eta aqoi darido gishshau, eti issippe de7anau danddayibookkona; eta mehee darido gishshau, eti de7iyo biittai eta naa77aayyo gidanau danddayibeenna.

⁸ Yaanin Eedooma giyo Eesawi Se7iira giyo gezziyan uttiis.

⁹ Se7iira gezziyan de7ida Eedoomatu aawaa Eesawa yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ¹⁰ Hagee Eesawa attuma naatu sunntaa; hegeetinne Eesawa keettaayee Aadi na7aa Elifaazanne Eesawa keettaayee Baasemaati na7aa Ra7u7eela.

¹¹ Elifaaza naati Temaana, Omaara, Xafa, Ga7itaamanne Qanaaza. ¹² Qassi Timinaa7a Eesawa na7aa Elifaazayyo kaadumata; a Elifaazayyo Amaaleeqa yelaasu. Hageeti Eesawa keettaayee Aadi na7aa naata.

¹³ Ra7u7eela attuma naati Nahaata, Zaraaha, SHammanne Miiza; hageeti Eesawa keettaayee Baasemaati na7aa naata.

¹⁴ Xibaa7oona na7ai Aani yelido Oholiibaama attuma naati hageeta; a Eesawayyo Ya7uusha, Yaa7ilaamanne Qoraaha yelaasu.

¹⁵ Eesawa yeletaa halaqati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Eesawayyo baira na7aa Elifaaza attuma naati, halaqa gididaageeti Temaana, Omaara, Xafa, Qanaaza, ¹⁶ Qoraaha, Ga7itaamanne Amaaleeqa; Eedooma biittan Elifaazi yelido halaqati hageeta; hageeti ubbai Aadi na7aa naata.

¹⁷ Eesawa na7aa Ra7u7eela attuma naati, halaqa gididaageeti Nahaata, Zaraaha, SHammanne Miiza; Eedooma biittan Ra7u7eeli yelido halaqati hageeta; eti Eesawa keettaayee Baasemaati na7aa naata.

¹⁸ Eesawa keettaayee Oholiibaami attuma naati, halaqa gididaageeti Ya7uusha, Yaa7ilaamanne Qoraaha; eti Aana na7ee, Eesawa keettaayee Oholiibaamippe yeletida halaqata.

¹⁹ Eedooma giyo Eesawa attuma naati hageeta; eta halaqatikka hageeta.

Se7iira Yeletaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 1:38-42)

²⁰ Eedooma biittan de7iya Hooriyaa Se7iira attuma naati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta; hegeetikka Loxaana, SHobaala, Xibaa7oona, Aana, ²¹ Dishoona, Exeeranne Dishaana; hegeeti, Eedooma biittan de7iya Se7iira attuma naati, Hooretu halaqata.

²² Loxaana attuma naati Hooranne Heemaama; Loxaana michchiyaa Timinaa7o.

²³ SHobaala attuma naati Aaliwaana, Manahaata, Eebaala, SHefanne Oonaama.

²⁴ Xibaa7oona attuma naati Aayanne Aana; hagee Aani bazzon ba aawaa Xibaa7oona hareta heemmiiddi haattaa bilbbuwaa demmidaagaa.

²⁵ Aana na7ai Dishoona; na7iyaa qassi Oholiibaamo.

²⁶ Dishoona attuma naati Hemddaana, Eshibaana, Yitiraananne Karaana.

²⁷ Exeera attuma naati Bilihaana, Za7iwaananne Aqaana.

²⁸ Dishaana attuma naati Uuxanne Araana.

²⁹ Hooretu halaqati hageeta; Loxaana, SHobaala, Xibaa7oona, Aana, ³⁰ Dishoona, Exeeranne Dishaana. Hageeti Se7iira biittan bantta yaran yaran shaahettida Hooretu halaqata.

Eedooma Kawota

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 1:43-54)

³¹ Israa7eelan kawoi kawotanaappe kase Eedooma biittan kawotida kawoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

³² Ba7ooraa na7ai Belaa7i Eedooman kawotiis; a katamaa sunntai Dinaaba geetettees.

³³ Belaa7i haiqqin, Booxirappe yiida Zaraaha na7ai Yobaabi kawotiis.

³⁴ Yobaabi haiqqin, Temaana biittaappe yiida Hushaami kawotiis.

³⁵ Hushaami haiqqin, Badaada na7ai Hadaadi, Midiyaama asata Moo7aaba biittan xoonidaagee kawotiis; a katamaa sunntai Awiita geetettiis.

³⁶ Hadaadi haiqqin, Maasireeqappe yiida Saamili kawotiis.

³⁷ Saamili haiqqin, shaafaa matan de7iya Rahobootappe yiida SHaa7uli kawotiis.

³⁸ SHaa7uli haiqqin, Akiboora na7ai Ba7aalihanaani kawotiis.

³⁹ Akiboora na7aa Ba7aalihanaani haiqqin, Hadaari kawotiis; a katamaa sunntai Paa7u geetettees; a keettaayyiyaa Mezaahaaba na7iyaa Maaxireeda yelido Mahexaabi7eelo geetettausu.

⁴⁰ Eesawa yeletaa halaqati bantta yaran yaran, bantta sohuwan sohuwaaninne bantta sunntan sunntan hageeta; Timinaa7a, Aliwa, Yeteeta, ⁴¹ Oholiibaama, Eela, Piinoona, ⁴² Qanaaza, Temaana, Mibxxaara, ⁴³ Maagidi7eelanne Iraama. Hageeti bantta haariyo biittan, bantta de7iyoosan de7iyoosan Eedooma halaqata. Hagee Eesawi, Eedoomatu aawaa.

Yooseefanne A Ishantta

37 Yaaqoobi ba aawai de7ido Kanaane biittan uttiis.

² Yaaqooba naati hanidobai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa.

Yooseefi tammanne laappun laitta na7a gidido wode, ba aawaa kaadumatatuppe, Baalippenne Zilppippe yelettida ba ishanttuura wudiyaa heemmes. He wode i ba aawaayyo eti oottido iitabaa yootees.

³ Israa7eeli Yooseefa cimidi yelido gishshau, ba hara attuma naatu ubbaappe aattidi siiqees. I ayyo alleeqettida maayuwaa giigissiis. ⁴ A ishantti bantta aawai a etappe aattidi siiqiyoogaa be7ido wode, eti a ixxiidi, keha qaala ayyo haasayanau danddayibookkona.

⁵ Yooseefi aimo aimottidi, ba ishanttuuyo yootiis; yootin eti a yaa darissidi ixxidosa. ⁶ I eta, “Taani aimottido aimuwaa siyite. ⁷ Nuuni gaden mirqqiyaa qachchishin, ta mirqqee issi kuttan dendididi sitti giidi eqqi bayin, intte mirqqeti yuuyi aadhdhidi ta mirqqiyaassi ziggidosona” yaagiis.

⁸ Yaagin a ishantti a, “Neeni nu bollan kawotana hanaiyye? Woikko nuna tumu haarana hanaiyye?” yaagidosona. Eti a aimuwaa gishshaunne a oduwaa gishshau, yaa darissidi ixxidosa.

⁹ Qassi Yooseefi hara aimuwaa aimottidi, ba ishanttuuyo yootiis; “Siyite; taani hara aimuwaakka aimottaas. He aimuwan awai, aginainne tammanne isiini xoolinteti taayyo ziggoosona” yaagiis.

¹⁰ Ba aawaayyoonne ba ishanttuuyo he aimuwaa yootido wode, a aawai a, “Hagee neeni aimottidoogee aiba aimoo? Tumu taani, ne aayyiyaanne ne ishantti yiidi, ne

sinttan sa7an gufannidi neeyyo zigganeeyye?” yaagidi seeriis. ¹¹ A ishantti a qanaati-dosona; shin a aawai ha yohuwaa ba wozanan wottiis.

Ishantti Yooseefa Baizzidosona

¹² Issi gallassi a ishantti Sekeema matan bantta aawaa dorssaa heemmanau bi-dosona; ¹³ bin Israa7eeli Yooseefa, “Ne ishantti Sekeeman wudiyaa heemmiyoogaa eraasa. Haaya; taani nena etakko kiittana” yaagiis.

Yaagin Yooseefi, “Eeno” yaagiis.

¹⁴ Yaagin i a, “Ba; baada ne ishantinne wudee saro gidiyoogaa be7a; be7ada etabaa taayyo yootaasa” yaagiis. Yaagidi a Kebroona dilbbaappe kiittiis.

Kiittetidi i Sekeema biis. ¹⁵ Yan dembbaa gidдон i yaa haa simerettishin, issi asi a demmidi, “Na7au, ai koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁶ Oichchin i, “Ta ishantta koyais; eti wudiyaa heemmiyoosai awaanakkonne hailaa taayyo odarkkii!” yaagiis.

¹⁷ Yaagin bitanee, “Hagaappe denddiichchidosona; eti, ‘Nuuni Dootaana boos’ giishin siyaas” yaagiis. Hegaa gishshau, Yooseefi ba ishanttu geeduwaa biidi, eta Dootaanan demmiis.

¹⁸ SHin i haahuwan de7ishin, eti a be7idosona; i etakko gakkennan de7ishin, eti a woranau a bolli maqettidosona. ¹⁹ Issoi issuwaa, “Be7ite! Aimuwaawai yees. ²⁰ Haayite; a woridi, ha ollatuppe issuwaa gidдо yeggoos. Hegaappe guyyian, ‘Iita do7i a miis’ yaagana; yaatidi a aimoi ehiyoobaa be7ana” yaagidosona.

²¹ Roobeeli heгаа siyido wode, eta kushiyaappe a ashshanau koyidi, “A worenнан aggoos. ²² Suutta gussoppite; a intte bazzuwan de7iya ha ollaa gidдо olite; a bolli kushe wottoppite” yaagiis. Roobeeli hагаа a etappe ashshidi guyye a aawaakko yeddanau giis.

²³ Yooseefi ba ishanttukko gakkido wode, i maayido alleeqettida maayuwaa appe qaari ekkidosona; ²⁴ a efiidi haatti baina mela ollan yeggidosona.

²⁵ Eti bantta qumaa maanau uttidaashin, Isimaa7eela asati Gibxxe baanau Gala7aadeppe yiaageeta xoqqu giidi be7idosona; eti bantta gaameelan sawuwaa, balasaane giyo xaliyaanne karbbiyaa caani wottidosona.

²⁶ Yihudai ba ishantta, “Nuuni nu ishaa woridi a suuttaa qosiyaabaa gidikko nuna ai go77ii? ²⁷ Haayite; a Isimaa7eelatuyyo baizzos; a bolli nu kushiya wot-tokko; aissi giikko, i nu ishaa, nu ashuwaa” yaagiis. Yaagin a ishantti maayidosona. ²⁸ Hegaa gishshau Midiyaama biittaa zal77anchchati hegaara aadhhdhishin, a ishantti Yooseefa ollaappe kessidi, Isimaa7eela asatuyyo laatamu xaqara biran baizzidosona. Baizzin eti Yooseefa Gibxxe biittaa efiidosona.

²⁹ Roobeeli ollaakko simmidi, Yooseefi yan bannaagaa be7ido wode, azzanidi ba maayuwaa pooshshiis. ³⁰ I guyye ba ishanttukko biidi, “Na7ai yan baawa; ha77i taani au booshsha!” yaagiis.

³¹ Hegaappe guyyian eti Yooseefa maayuwaa ekkidi, deessha orggiyaa shukkidi, he suuttan naaqqidosona. ³² Alleeqettida a maayuwaa bantta aawaakko efiidi a, “Nuuni hагаа demmida; hагаа ne na7aa maayuwaakkonne ane xeella” yaagidosona.

³³ Yaagin maayuwaa i eridi, “Hагаа ta na7aa maayuwaa! Iita do7i a mirggiis. Yooseefi tumakka zaazettiichchiis” yaagiis.

³⁴ Yaagidi Yaaqoobi azzanidi, ba maayuwaa peeriis; ba xeessan waaruwaa gixxidi, ba na7aayyo daro gallassaa yeekkiis. ³⁵ A attuma naatinne macca naati ubbai a

minttettanau yiidosona; shin i minnennan ixxiis; ixxidi, “CHii, taani yeekkaidda ta na7aakko baada, duufuwan gelana” yaagidi, a aawai ayyo yeekkiis.

³⁶ He wode Midiyaama biittaa asati Yooseefa Gibxxe kawuwaa oosanchchaa PHoxiifaarayyo Gibxxen baizzidosona; i naagiyaageetu halaqa.

38 He wode Yihudai ba ishantuppe shaahettidi, Adulaama giyo kataman de7iya Hiira giyo bitaniyaara de7anau biis. ² Yan Yihudai SHuu7a giyo Kanaaniyaa na7eera gaittiis; i o ekkidi machchiis. ³ A ayyo abbe ixettada attuma na7aa yelaasu; yelada a Eera sunttaasu. ⁴ Qassikka abbe ixettada attuma na7aa yelaasu; yelada a Oonaana sunttaasu. ⁵ Qassi gujjad akka attuma na7aa yelaasu; yelada a SHEela sunttaasu. A yelidoi Akiziiba giyo biittaana.

⁶ Yihudai ba baira na7aa Eerayyo Ti7imaaro giyo machchiyo immiis. ⁷ Yihudaa baira na7ai, Eeri, GODAA sinttan iita asa gidiyo gishshau, GODAI a woriis.

⁸ Yihudai Oonaana, “Ne ishaa machcheekko gelada, o aissa; ne ishaayyo na7a yelada a xeesissa” yaagiis. ⁹ SHin Oonaani yelettiya naati baageeta gidennaagaa eriis; hegaa gishshau ba ishaa machcheera zin77iyo wode audenne, ba ishaayyo na7i yelettenna mala, ba zersettaa biittan gussees. ¹⁰ I oottidobai GODAA sinttan iitabaa gidido gishshau, GODAI akka woriis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Yihudai ba na7aa machchiyo Ti7imaaro, “Ta na7ai SHEeli diccana gakkanaassi ne aawaa soo baada, am77etettan de7ashsha” yaagiis. Hegaa i aibissi giidee giikko, ikka ba ishanttudun haiqqanaakkonne giidi hirggido gishshaassa. Hegaa gishshau Ti7imaara baada ba aawaa son de7aasu.

¹² Daro wodiyaappe guyyiyan Yihudaa keettaayyiyaa, SHuu7a na7iyaa haiqqaasu. Yihudai ba kayyuwaappe minettido wode, ba dorssaa ikisiyaa meediya asatukko Timina kiyiis; qassi a laggee, Adulaamiyaa Hiiri aara biis.

¹³ Asai Ti7imaaro, “Be7a; ne bolloi Yihudai, ba dorssatu ikisiyaa meedanau Timina kiyees” yaagidi yootiis. ¹⁴ A ba am77etettaa maayuwaa qaaraasu; bana balettanau shaashiyaa ekkada gullettaasu. Gullettada Timina efiya ogiyaa doonan de7iya Enaima katamaa penggen uttaasu. Hegaa a oottidoogee, SHEeli dicci gakkinkka a ayyo machcho gidanau imettabeennaagaa erido gishshaassa.

¹⁵ Yihudai o be7ido wode, shaaramuxa giidi qoppiis; aissi giikko, a ba som77uwaa gulletta uttaasu. ¹⁶ Ba na7aa machchiyo gidioogaa erennan de7iiddi, ogiyaa gaxaa ikko shiiqidi o, “Tanaara zin77arkki!” yaagiis.

Yaagin a, “Taani nenaara zin77ikko, neeni taayyo ai immuutee?” yaagada oichchaasu.

¹⁷ Oichchin i, “Taani ta wudiyaappe issi deeshsha maraa neeyyo yeddana” yaagiis.

Yaagin a, “Neni hegaa taayyo yeddana gakkanaassi ai oittuutee?” yaagaasu.

¹⁸ Yaagin i, “Ai oitto?” yaagiis.

Yaagin a, “Ne maatafa wottiyo migiduwwa, a aattiyo baqettaanne ne kushiyan de7iya gatimaa oitta” yaagaasu. Yaagin i hegeeta immidi, iira zin77in, a ayyo shaaraasu. ¹⁹ A hegaappe denddada biidoogaappe guyyiyan, ba gullettaa shaashiyaa qaarada, ba am77etettaa maayuwaa maayaasu.

²⁰ Yihudai ba oittidobaa he mishireeppe zaari ekkana deeshsha maraa ba laggiyaa Adulaama bolli iyyo kiittiis; shin i o demmibeenna. ²¹ I he biittaa asaa, “Enaima kataman, ogiyaa doonan uttida shaaramuxa maccaasiyaa awaanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin asai, “SHAaramuxa maccaasi hagan mulekka baawa” yaagiis.

²² Yaagin i Yihudaakko simmidi a, “Taani o demmabeikke; heгаа боллиka he bi-ittaa asai, ‘SHAaramuxa maccaasi hagan mulekka baawa’ yaagiis” yaagiis.

²³ Yaagin Yihudai, “Ba oiqqidoogaa bau ekkku; hegee xayikko, asi nuna miiccana. Simmi taani iyyo deeshsha maraa yeddaas; shin neeni o demmabaakka” yaagiis.

²⁴ Heezzu agina keenaappe guyyiyan asai, “Ne na7aa maccaasiyaa Ti7imaara shaaramuxada shahaaraasu” yaagidi Yihudaayyo yootiis.

Yootin Yihudai, “O kare kessidi taman xuuggite” yaagiis.

²⁵ O kare kessiyo wode, “Taani shahaaridoogee ha miishshatu godaassa; be7a; ha maatafaa wottiyo migidoi, a aattiyo baqettainne gatimai obaakko erana dand-dayikko era” yaagada ba bolluwaassi kiitaa kiittaasu.

²⁶ Yihudai he miishshata eridi, “Taappe a xillo; aissi giikko, taani o ta na7aa SHEelayyo immabeikke” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, i iira harantuuwaa zin77ibeenna.

²⁷ A yelana haniyo wode, i uluwan mente attuma naati de7oosona. ²⁸ A maaret-tishin, etappe issoi ba kushiya kessiis; kessin maaretissiyaara, “Be7ite; hagee koiro kiyees” gaanau zo7o qunccuutiya ekkada a kushiyan qachchaasu. ²⁹ SHin i ba kushiya guyye ekkido wode, a ishai kiyiis; kiyin a, “Neeeni waana porxxu gaada kiyadii!” yaagaasu. Hega gishshau, Paareesa⁴⁹ gaada a sunttaasu. ³⁰ Hegaappe guyyiyan, a kushiyan zo7o qunccuutee de7iyo a ishai kiyiis; a sunttai Zاراaha⁵⁰ geetettiis.

Yooseefanne PHoxiifaara Keettaayyiyo

39 Isimaa7eela asati Yooseefa Gibxxe efi wottidosona. Efin Gibxxiyaa PHoxiifaari, kawuwaa oosanchchatuppe issoi, naagiyaageetu halaqai Yooseefa Isimaa7eelatuppe shammiis.

² GODAI Yooseefaara de7ees; heгаа gishshau, i oottiyoobaa ubbaa ayyo injjeiyiis; yaatin ba godaa, Gibxxiyaa son de7iis. ³ GODAI aara de7iyooogaanne GODAI i oottidobaa ubbaa ayyo injjeiyooogaa PHoxiifaari be7ido wode, ⁴ Yooseefi a sintan nashettiis; i ayyo kiitettiis. PHoxiifaari a ba keettaa asaa bolli sunttiis; bau de7iyaabaa ubbaa a kushiyan wottiis. ⁵ PHoxiifaari ba keettan de7iyaabaa ubbaa bollinne ba aquwaa ubbaa bolli sunttido wodiyaappe doommidi, GODAI Gibxxe bitaniyaa keettaa Yooseefa gishshau anjjiis. GODAA anjioi PHoxiifaarayyo sooninne gaden de7ida ubbabaa bolli wodhdhiis. ⁶ Hega gishshau baayyo de7iya ubbabaa Yooseefau sheedhdhiis; i ba miyo qumaappe attin, ainne qoppenna.

Yooseefi yallisanne puulanchcha asa. ⁷ Amarida wodiyaappe guyyiyan, a godaa keettaayyiya Yooseefa xeella be7ada, “Haaya; tanaara zin77a” yaagaasu.

⁸ SHin i ixxiis. Ba godaa keettaayyiyo, “Be7a; ta godai tau sheedhdhidi ba son de7iyaabau aibaunne hirggenna; baayyo de7iyaabaa ubbaa ta kushiyan wottiis.

⁹ Ha son taappe gitatiyai ooninne baawa. Neeeni a keettaayyiyo gidiyo gishshau ne xalaalappe attin, ta godai taayyo immibeennabi baawa. Yaatin taani waatada haga mala daro itabaa hanada Xoossaa bolli nagaraa oottoo?” yaagiis. ¹⁰ A ha yohuwaa hachchi hachchi Yooseefau yootikkonne, i iira zin77ennan woikko i matan uttinnan ixxiis.

⁴⁹38:29 *Paareesa*: Ha sunttaa birshshettai “Porxxu giis” giyoogaa.

⁵⁰38:30 *Zاراaha*: Ha sunttaa birshshettai “Zo7o” giyoogaa.

¹¹ Issi gallassi i ba oosuwaa oottanau soo geliis; geliyo wode, so ashkkaratuppe ooninne son baawa. ¹² A Yooseefa afalaa oiqqada, “Tanaara zin77a” yaagaasu. SHin i ba afalaa i kushiyan yeggidi, sooppe kare woxxidi kiyiis.

¹³ Yooseefi ba afalaa i kushiyan yeggidi, sooppe kare woxxiichchidoogaa a be7ido wode, ¹⁴ ba so ashkkarata xeesada eta, “Be7ite; ta keettaawai ehiido ha Ibraawe bitanee tana kaushshirggidi ashshiis; i tanaara zin77anau haggaa geliis; shin taani ta qaalaa xoqqissada waassaas. ¹⁵ Taani waassin siyido wode, i ba afalaa ta matan yeggidi, sooppe kare woxxidi kiyiis” yaagaasu.

¹⁶ A godai soo yaana gakkanaassi a Yooseefa afalaa ba matan wottaasu. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, a ayyo hagaadan yaagada odaasu; “Hegge neeni nuuyyo ehiido Ibraawe aillee tanaara zin77anau taakko geliis; ¹⁸ shin taani ta qaalaa xoqqissada waassidoogee, ba afalaa ta matan yeggidi, sooppe kare woxxiis” yaagaasu.

¹⁹ A godai ba keettaayyiyaa, “Ne aillee tana hagaadan oottiis” yaagada yootido qaalaa siyidi, hanqquwaa suulliis. ²⁰ Yooseefa godai a efiidi, kawuwaa qashuwaasai de7iyo qasho keettan yeggiis.

²¹ SHin Yooseefi yan qasho keettan de7iyo wode, GODAI aara de7ees. I ayyo qarettiis; qasho keettaa halaqaa sinttan ayyo nashuwaa immiis. ²² Yaanin qasho keettaa halaqai qashuwaasaa ubbaa Yooseefa kushiyan wottiis; hegan oosettiyaabaa ubbaa oottiyaagee a. ²³ Qasho keettaa halaqai Yooseefa kushiyan de7iyaabau aibaunne hirgenna; aissi giikko, GODAI aara de7ees; i oottiyoobaakka ubbaa ayyo injjeyiis.

Yooseefi Qashuwaasatu Aimuwaa Birshshiis

40 Amarida wodiyaappe guyyiyan, Gibxxe kawuwaa eessaa tigiyaageenne oittaa uukkiyaagee bantta godaa Gibxxe kawuwaa naaqqidosona. ² Kawoi eessaa tigiyaageetu halaqaayyoonne oittaa uukkiyaageetu halaqaayyo naa77aayyookka keehi hanqqettiis. ³ Hanqqettidi Yooseefi qashettido qasho keettan, naagiyaageetu halaqaa son eta wottiis. ⁴ Naagiyaageetu halaqai eta Yooseefau sheedhdhiis; i etau oottees. Eti qasho keettan amarida wodiyaattidosona.

⁵ Gibxxe kawuwaayyo eessaa tigiyaageenne oittaa uukkiyaagee, qasho keettan de7iya naa77aikka, issi qammi dumma dumma aimuwaa aimottidosona. Qassi aimotuyyo huuphiyan huuphiyan eta birshshettai de7ees. ⁶ Yooseefi maallado etakko gelido wode, azzani uttidaageeta be7iis. ⁷ Heggaa gishshau ba godaa son baanaara qasho keettan de7iya kawuwaa oosanchchata, “Hachchi intte som77oi aibissi xumidee?” yaagidi oichchiis.

⁸ Oichchin eti a, “Nuuni naa77ai aimo aimottida; shin nuuyyo birshshiyaabi xayyiis” yaagidosona.

Yaagin Yooseefi eta, “Aimo birshshettai Xoossaabaa gidenneeyye? Intte aimuwaa taayyo yootite” yaagiis.

⁹ Yaagin eessaa tigiyaageetu halaqai ba aimuwaa Yooseefayyo hagaadan yaagidi yootiis; “Taani ta aimuwan issi woiniyaa turaa ta sinttan be7aas. ¹⁰ Qassi he woiniyaa turaayyo heezzu tashee de7ees. I maraa yelidi, ciishshaa ciyyidi, wurccuwaa wurcciiis; wurccoinne teeriis. ¹¹ Kawuwaa wanccai ta kushiyan de7ees; taani woiniyaa teeraa ekkada, kawuwaa wanccan gum77ada, he wanccaa a kushiyan wottaas” yaagiis.

¹² Yaagin Yooseefi, “Heggaa birshshettai haggaa; heezzu tasheti heezzu gallassata. ¹³ Heezzu gallassatu gidдон kawoi nena denttana; denttidi i nena kase ne sunt-

tatettau zaarana; kase neeni eessaa tigiyo wode oottidoogaadan, neeni kawuwaa wanccaa a kushiyan wottana. ¹⁴SHin neeyyo sa7ai kehido wode tana dogoppa; taayyo keha; tabaa kawuwaayyo yootada, ha qasho keettaappe tana kesissa; ¹⁵aissi giikko, tana Ibraawetu biittaappe gubaayidi ehiidosona; harai atto hagankka tana qashissiyaabaa ainne oottabeikke” yaagiis.

¹⁶Oittaa uukkiyaageetu halaqai Yooseefi aimuwaa loitti birshshidoogaa be7ido wode Yooseefa, “Taanikka aimo aimottaas; ta huuphiyan heezzu samppa oittai de7ees; ¹⁷bolla bagga samppan Gibxxe kawuwaayyo uukettida ubba qommo oittai de7ees. SHin kafoi hegaa ta huuphiyan de7iya samppaappe mees” yaagiis.

¹⁸Yaagin Yooseefi, “Hegaa birshshettai haggaa; heezzu samppati heezzu gallassata.

¹⁹Heezzu gallassatu gidдон kawoi nena denttana; denttidi ne qooriyaa muucissidi mittan kaqissana; ne ashuwaanne kafoi maana” yaagiis.

²⁰Heezzannta gallassan Gibxxe kawoi ba yelettido gallassi ba oosanchchatu ubbaayyo gibiraa giigissiiis. Eessaa tigiyaageetu halaqaanne oittaa uukkiyaageetu halaqaa denttidi, ba oosanchchatu gidduwan essiis. ²¹Eessaa tigiyaageetu halaqaa a sunttatettau zaarin, i kawuwaa kushiyan wanccaa wottiis. ²²SHin kawoi oittaa uukkiyaageetu halaqaa eta aimuwaa birshshettaa Yooseefi yootidoogaadankka kaqissiiis. ²³SHin eessaa tigiyaageetu halaqai Yooseefa hassayibeenna; dogi aggiis.

Yooseefi Gibxxe Kawuwaa Aimuwaa Birshshiiis

41 Naa77u laitta kumettai aadhdhido wode, Gibxxe kawoi aimo aimottiis; aimuwan i Naile SHaafaa doonan eqqiis; ²eqqidaashin laappun orddenne modhdho miizzati Naile SHaafaappe kiya wodhdhidi, shombboquwaa gidдон miishin be7iis. ³Etappe simmin, hara laappun meraa iitanne gilqqa miizzati Naile SHaafaappe kiyidosona; kiyidi shaafaa doonan de7iya hara miizzatu matan eqqidosa. ⁴He meraa iitanne gilqqa miizzati laappun orddenne modhdho miizzata miidosona. Hegaappe guyyiyan kawoi beegottiis.

⁵I zaaretti xiskkidi, naa77antto aimuwaakka aimottiis; laappun lo77onne muruta tiyati issi anuwan diccidosona. ⁶Etappe simmin, shoggettidanne arshsho bagga carckkuwan shullida hara laappun tiyati kiyidosona. ⁷He shoggettida tiyati lo77onne muruta tiyata mittidosona. Hegaappe guyyiyan kawoi beegottidi, aimo gididoogaa eriis. ⁸Sa7ai wonttin, a wozanai shabbirettiis; hegaa gishshau Gibxxen de7iya bitanchchatu ubbaanne aadhdhida eranchchatu ubbau kiittidi xeesissiiis; kawoi etayyo ba aimuwaa yootiis; shin ayyo he aimuwaa birshshiyaabi xayiis.

⁹Eessaa tigiyaageetu halaqai he wode Gibxxe kawuwaa haggaa yaagiis; “Taani ta mooruwaa hachchi hassayais. ¹⁰Issitoo kawoi ba ashkkaratuyyo hanqqettidi, tananne oittaa uukkiyaageetu halaqaa qasho keettan yeggiis. ¹¹Yan de7iiddi nuuni huuphiyan huuphiyan aimo aimottida; aimuwaayyo dumma dumma birshshettai de7ees. ¹²He wode naagiyaageetu halaqaa ashkkarai, Ibraawe wodallai nunaara qasho keettan de7ees. Nuuni nu aimuwaa ayyo yootida; yootin i nuuyyo huuphiyan huuphiyan aimuwaa birshshiiis. ¹³Yaaniin he yohoti i nuuyyo birshshidoogaadankka hanidosona. Hegee aibee giikko, taani ta sunttatettau simmaas; hinkko bitanee kaqettiis” yaagiis.

¹⁴Yaagin Gibxxe kawoi Yooseefayyo kiittidi xeesissiiis. Eti a qasho keettaappe eesuwan ehiidosona. I meedettidi ba maayuwa laammidi, kawuwaakko geliis.

¹⁵Gelin kawoi Yooseefa, “Taani aimo aimottaas; shin a issoinne birshshanau dand-

dayibeenna. SHin taani, ‘Yooseefi aimo siyikko, birshshanau danddayees’ giyoogaa siyaas” yaagiis.

¹⁶ Yaagin Yooseefi, “Taani hegaa danddayikke; shin Xoossai kawuwaayyo likke birshshettaa immana” yaagiis.

¹⁷ Yaagin kawoi, “Taani ta aimuwan Naile SHaafaa doonan eqqidaashin, ¹⁸ laappun orddenne modhdho miizzati Naile SHaafaappe kiyidi, shombboquwaa gidдон moosona. ¹⁹ Etappe simmin, hara laappun meraa iita, gilqqanne laafa miizzati kiyidosona; taani hegaa mala meraa iita miizza Gibxxe biittan mulekka be7a erikke. ²⁰ Meraa iitanne laafa miizzati koiroogeeta, laappun modhdho miizzata miidosona. ²¹ SHin eta miidoogaappe guyyiyankka, eti miidobaa ooninne eranau danddayibeenna; aissi giikko, eta merai kaseegaadankka iiti uttiis. Hegaappe guyyiyan taani beegottaas.

²² “Taani ta aimuwan qassi laappun lo77onne muruta tiyata issi anuwan diccidaageeta be7aas. ²³ Etappe simmin, shoggettidanne arshsho bagga carkkuwan shullida hara laappun tiyati kiyidosona. ²⁴ He shoggettida tiyati laappun lo77o tiyata mittidosona. Taani ha aimuwaa bitanchchatuyyo yootaas; shin taayyo aimuwaa birshshiyaabi beettibeenna” yaagiis.

²⁵ Hegaappe guyyiyan Yooseefi Gibxxe kawuwaa, “Kawuwaa aimoti issuwaa. Xoossai ba oottana haniyoobaa kawuwaayyo qonccissiis. ²⁶ He laappun lo77o miizzati laappun laittata; qassi laappun lo77o tiyati laappun laittata; ha aimoi issuwaa. ²⁷ He laappun meraa iitanne laafa miizzati laappun laittata; qassi arshsho bagga carkkuwan shullida, pattenna laappun tiyati laappun kosha laittata.

²⁸ “Taani kawuwaayyo yootidoogaadankka, Xoossai ba oottana haniyoobaa kawuwaa bessii. ²⁹ Laappun daro kalo laittati Gibxxe biittau ubbau yaana; ³⁰ shin laappun kosha laittai hegaa kaallana. He wode Gibxxe kaloi ubbai dogettana; koshai biittaa xiixxana. ³¹ He biittaa kaloi hassayettennan attana; aissi giikko, hegaa kaallida koshai keehi suullana. ³² Naa77u ogiyan kawuwaayyo he aimoi beettidoi aibisee giikko, ha yohuwaa Xoossai minttidi kuuyido gishshassa; Xoossai hegaa eesuwan oottana.

³³ “Ha77i simmi, kawoi aadhdhida eranne cincca asa koyidi, Gibxxe biittan suntto. ³⁴ Kawoi biittan sunttata laappun kalo laittan qoxxiyo kattaappe ichchashu kushiyaappe issuwaa shiishshanau suntto. ³⁵ Eti yiya kalo laittatun kattaa shiishhidi, kawuwaa aawatettan minjjona; he kattaa katamatun naagona. ³⁶ Biittai koshan xayenna mala, ha kattai Gibxxe biittan laappun laittan denddana koshaayyo minjettidi de7o” yaagiis.

Kawoi Yooseefa Gibxxe Biittaa Ubbaa Bollan Sunttiis

³⁷ Yaagin ha yohoi Gibxxe kawuwaayyoonne a oosanchchatuyyo lo77o gididi beettiis. ³⁸ Hegaa gishshau kawoi eta, “Nuuni Xoossaa Ayyaanaara de7iya haggaa mala hara asa demmaneeyye?” yaagidi oichchiis.

³⁹ Hegaappe guyyiyan kawoi Yooseefa, “Xoossai haggaa ubbaa nena erissido gishshau, ne mala aadhdhida erinne cincci ooninne baawa. ⁴⁰ Taani nena ta keettan sunttais; ta asai ubbai neeyyo azazettana; taani neeppe aadhdhanai ta kawotaa araataa xalaalaana gidana” yaagiis.

⁴¹ Hegaa gishshau kawoi Yooseefa, “Be7a; taani nena Gibxxe biittaa ubbaa bollan sunttaas” yaagiis. ⁴² Hegaappe guyyiyan, kawoi ba paramiyo migiduwwaa ba biradhd-

hiyaappe kessidi, Yooseefa biradhdiyan wottiis. Liinuwaappe dadettida maayuwaa i a maizzidi, a qooriyankka worqqa sanssalataa aattiis. ⁴³ Kawoi ba naa77antto paraa gaariyaa Yooseefa togissii; ashkkarati, “Ziggite! Ziggite!” yaagiiddi appe sinttaara hemettidosona. Hagaadan oottidi, kawoi a Gibxxe biittaa ubbaa bollan sunttiis.

⁴⁴ Hegaappe guyyiyan kawoi Yooseefa, “Taani kawuwaa; shin neeni dentto geenan Gibxxe biitta ubban ooninne kushe woi toho denttenna” yaagiis. ⁴⁵ Kawoi Yooseefa, “Xaafinaati-Pa7inaaha” giidi sunttiis; i ayyo Ooni giyo katamaa qeesiyaa PHoxiifeera na7iyo Asinaato machcho immiis. Yaanin Yooseefi Gibxxe biittaa ubbasaara kanttiis.

⁴⁶ Yooseefi Gibxxe kawuwaayyo oottanau doommiyo wode, ayyo laittai hastama. Qassi Yooseefi kawuwaa sinttappe kiyidi, Gibxxe biittaa ubbaa gidduwaa hemettiis. ⁴⁷ He laappun kalo laittatun biittai daro kattaa mokkiis. ⁴⁸ Yooseefi Gibxxe biittan he laappun kalo laitta kattaa ubbaa shiishshidi, katamatun minjjiis. Issi issi kata-maa yuushuwan de7iya goshshaa kattaa ubbaa he katamatun minjjiis. ⁴⁹ Yooseefi abbaa shafiyaa keena daro kattaa minjjiis; kattai darin, makkanau danddayibeenna gishshau, makki makki qoliyoogaa aggi bayiis.

⁵⁰ Kosha laittai yaanaappe kase, Oona katamaa qeesiyaa PHoxiifeera na7ee Asinaatippe Yooseefi naa77u attuma naata yeliis. ⁵¹ Yooseefi ba baira na7aa Minaasa sunttiis; aissi giikko i, “Xoossai tana ta metuwaa ubbaanne ta aawaa so asaa ubbaa dogissiiis” yaagiis. ⁵² Naa77antto na7aa Efireema sunttiis; aissi giikko, i, “Xoossai taayyo ta tuggatido biittan tana aifissiiis” yaagiis.

⁵³ Gibxxe biittan de7iya he laappun kalo laittati wuridosona. ⁵⁴ Qassi Yooseefi yootidoogaadan laappun kosha laittati doommidosona. Hara biittan ubban koshai denddiis; shin Gibxxe biitta ubban kattai de7ees. ⁵⁵ Gibxxe biittai ubbai koshatido wode, asai kattau kawuwaayyo waassiiis. Waassin kawoi Gibxxe asaa ubbaa, “Yooseefakko biite; biidi i yootiyoobaa oottite” yaagiis.

⁵⁶ Koshai Gibxxe biittaa ubbaa gakkido wode, Yooseefi kattaa minjjido keettata ubbaa dooyidi, kattaa Gibxxe asau baizziis; aissi giikko, Gibxxen koshai suulliis. ⁵⁷ Sa7a ubban koshai suullido gishshau, sa7an de7iya asai ubbai kattaa Yooseefappe woommanau Gibxxe yiis.

Yooseefa Ishantti Gibxxe Biidosona

42 Yaaqoobi Gibxxen kattai de7iyoogaa siyido wode, ba attuma naata, “Intte is-soi issuwaa aissi xeelleetii? ² Be7ite! Gibxxen kattai de7iyoogaa taani siyaas; yaa duge biidi, nuuni haiqennan paxa de7ana mala, yaappe amaridabaa nu-uyyo woommite” yaagiis. ³ Yaagin Yooseefa ishantti tammati kattaa woommanau duge Gibxxe biidosona. ⁴ SHin Yaaqoobi Yooseefa ishaa Biniyaama a ishanttuura yeddibeenna; aissi giikko, i qohettanaakkonne giidi qoppiis. ⁵ Kanaane biittan wolqqaama koshai de7iyo gishshau, kattaa woommanau yiidaageetuura Israa7eela attuma naati Gibxxe gelidosona.

⁶ He wode Yooseefi he biittaa aissiyaagaanne biittan de7iya asau ubbau kattaa baizziyaagaa; hegaa gishshau Yooseefa ishantti gakkido wode, bantta som77uwaa sa7aa gattidi ayyo ziggidosona. ⁷ Yooseefi ba ishantta be7osaara eri bayiis; shin i eta erennabaadan harshshuushiis; i eta, “Intte awappe yiidetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Katta woommanau, Kanaane biittaappe yiida” yaagidosona.

⁸ Yooseefi ba ishannta eriiis; shin eti a eribookkona. ⁹ Hegaappe guyyiyan, Yooseefi etabaa aimottido ba aimuwaa hassayidi eta, “Intte wochchi xeelliya asa; intte nu biittan naagoi leppiyo baggai augaakko be7anau yiideta” yaagiis.

¹⁰ Yaagin eti, “CHii, nu godau, nuuni wochchi xeelliya asa gidokko; nuuni ne ashkkarati kattaa woommanau yiida. ¹¹ Nuuni ubbaikka issi aawaa naata. Nuuni ne ashkkarati ammanettiya asa” yaagidosona.

¹² Yaagin Yooseefi eta, “CHii; intte nu biittan naagoi leppiyo baggai augaakko be7anau yiideta” yaagiis.

¹³ SHin eti, “Nuuni ne ashkkarati tammanne naa77u ishanntanne Kanaane biittan de7iya issi bitaniyaa naata. Wurssetta kaaloi ha77i nu aawaara de7ees; issi xayiiis” yaagidosona.

¹⁴ Yooseefi eta, “Taani intteyyo yootidoogaadanka intte biittaa wochchiyaageeta. ¹⁵ Qassi intte paacettanaagee hagaana; tumuppe kawoi haiqqo; intte wurssetta kaalo ishai haggaa yaana xayikko, intte ha sohuwaappe beekketa. ¹⁶ Intte yootiyoogee tuma gidiyooгаа paaccanau, intteppe issuwaa kiittite; i intte ishaa ekkidi yo; attidaageeti qasho keettan qashettishsheeta. Heggaa gidana xayikko, kawoi haiqqo; intte biittaa wochchiyaageeta” yaagiis. ¹⁷ Yaagidi eta heezzu gallassau qasho keettan yeggiis.

¹⁸ Heezzannta gallassan Yooseefi eta, “Taani Xoossau yayyiya asa; intte issibaa oottikko, paxa de7ana. ¹⁹ Intte tumukka ammanettiya asa gidikko, intte ishanntuppe issi hagan qasho keettan de7o; attidaageeti namisettiya intte so asau katta ekkidi efiite; ²⁰ shin intte qaalaa tumayana malanne intte haiqqenna mala intte intte wurssetta kaalo ishaa taakko ehaana koshshees” yaagiis. Etinne ha yohuwaa maayidosona.

²¹ Eti issi issuwaa, “Tumu nuuni nu ishau oottidobai nuna kaa7ees. I ba shempuwaayyo haniyoobai ixxin, nuussi watiwatiyo wode, nuuni siyiiddi ixxida; ha waayee nuna gakkidoogee heggaa gishshassa” yaagidosona.

²² Roobeeli, “Taani inttena, ‘Na7aa bolli nagara oottoppiti’ gaada yootabeikki-naa? SHin intte siyennan ixxideta. Simmi ha77i, a suuttai nuna achchees” yaagiis.

²³ Eti giyoobaa Yooseefi eridoogaa eti akeekibookkona; aissi giikko, i etaara wokkaaliyan haasayees. ²⁴ I etappe wora simmidi yeekkiis; shin qassi etakko simmidi, etayyo gujjidi haasayiiis. I Simoona etappe duutti ashshidi eti be7ishin qachchiis.

Yooseefa Ishantti Kanaane Biitti Simmidosona

²⁵ Yooseefi ba ashkkarata, “Kattaa eta ogoruwaa kunttite; eta biraakka zaaridi, eta ogoruwan ogoruwan wottite; qassi etau ogiyaassi shinqqiyaa immite” yaagidi azaziis. ²⁶ Azazin i giidoogaadan oottidoogaappe guyyiyan, Yooseefa ishannti kattaa bantta haretun caanidi, denddidi biidosona.

²⁷ Eti qammaa aqanau simmidosan etappe issi ba hariyaayyo kattaappe yegganau ba ogoruwaa birshshidi, he ogoruwaayyo doonan de7iya ba biraa be7iis. ²⁸ Be7idi i ba ishannta, “Ta birai taayyo simmiis; tumu haggaa be7ite! Ta ogoruwan de7ees” yaagiis.

Eta wozanai taahin, kokkoriiddi issi issuwaakko simmidi, “Xoossai nu bolli oottidobi hagee aibee?” yaagidosona.

²⁹ Eti Kanaane biittan de7iya bantta aawaa Yaaqoobakko yiido wode, banttana gakkidabaa ubbaa ayyo odidosona. ³⁰ Eti ayyo, “He biittaayyo goda gidiya bitanee nuna harshshuushiis. Hegaappe guyyiyan, i nuna he biittaa wochchiyaabaadan go-datiis. ³¹ SHin nuuni a, ‘Nuuni ammanettiya asa; biittaa wochchiyaageeta gidokko. ³² Nuuni tammanne naa77u ishantti issi aawaa naata; issoi xayiiis; wurssetta kaaloi Kanaane biittan ha77i nu aawaara de7ees’ yaagida. ³³ Yaagin he biittaayyo goda gidiya bitanee nuna, ‘Intte ammanettiya asa gidiyoogaa taani hagan erana; intte ishanttupe issuwaa hagan ta matan yeggidi, namisettiya intte so asaayyo kattaa ekkidi biite. ³⁴ Intte biittaa wochchiyaageeta gidennan, ammanettiya asa gidiyoogaa taani erana mala, intte wurssetta kaalo ishaa taakko ekki yiite. Yaatikko taani han attida intte ishaa intteyyo zaarada immana; inttenne ha biittan zal77eeta’ giis” yaagidosona.

³⁵ Eti bantta ogoruwaappe kattaa qoliiddi, bantta ogoruwan ogoruwan bantta biraa qashuwaara uttidaagaa demmidosona. Etinne eta aawai he qashuwaara de7iya biraa be7idi yayyidosona. ³⁶ Eta aawaa Yaaqoobi eta, “Intte tana ta naatuppe mela kessideta; Yooseefi baawa, Simooni baawa; qassi intte Biniyaama efaana koyeeta. Ubbabai taayyo tiraara sitti giis” yaagiis.

³⁷ Hegaappe guyyiyan Roobeeli ba aawaa, “Taani Biniyaama neeyyo zaarada ehaana xayikko, ta attuma naata naa77aakka wora; tana ammanettada a ta kushiyan wotta; qassi taani a zaarada ehaana” yaagiis.

³⁸ SHin Yaaqoobi eta, “Ta na7ai inttenaara yaa duge beenna; a ishai haiqqiichchin, attidaagee a xalaala; intte efishin, ogiyan iitabi a gakkiiyaabaa gidikko, intte ta pulunnta huuphiyaa azzanuwaara duufuwan yeggana” yaagiis.

Yooseefa Ishantti Biniyaamaara Simmidi Gibxxe Biidosona

43 Ha77inne koshai Kanaane biittan wolqqaamiis. ² Yaanin eti Gibxxeppe ehi-ido kattaa ubbaa mi wurssirggin, eta aawai, “Qassikka guyye biidi nuuyyo amarida katta woommite” yaagiis.

³ SHin Yihudai a, “He bitanee nuna, ‘Intte ishai inttenaara yaana xayikko, ta som77uwaa zaari be7ekketa’ yaagidi mintti yootiis. ⁴ Neeni nu ishaa nunaara yedikko, nuuni duge biidi neeyyo kattaa shammana. ⁵ SHin neeni a yeddennabaa gidikko, nuuni duge bookko; aissi giikko, he bitanee nuna, ‘Intte ishai inttenaara xayikko, intte ta som77uwaa zaari be7ekketa’ giis” yaagiis.

⁶ Yaagin Israa7eeli, “Intte, ‘Nuuyyo hara ishai de7ees’ giidi odidi ha metuwaa ta bolli aissi ehiidetii?” yaagiis.

⁷ Yaagin eti a, “He bitanee nubaanne nu so asaabaa mintti oichchiis. I nuna, ‘Intte aawai ha77inne paxa de7ii? Intteyyo hara ishi de7ii?’ yaagidi oichchiis. Oichchin nuuni i oichchidoogaa ayyo zaarida. I nuna, ‘Intte ishaa duge haa ehiite’ gaanabaa nuuni aibin eranee?” yaagidosona.

⁸ Yihudai ba aawaa Israa7eela, “Nuunikka neenikka nu naatikka paxa de7ana malanne haiqqennan attana mala, na7aa tanaara yedda; nuuni sohuwaara baana. ⁹ Na7aa ta waasetettan imma; aban tana oichcha; taani a neeyyo saro zaarada ehaana xayikko, ta de7o ubban ne qanggettai tana gakko! ¹⁰ Nuuni gam77ibeennabaa gidiyaakko, hanoode naa77anttuwaa yaa gakkidi simmana shin” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan eta aawai Israa7eeli eta, “Hegaa gidikko, yaatite; he bitaniyaassi kushe genttiyoobaa ha biittan morkkidabaa ubbaappe lo77iyaabaa doorite; hegeenne balasaane giyo xaliyaa, eessaa, sawuwaa, karbbiyaanne temire lauze giyo mittatu teeraa intte ogoruwan yeggidi ekki biite. ¹² Intte ogoruwaa doonan simmida birai balettidabaa gidanau danddayiyo gishshau, biraakka naa77u kushe oottidi ekki biite. ¹³ Qassi intte ishaanne ekkidi, he bitaniyaakko eesuwan guyye biite. ¹⁴ I hinkko intte ishaa yeddana mala, Biniyaaminne inttenaara yaana mala, Ubbaa Danddayiya Xoossai he bitanee intteyyo qarettanaadan ootto. Tana gidikko, ta naatuppe mela attikkonne attaas” yaagiis.

¹⁵ Hegaa gishshau he asati immiyoobatanne naa77u kushe biraanne qassi Biniyaamanne ekkidosona. Eti duge Gibxxe biidi, Yooseefa sintti shiiqidosa. ¹⁶ Yooseefi Biniyaama etaara be7ido wode, ba keettaa halaqaa, “He asata ta soo ekkada ba; issi mehe shukkada giigissa; eti seeta gallassan laaxaa tanaara moosona” yaagidi azaziis.

¹⁷ Yaatin i Yooseefi ayyo yootidoogaadan he asata Yooseefa soo efiis. ¹⁸ Asati Yooseefa soo biido gishshau, yayyidosona; eti, “Nuuni haggaa yiidoi koiro nu ogoruwaara simmida biida biraa gishshaassa; i nuna wadhdhanau, aillettan haaranaanne nu harena ekkana hanees” yaagidi qoppidosona.

¹⁹ Hegaa gishshau eti Yooseefa keettaa pengge gakkidi, keettaa halaqaa haasayidosona; ²⁰ “Ta godau, nuuni koiro kattaa woommanau haggaa yiida; ²¹ simmiiddi nuuni qammaa aqiyooosan ogoruwaa birshshidi, huuphiyan huuphiyan nu birai paccennan nu ogoruwaa doonan de7iyaaggaa demmida; heggaa gishshau ha77i nuuni a guyye ekkidi yiida. ²² Qassi nuuni kattaa woommanau hara biraakka ehiida. Nu biraa nu ogoruwaa ogoruwaa doonan ooni wottidaakkonne erokko” yaagidosona.

²³ Yaagin i eta, “Hegee aikkobaa; yayyoppite! Intte Xoossai, intte aawaa Xoossai, intte ogoruwaa gidдон intteyyo biraa immiis; taani intte biraa akkaas” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, i Simoona etakko kessiis.

²⁴ He bitanee he asata Yooseefa soo efiidi, eta tohuwaayyo haattaa ehin, bantta tohuwaa meecettidosona. Eta haretuyyo harquwaa yeggiiis. ²⁵ Yooseefi seeta gallassi yin immanau, eti bantta immiyoobaa ayyo giigissidosona; aissi giikko, eti yan maanaaggaa siyi uttidosa.

²⁶ Yooseefi ba soo gelido wode, eti soo ehiido bantta immiyoobaa son ayyo immidosona; eti a sinttan sa7aa gakkidi ziggidosona. ²⁷ I eta sarotettaa oichchi simmida, “Intte taayyo yootido intte aawai ceegai lo77oo? Ha77inne i paxa de7ii?” yaagiis.

²⁸ Yaagin eti, “Ee, ne ashkarai, nu aawai ha77ikka paxa de7ees; i lo77o” yaagidi hokkidi ayyo ziggidosona.

²⁹ I ba aayee na7aa Biniyaama be7ido wode eta, “Intte yootido wursetta kaalo intte ishai hagee?” yaagiis. Qassi i Biniyaama, “Ta na7au, nena Xoossai anjjo” yaagiis. ³⁰ Yooseefi a ishai ayyo gomppan michchido gishshau, yeekkanau issisaa lauhu giis. I ba dumma qol77uwaa gelidi yan yeekkiis.

³¹ I ba som77uwaa meecettiichchidoogaappe guyyiyan kiyidi, bana minttettidi, “Qumaa aattite” yaagiis.

³² Eti ayyo dumma, he ishanntayyo dumma, hegan aara miya Gibxxe asatuyyo dumma aattidosona; aissi giikko, Gibxxe asati Ibraawe asatuura issippe mookkona. Hegee Gibxxe biittaa asata sheneyiyaabaa. ³³ Eti Yooseefa sinttan bairai ba bairatetaadan, kaalo ba kaalotettaadan maaran uttidosa. Eti issai issuwaa xeellidi, eta waati uttissidaakko be7idi garamettidosona. ³⁴ Yooseefa maaddaappe etau qumaa

gishiyo wode, Biniyaamayyo gakkidaagee haratuugaappe ichchashu kushe darees; yaatin eti ufaiittiiddi aara miidosonanne uyidosona.

Yooseefa Bira Wanccaa

44 Yooseefi ba keettaa halaqaa, “Neeni ha asatu ogoroi ekkiyoogaa keena kattaa etayyo kuintta; eta ubbaa biraanne eta ogoruwaa ogoruwaa doonan wotta; ²yaatada wurssetta kaaluwaa ogoruwaa doonan ta bira wanccaanne a kattaa biraa wotta” yaagidi azaziis; azazin i Yooseefi giidoogaadan oottiis.

³Sa7ai wonttin he asati bantta harena ekkidi baanau moissettidosona. ⁴Eti he katamaappe kiyidi haakki biichchennan de7ishin, Yooseefi ba keettaa halaqaa, “Dendda! Ha asatu geeduwaa kaalla; neeni eta gakkido wode eta, ‘Intte aissi kehaa iitan zaaridetii?’ ⁵Hagee ta godai uyiyoonne qassi xuurabaa demmiyo wanccaa gidennee? Hagee intte oottidobai hanttaaraba’ yaaga” yaagiis.

⁶Yaagin i eta geeduwaa gakkidi, ha giidoogaadanka etayyo yootiis. ⁷SHin eti, “Ta godai haggaa mala qaala aissi haasayii? Haggaa malabaa oottiyoogee nuuppe ne ashkkaratuppe haakko! ⁸Nuuni harai atto nu ogoruwaa doonaappe demmido biraa addaa Kanaane biittaappe guyye neeyyo zaari ehiida. ⁹Ne godaa keettaappe nuuni worqqa woi bira waati wuuqqiyoonii? Ne ashkkaratu gidдон he wanccai beettido uri haiqqo; qassi attida nuuni nu godaayyo aille gidana” yaagidosona.

¹⁰I eta, “Haggaa gidikko lo77o; intte giidoogaadan gido bayin; wanccaa ekkida ooninne ta aille gidana; hinkko attida intte boriyaappe saro attana” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, eti eesuwan bantta ogoruwaa ogoruwaa sa7an wottidi birshshidosona. ¹²Birshshin he halaqai ubbaappe bairatiyaagaa ogoruwaappe doommido wurssetta kaaluwaagaa gakkanaassi koyiis; he wanccaanne Biniyaama ogoro gididoppe demmiis. ¹³Hegan eti azzanidi, bantta maayuwa pooshshidosona; bantta ogoruwaa bantta haretun caanidi, guyye katamaa simmidosona.

¹⁴Yihudai ba ishanttuura Yooseefakko geliyo wode, Yooseefi son de7ees; eti a sinttan sa7an gufannidosona. ¹⁵Yooseefi eta, “Intte aiba palabaa oottidetii? Ta mala asi xuurabaa demmiyoogaa erekketiyye?” yaagiis.

¹⁶Yaagin Yihudai, “Ta godaayyo nuuni ai gaanee? Nuuni ai haasayanee? Woikko nuuni xillo gidiyooгаа waati bessanee? Xoossai ne ailletu mooruwaa qonccissirggiis. Simmi nuunikka he wanccai appe beettidoogeekka ta godaayyo aille gidida” yaagiis.

¹⁷SHin Yooseefi, “Haggaa malabaa oottiyoogee taappe haakko; ta wanccai appe beettido bitaniyaa xalaalai ta aille gidana. Hinkko intte intte aawaakko guyye saro simmite” yaagiis.

¹⁸Yaagin Yihudai akko shiiqidi a, “Ta godau, taani issi qaala haasayana mala nena woossais; tana ne ailliyaa hanqqettoppa; aissi giikko, neeni kawuwaa mala. ¹⁹Neeni ta godai nuna ne ailleta, ‘Intteyyo aawi de7iyye woikko ishi de7ii?’ yaagada oichchadasa. ²⁰Nuuninne, ‘Nuuyyo ceeggida aawai de7ees; i ceeggiichchidi yelido kaalo na7aikka de7ees; he na7aa ishahi haiqqiis; ba aayeyyo issi a xalaalai attiis; a aawai a siiqees’ yaagida.

²¹“Neeni ne ailleta, ‘Taani a be7ana mala taayyo ehiite’ yaagadasa. ²²Yaagin nuuni ta godaa, ‘He na7ai ba aawaappe shaahettanau danddayenna; shaahettikko a aawai haiqqana’ yaagida. ²³SHin neeni ne ailleta, ‘Intte kaalo ishahi inttenaara duge yaana xayikko, naa77antto ta som77uwaa be7ekketa’ yaagadasa. ²⁴Nuuni ne ailliyaa nu aawaakko simmidi biido wode, ta godai giidoogaa ayyo yootida.

²⁵ “Yootin nu aawai, ‘Guyye biidi amarida katta woommite’ yaagin, ²⁶ nuuni a, ‘Nuuni nu kaalo ishai nunaara biikkoppe attin, duge baanau danddayokko; aissi giikko, nu ishai kaaloi nunaara beennabaa gidikko, nuuni he bitaniyaa som77uwaa be7anau danddayokko’ yaagida.

²⁷ “Yaagin nu aawai ne aillee nuna, ‘Ta keettaayyiyaa Raaheela taayyo naa77u attuma naata yelidoogaa intte ereeta; ²⁸ etappe issoi taappe shaahettidi bin, “Tumu a do7i zaazzidi miis” yaagaas; hachchi gakkanaassikka taani a be7abeikke. ²⁹ Haggaa qassi intte taappe shaakki efin, iitabi a gakkikko, intte ta puulunta huuphiyaa azzanuwaara duufuwan yeggana’ yaagiis.

³⁰⁻³¹ “Hegaa gishshau, ha77i taani guyye ne ailliyaa ta aawaakko biyo wode, ta aawai, na7aa ba shemppuwaadan siiqiyaagee, na7ai nunaara bannaagaa be7ikko haiqi aggana. Nuuni ne ailleti nu aawaa puulunta huuphiyaa azzanuwaara duufuwan yeggoos. ³² Taani ne aillee na7aa ta waasettan ekkaas; taani a, ‘Ta aawau, taani a neeyyo saro zaarada ehaana xayikko, ta de7uwaa ubban ne qanggettai tana gakko!’ yaaga wottaas.

³³ “Yaanido gishshau, taani ne aillee ta godaayyo na7aa gishshaa ailletada, hagan attin, na7ai ba ishanttuura guyye simmo. ³⁴ Na7ai bannan taani waanada guyye ta aawaakko simmanee? CHii, tana ta aawai seelettana seelaa bessoppa” yaagiis.

Yooseefi Bana Ba Ishanttuuyo Erissiis

45 He wode Yooseefi he asaa ubbaa sinttan gencana danddayibeenna; “Asa ubbaa ta sinttappe kessite” yaagidi waassiis. Hegaa gishshau Yooseefi bana ba ishanttuuyo erissido wode, aara ooninne baawa. ² I ba qaalaa xoqqissidi, Gibxheti a siyana gakkanaassi keehi yeekkiis. Kawuwaa so asai he woriyaa siyiis.

³ Yooseefi ba ishantta, “Taani Yooseefattee! Ta aawai hanno gakkanaassi paxa de7iyye?” yaagidi oichchiis. SHin a ishantti keehi dagammido gishshau, ayyo zaarana danddayibookkona.

⁴ Yaanin Yooseefi ba ishantta, “Taakko haa shiiqite” yaagiis. Yaagin eti akko shiiqidosona; shiiqin i eta, “Taani intte ishaa Yooseefa, intte Gibxxe biittau baizzidoogaa. ⁵ Qassi intte tana hagu baizzido gishshau, zil77ettoppitenne yiillotop-pite; aissi giikko, Xoossai tana intteppe sinttau kiittidoogee asaa shemppuwaa ashshanaassa. ⁶ Ha biittaa koshai geloosappe naa77antto laitta; qassi yiya ichchashu laittatun asi goyenna woikko cakkenna. ⁷ SHin taani sa7an intteyyo zersetta ashshana malanne intte de7uwaa gita ashettaa ashshana mala, Xoossai tana intteppe sinttau kiittiis. ⁸ Simmi tana ha sohuwaa kiittidaagee Xoossaa gidioogaappe attin, inttena gidekketa. I tana Gibxxe kawuwaassi aawa, a aqota ubbaassi godanne Gibxxe biittaa haariyaagaa oottiis.

⁹ “Ha77i eesuwan guyye ta aawaakko biidi a, ‘Ne na7ai Yooseefi hagaadan yaagees; “Xoossai tana Gibxxe biitta ubbaa bolla goda kessiis; neeni taakko duge haaya; gam77oppa. ¹⁰ Neeni Geseema biittan uttaasa; qassi neeni, ne naati, ne naatu naati, ne dorssaa wudee, ne miizzaa wudeenne neeyyo de7iyaabai ubbai ta matan de7eeta. ¹¹ Biron ichchashu kosha laittati attidosona; nena, ne so asaanne ne mehiyaa koshai oiqqenna mala, taani nena mizana” yaagiis’ yaagite” yaagiis.

¹² Qassikka Yooseefi eta, “Inttekka ta ishaa Biniyaamikka, ha inttenaara haasayiyaagee tumu tana Yooseefa gidioogaa intte aifiyan be7eeta. ¹³ Taayyo

Gibxxe biittan de7iya bonchchuwaa ubbaanne intte be7idobaa ubbaa ta aawaayyo yootite; ta aawaanne eesuwan haa duge ekki yiite” yaagiis.

¹⁴Yaagidi ba ishaa Biniyaama qooriyaa qoommidi yeekkiis; Biniyaamikka ba ishaa qoommidi yeekkiis. ¹⁵Yooseefi ba ishantta ubbaa yeridi, eta bollankka yeekkiis. Hegaappe guyyiyan, a ishantti aara haasayidosona.

¹⁶Yooseefa ishantti yiidoogaa woree kawuwaa keettaa gakkido wode, kawoinne a oosanchchati ufaittidosona. ¹⁷Kawoi Yooseefa, “Neeni ne ishantta yaatite ga; ‘Intte mehiyaa caanidi, Kanaane biitti simmite; ¹⁸simmidi intte aawaanne intte so asaa ekkidi, guyye taakko haa ehiite. Taani intteyyo Gibxxe biittan ub-basaappe lo77iyaasaa immin, intte ha biittaa modhdhuwaa kaashana’ yaaga. ¹⁹Qas-sikka neeni ne ishantta, ‘Paraa gaariyaa intte naatuyyoonne intte maccaasatuyyo Gibxxeppe ekkidi biite; biidi intte aawaanne ekkidi yiite. ²⁰Gibxxe biittan de7iya ubbaappe aadhdi lo77iyaabai inttessa gidiyo gishshau, intte aquwau qoppoppite’ yaagada yoota” yaagiis.

²¹Yaagin Israa7eela attuma naati giidoogaadan oottidosona. Yooseefi kawoi azazidoogaadan para gaaretanne ogiyaassi shinqqiyaa etau immiis. ²²Etayyo ub-baukka huuphiyan huuphiyan ooratta maayuwaa immiis; shin Biniyaamayyo heezzu xeetu xaqara biraanne ichchashu kumetta maayuwaa immiis. ²³I ba aawaayyo yed-didobai haggaa; Gibxxen de7iya ubbabaappe lo77iyaabaa tammu hariyan caanidi, qassi ogiyaassi kattaa, oittaaane hara shinqqiyaa tammu macca haretun caanidi yed-diis. ²⁴Yooseefi ba ishantta moissiis. Eti biishin i eta, “Ogiyan biiddi ooyettoppote” yaagiis.

²⁵Eti Gibxxeppe kiyidi biidosona; Kanaane biittaa biidi, bantta aawaa Yaaqoobakko gakkidosona. ²⁶Eti ayyo hagaadan yaagidi yootidosona; “Yooseefi paxa de7ees! I hegaappenne Gibxxe biitta ubbaa haariyaagaa” yaagidosona; yaa-gin Yaaqooba dagamai wozanaa bashshido gishshau, eta ammanibeenna. ²⁷SHin eti Yooseefi banttayyo yootidobaa ubbaa ayyo yootiininne a ekki ehaana mala Yooseefi kiittido para gaareta i be7in, eta aawaa Yaaqooba shemppoi simmiis. ²⁸Israa7eeli, “Hegge taayyo gidees; ta na7aa Yooseefi hanno gakkanaassi paxa de7ees! Taani haiqqanaappe kase baada, a be7ana” yaagiis.

Yaaqoobinne A So Asai Duge Gibxxe Biidosona

46 Israa7eeli baayyo de7iyaabaa ubbaa ekki denddidi, Berssaabeha gakkiiis; gakkidi i ba aawaa Yisaaqa Xoossaayyo yarshshuwaa yarshshiis. ²Yarshshin Xoossai qammi aimuwan a, “Yaaqoobaa, Yaaqoobaa” yaagiis.

Yaagin i, “Yee” giidi koyiis.

³Koyin a, “Taani Xoossaa, ne aawaa Xoossaa; neeni duge Gibxxe baanau yayy-oppa; aissi giikko, taani nena yan gita kawotetta kessana. ⁴Taani nenaara issippe Gibxxe baana; qassi taani ne zereettaa yaappe kessana. Yooseefi ba kushiyan ne aifiyaa shiishshana” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobi Berssaabehappe denddiis; Israa7eela attuma naati bantta aawaa Yaaqooba, bantta naatanne bantta maccaasata Gibxxe kawoi etau ki-ittido paraa gaariyan wottidi efiidosona. ⁶Eti Kanaane biittan haarido aquwaanne mehe ubbaa efiidosona. Yaaqoobinne a zereetta ubbai aara Gibxxe biidosona. ⁷I ba attuma naatanne ba naatu attuma naata, ba macca naatanne ba naatu macca naata, hegeenne ba zereettaa ubbaa banaara Gibxxe efiis.

Yaaqooba Yeletaa

⁸ Israa7eelaara Gibxxe biitti biida Israa7eela naatu sunttai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa.

Yaaqooba baira na7ai Roobeela; ⁹ Roobeela attuma naati Hanooka, Paalu, Hexiroonanne Karmma. ¹⁰ Simoona attuma naati Yimu7eela, Yaamiina, Ohaada, Yaakiina, Xoohaaranne Kanaane mishiree na7aa SHaa7ula. ¹¹ Leewi attuma naati Gershshoona, Qahaatanne Maraara. ¹² Yihudaa attuma naati Eera, Oonaana, SHEela, Paareesanne Zaraaha; shin Erinne Oonaani Kanaane biittan haiqqidosona. Paareesa attuma naati Hexiroonanne Hamuula. ¹³ Yisaakooraa attuma naati Tolaa7a, Puuwa, Yaashuubanne SHimiroona. ¹⁴ Zaabiloona attuma naati Sereeda, Eloonanne Yaahila7eela. ¹⁵ Hageeti Liya Masphphexoomiyan Yaaqoobau yelido attuma naata; i macca na7iyaa Diino. Hageeti a naatinne naatu naati muleera hasttamanne heezza.

¹⁶ Gaada attuma naati Xafoona, Hagga, SHuuna, Exiboona, Eri, Aroodanne Ar77eela. ¹⁷ Aseera attuma naati Yimina, Yishiwa, Yishiwaahanne Bari7a; eta michchiyaa Seraaho. Bari7a attuma naati Hebeeranne Malkki7eela. ¹⁸ Laabaani ba na7ee Liyiyyo immido Zilppa Yaaqoobau yelido naati hageeta; eti muleera tammanne usuppuna.

¹⁹ Yaaqooba keettaayee Raaheeli attuma naati Yooseefanne Biniyaama. ²⁰ Oona katamaa qeesiyaa PHoxiifeera na7iyaa Asinaata Yooseefayyo Gibxxen Mi-naasanne Efireema yelaasu. ²¹ Biniyaama naati Belaa7a, Bekeera, Ashibeela, Geera, Naa7imaana, Eeha, Roosha, Muppiima, Huppiimanne Arada. ²² Yaaqoobau yelettida Raaheeli attuma naati hageeta; eti muleera tammanne oidda.

²³ Daana attuma na7ai Hushiima. ²⁴ Nifttaaleema attuma naati Yaahixi7eela, Guuna, Yexeeranne SHiileema. ²⁵ Laabaani ba na7ee Raaheeliyyo immido Baala Yaaqoobau yelido naati hageeta; eti muleera laappuna.

²⁶ Yaaqoobaara Gibxxe biida, a gulbbataappe yelettidaageeti, a naatu keettaayeta gujjennan, muleera usuppun tammanne usuppuna. ²⁷ Gibxxen Yooseefayyo yelettida naa77u naata gujjin, Gibxxe biida Yaaqooba so asai muleera laappun tamma.

Yaaqoobinne A So Asai Gibxxen De7idosona

²⁸ Geseema biittan mukkana mala, Yaaqoobi Yihudaa baappe sinttau Yooseefakko kiittiis; eti Geseema gakkido wode, ²⁹ Yooseefi ba para gaariyaa giigissidi, ba aawaa Israa7eelaara gaittanau Geseema biis. Yooseefi ba aawaa demmidosarakka a qooriyan xaaxetti qoommidi, daro wodiya yeekkiis.

³⁰ Israa7eeli Yooseefa, “Neeni paxa de7ishin, taani ne aifiyaa be7ido gishshau, ha77i taani haiqqikkonne aikkobaa” yaagiis.

³¹ Hegaappe guyyiyan, Yooseefi ba ishantanne ba aawaa so asata, “Taani Gibxxe kawuwaakko baana; baada ayyo, ‘Kanaane biittan de7iya ta ishantinne ta aawaa so asai taakko yiidosona. ³² Eti dorssa henttanchcha; eti mehe heemmoosona; eti banttanaara bantta dorssata, bantta miizzatanne banttayyo de7iyaabaa ub-baa ekkidi yiidosona’ yaagana. ³³ Kawoi inttena xeesissidi, ‘Intte oosoi aibee?’ yaagidi oichchikko, ³⁴ intte ayyo, ‘Nuuni ne ashkkarati naatettaasappe doommidi, nu aawatudankka mehiyaa heemmeetees’ yaagite. Yaagikko i inttena Geseema biittan wottana; aissi giikko, dorssa henttanchcha ubbi Gibxxe asan karettidabaa” yaagiis.

47 Yooseefi gelidi Gibxxe kawuwaayyo hagaadan yaagidi yootiis; “Ta aawainne ta ishantti, bantta dorssaa wudiyaara, bantta miizaa wudiyaaranne bant-tayyo de7iyaabaa ubbaara Kanaane biittaappe yiidi, ha77i Geseema biittan de7oosona” yaagiis. ²I ba ishanttuppe ichchashata dooridi kawuwaa sintti aattiis.

³Kawoi he ishantta, “Intte oosoi aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti kawuwaayyo, “Nuuni ne ashkkarati nu aawatuugaadanka dorssa wude heemmoos” yaagidi zaaridosona. ⁴Qassi eti ayyo, “Kanaane biittan koshai suullido gishshaunne ne ashkkaratu mehiyau miyoobi aibinne banna gishshau, nu-nuni hagan amarida wodiya daanau yiida; hayyanaa nuna ne ashkkarata Geseeman wottarkkii!” yaagidosona.

⁵Yaagin kawoi Yooseefa, “Ne aawainne ne ishantti neekko yiidosona. ⁶Simmi Gibxxe biittai ne kushiyan de7ees; ha biittan ubbasaappe aadhdhidi lo77iyaasan ne aawaanne ne ishantta wotta; eti Geseema biittan de7ona. Neeni erin, eta giddoppe dumma eratetta de7iyoogetti de7ikko, hegeeta ta mehiyaa bolli suntta” yaagiis.

⁷Hegaappe guyyiyan, Yooseefi ba aawaa Yaaqooba gelissidi, kawuwaa sintti aattiis. Yaaqoobi Gibxxe kawuwaa anjjidoogaappe guyyiyan, ⁸kawoi Yaaqooba, “Neeyyo woisu laittee?” yaagidi oichchiis.

⁹Oichchin Yaaqoobi kawuwaa, “Taani yuuyaidda de7ido laittai xeetanne hast-tama; ta laittai beni ta aawati yuuyiiddi de7ido laittatuppe guuttanne metoi dari-dooгаа” yaagiis. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobi kawuwaa anjjidi, a sinttappe kare kiyiis.

¹¹Yooseefi ba aawaanne ba ishantta Gibxxe biittan wottiis; kawoi azazidoogaadan Gibxxe biittan Raamisa giyo katamaa matan de7iya, ubbasaappe aadhdhidi lo77iya gadiyaa etau immiis. ¹²Yooseefi qassi ba aawaayyo, ba ishanttuuyoonne ba aawaa so asa ubbau eta naatu qoodaadan kattaa immiis.

Gibxxen Koshai Suulliis

¹³Gidikonne koshai suullido gishshau, he biitta ubban katti baawa. He koshan Gibxxenne Kanaane biittai naa77aikka qohettidosona. ¹⁴Yooseefi Gibxxe kattaa baizzidi, Gibxxenne Kanaane biittatun de7iya miishshaa ubbaa shiishshiis; shi-ishshidi Gibxxe kawuwaa keettaa gelissiis. ¹⁵Gibxxenne Kanaane miishshai wurido wode, Gibxxe asa ubbai Yooseefakko yiidi a, “Nuuyyo kattaa imma; nu miishshai wurido gishshau, nuuni ne sinttan aissi haiqqiyoonii?” yaagidosona.

¹⁶Yaagin Yooseefi eta, “Yaanikko intte mehiyaa ekki yiite; intte miishshai wuri-ichchidabaa gidikko, taani kattaa intte mehiyaara laammama” yaagiis. ¹⁷Hegaa gishshau eti bantta mehiyaa Yooseefayyo ehiidosona. Ehin Yooseefi eta paraa, dorssaa, deeshshaa, miizaaanne hariyaa kattaara laammiis; i he laittaa eta mehiyaa ubbaara kattaa laammiiddi eta mizi shaachchiis.

¹⁸He laittai wurin, eti naa77antta laittan akko yiidi a, “Nuuni nu godaappe qosiyooobi baawa; nu miishsha ubbai wuriichchiis; nu mehiyaakka neessi sheed-hdhiichchida; nu bollaappenne nu gadiyaappe attin, nu godaayyo attidabi harabi baawa. ¹⁹Nuuni ne sinttan aissi haiqqiyoonii? Nu gadeekka aissi xayii? Nunakka nu gadiyaakka kattann shamma; nuuni kawuwaayyo ailletana; nu gadeekka abaa gido; nuuni paxa attana mala, haiqqenna malanne nu gadeekka oxenna mala, zerettaa nuuyyo imma” yaagidosona.

²⁰Yooseefi Gibxxe biitta ubbaa kawuwaayyo shammiis. Gibxxeti ubbai koshai suullido gishshau, bantta gadiyaa baizzidosona; baizzin gadee kawuwaabaa gidiiis. ²¹Yooseefi asa ubbaa Gibxxeyyo ha gaxaappe doommidi hini gaxaa gakkanaassi kawuwaayyo aille kessiis. ²²Gidikkonne i qeesetu gadiyaa sham-mibeenna; aissi giikko, kawoi qeesetuuyo kattaa immees. Hegaa gishshau bantta gadiyaa baizzibookkona.

²³Yooseefi asaa, “Simmi hachchi taani inttenanne intte gadiyaa kawuwaayyo shammas. Zerettaa efiidi, gaden zerite. ²⁴SHin kattaa cakki gelissiyoo wode, aifid-abaappe ichchashu kushiyaappe issi kushiyaawu kawuwaayyo immite. Ichchashu kushiyaappe attida oiddu kushee intte gadiyaa zerettanne intteyyo, intte so asaayyoonne intte naatuuyo quma gido” yaagiis.

²⁵Yaagin eti, “Neni nuna ashshadasa! Nu godaa sinttan nuuni sabetorkkoni-ishsha; nuuni kawuwaayyo ailletana” yaagidosona. ²⁶Hegaa gishshau, Yooseefi Gibxxen biittappe aifidabaappe ichchashu kushiyaappe issuwaa kawuwaayyo immiyoogaa higge kessiis. He higgeenne hachchi gakkanaassi eqqidi de7ees. Kawuwaabaa gidibeenna gadee qeesetu gadiyaa xalaala.

²⁷Israa7eelati Gibxxe biittan Geseema giyoosan uttidosa; eti yan aqo demmidosa; eti yelettidosonanne daro corattidosona.

²⁸Yaaqoobi Gibxxe biittan tammanne laappun laitta de7iis. Yaaqoobi de7ido laittai xeetanne oitamanne laappuna. ²⁹Israa7eelayyo haiqqiyo wodee matattin, ba na7aa Yooseefa xeesissidi hagaadan yaagiis; “Taani ne sinttan sabettidabaa gidikko, ne kushiyaawu ta gulbbatan wottada, neni taayyo kehanaunne ammanetanau ane geppa. Tana Gibxxen moogoppa; ³⁰shin taani ta maizzan gaittiyo wode, tana Gibxxeppe efaada, eti moogettidosan mooga” yaagiis.

Yaagin Yooseefi, “Taani nena neni giidoogaadan oottana” yaagiis.

³¹Yaaqoobi a, “Ane taayyo caaqqa” yaagiis. Yaagin Yooseefi ayyo caaqqiis; hegaappe guyyiyan, Israa7eeli ba hiixan gufannidi, Xoossaassi goinniis.

Minaasanne Efireema

48 Hegaappe guyyiyan asai Yooseefassi, “Ne aawai sakettees” yaagidi yootiis. Yootin i ba naa77u attuma naata Minaasanne Efireema ekkidi biis. ²Bin asai Yaaqooba, “Be7a; ne na7ai Yooseefi neekko yiis” yaagiis; yaagin Israa7eeli minettidi ba hiixan uttiis.

³Yaaqoobi Yooseefa, “Ubbaa Danddayiya Xoossai Kanaane biittan Looza giyoosan taayyo qonccidi, yan tana anjjiis. ⁴I tana, “Taani nena yeletissananne corayana; taani nena daro dere oottana. Ha biittaa taani neeppe guyyiyan, ne zerettaayyo merinaa laata oottada immana’ yaagiis.

⁵“Simmi ha77i, ne naa77u attuma naati, taani neekko haggaa yaanaappe kase Gibxxen neeyyo yelettidaageeti tabaa; Efireeminne Minaasee taayyo Roobeelanne Simoonaa mala. ⁶Etaappe guyyiyan neeyyo yelettidaageeti nebaa; eti laattana biittai Efireemanne Minaasa sunttan gido. ⁷Taani Masphphexoomiyaappe simmishin, Efiraata gakkanaawu guuttaa ashshidaashin, Raaheela Kanaane biittan haiqqaasu. Haiqqin, taani o Beetalieeme giyo Efiraataa efiya ogiyaa doonan moogaas” yaagiis.

⁸Israa7eeli Yooseefa attuma naata naa77ata be7ido wode, “Hageeti oonee?” yaagidi oichchiis.

⁹ Oichchin Yooseefi ba aawaa, “Hageeti Xoossai taayyo hagan immido ta naata” yaagiis.

Yaagin Israa7eeli, “Taani eta anjjana mala, eta taakko haa shiishsha” yaagiis.

¹⁰ Israa7eeli cimin a aifee daafurido gishshau, xeellana danddayenna. Hegaa gishshau Yooseefi ba attuma naata akko shiishshin, a aawai eta idimmidi yeriis. ¹¹ Israa7eeli Yooseefa, “Taani ne som77uwaa be7ana gaada qoppabeikke; shin Xoossai hekko ne naatakka tana bessiiis” yaagiis. ¹² Yooseefi eta a gulbbataappe denttidi, ba som77uwaa sa7aa gattidi ziggiis.

¹³ Yooseefi ba naa77u attuma naata, Efireema ba ushachcha baggan Israa7eelau haddirssa baggaara, Minaasa ba haddirssa baggan Israa7eelau ushachcha baggaara ekkidi, akko shiishshiis. ¹⁴ Efireemi kaalo gidikkokka, Israa7eeli ba ushachcha kushiya yeddidi a huuphiyan wottiis; qassi Minaasee baira gidikkokka, Israa7eeli ba kushiya qaxiballidi, ba haddirssa kushiya Minaase huuphiyan wottiis.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobi Yooseefa hagaadan yaagidi anjjiis;

“Ta aawati Abrahaaminne Yisaaqi
a sinttan hemettido Xoossai,
ta de7o ubban hachchi gakkanaassi
tana heemmida Xoossai,

¹⁶ iitabaa ubbaappe tana ashshida kiitanchchai,
ha naata anjjo.

Ta sunttainne
ta aawatu Abrahaamanne Yisaaqa sunttai etan xeesetto.
Eti sa7aa bollan corattona”
yaagidi anjjiis.

¹⁷ Yooseefi ba aawai ba ushachcha kushiya Efireema huuphiyan wottidoogaa be7ido wode dosibeenna. Hegaa gishshau, Efireema huuphiyaappe denttidi, Minaase huuphiyan wottanau ba aawaa kushiya oiqqiis. ¹⁸ Oiqqidi Yooseefi ba aawaa, “Ta aawau, hegaa gidenna; bairai hagaattennee; ne ushachcha kushiya haga bolli wotta” yaagiis.

¹⁹ SHin a aawai ixixidi a, “Taani erais; ta na7au, taani erais; ikka gita dere gidana. Gidikkonne a kaalo ishai appe aadhdhi gitana; a zerettaikka daro gita kawotetta gidana” yaagiis.

²⁰ I he gallassi eta anjjidi,
“Israa7eelati anjjiyo wode,
‘Xoossai inttena Efireemadaaninne Minaasedan ootto’
yaagidi intte sunttan anjjana” yaagiis.

Yaatidi Efireema Minaaseppe sinttayiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan Israa7eeli Yooseefa, “Taani haiqqana hanais; shin Xoossai inttenaara gidana; qassi i intte aawatu biitti inttena guyye zaarana. ²² Qassi nena ne ishanttuura gakkiiya biittaappe issi saamaa darissada neeyyo immais; hegeenne taani Amoooretuppe ta bisuwaaninne ta wonddafiyan ekkido biittaa” yaagiis.

Yaaqoobi Ba Naata Anjjiis

49 Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobi ba attuma naata xeesissidi hagaadan yaagiis; “Sinttappe intteyyo hananabaa taani intteyyo yootana mala shiiqite.

² “Inttenoo Yaaqooba naatoo,

issippe shiiqidi siyite;
 intte aawai Israa7eeli intteyyo yootiyooabaa ezggite.

³“Roobeelaa, ta baira na7au,
 neeni ta wolqqa;

ta minotettaayyo koiruwaa.

Neeni bonchchuwankka wolqqankka ubbaappe aadhdiyaagaa.

⁴Neeni di7o mala; eqqosan de7akka;
 neeni ubbaappe aadhdiyaagaa gidakka.

Aissi giikko, neeni ne aawaa hiixaa kiyadasa;
 ne awaa arssaa tunissadasa.

⁵“Simooninne Leewi ishantta;
 eta bisoi makkalatettau ola miishsha.

⁶Taani eta zoretan gelikke;
 taani eta shiiquwankka uttikke.

Aissi giikko, eti bantta hanquwan
 asa woridosonanne banttana ekka ekka gin,
 boorata gilddayidosona.

⁷Eta suulo hanqqoinne
 eta meqettaa iitatetta qanggettidaagaa gido!
 Taani eta Yaaqooba asaa gidдон laalana;
 Israa7eela biittan piskki oottana.

⁸“Yihudau, ne ishantti nena galatana.
 Ne kushee ne morkketu piillanttiyaa oiqqana.
 Ne aawaa naati neeyyo hokkidi ziggana.

⁹Yihudau, neeni wodala gaammo.
 Ta na7au, neeni shankkaappe woridi simmidi,
 cogochchidi zin77ida gaammo mala.

Neeni asi bosherettanau koyenna macca gaammee mala.

¹⁰Haariyaagee yaana gakkanaashin,
 kawotaa xam77ai Yihudaappe,
 deriyaa haariyaageetu gatimai a toho gidدope shaahettenna.
 Qassi dere asai ayyo azzettana.

¹¹I ba hariyaa woiniyaa anuwan,
 ba hare maraa muruta woiniyaa turan qachchana.

I ba afalaa woiniyaa eessan,
 ba maayuwaa suutta milatiya woiniyaa eessan meeccana.

¹²A aifee woine eessaappe aadhdi dulkkana;
 a achchaikka maattaappe aadhdi booxkana.

¹³“Zaabiloonee abbaa doonan de7ana;
 i abbaa doonan markkabeti eqqiyo soho gidana;
 a zawai Sidoona gakkana.

¹⁴“Yisaakoori mino hare;
 caaniyo naa77u joinetuppe gidduwan zin77i bayees.

¹⁵I ba shemppiyoosai lo77o gididiyoogaanne
 ba biittai ufaissiyaagaa gididiyoogaa be7iyo wode,
 caanaa tookkanau ba hashiyaa ziqqi oottidi,

ailletettaa ooso oottana.

¹⁶ “Daani Israa7eela zaretuppe
issuwaa gidiiya ba asaa bolli daannatana.

¹⁷ Daani oge doonan de7iya shooshsha;
paraa toggidaagee guyye kunddana mala
paraa ginddiyaa dukkiya,
ogiiyan de7iya haso.

¹⁸ “Abeet GODAU, taani neeni ashshanau naagais.

¹⁹ “Gaadi bonqqiyaageetun deshettana;
shin ikka eta paanaa kaallidi
eta bonqqana.

²⁰ “Aseera oittai ordde;
kawotuyyo i lo77o qumaa immana.

²¹ “Nifftaaleemi qashettennan yeda de7iya,
lo77o marata yeliya genessa.

²² “Yooseefi aifiyaara herxxexxida woine tura.
I pulttuwaa matan herxxexxa aifiyaara de7iya,
daashshaikka godaappe bollaara zaa7iyo woine tura.

²³ Wonddafiyaa dukkiyaageeti

a bolli woraajjidosa;
woraajjidi bantta zubbiyan
dukkidosonanne muddidosona.

²⁴ A wonddafee minni uttiis;
a qeseekka minnidi gam77iis.

Hegeenne Yaaqooba Wolqqaamaa kushiyaa gaasuwaana,
ne henttanchchaa, Israa7eela Zaallaa gaasuwaana,

²⁵ nena maaddiya ne aawatu Xoossaa gaasuwaananne,
nena bolla saluwaa anjuwan,
garssa cimmaa anjuwan,
xanttaa anjuwaaninne
yeliya uluwaa anjuwan
anjjiya,

Ubbaa Danddayiya Xoossaa gaasuwaana.

²⁶ Ne aawaa anjjoii beni deretu anjuwaappekka
merinaasappe de7iya keratu anjuwaappekka aadhdhees.

Hagee ubbai Yooseefa huuphiyan,
ba ishanttu gididon halaqa gidiiyaagaa liiphiyan shemppo.

²⁷ “Biniyaami bonqqiya wanggireello.

Ba shankkatidobaa maallado mees;
ba omooddidobaa omarrssi shaakkees” yaagiis.

²⁸ Hageeti tammanne naa77u Israa7eela zareta; qassi eta aawai eta huuphiyan
huuphiyan etau bessiya anjuwaa anjjiiddi etayyo giidobai haggaa.

Yaaqooba Haiquwaa

²⁹ Hegaappe guyyiyan, i eta hagaadan yaagidi azaziis; “Taani ta maizza asatun
gaittana hanais; tana Hiitiiyaa Efiroona gaden de7iya gonggoluwaa, ta aawatuura

moogite. ³⁰ Hegeenne Kanaane biittan, Mamire matan de7iya, Maakipheela giyo gonggoluwaa; hegee Abrahaami moogossi Hiitiyaa Efiroonappe a gadiyaara sham-mido gonggoluwaa. ³¹ Abrahaaminne a keettaayyiyaa Saara yan moogettidosona; Yisaaqinne a keettaayyiyaa Ribiqaa yan moogettidosona; taani qassi Liyo yan moogaas. ³² He gadeenne an de7iya gonggoloi Hiitetuppe shamettidaagaa” yaagiis.

³³ Yaaqoobi ba naatuyyo azazuwaa wursido wode, ba tohuwaa pude ba hiixau shiishshi ekkidi, haiqqi aggiis; haiqqidi ba maizzan gaittiis.

50 Yooseefi ba aawaa ahaa bolli kunddidi, yeekkiisinne a yeriis. ² Hegaappe guyyiyan, Yooseefi xaliyaa shiishshiya ba oosanchchata ba aawaa Israa7eela ahaa sawiwa shittuwaa tiyidi melissana mala azaziis; azazin eti tiyidi melissidosona. ³ SHittuwaa tiyiyoogee oitamu gallassa kumettaa wurssiis; aissi giikko, hegee tiyoi wonikka oitamu gallassaa ekkees. Gibxxe asati ayyo laappun tammu gallassaa yeekkididosona.

⁴ Yeeho gallassati aadhdhido wode, Yooseefi Gibxxe kawuwaa keettaa asata, “Taani intte sinttan nashettidobaa gidikko, intte tau kawuwaayyo hagaadan yaagidi odite; ⁵ “Ta aawai tana issi caaqo caaqissiis; i tana, “Taani haiqqana hanais; taani ta huuphessi Kanaane biittan bookkido gonggolo duufuwan tana mooga” yaagiis. Hega gishshau ha77i taani pude baada ta aawaa moogana mala yeddarkkii! Hegaappe guyyiyan taani simmana’ yaagite” yaagiis.

⁶ Yaagin kawoi, “I nena caaqissidoogaadan pude baada ne aawaa mooga” yaagiis.

⁷ Yaagin Yooseefi ba aawaa mooganau pude biis. Kawuwaa oosanchchati ubbai, a kawo keettan de7iya gita asai ubbainne Gibxxe biittan de7iya gita asai ubbai Yooseefa kaallidi biidosona. ⁸ Qassi Yooseefa so asai ubbai, a ishanttinne a aawaa so asai biidosona; eta naati, eta miizzainne eta dorssaa wude xalaalai Geseeman attiiis. ⁹ Para gaaretikka paraasatikka aara pude biidosona; a kaallidi biida asai keehi daro.

¹⁰ Eti Yorddaanoosa SHaafaa matan de7iya Axaadi giyo audiyyaa gakkiiiddi, bantta qaala xoqqu oottidi, ayyo zilaalidosonanne yeekkididosona; yan Yooseefi ba aawaa yeehuwan laappun gallassaa uttiis. ¹¹ He biittan de7iya Kanaane asati Axaadi giyo audiyan he yeehuwaa be7ido wode, “Gibxxeti aiba yibbaata yeeho yeekkiyoonaa!” yaagidosona. Hega gishshau Yorddaanoosa matan de7iya he sohoi, Gibxxetu Yeehuwaa geetettiis.

¹² Yaaqooba naati bantta aawai eta azazidoogaadan oottidosona; ¹³ eti a ahaa Kanaane biitti efidi, Mamire matan de7iya Maakipheela giyo gonggoluwaa, Abrahaami Hiitiyaa Efiroonappe mooguwau shammido gadiyan a moogidosona. ¹⁴ Yooseefi ba aawaa moogidoogaappe guyyiyan, ba ishanttuuranne a aawaa mooganau aara biida hara asatu ubbatuura Gibxxe simmiis.

Yooseefi Ba Ishantta Woppissiis

¹⁵ Eta aawai haiqqiichchidoogaa be7idi, Yooseefa ishantti bantta gidдон, “Ooni erii Yooseefi nuna ba uluwan morkkikkonne nuuni ayyo oottido iitabaa ubbaassi halo kessana koyikko, nuuni waananee?” yaagidosona. ¹⁶ Hega gishshau Yooseefakko haggaa mala kiitaa kiittidosona; “Ne aawai haiqqanaappe kase; ¹⁷ ‘Intte Yooseefa, “Neeni ne ishanttu nagaraanne eti nena naaqqido iita naaqquwaa hayyanaa atto yaaga” yaagiis giidi odite’ yaagiis. Hega gishshau ha77i hayyanaa, nu nagaraa, ne aawaa Xoossaa ashkkaratu nagaraa atto yaaga” yaagidosona. Kiitai baakko gakkido wode, Yooseefi yeekkiis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan a ishannti bantta huuphen akko yiidi, a sinttan gufannidi, “Nuuni ne ailleta” yaagidosona.

¹⁹ SHin Yooseefi eta, “Yayyoppite; tana intteyyo Xoossaa giidetiyye? ²⁰ Intte taayyo iitanau oottideta; shin hachchiigaadan daro asai haiqqennan attana mala, Xoossai lo77otettau haggaa oottiis. ²¹ Heggaa gishshau simmi intte yayyoppite; taani inttenanne intte naata mizana” yaagidi, i eta minttettidi keha qaala haasayiiis.

Yooseefa Haiquwaa

²² Yooseefi ba aawaa so asa ubbaara Gibxxen gam77iis; i xeetanne tammu laittaa de7iis; ²³ Efireema naata, heezzanta yeletaa be7iis; qassi Minaase na7aa Maakiira naatanne i ba naata oottiis.

²⁴ Hegaappe guyyiyan Yooseefi ba ishannta, “Taani haiqqana hanais; shin Xoossai inttena maaddanau tumu xomoosana; i inttena ha biittaappe kessidi, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo immana giidi caaqqido biittaa efaana” yaagiis. ²⁵ Yooseefi Israa7eela naata, “Xoossai inttena maaddanau tumu xomoosiyo wode, intte ta meqettaa ha biittaappe pude ekkidi biite” yaagidi caaqissiis.

²⁶ Yooseefi xeetanne tammu laittaa de7idi haiqqiis; haiqqin, eti shittuwan a ahaa tiyidi melissidoogaappe guyyiyan, Gibxxe biittan saaxiniyan yeggidosona.

Kessaabaa

Gidduwaa Erissuwaa

Kessaabai odiyoogee Israa7eela asai ailletettan de7ido Gibxxe biittaappe kiyyido hanotaabaa. Ha maxaafaassi heezzu waanna waanna kifileti de7oosona.

1 Ibraaweti ailletettaappe kiyyidoogaanne Siinaa Deriyaa eti biido beettaabaa odees.

2 Xoossai ba asaara maachchaa maacettidobaa, iitaanne kehaa shaakkidi erissiya higgeta, asai aqiyoo higgetanne ammano higgeta i etau immidobaa odees.

3 Israa7eela asaassi, qeesetu oosuwaassinne Xoossaassi goinniyo goinuwaassi imettida higgetubaa yootees.

Ubbabaappe aattidi ha maxaafai Xoossai ailletettan de7iya ba asaa kessi simmidi, eti wodenau hidootai de7iyo asaa gidanaadan, i eta waati oottidaakko odees.

Ha maxaafan dariya bagga taarikiyaa godaa gididi shiiqida asi ba asaa Gibxxeppe kessana mala, Xoossai doorido Muusa. Maxaafaa gidдон daroppe erettida miraafee tammu azazoti xaafettido laatamantto miraafiyaa.

Israa7eela Asata Gibxxe Biittan Gakkida Naaqotanne Qohota

1 Yaaqoobaara Gibxxe gelida Israa7eela attuma naatu sunttai hagaappe kaallidi xaafettiis; eti ubbaikka bantta so asaa ekki gelidosona. ²Hegeetinne: Roobeela, Simoona, Leewa, Yihudaa, ³Yisaakoora, Zaabiloona, Biniyaama, ⁴Daana, Nift-taaleema, Gaadanne Aseera. ⁵Yaaqooba zerettati muleera laappun tamma; Yooseefi kasekka Gibxxe bi uttiis. ⁶Yooseefi, a ishanntinne he yeleta ubbai haiqqiis; ⁷shin Israa7eela zerettai aifidosonanne keehi daridosona; he biittaa kumana gakkanaassi eti keehi corattidosona.

⁸Hegaappe guyyiyan, Yooseefa erenna ooratta kawoi Gibxxe biittan denddiis. ⁹I ba asaa, “Be7ite; ha Israa7eelati nuuppe keehi corattidosona. ¹⁰Haayite, ane nuuni eta hiillan oiqqoos; hinna xayikko eti kaseegaappe yaa darana. Geel-ladan oli denddikko, eti nu morkketuura gaittidi, nuna olananne biittaa yeggidi baana” yaagiis. ¹¹Hegaa gishshau, deexo oosuwan eta tuggayana mala, eta bolli meqetti banna kaabbota sunttidosona. Eti kawuwaayyo Piitoomanne Raamisa giyo aibakko minjiyo katamata keexxidosona. ¹²SHin Gibxxeti eta un77uwaa dariyo wode, eti darii yelettidosonanne biittaa gakkidosona. Hegaa gishshau, Gibxxeti Israa7eelatau yayyidosona; ¹³yayyidi etau biittaa goggidi ootissidosona. ¹⁴Wolqqaama oosuwan, siminttuwaaninne xuubiyaa meruwan, qassi shooqan oot-tiyo ubba qommo oosuwan, eta de7uwaa camettidosona; bantta daafurssiya ooso ubbaa qareti bannan eta ootissidosona.

¹⁵Gibxxe kawoi Ibraawe maccaasata maaretissiya Xippaaronne Puuho giyo naa77u maccaasata hagaadan yaagiis; ¹⁶“Ibraawe maccaasati yeliyo wode intte maaretissiiddi, yelettidabi attuma na7a gidikko, worite; shin macca na7a gidikko paxa aggite” yaagiis. ¹⁷SHin maaretissiyaageeti Xoossau yayyidi, Gibxxe kawoi eta azazidoogaadan oottibookkona. Eti attuma naata paxa ashshidosona. ¹⁸Hegaappe guyyiyan Gibxxe kawoi he maaretissiyaageeta xeesidi, “Intte aissi hagaadan oottide-tii? Attuma naata aissi paxa aggi bayideti?” yaagidi eta oichchiis.

¹⁹Oichchin maaretissiyaageeti zaaridi, “Ibraawe maccaasati Gibxxe maccaasatu mala gidokkona; eti mino gidayo gishshau, maaretissiyaageeti gakkanaappe kasetidi yeliichchoosona” yaagidosona.

²⁰Hegaa gishshau, Xoossai maaretissiyaageetussi kehiis. Asaa qoodaikka gujji gujjidi biidi, kaseegaappe yaa corattiis. ²¹Qassi maaretissiyaageeti Xoossau yayyido gishshau, Xoossai etau eta huuphessi so asaa immiis. ²²Hegaappe guyyiyan kawoi ba asaa ubbaa, “Ibraawetuppe yelettiya attuma na7a ubbaa Naile SHAafaa haattan olite; shin macca na7i yelettikko, paxa aggi bayite” yaagidi azaziis.

Muusee Yelettidobaa

2 He wode issi Leewa qommo gidaya bitanee Leewa maccaasa issinniyo ekkiis; ²ekkin a abbe ixettada attuma na7aa yelaasu. Na7ai meraa lo77o na7a gidayoogaa a be7ada, heezzu agina qosaasu. ³SHin a hegaappe daruwaa qosanau dandayennaagaa erada, ceccaappe keeshiyaa ayyo daddaasu; daddada renjjiyaaninne shidan meeshada, na7aa a gidдон wottaasu; wottada Naile SHAafaa giyo haattaa doonan maqqaa gidдон wottaasu. ⁴A michchiyaa i haniyoobaa be7anau haahuwan eqqaasu.

⁵Gibxxe kawuwaa na7iyaa bollaa meecettanau Naile SHAafaa giyo shaafaa wodhdhaasu; i macca ashkkaratinne haattaa doonan yaa haa hemettoosona; a keeshiyaa maqqaa gidдон be7ada, baada ekkada yaana mala ba ashkkariyo kiittaaasu; ⁶keeshiyaa pogada, he guutta na7aa be7aasu. Be7iyo wode i yeekkees; yeekkin a ayyo qarettaasu; a, “Hagee Ibraawetu guutta naatuppe issuwaa” yaagaasu.

⁷He wode a michchiyaa kawuwaa na7iyo, “Neeyyo ha na7aa xanttanau Ibraawe maccaasa issinno ehaanau boo?” yaagada oichchaasu.

⁸Yaagin a, “Ee, ba” yaagaasu. Yaagin na7iyaa baada, he na7aa aayyiyo ehaasu. ⁹Kawuwaa na7iyaa he maccaasiyo, “Ha na7aa efaada, taayyo xanttashsha; taani neeyyo damoozaa qanxxana” yaagaasu. Yaagin maccaasiyaa na7aa efaada, xantaasu. ¹⁰Na7ai diccin, kawuwaa na7eekko a ehaasu; i iyyo na7a gidii; “Taani haataappe a kessaas” gaidda, a Muusa sunttaasu.

Muusee Midiyaama Biitti Baqatiis

¹¹Muusee diccidi gitaa gididi, issi gallassi ba asai de7iyoosaa biis; biidi eti de-exo ooso oottishin eta xeelliis. Gibxxe biittaa asa issoi a asatuppe, Ibraawetuppe issuwaa wadhdhishin be7iis. ¹²I yaa haa xeellin, ooninne bannaagaa be7idi, he Gibxxe bitaniyaa woriis; woridi shaheeta gidдон qottiis. ¹³Wonttetta gallassi kiyidi, naa77u Ibraaweti warettiyaageeta be7iis. Naaqqidaagaa i, “Neeni ne lagge gidaya Ibraawiyaa aissi dechchai?” yaagidi oichchiis.

¹⁴Oichchin he bitanee, “Nena nu bolli haariyaagaanne daanna ootti sunttidai oonee? Neeni he Gibxxe bitaniyaa woridoogaadan, tanakka worana qoppaiyye?” yaagiis. Muusee he wode, “Taani oottidobai erettiichchiis” yaagi qoppidi yayyiis.

¹⁵Kawoi haggaa siyido wode, Muusa woranau koyiis; shin Muusee kawuwaappe baqatidi, Midiyaama biittan de7anau biis; biidi haatta ollaa doonan uttiis.

¹⁶He wode Midiyaama qeese issuwaayyo laappun macca naati de7oosona; eti bantta aawaa dorssata haattaa ushshanau wonggiriyan haattaa duuqqi kunttanau yiidosona. ¹⁷Henttanchchati yiidi macca naata yedettidosona; shin Muusee denddi eqqidi, eta ashshiisinne eta dorssata haattaa ushshiis.

¹⁸ Eti bantta aawaa Yatirokko¹ yiido wode, “Hachchi waani eesuwan yiidetii?” yaagidi oichchiis.

¹⁹ Oichchin eti zaaridi, “Gibxxe biittaa asa issoi nuna henttanchchatuppe ashshiis; i nuuyyo haattaakka duuqqidi dorssaa wudiyaa ushshiis” yaagidosona.

²⁰ Yaagin i ba macca naata, “Yaatin i awan de7ii? Intte he bitaniyaa aissi aggi bayidetii? Ane a xeesidi, miyoobaa shoobbite” yaagiis.

²¹ Muusee he bitaniyaara yan de7anau maayiis; bitaneekka ba na7iyo Xippaaro Muuseyyo machcho oottidi immiis. ²² Xippaara attuma na7aa yelin, Muusee a, “Taani asa biittan bete gidaas” yaagiiddi, Gershshooma sunttiis.

²³ Daro laittaappe guyyiyan, Gibxxe kawoi haiqqiis. Israa7eelati bantta ail-letettaappe oolidosonanne waassidosona; bantta ailletettaappe eti waassido waa-soi pude Xoossaakko gakkiiis. ²⁴ Xoossai eta ooliyaa siyidi, i Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara maacetto maachchaa hassayiis. ²⁵ Hegaa gishshau, Xoossai Israa7eelata xeellidi etau qoppiis.

Muusanne Eexxiya Buuraa

3 Issi wode Muusee Midiyaama biittaa qeesiyaa, ba bolluwaa Yatiro dorssata heemmes; i he wudiyaa laaggi ekkidi bazzuwau gaxaa gakkanaashin efiis; efiidi Xoossaa deriyaa, Siinaa Deriyaa gakkiiis. ² He sohuwan GODAA kiitanchchai buuran, eexxiya tama lacuwaa giddon ayyo beettiis; buurai taman xuugettikkokka, tamai buuraa meennaagaa Muusee be7iis. ³ Hegaa gishshau, Muusee, “Taani yaa baada, buurai aissi taman meetettennaakkonne ha oorattabaa ane be7ana” yaagidi qoppiis.

⁴ I be7anau yaa biidoogaa GODAI be7iis; be7idi Xoossai buuraa giddoppe a, “Muusee! Muusee!” yaagidi xeesiis.

Xeesin Muusee, “Yee!” giidi koyiis.

⁵ Koyin Xoossai a, “Haa shiiqoppa. Neeni eqqido biittai geeshsha gidiyo gishshau, ne tohuwan de7iya caammaa kessa” yaagiis. ⁶ Qassikka GODAI a, “Taani ne aawaa Xoossaa, Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa” yaagiis. Yaagin Muusee Xoossaa xeellanau yayyido gishshau, ba som77uwaa genttiis.

⁷ GODAI qassikka hagaadan yaagiis; “Taani Gibxxe biittan ta asai tuggatiyo tuggaa geeshsha be7ada, eti bantta kaabbotuppe waassiyo waasuwa siyada, taani eta waayiyaa qoppaas. ⁸ Hegaa gishshau, taani eta Gibxxe biittaa asatu kushiyaappe ashshanaunne he biittaappe eta kessada, aahonne lo77o biitti ehaanau wodhdhaas. He biittai maattainne eessai goggiyo biitta; he biittan Kanaaneti, Hiiteti, Amooleti, Parzzeti, Hiiwetinne Yaabuusati ha77i de7oosona. ⁹ Ha77i Israa7eelatu waasoi tana gakkiiis; Gibxxe biittaa asati eta naaqqiyo naaquwaanne taani be7aas; ¹⁰ hejaa gishshau, ha77i ba; ta asata, Israa7eelata Gibxxeppe kessana mala, Gibxxe kawuwaakko taani nena kiittaiis” yaagiis.

¹¹ SHin Muusee Xoossaa, “Kawuwaakko baanaunne Israa7eelata Gibxxeppe kessanau taani oonee?” yaagiis.

¹² Yaagin Xoossai a, “Taani nenaara gidana; qassi taani nena kiittidoogau malaatai haggaa: neeni he asaa Gibxxeppe kessido wode, ha deriyaa bollan intte Xoossau goinana” yaagiis.

¹2:18 Yatiroi Muusee bolluwaa; ayyo hara sunntai Ra7u7eela.

¹³ Muusee Xoossaa, “Gido shin, taani Israa7eelatukko baada, eta, ‘Intte aawatu Xoossai tana inttekko kiittiis’ yaagin, eti tana, ‘A sunntai oonee?’ yaagidi oichchikko, he wode taani etayyo woiga yootanee?” yaagiis.

¹⁴ Xoossai Muusa, “Taani tanattennee; neeni Israa7eelatuyyo, ‘Tanattennee inttekko tana kiittiis’ yaaga” yaagiis.

¹⁵ Xoossai Muusa qassi, “Neeni Israa7eelata, ‘GODAI intte aawatu Xoossai, Abrahaama Xoossai, Yisaaqa Xoossai, Yaaqooba Xoossai, i tana inttekko kiittiis’ yaaga; hagee yeletaappe yeletaa gakkanau taani hassayettanau merinau ta sunnta.

¹⁶ “Ba; baada Israa7eela cimata shiishshada, ‘GODAI intte aawatu Xoossai, Abrahaama, Yisaaqanne Yaaqooba Xoossai taayyo qoncciiis; qonccidi tana, “Taani inttena xomoosaas; Gibxxen intte bolli aibi oosettidaakko taani be7aas. ¹⁷ Taani inttena Gibxxe biittaa tuggaappe kessada, pude maattainne eessai goggiyo Kanaanetu, Hiitetu, Amooretu, Parzzetu, Hiiwetunne Yaabuusatu biitti efaana ga uttaas” yaagiis’ yaaga.

¹⁸ “Israa7eela cimati ne qaalaa siyana; hegaappe guyyiyan neeninne he cimati Gibxxe kawuwaakko biidi a, ‘GODAI, Ibraawetu Xoossai, nunaara gaittiis. Ha77i nuuni heezzu gallassa ogiyaa bazzo hemetti biidi, GODAASSI, nu Xoossaassi, yarshshuwaa yarshshana mala nuna yedda’ yaagite. ¹⁹ SHIN Wolqqaama kushee a wolqqan yedissana xayikko, Gibxxe kawoi inttena yeddennaagaa taani erais. ²⁰ Hegaa gishshau, taani ta kushiya yeddada, eta giddon taani oottiyo ta malaatatu ubban Gibxxeta shocana. Hegaappe guyyiyan i inttena yeddana.

²¹ “Qassi taani Gibxxetun ha asaa sabissana; yaatobare intte kiyiyo wode kushe mela kiyekketa. ²² Ibraawe maccaasi ubbai ba Gibxxe shoorekkonne ba son de7iya Gibxxe maccaasai oona gidinkka ikko biidi, bira miishshata, worqqa miishshatanne attuma naatinne macca naati maayana maayota ‘Immite’ giidi oichchana. Hegaadan oottidi intte Gibxxetu aquwaa bonqqana” yaagiis.

Xoossai Muusessi Gita Malaatata Oottiyo Wolqqa Immiiis

4 Muusee, “Eti tana ammanennan ixkikko, woikko taani odiyooqaa siyennan ixxidi, ‘GODAI neeyyo qonccibeenna’ giikko waanoo?” yaagidi zaariis.

² Yaagin GODAI a, “He ne kushiyan de7iyaagee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, “Xam77aa” yaagiis.

³ Yaagin GODAI a, “Ane a sa7an ola” yaagiis. Yaagin Muusee he gatimaa sa7an oliis; olin shooshsha kiyiis; yaatin, Muusee appe woxxiis. ⁴ Hegaappe guyyiyan GODAI a, “Ne kushiya yeddada, a goinaa oiqa” yaagiis. Muusee yeddidi shooshshaa oiqqin, shooshshai a kushiyan simmidi, gatimau laamettiis. ⁵ GODAI, “Hagee hanidoogee, ne aawatu Xoossai, Abrahaama Xoossai, Yisaaqa Xoossainne Yaaqooba Xoossai neeyyo qonccidoogaa eti ammananaassa” yaagiis.

⁶ Hegaappe guyyiyan GODAI a, “Ne kushiya ne shophphan naaqa” yaagin, Muusee ba kushiya shophphan naaqqiis; i kessiyo wode a kushee barottidi shachchaadan booxxiis. ⁷ GODAI a, “Ne kushiya ne shophphan zaarada naaqa” yaagiis. Yaagin Muusee ba kushiya ba shophphau zaari naaqqidi kessiyo wode, a kushee simmidi hinkko bollaa mala gidiis.

⁸ Qassikka GODAI a, “Eti nena ammanennan ixkikkonne koiro malaataa ammanennan ixkikko, naa77anttuwaa eti ammanana. ⁹ SHIN eti Xoossi oottiyo ha naa77u malaatata ammanana xayikko, woikko neeni odiyooqaa siyennan ixkikko, Naile

SHAafaappe haattaa ekkada, mela biittan gussa; neeni shaafaappe ekkido haattai biittan suutta gidana” yaagiis.

¹⁰ Yaagin Muusee GODAA, “Abeet Godau, taani hagaappe kasekka, woikko neeni ne ashkkaraayyo haasayidoosappe simminkka taani bidada danddayikke; taani led-dani haasayais; qassi ta inxxarssaikka lufa” yaagiis.

¹¹ GODAI a, “Asaassi doonaa medhdhidaagee oonee? A duude, woikko tulle oottiyaagee oonee? Xeelliyaagaanne qooqe oottiyai oonee? Tana GODAA gidikki-naayye? ¹² Neni ha77i ba; taani nena haasayanau maaddana; neeni gaanabaanne taani nena tamarissana” yaagiis.

¹³ SHin Muusee GODAA, “Godau, hayyanaa, haggaa oottanau hara asa kiittarkkii!” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan GODAI Muuseyyo keehi hanqettidi a, “Leewa gidiya ne ishaa Aaroonihoo? I lo77o haasayana danddayiyoogaa taani erais; ha77i i nenaara gaittanau yiiddi ogiyaa bollan de7ees; i nena be7iyo wode a wozanai ufaittana.

¹⁵ Neni, ‘Yaaga; yaaga’ gaada ayyo odana; taani inttana naa77aakka haasayana maaddananne intte oottanabaa tamarissana. ¹⁶ I asaayyo ne gishshaa haasayana; hegeenne, i neeyyo doona mala gidin, neeni ayyo Xoossa mala gidana giyoogaa.

¹⁷ SHin ooratta malaatata an oottanau, neeni ha gatimaa ekkada ba” yaagiis.

Muusee Gibxxe Simmiis

¹⁸ Hegaappe guyyiyan Muusee ba bollowaa Yatirokko simmi biidi, “Hanno gakkanaassi paxa de7iya asi de7ikko be7anau, taani guyye ta asaakko Gibxxe boo?” yaagiis. Yaagin Yatiroi Muusa, “Ee ba; saro gakka” yaagiis.

¹⁹ Muusee Midiyaama biittan de7ishin GODAI a, “Nena woranau koyida asati ub-bai haiqqiichchido gishshau, guyye Gibxxe biitti simmada ba” yaagiis. ²⁰ Yaagin Muusee ba keettaayyiyoonne ba attuma naata hariyaa togissi ekkidi, guyye Gibxxe simettaa doommiis; Muusee Xoossaa gatimaa ba kushiyan oiqqidi biis.

²¹ GODAI Muusa, “Neni Gibxxe simmada biyo wode, taani neeyyo immido wolqqan neeni oottana malaatata ubbaa Gibxxe kawuwaa sinttan neeni oottanaagaa baloppa. Yaaninkka asaa i yeddenna mala, taani a wozanaa dammissana. ²² He wode taani GODAI giyoobaa kawuwaassi hagaadan yaagada oda; “Israa7eeli ta baira na7aa. ²³ I taayyo goinnana mala, ta na7aa neeni yeddana mala, taani neeyyo yootaas; shin neeni a yeddennan ixxadaa; heggaa gishshau, taani ne baira attuma na7aa worana” yaagees’ yaagada oda” yaagiis.

²⁴ Ogiyan shemppiyoosan GODAI Muuseera gaittiis; gaittidi a worana haniis. ²⁵ A keettaayyiya Xippaara saluwaa ekkada, ba na7aa qaxxaraasu. Qaxxarada he shoohuwan Muusee tohuwaa bochchaasu. A Muusa, “Neni taayyo tumu suutta bul-lachchaawaa” yaagaasu. ²⁶ GODAI heggaa gishshau a worenna aggiis. He wode qaxxaraa malaatanau a, “Neni taayyo suutta bullachchaawaa” yaagaasu.

²⁷ GODAI Aaroonaa, “Neni Muuseera gaittanau bazzo ba” yaagiis. Yaagin i biidi, Muuseera Xoossaa deriyan gaittidi a yeriis. ²⁸ Hegaappe guyyiyan Muusee GODAI ba bolli kiittido qaala ubbaanne oottana mala, bana azazido ooratta malaatatubaa ub-baa Aaroonayyo yootiis. ²⁹ Muuseenne Aarooni biidi, Israa7eelatu cimata ubbaa shi-ishshidosona. ³⁰ SHiishshin Aarooni GODAI Muuseyyo yootido qaala ubbaa etayyo odiis. Qassi Muusee malaatata he asaa sinttan oottiis. ³¹ Etikka ammanidosona.

GODAI etau qoppidoogaanne eta tuggaa be7idoogaa siyido wode, eti gufannidi goinnidosona.

Muuseenne Aarooni Gibxxe Kawuwaa Sintti SHiiqidosona

5 Hegaappe guyyiyan Muuseenne Aarooni Gibxxe kawuwaakko yiidi a, “GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Ta asai taayyo bazzon baalaa bonchchana mala, eta yedda’ yaagees” yaagidosona.

²Yaagin kawoi, “Taani ayyo azazettata Israa7eela yeddanau he GODAI oonee? Taani GODAA erikke; Israa7eelakka yeddikke” yaagiis.

³Hegaappe guyyiyan eti, “Ibraawetu Xoossai nunaara gaittiis. Ha77i nuuni GODAAYYO, nu Xoossaayyo, yarshshuwaa yarshshanaau heezzu gallassa ogiyaa bazzo giddo baanau nuna yeddarkkii; hinna xayikko, i nuna boshan woikko olan worana” yaagidosona.

⁴SHin Gibxxe kawoi yaagiis; “Muusee! Aaroonaa! Asaa aissi oosuwaa diggeetii? Intte oosuwau simmidi biite” yaagiis. ⁵Kawoi he wode, “Be7ite, ha biittan asai coratitii; qassi intte eta oosuwaa diggeeta” yaagiis.

⁶Kawoi he gallassi Gibxxetu kaabbotanne Israa7eelatu daguwaa sunttata azaziiddi, ⁷“Harooodeegaadan xuubiyaa oottiyo utulaa asaayyo ehi immoppite; eti utulaa banttau bi biidi shiishshona; ⁸shin eti qoodan kaseegaa keena xuubiyaa medhdhidi, sheedhdhanaadan azazite; he qoodaappe pacissoppite; aissi giikko, eti azalla; eti, ‘Nuuni nu Xoossaayyo yarshshuwaa yarshshana mala, nuna yedda’ yaagidi waas-siyoogee hegaassa. ⁹Eti oosuwan sheekkana malanne worddo haasayaa siyennan aggana mala, etayyo oosuwaa deexettite” yaagidi azaziis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, he kaabbotinne he sunttati kiyidi asaa, “Kawoi hagaadan yaagees; ‘Simmi taani intteyyo mulekka utulaa immikke; ¹¹intte utulaa demmana danddayiyoosaappe intte huuphen shiishshite; shin intte sheedhdhiyo xuubiyaa qoodai mulekka paccenna’ yaagiis” yaagidosona. ¹²Yaagin asai utulaassi haniyaabaa shiishshanaau Gibxxe biitta ubban laalettiiis. ¹³Gibxxetu kaabboti eta, “Intteyyo utulaa immiyo wode intte hachchi hachchi oottiyoogaa keenaa oottite” yaagidi eta godatidosona. ¹⁴Gibxxetu kaabboti Israa7eelatu daguwaa sunttata wadhhdhidi, “Intte kase oottiyoogaa keena xuubiyaa zino woikko hachchi aissi ootti wurssibeekketii?” yaagidi oichchidosona.

¹⁵Hegaappe guyyiyan Israa7eela sunttati biidi kawuwaayyo magannidosona; eti a, “Neeni ne ashkharata hagaadan aissi oottai? ¹⁶Ne ashkharatuyyo utulaa immokkona; shin, ‘Xuubiyaa medhdhite’ yaagoosona; yaagidi nuna ne ashkharata wadhhoosona; shin balai ne asaa bollaana” yaagidosona.

¹⁷SHin kawoi eta, “Ha azallati! Intte azalla! Hegaa gishshau, intte zaari zaaridi, ‘Nuuni GODAAYYO yarshshana baanau nuna yedda’ yaageeta. ¹⁸Ha77i biite; biidi oottite; eti intteyyo aiba utulakka immokkona; shin intte kaseegaa keena xuubiyaakka medhdheeta” yaagiis.

¹⁹Israa7eelatu sunttati, “Intte hachchi hachchi medhdhiyo xuubiyaa qoodaa kaseegaappe pacissoppite” giido wode, eti metuwan gelidoogaa akeekidosona.

²⁰Eti kawuwaa matappe kiyiiddi, Muuseenne Aarooni etaara gaittanau naagiyaageeta demmidosona. ²¹Eti, “Inttena GODAI xeello! Intte bolli i pirddo! Intte nuna kawuwaaninne a oosanchchatun ixissideta; qassi eti nuna worana mala, bisuwaa eta kushiyan wottideta” yaagidosona.

Muusee GODAASSI Maganniis

²² Muusee GODAAKKO simmidi, “Godau, neeni ha asaa bolli metuwaa aissi ehaadii? Neeni tana kiittidoi hagaassee? ²³ Taani ne sunttan kawuwaayyo haasayanau biido wodeesappe doommin, i ha asaa bolli metuwaa ehiis. Qassi neenikka ne asaa mule ashshabaakka” yaagiis.

6 Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Taani Gibxxe kawuwaa oottanabaa neeni ha77i be7ana; ta wolqqaama kushiya gaasuwan i eta yeddana; ta wolqqaama kushiya gaasuwan i eta ba biittaappe laaggidi kessana” yaagiis.

Muuse Xeesettaabaa

² Xoossai qassikka Muusa, “Taani GODAA; ³ taani Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo Ubbaa Danddayiya Xoossaa gidada qonccaas; shin taani, ‘GODAA’ giyo ta sunttan, tanatettaa eta erissabeikke. ⁴ Qassi taani etayyo eti bete gididi de7ido Kanaane biittaa immanau ta maachchaa etaara maacettaas. ⁵ Qassikka Gibxxe asati ailleyyo Israa7eelatu oolliya taani siyada, ta maachchaa hassayaas.

⁶ “Hegaa gishshau, neeni Israa7eelata, “Taani GODAA; taani inttena Gibxxetu naaquwaappe kessana; taani inttena eta aillettaappekka goqa kessana; qassi taani inttena ta gita wolqqaaninne hanttaara pirddan wozana. ⁷ Taani inttena ta huuphe asadan ekkananne taani intte Xoossaa gidana. He wode intte taani GODAA intte Xoossaa inttena Gibxxetu aillettaappe kessidaagaa gidiyooгаа erana. ⁸ Qassi taani inttena Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo immanau ta kushiya dentada caaqqido biittau ehaana; he biittaa taani intteyyo intte gade oottada immana; taani GODAA’ yaaga” yaagiis.

⁹ Muusee haggaa Israa7eelatuyyo yootiis; shin eta heennai meqqido gaasuwaaninne meqetti banna ailletettaa gaasuwan a qaalaa siyibookkona.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, ¹¹ “Ba; baada Gibxxe kawuwaa, ‘Israa7eelata ne biittaappe kessada yedda’ yaagada yoota” yaagiis.

¹² SHin Muusee GODAA, “Israa7eelati tabaa siyennan ixxaappe attin, taani deddotiya inxxarssan haasayyoogaa kawoi aissi siyii?” yaagiis.

¹³ GODAI Muusanne Aaroona, “Biite; biidi, intte Israa7eela asaa Gibxxeppe kessana mala, taani inttena yeddidoogaa Israa7eela asaassinne Gibxxe kawuwaassi yootite” yaagidi azaziis.

Muusenne Aaroona Yeletaabaa

¹⁴ Eta so asatu halaqati hageeta. Israa7eelayyo bairaa na7aa Roobeela attuma naati, Heenooka, Paalu, Hexiroonanne Karmma; hageeti Roobeela yarata.

¹⁵ Simoonaa attuma naati, Yimu7eela, Yaamiina, Ohaada, Yaakiina, Xoohaaranne Kanaane biittaa maccaaseeppe yelettida SHaa7ula; hageeti usuppunati Simoonaa yarata.

¹⁶ Leewa attuma naati bantta yeletaa maaraadan Gershshoona, Qahaatanne Maraara. Leewi xeetanne hasttamanne laappun laittaa de7iis.

¹⁷ Gershshoona attuma naati bantta yaran yaran Liibinanne SHim77a geettoosona.

¹⁸ Qahaata attuma naati Amiraama, Yixihaara, Kebroonanne Uzzi7eela. Qahaati xeetanne hasttamanne heezzu laitta de7iis.

¹⁹ Maraara attuma naati Maahilanne Musha giyoogeeta.

Bantta Yeletaa maaran Leewa yarati hageeta.

²⁰ Amiraami ba aawaa michchiyo Yokebeedo machchiis. A Aaroonanne Muusa ayyo yelaasu. Amiraami xeetanne hasttamanne laappun laittaa de7iis.

²¹ Yixihaara attuma naati, Qoraaha, Nefeganne Ziikira.

²² Uzzi7eela attuma naati, Mishaa7eela, Elxxaafaananne Siitira.

²³ Aarooni Aminadaaba na7iyo, Na7asoonna michchiyo Elisheebo machchiis. Yaatin a ayyo Nadaaba, Abiiha, El77aazaranne Itaamaara yelaasu.

²⁴ Qore attuma naati, Asiira, Elqqaananne Abiyaasaafa; hageeti Qore yartu maizza aawata.

²⁵ Aaroonna na7ai El77aazari Puti7eela naatuppe issinno machchiis; a ayyo Piinihaasa yelaasu.

Hageeti bantta yaran yaran Leewatu keettaa asaa halaqata.

²⁶ GODAI, “Gibxxe biittaappe Israa7eelata eta citan citan kessite” yaagidoida ha Muusanne ha Aaroonna. ²⁷ Israa7eelata Gibxxe biittaappe kessiyooгаа Gibxxe kawuwaassi haasayidaageeti eta. Hageeti he Muusanne he Aaroonna. ²⁸ GODAI Gibxxen Muuseyyo haasayido wode a, ²⁹ “Taani GODAA; taani neeyyo yootiyoobaa ubbaa neeni Gibxxe kawuwaayyo yoota” yaagiis.

³⁰ SHin Muusee GODAA, “Taani deddotiya inxxarssan haasayiyaagaa gidishin, kawoi taani yootiyoobaa waati siyanee?” yaagiis.

7 Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Be7a; taani nena Gibxxe kawuwaayyo Xoossa mala oottaas; ne ishai Aarooni ne hananabaa yootiyaagaa gidana; ² taani nena azazido ubbaa neeni ayyo yootaasa; ne ishaa Aarooni Israa7eelata ba biittaappe kessi yeddana mala, kawuwaayyo yootees. ³ SHin taani kawuwaa wozanaa dammissana; taani Gibxxe biittan ta ooratta malaataanne maalaalissiyaabaa darisada oottikkokka, ⁴ i intte yootiyoobaa siyenna. He wode taani ta kushiya Gibxxetu bolli denttana; taani ta citaa, ta asaa Israa7eela wolqqaama pirddan Gibxxeppe kessana. ⁵ Qassi Gibxxeti, taani ta kushiya Gibxxe bolli denttada, Israa7eelata eta gididoppe kessido wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana” yaagiis.

⁶ Muuseenne Aarooni likke GODAI eta azazidoogaadan oottidosona. ⁷ Eti kawuwaayyo yootiyo wode, Muusee hospun tammu laitta asa; Aarooni qassi hospun tammanne heezzu laitta asa.

Aaroonna Gatimai SHOOSHSHA KIYIIS

⁸ GODAI Muusanne Aaroonna hagaadan yaagiis; ⁹ “Kawoi inttena, ‘Xoossai oottiyo malaataa tana bessite’ giyo wode, neeni Aaroonna, ‘Ne gatimaa ekkada, kawuwaa sinttan ola’ yaaga; yaatobare i shooshsha kiyana” yaagiis. ¹⁰ Yaagin Muuseenne Aarooni kawuwaakko gelidosona; gelidi likke GODAI eta azazidoogaadan oottidosona; Aarooni ba gatimaa kawuwaa sinttaaninne a oosanchchatu sinttan oliis; olin shooshsha kiyiis. ¹¹ Hegaappe guyyiyan kawoi aadhdhida eranchchatanne bitanchchata xeesiis; xeesiisin etikka, ha Gibxxetu shareechchoti bantta ee-qan hegaadan oottidosona. ¹² Eti ubbaikka bantta gatimaa gatimaa olin, gatimati shooshsha kiyidosona; shin Aaroonna gatimai eta gatimata mitti bayiis. ¹³ Gidikkonne GODAI yootidoogaadankka kawuwaa wozanaa dammiis; i eta oduwaa siyennan ixxiis.

Haattai Suuttuu Laamettiis

¹⁴ GODAI Muusa, “Kawuwaa wozanai dammiis; asaa i yeddennan ixxiis. ¹⁵ Kawoi haattuu biyo wode, guurada neeni akko ba; baada aara gaittanau neeni Naile SHAafaa doonan eqqa; shooshshau laamettida gatimaa oiqla ekkada ba. ¹⁶ Neeni a, ‘GODAI, Ibraawetu Xoossai nena, “Bazuwan taayyo goinnana mala, ta asaa yedda” yaagidi, tana neekko kiittiis; shin hanno gakkanaashin neeni siyabaakka. ¹⁷ GODAI, “Taani GODAA gidiiyooqaa neeni hagan erana” yaagees. Taani Naile SHAafaa haattaa ta kushiyan de7iya gatiman shocana; shocin haattai suuttuu laamettana. ¹⁸ Naile SHAafaa moleekka haiqqana; shaafaikka xinqqana; Gibxxeti he shaafaa haattaa uyanau danddayokkona’ yaagada oda” yaagiis.

¹⁹ GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Neeni Aarona, ‘Ne gatimaa oiqqada Gibxxe haattatu bolli, shaafatu bolli, zara haattatu bolli, dalbbanttatu bollinne haattaa dagaiyoobatu ubbaa bolli ne kushiya micca’ yaaga; i miccin eti suuttuu laamettana; Gibxxe biitta ubban, harai attin, mittaappenne shuchchaappe woocidi kessido haattaa tigiyo miishshatu ubban suutti kumana” yaagiis.

²⁰ Muuseenne Aarooni GODAI azazidoogaadan oottidosona. Kawuwaa sintaaninne a sunttatu sintan i ba gatimaa denttidi, abbaa haattaa shociis; shocin haatta ubbai suuttuu laamettiis. ²¹ He abbaa haattaa gidдон de7iya moleti haiqqidosona; shaafaa haattai keehi zeeqqido gishshau, Gibxxe asai uyanau danddayibeenna. Gibxxen mule ubbasan suuttai kumiis. ²² SHin Gibxxe shareechchoti bantta eeqaan hegaadan oottidosona; GODAI yootidoogaadankka kawuwaa wozanai dammin, Muuseenne Aarooni odidoogaa siyennan ixxiis. ²³ Hegaappe guyyiyan kawoi hagau ainne hirgennan ba soo simmidi biis. ²⁴ Gibxxe asai ubbai Naile SHAafaa haattaa uyanau danddayibeenna gishshau, uyiyo haatta demmanau Naile SHAafaa lanqqiyan ollaa bookkidosona.

²⁵ GODAI haattaa shocoosappe laappun gallassa gidiiis.

SHodhdhiyaa

8 Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Ba; Gibxxe kawuwaakko baada, ‘GODAI hagaadan yaagees; “Taayyo goinnana mala, ta asaa yedda. ² Neeni eta yeddennan ixkikko, taani ne biitta ubban shodhdhiyaa boshaa yeddana. ³ Naile SHAafan shodhdhee shohattana. Eti shohatti kiyidi ne soo, ne siirixaa, ne arssaa giddo, ne sunttatu keettaa giddo gelana; ne asaa bolli kiyana; ne coociyaanne ne munaqa kere-tun gelana. ⁴ SHodhdheti ne bolli, ne asaa bollinne ne sunttatu ubbaa bolli kiyana” yaagees’ yaagada oda” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Neeni Aarona, ‘Ne gatimaa oiqqada, shaafatu bolli, zara haattatu bollinne dalbbanttatu bolli ne kushiya micca; miccada shodhdheti Gibxxe biittaa bollan kiyanaadan ootta’ yaagada yoota” yaagiis.

⁶ Yaagin Aarooni Gibxxe haattatu bolli ba kushiya micciis; miccin shodhdheti kiyidi, Gibxxe biittaa maayidosona. ⁷ SHin shareechchotikka bantta eeqaan hegaadan oottidosona; etikka Gibxxe biittan shodhdhee kiyanaadan oottidosona.

⁸ Kawoi Muusanne Aarona xeesissidi, “Ha shodhdheta taappenne ta asaappe diggana mala, GODAA intte woossite; yaanikko GODAASSI yarshshuwaa yarshshana mala, taani asaa yeddana” yaagiis.

⁹Yaagin Muusee kawuwaa, “SHodhdheti neeppen ne sooppe xayana malanne Naile SHAafaa xalaalan attana mala, taani neeyyo, ne sunttatuyyoonne ne asaayyo woossana wodiyaa neeni keera” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi, “Wontto” yaagiis.

Yaagin Muusee, “Nu GODAA Xoossaa malai ooninne bainaagaa neeni erana mala, neeni giidoogaadan hanana. ¹¹He shodhdheti neeppe, ne keettaappe, ne sunttatuppenne ne asaappe xayana; eti Naile SHAafaa xalaalan attana” yaagiis.

¹²Muuseenne Aarooni kawuwaa matappe kiyidosona; kawuwaa bolli Muusee ehiido shodhdhetubaa Muusee GODAA woossiis. ¹³Woossin GODAI Muusee oichidoogaadan oottiis; shodhdheti son kareeninne dembban haiqqidosona. ¹⁴Gibxxe asai eta shiishshi shiishshidi dooridosona; biittainne heгаа xinquwan zeeqqiis. ¹⁵SHin kawoi peeгаа demmido wode a wozanai dammiis; GODAI yootidoogaadankka, i Muuseenne Aarooni odido oduwaa siyennan ixxiis.

Cuuchchaa

¹⁶GODAI heгааappe guyyiyan, Muusa hagaadan yaagiis; “Neeeni Aarona, ‘Ne gatimaa miccada, biittaa buhiyaa shoca’ yaaga; shocin Gibxxe biitta ubban buhee cuuchcha kiyana” yaagiis. ¹⁷Yaagin eti heгааadan oottidosona; Aarooni gatimaa oiqqidi ba kushiyyaa micciis; ba gatiman biittaa buhiyaa shociis; shocin asaa, mehiyaanne do7aa bolli cuuchchai yi bayiis. Gibxxe biittan ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, buhe ubbai cuuchcha kiyiis. ¹⁸SHareechchotikka bantta ee-qan heгааadan oottanau mali be7idosona; shin danddayibookkona. Cuuchchai asaa bollan, mehiyaa bollaanne do7aa bollan kumiis. ¹⁹SHareechchoti kawuwaa, “Hagee Xoossaa ooso” yaagidosona. SHin kawuwaa wozanai dammiis; GODAI giidoogaadankka, i eti odiyoobaa siyennan ixxiis.

Dukkiya Udunxxiyaa

²⁰GODAI Muusa, “Guurada denddada, kawoi shaafaa biishin aara gaitta; gaittada neeni a, ‘GODAI yaagees; “Taayyo oottana mala, ta asaa yedda; ²¹neeni ta asaa yeddennan ixxiikko, taani ne bolli, ne sunttatu bolli, ne asaa bollinne ne keettatu giddo gawwiina udunxxiyaa yeddana; Gibxxetu keettaanne eti de7iyo biitta ubban udunxxee kumana. ²²SHin he gallassi ta asai de7iyo Goshena biittan udunxxee gawwattennaadan taani teqqada, eta biittaa zaggana; taani GODAI, ha biittan de7iyoogaa neeni hegan erana. ²³Taani ta asaanne ne asaa zaggana; ha gita malaatai wontto hanana” yaagees’ yaagada oda” yaagiis.

²⁴GODAI heгааappe guyyiyan, giidoogaadan oottiis; kawuwaa sooninne a sunttatu son daro gawwiina udunxxee yiis; yiidi Gibxxe biittaa ubbaa bashshiis.

²⁵He wode kawoi Muusanne Aarona xeesissidi, “Biite; ha biittan intte Xoossaassi yarshshite” yaagiis.

²⁶SHin Muusee, “Heggee likke gidenna; nuuni GODAA nu Xoossaassi shiishshiyo yarshshoti Gibxxeta sheneyiyaabaa gidana; nuuni eta sheneyiya yarshshota eti xeelishin yarshshikko, eti nuna shuchchan caddokkonaa? ²⁷Nuuni GODAASSI, nu Xoossaassi, yarshshota shiishshanau i nuna azaziyoogaadan, heezzu gallassa ogiyaa bazzuwaa baana koshshees” yaagiis.

²⁸ Yaagin kawoi, “GODAASSI, intte Xoossaassi, intte bazzuwaa biidi yarshshana mala, taani inttena yeddana; shin intte haakkidi booppite; taayyo ha77i woossite” yaagiis.

²⁹ Muusee, “Taani ne matappe kiyosaarakka GODAA woossana; ha gawwiina udunxee wontto kawuwaappe, a sunttatuppenne a asaappe kichchana. SHin GODAAAYYO yarshshanau asaa yeddennan ixnanau kawoi nuna zaari cimmenna mala akeeko” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan Muusee kawuwaa matappe kiyidi, GODAA woossiiis. ³¹ Woossin GODAI Muusee oichchidoogaadan oottiis; udunxee kawuwaappe, a sunttatuppenne a asaappe issoinne attennan kichchiis. ³² SHin ha77ikka qassi kawuwaa wozanai dammin, asaa yeddennan ixxiis.

Mehiyaa Bolli Boshai Wodhdhiis

9 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Ba; Gibxxe kawuwaakko baada, ‘GODAI, Ibraawetu Xoossai nena, “Eti taayyo goinnana mala ta asaa yedda” yaagees. ² Neeni yeddennan ixxada, eta oiqa uttiyaabaa gidikko, ³ taani deriyan de7iya ne mehiyaa bolli, paratu bolli, haretu bolli, gaameelatu bolli, miizzatu bolli, dorssatu bollinne deeshshatu bolli hanttaara boshaa yeggana. ⁴ SHin taani GODAI Israa7eela mehetu gidduwaaninne Gibxxetu mehetu gidduwan zagaa medhdhana. Israa7eelatu mehiyaappe issoinne haiqqenna’ yaaga” yaagiis.

⁵ GODAI wodiya keeridi, “Taani wontto haggaa ha biittaa bollan oottana” yaagiis. ⁶ Yaagidi wonttetta gallassi GODAI heggaa oottiis. Gibxxe asaa mehe ubbai haiqqiis; shin Israa7eela asaa mehiyaappe issoinne haiqqibeenna. ⁷ Kawoi ha yohuwaa paac-canau asa kiittidi, Israa7eelatu mehiyaappe, harai atto, issoinne haiqqibeennaagaa eriiis. Gidikkonne kawuwaa wozanai dammidosaappe simmennan ixxin, asaa yeddennan diggiis.

Merkkuwaa

⁸ GODAI hegaappe guyyiyan, Muusanne Aarona, “Intte kushiya kunttidi coociyaappe bidinttaa kuuccite; kuuccidi Muusee kawoi xeellishin, heggaa pude carkkuwau laalo; ⁹ hegee Gibxxe biitta ubbaa bolli liiqo buhe gidana; Gibxxe biitta ubban asaa bollinne mehiyaa bolli giyyiya merkkoi wodhdhana” yaagiis. ¹⁰ Yaagin eti coociyaappe bidinttaa ekkidi, kawuwaa sinttan eqqidosa; Muusee heggaa pude carkkuwan laalin, asaa bollinne mehiyaa bolli giyyiya merkkoi wodhdhi bayiis. ¹¹ SHareechchotikka eta bollinne Gibxxe asaa ubbaa bolli wodhdhida merkkoi eesuwa diggin, Muusee sinttan eqqanau danddayibookkona. ¹² SHin GODAI Muusessi giidoogaadankka, kawuwaa wozanaa dammissido gishshau, Muuseenne Aarooni yootiyoogaa kawoi siyennan ixxiis.

SHachchaa

¹³ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Guuran denddada baada, kawuwaara gaitta; gaittada a, ‘GODAI, Ibraawetu Xoossai nena, “Taayyo goinnana mala ta asaa yedda. ¹⁴ Hinna xayikko, ne bolli, ne sunttatu bollinne ne asaa bolli ta boshayyo de7iya kumetta wolqqaa taani kiittana; biittan sa7an ta mali bainnaagaa neeni hegan erana. ¹⁵ Taani hannaode ta kushiya yeddada, nennanne ne asaa boshan ha sa7aa bollappe mulluccu oottargganashin. ¹⁶ Taani nena ta wolqqaa

bessanaunne ta sunttai sa7a ubbaa bollan odettanau, hegau taani nena paxa wottaas. ¹⁷ Neeni ha77ikka otorettada, ta asaa yeddennan ixxadasa. ¹⁸ Hegaa gishshau, taani wontto hannode Gibxxee Gibxxe gidoosappe hachchi gakkanaassi mulekka wodhdhi erenna, keehippe gita shachchaa yeggana. ¹⁹ Ha77i neeni ne mehiyaanne gaden neeyyo de7iyaabaa ubbaa eesuwan soo gelissanaadan azaza; aissi giikko, soo geliichchennan biron gaden de7iya asa ubbaa bollinne mehe ubbaa bolli shachchai wodhdhana; wodhdhin eti haiqqana” yaagees’ yaaga” yaagiis. ²⁰ Kawuwaa sunttatuppe GODAA qaalaayyo yayyidaageeti bantta ailletanne bantta mehiyaa eesotidi soo gelissidosona. ²¹ SHin GODAA qaalaa karidaageeti bantta ailletanne bantta mehiyaa gaden aggi bayidosona.

²² Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Gibxxe biitta ubbaa bollan: asa bolli, mehiyaa bollinne Gibxxe goshshatun dicciyaabaa ubbaa bolli shachchai wodhdhanaadan, ne kushiyaa saluwaa dentta” yaagiis. ²³ Muusee ba gatimaa saluwaa zaaridi denttido wode, GODAI dadaanne shachchaa yeddiis; wolqqanttainne duge sa7au wolqqammiis. GODAI Gibxxe biittan shachchaa yaati bukissiis. ²⁴ SHachchai wodhdhiis; wolqqanttai yaanne haanne wolqqammiis; Gibxxe biittan kawoi kawotoosappe doommin, Gibxxe biitta ubban wodhdhida shachcha ubbaappe hegee aadhdhiya iita shachcha. ²⁵ He shachchai Gibxxe biitta ubban gaden de7iya ubbabaa, asaakka mehiyaakka shociis; gaden mokiidabaa ubbaa duge zaaridi diippiis; mita ubbaa mentterettiis. ²⁶ SHachchi wodhdhibeenna biitti Israa7eelati uttido Goshena biittaa xalaala.

²⁷ Kawoi kiittidi Muusanne Aaroon xeesissiis; xeesissidi, “Ha77i simmi, taani nagaraa oottaas; GODAI tumanchcha; taaninne ta asai mooranchcha. ²⁸ Nuuyyo dadainne shachchai darido gishshau, GODAA woossite. Taani inttena yeddana; simmi hagaappe sinttan intte hagan takkeketa” yaagiis.

²⁹ Muusee a, “Taani ha katamaappe kiyido wode, taani woossanau ta kushiyaa GODAAKKO miccana; yaatobare dadai aggana; qassi shachchaa woretainne attana; sa7ai GODAABAA gidiyooгаа neeni hegan erana. ³⁰ SHin neeninne ne sunttati GODAU Xoossau ha77inne yayyennaagaa taani erais” yaagiis.

³¹ Talbbai ciyyido gishshaunne banggai tiyattido gishshau, talbbainne banggai shachchan bayidosona. ³² SHin gistteenne qambarai ka77iyo wodee biroona gidido gishshau, eti shachchan bayibookkona.

³³ Hegaappe guyyiyan Muusee kawuwaa achchappe denddidi, katamaappe gaxaa kiyiis. Kiyidi ba kushiyaa GODAAKKO micciis; yaatin dadainne shachchai caggiis; irakka biittaa bollan duge tigettiyoogee eqqiis. ³⁴ SHin kawoi irai, shachchainne dadai aggidooгаа be7ido wode zaaridikka nagaraa oottiis; ikka a sunttatika bantta wozanaa dammissidosona. ³⁵ GODAI Muuse doonan haasayidoogaadanka kawuwaa wozanai dammin, Israa7eelata i yeddennan ixxiis.

Booliyaa

10¹⁻² Hegaappe guyyiyan Muusa GODAI hagaadan yaagiis; “Gibxxe kawuwaakko ba; aissi giikko, taani Gibxxeta waata qaxxayidaakkonne ta gita malaataa eta gidдон waata oottidaakko intte intte naatussinne intte naatu naatussi yootana mala, qassi inttekka taani GODAA gidiyooгаа erana mala, ta gita malaataa eta gidдон oottanau a wozanaanne a sunttatu wozanaa taani dammissa wottaas” yaagiis.

³Yaagin Muuseenne Aarooni kawuwaakko gelidi a, “GODAI, Ibraawetu Xoosai nena hagaadan yaagees; ‘Neeni taayyo azazettennan aude gakkanaassi ixxuutee? Taayyo oottana mala ta asaa yedda. ⁴Neeni eta yeddennan ixkikko, ne biittaa bolli taani wontto booliyaa ehaana; ⁵boolee ooninne biittaa demmanau danddayennaadan biittaa kammuna. Intteyyo shachchaappe attida guuttabaa, gaden dicciya mittaikka attennan ubbaa maana. ⁶Ne keettan ne sunttatu keettaaninne Gibxxe asaa ubbaa keettan eti kumana; hegee ne aawati, woikko ne maizza aawati ha biittan uttoosappe hanna gakkanaassi mule be7ibeennaba’ yaagees” yaagidosona. Hegaappe guyyiyan Muusee kawuwaa sinttappe kiyidi biis.

⁷Bin kawuwaa sunttati kawuwaa, “Ha bitanee nuuyyo aude gakkanaassi pire gidanee? Eti GODAU, bantta Xoossau, goinnana mala, neeni asaa yedda; Gibxxe biittaa bayidoogaa neeni ha77inne akeekikkii?” yaagidosona.

⁸Hegaa gishshau, kawoi Muusanne Aarooni guyye zaarissidi, “Biite; GODAU, intte Xoossau goinnite; shin biyaageeti oonee oonee?” yaagiis.

⁹Yaagin Muusee, “Nuuni nu guutta naatuuranne cimatuura, nu attuma naatuuranne macca naatuura, nu dorssaa wudetuuranne miizzaa wudetuura issippe baana; aissi giikko, nuuni biyoosan GODAA baalaa bonchchanau koshshees” yaagiis.

¹⁰Kawoi, “Taani inttena intte naatuuranne intte maccaasaara yeddiyaabaa gidikko, GODAI inttena naaganau koshshees. SHin be7ite; intte intte wozanan iitabaa halchchidoogee qoncciyaa erettees. ¹¹CHii, intte, ‘Yedda’ giiddi gam77idoogee attumaasaa gidiyo gishshau, attumaasa xalaalai biite; biidi GODAAYYO goinnite” yaagiis. Hegaappe guyyiyan Muusanne Aarooni kawuwaa sinttappe yedettidi kessidosona.

¹²GODAI Muusa, “Boolee Gibxxe biittan gau7anaadan, shachchaappe attidi gaden dicciyaabaa ubbaa lim77i oottana mala, ne kushiya Gibxxe biittaa bollan micca” yaagiis.

¹³Yaagin Muusee ba gatimaa Gibxxe biittaa bollan miccin, GODAI arshsho bagga carckuwaa he gallassa ubbaanne he qamma ubbaa he biittaa bollan carckissiis; wonttin he carckoi booliyaa ehiis. ¹⁴Boolee Gibxxe biitta ubbaa bolli woraajjidi, biitta ubbasan gau7idi uttiis. Hagua keena boole boshi he biittan hagaappe kasenne hanibeenna; woikko hagaappe sinttaunne zaarettidi hanenna. ¹⁵Biittai karexxana gakkanau boolee biitta ubbaa kammiis. He boolee shachchaappe attidi gaden dicciyaabaa ubbaanne mitta bollan de7iya aife ubbaa lim77i oottiis. Yaatin mittaa bollan irxxa haitti, woikko gaden ataakilltee Gibxxe biitta ubban aibinne attibeenna.

¹⁶Kawoi Muusanne Aarooni eesuwan xeesissidi, “GODAA intte Xoossanne inttena taani naaqaas; ¹⁷simmi intte taayyo ta nagaraa ha issitoo xalaalaayyo atto gite; ha woriya boshaa taappe diggana mala, GODAA intte Xoossaa woossite” yaagiis.

¹⁸Muusee kawuwaa matappe kiyidi, GODAA woossiis. ¹⁹Woossin GODAI he carckuwaa arggo bagga wolqqaama carckuwau laammiis; laammin booliyaa tookki ekki efiidi, Zo7o Abban yeggiis. Gibxxe biitta ubban issi booleenne attibeenna. ²⁰Gidikkonne, GODAI kawuwaa wozanaa dammissido gishshau, Israa7eelata yeddennan ixxiis.

Sakkana Xumaa

²¹GODAI Muusa, “Gibxxe biittan asi bochchi be7anau danddayiyo keena xumai xumana mala, ne kushiya saluwaa dentta” yaagiis. ²²Yaagin Muusee ba kushiya

saluwaa denttiis; Gibxxe biitta ubban heezzu gallassa kumettaa sakkana xumai xumiis. ²³He heezzu gallassatun asi ooninne issoi issuwaa be7ennan, woikko ba sohuwaappe denddidi beennan takkiis. SHin Israa7eelati de7iyoosan ubban etau poo7oi de7ees.

²⁴Kawoi Muusa xeesissidi, “Biite; biidi GODAAYYO goinnite; intte maccaasaikka intte naatikka inttenaara baanau danddayoosona. Intte dorssaa wudiyaanne intte miizaa wudiya xalaalaa yeggidi biite” yaagiis.

²⁵SHin Muusee a, “Nuuni yarshshuwaanne xuuggidi yarshshiyo yarshshuwa GODAASSI, nu Xoossaassi, shiishshanau, mehiyaa nuuyyo immada yeddanau koshshees. ²⁶Nu mehee ubbaikka nunaara baanau koshshees; qinccafile issoinne guyye attenna. GODAASSI, nu Xoossaassi, nu goinniyo goinuwaassi he mehiyaappe dooridi ekkanau koshshees; nuuni yaa gakkennan de7iiddi, mehiyaappe augaa augaa yarshshanaakko eranau danddayokko” yaagiis.

²⁷SHin GODAI kawuwaa wozanaa dammissiis; dammissin i eta yeddanau koyibeenna. ²⁸Hegaappe guyyiyan kawoi Muusa, “Kichcha ta achchappe! Naa77antto ta sinttan lem77i gaada nena era! Neeni ta aifiyaa, ta som77uwaa be7ido gallassaikka neeyyo haiqo” yaagiis. ²⁹Yaagin Muusee a, “Tumakka; neeni giidoogaadan taani nena naa77antto mulekka be7ikke” yaagiis.

Bairatu Bolli Yiida Boshaa

11 Muusessi GODAI, “Taani Gibxxe kawuwaa bollinne a asaa bolli issi hara boshaa yeddana; hegaappe guyyiyan i inttena ha biittaappe kessi yeddana; kessiiddi i inttena issoinne attennan ubbaakka yedettana. ²Israa7eela asai, maccai attumai ba shoorotuppe biraappenne worqqaappe oosettida miishshata oichchana mala, etau oda” yaagiis. ³GODAI Israa7eela asati Gibxxetu sinttan nashettanaadan oottiis. Qassi Muusee ba huuphenkka Gibxxe biittan kawuwaa sunttatuuninne asan keehi daro bonchchettida asadan xeelettiis.

⁴Muusee kawuwaa hagaadan yaagiis; “GODAI hagaadan yaagees; ‘Qammau gina shaahuwan taani Gibxxe gidduwaara kanttana; ⁵Gibxxe biittan de7iya baira attuma na7i ubbai, kawotaa araatan uttiya kawuwaa baira na7aappe doommidi, woxan gaacciya ashkkaree baira na7aa gakkanaassinne baira yelettida meheekka attennan ubbai haiqqana. ⁶Gibxxe biitta ubban hagaappe kase baggan hanibeennanne sinttappekka hanenna gita yeehoi yeehettana. ⁷SHin Israa7eelatu gidduwan asa bolli woikko mehe bolli kaninne boccenna’ yaagees. He wode GODAI Gibxxe gidduwaaninne Israa7eela gidduwan zagaa medhdhiyoogaa neeni erana. ⁸Ha ne sunttati ubbai duge taakko yiidi, ta sinttan gufannidi ziggana; ziggidi, ‘Kiyada barkkii! Nena kaalliya asai ubbaikka bo!’ yaagana. Hegaappe guyyiyan taani baana” yaagiis. Hegaappe guyyiyan Muusee hanquuwaa suulliiddi, kawuwaa sinttappe kiyidi biis.

⁹Muusessi GODAI kase, “Ta maalaalissiyaabai Gibxxe biittan darana mala, kawoi intte yootiyoogaa siyennan ixkana” yaagi wottiis. ¹⁰Muuseenne Aarooni ha maalaalissiyaabata ubbaa kawuwaa sinttan oottidosona; oottinkka GODAI kawuwaa wozanaa dammissiis; yaanin i Israa7eelata ba biittaappe yeddennan ixxiis.

Haiquwaa Boshai Worennan Kanttiis

12 GODAI Gibxxe biittan Muusanne Aarooni hagaadan yaagiis; ²“Ha aginai intteyyo laittau koiro agina gido; ³Israa7eela asau ubbau ha wogaa odite; ha

aginai gelido tammannta gallassan, issi asi ba so asau issi orgge dorssaa woikko issi orgge deeshshaa ekko. ⁴He keettaa asaa qoodai he dorssaa wurssi maanau guuxxikko, inne ayyo ubbaappe matattiya shooroi bantta so asaa qoodona; qoodidi issi issi asi maanau danddayiyo keenaa akeekidi, he mehiyaa shukkidi issippe moonaa. ⁵Intte doori ekkiyo mehee yelettoosappe issi laitta gididoogaa, a bollan aiba pacinne bainna attumaagaa gido bayin. Intte he meheta dorssappe woikko deeshshappe ekkanau danddayeeta. ⁶Ha aginaayyo tammanne oiddantta gallassaa gakkanaassi eta heemmite; he gallassi omarssi lankkilankkiyaagan Israa7eela maabaraa asai ubbai eta shukkana koshshees. ⁷SHukkidi suuttaappe amaridaagaa ekkidi, eti miyo keettau naa77u qosillettaanne qoriyaa tiyona; ⁸ashuwaa he gallassi qammikka taman xiixxi xiixxidi, cammiya bonccuwaaranne uukkido oittaara mona. ⁹Ashuwaa qayye woikko doissidi mooppite; huuphiyaakka gedetakka qantta giddo ashuwaakka ubbaa xiixxidi miite; ¹⁰he ashuwaappe sa7ai wonttana gakkanaassi ainne ashshoppite; wonttana gakkanaassi amaridaagee attikko, heгаа xuugganau koshshees. ¹¹Muussaa miiddi, ogiyaassi giigiya maayuwaa maayidi, intte caammaa intte tohuwan wottidi, intte gatimaa intte kushiyan oiqqidi meeta. Eesuwan eesuwan miite; hagee GODAA Paasikaa.

¹²“Taani he gallassi qammi Gibxxeera kanttana; kanttaidda baira yelettida ubbaa, asaakka mehiyaakka worana; Gibxxe eeqatu ubbaa bollikka taani pirddana; taani GODAATTENNE. ¹³He suuttai intte de7iyo keettata erissiya malaata gidana. Taani he suuttaa be7iyo wode, inttena aggada aadhdhana; taani Gibxxe biittaa boshan shociyo wode, inttena aiba boshikka bochchenna.

¹⁴“Ha gallassai intteyyo hassayi hassayi bonchchiyo gallassa gido; intte yeletai ubbai GODAA baalaa bonchchite; hagee woga oottidi merinau bonchchite.

Oittaa Baalaa

¹⁵“Laappun gallassai gakkanaau irshshuwaa yeggibeenna oittaa miite; shin koiro gallassi irshshuwaa intte sooppe diggite. He koiro gallassaappe doommidi laappuntta gallassi gakkanaassi, irshshuwaara de7iyo oitta miya asi Israa7eela asaa gididoppe duuxxidi xayo. ¹⁶Koiro gallassi geeshsha yaa7aa shiiqite; hara geeshsha yaa7aa qassi laappuntta gallassan shiiqite; asai ubbai maanau quma kattanaappe attin, ha gallassatu ubban ainne ootoppite; intte oottanabi heгаа xalaala.

¹⁷“Oittaa Baalaa bonchchite; aissi giikko, taani intte citaa Gibxxe biittaappe kessidoi he gallassa. He gallassaa, yeletaappe yeletaa gakkanaashin kantti kiyiya woga oottidi bonchchite. ¹⁸Koiro aginan, he aginaayyo tammanne oiddantta gallassa omarssaappe doommidi, laatamanne isiinintta omarssa gakkanaassi irshshoi gelibeenna oittaa miite. ¹⁹Laappun gallassa gakkanaau irshshoi intte son beettooppo; irshshoi gelidobaa miya asi bete gidin woikko he biittaa asa gidin, he aawu Israa7eela maabaraa gididoppe bohetto. ²⁰Irshshoi gelidobaa aibanne mooppite; intte de7iyoosan awankka irshshoi gelibeenna oittaa maanau koshshees” yaagiis.

Koiro Paasikaa

²¹Hegaappe guyyiyan Muusee Israa7eela cimata ubbaa xeesissidi eta hagaadan yaagiis; “Intte sohuwaarakka biidi, intte so asaassi Paasikau orgge dorssaa woikko orgge deeshshaa shukkite. ²²Hiisoophphiya giyo mittaa haittaappe dankki ekkidi, keriyen de7iyo suuttan naaqqi kessidi, he suuttaa naa77u qosilettatanne qoriyaa

tiyite; intteppe issi asinne sa7ai wonttana gakkanaassi ba keettaa penggeppe kare kiyoppo. ²³GODAI Gibxxeta shoci woranau he biittaara kanttiyo wode, suuttaa qoriyaaninne naa77u qosilettatun be7ana; be7idi kareera aadhdi bayana; xais-siyaagee intte soo gelidi, inttena worennaadan a intte soo gelissenna.

²⁴“Intte ha azazuwaa intteyyoonne intte zerettaayyo merinau woga oottidi azazettite. ²⁵GODAI kase immana giidoogaadan i immiyo biittaa intte geliyo wode, ha wogaa naagite. ²⁶Intte naati inttena, ‘Ha bonchcho baalaa birshshettai aibee?’ yaagidi oichchiyo wode, ²⁷intte eta, ‘Hagee GODAA bonchchanau yarshshiyoo Paasikaa yarshshuwaa; aissi giikko, GODAI Gibxxe biittan Israa7eela asaa keettaa aggi aadhhdidi biidi, Gibxxeta woriiddi, nuna ashshido gishshataassa’ yaagite” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan asai gulbbatidi goinniis. ²⁸Israa7eelati GODAI Muusanne Aarona azazidoogaadan oottidosona.

Gibxxetu Bairati Haiqqi Wurobaa

²⁹Qammau gina shaahuwan GODAI Gibxxen baira yelettida ubbaa, kawotaa araatan uttida kawuwaa baira na7aappe doommidi, qasho keettan de7iya omoode-tidaageetu baira na7aa gakkanaassi, qassi baira yelettida mehiyaa ubbaa dippi oottiis. ³⁰Kawoi, a sunttati ubbainne Gibxxe biittaa asai ubbai qammi denddidosona. Gibxxe biittan asi haiqqibeenna keetti mulekka bainna gishshau, asai qaalaa xoqqu oottidi gita yeehuwaa yeekkiis. ³¹He gallassa qammikka kawoi Muusanne Aarona xeesidi, “Denddite! Inttekkaa Israa7eela asaikka ta asaa gidduwaappe kiyite! Biidi intte oichchidoogaadanka GODAAYYO goinnite! ³²Intte giidoogaadanka intte dorssaa wudiyaanne intte mehiyaa wudiya ekkidi biite! Qassi tanakka anjjite” yaagiis.

³³Gibxxe asai Israa7eelati biittaappe eesuwan kiyana mala dirbbissidosona. Aissi giikko, eti, “Hinna xayikko, nuuni ubbaikka wuroos” yaagidosona. ³⁴Hegaa gishshau, Israa7eela asati bantta irshshoi gelibeenna munaqaa munaqa keriyana kunttidi, bantta maayuwan xaaxidi, bantta hashiyan tookkidosona. ³⁵Israa7eelati Muusee eta azazidoogaadan, Gibxxeta bira miishshata, worqqa miishshatanne maayuwaa, “Immite” giidi oichchidosona. ³⁶GODAI Gibxxetu sinttan he asai sabbetanaadan oottin, Gibxxeti eti oichchidobaa immidosona. Hegaadan yaatidi eti Gibxxe asatu aquwaa bonqqi ekkidi biidosona.

Israa7eelati Gibxxeppe Kiyidosona

³⁷Israa7eelati Raamisa giyo katamaappe denddidi Sukkota giyo sohuwaa tohuwan hemettidi biidosona. Asai naatanne maccaasaa gujjennan qoodin, usuppun xeetu sha7a. ³⁸Qassi etaara hara daro asai, daro meheenne dorssaa deeshshaa wudee laagettidi biis. ³⁹Gibxxeppe eti ekkidi kiyido munaqaa irshshoi gelibeennaagaa oittaa uukkidosona; aissi giikko, eti Gibxxeppe dirbban kiyidosona; banttau shinqqe kattanaukka, munaqi denddin uukkanaukka eta gattiibeenna.

⁴⁰Israa7eelati Gibxxe biittan de7ido laittai oiddu xeetanne hasttama. ⁴¹He oiddu xeetanne hasttamu laittai wuriyo he wurssetta gallassan, GODAA asai ubbai Gibxxe biittaappe kiyiis. ⁴²GODAI ba asaa naagidi, Gibxxe biittaappe kessiyo wode sa7ai qamma; he qammai yeletaappe yeletaa gakkanaassi, Israa7eela asai beegottidi naagiiddi aqiyo, GODAAYYO dummatida qamma.

Paasikaa Gallassaa Bonchchiyo Wogaa

⁴³ GODAI Muusanne Aaroonaa, “Paasikaa gallassaa bonchchiyo wogai hageeho; bete asi appe mulekka mooppo. ⁴⁴ Intte miishshan shammido aillee intte a qaxxari-doo gaappe guyyiyan appe mo. ⁴⁵ SHin ha77issuu inttenaara takkiya imattinne kera oottiya imatti appe mooppo.

⁴⁶ “Ha Paasikaa intte issi keettan miite; intte he ashuwaappe aibanne kare kessoppite. Meqettatuppe issuwaanne menttoppote. ⁴⁷ Israa7eela maabarai ubbai Paasikaa bonchchanau koshshees.

⁴⁸ “Beti yiidi intte gidдон de7iya asi GODAA Paasikaa bonchchanau koyikko, ba so attuma asa ubbaara qaxxaretto. Hegaappe guyyiyan i he biittan yelettida asadan shi-iqidi, Paasikaa bonchchanau danddayees. SHin qaxxaretti-beenna asi mulekka appe mooppo. ⁴⁹ Intte biittan yelettidaagaukka intte gidдон bete gididi de7iyaagaukka he wogai issuwaa” yaagiis.

⁵⁰ Yaagin Israa7eelati ubbai GODAI Muusanne Aaroonaa azazidoogaadanka oot-tidosona. ⁵¹ He gallassikka GODAI Israa7eelata eta citan citan Gibxxe biittaappe kessiis.

Baira Yelettida Ubbai GODAASSI Dummatiis

13 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Baira yelettida attuma ubbaa taayyo dummaya. Israa7eela asaa gidдон uloppe yelettida bairi ubbi, mehiyaa gidin asaa gidin, ubbaikka tabaa” yaagiis.

³ Hegaappe guyyiyan Muusee asaa, “Gibxxeppe, aillettaa biittaappe intte kiyido gallassaa, ha gallassaa hassayite; aissi giikko, GODAI ba wolqqaama kushiyan inttena kessiis; hegaa gishshau, irshshoi gelidobaa aibanne mooppote. ⁴ Intte hachchi Abiiba aginan kiyeeta. ⁵ GODAI Kanaanetu, Hiitetu, Amooretu, Hiiwetunne Yaabusatu biittaa inttena gattiyo wode, intte ha bonchcho gallassaa ha aginaa bonchcheeta. He biittai GODAI inttessi immana mala, kase intte aawatussi caaqqi wottido biittaa. He biittai maattainne eessai goggiyo biittaa. ⁶ Intte laappun gallassi irshshoi yegettibeenna oittaa maana; laappunnta gallassai GODAA baalaa gidana. ⁷ He laappun gallassatun irshshoi yegettibeenna oittaa intte maana; intte gidдон irshshoora de7iyaabi aibinne beettoppo; ne biittaa zawan awaaninne irshshoi beettoppo.

⁸ “He gallassi neeni ne na7aayyo, ‘Taani haggaa oottiyoogee, taani Gibxxeppe kiyiyo wode, GODAI taayyo oottidoogaa hassayanaassa’ yaagada yoota. ⁹ GODAI inttena ba wolqqaama kushiyan Gibxxeppe kessido gishshau, GODAA higgee intte doonaappe wodhdhennaadan, ha bonchchettiya ayyaana gallassai ne kushiyan qachchidonne ne merchchiyan wottido hassayissiyaabaa mala gidana. ¹⁰ Hegaa gishshau, intte ha wogaa laittan laittan keerido wodiyan bonchchite.

Baira Na7aa

¹¹ “GODAI intteyyoonne intte maizza aawatuyyo immanau caaqqidoogaadan, i inttena Kanaanetu biittaa gelissidi, he biittaa intteyyo immiyo wode, ¹² uloppe baira yelettida ubbaa GODAAYYO dummaya; ne mehiyan baira yelettiya attuma ubbai GODAASSA. ¹³ Baira yelettiya hare ubbaa dorssa maran woza ekka; wozennabaa gidikko, a morggiyaa mentta; ne attuma naatu gidдон baira yelettidaageeta ubbaa

woza. ¹⁴ Sinttaara yaana wodiyaa ne na7ai nena, ‘Hagee aibee?’ yaagidi oichchikko, neeni a, ‘GODAI nuna wolqqaama kushiyaan Gibxxeppe, ailletettaa biittaappe kessiis; ¹⁵ Gibxxe kawoi dammidi nuna yeddennan ixxin, GODAI Gibxxe biittan de7iya baira ubbaa, asaappe doommidi mehiyaa bairaa gakkanaassi woriis. Taani aayi uloppe koiro yelettida attumaa ubbaa GODAASSI yarshshiyoogeenne ta baira attuma naata taani woziyoogee hegaassa’ yaaga. ¹⁶ GODAI nuna ba wolqqaama kushiyaan Gibxxeppe kessidoogau, hagee intteyyo kushen qachchidonne merchchen wottido malaata mala gidana” yaagiis.

SHAARAA TUUSSAANNE TAMAA TUUSSAA

¹⁷ Kawoi asaa yeddido wode, Xoossai eta Pilisxxeema biittaara kanttissiya ogee mata gidikkonne he ogiyaara kaalettibeenna; aissi giikko, Xoossai, “Asai olaa be7ikko, ba qofaa laammidi, guyye Gibxxe simmanaakkonne” yaagidi qoppiis. ¹⁸ Hegaa gishshau, Xoossai asaa bazzo ogiyaara yuushshidi, Zo7o Abbaakko kaalettiis. Israa7eelati Gibxxe biittaappe olau giigidi pude kiyidosona.

¹⁹ Yooseefi Israa7eela asaa caaqetti wottido gishshau, Muusee a meqettaa banaara ekkidi biis; Yooseefi eta, “Xoossai tumuppe inttena maaddanau yaana; he wode intte ta meqettaa ha sohuwaappe pude inttenaara ekkidi biite” yaagidi odi wottiis.

²⁰ Eti Sukkotappe dendididi bazzuwaa doonan de7iya Etaaman uttidosa. ²¹ GODAI eti gallassikka qammikka hemettana mala, gallassan eta ogiyaa bessanau shaaraa tuussan, qammi etau poo7issanau tamaa tuussan eta kaalettiis. ²² Gallassi shaaraa tuussai woikko qammi tamaa tuussai asaa sinttappe kichchibeenna.

Zo7o Abbaa Pinnidosona

14 ¹⁻² Hegaappe guyyiyan Muusa GODAI hagaadan yaagiis; “Eti guyye simmidi Migidoolappenne abbaappe gidduwan, Pihaahiroota matan uttanaadan oda; eti abbaa lanqqen Ba7aali-Xafoonau sintta baazzan uttona. ³ Kawoi, ‘Israa7eelati bazzo gorddin, haniyoobaa xayidi biittan coo toilattoosona’ yaagidi qoppa. ⁴ Taani kawuwaa wozanaa dammissana; i eta yedettana; taani kawuwaa baggaaranne a olanchchatu ubbaa baggaara bonchchettana; Gibxxetinne taani GODAA gididiyooгаа erana” yaagiis. Yaagin Israa7eelati i yootidoogaadan oottidosona.

Israa7eelata Kawuwaa Parai Kaalliis

⁵ Asai baqatiichchidoogaa Gibxxe kawuwaayyo yootin, inne a sunttati Israa7eelatuyyo qoppido bantta qofaa laammidi, “Nuuni haggaa waatiyoonii? Nuuni Israa7eelata yeddidi, eti nuuyyo oottiyo wolqqaappe mela attida” yaagidosona. ⁶ Hegaa gishshau, i ba para gaariyaa kooridi, ba olanchchata banaara ekkidi dendiis. ⁷ I usuppun xeetu ubbaappe aadhdhiya para gaareta, Gibxxe biittan de7iya hara gaaretu ubbaara, eta ubbau halaqaa halaqaa sunttidi ekkidi biis. ⁸ GODAI Gibxxe biittaa kawuwaa, kawuwaa wozanaa dammissin, kessaa bolli de7iya Israa7eela asaa yedettiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan Gibxxe asati, kawuwaa parati ubbainne paraa gaareti, paraasatinne olanchchati Israa7eelata kaallidi yedettidosona. Abbaa doonan Ba7aali-Xafoona sintta baazzan de7iya Pihaahiroota matan eti utti-daashin demmidosona.

¹⁰ Kawoi matiichchin, Israa7eelati xoqqu gi xeelliyo wode, Gibxxeti eta geeduwaa kaallidi yiidoogaa be7idosona; be7idi daroppe yayyidi, GODAAYYO waassidosona.

¹¹ Eti Muusa, “Neeni nuna Gibxxen duufoi xayin bazzon haiqqanaadan kessadiyye? Nuna Gibxxeppe aibau ehaadii? ¹² Gibxxen de7iiddi nuuni, ‘Nuna aggaaga; nuuni Gibxxetuuyo haarettana’ yaagidi neeyyo odibookkonii? Bazzon haiqqanaappe etayyo haarettiyoogee nuuyyo lo77o shin” yaagidosona.

¹³ SHin Muusee asaa, “Yayyoppite; minni eqqite; GODAI hachchi inttena ashshiyi ashettaa intte be7ana. Hachchi intte be7iyo Gibxxeta naa77antto mulekka be7ekketa. ¹⁴ Intte gishshaa GODAI olettana; intteppe koyettiyai co77u geetta xalaala” yaagiis.

¹⁵ GODAI Muusa, “Neeni taakko aissi waassai? Israa7eelati sinttau hemettana mala yoota. ¹⁶ Ne gatimaa dentta; denttada abbaa bolli micca; haattai naa77u kiyidi shaahettana; Israa7eelatika mela biittaara abbaa pinnidi baana. ¹⁷ Taani Gibxxetu wozanaa dammissin, eti intte geeduwaa kaallidi abban gelana. Taani kawuwaanne a olanchchatu ubbaa baggaara, a para gaaretunne a paraasatu baggaara bonchchuwaa taayyo demmana. ¹⁸ Taani kawuwaa baggaara, a para gaaretu baggaaranne a paraasatu baggaara taayyo bonchchuwaa demmido wode, taani GODAI gidiyogaa Gibxxeti erana” yaagiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan Xoossaa kiitanchchai, Israa7eela olanchchatuppe sinttaara hemettiyaagee, guyye aadhhdidi etappe guyyeera hemettiis. SHaaraa tuussaikka eta sinttan de7iyoosaappe guyye baggi yuuyidi, ²⁰ Gibxxetu olanchchatupenne Israa7eelatu olanchchatuppe gidduwan eqqiis. He shaarai qamma ubban issi baggaara xumissidi, hinkko baggaara poo7issiis; yaatin qamma ubbaa issi issuwaakko shiiqibookkona.

²¹ Hegaappe guyyiyan Muusee abbaa bollan ba kushiyaa micciis; GODAI he gallassi qamma ubban arshsho wolqqaama carckuwaa yeddidi, abbaa guyye zaariis; zaaridi mela biitta kessiis. Haattai shaahettiis. ²² Israa7eelati abbaa gidduwan mela biittaara hemettidi, haattai etayyo ushachchaaranne haddirssaara godadan eqqidaashin biidosona. ²³ Gibxxeti eta yedettidosona; kawuwaa para ubbati, a para gaaretinne a paraasati eta kaallidi, abbaa giddo gelidosona. ²⁴ Biron bakkaalee dolanaappe kasetidi, GODAI tamaanne shaaraa tuussaappe duge zaaridi, Gibxxetu olanchchata xeelliis; xeellidi eta wozanaa bashshiis. ²⁵ Laagoi eta waissana mala, GODAI eta para gaaretu irzzuwaa binqqirssaa diggiis; diggin Gibxxeti, “GODAI eta maaddidi Gibxxe oliyo gishshau, ane nuuni Israa7eela asaappe baqatoos” yaagidosona.

²⁶ GODAI Muusa, “Haattai Gibxxetu bolli, eta para gaaretu bollinne eta paraasatu bolli guyye goggana mala, ne kushiyaa abbaa bollan micca” yaagiis. ²⁷ Yaagin Muusee ba kushiyaa abbaa bollan micciis; sa7ai wonttishin, abbaa ba kase sohuwaa guyye simmiis; Gibxxeti yaa a giddo baqatishin, GODAI Gibxxeta abbaa gidduwan aatti yeggiis. ²⁸ Haattai guyye simmidi, para gaareta paraasatanne Israa7eelata kaallidi abbaa gelida kawuwaa olanchchata muliyaa mitti bayiis; etappe issoinne atibeenna. ²⁹ SHin Israa7eelati abbaa gidduwaara mela biittan hemettidi, haattai etau ushachchaaranne haddirssaara godadan eqqidaashin biidosona. ³⁰ GODAI he gallassi Israa7eela asaa Gibxxetu kushiyaappe hagaadan ashshiis. Qassi Israa7eelati Gibxxeti haiqqidi zin77idaageeta abbaa doonan be7idosona. ³¹ Israa7eelatika GODAI Gibxxetu bolli bessido gita wolqqa be7ido wode, asai GODAAYYO yayyiis; yaayyidi akka a ashkkaraa Muusakka ammaniis.

Muuse Mazamuriyaa

15 He wode Muuseenne Israa7eela asai ha mazamuriyaa GODAAYYO yexxidosa;

“Bonchchuwan i keehi xoqqu xoqqu giido gishshau, taani GODAAYYO mazamuriyaa yexxana.

Paraanne paraa toggidaagaa abban oliis.

² GODAI ta wolqqaanne ta mazamuriyaa; i tana ashshiyaagaa gidiis.

I ta Xoossaa;

taani a sabbana.

I ta aawaa Xoossaa;

taani a xoqqu xoqqu oottana.

³ GODAI olanchcha; a sunttaikka GODAA.

⁴ Gibxxe kawuwaa para gaaretanne

a olanchchata abban oliis.

Gibxxe kawuwaa halaqati,

ubbaappe aadhdi lo77iyaageeti Zo7o Abban muukettidosona.

⁵ Ciimma haattai eta kammiis;

eti shuchchadan ciimman mitettidosona.

⁶ “Abeet GODAU, ne ushachcha kushee

wolqqan goobidaagaa;

GODAU, ne ushachcha kushee

morkkiyaa mentterettiis.

⁷ Ne bonchchuwaa gitatettan

naara gaaddetidaageeta oladasa.

Ne eexxiya hanquwaa neeni yeddin,

i eta daladan miis.

⁸ Ne siiriyaara kiyiya shemppuwan

haattai doorettiis.

Goggiya haattainne godadan minni eqqiis;

ciimma haattati abbaa gompan irkkidi minnidosa.

⁹ “Morkkee ceeqettiiddi,

“Taani eta yedettada oiqqana.

Taani eta aquwaa shaakkada,

ta koyidobaa ubbaa ekkana.

Taani ta bisuwaa shoddada,

eta xaissana’ yaagidi ceeqettiis.

¹⁰ SHin neeni eta

ne shemppuwan punnin,

abbai eta kammiis.

Eti wolqqaama haattan irssaasiyaa giyo biratai

mitettiyoogaadan mitettidosona.

¹¹ Abeet GODAU, Xoossatu gidдон

ne malai oonee?

Geeshshatettan bonchchettiyaabi,

bonchchuwan yayettiyaabi,
 garamiyaabaa oottiyaabi ne malai oonee?
¹²Neeni ne ushachcha kushiya miccin,
 biittai eta mittiis.
¹³“Neeni wozido asaa
 aggenna ne siiquwan kaalettana.
 Neeni ne wolqqan
 eta neeni de7iyo geeshsha sohuwaa gelissadasa.
¹⁴Kawotettati heгаа siyidi
 kokkoridosona.
 Pilisxeema biittaa asatikka
 maareti oiqqidobaadan un77ettidosona.
¹⁵He wode Eedooma biittaa halaqati
 dagammidosona.
 Moo7aaba biittaa haariyaageeta
 yashshai kokkorssiis.
 Kanaane asati maashidosona.
¹⁶Dagamainne yashshai eta oiqqiis.
 Abeet GODAU, eti ne wolqqaa gitatettaa be7idi,
 ne asai aadhdhana gakkanaassi,
 neeni wozido asai aadhdhana gakkanaassi,
 shuchchadan tolettidi eqqidosa.
¹⁷Neeni eta ehaada,
 ne buzo gaden de7iya deriyaa huuphiyan tokkana.
 Abeet Godau, he sohoi
 neeni neeyyo de7anau oottido soho.
 Abeet Godau, he geeshsha soho
 neeni ne kushiyan minttada essido soho.
¹⁸GODAI merinaappe merinau kawotana”
 yaagidi yexxidosona.

Miiriyaami Mazamuriyaa

¹⁹Gibxxe kawuwaa parati, a para gaaretinne a paraasati abban gelido wode, GODAI abbaa haattaa guyye zaaridi eta bolli ehiis; shin Israa7eelati abbaa gidduwaara mela biittaara hemettidi biidosona. ²⁰Aaroonaa michchiyaa, hananabaa yootiya Miiriyaama karaabiyaa ekkaasu; maccaasai ubbai karaabiyaa baqqiiddinne yexxiiddi o kaallidosona. ²¹Miiriyaama etayyo mazamuriyaa yexxaidda, “GODAI keehi xoqqu xoqqu giido gishshau, ayyo yexxite. Paraanne paraa toggidaagaa i abban oliis” yaagada yexxaasu.

Cammiya Haattaa

²²Hegaappe guyyiyan Muusee Israa7eela Zo7o Abbaappe kaalettin, eti Suura giyo bazzuwaa biidosona. He bazzuwan eti haatta demmennan heezzu gallassaa

hemettidosona. ²³Eti Maara giyoosaa gakkido wode, Maara haattai camo gidido gishshau, uyana danddayibookkona; hegae gishshau, he sohoi Maara geetettiis. ²⁴Hegaa gishshau, asai, “Nuuni ai uyanee?” yaagidi Muuse bolli zuuzummiis.

²⁵Zuuzummin Muusee GODAAYYO waassiis; waassin GODAI a issi mitta bessiis; Muusee he mittaa haatta giddo olin, haattai mal77iis.

Yan GODAI etau awaajuwaanne higgiiya kessiis; yan GODAI eta paacciis. ²⁶I eta hagaadan yaagiis; “GODAI intte Xoossai odiiyoobaa minttidi siyikkonne a aifiyaa sinttan likkebaa oottikko, intte a azazuwaa ezgikkonne a awaajuwaa ubbaa naagikko, taani Gibxxetu bolli ehiido harggiyaappe issuwaanne intte bolli ehiikke; aissi giikko, taani inttena pattiiya GODAATTENNE” yaagiis.

²⁷Hegaappe eti Elaama biitti yiidosona; yan tammanne naa77u haatta pulttotinnee laappun tammu zambba mittati de7oosona. Eti yan haattaa doonan uttidosa.

GODAI Mannaanne Kuraachchota Bukissiis

16 Gibxxeppe kiyido naa77antto aginan, tammanne ichchashantto gallassan Israa7eela asaa maabarai kumettai Eliimappe denddidi, Eliimappenne Siinaappe gidduwan de7iya Siinaa giyo bazuwaa yiis. ²Israa7eela asaa maabarai ubbai bazuwan Muuse bollinne Aarooni bolli zuuzummidosona. ³Israa7eelati eta, “Nuuni Gibxxe biittan GODAA kushiyan haiqqidaa gidorkkoniishsha! Yan nuuni nuugaa ashuwaa keriyaa yuuyi aadhdhi uttidi, nuuni koyido qumaa ubbaa miida; shin intte nuna kessidi, ha geeshsha yaa7aa ubbaa namisan woranau bazzo ehiideta” yaagidosona.

⁴Yaagin GODAI Muusa, “Taani intteyyo saluwaappe oittaa bukissana; asai ubba gallassikka kiyidi, hachchi hachchissi gidiiyaagaa xalaalaa maxanau koshshees. Asai ta azazuwaa kaalliyaakko kaallennaakko taani eta hegan paaccana. ⁵Usuppunta gallassi eti haroode maxiyoogau naa77u kushiya maxidi, kattona” yaagiis.

⁶Hegaa gishshau, Muuseenne Aarooni Israa7eela asa ubbaayyo, “Inttena Gibxxe biittaappe kessidaagee GODAA gidiiyoogaa omarssi intte erana; ⁷qassi GODAA bonchchuwaa maallado intte be7ana; aissi giikko, a bolli intte zuuzummidoogaa i siyiis; intte nu bolli zuuzummanau nuuni oonee?” yaagidosona. ⁸Hegaappe guyyiyan Muusee, “I intteyyo maanau omarssi ashuwaa immiininne intte koyiyo oittaa ubbaa intteyyo maallado immin, i GODAA gidiiyoogaa intte hegan erana. Aissi giikko, intte a bolli zuuzummidoogaa i siyiis. Nuuni oonee? Intte nu bolli zuuzummeeketa; intte GODAA bolli zuuzummeeta” yaagiis.

⁹Muusee Aarooni, “Neeeni Israa7eela asaa maabara ubbaa, ‘GODAI intte zuuzunttaa siyido gishshau, GODAA sintti haa shiiqite’ yaaga” yaagiis. ¹⁰Aarooni Israa7eela asaa maabara ubbau haasayissishin, eti bazuwaaakko simmidi xeellidosona; hegan GODAA bonchchoi shaara gidдон qoncciyaagaa be7idosona. ¹¹⁻¹²GODAI Muusa, “Taani Israa7eelatu zuuzunttaa siyaas; neeni etayyo, ‘Omarssan ashuwaa intte maana; maallado oittaa intte kallana; he wode intte taani GODAA intte Xoossaa gidiiyoogaa erana’ yaagada yoota” yaagiis.

¹³He gallassi omarssan kuraachchoti yiidi, Israa7eela asai de7iyoosaa maayidosona; qassi maallado eta dunkkaanetu yuushuwan xaazai xaazaa bolli yekekki uttiis. ¹⁴Xaazai xaskkido wode, sa7an wodhdhida shachcha misatiya burcce poqoi bazzo biittaa bollan beettiis. ¹⁵Israa7eelati hegae be7ido wode, eti issai issuwaa, “Hagee aibee?” yaagidosona. Aissi giikko, eti i aibakko eribookkona.

Yaatin Muusee eta, “Intteyyo maanau GODAI immido oittai haggaa. ¹⁶ GODAI haagaadan yaagidi azaziis; ‘Asai issai issai baayyo maanau koshshiyaagaa keenaa shiishsho; intte dunkkaane gidдон de7iya asai huuphiyan huuphiyan naa77u litiro gididiyaagaa ekkite’ yaagiis” yaagiis.

¹⁷ Israa7eelati Muusee etau yootidoogaadan oottidosona; issai darissidi, issai guuttidi shiishshidosona. ¹⁸ SHiishshidi eti litiruwan makkido wode, darissidi shiishshidaagau palahibeenna; guuttaa shiishshidaagau paccibeenna; ubbaikka huuphiyan huuphiyan bau miyoogaa keenaa shiishshiiis. ¹⁹ Hegaappe guyyiyan Muusee eta, “Ooninne appe wonttossi ashshoppo” yaagiis. ²⁰ Gidikkonne etappe issooti issooti Muusee yootiyoogaa ekkennan aggidi, attaa maallado gakkanau wottidosona; wottidoogee guxunidi xinqqiis. Heggaa gishshau, Muusee eta hanqqettiis. ²¹ Maallado maallado asai ubbai baayyo koshshiyaagaa shiishshiiis; awai michchiyo wode sa7an attidaagee seeri aggiis.

²² Usuppunta gallassan eti kaseegau naa77u kushiya shiishshoosona; issi issi asau oiddu litiro keenaa giyoogaa. Yaatin maabaraa halaqati yiidi heggaa Muuseyyo yootidosona. ²³ Yootin i eta, “GODAI azazidoogee haggaa; wonttoi shemppo gallassa, GODAASSI geeshsha Sambbata. Heggaa gishshau, intte uukkiyoobaa uukkite; intte doissiyooabanne doissite; palahidaagaa wonttossi ashshite” yaagiis. ²⁴ Heggaa gishshau, eti Muusee azazidoogaadan wonttossi wottidosona; wottin xinqqibeenna woikko guxunibeenna. ²⁵ “Hachchi miite; aissi giikko, hachchi GODAA Sambbata; intte a hachchi dembban demmekketa. ²⁶ Intte usuppun gallassan a shiishshanau danddayeeta; shin laappunnta gallassai Sambbata. Sambbatan aibinne de7enna” yaagiis.

²⁷ Yaaginkka laappunnta gallassan issi issi asai shiishshanau kiyiis; shin eti ainne demmibookkona. ²⁸ GODAI Muusa, “Ta azazotanne ta higgeta naagiyoogaa aude gakkanaassi ixuuteetii? ²⁹ GODAI intteyyo Sambbataa immidoogaa akeekite; usuppunnta gallassan i intteyyo naa77u gallassa oittaa immiyoogee heggaa gishshaassa. Laappunnta gallassi ubbai ba de7iyoosan de7iyoosan takko; ooninne kare kiyoppo” yaagiis. ³⁰ Heggaa gishshau, asai laappunnta gallassan shemppiis.

³¹ Israa7eela asai he oittaa mannaa² giidi sunttiis. Mannai deebbo aifedan bootta; eessaara uukkido lichchakkodan mal77ees. ³² Muusee Israa7eela asaa, “GODAI azazidobai haggaa; ‘Taani inttena Gibxxe biittaappe kessido wode, bazzon mizido oittaa eti be7ana mala, mannaappe naa77u xaasa gididiyaagaa intte yaana yeletaassi ashshi wottite’ yaagidi azaziis” yaagiis.

³³ Yaagin Muusee Aarooni, “Issi xaaro ekkada naa77u litiro kumetta mannaa an qola; yaatada yaana yeletaassi minjettana mala, GODAA sinttan wotta” yaagiis.

³⁴ GODAI Muusa azazidoogaadan minjettana mala, Aarooni mannaa GODAA sinttan wottiis. ³⁵ Israa7eelati bantta de7iyo biittaa yaana gakkanaassi oitamuu laittaa mannaa miidosona; eti Kanaane biittaa zawaa gakkana gakkanaassi mannaa miiddi de7idosona. ³⁶ He wode asai makkiyo erettida miishshai laatamanne naa77u litiro oiqqees.

²16:31 Ibraawetto qaalan “Manna” giyoogee “Hagee aibee?” giyoogaa.

Haattai Pulttiis

17 Israa7eelatu maabara ubbai GODAI azazidoogaadan, issi sohuwaappe hara sohuwaa yuuyiiddi, Siinaa Bazuwaappe denddiidi biidi, Rafiidima giyo sohuwan uttidosa. SHin asai uyanau haatti he sohuwan xayii. ²Xayin eti Muuseera ooyettidi a, “Nuuyyo uyanau haatta imma” yaagidosona.

Yaagin Muusee zaaridi, “Intte tanaara aissi ooyetteeti? GODAA intte aissi paacceetii?” yaagiis.

³SHin asai yan haattaa saamettidi, Muuse bolli zuuzummidosa. Eti a, “Neeni nuna, nu naatanne nu mehiyaa saamuwan woranau Gibxxeppe kessada pude aissi ehaadii?” yaagidi Muuse bollan zuuzummidosa.

⁴Yaani Muusee, “Taani ha asaa waatoo? Eti tana shuchchan caddana hanoosona” yaagidi GODAAKKO waassiis.

⁵GODAI Muusa, “Neeni asaappe sinttau hemetta; Israa7eela asaa cimatupe ne-naara efa; ini neeni Naile SHaafaa haattaa shocido gatimaa ne kushiyan oiqqada ba.

⁶Taani Siinaa Deriyaa zaallaa bolli ne sinttan eqqana; neeni he zaallaa shoca; asai uyanau appe haattai kiyana” yaagiis. Muusee Israa7eela cimatu sinttan hegaadan oottiis.

⁷Israa7eelati, “GODAI nu gidдон de7iyye de7ennee?” yaagidi ooyettido gishshaunne GODAA paaccido gishshau, he sohuwaa Masaahanne Mariiba giidi sunttiis.

Israa7eelati Amaaleeqata Xoonidosona

⁸Amaaleeqati yiidi, Rafiidiman Israa7eelatuura olaa gaittidosa. ⁹Muusee Yaasa, “Neeni nuuyyo asaa doorada, kiyada Amaaleeqatuura oletta; taani wontto Xoossaa gatimaa oiqqada, keraa huuphiyan eqqana” yaagiis.

¹⁰Yaagin Yaasu Muusee giidoogaadan, Amaaleeqatuura olettiiis. Muusee, Aarooninne Huuri keraayyo huuphiyaa kiyidosona. ¹¹Muusee ba kushiya denti gam77ido keenan ubban Israa7eelati xoonosona; shin i ba kushiya ziqqissido wode Amaaleeqati xoonosona. ¹²Muusee kushee arggaacido wode, eti shuchchaa ekki ehiidi, Muusa a bolli uttissidosona. Aarooninne Huuri issoi issi baggaara issoi hinkko baggaara gididi, a kushiya sitti oottidi oiqqidosona. Yaatin awai wullana gakkanaassi a kushee sitti giidi takkiis. ¹³Hegaa gishshau, Yaasu Amaaleeqatu olanchchata bisuwan xooniis.

¹⁴Hegaappe simmin, Muusa GODAI hagaadan yaagiis; “Hagee ubbaton hassayetana mala haggaa xaafa. Yaatada Yaasa sissennan aggoppa; aissi giikko, saloppe garssan taani Amaaleeqa asata ciraara xaissana” yaagiis. ¹⁵Muusee yarshshuwaa yarshshiyosaa keexxidi, “GODAI ta Banddiraa” giidi sunttiis. ¹⁶I hagaadan yaagiis; “Kusheti pude GODAA kawotaa araataakko denddidosa; yeletaappe yeletaa gakkanaashinkka GODAI Amaaleeqatuura olettana” yaagiis.

Yatiroi Muusa Xomoosiis

18 Midiyaama biittaa qeese, Muuse bolloi Yatiroi, GODAI Muuseyyoonne a asaa Israa7eelayyo oottidobaa ubbaanne GODAI Israa7eela Gibxxeppe kessidobaa siyiis.

²He wode Muuse bolloi, Yatiroi, Muusee yeggidi biido a keettaayyiyo Xip-paaronne i naa77u naata ehiis. ³Etappe issuwaa sunttai Gershshooma; aissi gi-ikko, Muusee, “Taani asa biittan bete gidaas” yaagiis. ⁴Naa77anttuwaa sunttai El77aazara; aissi giikko, i, “Ta aawaa Xoossai tana maaddidaagaa; i tana Gibxxe kawuwaa bisuwaappe ashshiis” yaagiis.

⁵Muuse bolloi Yatiroi a attuma naatuuranne a keettaayeera Xoossaa deriyaa matan de7iya Muusekko yiis. ⁶I Muusa, “Taani, ne bolloi Yatiroi, ne keettaayeer-anne i naa77u naatuura neekko yais” yaagidi akko kiitti wottiis.

⁷Hegaa gishshau, Muusee ba bolluwaara gaittanau kiyidi, ayyo ziggidi a yeriis. Eti issai issuwaa sarotidi, dunkkaane giddo gelidosona. ⁸GODAI Israa7eela asa gishshau, kawuwaa bollinne Gibxxetu bolli oottido ubbaa, ogiyan eta gakkida daa-furaabaa ubbaanne GODAI eta ashshidobaa Muusee ba bolluwaayyo yootiis.

⁹Israa7eela asa Gibxxetu kushiyaappe ashshanau GODAI oottido lo77o ooso-tubaa siyidi, Yatiroi ufaittiis. ¹⁰Ufaittidi, “Inttena Gibxxetu kushiyaappenne kawuwaa kushiyaappe ashshida GODAI, Gibxxetu kushiyaappe asa kessi ekki-daagee, i galatetto. ¹¹GODAI hara Xoossatuppe ubbaappe gooba gidyoogaa taani ha77i erais; aissi giikko, i haggaa Israa7eela asaassi iitidaageetussi oottiis” yaagiis. ¹²Hegaappe guyyiyan Yatiroi, Muuse bolloi, xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshota Xoossaayyo ehiis; Aarooninne Israa7eela cimati ubbai Xoossaa sint-tan Muuse bolluwaara oittaa maanau yiidosona.

Daannati Sunttettidosona

¹³Wonttetta gallassi Muusee asaayyo pirddanau uttiis; asai Muuse yuushuwan maalladoppe omarssi gakkanaassi eqqiis. ¹⁴Muuse bolloi Muusee asaayyo oottiy-oobaa ubbaa be7idi, “Neni ha asaayyo oottiyoogee hagee aibee? Asai ubbai maal-ladoppe doommidi omarssi gakkanaassi ne yuushuwan eqqidaashin, neni nerikka daannadan aissi utta bayadii?” yaagiis.

¹⁵Yaagin Muusee ba bolluwaa, “Asai Xoossaa sheniya oichchanau taakko yiyo gishshaassa. ¹⁶Etayyo yohoi de7ikkokka taakko yoosona; taani issi uraa gid-duwaaninne a shooruwaa gidduwan pirddais; Xoossaa awaajuwaanne higgiiya eta erissais” yaagiis.

¹⁷Muuse bolloi, “Hagee neni oottiyobai lo77o gidenna. ¹⁸Neeninne nenaara de7iya asai daafura xalaalaa daafureeta; ha osoi neeyyo keehi deexo; neni haggaa nerikka oottanau danddayakka. ¹⁹Ane ha77i taani yootiyoojaa siya; taani nena zo-rana; Xoossai nenaara gido. Neni ha asa gishshaa Xoossaa sintti aadhda; neni eta yohuwaa Xoossaakko eha. ²⁰Awaajuwaanne higgiiya eta neni tamarissa; eti de7ana maaraanne oottana oosuwaa ubbaa eta besa. ²¹Qassi asa ubbaa giddon danddayiya asata, Xoossaayyo yayyiyaageeta, ammanettidaageetanne mattaayiyaa miyoogaa ixiiyaageeta doora. Doorada etappe asaayyo shaalaqata, mato halaqata, hamssaalaqatanne assiraalaqata oottada suntta. ²²Eti ubba wode asaayyo pirddona; shin waayissiya yoho ubbaa neekko ehona; waayissenna yoho ubbaa eti wurssona. Eti nenaara shaakkiyo gishshau, tohoi neeyyo kauyyana. ²³Neni hegaadan oot-tikkonne hagee Xoossaa shene gidikko, neni danddayana. Qassi ha asai ubbaikka ba allaallee polettin, ba soo ba soo baana” yaagiis.

²⁴Muusee ba bolluwaa qaala siyiis; i giidobaa ubbaakka oottiis. ²⁵Muusee Israa7eela ubbaa giddoppe danddayiya asata dooriis; dooridi asa kaalettiya

shaalaqata, mato halaqata, hamssaalaqatanne assiraalaqata oottidi sunttiis. ²⁶ Sunttin eti asaayyo ubba wode pirddidosona; eti banttana deexxida yohuwaa Muusekko ehiidosona; shin deexxenna yoho ubbaa eti wurssidosona.

²⁷ Hegaappe guyyiyan Muusee ba bolluwaa moissii; moissin Yatiroi ba biitti simmiis.

GODAI Siinaa Deriyan Qoncciiis

19 Israa7eela asai Gibxxeppe kiyido heezantta aginan koiro gallassan Siinaa bazzuwaa gakkidosona. ² Eti Rafiidimappe dendidi Siinaa bazzuwaa biiddi, bazzon de7iya deriyau sintta baazzan uttidosona.

³ Muusee Xoossaakko pude deriyaa huuphiyaa kiyin, GODAI deriyaa huuphiyan a xeesidi, “Neeni Yaaqooba keettaa hagaadan yaaga; Israa7eelau hagaadan yaagada yoota; ⁴ “Taani Gibxxetu bolli ai oottidaakkonne qassi arggantaa qefiyan taani intena waata tookkada taakko ehiidaakkonne intte intte huuphen be7ideta. ⁵ Simmi ha77i intte taayyo kumetta azazettikkonne ta maachchaa naagikko, kawotetta ubbaa giddon intte taayyo buzo gidana. Kumetta sa7ai tabaa gidikkonne ⁶ intte taayyo qeesetu kawotettanne geeshsha kawotetta gidana’ yaaga; neeni Israa7eelatuyyo yootana qaalai haggaa” yaagiis.

⁷ Yaagin Muusee guyye simmi biidi, dere cimata xeesi shiishshidi, GODAI yoota giido ha qaalata ubbaa etau yootiis. ⁸ Asai ubbai issi doona gididi, “GODAI giidobaa ubbaa nuuni oottana” yaagidosona. Yaagin Muuseekka eti giidoogaa GODAAKKO ekkidi efiis.

⁹ GODAI Muusa, “Taani nenaara haasayishin asai siyanaadaanne eti nenan ubba wodekka ammanettanaadan, taani neekko sikkida shaara giddoora yaana” yaagiis. Hegaappe guyyiyan Muusee asai giidoogaa GODAAYYO yootiis.

¹⁰ GODAI Muusa, “Neeni asaakko ba; baada hachchinne wontto neeni eta geeshsha. Eti bantta maayuwaa meeconna; ¹¹ meeccidi heezantto gallassau giigona. Aissi giikko, heezantto gallassan asai ubbai be7ishin, GODAI Siinaa Deriyaa bollan wodhdhana. ¹² Neeni ha deriyaa yuushuwan asaayyo zawaa wottada etayyo, ‘Deriyaa pude kiyennaadan woikko deriyaa xaphuwaa bochchennaadan inttena erite. Deriyaa bochchida ooninne tumuppe haiqqana. ¹³ He urai shuchchan cadetidi woikko wonddafiyaa zubbiiyan dukettidi haiqqana; i kushen boshettenna. Mehe, woikko do7a, woikko asa gidikkonne i paxa attenna’ yaaga. Malkkatai tolidi waas-siyo wode, he wode eti deriyaa pude kiyana giikko kiyona” yaagiis.

¹⁴ Muusee deriyaappe asaakko duge wodhdhidoogaappe guyyiyan eta geeshshin, eti bantta maayuwaa meeccidosona. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan asaa i, “Heezantta gallassaayyo gigettite; maccaasaara aqoppite” yaagiis.

¹⁶ Heezantta gallassi maallado dadaa gunttai siyettiis. Wolqqanttainne sikkida shaarai deriyaa maayidi beettiis; malkkataikka punettiyo wolqqaama cenggursai siyettiis. Hegaa gishshau, ba de7iyoosan asai ubbai kokkoriis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan Muusee asaa Xoossaara gattanau eti de7iyo dunkkaaniyaappe kessiis; eti deriyau garssa shoobban eqqidosona. ¹⁸ GODAI Siinaa Deriyaa bollan tamaara wodhdhido gishshau, Siinaa Dere ubbai cuwan kamettiis. Gita coociyaappe cuwai kiyiyoogaadan, appe cuwai zuliya essidi pude kiyiis. Mule deree keehippe gajigajiis. ¹⁹ Malkkataa punettainne keehippe dari dari biido wode, Muusee haasayin, Xoossaa cenggursai ayyo zaaridi haasayii. ²⁰ GODAI Siinaa Deriyaa kiikiyan

wodhdhidi, Muusa pude deriyaayyo kiikiyau xeesiis; xeesin Muusee pude kiyiis. ²¹Kiyin GODAI a, “Neeni duge ba; baada asai GODAA be7ana giidi, zawaa kanttennaadaaninne etappe daroi haiqennaadan asaa seera. ²²Harai atto GODAA mati shiiqiya qeesetikka banttana geeshshanau koshshees; hegee xayikko, GODAI eta qaxxayana” yaagiis.

²³Muusee GODAA, “Asai deriyaa kiikiyaa pude yaanau danddayenna; aissi giikko, neeni ne huuphen, ‘Ha sohuwaa geeshshadan dummayidi, ha deriyaa yuushuwan zawaa wottite’ gaada nuuyyo oda wottadasa” yaagiis.

²⁴Yaagin GODAI a, “Neeni duge ba; baada Aaroon nenaara pude ekkada ya. Qeesetanne asaa GODAI xaissennaadan, eti zawaa kanttidi pude GODAAKKO yoopona” yaagiis. ²⁵Hegaa gishshau, Muusee duge asaakko wodhdhidi, GODAI gidoojaa etayyo yootiis.

Tammu Azazota

20 Xoossai ha qaalata ubbaa hagaadan yaagidi haasayiis; ²“Nena Gibxxeppe aillettaa biittaappe kessida GODAI ne Xoossai tanattennee.

³“Taappe attin, hara xoossassi goinnoppa.

⁴“Bolla saluwan de7iyaabaa, woikko garssa sa7an de7iyaabaa, woikko sa7aappe garssan haatta gidдон de7iyaabaa aibanne malatissada neeyyo goinniyo misileta kessoppa. ⁵Etayyo hokkoppa woikko etayyo goinnoppa. Aissi giikko, taani, GODAI ne Xoossai qanaatiya Xoossaa; tana ixxiyaageeta aawatu nagaraa gishshau, naata heezzantto yeletanne oiddantto yeletaa gakkanaassi qaxxayiyaagaa. ⁶Qassi tana siiqiyaanne ta azazuwaa naagiya sha7atussi siiquwaa bessiya Xoossaa.

⁷“Xoossaa ne GODAA sunntaa hadan denttoppa; aissi giikko, GODAI ba sunntaa hadan denttiyaagaa qaxxayana.

⁸“Geeshsha oottada, Sambbata gallassaa naaga. ⁹Neeni oottiyo ooso ubbaa usup-pun gallassatun ootta. ¹⁰SHin laappunnta gallassai GODAAYYO, ne Xoossaayyo Sambbata. He gallassi aiba oosonne oottoppa; neeni, woikko ne attuma na7ai, woikko ne macca na7iyaa, woikko ne ashkkaarai, woikko ne ashkkariyaa, woikko ne miizzai, woikko ne karen de7iya betee he gallassan aiba oosokka ootoppite.

¹¹Aissi giikko, usuppun gallassaa gidдон GODAI salota, sa7aa, abbaanne eta gidдон de7iya ubbaa medhdhiis; shin laappunnta gallassan shemppiis. Hegaa gishshau, GODAI Sambbata gallassaa anjjiisinne geeshshiis.

¹²“GODAI ne Xoossai neeyyo immiyo biittan ne baree aduqqana mala, ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha.

¹³“Asa woroppa.

¹⁴“SHAaramuxoppa.

¹⁵“Wuuqqoppa.

¹⁶“Ne shooruwaa bollan wordduwaa markkattoppa.

¹⁷“Ne shooruwaa keettaa amottoppa; ne shooruwaa keettaayyiyo, woikko a ashkkaaraa, woikko a ashkkariyo, woikko a booraa, woikko a hariyaa, woikko ayyo de7iyaabaa aibanne amottoppa” yaagiis.

Asaa Yashshaa

¹⁸Asai ubbai dadai xuuqqiyoogaanne wolqqanttai wolqqammiyoogaa be7iis; malkkataa waasuwa siyiis; qassi deree cuwattiyoogaakka be7iis; be7idi asai

yashshaa kokkoriiddi, haahuwan eqqiis. ¹⁹Eti Muusa, “Neeni nuuyyo haasaya; nuuni siyana; shin nuuni haiqqennaadan, Xoossai nuuyyo haasayoppo” yaagidosona. ²⁰Muusee asaa, “Xoossai inttena paaccanau, nagaraa intte oottenna mala, a yashshai intte wozanan de7anaadan, i yiido gishshau yayyoppite” yaagiis. ²¹Asai haakkidi eqqidaashin, Xoossai de7iyooosaa sikkida xumaakko Muusee shiiqiis.

Yarshshiyoo Sohotun Go7ettiyo Wogata

²²Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa, “Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Taani saluwaappe intteyyo haasayidoogaa intte intte huuphen be7ideta. ²³Ta matan ai eeqanne ootoppite; bira eeqa woikko worqqa eeqa intteyyo ootoppite. ²⁴Neeni taayyo yarshshuwaa yarshshiyooosaa urqqaappe medhdha; medhdhada ne xuuggiyo yarshshuwaa, ne atotettaa yarshshuwaa, ne dorssatanne ne boorata a bolli yarshsha. Ta sunttai hassayettana mala, taani oottiyo soho ubban neekko yaada, nena anjjana. ²⁵Neeni taayyo yarshshuwaa yarshshiyooosaa shuchchaappe keexxikko, masettida shuchchaappe keexxoppa; aissi giikko, neeni massiyo miishshan a bochchikko, ne a tunissaasa. ²⁶Ta yarshsho sohuwaa pude gayyiyan kiyiyooogaa keena xoqqan gimbboppa; aissi giikko, neeni kiyiyo wode, ne kallo beettana’ yaagada yoota.

Ailleta Oiqqiyo Lo77o Ohettaa

21 “Neeni etayyo immana higgee hгаа. ²Neeni Ibraawe ailliyaa shammikko, i neeyyo usuppun laittaa ootto; shin laappunnta laitti i ainne qanxxennan, aillettaappe coo kiyidi bo. ³I barkka yiidabaa gidikko barkka bo; ba keettaayeera yiidabaa gidikko, a keettaayyiyaakka aara bu. ⁴A godai ayyo machcho immidabaa gidikkonne machchiyaa ayyo attuma naata woikko macca naata yelidabaa gidikko, he maccaasiyaanne i naati a godaabaa; i barkka kiyidi bo. ⁵SHin he aillee, ‘Taani ta godaa, ta keettaayyiyoonne ta naata siiqais; taani aillettaappe kiyikke’ yaagikko, ⁶a godai a pirddiyaageetu sintti aatto; hegaappe guyyiyan pengge woikko pengge qosilettaakko a efiidi, a haittaa goottan lukko. Simmi i ba de7o laitta ubban ayyo aille gidana.

⁷“Asi ba macca na7iyo ailletettau baizzikko, attuma ailleti aillettaappe kiyiyooogaadan a kiyuppu. ⁸A bana dooridi efiida godaa lo77ana xayikko, godai o wozisanau koshshees. I iyyo ammanettibeenna gishshau, o allagau baizzanau ayyo maati baawa. ⁹I o ba na7aayyo immanau doorikko, macca na7assi bessiyaabaa iyyo ootto. ¹⁰I baayyo hara maccaasa ekkikko, koiro maccaaseessi i qumau, i maayuwau woikko i inddau bessiyaabaa iyyo pacissoppo. ¹¹I ha heezzubata iyyo immana xayikko, ainne miishsha qanxxennan aillettaappe kiyada bu.

Iitati Qaxxayettiyo Higgiyaa

¹²“Asa shocidi woriya asa tumuppe woranau bessees. ¹³SHin eriiddi gidennan i woriyo wode, taani, Xoossai co77u giidobaa gidikko, i baqatanasaa intteyyo taani giigissana. ¹⁴SHin asi halchchidi eriiddi hara asa worikko, he aawa ta yarshsho sohuwaappe diggada, hara sohuwan wora.

¹⁵“Ba aawaa woikko ba aayyiyo dechchiya uri ooninne tumuppe haiqqo.

¹⁶“Asa wolqqan oiqqidi baizziya uri woi wolqqan oiqqido asi a kushiyan beettido asi haiqqanau bessees.

¹⁷ “Ba aawaa woikko ba aayyiyo cayiyaagee haiqqo.

¹⁸ “Naa77u asati ooyettikko, issoi hinkkuwaa shuchchan caddikko woikko bubbuxikko, he deshettidaagee haiqqennan attidabaa gidikkonne harggidi hiixan pe7ikko, ¹⁹ dendididi guufiyaara kare heeran hemettikko, he dechchidaagee qaxxayettennan attees; gidikkonne i a oosuwa teqqido gishshau, miishshaa qanxxanaunne a pattanau xallanau koshshees.

²⁰ “Asi ba attuma ailliyaa woikko macca ailliyoo gatiman shocikkonne heгаа gaa-suwan i a kushiyan haiqqikko, shocidaagee qaxxayettanau bessees. ²¹ SHin he deshettidaagee issi woikko naa77u gallassaara dendidikko, he aillee a miishshaa gidiyo gishshau, i qaxxayettenna.

²² “Naa77u asati issoi issuwaara warettiiddi abbe ixeta maccaasiyo dechchikkonne a boshettikko, hegaappe hara iita deshetti xayikko, he maccaasee azinai oichchidobanne daannati pirddidobaa aibanne qanxxo. ²³ SHin iyyo deshettai darikko, shemppoi haiqqikko shemppo, ²⁴ aife gishshaa aife, achcha gishshaa achcha, kush gishshaa kush, toho gishshaa toho, ²⁵ xuussa gishshaa xuussa, masuntta gishshaa masuntta, qoo7o gishshaa qoo7o ekkanaau koshshees.

²⁶ “Issi asi ba attuma ailliyayyo woikko macca ailleeyyo aifiyaa baqqidi toissikko, he aifiyaa gishshau aillettaappe kessi yeddo. ²⁷ Hegaadankka, ba ailliyaa achchaa woikko ba aillee achchaa menttikko, he achchaa gishshau aillettaappe kessi yeddo.

Ba Aawatettan Poliyobata

²⁸ “Boori maccaasa woikko attumaasa qaicidi worikko, he boorai shuchchan cadettidi haiqqo; a ashoi meetettoppo. SHin booraa godai qaxxayettoppo. ²⁹ SHin boorai kasekka qaiciyo meezee de7iyooogaa gidin, asai a godau yooti wottidaashin, a godai qachchennan ixxin, boorai attuma asa woikko macca asa worikko, he boorai shuchchan cadettidi haiqqo; qassi a godaikka haiqqo. ³⁰ SHin i gumiyaa qanxxanaadan oishettikko, eti oichchidobaa aibanne qanxxidi, ba shemppuwaa wozo. ³¹ Boorai attuma na7a woikko macca na7a qaicidi worikkokka, pirddai issi mala gido. ³² Boorai attuma ailliyaa woikko macca ailliyoo qaicidi worikko, booraa godai ailliyaa godaassi hastamu xaqara biraa gumiyaa qanxxo. Boorai shuchchan cadettidi haiqqo.

³³ “Issi asi olla qum77uwaa pogirggikko, woikko olla bookkidi qum77ennan ag-gikko, boori woikko haree he ollan wullikko, ³⁴ he ollaa godai mehiyaa waagaa qanxxo. I a godaassi waagaa qanxxidi, haiqqida mehiyaa bau ekko.

³⁵ “Issi asa boori haraa booraa qaicidi worikko, paxa booraa baizzidi, a waagaanne haiqqida booraa likkiyan shaakki ekkona. ³⁶ SHin he boorai qaiciyaagaa gidiyoogee kaseti erttishin, a godai a qachchennan aggidabaa gidikko, a godai boora qanxxo. Qanxxidi he haiqqidaagaa bau ekko.

Asi Babaa Naagiyo Higgiyaa

22 “Issi asi boora woikko dorssa wuuqqidi shukkikko, woikko baizzikko, booraa gishshaa ichchashu boorata, dorssaa gishshaa oiddu dorssata qanxxo.

² “Kaisoi keetta bookkiiddi ohettikkonne shocettidi haiqqikko, shocidaagee suutta gussidoogau oishettenna. ³ SHin hegee xalqee doliichchin hanikko, i he gukkida suutta acuwan oishettees. Kaisoi ba wuuqqidobaa zaaro; shin ayyo aibakko xayikko, ba wuuqqidobaa zaaranau i baizetto. ⁴ I wuuqqido mehee paxa de7iiddi

a kushen beettikko, boora, woikko hare, woikko dorssa gidikkokka, i ba wuuqqi-doogaa naa77u kushe aattidi qanxxo.

⁵“Issi asi ba mehiyaa dembban woikko woiniyaa turaa gidдон heemmishin, mehee shunchchidi hara asa shooqaappe miikko, i ba shooqaappe woikko ba woiniyaa turaappe ubbaappe lo77iyaabaa afileamaa qanxxo.

⁶“Xaragi denddidi agunttaa buuraara laa7idi, dooriyan de7iya kattaa, woikko equwan de7iya kattaa, woikko goshshaa muleera miyaabaa gidikko, koiro xaragaa oittida bitanee afileamaa qanxxo.

⁷“Issi asi biraa woikko hara miishshaa naagissanau ba shooruwaassi hadara im-midaashin, shooruwaasoope he miishshai wuuqettikkonne kaisoi ohetikko, kaisoi he miishshaayyo naa77u kushe aattidi qanxxo. ⁸SHin kaisoi beettennan xayikko, keettaa godai pirddiyaageetukko shiiqo; shiiqidi ba shooruwaasoope miishshaa bolli ba kushiya wottibeennaagau caaqqo.

⁹“Asi ai mootuwankka, boora gaasuwan, woikko hare gaasuwan, woikko dorssa gaasuwan, woikko maayo gaasuwan, woikko hara bayidabaa gaasuwan, ‘Hagee tabaa’ giidi mootettikko, naa77u baggaikka bantta mootuwaa pirddiyaageetu sintti aattona; pirddiyaageeti mooranchcha giido uri ba shooruwaayyo naa77u kushe aattidi qanxxo.

¹⁰“Asi ba shoorossi hare, woikko boora, woikko dorssa, woikko hara mehe naagissanau hadara immin haiqqikko, woikko deshettikko, woikko ooninne be7ennan ambaano efiikko, ¹¹hadaraawai ba shooruwaasoope mehiyaa bolli ba kushiya wottibeennaagau GODAA sinttan caaqqin, eta gidдон de7iya yohoi mahettees. He mehiyaa godai caaquwaa ekko; qanxxo immanau koshshenna. ¹²SHin mehee shooruwaappe wuuqettidabaa gidikko, keettaawaayyo qanxxo. ¹³He mehiyaa do7i mentterettidi miidobaa gidikko, markka gidanaadan do7ai miishin attidabaappe ekki eho; yaatidi meqerettida mehiyaa gishshaa qanxxoppo.

¹⁴“Asi ba shooroppe mehe garxxikkonne a godai bainnasan he mehee deshettikko woikko haiqqikko, he mehiyaa qanxxo. ¹⁵SHin a godai aara de7ikko, garxxidaagee qanxxoppo; keruu ekkidobaa gidikko, keruu qanxxiyo miishshai acuwaa qanxxiis.

Geeshsha De7uwaanne Ammanuwaa Wogaa

¹⁶“Issi asi azinau giigabeenna geela7iyo cimmi, iira zin77iyaabaa gidikko, o cilooshidi baayyo machcho ootto. ¹⁷I aawai o ayyo immanau kebidi ixkikko, geela7iyo ekkiya urai cilooshiyoogaa keena biraa i aawaayyo immo.

¹⁸“Bitiya mishiriyo paxa wottoppa.

¹⁹“Meheera zin77iya ooninne haiqqo.

²⁰“GODAA xalaalaayyoppe attin, hara xoossaassi yarshshiya ooninne muleera xayo. ²¹Betidi yiida asa qohoppite woikko un77oppite; aissi giikko, intteikka Gibxxe biittan bete gididi de7ideta. ²²Azinai haiqqido am77iyoonne aawai haiqqido hiyyeesaa un77oppite. ²³Intte eta un77in, eti taakko waassikko, ²⁴taani eta waasuwaasoope tumuppe siyana; he wode ta hanqqoi intte bolli denddana; taani inttena bisuwan wurssana; intte keettaayeti am77e intte naatikka aawu bainnaageeta gidana.

²⁵“Intte gidдон de7iya ta asaappe issi hiyyeesau miishsha tal77ikko, miishsha dichchau immiya asadan hanoppite; neeni dichchaa a oichchoppa. ²⁶Neeni issibaa gishshau ne laggiiyaa maayuwaasoope oiqqikko, aawai wullennan de7ishin ayyo zaara;

²⁷ aissi giikko, i ba bollaa kammiyoogee hinni xalaalaana; harabaa ai maayidi aqanau danddayii? I taayyo waassikko, taani qarettiyaagaa gidiyo gishshau, siyana.

²⁸ “Xoossaa bolli cashsha qaalaa haasayoppa, woikko ne deriyaa haariyaagaa ganggoppa. ²⁹ Ne kattaa xeeraappenne ne woiniyaa gum77ettaa kumettaappe taayyo yarshshuwaa shiishsha.

“Neeni ne attuma naatu gidдон bairatiya na7aa taayyo immanau koshshees. ³⁰ Mi-izzaappekka dorssaappekka hegaadan ootta. Eti laappun gallassai gakkanaashin, bantta aayetuura aayetuura takkona; hosppunta gallassi eta taayyo imma.

³¹ “Intte taayyo geeshsha asa gidanau koshshees; heгаа gishshau, bazzo do7ai mentteretidi worido mehiyaa ashuwaa mooppite; heгаа kanau olite.

Likke Pirddaa

23 “Worddo odo puukkoppa; worddo markka gidada, iita asa maaddoppa. ² Iitabaa oottanau daro asaa kaalloppa; pirddaa geellayanau daro asaara maayada markkattoppa. ³ Hiyyeesai pirddau shiiqikko, mootuwan a metuwaa xeel-lada maaddoppa.

⁴ “Ne morkkiyaa boori woikko haree bayidaagaa demmikko, zaarada ayyo efa. ⁵ Nena ixxiya bitaniyaa haree caanaara wullidaashin be7ikko, hegaan aggaagoppa; maaddada aara dentta.

⁶ “Pirddaa dabaaban maaddada, ne hiyyeesa asaa pirddaa geellayoppa. ⁷ Oonanne malttiyan mootoppa; geeshshaa woikko xilluwaa woroppa; aissi giikko, dabaa oot-tidaagaa taani saro yeddikke. ⁸ Mattaayiyaa ekkoppa; aissi giikko, mattaayee xeel-liyaageetu aifiyaa qooqisseeinne xillotu qaalaa mirqqees.

⁹ “Betiyya naaqqoppite; bete gidiyoogee aiba azzanttiyaabaakko ereeta; aissi gi-ikko, intte intte huuphen bete gididi Gibxxe biittan de7ideta.

Laappunnta Laittaanne Laappunnta Gallassaa

¹⁰ “Neeni ne gadiyaa usuppun laittau goyada, zerada kattaa cacka ekka. ¹¹ Laap-punnta laitti gadiyaa goyennan shaachcha; yaatikko, ne asaa gidдон de7iya hiyy-eesati hegaappe miyoobaa demmana; qassi etappe attiyaagaa do7ati maana. Neeni ne woiniyaa turaakka ne wogaraakka hegaadan ootta. ¹² Usuppun gallassaa ne oosuwaa ootta; ne boorainne ne haree shempkana malanne ne son yelettida ailleenne betee, gazddana mala, laappunnta gallassi ooso oottoppa.

¹³ “Taani inttena giidobaa ubbaa minttidi oottite; hara xoossatu sunntaa xeesop-pite; intte inxxarssaappe hegee siyettoppo.

Gita Baalata

¹⁴ “Laittan heezzutoo intte taayyo baalaa bonchchite. ¹⁵ Oittaa Baalaa bonchchite; taani inttena azazidoogaadan, laappun gallassaa irshshuwaa yeggibeenna oittaa mi-ite; intte Abiiba giyo aginan keerido gallassan ha baalaa bonchchite; aissi giikko, intte Gibxxeppe kiyidoi he aginaana.

“Intteppe issi asinne ta sinttan mela kushe beettoppo.

¹⁶ “Qassi intte intte gaden zerin, koiro gakkida kattaa cakkiyo wode, Kattaa Cakkiyo Baalaa bonchchite.

“Qassikka laittaa wurssettan, kattaa aifiyaa gadeppe shiishshiyo wode, SHiishuwaa Baalaa bonchchite. ¹⁷ Attumaasai ubbai Ubbaa Haariya GODAA sinttan laittan heezzutoo beetto.

¹⁸ “Neeni yarshshuwaa suuttaa taayyo shiishshaidda, irshshuwaa yeggidi uukkido oittaara shiishshoppa. Ta baalaa bonchchiyo gallassi yarshshettida modhd-huwaappe maalladossi aibinne attoppo. ¹⁹ Ne gaden baira kaxxida kattaappe ubbaappe lo77iyaagaa GODAA soo, ne Xoossaa soo eha. Deeshsha maraa a aayee maattan doissoppa.

Ufaissa Qaalatanne Kaalliyo Wogata

²⁰ “Ne ogiyan nena naagana malanne taani neeyyo giigissido sohuwaa nena efaana mala, taani kiitanchchaa ne sinttau kiittana. ²¹ I yootiyoobaa ezggada ayyo azazetta; a bolli makkaloppa; ta sunntai a bolli de7iyo gishshau, intte nagara oottiyaabaa gidikko, intteyyo i atto geenna. ²² I yootiyoobaa intte minttidi ezggikkonne taani yootiyoobaa ubbaa oottikko, intte morkketa ubbaa taani morkkana; inttenaara eqet-tiyaageetuura taanikka eqettana. ²³ Ta kiitanchchai intteppe sinttau biidi, inttena Amooretu biittaa, Hiitetu biittaa, Parzzetu biittaa, Kanaanetu biittaa, Hiiwetu biittaaanne Yaabuusatu biittaa ehaana. Taani eta muleera xaissana. ²⁴ Eta xoossatu sinttan hokkoppite, woikko goinnoppite, woikko eta hanuwaa qulloppite. Intte eta xais-sanaunne eta eeqa shuchchata mentterettanau koshshees. ²⁵ GODAASSI, intte Xoos-saassi, goinnite; yaatikko, i intte kattaanne intte haattaa anjjana; taani harggiyaa intte giddoppe diggana. ²⁶ Intte biittan ai maccaasinne boshettenna; mainenna. Taani intte de7ana laittaa qoodaa kunttana.

²⁷ “Taani ta yashshaa intte sinttau yeddana; inttenaara gaittiya kawotetta ubbaa daganttana; intte morkketi ubbai intteyyo zokkuwaa zaaridi, baqatanaadan taani oottana. ²⁸ Taani intteppe sinttau kashiyaa yeddana; yeddada Hiiweta, Kanaanetanne Hiiteta intte sinttaappe laaggada kessana. ²⁹ SHin biittai mela attennaadaaninne bazzo do7ai inttena waissennaadan, issi laittan eta gooddikke. ³⁰ SHin intte qoodan daridi, he biittaa laattana gakkanaassi, taani eta guuttaa guut-taa laaggada kessana. ³¹ Taani intte zawaa Zo7o Abbaappe Pilisxxeema Abbaa, baz-zuwaappe Efiraaxiisa SHAafaa gattana. He biittan de7iyya ubbaa taani intte kushiyan aattada immana; intteikka eta intte sinttappe laaggidi kessana. ³² Etaara woikko eta xoossatuura maachcha wottoppote. ³³ Eta intte biittan wottoppote; hinkkoode eti inttena ta bolli nagaraa ootissana; aissi giikko, eta xoossatussi goinniyoogee tumuppe intteyyo pire gidana” yaagiis.

Ba Asaassi Maacido Maachchaa Minttiis

24 Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Neeni, Aarooni, Nadaabi Abiihunne Israa7eelappe laappun tammu asaa halaqati GODAAKKO deriyaa huuphiyaa pude kiyite; kiyidi haahuwan goinnite. ² SHin Muusee, neeni nerikka taakko shiiqa; harati ta mati yooppona. Qassi asaikka nenaara pude kiyoppo” yaagiis.

³ Yaagin Muusee yiidi, GODAA qaala ubbaanne a wogaa ubbaa asaayyo yootiis; yootin asai ubbai issi qaalan, “GODAI yootidobaa ubbaa nuuni oottana” yaagidosona. ⁴ Muusee GODAI yootidobaa ubbaa xaafiis.

Wonttetta gallassi maallado guuran denddidi, deriyaa xaphuwan yarshshiyosaa gimbbiis. Gimbbidi Israa7eela asaa yaraa tammanne naa77aa sunntan, tammanne

naa77u shuchchaa tuussaa essiis. ⁵I Israa7eelatuppe yelaga attumaasaa kiittin, eti biidi xuuggiyo yarshshuwaa shiishshidosona; qassi issippetettaa yarshshuwaassi mirggota GODAASSI yarshshidosona. ⁶Muusee suuttaappe baggaa ekkidi keriyani tigiis; attida bagga suuttaa i yarshshiyooosan caccafiis. ⁷Hegaappe guyyiyan Maachchaa Maxaafaa ekkidi, asaassi nabbabiis; nabbabin eti, “GODAI yootidobaa ubbaa nuuni oottana; nuuni azazettana” yaagidosona.

⁸Hegaappe guyyiyan, Muusee he suuttaa ekkidi, asaa bolli caccafiidi eta, “Be7ite, GODAI ha qaala ubban inttenaara wottido maachchaa suuttai haggaa” yaagiis.

⁹Muusee, Aarooni, Nadaabi, Abiihunne Israa7eela cimatupe laappun tammai pude kiyidosona. ¹⁰Kiyidi Israa7eela Xoossaa be7idosona; a tohuwaappe garssaara saluwaadan geeyida sampperiyaa giyo phooliya shuchchaappe oosettidabaa milatiya wuige malabai de7ees. ¹¹SHin Xoossai Israa7eela asaa halaqata woribeenna. Eti Xoossaa be7idosona; a sinttan miidosonanne uyidosona.

Muusee Siinaa Deriyaa Huuphiyaa Kiyiis

¹²GODAI Muusa, “Neeni taakko deriyaa pude haaya; haa taakko kiyada, hagan takka; yaatobare neeni eta tamarissana mala, taani higgiaanne azazuwaa xaafido masettida shuchchaa neeyyo immana” yaagiis.

¹³Hegaappe guyyiyan, Muusee ba ashkkaraa Yaasuura baanau denddiis; Muusee Xoossaa deriyaa pude kiyiis. ¹⁴Israa7eela asaa halaqata i, “Nuuni inttekko simmanaashin hagan de7ishshite; Aarooninne Huuri hagan inttenaara de7oosona; yohoi de7iyo ooninne etakko bo” yaagiis.

¹⁵Muusee deriyaa pude kiyido wode, shaarai deriyaa kammiis. ¹⁶Qassi GODAA bonchchoi Siinaa Deriyaa bollan uttiis; he shaarai usuppun gallassaa maayii; laappunta gallassan he shaaraa giddupe GODAI Muusa xeesiis. ¹⁷Israa7eelatuyyo GODAA bonchchoi deriyaa huuphiyan xuuggiya tama malatidi beettiis. ¹⁸Hegaappe guyyiyan Muusee he shaaraa giddo gelidi, deriyaa pude kiyiis; kiyidi deriyaa huuphiyan oitamu gallassanne oitamu qammaa takkiis.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Keexxanau Imettida Imuwaa

25 GODAI Muuseyyo hagaadan yaagiis; ²“Taayyo immiyoobaa ehaanaadan neeni Israa7eelatuyyo yoota; taayyo immanau a wozanai a imma imma giyo asa ubbaa imotaa neeni taayyo ekka. ³Intte etappe ekkana imotai haggaa: worqqa, biraa, nahaasiyaa birataa, ⁴salu milatiya qacinaa, ochchaa teeraa milatiya qacinaa, shololla zo7o qacinaanne liiqo liinuwa, deeshshaa agoziyaa, ⁵dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogaa, irppaniyaa, guuganttaa, ⁶xomppiyaassi wogaraa zaitiyaa, tiyettiyo zaitiyaanne ixaanaa sawettiya qimamiyaa; ⁷eefuudiyaaninne tiran wottiyoogan yeggiyo maragidiyaa geetettiya shuchchatanne hara phooliya al77o shuchchata eho.

⁸“Yaatidi taani eta giddon aqanaadan, eti taayyo goinniyo sohuwaa giigissona. ⁹Likke taani nena bessana leemisuwaadan Xoossaa Dunkkaaniyaanne a giddon de7iya miishshata oottite.

Maachchaa Taabootaa

¹⁰“Eti guuganttaa mittaappe zananai naa77u waranne baggaa, gomppai issi waranne baggaa, geesai qassi issi waranne baggaa giddiya Taabootaa medhd-

hona. ¹¹ Suwaanne kariyaa walahi bainna worqqan sheeshsha; a yuushuwaakka worqqa tigetta yuushsha aatta. ¹² He Taabootaayyo oiddu worqqa sagaayota tiga; tigada oiddu gedetun issi baggaara naa77u sagaayota, qassi hankko baggaara naa77u sagaayota aatta. ¹³ Hegaappe guyyiyan, guuganttaappe kasota kessa; kessada worqqan sheeshsha. ¹⁴ Taabootaa tookkanau, Taabootaa miyyiyan de7iya sagaayotun kasota aatta. ¹⁵ Tookkiyo kasoti Taabootaa sagaayotu gidдон de7ona; eti hegaappe mulekka kiyoppona. ¹⁶ Taabootaa gidдон taani neeyyo immiyo, tammu azazoti xaafetti uttido naa77u masettida shuchchata wotta.

¹⁷ “Walahi bainna worqqaappe naa77u waranne baggaa aduqqiya, issi waranne baggaa aakkiya atto giyo sohuwaa qum77uwaa medhdha. ¹⁸ Qum77uwaayyo wursetta naa77u bagga gaxan naa77u kiruubeta, qoxettida worqqaappe medhdha. ¹⁹ Issi kiruubiyaa issi bagga gaxan, naa77antto kiruubiyaa hankko bagga gaxan naa77aakka qum77uwaara gatta oittada medhdha. ²⁰ Kiruubeti bantta qefiyaa dentidi, atto giyo sohuwaa qum77uwaa bantta qefiyan kuwayi wottona; qassi issoi is-suwaakko simmi uttidi, qum77uwaa xeellona. ²¹ Qum77uwaa Taabootaayyo bolla baggan wotta; qassi taani neeyyo immiyo azazoti xaafettido masettida shuchchata Taabootaa gidдон wotta. ²² Maachchaa Taabootaa bolla qum77uwaa bolli de7iya naa77u kiruubetuppe gidduwan taani nenaara gaittana; gaittada Israa7eela asaayyo taani immiyo azazo ubbaa yan neeyyo immana.

Oittaa Wottiyo Xaraphheezaa

²³ “Guuganttaa mittaappe zananai naa77u wara, gomppai issi wara, geesai qassi issi waranne bagga gidiyo issi xaraphheezaa medhdha. ²⁴ Yaadata walahi bainna worqqan sheeshsha; qassi a yuushuwan worqqa tigetta yuushsha aatta. ²⁵ Hegaadankka, qassi gomppai takkaaro gidiyo shaashiyaa a bolli yuushsha aatta. Yaadata a bolli worqqa tigetta yuushsha. ²⁶ He xaraphheezaayyo oiddu worqqa sagaayota medhdhada, xaraphheezaa tohoti de7iyo oiddu zooretun oitta. ²⁷ Xaraphheezaa tookkanau kasota aattiyo sagaayoti xaraphheezau shaashiyaa lanqqiyan shiiqidi de7ona. ²⁸ He tookkiyo kasota guuganttaappe kessada, worqqan eta sheeshsha. ²⁹ Hegaadankka, qassi sainetanne cilppata, yarshshuwaa yarshshiyoo wode go7ettiyo duuqqiyoo batanne xuu7ata walahi bainna worqqaappe ootta. ³⁰ Ta sinti aattiyo geeshsha oittai ubba wodekka xaraphheezaa bolli xayoppo.

Xomppiyaa Wottiyo Ballaa

³¹ “Xomppiyaa wottiyo ballaa qoxettida walahi bainna worqqaappe ootta; he bal-lai eqqiyo gedeeekka, qassi gidдо toomaikka ubbai qoxettida worqqaappe oosettanau koshshees. A qururuusoti, a kukkumotinne a ciishshati ubbai aara issippe oiqetti merettanau koshshees. ³² Miyyiyaara usuppun marati ayyo kiyona; maratuppe heez-zati issi baggaara, qassi heezzati hankko baggaara de7ona. ³³ Usuppun maratussikka huuphiyan huuphiyan issi issi kukkumoinne ciishshai de7iyo lauziyaa ciishshaa milatiya wanccai de7o. ³⁴ Xomppiyaa wottiyo ballaassi gidдо toomai, kukkumotinne ciishshati de7iyo lauziyaa ciishshaa milatiya oiddu wanccan alleegetto. ³⁵ Naa77ai naa77ai issippe waattan de7iyo heezzu maratuppe garssaara issi issi kukkumoi de7o. ³⁶ Kukkumotinne marati ubbai xomppiyaa wottiyo ballaara issippe, oiqetti issuwaa gididi, walahi bainna worqqaappe qoxettidi oosettona.

³⁷“Hegaappe guyyiyan, xomppiyaa wottiyo ballau laappun xomppeta giigissada, eti sinttaa poo7ana mala xoqqu oottada wotta. ³⁸Xomppiyaa toissiyi qaphetanne eta wottiyoobata walahi banna worqqaappe ootta. ³⁹Xomppiyaa wottiyo ballainne an go7ettiyo miishsha ubbai hasttamanne ichchashu kilo giraame gidiya walahi banna worqqaappe oosettona. ⁴⁰Akeeka; taani nena deriyaa huuphiyan bessido leemisuwaa kaallada ootta.

Xoossaa Dunkkaaniyaa

26 “Qassi liiqo liinuwaappenne salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappe dadettida tammu magalashotuppe Xoossaa Dunkkaaniyaa giigissa. He magalashotu bolli bollaara issi hiillan kiruubetu misiliyaa sikissa. ²Magalashoti ubbai issi likke gidona; geesai laatamanne hosppun wara; gomppai oiddu wara gido. ³Ichchashu magalashota issippe gattada sikka; hankko attida ichchashu magalashotakka etadan ootta. ⁴Issippe gaittidi sikettida magalashotuppe issi magalashuwaassi wurssetta gaxan salo milatiya carqqiyaappe siireta medhdha; qassi issippe gaittetti sikettida hankko magalashuwanka hegaadan ootta. ⁵Issippe gaittida issi magalashuwaa bolli ishatamu siireta, qassi issippe gaittida hankko magalashuwaa bollikka ishatamu siireta medhdha; he siireti ubbaikka issoi issuwaassi baazzan de7ona. ⁶Hegaappe guyyiyan, worqqaappe ishatamu qapheta medhdha; medhdhada Xoossaa Dunkkaanee issuwaa gidana mala, he magalashotu gaxaa gaxaa he qaphetun ootta.

⁷“Xoossaa Dunkkaaniyaa bollaara kammana mala, tammanne isiini magalashota deeshshaa agoziyaappe daddada, issi dunkkaaniyaa medhdha. ⁸Tammanne isiini magalashotikka issi likke gidona; issi issi magalashuwaa geesai hasttamu wara, gomppai oiddu wara gido. ⁹Ichchashu magalashota issi baggaara, usuppun magalashota qassi hankko baggaara gattada sikka. Usuppunta magalashoi dakkotidi, dunkkaaniyaassi sintta baggaara daabulletto. ¹⁰Gatti sikkido magalashotuppe issi magalashuwaa gaxan ishatamu siireta medhdha; qassi gatti sikkido hankko magalashotuppe wurssetta magalashuwaa gaxan ishatamu siireta medhdha. ¹¹Ishatamu nahaasiyaa qapheta medhdhada, siiretu giddo gelissa; yaatada dunkkaaniyaa issippe gatta oitta. Yaatobare ha naa77u oiqaattida kamoti issuwaa gidana. ¹²Ha dunkkaaniyaa magalashotuppe palahida bagga magalashoi Xoossaa Dunkkaaniyaassi guyyessaara woxaletto. ¹³Dunkkaaniyaa magalashoti naa77u baggaarakka issi issi wara keenaa palahona; he palahidaageeti Xoossaa Dunkkaaniyaa kammana mala, naa77u bagga miyyiyaara woxalettona.

¹⁴“Dunkkaaniyaa bollaara kammanau dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogaa giigissa; qassi a bollaara kammanau irppaniyaa giigissa.

¹⁵“Xoossaa Dunkkaaniyaa xagaagiyoobata sitti giida guuganttaappe kessa. ¹⁶Issi issi xagaagiya geesai tammu wara, gomppai issi waranne bagga gido. ¹⁷Issi issi xagaagiyaassi issuwaa issuwaara gatti oittiya naa77u marata medhdha. Xoossaa Dunkkaaniyaa xagaageta ubbaikka hegaadan ootta; ¹⁸Xoossaa Dunkkaaniyaayyo tohossa baggaara laatamu xagaageta medhdha. ¹⁹Medhdhada issi issi xagaagiyaayyo naa77u gedeta, muleera oitamu gedeta biraappe giigissa. ²⁰Xoossaa Dunkkaaniyaayyo huuphessa baggaara, laatamu xagaageta medhdha. ²¹Medhdhada issi issi xagaagiyaayyo naa77u gedeti, muleera oitamu gedeti, biraappe giigona. ²²Qassi Xoossaa Dunkkaaniyaayyo guyye gaxan arggo baggaara usuppun xagaageta

medhdha. ²³ Medhdhada guyye gaxan de7iya zoozetuyyo naa77u xagaageta giigissa. ²⁴ Ha naa77u zoozetun de7iya xagaageti, xaphuwaappe xeeraa gakkanaashin daab-ula gididi biidi, xeeran issi migiduwani geli oiqettona; yaatidi naa77ai issuwaa gidona. ²⁵ Hegaa gishshau, issi issi xagaagiyaayyo garssaara naa77u naa77u gedeti de7ona; muleera hospun xagaagetinne biraappe oosettida tammanne usuppun gedeti de7ona.

²⁶ “Qassi guuganttaappe hiraqota kessa. Xoossaa Dunkkaaniyaayyo issi bagga miyyiyan de7iya xagaagetussi ichchashu hiraqota, ²⁷ qassi hankko bagga miyyiyan de7iya xagaagetussi ichchashu hiraqota giigissa. Hegaadankka, Xoossaa Dunkkaaniyaayyo guyye argo baggaara wurssetta gaxan de7iya xagaagetuyyo ichchashu hiraqota medhdha. ²⁸ Giddo hiraqoi xagaagetussi giddo ginaara ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin kantti kiyanau koshshees. ²⁹ Xagaageta worqqan sheeshshada, hiraqoti aadhdhiyo sagaayota worqqaappe medhdha; qassi hiraqotakka worqqan sheeshsha. ³⁰ Xoossaa Dunkkaaniyaa taani nena deriyaa bollan bessido leemisuwaadan oottada tokka.

³¹ “Salo milatiya, ochchaa teera milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe issi magalashuwaa ootta; he magalashuwaa bolli issi hiillan kiruubetu misiliyaa sikissa. ³² Yaatada worqqan sheeshshido oiddu, mino guuganttaa tuussatun de7iya worqqaappe oosettida kaqqiyoogan kaqqa. He oiddu tuussati biraappe medhdhido tohotun gelona. ³³ He magalashuwaa Xoossaa Dunkkaaniyaa kaaran de7iya qaphetuppe garssaara kaqqada, Maachchaa Taabootaa magalashuwaappe guyye baggan wotta; yaatobare he magalashoi Geeshsha Sohuwaa Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaappe shaakkana. ³⁴ Atto giyo sohuwaa qum77uwaa Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwan de7iya Maachchaa Taabootaa bolli wotta. ³⁵ Xaraphpheezaa magalashuwaappe kareera, Xoossaa Dunkkaaniyaappe huuphessa baggan wotta; xomppiyaa wottiyo ballaa qassi a ginan tohossa baggaara wotta. ³⁶ Dunkkaaniyaa geliyo penggiyaassi salo milatiya, ochchaa teera milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe xilppiyan alleeqiisyaagan oosettida magalashuwaa medhdha. ³⁷ Magalashuwaayyo ichchashu tuussata guuganttaappe kessada, worqqan sheeshsha; kaqqiyoogetikka worqqaappe oosettidaageeta gidona; tuussatuyyo nahaasiyaa birataappe tigada ichchashu gedeta medhdha.

Xuuggiyo Yarshshuwaa Yarshshiyooosaa

27 “Guuganttaappe yarshshiyooosaa keexxa. He yarshshiyooosaayyo geesai heezzu wara gido; gomppainne zananai issi likke, ichchashu ichchashu wara gididi, oiddu zooziyaara de7o. ² Oiddu zoozetu wurssetta gaxan gaxan issi issi kaciyaa medhdha; kaceti yarshshiyooosaara issippe oiqettidi oosettona. Yaatada yarshshiyooosaa nahaasiyaa biratan sheeshsha. ³ An go7ettiyo miishshata, bidinttaa kessiyo balddeta, akaafata, araciyo kuixaarota, ashuwaa qaphiyo qaphetanne tamaa cooceta ubbaa nahaasiyaa birataappe medhdha. ⁴ Yaatada nahaasiyaa birataappe zazzare malabaa medhdha; qassi a oiddu zooziyan oiddu sagaayota medhdha. ⁵ Yaatada yarshshiyooosaayyo duge giddo ginan de7iya dacia bolli wotta. ⁶ Guuganttaappe yarshshiyooosaayyo kasota kessada, nahaasiyaa biratan sheeshsha. ⁷ Yarshshiyooosaa tookkiyo wode maaddana mala, he kasota naa77u miyyiyaara de7iya sagaayotun aatta. ⁸ Taani nena deriyaa bollan bessidoogaadan, yarshshiyooosaa xaulaappe medhdhidi, gomppaa kofa kessona.

Xoossaa Dunkkaaniyaayyo Dabaaba Bagga

⁹“Xoossaa Dunkkaaniyaayyo asai shiiqiyo dabaabaa giigissa. Dabaabaayyo tohossa bagga zananai xeetu wara aduqqo; he dabaabaayyo liiqo liinuwaappe dadettida magalashota giigissa. ¹⁰Ayyo nahaasiyaa birataappe laatamu tuussatanne tuussati eqqiyo laatamu gedeta ootta; eta huuphiyan qassi biraappe kaqqiyoogetanne tuussata huuphiyan qachchiyoogeeta ootta. ¹¹Hegaadankka, dabaabaayyo huuphessa bagga zananai xeetu waraa aduqqo; qassi laatamu tuussatuuranne he tuussatuyyo laatamu nahaasiyaa gedetuura de7iya magalashoi de7o. Yaatidi biraappe oosettida kaqqiyoogetinne tuussatu huuphiyan qachchiyoogeeti Xoossaa Dunkkaaniyaayyo de7ona.

¹²“Dabaabaayyo arggo bagga gomppai ishatamu waraa aakko; tammu tuussatinne, tuussatuyyo tammu gedeti de7iyo magalashoti ayyo de7ona. ¹³Qassi arshsho bagga dabaabaa gomppaikka ishatamu wara gido. ¹⁴Dabaabaa geliyoosaappe issi baggaara tammanne ichchashu wara aduqqiya magalashoti de7ona; etayyo heezzu tuussatinne heezzu gedeti de7ona. ¹⁵Hegaadankka, hinkko baggaara magalashoti tammanne ichchashu wara aduqqiya magalashoti de7ona; etayyo heezzu tuussatinne tuussatuyyo heezzu gedeti de7ona.

¹⁶“Dabaabaa geliyoosaayyo laatamu wara aduqqiya magalashuwaa giigissa; hegeekka salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne, shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe dadettidaagaa, xilppiyan alleeqissiyaagan giigissa. Eti an zempiyoo oiddu tuussatanne tuussatuyyo oiddu gedeta giigissa. ¹⁷Dabaabaa yuushuwan de7iya tuussatussi ubbaassi biraappe oosettida qachchiyoogeetinne kaqqiyoogeti, nahaasiyaappe oosettida gedeti de7ona. ¹⁸Dabaabai zananaa laatamu wara, gomppaa laatamu wara gido; pudiyaa ichchashu wara xoqqiya liiquwan dadettida liinuwaappe oosettida magalashoti de7ona; yaatidi nahaasiyaappe oosettida gedeti gidona.

¹⁹“Xoossaa Dunkkaaniyan oottiyo oosuwaassi go7ettiyo miishsha ubbai, eta go77ai aiba gidikkokka, Xoossaa Dunkkaaniyaa xishetu ubbaaranne dabaabaa xishetu ubbaarakka gujjin, nahaasiyaa birataappe oosettona.

Xomppiyaa Zaitiyaa

²⁰“Xomppee to7ennan eexxiiddi de7ana mala, assi kosshiya zaitiyaa wogaraa teeraa caddidi gum77in kiyidaagaa neeyyo ehaana mala, Israa7eelata azaza. ²¹Aaroninne a naati, xomppee GODAA sinttan qammida sa7ai wonttana gakkanaashin poo7ana mala, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон, Markkaa Taabootaa sinttan de7iya magalashuwaa kareera eettona. Hagee Israa7eela asaayyo merinau wotto woga gididi de7o.

Qeesetu Maayuwaa

28“Ne ishaa Aaroonanne a naata Nadaaba, Abiiha, El77aazaranne Itaamaara neekko ehiissa; eti qeese gididi taayyo oottana mala, Israa7eela asaa gid-doppe eta dummaya. ²Ayyo bonchchuwaanne puulaa immana mala, ne ishaa Aaroonayyo qeesetettaa maayota giigissa. ³Taani aadhdhida erattettaa immido kushiyaa hiillaa eriya asa ubbaa xeesada, Aaroonayyo maayota giigissana mala yoota; i qeese gididi, taayyo oottana dumatana. ⁴Eti giigissana maayotikka

hageeta: tiran wottiyoogaa, eefuudiyaa, adussa maayuwaa, alleegettidi dadettida qoliyaa, shaashiyaanne dancuwwaa. Ne ishai Aarooninne a naati qeese gididi taayyo oottiiddi geeshsha maayota maayana mala, sikkiyaageeti giigissoosona. ⁵ Kushiyyaa hiillaa eriyaageetikka ha maayota giigissanau, worqqa qacinaa, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaanne liiqo liinuwwaa go7ettona.

Eefuudiyaa

⁶“Eefuudiyaa giyo maayuwwaa worqqa qacinaappe, salo milatiya qacinaappe, ochchaa teeraa milatiya qacinaappe, shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwwaa qacinaappe kushe hiillanchchati alleeqissidi giigissona. ⁷ Naa77u baggai gaittidi issuwaa gidana mala, naa77u hashiyaa bolli gattidi oittiya carqee de7o. ⁸ Hiillai alleeqissidi daddido dancoikka eefuudiyaa mala gididi, worqqaappe, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqissi baqqido liinuwwaappe oosetto. ⁹ Maragidiyaa giyo naa77u shuchchata ekkada, Yaaqooba naatu sunntaa eta bolli woocada xaafa. ¹⁰ Eta yeletaa maaraadan issi shuchchaa bolli usuppun sunntaa, hinkko shuchchaa bolli qassi attida usuppunatu sunntaa woocada xaafa. ¹¹ Maatafaa bolli sunntaa woocidi xaafiyooagaan, he naa77u shuchchatu bolli Yaaqooba naatu sunntaa woocada xaafa; xaafada he shuchchata worqqaappe medhdhido shuchchaa oiqqiyaagaa bolli wotta. ¹² Yaataada tammanne naa77u Israa7eela zaretta hassayiyooobaa gidana mala, ha naa77u shuchchata eefuudiyaara oittido hashiyaa carqqiyan wotta; yaatobare GODAA sinttan ubbatoo hassayettana mala, ha sunntata Aarooni ba hashiyan tookko. ¹³ He shuchchata oiqqiyaagaa worqqaappe medhdha. ¹⁴ Qassi walahi banna worqqaappe wodoruwaadan dooqqido qooriyan wottiyo naa77u sanssalatata giigissada, he naa77u shuchchaa oiqqiyaageetuura gatta oitta.

Tiran Wottiyoogaa

¹⁵“GODAA shenee aibakko oichchidi eriyo tiran wottiyoogaa kushe hiillanchchan ootissa. He tiran wottiyoogaa eefuudiyaa daddidoogaadan, worqqaappe, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwwaappe dadda. ¹⁶ Ayyo oiddu zootee de7ees; geesainne gomppai issi issi takkaaro gididi dakkoto. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, a bolli oiddu maaran al77o shuchchata wotta; koiro maaran wottido shuchchai, sarddiyoonyaa, tophaaziyoonyaanne phooliya inqquwaa. ¹⁸ Naa77antto maaran baluura, sampperiyaanne almmaaziyyaa giyo al77o shuchchata; ¹⁹ heezantto maaran yaakinttiyaa, kelqqedooniyaanne ametesxi-noosiyaa; ²⁰ oiddantto maaran biralle, maragidiyaa, yasphhiidiyaa. Hageeti ubbai worqqaappe oosettida shuchchaa oiqqiyaagaa bolli uttona. ²¹ Israa7eela naatu sunntaa qoodaadan, shuchchatu qoodaikka tammanne naa77a gidona; issoi issoi maatafadana woocettidi, tammanne naa77u zaretu sunntai he shuchchatun xaafetto. ²²“Tiran wottiyoogaayyo wodoroda dooqettida sanssalatata walahi banna worqqaappe medhdha. ²³ Naa77u worqqa migidota medhdhada, tiran wottiyoogaayyo qommo gaxa zooteuura gattada oitta wotta. ²⁴ He naa77u worqqa sanssalatata tiran wottiyoogaayyo zooteun de7iya migidotuura gattada oitta. ²⁵ He sanssalatatuuyyo hankko bagga xeraa qassi eefuudiyaayyo sintta baggaara, hashiyaa carqqiyan de7iya shuchchaa oiqqiyaageetuura gatta qachcha. ²⁶ Qassikka naa77u worqqa migidota medhdhada, eefuudiyaappe kaallidi de7iya tiran wottiyoogaayyo

soo baggaara de7iya naa77u zoozetu xeeran aatta. ²⁷ Hegaadankka, worqqaappe hara naa77u migidota medhdhada; eefuudiyaa sinta baggaara, hashiyaa carqqiyaappe garssa baggaara, eefuudiyaa xeessan qachchiyoogaappe qommoora, sihoi gaittosaa matan eta oitta. ²⁸ Tiran wottiyoogan de7iya migidota eefuudiyaa de7iya migidotuura gattidi, salo milatiya baqettan qachcha; yaatikko, tiran wottiyoogee xeessaappe qommoora de7iyo gishshau, qashoi dol77enna.

²⁹ “Aarooni Geeshsha Sohuwaa geliyo wode, ha tiran wottiyoogan de7iya Israa7eela zaretu sunntata tookko. Yaatobare taani GODAI ubbatoo ta asaa hassayana. ³⁰ Qassi Uriimiyaanne Tumiima giyoobata tiran wottiyoogan yegga. Aarooni GODAA sintti aadhdhiiddi, ba tiran wotti ekkidi gelo. Ta shenee aibakko Israa7eela asaa erissana mala, i ta sinttan oottanau geliyo wode ubban tiraa kiisiyaappe xaissenna.

Qeeseti Maayiyo Hara Maayota

³¹ “Eefuudiyaaappe bollaara maayiyo adussa maayuwaa muleera salo milatiya carqqiyaappe giigissa. ³² He adussa maayuwaa qooriyaa aattiyosaa medhdha. He sohoi peeretennaadan, soo qalam77ada, yuushsha aattada sikka. ³³ Adussa maayuwaa duge bagga macaraa yuushuwan salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappe, roomaaniiya teeraa misileta medhdha. Yaataada eta gidduwan worqqaappe oosettida daalata walahan ootta. ³⁴ Worqqa daalatinne roomaaniiya teera misileti he adussa maayuwaa duge bagga xeeraayyo yuushuwan walahan aadhdhona. ³⁵ Aarooni qeesetettan oottiyo wode, ha adussa maayuwaa maayo; GODAA sintti Geeshsha Sohuwaa geliyo wodenne kiyiyo wode, daalai waassana. I heгаа maayikko haiqqenna. ³⁶ Walahi baina worqqaappe issi alleequwaa medhdhada maatafaa bolli woociyoogaadan, a bolli woocada, ‘GODAASSI GEESHSHA GIDIDI DUMMATIIS’ yaagada xaafa. ³⁷ Xaafada huuphiyan xaaxiyo shaashiyaa bolli qachchana mala, salo milatiya baqettaa an aatta. ³⁸ Aatobare Aarooni a ba som77uwan wotto; hegan Israa7eela asai GODAASSI imotaa immiiddi mooridobi de7ikkokka, he mooruwaa Aarooni tookkees. Asai ehiyoobaa GODAI ekkana mala, i he xifatiyaa ubbatonkka ba som77uwan wottanau koshshees.

³⁹ “Aarooni qoliyaa liiqo liinuwaappe dadda; huuphiyan xaaxiyo shaashiyaakka liinuwaappe giigissa. Qassi dancuwaa xilppiyan alleeqissiyaagan sikissa. ⁴⁰ Aarooni naatuyyo bonchonne alleeqo gidana mala, qoleta, dancotanne huuphiyan xaaxiyo shaasheta giigissa. ⁴¹ Neeni ha maayota ne ishaa Aaroonanne a naata maizzidoogaappe guyyiyan, eti qeesetettan taayyo oottana mala eta tiya; tiyada eti qeese gididi taayyo oottana mala eta dummaya. ⁴² Eta kalloi kamettana mala garssaara maayiyo maayuwaa, xeessaappe biidi wodiraa gakkanau kammiyaagaa, liiqo liinuwa qacinaappe giigissa. ⁴³ Aarooninne a naati Xoosaa Dunkkaaniyaa geliyo wode, woikko Geeshsha Sohuwan qeesetettan oottanau yarshshuwaa yarshshiyosaa shiiqiyo wode, ha maayota maayona. Hegaadan hanikko, eti bantta bolli mooronne haiqo ehokkona. Hagee Aaroonayyoonne a zaretuyyo merinau woga gido.

Qeesetettaa Immiiddi Poliyo Wogata

29 “Aarooninne a naati qeese gididi taayyo oottana mala, neeni eta dummayanau hagaadan ootta; tilla bollaara de7iya issi mirguuwaanne naa77u dorssa orggeta ekka; ² muruta gisttiyaa xiilliyaa ekkada, irshshuwaa yeggen-

nan oittaa uukka; qassi irshshuwaa yeggennan zaitiyan komppuwaa komppa; hegaadankka, irshshuwaa yeggennan lee7e lichchakkuwaa uukkada, zaitiyaa tiya. ³Neeni eta masoofiyan wottada, mirgguwaaranne naa77u dorssa orggetuura issippe taayyo shiishsha.

⁴“Yaataada Aaroonanne a naata Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge ehaada, haatan eta meecca. ⁵Hegaappe guyyiyan, maayota ekkada, qoliyaa, eefuudiyaa bolli maayiyo adussa maayuwaa, eefuudiyaanne tiran wottiyoogaa Aaroonaa maizza; maizzada eefuudiyaa hiillan dadettida dancuwan gixissa. ⁶SHAashiyaakka a huuphiyan xaaxada, ‘GODAASSI geeshsha gididi dummatiis’ yaagiyaabi xaafettido alleequwaa huuphiyaa xaattaa bolli aatta. ⁷Tiyiyo zaitiyaakka ekkada, a huuphiyan tigada tiya. ⁸A naatakka ehaada qoleta maizza. ⁹Maizzada shaashiyaakka eta huuphiyan xaaxa. Hegaappe guyyiyan, Aaroonanne a naata dancuwwaa dancissa. Qeesetetai etayyo merinau wotta gido. Simmi Aaroonanne a naata yaatada qeese oottaasa.

¹⁰“Mirgguwaa taayyo Xoossaa Dunkkaaniyaa sintti neeni ehin, Aarooninne a naati a huuphiyan bantta kushiya wottana. ¹¹Mirgguwaa Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggen GODAA achchan shukka. ¹²Mirgguwaa suuttaappe amaridaagaa ne biradhdhiyan ekkada, yarshshiyosaa bolli de7iya kaceta tiya; tiyishin attidaagaa yarshshiyosaaappe garssa baggaara gussa. ¹³Hegaappe guyyiyan qantta ashuwaa kammida handda ubbaa, tiriyaa kammida handdaa, naa77u kilahotanne eta kamida handdaa ekkada, yarshshiyosaa bolli wottada xuugga. ¹⁴SHin mirgguwaa ashuwaa, a galbbaanne a maracciyaa dirssaappe kareera xuugga; hegee nagaraa gishshau yarshshiyoo yarshshuwaa.

¹⁵“Naa77u dorssa orggetuppe issuwaa neeni ekkin, Aarooninne a naati bantta kushiya a huuphiyan wottana. ¹⁶Yaatabare dorssa orggiyaa shukkada, suutta yarshshiyosaa miyyiyan ubbasaara caccafa. ¹⁷Dorssa orggiyaayyo ashuwaa qanxxerettada, qantta ashuwaanne gedaa meecca; meeccada huuphiyaa bollinne hara qommo ashotu bolli eta wotta; ¹⁸hegaappe guyyiyan, dorssa orggiyaa muleera yarshshiyosaa xuugga; hegee GODAAYYO xuugettiya yarshsho, sawuwaa tonggu giya yarshshonne GODAAYYO taman yarshshiyoo yarshsho.

¹⁹“Qassi hankko dorssa orggiyaa neeni ekka; ekkin Aarooninne a naati bantta kushiya a huuphiyan wottana. ²⁰He dorssa orggiyaa shukkada, a suuttaappe amaridaagaa ekkada, Aaroonayyoonne a naatuyyo ushachcha haittatu xeeraa, eta ushachcha kushetuyyo wogga biradhdhetanne eta ushachcha tohotuyyo wogga biradhdheta tiya; hegaappe guyyiyan, attida suutta yarshshiyosaa miyyiyan ubbasaara caccafa. ²¹Yarshshiyosaa de7iya suuttaappe amaridaagaanne tiyettiyo zaitiyaappekka amaridaagaa ekkada, Aaroonaa bollinne a maayuwaa bolli, a naatu bollinne eta maayuwaa bolli caccafa; caccafin inne a naati, eta maayoi GODAA oosuwaayyo dummatana.

²²“Ha dorssa orggiyaappe modhdhuwaanne nasiyaa, qantta ashuwaa bolli de7iya handdaa, tiriyaa kammida handdaa, naa77u kilahota, eta kammida handdaaranne ushachcha gedaara neeni ekka; hagee qeesetettaa sunntaa immiyo wode shukkiyo dorssaa. ²³GODAA sinttan wottido irshshoi gelibeenna oittaa, masoofiyaappe zaitee walahettiibeenna oittaa, zaitiyaara uukkido issi komppuwaanne issi lee7e lichchakkuwaa ekka. ²⁴Neeni ha katta ubbaa Aaroonaa kushiyaanne a naatu kushiyan wotta; wottobare eti wuxaawuxiyo yarshsho oottidi GODAA sinttan pu-

denne dugenne wuxaawuxona. ²⁵Hegaappe guyyiyan, eta kushiyaappe hageeta ekkada, yarshshiyosaa bolli wottada, xuuggiyo yarshshuwaara gattada, GODAA sawuwaa tonggu gaanaadan, yarshshiyosaa bolli taman xuugga. ²⁶Aarooni qeese gididi sunttettiyo wode shukkido dorssa orggiyaa anggaasuwa ekkada, GODAA sinttan wuxaawuxiyo yarshshodan wuxaawuxa; hegee inttena gakkiiya shaaho gidana.

²⁷“He shukkido dorssaa ashuwaa qommotikka: yarshsho oottidi wuxaawuxido anggaasuwaanne GODAA sinttan tookkido gedaa dummaya; hegeeti Aaroonayyoonne a naatuyyo shaaho gidana. ²⁸Israa7eelati GODAAYYO immiyo issippetettaa yarshshoi, ubbatonkka Israa7eela asaappe Aaroonanne a naata gakkiiya shaaho gido.

²⁹“Aarooni qeese gididi sunttettiyo wode shukkido dorssa orggiyaa anggaasuwa ekkada, GODAA sinttan wuxaawuxiyo yarshshodan wuxaawuxa; hegee inttena gakkiiya shaaho gido. ³⁰A naatuppe a sohuwan qeese gididi, Geeshsha Sohuwan oottanau Xoossaa Dunkkaaniyaa yiya na7ai, he maayuwa laappun gallassau maayo.

³¹“Aarooninne a naati qeese gididi sunttettiyo wode shukkido dorssa orggiyaa ashuwaa ekkada, geeshsha sohuwan doissa. ³²Aarooninne a naati dorssa orggiyaa ashuwaanne masoofiyan de7iya oittaa Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggen moonaa. ³³Eti qeese gididi sunttettiyo wodenne dummatiyo wode, nagarai atto geetettanaadan yarshshettida ha yarshshota moonaa. SHin he yarshshoti geeshsha gidido gishshau, hara asi oonne mooppo. ³⁴Qeese gididi sunttettiyo wode shukkido dorssa orggiyaa ashuwaappe woikko oittaaappe maallado gakkanaassi palahidi aqikko, taman xuugetto; geeshsha gidido gishshau meetettoppo.

³⁵“Aarooninne a naati qeese gididi sunttettiyo wode wottiyo wogaa likke taani nena azazidoogaadan oottada, laappun gallassaa garssan pola. ³⁶Nagarai atto geetettanaadan hachchi hachchi nagara yarshshodan issi mirgguwaa yarshsha. Hegan yarshshiyosaa geeshsha; yaatada yarshshiyosaa dummayanau tiya. ³⁷Yarshshiyosaa nagaraa atto giyo wogaa laappun gallassan polada, a dummaya. Yaatobare yarshshiyosai aadhdhida geeshsha soho gidana. A bochchiya ubbaikka geeyana.

Hachchi Hachchi SHiishshiyo Yarshshuwaa

³⁸“Yarshshiyosaa neeni hachchi hachchi shiishshana yarshshoi haggaa. Yelettoosappe issi laitta gakkido naa77u dorssa orggeta yarshsha. ³⁹Dorssa orggetuppe issuwaa maallado, qassi naa77anttuwaa omarssi yarshsha. ⁴⁰Koiro dorssa maraara issi kilo giraame gidiiya muruta gistiyyaa xiilliyaa issi litiro zaitiyan mu-naqqada yarshsha; issi litiro woiniyaa eessaakka ushshaa yarshsho oottada yarshsha. ⁴¹Naa77antto dorssa orggiyaa omarssi yarshshaidda maalladoogaa keena, xiilliyaa, zaitiyaanne woine eessaa shiishsha. Hegee GODAAYYO taman yarshshettiya, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana.

⁴²“Ha xuuggiyo yarshshoi yiya yeleta ubban Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggiyan GODAA sinttan paci bannan yarshshettanau koshshees. Taani yan gaittada, nenaara haasayana. ⁴³Qassi yan taani Israa7eelatuura gaittana; ta bonchchoikka he sohuwaa dumma soho kessana.

⁴⁴“Hegaa gishshau, taani Xoossaa Dunkkaaniyaanne yarshshiyosaa dummayana; eti taayyo qeese gididi taayyo oottana mala, Aaroonanne a naata taani dummayana. ⁴⁵Yaataada taani Israa7eelatu giddon de7ana; qassi taani eta Xoossaa gi-

dana. ⁴⁶ Taani eta gidдон de7ana mala, Gibxxeppe eta kessida GODAA eta Xoossaa gidiiyoogaa eti erana. Ee, taani GODAA eta Xoossaa.

Ixaanaa Cuwayiyo Saaxiniyaa

30 ¹“Ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa guuganttaappe medhdha; ² ayyo oiddu zoozee de7o; zananai issi wara, gompai issi wara, geesai qassi naa77u wara gido; kacetikka aara issuwaa gididi oiqetti merettona. ³ Ayyo bolla doonaa, oiddu miyye ubbaanne a kaceta walahi bainna worqqan sheeshsha; a yuushuwankka worqqa tigettaa yuushsha aatta. ⁴ He worqqa tigettaappe garssaara ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaayyo worqqaappe naa77u sagaayota medhdha; yaatada ya baggaaranne ha baggaara naa77aa naa77aa oitta. Hegeeti tokkiyo wode kasota aattanaassi maadanaassa. ⁵ Kasota guuganttaappe kessada, eta worqqan sheeshsha. ⁶ Ha yarshshiyooosaa Maachchaa Taabootaa sinttan kaqettida magalashuwaappe kare baggaara, hegaakka taani nenaara gaittiyo Maachchaa Taabootaa bolli de7iya atto giyo sohuwaa qum77uwaa sinttan wotta.

⁷ “Aarooni maallado maallado xomppeta giigissanau yiyo wode, sawiya ixaanaa yarshshiyooosan cuwayo. ⁸ Aarooni omarssi xomppeta poo7issiyoo wode, zaaretidikka ixaanaa cuwayo; yaatikko, ixaanaa GODAA sinttan yiya yeletau ubbaato cuwattana. ⁹ Ha yarshshiyooosan hara ai ixaananne, woikko xuugiyo yarshsho, woikko katta yarshsho yarshshoppa; ushshaa yarshshuwaakka a bolli tigoppo. ¹⁰ Aarooni laittaappe issiton nagaraappe maarettanau shukkiyo mehiyaa suuttaa ekkidi, he yarshshiyooosaa bolli de7iya kacetu bolli wotta. Yaatidi geeshshiyoo wogaa polo. Ha wogai sinttaara yaana wodetu ubban laittan laittan poletto. Yaatobare ha yarshshiyooosai GODAAYYO dummati geeyidaagaa gido” yaagiis.

Dunkkaaniyau SHiiqiya Miishshaa

¹¹ Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹² “Neeni Israa7eela asaa qoodan ekkanaa eta paidiyo wode, issi issi urai qoodettidi, ba shemppuwaa wozanau GODAAYYO miishshaa qanxxo; qanxxikko neeni eta qoodiyo wode, eta bolli boshi yeenna. ¹³ Qoodan geliya asai huuphiyan huuphiyan Dunkkaaniyan eriyo meezaanaa likkiyan issi issi xaqara biraa qanxxo. Issi issi urai haggaa taayyo imo oottidi immo. ¹⁴ Qoodan geliya asai laittai laatamaa kumidoogeenne hegaappe bolla ubbai, GODAAYYO immiyoobaa eho. ¹⁵ Intte intte shemppuwaa wozanau GODAAYYO imuwaa immishin, dureekka manqqoikka issi likke immanaappe atin, duree darissidi woikko manqqoi guuttidi immoppo. ¹⁶ Nagaraappe maarettanau qanxxiyo miishshaa Israa7eela asaappe ekkada, Xoossaa Dunkkaaniyaa giddo oosuwaassi peeshsha. Ha miishshai intte shemppuwaa wozanau, GODAA sinttan Israa7eela asaabaa hassayioobaa gidana” yaagiis.

Meechcha Keriyya

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁸ “Meechcha keriyaanne a wottiiyoogaa nahaasiyaappe medhdha; medhdhada Xoossaa Dunkkaaniyaappenne yarshshiyooosaappe gidduwan wotta; wottada an haattaa tige. ¹⁹ Tigin Aarooninne a naati bantta kushiyaanne bantta tohuwaa meecettana. ²⁰ Eti haiqqenna mala, Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo wode, audenne he haattan meecettona. Qassi GODAAYYO taman yarshshuwaa yarshshanaayyo yarshshiyooosaa mati shiiqido wode,

²¹ eti haiqqenna mala, bantta kushiyaanne bantta tohuwaa meecettona. Hagee Aaroonassinne a zaretussi, yiya yeleta ubbaassi merinau woga gidana” yaagiis.

Tiyettiyo Zaitiyaa

²² GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²³ “Muruta qimameta, hegeetikka, usuppun kilo giraame gukkiya karbbiyaa, heezzu kilo giraame sawiya qarafaa, heezzu kilo giraame sawiya gucachchaanne ²⁴ usuppun kilo giraame zimbbaanuwaawaa ekka. Ha ubbaikka Dunkkaaniyan eriyoo meezaanaa likkiyan gido. Hegaa bollikka oiddu litiro zaitiyaa gujja. ²⁵ Hageeta shittuwaawaa oottiyo eran wolakkada, sawiya geeshsha tiyettiyo zaitte kessa. ²⁶ Yaataada Xoossaa Dunkkaaniyaa, Maachchaa Taabootaa, ²⁷ xaraphpheezaanne a bolli wottiyo miishsha ubbaa, xomppiyaa wottiyo ballaanne a miishshata, ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa, ²⁸ xuuggiyo yarshshuwaawaa yarshshiyooosaanne an de7iya ubba miishshata, meechcha keriyaaanne a wottiyoogaa tiya. ²⁹ Eti aadhdhida keehi geeshsha gidana mala, neeni eta dummaya; eta bochchiyaabai ubbaikka geeshsha gidana.

³⁰ “Hegaappe guyyiyan, Aarooninne a naati qeese gididi taayyo oottana mala, eta tiya; tiyada dummaya; ³¹ Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Hagee yiya yeletaassikka tiyettiyo ta geeshsha zaitte gido; ³² ha zaitiyaa asa bollan gussoppa; qassi ai zaitekka hegaa oottido likkiyan oottoppa. I geeshsha gidido gishshau, inttekka a geeshshabaadan qoppite. ³³ Hagaa mala shittuwaawaa giigissiyaa urinne qeese gidenna hara asa tiyiya uri ooninne ba asaa gidoppe bohetto’ yaaga” yaagiis.

Ixaanaabaa

³⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Sawiya qimameta: mittaa cooshshaa, xaadhdhiyaa keettan de7iya shittuwaawaa, sawiya shidaanne sawiya ixaanaa ekka; eta ubbaa yesoikka issi likke gido. ³⁵ SHittuwaadan walahettida ixaanaa oottada, etan go7etta; walahi bannabaanne geeshsha gidanaadan, an maxiniyaa yegga. ³⁶ Appe amaridaagaa ekkada liiqissada cadda; yaataada taani nenaara gaittiyo Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон Maachchaa Taabootaa sinttan wotta. Yaatobare i neeyyo ubbaappe aadhdhida geeshsha gidana. ³⁷ Hagaa medhdhidoogaa likkiyan hara ixaanaa medhdhoppite. Hegee taayyo dumma geeshshabaa gidiyooogaa erite. ³⁸ Hagaa milatiyaabaa medhdhidi, a sawuwaa singgidi ufaittanau koyiya uri de7ikko, i ba asaa gidoppe bohetto” yaagiis.

Baxaali7eelanne Oholi7aaba

31 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Be7a; taani Yihudaa zare gididiya Huura na7aa na7aa, Uura na7aa, Baxaali7eela dooraas. ³ A taani Xoossaa Ayyaan, hiillan, akeekaaninne ooso ubbaa oottiyo eran kunttaas; ⁴ hegeekka hiillan oosuwaawaa halchchuwaawaa kessiiddi, worqqaappe, biraappenne nahaasiyaappe dumma dummaabaa i oottanaaassa. ⁵ Hegaadankka, al77o shuchchaa massidi giigisanaaassa, mittaa massanaassanne hara ooso ubbaa i oottanaaassa.

⁶ “Hegaa bollikka qassi a maaddana mala, Daana zare gididiya Ahisamaaka na7aa Oholi7aaba sunttaas. Taani nena azazidobaa ubbaa eti oottana mala, kushe hiilla eriyaageetussi ubbatussi eratettaa immaas. ⁷ Eti oottanabati: Xoossaa Dunkkaaniyaa, Maachchaa Taabootaa, a bolli wottiyo atto giyo sohuwaawaa qum77uwaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон go7ettiyo miishsha ubbaa, ⁸ xaraph-

pheezaanne a miishshata, xomppiyaa wottiyo ballaa walahi bainna worqqaappe oosettidaagaanne a miishsha ubbaara, ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa, ⁹ xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaanne a miishsha ubbaara, meecettiyo keriyaanne a wottiyoogaara, ¹⁰ dadettida maayuwa, qeese ubbatu halaqai Aarooni maayana qeesetettaa maayotanne a attuma naati qeesetettaa oottiiddi maayana maayuwa, ¹¹ qassi tiyettiyo zaitiyaanne Geeshsha Sohuwaayyo sawuwaa tonggu giya ixaanaa. Eti haggaa ubbaa taani nena azazidoogaadan oottona” yaagiis.

Sambbata - SHemppo Gallassaa

¹² Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagidi azaziis; ¹³ “Israa7eela asaa neeni, ‘Ta Sambbataa naagite. Hegee taani GODAI inttena taassi geeshsha oot-tada dooridoogaa bessiyaagaa gididi, yaana yeleta ubbau taapenne intteppe gid-duwan malaata gidana. ¹⁴ Intteyyo i geeshsha gidiiyo gishshau, Sambbataa bonch-chite. A tunissiya asai ubbai mule haiqqo; he gallassan ooso oottiya ooninne ba asaa giddoppe bohetto. ¹⁵ Usuppun gallassatun neeni oosuwa ootta; shin laappunntta gal-lassai GODAAYO dummatida shemppo Sambbata; Sambbata gallassan ai oosonne oottiya ooninne haiqqo. ¹⁶ Israa7eelati ha Sambbata gallassaa yeletaappe yeletau merinaa malaata oottidi bonchchona. ¹⁷ Taani usuppun gallassatun saluwaanne sa7aa medhdhido gishshaunne qassi laappunntta gallassan taani oosuwa aggada shemppido gishshau, ta gidduwaaninne Israa7eelatu gidduwan hagee merinau malaata gidana’ yaaga” yaagiis.

¹⁸ GODAI Muuseyyo Siinaa Deriyaa bollan haasayyoogaa wurssido wode, i ba biradhdhiyan xaafido tammu azazota oiqqida naa77u masettida shuchchata Muuseyyo immiis.

Worqqaappe Merettida Maraa

32 Asai Muusee deriyaappe wodhdhennan keehi gam77idoogaa be7ido wode, Aarooni yuushuwan shiiqidi, “Haaya; neeni nuna kaalettiya xoossata nu-uyyo medhdha. Aissi giikko, ha nuna Gibxxeppe ehiida Muusee waanidaakkonne nuuni erokko!” yaagidosona. ² Yaagin Aarooni eta, “Intte keettaayetu haittaaninne intte attuma naatunne macca naatu haittan de7iya worqqa kessidi, taayyo ekki ehi-ite” yaagiis. ³ Hegaappe guyyiyan, asai ubbai ba haittaa worqqa kessidi, Aaroon-ayyo ehiidosona. ⁴ Ehin i hegae eta kushiyaappe ekkidi, seerissii; seerissidoogaappe guyyiyan, qoxxiyooban qoxxiidi, mara milatiya eeqa oottidi medhdhiis.

Medhdhin asai, “Israa7eelatoo, inttena Gibxxe biittaappe kessida intte xoos-sati hageeta” yaagiis. ⁵ Aarooni haggaa be7ido wode, he maraa sinttan yarshshiy-oosaa gimbbidi, “Wontto GODAA baalaa gallassa gidana” yaagidi erissii. ⁶ Heggaa gishshau, wonttetta gallassi asai guuran denddidi, xuuggiyo yarshshuwaa shi-ishshii; issippetettaa yarshshuwaakka yarshshii. Yaatidi asai maanaunne uyanau uttiis. Mi uyi simmidi, qassi duranau denddiiis.

⁷ Yaanin GODAI Muusa, “Neeni eesuan duge wodhdha; aissi giikko, ne asai, neeni Gibxxeppe kessada ehiidoogee nagaraa oottidi, bantta huuphiyaa tunissi-ichchidosona. ⁸ Taani eta azazido ogiyaappe eti eesuan sher77i giichchidosona. Worqqa seerissidoogaa mara malatissidi, banttau eeqa medhdhdidosona. Medhd-hidi ayyo goinnidosona; ayyo yarshshidosona. Eti, ‘Israa7eelatoo, inttena Gibxxe biittaappe kessida intte xoossati hageeta’ yaagidosona” yaagiis.

⁹GODAI Muusa, “Taani ha asaa be7aas; eti morgge zozzida asa. ¹⁰Ha77i ta hanqqoi eta bolli eexxi kiyin, taani eta xaissanaagaa neeni tana diggoppa. Yaataada taani nena gita kawotetta oottana” yaagiis.

¹¹SHin Muusee GODAA ba Xoossaa hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, neeni ne gita wolqqaannee ne mino kushiyan Gibxxeppe kessada ehiido ne asaa bolli ne hanqqoi aissi eexxi kiyii? ¹²Gibxxeti, ‘GODAI eta deretu bollan woranaunne biittaappe pitti xaissanau, iita halchchuwan kessiis’ aibissi giyoona? Ne yashshiya hanquwaappe simma; ne asaa xaissanau qoppoogaa aggaaga. ¹³Ne ailleta Abrahaama, Yisaaqanne Yaaqooba hassaya; neeni etassi, ‘Taani intte zariyaa saluwaa xoolintetudan darissana; ha taani intteyyo immana giido biittaa ubbaakka intte zariyaayo immana; eti he biittaa merinau laattana’ gaada ne huuphiyan neeni caaqqido qaala hassaya” yaagiis. ¹⁴Hegaa gishshau, GODAI ba asaa bolli iitabaa ehaanau qoppidoogaa aggidi, eta maariis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Muusee tammu azazoti etan xaafetti uttido naa77u masettida shuchchata ba kushiyan oiqqidi, deriyaappe duge wodhdhiis. He shuchchata naa77u baggaarakka xaafettidosona. ¹⁶He masettida shuchchata giigissidaagee Xoossaa; shuchchaa bolli woocidi xaafidaageekka Xoossaa.

¹⁷Yaasu asaa wocamaa siyido wode, Muusa hagaadan yaagiis; “Dunkkaanidosan ola waasoi siyettees” yaagiis.

¹⁸Yaagin Muusee zaaridi, “Taani siyiyoogee hagee yettappe attin, xoonidaageetu cenggurssa woikko xonettidaageetu cenggurssa gidenna” yaagiis.

¹⁹Muusee dunkkaanidosaa matido wode, maraanne durssaa be7idi keehi hanqqettiis; hanqqettidi ba kushiyan oiqqido masettida shuchchata deriyaa xaphuwan olidi mentterettiis. ²⁰Eti medhdhido maraakka ekkidi, taman xuuggiis; hegaappe guyyiyan, liiqana gakkanaashin gaacchiis; gaaccidi haattaa bolli laalidi, Israa7eela asai uyanaadan oottiis.

²¹Hegaappe guyyiyan, Muusee Aarona, “Ha asai nena waatiinee neeni eta haggaa mala gita nagarau kaalettidoi?” yaagiis.

²²Aaronikka zaaridi, “Ta godau, hanqqettoppa; ha asai iitaa oottana ai keena koyiyaakko neeni eraasa. ²³Eti tana, ‘Nuna kaalettiya xoossata nuussi medhdha. Aissi giikko, ha nuna Gibxxeppe ehiida Muusee i waanidaakkonne nuuni erokko!’ yaagidosona. ²⁴Yaagin taani eta, ‘Intte bolli de7iya worqqa kessidi, hammite’ yaagaas. Hegaappe guyyiyan, eti taayyo immido worqqa taani taman yeggin, ha marai kiyiis” yaagiis.

²⁵Aaroni asaa gede coo yeddi aggin, asai ba morkketu sinttan kauyyidi karetidoogaa Muusee be7iis. ²⁶Hegaa gishshau, Muusee dunkkaanidosaa geliyo penggiyan eqqidi hagaadan yaagiis; “GODAA bagga gidia asi ooninne taakko yo!” yaagiis. Yaagin Leewati ubbai akko shiiqididosona.

²⁷Hegaappe guyyiyan i eta, “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Asai ubbai bisuwaa ba xeessan xeessan gixxo; gixxidi dunkkaanidosan gaxaappe gaxaa gakkanaashin, guyyenne sinttaunne simeretto; issoi issoi ba ishaa, ba laggiyaanne ba shooruwaa woro’ yaagees” yaagiis. ²⁸Leewati Muusee azazidoogaadan oottidosona; he gallassi asaappe heezzu sha7aa keenai haiqqiis. ²⁹Hegaappe guyyiyan Muusee Leewata, “Hachchi intte GODAAYO dummatideta; aissi giikko, intte intte naatanne intte ishata woranauka azazettideta; hachchi GODAI inttena anjjiis” yaagiis.

Muusee Israa7eela Asaassi Woossiis

³⁰Wonttetta gallassi Muusee asaa, “Intte gita nagaraa oottideta; shin ha77i taani GODAAKKO pude deriyaa kiyana; geelladan intte nagaraa taani atto gi-issanaakkonne” yaagiis. ³¹Yaatin Muusee GODAAKKO simmidi biidi hagaadan yaagiis; “Ha asai gita nagaraa oottiis; eti banttayyo worqqaappe xoossata medhdhidosona. ³²SHin hayyanaa, ha77i eta nagaraa atto yaaga; hegee xayikko, neeni xaafido mazggabaappe tana qucca” yaagiis.

³³Yaagin GODAI zaaridi Muusa, “Taani ta mazggabaappe quccanaagee ta bolli nagaraa oottida asatu sunntaa. ³⁴Ha77i baada, ha asaa taani neeyyo yootido sohuwaa kaaletta; ta kiitanchchaikka nena kaalettana; shin taani qaxxayanau wodee gakkina, eta eta nagaraa gishshau qaxxayana” yaagiis.

³⁵Aaroni worqqaappe maraa misiliyaa medhdhanaadan asai giddido gishshau, GODAI asaa bolli gita boshaa yeddiis.

33 Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Neeninne neeni Gibxeppe kessido asai ha sohuwaappe denddite; denddidi, ‘Taani intte yaratussi immana’ yaagada wottido biittaa biite. He biittai taani Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo immana yaagada caaqqaa wottido biittaa. ²Taani intte sinttan kiitanchchaa kiittada, Kanaaneta, Amooreta, Hiiteta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuusata yedettana. ³Maattainne eessai goggiyo he biittaa biite. SHin intte morggee zozzido asa gidido gishshau, taani inttena ogiyan xaissargganau, inttenaara biikke” yaagiis.

⁴Asai he yashshiya oduwaa siyidi keehippe yeekkiis. He wodeppe doommidi, ubbaikka bar alleequwaa aattiyooagaa aggi bayiis. ⁵Aissi giikko, GODAI Muusa hagaadan yaagi wottiis; “Israa7eela hagaadan yaaga; ‘Intte morggee zozzido asa. Taani inttenaara harai atto guutta wodiya biyaakkokka, taani inttena xaissarggana. Ha77i simmi intte alleequwaa kessirggite; yaatobare taani inttena oottanabaa qachchana’ yaaga” yaagiis. ⁶Yaagin Israa7eelati Siinaa Deriyaappe doommidi bantta alleeqota kessi wottidosona.

Gaittiyo Dunkkaaniyaa

⁷Muusee dunkkaaniyaa ekki ekkidi efidi, asai dunkkaanosaappe kareera haassidi toliis. Tolin he dunkkaanee, “Gaittiyo Dunkkaaniyaa” geetettidi xeesettiis. GODAA oichchanau koyiya ubbai dunkkaanosaappe kareera de7iya Gaittiyo Dunkkaaniyaa bees. ⁸Muusee he dunkkaaniyaa biido wode, audenne asai ubbai denddidi, ba dunkkaaniyaa penggen penggen eqqeese; eqqidi Muusee he dunkkaaniyaa gelana gakkanaashin a xeellees. ⁹Muusee Gaittiyo Dunkkaaniyaa giddo gelido wode, shaaraa tuussai duge wodhdheese; wodhdhidi GODAI Muuseera haasayishin, he dunkkaaniyaa penggen takkees. ¹⁰SHAaraa tuussaa he dunkkaaniyaa geliyo penggiyan be7ido wode ubban, asai ubbai ba penggen penggen dendi eqqidi, GODAAYYO goinnees. ¹¹Asi ba laggiyaara haasayiyooagaadan GODAI Muuseera sinttan eqqidi, haasayees. Hegaappe guyyiyan, Muusee asai dunkkaanidosaa guyye simmees; shin a maaddiya yelagai, Nawe na7aa Yaasu, Gaittiyo Dunkkaaniyaappe shaahettenna.

Muusanne GODAA Bonchchuwaanne

¹² Muusee GODAA hagaadan yaagiis; “Neeni tana, ‘Ha asaa kaaletta’ yaagadasa; shin tanaara neeni oona kiittiyaakko, tana erissabaakka. Neeni, ‘Taani nena sunttan erais; neeni tanan nashettadasa’ yaagadasa. ¹³ Neeni tana nashshidabaa gidikko, taani nena erana malanne sinttanaukka nenan nashettada daana mala, ne ogiyaa tana tamaarissa. Ha asai ne asaa gidiyooqaa hassaya” yaagiis.

¹⁴ Yaagin GODAI zaaridi, “Taani nenaara baana; taani nena shemppissana” yaagiis.

¹⁵ Yaatin Muusee a, “Neeni nunaara beennabaa gidikko, hagaappe nuna yeddoppa. ¹⁶ Neeni nunaara beennan xayikko, tanaaninne ne asaani neeni ufaaitidoogaa asai ubbai waani eranee? Biitta ubban de7iya hara asa ubbaappe tananne ne asaa dummayiyaabi harabi aibee?” yaagiis.

¹⁷ Yaagin GODAI Muusa, “Taani nenan ufaaitido gishshaunne nena ne sunttan eriyo gishshau, neeni tana oichchidoogaa ubbaa taani oottana” yaagiis.

¹⁸ Yaatin Muusee, “Yaanikko phooliya ne qonccettaa bonchchuwaa tana bessarkkii?” yaagiis.

¹⁹ Yaagin GODAI, “Taani ta phooliya bonchchuwaa qonccetta ubbaa ne sinttaara kanttissana; ta geeshsha sunttaakka ne achchan awaajjana. Taani GODAA; taani maaranau koyiyooqeeta maarana; qassi qarettanau koyiyooqetuyyookka qaret-tana. ²⁰ SHin neeni ta som77uwaa be7akka; aissi giikko, ooninne tana be7idi paxa de7enna” yaagiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan GODAI, “Neeni zaallaa bolli eqqanau hagan ta matan sohoi de7ees. ²² Ta bonchchoi kanttiyo wode, taani nena phalqettida zaallaa gid-don wottana; wottada taani kanttana gakkanaashin, ta kushiyan nena kammana. ²³ Hegaappe guyyiyan, taani ta kushiya diggin, neeni ta zokkuwaa be7ana; shin ta som77oi beettanau bessenna” yaagiis.

Naa77antto Oosettida Masetta SHuchchata

34 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Koiroogeeta milatiya naa77u shuchchata massada giigissa; yaatobare taani he masettida shuchchatu bolli kase neeni menttido shuchchatu bollan de7iya qaalata xaafana. ² Wontto maallado pude Siinaa Deriyaa kiyanaa giiga; yaatada tanaara yan deriyaa huuphiyan gaitta. ³ Ne-naara ooninne kiyoppo; woikko deriyaa bolli awankka beettoppo; harai atto dorssaa wudee woikko mehiyaa wudeekka deriyaa sinttan heemettoppo” yaagiis.

⁴ Hega gishshau, Muusee koiro shuchchata milatiya naa77u shuchchata massiis; massidi GODAI azazidoogaadan, shuchchata ba kushiyan oiqqidi, maallado guu-raara pude Siinaa Deriyaa kiyiis. ⁵ Kiyin GODAI shaaran duge wodhdhidi, aara yan eqqiis; eqqidi, “GODAA” yaagidi ba sunttaa awaajjiis. ⁶ GODAI Muusee sint-taara hagaadan yaagidi awaajjiiddi kanttiis; “Taani GODAA; taani GODAA; qare-tainne maarotai kumido Xoossaa, danddayanchchaa, aggenaa siiqoi daridoogaanne daro ammanettiyaagaa. ⁷ Taani ta aggenaa siiquwaa sha7atussi naagiyaagaa; iitattet-taa, makkalaanne nagaraa atto yaagiyaagaa. Gidikkokka, mooranchchaa qaxxayen-nan aggenaaagaa; aawatu nagaraa gishshau naatanne naatu naata, heeztantto yele-tanne oiddantto yeletaa gakkanaashin qaxxayiyaagaa” yaagidi awaajjiis.

⁸Yaagin Muusee sohuwaara biittan gufannidi goinniis; ⁹goinnidi, “Abeet Godau, neeni tanan ufaiittidabaa gidikko, nunaara issippe hindda. Hagee asai morgge zozzidabaa gidikkokka, nu iiatettaanne nu nagaraa atto yaagada, nuna ne asa ootta” yaagiis.

Maachchai Ooraxxiis

¹⁰Yaatin GODAI hagaadan yaagiis; “Taani inttenaara maachchaa maacettais; ha-gaappe kase sa7a ubban de7iya kawotetta ubban hani erenna maalaalissiyaabaa ne asa ubbaa sinttan oottana; taani GODAI, intteyyo oottiyo oosoi ai keena maalaalissiyaabaakko neeni eta giddon de7iyo asai be7ana. ¹¹Hachchi taani inttena azaziyo azazuwaa naagite; intte sinttappe Amooreta, Kanaaneta, Hiiteta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuusata taani yedettana. ¹²Eti intteyyo pire gidenna mala, intte biyo biittan de7iya asaara maachchaa maacettoppite. ¹³Eti yarshshiyi sohota qolite; eti goinniyo shuchchataakka mentterettite; qassi Asheero giyo eta macca xoosee misiletakka qanxeretti olite. ¹⁴Taani GODAI qanaatiya Xoossaa gidiyi gishshau, taappe hara xoossatuuyo goinnoppite.

¹⁵“He biittan de7iya asatuura aiba maachchakka maacettoppite; aissi giikko, eti tanan ammanettennan ixidi bantta xoossata kaalliyo wodenne etayyo yarshshiyi wode, eti inttenakka shoobbana; shoobbin intte eta yarshshota maana. ¹⁶Qassi intte eta macca naatuppe dooridi, intte attuma naatussi immana; he wode he macca naati tanan ammanettennan ixidi, bantta xoossata kaalliiddi, intte attuma naatakka banttaagaadan ootissana.

¹⁷“Intteyyo goinniyo xoossata aibippekka seerissidi medhdhoppite.

¹⁸“Oittaa Baalaa bonchchite; taani inttena azazidoogaadan, laappun gallassau irshshoi gelennan uukettida oittaa miite; hegaakka intte Gibxeppe kiyido Abiiba aginan oottite.

¹⁹“Aayee uluwaappe baira yelettiya attuma na7a ubbai tabaa; intte mehe ubbaappekka boora gidin, woikko dorssa gidin, bairai tabaa; ²⁰koiro yelettida hare maraa dorssa maraara laammada woza; wozana xayikko, a qooriyaa menttada wora. Ne naatuppe baira yelettida attuma na7a ubbaa woza.

“Ooninne immiyoojaa oiqqennan, mela kusheera ta sinttan beetto.

²¹“Usuppun gallassaa oottite; shin laappunnta gallassan shemppite; goyiyo wodiyanikka qassi kattaa cakkiyo wodiyanikka laappunnta gallassan shemppite.

²²“Baira zerettida gisttiyaa intte cakkiyo wode, Saaminttatu Baalaa bonchchite; laittaa wurssetta kattaa shiishshiyi wodekka, SHiishuwaa Baalaa bonchchite. ²³Laittan heezzutoo Israa7eela attuma asai ubbai Ubbaa Haariya GODAA, Israa7eela Xoossaa sinttan beettona. ²⁴Kawotettata taani intte sinttappe yedettada kessana; yaatada intte zawaa taani aassana. GODAA intte Xoossaa sinttan intte lait-tan heezzutoo beettanau pude kiyiyo wode, ooninne intte biittaa amottenna.

²⁵“Intte taayyo suuttaa yarshshuwaa yarshshiyi wode, irshshuwaa yeggidi uukkido oittaaara yarshshoppite. Paasikaa bonchchiyo gallassaayyo yarshshido yarshshuwaappe maalladossi aibinne attoppo.

²⁶“Intte gaden baira kaxxida kattaappe koiro murutaa GODAA intte Xoossaa keettaa ehiite.

“Deeshsha maraa a aayee maattan doissoppite” yaagiis.

²⁷ GODAI Muusa, “Taani nenaaranne Israa7eela asaara maachchaa maacettiyo ha qaalati giyo maaraana gidiyo gishshau, ha qaalata xaafa” yaagiis. ²⁸ Muusee katta meennaaninne haatta uyennan, oitamu gallaasanne oitamu qammaa GODAARA yan gam77iis; gam77idi maachchaa qaalata, tammu azazota masettida shuchchan xaafiis.

Muuse Som77oi PHooliis

²⁹ Muusee GODAARA haasayiddi gam77ido gishshau, he naa77u masettida shuchchata i ba kushiyan oiqqidi Siinaa Deriyaappe duge wodhdhido wode, a som77oi phooliis; shin i hegaa eribeenna. ³⁰ Aarooninne Israa7eela asai ubbai Muusa xeellidi, a som77oi phooliyoogaa be7idosona; be7idi eti akko shiiqanau yayyidosona. ³¹ SHin Muusee eta xeesiis; xeesin Aarooninne yaa7aa kaalettiya ha-laqati ubbai akko simmidosona; simmin i eta haasayissiis. ³² Hegaappe guyyiyan Israa7eela asai ubbai akko shiiqiis; shiiqin GODAI ayyo Siinaa Deriyan immido azazo ubbaa i etau immiis.

³³ Muusee etau yootiyoogaa wurssido wode, ba som77uwaa naxalan kammiis. ³⁴ SHin Muusee GODAA sintti aara haasayanau geliyo wode audenne kiyana gakkanaashin, naxalaa ba som77uwaappe qaaringgees. Hegaappe kiyidi, GODAI azazidobaa Israa7eela asau yootees. ³⁵ Yootiyo wode, eti a som77oi phooliyaagaa be7idosona. Hegaa gishshau, Muusee GODAARA haasayanau baana gakkanaashin, ba som77uwaa zaarettidikka naxalan kammees.

Sambbataa Bonchchiyo Wogaa

35 Muusee Israa7eela asaa yaa7aa muliyaa shiishshidi hagaadan yaagiis; “Intte oottana mala, GODAI azazidobai haggaa: ² Saaminttaa gidдон usuppun gallassa xalaalan oosuwaa oottite; shin laappunnta gallassai intteyyo geeshsha gallassa; GODAAYYOOKKA shemppo Sambbata. He gallassi ai oosonne oottiya uri ooninne haiqqanau bessees. ³ Sambbata gallassan intte son son tama eettoppite” yaagiis.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Oosuwau SHiishshiyo Miishshaa

⁴ Muusee Israa7eela maabarau muliyau hagaadan yaagiis; “GODAI hagaadan yaagidi azaziis: ⁵ Intteyyo de7iyaabaappe GODAAYYO immiyoobaa ehiite; GODAAYYO immiyoobaa ehaanau koyiya ooninne worqqaa, biraa, nahaasiyaa, ⁶ salo milatiya qacinaa, ochchaa teeraa milatiya qacinaa, shololla zo7o qacinaanne li-iqo liinuwaa, deeshshaa agoziyaa, ⁷ dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogaa, irpaniyaa, guugantaa, ⁸ xomppiyaassi wogaraa zaitiyaa, tiyettiyo zaitiyaanne ixaanaa sawettiya qimamiyaa; ⁹ eefuudiyaaninne tiran wottiyoogan yeg-giyo maragidiyaa geetettiya shuchchatanne hara phooliya al77o shuchchata eho.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Oottanau Koshshiya Miishshata

¹⁰ “Intte gidдон de7iya kushe hiilla eranchcha ubbati yiidi, GODAI azazido ubbaa ootona: ¹¹ Xoossaa Dunkkaaniyaa, a kammiyo dunkkaaniyaanne a kam-miyoogaa, qapheta, xagaageta, hiraqota, tuussatanne eti eqqiyo gedeta, ¹² Taa-bootaanne a tookkiyo kasota, atto giyo sohuwaa qum77uwaanne Taabootaa genttiyo magalashuwaa; ¹³ xaraphpheezaanne a tookkiyo kasota, a miishshata ub-baanne GODAA sinttan wottiyo geeshsha oittaa; ¹⁴ xomppiyyaa wottiyo ballaanne an

maaraara de7iya xomppeta, miishshata, xomppiyaa zaitiyaa, ¹⁵ ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaanne a tookkiyo kasota, tiyettiyo zaitiyaanne sawiya ixaanaa, Xoosaa Dunkkaaniyaa penggiyaa magalashuwaa; ¹⁶ xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiy-oosaanne a nahaasiyaa zazzariyaa, a tookkiyo kasotanne a miishshata ubbaa, nahaasiyaappe oosettida meechcha keriyaanne a wottiyoogaa; ¹⁷ so dabaabaa godaa magalashota, tuussatanne eta gedeta, dabaabaa soo giddo geliyo penggiyaa magalashuwaa; ¹⁸ Xoosaa Dunkkaaniyaa toliyo xisheta, dabaabaa giddo xishetanne eta wodorota; ¹⁹ qeeseti Geeshsha Sohuwan oottiiddi maayanau dadettida maayota, qeesee Aarooninne a naati qeesetettaa oosuwaa oottiiddi maayiyo maayota ootona” yaagiis.

Asai Ehiido Imuwaa

²⁰ Hegaappe guyyiyan Israa7eela maabarai ubbai Muuse sinttappe kiyiis. ²¹ Kiyidi immanau koyidaageetinne eta wozanai eta imma imma giidoogeeti ubbai yidosona; yiidi Xoosaa Dunkkaaniyaassi, a gidдон oottiyo ooso ubbaanne geeshsha maayuwau koshshiyaabaa ubbaa ehiidosona. ²² Immana koyida attuma ubbainne macca ubbai yiidi, worqqaappe medhdhido alleeqota, haittaa gutuchchata, migidota, qooriyan aattiyo gujjumatanne worqqa alleeqota ehiidosona; ehiidi GODAASSI imo oottidi immidosona. ²³ Salo milatiya qacina, ochcha teera milatiya qacina, shololla zo7o qacina, woikko liinuwaa giyo liiqo qacina, woikko deeshshaa agozee, dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogee, woikko irppanee de7iyo asai ubbai ekkidi ehiis. ²⁴ Biraa woikko nahaasiyaa immanau dand-dayiya ubbai bantta imuwaa GODAAYYO immidosona; qassi guuganttai de7iyo asai ubbai dumma dumma oosuwau guuganttaa ehiis.

²⁵ Kushe hiillaa eriya maccaasai ubbai bantta kushiyan suqqido salo milatiya qacinaa, ochchaa teera milatiya qacinaa, shololla zo7o qacinaanne liiqo liinuwaa ehiidosona. ²⁶ Qassikka imuwaa immanau koyida maccaasai ubbai deeshshaa agoziyaa daddidosona. ²⁷ Halaqati eefuudiyaanne tiran wottiyoogan wottiyo maragidiyaanne hara bonchchettida shuchchata ehiidosona. ²⁸ Eti qassikka xompiyaayyo, sawiya ixaanaayyoonne tishshaassi haniya wogaraa zaitiyaanne qimamiyaa ehiidosona. ²⁹ Israa7eelati asai ubbai, attumainne maccai, eti oottanaadan GODAI Muuse baggaara azazido oosuwau haniya imuwaa ubbaa bantta dosan GODAYYO ehiidosona.

Xoosaa Dunkkaaniyaa Oottiya Kushe Hiillanchchata

³⁰ Muusee Israa7eela asaa hagaadan yaagiis; “Be7ite; GODAI Yihudaa zariyaappe Huura na7aa na7aa, Uura na7aa, Baxaali7eela dooriis. ³¹ Dooridi GODAI a Xoosaa Ayyaan, hiillan, akeekaaninne ooso ubbaa oottiyo eran kunttiis. ³² Hegeekka hiillan oosuwaa halchchuwaa kessidi, worqqaappe, biraappenne nahaasiyaappe dumma dummabaa i oottanaassa. ³³ Hegaadanka, al77o shuchchaa massidi gi-gigissanaassa; mittaa massanaassanne ubba qommo oosuwaa hiillan oottanaassa. ³⁴ Hegaa bollikka qassi ayyoonne Daana zariyaa Ahisamaaka na7aa Oholi7aabayyo, hara asaa tamarissiyoo erattettaa immiis. ³⁵ Eti ubba qommo ooso oottanaadan, hiillan oottiyaageeta, oosuwaa halchchuwaa kessiyaageeta, salo milatiya qacinan, ochchaa teera milatiya qacinan, shololla zo7o qacinaanne liinuwaa qacinan

alleequwaa daddiyaageetanne shimainneta gidanaadan, GODAI eta erattetan kuntiis. Eti ubbaikka ubba qommo oosuwaa luxidi eriya eranchcha gididosona.

36 “Hegaa gishshau, Baxaali7eeli, Oholi7aabinne Xoossaa Dunkkaaniyaa ke-
exxana mala GODAI eraa immin, luxida asai ubbai GODAI azazidoogaadan
ubbabaa oottana” yaagiis.

Asai Immido Imuwaa Coratettaa

²Hegaappe guyyiyan, Muusee Baxaali7eela, Oholi7aabanne GODAI dumma er-
attettaa immidoogeeta oosuwaa oottanau yaana koyiya ubbaa xeesidi shiishshiis.

³SHiiqiidaageeti Israa7eela asai Xoossaa Dunkkaaniyaa oottanau ehiido imo ubbaa
Muuseppe ekkidosona. Qassi asai ba dosan coo immiyo imotaa maallado maal-
lado gujji gujjidi ehiyoogaa aggibeenna. ⁴Yaatin Xoossaa Dunkkaaniyaa oottiya
erai kumido asai ubbai bantta oosuwaa wottiishshidi, ⁵Muusa hagaadan yaagi-
dosona; “Asai GODAI azazido oosuwaayyo koshshiyaagaappe keehi dariyaagaa ehi-
iddi de7ees” yaagidosona.

⁶Yaagin Muusee dunkkaanidosan de7iya asaassi hagaadan yaagidi azaziis;
“Naa77antto ai attumaasikka ai maccaasikka Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaassi im-
miyoobaa immanau ehooppo” yaagin, asai ehiyoogaa aggi bayiis. ⁷Aissi giikko, eti
ehiido imotai ooso ubbaa oottanau gididi palahees.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Oosuwaabaa

⁸Oosuwaa oottiyaageetu giddoppe hiillaa dariyaageeti ubbati liiqo liinuwaap-
penne salo milatiya, ochcha teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappe dadet-
tida tammu magalashotuppe Xoossaa Dunkkaaniyaa giigissidosona. He magalashotu
bolli bollaara issi hiillai kiruubetu misiliyaa sikkiis. ⁹Magalashoti ubbai issi likke gi-
didi, geesai laatamanne hospun wara; gomppai 4 wara. ¹⁰Ichchashu magalashota
issippe gattidi sikkidosona; qassi hankko attida ichchashu magalashotakka etadan
oottidosona. ¹¹Issippe gattidi sikkido magalashotuppe issi magalashuwaassi wurs-
setta gaxan salo milatiya carqqiyaappe siireta medhdhdidosona. Qassi issippe gaitetti
sikettida hankko magalashuwankka hegaadan oottidosona. ¹²Eti issippe gaittida issi
magalashuwaa bolli ishatamu siireta, qassi issippe gaittida hankko magalashuwaa
bollikka ishatamu siireta medhdhdidosona. He siireti ubbaikka issi issuwaassi baaz-
zan de7oosona. ¹³Hegaappe guyyiyan, worqqaappe ishatamu qapheta medhdhi-
dosona. Medhdhidi Dunkkaanee issuwaa gidana mala, he magalashotu gaxaa gaxaa
he qaphetun oittidosona.

¹⁴Xoossaa Dunkkaaniyaa bollaara kammiyo dunkkaaniyaassi tammanne isi-
ini magalashota deeshshaa agoziyaappe daddidosona. ¹⁵Tammanne isiini maga-
lashotikka issi likke; issi issi magalashuwaa geesai hasttamu wara, gomppai oiddu
wara. ¹⁶Ichchashu magalashota issi baggaara, usuppun magalashota qassi hankko
baggaara gattidi sikkidosona. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, gatti sikkido magalashotuppe
issi magalashuwaa gaxan ishatamu siireta medhdhdidosona. Qassikka gatti sikkido
hankko magalashotuppe wurssetta magalashuwaa gaxan ishatamu siireta med-
hdhdidosona. ¹⁸Naa77u baggaara de7iya magalashota gattidi issi Dunkkaane oot-
tanau nahaasiyaappe ishatamu qapheta medhdhdidosona. ¹⁹Hegaappe guyyiyan,
dunkkaaniyaa kammanau dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogaa
giigissidosona; qassi a bollaara kammanau irppaniyaa giigissidosona.

²⁰ Xoossaa Dunkkaaniyaa xagaagiyoobata sitti giida guuganttaappe kessidosona. ²¹ Issi issi xagaagiyau geesai tammu wara; gomppai issi waranne bagga. ²² Issi issi xagaagiyaassi issuwaa issuwaara gatti oittiya naa77u marata medhdhdidosona. Xoossaa Dunkkaaniyaa xagaageta ubbaakka hegaadan oottidosona. ²³ Xoossaa Dunkkaaniyaayyo tohossa baggaara laatamu xagaageta medhdhdidosona. ²⁴ Medhdhidi issi issi xagaagiyaayyo naa77u gedeta, muleera oitamu gedeta biraappe giigissidosona. ²⁵ Xoossaa Dunkkaaniyaayyo huuphessa baggaara laatamu xagaageta medhdhdidosona. ²⁶ Medhdhidi issi issi xagaagiyaayyo naa77u gedeta, muleera oitamu gedeta biraappe giigissidosona. ²⁷ Xoossaa Dunkkaaniyaayyo guyye gaxan arggo baggaara usuppun xagaageta medhdhdidosona. ²⁸ Xoossaa Dunkkaaniyaa guyye gaxan de7iya zooretuyyo naa77u xagaageta giigissidosona. ²⁹ Ha naa77u zooretun de7iya xagaageti xaphuwaappe xeraa gakkanaashin daabula gididi biidi, xeeran issi sagaayuwan geli oiqettidosona. Eti naa77aikka hegaadan hanidosona. ³⁰ Hegaa gishshau, issi issi xagaagiyaayyo garssaara naa77u naa77u gedeti de7oosona; muleera hosppun xagaagetinne biraappe oosettida tammanne usuppun gedeti de7oosona.

³¹ Qassi eti guuganttaappe hiraqota kessidosona; Xoossaa Dunkkaaniyaayyo issi bagga miyyiyan de7iya xagaagetuyyo ichchashu hiraqota, ³² qassi hankko bagga miyyiyan de7iya xagaagetussi ichchashu hiraqota giigissidosona. Hegaadankka, Xoossaa Dunkkaaniyaayyo guyye arggo baggaara wurssetta gaxan de7iya xagaagetuyyo ichchashu hiraqota medhdhdidosona. ³³ Giddo hiraqoi xagaagetussi giddo ginaara, ha gaxaappe ya gaxaa gakkanau kantti kiyanaadan oottidosona. ³⁴ Xagaageta worqqan sheeshshidi, hiraqoti aadhdiyo sagaayota worqqaappe medhdhdidosona; qassi hiraqotakka worqqan sheeshshidosona.

³⁵ Salo milatiya, ochcha teera milatiyaanne, shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe issi magalashuwaa oottidosona. He magalashuwaa bolli issi hiillai kiruubetu misiliyaa sikkiis. ³⁶ Magalashuwaayyo oiddu tuussata guuganttaappe giigissidi, worqqan sheeshshidosona. Yaatidi worqqa kaqqiyoogeta etayyo giigissidosona. Qassi tuussata essiyo oiddu gedeta biraappe medhdhdidosona. ³⁷ Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggiyaassi salo milatiya, ochcha teera milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe dadettidaagaa, xilppiyaa alleeqisiyaagan magalashuwaa giigissidosona. ³⁸ Qassi eta kaqqiyo ichchashu tuussata, kaqqiyo ballaara de7iyaageeta medhdhdidosona. Tuussatu gumbbotanne qachchiyoogeeta worqqan sheeshshidosona. Qassi eta gedeta ichchashatakka nahaasiyaappe medhdhdidosona.

Taabootaa Oosuwaabaa

37 Baxaali7eeli guuganttaa mittaappe Taabootaa giigissiiis. He Taabootai zananaa naa77u waranne baggaa aduqqees; gomppai issi waranne baggaa aakkees; geesaikka issi waranne baggaa xoqqees. ² He Taabootaa giigissidi, suwaanne kariyaa walahi banna worqqan sheeshshiiis; yuushuwaakka worqqa tigettan yuushshi aatiiis. ³ Qassi oiddu worqqa sagaayota tigidi, Taabootaayyo oiddu gedetun, issi baggaara naa77u sagaayota, qassi hankko baggaara naa77u sagaayota aatiiis. ⁴ Yaatidi guuganttaappe kasota kessiiis. Kessidi etakka worqqan sheeshshiiis. ⁵ Taabootaa tookkanau, Taabootaa miyyiyan de7iya sagaayotun kasota aatiiis.

⁶Walahi baina worqqaappe naa77u waranne bagga aduqqiya, issi waranne bagga aakkiya atto giyo sohuwaa qum77u waa medhdhiis. ⁷Qum77u waa yoo wurssetta naa77u bagga gaxan naa77u kiruubeta qoxettida worqqaappe medhdhiis. ⁸Issi kiruubiyaa issi bagga gaxan, naa77antto kiruubiyaa hankko bagga gaxan, naa77aakka qum77u waa gatti oittidi medhdhiis. ⁹Kiruubeti bantta qefiyaa denttidi, atto giyo sohuwaa kammiyo qum77u waa bantta qefiyan kuwayi wottidosona; qassi issi is-suwaakko simmi uttidi, qum77u waa xeelloosona.

Xaraphpheezaa

¹⁰Qassi zananai naa77u wara, gomppai issi wara, geesaikka issi waranne bagga gidido xaraphpheezaa guuganttaappe medhdhiis. ¹¹Medhdhidi walahi baina worqqan sheeshshiiis. Yuushuwaakka worqqa tigestaa yuushshi aattiis. ¹²Hegaadanka, gomppai takkaaro gidiya shaashiyaa a bolli yuushshi aattiis. Yaatiidi a bolli worqqa tigestaa yuushshiiis. ¹³Yaatiidi Taabootaa tookkanau giigiya oiddu worqqa sagaayota medhdhiis; medhdhidi oiddu gedeti merettido oiddu zozetuura oittiis. ¹⁴Xaraphpheezaa tookkanau kasota aatiyo sagaayoti xaraphpheezaa shaashiyaa lanqqiyan shiiqidi merettidosona. ¹⁵Xaraphpheezaa tookkiyo kasotakka guuganttaappe kessidi, worqqan sheeshshiiis. ¹⁶Hegaadanka, xaraphpheezaa bolli wottiyo dumma dumma miishshata walahi baina worqqaappe medhdhiis; hegeetikka sainetanne cilppata, qassi ushshaa yarshshuwaa tigiyo keretanne xuu7ata.

Xomppiyaa Wottiyo Ballaa

¹⁷Hegaappe guyyiyan Baxaali7eeli xomppiyaa wottiyo ballaa qoxettida walahi baina worqqaappe medhdhiis; he ballaa essiyo gediyaakka, giddo toomaakka qoxido worqqaappe medhdhiis. A qururuusota, a kukkumotanne a ciishshata ubbaa aara issippe oittidi medhdhiis. ¹⁸Miyyiyaara usuppun marata medhdhiis; marata heezzaa issi baggaara, qassi heezzaa hankko baggaara kessiiis. ¹⁹Usuppun maratussikka huuphiyan huuphiyan issi issi kukkumoinne ciishshati de7iyo lauziyaa ciishshaa milatiya wancaaa medhdhiis; ²⁰xomppiyaa wottiyo ballaassi giddo toomai, kukkumotinne ciishshati de7iyo lauziyaa ciishshaa milatiya oiddu wancan alleeqetti uttiis. ²¹Naa77ai naa77ai issippe waattan de7iyo heezzu maratuppe garssaara issi issi kukkumoi meretti uttiis. ²²Kukkumotinne marati ubbai xomppiyaa wottiyo ballaara issippe oiqetti issuwaa gididi, walahi baina worqqaappe qoxettidi merettidosona.

²³I qassi xomppiyaa wottiyo ballau laappun xomppeta, xomppiyaa toissiyo qaphetanne eta wottiyoobata walahi baina worqqaappe medhdhiis. ²⁴Xomppiyaa wottiyo ballaanne an go7ettiyo miishshaa ubbaa medhdhanau hasttamanne ichchashu kilo giraame gidiya walahi baina worqqa wurssiiis.

Ixaanaa Cuwayiyo Saaxiniyaa

²⁵Hegaadanka, qassi ixanaa cuwayiyo saaxiniyaa guuganttaappe medhdhiis. Ayyo oiddu zozee de7ees; zananai issi wara; gomppai issi wara, geesai naa77u wara. A kacetikka aara issuwaa gididi oiqetti merettidaageeta. ²⁶Ayyo bolla doonaa, oiddu miyye ubbaanne a kaceta walahi baina worqqan sheeshshidi, a yuushuwaakka worqqa tigestaa yuushshi aattiis. ²⁷He worqqa tigestaappe garssaara

ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaayyo worqqaappe naa77u sagaayota medhdhiis; yaatidi ya baggaaranne ha baggaara naa77aa naa77aa oittiis. Hegeeti tookkiyo wode kasota aattanau maaddanaassa. ²⁸ Kasota guuganttaappe kessidi, eta worqqan sheeshshiis.

Zaitiyaanne Ixaanaa

²⁹ Qassi geeshsha tiyettiyo zaitiyaanne sawuwaa tonggu giya lo77o ixaanaa shituwaa oottiyo eran giigissiis.

Xuuggiyo Yarshshuwaa Yarshshiyosaa

38 Guuganttaappe xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyosaa keexxiis. He yarshshiyosaaayyo geesai heezzu wara, gomppainne zananai issi likke, ichchashu ichchashu wara gididi, oiddu zooziyaara de7iyaagaa oottidosona. ² Oiddu zoozetu wurssetta gaxan gaxan issi issi kaciya medhdhiis. He kaceti yarshshiyosaaara issippe oiqettidi oosettidosona. Yaatin yarshshiyosaa nahaasiyaa biratan sheeshshiis. ³ An go7ettiyo miishshata, balddeta, akaafata, araciyo kuixaarota, asuwaa qaphiyo qaphetanne tama cooceta ubbaa nahaasiyaa birataappe medhdhiis. ⁴ Yaatidi nahaasiyaa birataappe zazzariyaa yarshshiyosaaassi giigissiis; giigissidi yarshshiyosaaayyo duge giddo ginan de7iya dacia bolli wottiis. ⁵ Nahaasiyaa birataappe medhdhido zazzariyaayyo oiddu zooziyan kasota aattanau oiddu sagaayota medhdhiis. ⁶ Guuganttaappe yarshshiyosaaayyo kasota kessidi, nahaasiyaa biratan sheeshshiis. ⁷ Yarshshiyosaa tookkiyo wode maaddana mala, ha kasota naa77u miyyiyaara de7iya sagaayotun aattiis. Yarshshiyosaa gidduwaa kofa kessidi, xaulaappe medhdhiis.

Meechcha Keriyaa

⁸ Nahaasiyaa birataappe meechcha keriyaanne a wottiyooogaa medhdhiis; he biratai Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen oottiya maccaasati ehiido heregaappe ekettiis.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Dabaabaa

⁹ Hegaappe guyyiyan, dabaabaa giigissiis. Dabaabaassi tohossa bagga zananaa xeetu wara oottidi, liiqo liinuwaappe dadettida magalashuwaa giigissiis. ¹⁰ Ayyo nahaasiyaa birataappe laatamu tuussatanne tuussati eqqiyo nahaase gedeta oottiis; eta huuphiyan qassi biraappe merettida kaqqiyoogetanne tuussata huuphiyan qachchiyoogeeta oottiis. ¹¹ Dabaabau huuphessa bagga zananai xeetu wara adussa; qassi laatamu tuussatinne he tuussatuyyo laatamu nahaasiyaa gedeti de7oosona. Yaatidi biraappe oosettida kaqqiyoogetinne tuussatu huuphiyan qachchiyoogeeti de7oosona. ¹² Argo bagga dabaabaa gomppai ishatamu wara aaho gididi, tammu tuussatinne tuussatuyyo tammu gedeti de7iyo magalashota giigissiis; he tuussatu huuphiyan biraappe merettida kaqqiyoogetanne tuussatu huuphiyan qachchiyoogeeta oottiis. ¹³ Qassi arshsho bagga dabaabaa gomppai ishatamu wara aaho. ¹⁴ Dabaabaa geliyoosaappe issi baggaara tammanne ichchashu wara aduqqiya magalashoti, etayyo heezzu tuussatinne tuussatuyyo heezzu gedeti de7oosona. ¹⁵ Hegaadankka, dabaabaa geliyoosaappe hinkko baggaara, tammanne ichchashu wara aduqqiya magalashoti, etayyo heezzu tuussatinne tuussatuyyo heezzu gedeti de7oosona. ¹⁶ Dabaabaa yuushuwan de7iya magalashoti ubbai liiqo liinuwaappe dadettidaageeta. ¹⁷ He tuussatu gedeti nahaasiyaappe, kaqqiyoogetinne tuussatu

huuphiyan qachchiyoogeeti biraappe oosettidosona; eta huuphee biran sheeshettiis. Hegaa gishshau, dabaabaa yuushuwan de7iya tuussatu ubbaa huuphiyan biraappe oosettida qachchiyoogeeti de7oosona.¹⁸ Dabaabaa geliyoosan kaqqiyo magalashoi salo milatiya ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe daddiyoogaa xilppiyan alleeqissiyaagan giigissidoogaa. Ayyo zananai laatanu wara; geesai dabaabaa magalashotu likke, ichchashu wara.¹⁹ Nahaasiyaa birataappe oosettida oiddu tuussatinne tuussatussi oiddu gedeti de7oosona. Eta kaqqiyoogeetinne tuussatu huuphiyan qachchiyoogeeti biraappe oosettidosona; eta huuphetikka biran sheeshettidosona.²⁰ Xoossaa Dunkkaaniyaa xisheti ubbainne a yuushuwan de7iya dabaabaa xisheti ubbai nahaasiyaa birataappe oosettidaageeta.

Xoossaa Dunkkaaniyan Go7ettiyo Miishshata

²¹ Xoossaa Dunkkaaniyau, Maachchaa Dunkkaaniyau, go7ettido miishshata Lee-wati mazggaban xaafidosona. He miishshata qeesiyaa Aarooni na7aa Itaamaara ha-laqatettaa garssan de7iya Leewati mazggaban xaafanaadan Muusee azaziis.

²² Biniyaama zare gidiya Hooraa na7aa na7aa, Uura na7aa, Baxaali7eeli GODAI Muusa azazido ubbaa oottiis.²³ Daana zare gidida Ahisamaaka na7aa Oholi7aabi aara de7ees; i kushe hiillanchanne oottioobaassi koiro halchchuwaa kessiyaagaa; qassi salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaaninne liiqo liinuwan daddidi, xilppiyan alleeqissiya asa.

²⁴ Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaayyo GODAASSI imettida worqqai Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanan wottin, issi sha7u kilo giraame deexxiis.²⁵ Qoodan de7iya maabaraa asaappe beettida birai Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanan wottin, 3,430 kilo giraame deexxiis.²⁶ Asaa qoodiyo wode qoodettida attuma asai ubbai huuphiyan huuphiyan Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanan wottin, usuppun giraame keenaa immiis. Qoodettida asai laatanu laitta kumidoogeenne laatanu bollaara de7iyaagee muleera 603,550.²⁷ Xoossaa Dunkkaaniyaa magalashota essido xeeetu gedeti 3,400 kilo giraame tigiyo biran oosettidosona. Hegeekka issi issi gediyaassi hasttamanne oiddu kilo giraame tigiyo bira.²⁸ Attida hasttamu kilo giraame tigiyo biraa tuussatun kaqqiyoogeeta medhdhanau, tu-ussatu huuphiyan sheeshshanaunne eta huuphiyan qachchiyoogeeta medhdhanau go7ettidosona.²⁹ Hegaadankka, asai GODAASSI ehiido nahaase biratai 2,425 kilo giraame.³⁰ He nahaasiyaa birataappe Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyoosan eqqiya tu-ussatu gedeti, nahaasiyaa yarshshiyooosaa giyo yarshshiyooosai, a gididon hiixxido nahaase zazzareenne a gididon go7ettiyo dumma dumma miishsha ubbai merettiis.³¹ Hegaadankka, qassi dabaabaa yuushuwan de7iya dirssaanne geliyoosaa penggee eqqido gedeti, qassi Xoossaa Dunkkaaneenne a yuushuwan de7iya dabaabaa dirssai tolettido xisheti ubbai he nahaase birataappe merettidosona.

Qeeseti Maayiyo Maayuwaa

39 Qeeseti Xoossaa Dunkkaaniyan oottiyo wode maayana maayuwaa, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappe daddidosona. Aarooni maayiyo qeesetettaa maayuwaakka GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona.

² Qassi eti eefuudiyaa, worqqaappe, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe daddidosona.³ Eti worqqa qoxxidi,

lee7iyan yeechchayidi, appe qaraari qaraaridi, qacina kessidosona. Yaatidi salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaanne liiqo liinuwaaw gattidi, kushe hiillanchchati daddidosona. ⁴Naa77u baggai gaittidi issuwaa gidana mala, naa77u hashiyaa bolli gattidi oittiya carqqiyaa giigissidosona. ⁵GODAI Muusa azazidoogaadan, hiillai alleeqissidi daddido danccoikka eefuudiyaa gidi, worqqaappe salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe dadettiis. ⁶Eti maragidiyaa giyo naa77u shuchchata giigissidi, worqqaappe medhdhido shuchchaa oiqqiyaagaa bolli maaraara wottidosona. Maatafaa bolli sunntaa woocidi xaafidosona. ⁷GODAI Muusa azazidoogaadan, tammanne naa77u Israa7eela zaretu hassayyoobaa gidana mala, ha tammanne naa77u shuchchata eefuudiyaa oittido hashiyaa carqqiyan wottidosona.

Tiran Wottiyooгаа

⁸Eti tiran wottiyooгаа kushe hiillanchchan oottidosona. He tiran wottiyooгаа eefuudiyaa worqqaappe, daddidoogaadan, salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaappenne liiqo liinuwaappe daddidosona. ⁹Ayyo oiddu zoozee de7ees; geesainne gomppai issi issi takkaaro; yaanidaagaa dakkoyidosona. ¹⁰Hegaappe guyyiyan a bolli oiddu maaran al77o shuchchata wottidosona; koiro maaran wottido shuchchai, sarddiyoonyaa, tophaaziyoonyaanne phooliyya inqquwaa; ¹¹naa77antto maaran baluura, sampperiyaanne almaaziyya giyo al77o shuchchata; ¹²heezantto maaran yaakinttiyaa, kelqqedooniyaanne ametesxi-noosiyaa; ¹³oiddantta maaran biralle, maragidiyaanne yasphhiidiyaa. Hegeeta ubbaa worqqaappe oosettida shuchchaa oiqqiyooгаа bolli wottidosona. ¹⁴Israa7eela naatu sunntaa qoodaadan, shuchchatu qoodaikka tammanne naa77a; issi issoi maatafaadan woocettidi, tammanne naa77u zaretu sunntai he shuchchatun xaafettiis.

¹⁵Tiran wottiyooгаа wodorodan dooqettida sanssalataa walahi bainna worqqaappe medhdhididosona. ¹⁶Naa77u worqqaappe medhdhido shuchchaa oiqqiyaageeta oottidosona; yaatidi naa77u worqqa migidota medhdhidoogeeta, tiran wottiyooгаа qommo gaxa zoozetuura gattidi oisettidosona. ¹⁷He naa77u worqqa sanssalatata tiran wottiyooгаа zoozetun de7iyya migidotuura gatti oittidosona. ¹⁸He sanssalatatuyyo hankko bagga xeraa qassi eefuudiyaaayyo sintta baggaara, hashiyaa carqqiyan de7iyya shuchchaa oiqqiyoogeetuura gatti qachchidosona. ¹⁹Qassikka naa77u worqqa migidota medhdhidi, eefuudiyaaappe kaalidi de7iyya tiran wottiyooгааayyo so baggaara de7iyya naa77u zoozetu xeeran aattidosona. ²⁰Hegaadanka, worqqaappe hara naa77u migidota medhdhidi, eefuudiyaaayyo sintta baggaara, hashiyaa carqqiyaappe garssa baggaara eefuudiyaa xeesan qachchiyoogaappe qommoora, sihoi gaittosaa matan eta oittidosona. ²¹GODAI Muusa azazidoogaadan, tiran wottiyooگان de7iyya migidota eefuudiyaa de7iyya migidotuura gattidi, salo milatiya baqettan qachchidosona; qachchin tiran wottiyoogee xeessaappe qommoora de7iyyo gishshau, qashoi dol77enna.

Qeeseti Maayiyo Hara Maayota

²²Eefuudiyaaappe bollaara maayiyo adussa maayuwaaw eti muleera salo milatiya carqqiyaappe giigissidosona; hegee shimainne ooso. ²³He adussa maayuwaayyo

qooriyaa aattiyooosaa medhdhidosa; he sohoi peerettennaadan, soo qalam77idi, yuushshi aattidi sikkidosona. ²⁴Eti adussa maayuwaa duge bagga macaraa yuushuwan salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaap-penne liiqo liinuwaappe roomaniyaa teeraa misileta medhdhidosa. ²⁵Eti qassi worqqaappe daalata medhdhidi, adussa maayuwau duge bagga gaxaa yuushshi aattidi, roomaane misiletu gidduwan, walahan aattidosona. ²⁶Eti he maayuwaaayyo duge bagga macaraa yuushshi aattidi, daalaanne roomaniyaa teeraa misiliyaa walakidi aattidosona. Hegee GODAI Muusa azazidoogaadan, eti Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwa oottiiddi maayanaassa.

²⁷GODAI Muusa azazidoogaadan, eti Aaroonayyoonne a naatuyyo shimain-nee daddido liiqo liinuwaappe qoleta giigissidosona. ²⁸Qassi huuphiyan xaaxiyo shaasheta, qophetanne garssaara maayiyo maayota liiqo liinuwaappe daddidi gi-gissidosona. ²⁹Hegaadanka, qassi eti salo milatiya, ochchaa teeraa milatiyaanne shololla zo7o qacinaap-penne liiqo liinuwaappe daddidi, kushe hiillan alleeqissidi, dancuuwaa giigissidosona.

³⁰Eti akiliiliyaa misiliyaa walahi baina worqqaappe medhdhidi, maatafaa bolli woociyoogaadan, a bolli, 'GODAASSI GEESHSHA GIDIDI DUMMATIIS' yaagiyaa-gaa woocidi xaafidosona. ³¹Hegaappe guyyiyan, huuphiyan shaashiyaa bolli kaqqanaadan, GODAI Muusa azazidoogaadan salo milatiya baqettaa an aattidi qachchidosona.

Muusee Ooso Ubbaa Xomoosiis

³²Xoossaa Dunkkaaniyaa oosoi ubbai muleera polettiis. Israa7eelati ubbabaakka GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona. ³³Hegaappe guyyiyan, eti Xoossaa Dunkkaaniyaa muleera ekkidi Muusekko ehiidosona; hegeekka: dunkkaaniyaanne a miishsha ubbaa, qapheta, xagaageta, hiraqota, tuussatanne eti eqqiyo gedeta, ³⁴bolla kamaassi dorssa orggiyaa calaa zo7o qalamiyan yeggi kessidoogaa, irpaniyaa, genttiyo magalashuwaa, ³⁵Maachchaa Taabootaa, a tookkiyo kasotan-ne atto giyo sohuwaa qum77uwaa, ³⁶xaraphpheezaanne a miishshaa ubbaa GODAA sinttan wottiyo geeshsha oittaa, ³⁷walahi baina worqqaappe oosettida komppiyaa wottiyo ballaanne an maaran de7iya komppeta, eta miishshata ubbaanne komppiyaa zaitiyaa, ³⁸ixaanaa cuwayiyo worqqa saaxiniyaa, tiyettiyo zaitiyaa, sawiya ixaanaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa penggiyaa magalashuwaa, ³⁹nahaasiyaappe oot-tido yarshshiyooosaa, a nahaasiyaa zazzariyaara, a tookkiyo kasota, a miishshata ubbaa, meechcha keriyaanne a wottiyoogaa, ⁴⁰dabaabaa godaa gennttiyo magalashota, a tuussata, eti eqqiyo gedeta, dabaabaa geliyo penggetu magalashota, dabaabaa wodorotanne xisheta, Xoossaa Dunkkaaniyaayyo koshshiya miishshata ubbaa; ⁴¹qeeseti Geeshsha sohuwan oottiiddi maayanau dadettida maayota, Aarooninne a naati qeesetettaa oottiiddi maayiyo maayota.

⁴²Israa7eelati ooso ubbaakka GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona. ⁴³Oot-tin Muusee oosuwa xomoosi xeellidi, eti GODAI azazidoogaadan oottidoogaa be7iis. Hegaa gishshau, Muusee eta anjjiis.

Xoossaa Dunkkaaniyaa Tolettaa

40 Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa, ²“Koiro aginaayyo koiro gallassi, neeni Xoossaa Dunkkaaniyaa tola. ³Maachchaa Taabootaa a gidдон wotta; wot-

tada he Taabootaa magalashuwan kamma. ⁴Xaraphpheezaa gelissada, a bolli wodhdhanau koshshiya miishshata ubbaa a bolli wotta. Yaadata xomppeta wottiyo ballaa soo gelissada, a bolli xomppeta wotta. ⁵Ixaanaa cuwayiyo worqqa saaxiniyaa Maachchaa Taabootaa sinttaara wottada, Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo magalashuwaa kaqqa.

⁶“Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyosaa Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttaara wotta. ⁷Meechcha keriyaa Xoossaa Dunkkaaniyaappenne yarshshiyosaaappe gidduwan wottada, an haattaa tiga. ⁸Xoossaa Dunkkaaniyaappe kareera yuushsha aattada dabaabaa giigissa; giigissada dabaabaa geliyoosan magalashuwaa kaqqa.

⁹“Tiyiyo zaitiyaa ekkada, Xoossaa Dunkkaaniyaanne a gidдон de7iya ubbaba tiya; anne a gidдон go7ettiyo miishsha ubbaa dummaya; yaatobare i geeshsha gidana. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyosaaanne au go7ettiyo miishsha ubbaa tiya; yarshshiyosaa dummaya; yaatobare i ubbaappe aadhdhiya geeshsha gidana. ¹¹Meechcha keriyaanne a utissiyo miishshaa tiya; tiyada eta dummaya.

¹²“Neeni Aaroonanne a naata Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo pengge ehaada, haattan eta meecca. ¹³Hegaappe guyyiyan, qeesetettaa maayuwaa Aaroonaa maizzada, i taayyo qeesetettan oottanaadan, a tiyada dummaya. ¹⁴A attuma naatakka ehaada qoliyaa maizza. ¹⁵Eti taayyo qeesetettan oottanaadan, eta aawaa tiyidoogaadan, etakka tiya. Eta tiyetta etakka eta sintta yeletaa ubbaa qeese oottiyaagaa” yaagiis.

¹⁶Yaagin Muusee ubbabaakka GODAI bana azazidoogaadan oottiis.

¹⁷Hegaa gishshau, Gibxxeppe eti kiyido naa77antta laittan, koiro aginaayyo koiro gallassan Xoossaa Dunkkaanee tolettiis. ¹⁸Muusee Xoossaa Dunkkaaniyaa essiyo wode, gedeta eta sohuwan sohuwan wottiis; xagaagetanne tuussaa aattiis; hiraqotakka gelissiiis. ¹⁹Hegaappe guyyiyan, Muusee GODAI azazidoogaadan, ha essidoogaa bollan dunkkaaniyaa toliis; he toliyaa bollan kamuwaa kammiis.

²⁰Yaatidi tammu azazoti xaafettido masettida shuchchatu qaala efiidi, Taabootaa gidдон wottiis; tookkiyo kasota Taabootan aattiis; atto giyo sohuwaa qum77uwaa Taabootaa bolli wottiis. ²¹Hegaappe guyyiyan, Taabootaa Xoossaa Dunkkaaniyaa gelissiiis; genttiyo magalashuwaa kaqqidi, GODAI azazidoogaadan Maachchaa Taabootaa kammiis.

²²GODAI Muusa azazidoogaadan, Muusee xaraphpheezaa Xoossaa Dunkkaaniyaa gelissidi, magalashuwaappe kareera huuphessa baggaara wottiis. ²³Wottidi a bolli GODAA sinttan wottiyo geeshsha oittaa giigissiiis.

²⁴GODAI Muusa azazidoogaadan, xomppiyaa wottiyo ballaa Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдо gelissidi, xaraphpheezaa hefinttaara, Xoossaa Dunkkaaniyau tohossa baggaara wottiis; ²⁵qassi xomppeta GODAA sinttan oittiis.

²⁶GODAI azazidoogaadan, ixanaa cuwayiyo worqqa saaxiniyaa Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон magalashuwaa sintta baggaara wottiis; ²⁷wottidi a bolli sawiya ixanaa cuwayiis. ²⁸Hegaappe guyyiyan, Xoossaa Dunkkaaniyaa penggiyan magalashuwaa woxaliis.

²⁹Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyosaa Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggiyaa lanqqen wottiis; a bolli xuuggiyo yarshshuwaanne katta yarshshuwaa GODAI azazidoogaadan yarshshiiis.

³⁰GODAI Muusa azazidoogaadan, meechcha keriyaa Xoossaa Dunkkaaniyaappenne yarshshiyosaaappe gidduwan wottiis. Yaatidi meecettanau haattaa an tigiis.

³¹Tigin Muusee, Aarooninne a naati bantta kushiyaanne tohuwaa an meecettoosona. ³²GODAI Muusa azazidoogaadan, eti Xoossaa Dunkkaaniyaa gelido wode woikko yarshshiyooosaakko shiiqido wode audenne meecettoosona.

³³Xoossaa Dunkkaaniyaanne yarshshiyooosaa yuushshi aattidi dabaabaa kessiis; he dabaabaa penggiyan magalashuwaa woxaliis. Hegaadan oottidi, Muusee oosuwaa poliis.

GODAA Bonchchoi Xoossaa Dunkkaaniyaa Kumiis

³⁴Hegaappe guyyiyan, shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa kammiis; GODAA bonchchoikka a kumiis. ³⁵SHAarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bolli uttido gishshaunne GODAA bonchchoi a gidдон kumido gishshau, Muusee a gidдо gelanau danddayibeenna.

³⁶Israa7eelati bantta oge ubban, he shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaappe dendiyo wode audenne a kaallidi hemetaa doommoosona. ³⁷SHin he shaarai denddana xayikko, i denddiyo gallasai gakkanaassi etikka qaaxxokkona. ³⁸Eta oge ubban GODAA shaarai Israa7eela asai ubbai be7ishin, gallassi gallassi Xoossaa Dunkkaaniyaa kammeesinne qammi qammi qassi tamai he shaaraa bolli eexxees.

Wogaabaa

Gidduwaa Erissuwaa

“Wogaabai” beni Israa7eela biittan de7iya goino wogaabaanne ammanuwaa timirttiyan asai aqiyo maaratubaa odees. Hegaadankka qassi ha wogatanne ha maarata oosuwan peeshshiyoo aawatetta de7iyo qeesetubaa yootees.

Maxaafaayyo gul77a qofai Xoossaa geeshshatettaa odiyooгаа. Qassi Xoossaa asai ha geeshsha gidida Israa7eela Xoossaara etau mata gaitotetta de7ana mala, eti waanidi ayyo goinnanau bessiyaakko, heгаа istti naa77an odees.

Maxaafaa gidдон darо erettida azazoi, Yesuusi naa77antto gita azazuwaa giidi sunttido azazuwaa. Hegeenne miraafiyaa 19 paiduwaa 18 beettiyaagaa; ikka, “Asa ubbaa ne huuphiyaadan siiqa” yaagiyaagaa.

Xuuggiyo Yarshshuwaa

1 GODAI Xoossai Xoossaa Dunkkaaniyaa giddoppe Muusa xeesidi, hagaadan yaagidi haasayyi; ²“Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Intteppe ooninne GODAAYYO yarshshuwaa shiishshiyoo wode, he ba shiishshiyoo yarshshuwaa ba mehiyaappenne ba dorssaa woikko deeshshaa wudiyaappe eho. ³He yarshshoi mehiyaa wudiyaappe xuuggiyo yarshsho gidikko, attumaagaa gididi, tilla bollaara de7iyaagaa gido. GODAI ekkana mala, i he yarshshuwaa Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggen yarshsho. ⁴Yarshshuwaa shiishshiyaa bitanee xuuggidi yarshshanau ehiido ba mehiyaa huuphiyan ba kushiya wotto. Hegee a nagaraa atto gaanau GODAI ekkido yarshsho gidana. ⁵I korima mirgguwaa GODAA sinttan shukko; shukkin Aaroonaa naati qeeseti he suuttaa ekkii ehiidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo penggen de7iya yarshshiyoo miyyetu ubban caccafona. ⁶Hegaappe guyyiyan, i xuuggiyo yarshshuwaassi mehiyaa galbbaa qaaro; qaaridi ashuwaa a qommuwan qommuwan kesso. ⁷Qeesiyaa Aaroonaa naati yarshshiyoo bollan tamaa eettidi, mittaa wotona. ⁸Hegaappe guyyiyan, Aaroonaa naati qeeseti he kessido ashuwaa bolli huuphiyaanne modhdhuwaa gujjidi, yarshshiyoo bollan taman de7iya mittaa bollan maaridi wotona. ⁹SHin he bitanee qantta ashuwaanne guyye gedata haattan meecco. Yaatobare qeesee heгаа ubbaakka ehiidi, yarshshiyoo bolli xuuggo; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana.

¹⁰“Xuuggiyo yarshshuwaassi i immiyo imoi dorssaa wudiyaappe woikko deeshshaa wudiyaappe eketiyaabaa gidikko, attumaagaa gididi, tilla bollaara de7iyaagaa gido. ¹¹He mehiyaa yarshshiyoo aappe huuphessa baggaara GODAA sinttan shukko. Aaroonaa naati qeeseti a suuttaa ekkidi, yarshshiyoo miyyetu ubbaa bollan caccafona. ¹²Hegaappe guyyiyan, he bitanee a qommuwan qommuwan kessido ashuwaa ubbaa qeesee ekkidi, huuphiyaanne modhdhuwaa an gujjidi, yarshshiyoo bollan taman de7iya mittaa bollan wotto. ¹³SHin qanttaa ashuwaanne gedata haattan meecco; yaatobare qeesee heгаа ubbaa ehiidi yarshshiyoo bollan xuuggo; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana.

¹⁴“GODAASSI yarshshiyoo xuuggiyo yarshshoi kafo gidikko, haraphphiya buuba, woikko mara haraphphiya eho. ¹⁵Ehobare qeesee heгаа ekkidi, qooriyaa mucu-

raakko; yaatidi yarshshiyooosaa bollan de7iya taman xuuggo. A suuttai yarshshiyooosaa bollappe miyyiyaara duge goggo; ¹⁶ulo gidduwaa baalletuura kessidi, yarshshiyooosaa arshsho baggaara, bidinttaa qoliyo sohuwan olo. ¹⁷I he kafuwaa qefeta oiqqidi phalqo, shin muleera daakkoppo. Hegaappe guyyiyan, qeese yarshshiyooosaa bollan de7iya taman wottidi xuuggo; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana.

Kattaa Yarshshuwaa

2 “Ooninne kattaa yarshshuwaa GODAAYYO shiishshiyoo wode, he yarshshoi liiqo xiille gido; a bolli wogaraa zaitiyaanne ixaanaa gujjo. ²Hegaa i Aaroonaa naatukko qeesetukko eho; ehin qeese ti he liiqo xiilliyaaappe issi kushiya kuntti ekkidi, zaitiyaanne ixaanaa wurssi ekkidi, hassayissiyaabaa oottidi, yarshshiyooosaa bolli taman xuuggo. Hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana. ³Kattaa yarshshuwaappe attidaagee Aaroonassanne a naatussa. Hegee GODAASSI taman xuuggido yarshsho ubbaappe aadhdhida geeshsha.

⁴“Yarshshuwaassi shiishshiyoo oittai coociyan ka77idaagaa gidikko, zaitiyan munaqqido liiqo xiilliyaaappe uukettida, irshshoi yegettibeenna komppo, woikko zaitiyan tiyido, irshshoi yegettibeenna lee7e lichchakko gido.

⁵“Yarshshuwaassi shiishshiyoo oittai bashiyan uukettidaagaa gidikko, zaitiyan munaqqido, irshshoi bainna, liiqo xiilliyaaappe giigidaagaa gido. ⁶A menttidi a bolli zaitiyya tigo; hegae kattaa yarshsho oottidi shiishsho.

⁷“Ne yarshshuwaassi shiishshiyoo oittai xiixxiyo disttiyan uuhettidaagaa gidikko, zaitiyan munaqqido liiqo xiilliyaaappe uuhettidaagaa gido. ⁸Hagaadan giigissido kattaa yarshshuwaa GODAAYYO eha; ehaada qeesiyaayyo imma. Qeese hegae ekkidi yarshshiyooosaa shiishsho. ⁹Qeese he kattaa yarshshuwaappe ekkidi, hassayissiyaabaa oottidi, yarshshiyooosaa bollan xuuggiyo yarshshodan taman xuuggo; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana. ¹⁰Kattaa yarshshuwaappe attidaagee Aaroonassanne a naatussa. Hegee GODAASSI taman xuuggido, yarshsho ubbaappe aadhdhida geeshsha.

¹¹“GODAAYYO intte ehiyo ai kattaa yarshshoinne irshshoora de7iyaabaa gidoppo; aissi giikko neeni irshsho woikko eessaa ililo GODAASSI taman xuuggada yarshshanau koshshenna. ¹²Intte laittan laittan cakettiya kattaappe xeera kessidi, GODAAYYO ehaana danddayeeta; shin hegae sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi, GODAAYYO yarshshiyooosaa bollan xuuggeketa. ¹³Neeni shiishshiyoo kattaa yarshsho ubban maxiniyya yegga; aissi giikko, maxinee neeni ne Xoosaara maacettido maachchaayyo malaata. Hegae gishshau ne kattaa yarshshuwaa ubbaa maxiniyan mal77etta. ¹⁴Neeni koiro kattaappe xeeraa kessada GODAAYYO ehiyo wode, he kattai xiixxido tiya katta gidanau koshshees. ¹⁵A bolli zaitiyya tigo; ixaanaakka an wotta; hegee kattaa yarshshuwaa. ¹⁶Qeese he zaitee tigettido kattaappe bagga ekkidi, ixaana ubbaarakka hassayissiyaabaa oottidi taman GODAASSI xuuggo.

Issippetettaa Yarshshuwaa

3 “Issi asi issippetettaa yarshshuwaassi ba wudiyaappe macca gidin attuma gidin issi mehe shiishshiyoo wode, he mehee tilla bollaara de7iyaagaa gido. ²Yarshshanau ehiido mehiyya huuphiyan ba kushiya wottidi, Xoosaa

Dunkkaaniyaa penggen shukko. Hegaappe guyyiyan, qeeseti Aaroonaa naati suut-taa yarshshiyooosaa miyyetu ubbaa bollan caccafona. ³Issippetettaa yarshshuwaappe taman xuuggiyo yarshsho oottidi GODAAYYO shiishsho. Hegeekka qantta ashuwaa maayida handda ubbaa, ⁴naa77u kilahota, eta bolli de7iya handdaanne tiriya bolli maayida handdaa kilahotaara gattidi ekkees. ⁵Aaroonaa naati heгаа hara xuuggiyo yarshshuwaara yarshshiyooosaa bolli de7iya mittaa bolli wottidi xuuggona; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana.

⁶“GODAAYYO issippetettaa yarshshuwaa shiishshiya uri dorssa gidin deeshsha gidin, macca gidin attuma gidinkka tilla bollaara de7iyaagaa shiishsho. ⁷Dorssa maraa yarshshiya uri, GODAA sinttan shiishsho; ⁸shiishshidi ba kushiyaа a huuphiyan wottidi, Dunkkaaniyaa sinttan shukko. Hegaappe guyyiyan, Aaroonaa naati suuttaa oiqqidi, yarshshiyooosaa miyyetu ubbaa bollan caccafona. ⁹Issippetettaa yarshshuwaappe taman xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAAYYO shiishsho; hegeekka modhduwaa, giicciiriyaappe qanxxido nasiyaa, ulo giddo ashuwaa maayida handda ubbaa, ¹⁰naa77u kilahota, eta bolli de7iya handdaanne tiriyaа bolli maayida handdaa kilahotaara gattidi ekkees. ¹¹Qeesee heгаа GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshiyooosaa bolli wottidi xuuggo.

¹²“A yarshshoi deeshsha gidikko, i heгаа GODAA sinttan shiishsho. ¹³Yaatiidi a huuphiyan ba kushiyaа wottidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan shukko. Hegaappe guyyiyan, Aaroonaa naati suuttaa oiqqidi, yarshshiyooosaa yuushuwan ubban caccafona. ¹⁴I he yarshshiyooogaappe ekkidi, taman xuuggiyo yarshsho oottidi GODAAYYO shiishsho; hegeekka qantta ashuwaa maayida handda ubbaa, ¹⁵naa77u kilahota, eta bolli de7iya handdaanne tiriyaа bolli maayida handdaa kilahotaara gattidi ekkees. ¹⁶Qeesee heгаа taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi yarshshiyooosaa bolli xuuggo. Handda ubbai GODAAGAA.

¹⁷“Handdaanne suuttaa intte de7iyooosan awaaninne mooppite. Hagee intteyyoonne intte yeletau merinau naagettiya woga’ yaagada oda” yaagiis.

Halchchettibeenna Nagaraa Yarshshuwaa

4 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Neeni Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada oda; ‘Ooninne halchchennan nagara oottikkonne, GODAA azazotuppe issuwaa augaanne kanttikko, heгааappe kaallidi de7iya wogaа naago.

³“Qeesee halaqai nagaraа oottikkonne he nagarai asaa mooranchcha kessiyaagaa gidikko, i ba oottido nagaraа gishshau, tilla bollaara de7iya mirgguwaa GODAAYYO nagaraа yarshsho oottidi eho. ⁴Ehiidi he mirgguwaa Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge aattidi, mirgguwaa huuphiyan ba kushiyaа wottidi, GODAA sinttan shukko. ⁵SHukkin qeesee halaqai mirgguwaa suuttaappe amaridaagaa ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa efo. ⁶Efiidi ba kushiyaа biradhdhiyaa suuttan naaqqi naaqqi kessidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa magalashuwaa sinttan GODAA sinttan laapputoo dukko. ⁷Hegaappe guyyiyan, qeesee halaqai amarida suuttaa ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa giddon GODAA sinttan sawiya ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa bolli de7iya kacetu bolli xokisso. Attida suuttaa qassi Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyoosaa baggaara de7iya xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaaappe garssa baggaara de7iya sohuwan gusso. ⁸Nagaraа yarshshuwaassi shukettida ha mirgguwaa modhduwaa ubbaa, qantta ashuwaa maayida handdaa, ⁹naa77u kilahota, eta maayida handdaanne tiriyaа maayida handdaa kilahotuura issippe kessidi ekko. ¹⁰Issippetettaa yarshshuwau

shuhettida mirgguwaappe ekkido modhdhuwaan ekko. Ekkidi qeese halaqai xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaa bollan xuuggo. ¹¹SHin mirgguwaa galbbaa, a ashuwaa ubbaa, a huuphiyaanne, a tohota, qantta ashuwaa, tociyaa, ¹²mirgguwaa ashuwaappe attidaagaa ubbaa dunkkaanidosaa kare kesso. Kessidi bidinttaa qoliyo wogaadan geeshsha gidida sohuwaa efo; efiidi yan mitta taman xuuggo.

¹³“Israa7eela maabarai ubbai halchchennan nagaraa oottikkonne, GODAA azazotuppe issuwaa augaanne kanttikko, eti mooranchcha gididi qoodettana. ¹⁴Eti oottido nagarai erettiyo wode, nagaraa yarshshuwaayyo haniya mirgguwaa Xoossaa Dunkkaaniyaa sintti ehoona. ¹⁵He maabaraa cimati GODAA sinttan bantta kushiya mirgguwaa huuphiyan wottidi, he mirgguwaa shukkona. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, qeese halaqai mirgguwaa suuttaappe guuttaa ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa giddo gelo; ¹⁷i ba kushiya biradhdhiyaa suuttan naaqqi naaqqi kessidi, magalashuwaa sintta baggaara GODAA sinttan laapputoo dukko. ¹⁸Qassi amarida suuttaa ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa giddon GODAA sinttan ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa bolli de7iya kacetu bolli xokisso. Attida suuttaa qassi Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyoosaa baggaara de7iya xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaaappe garssa baggaara de7iya sohuwan gusso. ¹⁹Modhdho ubbaa ekkidi, yarshshiyooosaa bollan xuuggo. ²⁰Nagaraa yarshshossi shukettida mirgguwaa oottidoogaadan ha mirgguwaakka ootto. Hegaadan oottidi, qeese nagaraa atto giissiyo wogaa polana; asaikka nagaraappe maarettana. ²¹Hegaappe guyyiyan, mirgguwaa dunkkaanidosaaappe kare kessidi, kase mirgguwaa xuuggidoogaadan akka xuuggo; hagee maabaraa nagaraassi yarshshiy yarshsho.

²²“Asaa kaalettiya sunttatuppe issai halchchennan nagara oottikkonne GODAI Xoossai a azazido azazuwaappe issuwaa augaanne kanttikko, he uri mooranchcha. ²³I ba oottido nagaraa eridoogaappe guyyiyan, tilla bollaara de7iya issi deeshsha orggiyaa ekkidi eho. ²⁴He deeshsha orggiyaa huuphiyan ba kushiya wotto; wottidi xuuggiyo yarshshoi GODAA sinttan shukettiyo sohuwan shukko; hegee nagaraa yarshshuwaa. ²⁵Qeese halaqai nagaraa yarshshuwaa suuttaa giddo ba kushiya biradhdhiyaa naaqqi naaqqi kessidi, xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaa bolli de7iya kacetu bolli xokisso; attida suuttaa qassi xuuggiyo yarshsho yarshshiyooosaaappe garssa baggaara de7iya sohuwan gusso. ²⁶Modhdho ubbaa issippetetta yarshshuwaa modhdhuwaa yarshshiyooogaadan yarshshiyooosaa bollan yarshsho. Hagaadan oottidi, qeese bitaniyaa nagaraa atto giissees; bitaneekka ba nagaraappe maarettana.

²⁷“He maabaraa asaappe issai halchchennan nagara oottikkonne GODAA azazuwaappe issuwaa augaanne kanttikko, he urai mooranchcha gididi qoodettees. ²⁸I ba oottido nagarai ayyo erettidoogaappe guyyiyan, tilla bollaara de7iya macca deeshshiy ba nagaraassi eho. ²⁹Ehiidi ba kushiya nagaraa yarshsho oottidi shukkiyo deeshshee huuphiyan wotto; yaatidi xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiy sohuwan nagaraa yarshsho oottidi shukko. ³⁰Hegaappe guyyiyan, qeese halaqai he deeshshee suuttaappe ba kushiya biradhdhiyan ekkidi, xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosaa bolli de7iya kacetu bolli xokisso; attida suuttaa ubbaa yarshshiyooosaaappe garssa baggaara de7iya sohuwan gusso. ³¹Modhdho ubbaa issippetetta yarshshuwaassi shukkido mehiyaappe kessiyooogaadan, he deeshshee modhdhuwaakka qoridi kesso; kessi ekkidi, yarshshiyooosaa bolli wottidi, GODAASSI

sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana mala xuuggo. Hegaadan oottidi, qeese he bitaniyaa nagaraa atto giissee; bitaneekka ba nagaraappe maarettees.

³²“He bitanee ba nagaraa yarshshuwaassi dorssa anqqaraa shiishshanau koyikko, tilla bollaara de7iya maccaaro eho. ³³I ba kushiya he dorse huuphiyan wotto; wottidi xuuggiyo yarshshuwaassi shukkiyo mehee shukettiyo sohuwan o shukko. ³⁴Hegaappe guyyiyan, qeese nagaraa yarshsho gidida he dorse suuttan ba biradhdhiyaa naaqqi naaqqi kessidi, xuuggiyo yarshshuwaassi yarshshiyosaa bolli de7iya kacetu bolli xokisso; attida suutta qassi yarshshiyosaaappe garssa baggaara de7iya sohuwan gusso. ³⁵Issippetetaa yarshshuwaassi shukettida anqqaraa modhdhuwaa qaaridi kessiyogaadan, he dorse modhdhuwaakka qaaridi kesso. Kessi ekkidi, yarshshiyosaa bolli GODAASSI taman xuuggiyo yarshshuwaassi bolli wottidi xuuggo. Hegaadan oottidi, qeese he bitaniyaa nagaraa atto giissee. Bitaneekka ba nagaraappe maarettana.

Nagaraa Yarshshoi SHiiqiyo Gaasota

5“Ai asinne markkau xeesettidi ba be7idoogaa woikko ba eridoogaa gutaran markkattennan ixikko, hegee ayyo nagara; hegaa gishshau i qaxxayetto.

²“Qassi ai asinne erennan de7iiddi tunabaa, do7aa bautaa woikko mehiyaa bautaa woikko sa7aara gooshettiya do7atu bautaa bochchikko, tuna gidiyoojaa i erido wodiyaappe doommidi mooranchcha gidii.

³“Qassikka ai asinne erennan de7iiddi, asa bollappe goggiya tunissiyaabaa aiba gidinkka bochchikko, hegee tuna gidiyoojaa i erido wodiyaappe doommidi mooranchcha gidii.

⁴“Woi qassi ai asinne iitabaa gidin lo77obaa oottanau eesuwan caaqqikkonne ba caaqqidoogaakka i akeekennan xayikko, i akeekido wodiyaappe doommidi mooranchcha gidii.

⁵“Ai asinne ha odettida moorotuppe issuwaa oottidabaa gidikko, ba oottido nagaraa paaxo. ⁶I ba oottido nagaraa gishshau GODAAYYO ba wudiyaa gididappe macca dorssaa woikko macca deeshshaa nagaraa yarshsho oottidi shiishsho. SHiishshin qeese ekkidi, he bitaniyaa nagaraa atto giissana.

⁷“Asi ba oottido nagaraayyo yarshshanau, dorssaa woikko deeshshaa anqqaraa shammanau ayyo miishshi gidana xayikko, naa77u haraphpheta buubata, woikko naa77u mara haraphpheta, issuwaa nagaraa yarshsho oottidi, qassi issuwaa xuuggiyo yarshsho oottidi GODAASSI eho. ⁸Ehiidi i eta qeesiyaassi immo. Qeese naa77u haraphphetuppe issinniyo qooriyaa muucennan coo mirqqidi, nagaraa yarshsho oottidi yarshsho. ⁹Yaattidi he nagaraa yarshshuwaassi suuttaappe amaridaagaa ekkidi, yarshshiyosaa miyyiyaa caccafo; attida suutta yarshshiyosaaappe garssa baggaara gusso; hegee nagaraa yarshshuwaassi. ¹⁰Hankko haraphphiyo qassi higgee azaziyoogaadan, xuuggiyo yarshsho oottidi xuuggo. Qeese hegaadan oottidi, bitanee oottido nagaraa atto giissanau yarshshuwaassi yarshshees; bitaneekka ba nagaraappe maarettana.

¹¹“SHin issi urau naa77u wogga haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta ehaanau miishshi gidana xayikko, issi kilo giraame liiqo xiilliyaa ba nagaraassi shiishshiyoo yarshsho oottidi eho. He xiillee nagaraa yarshsho gidiiyo gishshau, wogaraa zaitee woikko ixaanai an gujettoppo. ¹²I hegaa ehiidi qeesiyaassi immo; qeese he xiilliyaappe issi kushiya kunti ekkidi, GODAASSI shiishshiyoo kattaa

yarshshuwaara gattidi, hassayissiyaabaa oottidi yarshshiyooosan de7iya taman xuuggo; hegee nagaraa yarshshuuaa. ¹³Ha geetettidaageetuppe augaaninne gido bitanee oottido nagaraassi qeesee hagaadan oottidi, bitanee oottido nagaraa atto giisees; bitaneekka ba nagaraappe maarettana. Kattaa yarshshuwaadankka attidaagaa qeesee ekko' yaagada oda" yaagiis.

Naaquwaa Yarshshuuaa

¹⁴GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ¹⁵"Ooninne GODAAYYO geeshshi wottido miishshatu bolli ammanettennan xayikkonne qassi erennan nagaraa ootikko, ba naaquwaassi ba wudiya giddoppe tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa GODAASSI eho. A waagaikka Xoosaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanan wottin eretto; hegee naaquwaa yarshshuuaa. ¹⁶GODAASSI dummayi wottido miishshatu bolli i nagaraa oottido gishshau, i he miishshatu waagaa qanxxo; qanxxiiddi kase waagaa bolli xeetaappe laatamu kushiya gujjidi qeesiyaassi immo. Qeesee he naaquwaa yarshshuwaassi ehiido dorssaa yarshshidi, bitaniyaa nagaraa atto giisees; bitaneekka ba naaquwaappe maarettana.

¹⁷"Ai asinne erennan de7iiddi, GODAI, 'Oottoppa' giidi azazidobaappe issuwaa oottidi nagaran gelikko, i erana xayikkonne mooranchcha gidio gishshau, ba nagaran qaxxayetto. ¹⁸I ba wudiyaappe tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa naaquwaa yarshshuwaassi qeesiyaakko eho. He dorssai naaquwau qanxxiyo waagaa kessiyaa gido; yaatobare qeesee he dorssaa yarshshidi, bitaniyaa naaquwaa atto giisees; bitaneekka ba naaquwaappe maarettees. ¹⁹Hegee naaquwaa yarshshuuaa. I tumukka GODAA naaqqiis" yaagiis.

6 GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ²"Ai asinne ba shooroi hadara wottidobaa woikko tal77idobaa kaadiyoogan, woikko asabaa bonqqiyoogan, woikko ba shooruuaa bollan sugettaa oottiyooogan GODAA naaqqikko, ³woikko bayidabaa demmidi ta be7abeikke giidi wordduwan caaqqikkonne hageeta milatiya asi ootiyooobatuppe issuwaa, ⁴i augaanne gido, oottidi, hegan nagaranchcha gidikko, ba bonqqi ekkidobaa, woikko wolqqan ekkidobaa, woikko hadara immidobaa woikko, bayin demmidobaa, ⁵woikko wordduwan caaqqi ekkidobaa muliyaakka a godaassi zaaro. Qassi ba naaquwaa yarshshuuaa yarshshiyoo gallassi ba ekkidoogaa bolli ichchashantto kushiya gujjidi a godaassi immo. ⁶Qassikka ba naaquwaa gishshau GODAASSI yarshshiyoo yarshshuwau ba wudiya giddoppe tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa qeesiyaakko eho. He dorssai naaquwau qanxxiyo waagaa kessiyaa gido; yaatobare. ⁷Qeesee he dorssaa yarshshidi, bitaniyaa naaquwaa atto giisees; bitaneekka ba naaquwaa ubbaappe maarettana" yaagiis.

Wurssi Xuuggiyo Yarshshuuaa

⁸GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ⁹"Aaroonanne a attuma naata hagaadan yaagada azaza; 'Xuuggiyo yarshshuwaassi de7iya wogai haggaa: Xuuggiyo yarshshoi qammai wonttana gakkanaashin yarshshiyoo sohuwan de7o. Tamaikka yarshshiyoo sohuwan mule wode eexxiiddi de7o. ¹⁰Qeesee liinuwaappe dadettida qamisiyaanne suriyaa maayidi, xuuggiyo yarshshuuaa tamai mi simmin attida bidinttaa denttidi, yarshshiyoo sohuwaa miyyiyan laalo. ¹¹Hegaappe guyyiyan, he maayuuaa qaari wotti hara maayuuaa maayidi, he bidinttaa dunkkaanidosappe gaxi efiidi, higgiaadan geeyida sohuwan qolo. ¹²Yarshshiyooosaa bolli de7iya tamai

to7ennan ubba wode eexxiiddi de7o. Qeesee maallado maallado mittaa an gujji gujjidi wotto. Xuuggiyo yarshshuwaakka he mittaa bolli maaran wottidi, issippetetaa yarshshuwaa handdaa a bolli xuuggo. ¹³ Tamai yarshshiyooosaa bolli ubba wode eexxiiddi de7o; to7anau koshshenna.

Kattaa Yarshshuwaa

¹⁴ “Kattaa yarshshuwaassi imettida wogai hagua: Aaroonaa zare gidiya qeeseti yarshshiyoo sohuwaappe sintta baggaara GODAA sinttan yarshshona. ¹⁵ Qeesee lo77o xiilliyaaappe kophphiyaagaanne zaitiyaa ekkidi, kattaa yarshshuwaa bolli de7iya ix-aana ubbaakka denttidi, GODAASSI sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi, has-sayissiyaabaa gidanaadan yarshshiyooosaa bolli xuuggo. ¹⁶ Hegaappe attidaagaa Aarooninne a attuma naati moona; heгаа eti irshshoi yegettibeenna oitta ootti uukkidi, Dunkkaaniyaa dabaabaa giddon de7iya geeshsha sohuwan moona. ¹⁷ He oittai irshshuwaa yeggennan uuketto. Hegaа taayyo taman xuuggiyo yarshshuwaappe eta gakkiiyaagaa taani etayyo immaas. Nagaraа yarshshuwaadaaninne naaquwaa yarshshuwaadan ikka ubbaappe aadhdhida geeshsha. ¹⁸ GODAASSI taman xuuggiyo yarshshuwaappe eta gakkiiyaagaa gidiyo gishshau, yiya laittatunkka Aaroonaa zare gidiya attumaageeti ubbai heгаа moona. He yarshshuwaa bochchiya ai asinne geeshsha gidana’ yaaga” yaagiis.

¹⁹ GODAI qassikka Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ²⁰ “Aarooninne a attuma naati qeesettaassi tiyettiyo gallassi issi kilo giraame gidiya lo77o xiilliyaa kattaa yarshsho oottidi GODAASSI ehoona. Hegaappe bagгаа maallado bagгаа omarssi yarshshona. ²¹ He xiillee zaitiyan munaqetti, lo77o walakettidi, bashiyan uuketto; uukkidoogaa bunchchada, sawuwaa tonggu giya kattaa yarshsho oottada GODAAYYO yarshsha. ²² Qassi Aaroonaa attuma naatuppe a qeesetettaa laattanaadan tiyettiya ubbaikka he wogaa ootona. Hegee GODAASSI ubbatoo yarshshiyoo yarshsho gididi muleera xuugetto. ²³ Qeesee shiishshiyoo kattaa yarshshuwaappe guyye attennan wuri xuugetto; appe aibinne meetettoppo” yaagiis.

Nagaraа Yarshshuwaa Wogaa

²⁴ GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ²⁵ “Aaroonassinne a attuma naatussi, hagaadan yaaga; ‘Nagaraа yarshshuwaa wogai hagua: GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaassi shiishshiyoo mehee shukettiyo sohuwan nagaraа yarshshuwaassi shiishshiyoo meheekka hegan GODAA sinttan shuketto; ikka ubbaappe aadhdhida geeshsha. ²⁶ He yarshshuwaa yarshshiyaa qeesee Dunkkaaniyaa dabaabaa giddon de7iya geeshsha sohuwan mo. ²⁷ He ashuwaa bochchiya aibinne geeshsha gidana; qassi shukkishin ai maayuwaa bollinne suuttai xacettikko, he maayoi geeshsha sohuwan meecetto. ²⁸ Ashoi doissetido urqqa miishshai meqqo; birata disttiyan doissidobaa gidikko, he disttiyaa qaacidi haattan shokkirgganau koshshees. ²⁹ Qeesetu zariyaappe attuma asa gidida ooninne he ashuwaa mo; he ashoo keehi geeshsha. ³⁰ Gido shin Geeshsha Sohuwan nagaraа atto giissanau a suuttaa ekkidi, Dunkkaaniyaa giddo gelissido ai mehiyaa ashuwaanne maanau koshshenna; i taman xuugettanau koshshees.

Naaquwaa Yarshshuwaa

7 “Naaquwaa yarshshuwaa wogai hagai: ikka ubbaappe aadhdhida geeshsha. ²Xuuggiyo yarshshuwaassi shiishshiyo mehiyaa shukkiyo sohuwan naaquwaa yarshshuwaa mehiyaakka shukkona; a suuttaakka yarshshiyoosaa miyyetun cacca-fona. ³Qassi a handdaa ubbaa, hegeekka nasiyaa handdaa, qantta ashuwaa maayida handdaa, ⁴naa77u kilahota, shinccaa matan de7iya eta maayida handdaanne tiriyaa maayida handdaa kilahotuura issippe yarshsho oottidi shiishsho. ⁵Taman xuuggidi GODAAYYO yarshshiyo yarshshuwaadan, he shiiqida handdaa qeese yarshshiy-oosaa bollan wottidi xuuggo; hegee naaquwaa yarshshuwaa. ⁶Qeese zare gidida attuma asi ubbi he yarshshuwaa ashuwaa mo. He yarshshoi ubbaappe aadhdhida geeshsha gidiyo gishshau, geeshsha sohuwan mo.

⁷“Naaquwaa yarshshoi nagaraa yarshshuwaakka mala; eta naa77aa wogai isu-waa. Hegeenne yarshshettida mehiyaa ashoi nagaraa atto giissanau yarshshuwaa yarshshida qeesiyaassi imettees. ⁸Ooninne xuuggiyo yarshshuwaa ehin ekkidi yarshshiya qeese he mehiyaa galbbaa baayyo ekko. ⁹Coociyan komppettida kat-taa yarshsho ubbainne oton doissettida woikko bashen uukettida ubbaikka he yarshshuwaa yarshshida qeesiyaassi imettees. ¹⁰Qassi zaitiyan munaqettida woikko munaqettibeenna kattaa yarshsho ubbai Aarona naatu ubbaassi imettees; eti hegae hircciyaa shaakki ekkona.

Issippetettaa Yarshshuwaa

¹¹“Asi issippetettaa yarshshuwaa GODAASSI yarshshiyo wode ayyo de7iya wogai hagai: ¹²I shiishshiyo issippetettaa yarshshoi galata yarshsho gidikko, he yarshshuwaara issippe zaitiyan munaqqido, irshsho yeggennan uukkido oit-taa, zaitiyan tiyido, irshshoi gelibeenna lee7e lichchakkuwaanne zaitiyan loitti munaqqido, liiqo xiilliyaaappe uukettida komppuwaa shiishsho. ¹³He galataayyo shiishshiyo issippetettaa yarshshuwaara issippe irshshuwaa yeggido munaqaappe uukettida oittaaakka imota oottidi shiishsho. ¹⁴Qassi he ubba qommo oittatup-pekka i issuwaa issuwaa denttidi, GODAASSI yarshsho oottidi eho. Hegee issip-petettaa yarshshuwaa suuttaa caccafida qeesiyaassi imetto. ¹⁵He mehiyaa ashoi he yarshshettido gallassi meetetto; maalladossi aibinne attoppo.

¹⁶“SHin a yarshshoi shiiquwaa gattiyoogaa woikko ba dosan coo immiyo issippetettaa yarshsho gidikko, he yarshshuwaa ashoi he yarshshido gallassi meetetto; appe attiyaagee qassi wonttetta gallassikka meetetto. ¹⁷He yarshshuwaa ashuwaappe palahidi heezzantto gallassa gakkanaashin gam77iyaagee de7ikko, hegee taman xuugetto. ¹⁸Issi asi shiishshido issippetettaa yarshshuwaa ashuwaappe augeenne heezzantto gallassi meetettikko, a yarshshoi ekettenna; i yarshshi-dobaadanka qoodettenna. He yarshshoi tuna; appe miida ooninne ba nagaran oishettees.

¹⁹“Tunabaa aibanne bochchida ashoi meetettoppo; i taman xuugettanau koshshees. Hara ashuwaa gidikko, wogan geeshsha gidiya asi ooninne maana gi-ikko mo. ²⁰SHin issi asi tuna gidi uttidi, GODAAYYO shiishshido issippetettaa yarshshuwaa ashuwaappe miyaabaa gidikko, he asi ba asaa gidoppe bohetto. ²¹Qassi issi asi tunabaa aibanne bochchikko asaa tunatettaa gidin woikko tuna mehe gidin, woikko hara sheneyiya tunabaa bochchikkonne simmidi GODAAYYO

yarshshido issippetettaa yarshshuwaa ashuwaappe miikko, he urai ba asaa giddoppe bohetto' yaaga" yaagiis.

Suuttinne Modhdhoi Meetettennaadan Digettiis

²² GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ²³ "Israa7eela asaassi hagaadan yaaga; 'Korima woikko dorssa woikko deessha ashuwan modhdho zawaa mulekka mooppite. ²⁴ Haiqqida mehiyaa woikko do7i worido mehiyaa modhdhuwaakka harabau go7ettiteppe attin, appe aibanne mooppite. ²⁵ Aissi giikko, GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaassi shiishshiyoo mehiyaa modhdhuwaa miya ooninne ba asaa giddoppe bohetto. ²⁶ Intte de7iyo sohuwan awan gidikkokka, kafo suutta, mehe suutta woikko harabaa aiba suuttaanne mooppite. ²⁷ Suutta miya ai asinne, ba asaa giddoppe bohetto' yaaga" yaagiis.

Qeesiyaa Gakkiya SHaahuwaa

²⁸ GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ²⁹ "Israa7eela asaassi hagaadan yaaga; 'GODAAYYO issippetettaa yarshshuwaa shiishshiyaa ai asinne he issippetettaa yarshshuwaappe shaakkidi, ba huuphe imotaa dummayidi GODAAYYO shiishsho. ³⁰ Hegaa i GODAAYYO taman xuuggiyo yarshsho oottidi, ba kushiyan ekkidi eho; qassi modhdhuwaakka anggaasuwaara eho; ehiidi, anggaasuwaa wuxaawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sinttan wuxaawuxo. ³¹ Qeesee yarshshiyooosaa bollan modhdhuwaa xuuggo; shin anggaasoi Aaroonassinne a attuma naatussi imetto. ³² Intte issippetettaa yarshshuwaappe ushachcha gedaa imota oottidi qeesiyaassi immite. ³³ Hegee ushachcha gedai Aaroonaa attuma naatuppe issippetettaa yarshshuwaa suuttaanne modhdhuwaa yarshshiyaaagaassi a gakkiya a qommuwaa. ³⁴ Taani Israa7eela asaa issippetettaa yarshshuwaappe wuxaawuxido anggaasuwaanne yarshshuwau shiishshido gedaa ekkada, qeesiyaa Aaroonassinne a attuma naatussi immaas; hegee eta gakkiya eta qommo gidiyo gishshau, Israa7eela asai merinau heгаа etau immiiddi daana' yaagada yoota" yaagiis.

³⁵ Aarooninne a attuma naati qeese gididi, GODAAYYO oottanau sunttettido gallassi GODAASSI shiishshido taman xuuggiyo yarshshuwaappe hegee etayyo qommo gididi imettiis. ³⁶ GODAI eta qeesetettaassi tiyido gallassi, heгаа etayyo immana mala, Israa7eela asaa ubbaa azaziis; sintta yeletan ubbankka hagee woga gididi oosettees.

³⁷ Simmi hageeti, xuuggiyo yarshshuwaassi, kattaa yarshshuwaassi, nagaraa yarshshuwaassi, naaquwaa yarshshuwaassi, qeesetettaassi tiyettiyo wode yarshshiyoo yarshshuwaassinne issippetettaa yarshshuwaassi imettida wogata. ³⁸ Ha wogati Israa7eela asai Siinaa bazzuwan bantta yarshshuwaa GODAASSI yarshshana mala GODAI azazido gallassi, Siinaa Deriyaa bollan GODAI Muusa azazido wogata.

Aarooninne A Naati Qeese Gidiyo Maaraa

8 GODAI Muusessi hagaadan yaagidi yootiis; ² "Aaroonanne a attuma naata qassi etaara issippe, qeesetettaa maayuwaa, tiyiyo zaitiyaa, nagaraa yarshshuwaassi shukkiyo korimaa, naa77u dorssa orggetanne, irshshuwaa yeggennan uukkido, oittaa masooben ekkada ya. ³ Qassi Israa7eela asa ubbaakka xegada, Dunkkaaniyaa kare shiishsha" yaagiis.

⁴Yaagin Muusee GODAI azazidoogaadan oottiis; asaikka ubbai Dunkkaaniyaa karen shiiqiis. ⁵SHiiqin Muusee asaassi, “Oottana mala GODAI azazidoogee haggaa” yaagiis.

⁶Muusee Aaroonanne a attuma naata ehiidi, haattan meecciis. ⁷Meeccidi Aaroonaa qoliyaa maizziis; dancuwaakka dancissiis. Qassi adussa qoliyaa maizzidi, a bollan eefuudiyaa maizziis. Eefuudiyaa hiillatidi daddido qabattuwan Aaroonaa gattidi qachchiis. ⁸Qassi tiran wottiyoogaa Aaroonaa bollan aattidi, a gidдон Uriimiyaanne Tumiimiyaa wottiis. ⁹Qassikka Aaroonaa huuphiyan shaashiyaa encurssaa wottiis. GODAI Muusa azazidoogaadan he encurssaa bollan sintta baggaara worqqa madaaliyaa, worqqaappe meddhido akiliiliyaa misiliyaa wottiis.

¹⁰Yaatoogaappe guyyiyan Muusee tiyiyo zaitiyaa ekkidi, Dunkkaaniyaanne Dunkkaaniyaa gidдон de7iya miishsha ubbaa tiyiis; tiyidi eta dummayiis. ¹¹Qassi he zaitiyaappe ekkidi, yarshshiyosaa bolli laapputoo caccafiis; yarshshiyosaa, a miishshata, meechcha keriyaanne a wottiyoogaa, dummayanau he zaitiyan tiyiis.

¹²Qassi he tiyiyo zaitiyaappe amaraa Aaroonaa huuphiyan tigidi, a dummayiis.

¹³GODAI Muusa azazidoogaadan, Muusee Aaroonaa attuma naata sinttau aattidi, qoliyaa maizziis; maizzidi dancuwan dancissiis. Eta huuphiyankka shaashiyaa encurssaa wottiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, nagaraa yarshshuwaassi korimaa Muusee aattiis; aattin Aarooninne a attuma naati he korimaa huuphiyan bantta kushiyaa wottidosona.

¹⁵Muusee he korimaa shukkiis; shukkidi a suuttaappe ba biradhdhiyan ekkidi, yarshshiyosaa kaceta tiyidi, yarshshiyosaa geeshshiis; qassi yarshshiyosaa nagaraa atto giissanau attida suuttaa appe garssaara gussidi, Xoossaassi dummayiis.

¹⁶Qantta ashuwaa kammida handdaa ubbaa, tiriyyaa maayida handdaa, naa77u kilahotanne eta kammida handdaa ekkidi, Muusee yarshshiyosaa bollan wottidi xuuggiis. ¹⁷SHin GODAI Muusa azazidoogaadan, galbbaa, korimaappe attidaagaanne tociyaa dunkkaanidosaaappe gaxi kessidi, taman xuuggiis.

¹⁸Yaatidi simmidi Muusee xuuggiyo yarshshuwaassi haniya dorssa orggiyaa ehiis; ehin Aarooninne a attuma naati he dorssaa orggiyaa huuphiyan bantta kushiyaa wottidosona. ¹⁹Muusee he dorssa orggiyaa shukkiis; shukkidi a suuttaa yarshshiyosaa miyyetu ubban caccafiis. ²⁰Qassi dorssa orggiyaa ashuwaakka a qommuwan qommuwan pariis; paridi parettaa, huuphiyaanne handdaa yarshshiyosaa bolli wottidi xuuggiis. ²¹Qantta ashuwaanne guyye gedata haattan meecoogaappe guyyiyan, dorssaa muleera GODAASSI taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi, GODAI Muusa azazidoogaadan yarshshiyosaa bollan wottidi xuuggiis.

²²Hegaappe guyyiyan, qeesettaaassi tiyettiyo wode shiishshiyoo naa77antto dorssaa Muusee ehiis; ehin Aarooninne a attuma naati he dorssaa huuphiyan bantta kushiyaa wottidosona. ²³Muusee he dorssaa shukkiis; shukkidi a suuttaappe ekkidi, Aaroonassi ushachcha haittaa xeeraa, ushachcha kushiyaa wogga biradhdhiyaanne, ushachcha tohuwaa wogga biradhdhiyaa tiyiis. ²⁴Qassi Muusee Aaroonaa attuma naatakka sinttau ehiidi, he suuttaappe ekkidi, eta ushachcha haittaa xeeraa, eta ushachcha kushiyaa wogga biradhdhiyaanne eta ushachcha tohuwaa wogga biradhdhiyaa tiyiis. Hegaappe guyyiyan, Muusee attida suuttaa yarshshiyosaa miyyetu ubban caccafiis.

²⁵ Yaatidi modhdhuwaa, nasiyaa, qantta ashuwaa maayida handdaa, tiriyaa maayida handdaa, naa77u kilahotanne eta maayida handdaanne ushachcha gedaa ekkiis. ²⁶ Qassi irshshuwaa yeggennan uukkido oittaa wottiyo GODAA sinttan de7iya masoofiyaappe issi komppuwaa, zaitiyaara uukkido issi oittaaanne issi lee7e lichchakuwaa ekkidi, hageeta modhdhuwaa bollaanne ushachcha gedaa bol-lan wottiis. ²⁷ I ha qumaa ubbaa Aaroon kushiyaanne a attuma naatu kushiyan wottiis; wottin eti GODAA sinttan wuxaawuxiyo yarshsho oottidi wuxaawuxi-dosona. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, Muusee he qumaa eta kushiyaappe ekki, xuuggiyo yarshshuwaara gattidi, qeesettaassi tiyettiyo wode GODAASSI taman xuuggidi shi-ishshiyoo, sawuwaa tonggu giya yarshshuwaadan, yarshshiyoo bollan wottidi xu-uggiis. ²⁹ Qassi Muusee anggaasuwaa ekkidi, wuxaawuxiyo yarshsho oottidi GODAA sinttan wuxaawuxiis; GODAI Muusa azazidoogaadan, qeesettaassi tiyettiyo wode yarshshiyoo dorssa orggiyaa ashuwaappe hege Muusa gakkiya a qommuwaa.

³⁰ Muusee tiyiyoo zaitiyaappenne yarshshiyoo bollan de7iya suuttaappe ekkidi, Aaroon bollinne a maayuwaa bolli, qassi a attuma naatu bollinne, eta maayuwaa bollikka caccafiis; yaatidi Aaroonanne a maayuwaa qassi a naatanne a naatu maayuwaakka dummayis.

³¹ Muusee Aaroonanne a attuma naata hagaadan yaagiis; “Ashuwaa Dunkkaaniyaa karen doissite; doissidi, ‘Aarooninne a naati heгаа moonaa’ yaagada taani azazidoogaadan, qeesettaassi tiyettiyo wode shiishshiyoo yarshshuwaa wottiyo masoofiyyaa gidдон de7iya yarshsho oittaaara hegan miite. ³² He ashuwaappenne oittaaappe palahidaagee de7ikko taman xuuggite. ³³ Qeesettaassi tiyiyoo wogai laappun gallassaa ekkiyo gishshau, he intte qeesettaassi tiyettiyo laappun gallasai wuranaashin, Dunkkaaniyaa penggeppe kare kiyoppite. ³⁴ Ha hachchi oosettidaagee GODAI azazin, intte nagaraa atto giissanau oosettiis. ³⁵ Dunkkaaniyaa penggen laappun gallassa kumettaa gallassinne qamminne takkite; GODAA wogaakka naagite; ixkikko intte haiqqana. Tana GODAI azazidoogee hгаа” yaagiis. ³⁶ Yaagin Aarooninne a naati GODAI Muusee baggaara azazidobaa ubbaa oottidosona.

Aarooni GODAASSI SHIISHSHIYO YARSHSHUWAA

9 Hospunnta gallasan Muusee Aaroonanne a naata, qassi Israa7eela cimatakka xeesis. ² Xeesidi Aaroon hagaadan yaagiis; “Nagaraa yarshshuwaassi issi ko-rimaa, qassi xuuggiyo yarshshuwaassi issi dorssa orggiyaa GODAA sintti shiishsha. Meheti naa77aikka tilla bollaara de7iyaageeta gidona. ³⁻⁴ Qassi Israa7eela asaa ha-gaadan yaaga; ‘GODAI hachchi intteyyo qoncciyoo gishshau, a sinttan yarshshanau, nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa, xuuggiyo yarshshuwaassi tilla bol-laara de7iya issi laitta maraanne issi laitta dorssaa, issipettaa yarshshuwaassi issi korima mirguwaa, issi dorssa orggiyaanne zaitiyan munaqettida kattaa yarshshuwaa ehiite’ yaaga” yaagiis.

⁵ Eti Muusee azazidobaa ubbaa Xoossaa Dunkkaaniyaa sintti ehiidosona; yaatidi maabara ubbai shiiqidi, GODAA sinttan eqqidosona. ⁶ Muusee eta, “GODAA bonch-choi intteyyo qonccana mala, intte oottanaadan GODAI inttena azazidoogee hгаа” yaagiis.

⁷ Qassi Muusee Aaroonakka hagaadan yaagiis; “Yarshshiyoo saakko haa shi-qa; shiiqada ne nagaraa yarshshuwaanne ne xuuggiyo yarshshuwaa yarshsha;

yaatada ne huuphe nagaraanne ne asaa nagaraakka atto giissa. Qassi GODAI azazidoogaadan, asai shiishshiyoo yarshshuwaa yarshshada, eta nagaraakka atto giissa” yaagiis.

⁸Yaagin Aarooni yarshshiyoo saakko yiidi, ba huuphe nagaraassi yarshsho ootti shiishshido korimaa shukkiis. ⁹SHukkin Aarooni naati suutaa ekkidi ayyo ehiidosona; i ba kushiya biradhdhiya he suuttan yeddi kessidi, yarshshiyoo sa kacetta bochchiis; attida suuttaakka yarshshiyoo saappe garssa baggaara gussiiis. ¹⁰GODAI Muusa azazidoogaadan, qassi he nagaraa yarshshuwaa ashuwaappe modhdhuwaa kilahotanne tiriya maayida handdaa yarshshiyoo sa bollan wottidi xuuggiis. ¹¹SHin attida ashuwaanne galbbaa dunkkaanidosaappe kare kessidi xuuggiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Aarooni xuuggiyo yarshshuwaa shukkiis; shukkin a naati suutaa ekkidi ayyo ehiidosona; ehin i yarshshiyoo sa miyyetu ubbaa caccafiis. ¹³Qassi eti xuuggiyo yarshshuwaa qommuwan qommuwan kessidi, huuphiyaarakka ayyo ehiidosona; ehin i yarshshiyoo sa bollan wottidi xuuggiis. ¹⁴Qantta ashuwaanne tohotakka haattan meeccidi, yarshshiyoo sa bollan de7iya xuuggiyo yarshshuwaa bollan wottidi xuuggiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Aarooni asai ehiido yarshshuwaa shiishshii; i asaa nagaraa yarshshuwaassi gidya deeshaa orggiya ekkidi shukkiis; shukkidi kase baagaadanka eta nagaraassi yarshshiiis. ¹⁶Qassi i xuuggiyo yarshshuwaa mehiya ehiidi, wogai azazidoogaadan oottidi yarshshiiis. ¹⁷Kattaa yarshshuwaakka shiishshii; appe issi zolle gidyaagaa ekkidi, maallado maallado xuuggiyo yarshshuwaappe haraa yarshshiyoo sa bollan wottidi xuuggiis.

¹⁸Aarooni qassikka asaa issippetettaa yarshshuwaassi korimaanne dorssa orggiya shukkiis; shukkin a attuma naati suutaa ayyo ehiidosona; ehin i he suutaa ekkidi, yarshshiyoo sa miyyetu ubbaa caccafiis. ¹⁹Qassi korimaanne dorssa orggiya ashuwaappe modhdhuwaa, nasiya, qantta ashuwaa maayida handdaa, kilahotanne tiriya maayida handdaa Aarooni naati ayyo ehiidosona. ²⁰Eti he handdaa anggaasuwa bolli bollaara wottin, Aarooni yarshshiyoo sa bollan hega xuuggiis. ²¹SHin GODAI Muusa azazidoogaadan, Aarooni anggaasotanne ushachcha gedaa wuxaawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sinttan wuxaawuxiis.

²²Hegaappe guyyiyan, Aarooni ba kushiya asaakko zaari denttidi eta anjjiis. I nagaraa yarshshuwaa, xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshoogaappe guyyiyan, yarshshiyoo saappe duge wodhdhiis. ²³Wodhdhin Muuseenne Aarooni Xoosaa Dunkkaaniya giddo gelidosona; eti hegaappe kiyido wode, asaa anjjidosona. Yaatin GODAA bonchchoi asa ubbaassi beettiis. ²⁴GODAA sinttappe tamai wodhdhidi, yarshshiyoo sa bollan de7iya xuuggiyo yarshshuwaanne modhdhuwaa miis. Asai ubbai hega be7ido wode ililiis; qassi eti bantta som77uwan sa7aa bochchidi gufannidosona.

Naadaabinne Abiihu Oottido Nagaraa

10 Aarooni attuma naati, Naadaabinne Abiihu, bantta ixaanaa cuwayiyo miishshaa miishshaa ekkidi, a bollan tamaa wottidosona; wottidi tamaa bolli qassi ixaanaa qolidosona; yaatidi, GODAI eta azazibeenna, geesha gidenna tamaa GODAA sinttan shiishshidosona. ²Hegaa gaasuwan GODAA matappe tamai yiidi, eta mi aggiis; etikka GODAA sinttan haiqqi aggidosa. ³Hegaappe guyyiyan, Muusee Aarooni, “GODAI,

‘Taani ta mati shiiqiyaageeta
ta geeshshatettaa bessana.
Qassi asa ubbaa sinttan
taani bonchchettana’

giidi haasayidoogee be7a hagua” yaagiis. Yaagin Aarooni co77u giis.

⁴Muusee Aarooni aawaa ishaa Uzzi7eela attuma naata, Mishaa7eelanne Elxxaafaana xeegeidi, “Haa yiite; yiidi intte aawaa ishaa naatu ahaa Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttappe denttidi, dunkkaanidosaaappe gaxi kessite” yaagiis. ⁵Hegaa gishshau eti yiidi, Muusee azazidoogaadan, eta qeesetettaa maayuwaara eta ahaa tookkidi, dunkkaanidosaaappe gaxi kessidosona.

⁶Hegaappe guyyiyan, Muusee Aaroonanne a attuma naata, El77aazaranne Itaamaara hagaadan yaagiis; “Intte haiqqenna malanne, GODAI maabara ubbaa bollan hanqqetenna mala, intte huuphiyaa meedissoppite; intte maayuwaakka pooshshop-pite. SHin intte ishathi, Israa7eela asati, GODAI ba eettido taman xuuggidoogheetussi yeekkana giikko eti yeekkona. ⁷Qassikka intte Dunkkaaniyaa penggeppe kare kiyoppite; kiyikko intte haiqqana; aissi giikko GODAI tiyiyo zaittee intte bollan de7ees” yaagiis. Yaagin etikka Muusee giidoogaadan oottidosona.

Qeesetu Wogaa

⁸GODAI Aarooni hagaadan yaagiis; ⁹“Intte haiqqenna mala, Dunkkaaniyaa giddo geliyo wode, neenikka ne naatikka woine eessaa woikko hara mattoyiya ushsha uyyoppite; hegee sinttappe yaana yeletaassikka merinau higge gididi de7ana. ¹⁰Intte geeshshabaanne geeshsha gidennabaa qassi tunabaanne tuna gidennabaa shaakkidi erite. ¹¹GODAI Muusee baggaara yootido woga ubbaakka Israa7eela asaa tamarisite” yaagiis.

¹²Muusee Aaroonanne attida a attuma naata El77aazaranne Itaamaara hagaadan yaagiis; “GODAASSI taman xuuggiyo yarshshuwaappe attida kattaa yarshshuwaa ekkite; ekkidi irshsho yeggennan uukkite; yaatidi i keehippe geeshsha gidiyo gishshau, yarshshiyooosaa matan a miite. ¹³GODAASSI taman xuuggiyo yarshshuwaappe hegee nenanne ne attuma naata gakkiiya intte qommuwaa gidiyo gishshau, heгаа intte geeshsha sohuwan miite; aissi giikko, GODAI tana hegaadan oottana mala azaziis. ¹⁴SHin wuxaawuxettida anggaasuwaanne shiiqida gedaa neeni, ne attuma naatinne ne macca naati geeshsha sohuwan miite. Aissi giikko, hegee Israa7eela asai shiishshiyoo issippetettaa yarshshuwaappe nenanne ne attuma naata gakkiiya intte qommuwaa. ¹⁵GODAASSI yarshshido gedaanne wuxaawuxido anggaasuwaa asai taman xuuggiyo modhdhuwaara issippe gattidi, GODAA sinttan wuxaawuxiyo yarshshodan wuxaawuxanau ehaana. GODAI azazidoogaadan, hegee neessinne nenaara de7iya ne attuma naatussi merinau inttena gakkiiya intte qommo gidana” yaagiis.

¹⁶Muusee nagaraa yarshuwaa deeshshai waanidaakko eranau koyidi oichchiis; oichchidi i xuugettiichchidoogaa erido wode, attida Aarooni attuma naata, El77aazaranne Itaamaara hanqqettiis; hanqqettidi eta, ¹⁷“Nagaraa yarshshoi keehippe geeshsha; qassi hegeekka asaa nagaraa GODAA sinttan atto giissana mala intteyyo imettiis; yaatin intte a geeshsha sohuwan aissi mibeekketii? ¹⁸He mehiyaa suuttai Xoossaa Dunkkaaniyaa giddo gelibeennaagaa gidishin, taani inttena azazidoogaadan, intte a he geeshsha sohuwan maanau bessees; shin aggideta” yaagiis.

¹⁹Yaagin Aarooni Muusa, “Be7a; asati hachchi bantta nagaraa yarshshuwaanne xuuggiyo yarshshuwaa GODAA sintti ehiidosona; gidikkonne qassi haggaa malabai ta bolli gakkiiis. Yaatin woni taani nagaraa yarshshuwaa hachchi miidabaa gidiyaaakko, GODAI ufaittanaagaa shin attideeshsha?” yaagiis. ²⁰Muusee hegaa siyido wode, he zaaroi a aliis.

Maanau Bessiya Meretata

11 GODAI Muusanne Aarooni hagaadan yaagiis; ²“Israa7eela asau hagaadan yaagidi yootite; ‘Biittaa bollann de7iya mehetu ubbaappe intte maana mehetinne do7ati hageeta. ³Qinccafilee wuri phalqettidoogeeanne waammotiya meheta ubbaa miite. ⁴⁻⁶SHin waammo xalaalaa waammotiyaageeta woikko qassi qinccafile xalaalai phalqettidoogeeeta mooppite. Hegeetikka gaameelaa, guppalliyaanne harbbainnuwaa mooppite; aissi giikko, eti waammotiyaageeta gidikkonne, etau qinccafilee phalqetta gidenna gishshau, eti intteyyo tuna. ⁷Gudunttaakka mooppite; aissi giikko, ayyo qinccafilee phalqetta gidikkonne, waammotenna gishshau, i intteyyo tuna. ⁸Intte hageetu ashuwaa mooppite; eta baa-taakka bochchoppite; eti intteyyo tuna.

⁹“Haattaa gidдон de7iya meretatu ubbaappe intte maanaageeti hageeta. Abbaa gidдон gidin woi qassi goggiya haattaa gidдон gidin de7iya ubbaappe moliyaagaa mala qekeenne poqoi de7iyo ubbaa miite. ¹⁰SHin abbaa gidдон woikko shaafan sham77i sham77iya meretatupenne shemppoi de7iyo, qaaxxiya meretatuppe moliyaagaa mala qekeenne poqoi banna ubbai intteyyo tuna. ¹¹Hageeti intteyyo tuna; eta ashuwaa mooppite; eta baa-taakka bochchoppite. ¹²Qekeenne poqoi banna haatta gidдон de7iya meretatu ubbai intteyyo tuna.

¹³“Kafotuppe tuna gidiiyo gishshau intte meennaageeti hageeta: arggantaata, bazzo ankkuwaa, kareta ankkuwaa, ¹⁴xinggiliyaa, qoolliyaa zare ubbaa, ¹⁵qooraase zare ubbaa ¹⁶yanchchaa, cancciya guttuwaa, haatta kafuwaa, gace zare ubbaa, ¹⁷qeri guttuwaa, adussa qooree de7iyo haatta kafuwaa, wogga guttuwaa, ¹⁸haatta kuttuwaa, mole kafuwaa, baa-ta ankkuwaa, ¹⁹shimalaanne saabissaa giyo haatta kafotu zare ubbaa, jinnjilaatiyaanne wurkkaawurkkuwaa.

²⁰“Qefera de7iya oiddu tohuwan hemettiya qeri meretatu ubbai intteyyo tuna. ²¹Gidikkonne, qefee de7iyo oiddu tohuwan hemettiyaageetuppe eta tohuwaappe bollaara guppanau maaddiya gedai de7iyoogeeta miite. ²²Hegeetikka, boole zare ubbaa, ukkubbo zare ubbaanne gumburo zare ubbaa. ²³SHin hara qefera de7iya oiddu tohoi de7iyo meretatu ubbai intteyyo tuna.

²⁴“Hageeti inttena tunissana; eta baa-ta bochchiya ubbai omarssi gakkanaashin tuna gidana. ²⁵Hageetu baa-ta denttiya ooninne ba maayuwaa meecco; shin gidikkonne omarssi gakkanaashin i tuna. ²⁶Qinccafilee de7iiddi phalqetta gidennaageeti woi qassi, waammotennaageeti ubbai intteyyo tuna; eta bochchiya oonikka qassi tuna. ²⁷Oiddu tohotun hemettiya mehe ubbaappe garawatu ginddiyaa mala ginddiyan hemettiyaageeti intteyyo tuna; qassi eta baa-ta bochchiya oonikka omarssi gakkanaashin tuna. ²⁸Hegeetu baa-ta denttiya ooninne ba maayuwaa meecco; shin gidikkonne omarssi gakkanaashin i tuna. Etikka intteyyo tuna.

²⁹“Sa7aara hemettiyaageetuppe hageeti intteyyo tuna: occoi, eceree, duma duma qommo zaree, ³⁰geeggee, haulaashoi, korchchee, wakkallainne shaaqanchchaa. ³¹Sa7aara hemettiya ubbatuppe intteyyo tuna gidiiyaageeti

hegeeta; etappe haiqqidabaa bochchiya ubbi omarssi gakkanaashin tuna. ³² Etappe haiqqidabi aiba bolli kunddikkokka, he eti a bolli kunddido miishshai tuna; mita miishsha woikko maayo woikko galbba woikko qarcciita gidinkka, go7ettiyo miishsha ubbaa haatta giddon wottite; hegee omarssi gakkanaashin tuna; Hegaappe guyyiyan, geeshsha gidana. ³³ Ha sa7aara hemettiyaageetuppe issuwaa bautai ai urqqa miishshaa giddon kunddikkokka, a giddon de7iyaabi ubbi tuna; he miishshaa menttite. ³⁴ He miishshaa giddon de7iya haattaappe miyo ai quma bolli xokkikkokka, he qumai tuna; qassi uyyiyoobi aibanne gido, he miishshaa giddon de7ikko, ikka tuna. ³⁵ Hageetu ahi a bolli kunddiyoobi aiba gidikkokka tuna. Coociyaa woi kattiyoo urqqa miishshaa gidikkokka menttite; eti intteyyo tuna. ³⁶ Hageetu bautai bochchiyoobai ubbai tuna gidikkonne, pulttoinne haatta ollai geeshsha. ³⁷ Eta bautaappe issai zeranau wottido zeretta kattaa bolli kunddikko, hegee tunenna. ³⁸ SHin he zerettaa bolli haatti gukki simmin, eta bautaappe issainne a bolli kunddikko, he zerettaa intteyyo tuna.

³⁹ “Qassi intte miyo mehetuppe issai haiqqin, a bautaa bochchiya ooninne omarssi gakkanaashin tuna. ⁴⁰ Ooninne he mehiyaa bautaappe miikko, ba maayuwaa meecco; omarssi gakkanaashin i tuna; qassi ooninne a bautaa tookkidi denttikko, ba maayuwaa meecco; omarssi gakkanaashin i tuna.

⁴¹ “Sa7aara gooshettiya mereta ubbai intteyyo tuna; a mooppite. ⁴² Uluwan gooshettiyaabaa gidin, woi oiddu gediyan hemettiyaabaa gidin, woi qassi daro gedee de7iyooabaa gidinkka, sa7aara gooshettiya mereta ubbai tuna gidiyo gishshau a mooppite. ⁴³ Sa7aara gooshettiya mereta ubban intte huuphiyau tunoppite; qassi etan intte asatettaa tunissoppite. ⁴⁴ Taani, GODAI, intte Xoossaattennee. Taani geeshsha gidiyo gishshau, intteikka inttena dummayidi, geeshsha gidite. Sa7aara gooshettiyaabatun intte asatettaa tunissoppite. ⁴⁵ Aissi giikko, taani intte Xoossaa gidanau, inttena Gibxxe biittaappe kessida GODAATTENNEE. Hega gishshau, taani geeshsha gidiyo gishshau, intteikka geeshsha gidite’ yaagite” yaagiis.

⁴⁶ Mehetu, kafotu, haatta giddon paxa qaaxxiya meretatu ubbatunne sa7aara hemettiya meretatu ubbatu wogai haggaa. ⁴⁷ Hegeenne intte tunaanne geeshshaa, qassi shemppoi de7iyoo meretatuppe miyoogeetanne meennaageeta shaakkidi eranaassa.

Maccaasai Yeli Simmidi Geeyiyo Wogaa

12 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Issi maccaasiyaa shahaarada attuma na7a yelikko, ba kushe qitai yido wode a tuna gidiyoogaadankka, hegaadan a laappun gallassai gakkanaashin tuna gidana. ³ Hospuntta gallassi na7ai qaxxarettanau koshshees. ⁴ Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa ba yeluwaa suuttai xi77ana gakkanaashin, hasttamanne heezzu gallassaa takku; qassi ba geeyiyo gallassati wurana gakkanaashin, geeshshabaa aibanne bochchuppu; Xoossaa Dunkkaaniyaakka geluppu.

⁵ “SHin issi maccaasiyaa macca na7a yelikko, ba kushe qitai yiido wode a tuna gidiyoogaadankka, hagaadan naa77u saamintta gakkanaashin, a tuna gidana; Hegaappe guyyiyan, ba yelo suuttai xi77ana gakkanaashin usuppun tammanne usuppun gallassaa takku.

⁶ “Maccaasiyaa attuma na7a gidin macca na7a gidin yelada, ba geeyiyo wodiya wurssoogaappe guyyiyan, xuuggiyo yarshshuwaassi issi laitta dorssaanne nagaraa

yarshshuwaassi qassi issi haraphphiyaa buuba woikko issi mara haraphphiyaa Xoosaa Dunkkaaniyaa penggen de7iya qeesiyaakko ehu. ⁷Qeesee hegaa GODAA sintan yarshshidi, i nagaraa atto giisees; yaatobare a ba yelo suutaa gogettaappe geeyausu. Attuma na7a woikko macca na7a yeliya maccaasee wogai hegaa.

⁸“SHin issi laitta dorssa orggiyaa ehaanau iyyo miishshi gidana xayikko, naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta ehu. Etappe issoi xuuggiyo yarshshuwaassa; issoi qassi nagaraa yarshshuwaassa. Yaatobare qeesee hegeeta yarshshidi, i nagaraa atto giisees; akka geeshsha gidausu’ yaaga” yaagiis.

Hanttaara Goga Harggiyaa Xeelliyaaan Kiyida Higgeta

13 GODAI Muusanne Aarona hagaadan yaagiis; ²“Ai asa bollinne kixi wodhdhikko, woikko xuussa masuntti woikko ilahi kiyikkonne qassi hegeekka a galbban hanttaara goga harggiyau laamettikko, he bitaniyaa qeesiyaa Aaroonakko woikko qeese gididiya a attuma naatuppe issuwaakko ehoona. ³Ehin qeesee a gogaa bollan de7iya masunntaa be7o. He masunxxida sohuwan de7iya ikisee booxikkonne, masunntaikka ollatikko, hegee hanttaara goga hargge. Qeesee hegaa be7idi, he bitanee tuna gidiyogaa erisso. ⁴SHin a gogaa bollan de7iya masunntai booxikkokka, gogaappe kanttidi ollatibeennabaa gidikkonne he masunntaa bollan de7iya ikisee booxibeennabaa gidikko, qeesee he bitaniyaa dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ⁵Laappunnta gallassan qeesee a zaarettidikka be7o; i be7iyo wode masunntai bitaniyaa gogaa bollan aakkennan kaseegaadanka de7ikko, qeesee he bitaniyaa naa77anttuwaakka dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ⁶Qassikka laappunnta gallassan qeesee a be7o; be7iyo wode masunntai aakkiyoogaa aggidi xayi xayii biikko, qeesee i geeshsha gidiyogaa erisso. Hegee xussappe attin harabaa gidenna; hegaa gishshau, i ba maayuwaa meecidi geeshsha gidees. ⁷SHin i geeyanau bana qeesiyaa bessidoogaappe guyyiyan, he xuussai a gogaa bollan yaa aakki aakki biikko, i naa77anttuwaa bana bessanau qeesiyaakko bo. ⁸Qeesekka a be7o; he xuussai bitaniyaa gogaa bollan yaa aakki aakki biikko, qeesee i tuna gidiyogaa erisso. Aissi giikko, hegee hanttaara goga hargge.

⁹“Oonanne hanttaara goga harggee oiqqikko, qeesiyaakko a ehoona. ¹⁰Ehin qeesee a be7o; be7iyo wode a gogaa bollan bootta kixai de7ikko, he kixai ikisiyaakka boottau laammikkonne he kixaa gidon ashoi munnii uttidabaa gidikko, ¹¹hegee a gogaa bollan gam77ida hanttaara goga hargge gidiiyo gishshau, qeesee i tuna gidiyogaa erisso. I tuna gidiyogee erettiichchido gishshau, a dumma kifiliyan gorddanau kosshenna.

¹²“Qassi hanttaara goga harggee bitaniyaa gogaa bollan aakkidi, huupheppe toho gakkanaashin ubban maayidabaa gidikko, qeesee be7o. ¹³Be7in he hanttaara goga harggee a bollaa ubbaa maayikko, qeesee i geeshsha gidiyogaa erisso; a bollai muleerakka laamettidi bootta gidido gishshau, i geeshsha. ¹⁴SHin he masunntaa gid-doora munnida ashoi beettikko i tuna. ¹⁵Qeesee he munnida ashuwaa be7o; be7idi he bitanee tuna gidiyogaa erisso. He munnida ashoi hanttaara goga hargge gidiiyo gishshau, i tuna. ¹⁶SHin he munnida ashoi qassikka laamettidi booxikko, he bitanee qeesiyaakko yo. ¹⁷Qeesee a be7o; be7in a masunntai booxidabaa gidikko, he bitanee geeshsha gidiyogaa qeesee erisso. Yaatobare i geeshsha gidana.

¹⁸“Issi asa bolli merkkoi wodhdhidi paxin, ¹⁹a sohuwan bootta kixai wodhdhikko woikko zo77ida ilahai kiyikko, he urai bana qeesiyaa bessoo. ²⁰Qeesee a be7o; be7in

he masunttai ollatikkonne masunttaa bollan de7iya ikiseekka laamettidi booxikko, he bitanee tuna gidiyooгаа qeesee erisso. Hegee merkkuuwara doommida hanttaara goga harggiyaa. ²¹ SHin qeesee be7iyo wode, ikisee booxibeennabaa gidikkonne masunttaikka gogaa kanttidi ollatibeennabaa gidikko, qassi xayi xayi biikko, qeesee a dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ²² Hegee a gogaa bollan aakki aakkidi biikko, he bitanee tuna gidiyooгаа qeesee erisso. Aissi giikko, hegee goga hargge. ²³ SHin he ilahai aakki aakki beennan issi soho xallan de7ikko, hegee merkkoi paxido malaataa gidiyoo gishshau, he bitanee geeshsha gidiyooгаа qeesee erisso.

²⁴ “Issi asa gogaa tami miikkonne he miido sohuwan booxida woikko zo77ida ilahai kiyikko, ²⁵ qeesee he sohuwaa be7o; be7in a sohuwan de7iya ikisee booxikkonne merkkooikka kanttidi ollatikko, hegee hanttaara goga hargge. I tamai miidosaa kiyiis; heгаа gishshau qeesee i tuna gidiyooгаа erisso. ²⁶ SHin qeesee be7iyo wode, he ilahaa bollan de7iya ikisee booxibeennabaa gidikkonne masunttaikka gogaa kanttidi ollatibeennabaa gidikko, qassi xayi xayi biidabaa gidikko, qeesee a dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ²⁷ Laappuntta gallassan qeesee a be7o; be7iyo wode he sohoi aakki aakki biikko, i tuna gidiyooгаа qeesee erisso. Hegee hanttaara goga hargge. ²⁸ SHin he ilahai gogaa bollan aakkennan ag-gidi, issi sohuwan uttikkonne ubba qassi xayi xayi biikko, hegee tamai miidosan attida malaataa gidiyoo gishshau, i geeshsha gidiyooгаа qeesee erisso.

²⁹ “Issi attuma asassi woikko macca asassi huuphiyaa woikko gacuwaa bollan masuntti kiyikko, ³⁰ qeesee he masunttaa be7o. I be7iyo wode masunttai gogaa kanttidi ollatikkonne a bollan de7iya ikiseekka adille ciishsha milatiya lee7e gidikko, he bitanee tuna gidiyooгаа qeesee erisso. Hegee huuphiyaa woikko gacuwaa bollan kiyiia qaachchanne hanttaara goga hargge. ³¹ Qassi qeesee he harggiyaa be7iyo wode, i gogaa kanttidi ollatibeennabaa gidikkonne kareta ikiseekka a bolli xayikko, he qaachchiya harggiyaara de7iya bitaniyaa qeesee dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ³² Laappuntta gallassan qeesee he harggiyaa be7o; be7iyo wode qaachchiya harggee aakkennabaa gidikko, a bollan adille ciishsha milatiya ikisee bainnabaa gidikkonne, ikka gogaa kanttidi ollatibeennabaa gidikko, ³³ he bitanee he masunttaa yuushuwan de7iya ikisiyaa meedo; qaachchiya sohuwan de7iya ikisiyaa mati meedoppo. Qeesee he bitaniyaa dumma kifiliyan hara laappun gallassaa gorddidi wotto. ³⁴ Laappuntta gallassan qeesee he qaachchiyaasaa be7o; be7iyo wode hegee bitaniyaa gogaa bollan aakkana xayikkonne gogaa kanttidi ollatana xayikko, he bitanee geeshsha gidiyooгаа qeesee erisso. Bitaneekka ba maayuwaa meeccidi, geeshsha gidees. ³⁵ SHin i geeyidooгаappe guuyiyan, qaachchiyaagee he bitaniyaa gogaa bollan aakki aakki biikko, ³⁶ qeesee a be7o; be7iyo wode he qaachchiyaagee aakkidabaa gidikko, qeesee adille ciishsha milatiya ikisiyaa koyoppo. Aissi giikko, he bitanee tuniichchiis. ³⁷ SHin qeesee be7iyo wode, he qaachchiyaasai aakkibeennabaa gidikkonne kareta ikiseekka a bolli mokkidabaa gidikko, he qaachchiyaasai paxiichchiis. He bitaneekka geeshsha gidiyoo gishshau, i geeshsha gidiyooгаа qeesee erisso.

³⁸ “Issi attuma asa woikko macca asa gogaa bolli bootta ilahai kiyikko, ³⁹ qeesee a be7o. Be7iyo wode he eta gogaa bollan de7iya ilahai shololla bootta gidikko, hegee goga bollan coo kiyidabaa; he bitaneekka geeshsha.

⁴⁰“Issi asau huuphiyaa binnaanai qoqqofettikko, i bo77a; gidoppe attin i geeshsha. ⁴¹Qassi issi asau huuphiyaa binnaani sinttaara bo77atikko, a tiishshi miis; gidoppe attin i geeshsha. ⁴²SHin a bo77aa woikko a tiishshai miidosaa bollan zo7o woikko bootta masuntti kiyikko, hegee a bo77an woikko tiishshai miidosan kiyida hanttaara goga hargge. ⁴³A qeese be7o. Be7iyo wode a bo77aa woikko tiishshai miidosaa bollan de7iya masunttai gogaa bollan kiyiya hanttaara goga harggiyaadan zo7o gidikko, ⁴⁴he bitanee tumukka hanttaara goga hargge sakkio hargganchcha. I tuna gidiyo gishshau i tuna gidiyoogaa qeese erisso. Aissi giikko, harggee a huuphiyan de7ees.

⁴⁵“Hanttaara goga harggee oiqqido asi pooshettida maayuwaa maayo; ba huuphiyaa pixoppo; ba menttershshaakka kammo; yaatidi, ba qaala xoqqu oottidi, ‘Taani tuna, taani tuna!’ yaago. ⁴⁶He harggee a bolli de7ido keesan ubban i tuna. I tuna gidiyo gishshau, asappe shaahettidi dunkkaanidosappe kareera barkka de7o.

Boroqoi Kiyiyo Wode Oottiyo Wogaa

⁴⁷“Ai maayuwaa bollinne boroqida sohoi beettikko, he maayoi suufe gidin woi liino gidin, ⁴⁸dadettida woikko sikettida liino woi suufe gidin, galbba woikko galbbappe oosettida maayo gidin, ⁴⁹he maayuwaa bolli kiyida boroqoi maata milatiya woikko zo7o meraa bessikko, i qacinaappe woi shaluwaappe dadettidabaa gidin, galbba woi galbbaappe oosettida maayo gidinkka, hegee boroqoi kiyido gishshau, hegae qeesiyaa bessanau koshshees. ⁵⁰Qeese he boroquwaa be7idi, he boroquwaa de7iya maayuwaa dumma kifiliyan laappun gallassaa gorddidi wotto. ⁵¹Laappunnta gallassan qeese he maayuwaa be7o; be7iyo wode he maayuwaa bollan aakki aakki biikko, i qacina woi shalo maayo gidin, galbba woi galbbaappe oosettida maayo gidinkka, hegee issuwaappe issuwaa oiqqiya boroqo gidiyo gishshau, he maayoi tuna. ⁵²Qassi he maayoi qacina woi shalo maayo gidin, liino woi suufe gidin, galbbaappe oosettidabaa aiba gidinkka, qeese a xuuggo. Hegee issuwaappe issuwaa oiqqiya boroqo gidiyo gishshau, i xuuggettanau bessees.

⁵³“Qassikka qeese be7iyo wode, he boroqoi maayuwaa bolli aakkibeennabaa gidikko, i qacina woi shalo maayo woikko galbbaappe oosettidabaa aiba gidinkka, ⁵⁴he boroqoi de7iyo maayuwaa meeccanaadan qeese azazo. Hegaappe guyyiyan, he maayuwaa dumma kifiliyan hara laappun gallassaa gorddidi wotto. ⁵⁵He boroqo sohoi de7iyo maayuwaa meccoogaappe guyyiyan, qassikka qeese be7o; be7iyo wode he boroqoi ba meraa laammibeennabaa gidikko, i aakki aakki baana xayikkokka tuna. He boroqo sohoi maayuwaassi guyye baggaara woi sintta baggaara de7inkka, he maayoi taman xuuggettanau koshshees. ⁵⁶SHin he maayuwaa meeci simmin qeese be7iyo wode boroqoi xayi xayi biikko, i galbba gidin, qacina woi shalo maayo gidinkka, he boroqoi de7iyo sohuwaa qeese daakkidi kessirggo. ⁵⁷Hegaappe guyyiyan, maayuwaa bolli simmidikka kiyikko, he maayoi qacina woi shalo maayo gidin, galbbaappe oosettidabaa aiba gidinkka, hegee aakki aakki biya boroqo soho gidiyo gishshau, he boroqoi de7iyo maayoi taman xuuggettanau bessees. ⁵⁸SHin meecettida maayoi qacina woi shalo maayo gidin, woi galbbaappe oosettida aiba maayo gidinkka, boroqo sohoi a bollappe xayikko, he maayoi naa77anttuwaa meecetto; Hegaappe guyyiyan, i geeshsha gidees.

⁵⁹“Issi maayoi suufe woi liino gidin, qacina woi shalo maayo gidin, woi qassi galbbaappe oosettidabaa gidinkka, he maayuwaa geeshsha woi tuna giissanau dand-dayiya boroqo sohuwaa wogai hagua” yaagiis.

Hanttaara Goga Harggiyaappe Paxiya Asi Geeyiyo Wogaa

14 GODAI Muuseyyo hagaadan yaagidi yootiis; ²“Hanttaara goga harggee oiqqido bitanee geeyiyo gallassi oottanau koshshiya wogai hagua. He bitaniyaa qeesiyaakko efaanau koshshees. ³Qeesee asai dunkkaanidosaaappe gaxaa kiyidi, a harggiyaa be7o. Be7iyo wode hanttaara goga harggee bitaniyaa bol-laappe xayidabaa gidikko, ⁴qeesee paxa de7iyya naa77u geeshsha kafota, xiidda mit-taa, zo7o qacinaanne hiisooophphiyya bonccuwaa he hanttaara goga harggiyaappe geeyiyya bitaniyaa gishshau ehaanaadan eta azazo. ⁵Hegaappe guyyiyan, qassi qeesee naa77u kafotappe issuwaa keriyaa de7iyya pultto haattaa bolli shukkanaadan azazo. ⁶Paxa de7iyya kafuwaa, qassi zigaara, zo7o qacinaaranne hiisooophphiyya bonccuwaara ekki efidi, keriyaa de7iyya pultto haattaa bolli shukkido kafuwaa suuttaa giddo naaqqo. ⁷Naaqqi kessido suuttaa he hanttaara goga harggiyaappe paxiya bitaniyaa bolli laapputoo caccafo; yaatidi he bitanee geeshsha gidiyooгаа erisso; paxa de7iyya kafuwaa gede dembbau yeddo.

⁸“He harggiyaappe geeyida bitanee ba maayuwaa meecco; ba bolla de7iyya ikise ubbaa meedetto; ba bollaakka meecetto; yaatikko i geeshsha gidana. Hegaappe guyyiyan, i dunkkaanidosaa yo; shin gidikkonne ba dunkkaaniyaa gelennan laap-pun gallassaa kareera gam77o. ⁹Laappuntta gallassan ba huuphiyaa, buuchchaa, deemuwaa ba bolla de7iyya hara ikise ubbaa meedetto; qassi ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; Hegaappe guyyiyan, i geeshsha gidana.

¹⁰“Hospuntta gallassan tilla bollaara de7iyya naa77u dorssa maratanne issi laitta gidido issi dorssiyo eho; qassi kattaa yarshshuwaassi zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame xiilliyaanne issi litiro wogaraa zaitiyau heezzantto kushiyya eho.

¹¹A geeshshiya qeesee bitaniyaa i ehiidobatuurakka issippe Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge GODAA sintti shiishsho.

¹²“Qeesee naa77u dorssa maratuppe issuwaa ekkidi, litiruwaassi heezzantto kushe zaitiyaara issippe naaquwaa yarshsho oottidi shiishsho; he shiishshidoogaa qassi wuxaawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sinttan wuxaawuxo. ¹³Yaatidi i he dorssa maraa nagaraa yarshshuwaanne xuuggiyo yarshshuwaa shukkiyo geeshsha sohuwan shukko. Nagaraa yarshshuwaadan naaquwaa yarshshoikka qeesiyaassi imettees; ikka keehippe geeshsha. ¹⁴Qeesee naaquwaa yarshshuwaa suuttaappe guuttaa ekkidi, he geeyiyya bitaniyau ushachcha bagga haittaa xeeraa, ushachcha kushiyyau wogga biradhdhiyaanne ushachcha tohuwau wogga biradhdhiyaa tiyo. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, qeesee wogaraa zaitiyaappe guuttaa ekkidi, ba haddirssa kushiyyaa gomppan tigo.

¹⁶“Tigidi he haddirssa kushiyyaa gomppan de7iyya wogaraa zaitiyan ba ushachcha kushiyyaa biradhdhiyaa naaqqidi, GODAA sinttan laapputoo caccafo. ¹⁷Yaati sim-midi ba kushiyyaa gomppan attida zaitiyaappe ekkidi, geeyiyya bitaniyau ushachcha haittaa xeeraa, ushachcha kushiyyau wogga biradhdhiyaanne ushachcha tohuwau wogga biradhdhiyaa kase naaquwaa yarshshuwaa suuttaa tiyido sohuwan tiyo.

¹⁸Qassi ba kushiyyaa gomppan attida zaitiyaa qeesee geeyiyya bitaniyaa huuphiyan gusso; yaatidi GODAA sinttan he bitaniyaa nagaraa atto giisso.

¹⁹“Hegaappe guyyiyan qeese ba tunatettaappe geeyiya bitaniyaa nagaraa atto giissanau nagaraa yarshshuwaassi shiishshido mehiyaa shukkees; hegaappe simmidi qassi xuuggiyo yarshshuwau shiishshido mehiyaa yarshshees. ²⁰Qassi qeese he xuuggiyo yarshshuwaa kattaa yarshshuwaara issippe yarshshiyooosaa bollan wottidi xuuggees; yaatidi bitaniyaa nagaraa atto giissees; bitaneekka geeshsha gidees.

²¹“SHin bitanee hegae ubbaa ehaanau danddayenna manqo gidikko, GODAA sintan wuxaawuxidi a nagaraa atto giissanau, ba naaquwaa yarshshuwaassi issi dorssa maraa eho. Qassi kattaa yarshshuwaassikka wogaraa zaitiyan munaqettida issi kilo giraame lo77o xiilliyanne issi litiruwaaassi heezzantto kushe zaitiyaa issippe eho. ²²Qassikka bau danddayidoogaadan naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta, issuwaa nagaraa yarshshuwaassi, issuwaa qassi xuuggiyo yarshshuwaassi eho.

²³“Hospunnta gallasan ba nagaraappe geeyanau bitanee hageeta qeesiyaakko Xoosaa Dunkkaaniyaa pengge GODAA sintti eho. ²⁴Ehin qeese naaquwaa yarshshuwau ehiido dorssa maraanne zaitiyaa ekkidi, wuxaawuxiyo yarshsho ootidi GODAA sinttan wuxaawuxo. ²⁵Yaatiidi naaquwaa yarshshuwau ehiido dorssa maraa shukko; shukkidi he naaquwaa yarshshuwaa suuttaappe guutaa ekkidi, ha geeyiya bitaniyau ushachcha haittaa xeeraa, ushachcha kushiya wogga biradhdhiyaanne ushachcha tohuwau wogga biradhdhiyaa tiyo. ²⁶Qassi qeese zaitiyaappe guutaa ba haddirssa kushiya gomppan tigo. ²⁷Tigidi he haddirssa kushiya gomppan de7iya zaitiyaappe ushachcha kushiya xeeran guutaa ekkidi, GODAA sinttan laapputoo caccafo. ²⁸Qassikka qeese ba kushiya gomppan de7iya zaitiyaappe guutaa ekkidi, geeyiya bitaniyaassi ushachcha haittaa xeeraa, ushachcha kushiya wogga biradhdhiyaanne ushachcha tohuwau wogga biradhdhiyaa kase naaquwaa yarshshuwaa suutaa tiyido sohuwan tiyo. ²⁹Qassi GODAA sinttan bitaniyaa nagaraa atto giissanau, qeese ba kushiyan attida zaitiyaa geeyiya bitaniyaa huuphiyan tiyo. ³⁰Hegaappe guyyiyan, he aawu bau danddayidoogaadan haraphphe buuba gidin woikko mara haraphphe gidin, ³¹issuwaa nagaraa yarshshuwaassi naa77anttuwaa qassi xuuggiyo yarshshuwaassi kattaa yarshshuwaara issippe yarshsho. Qassi qeeseekka he geeyiya bitaniyaassi GODAA sinttan a nagaraa atto giisso. ³²Ba bollan de7iya hanttaara goga harggiyaappe geeyanau koshshiya wogaa polanau manqotai diggido urau de7iya wogai simmi hagai” yaagiis.

Keetta Bolli Kiyiya Boroquwaa

³³GODAI Muusanne Aaroonaa hagaadan yaagiis, ³⁴“Taani intteyyo aqo oottada immiyo Kanaane biittaa intte geliyo wode, qassi he biittan de7iya intte keettaappe issuwan taani boroquwaa yeddiyo wode, ³⁵he keettaawai qeesiyaakko biidi, ‘Ta son aiba boroqokko de7ees’ yaagidi yooto. ³⁶Son de7iyaabai ubbai tuna geetentennaadan, qeese boroquwaa be7anau gelanaappe kasetidi, son de7iyaabaa ubbaa kare kessanaadan azazo; yaati simmin qeese be7anau soo gelo. ³⁷Gelidi be7iyo wode, boroqo sohoi godaa bollan maata milatiya, woikko zo7o meraa bessikkonne qassi godaappe ollatidi giddo gelikko, ³⁸qeese sooppe kare kiyidi, keettaa laappun gallassa gakkanaashin gorddo. ³⁹Laappunnta gallasan qeese he keettaa zaaretidi xeello; xeelliyo wode he boroqoi keettaa godaa bollan aakkikko, ⁴⁰boroqoi de7iyo shuchchata ubbaa godaappe shoddidi, katamaappe gaxi yaa tunida sohuwau

olanaadan azazo. ⁴¹ Qassi godaa meeshido urqqaa so baggaara bookkishin, yuushshi aattidi qoqqofanaadan ootto; yaatidi he qoqqofido urqqaa katamaappe gaxan de7iya tuna sohuwan olona. ⁴² Hegaappe guyyiyan, he shoddido shuchchatu sohuwan hara shuchchata wotona; qassi hara urqqankka keettaa caddona.

⁴³ “SHuchchata shoddirggin, qassi urqqaakka qoqqofidi hara urqqaa caddi simmin, naa77antuuwaa simmidi boroqoi keetta gidдон aakkikko, ⁴⁴ qeesee hegaa be7o; be7iyo wode boroqoi he keettaa gidдон aakkikko, hegee issuwaappe issuwaa oiqqiya boroqo gidiyo gishshau, he keettaa tuna. ⁴⁵ Hegaa gishshau i he keettaa, a shuchchaa, a mittaanne i cadettido urqqaa ubbaa kolo; kolidi hegeeta katamaappe gaxi efiidi, tuna sohuwan olo. ⁴⁶ Qassi he keettaa gorddiyan takkiyo wodiyan a gidдо geliya ooninne sa7ai qammana gakkanaashin tuna. ⁴⁷ He keettan zin77iya uri woikko katta miya uri ba maayuwaa meecco.

⁴⁸ “SHin qeesee yiidi xeelliyo wode, keettaa cadetti simmin naa77antuuwaa simmidi aakkana xayikko, boroqoi xayiihchido gishshau, he keettaa geeshsha gidiyoogaa qeesee erisso. ⁴⁹ Keettaa geeshshanau naa77u kafota, xiiddaa mittaa, zo7o qacinaanne hiisooophphiyaa bonccuwaa eho. ⁵⁰ Kafotuppe issuwaa keriyaa de7iya pulatto haattaa bolla shukko. ⁵¹ Hegaappe guyyiyan xiiddaa, hiisooophphiyaa bonccuwaa, zo7o qacinaanne paxa de7iya kafuwaa issippe ekkidi, keriyaa de7iya shukkido kafuwaa suuttaaninne pulttuwaa haattan yeggi kessidi, laapputoo he keettaa caccafo. ⁵² Yaatidi he keettaa qeesee kafuwaa suuttan, pulttuwaa haattan, paxa de7iya kafuwan, xiiddan, hiisooophphiyaa bonccuwaaninne zo7o qacinan geeshsho. ⁵³ Qassi paxa de7iya kafuwaa katamaappe gaxi hini dembbau yeddo. Hegaadan ootidi, keettaa geeshshiyoo gaa polees; keettaikka geeshsha gidees.

⁵⁴ “Ai hanttaara goga hargge gidikkokka hagee woga; qaachchiyaabaa gidin, ⁵⁵ maayuwaa bolla woi keettaa bolla kiyiya boroqo gidin, ⁵⁶ kixa gidin, xuussa masunttaa gidin woi ilaha gidinkka, ⁵⁷ issibai tuna gidiyoogaanne geeshsha gidiyoogaa erissanau hanttaara goga harggiyaanne boroquwaa wogai haggaa” yaagiis.

Asaa Bollaappe Goggiya Tunabaa

15 GODAI Muusanne Aarona hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asaayyo haagaan yaagidi yootite; ‘Ai asa bollaappekka issi aibakko goggikko, he goggiyaabai tuna. ³ He goggiyaabaappe dendidagaan he aawu tuna gidiyo wogai haggaa: He goggiyaabai agennan gogginkka woi qassi goggiyoogaa aggikkokka he a gidдон de7iyaabai a tunisseees.

⁴ “A bollaappe aibakko goggiyo asi zin77iyo ai hiixikka tuna; qassi i uttiyoobi aiba gidikkokka tuna. ⁵ A hiixaa bochchiya ooninne ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna. ⁶ Goggiyaabaara de7iya asi uttidobaa bolli uttiya ooninne ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

⁷ “Goggiyaabai de7iyo asa bolla bochchiya ooninne ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

⁸ “Goggiyaabai de7iyo asi geeshsha asa bolli cuchchikko, he asi ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

⁹ “Qassi goggiyaabai de7iyo asi uttiyo ai kooraiikka tuna. ¹⁰ Baappe garssaara de7iyaabaa aibin gidikkokka bochchiya ooninne omarssi gakkanaashin tuna; qassi

hegeeta milatiyaabata tookkiya ooninne ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

¹¹ “Goggiyaabaara de7iyo asi ba kushiya meecettennan de7iiddi bochchiyo asi ooninne ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

¹² “Qassi goggiyaabai de7iyo asi bochchiyo urqqa miishshaa ubbaa menttite; mitaappe oosettida miishsha ubbai qassi haattan meecetto.

¹³ “Goggiyaabai de7iyo asi he goggiyaabaappe geeyiyo wode, bau laappun gallasaa qoodo. Ba maayuwaa meecco; ba bollaaka pulitto haattan meecetto; yaatidi i geeshsha gidees. ¹⁴ Hosppunta gallassi naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge GODAA sintti yiidi, qeesiyaayyo eta immo. ¹⁵ Immin qeese haraphphetappe issuwaa nagaraa yarshshuwaassi, naa77anttuwaa qassi xuuggiyo yarshshuwaassi yarshshees; yaatidi qeese bitaniyaa bollaappe goggiyaabaa gishshau GODAA sinttan a nagaraa atto giissees.

¹⁶ “Ai attuma asinne ba attumatettaappe zeretti gukkikko, ba kumetta bolla haattan meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna. ¹⁷ Attumatettaappe gukkida zeretta bochchido maayo ubbai woikko galbba ubbai haattan meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna. ¹⁸ Qassi issi attumaasi macca asaara zin77in, a attumatettaappe zeretti gukkikko, naa77aikka haattan meecettona; qassi omarssi gakkanaashin eti tuna.

¹⁹ “Maccaasassi aginan aginan yiya kushe qitai yiikko, laappun gallassa gakkanaashin a tuna; qassi o bochchiya ooninne omarssi gakkanaashin tuna.

²⁰ “He kushe qitaa wode a zin77iyoobai ubbai tuna; qassi a uttiyoobai ubbaikka tuna. ²¹ A zin77iyo hiixaa bochchiya ubbai ba maayuwaa meecco; haat-tankka meecetto; omarssi gakkanaashin i tuna. ²² A uttiyoobaa bochchiya ubbai ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna. ²³ A zin77iyo hiixa gidinkka woikko a uttiyoobaa bochchiya ooninne omarssi gakkanaashin tuna.

²⁴ “Ai attuma asinne he kushe qitaa wode iira zin77ikko, he kushe qitai qassi a bochchikko, laappun gallassa gakkanaashin i tuna; i zin77iyo hiixai ubbaikka tuna.

²⁵ “Issi macca asassi i kushe qitaa wodiya gidennan hara wodiyan suuttai goggikko, woi qassi i kushe qitaikka ba wodiyaappe aattidi eqqennan ixidi goggikko, i eqqana gakkanaashin a tuna. Ba kushe qitaa wodiyan tuna gidiyooagaan, he wodekka a tuna. ²⁶ He suuttai ippe goggiyo wodiyan a zin77ido hiixai ubbai, ba kushe qitaa wode a zin77ido hiixaakka mala tuna; qassi a uttiyoobai ubbaikka ba kushe qitaa wode a uttiyoobai tuna gidiyooagaan tuna. ²⁷ Qassi he tunidabata bochchiya ooninne tuna; i ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; qassi omarssi gakkanaashin i tuna.

²⁸ “Ippe goggiyaabai eqqikko, a he wodiyaappe doommada laappun gallasaa qoodu; Hegaappe guyyiyan, a geeshsha gidana. ²⁹ Hosppunta gallasan a naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta ekkada, Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge qeesiyaakko ehu. ³⁰ Ehin qeese haraphphetuppe issuwaa nagaraa yarshshuwaassi issuwaa qassi xuuggiyo yarshshuwaassi yarshsho. Yaatidi qeese ippe goggiyaabaa tunatettaa gishshau GODAA sinttan i nagaraa atto giissees.

³¹“Bantta gidдон de7iya Xoossaa Dunkkaaniyaa tunissidi Israa7eela asai haiqqennaadan, neeni hagaadan oottada eti banttana tunissiyaabaappe shaahettidi de7anaadan naaga.

³²“A bollaappe aibakko goggiyo asassinne a attumatettaappe gukkida zerettan tuniya asassi, ³³qassi ba kushe qitaa gaasuwan tuniya maccaasassi, attuma gidin macca gidin goggiyaabai de7iyo asassinne tunida macca asaara zin77iya attuma asassi imettida wogai haggaa’ yaagite” yaagiis.

Nagarai Atto Geetettiyo Gallassaa

16 Aarooni attuma naati naa77ai GODAA sintti shiiqidi haiqqidoogaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis. ²“Ne ishai Aarooni Taabootaa bollan de7iya atto giyo sohuwaa qum77uwaa sinttan magalashuwaappe guyye baggaara de7iya Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa ubba wode coo gelen-naadan ayyo oda. Coa gelikko i haiqqana; aissi giikko, taani shaaraa giddoora atto giyo sohuwaa qum77uwaa bollan qonccais. ³Aarooni nagaraa yarshshuwaassi issi mirgguwaanne qassi xuuggiyo yarshshuwaassi issi dorssa orggiyaa ekkidi, he Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa gelo.

⁴“Aarooni liinuwaappe oosettida geeshsha qoliyaanne liinuwaappe oosettida garssaara maayiyo maayuwaa maayo. Qassi liinuwaappe oosettida danccuwaaw dancco; hegaadanka qassi ba huuphiyan liinuwaappe oosettida shaashiyaa enc-curssaa wotto. Hageeti geeshsha maayota gidiyo gishshau, i ba bollaa haattan meecettiichchidi maayo.

⁵“Israa7eela asaa maabarai nagaraa yarshshuwaassi naa77u deeshsha orggeta, xuuggiyo yarshshuwaassikka issi dorssaa orggiyaa Aaroonassi ehoona. ⁶Aarooni ba nagaraanne ba so asaa nagaraa atto giissanau mirgguwaa yarshsho. ⁷Hegaappe guyyiyan, naa77u deeshsha orggeta efiidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen GODAA sinttan esso. ⁸Yaatiidi he naa77u deeshshatun saamaa yeggo; yeggin issoi GODAASSA; issoi qassi bazzo yeddiyoogaa gidees. ⁹Aarooni GODAASSI saamai kiyido deeshshaa ehiidi, nagaraa yarshsho oottidi yarshsho. ¹⁰SHin bazzo yeddiyo saamai kiyido deeshshaa paxa de7ishin GODAASSI shiishsho; bazzo a yedettiyo wode, asaa nagaraa atto giissees.

¹¹“Aarooni ba nagaraanne ba so asaa nagaraa atto giissanau, issi mirgguwaa nagaraa yarshsho oottidi shiishsho. Yaatiidi ba nagaraa yarshshuwaassi he korimaa shukko. ¹²Qassi GODAA sinttan de7iya yarshshiyooaappe ixaanaa cuwayiyo miishshaa kumettaa bonquuwaanne, liiqi gaacettida naa77u zolle sawiya ixaanaa ekkidi, magalashuwaaw giddo eho. ¹³Ehiidi i haiqqennaadan, ixaanaa cuwai Taabootaa bollan de7iya atto giyo sohuwaa qum77uwaa kammana mala, ixaanaa GODAA sinttan de7iya taman wotto. ¹⁴Qassi he mirgguwaa suuttaappe guutta ekkidi, ba giddo biradhdhiyaa an naaqqidi, atto giyo sohuwaa qum77uwau sintta baggaa caccafo; qassi atto giyo sohuwaa qum77uwaappe sintta baggaara de7iya sohuwaakka laapputoo caccafo.

¹⁵“Hegaappe guyyiyan asaa nagaraa yarshshuwaassi gidiya deeshshaa shukkidi, a suutta magalashuwaaw giddo eho; ehiidi mirgguwaa suutta caccafidoogaadan, atto giyo sohuwaa qum77uwaa sinttaanne atto giyo sohuwaa qum77uwaappe sintta baggaara de7iya sohuwaa caccafo. ¹⁶Yaatiidi Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa Israa7eela asaa tunatettaappenne nagaraappe geeshshees. Qassi eti tunabaa oot-

tishin, eta gidдон de7iya Xoossaa Dunkkaaniyaakka hegaadan oottidi geeshsho. ¹⁷ I Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa gelidi, ba nagaraa, ba so asaa nagaraanne kumetta Israa7eela asaa nagaraa atto giissidi kiyana gakkanaashin, ooninne Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон de7oppo.

¹⁸ “Hegaappe guyyiyan i GODAA sinttan de7iya yarshshiyooosaa kiyyidi a geeshsho. Korimaa suuttaappenne deeshshaa suuttaappe guutta guutta ekkidi, yarshshiyooosaa yuushuwan de7iya kaceta tiyo. ¹⁹ Qassi he suuttaappe guutta ba biradhdhiyan ekkidi, laapputoo caccaffidi, Israa7eela asaa tunatettaappe he yarshshosaa geeshsho.

Bazzo Yeddiyo Deeshshaa

²⁰ “Aarooni Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa, Xoossaa Dunkkaaniyaanne yarshshiyooosaa geeshshiyi wogaa polidoogaappe guyyiyan, paxa de7iya deeshshaa shiishsho. ²¹ SHiishshidi Aarooni ba naa77u kusheta paxa de7iya deeshshaa huuphiyan wottidi, Israa7eela asaa naaquwaa ubbaa, eta makkala ubbaa, eta nagara ubbaa paaxo; yaatidi he deeshshaa huuphiyan heгаа tooosso; tooosidi he deeshshaa efaanaadan giigissido asa bollan bazzo yeddo. ²² I deeshshaa bazzo yeddin, deeshshai eta nagara ubbaa tookkidi, asi baina sohuwaa bazzo bo.

²³ “Hegaappe guyyiyan, Aarooni Xoossaa Dunkkaaniyaa bo; biidi Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa gelido wode, kase ba maayido liinuwaappe oosettida maayuwaa qaaridi hegan wotto. ²⁴ Geeshsha sohuwan i ba bollaa haattan meecettidi, hara maayuwaa maayidi kiyo; yaatidi xuuggiyo yarshshuwaa baagaanne asaa-gaa yarshshidi, ba nagaraanne asaa nagaraa atto giissees. ²⁵ Qassi hegaadanka nagaraa yarshshuwaa handdaa yarshshiyooosaa bollan wottidi xuuggo.

²⁶ “Bazzo yeddiyo deeshshaa efiida bitaneekka ba maayuwaa meecco; ba bolaakka haattan meecetto. Yaati simmidi dunkkaanidosaa yo.

²⁷ “Nagaraa atto giissanau Aarooni Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa gelido wode, nagaraa yarshshuwaa mirgguwaa suuttaanne deeshshaa suutta ekkidi geliis; ha77i intte he mirgguwanne he deeshshaanne dunkkaanidosaaappe gaxi kessite. Kessidi eta galbbaa, eta ashuwanne eta tociyaa taman xuuggite. ²⁸ Hegaatanaman xuuggida bitanee ba maayuwaa meecco; ba bollaakka haattan meecetto; Hegaappe guyyiyan, dunkkaanidosaa yo.

Nagaraa Atto Giissiyoo Gallassaa Bonchchiyoogaa

²⁹ “Hagee intteyyo merinaukka woga gido: laappunnta aginai gelido tammannta gallassan intte huuphiyaa kaushshite; Israa7eela asaa gidin woi qassi intte gidдон de7iya hara biitta asa gidinka, ai oosonne oottoppote. ³⁰ Aissi giikko, inttena geeshshanau, intte nagaraa atto giissiyoo gallassai he gallassa. Intteikka GODAA sinttan intte nagara ubbaappe geeyana. ³¹ Hagee intte waanna shemppuwaa shemppiyo sambbata gallassa. He gallassan intte huuphiyaa kaushshite; hegee intteyyo merinaukka woga gido. ³² Qassi ba aawaa sohuwan qeese gidanaadan tiyettiyaanne dummatiya asi geeshsha gidida liinuwaappe dadettida maayuwaa maayidi, nagaraa atto giissiyoo wogaa polo. ³³ I Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa, yarshshiyooosaa, qeesetanne Israa7eela asaa ubbaa geeshsho. ³⁴ Israa7eela asaa nagaraa ubbaa atto giissiyoo wogaa intte laittan laittan issitoo oot-

tanaadan, hagee intteyyo merinaukka woga gido” yaagiis. Yaagin Muusee GODAI azazidoogaadan oottiis.

Suuttai Meetettennabaa Gidiyo Hanotaa

17 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Aaroonassi a attuma naatussinne Israa7eela asa ubbaassi hagaadan yaagada oda; ‘GODAI azazidoogee ha-gaa: ³⁻⁴Israa7eela asaappe ooninne boora woi dorssa woi deessha Godaassi imota oottidi immanau Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge, Godaa sintti eheennan, ba dunkkaanidosan woikko dunkkaanidosaaappe gaxan shukkikko, he suuttan i oishettes; he asi suuttaa gussiiis. Hegaa gishshau i ba asaa giddoppe bohetto. ⁵Hegaa gishshau Israa7eela asai bantta yarshshuwaa mehiyaa coo dembban shukkiyoogaa aggidi, haa GODAAKKO, Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen de7iya qeesiyaakko ehoona. Ehin qeesee hegaa ekkidi, GODAASSI issippetettaa yarshsho oottidi shukko. ⁶Qassi qeesee Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen de7iya GODAAYYO yarshshiyosaa bollan he suuttaa caccafo; handdaakka GODAAYYO sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi xuuggo. ⁷Israa7eela asai GODAA kaalliyoogaa aggidi kaallido daidantatuyyo naa77antto bantta yarshshuwaa yarshshoppona. Hagee etayyoonne yiya yeleta ubbaayyo merinau woga gido’ yaaga.

⁸“Eta hagaadan yaaga; ‘Israa7eela asaappe gidin woi eta giddon de7iya hara biitta asappe gidinkka, ooninne xuuggiyo yarshshuwaa woi hara yarshshuwaa shiishshiyowode, ⁹GODAASSI yarshshanau Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge ehaana xayikko, he asi ba asaa giddoppe bohetto.

¹⁰“Israa7eela asaappe woikko eta giddon de7iya hara biitta asaappe ooninne suutta miikko, he suuttaa miya asa bollan taani ta sinttaa tukkana; taani he bitaniyaa asaa giddon bohana. ¹¹Aissi giikko asho maayida ubbaa de7oi a suuttaa gid-don de7ees; suuttaikka qassi de7oi a giddon de7iyooogaappe denddidaagan nagaraa atto giissiyaagaa gidiyo gishshau, intte nagaraa atto giissanaadan, taani intteyyo yarshshiyosaa bollan yarshshanaadan immaas. ¹²Hegaa gishshau taani Israa7eela asaa, “Intteppe woikko intte giddon de7iya hara biittaa asaappe ooninne suutta mooppo” yaagaas.

¹³“Israa7eela asaappe woikko eta giddon de7iya hara biittaa asaappe ooninne miyo do7a woi kafo shankkatidi worikko, a suuttaa sa7an gussidi, biittaa kammo. ¹⁴Aissi giikko asho maayida ubbaa de7oi a suuttaa giddoona. Hegaa gishshau taani Israa7eela asaa, “Asho maayida meretaa ubbaa de7oikka a suuttaa giddon de7iyoo gishshau, suuttaa mooppite; qassi miya ooninne ba asaa giddoppe bohetto” yaagaas.

¹⁵“Israa7eela asa gidin woikko eta giddon de7iya hara biitta asa gidin, ooninne bauta woi do7i oiqqidi woridobaa ashuwaa miikko, ba maayuwaa meecco; ba bollaakka meecetto; yaatidi omarssi gakkanaashin i tuna. Hegaappe guyyiyan, i geeshsha. ¹⁶Ba maayuwaa meeccana xayikko, ba bollaakka meecettana xayikko, ba nagaraa i bau tookkees’ yaaga” yaagiis.

Wogai Teqqido Zin77uwaa

18 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Israa7eela asaa hagaadan yaaga; ‘Taani, GODAI, intte Xoossaa. ³Intte kase de7ido Gibxxe biittaa asai oottiyooogaadan oottoppitem; woikko ha77i taani inttena efiyo Kanaane biittaa asai oot-tiyooogaadankka oottoppitem; eta wogaakka kaalloppitem. ⁴Intte ta azazuwaa oottite;

ta wogaakka naagite; qassi an biite. Taani, GODAI, intte Xoossaa. ⁵Hegaa gishshau ta azazuwaanne ta wogaa naagikko, intte paxa de7ana. Taani GODAA.

⁶“Intteppe ooninne ashuwaa amuwaa polanau ba mata dabboora zin77oppo. Taani GODAA. ⁷Ne ashuwaa amuwaa polanau ne aayeera zin77oppa; zin77ada ne aawaa kaushshoppa. A ne aayyiyo; iira zin77oppa. ⁸Ne ashuwaa amuwaa polanau ne aawaa machcheera zin77oppa; zin77ada ne aawaa kaushshoppa.

⁹“Ne ashuwaa amuwaa polanau ne michcheera zin77oppa; woi qassi son yelettida woi karen yelettida ne aawaa woi ne aayee na7eerakka zin77oppa.

¹⁰“Ne ashuwaa amuwaa polanau ne na7aa na7eera woikko ne na7ee na7eera zin77oppa. Zin77ikko ne huuphen nena kaushshaasa. ¹¹Ne ashuwaa amuwaa polanau ne aawaa keettaayee na7eera zin77oppa; a ne michchiyo gidiyo gishshau iira zin77oppa. ¹²Ne ashuwaa amuwaa polanau ne aawaa michcheera zin77oppa. A ne aawau mata dabbo. ¹³Ashuwaa amuwaa polanau ne aayee michcheera zin77oppa; a ne aayeesi mata dabbo. ¹⁴Ne aawaa ishaa kalluwaa qaarada ne ashuwaa amuwaa polanau a machcheera zin77oppa; a ne aawaa ishaa machchiyo. ¹⁵Ne ashuwaa amuwaa polanau ne na7aa keettaayeera zin77oppa; a ne na7aa keettaayyiyo gidiyo gishshau, iira zin77oppa. ¹⁶Ne ashuwaa amuwaa polanau ne ishaa keettaayeera zin77oppa; zin77ikko ne ishaa kaushshaasa.

¹⁷“Ne ashuwaa amuwaa polanau maccaaseeranne i na7eeranne naa77aara zin77oppa. I na7ee na7eera woi qassi i na7aa na7eerakka zin77oppa; eti iyyo mata dabbo gidiyo gishshau, hegee shaaramuxa.

¹⁸“Ne keettaayyiyaa paxa de7ishin, ne keettaayee michchiyo dawuttada ne ashuwaa amuwaa polanau iira zin77oppa.

¹⁹“Ne ashuwaa amuwaa polanau kushe qitai yin tuna uttida maccaaseera zin77oppa.

²⁰“Neeni tunennaadan ne shooruwaa keettaayeera zin77oppa.

²¹“Ne Xoossaa sunntaa tunissanau ne naatuppe issuwaanne taman xuuggidi, Molooka giyo eeqaassi yarshshanaadan immoppa. Taani GODAA.

²²“Maccaasaara zin77iyooogaadan attuma asaara zin77oppa; hegee sheneyiyaabaa.

²³“Neeni tunennaadan ai meheeranne zin77oppa, qassi maccaasikka meheera zin77anau mehe sintti aadhdhoppo. Hegee wogi bannabaa.

²⁴“Taani intte sinttappe yedettiyo kawotettati ha oosotun tunido gishshau, intte hageeta milatiyaabatun tunoppite. ²⁵Harai atto eta biittaikka tunido gishshau, a nagaraassi taani a qaxxayaas; qaxxayin biittaikka banan de7iyaageeta cuchchiis. ²⁶SHin intte ta higgiaanne ta azazuwaa naagiteppe attin, Israa7eela asaa gidin woi intte gidon de7iya hara biitta asappe ooninne haggaa mala tuna oosuwaa oottoppite.

²⁷“Intteppe kase ha biittan de7ida asati haggaa mala tunabaa oottido gishshau, biittai tuniis. ²⁸Intte ha biittaa tunissikko, intteppe kase de7ida kawotettata ha biittai cuchchidoogaadan, inttenakka cuchchennaadan naagettite. ²⁹Hageeta milatiya tuna oosotuppe issuwaanne oottiya asi de7ikko, he asi ba asaa giddoppe bohetto.

³⁰“Hegaa gishshau intteppe kase de7ida asati oottido tuna oosota ubbaa oottidi intte tunennaadan, intte ta azazuwaa naagite; taani, GODAI, intte Xoossaa’ yaaga” yaagiis.

Geeshshatettaanne Likke Pirddaa Higgeta

19 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Israa7eela asau ubbau hagaadan yaa-gada yoota; ‘Taani, GODAI, intte Xoossai geeshsha gidiyo gishshau, inttekka geeshsha gidite.

³“Intteppe issoinne attennan ba aawaanne ba aayyiyo bonchcho; ta Samb-batatakka bonchchite. Taani, GODAI, intte Xoossaa.

⁴“Tana aggidi eqatuyyo goinnoppite; woi qassi birataappe seerissidi, xoossata intteyyo medhdhoppite. Taani, GODAI, intte Xoossaa.

⁵“Intte issippetettaa yarshshuwaa GODAAYYO yarshshiyi wode, he yarshshoi intte gishshaa ekettanaadan, bessiyaagaadan yarshshite. ⁶He yarshshoi intte yarshshido gallasan woikko wonttetta gallasan meetetto; heezzantto gallassai gakkanaashin attidaagee de7ikko hegee xuugetto. ⁷Heezzantto gallasan a miikko, hegee sheneyiyaabaa; taani heгаа ekkikke. ⁸Hegaa miya ooninne ba nagaran i bau oishettana; aissi giikko, i GODAAYYO geeshsha gididabaa tunissiis. He asi ba asaa giddoppe bohetto.

⁹“Intte biittan morkkida kattaa intte cakkiyo wode, gadiyaa gaxaa gakkanaashin cakkoppite; qassi cahaappe simmin de7iya poshiluwaakka poshiloppite. ¹⁰Ne woiniyaa aifiyaa mule maxada mittaa polloyoppa; sa7an wodhdhida woiniyaa aifiyaakka maxoppa; heгаа hiyyeesatussinne betetussi aggaaga. Taani, GODAI, intte Xoossaa.

¹¹“Intte wuuqqoppite.

“Worddotoppite.

“Issoi issuwaa cimmoppite.

¹²“Ta sunttan wordduwan caaqqoppite; yaatidi intte Xoossaa sunntaa tunissoppite. Taani GODAA.

¹³“Ne shooruwaa sugoppa; woikko bonqqoppa.

“Keraa oottiya bitaniyaa damoozaa diggada, issi qammaanne ne matan aissoppa.

¹⁴“Tulliyaa qanggoppa; woi qassi qooqiyaa sinttan xubbiyaabaa wottoppa; shin neeni Xoossaassi yayya. Taani GODAA.

¹⁵“Pirddaa pirddaidda geellayoppa; hiyyeesaa a hiyyeesatettaa gishshau maaddada pirddoppa; duriyaakka a duretettaa gishshau yayyada aggoppa. SHin ne shooruwaayyo tumatettan pirdda.

¹⁶“Ne asaa gidдон iita zigirssaa ekkada yuuyoppa.

“Ne shooruwaa woriyoobaa aibanne oottoppa. Taani GODAA.

¹⁷“Ne ishaa ne wozanan ixoppa.

“Ne shooruwaa gaasuwan neeni nagara oottenna mala, a seera.

¹⁸“Haluwaa kiyoppa; qassi ne asaappe issuwaayyoonne uluwan lancce oiqqoppa. SHin ne shooruwaa ne huuphedan siiqa. Taani GODAA.

¹⁹“Ta azazota naaga.

“Ne mehiyaappe issi qommo mehiyaa hara qommo dumma mehiyan birasisoppa.

“Issi shooqan naa77u qommo zersetta zeroppa.

“Qassi naa77u qommobaappe dadettida maayo maayoppa.

²⁰“Issi asi hara asa gelanau giiga uttida danggiriixeera zin77ikko, qassi he danggiriixiyaakka ba danggiriixetettaappe wozettabeennaaro gidikko, eti qaxxayetanau bessees; shin a ba danggiriixetettaappe wozettabeenna gishshau, eta woranau

koshshenna. ²¹ Gidikonne he bitanee ba naaquwaa yarshshuwaassi gidiya dorssaa Xoossaa Dunkkaaniyaakko GODAA sintti eho. ²² Ehobare qeese he naaquwaa yarshshuwaa dorssaa ekkidi, bitanee oottido nagaraa GODAA sinttan atto giissees; i oottido nagaraikka atto geetettana.

²³ “Intte Kanaane biittaa geliyo wode, aifiyaa miyo ai qommo mitta tokkikkokka, he mittaa aifiyaa meetettennabaadan qoodite; heezzu laittai wuranaashin he mittaa aifee meetettenna; a mooppite. ²⁴ Oiddantta laittan he mittaa aifee ubbai GODAASSI galatau shiishshiyoo geeshsha yarshsho gidana. ²⁵ SHin he mittaa aifee intteyyo keehi darana mala, ichchashantta laittaa aifiyaa miite. Intte hagaadan oottikko, intte mittaa aifee darana. Taani GODAI intte Xoossaa.

²⁶ “Suuttai a gidдон de7iyo ai ashokka mooppite.

“Kaayoppite woi shareechchoppite.

²⁷ “Intte huuphiyaa binnaanaa garraara yuushshi aattidi qanxxoppite; qassi intte buuchchaakka yuushshi aattidi qanxxoppite.

²⁸ “Haiqqida asa gishshau intte bollaa qanxxerettoppite; woikko cachchaa malaataa intte bollan kessoppite. Taani GODAA.

²⁹ “Biittai shaaramuxaa tunatettan kumidaagaa gidenna mala, ne na7iyo shaaramuxaa oosuwaassi aatta immada tunissoppa.

³⁰ “Ta Sambbatata bonchchite; taayyo goinniyo sohuwaakka bonchchite. Taani GODAA.

³¹ “Moitilliyaa haasayissiyaageetukkonne shareechchotukko booppite; intte tunenna mala eta koyyoppite. Taani, GODAI, intte Xoossaa.

³² “Puulummida asanne cimida asa be7iyo wode uttidosaappe dendda eqqa; eta bonchcha; ne Xoossaassi yayya. Taani GODAA.

³³ “Intte biittan inttenaara de7iya betetu bollan sugettabaa oottoppite. ³⁴ Intte biittan inttenaara de7iya bete asa intte biittaa asadan xeellite; a intte huuphedan siiqite. Aissi giikko, inttekka kase Gibxxe biittan bete gididi de7ideta. Taani, GODAI, intte Xoossaa.

³⁵ “Intte pirdan likkiyooban, meezaanan wottidi kiliyoobaanne makkiyooban worddotoppite. ³⁶ Intte kiliyo meezaanai, intte makkiyoobanne likkiyo miishshati ubbai likke gidona. Taani inttena Gibxxe biittaappe kessada ehiida GODAA intte Xoossaa. ³⁷ Intte ta higgiaanne ta azazuwaa ubbaa naagitenne oottite. Taani GODAA’ yaaga” yaagiis.

Azazettennan Ixxin Gakkiya Qixaatiyaa

20 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asau hagaadan yaagada yoota, Israa7eela asaappe gidin, woi betidi yiidi Israa7eela gidдон de7iya hara biitta asaappe gidinkka, ooninne ba naatuppe issuwaa Molooka giyo eeqaayyo aattidi immikko, he asi haiqqo; he biittaa asai a shuchchan caddidi woro. ³ Taani he bitaniyaa morkkana; a asaa giddoppe shoddada a xaissana. Aissi giikko, i ba naatuppe issuwaa Molooka giyo eeqaayyo immiyoogan, ta Dunkkaaniyaa tunissiis; ta geeshsha sunttaakka kaushshii. ⁴ He bitanee ba naatuppe issuwaa Molookassi immiyo wode, he biittaa asai be7iiddi, shenehoo giikko, qassi bitaniyaakka worennan aggikko, ⁵ taani ta huuphen he bitaniyaanne asaa morkkana; anne Molookaara shaaramuxanau a kaalliyaa ubbata eta asaa giddoppe bohite.

⁶“Ai asinne tanan ammanettennan ixidi, moitilliyaa haasayissiyaageetanne sha-reechchota oichchanau biikko, taani a morkkana; a asaa giddoppekka a xaissana.

⁷“Taani, GODAI, intte Xoossaa gidiyo gishshau, simmi intte inttena dummayite; qassi geeshsha gidite. ⁸Ta higgiiyaa naagitenne oottite. Taani inttena geeshshiya GODAATTENNEE.

⁹“Ai asinne ba aawaa woikko ba aayyiyo cayikko haiqqo. I ba aawaa woikko ba aayyiyo cayido gishshau, a suuttaa acoi a bollaana.

¹⁰“Issi asi ba shooruwa keettaayeera zin77ikko, he zin77ida bitaneenne mishiriya naa77aikka haiqqona. ¹¹Ba aawaa keettaayeera zin77ida asi ba aawaa kaushshiis; eti naa77aikka haiqqona. Eta suuttaa acoi eta bollaana. ¹²Issi asi ba na7aa keettaayeera zin77ikko, eti naa77aikka haiqqona. Eti tunabaa oottidosona. Eta suuttaa acoi eta bollaana.

¹³“Issi attuma asi maccaasara zin77iyoogaadan attuma asaara zin77ikko, eti naa77aikka tunabaa oottido gishshau haiqqona. Eta suuttaa acoi eta bollaana. ¹⁴Issi asi na7iyoonne aayyiyoonne issippe machchiyaabaa gidikko, hegee tunabaa; intte gidдон tunatetti de7enna mala, inne etinne taman xuugettona.

¹⁵“Issi asi meheera zin77ikko, i haiqqo; he macca mehiyookka worite. ¹⁶Issi maccaasi meheera zin77ikko he maccaasiyoonne he mehiyaa naa77aakka worite; eti haiqqona. Eta suuttaa acoi eta bollaana.

¹⁷“Issi asi ba michchiyo ba aawaa na7iyo woikko ba aayee na7iyo machchidi, iira zin77ikko, hegee pokkoba. Eti bantta asaa sinttan haiqqona. I ba michchiyo kaushshido gishshau, ba nagaran bau oishettana. ¹⁸Issi asi kushe qitai yiido maccaasee kalluwaa qaaridi iira zin77ikko, eti naa77aikka bantta asaa giddoppe bohettona. Aissi giikko i i suuttai goggiyo pulttuwaa kalloyiis; akka ba suuttai goggiyo pulttuwaa kalloyaasu.

¹⁹“Ne aayee michcheera woikko ne aawaa michcheera zin77oppa; aissi giikko, heгаа oottiyoogee ba mata dabbuwaa kaushshiyooгаа. Intte naa77aikka intte nagaran oishettana. ²⁰Issi asi ba aawaa ishaa keettaayeera zin77ikko, i ba aawaa ishaa kaushshiis. Eti bantta nagaran banttau oishettana; eti naa77aikka na7a yelennan haiqqana. ²¹Issi asi ba ishaa keettaayyiyo machchikko, hegee tunatetta. I ba ishaa kaushshiis; eti naa77aikka na7a yelokkona.

²²“Simmi intte de7anaadan, taani inttena gelissiiyo biittai inttena cuchchenna mala, intte ta higgiiyaanne ta azazuwaa naagitenne oottite. ²³Taani intte sinttappe xaissiiyo asatu de7uwaa wogaa kaalloppite. Eti haggaa ubbaa oottido gishshau, taani eta shenetaas. ²⁴SHin taani inttena, “Eta biittaa intte laattana; intte he biittaa inttebaa oottanaadan, he maattainne eessai goggiyo biittaa taani intteyyo immana” yaa-gaas. Taani inttena hara asatuppe dummaya kessida GODAA intte Xoossaattennee.

²⁵“Hegaa gishshau intte geeshsha gidida mehetanne kafota geeshsha giden-naageetuppe shaakkidi erite. Taani hageeti intteyyo tuna ga wottido mehetun, kafo-tuuninne biittan qaaxerettiyaabatun ubban intte huuphiyaa tunissoppite. ²⁶Taani GODAI geeshsha gidiyo gishshaunne intte tabaa gidana mala inttena hara asaappe dummayido gishshau, intteikka taayyo geeshsha gidite.

²⁷“Issi attuma asi woikko macca asi moitilliyaa haasayiyaagaa woikko sha-reechcho gidikko, eti haiqqanau bessees. Eti shuchchan cadettona. Eta suuttaa acoi eta bollaana’ yaaga’ yaagiis.

Qeesetu Geeshshatettaa

21 GODAI Muusa hagaadan yaagiis, “Qeese gidiya Aaroona attuma naatussi hagaadan yaagada oda; ‘Intteppe ooninne ²ba mata dabbo, ba aayee, ba aawaa, ba attuma na7aa, ba macca na7ee, ba ishaa, ³woikko azina gelennan, a son de7iya ba michchee ahaa gidana xayikko, haiqqida asa ahaa oogaanne bochchidi, bana tunissoppo. ⁴Qassi ekuwaaninne geluwan dabbotida asa ahaa bochchidikka bana tunissoppo.

⁵“Qeeseti haiqqidabau kayyottanau bantta huuphiyaa meedettoppona; bantta buuchchaakka qanttan qanxxoppona; woi qassi bantta bollaakka qanxxerettoppona. ⁶Eti bantta Xoossaayyo geeshsha gidona; qassi bantta Xoossaa sunttaakka tunissoppona. Aissi giikko eti GODAAYYO taman xuuggidi yarshshiyoo, qumaa yarshshuwaa shiishshiyaaageeta; heгаа gishshau, eti geeshsha gidanau bessees.

⁷“Qassikka qeeseti shaaramuxa maccaasa, geela7otettai ekettiichchido maccaasa, woikko azinai yeddido maccaasa ekkoppona. Aissi giikko, qeeseti bantta Xoossaayyo geeshsha. ⁸Qeesee intte Xoossaassi qumaa yarshshuwaa shiishshiyaa-gaa gidiyo gishshau, i hara asaappe dummato. Taani inttena geeshshiya intte GODAI geeshsha gidiyo gishshau, ikka geeshsha gido. ⁹Ai qeesiyaa na7iyoo gidikkokka shaaramuxada bana tunissikko, hinna ba aawaa kaushshaasu. A taman xuuggettada haiqqu.

¹⁰“Qeese ubbatu halaqai, a huuphiyan tiyettiyo zaitee gukkido gishshaunne i qeesetettaa maayuwaa maayanau dummatida asa gidiyo gishshau, ba huuphiyaa binnaanana kallo wottoppo; woikko ba maayuwaakka pooshshoppo. ¹¹Ai ahaa gidikkokka, de7iyooosa i geloppo; harai atto ba aawaa woikko ba aayee ahaa gidikkokka, bana hegan tunissoppo. ¹²A geeshshanau tiyiyo Xoossaa zaitee a bolla de7iyoo gishshau, qeesee Xoossaa Dunkkaaniyaappe kiyoppo; Xoossaa Dunkkaaniyaakka tunissoppo. Taani GODAA.

¹³“Qeesee geela7o macca na7a ekko. ¹⁴Azinai haiqqido maccaasiyo, woi azinai yeddido maccaasiyo, woi shaaramuxa maccaasiyo machchoppo. SHin ba asaa gid-doppe geela7o macca na7a dooridi machcho. ¹⁵Yaanana xayikko, i ba asaa gidon ba zersetta gidiya ba naata tunissana. Taani a geeshshiyaaagee, GODAATTENNEE’ yaaga” yaagiis.

¹⁶GODAI Muusa, hagaadan yaagiis; ¹⁷“Neeni Aaroonassi hagaadan yaagada oda; ‘Sintaara yiya ne zersettaappe bollai tilla gidenna asi ooninne qumaa yarshshuwaa taayyo immanau shiiqoppo. ¹⁸Aissi giikko bollai tilla gidenna asi ooninne shiiqanau bessenna. Qooqe, woikko wobbe, woi som77oi narphphettido, woi palaha bollai de7iyoo asi, ¹⁹woi toho woi kushe silai, ²⁰woi quunai, woi dinkkee, woi aifee sakkiiyo asi, woi puusoi oiqqido asi, woi ilahai oiqqido asi, woi mureessa gidinkka bollai tilla gidenna asi, ooninne shiiqoppo. ²¹Qeesiyaa Aaroona zariyaappe bollai tilla gidenna asi ooninne GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaa shiishshanau shiiqoppo. Ayyo bollai tilla gidennaagaa gidaappe hini baggan, ba Xoossaassi qumaa yarshshuwaa shiishshanau i bessenna. ²²I geeshsha qumaanne qassi ubbappe aadhdhiya geeshsha gidiya ba Xoossaa qumaa maanau danddayees. ²³SHin ayyo bollai tilla gidenna gishshau, i ta Dunkkaaniyaa tunissennaadan, magalashuwaakko woi yarshshiyooosaakko shiiqoppo. Aissi giikko, eta geeshshiyaaagee taani GODAATTENNEE’ yaaga” yaagiis.

²⁴Yaagin Muusee Aaroonassi, a attuma naatussinne Israa7eela asaassi ubbaassi hagaan yootiis.

Imotu Geeshshatettaa

22 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Ta geeshsha sunntaa eti tunissenna mala, Israa7eela asai taayyo dummayido imota Aarooninne a attuma naati bonchchuwan ekkidi, geeshshatettaan naagana mala, etau yoota. Taani GODAA.

³“Etau hagaadan yaaga; ‘Sinttaara yiya yeleta ubban intte zariyaappe ooninne tuni uttidi, Israa7eela asai GODAAYYO dummayido geeshsha yarshshuwaakko shi-
iqikko, he asi ta sinttaappe xayo. Taani GODAA.

⁴“Aaroon zariyaappe hanttaara goga harggee de7iyo, woikko bollaappe aibakko goggiyo ooninne geeyana gakkanaashin, geeshsha yarshshuwaappe mooppo. Ahaa bochchidi tunidabaa woikko a attumatettaappe zeretti gukkido ura bochchiya ooninne tuna. ⁵Woi qassi sa7aara gooshettiya, tunissiyaabata, woi ai mala tunatetta gidikkonne tunissiya asa bochchiya uri, ⁶woi heгаа malabaa aibanne bochchiya asi, omarssi gakkanaashin i tuna; ba bollaa haattan meecettennan de7iiddi, he geeshsha yarshshuwaappe i maanau koshshenna. ⁷Awai wulliyo wode i geeshsha gidees; Hegaappe guyyiyan, he geeshsha yarshshuwaappe bana gakkiiyaagaa mo. ⁸Bau haiqqidabaa woikko do7i worido mehe asho mooppo; hegee tunissiyaabaa. Taani GODAA.

⁹“Qeeseti ta wogaa naagona; naagennan ixkikko, eti a tunissidi a nagaran haiqqana. Eta geeshshiyaagee taani GODAA.

¹⁰“He geeshsha yarshshuwaa qeesiyaa so asaappe attin, hara asi mooppo; qeesiyaa so yiida imattaa gidin, woi qaxarettidi oottiya ashkkara gidinkka mooppo.

¹¹SHin qeesee ba biran shammido aillee woikko a son yelettida aillee he qumaappe mo. ¹²Qeese gidenna hara asa gelida qeesiyaa na7iyaa he geeshsha yarshshuwaappe muuppu. ¹³SHin qeesiyaa na7iyaa azini haiqqin, woikko azini yeddin, na7a yelennan kase ba geela7otettan de7iyoogaadan simmada ba aawaa soo yiikko, a ba aawaa gakkiiya qumaappe mu. SHin hara asi ooninne hegaappe mooppo.

¹⁴“Issi asi erennan de7iiddi geeshsha yarshshuwaappe miikko, he i miido qumaa waagaa bolli xeetaappe laatamu kushiya gujjidi qeesiyaassi immo. ¹⁵Israa7eela asai GODAASSI yarshshiyoo geeshsha yarshshuwaa qeeseti tunissoppona. ¹⁶Eti bantta ehiido geeshsha yarshshuwaa banttau miidi, bantta nagaran oishettanaadan, qeeseti oottanau koshshenna. Aissi giikko, eta geeshshiyaagee, taani GODAA!’ yaaga” yaagiis.

Ekettenna Yarshshota

¹⁷GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ¹⁸“Aaroonassi, a naatussinne Israa7eela asa ubbaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Israa7eela asaappe gidin woikko eta gididon de7iya betiyaappe ooninne GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaa ba dosan coo immiyo woi ba shiiquwaa gattanau yarshshiyoo wode, ¹⁹he yarshshoi ekettana mala, mirguwaappe woi dorssaappe woikko deeshshappe tilla bollaa de7iya attumaa-gaa gido. ²⁰Bollai tilla gidennaagee aiba gidikkonne ekettenna gishshau, heгаа shiihshoppa.

²¹“Qassi oona gidikkonne ba shiiquwaa gattanau issippetettaa yarshshuwaa GODAASSI yarshshiyoo wode, woi qassi ba mehiyaappe ba dosan coo immiyo imotaa

GODAASSI shiishshiyoo wode, hegee ekettana mala i tilla bollaara de7iyaagaa gido. ²²Intte mehiyaappe qooqiyaa, woi mequwaa, woikko gundaa, woikko giyya ma-sunttai, woikko puusoi, woikko ilahai de7iyooGAA GODAASSI yarshshoppite; qassi taman xuuggiyo yarshsho oottidikka yarshshiyoo bolla GODAAYYO shiishshoppite. ²³A bolla palaha meretai woi pacabai de7iyo korimaa woi dorssaa issi asi ba dosan coo immiyo yarshshuwaassi shiishshanau danddayees; shin shiiqo gato gidikko, hegee ekettenna. ²⁴Sanggisettidaagaa woikko qoxettidaagaa woikko kaatai masunxidoogaa woikko qanxettidaagaa GODAAYYO yarshshoppite. Intte biitan heгаа malabaa ootoppite. ²⁵Intte gidon de7iyo allaga asatuppe ekkido heгаа mala mehiyaakka intte Xoossaassi quma oottidi shiishshoppite. Eta bollai tilla gidennaagaa gaasuwan etan wotoi de7iyo gishshau, eti intte gishshaa ekettokkona' yaaga" yaagiis.

²⁶Qassikka GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ²⁷"Miizza mari woi dorssa mari woikko deessha mari yelettiyo wode, laappun gallassaa ba aayeera takko. Hospunnta gallasaappe doommidi, GODAAYYO taman xuuggidi shiishshiyoo yarshsho oottidi shiishshanau danddayettes. ²⁸Miizziyo, dorssiyo, woi deesshiyoo i maraara issi gallassi shukkoppite.

²⁹"Intte galataa yarshshuwa GODAAYYO shiishshiyoo wode, intte yarshshoi ekettanaadan yarshshite. ³⁰He yarshshoi he gallassikka meetetti agganau koshshees; appe aibanne wonttossi ashshoppite. Taani GODAA.

³¹"Ta azazuwaa naagitenne oottite. Taani GODAA. ³²Qassi ta geessha sunttaa intte tunissoppite; Israa7eela asaa gidon taani geessha gidiyooGee erettanau bessees. Inttena geeshshiyaaGee, taani GODAA. ³³Intteyyo Xoossaa gidanau, inttena Gibxxe biittaappe kessidaagee tana. Taani GODAA" yaagiis.

Ammano Baalaa Bonchchiyo Maaraa

23 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²"Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; 'Geessha yaa7a gi awaajjidi, intte bonchchanau bessiya keerettida GODAA baalati hageeta.

³"Intte usuppun gallassaa oosuwaa ootteeta; shin laappunnta gallassi intte shempiyoo Sambbata gallassa; he gallassan geessha yaa7aa shiiqite; aiba oosonne ootoppite; intte de7iyo sohuwan ubban hegee GODAASSI Sambbata.

Paasikaa Baalaanne Oittaa Baalaa

(Qoodaabaa 28:16-25)

⁴"Eta wodiyan wodiyan geessha yaa7a ootti awaajjidi intte bonchchanau bessiya GODAA baalati hageeta. ⁵Koiro aginan tammanne oiddantto gallassi sa7ai omariyo wode, GODAA Paasikai doommeees.

⁶"Qassi he aginanka tammanne ichchashantto gallassai GODAA Oittaa Baalaa gallassa; heгаа gishshau laappun gallassatun irshshoi gelibeenna oittaa miite. ⁷He gallassatuppe koiro gallassan geessha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. ⁸Laappun gallassa ubbaa GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaassi shiishshite; laappunnta gallassan qassi geessha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite' yaaga" yaagiis.

Baira Kattaa

⁹GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁰“Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Taani intteyyo immiyo biittaa gelidi, intte kattaa cakkiyo wode, he kat-tau koiro aifiyaa mirqqiyaa qeesiyaakko ekki yiite. ¹¹GODAI inttebaa ekkana mala, Sambbata wonttetta gallassi qeese he mirqqiyaa GODAA sinttan pudenne duge wuxaawuxo. ¹²He intte mirqqiyaa wuxaawuxido gallassi tilla bollaara de7iya issi laitta dorssa orggiyaa xuuggiyo yarshsho oottidi GODAAYYO shiishshite. ¹³He yarshshuwaara issippe wogaraa zaitiyan munaqettida naa77u kilo giraame lo77o xiilliyaa kattaa yarshsho oottidi shiishshite; hegee GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho gidana; hegaarakka qassi issippe issi litiro gidiya woiniyaa eessaa shiishshite. ¹⁴Ha yarshshuwaa intte intte Xoossaassi shiishshiyoo gallassai gakkanaashin, ooratta gakkida kattaappe oittaa, woi xiixaa gidin, qayyiyaa gidinkka mooppite. Hagee intte de7iyoosan ubban sinttaara yiya yeletau ubbau merinau woga.

Saaminttatu Baalaa

(Qoodaabaa 28:26-31)

¹⁵“Intte wuxaawuxiyo yarshshuwaa mirqqiyaa ehiido Sambbata wonttettappe doommidi, laappun saamintta kumettaa qoodite. ¹⁶Laappunnta Sambbataa wonttetta gallassai gakkanaashin, ishatamu gallassaa qoodidi, ooratta gakkida kattaa yarshshuwaa GODAASSI shiishshite. ¹⁷Intte aqiyo sohuwaappe naa77u kilo giraame gidiya lo77o xiilliyaaappe irshshuwaa yeggidi uukkido naa77u oittaa wuxaawux-anau ekki yiite. Hegee koiro gakkida kattaa aifiyaappe GODAASSI yarshsho gidees. ¹⁸He oittaa issippe tilla bollaara de7iya issi laitta gidido laappun dorssa marata, issi mirgguwaanne naa77u dorssa orggeta shiishshite. Kattaa yarshshuwaaranne ushshaa yarshshuwaara issippe GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi yarshshite. ¹⁹Qassi issi deeshsha orggiyaa nagaraa yarshshuwaassi, issi laitta gidido naa77u dorssa orggetakka issippetettaa yarshshuwaassi shiishshite.

²⁰“Qeese he koiro gakkida kattaa aifiyaa oittaaanne he naa77u dorssata wux-aawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sinttan wuxaawuxees; hegeeti GODAASSI geeshsha; qassi qeesiyaassikka qommo. ²¹He gallassikka awaajjidi geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. Hagee intte de7iyoosan ubban sint-taara yiya yeletau ubbau merinau woga.

²²“Intte biittan mokkida kattaa intte cakkiyo wode, intte shooqaa gaxaa gakkanau cakkoppite; cakkishin attiya poshiluwaakka qoroppite; heгаа hiyyeesat-uyyoonne betetuyyo aggiigite. Taani, GODAI, intte Xoossaa’ yaaga” yaagiis.

Malkkataa Punniyo Baalaa

(Qoodaabaa 29:1-6)

²³GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ²⁴“Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Laappunnta aginan koiro gallassaa shemppo gallassaa oottidi bonchchite; hassayissuwaa malkkataikka punettiyo wode, geeshsha yaa7aa shiiqite. ²⁵He gal-lassan GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaa shiishshiteppe attin, daafurssiya ooso aibanne ootoppite’ yaaga” yaagiis.

Nagaraa Atto Giissiyoo Gallassaa

(Qoodaabaa 29:7-11)

²⁶ GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ²⁷ “Ha laappuntta aginaayyo tammannta gallassai nagaraa atto giissiyoo gallassa; he gallassi geeshsha yaa7aa shiiqite; qassi intte huuphiyaa kaushshite; yaatidi GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaa shiishshite. ²⁸ He gallassai GODAA intte Xoossaa sinttan intte nagarai atto geetettana mala, intte nagaraa atto giissiyoo gallassa gidiiyo gishshau, he gallassi aiba oosonne oottoppote. ²⁹ He gallassi banatettaa kaushshenna asi ooninne ba asaa giddoppe bohetto. ³⁰ He gallassi aiba ooso gidikkonne oottiya asa taani a asaa giddoppe xaissana. ³¹ He gallassi aiba oosonne oottoppote. Hagee intte de7iyoosan ubban sinttaara yiya yeletau ubbau merinau woga. ³² Hegee intte waanna shemppuwaa shemppiyo Sambata gallassa. He gallassan intte huuphiyaa kaushshite. He aginan uddufuntta gallassan omarsaappe doommidi, tammannta gallassaa omarsai gakkanaashin, intte Sambataa bonchchite” yaagiis.

Daase Baalaa

(Qoodaabaa 29:12-40)

³³ GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ³⁴ “Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ha laappuntta aginan tammanne ichchashantta gallassaappe doommidi, laappun gallassai GODAAYYO Daase Baala. ³⁵ He gallassatuppe koiro gallassan geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne oottoppote. ³⁶ Laappun gallassan ubban GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaa shiishshite; hospuntta gallassan qassi geeshsha yaa7aa shiiqite; GODAAYYO taman yarshshiyoo yarshshuwaakka shiishshite. He gallassai intte shiiquwaa poliyo gallassa gidiiyo gishshau, daafurssiya ooso aibanne oottoppote.

³⁷ “Taman xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa, qassi hara yarshshota ubbaanne ushshaa yarshshuwaa, koshshiyaagaa keenaa keerido gallassan GODAASSI shiishshanau, intte geeshsha yaa7a oottidi awaajjana GODAA baalati hageeta. ³⁸ Ha baalati GODAA Sambatatuppe, intte imota oottidi GODAAYYO immiyoobatuppe, shiiquwaa gattiyoobatuppenne intte intte dosan coo immiyoobatuppe dumma.

³⁹ “Laappuntta aginan tammanne ichchashantta gallassan intte biittan mokiidabaa cakkidi shiishshidoogaappe guyyiyan, GODAA baalaa laappun gallassaa bonchchite; koiro gallassainne hospuntta gallassai intteyyo waanna shemppo gallassa. ⁴⁰ Koiro gallassan lo77o mittaa aifiyaappe, zambbaa tashiyaappe, irxxa haittaara de7iya mittaa tashiyaappenne shaafa lanqqen dicciya lee7e mittaappe ekkidi, GODAA intte Xoossaa sinttan ufaattiiddi, laappun gallassaa baalaa bonchchite. ⁴¹ He baalaa laittan laittan laappun gallassaa GODAASSI bonchchite. Hegee sinttaara yiya yeletau ubbau merinau woga. Intte heгаа laappuntta aginan bonchchite. ⁴² He laappun gallassaa intte daasiyan de7ite; Israa7eela biitta asa gidiiya ubbai daasiyan de7ite. ⁴³ Hegee sinttaara yiya yeletai ubbai Israa7eela asaa taani Gibxeppe kessido wode, eti daasiyan de7anaadan oottidoogaa eranaassa. Taani GODAA intte Xoossaa’ yaaga” yaagiis.

⁴⁴ Hegaadan oottidi, Muusee GODAA Baalata bonchchiyo wogaa Israa7eela asaayyo yootiis.

Xomppetu Naaguwaa

24¹⁻² GODAI Muusa hagaadan yaagiis, “Xomppee to7ennan eexxiiddi de7ana mala, assi koshshiya zaitiyaa wogaraa teeraa caddidi gum77in kiyiya geeshshaa neeyyo ehaana mala, Israa7eelata azaza. ³Xoossaa Dunkkaaniyaa gid-don de7iya markkatettaa magalashuwaappe kare baggaara, omarsappe maallado gakkanaashin, Aarooni GODAA sinttan he xomppiyya ubba wode eetto. Sinttaara yiya yeletau ubbau hegee merinau woga. ⁴Xomppiyya wottiyo, walahi bainna worqqa ballaa bolli de7iya xomppeti GODAA sinttan ubba wode eexxanaadan Aarooni naago.

Xoossaassi SHiishshiyo Oittaa

⁵“Tammanne naa77u kilo giraame gidiya liiqo xiilliyaa ekkada 12 oittaa uukka. ⁶He oittata usuppunaa usuppunaa naa77u maaran GODAA sinttan de7iya walahi bainna worqqa xaraphpheezaa bollan wotta. ⁷GODAASSI taman xuugganau shiishhido qumaa yarshshuwaa gididoogaa erissanau, naa77u maaratu lanqqiyan lanqqiyan geeshsha ixaanaa wotta. ⁸Ha oittaa Sambbatan Sambbatan ubba wode Aarooni GODAA sinttan Israa7eela asaa gishshaa wotto. Hegee Israa7eela asai ubba wode oottanau koshshiya qaalaa maachchaa. ⁹Hegee Aaroonassinne a attuma naatussi imetto; i GODAASSI taman xuuggiyo yarshshuwaappe wogaadan Aaroonanne a naata gakkiiya ubbaappe aadhdiya geeshsha shaaho gidiyo gishshau, eti heгаа geeshsha sohuwan moona” yaagiis.

Likkenne Suure Pirdaa Leemisuwaa

¹⁰Aayen Israa7eela asa, aawan qassi Gibxxe asa gidiya issi bitanee de7ees. Issi gallassi i hara Israa7eela asa gidiya issuwaara heeran warettiis. ¹¹Ha ayyo aayiyaa Israa7eela asa gidido bitanee waretaa gidдон GODAA sunntaa cayiis. Yaatin a Muusekko ehiidosona. He bitaniyaa aayiyaa Daana yaraa gidiya Xiibira na7iyo. I sunntaikka SHalomiito. ¹²Ha bitaniyaa waatanaakko GODAA shenee etayyo qoncana gakkanaashin, eti a qasho keettan wottidosona.

¹³GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ¹⁴“He cayida bitaniyaa dunkkaanidosappe gaxi kessa; i cayishin siyida asai ubbai bantta kushiyaa a huuphiyaa bollan wot-tona; yaatobare Israa7eela asaa maabarai ubbai a shuchchan caddidi woro. ¹⁵Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ai asinne ba Xoossaa cayikko, i ba nagan oishettana. ¹⁶GODAA sunntaa cayiya asi haiqqo; Israa7eela asaa maabarai ubbai a shuchchan caddo. Betidi yiidaagaa gidin woi biitta asa gidinkka GODAA sunntaa cayikko haiqqo.

¹⁷“Asa woriya asi haiqqo. ¹⁸Asa mehe woriya asi ooninne ba worido mehiyaa gishshaa paxa mehiyaa qanxxo. ¹⁹Issi asi ba shooruwaa qohikko, i oottidooridan a bollankka oosetto. ²⁰Menttikko meqqo; aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha. Asa bollan qohuwaa gattida oonikka i gattido qohuwaa malai a bollankka gakko. ²¹Mehe worida asi mehiyaa qanxxo; shin asa worida asi haiqqo. ²²Betiyaukka Israa7eela asau higgee issi mala gido; aissi giikko taani GODAA intte Xoossaa’ yaaga” yaagiis.

²³ Hegaa ubbaa Muusee Israa7eela asau ubbau yootiis; yootin eti he cayida bi-taniyaa dunkkaanidosaaappe gaxi kessidi, shuchchan caddidi woridosona. Yaatidi Israa7eela asai GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona.

Sambbata Laittaa

25 Siinaa Deriyaa bollan GODAI hagaadan yaagiis; ² “Neeni Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Taani intteyyo immiyo biittaa intte geliyo wode, biittaaikka GODAA Sambbataa bonchcho. ³ Usuppun laittaa kumettaa intte shooqan zerite; qassi usuppun laittaa kumettaakka intte woiniyaa turaa xeeraa xunqqite; a aifiyaakka maxidi ekkite. ⁴ SHin laappunnta laittai biittaayyo shemppo Sambbata; hegee GODAAYYOOKKA Sambbata. He laappunnta laittan intte shooqan zeroppite; intte woiniyaa xeeraakka xunqqoppite. ⁵ Intte biittan azabba gididi mokkiyaabakka cakkoppite; qassi xunqqennan de7ishin coo aifida woiniyaakka shiishshoppite. He laittai biittaassi muleera shemppo laittaa gido. ⁶⁻⁷ He Sambbata laittan biittai ooset-tana xayikkonne intteyyo, intte maccanne attuma ashkkaratuyyo, intteyyo keraa oottiyaageetuyyo, betidi yiidi inttenaara de7iyaageetuyyo, intte mehiyaayyoonne intte biittan de7iya do7atuyyo gidiya qumaa immana; biittai mokkiyoobai ubbai meetetto.

Aawubai Aawussi Simmiyo Laittaa

⁸ “Laittatu gidдон de7iya laappun Sambbatata qooda; laappun Sambbatatu laittaa qoodai laapputoo laappuna; hegeekka oitamanne uddufun laitta. ⁹ Hegaappe guyyiyan, laappunnta aginan, tammannta gallassan bonchchettiya nagaraa atto gi-issiiyo gallassan malkkataa punniya asa intte biittan ubban kiittite. ¹⁰ Ishatamantto laittaa dummayidi, he biittan de7iya ubbaassi birshshettaa awaajjite. Hegee intteyyo Ishatamantto Laittaa Baalaa. He wodiyan intte ubbaikka intte gadiyaunne intte yaraa yaraa simmite. ¹¹ He laittai intteyyo Ishatamantto Laittaa Baala. He laittan zeroppite; azabba gididi mokkidabaakka cakkoppite; qassi intte a xeeraa xunqqennan aifida woiniyaa aifiyaakka shiishshoppite. ¹² Hegee Ishatamantto Laittaa Baala gididi gishshau, i intteyyo geeshsha; goyennan coo dembban mokkidabaa miite.

¹³ “Ha Ishatamantto Laittaa Baalaa wode asi ubbi ba gadiyau simmo.

¹⁴ “Intte intte shooruwaappe gadiyaa shammikko, woi qassi ayyo baizzikko, issoi issuwaa cimmoppite. ¹⁵ Intte Ishatamantto Laittaa Baalaappe guyyiyan de7iya laittatu qoodaadan intte shooruwaappe shammite; intte shooroikka qassi gadee katta mokkanau de7iyo laittatu qoodaadan baizzo. ¹⁶ Laittatu qoodai daro gidikko, waagai darees; laittatu qoodai guuxxikko, waagaikka guuxxees. Aissi giikko, intte cakkana kattaa cahaa qoodaadan intte shooroi intteyyo baizzees. ¹⁷ Intte issoi issuwaa cimmoppite; shin intte intte Xoossaassi yayyite. Taani GODAI, intte Xoossaa.

Laappunnta Laittaa Metuwaa

¹⁸ “Ta azazuwaa oottite; ta higgiaakka naagitenne oottite; yaatikko intte ha biittan sarotettan de7ana. ¹⁹ Biittai ba aifiyaa intteyyo immana; immin intte kallana gakkanaashin maana; qassi he biittanka intte sarotettan de7ana. ²⁰ Intte, “Nuuni zerana xayikko, qassi kattaakka cakkidi shiishshana xayikko, laappunnta laittan ai maanee?” giikko, ²¹ taani usuppunnta laittan ta anjuwaa intte bollan kiittana; yaato-bare biittai heezzu laittau gidiya aifiyaa aifana. ²² Hospunnta laittan intte intte bi-

ittan zeriyo wodekka, kase shaachcha kattaa maana; qassi intte zeriyo kattaa aifiyaa uduffuntta laittan shiishshana gakkanaashinkka, shaachcha kattaa maana.

Aquwaa Zaariyo Wogaa

²³ “Biittai tabaa gidiyo gishshaunne inttekka ha biittan imattanne bete gididi de7iyo gishshau, biittaa naa77antto simmennaadan baizzoppite. ²⁴ Intte oiqqido biittan ubban de7iyya gadiyaa gadiyaawati wozana mala, eta maataa naaganau koshshees.

²⁵ “Ne ishai hiyyeesidi ba gadiyaappe baizzikko, ayyo matattiya dabboi yiidi, he gadiyaa ayyo wozo. ²⁶ Ayyo he gadiyaa woziya dabboi xayikko, qassi ikka simmi durediti woziyo miishshaa demmikko, ²⁷ ba baizzido wodiyaappe doommidi de7iyya laittaa qoodidi, attida laittaa miishshaa shammidaagaayyo zaaro; yaatidi i ba gadiyau simmo. ²⁸ SHin ayyo he gadiyaa wozanau gidiya miishshi xayikko, Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanaashin gadee shammida bitaniyaa kushiyan gam77o; Ishatamantto Laittaa Baalaa wode, a gadee ayyo simmo; ikka ba gadiyau simmo.

²⁹ “Gimbbetti uttida katamaa giddon issi asi de7iyo keettaa hara urau baizzikko, i baizzoosappe biidi issi laittaa gakkanaashin de7iyya wodiyan zaaridi wozanau au maatai de7ees. ³⁰ Issi laitta kumettaa giddon wozana xayikko, he gimbbettida katamaa giddon de7iyya keettaa shammidaagaayyo na7aa na7au merinau abaa gidees. Ishatamantto Laittaa Baalaa wodekka simmenna. ³¹ SHin gimbbettiibeenna heeratun de7iyya keettati shooqa mala. Eti wozettoosona; Ishatamantto Laittaa Baalaa wodekka baizzidaagau simmoosona.

³² “Gidikkonne Leewatu katamatun de7iyya bantta keettaa Leewati bantta koyido wodiyan wozi ekkana danddayoosona. ³³ Leewatuppe issi asi eta katamaa giddon de7iyya keettaa baizzidi wozana xayikko, he eta katamaa giddon de7iyya keettaa Ishatamantto Laittaa Baalaa wode simmees. Aissi giikko, Leewatu katamaa giddon de7iyya keettati Israa7eela asaa giddon Leewatussi aqo. ³⁴ SHin eta katamaa yuushuwan eta ubbaassi issippe de7iyya biittai etau merinau aqo gidiyo gishshau baizettenna.

Manqqida Asau Tal77iyoojaa

³⁵ “Qassi ne ishai hiyyeesidi bana danddayana xayikko, imattadaaninne betedan i nenaara de7ana mala, neeni a maadda. ³⁶ Ne ishaa nenaara wottanau appe dichchaa ekkoppa; woikko wore mooppa. SHin neeni ne Xoossaassi yayya. ³⁷ Ne biraa ayyo dichchau tal77oppa; ne qumaakka ayyo woriyan baizzoppa. ³⁸ Intteyyo Kanaane biittaa immananne intte Xoossaa gidanau, inttena Gibxxe biittaappe kessidaagee, taani GODAI, intte Xoossaa.

Ailleti Aillettaappe Kiyiyoojaa

³⁹ “Neeyyo dabbo gidiya Israa7eela asi hiyyeesidi, bana neeyyo ailletettau baizzikko, neeni a ailledan ootissoppa. ⁴⁰ I keraa oottiya asadaaninne betedan nenaara de7o; Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanaashin i neeyyo ootto. ⁴¹ He wode i ba naatuurakka issippe ne sooppe kiyidi ba keettaa asaakko bo; ba aawaa gadiyaakkokka simmo. ⁴² Israa7eelati taani Gibxxe biittaappe kessido ta ailleta gidiyo gishshau, eti ailletettau baizettoppona. ⁴³ Neeni eta meqettaa iitada haaroppa; shin neeni ne Xoossau yayya.

⁴⁴ “Neeyyo attumanne macca ailleti de7ana mala koyikko, ne yuushuwan de7iya kawotettatuppe shamma. ⁴⁵ Qassi ne biittan de7iya betetuppenne ne biittan de7ishin yelettida eta so asaappe shammanau danddayaasa; eti neeyyo aqo gidona. ⁴⁶ Neepee guyyiyan ne naati eta merinau laattana mala, ne naatuuyo imma. Neeni etappe ubba wodekka aille shammanau danddayaasa; shin ne isha gidiya Israa7eela asa meqettaa iitada haaroppa.

⁴⁷⁻⁴⁸ “Ne matan de7iya imatta woikko bete asi durretin, qassi a matan de7iya ne ishai hiyyeesidi, he ne matan de7iya imattaassi woikko betiyaassi woi imatta bitaniyaa zariyaappe issuwaassi bana baizzikko, i baizetti simmin a wozanau danddayettes; a ishanttuppe issoi a wozo. ⁴⁹ Woi a aawaa ishai, woi a aawaa ishaa na7ai a wozo; woi a yaraappe ayyo mata dabbo gidiya asi a wozo; woi qassi i ba huuphiyau durretikko i bana wozo. ⁵⁰ I bana shammida bitaniyaara issippe gididi, i bana baizzido laittaappe doommidi Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanaashin de7iya laittaa qoodo; a birshshissiya waagai he laittaa qoodaa keena gido. I bana shammi-daagaara gam77ido wodiya waagai issi asi keraa oottidi demmiyo miishsha lagge gido. ⁵¹ Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanau biron daro laittai attidabaa gidikko, ba baizettido waagaappe he laittaa qoodan bana woziiyo waagaa qanxxo. ⁵² Qassi Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanau attida laittai guutta gidikko, bana shammi-daagaara issippe qoodidi, he laittaa qoodan bana woziiyo waagaa qanxxo. ⁵³ I laittan laittan kera oottiya asadan bana shammidaagaara de7oppe attin, intte xeelliiddi Israa7eela asa gidiya bitaniyaa meqettaa iitidi haaroppite.

⁵⁴ “SHin i heгаа mala ogiyan wozettana xayikko, Ishatamantto Laittaa Baalai gakkiiyo wode inne a naati aillettaappe kiyona. ⁵⁵ Aissi giikko, Israa7eela asai ta ailletattennee! Taani Gibxxe biittaappe kessido ta ailleta. Taani, GODAI, intte Xoosaa’ yaaga” yaagiis.

Azazettin Beettiya Anjjuwaa

26 GODAI hagaadan yaagees; “Intte etayyo goinnanau eeqata medhdhoppite; qassi hawulttiyaa, masettida misiliyaa woikko masettida shuchchaa essoppite. Taani, GODAI, intte Xoosaa. ² Ta Sambbatata naagite; ta Dunkkaaniyaa bonchchite. Taani GODAA.

³ “Intte ta higgiiyan biikko, ta azazotakka naagikkonne oottikko, ⁴ taani intteyyo iraa wodiyan bukissana; biittaikka kattaa darissidi mokkana; dembaa mittatikka aifiyaa aifana. ⁵ Intte kattaa qoxxiyo wodiyaappe biidi woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkanaashin kattaa qoxxana; qassi woiniyaa aifiyaa maxoikka biidi kattaa zeriyo wodee gakkanaashin wureenna. Intte kallana gakkanaashin qumaa maana; qassi intte intte biittanka saruwan de7ana.

⁶ “Taani biittau sarotettaa immana; ooninne yashissennan intte xiskkana. Iita do7ata taani biittaappe xaissana; intte biittan naa77antto olai denddena. ⁷ Intte morkketa intte yedettana; yedettin intte sinttan eti bisuwan haiqqana. ⁸ Intteppe ichchashai xeetaa yedettana; qassi xeetai tammu sha7aa yedettana. Intte morkketi intte sinttan bisuwan haiqqana.

⁹ “Taani ta sinttaa intteikko zaarana; zaarada inttena aifissana; inttena darissana. Qassi taani ta maachchaa inttenaara minttana. ¹⁰ Intte shaachcha kattaa maana; qassi ha laitta kattaa wottanau, shaachcha kattaa diggidi sohuwaa kessana. ¹¹ Taani ta de7iyo sohuwaa intte giddon oottana; taani inttena shenetikke. ¹² Taani intte

gidduwan hemettana; qassi intte Xoossaa gidana; inttekka ta asa gidana. ¹³Intte Gibxxetuyyo aille gidennaadan, Gibxxe biittaaappe inttena kessidaagee taani GODAI intte Xoossaa. Taani intte ailletettaa qambaraa menttaas; qassi inttekka xoqqu giidi hemettanaadan oottaas.

Azattennan Ixxin Gakkiya Qixaatiyaa

¹⁴“SHin intte taani giyoobaa siyennan ixkonne, ha azazota ubbaakka oottennan ixkikko, ¹⁵ta wogaa intte karikko, qassi ta azazota ubbaa oottennan ixkidi, ta maachchaa kanttanau intte ta higgiiyaa shenetikko, ¹⁶he wode taani intte bolli ha-gaa oottana: Intte akeekennan de7ishin yashshaa, qilqatettaa, intte aifiyaa jallettiyaanne inttena keehippe harggissiyaa mishuwaa intte bolli ehaana. Intte zerettaa zerana; shin i hada; aissi giikko, heгаа intte morkketi maana. ¹⁷Taani ta som77uwaawaa intte bolli tukkana; intte morkketu sinttan intte kunddana; inttena ixkiyaageeti inttena haarana; qassi ooninne yedettennan intte baqatana.

¹⁸“Hagaa ubbaa oottinkka intte tana siyennan ixkikko, taani intte nagaraa gishshau intte qixaatiyaa laappun dakko gujjana. ¹⁹Intte wolqqaa otoruwaa taani mentana; saluwaa birata mala oottana; intte biittaaakka nahaasiyaa giyo birataa mala oottana. ²⁰Intte wolqqai hadasan wurana; aissi giikko, intte biittai kattaa morkkenna; biittan de7iya mittatikka aifiyaa aifokkonna.

²¹“Intte taayyo ixkis giikkonne taani giyoobaakka siyennan ixkikko, intte nagaraa keena laappun dakko boshaa taani intte bollan ehaana. ²²Taani intte bolli bazzo do7ata yeddana; eti intte naata bonqqana; intte meheta xaissana; intte qoodaakka guuttana; heгаа gaasuwan intte hemettiyo ogee bazzo gidana.

²³“Ha ubba qixaatiyankka intte taakko simmennan ixkis giidi biikko, ²⁴he wode tankka intteyyo ixkis gaana; qassi intte nagaraa gishshau taani ta huuphen inttena laappun dakkuwaa qaxxayana. ²⁵Ta maachchaa menttido haluwaa kiyiyya bisuwaa taani intte bolli ehaana; intte intte katamatun shiiqikkokka, taani intte bollan boshaa yeddana. Qassi inttekka intte morkketu kushiyan aadhdhidi imettana. ²⁶Intte katta taani xaissiyoo wode, tammu maccaasati issi bashiyan oittaa uukkana; heгааakka meezaanan likkidi shaakkana; intte heгаа maana, shin kallekketa.

²⁷“Ha ubbankka intte taani giyoobaa siyennan ixkis giidi biikko, ²⁸he wode tankka intte bolli hanquwan denddana; intte nagaraa gishshau taani ta huuphen inttena laappun dakkuwaa qaxxayana. ²⁹Intte intte attuma naatunne intte macca naatu ashuwaa maana. ³⁰Intte goinniyo xoqqa sohota taani kolana; intte ixaanaa yarshshiyoo sohuwaakka xaissana. Taani intte ahaa intte eeqatu ahaa bollan olana; taani inttena mule shenetana. ³¹Taani intte katamata baisa oottana; intte goinniyo sohotakka kolerettana; intte sawiyya yarshshuwaakka singgikke.

³²“Taani intte biittaa xaissana; yaatobare he intte biittan yiidi uttiyya morkketikka hegaan garamettana. ³³Taani inttena kawotettatu gidдон laalana; intte bollankka ta bisuwaa shoddana. Intte biittai bayana; intte katamatikka baisa gidana. ³⁴He intte intte morkketu biittan de7iyo wode, baisa gididi coo de7iya intte biittai ba Sambbatata bonchchiiddi ufaiittana. He wode intte biittai shemppanne ba Sambbatata bonchchiiddi ufaiittana. ³⁵Intte he biittan de7ido wodiyan ubban intte Sambbatatun demmibeenna shemppuwaa ha77i bayidi coo de7iyo wodiyan demmana.

³⁶“Intte intte morkketu biittan de7iyo wode, intteppe shaahettidi, guyye atidi de7iyaageetu wozanan taani yashshaa yeddana; carkkoi qaattiyo bonccuwaa

cenggurssai eta shabbirana; eti bisuwaappe baqatiyaabaadan baqatana; qassi eta ooninne yedettennan eti kunddana. ³⁷ Inttena yedettiyaabi bannan de7ishin, intte olaappe baqatiyaabaadan issai issuwaara xubettana; qassi intte intte morkketu sinttan eqqanauka intteyyo aiba wolqqinne de7enna. ³⁸ Intte kawotettatu gidдон bayana; intte morkketu biittaikka inttena mitti aggana. ³⁹ Intteppe shaahettidi intte morkketu biittan attidaageeti bantta nagaraa gaasuwaaninne bantta aawatu nagaraa gaasuwan gilqana.

⁴⁰⁻⁴² “SHin eti taani etau ixxis gaanaadaaninne eta morkketu biittau eta yedanaan oottida bantta nagaraa, bantta maizza aawatu nagaraa, eti tana cimido cimuwanne eti taayyo ixxis giidoogaa paaxikko, hegan qassi eta azazettenna wozanaikka ziqqi giikkonne eti bantta nagaraa qixaatiyaa ekkikko, he wode taani Yaaqoobaara maacettido ta maachchaa hassayana; qassi Yisaaqaaranne Abrahamaara maacettido ta maachchaa hassayana; biittaikka hassayana. ⁴³ Eti xayiiichchin, eta biittai baysa attana; he eti xayin baysa gididi coo de7iyo wodiyan biittai ba Sambatata bonchchiiddi ufaittana. Eti ta azazuwaa karido gishshaunne eta shemppoikka ta wogaa shenetido gishshau, eti bantta nagaraa qixaatiyaa ekkana.

⁴⁴ “Gidikkonne eti bantta morkketu biittan de7iyo wode, eti muleera xayana gakkanaashiinne etaara de7iyya ta maachchaakka kanttana gakkanaashin, taani eta oliikke; qassi shenetikke. Taani, GODAI, eta Xoossaa. ⁴⁵ Taani eta Xoossaa gidanau, kawotettati xeellishin, Gibxxe biittaappe kessido eta maizza aawatuura taani maacettido maachchaa eta gishshau hassayana. Taani GODAA.

⁴⁶ “GODAI Siinaa Deriyaa bollan Muuse baggaara baappenne Israa7eela asaappe gidduwan wottido wogati, azazotinne higgeti hageeta” yaagiis.

GODAASSI Immiyoobaa SHiishshiyogaa Wogaa

27 ¹⁻² GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Israa7eela asaassi hagaadan yaa-gada yoota; ‘Issi asi GODAAYYO asa immanau shiiqikko, neeni gammatiy-oogaadan he asa gishshaa miishshaa qanxxo. ³ Hegeenne laatamu laittappe biidi usuppun tammu laitta gakkanau de7iyya attumaagau usuppun xeetu giraame deexxiya xaqara biraa qanxxo. ⁴ Macca asa gidikko qassi hasttamu xaqara biraa qanxxo. ⁵ Qassi ichchashu laittappe biidi laatamu laitta gakkanau de7iyya attumaagau laatamu xaqara biraanne maccaarissi tammu xaqara biraa qanxxo. ⁶ Qassikka issi aginaappe biidi ichchashu laitta gakkanau de7iyya attumaagau ichchashu xaqara biraanne maccaarissi heezzu xaqara biraa qanxxo. ⁷ Hegaadankka qassi usuppun tammu laittanne hegaappe bollaara de7iyya attumaagau tammanne ichchashu xaqara biraanne maccaarissi tammu xaqara biraa qanxxo. ⁸ Qassi shiiqettida bitanee neeni gammatidoogaa qanxxanau danddayenna daro manqqo gidikko, i ba shiiquwaa gattanau immido asa ehiidi qeesiyaa sinttan esso; essobare shiiqettida bitanee qanxxanau danddayiyoogaa keenaa qoppidi qeesee gammato.

⁹ “I shiiqettidoo mehee GODAASSI yarshshanau haniya mehe gidikko, heгаа mala mehee ubbai GODAASSI geeshsha. ¹⁰ I he mehiyaa gishshaa hara mehiyaa immoppo; woi a hara mehiyaara laammoppo. Lo77uwaa iitaara woi qassi iitaakka lo77uwaara laammoppo. SHin i laammikko, koiro meheenne laamiyaa immido meheenne naa77aikka geeshsha. ¹¹ I shiiqettido mehee GODAASSI yarshsho oot-tidi shiishshanau geeshsha gidenna mehe gidikko, he bitanee he mehiyaa qeesiyaa sintti eho. ¹² Lo77o gidin iita gidin, qeesee he mehiyaa gammato; yaatobare qeesee

gammatidoogee a waaga gido. ¹³ SHin he mehiyaa godai a zaaridi wozanau koyikko, he mehiyaa waagaa bolli xeetaappe laatamu kushiya gujjo.

¹⁴ “Issi asi ba keettaa geeshsha gidanaadan GODAASSI dummayikko, lo77o gidin iita gidin, qeese he keettaa gammato. Yaatobare qeese gammatidoogaadan a waagai hegaadanka gido. ¹⁵ Qassi ba keettaa GODAASSI geeshsha ootti dummayida asi zaarettidi wozanau koyikko, he keettaa waagaa bollan xeetaappe laatamu kushiya gujjo; yaatobare keettaa assa gidees.

¹⁶ “Issi asi ba laata gadiyaappe shaakkidi geeshsha ootti GODAASSI dummayikko, he gadiyaa waagai an zeriyo zereetan gammatetto. Hegeenne laatamu kilo giraame bangaa zeriyo keena shooqa gidikko, tammu xaqara biraa qanxxo. ¹⁷ I ba gadiyaa Ishatamantto Laittaa Baalaappe doommidi geeshsha ootti GODAASSI dummayikko, he gadiyau kumetta waagaa qanxxo. ¹⁸ SHin i ba gadiyaa Ishatamantto Laittaa Baalai aadhdhi simmin geeshsha ootti GODAASSI dummayikko, kaallidi de7iya Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanaashin de7iya wodiya qeese qoodo; yaatobare a kumetta waagaappe wodhdhees. ¹⁹ He gadiyaa geeshsha ootti GODAASSI dummayida asi zaaretti wozanau koyikko, i gammatettido miishshaa bolli xeetaappe laatamu kushiya gujjo; yaatobare gadee simmidi abaa gidees. ²⁰ SHin i gadiyaa zaarettidi, wozanaappe kasetidi hara asau baizzikko, he gadiyaa wozanau dandayenna. ²¹ Ishatamantto Laittaa Baalai gakkina gadee yedettiyo wode, he gadee naa77antto guyye ekkennabaadan GODAASSI geeshsha gidees. He gadee qeesetu gade gidees.

²² “Issi asi hara asappe shammido gadiyaa geeshsha ootti GODAASSI dummayanau koyikko, ²³ kaalliyaa Ishatamantto Laittaa Baalai gakkanaashin de7iya waagaa qeese gammato; gammatobare bitanee he gallassikka he gimmitiyaa qanxxo; qanxxobare he miishshai GODAASSI dummatida miishsha gidana. ²⁴ Ishatamantto Laittaa Baalai gakkiiyo wode, he gadee koiro laatan ekkidi baizzida bitaniyaassi simmees.

²⁵ “A waagai Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanan gammatettes.

²⁶ “SHin ooninne baira yelettida mehe GODAASSI dummayidi shiishshanau dandayenna; aissi giikko, i kasekka GODAABAA. Miizza mara gidin woi dorssa mara gidinka i GODAABAA. ²⁷ He marai geeshsha gidana xayikko, ne gammatido waagaa bolli xeetaappe laatamu kushiya gujjidi a godai zaarettidi wozo. I wozana xayikko, ne gammatido waagan hara asau baizetto.

²⁸ “Issi asi babaappe GODAASSI dummayidi immidobai aiba gidikkokka, asa gidin mehe gidin, woi a laatan gakkida gade gidinka, baizettennanne wozettenna. Dummayidobai ubbabi GODAASSI ubbaappe aadhdhida geeshsha. ²⁹ Asaa giddoppe shaahettidi xayanaadan imettida asi wozettoppo; he asi haiqqo.

³⁰ “Biittaa asiratai ubbai biittaappe morkkida katta gidin woi mitta aife gidinka GODAASSA. Hegee GODAASSI geeshsha. ³¹ Issi asi ba asirataa wozanau koyikko, a waagaa bollan xeetaappe laatamu kushiya gujjo. ³² Miizzaa gidin, dorssaa gidin, woi deeshshaa gidinka, tammaappe issoi GODAASSA; meheta qoodi qoodidi aattiyo wode tammanntti GODAASSI geeshsha. ³³ Tammanntta mehiyaa iita gidin lo77o gidinka dooroppo; woi a haraara laammoppo. Laammikkonne koiroogeenne laamiyaa immidoogeenne naa77aikka GODAASSI geeshsha gidoosonappe attin, zaaridi wozanau dandayenna’ yaaga” yaagiis.

³⁴Siinaa Deriyaa bollan GODAI Muuse baggaara Israa7eela asaa azazido azazoti hageeta.

Qoodaabaa

Gidduwaa Erissuwaa

Qoodaabaa geetettida ha maxaafai, Israa7eela asai Siinaa Deriyaappe dendidoo wodiyaappe doommidi, Xoossai etayyo immana giido, hidootaa biittaayyo arshsho bagga zawaa gakkana gakkanaashin, oitamu laittaa eti de7ido taarikiyaa odees. Maxaafaa sunntai, gidдон de7iya taariketuppe yesuwaa dariya kifiliyaa bessees. Hegeenne Israa7eela asai Siinaa Deriyaappe dendidoo baanaappe kasetidi, qassi issi yeletaappe simmin Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara Moo7aabaa, Muusee asaa qoodido qoodaabaa bessees. Naa77u qoodatuppe gidduwan de7iya wodetun Israa7eela asai Kanaanessi tohossa bagga zawa gididiya Qaadeesa-Barnne gakkii uttiis. Gidikkonne eti hegaara hidootaa biitti gelanau danddayibookkona. Hegaa gishshau, eti hega heeran daro laittaa aattidi, guyyeppe Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya biitti biidosona. Etappe baggai yan de7anau qofaa qachchin, attida asai Yorddaanoosa pinnidi, Kanaane baanau bana giigissiiis.

Qoodaabai daro metoi gakkiiyo wode yayyiyaanne hidootaa qanxxiya asatu taarikiyaa, Xoossaa bollinne eta kaalettana mala Xoossai etayyo doorido Muusee bolli makkalidi dendidoo asatu taarikiyaa oiqqidaagaa. Asai daafuranchchanne xiba gidikkonne Xoossai etassi ammanettiyaagaa gididi, eta kabboyidi wottidoogaa taarikee odees. Hegaadankka Muusee issi issiton genccaa xayikkonne, ayyo mino ammanoi de7iyoogee Xoossaassinne asaassi ammanettidi oottida asa i gidiyoogee beettiis.

Koiro Israa7eela Asaa Qoodaabaa

1 Siinaa Bazzuwan, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон, Israa7eela asai Gibxxe biittaappe kiyido naa77antto laittan, naa77antto aginan, he aginau koiro gallasan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Israa7eela asaa ubbaa eta yaran yaraaninne keettan keettan qoodada, attuma asaa eta sunntan sunntan xaafa. ³Neeninne Aarooni yelettoosappe laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya Israa7eelata, olaa baanau danddayiyaageeta ubbata, eta citan citan qoodite. ⁴Zariyaappe zariyaappe issi issi asi ba keettaa asau halaqa gididi, inttena maaddo. ⁵Inttena maaddana asatu sunntai hagaappe kaallidi de7iyaagaa:

Zariyaa Keettaa Asaa Halaqaa

Roobeela SHade7uura na7aa Eliixuura

⁶ Simoona Xuriishadaaya na7aa SHalumi7eela

⁷ Yihudaa Aminadaaba na7aa Na7asoona

⁸ Yisaakoora Xu7aara na7aa Nataani7eela

⁹ Zaabiloona Heloona na7aa Eli7aaba

¹⁰ Efireema Amihuuda na7aa Elishamaa7a

Minaase Padaaxuura na7aa Gamaali7eela

¹¹ Biniyaama Giidi7oona na7aa Abidaana

¹² Daana Amishadaaya na7aa Ahi7eezera

¹³ Aseera Okiraana na7aa Paagi7eela

¹⁴ Gaada Da7u7eela na7aa Eliyasaafa

¹⁵ Nifttaaleema Enaana na7aa Ahiraa7a

¹⁶ Ha asati bantta aawatu keettaa asatuppe kaalettanau doorettidaageeta; eti Israa7eela yaratuuyo halaqata” yaagiis.

¹⁷ Yaagin Muuseenne Aarooni sunntai xeesettido ha asata efiidosona.

¹⁸ Naa77antta aginan koiro gallassi kumetta maabaraa xeesidi, issippe shiishshidosona. SHiishshin asai ba yaran yaraaninne ba keettan keettan odidi, yelettoosappe laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya attumaasatu ubbaa sunntai muleera xaafettiis. ¹⁹ GODAI a azazidoogaadan, Muusee eta Siinaa Bazuwan qoodiis.

²⁰⁻²¹ Olau baanau danddayiya attumaasati ubbai, laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iyaageeti qoodettidi, huuphiyan huuphiyan xaafettidosona. Eti bantta yaran yaraaninne bantta keettan keettan shaahettidi, hegaappe kaallidi de7iya qoodan mazggafettidosona.

Zariyaa Olanchatu Qoodaa

Roobeela (Yaaqooba na7aa bairaa) 46,500

²²⁻²³ Simoona 59,300

²⁴⁻²⁵ Gaada 45,650

²⁶⁻²⁷ Yihudaa 74,600

²⁸⁻²⁹ Yisaakooraa 54,400

³⁰⁻³¹ Zaabiloona 57,400

³²⁻³³ Yooseefa na7aa Efireema 40,500

³⁴⁻³⁵ Yooseefa na7aa Minaasa 32,200

³⁶⁻³⁷ Biniyaama 35,400

³⁸⁻³⁹ Daana 62,700

⁴⁰⁻⁴¹ Aseera 41,500

⁴²⁻⁴³ Nifttaaleema 53,400

⁴⁴ Muusee, Aarooninne tammanne naa77u Israa7eela zaretu halaqati qoodido asai haggaa. ⁴⁵ Olau baanau danddayiya attumaasati ubbai laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iyaageeti bantta aawaa keettan keettan qoodettidosona. ⁴⁶ Hegeeti muleera 603,550.

⁴⁷ SHin Leewa zareti ha qoodettida asaara qoodettibookkona. ⁴⁸ Aissi giikko, GODAI Muusa haggaa yaagiis; ⁴⁹ “Leewa zareta qoodoppa; eta attida Israa7eelatu qoodan yeggoppa. ⁵⁰ Leewata Xoossaa Dunkkaaniyaa bollaanne a gidдон de7iya miishshatu ubbaa bolla halaqa oottada sunnta. Eti he Dunkkaaniyaanne a gidдон de7iya miishshata tookkona; eti a gidдон oottonanne a yuushuwan dunkkaanona.

⁵¹ Xoossaa Dunkkaanee shodettiyo wode Leewati shoddona; Xoossaa Dunkkaanee eqqiyo wodekka Leewati essona. Etappe harai ooninne akko shiiqikko, haiqqo.

⁵² Israa7eela asati ubbai bantta armman armmaaninne bantta citan citan shaahettidi, bantta dunkkaaniyaa dunkkaanona. ⁵³ SHin GODAA hanqqoi Israa7eela maabaraa bolli wodhdhenna mala, Leewati Xoossaa Dunkkaaniyaa yuushuwan bantta dunkkaaniyaa dunkkaanona; Leewati Xoossaa Dunkkaaniyan aawatona” yaagiis.

⁵⁴ Israa7eelati haggaa ubbaa GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona.

Issi Issi SHaahoi Dunkkaananasaa Bessiyogaa

2 GODAI Muusanne Aaroonaa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asai bantta bag-gaa baggaa erissiya armmaanne bantta yaraa yaraa erissiya banddiraa kaallidi, Xoossaa Dunkkaaniyaappe guuttaa haakkidi, a yuushuwan dunkkaanona.

³⁻⁴ “Arshsho baggaara Yihudaa baggai bantta armmaa kaallidi dunkkaanona. Eta zaretu sunntai, zaretu halaqatu sunntainne olanchchatu qoodai hagaappe kaallees:

Zariyaa Zaretu Halaqaa Olanchchatu Qoodaa

Yihudaa Aminadaaba na7aa Na7asoona 74,600

⁵⁻⁶ Yisaakoora Xu7aara na7aa Nataani7eela 54,400

⁷⁻⁸ Zaabiloona Heloona na7aa Eli7aaba 57,400

⁹ Yihudaa baggaappe qoodettida olanchchati muleera 186,400. Hara sohuwaa biyo wode eti koiro kiyiyaageeta.

¹⁰⁻¹¹ “Qassi tohossa baggaara Roobeela baggai bantta armmaa kaallidi dunkkaanona. Eta zaretu sunntai, zaretu halaqatu sunntainne olanchchatu qoodai hagaappe kaallees:

Zariyaa Zaretu Halaqaa Olanchchatu Qoodaa

Roobeela SHade7uura na7aa Eliixuura 46,500

¹²⁻¹³ Simoona Xuriishadaaya na7aa SHalumi7eela 59,300

¹⁴⁻¹⁵ Gaada Da7u7eela na7aa Eliyasaafa 45,650

¹⁶ Roobeela baggaappe qoodettida olanchchati muleera 151,450. Hara sohuwaa biyo wode eti naa77antto kiyiyaageeta.

¹⁷ “Hegaappe guyyiyan, Xoossaa Dunkkaaneenne Leewa zaretu koiro kiyida naa77u baggaappenne guyyeppe kiyiya naa77u baggaappe gidduwan kiyona; yaa-tidi bantta dunkkaanido maaran maaraaninne bantta banddiraa banddiraa kaallidi kiyona.

¹⁸⁻¹⁹ “Qassi arggo baggaara Efireema baggai bantta armmaa kaallidi dunkkaanona. Eta zaretu sunntai, zaretu halaqatu sunntainne olanchchatu qoodai hagaappe kaallees:

Zariyaa Zaretu Halaqaa Olanchchatu Qoodaa

Efireema Amihuuda na7aa Elishamaa7a 40,500

²⁰⁻²¹ Minaasa Padaaxuura na7aa Gamaali7eela 32,200

²²⁻²³ Biniyaama Giidi7oona na7aa Abidaana 35,400

²⁴ Efireema baggaappe qoodettida olanchchati muleera 108,100. Hara sohuwaa biyo wode, eti heezzantto kiyiyaageeta.

²⁵⁻²⁶ “Qassikka huuphessa baggaara Daana baggai bantta armmaa kaallidi dunkkaanona. Eta zaretu sunntai, zaretu halaqatu sunntainne olanchchatu qoodai hagaappe kaallees:

Zariyaa Zaretu Halaqaa Olanchchatu Qoodaa

Daana Amishadaaya na7aa Ahi7eezera 62,700

²⁷⁻²⁸ Aseera Okiraana na7aa Paagi7eela 41,500

²⁹⁻³⁰ Nifttaaleema Enaana na7aa Ahiraa7a 53,400

³¹ Daana baggaappe qoodettida olanchchati muleera 157,600. Hara sohuwaa biyo wode eti wurssettan kiyiyaageeta” yaagiis.

³² Bantta yaran yaran shaahettidi qoodettida Israa7eela olanchchati muleera 603,550. ³³ SHin GODAI Muusa azazidoogaadan, Leewati hara Israa7eelatuura

qoodettibookkona. ³⁴Israa7eelati GODAI Muusa azazidobaa ubbabaa oottidosona. Simmi eti bantta banddiraa kaallidi, hegaadan dunkkaanidosona; qassi bantta yaraa yaraanne bantta so asaa asaa kaallidi, hegaadan kiyidosona.

Aaroonaa Attuma Naata

3 GODAI Siinaa Deriyaa bollan Muuseera haasayido wode de7iya Aaroonanne Muuse keettaa asai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ²Aaroonaa attuma naatu sunntai bairai Nadaaba, Abiiha, El77aazaranne Itaamaara. ³He Aaroonaa attuma naati ubbai qeese gididi oottanau tiyettidi sunntettidosona. ⁴SHin eta giddoppe Nadaabinne Abiihu Siinaa Bazzuwan GODAI azazibeenna tamaa yarshshidi, GODAA sinttan haiqqidosona; etau na7i baawa. Hegaa gishshau, eta aawai Aarooni paxa de7ido laitta ubban El77aazaranne Itaamaara xalaalai qeese gididi oottidosona.

Leewati Qeeseta Maaddanau Sunntettidosona

⁵GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ⁶“Leewata haa ekkada ya; ehaada qeesiyaa Aaroonaa maaddana mala, eta a sintti shiishsha. ⁷Eti Aaroonaanne Israa7eela maabarau ubbau Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan duma duma oosuwa ootona. ⁸Eti Xoossaa Dunkkaaniyan de7iya miishsha ubbaa aawatettaa ekkona; ekkidi Israa7eela asaa gishshaa Xoossaa Dunkkaaniyan ooso ubbaa eti ootona. ⁹Neeni Leewata Aaroonanne a attuma naata maaddanaadan sunnta; eti Israa7eela giddoppe muleera Aaroonayyo imettidosona. ¹⁰Aaroonanne a attuma naata qeese oottada sunnta. Etappe hara asi ooninne Xoossaa Dunkkaaniyaakko shiiqqiko, haiqqo” yaagiis.

¹¹Qassi GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹²“Taani Israa7eelatu maccaasai baira yeliyo attuma naatu ubbaa gishshaa Israa7eelatu giddoppe Leewata ekkas. Leewati tabaa; ¹³aissi giikko, baira yelettida ubbai tabaa. Taani Gibxxe biittan baira yelettidabaa ubbaa worido gallasan, Israa7eelatun baira yelettidabaa ubbaa, asa gidin, mehe gidin, taayyo dummayaas; eti tabaa gidana. Taani GODAATTENNEE” yaagiis.

Leewatu Qoodaabaa

¹⁴Qassikka GODAI Muusa Siinaa Bazzuwan, ¹⁵“Neeni Leewata eta so asan asaaninne eta yaran yaran qooda; yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeta ubbaa qooda” yaagiis. ¹⁶Yaagin GODAI azazidoogaadan, Muusee eta qoodiis.

¹⁷Leewa attuma naati Gershshoona, Qahaatanne Maraara. ¹⁸Gershshoona attuma naati Liibinanne SHim77a. ¹⁹Qahaata attuma naati Amiraama, Yixihaara, Kebroonanne Uzzi7eela. ²⁰Maraara attuma naati qassi Maahilanne Musha. Leewatu maizza aawati hageeta.

²¹Liibina yaratinne SHim77a yarati Gershshoona zareta. ²²Etappe qoodin, yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeti muleera 7,500. ²³Gershshoona yarati Xoossaa Dunkkaaniyaappe guyye arggo baggaara dunkkaanoosona. ²⁴Gershshoona yaratu so asaa halaqai Laa7eela na7aa Eliyasaafa. ²⁵Gershshoona yarati Xoossaa Dunkkaaniyaa, Dunkkaaniyaa kammiyoobata, geliyoosa magalashuwaa, ²⁶dabaabaa magalashota, Xoossaa Dunkkaaniyaanne yarshshiyooosaa yuushuwan de7iya dabaabaa geliyoosan magalashuwaa, wodorotanne eta go77aara gaittiyaabata ubbabaa aawatettaa ekkoosona.

²⁷ Amiraama yarati, Yixihaara yarati, Kebroona yaratinne Uzzi7eela yarati Qahaata zareta. ²⁸ Yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeti muleera 8,600. Qahaata yarati Xoossaa Dunkkaaniyaa aawatettaa ekkoosona. ²⁹ Qahaata yarati Xoossaa Dunkkaaniyaappe tohossa baggaara dunkkaanoosona. ³⁰ Qahaata yaratu so asaa halaqai Uzzi7eela na7aa Elxxaafaana. ³¹ Eti Taabootaa, xaraph- pheezaa, xomppiyya wottiyo ballaa, yarshshiyosaa, ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa, oottiyo wode go7ettiyo Xoossaa Dunkkaaniyaa miishshata, magalashuwaanne eta go77aara gaittiyaabata ubbabaa aawatettaa ekkoosona.

³² Leewatu halaqatu halaqai qeesiyaa Aaroon na7aa El77aazara; Geeshsha So- huwau aawatiyaageetu bolli i sunttettiis.

³³ Maahila yaratinne Musha yarati Maraara zareta. ³⁴ Etappe qoodin, yelet- toosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeti muleera 6,200. ³⁵ Maraara yaratu so asaa halaqai Abihaila na7aa Xurii7eela. Maraara yarati Xoos- saa Dunkkaaniyaappe huuphessa baggaara dunkkaanoosona. ³⁶ Maraara yarati Dunkkaaniyaa xagaageta, hiraqota, tuussata, gedeta, he oosuwaassi koshshiya miishshata ubbaanne eta go77aara gaittiyaabata ubbaa aawatettaa ekkoosona. ³⁷ Hegaa bollikka gujjidi, yuushuwan de7iya dabaabaa tuussatanne eta gedeta, xishetanne wodorota aawatettaa ekkoosona.

³⁸ Qassi Xoossaa Dunkkaaniyaappe sintta arshsho baggaara Muusee, Aarooninne a attuma naati dunkkaanoosona. Eti Israa7eelatu gishshaa Xoossaa Dunkkaane gid- don oottiyo oosuwaa aawatettaa ekkoosona. Hara asi Xoossaa Dunkkaaniyaakko shiiqikko, haiqqo.

³⁹ GODAI azazin, Muuseenne Aarooni qoodido attuma Leewati, yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeti muleera 22,000.

Baira Yelettida Israa7eelatu Gishshaa Leewati Ekettidosona

⁴⁰ GODAI Muusa, “Israa7eelatu baira attuma naata, yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iyaageeta ubbaa qooda; qoodada eta sunttaa xaafa. ⁴¹ Is- raa7eelatun baira yelettida ubbaa gishshaa Leewata taayyo ekka; qassi Israa7eelatu mehiyan baira yelettida ubbaa gishshaa Leewatu mehiyaa taayyo ekka. Taani GO- DAATTENEE” yaagiis. ⁴² Yaagin Muusee GODAI a azazidoogaadan, Israa7eelatun baira yelettida ubbaa qoodiis. ⁴³ Yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya baira yelettida attumaageeti, sunttaikka xaafettidoogeeeti muleera 22,273.

⁴⁴ GODAI Muusa qassikka hagaadan yaagiis; ⁴⁵ “Leewata Israa7eela attumaageetu ubbaa gishshaa ekka; Leewatu meheta Israa7eelatu meheta gishshaa ekka; Lee- wati tabaa gidana. Taani GODAATTENEE. ⁴⁶ Leewatu qoodaappe dariya 273 baira gididi yelettida Israa7eela attuma naata wozanau, ⁴⁷ issuwaassi issuwaassi ichchashu xaqara biraa Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanaa likkiyan ekka. ⁴⁸ Palahida Israa7eelata woziyo he miishshaa Aaroonayyoonne a attuma naatuyyo imma” yaagiis. ⁴⁹ Yaagin Muusee, Leewatun wozettidaageetuppe palahidaageeta woziyo miishshaa shiishshiiis. ⁵⁰ Baira yelettida Israa7eelatuppe 1,365 xaqara biraa Xoossaa Dunkkaaniyan eriyo meezaanaa likkiyan i shiishshiiis; ⁵¹ shiishshidi GO- DAI azazido azazuwaadan, Muusee woziyo miishshaa Aaroonayyoonne a attuma naatuyyo immiis.

Qahaata Yara Gidiya Leewatu Oosuwaa

4 GODAI Muusanne Aaroona hagaadan yaagiis; ²“Leewa zaretun Qahaata yarata eta dabbuwan dabbuwaaninne eta so asan asan shaakkada qooda; ³yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasa ubbaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeta qooda. ⁴Qahaata yarati Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottana oosoi haggaa: eti ubbaappe aadhdhida geeshsha miishshatun aawatoosona.

⁵“Asai dunkkaanidosappe baanau haniyo wode, Aarooninne a attuma naati Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдо gelidi, Taabootaa sintta magalashuwaa kaquwaappe wottona; wottidi he Maachchaa Taabootaa an kammona. ⁶He kammidoogaa bollikka qassi irppaniyaa kammona; heggaa bollikka qassi gujjidi, salo milatiya carqqiyaa kammona; kammidi tookkiyo kasota eta sagaayotun aattona.

⁷“Aattidi GODAA sintti shiishshiyoo oittaa wottiyo xaraphpheezaa bollan salo milatiya carqqiyaa hiixxona; hiixxidi a bolli saineta, cilppata, xuu7atanne ushshaa yarshshuwau go7ettiyo otota wottona; qassi oittai ubba wodekka a bollappe xayoppo. ⁸Hegaa bollan zo7o carqqiyaa hiixxidi, irppaniyaa qassi a bolli kammona; kammidi tookkiyo kasota sagaayotun aattona.

⁹“Aattidi eti salo milatiya carqqiyaa ekkidi, xomppiyaa wottiyo ballata xompetuura, toissiyoo qaphetuura, eta wottiyoobatuuranne zaitiyaa tigiyo xaarotuurakka ubbaa kammona. ¹⁰Yaattidi akka miishshata ubbaakka irppaniyan kammidi, tookkiyo halaa bollan wottona.

¹¹“Wottidi ixaanaa cuwayiyo worqqa saaxiniyaa bollan salo milatiya carqqiyaa hiixxona; hiixxidoogaa qassi irppaniyan kammona; kammidi tookkiyo kasota eta sagaayotun aattona. ¹²Hegaadankka, qassi Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон go7ettiyo miishshata ubbaa ekkidi, salo milatiya carqqiyaa xaaxona; xaaxidoogaa irppaniyan kammidi, tookkiyo halaa bollan wottona.

¹³“Yaattidi nahaasiyaappe oottido yarshshiyooosaa bolli de7iya bidinttaa diggona; diggidi a bolli ochchaa teera milatiya carqqiyaa hiixxona. ¹⁴Hiixxidi a bolli yarshshiyooosan go7ettiyo miishshata ubbaa, tama cooceta, ashuwaa qaphiyo qapheta, akaafatanne araciyo kuixaarota wottona. Wottidi irppaniyan kammona; kammidi tookkiyo kasota eta sagaayotun aattona.

¹⁵“Aarooninne a attuma naati, geeshshabattanne geeshsha miishshata ubbaa kammidi makkobarenne dunkkaanidosappe dendiyo wodee gakkobare, heggaa ubbaa tookkanau Qahaata yarati yoonaa. SHin geeshsha miishshata eti bochchoppona; bochchikko haiqqona. Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон de7iya he miishshaa Qahaata yarati tookkana.

¹⁶“Qeesiyaa Aaroona na7ai EI77aazari xomppiyaa zaitiyaassi, sawiya ixaanaassi, hachchi hachchi yarshshiyoo kattaa yarshshuwaaassinne tiyiyo zaitiyaassi, qassi Xoossaa Dunkkaaniyaa muliyaanne a gidдон de7iya dumma geeshsha miishshata ubbaa bolli aawato” yaagiis.

¹⁷Qassi GODAI Muusanne Aaroona hagaadan yaagiis; ¹⁸“Qahaata yarati Leewa zaretuppe haiqqidi xayenna mala xeellite. ¹⁹Ubbaappe aadhdhida geeshsha miishshaa mati shiiqiyo wode, eti haiqqennan paxa attidi de7ana mala, etayyo hagaadan oottite: Aarooninne a attuma naati Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдо gelona; gelidi Qahaata yarati ubbai huuphiyan huuphiyan oottana oosuwaanne tookkana

toohuwaa shaakki shaakkidi gishona. ²⁰Qahaata yarati haiqqennaadan, ubbaappe aadhdiya geshshabata qeeseti xaaxishin be7anau giddo geloppona” yaagiis.

Gershshoona Yara Gidiya Leewatu Oosuwaa

²¹GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²²“Gershshoona yaratakka eta dabbuwan dabbuwaaninne eta so asan asan shaakkada qooda; ²³yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasa ubbaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeta qooda.

²⁴“Gershshoona yarati oottiyo oosoinne tookkiyo toohoi haggaa: ²⁵eti Xoossaa Dunkkaaniyaa magalashota, Xoossaa Dunkkaaniyaa, a kammiyoobatanne bollaara kammiyo irppaniyaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyoosan kaqqiyo magalashuwaa tookkona; ²⁶qassi Xoossaa Dunkkaaniyaanne yarshshiyosaa yuuyi aadhdiya dabaabaa magalashota, dabaabaa geliyoosaa magalashuwaa, wodorotanne etayyo go77iya miishshata ubbaa tookkona. Gershshoona yarati ha miishshatun oottanau bessiya ooso ubbaa ootona. ²⁷Tookkiyoobaa gidin, hara ooso gidinkka eti oottiyo ooso ubbai Aarooninne a attuma naati eta azazin oosettona. Neeni eti tookkanau bessiyaabata ubbaa eta aawatettaa aawatettaadan etau gisha. ²⁸Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон Gershshoona yarati oottana oosoi muleera haggaa. Eti oottana ooso ubbai qeesiyaa Aaroonna na7aa Itaamaara aawatettaa garssaana gidana.

Maraara Yara Gidiya Leewatu Oosuwaa

²⁹“Maraara yarata eta dabbuwan dabbuwaaninne eta so asan asan shaakkada qooda; ³⁰yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasa ubbaa, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeta qooda.

³¹“Eti Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottana oosoti hageeta: eti Dunkkaaniyaa xagaageta, hiraqota, tuussatanne gedeta, ³²qassikka dabaabaa yuushuwan eqqiya tuussata, he tuussatu gedeta, toliyo xisheta, wodorota, hegeetussi koshshiya miishshata ubbaanne he miishshatuura gaittiyaabata ubbaa tookkona. Issi issi uraassi i tookkanabaa shaakkada gisha. ³³Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон Maraara yarati oottana oosoi muleera haggaa. Eti oottana ooso ubbai qeesiyaa Aaroonna na7aa Itaamaara aawatettaa garssaana gidana” yaagiis.

Leewatu Qoodaabaa

³⁴Muusee Aarooninne maabaraa halaqati Qahaata yaratu attumaasaa eta dabbuwan dabbuwaaninne eta so asan asan shaakkidi qoodidosona. ³⁵Yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasati ubbati, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeti, ³⁶eta so asan asan qoodin muleera 2,750. ³⁷Qahaata yaratu Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottida asaa qoodai haggaa. GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, Muuseenne Aaroonni eta qoodidosona.

³⁸Gershshoona yaratikka bantta dabbuwan dabbuwaaninne bantta so asan asan shaahettidi qoodettidosona. ³⁹Yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasati ubbati, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeti, ⁴⁰eta so asan asan qoodin muleera 2,630. ⁴¹Gershshoona yaratu Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottida asaa qoodin haggaa. GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, Muuseenne Aaroonni eta qoodidosona.

⁴²Maraara yaratikka qassi dabbuwan dabbuwaaninne bantta so asan asan shaahettidi qoodettidosona. ⁴³Yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasati ubbati, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oottanau yiyaageeti, ⁴⁴eta so asan asan qoodin muleera 3,200. ⁴⁵Maraara yarratu qoodai haggaa. GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, Muuseenne Aarooni eta qoodidosona.

⁴⁶Hegaa oottidi Muusee, Aarooninne Israa7eela halaqati Leewata ubbaa, eta yaran yaraaninne eta so asan asan shaakkidi qoodidosona. ⁴⁷Yelettoosappe laittai hasttamaappe biidi ishatamaa gakkido attumaasati ubbati, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон oosuwa oottanaunne ayyo go77iya miishshata ubbaa tookkanau yiidaageeti ⁴⁸muleera 8,580. ⁴⁹GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, eti huuphiyan huuphiyan oottana oosoi woikko tookkana toohoikka etau odettiis. GODAI Muusa azazidoogaadan, eti ubbaikka qoodettidosona.

Wogaadan Geeyibeenna Asaa

5 GODAI Muusa haggaa yaagiis; ²“Neeni Israa7eelata, ‘Intte gidдон hant-taara goga harggee oiqqido uraa, woikko bollaappe aibakko uzuuziyo uraa, woikko ahaa oiqqidi tunida uraa oonakka intte dunkkaanidosaaappe kessirggite’ yaagada azaza. ³Hegaa maccaa attumaa gidinkka kessona. Taani eta gidduwan de7iyo eti dunkkaanidosaa hegeeti tunissenna mala, eta dunkkaanidosaaappe kessa yedda” yaagiis. ⁴Yaagin GODAI Muusa azazidoogaadan, Israa7eelati eta ubbaa dunkkaanidosaaappe kessidi yeddidosona.

Naaquwaassi Edatiyo Edaa

⁵Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa haggaa yaagiis; ⁶“Neeni Israa7eelata haggaa yaaga; ‘Issi attumaasi woikko issi maccaasi ai ogiyaaninne hara asa naaqqikkonne hegan GODAASSI ammanettennan ixixikko, he urai mooranchcha. ⁷Hegaa gishshau, i ba oottido nagaraa paaxo; paaxidi ba mooridobaa kumettaa zaaridi qanxxo; hega bollikka ichchashantta kushiya gujjidi, ba naaqqido uraassi edato. ⁸SHin he naaqqidda uri haiqqidabaa gidikkonne, edaa ekkana au mata dabboi xayikko, he edai GODAASSA. He edatiyo edai naaqqida urai maarettanau yarshshuwaassi immiyo dorssa orggiyaara issippe qeesiyaayyo imetto. ⁹Qassi Israa7eelati qeesiyaassi immiyo geeshsha imo ubbai he qeesiyaassa. ¹⁰Issi issi asi immiyo imotai he immida uraabaa; shin qeesiyaassi i immiyo imotai he qeesiyaassa’ yaaga” yaagiis.

Ba Azinan Sirettiya Keettaayeebaa

¹¹Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, ¹²“Neeni Israa7eelatussi haggaa yaa-gada yoota; ‘Issi uraa keettaayiyaa kare hemettada, ayyo ammanettennan ixxada, ¹³hara attuma asaara zin77ikko, qassi hega a ba keettaawaappe qosikko, markkai bannabaa gidikkonne, a shaaramuxaidda ohettennan attikko, ¹⁴a tunido gishshau, i keettaawai o siriyaagaa gidanau danddayees; woikko a tunennan de7ishin, i ba keettaayiyi siriyaagaa gidanau danddayees. ¹⁵Yaatikko, he bitanee ba keettaayiyi qeesiyaakko efo; qassi i gishshau yarshshanau issi kilo giraame banggaa xiilliyaa efo. SHin xiilliyaa bolli zaitiyaa tigoppo, woikko ixaanaa a bolli wottoppo; aissi gi-ikko, he xiillee i ba keettaayiyi sirido gishshau yarshshiyi kattaa yarshsho; qassi i mooruwaa qonccisiya yarshsho.

¹⁶“Hegaappe guyyiyan, qeese he mishiriyo shiishshidi, GODAA sinttan esso. ¹⁷Essidi anjettida haattaa kuixaaruwan ekko. Hegaappe guyyiyan, Xoossaa Dunkkaaniyaa wuigen de7iya buhiyaa ekkidi, he haattan gujjo. ¹⁸Gujjidi he mishiriyo GODAA sinttan esso; hegaappe guyyiyan, he mishiree huuphiyaa birshsho; birshshidi sirido gishshau yarshshiyoo i mooruwaa qonccissiya kattaa yarshshuwaa i kushiyan wotto; qassi he qeese ba kushiyan qanggettaa ehiya camo haattaa kuix-aaruwaa oiqqo. ¹⁹Oiqqidi mishiriyo hagaadan yaagidi caaqqetto; “Neni hara atumaasaara zin77abeennabaa gidikkonne, ne keettaawaa aggada kare hemettada tunabeennabaa gidikko, qanggettaa ehiya ha camo haattai neeyyo gometoppo. ²⁰SHin neni ne keettaawaa aggada kare hemettada tunidobaa gidikkonne, hara atuma asaara zin77idabaa gidikko, ²¹GODAI ne yelo keettaa gunddissiyooaaninne ne uluwaakka puurissiyooan, ne asan nena qanggisso. ²²Ha qanggettaa ehiya haattai ne ulo giddo gelo; gelidi ne uluwaa puurisso; ne yelo keettaakka gunddisso” yaagidi caaqqetto.

“Mishiriyaakka, “Amin77i; amin77i” yaagu.

²³“Hegaappe guyyiyan, qeese ha qanggettata xaaxettida maxaafan xaafidoo; xaafido qanggettata camo haattaa giddo meecco. ²⁴Yaattidi qanggettaa ehiya he camo haattaa mishiriyo ushsho; qanggettaa ehiya haattai mishiree uluwan gelidi, o camo sahuwaa sakkana. ²⁵Qeese mishiree kushiyaappe sirido gishshau yarshshiyoo kattaa yarshshuwaa ekkidi, he yarshshuwaa GODAA sinttan wux-aawuxidi, yarshshiyooosa eho. ²⁶Ehiidi qeese kattaa yarshshuwaappe zolliyaagaa ekko; ekkidoogaa mooruwaa qonccissiya yarshsho oottidi, yarshshiyooosan xuuggo. Hegaappe guyyiyan, mishiriyo he haattaa ushsho. ²⁷Haattaa o ushshidoogaappe guyyiyan, hagaadan hanana: a ba keettaawaassi ammanettana xayada tunidabaa gidikko, qanggettaa ehiya haattai i uluwan gelidi, o camo sahuwaa sakkana; i uloikka puurana; i yelo keettaikka gunddana. A ba asan qanggettidaaro gidana. ²⁸SHin a tunabeenna xillo maccaasa gidikko, a saro attada naata yelana.

²⁹⁻³⁰“Issi asi ba keettaaayyio siriyo wode oottana wogai haggaa. A kare hemettada tunikko, woikko issi asi ba keettaaayyio sirikko, GODAA sinttan o esso; essidi qeese ha wogaa ubbaa i bolli polo. ³¹Polobare keettaawai mooro ubbaappe saro attana; shin maccaasiyaa ba nagaraa gaasuwan yiyaabaa tookkana’ yaaga” yaagiis.

Naaziraawiyaa Higgiyaa

6 GODAI Muusa hagaadan yaagiis, ²“Neni Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Attuma asi woikko macca asi Naaziraawe gididi, bana GODAAYYO dummayanau geppikko, ³woiniyaa eessaanne hara mattoyiya ushshaa uyoppo; woiniyaa aifiyaappe agettiya caalabaanne mattoyiyaabaa uyoppo; woiniyaa teeraa gum77idoogaa uyoppo. Woikko woiniyaa teeraa shuguwaa gidin, melaa gidinkka mooppo; ⁴i bana dummayido wodiyan ubban, woine turaappe beettiyaabaa ubbaa, woiniyaa zerettaa gidin, woikko woiniyaa poquwaa gidinkka mooppo.

⁵“I bana GODAAYYO dummayanau geppido wodiyan ubban, a huuphee meedettoppo woikko qanxxettoppo. I ba huuphiyaa binnaanaakka adussidi dichcho. I bana GODAAYYO dummayido wodee polettana gakkanaassi, geeshsha gidanau koshshees.

⁶“I bana GODAAYYO dummayido wodiyan ubban ahaakko shiiqoppo. ⁷Harai atin a aawai, woikko a aayiyaa, woikko a ishai, woikko a michchiyaa haiqikkokka,

i bana tunissoppo. Aissi giikko, i bana Xoossaassi dummayidoogaa erissiyoi ba huuphiyaana. ⁸I bana GODAAYYO dummayido wodiyan ubban i GODAASSI geeshsha. ⁹“Asi a matan akeekennan haiqqin, GODAAYYO dummayido a huuphee tunnikko, laappun gallassaa gam77idi, ba geeyiyo he laappunnta gallassi ba huuphiyaa meedetto. ¹⁰Hospunnta gallassan naa77u haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge qeesiyaayyo eho. ¹¹Ehin qeesee haraphphetuppe issuwaa nagaraa yarshshuwau, issuwaa qassi xuuggiyo yarshshuwau yarshsho. Aissi giikko, ahai a mati shiiqido mooruwaa gishshau, ayyo atto giisanaassa. He gallassi i ba huuphiyaa wogaadan geeshsho; ¹²i bana kase geppido wodiya keenaa bana GODAAYYO dummayanau koshshees. Yaatidi yelettoosappe issi laitta gidiyo attuma dorssaa naaquwaassi immiyo yarshsho oottidi yarshsho. SHin hegaappe kase i bana GODAAYYO dummayido gallassati qoodettokkona; aissi giikko, i bana dummayido he wodetu gidдон bana tunissirggiis.

¹³“Ba gefaa wodiya wurssido wode bana GODAAYYO dummayida Naaziraawiyaa wogai haggaa: Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge i shiiqo; ¹⁴shiiqiiddi GODAAYYO tilla bollaara de7iya issi laitta attuma dorssaa xuuggiyo yarshshuwau, tilla bollaara de7iya issi laitta dorssiyo nagaraa yarshshuwaanne tilla bollaara de7iya dorssa orggiyaa issippetettaa yarshshuwau he sohuwaa eho. ¹⁵Qassi katta yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa etaara issippe yarshshanau eho; he katta yarshshoi irshshoi gelibeennaaggaa gido; qassi zaitiyan munaqqido liiqo xiilliyaa komppotanne zaitiyaa tiyido lee7e lichchakkota masoofiyan eho.

¹⁶“Ehin qeesee hegaa ubbaa shiishshidi, nagaraa yarshshonne xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAAYYO a gishshaa yarshsho. ¹⁷Qeesee dorssa orggiyaa, irshshoi gelibeenna komppotanne lichchakkota issippetettaa yarshsho oottidi, GODAASSI yarshsho. Qassi hegaara issippe katta yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa yarshsho. ¹⁸Hegaappe guyyiyan, Naaziraawee GODAAYYO dummayido ba huuphiyaa Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen meedetto; meedettido binnaanaa efiidi, issippetettaa yarshshuwaappe garssa baggaara de7iya taman yeggo.

¹⁹“Bana GODAAYYO dummayida Naaziraawee ba huuphiyaa meedettoogaappe guyyiyan, qeesee doissetida dorssa orggiyaa missaa, irshshoi gelibeenna issi komppuwaanne issi lee7e lichchakuwaa ekkidi, ha Naaziraawiyaa kushiyan wotto. ²⁰Wottidi qeesee eta wuxaawuxo yarshsho oottidi, GODAA sinttan wuxaawuxo. Yaatobare hegeeti wuxaawuxido anggaasuwaaranne yarshshido gedaara geeshshanne qeesiyaassa. Hegaappe guyyiyan, GODAAYYO bana dummayida Naaziraawee woiniyaa eessaa uyana giikko uyo.

²¹“Simmi GODAASSI bana dummayanau geppida Naaziraawiyaassi wotto wogai haggaa: bana GODAASSI yarshshanau kosshiya yarshshotuppe aadhdhiyaabaa immanau geppidabaa gidikko, i ba geppido gefaa keenaa gattanau koshshees’ yaaga” yaagiis.

Qeeseti Anjjana Anjuwaa

²²GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²³“Aaroonassinne a attuma naatussi haggaa yoota; ‘Israa7eela asaa intte hagaadan yaagidi anjjite;

²⁴“GODAI inttena anjjonne

inttena naago;

²⁵GODAI intteyyo ba som77uwaa

poo7issonne intteyyo qaretto;

²⁶ GODAI inttena ba keha aifiyan
xeellonne intteyyo sarotettaa immo”
yaagidi anjjite’ yaaga.

²⁷ “Eti Israa7eela asaa ta sunttan anjjiyo wode, taani eta anjjana” yaagiis.

Halaqati Ehiido Imuwaa

7 Muusee Xoossaa Dunkkaaniyaa toliidi makkido wode, he Dunkkaaniyaanne a miishshaa ubbaa tiyidi geeshshii; qassi yarshshiyooosaanne a miishshaa ubbaakka tiyidi geeshshii. ² Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asaa kaalettidaageeti, hegeetinne zareta qoodida so asaa halaqati ³ GODAAYYO imota shiishshidosona; hegeetikka kamettida usuppun gaareta, tammanne naa77u boorata, halaqan halaqan issi issi booraanne naa77u naa77u halaqati issi issi gaariyaa Xoossaa Dunkkaaniyaa ehiidosona.

⁴ GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ⁵ “Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaassi go77ana mala, neeni hegeeta etappe ekkada, Leewatuyyo eta oosuwaassi oosuwaassi koshshiyaadan shaakkada imma” yaagiis. ⁶ Yaagin Muusee gaaretanne boorata ekkidi, Leewatuyyo immiis. ⁷ Gershshoona yaratuyyo eta oosuwaassi koshshiyooogaadan shaakkidi, naa77u gaaretanne oiddu boorata immiis. ⁸ Qassi Maraara yaratuyyo eta oosuwaassi koshshiyooogaadan shaakkidi, oiddu gaaretanne hospun boorata immiis. Eti ubbaikka qeesiyaa Aaroonaa na7aa Itaamaara aawatettaa garssaana. ⁹ SHin Muusee Qahaata yaratussi hegaappe aibanne immibeenna; aissi giikko, eta aawatettan de7iya geeshsha miishshati bantta hashiyan tookkanau koshshiyaageeta gidio gishshaassa.

¹⁰ Yarshshiyooosaa Muusee tiyidi geeshshido gallasan, halaqati yarshshiyooosaa anjjissanau bantta imuwaa ekkidi, he yarshshuwaa saaxiniyaa sintti ehiidosona.

¹¹ GODAI Muusa kase, “Issi issi gallassi issi halaqai yarshshiyooosaa anjjana ba imuwaa GODAAYYO immo” yaagi wottiis.

¹² Koiro gallassi ba imuwaa ehiidaagee Yihudaa zariyaappe Aminadaaba na7aa Na7asoonaa.

¹³ Na7asooni ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaaanne hospun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaa yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ¹⁴ qassi issi xeetanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa; ¹⁵ xuuggiyo yarshshuwaa, issi mirguuwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ¹⁶ nagaraa yarshshuwaa issi deeshsha orggiyaa; ¹⁷ issippetettaa yarshshuwaa naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Aminadaaba na7ai Na7asooni ehiido imoi haggaa.

¹⁸ Naa77antta gallassi Yisaakooraa zaretu halaqai, Xu7aara na7ai Nataani7eeli ba imuwaa ehiis.

¹⁹ Nataani7eeli ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaaanne hospun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaa yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ²⁰ qassi issi xeetanne tammu

giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa; ²¹ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ²² nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ²³ issippetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Xu7aara na7ai Nataani7eeli ehiido imoi haggaa.

²⁴ Heezantta gallassi Zaabiloona zaretu halaqai, Heloona na7ai Eli7aabi ba imuwaa ehiis.

²⁵ Eli7aabi ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaa yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqettidaagee kumidoogeeta; ²⁶ qassi issi xeetanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa; ²⁷ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ²⁸ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa, ²⁹ issippetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Heloona na7ai Eli7aabi ehiido imoi haggaa.

³⁰ Oiddantta gallassi Roobeela zaretu halaqai SHade7uura na7ai Eliixuuri ba imuwaa ehiis.

³¹ Eliixuuri ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaa yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ³² qassi issi xeetanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa; ³³ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ³⁴ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ³⁵ issippetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. SHade7uura na7ai Eliixuuri ehiido imoi haggaa.

³⁶ Ichchashantta gallassi Simoona zaretu halaqai, Xuriishadaaya na7ai SHalumi7eeli ba imuwaa ehiis.

³⁷ SHalumi7eeli ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaa yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ³⁸ qassi issi xeetanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido ixaanai kumido shaatiyaa; ³⁹ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne, issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁴⁰ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁴¹ issippetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Xuriishadaaya na7ai SHalumi7eeli ehiido imoi haggaa.

⁴² Usuppuntta gallassi Gaada zaretu halaqai, Da7u7eela na7ai Eliyasaafi ba imuwaa ehiis.

⁴³ Eliyasaafi ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bagga deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame de-

exxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ⁴⁴ qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido ixaanai kumido shaatiyaa; ⁴⁵ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁴⁶ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁴⁷ issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Da7u7eela na7ai Eliyasaafi ehiido imoi haggaa.

⁴⁸ Laappuntta gallassi Efireema zaretu halaqai Amihuuda na7ai Elishamaa7i ba imuwaa ehiis.

⁴⁹ Elishamaa7i ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ⁵⁰ qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido ixaanai kumido shaatiyaa; ⁵¹ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne, issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁵² nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁵³ issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Amihuuda na7aa Elishamaa7a imoi haggaa.

⁵⁴ Hosppuntta gallassi Minaase zaretu halaqai Padaaxuura na7ai Gamaali7eeli ba imuwaa ehiis.

⁵⁵ Gamaali7eeli ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta ⁵⁶ qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido ixaanai kumido shaatiyaa; ⁵⁷ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne, issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁵⁸ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa, ⁵⁹ issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Padaaxuura na7ai Gamaali7eeli ehiido imoi haggaa.

⁶⁰ Uddufuntta gallassi Biniyaama zaretu halaqai Giidi7oona na7ai Abidaani ba imuwaa ehiis.

⁶¹ Abidaani ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraamenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame deexxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee, zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ⁶² qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa; ⁶³ xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa issi dorssa orggiyaanne, issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁶⁴ nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁶⁵ issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne, issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Giidi7oona na7ai Abidaani ehiido imoi haggaa.

⁶⁶ Tammanntta gallassi Daana zaretu halaqai Amishadaaya na7ai Ahi7eezeri ba imuwaa ehiis.

⁶⁷Ahi7eezeri ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraammenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame de-exxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee, zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ⁶⁸qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido, ixaanai kumido shaatiyaa. ⁶⁹Xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne, issi laitta ku-mido attuma dorssaa; ⁷⁰nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁷¹issip-petettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu attuma dorssata. Amishadaaya na7ai Ahi7eezeri ehiido imoi haggaa.

⁷²Tammanne isiinintta gallassi Aseera zaretu halaqai Okiraana na7ai Paagi7eeli ba yarshshuwaa ehiis.

⁷³Paagi7eeli ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraammenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame de-exxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee, zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta; ⁷⁴qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido shaatiyaa, ixaanai ku-midoogaa; ⁷⁵xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁷⁶nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa; ⁷⁷issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu at-tuma dorssata. Okiraana na7ai Paagi7eeli ehiido imoi haggaa.

⁷⁸Tammanne naa77antta gallassi Nifttaaleema zaretu halaqai Enaana na7ai Ahi-raa7i ba imuwaa ehiis.

⁷⁹Ahira7i ehiido imoi erettida meezaanan wottin, issi kilo giraammenne bag-gaa deexxiya biraappe medhdhido issi keriyaanne hosppun xeetu giraame de-exxiya biraappe medhdhido issi kuixaaruuwaa, naa77aikka kattaa yarshshuwaassi yarshshanau liiqo xiillee, zaitiyan munaqqidoogee kumidoogeeta, ⁸⁰qassi issi xee-tanne tammu giraame deexxiya worqqaappe medhdhido issi shaatiyaa, ixaanai kumidoogaa; ⁸¹xuuggiyo yarshshuwaassi issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta kumido attuma dorssaa; ⁸²nagaraa yarshshuwaassi issi deeshsha orggiyaa, ⁸³issipetettaa yarshshuwaassi naa77u korimata, ichchashu dorssa orggeta, ichchashu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido ichchashu at-tuma dorssata. Enaana na7ai Ahira7i ehiido imoi haggaa.

⁸⁴Yarshshiyooasai tiyettido wode, Israa7eelatu halaqati yarshshiyooosaa anjjanau ehiido imoti muleera hageeta: Biraappe medhdhido tammanne naa77u kereta, biraappe medhdhido tammanne naa77u kuixaarotanne worqqaappe medhdhido tammanne naa77u shaateta; ⁸⁵biraappe medhdhido issi issi keree issi kilo gira-ammenne baggaa deexxees; biraappe medhdhido issi issi kuixaaroi hosppun xeetu gi-raame deexxees; biraappe merettida kereenne kuixaaroi erettida meezaanan wot-tin, muleera laatamanne hosppun kilo giraame keenaa deexxoosona. ⁸⁶Tammanne naa77u worqqa shaateti erettida meezaanan wottin issi issi issi xee-tanne tammu giraame, muleera issi kilonne heezzu xeetu giraame deexxoosona. Etan ixaanai kumi uttiis. ⁸⁷Kattaa yarshshuwaara issippe xuuggiyo yarshshuwaassi ehiido mehee muleera tammanne naa77u mirggota, tammanne naa77u dorssa orggetanne issi laitta kumido tammanne naa77u attuma dorssata. Eti nagaraa yarshshuwaassi ehi-

ido deeshsha orggeti muleera tammanne naa77a. ⁸⁸ Eti issippetettaa yarshshuwaassi ehiido mehee muleera laatamanne oiddu korimata, usuppun tammu dorssa orggeta, usuppun tammu gakkida deeshsha orggetanne issi laitta kumido usuppun tammu atuma dorssata. Yarshshiyosai tiyettidoogaappe guyyiyan, anjuuwaassi ehiido imoti hageeta.

⁸⁹ Muusee GODAARA haasayanau Xoossaa Dunkkaaniyaa geliyo wode, Maachchaa Taabootaa bollan de7iya atto giyo sohuwaa qum77uwaa bollan, naa77u kiruubetuppe gidduwaara GODAI haasayiyo cenggurssaa siyiis; siyidi ikka aara haasayiis.

Xomppetu Wotettaa

8 GODAI Muusa, ² “Neeni Aaroonassi hagaadan yaagada oda; ‘Neeni laappun xomppeta wottiyo wode xomppeti xomppiyyaa wottiyo ballatuppe sintta baggaara de7iya heerata poo7issona’ yaaga” yaagiis.

³ Yaagin i giidoogaadan Aarooni oottiis. GODAI Muusa azazidoogaadan, Aarooni xomppeta wottiyo ballatuppe sintta baggaara de7iya heerata poo7issanaadan ootidi, ballatun wottiis. ⁴ Xomppiyyaa wottiyoogee garssa tohuwaappe bolla ciishshaara alleeqettida ballata xeeraa gakkanaaassi qoxettida worqqaappe merettiis. Xomppiyyaa wottiyo ballai GODAI Muusa bessido leemisuwaadan oosettiis.

Leewati GODAAYYO Dummatidosona

⁵ Qassi GODAI Muusa, ⁶ “Hara Israa7eela asaa gidduwaappe Leewata ekkada, eta wogaadan geeshsha. ⁷ Neeni eta geeshshanau hagaadan ootta: geeshshiyaa haattaa ekkada eta araca; aracin eti bantta bollaa ubbaa meedettona; bantta maayuwaakka meeconna; yaatidi eti wogaadan geeshsha gidana. ⁸ Hegaappe guyyiyan, eti mirgguwaa issuwaanne liiqo xiilliyaa zaitiyan munaqqidoogaa katta yarshshuwaassi ekkona; ekkina neeni qassi naa77antto mirgguwaa nagaraa yarshshuwaassi ekka. ⁹ Yaatada Leewata Xoossaa Dunkkaaniyaa sintti eha; ehaada Israa7eela asaa maabaraa ubbaa shiishsha. ¹⁰ Neeni Leewata GODAA sinttau ehin, Israa7eela asai eta bolli bantta kushiyaa wottona. ¹¹ Leewati GODAA oosuwaa oottanau giigana mala, Aarooni Israa7eela asaappe Leewata wuxaawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sintti shiishsho.

¹² “Leewati bantta kushiyaa mirggotu huuphiyan wottona; issuwaa nagaraa yarshsho oottada, issuwaa qassi Leewati atto geetettana mala, xuuggiyo yarshsho oottada GODAASSI yarshsha. ¹³ Leewata Aaroonanne a attuma naatu aawatettaa garssan wotta; yaatada eta wuxaawuxiyo yarshsho oottada, GODAA sintti shiishsha. ¹⁴ Hegaadan oottada Leewata hara Israa7eela asaappe dummaya; dummayobare Leewati tabaa gidana.

¹⁵ “Neeni Leewata geeshshidoogaappenne wuxaawuxiyo yarshsho oottada shiishshidoogaappe guyyiyan, Xoossaa Dunkkaaniyan bantta oosuwaa oottanau yoona. ¹⁶ Israa7eela asaa gidduwaappe eti taayyo muleera imettidosona; Israa7eela maccaasaappe yelettida baira attumaageetu ubbaa gishshaa taani Leewata taayyo ekkaas. ¹⁷ Israa7eela asaa gidduwan baira yelettidabi asa gidin, mehe gidinkka ubbai tabaa. Taani Gibxxe biittan baira ubbaa worido gallassan, eta taayyo dummayaa. ¹⁸ Israa7eela baira attumaageetu ubbaa gishshaa taani Leewata ekkaas. ¹⁹ Israa7eela asaa ubbaa gidduwaappe taani Leewata Aaroonayyoonne Aarooni at-

tuma naatuyyo imo oottada immaas. Israa7eela asai Xoossaa Dunkkaaniyaa shi-
iqiyo wode, boshai eta bochchenna mala, Leewati Israa7eela asaa gishsha Xoossaa
Dunkkaaniyan bantta oosuwaa oottonanne eta gishshaa atto geetettona” yaagiis.

²⁰ GODAI Muusa Leewata dummayanau azazidoogaadan Muusee, Aarooninne
Israa7eela asaa maabarai ubbai oottidosona. ²¹ Leewati nagaraappe banttana
geeshshidosona; bantta maayuwaakka meeccidosona. Meeccin Aarooni eta wux-
aawuxiyo yarshsho oottidi, GODAA sinti shiishshiiis; eta geeshshanau eta nagaraa
atto giissiiis. ²² Hegaappe guyyiyan, Leewati Aaroonanne Aaroona attuma naatu
aawatettaa garssan, Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон bantta oosuwaa oottanau yi-
idosona. GODAI Muusa Leewata dummayanau azazidoogaadan eti oottidosona.

²³ Qassikka GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²⁴ “Hagee Leewata xeelliya wogaa:
laittai laatamanne ichchashaanne hegaappe bollaara de7iya attumaageeti oosuwaa
oottanau Xoossaa Dunkkaaniyaa yoonaa. ²⁵ SHin eta laittai ishatamaa gididiyo wode
eti bantta oosuwaappe xurataa kiyona; kiyi simmidi naa77antto oottooppona. ²⁶ Eti
Xoossaa Dunkkaaniyan oottiya bantta ishannta ootti maaddana giikko maaddon-
appe attin, eti banttarkka ai oosonne oottooppona. Simmi neeni Leewata oosuwaa
hagaadan ootissaasa” yaagiis.

Naa77antto Paasikaa Baalaa

9 Israa7eela asai Gibxxeppe kiyido naa77antta laittan koiro aginan Siinaa
Bazzuwan GODAI Muuseyyo hagaadan yaagidi haasayiiis; ² “Israa7eela asai
Paasikaa Baalaa keerido gallassan bonchcho. ³ Ha aginan tammanne oiddantta gal-
lassan, a keerido wode, awai wullana haniyo wode, a wogaa ubbaadaaninne a
azazo ubbaadan bonchcho” yaagiis. ⁴ Yaagin Muusee Israa7eela asai Paasikaa Baalaa
bonchchana mala, etayyo yootiis. ⁵ Koiro aginaayyo tammanne oiddantta gallassi,
awai wullana haniyo wode Siinaa Bazzuwan eti Paasikaa Baalaa bonchchidosona.
Israa7eela asai GODAI Muusa azazidoogaadan ubbabaa oottiis.

⁶ SHin etappe amaridaageeti haiqqida asa ahaa bochchidi tunido gishshau, he
gallassi Paasikaa Baalaa bonchchanau danddayibookkona. Hega gishshau, eti
Muusekkonne Aaroonakko he gallassi yiidi, ⁷ Muusa, “Nuuni haiqqida asa ahaa
bochchido gishshau tunida; shin keerido wodiyan hara Israa7eela asaara GO-
DAAYYO yarshshuwaa shiishshiyooгаа nuuni aissi digettiyoонii?” yaagidosona.

⁸ Yaagin Muusee eta, “GODAI inttebaa taassi azaziyoobaa taani siyana
gakkanaassi intte takkishshite” yaagiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, ¹⁰ “Neeni Israa7eela asaa hagaadan yaaga;
‘Intteppe woikko intte zaretuppe ooninne ahaa bochchidi tunikko, woikko mand-
daridabaa gidikko, i GODAAYYO Paasikaa Baalaa bonchcho; ¹¹ naa77antto aginan
tammanne oiddantta gallassi awai wullana haniyo wode Paasikaa Baalaa bonchcho.
Bonchchiiddi Paasikaa dorssaa irshshoi gelibeenna oittaaranne camo bonccuwaara
mo. ¹² Sa7ai wonttanaashin he dorssaappe aibanne ashshoppo; qassi a meqet-
taappekka issuwaanne menttoppo. Paasikaa Baalau a woga ubbaa ootto. ¹³ SHin
manddaribeenna geeshsha asi Paasikaa bonchchennan ixkikko, hegaappe sinttau i
ta asaa giddoppe bohetto. Aissi giikko, GODAA yarshshuwaa keerido wodiyan i shi-
ishshibeenna. He asi ba nagarai ehiido metuwaa ekkanau bessees.

¹⁴“Intte gidduwan de7iya bete asi Paasikaa Baalaa GODAAYYO bonchchana koyikko, Paasikaa wogaadan bonchcho. Betiyaukka dere asaukka issi mala wogai de7o’ yaaga” yaagiis.

Tamaadan Poo7ida SHaaraa

¹⁵ Xoossaa Dunkkaanee tolettido gallassi shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa maayii; omarsaappe doommidi, wonttana gakkanaassi Xoossaa Dunkkaaniyaappe bol-laara de7iya shaarai tama milatees. ¹⁶ Hegaadan ubba wode gallassi gallassi shaarai maayees; qammi qammi he shaarai tamadan poo7ees. ¹⁷ He shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollaappe dendiyo wode audenne Israa7eelati bantta dunkkaanidosappe denddoosona; qassi he shaarai wodhdhiyo ai sohuwaaninne Israa7eelati dunkkaanoosona. ¹⁸ Israa7eelati GODAA azazuwan denddoosona; hegaadankka, GODAA azazuwan dunkkaanoosona. SHaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollan gam77iyo wode ubban bantta dunkkaanidosan gam77oosona. ¹⁹ SHaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollan daro gallassaa gam77ikko, Israa7eelati GODAA azazuwaa naagoosonappe attin, awanne bookkona. ²⁰ Issitoo issitoo shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollan amarida gallassaa gam77ees. GODAA azazuwan eti dunkkaanoosona; qassi hegaadankka, GODAA azazuwan eti denddoosona. ²¹ Issitoo issitoo shaarai omarsaappe wonttana gakkanaashin xalaalaa gam77ees; wonttin shaarai dendiyo wode etikka denddoosona. Gallassa gidin, qamma gidin, shaarai dendiyo wode etikka denddoosona. ²² SHaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollan naa77u gallassaa gam77in, woikko issi aginaa, woikko issi laittaa gam77in, Israa7eelati bantta dunkkaanidosan gam77oosonappe attin bookkona. SHin shaarai dendiyo wode etikka denddoosona. ²³ Eti GODAA azazuwan dunkkaanoosonanne qassi GODAA azazuwan denddoosona; GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, eti GODAA azazuwaa naagidosona.

Biraappe Oosettida Naa77u Xurumbbata

10 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Naa77u xurumbbata biraappe qoxxada ootta; yaatada asaa shiiquwau xeeganaunne qassi dunkkaanidosappe denddanau denttettanaadan punna. ³ Ha naa77u xurumbbati punettiyo wode, asai ubbai Xoossaa Dunkkaaniyaa penggee neekko shiiqo. ⁴ SHin issi xurumbba xalaalai punetikko, Israa7eela zareta halaqati ne sintti shiiqona. ⁵ Neeni xurumbbaa xoqqu oottada punniyo wode Xoossaa Dunkkaaniyaappe arshsho baggaara dunkkaanida zareti denddona. ⁶ Xurumbbaa naa77antto xoqqu oottada punniyo wode, tohossa baggaara dunkkaanida zareti denddona. Xurumbbai xoqqu gi punettiyoogee denddanau malaata gido. ⁷ Yaa7au asaa shiishshanau xurumbbaa punna; shin cenggursaa xoqqu oottada punnoppa. ⁸ Aaroonaa naati qeeseti xurumbbaa punnona. Hagee neeyyoonne yiya yeleta ubbau merina woga gido.

⁹“Intte biittan woraajjiya intte morkkiyaara intte olettanau kiyiyo wode, he xurumbbata xoqqu oottidi punnite. Hegan GODAI intte Xoossai inttena he wode hasayidi, intte morkkiyaappe inttena ashshana. ¹⁰ Hegaadankka, qassi intte ufaittiyo gallassi, baalaa bonchchanau intte keerido gallassinne aginai xeeriyo baalan, intte xuuggiyo yarshshiyo wodenne intte issippetettaa yarshshuwaa yarshshiyo wode he xurumbbata punnite; hegee Xoossaa sinttan inttena hassayissiyaagaa gidana. Taani GODAA, intte Xoossaa” yaagiis.

Israa7eela Asai Siinaa Bazzuwaappe Denddiis

¹¹ Naa77antta laittan naa77antta aginan laatamannta gallassi, shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollappe denddiis. ¹² Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Siinaa Bazzuwaappe denddiis; shaarai Paaraana giyo bazzuwaa gakkidi wodhdhiis. ¹³ Eti ha koiro buussau GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan denddidosona.

¹⁴ Yihudaa zaretuura dunkkaanida baggai bantta armmaa oiqqidi denddiis. Yihudaa zaretu halaqai Aminadaaba na7aa Na7asoonaa; ¹⁵ Yisaakooraa zaretu halaqai Xu7aara na7aa Nataani7eela; ¹⁶ Zaabiloonaa zaretu halaqai Heloonaa na7aa Eli7aaba.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Xoossaa Dunkkaaniyaa shoddin, Gershshoonaa yaratinne Maraara yarati tookkidi denddidosona.

¹⁸ Kaallidi Roobeela zaretuura dunkkaanida baggai bantta armmaa oiqqidi denddiis. Roobeela zaretu halaqai SHade7uura na7aa Eliixuura; ¹⁹ Simoonaa zaretu halaqai Xuriishadaaya na7aa SHalumi7eela; ²⁰ Gaada zaretu halaqai Da7u7eela na7aa Eliyasaafa.

²¹ Hegaappe guyyiyan, Qahaata yarati geeshsha miishshata tookkidi denddidosona. Eti gakkanaappe kasetidi, Xoossaa Dunkkaanee toletti uttiis.

²² Kaallidi Efireema zaretuura dunkkaanida baggai ba armmaa oiqqidi denddiis. Efireema zaretu halaqai Amihuuda na7aa Elishamaa7a; ²³ Minaase zaretu halaqai Padaaxuura na7aa Gamaali7eela; ²⁴ Biniyaama zaretu halaqai Giidi7oonaa na7aa Abidaana.

²⁵ Wurssetan, ha cita ubbaayyo guyye baggan naagiya Daana zaretuura dunkkaanida baggai ba armmaa oiqqidi denddiis. Daana zaretu halaqai Amishadaaya na7aa Ahi7eezera; ²⁶ Aseera zaretu halaqai Okiraana na7aa Paagi7eela; ²⁷ Nifttaaleema zaretu halaqai Enaana na7aa Ahiraa7a. ²⁸ Israa7eela asai ba baggan baggan denddidi biyo maarai hagaadaana.

²⁹ Muusee Midiyaama asa gidiya ba bolluwaa Yatiro na7aa Hobaaba, “Nuuni GODAI, ‘Taani intteyyo immana’ giido sohuwaa boos; GODAI Israa7eelayyo lo77obaa oottana giido gishshau, neeni nunaara hindda. Nuuni neeyyo lo77obaa oottana” yaagiis.

³⁰ Yaagin Hobaabi, “CHii, taani biikke; taani ta biitti ta asaakko baana” yaagiis.

³¹ Yaagin Muusee a, “Hayyanaa, nuna yeggada booparkkii! Bazzuwan nuuni dunkkaananaa bessiyaasaa neeni eraasa; neeni nu biyo ogiyaa nuna kaalettanaukka danddayaasa. ³² Neeni nunaara biikko, GODAI nuuyyo immiyo anjuuwaa ubbaa nuuni nenaara shaakkana” yaagiis.

³³ Yaatin eti GODAA deriyaappe denddidi, heezzu gallassa keena ogiyaa biidosona. GODAA Maachchaa Taabootai eti shemppiyo sohuwaa demmanau he heezzu gallassan etappe sinttau biis. ³⁴ Eti dunkkaanidosappe denddiyo wode ubban, GODAA shaarai gallassi gallassi etappe bollaara de7ees. ³⁵ Taabootai denddiyo wode ubban Muusee, “Abeet GODAU, dendda! Ne morkketi laalettona; Nena ixxiyaageetakka ne sinttappe baqatona” yaagees. ³⁶ Taabootai shemppiyo wode ubban Muusee, “Abeet GODAU, ha daro sha7an qoodettiya Israa7eela asaakko neeni simma” yaagees.

GODAAPPE Yiida Tamaa

11 Asai ba metuwaayyo GODAA bolli zuuzummiis; eti zuuzummishin GODAI siyidi, hanquuwaa eexxi kiyiis. Yaatin GODAA tamai eta gidduwan eexxidi, eti dunkkaanidosaaayyo issi issi gaxaa baggaa miis. ²Yaatin asai Muuseyyo waassin, Muusee GODAA woossiis. Woossin tamai to7iis. ³GODAA tamai eta gidduwan eexxido gishshau, he sohoi Tabi7eera¹ geetetti xeesettiis.

Muusee Laappun Tammu Halaqata Dooriis

⁴Israa7eelatuura de7iya dumma dumma dere asai hara qumaa keehi amottiis. Israa7eela asaikka qassi hagaadan yaagidi yeehuwaa doommiis; “Laa nuuni asho auppe demmanee? ⁵Nuuni Gibxxe biittan miishsha qanxxennan coo miyo moliyaa hassayeettees; qassi qayye miyo paranjja leehiyaa, zolddo leehe milatiya mal77iya haattai kumido meelooniyaa, adussa paranjja sunkkuruutuwaanne tuummuwaa has-sayeettees. ⁶SHin ha77i nu qooree gorddettiis; nu aifeekka ha mannaappe attin, harabaa ainne be7enna” yaagidosona.

⁷Mannai deebbuwaa aifiyaa milatees; a merai booxxiya adil77e ciishshaa milatees. ⁸Asai yuuyi yuuyi a qorees; qoridi woxan gaaccees, woikko udulan caddees; eti a otuwan penttissidi, bashiyan komppoosona. I zaitiyan munaqqidi uukkido oit-taadan mal77ees. ⁹Qammi dunkkaanidosan xaazai wodhdhiyo wode, mannai aara wodhdhees.

¹⁰Asai ba dunkkaaniyaa penggen penggen yeekkishin, Muusee siyiis. GODAA hanqqoi eexxi kiyido gishshau, Muusee un77ettiis. ¹¹Hegaa gishshau, Muusee GODAA hagaadan yaagidi oichchiis; “Neeni ta bolli ne ashkkaraa bolli aissi ha metuwaa ehaadii? Neeni tanan aissi ufaittabeikkii? Neeni ha asaa ubbaa toohuwaa ta bolli aissi wottadii? ¹²Ha asaa ubbaa taani shahaaridanaayye? Woikko eta taani yelidanaa? ‘Neeni eta maizza aawatuyyo, “Taani intteyyo immana” gaada caaqqido biittaa gattanaassi, naata dichchiyaara xanttiyo na7aa ba qesiyan idimmiyoogaadan, neeni eta ne qesiyan idimma’ yaagada taayyo aissi yootai? ¹³Ha asau ubbau taani asho auppe demmanee? Eti tana, ‘Miyo asho nuuyyo imma’ yaagidi yeekkoosona. ¹⁴Taani ha asaa ubbaa tarkka tookkana danddayikke; tohoi tau keehi deexxees. ¹⁵Simmi neeni tana hagaadan metootanaadan oottanaagaappe taayyo qarettada tana ha77i wora baya; yaatikko, taani metuwaappe shemppana” yaagiis.

¹⁶GODAI Muusa, “Israa7eela cimatuupe kaalettiyaageetanne halaqata gidiya, neeni eriyo laappun tammu cimata taayyo shiishsha; eti nenaara yan eqqana mala, Xoossaa Dunkkaaniyaakko, eta neeni eha. ¹⁷Taani duge wodhdhada nenaara yan haasayana; taani nenan de7iya Ayyaanaappe ekkada, he Ayyaanaa eta bolli wot-tana. Neeni nerikka tookkenna mala, eti asaa toohuwaa tookkidi, nena maaddana.

¹⁸“Neeni asaassi hagaadan gaada yoota, ‘Wonttoyoy inttena geeshshite; yaatidi intte ashuwaa maana. Intte, “Laa nuuni asho auppe demmanee? Nuuyyo Gibxxe biittan sa7ai lo77o shin!” yaagidi yeekkidoogaa GODAI siyiis. GODAI ashuwaa ha77i intteyyo immana; immin intte maana. ¹⁹⁻²⁰Intte gidduwan de7iya GODAA intte karido gishshaunne intte, “Nuuni Gibxxe biittaappe aissi kiyidonii?” yaagidi a sinttan yeekkido gishshau, intte issi gallassa, woikko naa77u gallassa, woikko ichchashu

¹11:3 *Tabi7eera*: Ha sunttaa birshshettai “Eexxiis” giyoogaa.

gallassa, woikko tammu gallassa, woikko laatamu gallassa xalaalaa asho meekketa; shin intteyyo siiriyaara kiyana gakkanaassi, inttena salettana gakkanaassi, issi agina kumettaa intte asho maana' yaaga" yaagiis.

²¹ SHin Muusee GODAA, "Be7a, taani usuppun xeeetu sha7u tohuwaasaa gidduwan de7ais; neeni, 'Issi agina kumettaa eti maanau etayyo taani asho immana' gaasa. ²² Miizzaa wudiyaanne dorssaa wudiyaa etau shukkin kalissanee? Abban de7iya mole ubbaa shiishshiyaabaa gidiyaakko, etayyo gidanee?" yaagiis.

²³ Yaagin GODAI Muusa, "GODAA kushee qantteeyye? Taani neeyyo giyoobai tumakkone worddokko neeni ha77i be7ana" yaagiis.

²⁴ Yaagin Muusee kare kiyidi, GODAI giidobaa asaayyo yootiis. I Israa7eela cimatupe laappun tammu asaa shiishshidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa yuushuwan essiis. ²⁵ Essin GODAI shaaran duge wodhdhidi, aara haasayyiis; yaatidi a bollan de7iya Ayyaanaappe ekkidi, he laappun tammu cimatu bolli wottiis. Ayyaanai eta bollan shemppido wode, eti hananabaa yootidosona. SHin hegaappe guyyiyan, zaarettidi hananabaa yootibookkona.

²⁶ He laappun tammu cimatuura mazggafan xaafettida asati Elddaadanne Medaada giyo naa77ati dunkkaanidosan attidosona; attidi Xoossaa Dunkkaaniyaakko yibookkona; shin eta bollikka Ayyaanai wodhdhin, dunkkaanidosan hananabaa yootidosona. ²⁷ Issi wodallai woxxi yiidi, Muusa, "Elddaadanne Medaadi dunkkaanidosan hananabaa yootoosona" yaagidi yootiis.

²⁸ Yootin ba yelagatettaappe doommidi, Muusa maaddiya Nawe na7ai Yaasu Muusa, "Ta godau Muusee, neeni eta teqqa" yaagiis.

²⁹ SHin Muusee a, "Ta gishshataa ne mishettai? GODAA asai ubbai hananabaa yootiyaabaanne GODAI ba Ayyaanaa eta bolli wottiyaabaa gideerenneeshsha!" yaagiis. ³⁰ Hegaappe guyyiyan, Muuseenne Israa7eela cimati dunkkaanidosaa simmidosona.

³¹ Hegaappe guyyiyan, GODAI carckuwaa denttin, abbaa baggappe kuraachchuwaa asai dunkkaanidosaa ubbaa yuushuwaakko carckoi ehiis; ehin he kafoti sa7aa doonaara biittaappe pude naa77u wara keenan paallidosona. Paalli yiidi eti dunkkaanidosaa ubbaappe gaxaara, issi gallassa oge keenaa sa7an uttidodosona. ³² He gallassa ubban, he qamma ubbaaninne wonttetta gallassa ubban asai kare kiyidi, ha kuraachchota oiqqidi shiishshiis; etappe ooninne issi sha7u kilo giraameppe guuttaa shiishshibeenna. Eti hegaappe guyyiyan, dunkkaanidosaa yuusho ubban melissanau miccidosona. ³³ SHin ashoi biron eta achchan de7ishin, eti coommidi mittennan de7ishin, GODAA hanqqoi asaa bolli eexxi kiyiis; yaatin GODAI asaa wolqqaama boshan shociis. ³⁴ Yaatin he sohoi Amuwaa Duufuwaa geetetti sunttettiis; aissi giikko, ashuwaa amottida asaa eti he sohuwan moogidosona. ³⁵ Asai hegaappe dendididi Haxeroota giyoosaa biidi, yan dunkkaaniis.

Miiriyaamanne Aarooni Muusa Boridosona

12 Muusee Toophphiya biittaa maccaasiyo ekkiiis. I ekkido Toophphiyaa maccaasee gishshau, Miiriyaamanne Aarooni Muusa boridosona. ² Eti, "GODAI Muuse bagga xalaalaa haasayideeyye? Qassi i nu baggaara haasayibeenneeyye?" yaagidosona. Yaagin GODAI hegaa siyiis. ³ Muusee biittan sa7an ubban de7iya asaa ubbaappe aadhdiya ashkke asa.

⁴GODAI sohuwaara Muusessi, Aaroonassinne Miiriyaamissi, “Intte heezzaikka Xoossaa Dunkkaaniyaakko kiyite” yaagiis; yaagin eti heezzaikka kiyidosona. ⁵Kiyin GODAI shaaraa tuussan duge wodhdhiis; wodhdhidi Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen eqqidi, Aaroonanne Miiriyaamo xeesiis. Eti naa77aikka a sintti shiiqin, ⁶i eta, “Ta yootiyooqaa siyite: Intte gidduwan hananabaa yootiyaagee de7ikko, taani GODAI tana ayyo ajjuutan qonccissais; taani ayyo aimuwan yootais. ⁷SHin ta ashkkaraa Muuseera hegaadan gidenna; i ta keetta ubban ammanettidaagaa. ⁸Taani Muuseera sintta baazzan haasayaisippe attin, leemisuwan haasayikke. I ta meraa be7ees. Yaatin ta ashkkaraa Muusa boranau intte aissi yayyibeekketii?” yaagiis.

⁹GODAA hanqqoi eta bolli eexxi kiyiis; kiyin GODAI biis. ¹⁰SHAarai Xoossaa Dunkkaaniyaa bollaappe denddido wode, Miiriyaama hanttaara gogaa harggiyan mulxxu gaada booxxaasu. Aarooni ikko simmidi xeelliyo wode, hanttaara gogaa harggiyan ohettidaaro be7iis. ¹¹Yaatin i Muusa, “Hai ta godau, nuuni eeyyatetan oottido nagaraayyo nuna qaxxayoppa. ¹²Ba aayee uluwaappe kiyiyo wode, a ashuwaappe baggai meetettiichchin, haiqqiichchidi yelettida gacino na7a mala gidopparkkee” yaagiis.

¹³Yaagin Muusee, “Hai Xoossau, o pattarkkii!” yaagidi GODAAYYO waassiis.

¹⁴Waassin GODAI Muusa, “I aawai i som77uwan cuuchchaa cuchchidabaa gidiyaaakko, laappun gallassaa a yeellaa maayada uttana gidekkeeyye? Hegaa gishshau, neeni o laappun gallassaa dunkkaanidosappe gaxa baggaara dumma sohuwan utissa; hegaappe guyyiyan, simmada yu” yaagiis. ¹⁵Yaatin Miiriyaama asai dunkkaanidosappe gaxi kiyada laappun gallassaa uttaasu. A simmana gakkanaassi asai baanau denddibeenna. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, asai Haxeroota giyoosappe denddidi, Paaraana Bazzuwan dunkkaaniis.

Kanaane Biittaa Wochchanau Biida Asata

13 GODAI, Muusa, ²“Taani Israa7eelatuyyo immiyo Kanaane biittaa wochchana mala, amarida asa kiitta; eta zare ubbaappe issi issi halaqaa kiitta” yaagiis. ³Yaagin Muusee GODAA azazuwan Paaraana Bazzuwaappe eta kiittiis. Eti ubbaikka Israa7eela asaa halaqata. ⁴Eta sunttai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa: Zariyaa Halaqaa Roobeela Zakkuura na7aa SHaamu7a
⁵Simoonaa Hoora na7aa SHafaaxa
⁶Yihudaa Yifune na7aa Kaaleeba
⁷Yisaakoora Yooseefa na7aa Yigi7aala
⁸Efireema Nawe na7aa Hoshee7a
⁹Biniyaama Raafu na7aa Palxxa
¹⁰Zaabiloonaa Sooda na7aa Gaddi7eela
¹¹Yooseefa na7aa Minaaasa Suusa na7aa Gadda
¹²Daana Gamaalla na7aa Ami7eela
¹³Aseera Mikaa7eela na7aa Satuura
¹⁴Nifttaaleema Waafisa na7aa Naahiba
¹⁵Gaada Maaka na7aa Ge7u7eela
¹⁶He biittaa wochchana mala, Muusee kiittido asatu sunttai hagaappe qommoora de7iyaagaa. Muusee Nawe na7aa Hoshee7a sunttaa Yaasa yaagidi sunttiis.
¹⁷Eti Kanaane biittaa wochchana mala, Muusee eta kiittiyo wode hagaadan yaagiis; “Hagaappe Neegeeba Bazzuwaa pude kiyidi, yaappe huuphessa baggan

de7iya gezze biittaa biite. ¹⁸Biidi biittai ai mala biittakkonne be7ite; he biittan de7iya asai minokkonne laafakko, guuttakkonne darokko, ¹⁹eti de7iyo biittai lo77okko iitakko, eti de7iyo katamainne ai mala katamakko, gimbbiyan diretti uttidaakko direttibeennaakko, ²⁰biittai ai mala araddakko ladakko, he biittan mitti de7iyaakko bannaakko be7ite. Minnite! He biittan mokkidabaa aifiyaappe ekkenan yooppite” yaagiis. He wodee woine turai koiro aifiyaa aifiyo wode.

²¹Yaagin eti pude kiyidi, Xiina giyo bazzuwaappe doommidi, biidi Hamaata Pinuuaa matan de7iya Rahooba gakkanaassi he biittaa wochchidosona. ²²Neegeeba Bazzuwa pude kiyidi, Kebroona gakkidosona; hegan Ahimaana, SHeshaayanne Talmmaaya geetettiya Anaage zareti de7oosona. Kebrooni Gibxxen de7iya Xo7aane katamaappe laappun laittaa kaseti keexettiis.

²³Hegaara kantidi, eti Eshkkoola giyo zanggaaraa biidi gakkido wode, woine tura issuwaappe issi wurccuwaara de7iya issi tashiyaa qanxxidosona; qanxxidi etappe naa77ai kasuwaa gidduwan gelissi tookkidosona. Hegaara roomaniyaanne balasiyaa giyo mittatu aifiyaa ehiidosona. ²⁴Israa7eela asati hegaappe qanxxido woine turaa wurccuwaa gishshau, he sohuwaa Eshkkoola Zanggaaraa giidi xeesidosona.

²⁵Eti he biittaa wochchiiddi, oitamu gallassaappe guyyiyan simmidosona; ²⁶simmidi Paaraana Bazzuwan Qaadeesa giyoosan de7iya Muusekko, Aaroonakkonne Israa7eela asaa maabaraa ubbaakko yiidosona. Yiidi bantta be7idobaa etaunne asa ubbau yootidosona; he biittan aifiya aifiyaakka eta bessidosona. ²⁷Eti Muuseyyo hagaadan yaagidi yootidosona; “Neeni nuna kiittido biittaa nuuni biida; he biittan maattainne eessai goggees. An aifiya aifiyaakka haggaa be7a. ²⁸SHin he biittan de7iya asai wolqqaama; eta katamaikka gimbbe dirssan diretti uttidaagaanne gita. Nuuni qassi Anaage zareta yan be7ida. ²⁹Neegeeba Bazzuwan Amaaleeqa asati de7oosona; gezziyan Hiiteti, Yaabuusatinne Amooreti de7oosona; qassi Kanaaneti Meediteraane Abbaa doonaaninne Yorddaanoosa SHaafaa xanxxan de7oosona” yaagidosona.

³⁰Yaagin Kaaleebi asaa Muuse sinttan co77u giissidi, “Nuuni tumu xoonanau danddayiyo gishshau, pude ha77i kiyidi, he biittaa olidi ane oiqqoos” yaagiis.

³¹SHin Kaaleebaara pude biida asati, “He biittaa asai nuuppe minniyo gishshau, nuuni eta xoonanau danddayokko” yaagidosona. ³²Eti yuuyi wochchido biittaabaa Israa7eela asaayyo hagaadan giidi, iita oduwaa odidosona, “Nuuni wochchido biittai banan de7iya asaakka miyaagaa; asai ubbaikka keehi adussa. ³³Nuuni wogga adussa asatu yara gidiya Anaage zareta yan be7ida; nuuni nu aifiyan nuna xeelliyo wode gumbburo milatida; qassi nuuni eta aifiyan hegaakka mala” yaagidosona.

Asaa Ubbaa Zuuzunttaa

14 He gallassa qammi maabarai ubbai bantta qaalaa xoqqissidi yeekkidosona. ²Israa7eela asai ubbai Muuse bollinne Aaroonaa bolli zuuzummidosona. Maabarai kumettai eta, “Nuuni Gibxxe biittan de7iiddi haiqqidabaa gidorkkonii! Woikko nuuni ha bazzuwan haiqqidabaa gidorkkonii! ³Bisuwaa nuna wori wurssanau GODAI ha biitti nuna aissi ehii? Nu maccaasatinne nu naati omoodettana. Hegaappe guyye Gibxxe biitti simmiyoogee nuuyyo kehenneeyye?” yaagidosona. ⁴Qassi eti issai issuwaa, “Nuuni kaalettiyaabaa dooridi, guyye Gibxxe simmoos” yaagidosona.

⁵ Yaagin Muuseenne Aarooni hegan shiiqida Israa7eela asaa maabaraa ubbaa sinttan som77uwaa sa7an gattidi gufannidosona. ⁶ He biittaa wochchida asatu giddoppe Nawe na7ai Yaasunne Yifune na7ai Kaaleebi bantta maayuwaa pooshshidosona. ⁷ Pooshshidi Israa7eela asaa maabaraa ubbaayyo, “Nuuni kantti kiyidi wochchido biittai keehi daro lo77o. ⁸ GODAI nunan ufaiittiyaabaa gidikko, maattainne eessai goggiyo he biittau nuna i gelissana; he biittaa nuuyyo i immana. ⁹ Hegaa gishshau, GODAA bolli makkala makkaloppite. He biittaa asau yayyoppite; eti nuuyyo haatta ushshakka gakkokkona. Etuu ambboomiyaabi baawa; shin GODAI nunaara de7ees. Intte etayyo yayyoppite!” yaagidosona. ¹⁰ Yaagin maabarai ubbai eta shuchchan caddanau denddiis.

He wode GODAA bonchchoi Xoossaa Dunkkaaniyan Israa7eela asa ubbau qoncciiis. ¹¹ GODAI Muusa, “Ha asai aude gakkanaassi tana karanee? Taani eta gidduwan oottido malaata ubbaa be7iiddi, aude gakkanaassi eti tanan ammanennan ixxanee? ¹² Taani eta boshan shocada xaissana; yaatada taani nena etappe dariyaanne minniya kawotettaayyo aawa oottana” yaagiis.

Muusee Asaa Ubbaa Gishshau Gaannatidi Woossiis

¹³ Yaagin Muusee GODAA hagaadan yaagidi woossiis; “Neeni ne wolqqan ha asaa Gibxxeppe pude kessidoogaa eriya Gibxxeti haggaa siyikko, eti woigane? ¹⁴ Eti ha biittan de7iyaageetuyyookka haggaa odana. Abeet GODAU, neeni ha asaa gidduwan de7iyooogaa eti siyidosona. Abeet GODAU, nuuni nena be7idoogaa eti eridosona; ne shaarai etappe bollaara takkiyoogaanne gallassi shaaraa tuussan, qammi tamaa tuussan neeni eta sinttan biyoogaa be7idosona. ¹⁵ Ha77i neeni ha asaa ubbaa issi kuttan woriyaabaa gidikko, ne kase oottidoogaa siyida kawotettati, ¹⁶ ‘GODAI ha asaa, “Intteyyo immana” giidi caaqqido biittaa eta efaanau danddayibeenna gishshau, bazuwan eta woriis’ yaagidi haasayana.

¹⁷⁻¹⁸ “Hegaa gishshau, Godau, neeni ne wolqqaa nuna bessa; neeni gaidda, ‘GODAI danddayanchchanne aggenaa siiquwan kumidaagaa; nagaraanne makkalaa atto giyaagaa; gidikkonne, mooranchchaa qaxxayennan aggenaa; aawatu nagaraa gishshau naata hezzantanne oiddantta yeletaa gakkanaassi qaxxayiyaaagaa’ gaada yoota wottidoogaa pola. ¹⁹ Ha asai Gibxxeppe kiyosappe doommada hachchi gakkanaassi neeni atto giidoogaadan, ne aggenaa siiquwaa daruwan ha asaa nagaraa atto garkkii!” yaagiis.

²⁰ Yaagin GODAI Muusa, “Neeni oichchidoogaadan taani etayyo atto gaas. ²¹ SHin ta de7uwan caaqqais; ta bonchchoi sa7a ubbaa kumiyoogaadan, ²²⁻²³ ha asaappe issoinne he biittaa be7enna. Ta bonchchuwaanne Gibxxe biittaaninne bazuwan taani oottido malaataa ha asati be7idosona; shin eti zaaretti zaarettidi tana paacidosonanne ta qaalaa siyennan ixxididosona. Hegaa gishshau, taani eta maizza aawatuyyo immana gaada caaqqido biittaa tana karidaageetuppe issoinne mulekka be7enna. ²⁴ SHin ta ashkkarai Kaaleebi etappe dummatiyo gishshaunne i tana polo wozanaappe kaallido gishshau, taani i kase biido biittaa a gattana; a zereetti he biittaa laattana. ²⁵ SHin ha77i Amaaleeqatinne Kanaaneti wombban de7iyo gishshau, wontto guyye simmidi, Zo7o Abbaakko efiya ogiyaa oiqqidi bazzo biite” yaagiis.

GODAI Zuuzummiida Asaa Qaxxayiiis

²⁶ Qassi GODAI Muusanne Aaroonaa hagaadan yaagiis; ²⁷ “Ha iita asai ta bolli aude gakkanaassi zuuzummanee? Taani Israa7eela asaa zuuzunttaa ubbaa siyaas. ²⁸ Hegaa gishshau, neeni etau hagaadan yaagada oda; ‘Ta de7uwan caaqqais; taani intte haasayishin ta haittan siyidoogaa intteyyo oottana. Taani GODAI heгаа odais. ²⁹ Intte ahai ha bazuwan kunddana; aissi giikko, asaa qoodiyo wode qoodettida laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya asai ubbai ta bolli zuuzummiida. ³⁰ Yifune na7aa Kaaleebappenne Nawe na7aa Yaasuppe attin, intteppe ooninne taani inttena wottanau caaqqido he biittaa gelenna. ³¹ Intte, “Nu naati omoode-tana” giido intte guutta naata he intte karido biittaa gelissana; biittaikka etassa gidana. ³² SHin inttena gidikko, intte ahai ha bazuwan kunddana. ³³ Intte amanettiibeenna gishshau, intte wurssetta ahai ha bazuwan wullana gakkanaassi, intte naati waayettiiddi, ha bazuwan oitamu laittaa hentanchcha gididi yuuyana. ³⁴ Intte he biittaa wochchido he oitamu gallassaa qoodan, issi gallassaayyo issi laittaa, hegeenne, oitamu laittau intte nagaraa gishshau intte waayettana; taani intte bolli denddiyooqaa intte erana’ yaaga yoota. ³⁵ Taani GODAI haggaa odais. Ta bolli shiiqi uttida ha iita maabaraa bolli hagaadan tumu oottana: eti ha bazuwan wurana; hagan eti haiqqana” yaagiis.

³⁶ He biittaa wochchana mala, Muusee eta kiittin biidi simmiida asati, he biittaabaa iita oduwaa odidi, Muuse bolli asai ubbai zuuzummana mala oottidaageeti, ³⁷ he iita oduwaa odida asati, GODAA sinttan boshan haiqqidosona. ³⁸ He biittaa wochchanau biida asatuppe Yifune na7ai Kaaleebinne Nawe na7ai Yaasu xalaalai paxa attidosona.

Israa7eela Asai Biittaa Bolli Woraajjanau Koiro Denddiis

³⁹ Muusee haggaa Israa7eela asau ubbau yootido wode, asai keehi yeekkiis. ⁴⁰ Wonttetta gallassi maallado guuran eti denddidi, pude gezze biittaa kiyidi, “Nuuni nagaraa oottida; shin ha77i GODAI nuuyyo immana giido sohuwaa pude kiyana” yaagidosona.

⁴¹ SHin Muusee eta, “GODAA azazuwaa intte aibissi mentteetii? Intteyyo hannenna. ⁴² GODAI inttenaara de7enna gishshau, pude kiyoppite; intte morkketi inttena xoonana. ⁴³ Amaaleeqa asatuuranne Kanaane asatuura intte olettana; olettidi intte bisuwan haiqqana. GODAAPPE intte wora simmido gishshau, GODAI inttenaara de7enna” yaagiis.

⁴⁴ SHin eti GODAA Maachchaa Taabootainne Muuseenne dunkkaanidosappe denddana xayikkokka, gezze biittaa kiyana xalidi denddidosa. ⁴⁵ Denddin gezze biittan de7iya Amaaleeqa asatinne Kanaane asati wodhdhidi eta oli xoonidi, Horima gakkanaassi eta yedettidosona.

Yarshshuwaa SHiishshanau Imettida Higgiyaa

15 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asaayyo hagaadan yaaga; ¹ Intte de7ana mala, taani intteyyo immiyo biitti geliyo wode, ³ mehiyaappe woikko dorssaappe, xuuggiyo yarshsho gidin, woikko shiiqo gattanau yarshshiyoo yarshsho gidin, woikko taani keerido baala gallassatun intte dosan coo immiyo yarshsho gidin, GODAAYYO taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshshota

yarshshite. ⁴ Yarshshuwaa shiishshiya urai kattaa yarshshuwaassi issi kilo giraame xiilliyaa issi litiro wogaraa zaitiyan munaqqidoogaakka eho. ⁵ Qassi xuuggiyo yarshshuwaassi, woikko hara yarshshuwaassi ehiyo issi issi dorssaara issi litiro woiniyaa eessaa ushshaa yarshsho oottidi giigisite.

⁶ “Dorssa orggiyaa yarshshanau shiishshiyo wode, kattaa yarshshuwaassi naa77u kilo giraame xiilliyaa issi litironne bagga wogaraa zaitiyan munaqqidoogaanne ⁷ issi litironne bagga woine eessaa ushshaa yarshshuwaassi ehiite. Ehiidi GODAAYYO sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa yarshshite.

⁸ “Issi mirgguwaa xuuggiyo yarshsho, woikko shiiquwaa gattiyo yarshsho, woikko issippetettaa yarshsho oottidi yarshshanau GODAAYYO ehiyo wode, ⁹ mirgguwaa issippe kattaa yarshshuwaassi heezzu kilo giraame xiilliyaa naa77u litiro wogaraa zaitiyan munaqqidoogaanne ¹⁰ ushshaa yarshshuwaassi naa77u litiro woiniyaa eessaakka ehiite. Ehiidi GODAAYYO sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa taman yarshshite.

¹¹ “Issi issi korima booraa, woikko issi issi dorssa orggiyaa, woikko yelaga deeshsha orggiyaa, woikko attuma dorssa maraa yarshshanau shiishshiyo wode, kattaa yarshshoinne ushshaa yarshshoi hagaadan issippe shiiqees. ¹² Issi meheppe daroi shiiqiyo wode, kattaa yarshshoinne ushshaa yarshshoi hegaadan daridi shiiqees. ¹³ Israa7eela asa gidiiya ooninne taman xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa GODAAYYO shiishshiyo wode ubban, hagaadan oottanau koshshees. ¹⁴ Sinttappe yaana yeletan intte giddon de7iya betee woikko hara asi ooninne xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa GODAAYYO shiishshanau koyikko, ikka intte oottiyooagaan oottanau koshshees. ¹⁵ Inttessikka intte giddon de7iya betetusikka ha wogai issuwaa; hagee sinttappe yaana yeletaassikka eqqidi de7iya woga. Inttekka betetikka GODAA sinttan issuwaa. ¹⁶ Inttessikka intte giddon de7iya bete asatussikka higgeenne wogai issuwaa gidana’ yaaga” yaagiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁸ “Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada oda; ‘Taani inttena efiyo biitti intte gelidi, ¹⁹ he biittan mokkiya kattaa miyo wode, he kattaappe xeeraa kessidi, intte GODAAYYO yarshsho oottidi shiishshite. ²⁰ Hegeekka, baira ka77ida kattaappe uukkido koiro komppuwaa, kattaa qoxxiyo audiyaappe immiyo yarshsho oottidi shiishshite. ²¹ Yaana yeleta ubban intte intte biittan mokiida kattaappe xeeraa kessido komppuwaa, GODAAYYO yarshsho oottidi shiishshite.

²² “GODAI Muusessi odido ha azazota ubbaa intte erana xayidi, naagennan aggikko, ²³ GODAI a baggaara inttena azazido azazota ubbaa, GODAI immido gallassaappe doommidi, yaana yeletaa gakkanaashin, paccennan naagennan aggikko, ²⁴ qassi heгаа maabarai erennan oottidobaa gidikko, maabarai ubbai GODAAYYO issi mirgguwaa xuuggiyo, sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi, ayyo wogai azaziyoogaadan, kattaa yarshshuwaaranne ushshaa yarshshuwaara shiishsho; qassi nagaraa yarshsho oottidi, issi deeshsha orggiyaa shiishsho. ²⁵ Yaatobare qeesee kumetta Israa7eela maabaraa nagaraa atto giissiyoo wogaa polo; polin eta nagarai atto geetettana. Aissi giikko, eti eriiddi oottibookkona; qassi eti bantta mooruwaa gishshau, GODAAYYO taman xuuggiyo yarshshuwaanne bantta nagaraa yarshshuwaa shiishshidosona. ²⁶ Asai ubbai erennan he mooruan hambbalaashetido gishshau, kumetta Israa7eela maabaraukka eta giddon de7iya bete asaukka atto geetettana.

²⁷ “Issi asi barkka erana xayidi nagaraa oottikko, yelettoosappe issi laitta gidiyo issi deeshshiyoo nagaraa yarshsho oottidi shiishsho; ²⁸ shiishshin erennan de7iiddi nagaraa oottida uraayyo qeese GODAA sinttan nagaraa atto giissiyoo wogaa polo; polin a nagarai atto geetettana. ²⁹ Erennan de7iiddi nagaraa oottiya asa ubbau, yeletan Israa7eela asa gidinkka bete asa gidinkka ha higgee issuwaa.

³⁰ “SHin yeletan Israa7eela asa gidinkka bete asa gidinkka eriiddi otoruwan nagara oottiya uri GODAA cayeese. He aawu haiqqidi, ba asaa gididoppe xayoo. ³¹ He aawu GODAA qaala karido gishshaunne a azazuwaa kanttiddo gishshau, i tumuppe haiqqanau bessees; a mooroo aana’ yaaga” yaagiis.

Sambbataa Wogaa Menttida Bitaniyaa

³² Issi gallassi Israa7eela asai bazzon de7ishin, issi bitanee Sambbatan mittaa mixiiddi beettiis. ³³ Mittaa i mixishin demmida asati Muusekko, Aaroonakkonne kumetta yaa7aakko a ehiidosona. ³⁴ Ehin eti a oottanabaa eribeenna gishshau, qashuwan takissidosona. ³⁵ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Ha bitanee haiqqanau bessees; kumetta yaa7ai bantta dunkkaanidosaa gaxi kessidi, shuchchan caddidi a woro” yaagiis. ³⁶ Yaagin kumetta yaa7ai GODAI Muusa azazi doogaadan, dunkkaanidosaa gaxi kessidi, shuchchan caddidi a woriis.

Maayuwaa Macaraa Wogaa

³⁷ GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ³⁸ “Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada oda; ‘Inttekka sinttappe yaana yeletaikka intte maayuwaa gaxa xeeran xeeran macaraa kessite; kessidi he macaraa bolli salo milatiya qacinaa sikkite. ³⁹ He macaraa intte be7iyo wode ubban ta azazota hassayidi polite; yaatikko, intte intte aifiyaanne intte wozanaa amuwaa kaallidi, taappe wora simmekketa. ⁴⁰ He macaraa be7iyoogan intte ta azazota ubbaa hassayidi polanne intte intte Xoossaayyo geeshsha gidana. ⁴¹ Taani GODAA, intte Xoossaattennee; taani intte Xoossaa gidanau, inttena Gibxeppe kessaas. Taani GODAA, intte Xoossaa’ yaaga” yaagiis.

Qoraahi, Daataaninne Abiiraami Muuse Bolli Denddidosona

16 Leewa zariyaappe Qahaata yara gidiya Yixihaara na7ai Qoraahi, Roobeela zariyaappe Eli7aaba naati Daataaninne Abiiraamine qassi Peleeta na7ai Ooni ² Muuse bolli denddidosona. Etaara naa77u xeetanne ishatamu Israa7eela asati de7oosona; eti erettida asanne maabaran doorettida kaalettiyaageeta. ³ Eti Muusenne Aaroon sintti shiiqidi, hagaadan yaagidosona; “Intte darissideta! Maabarai ubbai huuphiyan huuphiyan geeshsha; GODAIKKA eta gidduwan de7ees; yaatin GODAA maabaraa bolli inttena aissi xoqqu xoqqu ootteetii?” yaagidosona.

⁴ Muusee haggaa siyido wode GODAA sinttan sa7an gufanniis; ⁵ gufannidi Qoraahanne a citaa ubbaa, “Wontto maallado GODAI ooni aagaakkonne ooni geeshshakkonne bessana; i he dooriyo asa baakko shiishshana. ⁶ Qoraahaa, neeninne ne citai ubbai haggaa oottite: wontto ixaanaa cuwayiyoogeeta ekkidi, ⁷ bonquuwaa an wottidi, GODAA sinttan ixaanaa cuwayite. GODAI dooriyo asi, i geeshsha gidana. Leewa zaretoo, intte darissideta” yaagiis.

⁸ Muusee qassikka Qoraaha, “Inttenoo Leewa zaretoo, siyite! ⁹ Israa7eela Xoossai inttena Israa7eela maabaraappe dummayidi, Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwa oot-tana malanne asaa sinttan he oosuwa oottanau intte eqqana mala, baakko shiishshi-

doogee intteyyo guuxxidee? ¹⁰I inttenanne intte ishannta Leewata ubbaa baakko shiishshiis; qassi ha77i intte qeesettaakka kajjeeleeta. ¹¹Neeninne ne citai ubbai Aarona bolli zuuzummiyoogaa GODAA bolli makkaleeta” yaagiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Muusee kiittidi Eli7aaba naata, Daataananne Abiiraama xeesiisii; shin eti a, “Nuuni bookko! ¹³Neeni bazuwan nuna woranau maattainne eessai goggiyo biittaappe kessidoogee guuxxidee? Qassi ha77i neeni nu bolli halaa gidanau koyai? ¹⁴Hegaa bollikka qassi maattainne eessai goggiyo biittaa neeni nuna gelissabaakka, woikko neeni nuuyyo laata oottada gadiyaanne woine turaa immabaakka; neeni ha asaa cimmaasa. Nuuni bookko!” yaagidosona.

¹⁵Yaagin Muusee keehi hanqqettidi GODAA, “Neeni eti yarshshiyoo yarshshuwaa ekkoppa; taani etappe hare issuwaanne ekkabeikke, woikko taani etappe issi asanne naaqqabeikke” yaagiis.

¹⁶Qassi Muusee Qoraaha, “Wontto neeni, ne citai ubbainne Aarooni GODAA sintti shiiqite. ¹⁷Issi issi asai ba ixaanaa cuwayiyoogaa muleera naa77u xetanne ishatamaa ekkidi, ixaanaa an wottidi, GODAA sintti shiishsho. Qassi neeninne Aarooni intte ixaanaa cuwayiyoogeeta ehiite” yaagiis. ¹⁸Yaagin asai ubbaakka ba ixaanaa cuwayiyoogaa ekkidi, bonquwaanne ixaanaa an wottiis; wottidi Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen Muuseeranne Aaronaara eqqidosa. ¹⁹Eqqidaashin Qoraahi kumetta maabaraa Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen shiishshiis.

He wode GODAA bonchchoi kumetta maabarau qoncciiis. ²⁰GODAI Muusanne Aarona, ²¹“Taani issi kuttan ha maabaraa xaissana haniyo gishshau, etappe shaahettite” yaagiis.

²²SHin Muuseenne Aarooni sa7an gufannidi, “Abeet Xoossau, asho maayida asaa ubbaa medhdhida Xoossau, issi uri nagara oottikko, neeni kumetta maabaraa hanqqetta?” yaagidosona.

²³Yaatin GODAI Muusa, ²⁴“Neeni maabaraa, ‘Qoraaha, Daataananne Abiiraama dunkkaanetuppe kichchite’ yaagada yoota” yaagiis.

²⁵Muusee dendididi, Daataanakkonne Abiiraamakko bin, Israa7eela cimati a kaalidosona. ²⁶Maabaraa i, “Ha iita asatu dunkkaanetuppe kichchite; etabaa gididabaa aibaanne bochchoppite. Hinkkoode eta nagaraa ubbaa gaasuwan inttekka pitetti xayana” yaagidi minttidi yootiis.

²⁷Yootin eti Qoraaha, Daataananne Abiiraama dunkkaanetuppe kichchidosona. Daataaninne Abiiraami kare kiyidi, bantta maccaasatuura, bantta naatuuranne bantta guutta naatuura bantta dunkkaanetu penggen eqqidosa. ²⁸Muusee asaa, “Taani ha ooso ubbaa oottana mala, GODAI tana kiittidoogaanne taani ta sheniyan oottennaagaa intte hagan erana. ²⁹Ha asati asi haiqqiyoogaadan haiqqikko, woikko asa bolli gakkiaabaa xalaalai eta bolli gakkikko, yaatikko GODAI tana kiittibeenna. ³⁰SHin GODAI muleera ooratabaa oottin, biittai dooyettidi etanne etau de7iyaabaa ubbaa mitti aggikko, eti paxa de7iiddi Si7ooliyaa duge wodhdhikko, he wode ha asati GODAA karidoogaa intte erana” yaagiis.

³¹I yaagidi wurssido sohuwaarakka, eti eqqido biittai phalqqetti wodhdhiis. ³²Biittai dooyettidi, etanne eta so asaa, Qoraaha citaa ubbaa etassi de7iyaabaa ubbaara mitti bayiis. ³³Yaatin eti banttau de7iyaabaa ubbaara paxa de7iiddi, Si7ooliyaa duge wodhdhidosa. Biittaikka eta bolli gorddeti bayiis; eti maabaraa gidoppite tippi giidi xayii bayidosona. ³⁴Eta waasuwan eta matan de7iya Israa7eelati ubbai, “Biittai nunakka qassi mittana hanees!” yaagiiddi baqatidosona.

³⁵Qassi tamaikka GODAA matappe yiidi, ixaanaa cuwayiya naa77u xeetanne ishatamu asaa mi bayiis.

Ixaanaa Cuwayiyooabata

³⁶Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, ³⁷“Neeni qeesiyaa Aaroona na7aa El77aazarassi yaagada yoota, ‘Ixaanaa cuwayiyooabata taman xuuettida asaa gid-dope ekka; bonquwaa cuwayiyooabatuppe haassada laala. He ixaanaa cuwayiyooabati geeshsha. ³⁸Bantta nagaraa gishshau haiqqida ha asatu ixaanaa cuwayiyooabata lee7issada qoxxada, yarshshuwaa saaxiniyaa kamma. Eti hegeeta GODAA sinttan shiishshido gishshau, hegeeti geeshsha; hegeeti Israa7eelata hassayissiya malaata gidana’ yaaga” yaagiis.

³⁹Yaagin qeese El77aazari xuuettida asati shiishshido nahaase birataappe oosettida ixaanaa cuwayiyooabata ekkidi, yarshshuwaa saaxiniyaa kammanau lee7issidi qoxxiis. ⁴⁰Aaroona zare gidenna ooninne GODAA sinttan ixaanaa cuwayanau shiiqenna mala, Qoraahanne a citaa gakkidaagee a gakkenna mala, Israa7eelata hassayissanau hageeta oottiis. GODAI Muuse baggaara El77aazara azazidoogaadan hagee haniis.

Aarooni Asaa Boshappe Ashshiis

⁴¹Wonttetta gallassi Israa7eela maabarai ubbai, “GODAA asaa intte worideta” yaagidi, Muuse bollinne Aaroona bolli zuuzummidosona. ⁴²Maabarai Muusenne Aaroona bolli dendanau shiiqidi, Xoossaa Dunkkaaniyaakko simmi xeelliyo wode, shaarai Xoossaa Dunkkaaniyaa kammin, GODAA bonchchoi qoncciiis.

⁴³Hegaappe guyyiyan, Muusenne Aarooni Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttau yidosona. ⁴⁴Yin GODAI Muusa, ⁴⁵“Ha asaa gidduwaappe kichchite; taani eta issi kuttan xaissa bayana” yaagiis.

Yaagin eti sa7an gufannidosona. ⁴⁶Muusee Aaroona, “Ne ixaanaa cuwayiyooogaa ekkada, bonquwaa yarshshiyooosaappe ekkada, ixaanaa an wotta; wot-tada etayyo atto giissanau eesuwan maabaraakko efa. Aissi giikko, GODAA hanqqoi a matappe kiyiichchiis; boshaiikka doommiichchiis” yaagiis. ⁴⁷Yaagin Muusee giidoogaadan Aarooni ba ixaanaa cuwayiyooogaa ekkidi, maabaraa giddo woxxiis. Boshai asaa gidduwan doommidaashin, Aarooni ixaanaa cuwayidi, asaayyo atto giissiis. ⁴⁸Yaatidi i haiqqidaageetuppenne paxa de7iyaageetuppe gidduwan eqqin, boshai aggi bayiis. ⁴⁹Qoraaha gaasuwan haiqqida asai qodettennan, ha boshan haiqqidaageeti 14,700. ⁵⁰Boshai eqqidoogaappe guyyiyan, Aarooni Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen de7iya Muusekko simmiis.

Aaroona Xam77aa Acettaa

17 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Neeni, ‘Intte zariyan zariyan intte halaqatuppe huuphiyan huuphiyan issi issi xam77aa muleera tammanne naa77u xam77aa tau immite’ yaagada Israa7eelatuppe ekka. Issi issi asaa sunntaa xam77aa bollan xaafa. ³Issi issi zariyaa halaqaassi issi xam77a gidiyo gishshau, Leewa xam77an Aaroona sunntaa xaafa. ⁴Xaafada Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон taani nenaara gaittiyo Taabootaa sinttan wotta. ⁵Taani dooriyo asa xam77ai aacana; hagaadan oottada intte bollan Israa7eelati zuuzummiyo zuuzunntaa taani mule xaissana” yaagiis.

⁶Yaagin Muusee Israa7eela asau yootin, eta halaqati tammanne naa77u xam77ata, issi issi zariyaa halaqati issi issi xam77aa ayyo immidosona. He xam77atu gidduwan Aarona xam77aikka de7ees. ⁷Muusee he xam77aa ubbaa Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдон GODAA sinttan wottiis.

⁸Wonttetta gallassi Xoossaa Dunkkaaniyaa gidдо Muusee gelido wode, Leewa zare gidiya Aarona xam77ai aacidaagaa, gumbbidaagaa, ciyyidaagaanне ciyidi lauziyaa giyo mitta aifiyaa aifidaagaa be7iis. ⁹Hegaappe guyyiyan, Muusee xam77a ubbaa GODAA sinttappe Israa7eela asaa ubbaakko ehiis. Ehin asai eta be7idoogaappe guyyiyan, halaqati bantta xam77aa xam77aa ekkidosona. ¹⁰GODAI Muusa, “Aarona xam77aa Taabootaa sinttan zaara wotta. Hegaa makkali-daageeti ta bolli naa77antto zuuzummidi haiqqennaadan, etau malaata oottada naaga” yaagiis. ¹¹Yaagin GODAI azazidoogaadan Muusee oottiis.

¹²Israa7eela asai Muusa, “Nuuni haiqqana; xayana; nuuni ubbaikka xayana!

¹³Xoossaa Dunkkaaniyaakko, harai atto mataa shiiqiya uri ooninne haiqqana. Simmi nuuni ubbaikka haiqqiyoo?” yaagidosona.

Qeesetunne Leewatu Oosuwaa

18 GODAI Aarona, “Neeni, ne attuma naatinne Leewati geeshsha sohuwaa oosuwan polettiya nagaraa tookkana; neeninne ne attuma naatu xalaalai intte qeesetettaa oosuwan polettiya nagaraa tookkana. ²Neeninne ne attuma naati Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan oottiyo wode, nenaara oottidi maaddana mala, Leewa zare gidiya ne dabbota eha. ³Eti intteppe garssaara Xoossaa Dunkkaaniyaa ooso ubbaa ootona; shin etikka inttekka issippe haiqqennaadan, eti geeshsha sohuwaa miishshaakkonne yarshshiyooosaakko shiiqoppoona. ⁴Eti inttenaara issippe gidona; Xoossaa Dunkkaaniyan de7iya ooso ubbaa ootona. Leewatuppe attin, hara uri ooninne inttekko shiiqoppo. ⁵Naa77anttuwaa Israa7eelatu bolli hanqqoi wodhd-henna mala, geeshsha sohuwaanne yarshshiyooosaa oosuwaa oottite. ⁶Leewata intte dabbota Israa7eelatu giddoppe taani ta huuphen dooraas. Eti Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaa oottanau intteyyo imodan immada, GODAU dummayaas. ⁷SHIN neeninne ne attuma naatu xalaalai yarshshiyooosaa oosuwaa ubbaanne magalashuwaa gidдон de7iya qeesetetta ooso ubbaa oottite. Qeesetettaa oosuwaa taani intteyyo imodan oottada immais; hara uri ooninne geeshsha sohuwaakko shiiqiyaabi haiqqo” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyiyan GODAI Aarona, “Israa7eelati taayyo immiyo geeshsha imota ubbaa taani neeyyo immaas. Taani neeyyo ne gishshaanne ne attuma naatuyyo eta gishshaa merinau gishsha oottada immaas. ⁹Taayyo immiyo aadhd-hida geeshsha imuwaappe taman xuugettenna baggai inttessa gidana: eti taassi immiyo geeshsha imuwaa ubbaappe kattaa yarshshoi, woikko nagaraa gishshau yarshshiyoo yarshshoi, woikko naaquwaa gishshau yarshshiyoo yarshshoi neessanne ne attuma naatussa gidana. ¹⁰Intte heгаа geeshsha sohuwan miite; attumaagee ubbai heгаа mo; hegee inttessi geeshsha gidana.

¹¹“Hagee qassi neessa. Israa7eelatu wuxaawuxo yarshsho ubbaa neeyyo, ne attuma naatuyyoonne ne macca naatuyyo merinau gishsha oottada immais; intte keettaa asaa gidдон wogaadan geeshsha gidiya ubbai heгаа mo.

¹²“Eti taayyo immiyo koiro aifiyaappe lo77o wogaraa zaitiyaa ubbaa, yelaga woine eessaa ubbaanne muruta kattaa ubbaa neeyyo immais. ¹³Eti GODAAYYO

ehiyo eta biittan de7iya koiro gakkida aifee inttessa; intte keettaa asaa gidдон wogaadan geeshsha gidiya ubbai hegaa mo.

¹⁴“Israa7eelan GODAAYYO dummatidabai ubbai inttessa. ¹⁵Baira yelettida asi woikko mehee, Israa7eelati GODAAYYO immidobi inttessa. SHin baira yelettida asanne baira yelettida geeshsha gidenna mehe intte wozanau bessees. ¹⁶Issi agina naata wozanau Xoossaa Dunkkaaniyan eriyoo meezaanaa likkiyan ichchashu xaqara biraa wozo waagaa qanxxite. ¹⁷SHin miizzaa bairaa, woikko dorssaa bairaa, woikko deeshshaa bairaa intte wozanau koshshenna; eti geeshsha. Neeni eta suuttaa yarshshiyosaa bollan caccafa; GODAA tonggu giidi sawana mala, eta modhdhuwaa taman xuugga. ¹⁸Etappe beettiya ashoo wuxaawuxido anggaasuwaadaaninne ushachcha gedaadan inttessa. ¹⁹Israa7eelati GODAAYYO immiyo geeshsha yarshsho ubbaa neessi, ne attuma naatussinne ne macca naatussi merinau gishsha oottada immais. Hageekka taani nenaaranne ne zerettatuura maacettiyo merinaa maachcha” yaagiis.

²⁰Qassikka GODAI Aaroonaa, “Eta biittan neeni ainne laattakka; eta gidдон nena gakkiya shaahoi aibikka baawa; Israa7eelatu gidдон ne laatanne nena gakkiya shaahoi tana” yaagiis.

Leewata Gakkiya Shaahuwaa

²¹GODAI, “Leewati Xoossaa Dunkkaaniyan oottiyo oosuwaa gishshau, Israa7eelatu asirata ubbaa etayyo immaas. ²²Hachchippe doommidi, Israa7eela asati bantta nagaran haiqqenna mala, Xoossaa Dunkkaaniyaakko shiiqoppona. ²³Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaa oottiyaageetinne hegan polettiya nagaraa tookkiyaageeti Leewata. Hagee yeleta ubbau merinaa wogaa. Leewati Israa7eela asaa gidduwan ainne laattokkona. ²⁴Hegaa gishshaa, Israa7eelati GODAAYYO imodan immiyo asirataa, taani Leewatuyyo eta laatadan immaas. Taani etabaa, ‘Eti Israa7eela asaa gidduwan ainne laattokkona’ yaagidoogee hegaassa” yaagiis.

²⁵Qassi GODAI Muusa, ²⁶“Neeni Leewata hagaadan yaaga; ‘Taani intteyyo laatadan immido asirataa intte Israa7eela asaappe ekkiyo wode, intte he asirataappe asirataa GODAAYYO immite. ²⁷Intte imoi intteyyo kattaa qoxxiyo audiyaa kattaadaaninne gum77iyo woine aifiyaadan qoodettees. ²⁸Qassi hagaadan Israa7eela asaappe intte ekkiyo asirata ubbaappe imuwaa GODAAYYO immite; ha asirataappe GODAA gishshaa qeesiyaa Aaroonayyo intte immanau bessees. ²⁹Intte ekkiyo imota ubbaappe, lo77iyaagaanne geeshshaa GODAASSI gishsha oottidi, intte immanau bessees’ yaaga.

³⁰“Qassi neeni Leewata, ‘Ubbaappe lo77o imuwaa intte immidoogaappe guyyiyan, attidaagee intteyyo kattaa qoxxiyo audiyaa kattaadaaninne gum77iyo woiniyaa aifiyaadan qoodettana. ³¹Inttenne intte keettaa asai hegaappe attidaagaa awaaninne miite; aissi giikko, hegee Xoossaa Dunkkaaniyan intte oottiyo oosuwaayyo intte damoozaa. ³²Lo77o baggaa GODAASSI immirgidoogaappe guyyiyan intte miyo wode, mooranchcha gidekketa. SHin lo77o baggaa he imotaappe kessennan de7iiddi, he imotaappe miidi, intte Israa7eela asaa imotaa tunisennaadan naagettite. Hagaadan oottana xayikko, intte haiqqana’ yaaga” yaagiis.

Tunatettaappe Geeyiyo Haattaa

19 GODAI Muusanne Aaroonaa hagaadan yaagiis; ²“GODAI higgiiyan azazido wogai haggaa: Tilla bollaara de7iya woikko borssoi banna, i morggiyan qambarri woddhibeenna zo7o ussiyo neeyyo ehaana mala, Israa7eela asaayyo yootite. ³Qeesiyaa El77aazarayyo o immite; i o dunkkaanidosappe gaxi efin, issi asi o a sintan shukko. ⁴Qeesiyaa El77aazari i suuttaappe amaridaagaa ba biradhdhiyan ekkidi, Xoossaa Dunkkaaniyaayyo sintta baggaara laapputto caccafo. ⁵I xeelishin ussiyaa xuugettu; i galbbai, ashoi, suuttainne tocee xuugetto. ⁶Qeesee zigaa, hiisooophhiyaa tashiyaanne zo7o quuncuutiya ekkidi, ussiyo xuuggiyo taman olo. ⁷Hegaappe guyyiyan, qeesee ba maayuwaa meecco; ba bollaakka haattan meecetto; meecettidi dunkkaanidosaa gelo; shin omarsa gakkanaassi i wogaadan tuna gidana. ⁸He ussiyo xuuggidaagee qassi ba maayuwaa meecco; ba bollaakka haattan meecetto; ikka qassi omarsa gakkanaassi wogaadan tuna gidana.

⁹“Hegaappe guyyiyan, geeshsha asi ussiyaa xuugettido bidintta shiishshidi, dunkkaanidosappe gaxaara geeshsha sohuwan wotto. Israa7eela asai tunatettaappe geeyiyo haattan go7ettanau heggaa naagi wottana; hegee nagaraappe geeshshanaassa. ¹⁰Qassi ussee bidintta shiishshida asi ba maayuwaa meecco; omarsa gakkanaassi i wogaadan tuna gidana. Ha wogai Israa7eela asaanne eta giduwan de7iya hara dere asau naa77aukka merinaa woga gidana.

¹¹“Haiqqida asa ahaa bochchiya ooninne laappun gallassaa wogaadan tunana. ¹²He tunatettaappe geeyiyo haattan heezantta gallassinne laappunnta gallassi, i bana geeshsho; hegaappe guyyiyan, i wogaadan geeshsha gidana; shin heezantta gallasaaninne laappunnta gallasan bana geeshshana xayikko, i geeshsha gidenna. ¹³Haiqqida uraa ahaa bochchiya ooninne bana geeshshennan aggikko, GODAA Dunkkaaniyaa i tunissee; he urai Israa7eela asaa giddoppe bohetto. Tunatettaappe geeyiyo haattai a bolla caccafettebeenna gishshau, i tuna; a tunatettaa a bolla gam77ees.

¹⁴“Issi uri dunkkaaniyaa gidon haiqqikko de7iya wogai haggaa: dunkkaaniyaa giddo geliya ooninne, qassi dunkkaaniyaa gidon de7iya ubbaikka laappun gallassaa tuna gidana. ¹⁵Hegaadanka, qum77ettannan dooya de7iya miishsha ubbai tuna gidana. ¹⁶Qassi dembban bisuwan haiqqida asa, woikko coo haiqqida ahaa, woikko asa meqetta, woikko duufuwaa bochchiya ooninne laappun gallassaa tuna gidana.

¹⁷“Tunatettaappe geeshshanau xuuggido ussee bidinttaappe amaridaagaa ekkada, otuwan wottada, pulatto haattaa an tiga; ¹⁸tigin geeshsha asi hiisooophhiyaa boncuwaa ekkidi, haattan naaqqi kessidi, dunkkaaniyaa, dunkkaaniyan de7iya miishshaa ubbaaninne hegan de7iya asaa ubbaa bolla caccafo. Qassi asa meqetta, woikko duufuwaa, woikko worido uraa, woikko haiqqida uraa bochchida asa o bollinne i caccafo. ¹⁹Geeshsha asi heezanttanne laappunnta gallasan tunida uraa bolla caccafo. I laappunnta gallasan he uraa tunatettaappe geeshsho; he geeyida bitanee ba maayuwaa meecco; ba bollaakka haattan meecetto; he gallassa omarsa i geeshsha gidana.

²⁰“SHin tuna uri bana geeshshennabaa gidikko, he uri GODAA geeshsha sohuwaa tunisido gishshau, Israa7eela asaa giddoppe bohetto; tunatettaappe geeyiyo haattai a bolla caccafettebeenna gishshau, i tuna. ²¹Hagee intteyyo merinaa woga gidana. Qassi tunatettaappe geeyiyo haattaa caccafiya asi ba maayuwaa meecco; tu-

natettaappe geeyiyo haattaa bochchiya ooninneka omarssi gakkanaassi tuna gidana. ²²Tuna uri bochchiyo aibinne tunees. Qassi heгаа bochchiya ooninne omarssa gakkanaassi tuna gidees” yaagiis.

Qaadeesan Hanidabaa

(Kessaabaa 17:1-7)

20 Koiro aginan Israa7eelati ubbai Xiina giyo bazzuwaa gakkidi, Qaadeesa giyoosan dunkkaanidosona. Hegan Miiriyaama haiqqada moogettaasu.

²Hegan asaayyo haatti xayin, asai shiiqidi, Muuse bollinne Aarona bolli dendiis. ³Eti, “Nu ishantti GODAA sinttan haiqqido wode, nuunikka haiqqidabaa gidorkkoniishsha! ⁴Nuuninne nu mehee ha bazzuwan haiqqanaadan, GODAA asaa hagau intte aissi ehiidetii? ⁵Ha hanttaara sohuwaa nuna Gibxxeppe pude aissi ehiidetii? Hagan katta aifee, woikko balasee, woikko woine aifee, woikko roomaane baawa; qassi uyiyo haattikka hagan baawa” yaagidi Muuseera ooyettidosona.

⁶Yaatin Muuseenne Aarooni asaa matappe Xoossaa Dunkkaaniyaa pengge biidi gufannidosona; gufannin GODAA bonchchoi etayyo qoncciiis. ⁷GODAI Muusa, ⁸“Ne gatimaa ekka; neeninne ne ishaa Aarooni yaa7aa shiishshite; shiiqin eta sinttan zaallai haattaa goggana mala yoota. Zaallaappe haattaa intte kessidi, yaa7aanne eta mehiyaa ushshana” yaagiis. ⁹GODAI azazidoogaadan, Muusee GODAA sinttappe gatimaa ekkiis.

¹⁰Inne Aarooni yaa7aa zaallaa sinttan shiishshidosona; shiishshin Muusee eta, “Inttenoo makkalanchchatoo, siyite; ha zaallaappe haattaa intteyyo nuuni tumu kessanee?” yaagiis. ¹¹Yaagidi Muusee ba kushiyya xoqqu oottidi, ba gatiman naa77utoo zaallaa shocin, haattai xuuqqidi kiyiis; kiyin yaa7ainne eta mehee uyiis.

¹²SHin GODAI Muusanne Aarona, “Israa7eela asaa sinttan intte ta geeshshatettaa bessanau ammanettiibeenna gishshau, taani etayyo immiyo biittaa ha asaa intte gelissekketa” yaagiis.

¹³Israa7eela asai GODAARA ooyettidonne i ba geeshshatettaa eta gidдон qonccissidosai ha Mariiba haattaana.

Eedooma Kawoi Israa7eela Asai Ba Biittaara Kanttennaadan Diggiis

¹⁴Muusee Qaadeesappe Eedooma biittaa kawuwaakko, ba kiitettiyaageeta hagaadan yaagidi kiittiis; “Ne dabbo gidiya Israa7eela asai hagaadan yaagees; ‘Nuna gakkida meto ubbaa neeni eraasa. ¹⁵Nu maizza aawati duge Gibxxe wodhdhididosona; yan nuuni daro laittaa de7ida. Gibxxeti nunanne nu aawata huqqunnidosona. ¹⁶Huqqunnin nuuni GODAASSI waassin, nu waasuwa siyidi, kitanchchaa kiittidi, nuna Gibxxeppe kessiis. Ha77i nuuni ne biittaa gaxan de7iya Qaadeesa kataman de7oos. ¹⁷Hayyanaa, nuna ne biittaara kanttissarkkii! Nuuni ai gade giddoorakka woikko woine turaa giddoorakka kanttokko! Qassi nuuni ai haatta ollappenne haattaa uyokko. Nuuni Kawo Ogiyaa oiqqidi baana; nuuni ne biittaara kanttana gakkanaassi, haddirssi woikko ushachchi gookko’ yaagees” yaagiis.

¹⁸SHin Eedooma kawoi, “Nu biittaara kanttissikke; intte hagaara kanttana kajjeelikko, nuuni dendidi inttena bisuwan olana” yaagidosona.

¹⁹Yaagin Israa7eelati a, “Nuuni Kawo Ogiyaara baana; nuuni woikko nu mehee intte haattaa uyikko, nuuni heгааayyo waagaa qanxxana. Nuuni tohuwan aaretta xalaalaa koyoos; harabaa aibanne koyokko” yaagidosona.

²⁰ Eedooma kawoi zaarettidi, “Inttena kanttissikke” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, daronne wolqqaama olanchchata ekkidi, Israa7eela asaara olaa gaittanau kiyiis. ²¹ Eedoomati bantta biittaara Israa7eela asai kanttanau diggido gishshau, Israa7eela asai simmidi hara ogiyaa biis.

²² Israa7eela asai ubbai Qaadeesappe denddidi, Hooraa giyo deriyaa biidosona. ²³ Eedooma zawaa matan de7iya Hooraa Deriyan, GODAI Muusanne Aaroonaa, ²⁴ “Aarooni haiqqidi ba maizzan gaittiyo wodee gakkiiis. Mariiba haattaa matan intte naa77aikka ta azazuwaa bolli makkalido gishshau, Israa7eela asaayyo taani immiyo biittaa i gelenna. ²⁵ Aaroonanne a na7aa El77aazara ekkada, Hooraa Deriyaa eha. ²⁶ Aaroonaa maayuwaa qaarada, a na7aa El77aazara maizza. Aarooni ba maizzan gaittana; i yan haiqqana” yaagiis.

²⁷ GODAI azazidoogaadan Muusee oottiis; asai ubbai xeellishin, eti Hooraa Deriyaa kiyidosona. ²⁸ Kiyin Muusee Aaroonaa maayuwaa qaaridi, a na7aa El77aazara maizziis. Aarooni he deriyaa huuphiyan haiqqiis. Hegaappe guyyiyan, Muuseenne El77aazari deriyaappe wodhdhdidosona. ²⁹ Aarooni haiqqidoogaa asai ubbai erido wode, Israa7eela asai ubbai Aaroonayyo hasttamu gallassaa yeekkiis.

Kanaaneti Xoonettidosona

21 Neegeeba Bazzuwan, Kanaane biittan de7iya Araada kawoi Israa7eela asai Ataarima efiya ogiyaa baggaara yiyoogaa siyido wode, i Israa7eelatuura olaa gaittidi, etappe amaridaageeta omooddiis. ² He wode Israa7eela asai, “Neeni ha asaa nu kushiyan aattada immikko, nuuni eta katamata muleera xaissana” yaagidi GODAA shiiqqidosona. ³ GODAI Israa7eela qaalaa siyidi, he Kanaaneta etayyo aatti immiis; immin eti he Kanaanetanne eta katamata muleera xaissidosona. Hega gishshau, he sohoi Horima geetetti sunttettiis.

Nahaasiyaa Birataappe Merettida SHOOSHSHAA

⁴ Israa7eela asai Hooraa Deriyaappe denddidi, Eedooma biittaa yuushuwaa baanau Zo7o Abbaa efiya ogiyaara biidosona; shin ogiyaa bollan asau danddayai wuriis. ⁵ Asai, “Nuuni bazzuwan haiqqanau Gibxxeppe pude nuna aissi ehiideti? Qumi baawa; haatti baawa; ha iita qumai nuna sheneyiis” yaagidi Xoossaa bollinne Muuse bolli zuuzummiis.

⁶ Zuuzummin GODAI asaa gidduwan marzziyaara de7iya shooshshata yeddiis; eti dukkin, daro Israa7eelati haiqqidosona. ⁷ Eti Muusekko yiidi a, “Nuuni GODAA bollinne ne bolli zuuzummidi, nagaraa oottida. Nuuppe ha shooshshaa haassana mala, neeni GODAA woossa” yaagidosona. Yaagin Muusee asaa gishshau woossiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan GODAI Muusa, “Neeni nahaase shooshshaa medhdhada, eta sinttan mittaa bollan kaqqa; dukettida ooninne a xeellikko paxana” yaagiis. ⁹ Yaagin Muusee nahaase birataappe shooshshaa medhdhidi, mittaa bollan kaqqiis. Hegaappe guyyiyan, shooshshai dukkido asai ubbai nahaase shooshshaa xeellidi paxiis.

Hooraa Deriyaappe Denddidi Moo7aaba Biitti Biidosona

¹⁰ Israa7eela asai denddidi, Oboota giyoosan dunkkaanidosona. ¹¹ Obootappe denddidi, Moo7aabappe sintta baazzan de7iya bazzuwan, arshsho baggaara, laalet-tida Abaarima kataman dunkkaanidosona. ¹² Hegaappe denddidi, Zareeda Zang-

gaaran dunkkaanidosona. ¹³ Hegaappe denddidi, Amooretu biittaa gaxaa gakkanau biya bazuwaa gidдон Arnnoona SHAafaappe hefinttan dunkkaanidosona. Arnnoona SHAafai Moo7aaba biittaappenne Amooretu biittaappe gidduwan de7iya zawaa. ¹⁴ Hegaa gishshau, GODAA Olaa Maxaafan, “Suufa heeran de7iya Waa-heeba katamaanne Arnnoona SHAafaa zanggaaraa, ¹⁵ Eera katamaa gakkanaassinne Moo7aaba zawaa gakkanaassi de7iya zanggaara dugettaa” yaagetti xaafettiis.

¹⁶ Eti hegaappe denddidi, Beera giyoosaa biidosona; hegee GODAI Muusa, “Asaa shiishsha; taani etau haattaa immana” yaagidi yootido haatta ollaa. ¹⁷⁻¹⁸ Hegan Israa7eela asai ha mazamuriyaa yexxiis.

“Haattaa ollau, pultta!

Halaqati bookkido haattaa ollaayyo,

asaa kaalettiyaageetu ollaayyo,

kawotaa xam77aaninne eta kazaran bookkido haatta ollaayyo

ane yexxoos” yaagiis.

Eti he bazuwaappe Mataana giyoosaa biidosona; ¹⁹ Mataanappe Naahili7eela, Naahili7eelappe Baamoota giyoosaa, ²⁰ Baamootappe denddidi, Moo7aabaa de7iya zanggaaraa biidosona; ha zanggaarai Pisgga Deriyaappe garssan bazuwaa giigan de7ees.

Kawoi Sihooninne Kawoi Oogi Xoonettidosona

²¹ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Amoore biittaa Kawuwaa Sihoonakko ki-itettiyaageeta hagaadan yaagidi kiittiis; ²² “Nuna ne biittaara kanttissarkkii! Nuuni ne gadiyaa gidдо woikko woine turaa gidдо gelokko; qassi haatta ollaa augaappenne uyokko. Nuuni ne biittaara kanttana gakkanaassi, Kawo Ogiyaara baana” yaagiis.

²³ SHin Sihooni ba biittaara Israa7eela asaa kanttissennan diggiis; i ba olanchchata ubbaa shiishshidi, Israa7eela asaa olanau bazzo biis; Yahaaxa giyoosaa bi gakkidi, Israa7eela asaara olettiis. ²⁴ SHin Israa7eela asai olan Amooretuppe daruwaa woridi, eta biittaa Arnnoona SHAafaappe doommidi, Amoonatu zawan de7iya Yaabooqa SHAafaa gakkanaassi oiqqiis. Amoonaa asatu biittaa zawai gimbbetti uttido gishshau, eti yaa gelibookkona. ²⁵ Yaatin Israa7eelati Amooretu katamata ubbaa xoonidi ekkidosona. Qassi Haseboonanne a yuushuwan de7iya qeeri katamata akka ubbaa oiqqidi, yan uttidosona. ²⁶ Haseboona katamai Amooretu Kawuwaa Sihoona katamaa. Sihooni Moo7aaba biittaa kawuwaa kaseegaa olidi, Arnnoona SHAafaa gakkanaassi a biittaa ubbaa appe ekkidaagaa.

²⁷ Hegaa gishshau, leemisuwaa hagaadan yaagidosona;

“Hasebooni haayite;

he katamai zaaretti keexetto;

Sihoona gita katamai wodhdhi eqqidi keexetto!

²⁸ Aissi giikko, tamai Haseboonappe,

laco Sihoona katamaappe kiyiis;

kiyidi Moo7aabaa de7iya Eeranne

Arnnoona SHAafaa heeran gezziyan de7iya halaqata miis.

²⁹ Moo7aabaa, neeyyo aayye7ana!

Kamooshau goinniyaageetoo, intte xayideta.

Intte xoossai, Kamooshi,

intte attuma naata baqata,

intte macca naata omooduwau,

Amooretu Kawuwaa Sihoonayyo immiis.

³⁰ Intte zerettati Haseboonappe doommidi,

Diboona gakkanaassi muleera xayidosona.

Medaaba matan de7iya Nofaaha gakkanaassi

wurssidi bashshidosona” yaagidosona.

³¹ Hegaadan hanidi, Israa7eelati Amooretu biittan uttidosona. ³² Qassi Muusee wochchiyaageeta Yaa7izeera giyo katamaa yeddin, Israa7eelati he katamaanne a heeran de7iya qeeri katamata oiqqidi, hegan de7iya Amooreta kessidi yedettidosona.

³³ Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati simmidi, Baasaane efiya ogiyaara kiyidosona. Kiyin Baasaane Kawoi Oogi ba olanchchatu ubbaara Ediraa7a giyo katamaa etaara olettanau kiyiis. ³⁴ SHIN GODAI Muusa, “Ayyo yayyoppa! Aissi giikko, taani Kawuwaa Ooga a asaa ubbaaranne a biittaara ne kushiyan aattada immas. Haseboonan uttidi haarida Amooretu Kawuwaa Sihoona bolli oottidoogaadan, neeni a bollikka oottana” yaagiis. ³⁵ Yaagin Israa7eelati Ooga, a attuma naatanne a asaa ubbaa issuwanne paxa ashshennan woridosona. Woridi eti a biittaa laattidosona.

Moo7aaba Kawoi Baalaaqi Balaama Xeegissiis

22 Hegaappe guyyiyan Israa7eela asai denddidi, Yarkko ginan Yorddaanoosa hefinttan de7iya Moo7aaba dembban dunkkaaniis.

² Israa7eela asai Amooretu bolli oottidoogaa ubbaa Xippoora na7ai Baalaaqi siyiis.

³ Siyin Israa7eela asai keehi daro gidido gishshau, Moo7aabati keehi dagammidi yayyidosona. ⁴ Moo7aabati Midiyaama cimata, “Boorai maataa mi xaissiyooogaadan ha wude asai nu yuushuwan de7iya ubbaa mi xaissana” yaagidosona.

Yaagin he wode Moo7aaba Kawoi, Xippoora na7ai Baalaaqi ⁵ Amaawa biittan Efi-raaxiisa SHaafaa matan Patoora kataman de7iya Bi7oora na7aa Balaamakko asa kiittiis. Kiittiiddi Baalaaqi, “Be7a, Gibxeppe daro asai kiyiis; eti biitta ubbaa maayidi, taappe ya baggan de7oosona. ⁶ Eti taayyo keehi wolqqaamiyo gishshau, hayyanaa ha77i yaada, eta taayyo qanggarkkii! Ooni erii, taani eta xoonanaunne biittaappe kessanau danddayanaakkonne. Aissi giikko, neeni anjjidoogee anjettidaagaan neeni qanggidoogee qanggettidaagaa gidiyooogaa taani erais” yaagiis.

⁷ Yaagin Moo7aaba cimatinne Midiyaama cimati qanggissiyo waagaa ekkidi, Balaamakko biidosona. Biidi Baalaaqi giidoogaa ayyo yootidosona. ⁸ Yootin Balaami eta, “Hachchi qammi hagan aqite; GODAI taayyo yootiyooogaa taani intteyyo yootana” yaagiis. Yaagin Moo7aaba halaqati Balaamaagan takkididosona.

⁹ Xoossai Balaamakko yiidi, “Hageeti nenaara de7iya asati oonee?” yaagidi oichchiis.

¹⁰ Oichchin Balaami Xoossaa, “Moo7aaba Kawoi, Xippoora na7ai Baalaaqi, ¹¹ ‘Gibxeppe daro asai kiyiis; eti biitta ubbaa maayidosona. Ha77i neeni yaada, eta taayyo qanggarkkii! Ooni erii, taani eta xoonanaunne biittaappe kessanau danddayanaakkonne’ yaagidi eta taakko kiittiis” yaagiis.

¹² Yaagin Xoossai Balaama, “Neeni etaara booppa. Israa7eelati anjettidaageeta gidiyoo gishshau, neeni he asaa qanggoppa” yaagiis.

¹³ Wonttetta gallassi maallado Balaami denddidi, Baalaaqa halaqata, “Taani intenaara beennaadan GODAI diggido gishshau, intte biitti simmite” yaagiis.

¹⁴ Yaagin Moo7aaba halaqati yaappe denddidi, Baalaaqakko simmidi a, “Balaami nunaara yeennan ixxiis” yaagidosona.

¹⁵ Zaaridikka Baalaaqi kaseegetuppe aadhdi bonchchettidanne qoodankka corattida hara halaqata akko kiittiis. ¹⁶ Eti Balaamakko yiidi, “Xippooraa na7ai Baalaaqi nena, ‘Neeni taakko yaanaagaa nena aibinne teqqoppo. ¹⁷ Aissi giikko, taani neeyyo daro woiuuwaa immana; neeni giyoobaa ubbaa aibanne taani oottana. Yaada ha asaa taayyo qanggarkkii!’ yaagiis” yaagidi yootidosona.

¹⁸ SHin Balaami etayyo, “Baalaaqi harai atto birainne worqqai kumido ba kawo keettaa tau immidabaa gidiyaakkonne, GODAA ta Xoossaa azazuwaappe kanttada, taani aibanne pacissanau woikko gujjanau danddayikke. ¹⁹ GODAI taayyo yootiyo harabi de7ikko taani eranaadan, intteikka hachchi qamma hagan aqite” yaagiis.

²⁰ He gallassa qammi Xoossai Balaamakko yiidi, “Ha asai nena xeesanau yiido gishshau, neeni etaara ba. SHin taani neeyyo yootiyoobaa xalaalaa ootta” yaagiis.

Balaamane A Hariyo

²¹ Yaagin wonttetta gallassi Balaami ba hariyo kooridi, Moo7aaba halaqatuura biis. ²² SHin i biyo wode Xoossaa hanqqoi eexxi kiyiis; yaatin GODAA kiitanchchai a teqqanau ogiyan eqqiis. He wode Balaami ba hariyo toggidaashin, a naa77u ashkkarati aara de7oosona. ²³ GODAA kiitanchchai bisuwaa zaaretti oiqqidi, ogiyan eqqidaagaa hariyaa be7annee, ogiyaa aggada, goshshaa giddo gelaasu. Gelin Balaami ogiyaa zaaranau hariyo bukkiis.

²⁴ Yaatin GODAA kiitanchchai naa77u woine turaa sohotuppe gidduwan, ya baggaaranne ha baggaara gimbbiyan diretti uttida un77o ogiyan eqqiis. ²⁵ Hariyaa GODAA kiitanchchaa be7ido wode, gimbe dirssaakko shiiqada, Balaama tohuwaa gimbe dirssaara daraxaasu; daraxin i hariyo naa77anttokka bukkiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchai sinttauuko aadhdi, haddirssa baggaarakka ushachcha baggaara kanttiyoosi baina un77o sohuwan eqqiis. ²⁷ Hariyaa GODAA kiitanchchaa be7ada, Balaami toggidaashin zin77aasu. Balaami keehi hanqqettidi, ba xam77an hariyo bukkiis. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, GODAI haree doonaa dooyin, hariyaa Balaama, “Taani neeyyo ai oottiinee neeni tana ha heezutoo bukki-doojee?” yaagaasu.

²⁹ Yaagin Balaami hariyo, “Neeni tana eeyettido gishshataassa. Ta kushiyan bisoi de7idabaa gidiyaakko, taani nena ha77i worana shin!” yaagiis.

³⁰ Yaagin hariyaa Balaama, “Taani ne de7o ubban hachchi gakkanaassi toggiyo ne hariyo gidikkinaa? Taani neeyyo hagaadan hana eriyaanaa?” yaagaasu.

Yaagin Balaami, “Hana erakka” yaagiis.

³¹ Hegaappe guyyiyan, GODAI Balaama aifiyaa dooyin, GODAA kiitanchchai shoohuwaappe shoddido bisuwaa oiqqidi, ogiyan eqqidaagaa be7iis. Be7idi i lichchi giidi, som77uwaa sa7aa gattidi gufanniis. ³² GODAA kiitanchchai a, “Ne hariyo ha heezutoo aissi bukkadii? Ne ogee ta sinttan geella gidiyo gishshau, taani nena teqqanau haggaa yaas. ³³ Hariyaa tana be7ada, ta sinttappe heezutoo wora simmaasu. Hariyaa wora simmabeennabaa gidiyaakko, taani nena hannaode tumu woraggada, hariyo ashshana shin” yaagiis.

³⁴ Yaagin Balaami GODAA kiitanchchaa zaaridi, “Taani nagaraa oottaas. Neeni tana teqqanau ogiyaa bollan eqqidoogaa taani erabeikke. Neeni dosabeennabaa gidikko, taani ha77i guyye simmana” yaagiis.

³⁵Yaagin GODAA kiitanchchai Balaama, “Neeni ha asatuura ba; shin taani neeyyo yootiyooгаа xalaalaa haasaya” yaagiis. Yaagin Balaami Baalaaqa biittaa halaqatuura biis.

Baalaaqi Balaama Ufaissan Mokkiis

³⁶Balaami yiyoogaa Baalaaqi siyido wode, Arnnoona SHAafaa zawan ba biittaa gaxan de7iya Moo7aabatu kataman aara gaittanau biis. ³⁷Baalaaqi Balaama, “Neeni eesuwan yaanaadan taani kiittabeikkinaa? Neeni aibissi taakko sohuwaara yabeikkii? Taani neeyyo woitanau tumu danddayikkinaa?” yaagiis.

³⁸Yaagin Balaami Baalaaqa, “Be7a, ha77i taani neekko yaas; shin taani aibanne gaanau tumu danddayikke. Xoossai tana haasayissiyooгаа xalaalaa taani haasayana” yaagiis. ³⁹Hegaappe guyyiyan, Balaami Baalaaqara Qiriyaati-Huxoota giyo katamaa biis. ⁴⁰Bin Baalaaqi miizzaanne dorssaa yarshshidi, ashuwaappe amaridaagaa Balaamayyoonne aara de7iya halaqatuyyo immiis.

Balaama Koiro Hiraagaa

⁴¹Wonttetta gallassi maallado Baalaaqi Balaama ekkidi, Baamooti-Ba7aali giyoosaa pude kessiis; kessin hegan eqqidi, Balaami Israa7eela asaappe baggaa be7iis.

23 Baalaaqi Balaami Baalaaqa, “Hagan neeni tau laappun yarshshiyoo sohota gimbbaa; qassi laappun korima booraanne laappun dorssa orggeta neeni taayyo giigissa” yaagiis.

²Balaami giidoogaadan Baalaaqi oottiis; eti naa77aikka issi issi yarshshiyoo sohuwan issi korima booraanne issi dorssa orggiyaa yarshshidosona. ³Hegaappe guyyiyan, Balaami Baalaaqa, “Neeni ne xuuggiyo yarshshuwaa matan hagan eqqashsha; taani gedekko bais. GODAI tanaara gaittanau geelladan yeennan aggenaa. I taayyo qonccissiyooгаа aibanne taani neeyyo yootana” yaagiis. Yaagidi xoqqa booddila sohuwaa kiyiis. ⁴Hegan Xoossai Balaamaara gaittin Balaami, “Taani laappun yarshshiyoo sohota giigissaas; issi issi yarshshiyoo sohuwan issi korima booraanne issi dorssa orggiyaa yarshshaas” yaagiis.

⁵Yaagin Balaami gaanabaa GODAI ayyo yootidi, “Neeni Baalaaqakko simmada, ayyo ha hiraagaa yoota” yaagiis. ⁶Yaagin i Baalaaqakko simmiyo wode, Baalaaqi Moo7aaba halaqatu ubbaara ba xuuggiyo yarshshuwaa matan eqqiis.

⁷Hegaappe guyyiyan, Balaami ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Moo7aaba kawoi arshsho bagga deretuppe,
Sooriyaa biittaaappe tana hagaadan yaagidi ehiis;
'Haa ya; Yaaqooba taayyo qangga!

Israa7eela asaa, “Wurite!” yaaga’ yaagiis.

⁸Xoossai qanggibeennaageeta taani waata qanggoo?

GODAI, ‘Wurite!’ yaagibeennaageeta

taani waatada, ‘Wurite!’ yaagoo?

⁹Taani xoqqa zaallaa huuphiyan eqqada eta xeellais;
keran eqqada taani eta be7ais.

Eti banttarkka de7iya asa;

eti banttana kawotettatuppe issuwaadan qoodokkona.

¹⁰Baanaadan corattida Yaaqooba zerettaa ooni
qoodanau danddayii?

Harai atto Israa7eela asau oiddantta kushiyaa ooni
qoodanau danddayii?

Ta haiqoi xillotu haiquwaa mala gido;
ta de7uwaa wurssettaikka etaagaadan hano!” yaagiis.

¹¹ Yaagin Baalaaqi Balaama, “Neni ta bolli oottiyoobi aibee? Taani nena ta morkketa qanganaadan ehaas; shin neeni eta anjjadasappe attin, haraba ainne oot-tabaakka!” yaagiis.

¹² Yaagin Balaami zaaridi, “Taani GODAI tana haasayissiyooqaappe haraa haasay-ooyye?” yaagiis.

Balaama Naa77antto Hiraagaa

¹³ Hegaappe guyyiyan, Baalaaqi a, “Eta neeni be7anau danddayiyo harasaa tanaara hindda. Neni etappe amaridaagaa be7anaappe attin, eta ubbaa be7akka. Neni hegan taayyo eta qangarkkii” yaagiis. ¹⁴ Yaagidi Pisgga giyo deriyaa hu-uphiyan de7iya Xofiima dembbaa ekkidi efiis. Hegan laappun yarshshiyi sohota gimbbiis; gimbbidi issi issi yarshshiyi sohuwan issi korima booraanne issi dorssa orggiyaa yarshshiis.

¹⁵ Balaami Baalaaqa, “Taani hinin GODAARA gaittiyo wode, neeni hegan ne xuuggiyo yarshshuwaa matan eqqashsha” yaagiis.

¹⁶ GODAI Balaamaara gaittidi kiittiiddi, “Neni Baalaaqakko simmada, ayyo ha hiraagaa yoota” yaagiis.

¹⁷ Yaagin i akko simmidi, ba xuuggiyo yarshshuwaa matan Moo7aaba biittaa ha-laqatuura eqqidaagaa demmiis. Baalaaqi a, “GODAI yootidobai aibee?” yaagiis.

¹⁸ Yaagin Balaami ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;
“Xippoora na7aa Baalaaqaa denddada ezgga;
taani yootiyoogaa siya!

¹⁹ Xoossai worddotanau asa gidenna;
ba qofaa laammanau i asa na7a gidenna.
I yootidi, ba yootidoogaa oottennee?

Woikko i ba giidobaa polennee?

²⁰ Taani anjjanau azazuwaa ekkaas.

I anjjiichchiis;
taani heгаа laammanau danddayikke.

²¹ Yaaqooba zariyau iitabi yaanabi,
Israa7eela asau metoi gakkanabi taayyo beettibeenna.

GODAI eta Xoossai etaara de7ees;
i etau kawo gidiyooqaa awaajjoosona.

²² Xoossai eta Gibxxeppe kessiis;
i mino menttaadan etau de7ees.

²³ Yaaqooba zariyaa gakkana biti baawa;
Israa7eela asaa qohana murunnoikka baawa.

Asai ha77i, ‘Yaaqoobassinne Israa7eelassi Xoossai oottidobaa be7ite’ yaagana.

²⁴ Ha asai macca gaammeedan denddiis.
Ba oiqqidobaa maana gakkanaashiininne
ba woridoogaa suuttaa uyana gakkanaashin,
shempenna gammuwaadan eti eqqi denddoosona” yaagiis.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Baalaaqi Balaama, “Neeni eta mulekka qanggoppanne mulekka anjjoppa” yaagiis.

²⁶ Yaagin Balaami zaaridi, “GODAI giyoobaa ubbaa oottana’ gaada taani neeyyo yootabeikkinaa?” yaagiis.

Balaama Heezzantto Hiraagaa

²⁷ Hegaappe guyyiyan, Baalaaqi Balaama, “Haa ya; taani nena harasaa efaana. Ooni erii, nena yaa efin Xoossai ufaittidi, nena eta taayyo qanggissanaakko” yaagiis.

²⁸ Baalaaqi Balaama bazzuwaa bollaara duge xeelliyo Pa7ooraa Deriyaa huuphiyaa efiis.

²⁹ Efin Balaami, “Neeni hagan tau laappun yarshshiyoo sohota gimmba; qassi laappun korima booratanne laappun dorssa orggeta taayyo giigissa” yaagiis. ³⁰ Balaami giidoogaadan Baalaaqi oottiis; issi issi yarshshiyoo sohuwan issi korima booraanne issi dorssaa orggiyaa yarshshiiis.

24 Israa7eela anjjiyoogee GODAA ufaissidoogaa Balaami be7ido wode, kase i oottidoogaadan murunnau koyibeenna; shin ba som77uwaa bazzuwaakko zaariis. ² Zaaridi xoqqu giidi xeellidi, Israa7eela asai ba zariyan zariyan dunkkaani uttidaagaa be7iis; be7in Xoossaa Ayyaanai a bolli wodhdhiis. ³ Wodhdhin i ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Bi7ooraa na7aa Balaama hiraagai,
a aifee tishshi ootti xeelliyoogaa hiraagai,

⁴ Xoossai giyoobaa siyiyaagaa hiraagai,

lichchi giidi gufannin,

a aifee dooyettidoogaanne

Uubaa Danddayiya Xoossaa ajjuutaa be7iyaagaa hiraagai haga.

⁵ Yaaqooba zaretoo, intte dunkkaaneti,

Israa7eela asau, intte de7iyoosatikka

aiba lo77oo!

⁶ Eti micettida wombaadan,

shaafaa doonan de7iya ataakilttiyaa sohuwaadan,

GODAI tokkido godare uuttaadaaninne

haattaa doonan de7iya zigaadan hanoosona.

⁷ Eta daro haattai pulttana;

eta zerettau gidiya haattai de7ana.

Eta kawoi Kawuwaa Agaagappe gitatana;

eta kawotettaikka bonchchettana.

⁸ Xoossai eta Gibxxeppe kessiis;

i mino menttaadan etau de7ees.

Eti morkke kawotettaa mittana;

eta meqettaakka liiqissana;

eti bantta wonddafiyaa zubbiiyan eta caddana.

⁹ Israa7eela asai gaammuwaadan zin77ees.

Macca gaammeedan eta denttanau ooni xalanee?

Inttena anjjiya ubbai anjjettidaagaa gidana;

inttena qanggiya ubbai qanggettidaagaa gidana” yaagiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, Baalaaqi Balaama bolli hanquuwaa eexxi kiyiis. Baalaaqi ba kushiya dukkidi Balaama, “Ta morkketa qangganaadan taani nena xeesaas; shin neeni ha heezutookka eta anjjadasa. ¹¹ Simmi ha77i neeni ne soo baqata; “Taani neeyyo darobaa woitana’ gaas; shin neeni woituwaa ekkennaadan GODAI nena diggiis” yaagiis.

¹² Yaagin Balaami Baalaaqa zaaridi, “Neni taakko kiittidoogeetun, ¹³ Baalaaqi harai atto ba birainne worqqai kumido ba kawo keettaa tau immidabaa gidiaakkonne, GODAI yootidoogaa kanttada, lo77uwaa woikko iitaa ta sheniyan oottanau danddayikke. Taani GODAI giyoobaa xalaalaa gaana’ yaagada neeyyo yootabeikkinaayye?” yaagiis.

Balaama Wurssetta Hiraagata

¹⁴ Yaagidi, “Taani ha77i ta asaakko bais; shin neeni haa ya; ha asai wurssetta wodiyan ne asaa oottanabaa taani neeyyo yootana” yaagiis. ¹⁵ Yaagidi i ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Bi7oora na7aa Balaama hiraagai,
a aifee tishshi oottidi xeelliyooqaa hiraagai,

¹⁶ Xoossai giyoobaa siyiyaagaanne

Ubbaappe Xoqqiya Xoossaappe
gidida eratetta de7iyooqaa hiraagai,
lichchi giidi gufannin,

a aifee dooyettidoogaanne

Ubbaa Danddayiya Xoossaa ajjuutaa be7iyaagaa hiraagai haga.

¹⁷ Taani a be7ais; shin wodee ha77a gidenna;

taani a xeellais; shin matan gidenna.

Yaaqooba zariyaappe xoolinttee kiyana.

Israa7eelappe kawotaa xam77ai kiyana.

Moo7aaba asaa som77uwaa i gaacci qolana.

Seeta asaa ubbaa huuphiyaa i kinchchana.

¹⁸ Eedoomi xoonettana;

a morkkee Se7iirikka xoonettana;

shin Israa7eeli minni minnidi baana.

¹⁹ Yaaqoobappe haariyaagee kiyana;

kiyidi eta kataman paxa attidaageeta xaissana” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Balaami Amaaleeqa asata be7idi, ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Kawotettatu gidдон Amaaleeqi koiro;

shin eta wurssettai xayo” yaagiis.

²¹ Qassi Balaami Qeena asata be7idi, ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Intte de7iyo sohoi saro soho gidees;

intte keetta zaallaa bollan keexettiis.

²² SHin Asooreti inttena omoooddiyo wode,

intte Qeena asati xayana” yaagiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, Balaami ba hiraagaa hagaadan yaagidi yootiis;

“Aayye7ana!

Xoossai haga oottiyo wode

ooni de7ana danddayii?

²⁴Markkabeti Kitiima haruuruwaappe yaana; eti Asooretanne Ebeerata huqunnana; shin qassi etikka xayana” yaagiis.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Balaami denddidi, ba soo simmiis; Baalaaqikka ba ogiyaa biis.

Israa7eelati Pa7oora Giyoosan Nagaraa Oottidosona

25 Israa7eelati SHiixima giyoosan dunkkaanido wode, asai Moo7aaba biittaa maccaasatuura shaaramuxettaa doommiis. ²He maccaasati bantta xoossatu yarshshuwaa maanau eta shoobbidosona; shoobbin eti miidi, eta xoossatuyyo goinidosona. ³Israa7eelati Pa7oora Ba7aala giyo eeqaa kaallido gishshau, GODAA hanqqoi eta bollan eexxi kiyiis. ⁴Yaatin GODAI Muusa, “GODAA hanqqoi Israa7eelappe wora simmana mala, ha asaa kaalettiyaageeta ubbaa efaada, seeta gallassi GODAA sinttan kaqqa” yaagiis. ⁵Yaagin Muusee Israa7eela daannata, “Pa7oora Ba7aala giyo eeqaayyo goinnida intte asaa ubbaa intte huuphiyan huuphiyan worite” yaagiis.

⁶Muuseenne Israa7eela maabarai ubbai Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen yeekkishin, Israa7eelatuppe issoi Midiyaama biittaa maccaasiyo eta sinttaara aattidi, ba keettaa asaakko ehiis. ⁷Qeesiyaa Aaroonaa na7aa El77aazara na7ai Piinihaasi hegaa be7ido wode, maabaraa gidloppe denddidi, tooraa ba kushiyan oiqqidi, ⁸he Israa7eela bitaniyaa kaallidi, dunkkaaniyaa giddo geliis. Gelidi Israa7eela bitaniyaanne mishiriyoonne naa77aakka tooran caddidi, kantti kessiis. Hegaadan hanin, boshai Israa7eelatuppe qaarettiis; ⁹shin he boshan haiqqida asai laatamanne oiddu sha7a.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹¹“Qeesiyaa Aaroonaa na7aa El77aazara na7ai Piinihaasi Israa7eela asaa giddon taani ta bonchchuwau mishettiyoogaadan mishettido gishshau, eta bolli taani hanqquwan xaissabeikke. ¹²Hegaa gishshau, taani ta sarotettaa maachchaa aara maacettiyoogaa Piinihaasayyo neeni oda. ¹³I ba Xoossaa bonchchuwau mishettido gishshaunne Israa7eela asaayyo atto giissido gishshau, inne a zerettati merinau qeese gidana” yaagiis.

¹⁴Midiyaama biittaa mishireera worido Israa7eela bitaniyaa sunttai Saalu na7aa Zimira; Saalu Simoonaa zaretun issi yaraa halaqaa. ¹⁵Haiqqida Midiyaama biittaa mishiree sunttai Kozibo; i aawai Xuuri Midiyaamatu yaraa halaqaa.

¹⁶GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁷“Midiyaama biittaa asata morkkite; morkkidi eta worite. ¹⁸Aissi giikko, eti inttena Pa7ooran cimmiidi, inttessi morkke gididosona; qassi boshaa gallassi Pa7ooran worido mishiree, Midiyaamatu yaraa halaqaa na7ee Kozibi gaasuwan eti inttena morkkididosona” yaagiis.

Naa77antto Israa7eela Asaa Qoodaabaa

26 Boshappe guyyiyan, GODAI Muusanne qeesiyaa Aaroonaa na7aa El77aazara, olau baanau danddayiyaageeta ubbata, eta keettan keettan qoodite” yaagiis.

³Yaagin Muuseenne qeese El77aazari Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggaara, Yarkko matan, Moo7aaba Dembban etaara haasayiiddi, ⁴“GODAI Muusa

azazidoogaadan, yelettoosappe laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya asaa qoodite” yaagidosona.

Gibxxeppe kiyida Israa7eelati hageeta:

⁵Israa7eela baira na7aa Roobeela zareti: Hanooka yarata, Paalu yarata, ⁶Hexiroona yaratanne Karmma yarata. ⁷Hageeti Roobeela zareta; eti muleera 43,730. ⁸Paalu na7ai Eli7aaba; ⁹Eli7aaba attuma naati Nemu7eela, Daataananne Abiiraama; ha Daataaninne Abiiraami maabarai dooridoogeeta. Eti Qoraahaaranne a kaalliyageetuura zuppetidi, Muuse bolli, Aaroonna GODAA bolli makkalidosona. ¹⁰Biittai dooyettidi, eta Qoraahaara issippe mittiis; eta kaalliyaa naa77u xee-tanne ishatamu asaa tamai min haiqqidosona. Yaatin eti asi be7idi duuxxiyo malaata gididosona. ¹¹SHin Qoraaha attuma naati he gallassi haiqqibookkona.

¹²Simoonna zareti bantta yaran yaran: Nemu7eela yarata, Yaamiina yarata, Yaakiina yarata, ¹³Zaraaha yaratanne SHaa7ula yarata. ¹⁴Hageeti Simoonna zareta; eti muleera 22,200.

¹⁵Gaada zareti bantta yaran yaran: Xafoona yarata, Hagga yarata, SHuuna yarata, ¹⁶Oozina yarata, Eera yarata, ¹⁷Arooda yaratanne Ar77eela yarata. ¹⁸Hageeti Gaada zareta; eti muleera 40,500.

¹⁹Yihudaa attuma naati Eeranne Oonaana; shin eti Kanaane biittan haiqqidosona. ²⁰Yihudaa zareti bantta yaran yaran: SHEela yarata, Paareesa yaratanne Zaraaha yarata. ²¹Paareesa zareti Hexiroona yaratanne Hamuula yarata. ²²Hageeti Yihudaa zareta; eti muleera 76,500.

²³Yisaakoora zareti bantta yaran yaran: Tolaa7a yarata, Puuwa yarata, ²⁴Yaashuuba yaratanne SHimiroona yarata. ²⁵Hageeti Yisaakoora zareta; eti muleera 64,300.

²⁶Zaabiloonna zareti bantta yaran yaran: Sereeda yarata, Eloona yaratanne Yaahila7eela yarata. ²⁷Hageeti Zaabiloonna zareta; eti muleera 60,500.

²⁸Minaasenne Efireema aawaa Yooseefa zareti hagaappe kaallidi xaafettidosona. ²⁹Minaase zareti Minaase na7aa Maakiira yarata, Maakiira na7aa Gala7aade yaratanne Gala7aade naatu yarata. ³⁰Gala7aade zareti I7eezera yarata, Heleeqa yarata, ³¹Asiri7eela yarata, SHEkeema yarata, ³²SHamidaa7a yaratanne Hefeera yarata. ³³Hefeera na7ai Xalofihaadi macca naatu xalaalaa yeliis; ayyo attuma na7i baawa. Xalofihaada macca naatu sunttai Maahilo, No7o, Hoogilo, Milkkonne Tirxxo. ³⁴Hageeti Minaase zareta; eti muleera 52,700.

³⁵Efireema zareti bantta yaran yaran: SHutelaaha yarata, Bekeera yarata, Tahaana yaratanne ³⁶SHutelaaha na7aa Eraana yarata. ³⁷Hageeti Efireema zareta; eti muleera 32,500. Yooseefa zareti bantta yaran yaran hegeeta.

³⁸Biniyaama zareti bantta yaran yaran: Belaa7a yarata, Ashibeela yarata, Ahiraama yarata, ³⁹SHafufaama yarata, Hufaama yarata, ⁴⁰Belaa7a na7aa Arada yaratanne Belaa7a na7aa Naa7imaana yarata. ⁴¹Hageeti Biniyaama zareta; eti muleera 45,600.

⁴²Daana zareti SHuhaama yarata. ⁴³SHuhaama yarati muleera 64,400.

⁴⁴Aseera zareti bantta yaran yaran: Yimina yarata, Yishiwaaha yarata, Barii7a yarata, ⁴⁵Barii7a na7aa Hebeera yaratanne Barii7a na7aa Malkki7eela yarata. ⁴⁶Aseerau Seraaho giyo macca na7iyaa de7ausu. ⁴⁷Hageeti Aseera zareta; eti muleera 53,400.

⁴⁸ Nifftaaleema zareti bantta yaran yaran: Yaa7izi7eela yarata, Guuna yarata, ⁴⁹ Yexeera yaratanne SHilleema yarata. ⁵⁰ Hageeti Nifftaaleema zareta; eti muleera 45,400.

⁵¹ Qoodettida Israa7eela attuma asai muleera 601,730.

⁵² Qassikka GODAI Muusa, ⁵³ “Ha zaretuyyo eta sunntaa qoodaadan biittai shaahettidi, laata gididi etau imetto. ⁵⁴ Qoodan coratuyyo eta coratettaa keenaa, qoodan guuttatuyyo eta guuttatettaa keenaa shaakkada imma. Ubbaikka xaafettida bantta qoodaa keenaa keenaa ekkona. ⁵⁵ SHin biittai saaman shaahetto; issi issi zaree laattiyoo biittai eta aawaa zariyaa sunntaadan gido. ⁵⁶ Laata ubbai qoodan coratupenne qoodan guuttatuppe gidduwan saaman shaahetto” yaagiis.

⁵⁷ Bantta yaran yaran qoodettida Leewati hageeta: Gershshoona yarata, Qahaata yaratanne Maraara yarata. ⁵⁸ Hageetikka qassi Leewatu yarata: Liibina yarata, Kebroona yarata, Maahila yarata, Musha yaratanne Qoraaha yarata. Qahaati Amiraama yeliis. ⁵⁹ Amiraama keettaayee sunntai Yokebeedo; a Gibxxen Leewayyo yelettida na7iyoo. A Amiraamayyo Aaroonaa, Muusanne eta michchiyo Miiriyaamo yelaasu. ⁶⁰ Aarooni Nadaaba, Abiiha, El77aazaranne Itaamaara yeliis. ⁶¹ SHin GODAI azazibeenna tamaa a sinttan yarshshido wode, Nadaabinne Abiihu haiqqidosona. ⁶² Yelettoosappe issi aginanne hegaappe bollaara de7iya qoodettida attuma Leewati muleera laatamanne heezzu sha7a. Israa7eelatu gidduwan etau laattiyoo biittai imettibeenna gishshau, eti Israa7eelatuura qoodettibookkona.

⁶³ Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggaara, Yarkko matan, Moo7aaba Dembban Muuseenne qeese El77aazari Israa7eelata qoodido wode, qoodettida asai haggaa. ⁶⁴ Muuseenne qeese Aarooni kase Siinaa Bazzuwan Israa7eelata qoodido wode, qoodettida asaappe harai atto mexi issi asinne attibeenna. ⁶⁵ Aissi giikko, GODAI he Israa7eelatubaa odiiddi, “Eti bazzuwan tumu haiqqana” yaagi wottiis. Yifune na7aa Kaaleebappenne Nawe na7aa Yaasuppe attin, harai issi asinne attibeenna.

Xalofihaada Macca Naatu Oishaa

27 Xalofihaada macca naati Maahilo, No7o, Hoogilo, Milkkonne Tirxxo. Xalofihaadi Hefeera na7aa; Hefeeri Gala7aade na7aa; Gala7aadee Maakira na7aa; Maakiri Minaase na7aa; Minaasee Yooseefa na7aa. ² Ha macca naati Xoossaa Dunkkaaniyaa penggen Muuse sinttan, qeesiyaa El77aazara sinttan, halaqatu sinttaaninne maabaraa ubbaa sinttan eqqidi, hagaadan yaagidosona; ³ “Nu aawai bazzuwan haiqqiis; i ba nagaran haiqqiisippe attin, GODAA bolli dendidida Qoraaha kaalliyaageetu gidдон de7enna. Ayyo attuma na7i baawa. ⁴ Attuma na7i ayyo bannabaa gidikkonne, nu aawaa sunntai a dabbotu gidduwaappe aissi xayii? Nu aawaa ishanttu gidдон nuuyyo laattiyoo biittaa imma” yaagidosona.

⁵ Yaagin Muusee eta oishaa GODAA sintti shiishshii. ⁶ SHiishshin GODAI Muusa, ⁷ “Xalofihaada macca naati oichchidoogee likke; eta aawaa ishanttu gidдон neeni etayyo laattiyoo biittaa imma; a laatai eta gakko. ⁸ Qassi neeni Israa7eelata hagaadan yaaga; ‘Issi asi attuma na7i bannan haiqqiyaabaa gidikko, a biittaa a macca na7i laatto; ⁹ macca na7ikka ayyo bannabaa gidikko, a biittaa a ishantti laattona; ¹⁰ ayyo ishantti bannabaa gidikko, a aawaa ishantti laattona; ¹¹ a aawaa ishanttikka bannabaa gidikko, a zariyaappe ubbaappe matattiya dabbuwaa laattissa. Taani GODAI nena Muusa azazidoogaadan, hagee Israa7eelatuyyo higge gido’ yaaga” yaagiis.

Muuse Sohuwan Yaasu Doorettiis

¹²Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa, “Pude Abaarima Dereta kiyada, taani Israa7eela asaayyo immido biittaa be7a. ¹³Be7idoogaappe guyyiyan, ne ishaa Aaroonadan neenikka haiqqada, ne maizzan gaittana. ¹⁴Aissi giikko, Xiina Bazzuwan de7iya haattan asai ubbai makkalido wode, intte naa77aikka eta sinttan tana geeshshadan bonchchanau taayyo azazettibeekketa” yaagiis. Hegee haattai Xiina Bazzuwan, Qaadeesan de7iya Mariiba haattaa.

¹⁵Muusee GODAA hagaadan yaagiis; ¹⁶⁻¹⁷“Abeet GODAU, asa ubbau de7uwaaw immiya Xoossau, ne asai, GODAA asai henttanchchi bainna wude mala giden-naadan, ha asaa sinttan kiyiyaanne geliya, etakka kaalettidi kessiyaanne gelissiya, issi asa ha maabaraa bolli suntarkkii” yaagiis.

¹⁸Yaagin GODAI Muusa, “Ayyaanai an de7iyo Nawe na7aa Yaasa ekkada, ne kushiyaa a bolli wotta; ¹⁹yaatada qeesiyaa El77aazara sinttaaninne maabara ubbaa sinttan essada, eti be7ishin suntta. ²⁰Israa7eelatu maabara ubbai ayyo azazettanaadan, ne maataappe ayyo shaakkada imma. ²¹Immin qeesiyaa El77aazara sinttan i eqqo; eqqin El77aazari Uriimiyann ayyo GODAA sheniyaa oichcho. Yaasunne Israa7eela maabarai ubbai El77aazara azazuwan kiyonanne a azazuwan gelona” yaagiis.

²²GODAI azazidoogaadan Muusee oottiis; Yaasa efiidi, qeesiyaa El77aazara sinttaaninne maabaraa ubbaa sinttan essiis. ²³GODAI azazidoogaadan, Muusee ba kushiyaa a bolli wottidi, a sunttiis.

Hachchi Hachchi SHIishshiyoo Yarshshuwaa

(Kessaabaa 29:38-46)

28 GODAI Muusa, ²“Israa7eelata hagaadan yaagada azaza; ‘Ta qumaa, tana tonggu giidi sawana mala, taman yarshshiyoo ta yarshshuwaa keerido wodiyan wodiyan taayyo naagidi immite’ yaaga. ³Qassi neeni eta, ‘GODAAAYYO taman yarshshiyoo yarshshoi haggaa: tilla bollaara de7iya, issi laittaa gidido naa77u dorssa orggeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaayyo yarshshite; ⁴dorssa orggetuppe issuwaa maalladoo, naa77anttuwaa omarssi yarshshite. ⁵Qassi hegaara issi litiro gidiiya zaitiyan munaqettida issi kilo giraame muruta gisttiyaa xiilliyyaa kattaa yarshshuwaassi yarshshite. ⁶Hagee GODAA tonggu giidi sawana mala, Siinaa Deriyaa bollaazazettida, hachchi hachchi taman xuuggiyo yarshsho. ⁷Hegaara yarshshiyoo ushshaa yarshshoi issi dorssa orggiyaayyo issi litiro gidiiya woine eessa. Ushshaa yarshshuwaa Geeshsha Sohuwan GODAAAYYO gussite. ⁸Omarssi naa77antto dorssa orggiyaa, maalladoogaa oottidoogaadan oottidi, kattaa yarshshuwaaranne ushshaa yarshshuwaara GODAA tonggu giidi sawana mala, taman yarshshite.

Sambbata Gallassa Yarshshuwaa

⁹“Sambbata gallassan, tilla bollaara de7iya issi laittaa gidido naa77u dorssaanne zaitiyan munaqettida naa77u kilo giraame gidiiya muruta xiilliyyaa kattaa yarshshonne ushshaa yarshsho oottidi yarshshite. ¹⁰Hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaanne a ushshaa yarshshuwaa bolli, Sambbata gallassa ubban intte yarshshiyoo xuuggiyo yarshshoi haggaa.

Aginai Xeeriyo Gallassaa Yarshshuwaa

¹¹ “Aginai xeeriyo gallassa ubban, naa77u mirggota, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAAYYO yarshshite. ¹² Issi issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, issi dorssa orggiyaara zaitiyan munaqettida naa77u kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaanne ¹³ laappun dorssa maratuppe issi issi dorssa maraara zaitiyan munaqettida issi kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa kattaa yarshsho oottidi, GODAA tonggu giidi sawana mala, taman yarshshiyoo yarshshuwaa yarshshite. ¹⁴ Qassi ushshaa yarshshuwaayyo issi issi mirgguwaara naa77u litiro gidiya woine eessaa, issi dorssa orggiyaara issi litironne bagga woine eessaanne issi issi dorssa maraara issi litiro gidiya woine eessaa shiishshite. Hagee laittaa gididon aginai xeeriyo gallassa ubban yarshshiyoo xuuggiyo yarshsho. ¹⁵ Hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaanne a ushshaa yarshshuwaa bolli, issi deeshsha orggiyaa nagaraa yarshsho oottidi, GODAAYYO yarshshite.

Paasikaa Baalaanne Oittaa Baalaa Yarshshota

(Wogaabaa 23:5-14)

¹⁶ “Koiro aginan tammanne oiddantta gallassai GODAA Paasikaa bonchchiyo gallassa gido. ¹⁷ Qassi he aginankka tammanne ichchashantta gallassan doommidi, Oittaa Baalai bonchchettees; heгаа gishshau, laappun gallassatun irshshoi gelibeenna oittaa miite. ¹⁸ He gallassatuppe koiro gallassan geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. ¹⁹ Naa77u mirggota, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, taman yarshshiyoo yarshsho oottidi, GODAAYYO yarshshite. ²⁰ Kattaa yarshshuwaayyo issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, issi dorssa orggiyaara naa77u kilo giraame gidiya xiilliyaanne ²¹ laappun dorssa maratuppe issi issi maraara issi kilo giraame xiilliyaa yarshshite. ²² Qassi issi deeshsha orggiyaa nagaraa yarshshuwaassi, intte nagaraa atto giissanau yarshshite. ²³⁻²⁴ Hachchi hachchi maallado xuuggiyo yarshshuwaanne a kattaa yarshshuwaa bolli, sawuwaa tonggu giya qumaa taman yarshshiyoo yarshshuwaa gujjidi, GODAAYYO yarshshite. Laappun gallassaayyo hegaadan oottite. ²⁵ Laappunnta gallassan qassi geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite.

Saaminttatu Baalaa Yarshshuwaa

(Wogaabaa 23:15-22)

²⁶ “Saaminttatu Baalaa gallassan intte GODAAYYO ooratta kattaa shiishshiyoo wode, geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. ²⁷ Naa77u mirggota, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orggeta sawuwaa tonggu giya xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAAYYO yarshshite. ²⁸ Issi issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, issi dorssa orggiyaara naa77u kilo giraame xiilliyaanne ²⁹ laappun dorssa maratuppe issi issi maraara issi kilo giraame xiilliyaa kattaa yarshshuwaayyo yarshshite. ³⁰ Qassi issi deeshsha orggiyaa nagaraa atto giissiyo yarshsho oottidi yarshshite. ³¹ Hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaanne a

ushshaa yarshshuwaa bolli, hageeta eta kattaa yarshshuwaara yarshshite. Meheti tilla bollaara de7iyaageeta gidiyooгаа geeshshidi erite.

Ooratta Laittai Geliyo Baalaa Yarshshuwaa

(Wogaabaa 23:23-25)

29 “Laappuntta aginaayyo koiro gallassan, geeshsha yaa7aa shiiqite. Daa-furssiya ooso aibanne ootoppite. He gallassai xurumbbai punettiyo gallassa. ²GODAA sawuwaa tonggu gaana mala, xuuggiyo yarshshuwaayyo, issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ³Kattaa yarshshuwaayyo issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, issi dorssa orggiyaara naa77u kilo giraame xiilliyaanne ⁴laappun dorssa maratuppe issi issi maraara issi kilo giraame xiilliyaa yarshshite. ⁵Qassi issi deeshsha orggiyaa nagaraa yarshshuwaassi, intte nagaraa atto giissanau yarshshite. ⁶Hageeta aginai xeeriyoo gallassan xuuggiyo yarshshuwaa bollinne a kattaa yarshshuwaa bolli, hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi, wogaadan yarshshite; hageeti GODAA sawuwaa tonggu giya, taman yarshshiyoo yarshshota.

Nagaraa Atto Giissiyoo Gallassaa Yarshshuwaa

(Wogaabaa 23:26-32)

⁷“Ha laappuntta aginaayyo tammannta gallassan geeshsha yaa7aa shiiqite; intte huuphiyaa kaushshite; aiba oosokka ootoppite. ⁸Yaatidi GODAA tonggu giidi sawana mala, xuuggiyo yarshshuwaayyo issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ⁹Kattaa yarshshuwaayyo issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, issi dorssa orggiyaara naa77u kilo giraame xiilliyaanne ¹⁰laappun dorssa maratuppe issi issi maraara issi kilo giraame xiilliyaa yarshshite. ¹¹Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hageeta nagaraa atto giissiyoo yarshshuwaa bolli, hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, eta kattaa yarshshuwaa bollinne eta ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

Daase Baalaa Yarshshota

(Wogaabaa 23:33-44)

¹²“Laappuntta aginan tammanne ichchashantta gallassan, geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. GODAAYO Daase Baalaa laappun gallassaa bonchchite. ¹³GODAA tonggu giidi sawana mala, taman yarshshiyoo tammanne heezzu mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ¹⁴Kattaa yarshshuwaayyo tammanne heezzu mirgotuppe issi issi mirgguwaara zaitiyan munaqettida heezzu kilo giraame gidiya muruta gisttiyaa xiilliyaa, naa77u dorssa orggetuppe issi issi orggiyaara naa77u kilo giraame xiilliyaanne ¹⁵tammanne oiddu dorssa maratuppe issi issi maraara issi kilo giraame xiilliyaa yarshshite. ¹⁶Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hageeta hachchi hachchi

xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

¹⁷“Naa77antta gallassan tammanne naa77u mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ¹⁸Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura, eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ¹⁹Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hageeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

²⁰“Heezantta gallassan, tammanne isiini mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ²¹Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura, eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ²²Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hageeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

²³“Oiddantta gallassan, tammu mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ²⁴Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura, eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ²⁵Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hegeeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

²⁶“Ichchashantta gallassan, udufun mirggota, naa77u dorssa orggetanne, issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ²⁷Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ²⁸Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hageeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

²⁹“Usuppunta gallassan, hospun mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ³⁰Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ³¹Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hegeeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

³²“Laappunta gallassan, laappun mirggota, naa77u dorssa orggetanne issi laitta gidido tammanne oiddu dorssa orggeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ³³Mirggotuura, dorssa orggetuuranne dorssa maratuura eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa wogai azaziyo qoodaadan yarshshite. ³⁴Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hegeeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwaa bolli, a kattaa yarshshuwaa bollinne a ushshaa yarshshuwaa bolli gujjidi yarshshite.

³⁵“Hospunta gallassan geeshsha yaa7aa shiiqite; daafurssiya ooso aibanne ootoppite. ³⁶Taman yarshshiyoo yarshshoi GODAA tonggu giidi sawana mala,

issi mirgguwaa, issi dorssa orggiyaanne issi laitta gidido laappun dorssa orgeta, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta, yarshshite. ³⁷Mirgguwaara, dorssa orggiyaanne dorssa maratuura eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwa wogai azaziyo qoodaadan shiishshite. ³⁸Qassi nagaraa yarshshuwaayyo issi deeshsha orggiyaa yarshshite. Hegeeta hachchi hachchi xuuggiyo yarshshuwa bolli, a kattaa yarshshuwa bollinne a ushshaa yarshshuwa bolli gujjidi yarshshite.

³⁹“Intte shiiquwaa gattanau yarshshiyu yarshshotu bollinne intte intte dosan coo immiyo yarshshotu bolli, xuuggiyo yarshshuwa, kattaa yarshshuwa, ushshaa yarshshuwaanne issipetettaa yarshshuwa, hageeta GODAA baalaa intte bonchchanau keerido wodiyan wodiyan yarshshite’ yaaga” yaagiis.

⁴⁰Yaagin Muusee bana GODAI azazidobaa ubbaa Israa7eelatuyyo yootiis.

Gefaa Wogaa

30 Muusee Israa7eela zaretu halaqata hagaadan yaagiis; “GODAI azaziyoogee haggaa. ²Issi asi GODAAYYO issibaa oottanau geppikko, woikko issibaa agganau caaqqikko, ba doonaappe kessidobaa ubbaa poloppe attin, ba qaalaa birshshoppo.

³“Ba aawaa son de7iya geela7o na7iyaa, GODAAYYO issibaa oottanau geppikko, woikko issibaa agganau caaqqikko, ⁴i aawai i gefaabaa woikko i caaquwaabaa siyidi, o ainne geennan aggikko, a oottanau geppidobaa ubbaanne agganau caaqqidobaa ubbaa polu. ⁵SHin i aawai heгаа siyidi phalqqikko, a geppido gefainne agganau caaqqido caaqoi polettennan attees. I aawai o diggido gishshau, GODAI iyyo atto gaana.

⁶“Gelabeenna maccaara geppa uttada, woikko issibaa agganau eesuwan ba doonaappe caaqa uttada azina gelikko, ⁷i azinai heгаа siyidi, o ainne geennan aggikko, a oottanau geppido gefaanne issibaa agganau caaqqido caaquwaa polu. ⁸SHin i azinai heгаа siyidi phalqqikko, a geppido gefai woikko issibaa agganau eesuwan caaqqido caaqoi polettennan attees. Hegaa gishshau, GODAI iyyo atto gaana.

⁹“SHin am77iyaa woikko azinai yeddido maccaasiyaa oottanau geppidobaa woikko issibaa agganau caaqqidobaa polu.

¹⁰“Maccaasiyaa ba azinaa son de7aidda geppikko, woikko issibaa agganau caaquwaa caaqqikko, ¹¹i azinai heгаа siyidi o ainne geennan aggikko, a geppido gefaanne issibaa agganau caaqqido caaquwaa ubbaa polu. ¹²SHin i azinai heгаа siyidi phalqqikko, i gefai woikko a agganau caaqqido caaqoi aibinne polettoppo. I azinai diggido gishshau, GODAI iyyo atto gaana. ¹³I azinai a geppiyo gefaa ubbaa woikko a bana ziqqi oottanau caaqqidobaa ubbaa phalqqanau woikko maayanau danddayees. ¹⁴SHin i azinai he gallassi woikko wonttetta gallassi hegaabaa ainne geennan aggikko, i i gefaa ubbaa woikko i caaquwaa ubbaa maayees. I heгаа siyido gallassi co77u giidoogaadan i gefa ubbaa woikko i caaquwaa ubbaa maayi uttiis. ¹⁵SHin i heгаа siyido amarida wodiyaappe guyyiyan phalqqikko, i gomee a gakees” yaagiis.

¹⁶Azina gelabeenna, ba aawaa son de7iya geela7o na7eenne i aawaa gidduwan woikko keettaayeenne keettaawaa gidduwan de7ana mala, GODAI Muusa azazido gefaa wogai haggaa.

Midiyaama Asatu Bolli Denddida Olaa

31 GODAI Muusa, ²“Israa7eela asaa gishshau, neeni Midiyaama asaa bolli GODAA haluwaa kiya; hegaappe guyyiyan, neeni haiqqana” yaagiis.

³Hegaa gishshau, Muusee asaa, “Midiyaama asaa bolli GODAA haluwaa kessana mala olaa baanau, intte asaa ola miishshaa gixissite. ⁴Issi issi Israa7eela zaretuppe issi sha7u attuma asaa olau yeddite” yaagiis.

⁵Yaagin Israa7eelappe tammanne naa77u sha7u attuma asai, issi issi zariyaappe issi sha7u asai, olau giigidosona. ⁶Issi issi zariyaappe issi sha7u asaa Muusee qeesiyaa El77aazara na7aa Piinihaasaara olau yeddiis; yeddin Piinihaasi geeshsha miishshatanne malaatau punniyo xurumbbaa banaara ekkidi biis. ⁷GODAI Muusa azazidoogaadan, eti Midiyaama asaara olettiiddi, attuma asaa ubbaa woridosona. ⁸Qassi Midiyaama kawota ichchashata, Eewa, Reqeema, Xuura, Huuranne Rebaa7a giyoogeeta woridosona. Eti qassi Bi7ooraa na7aa Balaamakka bisuwan siifidosona. ⁹Israa7eelati Midiyaama maccaasatanne naata omooddidi, eta miizaa, eta dorssaa wudiyaanne eta miishsha ubbaa bonqqidosona. ¹⁰Midiyaama asati de7ido kata-mata ubbaanne eta moottata ubbaa taman xuuggidosona. ¹¹Eti asaa, mehiyaanne omooddidobaa ubbaa ekki efiidosona. ¹²Eti omooddido asatanne bonqqidobata Muusekko, qeesiyaa El77aazarakonne Israa7eela maabaraakko, Yarkkoppe hefintan, Yorddaanoosa SHAafaa matan de7iya Moo7aaba Dembban eti dunkkaanidosaa ehiidosona.

Olanchchati Simmidosona

¹³Muusee, qeesee El77aazarinne maabaraa halaqati ubbai dunkkaanidosappe gaxi etaara gaittanau kiyidosona. ¹⁴Olaappe simmida gadaawatu bolli, shaalaqatu bollinne mato halaqatu bolli Muusee hanqquettiis. ¹⁵Muusee eta hagaadan yaagiis; “Maccaasa ubbaa intte aissi ashshidetii? ¹⁶Eti Balaama zoriyan, Pa7ooraa giyoosan Israa7eela asai GODAA naaqqidi, eeqau goinnanaadan oottidaageeta; GODAA asaa bolli boshai yiidoogee hegaassa. ¹⁷Hegaa gishshau, ha77i attuma naata ubbaa worite; qassi attuma asaara zin77ida maccaasa ubbaa worite. ¹⁸SHin attuma asaara zin77ibeenna macca naata ubbaa intteyyo ashshite. ¹⁹Intte gidoppe asa worida uri woikko ahaa bochchida uri ooninne dunkkaanidosappe gaxan laappun gallassaa utto; hezzantta gallassinne laappunntta gallassi inttenanne intte omooddidoogeeta geeshshite. ²⁰Qassi maayo ubbaanne galbbappe, deeshsha ikiseppenne mittappe oosettidabata ubbaa geeshshite” yaagiis.

²¹Yaagin qeesee El77aazari olaappe simmida olanchchata hagaadan yaagiis; “GODAI Muuseyyo immido higgiiyaa maarai haga: ²²Worqqaa, biraa, nahaasiyaa, birataa, qorqqoruwaanne irssaasiyaa giyo birataa ²³taman meetettennabata ubbaa tama giddoora aattin, hegee geeyana. SHin hegee qassi tunatettaappe geeyiyo haattan geeyanau koshshees. Qassi taman meetettiyaabata ubbaa tunatettaappe geeyiyo haattan geeshshanau koshshees. ²⁴Laappunntta gallassi intte maayuwaa meeccite; meeccidi inttekkka geeyite. Hegaappe guyyiyan, dunkkaanidosaa gelite” yaagiis.

Omooduwaa SHAakkidosona

²⁵GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²⁶“Neeeni, qeesee El77aazarinne maabaraa halaqati omoodeetida asaanne mehiyaa ubbaa qoodite. ²⁷Qoodidi olan olettida

olanchchatuyyoonne attida maabaraayyo naa77u kessidi shaakkite. ²⁸ Olettida olanchchata gakkida shaahuwaappe, asa gidin, miizza gidin, hareta, dorssata woikko deeshshata gidin, ichchashu xeetaappe issuwaa GODAAYYO giiraa giirite. ²⁹ Eta gakkida baggaappe ekkido giiraa GODAA gishshaadan qeesiyaa El77aazarayyo immite. ³⁰ Hinkko Israa7eelata gakkida shaahuwaappe, asa gidin, miizza gidin, hareta, dorssata, woikko deeshshata gidin, mehetu ubbaappe ishatamaappe issuwaa ekkite; ekkidi heгаа GODAA Dunkkaaniyau aawatiya Leewatuyyo immite” yaagiis. ³¹ Yaagin Muuseenne qeesee El77aazari GODAI azazidoogaadan oottidosona.

³²⁻³⁵ Olanchchati banttayyo ekkinn, attida omoodoi 675,000 dorssata, 72,000 miizzata, 61,000 haretanne attuma asaara zin77ibeenna 32,000 macca naata. ³⁶ Olan olettidaageeta gakkida shaahoi 337,500 dorssata; ³⁷ etappe GODAASSI giirau kessidoogeeti 675. ³⁸ Miizzati 36,000; etappe GODAASSI giirau kessidoogeeti 72. ³⁹ Hareti 30,500; etappe GODAASSI giirau kessidoogeeti 61. ⁴⁰ Maccaasati 16,000; etappe GODAASSI giirau kessidoogeeti 32. ⁴¹ GODAI Muusa azazidoogaadan, GODAA gakkiiya giiraa Muusee qeesiyaa El77aazarayyo immiis.

⁴²⁻⁴⁶ Olanchchati ehiido omooduwaa Muusee naa77u kessidi shaakkin, Israa7eela maabaraa gakkida shaahoi 337,500 dorssata, 36,000 miizzata, 30,500 haretanne 16,000 maccaasata. ⁴⁷ Israa7eela maabaraa gakkida shaahuwaappe ishatamu ishatamu asaappe issuwaanne ishatamu ishatamu mehiyaappe issuwaa Muusee ekkidi, GODAI bana azazidoogaadan, Xoossaa Dunkkaaniyau aawatiya Leewatuyyo immiis.

⁴⁸ Hegaappe guyyiyan, ola gadaawati, shaalaqatinne mato halaqati Muusekko yiidosona. ⁴⁹ Yiidi eti Muusa, “Nuuni ne ashkkarati nu azazuwaa garssan de7iya olanchchata qoodin, issoinne paccibeenna. ⁵⁰ GODAI nu shemppuwaa ashshido gishshau, nuuni huuphiyan huuphiyan ekkido worqqa alleeqota, kushe sagaayota, toho albbota, migidota, haitta gutichchatanne qooriyan aattiyo gujjumata GODAAYYO imuwaa ehiida” yaagidosona. ⁵¹ Muuseenne qeesee El77aazari worqqa alleeqota ubbaa etappe ekkidosona. ⁵² Shaalaqatinne mato halaqati ehiidi GODAAYYO immido worqqai ubbai naa77u xeetu kilo giraame gidiaagaa. ⁵³ SHin hara olanchchati ubbai bantta omooduwaa omooduwaa banttau ekkidosona. ⁵⁴ Muuseenne qeesee El77aazari shaalaqatuppenne mato halaqatuppe ekkido worqqaa GODAA sinttan Israa7eela asaa hassayissana mala, Xoossaa Dunkkaaniyau giddo gelissidosona.

Yorddaanoosa SHAafaa Arshsho Baggaara De7iya Zareta

32 Roobeela zaretuyyoonne Gaada zaretuyyo keehi daro mehee de7ees. ¹ Eti Yaa7izeera biittainne Gala7aade biittai meheyyo injje gidioogaa be7idosona. ² Be7idi eti Muusekko, qeesiyaa El77aazarakkonne maabaraa halaqatukko yiidi, eta hagaadan yaagidosona; ³⁻⁴ “GODAI Israa7eela asan xoonisido biittati, Axaarooti, Dibooni, Yaa7izeeri, Niimiri, Hasebooni, Eli7aali, Seebimi, Naboinne Ba7ooni mehiyaayyo injje biitta; nuuyyo intte ashkkaratuyyo mehee de7ees. ⁵ Nuuni inttena ufaissidabaa gidikko, ha biittati nuussi intte ashkkaratussi laata gade gididi imettona. Nuna Yorddaanoosa SHAafaa hefintti pinttoppiti” yaagidosona.

⁶Yaagin Muusee Gaada zaretanne Roobeela zareta hagaadan yaagiis; “Hara Israa7eela asai olaa biyo wode, intte hagan uttuuteetii? ⁷GODAI etayyo immido biittaa Israa7eelati pinnennaadan, intte aibissi eta wozanaa shugisseeetii? ⁸Qaadeesa Barneppe he biittaa wochchi xeellanaa intte aawata taani yeddido wode, etikka hagaadan oottidosona. ⁹Waanidi giikko, eti Eshkkoola Zanggaaraa kiyidi, he biittaa xeellido wode, Israa7eelati GODAI etayyo immido biittaa gelenna mala, eti Israa7eelatu wozanaa shugissidosona. ¹⁰GODAI he gallassi hanquwaa eexxi kiyidi, hagaadan yaagidi caaqqiis; ¹¹⁻¹²‘GODAA bantta kumetta wozanaappe kaallida Qeniiziyaa Yifune na7aa Kaaleebappenne Nawe na7aa Yaasuppe attin, yelettoosappe laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya attuma asan Gibxxe biittaaappe kiyidaageetuppe issoinne, taani Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqobayyo immanau caaqqido biittaa be7enna. Aissi giikko, eti tana bantta kumetta wozanaappe kaallibookkona’ yaagidi caaqqiis. ¹³GODAA hanqqoi Israa7eela bolli eexxi kiyiis; yaatin GODAA sinttan iitaa oottida he yeleta ubbai wuri xayana gakkanaassi, bazuwan oitamu laittaa i eta toilaayis. ¹⁴Inttenoo, nagaranchcha yeletatoo, GODAI Israa7eela bolli gujji hanquwaa eexxi kiyanaadan, intte intte aawatu sohuwan ha77i eqqideta. ¹⁵Intte GODAA kaalliyoogaa aggidi wora simmikko, i qassikka ba asaa bazuwan aggi bayana. Yaatidi intte ha asaa ubbaa xaissana” yaagiis.

¹⁶Yaagin eti Muusee mati yiidi, a hagaadan yaagidosona; “Nuuni hagan nu mehetuyyo dirssaa, nu naatuyyo katamata keexxana. ¹⁷SHin nuuni ola miishshaa gixxidi, Israa7eela asaa eta sohuwaa gattana gakkanaashin olettanaa baana. Hegaa keenan, ha biittan de7iya asatuppe naagettanaa, nu naati gimbettidi uttida katamatun de7ona. ¹⁸Israa7eelati ubbai bantta laataa laataa ekkana gakkanaassi, nuuni nu soo simmokko. ¹⁹Nuuni nu laataa Yorddaanoosa SHaafaappe hafintta arshsho baggaara laattido gishshau, nuuni Yorddaanoosappe hefintta baggaara, yan etaara laataa laattokko” yaagidosona.

²⁰Yaagin Muusee eta, “Intte hegaappe oottikko, intte GODAA sinttan olaa baanaa giigikkonne ²¹intte olanchchati ubbai ola miishshaa gixxidi, GODAI ba morkketa ba sinttaappe yedettana gakkanaassi, Yorddaanoosa SHaafaa GODAA sinttan pinnikko, ²²GODAI he biittaa xoonidoogaappe guyyiyan, intte simmanau danddayeeta. Yaatikko, intte olettanaa bessiya olaa GODAAYOONNE Israa7eela asaayyo olettidi polideta giyoogaa. Qassi he biittai GODAA sinttan intteyyo laata biittaa gidana.

²³“SHin intte hegaadan oottennan ixixikko, GODAA bolli nagaraa ootteeta; simmi inttena intte nagarai gakkiiyoogaa tumu erite. ²⁴Intte intte naatuyyo katamata keexxite; intte dorssaa wudiyayyookka birddeta giigissite; shin intte giidobaa aggenan oottite” yaagiis.

²⁵Yaagin Gaada zaretinne Roobeela zareti Muusa, “Nuuni ne ashkharati neeni nu godai azazidoogaadan oottana. ²⁶Nu naatinne nu maccaasati, nu dorssatinne nu miizzati hagan Gala7aade katamatun de7ishshona. ²⁷SHin nuuni ne ashkharati, olau gixxida olanchchati ubbai, neeni nu godai giyoogaadan, olettanaa GODAA sinttan Yorddaanoosa SHaafaa pinnana” yaagidosona.

²⁸Hegaa gishshau, Muusee qeesiyaa El77aazara, Nawe na7aa Yaasanne Israa7eela zaretu halaqata etabaa azaziis. ²⁹Muusee eta hagaadan yaagiis; “Gaada zaretinne Roobeela zareti ubbai ola miishshaa gixxidi, GODAA sinttan inttenaara Yorddaanoosa SHaafaa pinnikkonne intte he biittaa xoonikko, hegaappe guyyiyan,

Gala7aade biittaa intte eta laatissite. ³⁰ SHin eti olaa miishshaa gixxidi, inttenaara pinnennan ixkikko, eti Kanaane biittaa inttenaara laattona” yaagiis.

³¹ Yaagin Gaada zaretinne Roobeela zareti zaaridi, “Nuuni ne ashkkaarati GODAI giidoogaa oottana. ³² Ola miishshaa gixxidi, GODAA sinttan nuuni Kanaane biittaa gelanau pinnana; shin nuuni laattiyo laatai Yorddaanoosappe hafintta baggaara gidana” yaagidosona.

³³ Hegaa gishshau, Muusee Gaada zaretuyyo, Roobeela zaretuyyoonne Yooseefa na7aa Minaase zaretuppe baggaayyo Amooretu Kawuwaa Sihoona kawotettaanne Baasaane Kawuwaa Ooga kawotettaa, eta gidдон de7iya katamatuura immiis.

³⁴ Gaada zareti Diboona, Axaaroota, Aaro7era ³⁵ Axirooti-SHofaana, Yaa7izeera, Yogibaaha, ³⁶ Beeti-Niimiranne Beeti-Haaraana geetettiya gimbbiyan direttida katakata zaarettidi keexxidosa. Bantta dorsatuyyookka eti birddeta giigissidosona.

³⁷ Roobeela zaretikka Haseboona, Eli7aala, Qiriyaataimanne, ³⁸ Naba, Ba7aali-Ma7oonanne Siibima geetettiya katamata zaaretti keexxidosa. Keexxidi he katamatuppe issootu issootu sunntaa laammidosona.

³⁹ Minaase na7aa Maakira yarati Gala7aade biidi, oli oiqqidi, yan de7iya Amooreta yedettidosona. ⁴⁰ Hegaa gishshau, Minaase na7aa Maakira yaratuyyo Muusee Gala7aade biittaa immin, eti yan de7idosona. ⁴¹ Minaase zare gididi Yaa7iiri biidi, eta oli oiqqidi, Yaa7iira katamata yaagidi sunntiis. ⁴² Nobaahi biidi, Qanaata katamaanne a yuushuwan de7iya moottata oli oiqqidi, ba sunntan Nobaaha giidi xeesiis.

Israa7eelatu Hemetaa Taarikiyaa

33 Israa7eelati Muuseenne Aarooni kaalettin, bantta citan citan Gibxxeppe kiyido wode, yaanidi hemettidosona. ² GODAI azazin, eti baana beettaa doommido sohota Muusee xaafiis; eta beettaa maarai haggaa.

³ Koiro aginaayyo tammanne ichchashantta gallassi, Paasikaa bonchchiyo gallasappe kaalliya gallassi denddidi, Gibxxe asai ubbai xeellishin, yayyennan Raamisappe kiyidosona. ⁴ He wode Gibxxe asai GODAI worido bantta baira naata moo-gosona. Hagaadan oottidi, GODAI eta xoossatu bolli pirddaa ehiis.

⁵ Israa7eelati Raamisappe denddidi, Sukkota giyo sohuwan dunkkaanidosona.

⁶ Sukkotappe denddidi, bazzuwaa xeeran de7iya Etaaman dunkkaanidosona.

⁷ Etaamappe denddidi, Ba7aali-Xafoonappe arshsho baggaara de7iya Pihaahiroota simmidi, Migidoola matan dunkkaanidosona.

⁸ Pihaahirootappe denddidi, Zo7o Abbaa pinnidi, bazzuwaa biidosona. Etaama Bazzuwan heezzu gallassa ogiyaa hemettidi, Maaran dunkkaanidosona.

⁹ Maarappe denddidi, tammanne naa77u pulttotinne laappun tammu zambbati de7iyo Eliima biidi, yan dunkkaanidosona.

¹⁰ Eliimappe denddidi, Zo7o Abbaa lanqqen dunkkaanidosona.

¹¹ Zo7o Abbaa lanqqeppe denddidi, Siinaa Bazzuwan dunkkaanidosona.

¹² Siinaa Bazzuwaappe denddidi, Doofiqaan dunkkaanidosona.

¹³ Doofiqaappe denddidi, Aluushan dunkkaanidosona.

¹⁴ Aluushappe denddidi, Rafiidiman dunkkaanidosona. Yan asaayyo uyanau haatti baawa.

¹⁵ Rafiidimappe denddidi, Siinaa Bazzuwan dunkkaanidosona.

¹⁶ Siinaa Bazzuwaappe denddidi, Amuwaa Duufuwaa giyoosan dunkkaanidosona.

¹⁷ Amuwaa Duufuwaa giyoosaappe denddidi, Haxerootan dunkkaanidosona.

¹⁸ Haxerootappe denddidi, Riitiman dunkkaanidosona.

¹⁹ Riitimappe denddidi, Rimmoonii-Pereezan dunkkaanidosona.

²⁰ Rimmoonii-Pereezappe denddidi, Liibinan dunkkaanidosona.

²¹ Liibinappe denddidi, Riissan dunkkaanidosona.

²² Riissappe denddidi, Qahelaatan dunkkaanidosona.

²³ Qahelaatappe denddidi, SHefaara Deriyan dunkkaanidosona.

²⁴ SHefaara Deriyaappe denddidi, Haraadan dunkkaanidosona.

²⁵ Haraadappe denddidi, Maaqihelootan dunkkaanidosona.

²⁶ Maaqihelootappe denddidi, Tahaatan dunkkaanidosona.

²⁷ Tahaatappe denddidi, Taaran dunkkaanidosona.

²⁸ Taarappe denddidi, Miitiqan dunkkaanidosona.

²⁹ Miitiqappe denddidi, Hashimoonan dunkkaanidosona.

³⁰ Hashimoonappe denddidi, Moserootan dunkkaanidosona.

³¹ Moserootappe denddidi, Bene-Yaa7iqaanan dunkkaanidosona.

³² Bene-Yaa7iqaanappe denddidi, Hoori-Hagidigaadan dunkkaanidosona.

³³ Hoori-Hagidigaadappe denddidi, Yoxibaatan dunkkaanidosona.

³⁴ Yoxibaatappe denddidi, Abroonan dunkkaanidosona.

³⁵ Abroonappe denddidi, Eexiyooni-Gaabiran dunkkaanidosona.

³⁶ Eexiyooni-Gaabirappe denddidi, Xiina Bazzuwan de7iya Qaadeesan dunkkaanidosona.

³⁷ Qaadeesappe denddidi, Eedooma biittaa zawan de7iya Hoora Deriyan dunkkaanidosona. ³⁸ Qeesee Aarooni GODAI azazin, Hoora Deriyaa huuphiyaa kiyiis; kiyidi Israa7eelati Gibxxe biittaaappe kiyido oitamantta laittan, ichchashantta aginan, aginaayyo koiro gallassan yan haiqqiis. ³⁹ Aarooni Hoora Deriyaa huuphiyan haiqqiyo wode, a laittai xeetanne laatammanne heezza.

⁴⁰ Neegeeba Bazzuwan, Kanaanen de7iya Araada giyoosaa kawoi Israa7eela asaa yuussaa siyiis.

⁴¹ Israa7eelati Hoora Deriyaappe denddidi, Xalmoonan dunkkaanidosona.

⁴² Xalmoonappe denddidi, Punoonan dunkkaanidosona.

⁴³ Punoonappe denddidi, Obootan dunkkaanidosona.

⁴⁴ Obootappe denddidi, Moo7aaba biittaa zawan de7iya Abaariman dunkkaanidosona.

⁴⁵ Abaarimappe denddidi, Diboona-Gaadan dunkkaanidosona.

⁴⁶ Diboona-Gaadappe denddidi, Almmoonaa-Dibilaataiman dunkkaanidosona.

⁴⁷ Almmoonaa-Dibilaataimappe denddidi, Nabo Deriyaa matan Abaarima deretun dunkkaanidosona.

⁴⁸ Abaarima deretuppe denddidi, Yarkkoppe hefinttaara, Yorddaanoosa SHaafaa matan de7iya Moo7aaba Dembban dunkkaanidosona. ⁴⁹ Yorddaanoosa SHaafaa matan de7iya Moo7aaba Dembban, Beeti-Yashimootappenne SHiixima Zang-gaaraappe gidduwan dunkkaanidosona.

⁵⁰ Yarkko hefinttaara, Yorddaanoosa SHaafaa matan de7iya Moo7aaba Dembban GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ⁵¹ "Israa7eelata neeni yaaga; 'Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Kanaane biitti intte geliyo wode, ⁵² he biittan de7iya asaa ubbaa intte sinttappe yedettite; yedettidi shuchchaappe masettida eta misileta ubbaanne seerissidi medhdhido eeqata ubbaa xaissite. Eti goinniyo xoqqa sohota ubbaakka

laalite. ⁵³ Taani intteyyo he biittaa laatau immido gishshau, he biittaa laattidi, an de7ite. ⁵⁴ Intte zariyan zariyan saamaa kessidi, biittaa shaakkite. Qoodan corattiya zaretuyyo daro laataa immite; qoodan guuxxiya zaretuyyo guutta laataa immite. Saaman eta gakkida augeenne etaagaa gidana. Biittaa intte maizza aawatu zariyan zariyan shaakki ekkite.

⁵⁵ “SHin he biittan de7iya asaa intte yedettennan aggikko, intte ashshidoogeeti intteyyo intte aifiyaayyo pincco, intte miyyiyaayyo aguntta gidana; intte de7ana biittan eti inttena waayissana. ⁵⁶ Intte eta yedettennan aggikko, eta bolli taani oot-tanau halchchidobaa intte bolli oottana’ yaagada yoota” yaagiis.

Israa7eela Biittaa Zawaa

34 GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ² “Neeni Israa7eelata hagaadan yaagada azaza; ‘Laatadan inttena gakkiiya Kanaane biittaa zawai haggaa. ³ Tohossa baggaara intte zawai Xiina Bazzuwaanne Eedooma zawaa gidana. Intte tohossa zawai Maxine Abbaa tohossaappe doommee; ⁴ doommidi Akirabiima pudettaara tohossa baggaara simmidi, Xiina Bazzuwaa kanttidi, Qaadeesa-Barnne tohossi gakk-kees; hegaappe Hadaari-Adaara kanttidi, Aximoonoona gakk-kees. ⁵ Aximoonappe Gibxxe SHaafaakko simmidi, Meediteraane Abbaa gakk-kees.

⁶ “Arggo baggaara intte zawai Meediteraane Abbaa gaxaa gidana.

⁷ “Huuphessa baggaara intte zawai Meediteraane Abbaappe Hooraa Deriyaa sitti ootti malaatidi, ⁸ Hooraa Deriyaappe Hamaata Pinuwaa gakkanaassa; hegaappe Xadaadan zawatees. ⁹ Qassi Zifiroona biidi, Haxaari-Enaana gakk-kees. Huuphessa baggaara intte zawai haggaa gidana.

¹⁰ “Arshsho baggaara intte zawai Haxaari-Enaanappe SHafaama gakkanaassi sitti ootti malaatidi, ¹¹ SHafaamappe biidi, Ainappe arshsho baggaara de7iya Ribila wodhdhidi, Galiila Abbaappe arshsho baggaara de7iya keraa gakk-kees. ¹² Hegaappe duge Yorddaanoosa SHaafaa wodhdhi zawatidi, Maxine Abbaa gakk-kees. Intte biittaa za-wai ubba baggaarakka haggaa’ yaaga” yaagiis.

¹³ Yaagin Muusee Israa7eelata hagaadan yaagidi azaziis; “Saamaa yeggidi, intte laattana mala, uddufun zaretuyyoonne bagga zaretuyyo he biittai imettanaadan GO-DAI azaziis. ¹⁴⁻¹⁵ Aissi giikko, Roobeela zaretu Gaada zaretinne, Minaase zaretuppe baggai bantta laataa Yarkko hefinttan Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara ekkidosona” yaagiis.

¹⁶ GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁷ “He biittaa intteyyo laata oottidi, shaakki immana asatu sunntai haggaa; qeesiyaa El77aazaranne Nawee na7aa Yaasa. ¹⁸ Qassi biittaa shaakkanau maaddana mala, zare ubbaappe issi issi halaqaa sunntite. ¹⁹ Eta sunntai haggaaappe kaallidi de7iyaagaa.

Zariyaa Halaqaa

Yihudaa Yifune na7aa Kaaleeba

²⁰ Simoonoona Amihuuda na7aa SHalumi7eela

²¹ Biniyaama Kisiloona na7aa Elddaada

²² Daana Yoogila na7aa Buuqa

²³ Yooseefa na7aa Minaase Efooda na7aa Hani7eela

²⁴ Yooseefa na7aa Efireema SHifxxaana na7aa Qamu7eela

²⁵ Zaabiloona Parnnaaka na7aa Elxxaafaana

²⁶ Yisaakoora Azzaana na7aa Palxxi7eela

²⁷ Aseera SHalooma na7aa Ahihuuda

²⁸ Nifttaaleema Amihuuda na7aa Padaahi7eela

²⁹ Kanaane biittan Israa7eelatuyyo laataa shaakki immana mala, GODAI azazido asati hageeta” yaagiis.

Leewatussi Imettana Katamata

35 Yarkko hefinttaara, Yorddaanoosa SHaafaa matan de7iya Moo7aaba Demban, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ²“Israa7eelati bantta laataappe Leewati de7ana katamatanne eta yuushuwan de7iya hentta gadeta immana mala, neeni eta azaza. ³He katamatun eti de7ona; hentta gadeti eta miizzaassa, eta dorssaassanne eta hara mehe ubbaassa gidona. ⁴Intte Leewatuyyo immana katamaa yuushuwan de7iya hentta gadeti katamaa gimbbe dirssaappe karekko issi sha7u wara gidona. ⁵Katamaappe kareera, arshsho baggaara naa77u sha7u waraa, tohossa baggaara naa77u sha7u waraa, arggo baggaara naa77u sha7u waraanne huuphessa baggaara naa77u sha7u waraa likkite; yaatobare katamai giddo ginan de7ana. Leewati he heeraa bantta katamaayyo hentta gade ootona.

⁶“Leewatuyyo intte immana katamati, asa worida uri baqatidi attiyo usuppun katamata; hegeetu bolli gujjidi, oitamanne naa77u hara katamata etayyo immite. ⁷Leewatuyyo intte muleera oitamanne hosppun katamata eta hentta gadetuura issippe immite. ⁸Israa7eelatu laataappe Leewatuyyo intte immana katamati issi issi zaree laattidoogaa keena gidanau koshshees; cora asai de7iyo zariyaappe cora katamata ekkite; shin qoodan guutta asai de7iyo zariyaappe guutta katamata ekkite” yaagiis.

Baqati Attiyo Katamata

(Zaarettido Wogaa 19:1-13; Yaasu 20:1-9)

⁹Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ¹⁰“Neeni Israa7eela asaa hagaadan yaaga; Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Kanaane biittaa intte geliyo wode, ¹¹erennan asa worida uri baqati biidi attana mala, katamata intteyyo doorite. ¹²Erennan asa woridaagee yaa7aa sinti pirddau eqqana gakkanaassi, suuttaa achchiyaagee a worenna mala, he katamati baqati attiyo soho gidona. ¹³Ha intte immiyo usuppun katamati intteyyo baqati attiyo katamata gidona. ¹⁴Yorddaanoosa SHaafaappe hafintta baggaara heezzu katamaanne Kanaane biittan heezzu katamata intte baqati attanau immite. ¹⁵Ha usuppun katamati erennan asa worida Israa7eelati, hara dere asatinne eta giddon de7iya beteti baqatidi attiyo soho gidona.

¹⁶“Issi asi issi asa birata miishshan shocin, he uri haiqqikko, hegee shempuwaa woridaagaa; shemppo woridaagee haiqqo. ¹⁷Qassi worana danddayiya shuchchaa ba kushiyan oiqqida asi issi asa he shuchchan caddin, he uri haiqqikko, hegee shemppuwaa woridaagaa; shemppo woridaagee haiqqo. ¹⁸Qassikka worana danddayiya mitta ba kushiyan oiqqida asi issi asa he mittan shocin, he uri haiqqikko, hegee shemppuwaa woridaagaa; shemppo woridaagee haiqqo. ¹⁹Suuttaa achchiyaagee he shemppuwaa woridaagaa demmikko woro.

²⁰“Issi asi issi asa morkkidi caddin, woikko zuggidi issibaa a bolli olin, he urai haiqqikko, ²¹woikko morkkidi ba kushiyan bubbuxin, he urai haiqqikko, i shempuwaa woridaagaa; shemppo woridaagee haiqqo. Suuttaa achchiyaagee shempuwaa woridaagaa demmikko woro.

²²“SHin morkketetti bannan, issi asi issi asa akeekennan sugikko, woikko zugidi naagennan issibaa a bolli olikko, ²³woikko a worana danddayiya shuchcha i be7ennan a bolli yeggikkonne he urai haiqqikko, hegee a morkke gidenna gishshaunne a qohanau halchchibeenna gishshau, ²⁴yaa7ai erennan woridaagaap-penne suuttaa achchiyaagaappe gidduwan ha wogatudan pirddo. ²⁵Erennan woridaagaa suuttaa achchiyaagaa kushiyaappe yaa7ai ashshidi, i baqatidi attiyo kata-maa zaaro. Zaarin geeshsha zaitiyan tiyettida, qeese ubbatu halaqai haiqqana gakkanaassi, i yan de7o.

²⁶“SHin erennan woridaagee baqatidi attiyo katamaa zawaappe kare kiyiyaabaa gidikkonne, ²⁷baqati attiyo katamaappe kareera suuttaa achchiyaagee a demmidi worikko, i woridoogau oishettenna. ²⁸Aissi giikko, qeese ubbatu halaqai haiqqana gakkanaassi, he erennan woridaagee ba baqatido kataman uttanaagaashin aggiis. SHin qeese ubbatu halaqai haiqqidoogaappe guyyiyan, erennan woridaagee ba laata gade simmanau danddayees.

²⁹“Intteyyoonne biron yelettana yeletaayyo, intte de7iyoosa ubban hagee higge gido.

³⁰“Asa worida ooninne shemppo i woridoogaadan markkati markkattin haiqqo; shin issi asa xalaalai markkattin, ai asinne haiqqoppo. ³¹SHemppuwaa worido gishshau haiqqanau bessiya asa paxa ashshanau gumiyaa ekkoppite; i haiqqo. ³²Attiyo katamaa baqatida ooppenne qeese ubbatu halaqai haiqqanaappe kase, i guyye simmidi, ba biittan de7anaadan oottanau gumiyaa ekkoppite.

³³“Hegaadan oottidi, intte de7iyo biittaa tunissoppite. Aissi giikko, suuttaa gus-siyoogee biittaa tunissees; suuttaa gussidaagaa suuttaanappe attin, suuttai gukkido biitti hara ogeera tunatettaappe geeyenna. ³⁴Taani, GODAI, Israa7eela asaa gid-duwan de7iyo gishshau, intte de7iyo biittaa, taanikka de7iyo biittaa tunissoppite’ yaagada yoota” yaagiis.

Gadiyaa Laattiya Maccaasata

36 Yooseefa zaretuppe, Minaase na7aa Maakiira na7aa Gala7aade yaratu halaqati Muusekkonne Israa7eelatu yaratu halaqatukko yiidosona. ²Eti yiidi, “Nu godau, Israa7eela asaayyo biittaa saaman shaakkada immana mala, GODAI nena azaziis; qassi GODAI nu ishaa Xalofihaada laataa a macca naatuyyo neeni immana mala, nena azaziis. ³Leemisuwau eti hara zare gidiya Israa7eela asa gelikko, eta laatai nu aawatu laataappe ekettidi, eti geliyo zariyaayyo gujettees. Hega gishshau, nuuyyo saaman imettida laatai paccana. ⁴Qassi Israa7eelatuyyo Ishatamantto Laittaa Baalai gakkiiyo wode, eta laatai eti geliyo asa zariyaayyo gujettees; eta laatai nu aawatu zariyaa laataappe paccana” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalaadan, Muusee Israa7eelata hagaadan yaagidi azaziis; “Yooseefa zareti giyoogee likke. ⁶GODAI Xalofihaada macca naatubaa azaidoogee haggaa; eti bantta dosido azinaa gelanau danddayoosona; shin bantta aawaa zariyaappe gidanau koshshees. ⁷Israa7eelatu laatai issi zariyaappe hara zariyau aadhoppo; Israa7eela ubbai ba maizza aawatu zaree laattido biittaa minttidi oiqqo. ⁸Israa7eela asaa gidдон ai zareppe gidinkka, biitta laattiya macca na7i ubbi, Israa7eeli ubbi ba maizza aawatu laataa laattana mala, a ba aawaa zare gidiya asa gelu. ⁹Hegaadan hanidi, laatai issi zariyaappe hara zariyau mulekka aadhennan

de7ana. Hegaa gishshau, Israa7eela ubbai ba maizza aawatu zaree laattido biittaa minttidi oiqqo” yaagiis.

¹⁰Yaagin Xalofihaada macca naati GODAI Muusa azazidoogaadan oottidosona.

¹¹Xalofihaada macca naati, Maahilo, Tirxxo, Hoogilo, Milkonne No7o geetet-tiyaageeti, bantta aawaa ishanttu naata gelidosona. ¹²Eti Yooseefa na7aa Minaase naatu zariyaa gidдон azinaa gelidosona; gelin eta laatai eta aawaa zariyaunne yarau attiis.

¹³Yarkkoppe hefinttaara, Yorddaanoosa SHAafaa matan de7iya Moo7aaba Dem-bban Muuse baggaara GODAI Israa7eela asaa azazido higgetinne wogati hageeta.

Zaarettido Wogaa

Gidduwaa Erissuwaa

“Zaarettido Wogaa” geetettiya ha maxaafai, Israa7eela asai daro wodiya bazzon hemettidoogaappe guyyiyan, Kanaane gakkanau, guuttai attidaashin, eti Moo7aaba biittan takkido wode, Muusee kaalli kaalli etayyo haasayido haasayaa oiqqidaagaa.

“Zaarettido Wogaa” maxaafan mazggafettidi de7iya, issi issi daro go77iya yohoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

1. Muusee aadhdhida oitamu laittatu gidдон polettida, gita gita oosota hassayido odees. Xoossai eta bazzon waati kaalettidaakko asaa hassayissidi, eti Xoossaassi ammanettidaageeta gidana malanne suure assi azazettana mala, eta qofissees.

2. Muusee tammu azazota zaari zaaridi odiiddi, hegeetuppekka koiro azazuwaa birshshettaa etassi qonccissiis. Asai Xoossaa xalaalaassi goinnanaadanka hassayissees. Hegaara oittidi, Israa7eela asai hidootaa biittan aqana duma duma wogaa bochchi bochchi ekkidi odees.

3. Muusee, Xoossai etaara maacettido maachchai ai malakko etayyo birshshidi, eti he maachchaassi oorattiidi, ammanettanaadan qofissees.

4. Iyyaasu Muusee sohuwan gelidi, Xoossaa asaa kaalettiya asa gidanau sunttettiis. Muusee Xoossai ammanettiyaagaa gidiyooгаа sabbanau kiyida mazamuriyaa yexxidoogaappenne Israa7eela zariyaa ubbaa anjjidoogaappe guyyiyan, Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Moo7aaba biittan haiqqiis.

Maxaafaayyo huuphe qofai Xoossai ba siiqiyoonne ba doorido asaa ashshidoogaanne anjjidoogaa odees. Asaikka Xoossaa anjoi etappe shaahettennan paxa de7anau danddayana mala, Xoossai etassi oottidobaa ubbaa hassayissidi, eti ubba wodekka Xoossaa siiqanaunne ayyo azazettanau eta erissees.

Maxaafaayyo waanna qofaa oiqqida xiqiseti: 6:4-6 de7iyaageeta gidiyi wode, etikka, Yesuusi, “Azazo ubbaappe aadhdhiya gita azazo” giidi odido qaalata oiqqidaageeta. Hegeetinne, “GODAA ne Xoossaa ne polo wozanaappe, ne polo shempuwaappenne ne polo wolqqaappe siiqa” yaagiyaageeta.

Israa7eelati Siinaa Deriyaappe Denddi Baanaadan Imettida Azazuwaa

1 Ha maxaafan xaafettida qaala ubbai Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara de7iya bazzuwan eti de7ishin, Muusee Israa7eela asaayyo yootido qaalaa. Muusee ha qaalaa etau yootiyo wode, eti Suufa geetettiya sohuwan sintta baggaara, Paaraana katamau issi baggaaranne hegaadanka qassi Tofeela, Laabaana, Haxerootanne Diizahaaba geetettiya katamatu gidduwan de7iya Yorddaanoosa wombban de7oosona. ²Eedooma Deriyaa ogiyaara biikko, Siinaa Deriyaappe Qaadeesa-Barnne gakkanau gediyan tammanne isiini gallassa oge.

³Gibxeppe eti kiyido oitamannta laittan, tammanne isiinnta aginan, aginaayyo koiro gallasan, Muusee GODAI etabaa a azazidobaa ubbaa Israa7eelatuyyo yootiis. ⁴Hegee Haseboona kataman uttidi kawotida Amooretu Kawuwaa Sihoonanne Asttaarootaaninne Ediraa7an uttidi kawotida Baasaane Kawuwaa Ooga, Muusee xoonidoogaappe guyyiyaana.

⁵ Asai Yorddaanoosappe arshsho baggaara Moo7aabab de7ishin, Muusee ha higgayaa hagaadan yaagidi qonccissiyooqaa doommiis.

⁶ “Nuuni Siinaa Deriyan de7ishin, GODAI nu Xoossai nuna hagaadan yaagiis; ‘Intte ha deriyaa bollan keehin gam77ideta. ⁷ Dunkkaaniyaa qolidi denddite; denddidi deretiya Amooretu biittaanne Aaraban de7iya eta shooro biitta ubbaa biite; hegeekka Yorddaanoosa wombbaa, deretiyaasaanne barggottiya biittatukko, tohossa baggaanne Meediteraanee Abbaa gaxau aadhdhite. Kanaane biittaakko bite; Liibaanoosa dereta kanttidi, Efiraaxiisa SHAafaa gakkanaashin biite. ⁸ Be7ite, taani intteyyo ha biittaa immas. Biite; biidi intte aawatuuyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyo, Yaaqoobayyoonne, etappe guyyiyan, eta zariyaayyo immanau GODAI caaqqido biittaa laattiis’ yaagiis.”

Muusee Halaqata Sunttiis

(Kessaabaa 18:13-27)

⁹ Qassikka Muusee asaayyo hagaadan yaagiis; “He wode taani intteyyo hagaadan yaagada yootaas; ‘Taani tarkka inttena tookkanau danddayikke. ¹⁰ GODAI intte Xoossai intte qoodaa saluwaa xoolinttiyaadan darissiiis. ¹¹ GODAI intte aawatu Xoossai, inttena hagaappe sha7utoo gujjidi darissonne i giidoogaadan inttena anjjo. ¹² SHin intte metuwaa, intte tohuwaanne intte ooshshaa ubbaa taani tarkka tookkanau waana danddayiyaanaa? ¹³ Intte zariyaappe zariyaappe aadhdhida eranchcha, akeekanchchanne oosuwaa meezee de7iyo asata doorite; doorin taani intte bolli eta halaqa sunttana’ yaagaas.

¹⁴ “Yaagin inttekka tana, ‘Nuuni oottanaadan neeni giidobai lo77o’ yaagideta. ¹⁵ Hegaa gishshau, taani intte zariyaappe zariyaappe aadhdhida eranchchanne oosuwaa meezee de7iyo asata akkaas; ekkada, shaalaqa, mato halaqa, hamssaalaqa, assiraalaqanne haariyaageeta oottada intte zariyan zariyan intte bollan sunttaas.

¹⁶ “Yaadata taani eta, ‘Intte ishanttu gidduwan de7iya mootuwaa siyite; he mootoo issi Israa7eela asapenne a ishaappe gidduwan woikko Israa7eela asaapenne hara dere asaappe gidduwan de7iyaagaa gidikkokka, siyidi xilluwaa pirddite. ¹⁷ Intte pirddan issi baggaa maaddoppite; gitaagaa siyiyoogaadan, guuttaagaakka hegaadan siyite; asa som77uwaassi yayyoppite; aissi giikko, pirddi Xoossaabaa. Qassi intteyyo daro deexo gidida mootuwaa taakko ehiite; hega taani pirddana’ yaagaas. ¹⁸ Qassi inttekka oottanabaa ubbaa taani he wode inttena azazaas.

Muusee Qaadeesa-Barnneppi Biittaa Xomoosiyaageeta Kiittiis

(Kessaabaa 13:1-33)

¹⁹ “Hegaappe guyyiyan, nuuni Siinaa Deriyaappe denddida; denddidi GODAI nu Xoossai nuna azazidoogaadan, deretiya Amooretu biittaa biyo ogiyan de7iya he intte be7ido gitanne yashshiya bazzuwaa kanttidi, Qaadeesa-Barnne gakkida. ²⁰ He wode taani intteyyo hagaadan yaagaas; ‘GODAI nu Xoossai nuna laatissiyoo deretiya Amooretu biittaa hekko ha77i gakkideta. ²¹ Be7ite, GODAI intte Xoossai ha biittaa intteyyo immiis. GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo odidoogaadan kiyyidi, ha biittaa laattite; yayyoppite; ufaissaa qanxxoppite’ yaagaas.

²² “Yaagin intte ubbai taakko yiidi tana, ‘He biittaa xomoosidi, nuuni baanau bessiya ogiyaabaanne, nuuni gelana katamatu oduwaa nuuyyo ehiya asata nuuppe sinttau yeddoos’ yaagideta.

²³“He qofai taayyo lo77o milatiis; yaatin, intteppe tammanne naa77u asaa, zariyaappe zariyaappe issi asa dooraas. ²⁴Eti biidosona; biidi, he deretiya biittaa pude kiyidosona; qassi Eshkkoola Zanggaaraakkokka biidi, biittaa xomoosidosona. ²⁵He biittan mokkiyaabaappe amarida aifiyaa bantta kushiyan oiqqidi, nuukko ekki yiidosona; qassi, ‘GODAI nu Xoossai nuuyyo immiyo biittai lo77o’ yaagiyo oduwaakka ehiidi odidosona.

²⁶“SHin intte GODAA intte Xoossaa azazuwaayyo makkalidi, kiyennan ixxideta. ²⁷Intte dunkkaaniyaa gidдон issoi issuwaara, hagaadan yaagidi zuuzummideta; ‘GODAI nuna ixxido gishshau, xaissanau Amooe biittaa asatu kushiyan aatti imanau, Gibxxe biittaaappe kessiis. ²⁸Nuuni awa kiyiyoo? Nu ishantti “He biittan de7iya asai nuuppe daroosonanne aduqqoosona. Katamatikka gitanne saluwaa gakkanaashin gimbettidaageeta. Hegaa bollikka qassi Anaqeta geetettiya daro adussa asata yan be7ida” yaagidi, nu wozanaa seerissidosona’ yaagideta.

²⁹“Hegaappe guyyiyan, taani hagaadan yaagaas; ‘Etau yayyoppite woikko shab-birettoppite. ³⁰Intteppe sinttaara biya GODAI intte Xoossai kase Gibxxen intte aifiyaa sinttan i intteyyo oottidoogaadan, ha77ikka intteyyo i olettana. ³¹Qassi bazuwan, intte ha sohuwaa gakkanaashin yiido oge ubban, asi ba na7aa tookkiyoogaadan, GODAI intte Xoossai inttena tookkidoogaa be7ideta’ yaagaas.

³²⁻³³“Ha ubbaa ta yootinkka, intte dunkkaanana sohuwaa bessanaunne intte baana ogiyaa bessana qammi tamaa tuussan, gallassi shaaraa tuussan inttena kaalettida GODAN, intte Xoossan, ammanibeekketa.

Xoossai Israa7eelata Qaxxayiiis

(Qoodaabaa 14:20-45)

³⁴“GODAI intte haasayaa siyidi hanqqettiis; hanqqettidi hagaadan yaagidi caaqqiis; ³⁵“Taani intte maizza aawatuyyo immana gaada caaqqido ha lo77o biittaa, ha iita yeletaappe issoinne be7enna. ³⁶He biittaa be7ana i Yifune na7aa Kaaleeba xalaala. I yedhdhido biittaa ayyoonne a zariyau taani immana; aissi giikko, i ba kumetta wozanaappe GODAA kaalliis’ yaagidi caaqqiis.

³⁷“Intte gaasuwan GODAI ta bollikka hanqqettidi, hagaadan yaagiis; ‘Muusee, harai atto neenikka he biittaa gelakka. ³⁸SHin nena maaddiyaagee, Nawe na7ai Yaasu he biittaa gelana. I Israa7eela asaa he biittaa laatissanau de7iyo gishshau, neeni a mintteta. ³⁹Qassi intte, “Nu naati omoodettana” giido guuttatinne iitaa kehaa shaakki eribeenna intte naati he biittaa gelana. Taani he biittaa etayyo immana; etikka a laattana. ⁴⁰SHin inttena gidikko, intte guyye simmidi, Zo7o Abbaa efiya ogiyaa oiqqidi, bazzo biite’ yaagiis.

⁴¹“Yaagin intte zaaridi taayyo hagaadan yaagideta; ‘Nuuni GODAA bolli nagaraa oottida; ha77i nuuni GODAI nu Xoossai azazidoogaadan, kiyidi olettana’ yaagideta. Yaagidi intte ubbai ola miishshaa gixxideta; qassi gezze biittaa kiyidi olettanaa-gaakka laafabaadan qoppideta.

⁴²“SHin GODAI tana, ‘Taani etaara de7enna gishshau, eti kiyidi olettennaadan oda; hegee xayikko eta morkketi eta xoonana’ yaagiis. ⁴³Yaagin taani intteyyo yootaas; shin intte GODAA azazuwaassi makkalidetappe attin, taani yootidoogaa siyibeekketa; yaatidi intte otoruwan gezze biittaa kiyideta. ⁴⁴Yaatin, he gezze biittan de7iya Amoorati inttenaara olaa gaittidi, inttena mattai yedettiyoogaadan yedettidi, he Eedooma biittan biidi Horima gakkanaashin shocidosona. ⁴⁵Inttekkka guyye

simmidi, GODAA sinttan yeekkideta; shin GODAI intte yeehuwaa siyibeenna woikko ezgibeenna. ⁴⁶ Yaanin Qaadeesan he intte gam77ido keena gallassaa gam77ideta.

Bazzon Aattido Wodeta

2 “Hegaappe guyyiyan nuuni, GODAI tana azazidoogaadan, Zo7o Abbaa efiya ogiyaa oiqqidi, guyye simmidi, bazzo biida; hegan metootiiddi, deretiya Eedooma biittan daro gallassaa yuuyida.

² “Hegaappe guyyiyan, GODAI tana hagaadan yaagiis; ³ ‘Ha deretiya biittaa yushshai intteyyo gidana; guyye simmidi, huuphessa baggi biite. ⁴ Asaa neeni hagaadan yaagada azaza; “Eedooman de7iya intte ishannta gidiya Eesawa naatu biittaaara intte kantteeta. Eti intteyyo yayyana; shin intte keehi naagetite. ⁵ Taani eta biittaaappe tohoi yedhdhiyoosaa keenaanne intteyyo immenna gishshau, etaara ooyettoppate; aissi giikko, taani deretiya Eedooma biittaa laata oottada Eesawassi immarggaas. ⁶ Intte miyo qumaanne uyiyo haattaa, etappe miishshan shammitte” yaagada azaza’ yaagiis.

⁷ “GODAI intte Xoossai intte oottidobaa ubbaa anjjiis; intte ha gooba bazuwan hemettiyo wode, inttena naagiis. Ha oitamuu laitta ubban GODAI intte Xoossai inttenaara de7iis. Aibanne intteyyo pacissibeenna.

⁸ “Hegaa gishshau, nuuni nu ishannta gidiya Eesawa naati de7iyo Eedooma biittaaara kanttidi biida. Qassi Eelaatanne Eexiyooni-Gaabira giyo katamatuppe dendidi, Maxine Abbaakko gattiya ogiyaa aggidi, Moo7aaba bazuwaara aadhdhida.

⁹ “GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Taani eta biittaaappe aibanne intteyyo immenna gishshau, Moo7aaba asaara ooyettoppate woi eta oloppite; aissi giikko, Eera katamaa taani laata oottada Looxe zaretussi immarggaas’ yaagiis” yaagiis.

¹⁰ (He biittan kase minonne cora gidida, qassi Anaqqe zaretudan adussa gidida Eemeta geetettiya asati de7idosona. ¹¹ Eti Anaqqetudankka Rafaayeta geetetoosona. SHin Moo7aaba asai eta Eemeta giidi xeesees. ¹² Hooraa biittaa asai qassi kase Eedooman de7iis; shin Israa7eelati laattanaadan GODAI etau immido biittan eti oottidoogaadan, Eesawa zaretu Hoorata eta biittaaappe shoddidosona; qassi bantta sinttappate eta xaissidi, eta sohuwan uttididosona.)

¹³ Muusee, “GODAI nuna, ‘Ha77i denddite; denddidi Zareeda SHAafaa pinnite’ yaagin, nuuni Zareeda SHAafaa pinnida. ¹⁴ Nuuni Qaadeesa-Barneppe denddidi, Zareeda SHAafaa pinnana gakkanaashin de7iya wodee hasttamanne hospun laitta; he wode GODAI etayyo caaqqidoogaadan, olau gakkida he yeletaa attumaageeti ubbai wuridosona. ¹⁵ Dunkkaanidosaaappe eti muleera dim77i giidi xayana gakkanaashin, GODAA kushee eta bolli de7ees.

¹⁶ “Olau gakkida attuma asai ubbai muleera xayidoogaappenne asaa giddoppe haiqqi wuridoogaappe guyyiyan, ¹⁷ GODAI tana hagaadan yaagiis; ¹⁸ ‘Eera ogiyaara hachchi intte Moo7aaba biittaa kantteeta. ¹⁹ Intte Amoonaa asatu biittaa gakkiiyo wode, eta qaaserettoppate woikko etaara ooyettoppate. Aissi giikko, Amoonaa asatu biittaaappe aibanne taani intteyyo laata oottada immikke. Taani he biittaa Looxe zariyaayyo laata oottada immarggaas’ yaagiis.

²⁰ (He biittai kase yan de7iya asai xeesettiyo sunntan Rafaayetu biittaa geetettidi xeesettees. Qassi Amoonati eta Zaamizuumeta giidi xeesoosona. ²¹ Etikka Anaqqetudan adussa, minonne cora dere; shin GODAI eta xaissin, Amoonati eta biittaa laattidi uttididosona. ²² GODAI Eedooman de7iya Eesawa zaretuyyo oottidoogaadan, etayy-

ookka oottiis; hegeekka i he biittan de7iya Hoorata xaissin, Eesawa zareti eta biittaa laattidi hachchi gakkanaashin uttidosa. ²³ Gaaza gakkanaashin de7iya heeratun de7iya Aaweta gidikko, Kafttoora giyo biittaappe yiida Kafttooreti eta xaissidi, eta sohuwan uttidosa.)

²⁴ “Qassikka GODAI nuna hagaadan yaagiis; ‘Denddite; denddidi Arnnoona SHAafaa pinnite. Be7ite, Amooore biittaa asa gidiya Haseboona Kawuwaa Sihoonanne a biittaa taani intte kushiyan aattada immaas; a olidi a biittaa laattiyooogan doommite. ²⁵ Hachchippe doommidi saloppe garssaara de7iya asai ubbai intteyyo yayyanaadan taani oottana; eti inttebaa siyiyo wode ubban, yashshan kokkorana’ yaagiis.

Israa7eela Asai Kawuwaa Sihoona Xooniis

(Qoodaabaa 21:21-30)

²⁶ “Hegaappe guyyiyan, Qidemoota Bazzuwaappe Haseboona Kawuwaa Sihoonayyo saro qaalaa kiitettiyaageetu bolli hagaadan yaagada kiittaas; ²⁷ ‘Nuna ne biittaara kanttissarkkii! Nuuni wogga oge xallaa oiqqidi baana; appe ushachchi woi haddirssi simmokko. ²⁸ Nuuni miyo qumaunne uyiyo haattau miishshaa qanxxana. Nu koyiyoogee ne biittaara kanttanaagaa xalaala. ²⁹ Eedooman de7iya Eesawa zaretinne, Eeran de7iya Moo7aaba zareti nuna kanttissidoogaadan, GODAI nu Xoossai, nuuyyo immiyo biittau Yorddaanoosa SHAafaa nuuni pinnana gakkanaashin, oge xallaara nuna aatta’ yaagaas.

³⁰ “SHin Haseboona Kawoi Sihooni nuna kanttissennan diggiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai hachchi intte be7iyooogaadan, a intte kushiyan aattidi immanau a wozanaa minttidi, a morgge zozza oottiis.

³¹ “Hegaappe guyyiyan GODAI tana, ‘Be7a, Sihoonanne a biittaa taani neeyyo imettaa doommaas; ha77i xoonada, a biittaa laatta’ yaagiis.

³² “Yaatin, Sihooni ba asaa ubbaa ekkidi, Yahaaxa giyoosan nunaara olettanau denddiis. ³³ SHin GODAI nu Xoossai nuuyyo a aatti immiis; immin a, a attuma naatanne a asaa ubbaa nuuni worida. ³⁴ He wode nuuni a katamata ubbaa omooddidi, mule katamatakka, an de7iya attuma asaara, maccaasaaranne naatuura xaisida; aibanne ashshibookko. ³⁵ Eta mehiyaanne nuuni woraajjido katamatuppe omooddidobatu xallaa nuuyyo ekkida.

³⁶ “Arnnoona Zanggaaraa gaxan de7iya Aaro7erappenne he wombbaa gidдон de7iya katamaappe doommidi biidi Gala7aade biittaa gakkanaashin, nuuyyo minnida issi kataminne de7ibeenna. GODAI nu Xoossai eta ubbaa nu kushiyan aatti immiis. ³⁷ SHin nuuni Amoonaa zaretu biittaakko, hegeekka Yaabooqa SHAafaa doona ubbaakko, deretiya biittaa katamatukkonne GODAI nu Xoossai nuuni baanaadan azazibeenna soho ubbaakko shiiqibookko.

Israa7eelati Baasaane Kawuwaa Ooga Xoonidosona

(Qoodaabaa 21:31-35)

3 “Hegaappe guyyiyan nuuni simmidi, Baasaane efiya ogiyaara kiyida; yaatin, Baasaane biittaa Kawoi Oogi ba olanchchatu ubbaara Ediraa7a giyo kataman nunaara olettanau kiyiis. ² SHin GODAI tana; ‘Ayyo yayyoppa! Aissi giikko, taani a, a olanchchatu ubbaaranne a biittaara ne kushiyan aattada immaas. Haseboonan

uttidi kawotida Amooretu Kawuwaa Sihoona bolli oottidoogaadan, neeni a bollikka oottana' yaagiis.

³“Hegaa gishshau, GODAI nu Xoossai Baasaane biittaa Kawuwaa Ooganne a asaa ubbaa nu kushiyan aattidi immiis; nuuni etappe issuwaanne ashshennan wurssi worida. ⁴He wode nuuni a katamata ubbaa oiqqida; nuuni oiqqibeenna issi katamikka de7enna; hegeetikka Baasaane Kawuwaa Oogi Arggooba biittan aisiyo usuppun tammu katamata. ⁵Ha katamati ubbaikka adussa gimbbiyani dirediddaageetanne penggiyaaranne gordde mittaara de7iyaageeta. Qassi gimbbe dirssai banna keehi daro moottatika de7oosona. ⁶Haseboona biittaa Kawuwaa Sihoona bolli oottidoogaadan, nuuni eta muleera xaissida. Eta katamata ubbaa, etan de7iya attumaara maccaaranne naatuurakka mule xaissida. ⁷SHin mehe ubbaanne kata-matuppe bonqqidobaa omoodo oottidi, nuuyyo ekkida.

⁸“He wode nuuni Arnnoona SHaafaappe biidi Hermmoone Deriyaa gakkanaashin de7iya biittaa Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iyaagaa he naa77u Amoore biittaa kawotuppe ekkida. ⁹(Sidoonaa biittaa asai Hermmoone Deriyaa Siriyoone Deriyaa giidi xeegoosona; Amoore biittaa asai qassi Saniira giidi xee-goosona.) ¹⁰Nuuni dembba biittan de7iya katamata ubbaa, Gala7aade biitta ubbaa, Baasaane biitta ubbaanne Baasaane biittan Oogi haariyo Salaakanne Ediraa7a kata-mata gakkanaashin de7iya sohota oiqqida. ¹¹(Rafaayetuppe attidai Baasaane biit-taa Kawuwaa Ooga xalla. A arssai birata arssa; he arssai hachchi gakkanaashinkka Raaba geetettiya Amoonatu kataman de7ees; ayyo geesai uddufun wara; gomp-paikka oiddu wara.)

Yorddaanoosa SHaafaappe Arshsho Baggaara Uttida Yarata

(Qoodaabaa 32:1-42)

¹²“He biittaa nuuni laattidoogaappe guyyiyan, Arnnoona SHaafaa doonan de7iya Aaro7era katamaappe doommidi de7iya sohuwaanne, deretiya Gala7aade biit-taappe baggaa a katamatuurakka Roobeela zaretuyyoonne Gaada zaretuyyo taani immaas. ¹³Gala7aadeppa attidaagaanne Oogi haariyo Baasaane biitta ubbaa, hegeekka Arggooba kawotettaa qassi Minaase zariyaappe baggatuyyo immaas. (He Baasaane biittai ubbai Rafaayetu biittaa geetetti xeesettiis. ¹⁴Minaase zariyaappe Yaa7iiri, kumetta Arggooba biittaa laattiis; hegeekka Gashuuratunne Maa7ikatu biittaa gaxaa gakkanaashin de7iya Baasaane biittaa. I qeeri katamata ba sunttan xeesettanaadan oottiis; hegaa gishshau, eti hachchi gakkanaashin, Yaa7iira kata-mata geetetti xeesettoosona.)

¹⁵“Qassi Gala7aade biittaakka Minaase zare gidiya Maakiirassi immaas. ¹⁶Roobeelanne Gaada zariyau Gala7aadeppa biidi Arnnoona SHaafaa mataa gakkanaashin de7iya biittaa immaas. Tohossa baggaara etau Arnnoona SHaafaa baggai zawa; qassi huuphessa baggaara Amoonatu biittaa gaxa gidiya Yaabooqa SHaafai zawa. ¹⁷Arggo baggaara, eta zawai Aaraban de7iya Yorddaanoosa SHaafaa gakknees; hegeekka Galiila Abbaappe doommidi Pisgga Deriyaa xaphon de7iya Haiquwaa Abbaa, hegeenne Maxine Abbaa gakkanaashiina.

¹⁸“He wode taani inttena hagaadan yaagada azazaas; ‘GODAI intte Xoossai ha biittaa intte laattanaadan intteyyo immiis. Simmi intteyyo de7iya tooranchcha asa ubbaa ola miishshaa gixissidi, intte ishannta gidiya Israa7eela asaappe sint-taara olettanau aadhhdhite. ¹⁹Intteyyo daro mehee de7iyooogaa taani erais; hegaa

gishshau, intte keettaayeti, intte guutta naatinne intte mehee taani intteyyo imido katamatun de7ishshona. ²⁰ Hegeenne, GODAI inttena shemppissidoogaadan, intte ishanttakka shemppissana gakkanaashiinanne, qassi Yorddaanoosa SHaafaa hefinttan, GODAI intte Xoossai etayyo immiyo biittaa eti ekkana gakkanaashiina. Hegaappe guyyiyan, intte huuphiyan huuphiyan, taani intteyyo immido biittaa simmeeta' yaagaas.

²¹ “Taani he wode Yaasa hagaadan yaagada azazaas; ‘GODAI, intte Xoossai, ha naa77u kawotu bolli oottidobaa ubbaa neeni ne aifiyan be7adasa; intte oiqqanau biyo kawotettatu ubbaa bollikka GODAI hegaadan oottana. ²² Intte gishshau oletiyyaagee, GODAA intte Xoossaa gidio gishshau, etau yayyoppite’ yaagaas.

Muusee Kanaane Geleennaadan Digettiis

²³ “He wode taani hagaadan yaagada GODAA minttada woossaas; ²⁴ ‘Ubbaa Haariya GODAU, ne gitatettaanne ne mino kushiyaa tana, ne ashkkaraa bessanau doommadasa; aissi giikko, neegaadan hгаа mala oosotanne wolqqaamabata oot-tanau danddayiyai salon gidin sa7an ai xoossi de7ii? ²⁵ GODAU! Taani baada Yorddaanoosa SHaafaappe, hefinttan de7iya he lo77o deretiya biittaaanne Liibaanoosa be7anaadan tana yeddarkkii!’ yaagaas.

²⁶ “SHin GODAI intte gaasuwan tana hanqgettidi, taayyo siyennan ixxiis; ixxidi GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Simmi neeyyo gidana; ha yohuwaa denttada naa77antto taayyo haasayoppa. ²⁷ Hegaa aggada denddada, Pisgga Deriyaa huuphiyaa kiya; hegan eqqada biittau arggo baggi, huuphessi, tohossinne arshsho baggi ne aifiyaa denttada xeella. Aissi giikko, neeni ha Yorddaanoosa SHaafaa mulekka pinnakka. ²⁸ Mati neeni Yaasussi azazuwaa imma; a xalissanne minttetta; aissi giikko, i ha asaa kaalettidi pinttananne ha neeni be7iyo biittaa i eta laatissana’ yaagiis.

²⁹ “Hegaa gishshau, nuuni Beeti-Pa7ooraa katamaa sinttan de7iya wombban gam77ida” yaagiis.

Azazettanaadan, Muusee Israa7eelata Zoriis

4 Hegaappe guyyiyan, Muusee asaa hagaadan yaagiis; “Ha77ikka Israa7eela asau, intte de7uwan de7anaadaaninne GODAI, intte maizza aawatu Xoossai, intteyyo immiyo biittaa intte laattanaadan, taani inttena tamarisseyo awaajuwaanne higgiiyaa siyitenne oottite. ² Taani inttena azaziyo GODAA intte Xoossaa azazuwaa naagiteppe attin, a bolli ainne gujjoppite; qassi appe ainne pacissoppite. ³ Pa7ooraa Deriyaa bollan GODAI oottidobaa intte intte aifiyan be7ideta; GODAI intte Xoossai Pa7ooran de7iya Ba7aalassi goinnidaageeta ubbaa intte giddoppe xaissiis. ⁴ SHin intte GODAASSI, intte Xoossaassi, ammanettido gishshau, hachchi gakkanaashin ubbaikka de7uwan de7eeta.

⁵ “Be7ite, intte laattanau geliyo biittan oottana mala, GODAI, ta Xoossai tana azazidoogaadan, awaajuwaanne higgiiyaa taani inttena tamarisssaas. ⁶ Intte eta naagitenne oottite; heгаа intte oottikko, intte ai keena aadhdhida eranchchakkonne hara asai inttena be7ana. Eti ha awaajuwaabaa siyiyo wode, ‘Tumukka ha gita kawotetta aadhdhida eranchchanne akeekanchcha kawotetta’ yaagana.

⁷ “Nuuni a xeesiyo wode audenne, GODAI nu Xoossai nuuyyo mata gidioogaadan, mata xoossi ayyo de7iyo ai wolqqaama kawotetti de7ii? ⁸ Taani hachchi

intte sinttan wottiyo ha higge ubbaadan xillo gidida awaajoinne higgee de7iyo hara ai gita kawotetti de7ii?

⁹“Simmi intte de7iyo laitta ubban ha intte be7idobaa ubbaa dogennaadaaninne intte huuphiyaappe xaissennaadan naagettite; intte naatanne intte naatu naata tamarissite. ¹⁰Siinaa Deriyaa bollan GODAA intte Xoossaa sinttan intte eqqido wode, GODAI tana, ‘Ha sa7an de7ido wode ubban, eti taayyo yayyiyoogaa tamaranaadaaninne bantta naatakka hegaa tamarissanaadan, taani ta qaalaa eta sissana mala, asaa taakko shiishsha’ giidoogaa hassayite.

¹¹“He wode intte shiiqidi deriyaa xaphon eqqideta; saluwaayyo giddo ginaa gakkanaashin, he deriyaa bollan tamai eexxees; he deriyaa xaphoi sakkana xumaaninne shaaran goozetti uttiis. ¹²GODAIKKA tamaa gidoppe intteyyo haasayii; haasayin intte a cenggurssaa siyidetappe attin, a be7ibeekketa. ¹³Intte oottanaadan i inttena azazido ba maachchaa intteyyo yootiis; hegeetikka Tammu Azazota. I eta naa77u masettida shuchchatu bolli xaafiis. ¹⁴Intte laattanau biyo biittan oottanaadan, awaajuwaanne higgiiyaa inttena tamarissana mala, GODAI tana he wode azaziis.

Eeqaa Misiliyaassi Goinnennaadan Imettida Zoriyaa

¹⁵“GODAI Siinaa Deriyaa bollan tamaa gidoppe intteyyo haasayido gallassi, intte a be7ibeenna gishshau, keehippe naagettite. ¹⁶Attuma woikko macca meran oosettidabaa gidin, ¹⁷sa7an de7iyya do7a ubbaa leemiso gidin, salo gufantton paaliya kafo ubbaa leemiso gidin, ¹⁸sa7aa bollan qaaxxiyaabatu leemiso gidin, biittaappekka garssaara haattaa giddon de7iyya moliyaa leemiso gidinkka, intte tunennaadan masettidabaa intteyyo xoossa oottidi goinnoppite. ¹⁹Qassi saluwaa pude xeellidi, GODAI intte Xoossai saloppe garssaara de7iyya kawotettatussi ubbaassi imido awaa, aginaa, xoolinttetanne saluwaa meretata ubbaa be7idi, intte etassi goinnidi, balennaadan naagettite. ²⁰SHin GODAI inttena hachchi intte gidiiyoogaadan, baayyo dummatida asa oottanau birata cooce mala gidiiya Gibxxeppe kessidi ehiis.

²¹“Qassi intte gaasuwan GODAI tana hanqettiis; hanqettidi taani Yorddaanoosa pinnennaadaaninne, GODAI, intte Xoossai, laata oottidi intteyyo immiyo lo77o biittaa taani gelennaadan caaqqiis. ²²Hegaa gishshau, taani Yorddaanoosa SHAafaa pinnennan ha biittan haiqqana; shin intte pinnidi, he lo77o biittaa laatteeta. ²³Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai inttenaara maacettido maachchaa dogoppite. Qassi GODAI intte Xoossai inttena oottoppite giido ai meran masettida misiliyaa gidikkonne intteyyo eeqa oottennaadan naagettite. ²⁴Aissi giikko, GODAI intte Xoossai miya tamanne qanaatiya Xoossaa.

²⁵“Intte naatanne, naatu naata yelidi he biittan adussa wodiyya de7iyo wode, ai meran gidikkonne masettida misiliyau goinnidi tunikko, qassi GODAA intte Xoossaa hanqetissanau a sinttan iitabaa oottikko, ²⁶intte Yorddaanoosa SHAafaa pinnidi laattanau biyo biittaappe issoinne attennan, elle xayanaagau, taani intte bollan hachchi saluwaanne sa7aa markkayais. Intte muleerakka xayanaappe attin, he biittan adussa wodiyya de7ekketa. ²⁷GODAI inttena hara asaa giddon laalana; he inttena i laaliyo kawotettatu giddon intte qoodai guutta gidana. ²⁸Hegan intte mittaappenne shuchchaappe asa kushiyan giigida be7enna, siyenna, meennanne singgenna xoossatussi goinnana. ²⁹SHin hegan de7iiddi, intte GODAA, intte Xoossaa koyana; intte a intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe koyikko dem-

mana. ³⁰ Ha ubba metuwaa gidдон intte un77ettidi de7idi, wodiyaа wurssettan GO-DAAKKO, intte Xoossaakko, intte simmananne a qaalaayyookka azazettana. ³¹ GODAI intte Xoossai maarotettan kumida Xoossaa gidiyo gishshau, i inttena aggenна; woikko xaissenna; intte aawatussi i caaqido maachchaakka dogenna.

³² “GODAI biittan asa medhdhido gallassaappe doommidi, intteppe kase aadhdhida wodiyaа ane qorite; hаgaa mala gitabai mulekka hani eriyaakko woi siyetti eriyaakko, saluwaayyo ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin ane oichchite. ³³ Tamaa lacuwaa gidдоora GODAI haasayin siyidi, intte xayennan de7uwan de7idoogaadan, GODAI haasayin siyidi, de7uwan de7ida hara asi de7ii? ³⁴ Woikko GODAI intte Xoossai intte xeellishin, Gibxxe biittan intteyyo oottidoogaadan, paaciyan, malaatan, maalaalissiyaaban, olan wolqqaama kushiyaaninne micettida qesiyan, qassi gita yashshan hara kawotettaa gidдо gelidi, issi kawotettaa baayyo ekkанau baaxetida hara xoossi de7ii? ³⁵ GODAI Xoossaa gidiyoogaa intte erana mala, hegaa i inttena bessii; appe attin hari baawa. ³⁶ I inttena tamarissanau koyido gishshau, ba cenggurssaa saluwaappe inttena sissii. Qassi ha sa7an ba gita tamaa inttena bessii; he tamaa gidдоppe intte a qaalaa siyideta. ³⁷ I hegaa oottidoogee intte aawata siiqidoogaappe denddidaagan, etappe guyyiyan yelettiya eta zareta doorido gishshaassa. Qassi inttenakka Gibxxeppe ba gita wolqqan kessido gishshaassa. ³⁸ Hachchi intte be7iyooгаadan, inttena gelissanaunne eta biittaa intteyyo laata oottidi immanau, intteppe dariyaanne wolqqaamiya kawotettata intte sinttappe yedettiis.

³⁹ “Simmi yaakko, bolla saluwan gidin, garssa sa7an gidin, GODAI Xoossaa gidiyoogaa erite; intte wozanankka wottite; hara xoossi baawa. ⁴⁰ Hегaa gishshau, intteyyoonne intteppe guyyiyan intte naatuyyo ubbabai lo77o gidanaadan, qassi GODAI intte Xoossai intteyyo merinau immiyo biittan intte baree aduqqanaadan, taani hachchi inttena azaziyo awaajuwaanne higgiiyaа naagite” yaagiis.

SHemppo Woridaageeti Baqatidi Attiyo Katamata

⁴¹ Hegaappe guyyiyan, Muusee Yorddaanoosa hefinttan arshsho baggaara heezzu katamata dummayiis. ⁴² Hегaa i dummayidoogee kase morkketetti bainnan de7ishin, erennan, ba shooruwaa worida asi yaa baqatanaassa. He katamatuppe issuwau baqatidi, he bitanee ba shemppuwaa ashshanau danddayees. ⁴³ Hегaa gishshau, Roobeela zariyau bazzon xoqqasan de7iya Beexera katamaa, Gaada zariyau Gala7aaden de7iya Raamootanne Minaase zariyau Baasaanen de7iya Golaana katamata dummayiis.

Higgee Imettiyooгaa Erissiyooгaa

⁴⁴ Muusee Israa7eela asaayyo immido GODAA higgee hаgaa. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ha wogaa, awaajuwaanne higgiiyaа eti Gibxxeppe kiyidi, Beeti-Pa7ooraa katamaa sinttan de7iya, Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya wombban de7ishin, etau immiis. He sohoi Haseboonan uttidi Amoore haariya Kawuwaa Sihoona biittaa gidдоona. Muuseenne Israa7eela asai Gibxxeppe kiyido wode, Sihoona olidi xoonidosona. ⁴⁷ He wode eti a biittaaanne Baasaane Kawuwaa Ooga biittaa, hegeekka qassi Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya naa77u Amoore kawotu biittaa laattidosona. ⁴⁸ He biittai Arnnoona SHaafaa doonan de7iya Aaro7era katamaappe biidi, Siriyoonne Deriyaa gакkees; he Siriyoonne geetetti xeasettiya deree Hermmoone giyo de-

riyaa. ⁴⁹Qassikka he biittai Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya Araba biittaa ubbaa ekkidi biidi, Pisgga Deriyaa xaphon de7iya Haiquwaa Abbaa gakkées.

Tammu Azazota

(Kessaabaa 20:1-17)

5 Muusee Israa7eela asaa ubbaa issippe xeesidi, hagaadan yaagiis; “Inttenoo Israa7eela asau, taani hachchi intteyyo yootiyo awaajuwaanne higgiiyaa siyite; intte eta tamaritenne minttidi oottite. ²GODAI nu Xoossai Siinaa Deriyaa bollan nunaara maachchaa maacettiis. ³GODAI ha maachchaa maacettidoogee nu aawatu xallaara gidenna; hachchi de7uwan de7iya nu ubbaarakka maacettiis. ⁴He deriyaa bollan eexxiya tamaa gidдон gididi, GODAI intte baazzan eqqidi inttenaara haasayiis. ⁵Taanikka he wode GODAI giyoobaa intteyyo yootanau, GODAAPPENNE intteppe gidduwan eqqaas; aissi giikko, intte tamau yayyidi, deriyaa pude kiyibeekketa. GODAIKKA hagaadan yaagiis.

⁶“Gibxxe biittaappe ailletettaa keettaappe nena wozidaagee taani GODAA ne Xoossaa.

⁷“Taappe attin, hara xoossati neeyyo de7oppona.

⁸“Bolla saluwan de7iyaabaa gidin, woikko garssa sa7an de7iyaabaa gidin, woikko sa7aappe garssaara de7iya haattaa gidдон de7iyaabaa gidinkka, aiba misiliyaanne neeyyo eeqa oottoppa. ⁹Neeni etau hokkoppa; woikko etau goinnoppa; aissi giikko, taani tana ixxiyaageeta aawatu nagaraa gishshau, naata heezanttanne oidantta yeletaa gakkanaassi qaxxayiyaagaa; taani, GODAI ne Xoossai qanaatiya Xoossaattenne. ¹⁰SHin taani tana siiqiyaageetanne ta azazuwaa naagiyaageeta sha7u yeletaa gakkanaassi ta aggenaa siiquwaa bessais.

¹¹“GODAA ne Xoossaa sunntaa hadan xeesoppa; aissi giikko, GODAI ba sunntaa hadan xeesiyaagaa qaxxayennan aggenaa.

¹²“GODAI ne Xoossai nena azazidoogaadan, geeshsha oottada Sambbata gallassaa naaga. ¹³Neeni oottiyo ooso ubbaa usuppun gallassan ootta. ¹⁴SHin laappunnta gallassai GODAAYYO, ne Xoossaayyo Sambbata. He gallassi ai oosonne oottoppa; neeni woikko ne attuma na7ai, woikko ne macca na7iyaa, woikko ne ashkkarai, woikko ne ashkkariyaa, woikko ne boorai, woikko ne haree, woikko ne hara meheti, woikko ne kataman de7iya betee, he gallassi aiba oosonne oottoppote. Neeni shempiyooogaadan ne attumanne macca ashkkaratikka shemppona. ¹⁵Neeni Gibxxe biittan aille gidada de7idoogaa dogoppa; qassi GODAI ne Xoossai ba wolqqaama kushiyaanne ba micettida qesiyan yaappe nena kessidoogaa dogoppa. GODAI ne Xoossai Sambbata gallassaa neeni naaganaadan, nena azazidoogeekka heгаа gishshaassa.

¹⁶“GODAI ne Xoossai neeyyo immiyo biittan ne baree aduqqana malanne neeyyo lo77ana mala, GODAI ne Xoossai nena azazidoogaadan, ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha.

¹⁷“Asa woroppa.

¹⁸“SHAaramuxoppa.

¹⁹“Wuuqqoppa.

²⁰“Ne shooruwaa bollan wordduwaa markkattoppa.

²¹“Ne shooruwaaw machchiyo amottoppa; a keettaa, a shooqaa, a attuma ashkkaraa, woikko a macca ashkkariyo, woikko a booraa, woikko a hariyaa, woikko ayyo de7iyaabaa aibanne amottoppa’ yaagiis.

²²“Deriyaa bollan tamaa giddoppe, shaaraa giddoppenne gorddida xumaa gid-doppe GODAI xoqqu giida cenggurssan yaa7a ubbaayyo yootido qaalati hageeta; i eta bollan aibanne gujjibeenna. Qassi eta i naa77u masettida shuchchatu bolli xaafidi, taayyo immiis.

Asaa Yashshaa

(Kessaabaa 20:18-21)

²³“Deree taman xuugettishin, xumaa giddoppe cenggurssaa intte siyido wode, intte zariyaa halaqatinne intte cimati taakko yiidi, ²⁴hagaadan yaagideta; ‘Be7a, nuuni GODAA nu Xoossaa cenggurssaa tamaa giddoppe siyido wode, GODAI nu Xoossai ba bonchchuwaanne ba angгаа nuna bessiis. Qassi nuuni Xoossai aara haasayinkka asi de7uwan de7anau danddayiyoogaa hachchi be7ida. ²⁵SHin ha wolqqaama tamai nuna xaissanau danddayees; yaatin, nuuni aissi haiqqiyoonii? GODAA nu Xoossaa qaalaa nuuni naa77antto siyikko, nuuni haiqqoos. ²⁶Aissi gi-ikko, asho maayidaban, nuuni siyidoogaadan tamaa gididon gididi haasayishin, de7o Xoossaa qaalaa siyidi, paxa de7ida asi oonee? ²⁷Hegaa gishshau, Muusee! Neeni shiiqada, GODAI nu Xoossai giyoobaa ubbaa siya; siyada GODAI nu Xoossai neeyyo yootiyoobaa ubbaa neeni nuuyyo yoota; nuunikka siyidi oottana’ yaagideta.

²⁸“Intte taayyo haasayishin, GODAI intte giyoogaa siyidi, tana hagaadan yaagiis; ‘Ha asai neeyyo yootidobaa ubbaa siyaas; eti giidobaa ubbaa likke giidosona. ²⁹Etayyoonne eta naatuyyo merinau ubbaba lo77o gidanaadan, taayyo yayyananne ta azazota naaganau etau ubbatookka haggaa mala wozanai de7eerenneeshsha! ³⁰Ha77i neeni baada, eti bantta dunkkaaniyau simmanaadan yoota. ³¹SHin neeni hagan ta matan eqqashsha; eti laattanaadan taani etau immiyo biittan eti oottana mala, neeni eta tamaarissana ta azazuwaa, ta awaajuwaanne ta higgiiyaa ubbaa taani neeyyo yootana’ yaagiis.

³²“Inttenoo Israa7eela asau, yaakko GODAI intte Xoossai inttena azazidobaa ub-baa oottanau naagettite; appe ushachchi woi haddirssi gooppite. ³³Intte de7uwan de7ana mala, ubbaba intteyyo injjetana mala, qassi intte laattiyo biittankka intte baree aduqqidi de7ana mala, GODAI intte Xoossai inttena azazido oge ubban hemettite.

Gita Azazuwaa

6“Intte laattanau biyo biittan intte oottanaadan taani inttena tamaarissana mala, GODAI intte Xoossai tana azazido azazoti awaajotinne higgetti hageeta. ²Intte laittai adussa gidana mala, intte, intte naatinne intte naatu naatikka taani hachchi inttena azaziyo GODAA awaajuwaanne higgiiyaa naagiyoogan intte laittan ubban GODAASSI, intte Xoossaassi yayyite. ³Inttenoo Israa7eela asau, ubbaba intteyyo lo77o gidanaadaaninne GODAI, intte aawatu Xoossai, intteyyo giidoogaadan, maataanne eessaa goggiya biittan intte keehi corattanaadan, ha higgeta siyitenne mint-tidi oottite.

⁴“Nenoo Israa7eelaa, siya; GODAI nu Xoossai issi GODAA. ⁵Neeni GODAA ne Xoossaa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappenne ne kumetta

wolqqaappe siiqa. ⁶Hachchi taani nena azaziyo ha azazota ne wozanan wotta. ⁷Eta neeni ne naata tamarissa; neeni ne son uttiyo wode, ogiyan hemettiyo wode, zin77iyo wodenne denddiyo wode etabaa haasaya. ⁸Malaata oottada ne kushiyan eta qachcha; qassi ne som77uwankka malaatadan wotta. ⁹Ne penggiyaa qosilettaa bollaanne ne dirssaa penggiyaa bollan neeni eta xaafa.

Azazettennan Ixxiyaageetussi Imettida Seeraa

¹⁰⁻¹¹“GODAI intte Xoossai intteyyo immana giidi intte aawatuuyo, Abrahamaayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo caaqqido, intte keexxibeenna gitanne lo77o katamati kumido biittaa immana. Intte kuntibeenna duretai kumido keettata, intte bookkibeenna ollata, intte tokkibeenna woinetanne zaitiyaa wogarata intteyyo immiyo wode, inttekkka miidi kallido wode, ¹²inttena Gibxxeppe, ailletettaa biittaaappe kessida GODAA dogennaadan naagetite. ¹³GODAAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyite; a xallaayyo goinnite; a sunttankka caaqqite. ¹⁴Intte yuushuwan de7iya asai goinniyo hara xoossatuuyo goinnoppite. ¹⁵Aissi giikko, intte giddon de7iya GODAI intte Xoossai qanaatiya Xoossa; a hanqqoi intte bollan eexxi kiyana; i inttena biittaa bol-lappekka quccidi xaissana.

¹⁶“Masaahan intte a paaccidoogaadan, GODAA intte Xoossaa paaccoppite. ¹⁷GODAI intte Xoossai inttena azazido a azazota, a wogatanne a awaajota minttidi naagite. ¹⁸Intteyyo ubbabai lo77o gidana mala, GODAA sinttan intte likkebaanne lo77obaa oottite. Yaatikko, intteyyo immanau GODAI intte aawatuuyo caaqqido, he lo77o biittaa intte laattana. ¹⁹GODAI ba giidoogaadan intte morkketa ubbaa intte sinttappe yedettana.

²⁰“Sinttappe intte naati, ‘GODAI nu Xoossai inttena azazido ha wogaa, awaajuwaanne higgiiyaa birshshettai aibee?’ yaagidi inttena oichchiyo wode, ²¹intte etau hagaadan yaagidi zaarite; ‘Nuuni Gibxxe biittan Gibxxe kawuwaa ailleta; shin GODAI ba mino kushiyan nuna Gibxxeppe kessiis. ²²Qassi GODAI nu xeelishin, Gibxxe biittaa bollan, Gibxxe kawuwaa bollaanne a sunttatu ubbaa bollan gitanne yashshiya malaatatanne maalaalissiyaabata oottiis. ²³SHIN i nu maizza aawatuuyo immana giidi caaqqido biittaa nuna gelissidi, nuuyyo immanau nuna Gibxxeppe kessiis. ²⁴Yaatidi hachchi be7iyooogaadan, nuuyyo ubba wodekka lo77o gidana malanne nuuni de7uwan de7ana mala, GODAI nuna ha awaajota ubbaa naaganaadaan GODAASSI, nu Xoossaassi, yayyanaadan azaziis. ²⁵I nuna azazidoogaadan, GODAA, nu Xoossaa, sinttan ha azazota ubbaa minttidi naagikko, hegege nuuyyo xillotetta gidana’ yaagite.

Xoossai Doorido Asaa

(Kessaabaa 34:11-16)

7“GODAI intte Xoossai intte laattanau biyo biittaa inttena gelissiiyo wodenne, qassi intteppe wolqqaamiyaanne minniya laappun kawotettata, hegeetikka Hiiteta, Gerggeeseta, Amooreta, Kanaaneta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuusata intte sinttappe xoqolliyo wode, ²etakka GODAI intte Xoossai intte kushiyan aatti immin, intte eta xooniyo wode, eta muleera suppu oottidi xaissite. Etaara aiba maachchanne maacettoppite. Etau ainne qarettoppite. ³Intte etaara ekettoppitenne gelettoppite. Intte macca naata eta attuma naatuuyo immoppite. Woikko eta macca naatakka intte attuma naatuuyo ekkoppite. ⁴Aissi giikko, eti intte naata tana kaalliyoosaappe

hara eeqatuyyo goinnanaadan, wora zaarana. He wode GODAA hanqqoi intte bolli eexxi kiyana; inttenakka sohuwaara xaissi bayana. ⁵Hegaa gishshau, eti yarshshiy-oosaa kolite. Eti goinniyo shuchchata mentterettite. Asheero giyo macca xoossee misiliyaa kincherettite; eta masettida misiletakka taman xuuggite. ⁶Aissi giikko, intte GODAAYYO, intte Xoossaayyo, geeshsha asa. GODAI intte Xoossai inttena baayyo dumma asa oottidi, biittaa bollan de7iya asa ubbaappe dooriis.

⁷“GODAI inttena siiqidoogeenne dooridoogee intte hara asaappe qoodan darido gishshassa gidenna. Intte hara asa ubbaappekka qoodan guuxxiyaageeta. ⁸SHin GODAI inttena siiqido gishshaunne intte maizza aawatuyyo caaqqido caaquwaa naagido gishshau, i inttena ailletettaa biittaaappe, Gibxxe kawuwaa kushiyaappe, ba wolqqaama kushiyan kessiisinne woziiis. ⁹Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai Xoossaa gidiyooogaa erite. I bana siiqiyaageetuyyoonne ba azazuwaa naagiyaageetuyyo sha7u yeletaa gakkanaashin, ba aggenna siiquwaa maachchaa naagiya, amanettiya Xoossaa. ¹⁰SHin i bana ixxiyaageetuyyo eta tal77iyaa zaarees; i eta tal77iyaa zaaranau gam77enna. ¹¹Hegaa gishshau, taani hachchi intteyyo immiyo azazota, awaajotanne higgeta naagite.

Xoossaassi Azazettin Beettiya Anjuuwaa

(Zaarettido Wogaa 28:1-14)

¹²“Intte ha azazota siyidi, eta mintti naagikko, GODAI intte Xoossai intte maizza aawatuyyo caaqqidoogaadan, ba aggenna siiquwaa maachchaa intteyyo naagana. ¹³I inttena siiqana; inttena anjjana; intte qoodaa darissana. Qassi i intteyyo immanau intte maizza aawatuyyo caaqqido biittan intte uluwaa aifiyaa, intte biittaa aifiyaa, kattaa, woiniyaa, zaitiyaa, intte mehiyaa maratanne intte dorssaa marata corissidi anjjana. ¹⁴Intte hara ai asappenne aadhdhidi anjjettidaageeta gidana. Isoinne attuma gidin, macca gidin mainenna. Intte meheekka mainenna. ¹⁵GODAI hargge ubbaappe inttena naagana. Intte eriyo Gibxxe biittaa iita harggiyaa intte bolli eheenna; shin i inttena ixxiya ubbaa bollan he harggiyaa ehaana. ¹⁶GODAI intte Xoossai intteyyo aatti immiyo asa ubbaa xaissite; etayyo ainne qarettoppite. Eta xoossatuyyookka goinnoppite. Aissi giikko, hegee intteyyo pire gidana.

¹⁷“Intte intte wozanan, ‘Ha kawotettati nuuppe minnoosona; yaatin, nuuni eta waatidi yedetti kessanee?’ gaanau danddayeeta. ¹⁸SHin etayyo yayyoppite. GODAI, intte Xoossai, Gibxxe kawuwaa bollinne Gibxxe biittaa ubbaa bolli oottidoogaa has-sayite. ¹⁹GODAI intte Xoossai inttena Gibxxeppe kessiyo wode oottido gita boshata, malaatata, maalaalissiyaabata, a wolqqaama kushiyaanne a micettida qesiyaa intte intte aifiyan be7ideta. Ha77i intte yayyiyo asa ubbaa bollankka GODAI, intte Xoossai hegaadan oottana. ²⁰Qassi etappe attidi baqatidi, intteppe qosettidaageetikka xayana gakkanaassi, GODAI intte Xoossai eta giddon kashiyaa yeddana.

²¹“Hegaa gishshau, intte etayyo yayyoppite; aissi giikko, inttenaara de7iya GODAI, intte Xoossai, gitanne yashshiya Xoossaa. ²²GODAI intte Xoossai he kawotettata guuttaa guuttaa xoqolliiddi, intte sinttappe xaissana. Intte eta ubbaa issi kuttan xaissekketa; hegae intte oottikko, biittan de7iya do7ati daridi, inttena wais-sana. ²³SHin GODAI intte Xoossai eta intte kushiyan aatti immana; eti xayana gakkanaashin, i eta shabbirana. ²⁴Qassi eta kawotakka i intte kushiyan aatti immana. Inttekka eta sunntaa saloppe garssa baggappe quccidi xaissana. Ooninne inttenaara eqetti danddayenna; intte eta xaissana.

²⁵“Masettida eta xoossatu misileta taman xuuggite. He misiletu bollan de7iya bi-
raa woikko worqqa amottoppite. Hegee GODAASSI, intte Xoossaassi, tuna gidiyu
gishshau, intte a piriyan ohettennaadan, a intteyyo ekkoppite. ²⁶Intte he tuna ee-
qata intte soo gelissidi, etadan qanggettidaageeta gidoppite. Intte eta muleerakka
ixxitenne shenetite; aissi giikko, eti bantta huuphiyau qanggettidadaba.

Laattiyo Lo77o Biittaa

8“Intte de7uwan de7ana mala, intte qoodaikka darana malanne GODAI kase
intte maizza aawatuuyo immana giidi caaqqido biittaa gelidi, intte laattana
mala, hachchi taani inttena azaziyo azazuwaa ubbaa minttidi naagite. ²GODAI ne
Xoossai neeyyo immido azazuwaa ne naagiyaakko naagennaakko, ne wozanaa qo-
faa eranaayyo, nena paaccanaunne nena ziqqi oottanau, oitamu laittaa kumettaa
i nena bazzuwan kaalettido oge ubbaa hassaya. ³I nena ziqqi oottiisinne namisis-
siis; hegaappe simmidi nena gidin, woi ne maizza aawata gidinkka, erenna man-
naa nena miziis. Hegaa i oottidoogee asi GODAI haasayiyo qaala ubbaanappe at-
tin, oitta xallan de7ennaagaa nena tamarissanaassa. ⁴Ha oitamu laittatu giddon
neeni maayido maayoi wuribeenna; ne tohoikka kixxibeenna. ⁵Yaatikko, asi ba na7a
seeriyogaadan, GODAI ne Xoossaikka nena seeriyogaa ne wozanan akeeka.

⁶“A ogiyan hemettiyoogaaninne a bonchchiyoogan GODAA ne Xoossaa azazota
naaga. ⁷Aissi giikko, GODAI ne Xoossai nena wombaappenne deriyaappe pulttiya
qeeri shaafatinne goggiya pulttoti de7iyo lo77o biittaa gelissanau ehees. ⁸He biittai
gistteenne banggai, woinee, balaseenne roomanee, wogaraa zaiteenne eessai ku-
mido biitta. ⁹Qassikka he biittai oitti paccennan neeni miyo biitta; aibinne neeyyo
paccenna biitta. He biittai shuchchi birata gidido biitta. Deriyaappekka madaabiyaa
giyo birataa bookkidi ekkiyo biitta. ¹⁰Neeni hegan maada kallana; yaatada, i neeyyo
immido lo77o biittaa gishshau, GODAA ne Xoossaa galatana.

Xoossaa Dogiyaageetussi Imettida Seeraa

¹¹“Taani hachchi nena azaziyo a azazota, a higgetanne a awaajota naagennan
aggada, GODAA ne Xoossaa dogennaadan, naagetta. ¹²Neeni maada kalliyu wode,
lo77o keettaa keexxada an uttiyo wode, ¹³ne meheenne dorssaa wudee dariyo wode,
neeyyo birainne worqqai dagattiyo wode, qassi neeyyo de7idabai ubbai dariyo
wode, ¹⁴he wode ne wozanai otorettennaadan, neenikka Gibxxe biittaappe, ail-
lettaa keettaappe nena wozida GODAA ne Xoossaa dogennaadan naagetta. ¹⁵I
nena marzziyaara de7iya shooshshainne masimasoi kumido, haatti baina, he gi-
tanne yashshiya bazzuwaara kaalettiis; i neeyyo mela bazzuwan zaallaappe haattaa
xuussiis. ¹⁶Ne maizza aawati erenna mannaa i nena mizidoogee nena ziqqi oot-
tanaassanne nena paaccanaassa; i heгаа oottidoogee wurssettan neeyyo ubbabai
lo77o gidanaassa. ¹⁷Neeni, ‘Ta wolqqainne ta kushiyaa minotettai ha duretettaa
taayyo ehiiis’ geennaadan naagetta. ¹⁸SHin neeni GODAA ne Xoossaa hassaya; aissi
giikko, hachchi neeni be7iyogaadan, ne maizza aawatuura maacetitido maachchaa
minttanau, neeni duretaa demmanaadan neeyyo wolqqa immidaagee attennee.

¹⁹“Neeni GODAA ne Xoossaa dogikko, hara xoossata kaallikko, qassi etayyo
oottikkonne goinnikko, neeni tumu xayanaagaa taani hachchi markkattais. ²⁰GO-
DAAYYO, ne Xoossaayyo, neeni azazettennan ixxido gishshau, GODAI ne sinttappe
xaissido kawotettatudan neenikka xayana.

Asai Azazettennan Ixxobaa

9 “Inttenoo Israa7eela asau siyite; intte intteppe gitatiyaanne wolqqaamiya kawotettata, qassi yuushuwaa gimbee saluwaa gakkido gita katamatakka laattanau hachchi Yorddaanoosa pinneeta. ²He biittan de7iya asai minonne adussa; eti, ‘Ooninne etaara eqettanau danddayenna Anaqa zareta’ giishin, intte siyideta. ³SHin miya tamadan intteppe sinttaara biyaagee GODAA intte Xoossaa gidiiyoogaa hachchi erite. I eta xaissananne intte sinttan eta kaushshana. GODAI intteyyo gidooagaan intte eta yedettidi kessananne sohuwaarakka xaissana.

⁴“GODAI intte Xoossai eta intte sinttappe yedettidoogaappe guyyiyan, intte intte wozanan, ‘Nuuni xillo gidiiyo gishshau, ha biittaa nuuni laattana mala, GODAI nuna gelissii’ yaagoppite. GODAI eta intte sinttappe yedettidi kessiyoogee, eti iita gidiiyo gishshassa. ⁵Intte eta biittaa laattanau geliyoogee intte xillonne suure gidiiyo gishshassa gidenna; shin GODAI intte Xoossai eta intte sinttappe yedettiyoogee ha kawotettati iita gidiiyo gishshassanne beni intte maizza aawatussi, Abrahaamassi, Yisaaqassinne Yaaqoobassi caaqqido qaalaa naaganaassa. ⁶Simmi yaakko intte haaga akeekite; GODAI intte Xoossai ha lo77o biittaa inttena laattissiyoogee intte xilolottaa gishshaassa gidenna; aissi giikko, intte morgge zozzida asa.

⁷“Intte GODAA intte Xoossaa bazuwan waati hanqetissidaakko dogoppite; intte Gibxxe biittaappe kiyido gallasaappe doommidi, hachchi ha sohuwaa gakkido gallassai gakkanaashin, GODAA bolli makkalideta. ⁸Siinaa Deriyaa bollika GODAI inttena xaissanau denndana gakkanaashin, intte GODAA hanqetissideta. ⁹GODAI inttenaara maacettido maachchai xaafettido masettida shuchchata ekkanau taani deriyaa huuphiyaa kiyido wode, hegan kattaa meennaaninne haattaa uyenanan, oitamu gallasaanne oitamu qammaa gam77aas. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, Xoossaa biradhdhiyan xaafettida naa77u masettida shuchchata GODAI taayyo immiis. Intte shiiquwaa oottido gallassi deriyaa bollan tama gididon gididi, GODAI intteyyo haasayido qaalati ubbai he masettida shuchchatu bolli xaafetti uttidosa. ¹¹He oitamu gallasaappenne oitamu qammaappe guyyiyan, GODAI ba maachchai xaafettido naa77u masettida shuchchata taayyo immiis.

¹²“Hegaappe guyyiyan, GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Hegaappe eesuwan wodhdha; aissi giikko, neeni Gibxxeppe kessido ne asai tuniichchiis; taani eta azazido azazuwaappe eesuwan wora simmidi, seerissidi medhdhido eeqa banttayyo goinananau giigissidosona’ yaagiis.

¹³“GODAI qassikka tana, ‘Taani ha asaa be7aas; eti tumukka morgge zozza asa. ¹⁴Yaanikko, taani eta xaissanaagaanne eta sunttaakka saloppe garssa baggappe quccanaagaa tana diggoppa. Yaatada nena etappe minniyaanne corattiya kawotetta kessana’ yaagiis.

¹⁵“Yaagin taani maachchaa qalalai xaafettido naa77u masettida shuchchata naa77u kushiyan tookkada deriyaappe wodhdhaas; he wode deriyaa bolli tamaa lacoi beettees. ¹⁶Ta xeelliyo wode, intte GODAA intte Xoossaa bolli nagaraa ootidoogaa be7aas; intte seerissidi medhdhido mirgguwaa misiliyaa intteyyo eeqa oottidi giigissideta. Intte GODAI inttena azazido ogiyaappe eesuwan wora simmideta. ¹⁷Yaatin, taani ta naa77u kushiyan oiqqido naa77u masettida shuchchata olada, intte xeellishin menttaas.

¹⁸“Hegaappe guyyiyan, taani intte oottido nagara ubbaa gishshau, hegeenne GODAA hanqqetissanau intte a sinttan iitabaa oottido gishshau, kaseegaadankka oitamu gallaasanne oitamu qammaa GODAA sinttan gufannada gam77aas; he wode taani quma mabeikke; haattaakka uyabeikke. ¹⁹GODAI intte bollan hanqqettido a eexxiya hanquuwaayyo taani yayyaas; aissi giikko, i inttena xaissanau giigiis; shin GODAI zaarettidikka taayyo siyiis. ²⁰Qassi GODAI Aaroonakka xaissanau keehi hanqqettiis; yaatin, he wode taani Aaroonayyookka woossaas. ²¹Taani intte medhdhido he nagaran kumida mirgguuwaa misiliyaa ekkada, taman xuuggaas; yaatada a kincherettada i buhiyaadan liiqana gakkanaashin gaaccaas; he buhiyaa deriyaappe goggiya haattan olaas.

²²“Intte qassikka Tabi7eeran, Masaahaaninne amuwaa duufuwaa geetettiya Qibiroote-Hataawan GODAA hanqqetissideta. ²³GODAI inttena, ‘Biite, biidi taani intteyyo immido biittaa laattite’ yaagidi, Qaadeesa-Barneppe yeddido wodekka, intte GODAA intte Xoosaa azazuwaa ixixidi makkalideta; an ammanettibeekketa woi a qaalaayyookka azazettebeekketa. ²⁴Taani inttena eroosappekka doommidi, intte GODAA bollan makkalanchcha.

²⁵“GODAI inttena xaissana giido gishshau, taani he oitamu gallaasanne oitamu qammaa GODAA sinttan gufannada gam77aas. ²⁶Taani GODAA Xoosaa hagaadan yaagada woossaas; ‘Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni ne gita wolqqan wozidonne ne mino kushiyan Gibxxeppe kessido, neeyyo laata gidiya ne asaa xaissopparkkii! ²⁷Ne ashkkarata, Abrahaama Yisaaqanne Yaaqooba qoppa; ha asaa morgge zozzatetta, eta iiatettaanne eta nagaraa qoodoppa. ²⁸Hegee xayikko, neeni nuna yaappe kessido Gibxxe biittaa asai, “GODAI eta gelissana giido biittaa gelissanau danddayibeenna gishshaunne eta ixixido gishshau, bazuwan worana giidi kessiis” yaagana. ²⁹Gido shin, ha asai neeni ne gita wolqqaaninne ne micettida qesiyan Gibxxeppe kessido ne laata gidiya ne asaattenne’ yaagaas.

Muusee Tammu Azazota Naa77anttuwaa Ekkiis

(Kessaabaa 34:1-10)

10 “He wode GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Koירוogeetu mala naa77u masettida shuchchata giigissa. Yaatada taakko deriyaa haa pude kiya; qassi mitta Taabootaakka medhdha. ²Kase neeni menttido masettida shuchchatu bolli de7iya qaalata ha masettida shuchchatu bolli taani xaafana; neenikka eta Taabootaa gidдон wottaasa’ yaagiis.

³“Yaagin taani guuganttaappe Taabootaa medhdhaas. Kaseegetu mala naa77u masettida shuchchataakka giigissaas; yaatada he naa77u masettida shuchchata ta kushiyan oiqqada, deriyaa pude kiyaas. ⁴Intte shiiquwaa oottido gallassi, deriyaa bollan tamaa giddoppe GODAI intteyyo yootido qaalata, hegeetikka Tammu Azazota, kase xaafidoogaadankka ha masettida shuchchatu bolli GODAI xaafiis; yaatidi i eta taayyo immiis. ⁵Hegaappe guyyiyan, taani deriyaappe duge wodhdhada, GODAI tana azazidoogaadan, he masettida shuchchata taani medhdhido Taabootaa gidдон wottaas; ha77ikka eti yan de7oosona.

⁶“Israa7eela asai Yaa7iqaana asatu haatta ollai de7iyoosaappe denddidi, Mooseri biidosona. Aarooni yan haiqqidi moogettiis; a na7ai El77aazari a laattidi, a sohuwan qeese kiyiis. ⁷Eti hegaappe Gudigooda giyoosaa biidosona; yaappe qassi goggiya haattati de7iyo biittaa Yoxibaata giyoosaa biidosona. ⁸He wode, GODAA

Maachchaa Taabootaa tookkana mala, GODAU oottana mala, a sinttan eqqana malanne, hachchi gakkanaashinkka eti oottiyoogaadan GODAA sunttan anjjana mala, Leewa zareta GODAI baayyo dummayis. ⁹Hegaa gishshau, eta ishanttuura shaakkin, eta gakkiiyaabi woikko laati Leewa zaretussi baawa; GODAI intte Xoossai etayyo yootidoogaadankka, eta laatai GODAATTENNE.

¹⁰“Taani kaseegaadankka oitamu gallaasanne oitamu qammaa deriyaa bollan gam77aas; gam77in GODAI ha77ikka ta woosaa siyidi, inttena xaissanau koyibeenna. ¹¹GODAI tana, ‘Taani immana gaada eta aawatuyyo caaqqa wottido biittaa eti gelanaadaaninne laattanaadan, ha asaappe sinttaara eta kaaletta’ yaagiis.

Xoossai Koyiyoogee Azazettiyoogaa

¹²“Israa7eela asau, GODAI intteppe koyiyoogee haggaa: GODAAYYO, intte Xoosaayyo, yayyite; a ogiyan ubban hemettite; a siiqite; intte kumetta wozanaapenne kumetta shemppuwaappe GODAAYYO, intte Xoosaayyo oottite. ¹³Intteyyo lo77anaadan, taani hachchi intteyyo immiyo GODAA azazotanne awaajota naagite.

¹⁴“Saloinne saluwaappe bollaara de7iya saloti, qassi sa7ainne sa7an de7iya ubbati GODAA intte Xoossaabata. ¹⁵Gidikkonne GODAI intte maizza aawatun ufaittidi, eta siiqiis; qassi hachchi intte be7iyooogaadan, etappe guyyiyan eta zerettata gidiya inttena kawotettatu ubbaappe dooriis. ¹⁶Hegaa gishshau, intte wozanaa shoohuwaa qaxxarite; qassi hagaappe sinttanau morgge zozza gidoppite. ¹⁷Aissi giikko, GODAI intte Xoossai xoossatu Xoossaanne godatu Godaa. I gita Xoossaa; i wolqqaamanne yashshiya Xoossaa. I som77o xeelli pirddennaagaanne maganxxo ekkenaaagaa. ¹⁸I aawu bainna naatussinne am77etussi eta pirddaa kessees; betiyaakka siiqidi, qumaanne maayuwaa ayyo immees. ¹⁹Inttekka beteta siiqite; aissi giikko, intte intte huuphiyaukka bete gididi Gibxxen de7ideta. ²⁰GODAAYYO, intte Xoosaayyo, yayyite; ayyo oottite; aara ohettite; a sunttankka caaqqite. ²¹Intte intte aifiyan be7ido he gitanne yashshiya maalaalissiyaabata, intteyyo oottidaagee i intte galataattenne; qassi intte Xoossaattenne. ²²Gibxxe biittaa wodhdhida intte maizza aawati muleera laappun tamma; ha77i GODAI intte Xoossai inttena saluwaa xoolintetudan corayiis.

Xoossaa Gitatettaa

11 “Simmi GODAA intte Xoossaa siiqite; i intteppe koyiyo a awaajota, a higgetanne a azazota, ubba wode naagite. ²GODAA seeraa intte eridoogaa keenaa abaa intte tamaridoogaa ubbaa hachchi hassayite; hegaa eriyaageeti inttenappe atin, intte naata gidokkona; GODAA anggaa, a wolqqaama kushiyaanne a micettida qesiyaa, ³i oottido malaatatanne i Gibxxe kawuwaa bollinne a biittaa ubbaa bolli oottidoogaa be7ideta. ⁴Qassi eti inttena kaallidi yedettido wode, GODAI Gibxxe biittaa olanchchata, eta paratanne para gaareta Zo7o Abban mitissidi, hachchi gakkanaashin, eta muleera xaissidoogaa be7ideta. ⁵Intte ha sohuwaa gakkanaashin, bazuwan GODAI intteyyo oottidobaa intte ereeta. ⁶Qassi Roobeela zariyaappe Eli7aaba naata gidiya Daataana bollinne Abiiraama bolli GODAI oottidoogaa hasayite. Israa7eela asai ubbai xeellishin, biittai dooyettidi, eta, eta so asaa, eta dunkkaaniyaanne etayyo de7iya shemppooraa de7iyaabaa ubbaa mittiis. ⁷Ee! GODAI oottido ha gita ooso ubbaa intte aifiyan be7idaageeti inttena.

Immana Giido Biittaa Anjuwaa

⁸“Hegaa gishshau, intte mino gidanaadaaninne Yorddaanoosa pinnidi intte ekkana biyo biittaa intte laattanaadan, taani hachchi inttena azaziyo azazuwaa ubbaa naagite. ⁹Yaatikko, GODAI intte maizza aawatuyyoonne eta zaretuyyo immana giidi caaqqido, maattainne eessai goggiyo biittan intte adussa laittaa de7ana. ¹⁰Intte laattanau geliyo biittai intte kiyidi yiido Gibxxe biittaa mala gidenna; Gibxxen intte kattaa zeridi, shooqa ubbaa ataakilttiyaa sohuwaadan haattaa ushsheeta. ¹¹SHin Yorddaanoosa pinnidi intte laattanau biyo biittai keratinne wombbati de7iyo, saluwaa iran aliya biittaa. ¹²He biittai GODAI intte Xoossai xomoosiyo biitta; laittaa doomettaappe biidi laittaa wurssettaa gakkanaashin, GODAA intte Xoossaa aifee a bollan de7iyo biittaa.

¹³“Hegaa gishshau, intte GODAA intte Xoossaa siiqanaadaaninne intte intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe ayyo oottanaadan, taani intteyyo hachchi immiyo azazota intte polikko, ¹⁴intte kattaa, woiniyaanne zaitiyaa paccennan shiishshana mala, ofinttaa iraanne balgguwaa iraa, a wodiyan wodiyan GODAI intte biittan bukissana. ¹⁵GODAI intte mehiyaayyo dembban maataa darisana. Qassi inttekkalla maananne kallana.

¹⁶“Intte wozanai balin wora simmidi, intte hara xoossatussi oottennaadaaninne etau goinnennaadan naagettite. ¹⁷Hegee xayikko, GODAA hanqqoi intte bolli eexxi kiyana; irai bukkennaadaaninne biittaikka mokennaadan i saluwaa gorrdana; inttekkalla GODAI intteyyo immiyo lo77o biittaappe eesuwan xayana.

¹⁸“Simmi, ha azazota taageeta, intte wozanaaaninne intte qofan wottite. Malaatadan eta intte kushiyan qachchite; qassi malaatadan intte som77uwankka wottite. ¹⁹Hageeta intte naatakka tamarissite. Intte son de7iyo wode, ogiyan hemettiyo wode, zin77iyo wodenne dendiyo wodekka, etayyo yootite. ²⁰Intte penggiyaa qosilettatu bollaanne intte dirssaa penggiyaa bollan intte eta xaafite. ²¹Yaatikko, GODAI intte maizza aawatuyyo immana giidi caaqqido biittan intte laittainne intte naatu laittai sa7aappe bollaara de7iya saloi de7iyoogaa keena gidana.

²²“Intte GODAA intte Xoossaa siiqanaadan, a oge ubban hemettanaadaaninne ayyo ammanettanaadan, taani hachchi intteyyo immiyo azazota intte minttidi naagikko, ²³GODAI ha kawotettata ubbaa intte sinttappe yedettidi kessana; inttekkalla intteppe gitatiyaanne wolqqaamiya kawotettatu biittaa wotti ekkana. ²⁴Intte tohuwan intte yedhdhido biitta ubbai inttesa gidana. Intte zawai bazzuwaappe biidi Liibaanoosa gakkanaashiinne Efiraaxiisa SHAafaappe biidi arggo bagga Meediteraane Abbaa gakkanaashiina gidana. ²⁵Inttenaara ai asinne eqettanau danddayenna; GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, intte biyoosan ubban asai inttena be7idi dagammanaadaaninne inttessi yayyanaadan oottana.

²⁶“Be7ite, hachchi taani intte sinttan anjuwaanne qanggettaa wottais. ²⁷Taani hachchi inttena azaziyo GODAA intte Xoossaa azazota naagikko, intte anjjettana. ²⁸SHin taani inttena hachchi azaziyo GODAA intte Xoossaa azazota naagennan ixixidi, intte eribeenna hara xoossatuyyo goinnanau a ogiyaappe wora simmikko, intte qanggettana. ²⁹GODAI intte Xoossai intte laattanau biyo biittaa inttena gellisiyo wode, anjuwaa Gariizaana Deriyan qanggettaakka Eebaala Deriyaa bollan awaajjite. ³⁰Ha naa77u dereti Yorddaanoosa SHAafaappe hefinttaara ogiyaappe arggo baggan, Aaraban de7iya Kanaanetu biittan de7oosona; eti qassi Gelggala kata-

maa sinttan de7iya anjjettida Moore mittaassikka matan de7oosona. ³¹ Intte ha77i GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattanau Yorddaanoosa SHAafaa pinana haneeta. Intte he biittaa ekkidi yan de7iyo wode, ³² taani hachchi intteyyo immiyo awaajotanne higgeta ubbaa minttidi naagite.

Asai Goinniyo Mexi Issi Sohuwaa

12 “Intte laattanaadan, GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immido biittan intte de7ido keenan ubban intte balennan oottana awaajotinne higgeti, hageeta. ² Intte laattiyo kawotettati deriyaa bollan, keraa bollaanne mittatu xaphuwan bantta xoossatussi goinniyo sohota ubbaa muleera xaissite. ³ Eti yarshshiyohota kolite; eta goinniyo shuchchatakka mentterettite; Asheero giyo eta xoosee misiliyaa taman xuuggite; masettida eta xoossatu misileta xaissite; eta sunttatakka he sohotuppe quccirggite.

⁴ “GODAU, intte Xoossau eti bantta xoossau goinniyoogaadan goinnoppite. ⁵ GODAI intte Xoossai zare ubbai de7iyoosaappe ba sunttai hegan xeesettanaadan doorido sohuwaa koyite. He sohuwaa intte baanau koshshees. ⁶ Intte intte xuuggiyo yarshshuwaa, hara yarshshuwaa, intte asirataa, intte imuwaa, intte shiiquwaa, intte dosidi immiyo imuwaa, intte mehiyaanne dorssaappe bairaa he sohuwaa ehiite. ⁷ Hegan GODAI intte Xoossai de7iyoosan intte maana; qassi intte kushee oottidoban ubbaanne GODAI intte Xoossai inttena anjjidoban intte ufaittana.

⁸ “Ha77i hagan intte sheneegaa oottiyoogaadan, he wode hegaadan ootteketa. ⁹ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo shemppo biittaa biron gakkichhibeekketa. ¹⁰ SHin intte Yorddaanoosa pinnidi, GODAI intte Xoossai immiyo he biittaa laattidi, intte yan uttana. Inttena dooddida morkketuppe inttena i shempissiyo gishshau, intte woppu giidi hegan de7ana. ¹¹ He wode GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeegettanau doorido he sohuwaa, taani inttena azaziyooba ubbaa, xuuggiyo yarshshuwaa, hara yarshshuwaa, intte asirataa, intte imuwaanne intte shiiqqido shiiqo ubbaa hegau eheeta. ¹² Intte, intte attumanne macca naati, attumanne macca ashkkaratinne inttenaara laata ekkibeenna intte kataman de7iya Leewaturakka issippe hegan GODAA intte Xoossaa sinttan ufaittite. ¹³ Intte xuuggiyo yarshshuwaa intte koyidosan awaaninne coo yarshshennaadan naagettite. ¹⁴ Intte intte zareti de7iyo soho ubbaappe issuwan, GODAI doorido sohuwan intte xuuggiyo yarshshuwau yarshshite; taani inttena azaziyoobaa ubbaakka hegan oottite.

¹⁵ “SHin intte de7iyoosan awaaninne intte mehiyaappe GODAI inttena anjjidoogaatto shukkidi miite; wogan geeshsha asa gidin woikko geeyenna asa gidinka ubbaikka gaaraa ashuwaanne genessaa ashuwaa miyoogaadan, intte mehiyaappe shukkidi miite. ¹⁶ SHin suuttaa haattadan sa7an gussiteppe attin mooppite.

¹⁷ “Intte intte kattaappe, woiniyaappenne zaitiyaappe immiyo asirataa, intte mehiyaappenne dorssaa wudiyaappe bairaa, GODAU immanau shiiqqidobaa ubbaanne intte intte dosan coo immiyo imuwaa ubbaa intte de7iyo heeran mulekka mooppite. ¹⁸ SHin intte, intte attumanne macca naati, intte attumanne macca ashkkaratinne intte katamatun de7iya Leewaturakka issippe, GODAI intte Xoossai doorido sohuwan GODAA intte Xoossaa sinttan ha yarshsho ubbata miite; hegan intte daafuran shiihshidoban GODAA intte Xoossaa sinttan ufaittite. ¹⁹ Intte intte biittan de7iyo laitta ubban Leewata shenehoo geennaadan naagettite.

²⁰“I intteyyo gelido qaalaadan GODAI intte Xoossai intte zawaa aassiyi wode, inttena ashuwaa maanau koshshiyi wode, intte koyido keenaa miite. ²¹SHin GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeesettanaadan doorido he issi sohoi intteyyo haakkikko, GODAI intteyyo immido intte mehiyaa woi dorssaa wudiyaappe augaa gidinkka, ta inttena azazidoogaadan, intte koyido keenaa intte kataman shukkidi miite. ²²Wogan geeshsha asa gidin, woi geeyennaagaa gidinkka, ai asikka gaaraa gidin, genessaa ashuwaa kase miyoogaadan mo. ²³SHin suuttai de7iyo ashuwaa meennaadan naagettite; aissi giikko, shemppoi suuttan de7ees; heгаа gishshau, de7uwaa ashuwaara mooppite. ²⁴Suuttaa haattadan biittan gussiteppe attin uyoppite. ²⁵Intte GODAA sinttan intte lo77obaa oottiyoogee inttessi, intteppe guyyiyan, intte naatusikka lo77o gidana mala, suuttaa uyoppite.

²⁶“SHin intte GODAAYYO dummayidobaanne shiiqqidobaa ekkidi, GODAI doorido sohuwau biite. ²⁷Biidi intte xuuggiyo yarshshuwaa, ashuwaanne suuttaa, GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyooosan shiishshite; intte yarshshuwaa suuttaa GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyooosaa matan gussite; gussidi ashuwaa intte miite. ²⁸Taani inttena azaziyo wogaa minttidi naagite; heгаа oottikko, intteyyoonne intte naatuuyo lo77o gidana; aissi giikko, intte likkebaanne GODAA intte Xoossaa ufaissiya lo77obaa ootteeta.

Eeqa Misilessi Goinnennaadan Imettida Seeraa

²⁹“Intte laattanau biyo kawotettaa GODAI intte Xoossai intte sinttappe xaisiyo wodenne intteka eta biittaa laattidi de7iyo wode, ³⁰eti intte sinttappe xayichchin intte eta kaallanau, eta piriyan ohettennaadan naagettite; ‘Nuunikka etadan goinnanau, ha kawotettati bantta xoossatussi waati goinniyoona’ yaagidi, kaalli oichchennaadan naagettite. ³¹Eti bantta xoossatussi goinniyo wode, GODAI ixxiyo tunaba ubbaa oottiyo gishshau, intte GODAASSI, intte Xoossaassi, hegaadan goinnanau bessenna. Aissi giikko, eti harai atto bantta yelido attumanne macca naata bantta xoossatussi yarshshidi, taman xuuggoosona.

³²“Simmi intte ta inttena azazidoogaa ubbaa oottite; a bolli aibanne gujjoppite; appe aibanne pacissoppite.

13 “Intte gidдон hananabaa yootiyaagee woikko aimo birshshiya asi dendidi, malaataanne maalaalissiyaabaa oottikko, ²i yootido malaatai woikko maalaalissiyaabai tumu gididi polettin, i inttena, ‘Ane kase intte erenna hara xoossatussi goinnoos’ yaagikko, ³intte a mulekka siyoppite. Intte a kumetta wozanaappenne kumetta shemppuwaappe GODAA intte Xoossaa dosiyaakkonne giidi, inttena i paaccanau heгаа oottees. ⁴GODAA intte Xoossaa kaallite; ayyo yayyite; a azazuwaa naagite; a qaalaakka siyite; ayyo goinnite; appe duuxxoppite. ⁵Inttena Gibxxeppe kessidi, ailletettaappe inttena wozida GODAA intte Xoossaa bolli intte makkalanaadan tamarissiya hananabaa yootiyaagaa, woikko aimuwaa birshshiyaagaa worite; heгаа mala asi inttena GODAA intte Xoossaa azazuwaappe wora baanaadan oottiyo gishshau, heгаа malaa woridi, iitaa intte giddoppe diggite.

⁶“Harai atto ne aayee na7ai ne ishai, ne attumanne macca na7i, ne siiqiyo ne machchiyaa, woikko ne siiqo laggee nena, ‘Hindda, kase neeninne ne maizza aawati goinni erenna xoossaassi goinnana’ giikko, ⁷biittau ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin de7iya, ne yuusho ubban mataaninne haahuwan de7iya asai ubbai goinniyo xoossatussi, ‘Hindda biidi etau goinnana’ giidi balettikko, ⁸au eeno

gooppa; i giyoogaakka siyoppa. Ayyo qarettada a guyye ashshoppa; ⁹a woranau koshshees. A woranau koiro ne doomma; hegaappe guyyiyan, asai ubbai ba kushiyya a bolli wottidi woro. ¹⁰I haiqqana gakkanaashin, shuchchan caddite; aissi giikko, i inttena Gibxxe biittaappe, ailletettaa keettaappe kessida GODAAPPE, intte Xoos-saappe, inttena shaakkanau koyiis. ¹¹Israa7eela asai ubbai heгаа siyidi yayyana; qassi heгаа mala iitabaakka naa77antto intte giddon ooninne oottenna.

¹²“GODAI intte Xoossai intte de7anaadan immiyo katamaappe issuwan intte de7iyo wode, ¹³intte asaa giddon iitati denddidi, asaa, ‘Hinddite! Biidi intte erenna xoossatussi goinnoos’ yaagidi balettiyoogaa siyikko, ¹⁴he yohuwaabaa oichchite; minttidi qorite. Qorin he intte giddon tunabai oosettidoogee tuma gidikko, ¹⁵he kataman de7iya asa ubbaa mashshaa qaran wurssite; he katamaanne an de7iya mehiyaarakka ashshennan xaissite. ¹⁶He katamaappe intte ekkido omoodo ubbaa katamaa dabaabaa shiishshite. SHiishshidi he katamaanne a omooduwaa ubbaa GO-DAAYYO, intte Xoossaayyo, xuuggiyo yarshsho oottidi wurssi xuuggite. I merin-aukka naa77antto keexettenna; laalettida soho gididi, he sohoi attana. ¹⁷Hirima geetettida miishshaappe aibinne intte kushiyan beettooppo. Yaatikko, GODAI ba wolqqaama hanquwaappe simmidi, inttena maarana; i intteyyo qarettana. Kase intte maizza aawatuyyo caaqqido maachchaadan, intte qoodaa darissana. ¹⁸Aissi giikko, taani hachchi inttena azaziyo azazo ubbaa intte naagiyoogan GODAASSI, intte Xoossaassi azazettikko, qassi GODAA intte Xoossaa sinttankka likke gidiyaabaa oottikko, he giidobai intteyyo tumu polettana.

Yeeho Wode Oottanau Bessenna Meezeta

14 “Intte GODAA intte Xoossaa naata; intte haiqqida asau inttena gom77oroppitenne sintta bagga huuphiyaa meedoppite. ²Aissi giikko, intte GODAASSI, intte Xoossaassi, geeshsha asa; GODAI inttena ba asa gidanaadan, biittan de7iya asa ubbaappe dooridi wottiis.

Miyo Meheta Do7atanne Meenna Meheta Do7ata

³“Intte tunabaa aibanne mooppite. ⁴Intte maana mehetinne do7ati hageeta; booraa, dorssaa, deeshshaa, ⁵genessaa, dogaa, wushaa, wora deeshshaa, co-foshuwaa, gaaraanne deriyaa dorssaa. ⁶Qinccafilee wuri phalqqettidoogeeta, waammotiya mehetanne do7ata ubbaa miite. ⁷SHin waammotiyaageeta gididi, qinccafilee phalqqettibeennaageeta mooppite; hegeetikka gaameelaa, harbbain-nuwaanne guppalliyya. Hageeti waammotoosona; shin eta qinccafilee phalqqet-tibeenna gishshau, eti intteyyo tuna. ⁸Gudunttaikka qinccafilee phalqqetta gidikkonne waammotenna gishshau, i intteyyo tuna. A ashuwaa mooppite; a bau-taakka bochchoppite.

⁹“Haatta giddon de7iya meretatu ubbaappe intte maanaageeti hageeta; moliyaa-gaa mala qefeenne poqoi de7iyo ubbaa miite. ¹⁰SHin moliyaagaa mala qefeenne poqoi banna augaanne mooppite. Hegeeti intteyyo tuna.

¹¹“Geeshsha gidida kafo ubbaa miite; ¹²shin kafotuppe intte meennaageeti hageeta: arggantaa, bazzo ankuuwaa, kareta ankuuwaa, ¹³golluwaa, xinggille zare ubbaa, ¹⁴qooraase zare ubbaa, ¹⁵yanchchaa, cancciya guttuwaa, haatta kafuwaa, gace zare ubbaa, ¹⁶qeeru guttuwaa, wogga guttuwaa, haatta kuttuwaa, ¹⁷bazzo gut-tuwaa, yindduwaa, ganggaanuwaa, adussa qooree de7iyo haatta kafuwaa, ¹⁸saabis-

saa giyo kafo zare ubbaa, jinjjilaatiyaanne wurkkaawurkkuwaa. ¹⁹Qefeera de7iya qeeri meretati ubbai intteyyo tuna; eta mooppite. ²⁰SHin he qefeera de7iyaabatuppe geeshsha gidiyaageeta miite.

²¹“Intte GODAASSI, intte Xoossaassi, geeshsha asa gidiyo gishshau, bautidabaa ubbaa aibanne mooppite. Hegaa intte kataman de7iya beteti maanaadan etau immanau danddayeeta; woikko hara biittaa asassi baizzanau danddayeeta.

“Deeshsha maraa a aayee maattan doissoppa.

Asirataa Kessiyo Wogaa

²²“Intte intte gadeppe laittan laittan gakkiiya katta aife ubbaappe asirataa kessite.

²³Intte ubba wode, GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyiyoogaa tamarana mala, i ba sunntai xeesettana mala doorido sohuwan, GODAA intte Xoossaa sinttan, intte kattaa, woiniyaa eessaanne zaitiyaa asirataa, intte dorssaappenne mehiyaappe baira yelettidaagaa hegan miite. ²⁴GODAI intte Xoossai ba sunntai xeesettana mala doorido sohoi, intte de7iyooaappe keehi haaho gidikko, GODAI inttena anjjana mala, intte intte asirataa yaa tookkanau danddayennan ixkikko, ²⁵baizzite; baizzidi he miishshaa kushiyan oiqqidi, GODAI intte Xoossai doorido sohuwaa biite. ²⁶Biidi he miishshan intte koyidobaa augaanne, miizza gidin, dorssa gidin, woine eessaa gido, woikko hara mino ushshaa, woikko hara intte koyiyoobaa aibanne shammidi, inttenne intte so asai ubbai GODAA intte Xoossaa sinttan heгаа miitenne ufaiittite.

²⁷“Hegaa intte oottiyo wode, intte kataman de7iya Leewata dogoppite; aissi giikko, eti inttenaara shaakki ekkido hara laati baawa. ²⁸Heezantta laittan laittan ubba wode, intte katta asirataa ehiidi, intte kataman shiishshite. ²⁹Hegaa intte kataman de7iya inttenaara shaakki ekkido, hara laati baina Leewati, beteti, aawi baina naatinne am77e maccaasati yiidi moona; miidikka kallona. Yaatikko, intte oottiyo intte kushiya ooso ubban GODAI intte Xoossai inttena anjjana.

Laappunnta Laittaa

(Wogaabaa 25:1-7)

15 “Laappunnta laittaa laittaa wurssettan intteppe tal77idaageetuyyo eta acuwaa maarite. ²Intte acuwaa maarana wogai haggaa: ba lagge Israa7eeliyaayyo tal77ida ai asinne he acuwaa maaro. GODAA maaretettai awaajettido gishshau, tal77idaagee ba lagge Israa7eelassi woikko ba ishaassi tal77idobaa oichoppo. ³Hara biittaa asau intte tal77ido acuwaa ekkana danddayeeta; shin intte intte zaretussi tal77idobaa ubbaa maarite.

⁴⁻⁵“Intte GODAA intte Xoossaa qaalaassi azazettikko, taani hachchi inttena azaziyo azazo ubbaa balennan oottikko, intte gidдон issi asinne hiyyeesenna. Aissi giikko, intte laattanaadan GODAI intte Xoossai inttessi aqo oottidi immiyo biittan GODAI inttena anjjana. ⁶GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, i inttena anjjana; daro kawotettai intteppe tal77ana; shin intte issuwaappenne tal77ekketa. Qassi intte kawotettata haarana, shin issoinne inttena haarena.

⁷“GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan de7iya qeeri katamatuppe augaaninne de7iya intte lagge Israa7eelatu gidдон issi asi hiyyeesikko, ayyo meqettaa iitoppite; qassi intte kushiyaakka shiishshi ekkoppite. ⁸Intte kushiya ayyo birshshite; a koshshiyaabaa aibanne ayyo tal77ite. ⁹‘Acuwaa maariyo laappunnta laittai matiis’ gaada, hiyyeesa Israa7eelaa iita aifiyan xeellada, ayyo aibanne

tal77iyoogaa digganau iita qofai ne wozanan gelennaadan naagetta. Hegee xayikko, i neeppe GODAU waassana; hegee neeyyo nagara gidana. ¹⁰Neeni ayyo coo imma; neeni ayyo immiyo wode, ne wozanan aissi immiyaanaa gooppa; yaatikko, intte ooso ubban, intte oiqqidoban yedhdhidoban ubban GODAI intte Xoossai inttena anjjana. ¹¹He biittan ubba wodekka hiyyeesi xayenna gishshau, taani nena Israa7eelatuyyo, ne biittan de7iya hiyyeesatuyyoonne metootanchchatuyyo keha gidanaadan azazais.

Ailleta Wottiyo Maaraa

(Kessaabaa 21:1-11)

¹²“Neeni attuma gidin macca gidin, ne dabbo Israa7eela asa aille oottada shamikko, i neeyyo usuppun laittaa ootto; laappuntta laittan ailletettaappe kessa yedda. ¹³Neeni ailletettaappe a kessa yeddiyo wode, mela kushe yeddoppa. ¹⁴Neeni ne wudiyaappe, ne audiyaappenne ne woiniyaa gum77iyoosaappe ayyo kehatettan imma; GODAI ne Xoossai nena anjjidoogaa keenaa ayyo imma. ¹⁵Inttekka Gibxxe biittan kase aille gididoogaanne GODAI intte Xoossai inttena yaappe wozidoogaa dogoppite. Taani inttena hachchi azaziyoogee hegaassa.

¹⁶“SHin he aillee nenanne ne keettaa asaa dosido gishshaunne nenaara ayyo de7oi lo77o gidiyo gishshau, ‘Taani ne sooppe kiyada biikke’ yaagikko, ¹⁷pengge a efaada, gootaa ekkada, a haittaa lukka. Yaatobare i neeyyo merinaukka aille gidana. Qassi aille gidiya maccaarissikka hegaadan ootta. ¹⁸A neeni ailletettaappe kessa yeddiyo wode, neeni qohettidabaadan qoppoppa; aissi giikko, i ha usuppun laittaa gidдон керау oottiyaabi oottiyoogaayyo dakko daruwaa neeyyo oottiis. Hegaa gishshau, neeni oottiyooban ubban GODAI ne Xoossai nena anjjana.

Miizzainne Dorssai Yeliyo Baira Marata

¹⁹“Neeni ne mehiyaappenne ne dorssaa wudiyaappe baira yelettida attumaa-gaa ubbaa GODAASSI, ne Xoossaassi, dummaya. Ne dummayido mehiyaappe baira yelettidaagaa aibiyoonne go7ettoppa; ne dorssaa wudiyaappe baira yelettidaagaa ikisiyaakka meedoppa. ²⁰Neeninne ne so asai GODAI dooriyo sohuwan GODAA intte Xoossaa sinttan hegeeta laittan laittan miite. ²¹SHin ne yarshshiyoo mehiyaa bol-lai tillana xayikko, i silidaba woikko qooqe gidikko, woikko qassi hara iita boree a bollan de7ikko, heгаа GODAASSI, ne Xoossaassi, yarshshoppa. ²²Hegaa intte de7iyo intte kataman miite; wogan geeshsha asa gidin, woi tuna asa gidinkka genesaanne gaaraa ashodan mo. ²³SHin intte a suuttaa haattadan sa7an gussiteppe attin, mooppite.

Paasikaa Baalaa

(Kessaabaa 12:1-20)

16 “Abiiba aginan GODAA intte Xoossaa Paasikaa Baalaa bonchchite; aissi gi-ikko, GODAI intte Xoossai inttena Abiiba aginan qammi Gibxxeppe kessiis. ²Intte dorssaa wudiyaappenne mehiyaa wudiyaappe GODAI ba sunttai xeeset-tanaadan dooriyo sohuwan, GODAASSI, intte Xoossaassi, Paasikaayyo yarshshite. ³He yarshshuwaa intte miyo wode, irshshuwaa yeggi uukkido oittaara mooppite; shin laappun gallassaa kumettaa irshsho yeggibeenna oittaara miite. Intte Gibxxeppe eesuwan kiyido gishshaunne intte de7iyo laitta ubban intte Gibxxeppe

kiyido gallassaa hassayanaadan, he metuwaa oittaa miite. ⁴Intte biittan ubban laappun gallassau aiba irshshoinne beettoppo. Qassi intte koiro gallassa omarssi yarshshido ashuwaappe maalladossi aibinne attoppo.

⁵“Intte Paasikaa yarshshuwaa GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo ai kata-maaninne coo shukkoppite. ⁶GODAI intte Xoossai ba sunttai xeesettanaadan dooriyo sohuwan intte Paasikaa yarshshuwaa shukkite; qassi awai wulliiyo wode intte Gibxxeppe kiyido gishshau, he saatiyan shukkite. ⁷GODAI intte Xoossai dooriyo sohuwan, hegan kattidi miite; yaatidi sa7ai wonttiyo wode, intte soo soo bi-ite. ⁸Usuppun gallassa kumettaa irshshuwaa yeggibeenna oittaa miite; laappunnta gallassan GODAAYYO, intte Xoossaayyo, goinnanau geeshsha yaa7aa shiiqite; he gallassi aiba oosonne oottoppote.

Saaminttatu Baalaa

(Kessaabaa 34:22; Wogaabaa 23:15-21)

⁹“Intte kattaa cakkanau koiro doommido wodiyaappe doommidi, laappun saam-inttaa kumettaa qoodite. ¹⁰Yaatidi GODAI intte Xoossai inttena anjjidoogaa keenaa intte intte dosan coo immiyo imuwaa ehiidi, GODAAYYO, intte Xoossaayyo, Saam-inttatu Baalaa bonchchite. ¹¹Hegan intte, intte attuma naati, intte macca naati, intte attuma ashkkaratinne intte macca ashkkarati, intte katamatun de7iya Leewati, beteti, aawu bainna naatinne intte gidдон de7iya am77eti ubbai GODAI intte Xoos-sai ba sunttai xeesettanaadan dooriyo sohuwan, ufaittite. ¹²Intte Gibxxe biittan aille gididoogaa hassayidi, ha wogaa balennan naagite.

Daase Baalaa

(Wogaabaa 23:33-43)

¹³“Intte audiyaappe intte kattaa, qassi woiniyaa yedhdhiyoosaappekka intte woiniyaa shiishshidoogaappe guyyiyan, laappun gallassaa Daase Baalaa bonchchite. ¹⁴Intte, intte attuma naatinne macca naati, intte attuma ashkkaratinne macca ashkkarati, intte katamatun de7iya Leewati, beteti, aawu bainna naatinne am77eti ubbai ha baalan keehi ufaittite. ¹⁵GODAI dooriyo sohuwan laappun gallassaa GODAASSI, intte Xoossaassi, baalaa bonchchite; aissi giikko, intte ubbaikka issippe ufaittana mala, intte aifissidoban ubbaaninne intte kushee oottiiyooban ubban GODAI intte Xoossai inttena anjjana.

¹⁶“Intte biittan attuma asa gidida ubbai laittan heezzutoo, Oittaa Baalaa wode, Saaminttatu Baalaa wodenne Daase Baalaa wode, GODAA intte Xoossaa sinttan i dooriyo sohuwan beetto. Eti GODAA sintti yiiddi, mela kushe yooppona. ¹⁷GODAI intte Xoossai anjjidoogaa keenaa ubbaikka ba danddayiyoogaa keenaa immo.

Xillo Pirddaa Pirddiyoogaa

¹⁸“Intte zaretu ubbaassi GODAI intte Xoossai immiyo katamatun ubban intte daannatanne halaqata sunttite; etikka asaassi xillo pirddaa pirddona. ¹⁹Xillo pird-daa geellayoppite; som77uwaa xeellidi maaddoppite. Maganxxaa ekkoppite; aissi giikko, maganxxai aadhdhida eranchchatu aifiyaakka qooqissidi, xillotu qaalaakka geellayees. ²⁰Intte de7uwan de7ana malanne GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa intte laattana mala, xillo pirddaa pirddite.

²¹ “Intte GODAAYYO, intte Xoossaayyo, keexxiyo yarshshiyooosaa matan Asheero giyo xoosseessi mittaappe merettida misiliyaa malaa aibanne essoppite. ²² Intte GODAI intte Xoossai ixxiyo goinniyo shuchchaa intteyyo essoppite.

17 “GODAASSI, intte Xoossaassi, tilla bollaara de7enna mehiyaa, woikko intte dorssaa yarshsho oottidi shiishshoppite; hegee a sinttan sheneyiyaabaa.

² “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo katamatuppe augankka attuma gidin macca gidin a maachchaa kolidi, GODAA intte Xoossaa sinttan iitaa oottida asi intte giddon beettikko, ³ qassi ta azazuwaa mentidi, hara xoossatuyyo goinnida uri, awaassi, woikko aginaassi, woikko saluwaa xoolinttetussi xoolinttuuri de7ikko, ⁴ hegaa malabaa intte siyikko, he yohuwaa mintidi qorite. Intte qorin, hegaa mala tunabai Israa7eela giddon oosettidoogee tumanne geeshsha gidikko, ⁵ he iitaa oottida bitaniyaa woikko mishiriyo intte katamaappe gaxi kessidi, shuchchan caddidi worite. ⁶ He woriyo asi haiqqanau bessiyoogee naa77u woikko heezzu markkai markkattiina gido; issi asa markkaa qaalan ai asinne haiqqoppo. ⁷ A woranau markkati koiro shuchchan a caddona; eta kaallidi asai ubbai a caddo. Hegaadan oottidi, iitaa intte giddoppe diggite.

⁸ “Intte intte katamatun pirddanau keehi deexxiya shemppo mooto gidin, shochcha masuntta mooto, woikko qassi tau bessees giyo aqo mooto gidinkka denddikko, he wode intte GODAI intte Xoossai doorido sohuwaa ehiite. ⁹ Hegan Leewatuppe qeese gidiyaagaakonne he wodiyan daanna gididi pirddiyaagaakko shiishshite; he yohuwaa eti pirddana. ¹⁰ GODAI doorido sohuwan eti pirddidoogaadan oottite; eti pirddidoogaappe ashshennaadan naagettite. ¹¹ Eti inttena tamarissido higgiaadaaninne eti yootido pirddaadan oottite; eti pirddido pirdaappe ushachchinne haddirssi ainne sher77i gooppite. ¹² Hegan GODAASSI, intte Xoossaassi, oottiya daannaassi, woikko qeesiyaassi azazettennan ixxidi, otorettiya asi de7ikko, he asi haiqqo; hegaadan oottidi, iitaa Israa7eela giddoppe diggite. ¹³ Hegaappe guyyiyan hegaa siyidi, asai ubbai yayyana; naa77antto otorettenna.

Kawo Xeelliya Wogata

¹⁴ “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattidi, yan de7uwaa doommiyo wode, intte yuushuwan de7iya kawotettatuugaadan, intteikka, ‘Ane nuunikka nu bollan kawuwaa kawoyoos’ yaagidi qoppikko, ¹⁵ intte kawoyanaagee GODAI intte Xoossai intteyyo dooridoogaa gidiyoojaa erite. Hegeekka intte asaa giddoppe doorettidaagaa gidoppe attin, hara biittaa asa intte bolli kawoyoppite. ¹⁶ He kawoi paraa daruwaa shiishshanau bessenna; qassi asaikka paraa corayanau naa77antto Gibxxe simmanaadan oottoppo. Aissi giikko, GODAI, ‘He ogiyaara naa77antto mulekka simmoppite’ yaagiis. ¹⁷ A wozanaa balettennaadan, kawoi cora maccaasaa ekkoppo. Worqqaakka biraakka darii shiishshoppo.

¹⁸ “I ba kawotettaa araatan uttiyo wode, Leewa zare gidiya qeeseti naagiyo maxaafaappe ha higgiiyaa duuqqidi bau ekko. ¹⁹ I ha higgiiyaa qaalaanne wogaa naagiyoogaaninne eta oottiyoogan GODAASSI, ba Xoossaassi, yayyiyoogaa tamarana mala, ha maxaafai aara de7o; ikka ha maxaafaa ba de7o laittan ubban nabbabo. ²⁰ Yaatikko, i ba wozanan, ‘Taani ta laggetuppe aadhhdhais’ giidi ba ishanttu bolli otorettenna. Ikka Xoossaa higgiaappe haddirssinne ushachchi geenna. I ba kawotettan aduqqidi de7ana; a naatikka Israa7eela biittan kawo gidana.

SHAahuwan Qeeseta Gakkiyaabaa

18 “Qeesetettan oottiya kumetta Leewa zaretussi Israa7eela gidдон биittaa laatai baawa. Eti asai GODAASSI shiishshiyо taman xuuggiyo yarshshuwaappe miiddi de7iyoogee etau laata. ² Etau eta ishanttu gidдон laati de7enna; GODAI etau geppidoogaadanka i eta laata.

³ “Korimaa woikko dorssaa asai yarshshuwau shiishshidoogaappe qeesetussi bessiyaagee haggaa: missaa, naa77u bagga manggaagaanne ulо gidдо ashuwaa etau immona. ⁴ Intte kattaappe, woiniyaappenne zaitiyaappe koiro gakkida aifiyaanne intte dorssaa ikisiyaappe bairattuwaа qeesetuuyo immeeta. ⁵ Aissi giikko, etinne eta naati GODAA sunttan eqqidi, merinau qeese gididi oottana mala, intte zariyaa ubbaа giddoppe GODAI intte Xoossai eta dooriis.

⁶ “Leewa zare gidiya issi asi Israa7eela biittan ai katamaappenne denddidi, GODAI dooriyo sohuwau yiikko, ⁷ i biyoosan de7iya Leewati GODAA sinttan eqqidi oottiyoogaadan, ikka GODAA ba Xoossaa sinttan eqqidi ootto. ⁸ Qassi ba aawaa aquwaa baizzin, bana gakkiyaaggaa ekkidaaggaa gidikkokka, qeeseti go7ettiyoobaa ubbaа etaara likke shaakkidi ekko.

Aihuda Gidenna Kawotettati Oottiyo Meeziyaappe Naagettanaadan Imettida Seeraa

⁹ “GODAI intte Xoossai intteyyo immido biittaa geliyo wode, he biittan de7iya asai oottiyo tuna oosuwaa oottoppите. ¹⁰ Ba attuma na7a woikko macca na7a yarshshossi giidi, taman xuuggiya ai asinne intte gidдон beettoppo. Bitiyaabi, maracce xeelliyaabi, murunniyaabinne qaadaа odiyaabi qassi intte gidдон de7oppo. ¹¹ Daggamiyaagee, ayyaanata xeeгиyaagee, shareechchiyaageenne haiqqida asaa ayyaanaа xeeгиyaagee intte gidдон de7oppo. ¹² Hegaa malabaa oottiya ai asinne GODAA matan ixettida asa. Eti heгаа mala tunaa oottiyo gishshau, GODAI intte Xoossai he kawotettaа intte sinttappe gooddana. ¹³ SHin intte GODAA intte Xoossaa sinttan kumetta boree bannaageeta gidite.

Xoossai Hananabaa Yootiyaaggaa Kiittana Giidobaa

¹⁴ “Ha intte laattanau biyo biittan de7iya kawotettati murunniyaageetinne maraciyaa xeelliyaageeti odiyoogaa siyiyaageeta. SHin intte heгаа oottennaadan GODAI intte Xoossai inttena teqqiis. ¹⁵ GODAI intte Xoossai, intte zariyaa giddoppe, ta mala hananabaa yootiyaaggaa intteyyo denttana. Intte i giyoogaa siyite. ¹⁶ Intte Siinaа Deriyaa bollan shiiqido wode, GODAA intte Xoossaa hagaadan yaagidi oichchideta; ‘Nuuni haiqqennaadan, GODAA nu Xoossaa cenggurssaa zaari siyokko; qassi ha wolqqaama tamaakka naa77antto be7okko’ yaagideta.

¹⁷ “GODAI tau hagaadan yaagiis; ‘Eti giidobaa ubbaа likke giidosona. ¹⁸ Taani eta zaretu giddoppe, ne mala hananabaa yootiyaaggaa etayyo denttana; denttada ta qaalaa a doonan wottana; ikka taani a azaziyo ubbaа etayyo yootana. ¹⁹ I ta sunttan yootiyo ta qaalaa siyenna oossinne haluwaa taani kiyana. ²⁰ SHin ta azazabeennaaggaa xalidi ta sunttan yootiyaagee woikko hara xoossatu sunttan yootiya he hananabaa yootiyaagee haiqqo’ yaagiis.

²¹ “Intte, ‘Hananabaa yootiyaagee yootiyo qaalai Xoossaappe gidennaaggaa aibin shaakki eranee?’ yaagikko, ²² he hananabaa yootiyaagee GODAA sunttan yootin,

i yootido qaalai polettinnan ixkikko, hegee GODAI yootibeenna qaala gidiiyoogaa ereeta. He hananabaa yootiyaagee wordduwan yootido gishshau, au yayyoppite.

Baqatidi Attiyo Katamata

(Qoodaabaa 35:9-34; Yaasu 20:1-9)

19 “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan de7iya kawotettaa xaisiyo wode, qassi inttekka eta gooddidi, eta katamatuuninne eta keettatun de7uwaa doommiyo wode, ²GODAI intte Xoossai laata oottidi immiyo biittan de7iya katamatuppe heezzu katamata intteyyo dummayite. ³GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo biittaa heezzu kessidi shaakkite. Yaatidi asa worida ooninne he katamatukko baqatanaadan ogiyaa giigissite.

⁴“Issi asi kase morkketetti bannan de7ishin, erennan ba shooruwaa worikko, i he katamatuppe issuwau baqatidi, ba shemppuwaa ashsho. ⁵Naa77u asi mittaa qanxxanau woraa bin, issoi mittaa qanxxishin, tuutiyaappe aifee koletti wodhdhidi hinkkuwaa worikko, he woridaagee ha heezzu katamatuppe issuwaa baqatidi, ba shemppuwaa ashsho. ⁶Qosetti attiyo katamai issuwaa xalla gidikko, woxxidi eesuwan gakkanau ogee aduqqido gaasuwan suuttaa achchiyaagee suulliya hanqquwan denddidi, yedetti gakkidi, haiqqanau bessennaagaa woranau danddayees; aissi giikko, i ba shooruwaa woridoogee kase morkketetta de7iyo gishshaassa gidenna. ⁷Intte heezzu katamata dummayi wottanaadan, taani inttena hassayissidoogee hegaassa.

⁸“GODAI intte Xoossai kase intte maizza aawatuuyo caaqqidoogaadan intte zawa aassikko, qassi intte maizza aawatussi immana giido biittaa ubbaa intteyyo immikko, ⁹ha heezzu katamatuppe hara heezzu katamata gujjeeta. Hachchi taani inttena azaziyoogaa ubbaa intte polikko, GODAA intte Xoossaa dosikkonne i inttena tamarissido ogiyan minnidi de7ikko, ha biittai intteyyo imettana. ¹⁰Hegaa oottikko, GODAI intte Xoossai laata oottidi intteyyo immiyo biittan geeshsha asa suuttai gukkenna; qassi inttekka suuttaa gussiyoo nagaraappe atteeta.

¹¹“SHin issi asi ba shooruwaa ixixidi, zuggi naagidi a woridi, ha katamatuppe issuwau baqatikko, ¹²a katamaa cimati i baqatido katamaappe kiitti ehiissidi, haluwaa kiyanaa a koyiyaagau aatti immona. ¹³Ayyo ainne qarettoppite; intteyyo ubbabai lo77o gidana mala, geeshshaa suuttaa gussiyaagaa Israa7eela gidoppo xaissite.

Beni Zawata

¹⁴“GODAI intte Xoossai intte laattanaadan immiyo biittan, beni asai essido ne shooruwaa biittaa zawa shoddoppa.

Markkatubaa

¹⁵“Issi asa mooranchcha gaanau issi markka xalaalai gidenna. Naa77u woikko heezzu markkai markkattin, he mootoi pirddettanau koshshees.

¹⁶“Issi asi haraa wordduwan mootanau denddikko, ¹⁷he mootiyaageenne mootetiyaagee naa77aikka GODAA sinttan, qeesetu sinttaaninne he wode pirddiya daannatu sinttan eqqona. ¹⁸Yaatabare daannati he yohuwaa minttidi qorona; qorin he mootiyaagee ba ishaa wordduwan mootidoba gidikko, ¹⁹i he mootuwan ba ishaa qaxxayissanau qoppido qixaatiyaa bau qaxxayetto; hegaadan oottidi, hega mala

iitaa intte giddoppe diggite. ²⁰Yaaticko, hara asai heгаа siyidi yayyana; heгаа mala iita oosuwaa naa77antto oottenna. ²¹Hegaa mala iitaa oottidaagau ainne qarettoppite; shemppo woridaagee haiqqo; aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha; kushe gishshaa kushe; gede gishshaakka gede.

Olaabaa

20 “Intte morkkiyaara olettanaу biу wode, eta parati, paraа gaaretinne eta olanchchati intteppe darin be7idi, etau yayyoppite; aissi giikko, inttena Gibxeppe kessida GODAI intte Xoossai inttenaara de7ees. ²Intte olaа doomnaappe kasetidi, qeeseе sinttau aadhdhidi hagaadan yaago; ³‘Inttenoo Israa7eela asatoo, siyite; intte hachchi intte morkkiyaara olettanaу haneeta. Simmi intte wozanaи dagammoppo; yayyoppite; eta sintan kokkoroppitenne shabbirettoppite. ⁴Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttenaara biу gishshau, intte morkkiyaa olidi, intteyyo xoonuwaa immana’ yaago.

⁵‘Ola gadaawati eta hagaadan yaagona; ‘Ooratta keettaa keexxidi gelibeenna asi de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi a keettaa gelennaadan, i soo simmo. ⁶Woikko woiniyaa tokkidi, a aifiyan ufaittibeenna uri de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi a woiniyaa aifiyan ufaittennaadan, i ba soo simmo. ⁷Maccaasa giigissidi ekkibeenna asi de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi o machchennaadan, i ba soo simmo’ yaagona.

⁸‘Gadaawati gujjidikka asaayyo hagaadan yaagona; ‘Ha asaa gidдон yayyiya asinne hirggiya asi ooninne de7ikko, i ba laggetu wozanaakka yashshan seerisennaadan i ba soo simmo’ yaagona. ⁹Gadaawati hагаа asau yooti wurssiyo wode, citaassi citaassi ola gadaawata doorona.

¹⁰‘Issi katamaa olanau biidi intte akko matiyo wode, koirottidi saruwan eti kushiyaa immanaadan oichchite. ¹¹Oichchin eti saruwan bantta kushiyaa immidi, bantta gimbbiyaa penggiyaa dooyidi inttena gelissikko, he kataman de7iya asai ubbai intteyyo haggaaзonanne deexo oosuwaa intteyyo ootтона. ¹²SHin he katamaa asai intteyyo saruwan kushiyaa immennan ixidi, inttenaara olau giigikko, intte he katamaa yuushuwaa dooddite. ¹³GODAI intte Xoossai eta intteyyo aatti immiyo wode, he kataman de7iya attumaasa ubbaа mashshan wurssite. ¹⁴SHin maccaasaa, naata, mehiyaanne katamaa gidдон de7iya ubbabaa omoodo oottidi intteyyo ekkite. Qassi GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo intte morkketu omooduwan go7ettite. ¹⁵Intte de7iyoosaappe haakkidi de7iya katamataкka oiqqiyo wode, heгаadan ootteeta.

¹⁶‘SHin GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo biittan shemppoorа de7iyaabaa issibaanne ashshennan worite. ¹⁷GODAI intte Xoossai azazidoogaadan, Hiiiteta, Amooreta, Kanaaneta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuusata wurssidi worite. ¹⁸Hegee xayikko, eti bantta xoossatuуyo goinniyo tuna oosuwaa intte oottanaadan inttena tamarissana; hegan intte GODAA intte Xoossaa bolli nagaraа oottana.

¹⁹‘Katamaa oiqqanau yuushuwaa dooddi, daro gallassaa olettiiddi gam77iyo wode, an de7iya aifiyaa immiya mittaa kalttan qanxxoppite; eta aifiyaa miiteppe attin, eta qanxxoppite. Aissi giikko, intte yuushuwan dooddidi oliyoi asaappe attin, dembban de7iya mittaa gidenna. ²⁰SHin intte eriyo aifiyaa immenna hara mit-tata qanxxidi, inttenaara olettiya katamai kunddana gakkanaashin, hegan dooddiyo qatuwaa keexxite.

Worida Urai Erettibeenna Daafaa

21 “Intte laattanaadan GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan, ooni woridaakko erenna ahai kunddidi beettikko, ² intte daannatinne intte cimati biidi, heгаа yuushuwan de7iya katamatuppenne he ahaappe gidduwan de7iya haahotettaa likkona. ³ Hegaappe guyyiyan, ahai kunddidosau matattiya katamaa cimati, oosuwaayyo gakkabeenna, i morggen qambbari wodhdhibeenna ussiyo ekkona. ⁴ Ekkidi goggiya haattai de7iyo goyettibeennasaaanne zerettibeenna zanggaaraa efidi, he ussee garballiyaa mirqqidi menttona. ⁵ Yaatobare Leewa naati, qeeseti he sohuwaa issippe boona; aissi giikko, hагаа mala iita haiquwaanne mootuwaa shaakkidi pirddanau, GODAI intte Xoossai ba sinttan oottanau, ba sunttanka anjjanau eta dooriis. ⁶ Hegaappe guyyiyan, he ahai kunddidosau matattiya katamaa cimati ubbai, zanggaaran garballiyaa mirqqidi worido ussee bolli bantta kushiyaа meecettiiddi, hagaadan yaagona; ⁷ ‘Nu kushee ha suuttaa gussibeenna; nu aifeekka hагаа oottidabaa be7ibeenna. ⁸ Abeet GODAU, neeni wozido ne asaa, Israa7eela maara; ha geeshshaa suuttaa ne asaa bolli naaqa oottada qoodoppa’ yaagona. He suuttaa gishshau, etau atto geetettana. ⁹ Intte GODAA aifiyaa sinttan hegaadan oottidi, geeshshaa suuttai gukkido nagaraa intte giddoppe diggite.

Olan Omoodettida Maccaasatubaa

¹⁰ “Intte morkkiyaara intte olettanau kiyin, GODAI, intte Xoossai, eta intte kushiyan aatti immin, eta omooddiyo wode, ¹¹ omoodettida asaa gidдон issi malanchcha maccaasiyo be7ada, o amottada, machchanau koyikko, ¹² ne soo eha; i huuphiyaa meeda; i xugunttaakka cigga. ¹³ Omoodettiyo wode de7iya maayuwaa qaarargada, ne son uttada, ba aawaassinne ba aayeessi issi agina kumettaa kayyottu. Hegaappe guyyiyan, o machcha. ¹⁴ Yaata simmin, iira de7iyoogee nena ufaisana xayikko, a ba koyyosaa baanaadan yeddaaga. Neeni o machcho oottada issippe aqido gishshau, o miishshan baizzanau woikko aille oottanau bessenna.

Baira Na7i Laattiyо Maataa

¹⁵ “Issi asassi i dosiyoonne ixxiyo naa77u maccaasati de7ikko, qassi ha naa77atikka ayyo attuma naata yelidaageeta gidishin, baira yelettidaagee ha ixxiyo maccaaseeppe yelettidaagaa gidikko, ¹⁶ ba naatuyyo ba aquwaa i laatissiyо wode, i ixxiyoorippe yelettida bairai de7ishin, i dosiyoorippe yelettida kaaluwaa bairatanau bessenna. ¹⁷ Hara naatuyyo immiyooгаappe naa77u kushiyaа aatti immiyooган ha ixxiyoori na7ai baira gidiyooгaa erissanau bessees. Aissi giikko, he na7ai ayyo kushe toho phalqqida baira gidiyо gishshau, bairattuwaa i ekkanaу bessees.

¹⁸ “Aawaassinne aayeessi azazettennan ixxida, eti seerinkka simmenna morgge zozzanne makkalanchcha gididi simmenna na7i de7ikko, ¹⁹ aawainne aayiyaa he katamaa penggen de7iya cimatukko a oiqqi ekki ehoona. ²⁰ Ehiidi cimatuyyo hagaadan yaagona; ‘Hagee nu na7ai morgge zozzanne makkalanchcha; i nuuyyo mulekka azazettenna; miishshaa laali kaa7iyaagaanne ushshanchcha’ yaagidi yootona. ²¹ Hegaappe guyyiyan, he kataman de7iya attumaasai ubbai i haiqqana gakkanaashin, shuchchan caddidi a worona. Hegaadan oottiyooган intte giddoppe iitaa xaissite. Yaatobare Israa7eela ubbai heгаа siyidi yayyana.

Dumma Dumma Higgeta

²² “Issi asi haiquwaa pirddissiya dabaa oottin, intte a mittan kaqqi worikko, ²³ he kaqettido mittan a ahai aqoppo; a he gallassi moogite. Aissi giikko, mittaa bollan kaqetti haiqqiya ooninne Xoossan qanggettidaagaa. GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo intte biittaa intte tunissoppite.

22 “Israa7eela asa boorai woikko dorssai bayidi wora biishin be7ikko, shenehoo gaada aggaagoppa; a godaassi laagga ehaada imma. ² He mehiyaa godai ne heera gidana xayikko, woikko a godai oonakko neeni erana xayikko, a godai koyiiddi yaana gakkanaashin, ne soo ekkada efa; i yiidi, demmiyo wode, au imma. ³ Hegaadan hare gidin, maayuwaa woikko aibanne bayidabaa demmikko, a godau zaarappe attin, shenehoo gooppa.

⁴ “Israa7eela asa haree woikko boorai ogiyan kunddidaashin be7ikko, maaddada denttappe attin, shenehoo gaada aggaagoppa.

⁵ “Maccaasai attumaasaa maayuwaa maayoppo; attumaasaikka maccaasaa maayuwaa maayoppo. Aissi giikko, heгаа malabaa oottiya oonanne GODAI intte Xoossai shenetees.

⁶ “Ogiyan ne biishin, mittan gidin, sa7an ba maraa woikko phuuphphulliyaa haphpha uttida kafiyo demmikko, o i maraara gatta oiqqada ne soo efooppa. ⁷ Marata ekka efaanau danddayaasa; shin aayyiyo baanaadan yeddaaga. Hegaadan oottikko, neeni duretada adussa laittaa de7ana.

⁸ “Ooratta keettaa keexxiyo wode, xoqqa kaaraappe asi kunddi haiqqin ne oishetennaadan, zemppidi attiyoogaa giigissa.

⁹ “Ne woiniyaa shooqan naa77u qommo kattaa zeroppa; heгааadan ootikko, ne zerido kattainne woinee naa77aikka moorettana.

¹⁰ “Booraanne hariyaa issippe waaxada goyoppa.

¹¹ “Suufiyaappenne liinuwaappe wolahan dadettida maayuwaa maayoppa.

¹² “Ne maayido maayuwau oiddu baggaarakka macarai de7o.

Geluwaa Ehuwaa Gaitotettaa Geeshshatettan Naagiyoogaa

¹³ “Issi asi machcho bullachchidi, iira aqi simmidi, o dosana xayikkonne, ¹⁴ ‘Hanno ta machhada iira aqiyo wode, geela7otetti iyyo baawa’ yaagidi o mooridi haasayikko, ¹⁵ he na7ee aawainne aayiyaa i geela7otettaa malaataa ekki efidi, katamaa penggen de7iya cimata bessona. ¹⁶ Na7ee aawai cimatuuyo heгааadan yaagidi yooto, ‘Taani ta na7iyo heгааaayo machcho oottada immaas; shin i o ixxiis. ¹⁷ I, “Ne na7en geela7otetti baawa” yaagidi o mooridi haasayees; shin ta na7ee geela7otettaa malaataa heгааa be7ite’ yaagidi, i geela7otettaa erissiya carqqiyaa besso. ¹⁸ Yaatin he katamaa cimati a xurqqayiyann shocona. ¹⁹ I Israa7eela geela7ee sunntaa moorido gishshau, cimati a xeetu xaqara biraa qaxxayidi, heгааa na7ee aawaayo immona. Na7iyaakka ayyo machcho gidada de7u; ba de7o laittaa ubban i o yeddannau bessenna.

²⁰ “A mootoi tuma gididi, na7en geela7otettaa xayikko, ²¹ na7iyo i aawaa kare ehiidi, he katamaa attumaasai o shuchchan caddidi woro. Aissi giikko, a ba aawaa son de7aidda shaaramuxa gidada, Israa7eela gidдон ha pokkobaa oottaasu; heгааadan oottidi intte giddoppe iitaa diggite.

²²“Ai asinne hara asa maccaasaara shaaramuxiiddi ohettikko, ikka aara shaaramuxida maccaasiyaakka haiqqona. Hegaadan oottidi, intte giddoppe iitaa diggite.

²³“Ai asinne harau giigida geela7iyo katamaa gidдон demmidi iira shaaramuxikko, ²⁴ eta naa77aakka katamaappe gaxaa kessidi, shuchchan caddidi worite. Aissi giikko, na7iyaa kataman de7aidda, asi ashshanaadan waassabeikku. I haiqqiyoogee qassi hara asau giiga uttida geela7iyo moorido gishshaassa. Hegaadan oottiyooogan intte giddoppe iitaa diggite.

²⁵“Issi asi asau giigida geela7iyo asi bainna sohuwan wolqqan oiqqidi, iira zin77ikko, a xallai haiqqo. ²⁶Na7iyo ainne oottoppite; o woranau bessiya nagara oottabeikku. Hagee issi asi coo ba shooruwaab bolli denddidi, woriya asa pirddaa mala pirddaa. ²⁷Aissi giikko, i o asi bainna sohuwan demmidi oiqqin, he geela7o na7iyaa waassaasu; shin o ashshiya asi de7ibeenna.

²⁸“Ai asinne asau giigabeenna geela7iyo oiqqidi, i geela7otettaa ekkirggidi ohettikko, ²⁹na7ee aawaassi ishatamu xaqara biraa qanxxo. Yaatidi na7iyo bau machcho ootto. Ba de7o laitta ubban o yeddoppo.

³⁰“Ai asinne ba aawaa machchiyo ekkidi, ba aawaa kaushshoppo.

Asaa GODAA Asaa Maabaraappe SHAakkiya Hanota

23 “Sanggisettida woikko qaaratettida attumaasi, GODAA yaa7aa gidдон beettoppo.

²“SHAaramuxan yelettida asi GODAA asaa maabaraa geloppo; harai atto biidi tammannta yeletaa gakkanaashinkka, a zariyaappe ooninne GODAA asaa maabaraa gidдо geloppo.

³“Amoona asa gidin, woi Moo7aaba asa gidinkka, GODAA asaa maabaraa geloppo; harai atto biidi tammannta yeletaa gakkanaashinkka, eta asa gidida ooninne merinaukka GODAA asaa maabaraa geloppo. ⁴Aissi giikko, intte Gibxxeppe kiyidi hemettishin, eti inttena kattaaranne haattaara morkkibookkona. Hegaadankka, Masphphexoomiyan Patoora giyo kataman de7iya Bi7oora na7aa Balaami inttena qangana mala qaxaridosona. ⁵Qaxarinkka GODAI, intte Xoossai, Balaami giyoogaa siyanau koyibeenna; a qanggettaa intteyyo anjuuwau laammiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttena siiqees. ⁶Intte de7o laitta ubban merinaukka eti saro de7anaadaaninne eti duretanaadan amottoppite.

⁷“Intteyyo eti dabbo gidiyo gishshau, Eedoomata karidi ixoppite; qassi Gibxxetakka ixoppite. Aissi giikko, intte eta biittan bete gididi de7ideta. ⁸Etayyo heezantto yeletaa naati GODAA asaa maabaraa gelanau danddayoosona.

Olau Dunkkaanidosan Wogaadan Geeshshan Naagettiyoogaa

⁹“Intte intte morkkiyaa olanau kiyidi issisan galchchiyo wode, inttena tunisiyaabaappe ubbaappe shaahettite. ¹⁰Qammi aimuwan maccaasaara gaittidoogaa erissiya irxxabai an de7iyo ai asinne de7ikko, dunkkaanidosaaappe gaxaa kiyidi yan gam77o. ¹¹Sa7ai omariyoode, ba bollaa meecettidi, lem77iyoode dunkkaanidosaa simmo.

¹²“Intte sheeshshau uttiyoosaa dunkkaanidosaaappe kareera giigissite. ¹³Sheeshshau uttiyoosaa bookkanau shoodiraa intte ola miishshaara gatti oiqqite; sheeshshau utti simmidi, ollan biittaa zaarite. ¹⁴Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttena naagananne intte morkketa intte kushiyan aatti immanau, intte moottan

yaanne haanne hamettees. Hegan i sheneyiyaabaa aibanne be7idi, intteppe wora simmennaadan, intte moottai geshsha gidanau koshshees.

Dumma Dumma Higgeta

¹⁵ “Ba godaappe baqatidi, neekko yiida ailliyaa zaarada a godaayyo immoppa. ¹⁶ I intte katamatuppe ba koyidoogan ba koyido wodiya de7o; a huqunnoppite.

¹⁷ “Israa7eela asaappe ooninne attuma gidin, macca gidinkka, allaga xoossaassi goinniyaageeti oottiyoogaadan, shaaramuxiyaagaa gidoppo. ¹⁸ Hegaadankka, atumaagaa gidin, maccaaro gidin, shaaramuxan demmido miishshaa shiiquwaa gatanau GODAA intte Xoossaa keettaa ehooopona. Aissi giikko, eta naa77aakka GODAI intte Xoossai shenetees.

¹⁹ “Ne zare gidiya Israa7eela asau miishshaa, kattaa gidin harabaa tal77ada dichchaa ekkoppa. ²⁰ Hara biittaa asaappe dichchaa oichchanau danddayaasa; shin neeni laattanau geliyo biittan neeni oottiyooban ubban GODAI ne Xoossai nena anjjana mala, ne zare gidiya Israa7eela asaassi dichchau tal77oppa.

²¹ “GODAAAYYO, ne Xoossaayyo, immanau geppidobaa immanau gam77oppa. GODAI ne Xoossai neeni geppidoogaa kumettan neeppe koyiyo gishshau, polana xayikko, neeyyo nagara gidana. ²² SHin neeni geppana xayikko, hegan neeyyo nagari baa. ²³ GODAAAYYO, ne Xoossaayyo, immana gaada neeni doonan haasayidoogaa ne dosan immana giido gishshau, ne inxxarssan haasayidoogaa pola.

²⁴ “Ne shooruwaa woiniyaa gidduwaara kanttiyo wode, woiniyaappe ne koyido keenaa mappe attin, appe aibanne ne oiqqido miishshan yeggoppa. ²⁵ Ne shooruwaa shooqaara kanttiyo wode, he shooqan de7iya tiyaappe duuttada mappe attin, ne shooruwaa kattaa baacan cakkada soo efooppa.

Machchiyo Yeddiyoogaanne Zaariyoogaa

24 “Issi asi machcho ekki simmidi, issi iitabaa i bolli demmido o ixkikko, iyyo paramaa xaafi immidi, ba sooppe kessidi yeddikko, ² a a sooppe kiyada, hara azinaa gelikko, ³ he naa77antto azinaikka o dosennan ixkidi, paramaa iyyo xaafi immidi, ba sooppe o kessidi yeddikko, woikko o ekkida he naa77antto azinai haiqqikko, ⁴ a tunido gishshau, koiro paramida azinai naa77antto o zaaridi machchoppo. Hegee GODAA matan ixettidaba; qassi inttekka GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan hagai mala nagaraa oottoppite.

⁵ “Ooratta machcho ekkida asi olau booppo; hara deexo oosuwaakka ayyo immoppite. Issi laittai aadhdhana gakkanaashin, aunne beennan ba ekkido machchiyo ufaisso.

Dumma Dumma Higgeta

⁶ “Ai asinne acoyyo woxaa woikko maidiyaa oiqqoppa; aissi giikko, hegee keettaa asai gaacchiyooba xayidi, haiqqona giyoogaa.

⁷ “Ba isha gidiya Israa7eela asa wuuqqi efidi, aille kessiya asi woikko harau baizziya ai asinne haiqqo. Hegaadan oottiyoogan intte giddoppe iitaa diggeeta.

⁸ “Hanttaara goga harggiyan sakettiya asassi Leewa zare gidiya qeeseti inttena tamarissidoogaadan ubbabaa polite; ta eta azazidoogaa hegaadan oottanau naagetite. ⁹ Intte Gibxxeppe kiyidi ogiyan de7ishin, GODAI intte Xoossai Miiriyaami bolli oottidobaa hassayite.

¹⁰“Neeni ne shooruwaassi issibaa tal77ada, i oittiyoobaa oichchanau a soo geloppa. ¹¹Neeni karen eqqidaashin, ne tal77ido bitanee oittiyoobaa ba sooppe kessidi neeyyo immo. ¹²I hiyyeesa gidikko, ne acuwau oiqqido a maayuwaa ne son aissoppa. ¹³I maayidi aqanaadan, omariyo wode au guyye zaara; i hegan nena galatana. Hegee GODAA ne Xoossaa matankka neeyyo geeshshatetta gidana.

¹⁴“Ne ishaa gidiya Israa7eela asa gidin, woikko ne biittaa katamaappe issuwan de7iya kare biitta asa hiyyeesaa qaxarada naaqqoppa. ¹⁵I hachchi oottidoogaa hachchi ekkanau minttidi koyiyo gishshau, awai wullennan hachchi qanxxa. Hegee xayikko, metootanchchai neeppe GODAU waassin, neeyyo nagara gidana.

¹⁶“Naati oottido nagaraa gishshau, aawata woranau bessenna; qassi aawati oottido nagaraa gishshaukaa, naata woranau bessenna. Asai ubbai ba oottido nagaran nagaran haiqqanau bessees.

¹⁷“Kare biitta asatu pirddaanne aawu aaya bainaageetu pirddaa geellayoppa; am77ee maayuwaa a tal77idobau gaada oiqqoppa. ¹⁸Intteikka Gibxxe biittan aille gididoogaanne GODAI intte Xoossai inttena yaappe wozidi kessidoogaa hassayite. Taani haggaa inttena azaziyoogee heggaa gishshaassa.

¹⁹“Ne shooqaappe kattaa cakkiyo wode, ne dogido mirqqiyaa qoranau guyye booppa. GODAI ne Xoossai ne kushiyaa ooso ubban nena anjjana mala, heggaa betiyaassi, aaya aawu baina naatuyyoonne am77etuyyo aggaaga. ²⁰Ne wogaraa aifiyaa maxiyo wode, issoinne attennan wurssada maxanau naa77anttuwaa guyye simmoppa; attidaagaa betiyaassi, aaya aawu baina naatussinne am77etussi aggaaga. ²¹Ne woiniyaa aifiyaa maxiyo wode, attidaagaa poshilanau naa77anttuwaa guyye booppa; heggaa betiyaassi, aaya aawu baina naatuyyoonne am77etuyyo aggaaga. ²²Intteikka Gibxxe biittan aille gididi de7idoogaa dogoppite. Taani haggaa inttena azaziyoogee heggaa gishshaassa.

25 “Naa77u asati ooyettidi pirdda keettaa yiikko, daannati geeshshaa ne likke giidi, naaqqidaagaa ne mooranchcha giidi pirddona. ²Mooranchchau warai bessiyooogaa gidikko, tiran zin77issidi zokkuwaa shocanau daannai azazo; yaatobare mooranchchai daannaa sinttan ba mooruwaa keenaa shocetto. ³I oitamaa gakkanau shocettoppe attin, hegaappe daruwaa shocettoppo. Hegaappe daruwaa a shocikko, ne ishah ne sinttan kauyyana.

⁴“Audiyan kattaa yedhdhiya booraa doonaa qachchoppa.

Na7a Yelennan Haiqqida Asassi A Ishai Oottanau Bessiyaabata

⁵“Issippe de7iya ishantuppe issoi na7a yelennan haiqqikko, a maccaasiyaa haraa baada geluppu; i keettaawaa ishah o aisso; aissidi iyyo koshshiyaagaa polo. ⁶Ya-atobare ha haiqqidaagaa sunttai Israa7eelappe qucetti xayennaadan, a koiro yeliyo attuma na7ai ha haiqqidaagaa sunttan xeegetto.

⁷“Gido shin, i ba ishaa machchiyo aissanau koyana xayikko, a katamaa penggen uttida cimatumko baada, ‘Ta azinaa ishah ba ishaa sunttai Israa7eelan de7anau koyibeenna; tana aissidi, tau koshshiyaaba kunttennan ixxiis’ yaagada magannu. ⁸Magannin katamaa cimati a xeegeidi oichchona; oichchin ha77ikka, ‘Taani o aissikke’ giidi ixikko, ⁹he haiqqidaagaa maccaasiyaa cimatu sinttan akko shiiqada, a gediya caammaappe issuwaa kessada, a som77uwan cuchchaa cuchchaidda haagaadan yaagu; ‘Ba ishaassi zeretti de7anau koyenna asa bolli, haggaa mala kaushshah

gakkanau bessees' yaagu. ¹⁰Yaagin a zaree Israa7eelan, 'Caamma Kessanttasoo' geetetti xeegettiiddi de7ana.

Hara Higgeta

¹¹“Naa77u asati warettishin, issuwaa machchiyaa yaada, ba azinaa shociyaagaa kushiyaappe ashshanau, ba kushiya yeddada hinkkuwaa attumatettaa oiqqikko, ¹²iyyo ainne qarettennan i kushiya qanxxite.

¹³“Ne joiniyaa gidдон gitanne guutta gidida naa77u meezaanati dooppona. ¹⁴Ne sooni darissidinne guuttidi likkiya naa77u makkiyoobai dooppo. ¹⁵GODAI ne Xoossai neeyyo immiyo biittan adussa laittaa ne de7anaadan kumettanne likke meezaanainne makkiyoobai neeyyo de7o. ¹⁶Aissi giikko, GODAI ne Xoossai heгаа malbaa oottidi, balettiya asaa ubbaa shenetees.

Amaaleeqata Woranau Imettida Azazuwaa

¹⁷“Intte Gibxxeppe kiyidi biiddi de7ishin, Amaaleeqati intte bolli oottidobaa hasayite. ¹⁸Eti Xoossau yayyenna asa; intte ogiyan inttenaara eqettidosona. Intte hemettishin, daafuridi guyye attida asaa ubbaa woridosona. ¹⁹Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai inttena he biittaa laatissidi, intte yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe inttena shemppissiyo wode, ha biittan eta hassayiya asi xayana gakkanaashin, Amaaleeqata ubbaa salo gufanttoppe xaissite; heгаа oottanaagaa mulekka dogoppite.

Baira Kattaa Yarshshuwaa

26 “GODAI intte Xoossai inttena laatissiyo biittaa gelidi, woppu giidi uttiyo wode, ²GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan morkkida kattaa ubbaappe bairattuwa keeshiyaara GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeesetanaadan doorido sohuwau ekkidi biite. ³Yaatidi he wodiyan aawatiya qeesiyaakko biidi, hagaadan yaagite; ‘GODAI nuuyyo immana giidi kase nu maizza aawatuyyo caaqqido sohuwaa tana gelissidoogau GODAASSI, nu Xoossaassi, hachchi taani markkattais’ yaago.

⁴“Yaatabare qeesee kattai kumido keeshiyaa ne kushiyaappe ekkidi, GODAAYYO, ne Xoossaayyo yarshshiyosaa sinttan wotto. ⁵Hegaappe guyyiyan, GODAA ne Xoossaa sinttan hagaadan yaagada haasaya; ‘Ta maizza aawai de7iyosaa xayidi metootida Sooriyaa biittaa asa; i metootidi, qoodan guutta asatuura Gibxxe wodhdhidi yan de7iis. Hegan de7iiddi i gita wolqqaamanne qoodan cora dere kiyiis. ⁶Hegaa be7idi, Gibxxeti nuuyyo meqettaa iitidosona; nuna un77ettidosona. Nu oottanaadan deexo oosuwaa nu bolli caanidosona. ⁷Yaatin, nuuni GODAASSI, nu aawatu Xoossaassi, waassida; waassin GODAI nu waasuwa siyiis; nu un77uwa, nu daafuraanne nu huqqunnaa be7iis. ⁸Be7idi GODAI ba wolqqaama kushiyaaninne ba micettida qesiyan, gita dagaman, malaataaninne maalaalissiya oorattabaa oot-tiyoogan, nuna Gibxxeppe kessiis. ⁹Ha sohuwaa nuna ehiidi, maattaanne eessaa goggiya ha biittaa nuuyyo immiis. ¹⁰Immin hekko taani GODAI immido biittaa aifiyaappe bairattuwa ehaas’ yaagada, keeshiyaa GODAA ne Xoossaa sinttan wot-tada, a sinttan goinna. ¹¹Neeyyoonne ne so asaayyo GODAI ne Xoossai immidoban ufaittiiddi, GODAA galatite; Leewatinne intte gidдон de7iya beteti ubbaikka inttenaara ufaittona.

¹²“Asirataa kessiyo heezzantta laittan laittan morkidabaa ubbaappe asirataa kessada poliyo wode, ne kataman de7iya Leewatuyyo, betetuyyo, aaya aawu bannaageetuyyoonne am77etuyyo imma; yaatobare eti intte kataman banttau koshshiya kattaa maananne kallana. ¹³Hegaappe guyyiyan GODAAYYO, ne Xoossaayyo, hagaadan yaaga; ‘Taani ta sooppe GODAASSI dummatida kattaa kessada, neeni tana azazido ne azazuwaadan Leewatuyyo, betetuyyo, aaya aawu banna naatuyyoonne am77etuyyo immaas. Taani ne azazuwaappe issuwaanne ment-tabeikke; qassi issuwaanne dogaa aggabeikke. ¹⁴Ta azzanuwaawodekka, he asirataappe ainne mabeikke; taani wogan geeshsha gidenna wodekka, appe kare kessidobikka baawa; haiqqida asaukka acaa hegaappe wottabeikke. Taani GODAAYYO, ta Xoossaayyo, azazettaas; qassi neeni tana azazidoogaa ubbaa polaas. ¹⁵Neeni de7iyo geeshsha sohuwaappe, saluwaappe haa duge xeella; ne deriyaa Israa7eelanne kase nu maizza aawatuyyo ne immana gaada caaqqidoogaadan nuussi immido ha maattainne eessai goggiyo biittaa anjja’ yaaga.

Xoossaassi Dummatida Asaa

¹⁶“Neeni ha awaajotanne wogata naaganaadan, GODAI ne Xoossai nena hachchi azaziis; hega gishshau, neeni eta ne kumetta wozanaappenne kumetta shempuwaappe naaga. ¹⁷GODAI neeyyo Xoossaa gididoogaa, ne a ogiyan hemettiyoogaa, a wogaa, a azazuwaanne a higgiiya neeni poliyoogaa hachchi erissadasa. ¹⁸Qassi GODAIKKA ba gelido qaalaadan neeni a asa gididoogaa, ayyo buzo aqo gididoogaanne neeni a azazo ubbaa naaganaagaa erissiis. ¹⁹Hegaa neeni oottikko, i medhdhido asa ubbaappe nena galatan, sunntaaninne bonchchuwan gita dere oot-tana. I gelido qaalaadan neenikka ayyo geeshsha dere gidanaagaa hachchi erissiis” yaagiis.

Masettida SHuchchatu Bolli Xaafetida Higgeta

27 Hegaappe guyyiyan, Muusee Israa7eela cimatuura gididi, asaa hagaadan yaagiis; “Taani hachchi inttena azaziyo azazuwaa naagite. ²Yorddaanoosa SHAafaa pinnidi, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa geliyo wode, gita shuchchata essidi, nooran tiyite. ³GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immana giidoogaadan, eessainne maattai goggiyo biittaa, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa intte pinniyo wode, ha higgiiya qaalata ubbaa he shuchchatu bolli xaafite. ⁴Intte Yorddaanoosa pinnido wode, taani inttena hachchi azazidoogaadan, ha shuchchata Eebaala Deriyaa bollan essidi, eta nooran tiyite. ⁵He sohuwan GODAASSI, intte Xoossaassi, birata miishshi bochchibeenna shuchchaappe yarshshiyooosaa oottite. ⁶He intte GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyooosaa masettibeenna shuchchaappe oottite; yaatidi hega bollan GODAASSI, intte Xoossaassi, xuuggiyo yarshshuwaa shiishshite. ⁷Issippetetta yarshshuwaa shiishshidi, hegan miiddi, GODAA intte Xoossaa sinttan ufaitite. ⁸Ha higgiiya qaalata ubbaa qoncciiyan beetiyaadan oottidi, ha intte essido shuchchatu bolli xaafite” yaagiis.

⁹Muusee qassikka Leewa gidiya qeesetuura issippe gididi, Israa7eela asa ubbau hagaadan yaagiis; “Inttenoo Israa7eela asau, co77u giidi ezggite! Hekko hachchi intte GODAA intte Xoossaa asa gidideta. ¹⁰Hegaa gishshau, hachchi taani intteyyo immiyo azazuwaanne awaajuwaa naagiyoogan, GODAA intte Xoossaa qaalau azazettite” yaagiis.

Azazettennan Ixxiyoogee Ehiyo Qanggettaa

¹¹ He gallassikka Muusee asaa hagaadan yaagidi azaziis; ¹² “Intte Yorddaanoosa pinnido wode, Gariizaana Deriyaa bolli eqqidi asaa anjjanaageeti: Simoona, Leewa, Yihudaa, Yisaakoora, Yooseefanne Biniyaama zareta. ¹³ Qassi asaa qangganau Eebaala Deriyaa bolli eqqanaageeti: Roobeela, Gaada, Aseera, Zaabiloona, Daananne Nifttaaleema zareta. ¹⁴ Leewati bantta qaalaa xoqqu oottidi, Israa7eela asau hagaadan yaagona.

¹⁵ “GODAA sinttan tuna gididabaa, kushe hiillanchchi massidi kessido mittaa gidin, woikko birataa tigidi medhdhido eeqaa gidin, ayyo geeman goinniya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁶ “Ba aawaa woikko ba aayyiyo kaushshiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁷ “Ba shooruwwa zawaa sugiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁸ “Qooqiya baanau bessiya ogiyaappe balasaa zaariya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁹ “Betiyaa, aaya aawu bainna naatu pirddanne am77ee pirddaa geellayiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²⁰ “Ba aawaa machcheera zin77idi, ba aawaa bonchchuwwa kaushshiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²¹ “Ai meheerakka zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²² “Ba michchiyo gidiya, aawaa na7eera gidin, ba aayee na7eera zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²³ “Ba bolloteera zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²⁴ “Ba shooruwwa geeman woriya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²⁵ “Miishshan shamettidi, xillo asa woriya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²⁶ “Ha higgiiya qaalata polidi minttenna asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

Azazettin Beettiya Anjuwaa

(Wogaabaa 26:3-13; Zaarettido Wogaa 7:12-24)

28 “GODAAYYO, ne Xoossaayyo, polo azazettikko, hachchi taani neeyyo immiyo azazo ubbaa minttada kaallikko, GODAI ne Xoossai biittan de7iya kawotettatu ubbaappe nena xoqqu xoqqu oottana. ² GODAAYYO, ne Xoossaayyo, neeni azazettikko, hagaappe kaallidi de7iya anjjo ubbai nebaa gidana.

³ “Neeni kataman anjjettidaagaa gidana; gaxariyanka anjjettidaagaa gidana.

⁴ Ne uluwaa aiffee, ne shooqaa aiffee, ne mehiyaa maratinne ne dorssaanne ne deeshshaa wudiyaa marati corattidi anjjettidaageeta gidana.

⁵Ne kattaa keesheenne ne munaqa keree
anjjettidaageeta gidana.

⁶Neeni gelaiddakka kiyaiddakka
anjjettidaagaa gidana.

⁷“Ne bollan denddiya ne morkketa GODAI ne sinttan xoonettidaageeta oottana.
Eti ne bolli issi ogiyaara yaana; shin laappun ogiyaara ne sinttappe baqatidi xayana.

⁸“GODAI ne kushee oiqqidobaa ubbaanne ne gootaraa anjjana; GODAI ne Xoossai neeyyo i immiyo biittan nena anjjana.

⁹“Neeni GODAA ne Xoossaa azazuwaa naagikkonne a ogiyan hemettikko, i neeyyo kase caaqqidoogaadan, GODAI nena baayyo dummatida geeshsha dere ootidi essana. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, biittan de7iya asai ubbai GODAA sunntai nenan xeegettidoogaa be7idi yayyana. ¹¹GODAI neeyyo immanau kase ne maizza aawatuyyo caaqqido he biittan, ne uluwaa aifiyaa, ne mehiyaa aifiyaanne, ne shooqaa aifiyaa darissidi nena anjjana.

¹²“Ne kushiyaa oosuwaa ubbaa anjjanaunne, GODAI ne biittaassi iraa wodiyan bukissanau ba minjja keettaa, saluwaa penggiyaa neeyyo dooyana; qassi neeni daro kawotettatussi tal77anappe attin, ooppenne haa tal77akka. ¹³GODAI nena huuphe kessanappe attin, guyye goina kessenna. Hachchi taani neeyyo immiyo, GODAA ne Xoossaa azazuwaa siyada, heгаа minttada kaallikko, neeni bolla gidanappe attin, garssa gedakka. ¹⁴Taani neeyyo hachchi immido azazuwaappe haddirsinne ushachchi gaada, hara xoossata kaalloppanne etau oottoppa.

Azazettennan Ixxiyoogee Ehiyo Qanggettaa

(Wogaabaa 26:14-46)

¹⁵“SHin neeni GODAA ne Xoossaa qaalaayyo azazettennan ixxada, hachchi taani nena azaziyo wogaanne azazuwaa ubbaa naagennan aggikko, hagaappe kaallidi de7iya qanggettati ubbai ne bolli yaananne nena eti demmana.

¹⁶“Neeni kataman qanggettidaagaa gidana; gaxariyankka neeni qanggettidaagaa gidana.

¹⁷“Ne kattaa keesheenne ne munaqa keree qanggettidaagaa gidana.

¹⁸“Ne uluwaa aiffee, ne shooqaa aiffee, ne marainne ne aayee, ne dorssaanne deeshshaa wudee qanggettidaagaa gidana.

¹⁹“Neeni gelaiddakka kiyaiddakka qanggettidaagaa gidana.

²⁰“Neeni ne iita oosuwan tana aggido gishshau, eesuwan neeni xayana gakkanaashin, ne oottiyo ooso ubban GODAI qanggettaa, shabbirssaanne seeraa yeddana. ²¹Neeni laattanau biyo biittaappe xayana gakkanaashin, GODAI boshai neeppe duuxxennaadan oottana. ²²GODAI nena gilqqatettan, mishuwaaninne masunttan, xuuggiya awaaninne koshan, carkkuwaaninne dumma dumma kattaa harggiyan neeni xayana gakkanaashin shocana. ²³Neeppe bollaara ne ginan de7iya saloi nahaase birata gidana; ne biittaikka birata gidana. ²⁴GODAI ne biittan bukkiya iraa buhenne baana kessana; neeni biittaappe xayana gakkanaashin, baanai saluwaappe duge bukkana.

²⁵“GODAI nena ne morkketun xoonissana; neeni eta olanau issi ogiyaara kiyana; shin laappun ogiyaara ne eta sinttappe baqatana. Biittan de7iya kawotetta ubbai ne bolli gakkidabaa be7idi, yashshan shabbirettana. ²⁶Ne ahai saluwaa kafo ubbaanne bazzo do7au quma gidana; eta yedettiyaabikka de7enna.

²⁷“GODAI nena xalee bainna Gibxxe masunttan, kixan, ilaaninne puusuwan harggissana. ²⁸GODAI nena gooshshan, qooqetetaaninne dagaman shocana. ²⁹Gallassa seetan neeni qooqee xuman tattaafiyoogaadan tattaafana; ne oottiyoobai ubbai neeyyo giigennan ixkana. Ne de7o laitta ubban huqqunnettadanne bonqqettada daana. Nena maaddiya asakka demmakka.

³⁰“Neeni macca na7a giigissana shin, harai o dafidi efaana. Keettaa neeni keexkana; shin an de7akka. Woiniyaa ne tokkana; shin a aifiyaa maakka. ³¹Ne boorai ne sintan shukettana; shin a ashuwaa maakka. Ne haree neeppe bogettidi ekettana; shin neeyyo guyye simmenna. Ne dorssai ne morkkiyau imettana; hegaa ashshanau nena maaddiyaabi de7enna. ³²Ne aifiyaa sintan ne attuma naatinne macca naati hara kawotettau imettana; eti simmin be7ana gaada xeellishin, ne aiffee galjjana; hegaa digganau neeyyo aiba wolqqinne de7enna. ³³Ne biittaa aifiyaanne ne daafuridobaa ubbaa ne erenna asai maana; ne de7o ubban huqqunnettidaagaanne naaqqettidaagaa gidana. ³⁴Ne be7iyo iitai nena gooshshana. ³⁵GODAI xalee bainna iita masunttan ne gulbbataanne ne wodiraa harggissana; yedhdhiya gediyaappe huuphiyaa gakkanaashin, nena he masunttan shocana.

³⁶“GODAI nenanne ne kawuwaa, nena gidin, ne maizza aawata gidinkka eribeenna asa dere efaana. Hegan neeni mittaappenne shuchchaappe merettida hara xoossatuyyo goinnana. ³⁷GODAI nena laaliyo hara kawotettatu ubbaa giddon poora hageetubaa giidi, qilliicciyoobaanne baceessiyooabaa gidana.

³⁸“Neeni daro kattaa ne shooqan zerana; shin boolee mirgggin, guutta kattaa shishshana. ³⁹Woiniyaa tokkada, a oottana; shin guxunee a mirgggin, appe ainne maxakka; agadakka appe uyakka. ⁴⁰Ne biittaa ubban zaitiyaa wogarai mokkana; shin aiffee qoqqofettiichchin, wogaraa zaite demmakka. ⁴¹Attumanne macca naata ne yelana; shin olai omooddi efirgggin, eti nenaara de7okkona. ⁴²Ne mitta ubbaanne ne biittaa aifiyaa boolee wurssana.

⁴³“Ne giddon de7iya betee ne bolli xoqqu xoqqu gaana; shin neeni guyye yaada ziqqi ziqqi gaana. ⁴⁴I neeyyo tal77anappe attin, neeni ayyo tal77akka; i huuphe gidana; neeni goina gidana.

⁴⁵“GODAAYYO, ne Xoossaayyo, azazettennan ixkido gishshaunne i azazido azazuwaanne wogaa naagennan ixkido gishshau, neeni xayana gakkanaashin, ha qanggettati ubbai ne bolli wodhdhana; nena eti yedettana. ⁴⁶Ha qanggettati ne bolnaaninne ne zaretu bollan merinau malaatanne maalaalissiyaaba gidana. ⁴⁷Neeyyo sa7ai injjetido wode, GODAU, ne Xoossau, ufaissaninne galatan goinnabaakka. ⁴⁸Hegaa gishshau, nena namisan, saamuwan, kalluwaaninne metuwan ubbabaa xayada, GODAI ne bolli yeddiyo ne morkketuyyo haarettana; GODAI nena xaissana gakkanaashin, ne morggiyan birata qambbaraa waaxana.

⁴⁹“GODAI neeni eta qaalaa erenna kawotettaa ankkoii paalliyoogaadan eesoyiiddi, biittaa gaxaappe, haahuwaappe ne bolli ehaana. ⁵⁰Eti hanqqo som77uwaara de7iyaageeta; cimaa bonchchennaageeta; guuttatuyyookka qarettennaageeta. ⁵¹Neeni xayana gakkanaashin, ne mehiyaa maraanne, ne biittaa aifiyaa maana. Eti neeni xayana gakkanaashin, ne kattaa, ne woiniyaa eessaa, ne zaitiyaa, ne miizzaanne ne dorssaa wudiyaa wurssana. ⁵²Ne biittan de7iya neeni ammanettiyo, adussa, mino dirssati mulesaara kolettana gakkanaashin, ne katamaa yuushuwan dooddidi, nena un77ettana. GODAI ne Xoossai neeyyo immido biittaa ubbaa yuushuwan dooddidi nena un77ettana.

⁵³ “Ne morkketi katamaa dooddidi nena un77ettiyo wode, miyoobaa xayada, GODAI ne Xoossai neeyyo immido, ne uluwaa aife gidiya, ne attuma naatunne ne macca naatu ashuwaa neeni maana. ⁵⁴ Ne gidдон harai atto kase injjiyan de7iis giyo asikka ba ishaassi, ba siiqiyo machcheessinne ba yelido naatussi qarettena. ⁵⁵ Morkketi katamaa dooddidi un77ettidoogaappe denddidaagan, harabi maanau baina gishshau, ba miyo ba naatu ashuwaappe harau ooyoonne immenna. ⁵⁶ Ne gidдон kase injjiyan de7aasu giyo, ba injjiyaappe denddidaagan sa7aa yedhdhanau shaattetiya maccaasiyaakka, ba siiqiyo azinaassi ba attumanne macca naatussi qarettukku. ⁵⁷ A ba yelido do7aanne ba yelido yiiraa ba siiqiyo azinaakka ba yelido naatakka gattennan, uuzettada geeman barkka marggana. Aissi giikko, morkkee a de7iyo katamaa dooddidi o un77ettidonne tuggayido gishshau, iyyo miyoobi harabi aibinne baawa.

⁵⁸ “Ha maxaafan xaafettida higgiiyaa qaalata ubbaa neeni naagana xayikko, GODAA ne Xoossaa maalaalissiyaanne yashshiya suntaa bonchchennan aggikko, ⁵⁹ ne bollinne ne zariyaa ubbaa bolli GODAI yashshiya boshaa, simmenna bashshaanne xalee baina iita harggiyaa ne bolli yeddana.

⁶⁰ “Kase Gibxxe asaa bolli be7ada, neeni yayyido Gibxxe harggiyaa ubbaa zaaridi, ne bolli ehaana; he harggee nena yeddenna. ⁶¹ Qassi ha higgiiyaa maxaafan xaafet-tibeenna hargge ubbaanne boshaa ubbaa ne xayana gakkanaashin, GODAI ne bolli ehaana. ⁶² GODAA intte Xoossaa qaalaa siyennan ixido gishshau, saluwaa xoolint-tiyaadan corattida intteppe guuttai attana. ⁶³ GODAI intteyyo lo77obaa oottiyo wodenne intte qoodaa corayiyo wode dosidoogaadan, ha77i intte bollan bashshaa ehiyo wodekka inttena laaliyo wodekka ufaittana; intte laattanau biyo biittaappekka shodettidi xayana.

⁶⁴ “GODAI inttena biittau ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, biitta ubban laalana. Hegan inttena gidin, woi intte maizza aawati eribeenna, hara mit-tanne shuchcha xoossatuyyo goinnana. ⁶⁵ He kawotettatu gidдон intte wop-paa demmekketa; intte tohuwaa caammai yedhdhiyo sohuwaa keena gadeekka intteyyo de7enna. Hegan GODAI intteyyo metobaa qofa xallan kumida hu-uphiyaa, amo xallan daafurida aifiyaanne hidootaa qanxxuwan kumida wozanaa immana. ⁶⁶ Intte de7oi ubbai hirggaana gidana; gallassinne qammi shabbirssaaninne haiquwaa yashshan un77ettidi daana. ⁶⁷ Intte wozanan kumida yashshaappenne intte aifee be7iyo palaappe denddidaagan, intte wonttiyo wode, ‘Aude qammand-deeshsha’ qassi qammiyo wode, ‘Aude wonttanddeeshsha’ yaagana. ⁶⁸ Taani inttena, ‘Naa77antto ha ogiyaa beekketa’ giido ogiyaara GODAI inttena zaaridi markkabiyan guyye Gibxxe yeddana. Hegan intte aille gidanau, intte morkketuuyo inttena baiz-zanau koyana; shin inttena ailleyanaukka shammiyaabaa demmekketa” yaagiis.

GODAI Israa7eela Asaara Moo7aaba Dembban Maacettido Maachchaa

29 GODAI Siinaa Deriyan Israa7eelatuura maacettido maachchaa qaalaa bolli haraa Moo7aaban etaara maacettanau Muusa azazido maachchaa qaalati hageeta. ² Muusee Israa7eela asaa ubbaa xeesi shiishshidi, etassi yootidobai haggaa;

“GODAI intte sinttan Gibxxe kawuwaa bolli, a olanchchatu ubbaa bollinne a biit-taa ubbaa bolli oottidobaanne gattidobaa intte aifiyan be7ideta. ³ He iita metota, gita maalaalissiyaabatanne oorattabata intte aifiyan be7ideta. ⁴ SHin hachchi gakkanaashin, GODAI intteyyo akeekiya wozanaa, xeelliya aifiyaanne siyiya hait-

taa immibeenna. ⁵ GODAI oitamu laittaa kumettaa inttena biittaa bazzuwan kaalettiyo wode, intte maayoi intte bollaappe wuribeenna, intte caammaikka intte tohuwaappe wuribeenna. ⁶ Intte miyo oittai, uyiyo woiniyaa eessai, woikko hara mattoyiya ushshai baawa; xayikkonne GODAI intteyyo Xoossaa gidiyoojaa erissidi tamarissanaayyo, inttessi koshshiyaabaappe ainne pacissibeenna.

⁷ “Nuuni ha sohuwaa gakkido wode, Haseboona Kawoi Sihooninne Baasaane Kawoi Oogi nunaara olettanau yiidosona; shin nuuni eta xoonida. ⁸ Eta biittaa ekkidi, Roobeelanne Gaada zaretu qassi Minaase zariyaappe baggaayyo laata oottidi immida.

⁹ “Intte oiqqobainne yedhdhobai intteyyo anjettana mala, ha maachchaa qaalata ammanettidi polite. ¹⁰ Hachchi intte ubbai, zariyaa halaqati, cimati, suntatinne Israa7eela asai ubbai hagan eqqideta. ¹¹ Intte naatuura, intte maccaasaara intte giddon de7iya kare biittaa asaaranne intte son mittaa qoriyaanne haataa tikkiya oosanchchatuura issippe, hagan eqqideta. ¹² GODAARA, intte Xoosaara, qaalaa caaquwaa gelanau, GODAARA maachchan maayidobaa polanau gigididi shiiqideta. ¹³ GODAI inttena ba asa oottidi minttana; intteyyoonne beni intte maizza aawatuuyyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo gelido maachchaa qaalaadan, i intteyyo Xoossaa gidana. ¹⁴ Taani ha maachchaa caaquwaa wottiyoogee intte xallaara gidenna. ¹⁵ Hachchi hagan nunaara GODAA nu Xoossaa sinttan eqqida nu ubbaaranne sinttanau yaana nu yeleta ubbaara wottais.

¹⁶ “Nuuni Gibxxen waani de7idaakkonne qassi haggaa gakkanaashin, ogiyan de7iya kawotettatu gidduwaara waani kanttidi yiidaakko ereeta. ¹⁷ Eta giddon de7iya tuna eeqaa, massido mittaa, shuchchaa, biraanne worqqaa eeqa misileta be7ideta. ¹⁸ Ha intteppe ooninne attuma gidin macca gidin, issi keetta asa gidin zare gidin, GODAAPPE, nu Xoosaappe, sher77i giidi, hara kawotettatu xoossatuuyyo goinnennaadan naagettite. Hegaa oottiya asi cammiyaanne woriya aifiyaa aifiya mitta gidana.

¹⁹ “Ha caaquwaa qaalaa siyidi, ba wozanan, ‘Ta sheniyani taani biikkokka, aiba metoinne baawa’ yaagidi bana cimmikko, heggaa mala asi lo77otu bollinne iitatu bolli bashshaa ehaana. ²⁰ GODAA hanqqoinne qanaatee heggaa mala asa bolli eexxi kiyaanaappe attin, GODAI a maarena. Ha maxaafan xaafettida qanggetta ubbai a bolli yaana; saloppe garssa baggaappe a sunntaa GODAI xaissana. ²¹ GODAI ha Higgiyaa Maxaafan xaafettida qanggettaa maachchaadan he asa Israa7eela asaappe shaakkidi xaissana.

²² “Sinttappe yiya yeletai, intte zareenne haaho deriyaappe yiya hara biittaa asai GODAI intte bolli ehiido boshaanne metuwaa be7ana. ²³ Biitta ubbai diniyaaninne maxiniyan kamettidi, aiba go77anne immennaagaa gidana; aibanne zeranaanne mokissanau danddayettenna; in maati mitti diccenna. GODAI ba hanqquwan xaissido Sadoomadaaninne Gamooraadan, Adaamadaaninne Xaboima katamatudan hanana. ²⁴ Kawotetta ubbai hagaadan yaagana; ‘GODAI ha biittan haggaa malabaa aibissi oottidee? Ha wolqqaama hanquwaassi gaaso gididabai aibee?’ yaagana.

²⁵ “Asai zaaridi, ‘Eti GODAI, eta aawatu Xoossai, eta Gibxxeppe kessiyo wode, etaara gelido maachchaa qaalaa menttido gishshaassa. ²⁶ Qassi eti biidi, erenna xoossatuuyyoonne i eta goinnoppite giido xoossatuuyyo goinnidosona. ²⁷ Hegaa gishshau, GODAI hanqqettidi, ha maxaafan xaafettida qanggetta ubbaa eta bolli

ehiis. ²⁸ GODAI wolqqaama hanquwaa hanqquetti, eta biittaappe eta shoddidi, hagaadan hara biitti yedettiis' yaagana.

²⁹ “Xuura yohoti GODAA nu Xoossaassa; shin nuuni ha higgiiyaa qaalaa ootanaadan, qonccida yohoti merinau nuussanne nu naatussa.

Wotti Yeggidi Denndiyoonne Anjjetiiyo Hanotaa

30 “Ha ta intte sinttan wottido anjjoinne qanggettai intte bolla gakkiiyo wode, GODAI intte Xoossai inttena laaliyo hara kawotettatu gidдон de7iiddi, haggaa intte hassayana. ² He wode inttenne intte naati GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmidi, intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe taani hachchi inttena azazido qaalau azazettikko, ³ hegan GODAI intte Xoossai intte omooduwaa zaarana; i intteyyo qarettana. GODAI intte Xoossai inttena laalido kawotettatu ubbaa giddoppekka zaaridi shiishshana. ⁴ Biittaa gaxaa gakkanaashin laalettikkokka, hegaappe GODAI intte Xoossai inttena zaaridi shiishshana. ⁵ Intte aawati kase laattido biittaa inttekka laattanaadan GODAI intte Xoossai inttena he biittau ehaana. Yan inttena intte aawatuppe aattidi dureyananne intte qoodaa darissana.

⁶ “Intte de7uwan de7ana malanne GODAA intte Xoossaa intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe siiqanaadan, i intteyyoonne intte naatuyyo azazettiya wozanaa immana. ⁷ GODAI intte Xoossai ha qanggetta ubbaa intte morkketunne inttena yedettiyaageetu bolli ehaana. ⁸ Inttekka zaaridi GODAAYYO, intte Xoossaayyo, azazettana; taani hachchi inttena azaziyo a azazuwaakka naagana. ⁹⁻¹⁰ Intte ha Higgiiyaa Maxaafan xaafettida GODAA intte Xoossaa azazotanne a wogata naaganau GODAAYYO, intte Xoossaayyo, azazettikko, qassi intte intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmikko, i inttena intte kushiyaa ooso ubban, intte uluwaa aifiyan, intte mehiyaa aifiyaaninne intte biittaa aifiyan darissidi anjjana. Aissi giikko, kase intte aawata anjjiyoogan ufaittidoogaadan, GODAI ha77i inttena anjjiyoogankka ufaittana.

¹¹ “Taani hachchi inttena azaziyo ha azazoi heggaa keena deexo gidenna; intteppe haahokka gidenna. ¹² Intte, ‘Nuuni siyidi azazettanaadan, saluwaa kiyidi nuuyyo wottanai oonee?’ geennaadan saluwan de7enna. ¹³ ‘Nuuni siyidi azazettanaadan, nuuyyo abbaa pinnidi ehaanai oonee?’ geennaadan abbaa hefinttan de7enna. ¹⁴ Qaalai intteyyo keehi matan de7ees; intte ootanaadan, qaalai intte wozanaaninne intte doonan de7ees.

¹⁵ “Be7ite, taani hachchi intte sinttan de7uwaanne lo77otettaa, haiquwaanne bashshaa wottaas. ¹⁶ Intte GODAA intte Xoossaa siiqiyooogan a ogiiyan hemettiyoogaaninne a azazuwaa, a awaajuwaanne a wogaa naagiyooogan, taani hachchi inttena azaziyo GODAU, intte Xoossau, azazettikko, intte de7uwan de7ananne coratana; qassi intte laattanau geliyo biittan GODAI intte Xoossai inttena anjjana.

¹⁷ “SHin intte wozanai wora simmin, intte azazettennan ixixikko, hara xoossatuzzi goinnikko, qassi etau oottikko, ¹⁸ intte wuri xayanaagaa taani hachchi intteyyo yootais. Yorddaanoosa pinnidi, intte laattanau biyo biittan intte laittai aduqqenna.

¹⁹ “Taani intte sinttan de7uwaanne haiquwaa, anjjuwaanne qanggettaa wottidoogau hachchi saluwaanne sa7aa intte bolli markkayana; simmi inttenne intte zaree de7uwan de7ana mala, de7uwaa doorite. ²⁰ GODAA intte Xoossaa siiqite; a qaalaa siyite, ayyo azazettite; ara ohettite. Hegaadan hanikko, GODAI kase

intte maizza aawatuuyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqoobayyo immanau caaqqido biittan inttenne intte naati adussa laittaa de7ana” yaagiis.

Yaasu Muuse Sohuwan Sunttetiis

31 Muusee gujjidikka Israa7eela asau hagaadan yaagiis; ²“Ha77i taayyo xee-tanne laatamu laitta gidido gishshau, hagaappe sinttanau inttena kaalettana danddayikke; heгаа болликка GODAI tana, ‘Neeni Yorddaanoosa hefintti pinnakka’ yaagidi yootiis. ³GODAI intte Xoossai intte sinttan hemettidi inttena kaalettana. Hegan de7iya kawotettata i wurssiyo gishshau, eta biittaa intte laattana. Qassi GODAI giidoogaadan Yaasu inttena kaalettana. ⁴GODAI Amooore Kawota Sihoo-nanne Ooga xoonidi, eta biittaa xaissidoogaadan, intte morkketakka hegaadan oot-tana. ⁵GODAI eta intteyyo aatti immana; immin intte eta bolli taani inttena azazi-doogaadan oottana. ⁶Minnite; aikko baawa; yayyoppite. Eta be7idi dagammoppite. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttenaara gidana. I inttena yeggenna woikko aggenna” yaagiis.

⁷Hegaappe guyyiyan, Muusee Yaasa xeesidi, Israa7eela asaa ubbaa sinttan hegaadan yaagiis, “Minna; minna; aikko baawa. Aissi giikko, neeni ha asaara is-sippe GODAI eta maizza aawatuuyo immana giidi caaqqido biittaa gelaasa; he biit-taakka eta laatissaasa. ⁸I GODAI ba huuphen nenaara gididi nena kaalettana. I nena olen-na; ainnekka nena aggenna. Hegan gishshau, yayyoppa; ne wozanan dagam-moppa” yaagiis.

Higgee Laappun Laappun Laittan Nabbettanau Koshshees

⁹Yaagidi Muusee ha higgiiya xaafidi, GODAA Maachchaa Taabootaa tookkiya qeese gidiya Leewa naatussinne Israa7eela cimatu ubbaassi immiis. ¹⁰Immidi Muusee eta hagaadan yaagidi azaziis; “Aco ubbai atto geetettiyo laappun-taait-ta wursettan, bonchchettiya Daase Baalaa gallassan, ha higgiiya xoqqu oottidi nabbabite. ¹¹GODAA intte Xoossaa sintti i doorido sohuwaa ayyo goinnanau Israa7eela asai ubbai shiiqiyo wode, eti siiyiyaadan nabbabite. ¹²Eti ubbaikka siyidi, GODAASSI, intte Xoossaassi, yayyiyoogaa tamarana mala, ha higgiiya qaala ub-baa ammanettidi polana mala, asaa, attumanne macca, naatanne intte biittan de7iya kare biitta asaa issippe shiishshite. ¹³Ha higgiiya qaalaa erenna eta naatikka Yord-daanoosa pinnidi, intte laattanau biyo biittan intte de7iyo laitta ubban ha higgiiya siyona; GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyiyoogaa tamarana” yaagiis.

GODAI Muusa Wurssetta Azazuwaa Azaziis

¹⁴Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Be7a, neeni haiqqiyo gallassai matiis. I kaaletettiyo azazuwaa ayyo taani immana mala, Yaasa xee-gada, neeni aara issippe Dunkkaaniyaa giddo gelite” yaagin, Muuseenne Yaasu Dunkkaaniyaakko shiiqidosa.

¹⁵SHiiqin GODAI he Dunkkaaniyan shaaraa tuussan etau qoncciiis; he shaaraa tuussaikka Dunkkaaniyaa penggen eqqiis.

¹⁶GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Neeni matan haiqqada ne aawatun gait-taasa. Neepe guyyiyan, ha asai tau ammanettennaagaa gidana; taani etaara wot-tido maachchaa kanttana. Eti tana aggidi, shaaramuxatudan, bantta laattiyo biittan de7iya eqqata kaallana. ¹⁷Hegee haniyo wode, ta hanqqoi eta bolli eexxi kiyana.

Taanikka eta aggaagana; ta som77uwaa etappe wora zaarana. Yaatin, eti xayana; iita metoinne bashshai eta bolli yaana. He wodiyan eti, ‘Tumu ha metoi gakkidoi nu Xoossai nu giddon bainnaagaa gishshaassa gidennee?’ yaagidi oichchana. ¹⁸ Hara xoossatussi goinnidi, eti hanido iitabaa gishshau, taani he gallassi ta som77uwaa mulekka etappe wora zaarana.

¹⁹ “Hegaa gishshau, ha77i ha mazamuriyaa xaafada, Israa7eela asaa ubbaa tamarissa. Ha mazamuree taayyo Israa7eela asaa bolla markka gidana mala, eta yexissa. ²⁰ Eta maizza aawatuyyo gelido qaalaadan, maattainne eessai goggiyo biittaa taani eta gelissidoogaappe guyyiyaaninne eti mi kallidi, wozanaa muumidoogaappe guyyiyan, hara xoossatuyyo goinnidi, tana karana; ta maachchaakka kantana. ²¹ Daro metoinne bashshai eta bolli gakkido wode, ha mazamuree eta naatu doonaappe kichchenna gishshau, eta bolli markka gidana. Aissi giikko, taani caaqqido biittaa eta biron gelissennan de7ishin, haarakka eti qoppiyo qofaa eraichchaas” yaagiis. ²² Yaagin Muusee he gallassi he mazamuriyaa xaafidi, Israa7eela asaa tamarissiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, GODAI Nawe na7aa Yaasa hagaadan yaagidi azaziis; “Minna, aikko baawa; taani etau immanau qaalaa gelido biittaa Israa7eela asaa efaada gelissaasa. Taanikka nenaara issippe gidana” yaagiis.

²⁴ Muusee ha higgiiyaa qaalata koiroppe wurssettaa gakkanaashin, xaafidi wurssidoogaappe guyyiyan, ²⁵ GODAA Maachchaa Taabootaa tookkiya Leewata hagaadan yaagidi azaziis; ²⁶ “GODAA higgee xaafettido ha maxaafaa efiite; efiidi GODAA intte Xoossaa Maachchaa Taabootaa matan wottite. Hegan i intte bolli markka gidana mala yan wottite. ²⁷ Intte woisa makkalanchchakonne woisa morgge zozzakko taani erais. Be7ite, ta inttenaara de7ido laitta ubban intte GODAU iita makkala; shin taani haiqqaichchin, ubba woisaa makkalanddetii? ²⁸ Hegaa gishshau, ha-gaa ubbaa ta etau yootanau, saluwaanne sa7aa ta eta bolli markkayanau, intte zariyaa halaqata ubbaanne deriyaa kaalettiya asa ubbaa tau shiishshite. ²⁹ Ta haiqqidoogaappe guyyiyan, intte mule iita asa gidanaagaanne taani inttena tamarissido azazuwaappe wora simmanaagaa taani erais. I ootoppite giido iitabaa intte kushiyan oottidi, GODAA hanqetissiyo gishshau, sinttappe yiya wodiyan intte bolli iita boshaa ehaana” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan, Muusee ha mazamuriyaa qaalati wurana gakkanaashin, shiiqida Israa7eela yaa7aa ubbaa sissidi yootiis.

Muuse Mazamuriyaa

32 “Inttenoo, salotoo, taani yootiyoogaa ezggite; biittaikka ta doonaa qaalaa siyo. ² Ta timirttee iraadana bukko; ta qaalaikka akkaadan, purcco maataa bollan wodhdhiya nazziina iradaaninne carshshaa bollan wodhdhiya diifiyaadan wodhdho.

³ “Taani GODAA sunntaa awaajjana; gitatettaa nu Xoossau immite. ⁴ I nu zaallaat-tenne, a oosuwan wotoi baa; a oge ubbaikka suure. Nu Xoossai ammanettiyaagaanne iitatettaa bainnaagaa; i tumanchchanne suure.

⁵ “Intte ammanettennanne aibaunne pattenna, nagaranchchanne balettiya yeleta gididiyo gishshau, a asa gidanau intte bessekketa. ⁶ Inttenoo eeyyanne akeeki bainna asau, intte GODAAYYO immiyo zaaroi hagee? I inttena medhdhida intte Aawaa gidennee? I inttena medhdhidi, mintti essiis.

⁷“Kase wodiya qoppite; daro yeletatu laittaakka akeekite. Intte aawata oichchite; eti inttena bessana. Intte cimataakka oichchite; eti intteyyo yootana. ⁸Ubbaappe Wolqqaamai kawotettatuyyo eti de7iyooosaa laatissido wode, asaa naata eta zariyan zariyan shaakkido wode, Israa7eela asaa qoodaadan, eta zawaa essiis. ⁹Aissi giikko, shaahuwan GODAA gakkidaagee Israa7eela; Yaaqoobikka a gakkida laataa.

¹⁰“Biittaa bazuwan eti saamuwan de7ishin, carkko xallai suraggiyoosan bichchaarishin, eta demmiis. Yaatidi ba aifiyaa buluwaadan, etau gondalle gididi, eta minttidi naagiis. ¹¹Arggantai ba maraa paaluwaa tamaarissiyooogaadan, ba miccideo qefiyan gakkii oiqqidi ashshiyooogaadan, hegaadan GODAI ba qefiyan haphphidi eta ashshiis. ¹²Hara allaga xoossi bannan, GODAA xalaalaa ba asaa kaalettiis.

¹³“I biittaaayyo xoqqa sohuwaa eta kessiis. SHooqan morkkida aifiyaa eta miziis. Zaallaa kooppuwaappe eta eessaa miziis; shuchcha biittaaappe zaitiyaa miziis. ¹⁴Eti mehiyaa wudiyaappe me77ida yeesuwaanne deeshshaa wudiyaappekka maataa, dorssaa anqaraanne galssaa miidosona; qassi Baasaane dorssaa wudiyaanne deeshshaa, lo77o gisttiyaara miidosona; suuttaa milatiya woiniyaa eessaakka uyidosona.

¹⁵“Yaanidi Israa7eeli orddiis; makkaliis; mii miidi, boborcciis. Bana medhdhida Xoossaa aggiis; ba Atotettaa Zaallaa bollankka qilliicciis. ¹⁶Eti allaga xoossatuyyo goinniyoogan a mishissidosona; bantta tuna eeqatun a hanqquetissidosona. ¹⁷Xoossaa gidenna xalahetuyyo, kase eti eribeenna xoossatuyyo, zino kiyidaageetuyyo, eta aawati yayyibeenna xoossatuyyo yarshshidosona. ¹⁸Eti de7uwaa immida Zaallaa qoppibookkona; qassi yeli dichchida Xoossaa dogidosona.

¹⁹“GODAI heгаа be7idi, eta bolli hanqquetiis. A attumanne macca naata a sinttappe diggiis. ²⁰Yaatidi hegaadan yaagiis; ‘Taani ta som77uwaa etappe genttana; eti geellanne ammanettenna dere gidiyoo gishshau, eta omarsaa co77u gaada xeelana. ²¹Xoossa gidennaban tana mishissidosona; bantta eeqatun tana hanqquetissidosona. Taanikka eta zare gidennaageetun mishissana; eeyya asa zaretun taani eta hanqquetissana. ²²Ta hanqqoi tamaadan eexxidi, biittan de7iyaaba ubbaa xuuggana. He tamai Si7ooliyan de7iyaagaarakka gattidi xuuggana; deriyaa baasuwaa gakkanaashin, he tamai maana.

²³“Taani etau metuwaa metuwaa bolli doorana; ta wonddafiyaa eta dukkana. ²⁴Eti namisan, xuuggiya mishuwaaninne iita harggiyan wurana. Eta bolli meto gatiya bazzo do7atanne eta dukkiya allaga shooshshata eta bolli yeddana. ²⁵Toorai oge ubban eta naata wurssana. Keetta ubban shabbirssainne dagamai kawotana. Yelaga attumaageetinne maccaageeti wurana; guutta naatika cimatikka palahokkona. ²⁶Eta taani haaho sohuwau laalana; hegaappe guyyiyan, eta hassayiyaabi xayana. ²⁷SHin eta morkketi, “Nu wolqqai eta xooniis; heгаа ubbaa GODAI ootibeenna” yaagidi otoruwan ceeqettennan aggokkona yaagada qoppaas’ yaagiis.

²⁸“Israa7eela asai zoreti banna dere; akeeki etau baawa. ²⁹Eti xoonettidoi aibinako be7anau etau ixettiis; bantta wurssettaikka aibakko erokkona. ³⁰Issi sha7u asai issi asan, tammu sha7u asai naa77u asan, waani xoonettidee? GODAI eta Xoossai eta baizzido gishshaassanne eta medhdhida Wolqqaamai eta aatti immido gishshaassa gidennee! ³¹Eta morkketi bantta xoossai laafa gidiyooogaanne Israa7eela Xoossaa mala gidennaagaa eroosona. ³²Eta woinee Sadooma woiniyaappenne, Gamoora shoopaappe yiidaagaa. Eta teerai marzze; eta wurccoikka cammiyaagaa. ³³Eta woiniyaa eessai shooshshaa marzze; woriya marzzee de7iyo haso.

³⁴“GODAI, ‘Hagaa taani dogidanaa? Ta mazggafan attamabeikkinaa? ³⁵Eta bashshaa gallassai matattii; eta bolli gakkanaabai eesotees. He wode eta gedee xubettana. Taani etau haluwaa kessanne kushiya zaarana’ yaagiis.

³⁶“Eta wolqqai daafuridoogaanne etakka maaddiyaabi bannaagaa be7ido wode, GODAI ba asuu pirdana; ba ashkkaratussikka qarettana. ³⁷I eta hagaadan yaagana; ‘Eti ammanettiyo eta xoosati awaanee? Eti baqatidi a gidдон qosettiyo eta zaallai awaanee? ³⁸Eta yarshshuwaa modhdhuwaa miidaageeti, eta ushshaa yarshshuwaa woinyaa eessaa uyidaageeti ha77i dendidi, ane eta maaddona; ane eta ashshona.

³⁹“GODAI tanatenne. Ta xallai Xoosaa. Taappe attin, hara xoossi baawa. Woriyaagee, de7uwaakka immiyaagee tana; taani masunxxissada, taani pattana; ta kushiyaappe ooninne ashshenna. ⁴⁰Ta kushiya pude denttada hagaadan yaagana; “Taani merinaukka de7o. ⁴¹PHopholqu giya ta bisuwaa leefada, pirdanau ta kushiyan oiqqiyo wode, ta morkketu bolli ta haluwaa kiyana; tana ixxiyaageetau eta kushiya zaarana. ⁴²Ta wonddafeti eta suuttan mattottana; ta bisoikka eta ashuwaa maana. Tana ixxiya ubbaakka maarikke. Harai atto masunxxidaageetikka omoodettidaageetikka haiqqana” yaagana’ yaagiis.

⁴³“Inttenoo kawotettatoo, GODAA asaara ufaittite. I ba ashkkaratu suuttaa achchana; ba morkketa bollanka haluwaa kiyana. Biittan de7iya ba asaa nagaraakka atto gaana” yaagiis.

⁴⁴Muuseenne Nawe na7ai Yaasu Israa7eela asaa sissiididi, ha mazamuriyaa qaala ubbaa haasayidosona.

Muusee Immido Wurssetta Zoriyaa

⁴⁵Muusee ha qaala ubbaa Israa7eela asa ubbau yooti wurssido wode, ⁴⁶eta hagaadan yaagiis; “Ha higgiiyaa qaala ubbaa eti naaganaadaaninne oottanaadan intte naata azazana mala, hachchi ta intteyyo markkattiyo qaala ubbaa intte wozanan wottite. ⁴⁷Ha qalalai intteyyo de7oppe attin, coo mela qaala gidenna. Ha qaalaa naagikko, intte Yorddaanoosa pinnidi laattana biittanka adussa laittaa de7ana” yaagiis.

⁴⁸He gallassanka GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ⁴⁹“Moo7aabab Yarkko katamaappe sintta baggaara de7iya Abaarima Deretuppe issuwaa, hini Nabo Deriyaa kiya; hegan Israa7eela asaa ta laatissana Kanaane biittaa hefintti xeella. ⁵⁰Ne ishaa Aarooni Hooraa Deriyaa haiqqidi, ba maizza aawatun gaittidoogaadan, neenikka ha kiyido deriyaa haiqqada, ne maizza aawatun gaittana. ⁵¹Aissi giikko, intte naa77aikka Israa7eela asaa sinttan taayyo ammanettibeekketa; Xiina bazzuwan, Qaadeesa katamaa matan de7iya Mariiba haattaa matan, ta geeshshatettaa Israa7eela asaa bessibeekketa. ⁵²Hegaa gishshau, biittaa haahuwan hefintti xeelanaappe attin, taani Israa7eela asaa laatissana biittaa gelakka” yaagiis.

Muusee Israa7eela Zareta Ubbaa Anjjiis

33 Xoosaa asa gidiya Muusee haiqqanaappe kasetidi, Israa7eela asaa anjjido anjuwaa qalalai hagaa. ²I hagaadan yaagiis; “GODAI Siinaa Deriyaappe yiis; Eedoomappe nu bollan haa poo7iis; Paaraana Deriyaappe ba asuu poo7iis. SHa7an qoodettiya kiitanchchati aara de7oosona. A ushachcha baggaara tamaa lacoi de7ees. ³GODAU neeni ne asaa siiqadasa. Geeshshati ubbai ne kushiyan de7oosona; ne gediya xaphon gulbbatidi goinnoosona; yaanidi neeppe azazuwaa

ekkoosona. ⁴ Muusee immido higgee Yaaqooba asaayyo laata. ⁵ Israa7eela zareti ub-bainne Israa7eela zariyaa halaqati shiiqido wode, GODAI ba asaa, Israa7eela bolli kawotiis.

⁶ “Roobeeli haiqqoppo; i paxa de7o. A asaikka qoodan coratto” yaagiis.

⁷ Muusee Yihudaa zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Abeet GODAU, Yihudaa waa-suuwaa siya; hara ba dabbotuura eti gaittanaadan ootta. Eta kushiya minttetta; eti bantta morkkiyaara olettiyo wode, neeni eta maadda!” yaagiis.

⁸ Muusee Leewa zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Ne Tumiimeenne Uriimee ne dosido asassa. Neeni Masaahan paaccido, Mariiba haattan palamettido asassa.

⁹ Banttana yelidaageetuppe, ba ishantuppenne bantta naatuppe aattidi, eti neeyyo ammanettidoogee aadhdees; ne maachchaa qaalaayyo eti ammanettidosona.

¹⁰ Eti ne wogaa Yaaqooba, ne higgiaakka Israa7eela tamaarissoosona. Ne sinttan ixaanaa cuwayoosona; neeyyo yarshshiyooosan muleera xuuggiyo yarshshuwaa yarshshoosona. ¹¹ Abeet GODAU eta kushee oottidobaa anjja; eti oottiyo ubbaban ne ufaittiyoogaa etau qonccissa. Eta bolli denddiyaabaa mentteretta ola; eta morkketa naa77antta denttoppa” yaagiis.

¹² Biniyaama zariyaabaa hagaadan yaagiis; “GODAI siiqido asai an ammanettidi de7ees. Gallassa kumettan eta i naagees; ba hashiyan tookkidi shemppissee” yaagiis.

¹³ Yooseefa zariyaabaa hagaadan yaagiis; “GODAI iraa immiyoogan, biittaaappe haattaa pulttissiyooogan, eta biittaa anjjo. ¹⁴ Awai kattiyo doorettida aifiyaaninne wodiyan wodiyan ka77iya aifiyan anjjetto. ¹⁵ Beniisappe de7iya eta deretinne kerati lo77o aifiyan anjjettona. ¹⁶ Eta biittai lo77obaa xallaa kumidaagaa gido; buuran eexxiya tamaa gidдон haasayida, GODAAPPE beettiya anjjo xallan kumidaagaa gido. Ha anjjoti ubbai Yooseefa zariyaa gakkona; aissi giikko, i ba ishanttu gidдон halaqa. ¹⁷ Yooseefi koiro yelettida korimadan mino; a kaceti menttaa kaciyaadan minnona. A kaceti sha7an qoodettiya Minaase zareta; tammu sha7an qoodettiya Efireema zareta. He kacetun i kawotettata qaicana; biittaa gaxaa gakkanaashin eta i sugana” yaagiis.

¹⁸ Zaabiloona zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Nenoo Zaabiloona, neeni ne kessan ufaitta; Yisaakooraa, neenikka ne dunkkaaniyan ufaitta. ¹⁹ Eti kare dere asaa bantta deriyaakko xeesana; hegan eti geeshshatetta yarshshuwaa yarshshana. Bantta aquwaanne bantta duretetta, abbaappenne abbaa lanqqe shafiyaappe demmana” yaagiis.

²⁰ Gaada zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Eta biittaa aassida GODAI galatetto; Gaadi morkkiyaa som77uwaa menttanau, gaammuwaadan shankkatees. ²¹ Halaqa-tussi giido payya biittaa eti ekkidosona; Israa7eela halaqati shiiqido wode, eti GODAA sheniyan geeshsha pirddaa pirddidosona” yaagiis.

²² Daana zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Daani wodala gaammo mala; i Baasaaneppe guppidi kiyana” yaagiis.

²³ Nifttaaleema zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Nifttaaleemi GODAA aaro kehatettaaninne anjuwan duretiis; eta biittai Galiila Abbaappe biidi tohossa bagгаа gakees” yaagiis.

²⁴ Aseera zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Aseeri hara zaretu ubbaappe aadhdhidi anjjettidaagaa. Ba ishanttunkka dosettidaagaa gido. A biittai zaitiyan dureto. ²⁵ Eta

katamatikka birata kariyan gorddettidi naagettona; ba laitta ubban i wolqqaama gido.

²⁶ “Nenoo Israa7eela, saluwaappe inttena maaddanau, ba anggan shaaran hemetiya intte Xoossaa mala xoossi baawa. ²⁷ Merinaa Xoossai intteyyo qato; a merinaa kusheti intteppe garssaara de7oosona. I intte sinttappe intte morkketa gooddiis; intte eta wurssi xaissanaadan intteyyo yootiis. ²⁸ Hegaa gishshau, Israa7eela asai, saluwaa irai bukkiyoosan, qumainne woiniyaa eessai kumido biittan, bochchiyaabi bannan sarotettan de7ana. ²⁹ Inttenoo Israa7eela asau! Intte aiba anjettidetii! GODAI ashshido intte mali oonee? I intteyyo gondallenne inttena maaddiyaagaa; an intte xooniyo bisuwaa. Intte morkketi intte sinttan gufannana; inttekka eta qatuwaa laalana” yaagiis.

Muuse Haiquwaa

34 Muusee Moo7aaba dembaappe denddidi, Nabo Deriyaa huuphiyaa, qassi Yarkkoppe arshsho baggaara de7iya Pisgga Deriyaa huuphiyaa gakkiiis. Hegan GODAI Daana gakkanaashin de7iya Gala7aade biittaa, ² Nifttaaleema biittaa ubbaa, Efiremanne Minaase biittaa, arggo baggaara biidi Meediteraane Abbaa gakkanaashin de7iya Yihudaa biittaaanne ³ tohossa baggaara Xoo7aarappe denddidi, zambbai de7iyo Yarkko katamaa, zanggaaran de7iya dembaa ubbaa bessiiis. ⁴ Bes-sidi GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Abrahaamassi Yisaaqassinne Yaaqoobassi, ‘Taani intte zariyaassi immana’ yaagada caaqqido biittai haggaa. Ha77i neeni ne aifiyan be7anaadan taani oottaas; shin neeni yaa pinnakka” yaagiis.

⁵ Yaagin GODAA ashkkaraa Muusee GODAI giidoogaadan, hegan Moo7aaba biittan haiqqiis. ⁶ GODAI Beeti-Pa7oora katamaappe sintta baggan Moo7aaba wombban a moogiis; shin hachchi gakkanaashin, i moogettido man77iyaa eriya asi baawa. ⁷ Muusee haiqqiyo wode, a laittai xeetanne laatama; shin au aiffee ixxibeenna; a wolqqaikka ixxibeenna. ⁸ Israa7eela asai Moo7aaba dembban hasttamu gallassaa Muusessi yeekkidosona. Hegaappe guyyiyan, Muusessi yeekkiyoonne kayyottiiyo wodee wuriis.

⁹ Nawe na7ai Yaasu aadhdhida eratettaa ayyaanan kumiis; aissi giikko, Muusee ba sohuwan i oottanaadan, a bolli ba kushiyaa wottiis. Israa7eela asai Yaasuyyo azazettiis; GODAI Muuse baggaara immido azazuwaakka naagiis.

¹⁰ GODAI som77uwan dummayidi erido Muuse mala hananabaa yootiya asi Israa7eelan mulekka denddibeenna. ¹¹ GODAI Gibxxe kawuwaakko, aara oottiya halaqatukkonne kumetta asaakko yeddidi, a baggaara oorattabanne maalaalissiyaabaa ubbaa oottido, Muuse mala hananabaa yootiya hara asi ooninne baawa. ¹² Israa7eela ubbaa sinttan gita wolqqan maalaalissiyaabaa oottida Muuse mala asi ooninne baawa.

Yaasu Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yaasu Maxaafai Israa7eela asai Muuse sohuwan sunttettida Yaasu kaalettin olaa xoonidi, Kanaane biittaa waati oiqqidaakko yootiya taarikiyaa oiqqiis. Ha maxaafaa gidдон xaafettida gita gita taariketu gidдoppe waannatiyaageeti: Yorddaanoosa SHaafaa pinettaa, Yarkko gimbbiyaa laaletttaa, Aaya katamaa olaanne asai Xoosaara gelido caaquwaa ooraxissido taariketa yootiyaageeta. Ha maxaafaa gidдон daro erettida kifiletuppe issoi, “Intte goinnanaagaa hachchi doorite. SHin tananne ta keettaa asaa gidikko, nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiyaagaa. (24:15)

Kanaane Xoonidi Gelanaadan GODAI Yaasa Azaziis

1 GODAA ashkkaarai Muusee haiqqidoogaappe guyyiyan, GODAI Muusa maaddiya Nawe na7aa Yaasa, hagaadan yaagiis; ²“Ta ashkkaarai Muusee haiqqiis. Hega gishshau neeninne ha asai ubbai denddite; denddidi taani Israa7eela asaayyo immiyo biittaa gelanau haggaa Yorddaanoosa SHaafaa pinnite. ³Taani Muuseyyo yootidoogaadan, intte tohoi yedhdhiyoosaa ubbaa taani intteyyo immaas. ⁴Intte zawai Neegeeba Bazzuwaappe denddidi, Liibaanoosa Deriyaa gakkana; Efiraaxiisa giyo wogga shaafaappe denddidi, Hiitetu biittaa ubbaara kanttidi, arggo baggaara de7iya Meediteraane Abbaa gakkana. ⁵Neeni de7ido laitta ubban ai asinne nena olidi teqqenna. Taani Muuseera gididoogaadan, nenaarakka gidana; taani nena mulekka yeggikkenne aggikke. ⁶Minna; xala! Aissi giikko, taani eta maizza aawattussi immana gaada caaqqido biittaa neeni ha asaa laatissana. ⁷Minna; keehippe xala! Ta ashkkaarai Muusee nena azazido higgiiyaa ubbaa minttada naaga. Neeni biyo soho ubban neeyyo injjetana mala, appe ushachchi woikko haddirssi booppa. ⁸Ha Higgiiyaa Maxaafai ne doonaappe shaahettoppo; an xaafettidabaa ubbaa minttada naaganau, gallassinne qammi a qoppa. Yaatikko, neeyyo ubbabaikka injjetananne giigana. ⁹Minna; xala! Ne biyo soho ubban taani GODAI ne Xoossai nenaara de7iyo gishshau, yayyoppa! Hirgoppa! Haggaa ubbaa taani nena azazaas” yaagiis.

Yaasu Asaa Azaziis

¹⁰Yaagin Yaasu asaa halaqata hagaadan yaagiis; ¹¹“Biite; asai dunkkaanidosaa kanttidi biiddi, asaa, ‘Intte shinqqiyaa giigissite; heezzu gallassaa garssan, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattanau Yorddaanoosa SHaafaa pinneeta’ yaagidi yootite” yaagiis.

¹²Yaasu, Roobeela zareta, Gaada zaretanne Minaase zaretuppe baggata haagaadan yaagiis; ¹³“GODAA ashkkaarai Muusee inttena azazidoogaa hassayite. I inttena, ‘GODAI intte Xoossai inttena shemppissana; ha biittaa akka intteyyo immana’ yaagiis. ¹⁴⁻¹⁵Intte maccaasati, intte naatinne intte mehee Yorddaanoosa SHaafaappe hafinttaara Muusee intteyyo immido biittan de7ishshona. SHin intte olanchchati bantta ola miishshaa oiqqidi, intte dabbotuppe sintta xeeran olettanau Yorddaanoosa SHaafaa pinnona. GODAI inttena shemppissidoogaadan, etakka shemppissana gakkanaashiininne GODAI intte Xoossai etayyookka immiyo biittaa eti laattana gakkanaashin, eta maaddite. Hegaappe guyyiyan simmidi biidi, GODAA ashkkaarai

Muusee Yorddaanoosa SHAafaappe hafinttan awai mokkiyoosaa baazzayidi immido intte biittan de7ite” yaagiis.

¹⁶Yaagin eti Yaasa, “Neni nuna azazidobaa ubbaa nuuni oottana; neeni kiittiyoosaa awanne baana. ¹⁷Muuseyyo ubbaban azazettidoogaadan, neeyyookka azazettana. GODAI ne Xoossai Muuseera gididoogaadan, nenaarakka gido. ¹⁸Ne azazuwaassi makkaliyaabainne ne azazidobaa aibanne azazettennan ixxiyaabai haiqo. Neni mati minna; xala!” yaagidosona.

Yaasu Xomoosiyageeta Yarkko Kiittiis

2 Nawe na7ai Yaasu biittaa xomoosiyaa naa77u asata SHiixima giyo sohuwaappe qosan kiittiis; kiittiiddi eta, “Biite; biidi biittaa xomoosite; Yarkko katamaa qassi dumma xomoosite” yaagiis.

Yaagin eti biidi, Ra7aabo giyo shaaramuxee soo aqanau gelidosona. ²Gelin Yarkko kawoi, “Israa7eela asaappe kiitettidaageeti ha biittaa xomoosanau qammi yiidosona” giyo oduwaa siyiis.

³Siyidi Yarkko kawoi Ra7aabiyyo hagaadan yaagidi kiittiis; “Ne soo yiidi gelida asata kessada imma. Aissi giikko, eti biittaa ubbaa xomoosanau yiidosona” yaagiis.

⁴SHin mishiriyaa he naa77u asata qottarggada, hagaadan yaagaasu; “Ee asati taakko yiidosona; shin eti auppe yiidaakkonne taani erabeikke. ⁵Omarssi katamaa penggiyaa gorddana haniyo wode, eti kiyidi biidosona; eti au biidaakko taani erikke. Ellelli kaalliyaa gidikko, intte eta oiqqana” yaagaasu. ⁶SHin Ra7aaba asata keettaa bollan dembbayidi oottidosaa kessada, liinuwaa giyo maayuwaa kiyiya talbba dalaa dooriyaa gidon eta qotta wottaasu. ⁷Yaatin, asati xomoosiyageeta koyanau kiyidi, Yorddaanoosa SHAafaa pinuwaa efiya ogiyaa oiqqidi biidosona. Koyiyaageeti katamaappe kiyaanne, katamaa penggee gorddettiis.

⁸Xomoosiyageeti xiskkanaappe kasetada, a etakko pude kiyada, eta hagaadan yaagaasu; ⁹“GODAI ha biittaa intteyyo immidoogaa, intte nuna gita yashshaa yashshiyooanne ha biittan de7iya asai ubbai intteyyo hirggaa maashiyooanne taani erais. ¹⁰Aissi giikko, Gibxxe biittaappe intte kiyido wode, intte sinttan Zo7o Abbaa GODAI waati melissidaakkonne nuuni siyida. Qassi Yorddaanoosa SHAafaappe arshsho baggaara de7iya Amooore biittaa kawota naa77ata, Sihoonanne Ooganne intte waati muleera xaissidaakkonne siyida. ¹¹Nuuni heгаа siyido wode, nu wozanai maashiis; asai ubbai intteyyo xaliyoogaa aggi bayiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai bolla saluwaanikka garssa sa7aanikka Xoossa. ¹²Hegaa gishshau, taani intteyyo kehidoogaadan, inttekkka ta aawaa keettaa asau kehanaadan taayyo GODAN caaqqite; hegaayyookka ammanttiya malaataa immite. ¹³Ta aawaanne ta aayyiyo, ta ishanttanne ta michcheta etassa gididabaa ubbaarakka paxa aggite; nuna haiquwaappe ashshite” yaagaasu.

¹⁴Yaagin he asati, “Nuuni oottidobaa neeni odennan aggin, nuuni neeyyo caaqqido caaquwaa polana xayikko, Xoossai nuna woro! GODAI ha biittaa nuuyyo immiyo wode, nuuni neeyyo ammanettanne kehana” yaagidosona.

¹⁵Ra7aaba de7iyo keettaa katamaa dirssaara ohettidi keexetti uttido gishshau, maskkootiyaara wodoruwaa duge yeddada, an duge wottaasu. ¹⁶Ra7aaba eta, “Inttena koyiyaageeti demmenna mala, deriyaa biite; biidi eti simmana gakkanaassi, yan heezzu gallassaa qosettishshite. Hegaappe guyyiyan intte biyoosaa beeta” yaagaasu.

¹⁷⁻¹⁸ Yaagin asati o, “Nuuni ne biitti geliyo wode, ha zo7o kaaloosiyaa neeni nuna kessido maskkootiyan qachchana xayikkonne ne aawaa, ne aayyiyo, ne ishanttanne ne so asaa ubbaa neekko soo ehaana xayikko, neeni nuna caaqissido caaqoi nuuyyo gometenna. ¹⁹ Ooninne ne sooppe kare ogiyaa kiyidi haiqikko, hegee a gome; nuuni hegan oishettokko. Nenaara son issippe de7iyaabi kushen boshettikko, a suuttaa gomee nuna gakko. ²⁰ SHin nuuni oottidobaa neeni odikko, neeni nuna caaqqetido caaqoi nuuyyo gometenna” yaagidosona.

²¹ Yaagin a, “Intte giidoogaadan hano” gaada, eta moissaasu. Eti biidoogaappe guyyiyan, he zo7o kaaloosiyaa maskkootiyan qachchaasu.

²² Eti pude gezziyaa biidi, yan qosettidosona; qosettidi yedettiyaageeti Yarkko simmana gakkaanaassi, eti yan heezzu gallassaa gam77idosona. Yedettiyaageeti oge ubban koyidosona; shin eta demmibookkona. ²³ Hegaappe guyyiyan he naa77u asati gezziyaappe wodhdhidi, Yorddaanoosa SHaafaakka pinnidi, Nawe na7aa Yaasukko simmidi yiidosona. Yiidi banttana gakkidabaa ubbaa ayyo yootidosona. ²⁴ Eti Yaasa, “GODAI tumu biitta ubbaa nuuyyo aatti immiis. Qassi biittan de7iya asai ubbai nuuyyo yashshaa maashees” yaagidosona.

Israa7eela Asai Yorddaanoosa SHaafaa Pinniis

3 Yaasunne Israa7eela asai maallado guuran denddidosa. Eti SHiixima giyo sohuwaappe denddidi, Yorddaanoosa SHaafaakko biidosona; biidi pinnennan yan takkidosa. ² Heezzu gallasaappe guyyiyan, halaqati eti dunkkaanidosan simerettidosona. ³ Simerettiiddi asaa hagaadan yaagidi azazidosona; “GODAA intte Xoossaa Maachchaa Taabootaanne a tookkida Leewa zare qeeseta be7iyo wode, intte dunkkaanidosaaappe denddidi, eta kaallite. ⁴ Intte kase ha ogiyaara bi erenna gishshau, intte baana ogiyaa eti inttena bessana. SHin Maachchaa Taabootaakko shiiqoppite; Maachchaa Taabootaappe naa77u sha7u wara gidiyaagaa keena haahuwan eqqite” yaagidosona.

⁵ Yaasu asaa, “Intte huuphiyau geeyite; aissi giikko, GODAI wontto intte giddon maalaalissiyaabaa oottana” yaagiis. ⁶ Qassi Yaasu qeeseta, “Maachchaa Taabootaa tookkidi, asaappe sinttau aadhdhite” yaagidi yootiis. Yootin Maachchaa Taabootaa tookkidi, asaappe sinttau aadhdhidosa.

⁷ GODAI Yaasa, “Taani Muuseera gididoogaadan, nenaara gidanaagaa Israa7eela asai ubbai erana mala, hachchi eta sinttan taani nena xoqqu xoqqu oottanau doommana. ⁸ Neeni Maachchaa Taabootaa tookkiya qeeseta, ‘Yorddaanoosa SHaafaa dooni gakkio wode, haattan gelidi eqqite’ yaagada azaza” yaagiis.

⁹ Yaasu Israa7eela asaa, “Haa yiite; yiidi GODAA intte Xoossaa qaala siyite. ¹⁰ De7o Xoossai intte giddon de7iyoogaanne i tumuppe Kanaaneta, Hiiteta, Hiiweta, Parzzeta, Gerggeeseta, Amooretanne Yaabuusata intte sinttappe kessanaagaa intte eranaagee, ¹¹ sa7aa ubbaa Godaa Maachchaa Taabootai intteppe sinttati, Yorddaanoosa SHaafaa pinniyo wodiyaana. ¹² Ha77i Israa7eela zaretuppe tammanne naa77u asata doorite; issi issi zariyaappe issi issi asa gido. ¹³ Sa7aa ubbaa Godaa, GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeesetu tohoi Yorddaanoosa haataa bochchiyo wode, qommoppe duge goggiya Yorddaanoosa haataa eqqana; eqqidi issisaa shiiqidi doorettana” yaagiis.

¹⁴ Asai Yorddaanoosa SHaafaa pinnanau bantta dunkkaaniyaappe kiyido wode, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti asaappe sinttan hemettidosona. ¹⁵ Kattaa

cakkiyo wodiyan ubban Yorddaanoosa SHaafai kixxees. Gidikkonne, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaa gakkini, eta tohoi haattaa gaxaa yedhdhido wode, ¹⁶ qommoppe duge goggiya haattai eqqi bayiiis; hini daro haahosan, Xarttaana giyoosan de7iya Addaama giyo kataman issisaa shiiqidi doorettiis. Duge Araba garan de7iya Maxine Abbau goggiya haattai qassi muleera duuxxidi atti bayiiis. Yaatin, asai Yarkko katamaa baazzaara pinniis. ¹⁷ Israa7eela asai mela biittaa yedhdhidi pinniyo wode, asai ubbai pinnidi wurana gakkanaassi GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaa gidдон mela biittan eqqidosa.

Hassayissiya SHuchchata Essidosona

4 Asai ubbai Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi wurido wode, GODAI Yaasa, ² “Israa7eela asaappe tammanne naa77u asata doora; issi issi zariyaappe issi issi asa gido. ³ Yaatada eta, ‘Yorddaanoosa SHaafaa gidдон qeesetu tohoi eqqidosaappe tammanne naa77u shuchchata ekkite; he shuchchata tookki efiidi, hachchi qammi intte aqiyo sohuwan wottite’ yaagada azaza” yaagiis.

⁴ Yaasu Israa7eela zariyaappe issuwaa issuwaa ekkidi, tammanne naa77u asaa dooridoogeeta xeesiis. ⁵ Xeesidi eta, “GODAA intte Xoossaa Maachchaa Taabootai de7iyo sohuwaa guyye Yorddaanoosa SHaafaa gelite; gelidi Israa7eela zaretu qoodan, ubbaikka issi issi shuchchaa intte hashiyan tookkite. ⁶ Ha shuchchati GODAI hachchi oottidobaa inttena hassayissiya malaata gidona. Wodeppe intte naati inttena, ‘Ha shuchchati aibabee?’ yaagidi oichchiyo wode, ⁷ intte, ‘GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan Yorddaanoosa SHaafai gogettaa aggidi eqqidoogaa Israa7eela asaa merinau hassayissoosona. Maachchaa Taabootai pinnishin, Yorddaanoosa haattai duuxxiis’ yaagidi etau odite” yaagiis.

⁸ Yaagin Israa7eelati Yaasu azazidoogaadan oottidosona. GODAI Yaasussi yootidoogaadan, Israa7eela zaretu qoodan asati tammanne naa77u shuchchata Yorddaanoosa SHaafaa giddoppe ekkidosona; tookki ehiidi, bantta aqiyo sohuwan wottidosona. ⁹ Yaasu Maachchaa Taabootaa tookkida qeesetu tohoi Yorddaanoosa SHaafaa gidдон eqqidosan, hara tammanne naa77u shuchchata essiis; he shuchchati hachchi gakkanaassi yan de7oosona. ¹⁰ GODAI Yaasa azazidobaa ubbaa asai polana gakkanaashin, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaa gidдон eqqidi gam77idosona; Muusee Yaasa azazido azazoikka hegaa.

Asai eesotidi shaafaa pinniis. ¹¹ Asai ubbai pinnidoogaappe guyyiyan, GODAA Maachchaa Taabootainne qeeseti asai xeellishin pinnidosona. ¹² Muusee azazidoogaadan, Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggai ola miishshaa oiqqidi, Israa7eela asaa sinttaara pinni uttidosa. ¹³ Eta qoodai oitamu sha7u gididiyaagaa. Eti GODAA sinttan, Yarkko matan de7iya dembban olau salpidosona. ¹⁴ He gallassi GODAI Yaasa Israa7eela asaa ubbaa sinttan xoqqu xoqqu oottiis. Hegaa gishshau Muusa bonchchidoogaadan Yaasakka a de7o laitta ubban bonchchidosona.

¹⁵ GODAI Yaasa, ¹⁶ “Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaappe kiyanaadan azaza” yaagidi yootin, ¹⁷ Yaasu qeeseta, “Yorddaanoosa SHaafaappe kiyite” yaagidi azaziis. ¹⁸ Azazin GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaa giddoppe kiyidosona; kiyidi mela biittaa

eti yedhdhaanne, sohuwara Yorddaanoosa haattai ba sohuwaa simmi bayiis. Simmidi kase goggiyoogaadan gaxaa gakkanaassi kixxidi, gogettaa doommiis.

¹⁹ Asai koiro aginan he aginau tammannta gallassan Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Yarkkoora arshsho baggan zawatiya Gelggalan dunkkaanidosona. ²⁰ Yaasu Yorddaanoosa SHaafaappe ehettida tammanne naa77u shuchchata Gelggalan essiis. ²¹ Essidi Israa7eela asaa hagaadan yaagiis; “Wodeppe intte zareti bantta aawata, ‘Ha shuchchati aibabee?’ yaagidi oichchiyo wode, ²² ‘Israa7eela asai Yorddaanoosa SHaafaa mela biittaa yedhdhidi pinnidoogaa hassayissiyaageeta’ yaagidi odite. ²³ Nuuni pinnana gakkanaassi, GODAI nu Xoossai Zo7o Abbaa kase nu sintan melissidoogaadan, inttekka pinnana gakkanaassi, GODAI intte Xoossai Yorddaanoosa SHaafaa intte sintan melissiis. ²⁴ Hegaa i oottidoogee sa7an de7iya asai ubbai GODAA wolqqai ai keena gitakko eranaassanne inttekka GODAU, intte Xoossau, merinau yayyanaassa” yaagiis.

5 Yorddaanoosa SHaafaappe arggo baggaara de7iya Amooretu kawotinne Meed-iteraane Abbaa lanqqiyaa lanqqiyaa oiqqidi de7iya Kanaanetu kawoti ubbai, Israa7eela asai pinnana gakkanaassi GODAI Yorddaanoosa SHaafaa haattaa melissidoogaa siyido wode, eta wozanai maashiis. Maashin eti Israa7eela asaara gaittanau xalibookkona.

Israa7eela Attumaasai Qaxxarettiis

² He wode GODAI Yaasa, “Saluwaa giyo shuchchaappe qara magilaalaa giigis-sada, Israa7eela attumaasaa beniigeetuugaadan ha77ikka qaxxara” yaagiis. ³ Yaagin Yaasu saluwaa giyo shuchchaappe qara magilaalaa giigissidi, Qaxxaraa Keraa giyo sohuwan Israa7eela asaa qaxxariis. ⁴ I heгаа oottido gaaso: Gibxxeppe kiyida asan laittai olau gakkido attumaasai ubbai Gibxxeppe biiddi bazzon haiqqiis. ⁵ Gibxxeppe kiyida attumaasai ubbai qaxxarettiis; shin bazzon yuuyiyo wode yelettida attuma naati issoinne qaxxarettibeenna. ⁶ Israa7eela asai GODAASSI azazettennan ixrido gishshau, Gibxxeppe kiyiyo wode laittai olau gakkido attumaasai ubbai haiqqidi wurana gakkanaashin bazzon oitamu laittaa yuuyiis. Hegeenne, GODAI eta, “Ees-sainne maattai goggiyo aradda biittaa, taani kase intte maizza aawatussi immana giido he biittaa intte be7ekketa” giido qalalai polettanaassa. ⁷ Hegaa gishshau GODAI eta naata eta sohuwan denttiis; Yaasu qaxxaridoogeeetikka hegeeta. Eti qaxxarettennan de7iyoogee ogiyan biiddi eti qaxxarettibeenna gishshaassa.

⁸ Asai ubbai qaxxarettidoogaappe guyyiyan, eta mazuntai paxana gakkanaassi bantta dunkkaanidosan takkidosona. ⁹ GODAI Yaasa, “Hachchi taani Gibxxetu boriyaa intteppe diggaas” yaagiis. Yaagin he sohuwaa sunntai hachchi gakkanaassi Gelggala¹ geetettes.

¹⁰ Israa7eela asai Yarkko dembban Gelggala giyoosan dunkkaanidi, aginau tammanne oiddantta gallassi omaridaagan Paasikaa Baalaa bonchchiis. ¹¹ Paasikaappe guyyiyan wonttetta gallassi, biittan morkkida kattaa aifiyaappe irshshoi gelibeenna oittaanne xiixettida tiyaa miis. ¹² He biittan morkkida kattaa miido wonttetta gallassi mannai bukkiyoogaa aggi bayiis. Hegaappe guyyiyan Israa7eela asai mannaa demmibeenna. He wodeppe doommidi eti Kanaanen morkkida kattaa miiddi de7idosona.

^{15:9} “Gelggala” giyoogee Ibraawettuwan “Diggiis” woikko “Gonddorssiis” giyoogaa milatees.

Yaasanne Bisuwaa Oiqqida Bitaniyaa

¹³ Yaasu Yarkko matan de7iyo wode, xoqqu giidi xeellidi, issi bitanee bisuwaa shoddi oiqqidi, ba sinttan eqqidaagaa be7iis. Yaasu akko shiiqidi, “Neeni nu bagga aseeyye nu morkketu bagga asee?” yaagiis.

¹⁴ Yaagin bitanee, “Taani o baggakka gidikke. SHin taani GODAA olanchchatu gadaawa gidada ha77i yaas” yaagiis.

Yaagin Yaasu sa7an kunddi goinnidi, “Ta godai ba ashkkaraayyo yootiyooabai aibee?” yaagiis.

¹⁵ GODAA olanchchatu gadaawai, “Neeni eqqido sohoi geeshsha gidido gishshau, ne tohuwaappe caammaa kessa” yaagiis. Yaagin Yaasu i giidoogaadan oottiis.

Yarkkoi Kunddiis

6 Israa7eela asaayyo yayyido gaasuwan Yarkko katamaa dirssaa penggeti gorddettidi naagettoosona; katamaa gelanaunne katamaappe kiyana danddayiya ooninne baawa. ² GODAI Yaasa, “Xeella, taani Yarkko katamaa a kawuwaarakka a mino olanchchatuurakka ne kushiyan aattada immaas. ³ Neeninne ne olanchchati salppidi, usuppun gallassi gakkanaassi hachchi hachchi katamaa dirssaa issitoo yuuyi aadhdhite. ⁴ Qassi laappun qeeseti dorssatu kaciyaappe kessido laappun malkkatata oiqqidi, GODAA Maachchaa Taabootaa sinttaara hemettona. Laappunnta gallassi qeeseti malkkatata punnishin, olanchchati salppidi, issippe katamaa laapputoo yuuyi aadhdhite. ⁵ Hegaappe guyyiyan malkkatata punettaa goochchidi punniyoogaa siyiyo wode, sohuwaara asai ubbai ba qaalaa xoqqu oottidi waasso. Yaatotbare katamaa dirssaa gimbee kunddana; kunddin asai ubbai sinttau lauhu giidi gelana” yaagiis.

⁶ Nawe na7ai Yaasu qeeseta xegidi, “GODAA Maachchaa Taabootaa tookkite; intteppe laappun qeeseti laappun malkkatata oiqqidi, Maachchaa Taabootaappe sinttau aadhdhidi hemettona” yaagiis. ⁷ Yaagidi asaa, “Sinttau biite; katamaa yuuyi aadhdhite; olau giigidaageetikka GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan hemettona” yaagidi azaziis.

⁸ Yaasu asaassi haasayidoogaadan, laappun qeeseti laappun malkkatata GODAA sinttan oiqqidi, punniiddi hemettidosona; qassi GODAA Maachchaa Taabootai eta kaalliis. ⁹ Olau giigidaageeti malkkatata punniya qeesetu sinttan hemettiyo wode, guyyeera naagiya olanchchati Maachchaa Taabootaa guyyeera kaallidosona. He wode ubbankka malkkatati punnettoosona. ¹⁰ SHin Yaasu asaa, “Taani inttena, ‘Waas-site!’ gaana gallasai gakkanaassi, ola waasuwa waassoppite; intte qaalai siyetto; issi qaalakka qaattoppite. Digin he wode waassite!” yaagidi azaziis. ¹¹ Yaatidi GODAA Maachchaa Taabootai tookettidi, he katamaa issiton yuuyi aadhdhanaadan oottiis. Hegaappe guyyiyan asai ba dunkkaanidosaa simmidi, qammaa yan aqiiis.

¹² Wonttetta gallassi Yaasu guuridi denddiis; qeesetikka GODAA Maachchaa Taabootaa tookkididosona. ¹³ Laappun malkkatata oiqqida laappun qeeseti sinttau aadhdhidi, malkkatata punniiddi GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan hemettidosona. Olau giigidaageeti etappe sinttaara hemettidosona; guyyeera naagiya olanchchatikka GODAA Maachchaa Taabootaa guyyeera kaallidosona. He wode ubbankka malkkatati punnettoosona. ¹⁴ Naa77antto gallassi katamaa issitoo yuuyi

aadhdhidi, bantta dunkkaanidosaa simmidosona. Usuppun gallassi gakkanaassi hegaadan hanidosona.

¹⁵ Laappuntta gallassi xalqree dolishin dendididi, kaseegaadan katamaa laapputoo yuuyi yuuyi aadhdhidosona. Katamaa eti laapputoo yuuyi yuuyi aadhdhidoi he gallassa xalaalaana. ¹⁶ Laappuntta yuushshan, qeeseti malkkatata punniyo wode, Yaasu asaa, “GODAI katamaa intteyyo aattidi immido gishshau, waassite! ¹⁷ Katamainne katamaa giddon de7iyaabai ubbai GODAAYYO baqa gididi, xayanau bessees. Nununi biittaa xomoosanau kiittido asata qosada ashshido gishshau, shaaramuxiyaa Ra7aabanne i son iira issippe de7iya asaa xalaalai attana. ¹⁸ SHin intte baqa gididabaappe aibanne ekkennaadan intte huuphiyau naagetite. Baqa gididabaappe intte ekkikko, Israa7eelati dunkkaanido sohuwaa bayiya soho oottana; yaatidi he sohuwaayyo metuwaa ehaana. ¹⁹ Birainne worqqai ubbai, qassi nahaasiyaappenne birataappe oosettida miishshati ubbai GODAAYYO geeyidabaa gidona. Eti GODAA buquraa minjiyo sohuwan de7ona” yaagiis.

²⁰ Hegaa gishshau malkkatati punettin asai waassiis. Malkkatatu punettan asai ba qaalaa xoqqu oottidi waassiis; waassin sohuwaara katamaa dirssaa gimbee kunddi bayiis! Hegaappe guyyiyan asai ubbai sinttau lauhu gi gelinne katamaa oiqqi bayiis. ²¹ Oiqqidi kataman shemppooraa paxa de7idabaa ubbaa, maccaa atumaa, naatuwaa cimaa, miizzaa, dorssanne hariyaa ubbaa qara bisuwan wurssi woriis.

²² Yaasu biittaa xomoosanau kiittetida naa77u asata, “SHAaramuxee Ra7aabi soo biite; biidi kase intte iyyo caaqqidoogaadan, onne i so asaa ubbaa gaxi kessite” yaagiis. ²³ Yaagin biittaa xomoosida wodallati biidi, Ra7aabo, i aawaa, i aayyiyo, i ishanttanne i dabbota ubbaa gaxi kessidosona. Kessidi Israa7eela asai dunkkaanido sohuwaappe gaxaara wottidosona. ²⁴ Hegaappe guyyiyan katamaanne a giddon de7iyaabaa ubbaa taman xuuggidosona; shin biraanne worqqaa qassi nahaasiyaappenne birataappe oosettida miishshata GODAA buquraa minjiyo sohuwan wottidosona. ²⁵ SHin Yaasu shaaramuxiyo Ra7aabo i aawaa so asaanne iira de7iya dabbotu ubbaara haiquwaappe ashshiis. Aissi giikko, Yaasu Yarkko katamaa xomoosanau kiittido asata a kase qosada ashshaasu. I zareti hachchi gakkanaassi Israa7eela biittan de7oosona.

²⁶ He wode Yaasu,
 “Dendididi ha Yarkko katamaa
 zaaretti keexxiya urai GODAA sinttan
 qanggettidaagaa gido.
 Biron baasuwa baasiyo wode,
 a baira na7ai haiqqo.
 Penggiyaa aattiyo wode,
 a wursetta kaalo na7ai haiqqo”
 yaagidi qanggiis.

²⁷ GODAI Yaasuura gidiiis; Yaasu woreenne biitta ubbaa gakkiiis.

Akkaana Nagaraa

7 Israa7eela asai GODAAYYO ammanettennan ixidi, hirima gi wottidobaappe ekkiiis. Hegaa ekkidaagee Akkaana; Akkaani Karmma na7aa; Karmmi Zimira

na7aa; Zimiri Yihudaa zare gidिया Zaraaha na7aa. Yaatin, GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis.

²Yaasu Yarkkon de7iiddi Beetele katamaappe arshsho baggaara Beeti-Aweena giyoosaa matan de7iya Aaya giyo katamaa asa kiittiis. Kiittiiddi, “Biite; biidi he biittaa xomoosite” yaagiis. Yaagin asati biidi, Aaya katamaa xomoosidosona.

³Xomoosida asati Yaasukko simmidi yiidi, “Ubba asai Aaya katamaa olanau baanau koshshenna; naa77u woikko heezzu sha7u asaa yedda. Yan amarida asai de7iyo gishshau, asai ubbai daafuroppo” yaagidosona. ⁴Yaatin, heezzu sha7u gidिया asati olettanau Aaya katamaa biidosona. SHin eti Aaya katamaa asaa sinttaappe baqatidosona. ⁵Aaya katamaa dirssaa penggiyaappe doommidi, shuchchaa qoo7iyoosaa gakkanaassi Israa7eela asaa yedettidosona; yedettiiddi keraa dugett-tan hasttamanne usuppun gidिया asaa woridosona. Hegan asaa wozanai maashidi, haatta kiyiis.

⁶Hegaappe guyyiyan Yaasu azzanidi, ba maayuwaa pooshshii; pooshshidi GODAA Taabootaa sinttan omarssi gakkanaashin gufanniis. Israa7eela cimaticka aagaadan hanidosona; bantta huuphiyanka baanaa qolidosona. ⁷Yaatin, Yaasu haagaadan yaagiis; “Hai poora! Ubbaa Haariya GODAU, nuna Amoore asaassi aatta immada wurssissanaashin aibissi Yorddaanoosa SHaafaa pinttada ehaadii? Nuni Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan attorkkoniishsha! ⁸Abeet Godau, Israa7eela asai xoonettidi, ba morkketu sinttaappe baqatidoogaa, taani woigoo? ⁹Kanaanetinne ha biittan de7iya asai ubbai ha yohuwaa siyidi, nuna dooddana; dooddidi nuna biittaappe xaissana. Yaatin, ne gita sunttaayyo neeni oottiyoobai aibee?” yaagiis.

¹⁰Yaagin GODAI Yaasa, “Dendda eqqa! Hagaadan aissi gufannadii? ¹¹Israa7eela asai nagaraa oottiis; taani etaara maacettido ta maachchaa kanttidosona. Eti hirima geetettida miishshatuppe ekkidosona; wuuqqidosona; worddotidosona. Qassi he miishshaa eti bantta miishshaara gatti wottidosona. ¹²Hegaa gishshau, Israa7eelati bantta morkketu sinttan eqqanau danddayokkona. Eti xayanau bessiyi gishshau, bantta morkketu sinttappe baqatidosona. Hirima geetettida miishshaa intte giddon de7iyaagaa intte xaissana xayikko, hagaappe sinttau taani inttenaara gidikke.

¹³“Dendda; denddada asaa geeshsha. Etayyo hagaadan yaagada oda; ‘Wonttossi intte huuphiyau geeyite. GODAI Israa7eela Xoossai inttena hagaadan yaagees; ‘Israa7eelatoo, hirima geetettida miishshai intte giddon de7ees. Intte he miishshaa intte giddoppe diggana gakkanaashin, intte morkketu sinttan eqqanau danddayekketa” yaagees. ¹⁴Wontto maallado, intte zariyan zariyan shiiqite; shiiqin GODAI, “Hagaa” giyo zaree, ba yaran yaran shiiqana; qassi GODAI, “Hagaa” giyo yarai ba so asan asan shiiqana; qassi GODAI, “Hagaa” giyo so asai issi issi asi kayan kayan shiiqana. ¹⁵Hegaappe guyyiyan hirima geetettidabaara oiqettida asi, babaa ubbaara taman xuugettana. Aissi giikko, GODAA maachchaa i kanttidi, Israa7eela asaa giddon kaushshabaa oottiis’ yaaga” yaagiis.

¹⁶Yaasu wonttetta gallassi guuran denddidi, Israa7eela asaa a zariyan zariyan shiishshii; shiishshin Yihudaa zaree ehettiis. ¹⁷Yihudaa zaree shiiqin, Zaraaha yarai ehettiis; Zaraaha yarai shiiqin, Zimira so asai ehettiis. ¹⁸Zimira so asai shiiqin, wurssettan Zimira na7aa na7ai, Karmma na7ai Akkaani ehettiis. ¹⁹Yaatin, Yaasu Akkaana, “Ta na7au, GODAA Israa7eela Xoossaa bonchcha; a galata. Ane neeni oottidobaa taassi qosennan oda” yaagiis.

²⁰ Yaagin Akkaani Yaasa, “Ee tuma! Taani GODAA Israa7eela Xoossaa naaqaas. Taani oottidoogee haga: ²¹ nuuni omooddido miishshaa gidдон taani issi lo77iya Baabiloone biittaa kaabbaa, naa77u xeetu xaqara biraanne bagga kilo gidiya worqqa be7aas; be7ada ekkana amottido gishshau ekkas. Yaatada ta dunkkaaniyaa gidдон biitta garssan qottaas; biraikka ubbaappe garssaara de7ees” yaagiis.

²² Yaagin Yaasu asaa kiittin, eti dunkkaaniyaa woxxidi geliyo wode, dunkkaane gidдон miishshaa qotti wottidoogaa demmidosona; biraikka miishshatuppe garssaara de7ees. ²³ Kiitettidi biida asati miishshaa dunkkaane gidдoppe ekkidi, Yaasukonne Israa7eela asaa ubbaakko ehiidosona; ehiidi GODAA sinttan wottidosona.

²⁴ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela asai ubbai Akkaana biraa, kaabbaa, worqqa, a attuma naatanne macca naata, a miizaa, haretanne dorssata, a dunkkaaniyaanne ayyo de7iyaabaa ubbaa ekkidi, Metuwaa Wombbaa giyoosaa ehiidosona. ²⁵ Ehin Yaasu Akkaana, “Ha metuwaa nu bolli aissi ehaadii? GODAI hachchi ne bollika metuwaa ehaana” yaagiis.

Yaagin Israa7eela asai ubbai Akkaananne a so asaa shuchchan caddi woridi, ayyo de7iyaabaa ubbaarakka taman xuuggiis. ²⁶ Eti Akkaana bollan hachchi gakkanaassi de7iya daro shuchchaa keelidosona. Yaatin, GODAI ba eexxiya hanquwaa wodhdhiis. Hachchi gakkanaashin he sohoi Metuwaa Wombbaa geetettidoi hegaassa.

Aaya Katamai Xoonettiis

8 GODAI Yaasa, “Yayyoppa; hirgoppa! Olanchchata ubbaa nenaara ekkada, Aaya katamaa olanau kiya. Aaya katamaa kawuwaa, a asaa, a katamaanne a biittaa taani ne kushiyan aattada immaas. ² Neeni Yarkko katamaanne a kawuwaa xaisidoogaadan, hegaadankka Aaya katamaanne a kawuwaa xaissa. Gidikkonne, bonqqido omooduwaanne di7ido mehiyaa intteyyo ekkite. Katamaappe guyye baggaara zuggidi naagiya olanchchata wotta” yaagiis.

³ Yaagin Yaasunne olanchchati ubbai Aaya katamaa olanau denddidosona. Yaasu ba olanchchatu gidдoppe hastamu sha7u gidiya mino olanchchata dooridi, qaman yeddiis. ⁴ Yeddiiddi eta hagaadan yaagidi azaziis; “Siyite, katamaappe guyye baggaara zuggidi naagite. Katamaappe haakkidi booppite; ubbaikka giigidi naagite. ⁵ Taaninne tanaara de7iya asai ubbai katamaakko shiiqana. He wode Aaya katamaa asai kaseegaadankka nuna olana giidi kiyana; kiyin nuuni etappe baqatana. ⁶ Katamaappe eti wuri kiyana gakkanaashin, nuuni etau woxxana; yaatobare eti, ‘Kaseegaadankka Israa7eelati nu sinttappe baqatoosona’ yaagana. ⁷ He wode intte zuggidosaappe kiyinne, katamaa oiqqi aggana; GODAI intte Xoossai katamaa intte kushiyan aatti immana. ⁸ Katamaa oiqqidoogaappe guyyiyan, GODAI azaidoogaadan taman xuuggite. Simmi taani intteyyo odaas” yaagiis.

⁹ Yaagidi Yaasu olanchchata yeddiis; yeddin eti zuggiyoosaa biidosona; biidi Aaya katamaappe arggo baggaara de7iya Beeteleppenne Aayappenne gidduwan zuggidi naagidosona. SHin Yaasu he galla qammi asaara issippe aqiis.

¹⁰ Wonttetta gallassi guuran Yaasu denddidi, olanchchata salppissiis; yaatidi inne Israa7eela cimatinne olanchchata kaalettiiddi Aaya katamaa biidosona. ¹¹ Aara de7iya olanchchati ubbai biidi, Aaya katamaa matidosona; matidi katamaappe huuphessa baggaara dunkkaanidosona; etappenne Aaya katamaappenne gidduwan

wombbai de7ees. ¹²Yaasu ichchashu sha7u olanchchata efiidi, katamaappe arggo baggaara, Beeteleppenne Aayappe gidduwan zugissi wottiis. ¹³Katamaappe huuphessa baggaara de7iya olanchchatanne katamaappe arggo baggaara zuggi uttida olanchchata ubbaa sohuwaa sohuwaa oittiis. He gallassi qammi Yaasu he wombban aqiis.

¹⁴Aaya katamaa kawoi heгаа be7ido wode, inne a olanchchatinne ubbai guuran ellelli denddidi, Yorddaanoosa SHaafaa duge efiya ogiyaa oiqqidi, Israa7eela asaara olaa gaittanau yidosona; shin kawoi katamaappe guyye baggaara zuggi uttida olanchchati de7iyooгаа eribeenna. ¹⁵Yaasunne Israa7eela ubbainne xoonettid-abaa milatidi, eta sinttappe bazzo simmidi baqatidosona. ¹⁶Aaya kataman de7iya asai ubbai eta yedettanau xeegettidosona. Xeegettidi Yaasa yedettidosona; yedettiiddi katamaappe haakkidi biidosona. ¹⁷Aayaaninne Beeteelen de7iya asai ubbai Israa7eela asaa yedettanau wuri kiyiichchin, katamai naagiyaabi bannan coo dooya attiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan GODAI Yaasa, “Ne kushiyan de7iya tooraa Aaya katamaakko zaarada mala. Aissi giikko, taani Aaya katamaa ne kushiyan aattada immana” yaagiis. Yaagin Yaasu ba tooraa katamaakko zaaridi maliis. ¹⁹Yaasu tooraa yaa zaaridi malaanne, zuga de7iya olanchchati bantta zuggidosappe eesoti denddidi, katamaa geli bayidosona. Gelidi oiqqidosona; sohuwaarakka katamaa taman oitti bayidosona.

²⁰Aaya katamaa asai guyye simmidi xeelliyo wode, katamaa cuwai saluwaa kiyidoogaa be7idosona; shin yaanne haanne baqatanau danddayibookkona. Aissi giikko, bazzo baqatida Israa7eela asai banttana yedettida eta bolli guyye simmiis. ²¹Yaasunne Israa7eela asai ubbai zuggi uttida olanchchati katamaa oiqqidoogaanne cuwai saluwaa kiyidoogaa be7ido wode guyye simmidi, Aaya katamaa asaa woridosona. ²²Zuggi uttida olanchchatikka katamaappe eta bolli kiyidosona. Yaatin, Aaya olanchchati Israa7eela olanchchatun naa77u baggaara direttidosona. Issi asinne paxa attennan woikko kessi ekkennan ubbaa wori wurssidosona. ²³SHin Aaya katamaa kawuwaa paxa oiqqidi, Yaasukko ehiidosona.

²⁴Israa7eela asai Aaya katamaa asaa banttana yedettido dembban qara bisuwan butti wurssidoogaappe guyyiyan, ubbaikka guyye Aaya katamaa simmidi, kataman attida asaa ubbaa qara bisuwan woridosona. ²⁵He gallassi Aaya katamaa asai attumainne maccai ubbai wuri haiqqiis; haiqqida asai muleera tammanne naa77u sha7a. ²⁶Yaasu Aaya kataman de7iyaabaa ubbaa mule wurssana gakkanaashin, katamaakko mali wottido tooraa duge wottibeenna. ²⁷SHin GODAI Yaasa azazidoogaadan, Israa7eela asai he katamaa mehiyaanne omooduwaa banttau ekkidosona. ²⁸Yaasu Aaya katamaa xuuggiis; xuuggin hachchi gakkanaassi shuchcha keelanne baiseso soho gididi atti aggiis. ²⁹Aaya katamaa kawuwaa omarsa gakkanaassi mittaa bollan kaqqiis. Awai wulliyo wode, Yaasu azazin, a ahaa kaqqido mittaappe wottidosona; wottidi katamaa geliyo penggiyan olidosona; a bollan daro shuchchaa keelidosona. Keelido shuchchai hachchi gakkanaassi he sohuwan de7ees.

Ebaala Deriyan Higgee Nabbabetiis

³⁰Hegaappe guyyiyan Yaasu Ebaala giyo deriyaa bollan GODAASSI Israa7eela Xoossaassi yarshshuwaa yarshshiyo sohuwaa gimbbiis. ³¹GODAA ashkkarai Muuse Israa7eela asaa azazidoogaadaaninne Muuse Higgiyaa Max-

aafan xaafettidoogaadan, yarshshiyi sohoi masettibeennanne birati bochchibeenna shuchchaappe gimbbettiis. Gimbbettin an GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshidosona. ³²He sohuwan Israa7eela asai xeelishin, Yaasu Muuse higgiiyaa koppiiyaa shuchchaa bollan xaafiis. ³³Xaafiyo wode, Israa7eela asai ubbai, Israa7eela zareti, allagati, cimati, gadaawatinne daannati ubbai GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida Leewa zare gidiya qeesetu sinttan Maachchaa Taabootaappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara eqqidosa. Etappe bagga asai bantta zokkuwaa Gariizaana giyo deriyaakko zaarin, bagga asai Eebaala giyo deriyaakko zaaridi eqqidosa. Eti GODAA ashkkarai Muusee kase azazidoogaadan, Israa7eela asaa anjjanau hegaadan hanidosona. ³⁴Hegaappe guyyiyan Higgiiyaa Maxaafan xaafidoogaadan, Yaasu higgiiyaa qaala ubbaa, anjjuwaakka qanggettaakka nabbabiis. ³⁵Muusee azazidobaa ubbaappe Yaasu nababennan aggido issi qaalikka baawa. Kumetta Israa7eela yaa7aassi, maccaasaassi, naatussi, eta gidдон de7iya allagatussaarakka ubbaassi nabbabiis.

Gabaa7oona Asati Yaasa Cimmidosona

9Yorddaanoosa SHaafaappe arggo baggaara de7iya kawoti ubbai, gezziyan de7iyaageeti, bargguwan de7iyaageeti, Meediteraane Abbaa xanxxaa oiqqidi biidi Liibaanoosa gakkanaashin de7iyaageeti, Hiitetu, Amooretu, Kanaanetu, Parzzetu, Hiiwetunne Yaabusatu kawoti ubbai Israa7eela asai xoonidoogaa siyidosona. ²Siyidi Yaasanne Israa7eela asaa olanau baanau issippe shiiqidosa.

³Gabaa7oona kataman de7iya Hiiweti Yaasu Yarkko katamaaninne Aaya kataman oottidobaa siyido wode, ⁴cimmanau koyidosona. Eti shinqqiyaa qachchidi curqqa joinetanne daassaa wotti sikkido eessa ogorota hariyan caanidi, Yaasukko asa kiittidosona. ⁵Kiittetida asati wurida ceega maayuwaa maayidi, wotti sikkido caammaa bantta tohuwan wottidosona; eti shinqqiyaassi giidi oiqqido qumai ubbai melidaaganne puulummidaagaa. ⁶Hegaappe guyyiyan eti Yaasu dunkkaanidosaa Gelggala biidi, assinne Israa7eela asaassi, “Nuuni haaho biittaappe yiida. Hai nunaara saro de7ana mala maachchaa maacetterketti” yaagidosona.

⁷Yaagin Israa7eela asai Hiiweta, “Intte nu biittan de7iya asakonne shin, aibin eridi inttenaara maacettanee?” yaagiis.

⁸Yaagin eti Yaasa, “Nuuni ne ashkkarata” yaagidosona.

Yaasu, “Intte oonee? Auppe yiidetii?” yaagidi oichchiis.

⁹Oichchin eti, “Nuuni ne ashkkarati GODAA ne Xoossaa woriyaa siyidi, daro haaho biittaappe yiida. I Gibxxe biittan oottidobaa ubbaa nuuni siyida. ¹⁰Qassi Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara de7iya Amooretu kawota naa77aa, Haseboona Kawuwaa Sihoonanne Asttaaroota kataman de7iya Baasaane Kawuwaa Ooga i oottidobaakka siyida. ¹¹Nu dere cimatinne nu biittan de7iya asai ubbai nuna, ‘Intte baana ogiyau shinqqiyaa oiqqidi, biidi etaara gaittite; gaittidi eta, “Nuuni intte ashkkarata; intte nunaara saro de7ana mala maachchaa maacetterketti” yaagite’ yaagidosona.

¹²“Nuuni inttekkoo yaanau nu sooppe shinqqiyaa ekkiyo gallassi, ha oittai ho77ees; shin ha77i melidoogaanne puulummidoogaa be7ite! ¹³Hageeti eessa ogoroti nuuni kunttiyo wode ooratta; shin ha77i daakettidoogaa be7ite! Ogee haaho gididoogaa gaasuwan, nu maayoinne nu caammai wuriis” yaagidosona. ¹⁴Yaagin GODAA oichchennan, Israa7eela asai eta shinqqiyaa amaridaagaa ekkiis.

¹⁵Yaatin, Yaasu eti paxa attidi banttanaara saro de7ana mala maachchaa etaara maacettiis; maacettin maabaraa kaalettiyaageetikka he maachchaa qaalaa kanttennaadan caaqqidosona.

¹⁶Etaara maachchaa maacettido heezzantto gallassaappe guyyiyan, ha asati eta biittan de7iya shooro gidiyoojaa Israa7eela asai siyiis. ¹⁷Siyidi Israa7eela asai heezzu gallassaa hemettidi, asati de7iyo katamata gakkiiis. Eta katamati Gabaa7oona, Kafiira, Ba7erootanne Qiriyaati-Yi7aariima geetettoosona. ¹⁸SHIN maabaraa sunttati etau GODAA Israa7eela Xoossaa sunttan caaqqido gishshau, eta woribookkona. Yaatin, kumetta maabarai sunttatu bollan zuuzummiis. ¹⁹SHIN ha-laqati ubbai hagaadan yaagidosona; “Nuuni etayyo GODAA Israa7eela Xoossaa sunttan caaqqido gishshau, ha77i simmi eta bochchanau danddayokko. ²⁰SHIN nuuni eta hagaadan oottana; nuuni etayyo caaqqido caaquwaa kaddin GODAA hanqqoi nu bollan wodhdhennaadan, eti paxa de7ona. ²¹Eti de7ona; shin de7iiddi maabaraau ubbau mittaa qanxxiyaageetanne haattaa tikkiyaageeta gidona” yaagidosona. Hegaa gishshau Gabaa7oonati sunttati giidoogaadan hanidosona.

²²Yaasu Gabaa7oona asata xegidi, “Nu biittan de7iiddi, ‘Nuuni daro haaho biittaappe yiida’ giidi, aibissi nuna cimmideti? ²³Intte hegaa hanido gishshau qanggettideta; intte merinau ta Xoossaa keettan mitta qanxxiyaanne haattaa tikkiya aille gidana” yaagiis.

²⁴Eti Yaasuyyo zaaridi hagaadan yaagidosona; “Nuuni ne ashkkarati GODAI ha biittaa ubbaa intteyyo immanaadaaninne an de7iya asaa ubbaa intte sinttappe xaissanaadan ba ashkkaaraa Muusa azazidoogaa geeshshidi siyida. Hegaa gishshau intteppe nu shemppuwau daro yayyidi haga oottida. ²⁵Ha77i simmi nuuni ne kushiyan de7oos. Nuna neeyyo lo77onne suure milati beettaadan ootta” yaagidi zaaridosona. ²⁶Yaatin, Yaasu eta Israa7eela asai worennaadan ashshiis. ²⁷He gallassi Yaasu Gabaa7oona asata Israa7eela maabaraassinne GODAAYYO yarshshiyooasaassi mittaa qanxxanaadaaninne haattaa tikkanaadan oottiis; oottin eti hachchi gakkanaassi GODAI asai baayyo goinnanaadan doorido sohuwan awaaninne hagaadan oottiiddi de7oosona.

Amooretu Kawoti Xoonettidosona

10 Yaasu kase Yarkko katamaa olidi bashshidoogaadaaninne eta kawuwaa woridoogaadan, Aaya katamaa olidi muleera bashshidoogaanne eta kawuwaakka woridoogaa Yerusalaame Kawoi Adoonixedeqi siyiis. Qassi Gabaa7oona asai Israa7eela asaara saro de7anau maacettidoogaanne ha77i etaara issippe de7iyoojaa siyiis. ²Siyidikka a asaikka keehi yayyiis. Aissi giikko, Gabaa7oona katamai kawotu katamatuppe issuwaa mala gita katama; qassi he katamai Aaya katamaappe darees; an de7iya attumaasaikka mino. ³Yaatin, Yerusalaame Kawoi Adoonixedeqi, Kebroona Kawuwaa Hohaamassi, Yarmmuuta Kawuwaa Piiraamassi, Laakisha Kawuwaa Yaafi7assinne, Egiloona kawuwaa Dabiirassi hagaadan yaagidi kiittiis; ⁴“Gabaa7oona katamaa asai Yaasuuranne Israa7eela asaara saro de7anau maacettido gishshau, etaara olettanau yiidi tana maadderkketi” yaagiis. ⁵Hegaappe guyyiyan Amooretu kawoti ichchashati Yerusalaame kawoi, Kebroona kawoi, Yarmmuuta kawoi, Laakisha kawoinne Egiloona kawoi bantta olanchchata issippe gattidosona. Bantta olanchchata ubbaa ekkidi pude biidi, Gabaa7oona katamaa dooddidi olidosona.

⁶ Gabaa7oona asai Gelggalan dunkkaanida Yaasukko kiittidi, “Nuna ne ashkkarata aggoppa; eesuwan nuukko yaada nuna ashsha. Gezziyan de7iya Amooretu kawoti ubbai nuna olanau bantta olanchchata issuwaa oottido gishshau, neeni nuna maadda” yaagidosona.

⁷ Yaagin Yaasu, aara de7iya olanchchati ubbainne mino asati ubbai Gelggalappe dendididi biidosona. ⁸ Biishin GODAI Yaasa, “Etau yayyoppa! Taani eta ne kushiyan aattada immaas. Etappe issoinne nenaara eqettanau danddayenna” yaagiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan Yaasu Gelggalappe qamma ubban hemettiiddi aqidi, eti akeekennan de7ishin eta bolli woraajjiis. ¹⁰ GODAI Israa7eela asaa sinttan etau wozanaa kahaa bashshiis; yaatin, Israa7eela asai etappe daro asaa Gabaa7oonan woriis. Israa7eelati eta Beeti-Horoon efiya ogiyaa oittidi gooddiiddi, Azeeqanne Maqqeeda gakkanaashin buttidosona. ¹¹ Beeti-Horoonappe duge Azeeqa efiya ogiyaa oiqqidi eti Israa7eela asaa sinttappe baqatishin, GODAI wolqqaama shachchaa saluwaappe eta bollan bukissii. Bukissin Israa7eela asai bisuwan worido asaappe, shachchai worido asai qoodan dariis.

¹² GODAI Amooreta, Israa7eela asaayyo aattidi immido gallassi, Israa7eela asaa sinttan Yaasu Godaa,
 “Awa aifee Gabaa7oona bollan
 wullennan takko.
 Aginaikka Ayyaaloona Zanggaaraa bollan
 eqqi bayo”

yaagiis. ¹³ Yaagin Israa7eela asai bantta morkketa xoonana gakkanaashin, awai wullennan takkiis. Aginaikka ba de7iyooosaappe qaaxxibeenna.

Hegge Yaashaara Maxaafan xaafetti uttiis. Awai saluwaassi giddo ginan qaaxxennan eqqiis; issi gallassa ubbaa awai wullennan takkiis. ¹⁴ GODAI asi yootidobaa siyido he gallassaa mala gallassi hegaappe kase gidinkka, hegaappe haa simminkka mulekka de7ibeenna. Tumukka GODAI Israa7eela asaassi olettiis.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela olanchchati ubbai bantta dunkkaanidosaa Gelgala simmidosona.

¹⁶ He Amooretu kawoti ichchashati baqatidi, Maqqeeda katamaa matan de7iya gonggoluwaa gidдон qosettidosona. ¹⁷ Qosettin Yaasussi, “Ichchashu kawoti, Maqqeeda katamaa matan de7iya gonggoluwaa gidдон qosettidaageeta demmida” yaagidi odidosona.

¹⁸ Odin Yaasu, “Gita shuchchata gonddorssidi, gonggoluwaa penggiyaa gorddite; gorddidi eta naagana mala, asa yan wottite. ¹⁹ SHin intte yan gam77oppite; intte morkketa gooddiiddi, guyyeera eta olite, eta eta katamaa gelissoppite. GODAI intte Xoossai eta intte kushiyan aattidi immiis” yaagiis. ²⁰ Bantta gimbbettida katamata baqatidi gelida amara asati attin, hinkko asaa ubbaa Yaasunne Israa7eela asai wurssi woridosona. ²¹ Hegaappe guyyiyan, asai ubbai saruwan simmidi, Yaasu dunkkaanidi de7iyo Maqqeeda giyoosaa yiis. Heedeppe doommin Israa7eela asaa bollan issi qaalaanne qaattida asi baawa.

²² Hegaappe guyyiyan Yaasu, “Gonggoluwaa penggiyaa dooyidi, he ichchashu kawota kessidi, tau haa ekki yiite” yaagiis. ²³ Yaagin gonggoluwaa gidдoppe Yerusalaame kawuwaa, Kebroona kawuwaa, Yarmmuuta kawuwaa, Laakisha kawuwaanne Egiloona kawuwaa kessidi akko ehiidosona. ²⁴ Eti he kawota Yaasukko ehiido wode, Yaasu Israa7eela asaa ubbaa baakko xeesiis; xeesidi banaara

biida ola gadaawata, “Haa yiite; yiidi intte tohuwan ha kawotu qooriyaa yedhdhite” yaagiis. Yaagin yiidi bantta tohuwan eta qooriyaa yedhdhidosa. ²⁵ Yaatin, Yaasu eta, “Yayyoppite; hirgoppite; minnitenne xalite. Intte olettiyo intte morkketa ubbaa GODAI hagaadan oottana” yaagiis. ²⁶ Hegaappe guyyiyan Yaasu ichchashu kawota woriis; woridi ichchashu mittaa bollan kaqqiis; kaqqin eti omarssi gakkanaassi kaquwan pe7idosona. ²⁷ Awai wulliyo wode, Yaasu azazin eta mittaappe wotidosona; wottidi eti kase qosettidi de7ido gonggoluwaa giddo olidosona. Yaatiidi gonggoluwaa penggiyaa gita gita shuchchata gondorssidi gorddidosa. He shuchchati hachchi gakkanaassikka yan de7oosona.

Yaasu Amooretu Katamata Haraatakka Xooniis

²⁸ He gallassi Yaasu Maqqeeda katamaa oiqqiis; oiqqidi katamaa muleera xaissiiis; kataman de7iya asaa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woriis. Yarkko katamaa kawuwaa kase woridoogaadan, Maqqeeda katamaa kawuwaakka woriis.

²⁹ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya asai Israa7eela asai ubbai Maqqeeda katamaappe Liibina giyo katamaa biidi olidosona; ³⁰ GODAI he katamaakka katamaa kawuwaakka Israa7eela asaa kushiyan aattidi immiis. Yaasu issuwaanne ashshennan, kataman de7iya asaa ubbaa qara bisuwan busakkiis. Yarkko katamaa kawuwaa kase woridoogaadan, Liibina katamaa kawuwaakka woriis.

³¹ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Liibina katamaappe Laakisha katamaa biidosona; biidi he katamaa dooddidi olidosona. ³² GODAI Laakisha katamaa Israa7eela asaa kushiyan aattidi immiis; immin Yaasu he katamaa naa77antto gallassaara oiqqiis; oiqqidi Liibina katamaa oottidoogaadan Laakisha katamaakka oottiis; he kataman de7iya asaa ubbaa qara bisuwan busakkiis. ³³ He wode, Gezeera katamaa Kawoi Horaami, Laakisha katamaa kawuwaa maadanau yiis; shin Yaasu akka a asaakka xooniis; etappe issi asinne paxa attibeenna.

³⁴ Hegaappe simmidi, Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Laakisha katamaappe Egiloona katamaa biidosona; biidi he katamaa dooddidi olidosona. ³⁵ He gallassi Egiloona katamaa oiqqidosona; oiqqidi qara bisuwan busakkidosona. Laakisha katamaa oottidoogaadan, Egiloona kataman de7iya asa ubbaa wurssi woridosona.

³⁶ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Egiloonaappe Kebroona biidosona; biidi Kebroona olidosona. ³⁷ Olidi he katamaa, eta kawuwaanne he katamaa yuushuwan de7iya qeeri katamata oiqqidosona. Etan de7iya asaa ubbaakka qara bisuwan busakkidosona. Issi asakka ashshibookkona. Yaasu Egiloona oottidoogaadan he katamaakka oottiis; etan de7iya asaakka wurssi woriis.

³⁸ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Dabiira katamaa simmidi olidosona. ³⁹ Eti he katamaakka, kawuwaakka, katamaa yuushuwan de7iya qeeri katamata ubbaa oiqqidosona; oiqqidi etan de7iya asaa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woridosona. Yaasu Kebroona katamaanne Liibina katamaanne a kawuwaa oottidoogaadan, Dabiira katamaanne a kawuwaa oottiis.

⁴⁰ Yaasu biitta ubbaa, gezziyaa Neegeeba Bazzuwaa, garaanne bargguwaa, eta kawotuurakka oiqqiis. Oiqqidi GODAI Israa7eela Xoossai azazidoogaadan, biittaa bollan paxa shemppooraa de7iya asa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woriis.

⁴¹ Yaasu eta Qaadeesa-Barneppe doommidi biidi Gaaza gakkanaassi, qassi Goshena

biitta ubbaappe doommidi biidi Gabaa7oona gakkanaaassi muliyaa xooniis. ⁴² GODAI, Israa7eela Xoossai Israa7eela asaassi olettido gaasuwan, Yaasu he kawota ubbaa eta biittaaarakka issi dentta olan xooniis. ⁴³ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela asai ubbai bantta dunkkaanidosaa Gelgala simmidosona.

Yaasu Huuphessa Bagga Biittaa Kawota Xooniis

11 Haxooraa katamaa Kawoi Yaabini Israa7eela asai xoonidoogaa siyido wode, Madoona katamaa Kawuwaa Yobaabassi, SHimiroona katamaa kawuwaassi, Akishaafa katamaa kawuwaassi, ² huuphessa baggaara gezziyan de7iya kawotussi, Galiila Abbaappe tohossa Yorddaanoosa Wombban de7iya kawotussi, arggo baggaara bargguwan de7iya kawotussinne arggo baggaara de7iya Dooraa kawuwaassi asaa kiittiis. ³ Qassi arshsho baggaaranne arggo baggaara de7iya Kanaanetussi, Amooretussi, Hiiitetussi, Parzzetussi, gezziyan de7iya Yaabuusatussinne Mixiphpha biittan Hermmoone Deriyaappe garssaara de7iya Hiiwetussi kiittiis. ⁴ Kiittin eti ubbai bantta olanchchata denttidi, Israa7eela olanau issippe gaittidosa. He olanchchati paratuuranne paraa gaaretuura gaittidi, qoodin wurenna abbaa doona shafiyaadan corattidosona. ⁵ He kawoti ubbai bantta wolqqaa issippe gaittidi, Israa7eela asaa olanau Merooma giyo haattaa matan dunkkaanidosona.

⁶ GODAI Yaasa, “Neeni etayyo yayyoppa! Taani wontto hannaode eta ubbaakka worada, Israa7eela asaassi aattada immana. Neeni eta parata ubbaa gilddayana; eta paratu gaaretakka taman xuuggana” yaagiis. ⁷ Yaagin Yaasunne a olanchchati ubbai eti akeekennan de7ishin Merooma Haattaa matan eta bolli puttii giidi, eta olidosona. ⁸ Godai eta Israa7eelatu kushiyan aattidi immiis. Immin eta xoonidi, Gita Sidoona giyo biitti, Misirafoota-Maimanne arshsho baggaara de7iya Mixiphpha Wombbaa gakkanaashin yedettidosona. Etappe issi asanne ashshennan woridosona. ⁹ Yaasu GODAI a azazidobaa ubbaa eta bollan poliis; eta parataakka gilddayis; eta paraa gaaretakka taman xuuggiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan Yaasu guyye simmidi, Haxooraa giyo katamaa xoonidi oiqqiis; oiqqidi he katamaa kawuwaa bisuwan woriis. He wode Haxooraa katamai he kawotetta ubbau huuphe katama. ¹¹ Israa7eela asai he kataman de7iya asa ubbaa qara bisuwan woriis. SHemppooraa paxa de7iyaabaa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woridosona. Yaasu Haxooraa katamaakka taman xuuggiis.

¹² GODAA ashkkarai Muusee azazidoogaadan, Yaasu he kawotu katamatanne eta kawota ubbaa omoooddiis; omooddidi asaa ubbaa qara bisuwan wurssi woriis. ¹³ Gidikkonne, Yaasu xuuggido Haxooraa katamaappe attin, Israa7eela asai keraa bollan keexettida katamata ubbaa xuuggibookkona. ¹⁴ Israa7eela asai he katamatuppe bonqqido miishsha ubbaanne mehe ubbaa banttau ekkidosona. SHin asaa ubbaa xaissana gakkanaashin qara bisuwan woridosona; paxa de7iyaabaa aibakka ashshibookkona. ¹⁵ GODAI ba ashkkaraa Muusa azazidoogaadan, Muuseekka Yaasa azaziis. Azazin Yaasukka azazuwaa poliis; GODAI Muuseyyo azazidobaa ubbaappe i oottennan aggidobi aibinne baawa.

Yaasu Oiqqido Biittaa

¹⁶ Hegaadan oottidi Yaasu he biittaa ubbaa, gezziyaa, Neegeeba Bazzuwaa ubbaa, Goshena giyo biittaa ubbaa, arggo baggaara de7iya bargguwaanne Yorddaanoosa garaa ekkiiis. ¹⁷ He biittai Eedooma matan de7iya Halaalaa giyo deriyaappe doom-

midi biidi, Hermmoone Deriyaappe garssa baggaara de7iya Liibaanoosa Wombban de7iya Ba7aali-Gaada gakkanaassi de7iya sohota gakkees. Eta kawota ubbaa Yaasu omooddidi woriis. ¹⁸Yaasu daro wodiya he kawotu ubbaara olettiiddi gam77iis. ¹⁹Gabaa7oonan de7iya Hiiwetuppe attin, hara katami issoinne Israa7eelatuura saro de7ana maachchaa maacettibeenna; Israa7eelati he katamata ubbaa olan xoonidi oiqqidosona. ²⁰GODAI Muusa azazidoogaadan, Yaasu eta qareti bannan issuwaanne ashshennan wurssi woriis. Aissi giikko, eti Israa7eelatuura olet-tanaan GODAI ba huuphen eta wozanaa muumissiis.

²¹He wode Yaasu biidi, gezziyan Kebroona kataman, Dabiira kataman, Anaaba kataman, Yihudaa gezziyan ubbaaninne Israa7eela gezziyan ubban de7iya Anaage zaretu adussata wori wurssiis. Yaasu etanne eta katamaa muleera xaissiis. ²²Xaissin Anaage zaretuppe Israa7eela biittan ooninne attibeenna; shin amaridaageeti Gaaza, Gaatenne Ashddooda katamatu xalaalan attidosona. ²³GODAI Muusa azazidoogaadan, Yaasu biittaa ubbaa oiqqiis; oiqqidi Israa7eela asaayyo eta zariyan zariyan shaakkidi immiis. Hegaappe guyyiyan biittai olaappe shemppiis.

Muusee Olidi Xoonido Kawota

12 Israa7eela asai Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Arnnoona Zanggaaraappe biidi Hermmoone Deriyaa gakkanaashin, qassi arshsho baggaara Yorddaanoosa garaa gakkanaashin de7iya biittaa kawota ubbaa xoonidi wotti ekkiis. He xoonettida kawoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. ²Etappe issoi, Haseboona kataman uttida Amooretu Kawuwaa Sihoona. I Haaridosai Arnnoona Zanggaaraa lanqqiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, Amoonatu zawaa gakkanaassi de7iya Yaabooqa SHaafaa gakkees; he sohoi Gala7aade giyo biittaaassi baggaa. ³I qassi arshsho baggaara Yorddaanoosa garaappe baggaa ekkidi, Galiila Abbaappe biidi, Beeti-Yashimoota katamaara kanttidi, Pisgga giyo deriyaappe garssa baggaara de7iya Maxine Abbaa gakkanaassi, biittata haariis.

⁴Hegaadankka, Rafaayetu zariyaappe wursettattida Baasaane biittaa Kawuwaa Ooga xooniis. Oogi Asttaaroota katamaaninne Ediraa7a kataman de7iis. ⁵I haaridoosai Hermmoone Deriyaa, Salaaka giyoosaa, Baasaane biittaa ubbaa biidi Gashuuranne Maa7ika asatu zawaa gakkees; qassi Gala7aade biittaaappe baggaa ekkidi, biidi Haseboona Kawuwaa Sihoona zawaa gakkanaashin de7iya biittaa gakkees.

⁶GODAA ashkarai Muuseenne Israa7eela asai ha kawota xoonidosona. Xoonin GODAA ashkarai Muusee eta biittata Roobeela zaretussi, Gaada zaretussinne Mi-naase zaretuppe baggaassi shaakkidi immiis.

Yaasu Olidi Xoonido Kawota

⁷Yaasunne Israa7eela asai Yorddaanoosa SHaafaappe arggo bagga biittan de7iya kawota ubbaa xoonidosona. He biittati Liibaanoosa Wombban de7iya Ba7aali-Gaadappe doommidi, tohossa baggaara Eedooma matan de7iya Halaaga Deriyaa gakoosona. Yaasu he biittata shaakkidi, Israa7eela zaretussi laata gade oot-tidi immiis. ⁸Immido biittati, gezziyaa, arggo baggaara de7iya bargguwaa, Yorddaanoosa garaa, Yihudaa Bazzuwaanne Neegeeba Bazzuwaa. He biittati kase Hiiteti, Amooreti, Kanaaneti, Parzzeti, Hiiwetinne Yaabuusati de7ido sohota. ⁹Israa7eela asai xoonido kawoti hageeta; Yarkko kawuwaa, Beetele matan de7iya

Aaya kawuwaa, ¹⁰Yerusalaame kawuwaa, Kebroona kawuwaa, ¹¹Yarmmuuta kawuwaa, Laakisha kawuwaa, ¹²Egiloona kawuwaa, Gezeera kawuwaa, ¹³Dabira kawuwaa, Gedeera kawuwaa, ¹⁴Horima kawuwaa, Araada kawuwaa, ¹⁵Liibina kawuwaa, Adulaama kawuwaa, ¹⁶Maqqeeda kawuwaa, Beetele kawuwaa, ¹⁷Taap-puha kawuwaa, Hefeera kawuwaa, ¹⁸Afeeqa kawuwaa, Lasharoonaa kawuwaa, ¹⁹Madoona kawuwaa, Haxooraa kawuwaa, ²⁰SHimirooni-Maroonaa kawuwaa, Akishaafa kawuwaa, ²¹Taa7inaaka kawuwaa, Magiddo kawuwaa, ²²Qaadeesa kawuwaa, Qarmmeeloosan de7iya Yoqina7aama kawuwaa, ²³Doora gezziiyan de7iya Doora kawuwaa, Gelggalan de7iya Goima kawuwaaanne ²⁴Tirxxa kawuwaa. Eti muleera hasttamanne isiini kawota.

Biron Oiqettibeenna Biittata

13 Yaasu cimidi, wodiyaa keehippe sugido wode, GODAI ayyo, “Neeni cimadasa; wodiyaa kaa keehi sugadasa. SHin oiqettennan attida daro biittai bironka de7ees. ²Oiqettibeenna biittati hageeta: Pilisxxeematu biittaanne Gashuuratu biittaa ubbaa. ³Gibxxeppe arshsho baggaara de7iya SHihoora SHaafaappe doommidi, huuphessa baggaara de7iya Eqiroona biittaa gakkanaassi de7iya biittati ubbai Kanaane biittan qodettoosona. Ichchashu Pilisxxeema kawoti haariyo katamati Gaaza, Ashddooda, Asqqaloonaa, Gaatanne Eqiroona geetettiyaageeta. Aawetu biittaikka biron oiqettibeenna. ⁴Tohossa baggaara Kanaanetu biittai ubbai, Sidoonatussi de7iya Ma7aara giyoosaappe denddidi biidi, Amooretu biittan de7iya Afeeqa katamaa gakkanaassikka oiqettibeenna. ⁵Gebaalatu biittainne arshsho baggaara Liibaanoosa biittai ubbai, Hermmoone Deriyaappe garssa baggaara de7iya Ba7aali-Gaada katamaappe biidi, Hamaata Pinuwaa gakkanaassi biron oiqettibeenna. ⁶Liibaanoosappe biidi Misirafoota-Maima gakkanaassi de7iya gezziiyan de7iya Sidoonatu biittaikka oiqettibeenna. Taani ta huuphen Israa7eela asaa sintappe eta laaggada kessana. Taani nena azazidoogaadan, neeni ha biittata Israa7eela asaayyo gade oottada shaakka. ⁷Ha77i neeni ha biittaa uddufun zaretussinne Minaase zaretuppe baggaassi shaakka” yaagiis.

Yorddaanoosa SHaafaappe Arshsho Bagga Biittaa SHaahuwaa

⁸Minaase zaretuppe baggati, Roobeela zaretinne Gaada zreti GODAA ashkkarai Muusee Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara etayyo bazzi wottido biittaa ekkidosona. ⁹Eta biittai Arnnoona Zanggaaraa lanqqiiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, he zanggaaraa gidдон de7iya katamaa oiqqidi, Medaaba giyo gezziiya kanttidi biidi, Diboona gakkees. ¹⁰Qassi Haseboonan uttidi haariya Amooretu Kawuwaa Sihoona katamatu ubbaa oiqqidi biidi, Amoonatu zawaa gakkees. ¹¹Hegaadankka, qassi Gala7aade biittaa, Gashuuratu biittaa, Maa7ikatu biittaa, Hermmoone Deriyaa ubbaanne Salaaka gakkanaashin de7iya Baasaane biittaa gakkees. ¹²Asttaaroota katamaaninne Ediraa7a kataman de7idi haariya, Raa7aayetu zariyaappe wurssettan attida Baasaane Kawuwaa Ooga biittaa ubbaa oiqqiis. Muusee he asaa ubbaa xoonidi, eta biittaappe laaggidi kessiis. ¹³SHin Israa7eela asai Gashuura asaanne Maa7ika asaa biittaappe kessiibookkona; heгаа gishshau eti hachchi gakkanaassi Israa7eela asaa gidдон de7oosona.

¹⁴Muusee Leewa zaretu xalaalaayyo laattiyo biittaa immibeenna. GODAI Muuseyyo giidoogaadan, GODAASSI Israa7eela Xoossaassi taman xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyoogee etayyo laata.

SHAahuwan Roobeela Zareta Gakkida Biittaa

¹⁵Muusee Roobeela zaretuyyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ¹⁶Eta biittai Arnnoona Zangaaraa lanqqiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, he zangaaraa gidдон de7iya katamaa oiqqidi, Medaaba gezziyaa gakkees. ¹⁷Qassi Haseboona, gezziyan de7iya katamata, Diboona, Baamooti-Ba7aala, Beetiba7aali-Me7oona, ¹⁸Yahaaxa, Qidemoota, Mefa7aata, ¹⁹Qiriyaataima, Siibima, zangaara gidдон de7iya keraa bolli de7iya Xeereta-SHaahara, ²⁰Beeti-Pa7ooro, Pisgga Deriyaappe garssaara de7iya biittaaanne Beeti-Yashimoota geetettiya katamata ubbaa gakkees. ²¹Hegaadankka, qassi gezziyan de7iya katamataanne Haseboona katamaa haarida Amooretu Kawuwaa Sihoona biittaa ubbaa gakkees. Muusee Kawuwaa Sihoonanne Midiyaamatu halaqata Eewa, Reqeema, Xuura, Huuranne Rebaa7a xooniis; hageeti Sihoonappe garssaara he biittaa haariyaageeta. ²²Israa7eela asai olan worido asaappe haraa, shareechchuwaa, Ba7ooro na7aa Balaamakka bisuwan woridosona. ²³Roobeela zaretu zawai Yorddaanoosa SHaafaa. Ha katamatinne eta heeran de7iya moottati Roobeela zareta eta yaran yaran gakkidaageeta.

SHAahuwan Gaada Zareta Gakkida Biittaa

²⁴Muusee Gaada zaretuyyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ²⁵Eta biittai Yaa7izeera, Gala7aaden de7iya katamata ubbaanne Amoonatu biittaaappe baggaa ekkidi, Raabappe arshsho baggaara de7iya Aaro7era gakkees. ²⁶Hegaadankka, Haseboonappe denddidi, Raamoota-Mixiphphanne Bexoniima gakkees; qassi Maahinaimappe denddidi biidi, Lodabaara zawaa gakkees. ²⁷Yorddaanoosa Wombbaassi gidduwan Haseboona Kawuwaa Sihoona kawotettaappe attidaageeta, Beeti-Haraama, Beeti-Niimira, Sukkotanne Xafoona geetettiya katamata ekkees. Arggo baggaara eta zawai Yorddaanoosa SHaafaa gididi biidi, Galiila Abbaa gakkees. ²⁸He katamatinne eta heeran de7iya moottati Gaada zaretuyyo eta yaran yaran gakkidaageeta.

SHAahuwan Minaase Zaretuppe Baggaa Gakkida Biittaa

²⁹Muusee Minaase zaretuppe baggaayyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ³⁰Eta biittai Maahinaimanne Baasaane biittaa ubbaa xaaxi waaxees; Baasaane Kawuwaa Ooga kawotettaa ubbaanne Baasaanen de7iya usuppun tammu Yaa7iira katamata oiqqees. ³¹Qassi Gala7aadeppe baggaanne Baasaanen Ooga kawotettaayyo huuphe gidida Asttaarootanne Ediraa7a geetettiya katamata gakkees. He ubbai Minaase na7aa Maakiira zaretuppe baggatussi, eta yaran yaran gakkidaagaa. ³²Yorddaanoosappe hefinttaara, Yarkkoppe arshsho baggaara de7iya Moo7aaba dembban de7iiddi Muusee shaakkidi immido biittai haggaa. ³³SHin Muusee Leewa zaretuyyo laattiyo biittaa immibeenna; kase GODAI etau giidoogaadan, GODAI Israa7eela Xoossai eta laata.

Yorddaanoosa SHaafaappe Argo Bagga Biittaa SHaahuwaa

14 Qeesee El77aazari, Nawe na7ai Yaasunne Israa7eela zaretu halaqati, Kanaane biittaa eta yaran yaran shaakkin, eta gakkida heerati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. ² GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, eta laata biittai uddufunanne bagga gidiya zaretuyyo saaman shaahettiis. ³ Aissi giikko, Muusee naa77anne bagga gidiya zaretuyyo Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara kase biittaa immi wottiis; shin Leewa zaretuyyo eta gidduwan laata biittaa immibeenna. ⁴ Yooseefa naati Minaasanne Efireema geetettidi naa77u zare gididosona. Muusee Leewa zaretussi laata biittaa immibeenna; shin hegaa gishshaa etau de7iyo katamatanne eti bantta mehiyaa wudiyaanne dorssaa wudiya heemmiyo henta gadeta immiis. ⁵ GODAI Muusa azazidoogaadan, Israa7eela asai biittaa shaakkidi ekkiis.

Kebrooni Kaaleebassi Imettiis

⁶ Issi gallassi Yihudaa asai Yaasukko Gelggali shiiqidosona; shiiqin etappe is-soi, Qeniiziyaa Yifune na7ai Kaaleebi Yaasa hagaadan yaagiis; “Nuuni Qaadeesa-Barnnen de7iyo wode, GODAI Xoossaa asa gidiya Muuseyyo nebaanne tabaa odidoogaa eraasa. ⁷ GODAA ashkkarai Muusee biittaa wochchada yaanaadan, Qaadeesa-Barnneppe tana kiittiyo wode, taayyo laittai oitama. He wode taani ayyo ammanettiya oduwaa ehaada odaas. ⁸ Taani GODAA ta Xoossaa polo kaallaas; shin tanaara biida asati asaa wozanaa yashshan maashissidosona. ⁹ He gallassi Muusee, ‘Neeni GODAA ta Xoossaa polo kaallido gishshau, ne tohoi yedhdhido biittai merinau neessinne ne zariyaassi laattiyo biittaa gidana’ giidi caaqqiis.

¹⁰ “Ane akeeka; GODAI ha yohuwaa Muuseyyo haasayoosappe, oitamanne ichchashu laitta gidiis. He wodeesappe Israa7eela asai bazzuwan simerettishin, hachchi gattanau GODAI tana paxa wottiis. Be7a, ha77i ta laittai hospupun tammanne ichchashaa gidiis. ¹¹ Gidinkka ha77i tau de7iya minotettai beni Muusee tana kiittiyo wode de7iya minotettaakka mala. Taani ha77ikka olettanaunne aiba gidikkonne oottanau beni he wodeegaadan wolqqaama. ¹² Hegaa gishshau, GODAI taayyo immana giido ha gezze biittaa ha77i taayyo imma. He wode, Anaqeti he biittan de7iyoogaanne eta katamatikka gitanne gimbettidaageeta gidiyooгаа nuuni haasayishin neeni ne huuphiyau siyadasa. SHin GODAI tanaara gidikko, i gididoogaadan, taani eta he biittaaappe yedettana” yaagiis.

¹³ Yaagin Yaasu Yifune na7aa Kaaleeba anjjidi, Kebroona ayyo laata oottidi immiis. ¹⁴ GODAA Israa7eela Xoossaa polo kaallido gishshau, Kebroona biittai he wodeppe hachchi gakkanaassi, Qeniiziyaa Yifune na7aa Kaaleebayyo laata biitta gidiis. ¹⁵ Kase Kebroona sunttai Qiriyaati-Arbbaa7a geetettes; Arbbaa7a giyo bitanee Anaqetu ubbaappe aadhdhida asa.

Hegaappe guyyiyan, he biittai olaappe shemppiis.

SHaahuwan Yihudaa Zareta Gakkida Biittaa

15 Yihudaa zaretussi eta yaran yaran shaakkin gakkida biittai biidi Eedooma biittan zawatidi, tohossa bagga gaxan de7iya Xiina giyo bazzuwaa wurssettaa gakkees. ² Tohossa baggaara eta zawai Maxine Abbaappe tohossa bagga wurssettaappe doommidi, ³ Akirabiima Pinuwaa kanttidi, Xiina Bazzuwaara biidi,

Qaadeesa-Barnne tohossaa gakkées. Qassi hegaappe shaakkidi biidi, Hexiroonaara kanttidi, pude Adaara gakkidi, Qarqqakko simmees. ⁴Hegaappe qassi Aximoonaa kanttidi, Gibxxe SHAafan gaittidi biidi, Meediteraane Abban zawatees. Tohossa baggaara de7iya Yihudaa zawai haggaa.

⁵Arshsho bagga zawai Maxine Abbaa gididi, Yorddaanoosa SHAafai an geliyo sohuwaa gakkées. Huuphessa zawai qassi Yorddaanoosa SHAafaa Maxine Abban geliyoosaappe doommidi, ⁶pude Beeti-Hoogila kiyidi, Beeti-Yorddaanoosa Zanggaaraappe huuphessaara kanttidi, Roobeela na7aa Bohaana shuchchan zawatees. ⁷Yaatiidi zawai Metuwaa Wombbaappe Dabiira katamaa pude kiyidi, wombbaappe tohossa baggaara de7iya Adumiima Pinuwaa sintta baazzan de7iya Gelggalakko huuphessi mirqqettees. Hegaappe qassi Enishemeesha giyo pulttuwaa kanttidi, Eniroogeela giyoosan zawatees. ⁸Hegaappe Hinnooma Zanggaaraa kanttidi, Yaabusatu katamai Yerusalamee de7iyo keraappe tohossa baggaara kanttidi, deriyaa huuphiyaa kiyees; he deree Hinnooma Zanggaaraappe arggo baggaaranne Rafaima Wombbaappe huuphessa baggaara de7ees. ⁹He deriyaa huuphiyaappe sinttau biidi, Nefttooha haattaa pulttuwaa kanttidi, Efiroona Deriyan de7iya katamatukko kiyees. Hegaappe qassi duge Baa7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariima geetettiya katamaakko simmees; ¹⁰Baa7aalappe qassi arggo baggaara de7iya Se7iira Deriyaakko mirqqettees. Hegaappe qassi huuphessa baggi Yi7aariima woikko Kisaloona geetettiya deriyaa gakkidi, appe duge Beeti-SHemesha wodhdhidi, Timina kanttidi bees. ¹¹He zawai Eqiroona huuphessa baggaara de7iya pudettan zawatidi, SHikaroonakko mirqqettees; hegaappe Baa7aala Deriyaara kanttidi, Yaabini7eelan zawatees. He huuphessa bagga zawai Meediteraane Abban zawatees. ¹²Arggo baggaara de7iya zawai Meediteraane Abbaayyo gaxan zawatees. Yihudaa zaretii bantta yaran yaran ekkidi de7idoi ha zawati zaarin de7iya sohotuuna.

Kaaleebi Kebroonanne Dabiira Xoonidi Oiqqiis

(Daannatu Maxaafaa 1:11-15)

¹³GODAI a azazidoogaadan, Yaasu Yifune na7aa Kaaleeba gakkiiya shaahuwaa Yihudaa biittaappe Qiriyaati-Arbbaa7a geetettiya Kebroona immiis. Arbbaa7i Anaqqe aawaa. ¹⁴Kaaleebi Anaqqe zaretii, SHeshaaya, Ahimaananne Talmmaaya geetettiya heezzu yarata Kebroonappe kessiiis. ¹⁵Hegaappe denddidi, Dabiira giyo katanaman de7iya asaa olanau biis; Dabiira katamai kase Qiriyaati-Sefera geetettees. ¹⁶Kaaleebi, “Qiriyaati-Sefera olidi oiqqiya uraassi taani ta na7iyo Akiso immana” yaagiis. ¹⁷Yaagin Kaaleeba ishaa Qanaaza na7ai Otini7eeli he katamaa olidi oiqqiis; oiqqin Kaaleebi ba na7iyo Akiso ayyo immiis.

¹⁸Akisa Otini7eela geliyo wode, i aawai iyyo gade immanaadan woossana mala Otini7eeli o zoriis. Zorin a baquluwaappe wodhdhaasu; wodhdhin Kaaleebi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁹Oichchin a, “Taayyo woiuwaa imma. Neeni kase taayyo immido biittai qa77e gidido gishshau, haatta pulttota taayyo immarkkii” yaagaasu. Yaagin Kaaleebi iyyo killi pulttuwaakka hirkki pulttuwaakka immiis.

Yihudaa Katamata

²⁰Yihudaa zaretii bantta yaran yaran laattido laatati haggaaappe kaallidi xaafettidaageeta. ²¹Tohossa bagga gaxan Eedooma zawaa matan de7iya Yihudaa asaa

katamati Qabxxi7eela, Edeera, Yaagura, ²² Qiina, Dimoona, Adi7aada, ²³ Qedeesha, Haxoora, Yitinaana, ²⁴ Ziifa, Xelema, Ba7aaloota, ²⁵ Haxoori-Hadaata, Qiriyooti-Hexiroona woikko Haxoora, ²⁶ Amaama, SHamaa7a, Molaada, ²⁷ Haxaari-Gaadda, Heshimoona, Beeti-PHaleexa, ²⁸ Haxaari-SHu7aala, Berssaabeha, Biiziyootiyaa, ²⁹ Baa7aala, Iyuuma, Exeema, ³⁰ Elttolaada, Kasiila, Horima, ³¹ Xiqilaaga, Madi-maana, Sanssaana, ³² Lebaawoota, SHilihiima, Ainanne Rimmoona. Ha katamati bantta moottatuura issippe laatamanne uddufuna.

³³ Garan de7iya katamati Eshttaa7oola, Xor77a, Ashiina, ³⁴ Zaanooaha, Enggani-ima, Taappuha, Enaama, ³⁵ Yarmmuuta, Adulaama, Sooko, Azeeqa, ³⁶ SHaa7iraima, Aditaima, Gadeeranne Gaderootaima. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne oidda.

³⁷ Qassi Yihudaa katamati Xinaana, Hadaasha, Migidaala-Gaada, ³⁸ Diili7aana, Mixiphpha, Yoqiti7eela, ³⁹ Laakisha, Boxiqaata, Egiloona, ⁴⁰ Kaboona, Laahimaasa, Kitiliisha, ⁴¹ Gaderoota, Beeti-Daagoona, Naa7imaananne Maqqeeda. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne usuppuna.

⁴² Qassikka Liibina, Eteera, Ashaana, ⁴³ Yifftaaha, Ashiina, Naxiiba, ⁴⁴ Qa7iila, Ak-ziibbanne Mareesha. Ha katamati bantta moottatuura issippe uddufuna.

⁴⁵ Hegaadankka, qassi Eqiroona katamaa ba heeran de7iya qeera katamatanne moottata ubbaa. ⁴⁶ Ashddooda matan Eqiroonappe biidi, Meediteraane Abbaa gakkanaassi de7iya katamatanne eta moottata ubbaa.

⁴⁷ Qassi Ashddooda katamaanne a moottata, Gaaza katamaanne a moottata, biidi Gibxxe SHaafaanne Meediteraane Abbaa lanqqiyaa gakkanaassi de7iya sohota.

⁴⁸ Gezziyan de7iya katamatikka SHamiira, Yattira, Sooko, ⁴⁹ Daana, Qiriyaati-Sefera woikko Dabiira, ⁵⁰ Anaaba, Eshttamoo7a, Aniima, ⁵¹ Goshena, Holoonanne Giilo. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne isiino.

⁵² Qassi Araba katamaa, Duuma, Esh77aana, ⁵³ Yaaniima, Beeti-Taappuha, Afeeqa, ⁵⁴ Humixa, Kebroona woikko Qiriyaati-Arbbaa7anne Xi7oora. Ha katamati bantta moottatuura issippe uddufuna.

⁵⁵ Qassikka Maa7oona, Qarmmeloosa, Ziifa, Yuuxa, ⁵⁶ Iziraa7eela, Yoqidi7aama, Zaanooaha, ⁵⁷ Qaina, Gib77anne Timina. Ha katamati bantta moottatuura issippe tamma.

⁵⁸ Qassi Halihuula, Beetixuura, Gadoora, ⁵⁹ Ma7iraata, Beeti-Anootanne Eltiqoona. Ha katamati bantta moottatuura issippe usuppuna.

⁶⁰ Hegaadankka qassi Qiriyaati-Ba7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariimanne Raaba. Ha katamati bantta moottatuura issippe naa77a.

⁶¹ Bazzuwan qassi Beeti-Aaraba, Middiina, Sekaaka, ⁶² Nibishaana, Maxine katanne Enggaada. Ha katamati bantta moottatuura issippe usuppuna.

⁶³ Gidikonne, Yihudaa asai Yerusalaamen de7iya Yaabuusata kessanau dandday-iBOOKKONA. Hegaa gishshau Yaabuusati hachchi gakkanaassikka Yihudaa asaara issippe Yerusalaamen de7oosona.

SHaahuwan Efiremanne Minaase Zareta Gakkida Biittata

16 Yooseefa zerettata gakkida biittai tohossa baggaara Yarkko katamaa matan de7iya Yorddaanoosa SHaafan doommes; Yarkko pulttotuppe arshsho bagga gaxaappe denddidi biidi, bazzuwaa kanttidi, gezziyaa pude kiyidi, biidi Beetele gakkees. ² Beeteleppe denddidi, Arkketu biittan de7iya Axaaroota katamaa

kanttidi, Looza gакkees. ³Hegaappe arggo baggi Yaafileexatu biittaa duge wodhdhidi, Hirkki Beeti-Horoonaa giyoosaara kanttidi, hegaappe Gezeeraara biidi, Meediteraane Abban zawatees.

⁴Yooseefa zeretta gidiya Minaase zaretinne Efireema zareti banttana gакkiya biittaa laattidosona.

Efireema Gakkida SHaahuwaa

⁵Efireema zareta eta yaran yaran gakkida biittai hаgaa; eta gakkida biittaa zawai arshsho baggaara de7iya Axaarooti-Addaarappe denddidi, Qommo Beeti-Horoonaa kanttees; ⁶hegaappe simmidi Meediteraane Abban zawatees. Qassi huuphessa baggaara de7iya zawai Mikimataatappe arshsho baggi Taa7anaati-SHIilokko simmidi, arshsho baggaara de7iya Yaanooha gакkees. ⁷Yaanoohappe duge Axaarootanne Na7araata wodhdhidi, Yarkko gакkees; wursettai Yorddaanoosa SHaafan zawatees. ⁸Gaxa zawai Taappuhappe doommidi biidi, arggo baggaara de7iya Qaana SHaafaa xanxxaa oiqqidi biidi, Meediteraane Abban zawatees. Efireema zareti bantta yaran yaran laattido biittai hаgaa. ⁹Hegee Minaase zaretu biittaappe Efireema zaretussi immido katamatanne eta moottata ubbaa gujjennan de7ishiina. ¹⁰SHin Efireema zareti Gezeera kataman de7iya Kanaane asata kessibookkona. Yaatin, Kanaane asati hachchi gakkanaassi Efireema zaretu gidдон de7oosona. SHin Efireema zareti eta ailleyidi ootissoosona.

Minaase Zareta Gakkida SHaahuwaa

17 Yooseefa baira na7aa Minaase zaretuyyo imettida biittai hаgaa. Gala7aade aawai Maakiiri Minaasessi baira na7aa; Maakiira yarati mino olanchcha gidido gishshau, Gala7aadenne Baasaane biittata ekkidosona. ²Yorddaanoosa SHaafaappe arggo baggaara de7iya biittai hankko attida Minaase asaayyo imettiis; he yaratikka Abi7eezera, Heleeqa, Asiri7eela, SHEkeema, Hefeeranne SHamidaa7a. Yooseefa na7aa Minaase yara gidiya attumaageeti hageeta.

³Xalofihaadi Hefeera na7aa; Hefeeri Gala7aade na7aa; Gala7aadee Maakiira na7aa; Maakiiri Minaase na7aa. Xalofihaadayyo macca naatuppe attin, attuma naati baawa; a macca naati Maahilo, No7o, Hoogilo, Milkkonne Tirxxo geetettoosona. ⁴Eti qeesiyaa El77aazarakko, Nawe na7aa Yaasukkonne halaqatukko shiiqidi, “Nu dabbotu gidдон nuuyyookka gadiyaa shaahuwan immana mala GODAI Muusa azazi wottiistennee” yaagidosona. Yaagin GODAI azazidoogaadan, eta aawaa ishanttu gidдон etayyookka gadiyaa immiis. ⁵Minaase yarati Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Gala7aadenne Baasaane bolli gujjidi, tammu saama biittaa ekkidosona. ⁶Aissi giikko, Minaase zaretuppe macca naatikka attuma naatuura is-sippe shaakki ekkidosona. Gala7aade biittai attida Minaase yaratussa giddiis.

⁷Minaase yaratu biittaa zawai Aseera biittaappe doommidi, Sekeemappe arshsho baggaara de7iya Mikimataata gакkees. He zawai hegaappe denddidi biidi, tohossa baggaara de7iya Taappuha asai de7iyoosaa xaaxi waaxees. ⁸Taappuha biittai Minaasessa; shin Minaase zawan de7iya Taappuha katamai ba huuphen Efireema zaretussa. ⁹Qassi he zawai hegaappe denddidi biidi, Qaana SHaafan zawatees. Minaase katamatu gidduwan Efireemassa gidiya katamatikka de7oosona; shin Minaase zawai Qaana SHaafaappe huuphessa bagga gididi, biidi Meediteraane Abban zawatees. ¹⁰SHaafaappe tohossa baggaara de7iya biittai Efireemassa; huuphessa baggaara

de7iya biittai qassi Minaasessa. Minaase biittaayyo arggo bagga zawai Meediteraane Abbaa. Qassi huuphessa baggaara Aseera biittaa, arshsho baggaara Yisaakoora biittaa gakkees. ¹¹ Yisaakooranne Aseera biittatu gidduwan Beetishaana, Yibila7aama, Doora, Enddoore, Taa7inaakanne Magiddo geetettiya katamati bantta yuushuwan de7iya moottatuurakka Minaasessa. ¹² SHin Minaase zareti he katamatun de7iya asata kessanaunne katamata oiqqanau danddayibookkona. Hegaa gishshau Kanaane asati yan de7i bayidosona. ¹³ Israa7eela asai minnido wode, Kanaane asata wolqqan haggaa zissidoogaappe attin, eta biittaappe muleera kessibookkona.

Yooseefa Zareti Gujo Biittaa Oichchidosona

¹⁴ Yooseefa zareti biidi Yaasa, “Biittaa laataa shaahuwan nuussi aibissi issi saamaa xalaalaa immadii? Nuuni qoodan cora; aissi giikko, GODAI nuna anjjiis” yaagidosona.

¹⁵ Yaagin Yaasu eta, “Intte cora gidikkonne, Efireema gezzee intteyyo guuxkikko, Parzzetinne Rafaayeti de7iyo biittaa biidi, woraa intteyyo qeexite” yaagiis.

¹⁶ Yaagin Yooseefa zareti, “Ha gezzee nuussi gidenna; heгаа bollikka qassi Beetishaana kataman, a yuushuwan de7iya moottatuuninne Iziraa7eela Wombban de7iya Kanaanetuuyo parati goochchiyo birataa gaareti de7oosona” yaagidosona.

¹⁷ Yaagin Yaasu Yooseefa naatu Efireemanne Minaase zaretuuyo, hagaadan yaagiis; “Intte coranne daro wolqqaama; intteyyo issi saamaa xalaalai gidenna. ¹⁸ Hegaa gishshau gezze biittaakka intte ekkana. He gezzee wora gidikkokka qeexite; qeexidi wurssettaa gaxaa gakkanaassikka inttessa oottite. Kanaanetuuyo parati goochchiyo birata gaareti de7ikkokka, eti mino gidikkokka, intte eta kessanau dandayeeta” yaagiis.

Attida Biittaa SHaahuwaa

18 Biittaa xoonidi oiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela maabara ubbai Seelon shiiqiis; shiiqidi GODAASSI goinniyo Dunkkaaniyaa yan essiis. ² SHin Israa7eela asaappe biittaa shaakki ekkibeenna laappun zareti attidosona.

³ Yaatin, Yaasu Israa7eela asaa, “GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immido biittaa laattennan aude gakkanaassi gam77uuteetii? ⁴ Issi issi zariyaappe heezzu heezzu asata doorite. Issi issi zaree laattana biittaa hanotaa eranaadan, taani eta kiittana. Kiittin eti biittaa ubbaa biidi xomoosana; xomoosidi he biittaabaa xaafi ekkidi, taakko simmidi yaana. ⁵ Eti he biittaa laappun kessidi shaakkana. SHin Yihudaa zareti tohossa baggaara de7iya bantta biittan, Yooseefa zaretikka huuphessa baggaara de7iya bantta biittan de7ana. ⁶ Ha laappun kiya shaahettida biittaa hanotaa xaafidoogaappe guyyiyan, taakko ekki yiite. Ehin taani GODAA nu Xoossaa sinttan intteyyo saamaa yeggana. ⁷ Gidikkonne, Leewa zareti inttenaara saaman laattokkona; aissi giikko, eti qeese gididi GODAASSI oottiyo oosoi eta laata. Gaada zareti Roobeela zaretinne Minaase zaretuppe baggai Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara, GODAA ashkkaarai Muusee etassi immido biittaa kaseti laattidosona” yaagiis.

⁸ Asati biittaa hanotaa xaafanau baanaappe kasetidi, Yaasu eta, “Biite; biidi yuyi be7idobaa xaafite. Yaatidi taakko simmidi yiite. Yin hagan Seelon GODAA sinttan taani intteyyo saamaa yeggana” yaagidi azaziis. ⁹ Azazin asati biidi, biitta ubbaa yuuyidosona. Yuuyidi katamata ubbaa xaafidi, biittaa waatidi laappun kessi

shaakkanaakko erissidosona. Yaatidi Yaasu dunkkaanidosaa Seelo simmidosona. ¹⁰Hegaappe guyyiyan Yaasu GODAA sinttan Seelon etassi saamaa yeggiis; yan Yaasu Israa7eela asaayyo biittaa eta zariyaa shaahuwaadan shaakkidi immiis.

Biniyaama Zareta Gakkida SHAahuwaa

¹¹Koiro saamai Biniyaama zareta eta yaran yaran gakkiiis. Eta gakkida biittai Yihudaa zaretu biittaappenne Yooseefa zaretu biittaappe gidduwan de7ees. ¹²Huuphessa baggaara eta zawai Yorddaanoosa SHAafaappe doommidi, Yarkkoppe huuphessa baggaara de7iya pudettan zawatees; hegaappe arggo baggaara gezziyaa kanttidi, Beeti-Aweena bazuwan zawatees. ¹³Hegaappe tohossa baggi simmidi, kase Looza geetettiya Beetele pudettaa kanttidi, Axaarooti-Addaara dugettaa kanttidi, Hirkki Beeti-Horoonappe tohossa baggan de7iya deriyan zawatees. ¹⁴He zawai tohossa baggaara Beeti-Horoonaa sinttan de7iya deriyaappe arggo baggi mirqzettidi, Qiriyaati-Ba7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariima geetettiya Yihudaa zaretu kataman zawatees. Arggo baggaara de7iya zawai haggaa. ¹⁵Tohossa bagga zawai Qiriyaati-Yi7aariimappe denddidi, Neftoooha haattaa pulttotan zawatees. ¹⁶Hegaappe zawai duge biidi Rafaima Wombbaappe huuphessa baggan de7iya Hinnooma Zanggaaraappe sintta bagga keraa tohossan zawatees. Hegaappe Hinnooma Zanggaaraa kanttidi biidi, Yaabuusatu katamaa Yerusalaamessinne Eniroogeela katamaassi tohossa bagga pudettan zawatees. ¹⁷Hegaappe qassi huuphessa baggi Enishemee-shakko mirqzettidi, Adumiima pudettaappe sintta baggaara de7iya Galilootan zawatees; hegaappe qassi Roobeela na7aa Bohaana shuchchau duge wodhdhees. ¹⁸Hegaappe qassi Beeti-Aaraba huuphessa bagga pudettaara kanttidi, duge Yorddaanoosa Wombbaa wodhdhees. ¹⁹Hegaappe qassi Beeti-Hoogila pudettaappe huuphessa baggaara kanttidi, Yorddaanoosa SHAafai goggidi geliyoosaa, Maxine Abbaappe huuphessa bagga gaxaa gaktees. Hegee tohossa bagga zawaa. ²⁰Arshsho baggaara de7iya zawai Yorddaanoosa SHAafaa. Biniyaama zareti laattido biittai ub-basaarakka zawatido zawati hageeta.

²¹Biniyaama zareti bantta yaran yaran ekkido katamati Yarkko, Beeti-Hoogila, Emeqi-Qaxiixa, ²²Beeti-Aaraba, Xamaraima, Beetele, ²³Awiima, Paara, Oofira, ²⁴Kaafaari-Amoona, Oofinanne Gebaa7a. Eti muleera tammanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. ²⁵Qassi Gabaa7oona, Raama, Ba7eroota, ²⁶Mixiphpha, Kafira, Mooxa, ²⁷Reqeema, Yirphpha7eela, Taraala, ²⁸Xelaa7a, Eleefa, Yerusalaame geetettiya Yaabuusatu katamaa, Gib77anne Qiriyaati-Yi7aariima. Eti muleera tammanne oidda; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. Biniyaama zareti bantta yaran yaran laattido biittai haggaa.

Simoonaa Zareta Gakkida SHAahuwaa

19 Naa77antto saamai Simoonaa zareta eta yaran yaran gakkiiis. Eta gakkida biittai Yihudaa zareti laattido biittaa gidдон de7ees. ²Eti laattido katamati Berssaabeha woikko SHEbaa7a, Molaada, ³Haxaari-SHu7aala, Baala, Exeema, ⁴Eltolaada, Batuula, Horima, ⁵Xiqilaaga, Beeti-Markkaboota, Haxaari-Suusa, ⁶Beeti-Labaa7ootanne SHaruheena. Eti muleera tammanne heezza; eta yuushuwan de7iya moottati etan gujettoosona. ⁷Qassi Aina, Rimmoona, Eteeranne Ashaana. Eti muleera oiddu katamata; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona.

⁸ Neegeeba Bazzuwan de7iya Baa7ilaati-Ba7eera woikko Raama gakkanaashin, ha katamatu yuushuwan de7iya moottata ubbaa laattidosona. Simoona zareti bantta yaran yaran laattido biittai haggaa. ⁹ Yihudaa zareta gakkida biittai etayyo aahuwaa darido gishshau, appe shaakkin Simoona zaretussi imettiis.

Zaabiloona Zareta Gakkida SHaahuwaa

¹⁰ Heezzantto saamai Zaabiloona zareta eta yaran yaran gakkiiis. Eti laattido biittai Sariida giyo katamaa gakkées. ¹¹ Hegaappe qassi arggo baggi biidi Mar77ila kant-tidi, biidi Dabasheeta bochchiiddi biidi, Yoqina7aamappe arshsho baggan de7iya shaafaa gakkées. ¹² Hara baggaara qassi Sariida katamaappe arshsho baggi simmidi, Kisilooti-Taaboora gakkidi, Dabiraataaninne Yaafi7an zawatees. ¹³ Hegaappe qassi arshsho baggaara Gaate-Hefeera, Iiti-Qaxiinanne Rimmoona gakkidi, Nee7akko mirqquettees. ¹⁴ Huuphessa baggaara zawai Hanatoona simmidi, Yiftaahi7eela Wombban zawatees. ¹⁵ Yan Qaxaata, Naahilaala, SHimiroona, Yidaalanne Beetal-iheeme geetettiya katamatikka de7oosona. Eti muleera tammanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatika etan gujettoosona. ¹⁶ Zaabiloona zareti bantta yaran yaran laattido biittaa gidдон de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Yisaakoora Zareta Gakkida SHaahuwaa

¹⁷ Oiddantto saamai Yisaakoora zareta eta yaran yaran gakkiiis. ¹⁸ Eta biittaa katamati Iziraa7eela, Kasuloota, SHuneema, ¹⁹ Hafaraima, SHi7oona, Anaharaata, ²⁰ Rabbiita, Qishiyoona, Abeexa, ²¹ Remeeta, Engganiima, Enihaadanne Beeti-PHaxeexa. ²² He biittaa zawai Taaboora, SHahaxuumanne Beeti-SHemesha bochchiiddi biidi, Yorddaanoosa SHaafan zawatees. Eti muleera tammanne usup-puna; eta yuushuwan de7iya moottatika etan gujettoosona. ²³ Yisaakoora zareti bantta yaran yaran laattido biittaa gidдон de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Aseera Zareta Gakkida SHaahuwaa

²⁴ Ichchashantto saamai Aseera zareta eta yaran yaran gakkiiis. ²⁵ Eta biittaa katamati Helqqaata, Hala, Bexeena, Akishaafa, ²⁶ Alaameleka, Ami7aadanne Mish77aala. Arggo baggaara Qarmmeeloosaaninne SHihoori-Libinaatan zawatees. ²⁷ Qassi arshsho baggi simmi Beeti-Daagoonakko mirqquettidi, Zaabiloona biittaaanne Yiftaahi7eela Wombbaa bochchiiddi biidi, Beeti-Emeeqanne Na7i7eela gakkées. Qassi huuphessa baggaara Kaabula gakkées. ²⁸ Hegaappe qassi Ebroona, Rahooba, Hammoonanne Qaana kanttidi, Sidoonan zawatees. ²⁹ Hegaappe qassi biittaa zawai Raama simmidi, gimbbettida Xiירוosa katamaa gakkées. Hegaappe qassi Hoosakko mirqquettidi, Meediteraane Abban zawatees. Qassi Mahalaaba, Akiziiba, ³⁰ Uuma, Afeeqanne Rahooba geetettiya katamatikka yan de7oosona. Eti muleera laatamanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatika etan gujettoosona. ³¹ Aseera zareti bantta yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Nifftaaleema Zareta Gakkida SHAahuwaa

³² Usuppuntta saamai Nifftaaleema zareta eta yaran yaran gakkiiis. ³³ Eta zawai Heleefappenne Da7inaaniima wolaappe doommidi, Adaami-Neqeeba, Yaabini7eelanne Laaqquma kanttidi biidi, wurssettai Yorddaanoosa SHAafaa gakkies. ³⁴ Hegaappe qassi zawai arggo baggi Azinooti-Taabooraakko mirqqettes; hegaappe qassi Huqooqa simmidi, tohossa baggaara Zaabiloona biittaaanne arggo baggaara Aseera biittan zawatidi, arshsho baggaara Yorddaanoosa SHAafaa gakkies. ³⁵ Gimbettida katamati Xiddiima, Xeera, Haamata, Raaqata, Kinaareeta, ³⁶ Adaama, Raama, Haxoora, ³⁷ Qedeesha, Ediraa7a, Enihaxoora, ³⁸ Yir77oona, Migidaali7eela, Horeema, Beeti-Anaatanne Beeti-SHemesha. Eti muleera tammanne uddufuna; eta yuushuwan de7iya moottatika etan gujjettoosona. ³⁹ Nifftaaleema zareti bantta yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Daana Zareta Gakkida SHAahuwaa

⁴⁰ Laappuntta saamai Daana zareta eta yaran yaran gakkiiis. ⁴¹ Eti laattido biittaa katamati Xor77a, Eshttaa7oola, Irshshemeesha, ⁴² SHa7albbiima, Ayyaaloona, Yitaala, ⁴³ Eloona, Timina, Eqiroona, ⁴⁴ Elttaaqe, Gibbatoona, Baa7ilaata, ⁴⁵ Yihuda, Banearaaqa, Gaate-Rimmoona, ⁴⁶ Meyarqqoona, Raaqoonanne qassi Yoophphe katamaa yuushuwan de7iya heerata. ⁴⁷ Daana zareti biittaa laattanau injjetennaagaa be7ido wode, biidi Laayisha katamaa olidi xoonidosona; xoonidi he kataman de7iya asaa qara bisuwan wori wurssidi, katamaa banttau ekkidosona; ekkidi yan de7idosona. He katamaa sunttaakka laammidi, bantta aawaa Daana sunttan Daana giidi sunttidosona. ⁴⁸ Daana zareti bantta yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

⁴⁹ Israa7eela asai biittaa shaakkidi wurssido wode, Nawe na7aa Yaasussi laatiyo biittaa bantta gidдон immidosona. ⁵⁰ GODAI azazidoogaadan, Yaasu oichchin, Efireema gezziyan de7iya Timinaati-Seraaha giyo katamaa ayyo immidosona. Immin katamaa wotti yeggi keexxidi, yan de7iis. ⁵¹ Qeesee El77aazari, Nawe na7ai Yaasunne Israa7eela asaa zaretuyyo yaratu halaqati GODAA sinttan Seelon, Xoosaa Dunkkaaniyaa penggen saamaa yeggidi, gishido laata biittai haggaa. Eti biittaa yaati shaakkidi polidosona.

Baqati Biidi Attiyo Katamata

20 Hegaappe guyyiyan GODAI Yaasa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asaayyo hagaadan yaaga; ‘Taani Muuse baggaara inttena azazidoogaadan, asai baqati biidi attiyo katamata doorite. ³ Ai asinne akeekennaanne erennaani asa worikko, yaa baqati biidi, suuttaa achchiyaagaappe attana. ⁴ Asa woridaagee he katamatuppe issuwaakko baqato; baqatidi biidi, katamaa geliyo penggiyan eqqidi, hanidabaa he katamaa cimatuuyo yooto. Yootin eti bantta katamaa efiidi, i de7ana sohuwaa immin, i etaara yan de7o. ⁵ Suuttaa achchiyaagee a kaallidi yiikko, he katamaa cimati a aattidi immoppona. Aissi giikko, ba shooruwaa i halchchidi, ba kase morkketettaa gishshau woribeenna. ⁶ Yaa7aa sinttan pirddau i eqqana gakkanaassinne he wodiyan de7iya qeese ubbatu halaqai haiqqana gakkanaassi, he kataman de7o. Hegaappe guyyiyan, baqatidi kiyido katamaa guyye simmidi, ba soo gelo’ yaaga” yaagiis.

⁷Yaagin Israa7eela asai Nifttaaleema gezziyan, Galiilan de7iya Qedeeshanne a hentta gadeta, Efireema gezziyan de7iya Sekeemanne a hentta gadetanne Yihudaa gezziyan de7iya Qiriyaati-Arbbaa7a woikko Kebroona dummayidosona. ⁸Yorddaanoosa SHAafaappe hefinttan, Yarkkoppe arshsho baggaara bazzon, xoqqasan de7iya Roobeela zaretu biittaappe Beexera, Gaada zaretu biittaappe Gala7aaden de7iya Raamootanne Minaase zaretu biittaappe Baasaanen de7iya Golaana dummayidosona. ⁹Israa7eela asaa ubbaassinne eta gidдон de7iya betetussi dummayido katamati hageeta; erennan de7iiddi asa worida ai asinne, yaa7aa sinttan eqqana gakkanaassi, suuttaa achchiyaagaa kushiyan haiqqennaadan, he katamatuppe is-suwaakko baqatanau danddayees.

Leewatu Katamata

21 Hegaappe guyyiyan Leewa zaretu yaratu halaqati qeesiyaa El77aazarakko, Nawe na7aa Yaasukkonne Israa7eela asaa zaretuyyo yaratu halaqatukko shiiqidosona. ²SHiiqidosan Kanaane biittan de7iya Seelon eta hagaadan yaagidosona; “Nuuni de7ana katamatanne nu mehiyaassi hentta gadeta neeni nuussi immana mala GODAI Muuse baggaara azaziis” yaagidosona. ³Yaagin GODAI azazidoogaadan, Israa7eela asai Leewa zaretuyyo ha katamatanne hentta gadeta bantta biittaappe qanxxidi etau immidosona.

⁴Koiro saamai Qahaata yaratussi kiyiis. Qeesiyaa Aaroonaa zare Leewati Yihudaa zaretuppe, Simoonaa zaretuppenne Biniyaama zaretuppe tammanne heezzu katamata saaman ekkidosona. ⁵Attida Qahaata yarati Efireema zaretuppe, Daana zaretuppenne Minaase zaretu baggaappe tammu katamata saaman ekkidosona.

⁶Gershshoonaa yarati Yisaakoora zaretuppe, Aseera zaretuppe, Nifttaaleema zaretuppenne Baasaanen de7iya Minaase zaretu baggaappe tammanne heezzu katamata saaman ekkidosona.

⁷Maraara yarati Roobeela zaretuppe, Gaada zaretuppenne Zaabiloonaa zaretuppe tammanne naa77u katamata ekkidosona.

⁸GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, Israa7eela asai ha katamatanne eta hentta gadeta Leewatuyyo saaman shaakkidi immidosona.

⁹Yihudaa zaretuppenne Simoonaa zaretuppe Israa7eela asai ekkidi immido katamatu sunntai hagaappe kaallidi xaafettiis. ¹⁰Koiro saamai Leewa zaretuppe yeletti, Qahaata yara gidida Aaroonaa zaretussi kiyin, etau immido katamati hageeta: ¹¹Israa7eela asai Yihudaa gezziyan de7iya Qiriyaati-Arbbaa7a woikko Kebroonanne a yuushuwan de7iya hentta gadeta etayyo immidosona. (Arbbaa7i Anaqa aawaa.) ¹²SHin he katamaa yuushuwan de7iya gadetanne mootata Yifune na7aa Kaaleebayyo laata oottidi immidosona. ¹³Qeesiyaa Aaroonaa zaretuyyo asa worida asi baqati biidi attiyo Kebroona katamanne a hentta gadeta, Liibinanne a hentta gadeta, ¹⁴Yattiranne a hentta gadeta, Eshhtamoo7anne a hentta gadeta, ¹⁵Hooloonanne a hentta gadeta, Dabiiranne a hentta gadeta, ¹⁶Ainanne a hentta gadeta, Yuuxanne a hentta gadetanne Beeti-SHemeshanne a hentta gadeta, muleera uddufun katamata Yihudaa zaretuppenne Simoonaa zaretuppe ekkidi immidosona. ¹⁷Biniyaama zaretuppe Gabaa7oonanne a hentta gadeta, Gebaa7anne a hentta gadeta, ¹⁸Anatootanne a hentta gadetanne Almmoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ¹⁹Aaroonaa zare qeesetu katamatinne eta hentta gadeti muleera tammanne heezza.

²⁰ Attida Qahaata yarati, Leewa zare gidiaageeti Efireema zaretu katamatuppe shaakkin ekkidosona. ²¹ Etayyo Efireema gezziyan de7iya, asa worida asi baqati biidi attiyoo Sekeemanne a hentta gadeta, Gezeeranne a hentta gadeta, ²² Qibixaimanne a hentta gadetanne Beeti-Horoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ²³ Daana zaretuppe Elttaaqenne a hentta gadeta, Gibbatooanne a hentta gadeta, ²⁴ Ayyaaloanne a hentta gadetanne Gaate-Rimmoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ²⁵ Minaase zaretu baggatuppe Taa7inaakanne a hentta gadetanne Gaate-Rimmoonanne a hentta gadeta, muleera naa77u katamata ekkidi immidosona. ²⁶ Attida Qahaata yaratu katamatinne eta hentta gadeti muleera tamma.

²⁷ Minaase zaretu baggatuppe asa worida asi baqati biidi attiyoo, Baasaanen de7iya Golaana katamaanne a hentta gadetanne Ba7eshhtaaranne a hentta gadeta, muleera naa77u katamata ekkidi, Gershshoona yara gidia hara Leewatuyyo immidosona. ²⁸ Yisaakooraa zaretuppe Qishiyoanne a hentta gadeta, Dabiraatanne a hentta gadeta, ²⁹ Yarmmuutanne a hentta gadetanne Engganiimanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ³⁰ Aseera zaretuppe Mish77aalanne a hentta gadeta, Abddoonanne a hentta gadeta, ³¹ Helqqaatanne a hentta gadetanne Rahoobanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ³² Hegaadankka Nifttaaleema zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyoo Galiilan de7iya Qedeeshanne a hentta gadeta, Hammootanne a hentta gadeta, Dooranne a hentta gadetanne Qarttaananne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona. ³³ Gershshoona yaratu katamatinne eta hentta gadeti muleera tammanne heezza.

³⁴⁻³⁵ Attida Maraara yara gidia Leewatuyyo Zaabiloona zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyoo Yoqina7aamanne a hentta gadeta, Qarttanne a hentta gadeta, Diiminanne a hentta gadetanne Naahilaalanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ³⁶ Roobeela zaretuppe Beexeranne a hentta gadeta, Yahaaxanne a hentta gadeta, ³⁷ Qidemootanne a hentta gadetanne Mefa7aatanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona. ³⁸ Qassi Gaada zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyoo, Gala7aaden de7iya Raamootanne a hentta gadeta, Maahinaimanne a hentta gadeta, ³⁹ Haseboonanne a hentta gadetanne Yaa7izeeranne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona. ⁴⁰ Maraara yara gidia hara Leewatuyyo shaakkin gakkida katamati muleera tammanne naa77a.

⁴¹ Israa7eela asai laattido biittan de7iya Leewatuyyo muleera oitamanne hosppun katamati eta hentta gadetuura de7oosona. ⁴² He katamatu ubbaa yuushuwan hentta gadeti de7oosona.

⁴³ Hegaadan oottidi, GODAI eta aawatuyyo immanau caaqqido biittaa ubbaa Israa7eela asaayyo immiis; immin eti laattidi, yan de7idosona. ⁴⁴ GODAI eta aawatuyyo caaqqidoogaadan, eta ubba baggaarakka shemppissiis. GODAI eta morkketa ubbaa etayyo aatti immido gishshau, eta morkketuppe issoinne etaara eqettanau danddayibeenna. ⁴⁵ GODAI Israa7eela asaayyo immana giido lo77o qaalaa ubbaa poliisippe attin issoinne sa7an attibeenna.

Naa77 u Zaretinne Baggati Bantta Soo Soo Simmidosona

22 Hegaappe guyyiyan Yaasu Roobeela zareta, Gaada zaretanne Minaase zaretuppe baggata xeegeis. ² Xeegeidi, “GODAA ashkkaarai Muusee inttena azazido ubbaa polideta; qassi taassikka ubban azazettideta. ³ Daro wodiyaasappe hachchi gakkanaassi, intte intte ishannta yeggibeekketa; GODAI intte Xoossai inttessi imido hadaraa polideta. ⁴ Simmi GODAI intte Xoossai etayyo giido qaalaadan, intte ishannta shemppissiis. Hegaa gishshau, GODAA ashkkaarai Muusee intteyyo Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggaara immido laata biittan de7iya intte soo soo simmite. ⁵ GODAA ashkkaarai Muusee inttena azazido azazuwaanne higgiiya mintti naagite. GODAA intte Xoossaa siiqite; a ogetu ubban hemettite; a azazuwaassi azazettite; aara minni oiqettite; intte kumetta wozanaappenne kumetta shempuwaappe ayyo oottite” yaagiis.

⁶⁻⁸ Yaasu eta anjjidi yeddiiddi hagaadan yaagiis; “Be7ite, intte ha77i daro mehiyaa, biraa, worqqaa, nahaasiyaa, birataanne daro maayuwaa ekki duretidi, intte biittaa simmana haneeta. Hegaa gishshau intte morkketuppe omooddidooгаа, intte ishanntuura shaakki ekkite” yaagiis. Hegaappe guyyiyan eti bantta soo soo biidosona.

Muusee Minaase zaretuppe baggatussi Baasaanen biittaa immi wottiis; shin atida Minaase zaretu baggatussi Yaasu Yorddaanoosa SHaafaappe arggo baggan hara zaretuura issippe laattiyoo biittaa immiis.

⁹ Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretu baggati bantta laata biittaa simmido biidosona. GODAI Muusee baggaara azazin laattido Gala7aade biittaa baanau, Kanaane biittan Seelon de7iya Israa7eela asaappe shaakettidosona.

Yorddaanoosa SHaafaa Matan Gimbbido Yarshshosaa

¹⁰ Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Yorddaanoosa SHaafaa matan Kanaane biittan de7iya Galiloota yiido wode, shaafaa matan yarshshuwaa yarshshiyo gita sohuwaa gimbbidosona. ¹¹ Gimbbin, “Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Yorddaanoosa matan, Galilootan, Kanaane zawan, Israa7eelatu baggaara yarshsho sohuwaa gimbbidosona” giyoogaa Israa7eelati siyidosona. ¹² Siyinne kumetta Israa7eela asaa yaa7ai eta olanau baanau Seelo giyoosan issippe shiiqiis.

¹³ SHiiqidi Israa7eela asai qeesiyaa El77aazara na7aa Piinihaasa, Gala7aade biittan de7iya Roobeela zaretukko, Gaada zaretukkonne Minaase zaretuppe baggatukko kiittiis. ¹⁴ Issi issi zaree ba yaratu halaqatuppe issi issi asa dooridi, tammu asaa Piinihaasaara yeddiis.

¹⁵ Eti Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretu baggati de7iyo Gala7aade biittaa biidosona. Biidi eta, ¹⁶ “GODAA asai kumetta yaa7ai inttena hagaadan yaagees; ‘Israa7eela Xoossaa bolli aissi hagaala mala iitabaa oottideti? Waanidi giikko, intte hara yarshsho sohuwaa intteyyo gimbbidi, GODAA bolli makkalideta! A kaalliyooгааakka aggideta! ¹⁷ Pa7ooran nuuni oottido nagarai nuuyyo gidennee? Israa7eela yaa7aa bolli boshai wodhdhidabaa gidikkonne, hachchi gakkanaassikka nuuni he nagaraappe geeyibookko. ¹⁸ GODAA kaalliyooгааappe hachchikka wora simmuuteetiyye?”

“Intte hachchi GODAA bolli makkalikko, GODAI wontto kumetta Israa7eela yaa7aa hanqgettana. ¹⁹ Intte de7iyo biittai tunidabaa gidikko, GODAA Dunkkaanee eqqido biittaa haa yiidi, nunaara gadiyaa shaakkite. SHin kaseppe de7iya GODAA nu Xoossaa yarshsho sohuwaappe hara yarshsho sohuwaa gimbbidi, Xoossaa bolli makkaloppite; woikko nunakka makkalanchcha kessoppite. ²⁰ Zaaaha zaree Akkaani hirima giidobaappe ekkidi, nagaraa oottido gishshau, kumetta Israa7eela yaa7aa bolli GODAA hanqqoi wodhdhibeennee? Ba nagaraa gaasuwan haiqqidai a xalaalaa gidenna’ yaagees” yaagidosona.

²¹ Yaagin Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Israa7eela yaratu halaqatuyyo hagaadan yaagidi zaaridosona; ²² “Wolqqaamai Xoossaa GODAA! Wolqqaamai Xoossaa GODAA! Nuuni haggaa aibissi oottidaakko i erees! Nuuni aibissi oottidaakko inttekkka eranaadan koyoos. Nuuni GODAA bolla makkalidabanne azazettennan ixidabaa gidikko, hachchi nuna paxa wottoppite. ²³ Nuuni GODAA kaalliyogaa aggidi, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne issipetetta yarshshuwaa yarshshanaunne yarshshiyi sohuwaa gimbbidabaa gidikko, GODAI nuna he autiyaa achcho. ²⁴ Nuuni hegaassi gimbbibookko; nuuni yarshsho sohuwaa gimbbidoogee, sinttappe yaana laittan intte naati nu naata, ‘Inttena GODAN Israa7eela Xoossan aibee gattiyai? ²⁵ Inttenoo, Roobelanne Gaada zaretoo, GODAI nu giddooninne intte giddon Yorddaanoosa SHaafaa zawayiis. GODAN inttena gattiyaabi baawa’ yaaganaakkonne giidi hirggido gishshaassa. Hegaadan ootidi, intte zareti nu zareta GODAAYYO goinnennaadan teqqennan aggokkona.

²⁶ “Hegaa gishshau nuuni nu giddon yarshsho sohuwaa ane gimboos giida; shin xuuggiyo yarshshuwaassa woikko hara yarshshuwaassa gidenna. ²⁷ Nuuni yarshsho sohuwaa gimbbidoogee xuuggiyo yarshshuwaa, issipetetta yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshiiddi, GODAASSI a Dunkkaaniyan goinnana mala, hagee nu gidduwaaninne intte gidduwaani, qassi nu kaalliyaa yeletaa gidduwan markka gidanaassa. Wodeppe intte zareti nu zareta, ‘Inttena GODAN gattiyaabi aibinne baawa’ gaanau danddayokkona. ²⁸ Eti geelladan nuna woikko nu yeletaa wodeppe hegaadan giikko, nuuni etau zaaridi, ‘GODAASSI yarshshiyi sohuwaa leemisuwaa haggaa be7ite. Haggaa nu aawati xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshanaassa gidennan, intteppenue nuuppenue gidduwan markka gidana mala gimbbidosona’ yaagana. ²⁹ GODAA bolli makkalanaagee nuuppe haakko! GODAA nu Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan eqqida yarshshuwaasaappe haraa, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshiyi sohuwaa gimbbidi, hachchi wora simmibookko” yaagidi zaaridosona.

³⁰ Qeesee Piinihaasinne aara de7iya Israa7eela yaratu halaqati, Roobeela, Gaadanne Minaase zareti yootidoogaa siyidi, keehi ufaittidosona. ³¹ Qeesiyaa El77aazara na7ai Piinihaasi Roobeela, Gaadanne Minaase zaretussi, “GODAI nu giddon de7iyogaa nuuni hachchi erida; aissi giikko, ha yohuwaa intte GODAA bolli makkalanau oottibeekketa. Intte ha77i GODAA qixaatiyaappe Israa7eela asaa ashshideta” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan qeesiyaa El77aazara na7ai Piinihaasinne halaqati Gala7aaden de7iya Roobelanne Gaada zaretu matappe Kanaanen de7iya Israa7eela asaakko simmidosona; simmidi hanidabaa etayyo yootidosona. ³³ Yootidobai Israa7eela asaa ufaissin, Xoossaa galatidosona. Qassi Roobeela

asatinne Gaada asati de7iyo biittaa olidi bashshanau baanau haasayiyoogaakka aggi bayidosona.

³⁴Roobeelanne Gaada zareti, “Ha yarshsho sohoi GODAA xalaalai Xoossaa gidiy-oogau nu ubbaappe gidduwan markka gidana” yaagidosona; yaagidi he yarshsho sohuwaa Markka sunttidosona.

Yaasu Israa7eela Asaassi Wurssetta Haasayaa Haasayiis

23 Daro wodiyaappe guyyiyan, GODAI Israa7eela asaa eta yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe shemppissiis. He wode Yaasu cimidi, wodiya keehippe sugiis. ²Yaatidaagee Israa7eela asaa ubbaa, cimata, halaqata, daannatanne ola gadaawata issippe xegidi, hagaadan yaagiis; “Taani cimada, wodiya keehippe sugaas. ³GODAI intte Xoossai intte gishshau ha kawotettata ubbaa oottidobaa intte intte huuphiyau be7ideta. Intteyyo olettidaagee GODAA intte Xoossaattennee. ⁴Be7ite, Yorddaanoosa SHaafaappe doommidi arggo baggaara de7iya Meediteraane Abbaa gakkanaassi de7iya, attida kawotettatu biitta ubbaa, taani xaissido kawotettatu biittarakka laata gade oottada, intte zaretuyyo taani shaakkada immas. ⁵GODAI intte Xoossai eta suganne intte sinttaappe laaggana; laaggin GODAI intte Xoossai giidoogaadan, intte eta biittaa laattana.

⁶“Hegaa gishshau, Muuse Higgiyaa Maxaafan xaafettida ubbaa naaganaunne oot-tanau keehippe minnite; appe ushachchi haddirssi gooppite. ⁷Hagan intte giddon at-tida ha kawotettatuura walahettoppite. Eta xoossatu sunntaa denttoppite woikko eta sunntan caaqoppite. Etayyo oottoppite woikko etayyo goinnoppite. ⁸SHin hachchi gakkanaassi intte oottidoogaadan, GODAA intte Xoossaa mintti oiqqite.

⁹“Aissi giikko, GODAI gitanne mino kawotettata intte sinttappe kessiis. Inttena gidikko, hachchi gakkanaassi ooninne inttenaara eettanau danddayibeenna. ¹⁰GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, i ba huuphen intteyyo olettiyo gishshau, intteppe issi asi sha7u asaa yedettes. ¹¹GODAA intte Xoossaa ubbaton siiqanaagaa dogoppite. ¹²Intte guyye simmidi, kawotettatuppe hagan intte giddon attida asaara issuwaa gidikko, eta maccaasaa intteyyo, intte maccaasaa etayyo immi walahet-tikko, ¹³GODAI intte Xoossai ha kawotettata intte sinttaappe gooddiiddi de7i bayenaagaa geeshshidi erite. SHin GODAI intte Xoossai immido ha lo77o biittaappe intte xayana gakkanaassi, eti intteyyo pirennen gite gidana; intte zokkuwaayyo lisso, intte aifiyaayyookka agunnta gidana.

¹⁴“Ha77i simmi taani haiqqana mataas. GODAI intte Xoossai intteyyo immana giido lo77o ubbaappe issibinne attibeennaagaa intte ubbai intte wozanaaninne shemppuwan ereeta. I intteyyo immana giidobaappe issibinne attennan, ubbai pollettiis. ¹⁵GODAI intte Xoossai intteyyo immana giido lo77obai ubbai attennan pollettidoogaadan, GODAI intte Xoossai intteyyo immido ha lo77o biittaappe inttena xaissana gakkanaassi, iita qixaatiyaa ubbaakka intte bollan hegaadan ehaana. ¹⁶GODAI intte Xoossai inttenaara maacettido maachchaa intte kanttikko, biidi hara xoos-satussi oottikkonne goinnikko, GODAA hanqqoi intte bolli eexxi kiyana; i intteyyo immido lo77o biittaappekka intte eesuwan xayana” yaagiis.

Yaasu Sekeeman Haasayido Haasayaa

24 Hegaappe guyyiyan Yaasu Israa7eela zaretu ubbaa Sekeema giyo kataman shiishshiis. Cimata, halaqata, daannatanne ola gadaawata ubbaa xeeigiis; xee-

gin eti Xoossaa sinttan shiiqidosona. ²Yaasu asau ubbau hagaadan yaagiis; “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Beni intte aawati Efiraaxiisa SHaafaappe hefinttan de7idosona; eti hara xoossatussi oottidosona. Etappe issoi Abrahaa-manne Naakoora aawaa Taara. ³Hegaappe guyyiyan intte aawaa Abrahaama, he shaafaappe hefinttan de7iya biittaappe xeesada, Kanaane biitta ubban kaalettaas. A zariyaakka corayaas; Yisaaqakka au immaas. ⁴Yisaaqassikka Yaaqoobanne Eesawa immaas. Eesawassi Eedooma gezziyaa laattanaadan immaas; shin Yaaqoobinne a naati duge Gibxxe biidosona.

⁵“Guyyeppe Muusanne Aaroonna kiittada taani yan oottidoban Gibxxe biittaa asaa boshan shoacas; hegaappe guyyiyan inttena kessaas. ⁶Taani intte aawata Gibxxeppe kessin, Zo7o Abbaakko yiideta; yin Gibxxeti intte aawata parati goochchiyo gaare-tuuninne paraasatun yedettidosona. ⁷Eti GODAASSI waassido wode, etappenne Gibxxetuppe gidduwan xumaa yeggaas; yaatada, abbai eta bolli simmanaadaaninne eta muukkanaadan oottaas. Taani Gibxxetu bolli oottidobaa intte intte aifiyan be7ideta. Intte bazzon daro wodiyaa de7ideta.

⁸“Hegaappe guyyiyan Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Amooretu biittaa taani inttena ehaas. Eti inttenaara olettin, taani eta intte kushiyan aattada immaas; immin eta biittaa laattideta. Qassi taani eta intte sinttaappe xais-saas. ⁹Hegaappe guyyiyan Xippoora na7ai Baalaaqi, Moo7aaba biittaa kawoi dend-didi, Israa7eelatuura olettiis. Ba7oora na7ai Balaami inttena qangganaadan, kiit-tidi xeesissii; ¹⁰shin taani Balaamabaa siyabeikke. Hegaa gishshau i inttena anjjiis; yaatin, taani inttena Baalaaqa kushiyaappe ashshaas.

¹¹“Ashshin Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Yarkko yiideta; yin Yarkko asainne Amooreti, Parzzeti, Kanaaneti, Hiiteti, Gerggeeseti, Hiiwetinne Yaabuusati intte-naara olettin, taani eta intte kushiyan aattada immaas. ¹²Kashiyaa intteppe sint-tau kiittada, Amooretu kawota naa77ata intte sinttaappe kessaas. Hagee ubbai hananau danddayidoogee, intte bisuwaaninne intte wonddafiyaani gidenna. ¹³Intte oottidi kessibeenna biittaanne intte keexxibeenna katamata taani intteyyo immin, an de7eeta. Ha77i intte tokkibeenna woiniyaa turaa aifiyaanne wogaraa aifiyaa meeta’ yaagees.

¹⁴“Hegaa gishshau ha77ikka GODAAYYO yayyite; tumu wozanaappe ammanet-tidi ayyo goinnite. Intte maizza aawati Efiraaxiisa SHaafaappe hefinttaaninne Gibxxen goinnido allaga xoossata wora olidi, GODAAYYO goinnite. ¹⁵GODAASSI goinniyoogee inttena iitikko, intte aawati shaafaappe hefinttan de7iiddi goinnido xoossata gidin, woikko ha77i intte de7iyo Amooore biittaa asatu xoossata gidin, intte goinnanaagaa hachchi doorite. SHin tananne ta keettaa asaa gidikko, nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiis.

¹⁶Yaagin asai zaaridi, “GODAA aggi bayidi, hara xoossatussi goinnanaagee nu-uppe haakko! ¹⁷Gibxxe biittaappe, ailletettaa keettaappe, nunanne nu aawata kes-sidi ehidaagee, he gita malaatata nu xeellishin oottidaagee, nuuni biido oge ub-baaninne kanttido biittatu ubbaa giddon nuna naagidaagee, GODAA nu Xoossaat-tennee. ¹⁸Qassi GODAI asaa ubbaa, he biittan de7iya Amooore asatuurakka nu sint-taappe laaggidi kessiis. Hegaa gishshau nuunikka GODAASSI goinnana; aissi giikko, i nu Xoossaa” yaagiis.

¹⁹SHin Yaasu asaa hagaadan yaagiis; “Intte GODAAYYO goinnanau dand-dayekketa. Aissi giikko, i geeshsha Xoossaa; i qanaatiya Xoossaa; i intte naaquwaa

woikko intte nagaraa atto geenna. ²⁰Intte GODAA aggidi, allaga xoossatussi goinnikko, i intteyyo lo77obaa oottidoogaappe guyyiyan, simmidi inttena qohananne xaissana” yaagiis.

²¹Yaagin asai Yaasa, “CHii, chii! Nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiis.

²²Yaagin Yaasu asaa, “Intte GODAASSI goinnanaagaa dooridoogau intte huuphiyau intte markka” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee nuuni markka!” yaagidosona.

²³Yaasu, “Yaatikko, intte giddon de7iya allaga xoossata wora olite; intte wozanaa GODAAKKO, Israa7eela Xoossaakko zaarite” yaagiis.

²⁴Yaagin eti, “Nuuni GODAASSI, nu Xoossaassi, goinnana; a azazuwaakka polana” yaagidosona.

²⁵He gallasii Yaasu asaara maachchaa maacettiis; maacettidi, Sekeeman higgiyaanne wogaa etau kessiis. ²⁶Kessidi Yaasu he qaalata Xoossaa Higgiyaa Maxaafan xaafiis. Hegaappe guyyiyan, issi gita shuchchaa ekkidi, GODAA Dunkkaaniyaa matan de7iya wolaa garssan essiis. ²⁷Yaasu asau ubbau, “Be7ite, GODAI nuuyyo haasayido qaalaa ubbaa ha shuchchai siyido gishshau, i nu bolli markka gidana. Intte Xoossaa bollan makkalikko, ha shuchchai intte bolli markka gidana” yaagiis.

²⁸Hegaappe guyyiyan, Yaasu asaa ubbaa yeddin, ubbaikka ba laata biitti biitti simmidi biis.

Yaasu Haiquwaanne El77aazara Haiquwaa

²⁹Hegaappe guyyiyan GODAA ashkkaarai, Nawe na7ai Yaasu, laittai xeetanne tammaa gidin haiqqiis. ³⁰Haiqqin asai Ga7aasha Deriyaappe huuphessa baggan, Efireema gezziyan de7iya a laata gadiyan, Timinaati-Seeran moogidosona.

³¹Yaasu paxa de7ido wode ubbaaninne Yaasuppe simmin de7idi, Xoossai Israa7eelatussi oottido ooso ubbaa erida cimatu wode ubban Israa7eelati GODAASSI goinnidosona.

³²Israa7eela asai Gibxxe biittaappe ehiido Yooseefa meqettaa Sekeeman moogidosona. He sohuwaa Yaaqoobi SHEkeema aawaa Hamooraa naatuppe xeetu xaqara biran shammiis; shammin guyyeppe Yooseefa zareti laattidosona.

³³Aaroonaa na7ai El77aazari haiqqiis; haiqqin a na7aa Piinihaasassi imettida Efireema gezziyan de7iya Gib77a giyo kataman moogidosona.

Daannatu Maxaafaa Gidduwaa Erissuwaa

Daannatu Maxaafai Kanaanee oiqettido wodiyaappe doommidi, kawoi kawotiyo kawotettaa eqqana gakkanaashin de7iya taariketa oiqqiis; he wodee Israa7eela asaa taarikayan higgee bainna wode. Ha taariketi “Daannata” geetettiya mino asati oottidobaa bessoosona. Ha daannatuppe dariya baggati ola gadaawata. Etappe qassi keehi erettidaagee, a minotettaa miraafiyaa 13-16 gakkanaashin xaafettido Samssoona giyo asa. Ha maxaafaappe nuuni demmiyo gita timirttee, Israa7eela asaa de7oi tumu de7o gidiyoogee eti Xoossaassi ammanettidi de7ido keesaana gidiyooгаа. Eti ayyo ammanettennan ixxiyo wode, ubbatonkka eta bolli bashshai yees. Hegaappekka qassi aadhdiya harabai de7ees; hegeenne, asai Xoossaassi ammanettennan ixxido gaasuwan eta bolli bashshai gakkikkokka, eti nagaraa paaxidi simido wode ubban, Xoossai eta ashshanau giigi uttidoogaa.

Yihudaa Zaretinne Simoona Zareti Adooni-Beezeqa Olidi Oiqqidosona

1 Yaasu haiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai, “Kanaane biittaa asaa olanau nu zaretuppe koirottidi kiyanaa oonee?” yaagidi GODAA oichchiis.

²Oichchin GODAI, “Yihudaa zareti koirottidi kiyona. Taani biittaa eta kushiyan aattada immaas” yaagiis.

³Yihudaa asai bantta dabbota, Simoona zareta, “Nuuni Kanaanetuura oletana mala, nuna shaakkin gakkidasaa nunaara hinddite. Hegaappe guyyiyan, inttena shaakkin gakkidasaa inttenaara issippe baana” yaagiis. Yaagin Simoona zaretinne Yihudaa zareti olau issippe biidosona. ⁴Bin GODAI Kanaanetanne Parzzeta eta kushiyan aattidi immiis; immin Bezeeqa giyo kataman tammu sha7u asaa woridosona. ⁵Bezeeqa kataman Adooni-Bezeeqa demmide, aara olettidosona; olettidi Kanaanetanne Parzzeta xoonidosona. ⁶Adooni-Beezeqi baqatidaagaa yedetti oiqqidi, a kushiya wogga biradhdhetanne a tohuwaa wogga biradhdheta qanxxidosona.

⁷Qanxxin Adooni-Beezeqi, “Kushiya wogga biradhdhetanne tohuwaa wogga biradhdheta taani qanxxido laappun tammu kawoti ta masoofiyaappe laalettida su-uppaa pippaariidi moosona. Taani eta oottidoogaadan, Xoossai tana oottiis” yaagiis. A Yerusalaame ehin, yan haiqqiis.

Yihudaa Zareti Yerusalaamenne Kebroona Oiqqidosona

⁸Yihudaa asai Yerusalaame olidi oiqqiis; oiqqidi asaa qara bisuwan woridi, kata-maa taman xuuggiis. ⁹Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai gezziyan, Neegeeba Baz-zuwaaninne garan de7iya Kanaaneta olanau biis. ¹⁰Biidi kase Qiriyaati-Arbbaa7a geetettiya Kebroona kataman de7iya Kanaaneta olidosona; olidi SHeshaaya, Ahi-maananne Talmmaaya geetettiya yarata xoonidosona.

Otini7eeli Dabiira Katamaa Oiqqiis

(Yaasu Maxaafaa 15:13-19)

¹¹ Hegaappe dendididi Yihudaa asai Dabiira giyo kataman de7iya asaa olanau biis. Dabiira katamai kase Qiriyaati-Sefera geetettees. ¹² Kaaleebi, “Qiriyaati-Sefera olidi oiqqiya uraassi taani ta na7iyo Akiso immana” yaagiis. ¹³ Yaagin Kaaleeba ishaa kaaluwaa Qanaaza na7ai Otini7eeli he katamaa olidi oiqqiis; oiqqin, Kaaleebi ba na7iyo Akiso ayyo immiis.

¹⁴ Akisa Otini7eela geliyo wode, i aawai iyyo gade immanaadan woossana mala, Otini7eeli o zoriis. Zorin a baquluwaappe wodhdhaasu; wodhdhin Kaaleebi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁵ Oichchin a, “Taayyo woiuwaa imma. Neeni kase taayyo immido biittai qa77e gidido gishshau, haatta pulттota taayyo immarkkii” yaagaasu. Yaagin Kaaleebi killi pulттuwaakka hirkki pulттuwaakka iyyo immiis.

Yihudaa Zaretinne Biniyaama Zareti Xoonido Xoonuwaa

¹⁶ Muuse bolluwaa zareti Qeenati Yihudaa asaara Zambbaa Katamaa geetettiya Yarkko katamaappe dendididosona; dendididi Araada giyo katamaappe tohossa baggaara, Neegeeban de7iya Yihudaa Bazzuwaa biidosona; biidi yan de7iya asaa giduwan uttididosona. ¹⁷ Yihudaa asai Simoona asaara issippe biidi, Xafaata giyo kataman de7iya Kanaaneta xooniis; xoonidi katamaa muleera xaissiiis. Xaissidi Horima¹ yaagidi sunttidosona. ¹⁸ Yihudaa asai gujjidikka Gaaza, Asqqaloonanne Eqiroona katamata eta yuushuwan de7iya biittatuurakka oiqqiis. ¹⁹ GODAI Yihudaa asaara de7iyo gishshau, gezze biittaa eti laattidosona; shin dembbaa biittaa asatuuyo birataappe oosettida olaa para gaareti de7iyo gishshau, Yihudaa asai eta yedettanau danddayibeenna. ²⁰ Muusee giidoogaadan, Kebroona katamaa Kaaleebayyo immidosona; immin Kaaleebi Anaage zare gidiya heezzu yarata yedettidi kessiiis.

²¹ SHin Biniyaama zareti Yerusalaamen de7iya Yaabuusata yedettibookkona; yaatin, Yaabuusati Biniyaama zaretuura hachchi gakkanaassi Yerusalaamen issippe de7oosona.

Efireema Zaretinne Minaase Zareti Beetele Xoonidi Oiqqididosona

²²⁻²³ Yooseefa naatu, Efireemanne Minaase zareti qassi Beetele katamaa bollan woraajjididosona. Kase he katamai Looza geetettees. Woraajjiyo wode GODAI etaara de7ees. Yooseefa zareti Beetele katamaa xomoosiya asata kiittidosona. ²⁴ Kiittin eti katamaappe kiyiya issi bitaniyaa demmidi, “Katamaa giddo waani gelanau danddayettiyaakko nuna bessa; bessikko, nuuni neeyyo kehana” yaagidosona. ²⁵ Yaagin i eta bessiiis; bessin kataman de7iya asaa qara bisuwan busakkidosona; shin he bitaniyaanne a so asaa ubbaa ashshidosona. ²⁶ Guyyeppe he bitanee Hiitetu biittaa biidi, yan katamaa keexxiis; keexxidi Looza yaagidi sunttiis; sunttin hachchi gakkanaassi he katamai he sunttan xeesettees.

¹1:17 *Horima*: Ha sunttaa birshshettai “Muleera xaissiiis” giyoogaa.

Israa7eela Asati Biittaappe Yedettiibeenna Asata

²⁷ Minaase zareti Beetishaana, Taa7inaaka, Doora, Yibila7aamanne Magiddo kata-matuuninne eta yuushuwan de7iya moottatun de7iya asata kessidi yedettanau danddayibookkona. Yaatin, Kanaaneti yan de7uwaa minttidosona. ²⁸ Israa7eela asai minnido wode, Kanaaneta banttau wolqqan ootissidosona; shin eta muleera biit-taappe kessidi yedettibookkona.

²⁹ Efireema zaretikka Gezeera giyo kataman de7iya Kanaaneta kessidi yedetti-bookkona; yaatin, Kanaane asati yan etaara issippe de7idosona.

³⁰ Zaabiloona zareti eta banttau wolqqan ootissidosona. SHin Zab-ילוona zareti eta banttau wolqqan ootissidosona.

³¹ Aseera zaretikka Aakkon, Sidoonan, Ahilaaban, Akiziiban, Helbban, Afee-qaaninne Rahooban de7iya asata kessidi yedettibookkona. ³² Kanaaneti kiyennan aggido gishshau, Aseera zareti etaara yan issippe de7idosona.

³³ Nifttaaleema zaretikka Beeti-SHemesha katamaaninne Beeti-Anaata kataman de7iya asata kessidi yedettibookkona; shin Kanaanetuura yan issippe de7idosona. Beeti-SHemeshanne Beeti-Anaata katamaa asata banttau wolqqan ootissidosona.

³⁴ Amooreti Daana zareta pude gezziyau yedettidosona; eti duge dembba biittaa wodhdhennaadan teqqidosona.

³⁵ Amooreti Hereesa Deriyaaninne Ayyaaloonne SHa7albbiima geetettiya kata-matun de7uwaa minttidosona; shin Efireemanne Minaase zareti minni minnidi bi-idi, banttau wolqqan ootissidosona. ³⁶ Amooretu biittaa zawai Selaa7a matan de7iya Akirabiima giyo pudettaappe doommidi, huuphessa baggi gakkees.

GODAA Kiitanchchai Bokiima Biis

2 GODAA kiitanchchai Gelgalappe Bokiima biidi, Israa7eela asaa hagaadan yaagiis; “Taani inttena Gibxxeppe kessaas; kessada beni intte maizza aawatussi immana gaada caaqqido biittaa inttena gelissaas. Gelissada inttena hagaadan yaa-gaas; ‘Taani inttenaara maacettido maachchaa mulekka kanttikke. ² Intte ha biit-tan de7iya asatuura maachchaa maacettoppite; eti yarshshiyooosaa kolite’ yaagaas; shin intte taayyo azazettibeekketa. Aissi hegaadan hanidetii? ³ Hegaa gishshau, taani inttena, ‘Eta taani intte sinttaappe yedettikke; eti intteyyo morkke gidana; eta xoosatikka intteyyo pire gidana’ yaagais” yaagiis. ⁴ GODAA kiitanchchai heгаа Israa7eela asau ubbau haasayido wode, asai ba qaalaaxoqqu oottidi yeekkiis. ⁵ Yaa-tidi he sohuwaa Bokiima² yaagidi sunttiis; sunttidi hegan GODAASSI yarshshuwaa yarshshiis.

Yaasu Haiquwaa

⁶ Yaasu Israa7eela asaa yeddidoogaappe guyyiyan, asai issoi issoi bana shaakkin gakkiiya biittaa ekanau biis. ⁷ Yaasu paxa de7ido laitta ubban asai GODAASSI oot-tiis; i haiqqidoogaappe guyyiyan, GODAI Israa7eela asaassi oottido gita ooso ubbaa be7ida cimatu wode ubban GODAASSI oottiyooгаа aggabeenna.

²2:5 *Bokiima*: Ha suntaa birshshettai “Yeekkiyaageeta” giyoogaa.

⁸GODAA ashkkaarai, Nawe na7ai Yaasu, laittai xeetanne tammaa gidin haiqqiis; ⁹haiqqin Ga7aasha Deriyaappe huuphessa baggan, Efireema gezziyan, Timinaati-Seraaha giyoosan de7iya a laata gadiyan moogidosona. ¹⁰He yeleta ubbai haiqqidi ba maizzan gaittidoogaappe guyyiyan, GODAA woikko Israa7eela asaassi i oottidobaa ubbaa erenna hara yeletai denddiis.

Israa7eela Asai GODAAYYO Goinniyoogaa Aggi Bayiis

¹¹Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAA sinttan iitabaa oottiis; Ba7aala geetettiya eeqatuyyo goinniis. ¹²Gibxxe biittaappe eta kessida GODAA, bantta maizza aawata Xoossaa aggi bayidosona; bantta yuushuwan de7iya asatu eeqatukko simmidi, etassi goinnidosona; hegan GODAA hanqquetissidosona. ¹³Qassi GODAA aggi bayidi, Ba7aalayyoonne Asttaarootiyyo goinnidosona. ¹⁴Yaatin, GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; bonqqiyaageeti bonqqanaadan eta bessi bayiis; eta yuushuwan de7iya morkketuyyo eta aattidi immiis. Yaatin, eti bantta morkketuura eqettanau danddayibookkona. ¹⁵Eti olettanau kiyido wode ubban, GODAI kase etassi caaqqidoogaadan eti xoonettana mala, i eta bolli denddiis. Yaatin, eti keehippe waayettidosona.

¹⁶Yaatin, GODAI pirddiya daannata etau denttiis; denttin eti Israa7eela asaa bonqqidaageetu kushiyaappe ashshidosona. ¹⁷SHin Israa7eela asai pirddiya daannatussi azazettibeenna; eti GODAASSI ammanettennan ixxididosona; ixxidi hara xoos-satukko simmidi, etassi goinnidosona. Eta aawati hemettido ogiyaappe sohuwaara guyye simmididosona; eta maizza aawati GODAAYYO azazettidoogaadan, eti azazetti-bookkona. ¹⁸GODAI etau pirddiya daannata denttido wode audenne i he pirddiya daannatuura issippe gidii; gididi he daannai paxa de7ido laitta ubban eta morkketu kushiyaappe eta ashshiiis. Aissi giikko, huqunnainne tuggai darin, eti waassiy-oogaa siyidi, GODAI etau qarettiis. ¹⁹SHin pirddiya daannai haiqqidoogaappe guyyiyan, asai guyye simmidi, kase eta aawati oottido iitaappe aadhhdida iitaa oot-tidosona; eti hara xoos-satukko simmidi, etassi goinnidosona; bantta iita oosuwaanne geella ogiyaa aggennan ixxididosona. ²⁰Ixxin GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI hagaadan yaagiis; “Ha asai taani eta maizza aawa-tussi gelido maachchaa kanttido gishshaunne taayyo azazettennan ixxido gishshau, ²¹hachchippe doommin, Yaasu haiqqido wode biittaa bollan attida dere asatuppe is-suwaanne taani eta sinttaappe yedettada kessikke. ²²Ha Israa7eela asai kase bantta maizza aawatudan ta ogiyaa kaalliyaaakko, woikko kaallennaakko paaccanau, taani he attida dere asatun go7ettana” yaagiis. ²³Hegaa gishshau, GODAI he dere asati kiyennan gam77anaadan oottiis. I eta eesuwana yedettidi kessibeenna; Yaasussikka eta aattidi immibeenna.

Biittaa Bollappe Yedetettennan Attida Asata

3 Kase Kanaanen ai olanne olettidi meezetibeenna Israa7eela asaa paaccana mala, GODAI ha asata ashshiiis. ²I hegaa oottidoogee, hagaappe kase olaa olettidi meezetibeenna Israa7eela yeletaa olettiyo hiillaa tamarissanaassa. ³He asati oonee oonee giikko, ichchashu Pilisxxeema katamata haariya asata, Kanaaneta ubbaa, Sidoona katamaa asatanne Ba7aali-Hermmoone giyo deriyaappe doom-midi, Hamaata Pinuwaa gakkanaassi Liibaanoosa Deriyan de7iya Hiiweta. ⁴GO-DAI Muuse baggaara kase Israa7eela maizza asaa aawatussi immido azazuwaa

eti azazettiyaakko azazettennaakko paacissanau eta ashshiis. ⁵ Yaatin, Israa7eela asai Kanaanetuura, Hiiwetuura, Amooretuura, Parzzetuura, Hiiteturanne Yaabu-usatuura issippe de7iis. ⁶ Eta macca naata banttau machchidosona; bantta macca naatakka eta attuma naatussi immidosona. Yaatidi eta xoossatuuyo goinnidosona.

Otini7eela

⁷ Israa7eela asai GODAA sinttan iitabaa oottiis. Eti GODAA bantta Xoossaa dogidi, Ba7aalanne Asheero geetettiya xoossatuuyo goinnidosona. ⁸ Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI Masphphexoomiyaa biittaa Kawuwaa Kushaani-Rish77ataima kushiyan eta aattidi immiis; immiin eti ayyo hospun laittaa haarettidosona.

⁹ SHin Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, eta ashshiya uraa kiittiis; ikka Kaaleeba kaalo ishaa Qanaaza na7aa Otini7eela geetettes. ¹⁰ GODAA Ayyaanai a bolli wodhdhin, i Israa7eela bolli pirddiya daanna gidiiis. Gididi olaa olettanau biis; bin GODAI Masphphexoomiyaa biittaa Kawuwaa Kushaani-Rish77ataima ayyo aattidi immiis; immiin Kushaani-Rish77ataima xooniis. ¹¹ Yaatin, biittai oitamu laittaa woppaa demmiis. Hegaappe guyyiyan, Qanaaza na7ai Otini7eeli haiqqiis.

Ehuuda

¹² Israa7eela asai zaarettidikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. GODAA sinttan eti iitabaa oottido gishshau, GODAI Moo7aaba Kawoi Egilooni Israa7eela bol-lan wolqqaamanaadan oottiis. ¹³ Egilooni Amoonatanne Amaaleeqata baakko shishshidi biidi, Israa7eela asaa olidi xooniis; xoonidi Zambbaa Katamaa geetettiya Yarkko katamaa oiqqiis. ¹⁴ Yaatin, Israa7eela asai Moo7aaba Kawuwaa Egiloonayyo tammanne hospun laittaa haarettiis.

¹⁵ SHin Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, eta ashshiya uraa kiittiis; ikka Biniyaama zariyaappe Geera na7aa Ehuuda geetettes; i haddirssa kushiyan oot-tiya asa. Israa7eela asai Ehuuda Moo7aaba Kawuwaa Egiloonakko giiraara kiittiis. ¹⁶ Ehuudi naa77u baggaara qarattida issi wara gidida bisuwaa baayyo giigis-siis; giigissidi ushachcha miyyiyaa baggaara ba maayo giddon gixxiis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Moo7aaba Kawuwaa Egiloonayyo giiraa ekki efidi immiis. Egilooni kee-hippe ordde asa. ¹⁸ Ehuudi giiraa kawuwaayyo immidoogaappe guyyiyan, giiraa tookkidi biida asata moissiis. ¹⁹ SHin Ehuudi Gelggala matan de7iya masettida shuchchatu matappe Egiloonakko guyye simmi biidi, “Kawuwau, taani neeyyo xu-riyoobi de7ees” yaagiis.

Yaagin kawoi, “Co77u ga!” yaagiis; yaagin a naagiyaageeti ubbai kare kiyidosona.

²⁰ He wode kawoi pooqiyann de7iya issi kifiliyan barkka uttidaashin, Ehuudi akko shiiqidi, “Xoossai neeyyo kiittidobai de7ees” yaagiis. Yaagin kawoi ba utti-dosaappe eqqiis; ²¹ eqqin Ehuudi ba haddirssa kushiya yeddidi, ushachcha bagga miyyiyaappe bisuwaa shoddidi, kawuwaayyo uluwan dirggintti bayiis. ²² Yaatin, bisuwaayyo tuutee attennan ulo giddo gelin, handdai kammiis. Ehuudi bisuwaa kawuwaa uluwaappe shoddibeenna gishshau, zokkuwaara kantti kiyiis. ²³ Hegaappe guyyiyan Ehuudi kare kiyidi, pooqiyann de7iya kifiliya penggiyaa gorddidi, a bolli qulppiis.

²⁴ I biichchidoogaappe guyyiyan, ashkkarati yiidi, penggee gorddettidaagaa be7idosona; be7idi, giddo kifiliyan katta sheeshshau uttinnan aggenaa yaagidi

qoppidosona. ²⁵ Eta naagoi pokkana gakkanaassi keehippe naagidosona. SHin kawoi penggiyaa dooyennan ixxin, qulppiyaa ekkidi penggiyaa dooyidosona; dooyidi bantta godai haiqqidi, wuigen kunddidaagaa be7idosona.

²⁶ Eti naagiiddi gam77idaashin, Ehuudi kessi ekkidi, masettida shuchchata kantidi, Sa7iira giyoosaa baqatiis. ²⁷ Baqati biidi Efireema gezziyaa gakkido wode, Israa7eela asai olau shiiqanaadan malkkataa punniis; punnin asai a kaallidi, yaappe duge wodhdhiis. ²⁸ Wodhdhin eta, “Tana kaallite; aissi giikko, GODAI intte morkketa, Moo7aabata intte kushiyan aattidi immiis” yaagiis. Yaagin a kaallidi wodhdhidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinniyoosaa oiqqidosona; oiqqidi Moo7aaba asaappe issi urainne hegaara kanttennaadan teqqidosona. ²⁹ He wode Moo7aaba asaappe tammu sha7u gidiya doorettida mino olanchchata woridosona; issi asinne kessi ekkidi attibeenna. ³⁰ He gallassi Moo7aaba asai Israa7eela asaassi haarettiis; yaatin biittai hosppun tammu laittaa woppaa demmiis.

SHamggaara

³¹ Ehuudappe guyyian, Anaata na7ai SHamggaari denddiis; denddidi Pilisxxeema asaappe usuppun xeetaa booraa laaggiyo philxxuwan woridi, Israa7eela asaa ashshiis.

Debooronne Baaraaqa

4 Ehuudi haiqqidoogaappe guyyian, Israa7eela asai GODAA sinttan zaarettidikka iitabaa oottiis. ² Hegaa gishshau, GODAI Haxooraa giyo kataman kawotida Kanaane Kawuwaa Yaabinayyo eta aattidi immiis; a olanchchatu gadaawai Sisaari Dere-Harosheeta giyo kataman de7ees. ³ Yaabinayyo birataappe oosettida uddufun xeetu paraa gaareti de7iyo gishshaunne i Israa7eela asaa qareti bannan laatamu laittaa huqqunnido gishshau, eti maaduwaa demmanau GODAASSI waassidosona.

⁴ He wode Laappidoota machchiyaa Deboora, hananabaa yootiyaara Israa7eela biittan pirddiya daanniyo. ⁵ Deboora Efireema gezzian, Raama katamaappenne Beetele katamaappe gidduwan de7iya Deboori zambbaa garssan uttada pirdausu; Israa7eela asai ba yohuwaa pirddissanau ikko yees. ⁶ Issi gallassi Deboora Abino7aama na7aa Baaraaqa Nifttaaleema biittan de7iya Qedeesha katamaappe kiittada xeesissaasu; xeesissada, “GODAI Israa7eela Xoossai nena hagaadan yaagidi azazees; ‘Nifttaaleema zariyaappenne Zaabiloona zariyaappe tammu sha7u asaa ekkada, Taaboora Deriyaa ba. ⁷ Taani Yaabina olanchchatu gadaawai Sisaari paraa gaaretanne olanchchata ekkidi, Qiishoonaa SHaafan nenaara olaa gaittanau yaanaadan oottana; yin taani neeyyo a aattada immana’ yaagees” yaagaasu.

⁸ Yaatin, Baaraaqa, “Neeni tanaara biikko, taani baana; shin neeni tanaara baana xayikko, taanikka biikke” yaagiis.

⁹ Yaagin a, “Eeno, taani nenaara baana; shin GODAI Sisaara macca asa kushiyan aattidi immana gishshau, he buussai neeyyo bonchcho gidenna” yaagaasu. Yaagada Deboora denddada, Baaraaqaara Qedeesha baasu. ¹⁰ Baaraaqa Nifttaaleemanne Zaabiloona zareta Qedeesha xeesin, tammu sha7u asai a kaallidi kiyiis; Deboorakka aara baasu.

¹¹ He wode Hebeera giyo issi bitanee de7ees; i Qeena asa; i Muuse boluwaa Hobaaba yara. I hara Qeenatuppe shaahettidi, Qedeeshakko shiiqidi, Da7inaaniiman de7iya wolaa matan ba dunkkaaniyaa toliis.

¹² Abino7aama na7ai Baaraaqi Taaboora Deriyaa biidoogaa Sisaari siyido wode,
¹³ birataappe oosettida ba uddufun xeetu paraa gaaretanne banaara de7iya asaa ubbaa xeesissidi, Dere-Harosheetappe Qiishoona SHaafaa shiishshiis.

¹⁴ Yaatin, Deboora Baaraaqa, “Dendda! Hachchi GODAI ne kushiyan Sisaara aat-tidi immiyo gallassa. Be7a, GODAI neeppe sinttatidi biis” yaagaasu. Yaagin Baaraaqi tammu sha7u asaa kaalettidi, Taaboora Deriyaappe wodhdhiis. ¹⁵ GODAI Sisaara, a paraa gaareta ubbaanne a olanchchata ubbaa qara bisuwan Baaraaqa sinttaappe baqatissiis. Yaatin, Sisaari ba paraa gaariyaappe wodhdhidi, gediyan baqatiis. ¹⁶ Baaraaqi he paraa gaaretanne olanchchata Dere-Harosheeta gakkanaassi yedet-tiis. Sisaara olanchchati ubbai qara bisuwan haiqqidosona; issi asinne attibeenna.

¹⁷ He wode Haxora Kawoi Yaabini Qeenaa Hebeera keettaa asaara saro de7ees. Hegaa gishshau, Sisaari gediyan baqatidi, Qeenaa Hebeera machchee Yaa7eeli dunkkaaniyaa gakkiiis. ¹⁸ Gakkin Yaa7eela Sisaara mokkanau kiyada, “Ta godau, gela; haa gela; yayyoppa” yaagaasu. Yaagin dunkkaaniyaa ikko gelin, a ba bul-lukkuwan kammaasu.

¹⁹ Sisaari, “Tana saammee; uyiyo guutta haatta immarkkii” yaagiis. Yaagin maataa tigiyo ogoruwaa pogada ushshaasu; yaatada zaarettada kammaasu. ²⁰ Hegaappe guyyiyan i o, “Dunkkaaniyaa penggen eqqa. Ai asinne yiidi, ‘Hagan asi de7ii?’ yaagidi oichchikko, ‘Baawa’ ga” yaagiis.

²¹ Sisaari keehi daafurido gishshau, xiskuwwaa kairiis. Kairin Hebeera machchiyaa Yaa7eela madooshaanne dunkkaaniyaa xishiyaa ekkada, loddaara akko shiiqaasu; shiiqada xishiyaa haitta kariyan essada, madooshan xishada, biittaara sikkin, Sisaari haiqqiis.

²² Baaraaqi Sisaara koyiiddi yin, Yaa7eela a mokkanau kare kiyaasu; kiyada, “Haaya; neeni koyiyo bitaniyaa taani nena bessana” yaagaasu. Yaagin iira dunkkaane giddo gelidi, Sisaara haitta kariyan xishee gelin, a ahai sa7an zin77idaagaa be7iis.

²³ He gallassi Xoossai Israa7eela asai Kanaane Kawuwaa Yaabina xoonanaadan oottiis. ²⁴ Israa7eela asai Kanaane Kawuwaa Yaabina bolli minni minnidi biidi, wurssettan a xaissiis.

Deboorinne Baaraaqa Yettaa

5 He gallassi Debooranne Abino7aama na7ai Baaraaqi ha yettaa yexxidosona.

² “Israa7eela asaa kaalettiyaageeti
 kaalettido gishshau,

asaikka dosidi,
 ba huuphiyaa aattidi immido gishshau,
 GODAA galatite!

³ Inttenoo kawotoo, haggaa siyite!
 Inttenoo deriyaa haariyaageetoo, ezggite!
 Taani GODAASSI yexxana.

GODAASSI Israa7eela Xoossaassi
 galataa yettaa yexxana.

⁴ Abeet GODAU, neeni
 Se7iira Deriyaappe denddido wode,
 neeni Eedooma biittaappe kiyido wode,

biittai qaaxxiis.

Saluwaappe irai bukkiis;

ee, haattai shaaratuppe duge soosiis.

⁵ GODAA sinttan dereti qaaxxidosona;

harai attin, Siinaa Dereekka GODAA

Israa7eela Xoossaa sinttan kokkoriis.

⁶ “Anaata na7aa SHamggaara wodenne

Yaa7eeli wode caana mehiyaa laaggiya

zal77anchchati he biittaara kanttibookkona.

Ogiyaara biyaageetikka ogiyaa aggidi,

loossuwaara biidosona.

⁷ Israa7eela katamati

asi de7enna baises gididosona.

Nenoo Debooraa, neeni Israa7eela asaayyo

aayo gidada denndana gakkanaashin onidi attidosona.

⁸ Israa7eela asai allaga xoossata

doorido wode,

biittan olai denddiis.

Oitamu sha7u Israa7eela olanchchatu gidдон

issi gondaltee woikko issi toori beettibeenna.

⁹ Ta wozanai Israa7eela

ola gadaawatuura de7ees.

Asaa gidдон dosidi banttana aattidi

immidaageetuura de7ees.

GODAA galatite!

¹⁰ “Inttenoo, gilaasiyaa wottido

bootta hareta toggiyaageetoo,

inttenoo, ogiyaara hemettiyaageetoo,

hagaa siyite!

¹¹ Haattaa ollatu matan

shiiqida yettanchchatu yettaa siyite.

Eti GODAI xoonidoogaa yexxoosona;

qassi Israa7eela asai xoonidoogaa yexxoosona.

Hegaappe guyyiyan, GODAA asai

katamaa geliyo penggetukko duge wodhdhiis.

¹² “Debooraa! Beegotta! Beegotta!

Beegotta! Beegottada mazamuriyaa yexxa.

Baaraaqaa, dendda!

Nenoo, Abino7aama na7au,

ne omooduwaa ekkada ya.

¹³ “Hegaappe guyyiyan, attida asati

halaqatukko duge wodhdhididosona.

GODAA asati olettana giigidi

Baaraaqakko yiidosona.

¹⁴ Amaaleeqa zareti

beni de7ido sohuwan

de7iya Efireema asati yiidosona.

Qassi Biniyaama asati
eta kaallidosona.

Halaqati Maakira zaretuppenne,
ola gadaawati Zaabiloona zaretuppe
duge wodhdhidosona.

¹⁵ Yisaakoora halaqati

Debooriira yiidosona;
ee, Yisaakoora asai yiis.

Baaraaqikka yiis;

yin eti a geeduwaa kaallidi, zanggaaraa gelidosona.

SHin Roobeela zareti qofan shaahettidi,
yaanaagaa agganaagaa qachchibookkona.

¹⁶ Eti aibissi attidona? Dorssata heemmiyaageetu imbbiliitiyaa
siyanau attidonaayye?

Roobeela zareti qofan shaahettidi,
yaanaagaa agganaagaa qachchibookkona.

¹⁷ Gala7aade asati Yorddaanoosa

SHAafaappe hefinttan attidosona.

Daana zareti markkabetu matan
attidosona.

Aseera zareti bantta de7iyosan

Meediteraane Abbaa lanqqen attidosona.

¹⁸ Zaabiloona zareti

bantta shemppuwaa haiquwau
aattidi immida asata.

Nifttaaleema zaretikka etaagaadan
ola dembban bantta shemppuwaa aattidi immidosona.

¹⁹ “Kawoti yiidi, Magiddo pulttotu matan

de7iya Taa7inaakan olettidosona.

He Kanaane kawoti yan olettiiddi,
omooddanau aiba biranne demmibookkona.

²⁰ Saluwan de7iya xoolinttetikka
olettidosona.

Bantta yuuyiyo yuushshan

eti Sisaaraara olettidosona.

²¹ Qiishoona SHAafai, beniisappe

erettida Qiishoona SHAafai kixxidi,
he kawota shokkidi efiis.

Ta shemppee, simmi minna;

minnada sinttau horddofa.

²² “Hegaappe guyyiyan, paraasati

adaraasissiiddi yiidosona.

Parati bantta kottiyen

biittaa giirissidosona.

²³ “GODAA kiitanchchai,

‘Merooza qanggite!

Yan de7iya asaa iissidi qanggite!

Aissi giikko, eti GODAA

maaddanau yibookkona.

A wolqqaama morkketuura olettanau

kiyibookkona’ yaagiis.

²⁴ “Qeenaa Hebeera machchiyaa

Yaa7eela macca asa ubbaappe

anjettidaaro gidu.

Dunkkaane gidдон de7iya macca

asa ubbaappe a anjettidaaro gidu.

²⁵ Sisaari o haattaa oichchin,

maattaa ayyo immaasu.

Lo77o xibbuwan meqqida maattaa ehaasu.

²⁶ Issi kushiyaa yeddada

dunkkaaniyaa xishiyaa, ushachcha kushiyan

oosanchchatu madooshaa oiqqaaasu.

Oiqqada Sisaara huuphiyan xishaasu;

xishada haitta kariyaara kannta kessaasu.

²⁷ Yaatin, i bolqqu giidi kunddiis.

I he i tohuwaa matan

bolqqu giidi kunddiis.

He kunddido sohuwan haiqqiis.

²⁸ “Sisaara aayiyaa

maskkootiyaara xeellaasu.

Xeellada, “Ta na7aa paraa gaaree

aibissi gam77idee?

Parati eesotidi aibissi simmibookkona?’

yaagada oichchaasu.

²⁹ I aadhdhida eranchcha macca asati

i oishaa zaaridosona.

SHin a ba qofan zaara zaaradakka

hagaadan yaagaasu;

³⁰ ‘Eti omooddidi

shaakkiyoobaa demmennan aggokkona.

Issi issi olanchchaa issi issi woikko

naa77u naa77u geela7oti gakkennan aggokkona.

Sisaarayyo eti lo77iya maayuwaa immana;

qassi taayyookka qooriyan xaaxanau

xilifiyan alleeqettidi lo77iya maayota

eti ehaana’ yaagaasu.

³¹ “Abeet GODAU, ne morkketi ubbai

hegaadan haiqqona!

SHin ne siiqoti

maallado mokkiya awaadan phoolona”

yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, biittai oitamu laittaa woppaa demmiis.

Geedoona

6 Israa7eela asai GODAA sinttan zaarettidi iitabaa oottiis. Hegaa gishshau, GODAI eta Midiyaama asaayyo aattidi immiis. Immin laappun laittaa eta haaridosona. ²Midiyaama asai Israa7eela asaa bolli minniis; minnin Israa7eela asai etappe atanau deriyaa bollan kooppuwaa, gonggoluwaaanne qatuwaa giigissiis. ³Israa7eela asai kattaa zerido wode ubban, Midiyaama asai Amaaleeqa asaaranne arshsho bagga biittan de7iya asaara yiidi eta oloosona. ⁴Eti he biittan dunkkaanidi, Gaaza katamaa gakkanaashin, biittaa ubbaa bollan mokiidabaa xaissoosona; dorssaa, mehiyaanne hariyaa laaggidi efiyo gishshau, Israa7eela asaassi aibanne ashshokkona. ⁵Bantta mehiyaanne bantta dunkkaaniyaa ekkidi, boolee yiyoogaadan corattidi yoosona; etanne eta gaameelata qoodanau danddayettenna; eti yiiddi biittaa bashshoosona. ⁶Israa7eela asai Midiyaama asaa gaasuwan kauyyiis; yaatidi maaduwa demmanau GODAASSI waassiis.

⁷Midiyaama asaa gaasuwan Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, ⁸GODAI etakko issi hananabaa yootiyaagaa kiittiis. Kiittin hananabaa yootiyaagee eta, “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Gibxxeppe, ailletta biittaappe taani inttena kessaas. ⁹Taani inttena Gibxxe asaa kushiyaappenne huqqunniya asaa ubbaa kushiyaappe ashshaas; intte sinttaappekka huqqunniya asaa yedettada, eta biittaa intteyyo immas. ¹⁰Yaadata taani inttena, “Taani GODAA intte Xoossaattennee; intte eta biittaa laattido Amooretu xoossatuyyo goinnoppite” yaagada yootaas. SHIN intte ta qaalaa siyennan ixideta’ yaagees” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchai Oofira giyoosan de7iya Abi7eezera yaraa Yo7aasha wolaa garssan uttiis. He wode Yo7aasha na7ai Geedooni Midiyaama asaappe qosettanau woine eessaa gum77iyoosan gisttiyaa qoxxees. ¹²Hegan GODAA kiitanchchai ayyo beettidi, “Laa nenoo, mino olanchchau, GODAI nenaara de7ees” yaagiis.

¹³Yaagin Geedooni a, “Hai ta godau! GODAI nunaara de7iyaabaa gidikko, ha metoi ubbai yaatin nuna aibissi gakkidee? Nu aawati, ‘GODAI nuna Gibxxe biittaappe kessiis’ yaagidi nuuyyo yootido maalaalissiya a oosoti ubbai awan de7iyoonaa? SHIN ha77i GODAI nuna mule aggidi, Midiyaama asaassi aattidi immiis” yaagiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan GODAI akko simmidi, “Neeyyo de7iya wolqqan baada, Israa7eela asaa Midiyaama asaa kushiyaappe ashsha. Be7a, nena kiittiyaagee tana” yaagiis.

¹⁵Yaagin Geedooni, “Abeet Godau, taani Israa7eela asaa waatada ashshoo? Ta yarai Minaase zaretu ubbaappe aadhdhida laafa; taanikka ta aawaa so asaa ubbaappe guutta” yaagidi zaariis.

¹⁶Zaarin GODAI, “Tumuppe taani nenaara gidana; issi asa shociyoogaadan, neeni Midiyaama asaa shocada xoonana” yaagiis.

¹⁷Yaagin Geedooni, “Neni tanan ufaittidabaa gidikko, tanaara haasayiyaagee neeni tumuppe GODAA gidiyooгаа taani erana mala, malaataa tana besa. ¹⁸Taani guyye simmada baada, neeyyo immiyoobaa ehaana gakkanaashin, hayyanaa han-nippe booppa” yaagiis.

Yaagin GODAI, “Neni simmana gakkanaashin, taani hagan naagana” yaagiis.

¹⁹ Geedooni ba soo gelidi, anqqara deeshsha maraa shukkidi kattiiis; issi tammu kilo giraame gidiya xiilliya ekkidi, irshsho yeggennan oittaa uuukkiis. Ashuwaa ma-soobiyann wottidi, cambbaa keriyann tigiis; ubbaakka ekki efiidi, wolaa garssann ut-tida GODAA kiitanchchaassi shiishshiiis. ²⁰ Xoossaa kiitanchchay a, “Ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa ekkada, ha shuchchaa bolli wotta; cambbaakka a bolli tiga” yaagiis; yaagin Geedooni hegaadan oottiiis. ²¹ GODAA kiitanchchay ba kushiyaan oiqqido xam77aa xeerann ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa bochchiis; bochchin tamai shuchchaa gididoppe kiyidi, ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa miis; hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchay a sinttappe geemmiis.

²² Geedooni be7idoogee GODAA kiitanchchay gidiyoogaa akeekido wode, “Aayye7ana! Ubbaa Haariya GODAA, taani GODAA kiitanchchay ta aifiyan be7aas!” yaagiis.

²³ SHin GODAI, “Saro i neeyyo gido! Yayyoppa! Haiqqakka” yaagiis. ²⁴ Yaagin Geedooni GODAAYYO yarshshiyooosaa yan giigissidi, he sohuwaa GODAI Saro Xoossaa yaagidi sunttiis. He yarshshiyooosai Abi7eezera yararubaa gidiya Oofirann hachchi gakkanaashin eqqidi de7ees.

²⁵ He gallassi qammi GODAI Geedooni, “Ne aawaa booraa naa77anttuwaa, laittay laappuna gididoogaa akka. Ne aawai Ba7aala giyo eeqaayyo yarshshiyooosaa kola; a lanqqiyaan de7iya Asheero giyo macca xooossee misiliyaakka qanxxeretta yegga. ²⁶ Ha keraa huuphiyaan GODAASSI, ne Xoossaa, shuchchay yarshshiyooosaa loittada giigissa; hegaappe guyyiyan, neeni qanxxerettido Asheero giyo xooossee misiliyaa qeretta eettada, naa77antto booraa muleera xuuggiyo yarshsho oottada yarshsha” yaagiis. ²⁷ Yaagin Geedooni ba ashkkaratuppe tammata ekkidi, GODAI ayyo yootidoogaadan oottiiis. SHin i ba aawaa so asaassinne kataman de7iya asaassi yayyido gishshau, hega gallassann oottiyoogaa aggidi qamman oottiiis.

²⁸ Maallado guuran katamaa asay dendidido wode, Ba7aala giyo eeqay yarshshiyooosai kolettiichchidaagaanne a lanqqen de7iya Asheeri misilee qanxxerettidi wodhdhidaagaa be7iis. Qassi eti yarshshiyooosai giigidaagaanne a bolli naa77antto booray yarshshettidaagaa be7idosona. ²⁹ Bantta gididon, “Laa haggaa oottidaagee oonee?” yaagidi issi issuwaa oichchidosona. Eti yuuyi yuuyidi oichchidi, hega oottidaagee Yo7aasha na7aa Geedooni gidiyoogaa eridosona. ³⁰ Hegaappe guyyiyan katamaa asay Yo7aasha, “Ba7aala giyo eeqay yarshshiyooosaa kolido gishshaunne a lanqqen de7iya Asheeri misiliyaa qanxxerettidi yeggido gishshau, nuuni a worana mala, ne na7aa haa kessa” yaagiis.

³¹ Yaagin Yo7aashi ba bollann dendidida asa ubbaa, “Intte Ba7aalayyo mootetteeti? Woikko intte a ashshanau xabaqateeti? Intte gididoppe ayyo mootettiya uray de7ikko, sa7ay wonttanaashin i haiqqo! Ba7aali xooosa gidikko, ba yarshshiyooosaa kolidaagaara i bau mootetto” yaagiis. ³² Yaatin, he gallassi Yo7aashi, “Kolettidai au yarshshiyoo sohuwaa gidido gishshau, aara Ba7aali mootetto” yaagidi Geedooni sunttaa Yeruba7aala giidi sunttiis.

³³ Hegaappe guyyiyan, Midiyaama biittaa asay, Amaaleeqa biittaa asainne arshsho bagga biittaa asay ubbay issippe shiiqidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinnidosona; pinnidi Iziraa7eela giyo wombbann dunkkaanidosona. ³⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanay Geedooni bolli wodhdhiis; wodhdhin Abi7eezera yara gidiya asay ubbay bana kaallana mala, eta xeesannau malkkataa punniis. ³⁵ Minaase zaretu ubbaassi asaa kiittidi, bana kaallana mala etakka xeesiis. Qassi Aseera zaretuyyo, Zaa-

biloonu zaretuyyoonne Nifttaaleema zaretuyyo asaa kiittin, etikka aara olaa baanau kiyidosona.

³⁶ Hegaappe guyyiyan Geedooni Xoossaa, “Taani Israa7eela asaa ashshana mala, neeni tana dooridoogaa tau yootadasa. ³⁷ Be7a, gisttiyaa qoxxiyo audiyan dorssaa agoziyaa taani wottana; xaazai he dorssaa agoziyaa xalaalan de7in, biitta ubbai mela gidikko, neeni yootidoogaadan, Israa7eela asaa neeni ta kushiyan ashshanaagaa taani erana” yaagiis. ³⁸ Yaagin i giidoogaadan haniis. Wonttetta gallassi maallado guuraara denddidi, dorssa agoziyaa gum77ido wode, issi kuixaaro gidiya haattai appe kiyiis.

³⁹ Yaatin, Geedooni qassikka Xoossaa, “Hayyanaa hanqettoppa! Taani nena gujjadakka issiton oichchais; dorssa agoziyaa bolli hara malaataa bessanaadan taani nena oichchais. Ha77i qassi dorssa agozee mela gidin, biittai haaxxidi xaazatanaadan oottarkii” yaagiis. ⁴⁰ Yaagin he gallassi qammi Xoossai he malaataa oottiis. Wonttetta gallassi maallado dorssaa agozee mela gidin, biitta ubbai haaxxidi xaazatiis.

Geedooni Midiyaamata Xooniis

7 Issi gallassi Yeruba7aala geetettiya Geedooninne aara de7iya asai ubbai maallado guuran denddidi biidi, Harooda giyo pulttuwaa matan dunkkaaniis. Midiyaama biittaa asatikka etappe huuphessa baggaara Moore giyo keraa matan de7iya wombbaa gidдон dunkkaanidosona.

² GODAI Geedoona hagaadan yaagiis; “Midiyaama asaa taani intte kushiyan aatada immanau, nenaara de7iya asai dariis; Israa7eela asai, ‘Nu wolqqan attida’ giidi ta bolli ceeqettenna mala, Midiyaama asaa taani etau aattada immikke. ³ Hega gishshau, ha77i asaayyo, ‘Yashshan kokkoriya asi ooninne de7ikko, Gala7aade Deriyaappe simmidi, guyye ba soo ba soo bo’ yaagada awaajja” yaagiis. Yaatin, laatanne naa77u sha7u asai guyye simmiis; simmin tammu sha7u asai attiis.

⁴ Hegaappe guyyiyan GODAI Geedoona, “Ha77ikka asai dariis. Neeni eta duge haattau efa; efin taani eta neeyyo yan paaccana. Taani, ‘Hagee nenaara bo’ giyoogee nenaara bo; taani, ‘Hagee nenaara booppo’ giyoogee booppo” yaagiis.

⁵ Yaatin, Geedooni asaa haattaakko efiis. Efin GODAI Geedoona, “Ha asaa gid-dope gulbbatidi, haattaa uyiyaageetanne kanadan equwan haattaa inxxarssan labaci labaci oottidi uyiyaageeta shaakka” yaagiis. ⁶ Bantta kushiyan haattaa equwan kophphetidi labaci oottidi uyidaageetu qoodai heezzu xeeta; shin attidaageeti ubbai haattaa uyanau gulbbatidosona.

⁷ GODAI Geedoona, “Bantta kushiyan haattaa equwan kophphetidi labaci oottida heezzu xeetu asatan taani inttena ashshana; Midiyaama asata intteyyo aattada immana. SHin attida asai ubbai ba soo ba soo simmo” yaagiis. ⁸ Yaatin, Geedooni asatu shinqqiyaanne malkkataa sheeraa ekkida heezzu xeetu asata banaara ashshidi, hankko asaa ubbaa eta soo eta soo yeddiis. Ha ubbabai haniyo wode, Midiyaama olanchchati etappe hirkki baggaara wombban dunkkaanidi uttidosa.

⁹ He galla qamman GODAI Geedoona, “Taani neeyyo aattada immido gishshau, denddada eti dunkkaanidosan etaara olaa gaitta. ¹⁰ Neeni baada olanau yayyikko, ne ashkkaraa Puura ekkada, eti dunkkaanidosaa duge ba; ¹¹ baada eti giyoobaa siya. Hegaappe guyyiyan, neeni eta olanau minnana” yaagiis.

Yaagin Geedooninne a ashkkarai Puuri, Midiyaamati dunkkaanidosaa lanqqiyan naagiya olanchchatukko biidosona. ¹²He wode booledan corattida Midiyaama asai, Amaaleeqa asainne arshsho baggaara de7iya asai ubbai wombbaa gid-don dunkkaanidi uttidosona. Eta gaameelati abbaa doonan de7iya shafiyaadan goodanau danddayettennaageeta.

¹³Geedooni yaa gakkiiyo wode, issi bitanee ba aimottido aimuwaa ba laggiyaayyo yootees; yootiiddi, “Siya, taani aimo aimottaas. Issi bangga oittai bululidi, Midiyaamati dunkkaanidosaa yiis. Yi gakkidi dunkkaaniyaa dom77iis; dom77in dunkkaanee aadhdi wodhdhidi micettiis” yaagiis.

¹⁴Yaagin a laggee zaaridi, “Hegee Israa7eeliyaa Yo7aasha na7aa Geedoonu bisuwaappe attin, harabaa gidenna. Xoossai Midiyaamanne Midiyaamatuura de7iya olanchchata ubbaa Geedoonayyo aattidi immirggiis” yaagiis.

¹⁵Geedooni he odido aimuwaanne aimuwaa birshshettaa siyido wode, gulbbatidi Xoossaassi goinniis. Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati dunkkaanidosaa guyye simmidi, “Denddite! GODAI Midiyaama olanchchata intte kushiyan aattidi immirggiis!” yaagiis. ¹⁶Heezzu xeetu asata heezzu citan shaakkiis; shaakkidi etau huuphiyan huuphiyan issi issi malkkataanne gid-don eexxiya xomppee de7iyo issi issi xaaruwaa immiis. ¹⁷Immidi eta, “Taakko haa xeellidi, taani oottiyogaa oottite. Taani eti dunkkaanidosaa mataa gakkada oottiyogaadan, inttekka oottite. ¹⁸Taaninne tanaara de7iyaageeti ubbati malkkataa punniyo wode, inttekka eti dunkkaanidosaa yuuyi aadhdhidi, intte malkkataa punniiddi, ‘GODAASSINNE Geedoonassi olettoos!’ yaagidi waassite” yaagiis.

¹⁹Qammau giddo shaaho gidanau guuttai attidaashin, naagiya olanchchati laamettidoogaappe guyyiyan, Geedooninne aara de7iya xeetu asati biidi, Midiyaamati dunkkaanidosaa mati gakkidosona; gakkidi bantta malkkataa punnidosa; bantta oiqqido xaaro ubbaakka menttidosona. ²⁰Hara baggaara de7iya naa77u citatika bantta malkkataa punnidi, xaarotakka menttidosona; haddirssa kushiyan eexxiya xomppiyaa, ushachcha kushiyan malkkataa oiqqidi punniiddi, “GODAASSINNE Geedoonassi bisuwan olettoos!” yaagidi waassidosona. ²¹Asai ubbai Midiyaamati dunkkaanidosaa yuushuwan ba sohuwan sohuwan eqqidaashin, Midiyaama olanchchati ubbai waassiiddi baqatidosona. ²²Geedoonu asai heezzu xeetu malkkataa punnido wode, morkketu olanchchati bantta bisuwan issi issuwaa woranaadan GODAI oottiis; yaatin, attida olanchchati Xartakko simmidi, Beetishiixa giyo katamaa gakkanaashin, hegaappekka kanttidi, Xabaata matan de7iya Aabeeli-Mahoola gakkanaashin baqatidosona.

²³Hegaappe guyyiyan Geedooni, Niftaaleema zariyaappe, Aseera zariyaappenne Minaase zaretu ubbaappe Israa7eela asaa xeesidi shiishshin, eti Midiyaamata yedettidosona. ²⁴Efireema gezziyan de7iya asaa ubbaakko Geedooni asaa kiittidi, “Midiyaama asaa olanau duge wodhdhite; wodhdhidi Beetibaara gakkanaashin de7iya Yorddaanoosa SHAafaanne an geliya qeeri shaafata etappe kasetidi oiqqite” yaagiis. Yaagin Efireema asai ubbai xeegetti shiiqidi, Beetibaara gakkanaassi Yorddaanoosa SHAafaanne an geliyo qeeri shaafata oiqqiis. ²⁵Oreebanne Za7eeba geetettiya Midiyaamatu halaqata naa77aa omooddidosona; Oreeba Oreeba Zaalaa giyoosan woridosona; Za7eeba qassi Za7eeba Woiniyaa Gum77iyoosaa giyoosan woridosona. Hegaappe guyyiyanikka attida Midiyaamata yedettiiddi, Oreeba qooriyaanne Za7eeba qooriyaa muucidosona; muucidi eta guuggeta Geedoonakko

ehiidosa. He wode Geedooni Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta arshsho baggaara de7ees.

Midiyaamati Wurssetta Xoonetuwa Xoonettidosona

8 Hegaappe guyyiyan, Efireema asai Geedooni, “Midiyaamata olanau baidda nuna aibissi seesabeikkii? Nuna aibissi hagaadan oottadii?” yaagidi keehippe palamettidosona.

²SHin Geedooni zaaridi, “Taani oottidoogaappe intte oottidoogee aadhdheneeyye? Ta yarati Abi7eezerati shiishshido mule kattaappe intte Efireema zareti qorido poshilo kehenneeyye? ³Midiyaamatu halaqata, Oreebanne Za7eeba Xoosai intte kushiyan aattidi immiis. Intte oottidoogaa mala, taani ai oottanau dandayyaanaa?” yaagiis. I hegaadan gin, eti hanquwaappe zarbbidosona.

⁴Geedooninne aara de7iya heezzu xeetu asai Yorddaanoosa SHAafaa yiidi pinidosona; eti ai daafurikkokka, bantta morkketa yedettiyoogaa aggibookkona. ⁵Yedettiiddi Sukkota gakkido wode, Geedooni katamaa asaa, “Ta asai daafurido gishshau, hayyanintta amarida oitta immerkketii. Taani Midiyaamatu kawota Zebaahanne Xalmmunaa7a yedettaidda de7ais” yaagiis.

⁶Yaagin Sukkota katamaa halaqati, “Zebaahanne Xalmmunaa7a neeni omooddabaakkashin, ne olanchchatussi aibissi oittaa immanee?” yaagidosona.

⁷Yaatin, Geedooni, “Lo77o aikkobaa! GODAI Zebaahanne Xalmmunaa7a ta kushiyan aattidi immiyo wode, taani bazzo agunttaaninne kinddiichchuwan intena wadhdhana” yaagiis. ⁸Yaagidi hegaappe Panu7eela giyoosaa biis; biidi yan de7iya asaakka he oishaa oichchiis. Oichchin Panu7eela asaakka Sukkota katamaa asai zaaridoogaadan zaariis. ⁹Yaatin, Panu7eela asaakka, “Taani xoonada saro simiyo wode, intte katamaa naagiyo ha adussa gimbbiyaa laalana” yaagiis.

¹⁰Zebaahinne Xalmmunaa7i arshsho baggappe yiida olanchchatuppe attida bantta tammanne ichchashu sha7u olanchchatuura Qarqoora giyo kataman de7oosona. Kase arshsho baggappe yiida olanchchatuppe bisuwan olettiya issi xeetanne laatamu sha7u gidiya olanchchatu olan haiqqi wuridosona. ¹¹Geedooni Nobaahappenne Yogibaahappe arshsho baggan de7iya bazzuwaa gaxaa ogiyaara biidi, hegan de7iya olanchchatu bolli eti akeekennan de7ishin woraajjiis; ¹²woraajjin eti ubbai dagammidosona. Midiyaama kawoti Zebaahinne Xalmmunaa7i naa77aikka baqatidosona; shin Geedooni eta yedetti gakkidi omooddiis.

¹³Yo7aasha na7ai Geedooni olaappe Hereesa Pinuwaara simmiis. ¹⁴Simmiiddi Sukkotappe issi wodallaa oiqqidi oichchiis. Oichchin wodallai Sukkota halaqatunne cimatu laappun tammanne laappunatu sunntaa xaafidi au immiis. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, Geedooni Sukkota asaakko yiidi, “Zebaahanne Xalmmunaa7a neeni omooddabaakkashin, ne daafurida asaassi aibissi oittaa immanee?” giidi intte tana qilliiccideta; shin Zebaahanne Xalmmunaa7a hageeta be7ite” yaagiis. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, bazzo agunttaaninne kinddiichchuwan wadhdhidi; Sukkota halaqata qaxxayyiis. ¹⁷Qassi Panu7eelan katamaa naagiyo adussa gimbbiyaa laalidi, kataman de7iya attumaasaa woriis.

¹⁸Yaatiidi Geedooni Zebaahanne Xalmmunaa7a, “Intte Taabooran worido asati ai malee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Ne mala; eti ubbaikka kawuwaa naata milatoosona” yaagidi zaaridosona.

¹⁹Geedooni, “Eti ta ishantta; eti ta aayee naata. GODAI ero! Intte eta woribeennabaa gidiyaakko, taanikka inttena worikke shin” yaagiis. ²⁰Yaagidi ba baira na7aa Yetera, “Dendda eqqada, hageeta wora” yaagiis. Yaagin Yeteri biron yelaga gidido gishshau yayyidi, ba bisuwaa shoddibeenna.

²¹Hegaappe guyyiyan, Zebaahinne Xalmmunaa7i Geedooni, “Dendda eqqada, neeni nuna wora. Attumaasa ooso oottanau attumaasa koshshees” yaagidosona. Yaatin, Geedooni denddidi, eta woriis; woridi eta gaameelatu qooriyan de7iya alleeqo ubbaa ekkiis.

²²Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Geedooni, “Neeeni nuna Midiyaama asaappe ashshido gishshau, neeni, neeppe guyyiyan ne na7ainne ne na7aa na7ai nuna haarite” yaagiis.

²³Yaagin Geedooni, “Taani inttena haarikke; ta na7aikka inttena haarena; GODAI inttena haarana” yaagiis. ²⁴Yaagidi eta, “Ane taani inttena issibaa oichchais: intte ubbai omooddidi ehido haittaa worqqaa taayyo immite” yaagiis. Isimaa7eela asaadan, Midiyaama biittaa asatikka haittan worqqaa wottoosona.

²⁵Israa7eela asai zaaridi, “Eeno, nu immana” yaagiis. Yaagidi afalaa hiixxidosona; hiixxidi asai ubbai ba omooddido haittaa worqqaa hiixettida afalaa bollan yeggiis.

²⁶Geedooni ekkido haittaa worqqai laatamu kilo giraame deexxiyaagaa. Hegeenne, hara alleeqota, qooriyan aattiyo gozddata, Midiyaamatu kawoti maayiyo ochcha teeraa milatiya maayotanne eta gaameelatu qooriyaappe ekketida alleeqota gujjennaana. ²⁷Geedooni worqqaappe eeqa misiliyaa giigissidi, ba de7iyo Oofira kataman wottiis. Guyyeppe Israa7eela asai ubbai GODAA aggidi, he eeqa misiliyaayyo goinniis; Geedoonassinne a so asaassi hegee pire gidiiis.

²⁸Hegaadan hanidi, Midiyaama asai Israa7eela asaassi haarettiis; eti Israa7eela asaa bolli naa77anttuwaa denddibookkona. Geedooni haiqqana gakkanaashin, oitamu laittaa biittai woppaa demmiis.

Geedooni Haiquwaa

²⁹Yo7aasha na7ai, Yeruba7aala giyo Geedooni ba soo guyye biidi, ba keettan de7iis. ³⁰Geedooni cora maccaasa ekkido gishshau, assi laappun tammu attuma naati yelettidosona. ³¹Qassi Sekeema kataman de7iya kaadumatiyaa attuma na7aa ayyo yelin, sunntaa Abimeleka yaagidi sunntiis. ³²Yo7aasha na7ai Geedooni lo77i cimidi haiqqiis; ba aawaa Yo7aasha duufuwan moogettiis. Ha duufoi Abi7eezera yarati de7iyo Oofira kataman de7ees.

³³Geedooni haiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAAPPE guyye simmidi, Ba7aala geetettiya xoossatuyyo goinniis; Ba7aali-Bariita giyo eeqa banttayyo xoossa oottidosona. ³⁴Yaati Israa7eela asai eta yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe eta ashshida GODAA bantta Xoossaa hassayibookkona. ³⁵Qassi Geedooni Israa7eela asaayyo oottido lo77o ooso ubbaayyo, eti a so asaayyo kehan kushiyyaa zaaribookkona.

Abimeleka

9 Geedooni na7ai Abimeleki Sekeema kataman de7iya ba aayee dabbotukko biis; biidi etanne ba aayee zareta ubbata hagaadan yaagiis; ²“Ane Sekeema kataman de7iya asaa ubbaa hagaadan yaagidi oichchite; ‘Geedooni laappun tammu naati

ubbai inttena haarikko lo77ooyye? Woikko issi asi haarikko lo77oo?’ yaagidi oichchite. Taani inttessi ashuwan mata dabbo gidiyooqaa qassi dogoppite” yaagiis.

³Yaagin a aayee dabboti ha qaala ubbaa a gishshatau Sekeema katamaa asaassi yootidosona; yootin Abimeleki etau dabbo gidido gishshau, Sekeema asai a kaalanau qofaa qachchiis. ⁴Yaagidi eti Ba7aali-Bariita Eeqaa Keettaappe laappun tammu xaqara biraa ekkidi, assi immidosona.

Immin Abimeleki he biran shufurotanne bonqqiyaageeta qaxaridi, bana kaalanaadan oottiis. ⁵Oofira giyoosan de7iya ba aawaa soo biidi, ba ishannta, Geedoona naata laappun tammata, issi shuchchaa bollan siiffisiis. SHin Geedoona na7ai, wurssetta kaaloi, Yo7aataami qosettidi, haiqqennan attiis. ⁶Hegaappe guyyiyan, Sekeema asainne Beetimiillo asai issippe shiiqidi, Sekeeman de7iya goinniyo wolaakko biidosona; biidi yan Abimeleka kawoyidosona.

⁷Yo7aataami hegaa siyido wode, biidi Gariizaana Deriyaa xeraa kiyidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan yaagidi waassiis; “Inttenoo Sekeema asatoo, intte taani odiiyoogaa siyite! Xoossaikka intte odiiyoogaa siyana.

⁸“Issi gallassi mittati ubbai shiiqidi, bantta bolli kawuwaa kawoyanau biidosona; biiddi wogaraa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ⁹SHin wogarai, ‘Ta intte bolli kawotana koshshiyaabaa gidikko, xoossatanne asata bonchchissiya ta zaitiyaa immiyoogaa aggais giyoogaa’ yaagidi zaariis.

¹⁰“Hegaappe guyyiyan, mittati balasiyaa giyo mittaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ¹¹SHin balasee, ‘Ta intte bolli kawotana koshshiyaabaa gidikko, mal77iya lo77o aifiyaa aifiyoogaa aggais giyoogaa’ yaagidi zaariis.

¹²“Yaatin, mittati woiniyaa turaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ¹³SHin woiniyaa turai, ‘Ta intte bolli kawotana koshshiyaabaa gidikko, xoossatanne asata ufaissiya woiniyaa eessaa immiyoogaa aggais giyoogaa’ yaagidi zaariis.

¹⁴“Yaatin, wurssettan mittati ubbai kinddiichchuwaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ¹⁵Yaagin kinddiichchoi, ‘Intte tumuppe tana intte bolli kawoyanau koyikko, haa yiidi ta kuwan shemppite. Hegaa intte ixixikko, kinddiichchuwaappe tamai kiyidi, Liibaanoosa zigata mo’ yaagiis.

¹⁶“Abimeleka intte kawoyidooqee tumatettaaneenne suuretettaanee? Geedooni intteyyo oottidobaa akeekidi, a keettaa asaayyo bessiyaadan kushiyaa zaaridetii?

¹⁷Ta aawai intteyyo olettidoogaa akeekite; Midiyaama asaappe inttena ashshana yaagidi, bana haiquwau aattidi immiis. ¹⁸SHin intte hachchi ta aawaa keettaa asaa bollan denddidi, a laappun tammu naata issi shuchchaa bollan siifideta; Geedooni ashkkareeppe yelido Abimeleki intteyyo dabbo gidido gishshau, Sekeeman kawoyideta. ¹⁹Ha77i simmi Geedoonassinne a keettaa asatussi intte oottido oosoi tumatettaanne suuretettaana gidikko, Abimelekaara issippe ufaittite; ikka intte-naara ufaitto. ²⁰SHin hegaa gidana xayikko, Abimelekappe tamai kiyidi, Sekeema asaanne Beetimiillo asaa mo; hegaadanka qassi, Sekeema asaappenne Beetimiillo asaappe tamai kiyidi, Abimeleka mo” yaagiis. ²¹Yaagidi Yo7aataami ba ishhaa Abimelekassi yayyido gishshau, baqatidi Ba7eera giyoosaa biidi yan de7iis.

²²Abimeleki Israa7eela biittan heezzu laitta kawotiis. ²³Hegaappe guyyiyan, Xoossai Abimelekappenne Sekeema asaappe gidduwan iita ayyaanaa kiittiis; kiittin Sekeema asai Abimeleka bolli makkalidi denddiis. ²⁴Xoossai hegaa oottidoogee, Abimeleki ba ishannta worido gishshaassanne Geedoona laappun tammu naata i woranaadan Sekeema asai a minttettido gishshaassa. ²⁵Sekeema asai amarida asaa

dooridi, deriyaa xeeran Abimeleka bolli zuggidi uttanaadan oottiis. Zuggi utti-daageeti ogiyaara kanttiya asaa ubbaa bonqqidosona; bonqqin Abimeleki heгаа ubbaa siyiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, Ebeeda na7ai Ga7aali ba ishanttuura Sekeema yiis; yin Sekeema asai an ammanettiis. ²⁷ Ubbaiikka bantta gade biidi, woiniyaa teeraa maxidosona; maxidi woiniyaa eessaa agidi, gita gibiraa kessidosona. Bantta eeqa keetaa gelidi, yan miiddinne uyiiddi Abimeleka cayidosona. ²⁸ Ebeeda na7ai Ga7aali, “Nuuni Sekeema asai haarettanau Abimeleki oonee? I Geedoona na7aa gidennee? Zabuulikka ha katamaa haaranaadan Abimeleki sunttidoogaa gidennee? Hegaappe nu maizza aawaa Hamoora zaretussi ane haarettoos. ²⁹ Ha asaa kaalettiyaagee tana gidarkkinaanashsha! Yaatiyaakko taani Abimeleka diggana shin. Abimeleka xeesada, ‘Ne olanchchata darissa ekkada, olettanau haaya’ yaagana shin” yaagiis.

³⁰ Ebeeda na7ai Ga7aali giidoogaa katamaa haariya Zabuuli siyido wode, hanqquwaa eexxi kiyiis; ³¹ yaatidi Aruuma kataman de7iya Abimelekakko asa kiittiis. Kiittidi, “Ebeeda na7ai Ga7aalinne a ishantti Sekeema yiidosona; yiidi kataman de7iya asaa ne bolli denttettoosona. ³² Hega gishshau, neeninne nenaara de7iya asai qamman dendididi, shooqan zuggidi naagite. ³³ Wontto maallado awai mokkiyo wode, eti akeekennan katamaa bolli woraajjite; Ga7aalinne aara de7iya asai inttena olanau kiyiyo wode, intteyyo hanettido keenaa minnidi olettite” yaagiis.

³⁴ Yaagin Abimelekinne aara de7iya asai ubbai qamman dendididi, Sekeemappe kareera oiddu citan shaahettidi zuggidosona. ³⁵ Abimelekinne aara de7iya asai Ebeeda na7ai Ga7aali kiyidi, katamaa geliyo penggiyan eqqidaagaa be7idi, qosettido sohuwaappe kiyidosona. ³⁶ Ga7aali asaa be7ido wode Zabuula, “Xeella! Asai deretu huuphiyaappe wodhdhees” yaagiis.

Yaagin Zabuuli, “Hegeeti asa gidokkona; deretu eeshoi asaa milatiyaagaa be7ada gaasa” yaagidi zaariis.

³⁷ Ga7aali zaarettidi, “Xeella! Asai deriyaassi gidduwaa oiqqidi wodhdhees; hara citai qassi SHareechchotu Wolai de7iyo ogiyaara yees” yaagiis.

³⁸ Yaatin, Zabuuli Ga7aala, “Nuuni ayyo haarettanau Abimeleki oonee?” yaagido ne doonai ha77i au biidee? Hageeti neeni karido asata gidokkonaayye? Ha77i kiyada etaara oletta!” yaagiis. ³⁹ Yaagin Ga7aali Sekeema asaa kaaletti kiyidi, Abimelekaara olettiis. ⁴⁰ Abimeleki yedettin, Ga7aali baqatiis; katamaa geliyo penggiyaa gakkanaassi daroti deshettidi kunddidosona. ⁴¹ Abimeleki Aruuman de7in, Zabuuli Ga7aalanne a ishantta Sekeemappe yedettidi kessiiis.

⁴² Wonttetta gallassi Sekeema asai goshshau biidoogaa Abimeleki siyiis; ⁴³ siyidi ba asaa ekkidi, heezzu citan shaakkidi, shooqan zuggidi naaganaadan oottiis. Yaatidi asai katamaappe kiyiyoogaa be7ido wode, eta woranau qosettido sohuwaappe kiyiis. ⁴⁴ Abimelekinne aara de7iya citai sinttau woxxi biidi, katamaa geliyo penggiyan eqqidodosona; attida naa77u citati goshshan de7iya asata olidi woridosona. ⁴⁵ Gallassa muliyaa Abimeleki katamaa asara olettiis; olettidi katamaa oiqqidoogaappe guyyiyan, kataman de7iya asaa ubbaa woriis. Yaatidi katamaa qoliis; qolidi ubbaa biittaa bolli maxiniyaa zeriis.

⁴⁶ Sekeema Adussa Gimbbiyaa gidдон de7iya asai ubbai heгаа siyido wode, Ba7aali-Bariita Eeqa Keettan de7iya qato giddo geliis. ⁴⁷ Eti he sohuwan shiiqidoogaa Abimeleki siyiis. ⁴⁸ Siyidi inne aara de7iya asai ubbai Xalmmoona giyo deriyaa pude kiyidosona. Kiyin Abimeleki kalttaa ekkidi, mittaa tashiyaa qanxxidi,

ba hashiyan tookkiis; tookkidi banaara de7iya asata, “Taani oottishin be7idoogaa, inttekka eesuwan ha77i oottite” yaagiis. ⁴⁹Yaagin asai ubbaikka mittaa tashiyaa qanxxi ekkidi, Abimeleka kaalliis; he tasheta qatuwaa yuushuwan zempissi wot-tidi, asai a gidдон de7ishin tamaa oittidosona; yaatin, qatuwaa gidдон de7iya asai ubbai haiqqi wuriis. Haiqqida attuma asaanne macca asaa qoodai issi sha7aa gidana.

⁵⁰Hegaappe guyyiyan, Abimeleki Tebexa giyo katamaa biidi, katamaa dooddidi oiqqiis. ⁵¹He katamaa gidдон issi mino adussa gimbee de7ees. Katamaa asai ub-bai, maccai attumai, kaalettiyaageetuurakka attennan he adussa gimbbiyaakko yaa woxxidi, a gidдо gelidosona; penggiyaa gorddidi, gimbbiyaa bolli dembbayidi ke-xxidosa pude kiyidosona. ⁵²Abimeleki olettiiddi adussa gimbbiyaa gakkidi, taman xuugganau penggiyaakko shiiqiis. ⁵³SHin issi maccaasiyaa Abimeleka huuphiyan woxaa maidiyaa gonddorssa olada, a guuggiyaa homppu oottaasu. ⁵⁴Ba ola mi-shshaa tookkiya wodallaa eesuwan xegidi, “Tana asi, ‘Ebela maccaasi woriis’ geen-naadan, ne bisuwaa shoohuwaappe shoddada, tana wora” yaagiis. Yaagin wodallai caddin i haiqqiis. ⁵⁵Israa7eela asai ubbai Abimeleki haiqqidoogaa be7idi, ba soo ba soo biis.

⁵⁶Abimeleki ba ishannta laappun tammata woridi, ba aawaa bolli oottido gomiya Xooasai a bolli zaariis. ⁵⁷Hegaadanka, Xooasai Sekeema asaa iitatetta ubbaa eta bolli zaariis. Hegaadan hanidi, Geedoona na7ai Yo7aataami qanggido qanggettai eta gakkiiis.

Tolaa7a

10 Abimeleki haiqqidoogaappe guyyiyan, Doodo na7aa Puuha na7ai Tolaa7i Israa7eela ashshanau denndiis. I Yisaakoora zare gididi, Efireema gezziyan SHamiira giyoosan de7iis. ²Tolaa7i Israa7eela asaa laatamanne heezzu laittau pirdiya daanna gidiiis. Tolaa7i haiqqidi, SHamiiran moogettiis.

Yaa7iira

³Tolaa7appe kaallidi, Gala7aadiyaa Yaa7iiri denndiis; denndidi Israa7eela asaa laatamanne naa77u laittau pirdiya daanna gidiiis. ⁴Assi hasttamu haretu tog-giya hasttamu attuma naati de7oosona; etassi Gala7aade biittan hasttamu katamati de7oosona. He katamati hachchi gakkanaassi Yaa7iira katamata geetettidi xeeset-toosona. ⁵Yaa7iiri haiqqidi, Qaamoonan moogettiis.

Yofttaaha

⁶Israa7eela asai GODAA sinttan qassikka iitabaa oottiis; eti Ba7aalanne Asttaarooto geetettiya eeqatussinne Sooriyaa xoossatussi, Sidoona xoossatussi, Moo7aaba xoossatussi, Amoonatu xoossatussinne Pilisxeema xoossatussi goinnidosona. Eti GODAA aggi bayidosona; ayyo goinniyoogaakka aggiigidosona. ⁷Yaatin, GODAI Israa7eela asaa bolli hanqqettidi, eta Pilisxeema asatussinne Amoonaa asatussi aattidi immiis. ⁸Immin he laitti Israa7eela asaa eti naaqqidosonanne huqqunnidosona. Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggan, Amooleti kase de7ido Gala7aade biittan de7ida Israa7eela asaa ubbaa eti tammanne hospupun laittaa huqqunnidosona. ⁹Amoonaa asati qassikka Yihudaa, Biniyaamanne Efireema zaretu olanau Yorddaanoosa SHaafaa pinnidosona; yaatin, Israa7eela asai keehippe un77ettiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan Israa7eela asati, “Nuuni nena nu Xoossaa aggidi, Ba7aala eeqatussi goinnidi, nena naaqqida” yaagidi GODAASSI waassidosona.

¹¹ Waassin GODAI etau, “Gibxxeti, Amooreti, Pilisxxeemati, ¹² Sidoonati, Amaaleeqatinne Maa7oonati inttena huqqunnin, taassi waassideta; waassin taani inttena eta kushiyaappe ashshabeikkinaa? ¹³ SHin intte tana aggidi, hara xoossatussi goinnideta. Hegaa gishshau, taani inttena mulekka ashshikke. ¹⁴ Biidi intte doorido xoossatussi waassite. Intte metuwaa wode eti inttena ashshona” yaagidi zaariis.

¹⁵ SHin Israa7eela asai zaarettidi GODAA, “Nuuni nagaraa oottida. Neeyyo lo77o milatiyaabaa nu bolli ootta; shin hayyanaa, hachchi nuna ashsha” yaagiis. ¹⁶ Yaagidi allaga xoossata bantta gididoppe diggidi, GODAAYYO goinnidosona. Israa7eela asai tuggatidoogau GODAIKKA mishettiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Amoonatu olanchchati olau giigidi, Gala7aaden galchchidosona; Israa7eela asaikka issippe shiiqidi, Gala7aaden Mixiphpha giyoosan galchchiis. ¹⁸ Gala7aade biittaa asanne halaqati bantta gidдон, “Amoonatu olanchchatuura koirottidi olaa gaittanai oonee? He urai Gala7aade biittan de7iya asau ubbau halaqa gidana” yaagidosona.

11 Gala7aadiyaa Yofttaahee mino olanchcha. A aawai Gala7aada; shin a aayiyaa shaaramuxiya maccaasa. ² Gala7aadee ekkido machchiyaakka assi attuma naata yelaasu. Eti dicci gakkido wode, bantta ishaa Yofttaaha, “Neeni hara maccaasee na7aa gidido gishshau, nu aawaa aquwaappe aibanne laattakka” yaagidi sooppe yedettidosona. ³ Yaatin, Yofttaahee ba ishantuppe baqatidi, Xoba giyo biittan de7iis. Yan i de7ishin, amarida shufuro asati akko shiiqidi, a kaallidosona.

⁴ Amarida wodiyaappe guyyiyan, Amoonati Israa7eelatuura olettidosona. ⁵ Amoonati Israa7eela asaara olettido wode, Gala7aade biittaa cimati Xoba biittaaappe Yofttaaha zaari ehanau biidosona. ⁶ Biidi eti a, “Haaya, Amoonata nuuni olana mala, yaada nuuyyo gadaawa gida” yaagidosona.

⁷ Yaagin Yofttaahee Gala7aade cimata, “Tana ixxidi, ta aawaa keettaappe yedetidai inttena gidekkeitii? Ha77i metuwan gelidi, taakko aibissi yiidetii?” yaagiis.

⁸ Yaagin Gala7aade cimati a, “Gidikkonne, ha77i nuuni neekko simmida; aissi giikko, neeni nunaara olaa baada, Amoonata nuussi olana malanne Gala7aade asaa ubbaayyo neeni halaqaa gidana mala, nuuni koyoos” yaagidosona.

⁹ Yaagin Yofttaahee, “Amoonatuura olettanau intte tana guyye soo zaarin, GODAI eta ta kushiyan aattidi immikko, taani tumu intte halaqa gidanee?” yaagiis.

¹⁰ Gala7aade cimati Yofttaaha, “GODAI nu gidдон markka! Neeni giyoobaa tumu nuuni oottana” yaagidi zaaridosona. ¹¹ Yaatin, Yofttaahee Gala7aade cimatuura biis; bin a bantta halaqanne gadaawa oottidosona. Yofttaahee Mixiphphan GODAA sinttan ha yohuwaa ubbaa maayiiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Amoonatu kawuwaakko asaa kiittidi, “Neeni nu biittaa bollan woraajjidoogee aibi gaasuwaanee?” yaagidi oishissiiis.

¹³ Yofttaahee kiittido asatuyyo Amoonatu biittaa kawoi zaaridi, “Israa7eela asai Gibxxe biittaaappe kiyido wode, Arnnoona SHaafaappe doommidi, Yaabooqa SHaafaa gakkanaashin, qassi Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin de7iya ta biittaa ekkiiis. Ha77i ta biittaa saruwan zaarite” yaagiis.

¹⁴ Yofttaahee naa77anttuwaakka Amoonatu kawuwaakko asaa kiittiis. ¹⁵ Kiittididi hagaadan yaagiis; “Israa7eela asai Moo7aaba biittaa woikko Amoonata biittaa ekkibeenna. ¹⁶ Israa7eela asai Gibxxe biittaaappe kiyido wode, bazzuwaa kant-

tidi biidi, Zo7o Abbaa gakkii; hegaappe qassi Qaadeesa giyoosaa yiis. ¹⁷ Yiidi Israa7eela asai Eedooma biittaa kawuwaakko asaa kiittidi, ‘Ne biittaara nuna aat-tarkkii’ yaagiis; shin Eedooma kawoi aattennan ixxiis. Hegaadankka, Moo7aaba kawuwaakko kiittin, ikka aattennan ixxiis. Yaatin, Israa7eela asai Qaadeesan gam77iis.

¹⁸ “Hegaappe guyyiyan bazzuwaara kanttidi, eti Eedoomanne Moo7aaba biit-tata yuuyidi, Moo7aaba biittaappe arshsho baggaara yiidosona; yiidi Arnnoona SHaafaappe hefintta baggaara de7iya sohuwan dunkkaanidosona; shin Arnnoona SHaafai Moo7aaba zawa gidido gishshau, Moo7aaba baggi pinnibookkona.

¹⁹ “Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Haseboona giyo kataman de7iya Amooretu Kawuwaa Sihoonakko asaa kiittiis; kiittidi eti, ‘Hayyanaa, ne biittaara nuna nu biitti aattarkkii’ yaagidosona. ²⁰ SHin Sihooni Israa7eela asaa aattanau ammanibeenna. I ba asaa ubbaa shiishshidi, Yahaaxa giyoosan dunkkaanidi, Israa7eela asaara olettiis. ²¹ Olettin GODAI Israa7eela Xoossai Sihoonanne a asaa ubbaa Israa7eela asaa kushiyan aattidi immin, eta xoonidosona; xoonidi yan de7ida Amooretu biitta ubbaa laattidosona. ²² Arnnoona SHaafaappe biidi, Yaa-booqa SHaafaa gakkanaashiinne bazzuwaappe biidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin de7iya Amooretu biittaa ubbaa omooddidi ekkidosona.

²³ “Hegaadan oottidi, GODAI Israa7eela Xoossai ba asaa Israa7eela sinttaappe Amooreta yedettidi xaissii. Yaatin, neeni neeyyo ekkanaanu waana qoppadii? ²⁴ Neeni ne xoossai Kamooshi neeyyo immiyoobaa ekkikkii? Hegaadankka, nuuni GODAI nu Xoossai nuuyyo immidobaa ubbaa laattidi de7ana.

²⁵ “Bau neeni Xippoora na7aa Moo7aaba Kawuwaa Baalaaqappe minnai? I Israa7eela asaara ooyettidee woikko olettidee?

²⁶ “Israa7eela asai Haseboona, Aaro7eranne eta yuushuwan de7iya katamata ub-baa, hegaadankka, qassi Arnnoona SHaafaa lanqqiyan de7iya katamata ubbaa laattidi, heezzu xeetu laittaa de7iis. Yaatin, he wode aibissi wotti ekkibeekketii? ²⁷ Taani ta baggaara inttena aibanne naaqqabeikke; shin tana ola olada naaqqiyai nena. Pird-diya GODAI hachchi Israa7eela asaappenne Amoonaa asaappe gidduwan pirddo” yaagiis.

²⁸ SHin Yofttaahee kiittido kiitaa Amoonatu kawoi siyennan ixxiis.

²⁹ He wode GODAA Ayyaanai Yofttaahe bolli wodhdhin, Gala7aadenne Mi-naase biittata kantti biiddi, Gala7aade biittan de7iya Mixiphpha simmiis; hegaappe olanchchata kaalettidi, Amoonatu biitti biis. ³⁰ Biiddi GODAASSI shiiquwaa shiiqettiiddi, “Nee ni Amoonata ta kushiyan aattada immikko, ³¹ olan xoonada taani soo simmiyo wode, tana mokkanau ta sooppe kiyiyaabi aibanne gidin neessa; taani a neessi xuuggiyo yarshsho oottada shiishshana” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Amoonata olanau zawaa pinnidi biis; bin GODAI eta a kushiyan aattidi immiis. ³³ Aaro7erappe doommidi, biidi Miiniitanne Aabeeli-Karaamiima mati gakkanaashin, laatumu katamata olidi bashshiis; daro asaa wori wurssiis. Hegaappe guyyiyan, Amoonati Israa7eelatussi haarettidosona.

Yofttaahe Na7iyo

³⁴ Yofttaahee Mixiphphan de7iya ba soo simmido wode, koirottad akka a na7iyaa karaabiya oiqqada yexxaiddanne duraidda a mokkanau kiyaasu. Ayyo ippe hara na7i baawa. ³⁵ I o be7ido wode, azzanuwan ba maayuwa pooshshidi, “Hai poora

ta na7ee! Tana kaushsharggadasa; tana gakkiiya metuwaayyo neeni gaaso gidadasa. Aissi giikko, taani GODAASSI shiiqetta uttaas; heгаа shiiquwaa gattennan agganau danddayikke!” yaagiis.

³⁶ Yaagin na7iyaa, “Ta aawau, neeni GODAASSI shiiqettidabaa gidikko, GODAI ne morkketu, Amoonatu bolli ne haluwaa kessido gishshau, neeni shiiqettidobaa ta bolli pola” yaagaasu. ³⁷ Qassikka a ba aawaa, “Taayyo issibaa oot-tarkkii. Taani muleera azina gelennan attiyo gishshau, ta laggetuura baada deretu bolli ta geela7otettaassi yeekkana mala, naa77u aginau tana yeddarkkii” yaagada oichchaasu.

³⁸ Oichchin i, “Ba” yaagidi, naa77u aginau yeddiis; yeddin a ba laggetuura deriyaa huuphiyaa kiyada ba geela7otettaassi etaara yeekkaasu. ³⁹⁻⁴⁰ Naa77u aginaappe guyyiyan, ba aawaakko simmada yaasu; yin GODAASSI ba shiiqettido shiiquwaa gattiis. A mulekka attumaasan gattennan attaasu.

He wodeppe doommidi, Israa7eelatu macca naati laittan laittan oiddu gallassaa bantta sooppe haakki biidi, Gala7aadiyaa Yofttaahe na7eessi yeekkiyoogeenne az-zaniyoogee meeze gidiiis.

Yofttaahanne Efireema Asaa

12 Efireema asai olaa baanau xeegettidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Xafoona giyo katamaa gakkido wode, Yofttaaha, “Amoonata olanau zawaa pinnada baidda, nenaara baanaadan aissi nuna xeesabeikkii? Nuunikka ne keettaa ne bolli taman xuuggana” yaagidosona.

² Yaagin Yofttaahee eta hagaadan yaagiis; “Taaninne ta asai Amoonatuura keehippe warettido wode, taani inttena xeesaas; shin intte tana etappe ashshibeekketa. ³ Intte tana ashshennaagaa be7ido wode, zawaa pinnada ta shemppuwaassi qaretennan Amoonata olanau baas; bin GODAI eta ta kushiyan aattidi immiis. Yaatin, intte hachchi aissi tana olanau yiidetii?” yaagiis.

⁴ Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Gala7aade asaa ubbaa shiishshidi, Efireema asaara olettiis; olettin Gala7aade asati xoonidosona. Aissi giikko, Efireema asai kase eta, “Intte Gala7aaden de7iya asati kase Efireema zaretuppenne Minaase zaretuppe betidi yiidaageetappe attin, harata gidekketa” yaagi wottiis.

⁵ Efireema asai baqatennaadan, Yorddaanoosa SHaafaa pinuwaa ubbaa Gala7aadeti oiqqidosona; oiqqin baqatanau koyiya Efireema asi ooninne pinnanau oichchiyo wode Gala7aadeti, “Neeni Efireema asee?” yaagidi oichchoosona. Oichchin, “Gidikke” giikko, ⁶ “Ane, ‘SHiboleeta’ ga” yaagoosona. SHin i, “SHi” giyo pitaliyaa loitti xeeگانau danddayenna gishshau, “Siboleeta” yaagees. Yaagiyo wode oiqqidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinniyoosan woroosona. He wode yan Efireema asaappe oitamanne naa77u sha7u asai haiqqiis.

⁷ Yofttaahee Israa7eela asaa bollan daannatidi, usuppun laittaa pirddiis. Hegaappe guyyiyan, Gala7aadiyaa Yofttaahee haiqqiis; haiqqidi Gala7aaden de7iya ba katanman moogettiis.

Ibxxaana

⁸ Yofttaaheppe kaallidi, Beetalihemee Ibxxaani Israa7eela asaa bolli pirddiya daanna gidiiis. ⁹ Ibxxaanayyo hasttamu attuma naatinne hasttamu macca naati de7oosona; i ba macca naata ba yara gidenna attuma naatussi immiis; ba attuma

naatussikka ba yara gidenna macca naata giigissidi ehiis. Ibxxaani Israa7eela bolli laappun laittaa daannatidi pirddiis. ¹⁰Hegaappe guyyiyan haiqqidi, Beetaliheme kataman moogettiis.

Eloona

¹¹Ibxxaanappe kaallidi, Zaabilooniyaa Elooni Israa7eela asaa bolli daannatidi, tammu laittaa pirddiis. ¹²Hegaappe guyyiyan haiqqiis; haiqqidi Zaabiloona biittan de7iya Ayyaaloonaa kataman moogettiis.

Abdoona

¹³Eloonappe kaallidi, Hilleela na7ai Abddooni, Pir77aatoona giyoosan de7idaagee, Israa7eela bolli pirddiida daanna gidiis. ¹⁴Abddoonayyo laappun tammu haretta toggiya oitamu attuma naatinne hasttamu naatu naati de7oosona; Abddooni Israa7eela asaa bolli daannatidi, hosppun laittaa pirddiis. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, Hilleela na7ai Abddooni haiqqiis; haiqqidi Amaaleeqatu gezziyan Efireema biittan de7iya Pir77aatoonan moogettiis.

Samssooni Yelettiis

13 Israa7eela asai GODAA sinttan qassikka iitabaa oottiis. Yaatin, GODAI eta oitamu laittau Pilisxxeema asaa kushiyan aattidi immiis.

²He wode Xor77a giyo kataman Maanuha giyo issi bitanee de7ees. I Daana zare; a machchiyaa maine gidido gishshau, na7a yelabeikku. ³Issi gallassi GODAA kiitanchchai he maccaaseessi qonccidi, hagaadan yaagiis; “Be7a, neeni na7a yelabeenna maine; shin neeyyo ixetai attana; attin neeni attuma na7a yelana. ⁴Hegaa gishshau, woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyennaadaaninne tunabaa aibanne meennaadan naagetta. ⁵Neeyyo ixetai attin, neeni attuma na7a yelana. Na7ai yelettiyo wodeppe doommidi, Xoossaassi dummatida Naaziraawe gidiyo gishshau, a binnaanana mulekka meedoppa. I Israa7eela Pilisxxeema asaa kushiyaappe ashshanau doommanna” yaagiis.

⁶Hegaappe guyyiyan maccaasiyaa baada, ba keettaawaassi hagaadan yaagada odaasu; “Xoossaa asa issoi taakko yiis; ayyo meraikka Xoossaa kiitanchchaa meraa mala keehippe yashshiyagaa. I awappe yiidaakkokka taani a oichchabeikke; ikka ba sunntaa taayyo yootibeenna. ⁷SHiin i tana, ‘Neeyyo ixetai attin, neeni attuma na7a yelana. Na7ai yelettoosappe doommidi haiqqana gakkanaassi, Xoossaassi dummatida Naaziraawe gidiyo gishshau, woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyooppa; aiba tunabaakka mooppa’ yaagiis” yaagada yootaasu.

⁸Hegaappe guyyiyan Maanuhē, “Abeet GODAU, na7ai yelettiyo wode ai oot-tanau koshshiyaakko erissana mala, neeni wontta kiittido Xoossaa asi nuukko sim-midi yaanaadan ootarkkii” yaagidi GODAA woossiis.

⁹Woossin Xoossai Maanuhe woosaa siyiis. Maccaasiyaa gaden uttidaashin naa77anttuwaa yiis; shin he wode i keettaawai Maanuhē iira de7enna. ¹⁰Mac-caasiyaa eesuwan ba keettaawaakko baada, “Be7a, ini gallassi taakko yiida bitanee hachchikka hagan de7ees” yaagaasu.

¹¹Yaagin Maanuhē uttidosaappe denddidi, ba maccaasiyo kaallidi biis; bi gakkidi, bitaniyaa, “Ini ta machcheera haasayidai nenee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin bitanee, “Ee tana” yaagiis.

¹²Yaagin Maanuhee, “Neeni yootido qalalai polettiyo wode, yelettana na7aa de7uwaassinne oosuwaassi wogi aibee?” yaagidi a oichchiis.

¹³Oichchin GODAA kiitanchchai, “Ne machchiyaa taani yootido ubbabaappe naagettu. ¹⁴Woiniyaa turaappe kiyiyaabaa aibanne muuppu; woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyuppu; aiba tunabaakka muuppu. Taani iyyo yootido ubbaa polu” yaagidi zaariis.

¹⁵Maanuhee qassi GODAA kiitanchchaa, “Nuuni neeyyo issi yelaga deeshshaa shukkidi giigissanaashin, hayyanaa takkarkkii” yaagiis.

¹⁶Yaagin GODAA kiitanchchai zaaridi, “Taani takkikkokka, ne qumaa miikke. SHin neeni xuuggiyo yarshshuwaa giigissana koyikko, GODAASSI yarshshanau danddayaasa” yaagiis. I GODAA kiitanchchaa gidioogaa Maanuhee eribeenna.

¹⁷Maanuhee qassikka GODAA kiitanchchaa, “Neeni yootido qalalai polettiyo wode, nuuni nena bonchchana mala, ne sunntai oonee?” yaagiis.

¹⁸Yaagin GODAA kiitanchchai a, “Ta sunntai maalaalissiyaagaa gidioo gishshau, neeni ta sunntaa aibissi oichchai?” yaagidi zaariis.

¹⁹Yaagin Maanuhee he deeshshaanne a kattaa yarshshuwaa ekkidi, shuchchaa bolli GODAASSI yarshshiiis. Maanuheenne a maccaasiyaa xeellishin, GODAI maalaalissiyaabaa oottiis. ²⁰Yarshshuwaa yarshshiyooaappe tamaa laco i pude pololattishin, GODAA kiitanchchai tamaa lacuwaa giddoora saluwaa kiyiis. Maanuheenne a maccaasiyaa hegaa be7idi, som77uwaa sa7aa gattidi gufannidosona.

²¹GODAA kiitanchchai Maanuhessinne a maccaaseessi naa77anttuwaa beetennan aggin, i GODAA kiitanchchaa gididoogaa Maanuhee he wode akeekiis.

²²Maanuhee ba machchiyo, “Nuuni Xoossaa be7ido gishshau, nuuni haiqqanaagee geeshsha” yaagiis.

²³SHin a zaarada, “GODAI nuna woranau koyidobaa gidioo gidiyaakko, xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa nu kushiyaappe ekkenna, woikko he ubbabaa nuna bessenna, woikko haggaa nuussi odenna” yaagaasu.

²⁴Maccaasiyaa attuma na7aa yelaasu; yelada Samssoona gaada sunntaasu. Na7aikka dicciis; GODAIKKA a anjjiis. ²⁵Na7ai Xor77appenne Eshttaa7oolappe gidduwan de7iya Daana moottan de7ishin, GODAA Ayyaanai a denttettiyoogaa doommiis.

Samssooni Machcho Ekkiis

14 Issi gallassi Samssooni Timina giyoosaa wodhdhiis; wodhdhidi yan issi Pilisxxeema geela7iyo be7iis. ²Soo simmidi ba aawaanne ba aayyiyo, “Taani Timinan issi Pilisxxeema geela7iyo be7aas; ha77i o taayyo oichchidi immite” yaagiis.

³SHin a aawainne aayyiya a, “Machcho oichchanau ha qaxxarettiibeenna Pilisxxeematukko baanau nena aibissi koshshidee? Nu dabbotu giddon woikko nu asaa ubbaa giddon neeyyo haniya issi macca na7a demmanau danddayabeikkii?” yaagidi oichchidosona.

SHin Samssooni ba aawaa, “Taani o dosido gishshau, o giigissada taayyo imma” yaagiis. ⁴Pilisxxeemata olanau GODAI gaasuwa koyidi, haggaa eta bolli oottiyoogaa Samssoona aawainne aayyiyaanne eribookkona. He wode Pilisxxeemati Israa7eela asaa haaroosona.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Samssooni ba aawaaranne ba aayeera Timina wodhdhiis. Yan woiniyaa turaa giddoora i kanttidi biishin, issi wodala gaammoi gudiiddi a bolli kiyiis. ⁶ Kiyin GODAA Ayyaanai Samssoona bollan wolqqappe wodhdhiis; wodhdhin deessha maraa duuterettiyoogaadan, ba kushiyan aibanne oikkennan gaammuwaa duuteretti yeggiis. He ba oottidoogaa ba aawaassinne ba aayeessi odibeenna. ⁷ Hegaappe guyyiyan biidi, geela7iyo haasayissiis; haasayissidi o dosiis.

⁸ Guutta wodiyaappe guyyiyan, o bullachchanau yaa simmidi biis; biiddi ba worido gaammuwaa gauxaa be7anau ogiyaappe sher77i giidi biyo wode, gaammuwaa gauxaa gidдон mattai eessaa eessidoogaa be7iis. ⁹ Be7idi eessaappe amariidaagaa kaashi ekkidi, ogiyan miiddi biis. Ba aawaakkonne ba aayeekko gakkidi, ba oikkido eessaappe amariidaagaa immin, etikka miidosona; shin Samssooni he eessaa gaammuwaa gauxaa gidдoppe ekkidoogaa etau odibeenna.

¹⁰ A aawai maccaasee soo bin, Samssooni yan gibiraa giigissiis. Hegaa mala gibirai bullachchaawu kaseesappekka oottiyo woga. ¹¹ He asai a be7ido wode, aara takkanaadan hasttamu wodalla naata dooriis. ¹² Samssooni eta, “Ane intte eriyaakkonne issi qan77ishiyaa taani inttena qan77ishais; bullachchaa baalai bonchchettiyoo laappun gallassatu gidдон ha qan77ishiyaa birshshettaa taassi intte yootiyaabaa gidikko, taani inttessi hasttamu liino iirichchotanne hasttamu kumetta maayota immana. ¹³ SHin intte taayyo birshshettaa yootanau danddayana xayikko, intte taayyo hasttamu liino iirichchotanne hasttamu kumetta maayota immeeta” yaagiis.

Yaagin eti, “Ero, ne qan77ishiyaa ane nuussi yoota” yaagidosona.

¹⁴ I eta,

“Miyaagaappe miyoobai beettiis.

Minuwaa gidдoppe mal77iyaabai kiyiis”

yaagiis. Heezzantto gallassi gakkanaassi eti qan77ishiyaa birshshettaa immanau danddayibookkona.

¹⁵ Oiddantto gallassi eti Samssoona machchiyo, “Ane ne keettaawaa cimmada qan77ishiyaa birshshettaa i nuuyyo yootanaadan ootta. Hegee xayikko, nuuni nenne ne aawaa keettaa taman xuuggana. Intte nuna xeesidoogee nuna manqquetanaassee?” yaagidosona.

¹⁶ Yaatin, Samssoona machchiyaa yeekkaidda akko shiiqada, “Neeni tana si-iqakka! Neeni tana keehippe ixxaasa! Aissi giikko, neeni ta biittaa asaa qan77ishiyaa qan77ishada, a birshshettaa taassi yootabaakka” yaagaasu.

Yaagin i zaaridi, “Be7a, haggaa taani ta aawaassikka ta aayeessikka yootabeikke. Yaatin, neessi aibissi yootoo?” yaagiis. ¹⁷ Yaagin bullachchaa baalai bonchchettiyoo laappun gallassatu ubban yeekkada shemppuwaa diggin, laappuntta gallassi qan77ishiyaa birshshettaa iyyo yootiis. Yootin akka baada bantta biittaa asaayyo yootaasu.

¹⁸ Yaatin, laappuntta gallassi awai wullanaappe kase katamaa asati ba zaaruwaa ekki yiidi, Samssoona,

“Eessaappe aadhdhidi mal77iyaabi,

gaammoppe aadhdhidi minniyaabi aibee?”

yaagidosona.

Yaagin Samssooni eta, “Intte ta ussen goyennabaa gidiyaaakko, ta qan77ishiyaa birshshettaa erekketa shin” yaagiis.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanai a bollan wolqqappe wodhdhin, Asqqaloonaa katamaa wodhdhidi, hasttamu asata woriis; woridi eta maayuwaa qaari ekkidi, qan77ishiyaa birshshida asatussi ehiidi immiis. Hanidaban ubban hanqquwaa suulliiddi, ba aawaa soo simmidi biis. ²⁰Bin Samssoona machchiyaa a laggiyaassi, a waanna miiziyaassi imettaasu.

15 Guuttaa takkishin, gisttiyaa cakkiiyo wode, Samssooni ba machchiyo be7anau issi anqara deeshshaa ekkidi biis; biidi i aawaa, “Taani ta machchiyaa de7iyo kifiliyaa gelanau koyais” yaagiis.

SHin i gelennaadan, i aawai diggiis. ²I aawai Samssoona, “Neeni o ubba ixxidabaa milatin, ne miiziyaayyo immaas. SHin i kaalo michchiyaa ippekka aadhda lo77o; i gishshaa o ekka” yaagiis.

³Yaagin Samssooni etau, “Ha77i simmi Pilisxxeema biittaa asaa bolli taani iitabaa oottikko, moorancha gidikke” yaagiis. ⁴Yaagidi biidi, heezzu xeetu worakanata oiqqiis; oiqqidi naa77aa naa77aa goinaa issippe gattidi, goinatuppe gidduwan yiicettida xomppiyaa wottidi qachchiis. ⁵Hegaappe guyyiyan, yiicettida xomppiyan tamaa oittidi, biron cakettibeenna Pilisxxeema asaa kattaa giddo worakanata yeddiis; yeddidi cakettida kattaa, equwan de7iya kattaa, woiniyaa turatanne wogaraa xuuggiis.

⁶Pilisxxeemati, “Hagaa oottidai oonee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin asai, “Samssooni oottiis; aissi giikko, Timina asa gidiya a bolloi, a machchiyo a miiziyaayyo immido gishshaassa” yaagiis. Yaagin Pilisxxeemati biidi, onne i aawaa taman xuuggidosona.

⁷Xuuggin Samssooni etau, “Intte heгаа oottido gishshau, haluwaa kessennan aggikke” yaagiis. ⁸Yaagidi eta wolqqaama shochchaa shocidi, darota woriis. Hegaappe guyyiyan biidi, Exaama giyo sohuwan de7iya zaallaa kooppuwaa gidдон gam77iis.

Samssooni Pilisxxeemata Xooniis

⁹Hegaappe guyyiyan, Pilisxxeema asai yiidi, Yihudan dunkkaaniis; dunkkaanidi Leeha giyo katamaa oliis. ¹⁰Yihudaa asai eta, “Aibissi nuna olanau yiidetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Nuuni Samssoona oikki qachchanaunne i nu bolli oottidoogaadan a bolli oottanau yiida” yaagidi zaaridosona. ¹¹Yaatin, Yihudaappe heezzu sha7u asati Exaama giyo sohuwan de7iya zaallaa kooppuwaa biidi Samssoona, “Nuna haariyaageeti Pilisxxeema asata gidiiyoogaa erikkiyye? Yaatin, nu bolli hagaa aiba palabaa oottai?” yaagidosona.

Yaagin i zaaridi, “Eti ta bolli oottidoogaadan, taanikka eta bolli oottaas” yaagiis.

¹²Etikka zaarettidi, “Nuuni hagaa yiidoogee nena qachchidi, Pilisxxeematussi aattidi immanaassa” yaagidosona.

Yaagin Samssooni eta, “Intte intte huuphen tana worennaadan caaqqite” yaagiis.

¹³Yaagin eti, “Eeno, nuuni nena qachchidi, etau aattidi immanaappe attin, worokko” yaagidi au zaaridosona. Hegaappe guyyiyan, naa77u ooratta wodoruwan qachchidi, zaallaa kooppuwaappe kessidi efidosona.

¹⁴Samssooni Leeha biido wode, Pilisxxeema asati wocamiiddi, aara gaittanau yidosona. Yin GODAA Ayyaanai a bolli wolqqappe wodhdhiis; wodhdhin a kushiyyaa qachchi wottido wodoruwaa, shaloi tamaa be7idi duuxxiyoogaadan, duuteretti yeg-

giis. ¹⁵Yaatidi mata wode haiqqida issi hariyaa gappataa demmi ekkidi, an sha7u asaa woriis. ¹⁶Woridi Samssooni hagaadan yaagiis;

“Hariyaa gappatan taani
ahaa bolla ahaa dooraas.

Hariyaa gappatan sha7u asaa woraas”

yaagiis. ¹⁷Haasayiyoogaa wurssidoogaappe guyyiyan, ba oikkido gappataa kushiyaappe oliis; olidi he sohuwaa Raamaati-Leeha³ yaagidi sunttiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Samssooni keehippe saamettidi, GODAASSI waassiiddi, “Neeni haggaa mala gita xoonuwaa taassi ne ashkkaraassi immadasa. Yaatin, taani ha77i saamuwan haiqqoo? Qassi ha qaxxarettibeennaageetu kushiyan kunddoo?” yaagidi waassiis. ¹⁹Yaagin Xoossai Leehan de7iya biittaa phalqqin, appe haatai kiyiis. Samssooni he haattaappe uyidi alido gishshau, ayyo shemppoi simmiis. Yaatin, he sohuwaa Aini-Haqqoore⁴ yaagidi sunttiis. Hegee hachchi gakkanaassi Leehan de7ees.

²⁰Pilisxxeema asai biittaa haarido wode, Samssooni Israa7eelan laatamu laittau pirddiya daanna gidiiis.

Samssooni Gaazan Oottidobaa

16 Issi gallassi Samssooni Gaaza giyo Pilisxxeematu katamaa biis; biidi yan issi shaaramuxa maccaasiyo be7idi, iira aqanau i keettaa geliis. ²Gaaza katan de7iya asai Samssooni eta katamaa yiidoogaa siyidi, katamaa yuuyi aadhdhidi, qammaa muliyaa katamaa penggiyaa naagiiddi aqiis; “Sa7ai wonttanaashin naagidi, nuuni a worana” yaagidi qammaa muliyaa co77u giidosona. ³SHin Samssooni yan zin77idoi bilahe gakkanaashin xalaala. Bilahe denddidi, katamaa dirssaa penggiyaa oikkidi, sanqqaa, qoriyaa, qosilettaanne gorddiyo hiraqota shoddiis. He ubbaakka hashiyan tookkidi, Kebroonappe sintta baggaara de7iya keraa huuphiyaa kessiis.

Samssoonanne Daliilo

⁴Hegaappe guyyiyan, Samssooni Soreeqa giyo zanggaaran de7iya issi Daliilo giyo maccaasiyo siiqiis. ⁵Yaatin, Pilisxxeematu halaqati ikko yiidi, “Neeni a cimmada, he wolqqaa ubbaa aibippe i demmidaakkonne qassi nuuni a waati xoonidi qachchanau danddayiyaakko oichcha. Issoi issoi nuuni neeyyo issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa immana” yaagidosona.

⁶Yaagin Daliila Samssoona, “Haggaa keena wolqqaa neeni auppe demmidaakko, hayyanaa tau odarkkii! Issi asi nena qachchidi, waatidi ne wolqqaa daafurssanau danddayii?” yaagaasu.

⁷Samssooni, “Tana laappun irxxa dafotun asi qachchikko, daafurada, hara asadan hanana” yaagidi zaariis.

⁸Hegaappe guyyiyan, Pilisxxeematu halaqati Daliiliyyo laappun irxxa dafota ehiidosona; ehin a Samssoona qachchaasu. ⁹Ba qol77on asaa qotta wot-tada, “Samssoonaa, Pilisxxeemati yiichchidosona” gaada xeesaasu. SHin shaloi tamai oiqqin duuxerettiyoogaadan, dafota duuteretti yeggiis. Yaatin, i waani wolqqaamiyaakko xuurai erettibeenna.

³15:17 Raamaati-Leeha: Ha sunntaa birshshettai “Gappataa Keraa” giyoogaa.

⁴15:19 Aini-Haqqoore: Ha sunntaa birshshettai “Waassiyaagaa Pulttuwaa” giyoogaa.

¹⁰ Yaatin, Daliila Samssoona, “Hekko neeni tanan kaa7aasa; neeni taayyo word-duwaa odadasa. Ha77ikka neeni qashettanaagee aibiinakko, hayyanaa taayyo yootarkkii!” yaagaasu.

¹¹ Yaagin i o, “Asi go7ettibeenna ooratta wodoruwan tana qachchikko, daafurada, hara asadan hanana” yaagiis.

¹² Yaagin Daliila ooratta wodoruwaa ekkada, Samssoona qachchaasu. Qassikka ba qol77on asaa qotta wottada, “Samssoona, Pilisxxeemati yiichchidosona” yaagaasu. SHin i wodoruwaa qesiyaappe shalodan duuteretti yeggiis.

¹³ Yaatin, Daliila Samssoona, “Ha77i gakkanaassi neeni tanan kaa7adasa; neeni taayyo wordduwaa odadasa. Ha77ikka neeni qashettanaagee aibiinakko hayyanaa taayyo yootarkkii!” yaagaasu.

Yaagin i o, “Ta huuphiyaa laappun datta binnaanaa qacinaara gattada, harpan quxarada, muhuuhaa xongga xonggada daddikko, taani daafurada, hara asadan hanana” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Samssooni xiskkishin, Daliila a huuphiyaa laappun datta binnaanaaranne qacinaara gatta quxarada daddaasu. Hegaappe guyyiyan, “Samssoonaa, Pilisxxeemati yiichchidosona” yaagaasu. Yaagin i xiskkuwaappe beegottidi, ba binnaanaa dadettida maayuwaappenne harppaappe shoddi ekkiis.

¹⁵ Yaatin a, “Ne wozanai tanaara de7ennan, ‘Taani nena siiqais’ waatada gai? Tanan hagaara heezzutoo kaa7adasa. Neeni ha wolqqaa aibippe demmidaakko, taayyo yootabaakka” yaagaasu. ¹⁶ Hachchi hachchi zaara zaara oichchada waissin, haniyoobaa xayiis.

¹⁷ Yaatin, “Ta aayee uluwaappe doommin, taani Xoossaassi dummatida Naazi-raawe asa gidido gishshau, ta huuphiyaa binnaanai meedetti erenna. Ta binnaanai meedettikko, ta wolqqai taappe xayin, taani daafurada, hara asadan hanana” yaagidi, ba wozanan de7iyaabaa ubbaa iyyo yootiis.

¹⁸ Ba wozanan de7iyaabaa ubbaa i yootidoogaa Daliila be7ido wode, “Ba wozanan de7iyaabaa ubbaa taayyo odido gishshau, ane issitoo simmidi yiite” yaagada Pilisxxeematu halaqatuyyo kiitaa yeddaasu. Yeddin eti biraa ekkidi, ikko yiidosona.

¹⁹ Daliila Samssoona ba kiyuwan xiskkissaasu; xiskkissada issi asa xeejin yiidi, a huuphiyaa laappun datta binnaanaa meediis; meedin a wolqqai appe xayiiis. Hegaappe guyyiyan, a waissiyooogaa doommaasu; ²⁰ “Samssoonaa, Pilisxxeemati yiichchidosona!” yaagaasu.

Yaagin xiskkuwaappe beegottidi, kaseegaadan duuterettada baana yaagidi qoppiis; shin GODAI appe shaakettiichchidoogaa i eribeenna.

²¹ Pilisxxeemati a oiqqidoogaappe guyyiyan, a naa77u aifeta wooci kessidi, Gaaza katamaa efiidosona. Efiidi nahaasiyaa sanssalatan qachchidosona; qachchidi qasho keettan de7iya woxan kattaa gaaccanaadan oottidosona. ²² Eti a huuphiyaa binnaanaa meedidoogaappe guyyiyan, binnaanai simmidi mokettaa doommiis.

Samssoona Haiquwaa

²³ Pilisxxeematu halaqati, “Nu xoossai nu morkkiyaa Samssoona nu kushiyan aattidi immiis” yaagidi bantta xoossaa Daagoonassi gita yarshshuwaa yarshshanaunne ufaittanau issippe shiiqidosa.

²⁴ Asai ubbai a be7ido wode, “Nu biittaa bashshida, nu asaappe daruwaa worida nu morkkiyaa nu xoossai nu kushiyan aattidi immiis” yaagidi bantta xoos-

saa galatiis. ²⁵Eti keehippe ufaattido gishshau, “Kaa7idi nuna ufaissana mala, Samssoona xeesite” yaagidosona. Yaagin Samssoona qasho keettaappe xeesidi ehin, i eta sinttan kaa7iis; kaa7idoogaappe guyyiyan, tuussatuppe gidduwan essidosona.

²⁶Samssooni a kushiya oiqqidi kaalettiya na7aa, “Taani etan zempada eqqana mala, keettaa tookkida tuussata tana boshissa” yaagiis. ²⁷Keettaa gidдон atumaasatinne maccaasati kumi uttidosa; qassi hegan Pilisxxeematu halaqati ubbatikka de7oosona. Samssooni kaa7ishin, keettaa bollan dembbayidi keexxido sohuwan uttidi, heezzu sha7u giddiya attumaasatinne maccaasati be7oosona.

²⁸He wode Samssooni GODAA woossiiddi, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai tana hassayarkkii! Abeet Xoossau, Pilisxxeemati ta naa77u aifeta kessidoogaa, halu waa taani kessanaadan, hai tana issiton minttarkkii!” yaagiis. ²⁹Yaagidi Samssooni keettaa tookkida giddo tuussata naa77aakka oiqqiis. Ushachcha kushiyan issuwaa, haddirraa kushiyan issuwaa oiqqidoogaappe guyyiyan, ³⁰“Ane taani Pilisxxeematuura issippe haiqqais!” yaagidi waassiis. Waassidi bau de7iya wolqqa ubban sugin, keettaa halaqatu bollinne gidдон de7iya asaa ubbaa bolli kunddiis. Samssooni haiqqiiddi worido asai, i paxa de7iiddi worido asaappe dariis.

³¹Yaatin, a ishatinne a dabboti ubbai yiidi, a ahaa efiidosona; efiidi Xor77a katamaappenne Eshttaa7oola katamaappe gidduwan, a aawaa Maanuhe duufuwan moogidosona. Samssooni Israa7eelan laatamu laittaa daannatidi pirddiis.

Miika Eeqa Misileta

17 Efireema gezziyan Miika giyo issi bitanee de7ees. ²Issi gallassi Miiki ba aayyiyo, “Neepe issi asi issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa wuuqqido wode, neeni he wuuqqida bitaniyaa qanggishin taani siyaas. Be7a, he miishshai ta achchan de7ees; taani ekkaas” yaagiis.

Yaagin a aayiyaa, “Ta na7au, nena GODAI anjjo” yaagaasu. ³Yaagin na7ai issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa ba aayeessi zaariis; zaarin a aayiyaa, “Qanggettai ta na7aa gakkennaadan, taani ha miishshaa ta GODAAYYO dummayana. Yaato-bare biraa seerissidi, mittaappe masettidi giigida eeqaa misiliyaa an sheeshshanau go7ettana. Hegaa gishshau, biraa taani neessi zaarana” yaagaasu.

⁴Na7ai ba aayeessi miishshaa zaarin, a aayiyaa he xaqara biraappe naa77u xee-taa ekkada, mittaa massidi biran sheeshshi sheeshshidi eeqa misiliyaa medhdhiya issi hiillaassi immaasu; immin i oottido misilee Miika son de7iis.

⁵He Miikassi eeqau goinniyo keettaa de7ees. I eefuudiyaanne so giddo eeqaa misileta giigissidi, he keettan ba naatuppe issuwaa qeese oottidi sunttiis. ⁶He wode Israa7eela biittan kawoi baawa; asi ubbi bau likke milatidabaa coo oottiis.

⁷He wode Yihudaa biittan Beetaliheme kataman issi wodallai de7ees; i Leewa zare. ⁸Ha bitanee baayyo de7iyo soho koyanau Beetaliheme katamaappe denddidi biis; biidi Efireema gezziyan de7iya Miika soo gakkiiis. ⁹Gakkin Miiki, “Auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin bitanee, “Taani Yihudaa biittan Beetaliheme katamaappe yaas; taani Leewa zaree. Ha77i taayyo de7iyo soho koyaidda de7ais” yaagidi au zaariis.

¹⁰Yaagin Miiki a, “Tanaara de7a; taayyo aawanne qeese gida. Taani neeyyo laittan laittan tammu xaqara biraa, kumetta maayuwaanne miyoobaa immana” yaagiis.

¹¹Yaagin Leewa wodallai Miikaara issippe de7anau maayettiis; maayettidi Miikayyo yelido na7adan haniis. ¹²Miiki a ba qeese oottidi sunttin, a son de7iis. ¹³Miiki, “Issi

Leewee taayyo qeese gidido gishshau, GODAI taayyo ubbabaa loittanaagaa erais” yaagiis.

Miikanne Daana Zareta

18 He wode Israa7eela biittan kawoi baawa. He wode gakkanaassi Daana zaretussi Israa7eela zaretu giddon laattido biitti baawa. Hegaa gishshau, eti banttau de7iyo biittaa koyiiddi de7oosona. ²Hegaa gishshau, Daana zareti bantta zaretuppe ichchashu mino asata dooridi, biittaa wochchidinne akeekidi simmanaadan, Xor77anne Eshttaa7oola geetettiya katamatuppe eta kiittidosona.

Kiittin eti Efireema gezziyaa gakkidi, Miika son aqidosona. ³Eti Miika son de7ido wode, Leewa zare gidida yelagaa a haasayan eridosona. Eti akko shiiqidi, “Nena hagaa ehiidai oonee? Hagaa aissi yaadii?” yaagidi oichchidosona.

⁴Oichchin i, “Miiki tau hagaa hagaa oottiis; i taayyo damoozaa qanxxin, taani ayyo qeese gidada oottais” yaagidi etau zaariis.

⁵Zaarin, “Nuuni biyo ogee nuuyyo giiganaa agganaa hayyanaa ane nuuyyo Xoosaa oichcharkkii” yaagidosona.

⁶Yaagin qeese etau, “Saro gakkite; intte biyo ogiyan GODAI inttenaara gidana” yaagidi zaariis.

⁷Hegaappe guyyian, ichchashu asati yaappe denddidi, Laayisha giyo katamaa biidosona; biidi yan de7iya asai Sidoona biittaa asaadan saruwan de7iyooogaa be7idosona; asati oonanne sireнна woppa asa; eti aibinne paccennan, ubbabai kumido asa. Ai asaaranne gaittennan Sidoona biittaa asaappe haakkidi, banttarkka duma de7oosona.

⁸Ichchashu asati Xor77anne Eshttaa7oola katamatun de7iya bantta ishanttukko simmidosona; simmin eta ishantti, “Ai oduwaa ekkidi yiidetii?” yaagidosona.

⁹Yaagin eti zaaridi, “Biittai keehippe aradda gidiyooogaa nuuni be7ida. Hegaa gishshau denddidi, Laayisha kataman de7iya asaa oloos! Hagan ooso xayidi coo uttoppiti; eesuwan biidi oiqqite. ¹⁰Intte yaa biidi, oonanne sirennan saro uttida asaakko gakkana. Biittai aaho; asaassi koshshiya ubbabai he biittan de7ees. Xoosai he biittaa intteyyo immiis” yaagidosona.

¹¹Yaatin, Daana zaretuppe usuppun xeetu asati ola miishshaa oiqqidi, Xor77anne Eshttaa7oola katamatuppe denddidi biidosona. ¹²Biidi Yihudaa biittan de7iya Qiriyaati-Yi7aariima giyo katamaappe arggo baggaara uttidosona. Hegaa gishshau, he sohoi hachchi gakkanaassi Daana Moottaa geetettidi sunttettiis. ¹³Hegaappe denddidi, Efireema gezziyan de7iya Miika soo yiidosona.

¹⁴Laayisha biittaa wochchanau biida ichchashu asati bantta ishantta, “Ha sohuwan, ha keettatuppe issuwan eefuudee, so giddo eeqaa misiletinne mittaappe masettidi biran sheeshettida misilee de7iyooogaa ereetii? Ane ai oottanau koshshiyaakko qoppite” yaagidosona. ¹⁵Yaagin ogiyaappe simmidi, Leewa zare gidida yelaga qeese de7iyo Miika soo biidi, a sarotidosona. ¹⁶He wode usuppun xeetu Daana asati ola miishshaa oiqqidi, geliyo penggiyan eqqidosa. ¹⁷Eti he qeesiyaara yan eqqidaashin, biittaa wochchida ichchashu asati Miika soo gelidi, mittappe masettidi biran sheeshettida misiliyaa, eefuudiyaaanne so giddo eeqaa misileta ekkidosona.

¹⁸He wode qeese eta, “Waateetii?” yaagiis.

¹⁹Yaagin eti a, “Haizza! Issi qaalanne qaattoppa! Nunaara baada nuuyyo aawanne qeese gida. Issi keetta asau qeese gidiyoo gaappe Israa7eela gidiya issi zare asaassi qeese gidiyoo gee neeyyo kehennee?” yaagidosona. ²⁰Yaagin qeese ufaittiis; ufaittidi eefuudiyaa, so giddo ee qaa misiletanne mittappe masettida misiliyaa ekkidi, asatuura issippe biis.

²¹Hegaappe denddidi, bantta naata, bantta mehiyaanne banttassi de7iyaabaa sintan wottidi biidosona. ²²Eti Miika keettaappe haakkidi biidoogaappe guyyiyan, Miiki ba shooron de7iya asata xeesin, olau kiyidosona; kiyidi Daana asata kaallidi gakkidosona. ²³Gakkidi waassin, Daana asati guyye simmidi Miika, “Waanadii? Ha asaa ubbaa aissi shiishshadii?” yaagidi oichchidosona.

²⁴Oichchin Miiki zaaridi, “Taani medhdhido ta xoossatanne tau oottiya qeesiyaa ekki yiichchideta. Tau harai aibee attidai? Intte tana aibissi, ‘Waanadii?’ geetii?” yaagiis.

²⁵Daana asati, “Issi qaala qaattada nena era! Ha yiilluwaara de7iya asaa neeni denttettikko, eti ne bolli denddananne ne so asaa ubbaa wurssana” yaagidosona. ²⁶Yaagidi Daana asati bantta ogiyaa biidosona. Miikikka eti baappe keehi wolqqaamiyoogaa be7idi, ba soo simmidi biis.

²⁷Daana asati Miiki medhdhido xoossatanne a qeesiyaa ekkidi, Laayisha kataman oonanne sirennan saro de7iya asatukko biidosona; biidi kataman de7iya ubbaa qara bisuwan woridi, katamaa taman xuuggidosona. ²⁸Laayisha katamai Sidoona katamaappe haakkidi de7iyoo gishshaunne asai hara asaara gaitti erenna gishshau, eta ashshanau ooninne danddayibeenna. Laayisha katamai Beeti-Rahooba giyoosaa matan de7iya wombaa gidдон de7ees.

Daana asati katamaa wotti yeggi keexxidi, yan de7idosona. ²⁹Katamaa sunttaakka beni bantta maizza aawaa, Yaaqooba na7aa Daana sunttan laammidi, Daana yaagidi sunttidosona; shin koiro he katamai Laayisha geetettees.

³⁰Daana asati banttau he masettida misiliyaa wottidi, Muuse na7aa Gershshoomappe yelettida Yonaataana bantta qeese oottidosona. A zaretii asai omooddettidi biido wodee gakkanaashin, yan qeese gididosona. ³¹Hegaadan hanidi, Xoossaa Dunkkaanee Seelon de7ido laittatun ubban Miiki masissido misileti yan gam77idosona.

Issi Leewiyaanne I Laggettiyo Ashkkariyo

19 Israa7eela biittan kawoi baina wode, Efireema gezziyan, haahosan Leewa zare gidiya issi bitanee de7ees. He bitanee Yihudaa biittan Beetaliheeme katamaappe issi laggettiyo ashkkariyo ehiis. ²SHin aara ooyettada, Yihudaa biittan Beetaliheeme kataman de7iya ba aawaa soo baasu; baada yan oiddu agina uttaasu. ³I godai iyyo yooti maizzidi, soo zaaranau denddidi, ba ashkkaraanne naa77u hareta ekkidi biis; bin a mokka ekkada, ba aawaa soo gelissaasu. Gelissin i aawai a be7ido wode, ufaittidi mokkiis. ⁴Na7ee aawai bitaniyaa yeddennan diggin, yan aara miiddinne uyiiddi heezzu gallassaa takkiis. ⁵Oiddantto gallassi maallado guuran denddidi, baanau giigididosona. SHin na7ee aawai ba na7ee godaa, “Guutta katta maada, gasttidoogaappe guyyiyan baasa” yaagiis.

⁶Yaagin naa77u attuma asatika uttidi, issippe miidosonanne uyidosona. Hegaappe guyyiyan na7ee aawai a, “Hayyanaa, hachchi ufaittaidda hagan aqa”

yaagiis. ⁷ Leewa zaree baanau denddin, beennan aqana mala woossiis; i laggettiyo ashkkaree aawai a woossin, qassikka yan aqiis.

⁸ Aqidi ichchashantto gallassi baanau maallado guuran denddin, na7ee aawai, “Hayyanaa, gastaidda takkada, omarssi baasa” yaagiis. Yaagin eti naa77aikka qumaa issippe miidosona.

⁹ Min bitanee ba laggettiyo ashkkareeranne ba ashkkaraara baanau kiyin, na7ee aawai hagaadan yaagiis; “Be7ite, sa7ai qammiichchiis! Ufaiittiiddi hagan aqi aggite. Maallado guuraara denddidi, intte soo beeta” yaagiis.

¹⁰ SHin i he gallassi yan aqanau koyibeenna. Hegaa gishshau, denddidi biis; biidi Yaabuusa geetettiya Yerusalaame katamaa mati gakkiiis; i laggettiyo ashkkariyaanne naa77u caanido hareti aara de7oosona. ¹¹ Eti Yaabuusa matin, sa7ai keehi omariis; yaatin, ashkkarai ba godaa, “Biyooгаа aggidi aibissi ha Yaabuusatu kataman aqokkonii?” yaagiis.

¹² Yaagin a godai ayyo zaaridi, “Hagaa Israa7eela asi bainna allaga katamaa bookko. Gib77a katamaa gakkanaashin nuuni baana” yaagiis. ¹³ Qassi zaarettidi ba ashkkaraa, “Haaya, nuuni Gib77a kataman woikko Raama kataman aqiyu soho demmana” yaagiis. ¹⁴ Yaatidi bantta ogiyaa oiqqidi biidosona. Biidi Biniyaama biittan de7iya Gib77a katamaa matin, awai etau wulliiis. ¹⁵ Eti Gib77a katamaa gelidi aqanau, yaa biidosona; biidi katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan uttidosa; shin yaappe eta ba soo efiidi aissiya asi beettibeenna.

¹⁶ Eti hegan uttidaashin, gaden oottiyoosaappe sa7ai omarssin, ba soo simmiya issi cima bitanee eta mataara kanttiis. Ha bitanee kase Efireema gezziyaappe yiida asa; shin ha77i i de7iyoi Gib77a giyo katamaana; he biittan Biniyaama zariyaappe yelettida asati de7oosona. ¹⁷ He cima bitanee katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan uttida bitaniyaa be7idi, “Auppe yaadii? Au bai?” yaagidi oichchiis.

¹⁸ Oichchin Leewa zaree zaariiddi, “Nuuni Yihudaa biittan de7iya Beetaliheeme katamaappe yiida. Ha77i Efireema gezziyaappe hefintta baggan de7iya nu soo boos; qassi GODAA keettinne boos. Yaanidaageeti nuna ba soo efiidi aissiya asa demmi-bookko. ¹⁹ Nu haretussi utulainne dalai de7ees; taassi, ta laggettiyo ashkkareessinne ta ashkkaraassi gidiya oittainne woiniyaa eessai de7ees; nuussi koshshiyaabaa ubbaa oiqqida” yaagiis.

²⁰ Yaagin cima bitanee, “Saroi intteyyo gido; intte koyiyoobaa ubbaa taani intteyyo immana; ai gidikkonne, ha katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan aqanau koshshenna” yaagiis. ²¹ Yaagidi eta ba soo efiis; eta haretuyyookka miyoobaa yeggiis. Hegaappe guyyiyan, imattati bantta tohuwaa meecettidi, kahuwaa miidosona.

²² Eti ufaiittishin, katamaappe shufuro asati yiidi, keettaa yuushuwan dooddidi, penggiyaa qoxettaa doommidosona; eti he keettaa godaa, he cima bitaniyaa, “He ne soo gelida bitaniyaa haa kessa; nuuni aara zin77anau koyoos!” yaagidosona.

²³ Yaagin keettaa godai kare kiyidi eta, “Hai ta ishenttoo, heгаа mala palabaa oottoppiti; ha bitanee ta imatta. ²⁴ Be7ite, ta geela7o na7iyaanne i laggettiyo ashkkariyaa hagan de7oosona. Taani eta intteyyo kare kessana; yaatobare eta intte koyidobaa oottite; shin ha bitaniyaa bolli heгаа mala hanttaarabaa oottoppiti” yaagiis.

²⁵ SHin asati i giidoogaa siyennan ixxidosa. Yaatin, Leewa zaree ba laggettiyo ashkkariyo kare kessidi, etayyo immiis; immin sa7ai wonttana gakkanaashin, qamma ubbaa kayan kayan iira wolqqan zin77idi, o paxa kaa7iiddi aqidosa; yaa-

tidi sa7ai wonttana hanishin, o yeddidosona. ²⁶ Laggettiyo ashkkariyaa wonttanau bazzoizoo77iyo wode yaada, i godai aqido cima bitaniyaa keettaa penggen kund-daasu; xalqee dolana gakkanaassi hegan zin77aasu.

²⁷ He gallassi maallado i godai denddidi, ba ogiyaa baanau keettaa penggiyaa dooyidi kiyido wode, i laggettiyo ashkkariyaa keettaa penggen ba kushiyyaa pengge goccillaa bolli miccada, zin77idaaro be7iis. ²⁸ Be7idi o, “Ane dendda; denddada hindda!” yaagiis; shin a ayyo ainne zaarabeikku. Hegaappe guyyiyan, i ahaa hariyan caanidi, ba soo biis. ²⁹ Biidi gakkidi, mashshaa ekkidi, ba laggettiyo ashkkaree ahaa tammanne naa77u kessidi qanxxeretiiis. Qanxxeretidi issi issi shaahuwaa issi zariyaassi, muleera tammanne naa77u Israa7eela zaretuuyo kiittiis.

³⁰ Hegaa be7ida ubbai, “Israa7eela asai Gibxxe biittaappe kiyoosappe hachchi gakkanaashin, haggaa milatiyaabi mulekka hanibeenna; nuunikka be7iibookko. Ane haggaa issippe akeeki zoretidi, issibaa oottoos” yaagidosona.

Israa7eela Asai Olau Giigettiis

20 Daanappe Berssaabeha giyo katamaa gakkanaashiinne Gala7aadeppa Israa7eela asai ubbai issi asadan Mixiphpha giyo kataman GODAA sintan issippe shiiqiis. ² He shiiqida Xoossaa asaara Israa7eela zaretu ubbaa ha-laqatikka de7oosona. Eta gidдон bisuwan olettanau danddayiya oiddu xeetu sha7u olanchchati de7oosona. ³ He wode Israa7eela asai Mixiphpha kataman shiiqidoogaa Biniyaama asati siyidosona.

Israa7eela asai, “Ha iitabai ane waanidi hanidaakko, nuuyyo yootite” yaagiis.

⁴ Yaagin haiqqida laggettiyo ashkkaree godai, Leewa zaree etau hagaadan yaagidi zaariis; “Taaninne ta laggettiyo ashkkariyaa qammaa aqanau Biniyaama biittan de7iya Gib77a giyo katamaa yiida. ⁵ Yiidaashin Gib77a katamaa asati tana woranau yiidi, qamman keettaa yuuyi aadhdhidi eqqidosa; shin guyyeppe ta laggettiyo ashkkariyo ekkidi, wolqqan iira eti zin77ishin, a haiqqaasu. ⁶ Haiqqin taani i ahaa ekkada qanxxeretidoogaappe guyyiyan, eti ha tunabaanne pokkoba Israa7eelan oottido gishshau, Israa7eela asai laattido biitta ubbaa issi issi qanxxuwaa kiittaas. ⁷ Be7ite, intte ubbai Israa7eela asa; zoretidi intte pirdda immite” yaagiis.

⁸ Yaagin asai ubbai issippe denddidi eqqidi, “Nu gidдoppe ooninne ba dunkkaaniyaa woikko ba keettaa guyye beenna. ⁹ Nuuni Gib77a oottanaagee haggaa; saamaa yeggidi, Gib77a katamaa asaa olanau baana asata doorana. ¹⁰ Israa7eela zare ubban olaa olettanau biya olanchchatuppe xeetaappe tammati, sha7aappe xee-tati, tammu sha7aappe qassi sha7ati shinqqiyaa asaassi giigissona. Giigissin at-tida olanchchati Biniyaama biittan de7iya Gib77a katamaa biidi, Gib77a asai Israa7eela bolli haggaa mala tunabaa oottidoogaa haluwaa, Gib77a kataman de7iya asata qaxxayana” yaagidosona. ¹¹ Yaagin Israa7eela asai ubbai katamaa olanau issippe shiiqiis.

¹² Israa7eela zareti Biniyaama zaretu ubbaassi hagaadan yaagidi asa kiittidosona; “Intte gidдон hanida ha iitabai aibee? ¹³ Nuuni eta woridi, Israa7eelappe ha iitaa xaissana mala, Gib77a kataman de7iya he shufuro asata kessidi, nuuyyo aattidi im-mite” yaagidosona.

SHin Biniyaama asati Israa7eela asai yootiyooqaa siyennan ixxidosa. ¹⁴ Eti Israa7eela asaara olettanau bantta katamatuppe kiyidi, issippe Gib77a katamaa shiiqidosa. ¹⁵ He gallassikka Biniyaama katamatuppe yiida bisuwan olettiya laata-

manne usuppun sha7u olanchchata shiishshidosona. Hegee qoodai Gib77a kataman de7iya asaa giddoppe dumma doorettida asata gujjennaana. Gib77appe dooret-tidaageeti laappun xeeta. ¹⁶He ubbatu giddoppe laappun xeetu asati haddirssa kushiyan oliyaageeta; ha ubbatikka yambarshshan shuchchaa olidi, harai atto issi binnaanakka halokkona. ¹⁷Biniyaama asai bannan, Israa7eela asai bisuwan olettiya oiddu xeetu sha7u olanchchata shiishshiis; he ubbatikka olau giigidaageeta.

Biniyaama Zaretu Bollan Denddida Olaa

¹⁸Israa7eela asai denddidi, Beetele biis; biidi, “Biniyaama asaa olanau nuuppe sinttatidi kiyanau koshshiyai oonee?” yaagidi Xoossaa oichchiis.

Oichchin GODAI, “Yihudaa zaree sinttatidi bo” yaagiis.

¹⁹Yaagin wonttetta gallassi maallado guuran Israa7eela asai denddidi, Gib77a katamaa matan galchchiis. ²⁰Hegaappe Israa7eela asai Biniyaama asaara olettanau biis; biidi Gib77a katamaa matan etaara olettanau salppiis. ²¹Salppin Biniyaama asati Gib77a katamaappe kiyidi, he gallassi Israa7eelappe laatamanne naa77u sha7u olanchchata woridosona. ²²⁻²³Israa7eela asai biidi sa7ai qammaana gakkanaassi, GODAA sinttan yeekkiis; yeekkidi, “Nu ishatura, Biniyaama asatura olettanau naa77anttuwaa pude bonii?” yaagidi GODAA oichchiis.

Oichchin GODAI, “Ee, etaara olettanau pude biite” yaagiis. Yaagin Israa7eela asai issoi issuwaa minttettidi, koiro gallassi eti olau salppido sohuwan naa77anttuwaakka salppidosona.

²⁴Naa77antto gallassi Israa7eela asai Biniyaama asaara olettanau shiiqiis.

²⁵Naa77antto gallassikka Biniyaama asai Gib77a katamaappe kiyidi, Israa7eela asaappe tammanne hospun sha7u asata woriis; worido ubbatikka bisuwan olettiyaageeta.

²⁶Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati ubbai Beetele biidi yeekkidosona; yan xoomi-iddi sa7ai qammaana gakkanaassi, GODAA sinttan uttidosa; GODAA sinttan xuggiyo yarshshuwaanne issippetetta yarshshuwa shiishshidosona. ²⁷⁻²⁸He wode Xoossaa Maachchaa Taabootai Beetele kataman de7ees; he Taabootaa naagiyaagee Aarooni yelido El77aazara na7aa Piinihaasa. Israa7eela asai GODAA, “Biniyaama asa gidiya nu ishanttuura olettanau qassikka pude boniiyye boopponii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin GODAI, “Biidi olettite! Taani eta wontto intte kushiyan aattada immana” yaagiis.

²⁹Yaagin Israa7eela asai amarida olanchchata Gib77a katamaa yuushuwan zugidi naagana mala oottiis. ³⁰Heezantto gallassi Israa7eela olanchchata kaseegaadankka Biniyaama olanchchata olanau biidi, Gib77a katamaappe sintta baggaara salppidosona. ³¹Biniyaama asati etaara olettanau katamaappe kiyidi, eta kaallidi, haakkidi biidosona. Kaseegaadankka Beeteleenne Gib77a efiya aaho ogetuuninne dembbatun Israa7eela asaappe hastamu gidiya asata woridosona. ³²Biniyaama asati, “Nuuni kaseegaadankka eta xoonida!” yaagidosona.

SHin Israa7eela asati kase, “Eti katamaappe haakkidi, ogetukko kiyana mala, ane nuuni baqatoos” yaagi wottidosona. ³³Yaatin, Israa7eela asai ubbai bantta sohuwaappe denddidi, Ba7aali-Taamaara giyoosan salppiyo wode, Israa7eelati bantta zuggi uttido Gebaa7a Dembaappe kiyidosona; ³⁴Israa7eela ubbaappe doorettida tammu sha7u asati Gib77a bolli olaa denttidosa; olai keehippe wolqqaamiis.

He ubbai haniyo wode, banttau bashshai matattidoogaa Biniyaama asati ainne eribookkona. ³⁵ Israa7eelati Biniyaama asatu bolli xoonuwaa demmanaadan GODAI oottiis. He gallassi Israa7eela asai Biniyaama asaappe laatamanne ichchashu sha7anne issi xeetu olanchchata woriis; worido ubbatikka bisuwan olettiiyaageeta. ³⁶ Hegaa gishshau, Israa7eela asai banttana xoonidoogaa Biniyaama asai eriiis.

Israa7eela asai Gib77a katamaa yuushuwan zuggi uttida olanchchatun ammanetido gishshau, Biniyaama asan xoonettidabaa milatidi guyye shiiqiis. ³⁷ Zuggidi naagiya olanchchati Gib77a katamaa eesuwan woxxi gelidi, katamaa giddon demmido ubbaa woridosona. ³⁸ Zuggidi naagiya Israa7eela olanchchati katamaa gid-doppe daro cuwaa shaaradan pude denttana malanne hegee malaataa gidana mala, kase haasayi wottidosona. Hegaa gishshau, daro cuwaa shaarai katamaappe kiyiy-oogaa be7ido wode, ³⁹ ola dembban de7iya Israa7eela asati baqatiyoosaappe guyye simmidi, eta olidosona.

Biniyaama asati Israa7eela asaappe hasttamu gidiya asata woridi, “Kaseegaadan ha77ikka nuuni eta xoonida” yaagidosona. ⁴⁰ SHin malaataa cuwai katamaappe pude kessaa doommiis; doommin Biniyaama asati bantta guyye xeellido wode, katamai muleera taman xuuggetin, tamaa cuwai pude kiyiyaagaa be7idosona. ⁴¹ Hegaappe guyyian, Israa7eelati Biniyaama asatu bolli guyye simmidosona; guyye simmin, Biniyaama asati dagammidosona; aissi giikko, eti wurana haniyoogaa eridosona. ⁴² Hegaa gishshau, eti Israa7eela asaa sinttaappe bazzo simmido baqatidosona; shin olai eta kaallidi gakkiiis. Katamatuppe kiyida Israa7eela olanchchati gidduwan eta wori wurssidosona. ⁴³ Israa7eelati Biniyaama asata dooddidi, Gib77a katamaappe arshsho baggaara de7iya sohuwaa gakkanaashin kaallidi yedettidosona; yedettiiddi daroti ogiyan de7ishin woridosona. ⁴⁴ Hegan Biniyaama asaappe tammanne hospun sha7u mino olanchchati haiqqidosona; ⁴⁵ etappe attidaageeti guyye simmidi, bazzuwaa kanttidi, Rimmoona giyo zaallaakko baqatidosona; Israa7eelati etappe ichchashu sha7u asata ogetun woridosona; etappe attidaageeta Giidi7ooma giyo sohuwaa gakkanaashin yedettiiddi, naa77u sha7aa woridosona. ⁴⁶ He gallassi Biniyaama biittaappe bisuwan olettiiya laatamanne ichchashu sha7u asati haiqqidosona; he ubbatikka mino olanchchata.

⁴⁷ SHin usuppun xeetu asati bazzuwaa kanttidi, Rimmoona Zaallau baqatidi, yan oiddu aginaa takkidosona. ⁴⁸ Israa7eela asai attida Biniyaama asaakko guyye simmido, attumaasaanne maccaasaa, naatanne mehiyaa ubbaa woriis; demmido katamata ubbaa taman xuuggiis.

Biniyaama Zaretussi Maccaasa Immanau Koshshiis

21 Israa7eela asai Mixiphpha giyoosan shiiqido wode, “Nu gid-doppe ooninne Biniyaama asaassi ba na7iyo machcho immenna” yaagidi caaqqi wottiis. ² Israa7eelati Beetele katamaa biidi, yan sa7ai qammaana gakkanaaassi Xoossaa sinttan uttidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, misho yeehuwaa yeekkidosona. ³ Yeekkiiddi, “Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, ha yohoi aibissi Israa7eelan hanidee? Hachchi Israa7eela asaa gid-doppe issi zaree aibissi paccii?” yaagidosona.

⁴ Wonttetta gallassi maallado guuraara eti denddidi, yarshshiyooosaa yan gi-gigissidosona; giigissidi xuuggiyo yarshshotanne issippetettaa yarshshota shiishshidosona. ⁵ Yaatidi Israa7eelati, “Israa7eela zare ubbaappe GODAA sinttan shiiqiyooosaa yibeenna zaree oonee?” yaagidi oichchidosona. Eti hegae oichchido gaasotai,

Mixiphpha kataman GODAA sinttan shiiqanau yibeenna asi ooninne, “I muleera haiqqo” yaagidi kase caaqqido gishshaassa.

⁶Israa7eela asati bantta ishanttuuyo, Biniyaama zaretuuyo qarettidi, “Hachchi Israa7eelappe issi zaree xayiiis. ⁷Nuuni nu macca naata etassi immennaadan GODAN caaqqido gishshau, haiquwaappe attida Biniyaama zareti macca asa ekkana mala, nuuni ai oottanee?” yaagidosona.

⁸Qassikka eti, “Israa7eela zaretuppe Mixiphpha kataman GODAA sintti yibeennai oonee?” yaagidi oichchidosona. Oichchidi, Gala7aaden de7iya Yaabeesha giyo katamaappe issi asinne shiiquwaa yibeennaagaa eridosona. ⁹Eti asaa qoodido wode, Gala7aaden de7iya Yaabeeshappe issi asinne beettibeenna.

¹⁰Hegaa gishshau, maabarai tammanne naa77u sha7u mino olanchchata Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa kiittidosona; kiittiiddi, “Biite; biidi Yaabeeshan de7iyaageeta ubbaa bisuwan busakkite; maccaasaakka guutta naatakka ashshoppite. ¹¹Hagaadan oottite; attuma asa ubbaanne attumaasara zin77ida macca asaa ubbaa worite” yaagidi azazidosona. ¹²Yaabeesha kataman de7iya asaa giddoppe attumaasara zin77ibeenna, oiddu xeetu geela7o macca naata demmidosona; demmidi Kanaane biittan, Seelon de7iya dunkkaanidosaa ekkidi ehiidosona.

¹³Hegaappe guyyiyan, kumetta maabarai Rimmoona Zaallaa giyoosan de7iya Biniyaama asatukko sigaa kiittidosona. ¹⁴Kiittin Biniyaama asati simmidi yiidosona. Yin Israa7eela asai Yaabeesha katamaappe worennan ehiido geela7o naata etassi immiis. SHin geela7o naati attuma asaa ubbaa gakkibookkona.

¹⁵Israa7eela zaretu gidдон de7iya issippetettai duuxxanaadan GODAI oottido gishshau, asai Biniyaama asaassi keehippe qarettiis. ¹⁶Qarettidi maabaraa cimati, “Biniyaama zaretuppe maccaasi haiqqi wurido gishshau, haiquwaappe attida attuma asaayyo nuuni maccaasa waati immanee? ¹⁷Israa7eela asaa giddoppe qucetti xayenna mala, Biniyaama zaretuppe attidaageetussi laattiya naati de7anau koshshees. ¹⁸Gidikkonne, nuuni nu macca naatuppe etau immanau danddayokko; aissi giikko, Israa7eela asai kase, ‘Ba na7iyo Biniyaama zariyaassi immiya urai qanggettidaagaa gido’ yaagidi caaqetti wottiis” yaagidosona.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, maabaraa kaalettiya cimati, “Be7ite, laittan laittan Seelon GODAA bonchchiyo baalai matiis” yaagidosona. Seeloi Beeteleeppe huuphessa baggaara, Laboonappe tohossa baggaara, Beeteleeppe Sekeema efiya ogiyaappe arshsho baggaara de7ees. ²⁰He maabaraa kaalettiya cimati Biniyaama asata hagaadan yaagidi azazidosona; “Biite; biidi woiniyaa turaa gidдон zuggidi, ²¹naagite. Seelo katamaa macca naati baalaa gallassi karaabiyaa oiqqidi, yexxiiddinne duriiddi yiyo wode, intte woiniyaa turaa giddoppe kiyite. Kiyidi ubbaikka Seelo macca naatuppe intteyyo dafidi, Biniyaama biitti ekkidi biite. ²²Eta aawati woikko eta ishantti nuukko magannanau yiyo wode, nuuni eta, ‘Hai hayyanintta, eta nuussi immiigite; aissi giikko, nuuni eta huuphiyan huuphiyan gakkiya maccaasa olaa sohuwaappe demmibookko. Intte dosidi immibeenna gishshau, mooranchcha gidekketa’ yaa-gana” yaagidosona.

²³Yaagin Biniyaama asatika Israa7eela cimati giidoogaadan oottidosona; ubbaikka Seelon yexxiya macca naatuppe bantta qoodaa keenata dafidi efiidosona. Eti bantta laata biitti simmidi, katamata wotti yeggi keexxidi, yan de7idosona. ²⁴He

wode Israa7eela asai yaappe laalettidi, ubbaikka ba zariyaakko zariyaakkonne ba so asaakko asaakko biis.

²⁵ He wode Israa7eela biittan kawoi baawa; asi ubbi baayyo likke milatidabaa coo oottees.

Sameela Maxaafaa Koiruwaa

Gidduwaa Erisuwaa

Sameela Maxaafan koiro shaahoi Israa7eela asai daannatu haaruwaappe kawoti haariyo kawotettau pinnido hanotaa odees. Ha laamee Israa7eela asaa ubbaa de7uwaa gidдон оosettanau danddayidoogee heezzu asatu gaasuwaana. Hegeetuppe koiroi wurssettan de7ida gita gita daannatuppe issuwaa gidiya Sameela gidishin, naa77anttoi Israa7eelassi koiro kawo gidiya Saa7oola. Heezzanttoi qassi maataa oiqqanaappe kase a taarikee Sameelanne Saa7oola taarikiyaara oiqetti uttido Daawita.

Ha maxaafaassi waanna kiitai Gal77a Maachchaa gidдон de7iya hara taarike maxaafatuugaadankka, Xoossaassi ammanettiyoogee anjuwaunne injje de7uwau kaalettiyoogaanne azazettennan ixxiyoogee kunddettaanne bashshaa ehiyoogaa bessees. Hegeenne Xoossai qeesiyaa Eelassi odiiddi, “Tana bonchchiyaageeta taani bonchchana; tana kariyaageeta taani kaushshana” giidi haasayido qaalaa qoncciyaa odees. (2:30)

Ha maxaafai kawoi haariyo kawotettaa essiyo maaran asaassi siyettiya hanotaa qonccissees. Kase peeshshan Israa7eela asaassi tumu kawo gididi erettidaagee ba huuphen Xoossaa. SHin guyyeppe takkiiddi asai oishaa denttin, Xoossai etayyo kawuwaa dooriis. SHin ha ubbankka waannabai kawuwaa gidin, Israa7eela asaa gidinkka, Xoossai etappe bollanne pirddiyaagaanne gidin, a garssan eti de7anaagaa (2:7-10). Hegeekka Xoossaa higgiiyaappe garssaara dure gidin, manqqo gidinkka, asaa ubbaa maatai bonchchettin de7anau koshshiyooгаа bessees.

Elqqaanne A So Asaa

1 Efireema gezziyan, Raama giyo kataman de7iya, Efireema zarenne Xufa yara gidiya, Elqqaana giyo issi bitanee de7ees; i Yirohaama na7aa; Yirohaami Eelihi na7aa; Eelihi Toohu na7aa; Toohu Xufa na7aa. ²Elqqaanassi naa77u maccaasati de7oosona; issinne sunntai Haanno; hinkkoree sunntai Piniino. Piniinissi naati de7oosona; shin Haannissi issi na7ikka baawa.

³Ubaaappe Wolqqaama GODAASSI goinnanaunne yarshshanau Elqqaani laittan laittan ba katamaappe Seelo bees. Eela naati naa77ai, Hofiniinne Piinihaasi yan GODAA qeeseta. ⁴Elqqaani yarshshuwaa yarshshiyoo wode audenne ashuwaappe issi kituwaa ba keettaayee Piniinissi, qassi issi issi kituwaa i attuma naatussinne macca naatussi huuphiyan huuphiyan immees. ⁵GODAI Haanno yeluwaa diggikkokka, Elqqaani o siiqiyo gishshau, iyyo naa77u kituwaa immees. ⁶GODAI Haanniyyo muleera yeluwaa diggido gishshau, i dawuttiyaa o hanqetissausunne yiillooyausu. ⁷Hagee laittaappe laittan haniyaabaa; Haanna GODAA keetti biido wode audenne i dawuttiyaa o yeekkana gakkanaassinne qumaa meettaa ixkana gakkanaassi yiillooyausu. ⁸I keettaawai Elqqaani o, “Haannee, neeni aissi yeekkai? Aissi qumaa miikkii? Ne wozanai aissi azzanii? Taani neeyyo tammu naatuppe aadhdhikkinaayye?” yaagees.

Haanni Woosaa

⁹Issi gallassi eti Seelon miidoogaappenne uyidoogaappe guyyiyan, Haanna dendda eqqaasu. Dendda eqqiyo wode, GODAA keettaa penggiyaa matan de7iya oidiiyan qeesiyaa Eeli uttiis. ¹⁰Haanna keehi mishettada, camo yeehuwaa yeekkada GODAA woossaasu. ¹¹A hagaadan yaagada shiiquwaa shiiqettaasu; “Ubbaappe Wolqqaama GODAU, tana ne ashkkariyo xeella! Ta mishuwaa be7ada, tana has-saya; tana ne ashkkariyo dogoppa. Neeni taayyo ne ashkkareeyyo attuma na7a immikko, a de7o laitta ubban taani a neeyyo immana; a huuphee mulekka meedet-tenna” yaagaasu.

¹²Haanna GODAA woosaa adussido wode, Eeli i doonaa xeelles. ¹³Haanna ba wozanaa gidдон Xoossaa woossiyo wode, i menttershshai qaaxxiyoogaappe attin, i qaalai siyettenna; heгаа gishshau, Eeli o mattottidabaadan qoppiis. ¹⁴Qoppidi o, “Neeni aude gakkanaashin mattottuutee? Woine eessaa ne achchappe digga” yaagiis.

¹⁵Yaagin Haanna hagaadan yaagada ayyo zaaraasu; “CHii, ta godau, taani keehi metootanchcha maccaasa; taani ta shemppuwaappe GODAA woossaisippe attin, woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyabeikke. ¹⁶Taani ta tuggaanne ta mishuwaa daruwaa hagan haasayido gishshau, tana ne ashkkariyo ‘Pattenna maccaasa’ gaada qoppoppa” yaagaasu.

¹⁷Yaagin Eeli iyyo zaaridi, “Sarotettan ba; neeni a woossidobaa Israa7eela Xoossai neeyyo immo” yaagiis.

¹⁸Yaagin Haanna, “Ne ashkkariyaa ne sinttan nashuwaa demmu” yaagaasu. Hegaappe guyyiyan, a ba ogiyaa baada, qumaa maasu; hegaappe simmin mulekka azzanabeikku.

Haanna Sameela Yelaasu

¹⁹Wonttetta gallassi guuraara denddidi, Elqqaaninne a so asai GODAAYYO goinidoogaappe guyyiyan, bantta soo, Raama katamaa simmidosona. Elqqaani ba maccaasee Haanniira aqiis; GODAI o qoppiis; ²⁰qoppin a abbe ixettada wodee wurin attuma na7aa yelaasu. Haanna, “Taani GODAA woossin siyiis” gaada a sunttaa Sameela¹ sunttaasu.

²¹Elqqaani ba so asaa ubbaara laittaa yarshshuwaa GODAU yarshshanaunne shiiquwaa gattana Seelo biis; ²²shin Haanna babeikku. A ba keettaawaa, “Ta na7ai xanttaa duuxxidoogaappe guyyiyan, taani a efaada, GODAAYYO immana; merinau i yan de7ana” yaagaasu.

²³I keettaawai Elqqaani, “Nena lo77abaa ootta; a neeni xanttaa duuttana gakkanaassi son takkashsha; yaaninkka GODAI ba qaalaa polo bain” yaagiis. Yaagin Haanna xanttaa duuttana gakkanaassi ba na7aa xanttaidda son takkaasu.

²⁴Haanna i na7ai xanttaa duuxxidoogaappe guyyiyan, Sameelanne heezzu laitta korimaa, tammu kilo giraame xiilliyaanne ogoro kumetta woine eessaa ekkada GODAA keettaa Seelo baasu; na7ai he wode guutta. ²⁵Eti mirgguwaa shukkidoogaappe guyyiyan, na7aa Eelakko efiidosona. ²⁶Haanna Eela, “Ta godau, ne de7oi ero! Ne sinttan eqqada GODAA woossida maccaasiyaa tumu tanattennee. ²⁷Taani ha

¹1:20 *Sameela*: Ha sunttaa birshshettaa “Xoossai siyettiis” giyoogaa.

na7aa yelanau woossin, GODAI taani a woossidobaa immiis. ²⁸Hegaa gishshau, taani GODAAYYO a immaas; i ba de7o laitta ubban GODAAYYO imettiis” yaagaasu. Hegaappe guyyiyan, eti GODAAYYO yan goinnidosona.

Haanni Woosaa

2 Haanna hagaadan yaagada woossaasu;

“Ta wozanai GODAN ufaittees;

GODAN ta wolqqai dariis.

Ta morkketu bollan taani ceqettada haasayais;

GODAI tana ashshido gishshau, taani ufaittais.

² GODAA mala geeshshi issoinne baawa;

a mali issoinne baawa.

Nu Xoossaappe attin,

hara attiyo wogga Zaalli baawa.

³ “Otoro haasayaa aggite;

otoro qaalai intte doonaappe kiyoppo.

Aissi giikko, GODAI eriya Xoossaa;

asa ooso i yiggi xeellees.

⁴ “Olanchatu wonddafee meqqiis;

shin xubettidaageeti wolqqaa gixxidosa.

⁵ Kalli uttidaageeti namisettidi,

qumau keraa oottoosona;

shin namisetti uttidaageeti ha77i kallidosona.

Mainiyaa laappun naata yelaasu;

shin cora naata yelidaara daafuraasu.

⁶ “GODAI woreesinne pattees;

qassi i duge Si7ooliyan yeggeesinne pude kessees.

⁷ GODAI manqqettesinne dureyees;

qassi i ziqqisseeinne xoqqissee.

⁸ I hiyyeesata buhiyaappe denttees.

Metootanchchatakka bidintaa pituwaappe denttees;

denttidi eta halaqatuura utissee;

eta bonchcho araataa laatissee.

“Aissi giikko, biittaa baasoti GODAASSA;

i eta bollan sa7aa essiis.

⁹ I Xoossaa asatu gediya naagees;

shin iitata i xuman co77u oottana.

Asi ba wolqqan xoonenna;

¹⁰ GODAARA eqettiyaageeti liiqana.

GODAI saluwaappe eta bolli dadadan guummana;

GODAI sa7an de7iyaageeta ubbaa pirddana.

I ba kawuwaayyo wolqqaa immana;

i ba tiyidoogaayyo xoonuwaa immana”

yaagada woossaasu.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Elqqaani Raaman de7iya ba soo biis; shin na7ai Sameeli qeesiyaa Eelappe garssaara GODAAYYO oottees.

Eela Attuma Naata Iitata

¹²Eela attuma naati iita asata; eti GODAA erokkona, ¹³woikko yarshshuwaa immiya asaayyo qeeseti oottiyo wogaa naagokkona. Hegeenne, asi yarshshuwaa yarshshiyi wode, qeesiyaa ashkkaarai heezzu achcha birata sirinttaa ekkees; ekkidi ashoi biron porshshishin, ¹⁴doissiyi wogga otuwan woikko keriyani he sirinttaa yed-didi, sirinttai oiqqi kessiyi ai qommo asho gidikkonne efiidi, qeesiyaayyo immees. Yarshsho yarshshanau Seelo yiya Israa7eela asaa ubbaa eti hagaadan oottoosona. ¹⁵Qassi modhdhuwaa yarshshiyooosan xuugganaappe kasetidi, qeesiyaa ashkkaarai yarshshuwaa yarshshiya bitaniyaakko biidi, “Qeesee qayye ashoppe attin, doisa asho neeppe ekkenna gishshau, ayyo xiixxanau amarida ashuwaa hamma” yaagees.

¹⁶Yaagin bitanee zaaridi, “Wogaadan qeeseti modhdhuwaa koiro xuuggona; hegaappe guyyiyan, neeni koyiyooqaa akka” yaagees; yaagikko qeesiyaa ashkkaarai, “CHii; taayyo ha77i imma; shin neeni diggikko, taani neeppe wolqqan ekkana” yaagees.

¹⁷GODAU immiyo yarshshuwaa Eela naati karido gishshau, eta nagarai GODAA sinttan keehi dariis.

Na7aa Sameela

¹⁸SHin Sameeli na7atettan de7iiddi, liinuwa giyo kiriyaappe dadettida eefuude giyo maayuwa maayidi, GODAAYYO oottees. ¹⁹Sameela aayiyaa laittan laittan guutta qoliyaa giigissada, laittaa yarshshuwaa yarshshanau ba keettaawaara baidda Sameelayyo ekkada bausu. ²⁰Bin Eeli Elqqaananne a keettaayyiyo, “Ne keettaayiyaa GODAAYYO immido na7aa gishshaa GODAI neeyyo ha maccaasen hara naata immo” yaagidi anjjees; yaatin, eti bantta soo simmoosona. ²¹GODAI Haanno anjjin, shahaarada heezzu attuma naatanne naa77u macca naata yelaasu. Na7ai Sameeli GODAA sinttan dicciis.

Eelanne A Naata

²²Eeli keehippe ceeggiis. A naati Israa7eela asaa ubbaa bolli oottido ubbaanne qassi Xoossaa Dunkkaaniyaa penggiyan GODAAYYO oottiya maccaasatuura zin77idoogaa siyiis. ²³Siyidi eta, “Intte haggaa malabaa aissi ootteetii? Intte iita oosuwa taani asa ubbaappe siyais. ²⁴Ta naatoo, haggaa aggitte; GODAA asai inttena giyoobaa taani siyidoogee lo77obaa gidenna. ²⁵Issi asi asa naaqqikko, Xoossai au gaannatana; shin asi GODAA naaqqikko, oonee ayyo gaannatanai?” yaagiis.

GODAI, “Taani eta worana” giido gishshau, eti bantta aawaa seeraa siyennan ixxidosa.

²⁶Na7ai Sameeli GODAA sinttaaninne asaa sinttan dicciisinne sabettiis.

Eela So Asaa Bolli Odettida Hiraagaa

²⁷Issi gallassi Xoossaa asi Eelakko yiidi a, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Ne maizza aawai Aarooninne a so asai Gibxxen kawuwaa ailletettan de7iyo wode, taani etayyo qonccaas. ²⁸Qonccada Aarooni ta yarshshiyooosaa pude kiyana mala, ix-aanaa cuwayana malanne ta sinttan eefuudiyaa maayana mala, taayyo qeese oot-tada Israa7eela zaretu ubbaappe a dooraas. Qassi Israa7eela asai taman yarshshiyi yarshsho ubbaa taani ne aawaa zariyaayyo immaas. ²⁹Taani ta de7iyoosaa

shiishshana mala azazido ta yarshshuwaanne immiyoobaa intte aissi yedhdhi kaa7eetii? Ta asai Israa7eeli, taayyo shiishshido yarshsho ubbaappe murutiyaagaa intteyyo miidi orddiyoogan, neeni ne naata taappe aattada aissi bonchchadii? yaagees.

³⁰ “Hegaa gishshau, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Ne zareenne ne aawaa zaree merinau taayyo oottana” gaas; shin ha77i, hegee taappe haakko! Tana bonchchiyaageeta taani bonchchana; tana kariyaageeta taani kaushshana. ³¹ Ne zariyan asi ceeggenna mala, taani ne wolqqaanne ne aawaa zariyaa wolqqa xais-siyo gallassati yaana. ³² Neeni metootana; taani Israa7eela asaayyo immiyo anjuuwa be7ada neeni qanaatana; shin ne zariyan ceeggana asi ooninne baawa. ³³ Taani ta yarshshiyooaappe xaissenna asi de7ikko, a gaasuwan ne aifee afuxxiiddi qooqanne ne wozanaikka mishuwa xuugettana; ne daro zeretta ubbai yelagattetan de7iiddi haiqqana.

³⁴ “Ne naati naa77ai Hofiniinne Piinihaasi issi gallassi haiqqana; hegee neeyyo malaata gidana. ³⁵ Taani taayyo ammanettiya qeesiyaa, ta wozanaadaaninne ta qofaadan oottiyaagaa denttana; taani a zareti de7i be7anaadan oottana; taani doorido kawuwaa sinttan eti ubba wode oottana. ³⁶ Ne zariyan attida ubbai guutta miishsha woikko baso oitta woossanau yiidi, a sinttan gufannidi, “Taani oitta maana mala, geesetuppe issuwaa sohuwaa malan tana wottarkkii” yaagana’ yaagees” yaagiis.

GODAI Sameela Xeesiis

3 Na7ai Sameeli Eelappe garssaara GODAAYYO oottes; GODAA qaalai he wode keehi al77o; ajjuutinne darena. ² Aifee xeellana leppin, waayetti xeelliya Eeli issi gallassi qammi ba sohuwan zin77iis. ³ He wode Xoossaa xomppee biron to77ibeenna; qassi Xoossaa Taabootai de7iyo GODAA keettan Sameeli xiskkees. ⁴ Xiskkidaashin GODAI Sameela xeesiis; xeesin Sameeli, “Yee!” giidi koyiis. ⁵ Koyidi Eelakko woxxi biidi, “Neeni xeesin hekko yaas” yaagiis.

SHin Eeli, “Taani nena xeesabeikke; baada zin77a” yaagiis; yaagin Sameeli biidi zin77iis.

⁶ Qassikka GODAI, “Sameelaa” yaagidi naa77anttuwaa xeesiis; xeesin Sameeli denddidi, Eelakko biidi, “Neeni xeesin hekko yaas” yaagiis.

SHin Eeli, “Ta na7au, taani nena xeesabeikke; baada zin77a” yaagiis.

⁷ Sameeli hegee GODAA gidiyooгаа eribeenna; aissi giikko, GODAA qaalai biron ayyo qonccibeenna. ⁸ GODAI Sameela hezzanttuwaa xeesiis; xeesin denddidi, Eelakko biidi, “Neeni xeesin hekko yaas” yaagiis.

Hegan GODAI na7aa xeesiyooгаа Eeli akeekiis; akeekido gishshau, ⁹ “Baada zin77a; i nena xeesiyaabaa gidikko, ‘GODAU, yoota; taani ne ashkkaarai siyais’ yaaga” yaagidi yootiis; yootin Sameeli ba sohuwaa biidi zin77iis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, GODAI yiidi hegan eqqidi kaseegaadankka, “Sameelaa, Sameelaa” yaagidi xeesiis.

Xeesin Sameeli, “Yoota; taani ne ashkkaarai siyais” yaagiis.

¹¹ GODAI Sameela, “Be7a! Siyiya asa ubbau haittau iitiya issibaa Israa7eela bolli taani oottana hanais. ¹² Taani Eela so asaa bolli haasayido ubbabaa he gallasan koiruwaappe wurssettaa gakkanaassi Eela bolli ehaana. ¹³ Eeli erido nagaraa gishshau, taani a so asaa bolli merinau pirddanaagaa ayyo yoota wottaas; aissi giikko, a naati qanggissiyaabaa oottiyo wode, i eta seeribeenna. ¹⁴ Hegaa gishshau,

‘Eela so asaa nagarai yarshshuwaaninne imuwan mulekka atto geetetto’ yaa-gada taani a so asaassi caaqqas” yaagiis.

¹⁵ Sameeli sa7ai wonttana gakkanaashin zin77iis; wonttin denddidi, GODAA keettaa penggiyaa dooyiis. Sameeli ajjuutaabaa Eelayyo yootanau yayyiis. ¹⁶ Eeli Sameela, “Ta na7au Sameelaa” yaagidi xeesiis.

Xeesin Sameeli, “Yee” giidi koyiis.

¹⁷ Koyin Eeli hagaadan yaagidi Sameela oichchiis; “GODAI neeyyo yootidobi aibee? Taappe ainne qosoppa; neeni Xoossai neeyyo yootidobaappe issibaanne taappe qottikko, Xoossai hegaadan ne bolli ootto” yaagiis. ¹⁸ Yaagin Sameeli ainne qosennan ubbabaa Eelayyo yootiis. Eeli, “I GODAA; i bana lo77aa ootto” yaagiis.

¹⁹ Sameeli dicciyo wode GODAI aara de7ees; Sameeli haasayidobaappe issi qaalinne sa7an wodhdhenna. ²⁰ Israa7eela zawan Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaassi, Sameeli GODAAYYO tumu hananabaa yootiyaagaa gidiyooгаа Israa7eela asai ubbai eriiis. ²¹ GODAI Seelon qoncces; yan ba qaalan banatettaa Sameelayyo qonccissees. Sameeli haasayido qaalai Israa7eela ubbaa gakkiiis.

GODAA Taabootai Omoodettiis

4 Israa7eelati Pilisxxeematuura olettanau kiyidosona; Israa7eelati Eben77eezeran shiiqin, Pilisxxeemati Afeeqaan shiiqidosa. ² Pilisxxeemati citan citan gididi, Israa7eelatuura olettanau denddidosa; olai suullin, oiddu sha7u Israa7eelata worida Pilisxxeematun Israa7eelati xoonettidosona. ³ Olanchchati galchchidosaa simmido wode, Israa7eela cimati, “Hachchi GODAI nuna Pilisxxeematun aissi xoonissidee? Nunaara baanaadaaninne nuna nu morkketu kushiyaappe ashshanaadan GODAA Maachchaa Taabootaa Seeloppe ane ehoos” yaagidosona. ⁴ Hegaa gishshau, asai Seelo kiittin, kiruubetu gidduwan araatan utiya Ubbaappe Wolqqaama GODAA Maachchaa Taabootaa ehiidosona. Eela naati naa77ati Hofiniininne Piinihaasi Xoossaa Maachchaa Taabootaara yan de7oosona.

⁵ GODAA Maachchaa Taabootai galchchidosaa gakkido wode, Israa7eelati ubbai biittai qaaxxana gakkanaashin bantta qaalaa xoqqu oottidi, “GODAA Maachchaa Taabootai gakkiiis” yaagidosona.

⁶ Israa7eelatu wocamaa Pilisxxeemati siyidi, “Hagee Ibraaweti galchchidosan siyettiya, wolqqaama wocamai aibee?” yaagidosona.

GODAA Taabootai eti galchchidosaa yiidoogaa Pilisxxeemati eridi yayyidosona. ⁷ Yayyidi hagaadan yaagidosona; “Xoossai eti galchchidosaa yiis. Aayye7ana nunoo! Hagaa malabi hagaappe kase hani erenna. ⁸ Aayye7ana nunoo! Ha wolqqaama xoosatu kushiyaappe nuna ashshanai oonee? Ha xoossati Gibxxeta bazzon bosha ubban shocidaageeta. ⁹ Inttenoo Pilisxxeemato, minnite! Asadan olettite! Hinna xayikko, intte eta kase ailletettan haaridoogaadan, etikka inttena haarana. Hegaa gishshau, asadan olettite!” yaagidosona.

¹⁰ Pilisxxeemati olettidi, Israa7eelata xoonidosona; xoonin Israa7eelati bantta dunkkaaniyau baqatidosona. He olan daro asai goora7ettiis; Israa7eela olanchchatuppe hasttamu sha7ai haiqqiis. ¹¹ Xoossaa Taabootai omoodettiis; Eela naati naa77ai, Hofiniininne Piinihaasi haiqqidosona.

Eela Haiquwaa

¹² Biniyaama zare gidiya issi bitanee olaa dembbaappe woxxidi, he gallassi Seelo gakkiiis; gakkidi kayyuwaa erissanau i ba maayuwaa pooshshidi, ba huuphiyanka biittaa qoliis. ¹³ He bitanee gakkiiyo wode, Eeli ba wozanan Xoossaa Taabootaabaa hirgido gishshau, naagiiddi ogiyaa doonan de7iya ba oidiyan uttiis. Bitanee kata-maa gelidi, hanidabaa yootin, katamai ubbai waasuwa xulluusiiis.

¹⁴ Eelikka he waasuwa siyidi, “Hagee aiba waasoo?” yaagiis.

Bitanee eesuwan yiidi, Eelassi yootiis; ¹⁵ Eeli uddufun tammanne hospun laitta cima gidida, aifeekka xeelaa aggidi galjjido asa. ¹⁶ Bitanee Eelassi, “Olaa dembbaappe yiidaagee tana; taani hachchi yaappe baqataas” yaagiis.

Yaagin Eeli, “Ta na7au, yaatin waanidee?” yaagidi oichchiis.

¹⁷ Oichchin oduwaa ehiida bitanee, “Israa7eelati Pilisxxeematu sinttaappe baqati-dosona; daro asai wuriis; ne naati naa77ai Hofiniininne Piinihaasi haiqqidosona; Xoossaa Taabootaikka omoodettiis” yaagiis.

¹⁸ Bitanee Xoossaa Taabootaabaa yootido wode, penggiyaa matan de7iya ba oidiyaappe Eeli guyye kunddiis; kunddidi garbballee meqqin haiqqiis; aissi giikko, i ceeganne ordde. Eeli Israa7eela biittan oitamu laittaa daannatiis.

¹⁹ Eela na7aa Piinihaasa maccaasiyaa yelanau wodee wurido ixeta. Xoossaa Taabootai omoodettoogaanne ba bolloinne ba keettaawai haiqqidoogaa a siyido wode, qoppennan maaretai o oiqqin yelaasu. ²⁰ A haiquwau matattido wode, yelisiyaageeti, “Neeni attuma na7aa yelido gishshau yayyoppa” yaagidosona; shin etayyo a ainne zaarabeikku; eti giyoobaakka ezgabeikku. ²¹ A ba na7aa Ikaabooda² sunttaasu; Xoossaa Taabootai omoodettido gishshaunne ba bolloinne ba keettaawai haiqqido gishshau, “Bonchchoi Israa7eelatuppe shaahettiis” yaagaasu. ²² A, “Bonchchoi Israa7eelatuppe shaahettiis; aissi giikko, Xoossaa Taabootai omoodettiis” yaagaasu.

GODAA Taabootai Pilisxxeema Katamatun De7iis

5 Pilisxxemati Xoossaa Taabootaa omooddidoogaappe guyyiyan, Eben77eezerappe Ashddooda efiidosona. ² Xoossaa Taabootaa efiidi, Daagoona giyo eeqaa keettaa gelissidi, Daagoona matan essidosona. ³ Ashddooda asai wonttetta gallassi guuridi denddido wode, GODAA Taabootaa sinttan Daagooni ba som77uwan biittan gufannidaagaa be7idosona! Daagoona denttidi, kase sohuwan essidosona. ⁴ Qassikka wonttetta gallassi guuraara denddidi yiidi, eti GODAA Taabootaa sinttan Daagooni ba som77uwan biittan gufannidaagaa be7idosona! He wode Daagoona guuggeenne a naa77u kushee meqerettidi, pengge gophphiyan de7ees; hinkko asatetta aagee dumma attiis. ⁵ Hegaa gishshau, Daagoona qeesetinne Ashddoodan de7iya Daagoona keettaa geliya asati ubbai Daagoona pengge gophphiyaa hachchi gakkanaashinkka yedhdhi erokkona.

⁶ Ashddooda katamaa bollinne hegaa heeran de7iya asaa bolli GODAA kushee wolqqaamiis; GODAI eta bollan boshaa yeddidi, kixa harggiyan eta qaxxayiis.

⁷ Ashddooda katamaa asai hanidabaa be7ido wode, “Israa7eela Xoossaa kushee nu bollinne nu xoossaa Daagoona bolli wolqqaamido gishshau, Israa7eela Xoossaa

^{24:21} *Ikaabooda*: Ha sunttaa birshshettai “Bonchchoi baawa” giyoogaa.

Taabootai nu matan gam77oppo” yaagidosona. ⁸ Yaagidi Pilisxxeema halaqata ub-baa banttakko xeesi shiishshidi, “Israa7eela Xoossaa Taabootaa waatonii?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin halaqati, “Israa7eela Xoossaa Taabootai Gaate giyo katamaa bo” yaagidi zaaridosona. Yaatin, Israa7eela Xoossaa Taabootaa Gaate efiidosona.

⁹ SHin Taabootai Gaate gakkidoogaappe guyyiyan, GODAA kushee he katamaa bolli wolqqaamidi, keehi gita daganttuwaa daganttiis; yaatidi kataman de7iya asaa naatuppe cimaa gakkanaassi kixa harggiyan shociis. ¹⁰ Hegaa gishshau, Xoossaa Taabootaa Eqiroona katamaa yeddidosona.

Xoossaa Taabootai Eqiroona geliyo wode, Eqiroona asati hagaadan yaagidi waasidosona; “Nunanne nu asaa woranau Israa7eela Xoossaa Taabootaa nuukko ehiidosona” yaagidosona. ¹¹ Hegaa gishshau, Pilisxxeema halaqata xeesi shiishshidi, “Israa7eela Xoossaa Taabootaa hagaappe diggite; i guyye ba sohuwaa simmo; hegee xayikko, nunanne nu asaa worana” yaagidosona. Aissi giikko, katamaa ub-ban haiquwaa dagamai de7ees; GODAA kusheekka katamaa bolli wolqqaamiis. ¹² Haiquwaappe palahida asati kixaa harggidosona; he katamaa waasoinne saluwaa gakkiiis.

GODAA Taabootai Israa7eela Simmiis

6 GODAA Taabootai Pilisxxeema biittan laappun aginaa uttiis. ² He wode Pilisxxeema asati qeesetanne shareechchota xeesidi, “GODAA Taabootaa nuuni waatonii? Nuuni guyye a sohuwaa a waati yeddanaakko, nuuyyo yootite” yaagidosona.

³ Yaagin eti, “Israa7eela Xoossaa Taabootaa guyye yeddiyaabaa gidikko, mela yeddoppite; ai hanidinne intte mooruwaa yarshshuwaa ayyo yeddite; yaatikko, intte paxana; a kushee intte bollappe aibissi kichchibeennaakkokka intte erana” yaagidi zaaridosona.

⁴ Yaagin Pilisxxeema asati, “Nuuni ayyo yeddanaa bessiya mooruwaa yarshshoi aibee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin eti, “Inttenanne intte halaqata gakkida boshai issuwaa gidiyo gishshau, Pilisxxeema halaqatu qoodaadan ichchashu worqqa kixatanne ichchashu worqqa ecereta yeddite. ⁵ Intte he kixaanne intte biittaa bashshiya he eceretu misileta medhdhidi, Israa7eela Xoossaayyo bonchuwaa immite; ooni erii intte bollappe, intte xoossatu bollappenne intte biittaa bollappe ba kushiya i dentana. ⁶ Gibxxe asatinne eta kawoi zoriyaa ekkennan ixidoogaadan, intte aissi zoriyaa ekkennan ixheetii? GODAA eta iissidi qaxxayin, eti Israa7eelata bantta ogiyaa baana mala yeddibookkonnaayye?

⁷ “Ha77i issi ooratta gaariyaa giigissite; qambbari eta morggen wodhdhi erenna, xanttiya naa77u miizzata he gaariyan waaxite; shin marata etappe duuttidi soo efiite. ⁸ GODAA Taabootaa ekkidi, gaariyaa bollan wottite; mooruwaa yarshshuwaayyo shiishshido worqqa miishshaa saaxiniyaa giddon yeggidi, saaxiniyaa GODAA Taabootaa matan wottidi, i baana mala yeddite. ⁹ SHin i biyoosaa xeellite; i ba zawaa oiqqidi, Beeti-SHemeshi simmidi biyaabaa gidikko, ha gita boshaa nu bolli ehiidaagee GODAA; beennabaa gidikko, hagee nu bolli coo gakkiiisippe attin, nuna dechchidai GODAA kushe gidennaagaa nuuni erana” yaagidi zaaridosona.

¹⁰ Eti hegaadan oottidosona; eti xanttiya naa77u miizzata ekkidi, gaariyan waaxidosona; miizzatu maratakka son gorddidosona. ¹¹ Eti GODAA Taabootaanne qassi worqqa eceretanne kixa milatissi medhdhido misileta yeggido saaxiniyaa gaariyan wottidosona. ¹² Hegaappe guyyiyan, miizzati Beeti-SHemeshi efiaa ogiyaa oiqqi sitti giidi, “Himmbaa!” gi waassiiddi biidosona; eti ogiyaara biiddi, ushachchi woikko haddirssi simmibookkona; Pilisxxeema halaqati miizzatu geeduwaa kaallidi, Beeti-SHemesha zawaa gakkanaassi biidosona.

¹³ Beeti-SHemesha asati he wode wombban gisttiyaa cakkoosona; eti pude xoppu gi xeellidi, Taabootaa be7idosona; be7idi ufaittidosona. ¹⁴ Gaaree Beeti-SHemeshiyaa Yaasu gade gakkidi, issi gita zaallaa matan eqqiis; eti gaariyaa mitataa qeridi, xuuggiyo yarshshodan he miizzata GODAASSI yarshshidosona. ¹⁵ Leewati GODAA Taabootaanne worqqa miishshaara de7iya saaxiniyaa gaariyaappe denttidi, gita zaallaa bolli wottidosona. He gallassi Beeti-SHemesha asati xuuggiyo yarshshuwaa GODAAYYO yarshshidosona; qassi hara yarshshotakka yarshshidosona. ¹⁶ Pilisxxeema halaqati ichchashati hanidabaa ubbaa be7idi, he gallassikka Eqiroona simmidosona.

¹⁷ Pilisxxeema asati mooruwaa yarshshuwaa GODAAYYO kiittido worqqa kixati Ashddooda, Gaaza, Asqqaloonna, Gaatanne Eqiroona geetettiya eta ichchashu kata-matu sunntan issuwaa issuwaa kiittidoogeeta. ¹⁸ Worqqa eceretu qoodai Pilisxxeema halaqatu ichchashatuyyo de7iya gimbettida katamatunne gimbettibeenna moottatu ubbaa keena. Eti GODAA Taabootaa wottido gita zaallai, Beeti-SHemeshiyaa Yaasu gaden de7iyaagee hachchi gakkanaashinkka hegau markka gididi de7ees.

¹⁹ SHin GODAI Beeti-SHemesha asaappe amaridaageeta shociis; etappe laappun tammaa woriis; aissi giikko, eti GODAA Taabootaa giddo xeellidosona. GODAI eta asaa suppu oottido gishshau, asai yeekkiis. ²⁰ Hegaa gishshau, Beeti-SHemesha asai, “GODAA sinttan, ha geeshsha Xoossaa sinttan ooni eqqanau danddayii? Taabootainne nuuppe pude ookko baanee?” yaagiis. ²¹ Yaagidi Qiriyaati-Yi7aariiman de7iya asatukko kiitaa yeddidi, “Pilisxxeema asati GODAA Taabootaa zaaridosona; duge yiidi, a pude inttekkko ekki biite” yaagidosona.

7 Qiriyaati-Yi7aariima asati yiidi, GODAA Taabootaa efiidosona; efiidi keraa huuphiyan de7iya Abinadaaba so ehiidosona. GODAA Taabootaa naaganaadan, Abinaadaaba na7aa El77aazara dummayidi sunntidosona.

Sameeli Israa7eela Asaa Bolli Daannatiis

² Taabootai Qiriyaati-Yi7aariiman daro wodiyaaw gam77iis; hegeenne, laatamu laittaa heera gidiaagaa. Israa7eela asai ubbai azzanidi, GODAASSI waassiis.

³ Sameeli Israa7eela asaayyo ubbaayyo, “Kumetta wozanaappe intte GODAAKKO simmikko, allaga xoossatanne Asttaarooto giyo xoossiyo intte giddoppe diggite; intte huuphiyaa GODAAYYO sheedhdhite; a xalaalaayyo kiitettite; yaatikko, i inttena Pilisxxeematu kushiyaappe ashshana” yaagidi haasayiis. ⁴ Hegaa gishshau, Israa7eela asati Ba7aalanne Asttaarooto bantta giddoppe diggidi, GODAA xalaalaayyo goinnidosona.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Sameeli Israa7eelata, “Ubbaikka Mixiphpha shiiqite; taani intteyyo yan GODAA gaannatana” yaagiis. ⁶ Yaagin eti Mixiphpha shiiqidosa. SHiiqidi haattaa duuqqidi, GODAA sinttan tigidosona; he gallassi eti xoomidosona;

xoomiiddi he sohuwan, “Nuuni GODAA bolli nagaraa oottida” yaagidi paaxidosona. Mixiphphan Sameeli Israa7eela asaa bolli daannatiis.

⁷Israa7eelati Mixiphphan shiiqidoogaa Pilisxeema asati siyido wode, eta halaqati Israa7eelata olanau pude kiyidosona. Israa7eelati heгаа siyidi, Pilisxeematuyyo yayyidosona. ⁸Israa7eelati Sameela, “I Pilisxeema asatu kushiyaappe nuna ashshana mala, neeni nuuyyo GODAAKKO, nu Xoossaakko, waassiyooгаа aggoppa” yaagidosona. ⁹Sameeli issi xammiya dorssa maraa ekkidi, ashuwaa wurssi xuuggiyo yarshshodan GODAAYYO yarshshii; yarshshidi Israa7eelatu gishshaa GODAAYYO waassii; waassin GODAI ayyo siyiis.

¹⁰Sameeli xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyoo wode, Pilisxeemati Israa7eelatuura olettanau shiiqidosona. SHin he gallassi Pilisxeematu bolli GODAI gita dadaa gunttidi daganttin, eti Israa7eelatu sinttappe baqatidosona. ¹¹Israa7eelati Mixiphphappe woxxi kiyidi, Pilisxeemata yedettidi, Beetikaarappe garssaa gakkanaassi ogiyan woridosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, Sameeli issi shuchchaa ekkidi, Mixiphphappenne SHenappe gidduwan essiis; essidi, “GODAI ha77i gakkanaassi nuna maaddiis” yaagiiddi he sohuwaa Eben77eezera³ sunttiis. ¹³Pilisxeema asatikka xoonettidosona; eti Israa7eela biittaa bolli naa77anttuwaa woraajjibookkona. Sameeli de7ido laitta ubban GODAA kushee Pilisxeema asatu bolli wolqqaamiis. ¹⁴Pilisxeema asati Eqiroonappe Gaate gakkanaassi Israa7eelatuppe omooddido kata-mati Israa7eelatussi simmidosona; Israa7eelatikka bantta kase zawaa Pilisxeema asatu kushiyaappe wotti ekkidosona. Qassi Israa7eela asainne Amooore asai saro de7iis.

¹⁵Sameeli ba de7o laitta ubban Israa7eela bollan daannatiis. ¹⁶Sameeli laittan laittan Beetelee, Gelggalanne Mixiphpha yuuyees; i yuuyiyo sohotu ubban Israa7eela bollan daannatees. ¹⁷A keettai Raaman de7iyo gishshau, yaa simmees; simmidi he sohuwanka Israa7eela bollan daannatees. I he sohuwan GODAAYYO yarshshiyooгаа keexxiis.

Israa7eela Asai Kawo Koyiis

8 Sameeli cimido wode, ba naata Israa7eela bolli daanna oottidi sunttiis. ²A baira na7aa sunttai Yuu7eela; kaalo na7aa sunttai Abiiya; he naati Berssaabehan daannatoosona. ³A naati a ogiyaa hemettibookkona. Eti bessenna go77aa demanaayyo wora simmidosona; mattaayiyaa ekkidi, xillo pirddaa mirqqidosona.

⁴Hegaa gishshau, Israa7eela cimati ubbai issippe shiiqidi, Sameelakko Raama katamaa yiidi, ⁵“Hekko neeni cimadasa; ne naati ne ogiyaa hemettokkona; hara kawotetta ubbaadan nuna aissanau kawuwaa ha77i nuuyyo suntta” yaagidosona.

⁶Eti, “Nuna aissanau kawuwaa nuuyyo imma” giido yohoi Sameela ufaissi-beenna. Hegaa gishshau, Sameeli GODAA woossiis. ⁷Woossin GODAI Sameela, “Asai nena giyo qaalaa ubbaa siya; aissi giikko, taani eta bolli kawotennaadan, eti tana ixxidsonappe attin, nena ixxiibookkona. ⁸Eta taani Gibxxeppe kessido gallas-saappe doommidi, hachchi gakkanaassi tana aggidi, hara xoossatuuyyo goinniiddi de7idosona; simmi ha77i eti ta bolli oottidoogaa ubbaa ne bolliikka oottoosona.

³7:12 *Eben77eezera*: Ha sunttaa birshshettaa “Maaddiya shuchchaa” giyoogaa.

⁹Ha77ikka eta qaalaa siya; shin eta minttada seera; eta bollan kawotana kawuwaa wogaa eta erissa” yaagiis.

¹⁰Kawuwaa oichchida deriyaayyo GODAI odido qaalaa ubbaa Sameeli yootiis.

¹¹I etayyo hagaadan yaagiis; “Intte bolli kawotana kawoi inttena oottanabai ha-gaa: intte attuma naata ekkidi, gaariyaasatanne paraasata kessana; eti a gaariyaa sinttan woxxana. ¹²Etappe attaa shaalaqatanne hamssaalaqata, haraata a biit-taa goyiyaageetanne a kattaa cakkiiyaageeta, qassi haraata a ola miishshaanne a para gaaretu miishshaa oottiyaageeta kessana. ¹³Intte macca naatakka efiidi, baayyo shittuwaa giigissiyaageeta, kattiiyaageetanne uukkiyaageeta kessana. ¹⁴Intte goshshaappe, woiniyaa turaa sohuwaappenne wogaraa sohuwaappe ubbaappe lo77iyaagaa ekkidi, ba oosanchchatuyyo immana. ¹⁵Kattaappenne woiniyaappe tammaappe issi kushiyaa i ekkidi, ba suntatuyyoonne ba oosanchchatuyyo im-mana. ¹⁶Intte attuma ashkkaratappenne macca ashkkaratappe, qassi intte miizza-appenne hariyaappe lo77iyaageeta ekkidi, ba oosuwaa ootissana. ¹⁷Intte dorssaap-penne deeshshaappe tammaappe issi kushiyaa i ekkana; intteikka a ashkkarata gi-dana. ¹⁸He gallassi intte intteyyo doorido kawuwaappe waassana; shin he gallassi GODAI intte waasuwaa siyenna” yaagiis.

¹⁹Yaaginkka asai Sameela qaalaa siyennan ixixidi, “CHii! CHii! Nuussi kawoi de7o.

²⁰Yaanikko, nuunikka hara kawotettatu ubbaa mala gidana. Nu kawoi nuna aissana; nu sintti aadhdhidi, i nu gishshatao olettana” yaagidosona.

²¹Sameeli asaa qaalaa ubbaa siyiis; siyidi GODAAYYO yootiis. ²²Yootin GODAI Sameela, “Eta qaalaa siya; eta bolli kawuwaa kawoya” yaagiis.

Sameeli Israa7eela asaa, “Asai ubbai ba katamaa katamaa simmo” yaagiis.

Saa7oolanne Sameela

9 Biniyaama zariyaappe Qiisa giyo issi bitanee de7ees; i Abii7eela na7aa; Abii7eeli Xarooraa na7aa; Xaroori Bakoraata na7aa; Bakoraati Biniyaama zariyaa Afiiha na7aa; he bitanee wolqqaama asa. ²Ayyo Saa7oola giyo issi wodalla lo77o na7ai de7ees; Israa7eelatu gidдон appe aadhdhi lo77iya asi baawa; i hasheppe qommo baggan asa ubbaappe aduqqees.

³Issi gallassi Saa7oola aawaa Qiisa hareti bayidosona; bayin Qiisi ba na7aa Saa7oola, “Ashkkaratuppe issuwaa ekkada, dendda; denddada hareta koyanau ba” yaagiis. ⁴Eti Efireema gezziyaaranne SHaliisha biittaara koyiiddi kantti-dosona; shin hareta demmibookkona. Qassi SHaa7iliima biittaara kanttidosa; shin hegaanikka hareti de7okkona. Biniyaama biittaarakka kanttidosa; shin yaanikka demmibookkona.

⁵Eti Xufa biittaa gakkido wode, Saa7ooli banaara de7iya ashkkaaraa, “Haaya; ane guyye simmoos; hinna xayikko, ta aawai haretubaa qoppiyoogaa aggidi, nuuyyo hirggana” yaagiis.

⁶SHin ashkkarai, “Be7a! Xoossaa asa issoi ha kataman de7ees. I bonchchettida asa; i odiyo ubbabai tumattees. Ane ha77i nuuni yaa boos; ooni erii nuuni baana ogiyaa i nuuyyo yootanaakkonne” yaagiis.

⁷Saa7ooli ba ashkkaaraa, “Nuuni biyaabaa gidikko, ayyo ai immanee? Kor-jjuwaappe qumai wuriis; nuuni Xoossaa asaayyo immiyoobi baawa. Nuuyyo aibi de7ii?” yaagiis.

⁸ Yaagin ashkkarai Saa7oolayyo, “Be7a; ta kushiyan issi xaqara biraayyo uruubee de7ees; nuuni baana ogiyaa Xoossaa asi nuuyyo yootanaadan ha biraa ayyo immana” yaagidi zaariis.

⁹ (Beni wode Israa7eela biittan issi asi Xoossaa oichchanau biiddi, “Haayite; ane xeelliyagaakko boos” yaagees. Aissi giikko, ha wodiyan hananabaa yootiyaagee beni wodiyan xeelliyagaa geetettes.) ¹⁰ Saa7ooli ba ashkkaraa, “Lo77o; hindda” yaagin, Xoossaa asi de7iyo katamaa biidosona. ¹¹ Katamaa pudettaa eti kiyishin, haattaa tikkanau yiya geela7otuura ogiyan gaittidisona; gaittidi he geela7ota, “Xeelliyagee hagan de7ii?” yaagidi oichchidosona.

¹² Oichchin eti, “Ee de7ees; hegaa be7ite; i inteppe sinttan de7ees; eesuwan akko biite. Asai hachchi goinniyo xoqqa sohuwan yarshshiyi gishshau, i nu katamaa yiis. ¹³ Katamaa intte gelidosaa, i maanau goinniyo xoqqa sohuwaa kiyennan de7ishin demmana. I gakkennan de7ishin, asai meettaa doommenna; aissi giikko, yarshshuwaa i anjjanau koshshees. I anjjidoogaappe guyyiyan, shoobettidaageeti maana. Pude biite; intte a ha77i demmana” yaagidosona. ¹⁴ Yaagin eti katamaa biidosona; eti katamaa geliyo wode, Sameeli goinniyo xoqqa sohuwaa pude biiddi, etaara gaittanau yiyaagaa be7idosona.

¹⁵ Saa7ooli yaanaappe kase gallassi, Sameelayyo GODAI hagaadan yaagidi qoncissi wottiis; ¹⁶ “Wontto hannoo de Biniyaama biittaappe issi bitaniyaa taani neekko yeddana; i ta asaa Israa7eela kaalettana mala a tiya; ta asaa Pilisxxeema asatu kushiyaappe i ashshana; aissi giikko, ta asaa waasoi taakko gakkinn, taani eta xeellaas” yaagiis.

¹⁷ Sameeli Saa7oola be7ido wode, GODAI Sameela, “Be7a! Taani neeyyo yootido bitanee haggaa; i ta asaa haarana” yaagiis.

¹⁸ Saa7ooli penggiyaa matan de7iyya Sameelakko shiiqidi, “Xeelliyagaa keettaa awaanakko hai taayyo yootarkkii?” yaagiis.

¹⁹ Yaagin Sameeli Saa7oolayyo, “Xeelliyagee tana. Hachchi intte tanaara miyo gishshau, taappe sinttatidi, pude goinniyo xoqqa sohuwaa biite. Taani nena wontto guuraara yeddana; ne wozanan de7iyya ubbabaa taani yootana. ²⁰ Heezzu gallasaaappe kase bayida ne haretubaa gidikko, eti beettido gishshau, hirgoppa. Israa7eela asai ubbai amottiyoi oonee? Nenanne ne aawaa so asaa gidennee?” yaagiis.

²¹ Saa7ooli zaaridi, “SHin taani Israa7eela zare ubbaappe laafiya Biniyaama zare gidikkinnaa? Ta so asaikka Biniyaama zariyaa gidдон guuxxiyaagaa gidennee? Neeni aissi taayyo haggaa malabaa haasayai?” yaagiis.

²² Hegaappe guyyiyan, Sameeli Saa7oolanne a ashkkaraa efiidi, aaho wuigiyya gelissiis; gelissidi he sohuwan shoobettida hasttamu gidiya asaappe qommo baggaara araatan utissiis. ²³ Sameeli qumaa kattiyagaa, “Ne matan wottashsha’ gaada taani neeyyo immido ashuwaa hamma” yaagiis.

²⁴ Yaagin kattiyagee gedaanne a bollan de7iyyagaa ekki ehiidi, Saa7oola sinttan wottiis. Sameeli Saa7oola, “Neeyyo ashshidoogee haggaa; ekkada ma. Aissi giikko, taani imattata shoobboosappe doommada, haggaa neeyyo ashshaas” yaagiis. He gallassi Saa7ooli Sameelaara miis. ²⁵ Eti goinniyo xoqqa sohuwaappe duge katamaa wodhdhin, Sameeli Saa7oolayyo keettaa bollan dembbayidi oottidosan hiixaa hiixxin zin77iis.

Sameeli Saa7oola Tiyidi Kawoyiis

²⁶ Eti guuraara dendidosona; sa7ai wonttin, Sameeli Saa7oola he keettaa bol-laappe xeesidi, “Giiga; taani nena moissana” yaagiis. Saa7ooli giigin, inne Sameel-inne naa77ai issippe ogiyaa kiyidosona. ²⁷ Eti katamaa gaxaa wodhdhishin, Sameeli Saa7oola, “Ashkkarai nuuppe sinttau aadhdhana mala yoota” yaagiis; yaagin ashkkarai sinttau aadhdhiis. Aadhdhin Sameeli Saa7oola, “Taani neeyyo Xoossai giidobaa odana mala, hagan guutaa takkashsha” yaagiis.

10 He wode Sameeli tigiyoobaara zaitiyaa ekkidi, Saa7oola huuphiyan tigiis; tigiidi Saa7oola yeridi, hagaadan yaagiis; “Ba asaa Israa7eela haarana mala GODAI nena tiyiis gidennee? Neeni a asaa kaalettada, eta yuushuwan de7iya morkketu kushiyaappe eta ashshana. A asaa neeni haarana mala, GODAI nena tiyidoo-gau malaatai haggaa. ² Neeni hachchi taappe shaahettiyo wode, Raaheeli duu-fuwaa matan, Biniyaama zawan de7iya Xelxxaaha giyo sohuwan naa77u asatuura gaittana; gaittin eti nena, ‘Neeni koshshaa biido hareti beettidosona; ha77i ne aawai hareta qoppiyoogaa aggidi, “Ta na7ai xayiiis; shin waanooshsha?” yaagiiddi nebaa hirggees’ yaagidi yootana.

³ “Neeni he sohuwaappe dendidada, Taaboora giyo gita mittaa gakkanaashin baana; neeni biishin, Xoossaakko Beetele biya heezzu asati nenaara gaittana. Etappe issoi heezzu deessha marata tookkiis; naa77anttoi heezzu oittaa tookkiis; heezzanttoi ogoro kumida woine eessaa tookkiis. ⁴ Eti nena sarotana; neeyyo naa77u oittaa eti immana; neeni eta kushiyaappe he oittaa ekkana.

⁵ “Hegaappe guyyiyan, neeni Pilisxxeema olanchchatu citai de7iyoo Xoos-saa Gib77aa giyo katamaa baana. Neeni he katamaa gakkiiyo wode, diittaara karaabiyaara, pulaaliyaaranne maazinqqiyaara kaa7iiddinne hananabaa yootiiddi, goinniyo xoqqa sohuwaappe duge wodhdhiya hananabaa yootiyaageetu citaara gaittana; ⁶ GODAA Ayyaanai ne bolli wolqqappe wodhdhana; wodhdhin neenikka etaara hananabaa yootana; neeni laamettada hara asa kiyana. ⁷ Ha malaatati pollettiyo wode, ne kushiyan gaittidabaa aibanne ootta; aissi giikko, Xoossai nenaara de7ees.

⁸ “Neeni taappe sinttatada Gelggala aadhdha. Taanikka tumuppe xuuggiyo yarshshuwaanne sarotettaa yarshshuwaa yarshshanau neekko duge baana. Taani neekko baada neeni oottanabaa odana gakkanaashin, laappun gallassaa gam77aasa” yaagiis.

⁹ Saa7ooli Sameelappe shaahettishin, Xoossai Saa7oola wozanaa laammiis; qassi he malaatati ubbai he gallassan hanidosona. ¹⁰ Saa7oolinne ashkkarai Gib77aa gakkinn, hananabaa yootiyaageetu citai aara gaittiis; Xoossaa Ayyaanai a bolli wolqqappe wodhdhiis; wodhdhin eta gidдон hananabaa yootiis. ¹¹ Saa7oola kase eriyaageeti ubbai hananabaa yootiyaageetuura hananabaa yootiyoogaa be7idi, issoi issuwaa, “Qiisa na7ai waaniichchidee? Qassi Saa7oolikka hananabaa yootiyaageetu zateeyye?” yaagidosona. ¹² He sohuwan de7iya issi bitanee etayyo, “Eta aawai oonee?” yaagidi zaariis. Hegaa gishshau, “Saa7oolikka hananabaa yootiyaageetu zateeyye?” giyoogee haise gidiis. ¹³ Saa7ooli hananabaa yootiyoogaa wurssi-doogaappe guyyiyan, goinniyo xoqqa sohuwaa biis.

¹⁴ Saa7oola aawaa ishai Saa7oolanne ashkkaraa, “Awa biidetti?” yaagiis.

Yaagin Saa7ooli, “Hareta koshshaa biida; hareti beettennan xayin, Sameelakko biida” yaagiis.

¹⁵ Saa7oola aawaa ishai, “Hayyanaa Sameeli neeyyo giidobaa taayyo yootarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yaagin Saa7ooli ba aawaa ishaayyo, “Hareti beettidoogaa Sameeli nuuyyo geeshshidi yootiis” yaagiis; shin Sameeli, “Kawo gidaasa” giidi ayyo odidoogaa yootibeenna.

Saa7ooli Kawotidoogee Qoncciyaa Odettiis

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Sameeli Mixiphphan Israa7eela asaa GODAAKKO xeesi shiishshiiis. ¹⁸ SHiishshidi eta, “GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani Israa7eela Gibxxeppe kessaas; Gibxxe asatu kushiyaappenne inttena naaqqiya kawotettatu ubbaa kushiyaappe taani ashshaas’ yaagees. ¹⁹ SHin hachchi intte metuwaappenne waayyaappe ubbaappe inttena ashshiya intte Xoossaa ixxideta; ixxidi, ‘CHii! Nu bolli kawo kawoya’ yaagideta. Hegaa gishshau, ha77i intte intte zariyaaninne intte yaran gididi, GODAA sintti aadhdhite” yaagiis.

²⁰ Hegaayyo Sameeli Israa7eela zare ubbaa aattin, saamai Biniyaama zariyan wodhdhiis. ²¹ Biniyaama zariyaa yaran yaran aattin, saamai Maaxira yaran wodhdhiis; wurssettan Qiisa na7ai Saa7ooli doorettiis. Eti a koyidosona; shin i beetibeenna. ²² Hegaa gishshau eti GODAA, “Biron ha sohuwaa yaana asi de7ii?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin GODAI, “Ee! Saa7ooli miishshatu gidдон qosetti uttiis” yaagiis.

²³ Eti woxxi biidi, yaappe a kessi ehiidosona. Asaa gidдон i eqqiyo wode, hasheppe qommo baggan asa ubbaappe aduqqees. ²⁴ Sameeli asa ubbaayyo, “GODAI doorido bitaniyaa be7eetii? Ha asaa gidдон a milatiyaabi ooninne tumu baawa” yaagiis.

Yaagin asai ubbai ba qaalaa xoqqu oottidi, “Kawoi shemppo gam77o” yaagiis.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Sameeli kawotettaa wogaa asaayyo yootiis; xaaxettiya maxaafan he wogaa xaafidi, GODAA sinttan wottiis. Yaatidi Sameeli asa ubbaa huuphiyan huuphiyan a soo a soo yeddiis.

²⁶ Saa7oolikka ba soo Gib77a biis; Xoossai eta wozanaa bochchido mino asati Saa7oolaara biidosona. ²⁷ SHin issi issi pattenna asati, “Ha bitanee nuna waatidi ashshanee?” yaagidosona; eti a karidi, ayyo ainne imota immibookkona. SHin Saa7ooli co77u giis.

Saa7ooli Amoona Asata Xooniis

11 Issi aginaappe guyyiyan, Amoona biittaa Kawoi Naa7oosi denddidi, Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa dooddidi uttiis. Uttin Yaabeesha asai ubbai a, “Neeni nunaara maachchaa wotta; nuuni neeyyo haarettana” yaagiis.

² Yaagin Naa7oosi, “Taani issibaa oottanau intte eeno giikko, inttenaara maachchaa wottana; hegeenne, taani intteyyo ubbaayyo ushachcha aifiyaa woocada kessana; yaatada Israa7eela ubbaa kaushshana” yaagiis.

³ Yaabeesha cimati ubbai Naa7oosa, “Israa7eela biittaa ubbau nuuni kiitaa yeddana mala, laappun gallassaa takkashsharkkii; nuna ashshiyaabi ooninne xayikko, nuuni neeyyo kushiya immana” yaagidosona.

⁴ Kiitettidaageeti Saa7ooli de7iyoosaa Gib77aa biidi, ha yohuwaa asaayyo yootidosona; yootin asai ubbai ba qaalaa xoqqissidi yeekkiis. ⁵ He wode Saa7ooli ba

boorata laaggidi goshshaappe yiyaagee, “Asai waanidee? Aibissi yeekkii?” yaagidi oichchiis; oichchin Yaabeesha asai giidobaa ayyo yootidosona.

⁶Ha qaalaa Saa7ooli siyido wode, Xoossaa Ayyaanai a bollan wolqqan wodhdhiis; Saa7ooli hanquwaa suulliis. ⁷Saa7ooli waaxa boorata ekki muxerettidi, kiitettidaageetun Israa7eela biitta ubbau yeddiiddi, “Saa7oolanne Sameela kaallidi, kiyyenna o booratinne hagaadan muxettana” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, GODAA dagamai asaa bolli wodhdhin, eti issi asadan kiyyidosona. ⁸Saa7ooli Bezeeqan eta shiishshidi qoodido wode, Israa7eela asai heezzu xeetu sha7a; Yihudaa asai hasttamu sha7a. ⁹Eti kiitetti yiidaageeta hagaadan yaagidosona; “Biidi Yaabeesha Gala7aade asatuyyo, ‘Wontto xalqee michchiyo wode, nuuni inttenu ashshana’ yaagidi yootite” yaagidosona. Kiitettidaageeti biidi, Yaabeesha asatuyyo heгаа yootidosona; yootin eti keehi ufaattidosona.

¹⁰Yaabeesha asati Amoonaa asatuyyo, “Nuuni wontto intteyyo kushiya immana; intte nuna dosiyooagaan oottana danddayeeta” yaagidosona.

¹¹Wonttetta gallassi Saa7ooli ba asaa heezzu citan shaakkiis; eti sa7ai wonttiyo wode, Amoonaa asati galchchidosaa gelidi, xalqee michchana gakkanaassi Amoonaa asata goora7idosona; goora7aappe attidaageeti naa77u asi issippe de7ennaadan ubbai bau bau laalettiiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Sameela, “Saa7ooli nu bolli kawotanee?” yaagida asati oonee? Eti oonakko kessite; nuuni eta worana” yaagiis.

¹³SHin Saa7ooli eta, “Issi asinne hachchi haiqqenna; aissi giikko, GODAI Israa7eela wotti ekkido gallassai hachcha” yaagidi zaariis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Sameeli asaa, “Haayite; Gelgali boos; biidi yan Saa7ooli kawo gidiyooгаа zaarettidi erissoos” yaagiis. ¹⁵Hegaa gishshau, asati ubbai Gelgali biidi, Gelgalaan, GODAA sinttan Saa7ooli kawo gidiyooгаа erissidosona. Yan sarotettaa yarshshuwaa GODAA sinttan yarshshidosona; Saa7oolinne Israa7eela asai ubbai he sohuwan xoonuwaa baalaa gita ufaissan bonchchidosona.

Sameeli Asaayyo Biddiis

12 Hegaappe guyyiyan, Sameeli Israa7eela ubbaa hagaadan yaagiis; “Intte taayyo yootido ubbabaa taani siyada, intte bolli kawuwaa kawoyaa. ²Ha77i simmi inttenu kaalettanau kawoi de7ees. Tana gidikko, taani daro de7aasinne cimaas; ta naati inttenu de7oosona. Taani ta yelagatettaasappe hachchi gakkanaashin inttenu kaalettaas. ³Hekko taani hagan eqqaas; GODAA sinttaaninne i tiyido kawuwaa sinttan ta bolli markkattite. Taani o boora ekkidanaa? O hare ekkidanaa? Oona cimmidanaa? Oona huqqunnidanaa? Ta aifiyaa qooqisanau o kushiyaappe mattaaye miidanaa? Hageetuppe issuwaanne taani oottidobaa gidikko, taani qanxxana” yaagiis.

⁴Yaagin eti zaaridi, “Neeni nuna cimmbaakka; woikko nuna huqqunnabaakka; neeni asa kushiyaappe aibanne mattaaye mabaakka” yaagidosona.

⁵Sameeli eta, “Intte ta kushiyan aibanne demmibeennaagau GODAINNE i tiyido kawoinne hachchi intte bollan markka” yaagiis.

Etikka, “Ee, i markka” yaagidosona.

⁶Sameeli asaa, “Musanne Aaroonaa dooridaageenne intte aawata Gibxxeppe kessidaagee GODAA. ⁷Ha77i simmi intteyyoonne intte aawatuyyo GODAI oottido xillo oosuwau ubbau taani inttenu GODAA sinttan mootettanaadan, hagan eqqite.

⁸ Yaaqoobinne a so asai Gibxxe biidi de7ishin, Gibxxe asati eta naaqqido wode, intte aawati GODAAYYO waassidosona; waassin GODAI Musanne Aaroonaa kiittiis; eti intte aawata Gibxxeppe kessidi, hagan wottidosona.

⁹ “SHin Israa7eela asati GODAA bantta Xoossaa dogidosona; dogin GODAI eta Haxoora olanchchatu gadaawaa Sisaara kushiyan, Pilisxxeema asatu kushiyaaninne Moo7aaba kawuwaa kushiyan aattidi immiis; aattidi immin eta olidosona. ¹⁰ Eti GODAAYYO, ‘Nuuni nagaraa oottida; nuuni GODAA aggidi, Ba7aalayyoonne Asttaarootiyyo goinnida. SHin ha77i neeni nuna nu morkketu kushiyaappe ashsha; nuuni neeyyo goinnana’ yaagidi waassidosona. ¹¹ Waassin GODAI Geedoona, Baaraaqa, Yofttaahanne Sameela kiittiidi, intte yuusho ubban de7iya morkketu kushiyaappe inttena ashshiis; yaatin, intte saro de7ideta.

¹² “Amoona asatu Kawoi Naa7oosi inttekkoo yiidoogaa be7ido wode, GODAI intte Xoossai intte kawo gidikkokka, intte tana, ‘CHii, nuuni nuna haaranau kawo koyoo’ yaagideta. ¹³ Ha77ikka intte dooridi oichchido kawoi hageeho! Be7ite; GODAI intte bolli kawuwaa wottiis. ¹⁴ GODAAYYO intte yayyikko, ayyo kiitettikko, a qaalaayyo azazettikko, a azazuwaayyo makkalennan aggikkonne intteikka intte bolli kawotiya kawoikka GODAA intte Xoossaa kaallikko, yaatikko lo77o. ¹⁵ SHin GODAA qaalaayyo intte azazettennan ixkikkonne a azazuwaayyo makkalikko, GODAA pirddai kase intte aawatu bolli yiidoogaadan, intte bollikka yaana.

¹⁶ “Simmi ha77i eqqi bayite; GODAI intte aifiyaa sinttan oottiyo ha gitabaa be7ite! ¹⁷ Gisttiyaa cahaa wodee ha77a gidenneeyye? GODAI dadaanne iraa yeddana mala, taani GODAAYYO waassana. Yaaniyaabaa gidikko, kawuwaa intte oichchidoogee GODAA sinttan gita iitatetta gidiyooogaa intte erananne be7ana” yaagiis.

¹⁸ Sameeli GODAAYYO waassiis; GODAI he gallassi dadaanne iraa yeddiis; heгаа gishshau, asai ubbai GODAANNE Sameela keehippe yayyiis.

¹⁹ Asai ubbai Sameela, “Nuuni kawuwaa oichchidi, nu nagaraa ubbaa bolli ha iitatettaa gujjido gishshau, nuuni ne ashkkarati haiqqennaadan nuuyyo GODAA ne Xoossaa woossarkkii” yaagiis.

²⁰ Yaagin Sameeli asaayyo hagaadan yaagiis; “Yayyoppite; tumakka intte ha iitatetta ubbaa oottideta; shin intte kumetta wozanaappe GODAAYYO kiitettiteppe attin, a kaalliyooogaa aggoppite. ²¹ Maaddenna, ashshennanne pattenna eeqata kaal-loppite; aissi giikko, hegee pattennabaa. ²² GODAI ba gita sunntaa gishshau ba asaa aggenna; aissi giikko, i inttena ba asa oottanau ufaittees. ²³ Intte gishshau woossiyoogaa aggada GODAA bolli nagaraa oottanaagee taappe haakko; taani inttena lo77onne suure ogiyaa tamarissana. ²⁴ GODAAYYO yayyite; intte kumetta wozanaappe ammanettidi, ayyo kiitettite; intteyyo i oottido gitabaa hassayite. ²⁵ SHin intte iitabaa zaari zaaridi oottikko, intteikka intte kawoikka xayana” yaagiis.

Pilisxxeematuura Denddida Olaa

13 Saa7ooli Israa7eela bolli naa77u laittaa kawotidoogaappe guyyiyan, ² Israa7eelatu giddoppe heezzu asaa dooriis; naa77u sha7ai Mikimaasan, Beeteele gezziiyan Saa7oolaara de7ees; issi sha7ai qassi Biniyaaman de7iya Gib77an Yonaataanaara de7ees; attida asaa Saa7ooli eta soo soo yeddiis.

³ Yonaataani Gebaa7an de7iya Pilisxxeema olanchchatu citaa bolli woraajjiis; Pilisxxeema asati heгаа siyidosona. Hegaappe guyyiyan Saa7ooli, “Ibraaweti haaга siyona” giidi, biittaa ubban malkkataa punissiis. ⁴ Punissin Israa7eela asai ubbai,

“Saa7ooli Pilisxeema olanchchatu citaa bolli woraajjiis; woraajjin ha77i Israa7eela asai Pilisxeema asaassi sheneyiyaabaa gidiiis” yaagiyo oduwaa siyiis. Siyidi asai Saa7oolakko Gelgala xeesettidi shiiqiis.

⁵ Pilisxeema asati Israa7eelata olanau hasttamu sha7u para gaaretuura, usuppun sha7u paraasatuuranne abbaa doonan de7iya shafiyaa keena olanchchatuura shiiqididona; eti pude biidi, Beeti-Aweenappe arshsho baggaara de7iya Mikimaasan galchchidona. ⁶ Israa7eela olanchchati banttau leelidoogaanne eta citaikka keehippe un77ettidoogaa be7idi, gonggoluwaa gidдон, buuraa gidдон, zaallatu gidдон, kakaa gidдонinne haattau bookko ollaa gidдон qosettidona. ⁷ Ibraawetuppe aramidaageeti Yorddaanoosa SHAafaa pinnidi, Gaadanne Gala7aade biitti bididona. SHin Saa7ooli Gelgalaan attiis; aara de7iya olanchchati ubbai yashshau kokkoridona.

⁸ Saa7ooli Sameeli keerido laappun gallassaa gam77iis; shin Sameeli Gelggali yibeenna; yaatin, Saa7oola asai laalettiiyogaa doommiis. ⁹ Hegaa gishshau, Saa7ooli, “Xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa taayyo hammite” yaagiis; ehin Saa7ooli xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiiis. ¹⁰ Saa7ooli xuuggiyo yarshshuwaa polosaarakka Sameeli gakki wodhdhiis. Yaatin, Saa7ooli Sameela mokkanau kare kiyiis.

¹¹ Sameeli Saa7oola, “Hagee neeni oottidoogee aibee?” yaagiis.

Yaagin Saa7ooli, “Asai laalettiiyogaa, neenikka giido wode yabeennaagaanne Pilisxeemati Mikimaasan shiiqidoogaa taani be7ada, ¹² Pilisxeemati tanaara olettanau ha77i Gelgala wodhdhana; taani GODAA maaduwaa oichchabeikke; hegaa gishshau, xuuggiyo yarshshuwaa taani yarshshanau koshshees’ gaada qoppaas” yaagidi zaariis.

¹³ Sameeli Saa7oola, “Neeni eeyabaa oottadasa; GODAI ne Xoossai neeyyo immido azazuwaa naagabaakka. Naagidaakko GODAI hachchi ne kawotettaa Israa7eela bolli merinau mintanaagaashin. ¹⁴ Simmi ha77i ne kawotettaa gam77enna; neeni GODAA azazuwaa naagabeenna gishshau, GODAI ba wozanaadan oottiya asa koyiis; koyidi a ba asaa haaranaadan sunttiis” yaagiis.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Sameeli Gelgalappe denddidi, Biniyaaman de7iya Gib77aa biis. Bin Saa7ooli banaara de7iya asaa qoodiis; qoodin asai usuppun xeetu keena gidiiis. ¹⁶ Saa7ooli, a na7aa Yonaataaninne etaara de7iya asai Biniyaaman de7iya Gebaa7an galchchidona; Pilisxeema asatika Mikimaasan galchchidona. ¹⁷ Pilisxeemati galchchidosaappe woraajjiyaageeti heezzu cuge gididi kiyidona; etappe issi cugee SHu7aala biittan de7iya Oofirakko simmidi biis; naa77anttoi Beeti-Horooni biis; ¹⁸ heezzantto cugee bazzuwaa sinttayida, Xabo7iima Wommbaa duge xeelliyaa zawaa ogiyaa oiqqidi biis.

¹⁹ Pilisxeema asati, “Ibraaweti bisuwaanne tooraa qoxxoppona” giido gishshau, Israa7eela biitta ubban birata qoxxiyaabi beettibeenna. ²⁰ Hegaa gishshau, Israa7eela ubbai bantta marashaa xeeraa, xikkiyaa, kaltaanne baacaa poshissanau Pilisxeema asatukko boosona. ²¹ Marashaa xeeraanne shalkkiyaa poshissanau hospun giraame deexxiya biraa qanxxoosona; kalttaa, xikkiyaanne philxxuwaa poshissanau hegau baggaa qanxxoosona. ²² Hegaa gishshau, Saa7oolaanne Yonaataanara de7iya asaa ubbaa kushiyan olaa gallassi toorinne bisoi baawa; shin Saa7oolaanne a na7aa Yonaataanau de7ees. ²³ Pilisxeematu cugee Mikimaasa pinuwaa baanau kiyiis.

Yonaataani Pilisxxeematu Bolli Woraajjiis

14 Issi gallassi Saa7oolaa na7ai Yonaataani ba ola miishshaa tookkiya wodallaa hagaadan yaagiis; “Haaya; hefintta baggan de7iya Pilisxxeemati galchchidosaa ane boos” yaagiis. SHin ba aawaayyo ha yohuwaa yootibeenna.

²He wode Saa7ooli Gib77a matan Migiroonan, roomaane giyo mittaa garssan de7ees. Aara usuppun xeetu asatinne ³eefuudiyaa maayida qeese, Akiiyi de7oosona. Akiiyi Ikaabooda ishaanne Ahixuuba na7aa; Ahixuubi Seelon GODAA qeese gidida Eela na7ai Piinihaasi yelidoogaa. Yonaataani biichchidoogaa asai eribeenna.

⁴Yonaataani Pilisxxeemati galchchidosaa gakkanau pinnanau qoppiyo pinuwaassi naa77u baggaarakka xeraa puixatiyo gita zaallati de7oosona; issuwaa sunntai Bodeexa; naa77anttuwaa sunntai Seena. ⁵Zaallatuppe issoi pinuwaassi huuphessa baggaara Mikimaasau baazzatidi de7iyo wode, issoi qassi tohossa baggaara Gebaa7au baazzatidi de7ees.

⁶Yonaataani ba ola miishshaa tookkiya wodallaa hagaadan yaagiis; “Haaya; ha qaxxarettiibeennaageeti galchchidosaa ane hefintti boos. Ooni erii, GODAI nu gishshaa oottanaakkonne; GODAI daro asan gidin, guutta asan gidin, ashshanaagaa a diggiyaabi aibinne baawa” yaagiis.

⁷Yaagin a ola miishshaa tookkiyaagee, “Neeni qoppidobaa ubbaa ootta; ba; ta kumetta wozanaappe taani nenaara de7ais” yaagiis.

⁸Yaagin Yonaataani, “Yaanikko haaya; hefintti asaakko pinnidi, asan be7ettana. ⁹Eti nuna, ‘Nuuni inttekko baanaashin hegan naagite’ yaagikko, nuuni de7iyoosan takkanaappe attin, etakko bookko. ¹⁰SHin eti, ‘Haa nuukko pude kiyite’ giikko, nuuni pude kiyana; aissi giikko, hegee GODAI eta nu kushiyan aattidi immidoogau nuuyyo malaata gidana” yaagiis.

¹¹Yaatin, naa77aikka Pilisxxeematu qatuwau banttana bessidosona. Bessin Pilisxxeemati, “Be7ite! Ibraaweti bantta qosettido ollaappe zuummidi kiyooosona” yaagidosona. ¹²Qatuwan de7iya asati Yonaataanne ola miishshaa tookkiyaagaa xegidi, “Haa nuukko pude kiyite; nuuni inttena bessana” yaagidosona.

Hegaa gishshau, Yonaataani ba ola miishshaa tookkiyaagaa, “Tana kaallada ha pudettaa kiya. GODAI eta Israa7eela kushiyan aattidi immirggiis” yaagiis.

¹³Yonaataani ba ola miishshaa tookkiyaagaa kaalettidi, tohuwaaninne kushiyan hamburuucidi pudettaa kiyiis. Pilisxxeemati Yonaataana kushiyan kunddidosona; kunddin a ola miishshaa tookkiyaagee kaalli kaallidi eta woriis. ¹⁴He koiro woraajjiyan Yonaataanne a ola miishshaa tookkiyaagee bagga booraso gaden laatamu gidida asaa woridosona. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, gaxa biittan de7iya Pilisxxeema asati dagammidosona; ambaanotinne qatuwan de7iya olanchchati yashshau kokkoridosona. Biittaikka qaaxxiis; hegeenne, Xoossaappe kiitettida dagamaa.

Pilisxxeemati Xoonettidosona

¹⁶Saa7ooli Biniyaama biittan, Gib77an wottido wochchiya asati xeellidi, Pilisxxeema olanchchati yaara haara piskki giidi laalettiaageeta be7idosona.

¹⁷Yaatin, Saa7ooli banaara de7iya asata, “Ane olanchchata shiishshite; shiishshidi nu giddoppe ooni biidaakko be7ite” yaagiis. Yaagin eti shiishshidi qoodiyo wode, Yonaataanne a ola miishshaa tookkiyaagee bannaagaa be7idosona.

¹⁸ Saa7ooli qeesiyaa Akiiya, “GODAA oichchanau ane eefuudiyaa haa ekkada ya” yaagiis. He wode Akiiyi Israa7eela asaa sinttan eefuudiyaa maayees. ¹⁹ Saa7ooli qeesiyaara haasayishin, Pilisxxeematu qatuwan wocamai dari daridi biis. Hegaa gishshau, Saa7ooli qeesiyaa, “Eefuudiyaappe ne kushiya kessargga” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Saa7oolinne a asai ubbai shiiqidi, olaa biidosona. Biidi Pilisxxeema asati ubbai shabbirettidi, bantta bisuwan issai issuwaa busakkiiddi de7iyaageeta demmidosona. ²¹ Kase Pilisxxeema asatuura de7idi, etaara pude eti galchchidosaa biida Ibraawetikka eta aggidi, Saa7oolaanne Yonaataanaara de7iya Israa7eela asan gaittidosona. ²² Efireema gezzayan qosetti uttida hara Israa7eelatikka Pilisxxeemati baqatiiddi de7iyooogaa siyidosona. Siyidi, etikka yedetaa uukkiya asan gaittidosona. ²³ GODAI he gallassi Israa7eela asaa ashshiis. Beeti-Aweena katamaappe hefintti gakkanaukka olai olettiiis.

Olaappe Simmin Hanidabata

²⁴ He gallassi Israa7eela asati namisan labbanidosona; aissi giikko, Saa7ooli asaa, “Sa7ai qammennan de7ishiininne taani ta morkketuyyo halo kessennan de7ishin, quma miya urai qanggettidaagaa gido” yaagidi asaa caaquwan qachchiis. Hegaa gishshau, olanchchatuppe quma doonaakko shiishshida asi ooninne baawa.

²⁵ Olanchchati ubbai muleera woraa giddo geliyo wode, sa7an eessai de7ees. ²⁶ Eti woraa giddon eessai uzuuziyaagaa be7idosona; shin caaquwaa yayyido gishshau, issi asinne ba kushiya doonaakko shiishshibeenna. ²⁷ SHin Yonaataani ba aawai asaa caaquwan qachchidoogaa siyibeenna. Hegaa gishshau, ba kushiyan de7iya xam77aa xeraa ililuwan yeddi kessidi, laaccii; laaccin a aiffee dooyettiis. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, olanchchatuppe issai a, “Ne aawai olanchchata ubbaa, ‘Hachchi quma miya urai qanggettidaagaa gido’ yaagidi, caaquwan qachchi wottiis; asai ubbai labbanidoi hegaassa” yaagiis.

²⁹ Yaagin Yonaataani hagaadan yaagiis; “Ta aawai biittaassi meto medhdhiis. Taani ha eessaappe guutaa laaccin, ta aiffee ai keenaa dooyettidaakko be7a. ³⁰ Asai ba morkketuppe omooddidobaappe hachchi miidabaa gididiyaakko, aiba lo77oo shin; eti worana Pilisxxeematu qoodaikka ai keenaa daranaagaa shin” yaagiis.

³¹ He gallassi Israa7eela asati Mikimaasappe Ayyaaloona gakkanaashin, Pilisxxeemata shoci simmidi daafuridosona. ³² Eti omooduwaaw gauhiyidi, dorssata, miizzatanne marata ekkidosona; ekkidi biittan coo shukkidi, suuttaarakka miidosona. ³³ Hegaappe guyyiyan, issi asi Saa7oola, “Be7a; asai suuttaara de7iya ashuwaa miiddi, GODAA bolli nagaraa oottees” yaagiis.

Yaagin i eta, “Intte nagaraa oottideta; wogga shuchchaa eesuwan haa taakko gondorssite” yaagiis. ³⁴ Zaarettidikka, “Kiyidi asaa giddo biite; biidi eta hagaadan yaagite; ‘Huuphiyan huuphiyan intte booraanne dorssaa taayyo haa ekki yiite; yaattidi hagan wogaadan shukkidi miite. Suuttaara de7iya ashuwaa miidi, GODAA bolli nagaraa oottoppote’ yaaga” yaagiis.

Hegaa gishshau, he gallassi qammi asati ubbai ba booraa booraa ehiidi, yan shukkidosona. ³⁵ Saa7ooli he sohuwan GODAASSI yarshshiyooosaa gimbbiiis; GODAASSI yarshshiyooosaa i gimbbishin, hegee ayyo koiro.

³⁶ Saa7ooli, “Ha qammaara duge Pilisxxeemata kaallidi ane boos; biidi sa7ai wonttana gakkanaashin, etabaa ubbaa bonqqoos; etakka issuwaanne ashshennan woroos” yaagiis.

Yaagin eti, “Eeno, nena lo77idabaa ubbaa ootta” yaagidi zaaridosona.

SHin qeese, “Ane hagan Xoossaa oichchoos” yaagiis.

³⁷ Hegaa gishshau, Saa7ooli Xoossaa, “Pilixxeema asata kaallada boo? Bin neeni eta Israa7eelatu kushiyan aattada immuutee?” yaagidi oichchiis. SHin he gallassi Xoossai ayyo odibeenna.

³⁸ Yaanin Saa7ooli, “Olanchchata halaqatoo, ubbai haayite; hachchi aiba nagari oosettidaakkonne ane qoridi demmoos. ³⁹ Israa7eela ashshiya GODAI ero! Ta na7aa Yonaataana gidikkokka, haiqqanau bessees” yaagiis. SHin asaappe issi urainne qaala qaattibeenna.

⁴⁰ Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli Israa7eela asaa ubbaa, “Intte ubbaikka ya baggan eqqite; taaninne ta na7aa Yonaataani ha baggan eqqana” yaagiis.

Yaagin asati, “Eeno, nena lo77abaa ootta” yaagidosona.

⁴¹ Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli GODAA Israa7eela Xoossaa, “Taayyo likke zaaruwaa imma” yaagidi woossiis. Woossin saamai Saa7oola bollinne Yonaataana bolli wodhdhin asai geeyiis. ⁴² Qassi Saa7ooli, “Ta bollinne ta na7aa Yonaataana bolli yeggite” yaagiis. Yaagin saamai Yonaataana bolli wodhdhiis.

⁴³ Wodhdhin Saa7ooli Yonaataana, “Ane neeni oottidobaa oda” yaagiis.

Yaagin Yonaataani, “Taani guutta eessa ililo ta xam77aa xeeraappe laaccaas. Hekko taani hagan de7ais; taani haiqqana” yaagiis.

⁴⁴ Saa7ooli hagaadan yaagiis; “Yonaatanaa, neeni haiqqana xayikko, Xoossai tana woro!” yaagiis.

⁴⁵ SHin asai Saa7oola, “Yonaataani, Israa7eelassi ha gita xoonuwaa ehiidaagee haiqqanee? Hegee mulekka hanenna! De7o Xoossai ero! A huuphiyaappe issi binnaaninne biittan wodhdhenna; aissi giikko, i hachchi haggaa Xoossaa maaduwan ootiiis” yaagidosona. Yaatidi asai Yonaataana ashshin, i haiqqennan attiiis.

⁴⁶ Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli Pilixxeema asata yedettiyoogaa aggiis; aggin eti bantta biitti simmidosona.

Saa7oola Kawotettaanne A So Asaa

⁴⁷ Saa7ooli Israa7eela bolli kawotidoogaappe guyyiyan, ubba sohuwaara de7iya ba morkketa oliis; hegeetikka: Moo7aabata, Amoonata, Eedoomata, Xooba kawotanne Pilixxeema asata. Ba biidosan ubban xooniis. ⁴⁸ I minnidi olettiis; Amaaleeqa asata xooniis; Israa7eela asaa bonqiyaaageetu kushiyaappe ashshiis.

⁴⁹ Saa7oola attuma naati Yonaataana, Yishiwanne Malkkishuu7a; ayyo baira na7ee sunttai Meraabo; kaalo na7ee sunttai Miikaalo. ⁵⁰ A keettaayyiyaa Ahima7aaxa na7iyo Ahino7aamo. A olanchchatu gadaawai a aawaa ishaa Neera na7aa Abaneera. ⁵¹ Saa7oola aawaa Qiisinne Abaneera aawaa Neeri Abii7eela naata.

⁵² Saa7ooli de7ido laitta ubban Pilixxeema asatuura suulo olaa olettiiddi de7iis. Mino asa woikko xala asa demmido wode ubban, i he uraa ba olanchchatun gujjees.

Saa7ooli Amaaleeqa Asaa Bolli Denttido Olaa

15 Sameeli Saa7oola, “Ba asaa Israa7eela bolli neeni kawotanaadan tiyanau GODAI kiittidoogee tana; GODAA qaalaa siya. ² Ubbaaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; Israa7eelati Gibxxeppe kiyidi yiyo wode Amaaleeqa asati ogiyan etaara eqettido gishshau, taani Amaaleeqa asata qaxxayana. ³ Ha77i ba; baada Amaaleeqa asata shoca; etayyo de7iyaabaa ubbaa muleera xaissa; eta ashshoppa;

eta maccaa attumaa, xammiyaagaa qucciyaagaa, miizzaa dorssaa, gaameelaanne hariyaa wora' yaagees" yaagiis.

⁴Yaagin Saa7ooli asaa xeejidi, Xeleema giyoosan qoodiis; qoodiyo wode tohuwaasai naa77u xeeu sha7a; Yihudaappe tammu sha7u asai de7ees. ⁵Saa7ooli Amaaleeqatu katamaa biidi, issi zanggaaraa gidдон geemetti uttiis. ⁶Saa7ooli Qeena asata, "Taani inttena Amaaleeqa asatuura issippe bashshenna mala, denddite! Denddidi eta giddoppe kiyite! Hagaappe kichchite! Aissi giikko, Israa7eelati Gibxxeppe kiyiyo wode, intte eta ubbaayyo kehideta" yaagiis. Yaagin Qeena asati Amaaleeqa asatu giddoppe kiyidi biidosona.

⁷Saa7ooli Amaaleeqa asata Hawiilappe doommidi, Gibxxe sinttan de7iya SHura gakkanaashin shociis. ⁸Amaaleeqatu Kawuwaa Agaaga paxa de7ishin, Saa7ooli omooddiis; a asaa ubbaa qara bisuwan wori wurssiis. ⁹SHin Saa7oolinne a olanchchati, Agaaganne ubbaappe lo77iya dorssata, miizzata, anqara marata, galotanne hara lo77obata ubbaa ashshidosona; eti hageeta muleera wori wurssanau dosibookkona; shin eti laafabaanne karettidabaa muleera xaissidosona.

Saa7ooli Kawo Gidiyoogaa GODAI Ixxiis

¹⁰GODAA qaalai Sameelakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹¹"Taani Saa7oola kawo kessidoogau azzanais; aissi giikko, Saa7ooli tana kaalliyoogaa aggiis; ta azazuwaa oottibeenna" yaagiis. Yaagin Sameeli metootiis; metootidi he qamma kumettaa GODAAKKO waassiis.

¹²Maallado guuran Sameeli denddidi, Saa7oolaara gaittanau biis; shin asai ayyo, "Saa7ooli Qarmmeloosa katamaa biis; biidi yan bana hassayissiya hawulttiyaa essiis; hegaappe simmidi, Gelggala wodhdhiis" yaagidi yootiis.

¹³Yootin Sameeli Saa7oolakko gakkiiis; gakkin Saa7ooli Sameela, "GODAI nena anjjo; taani GODAA azazuwaa oottaas" yaagiis.

¹⁴SHin Sameeli Saa7oola, "Ha taani siyiyo dorssaa waasoinne miizzaa waasoi aibee?" yaagiis.

¹⁵Yaagin Saa7ooli, "Olanchchati hageeta Amaaleeqatuppe ehiidosona; eti GODAAYYO, ne Xoossaayyo yarshshanau, ubbaappe lo77iya dorssatanne miizzata ashshidosona; shin haraata muliyaakka xaissida" yaagiis.

¹⁶Sameeli Saa7oola, "Ane nangga; GODAI zino qammi taayyo yootidobaa taani neeyyo odais" yaagiis.

Yaagin Saa7ooli, "Oda" yaagiis.

¹⁷Sameeli Saa7oola yaagiis; "Neeni nena xeellin guutta gidikkokka, Israa7eela zaretuyyo kawo gidabeikkii? Israa7eela bolli kawotana mala, GODAI nena tiyiis.

¹⁸GODAI nena, 'Baada Amaaleeqa asata iitata muleera xaissa; eti wurana gakkanaashin eta ola' yaagidi kiittiis. ¹⁹Yaatin, aissi GODAAYYO azazettebeikkii? Aissi omooduwau yaaretada GODAA sinttan iitabaa oottadii?" yaagiis.

²⁰Yaagin Saa7ooli, "Taani GODAA qaalau azazettaasittennee! I tana kiittidoogaadan baas; baada Amaaleeqa asata wora wurssaas; eta Kawuwaa Agaaga ehaas. ²¹SHin olanchchati omooduwaappe dorssaanne miizzaa ubbaappe lo77iyaageeta, GODAAYYO, ne Xoossaayyo, Gelggalan yarshshanau ekki yiidosona" yaagiis.

²²Sameeli Saa7oola, "GODAI ba qaalau azazettiyoogan ufaiittiyoogaa keenaa xuuggiyo yarshshuwaaninne imotan ufaiittii? Be7a; azazettiyoogee yarshshiyoo gaappe

aadhdees; qassi ezggiyoogee dorssaa modhdhuwaappe aadhdees. ²³ Aissi giikko, xibiyoogee shareechchiyo nagaraa mala; qassi otorettiyoogee eeqau goinniyo iitattet-taa mala. Neeni GODAA qaalaa ixixido gishshau, GODAI neeni kawo gidiyooгаа ixxiis” yaagiis.

²⁴ Saa7ooli Sameela, “Taani nagaraa oottaas; GODAA azazuwaanne ne qaalaa toochchaas. Taani asaayyo yayyido gishshau, eti giidobaa oottaas. ²⁵ Hai ta nagaraa atto garkkii; taani GODAAYYO goinnana mala, tanaara Gelgala hinddarkkii” yaagiis.

²⁶ Yaagin Sameeli Saa7oola, “Taani nenaara simmada biikke! Neeni GODAA qaalaa ixixido gishshau, neeni Israa7eela bolli kawo gidiyooгаа GODAI ixxiis” yaagiis.

²⁷ Sameeli Saa7oola matappe baanau denddin, Saa7ooli a maayuwaa macaraa oiqqiis; oiqqin maayoi pooshettiis. ²⁸ Sameeli Saa7oola, “GODAI hachchi Israa7eela kawotettaa neeppe pooshshiis; pooshshidi neeppe lo77iya ne shooruwaayyo immiis. ²⁹ Israa7eela Bonchchoi worddotenna, woikko ba qofaa laammenna; aissi giikko, ba qaalaa laammanau i asa gidenna” yaagiis.

³⁰ Yaagin Saa7ooli Sameela, “Taani nagaraa oottaas; shin ta biittaa cimatu sint-taaninne Israa7eela asaa sinttan hai tana kaushshopparkkii; taani GODAAYYO, ne Xoossaayyo goinnanaadan, neeni tanaara hinddarkkii” yaagidi zaariis.

³¹ Hegaa gishshau, Sameeli Saa7oolaara issippe Gelgala biis; bin Saa7ooli GODAAYYO goinniis.

³² Hegaappe guyyiyan Sameeli, “Amaaleeqatu Kawuwaa Agaaga taakko ehiite” yaagidi azaziis.

Agaagi kokkoriiddi Sameelakko yiis; yiidi, “Tumu haiqoi hagaadan cammii!” yaagiis.

³³ Yaagin Sameeli Agaaga, “Ne bisoi maccaasata xontta ashshidoogaadan, ne aayyiyaakka maccaasatu gidдон xontta attana” yaagiis. Sameeli Agaaga GODAA sinttan Gelgalan siifiis.

³⁴ Hegaappe guyyiyan, Sameeli denddidi, Raama katamaa biis; Saa7oolikka ba soo Gib77aa biis. ³⁵ Sameeli haiqqana gakkanaashin, Saa7oola naa77antto bibeenna; gidikkonne, Sameeli Saa7oola gishshau yeekkiis. Saa7oola Israa7eela bolli kawoyi-doogau GODAI azzaniis.

Daawiti Doorettidi Kawo Gidanau Tiyettiis

16 GODAI Sameela, “Israa7eela bolli i kawo gidenna mala, taani ixxaichchido Saa7oola gishshau, neeni aude gakkanaashin yeekkuutee? Ane kaciyan za-itiyaa kunttada kiya; taani nena Beetaliheemiyaa Isseyakko kiittais; kawo gidana mala, taani a naatu giddoppe issuwaa doora wottaas” yaagiis.

² Yaagin Sameeli, “Taani waanada boo? Saa7ooli siyidi tana worana” yaagiis.

GODAI Sameela, “Ussa issinniyo ekkada ba; baada, ‘Taani GODAAYYO yarshshanau yaas’ yaaga. ³ Isseyakka yarshshuwaasaa xeesa. Neeni oottanabaa taani nena bessana; taani neeyyo yootiyooгаа taassi tiya” yaagiis.

⁴ Yaagin Sameeli GODAI yootidoogaa oottiis; Beetaliheeme biis. Beetaliheeme katamaa cimati kokkoriiddi aara gaittidosona. Eti a, “Neeni sarotettau yaadii?” yaagidi oichchidosona.

⁵ Oichchin Sameeli, “Ee; sarotettau yaas; taani GODAAYYO yarshshanau yaas; intekka geeyite; yaatidi tanaara yarshshuwaasaa hinddite” yaagiis; qassi Isseyanne a naata geeshshidi, yarshshuwaasaa eta xeesiis.

⁶ Eti yarshshuwaasaa gakkiyo wode, Sameeli Issey a na7aa Eli7aaba be7idi, “Tumuppe GODAI tiyoogee hagan a sinttan eqqiis” yaagidi qoppiis.

⁷ Shin GODAI Sameela, “A meraa woikko a geesaa adussatettaa xeelloppa; taani a ixxaas. Aissi giikko, taani GODAI asi xeelliyooqaadan xeellikke; asi som77uwaaw xeelees; shin GODAI wozanaa xeelees” yaagiis.

⁸ Isseyi Abinadaaba xeesidi, Sameela sintti aattiis; aattin Sameeli, “CHii; GODAI hagaakka dooribeenna” yaagiis. ⁹ Yaatin, Isseyi SHAama aattiis; aattin Sameeli, “CHii; GODAI hagaakka dooribeenna” yaagiis. ¹⁰ Hegaadan oottidi, Isseyi ba naata laappunaa Sameela sintti aattiis; shin Sameeli Issey, “GODAI hageeta dooribeenna” yaagiis. ¹¹ Hegaa gishshau, i Issey, “Neeyyo de7iya naati hageetu xalaaleeyye?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Isseyi, “Ubbaappe kaalo na7ai attiis; shin i dorssata heemmes” yaagiis.

Yaagin Sameeli, “Kiittada a ehiissa; i yaana gakkanaashin nuuni yarshshokko” yaagiis. ¹² Yaagin Isseyi kiittidi, na7aa ehiissiis; he na7ai arssa; aifiyaara lo77iya puulanchcha.

GODAI Sameela, “Dendda eqqada tiya; hagee a” yaagiis. ¹³ Yaagin Sameeli kaciyaa zaitiyaa ekkidi, a ishata sinttan Daawita tiyiis. He gallassappe doom-midi, GODAA Ayyaanai Daawita bolla wolqqappe wodhdhiis. Hegaappe guyyiyan, Sameeli denddidi, Raama katamaa biis.

Daawiti Saa7oolayyo Oottees

¹⁴ GODAA Ayyaanai Saa7oolappe shaahettiis; shaahettin GODAAPPE kiittetida iita ayyaanai Saa7oola niqiichchiis. ¹⁵ Saa7oola ashkkarati a, “Xoossaappe kiittetida iita ayyaanai nena niqiichchees. ¹⁶ Nu godai diittaa loitti diixxiya asa koyana mala, ba ashkkarata, hagan de7iyaageeta azazo. Xoossaappe kiittetida iita ayyaanai nena oiqqiyo wode, he bitanee diittaa diixxana; i diixxin neeyyo kehana” yaagidosona.

¹⁷ Yaagin Saa7ooli ba ashkkarata, “Diittaa loittidi diixxiya asa koyidi, taayyo ekki yiite” yaagiis.

¹⁸ Ashkkaratuppe issoi Saa7oola, “Be7a; Beetaliheemiyaa Isseyayyo diittaa loittidi diixxiya issi na7ai de7ees. He na7ai xalanne tooranchcha asa; haasayassi cinnanne puulanchcha asa; qassi GODAI aara issippe de7ees” yaagiis.

¹⁹ Yaatin, Saa7ooli Isseyakko kiittidi, “Ne dorssaa heemmiya ne na7aa Daawita taayyo yedda” yaagiis. ²⁰ Yaagin Isseyi oittaa, ogoro woine eessaanne galo dorssa mara issuwaa hariyan caanidi, ba na7aa Daawitaara Saa7oolayyo yeddiis.

²¹ Daawiti Saa7oolakko yiis; yiidi a oosuwan geliis. Saa7ooli Daawita keehippe dosiis; Daawiti Saa7oolayyo ola miishshaa oiqqiyaagaa gidiiis. ²² Yaatin, Saa7ooli Isseyayyo, “Daawiti taayyo oottiiddi takkishsho; taani a dosaa” yaagidi kiittiis.

²³ Hegaappe simmin, Xoossaappe kiittetida iita ayyaanai Saa7oola oiqqiyo wode ubban, Daawiti diittaa ekkidi ba kushiyan diixxees; diixxin iita ayyaanai a yeddiyo gishshau, Saa7oolayyo keheesinne i paxees.

Daawitanne Gooliyaada

17 Pilisxeema asati bantta olanchchata Yihudan de7iya Sooko giyo sohuwaa olau shiishshidosona; Sookoppenne Azeeqappe gidduwan de7iya Efesxxami-ima giyo issi sohuwan shiiqi uttidosa. ²Saa7oolinne Israa7eelati Eela giyo zang-gaaran shiiqi uttidosa; uttidi Pilisxeema asatuura olettanau salppiyani kiyidosona. ³Pilisxeema olanchchati issi keran salppin, Israa7eelatikka hara keran salppidosona; eta naa77aa zanggaarai shaakkees.

⁴Gaate kataman de7iya, Gooliyaada giyo issi tooraa qara bitanee Pilisxeemati galchchidosaappe yiis; a geesai usuppun waranne takkaaro. ⁵I ishatamanne laappun kilo giraame deexxiya nahaase birata kootiyaa maayii; qassi nahaase birata qophiyaa ba huuphiyan wottiis. ⁶Nahaase birataa gambbaaliyaa ba tohuwan aatii; ba hashiyan nahaase birataappe qoxettida xinqqaa tookkiis. ⁷A bodaa toomai shimainniyaa wonddarashiyaa keena; bodaa aifee laappun kilo giraame deexxees; gondalliyaa tookkida issi bitanee a sinttan hemettees.

⁸Gooliyaadi eqqidi, qaalaa xoqqu oottidi, Israa7eela olanchchatuyyo hagaadan yaagidi gairiis; “Intte waanana giidi olau salppidetii? Taani Pilisxeema asa gidikkinnaa? Qassi intte Saa7oola ashkkarata gidekketii? Ane intte giddoppe issi asa doorite; he bitanee taakko wodhdho. ⁹He bitanee tanaara olettidi tana worikko, nuuni intte ashkkarata gidana; shin taani a xoonada worikko intte nu ashkkarata gidananne nuussi haarettana” yaagiis. ¹⁰Qassikka he Pilisxeeme bitanee, “Taani hachchi Israa7eela olanchchata naassais; taayyo issi asa immite; ane naa77ai olettoos!” yaagiis. ¹¹Saa7oolinne Israa7eelati Pilisxeemiyaa qaalaa siyidi, yeellatidosonanne daroppe yayyidosona.

¹²Daawiti Yihudaa biittan Beetaliheemen de7iya Efiraataa Isseyya na7aa. Isseyyayyo hospun attuma naati de7oosona; Saa7ooli kawo gididi de7iyo wode, Isseyi keehippe cimidanne daro de7ida asa. ¹³Isseyya attuma naati bairatiyaageeti heezzati Saa7oola kaallidi olaa biidosona; olaa biida a heezzu naatu sunntai ha-gaa; bairai Eli7aaba; kaaloi Aminadaaba; heezzanttoi SHAama. ¹⁴Daawiti naatu ubbaappe kaalo. Baira heezzu naati Saa7oola kaallicosona; ¹⁵shin Daawiti ba aawaa dorssata heemmanau Saa7oola mataappe Beetaliheeme simerettees.

¹⁶He Pilisxeemee oitamu gallassau maalladonne omarssi yiidi, Israa7eelata naassees.

¹⁷Issi gallassi Isseyi ba na7aa Daawitayyo hagaadan yaagiis; “Ha xiixettida tiyaappe tammu kilo giraamiyaanne ha tammu oittata ekkada, ne ishanttuuyo efa; efaada ne ishantti galchchidosaa eesuan gatta. ¹⁸Ha tammu nuha pilatakka eta shaalaqaayyo efa; ne ishantti waani de7iyaakko be7ada, eti saro de7iyoogau malaataa etappe ekkada ya. ¹⁹Kawoi Saa7ooli, ne ishanttinne Israa7eela asai ub-bai, Pilisxeema asatuura olettiiddi, Eela Zanggaaran de7oosona” yaagiis.

²⁰Yaagin Daawiti maallado guuraara denddiis; denddidi dorssaa wudiyaa hara asa henttidi, Isseyi azazidobaa caani ekkidi biis. Israa7eela olanchchati bantta qaalaa xoqqu oottidi garmmaamiiddi olau salppishin, Daawiti gakkiiis. ²¹Israa7eela asatinne Pilisxeema asati issi issuwaakko xeellidi salppidosona. ²²Daawiti ba ehi-ido miishshaa shinqqiya naagiyaagaa kushiyan wottidi, olaa salppiyaa woxxi biidi, ba ishantta sarotiis. ²³Daawiti ba ishanttuura haasayishin, Gaateppe yiida tooraa qarai, Pilisxeemiyaa Gooliyaadi ba salppiyaappe gaxi kiyidi, haroodeegaadanka

Israa7eelata naassii; i naassiyoojaa Daawiti siiyiis. ²⁴ Israa7eela asai ubbai he bitaniyaa be7ido wode, keehippe yayyidi appe baqatidosona.

²⁵ Israa7eela asai issoi issuwaa, “Ha kiyiya bitaniyaa be7idetii? I tumaappe Israa7eela naassanau kiyiis! Ha bitaniyaa woriya urau Kawoi Saa7ooli daro aquuwa immana; qassi ba na7iyookka ayyo immana; a aawaa keettaa asai Israa7eelan kawo giiraakka giireenna” yaagidosona.

²⁶ Yaagin Daawiti ba matan eqqida asaa, “Ha Pilisxxeemiyaa woridi, ha yeellaa Israa7eelappe qucciya uraassi aibi oosettanee? Ha qaxxarettiibeenna Pilisxxeemee, de7o Xoossaa olanchchata naassiyaagee i oonee?” yaagidi oichchiis.

²⁷ Oichchin eti a, “Ha bitaniyaa woriya urau hagee hagee oosettana” yaagidi kaseegaadankka ayyo zaaridosona.

²⁸ Daawiti asaara haasayiyoojaa a ishai ubbaappe bairai Eli7aabi siyidi, Daawita bolli hanquuwa eexxi kiyiis; eexxi kiyidi, “Neeni ha sohuwaa aibissi yaadii? He amarida dorssata bazzon oonaara yeggadii? Ne otoruwaanne ne wozanaa iitatettaa taani erais; neeni olaa be7anau yaadasa” yaagiis.

²⁹ Yaagin Daawiti, “Taani ha77i ai oottidanaa? Harai attikko haasayanaukka danddayikkinnaa?” yaagiis. ³⁰ Daawiti ba ishaa aggidi, hara asaakko simmidi, kaseegaadankka oichchiis; oichchin asai ayyo kaseegaadankka zaariis.

³¹ Daawiti haasayidoogaa siyida asati Saa7oolayyo yootidosona; yootin Saa7ooli Daawita xeesissii. ³² Daawiti Saa7oola, “Ha bitaniyaa gaasuwan o wozanaikka maashoppo; taani ne ashkkaarai baada, ha Pilisxxeemiyaara olettana” yaagiis.

³³ Yaagin Saa7ooli Daawita, “Ha Pilisxxeemiyaara neeni olettanau danddayakka; aissi giikko, neeni na7a; shin naatettaappe doommidi, i olettiiddi diccida asa” yaagiis.

³⁴ SHin Daawiti Saa7oola, “Taani ne ashkkaarai ta aawaa dorssata heemmais; gaammoi woikko beere giyo do7ai yiidi wudiyaappe dorssaa oiqqiyo wode, ³⁵ a kaallada taani baada a doonaappe wotta ekkais; taakko simmiyo wode, buuchchaa oiqqada, shoca worais. ³⁶ Taani ne ashkkaarai gaammuwaanne beeriyaa woraas; ha qaxxarettiibeenna Pilisxxeemee de7o Xoossaa olanchchata naassido gishshau, ikka etappe issuwaadan hanana. ³⁷ Gaammuwaanne beeriyaa xugunttaappe tana ashshida GODAI ha Pilisxxeemiyaa kushiyaappekka ashshana” yaagiis.

Saa7ooli Daawita, “Ba; Xoossai nenaara gido” yaagiis.

³⁸ Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli ba maayuwaa Daawita maizziis; Daawita huuphiyan nahaase birataa qophiyaa wottiis; nahaase birataa kootiyaakka Daawita maizziis. ³⁹ Daawiti ba ola maayuwaa bolli bisuwaa gixxiis; gixxidi hemetti be7iis; shin danddayibeenna; aissi giikko, heгаа malaa maayuwaa maayi erenna.

Hegaappe guyyiyan, Daawiti Saa7oola, “Taani haggaa mala maayuwaa maayada meezetabeenna gishshau, hagaara baanau danddayikke” yaagidi ola maayuwaa ubbaara qaariis. ⁴⁰ Daawiti ba hentta gatimaa oiqqidi, shaafaappe muila shuchcha ichchashata maxi ekkidi, ba qarcciitan yeggiis; ba yambbarshshaa oiqqidi, Gooliyaadakko matiis.

⁴¹ Gooliyaadikka Daawitakko shiiqi shiiqidi matattiis; gondalliyyaa tookkiya bitanee a sinttan de7ees. ⁴² I Daawita tishshi ootti xeellidi, Daawiti na7a gididoogaanne meraa lo77onne arssa gididoogaa be7idi kariis. ⁴³ Karidi Daawita, “Neeni gatimaa oiqqada ta bolli yaanau, tana kana gaadiiyye?” yaagiis; yaagidi ba xoossatu sunttan

Daawita qanggiis. ⁴⁴I qassikka Daawita, “Haaya; taani ne ashuwaaw saluwaaw kafotussinne sa7aa do7atussi immana” yaagiis.

⁴⁵Yaagin Daawiti Pilisxxeemiyaa, “Neeni bisuwaaw, bodaanne xinqqaa oiqqada ta bolli yaasa; shin taani Ubbaappe Wolqqaama GODAA sunntan, neeni naassido Israa7eela olanchchatu Xoossaa sunntan ne bolli yais. ⁴⁶Hachchi GODAI nena ta kushiyan aatti immana; taani nena shocana; ne qooriyaakka muuca olana. Pilisxxeema olanchchatu ahaa saluwaaw kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo taani hachchi immana; yaatin, Israa7eelan Xoossai de7iyooqaa sa7an de7iya asai ubbai erana. ⁴⁷GODAI ba asaa ashshanau toora woikko biso koyennaagaa hagan shiiqida asai ubbai erana; aissi giikko, olai GODAAGAA. I inttena ubbaa nu kushiyan aatti immana” yaagiis. ⁴⁸Pilisxxeemee denddidi biidi, Daawitaara olaa gaittanau shiiqido wode, Daawiti olettiyo baazzau eesuwan woxxiis. ⁴⁹Daawiti ba qarcciitaa giddo kushiyaaw yeddidi, issi shuchchaa ekkiis; ekkidi yambbarshshan wottidi yambaridi, Pilisxxeemiyaa som77uwaaw caddiis. SHuchchai bitaniyaaw som77o giddo geliis; yaatin, bitanee biittan gufannidi kunddiis.

⁵⁰Yaatiida Daawiti Pilisxxeemiyaa yambbarshshaanne shuchchan xooniis. Daawiti ba kushiyan bisoi bannan Pilisxxeemiyaa caddidi woriis. ⁵¹Daawiti woxxiiddi biidi, a bolli kiyi eqqidi, Pilisxxeemiyaa bisuwaaw oiqqidi shoohuwaaw giddoppe shoddi ekkidi, a qooriyaa muucidi woriis.

Pilisxxeema asati bantta tooraa qarai haiqqidoogaa be7ido wode baqatidosona. ⁵²Israa7eela asainne Yihudaa asai denddidi alaahiiddi, Pilisxxeema asata Gaatenne Eqiroona katamatu penggeta gattanaashin yedettidosona; Pilisxxeema asaa ahaa Gaatenne Eqiroona gakkanaashin, SHaa7iraima efiya ogiyan ubban kunddiis. ⁵³Israa7eela asai Pilisxxeema asata yedetti simmidi, eti galchchidosaa bonqqidosona. ⁵⁴Daawiti Pilisxxeemiyaa qooriyaa Yerusalaame ehiis; shin Pilisxxeemiyaa ola miishshaa ba dunkkaaniyaaw giddon wottiis.

⁵⁵Daawiti Pilisxxeemiyaakko biishin, Saa7ooli be7ido wode, olanchchatu halaqaa Abaneera, “Abaneeraa, ha wodallai o na7ee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Abaneeri Saa7oola, “Kawuwau, ne shemppoi ero taani a erikke” yaagidi zaariis.

⁵⁶Kawoi zaaridi, “Yaanikko ha wodallai o na7akkonne ane oichchada gakka” yaagiis.

⁵⁷Daawiti Pilisxxeemiyaa woridi simmidoogaappe guyyiyan, muucido Pilisxxeemiyaa huuphiyaaw oiqqidosaa, Abaneeri a Saa7oola sintti ekki efiis. ⁵⁸Saa7ooli a, “Wodallau, neeni o na7ee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Daawiti, “Taani Beetaliheemiyaa ne ashkkaraa Isseyaa na7a” yaagidi zaariis.

Daawitanne Yonaataana

18 Daawiti Saa7oolaara haasayiyoogaa wurssidoogaappe guyyiyan, Saa7oola na7aa Yonaataani Daawitaara daro mata dabbotettaa medhdhiis; Yonaataani Daawita ba huuphedan siiqiis. ²He gallassaappe doommidi, Saa7ooli Daawita ba naara wottiis; ba aawaa soo guyye simmennaadan diggiis. ³Yonaataani Daawita ba huuphedan siiqiyo gishshau, aara maachchaa maacettiis. ⁴Yonaataani ba maayido kaabbaa qaaridi, ba ola maayuwaara, ba bisuwaara, ba wonddafiyaaranne ba qabattuwaara issippe Daawitayyo immiis.

⁵Saa7ooli kiittido ubbabaa Daawiti polidi oottiyo gishshau, Saa7ooli Daawita ba olanchchatu gidдон gadaawa sunttiis; hegee asaa ubbaakka a olanchchatakka ufaissiis.

Saa7ooli Daawita Qanaatiis

⁶Daawiti Pilisxeemiyaa Gooliyaada worin asai soo simmiyo wode, maccaasai ufaissa yettaa yexxiiddinne duriiddi, karaabiyaa baqqiiddinne diittaa diixxiiddi, Kawuwaa Saa7oola mokkanau Israa7eela katamatu ubbatuppe kiyiis. ⁷Maccaasati duriiddi,

“Saa7ooli sha7aa woriis;

Daawiti tammu sha7aa woriis”

yaagidi yexxidosa. ⁸Saa7ooli ha yettai iitin, keehippe hanqettiis; Saa7ooli ba qofan, “Daawita, ‘Tammu sha7aa woriis’ giidi, tana, ‘Issi sha7aa woriis’ giidosona; yaatin, kawotettappe attin ayyo aibee attidai?” yaagiis. ⁹He gallassaappe doommidi, Saa7ooli Daawita qanaate aifiyan xeelliis.

¹⁰Wonttetta gallassi iita ayyaanai Xoossaappe kiitettidi, Saa7oola oiqqiis; oiqqin Saa7ooli ba son elumettiis. Daawiti haroodeegaadan diittaa diixxiis; diixxishin Saa7ooli tooraa ba kushiyan oiqqi uttidaagee, ¹¹“Daawita godaara gattada sikkaas” giidi tooraa xonggiis. SHin Daawiti naa77utoo appe halettiis.

¹²GODAI Saa7oola aggidi Daawitaara de7iyo gishshau, Saa7ooli Daawitayyo yayyiis. ¹³Hegaa gishshau, Saa7ooli Daawita ba sinttappe haassidi, sha7u olanchchatussi halaqa kessiis. Yaatin, Daawiti ba citaa olan kaalettiis. ¹⁴GODAI Daawitaara issippe de7iyo gishshau, i oottiyoobai ubbai ayyo injjetiis. ¹⁵Daawiti oottiyoobai ubbai keehippe injjetiyogaa Saa7ooli be7idi, ayyo keehi yayyiis. ¹⁶SHin Daawiti eta olan kaalettiyo gishshau, Israa7eelanne Yihudaa asai ubbai a siiqidosa.

¹⁷Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli Daawita, “Ta na7iyaa bairiyaa Meraaba hannaho; taani o neeyyo machcho immana; neeni mino asa gida; yaatada GODAA olaa oletta” yaagiis. Saa7ooli ba wozanan, “Taani a bochchikke; Pilisxeema asati a worona” yaagidi qoppiis. ¹⁸SHin Daawiti Saa7oola, “Kawooro bollotanau taani oonee? Ta so asaikka aibee? Woikko ta aawaa yaraikka Israa7eela asaa gidдон aibee?” yaagiis. ¹⁹SHin Saa7oola na7iyaa Meraaba Daawitau imettiyo wodee gakkın, Mahoola kata-maappe yiida, Adirii7eela giyo issi bitaniyau imettaasu.

Daawiti Saa7oola Na7iyo Machchiis

²⁰Gidikonne, Saa7oola na7iyaa Miikaala Daawita siiqaasu; Saa7ooli heгаа siyidi ufaittiis. ²¹I ba wozanan, “Ayyo pire gidana malanne Pilisxeema asati a worana mala, taani Miikaalo Daawitayyo immana” yaagidi qoppiis. Hegaa gishshau, Saa7ooli Daawita, “Neeeni tanaara bollotanau hagee neeyyo naa77antto qaada” yaagiis.

²²Qassikka Saa7ooli ba ashkarata xeesidi, “Kawoi nenan ufaittiis; a ashkarati ubbaikka nena dosoosona; ha77i neeni kawuwaara bollota’ yaagidi xuuran Daawitayyo yootite” yaagidi azaziis.

²³Azazin eti i giidoogaadanka Daawitayyo yootidosona; shin Daawiti etau, “Kawooro bollotanaagee intteyyo laafabaa milatiyye? Taani hiyyeesanne erettenna asa” yaagidi zaariis.

²⁴ Saa7oola ashkkarati Daawiti giidobaa Saa7oolayyo yootidosona. ²⁵ Yootin Saa7ooli ba ashkkarata, “Daawitau hagaadan yaagidi yootite; ‘Kawoi ba morkketu haluwaa kessanau xeetu Pilisxxeema asatu qaaratuwaappe attin, neeppe hara koitaa koyenna’ yaagite” yaagiis. Saa7ooli heгаа giidoogee, “Daawiti Pilisxxeematu kushiyan haiqqo” giidi qoppido gishshaassa.

²⁶ Saa7oola ashkkarati Saa7ooli giidobaa Daawitayyo yootidosona; kawuwaara bollotiyoogee Daawita ufaissiiis. Hegaa gishshau, bullachchaa gallassai gakkanaappe kasetidi, ²⁷ Daawitinne a asai denddidi biidosona; biidi Pilisxxeematuppe naa77u xeetu asaa woridosona. Daawiti kawuwaara bollotanau he asatu qaaratuwaa ehiidi, kawuwaayyo kumettaa qoodidi sheedhdhiis. Hegaa gishshau, Saa7ooli ba na7iyoo Miikaalo Daawitayyo immiis.

²⁸ Saa7ooli GODAI Daawitaara issippe de7iyooogaanne a na7iyaa Miikaala Daawita siiqiyoogaa eriiis. ²⁹ Hegaa gishshau, Saa7ooli Daawitayyo kaseegaappe aattidi yaayyiis. Saa7ooli ba de7o laitta ubban Daawitayyo morkke gidiiis.

³⁰ Pilisxxeeme halaqati olettanau kiyiyoogaa aggiibookkona; shin olau kiyido paido ubban Saa7oola gadaawatu ubbaappe xoonoi haniyoi Daawitassa; heгаа gishshau, i erettida asa gidiiis.

Saa7ooli Daawita Yedetaa Doommiis

19 Saa7ooli ba na7aa Yonaataanayyoonne ba ashkkaratu ubbaayyo, “Daawita worite” yaagidi yootiis; shin Saa7oola na7ai Yonaataani Daawita keehippe siiqiis. ² Hegaa gishshau, Yonaataani Daawitassi hagaadan yaagidi odiis; “Ta aawai Saa7ooli nena woranau koyees; wontto maallado neeyyo naagetta; issi sohuwan qosettada de7ashsha. ³ Taani ta aawaara baada, neeni qosettido gaden eqqana; taani nebaa ayyo yootada, appe siyidobaa neeyyo yootana” yaagiis.

⁴ Yonaataani Daawitabaa nashshidi, ba aawaa Saa7oola hagaadan yaagiis; “Kawoi ba ashkkaaraa Daawita naaqqoppo; aissi giikko, i nena naaqqibeenna; i oottidobai nena keehi go77iis. ⁵ I Pilisxxeemiyaa woriyo wode ba shemppuwau qarettiibeenna. GODAI Israa7eela ubbaayyo gita xoonuwaa immiis; heгаа be7ada neenikka ufait-tadasa. Yaatin, neeni geeshsha asa naaqqanau aissi qoppai? Gaasoi bannan Daawita woranau aissi koyai?” yaagiis.

⁶ Saa7ooli Yonaataani yootidobaa siyidi, “De7o Xoossai ero, taani Daawita worikke” yaagidi caaqqiis.

⁷ Yonaataani Daawita xeesidi, haasayidobaa ubbaa yootiis. Yaatidi Daawita Saa7oolakko ehiis; ehin Daawiti Saa7oolaara kaseegaadanka de7iis.

⁸ Haranttuwaakka olai denddiis; Daawiti kiyidi Pilisxxeema asatuura olettiis; olettidi eta gita shochchaa shocin, eti a sinttappe baqatidosona.

⁹ Hegaappe simmin, Saa7ooli tooraa oiqqidi ba son uttidaashin, iita ayyaanai GODAAPPE kiitettidi a oiqqiis. Yaatin, Daawiti diittaa diixxishin, ¹⁰ Saa7ooli Daawita godaara gattidi sikkanau tooraa xonggiis; shin Daawiti appe halettiis; halettin toorai godan torettiis. He gallassa qammi Daawiti baqatidi kessi ekkiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, “Daawita keettaa naagidi, maallado a worite” yaagidi Saa7ooli asaa Daawita soo kiittiis.

Yaatin, Daawita keettaayyiyaa Miikaala, “Hachchi qammi neeni ne shemppuwaa ashshana xayikko, wontto haiqqaasa” yaagada Daawitayyo yootaasu. ¹² Miikaala Daawita maskkootiyaara luuxissaasu; luuxissin Daawiti baqatidi kessi ekkiis. ¹³ Mi-

ikaala so misiliyaa ekkada arssan zin77issaasu; zin77issada huuphessaara deeshsha ikisiyaa wottaasu; yaatada afalaa maizzaasu.

¹⁴ Daawita omooddidi ehaana mala, Saa7ooli asaa kiittiis; kiittin Miikaala, “Daawiti sakettiis” yaagaasu.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Daawita be7ana mala, Saa7ooli he asata guyye kiittidi, hagaadan yaagiis; “Taani Daawita woranaadan a arssaara tookkidi ekki ehiite” yaagiis.

¹⁶ SHin asati soo geliyo wode, he so misilee arssan zin77idaagaa demmidosona; a huuphessaara deeshshaa ikisee de7ees.

¹⁷ Saa7ooli Miikaalo, “Neeni aissi hagaadan oottada tana cimmadii? Ta morkkee kessi ekkanaadan aissi baqatissadii?” yaagiis.

Yaagin Miikaala, “I tana, ‘Tana kessada yedda; hinna xayikko, taani nena worana’ yaagiis” yaagada zaaraasu.

¹⁸ Daawiti baqati attidi, Raaman de7iya Sameelakko biis; biidi Saa7ooli bana ootido ubbabaa Sameelayyo yootiis. Inne Sameeli Raaman de7iya Naayoota giyoosan biidi uttidosona. ¹⁹ Saa7ooli, “Daawiti Raaman de7iya Naayootan de7ees” yaagiyoogaa siyiis. ²⁰ Siyidi Daawita omooddana mala, asaa yaa kiittiis. SHin hananabaa yootiyaageetu citai hananabaa yootishiinne Sameelikka eqqidi eta kaalettishin eti be7ido wode, Saa7ooli yeddido asatu bolli Xoossaa Ayyaanai wodhdhiis; wodhdhin etikka hananabaa yootidosona. ²¹ Saa7ooli heggaa siyido wode, hara asaa yeddiis; etikka qassi hananabaa yootidosona. Saa7ooli heezantto asaa yeddiis; yeddin hegeetikka hananabaa yootidosona. ²² Yaatin, i ba huuphiyau Raama baanau denddiis; biidi Seekon de7iya gita ollaa gakkiiis; gakkidi, “Sameelinne Daawitinne awan de7iyoonaa?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Hinin Raaman de7iya Naayootan de7oosona” yaagidi zaaridosona.

²³ Heggaa gishshau, Saa7ooli Raaman de7iya Naayoota biis; qassi Xoossaa Ayyaanai a bollikka wodhdhiis; wodhdhin Raaman de7iya Naayoota gakkanaashin, hananabaa yootiiddi biis. ²⁴ Bi gakkidi, ba maayuwaa qaaridi, Sameela sinttan hananabaa yootiis; he gallassa ubbaanne qammaa ubbaa kallo zin77iis. Asai, “Saa7oolikka hananabaa yootiyaageetu zateeyye?” giyoogee hegaassa.

Yonaataani Daawita Maaddiis

20 Hegaappe guyyiyan, Daawiti Raaman de7iya Naayootappe baqatidi, Yonaataanakko biis; biidi Yonaataana, “Taani ai oottidanaa? Ta mooroi aibee? Ne aawai tana woranau koyiyoojee, taani a waata qohiinee?” yaagidi oichchiis.

² Oichchin Yonaataani, “Hegee neeppe haakko! Neeni haiqqakka. Be7a, guuttabaa gidin, gitabaa gidin, ta aawai taayyo yootennan de7iiddi aibanne oottenna. Ta aawai ha yohuwaa taappe aissi qottii? Hegaatto gidenna!” yaagidi zaariis.

³ SHin Daawiti Yonaataana, “Neeni tana siiqiyoojaa ne aawai keehi erees; ne aawai baayyo, ‘Yonaataani ha yohuwaa eroppo; erikko i azzanana!’ yaagiis. SHin de7o Xoossai ero; ne shemppoi ero; taappenne haiquwaappe gidduwan mexi issi tanggoi attiis” yaagidi caaqqiis.

⁴ Caaqqin Yonaataani, “Neeni ootta giidobaa aibanne taani neeyyo oottana” yaagiis.

⁵ Yaagin Daawiti hagaadan yaagiis; “Siya, wonttoi aginaa xeeruwaa bonchchiyo gallassa; taani kawuwaara qumaa maana koshshees. SHin taani baada wontti pe7in omarsii gakkanaashin, gaden qosettana. ⁶ Ne aawai tana koyikko, neeni a, ‘Daaw-

itanttaso asai ubbai laittaa yarshshuwaa yarshshiyoo wode gidiiyo gishshau, Beetalieeme ba katamaa eesuwan baana giidi, tana oichchidi biis' yaaga. ⁷Yaagin i, 'Yaanikko lo77o' yaagikko, tau ne ashkkaarau saro; shin i hanqquettikko, i tana qohanau ba qofaa qachchidoogaa hegan era. ⁸Nena gidikko, neeni taayyo ne ashkkaraayyo kehaba ootta; aissi giikko, neeni tanaara ne ashkkaraara GODAA sinttan maacettadasa. SHin tanan mooroo de7ikko, tana neeni wora! Ne aawaassi tana aatta immoppa" yaagiis.

⁹Yaagin Yonaataani, "Hegee neeppe haakko! Ta aawai nena qohanau ba qofaa qachchidobaa taani eridaakko, neeyyo yootikkinaayye?" yaagidi zaariis.

¹⁰Yaagin Daawiti, "Ne aawai neeyyo iita zaaruwaa zaarikko, taayyo yootanai oonee?" yaagidi oichchiis.

¹¹Oichchin Yonaataani, "Haaya; gade boos" yaagiis; yaatin, naa77aikka gade biidosa.

¹²Bin Yonaataani Daawita hagaadan yaagiis; "GODAI Israa7eela Xoossai ero, taani wontti pe7in ta aawaa qorana. I neeyyo keha qoppikko, taani kiittada nena erissana. ¹³SHin ta aawai nena qohanau koyidabaa gidikko, qassi heгаа taani nena erissennan aggikkonne nena saron moissa yeddennan aggikko, GODAI taayyo iito! GODAI ta aawaara issippe gididoogaadan nenaarakka issippe gido. ¹⁴Tana asi worennaadan ta de7o laitta ubban aggenna siiquwaa, GODAAGAA malaa taayyo ootta. ¹⁵Qassi GODAI Daawita morkketa ubbaa biittaappe xoqollido wodekka, ta keettaa asaappe ne siiquwaa haassoppa" yaagiis.

¹⁶Hegaa gishshau, Yonaataani, "GODAI Daawita morkketa achcho" yaagidi Daawita keettaa asaara maachchaa maacettiis. ¹⁷Yonaataani Daawita ba huuphedan siiqido gishshau, "Neni tana tumu siiqiyooгаа qonccissanau ane taayyo naa77anttuwaa caaqqa" yaagidi caaqettiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Yonaataani Daawita, "Wontto aginaa xeeruwaa bonchchiyo gallassa; neeni uttiyo sohoi mela de7ikko, neeni bainaagee erettana. ¹⁹Wontti pe7in omarssi baada, ha metoi doommido gallassi neeni qosettidosan qosetta; qosettada Exela giyo zaallaappe guyyeera takkashsha. ²⁰Taani aibakko zambbiyaabaa milatada, a miyyessaara heezzu zubbeta wonddafiiyan dukkana. ²¹Hegaappe guyyiyan, ta ashkkaraa, 'Baada zubbeta koya' yaagada kiittana; taani a kiittaidda, 'Be7a; zubbeti neeppe ha baggaara de7oosona; taakko ekkada ya' yaagiyaabaa gidikko, haaya; aissi giikko, de7o GODAI ero, neeyyo sa7i saro; nena aibinne bochchenna. ²²SHin taani ta ashkkaraa, 'Be7a; zubbeti neeppe hini baggaara de7oosona' yaagiyaabaa gidikko, neeni aggada ba; aissi giikko, GODAI nena wora yeddiis. ²³Neeninne taani haasayido maachchaa gidikko, hegau neeppe taappe gidduwan GODAI merinaayyo markka" yaagiis.

²⁴Hegaa gishshau, Daawiti gaden qosettiis. Aginaa xeeruwaa bonchchiyo gallassa gakkido wode, Kawoi Saa7ooli qumaa maanau yiis. ²⁵Yiidi haroode ba uttiyo sohuwan godaa lanqqen uttiis; Yonaataani appe sintta baazzan uttiis; Abaneeri Saa7oola lanqqen uttiis; shin Daawita sohoi mela de7ees. ²⁶Saa7ooli he gallassa ainne gibeenna; aissi giikko, Saa7ooli, "Daawiti aibakko haniis; he gallassa bonchchennaadan tuniis; tuma i tuniis" yaagidi qoppiis. ²⁷SHin wonttetta gallasikka, aginau naa77antto gallassi Daawita sohoi mela de7ees. Saa7ooli ba na7aa Yonaataana, "Isseya na7ai zinokka hachchikka qumaa maanau aibissi yibeennee?" yaagidi oichchiis.

²⁸ Oichchin Yonaataani, “Daawiti Beetaliheeme baana giidi tana oichchiis; ²⁹ i tana, ‘Nu keettaa asai kataman yarshshuwaa yarshshiyoo gishshaunne ta ishaikka tana azazido gishshau, hai tana yeddarkkii; neeni tana siiqiyaabaa gidikko, ane taani ta ishannta be7anau bais’ yaagiis. Kawuwaa maadaappe maanau i yibeennaagee hegaa gishshassa” yaagidi zaariis.

³⁰ Saa7ooli Yonaataana bolli hanquuwaa eexxi kiyidi hagaadan yaagiis; “Laa geellanne makkalancha mishiree na7au, neeni ne huuphen kauyyanaunne nena yelida ne aayyiyo kaushshanau neeni Isseya na7aa bagga gididoogaa taani erikkinaayye? ³¹ Isseya na7ai ha sa7aa bollan de7ido peeshan ubban neeni woikko ne kawotettai eqqenna. Ha77i kiittada taayyo a ehiissa; aissi giikko, i haiqqanau bessees” yaagiis.

³² Yaagin Yonaataani ba aawaa Saa7oola, “I aibissi haiqqii? I oottidobi aibee?” yaagidi oichchiis.

³³ Oichchin Saa7ooli Yonaataana woranau tooraa a bolli xonggiis. Hegaa gishshau, Yonaataani ba aawai Daawita woranau qofaa qachchidoogaa eris.

³⁴ Eridi, hanquuwaa suulliiddi maadaappe denddi eqqiis; ba aawai Daawita kaushshido gishshau Yonaataani azzanidi, he aginaw naa77antto gallassaa mibeenna.

³⁵ Maallado Yonaataani Daawitaara gaittanau gade biis; biidi banaara issi yelaga na7aa ekki biis. ³⁶ Yonaataani na7aa, “Taani wonddafiyun dukkiyo zubeta woxxada koya” yaagiis; yaagin na7ai woxxiyo wode, zubbiyaa hefintti dukkiis.

³⁷ Na7ai Yonaataana zubbee wodhdhido sohuwaa gakkido wode, Yonaataani na7aa xeegeidi, “Zubbee neeppe hini baggaara de7ennee?” yaagiis. ³⁸ Qassikka Yonaataani na7aa, “Eesota; ellellada ba; eqqoppa!” yaagidi ba qaalaa xoqqu oottidi odiis. He na7ai zubbiyaa maxidi ekkidi, ba godaakko ehiis. ³⁹ Na7ai ha yohuwaa ainne erenna; Yonaataananne Daawita xalaalai eroosona. ⁴⁰ Yonaataani ba ola miishshaa na7aassi immidi, “Tookka ekkada katamaa efa” yaagiis.

⁴¹ Na7ai biidoogaappe guyyiyan, Daawiti he zaallaa guyyeppe kiyiis; kiyidi Yonaataana sinttan gulbbatidi, ba som77uwaa biittaa boshissidi heezzutoo ziggiis. Hegaappe guyyiyan, issoi issuwaara yerettidi yeekkidosona; shin Daawiti Yonaataanappe aaruwaa yeekkiis.

⁴² Yonaataani Daawita, “Saro ba; ‘Ne giddooninne ta gidдон, ne zereettaa giddooninne ta zereettaa gidдон, GODAI merinaayyo markka de7o’ yaagidi nuuni naa77ai GODAA sunntan caaqqida” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Daawiti denddidi biis; Yonaataanikka katamaa guyye simmiis.

Daawiti Saa7oolappe Baqatiis

21 Daawiti qeesiyaa Abimelekakko Nooba katamaa biis; Abimeleki Daawitaara gaittanau kokkoriiddi yiidi, “Neeeni aibissi nerikka de7ai? Aibissi hara asi neenaara de7ennee?” yaagidi oichchiis.

² Oichchin Daawiti qeesiyaa Abimeleka, “Kawoi tana, ‘Taani nena kiittido yohuwaanne azazido azazuwaa ooninne eroppo’ yaagidi tana issibaa azaziis. Ta asati issi sohuwan tanaara gaittanaadan yootaas. ³ Ha77i ne kushiyan aibi de7ii? Ichchashu bashe oitta woikko de7idabaa aibanne taayyo immarkkii” yaagiis.

⁴ Yaagin qeesee Daawita, “Asi ubbi miyo oitti taayyo baawa; shin geeshsha oittai de7ees; he asati banttana maccaasappe naagidabaa gidikko, eti maanau dandday-ooosona” yaagiis.

⁵Yaagin Daawiti qeesiyaa, “Tuma nuuni ha kiitau kiyooasappe doommidi, maccaasaappe naagettida; harai atto geeshsha gidenna kiitaa wodekka eta asatetai geeshsha; hachchi usa aadhdhidi geeyanau koshshennee!” yaagiis. ⁶Hegaa gishshau, qeese Daawitayyo geeshsha oittaa immiis; aissi giikko, qeesiyaayyo de7iyai ho77iya oittaa a sohuwan wottanau GODAA sinttappe denttido geeshsha oittaa xalaala.

⁷Saa7oola ashkkaratuppe issi bitanee he gallassa GODAA sinttan naagiiddi de7ees; a sunttai Doiqa; i Eedooma biittaa asa; Saa7oola mehiyaa heemmiyaageetuyyo i halaqa.

⁸Daawiti Abimeleka, “Toori woikko bisoi neeyyo de7anddeeshsha? Kawuwaa kitai eesoyido gishshau, taani ta bisuwaa woikko hara ola miishshaa ehabeikke” yaagidi oichchiis.

⁹Oichchin Abimeleki, “Neeni Eela Zanggaaran worido Pilisxxeemiyaa Gooliyaada bisoi hagan de7ees; curqqan i xaaxettidi, eefuudiyaa giyo maayuwaappe guyye baggaara de7ees. Neeni koyiyaabaa gidikko a ekka; appe attin, hara bisoi hagan baawa” yaagidi zaariis.

Yaagin Daawiti, “Hegaa mala hara bisoi baawa; a taayyo hamma” yaagiis.

¹⁰He gallassi Daawiti denddidi, Saa7oolappe baqatidi, Gaate katamaa Kawuwaa Akiishakko biis. ¹¹SHin Akiisha oosanchchati, “Hagee Daawiti ba biittan kawo gidenneeyye? Qassi maccaasati yexxiiddinne duriiddi, ‘Saa7ooli sha7aa woriis; Daawiti tammu sha7aa woriis’ yaagidi sabbido bitaniyaa gidenneeyye?” yaagidosona.

¹²Daawiti eta haasayaa ba wozanan oiqqidi, Gaate Kawuwaa Akiisha keehippe yayyiis. ¹³Hegaa gishshau, Daawiti eta sinttan wozani boshettido asa milatii; eti a oiqqana haniyo wode, gooyiyaabaadan kare penggiyaa ifittaa qaaceretteesinne buuchchaara duge zaaridi saassuwaa lolkayees. ¹⁴Akiishi ba oosanchchatuyyo, “Be7ite; hagee bitanee gooyees. Intte aissi a taakko ehiidetii?” ¹⁵Ha bitanee ta sinttan gooyanaadan intte ehiidoogee, ta matan hari gooyiyaabi xayiineeyye? Ha bitanee ta soo gelanau bessiiyye?” yaagiis.

Qeeseta Woridosona

22 Daawiti Gaate katamaappe baqatidi, Adulaama katamaa matan de7iya gong-goluwa biis; a ishanttinne a aawaa so asai ubbai hegaa siyido wode, eti yaa duge akko wodhdhididona. ²Metootidaageeti, woikko acuwana gelidaageeti, woikko sa7ai iitidoogee ubbati Daawitakko shiiqididona; shiiqin i etayyo halaqa gidiiis. Issi oiddu xeetaa gidiiya asai aara de7ees.

³Daawiti he sohuwaappe denddidi, Moo7aabana de7iya Mixiphpha biis; biidi Moo7aaba kawuwaa, “Xoossai taayyo oottanabaa taani erana gakkanaassi ta aayyioonne ta aawaa ne achchan wotissarkkii” yaagidi woossiis. ⁴Hegaa gishshau, Daawiti eta Moo7aaba kawuwaa achchan wottiis; qatuwaa gididon Daawiti qosetti uttido wode ubban eti kawuwaa achchan de7idosona.

⁵Hegaappe guyyian, hananabaa yootiya Gaadi Daawitakko yiidi, “Qatuwaa gididon gam77oppa; ha sohuwaappe denddada Yihudaa biitti ba” yaagiis; yaagin Daawiti he sohuwaappe Hereta woraa biis.

⁶Daawitinne a asai beettidoogaa Saa7ooli siyiis; Saa7ooli Gib77a katamaa matan de7iya keran, taamaariskka giyo mittaa garssan tooraa oiqqidi uttiis; a oosanchchati a dooddidi eqqididona. ⁷Saa7ooli eta, “Inttenoo, Biniyaama asatoo, siyite! Isseyaa

na7ai goshshaanne woiniyaa tokkiyoosaa intte ubbaayyo immanee? SHaalaqatanne mato halaqata oottidi inttena sunttanee? ⁸ Intte ubbai ta bolli maqettideta; ta na7ai Issey na7aara maachchaa maacettidoogaa ooninne taayyo yootibeenna. Intteppe issi asinne taayyo qarettenna; hachchiigaadankka ta na7ai ta ashkkaaraa tana worisanau denttidoogaa ooninne taayyo yootibeenna” yaagiis.

⁹ Yaagin Saa7oola oosanchchatuura eqqida Eedoomiyaa Doiqi Saa7oola, “Issey na7ai Ahixuuba na7aa Abimelekakko Nooba katamaa biidaagaa taani be7aas. ¹⁰ Abimeleki Daawiti oottanabaa GODAA oichchiis; yaatidi Daawitayyo shinqqiyaa immiis; qassi Pilisxxeemiyaa Gooliyaada bisuwaakka ayyo immiis” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Ahixuuba na7aa qeesiyaa Abimelekanne Nooba kataman qeese gididi de7iya a aawaa so asaa ubbaa kawoi xeesissin, eti kawuwaakko yidisona. ¹² Saa7ooli Abimeleka, “Ahixuuba na7au, siya” yaagiis.

Yaagin Abimeleki, “Ero ta godau” yaagiis.

¹³ Saa7ooli a, “Neeninne Issey na7ai ta bolli aibissi maqettidetii? Neeni ayyo oittaanne bisuwaa immada, i tana woranau denddana mala, ayyo Xoossaa aissi oichchadii?” yaagiis.

¹⁴ Yaagin Abimeleki kawuwaa, “Ne ashkkaratu ubbaa giddon Daawitadan amanettiyai, kawuwaara bollotidai, nena naagiyaageeta azaziyanne ne so asaa gid-don keehippe bonchchettiyai hari oonee? ¹⁵ Taani ayyo Xoossaa oichchishin, hagee tau koiro? Akkaikka! Kawuwau, tana ne ashkkaaraa woikko ta aawaa so asa ub-baa ainne mootoppa; aissi giikko, taani ne ashkkarai ha yohuwaa guutta gidin gita gidinkka mule erikke” yaagiis.

¹⁶ Yaagin kawoi, “Abimelekaa, neeninne ne aawaa keettaa asai ubbai haiqqana” yaagiis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli ba matan eqqidi naagiyaageeta, “GO-DAA qeeseta worite; aissi giikko, etikka Daawita maaddidosona; Daawiti baqati-doogaa eriiddi, taayyo yootibookkona” yaagiis. SHin kawuwaa oosanchchati GO-DAA qeesetu bolli bantta kushiyaa wottennan ixidosona.

¹⁸ Yaanin kawoi Doiqa, “Qeeseta neeni wora” yaagidi azaziis. Azazin Eedoomiyaa Doiqi qeeseta shociis; shocidi he gallassi eefuudiyaa maayida hospun tammanne ichchashu qeeseta i woriis. ¹⁹ Hegaa bollikka qeesetu katamaa, Nooba qara bisuwan busakkiis; he kataman de7iya attumaa, maccaa, naata, yiirata, meheta, haretanne dorssata qara bisuwan Doiqi suppu oottiis.

²⁰ SHin Ahixuuba na7aa Abimeleka naatuppe Abiyaataara geetettiya issi na7ai kessi ekkidi, Daawitakko baqatiis. ²¹ Baqati biidi, Saa7ooli GODAA qeeseta wori-doogaa Daawitayyo yootiis. ²² Daawiti Abiyaataara, “Eedoomiyaa Doiqi he sohuwan de7iyooogaa taani be7ido wode, i Saa7oolayyo yootanaagaa he gallassi eraas. Ne aawaa so asaa ubbaa haiquwau oishettiyai tana. ²³ Simmi neeni tanaara de7a; yayy-oppa. Nena woranau koyiya urai tana woranau koyiyaagaa; shin neeni ta achchan saro de7ana” yaagiis.

Daawiti Qa7iila Katamaa Pilisxxeematuppe Ashshiis

23 “Pilisxxeema asati Qa7iila katamaa oloosona; audiyaakka bonqqoosona” yaagiyo oduwaa Daawiti siyiis.

² Siyidi Daawiti GODAA, “Taani baada Pilisxxeema asata oloo?” yaagidi oichchiis. GODAI Daawita, “Ba; Pilisxxeema asata ola; Qa7iila katamaa ashsha” yaagiis.

³SHin Daawita asati, “Nuuni hagan Yihudaa biittan de7iiddinne yayyoos; shin Pilisxeema asatuura olettana nuuni Qa7iila katamaa biiddi, waani aatti yayyandoniishsha!” yaagidosona.

⁴Hegaa gishshau, Daawiti zaarettidi GODAA oichchiis; oichchin GODAI a, “Pilisxeema asata taani neeyyo aatta immana; dendda; denddada Qa7iila katamaa ba” yaagiis. ⁵Daawitinne a asai Qa7iila katamaa biidi, Pilisxeema asatuura olettidosona; olettidi eta mehiyaa di77idosona. Etappe daro asaa woridi, Daawiti Qa7iila katamaa asaa ashshiis.

⁶Abimeleka na7ai Abiyaataari Daawitakko Qa7iila katamaa baqatiyo wode, ee-fuudiyaa giyo maayuwaaw ekki biis.

⁷Daawiti Qa7iila katamaa biidoogaa Saa7ooli siyiis; siyidi, “Xoossai Daawita ta kushiyan aatti immiis; aissi giikko, ifittainne hiraqqoi de7iyo katamaa gelidi, barkka qashettiis” yaagiis. ⁸Qa7iila katamaa biidi, Daawitanne a asaa dooddana mala, Saa7ooli ba olanchchata ubbaa xeesiis.

⁹Saa7ooli ba bolli iitabaa maqettidoogaa Daawiti eriiis; eridi qeesiyaa Abiyaataara, “Eefuudiyaa haa ekka ya” yaagiis. ¹⁰Hegaappe guyyiyan Daawiti, “Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, ta gaasuwan Saa7ooli Qa7iila katamaa bashshanau maqettidoogaa taani ne ashkkaarai wurssada siyaas. ¹¹Qa7iila katamaa asai tana Saa7oolayyo aattidi immaneeshsha? Taani ne ashkkaarai siyidoogaadan Saa7ooli tumukka haa yaaneeshsha? Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, taayyo ne ashkkaarayyo yootarkii” yaagiis.

Yaagin GODAI Daawita, “Ee; Saa7ooli yaana” yaagidi zaariis.

¹²Daawiti, “Qa7iila katamaa asati tananne ta asaa Saa7oolayyo aattidi immaneeshsha?” yaagidi zaarettidikka GODAA oichchiis.

Oichchin GODAI, “Ee; eti inttena aattidi immana” yaagiis. ¹³Daawitinne usupun xeetu gidia asai Qa7iila katamaappe kiyidi, issisaappe issisaa hemetaa oiqqidosona. Daawiti Qa7iila katamaappe baqatidoogaa Saa7ooli siyido wode, baanau qoppidoogaa aggi bayiis.

Saa7ooli Daawita Oiqqanau Koyiis

¹⁴Daawiti bazzo qatotuuninne Ziifa bazuwan de7iya keratun de7iis. Saa7ooli a demmanau ubba gallassi koyees; shin Xoossai a Saa7oola kushiyan aatti im-mibeenna. ¹⁵Daawiti Ziifa bazuwan de7iya Horeesha giyoosan de7ishin, Saa7ooli bana woranau kiyidoogaa Daawiti eriiis. ¹⁶Saa7oola na7aa Yonaataani denddidi, Daawitakko Horeesha biis; biidi Daawita GODAN wolqqaa demmanaadan minttettiiddi, ¹⁷“Yayyoppa; ta aawaa Saa7ooli nena kushiyaaninne bochchenna; neeni Israa7eela bolli kawotana; taanikka neeppe garssaara haarana; harai atto ta aawai Saa7oolikka hegaa erees” yaagiis. ¹⁸Eti naa77aikka GODAA sinttan issoi issuwaara maacettidosona; Daawiti Horeeshan gam77in Yonaataani ba soo biis.

¹⁹Ziifa asati Saa7oolakko Gib77a katamaa biidi, “Daawiti Yasemoonappe tohossa baggaara Hakiila Deriyaa bolli Horeesha qatuwan nu matan qosetti uttiis. ²⁰Nu kawuwau, ha77ikka neeni dosido wode haa duge wodhdha; yaatikko, nuuni a ne kushiyan aatti immana” yaagidosona.

²¹Yaagin Saa7ooli eta, “Intte taayyo qarettido gishshau, inttena GODAI anjjo. ²²Biidi ane gujjidikka geeshshite; Daawiti darotoo awa biyaakkonne qassi yan ooni a be7idaakko, qoridi erite; aissi giikko, i keehi cincca giyoogaa taani siyaas. ²³Daaw-

iti qosettiyo sohota ubbaa be7idi, muruta yohuwaa ekkidi, taakko simmidi yiite. Hegaappe guyyiyan, taani inttenaara baana; i he heeran de7ikko, taani a kumetta Yihudaa yaraa gidдон demmana gakkanau koyana” yaagiis.

²⁴ Hegaa gishshau, eti Saa7oolappe sinttatidi Ziifa biidosona. Daawitinne a asai Yasemoonappe tohossa baggaara de7iya Maa7oona bazuwan Aaraba giyo garan de7oosona. ²⁵ Saa7oolinne a asai Daawita koyanau biidosona. Daawiti heгаа siyido wode, zaallaakko wodhdhidi, Maa7oona bazuwan uttiis. Saa7ooli deriyaappe issi bagga miyyiyaara bees; Daawitinne a asai hinkko bagga miyyiyaara boosona. Eti Saa7oolappe baqatanau eesotoosona; aissi giikko, Saa7oolinne a asati, Daawitanne a asata oiqqanau mati uttidосona. ²⁷ SHin kiitettidaagee Saa7oolakko yiidi, “Haaya! Pilisxeema asati biittaa bolli woraajjidосona” yaagiis. ²⁸ Saa7ooli Daawita koyiyooгаа aggidi, Pilisxeema asatuura olettanau biis. Hegaa gishshau, he sohi “SHAakkiya zaallaa” geetettiis. ²⁹ Daawiti he sohuwaappe kiyidi, Enggaada katamaa matan de7iya qatotun uttiis.

Daawiti Saa7oola SHemppuwaa Ashshiiis

24 Saa7ooli Pilisxeema asata yedettiyoosaappe simmin, “Daawiti Enggaada katamaa matan de7iya bazuwan de7ees” giidi ayyo yootidosona. ² Israa7eela ubbaa giddoppe doorettida heezzu sha7u asaa Saa7ooli ekkidi, Daawitanne a asaa koyanau, “Wora Deeshshati Geessiyoo Zaallaa” giyoosaa mati biis.

³ Saa7ooli ogiyaa doonan dorssaa birddiyaa matan de7iya gonggoluwaaakko yiis; yiidi sheeshshau uttanau gonggoluwaa gidдо geliis. Geliyo wode Daawitinne a asai gonggoluwaaayyo giddokko shiiqidi uttidосona. ⁴ Daawita asai a, “Hekko taani ne morkkiyaa ne kushiyan aatta immana; neeni a ne koyidoogaadan oottana’ yaagidi GODAI neeyyo yootido gallassai hachcha” yaagidosona. Daawiti Saa7oola erisennan shiiqidi, Saa7oola maayuwaa xeeraappe qanxxi ekkiis.

⁵ Qanxxidoogaappe guyyiyan, Daawiti ba wozanan azzaniis. ⁶ Azzanidi Daawiti ba asata, “GODAI tiyidi kawoyido ta godaa taani heгаа oottanaagaa woikko a bolli ta kushiyaа dentanaagaa GODAI taappe haasso; aissi giikko, GODAI tiyidi kawoyidooгee a” yaagiis. ⁷ Daawiti hagaadan seeridi, Saa7oola ba asan boshissennan diggiis. Saa7ooli gonggoluwaa giddoppe kiyidi, ba ogiyan geliis.

⁸ Saa7ooli biidoogaappe guyyiyan, Daawiti gonggoluwaa giddoppe kiyidi, Saa7oola, “Ta godau, kawuwau!” yaagidi xeesiis; xeesin Saa7ooli guyye simmidi xeelliis; Daawiti biittan duге gufannidi, Saa7oolayyo ziggiis. ⁹ Yaatidi Daawiti Saa7oola, “Daawiti nena qohanau koyees’ giya asatu qaalaa neeni aibissi siyai? ¹⁰ Ha gonggoluwaa gidдон GODAI nena hachchi taayyo aatti immidoogaa neeni ne aifiyan be7adasa; taani nena woranaadan amaridaageeti tana denttettidosona; shin taani, ‘GODAI tiyidi kawoyidoogaa i gidiyo gishshau, taani ta godaa bolli ta kushiyaа denttikke’ yaagada nena ashshaas. ¹¹ Ta aawau, be7a; ta kushiyan de7iya ne maayuwaa xeeraa hагаа xeella! Ne maayuwaa xeeraappe qanxxa ekkaas; shin nena worabeikke; taani nena qohabeennaagaanne makkalabeennaagaa akeekada era; taani nena qohabeikke; shin neeni tana woranau shankkataasa. ¹² Nebaanne tabaa GODAI pirddo; GODAI neeni tana qohidoogaa haluwaa kesso; shin taani ne bolli ta kushiyaа denttikke. ¹³ Beni wode, ‘Iitaa oottiyaageetuppe iitabi kiyees’ yaagiyo leemisoi de7ees; heгаа gishshau, taani nena kushiyaanne bochchikke.

¹⁴Israa7eela kawoi o bolli kiyidee? Neeni oona oiqqanau koyai? Haiqqida kanaa woikko kasttolliyaa koyai? ¹⁵GODAI nu gidдон daannato; nebaanne tabaa i pirddo; ta yohuwaa xeellidi, ta gishshau i mootetto; ne kushiyaappe tana i ashsho” yaagiis.

¹⁶Daawiti Saa7oolayyo haasayiyoogaa wursido wode, Saa7ooli Daawita, “Ta na7au Daawitaa, hegee ne qaalee?” yaagiis; yaagidi Saa7ooli ba qaalaa xoqqisidi yeekkiis. ¹⁷Qassikka Daawita, “Neeni taappe aadhdhida xillo; aissi giikko, taani neeyyo iitabaa oottin, neeni taayyo lo77obaa oottadasa. ¹⁸GODAI tana hachchi neeyyo aatti imminkka neeni tana worabeenna gishshau, taayyo neeni oottido lo77obaa tana bessadasa. ¹⁹Asi ba morkke demmidi qohennan yeddiyye? Neeni taayyo hachchi oottido kehatettaa gishshau, GODAI nena anjjo. ²⁰Ha77ikka neeni Israa7eelau kawo gidanaagaanne Israa7eela kawotetta ne maataa garssan eqqanaagaa taani erais. ²¹Ha77i simmi taappe guyyiyan, ta zerettaa neeni duutennaadaaninne ta sunttaakka ta aawaa keettaappe quccennaadan GODAA sunttan taayyo caaqqaa” yaagiis.

²²Yaagin Daawiti Saa7oolayyo caaqqiis. Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli ba soo simmidi biis; Daawitinne a asai pude qatuwaa biidosona.

Sameela Haiquwaa

25 Sameeli haiqqiis; haiqqin Israa7eela asati ubbai shiiqidi, ayyo yeekkidosona; Raama kataman de7iya a son moogidosona.

Daawita, Naabaalanne Abigaalo

Hegaappe guyyiyan, Daawiti Paaraana bazzuwaa biis. ²Maa7oonan issi bitanee de7ees; he bitaniyaayyo aqoi Qarmmeloosan de7ees; i daro dure; issi sha7u deeshshatinne heezzu sha7u dorssati ayyo de7oosona. I eta ikisiyaa Qarmmeloosa kataman meedees. ³He bitaniyaa sunttai Naabaala; a keettaayee sunttai Abigaalo. A eranchchanne puulanchcha maccaasa; shin i keettaawai meqetti bainna iita asa. I Kaaleebaa yara.

⁴Daawiti bazzuwan de7iiddi, dorssaa ikisiyaa Naabaali meediyooogaa siyiis. ⁵Daawiti tammu wodallata hagaadan yaagidi kiittiis; “Naabaalakko Qarmmeloosa katamaa biidi, ta sunttan a sarotite; ⁶‘Saro de7ai! Neenikka ne keettaa asaikka sarol Neessi giidobai ubbai sarol de7ii!

⁷“Neeni dorssaa ikisiyaa meediyooogaa taani siyaas; ne dorssaa heemmiyaageeti nunaara issippe de7ido wode, nuuni eta genibookko; eti Qarmmeloosa kataman uttido wode ubban etabaappe aibinne paccibeenna. ⁸Hegaa neeni ne ashkharata oichchikko, eti neeyyo yootana. Nuuni hachchi gibira gallassi neekko yiido gishshau, ta wodalla asatussi hayyanaa keha; ne kushiyan de7iyaabaappe ne ashkharatuyyoonne ne na7aa Daawitayyo hayyanaa immal’ yaagite” yaagidi azaziis.

⁹Daawita asati Naabaalakko gakkidi, Daawita kiitaa ayyo yootidosona; yootidi hegan naagidosona.

¹⁰Naabaali Daawita ashkharata, “Daawiti oonee? Isseya na7ai oonee? Ha wodiyan daro ashkharati bantta godatuppe baqatoosona. ¹¹Ta oittaa, ta haattaanne ta dorssaa meediyaagetuyyo shukettida ashuwaa denttada, ha oonakkonne yiidosai erettenna asatuyyo aissi immoo?” yaagiis.

¹²Yaagin Daawita asati simmidi guyye biidosona. Bi gakkidi Naabaali giidobaa ubbaa Daawitayyo yootidosona. ¹³Daawiti ba asata, “Intte bisuwaa bisuwaa gixxite”

yaagiis; yaagin ubbatikka bantta bisuwaa bisuwaa gixxidosa; Daawitikka ba bisuwaa gixxiis. Daawiti oiddu xeetaa gidiya asatuura pude biis; naa77u xeetu asai etabaa naagiiddi attiis.

¹⁴ Ashkkaratuppe issoi Naabaala keettaayyiyo Abigaalo hagaadan yaagiis; “Daawiti bazuwan de7iiddi nu godaa, ‘Saro’ gaanau asa kiittiis; shin i eta cayiis. ¹⁵ Gidikkokka, ha asati nuuyyo keehippe lo77o; eti nuna genibookkona; nuuni etaara issippe dembban pe7ido wode ubban nubaappe aibinne paccibeenna. ¹⁶ Nuuni nu dorssaa wudiyaa eta matan heemmiyo wode, qamminne gallassi eti nuuyyo dirssa gididosa. ¹⁷ Hayyanaa ha yohuwaa waatanaakkonne qoppa; aissi giikko, nu godaa bollinne a so asaa bolli kobabai kiyana hanees. Nu godai hegaa mala meqetti bainna iita asa gidido gishshau, ooninne ayyo haasayanau danddayenna” yaagiis.

¹⁸ Abigaala sohuwaarakka naa77u xeetu komppo oittaaanne naa77u ogoro woine eessaa, xiixettida dorssata ichchashata, tammanne laappun kilo giraame tiyaa xiixaa, issi xeetu wurcco woiniyaa teeraanne balasiyaa lichchakuwaa melaappe naa77u xeetaa ekkada, hariyan caanaasu. ¹⁹ Yaatada ashkkarata, “Intte taappe sinttau aadhdhidi biite; taani intte geeduwaa kaallana” yaagaasu; shin ba keettaawaa Naabaalayyo ainne yootabeikku. ²⁰ Ba hariyaa toggada deriyaara duge zanggaaraa wodhdhiyo wode, Daawitinne a asai ikko simmidi duge wodhdhoosona; wodhdhin a etaara gaittaasu.

²¹ Daawiti ba wozanan, “Abaappe aibinne paccennaadan taani ha bitaniyaa aquwaa ubbaa naagidoogee coo mela; taani lo77idoogaa kushiyaa i taayyo iitaa zaariis. ²² Wontto maallado gakkanaashin, taani abaa gidida ubbaappe issi atumaanne paxa aggikko, Xoossi tana paxa aggoppo” yaagiis.

²³ Abigaala Daawita be7ido wode, hariyaappe eesota wodhdhada, Daawita sinttan biittan gufannada ayyo ziggaasu. ²⁴ A a tohuwan wullada, “Hai ta godau, ha mooroi ta xalaalaassa gido! Tana ne ashkkariyo haasayissarkkii; taani ne ashkkariyaa haasayioogaa siyarkkii. ²⁵ Ha meqetti bainna iita bitaniyaabaa, Naabaalabaa siyoppa; ‘Naabaala’ giyoogee ‘Eeya’ giyoogaa; i ba sunttaadankka eeya. Ta godau, neeni kiittido asata taani ne ashkkariyaa be7abeikke.

²⁶ “De7o GODAI ero! Ne shemppoi ero! Nene suutta gussennaadaaninne ne kushen ne halo kessennaadan, nena ta godaa teqqidaagee GODAA. Ne morkketinne nena ta godaa qohanau koyiyaageeti Naabaaladan hanona. ²⁷ Ha imotai taani ne ashkkariyaa neeyyo ta godaayyo ehiidoogee nena kaalliya asatuyyo imetto. ²⁸ Hai ta godau, taani ne ashkkariyaa balido balaa atto yaaga! Nene GODAA olaa olettiyo gishshau, GODAI nenanne ne zersettaa kawoyana. Nene de7ido laitta ubban iitatetti ne bolli beettoppo.

²⁹ “Ai asinne nena woranau koyikko, issi urai ba al77o miishsha naagiyoogaadan, GODAI ne Xoossai nena saro naagana. SHin shuchchaa yambbarshshan oliyoogaadan, i ne morkketu de7uwaa olana. ³⁰ GODAI ta godaayyo oottanau haasayido kehatettaa ubbaa oottiyo wodenne Israa7eela bolli kawoyiyo wode, ³¹ gaasoti bannan suuttaa gussidoban woikko ba halo kessidoban ta godaa wozanai dagammennanne hirgenna. GODAI neeyyo kehido wode, tana ne ashkkariyo dogoppa” yaagaasu.

³² Yaagin Daawiti Abigaalo, “Nena tanaara gaittanau hachchi kiittida GODAI, Israa7eela Xoossai galatetto. ³³ Nene lo77o qoppido gishshaunne taani asa suuttaa gussennaadaani ta kushiyan halo kessennaadan teqqido gishshau, anjjetta. ³⁴ Hegee

bainnaakko, tana nena qohennaadan teqqida de7o GODAI, Israa7eela Xoossai ero! Neeni tanaara gaittanau eesotada yeennaakko, sa7ai wonttana gakkanaashin, Naabaalabaa gidiya issi attumaasinne paxa attenna” yaagiis. ³⁵ Abigaala ayyo ehi-dobaa i kushiyaappe Daawiti ekkidi, “Ne soo saro gakka. Taani ne qaalaa siyaas; ne oishaakka ekkaas” yaagiis.

³⁶ Abigaala simmada Naabaalakko yiyo wode, kawo son giigiya gibiraa mala gibiraa miziiddi son uttiis; Naabaali keehippe mattottidi, ba wozanan ufaittees. Hegaa gishshau, sa7ai wonttanaashin, Abigaala ayyo aibanne qaattabeikku. ³⁷ Maallado Naabaali mattuwa zaaridoogaappe guyyiyan, a keettaayyiyaa ha yoho ubbaa ayyo yootaasu; Naabaala wozanai daafurin i jollu giis. ³⁸ Tammu gallassaappe simmin, GODAI Naabaala shocin, i haiqqiis.

³⁹ Naabaali haiqqidoogaa Daawiti siyido wode, “GODAI galatetto! Naabaali tana cayidoojaa haluwa GODAI kessiis; taani a ashkharai iitabaa oottennaadan teqqiis; Naabaali oottido iitatettaa GODAI a huuphiyan zaariis” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, Daawiti Abigaalo ekkanaa kiitaa yeddidi oishissiiis. ⁴⁰ Daawita ashkharati Qarmmeloosa katamaa Abigaalikko biidi, “Neeni Daawita gelanaadan nena ekki baanau i nuna neekko kiittiis” yaagidosona.

⁴¹ Abigaala biittan gufanna ziggada, “Taani ne ashkharayaa neeyyo kiittetanaunne ne ashkharatu tohuwaa meeccanau giiga uttaas” yaagaasu. ⁴² Abigaala eesuwan denddada ba hariyaa toggaasu; i danggiriixeti ichchashati o kaallidi biidosona; Daawita ashkharatuura baada, Daawita gelaasu.

⁴³ Daawiti hagaappe kase Iziraa7eeliyo Ahino7aamoko ekkiiis; eti naa77aikka a keettaayeta. ⁴⁴ Saa7ooli Daawita keettaayyiyoo, ba na7iyo Miikaalo Galliima katanman yelettida Laawisha na7aa Palxxi7eelassi immiis.

Daawiti Saa7oola SHemppuwaa Naa77anttokka Ashshiiis

26 Ziifa asati Saa7oolakko Gib77a katamaa biidi, “Daawiti Yasemoona sinttan de7iya Hakiila giyo keran qosetti uttiis gidennee?” yaagidosona. ² Yaagin Saa7ooli denddidi, Israa7eelatuppe doorettida heezzu sha7u asata ekkidi, Daawita koyanau Ziifa bazuwaa biis. ³ Saa7ooli Yasemoona sinttan de7iya Hakiila keraa bolli ogiyaa lanqqiyan dunkkaaniis; shin Daawiti he bazuwan uttiis. Saa7ooli a kaallidi yaa biidoogaa eridi, ⁴ kafuwaa yeddidi, Saa7ooli tumukka he sohuwaa gakkidoogaa geeshshiiis. ⁵ Daawiti denddidi, Saa7ooli dunkkaanidosaa biis; biidi Saa7oolinne ola gadaawai Neera na7aa Abaneeri zin77ido sohuwaa be7iis. Saa7ooli qato gidдон zin77iis; olanchchati a yuushuwan de7oosona.

⁶ Daawiti Hiitiyaa Abimelekanne Xaruuya na7aa Yoo7aaba ishaa Abishaaya, “Saa7ooli galchchidosaa tanaara baanai oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Abishaayi, “Taani nenaara baana” yaagiis.

⁷ Hegaa gishshau, Daawitinne Abishaayi he gallassa qammi olanchchatukko yiyo wode, Saa7ooli ba tooraa huupheessaara biittan toridi, qato gidдон zin77idaagaa demmidosona. Abaneerinne olanchchati a yuuyi aadhdhidi zin77idosona.

⁸ Abishaayi Daawita, “Xoossai ne morkkiyaa hachchi ne kushiyan aatti immiis; taani ta tooran a issitoo biittaara gattada sikkais; taani a naa77utoo caddanau koshshenna” yaagiis.

⁹ SHin Daawiti Abishaaya, “Neeni a woroppa; GODAI tiyido kawuwaa bolli ba kushiya denttiya oonanne GODAI qaxxayana” yaagiis. ¹⁰ Qassikka i Abishaaya,

“De7o GODAI ero! GODAI a shocanaagaa taani erais; ba gallassai gakkii i haiqqana, woikko olettanaa biidi i xayana. ¹¹ GODAI tiyido kawuwaa bolli taani kushiya denttanaadan tana GODAI teqqo. Ane a huuphessan de7iya tooraanne haattaa otuwaa ekkada hindda” yaagiis.

¹² Yaagin Daawiti Saa7oola huuphessan de7iya tooraanne haattaa otuwaa ekkiis; ekkii eti biidosona. SHin eta ooninne be7ibeenna, woikko ooninne eribeenna, woikko ooninne beegottibeenna; GODAI wolqqaama xiskkuwaa eta bolli yeggido gishshau, ubbatikka xiskkuwaa kairidosona.

¹³ Daawiti hefintti pinnidi, hara keraa huuphiyan unddenna sohuwan haakkidi eqqiis. ¹⁴ Daawiti Saa7oola olanchchatanne Neera na7aa Abaneera, “Abaneera! Abaneera! Taani xeejiyoogaa siyikkii?” yaagidi waassiis.

Waassin Abaneeri, “Ha xeejidi kawuwaa xiskkuwaa diggiyaagee oonee?” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Daawiti, “Neeni wozannaama asa gidikkiiyye? Israa7eela gidдон ne mali ooni de7ii? Yaatin, kawuwaa ne godaa aibissi naagikkii? Aissi giikko, issi asi kawuwaa ne godaa woranau yaa biis. ¹⁶ Neeni oottidobi lo77o gidenna. De7o GODAI ero! Neeninne ne olanchchati GODAI tiyido intte godaa naagibeenna gishshau, intte haiqqanau bessees. Kawuwaa tooraanne a huuphessan de7iya haattaa otuwaa be7ai?” yaagiis.

¹⁷ Saa7ooli Daawita qaala gidiiyoogaa eridi, “Ta na7au Daawitaa, hegee ne qaalee?” yaagiis.

Yaagin Daawiti, “Ee; ta godau, kawuwau, hegee ta qaala” yaagiis. ¹⁸ Qassikka i Saa7oola, “Ta godau, tana ne ashkkaraa neeni aibissi kaallai? Taani ai oottidanaa? Taani ai mooridanaa? ¹⁹ Ha77ikka ta godau, kawuwau, neeni ta qaala, ne ashkkaraa qaala siyanaadan taani nena woossais; GODAI nena ta bolli denttidobaa gidikko, yarshshuwaa i ekko; shin asati nena denttidobaa gidikko, eti GODAA sinttan qanggettidaageeta gidona! Aissi giikko, ‘Ba; hara xoossatussi goinna’ yaagidi, GODAA biittan taayyo de7iya saamaappe eti tana ha77i kessidosona. ²⁰ Ha77i simmi GODAA sinttappe haakkidi de7iya biittan ta suutta gussoppa; issi asi kuraachcho shankkatanau deriyaa huuphiyaa kiyiyoogaadan, Israa7eela kawoi issi kastolle koyanau kiyiis” yaagiis.

²¹ Yaagin Saa7ooli Daawita, “Taani nagaraa oottaas. Ta na7au Daawitaa, haa simma! Hachchi qammi neeni tana haiquwaappe ashshido gishshau, taani nena naa77antto genikke. Tumuppe taani eeyabaa hanaas; gita balaa balaas” yaagiis.

²² Yaagin Daawiti, “Kawuwau, ne toorai hageeho; ne asatuppe issi asi yiidi ekko. ²³ Asi huuphiyan huuphiyan xillidobaanne ammanettidobau GODAI a waa-gaa qanxxees. Nena GODAI hachchi ta kushiyan aattidi immiis; shin GODAI tiyido kawuwaa bolli taani ta kushiya denttanaa dosabeikke. ²⁴ Taani tumu hachchi nena ashshidoogaadan GODAI tanakka ashsho; qassi meto ubbaappekka tana wotti ekko” yaagiis.

²⁵ Yaagin Saa7ooli, “Ta na7au Daawitaa, neeni anjjetta. Neeni gitabaa oottana; neeni tumuppe xoonana” yaagiis. Daawiti ba ogiyaa biis; Saa7oolikka ba soo simmiis.

Daawiti Pilisxeema Biitti Baqatiis

27 Daawiti ba wozanan, “Issi gallassi taani Saa7oola kushiyan daafettana; taani Pilisxeema biitti baqatanaappe attin, harabi taayyo lo77enna. Yaatin,

Saa7ooli Israa7eela biitta ubban tana koyiyoogaa aggana; yaanikko taani a kushiyaappe kessa ekkana” yaagidi qoppiis.

²Hegaa gishshau, Daawitinne aara de7iya usuppun xeetu asati denddidi, Gaate Kawuwaa Maa7ooka na7aa Akiishakko biidosona. ³Daawitinne a asai Akiishaara Gaaten uttidosona. Asai ubbai ba so asaa asaa ekki biis; Daawitikka ba keettaayeta, Iziraa7eeliyo Ahino7aamonne Naabaala am77iyo, Qarmmelooziyo Abigaalo ekkidi biis. ⁴“Daawiti Gaate baqatiis” giyoogaa siyidi, Saa7ooli naa77antto a koyiyoogaa aggi bayiis.

⁵Daawiti Kawuwaa Akiisha, “Neeni tanan ufaittikko, taani yan de7ana mala, ne kawotettan de7iya katamatuppe issinniyo taayyo imma. Taani ne ashkkaarai kawoi de7iyo kataman nenaara issippe aibissi uttiyaanaa?” yaagiis.

⁶He gallassi Akiishi Xiqilaaga katamaa Daawitayyo immiis; hachchi gakkanaashinkka Xiqilaaga katamai Yihudaa kawotussa gididi attiiis. ⁷Daawiti Pilisxeema biittan issi laittanne oiddu aginaa de7iis.

⁸Daawitinne a asati pude biidi, Gashuurata, Girzzetanne Amaaleeqata oloosona. Beniisappe doommidi, he asati SHurappe biidi Gibxxe gakkanaashin de7iya biittan de7idosona. ⁹Daawiti he biittaa oliyo wode audenne he biittan de7iya maccaa gidin, attuma gidin, paxa aggabeenna; dorssaanne miizaa, hariyaanne gaameelaa, maayuwaakka di77ees; yaatidi Akiishakko simmees. ¹⁰Akiishi, “Hachchi awan woraajjidetii?” yaagidi Daawita oichchees.

Oichchin Daawiti, “Neegeeba bazzuwan de7iya Yihudaa asatu bolli, woikko Yiraahima7eela asatu bolli, woikko Qeena asatu bolli woraajjida” yaagees.

¹¹Etappe issi asinne Gaate katamaa yiidi, “Daawiti haggaa oottiis” giidi odenna mala, Daawitinne a asati maccaa attumaa ashshennan wurssi woroosona. Daawiti Pilisxeema biittan de7ido wode ubban hegaadan oottiis. ¹²Akiishi Daawitan amanettidi, “Daawiti ba asan, Israa7eelan keehippe ixettiis; hegaa gishshau, i taayyo merinau ashkkara gidana” yaagidi qoppiis.

Saa7oolanne Enddoore SHareechchiyo

28 He wode Pilisxeema asati Israa7eelata olanau bantta olanchchata shiishshidosona. Akiishi Daawita, “Neeninne ne asati tanaara olaa baanaagaa tuma era utta” yaagiis.

²Yaagin Daawiti, “Hegaa gidikko, taani ne ashkkaarai oottanabaa neeni be7ana” yaagiis.

Yaagin Akiishi, “Daro lo77o; taani nena ta de7ido laitta ubban tana naagiyaagaa kessana” yaagiis.

³Hagaappe kase baggan Sameeli haiqqin, Israa7eela asati ubbati ayyo yeekkidi, a kataman Raaman a moogidosona. Saa7ooli moitilliyaa xeesiyaageetanne shareechchota Israa7eela biittaappe yedettidi kessirggiis.

⁴Pilisxeema olanchchata shiiqidi yiidi, SHuneema kataman uttidosona; Saa7oolikka Israa7eela asaa ubbaa shiishshidi, Gilbboo7a Deriyan uttiis. ⁵Saa7ooli Pilisxeema olanchchata be7idi yayyiis; a wozanaikka keehippe dagammiis.

⁶Hegaa gishshau, i ai oottanaakkonne GODAA oichchiis; shin GODAI aimuwan gidin, woikko Uriimiyan gidin, woikko hananabaa yootiyaageetu baggaara gidin, ayyo yootibeenna. ⁷Hegaappe guyyiyan, Saa7ooli ba ashkkaarata, “Moitilliyaa

xeesiya shareechchiyo taayyo koyite; taani ikko baada o oichchana” yaagidi azaziis.

Azazin Saa7oola ashkkaarati, “Moitilliyaa xeesiya issi shareechchiyaa Enddooren de7ausu” yaagidosona.

⁸ Yaagin Saa7ooli bana erissenna mala hara maayuwaa maayidi, naa77u asata ekkidi, qammi he shareechcheekko biis; biidi maccaasiyo, “Hayyanaa taayyo issi moitilliyaa xeesarkkii; taani sunntaa odiyoo asa taayyo denttarkkii” yaagiis.

⁹ Yaagin maccaasiyaa, “Moitilliyaa xeesiyaageetanne shareechchota Israa7eela biittaaappe Saa7ooli waati yedetti kessidaakko, tuma neeni eraasa. Tana worissanau neeni taayyo aissi piriya yeggai?” yaagaasu.

¹⁰ Yaagin Saa7ooli maccaasiyo, “De7o GODAI ero! Neni haggaa gishshau qaxxayettakka” yaagidi GODAN caaqqiis.

¹¹ Yaatin, maccaasiyaa, “Taani neeyyo oona denttoo?” yaagada oichchaasu.

Oichchin Saa7ooli, “Sameela taayyo dentta” yaagiis.

¹² Maccaasiyaa Sameela be7ada, waasuwwaa xulluusaasu; xulluusada Saa7oola, “Neni tana aibissi cimmaadii? Neni Saa7oola gidikkii!” yaagaasu.

¹³ Yaatin, kawoi, “Aikkobaa; yayyoppa! Neeyyo aibee beettiyai?” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Issi moitillee biittaa gididoppe kiyiyaagee beettees” yaagaasu.

¹⁴ Saa7ooli maccaasiyo, “I ai milatii?” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Afalaa maayida issi cima bitanee kiyees” yaagaasu.

Saa7ooli he bitanee Sameela gididoogaa eridi, a sinttan sa7an lichchi giidi gufanniis.

¹⁵ Sameeli Saa7oola, “Tana duufuwaappe denttada aibissi shabbirai?” yaagiis.

Yaagin Saa7ooli, “Taani daroppe un77ettaas; aissi giikko, Pilisxeema asati tana oloosona; Xoossaiikka taappe shaahettiis; hananabaa yootiyaageetu baggaara gidin woikko aimuwan gidin, i taani oichchiyoobaa odenna. Hegaa gishshau, taani oot-tanabaa neeni taayyo yootanaadan nena xeegaas” yaagiis.

¹⁶ Yaagin Sameeli, “GODAI shaahettidi ne morkke gididichhaappe attin, tana aibissi zorettaa bessai? ¹⁷ GODAI ta baggaara kaseti yootidobaa oottiichchiis; GODAI kawotettaa neeppe dafi ekkidi, ne shooro Daawitayyo immiichchiis. ¹⁸ Neni GODAAYYO azazettabeenna gishshaunne a hanquwaa suulliyaagaa Amaaleeqa asatu bolli polabeenna gishshau, GODAI hachchi ha yohuwaa ne bolli oottees. ¹⁹ Nenanne Israa7eelaa, GODAI Pilisxeema asatuyyo aatti immana; neeninne ne naati wontto tanan gaittana; GODAI Israa7eela olanchchata Pilisxeema asatuyyo aatti immana” yaagiis.

²⁰ Saa7ooli Sameela oduwaa siyidi yayyido gishshau, sohuwaarakka biittan borccu giidi kunddi be7iis. Saa7ooli he gallassaa kumettaanne qammaa kumettaa quma mibeenna gishshau, a wolqqai hitiis. ²¹ He maccaasiyaa Saa7oolakko yaada, i keehi kokkoryoogaa be7aasu; be7ada, “Taani ne ashkkariyaa neeyyo azazettaas; neeni tana oichchidobaa ta shemppuwaa balada oottaas. ²² Ha77i taani ne ashkkariyaa giyoobaa hayyanaa siya; neeni maada, gazddada ne ogiyaa baana mala, taani neeyyo guutta quma aattais” yaagaasu.

²³ Yaagin Saa7ooli, “Miikke” yaagidi ixxiis. SHin a asati he maccaaseerakka gididi shoobidosona; shoobin Saa7ooli shoobettidi biittaaappe denddidi, hiixan uttiis.

²⁴ He maccaasiyaa sohuwaarakka ba son de7iya anqqara maraa shukka bayaasu;

xiilliyaa ekka munaqqada, irshshuwaa yeggennan oittaa uuukaasu. ²⁵Yaadata Saa7oolayyoonne a asatuyyo aattin, eti miidosona. He gallassi qammikka denddidi biidosona.

Akiishi Daawita Guyye Xiqilaagi Yeddiis

29 Pilisxeema asati bantta olanchchata ubbaa Afeeqan shiishshidosona. Israa7eelati Iziraa7eelan de7iya haattaa pulutuwa matan uttidosa. ²Pilisxeematu halaqati bantta xeatatu citaaninne sha7atu citan salppidosona; Daawitinne a asai Akiishaara issippe guyye baggaara salppidosona. ³Pilisxeematu halaqati be7idi, “Ha Ibraaweti hagan ai oottiyoonaa?” yaagidosona.

Yaagin Akiishi Pilisxeematu halaqata, “Hagee beni Israa7eela Kawuwaa Saa7oola ashkkaraa Daawita gidennee? I daro wodeesappe tanaara issippe de7ees; i Saa7oola kaddidi kiyosappe hanno gakkanaashin, taani an bala demmabeikke” yaagiis.

⁴SHin Pilisxeematu halaqati Akiisha hanqettidi, “Ha bitaniyaa neeni ayyo imido katamaa guyye zaara; i nunaara olaa booppo. Biikko i nuna zaaridi olana. I ba godaara sigettanau nu asatu qooriyaa muuciyoo gaappe hara lo77iyaabi aibee?

⁵Qassi maccaasati yexxiiddinne duriiddi, ‘Saa7ooli ba sha7aa woriis; Daawiti ba tammu sha7aa woriis’ yaagidi sabbidoo gee ha Daawita gidenneeyye?” yaagidosona.

⁶Hegaa gishshau, Akiishi Daawita xeesidi, “De7o GODAI ero! Neeni ammanettiya asa; neeni tanaara olau baanaagaa taani ufaittais; neeni taakko yoosappe hanno gakkanaashin, taani ne bolli bala demmabeikke. SHin halaqati neeni olau baanaagaa ufaittokkona. ⁷Neeni ha77i simmada saruwan ba; Pilisxeematu halaqata ufaisennabaa ainne oottoppa” yaagiis.

⁸Yaagin Daawiti Akiisha, “Taani ai oottidanaa? Taani nenaara de7oosappe hanno gakkanaashin, tanan bala demmabeikke gaadasa; yaatin, kawuwaa ta godaa morkketuura baada aibissi olettikkinaa?” yaagiis.

⁹Akiishi Daawita, “Xoosaa kiitanchchadan neeni taayyo ammanettiyaagaa gidiyoo ga taani erais; gidikkokka, Pilisxeematu halaqati, ‘I nunaara olaa booppo’ yaagidosona. ¹⁰Ha77i simmi maalladoora denddada, nenaara yiida ne godaa ashkkaraturakka issippe sa7ai wonttaanne biite” yaagiis.

¹¹Yaagin Daawitinne a asati Pilisxeema biitti simmanau maallado guuran denddidosona; Pilisxeema asatikka pude Iziraa7eela biidosona.

Daawiti Amaaleeqatuura Olettiis

30 Daawitinne a asati heezzantto gallassi Xiqilaaga katamaa gakkidosona. Amaaleeqa asati Neegeeba bazuwaanne Xiqilaaga katamaa woraajjidosa; woraajjidi Xiqilaaga katamaa taman xuuggidosona. ²Xiqilaaga kataman de7iya maccaasatanne naatuppe cimaa gakkanaashin de7iya ubbata omooddidosa; eta ubbaa ekki efiidosonappe attin, issi asanne woribookkona.

³Daawitinne a asati Xiqilaaga katamaa gakkiiyo wode, katamai taman xuugettiichchidoogaanne qassi eta maccaasati, eta attuma naatinne eta macca naati omoodettiichchidoogaa be7idosona. ⁴Yaatin, Daawitinne aara issippe de7iya asai bantta wolqqai ixkana gakkanaashin waassidi yeekkidosa. ⁵Daawita maccaasati naa77ati, Iziraa7eeliyaa Ahino7aamanne Qarmmeloo siyaa Naabaala am77iyaa Abigaala omoodettidosona.

⁶ Asai Daawita shuchchan caddanau haasayido gishshau, Daawiti keehippe tug-gatiis; aissi giikko, a asai ubbai ba attuma naatunne macca naatu gishshau, keehippe yiillotiis; shin Daawiti GODAN ba Xoossan minettiis.

⁷ Daawiti Abimeleka na7aa qeesiyaa Abiyaataara, “Eefuudiyaa haa ekkada ya” yaagiis; yaagin Abiyaataari eefuudiyaa Daawitayyo ehiis. ⁸ Daawiti GODAA, “Taani ha woraajjidaageetu geeduwaa kaallada boo? Biikko taani eta gakkanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin GODAI, “Ee; eta kaallada ba; eta neeni gakkana; omoodettidaageetakka zaarana” yaagiis.

⁹ Daawitinne aara de7iya usuppun xeetu asati denddidi Bisoora SHaafaa gakkinn, asaappe amaridaageeti yan attidosona. ¹⁰ Aissi giikko, naa77u xeetu asati shaafaa pinnanau keehippe daafuridosona. SHin Daawitinne oiddu xeetu asati paanaa kaallidosona.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, asati issi Gibxxiyaa dembban demmidi, Daawitakko ehiidosona; ehiidi ayyo uyanau haattaa, maanauka qumaa immidosona; immin miis. ¹² Qassi balasiyaa lichchakuwaa melaappe baggaanne naa77u wurcco woiniyaa teeraa ayyo immidosona; immin miidi gasttiis; aissi giikko, i heezzu gallassinne heezzu qammi quma mibeenna haattakka uyibeenna. ¹³ Daawiti he bitaniyaa, “Neeni oossee? Auppe yaadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin bitanee, “Taani Amaaleeqa bitaniyaassi ailletida Gibxxe asa; heezzu gallassappe kase taani sakettido gishshau, ta godai tana yeggi bayiis. ¹⁴ Nuuni Yihudaa asatu bolli, Kariita asatu bollinne Kaaleeba yaratu bolli Neegeeba bazzuwan woraajjida; Xiqilaaga katamaanne taman xuuggida” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Daawiti, “Neeni tana he woraajjida citaakko kaalettana danddayai?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Neeni tana worennaadaaninne ta godaayyo aattada immennaadan taayyo Xoossan caaqq; yaatikko, taani nena etakko duge kaalettana” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, bitanee Daawita etakko kaalettidi gattiis. Eti Pilisxxeeme biittaappenne Yihudaa biittaappe omooddidobai keehippe daro gidido gishshau, ufaittidi miiddinne uyiiddi biitta ubban laaletti uttidosa. ¹⁷ He galla omarssaappe biidi wonttetta gallassa omarsasai gakkanaashin, Daawiti eta shociis; gaameelaa toggidi baqatida oiddu xeetu yelagatappe attin, hari issi asinne attidi bibeenna. ¹⁸ Amaaleeqa asati efiido ubbabaa, ba naa77u maccaasatuurakka gujjidi, Daawiti wotti ekkiis. ¹⁹ Asati omooddi efiidobaappe aibinne paccibeenna; naatoi woikko cimai, attuma naati woikko macca naati, eti omooddi efiido harabai ubbabaikka paccennan de7ees; Daawiti ubbaakka zaariis. ²⁰ Qassi Daawiti dorssaanne miizzaa wudiyaa ubbaa omooddiis; Daawita asai i omooddido wudiyaa hinkko mehiyaappe sinttaara laaggidi, “Hagee Daawita omooduwa” yaagiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, Daawiti bana kaallanau daafuridi, Bisoora SHaafaa achchan attida naa77u xeetu asatukko yiis. Eti Daawitanne aara issippe de7iya asata mokkanau kiyidosona; Daawitinne a asai etakko shiiqin, Daawiti eta sarotiis. ²² SHin Daawitaara biidaageetu giddoppe issi issi pattenna iita asati, “Eti nunaara bibeenna gishshau, nuuni zaaridi ehiidobaappe aibanne etaara shaakkokko; eti bantta naatanne bantta maccaasaa ekkidi boona” yaagidosona.

²³ Yaagin Daawiti eta, “CHii; ta ishanttoo! GODAI nuussi immidoban intte ha-gaadan oottanau bessenna. I nuna naagidi, nu bolli woraajjida citaa nuuyyo aattidi

immiis. ²⁴Intte giyoobaa ooninne maayenna. Olettanau biidaageetinne nubaa naagiddi hagan gam77idaageeti issi lagge shaakkana; ubbaageekka issi mala gidana” yaagiis. ²⁵He gallassappe doommidi, hachchi gakkanaashin, Daawiti Israa7eela biittaayyo hegaa woganne awaajo oottidi wottiis.

²⁶Daawiti Xiqilaaga katamaa gakkido wode, ba dabbo Yihudaa cimata, “GODAA morkketuppe omoodettidabaappe taani intteyyo immiyooгаа heite” yaagidi omooduwaappe amaridaagaa yeddiis. ²⁷I hegaa Beetele, Neegeeban de7iya Raamootanne Yattira katamatun de7iyaageetuyyo, ²⁸Aaro7era, Sifimoota, Eshttamoo7anne ²⁹Rakaala katamatun de7iyaageetuyyo, Yiraahima7eela katamatun de7iyaageetuyyo, Qeena katamatun de7iyaageetuyyoonne, ³⁰Horima, Bor77ashaana, Ataakanne ³¹Kebroona katamatun de7iyaageetuyyo yeddiis; inne a asati yuuyido sohotu ubbaayyo yeddiis.

Saa7ooli Barkka Bana Woriis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 10:1-12)

31 Pilisxxeema asati Israa7eela asatuura olettidosona; Israa7eela asati Pilisxxeema asatu sinttaappe baqatidosona; daro Israa7eelati Gilbboo7a Deriyan haiqqidosona. ²Pilisxxeema asati Saa7oolanne a attuma naata yedetti gakkidi, Saa7oola naata Yonaataana, Abinadaabanne Malkkishuu7a woridosona. ³Olai Saa7oola yuuyi aadhdhidi un77ettiis; wonddafiyaasati a demmido wode, zubbiiyan a caddidi, kehi mazunxxissidosona.

⁴Mazunxxissin Saa7ooli ba ola miishshaa tookkiyaagaa, “Ha qaxxarettibeenaaageeti yiidi, tana caddidi kaa7ennaadan, ne bisuwan caddada, tana neeni wora” yaagiis.

SHin a ola miishshaa tookkiyaagee keehippe yayyido gishshau ixxiis; ixxin Saa7ooli ba bisuwaa sa7an essidi, a bolli kunddiis. ⁵A ola miishshaa tookkiyaagee Saa7ooli haiqqidoogaa be7idi, ikka ba bisuwaa sa7an essidi, a bolli kunddidi, Saa7oolaara haiqqi aggiis. ⁶Hagaadan hanidi, Saa7oolinne a naati heezzati, a ola miishshaa tookkiyaageenne a asati ubbai he gallassi issippe haiqqidosona.

⁷Wombbaappenne Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggaara de7iya Israa7eela asati Israa7eela olanchchati baqatidoogaanne Saa7oolinne a naati haiqqidoogaa be7idi, etikka bantta katamaa aggidi baqatidosona. Baqatin Pilisxxeema asati yiidi, he katamata oiqqidosona.

⁸Wonttetta gallassi Pilisxxeemati ahatu bollaappe ola miishshata qaari ekkanaui yiidi, Saa7oolinne a naati heezzati Gilbboo7a Deriyan haiqqidi zin77idaageeta demmidosona. ⁹Demmidi eti Saa7oola qooriyaa muucidosonanne a ola miishshaa qaari ekkidosona. Yaati bantta eeqatu keettaaninne bantta asaa gidдон xoonuwaa awaajjana mala, Pilisxxeema biitta ubbau kiitaa yeddidosona. ¹⁰Saa7oola ola miishshaa Asttaarooto giyo eta xossee keettaa gidдон wottidosona; Saa7oola ahaa Beetishaana giyo katamaa gimbbiiyan misimaariyan xishidi kaqqidosona.

¹¹Pilisxxeema asati Saa7oola oottidobaa Gala7aaden de7iya Yaabeesha asati siyido wode, ¹²eta mino asati ubbai qamman dendi biidi, Saa7oola ahaanne a naatu ahaa Beetishaana katamaa gimbbiyaappe wotti ekkidi, Yaabeesha katamaa ehiidosona. Ehiidi yan xuuggidosona. ¹³Hegaappe guyyiyan, eta meqettaa maxi ekkidi, Yaabeeshan de7iya taamaariskka giyo mittaa garssan moogidosona; yaati laappun gallassaa xoomidosona.

Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa

Gidduwaa Eriisuwaa

Sameela Maxaafaa naa77antto kifilee, Sameela Maxaafaa koiro kifiliyaa kaalliyaa-gaa gidishin, Daawiti koiro tohossa bagga Yihudaa kawo (1-4) gididi, takkiiddi qassi huuphessa bagga kifile gidiya Israa7eela gujjidi, kumetta biittau kawo gididi haaridoogaa odiya taarikiyaa oiqqidaagaa (5-24). Maxaafai Daawiti ba kawotettaa aassanaunne ba maataa minttanau, sooranne kareera de7iya morkketuura olettido mino olaabaa loittidi qonccissees. Qassi Daawiti mino ammanoi de7iyoonne Xoossaa siiqiya asa gidiyooaanne asaikka ayyo ammanettiyo asa gidiyooгаа odes. Hegaa bollanka qassi issi issi meqetti bainna oosotakka i oottidoogaanne ba ashuwaa amuwaa alanau pala hanttaara nagarata i oottidoogaakka qonccissees. Gidikkonne Xoossaa aillee, hananabaa yootiya Naataani akko shiiqidi, a nagaraa a hassayissido wode, i ba nagaraa paaxidi Xoossaa qixaatiyaa ekkiis.

Daawita de7oinne i oottido oosoti Israa7eela asaa keehippe ufaissido gishshau, appe simmin de7ida laittatun eta biittaa bolli metoi gakkiyo wode ubban, eti hara kawo koyiiddi, Daawita na7i, woikko Daawita zare gididi, likke Daawitaagaadan eta aissiya asa demmanau amottoosona.

Daawiti Saa7ooli Haiqqidoogaa Siyiis

1 Saa7ooli haiqqidoogaappe guyyiyan, Daawiti Amaaleeqa asata xoonidosappe simmiis; simmidi Xiqilaaga kataman naa77u gallassaa takkiis. ²Heezantto gallassi issi bitanee kayyuwau ba maayuwaa pooshshidi, ba huuphiyan buhiyaa laalidi, Saa7oola qatuwaappe yiis. Daawitakko i yiido wode, sa7an lichchi giidi ziggiis. ³Daawiti a, “Neeni awappe yaadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Taani Israa7eelatu qatuwaappe kessa ekkada yaas” yaagiis.

⁴Daawiti a, “Aibi kiyidaakko ane taayyo oda” yaagiis.

Yaagin i Daawita, “Nu olanchchati olaappe baqatidosona; nu asaappe daroti haiqqidosona; qassi Saa7oolinne a na7ai Yonaataani haiqqidosona” yaagiis.

⁵Oduwaa ehiida wodallaa Daawiti, “Saa7oolinne a na7aa Yonaataani haiqqidoogaa neeni aibin erai?” yaagidi oichchiis.

⁶Wodallai, “Qaadadan taani Gilbboo7a deriyan de7ishin, Saa7ooli ba tooraa gufetidi eqqidaagaa be7aas; paraa gaaretinne paraasati Saa7oolakko matattidosona.

⁷He wode Saa7ooli yuushshi xeellidi tana be7iis; be7idi tana xeesin taani, ‘Yee!’ yaagaas. ⁸Yaagin Saa7ooli tana, ‘Neeni oonee?’ yaagidi oichchiis; oichchin, ‘Taani Amaaleeqa asa’ yaagada zaaraas. ⁹Hegaappe guyyiyan Saa7ooli tana, ‘Taani keehi masunxxada, haiquwau mata uttaas; neeni ta bolli kiya eqqada tana wora’ yaagiis.

¹⁰I kunddidoogaappe guyyiyan, haiquwaappe palahennaagaa erido gishshau, taani a bolli kiya eqqada a woraas; a huuphiyan de7iya kallachchaanne a qesiyan de7iya hirbbooraa ekkada neekko ta godaakko ehaas” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, Daawitinne Daawita asai azzanidi, bantta maayuwaa dafidi pooshshidosona. ¹²Eti Saa7ooli, Yonaataani, GODAA olanchchatinne Israa7eela asai olan wurido gishshau, omarssi gakkanaashin kayyottidosona, yeekkidosonanne xoomidosona.

¹³Oduwaa ehiida wodallaa Daawiti, “Neeni awa asee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i Daawita, “Taani betiyaa Amaaleeqa bitaniyaa na7a” yaagiis.

¹⁴Yaagin Daawiti a, “GODAI tiyido kawuwaa woranau ne kushiya denttaidda, aissi yayyabeikkii?” yaagiis. ¹⁵Daawiti ba asatuppe issuwaa xeesidi, “Ba; baada a wora!” yaagiis; yaagin i Amaaleeqiyaa dechchidi woriis. ¹⁶Daawiti Amaaleeqiyaa, “GODAI tiyido kawuwaa taani woraas’ yaagada neeni ne doonan markkattido gishshau, ne suuttaa gomee nena oiqqo” yaagiis.

Daawiti Saa7oolayyoonne Yonaataanayyo Zilaalido Zilaassaa

¹⁷Daawiti Saa7oolayyoonne a na7aa Yonaataanayyo hagaadan yaagi zilaaliis.

¹⁸Yihudaa asaikka “Wonddafiyaa” giyo ha zilaassaa tamarana mala azaziis; ha zilaassai Yaashaara maxaafan xaafettiis.

¹⁹“Nenoo Israa7eela,

ne halaqati ne xoqqa sohotun haiqqidosona.

Wolqqaamati waani kunddidonaashsha!

²⁰Hagaa Gaate kataman yootoppite;

Asqqaloona ogetunkka awaajjoppite.

Hegaa siyikko, Pilisxxematu macca naati ufaittana;

shaamatu macca naati ‘Hashshu!’ gaana.

²¹“Inttenoo Gilbboo7a deretoo,

intte bollan iri bukkoppo;

xaazikka xaazatoppo.

He biittaa goshshaikka kattaa morkoppo;

aissi giikko, yan wolqqaamaa gondallee tunabaa kiyiis;

Saa7oola gondalleekka zaitiyan qucettiyoogaa aggiis.

²²Goora7ettidaageetu suuttaappenne

wolqqaamatu ashuwaappe Yonaataana wondafee guyye gibeenna.

Qassi Saa7oola bisoikka kallennan simmibeenna.

²³“Saa7oolinne Yonaataani

asi siiqiyoogeeanne lo77iyaageeta;

bantta haiquwanka bantta paxanka shaahettibookona.

Eti arganttaappekka aadhdhida esoo;

gaammuwaappekka aadhdhida mino.

²⁴“Israa7eela maccaasatoo,

Saa7oolayyo, inttena zo7onne alleeqo maayuwaa maizzidaagaayyoonne

worqqan intte maayuwaa alleeqissidaagaayyo yeekkite.

²⁵“Wolqqaamati olan waani kunddidonaashsha!

Yonaataani ne xoqqa sohotun goora7etti zin77iis.

²⁶Ta ishaa Yonaataana,

taani neeyyo azzanais;

ne taayyo daroppe al77o.

Neeni tana siiqiyo siiqoi garamissiyaagaa,

maccaasa siiqoppekka aadhdhidi garamissiyaagaa.

²⁷“Wolqqaamati waani kunddidonaashsha!

Ola miishshaikka waani dippi giidee!”

yaagidi Daawiti zilaaliis.

Daawiti Yihudaa Bolli Kawotiis

2 Hegaappe guyyiyan Daawiti, “Yihudaa katamatuppe issuwaa boo?” yaagidi GODAA oichchiis.

Oichchin GODAI a, “Ee; ba” yaagiis.

Yaagin Daawiti, “Awa boo” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Kebroona ba” yaagidi zaariis.

²Daawiti ba maccaasata naa77ata, Iziraa7eeliyo Ahino7aamonne Qarmeloosiyo, Naabaala am77iyo Abigaalonne ekkidi, Kebroona katamaa biis. ³Daawiti banaara de7iya asatakka eta so asaa ubbaara ekki ehin, Kebroonaaninne a heeran de7iya guutta katamatun uttidosa. ⁴Yihudaa asati Kebroona katamaa yiidi, yan eti Daawita Yihudaa asaa bolli kawoyanau tiyidosona.

Saa7oola moogidaageeti Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa asata gididoogaa Daawiti siyido wode, ⁵asaa kiittidi eta, “Intte intte godaa Saa7oola moogido kehatettaa gishshau, GODAI inttena anjjo. ⁶Ha77ikka GODAI aggenaa siiquwaanne tumatettaa inttena besso; qassi intte ha kehatettaa oottido gishshau, taanikka intteyyo lo77otettan kushiyyaa zaarana. ⁷Ha77i simmi minnite; xalite; aissi giikko, intte godai Saa7ooli haiqqiichchiis; qassi Yihudaa asati tana tiyidi, bantta bolli kawoyidosona” yaagiis.

Yaabusttee Israa7eela Bolli Kawotiis

⁸Saa7oola olanchchatu gadaawai Neera na7aa Abaneeri Saa7oola na7aa Yaabustta ekkidi, Maahinaima giyo sohuwaa efiis. ⁹Efiidi Gala7aade, Aseera, Iziraa7eela, Efireema, Biniyaamanne Israa7eela biittaa ubbaa bollan kawoyiis. ¹⁰Saa7oola na7aa Yaabusttee Israa7eela bolli kawotiyo wode ayyo oitamu laitta; i naa77u laittaa kawotiis; gidikkonne, Yihudaa asai Daawita kaalliis. ¹¹Daawiti Kebroonan Yihudaa asatu bolli laappun laittanne usuppun aginaa kawotiis.

Israa7eelanne Yihudaa Giddon Denddida Olaa

¹²Neera na7aa Abaneerinne Saa7oola na7aa Yaabustte asai Maahinaimappe Gabaa7oona katamaa biidosona. ¹³Xaruuyi na7ai Yoo7aabinne Daawita asai kiya biidi, Gabaa7oona dalbbantaa matan etaara gaittidosona; issi citai dalbbanttaappe hefintta baggaara uttin, issi citai hafintta baggaara uttidosa. ¹⁴Yaatin, Abaneeri Yoo7aaba, “Ane wodallati denddidi, nu sinttan olaa gaittona” yaagiis.

Yaagin Yoo7aabi, “Eeno, denddidi gaittona” yaagiis. ¹⁵Hegaa gishshau, Biniyaama baggaanne Saa7oola na7aa Yaabustte baggau tammanne naa77u asati goodan kiyidi, Daawita baggau eqqida tammanne naa77u asatuura olaa gaittidosona. ¹⁶Gaittidi issoi issuwaa huuphiyaa oiqqidi, ba oiqqidoogaa daaddan daaddan bisuwaa dirginttidi, issippe haiqqidosona; hega gishshau, Gabaa7oonan de7iya he sohoi Bisuwaa Gade geetettes. ¹⁷He gallassi wolqqaama olai olettin, Daawita asai Abaneeranne Israa7eela asaanne xooniis.

¹⁸Xaruuyi naati heezai Yoo7aabi, Abishaayinne Asaaheeli he sohuwan de7oosona; Asaaheeli wushadan eesotidi woxxees. ¹⁹Asaaheeli ushachchi woikko haddirssi geennan Abaneera yedetaa sikkiis. ²⁰Abaneeri guyye simmi xeellidi, “Asaaheela, laa nenee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Asaaheeli, “Ee tana” yaagiis.

²¹ Yaagin Abaneeri a, “Issi baggi, ushachchi woikko haddirssi simma; simmada asatuppe issuwaa oiqqada a ola miishshaa qaara ekka” yaagiis; shin Asaaheeli a gooddiyoogaa agganau koyibeenna.

²² Qassikka Abaneeri Asaaheela, “Taani nena biittaara gattada sikkennan de7ishin, tana gooddiyoogaa agga! Nena worada, taani ne ishaa Yoo7aaba som77uwaa waatada xeellanee?” yaagidi seeriis. ²³ SHin Asaaheeli a gooddiyoogaa aggennan ixxiis. Hegaa gishshau, Abaneeri tooraa guyye tum77idi, Asaaheela uluwaa caddiis; caddin toorai zokkuwaara kannti kiyiis; Asaaheeli he sohuwanka kunddidi haiqqiis. Asaaheeli haiqqido sohuwaa gakkida asai ubbai hegan eqqiis.

²⁴ SHin Yoo7aabinne Abishaayi Abaneera gooddidosona; awai wulliyo wode, Gabaa7oona Bazzuwaa efuya ogiyan Giiyaaha katamaappe sintta baggaara de7iya Ama giyo keraa kiyidosona. ²⁵ Biniyaama asati Abaneera guyyen shiiqidosona; eti issi cita gididi, issi keraa huuphiyan eqqidosa. ²⁶ Hegaappe guyyiyan Abaneeri Yoo7aaba xeesidi, “Merinau olettiiddi de7aneeyye? Hagaa wurssettai camo gidanaagaa neeni erikkii? Ne asata, ‘Intte ishantta gooddiyoogaa aggite’ geennan aude gattuutee?” yaagiis.

²⁷ Yaagin Yoo7aabi Abaneera, “Xoossai ero! Neeni haasayennan aggidabaa gidiaakko, ta asai ba ishantta sa7ai wonttana gakkanaashin gooddana shin” yaagiis. ²⁸ Hegaa gishshau, Yoo7aabi malkkataa punniis; punnin asai ubbai eqqiis. Israa7eelata akka zaarettidi gooddibookkona woikko olibookkona. ²⁹ Abaneerinne a asai he gallassa qammaa ubbaa salppiyan Aaraba garaara biidosona; biidi Yorddaanoosa SHaafaa pinnidosona. Pinnidi, maalladoora hemettidi Maahinaima simmidosona.

³⁰ Yoo7aabi Abaneera gooddiyoogaa aggi bayidi, ba asa ubbaa issi sohuwaa shiishshii; shiishshidi xeelliyo wode, Asaaheeli bannan Daawita asaappe tammanne uddufun asai pacciis. ³¹ SHin Daawita asai Abaneera asaappenne Biniyaama zaretuppe heezzu xeetanne usuppun tammu asata woridosona. ³² Asaaheela ahaa ekkidi, Beetaliheeme kataman de7iya a aawaa duufuwan moogidosona; Yoo7aabinne a asai qammaa hemettiiddi aqidosa; sa7ai wonttishin Kebroona katamaa gakkidosona.

3 Saa7oola asainne Daawita asai daro wodiya olettidosona; Daawiti olan minni minnidi biyo wode, Saa7oola asai laafi laafidi bees.

Daawita Attuma Naata

² Kebroona kataman Daawitayyo naati yelettidosona; Iziraa7eeliyaa Ahino7aama yelido baira na7ai Aminoona; ³ Qarmmelosiyaa Naabaala am77iyaa Abigaala yelido na7ai Kil77aabi naa77antto; Gashuura Kawuwaa Talmmaaya na7iyaa Maa7ika yelido Abeseloomi heeztantto. ⁴ Oiddanttoi Haggiiti na7aa Adooniyaa; ichchashanttoi Abiixaali na7aa SHafaaxiyaa. ⁵ Usuppunttoi Daawita keettaayee Egili na7aa Yitira7aama; ha naati ubbai Kebroonan Daawitayyo yelettidosona.

Abaneeri Daawitaara Macettiis

⁶ Saa7oola asaaranne Daawita asaara olettiyo wode, Abaneeri Saa7oola asatu gidдон minni minnidi biis. ⁷ Saa7oolassi Aaya na7iyaa Rixifo giyo issi baakkiyaa de7ausu; Yaabusttee Abaneera, “Ta aawaa baakkeera aissi aqadii?” yaagidi oichchiis.

⁸ Abaneeri a haasayan daro yiillotidi Yaabustta, “Tana neeni Yihudaa kana huphe gaadiyye? Hachchi taani ne aawaa Saa7oolayyo, a ishanttuuyoonne a dabbotuuyo ammanettais; taani nena Daawita kushiyan aattada immabeikke. SHin ha77i neeni tana ha mishiree gaasuwan mootaasa! ⁹⁻¹⁰ Saa7oola zariyaappe kawotet-taa wotti ekkidi, Israa7eela zawan Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaashin, Israa7eela bollinne Yihudaa bolli, Daawita kawotet-taa essanau GODAI maaci wottido ha yohuwaa taani oottana xayikko, Xoossai Abaneera gufantto” yaagiis. ¹¹ Yaabust-tee Abaneerayyo yayyido gishshau, hara qaala qaattibeenna.

¹² Abaneeri Kebroonan de7iya Daawitakko, “Biittai oossee? Neeni tanaara maachchaa maacetta; Israa7eela asai ubbai neekko simmanaadan taani nena maad-dana” yaagidi kiitaa yeddiis.

¹³ Yaagin Daawiti, “Lo77o! Taani nenaara maachchaa wottana. SHin taani nena issibaa oichchais; neeni tana be7anau yiyo wode, Saa7oola na7iyo Miikaalo taayyo ekkennan yooppa” yaagiis. ¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Daawiti Saa7oola na7aa Yaabust-tekko kiittidi, “Xeetu Pilisxxematu qaaratuwaa cilooshada ekkido ta maccaasiyo Mi-ikaalo tau immata” yaagiis. ¹⁵ Yaagin Yaabusttee kiitaa yeddidi, i keettaawaa Laaw-isha na7aa Palxxi7eelappe wotti ekkidi ehiissiis. ¹⁶ I keettaawai Baahuriima katamaa gakkanaassi yeekkiiddi i geeduwaa kaalliis; kaallin Abaneeri a, “Guyye simmada so ba” yaagiis; yaagin bitanee guyye simmidi biis.

¹⁷ Abaneeri Israa7eela cimatumko biidi, hagaadan yaagiis; “Daawiti intte bolli ka-wotana mala, daro wodiyya amottideta; ¹⁸ ane hekko ha77i polite! Aissi giikko, GO-DAI, ‘Ta asaa Israa7eela, taani Pilisxxeema asatu kushiyaappenne eta morkke ub-batu kushiyaappe ta ashkkaraa Daawita baggaara ashshana’ giidoogaa hassayite” yaagiis. ¹⁹ Abaneeri Biniyaama zaretuuyo dumma haasayii; hegaappe guyyiyan, Israa7eela asainne Biniyaama asai ubbai oottanau koyido ubbabaa Daawitayyo yootanau Kebroona katamaa biis.

²⁰ Abaneeri banaara laatamu asata ekkidi, Kebroona katamaa bin, Daawiti ayy-oonne a asaayyo imatuwaa makkiis. ²¹ Hegaappe guyyiyan Abaneeri Daawita, “Eti nenaara maachchaa maacettanaadaaninne ne wozanai amottiyo ubbaa haaranaadan, taani baada Israa7eela asaa ubbaa kawuwaassi ta godaassi shi-shshais” yaagiis; yaagin Daawiti Abaneera moissidi saro yeddiis.

Yoo7aabi Abaneera Woriis

²² He wode Daawita asainne Yoo7aabi olaappe darobaa omooddidi simmidosona; shin Abaneeri Kebroona kataman Daawitaara de7enna; aissi giikko, Daawiti yed-din i saro biichchiis. ²³ Yoo7aabinne aara de7iya olanchchati gakkiiyo wode, asai Yoo7aaba, “Neera na7aa Abaneeri kawuwaa Daawitakko yin, kawoi a yeddin, i saro biis” yaagidi yootiis.

²⁴ Hegaa gishshau, Yoo7aabi kawuwaakko biidi, “Waanadii! Abaneeri neekko yin, aibissi saro yeddadii? Hekko i biichchiis! ²⁵ Neera na7ai Abaneeri nena cimmanau, neeni geliyoosanne kiyiyoosaa be7anaanne neeni oottiyo ubbabaa eranau yiis” yaagiis.

²⁶ Yoo7aabi Daawita sinttappe kiyidi, Abaneera geeduwaa kiitaa yeddiis; yeddin eti a Siira haatta ollaa lanqqeppe guyye zaaridosona; shin Daawiti ha yohuwaa erenna. ²⁷ Abaneeri Kebroona katamaa guyye simmidi yiido wode, Yoo7aabi aara

dumma haasayanabaadan dirssaa pengge a ekkidi efiis; ba ishaa Asaaheela suuttaa achchanau Abaneera uluwaa caddiis; caddin Abaneeri he sohuwan haiqqiis.

²⁸ Daawiti ha yohuwaa siyidoogaappe guyyiyan, “Taaninne ta kawotetta Neera na7aa Abaneera suuttan GODAA sinttan merinaukka ashattokko. ²⁹ A suuttai Yoo7aabanne a aawaa so asaa ubbaa achcho; uzuuziya cittoi de7iyo asi, woikko gogai keehippe sakkiyo asi, woikko wobbiya asi, woikko bison haiqqiya asi, woikko namisettida asi Yoo7aaba zariyan mulekka xayoppo!” yaagiis. ³⁰ Hegaadan oottidi, Gabaa7oona kataman kiyyida olan bantta ishaa Asaaheela Abaneeri worido gishshau, Yoo7aabinne a ishaa Abishaayi Abaneera woridosona.

³¹ Daawiti Yoo7aabanne aara de7iya asa ubbaa, “Intte maayuwaa pooshshite; maaqiya maayite; Abaneera halaa sinttan hemettiiddi yeekkite” yaagiis. Kawoi Daawiti halaa kaallidi biis. ³² Abaneeri Kebroonan moogettiis; kawoi ba qaala xoqqissidi duufuwan yeekkiis; asai ubbaikka yeekkiis. ³³ Kawoi Abaneerayyo, “Abaneeri eeya asadan haiqqanau bessii?

³⁴ A kushee qashettibeenna;

a tohoikka sanssalatan qashettibeenna.

Asi iita asatu kushiyan haiqqiyoogaadan i haiqqiis”

yaagidi zilaaliis. Asai ubbai Abaneerayyo zaarettidikka yeekkiis.

³⁵ Sa7ai poo7o de7ishin, Daawiti oittaa maanaadan shoobbanau asai ubbai akko yiis; shin Daawiti, “Awa aifee wullennan de7ishin, oitta woikko harabaa baara be7ikko, Xoossai tana woro” yaagidi caaqqiis. ³⁶ Kawoi oottidobaa asai ubbai be7idi ufaittiis; tumukka kawoi oottido ubbabai asa ubbaa ufaissiis. ³⁷ Hegaa gishshau, he gallassi Daawita asai ubbainne Israa7eela asai ubbai kawoi Neera na7aa Abaneera worissibeennaagaa akeekidosona.

³⁸ Kawoi ba ashkkarata hagaadan yaagiis; “Israa7eela biittan gita asinne halaqi haiqqidoogaa intte akeekketii? ³⁹ Taani Xoossai tiyido kawo gidikkokka, hachchi taayyo miyyee pacciis. Hageeti Xaruuyi naati taayyo minnidosona; iitaa ootti-daageetuyyo GODAI eta oosuwaadan zaaro” yaagiis.

Yaabusttee Asa Kushen Haiqqiis

4 Saa7oola na7ai Yaabusttee Abaneeri Kebroonan haiqqidoogaa siyido wode, a wozanai taahiis; Israa7eela asai ubbaikka dagammiis. ² Saa7oola na7aa Yaabustteyyo ambaanota kaalettiya naa77u halaqati de7oosona; issuwaa sunttai Ba7aana; hinkkuwaa sunttai Rekaaba; eti Biniyaama zare gidiya Ba7erootiyya Rimmoonaa naata. Ba7eroota katamai Biniyaama baggadan qoodettees; ³ aissi gi-ikko, Ba7erootan de7ida koiro asati Gittaima biitti baqatidi, heedeesappe hachchi gakkanau betedan yan de7idosona.

⁴ Saa7oola na7aa Yonaataanayyo naa77u tohoi silido na7ai de7ees; Saa7oolanne Yonaataana woree Iziraa7eelappe gakkido wode, i ichchashu laitta na7a; he na7aa dichchiyaara a ekkada baqataasu; shin a baqatanau dirbbishin, na7ai kunddidi sila kiyiis; he na7aa sunttai Mafibosheeta.

⁵ Ba7erootiyya Rimmoonaa naati Rekaabinne Ba7aani Yaabusttee so baanau kiyyidosona; eti biidi seeta gallassi gakkidosona; gakkiiyo wode, i awaappe shemppees. ⁶ Kariyaa naagiya mishiriyya gisttiyya punnishin, xiskkoi oiqqin zin77aasu; Rekaabinne a ishaa Ba7aani leelan Yaabusttee zin77iyoosaa gelidosona.

⁷Eti soo geliyo wode, Yaabusttee qol77on arssan zin77idaagaa demmidi, a uluwaa caddidi woridosona; woridi a qooriyaappe muucidosona; muucido huuphiyaa ekkidi, Aaraba garaara efiya ogiyaa oiqqidi, qammaa ubbaa hemettidosona. ⁸Yaabustte huuphiyaa Kebroonan de7iya Daawitau ehiidosona; ehiidi kawuwaa, “Nena woranau koyida ne morkkiyaa Saa7oola na7aa Yaabustte huuphiyaa haggaa be7a; Saa7oola bollaannee a naatu bollan kawuwaa nu godaa haluwaa Xoossai hachchi kessiis” yaagidosona.

⁹SHin Ba7erootiyyaa Rimmoona naata Rekaabanne a ishaa Ba7aana Daawiti haagaan yaagiis; “Meto ubbaappe tana ashshida GODAI ero! ¹⁰Issi bitanee taakko yiidi, mishiraachcho odiyabaadan, ‘Saa7ooli haiqqiis’ yaagidi taayyo yootin, taani a Xiqilaagan oiqqada worissaas; taani a mishiraachchuwaassi immido wotoi heggaa. ¹¹Ba son ba arssan zin77ida xillo bitaniyaa worida iita asatuyyo a haluwaa kessiyoogee ai keenaa iitanddeeshsha! A suuttaa taani intte kushiyaappe ha77i achchana; inttena taani biittaa bollappe xaissana!” yaagiis.

¹²Rekaabanne Ba7aana woranaadan Daawiti ba olanchchata azaziis; azazin olanchchati eta woridosona; eta kushiyaanne tohuwaa qanxxirggidi, dalbbantta haattaa matan Kebroona kataman kaqqidosona. Yaabustte huuphiyaa ekki efiidi, Abaneera duufuwan Kebroonan moogidosona.

Daawiti Israa7eela Asaa Bolli Kawotiis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 11:1-9; 14:1-7)

5 Israa7eela zare ubbati Daawitakko Kebroona katamaa yiidi, “Nuuni ne ashonnee ne suutta. ²Kase Saa7ooli nuuyyo kawo gididi de7iyo wodekka, Israa7eela asaa olau kaalettida nena. GODAI nena, ‘Neeeni ta asaa Israa7eela heemmana; neeni eta bolli kawotana’ yaagi wottiis” yaagidosona. ³Hegaa gishshau, Israa7eela cimati ubbai Daawitakko Kebroona katamaa yiidosona; yin i etaara Kebroonan GODAA sintan maachchaa maacettiis; Israa7eela bolli kawotanaadan Daawita eti tiyidosona.

⁴Daawiti kawotiyo wode ayyo hasttamu laitta; oitamu laittaa i kawotiis. ⁵Kebroona kataman Yihudaa bolli laappun laittanne usuppun agina i kawotiis; Yerusalaamen Israa7eela ubbatu bollinne Yihudaa bolli hasttamanne heezzu laittaa kawotiis.

⁶Yerusalaamen de7iya Yaabuusa asata olanau Daawitinne Daawita asai biidosona; Yaabuusa asati, “Daawiti ha katamaa gelanau danddayenna” giidi qoppidosona. Yaatidi eti a, “Neeeni ha sohuwaa gelakka; harai attoshin, qooqetinne wobbeti nena teqqanau danddayoosona” yaagidosona. ⁷Gidikkonne, Daawiti Xiyoonen de7iya eta qatuwaa oiqqiis; oiqqin Xiyoonen Daawita Katamaa geetettiis.

⁸He gallassi Daawiti ba asaa, “Yaabuusa asata xooniya asi ooninne Daawita morkketi, he ‘wobbetinne qooqeti’ de7iyoosaa gakkanau, haattai goggidi kiyiyo xoo7iyaara gelanau koshshees” yaagiis. Hegaa gishshau, “Qooqetinne wobbeti kawo keettaa gelokkona” geetettiis. ⁹Daawiti he qatuwaa oiqqidi, yan de7iis; he qatuwaa Daawita Katamaa yaagidi sunttiis. Daawiti Miilloppe doommidi, he katamaa yushshi aattidi gimbiissiis. ¹⁰Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xoossai aara de7iyo gishshau, Daawiti minni minnidi biis.

¹¹Xiiroosa Kawoi Kiiraami Daawitayyo asa kiittiis. Kiittiiddi zigaa mudettaa, anaaxetanne shuchchaa massiyaageeta ayyo yeddiis; yeddin asati Daawitayyo keet-

taa keexxidosona. ¹²GODAI Israa7eela bolli a kawo oottidi essidoogaanne ba asaa Israa7eela gishshau a kawotettaa xoqqu oottidi bonchchidoogaa Daawiti eriiis.

¹³Daawiti Kebroonappe Yerusalaame yiidoogaappe guyyiyan, hara baakkotanne hara maccaasata gujjidi ekkiis. Ekkin hara macca naatinne attuma naati ayyo yelettidosona. ¹⁴Yan ayyo yelettida attuma naatu sunntai SHaamu7a, SHobaaba, Naataana, Solomona, ¹⁵Yibihaara, Elishuu7a, Nefega, Yaafi7a, ¹⁶Elishamaa7a, Eliyadaa7anne Elifeleexa.

Daawiti Pilisxeema Asata Xooniis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 14:8-17)

¹⁷Daawiti Israa7eela bolli kawo gididi tiyettidoogaa Pilisxeema asati siyido wode, eti ubbai Daawita koyanau kiyidosona; shin Daawiti hegaa siyidi, duge qatuwaa biis. ¹⁸Pilisxeemati qassikka biidi, Rafaima Wombban laalettidi uttidosona. ¹⁹Hegaa gishshau, Daawiti GODAA, “Taani baada Pilisxeemata oloo? Neeni eta taayyo aatta immuutee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin GODAI Daawita, “Ee ola. Taani eta neeyyo aatta immana” yaagiis.

²⁰Yaagin Daawiti Ba7aali-Paraaxiima giyoosaa biidi, yan eta xooniis. Yaatidi Daawiti, “Haattaa di7oi xuussi kanttiyoogaadan GODAI ta morkketu giddoora tana kanttisiis” yaagiis. Hegaa gishshau, he sohuwaa sunntai Ba7aali-Paraaxiima¹ geetetiis. ²¹Pilisxeemati bantta eeqata he sohuwan yeggidi biidosona. Yaatin Daawitinne a asai he eeqata ekkidi efiidosona.

²²Pilisxeemati guyye simmidi biidi, naa77anttuwaakka Rafaima Wombban laaletti uttidosona. ²³Daawiti GODAA naa77anttuwakka oichchin, GODAI a, “Sitti gaada pude eta bolli booppa; eta guyyeera yuuya aadhdhada, ettaappe sintta baggaara olanau giiga. ²⁴Ettaa huuphiyan salppiyaa cenggurssaa neeni siyiyo wode eesota. Aissi giikko, hegee Pilisxeema olanchchata shocanau GODAI neeppe sinttau aadhdhiis giyoogaa” yaagiis. ²⁵Yaagin Daawiti GODAI azazidoogaadan oottiis; Gebaa7appe biidi Gezeera gakkanaashin, Pilisxeema olanchchata Daawiti woriis.

GODAA Taabootai Yerusalaame Yiis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 13:1-14; 15:25-16:6,43)

6 Israa7eela giddoppe doorettida hasttamu sha7u asata Daawiti naa77anttuwaa xeesidi shiishshiis. ²SHiishshidi inne a asai ubbai Yihudan de7iya Ba7aala katamaappe denddidi, kiruubetuppe gidduwan ba kawotaa araataa bolli uttida Ubaappe Wolqqaama GODAA sunntan xeesettida Xoossaa Taabootaa yaappe ehaanau biidosona. ³Eti Xoossaa Taabootaa ooratta gaariyan wottidi, keraa huuphiyan de7iya Abinadaaba sooppe ehiidosona; Abinadaaba naati Uzzinne Ahiyyoi ooratta gaariyaa kaalettoosona. ⁴Keraa huuphiyan de7iya Abinadaaba sooppe Xoossaa Taabootaa ehiyo wode, Ahiyyoi Taabootaappe sinttaara hemettees. ⁵Daawitinne Israa7eela asai ubbai diittaanne maazinqqiyaa diixxiiddi, karaabiyaa baqqiiddinne daalaanne shaashooraa qaattiiddi, banttau kumetta wolqqan GODAA sinttan ufaittiiddi bonchchidosona.

^{15:20} Ba7aali-Paraaxiima: Ha sunntaa birshshetta “Xuussidi gelida Godaa” giyoogaa.

⁶Naakona kattaa qoxxiyo audiyaa gakkiyo wode, boorati xubettin, Uzzi ba kushiyya yeddidi, Xoossaa Taabootaa oiqqiis. ⁷Uzzi Taabootaa bochchido gishshau, GODAA hanqqoi Uzza bolli eexxi kiyiis. Xoossai a shocin, he sohuwankka Xoossaa Taabootaa matan i haiqqi aggiis. ⁸GODAA hanqqoi Uzza shocido gishshau, Daawiti yiillotiis. He sohoi hachchi gakkanaashin, Uzzi SHocettosaa geetettes.

⁹He gallassi Daawiti GODAAYYO yayyidi, “GODAA Taabootai taakko simmi waani yaanee?” yaagiis. ¹⁰Hegaa gishshau, Daawiti GODAA Taabootaa banaara Daawita Katamaa ehaanau koyibeenna; hegae aggidi Gaatiyaa Obeedi-Eedooma giyo bitaniyaa so efiis. ¹¹GODAA Taabootai Obeedi-Eedooma son heezzu agina gam77iis; GODAI anne a soo asa ubbaa anjjiis.

¹²Hegaappe simmin, “Xoossaa Taabootaa gishshau, GODAI Obeedi-Eedooma so asaanne ayyo de7iya ubbabaa anjjiis” yaagiyoogaa Kawoi Daawiti siyiis; hegae gishshau, Daawiti Obeedi-Eedooma soo biidi, Xoossaa Taabootaa Daawita Katamaa ufaissan ehiis. ¹³GODAA Taabootaa tookkida asati usuppunaa tanggido paiduwan paiduwan eta essidi, issi korimaanne issi anqgara maraa Daawiti yarshshiis.

¹⁴Daawiti liinuwaa giyo qacinaappe dadettida eefuudiyaa maayidi, bau de7iya wolqqa ubban GODAA sinttan duriis. ¹⁵Inne Israa7eela asati ubbati ufaissan hombociiddinne malkkataa punniiddi GODAA Taabootaa Daawita Katamaa ehiidosona.

¹⁶GODAA Taabootai Daawita Katamaa geliyo wode, Saa7oola na7iyaa Miikaala maskkootiyaara xeellada, Kawoi Daawiti GODAA sinttan guppishiininne durishin be7aasu; be7ada Daawita ba wozanan karaasu.

¹⁷Daawiti GODAA Taabootaa wottanau tovido dunkkaaniyaa gidдон Тааbootaa ehiidi wottidosona; wottin Daawiti xuuggiyo yarshshuwaanne issippetetta yarshshuwaa GODAAYYO yarshshiis. ¹⁸Daawiti xuuggiyo yarshshuwaanne issippetetta yarshshuwaa yarshshiyooгаа polidoogaappe guyyiyan, Ubbappe Wolqqaama GODAA sunttan asaa anjjiis. ¹⁹Anjjidi Israa7eela asau ubbau, maccuu attumau huuphiyan huuphiyan issi issi komppo oittaa, issi issi muxo ashuwaanne woiniyaa teeraa melaappe issi issi lichchakuwaa gishiis. Hegaappe guyyiyan asai ubbai ba soo ba soo simmiis.

²⁰Daawiti ba so asaa anjjanau soo simmido wode, Saa7oola na7iyaa Miikaala a mokkanau kiyada, “SHufuro asati kallo hemettiyoogaadan, hachchi Israa7eela kawoi ba ashkkaratu macca ashkkaratu sinttan kallottidi, aiba bonchchettidee!” yaagaasu.

²¹Yaagin Daawiti, “Ne aawaappenne a so asaappe aattidi, ba asaa Israa7eela kaalettanaadan tana doorida GODAA sinttan duraas. Taani GODAA bonchchanau duriyoogaa aggikke. ²²Taani hagaappe aattada bironkka tana toochchana; taani ta huuphiyaa ziqqi oottana. SHin neeni giido macca ashkkaratu sinttan taani bonchchettana” yaagiis.

²³Hegaa gishshau, Saa7oola na7iyaa Miikaala haiqqana gakkanaashin, na7a yelabeikku.

GODAI Daawitassi Immana Giido Ufaissaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 17:1-15)

7 Kawoi Daawiti ba kawo keettan uttidoogaappe guyyiyaaninne GODAI a a morkketu ubbaappe shemppissidoogaappe guyyiyan, ²hananabaa yootiya

Naataana, “Taani zigaappe keexettida keettan de7ais; shin Xoossaa Taabootai dunkkaaniyan de7ees” yaagiis.

³Yaagin Naataani Daawita, “Oottanau ne wozanai qoppidobaa ubbaa ootta; GODAI nenaara de7ees” yaagiis.

⁴SHin he gallassa qammi GODAA qalalai Naataanakko yiidi, ⁵“Ba; baada ta ashkkaraa Daawita hagaadan yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Taani de7ana keettaa keexxanai nena gidakka. ⁶Aissi giikko, taani Israa7eelata Gibxxe biit-taappe kessido gallassaappe doommada hachchi gakkanaashin keettan de7abeikke; taani dunkkaanen yaanne haanne yuuyaidda de7aas. ⁷Taani Israa7eela asaa ubbaara yuuyido soho ubban, ta asaa Israa7eela heemmana mala, taani sunttidoogee-tuppe issuwanne ‘Taayyo zigaa keettaa aissi keexxabeikkii?’ gaada oichchabeikke” yaagees’ yaaga.

⁸“Hegaa gishshau, ha77ikka ta ashkkaraa Daawitassi oda; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI nena hagaadan yaagees; “Taani nena hentta gadeppe, dorssaa heemiyoosaappe denttada, ta asaa Israa7eela kaalettanaadan ekkaas. ⁹Neeni biido soho ubban taani nenaara gidaas; ne morkketa ubbaa taani ne sinttaappe dig-gaas. Ha77i simmi taani ha sa7an erettida gita asatu sunttaadan ne sunttaa gi-tayana. ¹⁰⁻¹¹Qassi taani ta asaassi Israa7eelassi soho immada, eta he sohuwan tokkana. Hegaa gishshau, eti bantta sohuwan de7ana; naa77antto eti shabbiret-tokkona. Beni wodiyaaninne ta asaa Israa7eela bolli daannatiyaageeta taani sun-tido wodiyaadan, iitati eta zaarettidi naaqqokkona. Qassi taani nena ne morkketu ubbaappe shemppissana.

““Hegaa bollankka GODAI ba huuphen ne zareti de7i be7anaadan oottanaagaa neessi yootees. ¹²Ne baree wurin haiqqada, ne maizza aawatun gaittiyo wode, ne gulbbataappe yelettida na7aa taani denttana; denttada a kawotettaa minttana. ¹³Ta sunttaayyo keettaa keexxanai a; taani a kawotaa araataa merinau mintta es-sana. ¹⁴Taani ayyo aawa gidana; ikka taayyo na7a gidana. I baliyo wode, taani a asaa xam77an, asai shociyo lissuwan a seerana. ¹⁵SHin taani ne sinttaappe diggido Saa7oolappe ta siiqoi ekettidoogaadan, appe mulekka ekettenna. ¹⁶Ne zaretinne ne kawotettaa ta sinttan merinau gam77ana; ne kawotaa araataikka merinau minni eqqana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁷Naataani GODAI ayyo ajuutan qonccissido qaalaa ubbaa Daawitayyo odiis.

Daawita Woosaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 17:16-27)

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Kawoi Daawiti dunkkaaniyaa gelidi, GODAA sinttan ut-tiis. Uttidi hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni hagaa ubbaa taayyo oottanau taani oonee? Ta so asaikka aibee? ¹⁹Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hagee ne aifiyaa sinttan guutta milatin, sinttappe ne ashkkaraa zaretussi hananabaakka haasayadasa. Ubbaa Haariya GODAU, hagee neeni asassi oossikka oottiyo ooso gidenna.

²⁰“Hagaappe aadhhiyaabaa taani Daawiti neeyyo ai gaanau danddayiyaanaa? Ubbaa Haariya GODAU, neeni tana ne ashkkaraa eraasa. ²¹Neeni ne qaalaa gishshau, ne wozanaa qofaadan ha gitabaa oottada, tana ne ashkkaraa erissadasa.

²²“Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni ai keena giteeshsha! Ne mali issoinne baawa; nuuni nu haittan siyidoogaadankka, neeppe attin hara xoossi baawa.

²³Neeni ne asa oottanau wozido ne asaa Israa7eela milatiya hara kawotetti sa7aa bollan baawa. Neeni etayyo oottido gitanne maalaalissiya oosotu gaasuwan ne sunttai biittan sa7an erettiis. Neeni ne asaa sinttaappe hara kawotettatanne eta xoossata laaggadasa. ²⁴Neeni ne asaa Israa7eela merinau nebaa oottadasa. Abeet GODAU, neenikka eta Xoossaa gidadasa.

²⁵“GODAU Xoossau, simmi ha77i neeni ne ashkkaraayyoonne a zerettaayyo ootana giidoogaa merinau naaga; neeni oottana giidoogaadankka ootta. ²⁶Hegan ne sunttai merinau gitatana; asaikka nena, ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI Israa7eela Xoossaa’ yaagana. Ne ashkkaraa Daawita zaretikka ne sinttan minnidi eqqana.

²⁷“Abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, Israa7eela Xoossau, neeni haggaa, ‘Taani ne zaret de7i be7anaadan oottana’ yaagada taassi ne ashkkaraassi qonccadasa; heggaa gishshau, taani ne ashkkarai nena ha woosaa woossanau xalaas. ²⁸Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni Xoossaattennee! Ne qaalaikka ammanettiyaagaa; neeni ha lo77o qaala taayyo ne ashkkaraayyo oottana gaadasa. ²⁹Ne sinttan yaa merinau gam77anaadan, ne ashkkaraa zariyaa anjjanau ufaitta. Aissi giikko, Abeet Ubbaa Haariya GODAU, heggaa haasayadasa; qassi ne anjuwan ne ashkkaraa zaret merinaukka anjjetana” yaagidi woossiis.

Daawiti Xoonido Xoonota

(Hanidabaa Odiya Koira Maxaafaa 18:1-17)

8 Hegaappe guyyiyan, Kawoi Daawiti Pilisxxeemata xoonidi haariis; yaatidi Metegi7aama giyo katamaa Pilisxxeema asatu kushiyaappe wotti ekkiis.

²Qassi Moo7aaba asatakka Daawiti xooniis. Biittan i eta zin77issidi wodoruwan likkiis; naa77u wodoro likettida ubbata woriis; heezantto wodoro likettidaageeta paxa aggiis. Yaatin Moo7aaba asati Daawitayyo haarettidi giiraa giiridosona.

³Rahooba na7ai, Xooba Kawoi Hadaadi7eezeri Efiraaxiisa SHaafaa matan de7iyya ba zawaa zaari ekkana biidi, Daawitaara olettin, Daawiti a xooniis. ⁴Daawiti a asaappe issi sha7anne laappun xeetu paraasatanne laatamu sha7u tohuwaasata omooddiiis. Daawiti gaareta goochchanau xeetu parata ashshidi, hara paratu ubbau gaadiyaa gilddayyiis.

⁵Damasqqo kataman de7iyya Sooriyaa olanchchati Xooba Kawuwaa Hadaadi7eezera maaddanau yiido wode, Daawiti etappe laatamanne naa77u sha7ata woriis. ⁶Hegaappe guyyiyan, Daawiti Sooriyaa kawotettaanne Damasqqo kataman olanchchatu qatota medhdhiis. Yaatin Sooriyaa asati Daawitayyo haarettidi, giiraa giiridosona. Daawiti biido soho ubban GODAI ayyo xoonuwaa immiis.

⁷Hadaadi7eezera ola gadaawati oiqqiyo worqqa gonnalliyaa Daawiti ekkidi, Yerusalaame ehiis. ⁸Bexaahanne Berotaaya giyo Hadaadi7eezera katamatuppe Kawoi Daawiti nahaasiyaa giyo birataa keehi daruwaa ekkiis.

⁹Hadaadi7eezera olanchchata ubbaa Daawiti xoonidoogaa Hamaata Kawoi Too7i siyiis. ¹⁰Siyidi Hadaadi7eezera olidi xoonido gishshau, a hashshu gaanaunne sarotanau ba na7aa Yoraama Kawuwaa Daawitakko kiittiis. Aissi giikko, Hadaadi7eezeri Too7aara olettiddi gam77iis. Yoraami yiiddi worqqaappe, biraappenne nahaasiyaappe merettida miishshata Daawitayyo ehiis. ¹¹⁻¹²Ehin Kawoi Daawiti ha miishshata GODAAYYO dummayi wottiis. Qassi Daawiti ba xoonido kawotettatuppe ubbaappe, Sooriyaappe, Moo7aabappe, Amoonaa asatuppe, Pil-

isxxeema asatuppenne Amaaleeqa asatuppe ekkido worqqaanne biraa Rahooba na7aa, Xooba Kawuwaa Hadaadi7eezerappe ekkido omooduwaa kase peeshan GO-DAAYYO dummayi wottiis.

¹³Maxine Wombban tammanne hospun sha7u Eedooma asata Daawiti wori simidoogaappe guyyiyan, i haittatiis. ¹⁴Daawiti Eedooma biitta ubban olanchchatu qatota medhdhiis; yaatin he biittaa asai ubbai Daawitayyo haarettiis. Daawiti biido soho ubban GODAI ayyo xoonuwaa immiis.

Daawiti Ba Kawotettan Sunttido Asata

¹⁵Hegaadan oottidi, Daawiti Israa7eela ubbaa bolli kawottiis; kawotidi ba asaa ubbaa xillotettaanne suure pirddan aissiis. ¹⁶Xaruuyi na7ai Yoo7aabi olanchchatu gadaawaa; Ahiluuda na7ai Yoosaafixi hanidabaa xaafiyaagaa. ¹⁷Ahixuuba na7ai Xaadooqinne Abiyaataara na7ai Abimeleki qeeseta; Saraayi² qassi waanna xaafiya; ¹⁸Yoodaaha na7ai Banaayi Daawita naagiya olanchchatu halaqaa; Daawita attuma naati kawuwaa zoriyaageeta.

Daawitanne Mafibosheeta

9 Issi gallassi Daawiti, “Yonaataana gishshau, taani ayyo kehanaadan hanno gakkanau Saa7oola qanttaappe attida asi de7iishsha?” yaagidi oichchiis.

²He wode Xiiba giyo issi ashkkarai Saa7oola son de7ees; i Daawita sintti yaanaadan xeesidosona; yin kawoi a, “Neeni Xiibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, “Ee taani Xiiba, ne ashkkaraa” yaagiis.

³Yaagin kawoi a, “Xoossaa kehatettaa taani kehanaadan, Saa7oola qanttaappe palahida issi asinne baawee?” yaagiis.

Yaagin Xiibi kawuwaa, “Yonaataana naatuppe issi hanno gakkanaashin de7ees; he na7aayyo naa77u tohotikka sila” yaagiis.

⁴Yaagin kawoi, “I awan de7ii?” yaagiis.

Yaagin Xiibi, “Lodabaara giyoosan Ammi7eela na7aa Maakira son de7ees” yaagiis.

⁵Yaagin Kawoi Daawiti kiittidi, Lodabaarappe Ammi7eela na7aa Maakira sooppe ehiissiis.

⁶Saa7oola na7aa Yonaataana na7ai Mafibosheeti Daawitakko yiis; yi gakkidi, Daawita sinttan lichchi giidi zin77iis.

Yaatin, Daawiti a, “Mafibosheeta!” yaagidi xeesiis.

Xeesin i, “Abe ta godau, taani ne ashkkaraa” yaagiis.

⁷Daawiti a, “Yayyoppa; ne aawaa Yonaataana gishshau, taani neeyyo kehana. Ne aawaa aawaa Saa7oola gadiyaa ubbaa taani neeyyo zaarana; qassi neeni ubba wode ta masoofiyaappe maana” yaagiis.

⁸Yaagin Mafibosheeti naa77anttuwaakka lichchi gi zin77idi, “Haiqqida kana malaa tana neeni wudada xeellana, ne ashkkarai taani oonee?” yaagiis.

⁹Kawoi Saa7oola ashkkaraa Xiiba xeesidi, “Saa7oolabaanne Saa7oola so asaabaa gididabaa ubbaa taani ne godaa na7aa na7aayyo immaas. ¹⁰Ne godaa na7aa na7ai maanaadan neeni, ne naatinne ne ashkkarati ayyo gadiyaa goyite; goyidi mokiida

28:17 Saraayi: Ha bitaane Ibraisxettuwan oiddu dumma dumma sunttan xeesettes. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 20:25, Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 4:3, Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 18:6 xeella.

kattaa ayyo ehiite. Gidikkokka, ne godaa na7aa na7ai Mafibosheeti ubba wode ta masoofiyaappe maana” yaagiis. Xiibayyo tammanne ichchashu attuma naatinne laatamu ashkkarati de7oosona.

¹¹ Xiibi kawuwaa, “Neeni ta godai kawoi ne ashkkaaraa azazido ubbabaa taani ne ashkkarai polana” yaagiis. Hegaa gishshau, Mafibosheeti kawuwaa naatuppe is-suuaadan kawuwaa masoofiyaappe miis.

¹² Mafibosheetayyo Miika giyo guutta na7ai de7ees. Xiiba son de7iya asati ub-bati Mafibosheetayyo ashkkaar gididosona. ¹³ Mafibosheeti ubba wode kawuwaa masoofiyaappe miyo gishshau, i Yerusalaamen de7ees. A gedee naa77aikka sila.

Daawiti Amoonatanne Sooreta Xooniis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 19:1-19)

10 Hegaappe guyyiyan, Amoonatu Kawoi Naa7oosi haiqqiis; haiqqin a na7ai Hanuuni a sohuwan kawotiis. ² Daawiti, “A aawai taayyo kehidoogaadan Naa7oosa na7aa Hanuunayyo taanikka kehana” yaagiis. Hegaa gishshau, a minttet-tanau Daawiti ba asaa akko kiittiis.

Daawita asai Amoonaa biitti gakkido wode, ³ Amoonaa asaa halaqati bantta godaa Hanuuna, “Daawiti nena minttettanau ha asata kiittidoogee ne aawaa bonchchuwaa gishshaassa gaadiyye? I ba asaa kiittidoogee ha katamaa xeel-lanaassa, wochchanaassanne olidi xoonanaassa” yaagidosona. ⁴ Yaagin Hanu-uni Daawiti kiittidoogeeta oiqqidi, eta buuchchaappe baggaa meediis; eta maayuwaakka uttiyo dulliyaa baggaappe qanxxi ekkidi, eta yeddiis.

⁵ Hegaa gishshau, asati daro yeellatidosona. Daawiti heгаа siyidi, i etaara gaittiya asa kiittiis; etakko kiittidi, “Intte buuchchai diccana gakkanaashin, Yarkko Kataman de7ishshite; hegaappe guyyiyan haa yiite” yaagiis.

⁶ Amoonati bantta oosuwan Daawiti eta morkkanaadan oottidoogaa erido wode, Beeti-Rahoobanne Xooba katamatun de7iya Sooriyaa asatuppe laatamu sha7u to-huwaasata, Xoba biittaappe tammanne naa77u sha7u asatanne Maa7ika biittaa kawuwaappe issi sha7u asata qaxaridosona.

⁷ Daawiti heгаа siyido wode, Yoo7aabanne de7iya olanchchata ubbaa eta bolli yeddiis. ⁸ Amoonati kiyidi, katamaa penggiyan olau salppidosona; Xoobappenne Ra-hoobappe yiida Sooriyaa asati, Xooba asatinne Maa7ika asati dembban banttarkka de7oosona.

⁹ Yoo7aabi bana olai sinttaaranne guyyeera doggomidoogaa be7iis; be7idi Israa7eelatu gididoppe ubbaappe minniya olanchchata doori ekkidi, Sooriyaa asatu sinttan salppissiis. ¹⁰ Attida asata ba ishai Abishaayi azazana mala oot-tidi, Amoonaa asatu sinttan salppissiis. ¹¹ Yoo7aabi ba ishaa, “Sooriyaa asati taayyo wolqqaamikko, neeni yaada, tana maadda. Qassi Amoonaa asati neeyyo wolqqaamikko, taani yaada, nena maaddana. ¹² Simmi minna! Nu asaa gishshaunne nu Xoossaa katamatu gishshau, ane minni olettoos. GODAI bana lo77iyaabaa ootto” yaagiis.

¹³ Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabanne aara de7iya asai Sooriyaa asatuura olettanau lauhu giidosona. Yaatin, Sooriyaa asati a sinttappe baqatidosona. ¹⁴ Sooriyaa asati baqatidoogaa Amoonaa asati be7ido wode, etikka Abishaaya sinttappe baqatidi, kata-maa gelidosona. Gelin Yoo7aabi Amoonaa asatuura olettiiyooagaa aggidi, Yerusalaame simmiis.

¹⁵ Sooriyaa asati Israa7eela asati eta xoonidoogaa erido wode, bantta olanchchata ubbaa zaaridi shiishshidosona. ¹⁶ Kawoi Hadaadi7eeleri Sooriyaa asata Efiraaxiisa SHAafaappe hefintta baggappe kiittidi ehiissii; ehiissin Helaama biidosona. Hadaadi7eerau olanchchatu gadaawai SHobaaki eta kaalettees.

¹⁷ Daawiti heгаа siyido wode, Israa7eela olanchchata shiishshidi, Yorddaanoosa SHAafaa pinniis; pinnidi Helaama gakkiiis. Sooriyaa asati Daawitaara gaittanau salppidi, aara olettidosona. ¹⁸ SHin Sooriyaa asati Israa7eelatu sinttappe baqatidosona; Daawiti Sooriyaa olanchchatuppe paraa gaariyaa laaggiya laappun xeetu asatanne oitamu sha7u tohuwaasata woriis; eta ola gadaawaa SHobaakakka shocin, he sohuwan haiqqiis. ¹⁹ Hadaadi7eerau haarettidi de7iya kawoti Israa7eelati eta xoonidoogaa erido wode, Israa7eelatuura sigettidi, etayyo haarettidosona. Hegaappe simmin, Sooriyaa asati Amoona asata maaddanau yayyidosona.

Daawitanne Berssaabo

11 Ofinttan, kawoti olau kiyiyo wode, Daawiti ba asaanne Israa7eela olanchchatuura Yoo7aaba yeddiis. Yeddin biidi Amoona biittaa woraajjiis; woraajjidi Raaba katamaa dooddidosona; shin Daawiti Yerusalaamen takkiis.

² Issi gallassa omarssi Daawiti ba hiixaappe denddidi, kawo keettaa bollan dembayidi oottidosan hemettiis; hemettiiddi bollaa meecettiya issi mishiriyo be7iis; he mishiriyya daro puulanchcha. ³ Daawiti asa kiittidi, a oonakko oishissii; oishissin he bitanee, “Hanna Elii7aama na7iyo Hiitiyaa Ooriyoona maccaasiyo Berssaabo” yaagiis. ⁴ Daawiti asa kiittidi, o xeesissi ehiissidi, iira aqiis. He wode he maccaasiyaa kushe qitai yiidi aadhdhin, geeyosaara de7ausu. Hegaappe guyyiyan, a ba soo simmada baasu. ⁵ Maccaaseessi shahaarai attin, Daawitakko kiitaa yeddada, “Taayyo shahaarai attiiis” yaagaasu.

⁶ Hegaappe guyyiyan Daawiti, “Hiitiyaa Ooriyoona tau haa yedda” yaagidi Yoo7aabau kiittiis; kiittin Yoo7aabi Ooriyoona Daawitayyo yeddiis. ⁷ Ooriyooni yin Daawiti a, “Yoo7aabi ai malee? Olanchchatikka ai malee? Qassi olai waanii?” yaagidi oichchiis. ⁸ Hegaappe guyyiyan Daawiti Ooriyoona, “Soo ba; baada shemppa ekka” yaagiis; yaagin Ooriyooni kawuwaa keettaappe kiyidi biis; kawoi Ooriyoona aibakko immiyoobaa a geeduwaa yeddiis. ⁹ SHin Ooriyooni soo beennan kawuwaa keettaa dirssaa penggiyan ba godaa ashkkaratu ubbaara zin77i aqiis.

¹⁰ “Ooriyooni ba soo bibeenna” giyoogaa Daawiti siyiis; siyidi Ooriyoona, “Neeni haahosaappe yaadasa gidikkii? Ne soo aibissi babeikkii?” yaagidi oichchiis.

¹¹ Oichchin Ooriyooni Daawita, “Taabootai, Israa7eela asai, Yihudaa asai, ta godaa Yoo7aabinne ta godaa asai dembban dunkkaaniyan de7oosona. Yaanin taani waanada soo baada moo, uyoo, qassi ta keettaayeera aqoo? Ne shemppoi ero! Taani haggaa malabaa oottikke” yaagidi zaariis.

¹² Yaagin Daawiti Ooriyoona, “Issi gallassaa hagan takka; wontto nena guyye yeddana” yaagiis; yaagin Ooriyooni he gallassinne wonttetta gallassi Yerusalaamen takkiis. ¹³ Daawiti shoobbin, Ooriyooni aara miisinne uyiis. Daawiti a mattoyiis. SHin he omarssi Ooriyooni ba soo beennan, ba hiixaa hiixxidi, ba godaa ashkkaratu gidдон aqiis.

¹⁴ Wonttin maallado Daawiti Yoo7aabayyo dabddaabbiyaa xaafidi, Ooriyoona bolli yeddiis. ¹⁵ Daawiti dabddaabbiyan Yoo7aaba, “Olai teequwaa dariyoosan,

sintta baggaara Ooriyoona wotta; hegaappe guyyiyan, i shocetti haiqqana mala, a matappe kichchiichchite” yaagiis.

¹⁶Yoo7aabi he katamaa dooddiiddi, morkkiyaa olanchchatuppe minoti de7iyooosaa eridi, Ooriyoona yan wottiis. ¹⁷Katamaa asati kiyidi Yoo7aabaara olettin, Daawita olanchchatuppe aramati haiqqidosona; Hiitiyaa Ooriyoonikka haiqqiis.

¹⁸Yoo7aabi olan hanidabaa ubbaa Daawitayyo kiittiis. ¹⁹Kiitettidi biya bitaniyaa Yoo7aabi, “Olan hanidabaa ubbaa neeni kawuwaayyo oda wurssishin, ²⁰ooni erii, kawoi hanquwaa eexxi kiyana; hanqettidi nena, ‘Intte etaara olettanau kata-maakko aibissi keehi shiiqidetii? Eti gimbbiyaa xeeraara wonddafiyaa dukkanaagaa eribeekketiiyye? ²¹Geedoona na7aa Abimeleka ooni woridee? Gaacciyo maidiyaa gimbbiyaa xeeraara duge olada, Tebexa giyoosan issi maccaara woraasu gidekkee? Yaatin, intte gimbbiyaakko aibissi shiiqidetii?’ yaagidi oichchiyaabaa gidikko neeni kawuwaa, ‘Ne ashkkaarai, Hiitee Ooriyoonikka haiqqiis’ yaaga” yaagidi azaziis.

²²Kiitettidaagee denddidi bi gakkidi, Yoo7aabi bana kiittidobaa ubbaa Daawitayyo yootiis. ²³Bitanee Daawita, “Nu morkketi nuuppe wolqqaamidosa; nunaara olettanau katamaappe gaxi dembbaa kiyidosona; shin nuuni eta katamaa penggiyaa gakkanaashin, guyye zaaridi yedettida. ²⁴Hegaappe guyyiyan, wonddafiyaa dukkiyaageeti gimbbiyaa xeeraara ne ashkkaaratu bolli dukkidosa; dukkin kawuwaa asatuppe amaridaageeti haiqqidosona; qassi ne ashkkaarai, Hiitee Ooriyoonikka haiqqiis” yaagiis.

²⁵Yaagin Daawiti kiitettidi yiidaagaa, “Neeeni Yoo7aaba hagaadan yaaga; ‘Hagau yiillotoppa; aissi giikko, bisoi issitoo hгаа, issitoo qassi haraa worees; katamaa olada oiqqanau minna’ yaagada a minttetta” yaagiis.

²⁶Ooriyoona maccaasiyaa ba keettaawai haiqqidoogaa siyido wode, ayyo yeekkaasu. ²⁷A kayyottiyo wodee polettoogaappe guyyiyan, Daawiti o ba soo kiittidi ehiissii. Ehiissin a ayyo machcho gidaasu; yaatada ayyo attuma na7aa yelaasu. SHIN Daawiti oottido oosoi GODAA sinttan iitabaa gidiiis.

Naataani Ehiido Kiitaanne Daawita Nagaraa Paaxettaa

12 GODAI Naataana Daawitakko kiittiis; kiittin Naataani akko yiidi, hagaadan yaagiis; “Issi kataman naa77u asati de7oosona; etappe issoi dure; qassi issoi manqo. ²Dure bitaniyaayyo daro dorssainne miizzai de7ees; ³shin manqo bitaniyaayyo i shammidi heemmiyo issi dorssa mareeppe harabi aibinne baawa. He dorssiyaa aaranne a naatuura diccaasu; a a qumaappe mausu; a wanccaappe uyausunne a kiyuwan zin77ausu. He dorssiyaa ayyo macca na7a mala.

⁴Issi gallassi issi imattai he dure bitaniyaa soo yiis; shin duree ba dorssaappe woikko ba miizzaappe ekki shukkidi, ba soo yiida imattaa imattanau koyibeenna. I he manqo bitaniyaa dorssiyo ekkidi, he soo yiida imattaa miziyoobaa kattiis” yaagiis.

⁵Daawiti he dure bitaniyaa bolli hanquwaa eexxi kiyidi Naataana, “GODAI ero! Hгаа oottida bitanee haiqqanau bessees. ⁶Qassi i he dorssa maree gishshaa oiddu kushiya aattidi qanxxanau koshshees; aissi giikko, qaretaa xayidi i heгаа oottiis” yaagiis.

⁷Naataani Daawita, “He bitanee nena! GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani nena Israa7eela bolli tiyada kawoyaas; Saa7oola kushiyaappekka

taani nena ashshaas; ⁸ taani ne godaa keettaa neeyyo immaas; ne godaa maccaasata akka ne kiyuwan yeggaas; Israa7eela keettaa asaanne Yihudaa keettaa asaa taani neeyyo immaas. Hagee ubbaikka guuxxikko, taani neeyyo haraakka gujja immana shin. ⁹ Hagaa mala iitabaa GODAA sinttan oottada, aibissi GODAA qaalaa karadii? Hiitiyaa Ooriyoona bisuwan woradasa; yaatada a keettaayyiyo neeyyo ekkadasa. Ee, Amoonaa asatu bisuwan a woradasa. ¹⁰ Neeni tana karada, Hiitiyaa Ooriyoona keettaayyiyo neeyyo ekkido gishshau, ne zariyaappe bisoi mulekka shaahettenna' yaagees.

¹¹ “Hegaa gishshau GODAI, ‘Taani ne so asaa giddoppe ne bolli iitabaa ehaana; ne maccaasata neeni xeellishin denttada, neeyyo matattiya urau immana; seeta gallasan he bitanee ne maccaasatuura zin77ana. ¹² Neeni hegaa geeman oottadasa; shin taani hagaa seeta gallassi Israa7eela asaa ubbaa sinttan oottana’ yaagees” yaagiis.

¹³ Yaagin Daawiti Naataana, “Taani GODAA bolli nagaraa oottarggaas” yaagiis.

Yaagin Naataani, “GODAIKKA ne nagaraa atto girggiis; neeni haiqqakka. ¹⁴ Neeni hagaa oottada, GODAA morkketi a karanaadan oottido gishshau, neeyyo yelettida na7ai haiqqana” yaagiis.

¹⁵ Naataani ba soo biidoogaappe guyyiyan, Ooriyoona maccaasiyaa Daawitayyo yelido na7aa GODAI shociis; shocin i harggiis. ¹⁶ Daawiti ha na7aassi Xoossaa woossiis; Daawiti kattaa meennan xoomiisinne ba soo gelidi, qamma qamma biittan zin77i aqiis. ¹⁷ A so cimati a biittaappe denttanau a matan eqqidosa; shin biittaappe denddennan ixxiis; i etaara qumaa mibeenna.

¹⁸ Laappunnta gallassi na7ai haiqqiis. Daawita ashkkarati na7aa haiquwaa odanau yayyidosona; yayyidi, “Na7ai paxa de7ishin nuuni Daawita haasayissida; shin siyennan ixxiis. Yaatin, na7ai haiqqidoogaa nuuni ayyo waatidi yootanau danddayiyoo? Ooni erii, i bana qohanaakkonne” yaagidosona.

¹⁹ Ba ashkkarati issai issuwaara saasukettiyoogaa Daawiti be7ido wode, yiirai haiqqidoogaa erii. Daawiti eta, “Yiirai haiqqidee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Ee haiqqiis” yaagidosona.

²⁰ Yaagin Daawiti biittaappe dendi eqqiis. Meecettidi, tiyettidinne ba maayuwaa laammidi, GODAA keettaa geliis; gelidi goinniis. Hegaappe guyyiyan ba soo biidi, qumaa oichchin eti a sintti aattidosona; aattin qumaa miis.

²¹ A ashkkarati a, “Nee ni hagaadan aissi hanadii? Na7ai paxa de7ishin xoomadasanne yeekkadasa; shin na7ai haiqqin denddada, qumaa maadasa!” yaagidosona.

²² Yaagin Daawiti eta, “Na7ai paxa de7ishin taani xoomaasinne yeekkaasi; aissi giikko, ‘Ooni erii, GODAI tana maarin, na7ai paxanaakkonne’ yaagada qoppaas.

²³ SHin na7ai ha77i haiqqiichchin, taani aibissi xoomoo? Taani na7aa guyye zaarana danddayiyaanaa? Taani akko baanaappe attin, i taakko simmenna” yaagiis.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Daawiti ba keettaayyiyo Berssaabo minttettiis. Daawiti ikko gelidi iira aqiis; yaatin, a ayyo attuma na7aa yelaasu; na7aa Solomona sunttiis; GODAI he na7aa siiqiis. ²⁵ GODAI na7aa siiqido gishshau, na7aa “Yidiidiyaa” giidi sunttana mala, hananabaa yootiya Naataana bolli kiittiis.

Daawiti Raaba Katamaa Olidi Oiqqiis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 20:1-3)

²⁶ He wode Yoo7aabi Amoonatu katamaa Raaba olidi, kawo qatuwaa oiqqiis. ²⁷ Oiqqidi, Yoo7aabi Daawitakko kiitaa yeddidi, “Taani Raaba katamaa olada, haataa duuqqiyo sohuwaa oiqqaas. ²⁸ Hegaa gishshau, attida olanchchata shiishshada katamaa olada oiqqa. Hegee xayikko, taani katamaa oiqqais. Yaatikko, i ta sunttan xeegettana” yaagiis.

²⁹ Yaagin Daawiti ba olanchchata ubbaa shiishshidi, Raaba katamaa biidi, olidi oiqqiis. ³⁰ Eta kawuwaa kallachchaakka a huuphiyaappe ekkiis. He worqqa kallachchai hasttamanne ichchashu kilo giraame deexxees; a gidдон inquwaa giyo al77o shuchchai de7ees. He kallachchai Daawita huuphiyan goxettiis. Katamaappe keehi daro omooduwaa Daawiti omooddidi ehiis. ³¹ He katamaa asaa yaappe kessidi, magaaziyan, birata shalkkiyaaninne birata kalttan oottanaadan oottiis; qassi eta urqqaappe xuubiyaa medhdhanaadan oottiis. Amoonatu katamatu ubban de7iya asaa i hegaadan oottiis. Hegaappe guyyiyan, Daawitinne a olanchchati ubbai Yerusalaame simmidosona.

Aminoonaanne Taamaaro

13 Issi wode hagaadan haniis. Daawita na7aa Abeseloomayyo Taamaaro giyo issi puulanchcha michchiyaa de7ausu; Daawita na7ai Aminooni Taamaaro siiqqiis. ² A michchiyaa Taamaara geela7o gidido gishshaunne i o ainne oottanau danddayennabaa au milatido gishshau, Aminooni Taamaaro qoppidi gilqqiis.

³ SHin Aminoonaayyo Daawita ishaa SHAama na7aa Yonadaaba giyo laggee de7ees; Yonadaabi daro gaica asa. ⁴ Yonadaabi Aminoona, “Neeni kawuwaa na7a; yaatin, maallado maallado aissi gilqqai? Neeni taayyo aibissi odikkii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Aminooni a, “Ta ishaa Abeselooma michchiyo Taamaaro taani siiqais” yaagiis.

⁵ Yonadaabi Aminoona, “Ba; baada sakettiyaabaa malatada hiixan zin77a baya. Ne aawai nena be7anau yiyo wode, ‘Ta michchiyaa Taamaara yaada taayyo miyoobaa immu; taani o xeellishin qumaakka ta sinttan kattada tana barsu’ yaagada oichcha” yaagiis.

⁶ Yaagin Aminooni sakettidabaa milatidi biidi hiixan zin77iis. Kawoi a be7anau yiido wode, Aminooni a, “Ta michchiyaa Taamaara yaada, taayyo issi lo77o oittaa ta xeellishin uukkiyaakkonne taani i kushiyaappe miyaakko dosais shin” yaagiis.

⁷ Yaagin Daawiti Taamaarikko kawo soo kiittidi, “Ne ishaa Aminoona soo ha77i baada, ayyo qumaa katta” yaagiis. ⁸ Taamaara ba ishaa Aminoona soo baasu; he wode i zin77iis. Taamaara aramida xiilliyaa munaqqada, Aminooni xeellishin oittaa uukkaasu. ⁹ Taamaara bashiyaappe oittaa kessada ayyo aattaasu; shin i meennan ixxiis.

Aminooni, “Asa ubbaa hagaappe kessirggite” yaagiis; yaagin asai ubbai a matappe kiyiis. ¹⁰ Hegaappe simmin Aminooni Taamaaro, “Taani ne kushiyaappe maanaadan qumaa haa ta siirixaa ekkada ya” yaagiis; yaagin Taamaara ba uukkido oittaa ekkada, ba ishaa Aminoona siirixaa gelissaasu. ¹¹ Taamaara qumaa akko shiishshido wode, o oiqqidi, “Ta michchee, haaya! Tanaara zin77a” yaagiis.

¹²Yaagin a, “Ta ishau, chii hanenna! Tana wolqqanttoppa! Haggaa malabi Israa7eela biittan oosettanau bessennabaa; haggaa mala iitabaa oottoppa. ¹³Ta pokkuwaa taani waatada genttanau danddayiyaanaa? Qassi neenikka Israa7eela giddon kaushsha asa gidana. Hayyanaa kawuwaa ha77i oichcha. I taani nena gelanau diggenna” yaagaasu. ¹⁴SHin a odiyoojaa siyennan ixxiis. I ippe wolqqaama gidayo gishshau, o wolqqan oiqqidi mooriis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Aminooni o keehippe ixxiis; kase o siiqidoogaappe aattidi ixxiis. Aminooni o, “Kiyaa! Kiyada ba!” yaagiis.

¹⁶Yaagin a, “Biikke! Neeni tana ha77i kare iiggiyo balai neeni hanno gakkanaashin ta bolli oottido balaappe aadhdhees” yaagaasu.

SHin i iyyo siyennan ixxiis. ¹⁷Aminooni ba ashkkaaraa xeesidi, “Ha maccaasiyo ta sinttaappe kessa; o kare kessarggada, kariyaa gorddada hiraqa” yaagiis. ¹⁸Yaagin ashkkaarai maccaasiyo kare kessirggidi, kariyaa gorddidi hiraqiis.

A daro alleequuwaara de7iya maayuwaa maayaasu; aissi giikko, kawo macca naati geela7oti hegaa mala maayuwaa maayooona. ¹⁹Taamaara bidinttaa ba huuphiyan qolada, ba maayido alleequuwaara de7iya maayuwaa pooshshaasu; pooshshada ba huuphiyaa oiqqada, waasuwa xulluusaidda baasu.

²⁰I ishaa Abeseloomi o be7ido wode, “Ne ishai Aminooni nena mooridee? Ta michchee, neeni ha77i co77u ga. I ne ishaa; ha yohuwaa neeni uluwan oiqqoppa” yaagiis. Heggaa gishshau, Taamaara azzanaidda ba ishaa Abeselooma son, asan gaittenan de7aasu.

²¹Kawoi Daawiti ha yohuwaa siyido wode, keehi hanqqettiis. ²²Abeseloomi Aminoonassi mal77aa cammaakka qaattibeenna. Ba michchiyo Taamaaro moorido gishshau, Aminooni morkkiis.

Abeseloomi Aminooni Woriis

²³Naa77u laittaappe guyyiyan, Efireema zawa matan Haxoora giyoosan Abeseloomi dorssaa ikisiyaa meedissee; kawuwaa naati ubbai he sohuwaa yaanaadan Abeseloomi eta xeesiis. ²⁴Abeseloomi kawuwaakko yiidi, “Ta kawuwau, taani ne ashkkaarai ta dorssatu ikisiyaa meedisais; neeninne ne oosanchchati nunaara hindderketti!” yaagiis.

²⁵Yaagin kawoi Abeselooma, “CHii ta na7au! Nuuni ubbai biikko, neeyyo toho gidana” yaagiis. Abeseloomi kawuwaa daroppe shoobbiis; shoobbin kawoi beettaa ixxiis; shin Abeselooma anjjiis.

²⁶Abeseloomi kawuwaa, “Neeni baana xayikko, ta ishaa Aminooni nunaara bo” yaagiis.

Yaagin kawoi, “I nunaara aibissi bii?” yaagiis. ²⁷SHin Abeseloomi shoobbidi aggennan ixxin, Daawiti Aminoonanne ba attuma naata hinkkoota aara yeddiis.

²⁸Abeseloomi ba ashkkaarata, “Siyite! Aminooni woiniyaa eessaa uyidi kalliyo wodenne taani inttena, ‘Aminooni shocite’ yaagiyo wode, intte a worite. Yayyop-pite! Inttena azazidai tana. Minnite! Xalite!” yaagidi azaziis. ²⁹Azazin Abeselooma ashkkaarati i azazidoogaadan Aminooni oottidosona. Hegaappe guyyiyan, kawuwaa attuma naati ubbati denddidi, bantta baquluwaa baquluwaa toggidi baqatidosona.

³⁰Eti biron ogiyan de7ishin, “Abeseloomi kawuwaa naata ubbaa wurssiis; etappe issoinne attibeenna” giyo odoi Daawitakko gakkiiis. ³¹Gakkin kawoi denddi eqqidi,

azzanuwau ba maayuwaa pooshshiis; yaatidi biittan zin77iis. A ashkkarati ubbatikka bantta maayuwaa pooshshidi, a matan eqqidosa.

³² Daawita ishaa SHaama na7ai Yonadaabi, “Ta godau, ‘Eti kawo naata ubbaa worirgidosa’ gaada qoppoppa; Aminoona xallai haiqqiis. Aissi giikko, Aminooni ba michchiyo Taamaaro moorido gallasaappe doommidi, Abeseloomi a bollan polanau halchhidobaa gidiis. ³³ Ha77ikka ta godai kawoi ba wozanan, ‘Kawuwaa naati ubbati haiqqidosona’ yaagidi odido oduwaa tuma gooppo; Aminoona xallai haiqqiis” yaagiis.

³⁴ He wode Abeseloomi baqatiis.

Naagiya bitanee xoqqu giidi xeelliyo wode, baappe awai wulliyo baggaara de7iya ogiyaara keraa lanqqiyaa oiqqidi, cora asai yiyaagaa be7iis; be7idi kawuwaayyo yootiis. ³⁵ He wode Yonadaabi kawuwaa, “Be7a! Taani ne ashkkarai odidoogaadan kawo naati yiidosona” yaagiis.

³⁶ I haasayidi wurssaanne kawuwaa naati gelidosona; gelidi bantta qaala xoqqu oottidi waassidosona. Qassi kawoinne a oosanchchati ubbai yibbaata yeeho yeekkidosa.

³⁷ Abeseloomi baqatidi, Amihuuda na7aa Talmmaayakko, Gashuura biittaa kawuwaakko biis; shin Kawoi Daawiti ubba gallassi ba na7aayyo yeekkiis.

³⁸ Abeseloomi baqatidi Gashuura biitti biidoogaappe guyyiyan, yan heezzu laittaa de7iis. ³⁹ Kawoi Daawiti Abeseloomakko baanau amottiis; aissi giikko, Aminoona haiquwaassi azzaniyoogaappe i minettiis.

Abeseloomi Yerusalaame Simmiis

14 Xaruuyi na7ai Yoo7aabi Kawoi Daawiti Abeselooma laamotidoogaa eriis. ² Hegaa gishshau, Yoo7aabi Taqo7a katamaa kiittidi, yaappe issi eranchcha mishiriyo ehiissiis; ehiissidi o, “Neni kayyottiya asadan hana; kayyo maayuwaa maaya; shicissiyaabaa tiyettoppa; daro wodeesappe doommidi, haiqqida asau kayyottiya maccaasadan hana. ³ Yaatada kawuwaakko baada ha qaalata ayyo oda” yaagiis. Yoo7aabi a kawuwaayyo odanabaa iyyo yootiis.

⁴ Taqo7a katamaa maccaasiyaa kawuwaakko biido wode, biittan lichchi gaada gufannada, “Kawuwau, tana maaddarkkii!” yaagaasu.

⁵ Yaagin kawoi o, “Nena aibee metidai?” yaagidi oichchiis.

Oichchin a, “Taani azini haiqqido maccaasa. ⁶ Taayyo ne ashkkareeyyo naa77u atuma naati de7oosona. Eti issi issuwara dembban warettidosona; eta shaakkanau issi asinne xayin, issi hinkkuwaa shocidi woriis. ⁷ Ha77i ta dabboti ubbai ta bolli denddidi, ‘Ba ishaa i worido gishshau, nuuni a woranaadan ba ishaa woridaagaa nuuyyo hamma; yaatidi nuuni laattiyaabaa xaissana’ yaagidosona. Yaatikko, eti taayyo laatau attida issi xiifaa toissoosona; ta keettaawaa sunttaakka a zerettaa biittaappe xaiissoosona” yaagaasu.

⁸ Kawoi he mishiriyo, “Ne soo ba; taani neeyyo azazana” yaagiis.

⁹ SHin Taqo7a katamaa maccaasiyaa kawuwaa, “Ta godau kawuwau, gomee tananne ta aawaa keettaa asaa oiqqo; shin kawoinne a kawotaa araatai geeshsha gido” yaagaasu.

¹⁰ Yaagin kawoi maccaasiyo, “Ne bolli qaala qaattiya oonanne taakko eha; i nena naa77antto bochchenna” yaagiis.

¹¹ Yaagin maccaasiyaa kawuwaa, “Suuttaa achchiyaagee bashshaa bolli bashshaa gujjennaadaaninne ta na7aakka worennaadan kawoi GODAA ba Xoossaa sunttan taayyo caaqqo” yaagaasu.

Kawoi o, “Xoossai ero! Ne na7aa huuphiyaa binnaanaappe issoikka biittan wodhdhenna” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa kawuwaa, “Ta godaa kawuwaayyo taani issi qaalaa haasayais” yaagaasu.

Yaagin kawoi, “Haasaya” yaagiis.

¹³ He maccaasiyaa kawuwaa, “Yaatin, neeni Xoossaa asaa bolli haggaa malabaa aibissi oottadii? Kawoi iiggido ba na7aa guyye zaaribeenna gishshau, ba haasayido qaalau kawoi mooranchcha gidennee? ¹⁴ Nuuni ubbai haiqqana; biittan gukkida haattai simmennaagaadan, nuuni naa77antto simmokko. SHin Xoossai bohattida asi mulekka xayenna mala, ayyo ogiyaa giigisseesippe attin, i coo xayanaadan koyenna.

¹⁵ “Tana asai yashissiyo gishshau, ta godaayyo kawuwaayyo taani haggaa yootanau ha77i yaas. Taani ne ashkkariyaa, ‘Taani kawuwaayyo haasayana; ooni erii, taani a ashkkariyaa oichchiyoobaa kawoi polanaakkonne; ¹⁶ Xoossai nuuyyo immido laataappe tananne ta na7aa xaissanau koyiya asa kushiyaappe kawoi siyidi ashshanaakkonne’ yaagada qoppais. ¹⁷ Qassikka taani ne ashkkariyaa, ‘Lo77uwaanne iitaa shaakkanau ta godai kawoi Xoossaa kiitanchcha mala gidido gishshau, ta godaa kawuwaa qalalai tana woppisso. GODAI ne Xoossai nenaara gido’ yaagais” yaagaasu.

¹⁸ Kawoi mishireeyyo, “Taani nena oichchana haniyoobaa zaaruwaa neeni taappe qottoppa” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Ta godai kawoi haasayo” yaagaasu.

¹⁹ Kawoi mishiriyo, “Hagan ubban Yoo7aaba kushe nenaara de7ii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin maccaasiyaa, “Ta godau kawuwau, ne shemppoi ero! Nene ta godai kawoi haasayido ubbabaappe ushachchi woikko haddirssi gaanau danddayiya issi asikka baawa. Ee; haggaa tana azazidaagee, ta doonan, ne ashkkaree doonan haggaa wottidaagee ne ashkkaraa Yoo7aaba. ²⁰ Ha77i de7iya hanotaa laammanau ne ashkkarai Yoo7aabi haggaa oottiis. Xoossaa kiitanchchaayyo de7iya aadhdhida eraa malai ta godaayyo de7ees; biittan haniyaabaa ubbabaa i erees” yaagaasu.

²¹ Kawoi Yoo7aaba, “Daro lo77o! Taani haggaa oottana! Ba; baada he yelaga bitaniyaa Abeselooma ekkada ya” yaagiis.

²² Yaagin Yoo7aabi kawuwaa sinttan lichchi giidi gufannidi, kawuwaa haggadan yaagidi anjiis; “Ta godau kawuwau, ne sinttan nashettidoogaa ne ashkkarai hachchi eris; aissi giikko, kawoi ba ashkkarai oichchidobaa siyiis” yaagiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabi denddidi Gashuura biitti biis; biidi Abeselooma Yerusalaame ekki ehiiis. ²⁴ SHin kawoi, “I ba soo baanau bessees; i ta som77uwaa be7oppo” yaagiis; yaagin Abeseloomi ba soo biis; kawuwaa som77uwaakka be7ibeenna.

²⁵ Israa7eela ubbaa gidдон mera lo77on Abeseloomadan sabettida issi asinne baawa. A huuphiyaappe biidi tohuwaa yachchaa gakkanaashinkka an boriyoobi baawa. ²⁶ I bana deexsiyo wode ba huuphiyaa binnaanaa qanxxissees; ba huuphiyaa binnaanaa qanxxissiyo wode ubban miizaanan wottidi mazzanees; mazzanin kawo meezaanaa likkiyan naa77u kilonne heezzu xeetu giraame deexxees.

²⁷ Abeseloomayyo heezzu attuma naatinne issi macca na7iyaa yelettidosona; macca na7ee sunttai Taamaaro; he na7iyaa puulanchcha maccaasa gidaasu.

²⁸ Abeseloomi naa77u laitta kumettaa kawuwaa som77uwaa be7ennan Yerusalaamen de7iis. ²⁹ “Taani nena kawuwaakko kiittana mala, taakko haaya” yaagidi Abeseloomi Yoo7aabassi kiittiis; shin Yoo7aabi yeennan ixxiis. Ixxin naa77anttokka kiittiis; shin Yoo7aabi akko yeennan ixxiis. ³⁰ Hegaappe guyyiyan, Abeseloomi ba ashkkarata, “Siyite! Ta goshshaa matan Yoo7aabayyo goshshai de7ees; ayyo hegan banggai de7ees. Biite; biidi tamaa oittite” yaagiis. Yaagin Abeselooma ashkkarati Yoo7aaba banggaa tamaa oittidosona.

³¹ Yaatin, Yoo7aabi denddidi, Abeselooma soo biis; biidi “Ne ashkkarati ta banggaa aibissi tamaa oittidona?” yaagiis.

³² Yaagin Abeseloomi Yoo7aaba, “Neeni taani kiittin yeennan ixxido gishshaassa. Neeni kawuwaakko baada, ‘Abeseloomi hagaadan yaagees; “Taani Gashuura biittaappe aibissi yiidanaa? Taani hanno gakkanaashinkka yan de7idabaa gidiyaakko taayyo keha shin” yaagees’ gaada taayyo oichchanaadan koyaas. Ha77ikka taani kawuwaa som77uwaa be7anau koyais; taani mooranchcha gidikko, i tana woro” yaagiis.

³³ Yaagin Yoo7aabi kawuwaakko biidi, Abeseloomi giidoogaa yootiis. Kawoi Abeselooma xeesissii; xeesissin Abeseloomi soo gelidi, kawuwaa sinttan sa7an lichchi giidi ziggiis; yaatin, kawoi Abeselooma yeriis.

Abeselooma Maqquwaa

15 Hegaappe guyyiyan, Abeseloomi para gaariyaa, paratanne ba sinttan woxxanau ishatamu asata giigissiiis. ² Abeseloomi maallado guuraara denddidi, katamaa pengge efuya ogiyaa doonan eqqeas. Mootoi de7iyo ai asinne kawuwaa sintti pirddau yiido wode, Abeseloomi he bitaniyaa xeesidi, “Neeni awa katamaappe yaadii?” yaagidi oichchees. Oichchin he bitanee, “Taani ne ashkkarai Israa7eela zaretuppe issuwaappe yaas” yaagidi ayyo zaarees. ³ Abeseloomi a, “Be7a! Ne yohoi lo77onne suure; shin kawuwaa baggappe neeyyo siyiyaabi baawa” yaagees. ⁴ Abeseloomi gujjidikka, “Taani Israa7eela biittan pirddanau sunttetidabaa gidarkinaashsha! Hega gidiyaakko, mootoi woikko yohoi de7iyo ubbai taakko yin, taani ayyo suure pirddaa pirddana shin” yaagees.

⁵ Ooninne akko yiidi ayyo ziggiyo wode, Abeseloomi ba kushiya yeddidi, he uraa oiqqidi yerees. ⁶ Pirddettanau kawuwaakko yiya Israa7eelatu ubbaayyo Abeseloomi hegaadan haniis; yaatidi Israa7eela asaa wozanaa Abeseloomi wuuqqiis.

⁷ Oiddu laittaappe guyyiyan, Abeseloomi kawuwaa, “Taani GODAAYYO shiiqqido shiiquwaa gattanau Kebroona biitti baana. ⁸ Taani ne ashkkarai Gashuura kataman Sooriyaa biittan de7aidda, ‘Tana GODAI Yerusalaame guyye efuyaabaa gidikko, Kebroona kataman taani GODAAYYO goinnana’ yaagada shiiqqa uttaas” yaagiis.

⁹ Yaagin kawoi Abeselooma, “Saro ba” yaagin, i denddidi Kebroona katamaa biis.

¹⁰ SHin Abeseloomi Israa7eela zaretu ubbaakko qosan kiitaa yeddidi, “Malkkataa punaa intte siyido wode, ‘Abeseloomi Kebroonan kawotiis’ yaagite” yaagiis.

¹¹ Abeseloomi xeesin, Yerusalaameppe aara issippe biida imattati naa77u xeetu asa; he asati ainne erennan coo ashkketettan biidosona. ¹² Abeseloomi yarshshuwaa yarshshiiddi, Daawita zoriya Akixoofeela Giilo katamaappe xeesissii; kawuwaa

bolli denddida maqqoi goobiis; Abeselooma kaalliyageetikka coratti coratti biidosona.

Daawiti Yerusalaameppe Baqatiis

¹³ Issi kiitettidaagee yiidi Daawita, “Israa7eela asaa wozanai Abeseloomakko sim-miichchiis” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Daawiti banaara issippe Yerusalaamen de7iya ba oosanchchata, “Denddite! Nuuni baqatoos! Hegee xayikko, nu giddoppe ai asinne Abeseloomappe kessi ekkenna. Nuuni eesotidi baana koshshees; hegee xayikko, i eesotidi yiidi nuna xaissana; nu katamaa bisuwan busakkana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin kawuwaa oosanchchati a, “Neeni nu godai kawoi doorido ubbabaa nuuni ne ashkkarati oottanau giigi uttida” yaagidosona.

¹⁶ Yaagin kawoi kiyidi biis; a so asai ubbai aara issippe biis; shin ba keettaa naaganaadan tammu baakkota ashshiiis. ¹⁷ Kawoi kiyin, asai ubbai aara biis; biidi kata-mau wurssetta keettaa lanqqen eqqidosa. ¹⁸ A oosanchchati ubbai appe sinttaara salppidi aadhdhidosa; eta kaallidi kawuwaa naagiyaageeti salppidosona; qassi eta kaallidi Gaate katamaappe yiida usuppun xetu asati, kawuwaa sinttaara salppidi aadhdhidosa.

¹⁹ Kawoi Gaatiyaa Ittaaya, “Neeni nunaara aibissi yai? Guyye simmada, kawuwaa Abeseloomaara de7ashsha. Neeni asa biittaa asa; neeni bete. ²⁰ Neeni sa7a zino yaadasa; taani ta huuphessi biyoosaa erennan de7aidda, nena hachchi waatada tanaara yuushshoo? Guyye simma; ne dere biittaa asatakka nenaara efa. GODAI neeyyo kehonne ammanetto!” yaagiis.

²¹ Yaagin Ittaayi kawuwaa, “GODAI ero! Ta godai kawoi ero! Ta godai kawoi de7iyooosan awan gidinkka, i tau haiqo gidin, paxa gidinkka, taani ne ashkkarati nenaara de7ana” yaagiis.

²² Yaagin Daawiti Ittaaya, “Lo77o! Baada salppa” yaagiis; yaagin Gaatiyaa Ittaayi ba asatu ubbaaranne ba so asaa ubbaara salppiis.

²³ He ubba asai kanttishin, he biittaa asai ubbai bantta qaala xoqqissidi yeekkidosa; kawoi Qediroona SHaafaa pinniis; asai ubbaikka bazzo simmidi biis.

²⁴ Qeesiyaa Saadooqikka he sohuwan de7ees; Xoossaa Maachchaa Taabootaa tookkiya Leewatikka aara issippe de7oosona. Asai ubbai katamaappe kiyi wurana gakkanaashin, Xoossaa Taabootaa biittan wottin, qeesiyaa Abiyaataari yarshshuwaa yarshshiiis.

²⁵ Hegaappe guyyiyan kawoi Xaadooqa, “Xoossaa Taabootaa katamaa guyye efa. GODAI tanan ufaittiyaabaa gidikko, tana i zaaretti ehiidi, ba Taabootaanne ba de7iyooosaa naa77anttuwaa bessana. ²⁶ SHin i, ‘Taani nenan ufaittikke’ giikko, i bana lo77iyaabaa ootto; taani hagan de7ais” yaagiis.

²⁷ Qassikka kawoi qeesiyaa Xaadooqa, “Siya; neeni ne na7aa Ahima7aaxanne Abiyaataara na7aa Yonaataana ekkada katamaa saro ba. ²⁸ Intte tana erisanau qaala kiittana gakkanaashin, taani bazzon de7iya shaafaa pinuwan de7ashshana” yaagiis. ²⁹ Hegaa gishshau, Xaadooqinne Abiyaataari Xoossaa Taabootaa Yerusalaame guyye efiidosona; efiidi yan de7idosona.

³⁰ SHin Daawiti yeekkiiddi Dabira Zaitte pudettaa kiyiis. I azzanuwau ba huuphiyaa gulletti uttiis; i mela tohuwan hemettiis; aara de7iya asatikka gulletti

yeekkiiddi pudettaa kiyidosona. ³¹ Asai Daawita, “Akixoofeelikka Abeseloomaara maqettiyaageetu giddon de7ees” yaagidi yootidosona.

Yootin Daawiti, “GODAU, Akixoofeela zoriyaa eeyyatettau laamma” yaagidi woossiis.

³² Daawiti asai Xoossaayyo goinniyoosaa, deriyaa huuphiyaa gakkido wode, Arkkiyaa Hushaayi azzanuwwau ba maayuwaa pooshshidi, ba huuphiyaanikka buhiyaa qolidi, Daawitaara gaittanau yiis. ³³ Yin Daawiti a, “Neeni tanaara biyaabaa gidikko, neeni taayyo tooho kiyana. ³⁴ SHin neeni katamaa guyye simada Abeselooma, ‘Kawuwau, taani ne ashkkara gidana; hagaappe kase ne aawaa ashkkara gididoogaadankka neeyyookka ashkkara gidana’ yaagikko, Akixoofeela zoriyaa halissada tana maaddana. ³⁵ Qeeseti Xaadooqinne Abiyaataari nenaara yan issippe de7ana gidokkonaa? Neeni kawuwaa son siyyiyoobaa ubbaa etayyo yoota. ³⁶ Xaadooqa na7aa Ahima7aaxinne Abiyaataara na7aa Yonaataani yan etaara de7oosona; neeni siyyiyoobaa aibanne eta bolli taayyo kiitta” yaagiis.

³⁷ Abeseloomi Yerusalaame gelishin, Daawita laggee Hushaayikka katamaa gakkiiis.

Daawitanne Xiiba

16 Daawiti deriyaa huuphiyaappe hefintta baggaara aadhdhishin, Xiiba giyo Mafibosheeta ashkkarai aara gaittiis; naa77u xeetu baso oittaa, woiniyaa teeraa lichchakuwaa xeetaa, balasiyaa teeraa lichchakuwaa xeetaanne issi ogoro woine eessaa naa77u haretun caaniis.

² Kawoi Xiiba, “Hagaa aibissi ehaadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Xiibi, “Hareti kawuwaa so asai togganaassa; oittainne lichchakkoi asati maanaassa; qassi woiniyaa eessai bazuwan daafuriyaageeta ushshanaassa” yaagiis.

³ Hegaappe guyyiyan kawoi Xiiba, “Ne godaa na7aa na7ai awan de7ii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Xiibi, “I, ‘Israa7eela asai ta aawaa aawaa kawotettaa hachchi taayyo zaari immana’ yaagidi Yerusalaamen uttiis” yaagiis.

⁴ Kawoi Xiiba, “Be7a! Mafibosheetayyo de7iyaabai ubbai ha77i neessa” yaagiis.

Yaagin Xiibi, “Eeno ta godau kawuwau! Taani biittan gufannais; taani nena ufais-siyaabaa oottana” yaagiis.

Daawitanne SHim77a

⁵ Kawoi Daawiti Baahuriima giyo katamaa yiido wode, Saa7oola dabbo gidiya issi bitanee hegaappe kiyiis. A sunntai Geera na7aa SHim77a. I Daawita qanggiiddi kiyiis. ⁶ Daawita bollinne kawuwaa oosanchchatu bolli shuchchaa olees; i hega oottiyo wode, olanchchati ubbainne kawuwaa naagiyaageeti ushachchaaranne had-dirssaara kawuwaa Daawita doggomi wottidosona. ⁷ SHim77i Daawita qanggiiddi, “Kichcha; kichcha! Ha suuttaa gussiyaagee! Ha pattenaaagee! ⁸ Neeni Saa7oola sohuwan kawotadasa; neeni gussido Saa7oola asaa suuttaa ubbaa GODAI ne bolli zaariis; qassi GODAI kawotettaa ne na7aa Abeseloomayyo sheedhdhiis. Neeni suutta gussida asa gidiyo gishshau, neeni xayiyoo wodee gakkiiis” yaagiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan, Xaruuyi na7ai Abishaayi kawuwaa, “Ha kana bautai ta godaa kawuwaa aibissi qanggi? Taani baada a qooriyaa muucais” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi, “Inttenoo, Xaruuyi naatoo, inttena gattiyaabi aibee? GODAI a, ‘Daawita qangga’ yaagido gishshau i qanggiyaabaa gidikko, ‘Neni aibissi haggaa oottai?’ yaagidi oichchanau danddayiyai oonee?” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, Daawiti Abishaayanne ba ashkkarata ubbata, “Ta na7ai, ta ashoi, tana woranau koyees; yaatin, ha Biniyaama asi waati agguutee! A bochchop-pite; i qanggo bayin! Aissi giikko, GODAI a azaziis. ¹²Ooni erii, GODAI ta metuwaa be7idi, taani hachchi ekkiyo qanggettaa gishshau taayyo kehaa zaaranaakkonne” yaagiis.

¹³Daawitinne a asai ogiyaa oiqqidi boosona. SHim77ikka keraa xanxxaa oiqqidi, Daawita ginaara bees; biiddi a qanggeesinne shuchchaa a bolli olees; buhiyaakka a bolli laalees. ¹⁴Kawoinne aara de7iya asati bantta biyoosaa daafuridi gakkidosona. Gakkin kawoi yan shemppiis.

Abeseloomanne A Zoriyaageeta

¹⁵Abeseloominne Israa7eela asati ubbai Yerusalaame gelidosona; Akixoofeelikka etaara issippe de7ees. ¹⁶Daawita laggee Arkkiyaa Hushaayi Abeseloomakko yiidi, “Kawoi shemppo gam77o! Kawoi shemppo gam77o!” yaagiis.

¹⁷Yaagin Abeseloomi Hushaaya, “Neni ne laggiyaa siiqido siiqoi hageekka? Ne laggiyaara aibissi babeikkii?” yaagiis.

¹⁸Hushaayi Abeselooma, “CHii! GODAINNE ha asai qassi Israa7eela asai ubbainne dooridoogaayyo taani aqana; taani aara attana. ¹⁹Hegaappekka qassi taani ooyyo oottanee? A na7aayyo oottanau bessikkinaayye? Taani ne aawaayyo ootidoogaadan ha77i neeyyookka oottana” yaagiis.

²⁰Abeseloomi Akixoofeela, “Neni ane nuna zora; nuuni ai oottonii?” yaagiis.

²¹Yaagin Akixoofeeli Abeselooma, “Kawo keettaa naaganau attida ne aawaa baakkotuura baada zin77a; neni ne aawaa siiriyan xinqqidoogaa Israa7eela asai ubbai siyana; nenaara issippe de7iya ubbatu kushee hegan minnana” yaagiis. ²²Kawuwaa keettaa bollan dembbayidi oottidosan, Abeseloomayyo dunkkaaniyaa toldosona; tolin asai ubbai xeellishin Abeseloomi gelidi, ba aawaa baakkotuura zin77iis.

²³He gallassatun Akixoofeeli a zorido zore issi asi GODAA oichchidi ekkiyo zore mala. Daawitinne Abeseloominne naa77aikka Akixoofeela zoriyaa ubbaa ekki-doogee hagaadaana.

17 Hegaappe guyyiyan Akixoofeeli Abeselooma, “Hachchi qammi taani tammaanne naa77u sha7u asata doorada, Daawita yedettada oiqqanau kiyais. ²I daafuridaashiinne xalalidaashin, taani a bolli woraajjana. Taani a dagantana; hegan aara de7iya asai ubbaikka baqatana; taani kawuwaa xalaalaa shocana. ³Yaadata taani asa ubbaa neekko zaarana. Neni issi asa xalaalaa woranau koyaasa; hara asai saro attana” yaagiis. ⁴Akixoofeela zoree Abeseloomanne Israa7eela cimata ubbaa ufaissiis.

⁵Hegaappe guyyiyan Abeseloomi, “Arkkiyaa Hushaaya qassi xeesite; ane i giyoobaa siyoos” yaagiis. ⁶Hushaayi akko yiido wode, Abeseloomi a, “Akixoofeeli zorido zoree haggaa; nuuni i giyoobaa oottanau bessii? Bessennabaa gidikko, ne qofai aibee?” yaagiis.

⁷Yaagin Hushaayi Abeselooma, “Akixoofeeli zorido zoree ha wodiyan lo77o gidenna. ⁸Ne aawainne ne aawaa asati mino olanchchata gidiyooqaanne ba marata

bonqettida maahee mala yashshiyaageeta gidiyooгаа neeni eraasa. Ne aawai olau meeze asa; i qammi ba olanchchatuurakka aqenna. ⁹Be7a, i hannooде gong-golo gidдон woikko hara sohuwan qosetti uttiis. I intte citaa bolli koiro woraa-jjikko, heгаа siyida asi ooninne, ‘Abeselooma kaalli biida asati shocettidosona’ yaagana. ¹⁰Ne aawai toora qara gidiyooгаanne aara de7iya asatikka mino gidiyooгаа Israa7eela asai ubbai eriyo gishshau, harai atto gaammodan xaliya minotu wozanaikka maashana.

¹¹“SHin taani nena zoriyoogee hagaa; Israa7eela zawan Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaashin de7iya Israa7eela ubbaa, abbaa doonan de7iya shafiyaa keenaa neekko shiishsha; yaatada neeni ne huuphen eta olau kaaletta. ¹²Yaatabare nuuni a demmosan awaaninne shocana; xaazai sa7an wodhdhiyoogaadan nuuni a bolli wodhdhana. A gidinkka woikko aara de7iya asaa gidinkka issoinne paxa at-tenna. ¹³I katamaa gidдо gelikkokka, Israa7eela asai ubbai wodoruwaa he katamaa ehiidi, katamaa gidдон issi shuchchikka beettennaadan nuuni he katamaa zangga-
rau duge goochhana” yaagiis.

¹⁴Abeseloominne Israa7eela asai ubbai, “Arkkiyaa Hushaaya zoree Akixoofeela zoriyaappe lo77o” yaagidosona. Hegee hanidoogee, GODAI Abeselooma bolli iitabaa ehaana mala, Akixoofeela zoriyaa lo77uwaa halissanau qachchido gishshaassa.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Hushaayi qeeseta Xaadooqanne Abiyaataara, “Akixoofeeli Abeseloomanne Israa7eela cimata hagaa hagaa giidi zoriis; taanikka eta hagaa hagaa gaada zoraas. ¹⁶Ha77ikka Daawitakko eesuwan kiittidi, ‘Bazzo pinuwan hachchi qammi aqoppa; hefintti pinnaichcha! Hinna xayikko, kawoinne aara de7iya asai ubbai xayana’ yaagidi yootite” yaagiis.

¹⁷Yonaataaninne Ahima7aaxi qoncciyaa katamaa gelishin eta asi be7enna mala, Eniroogeela giyoosan uttidi naaganaunne issi ashkkariyaa ya yaada etayyo yootin, eti biidi Kawuwaa Daawitayyo yootanau qoppidosona. ¹⁸SHin issi wodallai eta be7iis; be7idi Abeseloomayyo yootiis. Hegaa gishshau, eti naa77aikka he sohuwaappe eesuwan kichchidi biidi, Baahuriima kataman issi bitaniyaa soo gakkidosona. He bitaniyaayyo dirssaappe so baggaara haatta ollai de7ees; eti he ollaa gidдо duge gelidosona. ¹⁹Aibinne erettennaadan bitaniyaa maccaasiyaa kammiyoobaa ekkada ollaa doonan hiixxaasu; yaatada a bolli kattaa miccaasu.

²⁰Abeselooma ashkkarati bitaniyaa soo yiidi maccaasiyo, “Ahima7aaxinne Yonaataani awan de7iyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin maccaasiyaa, “Eti shaafaa pinnidi biidosona” yaagaasu; eti koyin beet-tennan xayin, Yerusalame aggidi simmidosona.

²¹He asati biidoogaappe guyyiyan, naa77u asati ollaappe kiyidi, Kawuwaa Daawitayyo yootanau biidosona; biidi Daawita, “Eesuwan denddidi shaafaa pinnite; aissi giikko, Akixoofeeli intte bolli hagaa hagaa giidi zori wottiis” yaagidosona. ²²Yaagin Daawitinne aara issippe de7iya asai ubbai Yorddaanoosa pinnidi biidosona. Wonttiyo wode Yorddaanoosa pinnennan attida issi asinne baawa.

²³Akixoofeeli ba zoree ekettibeennaagaa be7ido wode, ba hariyaa kooridi, ba de7iyo katamaa biis; Akixoofeeli ba soo giigissidi, barkka sulettidi haiqqiis; haiqqidi ba aawaa duufuwan moogettiis.

²⁴Daawiti Maahinaima katamaa gakkido wode, Abeseloominne aara de7iya asai ubbai Yorddaanoosa SHaafaa pinnidosona. ²⁵Abeseloomi ba olanchchatu bolli

Yoo7aaba sohuwan Amaasa sunttiis. Amaasi Israa7eeliyaa Yetera na7aa; Yeteri Abigaalo ekkidaagaa; Abigaala Naa7oosa na7iyoonne Yoo7aaba aayee Xaruuyi michchiyo. ²⁶Israa7eelatinne Abeseloomi Gala7aade biittan uttidosona.

²⁷Daawiti Maahinaima katamaa gakkio wode, Amoonna biittaappe Raabappe yiida Naa7oosa na7ai SHoobi, Lodabaara katamaappe yiida Ammi7eela na7ai Maakirinne Rogaliima katamaappe yiida Gala7aadiyaa Barzzillaayi ²⁸hiixxiyoobata, sampattan urqqa miishshata ehiidosona. Qassi eti gisttiyaanne bangгаа, xiiliyaanne shaashshaa, baa7eelaanne misiraa, ²⁹eessaanne meqqida maattaa, miizaa maattaa pilaanne dorssaa Daawitinne a asai maanaadan ekki yiidosona. Hegaa eti ehiidoogee, “Asai bazzon namisettiis, daafuriisinne saamettiis” giidi qoppido gishshaassa.

Abeseloomi Xoonettidi Haiqqiis

18 Daawiti ba asata ubbaa issippe shiishshii; shiishshidi shaalaqatanne mato halaqata eta bolli sunttiis. ²Daawiti asaa heezzu citan shaakkiis; issi citaa Yoo7aabi azaziis; naa77antto citaa Yoo7aaba ishai, Xaruuyi na7ai Abishaayi azaziis; heezzantto citaa qassi Gaatiyaa Ittaayi azaziis. Kawoi asaa, “Taani ta huuphenkka inttenaara issippe baana” yaagiis.

³SHin asai a, “Neeni baana bessenna! Nuuni baqatiyaakkonne, eti nubaa koyokkona; harai atto nuuni baggai haiqqiyaakkokka, nubaa eti wudokkona. SHin neeni nuuppe tammu sha7atuppe daraasa; heгаа gishshau, neeni kataman uttada, nuuyyo maaduwa kiittikko lo77o” yaagiis.

⁴Yaagin kawoi eta, “Inttena lo77idabaa taani oottana” yaagiis.

Daawiti dirssaa penggen eqqidaashin, asai ubbai xeetai xeetai, sha7ai sha7ai ba citan citan salppidi kiyiis. ⁵Yaatin, kawoi Yoo7aaba Abishaayanne Ittaaya, “Ta gishshau giidi, he yelaga bitaniyaa Abeselooma qohoppite” yaagidi azaziis. Kawoi Abeseloomabaa gadaawatu ubbaayyo odiyo wode, olanchchati ubbai siyidosona.

⁶Daawita olanchchati Israa7eelatuura olettanau gaxariyan salppidosona; olaa sohoi Efireema woraana. ⁷He sohuwan Daawita olanchchati Israa7eela olanchchata xoonidosona; he gallassi keehi daro asai, laatamu sha7u asai haiqqiis. ⁸Olai gaxariyaa ubbaa gakkii; he gallassi worai wurssido asai bisoi wurssido asaappe daro.

⁹Abeseloomi akeekennan de7iiddi Daawita asatuura gaittiis; Abeseloomi ba baquluwaa toggidaashin, daro daashshai de7iyo wolaa garssi baquloi geliis; gelin Abeselooma huuphee wolaa ballan oiqettiis. Abeseloomi sa7aappenne saluwaappe gidduwan giili giishin, i toggido baquloi sinttau bi aggiis. ¹⁰Asaappe issi heгаа be7idi Yoo7aaba, “Be7a! Abeseloomi issi wolaa bolli kaqettidaagaa taani be7aas” yaagidi yootiis.

¹¹Yootin Yoo7aabi baayyo yootida bitaniyaa, “Hee? Be7aas gai? Aibissi biittau duge shocabeikkii? Neeni shocidabaa gididiyaakko, taani neeyyo tammu xaqara biiraanne issi qabattuwa immanaagaa shin” yaagiis.

¹²Yaagin bitanee, “Neeni sha7u xaqara biraa ta kushiyan wottiyaakkokka, taani kawuwaa na7aa bolli ta kushiya denttikke! Nuuni ubbai siyishin, kawoi nenanne Abishaaya Ittaaya, “Ta gishshau giidi, yelaga bitaniyaa Abeselooma ashshite’ yaagidi azaziis. ¹³Taani kawuwaa azazuwaa shaarada Abeselooma woridabaa gididiyaakko,

kawoi ubbabaa siyyoogaadan hegaakka siyanaagee antenna. Neeni he wode taappe haahuwan eqqana” yaagiis.

¹⁴Yaagin Yoo7aabi a, “Taani nenaara hagaadan gam77ikke” yaagiis; yaagidi heezzu tooraa ba kushiyan ekkidi, Abeseloomi wolana kaqettidi paxa de7iyaagaa wozana aifiyan caddiis. ¹⁵Caddin Yoo7aaba ola miishshaa tookkiya tammati Abeselooma dooddidi, shoci woridosona.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabi olaa essanau malkkataa punniis; punnin asai Israa7eelata yedettiyoogaa aggiis. ¹⁷Eti Abeselooma ekki efidi, woran de7iya gita ollaa gidдон yeggidi, daro shuchchaa a bolli dooridosona. He wode Israa7eela asai ubbai ba so ba so baqatiis.

¹⁸Abeseloomi paxa de7iiddi, “Ta sunntaa hassayissiya na7i taayyo baawa” yaagidi, bana hassayissiya shuchchaa massido tuussaa kawo dilbban essiis; essiidi he tuussaa ba sunntan xeesiis. Hachchi gakkanaashin, he tuussai “Abeselooma tuussaa” geetettees.

Daawiti Abeseloomi Haiqqidoogaa Siyidi Yeekkiis

¹⁹Hegaappe guyyiyan, Xaadooqa na7aa Ahima7aaxi Yoo7aaba, “A morkketu kushiyaappe GODAI a ashshido mishiraachchuwaa sissanau, taani kawuwaakko woxxa baada yootais” yaagiis.

²⁰Yaagin Yoo7aabi Ahima7aaxa, “CHii! Hachchi neeni mishiraachcho yootiyo gallassa gidenna; hara gallassi yootanau danddayaasa. Kawuwaa na7ai hachchi haiqqido gishshau, neeni hachchi yootanau koshshenna” yaagiis.

²¹Yaagidi Yoo7aabi Toophphe asa gidiya issi bitaniyaa xeggidi, “Ba; baada neeni be7idobaa kawuwaayyo yoota” yaagiis; yaagin he bitanee Yoo7aabayyo ziggidi woxxiis.

²²Xaadooqa na7ai Ahima7aaxi naa77anttuwaakka Yoo7aaba, “Ainne hano; taani ha Toophphe bitaniyaa geeduwaa woxxais” yaagiis.

Yaagin Yoo7aabi, “Ta na7au, neeyyo woito ehiya odoi bannaashin, neeni aibissi woxxanau koyai?” yaagiis.

²³Yaagin Ahima7aaxi Yoo7aaba, “Ainne hano; taani woxxanau koyais” yaagiis.

Yaagin Yoo7aabi a, “Yaanikko woxxa” yaagiis. Hegaa gishshau, Ahima7aaxi dembaa ogiyaa oiqqidi woxxiis; woxxiidi Toophphe bitaniyaa yeggidi aadhdhiis.

²⁴Gimbbiyaa penggiyaayyo kare dooyettiya sanqqaappenne soo dooyettiya sanqqaappe gidduwan aaho sohuwan Daawiti uttidaashin, naagiya bitanee gimbbiyaara ohattida penggiyaa sarggaa huuphiyaa pude kiyiis; kiyidi xeellidi, issi bitanee barkka woxxiyaagaa be7iis. ²⁵Naagiya bitanee kawuwaa xeesidi yootiis.

Yootin kawoi, “I barkka de7ikko, mishiraachchuwaa ekki yees” yaagiis. Woxxiya bitanee etakko mati matidi yiis.

²⁶Naagiyaagee hara asikka woxxiyaagaa be7iis; be7idi penggiyaa naagiya bitaniyaa, “Be7a! Hara bitaneekka barkka woxxees” yaagiis.

Kawoi, “Ha bitaneekka qassi mishiraachchuwaa ekki yees” yaagiis.

²⁷Naagiyaagee, “Koiro bitaniyaa wottai Xaadooqa na7aa Ahima7aaxa wottaa tau milatees” yaagiis.

Yaagin kawoi, “I lo77o asa; i lo77o odoora yees” yaagiis.

²⁸ Ahima7aaxi kawuwaa xeesidi, “Ubbabaikka lo77o!” yaagiis. Kawuwaa sinttan lichchi giidi gufannidi, “Ta godaa kawuwaa bolli bantta kushiya denttida asata neeyyo aattidi immida GODAI ne Xoossai galatetto” yaagiis.

²⁹ Yaagin kawoi, “Yelaga bitanee Abeseloomi saroo?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Ahima7aaxi, “Yoo7aabi tana kiittana haniyo wode, wolqqaama gurubai de7iyaagaa be7aas; shin i aibakkonne taani erabeikke” yaagiis.

³⁰ Kawoi a, “Yaa shiiqa eqqa” yaagiis; yaagin i yaakko shiiqidi eqqiis.

³¹ Hegaappe guyyiyan, Toophphe bitanee gakkidi kawuwaayyo, “Ta godau kawuwau, mishiraachcho! Ne bolli denddidaageetu ubbaa kushiyaappe GODAI hachchi nena ashshiis” yaagiis.

³² Kawoi Toophphe bitaniyaa, “Yelaga bitanee Abeseloomi saroo?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Toophphe bitanee kawuwaa, “Ta godau kawuwau, ne morkketinne ne bolli iitabaa oottanau denddiyaageeti ubbati he yelaga bitaniyaadan hanona” yaagiis.

³³ Yaagin kawoi daroppe azzaniis; gimbbiyaa penggiyaa huuphen de7iya keettaa gelidi yeekkiis; kawoi biiddi, “Aayye ta na7au Abeseloomaa! Ta na7au! Ta na7au Abeseloomaa! Ne gishshaa taani haiqqarkkinaashsha! Aayye ta na7au Abeseloomaa! Ta na7au!” yaagidi yeekkiis.

19 “Abeseloomayyo kawoi yeekkeesinne zilaales” yaagidi Yoo7aabayyo yootidosona. ² Olanchatu ubbai, “Kawoi ba na7aayyo yeekkes” giyoogaa siyido gishshau, he gallassi eti ubbai xoonido xoonoi yeehuwau laamettiis. ³ Olaappe baqatidi yeellatida olanchchatudan, asai he gallassi wuuqettidi katamaa geliis. ⁴ Kawoi ba som77uwaa gullettidi, ba qaalaa xoqqissidi, “Aayye ta na7au Abeseloomaa! Aayye Abeseloomaa ta na7au! Ta na7au!” yaagidi zilaaliis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabi he keettaa biidi kawuwaa, “Ne shemppuwaa, ne attuma naatunne ne macca naatu shemppuwaa, ne maccaasatunne ne baakkotu shemppuwaa hachchi ashshida ne asaa ubbaa neeni hachchi kaushshadasa. ⁶ Nena ixxiyaageeta neeni siiqaasa; nena siiqiyaageeta neeni ixxaasa. Ne olanchchatinne eta halaqati neeyyo aibanne gidennaagaa neeni hachchi qonccissadasa. Nuuni ubbai haiqqin, Abeseloomi hachchi paxa attidaakko, neeni ufaitanaagaa taani be7aas. ⁷ Ha77i dendda! Kare kiyada ne asaa minttetta. GODAI ero! Neeni kiyana xayikko, hachchi qammi nenaara issi asinne antenna. Ne yelagatettaasappe hachchi gakkanaashin, nena gakkida iitaa ubbaappe hagee neeyyo aadhdiya iita gidana” yaagiis.

⁸ Yaagin kawoi denddidi gimbbiyaa penggen uttiis. “Kawoi penggen uttiis” giyoogaa asati ubbai siyido wode, kawuwaa sintti yiidosona.

Daawiti Yerusalaame Simmiis

He wode Israa7eela asati ubbai bantta so bantta so baqatidosona. ⁹ Israa7eela zareti ubbai issai issuwaara hagaadan yaagidi palamettoosona; “Kawoi Daawiti nuna nu morkketu kushiyaappe ashshiis; nuna Pilisxxeema asatu kushiyaappe wotti ekkiis; shin i ha77i Abeselooma gaasuwan biittaa aggidi baqatiis. ¹⁰ Nu bolli kawotanaadan nuuni tiyido Abeseloomi olan haiqqiichchiis. Yaatin, kawuwaa guyye ehaanau intte aibissi co77u giidetii?” yaagidosona.

¹¹ Kawoi Daawiti qeesetuuyo Xaadooqayyoonne Abiyaataarayyo kiitaa yeddidi, “Yihudaa cimata hagaadan yaagite; ‘Daawiti hagaadan yaagees; ‘Israa7eela asai ubbai haasayiyoogee kawuwaa gakkiiis. Yaatin, kawuwaa a keettaa zaari ehaanau intte aibissi haratuppe guyye atteetii?” ¹² Intte ta ishannta; intte ta ashonne ta suutta. Yaatin, kawuwaa guyye zaari ehaanau intte aibissi haratuppe guyye atteetii?” yaagees’ yaagite. ¹³ Qassi Amaasayyookka, ‘Daawiti nena, “Neeni ta ashonne ta suutta gidikkii? Hachchippe doommin, taani nena Yoo7aaba sohuwan ta olanchchatuuyo gadaawa kessana xayikko, Xoossai tana woro!” yaagees’ yaagite” yaagiis.

¹⁴ Kawuwaa haasayai Yihudaa asatu ubbaa wozanaa issuwaa oottidi maizziis. Hegaa gishshau, eti kawuwaakko kiittidi, “Neenikka ne asai ubbaikka haa simmite” yaagidosona. ¹⁵ Yaagin kawoi simmidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaassi yiis. Yihudaa asati kawuwaa mokkanaunne Yorddaanoosa SHaafaa pinttanau, Gelggala giyoosaa yiidosona.

¹⁶ Baahuriima katamaappe yiida Biniyaama zaree, Geera na7ai SHim77i Daawita mokkanau ellellidi, Yihudaa asatuura biis. ¹⁷ Biishin aara Biniyaama zare gidida sha7u asati, Saa7oola so ashkkaarai Xiibi, a naati tammanne ichchashatinne a ashkkaarati laatamati de7oosona. Eti kawoi de7iyoosaa Yorddaanoosa SHaafaa jaamiiddi biidosona. ¹⁸ Kawuwaa so asaa pinttanaunne kawuwaa ufaissiyooobaa oot-tanau pinuwaara pinnidi biidosona.

Geera na7ai SHim77i Yorddaanoosa SHaafaa pinnido wode, kawuwaa sinttan gufannidi, ¹⁹ hagaadan yaagiis; “Ta mooruwaa kawoi atto go. Ta godai kawoi Yerusalaameppe kiyiyo gallassi taani ne ashkkaarai balido balaa neeni hassayoppa. Hegaa ne uluwan oiqqoppa. ²⁰ Aissi giikko, ne ashkkaarai taani nagaraa oottidoogaa erais; shin nena ta godaa kawuwaa mokkanau, Yooseefa so asa ubbaappe koirottada taani hachchi yaas” yaagiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, Xaruuyi na7ai Abishaayi, “SHim77i GODAI tiyido kawuwaa qanggido gishshau, i haiqqanau bessenneeyye?” yaagiis.

²² Yaagin Daawiti Abishaaya, “Inttenoo, Xaruuyi naatoo, inttena gattiyaabi aibee? Intte hachchi taayyo morkke gideetii! Hachchi Israa7eelan ai asinne haiqqenna! Hachchi Israa7eela kawoi tanattennee!” yaagiis.

²³ Kawoi SHim77a, “Neeni haiqqakka” yaagidi ayyo caaqqiis.

²⁴ Qassi Saa7oola na7ai Mafibosheeti kawuwaa mokkanau duge wodhdhiis. Kawoi biido gallasaappe doommidi, i sarotettan guyye simmiyo gallassi gakkanaas-sikka, Mafibosheeti ba tohuwaa meeccibeenna; ba buuchchaa qanxxibeenna; qassi ba maayuwaakka meeccibeenna. ²⁵ Mafibosheeti kawuwaara gaittanau Yerusalaameppe yiido wode, kawoi a, “Mafibosheetaa, neeni tanaara aissi babeikkii?” yaagidi oichchiiis.

²⁶ Oichchin i, “Ta godau kawuwau, taani ne ashkkaarai sila gidiyo gishshau, ‘Taani toggada kawuwaara baanaadan ta hariyaa koora’ yaagaas. SHin ta ashkkaarai Xiibi tana cimmiis; ²⁷ cimmidi tana ne ashkkaaraa ta godaassi kawuwaassi zigiriis. Neeni ta godai kawoi Xoossaa kiitanchchaa mala; hejaa gishshau, nena ufaissiyaabaa ootta. ²⁸ Ta aawaa aawaa asai ubbai harabaa gidennan, ta godai kawoi beni woranau bessiyo asa; shin taani ne ashkkaarai ne masoofiyaappe miyaageetuura maanaadan neeni taayyo sohuwaa immadasa. Yaatin, taani hagaappe aadhdiyaabaa kawuwaa oichchanau taayyo aiba maati de7ii?” yaagiis.

²⁹Yaagin kawoi a, “Neeni darobaa haasayanau koshshenna. Neeninne Xiibi gadiyaa shaakki ekkana mala taani azazais” yaagiis. ³⁰Mafibosheeti kawuwaa, “Ta godai kawoi saro so simmaappe attin, ubbabaakka Xiibi ekko” yaagiis.

³¹Gala7aadiyaa Barzzillaayi kawuwaara issippe Yorddaanoosa SHaafaa pin-nanaunne yaappe a moissanau Rogaliima giyoosaappe yiis. ³²Barzzillaayi laittai hospun tammaa gidido cima asa. I daro dure asa gidiyo gishshau, kawoi Maahin-aima kataman de7iyo wode, kawuwaassi koshshiyaabaa immiis. ³³Kawoi Barz-zillaaya, “Neeen tanaara Yerusalaame hindda; taani nena yan koshshiyaabaa immana” yaagiis.

³⁴SHin Barzzillaayi kawuwaa, “Taani hagaappe sinttan daro laittaa de7ikke; yaatin, taani kawuwaara Yerusalaame aibissi boo? ³⁵Taani ha77i hospun tammu laitta asa; taani ha77i iitaanne lo77uwaa shaakkada eranau danddayiyaanaa? Taani ne ashkkaarai ta miyoobaanne uyioobaa mal77uwaa masuhuwaa shaakkada eranau danddayiyaanaa? Attumaageetinne maccaageeti yexxiyo yettaa taani siyanau dand-dayiyaanaa? Yaatin, taani ne ashkkaarai ta godau kawuwau aibissi gujo tooho gidoo?

³⁶Taani ne ashkkaarai Yorddaanoosa SHaafaa pinnada nena guutta moissana. SHin kawoi taayyo hegaadan kushe zaaranau aibissi koshshii? ³⁷Taani ta aawaanne ta aayee duufuwaa matan ta kataman haiqqana mala simmais. Ta na7ai Kimihaami hageeho; ta godaara kawuwaara issippe i bo; nena ufaissiyaabaa neeni ayyo ootta” yaagiis.

³⁸Yaagin kawoi, “Kimihaami tanaara pinno; nena ufaissiyaabaa taani ayyo oot-tana. Qassi neeni tana oichchiyoobaa aibanne taani neeyyo oottana” yaagiis.

³⁹Hegaappe guyyiyan, asai ubbai Yorddaanoosa SHaafaa pinniis; kawoikka pinniis. Pinnidi Barzzillaaya yeridi anjjiis; yaatin, Barzzillaayi ba soo simmiis.

⁴⁰Kawoi pinnidi Gelgala biyo wode, Kimihaamikka aara issippe biis. Yihudaa olanchchati ubbatinne Israa7eela olanchchatuppe baggati kawuwaara issippe biidosona.

⁴¹Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati ubbai kawuwaakko biidi, “Nu ishantti Yihudaa asati kawuwaanne a so asaa aibissi wuuqqidonaa? Qassi a asaa ubbaara issippe Yorddaanoosa SHaafaa aibissi pinttidonaa?” yaagidosona.

⁴²Yaagin Yihudaa asati ubbai Israa7eelata, “Kawoi nuuyyo mata dabbo gidiyo gishshau, nuuni haggaa oottida; yaatin, intte hegau aibissi hanqqetteeti? Nuuni kawuwaa qumaappe aibakko miidoniyye? Woikko nuuni appe aibakko nuuyyo ekkidoniyye?” yaagidosona.

⁴³Israa7eela asati Yihudaa asata, “Kawuwaappe tammu kushee nuna gattees; haggaa gishshau, Daawita achchan nuuyyo intteppe aaro maatai de7ees! Yaatin, intte nuna aibissi karidetii? Nu kawuwaa guyye zaaridi ehaanau kasetidi haasayidai nuna gidokkonii?” yaagidosona.

SHin Israa7eela asatuppe Yihudaa asati haasayaa keehippe wolqqanttidosona.

SEBAA7I DAAWITA BOLLI DENDDIIS

20 Biniyaama zare gidiya Biikira na7ai SEBAA7A giyo issi shori baina bitanee yan de7ees. He bitanee malkkataa punnidi, “Nuuni Daawitaara ekkiyo saami baawa! Isseyaa na7aara nuuni laattanabai baawa! Israa7eela asatoo, ubbaikka intte soo intte soo gelite!” yaagiis. ²Yaagin Israa7eela asati ubbai Daawita aggidi, Biikira

na7aa SHEbaa7aara biidosona. SHin Yihudaa asati ammanettidi, Yorddaanoosappe Yerusalaame gakkanaashin, bantta kawuwaa kaallidosona.

³Daawiti ba soo Yerusalaame simmido wode, kawo keettaa naaganau ashshido tammu baakkota ekki efidi, issi keettan naagissi wottiis; etayyo koshshiyaabaa immiis; shin i etaara aqibeenna. Eti he keettan naagettidi, bantta haiquwaa gallassai gakkanaassi am77edan de7idosona.

⁴Hegaappe guyyiyan kawoi Amaasa, “Yihudaa asaa ubbaa heezzu gallassan taayyo xeesada shiishsha; yaatada neenikka ne huuphen etaara shiiqa” yaagiis. ⁵Yaagin Amaasi Yihudaa asata xeesanau biis; shin kawoi ayyo keerido gallasaappe gam77iis.

⁶Daawiti Abishaaya, “Ha77i Biikira na7aa SHEbaa7i Abeseloomaagaappekka aatidi nuna qohana. Ne godaa ashkkarata ekkada neeni a paanaa kaalla. Hegee xayikko, i gimbbettida katamata demmidi nuuppe kessi ekkana” yaagiis. ⁷Yaagin Yoo7aaba asati, kawuwaa naagiyaageetinne mino olanchchati ubbai Abishaayaara Biikira na7aa SHEbaa7a paanaa kaallanau Yerusalaameppe kiyidi biidosona.

⁸Eti biidi Gabaa7oonan de7iya wogga zaallaa gakkiiyo wode, Amaasi etaara gaitanau yiis; Yoo7aabi olaa maayuwaa maayi uttiis; ba xeesan bisuwaa shoohuwaara aatti wottido qabattuwwaa gixxiis. I sinttaukko tanggishin, he bisoi shoohuwaappe kessi ekkidi wodhdhiis.

⁹Yoo7aabi Amaasa, “Ta ishau, neeni saro de7ai?” yaagiis; yaagidi Yoo7aabi Amaasa yeranau ba ushachcha kushiyan a buuchchaa oiqqiis. ¹⁰SHin Amaasi Yoo7aaba haddirssa kushiyan de7iya bisuwaa be7ibeenna; hegae gishshau, appe naagettibeenna. Yoo7aabi a uluwaa caddidi, a maracciyaa biittan zaaziis; naa77anttuwaa cadettennankka Amaasi sohuwaara haiqqi bayiis.

Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabinne a ishaa Abishaayi Biikira na7aa SHEbaa7a paanaa kaallidosona. ¹¹Yoo7aaba asatuppe issoi Amaasa ahaa matan eqqidi, “Yoo7aaba dosiyaageenne Daawitabaa gidyaagee ooninne Yoo7aaba kaallo” yaagiis. ¹²Amaasi ogiyaa giddo ginan kunddidi, ba suuttan moorettidi zin77iis. Olanchchati ubbai yiidi, he sohuwan eqqidoogaa he bitanee be7iis; be7idosaarakka Amaasa ahaa ogiyaappe gaxi shooqau goochchi yeggidi, a bolli maayuwaa oliis. ¹³Amaasa ogiyaappe diggidoogaappe guyyiyan, Biikira na7aa SHEbaa7a paanaa kaallanau olanchchati ubbai Yoo7aabaara biidosona.

¹⁴SHEbaa7i Israa7eela zaretu ubbaa biittaara kanttidi, Aabeeli-Beetima7ika giyo katamaa gakkiiis. Biikiratu biittaara kanttishin, asai ubbai shiiqidi a kaalliis. ¹⁵Yoo7aabaara de7iya asati ubbai gakkidi, SHEbaa7a Aabeeli-Beetima7ika kataman yuuyi aadhdhidi dooddidosona. Eti katamaa gimbbiyan zemppissidi biittaa dooridosona. Qassi Yoo7aabaara de7iya asati ubbai gimbbiyaa qolanau bookkoosona. Eti bookkishin, ¹⁶katamaappe issi eranchcha mishiriyaa eta xeesada, “Siyite! Siyite! Biidi, Yoo7aaba xeeqite. Taani ayyo yootiyobai de7ees” yaagaasu. Yaagin i mishireekko bin a, ¹⁷“Neeni Yoo7aabee?” yaagada oichchaasu.

Oichchin i, “Ee, tana” yaagiis.

Mishiriyaa a, “Taani ne ashkkariyaa giyoobaa siya” yaagaasu.

Yaagin Yoo7aabi, “Taani siyais” yaagiis.

¹⁸Mishiriyaa Yoo7aaba, “Beni wode asai ‘Aabeela katamaappe ne oishau zaruwaa demma’ yaagees; hegan yohoi wurees. ¹⁹Israa7eela gidдон saro de7iya

ammanettiya asi nuna. Israa7eela biittan de7iya aaye katamaa neeni bashshanau malaasa. Neeni GODAA buzo biittaa aibissi xaissanau koyai?” yaagada haasayaasu.

²⁰ Yaagin Yoo7aabi o, “Hegee taappe haakko! Bashshiyoogee woikko xaissiyoogee taappe haakko! ²¹ Yohoi heгаа gidenna; Efireema gezziyaappe Biikira na7aa SHEbaa7a giyo issi bitanee Kawuwaa Daawita bolli ba kushiyaа denttiis. He bitaniyaа taayyo sheedhdhite; yaatikko, taani katamaappe baana” yaagiis.

Yaagin mishiriyaa Yoo7aaba, “A huuphee gimbbiyaa xeeraara neeyyo olettana” yaagaasu.

²² Hegaappe guyyiyan, mishiriyaa ba era zoriyaara asaa ubbaakko baasu. Hegaа gishshau, asai Biikira na7aa SHEbaa7a qooriyaappe muucidi, huuphiyaа Yoo7aabayyo oliis. Yaatin, Yoo7aabi malkkataa punniis; punnin asai ubbai katamaappe kiyidi, ba soo ba soo biis; bin Yoo7aabi kawuwaakko Yerusalaame simmiis.

Daawita Oosanchchata

²³ Yoo7aabi Israa7eela olanchchatu ubbaayyo gadaawaa; Yoodaаhe na7ai Ba-naayi Daawita naagiya olanchchatu halaqaa. ²⁴ Adooniraami wolqqan coo ootisiyoogettu halaqaa; Ahiluuda na7ai Yoosaafixi hanidabaa xaafiyaagaa. ²⁵ Suusi³ waanna xaafe; Xaadooqinne Abiyaataari qeeseta. ²⁶ Yaa7iira katamaa asa gidiyaa Irikka Daawitayyo qeese.

Saa7oola Yaratu Bolli Wodhdhida Pirddaa

21 Daawiti kawotido wode, heezzu laitta kumettaа biittai koshatiis. Hegaа gishshau, Daawiti GODAA oichchiis; oichchin GODAI a, “Hegee hanidoogee Saa7oola asai gussido suuttaa gishshaassa; aissi giikko, i Gabaa7oona asata woriis” yaagiis.

² Hegaа gishshau, kawoi Gabaa7oona asata xeesidi haasayissiis. Gabaa7oona asati Israa7eela zare gidokkona; eti Amooe biittaa asatu atettata. Israa7eelati eta ashshanau etaara caaqettidosona; shin Saa7ooli Israa7eelayyoonne Yihudaayyo mishettido gishshau, eta ubbaara xaissanau doommiis. ³ Daawiti Gabaa7oona asata, “Taani intteyyo ai oottoo? GODAA buzo biittaa intte anjjana mala, taani intteyyo ai kaasoo?” yaagiis.

⁴ Yaagin Gabaa7oona asati zaaridi kawuwaa, “Nuupenne Saa7oolappe giduwan, woikko nuupenne Saa7oola keettaа asaappe gidduwan de7iya yohoi worqqa woikko bira yoho gidenna; qassi nuuni Israa7eela giddon issi uranne woranau nuuyyo maati baawa” yaagidosona.

Yaagin Daawiti eta, “Yaatin, taani intteyyo ai oottanau koyeetii?” yaagidi oichchiis.

⁵ Oichchin eti kawuwaa, “Saa7ooli nuna xaissiis; nuuppe ai asinne Israa7eela zawan awaaninne paxa attennaadan maqettiis. ⁶ Hegaа gishshau, Saa7oola yaraappe laappun attuma asata nuuyyo aattada imma; GODAI dooridi kawoyido Saa7oola kataman Gib77an GODAA sinttan nuuni eta kaqqana” yaagidosona.

Yaagin kawoi eta, “Taani eta intteyyo aattada immana” yaagiis.

³**20:25 Suusi:** Ibraawettuwan “SHawa” geetettes; ha bitanee Ibraawettuwan oiddu dumma dumma sunttan xeesettes. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:17, Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 4:3, Hanidabaa Odiya Koira Maxaafaa 18:6 xeella.

⁷Saa7oola na7ai Yonaataaninne Daawiti GODAA sinttan caaqqido caaquwaa gishshau, Saa7oola na7aa Yonaataana na7aa Mafibosheeta kawoi ashshiis. ⁸SHin Daawiti Aaya na7iyaa Rixifa Saa7oolayyo yelido naa77u attuma naata, Arm-moonanne Mafibosheeta, qassi Saa7oola na7iyaa Meraaba Mahoola katamaappe yiida Barzzillaaya na7aa Adirii7eelayyo yelido ichchashu naata ekkiis. ⁹Ekkidi Gabaa7oona asatuyyo aattidi immiis; immin eti eta GODAA sinttan deriyaa hu-uphiyan kaqqidosona; laappunatikka issippe haiqqidosona; katta cahan, bangгаа cahi doommiyo wodiyan eta woridosona.

¹⁰Aaya na7iyaa Rixifa maakiyaa ekkada, zaallaa bolli baayyo hiixxaasu; hiixxada kattaa cakkiyo aginai doommiyo gallasaappe biidi ahatu bolli irai saluwaappe wodhdhana gakkanaashin, gallassi saluwaa kafoti woikko qammi sa7aa do7ati bochchennaadan naagaasu.

¹¹Saa7oola baakkiyaa, Aaya na7iyaa Rixifa oottidoogee Daawitayyo odettiis. ¹²Odettin Daawiti biidi, Saa7oola meqettaanne a na7aa Yonaataana meqettaa Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa asatuppe ekkiis. Pilisxeema asati Saa7oolanne a naata Gilbboo7a deriyan woridi, Beetishaana gutaran kaqqidoogaappe guyyiyan, he gutaraappe Gala7aaden de7iya Yaabeesha asati qosan ekkidosona. ¹³Daawiti Saa7oola meqettaanne a na7aa Yonaataana meqettaa he sohuwaappe ehiis; qassi kaqettida laappun asatu meqettaakka shiishshidosona. ¹⁴Saa7oola meqettaanne a na7aa Yonaataana meqettaa Biniyaama biittan Xela7a kataman de7iya a aawaa Qiisa duufuwan moogidosona. Kawoi azazidobaa ubbaa eti polidosona; hegaappe guyyiyan, eti he biittaayyo woossido woosaa Xoossai siyiis.

Pilisxeema Asatuura Olettido Olata

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 20:4-8)

¹⁵Pilisxeema asatuuranne Israa7eela asatuura naa77anttuwaakka olai dendiis; denddin Daawiti ba asatuura biis. Pilisxeematuura olettidi Daawiti daafuriis. ¹⁶Adussa mino asatu yaraappe gidiya Yishibanooba giyo issi bitanee de7ees; i oiqqido toorai heezzu kilo giraamenne bagгаа deexxiya, nahaasiyaa giyo birataappe qoxettidaagaa; i ooratta bisuwaa gixxi uttiis. Yaanidaagee “Taani Daawita worana” giis; ¹⁷shin Xaruuyi na7ai Abishaayi Daawita ashshiis; Pilisxeemiyaa shocidi woriis. Hegaappe guyyiyan Daawita asati Daawita, “Israa7eela xompee to7ennaadan neeni naa77antto mulekka nunaara olau baakka” yaagidi caaqqidosona.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Gooba giyo sohuwan Pilisxeema asatuura olai olettiiis; olettin Huushappe yiida Sibbakaayi adussa mino asatu yaraappe gidiya Saafa woriis. ¹⁹Qassikka he sohuwan Pilisxeema asatuura hara olai olettiiis; olettin Beetaliheemeppe yiida Yaa7iira na7ai Elihanaani, tooraa toomai shimainniyaa wondarashiya keeniyo, Gaate katamaappe yiida Gooliyaada woriis.

²⁰Qassikka Gaate kataman hara olai olettiiis. He sohuwan issi wogga adussa bitanee de7ees. He bitaniyaayyo issi issi kushiyan usuppun biradhdheti, issi issi tohuwanka usuppun biradhdheti, muleera laatamanne oiddu biradhdheti de7oosona. Ikka adussa mino asatu yaraappe gidiya asa. ²¹He bitanee Israa7eela naassido wode, Daawita ishaa SHaama na7ai Yonaataani a woriis.

²²He oiddati Gaate kataman de7iya adussa mino asatu yarata. Eta Daawitinne a asati woridosona.

Daawiti Xoonidi Simmiiddi Yexxido Mazamuriyaa

(Mazamure Maxaafaa 18)

22 GODAI a morkketu ubbaa kushiyaappenne Saa7oola kushiyaappe ashshido gallassi Daawiti GODAASSI ha yettaa yexxiis.

²“GODAI tau wogga zaallaa;
taani olaappe naagettiyo miixaa;
i tana ashshiyaagaa.

³Ta Xoossai taani akko baqatiyo ta wogga zaallaa.

I ta gonddalliyaa;
i tana ashshiya wolqqaamaa.
I taani qosetta attiyo soho;
i tana makkalanchcha asatuppe ashshees.

⁴Galatai bessiyi GODAA taani xeesais;
i ta morkketuppe tana ashshees.

⁵“Haiquwaa beetai ta heeran sirimettees;
bashshai di7odan tana muukkiis.

⁶Duufuwaa wodoroi tana qachchana hanees;
haiqoi piredan tana oiqqiis.

⁷Tana metoi iissin GODAA xeesaas;
‘Tana maadda’ gaada ta Xoossaayyo waassaas.

I ba Beeta Maqidasiyan ta cenggurssaa siyiis;
taani waassido waasoi a haittan wodhdhiis.

⁸“Wodhdhin Xoossai hanqquwaa gishshau,
biittai yaaqiyaaqidi qaaxxiis;
deretu xaphoi gajigajidi kokkoriis.

⁹A siiriyaappe hanquwaa cuwai cuwattiis;
a doonaappe miya tamaa lacoinne xuuggiya bonqqoi kiyiis.

¹⁰Saluwaa i phalqqidi,
duge wodhdhiis.

He wode a gediyaappe garssaara sikkida shaarai de7ees.

¹¹Qefiyaara de7iya kiitanchchatun, kiruubetun uttidi paalliis;
carkkuwaa qefiyaa bollan beettiis.

¹²Bana xuman kammiis;
a dunkkaanee iraara sikkida shaaraa.

¹³A sinttan de7iya gita poo7uwaappe
tamaa lacoii kiyiis.

¹⁴“Qassi GODAI dadaadan
saluwaappe guummiis.
Ubbaappe Xoqqiya Xoossai ba cenggurssaa sissiiis.

¹⁵Ba wonddafiyaa zubbiyaa yeddidi,
ba morkketa laaliis.

Wolqqanttaa poo7uwaa kiittidi,
eta yedettiis.

¹⁶GODAI seerido wodenne
hanqquwaa peenuqido wode,

abbaa haattai zin77ido biittai beettiis.

Qassi sa7aa baasoikka qoncciiis.

¹⁷ “GODAI bollappe kushiya duge yeddidi, tana oiqqiis;
ciimma haattaappe tana kessiis.

¹⁸ I tana ta wolqqaama morkkiyaappenne

tana ixxiyaageetuppe ashshiis;

aiissi giikko, eti taayyo keehi daro wolqqaama.

¹⁹ Ta waayiyaa gallassi

eti ta bolli dendidosona;

shin GODAI tana zemppissiyaagaa.

²⁰ I tana aaho sohuwaa kessiis;

tanani ufaattido gishshau, tana ashshiis.

²¹ “Ta xillotettaadan GODAI tau qanxxiis;

ta kushiya geeshshatettaadan i tau zaariis.

²² Taani GODAA ogiyaa kaallaas;

taani ta Xoossaa aggada wora babeikke.

²³ Taani a higgiiyaa ubbaa naagaas;

a wogaa poliyooqaa aggabeikke.

²⁴ Taani a sinttan suure de7aas;

taani tana nagarappe naagaas.

²⁵ Hegaa gishshau, GODAI tau

ta xillotettaadaaninne ta geeshshatettaadan zaariis.

²⁶ “Abeet GODAU, ammanettiyaageetuyyo neeni ammanettiyaagaa;
suuretuyyo neenikka suure.

²⁷ Geeshshatuyyo neenikka geeshsha;

shin geellatuyyo neeni cincca.

²⁸ Banttana ziqqissiyaageeta ashshaasa;

shin banttana xoqqissiyaageeta ziqqissanau neeni eta xeellaasa.

²⁹ Abeet GODAU, ta xomppee nena;

GODAI poo7issin, ta xumai kichchees.

³⁰ Ne maaduwan taani ta morkke olanchchatu bolli woraajjais;

ta Xoossan taani eta miixaa xeeraara guppa aadhdhais.

³¹ “Xoossaa ogee suure.

GODAA qalalai ammanettiyaagaa.

Akko baqatiya ubbatuzzi i gond dalle.

³² GODAAPPE attin, hara xoossi baawa;

nu Xoossaappe attin,

hara wogga zaalli baawa.

³³ Taayyo wolqqa immiyaageenne

ta ogiyaa saro oottiyaagee

Xoossaattennee.

³⁴ I ta gediya

genessaa gediyaadan minttees.

Tana xoqqa sohotun sarotettan wottees.

³⁵ I ta kushiya olaa meezeyees;

hegaa gishshau, taani ta qesiyan

nahaasiyaa giyo birataa wonddafiyaa dafada dukkais.

³⁶ “Tana ashshiya ne gondalliyaa

neeni taayyo immadasa;

ne lo77o ohettai tana gitayees.

³⁷ Taani hemettiyoosaa aassaasa;

heгаа gishshau, ta tohoi harchchibeenna.

³⁸ Ta morkketa taani yedettata mentterettaas;

taani eta xaissennan de7aidda guyye simmabeikke.

³⁹ Taani eta naa77antto denddennaan shocaas;

eti ta tohuwan wullidosona.

⁴⁰ Olau tana wolqqaa gixissadasa;

tanaara gaaddetiyaageeta taayyo gulbbatissadasa.

⁴¹ Ta morkketa ta sinttappe guyye baqatissadasa;

tana ixxiyaageeta taani xaissaas.

⁴² Banttana maaddiyaabaa koyidosona;

shin ooninne eta ashshibeenna.

GODAAKKA eti xeesidosona;

shin i etau koyibeenna.

⁴³ Taani eta baanadan liiqissaas;

ogiyaa de7iya urqqaadankka eta dirxxerettata yedhdhaas.

⁴⁴ “Ta asaa makkalaappe tana ashshadasa.

Kawotettatu bolli sunttada, tana naagadasa;

taani erenna asai tau haarettiis.

⁴⁵ Allaga dere asaikka ta sinttan lahottees.

Eti ta woriyaa siyidi,

tau azazettoosona.

⁴⁶ Eti wozanaa kahaa bayoosona.

Bantta naagettiyo miixaappe kokkoriiddi yoosona.

⁴⁷ “GODAI de7ees! Xoossai,

ta wogga zaallai galatetto.

Xoossai, tana ashshiya zaallai,

xoqqu xoqqu go.

⁴⁸ I ta haluwaa kessiya Xoossaa;

kawotettata taappe garssaara wottiyaagaa.

⁴⁹ Ta morkketuppe tana kessi ekkiaagaa.

Abeet GODAU, neeni tanaara gaaddetiyaageetu bollan

tana xoqqu xoqqu oottaasa.

Makkalanchcha asatuppe neeni tana ashshaasa.

⁵⁰ Hegaa gishshau, taani

neeni kawotettatu gidдон galatana;

taani ne sunttaakka sabbana.

⁵¹ “Xoossai ba kawuwaassi

xoonuwaa bollan xoonuwaa immees.

Ba tiyidoogaassi, Daawitassinne a zereettaassi,

aggenna siiquwaa merinau bessees”

yaagidi yexxiis.

Daawiti Wurssettan Haasayido Qaalata

23 Hageeti Daawiti wurssettan haasayido qaalata.
 Isseya na7ai Daawiti haasayees;
 Xoossai xoqqu xoqqu oottidoogee,
 Yaaqooba Xoossai tiyidi kawoyidoogee,
 Israa7eelan lo77o mazamuriyaa kessidaagee hagaadan yaagees;
²“GODAA Ayyaanai ta baggaara haasayees;
 a qaalai ta inxxarssan de7ees.
³Israa7eela Xoossai haasayees;
 Israa7eela Zaallai tana hagaadan yaagiis;
 ‘Xillotettan deriyaa haariya kawoi,
 Xoossaassi yayyiiddi kawotiya kawoi
⁴shaari bainna guuran doliya xalqqiyaa poo7uwaa mala.
 He urai irai bukki simmin,
 biittaappe maataa mokissiya booqalssaa mala’ yaagiis.
⁵“Tumu ta keettaa asai Xoossaa sinttan suure.
 I tanaara merinaa maachchaa maacettiis;
 ubbabaikka ha maachchaa gidдон giigidinne minnidi uttiis.
 Xoossai taayyo xoonuwaa immana;
 qassi taani amottidobaa ubbaa i tumuppe polana.
⁶SHin iita asati ubbai
 kushen shiishshanau hanenna agunttatudan
 wora olettana.
⁷Agunttata bochchiya ooninne
 birataa woikko toora toomaa ba kushiyan oiqqanau koshshees.
 He agunttati bantta de7iyo sohuwan eexxana”
 yaagiis.

Daawita Asata Minota

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 11:10-41)

⁸Daawita asatu minotu sunntai hagaappe kaallidi xaafettiis. Etappe heezzati keehippe erttidaageeta. Heezzatuppe koiroi Taahikimoonappe yiida Yooshebi-Baashebeeta geetettes; i issitoo olan ba tooran hosppun xeetu asaa woriis.

⁹Heezzu mino asatu gidдон a kaallidi de7iyaagee Ahoohiyaa Doodo na7aa El77aazara. Issi gallassi inne Daawiti olau shiiqida Pilisxxeemata naassidosona; hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai guyye simmiis. ¹⁰SHin i ba sohuwan minni eqqidi, a kushee xalalidi, bisuwaara oiqettana gakkanaashin, Pilisxxeema asata shociis. He gallassi GODAI gita xoonuwaa immiis. Olai eqqin, olanchchati El77aazarakko simmidi yiidosona; shin eti haiqqida Pilisxxeematuppe olaa maayuwaa qaaridosonappe attin, harabaa oottibookkona.

¹¹Appe kaalliyaagee qassi Haaraarappe yiida Age na7aa SHamma. Issi gallassi Pilisxxeema asati misirai kumi uttido shooqan shiiqidosa; shiiqin Israa7eela asati eta sinttaappe baqatidosona. ¹²SHin SHammi shooqau gidдо baazzan murrtidi eqqidi olettiis. Pilisxxeema asata shocidi dippiyiis. Hegan GODAI wolqaama xoonuwaa immiis.

¹³Katta cahan hasttamu mino asatuppe heezzati Daawitakko Adulaama katamaa matan de7iya gonggoluwaa biidosona. He wode Pilisxeema olanchchatu Rafaima Wombban shiiqi uttidosona. ¹⁴He wode Daawiti qatuwaa gidдон de7ees; Pilisxeema olanchchatu citai qassi Beetaliheemen de7ees. ¹⁵Daawiti haattaa uyanau amottidi, “Beetaliheeme katamaa penggiyaa lanqen de7iya pultto haattaappe tana ooni ushshanddeeshsha!” yaagiis. ¹⁶Yaagin heezzu mino asati Pilisxeema olanchchatu mootaa kanttidi, Beetaliheeme katamaa penggen de7iya pulttuwaappe haattaa duuqqidi Daawitayyo ehiidosona. SHin i uyennan ixxiis; ixxidi, GODAA sinttan tigidi, ¹⁷“Abeet GODAU, hagua uyanaagee taappe haakko! Ha haattai bantta shempuwaa shenehoo giidi xalidi biida asatu suuttaa gidennee?” yaagidi uyennan ixxiis.

Ha heezzu mino asati hagua oottidosona.

¹⁸Xaruuyi na7aa Yoo7aaba ishai Abishaayi hasttamatuyyo halaqa; i heezzu xeetu asata ba tooran olidi woriis; yaatidi ikka hara heezzatudan erettiis. ¹⁹I hasttamatuppe aadhdhidi bonchchettida asa; i etayyo halaqa gididiis. Gidikkonne, i he heez-zatu qoodan de7enna.

²⁰Qassi Qabxxi7eelappe yiida Yoodaahe na7ai Banaayikka mino asa. I mino oosota oottiis. I naa77u erettida Moo7aaba asata woriis. Qassi shachchai dariyo issi gallassi ollaa duge gelidi, gaammuwaa woriis. ²¹Qassi Gibxxe bitaniyaa issi pomppollaa woriis; Gibxxe bitanee tooraa oiqqiis; shin i dullaa oiqqidi a bolli biis; biidi a kushiyaappe tooraa dafi ekkidi, a tooran a woriis. ²²Yoodaahe na7ai Banaayi hageeta oottiis. A sunttaikka he heezzatugaadan erettiis. ²³I hasttamatu gidдон daro bonchchettis; shin i heezzatu qoodan de7enna. Daawiti a bana naagiya olanchchatussi halaqa kessiis.

²⁴He hasttamatu gidдон de7iyaageeti: Yoo7aaba ishaa Asaaheela, Beetaliheemeppe yiida Doodo na7aa Elihanaana, ²⁵Haroodappe yiida SHammanne Eliiqa, ²⁶Palxxa yara gididiya Heleexa, Taqo7appe yiida Iqeesha na7aa Ira, ²⁷Anatootappe yiida Abi7eezera, Huushappe yiida Mabunaaya, ²⁸Ahooha yara gididiya Xalmmoona, ²⁹Naxoofappe yiida Maahiraayanne Ba7aana na7aa Heleeba, Biniyaama biittaappe, Gib77appe yiida Ribaaya na7aa Ittaaya, ³⁰Pir77aatoonappe yiida Banaaya, Ga7aasha Zanggaaraa matappe yiida Hiddaaya, ³¹Aarabappe yiida Abi7alabboona, Baahiruumappe yiida Azimaaweeta, ³²SHA7albboonappe yiida Eliyaahiba, Yaasheena naata, Yonaataana, ³³Haaraarappe yiida SHamma, Haaraarappe yiida SHaraara na7aa Ahi7aama, ³⁴Maa7ikappe yiida Ahasabaaya na7aa Elifeleexa, Giiloppe yiida Akixoofeela na7aa Elii7aama, ³⁵Qarmmeeloosappe yiida Hexira, Araba katamaappe yiida Pa7araaya, ³⁶Xooba katamaappe yiida Naataana na7aa Yigi7aala, Gaadappe yiida Baana, ³⁷Amoonappe yiida Xeleqa, Xaruuyi na7aa Yoo7aaba ola miishshaa tookkiya Ba7erootappe yiida Naahiraaya, ³⁸Yatira yara gididiya Ira, Yatira yara gididiya Gaareebanne ³⁹Hiitiyaa Ooriyoona. Eti muleera hasttamanne laappuna.

Daawiti Asaa Qoodissiis

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 21:1-27)

24 Qassikka GODAA hanqqoi Israa7eela bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI Daawita eta bolli denttettidi, “Ba; baada Israa7eelanne Yihudaa asaa qooda” yaagiis. ²Hegaa gishshau, kawoi Yoo7aabanne aara de7iya olanchchatu

halaqata hagaadan yaagiis; “Israa7eela zaretu giddo Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaashin biite; biidi eti aappunakko taani erana mala, Israa7eela asaa qoodite” yaagiis.

³ SHin Yoo7aabi kawuwaa, “GODAI ne Xoossai ha de7iya asaa bolli xeetu kushiya gujjo! Hegaa ne afee, ta godaa kawuwaa afee be7o! SHin ta godai kawoi aissi heгаа malabaa oottanau koyii?” yaagiis. ⁴ SHin kawuwaa qaalai Yoo7aabanne olanchchatu halaqata xooniis. Xoonin eti kawuwaa sinttappe kiyyidi, Israa7eela asaa qoodanau biidosona.

⁵ Eti Yorddaanoosa SHaafaa pinnidoogaappe guyyiyan, zangaaraappe tohossa baggan de7iya Aaro7era kataman uttidosona; hegaappe qassi Gaada kanttidi Yaa7izeera gakkidosona. ⁶ Hegaappe guyyiyan, eti Gala7aadenne Hiitetu biittan de7iya Qadeesa biidosona; he sohuwaappe qassi Daana katamaa biidosona; hegaara Sidoona katamaa biidosona. ⁷ He sohuwaappe denddidi, Xiirsoosa katamaa qatuwaanne Hiiwetunne Kanaanetu katama ubbaa biidosona. Wurssettan qassi Yihudaa Neegeeban de7iya Berssaabeha katamaa biidosona.

⁸ Eti biittaa ubbaa yuyiiddi, uddufun aginanne laatamu gallassaa gam77idoogaappe guyyiyan, Yerusalaame katamaa simmidosona.

⁹ Yoo7aabi qoodido asaa qoodaa kawuwaa erissiis: erissidoogaadan Israa7eelan bisuwan olettanau danddayiya hospun xeetu sha7a; mino olanchchati de7oosona; Yihudan qassi ichchashu xeetu sha7ai de7oosona.

¹⁰ Asaa qoodidoogaappe guyyiyan, Daawita wozanai shabbarettiis; heгаа gishshau, Daawiti GODAA, “Taani ha oosuwan gita nagaraa oottaas. SHin ha77i abeet GODAU, taani nena woossais; ta mooruwaa, ne ashkkaraa mooruwaa qucca. Taani daro eeyyabaa hanaas” yaagiis.

¹¹ Wonttetta gallassi maallado, Daawiti hiittaappe denddido wode, Daawitassi hananabaa yootiya Gaadakko GODAA qaalai yiis. ¹² Yiidi, “Ba; baada Daawita, ‘GODAI nena, “Taani nena heezubaappe dooruwaa bessais; taani ne bolli polanau taayyo etappe issuwaa doora” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³ Yaagin Gaadi Daawitakko biidi, “Heezzu laitti ne biittai koshatanaagaa doorai? Woikko ne morkketi nena yedettishin, heezzu aginaa neeni eta sinttappe baqatanaagaa doorai? Woikko ne biittaa bolli heezzu gallassa boshai yaanaagaa doorai? Ane ha77i qoppa kuuyada, taani tana kiittidaagaayyo zaariyoobaa oda” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan Daawiti Gaada, “Taani keehippe un77ettaas. GODAA maarotai gita gidiyo gishshau, nuuni ane a kushiyan kunddoos; tana asatu kushiyan kunddissoppa” yaagiis.

¹⁵ Hegaa gishshau, maalladoppe biidi ba giido gallassai gakkanaashin, GODAI Israa7eela biittan boshaa kiittiis; kiittin Israa7eela zawan Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaashin, laappun tammu sha7u asai haiqqiis. ¹⁶ Yerusalaame katamaa xaisanau kiitanchchai ba kushiya yeddido wode, GODAI he gakkida boshau azzaniis; azzanidi asaa shociya kiitanchchaa, “Agga! Hegee gidana!” yaagiis. GODAA kiitanchchai he wode Yaabuusiyaa Ornna audiyaa de7ees.

¹⁷ Asaa shociya kiitanchchaa Daawiti be7ido wode, GODAA, “Be7a! Nagaraa ootidaagee tana; taani mooraas! Ha dorssati, eti ai oottidona? Hayyanaa, tananne ta aawaa so asaa neeni qaxxayana mala taani woossais” yaagiis.

¹⁸ He gallassi Gaadi Daawitakko yiidi, “Ba; pude Yaabuusiyaa Ornna audiyaa baada, GODAAYYO yarshshiyooosaa yan gimba” yaagiis. ¹⁹ Yaagin Daawiti GODAI

Gaada baggaara azazidoogaadan pude biis. ²⁰Ornni duge xeelliyo wode, kawoinne a asati baakko yiyaageeta be7iis; be7idi gaxi kiyidi, ba som77uwaa sa7aa gattidi, kawuwaassi ziggiis.

²¹Ziggidi Ornni, “Ta godai kawoi ba ashkkaraakko, taakko aibissi yiidee?” yaagiis.

Yaagin Daawiti, “Asaa bollaappe boshai kichchanaadan taani GODAAYYO yarshshiyosaa gimbbanau, ne audiyaa shammanau yaas” yaagiis.

²²Yaagin Ornni, “Ta godai kawoi ba koyidobaa aibanne ekkidi yarshsho! Be7a; xuuggiyo yarshshuwaayyo boorati, eettiyo mitaayyo qassi kattaa qoxxiyo miishshatinne booraa qambarati hageetihoona. ²³Kawuwau, haggaa ubbaa taani Ornni kawuwaayyo immais” yaagiis. Qassikka Ornni kawuwaa, “GODAI ne Xoossai ne yarshshuwaa ekko” yaagiis.

²⁴SHin kawoi Ornna, “CHii, chii! Taani tumuppe miishshan shammana; aissi giikko, miishsha ekkibeenna xuuggiyo yarshshuwaa taani GODAAYYO, ta Xoosaayyo, yarshshikke” yaagiis.

Hegaa gishshau, kawoi audiyaanne boorata Ornnappe ishatamu xaqara biran shammiis. ²⁵Daawiti he sohuwan yarshshiyosaa gimbbidi, xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa GODAAYYO yarshshii; yaatin, GODAI he biittaa gishshau woosettida woosaa siyidi, boshaa Israa7eelappe diggiis.

Kawotu Maxaafaa Koiruwaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Kawotu Maxaafaa koiro shaahoi, Sameela maxaafatun naa77atun doomettida, Israa7eela biittaa kawotu taarikiyaappe attidaagaa kaallidi odees. Maxaafaa heezzu waanna waanna kifiletun shaakkidi xeellana danddayoos.

1. Solomoni ba aawaa Daawita sohuwan Israa7eelanne Yihudaa kawo gidiyoo-gaanne a aawaa Daawita haiquwaabaa odees.

2. Qassi ha maxaafai Solomona kawotettaa equwaanne i oottido oosuwaa odiya taarike. I oottido oosotuppe odanau doonaa kumiyaagee Yerusalaamen gimbettida Beeta Maqidasiyaa.

3. Israa7eeli huuphessanne tohossa kawotetta geetettidi naa77u kiyidi shaahet-tidogaanne he shaahettida kawotettata Kiristtoosi yelettanaappe kase, uddufuntto xeetu laittai gakkanaashin dumma dumma haarida kawotu taarikiyaa odees.

Ha naa77u maxaafatun asaa kaalettiya kawoi lo77onne iitanne geetettidi pirddet-tiyoo-gee, Xoossaassi i ammanettiyoogaa keenaana. Hegaadankka qassi he biittai dic-ciyo dichchainne demmiyo injjee he kaalettiya kawoi Xoossaassi ammanettidoogaa keenaana. Hara baggaara qassi allaga xoossatussi goinnidoogeenne azazettennan ixxidogee kaalettiyaageetakka kaalliya asaakka bashshau efiis. Huuphessa bagga kawotettaa kawoti ubbaikka paaciyan kunddidosona. SHin Yihudaa kawotu taarikee iitatuugaakka lo77otuugaakka odees.

Kawotu maxaafan koiro kifiliyan daro erettidageeti, Xoossa doona gididi hiraagaa qaalaa yootidanne asai eeqassi goinnenna malanne Xoossaassi azazettennan ixxenna mala, minttidi erissida hananabaa yootiya mino asata. Etappekka eretaa dariyaagee Eelaasa. Eelaasi Ba7aala qeesetuura naasettido taarikeekka he sohuwan odettiis (Miraafiyyaa 18 xeella).

Kawoi Daawiti Cimiis

1 Kawoi Daawiti cimidi wodiyyaa keehippe sugiis. Yaatidaagau ashkkarati maayuwaa a bolli kuurinkka a ho77ennan ixxiis. ²Hegaa gishshau, a oosanchchati a, “Kawuwaa achchan de7ana malanne a heemmana mala, issi geela7o na7iyo nuuni neeyyo koyana; nu godaa kawuwaa ho7ettanau a a lanqen zin77anau danddayaasu” yaagidosona. ³Yaagidi eti Israa7eela biittan ubban koyidi Abishaago giyo issi puulanchcha geela7iyo SHuneema giyo katamaappe demmidosona. Demmidi o kawuwaassi ehiidosona. ⁴He geela7iyaa keehippe puulanchcha na7a. A kawuwaa heemmasunne ayyo oottaasu; shin kawoi iira inddan gaitti erenna.

Adoonee Kawotanau Koyiis

⁵Haggiiti na7ai Adoonee, “Taani kawotanau koyais” yaagidi denddiis; denddidi paraa gaaretanne parata ba sinttan woxxiya ishatamu asaara giigissiis. ⁶A aawai aban gelidi, “Aissi haggaa oottai?” giidi mulekka a oichchi erenna. Adooneekka qassi meraa keehippe lo77o asa; i Abeselooma kaallidi yelettiis. ⁷Adoonee Xaruuyi na7aa Yoo7aabanne qeesiyaa Abiyaataara ha yohuwaa zorettaa bessiis; bessin eti a maaddanau maayidosona. ⁸SHin qeesiyaa Xaadooqi, Yoodaaha na7ai Banaayi, hanan-

abaa yootiya Naataani, SHim77i, Ree7inne Daawita naagiyaageeti Adooniyaara de7okkona.

⁹Issi gallassi Adoonee Eniroogeela katamaa matan Zoheleeta Zaallaa giyo sohuwan dorssata, mehetanne anqqara marata yarshshiis. Kawo naata ba ishata ubbaanne kawuwaassi oottiya Yihudaa asata ubbaa ba yarshshiyoo sohuwaa xeesiis; ¹⁰shin hananabaa yootiya Naataana, Banaaya, kawuwaa naagiyaageetanne ba ishah Solomona xeesibeenna.

Solomoni Kawotiis

¹¹Hegaappe guyyiyan, Naataani Solomona aayyiyo Berssaabo hagaadan yaagidi oichchiis; “Nu godai Daawiti erennan de7ishin, Haggiiti na7ai Adoonee kawotidoogaa neeni siyabeikkiyye? ¹²Yaatikko, ha77i neeni ne shemppuwaanne ne na7aa Solomona shemppuwaa waatada ashshanaakko nena taani ane zorais. ¹³Kawuwaa Daawitakko gelada hagaadan yaaga; ‘Ta godau kawuwau, taassi ne ashkkareessi, ‘Tuma, taappe guyyiyan ne na7ai Solomoni kawotana; ta kawotaa araatan i uttana” yaagada caaqqabeikkii? Yaatin, Adoonee aibissi kawotidee?’ yaaga. ¹⁴Neeni kawuwaara haasayaidda yan de7ishin taani gelada, ne haasayaa maizzada haasayana” yaagiis.

¹⁵Yaagin Berssaaba cimida kawuwaa haasayissanau i de7iyo ilppinniyaa gelaasu; SHuneema katamaappe yiida Abishaaga kawuwaa heemmausu. ¹⁶Berssaaba kawuwaa sinttan lichchi gaada gufannaasu.

Gufannin kawoi, “Ai koyadii?” yaagidi oichchiis.

¹⁷Oichchin a, “Ta godau, taassi ne ashkkareessi, ‘Taappe guyyiyan ne na7ai Solomoni kawotana; ta kawotaa araatan i uttana’ gaada GODAN, ne Xoosan, neeni ne huuphen caaqqadada. ¹⁸SHin ha77i Adoonee kawotiis; neeni ta godai kawoi hegaa erakka. ¹⁹I keehi daro meheta, anqqara maratanne dorssata yarshshiis. Yarshshiiddi kawuwaa naata ubbaa, qeesiyaa Abiyaataaranne ola gadaawaa Yoo7aaba xeesiis; shin ne ashkkaraa Solomona xeesibeenna. ²⁰Ta godau kawuwau, ta godaappe kawuwaappe guyyiyan ooni ne kawotaa araatan uttanaakko eranau Israa7eela asaa ubbaa aiffee nena xeelli uttiis. ²¹Hinna xayikko, ta godai kawoi haiqqidi ba maizzan gaittiyo wode, taaninne ta na7ai Solomoni daafabaa oottida asadan qoodettana” yaagaasu.

²²Berssaaba biron kawuwaara haasayishin, hananabaa yootiya Naataani kawo keettaa gakkiiis. ²³Gakkin kawuwaayyo, “Hananabaa yootiya Naataani yiis” yaagidi yootidosona. Yaatin, Naataani kawuwaa sintti aadhdhidi, ba som77uwaa sa7aa gattidi ziggiiis.

²⁴Hegaappe guyyiyan Naataani, “Ta godau kawuwau, neeppe guyyiyan Adoonee kawotanaadaaninne ne kawotaa araatan uttanaadan odadiiyye? ²⁵Hachchi i duge biidi keehi daro meheta, anqqara maratanne dorssata yarshshiis. Yarshshiiddi kawuwaa naata ubbaa, ola gadaawatanne qeesiyaa Abiyaataara xeesiis. Eti ha77i aara miiddinne uyiiddi, ‘Kawoi Adoonee merinau de7o!’ yaagiiddi de7oosona. ²⁶SHin tana ne ashkkaraa, qeesiyaa Xaadooqa, Yoodaaha na7aa Banaayanne ne ashkkaraa Solomona xeesibeenna. ²⁷Hagee ta godaa kawuwaappe guyyiyan a kawotaa araatan ooni uttanaakko ba ashkkarata erissennan de7iiddi ta godai kawoi oottidobeeyye?” yaagiis.

²⁸Yaagin Kawoi Daawiti, “Berssaabo tau xeesite” yaagiis; yaagin kawoi de7iyoosaa gelada a sinttan eqqaasu. ²⁹He wode kawoi iyyo hagaadan yaagidi caaqqiis; “Tana meto ubbaappe ashshida GODAI ero! ³⁰GODAN, Israa7eela Xoossan taani neeyyo caaqqido caaquwaa tumu hachchi polana; taappe guyyiyan ne na7ai Solomoni kawotana; ta kawotaa araatan, ta sohuwan i uttana” yaagiis.

³¹Yaagin Berssaaba ba som77uwaawaa sa7aa gattada kawuwaa sinttan ziggaasu; zig-gada kawuwaa, “Ta godai, Kawoi Daawiti merinau de7o!” yaagaasu.

³²Hegaappe guyyiyan Kawoi Daawiti, “Tau qeesiyaa Xaadooqa, hananabaa yootiya Naataanne Yoodaaha na7aa Banaaya xeesidi gelissite” yaagiis. Yaagin eti gelidi, kawuwaa sintti aadhdhdidosona. ³³Aadhdhin i eta, “Ta ashkharata intenaara ekkidi biidi, ta na7aa Solomona taani toggio baquluwaa togissidi, duge Giyoona pulttuwaa efiite. ³⁴Efin qeesiyaa Xaadooqinne hananabaa yootiya Naataani a tiyidi Israa7eela asaa bollan kawoyona. Hegaappe guyyiyan malkkataa punnidi, intte qaalaa xoqqu oottidi, ‘Kawoi Solomoni merinau de7o!’ yaagite. ³⁵Hegaappe guyyiyan intte a ajabidi aara pude biite; bin i yiidi ta kawotaa araatan uttidi, ta sohuwan kawoto. Taani Israa7eelanne Yihudaa haariyaagaa oottada a sunttaas” yaagiis.

³⁶Yoodaaha na7aa Banaayi kawuwaayyo zaaridi, “Amin77i! GODAI, ta godaa kawuwaa Xoossaikka hegaa go! ³⁷GODAI ta godaara kawuwaara gididoogaadan Solomonaarakka gido; yaatin, a kawotaa araataa ta godaa Kawuwaa Daawita kawotaa araataappekka aattidi gitayo” yaagiis.

³⁸Hegaa gishshau, qeesiyaa Xaadooqi, hananabaa yootiya Naataani, Yoodaaha na7ai Banaayinne kawuwaa naagiyaageeti Solomona Kawoi Daawiti toggiyo baquluwaa togissidi, Giyoona efiidosona. ³⁹Qeesiyaa Xaadooqi Xoossaa Dunkkaaniyaappe zaitiyaa kaciyan tigi ekkidi, Solomona tiyidi kawoyiis. Hegaappe guyyiyan eti malkkataa punnin, asai ubbai ba qaalaa xoqqu oottidi, “Kawoi Solomoni merinau de7o!” yaagiis. ⁴⁰Asai ubbaikka a kaallidi pude biis; eti pu-laaliyaa punni punnidi kaa7iiddi keehippe ufaittidosona. He hombbocettan biittai qaaxxiis.

⁴¹Adooneenne aara de7iya imattati gibiraa mi wurssiiddi haggaa siyidosona. Malkkataa punettaa siyidi Yoo7aabi, “Ha kataman wocamiya wocamai ubbai aibabee?” yaagidi oichchiis.

⁴²I biron haasayishin qeesiyaa Abiyaataara na7ai Yonaataani gakki wodhdhiis. Gakkin Adoonee, “Ane haa gela. Ne mala lo77o asi lo77o odo eheennan aggenna” yaagiis.

⁴³Yaagin Yonaataani, “CHii, taani lo77o odo ehabeikke! Nu godai Kawoi Daawiti Solomona kawoyiis. ⁴⁴A ajabana mala kawoi qeesiyaa Xaadooqa, hananabaa yootiya Naataana, Yoodaaha na7aa Banaayanne kawuwaa naagiyaageeta aara yeddiis; eti kawoi toggio baquluwaa a togissidosona. ⁴⁵Qeesiyaa Xaadooqinne hananabaa yootiya Naataani, Giyoona SHaafan a tiyidi kawoyidosona; hegaappekka eti hombbociiddi pude biidosona; hegau katamaikka kooshimmes. Ha77i intte siyiyo wocamai hegaa. ⁴⁶Hegaa bollikka Solomoni kawotaa araatan uttiis. ⁴⁷Qassi kawo oosanchchatikka nu godaa Kawuwaa Daawita, ‘Ne Xoossai Solomona woriyaa neegaappekka aatti woreyo! A kawotaa araataa neegaappekka aatti gitayo!’ yaagidi anjjidosona. Anjjin kawoi ba arssan de7iiddi hokkidi Xoossaassi goinniis. ⁴⁸Goin-

nidi, ‘Ta kawotaa araatan uttidi ta sohuwan kawotiyaabaa tana hachchi ta aifiyan bessida GODAI Israa7eela Xoossai galatetto!’ yaagiis” yaagiis.

⁴⁹ Hegaa siyidi, Adooniyaa imattati ubbai dagammi denddidi, laalettidosona.

⁵⁰ Laalettin Adoonee Solomonayyo yayyidi biidi, yarshshiyooosaa kaceta oiqqiis.

⁵¹ Oiqqin asai Solomona, “Adoonee Kawuwaa Solomonayyo yayyidi, yarshshiyooosaa kaceta oiqqiis; oiqqidi, ‘Kawoi Solomoni tana ba ashkkaraa bisuwan worennaadan taayyo hachchi caaqqo’ yaagees” yaagidi yootidosona.

⁵² Yaagin Solomoni zaaridi, “I ba hanuwaa loittanabaa gidikko, harai attin a huuphiyaappe issi binnaaninne boshettenna; shin an iitatetti beettikko, i haiqqana” yaagiis. ⁵³ Hegaappe guyyiyan Kawoi Solomoni asaa kiittin, eti yarshshuwaa yarshshiyooosaaappe duge a wottidosona. Wottin Adoonee yiidi, Solomonayyo ziggiis; yaatin, Solomoni a, “Ne soo ba” yaagiis.

Daawiti Solomonayyo Wurssetta Azazuwaa Azaziis

2 Daawiti haiqqiyo wodee matin, ba na7aa Solomona hagaadan yaagidi azaziis; ² “Taani haiqqiyo wodee matiis. Hegaa gishshau, minna; yeeqenna asa gida. ³ GODAI ne Xoossai azazidobaa naaga; a ogetun hemetta; Muuse Higgiiyan xaafet-tidoogaadan a awaajuwaa, a azazuwaa, a higgiiyaanne a wogaa naaga. Yaatikko, neeni oottiyoobai ubbainne neeni biyo soho ubbai neeyyo injjetana. ⁴ Qassi GODAI tana, ‘Ne zerettati bantta de7uwan naagettidi de7ikko, eti ta sinttan bantta kumetta wozanaappenne bantta kumetta shemppuwaappe ammanettidi hemettikko, Israa7eela kawotaa araatan uttiya asi neeyyo mulekka xayenna’ yaagido ufaissaa qaalaa taayyo polana.

⁵ “Qassi Xaruuyi na7ai Yoo7aabi Israa7eela ola gadaawata naa77aa, Neera na7aa Abaneeranne Yetera na7aa Amaasa woridi, i tana oottidobaa neeni akeekaasa. Hegeenne, eti olaa wode woridoogaa haluwaa eta sigaa wode woridi, he suuttan ba xeessaa qabattuwaanne ba gediya caammaa alleeqiis. ⁶ Neeni a ne aadhdhida erattaadan ootta; bau mati i ceeggidi saro haiqqanaadan oottoppa.

⁷ “SHin Gala7aade giyo biittan de7iya Barzzillaaya naatuyyo keha; eti ne maaddan miya asaara mona. Aissi giikko, taani ne ishaa Abeseloomappe baqatiyo wode, eti taayyo miyye gididosona.

⁸ “Taani Maahinaima katamaa biido wode, tana iita qanggettaa qanggida Biniyaama biittan Baahuriima katamaappe yiida Geera na7aa SHim77i nenaara de7iyooogaa hassaya. I tanaara gaittanau Yorddaanoosa SHaafaa duge yiido wode, ‘Taani nena worikke’ gaada GODAN ayyo caaqqas. ⁹ SHin ha77i neeni a xillo asadan qoodoppa. Neeni aadhdhida erai de7iyo asa; neeni a waatanaakko erana. Neeni he cima bitaniyaa suuttaara mooga” yaagiis.

Daawita Haiquwaa

¹⁰ Hegaappe guyyiyan Daawiti haiqqidi, ba maizzan gaittiis; yaatidi Daawita Kata-man moogettiis. ¹¹ Daawiti Israa7eela bolli oitamu laitta kawotiis; Kebroonan laappun laitta, Yerusalaamen hasttmanne heezzu laitta kawotiis. ¹² Solomoninne ba aawaa Daawita kawotaa araatan uttiis; a kawotettaikka keehippe minniis.

Adooniyaa Haiquwaa

¹³ Haggiiti na7ai Adoonee, Solomona aayee Berssaabikko biis; bin Berssaaba, “Neeni taakko saruwan yaadii?” yaagada a oichchaasu.

Oichchin i, “Ee; saruwan yaas” yaagidi zaariis. ¹⁴ Hegaappe guyyiyan gujjidikka, “Taani nena oichchiyoobi de7ees” yaagiis.

Yaagin a, “Oichcha” yaagaasu.

¹⁵ Yaagin i hagaadan yaagiis; “Kawotanau bessiyai tana gididoogaanne Israa7eela asai ubbai tana bantta kawodan xeellidoogaa neeni ne huuphen eraasa. SHin yohoti laamettin kawotettaa ta ishaayyo yuuyiis; hegeenne, ayyo GODAAPPE yiis. ¹⁶ Ha77i taani nena issibaa oichchana. Hayyanaa taayyo ixoppa” yaagiis.

Yaagin a, “Oichcha” yaagaasu.

¹⁷ Yaagin i, “Kawoi Solomoni neeyyo ixxis geenna; heгаа gishshau, SHuneema katamaappe yiida Abishaago giyo geela7iyo taani machchanau i o taayyo immana mala, hayyanaa a taayyo oichcharkkii” yaagiis.

¹⁸ Yaagin Berssaaba, “Daro lo77o; taani heгаа neeyyo kawuwaassi odana” yaagaasu.

¹⁹ Hega gishshau, Berssaaba Adooniyaa kiitaa odanau Solomonakko gelin, kawoi o mokkanau dendra eqqidi, iyyo ziggii; ziggi simmidi ba kawotaa araatan uttiis. Qassi ba aayeesi hara kawotaa araataa ehiissidi, an baappe ushachcha baggaara utissiis.

²⁰ Uttidoogaappe guyyiyan, “Nena taani issi guuttabaa oichchiyoobi de7ees. Hayyanaa taayyo ixxis gooppa” yaagaasu.

Yaagin kawoi zaaridi o, “Ta aayee, oichcha. Taani ixxis giikke” yaagiis.

²¹ Yaagin a, “SHuneema katamaappe yiida Abishaago ne ishai Adoonee machchana mala ayyo immarkkii” yaagaasu.

²² Yaagin Kawoi Solomoni zaaridi ba aayyiyo, “SHuneema katamaappe yiida Abishaago neeni Adooniyaayyo aissi oichchai? I ta bairaa gidennee? Neeni ayyo kawotettaakka oichchanaagaa shin aggadasa! Ee, neeni ayyo, qeesiyaa Abiyaataarayyoonne Xaruuyi na7aa Yoo7aabayyo kawotettaakka oichchanaagaa aggadasa!” yaagiis.

²³ Yaagidi Kawoi Solomoni GODAN caaqqidi, “Adoonee haga oichchido gishshau taani a worana xayikko, GODAI tana woro! ²⁴ Ha77i simmi tana ta aawaa Daawita kawotaa araatan utissidi, ta kawotettaa mintti essidi, ta zareti de7i be7anaadan ootida GODAI ero! Adooniyaa hachchi worana!” yaagiis. ²⁵ Yaagidi Kawoi Solomoni Yoodaaha na7aa Banaaya azazin, i biidi Adooniyaa shocidi woriis.

Abiyaataara Guyye Yeddidosona

²⁶ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Solomoni qeesiyaa Abiyaataara hagaadan yaagiis; “Neeni Anatootan de7iya ne gade guyye ba. Neeni haiqqanau besaasa; shin nena taani ha77i worikke. Aissi giikko, neeni ta aawaa Daawita sinttan Ubbaa Haariya GODAA Taabootaa tookkadasa; qassi ta aawaa metuwaa ubbaa metaootadasa” yaagiis. ²⁷ Yaatidi Solomoni Abiyaataara GODAA qeese gidiyooappe diggidi, GODAI Seelon Eela keettaa asaaba yootidoogaa poliis.

Yoo7aaba Haiquwaa

²⁸ Abeselooma maaddana xayikkonne Adooniyaa maaddida Yoo7aabakko ha odoi gakkiiis. Gakkin GODAA Dunkkaaniyau i baqati biidi, yarshshiyosaa kaceta oiqqiis. ²⁹ Yoo7aabi GODAA Dunkkaaniyau baqatidi biidi, yarshshiyosaa lanqgen de7iyooгаа Kawuwaa Solomonassi yootidosona. Yootin Solomoni Yoodaaha na7aa Banaaya, “Ba, baada a wora!” giidi azaziis.

³⁰ Yaagin Banaayi GODAA Dunkkaaniyaa giddo gelidi Yoo7aaba, “Kawoi nena, ‘Hagaappe kiya’ yaagees” yaagiis.

SHin i zaaridi, “Kiyikke! Taani hagan haiqqana” yaagiis.

Yaagin Banaayi kawuwaayyo, “Yoo7aabi taayyo haggaa haggaa giidi zaariis” giidi odiis.

³¹ Kawoi Banaaya, “I giidoogaadan a ootta; a worada mooga! Yaatikko, Yoo7aabi xillo asatu suuttaa gussido daafaappe tananne ta aawaa keettaa asaa geeshshaasa.

³² I gussido suuttaa acuwaa GODAI ayyo qanxxana. Aissi giikko, i ta aawai Daawiti erennan de7ishin naa77u asata bisuwan woriis; Israa7eela ola gadaawai Neera na7ai Abaneerinne Yihudaa ola gadaawai Yetera na7ai Amaasi, eti naa77aikka appe kehaanne suuriyaa daro asa. ³³ Yoo7aabi ha asata worido gishshau, eta suuttaa daafai merinau Yoo7aaba huuphiyaaninne a zerettatu huuphiyan wodhdho. Daawita bollinne a keettaa asaa bolli, a zerettatu bollinne a kawotaa araataa bolli merinau GODAA saroi gido” yaagiis.

³⁴ Heggaa gishshau, Yoodaaha na7ai Banaayi pude kiyidi, Yoo7aaba shocidi woriis; worin i bazzon de7iya ba gaden moogettiis. ³⁵ Kawoi Yoodaaha na7aa Banaaya Yoo7aaba sohuwan ola gadaawa oottidi sunttiis; qassi Abiyaataara sohuwan qeesiyaa Xaadooqa sunttiis.

SHim77a Haiquwaa

³⁶ Hegaappe guyyiyan Kawoi Solomoni SHim77ayyo kiittidi hagaadan yaagiis; “Neessi Yerusalaamen keettaa keexxada, yan de7a; harasaa awanne booppa.

³⁷ Neeni katamaappe kiyada, Qediroona Zanggaaraa pinnido gallassi haiqqanaagaa era. Ne suuttaa gomee nena oiqqana” yaagiis.

³⁸ Yaagin SHim77i zaaridi kawuwaa, “Neeni giyoogee lo77o; taani ne ashkkaarati neeni ta godai kawoi giidoogaadan oottana” yaagiis. SHim77i Yerusalaamen daro wodiya de7iis.

³⁹ SHin heezzu laittaappe guyyiyan, SHim77a ashkkaaratuppe naa77ati betidi, Maa7ika na7aa, Gaate Kawuwaa Akiishakko biidosona; bin, “Ne ashkkaarati Gaaten de7oosona” giidi SHim77ayyo yootidosona. ⁴⁰ Yootin i ba hariyaa kooridi, ba ashkkaarata koyanau Akiishakko Gaate biis; biidi Gaateppe ba ashkkaarata zaaridi ehiis.

⁴¹ SHim77i Yerusalaameppe Gaate katamaa biidi simmidoogaa Solomoni siyido wode, ⁴² SHim77a xeesissidi hagaadan yaagiis; “‘Neeni yaappe denddada harasaa awanne biido gallassi, haiqqiyooгаа era’ gaada taani nena GODAN caaqqetada seerabeikkinaa? He wode neeni ‘Ne giyoogee lo77o; eeno, taani azazettana’ gaadasa. ⁴³ Yaatin, GODAAYYO caaqqido caaquwaanne ta azazuwaa aissi naagabeikkii?” yaagiis.

⁴⁴Qassikka kawoi SHim77a, “Ta aawaa Daawita bolli neeni oottido iita oosuwaa ubbaa ne wozanai erees. Ha77i simmi ne iita oosuwaa GODAI neeyyo zaarana. ⁴⁵SHin Kawoi Solomoni anjjettana; Daawita kawotaa araataikka GODAA sinttan merinau saro de7ana” yaagiis. ⁴⁶Yaagidi kawoi Yoodaaha na7aa Banaaya azaziis; azazin Banaayi biidi, SHim77a shocidi woriis.

Yaatin, kawotettaa Solomona kushiyan minnidi eqqiis.

GODAI Aadhdhida Eratettaa Immana Mala Solomoni Woossiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 1:3-12)

3 Solomoni Gibxxe Kawuwaara zuppetidi, a na7iyo baayyo machcho ekkiis; ekkidi ba kawo keettaa, GODAA Beeta Maqidasiyaanne Yerusalaame yuushuwa dirssaa gimbbidi polanaashin, o Daawita Katamaa ehiis. ²GODAA suntaayyo Beeta Maqidasee biron keexettiichhibeenna gishshau, asai he wode goinniyo xoqqa sohotun yarshshiiddi takkiis. ³Solomoni GODAA siiqiyooqaa ba aawaa Daawita wogan hemettiyoogan erissiis; shin goinniyo xoqqa sohotun yarshshiisinne ixaanaa cuwayiis.

⁴Kawoi yarshshuwaa yarshshanau Gabaa7oonaa biis; aissi giikko, he sohoi hara ubbaappe aadhdhi kosshiya goinniyo xoqqa soho. Solomoni sha7u mehiyaa ehiidi, he yarshshiyooosan xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiis. ⁵GODAI Solomonayyo Gabaa7oonan qammi aimuwan qoncciiis. Qonccidi Xoossai a, “Taani neeyyo ai immanau koyai?” yaagiis.

⁶Yaagin Solomoni, “Ne ashkkaarai ta aawai Daawiti neeyyo ammanettiya xillonne suure asa gidiyo gishshau, neeni aggenna siiquwan a siiqadasa. Neeni ha gita siiquwaa aggennan siiqaidda, hachchi ha gallassi a kawotaa araatan uttiya attuma na7aa ayyo immadasa.

⁷“Ha77ikka abeet GODAU, ta Xoossau, neeni tana ne ashkkaraa, ta aawaa Daawita sohuwan kawoyadasa. SHin taani guutta na7a gidiyo gishshau, asaa waata kaalettanaakko taani erikke. ⁸Taani ne ashkkaarai neeni doorido asaa gidдон, qoodai banna asaa gidдон de7ais. ⁹Hegaa gishshau, taani ne asaa aissanaunne lo77uwaanne iitaa shaakkada eranau taayyo ne ashkkaraayyo akeeka wozanaa imma. Hegee xayikko, ha ne gita asaa ooni kaalettana danddayii?” yaagiis.

¹⁰Solomoni hegaa oichchido gishshau, GODAI ufaittiis. ¹¹Hegaa gishshau, Xoossai a hagaadan yaagiis; “Neeni neeyyo baree aduqqanau, woikko dure gidanau, woikko ne morkketi haiqqanau oichchennan aggada, haggaa asaa suure pirddan aisiyo aadhdhida eratettaa oichchido gishshau, ¹²neeni oichchidoogaa taani oottana. Be7a, neeppe kase ne mali bannaagaadan neeppe simminka ne mali denddenaagaadan, aadhdhida eratettaanne akeeka wozanaa taani neeyyo immana. ¹³Qassi neeni oichchabeennabaakka taani neeyyo immana; neeni de7ido laitta ubban kawotu gidдон ne keena kawoi de7ennaadan, duretaanne bonchuwaa taani neeyyo immana. ¹⁴Neeni ne aawai Daawiti hemettidoogaadan ta ogiyan hemettikko, ta wogaunne ta azazuwau azazettikko, taani ne bariyaa adussana” yaagiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan Solomoni beegottiis; beegottidi hegee aimo gidiyoogaa akeekiis. I Yerusalaame simmidi biidi, GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan eqqiis; eqqidi xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshiis. Yaatidi ba oosanchchatu ubbaayyo gibiraa kessiis.

Solomoni Era Pirda Pirdiis

¹⁶ Issi gallassi naa77u shaaramuxati Kawuwaa Solomonakko yiidi, a sinttan eqqidosona. ¹⁷ Eqqin etappe issinniyaa hagaadan yaagaasu; “Ta godau, taaninne ha mishiriyaa issi keettan de7oos. Yan a tanaara issippe de7ishin, taani issi na7a yelaas. ¹⁸ Ta na7ai yelettido heezantto gallassi ha mishiriyaa akka issi na7a yelaasu. He keettan nu naa77aappe hara asi ooninne baawa.

¹⁹ “Issi gallassi qammi a a bolli zin77ido gishshau, ha mishiree na7ai haiqqiis. ²⁰ Haiqqin a qamma bilaha denddada, taani ne ashkkariyaa xiskkidaashin, ta na7aa ta miyyiyaappe ekkaasu; ekkada a ba kiyuwan wottada, ba haiqqida na7aa ta kiyuwan wottaasu. ²¹ Wonttin guuran taani ta na7aa xanttanau denddido wode, haiqqiichchiis! SHin taani maallado poo7uwan tishshi oottada xeelliyoo wode, hekko taani yelido na7aa gidenna” yaagaasu.

²² Yaagin hankko maccaasiya hagaadan yaagaasu; “CHii! Paxa de7iyaagee ta na7aa; haiqqidaagee neegaa” yaagaasu.

SHin koiro maccaasiyaa zaarada, “CHii, haiqqidaagee ne na7aa; paxa de7iyaagee ta na7aa” yaagaasu. Hegaadan giidi eti kawuwaa sinttan palamettidosona.

²³ Palamettin Kawoi Solomoni hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyaa, ‘Paxa de7iya na7ai taagaa; haiqqidaagee neegaa’ yaagaasu; hankkorakka, ‘CHii! Ne na7ai haiqqidaagaa; ta na7ai paxa de7iyaagaa’ yaagaasu” yaagiis.

²⁴ Yaagidi kawoi, “Tau bisuwaa ekki yiite” yaagiis; yaagin eti ayyo bisuwaa ehiidosona. ²⁵ Ehin kawoi, “Paxa de7iya na7aa naa77u kessidi phalqqite; phalqqidi issi baggaa hannissi immite; issi baggaa hinnissi immite” yaagidi azaziis.

²⁶ Azazin ha paxa de7iya na7ai ibaa gidiyoo maccaasiyaa ba na7aassi mishettada kawuwaa, “Hai ta godau, paxa de7iya na7aa iyyo imma! A woroppa!” yaagaasu.

SHin hankkariyaa, “Taayyookka neeyyookka gidoppo; naa77u kiyidi phalqqetto” yaagaasu.

²⁷ Hegaappe guyyian kawoi, “Ha paxa de7iya na7aa ha koiro maccaaseeyyoo immite; na7aa woroppite. Hanna na7aa aayyiyo!” yaagidi pirdiis.

²⁸ Israa7eela asai ubbai kawoi pirdidoo pirdaa siyido wode, eti kawuwaa keehippe bonchchidosona. Aissi giikko, asaayyoo xillotettan pirddanau ayyo aadhdhida eratetta Xoossaappe imettidoogaa be7idosona.

Solomoni Sunttido Oosanchchata

4 Kawoi Solomoni Israa7eela biittaa ubbaa bolli kawotiis. ² I sunttido halaqati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Xaadooqa na7ai Azaariyaasi qeese; ³ SHi-ishsha¹ naati Elihoreefinne Akiiyi waanna xaafeta; Ahiluuda na7ai Yoosaafixi hanidabaa xaafiyaagaa; ⁴ Yoodaaha na7ai Banaayi ola gadaawaa; Xaadooqinne Abiyaataari qeeseta; ⁵ Naataana na7ai Azaariyaasi deriyaa heemmiyaageetu halaqaa; Naataana na7ai Zaabudi qeesenne kawuwaa dumma zoriyaagaa; ⁶ Ahishaari kawo keettaa halaqaa; Abdda na7ai Adooniraami gabbaaratu halaqaa.

⁷ Qassi Solomonayyoo Israa7eela biittan ubban tammanne naa77u dereta heemmiyaageeti de7oosona; eti kawuwaassinne kawuwaa son de7iya asaa ubbaassi miyo

¹ **4:3 Shiishsha:** Ha bitaane Ibraawettuwan oiddu dumma dumma sunttan xeesettes. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwa 8:17; 20:25nne Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 18:16 xeella.

kattaa ehiyaageeta. Etappe issoi issoi laittaa gidдон issi issi aginaa kattaa ehees. ⁸ Eta sunttai hagaappe kaallidi xaafettiis.

Benihuuri Efireema gezziyaa heemmiyaagaa. ⁹ Benddeqari Maaqaxa, SHa7albbiima, Beeti-SHemeshanne Elooni-Beetihanaana katamata heemmiyaagaa. ¹⁰ Beniheseedi Arubboota biittaa heemmiyaagaa; Sooko biittainne Hefeera biittai ubbaikka abaa. ¹¹ Benabinadaabi Doora giyo biitta ubbaa heemmiyaagaa; i Solomona na7iyo Xaafaato ekkidaagaa. ¹² Ahiluuda na7ai Ba7aana Taa7inaakanne Magiddo giyo katamata, Iziraa7eelappe garssan Xarttaana matan de7iya Beetishaana biittaa ubbaa, Beetishaanappe biidi Aabeeli-Mahoolaara kantidi, Yoqima7aama hefintti gakkanaashin de7iya katamata heemmiyaagaa. ¹³ Benggebeeri Gala7aaden Raamoota giyo katama, Gala7aaden Minaase na7aa Yaa7iira katamatanne, yuushuwan gimbeenne gimbbiyaa penggetun nahaasiyaa birataa hiraqoti de7iyo usuppun tammu gita katamatuura de7iya, Arggooba giyo biittaa heemmiyaagaa. Arggoobi Baasaanen de7ees. ¹⁴ Iddo na7ai Ahinaadaabi Maahinaima giyo biittaa heemmiyaagaa. ¹⁵ Ahima7aaxi Nifttaaleema biittaa heemmiyaagaa; i Solomona na7iyo Baasemaato ekkiiis. ¹⁶ Hushaaya na7ai Ba7aani Aseera biittanne Ba7aaloota katamaa heemmiyaagaa. ¹⁷ Paaruha na7ai Yoosaafixi Yisaakoora biittaa heemmiyaagaa. ¹⁸ Eela na7ai SHim77i Biniyaama biittaa heemmiyaagaa. ¹⁹ Uura na7ai Gebeeri Gala7aade biittan Amooretu Kawoi Sihooninne Baasaane Kawoi Oogi kawotido biittata heemmiyaagaa; he biittata heemmiyaagee a xalaala.

Duretetai Kumido Solomona Kawotettaa

²⁰ Yihudaa asainne Israa7eela asai abbaa doona shafiyaadan corattidosona; eti miiddinne uyiiddi ufaittidi de7idosona. ²¹ Solomoni Efiraaxiisa SHaafaappe doom-midi Pilisxxeema biittaa gakkanaashin, hegaappekka Gibxxe zawaa gakkanaashin de7iya kawotettata ubbaa haariis. He biittaa asati au giiraa giiridosona; eti a de7o laitta ubban ayyo haarettidosona.

²² Solomonayyo hachchi hachchi qumau ishatamu konttaale muruta xiilliyaa, xeetu konttaale xiilliyaa, ²³ xiikkinn modhdhida tammu boorata, yedan miida laatamu booratanne xeetu dorssata, eta bollikka cofoshota, gaarata, genessatanne ordde kuttota koshshees.

²⁴ Solomoni Efiraaxiisa SHaafaappe arggo baggaara de7iya kawotettata ubbaa Tifisaaha katamaappe doommidi Gaaza katamaa gakkanaashin haariis; ba yuushuwan de7iya biitta ubbaarakka saro de7iis. ²⁵ A de7o laitta ubban Yihudaa asainne Israa7eela asai Daanappe biidi Berssaabeha gakkanaashin, ubbai ba woiniyaa turaa kuwaaninne ba ettaa kuwan saro de7iis.

²⁶ Solomonayyo olaa paraa gaareta goochchiya oitamu sha7u gaaxaata paratinne tammanne naa77u sha7u paraasati de7oosona. ²⁷ He deriyaa heemmiyaageeti bantta aginan aginan Kawoi Solomoninne a maaddan maanau yiida asai ubbai miyoobaa shiishshidosona. Eti hegaappe aibanne pacissokkona. ²⁸ Eti qassi gaariyaa paratinne hankko parati maanau banggaanne dalaa peeriyann banttana gakkidaagaa gakkidaagaa ehiidi a wottiyoosan wottidosona.

²⁹ Xoossai Solomonayyo aadhdhida eratettaa, akeekaanne zawi bainna aaho qofaa immiis. ³⁰ Solomona aadhdhida eratettaa arshsho baggaara de7iya asa ubbaa aadhdhida eratettaappenne Gibxxetu aadhdhida eratetta ubbaappekka aadhdhiis. ³¹ I asa

ubbaappe aadhdhida eranchcha; qassi i Ezirahiyaa Etaanappekka, Maahola naatu Hemaanappe, Kalkkoolappenne Darddaa7appekka aadhdhida eranchchaa. A woree yuushuwan de7iya kawotettata ubbaa gakkiiis. ³²I heezzu sha7u leemisota haasayiiis; qassi a yettati issi sha7anne ichchasha. ³³Solomoni Liibaanoosa zigaappe doom-midi, keettaa gimbbiyaa bolli mokkiya hiisooophphiyaa giyo mittaa gakkanaashin, mittaabaa yootiis; hegaadankka qassi mehetubaa, do7atubaa, kafotubaa, sa7aara gooshettiya meretatubaaanne moletubaa tamaariisiiis. ³⁴A aadhdhida erattettaa siyida biittan sa7an de7iya kawoti ubbai kiittin, kawotetta ubbaappe asai Solomona aadhdhida eraa siyanau yiis.

Solomoni Beeta Maqidasiyaa Keexxanau Giigissiiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 2:1-18)

5 Xiirsoosa Kawoi Kiiraami Daawitaara ubbaton siiqettiiddi gam77ido gishshau, Solomoni ba aawaa Daawita sohuwan kawotanau tiyettidoogaa siyidi, ba oosanchchata Solomonakko kiittiis. ²Kiittin Solomonikka Kiiraamayyo zaaridi hagaadan yaagidi kiittiis; ³“GODAI a morkketa a tohuwaappe garssaara haarissana gakkanaashin, ta aawaa Daawita bolli ubbasaara denddida olaa gaasuwan, GODAA ba Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidase i keexxibeennaagaa neeni eraasa. ⁴SHin ha77i GODAI ta Xoossai taayyo ubbasaara shemppuwaa immiis; immin taayyo aiba morkkeekka woikko iitabikka baawa. ⁵GODAI ta aawaa Daawitayyo, ‘Taani ne sohuwan, ne kawotaa araatan kawoyiyo ne na7ai ta sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxana’ giidoogaadankka, taani GODAA ta Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau halchchaas. ⁶Hegaa gishshau, Liibaanoosappe zigaa taayyo qanxxiya asata azaza; ta asati ne asatuura oottana. Yaatobare ne asatussi neeni qanxxa giido damoozaa aiba gidikkonne, taani qanxxana. Sidoona asatudan mittaa qanxxuwaa hiillaa nu asai erennaagaa neeni eraasa” yaagiis.

⁷Kiiraami Solomona kiitaa siyidi keehippe ufaiittiis; ufaiittidi, “Ha gita kawotettaa haarana mala, Daawitassi ha aadhdhida eranchcha na7aa immida GODAI hachchi galatetto” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyiyan Kiiraami Solomonayyo hagaadan yaagidi kiittiis; “Neeeni taayyo kiittido kiitai tana gakkiiis. Neeeni koyidobaa ubbaa taani oottana; zigaa mudettaanne xiiddaa mudettaa taani neeyyo shiishshana. ⁹Ta asati ne mudettaa Liibaanoosappe duge abbaa miyyana. Miyyin taani qashissada, abbaa bollaara tooketidi neeni malaatosaa gakkanaadan oottana; gakkin taani yan birshshissana; birshshissada yaappe efiissana. Hegaappe guyyiyan neeni ne baggaara ta kawo keettan de7iya asaayyo miyoobaa kiittiyooogan ta amuwaa polana” yaagiis.

¹⁰Hegaadan oottidi Kiiraami Solomoni koyido keena zigaa mudettaanne xiiddaa mudettaa ubbaa immiis. ¹¹Immin Solomonikka kawo keettan de7iya asai maanau laatamu sha7u konttaale gisttiyaanne oiddu xeetu sha7u litiro geeshsha wogaraa zaitiyaa laittan laittan paccennan Kiiraamayyo immiis. ¹²GODAI Solomonassi immana giidoogaadan, ayyo aadhdhida erattettaa immiis. Kiiraaminne Solomoni bantta gidдон saro de7idosona; eti naa77ai bantta gidдон maachchaa maacettdosona.

¹³Kawoi Solomoni Israa7eela ubbaappe hasttamu sha7u gabbaarata dooridi kessiiis. ¹⁴Dooridi Adooniraama giyo bitaniyaa eta bolli halaqa oottidi sunttiis. Gabbaarata akka tammu sha7aa tammu sha7aa shaakkidi, heezzu cita kessiiis; issi issi citai kayan kayan biidi, issi aginaa Liibaanoosan oottanaadaaninne naa77u aginaa

bantta son de7anaadan kuuyiis. ¹⁵ Solomonayyo tooho tookkiya laappun tammu sha7u asatinne shuchchaa qoo7iya hospun tammu sha7u asati gezziyan de7oosona. ¹⁶ Hageeti halaqa gididi asaa oosuwaa ootissiya heezzu sha7anne heezzu xeetu asata gujjennaana. ¹⁷ Oosanchchati Kawoi Solomoni azazin, Beeta Maqidasiyaayyo baaso gidana mala wogga muruta shuchchata qoo7idi massidosona. ¹⁸ Solomona asatinne Kiiraama asati kushe hiillaa eriyaageeti, Gebaala asatuurakka gididi, Beeta Maqidasiyaa keexxanau mittaa qanxxidinne shuchchaa qoo7idi giigissidosona.

Solomoni Beeta Maqidasiyaa Keexxiis

6 Israa7eela asai Gibxe biittaappe kiyido oiddu xetanne hospun tammannta laittan, Solomoni Israa7eela bolli kawotido oiddantto laittan, Ziifa giyo naa77antto aginan, Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxanau doommiis. ² Solomoni GODAAYYO keexxido Beeta Maqidasee zananaa usuppun tammu wara adussa; gomppaa laatamu wara aaho; geesaa hasttamu wara xoqqa. ³ Beeta Maqidasiyaa geliyoosan de7iya baranddaa gomppai Beeta Maqidasiyaa gomppaakka keena laatamu wara; keettaa zananai Beeta Maqidasiyaa geliyoosaa gakkanaashin tammu wara. ⁴ Beeta Maqidasiyau so baggaara aakkidi, kare baggaara xuummida maskkooteti de7oosona. ⁵⁻⁶ He keettaa yuushuwan hara kifileta keexxiis; he kifileti heezzu pooqeti de7iyoogeta; zamadaa yeggiyo mittai geeshsha sohuwaa giddo gelenna mala, koiro godaara oisettidi shuchchaa wottidi, gimbbiyaayyo hirkki wurssettaa orddissiis. Hegaa gaasuwan garssa koiro pooqee ichchashu wara aaho; naa77antto pooqee usuppun wara aaho; heeztantto pooqee laappun wara aaho.

⁷ Beeta Maqidasee hini qoo7iyooosan masettida shuchcha xalaalan gimbbettiis; yaatin, Beeta Maqidasee gimbbettido wode, dijino, kalta, woikko hara ai birata cenggurssinne Beeta Maqidasiyan siyettibeenna.

⁸ Ubbaappe garssaara de7iya pooqiya geliyo penggee Beeta Maqidasiyaappe tohossa baggaara de7ees; he sohuwaappe naa77antto pooqiyaunne heeztantto pooqiyau baanau yedhdhi kiyiyo xekkati de7oosona. ⁹ Hegaadan oottidi, Solomoni keettaa keexxidi poliis; yaatidi zigaa xaulaanne masettaa bollaara kammiis. ¹⁰ Qassi Beeta Maqidasiyaa yuushuwan pooqeta keexxidi poliis; eta xoqqatettai issuwaagee issuwaagee ichchashu wara gididi, godaara zigaa xaulan oiqettidosona.

¹¹ GODAA qaalai Solomonakko yiis; yiidi Solomona, ¹² “Ha neeni keexxiyo Beeta Maqidasiyaa gidikko, neeni ta awaajuwaa kaallikko, ta wogaa oottikko, ta azazota ubbaa naagikkonne azazettikko, yaatikko, taani ne aawaa Daawitassi immido ufais-saa ne baggaara polana. ¹³ Yaatada taani Israa7eela asaa giddon de7ana; taani ta asaa Israa7eela aggikke” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaayyo So Giddo Oosuwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 3:8-14)

¹⁴ Solomoni Beeta Maqidasiyaa keexxidi poliis. ¹⁵ Beeta Maqidasiyaayyo so bagga godaa, wuigiyaappe biidi kaaraa gakkanaashin zigaa xaulaa licidi kammiis; qassi wuigiyankka xiiddaa xaulaa hiixxiis. ¹⁶ Beeta Maqidasiyaa giddon Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa giyo qol77uwaa medhdhanau, guyye baggaara laatamu wara gididi sohuwaa shaakkiis; shaakkidi wuigiyaappe kaaraa gakkanaashin zigaa xaulaa godaa essiis. ¹⁷ He qol77uwaappe sintta baggaara de7iya wuigiya zananai oitamu wara adussa. ¹⁸ Beeta Maqidasiyaayyo so baggai massido gosiyaanne ciyyida

ciishshaa misiliyaa medhdhido zigaa xaulan licetti kamettiis; ubbabaikka ziga; aiba shuchchinne beettenna.

¹⁹ Solomoni GODAA Maachchaa Taabootaa wottanau Beeta Maqidasiyaa gid-don Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa giigissiiis. ²⁰ Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohoi laatamu wara adussa, laatamu wara aahonne laatamu wara xo-qq. Solomoni he qol77uwaassi so baggaa walahi baina worqqan sheeshshiiis. Qassi yarshshiyosaikka zigaa xaulan kamettiis. ²¹ Solomoni Beeta Maqidasiyaa gidduwaa walahi baina worqqan sheeshshiiis; worqqaa sheeshshido qol77uwa gelyo peng-giyaayyo bolla qoriyaa yaanne haanne gakkiiya worqqa sanssalataa toliidi alleeqis-siiis. ²² Yaatidi keetta giddu ubbaa worqqan sheeshshiiis; qassi Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa sinttan de7iya yarshshiyosaa worqqan sheeshshiiis.

²³ Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwan wottanau issi issi tammu waraa aduqqiya wogaraappe naa77u kiruubetu misileta massidi giigissiiis. ²⁴ Koiro kiru-ubiyaa qefee issi ichchashu wara; naa77anttoi qassi ichchashu wara; koiro qefiyaa xeeraappe biidi naa77antto qefiyaa xeeraa gakkanaashin tammu wara. ²⁵ Naa77antto kiruubeekka tammu wara; naa77u kiruubetu qottainne merai issi mala. ²⁶ Issi kiruubiyaa geesai tammu wara; naa77anttuwaageekka heгаа keena. ²⁷ Solomoni Beeta Maqidasiyan de7iya Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwan kiruubeta wottiis. Eta qefee micetti uttiis; issi kiruubiyaa qefee issi bagga godaa bochchiyo wode, hinkko kiruubiyaa qefee qassi hinkko bagga godaa bochchees; eta naa77aa qefetikka so giddon issi issuwaa bochchoosona. ²⁸ Solomoni kiruubetakka worqqan sheeshshiiis.

²⁹ Qol77uwaanne wuigiya godaa ubbaa kiruubeta, zambbaanne ciyyida ci-ishshaa misiliyaa massidoogan alleeqissiiis. ³⁰ Beeta Maqidasiyaayyo so giddu kifili-yaa wuigiyaakka kare bagga kifiliyaa wuigiyaakka worqqan sheeshshiiis.

³¹ Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa gelyo penggiyaassi wogaraa mit-taappe sanqqata kessiiis. Qosilettati ichchashu baggaara zoozee de7iyooeeta. ³² Wogaraa mittaappe oosettida naa77u sanqqatu bollan kiruubeta, zambbaanne ciyyida ciishshaa misiliyaa massidi, sanqqata, kiruubetanne zambbaa worqqan sheeshshiiis. ³³ Hegaadanka, Beeta Maqidasiyaa wuige gelyo penggiyau woga-raappe kessido oiddu zooziyaara de7iya qosilettaa essiiis. ³⁴ I qassi he penggiyaayyo issi issi sanqqai gidduwan dakkotidi dooyettiyo naa77u sanqqata kessiiis. ³⁵ Kiruubeta, zambbaanne ciyyida ciishshaa misileta eta bolli massiiis; he masettidaageetu bolli worqqaa issi mala oottidi sheeshshiiis.

³⁶ So baggaara de7iya dabaabaa gimbbiiis; he gimbbie masettida shuchchaa heezzaa, issuwaa issuwaa bolli wottidi, issi zigaa masettaa eta bolli wottidi gimbbidoogaa.

³⁷ GODAA Beeta Maqidasiyaa baasoi Solomoni kawotido oiddantto laittan, Ziifa giyo naa77antto aginan baasettiis. ³⁸ Solomoni kawotido tammanne isiinintta lait-tan, Bula giyo hospunnata aginan Beeta Maqidasee halchchidoogaadan muleera ke-exettidi polettiiis. Solomoni Beeta Maqidasiyaa laappun laittan keexxidi wurssiiis.

Solomoni Baayyo Kawo Keettaa Keexxiis

7 Solomoni ba keettaa tammanne heezzu laittan keexxidi wurssiiis. ² Liibaanoosa Woraa Keettaa geetettiya keettaa Solomoni keexxiis; he keettaa zananai xeetu wara; gompai ishatamu wara; geesai hasttamu wara. Zigaa tuuqeti oiddu maaran

eqqidosa; qassi masettida zigaa mudettati eta bolli wodhdhidosona; ³ mudettati heezzu maaran, issi issi maaran tammanne ichchashu mudettati de7oosona; eti muleera oitamanne ichchasha. ⁴ He keettaayyo maskkooteti heezzu maaran de7oosona; eti issi issuwau sintta baazzan de7oosona. ⁵ Penggetinne maskkooteti oiddu zooziyaa de7oosona; maskkooteti heezzu maaran gididi, issi issuwau sintta baazzan de7oosona.

⁶ Solomoni Tuuqetu Keettaa geetettiya keettaakka keexxiis; he keettaa zananai ishatamu wara; gomppai hastamu wara. He keettaa sinttan daro tuuqiyann zemppidanne bollaara kaaran kamettida baranddai de7ees. ⁷ Qassi i pirddaayyo kawotaa araatai de7iyo Pirdda Keettaakka keexxiis; he keettaa wuigiyaappe biidi kaaraa gakkanaashin ziran kametti uttiis. ⁸ Pirdda Keettaappe guyyen de7iyya hara dabaaban bau daanau kawo keettaa hankko keettatudan oottidi keexxiis; ba keettaayeesi, Gibxxe kawuwaa na7eessikka he keettaa mala keettaa keexxiis.

⁹ Ha keettati ubbai, kareppe doommidi biidi dirssaappe soora de7iyya gita gutaraara gakkanaashin, baasuwaappe doommidi kaaraa gakkanaashin, likkidi massidonne sooranne kareera soofidi giigissido muruta shuchchaappe oosettidosona. ¹⁰ Gimbee hiixettidoi tammu wara woikko hospun wara gidiya lo77o masettida gita shuchchaana. ¹¹ Hegaappe bolla baggaara likettidi masettida muruta shuchchainne zigaa mudettai de7ees. ¹² Gita dabaabaa yuushuwan de7iyya gimbee GODAA Beeta Maqidasiyaadaaninne baranddaadan masettida shuchchaa heezzaa, issuwaa issuwaa bolli wottidi, issi zigaa masettaa eta bolli wottidi gimbbidoogaa.

Huraama Oosuwaa

¹³ Kawoi Solomoni kiittidi, Huraama giyo bitaniyaa Xiirsoosa katamaappe ehiissiiis. ¹⁴ Huraama aayiyaa am77e; a Nifttaaleema zare asa. A aawai Xiirsoosa asa. Huraami nahaasiyaa giyo birataa qoxxiyo hiillai de7iyo asa; i nahaasiyaappe qoxxiidi kessiyooan ubban keehippe loohida asa; Solomonakko i yiidi, a ooso ubbaa oottiis.

Naa77u Nahaasiyaa Tuussata

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 3:15-17)

¹⁵ Huraami issuwaa issuwaa geesai tammanne hospun wara aduqqidi, yuushoi tammanne naa77u wara aakkido naa77u tuussata nahaasiyaa seerissidi tigidi kessiis. Tuussatuyyo giddoi kofa. ¹⁶ Hegaadankka, tuussatu huuphiyan wottanau naa77u gumbbota nahaasiyaappe seerissidi, medhdhiis; issi issi gumbboi ichchashu wara aduqqees. ¹⁷⁻¹⁸ Tuussaa huuphiyan de7iyya issi issi gumbbota gitedan oottido laappun sanssalataa qaxiqallotuuninne naa77u maaraara roomaane giyo teeraa misiletun alleeqissi wottiis. ¹⁹ Baranddan eqqida tuussatu bolli de7iyya gumbboti ciishshaa meran merettidosona; eta geesai oiddu wara. ²⁰ Naa77u tuuqetu huuphiyan de7iyya gumbbotun mulumuqqetti uttida sohuwaappe bolla baggaara, sanssalataa qaxiqalluwaappe kaallidi, naa77u xeetu roomaane teeraa misileti naa77u maaran yuuyi aadhdhidi de7oosona. ²¹ Huraami he naa77u tuussata Beeta Maqidasiyaa baranddaa matan essiis. Essidi ushachcha baggaara eqqida tuussaa Yaakiina sunttiis; haddirssa baggaara eqqida tuussaa qassi Boo7eeza sunttiis. ²² Tuussatu huuphiyan de7iyya gumbboti ciishsha milatidi merettidosona. Hegaadan hanidi tuussatu oosoi polettiis.

Nahaasiyaappe Medhdhido Abba Sainiyaa

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 4:2-5*)

²³ Huraami Abba Sainiyaa giyo issi keehi gita sainiyaa nahaasiyaa birataappe seerissi tigidi medhdhiis. He Abba Sainiyaa doonai ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin tammu wara; geesai ichchashu wara; yuushoi qassi hasttamu wara. ²⁴ Abba Sainiyaa doonan kare baggaara ziqqi giidi, aara oiqettidi merettida gosetu misileti de7oosona; he gosetu misileti naa77u maaran, issi issi waran tammai tammai yuuyi aadhdhidi shuuyettidosona.

²⁵ He Abba Sainee nahaasiyaa birataappe merettida tammanne naa77u booratu misiletu zokkuwan uttiis. Booratu misiletuppe heezzati huuphessa baggi, heezzati arggo baggi, heezzati tohossa baggi, heezzati qassi arshsho baggi simmidi xeeliyaabaa milatoosona. Abba Sainee eta bolli uttiis; etayyo guyye baggai giddokko simmi uttiis. ²⁶ Abba Sainee issi takkaaro keena ordde; a doonai wanccaa doonaa mala; qassi ciishshai ciyyidaagaakka malatees. He Abba Sainee oitamu sha7u litiro gidiya haattaa oiqqiyaagaa.

Nahaasiyaa Gaareta

²⁷ Huraami qassi tammu gaareta nahaasiyaa birataappe medhdhiis. He gaareti issoi issoi oiddu wara adussa; oiddu wara aahonne heezzu wara xoqqa. ²⁸ He gaareti hagaadan oosettidosona; pude eqqida oiddu biratatu bolli pididi gida lochcha nahaase biratati oiqetti uttididosona. ²⁹ He biratatu bolli gaammota, booratanne kiruubeta milatissidi medhdhido misileti de7oosona; gaammotunne booratu misiletuppe huuphessaaranne tohossaara de7iya biratatu bolli qassi qoxxidi medhdhido ciishshaa encursaa misileti de7oosona. ³⁰ Issi issi gaariyaayyo nahaasiyaappe oottido oiddu irzziizotinne irzziizota gatti waaxiyo nahaasiyaa kasoti de7oosona. Hegaadankka, oiddu zoozetun keriyaa zempmissiyoobati de7oosona. He zempmissiyoobati ciishshaa encursaa milatiya misiletun alleeqetti uttididosona. ³¹ Gaariyaa zempmissiyoobatu huuphiyan irzziizoti uttida shaashee de7ees; he shaashee gaariyaa xeeraappe pude issi wara gidiyaagaa xoqqu giidi, duge bagga wara gidiyaagaa ziqqi giidi merettiis. He shaashiyaayyo doonai yuuyi aadhdhidi misiliyan alleeqetti uttiis. ³² Irzziizotu geesai issi waranne bagga; irzziizoti lochcha nahaase biratatu garssa baggaara de7oosona. Irzziizoti oiqetti uttido kasoti gaariyaara oiqetti uttididosona. ³³ Irzziizoti olaa paraa gaariyaa irzziizotudan merettidosona; irzziizota gattidi oiqqiya kasoti, charcketinne raazheti ubbaikka nahaasiyaappe tigettidi oosettidosona. ³⁴ He gaaretu ubbaa zoozetussikka eta tohossaara tohossaara etaara issuwaa gidi oiqettidi, nahaasiyaappe merettida zempoti de7oosona. ³⁵ Issi issi gaariyaa huuphiyaa yuushuwan issi waraayyo bagga aduqqiya shaashee de7ees; zempptinne lochcha nahaaseti gaariyaara oiqettidi, issuwaa gididi oosettidosona. ³⁶ Ha zempptupenne lochcha nahaasetuppe giduwan de7iya kallo sohotu ubbai kiruubetu, gaammotunne zambbatu misiletun alleeqetti uttididosona; qassi eta yuushoi ciishsha encursaa misiliyan alleeqetti uttiis. ³⁷ Simmi tammu gaaretikka hagaadan oosettidosona; seerissidi eta tigido miishshai issuwaa gidiyo gishshau, eta geesaikka eta qottaikka issi mala.

³⁸ Huraami meecettiyo tammu kereta nahaasiyaappe medhdhiis; issi issi keriyaa gomppai oiddu wara aaho gididi, hospun xeetu litiro haattaa oiqqees; tammu

gaaretussi huuphiyan huuphiyan issi issi meecettiyo keree de7ees. ³⁹Huraami gaareta ichchashata Beeta Maqidasiyaayo huuphessa baggaara, ichchashata qassi Beeta Maqidasiyaayo tohossa baggaara wottiis; qassi nahaasiyaappe oosettida Abba Sainiyaa Beeta Maqidasiyaappe tohossa arshsho baggi zaaridi essiis.

Beeta Maqidasiyaa Miishshata

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 4:11-5:1)

⁴⁰Qassi Huraami kereta, akaafatanne kuixaarota medhdhiis; yaatidi Kawuwaa Solomonassi GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaa oottidi poliis. ⁴¹I oottido oosotikka:

naa77u tuussata,

tuussatu huuphiyan wottiyo saine mala naa77u gumbbota,

tuussatu bolli de7iya naa77u gumbbota alleeqissiyo naa77u gite mala sanssalatata,

⁴²issi issi gumbbuwaa bolli naa77u maaran nahaasiyaappe merettida issi issi xeetu

roomaane teeraa misileta, muleera oiddu xeetu roomaane teeraa misileta,

⁴³tammu gaareta, gaaretu bollan wodhdhiya, meecettiyo tammu kereta,

⁴⁴Abba Sainiyaanne appe garssan de7iya tammanne naa77u booratu misileta,

⁴⁵kereta, akaafatanne kuixaarota.

Huraami Kawuwaa Solomonayyo GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi medhdhido ha miishshata ubbaa qucettida nahaasiyaappe medhdhiis. ⁴⁶Kawoi Solomoni Sukkotappenne Xarttaanappe gidduwan, Yorddaanoosa dembban de7iya, nahaasiyaa birataa seerissiyo sohuwan hageeta ubbaa ootissiis. ⁴⁷Nahaasiyaa birataappe merettida ha miishsha ubbai keehi daro gidido gishshau, Solomoni a maz-zanissibeenna; heгаа gishshau, woisaa deexxiyaabaakko likkee erettibeenna.

⁴⁸Qassikka Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон de7iya miishshata ubbaa worqqaappe merissiis. Hegeetinne:

worqqaappe oottido yarshshiyooosaa,

GODAA sinttan wottiyo oittai uttiyo xaraphpheezaa,

⁴⁹Ubaaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaappe sinttan ushachcha baggaaranne had-dirssa baggaara eqqida, ichchashu ichchashu xomppiyaa wottiyo ballata,

ciishshata, xomppetanne qapheta,

⁵⁰xuu7ata, xomppiyaa toissiyooobata, kuixaarota, ixaanaa cuwayiyooobata, tamaa ekkiyo miishshatanne,

Ubaaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa giyo qol77uwaa penggetanne Beeta Maqidasiyaayo kare bagga penggeta oiqqida maaxafeta. Ha miishshati ubbai worqqaappe oosettidosona.

⁵¹Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaa ubbaa polidoogaappe guyyiyan, a aawai Daawiti GODAAYYO dummayidi wottido biraa, worqqaanne hara miishshatakka ubbaa ehiidi, Beeta Maqidasiyaa buquraa minjjiyoosan wottiis.

GODAA Taabootai Beeta Maqidasiyaa Geliis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 5:2-6:2)

8 Hegaappe guyyiyan Kawoi Solomoni GODAA Taabootaa Daawita Katamaappe, Xiyooneppe kessidi, Beeta Maqidasiyaa ehanaan, Israa7eela cimata, zaretu ubbaa halaqatanne Israa7eela keettaa asata kaalettiyaageeta Yerusalaame katamaa

shiishshiiis. ² Etaaniima giyo laappuntta aginan, Daase Baalai bonchchettiyoo wode, Israa7eela asai ubbai Kawuwaa Solomonakko shiiqiis.

³ Israa7eela cimati ubbai gakkii, qeeseti Taabootaa denttidosona. ⁴ Leewatinne qeeseti, GODAA Taabootaa, Dunkkaaniyaanne Dunkkaaniyaa gidдон de7iya geeshsha miishshata ubbaa tookkidi ehiidosona. ⁵ Kawoi Solomoninne aara de7iya Israa7eela yaa7ai kumettai Taabootaa sinttan shiiqidi, qoodanau danddayettenna cora dorssaanne mehiyaa yarshshidosona.

⁶ Hegaappe guyyiyan qeeseti GODAA Maachchaa Taabootaa Beeta Maqidasiyaayyo gidдо geeshsha qol77uwaa, Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa giyo sohuwaa ehiidi, kiruubetu misiletu qefetuppe garssa baggaara wottidosona. ⁷ Micetti uttida kiruubetu qefeti Taabootaanne Taabootaa tookkiyo kasota kammidosona. ⁸ Kasoti keehippe adussa gidiyoo gishshau, eta xeerai Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa sinttan de7iya Geeshsha Sohuwan beettanau danddayees; shin Geeshsha Sohuwaappe kareera beettanau danddayenna. Eti hachchi gakkanaashin he sohuwan de7oosona. ⁹ Israa7eela asai Gibxxe biittaappe kiyido wode, GODAI etaara maachchaa maacettido Siinaa Deriyan Muusee wottido naa77u masettida shuchchatuppe attin, Taabootaa gidдон harabi aibinne baawa.

¹⁰ Qeeseti Geeshsha Sohuwaappe kiyin, shaarai GODAA Beeta Maqidasiyaa kumiis. ¹¹ He shaaraa gaasuwan qeeseti bantta oosuwaa oottanau danddayibookkona; aissi giikko, GODAA bonchchoi a Beeta Maqidasiyaa kumi uttiis.

¹² Hegaappe guyyiyan Solomoni hagaadan yaagiis; “Abeet GODAU, neeni, ‘Taani xuma shaaran de7ana’ yaaga wottadasa. ¹³ Taani tumuppe neeyyo lo77o Beeta Maqidasiyaa, neeni an merinau de7ana sohuwaa keexxaas” yaagiis.

Solomoni Asaassi Haasayido Haasayaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 6:3-11)

¹⁴ Israa7eela yaa7ai kumettai eqqidaashin, kawoi etakko simmidi, hagaadan yaagidi eta anjjiis; ¹⁵ “GODAI Israa7eela Xoossai galatetto! Ta aawaa Daawitassi ba doonan odido ufaissaa ba kushiyan poliis. He i odido ufaissai, ¹⁶ ‘Taani ta asaa Israa7eela Gibxxeppe kessada ehiido gallassaappe doommin, ta sunttai an de7ana mala, Beeta Maqidase keexxanau Israa7eela zaretu gidдон ai katamanne doorabeikke; shin ta asaa Israa7eela kaalettana mala, taani Daawita dooraas’ yaagiis.

¹⁷ “Ta aawai Daawiti GODAA Israa7eela Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidase keexxanau ba wozanan qoppiis. ¹⁸ Shin GODAI ta aawaa Daawita, ‘Neeeni ta sunttaayyo Beeta Maqidase keexxanau ne wozanan qoppido gishshau, lo77obaa oottadasa. ¹⁹ Gidikkonne, Beeta Maqidasiyaa keexxanaagee nena gidakka; ta sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanaagee ne gulbataappe yelettana ne na7aa’ yaagiis.

²⁰ “Ha77ikka GODAI ba immana giido ufaissaa qaalaa poliis. GODAI kase immido ufaissaadankka taani ta aawaa Daawita sohuwan kawotaasinne ha77i Israa7eela kawotaa araatan uttaas. Qassi GODAA Israa7eela Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxaas. ²¹ GODAI nu aawata Gibxxeppe kessido wode etaara maacettido maachchai de7iyo Taabootaayyookka a gidдон sohuwaa injjeyaaas” yaagiis.

Solomona Woosaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 6:12-42)

²² Hegaappe guyyiyan Solomoni GODAAYYO yarshshiyu sohuwaa sinttan, Israa7eela yaa7ai kumettai de7iyoosan eqqidi, ba kushiya saluwaa zaaridi micciis. ²³ Miccidi hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, bolla saluwan woikko garssa sa7an ne mala xoossi baawa. Neeni ne maachchaa naagaasa; ba kumetta wozanaappe ne sinttan hemettida ne ashkkarata aggenna siquwan siiqaasa. ²⁴ Ne ashkaraayyo, ta aawaa Daawitayyo neeni oottana gaada haasayido qaalaa naagadasa; neeni kase ne doonan haasayidoogaa ne kushiyan hachchi poladasa.

²⁵ “Ha77ikka abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, neeni ne ashkaraassi, ta aawaa Daawitassi, ‘Neni ta sinttan hemettidoogaadan ne naatika ta sinttan hemettana mala bantta ogiyaa naagikko, ta sinttan Israa7eela kawotaa araatan uttiya asa neeni mulekka xayakka’ yaagido qaalaa pola. ²⁶ Abeet Israa7eela Xoossau, neeni ne ashkaraayyo, ta aawaa Daawitayyo haasayido ne qaalaa ha77ikka aggoppa.

²⁷ “SHin Xoossai tumu sa7an de7aneeyye? Be7a, saloti, ubbaappe xoqqan de7iya saloikka neeyyo gidanau danddayenna. Yaatin, ha taani keexxido Beeta Maqidasee neeyyo ai keenaa guuxxanddeeshsha! ²⁸ Gidikkonne, abeet GODAU, ta Xoossau, taani ne ashkkarai hachchi woossiyoogaanne watiwatiyoogaa neeni ezgga. ²⁹ Neeni, ‘Ta sunttai he sohuwan de7ana’ giido ha Beeta Maqidasiyaa ne aifee qamminne gallassi xeello. Taani ne ashkkarai ha sohuwaakko simmada, woossiyo woosaa neeni siya. ³⁰ Taani ne ashkkarainne ne asai Israa7eeli ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi, watiwatiyo watiwatuwaa neeni siya. Neeni de7iyoosan saluwan siyada, nuuyyo atto yaaga.

³¹ “Issi asi ba shooruwaa naaqqidi kashi gin, a caaqqetanau ha Beeta Maqidasiyaa ehin, a gidдон de7iya yarshshiyu sohuwaa sinttan i caaqqikko, ³² neeni saluwan siya; siyada ootta. Ne ashkkaratu gidduwan pirdda. Mooranchchaa bolli pirddada, i oottidobaa a bolli zaara; xilluwaa shatinttada, ayyo a xillotettaadan zaara.

³³ “Ne asai Israa7eeli ne bolli nagaraa oottido gaasuwan morkkiyan xoonettidi, eti neekko simmidi, ne sunttaa xeesidi, ha Beeta Maqidasiyan nena woossikkonne neeyyo watiwatikko, ³⁴ neeni saluwan siya. Siyada ne asaa Israa7eela nagaraa atto yaaga; yaatada neeni kase eta maizza aawatuyyo immido biittau eta guyye zaara.

³⁵ “Ne asai ne bolli nagaraa oottido gaasuwan saloti gorddettiinne irai bukkennan ixxin, eti ha sohuwaa simmidi, woossikkonne neeni eta un77ettido gishshau ne sunttaa xeesidi, bantta nagaraappe simmikko, neeni saluwan siya. ³⁶ Siyada ne ashkkaratu nagaraa, ne asaa Israa7eela nagaraa atto yaaga. Eti hemettanau bessiya lo77o ogiyaa eta tamarissa; yaatada neeni ne asaa laatissido biittan iraa bukkissa.

³⁷ “Biittaa bollan koshai woikko boshai yin, woikko kattaa xuuggi xaissiya carkkoi woikko boolee woikko gumbburoi biittaa bollan yin, woikko morkkee eta katamata dooddin, woikko ai mala bashshai woikko harggee yin, ³⁸ ne asaa Israa7eelappe ooninne nena woossikkonne neeyyo watiwatikko, qassi ai asinne ba wozanan un77ettiyoobaa eridi, ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi, ba kushiya miccikko, ³⁹ neeni de7iyoosan saluwan siya. Siyada eta nagaraa atto yaaga; yaatada etau ootta. Neeni asaa wozanaa eriyoogaadankka, asa ubbau a oosuwaadan oosuwaadan imma.

Aissi giikko, asaa ubbaa wozanaa eriyai ne xalaala. ⁴⁰Yaatikko, neeni nu maizza aawatuyyo immido biittan de7iyo wode ubban, eti neeyyo yayyana.

⁴¹⁻⁴²“Hegaadankka, ne asaa Israa7eela gidenna kare biittaa asi ne gita sunttaabaanne neeni ne asaayyo oottido maalaalissiya oosotubaa siyidi, haaho biittaaappe yiidi, ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi, nena woossikko, ⁴³neeni de7iyoosan saluwan siya. Ne asati Israa7eelati eriyooagaan, sa7an de7iya asai ubbai ne sunttaa erana malanne neeyyo yayyana mala, qassi taani keexxido ha Beeta Maqidasee, neeyyo goinniyo soho gididoogaa eti erana mala, he kare biittaa asi nena woossiyoojaa ayyo pola.

⁴⁴“Ne asati bantta morkketa olana mala neeni kiittidosaa aunne biidi, eti neeni doorido ha katamaakkonne taani ne sunttaayyo keexxido Beeta Maqidasiyaakko simmidi, nena GODAA woossikko, ⁴⁵eta woosaanne watiwatuwaa saluwan neeni siya; siyada etau xoonuwaa imma.

⁴⁶“Nagara oottenna asi bannaagaadankka, eti ne bolli nagaraa oottin, neeni etayyo hanqettada morkketuyyo eta aattada immin morkketikka eta omooddidi, haakkin matinkka bantta biitti ekkidi efin, ⁴⁷eti he omoodettido biittan de7iiddi, bantta wozanan nagaraappe simmikko, he omoodettido biittan eti de7iiddi, ‘Nuuni nagaraa oottida; nuuni moorida; nuuni iitabaa hanida’ yaagidi neeyyo watiwatikko, ⁴⁸banttana omooddidi efiida morkketu biittan de7iiddi, eti bantta kumetta wozanaappenne bantta kumetta qofaappe neekko simmikko, neeni eta maizza aawatuyyo immido eta biittaaakko, neeni doorido katamaakkonne taani ne sunttaayyo keexxido Beeta Maqidasiyaakko simmidi, nena woossikko, yaatikko, ⁴⁹eta woosaanne eta watiwatuwaa neeni de7iyoosan saluwan siya. Siyada etau pirdda. ⁵⁰Ne asai ne bolli oottido nagaraanne moorido mooruwaa atto yaaga; eta omooddidi efiida asati etayyo qarettanaadan ootta. ⁵¹Aissi giikko, eti he birataa seerissiya cooce mala biittaaappe, Gibxxeppe neeni kessido ne asatanne ne buzota.

⁵²“Taani ne ashkkaarainne ne asai Israa7eeli watiwatiyoogaa ne aifee xeello; qassi eti waassiyo wode audenne neeni etayyo alla. ⁵³Aissi giikko, abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni kase nu aawata Gibxxeppe kessiyo wode ne ashkkaaraa Muuse baggaara odidoogaadan, eta neeni sa7an de7iya kawotettatu ubbaa gidoppe ne buzo oottanau dummayadasa” yaagidi woossiis.

Solomona Wurssetta Anjuwaa

⁵⁴Solomoni GODAA woosaanne watiwatuwaa polidoogaappe guyyiyan, ba kushiyaa saluwaa miccidi yarshshiyi sohuwaa sinttan gulbbatidosaaappe denddi eqqiis. ⁵⁵Eqqidi Israa7eela yaa7aa ubbaa ba qaalaa xoqqissidi, hagaadan yaagidi anjjiis; ⁵⁶“I kase haasayido ba qaalaadan ba asaa Israa7eela shemppissida GODAI galatetto; i ba ashkkaaraa Muuse baggaara immido lo77o ufaissai ubbai pollettiis. ⁵⁷GODAI nu Xoossai kase nu aawatuura de7idoogaadan, nunaarakka de7o; i nuna mulekka aggoppo woikko yeggoppo. ⁵⁸Nuuni a ogetun ubban hemettana malanne i nu aawatussi immido azazota, wogatanne higgeta naagana mala, nu wozanaa baakko zaaro. ⁵⁹Hachchi hachchi de7uwaassi koshshiyooagaan, GODAI tana ba ashkkaaranne ba asaa Israa7eela maaddana mala, taani GODAA sinttan woossaidda giido ha qaalati qamminne gallassi GODAAKKO, nu Xoossaakko, shiiqona. ⁶⁰Hegeenne, sa7an de7iya asai ubbai GODAI Xoossaa gidiyooaganne appe attin hara xoossi bannaagaa eranaassa. ⁶¹Hachchiagaadankka intte a wogaadan

hemettanaunne ayyo azazettanau GODAAYYO, nu Xoossaayyo, intte wozanai amanettiyaagaa gido” yaagidi anjjiis.

Beeta Maqidasiyaa Anjissuwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 7:4-10)

⁶²Hegaappe guyyiyan kawoinne Israa7eela asai ubbai issippe GODAA sinttan yarshshuwaa yarshshidosona. ⁶³Solomoni GODAAYYO issippetettaa yarshshuwaa yarshshanau laatamanne naa77u sha7u booratanne xeetanne laatamu sha7u dorssata shiishshiis. Hegaadan oottidi kawoinne Israa7eela asai ubbai GODAA Beeta Maqidasiyaa anjissidosona. ⁶⁴Kawoi Solomoni Beeta Maqidasiyaayyo sintta baazan de7iya giddo dabaabaa he gallassi dummayiis. Dummayidi he sohuwan xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaappe modhdhuwaa yarshshiis. I heгаа oottidoogee GODAA sinttan de7iya, nahaasiyaa giyo birataappe oosettida yarshshiyo sohoi xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaappe modhdhuwaa yarshshanau guuxxido gishshaassa.

⁶⁵He wode Solomoninne Israa7eela asai ubbai laappun gallasaayyo Daase Baalaa bonchchiis; Israa7eela zawan Hamaata Pinguwaappe biidi Gibxxe SHAafaa gakkanaashin de7iya cora asai GODAA Xoossaa sinttan baalaa bonchchanau shiqiis. ⁶⁶Wonttetta gallassi kawoi asaa moissiis; asai kawuwaa anjjidi, GODAI ba ashkkaaraa Daawitayyoonne ba asaa Israa7elayyo oottido kehatettan ufaittiiddinne wozanappe pashkkiiddi, ba soo ba soo biis.

GODAI Solomonayyo Naa77anttuwaa Qoncciiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 7:11-22)

9 Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa keexxidi makki-doogaappenne oottanau amottido amuwaa ubbaa polidoogaappe guyyiyan, ²Gabaa7oona kataman kase qonccidoogaadan, GODAI naa77anttuwaa ayyo qoncciiis. ³Qonccidi GODAI a hagaadan yaagiis; “Neeni ta sinttan woossido woosaanne watiwatido watiwatuwaa taani siyaas. Neeni keexxido Beeta Maqidasee merinau ta sunntai an xeasettana mala oottada taani geeshshaas; ta aifeenne ta wozanai ubba wode ha Beeta Maqidasiyan de7ana.

⁴“Nena gidikko, neeni ne aawai Daawiti hemettidoogaadan boree bannan suretettan ta sinttan hemettikko, taani azazidobaa ubbaa oottikkonne ta wogaanne ta higgiiyaa naagikko, ⁵taani ne aawaa Daawitayyo, ‘Israa7eela kawotaa arataan uttiya asa neeni mulekka xayakka’ giidoogaadan, ne kawotaa araataa Israa7eela bolli merinau minttada essana.

⁶“SHin neeni woikko ne naati tana kaalliyoogaa aggidi wora simmikko, taani inttena azazido ta azazuwaanne ta wogaa naagennan ixikkonne hara xoossatuyyo oottanaunne goinnanau biikko, ⁷yaatikko, Israa7eela asaa taani kase etayyo immido biittaappe xoqollana; taani ta sunttaayyo geeshshido ha Beeta Maqidasiyaakka aggaagana. Aggin Israa7eelati asaa ubbaa gidдон haiseyiyooabanne qilliicciyoobaa gidana. ⁸Ha Beeta Maqidasee qolettidabai keelettido soho gidana; mataara kanttiya asi ubbi dagammiiddinne ‘Poora!’ giiddi, ‘GODAI ha biittaanne ha Beeta Maqidasiyaa aibissi hagaadan oottidee?’ yaagana. ⁹Yaagin asai, ‘Eta maizza aawata Gibxxeppe kessida GODAA bantta Xoossaa eti aggidi, hara xoossata kaal-

lido gishshaassinne etayyo oottidi goinnido gishshaassi, GODAI eta bolli ha iitabaa ubbaa ehiis' yaagidi zaarana" yaagiis.

Solomoni Oottido Hara Oosota

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 8:1-18)

¹⁰ Solomoni ha naa77u keettata, Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa keexxido laatamantta laittaa wurssettan, ¹¹ Xiirsoosa Kawoi Kiiraami i koyiyo xiiddaa, zigaanne worqqa ubbaa immido gishshau, Galiilan de7iya laatamu katamata Solomoni ayyo immiis. ¹² SHin Kiiraami Xiirsoosa katamaappe kiyidi, Solomoni ayyo immido katamata be7anau biido wode, katamati a ufaissibookkona. ¹³ Yaatin, Kiiraami Solomona, "Ta ishau, hageeti neeni taayyo immidoogeeti aiba katamee?" yaagiis. Hega gishshau, i he katamata, "Pattenna biittaa" yaagidi sunttiis. He heerai hachchi gakkanaashinkka he sunttan xeesettes. ¹⁴ Kiiraami oiddu sha7u kilo giraame deexxiya worqqa Kawuwaa Solomonayyo yeddi wottiis.

¹⁵ GODAA Beeta Maqidasiyaa, ba keettaa, Miillo, Yerusalaame katamaa gimbiyaanne Haxooraa, Magiddonne Gezeera katamata gimbbanau Kawuwaa Solomonayyo gabbaarati de7oosona. ¹⁶ Gibxxe biittaa Kawoi kase Gezeera katamaa oiqqiis; oiqqidi katamaa taman xuuggiis. Kataman de7iya Kanaane asatakka woriis; yaatidi Solomoni machchido ba na7eeyyo woito oottidi immiis; ¹⁷ immin Solomoni Gezeera katamaa wotti yeggidi keexxiis.

Hegaadankka qassi, Solomoni Hirki Beeti-Horoona, ¹⁸ Baa7ilaata, Yihudaa Bazzuwan de7iya Taamaara katamaa, ¹⁹ miishshaa minjjiyo katamata ubbaa, ba paratanne paraa gaareta wottiyo katamatanne Yerusalaamen, Liibaanoosaaninne ba haariyo biittan ubban keexxanau amottido ubbaa keexxiis.

²⁰ Amoooretuppe, Hiitetuppe, Parzzetuppe, Hiiwetuppenne Yaabuusatuppe atida asati ubbai Israa7eela asa gidokkona; ²¹ eti Israa7eela asati biittaappe wurssi xaissanau danddayennan aggin, he biittan attida asatu zerettata. Solomoni eta gabbaaratettaa ootissiis; eti hachchi gakkanaashinkka gabbaaratettan ootoosona. ²² SHin Solomoni Israa7eela asatuppe oonanne ailleyibeenna; eti ayyo oosanchchata, olanchchata, olanchchatu halaqatanne gadaawata, paraa gaareta laaggiaageetu halaqatanne paraasata gididi oottidosona. ²³ Hegaadankka qassi, eti Solomona oosuwa oottiyaageetu halaqata; etappe ichchashu xeetanne ishatamati oosuwa oottiya gabbaarata xeellidi ootissoosona.

²⁴ Gibxxe Kawuwaa na7iyaa Daawita Katamaappe Solomoni iyyo keexissido keettaa pude biidoogaappe guyyiyan, i Miillo gimbbiis.

²⁵ Solomoni GODAAYYO gimbbido yarshsho sohuwan xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwa laittan heezzutoo yarshshees; GODAA sinttan ixaanaakka cuwayees. Yaatiiddi Beeta Maqidasiyaa poliis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan Kawoi Solomoni Eedooma biittan Zo7o Abbaa doonan, Eelaata giyo katamaa matan de7iya Eexiyooni-Gaabiran markkabeta medhdhiis. ²⁷ Kawoi Kiiraami Solomona asatuura oottana mala markkabiyya laaguwaa loohida ba asata kiittiis. ²⁸ Kiittin eti Ofiira biitti biidosona; biidi yaappe tammanne oiddu sha7u kilo giraamiyaappe dariya worqqa Kawuwaa Solomonayyo ekkidi yiidosona.

Saaba Kawiyo

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 9:1-12)

10 Saaba kawiya GODAA sunttan woretida Solomona woriyaa siyada, deexo oishata ekkada, a paaccanau denddaasu. ²Denddada sawuwaa, keehi daro worqqaanne al77o shuchchaa caanettida daro gaameelatu cugiyaara keehi daro ajan Yerusalaame gakkada, Solomona sintti aadhdhaasu. Aadhdhada ba wozanan de7iyaabaa ubbaa Solomonayyo yootaasu. ³Solomoni a oichchidobaa ubbaa odii; iyyo birshshennan appe geemmi attidabi aibinne baawa. ⁴Saaba kawiya Solomona aadhdhida erattettaa, i keexxido kawo keettaa, ⁵a maaddan shiiqiya qumaa, a oosanchchati uttiyo utettaa, a ashkkarati oottiyo oosuwaanne maayiyo maayuwa, a eessaa tigiyaageetanne GODAA Beeta Maqidasiyan i xuuggiyo yarshshuwaa be7ido wode, i wozanai gagettiis.

⁶Hegaappe guyyiyan a kawuwaa, “Nebaanne ne aadhdhida erattaabaa taani ta deren de7aidda siyidoogee tuma. ⁷SHin taani yaada, ta aifiyaa biraanan be7ana gakkanaashin eti taayyo yootidobaa ammanabeikke. Taayyo asai yootidoogee bagganne gakkenna; aadhdhida erattetankka duretettankka taani siyidoogaappe keehi darees. ⁸Ubba wode ne sinttan eqqidi, ne aadhdhida erattettaa siyiya ne asatinne ne oosanchchati aiba ufaiittiyoonaashsha! ⁹Nenan ufaiittidi, nena Israa7eela kawotaa araatan utissida GODAI ne Xoossai galatetto! GODAI Israa7eela asaa merinau si-iqido gishshau, neeni suure pirddaanne xillotettaa oottana mala i nena kawoyiis” yaagaasu.

¹⁰Yaagada kawiya oiddu sha7u kilo giraame deexxiya worqqa, keehi daro sawuwaanne al77o shuchchaa kawuwaayyo immaasu. Saaba kawiya Kawuwaa Solomonayyo immidoogaa keena daro sawuwaa hegaappe simmin ooninne ehibeenna.

¹¹(Kawuwaa Kiiraama markkabeti, Ofiirappe worqqa ehiidaageeti yaappekka sanddale giyo keehi daro mittaanne al77o shuchchaa ehiidosona. ¹²Kawoi Solomoni he sanddalliyaappe GODAA Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa tuuqeta, mazamuriyaa yexxiyaageetuyyo diittaanne maazinqqiyaa merissiis. Hegaa mala sanddalee he gallassappe haa simmin yinne erenna, beettinne erenna.)

¹³Kawoi Solomoni kawoi immanau bessiya imotaappe haraa, Saaba Kawiya amottada a oichchidobaa ubbaa iyyo immiis. Hegaappe guyyiyan Saaba Kawiya ba ajabaara denddada, ba biitti simmaasu.

Solomona Aquwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 9:13-28)

¹⁴Solomoni laittan laittan ekkiyo worqqai laatamanne heezzu sha7u kilo giraame deexxiyaagaa. ¹⁵Hegge zal77anchchatuppe ekkido qaraxaanne Araba biittaa kawotu ubbaappenne Israa7eela biittaa haariyaageetuppe ekkido giiraa gujjennaana. ¹⁶Solomoni naa77u xeetu wogga gonddalleta qoxxido worqqaappe merissiis; issi issi gonddalliyan laappun kilo giraame gidiya worqqai geliis. ¹⁷Qassikka i heezzu xeetu qeeri gonddalleta qoxxido worqqaappe merissiis; issi issi qeeri gonddalliyan naa77u kilo giraame gidiya worqqai geliis. Kawoi he gonddalleta Liibaanoosa Woraa Keettaa giyo keettan wottiis.

¹⁸Qassikka kawoi issi gita kawotaa araataa danggarssaa zaaliyaappe merissidi, muruta worqqan sheeshshiis. ¹⁹Kawotaa araatai de7iyosaa pude kiyana yedhdhiyo usuppun xekkati de7oosona. He araatai guyye baggaara kiikiyan muumi uttiis. Araatau naa77u baggaarakka qesiya zempmissiyo sohota de7oosona; he naa77u sohota lanqqiyanka eqqida issi issi gaammo misilee de7ees. ²⁰He araataa pude kiyiyo usuppun xekkatun ya baggaaranne ha baggaara issi issi gaammo misilee, muleera tammanne naa77u misileti de7oosona. Hagaa mala kawotaa araatai hara kawotetan awaaninne oosettiibeenna.

²¹Kawoi Solomoni ushshaa uyiyo miishsha ubbai worqqaappe oosettiis; Liibaanoosa Wora Keettan de7iya miishsha ubbaikka muruta worqqaappe oosettiis. Issibainne birappe oosettiibeenna; aissi giikko, Solomona wode biri mulekka go77iyaabadan qodetti erenna. ²²Kawuwaayyo Kiiraama markkabetuura zal77iya gita markkabeti abban de7oosona. He markkabeti worqqaanne biraa, danggarssaa zaaliya, geleshshotanne qaareta caani ekkidi, heezzu laittaappe issiton simmoosona.

²³Kawoi Solomoni durettaaninne aadhdhida erattetan sa7an de7iya kawotu ubbaappe dariis. ²⁴Sa7an de7iya asai ubbai a sintti aadhdhanaunne Xoossai a wozanan wottido aadhdhida erattetta siyanau koyees. ²⁵Laittaappe laittan yiya ubbai ayyo immanau worqqanne bira miishshata, maayota, ola miishshatanne sawuwaa, paratanne baqulota ekkidi yees.

²⁶Solomoni paraa gaaretanne parata shiishshiis; ayyo issi sha7anne oiddu xeetu paraa gaaretinne tammanne naa77u sha7u parati de7oosona. I eta paraa gaaretu katamatuuninne banaara Yerusalaamen wottiis. ²⁷Kawoi Yerusalaamen biri shuchchadan korettanaadan, zigikka bargguwan dicciya ettaadan corattanaadan oottiis. ²⁸Solomona parati Gibxxeppen Qaawe giyo biittaappe yidosona. Kawuwaa zal77anchchati eta Qaaweppe miishshan shammidi ehoosona. ²⁹Eti issi issi paraa gaariya usuppun xeetu xaqara biran, issi issi paraa xeetanne ishata xaqara biran Gibxxeppe shammidi ehoosona; ehiidi etikka Hiitetu kawotussi ubbatussin Sooriya kawotussi baizzoosona.

Solomoni Xoossaappe Wora Simmiis

11 Kawoi Solomoni daro allaga biittaa maccaasata siiqiis; hegeetinne Gibxe kawuwaa na7ee bolli gujgin Moo7aabatu, Amoonatu, Eedoomatu, Sidoonatu Hiitetu maccaasata. ²Eti, “Intte ha asatuura ehuwan geluwan walaheppite; aissi giikko, eti intte wozanaa tumuppe bantta eqqaa xoossatukko zaarana” yaagidi GODAI Israa7eela asaayyo odido kawotettatu maccaasata; shin Solomoni etaara siiquwan qashettiis. ³Solomonayyo kawotu naata gidya laappun xeetu machchetinne heezzu xeetu baakkoti de7oosona. A maccaasati a wora zaaridosona. ⁴Solomoni cimi cimidi biishin, a maccaasati a wozanaa hara xoossatukko zaaridosona; yaatin, a aawaa Daawiti kumetta wozanaappe siiqidoogaadan, GODAA ba Xoossaa i siiqibeenna. ⁵Solomoni Asttaarooto giyo Sidoonatu xoosseeyoonne Molooka giyo Amoonatu xoossaayyo, sheneyiagaayyo goinniis. ⁶Yaanidi Solomoni GODAA sinttan itabaa oottiis; a aawaa Daawiti kaallidoogaadan, GODAA polo kaallibeenna.

⁷Hegaappe guyyiyan Solomoni Kamoosha giyo tuna eeqaayyoonne Amoonati eeqiyo, Molooka² giyo tuna eeqaayyo Yerusalaame katamaappe arshsho baggan de7iya deriyaa huuphiyan goinniyo xoqqa sohota keexxiis. ⁸Allaga biittaappe ekkido ba maccaasatu ubbaayyookka i hegaadan giigissiis; giigissin eti bantta koos-satuyyo yan ixaanaa cuwayidosonanne yarshshuwaa yarshshidosona.

⁹Ayyo naa77utoo qonccida GODAAPPE Israa7eela Xoossaappe Solomona wozanai wora simmido gishshau, GODAI a hanqqettiis. ¹⁰Hara xoossata kaallenaadan GODAI Solomona azaziis; gidikkonne, Solomoni GODAA azazuwaa naagibeenna. ¹¹Hegaa gishshau, GODAI Solomona hagaadan yaagiis; “Neeni hagaadan hanido gishshau, taani nena azazido ta maachchaanne ta wogaanne neeni naagenan ixido gishshau, taani ne kawotettaa neeppe dafa ekkada, ne ashkkaratuppe issuwaayyo immana. ¹²Gidikkonne, ne aawaa Daawita gishshau taani haggaa neeni paxa de7iyo laittan dafa ekkikke; ne na7aa kushiyaappe dafa ekkana. ¹³Hegaakka qassi kawotettaa muliyaa appe dafa ekkikke; ta ashkkaaraa Daawita gishshaunne taani doorido katamaa Yerusalaame gishshau issi zariyaa ayyo immana” yaagiis.

GODAI Solomona Bolla Baarigaarata Denttiis

¹⁴Hegaappe guyyiyan GODAI Eedoomiyaa Hadaada, Eedooma biittaa kawotu zare gididaaggaa baarigaara oottidi Solomona bolli denttiis. ¹⁵Hegaappe kase baggan Daawiti Eedooma asatuura olettido wode, haiqqidaageeta moogissanau pude biida ola gadaawai Yoo7aabi, Eedooman de7iya attumaasa ubbaa wori wurssiis. ¹⁶Eedooman de7iya attumaasa ubbaa xaissana gakkanaashin Yoo7aabinne Israa7eela asai ubbai yan usuppun agina uttiis.

¹⁷SHin he wode guutta na7a gidida Hadaadi, a aawaassi oottida Eedooma oosanchchatuppe amaridaageetuura Gibxxe biitti baqatiis. ¹⁸Eti Midiyaamappe denddidi, Paaraana biidosona; Paaraanappe banttanaara asaa ekkidi Gibxxe biitti, Gibxxe kawuwaakko biidosona. Kawoi Hadaadayyo issi keettaanne gadiyaa im-midi, qumaakka ayyo azaziis. ¹⁹Hadaadi kawuwaa keehippe ufaissiis; ufaissin kawoi ba keettaayee, Kawee Xaafineesi michchiyo ayyo machcho immiis. ²⁰Xaafineesi michchiya ayyo Ganubaata giyo na7aa yelaasu. Yelin Xaafineesa a kawo keettan dichchaasu; Ganubaati yan kawuwaa naatuura issippe de7iis.

²¹Hadaadi Gibxxen de7iiddi Daawiti haiqqidi ba maizzan gaittidoogaanne ola gadaawai Yoo7aabikka haiqqidoogaa siyiis; siyidi Hadaadi kawuwaayyo, “Taani ta biitti simmana mala tana yedda” yaagiis.

²²Yaagin kawoi a, “Neeyyo hagan aibi pacciinee neeni ne biitti baanau koyiyoi?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hadaadi, “Taayyo aibinne paccibeenna; shin taani baana” yaagiis.

²³Hegaadanka qassi, Xoossai Eliyadaa7a na7aa Razoona giyoogaa Solomona bolli baarigaara oottidi denttiis; Razooni Xooba Kawuwaa Hadaadi7eezerappe baqatiis. ²⁴Daawiti Xooba biittaa olanchchata xaissido wode, Razooni baayyo asaa shiishshidi, shittatu halaqa gidiis; shittati Damasqqo biidi, he katamaa oiqqidi, yan uttidi, Razoona kawoyidosona. ²⁵Hadaadi medhdhido metuwaa bollikka gujjidi, Solomoni de7ido keenan ubban Razooni Israa7eelatuyyo baarigaara gidiis; yaatidi i Sooriyan kawotidi Israa7eela asaa morkkiis.

²11:7 **Molooka:** Amoonatu eeqai, Molooki Ibraawettuwan Milkkaama geetettees.

Xoossai Iyorbbaamassi Immana Giidobaa

²⁶ Hegaa bollikka Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Solomona bolli makkalidi dendiis; i Solomona ashkkaaratuppe issuwaa. I Efireema biittan Xareedappe yiida asa; a aayyiyaakka Xiruu7o giyo am77iyo. ²⁷ Kawuwaa bolli i makkalidi dendidoo taariikee hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Solomoni Miillo gimbbiisinne ba aawaa Daawita Katamaa yuushuwaa gimbbiyan de7iyya kallo sohuwaa kunttiis. ²⁸ Iyorbbaami mino asa; Solomoni ha wodallai ba oosuwaa waati loitti oottiyaakko be7iis; be7idi Mi-naasenne Efireema biittan oottiya gabbaaratu ubbaa bolli a halaqa oottidi sunttiis.

²⁹ Issi gallassi Iyorbbaami Yerusalaame katamaappe kiyidi bees; biishin Seeloppe yiida, hananabaa yootiya Akiiyi aara ogiyan gaittiis. Akiiyi he wode ooratta maayuwaa maayi uttiis. Dembban eta naa77aa xalaalai de7oosona. ³⁰ Akiiyi ba maayido ooratta maayuwaa oiqqidi, tammanne naa77u kessidi pooshshiis. ³¹ Pooshshidi Iyorbbaama hagaadan yaagiis; “Tammu pooshota neeyyo akka. Aissi giikko, GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Be7a, taani kawotettaa Solomona kushiyaappe pooshshada, tammu zaretu neeyyo immana hanais. ³² SHin ta ashkkaaraa Daawita gishshaunne Israa7eela zaretu ubbaa giddoppe taani doorido Yerusalaame katamaa gishshau, issi zariyaa ayyo aggana. ³³ Taani haggaa oottana gaasoi, Solomoni tana aggidi Sidoonatu xoosee Asttaarootiyyo, Moo7aabatu xoos-saa Kamooshayyoonne Amoonatu xoossaa Molookayyo goinnido gishshaassanne ta ogiyan hemettennan, ta sinttan suurebaa hanennaaninne a aawai Daawiti naagi-dooagaan ta wogatanne ta higgeta naagennan ixixido gishshaassa.

³⁴ “Gidikkonne, taani kawotettaa Solomona kushiyaappe wurssa ekkikke; taani dooridonne ta azazuwaanne ta wogaa naagida ta ashkkaaraa Daawita gishshau, Solomoni paxa de7ido peeshan ubban i haaranaadan oottaas. ³⁵ Hegaappe guyyiyan taani kawotettaa a na7aa kushiyaappe ekkana; ekkada tammu zaretu neeyyo immana. ³⁶ Ta sunttai an xeesettana mala, taani doorido Yerusalaame kataman ubba wodekka ta ashkkaaraa Daawita zerettaa kawotana mala, taani issi zariyaa a na7aassi immana.

³⁷ “Nena gidikko, taani nena ekkana; ekkina ne wozanai amottido ubbaa neeni haarana; neeni Israa7eela bolli kawotana. ³⁸ Taani nena azaziyoogaa neeni oot-tikko, ta ogiyan hemettikkonne ta ashkkaarai Daawiti naagidoogaadan ta wogatanne ta azazota naagada ta sinttan suurebaa hanikko, taani nenaara gidana; Daawitassi oottidoogaadanka ne zaretu de7i be7anaadan oottana; Israa7eelakka taani neeyyo immana. ³⁹ Solomona nagaraa gishshau Daawita zerettata taani qaxxayana; shin merinassi gidenna’ yaagees” yaagiis.

⁴⁰ Yaatin, Solomoni Iyorbbaama woranau kajeeliis; shin Iyorbbaami Gibxxe bi-itti Kawuwaa SHiishaaqakko baqatidi biis; biidi Solomoni haiqqana gakkanaashin Gibxxen takkiis.

Solomona Haiquwaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 9:29-31)

⁴¹ Solomoni hanido harabai, i oottidobai ubbai, a aadhdhida eratettaabai Solomona Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁴² Solomoni Israa7eela ubbaa bolli Yerusalaamen oitamu laitta kawotiis. ⁴³ Hegaappe guyyiyan Solomoni haiqqidi, ba

maizzan gaittiis; ba aawaa Daawita Kataman moogettiis. A na7ai Robi7aami a sohuwan kawotiis.

Israa7eela Zareti Tammati Makkalidosona

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 10:1-19)

12 Israa7eela asai ubbai Robi7aama kawoyanau Sekeema katamaa biido gishshau, ikka yaa biis. ²Nabaaxa na7ai Iyorbbaami, Kawuwaa Solomonappe baqatidi Gibxxen de7iyaagee haggaa siyido wode, Gibxxeppe simmidi yiis. ³Yin Israa7eela asai Iyorbbaamayyo kiittidi xeesissin, inne Israa7eela maabarai ubbai Robi7aamakko biis; biidi, ⁴“Ne aawai nuna deexo qambbaraa toossiis; shin ha77i neeni i nuna ootissiyoo wolqqaama oosuwaanne deexo qambbaraa nuuyyo kaushsharkkii. Yaatikko, nuuni neeyyo haarettana” yaagidosona.

⁵Yaagin Robi7aami etayyo, “Biite; biidi heezzantto gallassi simmidi taakko yiite” yaagiis; yaagin asai biis.

⁶Hegaappe guyyiyan Kawoi Robi7aami a aawai Solomoni paxa de7iyoo wode, Solomona zorida cimata zoretaa bessiiis. I eta, “Ha asaayyo woigada zaara geetii?” yaagidi oichchiis.

⁷Oichchin cimati Robi7aama, “Hachchi neeni asaayyo ashkkara gidada ootikkonne eti oichchiyoobau neeni lo77o qaala zaarikko, ubbaton eti neeyyo ashkkara gidana” yaagidosona.

⁸SHin Robi7aami cimati zorido zoriyaa aggidi, aara diccidi ayyo oottiya yelaga asata zoretaa bessiiis. ⁹I eta, “Intte tana zoriyoobi aibee? ‘Ne aawai nuna toossido deexo qambbaraa nuuyyo kaushsharkkii’ yaagiya ha deriyaayyo woigada zaaroo?” yaagidi oichchiis.

¹⁰Oichchin aara diccida yelagati, “Ne aawai nuna deexo qambbaraa toossiis; shin neeni nuuyyo kaushsharkkii” yaagiya asaayyo, “Ta gil77a biradhdhee ta aawaa xeessaappe orddees. ¹¹Ta aawai intte qambbaraa deexettiis; shin taani hegaappekka aattada deexettana. Ta aawai inttena lissuwan wadhdhiis; shin taani inttena masimasuwaadan dukkiya lissuwan wadhdhana’ yaagada zaara” yaagidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan Kawoi Robi7aami, “Heezzantto gallassi simmidi taakko yiite” giidoogaadanka, Iyorbbaaminne asai ubbai heezzantto gallassi simmidi yidosona. ¹³Yin kawoi etayyo hanqqo zaaruwaa zaariis. Cimatu zoriyaa aggi bayidi, ¹⁴yelagati zorido zoriyaa kaalliis. Yaatidi hagaadan yaagiis; “Ta aawai intte qambbaraa deexettiis; shin taani hegaappekka aattada deexettana. Ta aawai inttena lissuwan wadhdhiis; shin taani inttena masimasuwaadan dukkiya lissuwan wadhdhana” yaagidi zaariis. ¹⁵Kawoi asai giyoogaa siyennan ixxiis; aissi giikko, GODAI Seelophe yiida Akiiya baggaara kase Nabaaxa na7aa Iyorbbaamayyo yootido qaalai polettanaadan hagee GODAAPPE haniis.

¹⁶Israa7eela asai ubbai kawoi eti giyoogaa siyennan ixxiidoogaa be7idi, kawuwaa hagaadan yaagidosona; “Daawitabaappe nuna gakkiiyaabi aibee? Isseyya na7aappe nuuni laattanabi baawa! Israa7eela asau, intte soo intte soo simmite! Ha77i simmi Robi7aami bau naagetto!” yaagidosona. Yaagidi Israa7eela asai ubbai bantta soo bantta soo simmidosona. ¹⁷SHin Robi7aami Yihudaa katamatun de7iya Israa7eela asaa bolli kawotiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan Kawoi Robi7aami ba gabbaaratu halaqaa Adooniraama Israa7eela asaakko kiittiis; kiittin eti shuchchan caddidi woridosona. Yaatin, Ka-

woi Robi7aami ba paraa gaariyan eesuwan kiya uttidi, Yerusalaame baqatiis. ¹⁹Heedeppe doommidi hachchi gakkanaashin Israa7eela zareti tammata Daawita zariyaappe kawotida kawotu bolli makkalidosona. ²⁰Iyorbbaami Gibxxeppe simmi-doogaa Israa7eela asai ubbai siyido wode, a bantta yaa7au xeesissidi, Israa7eela bolli kawoyidosona; Daawita zariyaappe kawotida kawotussi ammanettidi attidai Yihudaa zariyaa xalaala.

SHamaa7ee Hananabaa Yootiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 11:1-4)

²¹Solomona na7ai Robi7aami Yerusalaame katamaa gakkido wode, Israa7eela biittaa asaara olettidi, kawotettaa baayyo zaarana mala, Yihudaa zariyaappenne Biniyaama zariyaappe doorettida issi xeetanne hospun tammu sha7u olanchchata shiishshiiis. ²²SHin Xoossaa qalalai, Xoossaa asa gidiya SHamaa7iyaakko yiis; yi-idi, ²³“Solomona na7aa, Yihudaa Kawuwaa Robi7aamayyo, Yihudaanne Biniyaama zaretuyoonne attida asa ubbaayyo hagaadan yaaga; ²⁴‘GODAI inttena, “Intte dabbotuura, Israa7eelatuura olettanau booppite. Hagaa taani oottido gishshau, intte ubbaikka intte soo intte soo simmite” yaagees’ yaagada yoota” yaagiis. Yaagin eti GODAA qaala siyidi, simmidi soo biidosona.

Iyorbbaami GODAAPPE Wora Simmiis

²⁵Hegaappe guyyiyan Iyorbbaami Efireema gezziyan de7iya Sekeema qato kessidi gimbbidi, yan de7iis; hegaappe kiya biidi PHinii7eela gimbbiis.

²⁶Iyorbbaami ba wozanan, “Kawotetta Daawita zariyaassi simmana. ²⁷Ha asai GODAA Beeta Maqidasiyan yarshshuwaa yarshshanau Yerusalaame katamaa biyaabaa gidikko, eti qassikka bantta godaakko, Kawuwaa Robi7aamakko simmana. Eti tana woridi, Yihudaa Kawuwaa Robi7aamakko simmana” yaagidi qoppiis.

²⁸Hegaa gishshau, kawoi zorettidoogaappe guyyiyan worqqaappe naa77u maratu misileta medhdhiis. Medhdhidi asaayyo, “Intte hagaappe Yerusalaame biido keenai gidana. Inttenoo Israa7eela asatoo, inttena Gibxxeppe kessida intte xoossati hageeti-hoona!” yaagiis. ²⁹Etappe issuwaa Beeteelen, issuwaa qassi Daanan wottiis. ³⁰Ha yohoi etayyo nagaratiis; aissi giikko, issi maraa misiliyaayyo goinnanau asai Daana gakkanaashin bees. ³¹Iyorbbaami keraa huuphiyan goinniyo xoqqa sohuwaa giigisiis; giigissidi Leewa zare gidana xayikkokka, ubba qommo asaappe qeese oottidi sunttiis.

³²Yihudan bonchchiyoogaadan hospunnta aginan tammanne ichchashantta gallassan baalai bonchchettanaadan, Iyorbbaami gallassaa keeriis; keeridi yarshshuwaa yarshshiiis. I hagaadan haniis; Beetele biis; biidi ba medhdhido maraa misiliyaayyo yarshshuwaa yarshshiiis. Qassi ba medhdhido goinniyo xoqqa sohotun qeeseta Beeteelen sunttidi wottiis. ³³I ba huuphen doorido hospunnta aginan, he aginau tammanne ichchashantto gallassi Beetele biis; biidi he gallassai Israa7eela asaayyo baalaa gidanaadan awaajjiis. Yaatidi ixaanaa cuwayanau pude yarshshiyi sohuwaa kiyiis.

Beetele Bolli Hananabaa Yootida Bitaniyaa

13 Iyorbbaami ixaanaa cuwayanau yarshshuwaa yarshshiyi sohuwaa matan eqqidaashin, GODAA qaalan kiitettida, Xoossaa asa giyo issi bitanee Yi-

hudaappe yiis; ²yiidi GODAI azazin he yarshshiyoo sohuwaa bolli hagaadan yaagidi waassii; “Yarshshiyoo sohuwau, yarshshiyoo sohuwau, GODAI nena hagaadan yaagees; ‘Daawita zariyaassi Yoosiyaa geetettiya issi na7ai yelettana. He na7ai ha77i hagan yarshshiiddi de7iya xoqqa sohotu qeeseta ne bolli yarshshana; ne bolli asaa meqetta xuugettana’ yaagees” yaagidi waassii. ³He gallassi Xoossaa asi malaataa immiiddi, “GODAI yootido malaatai hagai; ha yarshshiyoo sohoi phalqgettana; a bolla de7iya bidinttaikka wora laalettana” yaagiis.

⁴Kawoi Iyorbbaami Xoossaa asi Beeteelen de7iya yarshshiyoo sohuwaa bolli waasidoogaa siyido wode, yarshshiyoo sohuwaappe ba kushiyaa yeddidi, “He bitaniyaa oiqqite!” yaagiis. SHin i bitaniyaayyo yeddido kushee sohuwaarakka xiiggidi siliis; Hegaa gishshau, ba kushiyaa guyye zaaridi ekanau danddayibeenna. ⁵Qassi Xoossaa asi GODAA qalaan immido malaataadan yarshshiyoo sohoi phalqgetti wodhdhin, a bolla de7iya bidinttaikka wora laalettii. ⁶Yaatin, Kawoi Iyorbbaami Xoossaa asa, “Ta kushee kaseegaadan hanana mala taayyo gaannatada GODAA ne Xoossaa woossarkkii!” yaagiis. Hegaa gishshau, Xoossaa asi kawuwaayyo gaannatidi GODAA woossin, kawuwaa kushee simmidi kaseegaadan haniis.

⁷Kawoi Xoossaa asa, “Tanaara ta soo hindda; kattan ma. Qassi taani neeyyo imotaa immana” yaagiis.

⁸SHin Xoossaa asi kawuwaassi hagaadan yaagidi zaariis; “Harai attin neeni ne aquwaayyo baggaa taassi immiyaakkokka, taani nenaara biikke; hagan oittaa miiikke, haatta akka uyikke. ⁹Aissi giikko, GODAA qalalai tana, ‘Neni oittaa mooppa, haattakka uyoppa, ne yiido ogiyaarakka simmada booppa’ yaagidi azaziis” yaagiis. ¹⁰Hegaa gishshau, bitanee hara ogiyaara biis; i Beetele yiido ogiyaara simmidi bibeenna.

Beeteelen Hananabaa Yootiya Cima Bitaniyaa

¹¹Hananabaa yootiya issi cima bitanee Beetele kataman de7ees. Beeteelen he gallassi Xoossaa asi ootido ubbabaa he cima bitaniyaa naati yiidi yootidosona; qassi he bitanee kawuwaayyo yootido qaalaa eti bantta aawaayyo yootidosona. ¹²Yootin aawai eta, “Awa ogiyaara biidee?” yaagiis; yaagin Yihudaappe yiida Xoossaa asi biido ogiyaa ayyo malaatidosona. ¹³Hegaappe guyyiyan i ba naata, “Taayyo ane hariyaa koorite” yaagiis; yaagin eti ayyo hariyaa koorin toggiis. ¹⁴Toggidi Xoossaa asa geeduwaa kaallidi biis; issi wolaa kuwan uttidaagaa demmidi, “Yihudaappe yiida Xoossaa asi neneeyye?” yaagiis.

Yaagin bitanee, “Ee tana” yaagiis.

¹⁵Yaagin hananabaa yootiya cima bitanee a, “Qumaa maanau ta soo tanaara hindda” yaagiis.

¹⁶Xoossaa asi zaaridi, “Taani guyye simmada nenaara baanau, woikko ha sohuwan nenaara oittaa maanau, woikko haatta uyanau danddayikke. ¹⁷Aissi giikko, GODAA qalalai tana, ‘Neni he sohuwan oittaa mooppa, haattakka uyoppa, ne yiido ogiyaarakka simmada booppa’ yaagidi azaziis” yaagiis.

¹⁸Yaagin hananabaa yootiya cima bitanee, “Taanikka nenadan hananabaa yootiyaagaa. Kiitanchchai GODAA qalaan tana, ‘Oittaa i maana malanne haattaa uyana mala, a zaarada ne soo nenaara ekkada ya’ yaagiis” yaagiis. SHin cima bitanee hegaa ayyo wordduwaa odiis. ¹⁹Hegaa gishshau, Xoossaa asi aara simmidi, a son miisinne uyis.

²⁰ Eti maaddan uttidaashin, GODAA qaalai bitaniyaa guyye zaarida hananabaa yootiya cima bitaniyaakko yiis. ²¹ Yin bitanee Yihudaappe yiida Xoossaa asayyo ba qaalaa xoqqu oottidi, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni GODAA qaalaa ixxadaa; GODAI ne Xoossai nena azazido azazuwaakka naagabaakka. ²² Neeni GODAI, “He sohuwan mooppa woikko uyoppa” giido sohuwaa guyye simmada baada, yan oit-taa maadasa; haattaakka uyadasa. Hegaa gishshau, ne ahai ne aawatu duufuwan moogettenna’ yaagees” yaagiis.

²³ Xoossaa asi miyoogaanne uyiyoogaa polidoogaappe guyyiyan, hananabaa yootiyaagee ba guyye zaaridi ehiido bitaniyaayyo hariyaa kooriis. ²⁴ Koorin i ogiyan biishin gaammoi aara gaittidi, a woriis. Worin ahai ogiyan canggaraariis; hareenne gaammoine naa77aikka ahaa lanqqen eqqidosa. ²⁵ He ogiyaara aadhdiya asai ahai canggaraaridaagaanne gaammoi ahaa lanqqen eqqidaagaa be7iis; be7idi biidi hananabaa yootiya cima bitanee de7iyo kataman yootiis.

²⁶ Biyoosaappe bitaniyaa guyye zaarida hananabaa yootiya cima bitanee hegaa siyido wode hagaadan yaagiis; “Hegge GODAA qaalaayyo azazettennan ixxada Xoossaa asa. Hegaa gishshau, GODAA qaalai ayyo kasetidi odidoogaadan, GODAI gaammuwan a gattiis; yaatin, gaammoi a mentterettidi woriis” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan cima bitanee ba naata, “Taayyo hariyaa koorite” yaagiis. Yaagin eti ayyo hariyaa kooridosona; ²⁸ koorin bitanee kiyidi biis. Biidi ogiyan canggaraarida ahaanne ahaa matan eqqida hariyaanne gaammuwan demmiis; gaammoi ahaa mibeenna woikko hariyaakka menttibeenna. ²⁹ Hananabaa yootiya cima bitanee Xoossaa asa ahaa denttidi, hariyaa zokkuwan wottidi, yeekkanaanne mooganau guyye ba katamaa ekkidi ehiis. ³⁰ Ehiidi bau makki wottido duufuwan ahaa wottiis; wottin a bolli, “Aayyee ta ishau! Aayyee ta ishau!” yaagidi yeekkidosa.

³¹ Moogi simmidi ba naata hagaadan yaagiis; “Taani haiqqiyo wode, Xoossaa asi moogettido duufuwan tana moogite; ta meqettataakka a meqettata lanqqiyan wottite. ³² Aissi giikko, Beetele kataman de7iyya yarshshiyosaa bollinne Samaariyaa kata-matun de7iyya goinniyo xoqqa sohotu bolli GODAI azazin he bitanee waassidoogee tumu polettana” yaagiis.

Iyorbbaama Keettaa Asaa Xaissanau Gattida Nagaraa

³³ Hegaappe guyyiyanka Iyorbbaami ba iita ogiyaappe simmibeenna; shin goinniyo xoqqa sohotuyyo ubba qommo asaappe qeeseta gujjidi sunttiis; qeese gidanau koyiya oonanne goinniyo xoqqa sohuwan wottiis. ³⁴ Iyorbbaama keettaa asaa ong-ganaanne biittaa bollaappe xaissanau gattida nagarai hegaa.

Akiiyi Iyorbbaama Bolli Hananabaa Yootiis

14 He wode Iyorbbaama na7ai Abiiyi harggiis. ² Yaatin, Iyorbbaami ba keettaayyiyo, “Dendda; denddada neeni Iyorbbaama keettaayyiyo gidioogaa ooninne erenna mala, ne maayuwaa laamma; laammada Seelo ba. Taani ha asaa bolli kawotanaagaa taayyo yootida hananabaa yootiya Akiiyi yan de7ees. ³ Tammu oittaa, amarida komppuwaanne issi oto eessaa ayyo ekkada akko ba. Bobare ha harggida na7ai hananabaa i neeyyo yootana” yaagiis.

⁴ Yaagin Iyorbbaama keettaayyiya i giidoogaadan oottaasu; denddada Akiiya soo Seelo baasu. Akiiyi xeellana danddayenna; i cimmido gishshau, a aifee demmenna. ⁵ SHin GODAI Akiiya, “Iyorbbaama keettaayyiya ba na7aa harggiyaabaa

nena oichchanau yausu. Neeni iyyo haggaa haggaa yaagada oda. A ya gakkada hara maccaasa milatana” yaagiis.

⁶ Heggaa gishshau, Akiyyi maccaasiyaa penggen di77i di77iyoogaa siyidi haggadaan yaagiis; “Iyorbbaama keettaayee, ane haa gela. Aissi haggadaan hara asa milatadii? Taani iita wore neeyyo yootanau kiitettaas. ⁷ Neeni Iyorbbaamakko baada haggadaan yaaga; ‘GODAI Israa7eela Xoossai nena, “Taani nena asaa giddoppe xoqqissaas; ta asaa Israa7eela bolli nena kawoyaas. ⁸ Taani Daawita Zariyaappe kawotettaa wotta ekkada, neeyyo immaas. SHin neeni ta ashkkaaraa Daawita mala gidakka; i ta aza-zuwwaa naagiisinne ta sinttan suurebaa xalaalaa oottiiddi, ba kumetta wozanan tana kaalliis. ⁹ Neepee kase de7ida ubbati oottidoogaappe dariya iitaa neeni oottadasa; neeni neeyyo hara xoossata, seerissido birataappe eeqata medhdhadasa. Yaadata tana hanqquetissadasa; tana neeppe guyye aattadasa.

¹⁰ ““Heggaa gaasuwan taani Iyorbbaama keettaa asuu iitaa ehaana. Israa7eela biittan Iyorbbaama keettaa asaappe aille gidin goqa gidin, issi attumaasinne attennan xoqollana. Issi uri oshai wurana gakkanaashin kessiyooagaan, Iyorbbaama keettaa asaa taani wurssa kessana. ¹¹ Iyorbbaama zare gididi kataman haiqqiya oonanne kanati maana; gaxariyan haiqqiyaageeta qassi saluwaa kafoti maana. Taani GODAI haggaa odaas!” yaagiis’ yaaga.

¹² “Nena gidikko, ha77i neeni denddada ne soo ba. Ne tohoi katamaa geliyo wode, na7ai haiqqana. ¹³ Israa7eela ubbai na7aayyo yeekkidi moogana; Iyorbbaama keettaa asan GODAA Israa7eela Xoossaa sinttan ha na7an lo77obai beettido gishshau, Iyorbbaama keettaa asaappe a xalaalai duufuwan moogettana.

¹⁴ “Hegaappe guyyiyan Iyorbbaama keettaa asaa xoqolli xaissiya kawuwaa GODAI baayyo Israa7eela bolli denttana. ¹⁵ Haattaa gidдон woshi qaxxiyoogaadan, GODAI he wode Israa7eelata shocidi qaattana. Asheero giyo xooseessi eti misiliyaa essidi, GODAA hanqquetissido gishshau, eta aawatuyyo i immido lo77o biittaappe eta diggana; yaatidi eta Efiraaxiisa SHaafaappe hefinttan laalana. ¹⁶ Iyorbbaami oottido nagaraa gishshaunne Israa7eela asaa i ootissido nagaraa gishshau, GODAI Israa7eela aggi bayana” yaagiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan Iyorbbaama keettaayyiya denddada baada Tirxxa gakkaasu. Gakkada keettaa penge goccillaa yehdhaanne na7ai haiqqi aggiis. ¹⁸ Ba ashkkaaraa hananabaa yootiya Akiyya baggaara GODAI yootidoogaadanka a moogidosona; Israa7eela asai ubbai ayyo yeekkiis.

Iyorbbaama Haiquwaa

¹⁹ Iyorbbaami hanido harabai, a olatinne a aisuwaa maarati Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafatun xaafetti uttidosona. ²⁰ Iyorbbaami laatamanne naa77u laittaa kawotiis. Hegaappe guyyiyan haiqqidi ba maizzan gaittiis. A sohuwan a na7ai Nadaabi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Robi7aama

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 11:5-12:15)

²¹ Solomona na7aa Robi7aami Yihudan kawotiis; Robi7aami kawotiyo wode laittai ayyo oitamanne isiino. GODAI ba sunntaa wottanau Israa7eela zaretu katamatu ubbaa giddoppe doorido Yerusalaame kataman Robi7aami tammanne laappun laitta kawotiis. A aayee sunntai Naa7imo; a Amoonaa biittaa asa. ²² Yihudaa asati GODAA

sinttan iitabaa oottidosona; bantta oottido nagaran eti bantta aawatuppe aattidi GODAA qanaatissidosona. ²³Hegaa bollikka qassi eti banttau goinniyo xoqqa sohota, eeqa shuchchatanne Asheero giyo xoosee misileta xoqqa keratu ubbaa bollinne irxxa mittatu ubbaa garssan essidosona. ²⁴Harai attin eti goinniyo sohotun goino woga oottidi attumaasati attumaasatuura shaaramuxiyaageeti de7oosona. GODAI Israa7eelatu sinttaappe kessidi yedettido dere asati meezetido, he sheneyiya oosota ubbaa Israa7eela asati oottidosona.

²⁵Robi7aami kawotido ichchashantto laittan Gibxxe Kawoi SHIishaaqi Yerusalaame katamaa bolli woraajjiis. ²⁶Woraajjidi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettan de7iya buquraa, Solomoni qoxissido worqqa gondalletuura ubbaa bonqqi ekkidi biis. ²⁷Yaatin, kawoi Robi7aami he gondalletu gishshaa nahaasiyaa birataappe hara gondalleta merissii; merissidi eti naagidi wottana mala kawo keettaa penggiyaa naagiyaageetu halaqatuyyo immiis. ²⁸Kawoi GODAA Beeta Maqidasiyaa biyo wode ubban, naagiyaageeti gondalleta oiqqoosona. Hegaappe simmin eti zaaridi, naagiyaageetu keettan wottoosona.

²⁹Robi7aami hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁰Robi7aaminne Iyorbbaami ubba wode olettiiddi de7idosona. ³¹Robi7aami haiqqidi ba maizzan gaittiis; i Daawita Kataman de7iya ba aawatu duufuwan moogettiis. A aayee sunttai Naa7imo; a Amoonna biittaa asa. Robi7aama sohuwan a na7ai Abiiyi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Abiiya

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 13:1-14:1)

15 Nabaaxa na7aa Iyorbbaami kawotido tammanne hospunnata laittan Abiiyi Yihudan kawotiis. ²Abiiyi Yerusalaamen heezzu laitta kawotiis. A aayiyaa Abeselooma na7ee na7iyo; i sunttai Maa7iko. ³Appa kase a aawai oottido nagarata ubbaa oottiis; a wozanai a aawaa aawaa aawaa Daawita wozanai polo gididoogaadan GODAAYYO, ba Xoossaayyo polo gidibeenna. ⁴Gidikkonne, appa guyyiyan Yerusalaamen kawotana malanne Yerusalaame sarotettaa naagana mala, GODAI a Xoossai Daawita gishshau Abiiyassi issi attuma na7aa immiis. ⁵GODAI ha-gaa oottido gaasotai, Daawiti GODAA sinttan suurebaa oottiis; Hiitiyaa Ooriyoona bolli nagara oottoorippe attin, ba de7o laitta ubban GODAA azazotuppe issibaanne naagennan aggabeenna. ⁶Abiiyi de7ido laitta ubban Robi7aama asaaranne Iyorbbaama asaara olettiiddi de7idosona.

⁷Abiiyi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. Abiiyinne Iyorbbaami olettiiddi de7idosona. ⁸Abiiyi haiqqidi ba maizzan gaittiis; i Daawita Kataman moogettiis. A sohuwan a na7ai Asi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Asa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 15:16-16:6)

⁹Israa7eela Kawoi Iyorbbaami kawotido laatamantto laittan Asi Yihudan kawotiis. ¹⁰Asi Yerusalaamen oitamanne isiini laitta kawotiis. A aawaa aayee sunttai Maa7iko; a Abeselooma na7iyo. ¹¹Asi ba maizza aawai Daawiti oottidoogaadan, GODAA sinttan suurebaa oottiis. ¹²Goino woga oottidi attumaasaara shaaramuxiya attumaasata Asi ba biittaaappe xaissii; appa kase de7ida kawoti medhdhido eeqa

misileta ubbaa xoqolerettidi oliis. ¹³ A aawaa aayyiya Maa7ikakka Asheero giyo xooseessi tuna eeqaa misiliyaa medhdhido gishshau, Kawuwaa Aayyiyo a geetetiyo bonchchuwaappe o diggiis. Asi he eeqaa misiliyaa qanxxerettidi, Qediroona Zanggaaran xuuggiis. ¹⁴ Asi goinniyo xoqqa sohota xaissennan aggikkonne, i ba de7ido laitta ubban Xoossaassi wozanappe ammanettiya asa gididi de7iis. ¹⁵ Inne a aawaa Xoossaayyo dummayi wottido biraa, worqqaanne hara miishshata ehiidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон wottiis.

¹⁶ Yihudaa Kawoi Asinne Israa7eela Kawoi Baa7ishi, bantta kawotido laitta ubban olettidosona. ¹⁷ Israa7eela Kawoi Baa7ishi Yihudaa bolli woraajjiis; woraajjidi Yihudaa Kawuwaa Asa biittaappe ooninne gelennaadaaninne kiyennaadan teqqanau Raama katamaa yuushuwaa minttidi gimbbiis.

¹⁸ Hegaa gaasuwan Kawoi Asi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne ba kawo keettan attida worqqaanne biraa ubbaa kessidi, ba oosanchchatu kushiyan wottiis. Wottidi Heziyoona na7aa na7aa, Xabrimmoona na7aayyo, Damasqqo kataman de7iya Sooriyaa Kawuwaa Benihadaadayyo, imota oottidi yeddiis. Yeddiiddi hagaadan yaagiis; ¹⁹ “Kase ta aawaaranne ne aawaara maacettidoogaadan, ane tanaaranne nenaara maacettoos. Be7a, haggaa biraanne worqqa taani neeyyo imotaa immanau yeddaas. Israa7eela Kawoi Baa7ishi ba olanchchata ta biittaappe kessana mala, neeni kase aara maacettido maachchaa kola” yaagiis.

²⁰ Yaagin Benihadaadi Kawoi Asi giidoogaa maayidi, ba ola gadaawata Israa7eela katamata olanau yeddiis. Yeddin eti Iyoona, Daananne Aabeeli-Beetima7ika geetetiya katamata, Galiila Abbaa matan de7iya biittaa, Nifttaaleema biittaarakka gujjidi ubbaa xoonidosona. ²¹ Kawoi Baa7ishi heggaa siyidi, Raama katamaa gimbbiyoooggaa aggiigidi, Tirxxa katamaa biis.

²² Hegaappe guyyiyan Kawoi Asi Yihudan de7iya asaa ubbaa azaziis; azazin issoinne attennan denddidi, Baa7ishi kase yan go7ettiyo shuchchaanne mittaa Raamappe miyyidosona. Miyyin Kawoi Asi Mixiphphanne Biniyaama biittan de7iya Gebaa7a an minttidi gimbbiis.

²³ Asi hanido harabai, a minotettai ubbai, i oottidobai ubbainne i keexxido katamati Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttidosa. SHin i cimido wode tohuwaa sakettiis. ²⁴ Asi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; ba maizza aawaa Daawita Kataman moogettiis. A na7ai Yoosaafixi a sohuwan kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Nadaaba

²⁵ Yihudaa Kawoi Asi kawotido naa77antto laitti Iyorbbaama na7ai Nadaabi Israa7eelan kawotiis; i Israa7eela biittan naa77u laitta kawotiis. ²⁶ Nadaabi kase ba aawaa ogiyaanne Israa7eela asaa i ootissido a nagaraa ogiyan hemettidi, GODAA sinttan iitabaa oottiis.

²⁷ Yisaakoora zare gidida Akiiya na7ai Baa7ishi Nadaaba bolli maqettiis. He wode Nadaabinne a olanchchati Pilisxxeeman de7iya Gibbatoona katamaa dooddidi de7oosona. ²⁸ Yihudaa Kawoi Asi kawotido heezantto laittan Baa7ishi Nadaaba woriis; woridi a sohuwan i bau kawotiis. ²⁹ Baa7ishi kawotaa doommosaarakka Iyorbbaama so asaa ubbaa wori wurssiis; GODAI Seeloppe yiida ba ashkkaraa hananabaa yootiya Akiiya baggaara yootidoogaadankka Iyorbbaama keettaa asai ubbai haiqqi wuriis. ³⁰ Hegee hanidoogee Iyorbbaami ba huuphen oottido nagaraa

gishshaassa, Israa7eela asaa i ootissido nagaraa gishshaassanne GODAA Israa7eela Xoossaa hanqetissido gishshaassa.

³¹Nadaabi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³²Yihudaa Kawoi Asinne Israa7eela Kawoi Baa7ishi bantta kawotaa laitta ubban olettiiddi de7idosona.

Israa7eela Kawuwaa Baa7isha

³³Yihudaa Kawoi Asi kawotido heezzantto laittan Akiiya na7ai Baa7ishi Israa7eela asaa ubbaa bolli kawotiis; i Tirxxa kataman laatamanne oiddu laitta kawotiis. ³⁴Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottidinne a ogiyan hemetidi, Baa7ishi GODAA sinttan iitabaa oottiis.

16 Hanaana na7aa Yeehu baggaara GODAA qalalai Baa7ishabaa hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Taani nena buhiyaappe denttada ta asaa Israa7eela bolli halaqa kessaas; shin neeni Iyorbbaama ogiyan hemettadasa. Qassi ta asaa Israa7eela nagaraa ootissada, eta nagaran tana hanqetissadasa. ³Hegaa gishshau, be7a! Taani Baa7ishanne a keettaa asaa pittana hanais. Baa7ishaa, taani ne keettaa asaa Nabaaxa na7aa Iyorbbaama keettaa asaadan oottana. ⁴Baa7isha zare gididi, kataman haiqqiya oonanne kanai maana; qassi gaxariyan haiqqiya oonanne saluwaa kafoti maana” yaagiis.

⁵Baa7ishi hanido arabai, i oottidobainne a minotettaa Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁶Baa7ishi haiqqidi ba maizzan gaittiis; Tirxxa kataman moogettiis. A na7ai Eeli a sohuwan kawotiis. ⁷GODAI hananabaa yootiya Yeehu baggaara Baa7isha bollinne a so asaa bolli he hananabaa yootido gaasoi Baa7ishi oottido nagaraa gishshaassanne Iyorbbaaminne a so asai oottidoogaadan, iitabaa oottidi, GODAA hanqetissido gishshaassa. Qassi i Iyorbbaama so asaa ubbaa wori wurssido gishshaassa.

Israa7eela Kawuwaa Eela

⁸Yihudaa Kawoi Asi kawotido laatammanne usuppunta laittan Baa7isha na7ai Eeli Israa7eelan kawotiis. Tirxxa kataman i naa77u laitta kawotiis. ⁹Kawuwaa ola gadaawatuppe issuwaa gididi, a paraa gaaretuppe baggaa azaziya Zimiri kawuwaa bolli maqettiis. Kawoi Eeli he wode Tirxxan de7iya kawo keettau aawatiya Arxxa son Tirxxan mattotti uttiis. ¹⁰Yihudaa Kawoi Asi kawotido laatamanne laappunta laittan Zimiri Arxxa soo gelidi kawuwaa woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

¹¹Zimiri kawotidi, kawotaa araatan uttosaarakka Baa7isha so asaa ubbaa woriis. Baa7ishayyo dabbo gidin lagge gidin issi attumaasanne paxa ashshibeenna. ¹²Hananabaa yootiya Yeehu baggaara GODAI Baa7isha bolli haasayido qaalaadan Zimiri Baa7isha so asaa ubbaa wori xaissii. ¹³Hegee hanidoogee Baa7ishinne a na7ai Eeli bantta eeqau goinnidi, oottido nagaraa ubbaa gaasuwaaninne Israa7eela asaa ootissido nagaraa gaasuwan, GODAA, Israa7eela Xoossaa hanqetissido gishshaassa.

¹⁴Eeli hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Israa7eela Kawuwaa Zimira

¹⁵ Yihudaa Kawoi Asi kawotido laatamanne laappunnta laittan Zimiri Tirxxan laappun gallassa xalaalaa kawotiis. He wode Israa7eela olanchchati Gibbatoona giyo Pilisxeema katamaa dooddidi uttidosona. ¹⁶ Dooddi uttida Israa7eelati Zimiri kawuwaa bolli maqettidi a woridoogaa siyido wode, ola gadaawaa Omira he gallasikka he sohuwan Israa7eela kawo kessidi kawoyidosona. ¹⁷ Omirinne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Gibbatoona katamaappe kiyidi biidi, Tirxxa katamaa dooddidosona. ¹⁸ Katamai ohettiichchidoogaa be7ido wode, Zimiri kawo keettaa gidдон de7iya qatuwaa gelidi, kawo keettan tamaa oittiis; yaatidi ikka haiqqiis. ¹⁹ Hegee hanidoogee Iyorbbaami oottido nagaraanne Israa7eela asaa ootissido nagaraa kaalidi, Zimiri GODAA sinttan iitabaa oottido gishshaassa.

²⁰ Zimiri hanido harabainne i maqqido maqqoi Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Israa7eela Kawuwaa Omira

²¹ He wode Israa7eela asai naa77u kiyidi shaahettiis. Asaappe baggai Ginaata na7aa Tiibina kawoyanau koyin, baggai qassi Omira kawoyanau koyiis. ²² SHin Omira maaddiya asai Ginaata na7aa Tiibina maaddiya asaappe minniis. Hegaa gishshau, Tiibini haiqqin Omiri kawotiis.

²³ Yihudaa Kawoi Asi kawotido hasttamanne isiinintta laittan Omiri Israa7eela asaa bolli kawotiis. Kawotidi tammanne naa77u laittaa haariis; hegaappe usuppun laittaa Tirxxan haariis. ²⁴ Omiri Samaariyaa giyo keraa SHemeera giyo bitaniyaappe usuppun sha7u xaqara biran shammiis; shammidi issi katamaa an keexxiis. Yaatidi he katamaa kase he keraa godaa sunntan Samaariyaa giidi sunntiis.

²⁵ SHin Omiri GODAA sinttan iitabaa oottiis; i baappe kase de7ida kawotu ubbatuppekka aadhdhiya nagaraa oottiis. ²⁶ Nabaaxa na7ai Iyorbbaami oottido nagaraanne Israa7eela asaa ootissido nagaraa Omiri kaalliis; he eeqau goinniyo hanotai GODAA Israa7eela Xoossaa hanqetissiis.

²⁷ Omiri hanido harabai, i oottidobainne a minotettaa Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁸ Omiri haiqqidi ba maizzan gaittiis; Samaariyaa kataman moogettiis. A na7ai Akaabi a sohuwan kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Akaaba

²⁹ Yihudaa Kawoi Asi kawotido hasttamanne hospunnta laittan Omira na7ai Akaabi Israa7eelan kawotiis; Omira na7ai Akaabi Samaariyaa kataman Israa7eela bolli laatamanne naa77u laitta kawotiis. ³⁰ Omira na7ai Akaabi baappe kase wode de7ida kawotu ubbatuugaappekka aadhdhiya iitabaa GODAA sinttan oottiis. ³¹ Nabaaxa na7ai Iyorbbaami oottido nagaraa oottiyoogaa laafabaa giidi qoppiyoogaa xalaala gidennan Sidoonatu Kawuwaa Etiba7aala na7iyo Elzzaabeelo bau machcho ekkidi, Ba7aala giyo eeqau oottanaunne au goinnanau doommiis. ³² Samaariyaa kataman i keexissido Ba7aala Eeqaa Keettan Ba7aalayyo yarshshiyooosaa keexxiis. ³³ Qassi Akaabi Asheero giyo xoosee misiliyaa essidi, baappe kase de7ida kawotu ubbatuppe aattidi GODAA Israa7eela Xoossaa hanqetissiya nagaraa oottiis.

³⁴Akaaba kawotettaa wode Beeteleppa yiida Hii7eela giyo issi bitanee Yarkko katamaa zaarettidi keexxiis. Nawe na7aa Yaasu baggaara GODAI odidoogaadan, Hii7eeli Yarkko keexxanau baasiyo wode, Abiiraama giyo a baira na7ai haiqqiis; qassi penggiyaa aattiyo wode Saguba giyo a wurssetta kaalo na7ai haiqqiis.

Eelaasi Iri Xayanaagaa Odiis

17 Gala7aaden Tishbbe giyoosaappe yiida, hananabaa yootiya Eelaasa giyo issi bitanee Kawuwaa Akaaba hagaadan yaagiis; “Taani ayyo oottiyo GODAI Israa7eela Xoossai ero! Ha sintaara yiya laittatun taani odennan de7ishin, sa7an iri bukkenna woikko xaazi xaazatenna” yaagiis.

²Hegaappe simmin GODAA qalalai hananabaa yootiya Eelaasakko yiidi a hagaadan yaagiis; ³“Hegaappe denddada arshsho baggi ba; yan Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Kariita SHaafaa matan qosetta. ⁴Neeni he shaafaappe haattaa u yana; qooraaseti nena he sohuwan qumaa mizanaadan taani eta azazaas” yaagiis. ⁵Yaagin Eelaasi GODAI giidoogaa oottiis; Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Kariita SHaafaa biidi, yan uttiis. ⁶Maalladonne omarssi qooraaseti oittaanne ashuwaa Eelaasayyo ehoosona; haattaakka shaafaappe uyees. ⁷Biittan iri bukkenna gishshau, guutta wodiyaappe guyyiyan shaafai meliis.

Eelaasanne Siraafitan De7iya Am77iyo

⁸Hegaappe guyyiyan GODAA qalalai Eelaasakko yiidi, a hagaadan yaagiis; ⁹“Ha sohuwaappe denddada, Sidoona matan de7iya Siraafiti ba; baada yan de7ashsha. Issi am77e maccaasiyaa nena qumaa mizanaadan taani azazaas” yaagiis.

¹⁰Yaagin Eelaasi denddidi Siraafiti biis; i biidi katamaa penggiyaakko gakkiyo wode, issi am77e maccaasiyaa mittaa mixausu. Eelaasi mishiriyo xeesidi, “Hayyanaa, tau uyanau haatta bulen ekka yarkkii” yaagiis. ¹¹Mishiriya haattaa ehanau biishin i xeesidi, “Hayyanaa guutta baso oittakka ekkada yarkkii” yaagiis.

¹²Yaagin mishiriya ayyo, “GODAI ne Xoossai ero! Taayyo oitti baawa. Taayyo otuwan issi kuuchcha xiilleenne xaaruwan qii zaite xalaalai de7ees. Taani haggaa yiidoogee guutta mitta mixada, soo simmada, hinnokka taayyoonne ta na7aayyo issitoo uukkanaassanne miidi haiqqanaassa” yaagaasu.

¹³Yaagin Eelaasi mishireeyyo, “Aikko baa, yayyoppa; baada neeni giidoogaadan ootta. SHin kasetada ne xiilliyaaappe guutta kompuwaa komppada taayyo ekka ya; hegaappe simmada neeyyoonne ne na7aayyo komppa. ¹⁴Aissi giikko, GODAI Israa7eela Xoossai, ‘Sa7aa bollan GODAI iraa bukkissana gakkanaashin, xiillee otuwaappe wurena; zaiteekka xaaruwaappe coroshettenna’ yaagees” yaagiis.

¹⁵Hegaa gishshau, mishiriya baada, Eelaasi yootidoogaadan oottaasu; hegan Eelaasi, mishiriyaanne i so asai ubba gallassi qumaa miidosona. ¹⁶Aissi giikko, GODAI Eelaasa baggaara yootido qalaa naagidi, otuwaappe xiillee wuribeennanne xaaruwaappe zaiteekka coroshettibeenaa.

¹⁷Guutta wodiyaappe guyyiyan he keettaa godee na7ai harggiis; harggee goobi goobidi bin, wurssettan na7ai shemppuwaa teqettidi haiqqiis. ¹⁸Yaatin, mishiriya Eelaasa, “Xoossaa asoo, neeni tana morkkiyoobi aibiinee? Neeni ta nagaraa has-sayissada ta na7aa woranau yaadii?” yaagaasu.

¹⁹Yaagin Eelaasi o, “Ne na7aa taayyo hamma” yaagiis. Na7aa i kiyuwaappe ekkidi, pude ba de7iyo pooqiyaa efiis; efiidi ba arssan zin77issiis. ²⁰Yaati GO-DAAYYO hagaadan yaagidi waassiis; “Abeet GODAU, ta Xoossau, qassi ha taani de7iyo mishiree am77ee na7aa worada, i bollakka meto ehai?” yaagiis. ²¹Hegaappe simmidi na7aa bolli heezutoo zaqqullidi, GODAAYYO hagaadan yaagidi waassiis; “Abeet GODAU, ta Xoossau, ha na7aa shemppuwa zaara” yaagiis.

²²Yaagin GODAI Eelaasa waasuwa siyiis. Na7aa shemppoikka simmin, na7ai paxiis. ²³Eelaasi na7aa ekkidi pooqiyaa duge wodhdhiis; na7aa aayeeyyo imidi hagaadan yaagiis; “Be7a, ne na7ai paxiis” yaagiis.

²⁴Hegaappe guyyiyan mishiriyaa Eelaasa, “Neeni Xoossaa asa gididooganne ne doonaappe odettiya GODAA qalalai tuma gididoogaa taani ha77i eraas” yaagaasu.

Eelaasanne Ba7aala Sunttan Hananabaa Yootiyaageeta

18 Irai xayooappe heezantto laittan, unddenna aginai aadhdhin GODAI Eelaasa, “Ba; baada Kawuwa Akaabayyo beetta. Taani ha biittan iraa bukissana” yaagiis. ²Yaagin Eelaasi Akaabayyo beettanau denddidi biis.

He wode Samaariyan wolqqaama koshai de7ees. ³Akaabi ba keettau aawatiya Obaadiyaa xeesiis. Obaadee GODAA minttidi ammaniya asa. ⁴Elzzaabeela GODAA sunttan hananabaa yootiyaageeta worissiyo wode, Obaadee etappe xeetata ekkidi, ishatamaa ishatamaa shaakkidi, gonggolotu gidдон qosidi, kattaa miziiddi haataakka ushshiiddi wottiis.

⁵Akaabi Obaadiyaa xeesidi, “Biittan sa7an pulattoi de7iyoosaa ubbaanne shaafaa qoco ubbaa ba. Ooni erii, nuuni maataa demmidi paratanne baqulota worenna ashshanaakkonne” yaagiis. ⁶Yaagin eti biittaa shaakki shaakki ekin, Akaabi issi ogiyaa oiqqidi barkka biis; qassi Obaadeekka hara ogiyaa oiqqidi barkka biis.

⁷Obaadee ba ogiyaa oiqqidi biishin, Eelaasi aara gaittiis. Gaittin Obaadee Eelaasa eridi ba som77uwan gufannidi, “Ta godau Eelaasaa, hagee neneeyye?” yaagiis.

⁸Yaagin Eelaasi ayyo, “Ee tana. Neeni baada, ‘Eelaasi hagan de7ees’ yaagada ne godaassi oda” yaagiis.

⁹Yaagin Obaadee Eelaasayyo, “Taani nena ai naaqqiinee neeni tana ne ashkkaraa haiqqo gaada Akaaba kushiyan aatta immiyoi? ¹⁰GODAI ne Xoossai ero! Ta godai nena koyissanau kiittiibeenna deree woikko kawotetti mulekka baawa. Eti, ‘Eelaasi hagan baawa’ yaagiyo wode, neeni hegan bainnaagee tuma gididiyoogaa eranau Akaabi deriyaa haariyaageeta caaqqettiis. ¹¹Ha77i neeni tana, ‘Baada ne godaayyo, “Eelaasi hagan de7ees” yaagada yoota’ yaagaasa. ¹²Taani nena yeggada baanne, GODAA Ayyaanai nena denttidi, taani erenna sohuwa efaana. Taani Akaabayyo yootin, i nena demmana xayikko, tana worana. Taani ne ashkkarai naatettaappe doommada GODAAYYO yayyiya asa. ¹³Elzzaabeela GODAA sunttan hananabaa yootiyaageeta worissiyo wode, taani etappe xeeta ekkada, ishatamaa ishatamaa issi gonggoluwana qosada, qumaa mizaasinne haataakka ushshaas. Yaatin, ha taani oottidobai neeyyo ta godaayyo odettibeenneeyye? ¹⁴Ha77i qassi neeni tana, ‘Baada ne godaayyo, “Eelaasi hagan de7ees” yaagada yoota’ yaagaasa. Yootikko i tana worana” yaagiis.

¹⁵Yaagin Eelaasi a, “Taani ayyo azazettiyo, Ubbaappe Wolqqaama GODAI ero! Tuma taani hachchi Akaabayyo beettana” yaagiis.

¹⁶ Obaadee Akaabaara gaittanau biis; biidi Akaabayyo yootiis. Yootin Akaabi Eelaasaara gaittanau biis. ¹⁷ Akaabi Eelaasa be7ido wode, “Israa7eela biittaa aatta yeggiyaagee, laa hagee nenee?” yaagiis.

¹⁸ Yaagin Eelaasi Akaaba, “Israa7eela biittaa aatti yeggiyai tana gidikke. GODAA azazuwaa aggidi, Ba7aala eeqatussi goinnidi, biittaa aatti yeggiyai nenanne ne aawaa so asaa. ¹⁹ Ha77i Israa7eela asaa ubbaa Qarmmeloosa Deriyaa taakko shiishsha; qassi Elzzaabeeli maaddaappe miya hananabaa yootiyaageeta ubbaa etaara issippe he sohuwaa shiishsha. Hegeetikka Ba7aala sunttan hananabaa yootiya oiddu xeetanne ishatamanne Asheeri sunttan hananabaa yootiya oiddu xeetata” yaagiis.

²⁰ Hegaa gishshau, Akaabi kiittidi, Israa7eela asaa ubbaanne hananabaa yootiyaageeta Qarmmeloosa Deriyaa shiishshiiis. ²¹ Eelaasi shiiqida asaakko biidi, “Aude gakkanaashin naa77u qofan buuteetii? GODAI Xoossaa gidikko, a kaallite; gidennan Ba7aala gidikko, ini akka kaallite” yaagiis. Yaagin asai ayyo qaalanne qaattennan sirphphi giis.

²² Hegaappe guyyiyan Eelaasi asaayyo hagaadan yaagiis; “GODAA sunttan hananabaa yootiyaageetuppe ta xalaalai attaa; shin Ba7aala sunttan hananabaa yootiyaageeti oiddu xeetanne ishata. ²³ Ane nuuyyo naa77u korima boorati imetona. He korimatuppe issuwaa eti doorona; korimaa shukkidi qanxxerettona; yaatidi ashuwaa mittaa bolli wottona; shin tamaa eettooppona. Taanikka naa77antto korimaa giigissada, mittaa bolli wottana; taanikka tamaa eettikke. ²⁴ Intte intte xoossaa sunntaa xeesite; taanikka GODAA sunntaa xeesana. Xeesin koyidi, yarshshuwaa miya tamaa kiittiya xoossai Xoossaa gido” yaagiis.

Yaagin asai, “Hagee lo77o qofa” yaagidi maayyiis.

²⁵ Hegaa gishshau, Eelaasi Ba7aala sunttan hananabaa yootiyaageeta, “Intte cora gidiiyo gishshau, issi korimaa doori ekkidi, kasetidi giigissite. Yaatidi intte xoossaa sunntaa xeesite; shin an tamaa eettoppiti” yaagiis.

²⁶ Eti banttau imettida korimaa ekkidi giigissidosona.

Maalladoppe seeta gallassi gakkanaashin, Ba7aala sunntaa xeesidi, “Hai Ba7aalaa, nu woosaa siya” yaagidi woossidosona. SHin siyettiya cenggurssi baawa; issi asinne koyibeenna. Yaatin, bantta giigissido yarshshiyooosaa yuuyi aadhdhidi duridosona.

²⁷ Sa7ai seeta gallassa gidin, Eelaasi eta bolli, “Intte qaalaa xoqqu oottidi woossite! I xoossa gidennee! Ooni erii, i qofan sheekkidaakko, woikko au oosoi daridaakko, woikko manddaridaakko, woikko xiskkidabaa gidikko denttanau koshshees!” yaagidi qilliicciis.

²⁸ Yaagin bantta qaalaa xoqqu oottidi woossidosona. Qassi kase bantta goinniyo wogaadan bantta bollaara suuttai goggana gakkanaashin tooraaninne mashshan banttana caddidosona. ²⁹ Yarshshuwaa shiishshiiyo omarsai gakkanaashin eti hegaadan haniiddi, hananabaa yootoosona; shin siyettiya cenggurssi baawa. Etabaa ezggidi zaaro immiyaabi issoinne baawa.

³⁰ Yaatin, Eelaasi asaa ubbaayyo, “Haa taakko shiiqite” yaagiis. Yaagin asai akko shiiqin, GODAASSI yarshshiyooosai qolettiiichchidaagaa zaarettidi gimbbiis. ³¹ GODAA qalalai Yaaqoobakko yiidi, “Ne sunntai Israa7eela gidana” yaagidi yootido Yaaqooba naatu zaretu qoodaadan Eelaasi tammanne naa77u shuchchata ekkiiis. ³² Ekkidi GODAA sunntaayyo he shuchchatun yarshshiyooosaa gimbbiis. Gimbbidi tammanne oiddu litiro haattaa tigin ekkiya ollaa yarshshiyooosaa yuushuwan bookkiis.

³³Hegaappe guyyiyan yarshshiyosaa bolli mittaa giigissi wottidi, korimaa ashuwaa a qommuwan qommuwan qanxxerettidi, mittaa bolli wottiis. Wottidi asata, “Oiddu baattatun haattaa kunttidi, xuuggana yarshshuwaa bollinne mittaa bolli gussite” yaagiis; yaagin eti gussidosona. ³⁴Yaatin, Eelaasi asata, “Naa77anttuwaakka gujjite” yaagiis; yaagin eti naa77anttuwaakka gujjidosona.

Qassikka Eelaasi asata, “Heezanttuwaakka gujjite” yaagiis; yaagin heezanttuwaakka gujjidosona. ³⁵Haattai yarshshiyosaa yuushuwan goggiis; goggidi ollan haattai kumiis.

³⁶Omarssa yarshshuwaa shiishshiyoo wodee gakkinn, hananabaa yootiya Eelaasi yarshshiyosaa shiidi hagaadan yaagidi woosiis; “Abeet GODAU, Abrahaama Xoossau, Yisaaqa Xoossau, Israa7eela Xoossau, neeni Israa7eela biittan Xoossa gidiyoogeenne, taanikka ne ashkkara gidiyoogeenne, qassi taani haggaa ubbaa ne qaalan oottiyoogee hachchi eretto. ³⁷Abeet GODAU, koya! Neni GODAI Xoossaa gidiyooaanne neeni eta wozanaa neekko zaaraidda de7iyoojaa ha asati eranaadan neeni taayyo koya!” yaagiis.

³⁸Yaagin GODAA tamai wodhdhidi, xuuggiyo yarshshuwaa, mittaa, shuchchaanne biittaa miis; ollaa gidдон de7iya haattaakka laacciis. ³⁹Asai ubbai heggaa be7ido wode, bantta som77uwan gufannidi, “GODAI Xoossaa! GODAA xalaalai Xoossaa!” yaagidosona.

⁴⁰Hegaappe guyyiyan Eelaasi eta, “Ba7aala sunttan hananabaa yootiyaageeta oiqqite. Etappe issi asinne kessi ekkidi booppo” yaagiis. Yaagin eta oiqqidosona; Eelaasi eta Qiishoona SHaafaa efiidi woriis.

GODAI Iraa Bukissiis

⁴¹Eelaasi Akaaba, “Kiyada ba; baada ma uya. Aissi giikko, wolqqaama iraa gunttai siyettees” yaagiis. ⁴²Hegaa gishshau, Akaabi maanaunne uyanau biis. SHin Eelaasi Qarmmelooosa Deriyaa xeerii kiyiis; kiyidi ba som77uwaa ba gulbbatatu giddo duge gelissidi gufanniis.

⁴³Hegaappe guyyiyan Eelaasi ba ashkkaraa, “Ba; pude kiyada ane abbaakko zaarada xeella” yaagiis.

Yaagin a ashkkarai biidi xeelliis; xeellidi ayyo, “Aibinne baawa” yaagiis.

Eelaasi ba ashkkaraa laapputon, “Qassikka ane xeella” yaagiis.

Yaagin ashkkarai laapputoo xeelliis. ⁴⁴Laappuntto xeelan, “Be7a, asa kushe keena shaarai abbaappe kiyiis” yaagiis.

Yaagin Eelaasi ba ashkkaraa, “Ba; baada Akaaba, ‘Iraa nena beettaa diggennaan, ne paraa gaariyan uttada, duge ne soo wodhdha’ yaaga” yaagiis.

⁴⁵Guutta keenaa gam77ishin, saloi shaaraa dulkkiis; carkkoikka carkkiis; wolqqaama iraiikka bukkiis. Akaabi paraa gaariyan uttidi Iziraa7eela katamaa biis.

⁴⁶GODAA wolqqai Eelaasa bolli wodhdhiis; Eelaasi kaabbaa qabattuwan pude sirqqidi, Iziraa7eela katamaa gakkanaashin Akaabappe sinttatidi woxxiis.

Eelaasi Siinaa Deriyaa Biis

19 Eelaasi oottidobaa ubbaanne Ba7aala sunttan hananabaa yootiyaageeta ubbaa bisuwan i waati woridaakko Akaabi Elzaabeeliyyo yootiis. ²Yootin Elzaabeela, “Neni he hananabaa yootiyaageeta oottidoogaadan, wantto hannoode taani nena oottana xayikko, xoossati tana worona” yaagada Eelaasassi kiittaasu.

³Yaatin, Eelaasi ba shemppuwau yayyidi, Yihudaa biittan de7iya Berssaabeha yiis. Ba ashkkaraa hegan yeggii; ⁴yeggidi barkka issi gallassa ogiyaa bazuwan hemettiis. Hemettiiddi biidi issi sankkaaraa kuwan uttidi, “Abeet GODAU, taayyo gidana; taani ta maizza aawatuppe kehikke. Ta shemppuwaa akka” yaagidi haiqqanau woosiis.

⁵Hegaappe guyyiyan sankkaaraa kuwan zaqqullidi xiskkiis; xiskkidaashin issi kiitanchchai a bochchidi, “Dendda; denddada ma” yaagiis. ⁶Yaagin denddidi i xeel-liyo wode, ho77o shuchchaa mishuwan uukettida komppo oittainne oto haattai a huuphessan de7iyaagaa be7iis. Be7idi miidi uyiis; yaatidi guyye zin77iis. ⁷GODAA kiitanchchai naa77anttuwaakka yiidi Eelaasa bochchidi, “Neeni baana ogee daro adussa gidio gishshau, denddada ma” yaagiis.

⁸Yaagin Eelaasi denddidi miisinne uyiis. He i miido kattaa wolqqan Xoossaa deriyaa Siinaa gakkanaashin, oitamu gallaasaanne oitamu qammaa hemettiis. ⁹He sohuwan de7iya gonggoluwaa giddo gelidi aqiis.

GODAI a, “Eelaasaa; hagan ai oottai?” yaagiis.

¹⁰Yaagin Eelaasi, “Ubbaappe Wolqqaama GODAAYYO Xoossaayyo taani daroppe mishettaas. Aissi giikko, Israa7eela asai nenaara maacettido maachchaa kanttiis; neeyyo yarshshiyooosaakka qoliis; ne sunttan hananabaa yootiyaageetakka bisuwan woriis. Yaatin, taani tarkka attaas; ha77i eti ta shemppuwaakka ekkanau koy-oosona” yaagiis.

¹¹Yaagin GODAI a, “Hegaappe kiyada baada, deriyaa huuphiyan ta sinttan eqqa” yaagiis. Yaagin Eelaasi eqqidaashin GODAI a mataara kanttiis. He wode mino wolqqaama carkkoi deriyaa phalqerettiis; zaallatakka kincherettiis; shin GODAI he carkkuwaa gidдон baawa. Carkkuwaappe simmin biittai qaaxxiis; shin GODAI he biittaa qaattanka baawa. ¹²Biittaa qaattaappe simmin tamai kiyiis; shin GODAI tamaa gidдон baawa. Tamaappe simmin saasukettai siyettiis. ¹³Eelaasi he saasukettaa siyido wode, ba som77uwaa kaabban kammiis. Yaatidi kare kiyidi gonggoluwaa penggen eqqiis.

Eelaasakko cenggurssai yiidi, “Eelaasaa, hagan ai oottai?” yaagiis.

¹⁴Yaagin Eelaasi, “Ubbaappe Wolqqaama GODAAYYO Xoossaayyo taani daroppe mishettaas. Aissi giikko, Israa7eela asai nenaara maacettido maachchaa kanttiis; neeyyo yarshshiyooosaakka qoliis; ne sunttan hananabaa yootiyaageetakka bisuwan woriis. Yaatin, taani tarkka attaas; ha77i eti ta shemppuwaakka ekkanau koy-oosona” yaagiis.

¹⁵Yaagin GODAI Eelaasa, “Neeni yiidosaa simmada, Damasqqo bazuwaa ba. Baada yaa gakkada, Hazaa7eeli Sooriyaa bolli kawotanaadan tiya. ¹⁶Qassi Nimisha na7ai Yeehu Israa7eela bolli kawotanaadan tiya. Ne sohuwan hananabaa yootanaadan Aabeeli Mahoolappe yiida SHafaaxa na7aa Elssaa7a tiya. ¹⁷Hazaa7eela bisuwaappe kessi ekkiya ubbaa Yeehu worana; qassi Yeehu bisuwaappe kessi ekkiya ubbaa Elssaa7i worana. ¹⁸Ba7aalayyo gulbbatibeenna woikko bantta doonan Ba7aala eeqaa yeribeenna laappun sha7u asaa taani Israa7eelan taayyo ashshana” yaagiis.

Eelaasi Elssaa7a Xeesiis

¹⁹Eelaasi he sohuwaappe denddidi biidi, SHafaaxa na7ai Elssaa7i tammanne naa77u waaxa booran gadiyaa goyiyaagaa demmiis; tammanne naa77antta waaxaa

Elssaa7i ba huuphen oiqqidi goyees. Goyishin Eelaasi a achchaara aadhdiiddi, ba kaabbaa a maizziis. ²⁰Elssaa7i boorata yeggi aggi, Eelaasa geeduwaa woxxidi, “Taani ta aawaanne ta aayyiyo saruwan gaada, yera ekkada, hegaappe simmada, nena kaallana” yaagiis.

Yaagin Eelaasi Elssaa7a, “Ba. Taani neeyyo ai oottidanaa?” yaagiis.

²¹Hegaa gishshau, Elssaa7i aggidi guyye simmiis. Simmidi waaxa boorata shukkiis; boora miishshaa qeri eettidi ashuwaa doissii; doissido ashuwaa aattin asai miis. Hegaappe guyyiyan dendididi biidi, Eelaasassi oottiis.

Sooree Samaariyaa Oliis

20 Sooriyaa Kawoi Benihadaadi ba olanchchata ubbaa issippe shiishshiiis. Hast-tamanne naa77u kawotun, eta paratuuninne paraa gaaretun maadettidi, pude biidi Samaariyaa katamaa dooddiis; dooddidi a bolli woraajjiis. ²Woraa-jjidi Israa7eela Kawuwaa Akaabassi katama giddo asaa kiittidi hagaadan yaagiis; ³“Benihadaadi, ‘Ne birainne ne worqqai tabaa ne maccaasatuppenne ne naatuppe lo77uwaa dariyaageeti tabaa’ yaagees” yaagiis.

⁴Yaagin Israa7eela kawoi zaaridi, “Ee, ta godau kawuwau, neeni giidoogaakka mala; taanikka taayyo de7iyaabaikka ubbai nebaa” yaagiis.

⁵Qassikka kiittetida asati naa77anttuwaa yiidi, “Nena Benihadaadi, ‘Taani kase nena, ‘Ne biraanne ne worqqaa, ne maccaasaanne ne naata taayyo sheedhdhaasa’ gaada kiittaa. ⁶SHin wontto hannode ne keettaanne ne oosanchchatu keettaa pilggi xeellana mala ta oosanchchata yeddana. Eti neeni payyabaa gaada wottidobaa ubbaa ekkidi efaana’ yaagees” yaagidosona.

⁷Yaagin Israa7eela kawoi he biittaa cimata ubbaa xeesi shiishshidi, “Ha bitanee nuna bashshanau koyiyooгаа be7ite. I ta maccaasatanne ta naata, ta biraanne ta worqqaa ekkana kiittiis; kiittin taani au ixxisi gabeikke” yaagiis.

⁸Yaagin cimatikka asaikka ubbai Akaaba, “I odiyooгаа siyoppa! Woikko ayyo, ‘Eeno’ gooppa!” yaagidosona.

⁹Hegaa gishshau, Benihadaadi kiittidoogeetuyyo Akaabi, “Intte ta godaassi kawuwaassi, ‘Neni koiro kiittido kiitaa taani polana; shin ha kiitaa taani polana danddayikke’ yaagees giidi odite” yaagiis.

Yaagin kiittetidi yiidaageeti biidi hega Benihadaadayyo odidosona. ¹⁰Hegaappe guyyiyan Benihadaadi hara kiitaa yeddidi, “Tana kaalliya asaa Samaariyaa katamaa buhee issi issi kuuchcha gakkikko, xoossati tana worona” yaagiis.

¹¹Yaagin Israa7eela kawoi kiittetidi yiidaageeta, “Tumu olanchchi olaappe simmiiddi gairesippe attin, biron biiddi gaireenna’ yaagidi odite” yaagiis.

¹²Benihadaadinne kawoti, bantta dunkkaaniyaa gidдон ushshaa uyiiddi hega siyido wode, kawoi ba olanchchata, “Olanau salppite” yaagidi azaziis. Azazin eti katamaa olanau salppidosona.

¹³He wode hananabaa yootiya issi bitanee Israa7eela Kawuwaa Akaabakko yiidi, “GODAI nena hagaadan yaagees; ‘Ha kenchcho olanchchata ubbaa be7ai? Taani hachchi eta ne kushiyan aattada immana; immobare taani GODAA gidiyoogaa neeni hegan erana’ yaagees” yaagiis.

¹⁴Akaabi, “Olaa doommanai oonee?” yaagiis.

Yaagin hananabaa yootiyaagee, “Auraaajjaa haariyaageeti azaziyo yelaga olanchchati doommana” yaagiis.

Yaagin kawoi, “Attiya olanchchata oonee azazanai?” yaagiis.

Yaagin hananabaa yootiyaagee, “Neeni azazana” yaagiis.

¹⁵ Hegaa gishshau, Akaabi auraajjaa haariyaageeti azaziyo yelaga olanchchata, naa77u xeetanne hasttamanne naa77ata shiishshiis. Qassi attida Israa7eela asaa, laappun sha7aa shiishshiis.

¹⁶ Benihadaadi bana maaddida hasttamanne naa77u kawotuura issippe dunkkaaniyan uttidi ushshan mattottidaashin, seeta gallassi Israa7eela olanchchati olau kiyidosona. ¹⁷ Auraajjaa haariyaageeti azaziyo yelaga olanchchati koiro kiyidi biidosona.

Benihadaadi xomoosiyaaageeta kiittin, eti simmidi ayyo, “Samaariyaappe asai kiyidi yiiddi de7ees” yaagidi odiis.

¹⁸ Odin i, “Eti sigau yiikkokka olau yiikkokka, eta paxa oiqqite” yaagiis.

¹⁹ Auraajjaa haariyaageeti azaziyo yelaga olanchchati salppidi, katamaappe gaxi kiyidosona; Israa7eela olanchchatikka eta kaallidi kiyidosona. ²⁰ Ubbatikka huuphiyan huuphiyan banttanaara olaa gaittida morkkiyaa woridosona. Yaatin, Sooriyaa asati baqatidosona; baqatin Israa7eela asati kaallidi yedettidosona. Qassi Sooriyaa Kawoi Benihadaadi ba paraasatuura ba paran kessi ekkidi biis. ²¹ Israa7eela kawoi olau kiyidi, paratanne paraa gaareta omoooddiis; Sooriyaa asatakka woruwa buttiis.

²² Hegaappe guyyiyan hananabaa yootiyaagee Israa7eela kawuwaakko yiidi, “Ba; baada ne bagгаа mintta. Minttada, oosettanau bessiyaabi aibakko akeeka. Aissi gi-ikko, yiya laitti bone Sooriyaa kawoi nena naa77anttuwaakka olana” yaagiis.

Sooreti Naa77anttuwaakka Olidosona

²³ Hegaadan de7ishin Sooriyaa kawuwa oosanchchati a hagaadan yaagidi zori-dosona; “Eta xoossati deretu xoossata; eti nuuyyo wolqqaamidoikka hegaassa. SHin nuuni etaara dembban olaa gaittiyaakko, nuuni tumu etappe minnana. ²⁴ Is-sibaa hana; kawota ubbaa eti azaziyoosaappe diggada, hara halaqata eta so-huwan wotta. ²⁵ Nuuni Israa7eelatuura dembban olettanaunne xoonanau dand-dayana mala, neeyyo kase wurida olanchchatu sohuwan olanchchata, paratu so-huwan parata, paraa gaaretu sohuwan paraa gaareta wottada, denttanau koshshees” yaagidosona. Yaagin ikka eta zoriyaa maayidi, hegaadan oottiis.

²⁶ Yiya laitti bone Benihadaadi Sooriyaa olanchchata shiishshidi, Israa7eelatuura olettanau Afeeqa giyo katamaa biis. ²⁷ Israa7eela olanchchatikka shiiqidi, shin-qqiyaanne ola miishshaa ekkidi, etaara olaa gaittanau naa77u cita gididi kiyidosona. Kiyidi Israa7eelati naa77u guutta deesha wude malatidi, etakko simmidi utti-dosona; shin Sooreti gaxariyaa ubbaa maayidosona.

²⁸ Xoossaa asa giyo issi bitanee pude yiidi, Israa7eela kawuwa, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Sooriyaa asati, “GODAI deretu Xoossaa gidiyooaappe attin dembbatu Xoossaa gidenna” yaagido gishshau, ha kenchchechcha olanchchata ubbaa taani ne kushiyan aatta immana. He wode taani GODAA gidiyooгаа neeninne ne asai erana’ yaagees” yaagiis.

²⁹ Sooretinne Israa7eelati issoi issuwaakko simmidi salppidi, laappun gallassaa takkidosona. Laappunnta gallassan olaa gaittidosona; gaittin Israa7eelati issi gallas-san Sooriyaa asaappe xeetu sha7u tohuwaasata woridosona. ³⁰ Etappe attidaageeti

kessi ekki biidi, Afeeqa katamaa gelidosona. Gelidaageetuppe laatamanne laappun sha7u asaa bolli katamaa yuushuwaa gimbee kunddidi yan woriis.

Benihadaadikka he katamau baqatidi, issi qol77uwan qosettiis. ³¹ A oosanchchati a, “Israa7eela kawoti maariyaageeta gidyoogaa nuuni siyida. Waaruuwa nu shayan maayidi, wodoruwaa nu qooriyan xaaxidi, ane Israa7eela kawuwaakko boos. Ooni erii, i nena paxa ashshanaakkonne” yaagidosona. ³² Yaagidi waaruuwa bantta shayan maayidi, wodoruwaa bantta qooriyan xaaxidi, Israa7eela kawuwaakko biidosona. Biidi a, “Ne ashkkaarai Benihadaadi nena, ‘Hai tana woropparkkii’ yaagees” yaagidosona.

Yaagin kawoi, “I hanno gakkanaashinkka paxa de7ii? I ta ishaa” yaagiis.

³³ Asati lo77o malaatadan a haasayaa ellelli ekkidi, “Ee, ne ishai Benihadaadi paxa de7ees” yaagidosona.

Yaagin i eta, “Biidi a taakko ekkidi yiite” yaagiis. Benihadaadi kiyidi yin, Akaabi a pude ba para gaariyaa bolli kessidi utissiis.

³⁴ Yaatin, Benihadaadi Akaaba hagaadan yaagiis; “Ta aawai ne aawaappe ekkido katamata taani neeyyo zaarana. Ta aawai Samaariyan giyaa essidoogaadan neenikka Damasqqo kataman giyaa essana” yaagiis.

Yaagin Akaabi a, “Taani ha maachchan nena yeddana” yaagiis. Yaagidi aara maachchaa maacettidi a yeddiis.

Akaaba Bolli Hananabai Odettiis

³⁵ Hananabaa yootiyaageetu citaappe issi bitanee GODAA qalaan azazettidi issi ba laggiiya, “Tana shoca” yaagiis; shin he bitanee shocennan ixxiis. ³⁶ Ixxin hananabaa yootiyaagee a, “Neeni GODAAYYO azazettennan ixxido gishshau, neeni taappe shaahettada baanne sohuwaarakka nena gaammoi worana” yaagiis. Yaagin bitanee hananabaa yootiyaagaappe shaahetti baanne sohuwaarakka gaammoi gaittidi wori bayiis.

³⁷ Hananabaa yootiyaagee qassikka hara issi bitaniyaa demmidi, “Tana shoca” yaagiis. Yaagin bitanee a shociis; shocin hananabaa yootiyaagee masunxxiis.

³⁸ Masunxxidi biidi, kawuwaa naagiiddi ogiyaa doonan eqqiis. Erettennan attanau ba som77uwaa gooziiis. ³⁹ Kawoi ogiyaara kanttiyo wode, hananabaa yootiyaagee kawuwaa xeesidi hagaadan yaagiis; “Taani ne ashkkaarai olan olettishin issi bitanee taakko yiidi, ‘Ha omoodettida bitaniyaa naaga. Ha bitanee baqatiyaabaa gidikko, ne shemppoi a shemppuwaara gada, woikko heezzu sha7u xaqara biraa gumiyaa qanxxaasa’ yaagiis. ⁴⁰ Yaagin taani ne ashkkaarai oosoi darin, yaanne haanne giishin, bitanee kessi ekkidi biichchiis” yaagiis.

Yaagin Israa7eela kawoi, “Neeni nerikka pirddadasa; ne pirddaikka hegaa gidana” yaagiis.

⁴¹ Hananabaa yootiyaagee ba som77uwaa goozido carqqiyaa pooshshi yeggiis. Pooshshin i hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa gidyoogaa kawoi sohuwaarakka eriis. ⁴² Hananabaa yootiyaagee kawuwaayyo, “GODAI, ‘Taani, ‘I haiqqana bessees” giido bitaniyaa neeni yedda aggadasa. Hegaa gishshau, ne shemppoi a shemppuwaara gada; ne asai a asaara gada’ yaagees” yaagiis. ⁴³ Yaagin Israa7eela kawoi yiillotiiddinne lancciiddi, ba soo Samaariyaa katamaa biis.

Naabute Woiniyaa Turaa Sohuwaa

21 Iziraa7eeliyaa Naabutessi Samaariyaa Kawuwaa Akaaba keettaa matan Iziraa7eelan woiniyaa turaa sohoi de7ees. ²Akaabi Naabuta, “Ta keettaa matan de7iyo gishshau, taani taayyo ataakiltte soho oottanau taayyo ne woiniyaa turaa sohuwaa imma. A gishshaa neeyyo taani hara lo77o woine turaa sohuwaa immana; woikko neeni dosikko, a waagaa taani neeyyo qanxxana” yaagiis.

³Yaagin Naabutee Akaabayyo, “Taani ta aawatuppe laattido gadiyaa tana neeyyo immissiyaabaappe GODAI ashsho” yaagiis.

⁴Iziraa7eeliyaa Naabutee, “Taani ta aawatuppe laattido gadiyaa neeyyo immikke” giido gishshau, Akaabi yiillotidinne lancedi ba soo biis. Biidi ba hiixan godaakko simmi zin77idi, qumaa meennan ixxiis.

⁵A maccaasiyaa Elzzaabeela akko gelada, “Neeni haggaa keeni aibissi yiillotadii? Aibissi qumaa meennan ixxai?” yaagada oichchaasu.

⁶Oichchin Akaabi iyyo, “Iziraa7eeliyaa Naabuta taani, ‘Ne woiniyaa turaa sohuwaa taayyo baizza; woikko ne dosikko, a gishshaa taani neeyyo hara woiniyaa turaa sohuwaa immana’ yaagin, i, ‘Ta woiniyaa sohuwaa neeyyo immikke’ yaagiis. Taani heggaa gishshau yiillotaas” yaagiis.

⁷A maccaasiyaa Elzzaabeela a, “Neeni Israa7eela bolli kawo gidaidda hagaadan hanai? Dendda; denddada ma! Wozanappe ufaitta! Iziraa7eeliyaa Naabute woiniyaa turaa sohuwaa taani neeyyo immana” yaagaasu.

⁸Hegaa gishshau, maccaasiyaa Akaaba sunttan dabddaabbeta xaafada, a maatafan attamaasu; attamada Naabuteera issippe kataman de7iya cimatuuyoonne gita asatuuyyo kiittaasu. ⁹He dabddaabbeta hagaadan yaagada xaafaasu; “Issi gallassau xoomaa awaajjite; yaatidi asaa giddon Naabuta bonchcho sohuwan utissite. ¹⁰Utisidi naa77u pattenna asata a sinttan utissite. He asati, ‘Naabutee Xoossaanne kawuwaa cayiis’ yaagidi markkattanaadan oottite. Hegaappe guyyiyan gaxi kessidi, shuchchan caddidi worite” yaagada xaafaasu.

¹¹Hegaa gishshau, Naabuteera issippe kataman de7iya cimatinne gita asati Elzzaabeela etau xaafido dabddaabbetun giidoogaadan oottidosona. ¹²Eti xoomaa awaajjidi, Naabuta asaa giddon bonchcho sohuwan utissidosona. ¹³Hegaappe guyyiyan naa77u pattenna asati yiidi, akko simmi uttidi, asaa sinttan, “Naabutee Xoossaanne kawuwaa cayiis” yaagidi wordduwaa markkattidosona. Markkattin Naabuta katamaappe gaxi kessidi, shuchchan caddidi woridosona.

¹⁴Hegaappe guyyiyan cimati Elzzaabeelikko kiittidi, “Naabutee shuchchan cadettidi haiqqiis” yaagidosona.

¹⁵Naabutee shuchchan cadettidi haiqqidoogaa Elzzaabeela siyosaarakka, Akaaba, “Iziraa7eeliyaa Naabutee neeyyo miishshan baizzanau ixxido woiniyaa turaa sohuwaa denddada baada, neeyyo ekka. I ha77i paxa de7enna; haiqqiichchiis” yaagaasu. ¹⁶Iziraa7eeliyaa Naabutee haiqqidoogaa Akaabi siyidi, Naabute woiniyaa turaa sohuwaa bau ekkanau denddidi, duge biis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan Tishbbiyaa Eelaasakko GODAA qaalai yiidi, ¹⁸“Samaariyan kawotida Israa7eela Kawuwaa Akaabaara gaittanau duge wodhdha. I ha77i Naabute woiniyaa turaa sohuwaa ekkanau biidi, yan de7ees. ¹⁹Neeni a hagaadan yaaga; ‘GODAI nena, “Bitaniyaa worada, a gadiyaa neeyyo ekkadasa gidikkii?” yaagees’ yaaga.

Qassikka a, ‘GODAI nena, “Naabute suuttaa kanati laaccido sohuwan ne suuttaakka kanati laaccana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan Akaabi Eelaasa, “Hai ta morkkiyau, tana demmargadii?” yaagiis.

Yaagin, “Ee, taani nena demmarggaas; aissi giikko, neeni GODAA sinttan iitabaa oottanau, ne huuphiyaa nagaraassi baizzadasa. ²¹ GODAI nena hagaadan yaagees; ‘Siya, taani ne bolli iitabaa ehaana. Taani ne zerettaa xaissana; taani Israa7eela biittan Akaaba keettaa asaappe aille gidin goqa gidin, issi attumaasinne attennan xoqollana. ²² Taani ne so asaa Nabaaxa na7aa Iyorbbaama so asaadaaninne Akiya na7aa Baa7isha so asaadan oottana. Aissi giikko, neeni Israa7eela asaa nagaraa ootissada, tana hanqquetissadasa’ yaagees. ²³ Qassi GODAI Elzzaabeelibaa yootiiddi, ‘Iziraa7eela katamaa gimbbiyaa lanqen kanati Elzzaabeelo maana’ yaagees. ²⁴ Akaaba zare gididi kataman haiqqiya oonanne kanai maana; qassi gaxariyan haiqqiya oonanne saluwaa kafoti maana” yaagiis.

²⁵ Ba maccaasiyaa Elzzaabeela denttettin, GODAA sinttan iitabaa oottanau ba huuphiyaa nagaraassi baizzida, Akaaba mala asi mulekka baawa. ²⁶ GODAI Israa7eela asaa sinttappe laaggidi kessido Amooretudan eeqau goinniyoogan Akaabi aadhdhiya sheneyiyaabaa haniis.

²⁷ Akaabi ha haasayaa siyido wode, ba maayuwaa pooshshidi, waaruwaa maayiiis; yaatidi xoomiis. Waaruwaa maayosaara zin77iis; azzaniiddi hemettiis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan GODAA qaalai Tishbbiyaa Eelaasakko yiidi, ²⁹ “Akaabi ba huuphiyaa ta sinttan kaushshidoogaa be7adii? I ta sinttan ba huuphiyaa kaushshido gishshau, taani ha bashshaa a wodiyan ehiikke. SHin taani a na7aa wodiyan a so asaa bolli ha bashshaa ehaana” yaagiis.

Hananabaa Yootiya Mikaayi Akaabayyo Xoonettiyoogaa Odiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 18:2-27)

22 Sooreenne Israa7eeli olettinnan heezzu laittaa saro de7idosona. ² Heez-zantto laittan Yihudaa Kawoi Yoosaafixi Israa7eela kawuwaa be7anau biis. ³ Biidaashin Israa7eela kawoi ba ashkkaratuyyo, “Gala7aaden de7iya Raamoota katamai nuugaa gidioogaanne nuuni hanno gattanau he katamaa Sooriyaa kawuwaappe wotti ekkanaunne oottibeennaagaa erekketii?” yaagiis. ⁴ Qassikka i Yoosaafixa, “Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa olanau tanaara buutee?” yaagiis.

Yaagin Yoosaafixi Israa7eela kawuwaa, “Ee, neeni olaa baanau giigiyo wode audenne, taani giigana. Ta olanchchati ne olanchchatu mala; ta paratika ne paratu mala” yaagiis. ⁵ Qassikka Yoosaafixi Israa7eela kawuwaa, “Gidikkonne, neeni kasedata GODAA oichcha” yaagiis.

⁶ Yaagin Israa7eela kawoi hananabaa yootiya oiddu xeetu asata issippe shishshidi, “Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa olanau booye booppoo?” yaagidi eta oichchiis.

Oichchin eti, “Ba; aissi giikko, GODAI he katamaa kawuwaa kushiyan aattidi immana” yaagidosona.

⁷ SHin Yoosaafixi, “Nuuni GODAA oichchanau danddayiyo hananabaa yootiya hara asi hagan baawee?” yaagiis.

⁸Yaagin Israa7eela kawoi Yoosaafixassi zaaridi, “Nuuni a baggaara GODAA oichchanau danddayiyo issi hara bitanee de7ees; i Yimila na7aa Mikaaya. SHin taani a ixkais; aissi giikko, i ubba wodekka tabaa iitabaa yooteesippe attin lo77obaa yooti erenna” yaagiis.

Yaagin Yoosaafixi Israa7eela kawuwaa, “Kawoi hegaadan gooppo!” yaagiis.

⁹Hegaappe guyyiyan Israa7eela kawoi ba oosanchchatuppe issuwaa xeesidi, “Yimila na7aa Mikaaya eesuwan ekkada ya” yaagiis.

¹⁰Israa7eela kawoinne Yihudaa Kawoi Yoosaafixi bantta kawotaa maayuwaa maayidi, Samaariyaa katamaa geliyo penggiyaa matan de7iya audiyaa bantta kawotaa araatan uttidosona; uttin hananabaa yootiya ubbati eta sinttan hananabaa yootosona. ¹¹Etappe issoi, Kanaa7ina na7ai Xidiqee birataappe kaceta giigissidi, Akaaba, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Sooreti xayana gakkanaashin neeni eta ha kacetun qaicana’ yaagees” yaagiis. ¹²Hananabaa yootiya hara ubbatikka, “Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa ba; baada ola; oladakka xoonaa. Aissi giikko, GODAI he katamaa kawuwaa kushiyan aattidi immana” yaagidi yootidosona.

¹³Hegaappe guyyiyan Mikaaya xeesanau kiitetti biida bitanee a, “Be7a, hananabaa yootiya ubbati issi doona gididi, ‘Kawoi ha olaa xoonana’ yaagidi yootidosona. Hega gishshau, hayyanaa ne odoikka etappe issuwaagaa mala gido; neenikka lo77obaa oda” yaagiis.

¹⁴SHin Mikaayi he bitaniyaa, “GODAI ero! GODAI taayyo yootiyoobaa taani yootana” yaagiis.

¹⁵Mikaayi kawuwaakko yiido wode, kawoi a, “Mikaayaa, nuuni Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa olanau boniiyye boopponii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Mikaayi kawuwaa, “Ba; baada ola; oladakka xoonaa. GODAI he katamaa kawuwaa kushiyan aattidi immana” yaagiis.

¹⁶Yaagin kawoi a, “Neni GODAA sunntan tumaappe attin harabaa taayyo odenaadan taani nena aapputoo caaqqetanau koshshii?” yaagiis.

¹⁷Yaagin i, “Israa7eela olanchchati ubbai henttanchchi bainna dorssatudan deriyan laalettidaageeta taani be7aas. GODAI eta, ‘Hageetuyyo godi baawa. Eti ubbaikka bantta soo bantta soo saro boona’ yaagees” yaagiis.

¹⁸Yaatin, Israa7eela kawoi Yoosaafixa, “I tabaa iitabaa yooteesippe attin, lo77obaa yooti erenna’ gaada, taani neeyyo yootabeikkaanaa?” yaagiis.

¹⁹Mikaayi gujjidikka hagaadan yaagiis; “Simmi GODAI giyoobaa siya! GODAI ba kawotaa araatan uttin, saluwaa olanchchati ubbai a ushachchaaranne haddirsaara eqqidaageeta taani be7aas. ²⁰GODAI, ‘Akaabi Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biidi, yan haiqqanaadan balettana oonee?’ yaagiis. Yaagin issoi hagaadan giyo wode, harai qassi hegaadan giis. ²¹Hegaappe guyyiyan issi ayyaanaa kiyidi GODAA sinttan eqqidi, ‘Taani a balettana’ yaagiis.

²²“Yaagin GODAI ayyaanaa, ‘Waata balettutee?’ yaagiis.

“Yaagin ayyaanaa, ‘Taani kiyada baada, ayyo hananabaa yootiyaageetu ubbatu doonan worddotiya ayyaana gidana’ yaagiis.

“Yaagin GODAI, ‘Ee, neeni a balettana; neeyyo hegee hanana. Ba; baada baletta’ yaagiis” yaagiis.

²³Mikaayi gujjidikka, “Hega gishshau, GODAI neeyyo hananabaa yootiyaageetu hageetu ubbatu doonan worddotiya ayyaanaa wottiis; aissi giikko, GODAI ne bolli bashshaa ehaana qachchiis” yaagiis.

²⁴ Hegaappe guyyiyan Kanaa7ina na7ai Xidiqee shiiqidi, Mikaaya qinxalliyyaa baqqiis. Baqqidi, “GODAA Ayyaanai ta achchappe waanidi neeyyo odanau biidee?” yaagiis.

²⁵ Yaagin Mikaayi a, “Neeni qosettanau qol77o geliyo gallassi heгаа demmana” yaagiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan Israa7eela kawoi ba olanchchatuppe issuwaa azaziiddi, “Mikaaya oiqqa; oiqqada katamaa haariya Amoonayyoonne ta na7aa Yo7aashayyo efaada imma. ²⁷ Immada eta, ‘Kawoi inttena, “Ha bitaniyaa qasho keettan qachchite. Qachchidi taani saro simmana gakkanaashin, qii oittaappenne haattaappe harabaa aibanne ayyo immoppite” yaagees’ yaaga” yaagiis.

²⁸ Yaagin Mikaayi a, “Tumu neeni saro simmiyaabaa gidikko, GODAI tanan haasayibeenna” yaagiis. Qassikka Mikaayi, “Asau ubbau, taani yootidobaa akeekite” yaagiis.

Akaaba Haiquwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 18:28-34)

²⁹ Hegaappe guyyiyan Israa7eela kawoinne Yihudaa Kawoi Yoosaafixi Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biidosona. ³⁰ Israa7eela kawoi Yoosaafixa, “Taani maayuwaa laammada, hara asa malatada, olau gelana; shin neeni ne kawo maayuwaa maaya” yaagiis. Yaagin Israa7eela kawoi maayuwaa laammidi, hara asa malatidi, olau geliis.

³¹ Sooriyaa kawoi ba paraa gaareta azaziya hasttamanne naa77u asata, “Gitatin guuxxin hara asa oonaarakka olettoppite; Israa7eela kawuwaa xalaalaara olettite” yaagidi azaziis.

³² Paraa gaariyaa azaziyaageeti Yoosaafixa be7ido wode, “Tuma hagee Israa7eela kawuwaa” yaagidosona. Yaagidi aara olettanau simmidosona; simmin Yoosaafixi waassiis. ³³ Waassin paraa gaareta azaziyaageeti i Israa7eela kawuwaa gidennaagaa be7idi, a yedettiyoogaa aggiigidosona.

³⁴ Issi bitanee coo ba wonddafiyaa olanchchatu bolli dukkidi, Israa7eela kawuwaa olaa maayoi gaittiyo kayyiyaara caddiis. Caddin Israa7eela kawoi ba gaariyaa laaggiya bitaniyaa, “Gaariyaa guyye zaarada, tana olaa gidduwaappe kessa. Aissi giikko, taani iita cachchaa cadettaichchaas” yaagiis. ³⁵ He gallassi olai suulliyo wode, Israa7eela Kawoi Akaabi ba paraa gaariyaa gidдон zempidi, Sooretu sinttan takkiis. A cachchaa suuttai paraa gaariyaa gidдо gukkin, he omarsikka i haiqqi bayiis.

³⁶ Awai wullanau matishin olanchchatu gidдон, “Asai ubbai ba katamaa ba katamaa bo! Asai ubbai ba biitti ba biitti bo!” yaagiya azazoi kiyiis.

³⁷ Hegaappe guyyiyan eti kawuwaa Samaariyaa katamaa ehiidi yan moogidosona. ³⁸ SHaaramuxati meecettiyo, dagatti uttida Samaariyaa haattan eti gaariyaa meecidosona. GODAI kase haasayido qaalaadankka, a suuttaa kanati laaccidosona.

³⁹ Akaabi hanido harabai, i oottidobai ubbai, danggarssaa zaaliyan kawo keettaa i keexxidobainne i gimbbido katamatubai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁴⁰ Akaabi haiqqidi ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Akaaziyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 20:31-21:1)

⁴¹ Israa7eela Kawoi Akaabi kawotido oiddantto laittan Asa na7ai Yoosaafixi Yihudan kawotiis. ⁴²I kawotiyo wode laittai ayyo hasttamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne ichchashu laitta kawotiis. A aayiyaa SHiiliha na7iyo Azuubo geetettausu. ⁴³Yoosaafixi ba aawaa Asa ogiyan ubban hemettiis; i he ogiyaappe sher77i gibeenna; GODAA sinttan suurebaa oottiis. Gidikkonne, goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asai he sohoton yarshshuwaa yarshshiyooqaanne ixaanaa cuwayiyooqaa aggabeenna. ⁴⁴Yoosaafixikka Israa7eela kawuwaara sigettiis.

⁴⁵Yoosaafixi hanido harabai, a minotettainne i olettido olai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁴⁶Goino woga oottidi attumaageeti attumaageetuura shaaramuxiyaageeta, a aawai Asi kawotido wodiyaappe attidaageeta biitaappe xaissiis.

⁴⁷He wode Eedooma biittan kawoi baawa; he biittaa sunttettida halaqai haariis.

⁴⁸Ofiira biitti biidi worqqaa ehaanaadan Yoosaafixi gita markkabetta medhdhiis; shin he markkabeti Eexiyooni-Gaabiran meqerettidosonappe attin mulekka bibookkona. ⁴⁹He wode Akaaba na7ai Akaaziyaasi Yoosaafixa, “Ta ashkkarati ne ashkkaratuura issippe markkabiyan boona” yaagiis; shin Yoosaafixi ixxiis.

⁵⁰Yoosaafixi haiqqidi ba maizzan gaittiis. Ba maizza aawaa Daawita Kataman moogettiis. A sohuwan a na7ai Yoraami kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Akaaziyaasa

⁵¹Yihudaa Kawoi Yoosaafixi kawotido tammanne laappunnta laittan Akaaba na7ai Akaaziyaasi Israa7eela bolli Samaariyan kawotiis; Israa7eela bolli naa77u laitta kawotiis. ⁵²Akaaziyaasi GODAA sinttan iitabaa oottiis; ba aawaanne ba aayee ogiyaaninne Israa7eela asaa nagaraa ootissida Nabaaxa na7aa Iyorbaama ogiyan hemettiis. ⁵³Akaaziyaasi Ba7aalayyo oottiisinne goinniis. A aawai kase ootidoogaadan, GODAA, Israa7eela Xoossaa i hanqqetissiis.

Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa

Gidduwaa Erisuwaa

Kawotu Maxaafaa naa77antto shaahoi, Kawotu Maxaafaa koiro shaahoi eqqidosaaappe doommidi, naa77u Israa7eela kawotettatubaa yootees. Maxaafaa naa77u waanna waanna kifiletun shaakkidi xeellanao danddayoos.

1. Kiristtoosa yeletaappe kase uddufunto xeetu laittau baggaappe doommidi biidi, Kiristtoosa yeletaappe kase laappun xeetanne laatamanne isiini laittan huphessa bagga kawotettai kunddana gakkanaashin de7iya naa77u kawotettatu taarikiyaa,

2. Israa7eela kawotettaa kunddettaappe biidi, Kiristtoosa yeletaappe kase ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan Kawoi Naabukadanaxoori Yerusalaame katamaa oiqqidi laalido wodiyaa gakkanaashin de7iya Yihudaa kawotettaa taarikiyaa. Maxaafai Gadaalee Baabiloona haaruwaa garssan Yihudaa biittaa haariyaagaa gididoogaanne Yihudaa kawoi Yo7aakiini Baabiloona qasho keetaappe kiyidoogaa qonccissi odidi, taarikiyaa wurssees.

Ha bashsha ubbai Israa7eela bolli yaanau danddayidoogee Yihudaanne Israa7eela kawotinne asai Xoossaassi ammanettiyo ammanaatuwaa pacissido gishshataassa. Yerusalaame katamai laalettidoogeenne Yihudaa asaappekka dariya baggai ba biittaappe betidoogee, Israa7eela asaa taarikee biyo ginaa laammanaadan oottida gaasotuppe waannatiyaageeta.

Kawotu maxaafan naa77antto shaahuwan daro erettida asi Eelaasa sohuwan hananabaa yootiyaagaa kiyida Elssa7a.

Eelaasanne Kawuwaa Akaaziyaasa

1 Akaabi haiqqidoogaappe guyyiyan, Moo7aaba biittaa asai Israa7eela bolli denddiis.

²He wode Kawoi Akaaziyaasi Samaariyaa kataman bolla pooqiyaa baranddaappe kunddidi deshettiis. Hegaa gishshau asata, “Biite; biidi, taani ha deshettaappe paxanaakko, agganaakko, Eqiroona katamaa xoossaa Bi7eeli-Zeebula ane tau oichchite” yaagidi kiittiis.

³SHin GODAA kiitanchchai Tishbbiyaa Eelaasa hagaadan yaagiis; “Ba; pude baada, Samaariyaa kawoi kiittido asataara gaitta. Gaittada eta, ‘Intte Eqiroona katamaa xoossaa Bi7eeli-Zeebula oichchanau biidoogee, Israa7eelan Xoossi xayineeyye?’ yaaga. ⁴Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; ‘Kawuwau, neeni haiqqanaappe attin, ha zin77ido hiixaappe denddakka’ yaagees” yaagiis. Yaagin Eelaasi biidi, etayyo odiiis.

⁵Kiittido asati kawuwaakko guyye simmin, i eta, “Aissi simmidetii?” yaagidi oichchiis.

⁶Oichchin eti ayyo hagaadan yaagidi zaaridosona, “Issi bitanee nunaara gaittanau yiidi, ‘Inttena kiittida kawuwaakko simmidi biite. Biidi ayyo hagaadan yaagite; “GODAI nena, ‘Eqiroona xoossaa Bi7eeli-Zeebula oishissanau neeni asaa kiittioogee, Israa7eelan Xoossi xayineeyye? Hegaa gishshau, neeni haiqqanaappe attin, ha zin77ido hiixaappe denddakka’ yaagees” yaagite’ yaagiis” yaagidosona.

⁷ Yaagin kawoi eta, “Inttenaara gaittanau yiidi, ha yohuwaa intteyyo yootida bitanee ai mala asee?” yaagidi oichchiis.

⁸ Oichchin eti, “Mehiyaa ikisiyan dadettida kaabbaa maayidi, ba xeessan dafuwaa gixxees” yaagidi zaaridosona.

Yaagin i, “Hegee Tishbbiyaa Eelaasa” yaagiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan, kawoi hamssaalaqaa a ishatamu olanchchatuura kiittiis. Kiittin halaqai keraa huuphiyan uttida Eelaasakko pude kiyidi, “Xoossaa asoo, kawoi nena, ‘Duge wodhdha’ yaagees” yaagiis.

¹⁰ SHin Eelaasi hamssaalaqaayyo, “Taani Xoossaa asa gidikko, tamai saluwaappe wodhdhidi, nenanne ne ishatamatanne mo” yaagidi zaariis. Yaagin tamai saluwaappe wodhdhidi, hamssaalaqaanne a ishatamatanne miis.

¹¹ Qassi kawoi hara ishatamu olanchchatuura hara hamssaalaqaa Eelaasakko kiittiis. Kiittin hamssaalaqai Eelaasa, “Xoossaa asoo, kawoi nena, ‘Eesuwan duge wodhdha’ yaagees” yaagiis.

¹² Yaagin Eelaasi ayyo, “Taani Xoossaa asa gidikko, tamai saluwaappe wodhdhidi, nenanne ne ishatamatanne mo” yaagiis. Yaagin Xoossaa tamai saluwaappe wodhdhidi, hamssaalaqaanne a ishatamatanne miis.

¹³ Qassikka kawoi ishatamu olanchchatuura hara heezantto hamssaalaqaa kiittiis. Kiittin hamssaalaqai pude kiyidi, Eelaasa sinttan gulbbatidi, “Xoossaa asoo, hayyanaa, tananne tanaara de7iya ha ishatamu asata maara! Nu shemppuwaakka haiquwaappe ashsha! ¹⁴ Tamai saluwaappe wodhdhidi, kase hamssaalaqata naa77aanne eta ishatamata ubbaanne miis. SHin ha77i tana maara!” yaagidi woossiis.

¹⁵ GODAA kiitanchchai Eelaasayyo, “Yayyoppa! Aara duge wodhdha” yaagiis.

Yaagin Eelaasi denddidi, aara kawuwaakko duge wodhdhiis. ¹⁶ Wodhdhidi i kawuwaayyo, “GODAI nena hagaadan yaagees; ‘Neeyyo oichchanau Israa7eelan Xoossi xayiinee, neeni Eqiroona xoossaa Bi7eeli-Zeebula oichchanau asaa kiittidoo? Neeni haggaa oottido gishshau, haiqqana! Ne zin77ido hiixaappekka denddakka’ yaagees” yaagiis.

¹⁷ Eelaasi haasayido GODAA qaalaadankka Akaaziyaasi haiqqiis; Akaaziyaasayyo attuma na7i banna gishshau, a ishahi Yoraami a sohuwan kawotiis; hegee hanidoogee Yoosaafixa na7ai Yoraami Yihudan kawotido naa77antto laittaana.

¹⁸ Akaaziyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

GODAI Eelaasa Saluwaa Efiis

2 GODAI Eelaasa gotiyan saluwaa efaana haniyo wode, Eelaasinne Elssaa7i Gelgalappe denddidi biidosona. ² Biishin Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Beetele katamaa kiittido gishshau, hayyanaa neeni hagan takkashsha” yaagiis.

SHin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagiis. Yaagin eti duge Beetele wodhdhidosa.

³ Beeteelen de7iya hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7ekko kiyidi, “GODAI hachchi ne godaa neeppe shaakkidi efaanaagaa neeni erai?” yaagidi oichchidosona. Oichchin Elssaa7i, “Ee erais. SHin intte co77u giite” yaagidi zaariis.

⁴ Hegaappe guyyiyan, Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Yarkko kiittido gishshau, hayyanaa neeni hagan takkashsha” yaagiis.

SHin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagidi zaariis. Hegaa gishshau, eti Yarkko biidosona.

⁵Yarkkon de7iya hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7ekko kiyidi, “GODAI hachchi ne godaa neeppe shaakkidi efaanaagaa neeni erai?” yaagidi oichchidosona. Oichchin i, “Ee erais. SHin intte co77u giite” yaagidi zaariis.

⁶Hegaappe guyyiyan, Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Yorddaanoosa SHAafaa kiitido gishshau, hayyanaa neeni hagan takkashsha” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagiis. Yaagin eti naa77aikka issippe biidosona.

⁷Hananabaa yootiyaageetuppe ishatamu asati eta kaallidi, Yorddaanoosa SHAafaa gakkanaashin biidosona. Eelaasinne Elssaa7i shaafaa doonan eqqidaashin, hananabaa yootiyaageeti etappe guuttaa haakkidi eqqidosa. ⁸He wode Eelaasi ba kaabbaa ekkidi xaaxidi, an haattaa shociis. SHocin haattai yaanne haanne shaahettiis; shaahettin mela biittaa yedhdhidi pinnidosona. ⁹Pinnin Eelaasi Elssaa7a, “Taani neeppe ekettaichhanaappe kasetada, neeyyo ai oottana mala koyai? Ane oda” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “Taani nena laattishin, ne ayyaanai taayyo naa77u saama gidana mala, taani nena woossais” yaagidi zaariis.

¹⁰Yaatin Elssaa7a, “Neeni waissiyaabaa oichchadasa. SHin taani neeppe ekettiyo wode neeni tana xeelliyabaa gidikko, hegee neeyyo hanana. Hinna xayikko hanna” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, eti issippe haasayiiddi hemettishin, tamaa paratinne eti goochchiyo tamaa gaaree akeekennan puttu giidi, eta naa77aappe gidduwan gelidi, shaakki bayiis. SHAakkin Eelaasi gotiyan saluwaa kiyiis. ¹²Elssaa7i heгаа be7idi, “Ta aawau, Ta aawau! Neeni Israa7eela asau wolqqanne gondalle shin!” yaagidi waassiis. Hegaappe simmin, i Eelaasa mulekka be7ibeenna.

Elssaa7i hegan azzanidi, ba maayuwaa naa77u kessidi, pooshshi oliis. ¹³Yaatidi Eelaasappe wodhdhida kaabbaa i denttidi, guyye simmiis; simmidi Yorddaanoosa SHAafaa doonan eqqiis. ¹⁴Eelaasappe wodhdhida kaabbaa ekkidi, haattaa an shociddi, “GODAI Eelaasa Xoossai awan de7ii?” yaagiis. Elssaa7i haattaa shocido wode, haattai yaanne haanne shaahettiis; shaahettin shaafaa pinniis.

¹⁵Yarkkoppe yiida hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7a be7ido wode, “Eelaasa ayyaanai Elssaa7a bolli shemppiis” yaagidosona. Eti aara gaittanau yiidi, a sinttan sa7an gufannidosona. ¹⁶Yaatidi eti a, “Be7a, nuuni ne ashkkarati ishatamu mino asati hagan de7oos. Hayyanaa nuuni ne godaa koyanau baana. Ooni erii, GODAA Ayyaanai a ekkidi, issi deriyaa huuphiyan woikko zanggaaraa gidдон yeggi-daakkonne” yaagidosona.

Yaagin Elssaa7i, “CHii, booppite!” yaagiis.

¹⁷SHin ixxisi gaanaagee a yeellayana gakkanaashin, eti a oichchidi aggenan ixxin, “Biite” yaagiis. Yaagin eti ishatamai biidosona. Biidi heezzu gallassaa koyidi, a demmibookkona. ¹⁸Elssaa7i Yarkkon takkidaashin, eti akko simmidi yiidosona. Yin, “Woni taani inttena ‘Booppite’ yaagabeikkinnaa?” yaagiis.

Elssaa7i Oottido Maalaalissiyaabata

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Yarkko kataman de7iya asati Elssaa7a, “Neeni nu godai be7iyooqaadan ha katamai de7iyooasai lo77o. SHin haattai iita; qassi biittaikka aifenna” yaagidosona.

²⁰ Yaagin i eta, “Ane ooratta keriyana maxiniyaa qolidi, taayyo ekki yiite” yaagidi azaziis; azazin ayyo ehiidosona. ²¹ Ehin Elssaa7i puluttuwaa biidi, maxiniyaa an yeggiis. Yeggidi, “GODAI, ‘Taani ha haattaa pattaas. Hegaappe sintanau ha haattai haiquwaassi gaaso gidenna; biittaikka aifana’ yaagees” yaagiis. ²² Elssaa7i haasayidoogaadanka hachchi gakkanaashin, he haattai xillo gidiiis.

²³ Elssaa7i yaappe denddidi, pude Beetele kiyiis. I ogiyan biishin, yelaga atuma naati katamaappe kiyidi, “Laa ha huuphiyaara bo77au, pude kiya! Laa ha huuphiyaara bo77au, pude kiya!” yaagidi a bolli qilliiccidosona.

²⁴ Qilliiccin guyye simmi xeellidi, eta GODAA sunntan qanggiis. Yaatin beere geetettiya naa77u macca do7ati woraappe kiyidi, naatuppe oitamanne naa77u yelagata puuzertidi woridosona. ²⁵ Worin Elssaa7i hegaappe denddidi, Qammeloosa Deriyaa biis; qassi hegaappekka Samaariyaa simmiis.

Moo7aabi Israa7eela Bolli Denddiis

3 Yihudaa Kawoi Yoosaafixi kawotido tammanne hosppuntta laittan Akaaba na7ai Yoraami Samaariyan Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne naa77u laitta kawotiis. ² I GODAA sinttan iitaa oottiis. SHin ba aawaanne ba aayee Elzzaabeeli keena iita gidenna; aissi giikko, a aawai oottido Ba7aala eeqaa i xoqolliis. ³ Gidikkonne Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa i baxuuxi oiqqiis.

⁴ Moo7aaba biittaa Kawoi Meeshi dorssaa heemmes. I Israa7eela kawuwaayyo xeetu sha7u anqqara dorssatanne xeetu sha7u orgge dorssatu ikisiyaa laittan laittan giirees. ⁵ SHin Israa7eela Kawoi Akaabi haiqqidoogaappe guyyiyan, Moo7aaba Kawoi Meeshi Israa7eela bolli makkaliis.

⁶ He wode Kawoi Yoraami Samaariyaappe kiyidi, Israa7eela ubbaa shiishshiis. ⁷ Qassi Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixakko kiitaa yeddidi, “Moo7aaba kawoi ta bolli makkaliis; Moo7aabaara olettanau neeni tanaara buutee?” yaagiis.

Yaagin Yoosaafixi, “Ee taani baana. Taani ne mala; ta asaikka ne asaa mala; qassi ta paratikka ne paratu mala” yaagidi zaariis. ⁸ Yoosaafixi qassi, “Nuuni awa ogiyaara biidi eta olanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin kawuwaa Yoraami, “Eedooma Bazzuwan de7iya ogiyaara biidi olana” yaagidi zaariis.

⁹ Hegaa gishshau, Israa7eela kawoi, Yihudaa kawoinne Eedooma kawoi olau kiyidosona. Eti laappun gallassa ogiyaa yuuyidoogaappe guyyiyan, olanchchatuyyookka eta kaallida mehiyaayyookka aiba haattinne attibeenna. ¹⁰ He wode Israa7eela kawoi, “Aayye7ana! GODAI nuna ha heezzu kawota issippe Moo7aaba kawuwaassi aattidi immanau xeesiis” yaagiis. ¹¹ SHin Yoosaafixi, “Nuuni a baggaara GODAA oichchanaadan hagan hananabaa yootiyaabi baawee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Israa7eela kawuwaa ola gadaawatuppe issoi, “Eelaasa maaddidi de7ida SHafaaxa na7ai Elssaa7i hagan de7ees” yaagidi zaariis.

¹²Yaagin Yoosaafixi, “Ee, i tumu hananabaa yootiyaagaa” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Israa7eela kawoi, Yoosaafixinne Eedooma kawoinne Elssaa7ekko duge wodhdhidosa.

¹³Elssaa7i Israa7eela kawuwaa, “Tanaaranne nenaara aibee gattiyai? Ba; baada ne aawainne ne aayyiyaanne oichchido hananabaa yootiyaageeta oichcha” yaagiis.

Yaagin Israa7eela kawoi zaaridi, “CHii, aissi giikko, ha heezzu kawotakka is-sippe Moo7aaba kawuwaassi aattidi immanau nuna xeesidaagee GODAATTEN-NEE!” yaagiis.

¹⁴Elssaa7i, “Taani ayyo oottiyo Ubbaappe Wolqqaama GODAI ero! Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa gishshi bainnaakko, taani nena aifiyaaninne xeellikkenne be7ikke shin. ¹⁵Ane taayyo ha77i diittaa diixxiyaagaa ehiite” yaagiis.

Diixxiyaagee diixxishin, GODAA wolqqai a bolli wodhdhiis. ¹⁶Wodhdhin Elssaa7i, “GODAI, ‘Ha mela zanggaara ubban ollaa kaashite’ yaagees. ¹⁷Aissi giikko, GODAI, ‘Carkkuwaa woi iraa be7ekketa; shin ha kaashido zanggaaran haattai kumana; kumin intte, intte miizzainne intte hara mehee uyana’ yaagees. ¹⁸Hagee GODAA sinttan laafabaa; qassi GODAI Moo7aabakka intteyyo aattidi immana. ¹⁹Gimbbet-tida katamatanne gita katamata ubbaa intte xoonana. Lo77o mittata ubbaakka qanxxana; haattaa pulttota ubbatakka intte barana; aradda shooqatu ubbaa bollan shuchchaa laalidi moorana” yaagiis.

²⁰Wonttetta gallassi maallado yarshshuwaa yarshshiyo wodee gakkinn, Eedooma baggaara haattai goggiis; goggidi haattai biittan eelliis.

²¹Moo7aaba biittaa asai heezzu kawoti eta olanau yiidoogaa siyiis. Siyidi naatoi cimai, ola miishshaa tookkanau danddayiya asai ubbai xeesetti yiidi, bantta biittaa zawaa naagidosona. ²²Eti maallado guuraara denddiyo wode, haattaa bolli wodhdhida xalqee zo77idi, etau suutta milatidi beettiis. ²³Yaatin eti, “Be7ite, hagee suutta! Kawoti bantta gidдон issi issuwaara olettidi, haiqqi wuridosona. Moo7aaba asau, ane biidi, eta qatuwaa qociroos” yaagidosona.

²⁴Yaagidi Moo7aaba biittaa asai Israa7eelatu qatuwaa biis; bin Israa7eelati denddidi, eta shocidosona. SHocidi eta biittaa bollan woraajjidosa; woraajjidi Moo7aaba asaa woridosona. ²⁵Katamatakka olidi bashshidosona. Asai ubbai huuphiyan huuphiyan issi issi shuchchaa ekkidi, aradda shooqati ubbati kamettana gakkanaashin, eta bolli oliis. Pultto ubbaa baridi, lo77o mitta ubbaakka qanxxidosona. Qiirihereesa giyo issi katamaa gimbbe xalaalai equwan attiis; shin yamb-barshshan oliya asati he katamaakka dooddidi shocidosona.

²⁶Moo7aaba kawoi olai ba bolli goobidoogaa be7ido wode, bisuwaa gixxida laapun xeetu asata ekkiiis. Ekkidi olaa gidduwan daakkidi, Eedooma kawuwaakko pin-nanau denddiis; shin ayyo hanennan ixxiis. ²⁷Hegaappe guyyiyan, ba sohuwan kawotanau de7iya ba baira na7aa ekkidi, katamaa gimbbiyaa bollan taman xuggidi yarshshiis. Moo7aabati Israa7eelatu bolli hanquwaa suullidosona. Yaatin Israa7eelati he katamaa aggidi, bantta biitti simmidosa.

Elssaa7i Issi Hiyyeesa Am77iyo Maaddiis

4 Hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa maccaasiyaa Elssaa7ekko baada, “Ne ashkkaarai ta azinai haiqqiis. I GODAASSI yayyiya asa gididoogaa neeni eraasa. SHin ha77i a acuwaawai ta naata naa77aa bau aille kessanau yiis” yaagada ayyo waassaasu.

² Waassin Elssaa7i iyyo, “Yaatin taani neeyyo ai oottoo? Ne son aibi de7ii? Ane taayyo yoota” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Taayyo ne ashkkareeyyo issi xaaron zaitee de7iyoorippe attin, harabi aibinne baawa” yaagaasu.

³ Yaagin Elssaa7i o, “Ba; baada ne shoorotu ubbaappe mela otota garxxa. Garxxaidda guuttaa garxxoppa. ⁴ Hegaappe guyyiyan, soo gelada, ne bollinne ne naatu bolli kariyaa gordda. Gorddada ototu ubban zaitiyaa tiga; zaitee kumido otuwaa otuwaa issi baggi zaara” yaagiis.

⁵ Yaagin maccaasiyaa baada, kariyaa ba bollinne ba naatu bolli gorddaasu. Eti iyyo otota shiishshin, a zaitiyaa tigettaa oiqa gaasu. ⁶ Oto ubbai kumido wode, maccaasiyaa ba na7aa, “Ane tau hara otuwaa ekkada ya” yaagaasu.

SHin na7ai zaaridi, “Hari issi otoiinne attibeenna” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, zaitee goggiyoogaa aggi bayiis.

⁷ Maccaasiyaa simmada baada, Elssaa7essi odaasu. Odin i “Ba; baada zaitiyaa baizzada, ne acuwaa qanxxa. Attidaagan neeninne ne naatinne go7ettidi de7anau danddayeeta” yaagiis.

Elssaa7anne SHuneema Kataman De7iya Maccaasiyoonne

⁸ Issi gallassi Elssaa7i issi dure maccaasiyaa de7iyo SHuneema giyo katamaa biis. Bin maccaasiyaa a shoobbada, qumaa mizaasu. He gallassappe doommidi, i hegaara kanttiyo wode ubban, qumaa maanau i soo geles. ⁹ A ba keettaawaa, “Ha ubba wode nu mataara kanttiya bitanee Xoossaa asa gidiiyoogaa taani erais. ¹⁰ Hega gishshau, ane issi guutta kifile bolla pooqiyani assi keexxoo; keexxidi a gididon arssa, araataa, xaraphpheezanne xomppiyaa wottoos. Hegaappe guyyiyan, i nuukko yiido wode ubban, hegan gelana danddayees” yaagaasu.

¹¹ Issi gallassi Elssaa7i SHuneema katamaa yiidi, ba kifiliyaa pude kiyidi, yan shemppiis. ¹² Hegaappe guyyiyan, ba ashkkaraa Gehaaza, “Ba; baada he maccaasiyo xeesa” yaagiis; yaagin Gehaazi xeesin, a yaada Elssaa7a sinttan eqqaasu. ¹³ Elssaa7i Gehaaza, “Ha maccaaseeyyo ‘Neni nu gishshau, haggaa ubbaa metootadasa. Yaatin nuuni neeyyo ai oottinoo? Neeyyo nuuni biidi, kawuwaa woikko ola gadaawaa haasayissiyoobi de7ii?’ yaagada o oichcha” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Taani hagan ta asaa gididon de7ishin, tana metiyaabi baawa” yaagaasu.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i Gehaaza, “Yaatin nuuni iyyo ai oottanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Gehaazi, “Iyyo na7i baawa; i azinaikka cimiiis” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Elssaa7i, “Maccaasiyo qassikka xeesa” yaagiis. Yaagin o xeesiis; xeesin a yaada, penggen eqqaasu. ¹⁶ Elssaa7i maccaasiyo, “Laitti hannode neeni attuma na7aa idimmana” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “CHii ta godau, neeni Xoossaa asa gidikkii, taayyo worddo-toppa!” yaagaasu.

¹⁷ SHin maccaasiyaa shahaaraasu; Elssaa7i iyyo yootidoogaadan laitti he wode attuma na7aa yelaasu.

¹⁸ He na7ai dicciis; diccidi issi gallassi kattaa cakkiya asatuura de7iya ba aawaakko biis. ¹⁹ Biidi ba aawaayyo, “Woo ta huuphiyau! Woo ta huuphiyau!” yaagiis.

Yaagin a aawai issi ashkkaarau, “Tookkada a aayeekko efa” yaagidi yootiis.

²⁰ Yaagin ashkkaarai na7aa ekkidi, aayeekko efiis. Efin gallassa seetai gakkanaashin, na7ai ba aayee kiyuwan uttiis; hegaappe guyyiyan, na7ai haiqqi aggiis. ²¹ Maccaasiyaa na7aa pude efaada, Xoossaa asa arssan zin77issaasu. Yaatada a bolli kariyaa gorddada baasu.

²² Hegaappe guyyiyan, ba azinaa xeesada, “Taani Xoossaa asakko eesuwan baada yaana mala, ashkkaratuppe issuwaanne haretuppe issuwaanne taayyo yedda” yaagaasu.

²³ Yaagin i, “Hachchi agina xeero gallassa woikko Sambbata gidennabaa, aibee nena akko efiyai?” yaagiis.

Yaagin a, “Aibinne baawa” yaagaasu. ²⁴ Hegaappe guyyiyan, hariyaa koorada, ba ashkkaarayyo, “Hariyaa laagga! Taani neeyyo yootana gakkanaashin, leddan laaggoppa” yaagaasu. ²⁵ Maccaasiyaa hegaappe denddada, Qarmmeloosa Deriyan de7iya Xoossaa asakko baasu.

Elssaa7i maccaasiyaa yiyaaro haahuwan be7idi, ba ashkkaaraa Gehaazayyo, “Be7a, SHuneema kataman de7iya maccaasiyaa yausu. ²⁶ O mokkanau woxxa baada, ‘Neeni saroo? Ne azinai saroo? Ne na7ai saroo?’ yaagada oichcha” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Nuuni ubbaikka saro” yaagaasu.

²⁷ Maccaasiyaa deriyaa bollan de7iya Xoossaa asakko gakkido wode, hokkada a tohuwaa oiqaasu.

Oiqqin Gehaazi maccaasiyo digganau shiiqiis; shin Xoossaa asi a, “Agga! A gita metuwan de7ausu; shin GODAI taappe heгаа genttiis. I metuwaa taayyo yootibeenna” yaagiis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan maccaasiyaa, “Ta godau, neeni tau na7a immanaadan taani nena oichchidanaa? Taani nena, ‘Tana coo mela qaaqqayoppa’ yaagabeikkinna?” yaagaasu.

²⁹ Yaagin Elssaa7i Gehaaza, “Ne adussa maayuwaa ne qabattuwan sirqqa; yaatada ta gatimaa ekkada eesota. Ogiyan oonaaranne gaittikko, sarotoppa; ooninne nena sarotikko, zaarada sarotoppa. Ta gatimaa na7aa som77uwan wotta” yaagiis.

³⁰ SHin na7aa aayiyaa, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani nena yeggada bi-ikke” yaagaasu. Yaagin Elssaa7i denddidi, o kaalliis. ³¹ Gehaazi etappe sinttatidi biis. Biidi gatimaa na7aa som77uwan wottiis; shin cenggurssi woikko shemppoi baawa. Yaatin Gehaazi Elssaa7eera gaittanau simmidi yiidi, “Na7ai beegottibeenna” yaagidi yootiis.

³² Elssaa7i soo gelidi, he na7aa ahai a arssan zin77idaagaa be7iis. ³³ Be7idi ba bollinne na7aa bollinne kariyaa gorddidi, GODAA woossiis. ³⁴ Hegaappe guyyiyan, na7aa ahaa bolli kiyidi, ba doonaa a doonan, ba aifiyaa a aifiyan, ba kushetakka a kushetun gatti wottidi zin77iis. Zin77aanne na7aa bollai ho77iis. ³⁵ Ho77in Elssaa7i denddidi, so gidдон yaanne haanne simerettiis. Naa77 anttuwaakka simmidi, na7aa bolli cogochchidi zin77iis. Yaatin na7ai laapputoo hedhdhishidoogaappe guyyiyan xeelliis.

³⁶ Yaatin Elssaa7i Gehaaza xeesidi, “Ane ha SHuneemiyo xeesa” yaagiis. Yaa-gin Gehaazi o xeesiis. Xeesin a yiido wode, Elssaa7i o, “Ne na7aa ekka” yaagiis. ³⁷ Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa Elssaa7a tohuwan wullada, biittan gufannaasu. Yaatada ba na7aa ekkada kare kiyaasu.

Hara Naa77 u Maalaalissiyaabata

³⁸ Elssaa7i Gelggala simmidi yiido wode, biittai namisetti uttiis. Hananabaa yootiyaageetu citai a sinttan uttidaashin, i ba ashkkaraa, “Wogga keriyaa taman wottada, ha asatuyyo woxiyaa katta” yaagiis. ³⁹ Etappe issoi santta milatiya bonccota maxidi ehaanau gade biis. Biidi mokiida gosiyaa turaa demmiis; demmidi tookkanau danddayiyoogaa keena daro gosiyaa ekkidi yiis. I aibakko erennan ancidi, keriyau yeggiis. ⁴⁰ Asati maana mala, woxiyaa tigidosona. Eti woxiyaa tushkki a mi be7ido wode, “Xoossaa asoo, ha keriyau woriyaabai de7ees!” yaagidi waassidosona. Asati maanau danddayibookkona.

⁴¹ Yaatin Elssaa7i, “Yaatikko tau xiilliyaa ekkidi yiite” yaagiis. He xiilliyaa keriyau qolidi, “Asai maanaadan woxiyaa tigite” yaagiis. Hegaappe simmin, keriyau iitabi beettibeenna.

⁴² Koiro gakkida kattaappe uuhettida laatamu, banggaa komppuwaa, tiya kattaara issippe ba ogoruwan yeggi ekkidi, Xoossaa asassi ehiya issi bitanee Ba7aali-SHaliisha giyoosaappe yiis. Yin Elssaa7i ba ashkkaraa, “Maanaayyo asau aatta” yaagiis.

⁴³ Yaagin a ashkkarai, “Taani xeetu asaa sintti haggaa waata aattoo?” yaagidi oichchiis.

SHin Elssaa7i, “Maanaayyo asau aato aatta; aissi giikko, GODAI ‘Eti maana; min xarzzaikka attana’ yaagees” yaagiis. ⁴⁴ Heggaa gishshau, ashkkarai eta sintti aattin, eti miidosona. Min GODAI giidoogaadan, xarzzai attiiis.

Naa7imaani Hanttaara Goga Harggiyaappe Paxiis

5 Sooriyaa kawuwaa ola gadaawai Naa7imaani ba godan daroppe dosettidanne bonchchettida asa. Aissi giikko, a baggaara GODAI Sooriyaa olanchchatuyyo xoonuwaa immiis. Naa7imaani toorau qara asa; shin hanttaara goga harggee a oiqqi uttiis.

² Issi wode Sooriyaa biittaappe ambaanoti Israa7eela biitti biidoogan, issi gutta na7iyo Israa7eelappe omooddidosona. He na7iyaa Naa7imaana maccaaseeyyo ashkkara gidaasu. ³ He na7iyaa ba godiyo, “Ta godai Samaariyan de7iya hananabaa yootiyaagaara gaittidabaa gideerennee! Yaatiyaakko i a pattana shin” yaagaasu.

⁴ Yaagin Naa7imaani ba godaakko biidi, Israa7eelappe yiida na7iyaa giidoogaa ayyo yootiis. ⁵ Yootin Sooriyaa kawoi Naa7imaana, “Ba, taani Israa7eela kawuwaayyo dabddaabbiyaakka kiittana” yaagidi zaariis. Yaatin Naa7imaani hastamu sha7u xaqara biraa, usuppun sha7u worqqa santtimiyaanne tammu kumetta maayuwaa ekkidi biis. ⁶ Israa7eela kawuwaayyo i ekkidi efiido dabddaabee, “Ha hanttaara goga harggiyaappe neeni ta ashkkaraa Naa7imaana pattana mala, ha dabddaabbiyaara taani a neekko kiittaas” yaagiyaagaa.

⁷ Israa7eela kawoi dabddaabbiyaa nabbabido sohuwaara dagammidi, ba maayuwaa pooshshidi, hagaadan yaagiis, “Taani a woranaunne pattanaunne Xooseeyye? Taani issi asa a hanttaara goga harggiyaappe pattana mala, ha bitanee taakko aissi kiittii? I tanaara ooyettanau gaasuwa koyiyoogaa be7ite” yaagiis.

⁸ Xoossaa asa gidia Elssaa7i Israa7eela kawoi ba maayuwaa pooshshidoogaa siyido wode, akko asa kiittidi, “Ne maayuwaa aissi pooshshadii? A haa taakko yedda; Israa7eelan hananabaa yootiyaagee de7iyooogaa taani a erissana” yaagiis.

⁹Yaatin Naa7imaani ba paratanne paraa gaareta ekkidi biis; biidi Elssaa7a karen eqqiis. ¹⁰Elssaa7i akko asa kiittidi, “Ba, baada Yorddaanoosa SHaafan laapputoo meecetta; ne harggiyaappe neeni paxananne geeyananne” yaagidi azaziis.

¹¹SHin Naa7imaani hanqqetti denddidi, “Be7ite, taani, tumukka i taakko yi eqqidi, GODAA ba Xoossaa sunntaa xeesidi, qassi ba kushiya he xeleguwa bollan qaattidi, tana ha hanttaara goga harggiyaappe pattees yaagada qoppaas. ¹²Damasqo shaafati, Abaaninne Parifaari Israa7eelan de7iya shaafa ubbaappe ke-hokkonnaayye? Yaatin taani etan meecettada geeyaichchikkinnaa?” yaagiis. Yaagi hanqqettidi, guyye simmiis.

¹³Simmin a ashkkarati akko shiiqidi, “Nu aawau, hananabaa yootiyaagee neeni gitabaa oottanaadan neeyyo yootiyaakko, woni neeni oottikkiiyye? Yaatin i nena, ‘Baada meecettada geeya’ yaagidoogee ai deexxi?” yaagidosona. ¹⁴Yaatin i duge wodhdhidi, Xoossaa asi ayyo yootidoogaadan Yorddaanoosa SHaafan laapputoo muukettidi meecettiis. Meecettin a bollai yiira na7a bollaadan hanidi paxiis; paxidi geeyiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Naa7imaaninne aara yiida asai ubbai Elssaa7ekko guyye biis. Bin Naa7imaani a sinttan eqqidi, “Israa7eela biittaaanappe attin, sa7a ubban Xoossi bainnaagaa taani ha77i eraas. Hayyanaa ha77i taani ne ashkkarai immiyo imuwaa ekka!” yaagiis.

¹⁶Yaagin Elssaa7i, “Taani ayyo oottiyo GODAI ero! Taani neeppe aibanne ekkikke” yaagiis. Elssaa7i imuwaa ekkanaadan Naa7imaani woossinkka, i ixxiis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan Naa7imaani, “Ekkana xayiyaabaa gidikko, neeni taayyo naa77u baqulo caana biittaa immanaadan taani nena woossais. Aissi giikko, taani ne ashkkarai hachchippe hini baggan xuuggiyo yarshshuwaa GODAAYYO yarshshanaappe attin, hara xoossatuyyo yarshshikke. ¹⁸SHin GODAI taayyo ne ashkkaraayyo issibaa atto go. Ta kawoi Rimmoona giyo eeqau goinnanau geliyo wode, taanikka a ajjabada gelada goinnanau koshshees. GODAI taayyo ne ashkkaraayyo hegaa atto go” yaagiis.

¹⁹Yaagin Elssaa7i, “Saruwan gakka!” yaagiis. Yaagin Naa7imaani denddidi biis.

I guuttaa zardda7idi biishin, ²⁰Xoossaa asa gidiya Elssaa7a ashkkarai Gehaazi, “Ta godai Elssaa7i Sooree Naa7imaani ehiidobaappe aibakka ekkennan coo yeddiis. GODAI ero! Taani a geeduwaa woxxada, appe issibaa ekkana” yaagidi qoppiis. ²¹Hegaa gishshau, Gehaazi Naa7imaana kaalliis. Ba geeduwaa woxxiyoogaa Naa7imaani be7idi, aara gaittanau paraa gaariyaappe wodhdhidi, “Aibeeshsha, saro gidennee?” yaagidi oichchiis.

²²Oichchin Gehaazi, “Aikko baa; saro! SHin tana ta godai, “Efireema gezziyaappe hananabaa yootiyaageetu zata gidiya naa77u wodallati ha77i taakko yiidosona. Hayyanaa etayyo heezzu sha7u xaqara biraanne naa77u kumetta maayonne imma” gaada a oichcha’ yaagidi kiittiis” yaagiis.

²³Yaagin Naa7imaani Gehaaza, “Yaatikko hayyanaa usuppun sha7u xaqara biraa ekka” yaagiis. Naa7imaani Gehaaza shoobbidi, he biraa naa77u qarcciitan yeggidi, naa77u kumetta maayuwaarakka naa77u ashkkarata toossidi, Gehaazappe sinttau yeddiis. ²⁴Gehaazi de7iyo keraa eti gakkinn, biraanne maayuwaanne etappe ekkidi, soo gelissiis. Yaatidi eta moissin, eti biidosona.

²⁵Hegaappe guyyiyan, soo gelidi, ba godaa Elssaa7a sinttan eqqiis. Yaatin Elssaa7i Gehaaza, “Au baadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Gehaazi, “Taani ne ashkkarai awanne babeikke” yaagidi zaariis.

²⁶ SHin Elssaa7i zaaridi, “Bitanee nenaara gaittanau paraa gaariyaappe wodhdhiyo wode, ta ayyaanai nenaara de7ees gidennee? Hagee miishshaanne maayuwaa, woikko wogaraanne woiniyaa turaa sohuwaa, woikko dorssaa wudiyaanne miiz-zaa wudiyaa, woikko attuma ashkkaraanne macca ashkkaraa ekkiyo wodeeyye?”
²⁷ Hegaa gishshau, Naa7imaana oiqqida hanttaara goga harggee nenanee ne zerettaa ubbaa meri merinau oiqqana” yaagiis. Yaagin Gehaazi Elssaa7a sinttappe kiyidi biishin, he harggee a oiqqin, a gogai shachchaadan booxxi bayiis.

Haattaa Bollan Toohettida Beexiyaa Aifiyaa

6 Hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7a, “Hagaa be7a! Nuuni de7iyo sohoi nuna daroppe un77ees. ² Nuuni ubbatikka mittaa qanxxanau Yorddaanoosa SHaafaa ane boos. Yan nuuyyo de7iyo soho ane keexxoos” yaagidosona.

Yaagin Elssaa7i, “Biite” yaagiis.

³ Yaagin hananabaa yootiyaageetuppe issoi, “Hayyanaa neenikka ne ashkkaratuura nunaara hinddarkkii?” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “Eeno baana” yaagidi zaariis; ⁴ yaatidi etaara issippe biis.

Biidi eti Yorddaanoosa gakkido wode, mittaa qanxxuwa doommidosona. ⁵ SHin etappe issoi mittaa qanxxishin, beexiyaa aifee kessi ekkidi, haattaa giddon geliis. Gelin he bitanee, “Hai ta godau, taani garxxa ekkidoogaa; shin waanooshsha!” yaagidi waassiis.

⁶ Waassin Xoossaa asi, “Awan gelidee?” yaagidi oichchiis; oichchin bitanee gelido sohuwaa bessis. Bessin Elssaa7i gatimaa qanxxidi, haattan oliis; olin beexiyaa aifee haattaa bollan toohettiis. ⁷ Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i bitaniyaa, “Kessada ekka” yaagiis. Yaagin bitanee ba kushiyaa yeddidi ekkiis.

Elssaa7i Sooriyaa Olanchchata Qooqissidi Wora Kaalettiis

⁸ Sooriyaa biittaa kawoi Israa7eelatuura olettiiddi de7ees. Yaanidaagee ba ola gadaawatuura zorettiiddi, “Taani hiqqasan, hiqqasan qatuwaa medhdhana” yaagiis.

⁹ Xoossaa asi Elssaa7i Israa7eela kawuwaakko asa kiittidi, “Sooriyaa asati he sohuwaa duge wodhdhiyo gishshau, he sohuwaara kanttoppa” yaagiis. ¹⁰ Hegaa gishshau, Israa7eela kawoi Xoossaa asi malaatido sohuwaa kiittidi, yan de7iya asai naagettanaadan hassayissiis. Kawoi naagettana mala, Elssaa7i wodiyan wodiyan hassayissiis.

¹¹ Ha yohoi Sooriyaa kawuwaa keehippe hanqetissiis; yaatin i ba ola gadaawata xeesidi, “Nu giddon Israa7eela kawuwaa bagga gididai oonakko ane taayyo yootite” yaagidi oichchiis.

¹² A ola gadaawatuppe issoi, “Ta godau, kawuwau, nu giddon hegaa oottiyai ooninne baawa. SHin ne siirixan de7aidda neeni haasayiyooobaa ubbaa Israa7eelan de7iya hananabaa yootiya Elssaa7i Israa7eela kawuwaayyo yootees” yaagiis.

¹³ Yaagin kawoi, “Taani asa kiittada a omooddanaadan, biidi awan de7iyaakkonne koyite” yaagiis.

Guyyeppe eti, “I Dootaana giyo kataman de7ees” yaagidi yootidosona.

¹⁴ Yootin kawoi daro olanchchata paratuuranne paraa gaaretuura yaa yeddiis. He yeddidoogeeti qammi yiidi, katamaa dooddidosona. ¹⁵ Xoossaa asa Elssaa7a ashkkarai wonttetta gallassi guuraara denddi, kare kiyiyo wode, olanchchati

paratuuranne paraa gaaretuura katamaa dooddi wottidosona. He ashkkarai, “Aayye7ana nunoo! Ta godau, nuuni waananee?” yaagidi oichchiis.

¹⁶ Oichchin i, “Yayyoppa! Nunaara de7iyaageeti etaara de7iyaageetuppe da-roosona” yaagidi zaariis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan Elssaa7i, “Abeet GODAU, i be7anaadan a aifiyaa poga” yaagidi woossiis. Woossin GODAI Elssaa7a ashkkaraa aifiyaa pogin, Elssaa7a yu-usho ubban de7iia tamaa paratinne paraa gaaretinne keraa maayidaageeta be7iis.

¹⁸ Sooreti a bolli woraajjido wode Elssaa7i, “Ha asatu aifiyaa qooqissarkkii” yaagidi GODAA woossiis. Elssaa7i woossidoogaadan GODAI eta aifiyaa qooqissiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i eta, “Ogee haggaa gidenna; katamaikka haggaa gidenna. Intte koyiyo asa taani inttena bessana; tana kaallite” yaagiis. Yaagidi eta kaalettidi, Samaariyaa katamaa efiiis.

²⁰ Eti Samaariyaa katamaa gelosaarakka Elssaa7i, “Abeet GODAU, ha asati xeel-lanaadan eta aifiyaa poga” yaagiis. Yaagin GODAI eta aifiyaa pogin, eti Samaariyaa gidдон de7iyoogaa be7idosona. ²¹ Israa7eela kawoi eta be7ido wode Elssaa7a, “Ta aawau, taani eta woroo? Taani eta woroo?” yaagidi oichchiis.

²² Oichchin Elssaa7i, “CHii woroppa! Hageeti attin, neeni ne bisuwaaninne ne wonddafiiyan omooddidoogeet akka woranau bessenna. Eti miidi uyidi bantta godaakko baanaadan, oittaaanne haattaanne eta sintti aatta” yaagiis. ²³ Heggaa gishshau, Israa7eela kawoi etau gibiraa giigissiis. Giigissin eti miidoogaappenne uyidoogaappenne guyyiyan, i eta yeddin, bantta godaakko simmidosona. He wodeppe doommin, Sooreti Israa7eelatu bollan woraajjiyoogaa aggi bayidosona.

Samaariyaa Katamai Doodettiis

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa Kawoi Benihadaadi ba olanchchata ubbaa shishshidi, biidi Samaariyaa katamaa dooddiis. ²⁵ Eti dooddido gaasuwan Samaariyaa kataman hanttaara koshai geliis; gelin issi hariyaa huuphee hosppun tammu xaqara biran, naa77u xeetu giraame gidiya haraphphiyaa shiyai ichchashu xaqara biran baizettiis.

²⁶ Israa7eela kawoi katamaa dirssaa gimbbiyaa bollaara aadhdhishin, issi maccaasiyaa, “Ta godau, kawuwau, tana maaddarkkii” yaagada waassaasu.

²⁷ Waassin kawoi o, “Nena GODAI maaddennan ixkikko, taani neeyyo maaduwa auppe demmanau danddayaanaa? Kattaa qoxxiyo audiyaappeeyye, woiniyaa aifiyaa gum77iyo sohuwaappee?” yaagiis. ²⁸ Qassi i o, “Neeeni waanadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin maccaasiyaa zaarada, “Ha maccaasiyaa tana, ‘Hachchi ne na7aa maanau ekkada ya; qassi wontto nuuni ta na7aa maana’ yaagaasu. ²⁹ Heggaa gishshau, ta na7aa doissidi miida; wonttetta gallassi taani o, ‘Nuuni maanau ne na7aa ekkada ya’ yaagaas. SHin a ba na7aa qosaasu” yaagaasu.

³⁰ Kawoi maccaasiyaa yootidoogaa siyidi, ba maayuwaa pooshshi oliis. Yaatidi i gimbbiyaa bollaara aadhdhishin, garssa baggaara i maayido waaruwaa asai be7iis.

³¹ Hegaappe guyyiyan kawoi, “SHafaaxa na7aa Elssaa7a guuggee a bolli hachchi pe7ikko, Xoossi tana woro!” yaagiis.

³² He wode Elssaa7i ba son uttiis; cimattikka aara issippe de7oosona. Kawoi baappe sinttau asa kiittiis; shin he bitanee gakkanaashin, Elssaa7i cimata, “Ha shemppo woriyaagee ta qooriyaa muucissanau asa kiittidoogaa intte be7eetii? He kiitet-

tidaagee yiido wode, kariyaa gorddidi gelissoppite. A godaikka a kaallidi yiiddi de7ees” yaagiis.

³I cimatuura haasayishin, kiitettidaagee akko yiis. Yin kawoikka yiidi, “Ha metoi GODAAPPE yiis. Yaatin taani hagaappe daruwaa GODAA aissi naagiyaanaa?” yaagiis.

7 Yaagin Elssaa7i, “GODAA qaalaa siya! GODAI hagaadan yaagees, ‘Wontto han-noode heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame bang-gai Samaariyaa katamaa penggen issi xaqara biran baizettana’ yaagees” yaagiis.

²Kawuwaassi matattiya halaqai Xoossaa asayyo, “Be7a, GODAI salotu maskkootiyaa dooyiyaakkonne hegee hanenna” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i zaaridi, “Neeni heгаа ne aifiyan be7ana; shin appe ainne maakka” yaagiis.

Sooriyaa Olanchchati Baqatidosona

³Katamaa geliyo penggiyan hanttaara goga harggee oiqqido oiddu asati de7oosona. Eti issoi issuwaa, “Nuuni haiqqana gakkanaashin, hagan aissi gam77iyoo? ⁴Nuuni katamaa gelana giikko, koshai de7iyo gishshau, nuuni yan haiqqana. Qassi hagan gam77ikkokka haiqqana. Hegaa gishshau, Sooretu qatuwaa ane boos. Eti nuna ashshikko attana; eti worikko haiqqana” yaagidosona.

⁵Sa7ai lem77ido wode denddidi, Sooretu qatuwaa biidosona. Eti biidi qatuwaa gakkiiyo wode, issi asinne yan baawa. ⁶Aissi giikko, GODAI paraa gaaretunne paratu gurubanne daro olanchchatu cenggurssaa Sooriyaa asata sissii. Yaatin eti issoi issuwaa, “Siyite, Israa7eela kawoi nuna olissanau, Hiitetunne Gibxxetu kawota keraa qanxxidi ehiiis” yaagidosona. ⁷Hegaa gishshau, eti denddidi, bantta qatuwaa, bantta dunkkaaniyaa, bantta paratanne bantta haretanne muliyaa yeggi bayidi, sa7ai lem77idaagan bantta shemppuwaa ashshanau baqatidosona.

⁸He hanttaara goga harggee oiqqido asati Sooretu qatuwaa gakkidi, eta dunkkaanetuppe issuwaa gelidosona. Gelidi miidosonanne uyidosona; qassi biraa, worqqaanne maayuwaa ekki effidi qottidosona. Naa77 anttuwaa simmidi, hara dunkkaaniyaa gelidosona; gelidi appe ekkidoogaakka qottidosona.

⁹Hegaappe guyyian, eti issoi issuwaa, “Nuuni lo77obaa oottibookko. Hachchi mishiraachcho gallassa; shin nuuni co77u giida. Sa7ai wonttana gakkanaashin, co77u giidi uttikko, nuuni qaxxayettana. Ane ha77i sohuwaara biidi, kawuwaa so asau yootoos” yaagidosona. ¹⁰Hegaa gishshau, eti biidi, katamaa penggiyaa naagiyaageeta xeesidi, hagaadan yaagidosona; “Nuuni Sooretu qatuwaa biida; shin issi asi woikko asa cenggurssinne he sohuwan baawa. Qashetti uttida paratu xalaalainne haretinne de7oosona; qassi eti aggidi biido dunkkaanetikka de7oosona” yaagidosona. ¹¹Yaagin penggiyaa naagiyaageeti xeesidi, kawuwaa so asaayyo yootidosona.

¹²Yootin kawoi qammi denddidi ba halaqatuyyo, “Sooreti nuna oottidobaa taani intteyyo yootana. Nuuni namisettiyoogaa eti eroosona. Hegaa gishshau, bantta qatuwaappe kiyidi, gaxariyan qosettidi, eti katamaappe kare kiyin, nuuni eta paxa oiqqidi, katamaa gelana yaagidi qoppidosona” yaagiis.

¹³Kawuwaa halaqatuppe issoi, hagaadan yaagiis; “Ha kataman attida asai kase haiqqida asaakka mala; haiquwaappe antenna. Hegaa gishshau, hanidabaa eranau

ane asa dooroos. Dooridi attida ichchashu paratuura ane eta Sooretu qatuwaa yeddoos” yaagiis.

¹⁴ Hegaa gishshau, eti parai goochchiyo naa77u gaaretanne eta paratanne doori-dosona. Doorinne kawoi eta Sooriyaa olanchchatu geeduwaa yeddiis. Kawoi tog-giyaageeta, “Biidi hanidabaa be7ite” yaagidi azaziis. ¹⁵ Azazin eti Sooretu geeduwaa kaallidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin biidosona. Sooriyaa asati baqatiiddi olido maayoinne ola miishshainne ogiyan kumiis. Kiitetti biida asati guyye simmidi, kawuwaayyo yootidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, asai biidi, Sooretu qatuwaa bonqqiis. Bonqqin GODAI giidoogaadan heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame banggai issi xaqara biran baizettiis. ¹⁷ Kawoi baassi matattiya halaqaa peng-giyaa naagiyaageetu halaqaa kessidi sunttiis; shin asai a penggen dirxxiis. Kawoi Elssaa7ekko biido wode, Elssaa7i ha halaqaa bolli yootidoogaadan, bitanee haiqqiis. ¹⁸ Aissi giikko, Xoossaa asi Elssaa7i kase kawuwaayyo, “Wontto hannode heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame banggai Samaariyaa kataman issi xaqara biran baizettana” yaagiis.

¹⁹ He wode he halaqai Elssaa7eyyo, “Be7a, GODAI salotu maskkootiyaa dooyiyaakkonne hegee hanenna” yaagidi zaariis. Yaagin Elssaa7i, “Neeni heгаа ne aifiyan be7ana; shin appe ainne maakka” yaagidi zaariis. ²⁰ Yaatin Elssaa7i yootidoogaadan, he bitanee asai penggen dirxxin haiqqiis.

SHuneema Katamaappe Betida Maccaasiyaa Simmaasu

8 Elssaa7i i na7aa haiqqidaagaa pattido maccaasiyo issi wode, “Ne so asaa ekkada hagaappe ba; baada neeni danddayiyo sohuwan awaaninne gam77ashsha. Aissi giikko, GODAI laappun laittaa gam77iya koshaa ha biittaa bolli awaajjirggiis” yaagiis. ² Yaagin maccaasiyaa Elssaa7i yootidoogaadan ba so asaara baada, Pilisxeema biittan laappun laittaa de7aasu. ³ Laappunтта laittaa wurssettan maccaasiyaa Pilisxeema biittaappe simmaasu. Simmada ba keettaanne ba gadiyaanne oichchanau kawuwaakko baasu.

⁴ He wode kawoi Xoossaa asa Elssaa7a ashkkaraa Gehaazaara haasayiiddi, “Elssaa7i oottido gita ooso ubbaa taayyo ane oda” yaagiis. ⁵ Elssaa7i haiqqida na7aa waatidi pattidaakko, Gehaazi kawuwaayyo odishin, Elssaa7i na7aa pattido maccaasiyaa ba keettaanne ba gadiyaanne oichchanau yaasu.

Yin Gehaazi, “Ta godau, kawuwau, maccaasiyaakka hanno; Elssaa7i haiquwaappe pattido i na7aikka haggaa” yaagiis. ⁶ Kawoi maccaasiyo hegaabaa oichchin, ayyo yootaasu.

Hegaa gishshau, kawoi halaqaa xeesidi, “Ha maccaaseessa gidida ubbabaanne qassi a agga biido wodiyaappe hachchi gakkanaashin, i gaden morkkida ubbabaa iyyo zaara” yaagidi azaziis.

Hazaa7eeli Sooriyaa Biittan Kawotiis

⁷ Elssaa7i Damasqo katamaa biis; biidi gakkiyo wode, Sooriyaa Kawoi Benihadaadi harggees. Harggiyaagaayyo, “Xoossaa asi haggaa yiis” yaagidi odidosona.

⁸ Odin kawoi Hazaa7eela, “Immiyoobaa oiqqada, Xoossaa asaara gaittanau ba. Baada a baggaara, “Taani ha harggiyaappe paxanee?” yaagada GODAA oichcha” yaagiis.

⁹Hegaa gishshau, Hazaa7eeli Damasqqon de7iya dumma dumma qommo murutabaappe oitamu gaameelan caanidi ekkidi, Elssaa7eera gaittanau biis. Biidi Elssaa7a sinttan eqqidi, “Ne na7ai Sooriyaa Kawoi Benihadaadi, ‘Taani ha harggiyaappe paxanee?’ yaagidi, nena oichchanaadan tana neekko kiittiis” yaagiis.

¹⁰Yaagin Elssaa7i Hazaa7eelayyo, “Neeni baada ayyo, ‘Tuma neeni paxana’ yaaga. SHin i tuma haiqqanaagaa tana GODAI bessiiis” yaagiis. ¹¹Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli yeellatana gakkanaashin, Elssaa7i a tishshi oottidi xeelliis; xeellidi yeekkiiis.

¹²Yaatin Hazaa7eeli, “Ta godai aibissi yeekkii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Elssaa7i, “Neeni Israa7eela asaa bolli oottana iitabaa taani eriyoo gishshau yeekkais. Eta qatuwaa neeni taman xuuggana; eta wodallata neeni bisuwan worana. Qassi eta yiiratakka neeni shuchchan mentterettana; eta shahaara maccaasatu uluwaakka neeni daakkana” yaagidi zaariis.

¹³Hazaa7eeli zaaridi, “Taani ne ashkkaarai, pattenna kanai, haggaa mala gitabaa oottanau waatada danddayiyan?” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i zaaridi, “Neeni Sooriyaa biittan kawotanaagaa tana GODAI bessiiis” yaagiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli Elssaa7eppe shaahettidi, ba godaakko simmidi biis. Bin Benihadaadi a, “Elssaa7i nena woigidee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hazaa7eeli, “Neeni tumuppe paxana yaagidi taayyo yootiis” yaagiis.

¹⁵SHin wonttetta gallassi Hazaa7eeli bullukkuwaa ekkidi, haattan yakkissidi, kawuwaa an tucchiis; tucchin kawoi haiqqiis. Haiqqin Hazaa7eeli a sohuwan bau kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoraama

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 21:1-20)

¹⁶Akaaba na7ai, Israa7eela Kawoi Yoraami kawotido ichchashantto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa na7ai Yoraami Yihudan kawotiis. ¹⁷Yoraami kawotiyo wode laittai ayyo hasttamanne naa77a; i Yerusalaamen hospun laitta kawotiis.

¹⁸Yoraami Akaaba na7iyo machcho ekkido gishshau, Akaaba so asai hemettidoogaadanka kase Israa7eela kawotu ogiyan i hemettiis; GODAA sinttankka iitabaa oottiis. ¹⁹Gidikonne ba ashkkaaraa Daawita gishshau, GODAI Yihudaa xaissanau koyibeenna; Daawita zerettai merinau kawotanau GODAI ufaissaa immi wottiis.

²⁰Yoraami kawotido wode, Eedooma asai Yihudaa kawuwaa bolli makkalidi, banttau kawuwaa kawoyidosona. ²¹Hegaa gishshau, Yoraami ba paraa gaaretu ubbaara Xa7iira giyo sohuwaa biis. Bin Eedooma asati anne a paraa gaaretu ha-laqatanne dooddidosona; shin Yoraami qammi denddidi, doodaa duuterettidi kanttiis. A olanchchatikka baqatidi, guyye soo simmidosona. ²²He wodeppe doommidi hachchi gakkanaashin, Eedooma asai Yihudaa asaassi haarettibeenna. Liibina asai qassi he wode makkaliis.

²³Yoraami hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁴Yoraami haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Ba maizzaa aawatuura Daawita Kataman moogettiis. A sohuwan a na7ai Akaaziyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaziyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:1-6)

²⁵ Akaaba na7ai, Israa7eela Kawoi Yoraami kawotido tammanne naa77antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yoraama na7ai Akaaziyaasi Yihudan kawotiis. ²⁶ Akaaziyaasi kawotido wode, laittai ayyo laatamanne naa77a;¹ i Yerusalaamen issi laitta kawotiis. A aayee sunntai Ataalo; a Israa7eela Kawuwaa Omirayyo na7aa na7iyo. ²⁷ Akaaba so asaa ogiyaa i hemettiis; Akaaba so asai oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis. I heгаа hanidoogee etayyo bollo gidido gishshaassa.

²⁸ Akaaziyaasi Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara Gala7aaden de7iya Raamoota giyo kataman olettanau biiddi, Akaaba na7aa Yoraamaara issippe biis. Bin Sooriyaa asati Yoraama caddidosona. ²⁹ Yoraami Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara olettiiyo wode, Sooriyaa asati caddido cachchaa patti ekkana Iziraa7eela katamaa simmiis. Hegaappe guyyiyan, Yoraama na7ai, Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi Akaaba na7aa Yoraama cadettidaagaa oichchanau duge Iziraa7eela katamaa biis.

Yeehu Israa7eela Bolli Kawotanau Tiyettiis

9 Hananabaa yootiya Elssaa7i hananabaa yootiyaageetu citaappe issi bitaniyaa xeesidi, hagaadan yaagiis; “Ne kaabbaa ne qabattuwan sirqqa; sirqqada ha xaaruwaa zaitiyaa ekkada, Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa ba. ² Baada gakkada, Yoosaafixa na7aa, Nimishayyo na7aa na7aa Yeeha koya. Koya demmada, a laggetuppe a gaxi kessada, qol77o gelissa. ³ Hegaappe guyyiyan, xaaruwaa zaitiyaa ekkada, a huuphiyan tigaidda, ‘Nena GODAI, “Neni Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena tiyais” yaagees’ yaaga. Yaatada kariyaa dooyada, baqatappe attin, gam77oppa” yaagiis.

⁴ Hega gishshau, hananabaa yootiya wodallai Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biis. ⁵ Biidi i yaa gakkido wode, ola gadaawati issippe zorettiyaageeta demmiis. Demmidi, “Gadaawau, taani neeyyo yootiyoobai de7ees” yaagiis.

Yaagin Yeehu, “Nu giddoppe oossi yootuutee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin hananabaa yootiyaagee, “Gadaawau, neeyyo yootana” yaagidi zaariis.

⁶ Yeehu denddidi soo gelin, hananabaa yootiyaagee a huuphiyan zaitiyaa tigidi, “GODAI Israa7eela Xoossai nena hagaadan yaagees, ‘Neni GODAA asaa bolli, Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena tiyais. ⁷ Neni ne godaa Akaaba zariyaa xaissana. Aissi giikko, taani Elzzaabeela gussido hananabaa yootiya ta ashkkaratu suuttaanne ta hara ashkkaratu suuttaa haluwaa kessana. ⁸ Akaaba zare ubbai xayana; taani Israa7eelan Akaaba zariyaappe aille gidin, goqa gidin, attuma ubbaa xoqollana. ⁹ Akaaba zariyaa Nabaaxa na7aa Iyorbbaama zariyaadaaninne Akiya na7aa Baa7isha zariyaadan taani oottana. ¹⁰ Elzzaabeelo gidikko, Iziraa7eela goshshan o kanati maana; ooninne o moogenna’ yaagees” yaagiis. Hega yootidoogaappe guyyiyan, kariyaa dooyi yegginne wottaa kati bayiis.

¹¹ Yeehu ba lagge gidida ola gadaawatukko biido wode, etappe issoi a, “Sa7ai saroo? Ha gooyiya bitanee neekko aibissi yiidee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yeehu etayyo, “Ha bitaniyaanne a haasayaanne intte ereeta” yaagiis.

¹8:26 *Laatamanne naa77a*: Laittai ayyo laatamanne naa77a woikko oitamanne naa77a. Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:2 xeella.

¹² Yaagin eti, “Hagee worddo. Ane neeni nuuyyo yoota” yaagidosona.

Yaagin Yeehu, “I taayyo, ‘GODAI nena, “Neeni Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena tiyaas” yaagees’ yaagiis” yaagiis.

¹³ He wode eti eesuwan bantta maayuwaa ekkidi, Yeehu yedhdhidi kiyiyo xekkan hiixxidosa; hiixxidi malkkataa punnidosa. Bantta qaalaakka xoqqu oottidi, “Yeehu kawotiis” yaagidosona.

Israa7eela Kawuwaa Yoraama Woridosona

¹⁴ Yaatin Yoosaafixa na7ai, Nimishayyo na7aa na7ai Yeehu Yoraama bolli maqetiis. Hegee haniyo wode, Yoraaminne Israa7eela asai ubbai Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelappe Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa naaganau biichchidosona. ¹⁵ SHin etappekka Kawoi Yoraami Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara oletido wode, Sooriyaa biittaa asati a caddido cachchaa xalettanau Iziraa7eela katamaa yiichchiis.

Yaatin Yeehu gadaawata, “Intte qofai heгаа gidikko, ha katamaappe issi asinne kiyi biidi, Iziraa7eela kataman ha oduwaa odennaadan teqqite” yaagiis. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Yeehu paraa gaariyan kiyi uttidi, Iziraa7eela katamaa biis. Aissi giikko, Yoraami paxiichchibeennaagee yan shemppees. Qassi Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi a oichchanau yaa duge bi uttiis.

¹⁷ Iziraa7eela katamaa gimbbiyaa bolli eqqidi wochchiyaagee xeesidi, “Issi citai yiyaagee tau beettees” yaagiis.

Yaagin Yoraami, “Etaara gaittanaadan issi paraasa yedda. Paraawai biidi, ‘Sa7ai saroo?’ yaago” yaagiis.

¹⁸ Paraawai Yeehuura gaittanau biidi, “Kawoi nena, ‘Sa7ai saroo?’ yaagees” yaagiis.

Yaagin Yeehu, “Saroban nena gattiyaabi baawa. Ta guyye aadhdhada tana kaalla” yaagidi zaariis.

Yaatin wochchiyaagee kawuwaa, “Kiitettidaagee etakko gakkii; shin guyye simmibeenna” yaagidi yootiis.

¹⁹ Hegaa gishshau, kawoi naa77 antto paraawaakka etakko kiittiis. Kiittin i etakko yiidi, “Kawoi inttena, ‘Sa7i saroo?’ yaagees” yaagiis.

Yaagin Yeehu bitaniyaa, “Saroban nena gattiyaabi baawa. Ta guyye aadhdhada tana kaalla” yaagiis.

²⁰ Wochchiyaagee, “Naa77 antto paraawai etakko gakkii; shin guyye simmida yeenna. Qassi gaariyaa laagoi Nimisha na7aa na7aa Yeehu laaguwaa mala; i gooyiyan asadan laaggees” yaagidi yootiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoraami, “Taayyo paraa gaariyaa waaxite” yaagidi azaziis.

Azazin paraa gaariyaa waaxidosona. Waaxin Israa7eela Kawoi Yoraaminne Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi bantta gaariyan gaariyan uttidi, Yeehuura gaittanau biidosona. Biidi Iziraa7eeliyaa Naabute gaden a demmidosa. ²² Yoraami Yeeha be7ido wode, “Yeehu, sa7i saroo?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yeehu, “Ne aayee Elzzaabeeli eqqaa goinoinne bitainne heгаа keeni daridaashin, saroi waani de7anau danddayii?” yaagidi zaariis.

²³ Yaatiyoorin Yoraami ba paraa gaariyaa guyye zaaridi baqatiis. Baqatiiddi Akaaziyaasa xeesidi, “Akaaziyaasaa, hagee makkala” yaagiis. ²⁴ Hegaappe

guyyiyan, Yeehu ba wonddafiyaa ba kumetta wolqqaappe dafidi, Yoraama naa77u katissiyaappe gidduwan dukkiis. Dukkin zubbee a wozanaara kanttidi kiyyin, ba gaariyaa giddo kunddiis. ²⁵ Kunddin Yeehu gadaawaa Bidiqaara, “Yoraama dentada, kase Iziraa7eeliyaa Naabute gaden ola. Neenne taanne issippe Yoraama aawaa Akaaba kaallidi toggidi biishin, GODAI a bolli hananabaa giidi yootidoogaa hassaya. ²⁶ He wode GODAI, ‘Naabute suuttaanne a attuma naatu suuttaa taani zino be7aas; hegaa acuwaa taani nena tumu ha gaden qanxxissana’ yaagiis. Ha77i simmi GODAI giidoogaadan, Yoraama denttada, ha gaden ola” yaagiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaziyaasa Woridosona

²⁷ Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi hegaa be7ido wode, Beeti-Haggaana giyo katamaa baqatidi biis. Bin Yeehu a kaallidi yedettiiddi, “Akka dukkite” yaagiis. Yaagin eti a kaallidi, Yibila7aama katamaa matan de7iya Guura giyo pudettan a gaariyaa bolli dukkidosona. Yaatin i Magiddo giyo katamaa baqatidi, yan haiqqiis. ²⁸ Haiqqin a ashkkarati gaariyan a ekkidi, Yerusalaaame efiidosona; efiidi a maizza aawatuura Daawita Kataman moogidosona.

²⁹ Akaaba na7ai Yoraami kawotido tammanne isiinintta laittan Akaaziyaasi Yihudan kawotiis.

Kawee Elzzaabeeli Haiquwaa

³⁰ Hegaappe guyyiyan, Yeehu Iziraa7eela katamaa biis. Elzzaabeela hegaa siyido wode, ba aifiyaa tiyada, ba huuphiyaakka pixada, maskkootiyaara duge ogiyaa xeellaasu. ³¹ Yeehu penggeera gelishin, “Laa ne godaa worida Zimiraa,² haggaa sarossi yaadii?” yaagaasu.

³² Yaagin Yeehu pude maskkootiyaakko xeellidi, “Laa ta bagga gidanai oonee? Ane oonee?” yaagiis. Yaagin naa77u woikko heezzu mureessati akko xeellidosona.

³³ Xeelliyaaageeta Yeehu, “O duge oli aggite” yaagiis. Yaagin eti o duge olidosona. Yaatin i suuttai godaa bollinne paratu bollinne caccafettiis; parati bantta tohuwan o yedhdhdidosona.

³⁴ Hegaappe guyyiyan, Yeehu kawo keettaa gelidi, miisinne uyiisinne. Yaatidi i, “Ha qanggettida mishiriyo efiidi moogite; ai gidikkonne a kawo na7a” yaagiis.

³⁵ SHin eti o mooganau biiddi, iyyo guuggiyaappe, tohotuppenne kushetuppe attin, harabaa demmibookkona.

³⁶ Hegaa gishshau, eti simmidi, Yeehuyyo yootidosona; yootin i, “GODAI ba ashkkaaraa Tishbbiyaa Eelaasa baggaara, ‘Iziraa7eelan de7iya gaden Elzzaabeeli ashuwaa kanati maana. ³⁷ Miishin attidaageekka Iziraa7eelan de7iya gadiyan pito mala gidana. Hegaa gishshau ooninne, “Hanna Elzzaabeelo” gaanau danddayenna’ yaagidi yootido qaalai haggaa” yaagiis.

Akaaba Zareta Ubbaa Woridosona

10 Akaabayyo Samaariyaa kataman laappun tammu zareti attumaageeti de7oosona. Hegaa gishshaa Yeehu dabddaabbiyaa xaafidi, he katamaa ha-laqatussi, cimatussinne Akaaba zareta dichchiyaageetussi Samaariyaa katamaa kiit-

^{29:31} *Zimiraa*: Zimiri ba kawuwaa woriis. Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 16:8-12 xeella.

tiis. He dabddaabbiyan i, ²“Simmi intte godaa zareti inttenaara de7iyo gishshau, qassi paratinne paraa gaareti, yuushoi gimbbettido katamatinne ola miishshati intteyyo de7iyo gishshau, ha dabddaabbee inttena gakko sohuwaarakka, ³intte godaa naatuppe issi payyaa dariyaagaa dooridi, a aawaa kawotaa araatan utissite. Yaatidi intte godaa keettau olettite” yaagiis.

⁴SHin eti daroppe yayyidi, “Be7ite, naa77u kawoti a sinttan eqqanau dandday-ibookkona! Yaatin nuuni waani eqqanee?” yaagidosona. ⁵Hegaa gishshau, kawo keettau aawatiyaagee, katamaa halaqai, cimatinne Akaaba zareta dichchiyaageeti Yeehussi hagaadan yaagidi kiittidosona; “Nuuni ne ashkharata; neeni giyoobaa ubbaa nuuni oottana. Nu bolli oonanne kawoyokko. Nena lo77idabaa aibanne ootta” yaagidi kiittidosona.

⁶Kiittin Yeehu etayyo naa77antto dabddaabbiyaa xaafidi, “Intte ta bagga gididi, tau azazettanau giigidabaa gidikko, intte godaa naatu qooriyaa muucite; muucidi eta guuggiyaa ekkidi, wontto hannoo de Iziraa7eela katamaa yiite” yaagiis.

Kawuwaa zareti laappun tammattikka banttana dichchiya, he kataman erettida asatuura de7oosona. ⁷He kawuwaa zareta dichchiya asatukko dabddaabbee gakkido wode, kawuwaa zareta laappun tammatakka woridosona. Woridi eta qooriyaa muucidi, eta guuggiyaa keeshiyan aattidi, Iziraa7eela kataman de7iyya Yeehussi yeddidosona.

⁸Yeddin asai, “Eti kawuwaa zaretu guuggeta ekki yiidosona” yaagidi Yeehussi yootiis.

Yootin Yeehu, “Wontto maallado gakkanaashin, katamaa geliyo penggiyan eta naa77usan dooridi wottite” yaagidi azaziis.

⁹Wonttetta gallassi maallado Yeehu kare kiyidi, asaa ubbaa sinttan eqqiis. Eqqidi, “Intte xillo. Ta godaa bolli maqettada woridai tana. SHin hageeta ubbaa woridai oonee? ¹⁰Yaatikko simmi GODAI Akaaba zaretu bolli yootidoogaappe issi qaalinne sa7an wodhdhennaagaa inttiyo erite. Aissi giikko, GODAI ba ashkharaa Eelaasa baggaara yootidobaa poliis” yaagiis. ¹¹Hegaa gishshau, Yeehu Iziraa7eelan attida Akaaba zareta, a gita asata, a laggetanne a qeeseta ubbaa, ayyo aibanne ashshennan wori wurssiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Yeehu denddidi, Samaariyaa biis. Biidi Henttanchchatu Moottaa giyoosaa gakkiiiddi, ¹³Yihudaa kawuwaa Akaaziyaasa dabbotuura gaittiis. Gaittidi “Intte oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Nuuni Akaaziyaasa dabbota; nuuni kawuwaa zaretanne kawee Elzaabeeli naatanne sarotana beettees” yaagidosona.

¹⁴Yeehu ba asata, “Eta paxa oiqqite” yaagidi azaziis. Azazin eta paxa oiqqidi, Henttanchchatu Moottan de7iyya haattaa ollaa matan eta oitamanne naa77atakka woridosona; i etappe issuwaanne ashshibeenna.

¹⁵Yeehu he sohuwaappe denddidi yiidi, Rekaaba na7aa Yonadaabaara gaittiis. Gaittidi a sarotidi, “Ta qofainne ne qofainne issuwaa. Yaatin ta bagga giduutee?” yaagiis.

Yaagin Yonadaabi, “Ee gidana” yaagidi zaariis.

Zaarin i “Ane ta kushiyaa oiqqaa” yaagiis. Yaagin a kushiyaa oiqqidaagaa pude gaariyaa bolli kessiis. ¹⁶Kessidi, “Tanaara hindda. Taani GODAU mishettiyoogaanne be7a” yaagiis. Yaagidi a ba gaariyan utissiis. ¹⁷Yeehu Samaariyaa yiido wode,

Akaaba zariyaappe attida ubbaa woriis; GODAI Eelaasassi odido qaalaadan eta xaissiiis.

Ba7aalayyo Goinniyaageeta Woridosona

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, Yeehu asaa ubbaa issippe shiishshidi, “Akaabi Ba7aalayyo guutta keenaa goinniis; shin taani appe daro goinnana. ¹⁹ Ha77i simmi Ba7aala suntan hananabaa yootiya ubbata, ayyo goinniyaageeta ubbatanne a qeeseta ubbata taayyo xeesidi shiishshite. Etappe issi asinne paccennaadan xeellite. Aissi giikko, taani Ba7aalayyo daro yarshshuwaa yarshshanau hanais. He sohuwaa yeennan aggiya asi paxa de7enna” yaagiis. SHin Yeehu Ba7aalayyo goinniyaageeta cimmidi xaissanau hega oottiis.

²⁰ Yeehu, “Ba7aalayyo goinnana gallassaa awaajjite” yaagiis. Yaagin eti awaajjidosona. ²¹ Hegaappe guyyiyan, Yeehu Israa7eela biitta ubbaa kiittin, Ba7aalayyo goinniyaageetappe issi asinne attennan ubbati yiidosona; yiidi ubbaikka Ba7aala Eeqa Keettaa ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qilxxi giidi kumidosona.

²² Yeehu goinniyaageetu maayuuwaayyo aawatiya issi bitaniyaa, “Ba7aalayyo goinniyaageetu ubbatussi maayuwaa eha” yaagiis. Yaagin bitanee etayyo maayuwaa ehiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, Yeehunne Rekaaba na7ai Yonadaabinne Ba7aala Eeqa Keettaa gelidosona. Gelin Yeehu Ba7aalayyo goinniyaageeta, “Ba7aalayyo goinniyaageetappe attin, GODAA ashkkaratuppe issi asinne intte gidдон de7ikko xeellite” yaagiis. ²⁴ Hegaappe guyyiyan, eti xuuggiyo yarshshotanne hara yarshshotanne yarshshanau giddo gelidosona.

Yeehu Ba7aala Eeqa Keettaappe kareera hospun tammu asata giigissi wottiis. Yaatidi, “Intteppe issi urai taani intte kushiyan wottiyo asatuppe issuwaa yeddikko, a shemppoi he uraa shemppuwaara gada” yaagiis.

²⁵ Yeehu xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooгаа polosaara, naaggiyaageetanne halaqatanne, “Giddo gelidi, eta worite. Etappe issi asinne kessi ekkoppo” yaagidi azaziis. Azazin eta bisuwan suppiyidi wurssidosona. Yaatidi naaggiyaageetinne halaqatinne eta ahaa kare olidosona. Hegaappe guyyiyan, Ba7aala Eeqa Keettaa qol77o gelidosona. ²⁶ Gelidi Ba7aala Eeqa Keettaappe eeqa tuussata kessidi xuuggidosona. ²⁷ Qassikka Ba7aalau goinniyo eeqa shuchchaa kinchcherettidosona; Ba7aala eeqa keettaakka qolidosona. Yaatidi he sohuwaa sheeshsha keetta kessidosona; hachchi gakkanaashinka he sohoi sheeshsha keetta gididi attiis.

²⁸ Hegaadan oottidi, Yeehu Ba7aala Israa7eelappe xaissiiis. ²⁹ Gidikkonne Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa i aggibeenna. Beeteeleeninne Daanan Iyorbbaami essido worqqa maratu misiletuyyo i ba huuphen goinniis.

³⁰ Hegaappe simmin, GODAI Yeeha, “Neeni ta sinttan likke gididabaa oottada polido gishshaunne ta qofan de7iyaabaa ubbaa neeni Akaaba zaretu bolli oottido gishshau, ne zareti oiddantto yeletaa gakkanaashin, Israa7eela kawotaa araatan uttana” yaagiis. ³¹ Hega gidi uttinka, Yeehu GODAA Israa7eela Xoossaa higgiiyaa ba kumetta wozanaappe minttidi naagibeenna; qassi Iyorbbaami Israa7eela naata ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

Yeehu Haiquwaa

³²He wodiyan GODAI Israa7eela biittaa xunttanau doommiis. Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli Israa7eela biittaaappe daro sohota xooniis. ³³Xoonidi Yorddaanoosa SHAafaappe arshsho baggaara de7iya Gala7aadenne Baasaane biitta ubbaa oiqqiis. He biittati Arnnoona SHAafaa matan de7iya Aaro7era katamaappe doommidi, Roobeela biittaa, Gaada biittaaanne Minaase biittaa gakkoosona.

³⁴Yeehu hanido harabai, i oottidobai ubbainne a minotettai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁵Hegaappe guyyiyan, Yeehu haiqqidi, ba maizzan gaittiis; i Samaariyan moogettiis. A sohuwan a na7ai Yo7akaazi kawotiis.

³⁶Yeehu Samaariyaa kataman Israa7eela biittaa bolli laatamanne hosppun laittaa kawotiis.

Yihudaa Kawiyo Ataalo

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:10-23:15)

11 Akaaziyaasa aayiyaa Ataala ba na7ai haiqqidoogaa be7ido wode, dendada kawuwaa zariyaa ubbaa xaissaasu. ²SHin Kawuwaa Yoraama na7iyaa, Akaaziyaasa michchiyaa Yihoshebaa7a, haiqqanau de7iya kawuwaa naatu gid-doppe Akaaziyaasa na7aa Yo7aasha wuuqqada ekkaasu. Ekkada anne a xantiyaaronne hiixa keettan qottada, Ataala worennaadan ashshaasu. ³Ataala biittaa haariyo wode ubban, na7ai Yihoshebaa7i matan GODAA Beeta Maqidasiyan usup-pun laittaa qosettidi de7iis.

⁴Laappunnta laittan Yoodaahee kawuwaa naagiyaageetunne kawo keettaa naagiyaageetu halaqatussi kiittidi, baakko GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiissiis. Ehiissidi etaara maachchaa maacettidi, eta GODAA Beeta Maqidasiyan caaqqiis. Hegaappe guyyiyan, eta kawuwaa na7aa Yo7aasha bessiiis. ⁵I eta, “Intte oottan-abai haggaa. Sambbatan naaguwau geliyo kayai gakkido intte heezzu citaappe issi citai kawuwaa keettaa naago; ⁶issi citai Suura giyo penggiyaa naago; qassi issi citai naagiyaageetuppe guyye baggaara de7iya penggiyaa naago. ⁷Qassikka Sambbatan naaguwaappe haa kiyiyan hankko naa77u citati kumettati kawuwaayyo Beeta Maqidasiyaa naagona. ⁸Ola miishshaa oiqqidi, kawuwaa giddoyidi, kawoi kiyiyo wodenne geliyo wode ubban aara issippe de7ona. Inttekko shiiqiya oonakka worite” yaagiis.

⁹He halaqati qeesee Yoodaahee azazidobaa ubbaa oottidosona. Eti ubbaikka Sambbata gallasan naaguwaa kayai gakkidoogeetakka naaguwaa kayaa poli-daageetakka ekkidi, qeesiyaa Yoodaahekkoo yiidosona. ¹⁰Yin qeesee GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya, beni Kawuwaa Daawita gonddalletanne tooratanne ubbaa halaqatuyyo immiis. ¹¹Naagiyaageeti issoi issoi ola miishshata bantta kushiyan oiqqidi, Beeta Maqidasiyaappe haddirssa baggaappe doommidi, ushachcha bagga gakkanaashin, yarshshiyosaa mataanne Beeta Maqidasiyaa matan kawuwaa yu-ushuwan eqqidosa. ¹²Hegaappe guyyiyan, Yoodaahee kawuwaa na7aa kare kes-sidi, a huuphiyan kallachchaa wottiis. Wottidi Kawotaa Higgiiyaa Maxaafaa ayyo immidi, tiyidi kawoyiis. Kawoyin asai kushiya baqqidi, ba qaalaal xoqqu oottidi, “Kawoi shemppo gam77o!” yaagiis.

¹³Kawiyaa Ataala naagiyaageetu wocamaanne asaa wocamaanne siyido wode, asaakko GODAA Beeta Maqidasiyaa baasu. ¹⁴Baada kawoi kase kawoti haniy-

oogaadan tuussaa matan eqqidaagaa be7aasu. Halaqatinne xurumbbaa punniyaageeti kawuwaa matan de7oosona; he biittaa asai ubbai ufaittidi, xurumbbaa punnees. Punnin Ataala ba maayuwaa pooshshada, “Hagee makkala! Hagee makkala!” yaagada waassaasu.

¹⁵ Qeesee Yoodaahēe olanchchatu halaqata, “Ataalo Beeta Maqidasiyan woropite! O yaaranne haaranne salppida salppetu gidduwan wottidi, kare kessite. O ashshanau kajeeliya asi de7ikko worite!” yaagiis. ¹⁶ Hegaa gishshau, eti o oiqqidi, kawo keettaa efiidosona; efiidi Paraa Penggiyan o woridosona.

Yoodaahēe Maachchaa Ooraxissiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 23:16-21)

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, asai GODAA asa gidana mala, Yoodaahēe kawoinne asainne GODAARA maachchaa maaccetana mala oottiis. Qassi kawuwaappenne asaappenne gidduwanka maachchaa maacissiis. ¹⁸ He wode Yihudaa asai ubbai Ba7aala Eeqa Keettaa biidi, he keettaa qoliis; qolidi yarshshiyō sohotanne a misileta kinchcherettiis. Qassi Mataana giyo Ba7aala qeesiyaa yarshshiyō sohotu sinttan woridosona.

Hegaappe simmin, qeesiyaa Yoodaahēe GODAA Beeta Maqidasiyan naagiyaageeta wottiis. ¹⁹ Wottidi banaara gadaawata, kawuwaa naagiyaageeta, kawo keettaa naagiyaageetanne Yihudaa asaa ubbaa ekkin, eti kawuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe duge ehiidi, Naagiyaageetu Penggiyaa giyo penggiyaa baggaara kawo keetti issippe gelidosona. Gelin kawoi ba kawotaa araatan uttiis. ²⁰ Yaatin Yihudaa asai ubbai ufaittiis. Ataala kawo keettan bisuwan haiqqidoogaappe guyyiyan, katamaikka woppu giis.

²¹ Yo7aashi kawotiyo wode laappun laitta na7a.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aasha

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 24:1-16)

12 Yeehu Israa7eela biittan kawotido laappunnta laittan, Yo7aashi Yihudan kawotiis; i Yerusalaamen oitamu laitta kawotiis. A aayee sunntai Xiibiyo; a Berssaabeha katamaappe yiida asa. ² Qeesee Yoodaahēe a tamarissidonne zorido gishshau, i de7ido laitta ubban Yo7aashi GODAA sinttan suurebaa oottiis. ³ Gidikkonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asaikka he sohotun yarshshuwaa yarshshiyōogaanne ixaanaa cuwayiyoogaa aggabeenna.

⁴ Yo7aashi qeeseta xeesidi, “GODAA Beeta Maqidasiyaa yiya geeshsha miishshaa ubbaa shiishshite. Hegeekka huuphiyaa qoodaa wode imettiya miishshaanne asai ba sheniyān Beeta Maqidasiyaayyo ehiyo miishsha. ⁵ Yaatobare qeeseti ubbai he miishshaa ehiya asatuppe bantta siiriyaara siiriyaara ekkidi, Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettidasaa ubbaa bottokonona” yaagiis.

⁶ SHin Kawoi Yo7aashi kawotido laatamanne heezantto laitti gakkanaashin, qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonibookkona. ⁷ Hegaa gishshau, Kawoi Yo7aashi qeesiyaa Yoodaahanne hara qeesetanne xeesidi, “Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettida sohota aibissi bottokonekketii? Miishshaa Beeta Maqidasiyaa bottokonanau immiteppe attin, intteyyo imettiya miishshaa oiqqoppite” yaagiis.

⁸ Yaagin qeeseti, “Asaappe hara miishshaa ekkokko; Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettida sohotakka bottokonokko” yaagidi maayidosona.

⁹Hegaappe guyyiyan, qeesiyaa Yoodaahee saaxine issuwaa ekkidi, a qum77uwan xoo7iyaa lukkiis; lukkidi yarshshiyosaa matan GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyoosan ushachcha baggaara wottiis. Geliyoosaa naagiya qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa yiida miishsha ubbaa saaxiniyaa gidдон yeggoosona. ¹⁰Saaxiniyaa gidдон daro miishshai dagattidaagaa eti be7ido wode ubban, kawo xaafenne qeese ubbatu halaqai yoosona; yiidi GODAA Beeta Maqidasiyaa yiida miishshaa qoodidi, qarccitatun qoloosona.

¹¹Qoodettida miishshaa likkiyaa eridoogaappe guyyiyan, Beeta Maqidasiyaa oosuwaa wochchanau sunttettida asatuyyo immoosona. Immin eti miishshaa ekkidi, GODAA Beeta Maqidasiyan anaaxetussinne gimbbiyaageetussi immoosona. ¹²Qassi shuchchaa massiyaageetuyyoonne shuchchaa qoo7iyaageetuyyo qanxxoosona. Qassikka GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonanau sanqqaanne shuchchaanne koshshiya harabata shammoosona. ¹³SHin Beeta Maqidasiyaa yiida miishshaappe GODAA Beeta Maqidasiyaayo bira burcukkota, qapheta, keretanne xurumbbata woikko worqqaappenne biraappenne medhdhiyo hara geeshsha miishshata oot-tanau kessibookkona. ¹⁴He miishsha ubbai Beeta Maqidasiyaa bottokoniya asaayo qanxxettiis. ¹⁵Beeta Maqidasiyaa oosuwaa wochchanau sunttettida asata ooninne, “Miishshan ai ai oottidetii?” giidi oichchibeenna; aissi giikko, asati ammantiyaageeta. ¹⁶Mooruwaa gishshaunne nagaraa gishshau yarshshiyoo yarshshuwau qanxxettiya miishshai qeesetuyyo gelesippe attin, GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokoniyo miishshaa saaxiniyan gelenna.

¹⁷He wode Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli biidi, Gaate katamaa olidi oiqqiis. Yaatidi Yerusalem olanau simmiis. ¹⁸SHin Yihudaa Kawoi Yo7aashi appe kase kawotida Yihudaa kawoti Yoosaafixi, Yoraaminne Akaaziyaasi GODAAYYO dummayi wottido miishshata, qassi i ba huuphen immido imotanne GODAA Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa buquraa minjjiyoosan de7iya worqqa ubbaa ekkiiis. Ekkidi Sooriyaa Kawuwaassi Hazaa7eelassi yeddiis; yeddin Hazaa7eeli Yerusalem olanaagaa aggi bayiis.

¹⁹Kawoi Yo7aashi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁰Hegaappe guyyiyan, a oosanchchati a bolli maqettidi, Siilla giyo sohuwaa efiya ogiyan Miillo giyoosan de7iya keettan woridosona. ²¹A worida oosanchchati SHim77aata na7aa Yozakaaranne SHomeera na7aa Yihozabaada. Yo7aashi Daawita Kataman ba maizza aawatu duufuwan moogettiis; a sohuwan a na7ai Amesiyaasi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Yo7akaaza

13 Akaaziyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aashi kawotido laatamanne heez-zantto laittan, Yeehu na7ai Yo7akaazi Samaariyaa kataman Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne laappun laitta kawotiis. ²Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa kaallidi, Yo7akaazi GODAA sinttan iitabaa oottiis; i he nagaraa oottiyoogaa aggibeenna. ³Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Israa7eela bolli suulliis; GODAI eta daro wodiya Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelayyoonne a na7aa Benihadaayyo zaari zaaridi aattidi immiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, Yo7akaazi GODAA woossiis. Woossin GODAI ayyo siyiis; aissi giikko, Sooriyaa kawoi Israa7eela ai mala iita huqqunnaa huqqunnidaakko GODAI be7iis. ⁵Be7idi Israa7eela asaa ashshiyaagaa immiis; immin eti Sooriyaa

asatu kushiyaappe kessi ekkidosona. Yaatidi Israa7eela asai kaseegaadankka ba son saruwan de7iis. ⁶Gidikkokka Israa7eela asai Iyorbbaama so asai ootissido nagaraappe simmibeenna; eti he nagaraa oottiyooгаа aggibookkona. Qassi Asheero giyo xoosee misilee Samaariyan eqqosan attiiis. ⁷Yo7akaazayyo ishatamu paraasat-uppenne tammu gaaretuppenne, tammu sha7u toho olanchchatuppe attin, hara olanchchi attibeenna. Aissi giikko, Sooriyaa kawoi eta xaissiiis; i eta audiyani de7iya suulladan oottiis.

⁸Yo7akaazi hanido harabai, i oottidobai ubbainne a minotettai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁹Yo7akaazi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Yo7aashi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Yo7aasha

¹⁰Yihudaa Kawoi Yo7aashi kawotido hasttamanne laappunnta laittan, Yo7akaazi na7ai Yo7aashi Samaariyan Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne usuppun laitta kawotiis. ¹¹Yo7aashi GODAA sinttan iitabaa oottiis. Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraappe issuwaanne ashshennan oottiis; i he nagaraa oottiyooгаа aggibeenna.

¹²Yo7aashi hanido harabai, i oottidobai ubbainne Yihudaa Kawuwaa Ame-siyaasaara olettido minotettai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹³Yo7aashi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Samaariyan Israa7eela kawotuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Iyorbbaami kawotiis.

Elssaa7a Haiquwaa

¹⁴Elssaa7i bana woriya harggiyaa harggiyo wode, Israa7eela Kawoi Yo7aashi a be7anau biidi, “Ta aawau; ta aawau! Neeni Israa7eela asau wolqqanne gondalle!” yaagidi yeekkiis.

¹⁵Yeekkin Elssaa7i, “Wonddafiyaanne zubbetanne ekka ya” yaagiis; yaagin Yo7aashi ehiiis.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i Israa7eela kawuwaa, “Wonddafiya giigissa oiqqaa” yaagiis; wonddafiya i giigissi oiqqidaashin, Elssaa7i ba kushiya kawuwaa kushiya bolli wottiis.

¹⁷Wottidi, “Arshsho bagga maskkootiyaa dooya” yaagin dooyiis. Dooyin Elssaa7i, “Zubbiiya wonddafiyan dukka” yaagiis; yaagin dukkiis. Dukkin Elssaa7i, “Hagee GODAA zubbe! Hagee Sooriyaa asata xooniya zubbe! Neeni Sooriyaa asata Afeeqa kataman xoonana gakkanaashin olana” yaagiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan Elssaa7i kawuwaa, “Zubbeta ekka” yaagin ekkiis. Ekkin Elssaa7i, “Etan biittaa cadda” yaagiis. Yaagin heezzutoo biittaa caddidi aggi bayiis.

¹⁹Yaatin Xoossaa asi kawuwaa hanqqettidi, “Ichchashuttoo woikko usupputoo biittaa caddidabaa gidiaakko, neeni Sooriyaa asata xoonada muleera xaissanaagaa shin! Neeni ha77i eta heezzutoo xalaala xoonana” yaagiis.

²⁰Elssaa7i haiqqidi moogettiis.

Moo7aaba biittaaappe ambaanoti Israa7eela biittaa bolli laittan laittan woraajjoosona. ²¹Issi gallassi amarida Israa7eela asati issi bitaniyaa ahaa moogiiddi, Moo7aaba biittaa ambaanota be7idosona. Be7idi bitaniyaa ahaa Elssaa7a duufo giddo olidi baqatidosona. Yaatin ahai Elssaa7a meqettaa bolli wodhdhiiis; wodhdhosaara paxinne dendi eqqiis.

Israa7eelanne Sooriyaa Giddon Denddida Olaa

²²Yo7akaazi kawotido laittan ubban Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli Israa7eela huqqunniis. ²³SHin GODAI Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara maacetido maachchaa gishshau, etayyo kehiis, qarettiisinne qoppiis. Hachchi gattanaukka i eta xaissibeenna woikko ba sinttappe diggibeenna.

²⁴Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli haiqqin, a sohuwan a na7ai Benihadaadi kawotiis. ²⁵Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli a aawaa Yo7akaazappe olan oiqqido katamata Yo7akaaza na7ai Yo7aashi Hazaa7eela na7aa Benihadaadappe wotti ekkiis. Yo7aashi a heezzutoo xoonidi, Israa7eela katamata zaariis.

Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77 antto Maxaafaa 25:1-24)

14 Yo7akaaza na7ai, Israa7eela Kawoi Yo7aashi kawotido naa77 antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yo7aasha na7ai Amesiyaasi kawotiis. ²I kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne uddufun laitta kawotiis. A aayee sunttai Yiho7aadino; a Yerusalaame asa. ³Amesiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; shin a maizza aawai Daawiti oottidoogaadan oottibeenna. Ubbabaakka i ba aawaa Yo7aasha qulliis. ⁴Asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asaikka he sohotun yarshshuwaa yarshshiyooaanne ixaanaa cuwayiyoogaa aggibeenna.

⁵Amesiyaasi kawotettaa ba kushiyan mintti oiqqidosaarakka, kase kawuwaa ba aawaa Yo7aasha worida oosanchchata woriis. ⁶Muuse higgiiyaa maxaafan xaafetidoogaadan, GODAI, “Naati oottido nagaraa gishshau, aawata woranau bessenna; qassi aawati oottido nagaraa gishshaukka, naata woranau bessenna. Asai ubbai ba oottido nagaran nagaran haiqqanau bessees”³ yaagidi azazidoogaadankka, woridaageetu naata woribeenna.

⁷Amesiyaasi Maxine Zanggaaraa giyo sohuwan tammu sha7u Eedooma biittaa asaa woriis; woridi Selaa7a giyo katamaakka olan oiqqiis. Oiqqidi Yoqiti7eela yaagidi sunttiis; sunttin hachchi gakkanaashin ha sunttan xeesettees.

⁸Hegaappe guyyiyan, Amesiyaasi Yeehu na7aa na7aa, Yo7akaaza na7aa, Yo7aashassi asa kiittidi, “Haaya; ane naa77ai olaa gaittoos” yaagidi naassiis.

⁹SHin Israa7eela Kawoi Yo7aashi Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa hagaadan yaagiis; “Liibaanoosan de7iya kinddiichchoi Liibaanoosan de7iya zigaayyo kiittidi, ‘Ne na7iyo ta na7aassi imma’ yaagiis. SHin Liibaanoosan de7iya issi do7ai hegaara kanttiiddi, he kinddiichchuwaa yedhdhiis. ¹⁰Ee, neeni tumukka Eedooma biittaa asaa xoonadasa; hegan ha77i orettaasa. Neeni ne xoonuwan ufaittaidda, ne son woppu gaada uttaaga. Ne bollinne ne biittaa Yihudaa bolli metonne bashshanne ehiyaabaa aibissi denttetta?” yaagidi zaariis.

¹¹SHin Amesiyaasi sissaa ixxiis. Hega gishshau, Israa7eela Kawoi Yo7aashi olanau kiyin, inne Yihudaa Kawoi Amesiyaasinne Yihudan de7iya Beeti-SHemesha giyo kataman olaa gaittidosa. ¹²Gaittin Israa7eela asai Yihudaa asaa xooniis; xoonin Yihudaa asai ubbai baqatidi, ba soo ba soo biis. ¹³Israa7eela Kawoi Yo7aashi Akaaziyaasa na7aa na7aa, Yo7aasha na7aa, Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa Beeti-

³14:6 Ha xiqisee Zaarettido Wogaa 24:16 beettees.

SHemesha kataman omoooddiis. Hegaappe guyyiyan, Yo7aashi Yerusalaame biidi, Yerusalaame dirssaa gimbbiyaa, Efireema Penggiyaappe biidi, Zooziyaa Penggiyaa gakkanaashin de7iya oiddu xeetu wara gidiya, sohuwaa laaliis. ¹⁴Laalidi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettaa buquraa minjjiyoosan de7iya worqqaa, biraanne miishshaa ubbaa ekkiis; qassi iggitiyaa oiqettida asatakka ekkidi, Samaariyaa simmiis.

¹⁵Yo7aashi hanido harabai, i oottidobai, a minatettainne Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasaara i olettidobai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁶Yo7aashi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; i Samaariyaa kataman Israa7eela kawotuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Iyorbbaami kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa Haiquwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 25:25-28)

¹⁷Yo7akaaza na7ai, Israa7eela Kawoi Yo7aashi haiqqidoogaappe guyyiyan, Yo7aasha na7ai, Yihudaa Kawoi Amesiyaasi tammanne ichchashu laittaa de7iis.

¹⁸Amesiyaasi hanido harabai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

¹⁹Amesiyaasa woranau asai Yerusalaamen maqettiis; yaatin i Laakisha giyo katamaa baqatiis. SHin eti a geeduwaa Laakisha katamaa asa kiittin, a yan woridosona.

²⁰Woridi a ahaa paran caani ehiidi, Daawita Kataman Yerusalaamen a maizza aawatuura moogidosona. ²¹Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai ubbai tammanne usuppun laitta gidiyo na7aa Ooziyaana a aawaa Amesiyaasa sohuwan kawoyiis.

²²A aawai Amesiyaasi haiqqidoogaappe guyyiyan, i Ooziyaani Eelaata giyo katamaa zaaretti keexxidi, Yihudan timiis.

Israa7eela Kawuwaa Naa77antto Iyorbbaama

²³Yo7aasha na7ai, Yihudaa Kawoi Amesiyaasi kawotido tammanne ichchashantto laittan, Israa7eela Kawuwaa Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Samaariyan kawotiis; i oitamanne isiini laitta kawotiis. ²⁴Iyorbbaami GODAA sinttan iitabaa ootitiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagara ubbaa ootiyooгаа aggibeenna. ²⁵Gaate-Hefeeriyaa Amiitaaya na7aa hananabaa yootiya ba ashkkaraa Yoonasa baggaara GODAI Israa7eela Xoossai ba qaalan haasayidoogaadan, Hamaata Pinuwaa giyoosaappe doommidi, Maxine Abbaa gakkanaashin de7iya Israa7eela zawaa Yo7aasha na7ai Iyorbbaami xoonidi zaariis. ²⁶Aissi giikko, Israa7eelan de7iya asai ubbai aille gidin, goqa gidin, ai keena tuggaa tuggatidaakko, GODAI be7iis; eta maaddiyaabi ooninne baawa. ²⁷GODAI Israa7eela asaa sunntaa saluwaappe garssan quccana yaagibeenna. Hegaa gishshau, GODAI eta Yo7aasha na7aa Iyorbbaama baggaara ashshiis.

²⁸Iyorbbaami hanido harabai, i oottidobai ubbai, i olettidobainne Yihudaa bagga gidida Damasqqo katamaanne Hamaata katamaa Israa7eelayyo zaaridobai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁹Iyorbbaami haiqqidi, ba maizza aawatun Israa7eela kawotun gaittiis; a sohuwan a na7ai Zakkaariyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Ooziyaana

(Hanidabaa Odiya Naa77 antto Maxaafaa 26:1-23)

15 Israa7eela Kawoi Iyorbbaami kawotido laatamanne laappuntta laittan, Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa na7ai Ooziyaani⁴ kawotiis. ²I kawotido wode, laittai ayyo tammanne usuppuna; i Yerusalaamen ishatamanne naa77u laitta kawotiis. A aayee sunntai Yikoolo; a Yerusalaame asa. ³A aawai Amesiyaasi ootidoogaadan, ikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ⁴Gidikonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; he sohota yarshshuwaa yarshshiyooaanne ixaanaa cuwayiyooгаа aggibeenna. ⁵GODAI Ooziyaana hanttaara goga harggiyan oittiis; haiqqana gakkanaashinkka he hargee a yeddibeenna gishshau, dumma keettan barkka de7iis. He wode kawuwaa na7ai Yo7aataami kawo keettan de7idi, he biittaa asaa haariis.

⁶Ooziyaani hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁷Ooziyaani haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Yo7aataami kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Zakkaariyaasa

⁸Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hasttamanne hosppuntta laittan, Iyorbbaama na7ai Zakkaariyaasi Israa7eela asaa bolli Samaariyaa kataman kawotiis; i usuppun agina kawotiis. ⁹A maizza aawati ootidoogaadan, ikka GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, Yaabeesha na7ai SHaaluumi Zakkaariyaasa bolli maqetti denddidi, Yibila7aama giyoosan woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

¹¹Zakkaariyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

¹²Hagaadan hanidi, GODAI Yeehuuyo, “Ne zaree oiddantto yeletaa gakkanaashin, Israa7eela kawotaa araatan uttana” yaagidi yootido qaalai polettiis.

Israa7eela Kawuwaa SHaaluuma

¹³Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hasttamanne uddufuntta laittan, Yaabeesha na7ai SHaaluumi kawotiis; i Samaariyan issi agina kawotiis. ¹⁴Hegaappe guyyiyan, Gaada na7ai Minaaheemi Tirxxa giyo katamaappe Samaariyaa biis. Biidi Samaariyan de7iya Yaabeesha na7aa SHaaluuma woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

¹⁵SHaaluumi hanido harabainne i maqettido maqqoi Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁶He wode Minaaheemi Tirxxa katamaappe denddidi, Tifisaaha giyo katamaa, kataman de7iya asaanne katamaa heeran de7iya biittata ubbaa oliis. Eti bantta katamaa dirssaa penggiyaa ayyo dooyennan ixido gishshau, Tifisaaha katamaa olidi bashshiis; qassi he kataman de7iya ixeta maccaasaa uluwaa ubbaa phalqqi yeggiis.

⁴**15:1 Ooziyaani:** Ibraawettuwan Kawoi Ooziyaani ha miraafiyan Azaariyaa geetettees.

Israa7eela Kawuwaa Minaaheema

¹⁷ Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hasttamanne uddufunnta laittan, Gaada na7ai Minaaheemi Israa7eela bolli kawotiis; i Samaariyan tammu laittaa kawotiis. ¹⁸ I GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyooгаа aggibeenna.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Asoore biittaa Kawoi Tigilaati-Paleseeri Israa7eela biittan woraajjiis. Woraajjin kawotettan bana minttana malanne maaddana mala, Minaaheemi Tigilaati-Paleseerayyo hasttamanne oiddu sha7u kilo giraame xaqara biraa immiis. ²⁰ Minaaheemi he miishshaa Israa7eela asaa wolqqan peerissiis; Asoore biittaa kawuwaassi immanau dure asa ubbai issoi issoi ishatamu xaqara biraa peeridosona. Hegaadan oottin, Asoore kawoi Israa7eela biittaa aggidi, ba biitti simmiis.

²¹ Minaaheemi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²² Minaaheemi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Paqaahi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Paqaaha

²³ Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido ishatamannta laittan, Minaaheema na7ai Paqaahi Israa7eela bolli Samaariyan kawotiis; i naa77u laitta kawotiis. ²⁴ Paqaahi GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyooгаа aggibeenna. ²⁵ A ola gadaawatuppe issoi, Ramaaliyaa na7ai Paaquha giyoogee a bolli maqettidi denddiis. Denddidi Gala7aade asaappe ishatamu attumaasaa banaara ekki biidi, Samaariyaa kataman kawo keettan de7iya qatuwaa geliis. Gelidi Paaquhi Paqaaha Arggoobarakka Haariyaarakka issippe woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

²⁶ Paqaahi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Israa7eela Kawuwaa Paaquha

²⁷ Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido ishatamanne naa77antto laittan, Ramaaliyaa na7ai Paaquhi Israa7eela bolli Samaariyan kawotiis; i laatamu laitta kawotiis. ²⁸ Paaquhi GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyooгаа aggibeenna.

²⁹ Israa7eela Kawuwaa Paaquha wodiyani Asoore Kawoi Tigilaati-Paleseeri yiidi Iyoona, Aabeeli-Beetimaa7ika, Yaanooha, Qedeeshanne Haxooraa geetettiya katakata olidi oiqqiis; qassikka Gala7aade, Galiilanne Nifttaaleema biittata ubbaa olidi, asaa Asoore biitti omooddidi efiis.

³⁰ Ooziyaana na7ai Yo7aataami kawotido laatamannta laittan, Eela na7ai Hoshee7i Ramaaliyaa na7aa Paaquha bolli maqettidi woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

³¹ Paaquhi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aataama

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 27:1-9)

³² Ramaaliyaa na7ai, Israa7eela Kawoi Paaquhi kawotido naa77antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Ooziyaana na7ai Yo7aataami kawotiis. ³³ Yo7aataami kawotiyo wode ayyo laittai laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne usuppun laitta kawotiis. A aayee sunttai Yaruusho; Yaruusha Xaadooqa na7iyo. ³⁴ Ba aawai Ooziyaani oottidoogaadan, Yo7aataamikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ³⁵ Gidikonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; he sohotun yarshshuwaa yarshshiyooaanne ixaanaa cuwayiyoogaa aggabeenna. Yo7aataami Beeta Maqidasiyaa geliyo qommo bagga penggiyaa zaarettidi oottiis.

³⁶ Yo7aataami hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁷ He wodiyan GODAI Sooriyaa Kawuwaa Raaxiianne Ramaaliyaa na7aa, Israa7eela Kawuwaa Paaquha Yihudaa biittaa olissanau doommiis. ³⁸ Yo7aataami haiqqidi, ba maizzan gaittiis; ba maizza aawaa Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Akaazi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaza

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 28:1-27)

16 Ramaaliyaa na7ai Paaquhi kawotido tammanne laappunnta laittan, Yo7aataama na7ai Akaazi Yihudan kawotiis. ² I kawotiyo wode laittai ayyo laatama; Yerusalaamen i tammanne usuppun laitta kawotiis. A maizza aawai Daawiti suurebaa oottidoogaadan, GODAA ba Xoossaa sinttan i suurebaa oottibeenna. ³ I kase de7ida Israa7eela kawotu ogiyan hemettiis. Qassi GODAI Israa7eela asaa sinttappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, ba yelido na7aa addaa taman xuuggidi, eeqau yarshshiiis. ⁴ Akaazi asai goinniyo xoqqa sohotun, keratu huuphiyaaninne daashsha mitta ubbaa garssan yarshshuwaa yarshshiiisinne ixaanaa cuwayiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa Kawoi Raaxiininne Ramaaliyaa na7ai, Israa7eela Kawoi Paaquhi Yerusalaame olanau yiidosona. Yiidi dooddidosona; shin Akaaza xoonanau danddayibookkona. ⁶ He wode Sooriyaa Kawoi Raaxiini Eelaata giyo katamaa zaaridi ekkidi, Yihudaa asaa laaggidi kessiis. Yaatin Eedooma asati Eelaata katamaa yiidi, hachchi gakkanaashin yan de7oosona.

⁷ Hegaa gishshau, Akaazi Asoore Kawuwaa Tigilaati-Paleseerassi kiitaa yeddidi, “Taani ne na7anne ne ashkkara. Hayyanaa haaya; yaada tana oliya Sooriyaa kawuwaa kushiyaappenne Israa7eela kawuwaa kushiyaappe tana ashsha” yaagiis.

⁸ Qassi Akaazi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettaa buquraa minjjiyoosan de7iya biraanne worqqaa ekkidi, Asoore kawuwaayyo imo oottidi yeddiis. ⁹ Akaazi giidoogaa Asoore kawoi maayidi, Damasqqo katamaa olidi oiqqiis. Oiqqidi asaa omooddidi, Qiira giyo sohuwaa efiis; Kawuwaa Raaxiinakka woriis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Akaazi Asoore Kawuwaa Tigilaati-Paleseeraara gaittanau Damasqqo biis. Biidi Damasqqon de7iya yarshshiyooosaa be7iis; be7idi a milatiya yarshshiyooosaa keexxana mala, he yarshshiyooosaa misiliyaanne keexxiyo hanotaa qeesiyaa Ooriyoonyo kiittiis. ¹¹ Hegaa gishshau, Kawoi Akaazi Damasqqoppe simmidi yaanaashin, qeesiyaa Ooriyooni he leemisuwaa milatiya yarshshiyooosaa giigissiis.

¹²Kawoi Damasqqoppe simmido wode, yarshshiyosai oosettidi polettidoogaa be7iis. Be7idi yarshshiyosaakko shiiqidi, ¹³ba xuuggiyo yarshshuwaanne ba katta yarshshuwaa yarshshiiis. Qassi ba ushshaa yarshshuwaa gussiiis; ba issippetet-taa yarshshuwaa suuttaakka yarshshiyosaa bolli caccafiis. ¹⁴Nahaasiyaa giyo birataappe oottidi, GODAAYO dummayi wottido yarshshiyosai ooratta yarshshiyosaaappenne Beeta Maqidasiyaappe gidduwan de7ees. Yaatin Akaazi he gal77a yarshshiyosaa denttidi, ba ootissido ooratta yarshshiyosaaappe huuphessa baggaara wottiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Kawoi Akaazi qeesiyaa Ooriyoona hagaadan yaagidi azaiis; “Ha wogga ooratta yarshshiyosaa maallado xuuggiyo yarshshuwaa, omarssi shiishshiyoo kattaa yarshshuwaa, kawoi shiishshiyoo xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa, asai ubbai shiishshiyoo xuuggiyo yarshshuwaa, eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa yarshshiyosaa ootta. Hankko nahaasiyaappe oosettida yarshshiyosaa taani tau oichchiyo soho kessana” yaagiis. ¹⁶Yaagin Ooriyooni Kawoi Akaazi azazidoogaadan oottiis.

¹⁷Kawoi Akaazi Beeta Maqidasiyaa gidдон go7ettiyo, nahaase birataappe oosettida gaaretu lochcha birata qanxxidi, miyyiyaappe diggiis; diggidi meecettiyo kereta gaaretu bollaappe denttiis. Qassi Abba Sainiyaa, a zemppissida nahaase booratu misiletu bollappe denttidi, shuchchaa baasuwa bolli wottiis. ¹⁸Asoore kawuwaa gishshau, Akaazi ba kawotaa araataa kase wottiyo sohuwaappe diggiis. Qassi appe kase de7ida kawoti GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaa gorddiis.

¹⁹Kawoi Akaazi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁰Akaazi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Hizqqiyaasi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Hoshee7a

17 Yihudaa Kawoi Akaazi kawotido tammanne naa77antto laittan, Eela na7ai Hoshee7i Israa7eela bolli Samaariyaa kataman kawotiis; i uddufun laitta kawotiis. ²GODAA sinttan i iitabaa oottiis; gidikkonne appe kase de7ida Israa7eela kawoti oottidoogaa keesa iitaa oottibeenna.

³Asoore Kawoi SHalman77eeseri yiidi, aara olaa gaittiis; gaittin Hoshee7i xoonettidi, ayyo giiraa giiriis. ⁴SHin amarida laittaappe simmin, Kawoi Hoshee7i Soo7a giyo Gibxxe kawuwaassi kiitaa yeddidi, bana maaddana mala oichchiis. Yaatidi kaseegaadan Asoore kawuwaassi giiriyoogaa aggi bayiis. Kawoi SHalman77eeseri hegaa siyidi, a oittidi, qasho keettaa gelissiiis.

Samaariyaa Katamai Xoonettiis

⁵Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi Israa7eela biittaa ubbaa bolli woraajjidi, Samaariyaa katamaa dooddiis; dooddidi heezzu laitta gaittiis. ⁶Hoshee7i kawotido uddufuntta laittan Asoore kawoi⁵ Samaariyaa katamaa omooddiis. Omooddidi Israa7eela asaa ekkidi, Asoore biitti efiis. Efiidi eta attaa Halaaha kataman, attaa Mee-doonatu katamatun, haraata qassi Gozaana biittan de7iya Haboora SHaafaa matan wottiis.

⁵17:6 *Asoore kawoi*: I Naa77antto Sarggoona gidennan aggenna.

⁷Hagee ubbai hanidoogee, Israa7eela asai GODAA bantta Xoossaa bolli, eta Gibxxeppe, Gibxxe kawuwaa kushiyaappe kessidaagaa bolli nagaraa oottido daafaana. Qassi eti hara xoossatussi goinnidi, ⁸GODAI eta sinttappe laaggidi kessido dere asati de7ido de7uwaa wogaa kaallido daafaana. Hega bollikka qassi Israa7eela kawoti doommido iita wogaa kaallido daafaana. ⁹Israa7eela asai GODAA bantta Xoossaa bolli iitabaa geeman oottidosona; qii guutta moottaappe biidi, wogga gita katamaa gakkanaassi de7iya sohotun ubban banttau goinniyo xoqqa sohota medhdhidosona. ¹⁰Qassi eti eeqa shuchchatanne Asheero giyo xoosee misileta keraa huuphe ubbaaninne daashsha mitta ubbaa garssan essidosona. ¹¹Qassikka eti GODAI beni eta sinttappe laaggidi kessido dere asati oottidoogaadan, xoqqa soho ubban ixaanaa cuwayidosona. Eti GODAA hanqquetissiya iitabaa oottidosona. ¹²GODAI eta, “Eeqau goinnoppite” gi wottidaashin, eti eeqa goinnidosona.

¹³GODAI Israa7eela asaanne Yihudaa asaa ba hananabaa yootiya ubbatu baggaaranne ajjuutan be7iya ubbatu baggaara, “Inttena erite! Intte iita ogiyaappe simmite; taani hananabaa yootiya ta ashkkaratu baggaara, intte aawati azazettanaadan immido higgayan de7iya wogaanne awaajuwaa ubbaa naagite” yaagi wottiis. ¹⁴SHin eti siyennan ixididosona. GODAA bantta Xoossaa ammanettibeenna bantta aawatudan morggiyaa zozzissidosona. ¹⁵Eti a wogaa, i eta aawatuura maacetiddo maachchaanne a seeraa karidosona. Eti shufuro eeqatau goinnidi, bantta huuphiyaukka shufuro gididosona.

GODAI eta, “Intte yuushuwan de7iya dere asati oottiyoogaadan oottoppite” gi wottidaashin ixidi, eti eta de7uwaa wogaa kaallidosona. ¹⁶GODAA bantta Xoossaa azazuwaa ubbaa aggiigididosona. Aggiigidi mara milatiya, naa77u goinniyo misiletanne Asheero giyo xoosee misiliyaa medhdhidosona. Saluwan de7iya xoolintte ubbaassi goinnidosonanne Ba7aala giyo eeqaassi oottidosona. ¹⁷Eti bantta attuma naatanne macca naata taman xuuggidi yarshshidosona. Kaayiyoogaanne moitilliyaa haasayissiyoogaa meezetidosona. Hegaadan iitabaa oottanau bantta huuphiyaa baizzidi, GODAA hanqquetissidosona. ¹⁸Hega gishshau, GODAI Israa7eela asaa keehippe hanqquetiis; hanqquetidi eta ba sinttappe diggiis. Diggin Yihudaa zariyaa xalaalai attiis.

¹⁹SHin Yihudaa asatikka GODAA bantta Xoossaa azazuwaa naagibookkona; eti Israa7eela asai doommido de7uwaa wogaa kaallidosona. ²⁰Hega daafan GODAI Israa7eela zeretta ubbaa aggi bayiis. I eta tuggayidi, ba sinttappe diggana gakkanaashin, eta bonqqiyaageetu kushiyan yeggi bayiis.

²¹GODAI Israa7eela asaa Daawita zerettatu kawotettaappe beni shaakkido wode, Israa7eela asai Nabaaxa na7aa Iyorbbaama banttau kawoyidosona. Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAA kaallennaadan Iyorbbaami diggiis; i eta hanttaara nagaraa ootissiis. ^{22–23}GODAI hananabaa yootiya ba ashkkaratu ubbatu baggaara kase yooti wottidoogaadan, ba sinttappe diggana gakkanaashin, Israa7eela asai Iyorbbaami oottido nagaraa ubbaa oottiis. Hega gishshau, Israa7eela asai bantta yelettido biittaappe omoodettidi, Asoore biitti biidosona; biidi eti hanno gakkanaashinka yan de7oosona.

Asooreti Israa7eela Biittan Uttidosona

²⁴Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi Baabiloone biittan de7iya Kuuta, Iiwa, Hamaatanne Safariwaima geetettiya katamatun de7iya asaa ehiis; ehiidi Israa7eela

asaa sohuwan Samaariyaa katamatun wottiis. Eti he katamata laattidi, etan de7idosona.

²⁵ Eti koiro yan duussaa doommido wode, GODAASSI goinnibookkona. Hegaa daafan GODAI eta giddo gaammota yeddiis; yeddin gaammoti eta giddoppe aramata mentterettidi woridosona. ²⁶ Yaatin Asoore kawuwaa, “Neeni dentta efaada Samaariyaa katamatun wottido asai he biittaa xoossaa wogaa erenna. Erennaagaa daafan i eta mentteretti woriya gaammota eta bolli yeddiis” yaagidi yootidosona.

²⁷ Yootin Asoore kawoi, “Intte Samaariyaappe omooddidi ehiido qeesetuppe is-suwaa zaaridi, yaa yeddite. Yeddin i yan de7idi, he biittaa xoossaa wogaa eta tamaariisso” yaagidi azaziis. ²⁸ Hegaa gishshau, Samaariyaappe omooddidi efiido qeesetuppe issi Beeteelen de7anau yiis; yiidi GODAAYYO goinniyo wogaa eta tamaariisii.

²⁹ Gidikonne Samaariyaa yiidi uttida asai bau goinniyo eeqa misileta ba de7iyoosan de7iyoosan medhdhiis. Medhdhidi Samaariyaa asai keexxido goinniyo xoqqa sohotun wottiis. ³⁰ Hegaa maaran Baabiloone asai Sukkoti-Banooba giyo eeqa misileta medhdhiis. Kuuta asai Nerggaala giyo eeqa misileta medhdhiis. Hamaata asai qassi Ishiima giyo eeqa misileta medhdhiis. ³¹ Iiwa asai Nibihaazanne Tarttaaqaa geetettiya eeqatu misileta medhdhiis. Safariwaima asai qassi Adiraamelekanne Anaameleka geetettiya bantta xoossatuyyo bantta naata taman xuuggidi yarshshiiis. ³² Eti GODAASSI goinnidosona; shin bantta giddoppe dumma dumma asaa dooridi, goinniyo xoqqa sohotun qeese oottidi sunttidosona. ³³ Eti GODAASSI goinnidosona; shin bantta yiido biittaa biittaa asaa meeziyaa kaallidi, bantta xoossatuyyookka goinnidosona. ³⁴ Eti hachchi gakkanaashinkka kase bantta meeziyaadan oottoosona.

Eti tumuppe GODAAYYO goinnokkona woikko GODAI Israa7eela giidi sunttido Yaaqooba zerettaassi immido awaajuwaanne wogaa, higgiaanne azazuwaa naagokkona. ³⁵ GODAI Israa7eela asaara beni maacettido wode, eta hagaadan yaagidi azaziis; “Hara xoossatussi goinnoppite; etau gulbbatoppite; etau oottopp-pite woikko etau yarshshoppite. ³⁶ SHin Gibxxeppe inttena ba gita wolqqaaninne ba yeddido kushiyan kessida GODAAYYO oottite; ayyo gulbbatite; ayyo yarshshuwaa yarshshite. ³⁷ Taani GODAI intteyyo xaafido awaajuwaanne wogaa, higgiaanne azazuwaa ubba wode naagite; hara xoossatuyyo goinnoppite. ³⁸ Taani inttenaara maacettido maachchaa dogoppite; hara xoossatuyyookka goinnoppite. ³⁹ Hegaa aggidi, GODAAYYO intte Xoossaayyo goinnite. Intte morkketu ubbaappe inttena ashshanaagee tana” yaagidi azaziis. ⁴⁰ Azazinkka eti ayyo eenennan ixixidi, kase bantta meeziyaakka baqqi oiqqidosona.

⁴¹ He asati GODAAYYO goinniiddikka, issi baggaara bantta eeqa misiletuyyo goinnoosona. Hachchi gakkanaashinkka eta zeretta eta aawati goinniyoogaadan goinniiddi de7ees.

Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 29:1-2; 31:1)

18 Eela na7ai Hoshee7i Israa7eelan kawotido heezantto laittan Yihudaa Kawuwaa Akaaza na7ai Hizqqiyaasi kawotiis. ² I kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; Yerusalaamen i laatamanne uddufun laittaa kawotiis. A aayee sunttai Abiiyo geetettes; a Zakkaariyaasa na7iyo. ³ A maizza aawaa Daaw-

iti oottidoogaadan, Hizqqiyaasikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ⁴ Asai goinniyo xoqqa sohota i diggiis. Eeqa tuussata mentterettiis. Asheero giyo xoosee misiliyaa qanxxi oliis. Qassi Muusee nahaasiyaappe medhdhido shooshshaakka mentterettiis. Aissi giikko, he wodee gakkanaashinkka Israa7eela asai ayyo ixaanaa cuwayiiddi takkiis. He shooshshaa sunntai Nehushttaana.

⁵ Hizqqiyaasi GODAA Israa7eela Xoossaa ammaniis; Yihudaa kawotu ubbaa gid-don a mala kawoi appe kase gidin, appe guyye gidin beettibeenna. ⁶ Aissi giikko, GODAA i baxuuxiis; GODAA kaalliyoojaa aggibeenna; GODAI Muusa azazido azazota naagiis. ⁷ GODAI aara issippe gidii; yaatin i oottiyoobai ubbai ayyo injjettiis. I Asoore kawuwaa bolli makkaliis; makkalidi ayyo haarettennan ixxiis. ⁸ I Pilisxeema asaa oliis; olidi qii guutta moottaappe biidi, wogga gita katamaa gakkanaashin, Gaazakka a yushuwan de7iya biittatikka attennan eti de7iyo sohota ubbaa xooniis.

⁹ Kawoi Hizqqiyaasi kawotido oiddantto laittan, Eela na7ai Israa7eela Kawoi Hoshee7i kawotido laappunnta laittan, Asoore Kawoi SHalmmann77eeseri Israa7eela bolli woraajjiis; woraajjidi Samaariyaa katamaa dooddiis. ¹⁰ Dooddido heezantto laitti Samaariyaa katamaa xooniis. Yaatin Hizqqiyaasi kawotido usuppunnta laittan, Israa7eela kawoi Hoshee7i kawotido uddufunnta laittan, Samaariyaa katamai xoonettiis. ¹¹ Asoore kawoi Israa7eela asaa Asoore biitti efiis. Efiidi eta attaa Halaaha kataman, attaa Meedoonatu kataman, haraata qassi Gozaana biittan de7iya Haboora SHaafaa matan wottiis. ¹² Hagee hanidoogee eti GODAASSI bantta Xoosaassi azazettennan ixxidi, GODAA maachchaa, GODAA ashkkaarai Muusee azazido azazuwaa ubbaa kanttido daafaana. Eti a azazota siyanaukka azazettanaukka koyibookkona.

Asooreti Yerusalaame Olanau Naassidosona

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:1-19; Isiyaasa 36:1-22)

¹³ Kawoi Hizqqiyaasi kawotido tammanne oiddantto laittan, Asoore Kawoi Sanaakireebi gimbbetti uttida Yihudaa katamata ubbaa olidi oiqqiis. ¹⁴ Yaatin Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi Laakisha kataman de7iya Asoore Kawuwaa Sanaakireebassi kiitaa yeddidi, “Taani mooraas. Hayyanaa ta biittaa yeddada kiya. Neeni tana oichchidobaa aibanne ta immana” yaagiis.

Yaagin Asoore kawoi Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa, “Neeni tammu sha7u kilo giraame biraanne issi sha7u kilo giraame worqqa tau yedda” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettaa buquraa minjjiyoosan de7ida biraa ubbaa ayyo yeddiis. ¹⁶ He wode Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyaa penggiyaa sanqqata maayi uttida worqqaanne qassi i ba huuphen he pengge qosilettata maizzi wottido worqqa poqqi qaaridi, Asoore kawuwaayyo yeddiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi heezzu ola gadaawata⁶ cora olanchchatuura Laakisha giyo katamaappe Kawuwaa Hizqqiyaasakko Yerusalaame yeddiis. Yeddin eti biidi, Yerusalaame gakkidosona; gakkidi Maayuwa Meecciyaagaa gade efiya ogiyaappe qommo baggaara de7iya, dagattida haattai goggiyo zaraa lanqen eqqidosa. ¹⁸ Yaatidi eti kawuwaa xeesidosona. Xeesin Hilqqiyaa na7ai kawo keettan

⁶18:17 Ha ola gadaawati Ibraawettuwan Tarttaana, Rab-Saarisanne Rab-SHaaqa geettoosona. Rab-Saarisanne Rab-Sahaqa birshshettai, “Waanna Mureessaanne Eessaa Tigiyaaageetu Halaqaa” giyoogaa.

aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne Asaafa na7ai taarikiyaa xaafiya Yo7aahi akko kare kiyidosona.

¹⁹ Kiyin Asooretu gadaawai eta, “Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi yootite; ‘Asoore kawoi, wolqqaamai nena hagaadan yaagees; “Neeni haga keeni aibin ammanettadii? ²⁰ Neeni coo mela, ‘Olaa olettanau taayyo aadhdhida erainne wolqqainne de7ees’ yaagaasa. SHin neeni oonan ammanettada ta bolli haga makkaladii? ²¹ Neeni Gibxxe kawoi maaddana gaada qoppidabaa gidikko, meqqida shombboqo gatiman guufetiya asa mala. Aissi giikko, gatimai meqqin, pinccoi kushiya caaddeesinne masunxxissee. Gibxxe Kawoi banan ammanettiya asa ubbau hegaa mala.

²² “SHin neeni taayyo, ‘Nuuni GODAN nu Xoossan ammanettoos’ yaagikko, Hizqqiyaasi Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa, ‘Intte Yerusalaamen de7iya yarshshiyoosan goinnanau koshshees’ giidi, ayyo goinniyo xoqqa sohotanne yarshsho sohota diggirgigido Xoossaa i gidennee?

²³ “Ane ha77i haaya! Yaada ta godaa Asoore kawuwaara naasetta. Neeni toganau danddayiya, gidiya asa demmikko, naa77u sha7u parata taani neeyyo immana. ²⁴ Neeni ‘Gibxxeti paraasatanne paraa gaareta taayyo yeddana’ gaada amanikkonne, ta godaa olanchchatu halaqatuppe issi laafiyaagaakka zaaranau danddayakka. ²⁵ Hega bollikka qassi, taani ha77i tumu GODAA azazoi bannan ha biittaa xaissanau kiyidanaa? GODAI ba huuphen tana, ‘Ba, he biittaa baada, olada bashsha’ yaagidi odiis” yaagees’ yaagite” yaagiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, Hilqqiyaa na7ai Eliyaaqiimi, SHEebininne Yo7aahi Asooretu gadaawaa hagaadan yaagidosona; “Nuuni birshshettaa eriyo gishshau, hayyanaa neeni nuuyyo ne ashkkaratuyyo Sooriyaa qaalana oda. Dirssaa gimbiyaa huuphiyan de7iya asai siyenna mala, Ibraawetto qaalana nuuyyo odoppa” yaagidosona.

²⁷ SHin gadaawai zaarettidi, “Ha qaalata taani inttesinne intte godaa xalaalaassi yootanau tana ta godai kiittideeyye? Inttenaara issippe bantta shiyaa maanaunne bantta sheeshshaa uyanau de7iya, ha dirssaa gimbiyaa bolli uttida asaassaara ubbau odanaassa gidenneeyye?” yaagiis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Asooretu gadaawai dendi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, Ibraawetto qaalana hagaadan yaagiis; “Asoore kawoi wolqqaamai inttena giyoobaa siyite! ²⁹ Kawoi inttena hagaadan yaagees; ‘Hizqqiyaasi inttena cimppo; aissi giikko, i inttena ta kushiyaappe wotti ekanau danddayenna. ³⁰ I inttena, “GODAI tuma nuna ashshana; ha katamaikka Asoore kawuwaa kushiyan gelenna” yaagidi inttena GODAN ammantoppo’ yaagees.

³¹ “Ee, intte Hizqqiyaasi odiyoobaa siyoppite. Asoore kawoi inttena, ‘Tanaara sigettite; haa taakko kiyite. Yaatikko intte ubbaikka intte woiniyaa teeraappenne intte balasiyaa teeraappe miishshana; intte bookkido ollaappekka haattaa uyishshana. ³² Hegaappe guyyiyan, taani yaada, inttena intte biittaa milatiya biitti ekkada efaana. He biittai kattinne woine eessi, oittinne woine atakilttee kumido biitta; wogarainne mattaa eessainne kumido biitta. Intte taayyo azazettikko, paxa de7ana; haiqqekketa’ yaagees.

“Hizqqiyaasi inttena, ‘GODAI nuna ashshana’ yaagidi cimmiyoogaa siyoppite. ³³ Dere asatu xoossatuppe ba biittaa Asoore kawuwaa kushiyaappe ashshida xoossi de7iyye? ³⁴ Hamaata xoossatinne Arifaada xoossati awan de7iyoona?

Safariwaima, Henaa7anne Iiwa xoossati awan de7iyoonaa? Eti Samaariyaa ta kushiyaappe wotti ekkidonaa? ³⁵Ha biittatu xoossatu ubbaa gidдон ba biittaa ta kushiyaappe ai xoossi ashshidoogaa shin, GODAI Yerusalamee ta kushiyaappe ashshanee?” yaagiis.

³⁶SHin asai issi qaalanne ayyo zaarennan co77u giis. Aissi giikko, kawoi eta, “Ayyo ainne zaaridi odoppite” yaagi wottiis. ³⁷Hegaappe guyyiyan, Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne taarikiyaa xaafee Asaafa na7ai Yo7aahi bantta maayuwaa pooshshidi, Hizqqiyaasakko biidosona; biidi Asooretu gadaawai giidobaa ubbaa ayyo odidosona.

Kawoi Hizqqiyaasi Isiyaasa Zoriyaa Oichchiis

(Isiyaasa 37:1-7)

19 Kawoi Hizqqiyaasi heгаа siyido wode, ba maayuwaa pooshshii; pooshshidi waaruwaa maayidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa geliis. ²Kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne cima qeeseti waaruwaa maayidi, Amoxa na7aa hananabaa yootiya Isiyaasakko baana mala kiittiis. ³Kiittin eti Isiyaasakko biidi, “Hizqqiyaasi hagaadan yaagees; ‘Hachchi gallassai meto gallassa, seera gallassanne yeella gallassa. Hegeekka na7i yelettanau wodee gakkinn, bannakkada yelanau maccaaseessi wolqqi xayiyooгaa mala. ⁴De7o Xoossaa cayanaadan, a godai, Asoore kawoi, kiittido gadaawaa qaalaa ubbaa GODAI, ne Xoossai siyennan aggenaa. Qassi GODAI, ne Xoossai he siyido qaalaa daafan a qaxxayennan aggenaa. Hegaа gishshau, nu asaa gidдон palahi attanaageetussi woossa!’ yaagees” yaagidosona.

⁵Kawuwaa Hizqqiyaasa ashkkarati Isiyaasakko yiido wode, ⁶Isiyaasi eta hagaadan yaagiis; “Intte godaassi hagaadan yaagidi odite; ‘GODAI nena, “Asoore kawuwaa ashkkarati tana cayishin, neeni siyido cashshaa qaalaassi yayyoppa. ⁷Be7a, oduwaa siyidi, i ba biitti simmana mala, taani a gidдон issi ayyaanaa wot-tana. Yaadata i ba biitti biidi, yan bisuwan i haiqqanaadan taani a oottana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

Asooreti Haranttuwaakka Naassidosona

(Isiyaasa 37:8-20)

⁸Asoore kawoi Laakisha katamaappe denddidi biichchidoogaa Asooretu gadaawai siyidi, guyye simmiis. Simmidi kawoi Liibina kataman olettiiyaagaa demmiis.

⁹Kawoi Sanaakireebi, “Toophphiyaa Kawoi Tirihaaqi nena olanau yiis” yaagiyo oduwaa siyiis. Siyidi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; ¹⁰“Yihudaa Kawuwau Hizqqiyaasaa, neeni ammanettiyo xoossai nena, ‘Yerusalamee Asoore kawuwaa kushiyan gelenna’ yaagidi cimmoppo. ¹¹Be7a, Asoore kawoti biittata ubbaa muleera xaissidi, eti oottidobaa neeni siyadasa. Yaatin neeni attuutee? ¹²Beni ta maizza aawati bashshido biittatu xoossati, hegeetinne Gozaana, Kaaraanenne Rexeefa biittatu xoossatinne Talassaaran de7iya Edene asaa xoossati he biittata bashshaappe ashshidonaa? ¹³Hamaata kawoi, Arifaada kawoi, Safariwaima kawoi, Henaa7a kawoinne Iiwa kawoi awan de7iyoonaa?” yaagidi kiittiis.

¹⁴Hizqqiyaasi dabddaabbiyaa kiittetida asatuppe ekkidi nabbabiis. Nabbabido dabddaabbiyaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ekki efiidi, GODAA sinttan micciis. ¹⁵Yaatidi GODAA hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, kiruubetuppe gid-

duwan uttiya Israa7eela Xoossau, sa7aa kawotettatu ubbaa bolli ne xalaalai Xoossaa. Saluwaanne sa7aa neeni medhdhadasa. ¹⁶ Abeet GODAU, ne haittaa haa yeggada siya. Abeet GODAU, ne aifiyaa pogada xeella. Nena, de7o Xoossaa cayanau Sanaakireebi kiittido qaalaa siya. ¹⁷ Abeet GODAU, Asoore biittaa kawoti kawotettanne eta biittaa bashshidoogee ee tuma. ¹⁸ Eta xoossata taman xuuggi xaissidosona; aissi giikko, eta xoossati wonikka asa kushee massidi kessido mittanne shuchchanne gidiyo gishshau, tumu xoossata gidokkona; heгаа gishshau, eti eta xaissidosona. ¹⁹ Abeet GODAU, ne xalaalai Xoossaa gidiiyoogaa sa7aa kawotettati ubbai erana mala, ha77i simmi, GODAU, nu Xoossau, neeni nuna a kushiyaappe wotta ekka!” yaagidi woossiis.

Isiyaasi Kawuwaassi Yeddido Kiitaa

(Isiyaasa 37:21-38)

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Amoxa na7ai Isiyaasi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Neeni Asoore Kawuwaa Sanaakireeba gaasuwan tana woossido woosaa siyaas’ yaagees. ²¹ GODAI Sanaakireebabaa hagaadan yaagidi haasayees;

“‘Xiyoonen de7iya asai nena karees;

Yerusalaame asai ba huuphiyaa qaattidi, nena qoosees.

²² “‘Neeni cayidoogeenne

toochchidoogee oonee?

Neeni o bollan ne qaalaa

xoqqu oottada haasayadii?

Qassi otoruwan oona

xoqqu gaada xeelladii?

Hegaa neeni oottidoi ta bollaana,

Israa7eela Geeshshaa bollaana gidennee!

²³ Neeni kiittido asatu baggaara

GODAA cayadasa.

Qassi hagaadan yaagadasa;

“Taani taayyo de7iya cora paraa gaaretun

xoqqu deretu huuphiyaa,

Liibaanoosa Deriyaa kiikiyaa kiyaas.

Kiyada ubbaappe aduqqiya zigatanne

ubbaappe lo77iya xiiddata qanxxaas.

Taani ayyo wurssetta gaxaanne

tuujjuma woraa gakkaas.

²⁴ Taani allaga biittatun haatta ollata

bookkada, haattaa etappe uyaas.

Gibxxe biittan goggiya haatta ubbaa

taani ta tohuwaa gomppan yedhdhada melissaas” yaagadasa.

²⁵ “‘Daro wodiyaappe kase neeni

gimbbettida katamata qoqqofada,

shuchcha keela kessana mala,

taani qofaa qachcha wottidoogaa neeni erabeikkii?

Taani ha77i poliyo halchchota

beni halchcha wottaas.

²⁶ Hegaa gishshau, eta asaayyo
wolqqai ixxin,
eti kauyyidosonanne yeellatidosona.

Eti gade maataa mala;
goshshan morkkida carshshaa mala.
Eti keettaa huuphiyan mokkiya
sharafaadaaninne ka77ennan de7ishin, leegee miido kattaadan hanidosona.

²⁷ “SHin neeni uttiyoosaa,
kiyiyoosaa, geliyoosaanne ta bolli
neeni hanqgettido hanquwaa taani erais.

²⁸ Neeni ta bolli hanqgettido gishshaunne
ne otoruwaakka taani siyido gishshau,
taani ne siiriyaa ta dafuwaa aattana;
ne doonankka ta bixaalaa barssana.

Yaataada ne yiido ogiyaara taani
nena guyye zaarana’
yaagees” yaagiis.

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasa hagaadan yaagiis; “Hagee polettanaagau neeyyo malaatai haggaa: Ha laitti intte azabba morkkida kattaamaana; laitti qassi ha laitti morkkidaaggaa azabbaa maana. SHin kaalla laitti intte intte huuphen zeritenne cakkite; woiniyaa turaakka tokkitenne a teeraa miite. ³⁰ Yihudaa asaa atettati xaphuwaa duge yeddidi, bollaani aifiyaa aifiya mittaa mala gidana. ³¹ Aissi giikko, wuriiddi attidaageeti Yerusalaameppe, palahidaageetikka Xiyooneppe kiyana. Ubbaappe Wolqqaama GODAA mishoi heggaa oottidi polana.

³² “Hegaa gishshau, Asoore kawuwaabaa GODAI hagaadan yaagees; ‘Asoore kawoi ha katamaa gelenna; woikko haggan ba wonddafiyaa dukkenna. I ba gonnalliyyaa oiqqidi, ha katamaa sintti aadhdhenna; woikko qassi katamaa yuushuwaa biittaa dooriyan diddiqenna. ³³ Asoore kawoi ba yiido ogiyaara guyye simmana; i ha katamaa gelenna. Taani GODAI haggaa odaas. ³⁴ Taani ta bonchchuwaa gishshaunne ta ashkkaraa Daawita gishshau, ha katamaa boshissennan ashsha ekkana’ yaagees” yaagiis.

³⁵ He gallassi qammi GODAA kiitanchchai kiyyidi, Asoore asai dunkkaanidosan issi xeetanne hosppun tammanne ichchashu sha7u attumaasaa woriis. Yaatin asai maallado suuridi be7iyo wode, haiqqida asaa ahaa heggan kumiis. ³⁶ Hegaa gishshau, Asoore Kawoi Sanaakireebi dendididi, guyye simmi biidi, Nanawe kataman uttiis. ³⁷ Issi gallassi Sanaakireebi ba xoosaa Nisirooka Eeqaa Keettan goinniiddi de7ishin, a naati Adiraamelekinne Sar77eexeri bisuwan a woridosona. Woridi Araaraate giyo biitti baqatidosona. A na7ai Asaarihi⁷ a sohuwan kawotiis.

⁷19:37 *Asaarihi*: Ibraawettuwan “Esar-Haddon” geetettees.

Kawoi Hizqqiyaasi Harggidi Paxiis

(Hanidabaa Odiya Naa77 antto Maxaafaa 32:24-26; Isiyaasa 38:1-8,21-22)

20 He wode Kawoi Hizqqiyaasi harggidi, haiqqana matiis. Yaanidaashin Amoxa na7ai hananabaa yootiya Isiyaasi akko biidi, “GODAI nena, ‘Neeni haiqqaasappe attin paxakka; heгаа gishshau, ne keettaa giigissa’ yaagees” yaagiis.

²Yaagin Hizqqiyaasi godaakko simmi zin77idi, GODAA woossiis. ³Woossiiddi, “Abeet GODAU, taani ne sintan tumatetaaninne kumetta wozanan hemettidoogaanne qassi nena ufaissiyaabaa oottidoogaa taayyo neeni hassayana mala, taani nena woossais” yaagidi woossiis. Woossiiddi Hizqqiyaasi keehi mishettidi yeekkiis.

⁴Isiyaasi kawuwaa sinttappe kiyiis; kiyidi kawo keettaa dabaabaappe kanttidi biichchennan de7ishin, GODAA qaalai hagaadan yaagiiddi, akko yiis. ⁵Yiidi, “Guyye simmada ba; baada ta asaa kaalettiya Hizqqiyaasayyo hagaadan yaagada oda; ‘GODAI, ne maizza aawaa Daawita Xoossai hagaadan yaagees; “Taani ne woosaa siyaas; ne afuttaakka be7aas. Taani nena pattana; heezzu gallasaappe guyyiyan, neeni pude GODAA Beeta Maqidasiyaa baana. ⁶Ne laittaa bolli taani neeyyo tammanne ichchashu laittaa gujjana. Taani nenanne ha katamaanne Asoore biittaa kawuwaa kushiyaappe ashshana. Taani ta bonchchuwaa gishshaunne ta ashkkaraa Daawita gishshau, ha katamaayyo olettada ashshana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁷Hegaappe guyyiyan Isiyaasi, “Balasiyaa teeraa daaxxidi, a kixaa bolli wottite. Yaatikko i paxana” yaagiis.

⁸Hizqqiyaasi Isiyaasa, “GODAI tana pattanaagaunne taani heezzantto gallassi GODAA Beeta Maqidasiyaa pude baanaagau malaatai aibee?” yaagidi oichchiis.

⁹Oichchin Isiyaasi, “GODAI ba giido qaalaa polanaagau neeyyo malaataa immana. Simmi neeni hagaappe augaa doorai? Hagee kuwai tammu xekkata sinttau baanaagaa dooraiyye, tammu xekkata hagaappe guyye simmanaagaa doorai?” yaagidi oichchiis.

¹⁰Yaatin Hizqqiyaasi a, “Kuwai sinttau baanaagee metenna; hegaappe kuwai guyye simmanaadan ootta” yaagiis. ¹¹Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi GODAA woossiis; woossin GODAI Kawoi Akaazi gimmbissido xekkata kuwayida kuwaa tammu xekkata he sohuwaappe guyye zaariis.

Baabilooneppe Kiitettidi Yiida Asata

(Isiyaasa 39:1-8)

¹²He wode Baladaana na7ai, Baabilooneppe Kawoi, Marodaaki Baladaani Hizqqiyaasi harggidoogaa siyido gishshau, dabddaabbiyaanne imuwaa Hizqqiyaasayyo yeddiis.

¹³Yeddin Hizqqiyaasi kiitettidi yiida asata mokkiis. Yaatidi ba buquraa minjjiyo keettan de7iya biraa, worqqa, sawuwaa, al77o zaitiyaa, ba ola miishshaanne ba buquraa minjjiyo keettan de7iyaabaa ubbaa eta bessiis. Ba son woikko ba kawotettaa gidon de7iyaabaa ubbaappe Hizqqiyaasi eta bessennan aggidobi aibinne baawa.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasakko yiidi, “Ha asati woigidonaa? Eti auppe yiidonaa?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hizqqiyaasi, “Eti taakko haaho biittaappe, Baabilooneppe yiidosona” yaagiis.

¹⁵Isiyaasi qassikka, “Eti ne son ai ai be7idonaa?” yaagiis.

Yaagin Hizqqiyaasi, “Eti ta son de7iya ubbabaa be7idosona; ta buquraa minjjiyo keettan de7iyaabaappe taani eta bessabeennabi aibinne baawa” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyian, Isiyaasi Hizqqiyaasa, “GODAI giyoobaa siya. ¹⁷ I hagaadan yaagees; ‘Ne kawo keettan de7iyaabai ubbabainne ne maizza aawati hachchi gakkanaashin shiishshidobai ubbabai muleera omoodettidi, Baabiloone biitti baana gallassati yaana; appe aibinne antenna. ¹⁸ Qassi neeyyo yelettana, ne ashonne ne suuttanne gidiya ne attuma zaretuppekka omoodettidi baana; biidi Baabiloone kawo keettan mureessa gididi oottana’ yaagees” yaagiis.

¹⁹ Yaagin Hizqqiyaasi zaaridi, “Neeni odido GODAA qaalai lo77o” yaagiis. Aissi-ikko, Hizqqiyaasi, “Taani de7ido laittan saroinne woppai de7ana gidennee” yaagidi qoppiis.

Hizqqiyaasa Haiquwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:32-33)

²⁰ Hizqqiyaasi hanido harabai, a minotettainne haatta zeeridi, biitta giddoora waaruwan katamaa i gelissidobai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²¹ Hizqqiyaasi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Minaasee kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Minaasa

(Hanidabaa Odiyaa Naa77antto Maxaafaa 33:1-20)

21 Minaasee kawotiyo wode laittai ayyo tammanne naa77a; i Yerusalaamen ishatamanne ichchashu laitta kawotiis. A aayee sunntai Hefxxiibo.

² GODAI Israa7eela asaa sinttappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, Minaasee GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³ A aawai Hizqqiyaasi laalido, goinniyo xoqqa sohota i zaarettidi keexxiis; Israa7eela Kawoi Akaabi oottidoogaadan, Ba7aala giyo xoossaassi yarshshiyo sohotanne Asheero giyo xoosee misileta medhdhiis. Qassi saluwaa xoolinttetu ubbaayyookka goinni- isinne etau oottiis. ⁴ GODAI kase, “Taani ta sunntaa Yerusalaamen xeesissana” yaagi wottido GODAA Beeta Maqidasiyan hara xoossatussi yarshshiyo sohota giigissiis. ⁵ GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya naa77u dabaabatun saluwaa xoolinttetu ubbau yarshshiyo sohota giigissiis. ⁶ Ba yelido na7aa taman xuuggidi yarshshiis. I ba huphenkka bitiyaagaanne gojiyaagaa gididi, shareechhotanne moitilliyaa haasayis-siyaageeta zoriyaa oichchiis. GODAA sinttan daro iitabaa oottidi, a hanqetissiis.

⁷ Asheero giyo xoosee misiliyaa, masetti kiyidaagaa ehiidi, GODAA Beeta Maqi-dasiyaa gidдон essiis. He Beeta Maqidasee, GODAI Daawitanne a na7aa Solomona, “Israa7eela zare ubbaa gid-doppe taani doorido ha Beeta Maqidasiyaaninne Yerusalaamen taani ta sunntaa merinau xeesissana. ⁸ Israa7eela asaa taani azazido azazo ubbaanne ta ashkkarai Muusee etau immido higgiiyaa ubbaa naagidi oottikko, taani eta maizza aawatuyyo immido biittaappe eta denttada toilayikke” yaagi wot-tido Beeta Maqidasiyaa. ⁹ SHin asai siyennan ixxiis. GODAI Israa7eela asaa sinttappe xaissido dere asaagaappekka aadhdiya iitaa oottana mala, Minaasee eta balettiis.

¹⁰ GODAI hananabaa yootiya ba ashkkaratu baggaara hagaadan yaagiis; ¹¹ “Yi-hudaa Kawoi Minaasee ha tuna oosuwa oottiis; baappe kase de7ida Amoore asaa ubbaa nagaraappekka aadhdiya iitaa oottiis; Yihudaa asaa ba medhdhido eeqaa misiliyaayyo goinissidi, nagaraa ootissiis. I hegaa oottido gishshau, ¹² taani GO-

DAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagais; ‘Siyiya asa ubbaa haittau iitiya bashshaa taani Yerusalaame bollinne Yihudaa bolli ehaana hanais. ¹³ Taani Samaariyaa bolli goochchido wodoruwa, Yerusalaame bolli goochchana; Akaaba so asaa bolli yed-dido tumbbiyaakka, Yerusalaame bolli yeddana. Issi asi keriyaa qucci gufant-tidi melissiyooagaan, taani Yerusalaame quccada gufanttana. ¹⁴ Ta asaappe at-tidaageeta taani haassana; taani eta eta morkketu kushiyan aattada immana. Eta morkketi ubbai eta oiqqananne bonqqana. ¹⁵ Eta maizza aawati Gibxxeppe kiyoo-sappe doommidi, hachchi gakkanaashin, eti ta sinttan iitabaa oottido gishshaunne tana hanqetissido gishshau, taani hagaadan oottana’ yaagais” yaagiis.

¹⁶ Minaasee Yihudaa asaa GODAA sinttan nagaraa ootissidoogaa bollikka gujjidi, xillo asaa woriis; woridi Yerusalaamen ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, suuttaa kunttiis.

¹⁷ Minaasee hanido harabai, i oottidobai ubbainne i oottido nagaraabai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁸ Minaasee haiqqidi, ba maizzan gait-tiis; yaanidi ba keettaa matan de7iya Uzza Ataakilttiyaa Sohuwaa giyoosan mooget-tiis. A sohuwan a na7ai Amooni kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Amoonaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 33:21-25)

¹⁹ Amooni kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne naa77a; i Yerusalaamen naa77u laitta kawotiis. A aayee sunttai Mashulemeeto; a Yaaxiba kataman de7iya Haruuxa na7iyo. ²⁰ A aawai Minaasee oottidoogaadan, Amoonikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ²¹ I ba aawai hemettido ogiyan ubban hemettiis; ba aawai oottido ee-qatussi ikka oottiisinne etassi goinniis. ²² GODAA, ba maizza aawatu Xoossaa aggi bayiis; GODAA ogiyankka i hemetti-beenna.

²³ Amoonaa oosanchchati a bolli maqettidi, a kawo keettan a woridosona. ²⁴ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asati Kawuwaa Amoonaa bolli maqettida ubbata woridosona. Woridi Amoonaa sohuwan a na7aa Yoosiyaasa kawoyidosona.

²⁵ Amooni hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Max-aafan xaafetti uttiis. ²⁶ Amooni Uzza Ataakilttiyaa Sohuwaa giyoosan de7iya ba du-fuwan moogettiis; a sohuwan a na7ai Yoosiyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoosiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:1-2)

22 Yoosiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo hospunn; i Yerusalaamen hastta-manne isiini laitta kawotiis. A aayee sunttai Yidiido; a Boxiqaata giyo kata-man de7iya Adaaya na7iyo. ² Yoosiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; ushachchi haddirsi geennan ba maizza aawaa Daawita ogiyan ubban hemettiis.

GODAA Higgiiyaa Maxaafai Beettiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:8-28)

³ Kawoi Yoosiyaasi ba kawotido tammanne hospunn-ta laittan, Mashulaama na7aa na7aa, Axaaliyaa na7aa, waanna xaafiyaa Saafaana GODAA Beeta Maqi-dasiyaa hagaadan yaagidi kiittiis; ⁴ “Asai Beeta Maqidasiyaa ehin, Beeta Maqi-dasiyaa penggiyaa naagiyaageeti asaappe shiishshido miishshaa qoodanaadan, qeese ubbatu halaqaa Hilqqiyaakko ba. ⁵ Qeese ubbatu halaqai miishshaa GO-

DAA Beeta Maqidasiyaa bottokonissiya halaqatussi sheedhdhana mala oda. Etikka Beeta Maqidasiyaa bottokoniya oosanchchatuyyo, ⁶ anaaxetuyyo gimbbiyaageetuyyoonne shuchchaa massiyaageetuyyo qanxxona. Qassi Beeta Maqidasiyaa bottokonanau, mittaanne qoo7ettida shuchchaa shammiyaageetuyyo qanxxona. ⁷ He oosuwaa wochchiyaageeti ammanettiya asa gidio gishshau, eta kushiyan gelida miishshan ai ai oottidaakko, eta oichchanau koshshenna” yaagiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai Hilqqee waanna xaafiyaa Saafaana, “Higgiyaa Maxaafaa GODAA Beeta Maqidasiyan demmaas” yaagiis. Yaagidi maxaafaa Saafaanayyo immiis; immin Saafaani ekkidi nabbabiis.

⁹ Waanna xaafee Saafaani kawuwaakko simmidi biidi, “Beeta Maqidasiyan de7iya miishshaa ne oosanchchati wurssi ekkidi, Beeta Maqidasiyaa bottokonissiya halaqatuyyo immidosona” yaagidi yootiis. ¹⁰ Qassikka waanna xaafee Saafaani kawuwaa, “Qeese Hilqqee taayyo maxaafaa immiis” yaagiis; yaagidi kawuwaa sinttan he maxaafaa nabbabiis.

¹¹ Nabbabin Kawoi Higgiyaa Maxaafan de7iya qaala siyido wode, azzanidi ha maayuwaa pooshshiis. ¹² Hegaappe guyyiyan, kawoi qeesiyaa Hilqqiyaa, Saafaana na7aa Ahiqaama, Mikaaya na7aa Akiboora, waanna xaafiyaa Saafaananne kawuwaa oosanchchaa Asaaya hagaadan yaagidi azaziis; ¹³ “Biite; biidi ta gishshaa, ha asaa gishshaanne Yihudaa ubbaa gishshaa, ha beettida maxaafaa qaalaabaa ane GODAA oichchite. Aissi giikko, nuussi xaafettida ubbabaa oottanau, nu maizza aawati ha maxaafaa qaalaayyo azazetibeenna gishshau, nu bolli suullida GODAA hanqqoi keehippe daro” yaagiis.

¹⁴ Yaagin qeese Hilqqee, Ahiqaami, Akiboori, Saafaaninne Asaayi hananabaa yootiya Hulddo giyo mishiriyo oichchanau biidosona. Huldda Harihaasa na7aa Tiiqiwa na7aa, Beeta Maqidasiyaa maayuwaa naagiya SHAaluuma maccaasiyo. A Yerusalaamen naa77 antto shuchchan de7ausu. He biida asati iira haasayidosona.

¹⁵ Haasayin Huldda eta, “GODAI Israa7eela Xoossai, ‘Inttena taakko kiittida bitaniyaayyo yootite’ yaagees. ¹⁶ GODAI hagaadan yaagees; ‘Be7ite, Yihudaa kawoi nabbabido maxaafan xaafettida iita qaala ubbaa taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana hanais. ¹⁷ Eti tana aggidi, hara xoossatuyyo ixanaa cuwayidosona; yaatidi eti bantta kushiyan oottidoban ubban tana hanqetisidosona. Hegaa gishshau, ta hanqqoi ha sohuwaa bolli eexxi kiyiis; to7anau dandayenna’ yaagees.

¹⁸ “GODAA oichchanau inttena kiittida kawuwaa hagaadan yaagite; ‘GODAI Israa7eela Xoossai neeni siyido qaalaabaa hagaadan yaagees; ¹⁹ “Taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli, ‘Taani inttena xaissananne baisa kessana’ gaada haasayidoogaa neeni siyido wode, ne wozanai shuggin, ta sinttan ne huuphiyaa kaushshido gishshaunne ne maayuwaa pooshshada, ta sinttan yeekkido gishshau, taani ne woosaa siyaas. ²⁰ Hegaa gishshau, taani nena saruwan ne maizzan gattana; neeni saro mogettana. Taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana iitabaa ne aifee be7enna” yaagees’ yaagite” yaagaasu. Yaagin eti biidi, ha haasayettidabaa kawuwaayyo yootidosona.

Yoosiyaasi Eeqaa Goinuwaa Biittaappe Xaiisii

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:3-7,29-33)

23 Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoosiyaasi kiittidi, Yihudaa cimatanne Yerusalaame cimata ubbaa i shiishshiiis. ²Kawoi GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyiis; Yihudaa asai ubbai, Yerusalaamen de7iya asai ubbai, qeesetinne hananabaa yootiyaageeti, guuttaappe gitaa gakkanaashin, asai ubbai aara issippe GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyidosona. Kiyin GODAA Beeta Maqidasiyaappe beettida Maachchaa Maxaafaa qaalaa ubbaa kawoi eti siyishin nabbabiis. ³Hegaappe guyyiyan, kawoi tuussaa matan eqqidi, eti GODAA ogiyan hemettanaanne, a higgiiyaa, a wogaanne a azazuwaa ba kumetta wozanaaninne ba kumetta shemppuwan naaganau, qassi ha maxaafan xaafettida maachchaadan oottanau GODAA sinttan geppiis. Yaatin asai ubbaikka maachchaa naaganau geppiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, kawoi qeese ubbatu halaqaa Hilqqiyaa, appe garssaara de7iya qeesetanne penggiyaa naagiyaageeta Ba7aalayyo, Asheeriyoonne saluwaa xoolinttetuyyo goinnanau giigissido miishshata ubbaa Beeta Maqidasiyaappe kessanaadan azaziis. Kawoi hegeeta Yerusalaameppe gaxi kessidi, Qediroona Zanggaaran xuuggiis; xuuggidi bidinttaa Beetele efiis.

⁵Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame yuushuwan de7iya xoqqa sohotun ubban ixaanaa cuwayanaadan Yihudaa kawoti sunttido eeqatu qeeseta ubbaa oosuwaappe kessiis. Ba7aalayyo, awaayyo, aginaayyo, xoolinttetuyyoonne saluwan de7iya hara meretatuyyo ixaanaa cuwayiyaageeta ubbaa diggiis.

⁶Asheero giyo xoosee misiliyaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe ekkidi, Yerusalaame katamaappe gaxi kessidi, Qediroona Zanggaaraa efiis. Efiidi yan xuuggiis; xuuggidoogaa liiqissi gaaccidi, xiille kessiis. Yaatidi he buhiyaa dere asaa makkaanaa bolli laaliis.

⁷GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон goino woga oottidi, attumaasati attumaasatura shaaramuxiyo keettata qoliis; he keettatun maccaasai Asheero giyo xooseeyyo magalashuwaa suqees.

⁸Yoosiyaasi qeeseta ubbaa Yihudaa katamatuppe ehiis; ehiidi kase qeeseti ixaanaa cuwayido xoqqa sohota, Gebaa7appe biidi Berssaabeha gakkanaashin de7iyaageeta tunissiis. Katamaa haariya Yaasu Penggiyaa giyo penggiyaa geliyoosaappe haddirssa baggaara de7iya goinniyo sohotakka qoqqofiis. ⁹Xoqqa sohuwaa qeeseti Yerusalaamen GODAASSI yarshshiyosaa pude yookkona; shin eti hara qeesetuura issippe irshshoi gelibeenna oittaa moosona.

¹⁰Kawoi Yoosiyaasi Hinnooma Zanggaaran de7iya Toofeeta giyo yarshsho sohuwaa tunissiis. Yaatidi Molooka giyo xoossau issi asinne ba attuma na7aa woikko ba macca na7iyo taman yarshshenaadan teqqiis.

¹¹Yihudaa kawoti GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyan awaayyo dummayi wottido parata diggiis. Awaa parati Naataani-Meleka giyo halaqaa kifiliyaa matan de7iya dabaaban de7oosona. Hegaappe guyyiyan, awaayyo dummayi wottido paraa gaareta Yoosiyaasi taman xuuggiis.

¹²Akaaza keettaa pooqiyaa bollan Yihudaa kawoti giigisissido yarshsho sohotanne Minaasee GODAA Beeta Maqidasiyaayyo de7iya naa77u dabaabatu gid-

don giigissido yarshshiyosata Kawoi Yoosiyaasi qoliis. Eta he sohuwaappe diggidi kinchcherettiis; kinchcherettidi suuppaa Qediroona Zanggaaran oliis.

¹³ Qassikka kawoi Yerusalaame katamaappe arshsho baggaara Dabira Zait⁸ giyo deriyaappe tohossa baggan de7iya goinniyo xoqqa sohota tunissiis. He xoqqa sohota Israa7eela Kawoi Solomoni Sidoonatu xoosee Asttaarootiyyo, Moo7aabatu xoosee Kamooshayyoonne, Amoonatu xoosee Molookayyo,⁹ he tuna xoossatuyyo goinnanau giigissido xoqqa sohota. ¹⁴ Kawoi Yoosiyaasi goinniyo shuchcha tuussatakka mentterettidi, Asheero giyo xoosee misiletakka qanxxerettiis. Yaatidi eti eqqido sohuwan haiqqida asaa meqettaa kunttiis.

¹⁵ Qassi Israa7eela asaa nagaraa ootissida Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Beeteelen xoqqa sohuwan giigissido yarshshiyosaa Kawoi Yoosiyaasi qoliis. Qolidi he yarshshiyosaa shuchchatakka mentterettidi, xille kessiis; Asheeri misiliyaakka xuuggiis. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Yoosiyaasi yuushuwaa xeellidi, keraa lanqqiyan de7iya duufota be7iis; be7idi meqettata duufotuppe kessidi, yarshshiyosohuwaa bolli wottidi, taman xuuggiis. Yaatidi yarshshiyosohuwaa tunissiis. Hegeehanidoogee Xoossaa asi kase awaajjido GODAA qaalaa maaraana. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan kawoi, “Ha beettiyaagee o duufoo?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Beeteela katamaa asati, “Yihudaappe yiidi, Beeteela yarshshiyosohuwaa bolli ha77i neeni ootta simmiyoogee polettanaagaa kasetidi odida Xoossaa asa duufuwaa” yaagidi yootidosona.

¹⁸ Kawoi, “Aggi bayite; issi asinne a meqettaa sohuwaappe qaattoppo” yaagiis. Hega gishshau, Samaariyaappe yiida hananabaa yootiya bitaniyaa meqettaara isisippe a meqettaa bochchennan aggi bayidosona.

¹⁹ Israa7eela kawoti Samaariyaa katamatun ootissidi, GODAA hanqquetissido, goinniyo xoqqa sohota Yoosiyaasi diggiis; Beeteelen oottidoogaadan, etakka ootitiis. ²⁰ I he xoqqa sohotun oottiya qeeseta ubbaa yarshshiyosaa bolli woriis; qassi he yarshshiyosaa bolli asaa meqettaa xuuggiis. Hega ubbaa oottidi, Yerusalaame simmiis.

Yoosiyaasi Paasikaa Baalaa Bonchchiis

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 35:1-19*)

²¹ Hegaappe guyyiyan, kawoi asaa ubbaa, “Ha Maachchaa Maxaafan xaafetidoogaadan GODAAYYO intte Xoossaayyo Paasikaa Baalaa bonchchite” yaagidi azaziis. ²² Israa7eela haariya daannatu wodeppe doommidi, Israa7eela kawotu wodiyaanne Yihudaa kawotu wodiyan ubban haggaa mala Paasikaa Baalai mulekka bonchchetti erenna. ²³ SHin Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne hospunnata laittan Yerusalaame kataman GODAA bonchchanau ha Paasikaa Baalai GODAAYYO bonchchettiis.

Yoosiyaasi Oottido Hara Oosota

²⁴ Qassi qeesetu ubbaa halaqai Hilqqee GODAA Beeta Maqidasiyan beettida maxaafan xaafettida higgiiyaa qaalaa minttanaadan, iita ayyaanaa xeesiyaagee-

⁸23:13 *Dabira Zait*: Ibraawettuwan “Zait Deriyaa” woikko “Tuna Deriyaa” geetettees.

⁹23:13 *Molookayyo*: Ibraawettuwan Molooki “Milkom” geetettees.

tanne shareechchota, so giddo eeqaa misileta, eeqa miishshatanne Yihudaa biit-taaninne Yerusalaame kataman beettida hara sheneyiyaabata ubbaa Yoosiyaasi xais-siis. ²⁵ Muuse higgiiyaadan ba kumetta wozanan, ba kumetta shemppuwaaninne, ba kumetta wolqqan GODAAKKO simmidaban Yoosiyaasa mala kawoi, appe kase gidin, appe guyye gidin, mulekka denddibeenna.

²⁶ Gidikkonne Minaasee GODAA hanqetissanau oottido iita ooso ubbaa gishshau, GODAI Yihudaa bolli hanqettido ba hanquuwaa teegaappe simmibeenna. ²⁷ Hegaa gishshau GODAI, “Taani Israa7eela ta sinttappe diggidoogaadan, Yihudaakka ta sint-tappe diggana; taani doorido katamaa, Yerusalaamenne taani, ‘Ta sunntai hagan de7ana’ giido ha Beeta Maqidasiyaa diggana” yaagiiis.

Yoosiyaasa Kawotaa Wurssettaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 35:20-36:1)

²⁸ Yoosiyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁹ Yoosiyaasa wode Gibxxe Kawoi Nakoi, Asoore biittaa kawuwaa olan maaddanau Efiraaxiisa SHaafaa biis. Biishin Kawoi Yoosiyaasi aara olettanau ba olanchchata ekkidi kiyiis; shin Kawoi Nakoi aara Magiddon gait-tidi, a woriis. ³⁰ Worin a ashkkarati a ahaa paraa gaariyan wottidi, Magiddoppe Yerusalaame ehiidosona; ehiidi a duufuwan a moogidosona. Hegaappe guyyiyan, he biittaa asati Yoosiyaasa na7aa Yo7akaaza dooridosona; dooridi a aawaa sohuwan a tiyidi kawoyidosona.

Yihudaa Kawuwaa Yo7akaaza

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:2-4)

³¹ Yo7akaazi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne heezza; i Yerusalaamen heezzu agina kawotiis. A aayee sunntai Hamuxaalo; a Liibina kataman de7iya Ermmaasa na7iyo. ³² Ba maizza aawati oottidoogaadan, Yo7akaazi GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³³ Yo7akaazi Yerusalaamen kawotennaadan Gibxxe Kawoi Nakoi Hamaata giyo biittan Ribila giyoosan a qachchiis. Qachchidi heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya xaqara biraanne hasttamanne oiddu kilo giraame de-exxiya worqqaa Yihudaa asaa giirissiiis. ³⁴ Kawoi Nakoi Yoosiyaasa na7aa Eliyaaqi-ima a aawaa sohuwan kawoyiis; yaatidi a sunntaa Yo7aqeema yaagidi laammiis. SHin Yo7akaaza Gibxxe efiis; efin Yo7akaazi yan haiqqiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:5-8)

³⁵ Yaatin Yo7aqeemi Kawoi Nakoi oichchido giiraa biraanne worqqaanne ayyo immiis. He giiraa qanxxanau Yo7aqeemi he biittaa asai demmiyo keena biraappenne worqqaappe giiraa shiishshiis.

³⁶ Yo7aqeemi kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne isiini laitta kawotiis. A aayee sunntai Zabido; a Ruuma kataman de7iya Padaaya na7iyo. ³⁷ Yo7aqeemi ba maizza aawati oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis.

24 Yo7aqeema wode Baabiloone biittaa Kawoi Naabukadanaxoori Yihudaa bolli woraajjiis. Yaatin Yo7aqeemi ayyo heezzu laittaa haarettiis. Hegaappe guyyiyan simmidi, Naabukadanaxoora bolli makkaliis. ² GODAI Baa-

bilooone biittaa ambaanota, Sooriyaa biittaa ambaanota, Moo7aaba biittaa ambaanotanne Amoonaa biittaa ambaanota Yo7aqeema bolli yeddiis; hananabaa yootiya ba ashkkaratu baggaara GODAI kase haasayidoogaadan, Yihudaa biittaa bashshanaadan hageeta yeddiis.³⁻⁴ Kawoi Minaasee oottido nagara ubbaa gishshau, qassi xillo asaa suuttaa i gussidi, Yerusalaamen kunttido gishshau, GODAI Yihudaa asaa ba sinttappe digganau ha bashshaa yeddiis; GODAI Minaaseyyo he nagaraa atto gaanau koyibeenna.

⁵Yo7aqeemi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁶Yo7aqeemi haiqqidi, ba maizzan gaittiis. A sohuwan a na7ai Yo7aakiini kawotiis.

⁷Gibxxe biittaa kawoi naa77antto ba biittaappe denddidi, olau yibeenna; aissi giikko, Gibxxe SHAafaappe doommidi, biidi Efiraaxiisa SHAafaa gakkanaashin, Gibxxe kawoi haarido biittaa ubbaa Baabilooone kawoi ekkirggiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:9-10)

⁸Yo7aakiini kawotiyo wode laittai ayyo tammanne hosppuna;¹⁰ Yo7aakiini Yerusalaamen heezzu agina kawotiis. A aayee sunntai Nahushtto; a Yerusalaamiyaa Elinnaataana na7iyo. ⁹Yo7aakiini ba aawai oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis.

¹⁰He wode Baabilooone Kawuwaa Naabukadanaxooraa olanchchati Yerusalaame yiidi, katamaa doggomi wottidosona. ¹¹Doggomi uttidaashin, Baabilooone Kawoi Naabukadanaxoori he katamaa yiis. ¹²Yihudaa Kawoi Yo7aakiini, a aayiyaa, a ashkkarati, a halaqatinne kawo keettaa oosanchchati ubbati Baabilooone kawuwaayyo kushiyaa immidosona.

Yo7aakiini kawotido hosppuntta laittan, Baabilooone kawoi Yo7aakiina qachchiis. ¹³GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettan de7iya aquuwaa ubbaa he sohuwaappe denttidi efiis. GODAI kase haasayidoogaadan Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan giigissido worqqa miishshata ubbaa Baabilooone kawoi qanxxerettiis. ¹⁴Naabukadanaxoori Yerusalaame asaa, halaqata ubbaa, olanchchata ubbaa, kushe hiillanchchata ubbaanne birataa qoxxiyaageeta ubbaa, muleera tammu sha7u asaa, Yerusalaameppe omooddidi efiis; efin biittan hiyyeesa asa xalaalai attiis.

¹⁵Naabukadanaxoori Yo7aakiina omooddidi, Baabilooone efiis; aara kawiiyo a aayyiyo, a maccaasata, a oosanchchatanne biittan de7iya gita asaa ubbaa ekkidi biis. ¹⁶He asaappe laappun sha7ati olanchchata; issi sha7u asati dumma dumma kushe hiillanchchata; eti ubbaikka minonne olaa olettanau danddayiyaageeta. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, Baabilooone kawoi Yo7aakiina sohuwan a aawaa ishaa Mataaniyaa kawoyiis. Kawoyiiddi a sunntaa Sedeqiyaasa yaagidi laammiis.

¹⁰**24:8 Tammanne hosppuna:** Laittai ayyo tammanne hosppuna woikko hosppuna. Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:9 xeella.

Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:11-12; Ermmaasa 52:1-3)

¹⁸ Sedeqiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne isiino; Yerusalaamen i tammanne isiini laittaa kawotiis. A aayee sunntai Hamuxaalo; a Liibina kataman de7iya Ermmaasa na7iyo. ¹⁹ Yo7aqeemi oottidoogaadan, Sedeqiyaasikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ²⁰ GODAI hanqqettido gishshau, Yerusalaame asaa bolinne Yihudaa asaa bolli hagee haniis; wurssettan eta i ba sinttappe diggiis.

Yerusalaame Kunddettaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:13-21; Ermmaasa 52:3-11)

Sedeqiyaasi Baabiloone kawuwaa bolli makkaliis.

25 Makkalin Sedeqiyaasi kawotido uddufunnta laitti, tammannta aginan, tammannta gallassi, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchata ubbaa ekkidi yiidi, Yerusalaame dooddiis. A yuushuwankka biittaa keelaa diddiqiis. ² Sedeqiyaasi kawotido tammanne isiinnta laittaa gakkanaassi, katamai doodettidi gam77iis.

³ Hegaa gaasuwan biittan koshai suullin, he laitti oiddantto aginan, uddufunnta gallassan he biittaa asaayyo miyoobi xayyiis. ⁴ Yaanidaashin katamaa yuushuwaa gimbee issi baggaara qolettiiis. Qolettin Baabiloone asai katamaa yuuyi aadhdhidi naagikkokka, Yihudaa kawuwaa olanchchati mule ubbai qammi kawo ataakilltiyaa sohuwaa efiya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirssaa gimbbeta issippe gattiya penggiyaara kiyidi baqatidosona. Eti Yorddaanoosa dilbbaakko simmidi biidosona; ⁵ shin Baabiloone olanchchati kawuwaa yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi oiqqidosona. Oiqqin a olanchchati ubbai appe shaahettidi laalettidosona. ⁶ Hegaappe guyyiyan, eti a Ribila kataman de7iya Naabukadanaxoorakko efiidosona. Efin Baabiloone kawoi yan Sedeqiyaasa bolli pirddiis. ⁷ Sedeqiyaasa naata Sedeqiyaasi xeellishin woridosona. Hegaappe guyyiyan, a aifeta wooci kessidi, sanssalatan a qachchidosona; yaatidi Baabiloone biitti ekkidi efiidosona.

Beeta Maqidasee Qolettiiis

(Ermmaasa 52:12-33)

⁸ Naabukadanaxoori Baabiloonen kawotido tammanne uddufunnta laitti, ichchashantta aginan, laappunnta gallassi kawuwaa oosanchchatuppe issoi, kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Yerusalaame geliis. ⁹ Gelidi GODAA Beeta Maqidasiyaa, kawo keettaanne Yerusalaamen de7iya keetta ubbaa xuuggiis; gita keetta giyo keetta ubbaa eetti wurssiis. ¹⁰ Baabiloone olanchchati ubbai kawuwaa naagiyaageetu halaqaa azazuwan Yerusalaame katamaa yuushuwan de7iya dirssaa gimbbiyaa ubbaa qolidosona. ¹¹ Naabuzaraadaani kataman attida asatanne Yihudan attida asata, kaddidi Baabiloone olanchchatun gaittida asatuurakka ubbaa oiqqidi, omooduwau efiis. ¹² SHin Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesatuppe amaridaageeta woiniyaa turaa tokkanaadaanne gadiyaa goyanaadan Yihudan ashshiis.

¹³ Baabiloone asati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya nahaasiyaappe medhdhido tuussata, miishshata wottiyo gaaretanne Abbaa Sainiyaa mentterettidosona; mentterettidi nahaasiyaa ubbaa Baabiloone efiidosona. ¹⁴ Hegaadankka qassi kereta,

akaafata, xomppiyaa shaluwaa xeeraa pittiyooabata, cilppatanne yarshshiyo wode go7ettiyo nahaase miishshata ubbaa ekki efiidosona. ¹⁵ Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani muruta biraappenne muruta worqqaappe merettida tamaa kaashiyo shaatetakka kuixaarotakka ubbaa ekkidi efiis. ¹⁶ Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan oosettiyaabatussi meddhido naa77u tuussati, Abbaa Saineenne gaareti merettido nahaasiyaa biratai meezaanan likkanau danddayettennaagaa keena daro. ¹⁷ Naa77u tuussati issi mala gididi, issuwaa issuwaa geesai tammanne hospun wara; qassi issi issi tuussaa huuphiyan de7iya gumbboti heezzu wara adussa. He gumbbotu yuushoi nahaasiyaa qaxiqallotuuninne nahaasiyaappe meddhido roomaane giyo teeraa misiletun alleegetti uttiis.

Yihudaa Asai Omoodettidi Baabiloone Biis

(Ermmaasa 52:24-27)

¹⁸ Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani qeese ubbatu halaqaa Saraaya, appe kaaliya qeesiyaa Xafaaniyaanne penggiyaa naagiya hara heezzu asata oiqqiis. ¹⁹ Qassi he wode gakkanaashin, kataman de7iya asaappe Yihudaa ola gadaawaa, kawuwaa zoriyaageetuppe ichchashu asata, ola gadaawaa xaafiyaa, hegeenne olanchchata asaa giddoppe qoridi kessiyagaanne hara usuppun tammu gita asata efiis. ²⁰ Halaqai Naabuzaraadaani eta ubbaa ekkidi, Baabiloone kawuwaakko Ribila katamaa efiis. ²¹ Yan Ribila kataman, Hamaata biittan Baabiloone kawoi eta ubbaa worissiis. Hegaadan hanidi, Yihudaa asai ba biittaappe omoodetti denddidi biis.

Gadaalee Yihudaa Haariis

(Ermmaasa 40:7-9; 41:1-3)

²² Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori Saafaana na7aa na7aa, Ahigaama na7aa Gadaaliyaa, Baabiloone beennan Yihudan attida asaa haariya halaqa oottidi sunttiis. ²³ Kushiya immibeenna Yihudaa ola gadaawatinne olanchchati heгаа siyidi, Mixiphphan de7iya Gadaaliyan biidi gaittidosona. He gadaawati Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela, Qaareeha na7aa Yohanaana, Naxoofa katamaappe yiida Taanihumeeta na7aa Saraayanne Maa7ikappe yiida issi bitaniyaa na7aa Yazaaniyaa. ²⁴ Gadaalee etassinne eta olanchchatussi caaqqidi, hagaadan yaagiis; “Hageetussi Baabiloone halaqatussi yayyoppite. Ha biittan de7ite; yaatidi Baabiloone kawuwaassi haarettite. Yaatikko mule ubbabai inttessi lo77o gidana” yaagiis.

²⁵ SHin laappunnta aginan kawo zare gidiya Elishamaa7a na7aa Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli tammu asaara Mixiphpha biidi, Gadaaliyaanne aara de7iya Yihudaa asaanne Baabiloone asaa ubbaa woriis. ²⁶ Hegaappe guyyiyan, Baabiloone asaayyo yayyidi, Yihudaa asai, guuttai gitai attennan, ola gadaawatuurakka ubbai Gibxxe biitti baqatidosona.

Yo7aakiini Qashuwaappe Birshshettiis

(Ermmaasa 52:31-34)

²⁷ Ewiili-Marodaaki kawotido laitti Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina qashuwaappe birshshidi maariis. Hegee hanidoogee Yo7aakiini omoodetti qashettidi biido hasttamanne laappunnta laitti, tammanne naa77antta aginan, laatamanne laappunnta gal-

lassaana. ²⁸ Ewiili-Marodaaki Yo7aakiinaara mal77o qaala haasayidi, Baabiloonen omooduwan de7iya hara kawotu ubbaappe aattidi, a bonchchiis. ²⁹ Hegaa gishshau, Yo7aakiini qasho keettan maayido maayuwaa laammiis. Laammidi i attida ba de7o laitta ubban kawo maaddaappe miis. ³⁰ Hachchi hachchi ayyo koshshiyaabaa ubbaa Baabiloone kawoi immiis.

Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa

Gidduwaa Eriisuwaa

Hanidabaa Odiya maxaafati, Sameela maxaafatuuninne Kawotu maxaafatun xaafettida taariketa dumma ogiyan naa77anttidi odoosona. Hanidabaa odiya maxaafatun Israa7eela kawotu kawotettaa taarikee naa77u waanna waanna kifiletun shaahettidi odettiis.

1. Israa7eelanne Yihudaa kawotettati mooruwan kunddidaageeta gidikkonne, Xoossai ba asaassi gelido qaalaa ubbaa naagidoogaanne Yihudan de7iyaageetu baggaara ba asaassi ba halchchido halchchuwaa polidoogaa bessanaassa. Hagee tuma gidiyooгаа erissanau, ha maxaafaa xaafidaagee Daawitinne Solomoni oottido gita gita oosota, Yoosaafixi, Hizqqiyaasinne Yoosiyaasi asaa de7uwaа ooraxissido ooraxissuwaanne Xoossaassi minnidi ammanettida asaa hanotaa loittidi xeelliis.

2. Yerusalaamen de7iya Beeta Maqidasiyan Xoossaassi goinniyo goinoidaanidi doomettidaakko odanaassa. Qassi he wode goinuwaa wogaa kaalettiyaageeti qeeseta gidiyoo gishshau, eti kaalettiyo ooso keettaa waanidi doomettidaakkonne qonccissanaassa. Beeta Maqidasiyaa keexxidaagee Solomona gidikkokka, Beeta Maqidasiyaanne goinuwaa wogaa koiro essidaagee Daawita gidiyooгаа odanaassa.

Addaameppe Biidi Abrahaama Gakkanaassi De7iya Yeletaa

(Doomettaabaa 5:1-32; 10:1-32; 11:10-26)

1 Addaamee Seeta yeliis; Seeti Heenoosa yeliis; Heenoosi Qainaana yeliis; ²Qainaani Malaali7eela yeliis; Malaali7eeli Yaareeda yeliis; ³Yaareedi Heenooka yeliis; Heenooki Maatusaala yeliis; Maatusaali Laameeka yeliis; ⁴Laameeki Noha yeliis. Nohee Seema, Kaamanne Yaafeeta yeliis.

⁵Yaafeeta attuma naati Goomera, Maagooga, Maadaaya, Yaawaana, Tubaala, Meshekanne Tiiraasa. ⁶Goomera attuma naati Ashkkanaaza, Riifaatanne Togarmma. ⁷Yaawaana attuma naati Eliisha, Tarsseesa, Kitiimanne Rooda.

⁸Kaama attuma naati Kuusha, Mixiraima, Puuxanne Kanaana. ⁹Kuusha attuma naati Saaba, Hawiila, Saabita, Raa7imanne Sabttaka. Raa7ima attuma naati Saabanne Dadaana. ¹⁰Qassi Kuushi Naamiruuda yeliis. Naamiruudi sa7an wolqqaama olanchcha gidiis. ¹¹Mixiraimi Ludeta, Anaameta, Lahaabeta, Nafttuuheta, ¹²Patiroosata, Kaasiluuhetanne Pilisxeema zareta yelida Kafttooreta yeliis. ¹³Kanaanee baira na7aa Sidoonanne a kaaluwaa Heeta yeliis; ¹⁴qassi Kanaanee Yaabuusata, Amooreta, Gerggeeseta, ¹⁵Hiiweta, Arqqeta, Siinata, ¹⁶Ariwaadeta, Xamaaretanne Hamaatatata yeliis.

¹⁷Seema attuma naati Elaama, Asoora, Arifaakisaada, Luuda, Araama, Uuxa, Huula, Geteeranne Mesheka. ¹⁸Arifaakisaadi SHelaaha yeliis; SHelaahi Eboora yeliis. ¹⁹Eboori naa77u naata yeliis; issoi yelettido wode sa7ai shaahettido gishshau, a sunttai Peeleega geetettiis; a ishaa sunttai Yoqixaana. ²⁰Yoqixaani Almmodaada, SHEleefa, Haxarmmaaweta, Yeraaha, ²¹Hadoraama, Uzaala, Diiqila, ²²Eebaala, Abimaa7eela, Saaba, ²³Ofiira, Hawiilanne Yobaaba yeliis. Hageeti ubbati Yoqixaana zareta.

²⁴ Seemappe biidi, Abrahaama gakkanaassi de7iya yeletai hagaappe kaalidi xaafettidaagaa: Seema, Arifaakisaada, SHelaaha, ²⁵ Eboora, Peeleega, Raa7a, ²⁶ Saruuga, Naakoora, Taaranne ²⁷ Abrahaama geetettidi xeesettiya Abraama.

Isimaa7eela Yeletaa

(Doomettaabaa 25:12-16)

²⁸ Abrahaama attuma naati Yisaaqanne Isimaa7eela. ²⁹ Eta yeletai hagaappe kaalidi xaafettiis.

Isimaa7eela bairai Nabaayoota; hegaappe simmin Qeedaaree, Adibi7eeli, Mibssaami, ³⁰ Mishimaa7i, Duumi, Maasi, Hadaadi, Teemi, ³¹ Yixuri, Naafiishinne Qeedimi yelettidosona. Hageeti Isimaa7eela naata.

³² Abrahaama kaadumatee Qaxuri attuma naati Ziimiraana, Yoqishaana, Madaana, Midiyaama, Yishibaaqanne SHuha. Yoqishaana attuma naati Saabanne Dadaana. ³³ Midiyaama attuma naati Eefa, Efeera, Hanooka, Abiidaa7anne Eldaa7a. Hageeti ubbati Qaxuri zareta.

Eesawa Yeletaa

(Doomettaabaa 36:1-19)

³⁴ Abrahaami Yisaaqa yeliis. Yisaaqa attuma naati Eesawanne Israa7eela. ³⁵ Eesawa attuma naati Elifaaza, Ra7u7eela, Yi7uusha, Yaa7ilaamanne Qoraaha. ³⁶ Elifaaza attuma naati Temaana, Omaara, Xafa, Ga7itaama, Qanaaza, Timinaa7anne Amaaleeqa. ³⁷ Ra7u7eela attuma naati Nahaata, Zaraaha, SHammanne Miiza.

Eedooman Koiro De7ida Asata

(Doomettaabaa 36:20-30)

³⁸ Eedooman koiro de7ida Se7iira attuma naati Loxaana, SHobaala, Xibaa7oona, Aana, Dishoona, Exeeranne Dishaana. ³⁹ Loxaana attuma naati Hooranne Homaama. Loxaana michchiyaa Timinaa7o. ⁴⁰ SHobaala attuma naati Aaliwaana, Manahaata, Eebaala, SHefanne Oonaama. Xibaa7oona attuma naati Aayanne Aana. ⁴¹ Aana na7ai Dishoona. Dishoona attuma naati Hemddaana, Eshibaana, Yitiraananne Karaana. ⁴² Exeera attuma naati Bilihaana, Za7iwaananne Aqaana. Dishaana attuma naati Uuxanne Araana.

Eedooma Kawota

(Doomettaabaa 36:31-43)

⁴³ Israa7eelan ai kawoinne kawotanaappe kase Eedooma biittan kawotida kawoti hagaappe kaalidi xaafettidaageeta.

Ba7oora na7ai Belaa7i kawotiis; a katamaa sunttai Dinaaba.

⁴⁴ Belaa7i haiqqin, Booxirappe yiida Zaraaha na7ai Yobaabi a sohuwan kawotiis.

⁴⁵ Yobaabi haiqqin, Temaana biittaappe yiida Hushaami a sohuwan kawotiis.

⁴⁶ Hushaami haiqqin, Moo7aaba biittan Midiyaamata xoonida Badaada na7aa Hadaadi a sohuwan kawotiis; a katamaa sunttai Awiita.

⁴⁷ Hadaadi haiqqin, Maasireeqappe yiida Saamili a sohuwan kawotiis.

⁴⁸ Saamili haiqqin, shaafaa matan de7iya Rahobootappe yiida SHaa7uli a sohuwan kawotiis.

⁴⁹ SHaa7uli haiqqin, Akiboora na7ai Ba7aalihanaani a sohuwan kawotiis.

⁵⁰ Ba7aalihanaani haiqqin, Hadaadi a sohuwan kawotiis; a katamaa sunttai Paa7a. A keettaayyiyaa Mezaahaaba na7ee Maaxireedi na7iyo Mahexaabi7eelo. Hegaappe guyyiyan, Hadaadi haiqqiis.

⁵¹ Eedooma zaretu halaqati hageeta: Timinaa7a, Aliwa, Yeteeta, ⁵² Oholiibaama, Eela, Piinoona, ⁵³ Qanaaza, Temaana, Mibxxaara, ⁵⁴ Maagidi7eelanne Iraama. Hageeti Eedooma halaqata.

Yihudaa Yeletaa

2 Israa7eela attuma naati hageeta: Roobeela, Simoona, Leewa, Yihudaa, Yisaakoora, Zaabiloona, ² Daana, Yooseefa, Biniyaama, Nifttaaleema, Gaadanne Aseera.

³ Kanaanee Baatishu7ippe Yihudai yelido heezzu attuma naati Eera, Oonaananne SHeela. Yihudaa na7ai bairai, Eeri GODAA sinttan iitabaa oottido gishshau, GODAI a woriis. ⁴ Yihudaa na7aa machchiya Ti7imaara Yihudaayyo Paareesanne Zaraaha yelaasu. Yihudaayyo ubbaara ichchashu attuma naati de7oosona.

⁵ Paareesa attuma naati Hexiroonanne Hamuula.

⁶ Zaraaha attuma naati Zimira, Etaana, Hemaana, Kalkkoolanne Darddaa7a; eti muleera ichchasha. ⁷ Zaraaha zerettaappe gidida Karmma na7ai Akkaani Xoossaayyo dummayi wottido omooduwaa ekkidi, Israa7eela asaa waissidaagaa. ⁸ Etaana na7ai Azaariyaa.

Hexiroonappe Biidi Daawita Gakkanaassi De7iya Yeletaa

⁹ Hexirooni yelido naati Yiraahima7eela, Raamanne Kaaleeba. ¹⁰ Raami Aminadaaba yeliis. Aminadaabi Yihudaa zaretu halaqaa Na7asoona yeliis. ¹¹ Na7asooni Salmmoonaa yeliis; Salmmoonni Boo7eeza yeliis; ¹² Boo7eezi Yoobeeda yeliis; Yoobeedi Isseyaa yeliis. ¹³ Isseyi ba baira na7aa Eli7aaba, naa77antto na7aa Aminadaaba, heeztantto na7aa SHaama, ¹⁴ oiddantto na7aa Nataani7eela, ichchashantto na7aa Raddaaya, ¹⁵ usuppunto na7aa Ooxeemanne laappunto na7aa Daawita yeliis. ¹⁶ Isseyaa macca naati Xaruuyonne Abigaalo. Xaruuyi naati heezzati Abishaaya, Yoo7aabanne Asaaheela. ¹⁷ Abigaala Amaasa yelaasu; Amaasa aawai Isimaa7eeliyaa Yetera.

Hexiroona Yeletaa

¹⁸ Hexiroona na7ai Kaaleebi ba maccaasee Azuubin, Yirii7ooto giyo na7iyo yeliis. Yirii7oota Yesheera, SHobaabanne Arddoona yelaasu. ¹⁹ Azuuba haiqqin, Kaaleebi Efiraato ekkiiis; Efiraata Huura yelaasu. ²⁰ Huuri Uura yeliis; Uri Baxaali7eela yeliis.

²¹ Hexirooni usuppun tammu laitta asa gididoogaappe guyyiyan, Gala7aade aawaa Maakira na7iyo ekkidi, Saguba yeliis. ²² Sagubi Yaa7iira yeliis. Yaa7iiri beni Gala7aade biittan laatamanne heezzu katamata haariis. ²³ SHin Gashuuranne Sooriyaa kawoti Yaa7iira katamata Qanaataaranne Qanaata moottatuura usuppun tammu katamata olidi oiqqidosona; yan de7ida asai ubbai Gala7aade aawaa Maakira zare. ²⁴ Hexirooni Kaaleeba Efiraata giyoosan haiqqidoogaappe guyyiyan, Hexiroona maccaasiyaa Abiyya Taqo7a aawaa Ashihuura yelaasu.¹

1:24 Woikko Hexirooni haiqqidoogaappe guyyiyan, Kaaleebi ba aawaa am77iyo Efiraato aissiiis. Aissin eti Taqo7a katamaa keexxida, Ashihuura giyo attuma na7aa yelidosona.

Yiraahima7eela Yeletaa

²⁵ Hexiroona na7aa bairaa Yiraahima7eela na7ai bairai Raama; kaaloti Buuna, Oreena, Ooxeemanne Akiya. ²⁶ Yiraahima7eelayyo Ataaro geetettiya hara maccaasiyaa de7ausu; Ataara Oonaama aayyiyo.

²⁷ Yiraahima7eela na7aa bairaa Raama naati Ma7aaxa, Yaamiinanne Eqeera.

²⁸ Oonaama naati SHammaayanne Yaada.

SHammaaya naati Nadaabanne Abishuura. ²⁹ Abishuura maccaasiyaa Abihaila Ahibaananne Moliida yelaasu. ³⁰ Nadaaba attuma naati Seledanne Afaayima; Seledi na7a yelennan haiqqiis. ³¹ Afaayima na7ai Yishi7a; Yishi7a na7ai SHEeshaana; SHEeshaana na7ai Ahilaaya.

³² SHammaaya ishaa Yaada naati Yeteranne Yonaataana; Yeteri na7a yelennan haiqqiis. ³³ Yonaataana naati Peleetanne Zaaza.

Hageeti Yiraahima7eela zaretta.

³⁴ SHEeshaanayyo maccappe attin, attuma naati baawa. SHEeshaanayyo Yaariha7a geetettiya ashkkarai Gibxxe biittaappe yiidaagee de7ees. ³⁵ SHEeshaani ba ashkkaraa Yaariha7ayyo ba macca naatuppe issinno immiis; immin na7iyaa Attaaya yelaasu. ³⁶ Attaayi Naataana yeliis; Naataani Zabaada yeliis; ³⁷ Zabaadi Efilaala yeliis; Efilaali Yoobeeda yeliis; ³⁸ Yoobeedi Yeeha yeliis; Yeehu Azaariyaa yeliis; ³⁹ Azaaree Heleexa yeliis; Heleexi El77aasa yeliis; ⁴⁰ El77aasi Sisimaaya yeliis; ⁴¹ Sisimaayi SHaaluuma yeliis; SHaaluumi Yiqamiyaa yeliis; Yiqamee Elishamaa7a yeliis.

Kaaleeba Yeletaa

⁴² Yiraahima7eela ishaa Kaaleeba na7ai bairai Meesha. Meesha na7ai Ziifa; Ziifa na7ai Mareesha; Mareesha na7ai Kebroona. ⁴³ Kebroona naati Qoraaha, Taapuha, Reqeemanne SHemaa7a. ⁴⁴ SHemaa7i Yorqqa7aama aawaa Rahaama yeliis. Reqeemi SHammaaya yeliis. ⁴⁵ SHammaaya na7ai Maa7oona. Maa7ooni Beetixuura yeliis.

⁴⁶ Kaaleeba kaadumatiyaa Eefa Haaraana, Moxanne Gazeeza yelaasu; Haaraani Gazeeza yeliis.

⁴⁷ Yaahidaaya naati Regeema, Yo7aataama, Geshaana, Peleexa, Eefanne SHa7aafa.

⁴⁸ Kaaleeba kaadumatiyaa Maa7ika SHEbeeranne Tirihaana yelaasu. ⁴⁹ Qassikka Maa7ika SHa7aafanne SHawa yelaasu. SHa7aafi Madimaana yeliis. SHawi Maakibeenanne Gibaa7a yeliis.

Kaaleeba na7iyaa Akiso.

⁵⁰ Kaaleeba naati harati hagaappe kaallidi xaafettidosona. Kaaleebi ba baira na7aa Huura ba keettaayee Efiraatin yeliis. Huura naati Qiriyaati-Yi7aariima aawaa SHobaala, ⁵¹ Beetaliheema aawaa Salmmoonanne Beeti-Gadeera aawaa Hareefa. ⁵² Qiriyaati-Yi7aariima aawaa SHobaala yarati Haro7eetatanne Manuhoota yarattuppe baggata. ⁵³ Qiriyaati-Yi7aariima yarati Yatirata, Puutata, SHumaatatanne Mishiraa7ata. Xor77atinne Eshttaa7oolati hageetuppe yelettidosona. ⁵⁴ Beetaliheema aawaa Salmmoona yarati Naxoofata, Axirooti-Beetayoo7aabata, Manuhoota yarattuppe attiya baggatanne Xor77ata. ⁵⁵ Yaabeexa kataman de7iya xaafiyaageetu

yarati qassi Tir77ata, SHim77aatatanne Sukkata. Hageeti Rekaabatu aawaa Haamatappe yelettida Qeenata.

Kawuwaa Daawita Naata

3 Kebroona kataman Daawiti yelido naati hagaappe kaallidi xaafettidosona. ¹Iziraa7eeliyaa Ahino7aama yelido a bairai Aminoona. Qarmmeloosiyaa Abigaala yelido a naa77antto na7ai Daaneela. ²Gashuura biittaa Kawuwaa Talmmaaya na7iyaa Maa7ika yelido a heezzantto na7ai Abeseluma. Haggiita yelido a oiddantto na7ai Adooniyaasa. ³Abiixaala yelido a ichchashantto na7ai SHafaaxiyaa. A maccaasiyaa Egila yelido a usuppunta na7ai Yitira7aama. ⁴Daawiti he usuppun naata Kebroonan yeliis. Daawiti Kebroonan laappun laittanne usuppun agina kawotiis.

Qassi Yerusalaamen hasttamanne heezzu laitta kawotiis. ⁵Daawiti Yerusalaamen yelido naati oiddati Ami7eela na7iyaa Berssaaba yelido SHim77a, SHobaaba, Naataananne Solomona. ⁶Qassi hara uddufun attuma naati Yibihaara, Elishamaa7a, Elifeleexa, ⁷Nogaaha, Nefega, Yaafi7a, ⁸Elishamaa7a, Eliyadaa7anne Elifeleexa.² ⁹Ha attuma naatu ubbaa bollikka Daawitayyo kaadumatatuppe yelettida attuma naati de7oosona; qassi Taamaara ha attuma naatu michchiyo.

Kawuwaa Solomona Yeletaa

¹⁰Kawuwaa Solomona yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Solomona na7ai Robi7aama; Robi7aama na7ai Abiiya; Abiiya na7ai Asa; Asa na7ai Yoosaafixa; ¹¹Yoosaafixa na7ai Yoraama; Yoraama na7ai Akaaziyaasa; Akaaziyaasa na7ai Yo7aasha; ¹²Yo7aasha na7ai Amesiyaasa; Amesiyaasa na7ai Ooziyaana; Ooziyaana na7ai Yo7aataama; ¹³Yo7aataama na7ai Akaaza; Akaaza na7ai Hizqqiyaasa; Hizqqiyaasa na7ai Minaasa; ¹⁴Minaase na7ai Amoonaa; Amoonaa na7ai Yoosiyaa. ¹⁵Yoosiyaa na7ai bairai Yohanaana; naa77anttoi Yo7aqeema; heezzanttoi Sedeqiyaasa; oiddanttoi SHaaluuma. ¹⁶Yo7aqeema naati Yo7aakiinne³ Sedeqiyaasa.

Kawuwaa Yo7aakiina Yeletaa

¹⁷Oomoodettidi Baabiloone biida Yo7aakiina attuma naati Salaatiyaala, ¹⁸Malkkiraama, Padaaya, SHenaaxaara, Yiqamiyaa, Hoshamaa7anne Nadaabiyaa. ¹⁹Padaaya attuma naati Zarubaabeelanne SHim77a. Zarubaabeela attuma naati Mashulaamanne Hanaaniyaa; eta michchiyaa SHalomiito. ²⁰Hageeta bollan hara ichchashu attuma naati Zarubaabeelassi de7oosona; etikka Hashuuba, Oheela, Berekiyaa, Hasaadiyaanne Yushaabi-Heseeda.

²¹Hanaaniyaa attuma naati Palaaxiyaanne Yishaa7iyaa. Yishaa7iyaa na7ai Rafaaya; Rafaaya na7ai Arnnaana; Arnnaana na7ai Obaadiyaa; Obaadiyaa na7ai SHakaaniyaa; ²²SHakaaniyaa na7ai SHamaa7iyaa. SHamaa7iyaa naati ichchashati Haxxuusha, Yigi7aala, Bariyaaha, Na7aariyaanne SHafaaxa. ²³Na7aariyaa naati heezzati Eliyoo7enaaya, Hizqqanne Aziriqaama. ²⁴Eliyoo7enaaya naati laappunati Hodaawiyaa, Eliyaashiba, Palaaya, Aqquuba, Yohanaana, Dalaayanne Anaana.

^{23:8} Daawitassi Yerusalaamen yelettida attuma naatu sunttai Naa77antto Sameela 5:14-16; Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 3:5-7nne 14:4-7 xaafettiis; shin Ibraawet-tuwan issuwaa issuwaa sunttai ubbasan issi mala gidenna.

^{33:16} **Yo7aakiinne:** Ibraawet-tuwan ha sunttai “Yokoniya” geetettees.

Yihudaa Yeletaa

4 Yihudaa zareti Paareesa, Hexiroona, Karmma, Huuranne SHobaala. ²SHobaala na7ai Ra7aayi Yahaata yeliis; Yahaati Ahumaayanne Lahaada yeliis. Hageeti Xor77atu yarata. ³⁻⁴Huuri ba aayee Efiraatissi baira na7aa; Huuri Beetaliheema yeliis. Exaama attuma naati Iziraa7eela, Yuushimanne Yidibaasha; eta michchiyaa Haxilelppoono. Panu7eeli Gadoora yeliis. Exeeri Huusha yeliis. Hageeti Huura yarata.

⁵Taqo7a aawaa Ashihuurayyo Heelonne Naa7iro geetettiya naa77u maccaasati de7oosona. ⁶Naa7ira Ahuzaama, Hefeera, Teminanne Ahashttaara Ashihuurayyo yelaasu; hageeti Naa7iri naata. ⁷Heela Xeereta, Xoohaaranne Etinaana Ashihuurayyo yelaasu. ⁸Qooxi Anuuba, Xobeebanne Haruuma na7aa Ahariheela yarata yeliis.

⁹Yaabeexi ba ishanntu ubbaappe aadhdi bonchchettees. A aayiyaa, “Taani a iita maaretan yelido gishshau, a sunttai Yaabeexa” gaada sunttaasu. ¹⁰Yaabeexi Israa7eela Xoossaa xeesidi, “Abeet Xoossau, hai tana neeni anjja; ta gadiyaakka aassa. Tanaara issippe gida; tana sakkennaadan tana qohiyaabaappe neeni naaga” yaagidi woossiis. Woossin Xoossai a woosaa siyiis.

Hara Asatu Yeletaa

¹¹SHuha ishahi Kaluubi Mahiira yeliis; Mahiiri Eshttoona yeliis. ¹²Eshttoonni Beeti-raafa, Paaseehanne Tahinna yeliis. Tahinni Nahaasha katamaa asaa yeliis. Hageeti Reeka biittan de7idosona.

¹³Qanaaza naati Otini7eelanne Saraaya; Otini7eela naati Hataatanne Ma7onootaaya. ¹⁴Ma7onootaayi Oofira yeliis. Saraayi Yoo7aaba yeliis. Yoo7aabi Kushe Hiillatu Zanggaaraa giyoosan de7ida asaa yeliis.

¹⁵Yifune na7aa Kaaleeba naati Ira, Eelanne Na7aama. Eela na7ai Qanaaza.

¹⁶Yihaali7eela naati Ziifa, Ziifaaha, Tiirayanne Asaari7eela.

¹⁷Eezira naati Yetera, Mereda, Efeeranne Yaaloona. Meredi Gibxxe kawuwaa na7iyo Biitiyo ekkiis; ekin a Miiriyaamo, SHammaayanne Yishiba ayyo yelaasu. Yishibi Eshttamoo7a yeliis. ¹⁸Yihudaa biittaappe ekkido maccaasiyaa Gadoora aawaa Yereda, Sooko aawaa Hebeeranne Zaanooaha aawaa Yaqiiti7eela Meredayyo yelaasu. ¹⁹Nahaama michchee, Hodiya a maccaasee naati Gaariman de7ida Qa7iila aawaanne Maa7ikan de7ida Eshttamoo7a aawaa.

²⁰SHimoona naati Aminoona, Riinna, Benihanaananne Tiiloona.

Yishi7a naati Zoheetanne Benzozoheeta.

SHeela Yeletaa

²¹Yihudaa na7aa SHeela zareti Leeka aawaa Eera, Mareesha aawaa Laa7idanne Beeti-Ashibee7a kataman de7iya liinuwa giyo maayuwaa daddiyaageetu yarata. ²²Harati qassi Yoqiima, Yo7aasha, Yaashubiliheema, Moo7aaba biittaa haarida Saraafanne Kozeeba kataman de7ida asata. Ha yeletaa mazggafai beni wodeesappekka de7iyaagaa. ²³Hageeti Naxa7iimaaninne Gadeeran de7ida urqqaa medhdhiya asata. Eti kawuwaa oosuwa oottanau aara issippe de7idosona.

Simoona Yeletaa

²⁴ Simoona naati Nemu7eela, Yaamiina, Yaariiba, Zاراahanne SHaa7ula. ²⁵ SHaa7ula na7ai SHaaluuma; SHaaluuma na7ai Mibssaama; Mibssaama na7ai Mishimaa7a; ²⁶ Mishimaa7a na7ai Hammu7eela; Hammu7eela na7ai Zakkuura; Zakkuura na7ai SHim77a. ²⁷ SHim77aayyo tammanne usuppun attuma naatinne usuppun macca naati de7oosona; shin a ishatuyyo cora naati de7okkona. Yihudaa zaretudan Simoona zareti corattibokkona.

²⁸ Simoona zareti Berssaabeha katamaaninne Molaada, Haxaari-SHu7aala, ²⁹ Baala, Exeema, Tolaada, ³⁰ Baatu7eela, Horima, Xiqilaaga, ³¹ Beeti-Markkaboota, Hoxaari-Susiima, Beetibiiranne SHaa7iraima katamatun de7idosona. Daawiti kawotana gakkanaassi hageeti eta katamata gididi de7idosona. ³² Qassi eta mootatti Exaama, Aina, Rimmoona, Tokenanne Ashaana. Eti muleera ichchashu katamata. ³³ Baa7ilaata gakkanaashin, ha katamatu yuushuwan de7iya mootatti ubbai etan gujjettoosona. Hageeta eti de7ido sohota eti bantta yeletaa maaran mazggafan xaafidi oiqqidosona.

³⁴ Simoona yaratu halaqati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Eti Mashobaaba, Yaamileeka, Amesiyaasa na7aa Yoosha, ³⁵ Yuu7eelanne Yoshiibiyaa na7aa Yeeha. Yeehu aawaa aawai Asa7eela na7aa Saraaya. ³⁶ Hara halaqati qassi Eliyoo7enaaya, Yaaqooba, Yashohaaya, Asaaya, Adii7eela, Yashimi7eela, Banaayanne ³⁷ Ziiza. Ziizi SHif77a na7aa; SHif77i Alloona na7aa; Allooni Yadaaya na7aa; Yadaayi SHiimira na7aa; SHiimiri SHamaa7iyaa na7aa. ³⁸ Simoona yaratu halaqati hageeta.

Eta aawatu zerettai keehippe corattiis. ³⁹ Eti bantta mehiyaayyo heemmiyoosaa koyanau Gadoora geliyoosaa matan de7iya wombbaayyo arshsho baggaara de7iya sohota gakkanaassi biidosona. ⁴⁰ Biidi issi keehippe araddida lo77o heemmiyo sohuwaa demmidosona; he biittai woppainne saroi kumido aaho biitta. Beni wode he biittan de7idaageeti Kaama zerettata. ⁴¹ Hagaappe qommo baggaara sunttai xaafettido Simoona zareti Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa wode Gadoora biitti biidi, yan de7iya Kaama zerettatanne Ma7uuna asata olidi xaissidosona. Xaissidi he biittan eta mehiyaayyo heemmiyo sohoi de7iyo gishshau, Simoona zareti hachchi gattanau yan uttidosa.

⁴² Simoona zaretuppe ichchashu xeetu asati Se7iira Deriyaakko biidosona. Eta halaqati Palaaxiyaa, Na7aariyaa, Rafaayanne Uzzi7eela; eti Yishi7a naata. ⁴³ Amaaleeqa asatuppe kase baqati attidaageeta Simoona asati xaissidosona. Eti hachchi gakkanaassi he biittan de7oosona.

Roobeela Yeletaa

5 Israa7eela na7aa bairaa Roobeela yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Roobeeli baira na7a; shin ba aawaa hiixaa i tunnissido gishshau, bairatettau bessiyaabai Israa7eela na7aa Yooseefa naatuyyo imettiis. Hegaa gishshau, i yeletan baira gididoogee xaafettibeenna. ² Yihudai ba ishanttuppe minniis; a bairatettau Yooseefau imettidabaa gidikkokka, Israa7eela asaa haariyaagee Yihudaappe kiyiis. ³ Israa7eela na7aa bairaa Roobeela attuma naati Hanooka, Paala, Hexiroonanne Karmma.

⁴ Yuu7eela na7ai SHamaa7iyaa; SHamaa7iyaa na7ai Googa; Googa na7ai SHim77a; ⁵ SHim77a na7ai Mikiyaasa; Mikiyaasa na7ai Ra7aaya; Ra7aaya na7ai

Ba7aala. ⁶Ba7aala na7ai Asoore Kawoi Tigilaati-Paleseeri omooddidi efiido Ba7eera; Ba7eeri Roobeela zaretu halaqaa. ⁷Ba7eera dabboti, bantta yeletaa mazggafan xaafettida Roobeela yaratu halaqati Yi7i7eela, Zakkaariyaasanne ⁸Belaa7a. Belaa7i Azaaza na7aa; Azaazi SHemaa7a na7aa; SHemaa7i Yuu7eela zare. Yuu7eela zareti Aaro7era kataman, Nabo biittaaanne Ba7aali-Ma7oona biittan de7idosona.

⁹Roobeela zaretu mehee Gala7aaden corattido gishshau, eti yaappe arshsho baggi biidi, Efiraaxiisa SHaafaa gakkanaashin tanggaccida bazzuwan uttidosa. ¹⁰Saa7oola laittan Aggaari yaratuura Roobeela yarati olettin, Roobeela yarati xoonidosona. Xoonidi Gala7aadepe arshsho baggaara de7iya Aggaari yaratu biittan uttidosa.

Gaada Yeletaa

¹¹Gaada zareti Roobeela zaretuppe huuphessa baggan, Salaaka gakkanaashin de7iya Baasaane biittan uttidosa. ¹²Yuu7eeli koiro yaratussi halaqa; SHafaami naa77antto yaratussi halaqa. Yaa7inaayinne SHafaaxi Baasaanen uttida yaratussi halaqata. ¹³Eta dabboti, laappun yaratu halaqati, Mikaa7eela, Mashulaama, Saaba, Yoraaya, Yaa7ikaana, Zii7anne Ebeera. ¹⁴Hageeti Abihaila naati Buuza zareta. Buuzi Yaahida yeliis; Yaahidoi Yeshishaaya yeliis; Yeshishaayi Mikaa7eela yeliis; Mikaa7eeli Gala7aada yeliis; Gala7aadee Yaaroooha yeliis; Yaarooohi Huura yeliis; Huuri Abihaila yeliis. ¹⁵Eta aawatu so halaqai Guuna na7aa na7aa Abddi7eela na7aa Aaha. ¹⁶Eti Gala7aadeeninne Baasaanen he biittatu katamatuuninne Saaroonna biittan mehee heemettiyo sohotun uttidosa. ¹⁷Hageetu ubbaa yeletai Yihudaa Kawuwaa Yo7aataama wodenne Israa7eela Kawuwaa Iyorbbaama wode yeletaa mazggafan xaafettiis.

Yorddaanoosa SHaafaappe Arshsho Baggan Uttida Zaretu Olanchchata

¹⁸Roobeela zaretuppe, Gaada zaretuppenne Minaase zaretuppe baggatuppe olanchchati, wolqqaamati, gonnalliyaanne bisuwaa oiqqiyaageeti, wonddafiyaa duhan loohidaageetinne olaa salppiyaa eriyaageeti oitamanne oiddu sha7anne laappun xeetanne usuppun tamma. ¹⁹Eti Aggaari yaratuura, Yixuratuura, Naafiishaturanne Nodaabatuura olettidosona. ²⁰Eti he asatuura olettiiddi, Xoossaakko waasido gishshau, maaduwa demmidosona. Eti Xoossan ammanettido gishshau, i etau woosettiis. Hegaa gishshau, Aggaari yaratanne etaara de7iya harati eta kushiyan gelidosona. ²¹Bantta morkketuppe ishatamu sha7u gaameelata, naa77u xeetanne ishatamu sha7u dorssata, naa77u sha7u haretanne xeetu sha7u asata omooddidi efiidosona. ²²Olai Xoossaagaa gidido gishshau, daroti haiqqidosona. Xoonidaageeti omooduwa wodee gakkanaashinkka he asatu sohuwan uttidosa.

Yorddaanoosa SHaafaappe Arshsho Baggan Uttida Minaase Zareta

²³Minaase zaretuppe bagga yarati Baasaaneppe doommidi, Ba7aali-Hermmoone, Saniiranne Hermmoone Deriyaa gakkanaashin de7iya he biittatun uttidosa; eti he sohotun corattidosona. ²⁴Eta aawatu so halaqati Efeera, Yishi7a, Eli7eela, Aziri7eela, Ermmaasa, Hodaawiyaanne Yaahidi7eela. Hageeti eta aawaa keettan erettida, xalanne wolqqaama asata.

²⁵SHin ha zareti bantta aawatu Xoossaa naaqqidosona; Xoossai eta sinttaappe xaassido he biittaa asatu xoossatuura shaaramuxidosona. ²⁶Hegaa gishshau, Is-

raa7eela Xoossai Tigilaati-Paleseera woikko Puula giyo Asoore kawuwaa ayyaanaa denttettiis. Yaatidi Roobeela zareta, Gaada zaretanne Minaase zaretuppe baggata omooddidi, Halaaha, Habooranne Haara biittatanne Gozaana SHaafaa efiis. Eti hachchi gakkanaashin yan de7oosona.

Qeese Ubbatu Halaqatu Yeletaa

6 Leewa naati Gershshoona, Qahaatanne Maraara.
² Qahaata naati Amiraama, Yixihaara, Kebroonanne Uzzi7eela.

³ Amiraama naati Aaroonaa, Muusanne Miiriyaamo.

Aaroonaa naati Nadaaba, Abiha, El77aazaranne Itaamaara.

⁴ El77aazari Piinihaasa yeliis; Piinihaasi Abishuu7a yeliis; Abishuu7i Buuqa yeliis; ⁵ Buuqi Uzza yeliis; ⁶ Uzzi Zaraahiyaa yeliis; Zaraahee Maraayoota yeliis; ⁷ Maraayooti Amaariyaa yeliis; Amaaree Ahixuuba yeliis; ⁸ Ahixuubi Xaadooqa yeliis; Xaadooqi Ahima7aaxa yeliis; ⁹ Ahima7aaxi Azaariyaasa yeliis; Azaariyaasi Yohanaana yeliis; ¹⁰ Yohanaani Azaariyaasa yeliis. Solomoni Yerusalaamen keexisido Beeta Maqidasiyan oottida qeese Azaariyaasa. ¹¹ Azaariyaasi Amaariyaa yeliis; Amaaree Ahixuuba yeliis; ¹² Ahixuubi Xaadooqa yeliis; Xaadooqi SHaaluuma yeliis; ¹³ SHaaluumi Hilqqiyaa yeliis; Hilqqee Azaariyaasa yeliis; ¹⁴ Azaariyaasi Saraaya yeliis; Saraayi Yoxedeeqa yeliis. ¹⁵ GODAI Yihudaanne Yerusalaame Naabukadanaxooran oomoodisido wode Yoxedeeqikka oomoodettidi biis.

Leewa Zareta Haraata

¹⁶ Leewa naati Gershshoona, Qahaatanne Maraara. ¹⁷ Gershshoona naatu suntai Liibinanne SHim77a. ¹⁸ Qahaata naati Amiraama, Yixihaara, Kebroonanne Uzzi7eela. ¹⁹ Maraara naati Maahilanne Musha. Bantta aawaa keettan keettan xaafettida Leewatu yarati hageeta.

²⁰ Gershshoona na7ai Liibina; Liibina na7ai Yahaata; Yahaata na7ai Ziimma. ²¹ Ziimma na7ai Yo7aaha; Yo7aaha na7ai Idda; Iddo na7ai Zaraaha; Zaraaha na7ai Ya7atiraaya.

²² Qahaata na7ai Aminadaaba; Aminadaaba na7ai Qoraaha; Qoraaha na7ai Asiira; ²³ Asiira na7ai Elqqaana; Elqqaana na7ai Ebiyaasaafa; Ebiyaasaafa na7ai Asiira; ²⁴ Asiira na7ai Tahaata; Tahaata na7ai Uri7eela; Uri7eela na7ai Ooziyaana; Ooziyaana na7ai SHaa7ula.

²⁵ Elqqaana naati Amaasaayanne Ahimoota. ²⁶ Ahimoota na7ai Elqqaana; Elqqaana na7ai Xofaaya; Xofaaya na7ai Nahaata; ²⁷ Nahaata na7ai Eli7aaba; Eli7aaba na7ai Yirohaama; Yirohaama na7ai Elqqaana.

²⁸ Sameela na7ai bairai Yuu7eela; kaaloi Abiia.

²⁹ Maraara na7ai Maahila; Maahila na7ai Liibina; Liibina na7ai SHim77a; SHim77a na7ai Uzza; ³⁰ Uzza na7ai SHim77a; SHim77a na7ai Haggiiya; Haggiiya na7ai Asaaya.

Beeta Maqidasiyan Yexxiyaageeta

³¹ Daawiti Taabootaa Yerusalaame ehiidooappa guyyiyan, mazamuriyaa yexxanaadan GODAA keettan sunttidoogeeti hagaappa kaallidi xaafettidosona.

³² Solomoni Yerusalaamen GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxana gakkanaashin, GODAA Taabootai de7iyo Dunkkaaniiya sinttan eti mazamuriyaa yexxiiddi, kayan

kayan oottoosona. ³³ Bantta naatuura issippe yexxidaageeti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Qahaata yaraturupe yexxiyaagee Hemaana. Hemaani Yuu7eela na7aa; Yuu7eeli Sameela na7aa; ³⁴ Sameeli Elqqaana na7aa; Elqqaani Yirohaama na7aa; Yirohaami Eli7eela na7aa; Eli7eeli Tooha na7aa; ³⁵ Toohi Xufa na7aa; Xufi Elqqaana na7aa; Elqqaani Mahaata na7aa; Mahaati Amaasaaya na7aa; ³⁶ Amaasaayi Elqqaana na7aa; Elqqaani Yuu7eela na7aa; Yuu7eeli Azaariyaasa na7aa; Azaariyaasi Xafaaniyaa na7aa; ³⁷ Xafaanee Tahaata na7aa; Tahaati Asira na7aa; Asiiri Ebiyaasaafa na7aa; Ebiyaasaafi Qoraaha na7aa; ³⁸ Qoraahi Yixihaara na7aa; Yixihaari Qahaata na7aa; Qahaati Leewa na7aa; Leewi Israa7eela na7aa.

³⁹ A dabboi Asaafi a ushachcha baggaara eqqees. Asaafi Berekiyaa na7aa; Berekee SHim77a na7aa; ⁴⁰ SHim77i Mikaa7eela na7aa; Mikaa7eeli Ba7iseeya na7aa; Ba7iseeyi Malkkiyaa na7aa; ⁴¹ Malkkee Etaana na7aa; Etaani Zaraaha na7aa; Zaraahi Adaaya na7aa; ⁴² Adaayi Etaana na7aa; Etaani Zimma na7aa; Ziimmi SHim77a na7aa; ⁴³ SHim77i Yahaata na7aa; Yahaati Gershshoona na7aa; Gershshooni Leewa na7aa.

⁴⁴ Eta haddirssa baggaara eta dabboti, Maraara yarati eqqoosona. Etaani Qiisha na7aa; Qiishi Abdda na7aa; Abddi Malluuka na7aa; ⁴⁵ Malluuki Hashaabiyaa na7aa; Hashaabee Amesiyaasa na7aa; Amesiyaasi Hilqqiyaa na7aa; ⁴⁶ Hilqqee Amoxa na7aa; Amoxi Baana na7aa; Baani SHemeera na7aa; ⁴⁷ SHemeeri Maahila na7aa; Maahili Musha na7aa; Mushi Maraara na7aa; Maraari Leewa na7aa. ⁴⁸ Eta dabboti Leewati Xoossaa Dunkkaaniyaayyo oottanau sunttettidosona.

Aaroonaa Yeletaa

⁴⁹ SHin Aarooninne Aaroonaa zerettati ixaanaa cuwayoosona; yarshshiyooosan xuuggiyo yarshshuwaakka yarshshoosona. Xoossaa ashkkarai Muusee azazi-doogaadan, Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwan goinniyo goino ubbaayyonne Xoossai Israa7eela nagaraa atto giyo yarshshuwaayyo aawatettai etayyo de7ees.

⁵⁰ Aaroonaa yeletai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. Aaroonaa na7ai El77aazara; El77aazara na7ai Piinihaasa; Piinihaasa na7ai Abishuu7a; ⁵¹ Abishuu7a na7ai Buuqa; Buuqa na7ai Uzza; Uzza na7ai Zaraahiyaa. ⁵² Zaraahiyaa na7ai Maraayoota; Maraayoota na7ai Amaariyaa; Amaariyaa na7ai Ahixuuba; ⁵³ Ahixuuba na7ai Xaadooqa; Xaadooqa na7ai Ahima7aaxa.

Leewa Yarati De7ido Sohota

⁵⁴ Aaroonaa zaretii bantta zawaa gidдон de7anau eta utettaadan etayyo imettida sohota hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Qahaata yarati koiro saamaa ekkidosona. ⁵⁵ He saaman Yihudan de7iya Kebroona katamaanne Kebroona yuushuwan de7iya hentta gadeta etayyo immidosona; ⁵⁶ shin katamaa goshshaanne katamaa yuushuwan de7iya moottata Yifune na7aa Kaaleebayyo immidosona. ⁵⁷ Aaroonaa naatuyyo asai baqati biidi attiyo katamata, Kebroona, Yattira, Liibinanne eta hentta gadeta Eshttamoo7anne a hentta gadeta, ⁵⁸ Hiilenanne a hentta gadeta, Dabiiranne a hentta gadeta, ⁵⁹ Ashaananne a hentta gadetanne Beeti-SHemeshanne a hentta gadeta immidosona. ⁶⁰ Qassi Biniyaama zaretupe Gebaa7anne a hentta gadeta, Alemeetanne a hentta gadetanne Ana-tootanne a hentta gadeta immidosona. Aaroonaa naatuyyo imettida katamati muleera

tammanne heezza. ⁶¹ Minaase yaratu baggatu biittaappe tammu katamata attida Qahaata yaratuuyyo saaman immidosona.

⁶² Yisaakooraa zaretu biittaappe, Aseera zaretu biittaappe, Nifttaaleema zaretu biittaappenne Baasaanen de7iya Minaase yaratu biittaappe tammanne heezzu katamata Gershshoona yaratuuyyo saaman immidosona.

⁶³ Roobeela zaretu biittaappe, Gaada zaretu biittaappenne Zaabiloona zaretu biittaappe tammanne naa77u katamata Maraara yaratuuyyo saaman immidosona.

⁶⁴ Hegaadan oottidi, Israa7eela asai Leewatuuyyo ha katamatanne katamatu heeran de7iya hentta gadeta immiis. ⁶⁵ Qassi Yihudaa zaretu biittaappe, Simoona zaretu biittaappenne Biniyaama zaretu biittaappe, hagaappe qommo baggaara bantta sunntan xaafettida katamata etayyo saaman immiis.

⁶⁶ Qahaata yaraturupe amaridaageeti bantta katamata Efireema zaretu katamatuppe ekkidosona. ⁶⁷ Etayyo asai baqati biidi attiyo katamata, Efireema gezziyan de7iya Sekeemanne a hentta gadeta, Gezeeranne a hentta gadeta, ⁶⁸ Yoqima7aamanne a hentta gadeta, Beeti-Horoonanne a hentta gadeta, ⁶⁹ Ayyaaloona a hentta gadetanne Gaate-Rimmoonanne a hentta gadeta immidosona. ⁷⁰ Minaase zaretu baggatuppe Aneeranne a hentta gadetanne Bil77aamanne a hentta gadeta ekkidi, Qahaata yaraturupe attidaageetuyyo immidosona.

⁷¹ Minaase zaretu baggatuppe Baasaanen de7iya Golaananne a hentta gadetanne Asttaarootanne a hentta gadeta ekkidi, Gershshoona yaratuuyyo immidosona.

⁷² Qassi Yisaakooraa zaretuppe Qaadeesanne a hentta gadeta, Dabiraatanne a hentta gadeta, ⁷³ Raamootanne a hentta gadetanne Aaneemanne a hentta gadeta ekkidi, etayyo immidosona. ⁷⁴ Qassikka Aseera zaretuppe Maashaalanne a hentta gadeta, Abdoonanne a hentta gadeta, ⁷⁵ Huqooqanne a hentta gadetanne Rahoobanne a hentta gadeta ekkidi, etayyo immidosona. ⁷⁶ Hegaadanka Nifttaaleema zaretuppe Galiilan de7iya Qedeeshanne a hentta gadeta, Hammoonanne a hentta gadetanne Qiriyaataimanne a hentta gadeta ekkidi, etayyo immidosona.

⁷⁷ Attida Maraara yaratuuyyo Zaabiloona zaretuppe Rimmoonanne a hentta gadetanne Taabooraanne a hentta gadeta ekkidi immidosona. ⁷⁸ Qassi Roobeela zaretuppe Yarkko ginan, Yorddaanoosappe hefinttan arggo baggaara, xoqqa dembban de7iya Beexeranne a hentta gadeta, Yaahixanne a hentta gadeta, ⁷⁹ Qidemootanne a hentta gadetanne Mefa7aatanne a hentta gadeta ekkidi, etayyo immidosona. ⁸⁰ Qassikka Gaada zaretuppe Gala7aaden de7iya Raamootanne a hentta gadeta, Maahinainanne a hentta gadeta, ⁸¹ Haseboonanne a hentta gadetanne Yaa7izeeranne a hentta gadeta ekkidi etayyo immidosona.

Yisaakooraa Yeletaa

7 Yisaakoorayyo oiddu naati de7oosona; etikka Tolaa7a, Puuwa, Yaashuubanne SHimiroona.

² Tolaa7a naati Uzza, Rafaaya, Yirii7eela, Yaahimaaya, Yibisaamanne SHalumi7eela; eti Tolaa7a yaratu halaqata. Eti wolqqaamanne xala asata. Daawita wode eta qoodai laatamanne naa77u sha7anne usuppun xeeta.

³ Uzza na7ai Yiziraahiyaa. Yiziraahiyaa naati Mikaa7eela, Obaadiyaa, Yuu7eelanne Yishiyaa; ha ichchashatikka so asaa halaqata. ⁴ Bantta aawatu so asaa

yeletaadan Uzza yaraturpe olau giigida olanchchati hasttamanne usuppun sha7a; aissi giikko, etayyo cora maccaasainne cora naati de7oosona.

⁵Yisaakoora zaretuppe olanchchati bantta yeletaa mazggafan qoodettidi, muleera hospun tammanne laappun sha7a gididosona.

Biniyaamanne Daana Yeletaa

⁶Biniyaamayyo heezzu naati de7oosona; etikka Belaa7a, Bekeeranne Yidi7eela.

⁷Belaa7a naati Exiboona, Uzza, Uzzi7eela, Yaarimootanne Ira; ha ichchashatikka so asaa halaqata. Eti wolqqaamanne xala asata. Bantta yeletaadan qoodettida olanchchati laatamanne naa77u sha7anne hasttamanne oiddaa gididosona.

⁸Bekeera naati Zamiira, Yo7aasha, El77eezara, Eliyoo7enaaya, Omira, Yaarimoota, Abiyya, Anatootanne Alemeeta; hageeti ubbati Bekeera naata. ⁹Bantta yeletaa mazggafaadan qoodettida wolqqaamanne xala asati laatamu sha7anne naa77u xeeta gididosona.

¹⁰Yidi7eela na7ai Bilihaana. Bilihaana naati Yi7uusha, Biniyaama, Ehuuda, Kanaa7ina, Zetaana, Tarsseesanne Ahishahaara; ¹¹hageeti ubbati Yidi7eela naata. Eti so asaa halaqatanne wolqqaamanne xala asata. Bantta yeletaadan qoodettida olanchchati tammanne laappun sha7anne naa77u xeeta.

¹²Qassi SHufiiminne Hufiimi Ira naata. Hushiimi Daana na7aa.

Nifttaaleema Yeletaa

¹³Nifttaaleema naati Yaahixi7eela, Guuna, Yexeeranne SHaaluumu; hageeti Baali naatu naata.

Minaase Yeletaa

¹⁴Minaase zareti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Minaasee Sooriyaa biitappe ekkido kaadumatiyaa yelido attuma naati Asiri7eelanne Gala7aade aawaa Maakiira. ¹⁵Maakiiri Hufiimassinne SHufiimassi issi issi maccaasa oichchidi immiis. Maakiira michchee sunntai Maa7iko. Maakiira na7ai kaaloi Xalofihaada. Xalofihaadi macca naatu xalaalaa yeliis.

¹⁶Maakiira maccaasiyaa Maa7ika ayyo naata yelaasu. Baira na7aa Peresha sunntaasu; Peresha ishaa sunntai SHereesha. Peresha naati Ulaamanne Raqeema. ¹⁷Ulaama na7ai Badaana. Hageeti Minaase na7aa na7aa, Maakiira na7aa Gala7aade zareta.

¹⁸Gala7aade michchiyaa Hamolekeeta Ishooda, Abi7eezeranne Maahila yelaasu.

¹⁹SHamidaa7a naati Ahiyaana, SHEkeema, Liiqihanne Ani7aama.

Efireema Yeletaa

²⁰Efireema na7ai SHutelaaha; SHutelaaha na7ai Bereeda; Bereeda na7ai Tahaata; Tahaata na7ai El77aada; El77aada na7ai Tahaata; ²¹Tahaata na7ai Zabaada; Zabaada na7ai SHutelaaha.

Efireemayyo Edeeranne El77aada geetettiya hara naa77u naati de7oosona. Eti Gaate katamaa asatu mehiyaa wuuqqishin, asai eta oiqqidi woriis. ²²Hegaa gishshau, eta aawai Efireemi daro wodiyaa azzaniis; azzanin a ishannti a minttetanau yiidosona.

²³ Hegaappe guyyiyan, i ba keettaayeera gaittiis; gaittin a shahaarada attuma na7aa yelaasu. Efireema soo gakkida iita metuwaa gishshau, i ba na7aa Barii7a sunttiis.

²⁴ Efireemayyo SHe7iirro giyo na7iyaa de7ausu; Hirkki Beeti-Horoon, Qommo Beeti-Horoonanne Uzenishe7iira geetettiya katamata he na7iyaa keexxaasu.

²⁵ Efireema attuma na7ai Refaaha; Refaaha na7ai Resheefa; Resheefa na7ai Telaaha; Telaaha na7ai Tahaana; ²⁶ Tahaana na7ai La7idaana; La7idaana na7ai Amihuuda; Amihuuda na7ai Elishamaa7a; ²⁷ Elishamaa7a na7ai Nawa; Nawe na7ai Yaasa.

²⁸ Efireema zaretu biittainne eti de7iyoosai Beeteelenne Beetele moottata, arshsho baggaara de7iya Na7iraana, arggo baggaara de7iya Gezeeranne Gezeera moottata, SHekeemanne SHekeema moottatanne Aayanne Aaya moottata. ²⁹ Qassi Minaase zaretu biittaa zawan de7iya Beetishaananne Beetishaana moottata, Taa7inaakanne Taa7inaaka moottata, Magiddonne Magiddo moottatanne Dooranne Doorra moottata. Israa7eela na7aa Yooseefa zareti ha katamatun de7idosona.

Aseera Yeletaa

³⁰ Aseera attuma naati Yimina, Yishiwaaha, Yishiwanne Barii7a; eta michchiyaa Seraaho.

³¹ Barii7a attuma naati Hebeeranne Birzzaawita aawaa Malkki7eela.

³² Hebeeri Yaafileexa, SHomeeranne Hotaama yeliis; eta michchee sunttai SHuu7o.

³³ Yaafileexa attuma naati Paasaaka, Bimihaalanne Ashiwaata; hageeti Yaafileexa naata.

³⁴ Yaafileexa ishaa SHomeera attuma naati Aaha, Rohiga, Yahuubanne Araama.

³⁵ A ishaa Hotaama attuma naati Xofaaha, Yiminaa7a, SHeleeshanne Amaala.

³⁶ Xofaaha attuma naati Suha, Harnneefera, SHu7aala, Beera, Yimira, ³⁷ Beexera, Hooda, SHamma, SHilshsha, Yitiraananne Ba7eera.

³⁸ Yetera attuma naati Yifuna, Pispanne Aara. ³⁹ Ulla attuma naati Araaha, Hani7eelanne Riixiyaa.

⁴⁰ Hageeti ubbati Aseera zareta. Eti bantta aawatu so asaa halaqatanne doorettida wolqqaamanne xala asata. Bantta yeletaadan qoodettida olanchchati laatamanne usuppun sha7aa gididosona.

Biniyaama Yeletaa

8 Biniyaama na7ai bairai Belaa7a; kaaloi Ashibeela; heezanttoi Ahiraaha; ² oid-danttoi Noha; ichchashanttoi Raafa.

³ Belaa7a attuma naati Adaara, Geera, Abihuuda, ⁴ Abishuu7a, Naa7imaana, Ahooha, ⁵ Geera, SHafufaamanne Huraama.

⁶⁻⁷ Ehuuda attuma naati Naa7imaana, Akiiyanne Geera. Eti Gebaa7an de7ida bantta aawatu so asaa halaqata. Hegaappe guyyiyan, eti Manahaata biitti omoodetti biidosona. Eta halaqai Geeri Uzzanne Ahihuuda aawaa.

⁸ SHaharaami ba maccaasata Hushiimonne Baa7iirro yeddidoogaappe guyyiyan, Moo7aaba biittan attuma naata yeliis. ⁹ SHaharaami ba maccaasee Hodeeshin Yobaaba, Xiibiyaa, Meesha, Malkkaama, ¹⁰ Ya7uuxa, Saakiyaanne Mirmma yeliis. A

naati ubbai so asaa halaqata gididosona. ¹¹ I ba maccaasee Hushiimin, Ahixuubanne Elppa7aala yeliis.

¹² Elppa7aala attuma naati Ebeera, Misha7aamanne SHemeda. SHemedi Oonanne Looda katamatanne eta heeran de7iya moottata keexxiis.

¹³ Qassi SHaharaami Bari7anne SHemaa7a yeliis. Eti Ayyaaloona kataman de7iya bantta so asaa halaqata. Eti Gaate kataman de7iya asaa yedettidosona. ¹⁴ Qassikka SHaharaami Ahiyya, SHAashaqa, Yiremoota yeliis.

¹⁵ Zabaadee, Araadi, Edeeri, ¹⁶ Mikaa7eeli, Yishppinne Yoohi Bari7a attuma naata.

¹⁷ Zabaadee, Mashulaami, Hizqqi, Hebeeri, ¹⁸ Yishimaraayi, Yuzilii7inne Yobaabi Elppa7aala attuma naata.

¹⁹ Yaaqimi, Ziikiri, Zabddi, ²⁰ Eli7enaayi, Xilttaayi, Eli7eeli, ²¹ Adaayi, Baraayinne SHiimiraati SHim77a attuma naata.

²² Yishphphaani, Ebeeri, Eli7eeli, ²³ Abddooni, Ziikiri, Hanaani, ²⁴ Hanaanee, Elaami, Anttootee, ²⁵ Yifidaayinne Panu7eeli SHAashaqa attuma naata.

²⁶ SHAamisharaayi, SHahaaree, Ataalee, ²⁷ Yaa7ireshee, Eelaasinne Ziikiri Yirohaama attuma naata.

²⁸ Hageeti bantta yeletan Yerusalaamen uttida bantta so asaa halaqata.

Kawuwaa Saa7oola Yeletaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 9:35-44)

²⁹ Gabaa7oona aawai Yi7i7eeli Gabaa7oona kataman de7iis. A keettaayee sunttai Maa7iko. ³⁰ A na7ai bairai Abddoona; a attuma naati harati Xuura, Qiisa, Ba7aala, Nadaaba, ³¹ Gadoora, Ahiyya, Zekeranne ³² Miqiloota. Miqilooti SHim77a yeliis. Hageeti qassi Yerusalaamen de7iya bantta dabbotu matan de7idosona.

³³ Neeri Qiisa yeliis; Qiisi Saa7oola yeliis. Saa7ooli Yonaataana, Malkkishuu7a, Abinadaabanne Eshiba7aala yeliis. ³⁴ Yonaataana na7ai Mariiba7aala;⁴ Mariiba7aali Mikiyaasa yeliis.

³⁵ Mikiyaasa attuma naati Pittoona, Meleka, Taree7anne Akaaza. ³⁶ Akaazi Yaho7aada yeliis. Yaho7aadi Alemeeta, Azimaaweeanne Zimira yeliis. Zimiri Mooxa yeliis; ³⁷ Mooxi Biini7a yeliis; Biini7i Raafa yeliis; Raafi El77aasa yeliis; El77aasi Axeela yeliis.

³⁸ Axeelayyo usuppun attuma naati de7oosona. Eta sunttai Aziriqaama, Bookera, Isimaa7eela, SHA7aariyaa, Obaadiyaanne Hanaana; hageeti ubbai Axeela naata.

³⁹ Axeela ishaa Esheeqayyo heezzu naati de7oosona. A na7ai bairai Ulaama; kaaloi Yi7uusha; heezzanttoi Elifeleexa.

⁴⁰ Ulaama naati wolqqaamanne xala asata; eti wonddafiyaasata. Ulaamayyo xee-tanne ishatamaa gidiya naatinne naatu naati de7oosona.

Hageeti ubbati Biniyaama zareta.

Omooduwaappe Simmida Israa7eela Asaa

9 Israa7eela asai ubbai ba yeletan yeletan xaafettiis; ha taarikee Israa7eela Kawotu Maxaafan de7ees.

⁴8:34 **Mariiba7aala:** I qassi Mafibosheeta geetettiis. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 4:4 xeella.

Yihudaa asai ammanettibeenna gishshau, Baabiloone biitti omoodetti biidosona. ²Koiro simmida Israa7eela asai, qeeseti, Leewatinne Beeta Maqidasiyan oot-tiyaageeti bantta sohoutuuninne bantta katamatun uttidosa. ³Yihudaa zaretuppe, Biniyaama zaretuppe, Efireema zaretuppenne Minaase zaretuppe amaridaageeti Yerusalaamen de7idosona.

Yihudaa Yarata

⁴Yihudaa na7aa Paareesa yaratuppe Utaayi Yerusalaamen uttidaageetu halaqaa. Utaayi Amihuuda na7aa; Amihuudi Omira na7aa; Omiri Imira na7aa; Imiri Baana na7aa.

⁵Yihudaa na7aa SHeela yaratuppe Asaayinne a naati Yerusalaamen uttidaageetu halaqata.

⁶Yihudaa na7aa Zaraaha yaratuppe Yi7u7eeli Yerusalaamen uttidaageetu halaqaa.

Yihudaa zareti qoodin muleera usuppun xeetanne uddufun tamma.

Biniyaama Yarata

⁷⁻⁹Biniyaama yratu halaqati hagaappe kaallidi xaafettidosona.

Halaqai Saalu Mashulaama na7aa; Mashulaami Hodaawiyaa na7aa; Hodaawee Hassanuu7a na7aa.

Halaqai Yibinaayi Yirohaama na7aa.

Halaqai Eeli Uzza na7aa; Uzzi Miikira na7aa.

Halaqai Mashulaami SHafaaxiyaa na7aa; SHafaaxee Ra7u7eela na7aa; Ra7u7eeli Yibiniyaa na7aa.

Biniyaama zareti qoodin muleera uddufun xeetanne ishatamanne usuppuna.

Yerusalaamen De7ida Qeeseta

¹⁰Yerusalaamen de7ida qeeseti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Eti Yadaaya, Yihoyaariba, Yaakiinanne ¹¹Xoosaa Beeta Maqidasiyan halaqatiya Azaariyaasa. Azaariyaasi Hilqqiyaa na7aa; Hilqqee Mashulaama na7aa; Mashulaami Xaadooqa na7aa; Xaadooqi Maraayoota na7aa; Maraayooti Ahixuuba na7aa.

¹²Harati qassi Yirohaama na7aa Adaayanne Adii7eela na7aa Ma7isaaya. Yirohaami Paashihuura na7aa; Paashihuuri Malkkiyaa na7aa. Adii7eeli Yaahizeera na7aa; Yaahizeeri Mashulaama na7aa; Mashulaami Mashilemiita na7aa; Mashilemi-iti Imeera na7aa.

¹³Bantta so asaassi halaqatiya qeeseti issi sha7anne laappun xeetanne usuppun tamma. Hageeti Xoosaa Beeta Maqidasiyan oottanau danddayiya asata.

Yerusalaamen De7ida Leewata

¹⁴Yerusalaamen de7ida Leewati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Hashshuuba na7ai SHamaa7ee Maraara yara. Hashshuubi Aziriqaama na7aa; Aziriqaami Hashaabiyaa na7aa.

¹⁵Harati qassi Baqibaqaara, Hereesha, Galaalanne Mataaniyaa. Mataanee Miika na7aa; Miiki Ziikira na7aa; Ziikiri Asaafa na7aa.

¹⁶ Harati qassi Naxoofa asatu moottatun uttida Obaadiyaanne Berekiyaa. Obaadee SHamaa7iyaa na7aa; SHamaa7ee Galaala na7aa; Galaali Yidutuuna na7aa. Berekee Asa na7aa; Asi Elqqaana na7aa.

Yerusalem Penggiyaa Naagiyaageeta

¹⁷ Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiyaageeti SHaaluuma, Aqquuba, Xalm-moona, Ahimaananne eta dabbota. SHaaluumi eta halaqaa. ¹⁸ Ha yarati kase arggo baggaara de7iya, Kawo Penggiyaa giyo penggiyaa naagidosona. Hegaappe kase eti Leewati dunkkaaniyo wode, eta dunkkaaneta naagidosona.

¹⁹ SHaaluumi Ebiyaasaafa na7aa Qore na7aa; i Qoraaha yara asa. Qoraaha yarati kase GODAA Dunkkaaniyaa naagidoogaadan, SHaaluuminne Qoraaha yara gididiya a dabboti Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaa naagoosona.

²⁰ El77aazara na7ai Piinihaasi beni wode Qoraaha yaratu halaqaa; GODAI aara de7iis.

²¹ Mashelemiyaa na7ai Zakkaariyaasi Dunkkaaniyaa geliyo penggiyaa naagiis.

²² Penggiyaa naaganau doorettidaageeti muleera naa77u xeetanne tammanne naa77a; hageeti bantta moottan moottan qoodettidi xaafettidosona. Eta yaratuyyo ha aawatettaa immidaageeti Kawuwaa Daawitanne hananabaa yootiya Sameela.

²³ Hegaa gishshau, etinne eta naati Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaa naagoosona.

²⁴ Oiddu zoozetun arggon, arshshon, huuphessaaninne tohossan issi issi penggee de7ees; he penggeta naagiyaageetikka de7oosona. ²⁵ He moottan de7iya eta dabboti laappunnta laappunnta gallassan laametti naagidi, eta maaddoosona.

²⁶ Penggiyaa naagiya oiddu halaqati Leewata; eti Xoossaa Beeta Maqidasiyaayyo, a gidido kifiletuyyoonne kifiletu gididon de7iya miishshatuyyo aawatoosona.

²⁷ Xoossaa Beeta Maqidasiyaa naagiyaageetinne qassi maallado maallado kariyaa dooyiyaageeti eta gididiyo gishshau, yan aqoosona.

Hara Leewata

²⁸ Leewatuppe amaridaageeti goinniyo wode go7ettiyo miishshatuyyo aawatoosona; he miishshata kare kessiyo wodenne soo gelissiyo wode eti qoodoosona.

²⁹ Qassi etappe issooti issooti Beeta Maqidasiyaa gididon go7ettiyo hara miishshatuyyo, liiqo xiilliyaayyo, woine eessaayyo, zaitiyaayyo, ixaanaayyoonne sawotuyyo aawatoosona. ³⁰ SHin qeesetu naatuppe issooti issooti sawuwaa likki likkidi walakkoosona.

³¹ Qoraaha yaratuppe SHaaluuma baira na7ai Matiitee yarshshuwaa oittaa uukkiyoo gau aawatees. ³² Qahaata yara gididiya eta dabbotuppe amaridaageeti qassi Sambbatan Sambbatan xaraphpheezan wottiyo oittaa giigissiyo aawatettaa oiqqoosona.

³³ Leewatu zaretuppe amarida halaqati Beeta Maqidasiyan yexxiyaageeta. Qam-mikka gallassikka eti oottiyo gishshau, hara ooso oottennan, Beeta Maqidasiyaa dirssaa gididon de7iya keettatun de7oosona.

³⁴ Leewa zaretu so asaa halaqati ubbai hagaappe qommoora xaafettidaageeta; eti Yerusalem de7idosona.

Kawuwaa Saa7oola Yeletaa

(Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 8:29-38)

³⁵ Gabaa7oona aawai Yi7i7eeli Gabaa7oona kataman de7iis. A keettaayee sunntai Maa7iko. ³⁶ A na7ai bairai Abddoona; a naati harati Xuura, Qiisa, Ba7aala, Neera, Nadaaba, ³⁷ Gadoora, Ahiyya, Zekeranne Miqiloota. ³⁸ Miqilooti SHim77a yeliis. Hageeti qassi Yerusalaamen de7iya bantta dabbotu matan de7idosona.

³⁹ Neeri Qiisa yeliis; Qiisi Saa7oola yeliis. Saa7ooli Yonaataana, Malkkishuu7a, Abinadaabanne Eshiba7aala yeliis. ⁴⁰ Yonaataana na7ai Mariiba7aala;⁵ Mariiba7aali Mikiyaasa yeliis.

⁴¹ Mikiyaasa naati Pittoona, Meleka, Taree7anne Akaaza. ⁴² Akaazi Yaa7iira yeliis. Yaa7iira Alemeeta, Azimaaweetanne Zimira yeliis. Zimiri Mooxa yeliis; ⁴³ Mooxi Biini7a yeliis; Biini7i Rafaaya yeliis; Rafaayi El77aasa yeliis; El77aasi Axeela yeliis.

⁴⁴ Axeelayyo usuppun attuma naati de7oosona. Eta sunntai Aziriqaama, Bookera, Isimaa7eela, SHA7aariyaa, Obaadiyaanne Hanaana; hageeti ubbai Axeela naata.

Kawuwaa Saa7oola Haiquwaa

(Sameela Maxaafaa Koiruwa 31:1-13)

10 Pilisxxeema asati Israa7eela asatuura olettidosona. Israa7eela asati Pilisxxeema asatu sinttappe baqatidosona. Daro Israa7eelati Gilbboo7a Deriyan haiqqidosona. ² Pilisxxeema asati Saa7oolanne a attuma naata yedetti gakkidi, Saa7oola naata Yonaataana, Abinadaabanne Malkkishuu7a woridosona. ³ Olai Saa7oola yuuyi aadhdhidi un77ettiis; wondafiyaasati Saa7oola demmido wode, zubbiiyan a caddidi masunxxissidosona.

⁴ Masunxxissin Saa7ooli ba ola miishshaa tookkiyaagaa, “Ha qaxxarettibeenna Pilisxxeemati yiidi, ta bolli kaa7ennaadan, ne bisuwan caddada, tana neeni wora” yaagiis.

SHin a ola miishshaa tookkiyaagee keehippe yayyido gishshau ixxiis; ixxin Saa7ooli ba bisuwaa sa7an essidi, a bolli kunddiis. ⁵ A ola miishshaa tookkiyaagee Saa7ooli haiqqidoogaa be7idi, ikka ba bisuwaa sa7an essidi, a bolli kunddidi, haiqqi aggiis. ⁶ Hagaadan hanidi, Saa7ooli, a naati heezzainne a so asai ubbai he gallassi issippe haiqqidosona. ⁷ Wombban de7iya Israa7eela asati ubbai bantta olanchchati baqatidoogaanne Saa7oolinne a naati haiqqidoogaa be7idi, etikka bantta katamata aggidi baqatidosona. Baqatin Pilisxxeema asati yiidi, he katamatun de7idosona.

⁸ Wonttetta gallassi Pilisxxeemati ahatu bollaappe ola miishshata qaari ekkanaan yiidi, Saa7oolinne a naati Gilbboo7a Deriyan haiqqidi, zin77idaageeta demmidosona. ⁹ Demmidi eti Saa7oola qooriyaa muucidosonanne a ola miishshaa qaari ekkidosona. Yaati bantta eeqatu keettaaninne bantta asaa gidon xoonuwaa awaajjana mala, Pilisxxeema biittau ubbau asaa kiitaa yeddidosona. ¹⁰ Eti Saa7oola ola miishshaa bantta xoossatu keettatuppe issuwan wottidosona; a guuggiyaakka bantta xoossaa Daagoona Eeqa Keettan kaqqidosona.

¹¹ Pilisxxeema asati Saa7oola oottidobaa ubbaa Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa asati siyido wode, ¹² eta mino asati ubbai biidi, Saa7oola ahaanne a

⁵9:40 **Mariiba7aala:** I qassi Mafibosheeta geetettiis. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 4:4 xeella.

naatu ahaa ekkidi, Yaabeesha katamaa ehiidosona. Ehiidi Yaabeeshan de7iya wolaa garssan eta meqettaa moogidosona; yaatidi laappun gallassaa xoomidosona.

¹³⁻¹⁴Saa7ooli GODAASSI ammanettibeenna gishshau haiqqiis. GODAA qaalaa i naagibeenna; GODAARA zorettiyoogaa aggidi, moitilliyaa xeesiya asaara zorettiis. Hegaa gishshau, GODAI a woridi, a kawotettaa Isseya na7aa Daawitayyo aattidi immiis.

Daawiti Israa7eelaaninne Yihudan Kawotiis

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 5:1-10)

11 Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai ubbai issippe Kebroonan de7iya Daawitakko shiiqidi, “Nuuni ne suuttanne ne asho. ²Kase Saa7ooli kawo gididi de7iyo wodekka, Israa7eela asaa olau kaalettidaa nena. GODAI ne Xoossai nena, “Ta asaa Israa7eela neeni heemmana; eta bollikka neeni kawotana’ yaagiis” yaagiis. ³Hegaa gishshau, Israa7eela cimati ubbai Kawuwaa Daawitakko Kebroona katamaa yiidosona; i etaara Kebroonan GODAA sinttan maachchaa maacettiis. GODAI Sameela baggaara haasayido qaaladaan, Daawiti Israa7eela bolli kawotanaadan eti a tiyidosona.

⁴Daawitinne Israa7eela asai ubbai Yerusalaame katamaa biidosona. He wode Yaabuusa asati he sohuwan de7iyo gishshau, he katamai Yaabuusa geetettees. ⁵Yaabuusa asati Daawita, “Neeni ha katamaa gelanau mulekka danddayakka” yaagidosona. Gidikkonne, Daawiti Xiyoonen de7iya eta qatuwaa oiqqiis; oiqqin Xiyoonnee Daawita Katamaa geetettiis. ⁶Daawiti ba olanchchata, “Yaabuusa asata kaseti oliya ooninne ola gadaawa gidana” yaagiis. Yaagin Xaruuyi na7ai Yoo7aabi kaseti biidi oliis; yaatidi gadaawa gidiiis. ⁷Daawiti he qatuwan de7iis; hegaa gishshau, he katamai Daawita Katamaa geetettiis.

⁸Daawiti Miilloppe doommidi, he katamaa zaarettidi keexxiis; attida katamaa qassi Yoo7aabi zaarettidi keexxiis. ⁹Ubbaappe Wolqqaama GODAI aara de7iyo gishshau, Daawiti minni minnidi biis.

Daawita Asatu Minotaa

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:8-39)

¹⁰Daawita asati minoti hagaappe kaallidi xaafettidosona. GODAI Israa7eelabaa haasayidoogaadan, Daawiti kawotana mala, ha asati Israa7eela asaara gididi, keehippe maaddidosona. Qassi a kawotettaakka minttidosona.

¹¹Daawita asati minoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Etappe heezzati keehippe erttidaageeta. Heezzatuppe koiroi Hakimoonappe yiida Yaashobi7aama; Yaashobi7aami issitoo olan heezzu xeetu asaa ba tooran woriis. ¹²Heezzu mino asatu gididon a kaallidi de7iyaagee Ahoohiyaa Doodo na7aa El77aazara. ¹³⁻¹⁴Pilisxxeema asati olettanau Pasddaamima giyoosaa shiiqido wode, El77aazari Daawitaara issippe de7ees. Israa7eela olanchchati Pilisxxeema asatu sinttaappe baqatiyo wode, El77aazari banggaa shooqan de7ees. Inne a asati shooqaa gididon eqqidi, Pilisxxeema asataara olettidosona. Olettin GODAI gita xoonuwaa immidi, eta ashshiis.

¹⁵Pilisxxeema olanchchati Rafaima Wombban dunkkaanido wode, hasttamu ha-laqatuppe heezzati Daawiti de7iyo Adulaama gonggoluan de7iya zaallaakko yiidosona. ¹⁶He wode Daawiti qatuwaa gididon de7ees; Pilisxxeema olanchchatu citai Beetalihemeen de7ees. ¹⁷Daawiti haattaa uyanau amottidi, “Beetaliheme katamaa

penggiyaa lanqqen de7iya pultto haattaappe tana ooni ushshanddeeshsha!” yaagiis. ¹⁸Yaagin heezzu mino asati Pilisxeema asati dunkkaanidosaa kannti biidi, Beetaliheeme katamaa penggen de7iya pulttuwaappe haattaa duuqqidi, Daawitayyo ehiidosona. SHin Daawiti uyennan ixxiis; ixxidi i he haattaa GODAA sinttan tigiis. ¹⁹Tigidi, “Hagaa uyanaagee taappe haakko! Bantta shemppuwaa olidi biida ha asatu suuttaa taani uyoo? Aissi giikko, eti bantta shemppuwaa aatti immidi, haattaa ehiidosona” yaagiis. Hegaa gishshau, Daawiti he haattaa uyibeenna. He heezzu mino asati heгаа oottidosona.

²⁰Yoo7aaba ishai Abishaayi hasttamatuuyyo halaqa. I ba tooran heezzu xeetu asata olidi woriis. Yaatidi ikka hara heezzatudan erettiis. ²¹I hasttamatuuppe aadhdhi bonchchettida asa; i etau halaqa gidiis. SHin i he heezzatu qoodan de7enna.

²²Qabxxi7eelappe yiida Yoodaaha na7ai Banaayi mino asa; mino oosota oottiis. I naa77u erettida Moo7aaba biittaa asata woriis. Qassi shachchai darido issi gallassi ollaa giddo gelidi, gaammuwaa woriis. ²³Banaayi geesai ichchashu wara gakkiiyo Gibxxe biittaa bitaniyaa adussaa woriis. Gibxxe bitaniyaa kushiyan shimainniyaa wonddarashiyaa keena toorai de7ees; shin Banaayi gatimaa oiqqidi, bitaniyaakko biis. Biidi he bitaniyaa kushiyaappe tooraa dafi ekkidi, a tooran a woriis. ²⁴Yoodaaha na7ai Banaayi hageeta oottiis. A sunttaikka he heezzatuugaadan erettiis. ²⁵I hasttamatu gidдон daro bonchchettiis; shin i heezzatu qoodan de7enna. Daawiti a bana naagiya olanchchatussi halaqa kessiis.

²⁶Mino asati Yoo7aaba ishaa Asaaheela, Beetaliheemeppe yiida Doodo na7aa Elihanaana, ²⁷Haroodappe yiida SHammoota, Piloonaappe yiida Heleexa, ²⁸Taqo7appe yiida Iqqeesha na7aa Ira, Anatootappe yiida Abi7eezera, ²⁹Huushappe yiida Sibbakaaya, Ahoohiyaa Ilaaya, ³⁰Naxoofappe yiida Maahiraaya, Naxoofappe yiida Ba7aana na7aa Heleeda, ³¹Biniyaama biittan de7iya Gib77a katamaappe yiida Ribaaya na7aa Ittaaya, Pir77aatoonappe yiida Banaaya, ³²Ga7aasha Zanggaaraa matappe yiida Huraaya, Arabappe yiida Abii7eela, ³³Baahiruumappe yiida Azimaaweeta, SHa7alboonappe yiida Eliyaahiba, ³⁴Giizoonappe yiida Hasheema, Haaraarappe yiida SHaage na7aa Yonaataana, ³⁵Haaraarappe yiida Sakaara na7aa Ahi7aama, Uura na7aa Elifaala, ³⁶Makeerappe yiida Hefeera, Piloonaappe yiida Akiya, ³⁷Qarmmelooosappe yiida Hexira, Ezbbaaya na7aa Naa7iraaya, ³⁸Naataana ishaa Yuu7eela, Haagira na7aa Mibihaara, ³⁹Amoonappe yiida Xeleqa, Xaruyi na7aa Yoo7aaba ola miishshaa tookkiya Ba7erootappe yiida Naahiraaya, ⁴⁰Yatira yara gidiya Ira, Yatira yara gidiya Gaareeba, ⁴¹Hiitiyaa Ooriyoona, Ahi-laaya na7aa Zabaadanne ⁴²Roobeela zare gidiya SHiiza na7aa Adiina. I Roobeela zaretu halaqa; aara issippe hasttamu asati de7oosona. ⁴³Hara mino asati qassi Maa7ika na7aa Hanaana, Mitaanappe yiida Yoshafaaxa, ⁴⁴Ashttaarappe yiida Ooziyaana, Aaro7erappe yiida Hotaama naata SHamaa7anne Yi7i7eela, ⁴⁵SHiimira na7aa Yidi7eelanne a ishaa Tiixappe yiida Yooaha, ⁴⁶Mahaawappe yiida Eli7eela, Elnna7aama naata Yiriibaayanne Yooshaawiyaa, Moo7aaba biittaaappe yiida Yitima, ⁴⁷Xooba katamaappe yiida Eli7eela, Yoobeedanne Ya7isi7eela.

Biniyaama Zariyaappe Daawita Kaallida Asata

12 Daawiti Qiisa na7aa Saa7oolappe baqati biidi, Xiqilaagan uttido wode, akko yiida asati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Eti kase Daawita olan maadida mino asatu gidдон de7oosona. ²Eti wonddafiyaasata; qassi bantta ushachcha

kushiyaaninne haddirssa kushiyan shuchcha yambbarshshan olanau dandday-
oosona. Eti Biniyaama zare gidiya Saa7oola dabbota. ³Eta halaqai Ahi7eezera;
Ahi7eezerappe simmin Yo7aasha; eti Gib77appe yiida SHamaa7a naata.

Harati qassi Azimaaweeta naata gidiya Yizi7eelanne Peleexa, Baraaka, Ana-
tootappe yiida Yeeha, ⁴hasttamatu gididon wolqqaama gididi, eta kaalet-
tiya Gabaa7oonappe yiida Yishimaa7iyaa, Ermmaasa, Yahaazi7eela, Yohanaana,
Gedeerappe yiida Yozabaada, ⁵El77uzaaya, Yaarimoota, Ba7aaliyaa, SHamaariyaa,
Hariifappe yiida SHafaaxiyaa, ⁶Qoraaha yarata gidiya Elqqaana, Yishiyaa,
Azaari7eela, Yo7eezeranne Yaashobi7aama, ⁷Gadoorappe yiida Yirohama naata
Yo7eelanne Zabaadiyaa.

Gaada Zariyaappe Daawita Kaallida Asata

⁸Daawiti bazzuwan de7iya baqati attiyo sohuwan uttidaashin, Gaada zariyaappe
asati akko yiidosona. Eti mino asatanne olau giigidaageeta; qassi gondalliyaanne
tooraa oiqqanau danddayiyaageeta. Eta som77oi gaammuwaa som77uwaa mila-
tees; eti deretu huuphiyan guppiya genessaadan eesotoosona. ⁹Eta halaqai Ex-
eera; naa77anttoi Obaadiyaa; heezanttoi Eli7aaba; ¹⁰oiddanttoi Mishimaanna;
ichchashanttoi Ermmaasa; ¹¹usuppunttoi Attaaya; laappunttoi Eli7eela; ¹²hosp-
punttoi Yohanaana; uddufunttoi Elzzabaada; ¹³tammanttoi Ermmaasa; tammanne
isiininttoi Maakibanaaya. ¹⁴Hageeti Gaada zare olanchchatuyyo halaqata. Etappe
laafiyaageeti mato halaqata; minniyaageeti shaalaqata. ¹⁵Yorddaanoosa SHaafai,
gaxaappe gaxaa gakkanaashin kumi kixido koiro aginan pinnidaageeti hageeta.
Eti wombban arshshooranne arggoora uttida asaa ubbaa yedettidosona.

Biniyaamanne Yihudaa Zaretuppe Daawita Kaallida Asata

¹⁶Biniyaama zaretuppenne Yihudaa zaretuppe amarida asati Daawitakko
qatuwaa yiidosona. ¹⁷Yin Daawiti etaara gaittanau kiyidi, hagaadan yaagiis; “Intte
tana maaddanau saruwan taakko yiidabaa gidikko, ta wozanai inttenaara issippe
gidana. SHin intte tana ta morkketuyyo aatti immanau yiidabaa gidikko, inttena
erite! Taani oottido iitabi baina gishshau, nu aawatu Xoossai hegaa be7o; i inttena
pirddo!” yaagiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, hasttamatu halaqaa Amaasaaya bolli Xoossaa Ayyaanai
wodhdhin,

“Daawitaa, nuuni neegeeta!

Issey na7au, nuuni nenaara issippe de7eettes!

Saroi neessi gido!

Nena maaddiyaageetussikka saroi gido!

Ne Xoossai nena maaddees” yaagiis.

Yaagin Daawiti eta ekkidi, ba olanchchatuyyo halaqata oottiis.

Minaase Zariyaappe Daawita Kaallida Asata

¹⁹Daawiti Pilisxxeematuura issippe gididi, Saa7oola olanau biido wode, Mi-
naase zariyaappe amarida asati Daawitan gaittidosona. SHin Pilisxxeema asatu ha-
laqati Daawitinne Daawita asai banttanaara beennaadan diggidosona. Pilisxxeema
asati keehippe zorettidoogaappe guyyiyan, eta guyye yeddidosona; aissi giikko,
Daawitinne Daawita asai eta Kawuwaa Saa7oolayyo aatti immanaakkonne giidi

yayyidosona. ²⁰ Daawiti Xiqilaaga katamaa simmishin, Minaase zariyaappe Daawita maaddanau kiyida shaalaqati Adinaaha, Yozabaada, Yidi7eela, Mikaa7eela, Yozabaada, Eelihanne Xilttaaya. ²¹ Eti ubbaikka xalanne wolqqaama asa gidiyo gishshau, Daawiti ambaanota paanaa kaalliyo wode, eti a maaddidosona. ²² Daawita olanchchati Xoossaa olanchchatudan corattana gakkanaashin, a maaddiya asai gallassi gallassi gujettees.

Daawita Olanchchatu Qoodaa

²³ GODAI haasayidoogaadan Saa7oola kawotettaa Daawitayyo zaaranau olau gixxi giigidi, Kebroonan de7iya Daawitakko yiida olanchchatu qoodai hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ²⁴ Gonddalliyaanne tooraa oiqqidi, olau gixxi giigida Yihudaa zareti usuppun sha7anne hosppun xeeta. ²⁵ Simoona zariyaappe olau giigida xalanne wolqqaama olanchchati laappun sha7anne issi xeeta. ²⁶ Leewa zariyaappe oiddu sha7anne usuppun xeeta. ²⁷ Aaroonaa zaretu halaqai Yoodaaha; Yoodaheera issippe heezzu sha7anne laappun xeetu asati de7oosona. ²⁸ Qassi Xaadooqi yelaga xalanne wolqqaama asa; Xaadooqa aawaa keettaa asaappe laatamanne naa77u halaqati aara issippe de7oosona. ²⁹ Biniyaama zare gidiya Saa7oola dabboti heezzu sha7u asa. SHin Biniyaama zariyaappe dariya bagga asai Saa7oola keettaa asau he wodee gakkanaashin ammanettiyaageeta. ³⁰ Efireema zariyaappe bantta aawatu keettaa asan erettida xalanne wolqqaama asati laatamu sha7anne hosppun xeeta. ³¹ Daawita kawoyanau baanau doorettida Minaase zariyaappe baggati tammanne hosppun sha7a. ³² Qassi Israa7eela asai ai oottanau bessiyaakko, wodiyaabaa shaakki eriya akeekanchcha asati, Yisaakooraa zariyaayyo halaqati naa77u xeeta; eta dabboti ubbai etayyo azazettoosona. ³³ Ola miishshaa ubbaa oiqqidi, bantta kumetta wozanan Daawita maaddanau giigida olanchchatun Zaabiloonaa zare asati ishataamu sha7a. ³⁴ Nifttaaleema zariyaappe issi sha7u halaqati de7oosona; gondalliyaanne tooraa oiqqiya hasttamanne laappun sha7u asati etaara issippe de7oosona. ³⁵ Daana zariyaappe olau giigida asati laatamanne hosppun sha7anne uddufun xeeta. ³⁶ Olau kiyana Aseera zariyaappe giigidaageeti oitamu sha7a. ³⁷ Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta arshsho baggan de7iya Roobeela zariyaappe, Gaada zariyaappenne Minaase zariyaa baggaappe ola miishshaa ubbaa oiqqidi yiida asati issi xeetanne laatamu sha7a.

³⁸ Ha olau giigida olanchchati ubbai Daawita Israa7eela bolli kawoyanau bantta qofaa qachchidi, Kebroona katamaa yiidosona. Qassi Israa7eelappe attidaageetikka Daawita kawoyanau issi wozana gididosona. ³⁹ Eta dabboti etayyo koshshiyaabaa giigissi wottido gishshau, miiddinne uyiiddi Daawitaara heezzu gallassaa uttidosa. ⁴⁰ Israa7eela asaayyo ufaissa gidiyo gishshau, huuphessa baggaara de7iya Yisaakoorappe, Zaabiloonappenne Nifttaaleemappe asati daro qumaa ehiidosona. Xiilliyaa, balasiyaa lichchakuwaa, woiniyaa teeraa, woine eessaanne zaitiyaa hariyan, baquluwan, gaameelaaninne booran caanidi ehiidosona; qassikka eti miizanne dorssaa shukkidi maanau ekkidi yiidosona.

Taabootaa Qiriyaati-Yi7aariimappe Denttidosona

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 6:1-11)

13

Hegaappe guyyiyan, Daawiti shaalaqatuuranne mato halaqatuura zorettiis. ² Zorettidi Israa7eela asa ubbaa, “Intteyyo lo77o milatiyaabaa gidikkonne,

GODAA nu Xoossaa shene gidikko, Israa7eela biittaa gaxan de7iya nu dabboti, qeesetinne bantta kataman de7iya Leewati nunaara issippe shiiqanaadan asa kiit-toos. ³Saa7ooli kawotido wode shenhoo gin, dogettidi attida nu Xoossaa Taabootaa ane zaaridi ehoos” yaagiis. ⁴Daawiti odido yohoi suure gidido gishshau, asai ubbai maayiiis.

⁵Hegaa gishshau, Daawiti Xoossaa Taabootaa Qiriyaati-Yi7aariimappe ehaana mala, Gibxxe zawaappe doommidi, Hamaata Pinuwaa gakkanaashin de7iya Israa7eela asaa ubbaa shiihshiiis. ⁶Daawitinne Israa7eela asai ubbai kiruubetuppe gidduwan ba kawotaa araataa bolli uttida GODAA sunntan eesettida Xoossaa Taabootaa ehaanau Yihudaa biittan de7iya Ba7aala giyo Qiriyaati-Yi7aariima kata-maa biidosona. ⁷Xoossaa Taabootaa parai goochchiyo ooratta gaariyan wottidi, Abinadaaba sooppe ehiidosona; Uzzinne Ahiyyoi gaariyaa laaggoosona. ⁸Daaw-
itinne Israa7eela asai ubbai diittaaanne maazinqiyaa diixxiiddi, karaabiyaa baqqi-
iddi, daalaa qaattiiddinne xurumbbaa punniiddi, bantta kumetta wolqqan Xoossaa
sinttan ufaittidi bonchchidosona.

⁹Eti Kiidoona giyosan de7iya kattaa qoxxiyo audiyaa gakkiyo wode, boorati xu-
bettin, Uzzi Taabootaa oiqqanau ba kushiyaa yeddiis. ¹⁰Yeddin a kushee Taabootaa
bochchido gishshau, GODAA hanqqoi Uzza bolli eexxi kiyiis. Hegaa gishshau, GO-
DAI a shocin, i he sohuwan Xoossaa sinttan haiqqi aggiis. ¹¹GODAI hanqqettidi Uzza
worido gishshau, Daawiti yiillotiis. Hachchi gakkanaashin, he sohoi Uzzi SHocet-
tosaa geetettees.

¹²He gallassi Daawiti Xoossaayyo yayyido gishshau, “Xoossaa Taabootaa taakko
waata ehaanau danddayiyaanaa?” yaagiis. ¹³Hegaa gishshau, Taabootaa banaara
Daawita Katamaa efibeenna. SHin Gaatiyaa Obeedi-Eedooma giyo bitaniyaa soo
efiis. ¹⁴Xoossaa Taabootai Obeedi-Eedooma keettan a keettaa asaara heezzu agi-
naa gam77iis. GODAI a keettaa asaanne ayyo de7iya ubbabaa anjjiis.

Daawiti Yerusalaamen Oottido Oosuwaa

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 5:11-16)

14 Xiiroosa Kawoi Kiiraami Daawitayyo asata kiittiis. Kiitettida asatuura keet-
taa keexxanaadan zigaa mudettaanne qassi shuchchaa massiyaageetanne
anaaxeta ayyo yeddiis. ²GODAI Israa7eela bolli a kawo oottidi essidoogaanne ba
asaa Israa7eela gishshau, a kawotettaa xoqqu oottidi bonchchidoogaa Daawiti eriiis.

³Hegaappe guyyiyan, Daawiti Yerusalaamen hara maccaasaa gujji ekkidi, at-
tuma naatanne macca naata yeliis. ⁴Daawiti Yerusalaamen yelido attuma naati
SHAamu7a, SHobaaba, Naataana, Solomona, ⁵Yibihaara, Elishuu7a, Elppaaleexa,
⁶Nogaaha, Nefega, Yaafi7a, ⁷Elishamaa7a, Be7eliyaadanne Elifeleexa.⁶

Daawiti Pilisxeema Asaa Xooniis

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 5:17-25)

⁸Daawiti Israa7eela ubbaa bolli kawo gididi tiyettidoogaa Pilisxeema asai siyido
wode, eti ubbai Daawita koyanau kiyidosona. Daawiti eti kiyidoogaa siyidi, etaara
olettanau kiyiis. ⁹Pilisxeema asai Rafaima Wombbaa yiidi bonqqidosona. ¹⁰Daaw-

⁶**14:7** Daawitassi Yerusalaamen yelettida attuma naatu sunntai Naa77antto Sameela
5:14-16, Hanidabaa Odiya Koiro Maxaafaa 3:5-7nne 14:4-7 xaafettiis; shin Ibraawet-
tuwan issuwaa issuwaa sunntai ubbasan issi mala gidenna.

iti Xoossaa, “Taani baada Pilisxseemata oloo? Neeni eta taayyo aatta immuutee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin GODAI a, “Baada ola. Taani eta neeyyo aatta immana” yaagiis.

¹¹ Yaagin Daawitinne a asai Ba7aali-Paraaxiima giyoosaa biidi, yan eta xoonidosona. Xoonin Daawiti, “Haattaa di7oi xuussi kanttiyoogaadan Xoossai ta morkketu giddoora tana kanttisiis” yaagiis. Hegaa gishshau, he sohuwaa sunttai Ba7aali-Paraaxiima geetettiis. ¹² Pilisxseemati bantta eeqata he sohuwan yeggidi biidosona. Yaatin Daawiti azazidi, eta eeqata taman xuugisiis.

¹³ Pilisxseema asati naa77anttuwaakka ha wombbaa simmi yiidi bonqqidosona.

¹⁴ Bonqqin Daawiti Xoossaa naa77anttuwaakka oichchiis. Oichchin Xoossai a, “Neeni eta geeduwaa booppa. Eta guyyeera yuuya aadhdhada ettaappe sintta baggaara olanau giiga. ¹⁵ Etaa huuphiyan salppiyaa cenggurssaa neeni siyiyo wode, olanau kiya. Aissi giikko, hegee Pilisxseema olanchchata shocanau Xoossai neeppe sinttau aadhdhiis giyoogaa” yaagiis. ¹⁶ Xoossai azazidoogaadan Daawiti oottiis. Gabaa7oonappe biidi Gezeera gakkanaashin, Israa7eela asai Pilisxseema olanchchata woriis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Daawita woree biittaa ubbaa gakkiiis. Kawotettati ubbai Daawitayyo yayyanaadan GODAI oottiis.

Taabootaa Ehaanau Makkido Mahaa

15 Daawiti ba kataman baayyo keettaa keexxiis; Xoossaa Taabootaukka sohuwaa giigissidi, dunkkaaniyaa essiis. ² Hegaappe guyyiyan Daawiti, “Xoossaa Taabootaa tokkanaadaaninne meri merinau Xoossau oottanau GODAI doorido Leewatuppe attin, ooninne Xoossaa Taabootaa tookkanau bessenna” yaagiis. ³ Daawiti GODAA Taabootaayyo giigissido sohuwaa Taabootaa ehaanaadan, Israa7eela asaa ubbaa Yerusalaamen shiishshiis.

⁴ Qassi Daawiti Aaroonaa zaretanne Leewata xeesidi shiishshiis. ⁵ Qahaata yaraturupe halaqai Uri7eelinne issi xeetanne laatamu a dabboti yiidosona. ⁶ Maraara yaraturupe halaqai Asaayinne naa77u xeetanne laatamu a dabboti yiidosona. ⁷ Gershshoonaa yaraturupe halaqai Yuu7eelinne xeetanne hasttamu a dabboti yiidosona. ⁸ Elxxaafaana yaraturupe halaqai SHamaa7eenne naa77u xeeu a dabboti yiidosona. ⁹ Kebroona yaraturupe halaqai Eli7eelinne hospun tammu a dabboti yiidosona. ¹⁰ Uzzi7eela yaraturupe halaqai Aminadaabinne xeetanne tammanne naa77u a dabboti yiidosona.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Daawiti qeeseta Xaadooqanne Abiyaataara, qassi Leewata Uri7eela, Asaaya, Yuu7eela, SHamaa7iyaa, Eli7eelanne Aminadaaba xeesisiis. ¹² Xeesissidi eta, “Intte Leewatu zaretuyyo halaqata. GODAA Israa7eela Xoossaa Taabootaa taani giigissa wottido sohuwaa ehaanau inttenne intte dabboti geeyite. ¹³ Intte Leewati koiro Xoossaa Taabootaa tookkibeenna gishshaunne nuuni a wogaadan waati efaanaakko Xoossaa oichchibeenna gishshau, GODAI nu Xoossai nuna qaxxayiiis” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAA Israa7eela Xoossaa Taabootaa ehaanau qeesetinne Leewati banttana geeshshidosona. ¹⁵ GODAI Muuse baggaara kase azazidoogaadan, Leewati Xoossaa Taabootaa kasuwaara bantta hashiyan tookkidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, diittaaanne maazinqqiyaa diixxiiddi, daalaa qaattiiddi, ufaissiya yettaa yexxana mala, Leewata kaalettiyaageeti bantta dabbota suntanaadan Daawiti azaziis. ¹⁷ Azazin Leewati Yuu7eela na7aa Hemaana, a dab-

botuppe Berekiyaa na7aa Asaafanne eta dabbotuppe Maraara yaraa Qusaaya na7aa Etaana sunttidosona. ¹⁸ Qassi naa77antto kayan Zakkaariyaasa, Yaa7izi7eela, SHamiraamoota, Yihi7eela, Uunna, Eli7aaba, Banaaya, Ma7iseeya, Matiitiyaa, Elifaala, Miiqineeyanne penggiyaa naagiyaageeta Obeedi-Eedoomanne Yi7i7eela sunttidosona.

¹⁹ Nahaasiyaa daalaa xoqqu oottidi qaattanaadan Hemaani, Asaafinne Etaani sunttettidosona. ²⁰ Qassi Zakkaariyaasi, Yaa7izi7eeli, SHamiraamooti, Yihi7eeli, Uunni, Eli7aabi, Ma7iseeyinne Banaayi diittaa lee7iyan diixxoosona. ²¹ Matiitee, Elifaali, Miiqineeyi, Obeedi-Eedoomi, Yi7i7eelinne Azaazee diittaa orddiyan diixxoosona.

²² Leewatu halaqai Kanaanee mazamuriyaa kaalettanau sunttettiis; i eranchcha gidio gishshau, eta tamarisseees. ²³ Berekeenne Elqqaani Taabootaa dunkkaaniyaa penggiyaa naaganau doorettidosona. ²⁴ Qassi qeeseti SHabaanee, Yoshafaaxi, Nataani7eeli, Amaasaayi, Zakkaariyaasi, Banaayinne El77eezari Xoossaa Taabootaa sinttan xurumbaa punnanau doorettidosona. Obeedi-Eedoominne Yuuhee Taabootaa naaganau doorettidosona.

Taabootaa Yerusalaame Efidosona

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 6:12-22)

²⁵ Hegaappe guyyiyan Daawiti, Israa7eela cimatinne shaalaqati GODAA Maachchaa Taabootaa Obeedi-Eedooma sooppe ehaanau ufaiddi biidosona.

²⁶ GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida Leewata Xoossai maaddido gishshau, eti laappun korimatanne laappun dorssa orggeta yarshshidosona. ²⁷ Daawiti, Taabootaa tookkida Leewati ubbai, mazamuriyaa yexxiyaageetinne mazamuriyaa yexxiyaageetu halaqai Kanaanee liinuwaaw giyo qacinaappe dadettida maayuwaaw maayidosona. Daawitikka qassi liinuwaappe dadettida eefuudiyaa giyo maayuwaaw maayis. ²⁸ Hagaadan oottidi, Israa7eela ubbai hobbociiddi, xurumbbaanne malkkataa punniiddi, daalaa qaattiiddinne, diittaaanne maazinqqiyaa diixxiiddi, GODAA Maachchaa Taabootaa ehiidosona.

²⁹ GODAA Maachchaa Taabootai Daawita Katamaa gelido wode, Saa7oola na7iyaa Miikaala maskkootiyaara xeellada, Kawoi Daawiti ufaiddi durishiinne kaa7ishin be7aasu; be7ada Daawita ba wozanan karaasu.

16 Eti Xoossaa Taabootaa ehiidi, Daawiti Taabootaa wottanau toldo dunkkaaniyaa gididon wottidosona. Wottidi xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaaw Xoossaayyo yarshshidosona. ² Daawiti xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaaw yarshshidi polidoogaappe guyyiyan, GODAA sunttan asaa anjiis. ³ Israa7eela asau ubbau, maccaunne attumau, huuphiyan huuphiyan issi issi komppo oittaa, issi issi muxo ashuwaanne woiniyaa teeraa melaappe issi issi lichchakuuwaaw gishiis.

⁴ GODAA Taabootaa sinttan oottanaadaaninne GODAA Israa7eela Xoossaa sabanaadan, galatanaadaaninne bonchhanaadan, amarida Leewata Daawiti sunttiis.

⁵ Leewatu halaqai Asaafa; Asaafa kaallidi naa77antto halaqai Zakkaariyaasa. Zakkaariyaasa kaallidi de7iyaageeti Yi7i7eela, SHamiraamoota, Yihi7eela, Matiitiyaa, Eli7aaba, Banaayanne Obeedi-Eedooma. Eti maazinqqiyaanne diittaa diixxanau sunttettidosona; shin Asaafi daalaa qaattanau sunttettiis. ⁶ Qeesiyaa Banaayinne Yaahaazi7eeli Xoossaa Maachchaa Taabootaa sinttan ubba wode xurumbaa punnanau

sunttettidosona. ⁷He gallassi Daawiti kasetidi, Asaafinne a dabboti GODAA sab-banaadan azaziis.

Galata Mazamuriyaa

(Mazamure Maxaafaa 105:1-15; 96:1-13; 106:1,47-48)

⁸ GODAA galatite; a sunntaa xeesite.

I oottidobaa kawotettatu gidduwan erissite.

⁹ A sabbite; galata yettaa au yexxite.

A maalaalissiya oosuwaa ubbaa yootite.

¹⁰ A geeshsha sunntan ceeqettite;

GODAA koyiyaageetu wozanati ufaittona.

¹¹ GODAANNE a wolqqa xomoosite;

ubbatoo a sinttaa koyite.

¹²⁻¹³ Inttenoo,

a ashkkaraa Abrahaama zerettatoo,

doorettida Yaaqooba naatoo,

i oottido maalaalissiyaabaa,

a malaataanne i pirddido pirddaa hassayite.

¹⁴ I GODAA nu Xoossaa;

a pirddaikka sa7aa ubbaa bollaana.

¹⁵ I ba maachchaa merinaassi,

ba azazido qaalaa

sha7u yeletaa gakkanaassi naagees.

¹⁶ Hegeenne,

i Abrahaamaara maacettido maachchaa,

Yisaaqassi caaqqido maachchaa.

¹⁷ Yaaqoobassi woga,

Israa7eelassikka merinaa maachcha

oottidi minttidoogaa.

¹⁸ Hagaadan yaagiis;

“Neeyyo Kanaane biittaa immana;

i ne zerettatuyyo laata gidana” yaagiis.

¹⁹ Xoossaa asati qoodan qii guuttanne

Kanaane biittan bete gididi de7iyo wode,

²⁰ issi deriyaappe hara deriyaa,

issi kawotettaappe hara kawotettaa yuuyidosona.

²¹ Xoossai eta ooninne naaqqanau immibeenna;

eta gishshau kawota seeriiddi,

²² “Taani tiyidoogeeta bochchoppite;

ta hananabaa yootiyaageeta qohoppite” yaagiis.

²³ Sa7an de7iyya asau, ubbaikka GODAASSI yexxite;

i ashshiyo mishiraachchuwaa hachchi hachchi yootite.

²⁴ Kawotettatu gidдон a bonchchuwaabaa,

asaa ubbaa gidдон a maalaalissiya oosuwaabaa awaajjite.

²⁵ Aissi giikko, GODAI gita;

aaro galatai ayyo bessees.

Xoossatu ubbaappe aadhdhidi, i yayettanau bessees.

²⁶ Hara asaa xoossati ubbai eeqata;

shin GODAI salota medhdhida Xoossaa.

²⁷ Bonchchoinne anggai a yuushuwan de7ees;

minotettainne ufaissai a Beeta Maqidasiyan de7ees. ²⁸ Inttenoo, asa zaretoo ubbau, GODAABAA yootite;

“Bonchchoinne wolqqai GODAABAA” giidi yootite.

²⁹ “Bonchchoi a sunttaassa” giidi

GODAABAA yootite.

Yarshshuwaa ekkidi, a sintti yiite.

A geeshshatettaa puulan GODAAYYO goinnite.

³⁰ Biittan de7iya asau ubbau, a sinttan kokkorite.

Sa7ai minni eqqiis; mulekka qaaxxenna.

³¹ Saloti ufaittona; sa7aikka hashshu go!

Kawotettatu gidдон eti, “GODAI kawotiis!” yaagona.

³² Abbainne a gidдон kumidabati guummona.

SHooqainne shooqan de7iyaabati ubbati ufaittona.

³³ Hegaappe guyyiyan woran de7iya mitta ubbai ufaissan GODAA sinttan yexxana.

Aissi giikko, i sa7aa bollan pirddanau yees.

³⁴ GODAI keha gidiyo gishshaunne

aggenna a siiqoi merinaagaa gidiyo gishshau,

GODAA galatite.

³⁵ Hegaappe guyyiyan intte,

“Abeet nuna ashshiya Xoossau, nuna ashsha.

Nuuni ne geeshsha sunttaa galatanaadaaninne

ne bonchchuwan ceeqettanaadan,

kawotettatu gidдoppe shiishshada ashsha” yaagite.

³⁶ GODAI Israa7eela Xoossai

merinaappe merinaa gakkanaayyo galatetto!

Hegaappe guyyiyan asai ubbai, “Amin77i” giidi, GODAA galatiis.

Yerusalameeninne Gabaa7oonan Hanida Goinuwaa Maaraa

³⁷ GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan hachchi hachchi goinuwaassi kosshiyaabaa ubba wode eti oottanaadan, Daawiti Asaafanne a dabbota wottiis.

³⁸ I qassi Obeedi-Eedoomanne a dabbota usuppun tammanne hospunata etaara oottanaadan wottiis; Yidutuuna na7aa Obeedi-Eedoomanne Hoosa penggiyaa naaganaadan wottiis.

³⁹ Qeesee Xaadooqinne aara oottiya qeeseti Gabaa7oonan de7iya xoqqa sohuwan, Dunkkaaniyaa sinttan oottanaadan yan attidosona. ⁴⁰ GODAI Israa7eelayyo immido higgiiyan xaafettidoogaadan, eti maalladonne omarssi ubba wode xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosan yarshshoosona. ⁴¹ Aggenna a siiqoi merinaagaa gidiyo gishshau, GODAA yettan galatanaadan Hemaana, Yidutuunanne doorettida haraata Daawiti etaara issippe wottiis. ⁴² Hemaaninne Yidutuuni xurumbbaa punnoosona, daalaa qaattoosonanne galataa mazamuriyaa yexxiiddi kaa7iyo hara miishshata kaa7oosona. Yidutuuna attuma naati penggiyaa naaganau sunttettidosona.

⁴³Hegaappe guyyiyan, asai ubbai ba soo ba soo biis. Daawitikka ba so asaa anjanau simmiis.

Naataani Daawitassi Hananabaa Yootiis

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 7:1-17)

17 Daawiti ba kawo keettan de7iiddi, hananabaa yootiya Naataana, “Taani zigaappe keexettida keettan de7ais; shin GODAA Maachchaa Taabootai dunkkaane garssaana” yaagiis.

²Yaagin Naataani Daawita, “Oottanau ne wozanai qoppidobaa ubbaa ootta; GODAI nenaara de7ees” yaagiis.

³SHin he gallassa qammi GODAA qaalai Naataanakko yiidi, ⁴“Ba; baada ta ashkkaraa Daawita hagaadan yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Taani de7ana keettaa keexxanai nena gidakka. ⁵Aissi giikko, taani Israa7eelata Gibxeppe kessido gallassaappe doommada hachchi gakkanaashin, keettan de7abeikke; taani dunkkaaniyaappe dunkkaaniyau, qassi issi sohuwaappe hara sohuwau yuuyada de7aas. ⁶Taani Israa7eela asaa ubbaara yuuyido soho ubban, ta asaa heemmanau taani azazido Israa7eela daannatuppe oossinne, ‘Taayyo zigaa keettaa aissi keexxabeikkii?’ gaada oichchabeikke” yaagees’ yaaga.

⁷“Hegaa gishshau, ha77ikka ta ashkkaraa Daawita, ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI nena hagaadan yaagees; “Taani nena hentta gadeppa, dorssaa heemmiyoosaappe denttada, ta asaa Israa7eela kaalettanaadan ekkaas. ⁸Neeni biido soho ubban taani nenaara issippe gidaas; ne morkketa ubbaa ne sinttaappe diggaas. Ha77i simmi taani ha sa7an erettida gita asatu sunttaadan ne sunntaa gitayana. ⁹⁻¹⁰Qassi taani ta asaassi, Israa7eelassi soho immada, eta he sohuwan tokkana. Hegaa gishshau, eti bantta sohuwan de7ana; eti naa77antto shabbirettokkona. Kase taani ta asaa Israa7eela bolli daannata sunttido wodiyaappe doommin naaqqidoogaadan, naa77antto iita asati eta naaqqokkona. Taani ne morkketa ubbaa neeyyo haarissana.

““Hegaa bollankka GODAI ba huuphen ne zareti de7i be7anaadan oottanaagaa neessi yootees. ¹¹Ne baree wurin, haiqqada ne maizza aawatun gaittiyo wode, taani neeppe guyyiyan ne zariyaa, ne naatuppe issuwaa denttada, a kawotettaa minttana. ¹²Taayyo keettaa keexxanai a; taani a kawotaa araataa merinau mintta essana. ¹³Taani ayyo aawa gidana; ikka taayyo na7a gidana. Neeppe kase kawotida Saa7oolappe taani ta siiquwaa ekkarggidooogaadan, taani appe mulekka ekkikke. ¹⁴Taani a ta asaa bollinne ta kawotettaa bolli merinau sunntana; a kawotaa araataikka merinau minni eqqana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁵Naataani Xoossai ayyo ajjuutan qonccissido qaalaa ubbaa hagaadan Daawitayyo odiis.

Daawita Woosaa

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 7:18-29)

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Kawoi Daawiti dunkkaaniyaa gelidi, GODAA sinttan uttiis. Uttidi hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, Xoossau, neeni haggaa ubbaa taayyo oottanau taani oonee? Ta so asaikka aibee? ¹⁷Abeet GODAU, hagee ne aifiyaa sinttan guutta milatin, ne ashkkaraa zareti sinttappa yaana laittatun hananabaa yootadasa. Tana qassi gita asa kessadasa. ¹⁸Neeni tana ne ashkkaraa

bonchchido gishshau, taani Daawiti simmi ai gaanau danddayiyaanaa? Neeni tana ne ashkkaraa eraasa. ¹⁹ Abeet GODAU, ne ashkkaraa gishshau, ne wozanaa qofaadan ha gitabaa ubbaa oottada, ha gitatettaa ubbaa tana erissadasa.

²⁰ “Abeet GODAU, ne mali issoinne baawa. Nuuni nu haittan siyidoogaadan, neeppe attin, hara xoossi baawa. ²¹ Neeni ne asa oottanau wozido ne asaa Israa7eela milatiya hara kawotetti sa7aa bollan baawa. Neeni oottido gitanne maalaalissiya oosotu gaasuwan ne sunttai biittan sa7an erettiis. Neeni Gibxeppe wozido ne asaa sinttaappe kawotettata laaggadasa. ²² Neeni ne asaa Israa7eela merinau nebaa ootadasa. Abeet GODAU, neenikka eta Xoossaa gidadasa.

²³ “Abeet GODAU, neeni ne ashkkaraabaanne a zerettaabaa haasayidoogee merinau minni eqqo; neeni oottana giidoogaadanka ootta. ²⁴ ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai tumaappe Israa7eelassi Xoossaa’ geettetanaadan ne sunttai merinau minni eqqananne gitatana. Ne ashkkaraa Daawita zareti ne sinttan minni eqqana.

²⁵ “Abeet ta Xoossau, ‘Taani ne zareti de7i be7anaadan oottana’ yaagada neeni taassi ne ashkkaraassi qonccadasa. Hegaa gishshau, taani ne ashkkarai ha woosaa nena woossanau xalaas. ²⁶ Abeet GODAU, neeni Xoossaattennee! Neeni ha lo77o qaala taayyo ne ashkkaraayyo oottana gaadasa. ²⁷ Ne sinttan yaa merinau gam77anaadan, ne ashkkaraa zariyaa anjjanau ufaitta. Abeet GODAU, neeni anjjidoogee merinau anjjettidaagaa gidana” yaagidi woossiis.

Daawiti Xoonido Xoonota

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:1-18)

18 Hegaappe guyyiyan, Daawiti Pilisxxeemata xoonidi haariis; yaatidi Gaate giyo katamaanne a moottata Pilisxxeema asatu kushiyaappe wotti ekkiis. ² Qassi Daawiti Moo7aaba biittaa asata xoonin, eti ayyo haarettidosona; haarettidi giiraa giiridosona.

³ Hamaata katamaa matan de7iya Xooba biittaa Kawoi Hadaadi7eezeri, ba kawotettaa Efiraaxiisa SHAafaa gakkanaashin aassanau biishin, Daawiti a xooniis.

⁴ Daawiti Hadaadi7eezerappe issi sha7u para gaareta, laappun sha7u paraasatanne laatamu sha7u tohuwaasata omoooddiis. Daawiti xeetu gaaretuyyo gidiya parata ashshidi, hara paratu ubbau gaadiyaa gilddayiis.

⁵ Damasqqo kataman de7iya Sooreti Xooba biittaa Kawuwaa Hadaadi7eezera maaddanau yiido wode, Daawiti etappe laatamanne naa77u sha7u asaa woriis.

⁶ Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa biittan Damasqqo kataman olanchchatu qatota medhdhiis. Yaatin, Sooriyaa asati Daawitayyo haarettidi, giiraa giiridosona. Daawiti biido soho ubban GODAI ayyo xoonuwaa immiis.

⁷ Kawoi Daawiti Hadaadi7eezera oosanchchati tookkido worqqa gondalleta ekkidi, Yerusalaame efiis. ⁸ Qassi Daawiti Hadaadi7eezeri haariyo Xebaahanne Kuna katamatuppe nahaasiyaa giyo birataa keehi daruwaa ekkiis. Hegaappe simmin, Solomoni he nahaasiyaa birataappe Abba Sainiyaa, tuussatanne dumma dumma miishshata medhdhiis.

⁹ Daawiti Xooba biittaa Kawuwaa Hadaadi7eezera olanchchata ubbaa xoonidoogaa Hamaata Kawoi Too7i siyiis. ¹⁰ Siyidi Hadaadi7eezera olidi xoonido gishshau, a hashshu gaanaunne sarotanau ba na7aa Hadoraama Kawuwaa Daawitakko kiittiis. Aissi giikko, Hadaadi7eezeri Too7aara olettiiddi gam77iis.

Hadoraami worqqaappe, biraappenne nahaasiyaappe medhdhido miishshata ekkidi yiis. ¹¹Kawoi Daawiti Eedoomappe, Moo7aabappe, Amoonaa asatuppe, Pilisxeematuppenne Amaaleeqa asatuppe omooddi ekkido biraanne worqqa ha miishshatuura issippe gattidi, GODAU dummayidi wottiiis.

¹²Xaruuyi na7ai Abishaayi Eedooma asaappe tammanne hosppun sha7ata Maxine Wombban woriis. ¹³Hegaappe guyyiyan, Daawiti Eedooman olanchchatu qatota medhdhiis; yaatin, he biittaa asai ubbai Daawitayyo haarettiis. Daawiti biido soho ubban GODAI ayyo xoonuwaa immiis.

¹⁴Hegaadan oottidi, Daawiti Israa7eela ubbaa bolli kawotiis; kawotidi ba asaa ubbaa xillotettaanne suure pirddan aissiiis. ¹⁵Xaruuyi na7ai Yoo7aabi ola gadaawa; Ahiluuda na7ai Yoosaafixi hanidabaa xaafiyaagaa; ¹⁶Ahixuuba na7ai Xaadooqinne Abiyaataara na7ai Abimeleki qeeseta; Saraayi⁷ waanna xaafe; ¹⁷Yoodaaha na7ai Banaayi Daawita naagiya olanchchata halaqa; Daawita attuma naati a kawotettan xoqqa sohuwaa oiqqida halaqata.

Daawiti Amoonatanne Sooreta Xooniis

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 10:1-19)

19 Hegaappe guyyiyan, Amoonatu Kawoi Naa7oosi haiqqiis; haiqqin a na7ai a sohuwan kawotiis. ²Daawiti, “A aawai Naa7oosi taayyo kehido gishshau, taani a na7aa Hanuunayyo kehana” yaagiis. Hanuuna aawai haiqqido gishshau, Daawiti a minttettanau asa kiittiis.

Daawiti kiittidoogeeti Hanuuna minttettanau Amoonaa biitti gakkido wode, ³Amoonaa asaa halaqati Hanuuna, “Daawiti nena minttettanau ha asata kiittidoogee ne aawaa bonchchuwaa gishshaassa gaadiyye? I ba asaa kiittidoogee ha katamaa xeellanaassa, wochchanaassanne olidi xoonanaassa” yaagidosona.

⁴Yaagin Hanuuni Daawiti kiittido asata oiqqidi, eta buuchchaa meediis; eta maayuwaakka uttiyo dulliyaa baggaappe qanxxi ekkidi, eta yeddiis. ⁵Hegaa gishshau, asati daro yeellatidosona. Daawiti heгаа siyidi, i etaara gaittiya asa kiittiis. Kiittidi, “Intte buuchchai diccanaashin, Yarkko kataman de7ishshite; hegaappe guyyiyan haa yiite” yaagiis.

⁶Amoonati bantta oosuwan Daawiti eta morkkanaadan oottidoogaa erido wode, Hanuuninne Amoonati Masphphexoomiyaappenne Sooriyan de7iya Maa7ikanne Xooba geetettiya katamatuppe paraa gaaretanne paraasata qaxaranau hasttamanne oiddu sha7u kilo giraame deexxiya xaqara biraa yeddidosona. ⁷Yeddidi hasttamanne naa77u sha7u paraa gaareta, paraasata, Maa7ika kawuwaanne a olanchchata qaxaridosona; qaxarin yiidi, Medaaban dunkkaanidosona. Qassi Amoonati bantta katamaappe shiiqidi, olau gigettidosona.

⁸Daawiti heгаа siyido wode, Yoo7aabanne olanchchata ubbaa yeddiis. ⁹Amoonati kiyidi, katamaa penggiyan olau salppidosona. Eta maaddanau yiida kawotikka bantta sohuwaa oiqqidi, dembban shiiqididosona.

¹⁰Yoo7aabi bana olai sinttaaranne guyyeera doggomidoogaa be7ido wode, Israa7eelatu giddoppe ubbaappe minniya olanchchata doori ekkidi, Sooriyaa asatu sinttan salppissiis. ¹¹Attida asatuppe ba ishahi Abishaayi azazana mala oottidi,

718:16 Saraayi: Ha bitaanee Ibraawettuwan oiddu dumma dumma sunttan xeesettees. Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:17; 20:25nne Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 4:3 xeella.

Amoona asatu sinttan salppidosona. ¹²Yoo7aabi ba ishaa Abishaaya, “Sooriyaa asati taayyo wolqqaamikko, neeni yaada tana maadda. Qassi Amoona asati neeyyo wolqqaamikko, taani yaada nena maaddana. ¹³Simmi minna! Nu asaa gishshaunne nu Xoossaa katamatu gishshau, ane minni olettoos. GODAI bana lo77iyaabaa ootto” yaagiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabinne aara de7iya asai Sooriyaa asatuura olettanau lauhu giidosona. Yaatin, Sooriyaa asati a sinttaappe baqatidosona. ¹⁵Sooriyaa asati baqatidoogaa Amoona asati be7ido wode, etikka a ishaa Abishaaya sinttaappe baqatidi, katamaa gelidosona. Hegaappe guyyiyan, Yoo7aabi Yerusalaame simmiis.

¹⁶Sooriyaa asati Israa7eela asati eta xoonidoogaa erido wode, asa kiittidi Efiraaxiisa SHaafaappe hefintaara de7iya Sooriyaa asata ehiissidosona. Hadaadi7eezera ola gadaawai SHobaaki eta kaalettees.

¹⁷Daawiti heгаа siyido wode, Israa7eela olanchchata shiishshidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinniis; pinnidi Sooriyaa asatuura olettanau eta sinttan salppidosona. Daawiti etaara olettanau salppin, etikka aara olettidosona. ¹⁸Olettin Sooriyaa asati Israa7eelatu sinttaappe baqatidosona; Daawiti Sooriyaa asatuppe paraa gaariyaa laaggiya laappun sha7u asatanne oitamu sha7u tohuwaasata woriis; eta ola gadaawaa SHobaakakka woriis. ¹⁹Hadaadi7eezera olanchchati Israa7eelatun xoonettidoogaa erido wode, Daawitaara sigettidi, ayyo haarettidosona. Hegaappe simmin, Sooriyaa asai Amoona asaa maaddanau dosibeenna.

Daawiti Raaba Katamaa Olidi Oiqqiis

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 12:26-31)

20 Ofinttan, kawoti olau kiyiyo wode, Yoo7aabi olanchchata kaalettidi, Amoona biittaa woraajjiis; woraajjidi Raaba katamaa dooddiis. SHin Daawiti Yerusalaamen takkiis; Yoo7aabi Raaba katamaa olidi bashshiis. ²Hegaappe guyyiyan Daawiti yiidi, eta kawuwaa worqqa kallachchaa a huuphiyaappe ekkiis. Kallachchai mazzaniyo wode hastamanne oiddu kilo giraame gidiis; a gidдон inqquwaa giyo al77o shuchchai de7ees. He kallachchai ekettidi, Daawita huuphiyan goxettiis. Qassi Daawiti he katamaappe keehi daro omooduwaa ekkiis. ³Yaatidi kataman de7iya asaa kessidi, magaaziyan, birata shalkkiyaaninne kalttan ootissiis. Amoona katamatun de7iya asaa ubbaakka hegaadan ootissiis. Hegaappe guyyiyan, Daawitinne a asai ubbai Yerusalaame simmiis.

Pilisxeema Asatuura Olettido Olata

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 21:15-22)

⁴Hegaappe simmin, Pilisxeema asatuura Gezeeran olai denddiis; denddin Huushappe yiida Sibbakaayi adussa mino asatu yaraappe gidiya Sippaaya woriis. Yaatin, Pilisxeemati xoonettidosona.

⁵Hegaappe simmikka Pilisxeema asatuura hara olai denddiis; denddin Yaa7iira na7ai Elihanaani tooraa toomai shimainniyaa wondderashiyaa keeniyo, Gaate katamaappe yiida Gooliyaada ishaa Laahima woriis.

⁶Qassikka hara olai Gaate kataman denddiis. He sohuwan issi wogga adussa bitanee de7ees. He bitaniyaayyo issi issi kushiyan usuppun biradhdheti, issi issi tohuwanka usuppun biradhdheti, muleera laatamanne oiddu biradhdheti de7oosona. He bitanee adussa mino asatu yaraappe gidiya asa. ⁷He bitanee Israa7eelata naas-

sido wode, Daawita ishaa SHaama na7ai Yonaataani a woriis. ⁸Hageeti Gaate kata-man de7iya adussa mino asatu yarata; eti ubbai Daawita kushiyaaninne a asaa kushiyan haiqqidosona.

Daawiti Asaa Qoodissii

(Sameela Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:1-25)

21 Seexaanai Israa7eela bolli metuwaa ehaanau koyidi, Daawiti Israa7eela asaa qoodanaadan denttettiis. ²Daawiti Yoo7aabanne olanchchatu halaqata hagaadan yaagiis; “Daanappe Berssaabeha gakkanaashin biite; biidi Israa7eela asaa qoodite. Yaatidi asaa qoodai aappunakko tana erissite” yaagiis.

³SHin Yoo7aabi a, “GODAI ha de7iya ba asaa bolli xeetu kushiya gujjo! Ta godau, kawuwau, eti ubbai ta godaa ashkharata gidokkonaayye? Ta godai heгаа malabaa oottanau aibissi koyii? Israa7eela kawotettaa aibissi mooranchcha kessii?” yaagiis. ⁴SHin kawuwaa qaalai Yoo7aaba xooniis. Xoonin Yoo7aabi kiyyidi, Israa7eela biittaa ubbaa yuuyiis; yuuyidi Yerusalaame simmiis. ⁵Yoo7aabi qoodido asaa qoodaa Daawitayyo immiis. Israa7eela biittan ubban bisuwan olettanau dand-dayiya issi miiloonenne issi xeetu sha7u mino asati de7oosona. Qassi Yihudaa biittan bisuwan olettanau danddayiya oiddu xeetanne laappun tammu sha7u mino asati de7oosona. ⁶Yoo7aabi kawuwaa azazuwaa shenetido gishshau, Leewatanne Biniyaama zareta qoodan gujjibeenna.

⁷Xoossai ha yohuwan ufaaitteenna gishshau, Israa7eela qaxxayyiis. ⁸Yaatin Daawiti Xoossaa, “Taani ha oosuwan gita nagaraa oottaas. SHin ha77i nena woos-sais; ta mooruwaa, ne ashkharaa mooruwaa qucca. Taani daro eeyyabaa hanaas” yaagiis.

⁹Yaagin GODAI Daawitayyo hananabaa yootiya Gaada hagaadan yaagidi haasayissiis; ¹⁰“Ba; baada Daawita, ‘GODAI nena, “Taani nena heezzubappe dooruwaa bessais; taani ne bolli polanau taayyo etappe issuwaa doora” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹¹⁻¹²Yaagin Gaadi Daawitakko biidi a, “GODAI nena, ‘Haageetuppe issuwaa doora: heezzu laitta koshaa doorai? Woikko ne morkketi nena yedettishin, heezzu aginaa eta sinttaappe baqatanaagaa doorai? Woikko GODAA bisoi ne biittaa heezzu gallassaa shocanaagaanne hegaarakka qassi Israa7eela biittaa kantti kiyanaashin haiquwaa boshan shociya kiitanchchaa i kiittiyooгаа doorai?’ yaagees. Ane ha77i kuuyada, taani tana kiittidaagaayyo zaariyoobaa oda” yaagiis.

¹³Daawiti Gaada, “Taani keehippe un77ettaas. GODAA maarotai keehi gita gidiyo gishshau, ane taani a kushiyan kunddana; taani asa kushiyan kunddikke” yaagiis.

¹⁴Hegaa gishshau, GODAI Israa7eela bolli boshaa yeddin, laappun tammu sha7u Israa7eela asati haiqqidosona. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, Xoossai Yerusalaame bashshanau kiitanchchaa kiittiis. SHin kiitanchchai Yerusalaame bashshanau mati uttidaashin, GODAI be7idi azzaniis. Azzanidi bashshiya kiitanchchaa, “Agga! Hegee gidana!” yaagiis. He wode GODAA kiitanchchai Yaabuusiya Ornna audiya matan eqqiis.

¹⁶Kiitanchchai ba bisuwaa ba kushiyan oiqqidi, Yerusalaame bashshanau sa7aappenne saluwaappe gidon eqqidaagaa Daawiti be7iis. Hegaappe guyyiyan, Daawitinne cimati waaruwaa maayidi, bantta som77uwan gufannidosona. ¹⁷Daawiti Xoossaa, “Asai qoodettanaadan oottidai tana gidikkinaayye? Naaqqidaageenne

iitabaa oottidaagee tana. SHin ha dorssati, eti ai oottidonaa? Abeet GODAU, ta Xoossau, hayyanaa ne kushee tananne ta aawaa so asaa qaxxayo. Ne kushee ne asaa qaxxayoppo!” yaagiis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchai Gaada hagaadan yaagidi azaziis; “Daawiti pude Yaabuusiya Ornna audiyaa biidi, GODAAYYO yarshshiyosaa yan gimbbanaadan yoota” yaagiis. ¹⁹ GODAA sunntan Gaadi yootidoogaadan Daawiti biis.

²⁰ He wode Ornninne a oiddu attuma naati audiyaa gisttiyaa qoxxoosona. Qoxxiiddi guyye simmi xeellidi, kiitanchchaa be7idosona; be7in aara de7iya naati qosetidosa. ²¹ Daawiti Ornnakko yiido wode, Ornni a be7idi, audiyaappe gaxi kiyyidi, ba som77uwaa sa7aa gattidi, Daawitayyo ziggiis.

²² Hegaappe guyyiyan, Daawiti Ornna, “Boshai asaa bollappe kichchana mala, taani GODAAYYO yarshshuwaa yarshshiyosaa keexxanau ne audiyaa taayyo baiz-zarkkii. Taani neeyyo kumetta waagaa qanxxana” yaagiis.

²³ Yaagin Ornni Daawita, “Neeyyo ekka; ta godai kawoi bana ufaissiyaabaa ootto. Be7a, xuuggiyo yarshshuwau booraa, eettanau kattaa qoxxiyo miishshaanne kattaa yarshshuwau gisttiyaa taani immana. Taani ha ubbaakka neeyyo immana” yaagiis.

²⁴ SHin Kawoi Daawiti Ornna, “CHii, chii! Taani kumetta waagaa qanxxada shammana. Aissi giikko, taani nebaa GODAAYYO ekkikke; qassi taani miishshaa kessabeennabaa xuuggiyo yarshsho oottada yarshshikke” yaagiis.

²⁵ Hegaa gishshau, Daawiti he audiyaayyo usuppun xeetu worqqa santimiyaa immiis. ²⁶ Hegaappe guyyiyan, Daawiti he sohuwan GODAAYYO yarshshuwaa yarshshiyosaa keexxiis. Yaatidi xuuggiyo yarshshuwaanne issipetettaa yarshshuwaa yarshshii; yarshshidi GODAA woossin, GODAI xuuggiyo yarshshuwaa bolli saluwaappe tamaa yeddidi, ayyo zaariis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan, GODAI kiitanchchaa azazin, kiitanchchai ba bisuwaa shoohuwau zaariis. ²⁸ Daawiti GODAI a woosau zaaridoogaa be7idi, Yaabuusiya Ornna audiyaa naa77anttuwaa yarshshii. ²⁹ Muusee bazzon giigissido GODAA Dunkkaaneenne xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyosai he wode Gabaa7oonan goinniyo xoqqa sohuwan de7ees. ³⁰ SHin Daawiti GODAA kiitanchchaa bisuwau yayyido gishshau, Xoossaa oichchanau he sohuwaa baanau danddayibeenna.

22 Hegaa gishshau, Daawiti, “GODAA Beeta Maqidasee hagan de7ana; Israa7eela asai xuuggiyo yarshshuwaa yarshshana sohoi haggaa gidana” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Keexxanau Giigissiyoo Giigaa

² Hegaa gishshau, Daawiti Israa7eela biittan de7iya hara biittaa asata shishshanaadan azaziis. Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxanau shuchchaa mas-siyaageeti shuchchaa massidi loittanau eta giddoppe sunntiis. ³ Daawiti peng-giyaa sanqqaa oottanau misimaariyaayyoonne maaxafiyau haniya cora birataanne mazzananau danddayetenna, zawi banna nahaasiyaa birataa giigissiiis. ⁴ Sidoona asatinne Xiirroosa asati Daawitayyo zigaa ehiyo gishshau, Daawiti qoodai banna zigaa giigissiiis. ⁵ Daawiti, “Ta na7ai Solomoni lammachchane yelaga na7a. GODAAYYO keexettiya Beeta Maqidasee biitta ubban erettidanne bonchchettida, lo77o keetta gidanau bessees. Hegaa gishshau, au koshshiyaabaa taani giigissana” yaagiis. Daawiti haiqqanaappe kasetidi darobaa giigissi wottiis.

⁶Hegaappe guyyiyan, Daawiti ba na7aa Solomona xeesidi, GODAAYYO Israa7eela Xoossaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanaadan azaziis. ⁷Daawiti Solomona, “Ta na7au, taani GODAA ta Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau ta wozanan qoppaas. ⁸SHin GODAA qalalai tana, ‘Neeni daro suuttaa gussadasa; qassi daro olaakka olettadasa. Neeni ha sa7aa bollan ta sinttan daro suuttaa gussido gishshau, ta sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxakka. ⁹Be7a; neeyyo issi saro na7i yelettana. A yuushuwan de7iya morkketu ubbaara taani a saro oottana. A sunntai Solomona; taani i kawotido laittan Israa7eela asaayyo sarotettaanne woppaa immana. ¹⁰I ta sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxana. I ta na7a gidana; taanikka ayyo aawa gidana. A kawotaa araataa Israa7eelan merinau mintta essana’ yaagiis.

¹¹“Ha77ikka ta na7au, GODAI nenaara gido. GODAI kase nebbaa haasayidoogaadan, GODAA ne Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxanaagaa nena polisso. ¹²GODAI nena Israa7eela asaa bolli kawo oottiyo wode, GODAA ne Xoossaa higgiyaa naaganaadan, GODAI neeyyo aadhdhida erattaanne akeekaa immo. ¹³GODAI Muuse baggaara Israa7eela azazido azazuwaanne wogaa naagiyaabaa gidikko, ubbai neeyyo hanana. Aikko baa minna! Yayyoppa woikko dagammoppa! ¹⁴Taani daro tuggan GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxanau heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya worqqaanne hasttamanne oiddu sha7u kilo giraame deexxiya biraa shiishshaas; qassi zawi baina nahaasiyaanne birataa shiishshaas; qassikka mittaanne shuchchaa giigissaas. Gidikkokka, neeni hegaa bolli haraa gujjanau koshshees. ¹⁵Ne matan daro oosanchchati de7oosona; shuchchaa qoo7iyaageetinne massiyaageeti, anaaxetinne ubba oosuwa oottanau danddayiya eranchcha asati de7oosona. ¹⁶Eti oottiyo worqqau, birau, nahaasiyaanne biratau zawi baawa. Ha77i neeni oosuwa doomma. GODAI nenaara gido” yaagiis.

¹⁷Daawiti Israa7eela kaalettiyaageeti ubbai ba na7aa Solomona maaddanaadan hagaadan yaagidi azaziis; ¹⁸“GODAI intte Xoossai inttenaara de7enneeyye? I inttena ubbasaara shemppissibeennee? Ha biittan de7iyaageeta i ta kushiyan aatti imido gishshau, ha biittai GODAAYYONNE a asaayyo haarettiis. ¹⁹Ha77ikka GODAA intte Xoossaa koyanau intte wozanaanne intte shemppuwaa immite. GODAA sunntau keexettida Beeta Maqidasiyaa gidдон GODAA Maachchaa Taabootaanne Xoossaa geeshsha miishshata ehiidi wottanaadan, intte denddidi, GODAA Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxite” yaagiis.

23 Daawiti ceeggido wode, ba na7aa Solomona Israa7eela bolli kawoyiis.

Leewatu Oosuwaa

²Daawiti Israa7eela kaalettiyaageeta ubbata, qeesetanne Leewata is-sippe shiishshiiis. ³Hasttamu laittanne hegaappe bollaara de7iya Leewati qoodettidosona; qoodettidi eti muleera hasttamanne hosppun sha7u attumaasa gididosona. ⁴Hageetu giddoppe GODAA Beeta Maqidasiyaayyo aawatiya laatamanne oiddu sha7ata kawoi wottiis. Qassi halaqatanne pirdda daannata usuppun sha7ata wottiis. ⁵Penggiyaa naagiyaageeta oiddu sha7ata wottiis. GODAA galatanau Daawiti medhdhido yetta miishshan GODAA galatiyaageeta oiddu sha7ata wottiis.

⁶Daawiti Leewi yelido attuma naata Gershshoona, Qahaatanne Maraara eta yaran yaran heezzu citan shaakkiis.

⁷Gershshooni yelido attuma naati La7idaananne SHim77a. ⁸La7idaana attuma naati heezza; etikka Yihi7eela, Zetaamanne Yuu7eela. ⁹SHim77a attuma naati heez-

zati SHalomoota, Hazii7eelanne Haaraana; hageeti La7idaana yaratuyyo halaqata. ¹⁰⁻¹¹ SHim77a attuma naati oiddati, bantta yeletaa yeletaa maaran Yahaata, Ziina, Yi7uushanne Bari7a. Yi7uushassinne Bari7assi naati darena; heгаа gishshau, eti issi yaradan qoodettidosona.

¹² Qahaata naati oiddati Amiraama, Yixihaara, Kebroonanne Uzzi7eela. ¹³ Amiraama attuma naati Aaroonanne Muusa. Aarooninne a zerettai ubbaappe aaro geeshsha gidanaadan dummatidosona. Eti GODAA sinttan axaanaa cuwayanaa, GODAAYYO oottanaunne GODAA sunttan asaa anjjanau merinau dummatidosona. ¹⁴ Xoossa asa gidiya Muuse naati Leewa zaretuura gatto qoodettidosona. ¹⁵ Muuse naati Gershshoomanne El77eezara. ¹⁶ Gershshooma naatu giddoppe halaqai SHabu7eela. ¹⁷ El77eezara na7ai Rahaabiyaa. El77eezarayyo hara na7i baawa; shin Rahaabiyaa naati keehi cora.

¹⁸ Yixihaara naatu halaqai SHalomiita. ¹⁹ Kebroona na7ai bairai Yiriiya; naa77anttoi Amaariyaa; heezzanttoi Yahaazi7eela; oiddanttoi Yiqami7aama. ²⁰ Uzzi7eela na7ai bairai Mikiyaasa; naa77anttoi Yishiyaa.

²¹ Maraara naati Maahilanne Musha. Maahila naati El77aazaranne Qiisha. ²² El77aazari macca naatuppe attin, attuma naata yelennan haiqqiis. Hegaa gishshau, eta ishantti Qiisha naati eta machchidosona. ²³ Musha naati heezzati Maahila, Edeeranne Yiremoota.

²⁴ Leewa yeletan bantta zariyaaninne keettan bantta sunttan mazggafettidaageeti hageeta; laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya Leewa zreti ubbai GODAA Beeta Maqidasiyan oottidosona. ²⁵ Daawiti, “GODAI Israa7eela Xoossai ba asaa shemppissiis. GODAI Yerusalaamen merinau de7ana. ²⁶ Hegaa gishshau, Dunkkaaniyaanne a gidдон go7ettiyo miishshata hagaappe sinttanau Leewati tookkanau bessenna” yaagiis. ²⁷ Daawiti wurssettan azazido azazuwaadanka laatamu laittanne hegaappe bollaara de7iya Leewati qoodettidosona. ²⁸ Eti GODAA Beeta Maqidasiyan oottiya Aaroonanne zerettata maaddoosona. GODAA Beeta Maqidasiyan kareeranne soora oottoosona; geeshsha miishsha ubbaa tunennaadan naagoosona. ²⁹ Qassi eti Xoossaa sinttan wottiyo oittaayyo, kattaa yarshshuwaayyo, shishshiyi xiilliyaayyo, irshshoi gelibeenna oittaayyoonne zaitiyan munaqettiya xiilliyaayyo aawatoosona; eti makkiyoobaayyoonne likkiyoobau ubbau aawatoosona. ³⁰⁻³¹ Qassi eti ubba gallassi maalladonne omarssi, GODAASSI xuuggiyo yarshshoi yarshshettiyo Sambbata gallassi, aginai xeeriyi wodenne higgiiyan xaafettida hara baala gallassati gakkiiyo wode, GODAA galatanaunne bonchchanau sunttetidosona. ³² Dunkkaaniyaanne GODAA Beeta Maqidasiyaa naaganaadaaninne Aaroonanne zerettata maaddanaadan aawatetta Leewatuyyo imettiis.

Qeesetu Oosuwaa

24 Aaroonanne zaretu citati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Aaroonanne naati Nadaaba, Abiiha, El77aazaranne Itaamaara. ² SHin Nadaabinne Abiihu na7a yelennan bantta aawaappe kase haiqqidosona. Hegaa gishshau, El77aazaranne Itaamaari qeese gididosona. ³ Daawiti Aaroonanne zaretu eta oosuwaadan oosuwaadan citan shaakkiis. El77aazara yaraappe Xaadooqinne Itaamaara yaraappe Abimeleki Daawita maaddidosona. ⁴ El77aazara yarati tammanne usuppun citan shaahettin, Itaamaara yarati qassi hospun citan shaahettidosona. El77aazara yaratu halaqati Itaamaara yaratu halaqatuppe dari beettido gishshau, hegaadan haniis. ⁵ El77aazara

yaratu giddooninne Itaamaara yaratu gidдон Beeta Maqidasiyau halaqatinne Xoos-saa oosuwau halaqati de7iyo gishshau, hageetinne hinkkootinne oosuwaa saaman shaakkidosona. ⁶El77aazara yaratinne Itaamaara yarati bantta kayan kayan saamaa kessidosona. Kessin Leewa zare gidiya Nataani7eela na7ai xaafee SHamaa7ee eta mazggafiis. Kawoinne a halaqati, qeesiyaa Xaadooqinne Abiyaataara na7ai Abimeleki, qeesetu yaratu halaqatinne Leewatu yaratu halaqati ubbati ha yohuwau markka.

⁷Ha asati saamaa kessin, koiro saamai Yihoyaariba gakkiiis. Naa77anttoi Yadaaya gakkiiis. ⁸Heezanttoi Hariima gakkiiis. Oiddanttoi Sa7oorima gakkiiis. ⁹Ichchashanttoi Malkkiyaa gakkiiis. Usuppunttoi Miyaamiina gakkiiis. ¹⁰Laappunttoi Haqqooxa gakkiiis. Hospunttoi Abiyya gakkiiis. ¹¹Uddufunttoi Yaasa gakkiiis. Tammanttoi SHakaaniyaa gakkiiis. ¹²Tammanne isiininttoi Eliyaashiba gakkiiis. Tammanne naa77anttoi Yaaqiima gakkiiis. ¹³Tammanne heezanttoi Huppa gakkiiis. Tammanne oiddanttoi Yesheka7aaba gakkiiis. ¹⁴Tammanne ichchashanttoi Bilgga gakkiiis. Tammanne usuppunttoi Imeera gakkiiis. ¹⁵Tammanne laappunttoi Heziira gakkiiis. Tammanne hospunttoi Happixexa gakkiiis. ¹⁶Tammanne uddufunttoi Pataahiyya gakkiiis. Laatamannttoi Yihezqqeela gakkiiis. ¹⁷Laatamanne isiininttoi Yaakiina gakkiiis. Laatamanne naa77anttoi Gamuula gakkiiis. ¹⁸Laatamanne heezanttoi Dalaaya gakkiiis. Laatamanne oiddanttoi Ma7aaziyya gakkiiis.

¹⁹GODAI Israa7eela Xoossai eta maizza aawaa Aaroonna baggaara azazidoogaadan, eti GODAA Beeta Maqidasiyaa gelidi, kayan kayan oottanau xaafettidosona.

Hara Leewatu Sunntaa

²⁰Leewa zaretu halaqati harati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Yehidaayi SHabu7eela baggaara Amiraama zare.

²¹Yishee Rahaabiyaa zare.

²²Yahaati SHalomiita baggaara Yixihaara zare.

²³Yiriiyi, Amaaree, Yahaazi7eelinne Yiqami7aami Kebroona zare; eti bantta yeleeta maaran xaafettidosona.

²⁴SHamiiri Mikiyaasa baggaara Uzzi7eela zare.

²⁵Zakkaariyaasi Mikiyaasa ishaa Yishiyaa baggaara Uzzi7eela zare.

²⁶Maahili, Mushinne Yaa7izee Maraara zaretu. ²⁷Yaa7iziyaa naati heezati SHohaama, Zakkuuranne Iibira. ²⁸Maahila naati naa77ati El77aazaranne Qiisha. El77aazarayyo attuma na7i baawa. ²⁹Qiishayyo Yiraahima7eela giyo issi attuma na7ai de7ees. ³⁰Mushayyo Maahila, Edeeranne Yiremoota geetettiya heezzu attuma naati de7oosona.

Hageeti Leewa zaretu halaqata.

³¹Kase eta dabboti, Aaroonna zare qeeseti oottidoogaadan, Leewa zaretu halaqatinne kaalotiya ishanttuppe issi saamaa yeggees. Saamai kiyiyo wode Kawoi Daawiti, Xaadooqi, Abimeleki, qeesetu halaqatinne Leewatu halaqati markka.

Beeta Maqidasiyan Yexxiyaageeta

25 Daawitinne ola gadaawati Asaafa naatuppe, Hemaana naatuppenne Yidutuna naatuppe maazinqqiyan diittaaaninne daalan hananabaa yootiyaageetu

oosuwaa oottanaadan dummayidosona. Banttau imettida oosuwaa oottin, sunttai mazggafettido asati hageeta.

²Asaafa naati Zakkuura, Yooseefa, Nataaniyaanne Asaari7eela. Asaafa naati kawoi azazin, hananabaa yootiya Asaafappe garssaara azazettoosona.

³Yidutuuna naati Gadaaliyaa, Xara, Yishaa7iyaa, SHim77a, Hashaabiyaanne Matiitiyaa. Ha usuppunati maazinqqiyaa hananabaa yootiiddi, GODAA galatiiddinne bonchchiiddi, bantta aawaa Yidutuunappe garssaara azazettidosona.

⁴Hemaana naati Buqqiyaa, Mataaniyaa, Uzzi7eela, SHabu7eela, Yaarimoota, Hanaaniyaa, Hanaana, Eli7aata, Giddalтта, Romamtti7eezera, Yoshiabaqaasha, Malloota, Hotiiranne Maahizi7aata. ⁵Hageeti ubbai kawuwaayyo hananabaa yootiya Hemaana naata. Xoossai kase immana giidoogaadan, Hemaana xoqqu xoqqu oot-tana mala, ha tammanne oiddu attuma naatanne heezzu macca naata ayyo immiis. ⁶Hageeti ubbai GODAA Beeta Maqidasiyan daalaa qaattanau, diittaaanne maazinqqiyaa diixxiiddinne yexxiiddi goinnanau, bantta aawaappe garssaara de7oosona.

Asaafi, Yidutuuninne Hemaani kawuwaa azazuwan de7oosona. ⁷Hageeti laatanne oiddu asati daro erai de7iyo asata. Eta dabboti yettan loohidaageeta; eti muleera naa77u xeetanne hospupun tammanne hospupuna. ⁸Eti bantta oosuwaa shaakki eranau gitai guuttai, asttamaaree tamaaree, ubbaikka lagge saamaa yeggidosona.

⁹Yeggin koiro saamai Asaafa na7aa Yooseefa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. Naa77antto saamai Gadaaliyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁰Heezzantto saamai Zakkuura gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹¹Oiddantto saamai Xara gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹²Ichchashantto saamai Nataaniyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹³Usuppunta saamai Buqqiyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁴Laappuntta saamai Asaari7eela gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁵Hospuntta saamai Yishaa7iyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁶Uddufuntta saamai Mataaniyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁷Tammantta saamai SHim77a gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁸Tammanne isiinintta saamai Uzzi7eela gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ¹⁹Tammanne naa77antta saamai Hashaabiya gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁰Tammanne heezzantta saamai SHabu7eela gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²¹Tammanne oiddantta saamai Matiitiyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²²Tammanne ichchashantta saamai Yaarimoota gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²³Tammanne usuppuntta saamai Hanaaniyaa gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁴Tammanne laappuntta saamai Yoshiabaqaasha gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁵Tammanne hospuntta saamai Hanaana gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁶Tammanne uddufuntta saamai Malloota gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁷Laatamantta saamai Eli7aata gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁸Laatamanne isiinintta saamai Hotiira gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ²⁹Laatamanne naa77antta saamai Giddalтта gakkii; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ³⁰Laatamanne heez-

zantta saamai Maahizi7aata gakkiiis; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a. ³¹Laatamanne oiddantta saamai Romamtti7eezera gakkiiis; i, a naatinne a dabboti muleera tammanne naa77a.

Beeta Maqidasiyaa Penggiyaa Naagiyaageeta

26 Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiyaageeti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Koiroi Qoraaha yaraappe Asaafa baggaara Qore na7aa Mashelemiyaa. ²Masheleemee laappun attuma naata yeliis; eti bantta yeletaa maaran Zakkaariyaasa, Yidi7eela, Zabaadiyaa, Yaatini7eela, ³Elaama, Yahohanaanne Eliyaho7enaaya.

⁴Xoossai Obeedi-Eedoomakka anjjido gishshau, i hosppun attuma naata yeliis. Eti bantta yeletaa maaran SHamaa7iyaa, Yihozabaada, Yo7aaha, Sakaara, Nataani7eela, ⁵Ami7eela, Yisaakooranne Pa7uluttaaya. ⁶Qassi Obeedi-Eedooma na7ai SHamaa7eekka usuppun attuma naata yeliis; eti mino asa gidido gishshau, bantta aawaa keettan halaqa gididosona. ⁷SHamaa7iyaa naati Ootina, Rafaa7eela, Yobeedanne Elzabaada; eta ishantti Eelihunne Samaakee aadhdhida mino asata. ⁸Hageeti ubbati Obeedi-Eedooma zareta; eti, eta naatinne eta dabboti oosuwau mino. Obeedi-Eedooma zareti muleera usuppun tammanne naa77a.

⁹Mashelemiyaayyo mino naatinne mino dabboti de7oosona; eti muleera tammanne hosppuna.

¹⁰Maraara yaraappe Hoosayyookka naati de7oosona. SHiimiri baira na7a gidenna; shin a aawai a halaqa oottiis. ¹¹A ishantti Hilqqiyaa, Xabaaliyaanne Zakkaariyaasa. Hoosa naatinne a dabboti muleera tammanne heezza.

¹²Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiyaageeti bantta keettaa asaa halaqatun, citan citan shaahettidosona. Hara Leewatudan etakka GODAA Beeta Maqidasiyaa oosoi shaahuwan gakkiiis. ¹³Penggiyaa ubbaa naaganau bantta keettan keettan guut-tai gitai saamaa kessidosona. ¹⁴Arshsho Penggiyaa giyo penggiyaa naagiyo saamai SHEleemiyaa gakkiiis. Lo77o zoriya a na7aa Zakkaariyaasa Huuphessa Penggiyaa giyo penggiyaa naagiyo saamai gakkiiis. ¹⁵Obeedi-Eedooma Tohossa Penggiyaa giyo penggiyaa naagiyo saamai gakkiiis. A naata buquraa minjjiyo keettaa naagiyo saamai gakkiiis. ¹⁶Arggo Penggiyaanne bolla ogiyaa baggaara de7iya SHalekoota Penggiyaa geetettiya penggeta naagiyo saamai SHufiimanne Hoosa gakkiiis. Naagoi kayan kayan gakkies.

¹⁷Gallassan gallassan arshsho baggaara usuppun Leewati naagoosona. Huuphessa baggaara oiddati naagoosona. Tohossa baggaara oiddati naagoosona. Qassi naa77ai naa77ai buquraa minjjiyo keettaa naagoosona. ¹⁸Arggo baggaara dabaabau efiya ogiyaa oiddati naagoosona. Qassi dabaabaa gidduwaa naa77ati naagoosona. ¹⁹Simmi Qoraaha yaratussinne Maraara yaratussi imettida pengge naago oosoi haggaa.

Beeta Maqidasiyaa Giddon Oottiyo Hara Oosota

²⁰Akiiya giyo Leewee Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya buquraanne Xoossaayyo dummayi wottido imota naaganau sunttettiis. ²¹Gershshoona na7aa La7idaana yaraappe Yihi7eeli dumma dumma keettaa asuu aawatees. ²²Yihi7eela naati Zetaa-manne a ishaa Yuu7eela; eti GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya buquraa naaganau sunttettidosona.

²³ Amiraama yaratuuyo, Yixihaara yaratuuyo, Kebroona yaratuuyoonne Uzzi7eela yaratuuyo oosoi shaahetti imettiis. ²⁴ Muuse na7aa Gershshooma yara gidiiya SHabu7eeli Beeta Maqidasiyan de7iya buquraa naagiyaageetu halaqatu bolli sunttettiis. ²⁵ I Gershshooma ishaa El77eezara baggaara SHalomiitayyo dabbotees. El77eezari Rahaabiyaa yeliis; Rahaabee Yishaa7iyaa yeliis; Yishaa7ee Yoraama yeliis; Yoraami Ziikira yeliis; Ziikiri SHalomiita yeliis. ²⁶ Kawoi Daawiti, aawatu keettaa asaa halaqati, shaalaqati, mato halaqatinne ola gadaawati Xoossaayyo dummayi wottido miishsha ubbaa bolli SHalomiitinne a dabboti sunttettidosona. ²⁷ Ha miishshaa Beeta Maqidasiyan bottokonanau dummayi wottida asati ha miishshaa kase olaappe omooggi wottidosona. ²⁸ Qassi hananabaa yootiya Sameeli, Qiisa na7ai Saa7ooli, Neera na7ai Abaneerinne Xaruuyi na7ai Yoo7aabi kase dummayi wottido imota ubbaa SHalomiitinne a dabboti naagoosona.

Hara Leewata Gakkida Oosuwa

²⁹ Yixihaara yaratuuppe Kanaaneenne a naati Beeta Maqidasiyaappe kareera de7iya oosuwan Israa7eela asaa aissanaunne daannatanau sunttettidosona.

³⁰ Kebroona yaratuuppe Hashaabeenne a dabboti, issi sha7anne laappun xeetu mino asati, GODAA ooso ubbaunne kawuwaa ooso ubbau Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan arggo baggaara de7iya Israa7eela asaa bolli sunttettidosona.

³¹ Kebroona yaratuuppe halaqatiyaagee Yiriiya. Daawiti kawotido oitamantto laittan koyin, eta asaa gidloppe mino asati Gala7aade biittan Yaa7izeera giyo sohuwan beettidosona. ³² Aawatu keetta asau halaqatiya Yiriiya dabboti minoti naa77u sha7anne laappun xeeta. Kawoi Daawiti Xoossaa ooso ubbaunne kawuwaa ooso ubbau eta Roobeela zaretu biittaa bolli, Gaada zaretu biittaa bollinne Minaase zaretuppe baggatu biittaa bolli sunttiis.

Israa7eela Asaa Kaalettiyaageeta

27 Bantta citan citan kawotettaa aissida Israa7eela keettaa asatu halaqati, shaalaqatinne mato halaqati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Issi issi citan laatamanne oiddu sha7u asati de7oosona. Issi issi citai laittaa gidдон issi issi aginau kayan kayan kawotettaa oosuwa oottanau kiyees.

² Koiro aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Zabddi7eela na7aa Yaashobi7aama; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees. ³ Yaashobi7aami Paareesa zeretta; i koiro aginau olanchchatu halaqatuuyo gadaawa.

⁴ Naa77antto aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Ahoohiyaa Dodaaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees. Appe kaalliyaaagee Miqiloota.

⁵ Heezantto aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee qeesiyaa Yoodaaha na7aa Banaaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees. ⁶ Banaayi hasstamu erettida asatu gidдон mino asa gididi, hasstamatuyyo halaqatiis. A sohuwan a na7ai Amizabaadi halaqatiis.

⁷ Oiddantto aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Yoo7aaba ishaa Asaaheela; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees. A sohuwan a na7ai Zabaadee halaqatiis.

⁸ Ichchashantto aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Yixihaara yaraappe SHamihuta; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

⁹ Usuppunta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Taqo7appe yiida Iqqeesha na7aa Ira; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

¹⁰ Laappuntta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Efireema zariyaappe Pilonappe yiida Heleexa; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

¹¹ Hospuntta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Huushappe yiida Sibbakaaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees. Sibbakaayi Yihudaa zarenne Zaraaha yara.

¹² Uddufuntta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Biniyaama zare gidida Ana-tootiyaa Abi7eezera; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

¹³ Tammannta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Naxoofappe yiida, Zaraaha yara gidiya Maahiraaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

¹⁴ Tammanne isiinintta aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Pir77aatoonappe yiida, Efireema zare gidiya Banaaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

¹⁵ Tammanne naa77antto aginan kiyiya citaa kaalettiyaagee Naxoofappe yiida, Otini7eela yara gidiya Helddaaya; a citan laatamanne oiddu sha7u asai de7ees.

Israa7eela Zareta Aissiyaageeta

¹⁶ Israa7eela zareta aissanau sunttettidaageeti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. Rooobeela zariyaa aissiyaagee Ziikira na7aa El77eezara.

Simoonaa zariyaa aissiyaagee Maa7ika na7aa SHafaaxiyaa.

¹⁷ Leewa zariyaa aissiyaagee Qamu7eela na7aa Hashaabiyyaa.

Aaroonaa zariyaa aissiyaagee Xaadooqa.

¹⁸ Yihudaa zariyaa aissiyaagee Daawita ishaa Eeliha.

Yisaakoora zariyaa aissiyaagee Mikaa7eela na7aa Omira.

¹⁹ Zaabiloonaa zariyaa aissiyaagee Obaadiyaa na7aa Yishimaa7iyaa.

Nifttaaleema zariyaa aissiyaagee Aziri7eela na7aa Yaarimoota.

²⁰ Efireema zariyaa aissiyaagee Azaaziyyaa na7aa Hoshee7a.

Yorddaanoosa SHaafaappe arggo baggan de7iya Minaase zaretuppe baggaa aissiyaagee Padaaya na7aa Yuu7eela.

²¹ Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho bagga Gala7aaden de7iya Minaase zaretuppe baggaa aissiyaagee Zakkaariyaasa na7aa Idda.

Biniyaama zariyaa aissiyaagee Abaneera na7aa Ya7isi7eela.

²² Daana zariyaa aissiyaagee Yirohaama na7aa Azaari7eela.

Hageeti Israa7eela zareta aissiyaageeta.

²³ GODAI Israa7eela asaa saluwaa xoolinttiyaadan corayana giido gishshau, Daawiti laatamu laittanne laatamu laittaappe garssaara de7iyaageeta qoodan gellissibeenna. ²⁴ Xaruuyi na7ai Yoo7aabi asaa qoodaa doommis; shin qoodi wurssi-beenna. Asaa qoodido gaasuwan GODAI Israa7eela asaa bolli hanqqettiis. Hegaa gishshau, eta qoodai Kawuwaa Daawita taarikiyaa mazggafan xaafettiibeenna.

Kawo Aquwaassi Aawatiyaageeta

²⁵ Kawo buquraa minjjiyoosau aawatiyaagee Adii7eela na7aa Azimaaweeta. Gaxariyan, katamatuuninne moottatun de7iya miishshaassi aawatiyaagee Ooziyaana na7aa Yonaataana. ²⁶ Biittaa goyiya goshshanchchatu bolli aawatiyaagee Kaluuba na7aa Eezira. ²⁷ Woiniyaa turaa sohotuuyo aawatiyaagee Raamappe yiida SHim77a. Woiniyaa eessaa minjjiyoosau aawatiyaagee SHafaamappe yiida Zabdda.

²⁸ Bargguwan de7iya wogaraayyoonne ettaayyo aawatiyaagee Gedeerappe yiida Ba7aalihanaana. Zaitiyaa minjjiyoosau aawatiyaagee Yo7aasha. ²⁹ Saaroonaa Dembban heemettiya miizzaayyo aawatiyaagee Saarooniyaa SHiixiraaya. Wombban hemettiya miizzaayyo aawatiyaagee Adilaaya na7aa SHafaaxa. ³⁰ Gaameelatuyyo aawatiyaagee Isimaa7eeliyaa Obiila. Haretuyyo aawatiyaagee Meronootiyaa Yehidaaya. ³¹ Dorssatuyyoonne deeshshatuyyo aawatiyaagee Aggaari zariyaappe Yaaziiza. Hageeti ubbai Daawita aquwaa bolli aawatidaageeta.

Daawita Zoriyaageeta

³² Daawita aawaa ishai Yonaataani xaafee, akeekanchcha asanne kawuwaa zoriyaasa. Hakimoona na7ai Yihi7eeli kawuwaa naata tamaarissee. ³³ Akixoofeeli qassi kawuwaa zoriyaagaa. Arkkiyaa Hushaayi kawoi siiqiyo asa. ³⁴ Akixoofeeli haiqqin, a sohuwan Banaaya na7ai Yoodaahenne Abiyaataari kawuwaa zoriyaageeta; Yoo7aabi kawuwaa ola gadaawaa.

Daawiti Beeta Maqidasiyaa Waati Keexxanaakko Odiis

28 Israa7eela halaqati ubbai Yerusalem shiiqanaadan Kawoi Daawiti azaziis; hegaa gishshau, zaretu halaqati, kawo oosanchchatu halaqati, shaalaqati, mato halaqati, kawuwaayyoonne kawuwaa naatuyyo de7iya aquwaayyoonne mehiyaayyo aawatiyaageeti, kawuwaa keettan oottiya halaqati, erettida mino asatinne gita asati ubbai Yerusalem shiiqidosa.

² SHiiqin Kawoi Daawiti dendi eqqidi, hagaadan yaagiis; “Ta ishanttoo, ta asatoo, siyite! GODAA Maachchaa Taabootaa wottiyoonne nu Xoossaa tohoi shemppiyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau ta wozanan qoppaas; keexxanau koshshiyaabataakka giigissaas. ³ SHin Xoossai tana, ‘Neni olanchchanne suuttaa gussida asa gidio gishshau, ta sunttaayyo keettaa keexxakka’ yaagiis. ⁴ Taani Israa7eela bolli merinau kawotanaadan, GODAI Israa7eela Xoossai ta aawaa keettaa asaa ubbaappe tana dooriis. Kaalettanaadan koira Yihudaa zariyaa dooriis; Yihudaa zariyaappe ta aawaa so asaa dooriis; ta aawaa naatu giddoppe tana dooridi, Israa7eela ubbaa bolli kawoyanau ufaittiis. ⁵ GODAI taayyo cora naata immiis; ta naatu ubbaappe GODAA kawotaa araatan uttidi, Israa7eela bolli kawotanaadan ta na7aa Solomona dooriis.

⁶ “GODAI tana, ‘Ta Beeta Maqidasiyaanne ta dabaabaa keexxanaagee ne na7aa Solomona. Aissi giikko, i taayyo na7a gidanaadan taani a dooraas; taanikka ayyo aawa gidana. ⁷ I ha77i oottiyoogaadan sinttappekka ta azazuwaanne ta higgiiyaa minnidi naagikko, taani a kawotettaa merinau minttana’ yaagiis. ⁸ Hegaa gishshau, ha77ikka GODAA yaa7ai, Israa7eela asai ubbai be7ishiininne nu Xoossai siyishin, GODAA intte Xoossaa azazuwaa ubbaa intte minttidi naagana mala, taani intteyyo odais. Yaatikko, intte ha lo77o biittaa laattananne intte naatakka merinau laattisana.

⁹ “Solomona, ta na7au, ne aawaa Xoossaa era. Ne kumetta wozanaaninne ne eeno giya qofan ayyo ootta. Aissi giikko, GODAI wozanaa ubbaa qorees; qofan de7iya halchchuwaa ubbaakka erees. Neni a koyikko, i neeyyo beettana; shin neni a aggikko, i nena merinau aggi bayana. ¹⁰ Ha77ikka Beeta Maqidasiyaa keexxanau GODAI nena dooridoogaa dogoppa. Minnada oosuwaa ootta” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyian, Daawiti ba na7aa Solomonayyo Beeta Maqidasiyaa keexxiyo halchchuwaa immiis; baranddaa halchchuwaa, buquraa minjjiyoosaa

halchchuwaa, bolla kifiliyaanne giddo kifiliyaa halchchuwaanne nagarai atto geetettiyo sohuwaa qum77uwaa wottiyo kifiliyaa halchchuwaa immiis. ¹²Qassikka Daawiti ayyo GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaabaa keexxanau ba qofan de7iya halchchuwaa, a yuushuwan de7iya ubba kifiletu halchchuwaanne Xoossaa Beeta Maqidasiyaa buquraa minjiyo sohotunne GODAASSI dummayi wottido imota minjiyo sohotu halchchuwaa immiis.

¹³Hegaadankka Daawiti qeesetunne Leewatu citati bantta oosuwaa oottana maaraa, GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaa oottana maaraanne Beeta Maqidasiyaa miishshata naagiyo maaraa yootiya halchchuwaa ayyo immiis.

¹⁴Qassikka Daawiti hagaappe kaallidi xaafettida duma duma miishshata medhdhanau wosa keenaa deexxiya worqqaanne wosa keenaa deexxiya biraa koshshiyaakko xaafidi, Solomonayyo immiis. ¹⁵Hegeetikka, worqqa xomppeta wottiyo ballaanne worqqa xomppeta, bira xomppeta wottiyo ballaanne bira xomppeta, ¹⁶GODAA sintan oittaa wottiyo worqqa xaraphpheezaata, bira xaraphpheezaata, ¹⁷worqqa qapheta, worqqa kereta, worqqa wanccata, worqqa kuixaarota, bira kuixaarotanne ¹⁸ixanaa cuwayiyo geeshsha worqqa saaxiniyaa. GODAA Maachchaa Taabootaa bolli bantta qefiyaa miccidi kammiya, kiruubeta wottiyo worqqa gaariyaa giigissiyo halchchuwaakka ayyo immiis. ¹⁹Daawiti, “GODAI ba kushiya ta bolli wottidi, ha xaafettida halchchuwaa ubbaa tana erissii” yaagiis.

²⁰Hegaappe guyyian, Daawiti ba na7aa Solomona, “Aikko baa; minna! Oosuwaa ootta! GODAI Xoossai, ta Xoossai nenaara de7iyo gishshau, yayyoppa; dagammoppa! GODAA Beeta Maqidasiyaa oosoi polettana gakkanaashin, Xoossai nena yeggennanne aggenaa. ²¹Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya ooso ubbau qeesetinne Leewati sunttetti uttidosona. Kushe hiilla erai de7iyo asai ubbai nena ooso ubban maaddana. Halaqatinne asai ubbai neeyyo ubbankka azazettana” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Keexxanau Imettida Imota

29 Hegaappe guyyian, Kawoi Daawiti shiiqida asau ubbau hagaadan yaagiis; “Xoossai dooridoi ta na7aa Solomona; i yelaganne oosuwaayyookka lam-machcha. Ha keexettana keetta asa keetta gidennan GODAA Xoossaa Beeta Maqidasiyaa gidiyo gishshau, oosoi gita. ²Taani taayyo de7iya wolqqa keenaa ta Xoossaa Beeta Maqidasiyaayyo worqqan oosettanabau worqqa, biran oosettanabau biraa, nahaasiyan oosettanabau nahaasiyaa, biratan oosettanabau birataanne mittan oosettanabau mittaa giigissa wottaas. Qassi maragidiyaa, ibinabaradiyaa, duma duma meraara de7iya alleeqo shuchchata, al77o shuchchatanne inqqota giigissa wottaas. ³Ta Xoossaa Beeta Maqidasiyaa taani keehippe siiqiyo gishshau, taani ta Xoossaa Beeta Maqidasiyaayyo giigissidoogaappe haraa taayyo buzo de7iya worqqaappenne biraappe geeshsha Beeta Maqidasiyaayyo immaaas. ⁴Beeta Maqidasiyaa godaa maizzanau xeetu sha7u kilo giraame deexxiya geeshsha worqqaanne naa77u xeetanne oitamu sha7u kilo giraame deexxiya geeshsha biraa immaaas. ⁵Kushe hiillati oottana ooso ubbaassi, worqqan oosettanabau worqqa, biran oosettanabau biraa, immaaas. Yaatin, intteppe hachchi ba sheniyan GODAAYYO kehidi immanai oonee?” yaagiis.

⁶Yaagin Israa7eela keettaa asatu halaqati, zaretu halaqati, shaalaqati, mato halaqatinne kawo oosanchchatu halaqati bantta sheniyan banttau de7iyaabaa immidosona. ⁷Eti Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaayyo issi xeetanne laappun tammu

sha7u kilo giraame deexxiya worqaa, heezzu xeetanne oitamu sha7u kilo giraame deexxiya biraa, usuppun xeetanne laatamu sha7u kilo giraame deexxiya nahaasiyaa birataanne heezzu miiloonenne oiddu xeetu sha7u kilo giraame deexxiya birataa immidosona. ⁸Al77o shuchchai de7iyo asai ubbai buquraa naagiya Leewaa Ger-shshoona yara gidiya Yihi7eela baggaara GODAA Beeta Maqidasiyaa buquraa minjjiyo keettau immiis. ⁹Asai ba sheniyan ba kumetta wozanan GODAAYYO immido gishshau ufaiittiis; Kawoi Daawitikka keehippe ufaiittiis.

Daawiti GODAA Galatiis

¹⁰Hegaa gishshau, Daawiti yaa7aa ubbaa sinttan hagaadan yaagidi, GODAA galatiis; “Abeet GODAU, nu aawaa Israa7eela Xoossau, neeni merinaappe merinau galatetta. ¹¹Abeet GODAU, saluwaaninne sa7an de7iyya ubbaba nebaa! Gitatettai, wolqqai, bonchchoi, xoonoinne anggai nebaa! Abeet GODAU, maatai nebaa; neeni ubbaappe bollanne huuphe. ¹²Duretainne bonchchoi neeppe yees; neeni ubbabaa haaraasa. Wolqqainne minotai ne kushiyaana; neeni asaa ubbaa gitayanaunne minttanau danddayaasa. ¹³Ha77ikka nu Xoossau, nuuni nena galatoos; ne bonchcho sunttaakka sabboos.

¹⁴“Nuuni haggaa keenabaa immanau taanne ta asainne oonee? Aissi giikko, ubbabai neeppe yees; nuuni ne kushiyaappe ekkidobaa neeyyo zaaretti immida. ¹⁵Kase nu aawatu ubbaadan nuunikka ne sinttan betenne imatta. Ha sa7aa bollan nu de7o laittai kuwaadan aadhdiyaagaa; nuuni haiqoppe attanau danddayokko. ¹⁶Abeet GODAU, nu Xoossau, ne geeshsha sunttau nuuni Beeta Maqidasiyaa keexxanau shiishshido ubbai ne kushiyaappe yiidabaa; hagee ubbai nebaa.

¹⁷“Ta Xoossau, neeni wozanaa paacciyooaanne suuretettaa dosiyooogaa taani erais. Taani ta wozanaa suuretettan ta sheniyan haggaa ubbaa immaas. Ha sohuwan de7iyya ne asaikka neeyyo ba sheniyan ufaissan immidoogaa taani be7aas. ¹⁸Abeet GODAU, nu maizza aawatu Abrahaama, Yisaaqanne Israa7eela Xoossau, ne asaa wozanan ha gita siiquwaa merinau naaga; eta wozanaakka neekko shiishsha. ¹⁹Ne wogaa, ne azazuwaanne ne higgiiyaa naaganaadaaninne taani halchhada gigissa wottidoban Beeta Maqidasiyaa i keexxanaadan ta na7aa Solomonau kumetta wozanaa imma” yaagidi galatiis.

²⁰Hegaappe guyyiyan, Daawiti yaa7au ubbau, “GODAA intte Xoossaa galatite” yaagiis. Yaagin yaa7ai ubbai GODAA bantta aawatu Xoossaa galatidosona. Galatidi GODAAYYO gufannidi goinnidosonanne kawuwaayyookka lichchi giidi gufanidosona. ²¹Wonttetta gallassi asai GODAAYYO yarshshuwaaw yarshshiiis. Qassi xuggiyo yarshshuwaakka GODAAYYO yarshshiiis; issi sha7u korimata, issi sha7u dorssa orggeta, issi sha7u dorssa marata, ushshaa yarshshuwaanne daro yarshshota yarshshiiis. ²²Asai he gallassi GODAA sinttan keehippe ufaiittiiddi, miisinne uyiis. Yaatidi asai Kawuwaa Daawita na7aa Solomona naa77anttuwaa zaitiyaa tiyidi, a kawotettan minttiis. Xaadooqakka qeese gidanaadan GODAA sinttan tiyiis.

²³Hegaappe guyyiyan, Solomoni ba aawaa Daawita sohuwan GODAA kawotaa araatan uttiis. Au ubbabai haniis; Israa7eela ubbaikka ayyo azazettiis. ²⁴Halaqati ubbai, mino asatinne Kawuwaa Daawita naati Kawuwaa Solomonau azazettanau qaalaa gelidosona. ²⁵GODAI Solomona Israa7eela asaa ubbaa sinttan xoqqu xoqqu oottiis; appe kase Israa7eela kawotuyyo imettiibeenaa bonchchuwaa Solomonayyo immiis.

Daawita Haiquwaa

²⁶ Isseya na7ai Daawiti Israa7eela ubbaa bolli kawotiis. ²⁷ Daawiti Israa7eela bolli oitamu laitta kawotiis; Kebroonan i laappun laitta kawotiis; Yerusalaamen hasttamanne heezzu laitta kawotiis. ²⁸ Daawiti daro laittaa de7idi, duretidi, bonchchettidi, lo77o cimidi haiqqiis. A sohuwan a na7ai Solomoni kawotiis. ²⁹ Daawiti koiroppe doommidi wurssettaa gakkanaashin oottidobai, Hananabaa Yootiya Sameela Taarikiyaa Maxaafan, Hananabaa Yootiya Naataana Taarikiyaa Maxaafaaninne Hananabaa Yootiya Gaada Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁰ I waati haaridaakkonne i waanida wolqqaama asakko, i hanidobai, Israa7eela asainne heeran de7iya kawotettati ubbai hanidobai he maxaafatun xaafetti uttiis.

Hanidabaa Odiya Naa77 antto Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Hanidabaa Odiya Maxaafaa Naa77 antto shaahoi Hanidabaa Odiya Maxaafaa Koiro shaahoi eqqidosaappe doommeees. Hegeekka Kawuwaa Salomona haaruwaappe doommidi, i haiqqana gakkanaashin de7iya wodiya kantti kiyees. Huuphessa baggan de7iya zareti ba aawaa Salomona sohuwan kawotida Yihudaa Kawuwaa Roobaama bolli makkalido hanotaa odi simmidi, Yerusalaamee laalettido wodiya, Kiristtoosa yeletaappe kase 586 laittaa gakkanaashin de7iya tohossa bagga Yihudaa taarikiyaa shiishshidi odees.

Kawoi Solomoni Aadhdhida Eraa Ekkanau Woossiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 3:1-15)

1 Daawita na7ai Kawoi Solomoni ba kawotettaa minttiis. GODAI a Xoossai aara gididi, a keehippe gitayiiis.

² Solomoni Israa7eela ubbaa, shaalaqata, mato halaqata, daannata, Israa7eela asaa kaalettiya ubbatanne keettaa asatu halaqata xeesidi shiishshiiis. ³ Hegaappe guyyiyan, Solomoninne shiiqida asai ubbai Gabaa7oonan de7iya goinniyo xo-qqaa sohuwaa biidosona; aissi giikko, GODAA ashkkaarai Muusee bazzon medhdho Xoossaa Dunkkaanee yan de7ees. ⁴ Kase Daawiti Xoossaa Taabootaayyo Yerusalaamen dunkkaaniyaa toliidi, Xoossaa Taabootaa Qiriyaati-Yi7aariima katamaappe he giigissi wottido sohuwau ehi wottiis. ⁵ Huura na7aa Uura na7ai Baxaali7eeli nahaasiyaa birataappe oottido yarshshiyooasai Gabaa7oonan GODAA Dunkkaaniyaa sinttan de7ees. Solomoninne he shiiqida asai GODAAYYO hegan goinnidosona. ⁶ Solomoni Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan de7iya nahaasiyaappe oosettida yarshshiyooasakko, GODAA sintti biidi, issi sha7u xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiiis.

⁷ He gallassa qammi Xoossai Solomonassi qonccidi, “Taani neeyyo ai immanau koyai?” yaagiis.

⁸ Yaagin Solomoni Xoossaa, “Neeni ta aawaa Daawita aggenna gita siiquwan siiqadasa; yaatada tana a sohuwan kawoyadasa. ⁹ Ha77ikka abeet GODAU, Xoossau, neeni ta aawaa Daawitayyo kase giido qaalai poletto. Neeni tana sa7an de7iya baanaadan corattida asaa bolli kawoyido gishshau, ¹⁰ taani ha asaa kaalettana neeni taayyo aadhdhida eratettaanne akeekaa imma. Hegee xayikko, ha ne gita asaa ooni aissanau danddayii?” yaagiis.

¹¹ Yaagin Xoossai Solomona hagaadan yaagiis; “Neeni dure gidanau, woikko aquwaa demmanau, woikko bonchchettanau, woikko ne morkketi haiqqanau, woikko neeyyo baree aduqqanau oichchennan aggada, taani nena kawoyido ta asaa aissiyo aadhdhida eratettaanne akeekaa oichchido gishshau, ¹² taani neeyyo aadhdhida eratettaanne akeekaa immana. Qassi neeppe kase de7ida kawotuyyo woikko neeppe guyyiyan yaana kawotuyyookka baina duretaa, aquwaanne bonchchuwaa taani neeyyo immana” yaagiis.

¹³Hegaappe guyyiyan, Solomoni Xoossaa Dunkkaanee Gabaa7oonan de7iyo, goinniyo xoqqa sohuwaappe simmidi, Yerusalaame biis; biidi Israa7eela bolli kawotiis.

Kawuwaa Solomona Minotettaanne Durettaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 10:26-29)

¹⁴Solomoni paraa gaaretanne parata shiishshiiis. Ayyo issi sha7anne oiddu xeetu paraa gaaretinne tammanne naa77u sha7u parati de7oosona. I eta paraa gaaretu katamatuuninne banaara Yerusalaamen wottiis. ¹⁵Kawoi worqqinne biri Yerusalaamen shuchchaadan korettanaadan, zigikka barguwan dicciya ettaadan coratanaadan oottiis. ¹⁶Solomona parati Gibxxeppen Qaawe giyo biittaappe yidosona. Kawuwaa zal77anchchati eta Qaaweppe miishshan shammidi ehoosona. ¹⁷Eti issi issi paraa gaariyaa usuppun xeetu xaqara biran, issi issi paraa issi xee-tanne ishatamu xaqara biran Gibxxeppe shammidi ehoosona; ehiidi Hiitetu kawotu ubbatussinne Sooriyaa kawotussi baizzoosona.

Solomoni Beeta Maqidasiyaa Keexxanau Giigissiiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 5:1-18)

2 Solomoni GODAA sunttaayyo Beeta Maqidasiyaanne baayyo kawo keettaa keexxanau halchchiis. ²Hegaa gishshau, Solomoni tookkiyoobaa toossanau laappun tammu sha7u asatanne gezziyan shuchchaa qoo7anau hosppun tammu sha7u asata dooriis; qassi eta wochchiya heezzu sha7anne usuppun xeetu asata eta bolli sunttiis.

³Hegaappe guyyiyan, Solomoni Xiirsoosa Kawuwaa Kiiraamayyo kiitaa kiittidi, “Ta aawai Daawiti baayyo kawo keettaa keexxanau neeni zigaa yeddidoogaadan, taayyookka yedda. ⁴Ha77i taani GODAA ta Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau hanais. Taani sawuwaa tonggu giya ixaanaa cuwayanau, ubba wode GODAA sinttan oittaa wottanaunne ubbato maalladonne omarssi, Sambbata gallasatun, aginai xeeriyo wodetuuninne GODAA nu Xoossaa baalaa gallassatun xuuggiyo yarshshuwaa yarshshanau, he Beeta Maqidasiyaa dummayana. Israa7eela asai merinau oottanaadan azazettido oosoti hageeta.

⁵“Nu Xoossai hara xoossatu ubbaappe gita gidiyo gishshau, taani keexxanau haniyo Beeta Maqidasee gita. ⁶SHin ayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau danddayiyai oonee? Aissi giikko, saluwaappe xoqqa saloikka ayyo gidanau danddayenna! Yaatin, taani a sinttan ixaanaa cuwayanaappe attin, taani ayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanau oonee?

⁷“Ha77ikka alleeqota kessiyo oosuwaa, worqqaa, biraa, nahaasiyaanne birataa seerissi tigiyo oosuwaanne zo7o maayuwaa, ochchaa teera milatiya maayuwaanne salo milatiya maayuwaa giigissiyo oosuwaa eratetta de7iyo asa taayyo yedda. Ta aawai Daawiti Yihudaaninne Yerusalaamen de7iyya kushe hiillaa eriyaageeta doori wottiis; i etaara issippe oottana. ⁸Liibaanoosan de7iyya ne asati mittaa waati qanxxiyaakko eriyoogaa taani erais. Hegaa gishshau, neeni taayyo Liibaanoosappe zigaa, xiiddanne sanddalliyaa yedda. Ta asati ne asatuura gididi, ⁹taayyo daro mittaa giigisana. Aissi giikko, taani keexxiyo Beeta Maqidasee gitanne maalaalsiyyaagaa. ¹⁰Mittaa qanxxiya ne ashkkaratuyyo taani laatamu sha7u konttaale gist-

tiyaanne laatamu sha7u konttaale bangгаа, qassi oiddu xeetu sha7u litiro woine eessaanne oiddu xeetu sha7u litiro wogaraa zaitiyaa immana” yaagiis.

¹¹ Yaagin Xiirsoosa Kawoi Kiiraami Solomonayyo dabddaabbiyaa kiittidi, “GODAI ba asaa siiqiyo gishshau, i nena eta bolli kawoyiis” yaagiis. ¹² Kiiraami qassikka, “GODAAYYO Beeta Maqidasiyaanne baayyo kawo keettaa keexxanaadan aadhdhida eranchcha, akeekanchchanne cincca na7aa Kawuwaa Daawitayyo immida, saluwaa sa7aa medhdhida GODAI, Israa7eela Xoossai galatetto.

¹³ “Ha77ikka taani neeyyo Huraama giyo hiillanchchanne akeekanchcha bi-taniyaa yeddaas. ¹⁴ A aayyiyaa Daana zare; qassi a aawai Xiirsoosa biittaa asa. I worqqaa, biraa, nahaasiyaa, birataa, shuchchaanne mittaa oottiya asa; qassi ochchaa teeraa milatiya maayuwaa, salo milatiya maayuwaa, zo7o maayuwaanne liinuwaa giyo maayuwaa giigissiyo oosuwaa erees. Qassikka i dumma dumma alleeqota kessidi, odidoogaadan ubbabaa oottanau danddayees. Hegaa gishshau, kushe hiillan loohida ne asatuuranne kase ne aawaassi, Daawitassi oottida asatuura a ootissa.

¹⁵ “Ha77ikka neeni ta godai immana giido gisttiyaanne bangгаа, zaitiyaanne woiniyaa eessaa ta ashkkaratuyyo yedda. ¹⁶ Neeni Liibaanoosappe koyido mittaa keenaa nuuni qanxxana; qanxxidi qashissidi, abbaa bollaara toohettidi, neekko Yoophphe baanaadan oottana. Yaatobare neeni yaappe Yerusalaame gakkanau efi-issana” yaagiis.

Solomoni Beeta Maqidasiyaa Keexxiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 6:1-38)

¹⁷ A aawai Daawiti kase qoodidoogaadan, Solomoni Israa7eela biittan de7iya kare biitta asaa ubbaa qoodiis; qoodin eti xeetanne ishatamanne heezzu sha7anne usup-pun xeeta gididosona. ¹⁸ Solomoni he asaappe laappun tammu sha7aa tookkiyoobaa toossanau, hosppun tammu sha7aa gezziyan shuchchaa qoo7anau dooriis; qassi eta wochchanau heezzu sha7anne usuppun xeetu asata sunttiis.

3 Solomona aawai Daawiti GODAA Beeta Maqidasee keexettana sohuwaa Mooriyaa giyo deriyan Yerusalaamen giigissi wottiis. He sohoi GODAI Daawitayyo qonccido, Yaabuusiyaa Ornna audiyaa. ² Solomoni ba kawotido oiddantto laittan, naa77antto aginan Beeta Maqidasiyaa keexxanau doommiis.

³ Solomoni Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxanau baasido baasuwa zananai usuppun tammu wara; gomppai laatamu wara. ⁴ Beeta Maqidasiyaa geliyoosan de7iya baranddaa gomppai Beeta Maqidasiyaa gomppaakka keena laatamu wara; geesai laatamu wara. ¹ A gidduwaa geeshsha worqqan sheeshshiis. ⁵ Wuige godaa xi-iddaa xallaa licidi kammiis; kammidi muruta worqqan sheeshshiis; yaatidi zambbaa misiliyaanne sanssalatan alleeqissiis. ⁶ Beeta Maqidasiyaakka al77o shuchchan alleeqissiis; i alleeqissido worqqai Pariwaima biittaappe yiida worqqaa. ⁷ Godata, zabaayeta, qosilettatanne penggeta worqqan sheeshshiis; qassi godaa bolli kiruubetu misiliyaa massiis.

⁸ Solomoni Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa keexxiis. He sohuwaa zananai Beeta Maqidasiyaa gomppaadan laatamu wara; gomppai laatamu wara. He sohuwaa godaa laatamu sha7u kilo giraame muruta worqqan sheeshshiis. ⁹ Eti

¹**3:4 Laatamu wara:** Ibraawettoi issi xeetanne laatamu wara gees.

go7ettido misimaaree ichchashu xeetanne laappun tammu giraame worqqaappe merettiis. Pooqiyan de7iya kifiletakka worqqan sheeshshiis.

¹⁰Solomoni Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwan naa77u kiruubetu misileta massi giigissidi, worqqan sheeshshiis. ¹¹He kiruubetu qefee micettidi, laatamu wara; koiro kiruubiyau koiro qefee ichchashu wara gididi, Beeta Maqidasiyaa godaa bochchees; naa77antto qefeekka ichchashu wara gididi, hara kiruubiyaa qefiyaa bochchees. ¹²Naa77antto kiruubiyau koiro qefee ichchashu wara gididi, Beeta Maqidasiyaa godaa bochchees; naa77antto qefeekka ichchashu wara gididi, koiro kiruubiyaa qefiyaa bochchees. ¹³Ha naa77u kiruubetu qefee micettidi, laatamu wara gidii; eti bantta som77uwaa Geeshsha Sohuwaakko zaaridi, bantta tohuwan eqqidosona.

¹⁴Solomoni salo milatiya maayuwaappe, ochchaa teeraa milatiya maayuwaappe, zo7o maayuwaappenne liinuwaa qacinaappe dadettida maayuwaappe magalashuwaa oottidi, a bolli kiruubetu misileta medhdhiis.

Naa77u Nahaasiyaa Tuussata

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 7:15-22)

¹⁵Solomoni Beeta Maqidasiyaa sinttan issuwaa issuwaa geesai hasttamanne ichchashu wara aduqqiyo naa77u tuussata merissidi, eta huuphiyan ichchashu wara gumbbuwaa wottiis. ¹⁶Qassi sanssalataa gitedan merissidi, tuussatu huuphiyan wottiis; yaatidi roomaane giyo teeraa misileta xeetata merissidi, sanssalataa bolli wottiis. ¹⁷Tuussatuppe issuwaa Beeta Maqidasiyaa sinttan ushachcha baggaara, naa77anttuwaa qassi haddirssa baggaara essiis. Essidi ushachcha baggaara de7iya tuussaa Yaakiina sunttiis; haddirssa baggaara de7iya tuussaa Boo7eeza sunttiis.

Beeta Maqidasiyaa Miishshata

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 7:23-51)

4 Hegaappe guyyiyan, Solomoni zananai laatamu wara, gomppai laatamu wara, geesai tammu wara gidiiyo yarshshiyooosaa nahaasiyaa birataappe ootissiis.

²Qassi nahaasiyaa birataa seerissidi, doonai ya gaxaappe ha gaxaa gakkanaashin tammu wara, geesai ichchashu waranne yuushoi hasttamu wara gidiiyo Abba giyo sainiyaa merissiis. ³Abba Sainiyaa doonan kare baggaara ziqqi giidi, aara oiqettidi merettida misileti de7oosona; he misileti naa77u maaran de7iya booratu misileta.

⁴He Abba Sainee nahaasiyaa birataappe merettida tammanne naa77u booratu misiletu zokkuwan uttiis. Booratuppe heezzati huuphessa baggi, heezzati arggo baggi, heezzati tohossa baggi, heezzati qassi arshsho baggi simmidi xeelliyaaaba milatoosona. Abba Sainee eta bolli uttiis; etayyo guyye baggai giddokko simmi uttiis. ⁵Abba Sainee issi takkaaro keena ordde; a doonai wanccaa doonaa mala; qassi ciishshai ciyyidaagaakka milatees. He Abba Sainee usuppun tammu sha7u litiro gidiiya haattaa oiqqiyaagaa.

⁶Solomoni qassikka meecettiyo tammu kereta merissiis; merissidi ichchashata tohossa baggaara, qassi ichchashata huuphessa baggaara wottiis. Etan xuuggiyo yarshshuwaa ashoi meecettees; shin Abba Sainiyaa haattan qeeseti meecettoosona.

⁷Hegaappe guyyiyan, Solomoni etau imettida halchchuwaadan xomppiyaa wot-tiyo ballata tammata worqqaappe ootissidi, ichchashata ushachcha baggaara, ichchashata haddirssa baggaara Beeta Maqidasiyaa gididon wottiis. ⁸Qassikka i

tammu xaraphpheedata oottidi, ichchashata ushachcha baggaara, ichchashata had-dirssa baggaara Beeta Maqidasiyaa gidдон wottiis. Qassi xeetu kuixaarotakka worqqaappe merissiis.

⁹Solomoni qeesetuyyo gidдо dabaabaanne kare bagga gita dabaabaa giigissiis; dabaabaayyo penggeta giigissidi, penggeta nahaasiyaa biratan sheeshshiis. ¹⁰Abba Sainiyaa Beeta Maqidasiyaappe tohossa arshsho baggi wottiis.

¹¹Huraami kereta, akaafatanne kuixaarota medhdhiis; yaatidi Huraami Kawuwaa Solomonassi Xoossaa Beeta Maqidasiyan oosuwaa oottidi poliis. ¹²I oottido oosotikka naa77u tuussata, tuussatu huuphiyan wottiyoo saine mala naa77u gumbobota, tuussatu bollai de7iya naa77u gumbobota alleeqissiyo naa77u gite mala sanssalatata, ¹³issi issi gumbuwaa bolli naa77u maaran nahaasiyaappe merettida issi issi xeetu roomaane teeraa misileta, muleera oiddu xeetu roomaane teera misileta, ¹⁴tammu gaareta, gaaretu bollan wodhdhiya, meecettiyo tammu kereta, ¹⁵Abba Sainiyaanne appe garssan de7iya tammanne naa77u booratu misileta, ¹⁶kereta, akaafata, qaphetanne hara miishshata ubbaa.

Huraami Kawuwaa Solomonayyo GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi medhdhido ha miishshata ubbaa qucettida nahaasiyaappe medhdhiis. ¹⁷Kawoi Solomoni Sukkotappenne Xareedappe gidduwan, Yorddaanoosa dembban de7iya nahaasiyaa birataa seerissiyo sohuwan hageeta ubbaa ootissiis. ¹⁸Nahaasiyaa birataappe merettida ha miishshai ubbai keehi daro gidido gishshau, woisaa deexxiyaabaakko, likkee erettibeenna.

¹⁹Qassikka Solomoni Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya miishshata worqqaappe ubbaa merissiis. Hegeetinne worqqaappe oottido yarshshiyosaa, GODAA sinttan wottiyoo oittai uttiyo xaraphpheedaa, ²⁰etau wottido wogaadan Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa sinttan poo7anaadan xomppiyaa wottiyoo worqqa balata, eta worqqa xomppeta, ²¹geeshsha worqqaappe oottido ciishshaa misileta, xomppetanne qapheta, ²²xomppiyaa toissiyobata, kuixaarota, ixaanaa cuwayiyooobatanne tamaa ekkiyo miishshata. Ha miishshati ubbai geeshsha worqqaappe oosettidosona. Beeta Maqidasiyaayyo kare bagga penggetanne Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa geliyo penggeta worqqan sheeshshiis.

5 Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaa ubbaa polidoogaappe guyyiyan, a aawai Daawiti GODAAYYO dummayi wottido biraa, worqqaanne hara miishshata ubbaa ehiidi, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa buquraa minjjiyoosan wottiis.

GODAA Taabootai Beeta Maqidasiyaa Geliis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 8:1-9)

²Hegaappe guyyiyan, Kawoi Solomoni GODAA Maachchaa Taabootaa Daawita Katamaappe, Xiyooneppe ehanaadan Israa7eela cimata, zaretu ubbaa ha-laqatanne Israa7eela keettaa asata kaalettiyaageeta Yerusalaame katamaa shiishshiis. ³Israa7eela asai ubbai laappunnta aginan, Daase Baalai bonchchettiyo wode, kawuwaakko shiiqiis. ⁴Israa7eela cimati ubbai gakkinn, Leewati Taabootaa denttidosona. ⁵Leewatinne qeeseti Taabootaa, Xoossaa Dunkkaaniyaanne Dunkkaaniyaa gidдон de7iya geeshsha miishshata ubbaa tookkidi ehiidosona. ⁶Kawoi Solomoninne aara issippe de7iya Israa7eela yaa7ai kumettaa Taabootaa sinttan shiiqidi, goodanau danddayettenna, cora dorssaanne mehiyaa yarshshidosona.

⁷Hegaappe guyyiyan, qeeseti GODAA Maachchaa Taabootaa Beeta Maqidasiyaayo giddo geeshsha qol77uwaa, Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa giyo sohuwaa ehiidi, kiruubetu misiletu qefetuppe garssa baggaara wottidosona. ⁸Micetti uttida kiruubetu qefeti Taabootaanne Taabootaa tookkiyo kasota kamidosona. ⁹Kasoti keehippe adussa gidiyo gishshau, eta xerai Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa sinttan de7iya Geeshsha Sohuwan beettanau dandayeese; shin Geeshsha Sohuwaappe kareera beettenna. Eti hachchi gakkanaashin, he sohuwan de7oosona. ¹⁰Israa7eela asai Gibxxe biittaaappe kiyido wode, GODAI etaara maachchaa maacettido Siinaa Deriyan Muusee wottido naa77u masettida shuchchatuppe attin, Taabootaa gidдон harabi aibinne baawa.

GODAA Bonchchuwaa

¹¹⁻¹⁴He sohuwan de7iya qeeseti ubbati bantta oottiyo sohuwan sohuwan shaahetennan, issippe banttana GODAASSI dummayi wottidosona. Mazamuriyaa yexxiya Leewati ubbati, Asaafi, Hemaaninne Yidutuuni, eta naatinne eta dabboti liinuwaa giyo maayuwaa maayidosona. He maayuwaa maayidi, daalata, diittatanne maazinqqeta oiqqidi, yarshshiyooaappe arshsho baggaara eqqidosa; xeetanne laatamu qeeseti xurumbbata punnanau etaara issippe eqqidosa. Eti ubbai xurumbbata punniiddi, daalata qaattiiddi, diittata diixxiiddinne hara kaa7iyo miishshatun kaa7iiddi,

“GODAI keha!

Aggenna a siiqoi merinaagaa”

yaagidi GODAA sabbidosona.

Qeeseti Beeta Maqidasiyaappe kiyiyo wode, shaarai GODAA Beeta Maqidasiyaa kumiis; he shaaraa gaasuwan qeeseti bantta oosuwaa oottanau danddayibookkona; aissi giikko, GODAA bonchchoi Xoossaa Beeta Maqidasiyaa kumi uttiis.

Solomoni Asaassi Haasayido Haasayaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 8:12-21)

6Hegaappe guyyiyan, Solomoni hagaadan yaagiis; “Abeet GODAU, neeni, ‘Taani xuma shaaran de7ana’ yaaga wottadasa. ²SHin taani neeyyo lo77o Beeta Maqidasiyaa, neeni an merinau de7ana sohuwaa keexxaas” yaagiis.

³Israa7eela yaa7ai kumettaa eqqidaashin, kawoi etakko simmidi, eta hagaadan yaagidi anjiis; ⁴“GODAI Israa7eela Xoossai galatetto! Ta aawaa Daawitassi ba doonan odido ufaissaa ba kushiyan poliis. He i odido ufaissai, ⁵‘Taani ta asaa Israa7eela Gibxxeppe kessada ehiido gallasaappe doommin, ta sunntai an xeesettana mala, Beeta Maqidase keexxanau Israa7eela zaretu gidдон ai katamanne doorabeikke; woikko i ta asaa Israa7eela kaalettana mala, oonanne doorabeikke. ⁶SHin ha77i ta sunntai Yerusalaamen xeesettana mala, taani Yerusalaame dooraas; qassi ta asaa Israa7eela kaalettana mala, Daawita dooraas’ yaagiis.

⁷“Ta aawai Daawiti GODAA Israa7eela Xoossaa sunntaayyo Beeta Maqidase keexxanau ba wozanan qoppiis. ⁸SHin GODAI ta aawaa Daawita, ‘Neeeni ta sunntaayyo Beeta Maqidase keexxanau ne wozanan qoppido gishshau, lo77obaa ootadasa. ⁹Gidikkonne, Beeta Maqidase keexxanaagee nena gidakka; ta sunntaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanaagee ne gulbbataappe yelettana ne na7aa’ yaagiis.

¹⁰“Ha77ikka GODAI ba giido ufaissaa qaala poliis. GODAI kase immido ufaisaadankka, taani ta aawaa Daawita sohuwan kawotaasinne ha77i Israa7eela kawotaa araatan uttaas. Qassi GODAA Israa7eela Xoossaa sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxaas. ¹¹ GODAI Israa7eela asaara maacettido maachchai xaafettido masettida shuchchati de7iyo Taabootaakka a gidдон wottaas” yaagiis.

Solomona Woosaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 8:22-53)

¹²⁻¹³ Solomoni zananai ichchashu wara, gomppei ichchashu waranne qassi geesai heezzu wara gidido madirakiyaa nahaasiyaa birataappe giigissidi, dabaabaa gidдон essi wottiis. Hegaappe guyyiyan, Solomoni GODAAYYO yarshshiyosaa sinttan, Israa7eela yaa7ai kumetta de7iyoosan eqqidi, ba kushiya saluwaa zaaridi micciis; miccidi Israa7eela yaa7aa kumettaa sinttan gulbbatiis. ¹⁴ Gulbbatidi hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, saluwan woikko sa7an ne mala xoossi baawa. Neeni ne maachchaa naagaasa; bantta kumetta wozanaappe ne sinttan hemettida ne ashkkarata aggenaa siiquwan siiqaasa. ¹⁵ Ne ashkkaarayyo, ta aawaa Daawitayyo neeni oottana gaada haasayido qaala naagadasa; neeni kase ne doonan haasayidoogaa ne kushiyan hachchi poladasa.

¹⁶ “Ha77ikka abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, neeni ne ashkkaarassi, ta aawaa Daawitassi, ‘Neni ta sinttan hemettidoogaadan ne naatikka ta higgiiyan hemetanau bantta ogiyaa naagikko, Israa7eela kawotaa araatan uttiya asa neeni mulekka xayakka’ yaagido qaala pola. ¹⁷ Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, neeni ne ashkkaaraa Daawitayyo haasayido ne qalalai ha77ikka poletto.

¹⁸ “SHin Xoossai tumu, asaara issippe ha sa7an de7aneeyye? Be7a, saloti, ubbaappe xoqqan de7iya salotikka neeyyo gidanau danddayokkona. Yaatin, ha taani keexxido Beeta Maqidasee neeyyo ai keenaa guuxxanddeeshsha! ¹⁹ Gidikkonne, abeet GODAU, ta Xoossau, ta woosaa, ne ashkkaaraa woosaanne watiwatuwaa neeni ezgga. Taani ne ashkkarai ne sinttan woossiyo woosaanne waasuwa neeni siya. ²⁰ Neeni ‘Ta sunttai he sohuwan xeesettana’ giido ha Beeta Maqidasiyaakko, ne aifee qamminne gallassi xeello. Taani ne ashkkarai ha Beeta Maqidasiyaakko simmada, woossiyo woosaa neeni siya. ²¹ Taani ne ashkkarainne ne asai Israa7eeli ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi, watiwatiyo watiwatuwaa neeni siya. Neeni de7iyoosan saluwan siyada, nuuyyo atto yaaga.

²² “Issi asi ba shooruwaa naaqqidi kashi gin, a caaqqetanau ha Beeta Maqidasiyaa ehin, a gidдон de7iya yarshshiyosaa sinttan i caaqqikko, ²³ neeni saluwan siya; siyada ootta. Ne ashkkaratu gidduwan pirdda. Mooranchchaa bolli pirddada, i ootidobaa a bolli zaara; xilluwaa shatinttada, ayyo a xillotettaadan zaara.

²⁴ “Ne asai Israa7eeli ne bolli nagaraa oottido gaasuwan morkkiyan xoonettidi, eti neekko simmidi, ne sunttaa xeesidi, ha Beeta Maqidasiyan nena woossikkonne neeyyo watiwatikko, ²⁵ neeni saluwan siya. Siyada ne asaa Israa7eela nagaraa atto yaaga; yaatada neeni kase etayyoonne eta maizza aawatuyyo immido biittau eta guyye zaara.

²⁶ “Ne asai ne bolli nagaraa oottido gaasuwan saloi gorddettiinne irai bukkennan ixxin, eti ha sohuwaa simmidi, woossikkonne neeni eta un77ettido gishshau, ne sunttaa xeesidi, bantta nagaraappe simmikko, ²⁷ neeni saluwan siya. Siyada ne

ashkkaratu nagaraa, ne asaa Israa7eela nagaraa atto yaaga. Eti hemettanau bessiya lo77o ogiyaa eta tamarissa; yaatada neeni ne asaa laatissido biittan iraa bukissa.

²⁸ “Biittaa bollan koshai woikko boshai yin, woikko kattaa leege, woikko leeshoi, woikko boolee, woikko gumburoi bashshin, woikko morkkee eta katamata dooddin, woikko ai mala bashshai woikko harggee yin, ²⁹ ne asaa Israa7eelappe ooninne woikko ne asai ubbai nena woossikkonne neeyyo watiwatikko, qassi ai asinne ba wozanan un77ettiyoobaanne azzaniyoobaa eridi, ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi, ba kushiya miccikko, ³⁰ neeni de7iyoosan saluwan siya. Siyada eta nagaraa atto yaaga; yaatada etau ootta. Neeni asaa wozanaa eriyoogaadanka asa ubbau a oosuwaadan oosuwaadan imma. Aissi giikko, asaa ubbaa wozanaa eriyai ne xalaala. ³¹ Yaatikko, neeni nu maizza aawatuyyo immido biittan bantta de7iyo wode ubban, eti neeyyo yayyidi, ne ogiyan hemettana.

³² “Hegaadanka, ne asaa Israa7eela gidenna kare biitta asi ne gita sunntaa gishshaunne neeni ne asaayyo oottido maalaalissiya oosotu gishshau, haaho biittaaappe yiidi, ha Beeta Maqidasiyaakko simmidi woossikko, ³³ neeni de7iyoosan saluwan siya. Siyada he kare biittaa asi oichchiyoobaa ubbaa ootta. Ha sa7aa asai ubbai ne sunntaa eranaadan, ne asaa Israa7eeladan neeyyo yayyanaadaaninne taani keexxido ha Beeta Maqidasee neeyyo goinniyo soho gididoogaa eti eranaadan kare biittaa asi nena woossiyooobaa ubbaa pola.

³⁴ “Ne asati bantta morkketa olana mala, neeni kiittidosaa aunne biidi, eti neeni doorido ha katamaakkonne taani ne sunntaayyo keexxido Beeta Maqidasiyaakko simmidi, nena woossikko, ³⁵ eta woosaanne watiwatuwaa saluwan neeni siya; siyada etau xoonuwaa imma.

³⁶ “Nagara oottenna asi bainaagaadanka, eti ne bolli nagaraa oottin, neeni etayyo hanqqettada morkketuyyo aatta immin, morkketikka eta omooddidi, haakkin matinkka bantta biitti ekkidi efin, ³⁷ eti he omoodettido biittan de7iiddi, bantta wozanan nagaraappe simmikko, qassi he omoodettido biittan de7iiddi, ‘Nuuni nagaraa oottida; nuuni moorida; nuuni iitabaa hanida’ yaagidi neeyyo watiwatikko, ³⁸ bantana omooddidi efiida morkketu biittan de7iiddi, eti bantta kumetta wozanaappenne bantta kumetta qofaappe neekko simmikko, neeni eta maizza aawatuyyo immido eta biittaaakko, neeni doorido katamaakkonne taani ne sunntaayyo keexxido Beeta Maqidasiyaakko simmidi, nena woossikko, ³⁹ yaatikko, eta woosaanne watiwatuwaa neeni de7iyoosan saluwan siya. Siyada etau pirdda; ne bolli nagaraa oottida ne asaayyo atto yaaga.

⁴⁰ “Ha77ikka abeet ta Xoossau, ha sohuwan woossiyo woosaa ne aifee xeello; ne haittaikka ezggo. ⁴¹ Hegaa gishshau, abeet GODAU, Xoossau, dendda! Denddada ne wolqqau malaata gidida ne Taabootaara ne shemppiyo sohuwaa gela. Abeet GODAU, Xoossau, ne qeeseti atotettaa maayona; ne geeshsha asatikka ne kehatettan ufaittona. ⁴² Abeet GODAU, Xoossau, neeni tiyido kawuwaa aggoppa. Ne ashkkaraa Daawitassi aggenna ne siiquwaa hassaya” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Anjissuwaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 8:62-66)

7 Solomoni woosaa polido wode, saluwaappe tamai wodhdhidi, xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshuwaa miis. Yaatin, GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa kumiis. ² GODAA bonchchoi GODAA Beeta Maqidasiyaa kumido gishshau,

qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa gelanau danddayibookkona. ³Israa7eela asai ubbai tamai saluwaappe wodhdhishiininne GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa kumishin be7ido wode, bantta som77uwaa biittaa gatti gufannidi goinnidosona; goinnidi,

“GODAI keha!

Aggenna a siiqoi merinaagaa”
yaagidi GODAA galatidosona.

⁴Hegaappe guyyiyan, kawoinne asai ubbai GODAA sinttan yarshshuwaa yarshshidosona. ⁵Kawoi Solomoni laatamanne naa77u sha7u korimatanne xeetanne laatamu sha7u dorssata yarshshiiis. Hegaadan oottidi, kawoinne asai ubbai Xoossaa Beeta Maqidasiyaa anjissidosona. ⁶Qeeseti banttau giigida sohuwan eqqin, Leewati qassi Kawoi Daawiti GODAA sabbanau kase oottido, mazamuriyaa yexxiyo miishshaa oiqqidi, eta sinttan eqqidi, “Aggenna a siiqoi merinaagaa” yaagidi yexxiiddi, GODAA galatidosona. Qeeseti Leewatu sinttan eqqidi, xurumbbata punnidosa; punnishin Israa7eela asai ubbai eqqiis.

⁷Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaa sintta baazzan de7iya giddo dabaabaa dummayyiis. Dummayidi he sohuwan xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaappe modhdhuwaa yarshshiiis. I heгаа oottidoogee GODAA sinttan de7iya, nahaasiyaa giyo birataappe oosettida yarshshiyosai xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaappe modhdhuwaa yarshshanau guuxxido gishshaassa.

⁸He wode Solomoninne Israa7eela asai ubbai Daase Baalaa laappun gallassau bonchchidosona; Israa7eela zawan Hamaata Pinuwaappe biidi, Gibxxe SHaafaa gakkanaashin de7iya cora asai he sohuwaa shiiqiis. ⁹Asai yarshshiyosaa anjissiiyo baalaa laappun gallassaa, qassi Daase Baalaa hara laappun gallassaa bonchchiis. Hospunta gallassan geeshsha yaa7au asai shiiqiis. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, Solomoni laappunta aginan, laatamanne heezzantto gallassi asaa moissiiis; GODAI Daawitayyo, Solomonayyoonne ba asaa Israa7eelayyo oottido kehatettan asai ufaiittiiddinne wozanappe pashkkiiddi, ba soo ba soo biis.

¹¹Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa keexxidi wurssiis; Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaaninne ba kawo keettan oottanau ba wozanan qoppidobaa ubbaa poliis. ¹²GODAI Solomonayyo qammi qonccidi, hagaadan yaagiis; “Taani ne woosaa siyaas; taani ha sohuwaa taayyo yarshshoi yarshshettiyo Beeta Maqidase gidanaadan dooraas. ¹³Taani irai bukkennaadan saluwaa gorddin, woikko sa7aa kattaa maanaadan booliyaa azazin, woikko ta asaa giddon boshaa yeddin, ¹⁴ta sunttan xeesettida ta asati bantta asatettaa kaushshidi woossikko, eti tana koyikkonne bantta iita ogiyaappe simmikko, taani saluwan eta woosaa siyana. Siyada eta nagaraa atto gaana; eta biittaakka pattana. ¹⁵Ha77ikka ha sohuwan woosettiya woosaa ta aifee xeellana; ta haittaikka siyana. ¹⁶Ha77ikka ha Beeta Maqidasee merinau ta sunttai an de7ana mala oottada taani dooraas; dooradakka geeshshaas. Ta aifeenne ta wozanai ubba wode ha Beeta Maqidasiyan de7ana.

¹⁷“Nena gidikko, neeni ne aawai Daawiti hemettidoogaadan ta sinttan hemetikko, taani azaidobaa ubbaa oottikkonne ta wogaanne ta higgiiyaa naagikko, ¹⁸taani ne aawaa Daawitaara, ‘Israa7eela haariya asa neeni mulekka xayakka’ yaa-gada maacettidoogaadan, ne kawotaa araataa mintta essana.

¹⁹“SHin intte Israa7eela asati wora simmikko, taani inttena azazido ta aza-zuwaanne ta wogaa aggi bayikkonne hara xoossatuuyo oottanaunne goinnanau bi-ikko, ²⁰yaatikko, taani kase intteyyo immido biittaappe inttena xoqollana; taani ta sunttaayyo geeshshido ha Beeta Maqidasiyaakka aggaagana. Taani ha Beeta Maqi-dasiyaa asaa ubbaa gidдон haiseyyoobaanne qilliicciyoobaa oottana. ²¹Ha77i kee-hippe bonchchettida ha Beeta Maqidasiyaa mataara kanttiya asi ubbi dagammiiddi, ‘GODAI ha biittaanne ha Beeta Maqidasiyaa aibissi hagaadan oottidee?’ yaagana. ²²Yaagin asai, ‘Eta maizza aawata Gibxxeppe kessida GODAA bannta Xoossaa eti aggidi, hara xoossata kaallido gishshaassinne etayyo oottidi goinnido gishshaassi, GODAI eta bolli ha iitabaa ubbaa ehiis’ yaagidi zaarana” yaagiis.

Solomoni Oottido Hara Oosota

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaaw 9:10-28)

8 Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyaanne ba kawo keettaa keexxido laatamannta laittaa wurssettan, ²Kawoi Kiiraami zaaridi immido katamata Solomoni wotti yeggidi keexxiis; keexxidi Israa7eela asaa he katamatun wottiis.

³Hegaappe guyyiyan, Solomoni Hamaatanne Xooba geetettiya biittata biidi, he biittata omoooddiis. ⁴Yaatidi bazuwan de7iya Taaximooraa giyo katamaanne miishshaa ubbaa minjjiyo katamata Hamaata biittan keexxiis. ⁵Hegaadankka, Solomoni Killi Beeti-Horoonanne Hirkki Beeti-Horoonaa geetettiya katamata zaaret-tidi keexxiis; he katamati dirrsai, penggeenne gorddee de7iyo diretti uttida kata-mata. ⁶Baa7ilaata katamaa, miishshaa minjjiyo katamata ubbaa, ba paratanne paraa gaareta wottiyo katamata ubbaanne i keexxanau amottido ubbaa Yerusalaamen Li-ibaanoosaaninne ba haariyo biitta ubban keexxiis.

⁷Hiitetuppe, Amooretuppe, Parzzetuppe, Hiiwetuppenne Yaabuusatuppe attida asati ubbai Israa7eela asa gidokkona; ⁸eti Israa7eela asati biittaappe wurssi xais-sennan aggin, he biittan attida asatu zerettata. Solomoni eta gabbaaratettaa oo-tissii; eti hachchi gakkanaashinkka gabbaaratettan oottoosona. ⁹SHin Solomoni ba oosuwaayyo Israa7eela asaappe oonanne ailleyibeenna; eti ayyo olanchchata, ola gadaawata, para gaareta laaggiyaageetu halaqatanne paraasata gididi ootti-dosona. ¹⁰Hegaadankka, qassi eti Kawuwaa Solomona oosuwaa oottiyaageetu ha-laqata. Etappe naa77u xeeanne ishatamati oosuwaa oottiya gabbaarata xeellidi ootissidosona.

¹¹Hegaappe guyyiyan Solomoni “GODAA Taabootai gelido sohoi geeshsha gidido gishshau, ta keettaayyiya Israa7eela Kawuwaa Daawita keettan de7anau bessukku” yaagiis; yaagidi Gibxxe kawuwaa na7iyo Daawita Katamaappe denttidi, i iyyo ke-exxi wottido kawo keettaa ehiis.

¹²Solomoni he wode Beeta Maqidasiyaa sinttan GODAAYYO keexxido yarshshiy-ooosan xuuggiyo yarshshuwaa GODAAYYO yarshshees. ¹³Muuse higgee azaziyoogaadan hachchi hachchissi bessiya xuuggiyo yarshshuwaa yarshshees. Solomoni Sambbatan Sambbataaninne aginai xeeriy wodiyan wodiyan, qassi laittaappe heez-zuton bonchchiyo baalatun (Oittaa Baalan, Saaminttatu Baalaaninne Daase Baalan) GODAAYYO yarshshuwaa yarshshees.

¹⁴A aawai Daawiti kase azazidoogaadan, qeeseta eta oosuwan oosuwan shaakkidi sunttiis; qassi gallassi gallassi mazamuriyan sabbanaunne qeeseta maaddanau Lee-wata shaakkidi sunttiis. Qassikka Xoossaa asa gidida Daawiti azazidoogaadan,

pengge ubbaa kayan kayan naaganaadan penggiyaa naagiyaageeta shaakkidi sunttiis. ¹⁵ Hegaadankka, kase Daawiti buquraa minjiiyoosaabaanne hara allaalletubaa qeesetanne Leewata azazidoogaadan, issoinne attennan ubbaikka polettiis.

¹⁶ Solomoni halchchido ooso ubbai oosettidi wuriis; GODAA Beeta Maqidasee baasettido wodiyaappe doommidi, polettana gakkanaashinkka ooso ubbai lo77o oosettiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Solomoni Eedooma biittan Zo7o Abbaa doonan de7iya Eexiyooni-Gaabiranne Eelaata geetettiya katamata biis. ¹⁸ Kawoi Kiiraami markkabetanne markkabiya laaguwan loohida ba asata Solomonayyo yeddiis; yeddin eti Solomona asatuura issippe Ofira biitti biidosona; biidi yaappe tammanne ichchashu sha7u kilo giraame deexxiya worqqa Kawuwaa Solomonayyo ekkidi yiidosona.

Saaba Kawiyo

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 10:1-13)

9 Saaba kawiya Solomona woriyaa siyada, deexo oishata ekkada, a paaccanau denddaasu. Denddada sawuwaa, keehi daro worqqaanne al77o shuchchaa caanettida daro gaameelatu cugiyaara keehi daro ajaban Yerusalaame gakkada, Solomona sintti aadhdhaasu. Aadhdhada ba wozanan de7iyaabaa ubbaa Solomonayyo yootaasu. ² Solomoni a oichchidobaa ubbaa odiis; i iyyo birshshennan appe geemmi attidabi aibinne baawa. ³ Saaba kawiya Solomona aadhdhida eratettaa, i keexxido kawo keettaa, ⁴ a maaddan shiiqiya qumaa, a oosanchchati uttiyo utettaa, a ashkarati oottiyo oosuwaanne maayiyo maayuwaa, a eessaa tigiyaageeti maayiyo maayuwaanne GODAA Beeta Maqidasiyan i xuuggiyo yarshshuwaa be7ido wode, i wozanai gageettiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, a kawuwaa, “Nebaanne ne aadhdhida eratettaabaa taani ta deren de7aidda siyidoogee tuma. ⁶ SHin taani yaada ta aifiyaa biraanan be7ana gakkanaashin, eti taayyo yootidobaa ammanabeikke. Ne aadhdhida eratettaa gitatettaayyo baggaanne taayyo yootibookkona; taani siyidobaappe neeni keehi xoqqaasa. ⁷ Ubba wode ne sinttan eqqidi, ne aadhdhida eratettaa siyiya ne asatinne ne oosanchchati aiba ufaiyyoonaashsha! ⁸ Nenan ufaiittidi, nena ba kawotaa araatan utissida GODAI ne Xoossai galatetto! Ne Xoossai Israa7eela asaa siiqido gishshaunne merinau mintti essanau koyido gishshau, neeni suure pirdaanne xillotettaa oottana mala, i nena eta bolli kawoyiis” yaagaasu.

⁹ Yaagada kawiya 4,000 kilo giraame deexxiya worqqa, keehi daro sawuwaanne al77o shuchchaa kawuwaayyo immaasu; Saaba kawiya Kawuwaa Solomonayyo immido sawuwaa milatiya sawoi mulekka baawa.

¹⁰ (Ofiirappe worqqa ehiida, Kiiraama asatinne Solomona asati yaappekka sanddalle giyo mittaanne al77o shuchchaa ehiidosona. ¹¹ Kawoi Solomoni he sanddalliyaappe GODAA Beeta Maqidasiyaa, kawo keettaa geliyoosaayyo xekkatanne mazamuriyaa yexxiyaageetuyyo maazinqqiyaanne diittaa merissiis. Hegaa milatiyaabi Yihudaa biittan kase beetti erenna.)

¹² Kawoi Solomoni Saaba kawiya amottada a oichchidobaa ubbaa iyyo immiis. A ayyo ehiidoogaappe daruwaa i iyyo immiis. Hegaappe guyyiyan, Saaba kawiya ba ajabaara denddada, ba biitti simmaasu.

Solomona Aquuwa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwa 10:14-25)

¹³ Solomoni laittan laittan ekkiyo worqqai laatamanne heezzu sha7u kilo giraame deexxiyaagaa. ¹⁴ Hegee zal77 anchchatuppe ekkido qaraxaanne Araba biittaa kawotu ubbaappenne Israa7eela biittaa haariyaageetuppe ekkido worqqaanne biraa gujjennaana. ¹⁵ Kawoi Solomoni naa77u xeetu wogga gonddalleta qoxxido worqqaappe merissiis; issi issi gonddalliyan laappun kilo giraame gidiya worqqai geliis. ¹⁶ Qassikka i heezzu xeetu qeeri gonddalleta qoxxido worqqaappe merissiis; issi issi qeeri gonddalliyan naa77u kilo giraame gidiya worqqai geliis. Kawoi he gonddalleta Liibaanoosa Wora Keettaa giyo keettan wottiis.

¹⁷ Qassikka kawoi danggarssaa zaaliyaappe issi gita kawotaa araataa merissidi, geeshsha worqqan sheeshhiis. ¹⁸ Kawotaa araatai de7iyoosaa pude kiyana yedhdhiyo usuppun xekkati de7oosona. Gediyan yedhdhanau kawotaa araataara gattidi, worqqaappe oottido oidee de7ees. Araatau naa77u baggaarakka qesiya zempplisiyo sohoto de7oosona; he naa77u sohoto lanqqiyankka ya baggaaranne ha baggaara eqqida issi issi gaammo misilee de7ees. ¹⁹ He araataa pude kiyiyo usuppun xekkatun ya baggaaranne ha baggaara issi issi gaammo misilee, muleera tammanne naa77u misileti de7oosona. Hagaa mala kawotaa araatai hara kawotettan awaaninne oosettiibeenaa.

²⁰ Kawoi Solomoni ushshaa uyiyo miishsha ubbai worqqaappe oosettiis; Liibaanoosa Wora Keettan de7iya miishsha ubbaikka muruta worqqaappe oosettiis. Solomona wode biri mulekka go77iyaabadan qoodetti erenna. ²¹ Kawuwaayyo Kiiraama markkabetuura zal77iya gita markkabeti abban de7oosona. He markkabeti worqqaanne biraa, danggarssaa zaaliyaa, qaaretanne geleshshota caani ekkidi, heezzu laittaappe issiton simmoosona.

²² Kawoi Solomoni durettaaninne aadhdhida eratettan sa7an de7iya kawotu ubbaappe darees. ²³ Sa7an de7iya kawoti ubbai a sintti aadhdhanaunne Xoossai a wozanan wottido aadhdhida eratettaa siyanau koyoosona. ²⁴ Laittaappe laittan yiya ubbai ayyo immanau worqqanne bira miishshata, maayota, ola miishshatanne sawuwaa, paratanne baqulota ekkidi yees.

²⁵ Solomonau paratuyyoonne gaaretuyyo oiddu sha7u gaaxaatai de7ees; qassi tammanne naa77u sha7u parati ayyo de7oosona. Solomoni hegeeta paraa gaaretu katamatuuninne banaara Yerusalaamen wottiis. ²⁶ Solomoni Efiraaxiisa SHaafaappe doommidi, Pilisxxeema biittaanne Gibxxe zawaa gakkanaassi de7iya kawota ubbaa haariis. ²⁷ Kawoi Yerusalaamen biri shuchchadan korettanaadan, zigikka bargguwan dicciya ettaadan corattanaadan oottiis. ²⁸ Solomonayyo parata Gibxxepenne hara biitta ubbaappe ehoosona.

Solomona Haiquwa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwa 11:41-43)

²⁹ Koiroppe wurssettaa gakkanaassi Solomoni hanido harabai Hananabaa Yootiya Naataana Taarikiyaa Maxaafan, Seeloppe Yiida Akiiyi Hananabaa Yootido Maxaafaaninne Nabaaxa Na7aa Iyorbbaamabaa Hananabaa Yootida Iddoi Be7ido Ajjuta Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁰ Solomoni Israa7eela ubbaa bolli Yerusalaamen

oitamu laitta kawotiis. ³¹ Hegaappe guyyiyan, Solomoni haiqqidi, ba maizzan gaittiis; ba aawaa Daawita Kataman moogettiis. A na7ai Robi7aami a sohuwan kawotiis.

Israa7eela Zareti Tammati Makkalidosona

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaaw 12:1-20)

10 Israa7eela asai ubbai Robi7aama kawoyanau Sekeema katamaa biido gishshau, ikka yaa biis. ² Nabaaxa na7ai Iyorbbaami, Kawuwaa Solomonappe baqatidi Gibxxen de7iyaagee haggaa siyido wode, Gibxxeppe simmidi yiis. ³ Yin Israa7eela asai ubbai Iyorbbaamayyo kiittidi xeesissin, inne Israa7eela yaa7ai ubbai Robi7aamakko biis; biidi, ⁴ “Ne aawai nuna deexo qambbaraa toossiis; shin ha77i neeni i nuna ootissiyoo wolqqaama oosuwaanne deexo qambbaraa nuuyyo kaushsharkkii. Yaatikko, nuuni neeyyo haarettana” yaagidosona.

⁵ Yaagin Robi7aami eta, “Biite; biidi hezzantto gallassi simmidi, taakko yiite” yaagiis. Yaagin asai simmidi biis.

⁶ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Robi7aami a aawai Solomoni paxa de7iyoo wode, Solomona zorida cimata zoretaa bessiiis. I eta, “Ha asaayyo woigada zaara geetii?” yaagidi oichchiis.

⁷ Oichchin cimati Robi7aama, “Neeeni ha asaayyo kehikko, eta ufaissikkonne etau lo77o qaalaa zaarikko, eti ubbaton neeyyo ashkkara gidana” yaagidosona.

⁸ SHin Robi7aami cimati zorido zoriyaa aggidi, aara diccidi, ayyo oottiya yelaga asata zoretaa bessiiis. ⁹ I eta, “Intte tana zoriyoobi aibee? ‘Ne aawai nuna toosido deexo qambbaraa nuuyyo kaushsharkkii’ yaagiya ha asaayyo woigada zaaroo?” yaagidi oichchiis.

¹⁰ Oichchin aara diccida yelagati, “‘Ne aawai nuna deexo qambbaraa toossiis; shin neeni nuuyyo kaushsharkkii’ yaagiya asaayyo, ‘Ta gil77a biradhdhee ta aawaa xeessaappe orddees. ¹¹ Ta aawai intte qambbaraa deexettiis; shin taani hegaappekka aattada deexettana. Ta aawai inttena lissuwan wadhdhiis; shin taani inttena masimasuwaadan dukkiya lissuwan wadhdhana’ yaagada zaara” yaagidosona.

¹² Hegaappe guyyiyan, Kawoi Robi7aami, “Hezzantto gallassi simmidi, taakko yiite” giidoogaadankka, Iyorbbaaminne asai ubbai hezzantto gallassi simmidi yidosona. ¹³ Yin Kawoi Robi7aami etayyo hanqoo zaaruwaa zaariis. Cimatu zoriyaa aggi bayidi, ¹⁴ yelagati zorido zoriyaa kaalliis. Yaatidi hagaadan yaagiis; “Ta aawai intte qambbaraa deexettiis; shin taani hegaappekka aattada deexettana. Ta aawai inttena lissuwan wadhdhiis; shin taani inttena masimasuwaadan dukkiya lissuwan wadhdhana” yaagidi zaariis. ¹⁵ Kawoi asai giyoogaa siyennan ixxiis; aissi giikko, GODAI Seeloppe yiida Akiiya baggaara kase Nabaaxa na7aa Iyorbbaamayyo yootido qaalai polettanaadan hagee Xoossaappe haniis.

¹⁶ Israa7eela asai ubbai kawoi eti giyoogaa siyennan ixxiidoogaa be7idi, kawuwaa hagaadan yaagidosona; “Daawitabaappe nuna gakkiiyaabi aibee? Isseyya na7aappe nuuni laattanabi baawa! Israa7eela asau, intte soo intte soo biite! Simmi Robi7aami bau naagetto!” yaagidosona. Heggaa gishshau, Israa7eela asai ubbai bantta soo bantta soo biidosona. ¹⁷ SHin Robi7aami Yihudaa biittan de7iya Israa7eela asaa bolli kawotiis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Robi7aami ba gabbaaratu halaqaa Adooniraama Israa7eela asaakko kiittiis; kiittin eti a shuchchan caddidi woridosona. Yaatin, Kawoi Robi7aami ba paraa gaariyan eesuwan kiyi uttidi, Yerusalaame baqatiis.

¹⁹ Heedeppe doommidi, hachchi gakkanaashin, Israa7eela zareti tammati Daawita zariyaappe kawotida kawotu bolli makkalidosona.

SHamaa7ee Hananabaa Yootiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwa 12:21-24)

11 Robi7aami Yerusalaame katamaa gakkido wode, Israa7eela biittaa asaara olettidi, kawotettaa baayyo zaarana mala, Yihudaa zariyaappenne Biniyaama zariyaappe doorettida issi xeetanne hosppun tammu sha7u olanchata shiishshii. ²SHin GODAA qalal Xoossaa asa gidiya SHamaa7iyaakko yiis; yiidi, ³“Solomona na7aa Yihudaa Kawuwaa Robi7aamayyoonne Yihudaaninne Biniyaaman de7iya Israa7eela asaa ubbaayyo hagaadan yaaga; ⁴GODAI inttena, “Intte ishanttuura, Israa7eelatuura olettanau booppite. Hagaa taani oottido gishshau, intte ubbaikka intte soo intte soo simmite” yaagees’ yaagada yoota” yaagiis. Yaagin eti GODAA qaala siyidi, Iyorbbaama olanau biyoogaa aggidi simmidosona.

Robi7aami Qatota Gimbbiis

⁵Robi7aami Yerusalaamen uttidi, hagaappe kaallidi xaafettida Yihudaanne Biniyaama katamatussi qatota gimbbiis. ⁶He katamatikka Beetaliheeme, Exaama, Taqo7a, ⁷Beetixuura, Sooko, Adulaama, ⁸Gaate, Mareesha, Ziifa, ⁹Adoraima, Laakisha, Azeeqa, ¹⁰Xor77a, Ayyaaloonanne Kebroona. ¹¹Robi7aami katamatu qatuwaa minttidi, halaqata etan wottiis; qassi qumaa, zaitiyaanne woine eessaa etan wottiis. ¹²He gimbbettida katamatu ubban gondalletanne toorata wottiis; yaatidi eta keehippe minttiis. Hegaadan oottidi, Yihudaanne Biniyaama biittata haariiddi de7iis.

Qeesetinne Leewati Ubbai Yihudaa Yiidosona

¹³Israa7eela ubban de7iya qeesetinne Leewati ubbai bantta de7iyoosaappe Robi7aamakko yiidosona. ¹⁴Leewati bantta hentta gadiyaanne bantta sohuwaa aggidi, Yihudaanne Yerusalaame yiidosona. Aissi giikko, eti qeese gididi GODAAYYO oottennaadan, Iyorbbaamine a naati diggidosona. ¹⁵Iyorbbaami goinniyo xoqqa sohotun hara qeeseta sunttiis; sunttin eti xalagetussinne i medhdhido maratu misiletussi qeese gididi oottidosona. ¹⁶Leewati yiidoogaappe guyyiyan, Israa7eela zaretu ubbaappe GODAAYYO, Israa7eela Xoossaayyo bantta wozanappe goinnanau koyiyaageeti GODAAYYO, bantta aawatu Xoossaayyo yarshshuwaa yarshshanau eta geeduwaa kaallidi, Yerusalaame yiidosona. ¹⁷Eta yuussai Yihudaa kawotettaa minttiis; eti heezzu laitta kumettaa Solomona na7aa Robi7aama maaddidosona. Eti Kawuwaa Daawita ogiyaanne Kawuwaa Solomona ogiyaa kaallidi, heezzu laittaa saro de7idosona.

Robi7aama So Asaa

¹⁸Robi7aami Mahilaato giyo maccaasiyo ekkiis. Mahilaati aawai Daawita na7aa Yaarimoota; i aayiyaa Isseyaa na7aa Eli7aaba na7iyo Abihailo. ¹⁹Mahilaata Robi7aamayyo Yi7uusha, SHamaariyaanne Zahaama geetettiya attuma naata yelaasu. ²⁰Hegaappe guyyiyan, Abeselooma na7ee na7iyo Maa7iko ekkiis; Maa7ika Robi7aamayyo Abiia, Attaaya, Ziizanne SHalomiita yelaasu. ²¹Robi7aami ba maccaasatuppenne ba baakkotu ubbaappe Abeselooma na7ee na7iyo Maa7iko

aaro siiqees. Ayyo tammanne hosppun maccaasatinne usuppun tammu baakkoti de7oosona. I laatamanne hosppun attuma naatanne usuppun tammu macca naata yeliis. ²² Robi7aami Maa7iki na7aa Abiiya baappe guyyiyan kawoyanau qoppido gishshau, a ishanntu bolli halaqa oottidi sunttiis. ²³ Robi7aami cincidi, ba attuma naata Yihudaanne Biniyaama biittatu ubban de7iya gimbbettida katamatu ubban shaakki shaakki wottiis; wottidi etayyo daro kattaa immiis. Qassi etayyo cora maccaasaa immiis.

Gibxxee Yihudaa Bolli Woraajjiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 14:25-28)

12 Robi7aama kawotetta minni eqqido wode, inne Israa7eela asai ubbai GODAA higgiiyaa aggi bayidosona. ² Eti GODAU ammanettennan ixxido gishshau, Robi7aami kawotido ichchashantto laittan Gibxxee Kawoi SHiishaaqi Yerusalaame katamaa bolli woraajjiis. ³ Aara issippe Gibxxeepe yiidai issi sha7anne naa77u xeetu paraa gaareta, usuppun tammu sha7u paraasatanne qoodai baina Libiyaa olanchchata, Sukka olanchchatanne Toophphiyaa olanchchata. ⁴ Kawoi SHiishaaqi gimbbettida Yihudaa katamata omooddidi, Yerusalaame katamaa yiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya SHamaa7ee Robi7aamakonne SHiishaaqappe baqatidi, Yerusalaamen shiiqi uttida Yihudaa kaalettiyaageetukko yiidi, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Intte tana aggideta; heгаа gishshau, taanikka inttenu SHiishaaqa kushiyan aggaas’ yaagees” yaagiis.

⁶ Yaagin Israa7eela kaalettiyaageetinne Kawoi Robi7aami banttana kaushshidi, “GODAI xillo” yaagidosona.

⁷ Eti banttana kaushshidoogaa GODAI be7ido wode, SHamaa7iyaa GODAI hagaadan yaagiis; “Eti banttana kaushshido gishshau, taani eta wurssa xaissikke; taani eta ashshana. Ta hanqqoi SHiishaaqa baggaara Yerusalaame bolli tigettenu. ⁸ Gidikonne, eti taayyo haarettiyoogaaninne hara biittatu kawotuyyo haarettiyoogan de7iya dummatettaa erana mala, eti SHiishaaqayyo haarettana” yaagiis.

⁹ Hega gishshau, Gibxxee Kawoi SHiishaaqi Yerusalaame katamaa olidi, GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettan de7iya buquraa ubbaa ekkiis. Qassi Solomoni worqqaappe ootissido gondalletakka ekki efiiis. ¹⁰ I efido worqqa gondalletu gishshaa, Kawoi Robi7aami nahaasiyaa birataappe hara gondalleta ootissiis; ootissidi kawo keettaa penggiyaa naagiyaageetu halaqaa kushiyan wottiis. ¹¹ Kawoi GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo wode ubban, penggiyaa naagiyaageeti yiidi, he gondalleta oiqqoosona. Hegaappe simmin, eti zaaridi, naagiyaageetu keettan wotoosona. ¹² Robi7aami bana kaushshido gishshau, i wuri xayennaadan GODAA hanqqoi appe kichchiis. Uba Yihudaa biittau muliyau sa7ai injjetiis.

Robi7aama Kawotaa Wurssetta

¹³ Kawoi Robi7aami bana minttidi, Yerusalaamen kawotiis. Robi7aami kawotido wode a laittai oitamanne isiino; GODAI ba sunntaa yan wottanau Israa7eela biitta ubbaappe doorido Yerusalaame kataman tammanne laappun laitta kawotiis. Robi7aama ayyiyaa Amooniyo Naa7imo. ¹⁴ Robi7aami GODAAYYO wozanappe goinnanau koyibeenna gishshau, iitabaa oottiis.

¹⁵ Robi7aami koiroppe wurssettaa gakkanaassi hanidobainne a yeletaa maarai Hananabaa Yootiya SHamaa7iyaa Taarikiyaa Maxaafaaninne Iddoi Be7ido Ajjuu

utaa Maxaafan xaafetti uttiis. Robi7aaminne Iyorbbaami ubba wode olettiiddi de7idosona. ¹⁶Robi7aami haiqqidi, ba maizzan gaittiis; i Daawita Kataman moogettiis. A sohuwan a na7ai Abiiyi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Abiiya

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 15:1-8)

13 Kawoi Iyorbbaami kawotido tammanne hospunnta laittan Abiiyi Yihudan kawotiis. ²Abiiyi Yerusalaamen heezzu laitta kawotiis. A aayee sunntai Mikaayo;² Mikaaya Gib77appe yiida Uri7eela na7iyo.

Abiiyinne Iyorbbaami olettiiddi de7idosona. ³Abiiyi doorettida oiddu xeetu sha7u mino olanchchata ekkidi, olanau kiyiis; kiyin Iyorbbaamikka doorettida hospun xeetu sha7u mino olanchchata ekkidi, Abiiyaara olettanau kiyiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, Abiiyi Efireema gezziyan de7iya Xamaraima giyo deriyaa huuphiyan eqqidi, hagaadan yaagiis; “Inttenoo, Iyorbbaamaanne Israa7eela asatoo, ubbaikka taani giyoobaa siyite! ⁵GODAI Israa7eela Xoossai Daawitinne a zerettai Israa7eela bolli merinau kawotanaadan, Daawitaara i laamettenna maachchaa maacettidoogaa intte erekketiiyye? ⁶SHin Daawita na7aa Solomona ashkkarai, Nabaaxa na7ai Iyorbbaami denddidi, ba godaa bolli makkaliis. ⁷Robi7aami yelaganne lammachcha gididi, etaara eqettanau danddayenna wode, pattenna shufuro asati Iyorbbaamakko shiiqidi, Solomona na7aa Robi7aama bolli minnidosona.

⁸“Ha77ikka GODAI Daawita zerettatuyyo immido kawotettaara intte gaadde-tanau qoppeeta. Intte heгаа qoppidoogee intte keehippe cora asa gidiiyo gishshaas-sanne intteyyo xoossata gidana mala, Iyorbbaami worqqaappe merissido marati int-tenaara de7iyo gishshaassa. ⁹Aarona zare gididi, GODAASSI oottiya qeesetanne Leewata intte yedettideta. Yedettidi hara biittaa asai oottiyooagaan intteyyo hara qeeseta sunttideta. Bana dummayanau issi mirgguwaanne laappun dorssa orggeta ekkidi yiya ooninne worddo xoossatuyyo qeese gidana.

¹⁰“SHin nuna gidikko, GODAI nu Xoossaa; nuuni a aggibookko. Aarona zare gi-didi GODAASSI oottiya qeeseti nuuyyo de7oosona; qassi Leewati eta maaddoosona. ¹¹Eti ubba gallassi maalladonne omarssi GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaa yarshshoosonanne sawiya ixaanaa cuwayoosona. GODAA sinttan wottiiyo oittaa geeshsha xaraphpheezean wottosona. Omarssi omarssi poo7issanaadan worqqaappe oottido xomppeta wottiiyo ballan wottidi giigissoosona. Aissi giikko, nuuni GODAA nu Xoossaa azazuwaa naagoos; shin intte a aggideta. ¹²Be7ite, Xoossai nunaara de7ees; i nuna kaalettiyaagaa. Olaa xurumbbaa punniya a qeesetikka nunaara de7oosona; nuuni inttenaara olaa doommanau xurumbbaakka eti punnana. Is-raa7eela asau, GODAARA intte aawatu Xoossaara olettoppite! Aissi giikko, intte a xoonanau danddayekketa” yaagiis.

¹³I haasayishin, Iyorbbaami ba olanchchatuppe issi citaa etappe guyyeera zug-gidi naagana mala yeddiis. Israa7eela olanchchati Yihudaa olanchchatu sinttan de7iyo wode, zuggidi naagiya olanchchati etappe guyyeera de7oosona. ¹⁴Yihu-daa olanchchati guyye simmi xeelliiyo wode, eta olanau yiidaageeti guyyeeranne sinttaara de7iyoogaa be7idosona. Be7idi GODAASSI waassidosona; qeesetikka xu-

²**13:2** **Mikaayo:** Mikaayo woikko Maa7iko geetettausu. Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 11:20 xeella.

rumbbaa punnidosona. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa olanchchati ola waasuwaa waassidosona. Eti ola waasuwaa waassido wode, GODAI Iyorbbaamanne Israa7eela asaa ubbaa Abiiya sinttaaninne Yihudaa sinttan xooniis. ¹⁶ Israa7eela olanchchati Yihudaa olanchchatu sinttaappe baqatin, Xoossai eta Yihudaa olanchchatu kushiyan aattidi immiis. ¹⁷ Abiiyinne a olanchchati eta suppu oottidi wurssidosona; yaatin, ichchashu xeetu sha7u doorettida Israa7eela olanchchati haiqqidosona. ¹⁸ Israa7eela asai he wode xoonettiis; Yihudaa asai GODAN, bantta aawatu Xoossan ammanettido gishshau, eta xoonidosona.

¹⁹ Abiiyi Iyorbbaama yedettidi, appe Beetele katamaa, Yishaana katamaanne Efiroona katamaa eta moottatuura oiqqiis. ²⁰ Abiiyi de7ido laittan ubban Iyorbbaami simmidi minnibeenna. GODAI Iyorbbaama dechchin haiqqiis.

²¹ SHin Abiiyi minni minni biis. Abiiyi tammanne oiddu maccaasaa ekkidi, laatanne naa77u attuma naatanne tammanne usuppun macca naata yeliis. ²² Abiiyi oottido harabai, i hanidobainne i giidobai ubbai Hananabaa Yootiya Iddo Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Kawoi Asi Toophphiyaa Olanchchata Xooniis

14 Abiiyi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Daawita Kataman a moogidosona. A sohuwan a na7ai Asi kawotiis. I kawotido wode biittai tammu laitta woppaa demmiis.

² Asi GODAA ba Xoossaa sinttan lo77obaanne suurebaa oottiis. ³ Asi allaga xoosatuyyo yarshshiyi sohotanne goinniyo xoqqa sohuwaa xaissii. Goinnanau shuchchaappe oottido tuussatakka mentterettiis; Asheero giyo xoosee misiletakka qanxxeretti oliis. ⁴ Yihudaa asai GODAA bantta aawatu Xoossaa koyanaadaaninne a higgiiyaanne a azazuwaa naaganaadan Asi azaziis. ⁵ Qassi goinniyo xoqqa sohotanne ixaanaa cuwayiyo sohota Yihudaa katamaa ubbaappe xaissii. Xaissin a kawotetta laittan biittai woppaa demmiis. ⁶ Kawoi Asi Yihudan de7iya katamatussi qatota medhdhiis. GODAI a shemppissido gishshau, biittaikka shemppiis; he laittatun aara ooninne olettibeenna.

⁷ Asi Yihudaa asaa hagaadan yaagiis; “Ane nuuni ha katamata keexxoos; keexxidi eta yuushuwan miixata medhdhoos. Medhdhidi eta bolli adussa gimmbeta, penggetanne penggeta gorddiyo hiraqota kessoos. Nuuni GODAA nu Xoossaa koyido gishshau, biittai ha77ikka nuussa. Nuuni a koyida; i nuuyyo ubba baggaara woppaa immiis” yaagiis. Hega gishshau, eti katamata keexxidi polidosona.

⁸ Asayyo wogga gondalletanne toorata oiqqiya heezzu xeetu sha7u olanchchati Yihudaa zariyaappe de7oosona; qassi qeeri gondalleta oiqqiyaageetinne wonddafiyaa dukkiyaageeti naa77u xeetanne hospun tammu sha7u olanchchati Biniyaama zariyaappe de7oosona. Hageeti ubbaikka mino asata.

⁹ Zeraaha giyo issi Toophphiyaa asi issi miiloone olanchchatanne heezzu xeetu paraa gaareta ekkidi, Yihudaa olanau yiidi, Mareesha gakkiiis. ¹⁰ Gakkin Asikka aara olettanau kiyiis; kiyidi ba olanchchata Mareesha matan de7iya Xafaata Wombban salppissiis. ¹¹ Hegaappe guyyiyan, Asi GODAA ba Xoossaa woossidi, “Abeet GODAU, wolqqi bainna olanchchati wolqqaama olanchchata xoonanaadan maaddiyai neeppe attin, harai baawa! Abeet GODAU, nu Xoossau, nuuni nenan ammanettidi, ha cora olanchchatuura ne sunntan olettanau yiido gishshau, neeni nuna maadda. Abeet GODAU, neeni nu Xoossaa; nena asi xoonenna” yaagiis.

¹²Hegaa gishshau, GODAI Asa sinttaaninne Yihudaa olanchchatu sinttan Toophphiyaa olanchchata shociis; shocin Toophphiyaa olanchchati baqatidosona. ¹³Asinne aara de7iya asai eta Garaara gakkanaassi yedettidosona. Toophphiyaa olanchchatuppe daroi haiqqido gishshau, eti simmidi minnanaunne olettanau danddayibookkona. Hegaadan hanidi, Toophphiyaa olanchchati GODAANINNE a olanchchatun xoonettidosona. Kawuwaa Asa olanchchatikka darobaa omooddidosona. ¹⁴Hegaa heeran de7iya asai GODAI oottidobaa be7idi, daro dagammiis. Asa olanchchatikka Garaara yuushuwan de7iya katamata ubbaa bonqqidi xaissidosona. ¹⁵Qassi mehiyaa heemmiyaageetu moottata olidi, daro dorssaa, deesshaanne gaameelaa di7idi, Yerusalaame simmidosona.

Kawoi Asi Yihudan De7iya Eeqaa Misileta Xaissiiis

15 Odeeda na7aa Azaariyaasa bolli Xoossaa Ayyaanai wodhdhiis; ²Wodhdhin Asaara gaittanau biidi, hagaadan yaagiis; “Asaa, neeni, Yihudaa asainne Biniyaama asai ubbai siyite! Intte GODAARA issippe de7iyo keena ubban ikka intte-naara de7ees. Intte a koyikko, i intteyyo beettana; shin intte a aggikko, ikka inttena aggana. ³Israa7eela asai tumu Xoossai, tamarissiya qeeseenne higgee bannan daro wodiya de7iis. ⁴SHin banttana metoi gakkido wode, eti GODAAKKO, Israa7eela Xoossaakko simmidi, a koyidosona; koyin i etau beettiis. ⁵He wodiyan kare kiyiyaa-gaunne soo geliyaagau sarotetta baawa; aissi giikko, biittaa ubbaa bollan de7iya asai daro shabbarettees. ⁶Xoossai eta dumma dumma metuwan yeggido gishshau, deree deriyaa, katamaikka katamaa un77ettees. ⁷SHin intte minnite; laafoppite! Aissi giikko, intte oottido oosuwau witoi de7ees” yaagiis.

⁸Odeeda na7ai hananabaa yootiya Azaariyaasi odido qaalaa siyido wode, Asi minniis. Asi Yihudaanne Biniyaama biittatu ubbaappenne Efireema gezziyan i omooddidi oiqqido katamatuppe sheneyiya eeqa misileta xaissiiis. Hegaappe guyyiyan, GODAA Beeta Maqidasiyaa sinttan de7iya GODAAYYO yarshshiyooosaakka bottokoniis.

⁹GODAI a Xoossai aara de7iyoogaa be7ido gishshau, daro asai Israa7eelappe akko yiis; Yihudaa asaanne Biniyaama asaa ubbaa, etaara de7iya Efireema zareta, Minaase zaretanne Simoona zareta Asi shiishshiiis. ¹⁰Asi kawotido tammanne ichchashantto laittan, heezzantto aginan he asai Yerusalaamen shiiqiis. ¹¹He gallassi omooddi ehiidobaappe laappun xeetu korimatanne laappun sha7u dorssata GODAAYYO yarshshidosona. ¹²GODAA bantta aawatu Xoossaa bantta kumetta wozanaaninne bantta kumetta shemppuwan koyanau qaalaa gelidosona. ¹³“GODAA Israa7eela Xoossaa koyenna asi, guutta gidin gita gidin, attuma gidin macca gidin, haiqqo” giidi maacettidosona. ¹⁴Hegaa bollankka malkkataanne xurumbbaa punniiddi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, GODAASSI caaqqidosona. ¹⁵Yihudaa asai ubbai bantta kumetta wozanan ha caaquwaa caaqqido gishshau, ufaittidosona. Aissi giikko, GODAA eti laamotidi koyin, i etau beettiis. GODAI etayyo ubba baggaarakka woppaa immiis.

¹⁶Kawoi Asi ba aawaa aayiyaa Maa7ika Asheero giyo xoosseessi sheneyiya eeqa misiliyaa medhdhido gishshau, Kawuwaa Aayiyoo a geetettiyo bonchchuwaappe o diggiis. Asi he eeqa misiliyaa qanxxeretti suuppayidi, Qediroona Zanggaaran xuggiis. ¹⁷Goinniyo xoqqa sohota Asi Israa7eela biittaaappe xaissennan aggikkonne, i ba de7ido laitta ubban GODAAYYO wozanappe ammanettiya asa gididi de7iis. ¹⁸Inne a aawai GODAAYYO dummayi wottido biraanne worqqaa hara miishshata

ehiidi, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa gidдон wottiis. ¹⁹ Asi kawotido hasttamanne ichchashantto laitti gakkanaassi oli baawa.

Yihudainne Israa7eeli Olettidosona

(Kawotu Maxaafaa Koiruwa 15:16-22)

16 Asi kawotido hasttamanne usuppunta laittan Israa7eela Kawoi Baa7ishi Yihudaa bolli woraajjiis; woraajjidi Yihudaa Kawuwaa Asakko ooninne gellennaadaaninne kiyennaadan teqqanau Raama katamaa yuushuwaa minttidi gimbbiis. ²⁻³ Hegaa gaasuwan Kawoi Asi GODAA Beeta Maqidasiyaanne ba kawo keettaa buquraa minjjiyoosaappe worqqaanne biraa ekkiiis. Ekkidi Damasqqo kataman de7iya Sooriyaa Kawuwaa Benihadaadayyo hagaadan yaagidi yeddiis; “Kase ta aawaaranne ne aawaara maacetidoogaadan, ane tanaaranne nenaara maacettoos. Be7a, taani neeyyo biraanne worqqa yeddaas. Israa7eela Kawoi Baa7ishi ba olanchchata ta biittaappe kessana mala, neeni kase aara maacettido maachchaa kola” yaagiis.

⁴ Yaagin Benihadaadi Kawoi Asi giidoogaa maayidi, ba ola gadaawata Israa7eela katamata olanau yeddiis. Yeddin eti Iyoona, Daananne Aabeeli-Beetimaa7ika geetettiya katamatanne Nifttaaleema biittan de7iya miishshaa minjjiyo katamata ubbaa xoonidosona. ⁵ Baa7ishi heгаа siyidi, Raama katamaa gimbbiyoogaa aggi bayiis.

⁶ Hegaappe guyyian, Kawoi Asi Yihudaa asaa ubbaa shiishshiiis; shiishshin asai Baa7ishi kase yan go7ettiyo shuchchaanne mittaa Raamappe miyyidosona. Miyyin i Gebaa7anne Mixiphpha geetettiya katamata an minttidi gimbbiis.

Kawoi Asi Hananabaa Yootiya Hanaana Qasho Keettan Yeggiis

⁷ He wode hananabaa yootiya Hanaani Yihudaa Kawuwaa Asakko yiidi, “Neeni Sooriyaa kawuwan ammanettada, GODAN, ne Xoossan, ammanettabeenna gishshau, Sooriyaa kawuwaa olanchchati ne kushiyaappe kessi ekkidosona. ⁸ Toophphiyaa asatinne Liibiyaa asati, cora paraa gaaretinne parati de7iyo daro olanchchata gidokkonaayye? SHin neeni GODAN ammanettido gishshau, GODAI eta ne kushiyan aatti immiis. ⁹ Aissi giikko, ba kumetta wozanaappe GODAN ammanettiya asa minttettanau GODAA aifee sa7aa bollan ubbasaa xeellees. Neeni ha yohuwan eeyyadasa; heгаа gishshau, hachchippe doommin, neeppe oli shaahettenna” yaagiis.

¹⁰ Yaagin Asi hananabaa yootiyaagaa bolli daro hanqqettiis; hanqqettidi qasho keettan yeggiis. Qassi Asi he wode asaappe amaridaagaa waissiiis.

Kawuwaa Asa Haiquwaa

¹¹ Asi oottidobai koiroppe wurssettaa gakkanaassi Yihudaa Kawotunne Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹² Asi kawotido hasttamanne uddufunnta laittan tohuwaa sakettiis; au sahoi keehi darikkokka, i aakimeta koyiisippe attin, GODAA koyibeenna. ¹³ Asi ba kawotido oitamanne isiinintta laittan haiqqidi, ba maizzan gaittiis. ¹⁴ Eti a ahaa duufuwan duma duma shittoinne sawoi de7iyo arssaa bolli wottidosona. Eti a bonchchuwau daro mittaa dooridi, tamaa eettidi, daroppe yeekkidosa. Asi baayyo Daawita Kataman shuchchaa woocidi giigissido duufuwan a moogidosona.

Yoosaafixi Yihudan Kawotiis

17 Asa na7ai Yoosaafixi a sohuwan kawotiis; Yoosaafixi Israa7eela olanau bana minttiis. ²Gimbbetti uttida Yihudaa katamatu ubban olanchchata wottiis; qassi Yihudaa biittaaninne a aawai Asi omooddido Efireema biittaa katamatun olanchchatu qatuwaa medhdhiis.

³⁻⁴GODAI Yoosaafixa anjjiis; aissi giikko, a aawai koiro kawo gidido wode, GODAASSI ammanettidoogaadan, ikka ammanettiis. Ammanettidi Ba7aala eeqa misiliyaayyo goinnennan ixxiis. Yoosaafixi ba aawaa ogiyan hemettidi, GODAA azazuwaa poliis. I Israa7eela kawoti oottido iita oosuwaa oottibeenna. ⁵Hegaa gishshau, GODAI a Yihudaa kawotettan mintti essiis. Yihudaa asai ubbai Yoosaafix-ayyo imuwaa ehiidosona; yaatin, i keehippe duretiisinne bonchchettiis. ⁶Yoosaafixi GODAASSI wozanappe oottiya asa gidiiis. Hegaa bollankka goinniyo xoqqa sohotanne Asheero giyo Xoosee eeqa misileta Yihudaa biittaaappe xaissiis.

⁷Yoosaafixi ba kawotido heezzantto laitti Yihudaa katamatun tamarissanaadan ba oosanchchata Benihaila, Obaadiyaa, Zakkaariyaasa Nataani7eelanne Mikaaya kiittiis. ⁸Qassi etaara issippe Leewata SHamaa7iyaa, Nataaniyaa, Zabaadiyaa, Asaaheela, SHamiraamoota, Yonaataana, Adooniyaa, Xoobbiyaanne Xobaadooniyaa yeddiis; qassikka qeeseta Elishamaa7anne Yoraama etaara issippe kiittiis. ⁹Eti ubbai GODAA Higgiyaa Maxaafaa banttanaara ekkidi, Yihudaa biittan de7iya katamata ubbaa biidi, yan asaa tamarissidosona.

Yoosaafixa Gitatettaa

¹⁰Yihudaa biittaa yuushuwan de7iya kawotettata ubbaa GODAI yashissin, eti Yoosaafixaara olettibookkona. ¹¹Pilisxeema asatuppe aramidaageeti imuwaanne biraa giiraa Yoosaafixayyo ehiidosona; qassi Arabatikka ayyo laappun sha7anne laappun xeetu dorssa orggetanne laappun sha7anne laappun xeetu deeshsha orggeta ehiidosona. ¹²Hegaa gishshau, Yoosaafixi keehippe minni minni biis. I Yihudan qatotanne minjjiyoobaa wottiyo katamata keexxiis. ¹³Keexxidi i he katamatun darobaa minjjiis.

Yerusalaamen ayyo mino olanchchati de7oosona. ¹⁴Eti bantta aawatu keettan keettan hagaappe kaallidi xaafettidosona. Yihudaa zariyaappe shaalaaqai Adinaaha; aara 300,000 mino olanchchati de7oosona.

¹⁵Adinaaha kaallidi de7iya halaqai Yohanaana; aara 280,000 mino olanchchati de7oosona.

¹⁶GODAASSI ba sheniyan kiyida Amaasaayi a kaallidi de7iya heezzantto halaqa; i Ziikira na7aa. Amaasaayaara 200,000 mino olanchchati de7oosona.

¹⁷Biniyaama zariyaappe halaqai mino olanchchaa Eliyadaa7a; aara wonddafiyaanne gondalliyaa oiqqiya 200,000 olanchchati de7oosona.

¹⁸Eliyadaa7a kaallidi de7iya halaqai Yihozabaada; aara olaa baanau gixxida 180,000 olanchchati de7oosona.

¹⁹Ha ubba olanchchati kawuwaayyo Yerusalaamen oottidaageeta; hageetu qoodai Yihudan de7iya gimbbettida katamatun ubban kawoi wottido olanchchata gujjenna.

Hananabaa Yootiya Mikaayi Akaabayyo Xoonettiyoogaa Odiis

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 22:1-28)

18 Yoosaafixi keehippe duretiisinne bonchchettiis; qassi Akaabaarakka bollotiis. Bin Akaabi assinne aara issippe de7iya asaassi daro dorssatanne boorata shukkiis. Yaatidi Yoosaafixi Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa olanau banaara baanaadan maizziis. ³ Israa7eela Kawoi Akaabi Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa, “Gala7aaden de7iya Raamoota olanau tanaara buutee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yoosaafixi, “Ee, neeni olaa baanaa giigiyo wode audenne taani giigana. Ta olanchchati ne olanchchatu mala; nuuni nenaara olanau baana” yaagiis. ⁴ Qassikka Yoosaafixi Israa7eela kawuwaa, “Gidikkonne, neeni kasetada GODAA oichcha” yaagiis.

⁵ Yaagin Israa7eela kawoi hananabaa yootiya oiddu xeetu asata shiishshidi, “Taani Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa olanau booyye booppoo?” yaagidi eta oichchiis.

Oichchin eti, “Ba; aissi giikko, Xoossai he katamaa kawuwaa kushiyan aattidi immana” yaagidosona.

⁶ SHin Yoosaafixi, “Nuuni GODAA oichchanau danddayiyo hananabaa yootiya hara asi hagan baawee?” yaagiis.

⁷ Yaagin Israa7eela kawoi Yoosaafixassi zaaridi, “Nuuni a baggaara GODAA oichchanau danddayiyo issi hara bitanee de7ees; i Yimila na7aa Mikaaya. SHin taani a ixkais; aissi giikko, i ubba wodekka tabaa iitabaa yooteesippe attin, lo77obaa yooti erenna” yaagiis.

Yaagin Yoosaafixi, “Kawoi hegaadan gooppo!” yaagiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela kawoi ba oosanchchatuppe issuwaa xeesidi, “Yimila na7aa Mikaaya eesuwana ekkada ya” yaagiis.

⁹ Israa7eela kawoinne Yihudaa Kawoi Yoosaafixi, bantta kawotaa maayuwaa maayidi, Samaariyaa katamaa geliyo penggiyan bantta kawotaa araatan uttidosona; uttin hananabaa yootiya ubbati eta sinttan hananabaa yootoosona. ¹⁰ Etappe issoi, Kanaa7ina na7ai Xidiqee birataappe kaceta giigissidi, Akaaba, “GODAI hagaadan yaagees; Sooreti xayana gakkanaashin, neeni eta ha kacetun qaicana” yaagees” yaagiis.

¹¹ Hananabaa yootiya hara ubbatikka, “Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa ba; baada ola; oladakka xoonaa. Aissi giikko, GODAI he katamaa kawuwaa kushiyan aattidi immana” yaagidi yootidosona.

¹² Hegaappe guyyiyan, Mikaaya xeesanau kiitetti biida bitanee a, “Be7a, hananabaa yootiya ubbati issi doona gididi, ‘Kawoi ha olaa xoonana’ yaagidi yootidosona. Hega gishshau, hayyanaa ne odoikka etappe issuwaagaa mala gido; neenikka lo77obaa oda” yaagiis.

¹³ SHin Mikaayi he bitaniyaa, “GODAI ero! Ta Xoossai yootiyoobaa taani yootana” yaagiis.

¹⁴ Mikaayi kawuwaakko yiido wode, kawoi a, “Mikaayaa, nuuni Gala7aaden de7iya Raamoota olanau boniiyye boopponii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Mikaayi kawuwaa, “Ba; baada ola; oladakka xoonaa. Aissi giikko, eti ne kushiyan aadhdhi immetana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin kawoi a, “Neeni GODAA sunttan tumaappe attin, harabaa taayyo odenaadan taani nena aapputoo caaqqetanau koshshii?” yaagiis.

¹⁶ Yaagin i, “Israa7eela olanchchati ubbai henttanchchi bainna dorssaadan de-riyan laalettidaageeta taani be7aas. GODAI eta, ‘Hageetuyyo godi baawa. Eti ubbaikka bantta soo bantta soo saro boona’ yaagees” yaagiis.

¹⁷ Yaatin, Israa7eela kawoi Yoosaafixa, “I tabaa iitabaa yooteesippe attin, lo77obaa yooti erenna’ gaada taani neeyyo yootabeikkinaa?” yaagiis.

¹⁸ Mikaayi gujjidikka hagaadan yaagiis; “Simmi GODAI giyoobaa siya! GODAI ba kawotaa araatan uttin, saluwaa olanchchati ubbai a ushachchaaranne a haddirssaara eqqidaageeta taani be7aas. ¹⁹ GODAI, ‘Israa7eela Kawoi Akaabi Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biidi, yan haiqqanaadan a balettana! oonee?’ yaagiis. Yaagin issi hagaadan giyo wode, harai qassi hegaadan giis. ²⁰ Hegaappe guyyiyan, ayyaanai kiyidi GODAA sinttan eqqidi, ‘Taani a balettana’ yaagiis.

“Yaagin GODAI, ‘Waata balettutee?’ yaagiis.

²¹ “Yaagin ayyaanai, ‘Taani kiyada baada, ayyo hananabaa yootiyaageetu ubbatu doonan worddotiya ayyaana gidana’ yaagiis.

“Yaagin GODAI, ‘Ee, neeni a balettana; neeyyo hegee hanana. Ba; baada baletta’ yaagiis” yaagiis.

²² Qassikka i, “Hegaa gishshau, GODAI neeyyo hananabaa yootiyaageetu hageetu doonan worddotiya ayyaanaa wottiis; aissi giikko, GODAI ne bolli bashshaa ehaanau qachchiis” yaagiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, Kanaa7ina na7ai Xidiqee shiiqidi, Mikaaya qinxalliyaa baqqiis. Baqqidi, “GODAA Ayyaanai ta achchappe waanidi neeyyo odanau biidee?” yaagiis.

²⁴ Yaagin Mikaayi a, “Neeni qosettanau qol77o geliyo gallassi heгаа demmana” yaagiis.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela kawoi ba olanchchatuppe issuwaa azaziiddi, “Mikaaya oiqq; oiqqada katamaa haariya Amoonayyoonne ta na7aa Yo7aashayyo efaada imma. ²⁶ Immada eta, ‘Kawoi inttena “Ha bitaniyaa qasho keettan qachchite. Qachchidi taani saro simmana gakkanaashin, qii oittappenne haattappe harabaa aibanne ayyo immoppite” yaagees’ yaaga” yaagiis.

²⁷ Yaagin Mikaayi a, “Tumu neeni saro simmiyaabaa gidikko, GODAI tanan haasayibeenna” yaagiis. Qassikka Mikaayi, “Asau ubbau, taani yootidobaa akeekite” yaagiis.

Akaaba Haiquwaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 22:29-35)

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela kawoinne Yihudaa Kawoi Yoosaafixi Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biidosona. ²⁹ Israa7eela kawoi Yoosaafixa, “Taani ta maayuwaa laammada, hara asa malatada, olau gelana; shin neeni ne kawo maayuwaa maaya” yaagiis. Yaagidi Israa7eela kawoi ba maayuwaa laammidi, hara asa milatidi olau geliis.

³⁰ Sooriyaa kawoi ba paraa gaareta azaziya asata, “Gitatin guuxxin, hara asa oon-aarakka olettoppite; Israa7eela kawuwaa xalaalaa olettite” yaagidi azaziis.

³¹ Paraa gaareta azaziyaageeti Yoosaafixa be7ido wode, “Hagee Israa7eela kawuwaa” yaagidosona. Yaagidi aara olettanau simmidosona. Simmin Yoosaafixi

waassiis; waassin GODAI Xoossai a maaddidi, eta guyye zaariis. ³² Paraa gaareta azaziyaageeti i Israa7eela kawuwaa gidennaagaa be7idi, a yedettiyoogaa aggiidosona.

³³ Issi bitanee coo ba wonddafiyaa olanchchatu bolli dukkidi, Israa7eela kawuwaa olaa maayoi gaittiyo kayyiyaara caddiis. Caddin kawoi ba gaariyaa laaggiya bitaniyaa, “Gaariyaa guyye zaarada, tana olaa giddoppe kessa. Aissi giikko, taani iita cachchaa cadettaichchaas” yaagiis. ³⁴ He gallassi olai suulliyo wode, Israa7eela Kawoi Akaabi ba paraa gaariyaa gidдон zempidi, omarssi gakkanaashin, Sooretu sinttan takkiis. Takkidi awai wullido wode, i haiqqi bayiis.

Hananabaa Yootiya Yeehu Yoosaafixa Seeriis

19 Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoosaafixi ba soo Yerusalaame saro simmiis. ² Simmin hananabaa yootiya Hanaana na7ai Yeehu aara gaittanau kiyidi, Kawuwaa Yoosaafixa, “Neeni iitata maaddanau woikko GODAA ixxiyaageeta siqanau bessii? Hega gishshau, GODAA hanqqoi ne bolli yiis. ³ Gidikkonne, Asheero giyo eeqee misileta biittaappe diggido gishshaunne Xoossaa koyanau ne wozanaa giigissido gishshau, neeni lo77obaa oottadasa” yaagiis.

Yoosaafixi Daannata Sunttiis

⁴ Yoosaafixi Yerusalaamen de7iis. Qassi Yoosaafixi Berssaabehappe doommidi, Efireema gezziyaa gakkanaashin, asaa gidдон yuuyidi, GODAAKKO, eta aawatu Xoosaakko, eta zaariis. ⁵ Yihudaa biittan de7iya gimbbettida katamatu ubban daannata sunttiis. ⁶ Sunttidi i daannatuyyo, “Intte oottiyooaban inttena erite. Aissi giikko, intte asayyo pirddekketa; GODAAYYO pirddeeta. Intte pirddiyo wode, i inttenaara de7ees. ⁷ Ha77ikka intte GODAAYYO yayyite; intte oottiyooaban inttena erite. Aissi giikko, GODAA nu Xoossaa matan naaqoi, asa sinttaa xeellidi maaddiyooegenne mattaayiyaa miyoogee baawa” yaagiis.

⁸ GODAA higgiiyaa kanttiyoogaanne asaa gidдон dendiya yohuwaa pirdanaadan Leewatuppe, qeesetuppenne Israa7eela asaa aawatu keettaa halaqatuppe amarida asata Yoosaafixi Yerusalaamen sunttiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan, Yoosaafixi eta hagaadan yaagidi azaziis; “GODAASSI yayyidi, ammanettiyoogaaninne kumetta wozanan oottite. ¹⁰ Bantta kataman de7iya intte ishantti shemppo yoho, woikko higgebaa, woikko azazobaa, woikko awaajobaa, woikko pirddabaa inttekko ehiikko, eti GODAA sinttan mooranchcha gidennaadaaninne a hanqqoi intte bollinne intte ishanttu bolli yeennaadan eta seerite. Intte eta seerikko, intte intte huuphiyau mooranchcha gidekketa. ¹¹ GODAA bagga yoho ubbaayyo aawatiyaagee qeesetu halaqaa Amaariyaa; qassi kawuwaa bagga yoho ubbaayyo aawatiyaagee Yihudaa zaretu halaqaa Isimaa7eela na7aa Zabaadiyaa. Leewati intte sinttan halaqa gidana. Intte minnidi oottite. Suurebaa haniyaageetuura GODAI issippe gido” yaagiis.

Eedooma Biittai Yihudaa Bolli Woraajjiis

20 Hegaappe guyyiyan, Moo7aabatanne Amoonati qassi etaara issippe Ma7uunati Yoosaafixa bolli woraajjidosa. ² Yaatin, amarida asati yiidi Yoosaafixayyo, “Maxine Abbaappe hefinttaara de7iya Sooriyaappe daro olanchchati nena olanau yiidosona. Be7a, eti Haxaaxooni-Taamaaran de7oosona” yaagidi yootidosona. (Haxaaxooni-Taamaari Enggaadayyo harantto sunntaa.)

³Yaatin, Yoosaafixi yayyidi, GODAA oichchanau ba qofaa qachchiis; qachchidi Yihudaa biittan ubban xoomaa awaajjiis. ⁴Awaajjin Yihudaa asai ubbai GODAAPPE maaduwaaw koyanau issippe shiiqiis; eti GODAAPPE maaduwaaw koyanau Yihudaa katamatu ubbaappe yiidosona.

⁵Yin Yoosaafixi Yihudaanne Yerusalaame yaa7aa gidдон, GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya Ooratta Dabaabaa sinttan eqqiis. ⁶Eqqidi hagaadan yaagiis, “Abeet GODAU, nu aawatu Xoossau, saluwan de7iya Xoossai nena! Sa7an de7iya kawotettata ubbaa haariyaagee nena! Gitatettainne wolqqai ne kushiyan de7iyo gishshau, nenaara eqqettanau danddayidabi baawa. ⁷Abeet nu Xoossau, kase ha biittan de7iyaageeta ne asaa Israa7eela sinttaappe yedettada, ne siiquwaa Abrahaama zerettatuyyo merinau immidai nena! ⁸Eti ha biittan de7idosona; eti hagan ne sunttaayyo Beeta Maqidasiyaa keexxidi, ⁹‘Nu bolli iitabai, woi olai, woi boshai, woikko koshai yiyaakko, nuuni ne sunttai de7iyo ha Beeta Maqidasiyaa sinttaaninne ne sinttan eqqidi, nu metuwan neekko waassana. Neeni nu waasuwaaw siyada, nuna ashshana’ yaagidosona.

¹⁰“Ha77ikka Amoonati, Moo7aabatanne Eedoomati nu bolli woraajjidosa. Beni nu aawati Gibxxeppe kiyido wode, neeni eta he biittata gelennaadan diggadasa; hegaaw gishshau, nu aawati he biittatun yuuyidi aadhdhidosaappe attin, eta xaissibookkona. ¹¹Nuuni oottidobau eti nuuyyo zaaridobaa be7a. Neeni nuuyyo immido laata biittaappe eti nuna yedettanau yiidosona. ¹²Abeet nu Xoossau, neeni eta bolli pirdikkii? Aissi giikko, nuna olanau yiida ha daro olanchchatuura olettanau nuuyyo wolqqi baawa. Nuuni oottanabaakka erokko; shin nu aifeti nena xeelloosona” yaagiis.

¹³Yihudaa asai ubbai bantta yiira naatuura, bantta maccaasatuuranne bantta naatuura issippe gididi, GODAA sinttan eqqidosa.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Zakkaariyaasa na7ai Yahaazi7eeli yaa7aa gidдон eqqidaashin, GODAA Ayyaanai a bolli wodhdhiis. Zakkaariyaasi Banaaya na7aa; Banaayi Yi7i7eela na7aa; Yi7i7eeli Mataaniyaa na7aa; Mataanee Leewa zarenne Asaafa yara. ¹⁵GODAA Ayyaanai Yahaazi7eela bolli wodhdhin, hagaadan yaagiis; “Kawuwau Yoosaafixaa, Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya asau, ubbaikka siyite! GODAI inttena hagaadan yaagees; ‘Ha daro olanchchatu gaasuwan yayyoppitenne dagammoppite. Aissi giikko, olai Xoossaagaappe attin, intteegaa gidenna. ¹⁶Intte wantto eta bolli kiyite. Kiyidi Xiixa giyo pudettan Yiru7eela Bazzuwan de7iya zangaraa wursettann intte eta demmana. ¹⁷Ha olaa olettiaageeti inttena gidekketa. Intte sohuwaa sohuwaa oiqqi eqqidi, GODAI inttena ashshiyooгаа be7eeta’ yaagees. Yihudaa asau, Yerusalaame asau, yayyoppitenne dagammoppite! Etaara olettanau wantto kiyite. GODAI inttenaara gidana” yaagiis.

¹⁸Yoosaafixi som77uwaa sa7aa gattidi goinniis; hegaadankka, Yihudaa asai ubbainne Yerusalaamen de7iya asai ubbai GODAA sinttan kunddidi, GODAAYYO goinnidosona. ¹⁹Qahaata yaraappenne Qoraaha yaraappe amarida Leewati eqqidi, bantta qaalaaw xoqqu oottidi, GODAA Israa7eela Xoossaa galatidosona.

²⁰Eti maallado guuran denddidi, Taqo7a Bazzuwaaw baanau kiyidosona; eti kiyido wode Yoosaafixi denddi eqqidi, “Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya asau, taani giyoogaa siyite. GODAN, intte Xoossan, ammanettite; intte minnana. Qassi hananabaa yootiyaageetun ammanettite; yoho ubbi intteyyo injjetana” yaagiis. ²¹Yoosaafixi asaara zorettidoogaappe guyyiyan, mazamuriyaa yexxiyaageetanne

GODAA galatiyaageeta sunttiis. Sunttin eti ba7aala gallassa maayuwaa maayidi, olanchchatu sinttaara kanttiiddi,
 “GODAA galatite!

Aggenna a siiqoi merinaagaa”
 yaagi yaagidi yexxanaadan azaziis.

²² Eti mazamuriyaa yexxiyoogaanne galatiyoogaa doommido wode, Yihudaa olanau yiida Amoonatu bolli, Moo7aabatu bollinne Eedoomatu bolli GODAI shab-birssaa yeddiis. ²³ Yeddin Amoonatinne Moo7aabati Eedoomatu bolli denddidi, eta muleera xaissidosona. Eti Eedoomata xaissidoogaappe guyyiyan, bantta gidдон is-soi issuwaa xaissidosona. ²⁴ Yihudaa asai bazuwan de7iya wochchiyo sohuwaa yi-ido wode, bantta morkketi de7iyo sohuwaa xeellidosona; xeellidi eta ahai biittan zin77idaagaa be7idosona. Etappe issi asinne kessi ekkidi bibeenna.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Yoosaafixinne a asai omooduwaa ekkanau biidi, daro meheta, shinqqeta, ola miishshata, maayotanne hara al77o miishshata demmi-dosona. SHin omoodo ubbabaa tookki efaanau danddayibookkona. Omooddidobai keehippe daro gidido gishshau, heгаа shiishshanau heezzu gallassaa ekkiis. ²⁶ Hegaappe guyyiyan, eti oiddantto gallassi Beraaka Wombbaa giyoosan shiiqidosona; shiiqidi he sohuwan GODAA galatidosona. Hegaа gishshau, eti he sohuwaa Galataa Wombbaa yaagidi sunttidosona.

²⁷ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai ubbainne Yerusalaame asai ubbai, Yoosaafixi kaalettin, ufaissan Yerusalaame simmiis. ²⁸ Eti Yerusalaame gakkidi, diittaara, maazinqqiyaaranne xurumbaara GODAA Beeta Maqidasiyaa gelidosona.

²⁹ Israa7eela morkketa GODAI olidoogaa biittan de7iya kawotettati ubbai siyido wode, eti Xoossaayyo yayyidosona. ³⁰ Yaatidi Xoossai Yoosaafixayyo ubba baggaara shemppuwaa immido gishshau, a kawotettai sarotettaa demmiis.

Yoosaafixa Kawotaa Wurssettaa

(Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 22:41-50)

³¹ Yoosaafixi Yihudan kawotiyoo wode, a laittai hasttamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne ichchashu laitta kawotiis. A aayyiyaa SHiiliha na7iyo Azuubo geetettausu. ³² Yoosaafixi ba aawaa Asa ogiyan hemettiis; i he ogiyaappe sher77i gibeenna; GODAA sinttan i suurebaa oottiis. ³³ Gidikkonne, goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asai biron ba kumetta wozanaappe ba maizza aawatu Xoos-saakko simmibeenna.

³⁴ Yoosaafixi hanido harabai, koiroppe wurssettaa gakkanaassi Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan, Hanaana Na7aa Yeehu Taarikiyaa gidдон xaafetti uttiis.

³⁵ Issi wode, Yihudaa Kawoi Yoosaafixi iitabaa oottida Israa7eela Kawuwaa Akaaziyaasara issippetettaa oottiis. ³⁶ Yaatidi Yoosaafixi aara zal77iyo gita markkabeta medhdhanau maayis. Maayidi he markkabeta Eexiyooni-Gaabira kata-man merissidosona. ³⁷ Hegaappe guyyiyan, Mareeshappe yiida Dodaawa na7ai El77eezari, “Neni Akaaziyaasara issippetettaa oottido gishshau, neeni oottido oosuwaa GODAI xaissana” yaagidi, Yoosaafixa bolli hananabaa yootiis. Hegaа gishshau, markkabeta meqqidosona; eti awanne baanau danddayibookkona.

21 Hegaappe guyyiyan, Yoosaafixi haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Daawita Kata-man ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Yoraami kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoraama

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:17-24)

²Yoraama ishantti Azaariyaasa, Yihi7eela, Zakkaariyaasa, Azaariyaasa, Mikaa7eelanne SHafaaxiyaa; hageeti ubbai Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa naata. ³Eta aawai Yoosaafixi etayyo daro biraa, worqqaanne al77o miishshaa immiis; qassi gimbettida Yihudaa katamata akka immiis. SHin Yoraami ba aawau baira na7a gidio gishshau, kawotettaa ayyo immiis. ⁴Yoraami ba aawaa kawotettaa ekkidi minnido wode, ba ishantta ubbatanne issi issi Israa7eela halaqata bisuwan woriis.

⁵Yoraami kawotiyoo wode, laittai ayyo hasttamanne naa77a; i Yerusalaamen hospun laitta kawotiis. ⁶Yoraami Akaaba na7iyo ekkido gishshau, Akaaba so asai hemettidoogaadanka kase Israa7eela kawotu ogiyan hemettiis; GODAA sint-tankka iitabaa oottiis. ⁷Gidikkonne, GODAI kase Daawitaara maacetiddo maachchaa gishshau, Daawita zerettaa xaissanau koyibeenna. Daawita zerettaa merinau kawotanau GODAI ufaissaa immi wottiis.

⁸Yoraami kawotido wode, Eedooma asai Yihudaa kawuwaa bolli makkalidi, banttau kawuwaa kawoyidosona. ⁹Hegaa gishshau, Yoraami ba ola gadaawatuuranne ba paraa gaaretu ubbaara issippe Eedooma biittaa olanau biis; bin Eedooma asai anne a paraa gaaretu halaqata dooddidosona. SHin Yoraamine a asai qammi denddi, dooda kanttidi baqatidosona. ¹⁰He wodeppe doommidi, hachchi gakkanaashin, Eedooma asai Yihudaa asaassi haarettibeenna. Yoraami GODAA ba aawatu Xoossaa aggido gishshau, Liibina asai qassi he wode Yihudaa kawuwaa bolli makkaliis.

¹¹Yoraami qassi Yihudaa gezziyan goinniyo xoqqa sohota giigissii; giigissidi Yerusalaamen de7iya asai shaaramuxanaadan oottiis; Yihudaa asaakka balettiis. ¹²Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Eelaasi Yoraamayyo dabddaabbiiyaa haagaan yaagidi kiittiis; “GODAI, ne maizza aawaa Daawita Xoossai, ‘Neeni ne aawaa Yoosaafixa ogiyan woikko Yihudaa Kawuwaa Asa ogiyan hemettiyoogaa ag-gada, ¹³Israa7eela kawotu ogiyan hemettadasa. Akaaba so asai oottidoogaadan, Yihudaanne Yerusalaamen de7iyaageeti shaaramuxanaadan oottadasa. Qassikka neeppe kehiya, ne aawaa keettan de7iya ne ishantta woradasa. ¹⁴Hegaa gishshau, GODAI ne asaa, ne naata, ne maccaasatanne neeyyo de7iya ubbabaa wolqqaama boshan shocana. ¹⁵Nena maracciyaa harggee oiqqin, neeyyo sahoi yaa goobi goobidi baana’ yaagees” yaagiis.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, GODAI Pilisxxeematanne Toophphiyaa matan de7iya Arabata Yoraama olanaadan denttettiis. ¹⁷Yaatin, eti Yihudaa bolli woraajjidosona; woraajjidi kawo keettan de7iya miishshaa ubbaa, kawuwaa attuma naatanne a maccaasata omooddidosona. A naatu ubbaappe kaaluwaa Akaaziyaasappe attin, hara issi na7inne ayyo attibeenna.

¹⁸He ubbaappe guyyiyan, paxanau danddayenna maracciyaa harggiyan Yoraama GODAI shociis. ¹⁹Naa77u laittaa gidдон harggee a bolli goobii; goobin a maracciee kare kiyiis; yaatin, keehi sahattidi haiqqiis. A moogiyo wode asai kase a maizza aawatuuyo oottidoogaadan, a bonchuwau mittaa dooridi, tamaa eettibeenna.

²⁰Yoraami kawotiyoo wode, laittai ayyo hasttamanne naa77a; i Yerusalaamen hospun laitta kawotiis. I haiqqiyo wode ooninne azzanibeenna. Yoraami Daawita Kataman moogettiisippe attin, kawotu makkaan moogettiibeenna.

Yihudaa Kawuwaa Akaaziyaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:25-29; 9:21-28)

22 Arabati yiidi Yoraamayyo baira naata ubbata worido gishshau, Yerusalaame asai Yoraama na7aa ubbaappe kaaluwaa Akaaziyaasa a sohuwan kawoyidosona. Hegaa gishshau, Yoraama na7ai Akaaziyaasi kawotaa doommiis. ²Akaaziyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo oitamanne naa77a;³ i Yerusalaamen issi laitta kawotiis. A aayee sunntai Ataalo; a Omirayyo na7aa na7iyo.

³Akaaziyaasi iitatettan baanaadan a aayiyaa a zorido gishshau, ikka Akaaba so asaa ogiyan hemettiis. ⁴A aawai haiqqidoogaappe guyyiyan, Akaaba so asaikka a zoriyo gishshau, Akaaba so asaadan ikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. Yaatidi a xayuwau gaaso gididosona. ⁵Akaaziyaasi Akaaba so asaa zoriyaa kaallidi, Akaaba na7aa Israa7eela Kawuwaa Yoraamaara issippe, Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eela olanau Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa biis. Bin Sooriyaa asati Yoraama caddidosona. ⁶Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara i olettiyo wode, Sooriyaa asati a Raamootan caddido cachchaa patti ekanau Iziraa7eela katamaa simmiis. Hegaappe guyyiyan, Yoraama na7ai, Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi Akaaba na7aa Yoraama cadettidaagaa oichchanau duge Iziraa7eela katamaa biis.

⁷Akaaziyaasi Yoraamakko biidoogee Akaaziyaasau haiqo gidanaadan Xoos-sai oottiis. Akaaziyaasi Yoraama be7ishin, Akaaba zariyaa xaissanaadan GODAI doorido Nimisha na7aa Yeeha mokkanau naa77ai issippe kiyidosona. ⁸Yeehu Akaaba zariyaa bolli pirddiyoogaa polido wode, Yihudaa halaqatanne Akaaziyaasa maaddiya a ishanttu naata demmidi woriis. ⁹Qassi Yeehu Akaaziyaasa koyiis; koyin Samaariyan qosetti uttidaagaa a asati demmidosona; demmidi Yeehukko ehiidi woridosona. Woridi, “Ba kumetta wozanaappe GODAA koyida Yoosaafixa na7aa” yaagidi moogidosona.

Hegaa gishshau, Akaaziyaasa so asaappe kawotettaa oiqqanau danddayiyai ooninne baawa.

Yihudaa Kawiyo Ataalo

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 11:1-3)

¹⁰Akaaziyaasa aayiyaa Ataala ba na7ai haiqqidoogaa be7ido wode, denddada Yihudaa kawuwaa zariyaa ubbaa xaissaasu. ¹¹SHin kawuwaa na7iyaa Yihoshebaa7a, haiqqanau de7iya kawo naatu giddoppe Akaaziyaasa na7aa Yo7aasha wuuqqada ekkaasu. Ekkada anne a xanttiyaaro hiixa keettan qosaasu. Hegaadan oottada, Ataala na7aa worennaadan, Kawuwaa Yoraama na7iyaa, Akaaziyaasa michchiyaa, qeesiyaa Yoodahe machchiyaa, Yihoshebaa7a a qosaasu. ¹²Ataala biittaa haariyo wode ubban, na7ai eta matan Xoossaa Beeta Maqidasiyan usuppun laitta qosettidi uttiis.

³22:2 *Oitamanne naa77a*: Ayyo laittai laatamanne naa77a woikko oitamanne naa77a. Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 8:26 xeella.

Ataali Bolli Makkalidi Denddidosona

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 11:4-16)

23 Laappunnta laittan Yoodaahee minnidi, mato halaqata Yirohaama na7aa Azaariyaasa, Yahohanaana na7aa Isimaa7eela, Yoobeeda na7aa Azaariyaasa, Adaaya na7aa Ma7iseeyanne Ziikira na7aa Elishafaaxa shiishshidi, etaara maachchaa maacettiis. ²Eti Yihudaa biitta ubbaa yuuyidi, Yihudaa katamatun de7iya Leewatanne Israa7eela yaratu halaqata ubbaa ekkidi, Yerusalaame yiidosona.

³Hegaappe guyyiyan, he shiiqida asai ubbai Xoossaa Beeta Maqidasiyan kawuwaara maachchaa maacidosona. Yoodaahee he asaa, “Kawuwaa na7aa haggaa be7ite! GODAI kase Daawita zerettaabaa haasayidoogaadan i kawoto. ⁴Intte oot-tanau bessiyaabai haggaa: Sambbata gallassan ha Beeta Maqidasiyaa geliya qeesetup-penne Leewatuppe heezzu kushiyaappe issi kushee penggiyaa naagite; ⁵qassi heezzu kushiyaappe issi kushee kawo keettan de7ite; heezzu kushiyaappe issi kushee qassi Baasuwa Penggen de7ite. Asai ubbai GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaabaa shi-iqo. ⁶Qeesetuppenne oottiya Leewatuppe attin, ooninne GODAA Beeta Maqidasiyaa geloppo. Eti geeshsha gidiyo gishshau, gelona; shin hara asai ubbai GODAA aza-zuwaa naagiiddi, Beeta Maqidasiyaappe kareera de7ona.

⁷“Leewati ubbai bantta ola miishshaa bantta kushiyan kushiyan oiqqidi, kawuwaa giddoyidi, kawoi kiyiyo wodenne geliyo wode ubban aara issippe de7ona. Beeta Maqidasiyaa geliya oonanne worite” yaagiis.

⁸Leewatinne Yihudaa asai ubbai qeesee Yoodaahee azazidobaa ubbaa ootti-dosona. Qeesee Yoodaahee Sambbatan oosuwaappe kiyana bessiya Leewata kes-sidi yeddiibeenna. Heggaa gishshau, naaguwaa kayai gakkidoogetikka naaguwaa kayaa polidaageetikka ubbai yan de7oosona. Hegan halaqatussi ekkana gidiya asai de7ees. ⁹Hegaappe guyyiyan, qeesee Yoodaahee Xoossaa Beeta Maqi-dasiyan de7iya, beni Kawuwaa Daawita toorata, wogga gondalletanne qeera gondalleta halaqatuyyo immiis. ¹⁰Asai ubbai ola miishshaa ba kushiyan ba kushiyan oiqqidi, Beeta Maqidasiyaayyo ushachcha baggaappe haddirssa bagga gakkanaassi, yarshshiyosaa mataanne Beeta Maqidasiyaa matan kawuwaa yu-ushuwan eqqanaadan qeesee Yoodaahee oottiis. ¹¹Hegaappe guyyiyan, Yoodaahee kawuwaa na7aa Yo7aasha kare kessidi, a huuphiyan kallachchaa wottiis; wottidi Ka-wotaa Higgiiyaa Maxaafaa ayyo immidi kawoyiis. Yoodaaheenne a naati Yo7aasha tiyidi, “Kawoi shemppo gam77o!” yaagidosona.

¹²Asai woxxiiddinne kawuwaa sabbiiddi hombbociyoogaa Ataala siyido wode, asaakko GODAA Beeta Maqidasiyaa baasu. ¹³Baada kawoi penggen ba tuussaa matan eqqidaaggaa be7aasu. Halaqatinne xurumbbaa punniyaageeti kawuwaa matan de7oosona; Yihudaa asai ubbai ufaittidi, xurumbbaa punnoosona; mazamuriyaa yexxiyaageetikka sinttau aadhdhidi, banttau de7iya yetta miishshan galatoosona. Ataala ba maayuwaa pooshshada, “Hagee makkala! Hagee makkala!” yaagada waassaasu.

¹⁴Qeesee Yoodaahee olanchchatu halaqata, “Ataalo Beeta Maqidasiyan worop-pite! O yaaranne haara salppida salppetu gidduwan wottidi, kare kessite; o ashshanau kajeeliya asi de7ikko worite!” yaagiis. ¹⁵Heggaa gishshau, eti o oiqqidi, kawo keettaa efiidosona; efiidi Paraa Penggiyan o woridosona.

Yoodaahee Maachchaa Ooraxiisii

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 11:17-20)

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Yoodaahee i ba huuphen, asai ubbainne kawoi GODAA asa gidanaadan maachchaa wottiis. ¹⁷ He wode asai ubbai Ba7aala Eeqa Keettaa biidi, he keettaa qoliis; qolidi yarshshiyoo sohotanne misileta kinchcherettiis. Qassi Mataana giyo Ba7aala qeesiyaa yarshshiyoo sohotu sinttan woridosona.

¹⁸ Yoodaahee qeesetanne Leewata Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi halaqa oot-tidi sunttiis. Eta oosoi Muuse higgiiyan xaafettidoogaadan GODAAYYO xuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooaanne Kawoi Daawiti odidoogaadan mazamuriyaa yexxiyoogaanne baalaa bonchchissiyooгаа. ¹⁹ Higgiiyan xaafettidoogaadan tuna asi issoinne gelennaadan Yoodaahee GODAA Beeta Maqidasiyaa penggen naagiyaageeta wottiis.

²⁰ Yoodaahee olanchchatu halaqata, gita asata, deriyaa haariyaageetanne he biittaa asaa ubbaa banaara ekkidi, kawuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe duge wottiis. Qommo bagga penggiyaara kawo keettaa gelidosona; gelidi kawuwaa kawotaa araatan utissidosona. ²¹ Yaatin Yihudaa asai ubbai ufaiittiis. Ataalo kawo keettan bisuwan haiqqidoogaappe guyyiyan, katamai woppu giis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aasha

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 12:1-16)

24 Yo7aashi kawotiyo wode, laittai ayyo laappuna; i Yerusalaamen oitamu laitta kawotiis. A aayee sunttai Xiibiyo; a Berssaabeha katamaappe yiida asa. ² Qeesee Yoodaahee de7ido laitta ubban Yo7aashi GODAA sinttan suurebaa oot-tiis. ³ Yoodaahee Yo7aashayyo naa77u maccaasata immiis; immin eti ayyo attuma naatanne macca naata yelidosona.

⁴ Hegaappe guyyiyan, Yo7aashi GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonanau qoppiis. ⁵ Yo7aashi qeesetanne Leewata shiishshidi, “Yihudaa katamata biidi, intte Xoossaa Beeta Maqidasiyaa laittan laittan bottokonanau Israa7eela ubbaappe miishshaa shiishshite; ha yohuwaa eesuwan oottite” yaagiis. SHin Leewati eesuwan oottibookkona. ⁶ Hegaa gishshau, kawoi qeese ubbatu halaqaa Yoodaaha xeesidi, “Yerusalaame asaappenne Yihudaa asaappe giiraa shiishshanau aissi Leewata kiittabeikkii? GODAA ashkkaarai Muuseenne Israa7eela asai Xoossaa Dunkkaaniyaa oosuwaassi giirai shiiqanaadan beni maayi uttidosona. ⁷ He iita mishiriyo Ataalo kaalliya asati Xoossaa Beeta Maqidasiyaa moorirggidosona; eti GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya geeshsha miishsha ubbaa ekkidi, Ba7aalayyo goinnanau go7ettidosona” yaagiis.

⁸ Hegaa gishshau, kawoi Leewata azazin, eti saaxiniyaa giigissidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa penggiyaappe kare baggaara wottidosona. ⁹ Xoossaa ashkkaarai Muusee bazzon de7iiddi, Israa7eela asaappe shiishshanaadan azazido giiraa GODAAYYO ehaana mala, Yihudaanne Yerusalaamen Leewati awaajjidosa. ¹⁰ Awaajjin halqatinne asai ubbai ufaiittidi, giirai saaxiniyaa kumana gakkanaashin, an yeggidosona. ¹¹ Saaxinee Leewatu baggaara kawo oosanchchatukko gakkii, saaxiniyaa gididon daro miishshai dagattidaagaa eti be7ido wode ubban, kawo xaafeenne qeese ubbatu halaqai sunttido bitanee yoosona; yiidi saaxiniyaappe miishshaa kessoosona;

kessidi saaxiniyaa sohuwan zaari wottoosona. Eti ubba gallassi hegaadan oottidi, daro miishshaa dagayidosona.

¹² He miishshaa kawoinne Yoodaahee GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwaa wochchanau sunttettida asatuyyo immoosona. Immin eti GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonanau shuchchaa massiyaageetanne anaaxeta, qassi GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonanau birataanne nahaasiyaa oosanchchata qaxaridosona. ¹³ Qaxarin oosanchchati Xoossaa Beeta Maqidasee moorettidaagaa minni oottidi, bantta kushiyan kaseegaadan ooraxissidosona. ¹⁴ Oosanchchati Beeta Maqidasiyaa bottokonuwaawaa polido wode, palahida worqqaanne biraa kawuwaakkonne Yoodaahekkoo ehiidosona. Ehin eti he worqqaaninne biran GODAA Beeta Maqidasiyaa giddo oosuwaayyo maaddiya miishshata, xuuggiyo yarshshuwaayyo haniya sainetanne hara duma duma miishshata ootissidosona.

Yoodaahee de7ido laittan GODAA Beeta Maqidasiyan xuuggiyo yarshshuwaawaa ubba wode eti yarshshoosona.

¹⁵ Yoodaahee keehippe cimmiidi haiqqiis; i haiqqiyo wode a laittai xeetanne hastama. ¹⁶ Yoodaahee Israa7eelan Xoossaayyoonne Xoossaa Beeta Maqidasiyaayyo lo77obaa oottido gishshau, Daawita Kataman kawotu makkaanan a moogidosona.

Yo7aashi GODAAPPE Wora Simmiis

¹⁷ Yoodaahee haiqqidoogaappe guyyiyan, Yihudaa halaqati yiidi, kawuwaayyo lichchi giidi gufannidosona. Yaatin, kawoi eta zoriyaa siyiis. ¹⁸ Eti GODAA bantta maizza aawatu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa aggidi, Asheeri misiletuyyoonne ee-qatuyyo goinnidosona. Eti oottido balaa gishshau, Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli GODAA hanqqoi wodhdhiis. ¹⁹ Asai baakko simmanaadan GODAI hananabaa yootiyaageeta etakko kiittiis; kiittin hananabaa yootiyaageeti eta bolli markkattidosona; shin eti siyennan ixxidosa.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, qeesiyaa Yoodaahe na7aa Zakkaariyaasa bolli Xoossaa Ayyaanai wodhdhiis; wodhdhin Zakkaariyaasi asaa sinttan eqqidi, “Xoossai hagaadan yaagees; ‘Intte GODAA azazuwaa poliyooqaa aissi ixheetii? Hegee intteyyo iita. Intte GODAA aggido gishshau, ikka inttena aggiis’ yaagees” yaagiis. ²¹ Yaagin asai a bolli maqettiis. Kawoi eta azazin, GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaaban a shuchchan caddidi woridosona. ²² Kawoi Yo7aashi Zakkaariyaasa aawai Yoodaahee baayyo oottido kehatettaa hassayennan aggidi, a na7aa Zakkaariyaasa worissiiis. Zakkaariyaasi haiqqiiddi, “GODAI haggaa be7idi, halo kesso” yaagiis.

Yo7aasha Kawotaa Wurssettaa

²³ He laittai laamettiyo wode, Sooriyaa olanchchati Yo7aasha olanau yididosona. Yiidi Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli woraajjidi, asaa halaqata ubbaa woridi, etappe omooddidobaa ubbaa Damasqqon de7iya bantta kawuwaassi yeddidosona. ²⁴ Sooriyaa olanchchati qoodan guutta; shin Yihudaa asai GODAA bantta aawatu Xoossaa aggido gishshau, GODAI keehi daro gidida eta olanchchata Sooriyaa olanchchatu kushiyan aattidi immiis. Eti hagaadan oottidi, Yo7aasha qaxxayidosona.

²⁵ Sooriyaa olanchchati appe shaahettiyo wode, Yo7aashi keehippe masunxxi uttiis. Qeesiyaa Yoodaahe na7aa suuttaa gishshau, a oosanchchati a bolli maqettiidi, i ba hiixan zin77idaashin woridosona. I haiqqin, Daawita Kataman a moogi-

dosona; shin kawotu makkaanan a moogibookkona. ²⁶ Yo7aasha bolli maqetti-daageeti Amoonnee SHim77aati na7aa Zabaadanne Moo7aabee SHiimiriiti na7aa Yihozabaada. ²⁷ Yo7aasha naatubai, a bolli hananabaa yootido darobainne Xoossaa Beeta Maqidasiyaa i bottokonissidobai Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. Yo7aashi haiqqin, a sohuwan a na7ai Amesiyaasi kawottiis.

Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 14:2-6)

25 Amesiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne uddufun laitta kawottiis. A aayee sunntai Yiho7aadino; a Yerusalaame asa. ² Amesiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; shin kumetta wozanaappe gidenna. ³ Amesiyaasi kawotettaa mintti oiqqidosaara, ba aawaa worida oosanchchata woriis. ⁴ Muuse Higgiyaa Maxaafan xaafettidoogaadan, GODAI, “Naati oottido nagaraa gishshau, aawata woranau bessenna; qassi aawati oottido nagaraa gishshaukka, naata woranau bessenna. Asai ubbai ba oottido nagaran nagaran haiqqanau bessees” yaagidi azazidoogaadan, woridaageetu naata woribeenna.

Eedooma Bolli Denddida Olaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 14:7)

⁵ Amesiyaasi Yihudaa asaa shiishshidi, bantta aawatu keettan keettan shaalaqatunne mato halaqatu sunntatettaa giddon wottiis. I laatamu laittanne laatamu laittaappe bollaara de7iya Yihudaa zaretanne Biniyaama zareta ubbaa qoodiis; qoodidi gondalliyaanne tooraa oiqqidi, olau giigida heezzu xeetu sha7u doorettida asata demmiis. ⁶ Qassi Israa7eelappe xeetu sha7u mino asata heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya biran Amesiyaasi qaxariis. ⁷ SHin Xoossaa asa giyo issi bitanee Amesiyaasakko yiidi, “Kawuwau, GODAI Israa7eelaaranne Efireema asaara de7enna gishshau, Israa7eela olanchchati nenaara booppona. ⁸ Neeni, eti tana minttana gaada qoppikko, Xoossai nena ne morkketu sinttan kaushshana. Aissi giikko, maaddanau woikko kaushshanau Xoossau wolqqai de7ees” yaagiis.

⁹ Yaagin Amesiyaasi Xoossaa asa, “Taani Israa7eela olanchchatussi qanxxido he birai ubbai waananee?” yaagiis.

Yaagin Xoossaa asi, “GODAI neeyyo hegaappe aattidi immanau danddayees” yaagiis. ¹⁰ Hegaa gishshau, Amesiyaasi Efireemappe baakko yiida olanchchati bantta soo soo baanaadan moissiis. Moissin eti Yihudaa asaa bolli keehippe hanqqettiiddi, bantta soo soo simmidosona.

¹¹ Hegaappe guyyian, Amesiyaasi bana minttidi, ba olanchchata kaalettidi, Maxine Wombbaa biis; bin a olanchchati Se7iira asaappe tammu sha7aa woridosona. ¹² Qassi eti tammu sha7u olanchchata paxa omooddidosona; omooddidi eta aafuwaa dooni efiidosona; efiidi he aafuwan duge olin, hirkkin de7iya shuchchan asati ubbai meqerettidi wuridosona. ¹³ SHin he wode Amesiyaasi banaara olau beennaadan guyye yeddido Israa7eela olanchchati Samaariyaappe biidi, Beeti-Horoona gakkanaassi de7iya Yihudaa katamata olidosona. Eti Yihudaa asaappe heezzu sha7aa woridi, daro omooduwaa ekkidosona.

¹⁴ Amesiyaasi Eedooma asata woridi simmiiddi, Se7iira asaa xoossatu misileta ekkidi yiis. He misileti baageeta gidanaadan essidi, etayyo goinniisinne ixaanaa cuwayiis. ¹⁵ Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Amesiyaasa bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI issi hananabaa yootiyaagaa Amesiyaasakko kiittiis. Kiittin biidi, “Bantta asaa ne kushiyaappe ashshanau danddayibeenna xoossatussi neeni aibissi goinnadii?” yaagiis.

¹⁶ Hananabaa yootiyaagee haasayishin, kawoi, “Neeni kawuwaara zorettanaadan nuuni nena sunttidooyye? Agga! Neeni aibissi haiqqanau koyai?” yaagiis.

Yaagin hananabaa yootiyaagee aggi ekkidi, “Neeni haggaa oottido gishshaunne taani nena zoridoogaa siyabeenna gishshau, Xoossai nena xaissanau qachchidoogaa ha77i taani eraas” yaagiis.

Israa7eela Bolli Denddida Olaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 14:8-20)

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa Kawoi Amesiyaasi bana zoriya asatuura zorettidi, Israa7eela Kawuwaa Yeehu na7aa na7aa, Yo7akaaza na7aa, Yo7aashassi asa kiittidi, “Haaya; ane naa77ai olaa gaittoos” yaagidi naassiiis.

¹⁸ Naassin Israa7eela Kawoi Yo7aashi Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa hagaadan yaagiis; “Liibaanoosan de7iya kinddiichchoi Liibaanoosan de7iya zigaayyo kiittidi, ‘Ne na7iyo ta na7aassi imma’ yaagiis. SHin Liibaanoosan de7iya issi do7ai hegaara kanttiiddi, he kinddiichchuwaa yedhdhiis. ¹⁹ Neenikka, ‘Be7a, Eedooma biittaa asaa xoonas’ yaagada ne wozanan otoruwan kumadasa. SHin ha77i neeni ne son woppu gaada uttaaga. Ne bollinne ne biittaa Yihudaa bolli metonne bashsha ehiyaabaa aibissi denttetai?” yaagidi zaariis.

²⁰ SHin Amesiyaasi sissaa ixxiis. Eti Eedooma xoossatussi goinnido gishshau, Xoossai eta eta morkketu kushiyan aattidi immanau koyiis. ²¹ Hegaa gishshau, Israa7eela Kawoi Yo7aashi olanau kiyin, inne Yihudaa Kawoi Amesiyaasi Yihudan de7iya Beeti-SHemesha giyo kataman olaa gaittidosona. ²² Gaittin Israa7eela asai Yihudaa asaa xooniis; xoonin Yihudaa asai ubbai baqatidi, ba soo ba soo biis. ²³ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela Kawoi Yo7aashi Akaaziyaasa na7aa na7aa, Yo7aasha na7aa, Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa Beeti-SHemeshan omooddidi, Yerusalaame ehiis. Yaatidi Yerusalaame dirssaa gimbbiyaa, Efireema Penggiyaappe biidi Zooziyaa Penggiyaa gakkanaashin de7iya, oiddu xeetu wara gidiya sohuwaa laaliis. ²⁴ Laalidi Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya worqqaanne biraa ubbaa, Obedi-Eedooma zerettaa naagiyo miishshaanne kawo keettan de7iya miishshaa ubbaa ekkiis; qassi iggitiyaa oiqettida asata ekkidi, Samaariyaa simmiis.

²⁵ Yo7akaaza na7ai, Israa7eela Kawoi Yo7aashi haiqqidoogaappe guyyiyan, Yo7aasha na7ai Yihudaa Kawoi Amesiyaasi tammanne ichchashu laitta de7iis.

²⁶ Amesiyaasi oottidobai ubbai, koiroppe wursettaa gakkanaassi, Yihudaa Kawotunne Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁷ Amesiyaasi GODAA kaalliyooogaa aggidooogaappe guyyiyan, eti a bolli Yerusalaamen maqettidosona. Maqettin i Laakisha katamaa baqatiis. SHin eti a geeduwaa Laakisha asa kiittin, a yan woridosona. ²⁸ Woridi a ahaa paran caani ehiidi, Daawita Kataman a maizza aawatuura moogidosona.

Yihudaa Kawuwaa Ooziyaana

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 14:21-22, 15:1-7)

26 Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai ubbai tammanne usuppun laitta gidiyo na7aa, Ooziyaana a aawaa Amesiyaasa sohuwan kawoyiis. ²A aawai Amesiyaasi haiqqidoogaappe guyyiyan, i Eelaata giyo katamaa zaaretti keexxidi, Yihudan timiis.

³Ooziyaani kawotiyo wode, laittai ayyo tammanne usuppuna; i Yerusalaamen ishatamanne naa77u laitta kawotiis. A aayee sunntai Yikoolo; a Yerusalaame asa. ⁴A aawai Amesiyaasi oottidoogaadan, ikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ⁵Xoossaa yashshatettaa bana tamarissida Zakkaariyaasi paxa de7ido wodiyan, Xoossaasi i ammanettidi oottiis. GODAASSI i oottido wode ubban, Xoossai a anjjiis.

⁶Ooziyaani Pilisxeematuura olettanau kiyidi, Gaate katamaa yuushuwaa gimbiyaa, Yaabine katamaa yuushuwaa gimbbiyaanne Ashddooda gimbbiyaa laaliis; yaatidi Ashddooda katamaa mataaninne Pilisxeematu gidдон katamata keexxiis. ⁷Ooziyaani Pilisxeemata, Gurbba7aalan de7iya Arabatanne Ma7uunata xoonanaadan Xoossai a maaddiis. ⁸Amoona asati Ooziyaanayyo giiridosona. Ooziyaani keehippe minnido gishshau, a woree Gibxxe zawaa gakkanaassi siyettiis.

⁹Qassi Ooziyaani Zooziyaa Penggiyaa matan, Zanggaara Penggiyaa mataaninne dirssai sookko baqqiyo zooziyaa matan adussa gimmbeta gimbbissidi, Yerusalaame qatuwaa minttiis. ¹⁰Ayyo bargguwaaninne dembban cora mehee de7iyo gishshau, he sohotun adussa gimbbiyaa gimbbiis; gimbbidi daro ollaa bookkiis. I qassi goshshaa dosiyo gishshau, keratuuninne aradda gadiyan ayyo daro goshshanchchatinne woiniyaa turaa tokkiyaageeti de7oosona.

¹¹Qassikka Ooziyaanayyo olau giigida keehi daro olanchchati de7oosona. Olanchchatu xaafee Yi7i7eelinne halaqai Ma7iseeyi olanchchatu sunntaa mazgafan xaafidosona. Eta halaqai gadaawaa Hanaaniyaa. ¹²Bantta aawatu keetau halaqatiya mino asati naa77u sha7anne usuppun xeeta. ¹³Kawuwaa morkketuura olettidi, bantta kumetta wolqqan kawuwaa maaddanau kiyiya heezzu xeetanne laappun sha7anne ichchashu xeetu olanchchati eta kushiyan de7oosona. ¹⁴Ooziyaani olanchchatu ubbau gondalliyaa, tooraa, huuphiyan wottiyo birata qophiyaa, tiran maayiyo ola miishshaa, wondafiyaa, yambarshshaanne mulumuqqe shuchchaa giigissiis. ¹⁵Yerusalaamen de7iya kushe hiillaa eriya asata Kawoi Ooziyaani azazidi, wochchiyo adussa gimmbetuppenne katamaa dirssaa gimbbiyaa zooretuppe, wondafiyaa zubbeta dukkiyo miishshatanne gita gita shuchchata pixiridi oliya miishshata merissiis. Xoossai a maaddin, i keehippe minniis; a woreekka ubbasaa gakkidi siyettiis.

Ooziyaani Ba Otoruwan Qaxxayettiis

¹⁶SHin Ooziyaani minnido wode orettiis; otoroi a kunddetau kaalettiis. Ooziyaani GODAA ba Xoossaa naaqqiis; i ixaanaa cuwayiyo saaxiniyan ixaanaa cuwayanau GODAA Beeta Maqidasiyaa geliis. ¹⁷Qeesee Azaariyaasinne GODAA qeeseti hospun tammati a geeduwaa kaallidi gelidosona; he qeeseti mino asata. ¹⁸Qeeseti Kawuwaa Ooziyaana teqqidi, “Ooziyaanaa, neeni GODAAYYO ixaanaa cuwayanau bessakka. Ixaanaa cuwayiyoogee bessiyoi, ixaanaa cuwayanau geeyi utida, Aaroon zaretta gidia qeesetu xalaalaassa. Ha Geeshsha Sohuwaappe kiyal!

Aissi giikko, neeni GODAA Xoossaa naaqqadasa; neeni appe bonchcho demmakka” yaagidosona.

¹⁹ SHin Ooziyaani ixaanaa cuwayanau ixaanaa cuwayiyo miishshaa ba kushiyan oiqqi uttidi hanqettiis. Ooziyaani qeeseta hanqettidi, GODAA Beeta Maqidasiyan ixaanaa cuwayiyo saaxiniyaa matan qeesetu sinttan eqqidaashin, a som77uwaa hanttaara goga harggee oiqqiis. ²⁰ Qeesiyaa halaqai Azaariyaasinne hara qeeseti ubbai akko xeelliyo wode, a som77uwaa hanttaara goga harggee oiqqidoogaa be7idi, a eesuwan Beeta Maqidasiyaappe kessidosona. Ikka GODAI a qaxxayidoogaa erido gishshau, eesuwan hegaappe kiyidi biis. ²¹ Kawoi Ooziyaani haiqqana gakkanaashinkka he harggiyaara de7iis; GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyoosaappekka teqettiis. He harggiyaa gaasuwan dumma keettan barkka de7iis. He wode a na7ai Yo7aataami kawo keettan de7idi, he biittaa asaa haariis.

²² Kawoi Ooziyaani hanido harabaa ubbaa koiroppe wursettaa gakkanaassi Amoxa na7ai, hananabaa yootiya Isiyaasi xaafi wottiis. ²³ Ooziyaani haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Yaatin, asai a, “Hanttaara goga harggen oiqettidaagaa” giidi, kawotu makkaanaa matan a moogidosona. I haiqqin, a sohuwan a na7ai Yo7aataami kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aataama

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 15:32-38)

27 Yo7aataami kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne usuppun laitta kawotiis. A aayee sunttai Yaruusho; a Xaadooqa na7iyo. ² Ba aawai Ooziyaani oottidoogaadan, Yo7aataamikka GODAA sinttan suurebaa oottiis; shin i a aawai GODAA Beeta Maqidasiyaa gelidoogaadan gelibeenna. Gidikkonne, asai nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

³ Yo7aataami GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo Qommo Penggiyaa zaarettidi oottiis; qassi Yerusalaame katamaa gimbbiyan Ofeela giyoosan daro oosuwaa oottiis. ⁴ Yihudaa gezziyan katamata keexxiis; worai dariyo keran qatuwaanne adussa gimbbiyaa gimbbiis.

⁵ Yo7aataami Amoonaa kawuwaara olettidi xooniis. Amoonati he laitti heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya biraa, tammu sha7u konttaale gididiya gisttiyaanne tammu sha7u konttaale gididiya banggaa ayyo giiridosona. Amoonati naa77antto laittinne heezzantto laitti hegaadankka ehiidi, ayyo giiridosona. ⁶ Yo7aataami GODAA ba Xoossaa sinttan suure hemettido gishshau, keehippe minniis.

⁷ Yo7aataami hanido harabai, i olettido olaabai ubbainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotunne Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

⁸ Yo7aataami kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne usuppun laitta kawotiis. ⁹ Yo7aataami haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Eti a Daawita Kataman moogidosona. A sohuwan a na7ai Akaazi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaza

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 16:1-5)

28 Akaazi kawotiyo wode, laittai ayyo laatama; i Yerusalaamen tammanne usuppun laitta kawotiis. Akaazi ba maizza aawai Daawiti suurebaa oottidoogaadan, GODAA sinttan i suurebaa oottibeenna; ² i kase de7ida Israa7eela ka-

wotu ogyan hemettiis. Ba7aalayyo goinnanaan nahaasiyaa seerissidi, misiliyaa medhdhiis. ³ Qassi Hinnooma Zangaaran ixaanaa cuwayiis; GODAI Israa7eela asaa sinttaappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, ba atuma naata taman xuuggidi, eeqau yarshshiis. ⁴ Akaazi asai goinniyo xoqqa sohotun, keratu huuphiyaaninne daashsha mitta ubbaa garssan yarshshuwaa yarshshiisinne ixaanaa cuwayiis.

⁵ Hega gishshau, GODAI a Xoossai a Sooriyaa kawuwaa kushiyan aatti immiis. Immin eti a xoonidi, a asaappe daro asaa omooddidi, Damasqo efiidosona. Qas-sikka GODAI a Israa7eela kawuwaa kushiyan aatti immin, kawoi iita shochchaa shociis. ⁶ Yihudaa asai GODAA bantta maizza aawatu Xoossaa aggido gishshau, Ramaaliyaa na7ai Paaquhi Yihudaa olanchchatuppe xeetanne laatamu sha7u mino asata issi gallassi woriis. ⁷ Efireema zare gidia mino olanchchai Ziikiri kawuwaa na7aa Ma7iseeya, kawo keettau aawatiya Aziriqaamanne kawuwaa kaallidi de7iya Elqqaana woriis. ⁸ Israa7eela asai bantta dabbotuppe naa77u xeetu sha7u maccaasaa, attuma naatanne macca naata omooddidosona; qassi eti keehippe daro omooduwaa ekkidi, Samaariyaa efiidosona.

Hananabaa Yootiya Odeeda

⁹ GODAA sunttan hananabaa yootiya Odeeda giyo issi bitanee Samaariyan de7ees. Odeedi Samaariyaa yiya olanchchatuura gaittanau kiyidi, hagaadan yaagiis; “Be7ite, GODAI, intte aawatu Xoossai Yihudaa hanqqettido gishshau, intte kushiyan aatti immiis. SHin inttekka saluwaa gakkida hanqquwan eta siifideta. ¹⁰ Ha77ikka Yihudaa asainne Yerusalaame asai intteyyo maccanne attuma aille gididi, haaret-tanaan qoppeeta. Inttekka etaagaadan hanidi, GODAA intte Xoossaa naaqqideta gidekketii? ¹¹ Hega gishshau, ha77i intte taani giyoogaa siyite. GODAA hanqqoi intte bolli wodhdhido gishshau, intte omooddidi qachchido intte dabbota yeddiig-ite” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, Efireema zaretu halaqatuppe oiddati, Yohanaana na7ai Azariyaasi, Mashilemoota na7ai Berekee, SHAaluuma na7ai Yihizqqeenne Hadi-laaya na7ai Amaasi olaappe simmidaageetu bolli dendididosona. ¹³ Dendididi, “He omoodeetida asata intte hagau ehooppite! Ehiikko, kase nuuni GODAA bolli oottido nagaraanne naaquwaa bolli hara naaquwaa gujjeeta. Nu naaqoi kasekka dari uttido gishshau, Israa7eela bolli GODAA hanqqoi wodhdhiis” yaagidosona.

¹⁴ Hega gishshau, olanchchati omoodeetida asatanne omoodeetida miishshaa halaqatu sinttaaninne kumetta yaa7aa sinttan sheedhdhididosona. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, sunttai hagaappe qommoora xaafettido asati dendi eqqidi, omoodeetida asata ekkidosona. Ekkidi eta gididon kallo de7iyaageeta omoodeetidabaappe maizzidosona; eti he asatussi maayuwaanne caammaa immidosona. Qassi eta mizidoso-nanne ushshidosona; eta mazunttaakka zaitiyaa tiyidosona. Eta gididon daafurida ubbata hariyaa togissidi, eta ishanttukko, zambbai de7iyo Yarkko katamaa ehi-didosona. Hegaappe guyyiyan, eti Samaariyaa simmididosona.

Akaazi Asoore Kawuwaa Maaduwa Oichchiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 16:7-9)

¹⁶ He wode Kawoi Akaazi Asoore kawoi bana maaddanaan kiitaa kiittiis.
¹⁷ Aissi giikko, Eedooma asati naa77anttuwaakka Yihudaa bolli woraajjidi, daro

asaa omooddidi efiidosona. ¹⁸ Pilisxeema asati qassi Yihudaa bargguwaanne Neegeeba Bazzuwan de7iya katamata olidosona; olidi Beeti-SHemesha, Ayyaaloona, Gaderoota, Sooko, Timina, Giimizonne eta yuushuwan de7iya moottata woraajji oiqqidi, yan de7idosona. ¹⁹ Yihudaa Kawoi Akaazi Yihudaa asaa nagaraa ootissido gishshaunne GODAASSI ammanettibeenna gishshau, GODAI Yihudaa kaushshiis. ²⁰ Hegaa gishshau, Asoore Kawoi Tigilaati-Paleseeri Akaazakko yiidi, a tuggayisippe attin maaddibeenna. ²¹ Akaazi GODAA Beeta Maqidasiyaappe, kawo keet-taappenne asaa halaqatuppe darobaa ekkidi, Asoore kawuwaayyo immiis. SHin hegaa oottidoogekka a ainne go77ibeenna.

Akaaza Nagaraa

²² Kawoi Akaazi ba huuphen ba tuggaa wode GODAASSI ammanettenna hanotaa kaseegaappe gujji gujjidi biis. ²³ Bana xoonida Damasqqo xoossatuyyo yarshshiddi, “Sooriyaa kawotu xoossati eta maaddido gishshau, tanakka eti maaddanaadan taani etau yarshshana” yaagiis. SHin he xoossati ayyoonne Israa7eela asaa ubbaayyo bashshaa ehiidosona. ²⁴ Akaazi Xoossaa Beeta Maqidasiyaa miishshaa ubbaa issisaa shiishshidi kinchcherettiis. Kinchcherettidi GODAA Beeta Maqidasiyaa penggeta gorddiis. Yaatidi Yerusalaamen ubbasan baayyo yarshshiyi sohota essiis. ²⁵ Akaazi hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayanau Yihudan de7iya katamatu ubban goinniyo xoqqa sohota medhdhiis. Yaatidi GODAA ba aawatu Xoossaa hanqquetissiis.

²⁶ Akaazi hanido harabainne i oottidobai ubbai koiroppe wurssettaa gakkanaassi Yihudaa Kawotunne Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁷ Akaazi haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Yerusalaame kataman a moogidosona; shin Israa7eela kawotu makkaanan moogibookkona. A sohuwan a na7ai Hizqqiyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77 anttuwaa 18:1-3)

29 Hizqqiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne uddufun laitta kawotiis. A aayee sunttai Abiiyo; a Zakkariyaasa na7iyo. ² A maizza aawai Daawiti oottidoogaadan, Hizqqiyaasikka GODAA sinttan suurebaa oottiis.

Beeta Maqidasiyaa Geeshshatettaa

³ Hizqqiyaasi ba kawotido koiro laittan, koiro aginan, GODAA Beeta Maqidasiyaa penggeta dooyidi bottokoniis. ⁴ Qeesetanne Leewata ehiissidi, Beeta Maqidasiyaayyo arshsho baggaara de7iya dabaaban shiishshiis. ⁵ SHiishshidi hagaadan yaagiis; “Leewatoo, taani giyoogaa siyite! Ha77i intte huuphiyau geeyite; GODAA intte aawatu Xoossaa Beeta Maqidasiyaakka geeshshite. Beeta Maqidasiyaa tunisiyaabaa ubbaa diggite. ⁶ Aissi giikko, kase nu aawati ammanettibookkona; GODAA nu Xoossaa sinttan iitabaa oottidosona. Eti GODAA aggidi, GODAI de7iyoosaappe bantta som77uwaa wora zaaridi, bantta zokkuwaa akko zaaridosona. ⁷ Eti qassi Beeta Maqidasiyaa penggeta gorddidosona; xomppiyaakka toissidosona. Beeta Maqidasiyan Israa7eela Xoossaayyo ixaanaa cuwayibookkona, woikko xuuggiyo yarshshuwaa yarshshibookkona. ⁸ Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli wodhdhiis. Intte aifiyan intte be7iyoogaadan, GODAI

eta intteyyo yashsha, dagamanne ‘Poora!’ giyoobaa oottiis. ⁹ Hegaa gaasuwan nu aawati bisuwan haiqqidosona; nu attuma naati, nu macca naatinne nu maccaasati omoodettidosona.

¹⁰ “GODAA hanqqoi eexxiyaagee nu bollappe kichchana mala, taani GODAARA, Israa7eela Xoossaara maachchaa maacettanau ta wozanan qoppais. ¹¹ Ta naatoo, intte GODAA sinttan eqqidi, ayyo oottiya oosanchcha gididi, ixaanaa cuwayanaadan inttena i doorido gishshau, shenehoo gooppite” yaagiis.

¹² He sohuwan de7iya Leewati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta:

Qahaata yaraappe Amaasaaya na7aa Mahaatanne Azaariyaasa na7aa Yuu7eela.

Maraara yaraappe Abdda na7aa Qiisanne Yihaali7eela na7aa Azaariyaasa.

Gershshoona yaraappe Ziimma na7aa Yo7aahanne Yo7aaha na7aa Edeena.

¹³ Elxxaafaana yaraappe SHiimiranne Yi7u7eela.

Asaafa yaraappe Zakkaariyaasanne Mataaniyaa.

¹⁴ Hemaana yaraappe Yihi7eelanne SHim77a.

Yidutuuna yaraappe SHamaa7iyaanne Uzzi7eela.

¹⁵ Eti bantta dabbota, Leewata, shiishshin, eti ubbaikka bantta huuphiyau geeyidosona. Kawoi eta azazin, GODAA higgayan xaafettidoogaadan eti GODAA Beeta Maqidasiyaa geeshettaa doommidosona. ¹⁶ Hegaa gishshau, qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa geeshshanau giddo gelidosona; gelidi GODAA Beeta Maqidasiyaa gid-don de7iya tunabaa ubbaa kessidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaabaa ehiidosona. Ehin Leewati ekkidi, Qediroona Zanggaaran olidosona. ¹⁷ Eti koiro aginan, koiro gallassi Beeta Maqidasiyaa geeshshiyooogaa doommidosona; he aginaayyo hospunnata gallassi baranddaa gakkidosona. Hara hospun gallassan GODAA Beeta Maqidasiyaa goinuwaassi giigissidosona. Koiro aginaayyo tammanne usuppunnata gallassi eti he oosuwaa polidosona.

¹⁸ Hegaappe guyyian, eti Kawuwaa Hizqqiyaasakko gelidi, “Nuuni GODAA Beeta Maqidasiyaa ubbaa, xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooosanne he yarshshiyooosan go7ettiyo miishshaa ubbaa, GODAA sinttan wottiyo oittaa xaraphpheezaanne he xaraphpheezezan de7iya miishshata ubbaa geeshshida. ¹⁹ Qassi Kawoi Akaazi kawotidi de7iyo wode, Xoossaayyo ammanettennan aggidi, efiido miishsha ubbaa nuuni zaaridi geeshshida. Be7a, nuuni geeshshido miishshai ubbai GODAASSI yarshshuwaa yarshshiyooosaa sinttan de7ees” yaagidosona.

²⁰ Kawoi Hizqqiyaasi wonttetta gallassi guuran denddidi, katamaa halaqata shiishshidi, etaara issippe GODAA Beeta Maqidasiyaa biis. ²¹ Eti kawotettaa gishshau, Beeta Maqidasiyaa gishshaunne Yihudaa asaa gishshau, laappun korimata, laappun dorssa orggeta, laappun dorssa maratanne qassi laappun deeshsha orggeta nagaraa yarshshuwaaayyo ehiidosona. Aaroonaa zeretta gididiya qeeseti, GODAAYYO yarshshuwaa yarshshiyooosan hegeeta yarshshanaadan kawoi azaziis. ²² Azazin qeeseti korimata shukkidi, eta suuttaa yarshshiyooosaa bolli caccafidosona. Qassi dorssa orggeta shukkidi, eta suuttaa yarshshiyooosaa bolli caccafidosona. Qassikka dorssa marata shukkidi, eta suuttaa yarshshiyooosaa bolli caccafidosona. ²³ Nagaraa yarshshuwaa haniya deeshsha orggeta kawuwaa sinttinne shiiqida asaa sintti ehiidosona; ehin eti ubbai bantta kushiyaa deeshshatu bolli wottidosona. ²⁴ Wottin qeeseti deeshshata shukkidi, Israa7eela asaa ubbaa nagarai atto geetettana mala, eta suuttaa yarshshiyooosaa bolli yarshshidosona. Aissi giikko, kawoi eti xuuggiyo yarshshuwaaanne nagaraa yarshshuwaa yarshshanaadan azazido gishshaassa.

²⁵Hegaappe guyyiyan, GODAI kawuwaassi hiraagiya Gaada baggaaranne hananabaa yootiya Naataana baggaara Kawuwaa Daawita azazido azazuwaa Hizqqiyaasi kaallidi, Leewata daalaa, diittaaanne maazinqqiyaa oittidi, GODAA Beeta Maqidasiyan essiis. ²⁶Leewati Daawiti kase yettaa yexxido miishshata oiqqin, qeeseti qassi xurumbbata oiqqidi eqqidosa. ²⁷He wode eti xuuggiyo yarshshuwaa yarshshanaadan Hizqqiyaasi azaziis. Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyoogee doomettido wode, xurumbbatuuninne Israa7eela Kawuwaa Daawita yettaa miishshatun GODAAYYO yettai doomettiis. ²⁸Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyoogee polettana gakkanaashin, kumetta yaa7ai GODAAYYO goinnees; yettaa yexxiyaageetikka yexxoosona; xurumbbaa punniyaageetikka punnoosona. ²⁹Qeeseti yarshshuwaa yarshshiyooгаа polido wode, kawoinne aara de7iya asai ubbai gulbbatidi goinnidosona. ³⁰Kawoi Daawitinne hananabaa yootiya Asaafi xaafido galataa mazamuriyaa GODAAYYO yexxanaadan Kawoi Hizqqiyaasinne halaqati Leewata azazidosona; azazin Leewati ufaissan galatidi, gulbbatidi goinnidosona.

³¹Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasi asaa, “Ha77i intte inttena GODAAYYO dummayideta. Intte shiiqidi, yarshshuwanne galataa yarshshuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiite” yaagiis. Yaagin shiiqida asai yarshshuwanne galataa yarshshuwaa ehiidosona; qassi koyida asati xuuggiyo yarshshuwaa ehiidosona. ³²He shiiqida asai ehiido xuuggiyo yarshshuwaa qoodai laappun tammu korimata, xeetu dorssa orggetanne naa77u xeetu dorssa marata; hegeeti ubbai GODAAYYO xuuggiyo yarshshota. ³³Qassi issippetettaa yarshshoti usuppun xeetu korimatanne heezzu sha7u dorssata. ³⁴SHin xuuggiyo yarshsho ubbaa shukkidi, galbbaa qaaranaa de7iya qeeseti qoodan keehi guutta. Hegaa gishshau, oosoi wurana gakkanaashin-inne hara qeeseti bantta huuphiyau geeyana gakkanaashin, eta dabboti, Leewati eta maaddidosona. (Bantta huuphiyau geeyiyoogan Leewati qeesetuppe aadhdhidi ammanettoosona.) ³⁵Qeesetu oosoi daro; xuuggiyo yarshshuwaa, issippetettaa yarshshuwaa handdaanne xuuggiyo yarshshuwaa issippe yarshshettiya ushshaa yarshshuwaa ubbaa eti yarshshoosona.

Hegaadan hanidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa oosoi naa77anttuwaa doommiis.

³⁶Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasinne asai ubbai he oosuwaa eesuwan polanaadan Xoossai eta maaddido gishshau, keehippe ufaittidosona.

Paasikaa Baalaa Bonchchanau Makkiyo Mahaa

30 GODAA Israa7eela Xoossaa Paasikaa Baalaa bonchchanau, Yerusalaamen de7iya GODAA Beeta Maqidasiyaa Israa7eela asai ubbainne Yihudaa asai ubbai yaanaadan Hizqqiyaasi kiittiis; qassi Efireema asaayyoonne Miinaase asaayyo dabddaabbiiyaa xaafiis. ²Kawoi, halaqatinne, Yerusalaamen shiiqida asai ubbai Paasikaa Baalaa naa77antto aginan bonchchanau qofaa qachchidosona. ³Qoodin gidiya qeeseti bantta huuphiyau geeyibeenna gishshaunne daro asikka Yerusalaamen shiiqibeenna gishshau, asai Paasikaa a wodiyan, koiro aginan bonchchanau danddayibeenna. ⁴He qofai kawuwaassinne shiiqida asaassi lo77o qofa gidiis. ⁵Hegaa gishshau, GODAA Israa7eela Xoossaa Paasikaa Yerusalaamen bonchchanau Berssaabehappe doommidi Daana gakkanaassi de7iya Israa7eela asai ubbai yaanaadan awaajjanau qofaa qachchidosona. Aissi giikko, ha Paasikaa Baalaabai kase higgiiyan xaafettidoogaadan daro asai bonchchibeenna.

⁶ Kawoinne kawuwaa halaqati azazin, kiitettidaageeti Israa7eela biittaa ubbaanne Yihudaa biittaa ubbaa hagaadan yaagiya dabddaabbiiyaa ekkidi efiidosona; “Israa7eela asau, Asoore biittaa kawotu kushiyaappe kessi ekkidi, intte biittan attida inttekko i simmanaadan, inttekka GODAAKKO, Abrahaama, Yisaaqanne Israa7eela Xoossaakko simmite! ⁷ Bantta GODAAYYO, bantta aawatu Xoossaayyo ammanetibeenna intte aawatudaaninne intte ishanttudan hanoppite. Intte eriyooqaadan Xoossai eta hanttaara qixaatiyaa qaxxayiiis. ⁸ Intte GODAAYYO azazettiteppe attin, kase intte aawatudan intte morggiyaa zozzissoppite! GODAI merinau geeshshido Beeta Maqidasiyaa haa yiite. GODAA hanqqoi eexxiyaagee intte bol-lappe kichchanaadan, GODAAYYO, intte Xoossaayyo, goinnite. ⁹ Intte GODAAKKO simmikko, intte ishanttinnne intte naati banttana omooddidaageetu sinttan maarotaa demmidi, ha biitti simmana. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai qarettiyaagaanne maariyaagaa. Intte akko simmikko, ba sinttaa intteppe wora zaarena” yaagiyaagaa.

¹⁰ Kiitettidaageeti Efireema biittaanne Minaase biittaa kanttidi, Zaabiloona biittaa gakkanaassi katamaappe katamaa biidosona. SHin he katamatun de7iya asati eta karidi, eta bolli miiccidosonanne qilliiccidosona. ¹¹ Gidikkonne, Aseera asatuppe, Minaase asatuppenne Zaabiloona asatuppe aramida asati banttana kaushshidi, Yerusalaame yiidosona. ¹² Kawoinne kawuwaa oosanchchati GODAA qaalaa maaran azazidobaa, Yihudaa asai issi wozanan azazettanaadan, Xoossaa kushee Yihudaa asaa bolli de7ees.

Paasikaa Baalai Bonchchettiiis

¹³ Naa77antto aginan Oittaa Baalaa bonchchanau keehi daro asai Yerusalaamen shiiqiis. ¹⁴ Eti denddidi, Yerusalaamen de7iya yarshshiyi sohota qolidi, ixaanaa cuwayiyo miishsha ubbaa diggidi, Qediroona Zangaaran olidosona. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, naa77antto aginan, tammanne oiddantto gallassi Paasikaa dorssaa shukkidosona. Bantta huuphiyau geeyibeenna qeesetinne Leewati yeellatidi, bantta huuphiyau geeyidosona; yaatidi xuuggiyo yarshshuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiidosona. ¹⁶ Xoossaa asa gidiya Muuse higgiiyaadan, Beeta Maqidasiyaa giddon bantta sohuwan sohuwan eqqididosona; eqqidi qeeseti Leewatu kushiyaappe ekkido suuttaa caccaffidosona.

¹⁷ He yaa7aa giddon geeyibeenna daro asati de7oosona. Hegaa gishshau, he dorssata GODAAYYO geeshshanau, geeshsha gidenna ubbatuyyo Leewati Paasikaa dorssaa shukkidosona. ¹⁸⁻¹⁹ Efireema zariyaappe, Minaase zariyaappe, Yisaakoorra zariyaappenne Zaabiloona zariyaappe daro asati higgee azaziyoogaadan bantta huuphiyau geeyibeennabaa gidikkokka, Paasikaa Baalaa gibiraa miidosona. Hegaa gishshau, Kawoi Hizqqiyaasi etau woossiiddi, “Abeet, asa ubbau keha GODAU, hageeti higgee azaziyoogaadan bantta huuphiyau geeyibeennabaa gidikkokka, eti neeyyo, GODAAYYO, bantta aawatu Xoossaayyo goinnoosona. Hegaa gishshau, neeni etayyo atto yaaga” yaagidi woossiis. ²⁰ Woossin GODAI Hizqqiyaasa woosaa siyidi, etayyo atto giis.

²¹ Yerusalaamen shiiqida Israa7eela asai Oittaa Baalaa gita ufaissan laappun gallassi bonchchiis. Leewatinne qeeseti yetta miishshan yexxiiddi, gallassi gallassi GODAA galatoosona. ²² Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasi GODAA oosuwan akeekanchcha gidiya Leewatussi haasayidi, eta minttettiis.

Asai ubbai issippetettaa yarshshuwaa yarshshiiddi, GODAA bantta aawatu Xoossaa galatiiddi, miiddinne uyiiddi, baalaa laappun gallassi bonchchidosona. ²³ Kumetta yaa7ai baalaa hara laappun gallassaa gujjidi bonchchanau maayiiis; maayidi asai laappun gallassi baalaa ufaiittiiddi bonchchiis. ²⁴ Aissi giikko, Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi yarshshuwaa yarshshanau, sha7u korimata, laappun sha7u dorssatanne deeshshata yaa7aassi immiis; qassi halaqati sha7u korimatanne tammu sha7u dorssata yaa7aassi immidosona. Keehippe daro qeesetikka bantta huuphiyau geeyidosona. ²⁵ Kumetta Yihudaa yaa7ai, qeeseti, Leewati, Israa7eelappe yiida asai ubbainne kase Israa7eela biittaappe yiidi, Yihudaa biittan de7ida asai ubbai ufaiittiis. ²⁶ Daawita na7aa, Israa7eela Kawuwaa Solomona wodiyaasappe doommin, hachchi gakkanaassi, Yerusalaamen haggaa milatiya baali bonchchetti erenna gishshau, Yerusalaamen asai keehippe ufaiittiis. ²⁷ Hegaappe guyyiyan, qeesetinne Leewati denddidi, GODAI asaa anjjana mala woossidosona; woossin Xoossai saluwan, ba de7iyo geeshsha sohuwan eta woosaa siyiis.

Kawoi Hizqqiyaasi Goinuwaa Hanotaa Ooraxissiiis

31 Hagee ubbai polettido wode, he sohuwan de7iyya Israa7eela ubbati Yihudaa katamata biidi, de7iyyaaba ubbaa xaissana gakkanaashin, eeqaa tuussata kinchcherettidosona; Asheero giyo xoosee misiliyaa qanxxi olidosona; Yihudaa biittaaninne Biniyaama biittan ubban, qassi Efireema biittaaninne Minaase biittan de7iyya goinniyo xoqqa sohotanne yarshshiyo sohota laalidosona. Eti hegeeta ubbaa xaissidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai ubbai bantta katamaa katamaanne bantta soo soo simmidosona.

² Hizqqiyaasi qeesetanne Leewata eta oosuwaa maaran citan citan shaakkidi esiis. Eta oosoi xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa GODAAYYO yarshshiyoogaanne Beeta Maqidasiyaa penggiyan GODAA galatiyoogaanne sabbiiyoogaa. ³ GODAA higgiiyan xaafettidoogaadan maalladonne omarssi, Sambbatan, aginai xeeriyu wodiyaaninne baalaa gallassatun yarshshiyo, xuuggiyo yarshshuwaassi koshshiya meheta kawoi baappe immees.

⁴ GODAA higgiiyan xaafettidoogaadan, qeesetinne Leewati GODAA oosuwaa oottana mala, etayyo bessiyaabaa immanaadan Yerusalaamen de7iyya asaa kawoi azaziis. ⁵ Hizqqiyaasi heggaa azazosaarakka, Israa7eela asai kattaappe, woine eessaappe, zaitiyaappe, mattaa eessaappenne goshshan mokkidabaappe xeeraa GODAAYYO darissidi immidosona; banttau de7iyya ubbabaappekka asirataa GODAAYYO kessidosona. ⁶ Yihudaa katamatun de7iyya Israa7eela asainne Yihudaa asai booraappenne dorssaappe asirataanne GODAAYYO, bantta Xoossaayyo, dummayi wottidobaa ehiidosona; ehiidi dooridosona. ⁷ Eti heezzantto aginan doorettaa doommidi, laappuntta aginan polidosona. ⁸ Hizqqiyaasinne halaqati doorettidaagaa yiidi be7ido wode, eti GODAANNE GODAA asaa Israa7eela galatidosona.

⁹ Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasi dooridi wottido imuwaabaa qeesetanne Leewata oichchiis.

¹⁰ Oichchin Xaadooqa yara gidiiya qeese ubbatu halaqai Azaariyaasi Hizqqiyaasa, “Asai bantta imuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiyoogaa doommin, nuuni miidi kallida. GODAI ba asaa anjjido gishshau, hagee keehi daroi attiiis” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyan aibakko minjiyo kifileta giigissanaadan asaa azaziis; azazin asai giigissiiis. ¹² Asai imuwaa, bau

de7iyaagaappe asirataanne GODAAYYO dummayi wottidobaa ammanetti immidi, he kifileta gelissidosona. Leewee Konaanee eta bolli sunttettiis; a ishai SHim77i a kaallidi sunttettiis. ¹³ Kawoi Hizqqiyaasinne Xoossaa Beeta Maqidasiyan halaqatiya Azaariyaasi azazin, Yihi7eeli, Azaazee, Nahaati, Asaaheeli, Yaarimooti, Yozabaadi, Eli7eeli, Yisimaakee, Mahaatinne Banaayi sunttettidosona; eti Konaaniyaanne a ishaa SHim77a aawatettaappe garssaara oottanau sunttettidosona. ¹⁴ Leewiyaa Yimina na7ai Qoree, arshsho bagga penggiyaa naagiyaagee, asai Xoossaayyo ba dosan coo ehiido imuwaanne dummayi wottidobaa ekkanaunne shaakki shaakkidi immanau sunttettiis. ¹⁵ Qeeseti de7iyo katamatun gitaappe guuttaa gakkanaassi de7iya bantta ishanttuuyo ammanettidi, eta oosuwaadan oosuwaadan shaakki shaakkidi immanaadan Edeni, Miniyaamini, Yaasu, SHamaa7ee, Amaareenne SHakaanee Qoreppe garssaara sunttettidosona. ¹⁶ Bantta citan citan bantta oosuwaa gallassi gallassi GODAA Beeta Maqidasiyan oottiyaageetuyyo, laittai hastamaa gakkidonne hastamaappe bolla gidido attumaasa ubbaayyo eta gakkiiyaagaa gakkiiyaagaa shaakkidi immidosona. ¹⁷ Bantta aawatu keettan keettan qoodetti uttida qeese-tuyyookka immidosona. Qassi laittai laatamaa gakkidonne laatamaappe bolla gidido Leewatuyyo bantta oosuwaadan oosuwaadan bantta citan citan shaaketti qoodetti-daageetuyyo eta gakkiiyaagaa shaakkidi immidosona. ¹⁸ Qeesetinne Leewati bantta yeletaadan yeletaadan qoodettiyo wode, eti bantta guutta naatuura, bantta maccaasatuura, bantta macca naatuuranne bantta attuma naatuura issippe xaafettidosona; aissi giikko, eti ammanettidi, bantta huuphiyau geeyidosona. ¹⁹ Qassi bantta katamatu yuushuwan de7iya hentta gadgetun woikko hara katamatun de7iya Aarona yara gidiya qeese-tuyyo, qeese-tu zare gidiya attuma asatu ubbaayyoonne bantta yeletaadan qoodettida Leewatu ubbaayyo eta gakkiiya qumaa shaakkanau asati sunttettidosona.

²⁰ Kawoi Hizqqiyaasi GODAA ba Xoossaa sinttan lo77o suurenne tuma gididabaa Yihudaa biittaa ubban oottiis. ²¹ Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyaayyo oottido ooso ubban, higgiiyaaninne azazuwan xaafettidoogaadan Xoossaa ba kumetta wozanaappe koyido gishshau, ayyo ubbabai injjetiis.

Asooreti Yerusalaame Olanau Naassidosona

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 18:13-17; 19:14-19,35-37; Isiyaasa 36:1-22; 37:8-38)

32 Kawoi Hizqqiyaasi GODAAYYO ammanettidi oottido ha oosuwaappe guyyiyan, Asoore Kawoi Sanaakireebi Yihudaa biittaa bolli woraajjiis; woraajjidi baayyo oiqqanau qoppidi, gimbbetti uttida katamata dooddiis.

² Sanaakireebi Yerusalaamen olanau yiidoogaa Hizqqiyaasi be7ido wode, ³ katamaappe kareera goggiya pultto haattaa zeeranau ba oosanchchatanne ba mino asata zoretaa bessiis; bessin eti a maaddidosona. ⁴ Hegaa gishshau, eti daro asaa shiishshidi, heгаа heeran de7iya pulstota ubbaanne goggiya shaafaa baridosona. Baridi, “Asoore kawoti yiidi, ai haattanne demmoppona” yaagidosona.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Hizqqiyaasi minni oottidi, laalettida dirssaa gimbbiyaa ubbaa zaarettidi gimbbiis; yaatidi a bolli adussa gimbbiyaa gimbbiis. He dirssaa gimbbiyaappe kare baggaara hara dirssaa gimbbiyaa gimbbiis; qassi Daawita Kataman de7iya Miillo giyoosaa minttiis. Daro ola miishshaakka gondalliyaakka medhdhiis.

⁶Yaati olanchchatu halaqata asaa bolli sunttiis; eta ubbaa katamaa penggiyaa matan de7iya gutaran shiishshidi, ⁷“Hayyanintta minnite! Asoore kawuwaara de7iyaagaappe nunaara de7iyaagee aadhdees. Hegaa gishshau, Asoore kawuwaayyoonne aara de7iya daro olanchchatuyyo yayyoppite! Dagammoppite! ⁸Aara asa wolqqi de7ees; shin nunaara GODAI nu Xoossai nuna maaddanaunne nuuyyo olettanau de7ees” yaagidi eta minttettiis. Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi haasayidoban asai minettiis.

⁹Hegaappe guyyiyan, Asoore Kawoi Sanaakireebi ba olanchchatu ubbaara issippe Laakisha katamaa dooddishin, Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasakonne Yerusalaa-men de7iya Yihudaa asaa ubbaakko, oosanchchata kiittiis. ¹⁰Kiittidi, “Asoore Kawoi Sanaakireebi, ‘Inttenoo, ha doodetti uttida Yerusalaaime kataman de7iya asatoo, oonan ammanettidetii?’ ¹¹Hizqqiyaasi inttena, “Asoore kawuwaa kushiyaappe GO-DAI nu Xoossai nuna ashshana” yaagees; shin i inttena hegaadan balettiiddi, namisaaninne saamuwan woranau hanees. ¹²Xoossaayyo goinniyo xoqqa sohotanne yarshshiyoo sohota diggirgidi, Yihudaanne Yerusalaaime asaa, “Intte issi yarshshiyoo-saa sinttan goinnite; qassi intte yarshshuwaakka a bolli xuuggite” yaagiyaagee ha Hizqqiyaasa gidennee?

¹³“Taaninne ta aawati hara kawotettatu asaa ubbaa bolli oottidobaa intte eribeekketii? He kawotettatu xoossati bantta biittaa ta kushiyaappe ashshanau danddayidona? ¹⁴Ta aawati xaissido ha kawotettatu xoossatu ubbaa gidon ba asaa ta kushiyaappe ashshanau danddayidai oonee? Yaatin, intte Xoossai inttena ta kushiyaappe waati ashshanau danddayii? ¹⁵Hegaa gishshau, ha77ikka, Hizqqiyaasi inttena balettoppo woikko hagaadan cimmooppo. Intte Hizqqiyaasa ammanoppite. Aissi giikko, a asaa ta kushiyaappe woikko ta aawatu kushiyaappe, dere asaa xoossati woikko kawotettaa xoossati ashshanau danddayibookkona. Yaatin, hegee intte Xoossai inttena ta kushiyaappe ashshanau waani danddayii?’ yaagees” yaagidosona.

¹⁶Sanaakireeba oosanchchati GODAA Xoossaa bollinne a ashkaraa Hizqqiyaasa bolli hara corabaakka haasayidosona. ¹⁷Sanaakireebi qassikka GODAA Israa7eela Xoossaa cayanaunne a bolli haasayanau dabddaabbiyaa xaafiiddi, “Sa7aa bollan de7iya kawotettatu xoossati bantta asaa ta kushiyaappe ashshibeennaagaadan, Hizqqiyaasa Xoossaiikka ba asaa ta kushiyaappe ashshenna” yaagidi xaafiis. ¹⁸Sanaakireeba oosanchchati katamaa omooddanau koyidi, dirssaa gimbbiyaa bolli uttida Yerusalaaime asaa yashissanaunne daganttanau bantta qaalaa xoqqu oottidi, Ibraawettuwan eta bolli waassidosona. ¹⁹Asaa kushiyan oosettida, ha sa7an de7iya hara asatu xoossatu bolli haasayiyooagaadan, Yerusalaaime Xoossaa bollikka haasayidosona.

²⁰Hegaappe guyyiyan, Kawoi Hizqqiyaasinne Amoxa na7ai, hananabaa yootiya Isiyaasi haggaa gishshau, Xoossaa woossidosona; eti saluwaa pude waassidosona. ²¹Waassin Asoore kawoi dunkkaanidosan de7iya olanchchata ubbata, gadaawatanne halaqata xaissiya kiitanchchaa GODAI kiittiis. Hegaa gishshau, Asoore kawoi kauyyidi, ba biitti simmiis. Simmidi, ba xoossaa keettaa gelido wode, a naati a he sohuwan bisuwan woridosona.

²²Hegaadan oottidi, GODAI Hizqqiyaasanne Yerusalaaime de7iya asaa Asoore Kawuwaa Sanaakireeba kushiyaappenne hara morkketu ubbatu kushiyaappe ashshii; ashshidi eta shooro biittatu ubbabaappe eta shemppiisii. ²³Daro asati GODAAYYO imotaa immidosona; Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasayyookka al77o mi-

ishsha ehiidosona. He wodeppe doommidi, kawotetta ubbai Hizqqiyaasa keehippe bonchchiis.

Hizqqiyaasa Harggiyaanne A Otoruwaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 20:1-3,12-19; Isiyaasa 38:1-3; 39:1-8)

²⁴ He wode Hizqqiyaasi harggidi, haiqqana matiis; yaatidi GODAA woossiis. Woossin GODAI ayyo woosettiis; woosettidi a pattanau malaataa immiis. ²⁵ SHin Hizqqiyaasi otorettido gishshau, GODAI ayyo kehido kehaassi a galatibeenna. Hegaa gishshau, a bolli, Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli GODAA hanqqoi wodhdhiis. ²⁶ Gidikkonne, wurssettan Hizqqiyaasi ba otoruwaa aggidi, Yerusalaame asatuura issippe banatettaa kaushshiis. Hegaa gishshau, Hizqqiyaasa wodiyan GODAA hanqqoi eta bolli wodhdhibeenna.

Hizqqiyaasa Durettaanne Bonchchuwaa

²⁷ Hizqqiyaasayyo keehippe daro duretettainne bonchchoi de7ees; Hizqqiyaasi ba birau, worqqau, al77o shuchchau, sawuwau, gonddalliyaunne hara al77o miishsha ubbau buquraa minjjiyoosaa keexxiis. ²⁸ Kattaa, woine eessaanne zaitiyaa wottiyo sohotakka keexxiis. Dumma dumma mehee eqqiyo aqotanne dorssaa wudee eqqiyo birddiyaa oottiis. ²⁹ Xoossai ayyo keehi daro aquwaa immido gishshau, baayyo katamata keexxiis; dorssaa wudiyaanne mehiyaa wudiyaa daruwaa shiishshiis. ³⁰ Ha Hizqqiyaasikka qommo baggaara de7iya Giyoona haattaa pulttuwaa zeeridi, Daawita Katamaayyo arggo baggi zaaridi, haattaa yeddiis. Hizqqiyaasi oottidobai ubbai lo77o polettiis. ³¹ SHin Yihudaa biittan hanida maalaalissiya malaataabaa oichchanau Baabiloone haariyaageeti kiittido asati Hizqqiyaasakko yiido wode, GODAI a paaccanaunne a wozanan de7iyaabaa ubbaa eranau a yeddi bessiiis.

Hizqqiyaasa Haiquwaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 26:20-21)

³² Hizqqiyaasi hanido harabainne GODAAYYO i oottido lo77o oosuwaabai Amoxa Na7aa, Hananabaa Yootiya Isiyaasa Ajjuuataa Maxaafaaninne Yihudaa Kawotunne Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³³ Hizqqiyaasi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; gaittin qommo baggaara de7iya Daawita zerettatu makkaan a moogidosona. I haiqqin, Yihudaa asai ubbainne Yerusalaamen de7iya asai a bonchchidosona. A sohuwan a na7ai Minaasee kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Minaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 21:1-9)

33 Minaasee kawotiyo wode, laittai ayyo tammanne naa77a; i Yerusalaamen ishatananne ichchashu laitta kawotiis. ² GODAI Israa7eela asaa sinttaappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, ikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³ Minaasee ba aawai Hizqqiyaasi laalido, goinniyo xoqqa sohota zaarettidi keexxiis; Ba7aalayyo yarshshiyi sohotanne Asheero giyo xoosee misileta medhdhiis. Qassi saluwaa xoolinttetu ubbatuuyookka goinniisinne etayyo oottiis. ⁴ GODAI kase, “Ta sunttai merinau Yerusalaamen de7ana” yaagi wottido GODAA Beeta Maqidasiyan Minaasee hara xoosatuuyyo yarshshiyi sohota giigissiis. ⁵ GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya naa77u dabaabatun saluwaa xoolinttetu ubbaayyo

yarshshiyoo sohota giigissii. ⁶ Hinnooma Zanggaaran ba attuma naata taman xuug-gidi yarshshii. I ba huuphenka bitiyaagaanne gojiyaagaa gididi, shareechchotanne moitilliyaa haasayissiyaageeta zoriyaa oichchiis. GODAA sinttan i daro iitabaa oot-tidi, a hanqetissii.

⁷ Hegaappe guyyiyan, ba medhdhido eeqaa misiliyaa Xoossaa Beeta Maqidasiyaa gididon essiis. He Beeta Maqidasee, Xoossai Daawitayyoonne a na7aa Solomon-ayyo, “Israa7eela zare ubbaa gididoppe taani doorido ha Beeta Maqidasiyaaninne Yerusalaamen taani ta sunntaa merinau xeesissana. ⁸ Taani Israa7eela asaa azazido azazo ubbaanne Muuse baggaara imettida higgiiyaa, wogaanne pirddaa ubbaa eti naagidi oottikko, taani eta maizza aawatuuyo immido biittaappe eta kottiyaa shodissikke” yaagi wottido Beeta Maqidasiyaa. ⁹ SHin Minaasee Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa balettiis; yaatin, eti GODAI Israa7eela asaa sinttaappe xaissido dere asaagaappe aadhdiya iitaa oottidosona.

Minaasee Ba Nagaraappe Simmiis

¹⁰ GODAI Minaaseyyoonne a asaayyo haasayii; shin eti a haasayaa siyennan ixxi-dosona. ¹¹ Hegaa gishshau, GODAI Asoore kawuwaa ola gadaawata eta bolli denttiis; denttin eti Minaase siiriyaa dafuwaa aattidi oiqqidosona; oiqqidi nahaasiyaa sanssalatan qachchidi, Baabiloone biitti efiidosona. ¹² Minaasee tuggatido wode, GODAA ba Xoossaa maaduwaa woossiis; ba aawatu Xoossaa sinttan banatettaa keehippe kaushshii. ¹³ Minaasee Xoossaa woossido wode, Xoossai ayyo woosettiis; a watwatuwaakka siiyis. Siyidi Yerusalaamen a kawotettan zaaretti wottiis. GODAI Xoossaa gididoogaa Minaasee hegan eris.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Minaasee Giyoona Pulttuwaa matan de7iya sohuwaappe doommidi, Ofeela giyo sohuwaara kanttidi biidi, Moliyaa Penggiyaa giyo penggiyaa gakkanaashin, kaseegaappe kare baggaara hara dirssaa gimbbiyaa gimbbiis. He gimbee Daawita Katamaappe arshsho baggaara de7iya zanggaaran de7ees. Yihudaa katamatu ubban ola gadaawata wottiis.

¹⁵ Allaga xoossatanne eeqaa misiliyaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe diggiis; GODAA Beeta Maqidasee de7iyo deriyaa bollinne Yerusalaamen i oottido yarshshiyoo sohota ubbaa qolidi, he katamaappe kare kessidi oliis. ¹⁶ Minaasee qassi GODAAYYO yarshshiyooosaa ooraxissidi, issippetettaa yarshshuwaanne galataa yarshshuwaa an yarshshii. Yihudaa asaakka GODAASSI Israa7eela Xoossaassi goinnanaadan azaziis. ¹⁷ Asai goinniyo xoqqa sohotun yarshshuwaa yarshshiyooogaa aggana xayikkokka, eti yarshshiyooogee GODAA bantta Xoossaa xalaalaassa.

Minaase Haiquwaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 21:17-18)

¹⁸ Minaasee hanido harabai, i ba Xoossaa woossido woosainne GODAA Israa7eela Xoossaa sunntan hananabaa yootiyaageeti ayyo yootidobai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁹ Qassi a woosainne Xoossai ayyo woosettidobai, i oottido nagarainne naaqoi ubbai, Minaasee bana kaushshanaappe kase oottido goinniyo xoqqa sohotinne Asheeri misiletanne ba goinniyo eeqata i essido sohoti ubbai Hananabaa Yootiyaageetu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttidosa. ²⁰ Minaasee haiqqidi, ba maizzan gaittiis; yaatin, Minaasa a kawo keettan moogidosona. A sohuwan a na7ai Amooni kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Amoonaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 21:19-26)

²¹ Amooni kawotiyoo wode, laittai ayyo laatamanne naa77a; i Yerusalaamen naa77u laitta kawotiis. ²² A aawai Minaasee oottidoogaadan, ikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. A aawai Minaasee ootissido misiletu ubbaayyo yarshshiinne etayyo oottiis. ²³ SHin a aawai Minaasee banatettaa kaushshidoogaadan, i banatettaa GODAA sinttan kaushshibeenna; Amooni naaquwaa yaa yaa darissiiis.

²⁴ Amooni oosanchchati a bolli maqettidi, a kawo keettan a woridosona. ²⁵ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asati Kawuwaa Amooni bolli maqettida ubbata woridosona. Woridi Amooni sohuwan a na7aa Yoosiyaasa kawoyidosona.

Yihudaa Kawuwaa Yoosiyaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 22:1-2)

34 Yoosiyaasi kawotiyoo wode, laittai ayyo hosppunaa; i Yerusalaamen hastta-manne isiini laitta kawotiis. ² Yoosiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; ushachchi haddirssi geennan, ba maizza aawaa Daawita ogiyan hemettiis.

Yoosiyaasi Eeqau Goinniyo Sohota Xaissiiis

³ I kawotido hosppuntta laittan biron yelaga de7iiddi, ba maizza aawaa Daawita Xoossaayyo goinnanau doommiis; qassikka i kawotido tammanne naa77antto laittan Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya goinniyo xoqqa sohotanne Asheero giyo xoosee misiletanne massi giigissidonne seerissi medhdhido misileta xaissiyooqaa doommiis. ⁴ I eqqidi azazin, Ba7aalayyo yarshshiyoo sohota laalidosona; etappe bol-laara de7iya ixaanaa cuwayiyooatakka qanxxerettidosona. Asheeri misileta, massi giigissido eeqatanne seerissi medhdhido misileta kinchcheretti liiqissidi, xiille kessidosona; yaatidi he xiilliyaa etayyo goinniya asatu duufuwan laalidosona. ⁵ Qassi Yoosiyaasi eta qeesetu meqettaa he yarshshiyoo sohotu bollan xuuggiis; yaatidi Yihudaanne Yerusalaame geeshshiis.

⁶ Minaasee biittan, Efireema biittaaninne Simoonaa biittan, biidi Niftaaleema biittan gakkanaashin de7iya katamatanne moorettida sohota ubbaa hegaadan oot-tidi geeshshiis. ⁷ Yoosiyaasi yarshshiyoo sohota laaliis; Asheeri misiletakka hara ee-qaa misiletakka kinchcherettidi liiqissiiis. Israa7eela biittan ubban ixaanaa cuwayiyoo-bata ubbaa qanxxerettiis. Hegaappe guyyiyan, Yoosiyaasi Yerusalaame simmiis.

GODAA Higgiyaa Maxaafai Beettiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 22:3-20)

⁸ Yoosiyaasi kawotido tammanne hosppuntta laittan, biittaanne Beeta Maqidasiyaa geeshshidoogaappe guyyiyan, GODAA ba Xoossaa Beeta Maqidasiyaa bottokonana mala, Axaaliyaa na7aa Saafaana, Yerusalaame katamaa haariya Ma7iseeyanne Yo7akaaza na7aa, waanna xaafiyaa Yo7aaha kiittiis.

⁹ Kiitettidaageeti qeese ubbatu halaqaa Hilqqiyaakko yiidosona. Penggiyaa naagiya Leewati Minaaseeppe, Efireemappe, attida Israa7eela asaa ubbaappe, Yihudaappe, Biniyaamappenne Yerusalaamen de7iyaageetuppe kase shiishshidi, Xoos-saa Beeta Maqidasiyaa ehiido miishshaa Hilqqiyaayyo immidosona. ¹⁰ Hegaappe guyyiyan, eti GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonissiyaa halaqatuyyo immidosona.

Immin eti GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonanaadaaninne wotti yeggidi ke-exxanaadan oosanchchatuyyo immidosona. ¹¹ Qassi Yihudaa kawoti moorissido Beeta Maqidasiyaa loitissanau he miishshan anaaxetinne gimbbiyaageeti mittaanne shuchchaa shammanaadan immidosona.

¹² Oosuwaa oottiya asati ammanettidaageeta. Eta bolli sunttettida oiddu Leewati, Maraara yaraappe Yahaatanne Obaadiyaanne, Qahaata yaraappe Mashulaamanne Zakkaariyaasa. Yettaa miishshaa eriya Leewati ubbai ¹³ tookkiya asatu bollinne dumma dumma oosuwaa oottiyaageetu bolli sunttettidosona. Qassi hara Leewati xaafeta, halaqatanne penggiyaa naagiyaageeta gididosona.

¹⁴ Eti GODAA Beeta Maqidasiyaa yiida miishshaa kessiyi wode, qeese Hilqqee GODAI Muuse baggaara immido Higgiyaa Maxaafaa demmiis. ¹⁵ Hilqqee waanna xaafiyaa Saafaana, “Taani GODAA Beeta Maqidasiyaappe Higgiyaa Maxaafaa demmaas” yaagiis. Yaagidi he maxaafaa Saafaanayyo immiis.

¹⁶ Immin Saafaani he maxaafaa kawuwaakko ehiidi, “Ne oosanchchati azazettido azazo ubbaa oottoosona. ¹⁷ GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya miishshaa wurssi ekkidi, bottokonissiya halaqatuyyonne bottokoniyaa oosanchchatuyyo immidosona” yaagidi yootiis. ¹⁸ Qassikka waanna xaafee Saafaani kawuwaa, “Qeese Hilqqee taayyo maxaafaa immiis” yaagiis; yaagidi Saafaani maxaafaa kawuwaa sinttan nabbabiis.

¹⁹ Nabbabin kawoi higgiyaa qaalaa siyido wode, azzanidi ba maayuwaa pooshshiis. ²⁰ Hegaappe guyyiyan, kawoi Hilqqiyaa, Saafaana na7aa Ahiqaama, Mikaaya na7aa Abddoona, waanna xaafiyaa Saafaananne kawuwaa oosanchchaa Asaaya hagaadan yaagidi azaziis; ²¹ “Biite; biidi ta gishshaanne Israa7eelaaninne Yihudan attidaageetu gishshaa, ha beettida maxaafaa qaalaabaa ane GODAA oichchite. Aissi giikko, ha maxaafan xaafettida ubbabaa oottanau, nu maizza aawati GODAA qaalaa naagibeenna gishshau, nu bolli tigettida GODAA hanqqoi keehippe daro” yaagiis.

²² Yaagin Hilqqeenne kawoi kiittido asati hananabaa yootiya Hulddikko biidosona. Huldda Harihaasa na7aa Tiiqiwa na7a, Beeta Maqidasiyaa maayuwaa naagiya SHaaluuma⁴ maccaasiyo. A Yerusalaamen naa77 antto shuchchan de7aasu. He biida asati iyyo ha yohuwaa yootidosona.

²³ Yootin Huldda eta, “GODAI Israa7eela Xoossai, ‘Inttena taakko kiittida bitaniyaayyo yootite’ yaagees. ²⁴ GODAI hagaadan yaagees; ‘Be7ite, Yihudaa kawuwaa sinttan nabbabettida maxaafan xaafettida iita qanggettaa ubbaa, ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana hanais. ²⁵ Eti tana aggidi, hara xoosatuyyo ixaanaa cuwayidosona; yaatidi eti bantta kushiyan oottidoban ubban tana hanqetissidosona. Hegaa gishshau, ta hanqqoi ha sohuwaa bolli tigettana; i mulekka teqettenna’ yaagees.

²⁶ “GODAA oichchanau inttena kiittida Yihudaa kawuwaa hagaadan yaagite; ‘GODAI Israa7eela Xoossai neeni siyido qaalaabaa hagaadan yaagees; ²⁷ “Ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli Xoossai haasayidobaa neeni siyido wode, ne wozanai shuggin, ta sinttan ne huuphiyaa kaushshido gishshaunne ne maayuwaa pooshshada, ta sinttan yeekkido gishshau, taani ne woosaa siyaas.

⁴34:22 *SHaaluuma*: Ibraawettuwan SHaaluumi Hasiraha na7aa Toqaata na7aa geetettiis. Kawotu Maxaafaa Naa77 anttuwaa 22:14 xeella.

²⁸ Hega gishshau, taani nena ne maizzan gattana; neeni saro moogettana. Taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana iitabaa ne aiffee be7enna” yaagees’ yaagite” yaagaasu.

Yaagin eti biidi, ha haasayettidabaa kawuwaayyo yootidosona.

Yoosiyaasi GODAASSI Azazettanau Geppiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:1-20)

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoosiyaasi kiittidi, Yihudaa cimatanne Yerusalaame cimata ubbaa shiishshiis. ³⁰ Kawoi GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyiis; Yihudaa asai ubbai, Yerusalaamen de7iya asai, qeesetinne Leewati, guuttaappe gittaa gakkanaassi de7iya asai ubbai aara issippe pude kiyidosona. Kiyin GODAA Beeta Maqidasiyaappe beettida maachchaa maxaafaa qaalaa ubbaa kawoi eti siyishin nabbabiis. ³¹ Hegaappe guyyiyan, kawoi ba sohuwan eqqidi, GODAA ogiyan hemettanaunne a higgiiya, a wogaanne a azazuwaa ba kumetta wozanaaninne ba kumetta shemppuwan naaganau, qassi ha maxaafan xaafettida maachchaadan ootatanau GODAA sinttan geppiis. ³² Yerusalaameeninne Biniyaaman de7iya asata ubbaa he maachchaa naaganaadan gefissiis; gefissin Yerusalaamen de7iya asai Xoossaa, bantta maizza aawatu Xoossaa maachchai giyoogaadan oottidosona.

³³ Yoosiyaasi Israa7eela asau de7iya biittaappe tunabaa ubbaa diggiis. Diggidiyan de7iya ubbati GODAAYYO, bantta Xoossaayyo, oottanaadan oottiis. Yoosiyaasi de7ido laitta ubban, eti GODAA bantta maizza aawatu Xoossaa kaalliyoojaa aggibookkona.

Yoosiyaasi Paasikaa Baalaa Bonchchiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:21-23)

35 Hegaappe guyyiyan, Yoosiyaasi Yerusalaamen GODAAYYO Paasikaa Baalaa bonchchiis. Koiro aginan tammanne oiddantto gallassi Paasikaa dorssa maraa shukkidosona. ² Yoosiyaasi qeeseta eta oosuwan oosuwan sunttiis; sunttidi eta GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwan minttettiis. ³ GODAAYYO geeshsha gididi, Israa7eela ubbaa tamarissiya Leewata i hagaadan yaagiis; “Geeshsha Taabootaa Daawita na7ai, Israa7eela Kawoi Solomoni keexissido Beeta Maqidasiyan wottite. Hagaappe sinttan Taabootaa intte hashiyan tookkanau koshshenna. Ha77ikka GODAAYYO, intte Xoossaayyoonne, a asaa Israa7elayyo oottite. ⁴ Israa7eela Kawoi Daawitinne a na7ai Solomoni xaafidoogaadan, intte citan citaaninne intte aawatu keettan keettan inttena giigissite.

⁵ “Intte Leewati intte dabbota, Israa7eela zaretu yarata maaddana mala, intte yaran yaran shaahettidi, Beeta Maqidasiyaa gididon eqqite; ⁶ Paasikaa dorssa maratakka shukkite. Intte huuphiyaukka geeyite; GODAI Muuse baggaara haasayido qaalaa eti oottanaadan intte dabbotuyyo dorssa marata giigissite” yaagiis.

⁷ Yoosiyaasi Paasikaa yarshshuwau hananaadan he sohuwan de7iya asaayyo hastamu sha7u dorssa maratanne deeshsha marata immiis; qassi heezzu sha7u korimatakka immiis. Hageeta ubbaa kawoi ba wudiyaappe immiis. ⁸ Kawoi sunttido halaqatikka asaayyo, qeesetuyyoonne Leewatuyyo banttabaa bantta sheniyan immidosona. Xoossaa Beeta Maqidasiyaa halaqati Hilqqee, Zakkaariyaasinne Yihi7eeli Paasikaa yarshshuwau haniya naa77u sha7anne usuppun xeetu dorssa maratanne deeshsha marata qeesetuyyo immidosona; qassi heezzu xeetu korimatakka immi-

dosona. ⁹ Leewatu halaqati Konaaneenne a ishannti SHamaa7eenne Nataani7eeli, qassi Hashaabee, Yi7i7eelinne Yozabaadi Paasikaa yarshshuwau haniya ichchashu sha7u dorssa maratanne deeshsha marata Leewatuyyo immidosona; qassi ichchashu xeetu korimatakka immidosona.

¹⁰ Paasikaa Baalaayyo ubbabi giigiis; giigin kawuwaa azazuwaadan qeeseti bantta sohuwan sohuwan, Leewatika bantta citan citan eqquidosona. ¹¹ Paasikaa dorssa marati shukettiyi wode, Leewati galbbaa qaarishin, qeeseti suuttaa ekkidi, yarshshiyosaa bolli caccafidosona. ¹² Hegaappe guyyiyan, xuuggiyo yarshshuwaayyo giigida dorssatu ashuwaa Leewati ba keettaa asan asan shaahetti uttida Israa7eela zaretu yaratu immidosona. Leewati heгаа immidoogee Muuse maxaafan xaafettidoogaadan asai GODAAYYO yarshshanaassa. Eti korimatakka hegaadan oottidosona. ¹³ Leewati wogai azaziyoogaadan shukettida Paasikaa dorssa maratu ashuwaa taman xiixxidosona; geeshsha yarshshota xaaruwan, otuwaaninne disttiyan doissidosona. Yaatidi ka77idaagaa Israa7eela zaretu yaratu ubbau eesuwan shaakki shaakkidi immidosona.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Leewati banttayyoonne Aaroonni zeretta gidia qeesetuyyo Paasikaa yarshshuwaa giigissidosona. Aissi giikko, he qeeseti xuuggiyo yarshshuwaanne handdaa yarshshuwaa yarshshiiddi, qammaa gakkanaashin ootoosona. ¹⁵ Daawiti, Asaafi, Hemaaninne kawuwaayyo hananabaa yootiya Yidutuuni kase azazidoogaadan, Asaafa yarati, mazamuriyaa yexxiyaageeti bantta sohuwan de7oosona. Penggiyaa naagiyaageetikka bantta naagiyo penggiyaa penggiyaa naagoosona. Eta dabboti, Leewati etayyo giigissido gishshau, eti bantta oosuwaa aggibookkonna.

¹⁶ GODAAYYO oottiyo oosoi ubbai, Paasikaa Baalaa bonchchiyoogeenne xuuggiyo yarshshuwaa GODAAYYO yarshshiyosaa bolli yarshshiyoogee, Kawoi Yoosiyaasi azazidoogaadan hanidi, he gallassi giigiis. ¹⁷ Hegan shiiqida Israa7eela asai he gallassi Paasikaa Baalaa bonchchiis; eti Oittaa Baalaakka laappun gallassi bonchchidosona. ¹⁸ Hananabaa yootiya Sameela wodiyaappe doommin, heгаа mala Paasikaa Baalai Israa7eelan bonchchetti erenna. Yoosiyaasi, qeesetinne Leewati, he sohuwan shiiqida Yihudaa asai, Israa7eela asai ubbainne Yerusalaaamen de7iya asai bonchchidoogaa mala Paasikaa Baalaa kase Israa7eela kawotuppe bonchchidai issoinne baawa. ¹⁹ Ha Paasikaa Baalai Yoosiyaasi kawotido tammanne hospunnta laittan bonchchettiis.

Yoosiyaasa Kawotaa Wurssettaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:28-30)

²⁰ Ha ubbaappe guyyiyan, Yoosiyaasi Beeta Maqidasiyaa giigissido wode, Gibxxe Kawoi Nakoi Efiraaxiisa SHaafaa matan de7iya Karkkamiisha giyo kataman olettanaau biis. Biishin Yoosiyaasi a teqqanau kiyiis. ²¹ SHin Nakoi Yoosiyaasakko asa kiittidi, “Yihudaa kawuwau, tananne nena ooshshiyai aibee? Taani yiidoi ta morkketa olanaassappe attin, nena olanaassa gidenna. Ta morkketa taani eesuwan olanaadan Xoossai tana azaziis. Xoossai nena xaissennaadan, tanaara de7iya Xoossaara gaad-detiyoogaa agga” yaagiis.

²² Gidikkonne, Yoosiyaasi GODAI Nako baggaara odidoogaa siyennaaninne guyye simmennan ixxiis. Ixxidi morkketa bana erenna mala, ba kawotaa maayuwaa laamiis; laammidi Magiddo dembbaa olettanaau geliis.

²³ Gelin wonddafiyaasati Kawuwaa Yoosiyaasa dukkidi caddidosona. Caddin kawoi ba ashkkaratuyyo, “Taani keehippe cadettaas; tana olaa giddoppe kessite” yaagiis. ²⁴ Yaagin ashkkarati Yoosiyaasa paraa gaariyaappe denttidi, ayyo de7iya naa77antto paraa gaariyan wottidi, a Yerusalaame ehiidosona. Ehin i yan haiqqiis; haiqqidi ba maizza aawatu makkaan moogettiis. Yihudaa asainne Yerusalaame asai ubbai ayyo yeekkiis.

²⁵ Ermmaasi Yoosiyaasayyo zilaaliyo zilaassaa kessidi xaafiis; xaafin yeeho yeekkiya maccaasatinne attumaasati Yoosiyaasa qoppi qoppidi yeekkiyo wode, ha Ermmaasi kessido zilaassaa zilaaliyoogee Israa7eela biittan woga gidiiis. He zilaassai Israa7eelatu Yeehuwaa Zilaassaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁶ Yoosiyaasi hanido harabai, GODAA higgiiyan xaafettdoogaadan i oottido lo77o oosuwaabainne ²⁷ koiroppe wursettaa gakkanaassi i polidobai ubbai Israa7eela Kawotunne Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7akaaza

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:30-35)

36 Hegaappe guyyiyan, he biittaa asai Yoosiyaasa na7aa Yo7akaaza dooriidosona; dooridi a aawaa sohuwan Yerusalaamen kawoyidosona. ² Yo7akaazi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne heezza; i Yerusalaamen heezzu agina kawotiis. ³ Hegaappe guyyiyan, Gibxxe kawoi Yo7akaaza Yerusalaame kawotettaappe wottiis; wottidi heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya xaqara biraanne hasttamanne oiddu kilo giraame deexxiya worqqaa Yihudaa asaa giirssiis. ⁴ Gibxxe kawoi Yo7akaaza ishaa Eliyaaqiima Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli kawoyiis; kawoyidi a sunntaa Yo7aqeema yaagidi laammiis. Yaatidi Yo7aqeema ishaa Yo7akaaza Gibxxe efiiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 23:36-24:7)

⁵ Yo7aqeemi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne isiini laitta kawotiis. GODAA ba Xoossaa sinttan iitabaa oottiis. ⁶ Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori a olidi, Baabiloone efaanau nahaasiyaa sanssalaatan qachchiis. ⁷ Naabukadanaxoori qassi GODAA Beeta Maqidasiyaappe miishshaa ekkidi, Baabiloone efidi, ba kawo keettan wottiis.

⁸ Yo7aqeemi hanido harabai, i oottido tunabainne i oottido iitabai ubbai Israa7eela Kawotunne Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. I haiqqin, a sohuwan a na7ai Yo7aakiini kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:8-17)

⁹ Yo7aakiini kawotiyo wode, laittai ayyo hospguna;⁵ i Yerusalaamen heezzu agianne tammu gallassa kawotiis. GODAA sinttan i iitabaa oottiis. ¹⁰ Laittai laamettiyo wode Kawoi Naabukadanaxoori asaa kiittidi, Yo7aakiinanne GODAA Beeta Maqi-

⁵**36:9 Hospguna:** Laittai ayyo hospguna woikko tammanne hospguna. Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:8 xeella.

dasiyan de7iya al77o miishshata aara issippe Baabiloone ehiissii. Yaatidi a aawaa ishaa Sedeqiyaasa Yihudaa bollinne Yerusalaame bolli kawoyiis.

Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:18-20; Ermmaasa 52:1-3)

¹¹ Sedeqiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne isiino; i Yerusalaamen tammanne isiini laitta kawotiis. ¹² GODAA ba Xoossaa sinttan i iitabaa oottiis; qassi GODAA sunttan hananabaa yootiya Ermmaasa sinttan bana kaushshibeenna.

Yerusalaame Kunddettaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 25:1-21; Ermmaasa 52:3-11)

¹³ Sedeqiyaasi ammanettanaadan bana Xoossaa sunttan caaqqetida Naabukadanaxoora bolli makkaliis. GODAAKKO Israa7eela Xoossaakko simmiyoogaa aggidi, ba morggiyaa zozzissii; ba wozanaakka muumissii. ¹⁴ Qassi Yihudaa asainne eta kaalettiya qeeseeti, mulekka ammanettennaageeta gididosona. Eti hara kawotettaa asai oottiyo sheneyiya oosota qullidi, GODAI Yerusalaamen geeshshido a Beeta Maqidasiyaakka tunissidosona.

¹⁵ GODAI, eta maizza aawatu Xoossai ba asaayyoonne ba Beeta Maqidasiyaayyo qarettiyo gishshau, ba hananabaa yootiyaageeta etayyo zaari zaaridi kiittiis. ¹⁶ SHin GODAA hanqqoi eta bolli wodhdhana gakkanaashiinne etayyo kessi ekkiyoosai xayana gakkanaashin, eti GODAI kiittidoogeeetu bolli qilliiccidosona, a qaalaa kari-dosonanne hananabaa yootiyaageetu bolli miiccidosona.

¹⁷ Hegaa gishshau, GODAI Baabiloone kawuwaa eta bolli denttidi ehiis. Ehin eta yelaga attuma asaa Beeta Maqidasiyaa gidдон bisuwan woriis; yelaga attumaasat-uyyo, woikko geela7otuyyo, woikko cimatuuyyo, woikko ceegatuuyyo qarettennan, Xoossai eta ubbaa Naabukadanaxoora kushiyan aattidi immiis. ¹⁸ Baabiloone kawoi Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya miishshata ubbaa, gitaanne guuttaa, GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya buquraa, kawuwaa buquraanne a oosanchchatu buquraa ubbaa ekkidi, Baabiloone efiis. ¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Baabiloone olanchchati Xoos-saa Beeta Maqidasiyaa taman xuuggidi, Yerusalaame dirssaa gimbbiyaakka laali-dosona. Kawo keettata ubbaa taman xuuggidi, yan de7iya al77o miishsha ubbaa xaissidosona.

²⁰ Xaissin kawoi bisuwaappe palahidi attidaageeta omooddidi Baabiloone efiis. Parsse kawotettaa wolqqaamana gakkanaassi, eti ayyoonne a naatuuyyo ashkkara gididosona. ²¹ Hegan GODAI hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara odido qalal polettiis. Wurssettan biittai laappun tammu laitta kumettaa asi baina soho gididi shemppiis; hegeenne, laappunnta laappunnta laittaa Sambbata oottidi, biittaa shemp-pissiyooogaa asai aggido gishshaassa.

²² Parsse Kawoi Qiiroosi kawotido koiro laittan, hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara GODAI haasayidobaa poliis. Parsse Kawoi Qiiroosi ba kawotettaa gid-don ubbasan hagaadan yaagidi awaajjanaadaaninne xaafidi wottanaadan GODAI a ayyaanaa denttettiis; ²³ “Parsse Kawoi Qiiroosi hagaadan yaagees; ‘GODAI, saluwaa Xoossai ha sa7aa kawotettata ubbaa taayyo immiis; qassi Yihudan de7iya Yerusalaamen taani ayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanaadan tana sunttiis. Xoossaa asaa gidida oninne yaa bo. GODAI a Xoossai aara gido!’ yaagees” yaagiis.

Izira Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Izira Maxaafai Hanidabaa Odiya naa77u maxaafata kaalliyaagaa. Ha maxaafai Aihudatuppe omoodettidi biida amarida asati Baabilooneppe simmidoogaanne Yerusalaamen asaassi de7oikka goinoikka ooraxxidoogaa odees. Ha hanotati ha-gaappe kaallidi xaafettidosona.

1. Omooduwan biida Aihudatuppe Parsse Kawuwaa Qiirsoosa sheniyani koiro sim-miyaageeti Baabilooneppe simmidosona.

2. Beeta Maqidasee wotti yegetti keexettidi anjjettiis. Xoossaassi goinniyoogekka wotti yegettidi doomettiis.

3. Issi amarida wodiyaappe simmin, Xoossaa higgiiyaa loittidi eriya Iziri kaalettin, hara Aihudati Yerusalaame simmidosona. Iziri Israa7eela asaa ayyaanaa de7uwaa kase sohuwaa zaaranau, asai ayyaanaa de7uwaanne issippettaa de7uwaa wotti yeggidi minttanaadan maaddiis.

Aihuda Asai Bantta Biittau Simmana Mala Qiirsoosi Awaajjiis

1 Parsse Kawoi Qiirsoosi kawotido koiro laittan, hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara GODAI haasayidobaa poliis. Parsse Kawoi Qiirsoosi ba kawotettaa gid-don ubbasan hagaadan yaagidi awaajjanaadaaninne xaafidi wottanaadan GODAI a ayyaanaa denttettiis; ²“Parsse Kawoi Qiirsoosi hagaadan yaagees; ‘GODAI, saluwaa Xoossai ha sa7aa kawotettata ubbaa taayyo immiis; qassi Yihudan de7iya Yerusalaamen taani ayyo Beeta Maqidasiyaa keexxanaadan tana sunttiis. ³Xoossaa asa gidida ooninne yaa bo. A Xoossai aara gido! Intte Yihudan de7iya Yerusalaame biidi, yan Yerusalaamen de7iya GODAA, Israa7eela Xoossaa Beeta Maqidasiyaa zaarettidi ke-exxite. ⁴Dumma dumma biittan de7iya asai ubbai Aihudatuppe attidaageetuyyo biraa, worqqa, dumma dumma miishshatanne mehiyaa immidi maaddona; qassi Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaassikka bantta dosan immiyo imo-taa immona’ yaagiis” yaagees.

⁵Hegaappe guyyiyan, Yihudaa zaretunne Biniyaama zaretu halaqati, qeesetinne Leewati, qassi Xoossai eta wozanaa denttettido ubbati Yerusalaamen GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxanau baanau denddidosona. ⁶Qassi eta shooron de7iyaageetikka bantta dosan immidobaa bolli gujjidi, bira miishshaanne worqqa miishshaa, hara dumma dumma miishshatanne mehiyaa immidi, eta maaddidosona. ⁷Hegaa bol-likka qassi Kawoi Qiirsoosi Naabukadanaxoori Yerusalaameppe efiidi ba xoossatu keettan wottido GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshata immiis. ⁸Immin Parsse Ka-woi Qiirsoosi miishshata wottiyo keettaa halaqaa Mitiredaatan kesissidinne qoodis-sidi, Yihudaa haariya SHeshibaaxaara kushiyan sheedhdhiis. ⁹Simmida miishshatu qoodai haggaa: hasttamu worqqa saineta, issi sha7u bira saineta, laatamanne ud-dufun billamata, ¹⁰worqqaappe oosettida hasttamu miishshata, biraappe ooset-tida oiddu xeetanne tammu miishshatanne issi sha7u hara dumma dumma mi-ishshata. ¹¹Worqqa miishshatunne bira miishshatu qoodai muleera ichchashu sha7anne oiddu xeeta; ha miishshata ubbaa omooduwan biida asai Baabilooneppe Yerusalaame simmiyo wode SHeshibaaxaari ekki yiis.

Omooduwaappe Simmida Israa7eela Asaa Qoodaa

(Nahimiyaa 7:4-73)

2 Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori omooddidi, ba biitti efiido asaappe guyye bantta katamaa katamaa, Yerusalaammenne Yihudaa simmida asati ha-gaappe kaalliyaaageeta. ² Eta halaqati Zarubaabeela, Yaasa, Nahimiyaa, Saraaya, Ra7eelaaya, Marddikiyoosa, Bilishaana, Misppaara, Bigiwaaya, Rehuumanne Ba7aana.

Omooduwaappe simmida Israa7eela asaa qoodai hagua.

³ Par77oosha yarati 2,172.

⁴ SHafaaxiyaa yarati 372.

⁵ Araaha yarati 775.

⁶ Yaasunne Yoo7aaba naata gidiya Paahati-Moo7aaba yarati 2,812.

⁷ Elaama yarati 1,254.

⁸ Zattu yarati 945.

⁹ Zakkaaya yarati 760.

¹⁰ Baana yarati 642.

¹¹ Bebaaya yarati 623.

¹² Azggaada yarati 1,222.

¹³ Adooniqaama yarati 666.

¹⁴ Bigiwaaya yarati 2,056.

¹⁵ Adiina yarati 454.

¹⁶ Hizqqiyaasa yara gidiya Axeera yarati 98.

¹⁷ Bexaaya yarati 323.

¹⁸ Yooraa yarati 112.

¹⁹ Hashuuma yarati 223.

²⁰ Gibbaara yarati 95.

²¹ Beetaliheeme asai 123.

²² Naxoofa katamaa asai 56.

²³ Anatoota katamaa asai 128.

²⁴ Azimaaweeta katamaa asai 42.

²⁵ Qiriyaati-Yi7aariima, Kafiranne Ba7eroota katamatu asai 743.

²⁶ Raamanne Gebaa7a katamatu asai 621.

²⁷ Mikimaasa katamaa asai 122.

²⁸ Beeteelenne Aaya katamatu asai 223.

²⁹ Nabo katamaa asai 52.

³⁰ Maagibiisha katamaa asai 156.

³¹ Naa77antto Elaama katamaa asai 1,254.

³² Hariima katamaa asai 320.

³³ Looda, Hadiidanne Oono katamatu asai 725.

³⁴ Yarkko katamaa asai 345.

³⁵ Sanaa7a katamaa asai 3,630.

³⁶ Hageeti omooduwaappe simmida qeeseta:

Yaasu yara gidiya Yadaaya yarati 973;

³⁷ Imeera yarati 1,052;

³⁸ Paashihuura yarati 1,247;

³⁹ Hariima yarati 1,017.

⁴⁰ Hageeti omooduwaappe simmida Leewata:

Hodaawiyaa yara gidiya Yaasunne Qaadimi7eela yarati 74;

⁴¹ Asaafa yara gidiya mazamuriyaa yexxiyaageeti 128;

⁴² Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiya SHAaluuma, Axeera, Xalmmoona, Aqquuba, Haxiixanne SHobaaya yarati 139.

⁴³ Hageeti omooduwaappe simmida, Beeta Maqidasiyan oottiya ashkkaratu yarata: Xiiha yarata, Hasuufa yarata, Xabba7oota yarata, ⁴⁴ Qeeroosa yarata, Si7aaha yarata, Padoona yarata, ⁴⁵ Labaana yarata, Hagaaba yarata, Aqquuba yarata, ⁴⁶ Hagaaba yarata, SHamilaaya yarata, Hanaana yarata, ⁴⁷ Giddeela yarata, Gahaara yarata, Ra7aaya yarata, ⁴⁸ Raaxiina yarata, Naqoda yarata, Gazzaama yarata, ⁴⁹ Uzza yarata, Paaseeha yarata, Besaaya yarata, ⁵⁰ Asina yarata, Me7uniima yarata, Nafisiima yarata, ⁵¹ Baaqibuuqa yarata, Haquufa yarata, Harihuura yarata, ⁵² Baaxiluuta yarata, Mahiida yarata, Harshsha yarata, ⁵³ Barqqoosa yarata, Sisaara yarata, Temaaha yarata, ⁵⁴ Naxiiha yaratanne Haxiifa yarata.

⁵⁵ Hageeti omooduwaappe simmida Solomona ashkkaratu yarata: Soxaaya yarata, Hassofereeta yarata, Paruuda yarata, ⁵⁶ Yaa7ila yarata, Darqqoona yarata, Giddeela yarata, ⁵⁷ SHafaaxiyaa yarata, Haxxiila yarata, Pokereti-Haxxabaima yaratanne Aama yarata. ⁵⁸ Omooduwaappe simmida, Beeta Maqidasiyan oottiya ashkkaratu yaratanne Solomona ashkkaratu yaratu qoodai muleera heezzu xeetanne uddufun tammanne naa77a.

⁵⁹ Haratikka qassi Telmmelaaha, Teliharshsha, Karuuba, Adaananne Imeera giyo katamatuppe Yerusalaame simmidosona. SHin eti woikko eta aawati Israa7eela sheeshsha gidiiyogaa erissanau eti danddayibookkona. ⁶⁰ Hegeeti Dalaaya, Xoobiyaanne Naqoda yarata; eta qoodaikka muleera usuppun xeetanne ishatamanne naa77a.

⁶¹ Qeesetuppe qassi Habaaya yarati, Haqqooxa yaratinne Barzzillaaya yarati simmidosona. Hagee Barzzillaaya giyoogee Gala7aade biitta asa gidiya Barzzillaaya na7iyo machchidi, ba bolluwaa sunntaa ekkiis. ⁶² Hageeti bantta yeleta xaphuwaa eranau yeletaa maxaafan koyidosona, shin demmibookkona. Hegaa gishshau, eti tunadan qoodettidi, qeesetettan oottennaadan digettidosona. ⁶³ Qassi Uriimiyaanne Tumiimiyaa shaakkidi pirddiya qeesee denddana gakkanaashin, eti geeshsha qumaappe maanau danddayennaagaa Aihudata haariyaagee etau yootiis.

⁶⁴ Omooduwaappe Yihudaa biittaa simmida asaa qoodai muleera 42,360. ⁶⁵ Hegaa bollikka qassi 7,337 attuma ashkkaratinne macca ashkkaratinne 200 atumanne macca mazamuriyaa yexxiyaageetikka simmidosona. ⁶⁶ Omooduwaappe muleera simmida asaa paratu qoodai 736; baquloti 245; ⁶⁷ gaameelati 435; hareti qassi 6,720.

⁶⁸ Eti Yerusalaamen kase GODAA Beeta Maqidasee de7iyo sohuwaa gakkido wode, yaratu halaqatuppe amaridaageeti GODAA Beeta Maqidasee kase ba sohuwan keexettana mala, bantta dosan imotaa immidosona. ⁶⁹ Issoi issoi bau danddayiyogaa keenaa keenaa ha Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi immiis; eti muleera 500 kilo giraame deexxiya worqqaa, 2,800 kilo giraame deexxiya biraanne 100 qeesetu maayuwaa immidosona.

⁷⁰ Hegaappe guyyiyan qeeseti, Leewatinne asaappe amaridaageeti Yerusalaamen uttidosona; mazamuriyaa yexxiyaageeti, Beeta Maqidasiyaa penggiyaa

naagiyaageetinne Beeta Maqidasiyan oottiya ashkkarati Yerusalaame yuushuwan de7iya katamatun uttidosona; qassi attida asati ubbai bantta katamatun katamatun uttidosona.

Kase Eti Goinniyo Wogaa Zaaretti Doommidosona

3 Israa7eela asai bantta kataman kataman woppu giidi uttidosona. Hegaappe guyyiyan, laappunnta aginai gakkiiyo wode, eti ubbai issi asadan Yerusalaamen shiiqidosa. ²SHiiqin Yoxedeeqa na7aa Yaasunne aara oottiya qeeseti qassi Salaatiyaala na7aa Zarubaabeelinne a dabboti Xoossaa asaa Muuse higgiiyan kase xaafettidoogaadan xuuggiyo yarshshuwaa yarshshanau, Israa7eela Xoossaaayo yarshshiyosaa giigissidosona. ³Eti he biittan de7iya asau yayyikkonne, aggenan yarshshuwaa yarshshiyosaa kase i kolettido man77iyan zaarettidi keexxidosona. Keexxi giigissidi, xuuggiyo yarshshuwaa GODAASSI maalladonne omarsii ubba wode yarshshidosona. ⁴Kase xaafettidoogaadanka eti Daase Baalaa bonchchidosona; xuuggiyo yarshshuwaakka hachchissi hachchissi bessiyaagaa qoodaa pacisennan yarshshidosona. ⁵Qassi ubba wode yarshshiiyo xuuggiyo yarshshuwaa, aginai xeeriiyo wode yarshshiiyo yarshshuwaanne GODAA geeshsha baalatun yarshshiiyo yarshsho ubbaakka yarshshidosona. Hega bollikka asai ba dosan GODAASSI immido imota ubbaakka yarshshidosona. ⁶Laappunnta aginan koiro gallasan eti GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyogaa doommidosona; shin he wode GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxiyo baasoi biron baasettiichchibeenna.

Beeta Maqidasiyaa Zaaretti Keexxiyoogaa Doommidosona

⁷Hegaappe guyyiyan, shuchchaa massiyaageetusinne anaaxetussi miishshaa qanxxidi qaxaridosona. Parsse Kawoi Qiirsoosi etau azazido gishshau, Liibaanoosappe zigaa abbaa pinttidi, Yoophphe ehaanau Sidoonanne Xiirsoosa biittaa asau qumaa, ushshaanne zaitiyaa immidosona.

⁸Hegaappe guyyiyan, eti Yerusalaamen de7iya GODAA Beeta Maqidasee de7iyo sohuwaa gakkido naa77antto laittan naa77antto aginan, Salaatiyaala na7ai Zarubaabeeli, Yoxedeeqa na7aa Yaasunne eta dabboti, qeeseti, Leewatinne omooduwaappe simmidi, Yerusalaame yiida asai ubbai oosuwa doommidosona. Qassi GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwa aawatettan xeellana mala, laatamu laitta gididoogeetanne laatamu laittappe aadhido Leewata sunttidosona. ⁹Leewa zare gidiiya Yaasu, a naatinne a dabboti, Hodaawiyaa yara gidiiya Qaadimi7eelinne a naati issippe gididi, GODAA Beeta Maqidasiyaa oosuwa aawatettan xeellidosona; qassi Henadaada yara gidiiya Leewatika eta maaddidosona.

¹⁰Anaaxeti GODAA Beeta Maqidasiyaa keexxanau baasuwa baasidi wurssido wode, qeeseti bantta maayuwaa maayidinne xurumbaa oiqqidi, qassi Asaafa yara gidiiya, Leewatika, daalaa oiqqidi, Israa7eela Kawuwaa Daawita wogaadan GODAA galatanau eqqidosa. ¹¹Eti GODAA galatiiddinne kayan kayan mazamuriyan sabbiiddi, hagaadan yaagidi, au yexxidosona; “GODAI keha;

i Israa7eela siiqiyo aggenaa siiqoi merinaagaa” yaagidosona.

Qassi GODAA Beeta Maqidasiyaa baasoi baasettido gishshau, asai ubbai bantta qaala xoqqu oottidi hobbociiddi, GODAA galatidosona. ¹²SHin kase Beeta Maqidasiyaa be7ida cima qeesetuppe, Leewatuppenne zaretu halaqatuppe daroti ha77i

Beeta Maqidasiyaa keexxanau baasettida baasuwaa be7ido wode, bantta qaalaa xoqqu oottidi yeekkidosona; harati mati ufaittidi hombbocidosona. ¹³ Hegaa gishshau, ufaittidi hombbociyaagaa yeekkiyaagaappe shaakkidi eranau danddayettiibeenna. Aissi giikko, eti keehippe wocamiyo gishshau, eta wocamaikka haahosan siyettees.

Beeta Maqidasiyaa Zaaridi Keexxenna Mala Digganau Denddaageeta

4 Omooduwaappe simmida asati GODAASSI, Israa7eela Xoossaassi Beeta Maqidasiyaa keexxiyoogaa Yihudaanne Biniyaama morkketi siyidosona. ² Siyidi, Zarubaabeelakonne zaretu halaqatukko yiidi, hagaadan yaagidosona; “Asoore Kawoi Asiraadooni¹ nuna ha sohuwau ehiido gallasaappe doommidi, nuunikka intte Xoossaayyo yarshshoosinne ayyo goinnoos. Hegaa gishshau, nuunikka inttenaara issippe ane keexxoos” yaagidosona.

³ SHin Zarubaabeeli, Yaasunne Israa7eela zaretu halaqati etayyo zaaridi, hagaadan yaagidosona; “Nu Xoossaassi Beeta Maqidasiyaa keexxanau nuuyyoonne intteyyo aiba issippetettinne baawa. SHin Parsse Kawoi Qiiroosi azazidoogaadan, nu xalaalai GODAASSI Israa7eela Xoossaassi Beeta Maqidasiyaa keexxana” yaagidosona.

⁴ Hegaappe guyyian, Yihudaa biittaa asati Beeta Maqidasiyaa keexxennaadan, he biittan de7iya asati hashiyaa sho7idosonanne yashissidosona. ⁵ Qassi Parsse Kawuwaa Qiirsoosa laittai wuranaashiinne appe simmin Daariyoosi² Parssen kawotido wodee gakkanaashin, eti Yihudaa asatu zorettaa laalanau zorettiyaageeta miishshan qaxaridosona.

Yerusalaamee Naa77anttuwaa Keexetennaadan Digettiis

⁶ Hegaappe guyyian, Arxxekssiisi kawotaa doommiiyoorin, eti Yihudaanne Yerusalaamee asaa mootanau pailiyaa dooyidosona.

⁷ Qassi simmida, Arxxekssiisi kawotiiddi de7ishin, Bishilaami, Mitiredaati, Xaabi7eelinne eta yarati issippe gididi, Parsse Kawuwaa Arxxekssiisau dabdaabbiyaa xaafidosona; he dabddaabbee Sooriyaa biittaa pitaliyaanne qalan xaafettiis.

⁸ Biittaa haariya Rehuuminne xaafiyaa SHimshshaayi Yerusalaamebaa hagaadan yaagidi, Kawuwaa Arxxekssiisau dabdaabbiyaa xaafidosona; ⁹ “Ha dabddaabbee biittaa haariya Rehuumappe, xaafiyaa SHimshshaayappe, beni Elaama biittan de7iya Suusappe, Ereekappenne Baabilooneppe yiida pirddiyaanne daannatiyaa eta yarattupenne ¹⁰ gitanne bonchchettida Kawuwaa Asanaafari³ omooddi ehiidi, Samaariyaanne Efiiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittan wottido asa ubbaappe xaafettiis” yaagidosona.

¹¹ Eti ayyo kiittido dabddaabbee hagaadan yaagees; “Kawuwaa Arxxekssiisau, Efiiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittan de7iya ne ashkaratuppe:

¹**4:2 Asiraadooni:** Ibraawettuwan “Esar-Haddon” geetettees. Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 19:37 xeella.

²**4:5 Daariyoosi:** Daariyoosa taarikee paiduwaa 24ppe doommidi xaafettiis. Paiduwaa 6-23 gakkanau xaafettida taarikee Beeta Maqidasee keexettoosappe issi xeetu laitta gidiyaaagaa gam77in hanidabaa.

³**4:10 Asanaafari:** Ibraawettuwan “Osnappar” geetettees. Ha kawoi qassi “Assurbanipal” geetettees.

¹²“Kawuwau, ne matappe haa nuukko yiida Aihudati Yerusalaame biidi, he makkalanchanne iita katamaa zaaridi keexxiiddi de7iyooгаа era. A gimbbiyaa ooraxissoosona; a xaphuwaakka bottokonoosona. ¹³Qassi kawuwau, ha katamai keexettiyaabaa gidikkonne a gimbbiyaakka ooraxissiyaabaa gidikko, hegaappe guyyiyan, eti giiraanne qaraxaa qanxxennaagaa era. Hegaappe denddidaagan kawo keettau geliya miishshai paca gidana. ¹⁴Nuuni kawoi sunttin oottiyaageeta gidiyoo gishshaunne kawoi kauyyishin be7anau koyenna gishshau, haggaa neeni erana mala giidi kiittoos. ¹⁵Hegaa gishshau, kase ne aawatu taarikiyaa maxaafai koyettidi xeeletto; hegan xaafettidabaappe neeni ha katamai beniisappekka doommidi, makkalanchcha katama gidiyooгаanne kawotussinne biittatussi metuwaa medhdhidaagaa gidiyooгаа eranau danddayaasa. Hegaappe denddidaagan i kolettiis. ¹⁶Hegaa gishshau, ha katamai keexettiyaabaa gidikkonne a gimbbiyaakka ooraxissiyaabaa gidikko, Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittai ne kushiyaappe kiyyidooгаа era” yaagidosona.

¹⁷Kawoi hagaadan yaagiya zaaruwaa etayyo yeddiis; “Biittaa haariya Rehuumaa, xaafiyaa SHimshshaayaa, Samaariyaaninne Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittan de7iya eta yara gidiyaa asa ubbau, inttena saro gais. ¹⁸Intte taayyo yeddido dabddaabbee birshshettidi nabbabettiis. ¹⁹Taani azazin, kase taarikee koyettidi xeelettiis; xeelettiyo wode, ha katamai beniisappekka doommidi, kawotussi makkalanchcha gidiyooгeenne metuwaa medhdhiyaageeti de7iyoo soho gidiyooгee erettiis. ²⁰Yerusalaamen wolqqaama kawoti kawotidosona; Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittaappekka he kawoti giiraanne qaraxaa ekkidosona. ²¹Hegaa gishshau, taani etayyo oottite giyo azazuwaa immana gakkanaashin, ha asati he katamaa keexxiyoogaa essana mala odite. ²²Intte ha yohuwaa shenehoo geennaadan naagetite. Aissi giikko, kawotuyyo metuwaa darissanau koshshenna” yaagidi kiittiis.

²³Kawuwaa Arxxekssiisa dabddaabbee Rehuumassi, xaafiyaa SHimshshaayassinne eta yara gidiyaa ubbatussi nabbabettido wode, Yerusalaamen de7iya Aihuda asatukko eesotiiddi biidi, eti keexxiyoogaa wolqqan teqqidosona.

²⁴Teqqin Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosoi Daariyoosi kawotido naa77antto laittai gakkanaashin, eqqosan atti aggiis.

Beeta Maqidasiyaa Oosoi Naa77anttuwaa Doomettiis

5 He wodiyan hananabaa yootiya Haggeenne Iddo na7ai Zakkaariyaasi Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya Aihuda asatuyyo Israa7eela Xoossaa sunttan hananabaa yootidosona. ²Salaatiyaala na7ai Zarubaabeelinne Yoxedeeqa na7ai Yaasu denddidi, Yerusalaamen de7iya GODAA Beeta Maqidasiyaa zaarettidi keexxanau doommidosona. Hananabaa yootiyaageetikka etaara issippe gididi, eta maaddidosona.

³He wode, Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittaa haariya Tattanaaya giyoogee, SHatarbbozina giyoogeenne etaara oottiyaageeti yiidi, “Intte ha Beeta Maqidasiyaa keexxana malanne polana mala, intteyyo oonee odidai?” yaagidi oichchidosona. ⁴Eti qassi, “Ha Beeta Maqidasiyaa keexxiya asatu sunttai oonee oonee?” yaagidikka oichchidosona. ⁵SHin he yohoi Daariyoosakko gakkinn, a matappe dab-

ddaabbee xaafettidi yaana gakkanaashin, eti bantta oosuwaa aggibookkona; aissi giikko, eta Xoossaa aifee Yihudaa biittaa cimatu bollan de7ees.

⁶Efiraaxiisa SHaafaappe Arggo Bagga Biittaa haariya Tattanaayi, SHatarb-bozininne etaara oottiyaageeti Kawuwaa Daariyoosayyo kiittido dabddaabbee ⁷hagaadan yaagees;

“Kawuwaa Daariyoosaa, kumetta sarotettai neeyyo gido!

⁸“Nuuni Yihudaa biittan de7iya gita Xoossaa Beeta Maqidasiyaakko biida. He Beeta Maqidasee gita shuchchan keexettiis; qassi gimbbiyaa bollanka mittai wodhdhiis. Oosoikka gita akeekaaninne eesuwan oosettiiddi de7ees.

⁹“Eta kaalettiiya cimata nuuni hagaadan yaagidi oichchida; ‘Ha Beeta Maqidasiyaa keexxana malanne polana mala, intteyyo oonee odidai?’ yaagidi oichchida. ¹⁰Qassi neeyyo xaafidi erissana mala, eta ha oosuwan kaalettiiyaageetu suntaikka oonakko oichchida.

¹¹“Oichchin, eti hagaadan yaagidi zaaridosona; ‘Nuuni saluwaanne sa7aa Xoossaa ashkarakata; qassi nuuni Israa7eela kawuwaa gitai daro laittaappe kase baggan keexxi polido Beeta Maqidasiyaa zaaretti keexxeettes. ¹²Nu aawati saluwaa Xoossaa hanqetissido gishshau, i eta Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora kushiyan aatti immiis. Immin, i ha Beeta Maqidasiyaa koli aggiis; asaakka Baabiloone biitti omooduwau ekkidi biis.

¹³“SHin Baabiloone Kawoi Qiirsoosi ba kawotido koiro laittan, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa, haggaa zaaretti keexxana mala, awaajuwaa kessiis. ¹⁴Naabukadanaxoori Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe ekki efiidi, Baabiloone biittan de7iya ba xoossatu keettan wottido worqqanne bira miishshatakka Qiirsoosi zaaridi yeddiis.

“He miishshati Kawoi Qiirsoosi Yihudaa biittaa haarana mala doorido SHeshibaaxaara kushiyan sheerettidosona. ¹⁵SHeedhdhiiddi Kawoi Qiirsoosi a hagaadan yaagiis; “Ha miishshata ekka efaada Yerusalaamen de7iya Beeta Maqidasiyan wotta; qassi Xoossaa Beeta Maqidasiyaakka kase i de7iyo sohuwan keexxa” yaagiis. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, SHeshibaaxaari yiidi, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxiyo sohuwaa Yerusalaamen baasiis. I ha77ikka wuribeennaagaa gidikkonne, he wodeesappekka doommidi, keexettiiddi de7ees’ yaagidosona.

¹⁷“Ha77i simmi ha yohoi kawuwaa ufaissiyaabaa gidikko, ane Kawoi Qiirsoosi ha Beeta Maqidasiyaa Yerusalaamen keexxana mala, tumukka awaajuwaa kessidaakko eranau kase aadhdhida Baabiloone kawotu taarikiyaa mazggafai koyettidi xeeletto. Hegaappe guyyiyan, kawoi nuuni ha yohuwaa waatanau bessiyaakko qachchido qofaa nuuyyo kiitto” yaagidi xaafidosona.

Qiirsoosi Kase Azazido Azazoi Koyettidi Beettiis

6 Heggaa gishshau, Kawoi Daariyoosi azazin, Baabiloone miishshata wottiiyo keettan de7iya taarikiyaa mazggafata eti koyidosona. ²SHin Baabiloone kataman gidennan de7ishin, Meedoona biittan de7iya Ahimtta⁴ giyo kataman issi xaatta maxaafai beettiis. He maxaafan xaafettidabai hagaadan yaagees;

³“Wodenau dogettennaadan, Kawoi Qiirsoosi ba kawotido koiro laittan, Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaa gishshau, hagaadan yaagiya awaa-

⁴**6:2 Ahimtta:** Ha katamai qassi Ekibataana geettes.

juwaa kessiis; ‘Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidase gidiya, Aihudati yarshshuwaa yarshshiyoo sohoi zaarettidi keexetto; a baasoikka baasetto. He Beeta Maqidasee usuppun tammu wara adussanne usuppun tammu wara aaho gido. ⁴Qassi heezzu maaran gita shuchchai wodhdhin, he maaratu bollan bollaara issi maara mittai wodhdho. Hegau koshshiyaa miishshai ubbai kawo keettan buquraa wottiyo keettaappe imetto. ⁵Naabukadanaxoori Yerusalem de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe ekkidi, Baabiloone ehiido Xoossaa Beeta Maqidasiyaa worqqanne bira miishshati bantta sohuwau guyye Yerusalem simmona; simmidi Xoossaa Beeta Maqidasiya de7ona’ yaagiis” yaagees.

⁶Hegaappe guyyiyan, Daariyoosi xaafido dabddaabbee hagaadan yaagees; “Intenoo Efraaxiisa SHAafaappe Argo Bagga Biittaa haariya Tattanaayaa, SHatarb- bozinaanne etaara oottiya ubbatoo, he Beeta Maqidasiyaakko shiiqoppite. ⁷Ha asati keexxiyo Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi xube gidoppite. Aihudata haariyaageenne Aihuda cimati Xoossaa Beeta Maqidasiyaa kase i de7iyo sohuwan zaaridi keexxona.

⁸“Qassi ha Aihuda cimati Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxiyo wode, eti oottiyo oosoi eqqenna mala, etassi koshshiyaa miishshaa ubbaa Efraaxiisa SHAafaappe Argo Bagga Biittaaappe shiihshido kawuwaa giiraa miishshaappe intte etayyo immana mala, taani azazaas. ⁹Yerusalaamen de7iya qeeseti saluwaa Xoossaassi xuggiyo yarshshuwaa yarshshanaau koshshiyaa abai mirggota gidin, dorssa orggeta gidin woikko qassi dorssa marata gidikkokka etayyo immite. Qassi aibanne pacissennan eti koyiyo gisttiyaa, maxiniyaa, woiniyaa eessaanne zaitiyaa etayyo hachchi hachchi immite. ¹⁰Hegaa intte immiyoogee eti saluwaa Xoossaa keehi ufaissiyaa yarshshuwaa yarshshanaassanne kawuwaanne kawuwaa naatu de7uwaa gishshaukka woossanaassa.

¹¹“Ha awaajuwaa laammiya ooninne de7ikko, ‘A keettaa tuussaa shoddidi, he tuussaa xeeraa pooxidoogan lukettidi haiqqo; a keettaikka pito oliyo soho gido’ gaada gujjadakka azazaas. ¹²Ha azazuwaa laammananne qassi Yerusalem de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaa kolana kushiyaa denttiya ai kawo woi dere gidin, ba sunntai xeesettana mala Yerusalem doorida Xoossai a xaisso. Taani Daariyoosi hagaazazaas. Ha yohuwaa asai ubbai minotettan polo” yaagees.

Beeta Maqidasiyaa Anjjisiyo Baalaa

¹³Hegaappe guyyiyan, Efraaxiisa SHAafaappe Argo Bagga Biittaa haariya Tattanaayi, SHatarbbozininne etaara oottiya ubbati Kawoi Daariyoosi azazidoogaadan minotettan oottidi polidosona. ¹⁴Hegaa gishshau, Aihuda cimati bantta oosuwaaggennan oottidosona; qassi hananabaa yootiya Haggeenne Iddo na7ai Zakkaariyaasi yootido qaalanikka minettidosona. Israa7eela Xoossai azazidoogaadaaninne Parsse biittaa kawoti Qiiroosi, Daariyoosinne Arxxekksiisi awaajjidoogaadan Beeta Maqidasee keexettidi wuriis. ¹⁵Daariyoosi kawotido usuppunta laittan Adaare giyo aginan heezzantto gallassan, Beeta Maqidasiyaa oosoi polettiis.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai, qeeseti, Leewatinne omooduwaappe simmida asai ubbai Xoossaa Beeta Maqidasiyaa anjjisiyo baalaa ufaissan bonchchidosona. ¹⁷He baalaa bonchchiyo wode, eti issi xeeetu korimata, naa77u xeeetu dorssa orggetanne oiddu xeeetu dorssa marata yarshshidosona; qassi nagaraa yarshshuwaassi tammanne naa77u Israa7eela zaretu qoodan tammanne naa77u

deeshsha orggetakka yarshshidosona. ¹⁸ Muuse Maxaafan xaafettidoogaadan, Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyan oottana mala, qeesetanne Lee-wata eta maaraadan maaraadan wottidosona.

Paasikaa Baalaa

¹⁹ Omooduwaappe simmida asati kaalliya laittan koiro aginan tammanne oid-dantto gallassan Paasikaa Baalaa bonchchidosona. ²⁰ Qassi qeesetinne Leewati bant-tana geeshshidosona; heгаа gishshau, eti ubbaikka geeshsha. Hegaappe guyyiyan, Leewati omooduwaappe simmida ubbaayyo, qeesetuuyoonne bantta huuphiyau Paasikaa dorssaa shukkidosona. ²¹ SHukkin, omooduwaappe simmida Israa7eela asainne Aihuda gidenna asati oottiyo tunatettaappe banttana shaakkidi, GO-DAAKKO, Israa7eela Xoossaakko simmida asai ubbai Paasikaa miidosona. ²² Qassi eti laappun gallassau Oittaa Baalaa ufaissan bonchchidosona; aissi giikko, GODAI eta ufaissiis; qassi Xoossaa, hegeekka Israa7eela Xoossaa Beeta Maqidasiyaa eti ke-xxidi polana mala, Asoore kawuwaa qofaa GODAI laammin, kawoi eta maaddiis.

Iziri Yerusalaame Yiis

7 Hegaappe simmin, daro wodiyaappe guyyiyan, Parsse biittan Arxxekssiisi ka-wotido wodiyan Izira giyo issi asi de7iis. I Saraaya na7aa; Saraayi Azaariyaa na7aa; Azaaree Hilqqiyaa na7aa; Hilqqee SHAaluuma na7aa; ² SHAaluumi Xaadooqa na7aa; Xaadooqi Ahixuuba na7aa; Ahixuubi Amaariyaa na7aa; ³ Amaaree Azaariyaa na7aa; Azaaree Maraayoota na7aa; Maraayooti Zarahiyaa na7aa; ⁴ Zaraahee Uzza na7aa; Uzzi Buuqa na7aa; ⁵ Buuqi Abishuu7a na7aa; Abishuu7i Piinihaasa na7aa; Piinihaasi El77aazara na7aa; El77aazari qeese ubbatu halaqaa Aaroonaa na7aa.

⁶ Iziri Baabilooneppe yiis. I GODAI, Israa7eela Xoossai immido Muuse Hig-giyaa loitti xanna7ida eranchcha asa. GODAA a Xoossaa kushee a bollan de7iyo gishshau, i oichchidobaa ubbaa kawoi ayyo immiis. ⁷ Israa7eela asaappe amari-daageetinne qassi qeesetuppe, Leewatuppe, mazamuriyaa yexxiyaageetuppe, peng-giyaa naagiyaageetuppenne Beeta Maqidasiyaa ashkkaratuppe amaridaageeti Kawoi Arxxekssiisi kawotido laappunnta laittan Iziraara issippe Yerusalaame biidosona. ⁸ Kawoi kawotido laappunnta laittan ichchashantto aginan Iziri Yerusalaame gakkiiis. ⁹ Koiro aginan koiro gallassan Baabilooneppe kiyidi, ichchashantto aginan koiro gal-lassan Yerusalaame gakkiiis. Aissi giikko, a Xoossaa lo77o kushee a bollan de7ees. ¹⁰ Hegaа xalla gidennan Iziri GODAA Higgiiyaa xanna7anaanne oottanau, qassi Is-raa7eela asaakka a wogaanne a pirddaa tamarissanau ba wozanaa giigissi wottiis.

Kawoi Arxxekssiisi Izirassi Xaafidi Immido Dabddaabbiyaa

¹¹ GODAI Israa7eelayyo immido higgiiyaa xanna7idi, loitti eriya qeesenne xaafe gidiya Izirayyo Kawoi Arxxekssiisi immido dabddaabbee hagaadan yaagees;

¹² “Kawotu Kawuwaa Arxxekssiisappe, qeesiyaanne saluwaa Xoossaa Higgiiyaa loitti xanna7iya Iziraa, saroi neeyyo gido!

¹³ “Ta kawotettaa gidдон de7iya Israa7eela asaappe ooninne, qeesetuppe woi Leewatuppe gidikkokka, Yerusalaame baanau koyiia asai ubbai nenaara issippe baanaadan taani odaas. ¹⁴ Taaninne tanaara zorettiya laappun asati issippe gididi, neeni ne kushiyan de7iya Xoossaa Higgiiyaadan, baada Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya hanotetta ai malakko oichchanaadan nena kiittoos. ¹⁵ Au de7iyo sohoi

Yerusalaamen de7iyo Israa7eela Xoossaassi, taani kawoinne tanaara zorettiya asati nu dosan immido worqqaanne biraa imotata neeni ekkada ba. ¹⁶ Hegaa bollikka qassi neeni Baabiloone biittaa kumettaappe demmido biraanne worqqa ubbaa, qassi Israa7eela asainne qeeseti Yerusalem de7iyan bantta Xoossaa Beeta Maqidasiyaassi bantta dosan immido imotaakka ekkada ba. ¹⁷ Baada, ha miishshan korimata, dorssa orggetanne dorssa marata, qassi kattaa yarshshuwaayyoonne ushshaa yarshshuwaayyo koshshiyaabata shammada, Yerusalem de7iyan intte Xoossaa Beeta Maqidasiyan yarshshiyoosan yarshsha.

¹⁸ “Hegaappe palahidi attida biraanne worqqa neeninne nenaara de7iyan ne biittaa asati oottanau koyiyooaba intte Xoossaa sheniyaadan oottite. ¹⁹ Qassi intte Xoossaa Beeta Maqidasiyaa gidдон oosettiya oosuwaassi intte go7ettana mala, nuuni neeyyo immido miishshata ubbaa Yerusalem Xoossaa sinttan wotta. ²⁰ Hegaappe harabai intte Xoossaa Beeta Maqidasiyaassi koshshiyaabai aibanne gidikko, hegau koshshiya miishshaa kawo keettan miishshaa wottiyo keettaappe ekkana danddayaasa.

²¹ “Hegaa gishshau, ha77i taani Kawoi Arxxekssiisi Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittan de7iyan miishshaa keettan aawatetta de7iyo ubbatussi ha azazuwaa immaas. Qeese gidiyaanne Saluwaa Xoossaa Higgiyaa loitti xanna7iyan Iziri inttena oichchiyoobaa aiba gidikkonne ayyo immite. ²² Qassi heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya biraa, issi xeetu kuntuale gisttiyaa, naa77u sha7u litiro woine eessaanne naa77u sha7u litiro wogaraa zaitiyaa, qassi koshshiya keena maxiniyaara ubbaa Izirayyo immite. ²³ Kawuwaa bollinne kawuwaa naatu kawotetta bolli hanqqoi yeenna mala, saluwaa Xoossai azazidobaa ubbaa saluwaa Xoossaa Beeta Maqidasiyaassi aibanne ashshennan immite. ²⁴ Qassi qeesetuppe, Leewatuppe, mazamuriyaa yexxiyaageetuppe, penggiyaa naagiyaageetuppe, Beeta Maqidasiyaa ashkkaratuppenne Beeta Maqidasiyaa gidдон dumma dumma oosuwaa oottiya asa ubbaappe intte giiraanne qaraxaa ekkana intteyyo aiba maatinne baawa.

²⁵ “Nenoo Iziraa, neeni qassi, neeyyo Xoossai immido aadhdhida eratettaadan Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittan de7iyan ne Xoossaa Higgiyaa eriya asaa bolli pirddana mala, daannatanne pirddiyaageeta suntta. Qassi he higgiyaa erennaageeti de7ikko, eta tamarissite. ²⁶ Ne Xoossaa Higgiyaassinne kawuwaa higgiyaassi azazetenna ooninne de7ikko, i sohuwaarakka haiquwan, yedetan, a miishshaa bonqqiyoogan woikko qashuwan qaxxayetto” yaagees.

Iziri GODAA Galatiis

²⁷ Yerusalem de7iyan GODAA Beeta Maqidasiyaa hagaadan loittana mala, kawuwaa wozanan ha qofaa wottida GODAASSI, nu aawatu Xoossaassi galatai gido! ²⁸ Qassi kawuwaa, kawuwaara zorettiyaageetunne aara oottiya wolqqaama halaqatu ubbaa sinttan ba aggenaa siiquwaa taassi bessida Xoossaassi galatai gido! GODAA, ta Xoossaa kushee tanaara de7iyo gishshau, taani minettaas. Qassi Israa7eela halaqatuppe amaridaageeti tanaara simmidi, Yerusalem baana mala shiishshaas.

Iziraara Issippe Omooduwaappe Simmida Asaa

- 8** Kawoi Arxxekssiisi kawotido wode tanaara issippe Baabiloone biittaappe sim-
midi, Yerusalaame yiida zaretu halaqati hageeta; eta yeletaa maaraikka haggaa:
- ² Piinihaasa yaraappe Gershshooma, Itaamaara yaraappe Daaneela, Daawita
yaraappe SHekaaniyaa na7aa Haxxuusha,
- ³ Par77oosha yaraappe Zakkaariyaasinne eta yeletaa maarai xaafettido hara issi xee-
tanne ishatamu attumaageeta,
- ⁴ Paahati-Moo7aaba yaraappe Zaraahiyaa na7aa Eliyoo7enaayanne aara issippe
hara naa77u xee-tanne attumaageeta,
- ⁵ Zattu yaraappe Yahaazi7eela na7aa SHekaaniyaanne aara issippe hara heezzu
xee-tanne attumaageeta,
- ⁶ Adiina yaraappe Yonaataana na7aa Ebeedanne aara issippe hara ishatamu
attumaageeta,
- ⁷ Elaama yaraappe Ataaliyaa na7aa Yishaa7iyaanne aara issippe hara laappun
tammu attumaageeta,
- ⁸ SHafaaxiyaa yaraappe Mikaa7eela na7aa Zabaadiyaanne aara issippe hara hosp-
pun tammu attumaageeta,
- ⁹ Yoo7aaba zariyaappe Yihi7eela na7aa Obaadiyaanne aara issippe hara naa77u xee-
tanne tammanne hospun attumaageeta,
- ¹⁰ Baana yaraappe Yosiifiyaa na7aa SHalomiitanne aara issippe hara issi xee-tanne
usuppun tammu attumaageeta,
- ¹¹ Bebaaya yaraappe Bebaaya na7aa Zakkaariyaasanne aara issippe hara laatamanne
hospun attumaageeta,
- ¹² Azggaada yaraappe Haqqaxaana na7aa Yohanaananne aara issippe hara issi xee-
tanne tammu attumaageeta,
- ¹³ Adooniqaama yaraappe wursettan simmidaageeti, Elifeleexa, Yi7u7eela,
SHamaa7iyaanne etaara issippe hara usuppun tammu attumaageetanne
- ¹⁴ qassi Bigiwaaya yaraappekka Utaaya, Zakkuuranne etaara issippe hara laappun
tammu attumaageeta.
- ¹⁵ Taani Iziri eta Ahaawa giyo sohuwaakko goggiya shaafaa matan shiishshaas.
Nuuni he sohuwan dunkkaanidi, heezzu gallassaa takkida. Qassi taani he sohuwan
de7iya asaanne qeeseta qoodiyo wode, Leewa zaretuppe issuwaanne demmabeikke.
- ¹⁶ Hegaa gishshau, halaqa gidiya El77eezara, Ar77eela, SHamaa7iyaa, Elnnaataana,
Yaariiba, Elnnaataana, Naataana, Zakkaariyaasanne Mashulaama giyoogeetanne
qassi aadhdhida eranchcha asa gidiya Yoyaariibanne Elnnaataana xee-gaas. ¹⁷ Xee-
gada, nu Xoossaa Beeta Maqidasiyan oottiya asaa nuuyyo yeddana mala, Kaasi-
fiyaa giyo sohuwan de7iya Leewatussi halaqa gidiya Iddokkonne a dabbotukko,
hegeetikka Beeta Maqidasiyaa ashkkara gidiyaageetukko eta kiittaaas. ¹⁸ Nu Xoos-
saa lo77o kushee nu bollan de7iyo gishshau, SHerebiyaa a naatuuranne a ishant-
tuura, muleera tammanne hospunaa eti nuuyyo yeddidosona. I Israa7eela na7aa
Leewa zare gidiya Maahila yaranne keehi akeekai de7iyo asa. ¹⁹ Qassi Hashaabiya,
Maraara yara gidiya Yishaa7iyaara, a naatuuranne a ishanttu laatamaara yeddi-
dosona. ²⁰ Hegaa bollikka Leewata maaddanaadan giidi, Daawitinne aara oottiya
halaqati sunttido Beeta Maqidasiyaa ashkkaratuppekka naa77u xee-tanne laatamata
yeddidosona. Hegeeti ubbati bantta sunttan xaafettidosona.

²¹ Hegaappe guyyiyan, nu Xoossaa sinttan nu huuphiyaa kaushshidi, i nu ogiyan nuuyyo, nu naatuyyoonne nu aqo ubbaayyo sarotettaa immanaadan woossana mala, hegan Ahaawa SHAafaa matan taani xoomaa awaajjaas. ²² Aissi giikko, kawuwaayyo nuuni kase, “Nu Xoossaa lo77o kushee a koyiyaageetuura issippe de7ees; shin a wolqqaama hanqqoi a aggiyaageetu bollan de7ees” yaagidi yootido gishshau, nuuni biyo ogiyan de7iya morkketuppe nuna naaganaadan olanchchatanne paraasata immanaadan kawuwaa oichchanau taani yeellataas. ²³ Hegaa gishshau, nuuni xoomidi, Xoossaa woossida; woosin, i nu woosaa siyiis.

²⁴ Qeesetu halaqatuppe SHerebiyaa, Hashaabiyaanne hara eta dabbo gidiya tammu asata taani dooraas. ²⁵ Doorada, kawoi, kawuwaara zorettiyaageeti, kawuwaara oottiyaageetinne Israa7eela ubbai nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaassi immido biraa worqqaanne, miishshata ubbaa likkada eta kushiyan sheedhdhaas. ²⁶ Taani etayyo immidobai haggaa: laatamanne naa77u sha7u kilo giraame deexxiya biraa, heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya biraappe oosettida xeetu miishshata, heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya worqqa, ²⁷ hospun kilo giraamenne oiddu xeetu giraame deexxiya worqqaappe oosettida laatamu sainetanne worqqadan al77onne muruta gidida nahaasiyaappe oosettida naa77u saineta.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, taani etayyo hagaadan yaagaas; “Inttenne ha miishshati ubbaikka GODAAYYO dummatideta; ha birainne worqqai asai ba dosan GODAAYYO, intte aawatu Xoossaayyo immidoogaa. ²⁹ Yerusalaamen de7iya GODAA Beeta Maqidasiyan miishshaa wottiyo keettaa gakkidi, qeese halaqatu sinttan, Leewatu sinttaaninne Israa7eela zaretu halaqatu sinttan sheedhdhana gakkanaashin, ha miishshata loitti naagite” yaagaas. ³⁰ Hegaa gishshau, qeesetinne Leewati Yerusalaamen de7iya GODAA Beeta Maqidasiyau efaanau biraa, worqqaanne hara miishshata ubbaa miizaanan likkidi sheerettidosona.

³¹ Hegaappe guyyiyan, nuuni koiro aginan tammanne naa77antto gallassan Yerusalaame baanau Ahaawa SHAafaa mataappe denddida. Denddidi biyo wode, nu bollan de7iya nu Xoossaa lo77o kushee nu biyo ogiyan de7iya morkketuppenne panggatuppe nuna naagiisinne ashshiis. ³² Nuuni Yerusalaame gakkidi, yan heezzu gallassaa uttida.

³³ Oiddantto gallassi biraa, worqqaanne hara miishshata ubbaikka likkidi, Ooriyoonna na7aa qeesiyaa Maremootassi sheedhdhida. Piinihaasa na7aa El77aazari, Leewa gidiya Yaasu na7aa Yozabaadinne Biinuya na7aa No7aadee aara issippe de7oosona. ³⁴ Ubbabaikka qoodettiisinne likettiis; likettidi muleera ai keena gididaakko, he wode xaafettiis.

³⁵ Hegaappe guyyiyan, omooduwaappe simmida asai Israa7eela Xoossaassi xuuggiyo yarshshuwaa yarshshidosona. Eti Israa7eela ubbaa gishshau, tammanne naa77u korimata, uddufun tammanne usuppun dorssa orggetanne laappun tammanne laappun dorssa marata, qassi nagaraa yarshshuwaassikka tammanne naa77u deeshsha orggeta yarshshidosona. Hagee ubbai xuuggiyo yarshsho gididi, GODAAYYO shiiqiis. ³⁶ Eti qassi kawoi azazido azazuwaakka kawuwaappe garssaara biittaa haariyaageetuyyoonne Efiraaxiisa SHAafaappe Arggo Bagga Biittaa haariyaageetuyyo immidosona; immin eti Israa7eela asaanne Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwa maaddidosona.

Aihuda Gidenna Asatuura Ekettidaageetinne Gelettidaageeti De7iyooгаа Iziri Akeekiis

9 Ha ubbabai hanidoogaappe guyyiyan, asaa kaalettiyaageeti taakko yiidi, hagaadan yaagidosona; “Israa7eela asai, harai atto qeesetikka Leewatikka, bantta heeran de7iya Aihuda gidenna asatuppe banttana shaakkibookkona. Etikka Kanaaneti, Hiiteti, Parzzeti, Yaabusati, Amoonati, Moo7aabati, Gibxxetinne Amoreeti oottiyoogaadan tuna oosuwaa oottoosona. ²Qassi banttayyoonne bantta naatuyyo Aihuda gidenna macca naatuppe machcho oottidi ekkidosona; hegaappe denddidaagan geeshsha zerettati Aihuda gidennaageetuura walakettidosona. Kaalettiyaageetinne halaqati ammanettennaageeta gididi, haggaa malabaa oottanau sintta xera gidosona” yaagidosona.

³Taani ha yohuwaa siyido wode, ta maayuwaanne ta qumaashshaa pooshshaas; ta huuphiyaa binnaanaanne ta buuchchaakka shoddaas; qassi daro dagammada utta aggaas. ⁴Omooduwaappe simmida asai oottido nagaraa gishshau, Israa7eela Xoossai yootido qaalaassi yayyida asai ubbai taani de7iyo sohuwaa taakko shi-iqiis. Omarssa yarshshuwaa yarshshiyo wodee gakkanaashinkka dagammada utto sohuwaappe taani denddabeikke.

⁵SHin omarssa yarshshuwaa yarshshiyo wodee gakkiyo wode, ta maayoinne ta qumaashshai pooshetti uttidaashin, taani kauyyada utto sohuwaappe dendaas. Qassi gulbbatada GODAAKKO, ta Xoossaakko, ta kushiyaa denttada, hagaadan yaagada woossaas; ⁶“Abeet ta Xoossau, taani ta sinttaa neekko pude denttanaukka yayyaisinne yeellatais; aissi giikko, nu nagarai doorettidi, nu huuphiyaappe pude aadhdhiis; nu naaqliikka saluwaa gakkiiis. ⁷Nuuni nu maizza aawatu wodiyaappe doommidi, hachchi gakkanaashin, nena keehippe naaqqida. Nu nagaraappe denddidaagan nuuni, nu kawotinne nu qeeseti ha77iigaadankka allaga kawotu kushiyaa mashshaassi, omooduwaassi, bonqqiyaassinne wurssetta yeellaassi aadhdhidi imettida.

⁸“SHin ha77i nuuyyo guutta maarotettaa wodee imettiis; aissi giikko, GODAI nu Xoossai nuuppe amarida zerettati attana mala oottiis; ha geeshsha sohuwan i nuna sarotettan wottiis. Nu Xoossai nu aifiyaa dooyiis; qassi nu aillettaappekka nuuyyo ooratta de7uwaa immiis. ⁹Nuuni aille gidikkonne, nu Xoossai nuna ailletettan aggibeenna; nu de7uwaa ooraxiis. Qassi nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexxana mala, kolettidaagaa bottokonana malanne Yihudaaninne Yerusalaaamen nuuni sarotettan de7ana mala, Parsse biittaa kawotu sinttan nuuyyo ba aggenna siiquwaa bessiis.

¹⁰“SHin nu Xoossau, ha77i yaatin, nuuni woiganau danddayiyoonii? Aissi giikko, nuuni ha77ikka ne azazuwaa aggiigida. ¹¹Hananabaa yootiya ne ashkaratu baggaara neeni hagaadan yaagadasa; ‘Intte laattanau geliyo biittai he biittan de7iya asaa tunatettaappe denddidaagan tuniis; ha gaxaappe biidi, hini gaxaa gakkanaashin, eti a bantta tuna oosuwan kunttidosona. ¹²Hegaa gishshau, intte mino gidana mala, he biittaa aifiyaa maana malanne merinau intte naatussi laatis-sana mala, intte macca naata eta attuma naatuyyo immoppite; eta macca naatakka intte attuma naatuyyo ekkoppite. Eti sarotettaaninne duretettan de7ana malakka amottoppite’ yaagadasa.

¹³“Nu bolli gakkida iitabai ubbai nu iita oosuwaappenne nu gita naaquwaappe denddidaagaana. Gidikkonne, neeni nu Xoossai nu nagaraa daruwa keenaa nuna pirddabaakka; shin nuuppe amaridaageeta zerettau palahissadasa. ¹⁴Yaatin, nuuni ha77ikka zaarettidi, haggaa mala tunabaa oottiya asatuura imuwaaninne ehuwan walahettidi, ne azazuwaa ixxisi gaanee? Qassi ha attida guutta zerettatika xayana gakkanaashin, ne hanqqoi nu bollan darenneeyye? ¹⁵Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, neeni xillo. Nu naaquwaappe denddidaagan nuuppe issoinne ne sinttan eqqanau danddayennaagaa gidikkonne, nuuni zerettau palahidi attidaageeti hachchi hagan ne sinttan de7oos” yaagaas.

Aihudati Aihuda Gidennaageetuppe Ekkido Machchota Yedissanau Kessido Halchchuwaa

10 Iziri Xoossaa Beeta Maqidasiyaa sinttan kunddidi yeekkiiddi woossiyo wodenne nagaraakka paaxiyo wode, Israa7eela asaappe daroi, maccai, attumainne naatoi ubbai akko shiiqidi, misho yeehuwaa aara yeekkidosona. ²Hegaappe guyyiyan, Elaama yara gidiya Yihi7eela na7ai SHakaanee hagaadan yaagiis; “Nuuni ha biittan de7iya Aihuda gidenna maccaasata machchido gishshau, nu Xoossaassi ammanettibookko. Gidikkonne, qassi Israa7eelassi ha77ikka hidootai de7ees. ³Hegaa gishshau ta godau, neeninne nu Xoossaa azazuwaassi yayyiyaageeti zoridoogaadan nuuni ha maccaasatanne etappe yelettida naata ubbaa yeddanaanu nu Xoossaara maacettoos. Hagee ubbai higgee giyoogaadan poletto. ⁴Ha yohuwaa nuuni waati oottanaakko, nuna kaalettanaagee ne ooso gidiyo gishshau, dendda! Minna! Nuunikka nena maaddana” yaagiis.

⁵Yaagin Iziri denddi eqqidi, halaqata, qeeseta, Leewatanne Israa7eela asaa ubbaa ha geetettidaagaadan oottana mala caaqissiis; etikka caaqqidosona. ⁶Hegaappe guyyiyan, Iziri Xoossaa Beeta Maqidasiyaa sinttaappe denddidi, Eliyaashiba na7ai Yahohanaani de7iyo kifiliyaa geliis. Gelidi kumetta qammaa omooduwaappe simmida asatu nagaraassi yeekkiiddi aqido gishshau, he sohuwan qumaa mibeenna; haattaakka uyibeenna.

⁷Hegaappe guyyiyan, omooduwaappe simmida asai ubbai Yerusalaame shiiqana mala, Yihudaa ubbaaninne Yerusalaamen awaajuwaa awaajjidosona. ⁸Ha heezzu gallassatu gidдон he sohuwaa shiiqenna ooninne de7ikko, au de7iyaabai ubbai appe ekettanaadaaninne ikka omooduwaappe simmida galchchaappe shaahettidi yedetttanaadan halaqatinne cimati kuuyidosona.

⁹He geetettida heezzu gallassati wurennan de7ishin, uddufunnta aginan laata-mantta gallassan Yihudaanne Biniyaama asai ubbai Yerusalaame shiiqidosona; shiiqidi, ha deexo yohuwaappenne wolqqaama iraaappe denddidaagan kokkoriiddi, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa sinttan de7iya dabaaban uttidosona. ¹⁰Uttidaashin qeesee Iziri denddi eqqidi, eta hagaadan yaagiis; “Aihuda gidenna maccaasatuppe machchota ekkidi naaqqideta; he gaasuwan Israa7eela asaa naaquwaa kaseegaappekka yaa darissideta. ¹¹Ha77i intte nagaraa GODAASSI, intte maizza aawatu Xoossaassi paaxite; i dosiyoobaakka oottite. He biittan de7iya Aihuda gidenna asatuppenne Aihuda gidenna intte machchetuppe shaahettite” yaagiis.

¹²Yaagin he sohuwan shiiqida galchchai bantta cenggurssaa xoqqu oottidi, hagaadan yaagidosona; “Neeni nuuyyo yootidoogaadan nuuni oottanau bessees. ¹³SHin asaa qoodai cora; irainne wolqqaamidi bukkees. Yaaniyo gishshau, nuuni

iraappe attiyooosi baina sohuwan hagan eqqi agganau danddayokko. Qassi nuuni ha yohuwan keehippe naaqqido gishshau, hagee issi gallassan woi naa77u gallassan giigiyaabaa gidenna. ¹⁴ Hegaa gishshau, ha shiiqida asaa sunntan nu halaqati Yerusalaaamen takkidi, koshshiyaabaa ootona. Ha yohuwaappe denddaagan Xoos-saa wolqqaama hanqqoi nuuppe simmana gakkanaashin, nu katamatun de7iya Aihuda gidenna maccaasata machchida ubbai keerido wodiyan Yerusalaaame yona; qassi he katamatu cimatinne pirddiyaageetikka etaara yona” yaagidosona. ¹⁵ Asaa-heela na7ai Yonaataanine Tiiqiwa na7ai Yaahizaayi eta qofaa phalqqidosona; qassi Mashulaamine Leewa gidiiya SHabbataayi phalqqiyaageeta maaddidosona.

¹⁶ Hegaa gishshau, omooduwaappe simmida asai he giidoogaadan oottidosona. Qeesee Iziri ubba zaretuppekka halaqata dooridi, ubbaakka eta sunntan sunntan xaafiis. Tammannta aginan koiro gallassan halaqati yohuwa qori xeellana doomidosona. ¹⁷ Koiro aginan koiro gallasai gakkiiyo wode, Aihuda gidenna maccaasata machchida asata ubbaa qoridi wurssidosona.

Aihuda Gidenna Maccaasatuppe Machcho Ekkida Asaa Sunntaa

¹⁸ Aihuda gidenna maccaasatuppe machcho ekkidaageeti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

Qeesetuppe: Yoxedeeqa naata gidiiya Yaasunne a ishanntu yaraappe Ma7iseeya, El77eezara, Yaariibanne Gadaaliyaa. ¹⁹ Hageeti bantta Aihuda gidenna machchota yeddanau caaqqidosona; qassi bantta naaquwaa gishshau, wudiyaappe issi dorssa orggiyaa naaquwaa yarshsho oottidi yarshshidosona. ²⁰ Imeera yaran Aihuda gidenna machchota ekkidaageeti Hanaananne Zabaadiyaa. ²¹ Hariima yaraturupe Ma7iseeya, Eelaasa, SHamaa7iyaa, Yihi7eelanne Ooziiyaana. ²² Paashihuura yaraturupe Eliyoo7enaaya, Ma7iseeya, Isimaa7eela, Nataani7eela, Yozabaadanne El77aasa.

²³ Leewatuppe: Yozabaada, SHamaa7iyaa, Qaliixa giyo Qelaaya, Pataahiyaa, Yihudaanne El77eezara.

²⁴ Mazamuriyaa yexxiyaageetuppe: Eliyaashiba.

Penggiyaa naagiyaageetuppe: SHaaluuma, Xelemanne Uura.

²⁵ Qassi hara Israa7eela asaappe: Par77oosha yaraturupe Raamiyaa, Yizziyaa, Malkkiyaa, Miyaamiina, El77aazara, Malkkiyaanne Banaaya.

²⁶ Elaama yaraturupe Mataaniyaa, Zakkaariyaasa, Yihi7eela, Abdda, Yiremootanne Eelaasa.

²⁷ Zattu yaraturupe Eliyoo7enaaya, Eliyaashiba, Mataaniyaa, Yiremoota, Zabaadanne Aziiza.

²⁸ Bebaaya yaraturupe Yahohanaana, Hanaaniyaa, Zabbayaanne Atilaaya.

²⁹ Baana yaraturupe Mashulaama, Malluuka, Adaaya, Yaashuuba, SHa7aalanne Yiremoota.

³⁰ Paahati-Moo7aaba yaraturupe Adinaaha, Kalaala, Banaaya, Ma7iseeya, Mataaniyaa, Baxaali7eela, Biinuyanne Minaasa.

³¹ Hariima yaraturupe El77eezara, Yishiyaa, Malkkiyaa, SHamaa7iyaa, SHim77oona, ³² Biniyaama, Malluukanne SHamaariyaa.

³³ Hashuuma yaraturupe Matanaaya, Mataata, Zabaada, Elifeleexa, Yeremaaya, Minaasanne SHim77a.

³⁴ Baana yaratuppe Ma7idaaya, Amiraama, U7eela, ³⁵ Banaaya, Bediyaa, Kaluuha, ³⁶ Waaniyaa, Maremoota, Eliyaashiba, ³⁷ Mataaniyaa Matanaayanne Yaa7isa.

³⁸ Biinuya yaratuppe SHim77a, ³⁹ SHEleemiyaa, Naataana, Adaaya, ⁴⁰ Maki-nadabaaya, SHashaaya, SHaraaya, ⁴¹ Azaari7eela, SHEleemiyaa, SHamaariyaa, ⁴² SHaaluuma, Amaariyaanne Yooseefa.

⁴³ Nabo yaratuppe Yi7i7eela, Matiitiyaa, Zabaada, Zabiina, Yaddaaya, Yuu7eelanne Banaaya.

⁴⁴ Hageeti ubbati Aihuda gidenna machchota machchidaageeta. Issooti issooti harai atto naatakka yelidosona.

Nahimiyaa Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Nahimiyaa Maxaafaa heezzusan shaakkidi be7anau danddayeettes:

1. Yihudaa biittaa aissana mala, Parse kawoi kiittido Nahimee kaalettin, Yerusalaame dirssaa gimbbee bottokonettidoogaa odiya taarikiyaa. Hegaappekka qassi Nahimee asaa issippettaanne ammanuwaa wogaa ooraxissidoogaa.

2. Xoossaa higgiiyaa maxaafaa Iziri nabbabidobaanne asaikka ba nagaraa paaxidobaa odiya shaahuwaa.

3. Nahimee Yihudaa biittaa haariyaagaa gididi oottido hara harabata odiya shaahuwaa.

Ha maxaafan daridi beettiya taarikee Nahimee Xoossaa mintti ammanidoogaanne i Xoossaa woossido woosatubaa odiya taarikiyaa.

Nahimee Yerusalaame Gishshau Un77ettiis

1 Hakaaliyaa na7ai Nahimee oottido oosuwaa qonccissiya qalalai haggaa. Arxxekssiisi Parse biittan kawotoosappe laatamantto laittan, Kisileewa geetetiya aginan, taani Nahimee waanna katama gididi Suusan de7ais. ²De7ishin, ta ishantuppe issoi, Hanaana giyoogee hara asatuura issippe gididi, Yihudaappe taakko yiis; yin taani Yerusalaamebaanne Baabiloone biittan omooduwan gam77idi simmida Aihudatubaa eta oichchaas. ³Eti zaaridi, “Omooduwan gam77idi, bantta biittaa simmida Aihudati gita metuwaaninne yeellaa gididon de7oosona. Yerusalaame gimbbiyaa dirssai kolettiis; qassi gimbbiyaa penggetikka taman xuugettidosona” yaagidosona.

⁴Taani haggaa ubbaa siyido wode uttada yeekkaas. Daro gallassaa azzanada xoomaidda, saluwaa Xoossaa, hagaadan yaagada woosaa; ⁵“Abeet GODAU, saluwaa Xoossau, gitaunne bonchchettidaagoo, nena dosiyaageetussinne ne azazuwaa naagiyaageetussi ne aggenna siiquwaa maachchaa naagiya Xoossau, ⁶taani ne ashkkaarai qassi ne ashkkaarata gididi Israa7eela asaa gishshaassi qamminne gallasni nena woossiyo woosaa siyanau ne haittai ezggo; ne aifeekka duge taakko xeello. Nuuni Israa7eela asai oottido nagaraa ubbaa neeyyo paaxais; tumakka taaninne ta maizza aawati nena naaqqida. ⁷Nuuni ne bolla keehi iita nagaraa oottida; neeni ne ashkkaaraa Muuse baggaara nuussi immido azazuwaa, wogaanne higgiiyaa naagibookko. ⁸Ne ashkkaaraa Muusessi neeni hagaadan yaagada yootido qaalaa hayyanaa qoppa; ‘Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte taayyo ammanettennan ixkikko, taani inttena Aihuda gidenna biittatun laalana. ⁹SHin intte taakko simmida, ta azazuwaa naagikko, intte harai atto sa7aa gaxaa gakkanaashin laalettikkokka, taani intte taayyo goinnana mala, taani doorido sohuwau zaarada shiishshana’ giidoogaa qoppa.

¹⁰“Hageeti neeni ne gita wolqqaaninne ne mino qesiyaa woza ekkido ne ashkkaaratanne ne asata. ¹¹Abeet Godau, taani ne ashkkaarai woossiyo woosaanne nena bonchchanau dosiya, ne ashkkaaratu woosaa ne haittai ezggo. Taani ne ashkkaarai hachchi oottanau koyidobai taayyo ushachchanaadan, kawuwaa wozanaa shugissada tana maadda” yaagaas.

Taani he wode kawuwaassi eessaa tigiyaagaa.

Nahimee Yerusalaame Biis

2 Oiddu aginaappe simmin, Arxxekssiisi kawotido laatamantto laittan, Niisaana giyo aginan, issi gallassi kawuwaa sinttan woiniyaa eessai de7iyaagaa ekkada, taani ayyo immaas. He gallassappe attin, kase mulekka kawuwaa sinttan azzana erikke. ²Hegaa gishshau, kawoi tana, “Nena sakkiyaabi baawa; shin haggaa keenaa aissi azzanadii? Hagee ne wozanaa azzanissidabi issi aibakko de7iyooagaa bessees” yaagiis.

Yaagin taani keehi yayyaidda zaarada, ³“Kawoi merinau de7o! Ta maizza aawati moogettido katamai kolettidi xayin, qassi he katamaa dirssaa penggetikka taman xuugettiichchin, taani aissi azzanikkinaa?” yaagaas.

⁴Kawoikka zaaridi, “Yaatin, ha77i taani neeyyo ai oottanaadan koyai?” yaagiis.

Yaagin taani saluwaa Xoossaa woossa simmada, ⁵kawuwaa hagaadan yaagaas; “Kawuwau, taani nena ufaissiyaabaa gidikko, qassi ta oichchiyoobaa neeni immanau dosikko, Yihudaa biittaa, ta maizza aawati moogettido katamaa baada, he katamaa zaarada keexxana mala, tana yeddarkkii” yaagaas.

⁶He wode, kawiyaa Kawuwaa Arxxekssiisa matan uttidaashin, kawoi zaaridi, “Ne biyo ogee woiisa wodiya ekkanee? Qassi neeni aude simmuutee?” yaagidi tana oichchiis. Taanikka ta simmana wodiya ayyo yootaas; yootin kawoi ufaittidi, tana yeddiis.

⁷Qassikka kawuwaa taani hagaadan yaagaas; “Kawuwau, nena ufaissiyaabaa gidikko, taani Yihudaa gakkanaashin, he biittaaara kanttada baana mala, Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittaa haariyaageetussi dabddaabbee xaafetto. ⁸Qassi Beeta Maqidasiyaa qatuwaa penggiyaa giigissanau, katamaa gimbbe dirssaa diranaunne taani de7iyo keettaa keexxanau taayyo mittaa immana mala, kawuwaa woraa naagiya Asaafassikka dabddaabbee xaafetto” yaagaas. Yaagin, Xoossaa lo77o kushee tanaara de7iyo gishshau, kawoi taani oichchidobaa ubbaa immiis.

⁹Kawoi tanaara amarida ola gadaawatanne paraasata yeddiis; yeddin etaara is-sippe Efiraaxiisa SHaafaappe Argo Bagga Biittaa baada gakkada, kawoi yeddido dabddaabbiyaa he biittaa haariyaageetussi immaas. ¹⁰SHin Beeti-Horoona katamaa asa gidiya Sanbbalaaxinne Amoonaa biittaa halaqa gidiya Xoobbee, “Israa7eela asaassi lo77obaa oottiya asi yiis” giyoogaa siyido wode, keehi yiillotidosona.

¹¹Taani Yerusalaame gakkada heezzu gallassaa yan takkaas. ¹²Gido shin, Yerusalaamessi taani oottanaadan Xoossai ta wozanan wottido qofaa oossinne yootabeikke. Hegaappe guyyiyan, tanaara de7iyo asaappe amaridaageeta ekkada, qamman denddada baas. He wode taani toggidoogaappe hara toga mehee nuuyyo baawa. ¹³Taani bilahe denddada, Zanggaaraa Penggiyaara kiyada, Demiyaa Pulttuwaa giyo sohuwaara aadhdhada, Pituwaa Oliyo Penggiyaa giyo penggiyaa gakkanaashin baas. Hegaa baidda, kolettida Yerusalaame gimbbiyaanne qassi taman xuugettida gimbbiyaa penggeta akeekada xeellaas. ¹⁴Hegaappe simmada, Pulttuwaa Penggiyaakkonne dagattida kawuwaa haattai de7iyo sohuwaa baas. Gido shin, taani toggido toga mehee aadhdhiyo ogiyaa demmabeikke. ¹⁵Hegaa gishshau, qamman Qediroona Zanggaaraa giddoora aadhdhada gimbbiyaa xeellaas. Hegaappe guyyiyan, guyye simmada Zanggaaraa Penggiyaara katamaa gelaas.

¹⁶ Hegan de7iya halaqatuppe ooninne taani awa biidaakko, woikko qassi ai oot-tidaakkonne eribeenna. Aissi giikko, taani Aihudatussi, qeesetussi, bonchchettida asatussi, halaqatussinne oosuwa oottanau de7iya asaappe oossinne ta halchchuwa biron yootabeikke. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, taani etau hagaadan yaagaas; “Nuuni ai mala metuwa gidдон de7iyaakko be7eeta; aissi giikko, Yerusalaame katamai kolet-tiis; qassi gimbbiyaa penggetikka taman xuuettidosa. SHin hagaappe sinttau nu-uni hagaadan kauyyidi de7ennaadan, ane denddidi, Yerusalaame gimbbiyaa zaaret-tidi gimboos” yaagaas. ¹⁸ Qassi Xoossaa lo77o kushee tanaara de7iyooaanne ka-woi taayyo odidobaa ubbaa etayyo yootaas.

Etikka, “Ane denddoosinne zaarettidi gimboos” yaagidosona. Yaagidi bantta kushiyaa lo77o oosuwaassi minttidosa.

¹⁹ SHin Beeti-Horoona katamaa asa gidiya Sanbbalaaxi, Amoona biittaa asa gidiya Xoobbeenne Araba biittaa asa gidiya Gesheemi haggaa siyido wode, nu bollan qilli-iccidi miiccidosona. Qassi, “Hagee intte oottiyobai aibee? Woikko qassi kawuwa bollan wonjjalanau koyeetii?” yaagidi oichchidosona.

²⁰ Taani zaarada, “Saluwa Xoossai nuuyyo injjeyana; nuuni a ashkharati gimbbiyaa doommanna. SHin Yerusalaamen de7iyaabaappe inttena gakkiiya shaaho gidin, maata gidin, woikko intte dogettennaadan qofissiyaabi intteyyo baawa” yaagaas.

Yerusalaame Dirssaa Asai Zaarettidi Gimbbiis

3 Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai Eliyaashibinne hara qeese Dorssaa Penggiyaa giyo penggiyaa zaaretti gimbbidi, Xoossaassi dummayidosona; sanqqaakka aattidosona. Eti Xeeu Adussa Gimbbiyaanne Hanaani7eela Adussa Gimbbiyaa gakkanaashin gimbbido gimbbiyaa Xoossaassi dummayidosona.

² Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Yarkko asai gimbbiis.

Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Imira na7ai Zakuuri gimbbiis.

³ Hassinaa7a naati Moliyaa Penggiyaa giyo penggiyaa gimbbidosona. Eti pengge mittaa essidi, sanqqaakka aattidosona; qassi sanqqaayyo gordde mittaanne mittaa gelissiyoo hiraquwaa giigissidosona.

⁴ Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Haqqooxa na7a gidiya Ooriyoona na7ai Mare-mooti gimbbiis.

A lanqqiyan de7iya sohuwaa Mashezaabeela na7aa Berekiyaa na7ai Mashulaami gimbbiis.

A lanqqiyan de7iya sohuwaa Ba7aana na7ai Xaadooqi gimbbiis.

⁵ A lanqqiyan de7iya sohuwaa Taqo7a katamaa asati gimbbidosona; gido shin, he katamaa halaqati banttau imettida oosuwa ixxidosa.

⁶ Paaseha na7ai Yoodaahenne Basoodiyaa na7ai Mashulaami Gal77a Penggiyaa giyo penggiyaa gimbbidosona. Eti pengge mittaa essidi, sanqqaakka aattidosona; qassi sanqqaayyo gordde mittaanne mittaa gelissiyoo hiraquwaa giigissidosona.

⁷ Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Gabaa7oona katamaa asa gidiya Malaaxeenne Meronoota katamaa asa gidiya Yadooni gimbbidosona. Qassi Gabaa7oonanne Mix-iphpha katamatu asatikka etaara issippe gididi, Efiraaxiisa SHaafaappe Arggo Bagga Biittaa haariyaagee de7iyoo keettaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbidosona.

⁸ Worqqaa tigiya Harihaaya na7ai Uzzi7eeli eta lanqqiyan de7iya sohuwaa gimbbiis. Qassi a lanqqiyan de7iya sohuwaa shittuwaa medhdhiya Hanaanee gimbbiis.

Eti naa77ai issippe Aaho Gimbbiyaa giyo sohuwaa gakkanaashin, Yerusalaame gimbbiyaa gimbbidosona.

⁹ Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Huura na7ai, Yerusalaame woradaa shaahuwaa haariya Rafaayi gimbbiis.

¹⁰ Harumaafa na7ai Yadaayi ba keettaappe sintta baggaara de7iya sohuwaa gimbbiis.

A lanqqiyan de7iya sohuwaa Hashaabaniyaa na7ai Haxxuushi gimbbiis.

¹¹ Hariima na7ai Malkkeenne Paahati-Moo7aaba na7ai Hashshuubi a lanqqiyan de7iya sohuwaanne Itoone Adussa Gimbbiyaa gimbbidosona.

¹² Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Halloheesha na7ai, Yerusalaame woradaa naa77antto shaahuwaa haariya SHAaluuminne a macca naati gimbbidosona.

¹³ Hanuuninne Zaanootha kataman de7iya asati issippe Zanggaaraa Penggiyaa giyo penggiyaa gimbbidosona. Eti penggiyan sanqqaa aattidi, sanqqaayyo gordde mittaanne mittaa gelissiyo hiraquwaa giigissidosona. Qassi Pituwaa Oliyo Penggiyaa giyo penggiyaa gakkanaashin, sha7u wara adussa gimbbiyaa gujjidi gimbbidosona.

¹⁴ Rekaaba na7ai, Beeti-Hakkareema woradaa haariya Malkkee Pituwaa Oliyo Penggiyaa giyo penggiyaa gimbbiis. Penggiyan sanqqaa aattidi, sanqqaayyo gordde mittaanne mittaa gelissiyo hiraquwaa giigissiis.

¹⁵ Kolihooba na7ai, Mixiphpha woradaa haariya SHAaluumi Pulttuwaa Penggiyaa giyo penggiyaa zaarettidi gimbbiis. I penggiyaassi sargгаа giigissoogaappe guyyiyan, sanqqaa aattii; sanqqaayyo gordde mittaanne mittaa gelissiyo hiraquwaa giigissiis. Hegaa bollikka qassi, SHelaaha giyo dagattida haattai de7iyo baggaara kawuwaa ataakilttiyaa sohuwaappe doommidi, Daawita Katamaappe yiida xekkaa biidi gakkanaashin de7iya gimbbiyaa gimbbiis.

¹⁶ Hegaappe kaalliyaagaa Azibuuqa na7ai, Beetixuura woradaa shaahuwaa haariya Nahimee gimbbiis; i Daawita duufuwaappe sintta baggaara de7iya sohuwaa gakkanaashin, dagattida haattai de7iyo sohuwaa gakkanaashiinne Olanchatu Keettaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbiis.

¹⁷ Hegaappe kaalliyaagaa Baana na7aa Rehuuma aawatettaa gidon de7iya, Lee-wati gimbbidosona.

Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Qa7iila woradaa shaahuwaa haariya Hashaabee ba woradaa sunttan gimbbiis.

¹⁸ Appe kaalliyaagaa Henadaada na7ai, Qa7iila woradaa naa77antto shaahuwaa haariya Baawaayinne a ishantti gimbbidosona.

¹⁹ Eta lanqqiyan de7iya sohuwaa Yaasu na7ai, Mixiphpha woradaa haariya Exeeri gimbbiis; i ola miishshaa wottiyo keettaappe sinttaa baggaara de7iya sohuwaa gakkanaashiinne gimbbiyaayyo zooziyaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbiis.

²⁰ Appe kaalliyaagaa Zabbaaya na7ai Baaruki gimbbiyaa zooziyaappe doommidi, biidi qeese ubbatu halaqaa Eliyaashiba keettaa penggiyaa gakkanaashin, minotettan gimbbiis.

²¹ Appe kaalliyaagaa Haqqooxa na7a gidiya Ooriyoona na7ai Maremooti Eliyaashiba keettaa penggiyaappe doommidi, biidi keettaa wurssettaa gakkanaashin gimbbiis.

²² Appe kaalliyaagaa Yerusalaame heera garatiya biittan de7iya qeese ti gimbbidosona.

²³ Etappe kaalliyaagaa Biniyaaminne Hashshuubi bantta keettaa sinttan de7iya sohuwaa gimbbidosona.

Etappe kaalliyaagaa Anaaniyaa na7a gidiya Ma7iseeya na7ai Azaaree ba keettaa sinttan de7iya sohuwaa gimbbiis.

²⁴ Appe kaalliyaagaa Azaariyaa keettaappe doommidi, biidi gimbbiyaa zooziyaa gakkanaashin de7iya sohuwaa Henadaada na7ai Biinuyi gimbbiis.

²⁵ Uzaaya na7ai Paalaali gimbbiyaa zooziyaappe doommidi, biidi naagiyaageeti wochchiyo dabaabaa matan de7iya qommo bagga kawo keettaa xoqqa gimbbiyaa sinttaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbiis.

Appe kaalliyaagaa Par77oosha na7ai Padaayinne ²⁶ Beeta Maqidasiyaa ashkarati, Ofeelan de7iyaageeti gimbbidosona; eti Haattaa Penggiyaa giyo penggiyaa matan arshsho baggaara de7iya sohuwaanne xoqqa gimbbiyaa gakkanau de7iya sohuwaa gimbbidosona.

²⁷ Etappe kaalliyaagaa Taqo7a katamaa asai gimbbiyaa sinttan de7iya sohuwaappe biidi, Ofeela matan de7iya xoqqa gimbbiyaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbidosona.

²⁸ Hara qeesetikka ubbai Paraa Penggiyaa giyo penggiyaa matan de7iya bantta keettaa sinttappe sinttappe doommidi, huuphessa baggaara de7iya sohuwaa gimbbidosona.

²⁹ Etappe kaalliyaagaa Imeera na7ai Xaadooqi ba keettaa sinttan de7iya sohuwaa gimbbiis.

Appe kaalliyaagaa Arshsho Penggiyaa naagiya SHakaaniyaa na7ai SHamaa7ee gimbbiis.

³⁰ Appe kaalliyaagaa SHEleemiyaa na7ai Hanaaneenne Xalaafassi usuppunta na7a gidiya Hanuuni gimbbidosona.

Etappe kaalliyaagaa Berekiyaa na7ai Mashulaami ba de7iyo kifiliyaa sinttan de7iya sohuwaa gimbbiis.

³¹ Appe kaalliyaagaa Xomoosiyo Penggiyaa giyo penggiyaa sinttan de7iya Beeta Maqidasiyaa ashkkaratunne zal77anchchatu keettaa gakkanaashin de7iya sohuwaa worqqa tigiya Malkkee gimbbiis. Qassikka i gimbbiyaa zooziyan bolla baggaara de7iya kifiliyaa gakkanaashin de7iya sohuwaakka gimbbiis.

³² Worqqa tigiyaageetinne zal77anchchati he kifiliyaappe doommidi, Dorssaa Penggiyaa gakkanaashin de7iya sohuwaa gimbbidosona.

Nahimee Gimbbiyaa Gimbbennaadan Digganau Denddida Halchchuwaa

4 Nuuni gimbbiyaa dirssaa oosuwaa doommidoogaa Sanbalaaxi siyido wode hanquwaa eexi kiyiis; qassi keehi yiillotidi, nuna baceessiis. ² Ba laggetunne Samaariyaa olanchchatu sinttan i hagaadan yaagiis; “Hageeti, ha pattenna Aihudati ai oottiyoona? Katamaa zaarettidi gimbbanau koyiyoonaayye? Yarshshuwaakka yarshshanau koyiyoona? Oosuwaa issi gallassi wurssanabaa etau milatiiyye? Gimbiyaassi haniya shuchchaa ha xuuetidi issisan doorettida suuppaa gidoppe kessanabaa etau milatii?” yaagiis.

³ A miyyiyan eqqida Amoona biittaa asa gidiya Xoobbeekka qassi hagaadan yaagiis; “Eti qassi aiba gimbbe gimbbanau danddayiyoona? Eti gimbbiyo gimbee worakanai a bolli kiyiyaakkonne wulli aggana” yaagidi baceessiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, taani hagaadan yaagada woossaas; “Nu Xoossau, eti nuna waati waati baceessiyaakkonne haga siya! Eti nuna cayiyo cashshai eta huuphiyau simmo. Banttau de7iya aquuwaa bonqqettiichchidi, allaga biittan omoodettida asa gidona. ⁵Eta naaquwaa genttoppa; eta nagaraakka ne sinttappe mule quccoppa. Aissi giikko, gimbbiyaa gimbbiyaageeta nuna cashshan kaushshidosona” yaagaas.

⁶Nuuni gimbbiyaa oosuwaa aggennan oottida. Qassi asaikka oosuwaa minotettan oottiyo gishshau, gimbbiyaa xoqqatetta sohuwaarakka bagga keena gidi aggiis.

⁷Sanbalaaxi, Xooabee, Araba biittaa asai, Amoonaa biittaa asainne Ashdooda katamaa asai Yerusalaame gimbbiyaa oosoi lo77o hanotettan oosettiiddi de7iyooogaanne daahettida sohotikka barettidoogaa siyido wode keehi yiillotidosona. ⁸Hegaappe denddidaagan issippe Yerusalaame yiidi nuna olanaunne shab-biranaa maqettidosona. ⁹SHin nuuni nu Xoossaa woossida; etappe denddidaagan qamminne gallassi naagiya naaganchchataakka wottida.

¹⁰He wodiyan Yihudaa asai hagaadan yaagidosona; “Toohuwaa tookkiyoogee kaseegaappe nuna daafurssees; qassi denttanau koshshiya gimbbiyaappe kolettida daro shuchchaikka biron de7ees. Yaatin, nuuni hachchi ha gimbbiyaa waatidi gimbbanau danddayiyoonii?” yaagidosona.

¹¹Nu morkketi, “Nuuni biidi eta giddo gakkanaashin, eti oosuwaa oottennaadan teqqanaashiinne eta worana gakkanaashin, eti erokkona” yaagidosona.

¹²Gido shin, nu morkketu heeran de7iya Aihudati tamma simmidi nuukko yiidi, “Eti mule baggaara yiidi, nuna olana” yaagidi nuuyyo yootidosona.

¹³Hegaa gishshau, nu asaappe bisuwaa, tooraanne wonddafiyaa oiqqida asaa eta zariyan zariyan maarayada, oosoi wuribeenna heeran gimbbiyaappe zokko baggaara naaganaadan wottaas. ¹⁴Asai shabbirettidoogaa taani be7ido wode, dendda eqqada, eta, eta kaalettiyaageetanne hara halaqata ubbaa hagaadan yaagaas; “Nu morkketussi yayyoppite! Xoossai gitanne hoola giyo Xoossa gidiyooogaa hassayite. Hegaa gishshau, intte zaretussi, intte attuma naatussi, intte macca naatussi, intte keettaayetussinne intte keettaassi olettite” yaagaas.

¹⁵Nu morkketi nuna qohanau maqettidoogaa nuuni eridoogaa eti siyidosona. Qassi Xoossaikka eta maquuwaa hada kessidoogaa akeekidosona.

Hegaappe guyyiyan, nuuni ubbaikka simmidi, nu gimbbiyaa oosuwaa doommida. ¹⁶He wodiyaappe doommidi, ta ashkkaratuppe baggai oosuwaa oottiyo wode, baggai tiran wottiyo ola miishshaa maayidi, tooraa, gonnalliyaanne wonddafiyaa oiqqidi naaganaadan oottaas. Qassi halaqatikka Yihudaa asa ubbaappe guyyeera eqqidi minttettoosona. ¹⁷Gimbbiyaa gimbbiyaageetinne koshshiyaabaa tookkiyaageeti ubbai issi kushiyan ola miishshaa oiqqidi, issi kushiyan oosuwaa oot-toosona. ¹⁸Gimbbiyaa oosuwaa oottiya ubbai bisuwaa ba xeessan gixxi gixxi uttiis. Malkkataa punniyaageekka ubba wode taappe shaahetti erenna.

¹⁹Asaa kaalettiyaageeta, halaqatanne asa ubbaa taani hagaadan yaagaas; “Gimbbiyaa oosoi gitanne keehi aaho gidiyooogaappe denddidaagan, nuuni issi is-suwaappe shaahettidi haakkida. ²⁰Hegaa gishshau, intte malkkataa punniyoogaa siyiyo wode, i punettiyoosaa taakko haa shiiqite. Nu Xoossaikka nu gishshataa olettana” yaagaas. ²¹Oosuwaa wonttimaatti bazzo zo77iyo wodeppe doommidi, omarssi xoolinttee kiyana gakkanaashin oottiyo wode ubban, baggai oottiyo wode, baggai tooraa oiqqidi naagoosona.

²² He wode taani asaassi hagaadan yaagaas; “Qamman nuna naaganaunne gallassi qassi oosuwaa oottanau intte ubbaikka intte ashkkaratuura Yerusalaamen aqite” yaagaas. ²³ Hegaa gishshau, tana gidin, ta ishannta gidin, ta ashkkarata gidin, woi qassi tana naagiyaageeta gidinkka, nuuni ubbaikka nu maayuwaa kessennan aqeetees; qassi nu ola miishshaikka, nuuppe mulekka shaahettenna.

Hiyyeesati Naaqettido Naaquwaa

5 Guutta wodiyaappe guyyiyan, daro asai, attumai maccai bantta zare gidiya Aihudatu bollan wolqqaama cabbuwaa kessidosona. ² Eti hagaadan yaagidosona; “Nuuni, nu attuma naatinne nu macca naati cora; hegae gishshau, nuuni miidi paxa de7ana mala, nuuyyo kattaa koshshees” yaagidosona.

³ Harati qassi, “Nuna gakkida iita koshaappe nuna ashshiya qumaa demmanau giiddi, nu goshshai, nu woiniyaa turaa sohoine nu keetta attennan asassi oittida” yaagidosona.

⁴ Haratikka qassi hagaadan yaagidosona; “Nu goshshaassinne nu woiniyaa turaa sohuwaassi kawoi oichchido giiraa qanxxanau miishshaa dichchaa ekkida. ⁵ Aihuda zaretuura nuuni issi asho; nu naatika eta naatu mala. SHin nuuni nu yelido naata aillettau aattidi immanau giddettida; ubba qassi nu macca naatuppe issooti issooti aillettau baizettidosona. Gidikonne, nu goshshainne nu woiniyaa turaa sohoi nuuppe ekettiichchido gishshau, nuuni ainne oottanau danddayokko” yaagidosona.

⁶ Eta cabbuwanne eta qaalaa taani siyido wode, keehi hanqettaas. ⁷ Oottiyoojaa ta wozanan qoppoogaappe guyyiyan, asaa kaalettiyaageetanne halaqata xegada hagaadan yaagaas; “Intte ubbai intte ishannta dichchaa qanxxissiyooogan huqqunneeta” yaagada etaara ooyettaas.

He metuwaabaa haasayidi birshshanau gita galchchaakka shiishshaas. ⁸ SHishshada hagaadan yaagaas; “Aihuda gidennaageetuyyo baizettida Aihuda zare gidiya nu ishannta wozanau nuuni nu wolqqai danddayidobaa ubbaa oottida. SHin intte qassi, intte ishannta gidiya Aihudati bantta zare gidiya inttessi banttana baizana mala oottiiddi de7eeta” yaagaas. Yaagin kaalettiyaageetussi zaariyo qaali xayin, co77u yaagidosona.

⁹ Taani qassikka hagaadan yaagaas; “Intte oottiyoojai likke gidenna; nu morkketi, Aihuda gidennaageeti nu bollan qilliiccenna mala, nu Xoossaassi yayyanaunne likke gidiyaabaa oottanau intteyyo bessennee? ¹⁰ Taani ta huuphen, ta ishanntinne ta ashkkaratikka asaassi miishshaanne kattaa tal77ida; gido shin, ane etappe dichchaa ekkiiyoojaa aggoos. ¹¹ Eta goshshaa, woiniyaa turaa sohuwaa, zaitiyaa wogaraanne keettaa ubbaakka etau sa7a hachchi zaarite. Qassi miishshan, kattan, woiniyaa eessan gidin zaitiyan, intte etappe ekkido xeetaappe issi kushe dichchaa ubbaa etau eesuwan zaarite” yaagaas.

¹² Etikka zaaridi, hagaadan yaagidosona; “Nuuni mulebaakka etaagaa zaaridi, etau immana; eta aibanne oichchokko. Neeni giidoogaadan, hegaadan nuuni oottana” yaagidosona.

Yaagin qeeseta haa taakko xegada, kaalettiyaageeti bantta giido qaalaa polana mala, caaqqetanaadan oottaas. ¹³ Hegaappe guyyiyan, ta maayuwaa qoqqofada hagaadan yaagaas; “Ooninne intteppe ba giido qaalaa polennan xayikko, Xoossai a hagaadan a keettaappenne a aquwaappe qoqqofo; ikka qoqqofettidi mela atto” yaagaas.

SHiiqida asai ubbai issi qaalan, “Amin77i” yaagidi GODAA galatidosona. Asai ubbai ba caaqqidoogaadan oottiis.

¹⁴Arxxekssiisi kawotido laatamantto laittaappe biidi, hasttamanne naa77antto laittaa gakkanaashin, taani Yihudaa haariyaagaa gidada gam77aas. He tammanne naa77u laittaa gidдон, tana gidin woi ta ishantti haariyaagaassi bessiya kattaa damooza ekkibookko. ¹⁵SHin taappe kase doorettida haariyaageeti asaassi deexo tooho gididi, hachchi hachchi kattaassinne woiniyaa ushshaassi oitamu xaqara biraa qanxxissidosona. Harai atto haariyaageetu ashkkaratikka banttana asaa bollan goda milatissiiddi gam77idosona. Gidikkonne, taani Xoossaassi yayyido gishshau, hegaadan oottabeikke. ¹⁶Taayyo de7iya wolqqaa ubbaa Yerusalaame gimbbiyaa ke-exxiyo oosuwaassi immaasippe attin, ta huuphessi aiba biittaaanne shammabeikke. Ta ashkkaratikka ubbai tanaara he oosuwan issippe gam77idosona. ¹⁷Nu heeran de7iya Aihuda gidennaageetuppe nuukko yiida asai binnan de7ishin, hachchi hachchi tanaara ta masoofiyan miya Aihudatunne eta kaalettiyaageetu qoodai xee-tanne ishatama. ¹⁸Hachchi hachchi issi booraa, usuppun doorettida dorssatanne daro kuttota shukki shukkidi, asaassi shiishshoosona; qassi tammu gallassan issitoo daro baattaa woiniyaa eessaa etayyo agoosona. SHin asaa bollan de7iya toohoi de-exo gidiyooгаа taani eriyo gishshau, biittaa haariyaagaassi bessiya kattaa damooza oichchabeikke.

¹⁹“Ta Xoossau, taani ha asaassi oottido lo77otettaa ubbaa qoppada, taassikka lo77otettaa ootta” yaagada taani woossaas.

6 Sanbbalaaxi, Xoobbee, Araba biittaa asa gidiya Gesheeminne hara nu morkketi nuuni gimbbiyaa oottidi polidoogaanne qassi oosetti-beenna paca sohoikka is-soinne attibeennaagaa siyidosona. Gido shin, nuuni gimbbiyaa penggetun biron sanqqaa aattiichchibookko. ²Hegaa eti siyido wode, Sanbbalaaxinne Gesheemi hagaadan yaagidi, taakko kiittidosona; “Oono giyo dembban de7iya qeeri kata-matuppe issuwan yaada nunaara gaitta” yaagidosona. SHin eti ta bolli iitaa oottanau maqettidosona.

³Hegaa gishshau, taani etayyo hagaadan yaagada zaarada kiittaa; “Taayyo daro osooi de7ees; hejaa gishshau, taani intte giyo sohuwaa baanau danddayikke. Taani yaa bin, osooi aissi xubettii?” yaagaas. ⁴He kiitaa zaari zaari oiddutoo taakko kiittidosona; shin taani issi mala zaaruwaa etayyo immaas.

⁵Ichchashanttuwan Sanbbalaaxi ba ashkkaratuppe issuwan issi poga de7iya dabddaabbiyaa taakko kiittiis. Dabddaabbeekka hagaadan yaagees; ⁶“Neeninne ne zare gidiya Aihudati makkalanau qoppidoogaanne hegaappe denddidaagan ha gimbbiyaa gimbbiyooгаа shooro biittan de7iya asai ubbai haasayiyooгаа Gesheemi taayyo yootiis. Qassi neeni nena kawo kessanau koyiyooгааanne ⁷neeni Yihudaa kawo gidiyooгаа Yerusalaamen awaajjana mala, hananabaa yootiyaageeta ne wotidoogaakka i taayyo yootiis. Ha woriyaa kawoi siyiyoogee antenna. Hegaa gishshau, tanaara gaittada zorettanau haaya” yaagees.

⁸Taanikka, “Ha neeni giyo yoho ubbai mulekka tuma gidennabanne neeni coo medhdhidobaa” yaagada zaaraas.

⁹Nu oottiyo osooi polettenna mala, “Eta kushee oosuwau daafuriichchiis” yaagidi eti nuna yashissiiddi gam77idosona.

Hegaa gishshau, “Xoossau ha77i tana minttarkkii” yaagada taani woossaas.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, sooppe kiyennaadan gorddi wottido Mahexaabi7eela na7aa na7aa Dalaaya na7aa SHamaa7iyaakko baas. I taayyo hagaadan yaagiis; “Issi qammi audekko eti nena woranau yaanau de7iyo gishshau, neeninne taani Xoossaa Beeta Maqidasiyaa giddo gelidi, penggiyaa gorddidi qosettoos” yaagiis.

¹¹Taani hagaadan yaagada zaaraas; “Tana milatiya asi baqatidi qosettii? Woi qassi tana milatiya asi Beeta Maqidasiyaa giddo gelidi, ba shemppuwaa ashshii? Taani heгаа mulekka oottikke” yaagaas. ¹²Yohuwaa qoppiyo wode, tumukka SHamaa7ee Xoossai kiittido hananabaa yootiyaagaa gidennaagaanne Xoobeenne Sanbbalaaxi a miishshan shamiddo gishshau, ta bolli worddo hananabaa yootiyaagaa gidiiyoogaa akeekaa. ¹³I miishshan shamettido waanna gaasoi tana i yashissin, i giyoogaadan oottada taani nagaran gelanaadaana. Yaatin, eti ubbai heгаа siyido wode, tana boriyoobaa ta bollan demmanaassa.

¹⁴“Ta Xoossau, Xoobeenne Sanbbalaaxi oottidobaa qoppa. No7aado giyo macca hananabaa yootiyaaranne hara worddo hananabaa yootiyaageeti ubbai tana yashissanau eti oottidobaa ubbaakka qoppa” yaagada taani woossaas.

¹⁵Gimbbiyaa oosoi doomettoosappe ishatamanne naa77u gallassa giishin, Eluula giyo aginan laatamanne ichchashantto gallassan polettiis. ¹⁶Nu yuushuwan de7iyo kawotettatu giddon de7iyo nu morkketi heгаа siyido wode yayyidosonanne yeellatidosona. Aissi giikko, hagee oosoi nu Xoossai maaddin oosettidoogaa akeekidosona.

¹⁷He wodiyan Aihudata kaalettiyaageeti ubba wode Xoobbiyaassi dabddaabbiyaa xaafiiddi gam77idosona; ikka zaaridi, etayyo xaafiis. ¹⁸Aissi giikko, i Araaha na7aa SHakaaniyaa na7iyo machchido gishshaunne a na7ai Yahohanaani Berekiyaa na7aa Mashulaama na7iyo machchido gishshau, Aihudatuppe daroti aara caaqetti uttidosa. ¹⁹He asati Xoobbee oottido lo77obaa ubbaa ta sinttan haasayoosona; qassi taani giyoobaakka ayyo yootoosona. Heгаа gishshau, Xoobbeekka ubba wode tana yashissanau dabddaabbiyaa xaafiyoogaa aggibeenna.

7 Gimbbiyaa oosoi wurin, penggetuunikka sanqqai geliis. Qassi penggiyaa naagiyaageeti, mazamuriyaa yexxiyaageetinne Leewati bantta oosuwan oosuwan gelidosona. ²Hegaappe guyyiyan, Yerusalaame katamaa aissiyo maataa ta ishaa Hanaanassinne qatuwaa gadaawaa Hanaaniyaassi immaas. Hanaanee hara ubbaappe aadhdhida tumanchchanne Xoossaassi yayyiya asa. ³Taani eta hagaadan yaagada azazaas; “Maallado awai kiyidi ho77ana gakkanaashin, Yerusalaame gimbbiyaa penggeta dooyoppite. Qassi omarssi naagiyaageeti bantta oosuwaa wurssidi baanaappe kasetidi, penggeta mintti gorddanaadan oottite. Heгаа bollikka Yerusalaamen de7iyo asaappe dooridi, issoi issoi kayan kayan naaganaadaaninne qassi harati bantta heeran de7iiddi, bantta keettaa ginnaa ginnaa naaganaadan oottite” yaagaas.

Omooduwaappe Simmida Asaa Sunntaa

⁴He wode Yerusalaame katamai keehi aahonne gita; shin a giddon de7iyo asaa qoodai keehi guutta. Qassi daro keettikka biron keexettibeenna. ⁵Hegaappe guyyiyan, asaa kaalettiyaageeta, halaqatanne asa ubbaa shiishshada eta yeletaa maaran maaran mazgafana mala, Xoossai tana qofissiis. Omooduwaappe kasetidi simmida asaa yeletaa maaraa maxaafaakka demmaas; he maxaafan xaafettidaagee hagee.

⁶ Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori omooddidi, ba biitti efiido asaappe guyye bantta katamaa katamaa Yerusalaammenne Yihudaa simmida asati hagaappe kaaliyaageeta. ⁷ Eta halaqati Zarubaabeela, Yaasa, Nahimiyaa, Azaariyaa, Ra7aamiyaa, Nahamaana, Marddikiyoosa, Bilishaana, Misppereeta, Bigiwaaya, Nahuumanne Ba7aana.

Omooduwaappe simmida Israa7eela asaa qoodai haga.

⁸ Par77oosha yarati 2,172.

⁹ SHafaaxiyaa yarati 372.

¹⁰ Araaha yarati 652.

¹¹ Yaasunne Yoo7aaba naata gidiya Paahati-Moo7aaba yarati 2,818.

¹² Elaama yarati 1,254.

¹³ Zattu yarati 845.

¹⁴ Zakkaaya yarati 760.

¹⁵ Biinuya yarati 648.

¹⁶ Bebaaya yarati 628.

¹⁷ Azggaada yarati 2,322.

¹⁸ Adooniqaama yarati 667.

¹⁹ Bigiwaaya yarati 2,067.

²⁰ Adiina yarati 655.

²¹ Hizqqiyaasa yara gidiya Axeera yarati 98.

²² Hashuuma yarati 328.

²³ Bexaaya yarati 324.

²⁴ Hariifa yarati 112.

²⁵ Gabaa7oona yarati 95.

²⁶ Beetalieemenne Naxoofa katamatu asai 188.

²⁷ Anatoota katamaa asai 128.

²⁸ Beeti-Azimaaweeta katamaa asai oitamanne naa77a.

²⁹ Qiriyaati-Yi7aariima, Kafiranne Ba7eroota katamatu asai 743.

³⁰ Raamanne Gebaa7a katamatu asai 621.

³¹ Mikimaasa katamaa asai 122.

³² Beeteelenne Aaya katamatu asai 123.

³³ Naa77antto Nabo giyo katamaa asai 52.

³⁴ Naa77antto Elaama yarati 1,254.

³⁵ Hariima katamaa asai 320.

³⁶ Yarkko katamaa asai 345.

³⁷ Looda, Hadiidanne Oono katamatu asai 721.

³⁸ Sanaa7a katamaa asai 3,930.

³⁹ Hageeti omooduwaappe simmida qeeseta:

Yaasu yara gidiya Yadaaya yarati 973;

⁴⁰ Imeera yarati 1,052;

⁴¹ Paashihuura yarati 1,247;

⁴² Hariima yarati 1,017.

⁴³ Hageeti omooduwaappe simmida Leewata:

Hodaawiyaa yara gidiya Yaasunne Qaadimi7eela yarati 74;

⁴⁴ Asaafa yara gidiya mazamuriyaa yexxiyaageeti 148;

⁴⁵ Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiya

SHAaluuma, Axeera, Xalmmoona, Aqquuba, Haxiixanne SHobaaya yarati 138.

⁴⁶ Hageeti omooduwaappe simmidi,

Beeta Maqidasiyan oottiya ashkkaratu yarata:

Xiiha yarata, Hasuufa yarata, Xabba7oota yarata, ⁴⁷ Qeeroosa yarata, Sii7a yarata, Padoona yarata, ⁴⁸ Labaana yarata, Hagaaba yarata, SHalmmaaya yarata, ⁴⁹ Hanaana yarata, Giddeela yarata, Gahaara yarata, ⁵⁰ Ra7aaya yarata, Raaxiina yarata, Naqoda yarata, ⁵¹ Gazzaama yarata, Uzza yarata, Paaseeha yarata, ⁵² Beesaaya yarata, Me7uniima yarata, Nafushesiima yarata, ⁵³ Baaqibuuqa yarata, Haquufa yarata, Harihuura yarata, ⁵⁴ Baaxiliita yarata, Mahiida yarata, Harshsha yarata, ⁵⁵ Barqqoosa yarata, Sisaara yarata, Temaaha yarata, ⁵⁶ Naxiiha yaratanne Haxiifa yarata.

⁵⁷ Hageeti omooduwaappe simmida Solomona ashkkaratu yarata:

Soxaaya yarata, Sofereeta yarata, Pariida yarata, ⁵⁸ Yaa7ila yarata, Darqqoona yarata, Giddeela yarata, ⁵⁹ SHafaaxiyaa yarata, Haxxiila yarata, Pokereti-Haxxabaima yaratanne Amoonaa yarata.

⁶⁰ Omooduwaappe simmidi, Beeta Maqidasiyan oottiya ashkkaratu yaratunne Solomona ashkkaratu yratu qoodai muleera 392.

⁶¹ Haratikka qassi, Telmmelaaha, Teliharshsha, Karuuba, Adoonanne Imeera giyo katamatuppe Yerusalaame simmidosona. SHin eti woikko eta aawati Israa7eela sheeshsha gidiyooгаа erissanau danddayibookkona. ⁶² Hegeeti Dalaaya, Xoob-biyaanne Naqoda yarata; eta qoodaikka muleera 642.

⁶³ Qeesetuppe qassi Hobaaya yarati, Haqqooxa yaratanne Barzzillaaya yarati Yerusalaame simmidosona. Hagee Barzzillaaya giyoogee Gala7aade biitta asa gidiya Barzzillaaya na7iyo machchidi, ba bolluwaa sunntaa ekkiis. ⁶⁴ Hageeti bantta yeletaa xaphuwaa eranau yeletaa maxaafan koyidosona, shin demmibookkona. Hegaa gishshau, eti tunadan qoodettidi, qeesettan oottennaadan digettidosona. ⁶⁵ Qassi Uriimiyaaninne Tumiimiyaa shaakkidi pirddiya qeesee denddana gakkanaashin, eti geeshsha qumaappe maanau danddayennaagaa Aihudata haariyaagee etau yootiis.

⁶⁶ Omooduwaappe Yihudaa biittaa simmida asaa qoodai muleera 42,360.

⁶⁷ Hegaa bollikka qassi 7,337 attuma ashkkaratinne macca ashkkarati mazamuriyaa yexxiya 245 attumanne macca asati simmidosona. ⁶⁸ Omooduwaappe muleera simmida asaa paratu qoodai 736; baquloti 245; ⁶⁹ gaameelati 435; hareti qassi 6,720.

⁷⁰ Yratu halaqatuppe amaridaageeti oosuwaassi imotaa immidosona. Biittaa haariyaagee hospun kilo giraame worqqaa, 50 disttetanne 530 qeesetu maayota immiis. ⁷¹ Yratu halaqati 168 kilo giraame worqqaanne 1,250 kilo giraame biraa immidosona. ⁷² Attida asai muleera 168 kilo giraame worqqaa, 1,100 kilo giraame biraanne 67 qeesetu maayota immidosona.

⁷³ Hegaappe guyyiyan qeeseti, Leewati, penggiyaa naagiyaageeti, mazamuriyaa yexxiyaageeti, asaappe darotinne Beeta Maqidasiyaa ashkkarati, muleera Israa7eela ubbai bantta kataman kataman uttidosona.

Iziri GODAA Higgiyaa Asaayyo Nabbabiis

8 Laappunnta aginai gakkiiyo wode, Israa7eela asai ubbaikka bantta kataman kataman uttidosona. He aginan eti ubbaikka issippe Haattaa Penggiyaa sinttan de7iya dabaaban shiiqidosona. SHiiqidi GODAI Muuse baggaara Israa7eela asaassi immido Higgiyaa Maxaafaa ehaana mala, xaafiyaa Izira oichchidosona. ² Yaatin,

laappuntta aginan koiro gallassan, attumai maccai, akeekanau danddayiya asai ubbai shiiqidosa Iziri Higgiyaa Maxaafaa ehiis. ³Ehiidi Haattaa Penggiyaa sinttan de7iya dabaaban eqqidi, attumau maccau, akeekanau danddayiya asa ubbau Higgiyaa Maxaafaa maalladoppe gallassa seetai gakkanaashin nabbabiis; asaikka loitti ezggidi siyiis.

⁴Iziri eqqidi nabbabanau mittaappe giigissido madirakiyaa bollan eqqiis. Appe ushachcha baggaara Matiitiyaa, SHamaa7iyaa, Anaaya, Ooriyoona, Hilqqiyaanne Ma7iseeya giyo asati eqqidosa. Haddirssa baggaara qassi Padaaya, Mishaa7eela, Malkkiyaa, Hashuuma, Hashibadanaaha, Zakkaariyaasanne Mashulaama giyo asati eqqidosa.

⁵Iziri asa ubbaappe xoqqiya sohuwan eqqido gishshau, ubbaikka a loittidi xeelishin, eta sinttan Higgiyaa Maxaafaa dooyiis. Dooyido wode eti ubbai uttidosaappe dendi eqqidosa. ⁶Dendi eqqin, Iziri GODAA, gita Xoossaa galatiis. Asai ubbai bantta kushiyaa pude denttidi, “Amin77i, Amin77i” yaagidosona. Qassi eta som77oi sa7aa bochhana gakkanaashin gufannidi, GODAASSI goinnidosona.

⁷Hegaappe guyyiyan dendididi, bantta de7iyoosan eqqidosa. Yaasa, Baana, SHerebiyaa, Yaamiina, Aqquba, SHabbataaya, Hodiya, Ma7iseeya, Qalixaxa, Azaariyaa, Yozabaada, Hanaananne Palaaya giyo Leewati higgiyaa asai akeekanaadan oottidosona. ⁸Eti Xoossaa Higgiyaa Maxaafaappe nabbabidi, qassi nabbabettidaagee woigiyaakko, asai erana mala, birshshidi qonccissidosona.

⁹Asai higgiyaa qaala siyido wode, bantta wozanan mishettidi yeekkidosa. Hegaa gishshau, biittaa haariya Nahimee, qeesenne xaafe gidiya Izirinne asaasi maxaafaa birshshiya Leewati asaa hagaadan yaagidosona; “Ha gallassai GODAASSI, intte Xoossaassi, geeshsha gallassa gidiyo gishshau, issinne azzanoppitenne yeekkoppite” yaagidosona.

¹⁰Qassi Nahimee gujjidikka hagaadan yaagiis; “Biite, modhdhuwaa miite; mal77iyaabaakka uyite; qassi bannaageetussikka intteegaappe shaakkidi immite. Aissi giikko, hachchi gallassai nu GODAASSI geeshsha gallassa. GODAA ufaissai intteyyo wolqqa gidiyo gishshau azzanoppite” yaagiis.

¹¹Leewatikka qassi, “Hagee geeshsha gallassa gidiyo gishshau, azzanoppite; haizzite” yaagidi asaa co77u oottidosona. ¹²Hegaappe guyyiyan, asai ufaissan maanaunne uyanau qassi bannaageetussikka banttaagaappe shaakkidi immanau bididosona. Aissi giikko, eti yootido qaala siyidosonanne akeekidosona.

¹³Aginaayyo naa77antto gallassi zaretu halaqati, qeesetinne Leewati higgiyaa qaala etayyo birshshana mala, Izirakko yiidosona. ¹⁴Hegan tamaariiddi, laappuntta aginan Daase Baalaa bonchchiyo wode, Israa7eela asai ubbai daasiyaa gidдон uttanaadan Xoossai Muuse baggaara azazidoogaa akeekidosona. ¹⁵Hegaa gishshau, katamatu ubbaanne Yerusalem hagaadan yaagidi awaajjidosa; “Deriyaa huuphiyaa kiyite; zaitiyaa wogaraappe, woran morkkida wogaraappe, barsseneetiyaa mittaappe, zambbaa mittaappenne haittai de7iyo mitta ubbaappe higgiyan xaafettidoogaadan, daasiyaa daasanau tashiyaa ehiite” yaagidosona.

¹⁶Hegaa gishshau, asai biidi mittaa tashiyaa ehiidosona; ehiidi bantta keettaa bolan de7iya demba sohuwan, bantta gibbiyan, Xoossaa Beeta Maqidasiyaa dababan, Haattaa Penggiyaa dabaabaanne Efireema Penggiyaa dabaaban daasiyaa daasidosona. ¹⁷Omooduwaappe simmida asai ubbai daasiyaa daasidi, a gidдон uttidosa. Nawe na7aa Yaasu wodiyaappe doommidi, he gallassai gakkanaashin,

eti haggaa mala baalaa bonchchi erokkonna. Heggaa gishshau, ubbaikka keehi ufaittidosona. ¹⁸Baalai doomettoosappe biidi wurana gakkanaashin, hachchi hachchi Iziri Xoossaa Higgiiyaa Maxaafaappe asaassi nabbabiis. Baalaa laappun gallassaa bonchchoogaappe guyyiyan, hosppuntta gallassan higgee azaziyoogaadan geeshshayaa oottidosona.

Israa7eela Asai Bantta Nagaraa Paaxidosona

9 He aginan laatamanne oiddantto gallassan Israa7eela asai xoomiiddi, waaruwaa maayidinne bantta huuphiyan baanaa tisttidi, issisaa shiiqididosona. ²Banttana allaga dere asa ubbaappe shaakkidosona. Hegaappe guyyiyan eqqi denddidi, etinne kase eta aawati oottido nagaraa ubbaa paaxidosona. ³Hegan eti eqqidaashin, heezzu saate gidyaagaa keenaa GODAA eta Xoossaa Higgiiyaa Maxaafai etayyo nabbabetiis. Qassi hara heezzu saate gidyaagaa bantta nagaraa paaxiidinne GODAASSI, bantta Xoossaassi, goinniiddi gam77idosona.

⁴Leewatuppe amaridaageeti madirakiyaa bollan kiyidi, cenggurssaa xoqqu oottidi GODAAKKO, bantta Xoossaakko, waassidosona. Hegeetikka Yaasa, Baana, Qaadimi7eela, SHabaaniyaa, Buuna, SHerebiyaa, Baananne Kanaana.

⁵Leewatuppe Yaasu, Qaadimi7eeli, Baani, Hashaabanee, SHerebee Hodee, SHabaaneenne Pataahee Israa7eela asaa hagaadan yaagidosona; “Denddi eqqidi, merinaappe merinau de7iya GODAA intte Xoossaa galatite! Galata ubbaappenne saba ubbaappe bollaara xoqqu xoqqu giidanne bonchchettida Xoossaa sunntaa sabbite” yaagidosona.

Nagaraa Paaxiyo Woosaa

⁶Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai hagaadan yaagidi woossidosona; “Xoossau, ne xalaalai GODA! Neeni salotanne salotun de7iya meretata ubbaa, sa7aanne a bollan de7iya meretata ubbaanne abbatanne eta gidдон de7iya meretata ubbaa medhdhadasa; ubbaassi de7uwaa immadasa. Saluwaa meretati ubbai neeyyo goinnoosona.

⁷“GODAU, neeni Xoossa! Neeni Abraama Uura giyo Kaladaawetu katamaappe doorada kessadasa; a sunntaakka laammada, Abrahaama yaagada sunntadasa. ⁸I neeyyo ammanettiya asa giddiyooгаа be7ada, Kanaanetu, Hiitetu, Amooretu, Parzzetu, Yaabuusatunne Gerggeesetu biittaa a zaretussi laata biittaa oottada immanau ayyo maachchaa geladasa. Neeni xillo giddiyoo gishshau, ne giido qaalaakka poladasa.

⁹“Neeni kase nu maizza aawata Gibxxe biittan gakkida tuggaa be7adasa; qassi Zo7o Abbaa giyo abbaa matan de7iiddi eti, ‘Nuna maaddarkii!’ yaagidi waassido waasuwaakka siyadasa. ¹⁰Gibxxe kawoi, a biittaa halaqatinne he biittaa asai ubbai Israa7eela asaa bollan otorettido gishshau, eta bollan malaataanne maalaalisiyaabaa oottadasa. Hegaappe denddidaagan, hachchi gakkanaashin, ne sunntai bonchchuwan xeegettanaadan oottadasa. ¹¹Abbaa yaanne haanne shaakkada, gidduwaara ne asaa mela biittaara pinttadasa. SHin shuchchai ciimma haattan olin, xaggaa duge wodhdhiyoogaadan, eta yedettiya morkketa abban mitissada xaisadasa. ¹²Israa7eela asaa gallassi shaaraa tuussan kaalettada, qammi qassi eti hemettiyo ogiyan poo7ana mala, tamaa tuussaa eta sinttan essada kaalettadasa.

¹³“Neeni saluwaappe wodhdhada, ne asaa Siinaa Deriyaa bollan haasayissadasa. Sitta pirddaanne tuma gidida higgiiyaa qassi lo77o wogaanne azazuwaa etayyo im-

madasa. ¹⁴ Geeshsha ne Sambbataa eti bonchchana mala, eta taaarissadasa. Ne ashkkaaraa Muuse baggaara etayyo azazuwaa, wogaanne higgiiyaa immadasa. ¹⁵ Eti namisettido wode saluwaappe qumaa immadasa; qassi eti saamettido wode zaallaappe haattaa pulттissadasa. Neeni etayyo immanau caaqqido biittaa gelidi laattana mala azazadasa.

¹⁶ “SHin nu maizza aawati otorettidosona. Yootin siyenna morgge zozza gididi, neeyyo azazettibookkona. ¹⁷ Azazettennan ixxidosa; qassi neeni etayyo oottido maalaalissiyaabaa ubbaa hassayibookkona. Eti morgge zozza gididosona; qassi bantta makkalaappe denddidaagan, Gibxxe biittaa guyye ailletettau zaaridi kaalettana mala, halaqaa banttau dooridosona. Gido shin, neeni atto giya Xoossaa; kehanne maariyaagaa. Siiquwan kumidaagaanne hanqquwaassi eesotennaagaa. Hega gishshau, neeni eta aggabaakka.

¹⁸ “Eti mara milatiya eeaa medhdhidi, ‘Inttena Gibxxe biittaaappe kessida intte xoossai haggaa’ yaagidi nena gita cashshaa cayikkokka, ¹⁹ ne daro maarotettaa gishshau, neeni eta he biittaa bazzuwan aggabaakka. Eti biyo ogiyaa kaalettana mala, gallassi shaaraa tuussai, qassi eta ogiyaa poo7issana mala, qammi tamaa tuussai etappe haakkibeenna. ²⁰ Eta taaarissana mala, ne lo77o Ayyaanaa etayyo immadasa. Maanau mannaa eta doonaappe pacissabaakka; qassi eta saamuwaassikka haattaa immadasa. ²¹ Oitamu laittaa ubbaa eti bazzuwan hemettiyo wode, etau koshshiyaabaappe issibaanne xaissabaakka. Eta maayoi wuribeenna; eta gedeeikka kixxibeenna.

²² “Bantta zawan de7iya gaxa biittanne kawotettata eti xoonidi oiqqanaadan oottadasa. Sihoona giyo kawoi haariyo Haseboona biittanne Ooga giyo kawoi haariyo Baasaane biittaa eti laattidosona. ²³ Eta zerettatu qoodaa saluwaa xoolintiyaadan darissadasa. Kase eta aawatussi gelissananne laatissana gaada neeni yootido biittaa eta gelissadasa. ²⁴ Eti Kanaane biittaa laattidosona; he biittan de7iya Kanaane asaa ubbaa eta sinttan neeni kaushshadasa. Eti Kanaane asaa bollan, eta kawotu bollaanne he biittan de7iya asa ubbaa bollan bantta dosidobaa ootana mala, eta kushiyan aatta immadasa. ²⁵ Qassi eti yuushoi gimbettido katomanne aradda biittaa xoonidi ekkidosona; qassikka lo77obai ubbai kumido keetata, bookettida haatta ollata, woiniyaa turaa sohota, wogaratanne hara aifiyaa immiya daro mittata laattidosona. Hegaappe miidi kallidi orddidosona; ne gita kehatettan eti ufaattidosona.

²⁶ “Gidikkokka, ne asati azazettennan ixxidi, ne bollan makkalidosona; ne higgiiyaayookka zokkuwaa zaaridosona. Neekko eti simmanaadan etayyo minttidi yootida hananabaa yootiyaageeta woridosona. Keehi gita cashshaa nena cayidosona. ²⁷ Hegaappe denddidaagan eta un77ettiya morkketu kushiyan aatta immadasa; immin morkketi eta un77ettido wode neekko waassidosona. Eta waasuwaa saluwan gidada siyadasa; siyada ne maarotettaa daruwaadankka, eta eta morkketu kushiyaappe ashshiyaageeta kiittadasa.

²⁸ “SHin eti shemppuwaa demminne zaarettidi, ne sinttan nagaraa oottidosona. Oottin neenikka zaarettada eta morkketu kushiyan aattada immin, eta morkketi eta haaridosona. SHin ha77ikka eti neekko waassin, eta waasuwaa saluwan gidada siyadasa. Ne maarotettan eta zaara zaaradakka ashsha ekkadasa.

²⁹ “Ne higgiiyaakko eti simmana mala, neeni etayyo minttada yootadasa; shin eti otorettidosona; ne azazuwaakka ixxisi yaagidosona. Asi azazettikko de7uwaa

demmiyo ne higgiiyaa kanttidosona; qassi morgge zozza gididi, neeyyo zokkuwaa zaaridi, azazetennan ixxidosa. ³⁰ Gidikkonne, daro laittaa eta danddayadasa; hananabaa yootiyaageetu baggaara ne Ayyaanana etau minttada yootadasa; shin eti siyibookkona. Hegaappe denddidaagan Aihuda gidenna kawotettati eta haarana mala, eta kushiyan aatta immadasa. ³¹ SHin neeni kehanne maariya Xoossaa gidiiyo gishshau, ne gita maarotettan eta muleera aggabaakkanne xaissabaakka.

³² “Nu Xoossau, gita, wolqqaamanne yayettida Xoossau, ne aggenna siiquwaa maachchaa naagiyaagoo, nu bollan gakkida metoi ne sinnan laafabaa milatoppo. Beni Asoore kawotu wodiyaappe doommidi, hachchi gakkanaashin, nu bollan, nu kawotu bollan, nu halaqatu bollan, nu qeesetu bollan, nu hananabaa yootiyaageetu bollan, nu maizza aawatu bollaanne ne asa ubbaa bollan gita metoi gakkiiis. ³³ Nuna gakkidaban ubban neeni xillo. Aissi giikko, nuuni nena naaqqikkokka neeni ammanettiyoogaa aggabaakka. ³⁴ Nu kawoti, nu halaqati, nu qeesetinne nu maizza aawati ne higgiiyaa naagibookkona; qassi neeni etau immido azazuwaanne ne mintta yootidoogaakka siyibookkona. ³⁵ Neeni eta kawotettan etayyo gita anjuuwaa immadasa; qassi aahonne mokkiya biittaaakka etayyo immadasa; shin eti neeyyo goinibookkonanne bantta iita oosuwaappe simmibookkona.

³⁶ “Hegaappe denddidaagan, nuuni hachchi aille gidiiyoogaa be7a. Qassi hegeekka eti a aifiyaanne i immiyo anjuuwaa ubbaa maana mala, nu maizza aawatussi neeni immido he biittan, nuuni aille gidida. ³⁷ Nu nagaraa gishshau, neeni nu bollan denttido kawoti biittaa anjuuwaa ubbaa eti go77ettoosona. Qassi nu bollaanne ne mehiyaa bollan bantta koyidobaa oottoosona; nuunikka gita metuwaa gidдон de7oos” yaagidosona.

Asai Bantta Maayettido Maachchaa Paramidosona

³⁸ Hanida yoho ubbaa gishshau, nuuni haasayidi maacido maachchaa xaafida; he nuuni xaafido maachchaa woraqataa bollan nu halaqati, nu Leewatinne nu qeeseti bantta maatafaa wottidosona.

10 Hegaappe kaalliyaa asati he maatafai wodhdhido woraqataa bollan paramidosona. Hegeetikka Hakaaliyaa na7aa biittaa haariya Nahimiyaa; qeesetuppe: Sedeqiyaasa, ² Saraaya, Azaariyaa, Ermmaasa, ³ Paashihuura, Amaariyaa, Malkkiyaa, ⁴ Haxxuusha, SHabaaniyaa, Malluuka, ⁵ Hariima, Maremoota, Obaadiyaa, ⁶ Daaneela, Ginnetoonaa, Baaruka, ⁷ Mashulaama, Abiyya, Miyamiina, ⁸ Ma7aaziya, Bilggaayanne SHamaa7iyaa.

⁹ Leewatuppe: Azaaniyaa na7aa Yaasa, Henadaada yara gidiiya Biinuya, Qaadimi7eelanne ¹⁰ eta ishantta SHabaaniyaa, Hodiya, Qaliixa, Palaaya, Hanaana, ¹¹ Miika, Rahooba, Hashaabiyaa, ¹² Zakkuura, SHerebiyaa, SHabaaniyaa, ¹³ Hodiya, Baananne Baniina.

¹⁴ Qassi asaa kaalettiyaageetuppe: Par77oosha, Paahati-Moo7aaba, Elaama, Zatta, Baana, ¹⁵ Buuna, Azggaada, Bebaaya, ¹⁶ Adooniyaa, Bigiwaaya, Adiina, ¹⁷ Ax-eera, Hizqqiyaasa, Azuura, ¹⁸ Hodiya, Hashuuma, Bexaaya, ¹⁹ Hariifa, Anatoota, Nebaaya, ²⁰ Maagippi7aasha, Mashulaama, Heziira, ²¹ Mashezaabeela, Xaadooqa, Yadduu7a, ²² Palaaxiyaa, Hanaana, Anaaya, ²³ Hoshee7a, Hanaaniyaa, Hashshuuba, ²⁴ Halloheesha, Piiliha, SHobeeqa, ²⁵ Rehuuma, Hashaabina, Ma7iseeya, ²⁶ Akiyya, Hanaana, Anaana, ²⁷ Malluuka, Hariimanne Ba7aana.

Israa7eela Asai Maacettido Maachchaa

²⁸ Qassi attida asaikka qeeseti, Leewati, penggiyaa naagiyaageeti, mazamuriyaa yexxiyaageeti, Beeta Maqidasiyaa ashkkaratinne Xoossaa higgiiyaassi azazettanau Aihuda gidennaageetuppe banttana shaakkida ubbai, qassi eta machchoti, eta attuma naati, eta macca naatinne yohuwaa akeekanau asa gamma gakkida ubbai, ²⁹ banttana kaalettiiyaageetuura ha caaquwan maayettidosona. Hegeekka ba ashkkaraa Muuse baggaara Xoossai etayyo immido higgiiyaadan baanau, GODAA bantta Xoossaa azazuwaa, pirdaanne wogaa naaganaassanne oottanaassa. Hegee xayikko, Xoossai yeddiyo qanggettai bantta bolli yaanaadan maayettidosona.

³⁰ Eti hagaadan yaagidi maacidosona; “Nu macca naata Aihuda gidenna biittaa attuma naatussi immokko; qassi eta macca naatakka nu attuma naatussi machcho oottidi ekkokko.

³¹ “Aihuda gidenna biittaa asati kattaa gidin woi harabaa aibanne Sambbata gallassi woi hara baala gallassi baizzanau ehiikko, etappe shammokko.

“Laappunnta laittai gakkiiyo wode wode, nu biittaa goyokko; nuuni tal77ido acuuwaakka oichchokko.

³² “Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi ichchashu giraame deexxiya biraa laittan laittan aggennan immana. ³³ Hegee aibissee giikko, GODAA sinttan wottiyo oittaassa, hachchi hachchi yarshshiyoo kattaa yarshshuwaassa, xuuggiiyo yarshshuwaassi shukkiyo mehiyaassa, Sambbata gallassan, aginai xeeriyo wodenne laittan de7iya hara baalatun yarshshiyoo yarshshuwaassanne hara geeshsha miishshatu ubbaassa; qassi Israa7eela asaa nagaraa atto giissanau yarshshiyoo yarshshuwaassanne nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaassi koshshiya ubbabaassa.

³⁴ “Nuuni qeesetuyyo, Leewatuyyoonne hara asa ubbaayyo saamaa yeggida. Aissi giikko, higgiiyan xaafettidoogaadan GODAASSI, nu Xoossaassi, yarshshiyoo yarshshuwaa xuuggiiyo mittaa nu Xoossaa Beeta Maqidasiyau o yarai ehaanau bessiyaakko eranaassa.

³⁵ “Laittan laittan nu biittaa aifiyaappe koiro gakkiiyaagaanne aifiyaa immiya duma duma mittatuppe nuuni koiro maxido aifiyaa ubbaa GODAA Beeta Maqidasiyaa aggennan ehiidi sheedhdhana.

³⁶ “Higgiiyan xaafettidoogaadan nuuni ubbaikka koiro yelettiya nu attuma naata nu Xoossaa Beeta Maqidasiyan oottiya qeesetukko ehiidi, Xoossaassi dummayana; qassi nu miizzati, nu dorssatinne nu deeshshati yeliyo koiro maraa ubbaakka yaa ehiidi, qeesetussi sheedhdhana.

³⁷ “Nuuni nu biittan makkida kattaa aifiyaappe koiruwaa, qassi nu mitta ubbaa aifiyaa, woiniyaanne zaitiyaa imota oottidi, nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa haa qeesetukko ehaana. Qassi Leewati nu katamatun de7iya biitta ubbaa aifiyaappe asirataa ekkiyaageeta gidiyo gishshau, nu biittai aifidobaappe ubbaappe asirataa etayyo immana. ³⁸ Leewati asirataa shiishshiyoo wode, Aaroonaa yara gidiya qeeseti etaara isisippe de7aanau bessees. Leewatikka asirataa shiishshooagaappe guyyiyan, asirataappe kessido asirataa nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa ehiidi, miishshaa wottiyo kifiliyan wottoosona. ³⁹ Israa7eela asainne Leewati kattaa, woiniyaanne wogaraa zaitiyaa imotaa, Beeta Maqidasiyaa miishshatinne Beeta Maqidasiyan oottiya qeeseti, penggiyaa naagiyaageetinne mazamuriyaa yexxiyaageeti de7iyo kifileta ehoosona.

“Nuuni nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaa mulekka shenehoo gookko” yaagidi caaqqidosona.

Yerusalaamen De7iya Asaa

11 Asaa kaalettiyaageeti Yerusalaamen de7idosona. Qassi hinkko asaappekka tammaappe issoi issoi geeshsha kataman Yerusalaamen de7ana mala, saamaa yeggidi dooridosona. SHin hara uddufun kushe asai bantta katamatun de7idosona. ²Yerusalaamen de7anau bantta sheniyana maayida asaa ubbaa asai anjjiis.

³Hara katamatun de7iya Israa7eela asai, qeeseti, Leewati, Beeta Maqidasiyaa ashkkaratinne Solomona ashkkaratu yarati ubbai bantta kataman kataman de7iya gadiyaa oiqqidi de7idosona. SHin hagaappe kaallidi xaafettidaageeti, Yerusalaamen de7anau yiida biittaa kaalettiyaageeta.

⁴Yihudaa zariyaappe yiida kaalettiyaageeti Paareesa yara gidiya Ataayanne SHeela yara gidiya Ma7iseeya. Ataayi Ooziyaana na7aa; Ooziyaani Zakkaariyaasa na7aa; Zakkaariyaasi Amaariyaa na7aa; Amaaree SHafaaxiyaa na7aa; SHafaaxee Malaali7eela na7aa. ⁵Ma7iseeyi Baaruka na7aa; Baaruki Kolihooba na7aa; Kolihoobi Hazaaya na7aa; Hazaayi Adaaya na7aa; Adaayi Yoyaariiba na7aa; Yoyaariibi Zakkaariyaasa na7aa. ⁶Paareesa yaraappe wolqqaama gidida oiddu xeetanne usuppun tammanne hospupun asati Yerusalaamen de7idosona.

⁷⁻⁸Biniyaama zariyaappe yiida kaalettiyaageeti Saala, Gabbaayanne Sallaaya. Saalu Mashulaama na7aa; Mashulaami Yo7eeda na7aa; Yo7eedi Padaaya na7aa; Padaayi Qolaaya na7aa; Qolaayi Ma7iseeya na7aa; Ma7iseeyi Iti7eela na7aa; Iti7eeli Yishaa7iyaa na7aa. Muleera uddufun xeetanne laatamanne hospupun Biniyaama zaretu Yerusalaamen de7idosona. ⁹Ziikira na7ai Yuu7eeli eta halaqaa; qassi Hassanuu7a na7ai Yihudai kataman naa77antto maaragee de7iyo halaqaa.

¹⁰⁻¹¹Qeesetuppe yiida kaalettiyaageeti Yoyaariiba na7aa Yadaaya, Yaakiinanne Saraaya. Saraayi Hilqqiyaa na7aa; Hilqqee Mashulaama na7aa; Mashulaami Xaadooqa na7aa; Xaadooqi Maraayoota na7aa; Maraayooti Xoossaa Beeta Maqidasiyaa halaqaa gidida Ahixuuba yara. ¹²Etaara issippe Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaa oottidaageeti muleera hospupun xeetanne laatamanne naa77a. Qassi hara kaalettiyaagee Adaaya; Adaayi Yirohaama na7aa; Yirohaami Palaaliyaa na7aa, Palaalee Amoxa na7aa; Amoxi Zakkaariyaasa na7aa; Zakkaariyaasi Paashihuura na7aa; Paashihuuri Malkkiyaa na7aa. ¹³Adaayaara issippe de7iya asai muleera naa77u xeetanne oitamanne naa77a. Qassikka hara kaalettiyaagee Amaashasaaya; Amaashasaayi Azaari7eela na7aa; Azaari7eeli Ahizaaya na7aa; Ahizaayi Mashilemoota na7aa; Mashilemooti Imeera na7aa. ¹⁴Amaashasaayaara issippe de7iya olanchchati muleera issi xeetanne laatamanne hospupuna. Qeesetu halaqai Haggidoolima na7aa Zabddi7eela.

¹⁵Leewatuppe yiida kaalettiyaageetuppe issoi SHamaa7iyaa; SHamaa7ee Hashshuuba na7aa; Hashshuubi Aziriqaama na7aa; Aziriqaami Hashaabiya na7aa; Hashaabee Buuna na7aa. ¹⁶Qassi harati SHabbataayanne Yozabaada; eti Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe kareera oosettiya oosotussi aawatiya Leewatu halaqata. ¹⁷Qassikka harai Mataaniyaa; i galataa woosaa woossiyo wode galataa mazamuriyaa yexxiyaageetussi halaqaa; i Asaafa yaraappe yelettida Zabdda na7aa na7aa, Miika na7aa. Banaara issippe yexxiyaageetu gididon Baaqibuuqee

naa77antto. Qassi haraikka Abdda; i SHaamu7a na7aa; SHaamu7i Galaala na7aa; Galaali Yidutuuna na7aa. ¹⁸Muleera xeetanne hospupun tammanne oiddu Leewati geeshsha kataman Yerusalaamen de7idosona.

¹⁹Penggiyaa naagiyaageetuppe Aqquuba, Xalmoonanne etaara issippe oottiya hara issi xeetanne laappun tammanne naa77ata.

²⁰Attida qeeseti, Leewatinne Israa7eela asai ubbai bantta gadee de7iyoosan de7iyoosan dumma dumma Yihudaa katamatun de7idosona. ²¹SHin Beeta Maqidasiyaa ashkkarati Yerusalaame kataman issi baggaara de7iya Ofeela giyo heeran de7idosona. Xiihinne Gishppinne naa77ai eta kaalettiyaageeta.

²²Yerusalaamen de7iya Leewatussi halaqai Uzza. I Baana na7aa; Baani Hashaabiyyaa na7aa; Hashaabee Mataaniyaa na7aa; Mataanee Miika na7aa. Uzzi Beeta Maqidasiyan yexxiyaageetussi halaqa gidiya Asaafa yara. ²³Eti hachchi hachchi oottanabau kawuwaappe etayyo imettida azazoi de7ees.

²⁴Yihudaa na7aa Zaraaha yaraappe yelettida Mashezaabeela na7aa Pataahee Israa7eela asaa xeelliya ubbabaassi eta doona gididi, kawuwaa matan de7ees.

Hara Qeeri Katamatun De7ida Asaa

²⁵Asaappe daroti bantta goshshaa goshshaa matan de7iya qeeri katamatun de7idosona. Hegaa gishshau, Yihudaa zareti Qiriyaati-Arbbaa7an, Diboonan, Yaqabxxi7eelaaninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatun de7idosona. ²⁶Eti qassi Yaasun, Molaadan, Beeti-PHalexan, ²⁷Haxaari-SHu7aalan, Berssaabehaaninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatun, ²⁸Xiqilaagan, Makoonaaninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatun de7idosona. ²⁹Qassikka Enirimmoonan, Xor77aaninne Yarmmuutaanikka de7idosona. ³⁰Hegaa xalla gidennan Zaanooan, Adulaamaaninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatuuninne Laakishaaninne hegaa heeran de7iya goshshan, qassi Azeeqaaninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatuunikka de7idosona. Hegaa gishshau, Yihudaa asai muleera Berssaabehappe biidi, Hinnooma Zanggaaraa gakkanaashin de7iya sohuwan de7idosona.

³¹Biniyaama zareti Beeteleeninne hegaa heeran de7iya qeeri katamatuuninne Gebaa7an, Mikimaasan, Aayan, ³²Anatootan, Nooban, Anaaniyan, ³³Haxooran, Raaman, Gittaiman, ³⁴Hadiidan, Xabo7iiman, Nabalaaxan ³⁵Loodan, Ooononinne Kushe Hiillatu Zanggaaraa giyoosankka de7idosona. ³⁶Yihudan de7ida Leewatuppe daroti Biniyaama asaara issippe de7anaadan oosettidosona.

Omooduwaappe Simmida Qeesetunne Leewatu Sunntaa

12 Salaatiyaala na7aa Zarubaabeelaaranne qeese ubbatu halaqaa Yaasuura omooduwaappe simmida qeeseti hageeta: Saraaya, Ermmaasa, Izira, ²Amaariyaa, Malluuka, Haxxuusha, ³SHakaaniyaa, Rehuuma, Maremoota, ⁴Idda, Ginnetoona, Abiyya, ⁵Miyamiina, Ma7aadiyaa, Bilgga, ⁶SHamaa7iyaa, Yoyaariiba, Yadaaya, ⁷Saala, Amooka, Hilqqiyaanne Yadaaya. Hageeti Yaasu laittan qeestussinne qeesetu yaratussi halaqa gididaageeta.

⁸Etaara issippe simmida Leewati Yaasa, Biinuya, Qaadimi7eela, SHerebiyaa, Yihudaanne Mataaniyaa. Mataanee hara banaara oottiyaageetuura issippe galataa mazamuriyaa yexxiyaageetussi halaqa. ⁹Etaara issippe yexxiya Baaqibuuqeenne Unnoi etappe sinttaara haa simmi eqqidi yexxoosona.

¹⁰ Yaasu Yoyaaqiima yeliis; Yoyaaqiimi Eliyaashiba yeliis; Eliyaashibi Yoyaadaa7a yeliis; ¹¹ Yoyaadaa7i Yonaataana yeliis; Yonaataani Yadduu7a yeliis. ¹² Yoyaaqiimi qeese ubbatu halaqa gidido laitti, hagaappe kaallidi xaafettidaageeti, qeesetu yaratu halaqa gididosona.

Saraaya yaraa halaqai Maraaya.

Ermmaasa yaraa halaqai Hanaaniyaa.

¹³ Izira yaraa halaqai Mashulaama.

Amaariyaa yaraa halaqai Yahohanaana.

¹⁴ Malluuka yaraa halaqai Yonaataana.

SHabaaniyaa yaraa halaqai Yooseefa.

¹⁵ Hariima yaraa halaqai Adiina.

Maraayoota yaraa halaqai Hilqqaaya.

¹⁶ Iddo yaraa halaqai Zakkaariyaasa.

Ginnetoona yaraa halaqai Mashulaama.

¹⁷ Abiiya yaraa halaqai Ziikira.

Miniyaaminanne Ma7aadiyaa yaraa halaqai Pilxxaaya.

¹⁸ Bilgga yaraa halaqai SHaamu7a.

SHamaa7iyaa yaraa halaqai Yonaataana.

¹⁹ Yoyaariiba yaraa halaqai Matanaaya.

Yadaaya yaraa halaqai Uzza.

²⁰ Sallaaya yaraa halaqai Qaallaaya.

Amooka yaraa halaqai Ebeera.

²¹ Hilqqiyaa yaraa halaqai Hashaabiyaa.

Yadaaya yaraa halaqai Nataani7eela.

²² Leewatu halaqati Eliyaashibi, Yoyaadaa7i, Yohanaanne Yadduu7i qeese halaqa gidido dumma dumma laittan xaafettidosona. Qassi qeeseti Parsse biittaa asa gidiya Daariyoosi kawotido laittan xaafettidosona. ²³ Gido shin, Leewatu yaratu halaqati mazggafan xaafettidoi Eliyaashiba na7aa na7aa Yohanaani haiqqana gakkanaashin de7iya wodiyaa xalaalaana.

²⁴ Leewata kaalettiaageeti Hashaabiyaa, SHerebiyaanne Qaadimi7eela na7aa Yaasa. Eti Xoossa asa gidiya Kawoi Daawiti azazidoogaadan, naa77an shaahetti eqqidi, kayan kayan Xoossaa bonchchoosanne ayyo galataa mazamuriyaa yexxoosona.

²⁵ Beeta Maqidasiyaa gimbbiyaa penggiyaa matan keexettida dumma dumma miishshaa wottiyo keettaa naagiyaageeti Mataaniyaa, Baaqibuuqiyaa, Obaadiyaa, Mashulaama, Xalmoonanne Aqquba giyoogeeta. ²⁶ Hageeti Yoxedeeqa na7aa na7aa, Yaasu na7aa Yoyaaqiimi, biittaa haariyaa Nahimeenne qeesenne xaafe gidiya Iziri de7ido laittan oottidosona.

Nahimee Yerusalaame Katamaa Gimbbiyaa Anjjissiyoo Baalaa Oottiiis

²⁷ Yerusalaame gimbee gimbettidi wurido baalaa bonchchiyo wode, Leewati bantta de7iyo sohuwaappe sohuwaappe koyettidi, Yerusalaame yiidosona; yiidi daalan, diitaanne maazingqiyaa galataa mazamuriyaa ufaissan yexxiiddi, baalaa puulayidosona. ²⁸ Ha baalaa bonchchanau Leewatu zareti, mazamuriyaa yexxiyaageeti ubbai bantta keexxidi uttido Yerusalaame yuushuwaappenne Naxoofatu biittan de7iya qeeri katamatuppe, ²⁹ Beeti-Gelgalappe, Gebaa7appenne

Azimaawetappe shiiqettidi yiidosona. ³⁰ Hegaappe guyyiyan, qeesetinne Leewati bantta huuphiyau geeyidosona; qassi asai ubbai, gimbbiyaa penggetinne gimbee Xoossaassi geeyanaadan oottiyo wogaa polidosona.

³¹ Taani Yihudaa kaalettiyaageeta gimbbiyaa bollan shiishshaas; qassi mazamuriyaa yexxiyaageetakka naa77u citan shaakkada Xoossaa galatana mala oot-taas. Issi citai gimbbiyaa huuphiyaara ushachchi simmidi, Pituwaa Oliyo Peng-giyaa baggau biis. ³² Hoshayinne Yihudaa kaalettiyaageetuppe baggati etappe guyyeera kaalloosona. ³³ Harati qassi etaara de7iyaageeti Azaariyaa, Izira, Mashu-laama, ³⁴ Yihudaa, Biniyaama, SHamaa7iyaa, Ermmaasanne ³⁵ xurumbbaa oiqqida qeeseta. Qassi etappe guyyeera yiidaagee Zakkaariyaasa; Zakkaariyaasi Yonaataana na7aa; Yonaataani SHamaa7iyaa na7aa; SHamaa7ee Mataaniyaa na7aa; Mataanee Mikaaya na7aa; Mikaayi Zakkuura na7aa; Zakkuuri Asaafa na7aa. ³⁶ Zakkaariyaasa yara gidia SHamaa7ee, Azaari7eeli, Milalaayi, Gilalaayi, Ma7aayi, Nataani7eeli, Yihudainne Hanaani Xoossaa asa gidia Daawiti Xoossaassi yexxiyo wode go7ettiyu yetta miishsha ubbaa ekkidi, Zakkaariyaasappe guyyeera kaallidosona. Eta citaa kaalettiyaagee xaafiyaa Izira. ³⁷ Pulttuwaa Penggiyaakko gakkoogaappe guyyiyan, Daawita Katamaakko simmidi, gimbbiyaa bollan de7iya xekkaa kiyidosona; kiyidi Daawita keettaa aadhdhidi, katamaappe arshsho baggaara de7iya Haattaa Peng-giyaakko biidosona.

³⁸ Naa77antto mazamuriyaa yexxiyaageetu citai gimbbiyaa huuphiyaa oiqqidi, haddirssi simmidi biis. Taani asaappe baggaara issippe gidada etappe guyyeera kaallaas. Itoone Adussa Gimbbiyaappe aadhdhidi, Aaho Gimbbiyaa giyo so-huwaa gakkida. ³⁹ Qassi hegaappekka simmin, Efireema Penggiyaa, Gal77a Peng-giyaa, Moliyaa Penggiyaa, Hanaani7eela Adussa Gimbbiyaanne Xeetu Adussa Gimbbiyaa gakkanaashinkka biida. Wurssettan Dorssaa Penggiyaa mataara biidi, Naagiyaageetu Penggiyaa gakkidi eqqida.

⁴⁰ Mazamuriyan Xoossaa galatiya naa77u citaikka Xoossaa Beeta Maqidasiyaakko gakkidosona; qassi taanikka tanaara issippe de7iya kaalettiyaageetuura gakkaas. ⁴¹ Nuuppe harati hagaappe kaallidi xaafettida, xurumbbaa punniya qeesetikka gakkidosona. Hegeetikka Eliyaaqiima, Ma7iseeya, Miniyaamina, Mikaaya, Eliyoo7enaaya, Zakkaariyaasanne Hanaaniyaa. ⁴² Eta kaallidi gakkidaageeti Ma7iseeya, SHamaa7iyaa, El77aazara, Uzza, Yahohanaana, Malkkiyaa, Elaamanne Exeera. Nuuni ubbai denddi eqqoogaappe guyyiyan, mazamuriyaa yexxiyaageeti Yiziraahē eta kaalettin, bantta cenggurssaa xoqqu oottidi yexxidosona.

⁴³ He gallassi daro yarshshuwaa asai Xoossaassi yarshshiiis; aissi giikko, Xoossai eta gita ufaissan ufaissiiis; macca asaikka naatikka ufaittidosona. Hegaa gishshau, Yerusalaame asai ufaittiyo ufaissai haahuwan siyettiis.

⁴⁴ He gallassi asai immiyo imotataa, asirataanne laittan ka77iyaa kattaa aifiyaappe koiruwaa shiishshidi, miishshata wottiyo keettan wottidi, naagiya halaqata dooridosona. Ha doorido asati dumma dumma katamatun de7iya shooqatuppe higgee azaziyoogaadan, qeesetussinne Leewatussi bessiya qom-muwaa shiishshoosona. Aissi giikko, Yihudaa asai ubbai qeesetuuninne Lee-watun keehippe ufaittidosona. ⁴⁵ Eti Xoossai azazidobaa oottidosona; qassi geeyiyo wogaakka polidosona. Eta xalla gidennan, mazamuriyaa yexxiyaageetinne peng-giyaa naagiyaageeti Daawitinne a na7aa Solomoni azazido oosuwaa polidosona.

⁴⁶ Kase Daawitanne Asaafa wodiyaappe doommidikka mazamuriyaa yexxiyaageetu

citaa kaalettiyaageeti Xoossaa yettan galatanaunne bonchchanau de7iyoogee eretidi de7iyaabaa. ⁴⁷Zarubaabeela laittaaninne Nahimiyaa laittan Israa7eela ubbai mazamuriyaa yexxiyaageetussinne penggiyaa naagiyaageetussi bessiya qommuwaa hachchi hachchi immidosona; qassi Leewatussikka etau dummayido qommuwaa immidosona. Leewatikka qassi Aaroonaa yarata gididiya qeesetussi etayyo dummayido qommuwaa immidosona.

Israa7eela Asai Allaga Asaappe SHaahettiis

13 He gallassi asai ubbai siyishin, Muuse Maxaafai nabbabettiis; he wode eti, “Moo7aaba biittaa asainne Amoona biittaa asai Xoossaa maabaran gaittanau bessenna” giya sohuwaa maxaafaa gididon demmidosona. ²Aissi giikko, Israa7eela asai Gibxxeppe kiyidi, Kanaane biyo wode, Moo7aabanne Amoona biittaa asai etau kattaanne haattaa immennan ixididosona. Hegaa bollikka qassi Israa7eela asaa qang-gana mala, Balaamassi miishshaa immidi shammidosona. Gido shin, nu Xoossai qanggettaa anjuwau laammiis. ³Ha higgiiyaa Israa7eela asai siyido wode, allaga zare walahai de7iyo ubbaa Israa7eelappe shaakkiis.

Nahimee Moorettida Wogaa Ooraxissiis

⁴Hegaappe kasetidi, Beeta Maqidasiyan miishshata wottiyo kifiletussi halaqa gididiya Eliyaashibi Xoobbiyaara dabbotaa medhdhi uttiis. ⁵Hegaappe denddidaagan kattaa imotaa, ixaanaa, Beeta Maqidasiyan de7iyya dumma dumma miishshata, kattaappe woiniyaappenne zaitiyaappe Leewatussi, mazamuriyaa yexxiyaageetussinne penggiyaa naagiyaageetussi immiyo asirataanne qeesetussi immiyo qommuwaa wottiyo wogga kifiliyaa Eliyaashibi Xoobbee aqana mala, ayyo giigissiiis.

⁶Ha ubbabai haniyo wode taani Yerusalaamen de7ikke. Aissi giikko, Arxxekssiisi Baabiloone biittan kawotido hasttamanne naa77antto laittan taani simmada Baabiloone biittaa kawuwaakko baichchaas. Gido shin, guutta wodiyaappe guyyiyan, kawuwaa oichchada, ⁷Yerusalaame simmada yaas. Yaada Xoossaa Beeta Maqidasee de7iyoosan Eliyaashibi Xoobbiyaassi aqiyo kifiliyaa giigissidi, i oottido iitabaa akeekaas. ⁸Keehi yiillotada, Xoobbiyaa so miishshaa muliyaa kifiliyaappe kessada, kare olaas. ⁹Kifiliyaakka qassi wogaadan geeshshana mala azazaas. Xoossaa Beeta Maqidasiyaa miishshata, kattaa, imotaanne ixaanaa zaarada he sohuwaa gelissaas.

¹⁰Qassi asai Leewatussinne mazamuriyaa yexxiyaageetussi bessiya qommuwaa immibeenna gishshau, Leewatinne mazamuriyaa yexxiyaageeti ubbai bantta oosuwaa aggidi, goshshau guyye biidoogaa be7aas. ¹¹Hegaa gishshau, taani halaqata, “Xoossaa Beeta Maqidasiyaa oosuwaa aissi oli aggidetii?” yaagada hanqquettaas. Hegaappe guyyiyan, eta xegada ubbaakka eta oosuwau oosuwau zaaraas. ¹²Yaatin, Yihudaa asai ubbai kattaappe, woiniyaappenne zaitiyaappe immiyo asirataa Beeta Maqidasiyaa miishshata wottiyo keettaa zaaridi, ehuwaa doommiis. ¹³Taani qeesiyaa Sheleemiyaa, xaafiyaa Xaadooqanne Leewiyaa Padaaya miishshaa wottiyo keettau halaqa oottada sunttaas. Qassi Mataaniyaa na7aa na7aa Zakkuura na7ai Hanaani eta maaddiyaagaa. Hageeti ubbaikka koshshiyaabaa ubbaa bantta ishanntussi shaakki shaakki immiyoogan ammanettiyaageeta gididosona.

¹⁴“Ta Xoossau tana qoppa; qassi ne Beeta Maqidasiyaa oosoi giigana mala, taani oottido lo77o oosuwaakka dogoppa” yaagada taani woossaas.

¹⁵ He wodiyan taani Yihudan de7iya asai Sambbata gallassi woiniyaa gum77ishin be7aas; haratika qassi kattaa, woiniyaa eessaa, woiniyaa aifiyaa, balasiyaa aifiyaanne hegeeta milatiyaabata bantta hariyan caanidi, Sambbata gallasan Yerusalaame ehiyoogaa be7aas. Hegaa gishshau, eti Sambbata gallasan zal77ennaadan taani etau minttada yootaas. ¹⁶ Hegaa bollikka qassi Yerusalaamen de7iya Xiirsoosa biittaa asati moliyaanne hara issi issi zal77e miishshata ehiidi, Sambbatan Yerusalaamen Yihudaa asaassi baizzoosona. ¹⁷ Hegaa gishshau, taani Yihudaa kaalettiyaageetuura hagaadan yaagada ooyettaas; “Hagaa mala iita oosuwaa oottidi, Sambbataa aissi tunisseeiti?” ¹⁸ Xoossai hagaa mala metuwaa nu bollaanne nu katamaa bollan ehiidoogee, kase intte aawati hegaa mala itabaa oottiina gideneeyye? Ha77i intte qassi Sambbataa tunissidi, Israa7eela bollan hara hanqquwaa ehaanau haneeta” yaagaas.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, Sambbata gallasaappe kasetidi de7iya gallasan sa7ai lem77iyo wode, Yerusalaame gimbbiyaa penggeti gorddettanaadaaninne Sambbatai aadhdhanaashin dooyettennaadan taani azazaas. Qassi Sambbata gallasan aiba zal77enne ekkidi gelennaadan naagana mala, ta ashkkaratuppe issoota issoota gimbbiyaa penggiyan essaas. ²⁰ Hegaa gishshau, dumma dumma zal77e miishshata ehiya zal77anchchati issuwaappe biidi naa77aa gakkanaashin, Yerusalaame gimbbiyaappe gaxa baggaara aqidosona. ²¹ SHin taani eta hagaadan yaagada seeraas; “Gimbbiyaappe gaxaara waananau aqeeiti? Intte naa77antto hagaadan oottikko, taani wolqqankka inttena teqqana” yaagaas. He gallasaappe guyyiyan, naa77antto Sambbata galla mule yibookkona. ²² Leewati bantta huuphiyaa geeshshanaadaaninne Sambbata gallasaikka geeshsha gidana mala, gimbbiyaa penggeta naaganaadan taani azazaas.

“Ta Xoossau, ha ubbabaa gishshau, neeni tana qoppa; qassi ne aggenaa siiquwaa gishshau, neeni taayyo qaretta” yaagada taani woossaas.

²³ He wode qassikka taani Yihudaa attuma asaappe issooti issooti machchiyo Ashddooda, Amoonanne Moo7aaba biittatuppe ekkidoogaa be7aas. ²⁴ Ubba qassi itabai eta naatuppe baggai Ashddooda biittaa woikko issi issi hara biittaa qaalan haasayoosonappe attin, bantta biittaa, Yihudaa qaalan haasayanau danddayokkona. ²⁵ Taani etaara ooyettaasinne eta qanggaas; qassi etappe issoota issoota dechchada, eta huuphiyaa binnaanaa shoddaas. Hegaa xalla gidennan eti naa77antto bantta macca naata eta attuma naatussi immennaadaaninne eta macca naatakka banttassinne bantta attuma naatussi ekkennaadan Xoossaa sunttan caaquettaas. ²⁶ Qassikka eta hagaadan yaagaas; “Kawoi Solomoni nagaraa oottidoogee allaga biittaa maccaasatuppe denddidaagaana gideneeyye? Solomona mala kawoi hara daro biittaa kawotu giddonkka baawa; Xoossaiikka a dosido gishshau, Israa7eela asaa ubbaa bollan kawoyiis. Gido shin, harai atto akka allaga biittaa maccaasati hagaa mala nagaraa ootissidosona. ²⁷ Yaatin, nuunikka qassi intte zoriyaa siyidi, allaga maccaasaa ekkidinne hegaa mala itabaa oottidi, Xoossaa naaqqaneeyye?” yaagaas.

²⁸ Qeese ubbatu halaqaa Eliyaashiba naatuppe issoi Yoyaadaa7a; shin a naatuppe issoi Beeti-Horoona katamaa asa gidiya Sanbbalaaxa na7iyo machchiis. Yaatin, taani a ta de7iyoosaappe yedettaas.

²⁹ “Ta Xoossau, hageeti qeesetettaa wogaa tunissidoogaanne neeni qeesetuuranne Leewatuura wottido qaalaa maachchaa kolidoogaa be7a” yaagada taani woossaas.

³⁰ Eta allaga gidiya yoho ubbaappe geeshshoogaappe guyyiyan, qeesetussinne Leewatussi eta oosuwaa oosuwaa immaas. ³¹ Qassi yarshshuwaa xuuggiyo mittaikka wodiyan wodiyan yaana malanne asaikka bau aifidabaappe koiro aifiyaa imota ootidi ehaana mala, wogaa wottaas.

“Ta Xoossau, ne lo77otettan tana qoppa” yaagada taani woossaas.

Asttiri Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwwaa

Asttiri maxaafan odettida taariketi Parsse kawoi balggo balggo de7iyo sohuwan polettidaageeta. He taariketi ba gita xalaaninne ba asaa siiqiyo gita siiquwan, morkketi biittaappe xaissana haniyo ba asaa ashshida, Asttiro giyo Aihudatu minee taarikiyaa minttidi odoosona. Ha maxaafai Aihudati bonchchiyo, Puriima geetettidi erettiya baalaa doomettaanne a birshshettaa loittidi odees.

Kawiyaa Asxxiina Kawuwaa Arxxekssiisa Azazuwaa Ixxaasu

1 ¹⁻²Hagee Kawoi Arxxekssiisi Hindde biittaappe Toophphiyaa biittaa gakkanaashin de7iya, xee-tanne laatamanne laappun biittata haariyo wode hanidabaa. I uttidi haariyo waanna katamai Suusa geettees.

³I kawotido heezantto laittan, baappe garssaara haariyaageetussinne biittaa aisiyaageetussi gita gibiraa giigissiis. He gibiraa sohuwan Meedoonanne Parsse biittaa ola gadaawati, biittaa halaqatinne aissiyaageeti beettidosona. ⁴Kawoi issi xee-tanne hospun tammu gallassaa kumettaa ba kawotettaa durettaanne ba bonchcho angaa ubbaa eta bessiiis.

⁵He gallassatuppe guyyiyan, kawoi qassikka hara laappun gallassau gam77iyya gibiraa, Suusa kataman, duriyaappe manquuwaa gakkanaashin de7iyya asa ubbaassi giigissiis. He gibirai kawo keettaa ataakilttiyaa sohuwan giigiis. ⁶He sohuwan de7iyya dabaabai, liinuwaappe dadettida boottanne salo milatiya magalashotun puulatti uttiis. Magalashotikka ochcha teera milatiya lo77o liinuwwa baqettan aatin, ibinabarade giyo shuchchaappe oosettida dizgiyyaa bollan de7iyya bira migidotun kaqetti uttidosa. Qassi worqqaappenne biraappe oosettida arssati, dumma dumma merai de7iyyo al77o shuchchatuppenne inqotuppe oosettida baasuwan maaran yegetti uttidosa. ⁷Issoi issuwaappe dumma gidida worqqa burccukkuwan woine eessai asa ubbaassi imettees; kawoikka daro keha gidido gishshau, woine eessaassi zawi baawa. ⁸SHin issi issi asi ba koyoogaa keenaa uyees; hega kawoi kasetidi, ba ashkkaratussi odi wottiis.

⁹He wode Kawiyaa Asxxiinakka maccaasa ubbaassi gibiraa kawuwaa keettan giigissaasu.

¹⁰Gibirai doomettido laappunna gallassi, Kawoi Arxxekssiisi woiniyaa eessaa alidi ufaattido wode, ba ashkkarata Mahumaana, Bizta, Harbboona, Biigita, Abaagita, Zetaaranne Karkkaasa geetettiya laappun mureessata xee-gidi, ¹¹“Kawiyoo Asxxiino kawotaa kallachchaa goxissidi, haa ekki yiite” yaagidi azaziis. Aissi giikko, a keehippe puulanchcha gidiyo gishshau, halaqatinne asai ubbai o be7ana mala, kawoi koyiis. ¹²SHin kawuwaa azazuwaa mureessati odin, Kawiyaa Asxxiina kawuwaa sinttau yeennan ixxaasu. Hegee kawuwaa hanquuwaa suulissiis.

¹³⁻¹⁴Hegaa gishshau, kawoi gita maatai de7iyo laappun Parsseenne Meedoona sunttata xeesidi gelissiis. Eti Karshshaana, SHetaara, Adimaata, Tarsseesa, Mereesa, Marssanne Mamukaana geettoosona. He asati aadhdhida eranchchanne he biittaa higgiiyaanne de7uwwa wogaa minttidi eroosona. Haggaa malabaassi kawoi ubba wodekka eta oichchees. ¹⁵Kawoi eta, “Taani, Kawoi Arxxekssiisi, ta mureessatu bolli

kiittin, Kawiyyaa Asxxiina ta azazuwaa polennan ixxaasu. Hegaa gishshau, higgee odiyo maaran o waatanau bessii?” yaagidi oichchiis.

¹⁶Oichchin etappe issoi, Mamukaani kawuwaa sinttaaninne halaqatu sinttan zaaridi, hagaadan yaagiis; “Kawiyyaa Asxxiina kawuwaa xalaala gidennan de7ishin, a halaqata ubbaanne a kawotettaa gidдон de7iya asaa ubbaa naaqqaa. ¹⁷Aissi gi-ikko, ha kawotettaa gidдон de7iya maccaasai ubbai Kawiyyaa Asxxiina oottidoogaa siyidi, ba azinaa azinaa karanau doommna. Etikka, ‘Kawoi Arxxekssiisi baakko yaanaadan xeegissin, Kawiyyaa Asxxiina ixxabeikkeeyye!’ yaagana. ¹⁸Hegaa xalla gidennan, Parssenne Meedoonaa halaqatu maccaasati haga siyido wode, hachchi awai wullanaashinkka bantta azinata hegaadan giidi karana. Hegan maccaasatupenne azinatupenne gidduwan ooshshai darana.

¹⁹“Hegaa gishshau kawuwau, neeni dosikko, Kawiyyaa Asxxiina naa77antto ne sintti aadhdhennaadan teqqiya awaajuwaa kessa; he awaajoikka naa77antto laamet-tenna mala, Parssenne Meedoonaa higgiiyaa gidдон xaafetto. Hegaappe guyyiyan, a kawiyoo gidiyo bonchchuwaa ippe kehiya harannissi imma. ²⁰Aissi giikko, ha neeni aattido awaajoi ha gita kawotettan ubban odettiyo wode, issi issi maccaasiyaa dure gidin, manqqo gidin, shaakkennan ba azinaa bonchchana” yaagiis.

²¹Yaagin kawoinne a halaqati ha zoriyan ufaittidosona. Hegaa gishshau, Mamukaani giidoogaadan kawoi oottiis. ²²I ba kawotettaa gidдон de7iya dumma dumma biittatussi eta pitaliyaanne eta qaalan xaafidi, dabddaabbiyaa kiittiis; he awaajoi, issi issi azinai ba keettaa keettaa aissiya halaqa gidiyoogaa odees.

Asttira Kawiyoo Gidaasu

2 Hegaappe simmin, Kawuwaa Arxxekssiisa hanqqoi dochchiis; dochchin Kawiyyaa Asxxiina oottidobaanne ikka i bollan kessido awaajuwaabaa qoppiis. ²He wode kawo keettan oottiya ashkkarati a hagaadan yaagidosona; “Lo77o puulaara de7iya geela7o macca naata koyidi, kawuwaassi ehaana mala, ³ne kawotettaa gidдон de7iya biittatu ubban halaqata suntta. Etikka lo77o puulaara de7iya geela7o macca naata dooridi, Suusa katamaa ehiidi, maccaasau giigida keettan wottona. Hegan he maccaasaa keettau halaafe gidiya kawo mureessaa Hegaaya kushiyan eti de7ishin, eta puulaa loittiyaabai ubbai etau imetto. ⁴Hegaappe guyyiyan, kawuwaa ubbaappe aadhdhada ufaissiya geela7iyaa Asxxiini sohuwan kawiyoo gidu” yaagidosona. Yaagin ha zoree kawuwaa ufaissido gishshau, kawoi hegaadan oottiis.

⁵Hegan Suusa kataman issi Marddikiyoosa giyo Aihuda biittaa asi de7ees. Ikka Yaa7iira na7aa; Yaa7iiri SHim77a na7aa; SHim77i Biniyaama zare gidiya Qiisa na7aa. ⁶Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiinanne hara Aihuda asaa olan omooddidi efiido wode, Marddikiyoosi etaara issippe biidaagaa. ⁷Gido shin, i he biittan de7iiddi, ba aawaa ishaa na7iyo, Ibraisxxe qaalan Hadaaso geetettiya Asttiro banaara wottidi dichchees. Asttira merankka qottanka keehi puulanchcha. I aawainne aayyiyaa haiqqoogaappe guyyiyan, Marddikiyoosi o efiidi, ba macca na7iyo oottidi dichchiis.

⁸Kawoi kessido awaajuwaanne azazuwaa maaran, Suusa katamaa ehiido dooret-tida daro geela7otuppe issinna Asttiro. Akka yaada, maccaasau giigida keettaa halaafe gidiya Hegaaya giyoogaa aawatettan uttaasu. ⁹Hegaayi Asttiro be7ido wode, in keehippe ufaittiis; o dumma xeelliis. Yaatidi sohuwaarakka maanau dumma qumaanne bollaa gorppeettiyo tishshaa iyyo immiis. Qassi iyyo oottanau kawo keet-

taappe doorettida laappun danggiriixeta sunttidi, maccaasau giigida keettan, kifile ubbaappe aadhdhidi lo77iya kifiliyan onne i danggiriixeta efidi wottiiis.

¹⁰Marddikiyoosi iyyo kasetidi odidoogaadan, Astitira Aihuda asa gidiyooгаа oossinne odabeikku. ¹¹Qassikka Marddikiyoosi Astitiri payyatettaanne iyyo haniyaabaa eranau, maccaasaa keettaa sinttaara hachchi hachchi yanne haanne hemettees.

¹²Geela7oti kawuwaakko gelanaappe kasetidi, issi laittaa kumettaa bantta puulaa loittiiddi gam77oosona; hegeekka, koiro usuppun aginaa karbbiyaa zaitiyan gorppettiiddi gam77idi, naa77antto usuppun aginaa qassi, lo77o sawiya shittuwan gorppettoosona. ¹³Hegaappe guyyiyan, issi geela7iyaa kawuwaakko geliyo wodee gakkiiyo wode, ba koyido maayuwaa maaya puullattada, maccaasaa keettaappe kiyada, kawoi de7iyooгаа gelausu. ¹⁴Qammi gelada, kawuwaara aqidoogaappe hini baggan, wonttin maallado kiyausu. Kiyin kawo baakkoti de7iyo hara keettaa o efoosona. Efin he keettaassi halaafe gidiiya kawo mureessai SHa7ishagaazi o naagees. Kawoi dosidinne i sunttaa xeegidi, “Onakko ehiite” gaana xayikko, a naa77antto kawuwaakko gelanau danddayukku.

¹⁵Hegaa gidishin, kawuwaakko geliyo kayai Astitiro gakkiiis. Astitira Marddikiyoosa aawaa ishaa Abihaila na7iyo; Marddikiyoosi ba na7iyo kessidi dichchidooro. A maccaasau giigida keettau halaafe gidiiya kawo mureessai Hegaayi zori-doogaadan maayuwaa maayaasu. O be7ida ubbai i puulaa nashshiiis. ¹⁶Arxxekssiisi kawotido laappunnta laittan, Tebeeta giyo tammannta aginan Astitira kawoi de7iyoosaa gelaasu.

¹⁷Gelido wode, kawoi hara maccaasa ubbaappe aattidi, o dosiisinne hara geela7otu ubbaappe in ufaittiis. Hegaa gishshau, kawotaa kallachchaa i huuphiyan goxxidi, o Asxxiini sohuwan kawiiyo kessiis. ¹⁸Hegaappe guyyiyan, kawoi Astitiri bonchchuwaassi gita gibiraa giigissiiis. Giigissidi halaqatanne biittaa aissiyaageeta xeesiiis. Qassi ba kawotettaa giddon ufaissa baalai bonchchettana mala awaajjidi, imotaakka ba kehatettaa keenaa huuphiyan huuphiyan immiiis.

Marddikiyoosi Kawuwaa SHemppuwaa Ashshiiis

¹⁹Hegee hegaadan de7ishin, Marddikiyoosi kawuwaa keettan halaqa gididi sunttetiis. ²⁰Astitira Aihuda asa gidiyooгаа ha77i gakkanaashinkka oossinne odabeikku. O Marddikiyoosi, “Odoppa” giido gishshau, kase na7atettan azazettiyoogaadan, ha77ikka ayyo azazettaasu.

²¹Marddikiyoosi kawo keettan oottiiddi de7iyo wode, kawoi de7iyo kifileta geliyo penggiyaa naagiya kawo mureessatuppe naa77ati, Bigitaaninne Tereshi Kawuwaa Arxxekssiisa morkkidi, woranau maqettidosona. ²²Eta maquuwaa Marddikiyoosi siyidi, Kawee Astitirissi yootin, akka Marddikiyoosa sunttan kawuwaassi yootaasu. ²³Yootin kawoi yohuwaa loittiidi, qoridi xeelliiyo wode, yohoi tuma gididi beetin, he naa77u asata kocan kaqqidi woriis. Ha hanotettaikka Kawuwaa Arxxekssiisa Taarikiyaa Xaafiyo Maxaafan xaafettiis.

Hamaani Aihudata Xaissanau Maqettiis

3 Hegaappe guyyiyan, Kawoi Arxxekssiisi Hamaana giyo issi banaara oottiyaa-gaayyo sunttatettaa xoqqissidi, ba halaqatuyyo halaqa oottidi sunttiis. Hamaana aawai Hammadaati Aihudatu morkkiyaa, Agaaga zare. ²Kawoi azazi wottido

gishshau, kawo keettaa penggen oottiya halaqati ubbati Hamaani kanttiyo wode, gulbbatidi a bonchchoosona. Gido shin, Marddikiyoosi Hamaanassi gulbbatennaanne bonchchennan ixxiis. ³He wodiyan kawo keettaa penggen oottiya halaqati Marddikiyoosa, “Kawuwaa azazuwaa polennan aissi ixxai?” yaagidi, ⁴hachchi hachchi odoosona; shin i eti odiyoogaa siyanau koyibeenna. Ubbaa qassi, “Taani Aihuda asa gidiyo gishshau, Hamaanassi gulbbatanaunne a bonchchanau dand-dayikke” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan eti, “Ha Marddikiyoosi odiyo gaasuwwa siyidi, Hamaani waananddeeshsha!” giiddi, ayyo yootidosona. ⁵Marddikiyoosi baayyo gulbbatennaagaa bana bonchchennaagaa Hamaani erido wode, hanquwaa tamaadan eexxi kiyyiis. ⁶Hegaa bollikka qassi, Marddikiyoosi Aihuda asa gidiyoogaa erii; eridi a xalaalaa qaxxayyoogee laafabaa giidi qoppido gishshau, Arxxekssiisa kawotettaa gidдон de7iya Aihuda zariyaa ubbaa woranau halchchiis.

⁷Arxxekssiisi kawotido tammanne naa77antto laittan, Niisaana giyo koiro aginan, Aihudata woriyo aginaanne gallassaa eranau, Puriima giyo saamaa a sinttan yegganaadan, Hamaani azaziis. He saamai wodhdhido maaran, Adaare giyo tammanne naa77antta aginan, tammanne heezantto gallassai Aihudati wuriyo gallassa gidiyoogee qashettiis.

⁸Hegaappe guyyiyan, Hamaani Kawuwaa Arxxekssiisassi hagaadan yaagidi yootiis; “Ne kawotettaa gidдон mulesan laalettidi de7iya issi zare asati de7oosona; eta de7uwaa maarai hara asaagaappe dumma; hegaa xalla gidennan, eti kawuwaa higgiaassikka haarettokkona. Hegaa gishshau, neeni eta de7ona gaada co77u giikko, hegee lo77o gidenna. ⁹Hegaa gishshau kawuwau, ha qofai nena ufaissikko, ha asata wori xaissana mala, awaajuwaa kessa. Hegaa ne oottikko, taani heezzu xeetanne oitamu sha7u kilo giraame deexxiya biraa kawo buquraa minjjiyo keettaa gelissanaadan, ne kawotettaa aissiyaageetussi immana” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi ba maataa erissanau awaajuwaa bolli wottiyo migido maatafaa ba biradhdhiyaappe kessidi, Aihudatu morkkiyaa, Agaaga zariyaa, Hammadaata na7aa Hamaanassi immiis. ¹¹Kawoi Hamaana, “Neni immana giido birai ne achchan de7o; shin ha asatu bolli ne dosidobaa ootta” yaagiis.

¹²Hegaa gishshau, koiro aginan, tammanne heezantto gallassan, Hamaani kawuwaa xaafeta ubbata xeegiis. Xeegidi, he awaajoi biitta ubban de7iya asaassi dumma dumma qaalaanne dumma dumma pitaliyan xaafettidi, kawoppe garssaara biittaa haariyaageetukko, auraajjaa haariyaageetukkonne dere halaqatu ubbaakko kiittanaadan azaziis. Awaajoikka Kawuwaa Arxxekssiisa sunttan xaafettidi, migido maatafai a bolli wodhdhoogaappe hini baggan, ¹³eesotiya wottanchchati a kawotettaa biittaa ubbaa gattanaadan kiittidosona. He awaajoi, “Adaare giyo tammanne naa77antto aginan tammanne heezantto gallassan, Aihuda ubbaa, yelagaa cimaa, maccaa attumaa, naatakka ashshennan mexi issi gallassi wurssi worite; eta aquwaakka bonqqite” yaagees. ¹⁴Hegaa gishshau, he keerido gallassai gakiyo wode, asi ubbi gigettanaadan, he awaajoi biittau ubbau kiittetiisinne asau ubbau awaajettiis.

¹⁵Kawuwaa azazuwan eesotiya wottanchchati biitta ubbaakka kiitaa gattidosona. Qassi Suusa katamanka odettiis. Yaatin, Suusa katamaa asai ubbai shabbirettiis. SHin kawuwaaranne Hamaanaara issippe uttidi, woiniyaa eessaa uyoosona.

Marddikiyoosi Asttiro Maaduwa Woossiis

4 Marddikiyoosi ha hanidabaa ubbaa siyido wode, azzanidi ba maayuwaawaa pooshshiis; pooshshidi waaruwaawaa maayyiis; ba huuphiyanikka bidinttaa qoliis. Ba cenggurssaakka xoqqu oottidi, misho yeehuwaawaa yeekkiiddi, katamaa gidдон yuuyiis. ² Yuuyiiddi, kawo keettaa geliyo penggiyaa gakkanaashin biis; shin gelanau danddayibeenna. Aissi giikko, waaruwaawaa maayidi, kawo keettaa gelanau oossinne danddayettenna. ³ Kawuwaa awaajoi siyettido biitta ubban Aihudatu gidдон gita kayyoi, xoomai, yeehoinne zilaassai doomettiis. Etappe darotikka qassi waaruwaawaa maayidi, kayyottanau bidinttan uttidosona.

⁴ Kawee Asttiri danggiriixetinne o naagiya mureessati yiidi, Marddikiyoosabaa iyyo odido wode, a keehippe azzanaasu. Azzanada Marddikiyoosi waaruwaawaa kessirgigidi maayana mala, ayyo hara maayuwaawaa kiittaasu; shin i ekkennan ixxiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan Asttira, kawoi iyyo oottanaadan wottido Hataaka giyo mureessaa xeeгада, Marddikiyoosa metoi aibakkonne qassi i aibissi kayyot-tiyaakkonne erana mala, akko kiittaasu. ⁶ Kiittin, Hataaki kawuwaa keettaa geliyo penggiyaa mata dabaaban de7iya Marddikiyoosakko biis. ⁷ Bin Marddikiyoosi, ba bolli gakkidabaa ubbaa qonccissidi, ayyo yootiis. Qassikka Aihudata worissi wurssanau Hamaani kawuwaa buquraa minjjiyo keettau immanau geppido mi-ishshaa likkiyaara ubbai attennan geeshshidi yootiis. ⁸ Hega xalla gidennan, Aihudata wurssanau Suusa kataman kiyida awaajoi xaafettido woraqataakka Hataakassi immidi, hega Asttirissi immanaadaaninne haniyaabaa ubbaa iyyo yootanaadan odiis. Qassi Asttira kawuwaakko gelada, ba asai wurennaadan gaannatana mala, Hataakassi yootiis.

⁹ Hataaki yiidi, Marddikiyoosi kiittidobaa ubbaa Asttirissi yootiis. ¹⁰ Yootin Asttira Hataaka zaarada, Marddikiyoosakko hagaadan yaagada kiittaasu; ¹¹ “Higgee, ‘Macca gidin, attuma gidin, ooninne xeegettennan de7iiddi, kawuwaara gaittanau kawo keettaassi gidдо dabaabaa gelikko, haiqqo. SHin i xeegettennan kawuwaakko geliyo wode, kawoi worqqaappe oosettida ba kawotaa xam77aa xeraa akko zaaridi bessikko, he uraa xalaalai atto’ yaagees. Ha higgiiyaa kawuwaara zorettiyaageetuppe biidi, coo asaa gakkanaashin de7iya asi ubbi erees. SHin taani hasttamuu gallassa giddoosappe kawuwaakko gelanau xeegetta erikke” yaagaasu.

¹² Marddikiyoosi Asttira kiittido kiitaa siyidoogaappe guyyiyan, ¹³ iyyo zaaruwaawaa kiittiiddi, hagaadan yaagiis; “Neeni, ‘Taani kawo keettan de7iyo gishshau, hara Aihudatuppe attin, tana bochchiyaabi baawa’ gaada qoppoppa! ¹⁴ Neeni haga mala wodiyan co77u giikko, Aihudatussi maadoi harasaappe yaana. Etikka tumuppe attana; shin neeninne ne aawaa keettaa asai haiqqana. Neeni kawiyo gidada yiidoogee haga mala wodiyaassakkonne ooni erii?” yaagiis.

¹⁵ Asttira Marddikiyoosassi hagaadan yaagada zaarada kiittaasu; ¹⁶ “Ba; baada Suusa kataman de7iya Aihudata ubbaa issippe shiishsha. SHiiqidi xoomiiddi, taassi woossite. Heezzu gallassainne heezzu qammai wuranaashin, quma mooppite; haataa uyoppite. Taanikka ta danggiriixetuura hegaadan xoomana. Hegaappe guyyiyan, i ubba higgiiyan teqettidaagaa gidikkokka, kawoi de7iyo sohuwaa taani gelana. Taani haiqqikkonne haiqqana” yaagaasu.

¹⁷ Marddikiyoosi biidi, Asttira a azazidoogaadan mulebaa oottiis.

Astitira Gibiraa Giigissaasu

5 Xoomaa doommoosappe heezzantto gallassi Astitira kawotaa maayuwaa maayada, kawo keettan giddo dabaabaa gelada eqqaasu. He dabaabai kawoi uttiyo wuigiya baazzan de7ees. Kawoikka kawo keettaa geliyo penggiyaa baazzan de7iya, ba kawotaa araatan uttiis. ²Kawiyaa Astitira gelada, giddo dabaaban eqqidaaro kawoi be7iis; be7idi in ufaittido gishshau, ba worqqa xam77aa ikko micciis. Akka shiiqada xam77aa xeeraa bochchaasu. ³Kawoi o hagaadan yaagiis; “Kawee Astitree, neeni taakko aibissi yaadii? Qassi neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani neeyyo immana” yaagiis.

⁴Astitira zaarada hagaadan yaagaasu; “Kawuwau, nena ufaissiyaabaa gidikko, taani neeyyo giigissido gibiraa maanau neeninne Hamaani naa77ai hachchi omarssi yiyaakko dosais” yaagaasu.

⁵Hegaappe guyyiyan kawoi, “Nuuni Astitira giigissido gibiraassi baanau, Hamaana eesuwan ehiite!” yaagiis.

Yaagin naa77aikka he sohuwaa biidosona. ⁶Eti issippe woiniyaa eessaa uyiiddi de7ishin, kawoi naa77anttuwaa Astitiro, “Neni tana woossiyoobai aibee? Taani neeyyo immana. Qassi neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani ne oishaa polana” yaagiis.

⁷Astitira zaarada hagaadan yaagaasu; ⁸“Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi taani woossiyoobaa immanaunne ta oishaa polanau neeni dosiyaabaa gidikko, wontto ta giigissiyo hara gibiraassi neeninne Hamaani yaanaadan oichchais. Taani ai koyiyaakko, he wode neessi qonccissana” yaagaasu.

Hamaana Maqquwaa

⁹Hamaani gibiraa sohuwaappe kiyidi biyo wode, keehippe ufaittido gishshau, ba wozanan poccu giiddi biis. SHIN i kawo keettaa geliyo penggiyaa mataara aadhdhidi biyo wode, hegan uttida Marddikiyoosa be7iis; ayyo denddibeennaagaanne yayyidi kokkoribeennaagaa akeekidi, Hamaani hanqquwaa eexxi kiyiis. ¹⁰Gidikkonne, ba hanqquwaa danddayidi biidi, ba soo gakkiiis.

Hegaappe guyyiyan, ba laggetanne ba keettaayyiyo Zereesho issippe xeegis-sidi, ¹¹Hamaani ba duretettaa likkiyaa, ba attuma naatu qoodaa, kawoi bana bonchchido bonchchuwaanne hara halaqatuppenne kawo oosanchchatuppe aadhdhiya sunttatettaa ayyo immidi, waatidi a bonchchidaakko, etayyo gairiis. ¹²Gujjidikka Hamaani hagaadan yaagiis; “Harai atto Kawiyaa Astitirakka ba giigissido gibiraassi kawuwaara baanau taappe attin, haraa oonanne xeegabeikku. Qassi wonttokka kawuwaara baanaadan tana xeesa wottaasu. ¹³SHIN he Aihudai Marddikiyoosi kawo keettaa geliyo penggen uttidaagaa be7iyo wode, ha ubbabaikka tana kalissenna” yaagiis.

¹⁴He wode a keettaayyiya Zereeshanne a laggeti ubbai hagaadan yaagidosona; “Neni ishatamu wara adussa kocaa esissa; yaatada wontto guuraara Marddikiyoosi he kocan kaqettana mala, kawuwaa oichcha. Hegaappe guyyiyan, ufaittaidda gibiraa maanau ba” yaagidosona. Hamaana ha qofai ufaissido gishshau, eti giidoogaadan kocaa giigisissiiis.

Kawoi Marddikiyoosa Bonchchiis

6 He gallassi qammi kawuwaa xiskkoi efeennan ixxiis. Hegaa gishshau, kawoi Kawo Taarikiyaa Xaafiyo Maxaafaa ehiidi, hegan xaafettida, kase hanida taariketa ayyo nabbabana mala azaziis. ²Nabbabettida taariketuppe issoi Marddikiyoosi oottidobaa; hegeenne, kawoi de7iyo kifiliyaa naagiya, Bigitaananne Tere-sha giyo naa77u mureessati kawuwaa woranau maqettido maquuwaa Marddikiyoosi qonccissidoogaa. ³Kawoi, “Yaatin, i haggaa qonccissidoogaassi ayyo imettida suntatettaa woi woi to ai bee?” yaagiis.

Kawuwaa ashkkarati zaaridi, “Ayyo aibinne oosetti beenna” yaagidosona.

⁴Kawoikka zaaridi, “Kawo keettaa kare dabaaban oonee de7iyai?” yaagiis. He wode ba giigissido kocan Marddikiyoosa kaqqanau, kawuwaa oichchana giidi, Hamaani kawo keettaa kare dabaabaa geliiddi de7ees.

⁵Kawuwaa ashkkarati, “Hamaani haggaa de7ees” yaagidosona.

Kawoi zaaridi, “Haa gela giite” yaagiis.

⁶Hamaani geloogaappe guyyiyan kawoi, “Kawoi bonchchanau dosiyo asaayyo ai oottanau koshshii?” yaagidi oichchiiis.

Hamaani, “Kawoi taappe haraa oona bonchchanau dosii?” yaagidi ba wozanan goppiis. ⁷⁻⁸Hegaa gishshau, Hamaani kawuwaassi yaagidi zaariis; “Kawoi bonchchanau dosiyo asaayyo kawoi maayido ba kawotaa maayuwa ehiisso. Qassi ba toggiiyo paraa huuphiyanka kallachchaa goxisso. ⁹Hegaappe guyyiyan, banaara oottiya halaqatuppe issi keehi bonchchettidaaggaa xee gissidi, kawotaa maayuwa a maizzanaadaaninne kawuwaa paran a utissidi, katamaa dabaabaa kessanaadan azazo. Yaatobare he keehi bonchchettida halaqai a sinttan hemettiiddi, ‘Kawoi bonchchanau dosiyo urau haggaa oottees’ yaagidi awaajjo” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi zaaridi, Hamaana haggaa yaagidi azaziis; “Hodde eesuwan denda! Dendada kawotaa maayuwaanne ta paraa ekkada, ne giidoogaadan Aihudaa Marddikiyoosassi ootta. I kawo keettaa geliyo penggen de7ees. Ne giidobaappe issibaanne ashshoppa” yaagiis.

¹¹Hegaa gishshau, Hamaani Marddikiyoosa kawotaa maayuwa maizzidi, kawuwaa paraa bolla utissiiis. Qassi katamaa dabaaban appe sinttaara hemettiiddi, “Kawoi bonchchanau dosiyo urau haggaa oottees” yaagidi awaajjiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Marddikiyoosi kawo keettaa pengge guyye simmidi biis. SHin Hamaani daro azzanido gishshau, ba som77uwaa gullettidi, eesotidi ba soo biis. ¹³Biidi bana gakkidabaa ubbaa ba keettaayee Zereeshissinne ba laggetussi yootiis. Yootin eti a, “A sinttan neeni kauyyanau doommido ha bitanee, Marddikiyoosi, Aihuda asa gidikko, ne aara eqettada, a xoonanau mulekka danddayakka; tumuppe i nena xoonana” yaagidosona.

Hamaani Kaqettiis

¹⁴Eti biron heggaa haasayiiddi de7ishin, kawuwaa mureessati gakkidi, Hamaana Asttira giigissido gibiraassi eesoyiiddi efiidosona.

7 Efin kawoinne Hamaani Kawee Asttiri gibiraa maanau biidosona. ²He naa77antto gallassa gibiraassi biidi, eti woiniyaa eessaa uyiiddi de7ishin, kawoi qassikka, “Kawee Asttiree, neeni woossiyoobai aibee? Taani neeyyo immana. Qassi

neeni tana oichchiyoobai aibee? Harai atto ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani ne oishaa polana” yaagidi oichchiis.

³ Kawiyaa Astitira zaarada yaagaasu; “Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi ta oishaakka polanau neeni dosidabaa gidikko, ta woosainne ta oishai taaninne ta asai haiqennan attanaassa. ⁴ Aissi giikko, taaninne ta asai issoinne attennan wuri haiqqanau baizettida. Nuuni baizettidoogee macca aillenne attuma aille gididi de7anaassa gidiyaakko, taani co77u gaana; aissi giikko, heгаа mala metoi kawuwaa waissanau bessiyaabaa gidenna” yaagaasu.

⁵ Kawoi Arxxekssiisi zaaridi, “Hegaa oottanau xalidaagee oonee? I he bitanee awan de7ii?” yaagidi Kawiyoo Astitiro oichchiis.

⁶ Oichchin Astitira, “Nu morkkee, nuna yedettiyaagee haggaa ha iitaa Hamaana” yaagaasu.

He wode Hamaani kawuwaa sinttaaninne kawee sinttan daro dagammiiis. ⁷ Kawoi keehippe hanqqettidi, ba uttosaappe denddi eqqidi, kawo keettaa ataakiltiyaa sohuwaa biis. SHin Hamaani kawoi a bolli iitabaa ehaanau qachchirggidoogaa erido gishshau, Kawiyaa Astitira a haiquwaappe ashshana mala woossanau guyye attiis.

⁸ Kawoi kawo keettaa ataakiltiyaa sohuwaappe simmidi, wontta eti woine eessa uyyiyo sohuwaa geliyo wode, Hamaani Kawee Asttirippe maarotaa woossana giidi, a uttido arssaa bollan gufannidaaggaa be7iis. Be7idi hanquwaa eexxi kiyidi, ba qaalaakka xoqqu oottidi, “Laa ha bitanee haggan kawo keettan, ubba qassi ta sinttan, kaweera zin77anau koyiyye?” yaagiis.

Kawoi biron heгаа haasayishin, kawo mureessati yiidi, Hamaana som77uwaa gulleyidosona. ⁹ Qassi etappe issoi, Harbboona giyo mureessai, “Kawuwau, Hamaani nena haiquwaappe ashshida Marddikiyoosa kaqqana giidi essido ishatamu wara koci a son de7ees” yaagiis.

Kawoi zaaridi, “Hamaana efidi, he kocan kaqqite!” yaagidi azaziis.

¹⁰ Hegaa gishshau, Marddikiyoosa kaqqana giidi giigissido kocan Hamaani kaqettiis. Hegaappe guyyian, kawuwaa hanqqoi dochchiis.

Aihudati Bantta Morkketa Zaarettidi Olanaadan Odettiis

8 Aihudatu morkkee Hamaani kaqettido gallassi Kawoi Arxxekssiisi Hamaana aquwaa ubbaa Kawee Asttirissi aattidi immiis. Qassi Marddikiyoosi iyyo mata dabbo gidiyooaggaa Astitira kawuwaassi yootaasu. Hegaa gishshau, he gallasappe doommidi, Marddikiyoosi kawuwaakko gelanau danddayiis. ² Kawoikka Hamaanappe guyye ekkido ba migido maatafaa kessidi, Marddikiyoosassi immiis. Immin Astitira Marddikiyoosa Hamaana aquwaa bollan aawayada suntaasu.

³ Hegaappe guyyian, Astitira yeekkaidda, kawuwaa tohuwaa bollan zaarettada kunddada, Agaaga zare gidiya Hamaani Aihudatu bollan tukkido iita maqqoi oosuwan pe7ennaadan kawuwaa woossaasu. ⁴ Yaatin, kawoi ba worqqa xam77aa iyyo miccin, a dendda eqqada, hagaadan yaagaasu; ⁵ “Kawuwau, neeni tanan ufaittidabaa gidikko, qassi ta oishaakka polanau neeni dosidabaa gidikko, ne kawotettaa giddon de7iya Aihuda ubbaa wurssidi worana mala, Agaaga zare gidiya Hammadaata na7ai Hamaani kessido awaajuwaa shaariya hara awaajuwaa neeni kessanaadan woossais. ⁶ Ha ubba bashshai ta asaa bollan gakkiiyo wode, taani waana xeellanau danddayiyaanaa? Qassi ta dabbotakka muliyaa xaissiiyo wode, taani waana xeellanau danddayiyaanaa?” yaagaasu.

⁷Hegaappe guyyiyan, Kawoi Arxxekssiisi, Kawiyo Asttironne Aihudaa Marddikiyoosa hagaadan yaagiis; “Hamaani Aihudata woranau awaajuwaa kessido gishshau, taani mittaa kocan a kaqissidoogaanne a aquwaakka ubbaa Kawee Asttirissi immidoogaa intte ereeta. ⁸Gidikkonne, kawo keettaa maatafai wodhdhin, kawuwaa suntan kiyida awaajoi laamettanau danddayenna. Hegaa gishshau, intte intte baggaara Aihudata maaddanau koyidobaa xaafite. Hegaa ta sunttan xaafidi, kawo maatafaa a bollan wottite” yaagiis.

⁹Siiwaana giyo heezzantto aginan, laatamanne heezzantto gallassan, Marddikiyoosi kawuwaa xaafeta ubbaa xeegiis; xeegidi Hinddeppe Toophphiyaa gakkanaashin de7iya, xeetanne laatamanne laappun biittata kawoppe garssaara haariyaageetussi, auraajjaa haariyaageetussinne biittaa halaqatussi yeddiyo awaajuwaa xaafissiis. Awaajoi duma duma qaalaaninne duma duma pitaliyan xaafettiis; qassi Aihudatussikka eta qaalaaninne eta pitaliyan xaafettiis. ¹⁰Marddikiyoosi he awaajuwaa ubbaa Kawuwaa Arxxekssiisa sunttan xaafissidi, kawo maatafaa wottiis. Wotidi kawo keettaa gaaxaatan yelettida, eesotiya parata toggiya asatu bolli biittau ubbau kiittiis.

¹¹Kawoi kessido awaajoi katamatu ubban de7iya Aihudati issippe shiiqanaunne bantta bolli yiyaabaa olettidi teqqanau danddayana mala, maataa etau immees. Qassi ola miishshaa oiqqidi, ai biittappe gidikkokka, eta olanau yiyaageeta, eta naatuuranne eta maccaasaara ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woranaunne eta aquwaakka bonqqidi ekkanaau maataa immees. ¹²Aihudati Kawuwaa Arxxekssiisa kawotettan hegaa oottanau keerettida gallassai, Adaare giyo tammanne naa77antto aginaa, tammanne heezzantto gallassaa. ¹³Kawuwaa awaajuwaa biittatu ubban de7iya asai eranaadan, higge gididi awaajettiis; hegeekka Aihudati bantta morkketu bollan haluwaa kiyanaau banttana giigissanau danddayissee. ¹⁴Kiitettiyaageeti kawo keettaa parata toggidi, kawuwaa azazuwaa gattanau eesotidi biidosona. Qassi Suusa katamankka ha awaajoi asa ubbau odettiis.

¹⁵Marddikiyoosi salo milatiyaanne bootta kawotaa maayuwaa maayidi, ochcha teera milatiya kaabbaa, liinuwaappe dadettidaagaa bollaara gujjiis; qassi gita worqqa kallachchaakka goxxidi, kawuwaa sinttappe kiyiis. Kiyin Suusa katamai ililisinne ufaissau poccu giis. ¹⁶Hegee Aihudatussi qassi gita ufaissanne ililssa, woppanne gibira wode gidiiis. ¹⁷Hegaa gishshau, kawuwaa awaajoi nabbabettido biittaaninne katamaa ubban de7iya Aihudati ubbai gita baalaa awaajjidi, ufaittiiddinne gibiraa miiddi pe7idosona. Hegaa gaasuwan Aihudatussi yayyidi, hegan de7iya hara zare asaappe daroti Aihuda gididosona.

Aihudati Bantta Morkketa Woridosona

9 Adaare giyo tammanne naa77antto aginan tammanne heezzantto gallassai gakkiiis. He gallassai, kawoi koiro kessido awaajuwaa maaran Aihudatu morkketi eta xoonana giido gallassaa. SHin yohoi aadhdhi wodhdhin, Aihudati bantta morkketa xoonidosona. ²Kawuwaa Arxxekssiisa kawotettaa gidдон de7iya Aihudati ubbai banttana qohanau koyiya ubbaa xaissanau bantta kataman kataman issippe shiiqidosona. Etaara ai asinne eqettanau danddayibeenna; aissi giikko, hara zare gidiya asai ubbai etau yayyiis. ³Ubba qassi Marddikiyoosassi yayyido gishshau, kawoppe garssaara biittaa haariyaageeti, auraajjaa haariyaageetinne biittaa halaqati ubbai Aihudata haa maaddidosona. ⁴Aissi giikko, Marddikiyoosi kawo

keettan gita maatai imettidonne wolqqaa gujji gujji biya asa gididoogee, he kawotet-taa gidдон de7iya biitta ubban erettiis.

⁵ He keerido gallassi Aihudati bantta morkketa ubbaa bisuwan goora7idi wurssi-dosona; banttana ixxiya ubbaa bollankka bantta koyaa oottidosona. ⁶ Waanna katama gidiya Suusa xallan ichchashu xeetu asaa woridosona. ⁷⁻¹⁰ Eti qassi Parshshandaata, Dalifoona, Aspaata, Poraata, Adaaliyaa, Ariidaata, Parm-mashtta, Ariisaaya, Ariidaayanne Waizaata geetettiya, Aihudatu morkkiya Hamaana naata tammaakka woridosona. SHin eti eta aquwaa bonqqibookkona.

¹¹ Aihudati Suusa kataman worido asaa qoodai aappunakko he gallassikka kawuwaayo odettiis. ¹² Yaatin, kawoi Kawiyoo Asttiri hagaadan yaagiis; “Aihudati waanna katama gidiya Suusa xallan ichchashu xeetu asanne Hamaana naata tam-maa woridosona. Hegee hegaa gidikko, kawuwaa biittatun haratun eti woridoogeeti aappuna gidandonaashsha! Qassi ha77i neeni woossiyoobai aibee? Taani neeyyo immana. Nene tana oichchiyoobai harabai aibee? Taani neeyyo polana” yaagiis.

¹³ Asttira zaarada, “Kawuwaa ha qofai ufaissikko, Suusa kataman de7iya Aihu-dati hachchi oottidoogaadan wonttokka ootona. Qassi Hamaana naatu tammatu ahaakka kocaa bollan kaqqanaadan azaza” yaagaasu.

¹⁴ Yaagin kawoi hegaa oottanaadan azaziis; awaajoikka Suusa kataman naa77anttuwaa awaajjettin, Hamaana naatu tammatu ahai kocaa bollan kaqettiis.

¹⁵ Adaare giyo aginan tammanne oiddantto gallassan, Suusa kataman de7iya Aihu-dati qassikka issippe shiiqidi, hara heezzu xeetu asaa woridosona; shin ha77ikka eti eta aquwaa bonqqibookkona.

¹⁶ He wode Suusa katamaappe gaxaara de7iya kawuwaa biittatun haratun de7iya Aihudatikka issippe shiiqidi, bantta morkketa ubbaa olidi teqqidosona. Eti muleera laappun tammanne ichchashu sha7u asaa woridoogaappe guyyiyan, bantta morkketuppe shemppidosona. SHin eta aquwaa bonqqibookkona. ¹⁷ Hagee ubbai hanidoogee Adaare giyo aginan tammanne heeztantto gallassaana; tammanne oid-dantto gallassan eti shemppidi, gibiraa miiddi, uyiiddinne ufaittiiddi pe7iyo gallassa oottidosona.

¹⁸ SHin Suusa kataman de7iya Aihudati tammanne heeztanttonne tammanne oid-dantto gallassatun woriiddi pe7idi, tammanne ichchashantto gallassan shemppi-dosona. He gallassaa etikka gibiraa miiddi, uyiiddinne ufaittiiddi pe7iyo gallassaa oottidosona.

¹⁹ Hegaa gishshau, qeeri qeeri katamatun de7iya Aihudati hachchi gakkanaashinkka Adaare giyo aginan tammanne oiddantto gallassaa baala gallassa oottidi bonchchoosona. He gallassan moosonanne uyoosona; qassi issai issuwaassi qumaa imotaa immoosona.

Puriima Baalaa

²⁰ Marddikiyoosi ha hanida ubba taarikiyaa xaafiis; xaafidi dabddaabbiyaa Kawuwaa Arxxekssiisa biittatun ubban, haahuwan matan, de7iya Aihuda ubbaassi kiittiis. ²¹ He dabddaabbiyan Marddikiyoosi Adaare aginan tammanne oiddant-tonne tammanne ichchashantto gallassata, Aihudati laittan laittan baala oottidi bonchchana mala, etayyo yootiis. ²² Aissi giikko, he gallassati Aihudati bantta morkketuppe shemppuwaa demmido gallassata; qassi he aginaikka eta azzanoinne yeehoi ufaissaunne gibiraa meettau laamettido agina. Hegaa gishshau, eti muus-

saaninne ushshan ufaittiiddi, issoi issuwaassinne qassi hiyyeesatussikka qumaa imotaa immiiddi bonchchana mala, etau odettiis.

²³ Odettin Aihudati Marddikiyoosi immido azazuwaa ekkidi, eti bonchchanau doommido baalaa laittan laittan aggennan bonchchanau maayidosona. ²⁴ Agaaga zaree Hammadaata na7ai Hamaani, Aihudatu ubbatu morkkee, eta xaissanau kase maqettiis; maqettidi eta wurssi woriyo aginaanne gallassaa eranau Puriima giyo saamaa yegissiis. ²⁵ SHin Asttira kawuwaakko gelidoogaappe guyyiyan, Hamaani Aihudatu bolli maqettido iita maqqoi ubbai guyye simmidi, a bolli polettanaadan kawoi xuufiyan azaziis. Yaatin, Hamaaninne a naati tammai kocan kaqettidi haiqqidosona. ²⁶ Hegaa gishshau, ha naa77u gallassati Puriima Baalaa geettoosona. Ha dabddaabbiyan etau xaafettidabaa ubbaa gaasuwan, eti bantta aifiyan be7idobaa gaasuwaaninne eta bollan gakkidabaa gaasuwan ²⁷ Aihudati banttassi, bantta zaretussinne Aihuda gidanau koyiya ubbaassi, ha baalaa bonchchiyoogaa woga oottidosona. Hegeekka laittan laittan aggennan ha naa77u gallassata bonchchanaassa. ²⁸ Qassi, ha kawotettaa biittan ubbaaninne katamatun ubban de7iya Aihudatu keettaa asai ubbainne yaana yeleta ubbai ha Puriima Baalaa hassayanau bessiyoogee kuuyettiis. Hegaa bollanka, Aihudati aude gidikkonne, ha Puriima gallassata bonchchanaunne he gallassatun hanidabai eta zariyanka dogettennan agganau bessees.

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Abihaila na7iyaa, Kawiyaa Asttiranne Aihudai Marddikiyoosi Puriima Baalaa xeelliyaaagan kase xaafido dabddaabbiyaa minttettanau haggaa naa77antto dabddaabbiyaa kumetta maatan xaafidosona. ³⁰ He dabddaabbeti Arxxekssiisa kawotettan, xeetanne laatamanne laappun biittan de7iya Aihudatussi ubbaassi saroinne woppai gido giya sarotaara xaafettidi kiitettidosona. ³¹ Qassi eti kase xoomaanunne kayyottanau wogaa kessidoogaadan, ha77i eta gidin, sinttappe yaana eta zareta gidin, ha Puriima gallassata laittan laittan woga oottidi bonchchana mala, he dabddaabbeti qonccissoosona. Hegee Aihudai Marddikiyoosinne Kawiyaa Asttiranne naa77ai maayettidi kessido azazuwaa. ³² Kawee Asttiri azazoi Puriima Baalaa wogaa minttiis; ikka maxaafan xaafettiis.

Kawuwaa Arxxekssiisanne Marddikiyoosa Gitatettaa

10 Kawoi Arxxekssiisi ba kawotettaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin de7iya asai ubbai giiraa qanxxana mala, wolqqan azaziis. ² I oottido gitanne maalaalissiya oosoti ubbati, qassi Marddikiyoosakka xoqqu oottidi, waati bonchchidaakko qonccissiya taarikee Meedoonanne Parsse Kawotettaa Taarikiyaa Maxaafan xaafettiis. ³ Maataa baggan gidikko, Kawuwaa Arxxekssiisa istta gin, Marddikiyoosi naa77antto. Qassi i Aihudatunkka keehi bonchchettidanne dosettida asa; aissi giikko, i ba asa gidiya Aihudati, sarotettaaninne hirggi bannan de7ana mala, keehi daafurida asa.

Iyyooba Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Iyyooba maxaafan nuuni be7iyo taarikee, daro tuggainne bashshai gakkido issi keha bitaniyaabaa odiya taarike. Ha bitanee ba naatu ubbaappenne ba aqo ubbaappe mela attida asa. Hegaa bollikka qassi hanttaara mazunttaa sahettiis. Hegaappe guyyiyan gixime xuufiyan qonccissido heezzu haasayatun Iyyoobinne Iyyooba laggeti ha sahuwan banttau siyettidabaa haasayidosona. Wurssettan qassi Xoossai Iyyoobau qoncciiis.

Iyyooba laggeti Iyyooba gakkida metuwaa bolli qofaa immiiddi, benippe bantta eriyo ammanuwaa wogan keten77idi immoosona. Hegaa gishshau eti, “Xoossai keha asassi lo77obaa immees; shin iita asa qaxxayees. Hegaa maaran Iyyooba ha metoi ubbai gakkidoogee, i nagaraa oottido gishshaassa gidanau koshshees” yaa-goosona. SHin Iyyoobi geeshshanne keha asa gidido gishshau, haggaa mala qixaatee bessiyo asa gidenna. Ubba qassi erettenna qan77ishe gididaagee, a milatiya keha asa bolli haggaa mala qixaatee wodhdhidoogaa. Iyyooba ammanoi sohuwaappe deshana xayikkokka, likke pirddaa pirddidi, bana ha harggiyaa qashuwaappe birshshana malanne beni de7uwau zaarana mala, minttidi woossiyoogaa aggibeenna.

Xoossai Iyyoobi oichchido oishaassi istti naa77an zaaruwaa immibeennabaa gidikkonne, a ammanuwaa minotettaa nashshidi, ba Xoossatettaa wolqqaanne ba aadhdhida eraa maalaalissiya gixime haasayan qonccissiiis. Hegaappe guyyiyan Iyyoobi Xoossai gita gidiyooqaanne aadhdhida eranchcha gidiyooqaa eridi, xalaaninne hanquwan kumida qaalata haasayidoogau azzanidi, nagaraappe simmiis.

Wurssettan gixime gidenna yeda xuufiyan xaafettida sohuwan Iyyooba de7oi benisaa simmidooqaanne aquwaa baggaara gidikko, kaseegaappe dakko daruwaa demmidooqaa be7eettees. Iyyooba laggeti a gakkida metoi awaara yiidaakko etau gelibeenna gishshau, Xoossai eta mino seeraa seeriis. Meeze ammanuwaa qofaappe Xoossai gita gidiyooqaa eridaagee Iyyooba xalaala.

Seexaanai Iyyooba Paaccanaadan GODAI SHeniyaan Immiis

Iyyoobi Suure Asa

1 Uuxa giyo biittan Iyyooba giyo issi bitanee de7ees; i boree bainnanne suure asa; Xoossaassi yayyidi, iitabaappekka haakkida asa. ²Ayyo laappun attuma naatinne heezzu macca naati yelettidosona. ³Aquwaa gidikko, ayyo laappun sha7u dorssati, heezzu sha7u gaameelati, ichchashu xeetu waaxa boorati, ichchashu xeetu macca haretinne keehi daro ashkkaarati de7oosona. Arshsho baggaara de7iya asa ubbaappe i aadhdhida dure asa.

⁴A attuma naati bantta son bantta son, kayan kayan gibiraa giigissidi, bantta heezzu michcheta banttanaara maanaunne uyanau xeesoosona. ⁵Gibiraa gallassati polettido wode, Iyyoobi maallado guuraara denddidi, ba naatu issuwaa issuwaa sunntan xuuggiyo yarshshuwaa yarshshees. I heggaa oottiyoogee, “Ta naati geel-ladan bantta wozanan Xoossaa qanggidi, nagara oottidaakkonne” giidi hirgido gishshaassa. I eta geeshshanaassi heggaa ubbaton oottees.

Seexaanai GODAA Sintti Yiiis

⁶ Issi gallassi kiitanchchati GODAA sinttan beettanau yiidosona; Seexaanaikka qassi etaara yiiis. ⁷ Yin GODAI Seexaanaa, “Laa neeni auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin Seexaanai GODAAYYO, “Taani sa7an ubban yaanne haanne yuuyiy-oosaappenne simerettiyoosaappe yaas” yaagidi zaariis.

⁸ Yaagin GODAI Seexaanaa, “Yaatin, ta ashkkaraa Iyyooba akeekada be7adii? Sa7aa bollan a milatiya boree bainnanne suure asi mulekka baawa. I GODAASSI yayyiya, iitabaappekka haakkida asa” yaagiis.

⁹ Yaagin Seexaanai, “Tumu Iyyoobi neeyyo coo yayyii? ¹⁰ Anne a so asaanne ayyo de7iyaabaa ubbaa neeni dirada naagabeikkii? I oottiyo ooso ubbaa neeni anjjido gishshau, a mehiyaa wudee biittaa ubbaa bollan dariis. ¹¹ SHin neeni ne kushiya yeddada, ayyo de7iya aquwaa ubbaa shociyaakko, i nena tumu ne sinttan qanggana” yaagiis.

¹² Yaagin GODAI Seexaanaa, “Eeno, ayyo de7iyaabai ubbai ne kushiyaana. SHin neeni a bollaa bochchoppa” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Seexaanai GODAA sinttaappe kiyidi biis.

Seexaanai Iyyooba Koiro Paaciiis

¹³ Issi gallassi Iyyooba attuma naatinne macca naati bantta baira ishaa son miiddinne woine eessaa uyiiddi de7oosona. ¹⁴ Yaatishin issi bitanee Iyyoobakko yiidi, “Nuuni boorata waaxidi goyishin, haretikka nu matan maataa miiddi de7ishin, ¹⁵ Saaba biittaa asati akeekennan yiidi, olaa kessidosona; yaatidi ubbaakka ekki biidosona. Qassi ashkkaratakka qara bisuwan busakkidosona. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁶ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Xoossaa tamai saluwaappe wodhdhidi, dorssatanne dorssata heemmiyaageeta miis. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁷ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Kaladaawetu biittaappe heezzu citan shaahettida ambaanoti yiidi, nuna olidi, gaameelaa ubbaa ekki biidosona; ashkkaratakka qara bisuwan busakkidosona. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁸ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Ne attuma naatinne macca naati bantta baira ishaa son miiddinne woine eessaa uyiiddi de7ishin, ¹⁹ wolqqaama gootee akeekennan bazzoppe denddidi, keettaa muleera shociis. SHocido keettaa eta bolli kunddin, naati haiqqidosona. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi denddidi, kayyuwau ba maayuwaa pooshshiis; ba huuphiyaakka meedettiis. Biittan gufannidi goinniiddi, ²¹ hagaadan yaagiis;

“Taani ta aayee uluwaappe kallo yelettaas; haiqqiyoodikka taani ekkada biyoobi baawa. GODAI immiis;

GODAI zaaridi ekkiis.

GODAA sunttai galatetto”

yaagiis.

²² Ha ubbankka Iyyoobi nagaraa oottibeenna; Xoossaa amassalibeenna.

Seexaanai GODAA Sintti Naa77anttuwaa Yiis

2 Hara gallassikka qassi kiitanchchati GODAA sinttan beettanau yiidosona; Seexaanaiikka qassi etaara issippe a sinttan beettanau yiis. ²Yin GODAI Seexaanaa, “Laa neeni auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin Seexaanai GODAAYYO, “Taani sa7an ubban yaanne haanne yuuyiy-oosaappenne simerettiyoosaappe yaas” yaagiis.

³Yaagin GODAI a, “Ta ashkkaraa Iyyooba akeekada be7adii? Sa7aa bollan a milatiya boree bannanne suure asi mulekka baawa. I GODAASSI yayyidi, iitabaappekka haakkida asa. Gaasoi bannan taani a xaissana mala, neeni tana denttinkka, ha77i gakkanaassi i ba suurettan minni eqqiis” yaagiis.

⁴Seexaanai zaaridi GODAA, “Hegee ta mashuwaa ekko!” yaagiyogaadan, asi ba shemppuwaa gishshau, bau de7iyaabaa ubbaa immana. ⁵SHin neeni ne kushiyaayeddada, a bolla ubbaa ane shoca. Yaatiyaakko i nena tumu ne sinttan qanggana” yaagiis.

⁶Yaagin GODAI Seexaanaa, “Eeno, a woroppappe attin, a bolli neeni koyidobaa oottanau danddayaasa” yaagiis.

Seexaanai Iyyooba Naa77anttuwaa Paaciiis

⁷Hegaappe guyyiyan, Seexaanai GODAA sinttappe kiyidi, Iyyooba tohuwaappe huuphiyaa gakkanaassi iita masunttai a bolli kiyanaadan oottiis. ⁸Yaatin, Iyyoobi bidinttaa bolli uttidi, kon77an bana goodiis.

⁹A maccaasiyaa a, “Ha77i gakkanaassikka neeni ne suurettan minna uttadii? Xoossaa qanggada haiqqaaga” yaagaasu.

¹⁰Yaagin i zaaridi o, “Neeni eeyya maccaasadan haasayaasa. Nuuni Xoossaappe lo77obaa ekkii ekkidi, iitabaa ekkokkoniiyye?” yaagiis.

Ha ubbankka Iyyoobi ba giidoban nagaraa oottibeenna.

Heezzu Iyyooba Laggeti A Be7anau Yiidosona

¹¹Iyyooba laggeti heezzati, Temaana biittaappe Elifaazi, SHuuha biittaappe Bilddaadinne Naa7ima biittaappe Xoofaari Iyyooba bolli gakkida metuwaa siyido wode, ayyo qarettanaanne a minttettanau bantta sooppe bantta sooppe qaagetti ekkidi, issippe akko yiidosona. ¹²Eti a haahuwan eqqidi xeelliyo wode, i Iyyooba gidiyoo-gaa eribookkona. Guyyeppe a gidiyoo-gaa erido wode, bantta qaalaa xoqqu oottidi yeekkidosona; bantta maayuwaa akka pooshshidi, bantta huuphiyan buhiyaa qolidosona. ¹³Hegaappe guyyiyan, eti aara laappun gallaasanne laappun qammaa biittan uttidosa. A sahoi keehi daridoogaa eti be7ido gishshau, ayyo ai asinne qaalanne qaattibeenna.

Koiro Haasayata

Iyyoobi Ba Yelettido Gallassaa Qanggiis

3¹⁻²Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi ba doonaa dooyidi, ba yelettido gallassaa haagaadan yaagidi qanggiis; ³“Taani shahaarettido qammaanne taani yelettido gallassai coo xayona! ⁴He gallassai xuma gido! Bolla Xoossai he gallassaa shenehoo go; a bollan poo7oikka poo7oppo. ⁵Leelida xumainne ciggarai a goozo; a

shaarai kammo; a poo7uwaakka xumai gentto. ⁶He gallassa qammaa sakkana xumai oiqqo. Laittaa gidдон de7iya gallassatun i qoodettoppo; aginatu qoodanka geloppo. ⁷He gallassa qammai maino; ufaissa ililssikka an siyettoppo. ⁸Lewaataana giyo miimminttiyaa denttanau loohida shareechchoti he gallassaa qanggona. ⁹He qammaayyo bakkaaliyaa xoolinttee poo7oppo; poo7uwaa naagidikka demmoppo; maallado xalqgeekka ayyo xalqqoppo. ¹⁰He qammai taani ta aayee uluwan shaarettennaadaaninne ha metuwaa be7ennaadan teqqibeenna gishshau, qanggetti-daagaa gido.

¹¹“Taani ta aayee uluwan haatta kiyarkkinaashsha! Ta aayee uluwaappe yeletta wodhdhaanne haiqqarkkinaashsha! ¹²Ta aayiyaa tana aissi ba kiyuwan zaaradeeshsha? Ba xanttaakka tana aissi xanttadeeshsha? ¹³⁻¹⁵He wode taani haiqqid-abaan gidiyaakko, ha77i shemppada xiskkaas shin! Qolettida sohota banttau zaaretti keexxida sa7aa kawotuuranne eta zoriyaageetuura, worqqai de7iyoonne bantta keettan biraa kunttida halaqatuura issippe duufuwan zin77aas shin! ¹⁶Woikko aayee uluwaappe boshettidi yelettida na7adan, woikko gallassa poo7uwaa ainne be7ibeenna yiiraadan, taani biitta gidдон qosettaichcharckkinaashsha! ¹⁷Duufuwan iitati bantta iita oosuwaa aggoosona; yan daafuranchchatikka shemppoosona. ¹⁸He sohuwan qashuwaasatikka shemppidi ufaittoosona; oosuwaa ootissiyaageetu waa-suwaa eti hegan siyokkona. ¹⁹Guuttai gitaikka yan de7ees; ailleekka ba godaassi ailletiyoosaappe kiyees.

²⁰“Metuwan de7iyaageetuuyo poo7oi aissi imettidee? De7oi cammiyoogee-tussi, ²¹haiqoi yanddeeshsha giidi amottin, yeennan ixxiyoogee-tussi, qotti wot-tido buquraa koyiyoogaappe aattidi, haiquwaa koyiyaageetussi, ²²duufuwaa biidi gakkiiyo wode, ufaissaaninne ililssan pocammiyaageetussi de7oi aissi imettidee? ²³Ogee bayiichchido uraassi, Xoossai a yuushuwaa dirirggido uraassi poo7oi aissi imettidee? ²⁴Qumaa miyoogaa gishshaa oolais; ta oolee aggennan goggiya haataa mala. ²⁵Taani yayyidobai ta bolli gakkii; taani dagammidobaikka tanan haniis. ²⁶Taayyo metoppe attin, saroi, woppinne shemppoi baawa” yaagiis.

Elifaazi Koiro Haasayido Haasayaa

4 Hegaappe guyyiyan, Temaana biittaappe yiida Elifaazi zaaridi, hagaadan yaagiis; ²“Issi uri nenaara xalidi haasayikko, neeni lanccuutee? SHin haasayen-naaninne agganai oonee? ³Be7a, neeni darota tamarissadasa; arggaacida kushetakka minttettadasa. ⁴Ne qaalai xubettidaageeta kaafidi essiis; daafurida gulbatatakka minttiis. ⁵SHin ha77i metoi neekko yiis; yin neeni genccabaakka. Metoi nena gakkii, neeni shabbirettadasa. ⁶Neeni Xoossaassi yayyiyoogee nena ammant-tidi wottennee? Ne hemettiyo suure hemetai neeyyo hidoota gidennee?

⁷“Ane neeni ha77i qoppa: geeshsha gidida asan xayidai oonee? Woikko sure asi awan xoqollettidi xayii erii? ⁸Taani be7idoogaadan, iitatettaa goyidi, metuwaa zeriyaageeti iitatettaanne metuwaa cakkana. ⁹Eti Xoosaappe kiyiya shemppuwan punettidi bayana; a hanqquwaa peenuqettanka eti meetetti xayana. ¹⁰Iitati gudiyaanne daariya gaammotu mala; shin Xoossai eta co77u ootteesinne eta achchaa menttees. ¹¹SHankkatidi miyoobaa demmibeenna gaammotudan, iitati namisan haiqqoosona; eta naatika laalettoosona.

¹²“Issi gallassi issi xuuri taakko yiis; he xuurai saasukettidi, ta haittan wodhdhiis. ¹³Taani qammi xiskkuwaa kairidaashin, tana iita aimoi un77ettiis. ¹⁴Tana

yashshainne kokkorssai oiqqiis; oiqqidi ta meqetta ubbaa gajigajissiis. ¹⁵ Issibai ta som77uwaa pittiiidi, ta sinttaara kanttiis; kanttin dagamaappe denddaagan ta bollan de7iya beelaalai eqqiis. ¹⁶ I ta sinttan eqqiis; shin i aibakko taani shaakkada eranau danddayabeikke. Hegaappe guyyiyan, co77u giidasaappe hagaadan yaagiya cenggurssaa siyaas; ¹⁷ 'Haiqqiya asi Xoossaa sinttan xillo gididi beettanau dand-dayii? Woikko asi bana Medhdhidaagaa sinttan geeshsha gididi beettanau dand-dayii? ¹⁸ Xoossai ba ashkkaratun ammanettenna; ba kiitanchchatunkka mooruwaa demmees. ¹⁹ Yaatin, urqqaappe merettidaageetun, eta de7uwaa baasoi baanaa gididoogheetun, bil77aappekka eesuwan haiqqiyaageetun ai keena daro mooroi beet-tanddeeshsha! ²⁰ Maallado paxa de7iya asi omarssi gakkanaashin, ooninne has-sayennan de7ishin haiqqees. ²¹ Eta de7uwaa xishee shodetti wodhdhiyo wode, eti aadhdhida eratettaa demmennan haiqqi bayoosona' yaagiyaagaa siyaas.

Qassikka Elifaazi Haasayees

5 "Iyyoobaa, ane xeesa! SHin oonee neeyyo koyanai? Kiitanchchatuppe ookko simmuutee? ² Eeyya uraa lanccee worees; akeekai paccido uraakka qanaa-tee xaissees. ³ Eeyya urai minnidi de7iyaagaa taani ta huuphen be7aas; shin so-huwaarakka taani a keettaa qanggaas. ⁴ A naati saroi bannasan de7oosona; eti shilootan, maaddidi haasayiyaabi bannasan kinchchettidosona. ⁵ I shiishshido kat-taa namisettidaageeti maana; agunttaa gidдон morkkidaagaakka eti ayyo aggokkona. Saamettidaageeti a aquwaa ekkanau hel77oosona. ⁶ Tuggai baanaappe kiyenna; metoikka biittaappe morkkenna. ⁷ Tamai piri wodhdhiyoogaadan, asi metuwau yelettiis.

⁸ "Tana gidiyaakko, taani Xoossaakko shiiqana; ta mootuwaakka a sinttan wot-tana. ⁹ Gidduwaa pilggidi eranau danddayettenna gitabatanne qoodi baina oorata-bata Xoossai oottees. ¹⁰ Iraa biittan bukkisees; gadiyaukka haattaa yeddees. ¹¹ Ziqqi giidaageeta xoqqu xoqqu oottees; kayyottiyaageetakka minttettidi ufaissees. ¹² Genanchchatu halchchuwaakka halissees; heгаа gishshau, eta kushiyaa osooi pollettenna. ¹³ Aadhdhida eranchchata i eta geniyan oiqqees; geellatu maquuwaakka aatti yeggees. ¹⁴ Etau gallassai xumana; gallassa seetankka eti henqeeleela bi-lahiyaadan tattaafana. ¹⁵ Hiyyeesata i eta morkketu bisuwaappe ashshees; i eta wolqqaamatu kushiyaappekka wotti ekkees. ¹⁶ Hegaа gishshau, hiyyeesatuyyo hi-dootai de7ees; iita asata i co77u oottees.

¹⁷ "Xoossai seeriyo uri anjettidaagaa; heгаа gishshau, Ubbaa Danddayiya Xoos-saa seeraa karoppa. ¹⁸ I masunnxissees, shin masunttaa qachchees. I dechchees, shin a kushee xallees. ¹⁹ Usuppun qommo metobaappe i nena ashshana; laap-punttikka nena bochchenna. ²⁰ Koshaa wode haiquwaappe, olaа wodekka bisuwaа qaraappe i nena ashshana. ²¹ I nena inxxarssaa lissuwaappe genttana; bashshai gakkiiyo wodekka yayyakka. ²² Bashshaa bolinne koshaa bolli neeni miiccana; bazzo do7atuyyookka yayyakka. ²³ Ne goyiyo goshshan shuchchi de7enna; bazzo do7atikka nenaara saro gidana. ²⁴ Ne dunkkaanee saro gidiyooгаа neeni geeshshada erana; ne dorssatu birddiyaakka neeni xomoosiyo wode, etappe issoinne paccenna. ²⁵ Ne yeletai corattanaagaanne ne zerettatikka dembbaa maataа keena gidanaagaa neeni erana. ²⁶ Gisttiyaa mirqqee ba wodiyaa audiyaа yiyoogaadan, neeni adda cimada, duufuwaa baana. ²⁷ Iyyoobaa, nuuni hгаа ubbaа pilggi xeellida. Hegee tuma gidiyо gishshau, heгаа siyada, neeyyo ekka" yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

6 Yaagin Iyyoobi zaaridi, ²“Ta waayeenne ta azzanoi ubbai meezaanan likket-teenneeshsha! ³Yaatiyaakko abbaa doona shafiyaappekka aadhdi deexxana. Hegaa gishshau, ta qalalai xala gidiis. ⁴Ubbaa Danddayiya Xoossaa wonddafiyyaa zubbeti tana caddidosona; ta bollaikka eta yiishshaa uyees. Xoossaa dagamai ta bolli salppiis. ⁵Haree maatai a sinttan de7ishin caaggiyye? Woikko boorai phachchaa demmidi xaaggiyye? ⁶Mal77ennabi maxinee gelennan meetettiyye? Woikko phuphulle giddo haattai laqilaqiyye? ⁷Hegaa mala qumaa taani shenetais; heгаа mala qumaa miikko, tana sakkees.

⁸“Taani woossido woosai gакkeerenneeshsha! Xoossaikka ta wozanaa amuwaa immeerneeshsha! ⁹Xoossai tana woreerenneeshsha! I ba kushiyaa yed-didi, ta de7uwaa turaa duutteerenneeshsha! ¹⁰Taani Geeshsha Xoossaa qaalaa kaddabeenna gishshau, taayyo seelai darikkonne, ta haiqoi tana minttettees. ¹¹Taani paxa de7anau taayyo aiba wolqqi de7ii? Taani danddayanau, ta wursettai aibee? ¹²Ta wolqqai shuchchaa wolqqaa malee? Woikko ta ashoi nahaase birataa malee? ¹³Taani tana maaddanau aiba wolqqinne taayyo baawa; maado demmanau taani biyoosikka de7enna.

¹⁴“Metuwan de7iya uri Ubbaa Danddayiya Xoossaassi yayyiyoogaa ag-giyaakkokka, a laggeti ayyo kehatettaa bessanau koshshees. ¹⁵Ta ishato, intte irai bukkenna wode meliya shaafaa mala, tana cimmeeta. ¹⁶Balggio aginatun he shaafai ordde shachchaaninne suuppa shachchan kumees. ¹⁷SHin bonee gакkiyo wode, he shachchai seeridi, haatta kiyees; haattaikka he sohuwaappe xayeas. ¹⁸Caana mehiyaa laaggidi biya zal77anchchati haatta koyanau bantta ogiyaappe gaxi kiyidi, bazuwan toilattiiddi, haiqqi xayoosona. ¹⁹Teema biittaa zal77anchchatinne Saaba biittaa manddarati haattaa demmana giidi, koshshaa buusidosona. ²⁰SHin eti amanettidi koyin xayido gishshau, yeellatidosonanne hidootaa qanxxidosona. ²¹Inttekka taayyo he shaafatu mala gidideta; tana gakkida metuwaa be7idi yayyideta. ²²Taani inttena, ‘Taayyo issibaa immite’ woikko, ‘Intte aquwaappe ta gishshaa asassi mattaayiyaa immite’ giidanaa? ²³Woikko, ‘Tana ta morkkiyaa kushiyappe ashshite’ woikko, ‘Huqqunniyaageetu kushiyappe tana wozite’ giidanaa?

²⁴“Intte tana tamarissite; taani co77u gaana. Taani ai mooridaakko, ane tana bessite. ²⁵Tuma gidida qaali caddees! SHin intte taayyo odiyo seerai ubbai tana ainne maaddenna. ²⁶Intte taani haasayiyo haasayaa carkko mala giidi qoppeeta. Yaatin, taani hidoota qanxxada haasayiyo haasayaa aissi qoreetii? ²⁷Aawai bainaageeta shaakki ekkana intte saamaa yeggeeta; intte laggiaakka baizzanau washisseeta. ²⁸Ane tishshi oottidi, tana xeellite. Taani intte sinttan wordduwaa haasayikke. ²⁹Hayyanintta, ane zaarettidi qoppite; taani xillo gidiyo gishshau, ta bolli coo pirdoppite. ³⁰Taani ta inxxarssan worddotidobaa milatii? Ta doonai wordduwaanne tumaa shaakkidi haasayanau danddayennee?

Qassikka Iyyoobi Haasayees

7 “Asa de7oi sa7aa bollan wolqqaama baaxe gidenneeyye? A de7o laittai keraa oottiya asa de7o laittaa mala gidenneeyye? ²Kuwaa amottiya ashkkaraadan, woikko ba damoozaa ekkana naagiya oosanchchaadan, ³hegaadan taayyo mela aginatinne tugga qammata imettidosona. ⁴Taani zin77iyo wode, ‘Aude beegottand-

dinaashsha?’ yaagais. SHin qammai taayyo aduqqees; sa7ai wonttana gakkanaassi hiixan aadhdha aadhdha wodhdhais. ⁵ Ta bollai guxuniyaanne googuwa maayyiis; ta masunttaappe giishshai goggees. ⁶ Ta laittai shimainniyaa muhuuhaappekka aadhdhi eesotees; aiba hidootinne bannan ta laittai wurees.

⁷ “Abeet Xoossau, ta laittai siiriyaara shemppiyo issi shemppo mala gidiyoogaa hassaya! Ta aifee naa77antto kehabaa be7ennan attiis. ⁸ Neeni tana ha77i be7aasa; shin naa77antto be7akka; neeni tana koyikko, taani xayaichchana.

⁹ “SHAarai piskki giidi xayiyooagaan, duufuwaa wodhdhida uri simmidi kiyenna. ¹⁰ Ba sookka naa77antto simmidi yeenna; a eriya asaikka a dogees.

¹¹ “Hegaa gishshau, taani co77u giikke; taani ta tuggaa gishshau haasayana; ta de7oi cammido gishshau zuuzummana. ¹² Haggaa keenaa neeni tana aissi naagai? Taani neeyyo abba woikko abba giddo miimmintte gaadiyye? ¹³ Taani, ‘Ta hiixai tana minttettanddeeshsha; ta alggaikka tana zuuzunttaappe shemppissanddeeshsha!’ yaagiyo wode, ¹⁴ neeni tana aimuwan yashissaasa; ajjuutanka tana dangantaasa. ¹⁵ Taani ha sakkiiya bollaara de7anaagaappe sulettiyoogaanne haiqqiyooogaa doorais. ¹⁶ Taani ta de7uwaa karaas; taani merinau de7anau koyikke. Ta laittai siiriyaara shemppiyo issi shemppo mala gidiyo gishshau, neeni tana agga baya.

¹⁷ “Neeni a gitabaadan xeellanau asi aibee? Neeni abaa aissi ezggai? ¹⁸ Maallado maallado neeni a xomoosaasa; qassi daqqiqan daqqiqan a paaccaasa. ¹⁹ Neeni taakko xeelliyooogaa mulekka aggikkii? Woikko taani ta cuchchaa mittiyo wodiyaakka taayyo immikkii? ²⁰ Abeet asa wochchiyaagoo, taani nagaraa oottidaba gidikko, nena aibi qohidee? Neeni aissi tana caddi kaa7iyooobaa oottadii? Neeyyo taani deexo tooho gididanaayye? ²¹ Ta balaappe aissi tana maarennan ixgai? Ta nagaraakka aissi atto geennan aggai? Simmi taani duufuwaa wodhdhiyo wodee gakkiiis; neeni tana koyiyo wodekka, taani beettikke” yaagiis.

Bilddaadi Koiro Haasayido Haasayaa

8 Hegaappe guyyiyan, SHuuha biittaappe yiida Bilddaadi zaaridi, hagaadan yaagiis; ² “Neeni haggaa malabaa aude gakkanaassi haasayuutee? Ne doonaappe kiyiyya qalalai wolqqaama gote mala. ³ Ubbaa Danddayiyya Xoossai pirdaanne xillobaa geellayii? ⁴ Ne naati Xoossaa bolli nagaraa oottido gishshau, i eta etau bessiyaagaadan qaxxayyiis. ⁵ SHin neeni Xoossaakko simmikko, Ubbaa Danddayiyya Xoossaa woossikko, ⁶ neeni geeshshanne suure gidikko, i ne gishshau dendididi, nena maaddana; i kase ne de7uwau zaaridi woitana. ⁷ Ne doomettai guutta milatikkonne, ne wurssettai keehippe darana.

⁸ “Kase yeletaa ane oichcha; oichchada nu maizza aawati ai ai tamaridaakko, qorada demma. ⁹ Aissi giikko, nuuni zino yelettidaageeta; nuuni aibanne erokko. Nuuni ha sa7an de7iyo laittai kuwaa mala. ¹⁰ Eti nena tamarissona, neeyyo yootanne bantta akeekidobaappe haasayona.

¹¹ “Ceeccai caree bannasan diccanau danddayenna; maqqaikka haatti bannasan mokkanau danddayenna. ¹² Biron dicciiddi, qanxxettennan de7iiddi, maataappekka eesuwan shullana. ¹³ Xoossaa dogiyya asaa ubbaa wurssettai heggaa mala; Xoossai banna uraa hidootaikka xayana. ¹⁴ I ammanettiyoobai meqqiichchiyaabaa; i ceet-tiyoobaikka shararootiyaa keettaa mala. ¹⁵ I ba shararooti keettan zemppees, shin eqqenna; i a oiqqana, shin a danddayenna. ¹⁶ I awan haattaa ushshido ataakilttiyaa mala; ataakilttiyaa sohuwaa pinni kiyana gakkanau daayees. ¹⁷ Keela shuchchaa

yuushuwan ba xaphuwaa yeddees; shuchchatu giddonkka baayyo sohuwaa koyees. ¹⁸SHin i ba sohuwaappe shodetti xayiyaakko, he sohoi a, ‘Taani nena be7abeikke’ yaagana. ¹⁹Be7a, iita asatu ufaissai haggaa mala. Aissi giikko, hara asati yiidi, eta sohuwaa oiqqoosona.

²⁰“Xoossai tumaappe boree baina asa oli aggenna; iitaa oottiyaageeta qassi maaddenna. ²¹I zaaridi, nena miicissananne ililissana. ²²Nena ixxiyaageeti yeellaa maayana; iitatu keettai xayana” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

9 Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis; ²“Ee, hagee intte giyoogee tuma gidiyooqaa taani erais. SHin asi Xoossaa sinttan xillo gidanau waani danddayii? ³Aara issi uri palamettanau koyikko, he urai i oichchiyo sha7u oishaappe issuwaanne zaaranau danddayenna. ⁴Xoossai ba wozanan aadhdhida eranchcha; ba abbiyankka daro wolqqaama. Aara eqettanau danddayiya ooninne baawa. ⁵Erennan de7ishin, xoqqa dereta i eta sohuwaappe diggees; ba hanqquwankka aatti yeggees. ⁶I biittaa a sohuwan qaattees; biittaa tuuqetakka yaaqiyaaqissee. ⁷Awai awaxxennaadaaninne xoolintteti poo7ennaadan azazanau danddayees. ⁸I barkka salota micciis; abbaa beetaa bollikka hemettees. ⁹Xoossai Wogga Beeriyaa giyo xoolinttetu citaa, Ooriyoona giyo xoolinttetu citaa, Piliyaadisa giyo xoolinttetu citaanne tohossa baggaara de7iya xoolinttetu citata medhdhidaa-gaa. ¹⁰Gidduwaa pilggidi eranau danddayettenna gitabata, qoodi baina oorattabata i oottees.

¹¹“Xoossai taakko shiiqiyaakkokka, taani a be7anau danddayikke; i ta lanqqeera kanttiyaakkokka, taani i hegan de7iyooqaa eranau danddayikke. ¹²I ba koyidobaa ekkina, a ooninne digganau danddayenna. ‘Waatai?’ yaagidi a oichchana asi baawa. ¹³Xoossai ba hanqquwaa teqqenna; Ra7aaba giyo miimminttiyaa maaddiya ba morkketa ba tohuwaappe garssau aattidi yedhdhees.

¹⁴“Yaatin, taani a oishaa zaaranau lo77o qaala auppe demmanau danddayiyan? ¹⁵Taani xillo gidiyaaakkokka, pirddiya Xoossai tana maaraanau woossanaappe attin, taani a bolli zaarikke. ¹⁶Taani a xeesin, i taayyo koyiyaakkokka, ‘Ta cenggurssaa siyiis’ gaada ammanikke. ¹⁷I tana gotiyan menterettees; gaasoi bannan i ta masunttaa darissee. ¹⁸Tana shemppuwaakka shemppissennan diggees; i ta de7uwaa camettees. ¹⁹Wolqqaabaa haasayikko, i wolqqaama. Pirddaabaa haasayikko, a xeesidi, pirdda keetti shiishshana asi baawa. ²⁰Taani xillo gidiyaaakkonne ta doonai tana mooranchcha kessee; taani boree baina asa gidiyaaakkonne, i tana geella kessee.

²¹“Taani boree baina asa. SHin ta de7uwaa wudikke; taani ta de7uwaa karais. ²²Dummatetti baawa; hegaa gishshau, taani, ‘I boree bainaageetanne iitana naa77aakka issippe xaissee’ yaagais. ²³Bashshai xillo asata qoppennan woriyo wode, Xoossai qilliiccees. ²⁴Xoossai ha sa7aa iita asatuyyo aattidi immiis; pirdiyaageetu aifiyaakka goozis. Haggaa ubbaa oottidai a gidanaappe attin, harai oonee?

²⁵“Ta de7o laittati wottaa woxxiya uraappekka aadhdhidi eesotoosona; eti lo77obaa be7ennan paallidi xayoosona. ²⁶Ta de7o laittati maqqa wolwolotudan eesotoosona; argganttai bau miyoobaa oiqqanau saluwaappe duge paalliyoogaadan paalloosona. ²⁷Taani, ‘Ta zuuzunttaa dogana; ta som77uwaakka xumissiyooqaa ag-

gada pashkkana' yaagikko, ²⁸tana gakkana waaye ubbaassi taani yayyais; aissi gi-
ikko, neeni tana geeshsha geennaagaa taani erais. ²⁹Yaatin, taani mooranchcha
gidaichchaappe attin, coo mela aissi daafuriyaanaa?

³⁰“Taani ta bollaa harai atto saamunan meecettiyaakkokka, ³¹neeni tana urqqa
ollan olana; olin ta maayoikka tana shenetana. ³²Taani ayyo zaaruwaa immana
gaanau, Xoossai ta mala asa gidenna. Gididaakko nuuni naa77ai daanna sintti aad-
hdhana; ³³shin ba kushiya nu naa77aa bolli wottidi, nuna sigettiya asi nu gid-
don de7eerenneeshsha! ³⁴Abeet Xoossau, tana qaxxayiyoogaa agga; tana dagant-
tiyoogaanne yashissiyooгаа agga. ³⁵Yaatikko, taani neeyyo yayyennan haasayana;
shin ha77i danddayikke.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

10 “Taani ta de7uwaa karais! Hegaa gishshau, taani mootettanaappe attin,
co77u giikke; taani mishettada haasayais. ²Taani Xoossaa hagaadan yaa-
gais: Hai ta bolli pirddoppa; neeni tana mootiyo mootoi aibakkonne taayyo yoota.
³Neeni tana huqqunnaau bessii? Neeni ne kushiyan medhdhido uraa kariyoogee,
qassi iitatu halchchuwaa polissiyooгee lo77oo? ⁴Ne aiffee asa aife malee? Asi xeel-
liyoogaadan neeni xeellai? ⁵Ne de7o laittaikka asa de7o laittaa keenee? ⁶Yaatin, ta
mooruwaa aissi koyai? Ta nagaraakka aissi qorai? ⁷Taani mooranchcha gidenna-
gaanne ne kushiyaappe tana ooninne ashshanau danddayennaagaa neeni eraasa.

⁸“Tana ne kushee giigissidi medhdhiis; shin ha77i he kushee simmidi, tana
xaissees. ⁹Neeni tana urqqaappe medhdhidoogaa hassaya. Yaatin, ha77i tana
baanaadan liiqissanau hanai? ¹⁰Tana maattadan ta aayee uluwan tigidaageenne
dichchidaagee nena. ¹¹Tana neeni ashuwaanne gogaa maizzadasa; ta meqettaa xa-
phuwaara gattada waxadasa. ¹²Neeni taayyo de7uwaanne aggenna ne siiquwaa
immadasa; ne naaguwan neeni tana paxa wottadasa.

¹³“SHin neeni he wodeppe doommada, ne wozanaa gidдон tana qohanau qop-
piyoogaa taani erais. ¹⁴Taani nagaraa oottikko be7anau, neeni tana wochchaasa;
ta mooruwaakka atto gaakka. ¹⁵Taani mooranchcha gidikko, taayyo aayye7ana!
Qassi taani xillo gidiyaakkokka, ta huuphiyaa pude xoqqu oottanau danddayikke.
Aissi giikko, neeni tana yeellan kuntta wottadasanne tuggan mattoya wottadasa.
¹⁶Taani otorettikko, neeni tana gaammodan yedettada oiqqana; oiqqada qassikka
tana qohanau, ne maalaalissiya oosuwaa neeni oottana. ¹⁷Neeni ta bolli ooratta
markkata ehaasa; ne hanquwaakka ta bolli darissaasa; tana olanau ooratta halch-
chota giigissaasa.

¹⁸“Yaatin, tana ta aayee uluwaappe aissi kessadii? Ooninne tana be7ennan
haiqqarkkinaashsha! ¹⁹Taani de7ennan aggarkkinaashsha! Woikko ta aayee
uluwaappe kiyosaara duufuwan wodhdharkkinaashsha! ²⁰Ta de7anau attida laittati
guutta gidokkonaa? Taani qiibaa ufaitta ekkana mala, hai tana aggarkkii! ²¹Leel-
ida xuma sohuwaa taani biyo wodee matiis; taani hegaappe simmada haa yiikke.
²²Taani biyo sohoi sakkana xumainne cabboi de7iyo biitta; hegan de7iyo poo7oikka
xumaa mala” yaagiis.

Xoofaari Koiro Haasayido Haasayaa

11 Yaagin Naa7ima biittaappe yiida Xoofaari zaaridi, hagaadan yaagiis; ²“Ha
haasayettida qaalau ubbau zaaro immiya asi baawee? Woikko haggaa

haasayida bitanee tumanchcha gidanau danddayii? ³Ne mela haasayai asaa co77u oottii? Neeni qilliicciyo wode, nena seeriyaabi baawa gaadiiyye? ⁴Neeni odaidda, ‘Ta timirttee tuma; taani Xoossaa sinttan geeshsha’ yaagaasa. ⁵Wai ana, Xoossai ne bolli ba doonaa dooyidi haasayeerenneeshsha! ⁶I neeyyo aadhdhida eratettaa xuura qoncciseerenneeshsha! Aissi giikko, tumu aadhdhida eratettaassi daro kifileti de7oosona. Xoossai nena ne oottido nagaraa keenaa qaxxayibeennaagaa era.

⁷“Neeni Xoossaa ciimma xuuraa qorada eranau danddayai? Woikko Ubbaa Danddayiya Xoossaa zawata koyada demmanau danddayai? ⁸Eti salotuppekka xoqqa; neeni ainne oottanau danddayakka. Eti Si7ooliyaappekka aadhdhida ciimma; neeni eranau danddayakka. ⁹Xoossaa aadhdhida eratettaa biittaa zananaappe aduqqees; abbaa gomppaappekka aakkees. ¹⁰I yiidi, nena qasho keettan yeggiyaakkonne pirda keetti shiishshiyaakko, a digganau danddayiyai oonee? ¹¹Xoossai pattenna asata erees; iitabaa be7iyo wode, i coo aggenna. ¹²Eeyya asai aadhdhida eranchcha gidiyoo gaappe harddiidiyaa asa yeliyoogee matees.

¹³“Iyyoobaa, neeni ne wozanaa suure oottikko, ne kushiyaakka akko miccada woossikko, ¹⁴nagaraa ne kushiyaappe haassikko, ne keettanka iitabai de7ennaadan oottikko, ¹⁵yaatikko, neeni xoqqu gaada yeellai bannan ubbabaa xeellana; yashshiyaabi bannankka minnada eqqana. ¹⁶Ne metuwaa ubbaakka neeni dogana; gukkida haattaadan, neeni a naa77antto hassayakka. ¹⁷Ne de7oi seetaa awaappekka aadhdhidi poo7ana; ne de7uwaa xumaikka maallado poo7uwaa mala gidana. ¹⁸Neeyyo hidootai de7iyo gishshau, neeni hirggennan de7ana. Xoossai nena naagiyo gishshau, neeni woppu gaananne shemppana. ¹⁹Neeni xiskkiyo wode, nena yashsana uri baawa; daroti nena auddashana. ²⁰SHin iitati metuwaa be7idikka akeekokkona; appe baqati attanaukka danddayokkona. Eta haiqoppe attin, hara hidooti de7enna” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

12 Yaagin Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis; ²“Hayyanintta, intte tumukka asa; aadhdhida eratetta ubbaikka inttenaara haiqqana! ³SHin taukka intteegaadan akeekai de7ees; taani intteppe laafikke! Ha intte haasayidobaa ubbaa ooninne erees. ⁴Taani Xoossaa woossin, i siyido asa gidikkonne, ta laggetuyyo miicciyoobaa kiyaas; taani xillonne boree banna asa gidikkokka, qilliicciyoobaa kiyaas. ⁵Inttena aiba metoinne gakkibeenna gishshau, ta metuwaa kareeta; kunddanau ganddigaariya bitaniyaakka sugeeta. ⁶Bonqiyageetu keettati saro de7oosona; Xoossaa yiilloiyageetikka hirggi bannan de7oosona. Eta kushiyaawolqqai eti goinniyo xoossa.

⁷“SHin neeni ane meheta oichcha; eti nena tamaarisana. Woikko saluwaa kafota oichcha; eti neeyyo yootana. ⁸Woikko sa7aara gooshettiya meretati nena tamaarisana; abbaa moletikka neeyyo odana. ⁹GODAA kushee haggaa oottidoogaa hageetu ubbaa gidon erennai oonee? ¹⁰Paxa de7iya meretatu ubbaa de7oinne asa ubbaa shemppoi a kushiyaana. ¹¹Inxxarssai qumaa shaakki eriyoo gaadan, haittai haasayaa shaakkidi erenneeyye?

¹²“Aadhdhida eratettaa cimida asatu matan de7ees; daro wodiya de7iyoo ghee akeekaa immees. ¹³Xoossaassi aadhdhida eratettanne wolqqai de7ees; zoreenne akeekai an beetees. ¹⁴Xoossai qolidobaa zaaretti keexxanai oonee? I qachchido

uraakka birshshi yeddanaa oonee? ¹⁵ Xoossai iraa teqqikko, biittai meeles; i iraa bukissikko, di7oi biittaa bashshees.

¹⁶ “Minotettainne xoonoi Xoossaagaa; cimettiyaageenne cimmiyaageenne naa77aikka appe garssaara de7oosona. ¹⁷ Zoriyaageetuppe i aadhdhida eraa qaari ekkees; halaqataakka i gooshshees. ¹⁸ I kawota kawotaa araataappe wottees; wottidi ailleta kessees. ¹⁹ Qeesetuppekka bonchchuwaa qaari ekkees; wolqqaamataakka aatti yeggees. ²⁰ Ammanettida asataakka co77u oottees; cimatupeekka akeekaa wotti ekkees. ²¹ Halaqata kaushshees; deriyaa kaalettiyaageetu wolqqaakka wurssees.

²² “Xuman de7iya xuura yohota qonccissees; sakkana xuma sohuwaakka poo7o kessees. ²³ Xoossai kawotettata gitayees; gitayidi qassi xonees. Kawotettaakka aassees; aassidi qassi xaissees. ²⁴ Sa7aa asaa halaqata akeekaa diggidi, ogee baina bazuwan toilattanaadan oottees. ²⁵ Poo7oi baina xuman eti tattaafoonsa; mat-tottida asatudan eti ganddigaaroonna.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

13 “Hagaa ubbaa ta aifee be7iis; ta haittaikka siyidi akeekiis. ² Intte eriyooгаа taanikka erais; taani intteppe laafikke. ³ SHin taani Ubbaa Danddayiya Xoos-saassi haasayanau koyais; inttenaara gidenna. Taani ta mootuwaa meta mootet-tanau amottais. ⁴ Intte erenna asa gidiyooгаа erettennaadan, wordduwan kam-meeta; intte ubbaikka pattenna aakimeta. ⁵ Intte ubbai co77u giidaa giderkketi-ishsha! Yaatiyaakko, inttena asai aadhdhida eranchcha gaana shin!

⁶ “Ha77i ta mootuwaa siyite; ta doonaappe kiyiya palamaa ezggite. ⁷ Intte Xoossaa doona gididi, wordduwaa haasayeetiyye? A gishshaa eqqidi, cimobaa haasayeeti-yye? ⁸ Intte a maaddiyooobi de7ii? Woikko ayyo xabaqa gididi mootetteetii? ⁹ I int-tena pilggi xeelliyaaakko, intteppe lo77obaa demmanee? Intte asaa cimmiyoogaadan, a cimmanau danddayuuteetiyye? ¹⁰ Intte geeman asaa som77uwaa xeellidi maad-dikko, Xoossai tumu inttena seerana. ¹¹ A bonchchoi inttena daganttennee? A anggai inttena yashshennee? ¹² Intte odiyo leemisoti bidintta mala pattennaageeta; intte shiishshiyoo palamai urqqaappe merettida gondalliyaa mala.

¹³ “Ane co77u giite! Taani haasayana; hagaappe guyyiyan, ba hanaa hano. ¹⁴ Taani tana gakkiaabaa, haiquwaa gidiyaakkokka, ekkanaa giiga uttaas. ¹⁵ Be7ite, Xoossai tana woriyaabaa gidikkonne, taani a danddayan naagana. Gidikkonne, taani ta mootuwaa a sintti shiishshana. ¹⁶ Nagaranchcha asi a sintti shiiqanau danddayenna; hagee taani shiiqanau xaliyoogee, ooni erii, ta atettaassi gaaso gidanau danddayees. ¹⁷ Ta haasayaa akeekidi siyite; taani odiyoogee intte haittan gelo. ¹⁸ Be7ite, taani ta mootuwaa giigissaas; shatimmanaagaakka erais.

¹⁹ “Abeet Xoossau, neeni tana mootanau yai? Neeni tana mooranchcha kessikko, taani co77u gaada haiqqana. ²⁰ SHin neeni taayyo ha naa77ubata ootta; oot-tikko taani neeppe geemmikke. ²¹ Tana qaxxayiyooгаа agga; tana daganttoppa. ²² Hegaappe guyyiyan, tana xeesa; xeesin taani koyana. Woikko taani haasayin, taayyo zaarada haasaya. ²³ Bau, taani moorido moorinne nagarai aappunee? Ta balaanne ta nagaraa ane tana bessa.

²⁴ “Neeni aibissi ne som77uwaa taappe genttai? Qassi tana aibissi ne morkkedan goodai? ²⁵ Tana, carkkoi efiyo boncco malaa, yashissuutee? Woikko melida suulla malaa yedettuutee? ²⁶ Neeni ta bolli xaafido mootoi camo; harai attin, taani yela-

gatettan de7aidda oottido mooruwaanne ashshabaakka. ²⁷ Neeni ta tohuwaa toho biratan qachchadasa; ta tanggiyo tanggo ubbaa wochchaasa; ta tohuwaa kottiyaa pilgga xeellaasa. ²⁸ Taani musidabaadaaninne bil77ai miido afaladan musais.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

14 “Maccaasappe yelettida asa baree qantta; heгаа keesaikka metuwan kumi uttiis. ² I ciishshaadan ciyyidi, sohuwaarakka qoqqofetti aggees; qassi gam77ennan kuwaadan eesuwan aadhhiichchees. ³ Yaatin neeni, Xoossai, heгаа mala asakka xeelluutee? Qassi a pirddanau ne sintti shiishshuutee? ⁴ Tunabaappe geeshshabaa kessanau danddayiyai oonee? Ooninne baawa. ⁵ Asi de7ana laittati zawati uttidosona; i de7ana aginaakka neeni qooda wottadasa; neeni wottido za-waappe aadhdiyaabi baawa. ⁶ Hegaа gishshau, keraа oottiya asi ba oosuwaa polidi shemppiyooгаadan, asi ba daafura laittaa polidi shemppanaadan, a aggaaga.

⁷ “Mittaassikka hidootai de7ees; mittai qanxxikko aacees; aacaikka heгаadan haniiddi, de7i bayees. ⁸ He mittaa xaphoi biitta garssan ceegikkokka, a duru-maikka biittan musikkokka, ⁹ haattaa peenuwaa demmidi aacees; puutiyaadan ooratta licuwaa kessees.

¹⁰ “SHin asi haiqqin, a wolqqai wurees; a shemppoi kiyaappe hini baggan, i awan de7ii? ¹¹ Abbaappe haattai meliyoogaadan, qassi shaafaa haattaikka to77iyoogaadan, ¹² heгаadan asaikka haiqqees; he sohuwaappe denddena. Saloti aadhhdhana gakkanaashinkka asi beegottenna; ba xiskuwaappekka denddena.

¹³ “Abeet Xoossau, neeni tana duufo gidдон genttada, ne hanqqoi aadhhdhana gakkanaashin qottidabaa gidarkkiishsha! Neeni taayyo keeruwaа immada, he gal-lassi tana hassayidabaa gidarkkiishsha! ¹⁴ Issi asi haiqqikko, simmidi paxanee? Ta laamee yaana gakkanaashin, ha tugga wodiyaа ubbaа danddayan naagana. ¹⁵ Neeni medhdhido tanakka be7anau neeni laamotiyo wode, neeni tana xeesana; xeesin taani neeyyo koyana. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, neeni tumuppe ta tangguwaa wochhana; shin ta nagaraа ta bolli qoodakka. ¹⁷ Ta mooroi qarcciitaa gidдон yi-icetti uttiis; ta nagaraakka neeni kammadasa.

¹⁸ “Deree kunddiyoonne meqerettiyoogaadan, zaallaikka xoqolettiiyoogaadan, ¹⁹ haattaikka shuchchaа bookkiyoogaadaaninne di7oikka biittaa meeccidi efiyo-oogaadan, heгаadan neenikka asaa hidootaa xaissaasa. ²⁰ Neeni a merinau xoon-aasa; yaatobare i bi aggees. A meraanne laammada, ne sinttappe yeddaasa. ²¹ A naati bonchchettikko, heгаа i erenna; eti tooshettikkokka be7enna. ²² SHin a bollaa seelai a xalaalau siyettees; i ba xalaalau yeekkees” yaagiis.

Naa77antto Haasayata

Elifaazi Naa77antto Haasayido Haasayaa

15 Yaagin Temaana biittaappe yiida Elifaazi hagaadan yaagidi zaariis; ² “Aad-hdhida eranchcha asi carkkodan ohettennabaa haasayii? Woikko arshsho bagga carkuwaa ba uluwaa coo kunttii? ³ Pattenna woikko maaddenna mootuwaa mootettii? ⁴ Hegaа gidikko, neeni Xoossaassi yayyiyoogaa guuttadasa; haratikka Xoossaassi goinnennaadan diggaasa. ⁵ Ne iitatetta ne haasayan erettees; ne cincca haasayai nena genttees. ⁶ Ne bolli pirddiyai ne doonaappe attin, tana gidikke; ne inxxarssai ne bolli markkattees.

⁷ “Koiro yelettida asi nenee? Woikko neeni dereti merettanaappe kase yelettadii? ⁸ Neeni Xoossaa xuura yaa7aa tumu siyadii? Woikko aadhdhida erattettaa ne xalaalai eriyaabaa neeyyo milatii? ⁹ Nuuni erennabaa neeni eriyoobi aibee? Nuuyyo gelenan aggidi, neeyyo gelidabai aibee? ¹⁰ Ne aawaappe bairatiya asati, cimidi puulum-mida asati nu giddon de7oosona.

¹¹ “Xoossai neeyyo immido minttettoinne nuuni neeyyo ashkкететтан haasayido qaalai guutteeyye? ¹² Ne wozanai nena aissi wora efii? Ne aifeekka aissi xeelaa dereqqii? ¹³ Yaatada neeni Xoossaa bolli hanqquettadasa; hegaa mala qaalaakka ne doonaappe kessadasa. ¹⁴ Asi Xoossaa sintan geessha gidanau danddayii? Woikko maccaasappe yelettida asi xillo gidanau danddayii? ¹⁵ Be7a, Xoossai ba kitanchchatunkka ammanettenna; harai atto salotikka a sinttan geessha gidokkona. ¹⁶ SHin ha sheneyiaanne tunida asi, nagaraakka haattaadan ganiya asi ubba iitaa darennee!

¹⁷ “Iyyoobaa, ane siya! Taani neeyyo yootana; taani be7idobaa ubbaa neeyyo odana. ¹⁸ Aadhdhida eranchcha asati bantta maizza aawatuppe demmido erattettaa genttendan tana tamarissidosona. ¹⁹ Ha biittai eta xalaalaassi imettiis; hara biittaa asaa timirttee eta giddon walahettibeenna.

²⁰ “Asa huqqunnidi de7iya iita asi, ba de7o laitta ubban tuggi appe shaahet-tenna. ²¹ Ubbaton daganttiya cenggurssai a haittan siyettes; i saro de7ais giishin, panggati a bolli yaana. ²² Xumaappe kessi ekkanaagaa i ammanenna; i bisuwau qaadettiis. ²³ A ahai ankkuwau quma gidana; baayyo xuma gallassai matattidoogaa i erees. ²⁴ Metoinne tuggai olau kiyida kawuwaadan a daganttana. ²⁵ Aissi giikko, i ba kushiyaa Xoossaa bolli denttiis; Ubbaa Danddayiya Xoossaa bollikka xaliis. ²⁶ Burzuzzai burzuzzai kiyi uttido ordde gondalliyaa oiqqidi, Xoossaa bolli makkaliis.

²⁷ “A som77oi modhdhido gishshau, a xeessaikka boborccido gishshau, ²⁸ i laattidi de7iyo katamatikka olan laalettido gishshaunne i de7iyo keettatikka ooninne de7enna ona gidido gishshau, ²⁹ i ba duretettan daro gam77enna; a aqoikka aara takkenna.

³⁰ “Xumaappe i kessi ekkenna; a tasheta laco melissana; a ciishshaakka carkkoi pitti xaissana. ³¹ Barkka bana cimmiiddi, hadaban ammanettoppo. Ammanetikko, i ekkanaabakka hadabaa. ³² Wodee gakkennan shulliyaanne meli simmidi, naa77antto aacanau danddayenna mittaa mala i gidana. ³³ Teerennan wurccuwaara qoqqofettiya woiniyaa malanne ciishshai qoqqofettiyo wogaraa mala i gidana. ³⁴ Xoossaassi yayyenna asatussi zaree xayana; mattaaiyan keexettida keettaakka tamai maana. ³⁵ Eti metuwaa shahaaridi, iitabaa yeloosona; eta uluwankka cimoi kumi uttiis” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

16 Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis; ² “Taani haggaa mala haasayaa daruwaa siyaas; intte minttettoos giiddi, tana metiyaageeta. ³ Ha go77i banna intte haasayaayyo wurssetti baawee? Tanaara inttena haggaa keenaa palamis-siya gaasoi aibee? ⁴ Intte ta sohuwan de7in, taani intte sohuwan de7idabaa gidiyaakko, taanikka ta huuphiyaa qaattaidda, ha77i intte giyoobaa ubbaa intte bolli loittada haasayana shin! ⁵ Hegaadankka, ta zoriyan taani inttena minttana shin! Ta doonaappe kiyiya haasayaikka inttena minttettana shin!

⁶“SHin taani haasayiyaakkokka, ta sahoi decenna; taani co77u gaada dand-dayiyaakkokka, taappe kichchenna. ⁷Abeet Xoossau, neeni tana hitti oottadasa; ta keettaa asaa ubbaakka xaissadasa. ⁸Neeni ta gogaa melissadasanne gunddissadasa; ta bollaakka gilqissadasa. Hegaa gishshau, asai tana be7idi, ‘Hagee i nagaranchcha gidiyogau markka’ yaagees. ⁹Xoossai ba hanquwan tana duuteretti yeggiis; ba achchaakka ta bolli garciis; i ta morkkee tana dereqqees. ¹⁰Asati ta yuushuwan shiiqidosa; shiiqidi ta bolli qilliicciiddi, ta qinxalliyyaa baqqidosona. ¹¹Xoossai nagaraa oottiya asatuyyo tana aattidi immiis; iitatu kushiyanka i tana oliis.

¹²“Taani kase woppu gaada de7aas; shin Xoossai tana kincherettiis; ta mirggaaciyyaa oiqqidi, i tana mentterettiis. Qassi i tana zambbi kaa7anau baazzan wottiis; ¹³a wonddafiyaa zubbeti tana yaara haara muddidosona. Qareti bannan i ta kilahuwaa caddidi, ta ciyyiyaa ta tiriyaappe sa7an gussees. ¹⁴Olanau woxxiya olanchchaadan, i tana zaari zaaridi masunxxissees. ¹⁵Taani kayyottada, waaruwaa maayaas; ta wolqqaikka baanan olettiis. ¹⁶Taani yeekkiyo yeehuwaa daruwan ta som77oi puuriis; ta aifeekka zo77iis. ¹⁷SHin ha ubbankka taani mooridobi baawa; ta woosaikka geeshsha.

¹⁸“Biittau, biittau, ta suuttaa kammoppa; taani waassanaagaa diggoppa. ¹⁹Ha77ikka ta markkai saluwaana; taayyo xabaqatiyaagee bolla xoqqaana. ²⁰Ta laggeti tana karidi xeelloosona; ta aifee Xoossaa sinttan afuttaa tigees. ²¹Asaa asaara walassidi sigettiya asi de7iyooogaadan, tana Xoossaara sigettiya asi de7idaa gideerenneeshsha! ²²Aissi giikko, aramida laittati aadhdhidoogaappe guyyiyan, taani simmennasaa baana.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

17 “Ta shemppiyyaa kiyausu; ta laittai qaammiis; taayyo duufoi giigi uttiis. ²Tana qilliicciyaageeti tumuppe ta yuushuwan de7oosona; eti taayyo yiillotiyo yiilluwaa ubbaton taani be7ais.

³“Abeet Xoossau, neeppe hari tana maaddiyaabi banna gishshau, neeni ne huuphiyan taayyo waase gida. ⁴Etau gelennaadan, neeni ta laggetu wozanaa dammettadasa. Hegaa gishshau, neeni etau xoonuwaa immoppa. ⁵Miishshaa demmana giidi, ba laggeta aatti immiya asaa nagarai a naata kaa7ana.

⁶“Xoossai tana asa ubbau qilliicciyoobaa kessiis; asi som77uwan cuchchiyo asa taani gidaas. ⁷Taani daro kayyottido gishshau, ta aifeekka galjiis; ta kushetinne ta tohoti laafidi, xinqqo keesa kiyidosona. ⁸Keha asati tana be7idi dagammidosona; suuretikka Xoossaa kaddiyaageetu bolli yiillotidosona. ⁹Gidikkonne, xilloti bantta ogiyaappe yaakka haakka simmukkona; suureti wolqqa gujji gujji boosona. ¹⁰SHin ha77i ubbaikka ane taakko haa yiite! Yiyaakkokka, taani intte gidдон issi aadhdhida eranchcha asakka demmikke.

¹¹“Ta de7o laittai wuriis; ta halchchido halchchoikka ta wozanaa amoikka coo attiiis. ¹²Ta laggeti qammaa gallassa goosona; xumi uttidaashin, ‘Poo7ana hanees’ yaagoosona. ¹³Taani ufaissan naagiyo ta keetta duufuwaa; ta hiixaakka yan xuman hiixxana. ¹⁴Duufuwaa taani, ‘Neeeni ta aawaa’ yaagana; guxuniyaakka, ‘Neeeni ta aayyiyo’ woikko ‘Ta michchiyo’ yaagana. ¹⁵Yaatin, ta hidootai awaane? Ooni a be7idee? ¹⁶Ta hidootai tanaara duufuwaa banddee? Nuuni naa77ai issippe biittan duge wodhdhaneeshsha?” yaagiis.

Bilddaadi Naa77 antto Haasayido Haasayaa

18 Hegaappe guyyiyan, SHuuha biittaappe yiida Bilddaadi hagaadan yaagidi zaariis; ²“Iyyoobaa, neeni ha haasayaa aude wursuutee? Ane akeeka. Yaato-bare nuuni haasayana. ³Nuna aissi miizza kessai? Aissi nuna damma kessai? ⁴Neeni ne hanquwan nena qohaasa. Ne hanquwan biittai baisa gidanee? Woikko zaallati bantta sohuwaappe xoqolettanee?

⁵“Nagaranchchatu de7oi xomppee to7iyooogaadan to7anaagee geeshsha; i naa77 antto mulekka eexxenna. ⁶I xomppee bainna keetta mala; kase a matan de7iya xomppee kka to7ees. ⁷I tanggiyo tanggoikka qaamnees; i haraata zoriyo zoree a ongees.

⁸“A hemetai a efiidi, piriyan gelissees; diizzaa gidon i hemettees. ⁹Piree a gind-diyya oiqqees; oiqqidi a qatuwaa diggees. ¹⁰Ayyo yurddo wodoro geeman sa7an hiixetti uttees; i hemettiyo ogiyanka gitee wodhdhi uttees.

¹¹“Dagamai a dooddees; dagamai a guyeera ginddiyya matidi yedetees. ¹²A wolqqai namisan daafuriis; bashshai a lanqqen naagees. ¹³Woriya harggee a bol-lan ubban woraajjees; a kushiyaanne a tohuwaa duushissees. ¹⁴I hirggi bannan de7iyo ba keettaappe yedetettes; eti Haiquwaa giyo kawuwaakko, a efoosona. ¹⁵Harggiyaa gooddanau dinniyaa laaloogaappe guyyiyan, ooninne a keettan de7ena. ¹⁶I xaphoi garssaara meliyoonne tashetikka bollaara qoqqofettiyo mittaa mala gidees. ¹⁷A woree biittaappe xayees; a sunttaikka sa7an hassayettennan attees. ¹⁸I poo7uwaappe xumau yedetettana; asai de7iyo biittaappekka i xayana. ¹⁹Ayyo na7i woikko zaree xayana; i de7ido sohuwan issi asinne paxa attenna. ²⁰Arggo bagga asai a gakkidaban dagamnees; arshsho bagga asaikka yashshau kokkorees. ²¹Audekka iita asatu wurssettai heгаа mala; Xoossaa erennaageetu qaadaikka heгаа mala” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

19 Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis; ²“Intte tana aude gakkanaassi mudduuteetii? Aude gakkanaassi intte qaalan tana gaaccuuteetii? ³Intte tana tammutoo cayideta; tana kaushshiidikka yeellatekketa. ⁴Taani tumu balidabaa gidiaakkokka, ta balai tana oichchana. ⁵Intte taappe kehiiyooaba intteyyo milatin, ‘Hagee metoi ubbai a gakkidoogee, i moorido gishshaassa’ yaagidi, ta bolli pirddeeta. ⁶SHin ha metuwaa ubbaa ta bolli gattidaageenne gitiyan tana gelissidaagee Xoossaa gidiiyoogaa erite.

⁷“Taani, ‘Naaqettaas’ yaagada waassin, taayyo alliyaabi baawa; qaalaa xoqqu oot-tada, suure pirddaassi waassinkka, siyiyaabi baawa. ⁸Taani kanttennaadan Xoossai ta ogiyaa diriis; ta hemettiyoosaakka xuman gooziiis. ⁹Ta duretettaa taappe qaariis; ta bonchchuwaakka taappe diggiis. ¹⁰I tana mentteretti yeggiis; ta hidoottaakka xaphuwaara xoqolettida mittaa mala oottiis. ¹¹A hanqqoi ta bolli eexxi kiyiis; i tana ba morkkedan qoodees. ¹²Ta bolli woraajjanau i ba olanchchata kiittees; eti tana olanau ogiyaa kessoosona; ta dunkkaaniyaa yuushuwaakka dooddoosona.

¹³“Xoossai ta ishata taappe haassiis; tana eriyaageeti muleera taayyo allaga gididosona. ¹⁴Ta dabboti taappe shaahettidosona; ta laggetikka tana dogidosona. ¹⁵Ta son de7iya imattati tana dogidosona; ta macca ashkkaaratikka tana imat-tadaaninne betedan xeelloosona. ¹⁶Taani ta ashkkaaraa xeegin, taayyo koyenna;

taani woossinkka, taayyo eenenna. ¹⁷Ta maccaasiyaa ta doonaa peenuwaa ixxaasu; ta ishanttikka tana shenetoosona. ¹⁸Harai attin, guutta naatikka tana karoosona; taani eqqiyo wode, ta bolli qilliiccoosona. ¹⁹Ta mata laggeti ubbai tana shenetoosona; taani siiqidoogeetikka taayyo zokkuwaa zaaridosona. ²⁰Ta meqettai ta gogaara ohettiis; haiquwaappe qiisan taani attaas.

²¹“Inttenoo ta laggetoo, Xoossaa kushee tana dechchido gishshau, taayyo qarettite. ²²Xoossai tana yedettiyoogaadan, intte tana aissi yedetteetii? Hanno gakkanaassi intte tana tuggayidoogee gidennee?”

²³“Hanno gakkanaashin taani haasayido qaalai, wai hassayettidaa gideerenneeshsha! Maxaafanka wai xaafettidaa gideerenneeshsha! ²⁴Daro gam77ana mala, birata maarisan zaallaa bollan woocettidi xaafetteerenneeshsha!”

²⁵“Tana Wozidaagee paxa de7iyooqaanne wurssettan biittaa bollan i eqqanaagaa taani erais. ²⁶Ta gogai meetetti wurikkonne, taani ta ashuwaappe shaahettata, Xoossaa be7anaagaa erais. ²⁷Hara uraa gidennan, taani ta huuphen, ta aifiyan a be7ana. Hegaa gishshau, ta wozanai aiba laamotii!”

²⁸“Intte, ‘Metuwaayyo unkkoi a gidido gishshau, ane haayite! A yedettoos!’ giikko, ²⁹bisuwaayyo yayyite! Xoossaa hanqqoi bisuwaara yaana; pirddai de7iyooqaakka erite” yaagiis.

Xoofaari Naa77antto Haasayido Haasayaa

20 Naa7ima biittaaappe yiida Xoofaari hagaadan yaagidi zaariis; ²“Ne haasayai tana lanccissido gishshau, taani ainne takkennan ne haasayaayyo zaaruwaa immana. ³Ne cashsha haasayaa taani siyais; siyin ayyo bessiya zaaruwaa tana imma imma gees.

⁴⁻⁵“Asa biittaa bolli wottido wodiyaappe doommidi, beniisappekka nagaranchcha asatu ceeqoi qantta wodiyaassa gidiyooqaa, Xoossaa erenna asatu ufaisaikka liphida aifee xeellanaashiina gidiyooqaa neeni eraasa. ⁶Iita asi shaaraa gakkanaashin aduqqikkokka, ⁷i buhiyaadan pitetti xayana. A eriya ubbai, ‘I awan de7ii?’ yaagana. ⁸Aimuwaadan i paalli xayana; simmidikka beettenna; qammaa ajjuutaadan i xayii bayana. ⁹A be7ida aifeti naa77anttidi, a be7okkona; i ba de7iyooosaappekka tippi giidi xayana. ¹⁰Iita aawai bonqqi ekkido miishshaa a naati banta kushiyan guyye zaarana. ¹¹Payyanne mino gidiiya a bollai guutta wodiyaappe guyyiyan, biittaa kiyana.

¹²“Iita asa doonan iitatetta qumadan laqilaqikkokka, i ba inxxarssaappe garssa baggaara gentikkokka, ¹³wurenaadan ba doonan coommiiddi, wotti bayikkokka, ¹⁴a ulo gididon a qumai laamettana; laamettidi woriya shooshshaa yiishshaa mala au gidana. ¹⁵Iita asi ba mittido duretettaa haa cuchhana; a uluwaappe Xoossai cooshshidi kessana. ¹⁶Iita asi mittiyooqai au yiishsha gidana; shooshshaa yiishshaa mala gididi, a worana. ¹⁷Eessainne maattai haattaadan goggishin, i be7ennan haiqqana. ¹⁸Ba daafurido daafuraa cawaa meennan, haraassi sheedhdhana; zal77idi worissido ba woriyanka ufaiitenna. ¹⁹Aissi giikko, hiyyeesata i un77ettiis; eta shenehoo giis; hara asi keexxido keettaakka bau ekkiiis.

²⁰“A yiiqiyau zawi baawa; ba dosiyooqaa xarzzanau danddayenna; ²¹i midoogaappe guyyiyan, aibinne attenna. Hegaa gishshau, a duretetta gam77enna. ²²I daro aquwaa demmiyo wode, metoi akeekennan a bolli gakkii wodhdhana. ²³I miidi kallishin, Xoossai a qaxxayanau ba suulliyya hanquwaa a bolli gussana. ²⁴Bi-

rata bisuwaappe i baqatana; shin nahaasiyaa zubbee a caddana. ²⁵He zubbee ayyo zokkuwaara kantti kiyana; he phooliyaa xeerai a tiriya kanttidi, ciyyiyaa gussana. Hegaa gishshau, dagamai a wozanaa shabbirana.

²⁶“I shiishshido aqo ubbai xayana; asi eettibeenna tamai a maana; a keettan attida asai ubbaikka taman meetettana. ²⁷Saloti ha bitaniyaa nagaraa qonccissana; biit-taikka a bolli markkattana. ²⁸Xoossai hanqqettidi ehiyo beetan a keettainne ayyo de7iyaabai ubbai shohettidi baana. ²⁹Xoossai iita asatuyyo wottido qaada hagaa” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

21 Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis; ²“Ane ta haasayaa akeekidi ezggite; ezggiyoogee intte tana minttettiyoogaa gido bayin. ³Taani issiton haasayanau taayyo kayaa immite. Taani haasaya simmin, qilliiccite! ⁴Taani mootettiyo ai asara gidenna. Yaatin, tau danddayai wurikko, hegee garamisiyaabee? ⁵Ane tana xeellite; xeellidi garamettite; intte kushiyanikka intte doonaa oiqqite. ⁶Tana gakkidabaa taani qoppiyo wodekka, tana daganttees; ta bollaikka kokkorees.

⁷“Iita asati aissi paxa de7iyoonaa? Eta baree aissi aduqqii? Eta wolqqaikka aissi dari dari bii? ⁸Etuu naatinne naatu naati de7oosona; eti diccishin be7anau, gam77idi de7oosona. ⁹Eta soi hirggi bannan saro de7ees; Xoossai eta ba gatiman shoci erenna. ¹⁰Eta korima boorati macca miizzaara gaittiyo wode, koxxennaadan oittoosona; macca miizzatikka aucayennan yeloosona. ¹¹Bantta naata dorssaa wudiyaadan kessoosona; eta naatika yan han duroosona. ¹²Karaabiyaa baqqiid-dinne diittaa diixxiiddi, yettaa yexxoosona; pulaaliyaa punniiddikka ufaittoosona. ¹³Eti bantta de7o laittaa ishaluwan polidi, bantta duufuwaakka saro boosona. ¹⁴Yaaniidikka eti Xoossaa, ‘Nuuppe haakka! Nuuni ne ogiyaa eranau koyokko! ¹⁵Nuuni ayyo oottanau Ubbaa Danddayiya Xoossai oonee? Nuuni a woossidi, go7ettanabi aibee?’ yaagoosona. ¹⁶Eti bantta ishalo de7uwaa bantta minotettan demmida goosona; shin taani eta qofaa ekkikke.

¹⁷“Iita asatu de7uwaa xompee to7i erii? Eta bolli bashshai wodhdhi erii? Xoossai ba hanquwan eta qaxxayi erii? ¹⁸Carkkuwaa sinttan eti suullaadan hanido wodee de7ii? Gotee pittu efiyo baanaadan eti hani eriyoonaa?

¹⁹“Intte, ‘Xoossai aawatu mooruwan eta naata qaxxayees’ yaageeta. Ane Xoossai nagaranchchata eta huuphen qaxxayo! Yaatiyaakko eti bantta mooruwaa erana. ²⁰Eti bantta qixaatiyaa banttau ekkona. Ubbaa Danddayiya Xoossaa hanquwaa xuu7aakka eti bantta huuphen uyona. ²¹Aissi giikko, eti haiqqiichchidoogaappe guyyiyan, eta naata aibi gakkikkonne koyokkona.

²²“Bolla xoqqan de7iyaageeta pirddiya Xoossaa eraa tamarissanau danddayiya asi de7ii? ²³Issi asi kumetta wolqqainne kumetta saroi de7ishin, ishaluwan de7iiddi haiqqees. ²⁴A bollai orddidaashin, a meqettaa kolzseekka shica de7ishin haiqqees. ²⁵SHin hara asi a shemppuwan azzanoi paccennan, ba de7on mulekka lo77obaa demmennan haiqqees. ²⁶Haiqqidi eti naa77aikka issi mala biittan moogettoosona; eta naa77aakka guxuneti kammoosona.

²⁷“Intte tana naaqqanau qoppidi, intte wozanan halchchido halchchuwaa muliyaa taani loittada erais. ²⁸Intte, ‘He iitaa oottiya, gita bitaniyaa keetta ha77i awaane?’ yaageeta. ²⁹Ogiyaara hemettiya asata oichchibeekketii? Eti odiyoogaa

ammanekketii? ³⁰ Eti, ‘iita asati bashshaa gallassi boshettennan attoosona; Xoossaa hanqqoi qoncciyoo gallassikka eti kessi ekkana’ yaagoosona. ³¹ Iita asa a iitatettau oonee walassanai? I oottido iitabaukka a qaxxayanai oonee? ³² I haiqqin, a ahaa duufuwaa efiyo wode, a duufoi bonchchuwan naagettana. ³³ Qoodi baina asai a baliyan pe7ees; a duufuwaa biittaikka utulaadan au kauyyees. ³⁴ Yaatin, intte tana waati hada oduwan minttetteetii? Intte ta oishaassi zaarido zaaroi ubbai worddo!” yaagiis.

Heezantto Haasayata

Elifaazi Heezantto Haasayido Haasayaa

22 Hegaappe guyyiyan, Temaana biittaappe yiida Elifaazi hagaadan yaagidi zaariis; ² “Asi Xoossaa go77ana danddayii? Harai atto aadhdhida eranchcha gidiaakkokka, i bana go77anaappe attin, Xoossaa go77enna. ³ Neeni xillo gidikko, hegee Ubbaa Danddayiya Xoossaa ufaissii? Ne ogee boree bannaagaa gidikko, hegan i aiba wore demmii?

⁴ “Neeni ayyo yayyiyo gishshaassee, i nena seeriyooenne pirddiyoogee? ⁵ Ne iitatetta daro gidennee? Ne nagarau zawi baawa. ⁶ Neeni ne ishata gaasoi bannan waasiyaa xeesissadasa; asaa maayuwaakka qaarada eta kallo ashshadasa. ⁷ Neeni saamettidaageeta haattaa ushshabaakka; namisettidaageetakka qumaa diggadasa. ⁸ Neeni ne wolqqaaninne ne maatan zemppada, hara asaa biittaa neeyyo coo ekkadasa. ⁹ Am77eta mela kushe yeddadasa; aawi bannaageetakka huqqunnadasa. ¹⁰ Ne yuushuwan gitee dooddi uttidoogee hegaassa; akeekennan yashshai nena kokkorssiyoogee hegaassa. ¹¹ Neeni be7ennaadan, neeyyo xumiyoogee hegaassa; qassi kixa haattai nena muukkiyoogee hegaassa.

¹² “Xoossai bolla xoqqa saluwan uttidi, xoqqan de7iya xoolintteta duge xeellees. ¹³ SHin neeni, ‘Xoossai ai erii? I heгаа mala, sakkana xumaa giddoorakka pirddanau danddayii? ¹⁴ Salo gufanttuwaa bolli i simerettiyo wode, i be7ennaadan, sikkida shaarai a goozees’ yaagaasa.

¹⁵ “Nagaranchchati hemettido beni ogiyan baanau qofaa qachchadii? ¹⁶ Eti bantta wodee gakkennan de7ishin haiqqidosona; eta de7uwaa baasoikka di7uwan meecetti xayiiis. ¹⁷ Eti Xoossaa, ‘Nuuppe haakka! Ubbaa Danddayiya Xoossai nuuyyo ai oot-tanau danddayii?’ yaagidosona. ¹⁸ Gidikkonne, eta keettan lo77obaa kunttidaagee Xoossaa. Hega gishshau, iita asatu qofai taayyo gelenna.

¹⁹ “Iita asatu bolli gakkiiyaaba be7idi, xilloti ufaittoosona; suure asatika ha-gaadan yaagidi, eta bolli qilliicoosona; ²⁰ ‘Tumaappe nu morkketi xayidosona; eta duretettaakka tamai miis’ yaagoosona.

²¹ “Iyyoobaa, ha77ikka Xoossaara giiga; aara saro de7a. Yaatikko, neeni anjjet-tana. ²² A doonaappe timirttiyaa akka; a qaalataakka ne wozanan wotta. ²³ Nenatetta ziqqissada, Ubbaa Danddayiya Xoossaakko, neeni simma; iita ooso ubbaa ne sooppe digga. ²⁴ Ne worqqa sa7an ola; ne muruta worqqaakka shaafaa shuchchan ola. ²⁵ Ubbaa Danddayiya Xoossai neeyyo worqqanne doorettida bira gido.

²⁶ “Hegaappe guyyiyan, neeni Ubbaa Danddayiya Xoossan tumu ufaittana; ufait-tada yeellatenna Xoossaakko pude xeellana. ²⁷ Neeni Xoossaa woossana; woossin i siyana; qassi neeni ne shiiquwaa ayyo gattana. ²⁸ Neeni zorettada qachchidobai neeyyo polettana; ne hemettiyo ogiyankka poo7oi poo7ana. ²⁹ Aissi giikko, Xoossai

otorettiyaageeta kaushshees; shin banttana ziqqissiyaageeta ashshes. ³⁰I suure asa wotti ekkees. Ne kushee naaquwaappe geeshsha gidikko, i nena ashshana” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

23 Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis; ²“Taani ha77ikka Xoossaa bolli makkalaisinne zuuzummais; aissi giikko, taani oolinkka a kushee ta bolli deexxiyoogaa aggibeenna. ³I de7iyoosaa taani erarkkinaashsha! I uttidosaakka gakkarkkinaashsha! ⁴Yaatiyaakko, taani ta mootuwaa a sinttan biddana shin! Ta doonaakka palaman kunttana shin! ⁵I ta mootuwaayyo zaariyoobi aibakkokka taani erana shin! ⁶I ba gita wolqqan tanaara eqettaneeshsha? CHii, chii, i taani odiyoogaa siyanaappe attin, hegaa hanenna. ⁷Ta wozanai suure gidiyo gishshau, taani Xoos-saara mootettanau danddayais; i ta daannai tana merinuu shatinttana.

⁸“SHin aissee, taani arshsho biikko, i yan de7enna; qassi taani arggo biikkokka, a demmikke. ⁹I huuphessa bagga biittan oottiyo wode, taani a be7ikke; qassi tohossa bagga biitti simmiyo wodekka, taani a demmikke. ¹⁰SHin i ta tanguwaa ubbaa erees; i tana paaccikko, taani worqqaadan geeshsha gidiyoogaa i be7ana. ¹¹Taani i hemettido ogiyaa baqqa oiqqada hemettaas; a ogiyaappe wora simmabeikke. ¹²A doonaappe kiyiya azazuwaappe taani shaahettabeikke; a qaalaakka ta wozanan wottaas.

¹³“Xoossai laamettenna. Aara eqettana, woikko ba koyidobaa i oottennaadan a teqqana asi baawa. ¹⁴I taayyo halchchidobaa polana; hegeetu mala, hara daro halch-chotikka ayyo de7oosona. ¹⁵Hegaa gishshau, a sinttan eqqiyoogee keehippe tana yashshees; hegaa ubbabaa qoppada, taani kokkorais. ¹⁶Ta wozanai taahanaadan Xoossai oottiis; Ubbaa Danddayiya Xoossai tana daganttiis. ¹⁷Sakkana xumai ta som77uwaa goozikkokka, tana he xumai haasayaa diggibeenna.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

24 “Ubbaa Danddayiya Xoossai pirddiyo wodiya aissi keerennee? A eriyaageeti he wodiya aissi be7okkonaa? ²Iita asati bantta gadiyaa aassanau, zawan de7iya shuchchaa shoddoosona. Dorssaakka wuuqqi ehiidi, bantta dorssaa wudiyan gattidi heemmoosona. ³Aawai bainna naatu haretu laaggidi, ekki boosona; am77ee booraakka acuwau oiqqidi, banttau ekkoosona. ⁴Hiyyeesata ogiyaappe yedet-toosona; biittan de7iya hiyyeesata ubbaa bantta sinttappe qosetissoosona. ⁵Bazzon de7iya harddiidatudan, hiyyeesati bantta naatuyyo miyoobaa koyiiddi, bazzon daafuroosona. ⁶Eti dembban hara asau kattaa cakkoosona; iita asatu woiniyaa teera wurcuwaakka xunqoosona. ⁷Eti qammaa kallo aqoosona; meeguwa wodekka bollan paliyoobi etau baawa. ⁸Deretun bukkiya iran eti murxxoosona; geliyoosaa xayidi, shuchchaa qoommoosona.

⁹“Iita asati aawai bainna na7aa aayee xanttaa xammioosaappe dafi ekkoosona; hiyyeesatu guutta naatakka acuwaaayyo oiqqoosona. ¹⁰Hiyyeesati maayuwa xayidi, kallo hemettoosona. Eti mirqqiyaa miyyiiddi namisettoosona. ¹¹Eti za-itiyaa kessanau wogaraa teeraa burxxoosona; woini teeraakka gum77iiddi saamet-toosona. ¹²Kataman kataman haiqqana haniya asati ooloosona; deshettida asatikka maaduwa koyidi waassoosona; shin Xoossai eta metuwa xellenna.

¹³“Poo7uwaa ixxiya asati de7oosona; eti poo7oi aibakko erokkona; a ogiyaappekka wora boosona. ¹⁴SHemppuwaa woriyaagee wonttimaatti dend-

didi, hiyyeesatanne metootanchchata worees; qammi qassi kaisodan wuuqqees. ¹⁵SHAaramuxiyaagee sa7ai lem77anaagaa naagees; i, 'Ooninne tana be7oppo' giidi, ba som77uwaa kammeees. ¹⁶Kaisoti qammi keettaa bookkidi, wuuqqanau geloosona; shin gallassi poo7uwaa ixixidi, qosetti pe7oosona. ¹⁷Eta gallassa poo7oi yashshees; shin qamma xumai eta dagantenna.

¹⁸"Iita asata di7o haattai quccidi efees; eta gakkida gadee qanggettidaagaa gidees. Ooninne eta woiniyaa turaa sohuwaa beenna. ¹⁹SHachchai hombbiyan seerin, awai a melissi xaissiyooagaan, hegaadankka, nagaranchchati haiqqidi xayoosona. ²⁰Hari attin, yelida aayetikka eta hassayokkonna. Guxunee eta ashuwaa mal77in mees. Eta iita oosoikka wullida mittaadan meqqana. ²¹Aissi giikko, eti na7i baina maine maccaasaa naaqqidosona; am77e maccaasaakka maaddennan ixixidosona.

²²"Xoossai ba wolqqan minota xaissees; i eta bolli denddidu wodekka, eti paxa attokkonna. ²³Xoossai eti saro de7anaadan oottikkokka, eta ogiyaa wochchees. ²⁴Iita asati guutta wodiyaaasi xoqqu xoqqu goosona; shin sohuwaarakka sharafaadan shulidi xayoosona; kattaadan cakettoosona.

²⁵"Hegee hanenna giidi, kaddiya asi de7ii? Taani odido qaalaakka worddo giidi, ammanttiya asi de7ii?" yaagiis.

Bilddaadi Hezzantto Haasayido Haasayaa

25 Hegaappe guyyiyan, SHuuha biittaappe yiida Bilddaadi hagaadan yaagidi zaariis; ²"Xoossai wolqqaama gidiyo gishshau, asai yayyidi, ayyo haarettees. I ba saluwaa kawotettaa saruwan naagees. ³A olanchchata qoodanau danddayiya asi de7ii? Xoossaa poo7oi gakkenna sohoi de7ii? De7enna. ⁴Yaatin, asi Xoossaa sinttan waani xillo gidanau danddayii? Maccaasappe yelettida asi waani wogaadan geeshsha gidanau danddayii? ⁵Xoossaa sinttan aginaikka wagagga poo7o gidenna; a sinttan xoolinttetikka geeshsha gidokkonna. ⁶Yaatin, Xoossaa sinttan uu7enne guxune gidiya asi ai keena laafee?" yaagiis.

Iyyoobi Gidduwaara Kilppayees

26 Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis; ²"Wolqqi baina asa neeni aiba maado maaddadii! Daafurida qeeseta neeni aiba ashetta ashshadii! ³Aadhida eratetta bannaagaa aiba zore zoradii! Ai keena gita eratetta qonccisadii! ⁴Neeni ha qaala haasayanaadan nena oonee maaddidai? Qassi hagaadan haasayanau nena denttettidaagee o ayyaanee?" yaagiis.

Bilddaadi Ba Haasayaa Wurssees

⁵Yaagin Bilddaadi, "Haiqqidaageetu moitilleti biittaappe garssa baggaara haattaa gidon kokkoroosona. ⁶Xoossaa sinttan Si7ooleekka qoncce; aibinne a genttanau danddayenna. ⁷Xoossai huuphessa bagga salota micciis; sa7aakka aibakko bannasan kaqqiis. ⁸I shaaratun haattaa kuntees; kunttin haattaa deexuwan shaarati daakettokkonna. ⁹Goobanida aginaa i ba shaaran kammeees. ¹⁰Poo7uwaa xumaappe shaakkanau, saloi sa7aara danttettiyoosan qammayne gallassai laamettiyo zawaa Xoossai essees. ¹¹I seeriyo wode, salotu tuuqeti dagamau kokkoroosona. ¹²Ba wolqqan abbaa co77u oottiis; ba akeekan Ra7aaba giyo miimminttiyaa xaissii. ¹³I shemppiyo shemppuwan saloti geeyidosona; a kusheekka xonggettiya shooshshaa woriis. ¹⁴Hageeti ubbai Xoossai oottido oosotuppe amaridaageeta; nuuni siyoogee

saasuketta xalaala. Yaatin, a wolqqa gitatettaa akeekanau danddayiyai oonee?” yaagiis.

Iyyoobi Haasayees

27 Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagiis; ²“Ta suure pirddaa tana diggidi, ta de7uwaawo camo kessida, Ubbaa Danddayiya Xoossan taani caaqqais. ³Xoossai taayyo de7o shemppuwaa immido keenan, ⁴ta doonai wordduwaa haasayenna; ta inxxarssaikka cimuwaa odenna. ⁵Intte haasayidoogee likke gaada taani ekkikke; haiqqana gakkanaassikka taani tana suure giyoogaa aggikke. ⁶Ta xillotettaa mintta oiqqanaappe attin, xillotettaa aggikke; taani de7ido laitta ubban ta wozanai kahai tana walassenna.

⁷“Ta morkketinne tanaara eqettiyaageeti ubbai iitanne mooranchcha asaadan qaxxayettona. ⁸Xoossai eta shemppuwaa eta ashuwaappe shaakkidi, eta laittaa qanttiyo wode, iitatuuyo sinttanaa ufaissi aibee? ⁹Eta bolli metoi gakkiiyo wode, Xoossai eta waasuwaawo siyii? ¹⁰Ubbaa Danddayiya Xoossan eti ufaittanee? Eti ubba wode Xoossaa xeesanee?

¹¹“Taani inttena Xoossaa wolqqaabaa tamarissana; Ubbaa Danddayiya Xoossaa matan de7iyaabaa taani intteppe qottikke. ¹²Intte ubbai haggaa intte huuphen be7ideta. Yaatin, ha hada haasayaa aissi haasayeetii?

¹³“Xoossai iita asatuuyo battido qaadainne huqqunniya asati Ubbaa Danddayiya Xoossaaappe ekkiyo woiitoi hagaappe kaalliyaa. ¹⁴Eta naati ai keenaa darikkonne, eti olan wuroosona; eta zaretikka miyoobaa xayidi namisettoosona. ¹⁵Hegaappe attidaageeti boshan wuroosona; eta am77etikka etayyo yeekkokkona.

¹⁶⁻¹⁷“Iita asati, qoodin wurena biraa shiishshinkka, eta biraa suure asati shaakki ekkana; qassi maayuwaawo darissidi shiishshinkka, eti shiishshiyooqaa xilloti maayana. ¹⁸Eti keexxiyo keettati shararootiyaa keettaa mala; naagiyaageeti keexxido zamppaa mala.

¹⁹“Eti dure gididi, bantta hiixan zin77ana; shin eti xiskkuwaappe beegotiiyo wode, aibinne xayin mela attana. ²⁰Dagamai di7uwaadan qoppennan eta bolli yaana; qammankka gotee eta denttidi efaana. ²¹Arshsho bagga carkkoi eta de7iyooosaappe pittidi efaana. ²²Eti kessi ekkana baqatishin, qareti bannan eta bolli wodhdhana. ²³Wodhdhidi wolqqaama cenggurssaa sissiiddi, eta yedettana.

Aadhdhida Eratettaa Timirttiyaa

28 “Biraa bookki kessiyooosainne worqqa geeshshanau seerissiyooosai de7ees. ²Biratai asai biittaappe bookkin kiyees; nahaaseekka a shuchchaa seerissin kiyees. ³Asai xomppiyaa ehiidi, xumaa xoonnees; biittaa xaggaa gakkidi, sakkana xumaa gidдон he shuchchaa koyees. ⁴Asai de7iyooosaappe haakkidi, asaa tohoi yedhdhi erennasaa biidi, hegan ciimma ollaa bookkees; bookkidi hegan wodoruwan yaanne haanne kuulumuliiddi, asaappe shaahettidi de7ees. ⁵Kattai biittaappe mokkees; shin he biittaa giddoi taman seeridi, aadhdhi aadhdhi wodhdhees. ⁶He biittaa gidдон de7iya shuchchaappe sampperiyaa giyo al77o shuchchai kiyees; a baanaa giddoppekka kulkka worqqai beettees.

⁷“He shuchchaa bookkiyoosaa efiya ogiyaa xinggillee erenna; gaceekka be7ibeenna. ⁸Hanttaara do7ati bantta tohuwan he sohuwaa yedhdhi erokkona; gaammoikka hegara kanttena.

⁹“Asi mino zaallaa mentterettees; deriyaakka bookkidi, xaphuwaappe aatti yeggees. ¹⁰Zaallaa lukkidi, kanttiyo ogiyaa kessidi, he al77o shuchchaakka demmees. ¹¹Haattai he sohuwau goggennaadan zeerees; geemmidabatakka poo7uwau kessees.

¹²“SHin aadhdhida eratettai awappe beettanau danddayii? Akeekai beettiyoosai awee? ¹³Asi a tumu waagaa erenna; aissi giikko, aadhdhida eratettai paxa de7iyaageetu gidдон beettanau danddayenna. ¹⁴Abbaa ciimmai, ‘Aadhdhida eratettai ta gidдон baawa’ yaagees.

¹⁵“Aadhdhida eratettai worqqan woikko biran shamettenna. ¹⁶Aadhdhida eratettai muruta worqqan, maragidiyaanne sampperiyaa geetettiya al77o shuchchan shamettenna. ¹⁷Worqqainne heregaappe oosettida miishshatu waagai aara likettenna; worqqaappe oosettida al77obankka laamettenna. ¹⁸Aadhdhida eratettaa waagai zaagooliyaappe, almaaaziyaappenne inqo ubbaappe aadhdhees. ¹⁹Tophaaziyoonyaa giyo Toophphiya inqoikka aara likettenna; muruta worqqanka shamettenna.

²⁰“Yaatin, aadhdhida eratettai auppe yii? Akeekai beettiyoosai awee? ²¹Paxa de7iya mereta ubbaappe geemmi uttiis; saluwaa kafotikka a demmukkona. ²²Bashshainne haiqoi, ‘Nuuni aadhdhida eratettai odo xalaalaa nu haittan siyida’ yaagoosona.

²³“Aadhdhida eratettaakko efiya ogiyaanne i de7iyo sohuwaa eriyai Xoossaa xalaala. ²⁴Aissi giikko, Xoossai sa7aa gaxaa ubbaa xeellees; xeellidi salotuppe garssaara de7iyaabaa ubbaa be7ees. ²⁵Xoossai carckuwaassi wolqqa immido wodenne shaaraa haattaa likkido wode, ²⁶iraikka awan bukkanaakko, dadaikka awan wodhdhanaakko wogaa wottido wode, ²⁷i he wode, aadhdhida eratettaa be7iis; be7idi paaccii; paaccidi, lo77o giis. ²⁸Hegaappe guyyian, Xoossai asaasi odiiddi, ‘Xoossaasi yayyiyoogee aadhdhida eratetta; iitaappe haakkiyoogekka akeeka’ yaagees” yaagiis.

Iyyoobi Wursetta Mootuwaa Mootees

Iyyoobi Haasayees

29 Iyyoobi qassikka hagaadan yaagiis; ²“Ha77i ta de7iyo duussai Xoossai beni tana naagido wodiyaa mala gideerenneeshsha! ³A xompee ta bolli poo7in, taani a poo7uwan hemettaas. ⁴He wodee Xoossai tananne ta so asaa naagin, taani ta kumetta wolqqaara de7ido wode. ⁵He wode Ubbaa Danddayiya Xoossai tanaara de7ees; ta naatika ta yuushuwan de7oosona. ⁶Taani ta kushiyaa maattan meecettaas; ta gaacciyo woxaappekka zaitee shaafaadan goggiis.

⁷“Taani kataman de7iya pirdda keettaa biido wode, daannatuura issippe uttaas. ⁸He wode yelagati tana be7idi, ogiyaa immidosona; cimatika tana bonchchanau dendididi eqqidosa. ⁹Halaqati haasayyoogaa aggi bayidosona; bantta doonanka bantta kushiyaa wottidosona. ¹⁰He kataman de7iya gita asatika co77u giidosona; eta inxarssaikka eta kookkiyaa baqqi oiqqiis.

¹¹“Tabaa siyidaageetinne tana be7idaageeti ubbai tana galatidi haasayidosona. ¹²Aissi giikko, maaduwaassi waassiya hiyyeesatanne aawai aayiyaa xayin, maaddiyaabi bannaageeta taani ashshaas. ¹³Haiqqana haniya bitanee tana anjjiis; am77iyaakka ta maaduwan ufaiitaasu. ¹⁴Taani xillotettaa maayodan maayaas; su-

ure pirddaikka ta afala malanne qumaashsha mala. ¹⁵ Taani qooqetuyyo aife, wob-betuyyo toho gidaas. ¹⁶ Hiyyeesatuyyo aawa gidaas; taani erenna asatuyyookka xabaqa gidaas. ¹⁷ Taani iitatu gappataa menttaas; eti shankkatidi oiqqidoogeetakka eta doonaappe wotta akkaas.

¹⁸ “Hegaa gishshau, taani ta qofan, ‘Taani lo77o, adussa laittaa ta so asaa gid-duwan de7ada haiqqana. ¹⁹ Aissi giikko, taani ba xaphota haattaa giddo yeddidanne xaazai qamma ubban a tashiyaa bolli de7iyo mittaa mala. ²⁰ Taani ubbatonkka bonchchettada de7ana; ta wolqqaikka ubbaton ooraxxana’ gaada qoppaas.

²¹ “Taani haasayiyooqaa asai sirphphi gi ezggidi, ta zoriyaa ekkiis. ²² Taani haasayidoogaappe guyyiyan, eti zaarettidi haasayibookkona; aissi giikko, ta qaalai eta wozanan xokkiis. ²³ Goshshanchchai iraa naagiyooqaadan, eti taani haasayanaa-gaa siyanau hanggidi naagidosona. ²⁴ Eti hirggi uttidaashin, taani ta som77uwaa pashkkissaas; hegan eti minettidosona. ²⁵ Taani eti de7ana ogiyaa dooraas; doorada eta halaqadan uttaas. Ba olanchchatu gidдон de7iya kawuwaadan, taani eta gidдон de7aas. Qassi azzaniyaageeta minttettiya asa mala gidaas.

Qassikka Iyyoobi Haasayees

30 “Shin ha77i taappe yelagiya asati tana baceessoosona. Eti ta dorssaa wudiyaa heemmiya kanata maaddana ginkka taani diggido aawatu naata. ² Eta aawati wolqqi ixidoogeetanne bolli gilqqidoogeeta gidido gishshau, tana ainne maaddibookkona. ³ Metuwaanne namisaa gaasuwan qammi denddidi, bazzo biiddi, xaphuwaa coommidosona. ⁴ Qassi sharafaanne boncuwaa maxidosona; mal77enna sankkaaraa xaphotakka miidosona. ⁵ Asai waassiiddi, kaisota yedetti-dooqaadan, asaa giddoppe eta yedettiis. ⁶ Eti zanggaaraa gidдон, gonggolo gid-dooninne zaalla kooppo gidдон de7idosona. ⁷ Eti buuraa gidдон bazzo do7atudan waassidosona; doobbiiyaa garssan shiiqidi, issippe de7idosona. ⁸ Eti xurqqayyiyan shocettidi, biittaappe goodettidosona. Eti sunttaara moorettidi, eeyya gididi de7idosona.

⁹ “Ha77i eta naati tana yettan qilliiccoosona; taani eta gidдон leemisidi odiyooobaa gidaas. ¹⁰ Eti tana shenetidi, taappe haakkoosona; ainne yeellatennan ta som77uwan cuchchaa cuchchoosona. ¹¹ Xoossai ta wolqqa laafettidi, tana kaushshido gishshau, eti tana qohanau, bixaalaa kessirggido paraadan, yeda gididosona. ¹² Ha seeri bannan diccida naati ta bolli denddidi, tana yedettoosona; eti tana xaissanau ta bolli woraajjoosona. ¹³ Eti ta hemettiyo ogiyaa gorddidi, tana xaissanau koyoosona; ooninne eti heгаа oottanaagaa diggenna. ¹⁴ Olanchchatu katamaa dirssaa menttidi geliyoogaadan, eti ta bolli yiidosona. ¹⁵ Gita dagamai tana hitti oottiis; ta bonch-choikka carkkoi efiyoobaadan biis; ta ishalaikka shaaraadan xayyiis.

¹⁶ “Ta shemppiyaa hitaasu; tuggaa gallassai tana cirppintti oiqqiis. ¹⁷ Qammi qammi sahoi ta meqettaa coommes; seelaikka shemppi ekkennan gede gujjees. ¹⁸ Ta maayoi gunddidi moorettiis; qoliyaa qooriyaadan, tana cuulli oiqqiis. ¹⁹ Xoossai tana urqqan oliis; olin taani biittaappe bidinttaappe kehenna asa gidaas.

²⁰ “Abeet Xoossau, taani neeyyo waassais; shin neeni taayyo allabaakka. Eqqada nena woossas; shin neeni ta woosaa siyabaakka. ²¹ Neeni kaseegaappe dummatada, taayyo meqettaa iitadasa; ne gita wolqqan tana yedettaasa. ²² Neeni tana carkkuwan denttadasa; denttada a togissadasa; gotiyankka tana suragissadasa. ²³ Asau ubbau wurssetta gidida haiquwau neeni tana aattada immiyooqaa taani erais.

²⁴ “Kunddidi meqqida asi tuggatiiddi, ‘Tana maaddarkkii’ giidi waassin, au qarettenna asi de7ii? ²⁵ Tuggan de7iyaageetuyyo taani yeekkabeikkinaa? Hiyyeesatuyyo taani qarettabeikkinaa? ²⁶ Lo77obaa demmana gaada taani amottiyo wode, iitabai tana gakkiiis. Taayyo sa7ai kehees gaada taani naagiyo wode, gallassai taayyo xumiis. ²⁷ Ta wozanai hirggiis; taani woppaa demmabeikke; gallassaappe gallassan ta tuggai yaa dariis. ²⁸ Ta bollai awaa suuluwan gidennan azzanuwan karexxiis; taani shiiquwan eqqada, ‘Tana maaddite!’ gaada waassais. ²⁹ Taani worakanatuyyo isha, yanchchatuyyookka dabbo gidaas. ³⁰ Ta gogai xiiximmidi, poqetti poqetti wodhdhees; ta bollaikka mishuwan xuugettees. ³¹ Hegaa gishshau, ta maazinqqee zilaassau diixettiis; ta imbbiliiteekka yeehuwau punettiis.

Iyyoobi Ba Haasayaa Poliis

31 “Maccaasa xeellada amottennaadan, taani ta aifiyaara maachchaa maacettaas. ² Taani hegaa oottidabaa gidiyaakko, bollan de7iya Xoossai taayyo aiba qaada immanddeeshsha? Saluwan de7iya Ubbaa Danddayiya Xoossai asaassi immiyo woiitoi aiba gidanddeeshsha? ³ Iitatu bolli boshai, mooruwaa oottiyaageetu bolli bashshai gakkanaagee erettidaagaa gidenneeyye? ⁴ Xoossai ta hemetaa ubbaa be7ees; ta tangguwaa ubbaakka qoodees.

⁵ “Taani iitabaa mulekka oottabeikke; asakka cimmanau kajeelabeikke. ⁶ Xoossai tana likke meezaanan mazzano; yaatidi taani xillo gidiyooгаа ero. ⁷ Ta hemetai ogiyaappe sher77idabaa gidikko, ta wozanaikka ta aiffee xeellidobaa amottidabaa gidikkonne, qassi ta kusheekka nagaran tunidabaa gidikko, ⁸ ta carshshai ubbai shodetti xayo; taani zeridobaakka harai mo.

⁹ “Ta wozanai ta shooruwaa maccaasa amottidaba gidikko, woikko taani i penggen zuggada naagidabaa gidikko, ¹⁰ ta keettaayyiyaa hara asau gaaccu; qassi hara attuma asati iira zin77ona. ¹¹ Aissi giikko, shaaramuxiyoogee keehippe pokkonne pirddan qaxxayissiya nagara. ¹² Ha nagarai tamaadan xuuggidi, ta aquwaa ubbaa xaissiyaabaa.

¹³ “Taani ta attuma woikko ta macca ashkkarati tana mootin, eta mootuwaa karidabaa gidikko, ¹⁴ Xoossai tana pirddiyo wode, taani waananee? Qassi i tana oichchiyo wode, taani woiga zaaranee? ¹⁵ Aissi giikko, tana medhdhida Xoossai ta ashkkarataakka i medhdhiis. Nuna ubbaakka nu aayee nu aayee uluwan tilidaagee issi a xalaalaa.

¹⁶ “Taani hiyyeesati woossidobaa diggabeikke; woikko am77eta minttettennan agga erikke. ¹⁷ Aawai aayyiyaa bainna naati mela aqiyo wode, taani ta qumaa tarkka mabeikke. ¹⁸ Taani eta ta yelagatettaappe doommada, eta aawadan dichchaas; ta aayee uluwaappe yelettoosappe doommada, am77eta maaddaas. ¹⁹ Maayoi xayin, meegoi woriyo uraa, woikko kallo de7iya metootanchcha demmiyo wode, ²⁰ ta dorssatu ikisiyaappe oosettida maayuwaa taani etau immennan agga erikke. Hegaa gishshau, etikka bantta polo wozanan tana galatoosona. ²¹ Taani mootuwan eta shatimmanaagaa erada, aawi bainna naata naaqqidabaa gidikko, ²² ta qesee kuriyaappe meqqo; ta kusheekka hashiyaappe karetti wodhdho. ²³ Hegaa taani oottennaagee Xoossaa qixaatiyaassi yayyiyo gishshaassanne a anggai tana daganttiyo gishshaassa.

²⁴ “Taani worqqan ammanettido wodee baawa. Muruta worqqaakka, ‘Taani nan ceeqettais’ gabeikke. ²⁵ Ta duretettaa daruwan, ta kushee demmido woriyan taani ufaittabeikke. ²⁶ Awaa phoolettaa woikko aginaa lo77otettaa be7ada, ²⁷ ta

wozanan geeman eta bonchchabeikke, woikko ta kushiya piddi ootta yerada, etau goinnabeikke. ²⁸Taani hegaa oottidaakko, Xoossaa kaddaas shin. He nagaraikka pirddan qaxxayissiya nagara.

²⁹“Ta morkketa gakkida iita qaadan taani ufaittabeikke; eta gakkida metuwankka hombocabeikke. ³⁰“Ta morkkee xayo’ yaaga qanggada, nagara oottabeikke. ³¹Taani ubbaton imattaa mokkiyoogaa ta ashkharati taayyo markkattoosona. ³²Sa7ai qammido asa karen aissabeikke; taani ta keettaa penggiyaa ogiyaara biyaa-gau ubbatoo dooya wottaas. ³³Asai qosiyooqaadan, taani ta nagaraa ta shophphan qosabeikke. ³⁴Taani asaa haasayaassi dagammabeikke; eta boriyaassi yayyada, taani co77u giido wodeenne kare kiyennan aggido wodee baawa.

³⁵“Taani haasayiyoogaa siyiyaabi de7eerenneeshsha! Taani haasayidobai ubbai tuma gidiiyoogau taani paramais; Ubbaa Danddayiya Xoossai taayyo zaaruwaa immo. Ta baarigaarai tana mootido pailee de7in, wai be7arkkinaashsha! ³⁶Be7iyaakko, woiotodan taani ta hashiyan sikkana shin! Kallachchadan ta hu-uphiyan goxxana shin! ³⁷Taani halaqadan akko shiiqada, ta oottidobaa ubbaa ayyo yootana shin!

³⁸“Ta goshsha biittai, ‘Tana bonqqa ekkadasa!’ giidi, ta bolli waassidabaa gidikko, ta yafaratikka ta bolli yeekkidabaa gidikko, ³⁹he biittan morkkidaagaa miishsha qanxxennan coo miidabaa gidikko, woikko he biittaa oottiyaageeta namisan worid-aba gidikko, ⁴⁰taayyo gisttiyaa gishshaa agunttai, banggaa gishshaakka sharafai he biittan mokko” yaagiis.

Iyyooba haasayai hagan polettiis.

Eelihu Haasayaa

Eelihu Haasayees

32 Iyyoobi, “Taani xillo asa” giido gishshau, ha heezzu asati ayyo zaaruwaa immiyoogaa aggi bayidosona. ²Iyyoobi Xoossaa xillo giyoogaa aggidi, bana xillo oottido gishshau, Raama yara gidiiya Buuziyaa Barkkeela na7ai Eelihu Iyyooba bolli keehippe hanqqettiis. ³Eelihu qassi Iyyooba heezzu laggetakka hanqqettiis; aissi giikko, eti a coo mooranchcha giidosonappe attin, ayyo zirxxa zaaro zaaranau danddayibookkona. ⁴Eelihu etappe kaalotiyo gishshau, eti ubbai haasayaa wurssana gakkanaashin naagiis. ⁵Ha heezzu asati Iyyoobayyo gidiiya zaaruwaa immanau danddayibeennaagaa be7idi, i keehippe hanqqettiis.

⁶Hanqqettidi Buuziyaa Barkkeela na7ai Eelihu hagaadan yaagidi, haasayaa doommiis; “Taani laittan naatais; intte taappe cimeeta. Hegaa gishshau, taani ta qofaa intteyyo yootanau yayyaas. ⁷Taani, ‘Cimati haasayona; bantta daro laittan demmido aadhdhida eratettaa tamaarissona’ gaada qoppaas. ⁸SHin asa gididon aqidi, aadhdhida eratettaa asassi immiyaagee Ubbaa Danddayiya Xoossaa Ayyaanaa. ⁹Asaa aadhdhida eranchcha kessiyaagee cimattetta gidenna, woikko likkebai geliyoi daro de7ida asatussa gidenna. ¹⁰Hegaa gishshau, siyite; taanikka ta qofaa intteyyo yootana.

¹¹“Be7ite, intte haasayiyo wode, taani co77u gaada ezggaas; intte haasayana qaalaa qoppishinkka naagaas. ¹²Taani intte giyoogaa ubbaa wurssa siyaas; shin intteppe ooninne Iyyoobi mooranchcha giidi ammanttibeenna; qassi intteppe ooninne a palamau bessiya zaaruwaa immibeenna. ¹³Iyyooba haasayaayyo kalis-

siya zaaruwaa zaaranai Xoossaappe attin, asa gidenna gishshau, intte, ‘Nuuni aadhdhida erattettaa demmida’ geennaadan naagettite. ¹⁴Iyyoobi palamettidoogee inttenaarappe attin, tanaara gidenna. Taani intte haasayidoogaadan ayyo zaaruwaa immikke.

¹⁵“Iyyoobaa, eti dagammidi, ne haasayaassi zaaruwaa immanau danddayi-bookkona; etau haasayiyoobai xayiiis. ¹⁶Eti haasayiyoobaa xayidi, co77u giidi eqqikko, taanikka naaganau koshshii? ¹⁷CHii, chii, taayyookka yootiyoobai de7ees; taanikka ta qofaa yootana. ¹⁸Taani daro haasayiyoobai de7iyo gishshau, ta gid-don de7iya ayyaanai tana oda giidi giddees. ¹⁹Be7ite, taayyo haasayiyo kawai im-tennabaa gidikko, taani ho77o woine eessai kumido ogoruwaadan xuuqqana hanais. ²⁰Taayyo hagaappe guuttaa kehana mala, taani haasayanau koshshees; ta doon-aakka dooyada, taani ta zaaruwaa immanau koshshees. ²¹Ha yohuwan taani oonanne maaddikke, woikko ai asanne coo sabbikke. ²²Aissi giikko, asa coo sabbii-yoobi taayyo mulekka erettenna. Taani qassi hegaa hanikko, tana Medhdhidaagee tana qaxxayana.

Qassikka Eelihu Haasayees

33 ¹“Iyyoobaa, ha77i taani yootiyoogaa siya; ta giyoobaa ubbaakka ezgga. ²Taani haasayanau giigaas; ta qaalatikka ta inxxarssaa xeeran de7oosona. ³Ta haasayiyo qaalati ta wozanaa suuretettaa qonccissoosona; taani eriyooogaa ta inxxarssai tumatettan haasayees. ⁴Tana Xoossaa Ayyaanai medhdhiis; Ubbaa Dand-dayiya Xoossaa shemppoi taayyo de7uwaa immiis. ⁵Neeni danddayiyaabaa gidikko, taayyo zaaruwaa imma; nena giigissada, tanaara gaitta.

⁶“Be7a, taani Xoossaa sinttan ne mala; qassi taanikka urqqaappe merettaas. ⁷Neeni taassi yayyiyo gaasoi baawa; taani nena naaqqikke.

⁸“Ne haasayaa ubbaa taani ezggaidda takkaas; neeni hagaadan yaagishin siyaas;

⁹“Taani geeshshanne boree bainna asa; taani xillonne nagara oottabeenna asa.

¹⁰SHin Xoossai tana qaxxayanau gaasuwa koyees; i tana ba morkkedan qoodees.

¹¹“Ta tohuwaa toho biratan qachchees; taani tanggiyo tango ubbaakka i wochchees’ yaagadasa.

¹²“Iyyoobaa, neeni ha haasayan likke gidakka! Ane taani neeyyo yootais; Xoossai asappe aadhdhees. ¹³Neeni, ‘Xoossai taani haasayido haasayau zaaruwaa immenna’ gaada, aissi aara palametta? ¹⁴Asi akeekennappe attin, Xoossai ha ogiyaarakka he ogiyaarakka haasayees.

¹⁵“Asai qammi hiixan zin77idi, xiskuwa kairido wode, Xoossai aimuwaaninne ajjuutan haasayees. ¹⁶He wode asai siyanaadan haittaa dooyees; ba seeranka i eta daganttees. ¹⁷Yaatiidi asi nagaraa ootennaadan teqqees; otoruwaakka asaappe diggees. ¹⁸Xoossai asaa bashshaappe ashshees; haiquwaappekka naagees.

¹⁹“Xoossai sakkiya harggiyan asaa oittidikka, asi ba balaappe simmanaadan seerees. ²⁰Hegaadan hanidi, harggida uri kattaa ixxees; daro mal77o qumaikka a sheneyees. ²¹A ashoikka gilqqidi wurees; a bollaikka melin, meqetta qoodettes. ²²I haiqqanaunne moogettanau hanees.

²³“Asau suure ogiyaa bessiya, sha7an qoodettiya kiitanchchatuppe issoi ayyo gaannatanau yiyaakko, ²⁴yiidikka ayyo qarettidi, ‘I duufuwaa gelennaadan a ashsha. Taani ayyo woziiyoobaa demmaas’ yaagiyaakko, ²⁵a bollai yelagana; a yelagatettaa wolqqaikka ayyo simmana. ²⁶He bitanee Xoossaa woossana; woossin

Xoossai a woosaa siyana. Xoossai ayyo a xillotettaa zaariyo gishshau, i ufaissan Xoossaassi goinnana. ²⁷ He wode asaa sinttan i hagaadan yaagidi yexxana; ‘Taani nagaraa oottaas; suurebaakka geellayaas; shin Xoossai ta mooruwaadan taayyo qanxxibeenna. ²⁸ Taani duufuwan gelennaadan tana ashshiis; hekko, ha77i paxa de7ada, poo7uwaa be7ais’ yaagana.

²⁹ “Be7ite, Xoossai asaassi haggaa ubbaa zaari zaaridi oottees; ³⁰ hegaadan oottidi, asaa duufuwan geliyoogaappe ashshees; de7uwan i ufaittanaadan oottees.

³¹ “Simmi Iyyoobaa, taani yootiyoogaa ezggada siya. Ane neeni co77u gin, taani haasayais. ³² Neeni haasayanau koyiyoobi de7ikko, taayyo haasaya. Taani neeni xillo gidiyoogaa bessanau koyais. ³³ Hegee xayikko, co77u gaada, taani haasayiyoo-gaa siya. Nena taani aadhdhida erattettaa tamarissana” yaagiis.

Qassikka Eelihu Haasayees

34 Qassikka Eelihu hagaadan yaagiis, ² “Inttenoo, aadhdhida eranchchattoo, taani haasayiyoo haasayaa siyite. Inttenoo, eranchchattoo, intte haittaa taakko yeggite. ³ Inxxarssai qumaa mal77uwaa eriyoogaadan, haittaikka yohuwaa shaakkidi erees. ⁴ Ane nuuni likkebaanne lo77obaa shaakkidi eroos.

⁵ “Iyyoobi, ‘Taani xillo; shin Xoossai ta suure pirddaa tana diggiis. ⁶ Taani likke gidaidda, worddanchchadan qoodettaas. Tanan mooroi bannankka, i tana paxennaadan masunxxissii’ yaagiis.

⁷ “Xoossaa bolli Iyyoobadan qilliicciya asi de7ii? ⁸ I iitabaa oottiyaageetuura zup-petees; nagaranchchatuurakka hemettees. ⁹ Waanidi giikko, i, ‘Asi Xoossaa ufaissana giidi oottiyoobi ainne maaddenna’ yaagees.

¹⁰ “Hegaa gishshau, inttenoo, akeekanchcha asattoo, taani yootiyoogaa ane siyite! Ubbaa Danddayiya Xoossai iitabaa mulekka oottenna. ¹¹ Xoossai asassi a oosuwaadan immees; aawu ogiyaadan aawussi qanxxees. ¹² Xoossai tumuppe iitabaa oottenna; Ubbaa Danddayiya Xoossai suure pirddaa geellayenna. ¹³ Sa7aa bollan Xoossaayyo maataa immidai oonee? Qassi biittaa ubbaa bolli a sunt-tidai oonee? ¹⁴ Xoossai ba Ayyaanaanne ba de7o shemppuwaa baakko zaaridi ekkiyaakko, ¹⁵ asho maayida ubbai issippe xayana; asi biittau duge simmana.

¹⁶ “Intte akeekanchcha gidikko, haggaa siyite; ta haasayiyoo-gaakka ezggite. ¹⁷ Suure pirddaa ixxiyaagee biittaa haaranau danddayii? Yaatin, neeni xillonne wolqqaama gidiya Xoossaa pirddai? ¹⁸ Xoossai kawota, ‘Intte shufurota’ yaagees; qassi biittaa haariyaageetakka, ‘Intte iita’ yaagees. ¹⁹ Halaqatu som77uwaa xeellidi maaddenna; duriyaakka manquwaappe aattidi xeellenna. Aissi giikko, eti ubbaikka a oosota. ²⁰ Eti hekka bilahе akeekennan haiqqana; asai ubbaikka kokkoridi xayana; wolqqaamatikka ai asa kusheenne bochchennan kichchana.

²¹ “Xoossai asaa hemetaa xeellees; a tanggo ubbaakka wochchees. ²² Iitaa oot-tiyaageeta Xoossaappe genttanau danddayiya sakkana xumi baawa. ²³ Xoossai asaa bolli pirddanau, asai a sintti shiiqanaadan keero immenna. ²⁴ Wolqqaamata ainne oichchennan mentterettees; yaatidi eta sohuwan haraata wottees. ²⁵ I eta oosuwaa eriyo gishshau, eta issi qammi maataappe wottidi xaissees. ²⁶ Eta iitatettaa gishshau, asi ubbi be7iyoosan i eta qaxxayees. ²⁷ Qaxxayiyoo-geekka eti a kaallennan ixxidi, a azazuwaakka aggido gishshaassa. ²⁸ Eti hiyyeesata huqunnidi, eta Xoossaakko waassanaadan oottidosona; oottin Xoossai hiyyeesatu waasuwa siyiis. ²⁹ Xoossai co77u giikko, a pirddanai oonee? I ba som77uwaa wora zaarikko, asa maaddiyaabi

baawa. ³⁰Hegaadankka, Xoossaassi yayyenna asati haarenaadaaninne asaassikka gite gidennaadan, asai ubbai digganau danddayenna.

³¹“Iyyoobaa, ne nagaraa Xoossaayyo paaxadii? Qassi zaarada nagara ootennaadan geppadii? ³²Ne mooruwaa neeyyo qonccissana mala, Xoossaa woossadii? Sinttanau iita ooso oottennan agganau maayadii?

³³“Neeni Xoossai oottiyoobaa ixxaidda, ne waagai neeni dosiyoogaadan hananau koyai? Simmi qofaa qachchanai nenappe attin, tana gidikke. Hegaa gishshau, neeni qoppiyoobaa taayyo yoota. ³⁴Akeekanchcha asati taani yootiyoogaa maayoosona; taani odiyooogaa siyiya aadhdhida eranchchatikka hagaadan yaagoosona; ³⁵‘Iyyoobi eri paccin, haga haasayees; i haasayiyoobau birshshettikka baawa’ yaagoosona. ³⁶Iyyoobi iita asatudan zaaruwaa immido gishshau, wurssettaa gakkanau paacetti-daa gideerenneeshsha! ³⁷Aissi giikko, i ba nagaraa bolli makkalaa gujjees; nu sinttan Xoossaa qilliiccees. Ba qaalaakka darissidi, Xoossaa bolli biddees” yaagiis.

Qassikka Eelihu Haasayees

35 Eelihu qassikka hagaadan yaagiis; ²“Iyyoobaa, neeni, ‘Taani Xoossaa sinttan xillo’ giyoogee likkee? ³Qassi, ‘Taani nagaraa oottikko, nena ai qohiyaanaa? Nagaraa oottennan aggikko, taani go7ettiyoobi aibee?’ yaagada neeni Xoossaa oichchadasa. ⁴Taani neeyyoonne nenaara de7iya ne laggetuyyo zaaruwaa haasayana.

⁵“Xoqqu gaada salota xeella; neeppe bollaara de7iya shaaratakka ane akeekada be7a. ⁶Neeni nagaraa oottikko, hegee Xoossaa ainne qohenna. Ne mooroi darikkokka, neeni Xoossaa ainne oottakka. ⁷Xillo gidikko, ayyo neeni ai immuutee? Woikko ne kushiyaappe i ai ekkanee? ⁸Neeni nagaraa oottikko, ne mala asaa gohaasa; qassi xillikkokka, asaa go77aasa.

⁹“Huqqunnai darobare asai waassees; wolqqaamatu kushiyaappe kessi ekkanau alluwaa xeegees. ¹⁰⁻¹¹SHin ooninne, ‘Xoossai, tana Medhdhidaagee, qamman mazamuriyaa immidaagee, sa7aa do7atuppe aattidi, nuna tamarissiyaageenne saluwaa kafotuppe aadhdhida eranchcha nuna oottiyaagee awan de7ii?’ yaagenna. ¹²Iita asati waassoosona; shin Xoossai eta otoruwaa gaasuwan, etau allenna. ¹³Hada waasuwa Xoossai tumuppe siyenna; Ubbaa Danddayiya Xoossai heгаа ezgenna.

¹⁴“Iyyoobaa, neeni, ‘Taani Xoossaa be7anau danddayikke; ta mootoi a sinttan de7ees; taani a naagais’ yaagaasa. Yaatin, neeyyo i zaaruwaa immanau, ne gaasoi ai keena guuxxanddeeshsha! ¹⁵Xoossai asaa qaxxayennabaanne nagaraakka shenehoo giidi aggiigiyaabaa gaada qoppai? ¹⁶Hegaa gidikko, neeni ne doonaa coo mela dooyaasa; dooyadakka eri banna haasayaa darissaasa” yaagiis.

Qassikka Eelihu Haasayees

36 Eelihu gujjidikka hagaadan yaagiis; ²“Xoossaa doona gidada taani neeyyo yootiyoobai biron de7iyo gishshau, guuttaa danddayada siya. ³Taani ta eraa zaassada ehais; tana Medhdhidaagee xillo gidiyoogaa taani nena erissana. ⁴Taani worddo haasayikke; kumetta erai de7iyo uri nenaara de7iyoogaa ammana.

⁵“Be7a, Xoossai wolqqaama; shin i oonanne karenna. I akeekaukka mino. ⁶Iitata i paxa wottenna; shin huqqunnettidaageetu maataa i naagissees. ⁷Xoossai ba aifiyaa xillotuppe denttenna. I eta kawotuura utissidi, merinau xoqqu xoqqu oottees. ⁸SHin asai sanssalatan qashettikko, woikko tuggaa wodoruwan oiqettikko, ⁹i eta

oosuwaanne otoruwan eti oottido nagaraa qonccissees. ¹⁰ Seeraa siyanaadan eta haittaa dooyees; nagaraappe simmanaadankka i eta azazees. ¹¹ Eti siyidi, ayyo oot-tikko, bantta laittaa saruwaaninne ufaissan wurssana. ¹² SHin eti siyennan ixkikko, olan wurana; eti eraa xayido gishshau haiqqana.

¹³ “Xoossaa ammanenna asati bantta wozanan yiilluwaaw dagayoosona; i eta qaxxayiyoo wodekka, maadda giidi woossokkona. ¹⁴ Eti bantta yelagattetan haiqoosona; eta de7oikka yeellan wurees. ¹⁵ Xoossai tuggatiyaageeta eta tuggan tamarissee; i eta metuwaaw baggaara eta sissees.

¹⁶ “Xoossai nena metuwaappe kessiis; kessidi metoi bainna aaho sohuwaa efiis; ne miyo masoofiyankka modhdhuwaa guuppiis. ¹⁷ SHin ha77i iitatu bolli gakkanaau bessiya pirddai ne bolli gakkiiiddi de7ees. ¹⁸ Nena ooninne duretettaa bessidi cim-mennaadan, daro mattaayiyankka balettennaadan naagetta. ¹⁹ Ne aquwaa daroi woikko ne minotettai nena metuwaappe ashshane? ²⁰ Kawotettati bantta sohuwaappe xayiyoo qammai yaanaadan amottoppa. ²¹ Ha metoi ubbai nena gakkidoo-gee, nena iitaappe ashshanaassa. Hegaa gishshau, iitatettau guyye simmen-naadan nena akeeka.

²² “Xoossai ba wolqqan xoqqu xoqqu giis! A mala asttamaaree oonee? ²³ ‘Haga ootta’ giidi Xoossaa azaziya asi, woikko, ‘Neni iita ooso oottadasa’ yaaganau danddayiya asi baawa. ²⁴ Asai mazamuriyan sabbido a oosuwaa neenikka sabbanaau hassaya. ²⁵ Asai ubbai Xoossaa oosuwaa be7iis; shin be7iiddi, haahuwan be7iis. ²⁶ Be7ite, Xoossai gita! A gitatettaa nuuni akeekibookko; a laittaa coratettaikka qoodin gakettenna.

²⁷ “Xoossai haattaa sa7aappe pude saluwaa efees; efiidi yan ira kessee. ²⁸ He irai shaaraappe kiyidi, asau daro bukkanaadan oottees. ²⁹ SHaarai waani yuuyiyaakko, dadaikka Xoossai de7iyoo saluwan waani guummiyaakko, ooninne erenna. ³⁰ I ba yuushuwan wolqqanttaa poo7uwaaw laalees; shin abbaa ciimmaa i xuman kam-mees. ³¹ Iraa bukissiyooogan ba asaassi daro kattaakka mokissee. ³² I wolqqanttaa ba kushiyan oiqqees; oiqqidi ba halchchido sohuwaa shocanaau azazees. ³³ Dadai guummiyoo-gee uushoi uushanaagaa awaajjees; meheekka uushoi yiyoogaa erees.

Qassikka Eelihu Haasayees

37 “Uushoi ta wozanaa diddiqissee; ba de7iyoo sohuwankka pirees. ² Ubbaiikka Xoossaa cenggurssaa, dadaadan guummiya a qaalaaw siyite. ³ I salo ubbaappe kiittiyo wolqqanttai biittaa gaxaappe gaxaa gakkanaashin beettees. ⁴ Hegaappe guyyiyan, a gunttaa cenggurssai siyettees; ba wolqqaama cenggurssan guummees; a cenggurssai siyettiyo wode, ba wolqqanttaa teqqenna. ⁵ Xoossaa cenggurssai maalaalissiya gunttaa guummees; nuuni akeekanaau danddayenna gitabaa i oot-tees. ⁶ SHachchaa i, ‘Sa7an wodhdha!’ yaagees; wolqqaama irakka, ‘Bukka’ yaagidi azazees.

⁷ “Asai ubbai a oosuwaa erana mala, he wode ba oosuwaa oosuwaa agganaadan oottees. ⁸ He wode do7atikka bantta geessuwaa geessuwaa geloosona; gelidi yan uttoosona. ⁹ Tohossa baggappe gotee yees; huuphessa baggappekka meegoi yees. ¹⁰ Xoossai siiriyaara shemppiyo shemppuwaappe shachchai merettees; hegan aaho haattatikka shuchchaadan minnoosona. ¹¹ SHaarai haattaa tookkanaadan i oot-tees; ba wolqqanttaakka shaaraaw gidдон laalees. ¹² A kaaletuwan shaarati yuuyi yuuyi aadhdhoosona; i azaziyoobaa ubbaaw eti sa7aaw bolli oottoosona. ¹³ Xoossai

iraa bukissiyoogee biittaa irxissanaassa, woikko asaa qaxxayanaassa, woikko ba siiquwaa eta bessanaassa.

¹⁴“Iyyoobaa, haggaa siya; Xoossai oottiyo maalaalissiya oosuwaa takki gaada akeeka. ¹⁵Xoossai shaarata waati azaziyaakkonne ba wolqqanttaakka waati wolqqanttiyaakko erai? ¹⁶SHaarati saluwan waani toohettiyaakkonne qassi a erai polo gidido Xoossai oottiyo maalaalissiya oosuwaa neeni erai? ¹⁷CHii, tohossa carrkoi yiidi, biittaa mishissiyoo wode, neeni hombbiyan metootanaappe at-tin, mulekka hegaa erakka. ¹⁸Xoossai saluwaa heregaadan pididi oottidi micciyo wode, neeni a maaddanau danddayai? ¹⁹Nuuni eraa paca gidido gishshau, nuuni Xoossaasi woigi haasayanaakko, neeni nuna tamarissa. ²⁰Xoossaara haasayana gaada taani oichchikke. Haggaa oottada, i tana xaissana mala, taani aissi a denterrettiyaanaa? ²¹Carrkoi salota pittidi geeshshidoogaappe guyyiyan, salo-tun phooliya awaa poo7uwaa asi xeellanau danddayenna. ²²Huuphessa baggaara worqqaa milatiya poo7oi beettees; Xoossaikka yashshiya anggan qoncces.

²³“Nuuni Ubbaa Danddayiya Xoossaa mati shiiqanau danddayokko; a wolqqai gita. I ba tumu pirddaaninne ba gita xillotettan huqqunnenna. ²⁴Hegaa gishshau, asai ayyo yayyees; banttana aadhdhida eranchcha giyaageeta ubbata i wudenna” yaagiis.

GODAA Haasayaa

GODAI Iyyoobassi Haasayees

38 Hegaappe guyyiyan, GODAI gotiyaa giddoppe Iyyoobassi haggaa yaagidi zaariis; ²“Eri banna haasayan ta zoriyaa tashsha7issiyaahee i hagee oonee? ³Ane neeni asadan ne xeesaa gixxa dandada, taani oichchiyoogaa taayyo oda.

⁴“Taani sa7aa medhdhiyo wode, neeni awan de7ai? Ane neeyyo akeekai de7ikko, taayyo yoota. ⁵Ha sa7ai ai keena gidanau bessiyaakko, he qofaa qachchidai oonee? Likkiyo wodoruwaakka sa7aa bolli yeggidaagee oonee? Haggaa zaaruwaa ubbaa erai? ⁶Sa7aa tuuqeta kunddennaadan mintti oiqqidabai aibee? Sa7aa baasuwan koiro shuchchaa wottidai oonee? ⁷He gallassi maallado xoolintteti issippe yexxi-dogaanne kiitanchchati ubbai ufaissau ililidoogaa neeni erai?

⁸“Abbaa haattai, biittaa gomppaappe xuuqqidi kiyiyo gallassi, a penggeta gord-didaagee oonee? ⁹Abbaa shaaraa maizzidaagee, qassi xumankka xaaxa wottidaagee tana. ¹⁰Abbaayyo kanttenna zawa medhdhidaagee, a penggiyaanne a hiraquwaa sohuwan wottidaagee tana. ¹¹Taani, ‘Haggaa galka; shin haggaa aadhdhoppa; ne wolqqaama beetaikka hegan eqqo’ yaagaas.

¹²“Iyyoobaa, neeni yelettoosappe awai maallado guuraara kiyanaadan azaza erai? ¹³Biittaa xanxxan poo7uwaa bessana malanne iita asataakka eti qosettidosappe qoncciyaa kessana mala, neeni wonttaa azaza erai? ¹⁴Gallassaa poo7oi zumatanne zang-gaarata dakkoyidi wottido maayoi eqqidabaadan beettanaadan oottees; qassi urqqa miishshaa bolli wottido maatafaadan geeshshidi bessees. ¹⁵Iitati banttau poo7o gi wottido xumai xayees; eti makkalau denttiyo kusheekka meqqees.

¹⁶“Ciimma abbaa giddo gelada, pultuuwa be7adii? Woikko asi galki erenna ab-baa gidduwaa paacca xeella erai? ¹⁷Haiquwaa penggeta nena oonakko bessidee? Woikko sakkana xumaa penggeta be7adii? ¹⁸Sa7ai ai keena gitakko erai? Haggaa ubbaa neeni eriyaabaa gidikko, taayyo yoota.

¹⁹“Poo7oi de7iyoosaa efiya ogee awan de7ii? Qassi xumai de7iyo sohoi awee? ²⁰Eta neeni eta soo soo efaanau danddayai? Eti de7iyoosaa efiya ogeta neeni erai? ²¹Neeni sa7ai merettiyo wode yelettido gishshaunne daro laittaakka de7ido gishshau, heгаа erennan aggakka!

²²“Suuppa shachchai minjettiiyoosaa geladii? Ordde shachchai doorettidosaa akka be7adii? ²³Taani eta meto wodiyaassi, ola wodiyaassinne toora gallassaassi minjja wottaas. ²⁴Wolqqanttai kiyiyo sohuwaa efiya ogee awan de7ii? Woikko arshsho bagga carkkoi awappe kiyidi carkkii?

²⁵“Wolqqaama irai wodhdhiyo loossuwaa giigissidaagee, dadaassi ogiyaa kessidaagee oonee? ²⁶Asi de7enna bazuwan iraa bukissiyai oonee? ²⁷Mela bazzo iraa haattan shuggidi, mul77o maataa mokkanaadan oottidaagee oonee?

²⁸“Iraa woikko xaazau aawi de7ii? ²⁹Ordde shachchaunne burcce shachchau aaya de7ai? ³⁰Kinchchoi haattaa shuchchaadan minttees; abbaa haattau bolla bagga akka shachcha kessee.

³¹“Piliyaadisa geetettiya xoolinttetu citaa issippe gattada qachchanau danddayai? Ooriyoona geetettiya xoolinttetu citai qashettido wodoruwaa birshshanau danddayai? ³²Citan citan de7iya xoolintteta eta wodiyan wodiyan kessanau danddayai? Wogga Beeriyaanne Qeera Beeriyaa geetettiya xoolinttetu citata issippe kaalettanau danddayai? ³³Saloti aqiyoo higgiiya neeni erai? Woikko he higgee sa7an haaranaadan oottanau danddayai?

³⁴“Di7oi nena muukkanaadan iraa bukissanau, ne qaala xoqqu oottada, shaarata azazuutee? ³⁵Wolqqanttati biidi yiidi, ‘Hekko, ha77i ai oottonii?’ gaana mala, neeni eta azazanau danddayai? ³⁶Haatta kafuwaayyo aadhdhida eraa, kutto addiyaayyookka akeekaa immidai oonee? ³⁷⁻³⁸Ba eran shaarata qoodanau danddayiyai oonee? Baanaa munaqqidi, urqqa kessidi, minttanau saluwaa shaarata geddi oottidi, haattaa duge tigiyaagee oonee?

³⁹⁻⁴⁰“Gaammoti ubbai bantta geessuwan geessuwan zin77idaashin woikko zuggidi naagishin, neeni etayyo miyoobaa shankkatada immanau danddayai? Woikko namisetti uttida eta marata kalissanau danddayai? ⁴¹Quuroti namisetti bichchaariyo wode, eta maratikka miyoobaa demmanau taayyo, Xoossaayyo, waasiyo wode, etayyo miyoobaa immiyai oonee?

Qassikka GODAI Iyyoobassi Haasayees

39 “Deriyan de7iya genessati aude yeliyaakko, neeni erai? Gaarati bannakkidi, bantta marata yeliyo wode be7adii? ²Eti kunttiiddi, woisa keena aginaa gam77iyaakkonne qassi aude yeliyaakko erai? ³Eti gulbbatidi, bantta marata yeliyo audekko erai? ⁴Eta marati bazzon diccidi minnoosona; minnidi bantta aayetu achchappe boosona; naa77antto guyye simmokkona.

⁵“Harddiidati yeda daanaadan oottidai oonee? Qashuwaappe eta birshshi yedidai oonee? ⁶Etau taani bazuwaa de7iyoosaa oottada immaas; maxine biittan eti de7anaadan oottaas. ⁷Katamaa wocamaappe eti haakkidi de7oosona; laaggiyaageetu waasuwaakka siyokkona. ⁸Eti dereta banttau heemettiyo soho ootoosona; hegan miyo mul77o maataa qoroosona.

⁹“Menttai neeyyo oottanau eeno ganddee? Woikko ne gaaxaatan qammaa aqanddee? ¹⁰Goyana mala, neeni a waaxuutee? Woikko kaduwaa goochchanaadan a oottanau danddayai? ¹¹Neeni a wolqqa minotettan ammanettuutee? Ne daa-

furssiya oosuwaa i oottanaadan, ayyo yegga agguutee? ¹²I simmidi yiidi, ne kattaa qoxxiyo ne audiyaayyo shiishshees gaada neeni an ammanettaa?

¹³“Yanchchiyaa ba qefiyaa eesuwan qaattausu; shin yanchchee qefeti sangaanuwaa qefetunne baalletu mala gidokkona. ¹⁴Yanchchiyaa ba phuuphulliyaa biittan phuuphullausu; phuuphullada baanai ho7ettanaadan aggaagausu. ¹⁵‘Tohoi menttana’ woikko, ‘Bazzo do7ati yedhdhana’ gaada qoppukku. ¹⁶Marati babaa gidennabaadan qoodada, etau meqettaa iitausu. I daafuray ubbai mela attiyoogee iyyo aibanne milatenna. ¹⁷Aissi giikko, taani Xoossai a aadhdhida eratettaa doganaadan oottaas; taani akeekaakka iyyo immabeikke. ¹⁸SHin denddada a woxxiyo wode, baanaara naasettiya paraa bollinne paraawaa bolli miiccausu.

¹⁹“Iyyoobaa, paratuyyo wolqqa immidai, woikko paratu morggiyaa gotosho gammaa maizzidai nenee? ²⁰Parati booliyaadan guppanaadaaninne yashshiya daarettaa eti daaranaadan oottidai nenee? ²¹Parati zanggaan biittaa boodoosona; bantta wolqqanka ufaittoosona; yaatidi ola miishshata gixxidaageetuura gaittanau ola dembbaa piriixooosona. ²²Yashsha giyoobaa eti mulekka erokkona; eta aibinne dagantenna; eta bolli bisuwaa zaarettiyaakkonne guyye simmokkona. ²³Eta toggiya olanchchati oiqqido ola miishshati phooliiddi, issai issuwaara gaittidi giirettoosona. ²⁴SHin parati paachchuriiddi yashsiiddi, olau sinttau piriixooosona. Malkkataa punettaa cenggurssaa siyiyo wode, co77u giidi eqqanau danddayokkona; ²⁵malkkataa punniyo wode, ‘Hayyashsho!’ yaagoosona. Olaa peenuwaa haahuwan ekkoosona; ola gadaawati azaziyo azazuwaanne olanchchatu ceequwaa siyoosona.

²⁶“Gacee ba qefiyaa tohossi miccidi paallanau danddayanaadan, aadhdhida eratettaa ayyo immidai nenee? ²⁷Argganttai pude kiyidi, ba keettaa xoqqa deretun keexxanau ne azazuwaa naagii? ²⁸Argganttai aafuwaa doonan ba keettaa keexxidi de7ees; zaallatu za7otikka ayyo qato gididosona. ²⁹Hegan uttidi, baayyo miyoobaa wochchees; wochchidi a aifee haahuwaappe demmees. ³⁰Argganttaa marati suuttaa uyoosona; gauxai de7iyoosan awankka i shiiqees” yaagiis.

40 GODAI Iyyooba hagaadan yaagiis; ²“Iyyoobaa, asi Ubbaa Danddayiya Xoos-saara mootettidi, shatimmi erii? Ane Xoossaara mootettiya uri ayyo zaaro” yaagiis.

Iyyoobassi Haasayiyobai Xayiiis

³Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis; ⁴“Abeet GODAU, taani pattenna laafa asa; taani neeyyo waata zaaranau danddayiiaanaa? Taani ta doonan ta kushiyaa wottaas. ⁵Taani issitoo haasayaas; shin taayyo zaariyobi baawa. Naa77anttuwaa haasayikke” yaagiis.

GODAI Naa77anttuwaa Haasayees

⁶Hegaappe guyyiyan, GODAI gotiyaa giddoppe Iyyoobassi hagaadan yaagiis; ⁷“Attumaasadan ne xeessaa gixxa denddada, taani oichchiyoogaa taayyo oda. ⁸Neeni tana mooranchcha kessana hanai? Neeyyo xillo gidanau, tana worddo kessai? ⁹Xoossaa wolqqa mala wolqqai neeyyo de7ii? Xoossai guummiyoogaadan neeni guummanau danddayai? ¹⁰Hegaa gidikko, ane ne bonchchuwaaninne gitattetan dendda! Ne puulaanne angгаа maaya! ¹¹Ne hanquuwaa teegaa ane tiga; otorettiya asa ubbaa xeellada, ane kaushsha! ¹²Ane loitta xeellada, otorettiya ubbaa yeellaya; iitaa oottiyaageeta ubbaa eti de7iyoosan yedhdha! ¹³Eta ubbaa biittan mooga;

duufuwaa duge wottada, eta gordda. ¹⁴Yaatikko, ne wolqqan neeni xoonanaagaa taani neeyyo markkattana.

¹⁵“Taani nena medhdhidoogaadan medhdhido, Bihemoota giyo do7aa ane xeella! I booradan maataa mees. ¹⁶A xeessan de7iya wolqqainne a uluwaa kammida shayaa minotettai keehi daro. ¹⁷A goinai zigaadan sitti gi uttiis; a gediya xaphotikka min-uwun dooqettidaageeta. ¹⁸A meqettati nahaasiyaa bombbaa mala; a gedeecka birataa hiraqotu mala.

¹⁹“Xoossai medhdhido meretatu ubbaappe i aadhdi maalaalissiyaagaa. A Medhdhidaagaappe attin, a xoonanau danddayiyaabi baawa. ²⁰Do7ai ubbai kaa7iyo deree ayyo miyoobaa mokissees. ²¹Agunttai de7iyo mittaa garssan zin77ees; maqqaa gidдон torquwan qosettees. ²²Agunttai de7iyo mittati bantta kuwan a genttoosona; shaafaa doonan mokkiya mittati a kammoosona. ²³SHAafai kixxidi goggiyo wodekka dagammenna; Yorddaanoosa SHAafai a som77uwan xarcettiyo wodekka i saro de7ees. ²⁴A aifiyaa toissidi, a oiqqanau danddayiya asi de7ii? A siiriyaakka piriya qaran caddi oiqqanau danddayiyai oonee?

Qassikka GODAI Haasayees

41 “Neni Lewaataana giyo miimminttiyaa moliyaa oiqqiyo hinggittan oiqqanau, woikko a inxxarssaa wodoruwan qachchanau danddayai? ²A siiriyana dafuwaa gelissanau danddayai? Woikko a gacuwa hinggittan caddada oiqqutee? ³I nena, ‘Hayyanaa tana yeddarkkii’ yaagidi woossanee? Woikko i neeyyo mal77o qaalan haasayanee? ⁴Neni a merinau ne ashkkara oottanau, i nenaara maachchaa maacettanee? ⁵Asi kafuwaara kaa7iyooogaadan, neeni aara kaa7uutee? Woikko a qachhada, ne macca ashkkaratuyyo kaa7anau immuutee? ⁶Moliyaa oiqqiyaageeti a waagan palamettiyoona? Woikko zal77anchchati a qanxxerettidi baizziyoona? ⁷Neni a galbbaa maccaamiyan, a huuphiyaakka philxxuwan caddada qohanau danddayai? ⁸Ane a ne kushiyan bochcha; neeni aara baaxetido baaxiyaa hassayada, naa77anttada aara baaxetanau kajeelakka!

⁹“He miimminttiyaa oiqqanau kajeeliyoogee mela; harai attin, a be7ida ubbaikka yashshau kokkorees. ¹⁰I zin77idosappe a denttanau ooninne xalenna; yaatin, ta sinttan eqqanau danddayiyai oonee? ¹¹Taani kushiya zaarana mala, taayyo koiro immidai oonee? Saloppe garssaara de7iyaabai ubbai tabaa.

¹²“Lewaataana gedetubaa, a gita wolqqaabanne a lo77iya bollaabaa haasayiyooogaa taani aggikke. ¹³A galbbaa qaaranau danddayiyai oonee? Birata milatiya a maayuwaa caddanau danddayiyai oonee? ¹⁴Yashshiya achchai de7iyo a manggaagaa pooqqanau danddayiyai oonee? ¹⁵A zokkuwaa galbbai issai issuwaa bol-lan doorettidanne shuchchaadan minnida gondalleta milatees. ¹⁶Eti issai issuwaayyo keehi matattido gishshau, eta gidloora, harai atto, carkkoikka kanttanau danddayenna. ¹⁷Eti ubbaikka issai issuwaara gaitti uttido gishshau, eta aibinne shaakkenna.

¹⁸“I hedhdhishiyo wode, pholqqu giya poo7oi kiyees; a aifetikka maallado xalqqiyaadan zo77oosona. ¹⁹A doonaappe tamaa lacoikiyees; tamaikka piridi wodhdhees. ²⁰Penttiya disttiyaappe garssa baggaara eexxiya maqqaappe kiyiya cuwaadan, a siiriyaappe cuwai kiyees. ²¹A siiriyaara kiyiya shemppoi xiixinttaa bonqqissees; tamaa lacoikka a doonaappe kiyees.

²²“A morggiyan wolqqai de7iyo gishshau, i keehippe yashshiyaagaa. ²³A ashoi issippe nuketti uttido gishshau, a bollai birataadan minnees. ²⁴A wozanai shuchchaadan mino; gaaciiyo woxaadankka mino. ²⁵I dendiyo wode, minotikka yayyoosona; eti dagammidi baqatoosona. ²⁶Akko gakkiiya bisoi ainne allaalle kessenna; toorai, woikko zubbee, woikko philxxoi a ainne ootenna. ²⁷Birataa i daladan, nahaasiyaakka musida mittaadan qoodees. ²⁸Wonddafiyaa zubbee a baqatisenna; yambarshshan oliyo shuchchaikka ayyo suulla mala. ²⁹Dullai ayyo issi buuxa mala; tooraa xonggiyo wode, qilliicidi miiccees. ³⁰A uluwaa bollan de7iyo galbbai meqerettida kon77aadan qara; urqqaara i biyo wode, marashaadan biittaa phalqees.

³¹“Abbaa penttida haattaadan bukkees; xaaro gidдон penttiya zaitiyaadankka bu-libulissees. ³²Baappe guyyeera phooliya ogiyaa kessees; abbaa haattaakka bootta hoommuwau laammees. ³³Biittaa bollan a mala mereti baawa; i yayyi erenna mereta. ³⁴Keehippe gita gidida meretata ubbaa i ziqqi oottidi xeellees; do7a ubbatussi i kawo” yaagiis.

GODAI Iyyooba Zaaridi Ishalissiis

Iyyoobi Zaaridi GODAASSI Haasayees

42 Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi GODAAYYO hagaadan yaagidi zaariis; ²“Neeni ubbabaa oottanau danddayiyoogaanne ne halchchuwaakka halissanau danddayiyaabi bannaagaa taani erais. ³‘Laa ha eri bannan ta zoriyaa genttiyaagee oonee?’ yaagada tana oichchadasa. Tumuppe taani taayyo gelibeennabaa haasayaas; ta eraappe haakkida maalaalissiyaabaa haasayaas.

⁴“Neeni tana, ‘Taani yootiyo wode ezgga; taani oichchiyo wode oda’ yaagadasa.

⁵“Taani kase nebaa ta haittan siyaas; shin ha77i ta aifiyan nena be7aas. ⁶Hegaa gishshau, taani haasayidobai tana yeellayiis. Yaatin, taani bidinttaaninne baanan uttada paaxais” yaagiis.

Iyyoobi Ba Laggetussi GODAA Woossees

⁷GODAI hegaa Iyyoobassi haasayidoogaappe guyyiyan, Temaanappe yiida Eli-faaza hagaadan yaagiis; “Ta ashkkaraa Iyyoobadan, intte tabaa likke haasayibeenna gishshau, ne bollinne ne naa77u laggetu bolli ta hanqqoi eexxi kiyiis. ⁸Hegaa gishshau, ha77i laappun korimatanne laappun dorssa orggeta ekkidi, ta ashkkaraa Iyyoobakko biite; biidi xuuggiyo yarshshuwaa intte mooruwaassi yarshshite. Ta ashkkarai Iyyoobi intteyyo woossana; taanikka a woosaa siyada, intte mooruwaadan qaxxayikke. Aissi giikko, intte ta ashkkaraa Iyyoobadan tabaa likke haasayibeekketa” yaagiis.

⁹Hegaappe guyyiyan, Temaanappe yiida Elifaazi, SHuuhappe yiida Bilddaadinne Naa7imappe yiida Xoofaari biidi, GODAI eta azazidoogaadan oottidosona. GODAIKKA Iyyooba woosaa siyiis.

GODAI Iyyoobassi Dakkuwaa Zaarees

¹⁰Iyyoobi ba laggetuyyo woossidoogaappe guyyiyan, GODAI ayyo zaaridi ishalissiis; ayyo kaseegaa gishshaa naa77u kushe oottidi immiis. ¹¹Hegaappe guyyiyan, a ishathi, a michchetinne kase a eriyaageeti ubbati akko yiidosona; yiidi a son aara

gibiraa miidosona. Ayyo azzanidi, GODAI a bolli ehiido meto ubbaappe a minttetidosona. Qassi ubbaikka ayyo worqqa migiduwaanne biraa immidosona.

¹²GODAI Iyyooba wurssetta laittaa koiro laittaappe aattidi anjjiis. Iyyoobayyo tammanne oiddu sha7u dorssati, usuppun sha7u gaameelati, issi sha7u waaxa booratinne issi sha7u macca hareti de7oosona. ¹³Qassi ayyo laappun attuma naatinne heezzu macca naati yelettidosona. ¹⁴Baira macca na7iyo Yimiimo, naa77anttiyo Qaxii7o, heezzanttiyo Qerenihafuuko yaagidi sunttiis. ¹⁵Iyyooba macca naatudan mera lo77o macca asi biittan sa7an awaaninne beettenna. Eta aawai etayyo eta ishatuura laattiyo biittaa shaakkidi immiis.

Iyyooba Haiquwaa

¹⁶Hegaappe simmin, Iyyoobi xeetanne oitamu laittaa de7iis; ba naatanne ba naatu naata oiddantto yeletaa gakkanaashin be7iis. ¹⁷Iyyoobi daro wodiya de7idi, lo77o cimaa cimidi haiqqiis.

Leemiso Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Leemiso Maxaafai hiilla haasayaaninne Leemiso haasayan giigida oosonne amano timirtte. I daro baggi asaa de7uwan hachchi hachchi gaittiya hanotubaa odees. Koiro doomiiddikka, “Aadhdhida eratettaassi doomettai Xoossaassi yayyiyoogaa” yaagi hassayissiiddi doommes. I tamarissiyoogee ammano wogan asi oot-tanabaa xalaala gidennan, asi ba hachchi hachchi de7uwan hananau bessiyoo lo77o eeshshaanne oottanau bessiyoo lo77o oosuwaa gujjidi tamarisseees. Ha maxaafaa gidдон ashkкетettaaban, asassi qarettiyoobaaninne ammanettiyooban daro timirt-tee leemisuwan imettiis.

Leemisuwaassi De7iya Go77aa

1 Hageeti Israa7eela Kawuwaa Daawita na7aa Solomona leemisota. ²Leemisoti asai aadhdhida erattettaa, seeraanee era haasayaa akeekanau maaddoosona. ³Eti aadhdhida erattetтан, de7ana de7uwaa, xillotettaa, suure pirdaanee su-uretettaa tamarissiyaageeta, ⁴hiillaa erennaageeta erissiyaageeta, wodallatussi eratettaanne adussa qofaa immiyaageeta. ⁵Aadhdhida eranchchati ha leemisota siyidi, eraa gujjoosona; akeekanchcha asatikka lo77o zoriyaa ekkoosona. ⁶Hegaadan leemisotanne eta birshshettaa, aadhdhida eranchchatu haasayaanee eta qan77isheta akeekanau danddayettees. ⁷Aadhdhida eratettaassi doomettai GODAASSI yayyiyoogaa; shin eeyyati aadhdhida eratettaanne seeraa karoosona.

Yelaga Naatussi Imettida Zoriyaa

⁸Ta na7au, ne aawaa zoriyaa ezgga; ne aayyiyaa tamarissiyooogaakka karoppa. ⁹Hegee ne huuphiyau bonchcho kallachcha; ne qooriyaukka gozdda gidana. ¹⁰Ta na7au, nena nagaranchchati balettikko, eeno gooppa. ¹¹Eti nena, “Nunaara hindda; asa woranau zuggidi naagoos; gaasoi xayikkonne xillota woranau qosetti uttoos; ¹²Si7oolee mittiyooogaadan, nuunikka eta paxa de7ishin mittoos; nuuni eta ciimma ollan oliyo asatudan oottana. ¹³Nuuni al77o miishsha ubbaa demmana; demmidi nu keettaa omooduwan kunttana; ¹⁴nunaara zuppeta; demmidobaakka issippe shaakkana” yaagana. ¹⁵Ta na7au, etaara ogiyaa hemettoppa; ne tohuwaa eta loosuwaa yettoppa. ¹⁶Aissi giikko, eti iitabaa oottanau woxxoosona; asaa suuttaa gussanau jaamoosona. ¹⁷Kafoi xeellishin, a oiqqanau gitiyaa yeggiyoogee ainnee maaddenna. ¹⁸SHin eti bantta suuttaa gussanau zuggoosona; bantta shemppuwaa woranau qosetti uttoosona. ¹⁹Geniyan go77aa demmiya ubbatu wurssettai hegaa mala; he aawu shemppuwaa ekkees.

Aadhdhida Eratettaa Ixxikko Nena Era!

²⁰Aadhdhida erattiyaa ogiyan xeesausu; dere gutaran ba qaalaa xoqqu oottada alaahausu. ²¹Aadhdhida erattiyaa asai shiiqiyo sohuwan eqqada xeesausu; kata-maa geliyo penggiyan eqqada, hagaadan yaagada biddausu;

²²“Inttenoo, akeekai paccidoogeetoo, intte akeekaa paca aude gakkanaashin dosuuteetii? Qilliicciyaageetoo, qilliicciyoogan aude gakkanaashin ufaittuuteetii? Eeyyattoo, eratettaa aude gakkanaassi ixuuteetii? ²³Ta seeran simmite; be7ite; taani ta eraa intte bolli gussana; ta qaalaakka inttena tamaarissana. ²⁴Taani xeesido wode, intte koyennan ixxideta; taani kushiya yeddinkka, ooninne akeekibeenna. ²⁵Ta zore ubbaa karideta; ta seeraakka ekkibeekketa. ²⁶Hegaa gishshau, inttena metoi gakkiiyo wode, taani intte bolli miiccana; intte dagaman kokkoriyo wode, taani inttena qilliiccana. ²⁷Dagamai uushuwaadan intte bolli yiyo wode, metoi gotiyaadan intte bolli yiyo wode, tuggainne waayee intte bolli gakkiiyo wode, taani inttena qilliiccana.

²⁸“He wode eti tana xeesana; shin taani koyikke; eti tana minttidi koyana; shin demmokkona. ²⁹Aissi giikko, eti eratettaa ixxidosa; GODAASSI yayyiyoogaa dooribookkona. ³⁰Ta zoriyaa ekkibookkona; ta seera ubbaakka karidosa. ³¹Hegaa gishshau, eti bantta oottido oosuwa aifiyaa maana; bantta halchhido halchchuwa aifiyaakka kallana. ³²Akeekai paccidoogeeta aadhdhida eratettaappe haakkiyoogee worees; eeyyata shenhoo giyoogee xaissees. ³³SHIN taani odiyoogaa siyiyaageeti ubbai woppu giidi, saro de7ana; metuwa hirggaappekka shemppana” yaagausu.

Aadhdhida Eratettaappe Beetiya Anjuwaa

2 Ta na7au, neeni ta giyoogaa ekka; ta azazuwaakka ne gidдон minjja. ²Aadhdhida eratettaa ezgga; ne wozanaappe akeeka. ³Eratettaa xeesa; akeekaassikka xoqqu oottada alaaha. ⁴Asi biraa woikko qosido miishshaa koyiyoogaadan, neeni eratettaa koya. ⁵He wode neeni GODAASSI yayyiyoogaa giyoogee aibakko akeekana; Xoossaakka loittada erana. ⁶Aissi giikko, GODAI aadhdhida eratettaa immees; appe eratettainne akeekoi beettes. ⁷I suuretussi maaddiya zoriyaa minjjees; boree bainnan hemettiyaageetassikka i gondalle. ⁸Tumaa pirddiyaageetu ogiyaa naagees; ba ammanettiyaageetu ogiyaakka naagees.

⁹He wode neeni xillotettaa, suure pirddaa, suuretettaanne lo77o ooso ubbaa erana. ¹⁰Aissi giikko, neeni aadhdhida eranchcha gidana; ne eratettaikka nena ufaissana. ¹¹Nena adussi qoppiyoogee naagana; akeekaikka nena saro ashshana. ¹²Aadhdhida eratettai nena iita asatu balaappe naagana; geellabaa haasayiyaageetuppekka ashshana. ¹³Eti nagaraa xuman de7anau, xillotettaa ogiyaa aggoosona. ¹⁴Iitaa oottiyoogan ufaittoosona; geellaban hashshu goosona. ¹⁵Eti oottiyoogee mirqqetta; eta de7oikka geella.

¹⁶Aadhdhida eratettai shaaramuxa maccaaseepenne sheleeshshiya qaalan haasayiya laggetteeppe nena ashshana. ¹⁷A ba naatettaa azinaa aggaagausu; ba Xoossaa sinttan maacettido maachchaakka dogausu. ¹⁸I soo biyoogee haiqqanau biyoogaa; ikko biyoogee haiqqida asai biidosaa kaalettees. ¹⁹Ikko biya oonikka guyye simmenna; de7uwa ogiyaakka demmenna. ²⁰Hegaa aggada, neeni lo77o asatu leemisuwa kaalla; xillo asatu de7uwaakka qulla. ²¹Aissi giikko, suure asatinne boree baina asati biittan gam77idi de7ana. ²²SHIN iitai biittaappe xollettana; ammantennaageetikka shodettidi xayana.

GODAN Ammanettiyoogaa

3 Ta na7au, taani nena tamaarissiyooogaa dogoppa; ta azazotakka ne wozanan wotta. ²Aissi giikko, eti ne bariyaa adussana; ishalo de7uwaakka neeyyo guj-

jana. ³ Aggenna siiqoinne tumatettaa neeppe haakkoppona; eta ne qooriyan qachcha; ne wozananka eta xaafa. ⁴ Yaatikko, neeni Xoossaanne asaa sinttan sabettanne nashettana.

⁵ Ne polo wozanan GODAA ammanetta; ne akeekan zempoppa. ⁶ Neeni oottiyo ooso ubban a sinttaya; i nena likke ogiyaa kaalettana. ⁷ Nena ne huuphen aadhdhida eranchcha kessoppa; GODAASSI yayya; iitaappekka haakka. ⁸ Hegee ne bollaa payya wottana; ne meqettaakka xallana. ⁹ GODAA ne duretettan bonchcha; koiro aifida katta ubbaappekka xeeraa ayyo immiyoogan a bonchcha. ¹⁰ Yaatikko, ne gootaratu kattai kumana; ne baattaakka aife woine eessai kumidi palahana.

¹¹ Ta na7au, GODAA seeraa karoppa; i nena qaxxayiyi wodekka lancoppa. ¹² Aissi giikko, aawai ba siiqiyo na7aa seeriyooagaan, GODAI ba ufaiitiyo uraa seerees. ¹³ Aadhdhida eratettaa demmiya urai, akeekaakka babaa oottiya urai anjjet-tidaagaa. ¹⁴ Aissi giikko, appe demmiyo go77ai biraappe demmiyo go77aappe aadhdhees; appe beettiya go77ai worqqaappe beettiya go77aappe kehees. ¹⁵ Aadhdhida eratettaa inqquwaappe keehi al77o; neeni demmanau amottiyo ubbai aadhdhida eratettaa likkettenna. ¹⁶ Aadhdhida eratettaa ne bariyaa adussees; i neeyyo duretettaanne bonchchuwa gujjees. ¹⁷ A ogeti ufaissiya ogeta; a loosso ubbaikka saro. ¹⁸ I bana oiqqiyaageetussi de7o mitta; a mintti oiqqiya ubbatikka anjjetidaageeta.

¹⁹ GODAI ba aadhdhida eratettan sa7aa medhdhiis; ba akeekanka salota minttiis. ²⁰ A eratettan shaafati goggoosona; shaaratuppekka irai bukkees.

²¹ Ta na7au, lo77o aadhdhida eratettaanne adussi qoppiyoogaa naaga; eti neeppe shaahettoppona. ²² Eti neeyyo de7o gidana; eti neeyyo ishalonne ufaissa de7uwa immana. ²³ He wode neeni ne ogiyan hirggi bannan hemettana; ne tohoikka xubettenna. ²⁴ Neeni zin77ido wode, yayyakka; zin77adakka mal77o xiskkuwaa xiskkana. ²⁵ Akeekennan gakkia bashshau, woikko iitati xayiyi xayuwau yayyakka. ²⁶ Aissi giikko, GODAI neeyyo ammanettiyaagaa gidana; ne gedeekka piriyan oiqettennaadan, i nena naagana.

²⁷ Neeyyo wolqqai de7ishin, metootidaagau lo77obaa oottiyoogaa aggoppa. ²⁸ Ha77i neeyyo de7ishin, ne shooruwaayyo, “Simmada ya; taani neeyyo wontto immana” yaagoppa. ²⁹ Nenan ammanettidi, ne matan de7ishin, ne shooruwa bolli iitabaa oottanau halchoppa. ³⁰ Nena naaqqibeenna asa, coo mootoppa. ³¹ Sugetta oottiya asata qulloppa; eta iita oosuwaakka kaalloppa. ³² Aissi giikko, GODAI iitaa oottiyaageeta ixtees; shin suuretuyyo i ulottees. ³³ GODAA qanggettai iitaa oottiyaageetu soona; shin a anjjoii suurebaa haniyaageetu soona. ³⁴ Otorettidi qilliicciyaageeta GODAIKKA qilliiccees; shin banttana kaushshiyaageeta nashshees. ³⁵ Aadhdhida eranchchati bonchchuwa demmana; shin eeyyati kauyyana.

Aawai Zoriyo Lo77o Zoriyaa

4 Ta naatoo, intte aawaa zoriyaa siyite; loitti ezggite; yaatikko, intte akeekana. ² Taani intteyyo lo77o timirttiyaa immiyo gishshau, ta timirttiyaa yeggoppite. ³ Taani ta huuphenkka ta aawaassi na7a; ta aayeessikka a siiqiyo mexi issi na7a. ⁴ Ta aawai tana tamarissiddi, hagaadan yaagiis; “Taani odiyoogee neeyyo gelo; ta azazuwaa naaga; yaatikko, neeni paxa de7ana. ⁵ Aadhdhida eratettaanne akeekaa demmanau minna; taani neeyyo odidobaa dogoppa; ta qaalaappe kiyoppa. ⁶ Aadhdhida eratettaayyo zokkuwaa zaaroppa; aissi giikko, i nena ashshana; a siiqa; siiqikko i nena naagana. ⁷ Aadhdhida eratettaa ubbaappe aadhdhiyo gishshau, aadhdhida er-

atettaa demma. Akeekai ne aquwaa ubbaa wurssi ekkikkokka a demma. ⁸ Neeni a bonchcha; ikka nena xoqqu xoqqu oottana; neeni a oiqqikko, i nena bonchchana. ⁹ I ne huuphiyan sabaa akiliiliyaa wottana; bonchcho kallachchaakka immana” yaagiis.

¹⁰ Ta na7au, siya; taani giyoogaakka ekka; ne bareekka aduqqana. ¹¹ Taani nena aadhdhida eratettaa ogiyaa kaalettana; suure loossuwaarakka efaana. ¹² Neeni hemettiyo wode, ne hemettiyoosan xubbiyaabi de7enna; woxkikkokka xubettakka. ¹³ Tamaaridoogaa hassaya; timirttee neeyyo de7o gidido gishshau, loitta naaga; yeddoppa. ¹⁴ Nagaranchchatu ogiyaa yeddhoppa; iita asatu ogiyankka hemettoppa; ¹⁵ appe haakka; an hemettoppa; appe guyye simma; yaatada ne ogiyan ba. ¹⁶ Aissi giikko, eti iitabaa oottana gakkanaashin, xiskkanau danddayokkona; eti asa xubbenan eta xiskkoi efeenna. ¹⁷ Eti nagaraa oittadan moosona; sugettaa oosuwaakka ushshadan uyoosona.

¹⁸ Xillotu ogee gallassai seetana gakkanaashin, gujji gujji poo7iya maallado xalqqiyaa mala. ¹⁹ SHin nagaranchchatu ogee sakkana xumaa mala; eti aibin xubettiyaakkokka erokkona.

²⁰ Ta na7au, taani yootiyoojaa siya; taani odiyoojaa loittada ezgga. ²¹ Taani odidobati ne baazzaappe deshoppona; eta ne wozanan wotta. ²² Aissi giikko, etabai geliyo asau ubbau eti de7uwaa immoosona; eta bollaukka payyatettaa immoosona. ²³ Ubbabaappekka ne wozanaa minttada naaga; aissi giikko, de7oi appe pulttees. ²⁴ Ne doonaappe gene haasayaa digga; wordduwaa haasayiaageetu achchappekka kichcha. ²⁵ Sitti gaada sinttau xeella; ne aifee ne sinttan de7iyaabaa tishshi ootidi xeello. ²⁶ Ne gediyaassi ogiyaa salallissa; suure oge xalaalan hemetta. ²⁷ Suure ogiyaappe ushachchi haddirssi baqqoppa; ne tohoi iitasaa beennaadan naaga.

SHAaramuxa Maccaasaappe Haakka

5 Ta na7au, ta aadhdhida eratettaa ezgga; ne haittaa ta akeekaakko yegga. ² Yaatikko, adussa qofai neessi de7ana; ne haasayaikka ne eratettaa qonccissana.

³ SHAaramuxa maccaasee inxxarssaappe eessaa ililoi xokkees; i haasayai zaitiyaappekka aadhdhi looxigees. ⁴ SHin a wurssettan - godare uttaadan cammausu; naa77u baggan qanxxiya mashshadan qara; ⁵ i tohoti haiquwaakko duge boosona; i hemetai sitti oottidi, duufuwau efees. ⁶ A de7uwaa ogiyaa qoppukku; i ogeti geella; shin geella gidiyoojaa a erukku.

⁷ Ta na7au, ha77ikka taani odiyoojaa siya; taani giyoogaappe kiyoppa. ⁸ SHAaramuxa maccaasee heeri booppa; i keettaa penggiyaakko shiiqoppa. ⁹ Hegee xayikko, neeni ne bonchchuwaa haratuyyo aattada immana. Neeni ne yelagatettan meqetti banna asatu kushiyan haiqqana. ¹⁰ Ne aquwaa allaga asati ekkana. Ne daafurada shiishshidobai haraassa gidana. ¹¹ Wurssettan ne ashoinne ne asatettaa gilqqin, neeni oolana. ¹² Qassi hagaadan yaagana; “Taani timirttiyaa aissi ixxidanaashsha! Ta wozanaikka seeraa aissi karideeshsha! ¹³ Taani tana tamarissiyaageeti odidobaa ekkabeikke; tana zoriyaageetu zoriyaakka ezggabeikke. ¹⁴ Hegaa gishshau, taani deree shiiqido yaa7an, akeekennan kauyyanau de7ais” yaagana.

¹⁵ Neeni ne pulttuwaappe haattaa uya; ne keettaayee xalaalaa siiqa. ¹⁶ Ne pulttuwaa dabaaban, ne ollaa haattaakka dembban aissi gussai? ¹⁷ Eta neeni ne xalaalau buzotta; hara allaga uraara koxxoppa.

¹⁸ Ne pulttoi neeyyo anjjetto; yelagatettan neeni ekkido ne maccaaseera ufaitta. ¹⁹ Lo77iya gaareedaaninne ufaissiya genesseedan, i xanttai ubba wodekka nena alo;

ubbattoo i siiqoi nena omooddo. ²⁰Ta na7au, shaaramuxa maccaasiyaa nena aibissi omooddai? Hara asa machchiyo aibissi qoommai?

²¹Aissi giikko, asi oottiyoobaa ubbaa GODAI be7ees; i hemettiyo loosso ubbaa xeellees. ²²Nagaranchchaa i oottido nagarai oiqqees. A nagaraa gitee a qachchees. ²³I ba eeyyatettan haliis; ba huuphiyaa naagibeenna gishshau haiqqiis.

Hachchi Hachchi De7uwaassi Maaddiya Timirttiyaa

6 Ta na7au, neeni miishsha tal77ida ne shooruwaassi waase gelidabaa gidikko, neeni erenna uraassi ne kushiyyaa baqqada geppidabaa gidikko, ²neeni gep-pido gefaa gitiyan gelidabaa gidikko, ne doonaappe kiyida qaalaa oiqettidabaa gidikko, ³simmi neeni ne shooruwa kushiyan geladasa. Hegaa gishshau, ta na7au, hegaappe kiyanau koyikko, elle ne shooruwa soo ba; baada waasetettaa i ne bol-lappe wottana mala, auddashada a woossa. ⁴Hagaa oottennan de7aidda xiskkoppa; shemppuwaakka shemppoppa. ⁵SHankkaappe genessiyaa kessa ekkiyoogaadan, gi-tiyyaappe kafiyaa attiyoogaadan, ne huuphiyaa ashsha.

⁶Inttenoo azallattoo, qaacotukko biite; biidi etappe tamarite. Yaatidi aadhdhida eranchcha gidite. ⁷Qaacota ootissanau azaziyaabi, halaqi woikko eta haariyaabi baawa; ⁸shin banttau maanabaa bone minjjoosona; kattaa cakkiyo wodekka banttau koshshiya kattaa shiishshoosona. ⁹Nenoo azallau, neeni aude gakkanaashin xiskku-utee? Ne xiskkuwaappekka aude dendduutee? ¹⁰Neeni qassikka guuttaa zin77aasa; guuttaa xiskkaasa; kushiyyaa shiishsha ekkada, guuttaa shemppaasa. ¹¹Yaatiyo wode hiyyeesatettai panggaadan, pacai ola miishshaa oiqqida asadan, ne bolli yaana.

¹²Iita asinne hanttaara asi, yuuyi yuuyidi wordduwa oodee; ¹³i ba aifiyan qim77otees; ba tohuwan bessees; ba biradhdhiyan malaatees. ¹⁴A uluwan geellatetai de7ees; i iitabaa qoppees; ubbatookka i ooshshaa medhdhees. ¹⁵Hegaa gaasuwan bashshai akeekennan a bolli yaana; i hassayennan meqqana; meqqidikka paxenna.

¹⁶GODAI ixxiyo usuppun yohoti de7oosona; i shenetiyo yohoti ubba laappuna:

¹⁷karidi xeelliyaa aifiyaa,

worrdotiya inxxarssaa,

ashkke asata woriya kushiyyaa,

¹⁸iitabaa maqqiya wozanaa,

iitabaakko eesotidi woxxiya tohuwaa,

¹⁹worrduwa bolli worrduwa gujji gujjidi odiya worddo markkaa,

ishatu giddon ooshshaa medhdhiya asa.

SHAaramuxiya Asi Qaxxayettennan Antenna

²⁰Ta na7au, ne aawaa azazuwaa pola; ne aayiyaa nena tamarissidoogaakka ag-goppa; ²¹eta ubbatoo ne wozanan oiqqaa; ne qooriyankka qachcha. ²²Neeni hemettiyo wode, eti nena kaalettana; neeni zin77iyo wode, eti nena naagana; neeni beegottiyo wodekka, eti nena zorana. ²³Aissi giikko, ha azazoti xomppa; timirttetikka poo7o; qassi seeraikka de7uwaakko efiya oge. ²⁴Ha azazotinne ha timirtteti iita maccaarippenne azina machchi cimo inxxarssaappe nena naagana. ²⁵I puulaa ne wozanan qaaqqatoppa; i qim77otankka omoodettoppa. ²⁶Issi attumaasi issi oittaa immidi, shaaramuxa maaccaasa demmanau danddayees; shin azina machcho laggettiyoogee nena worissana. ²⁷Issi asi tamaa idimmin, a maayoi meetettennan attanau danddayii? ²⁸Issi asi tamaa bonquwaa yedhdhi hemettin, a tohoi xuugettennan at-

tanee? ²⁹Asa machcho laggettiya urai hegaakka mala; o bochchiya ubbai qaxxayettenan antenna. ³⁰Kaisoi namisettidi, baayyo maanau wuuqqikko, asai a karenna. ³¹SHin i oiqettidabaa gidikko, laappun kushe qanxxana; ba son de7iya miishsha ubbaakka immana. ³²SHin maccaasaara shaaramuxiya asi wozana paca; he urai ba shemppuwaa bashshees. ³³Deshettiyoogeenne kauyyiyoogee a gakkida saama. A yeellai appe mulekka qucettenna. ³⁴Aissi giikko, maccaasee azinai mishettidi, hanquuwaa suullana; suullidi ba haluwaa kessiyo wode, au qarettenna. ³⁵I aiba afilaamakka ekkenna; ai keena imoikka a hanquuwaa doshissenna.

SHAARAMUXA MACCAASEE CIMUWAA

7 Ta na7au, ta qaala naaga; ta azazuwaakka baloppa. ²Neeyyo paxa de7anau ta azaziyoogaa ootta; ta timirttiyaakka ne aifiyaa buluwaadan naaga. ³Hassaysiyyaabaadan eta ne biradhdhetun qachcha; ne wozananka xaafa. ⁴Aadhdhida erattetta ne michchidan, akeekaakka ne mata dabbodan xeella. ⁵Eti nena shaaramuxiya maccaaseepenne ba qaalan cimmiya azina machchippe naagana.

⁶Issi gallassi taani ta keettaa maskkootiyaara kare xeellaas; ⁷xeellada wozanaa kunttibeenna wodalla naata be7aas. Eta giddoppe issoi keehi eeyya. ⁸He wodallai ogiyaara biidi, issi shaaramuxa maccaasee keettaa mataara kanttiis; i soo efiya ogiyaakko pinnidi, i keettaa heeran hemettees. ⁹He wode sa7ai qammanau lankkilankkees. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa a demmaasu. A shaaramuxa gidiyooгаа i maayoi erissees. A asaa cimmanau halchhada kiyaasu. ¹¹A xalanne yeelli banna maccaasa; son woppu gaada uttukku. ¹²A issitoo ogiyan, issitoo giyan, dabaaba ubban eqqada naagaasu.

¹³A he na7aa qoommada yeraasu; a a aifiyaa tishshi ootta xeellaidda hagaadan yaagaasu; ¹⁴“Taani ta yarshshuwaa yarshshada, ta shiiquwaa ha77i gatta simmais. ¹⁵Yaadata nena xomoosanau kiyaas; nena keehi koyaas; ha77i simmi demmaas. ¹⁶Taani Gibxxeppe yiida, alleequwaara de7iya ansollaakka ta hiixan yeggaas. ¹⁷Taani karbbiyaa, almmuniyaanne qarafaa geetettiya sawotuppe kessido shittuwaa ta hiixan caccafaas. ¹⁸Haaya; ane wonttana gakkanaashin siiquwaa aloos; qoomettidikka ufaittoos; ¹⁹aissi giikko, ta keettaawai son de7enna; haahosaa manddara biis. ²⁰Biiddi miishshaa qarcciitaa kuntti ekkidi biido gishshau, aginai goobanan uttendan soo simmenna” yaagaasu.

²¹Yaagada ba mal77o haasayan a sheleeshshaasu; ba liiqo inxxarssan cimmaasu. ²²Yaatin, sohuwaarakka i o kaallidi, bi aggiis. Boorai shukkiyoosaa laagettiyoogaadan, gaarai eesotidi piriyan geliyoogaadan, ²³gelin zubbee a wozanaa caddiyooogaadan haniis. Gitiyaa giddo gelida kafo milatiis. Hagee ubbai au a shemppuwaa maanau haniyoogaa eribeenna.

²⁴Ta na7au, ane ha77i siya; ta doonaappe kiyiya qaalaakka ezgga. ²⁵Ne qofai he maccaaseera booppo; i ogiyan gelada xayoppa. ²⁶A caddada olidoogeeti unddenna; a woridoogeetikka keehi daro. ²⁷I soi duufuwaakko efiya badaasa oge; he ogee duge haiquwaa geessuwau kaalettees.

AADHDHIDA ERATETTIYO SABBIIYO SABAA

8 Siyite! Aadhdhida eratettiyaa xeesaasu; akeekaikka ba qaala xoqqu oot-tidi alaahees. ²Ogiyaa doonan de7iya keratu bollinne ogeti danttettiyoosan a eqqaasu; ³dirssaa penggiyaa lanqen, katamaa geliyo penggen eqqada, ba

qaalaa xoqqu oottada, hagaadan yaagausu; ⁴“Inttenoo asatoo, taani inttena xee-sais; taani asa ubbaa xeesais. ⁵Inttenoo akeekai paccidoogeetoo, hayyuwaa dem-manau tamarite. Inttenoo eeyyatoo, akeekaa demmite. ⁶Taani daro lo77obaa odiyo gishshau siyite; taani odiyoobai ubbai suurebaa. ⁷Taani tumaa odais; worddobaa taani ixkais. ⁸Taani haasayiyoobai ubbai tuma; geella woikko mirqqetta gidenna. ⁹Akeeki de7iyo urau ta haasayai likke; erai de7iyoogeetau ta haasayai qoncce.

¹⁰“Biraa aggidi, ta zoriyaa doorite; muruta worqqaakka aggidi, erattettaa doorite. ¹¹Aissi giikko taani, aadhdhida erattetiyyaa, inqquwaa giyo daro al77o shuchhaappekka aadhdhais; neeni amottiyoobai ubbaikka tanaara laggetanau danddayenna.

¹²“Taassi, aadhdhida eratteessi akeekai de7ees; erattaikka adussa qofaikka tanaara issippe de7oosona. ¹³Godaassi yayyiyoogee iitatettaa ixxiyoogaa; taani oturuwaanne ayyuwaa ixkais; iitasaa efiiya ogiyaanne worddo haasayaa dosikke. ¹⁴Zoreenne lo77o erai taageeta; akeekainne wolqqainne taassi de7oosona. ¹⁵Kawoti tanan kawotoosona; qassi haariyaageeti suure higgiiyaa tanan kessoosona. ¹⁶Ha-laqati taani maaddin, deriyaa haaroosona; sa7an dere haariya gita asata ubbaakka taani maaddais.

¹⁷“Taani tana siiqiyaageeta siiqais; tana minttidi koyiyaageetikka demmana. ¹⁸Duretettainne bonchchoi tanaara de7oosona; wurenna aqoinne injjee ta mataana. ¹⁹Intte taappe demmiyo go77ai muruta worqqaappenne seerissi kessido biraappe aadhdhees. ²⁰Taani xillotettaa ogiyan hemettais; suure pirddaa loossuwaara kant-tais. ²¹Tana siiqiyaageetau taani aquwaa immana; eta keettaakka taani kunttana.

²²“GODAI tana ba ooso ubbaappe koiro medhdhiis; benippeka a oosuwau doomettaa tana. ²³Beni wode, biittai sa7ai merettanaappe kase taani sunttettaas. ²⁴Gita abbati banna wode, haattaa pulttoti xuuqqenna wode, he wode taani yelet-taas. ²⁵Deretinne kerati bantta sohuwan merettanaappe kase taani yelettaas. ²⁶GODAI sa7aanne sa7an de7iya gadeta ubbaa medhdhanaappe kase, woikko issi koph-phe gidiiya koiro sopphee oosettanaappe kase taani yelettaas.

²⁷“GODAI salota micciddo wodenne gita abbatuppe bollaara salo gufanttuwaa gi-gigissido wode, taani yan de7ais. ²⁸GODAI shaarata bollan wottido wode, gita abbaa pulttota xuussido wode, ²⁹abbaa haattati banttau imettida zawaappe pinnidi, bol-lau aadhdhennaadan, i eta azazido wode, sa7aa baasuwaa i baasido wode, taani yan de7ais. ³⁰He wode taani a matan waanna oosanchcha; ubba gallassi taani a ufaissais; taukka a sinttan ufaittais. ³¹I medhdhidobai ubbai, sa7aikka asaa naatika tana ufaissoosona.

³²“Ha77ikka simmi ta naatoo, siyite; taani yootiyoogaadan oottiyaageeti anjjet-tidaageeta. ³³Ta timirttiyaa siyite; siyidi aadhdhida eranchcha gidite; siyidobaa shenhoo gooppite. ³⁴Taani yootiyoogaa siyiya urai, hachchi hachchi ta penggen beettiya urai, ta soo geliyoosankka naagiya urai anjjetidaagaa. ³⁵Tana dem-miyaagee de7uwaa demmees; GODAAPPE i sabaa demmees. ³⁶SHin tana demmen-nan aggiya urai bana qohees; tana ixxiya ubbati, haiquwaa siiqoosona” yaagausu.

Aadhdhida Eratettaanne Eeyyatettaa

9 Aadhdhida erattetiyyaa ba keettaa keexxausu; keexxaidda he keettau laappun tuussata essaasu. ²A ba giigissiiyo gibiraayyo modhdho mehiyaa shukkaasu; woiniyaa eessaakka agada giigissaasu. Giigissada maaddaa sinttau aattaasu.

³Yaadata asaa xeesanau ba ashkkarata kiittaasu. Kiittin ashkkarati katamaassi xoqqa sohuwan eqqidi, ⁴“Inttenoo, eri paccidoogeetoo haggaa gelite!” yaagidosona. Eeyyatakka a hagaadan yaagaasu; ⁵“Haa yiite; yiidi ta qumaa miite; taani agido woiniyaa eessaakka uyite! ⁶Eeyyatettaa aggidi, shemppooraa paxa de7ite; akeekaa ogiyan hemettite” yaagausu.

⁷Qilliicciya uraa seeriya asi bau cashshaa ekkees; iita uraa zoriyaageekka bau qohettees. ⁸Qilliicciya uraa zoroppa; zorikko i nena ixkana. Aadhdhida eranchcha uraa zora; zorikko i nena siiqana. ⁹Aadhdhida eranchcha uraa tamarissa; yaatikko, i kaseegaappekka aadhdhida eranchcha gidana. Xillo uraakka tamarissa; yaatikko i eraa gujjana.

¹⁰Aadhdhida eratettaassi doomettaa GODAASSI yayyiyoogaa; Geeshsha GODAA eriyoogee akeekiyoogaa. ¹¹Tanan aadhdhida eratettan laittai darana; ne bareekka aduqqana. ¹²Neeni aadhdhida eranchcha gidikko, ne huuphiyau go7ettaasa. Neeni qilliicciyaagaa gidikkokka, ne huuphiyau qohettaasa.

¹³Issi Eeyyo giyo maccaasiyaa wocama darausu; iyyo yeelli baawa; a ainne erukku. ¹⁴A ba karen, woikko katamaassi xoqqa sohuwan oidiyan uttausu. ¹⁵Ut-tada suure bantta ogiyaa oiqqidi biya asaa xeesausu; xeesada, ¹⁶“Inttenoo, eri paccidoogeetoo, taakko haa yiite” yaagausu. Akeeki bainnaagaakka, ¹⁷“Wuuqqidi uyiyo haattai mal77ees; geeman miyo qumaikka pashkkissee” yaagausu. ¹⁸SHin haiqqida asai yan de7iyoogaa, i imattatikka hirkkin, duufo gidдон de7iyoogaa i erenna.

Solomona Leemisota

10 Hageeti Solomona leemisota. Aadhdhida eranchcha na7ai ba aawaa ufaiisees; shin eeyya na7ai ba aayyiyo azzanisees.

²Nagaran demmido miishshai go77enna; shin xillotettaa haiquwaappe ashshees.

³GODAI xillota namisissenna; shin nagaranchchatu amuwaa polissenna.

⁴Azallatettaa hiyyeesisees; shin minnidi oottiyoogee dureyees.

⁵Aadhdhida eranchcha urai kattaa boniyan shiishshees; shin kattaa cakkiyo wode xiskkiya urai kauiyees.

⁶Xillo asai anjjettees; shin nagaranchchaa doonai makkalaa genttees.

⁷Xilluwaa sunntai anjuwan xeesettiiddi, de7i aggees; shin nagaranchchatu sunntai sohuwaara dogettees.

⁸Aadhdhida eranchchati azazidobaa oottoosona; shin eeyyatettan coo bid-diyaageeti bashshau boosona.

⁹Suure asi saro de7ees; shin geella urai ba mooruwan ohettees.

¹⁰Geniiddi qim77otiya uri meto kessee; shin yayyennan seeriya uri sarotettaa medhdhees.

¹¹Xilluwaa haasayai de7uwaa pultto; shin nagaranchchaa haasayai makkalaa genttees.

¹²Ixoi palamaa denttettees; shin siiqoi mooruwaa ubbaa qoodenna.

¹³Wozannaama asai aadhdhida eran haasayees; shin eeyya urai xam77an shocettees.

¹⁴Aadhdhida eranchchati eraa dagayoosona; shin eeyya haasayaa haasayiya urai bana bashshees.

¹⁵Duriyaa miishshai direttida katamaadan, ba godaa naagees; shin hiyyeesatettaa hiyyeesaa xaissees.

¹⁶ Xillo uraa a lo77o oosoi de7uwau kaalettees; shin iita uraa wurssettai qixaate.

¹⁷ Seerin eeniya urai de7uwaa ogiyan hemettees; shin seerin ixxiya urai balees.

¹⁸ Ixxiiddi ba ixxiyoogaa erissenna urai worddanchcha; zigirssaa laaliya uraikka eeyya.

¹⁹ Daro haasayaa gidдон nagari xayenna; shin ba doonaa shiishshi ekkiya uri aadhdhida eranchcha.

²⁰ Xilluwaa inxxarssai tigettida geeshsha biraa mala; shin iita uraa qofau gatee guutta.

²¹ Xillo uraa haasayai daro asaa go77ees; shin eeyyati bantta wozanaa pacan haiqqoosona.

²² GODAA anjjoii dure kessees; i he duretettan meto walakkenna.

²³ Eeyya urau iitabaa ootiyoogee kaassa mala; shin wozannaama urai aadhdhida eratettan ufaittees.

²⁴ Iita urai hirggidobai a bolli gakkana; shin xilloi amottidobai imettana.

²⁵ Gotee denddidi aadhdhiichchiyo wode, nagaranchchati beettokkona; shin xilloti merinau minnidi de7ana.

²⁶ Caalai achchaa zil77issiyooagaadaaninne cuwai aifiyaa poogiyooagaan, azalla uraa kiittiyoogee yiilloyees.

²⁷ GODAASSI yayyiyoogee bariyaa adussees; shin nagaranchcha uraa baree qaammees.

²⁸ Xillo urai sinttaara ufaissai yaana giidi naagees; shin iita urai sinttaara yaana giidi naagiyoobi aibinne baawa.

²⁹ GODAA ogee xillotussi baqati attiyo soho; shin iitaa ootiyaageetassi bashsha.

³⁰ Xilloti mulekka xoqolettokkona; shin iitai biittaa bolli de7okkona.

³¹ Xillo asai aadhdhida eratettaa haasayees; shin geellabaa haasayiya inxxarssai qanxxettana.

³² Xillo asai bessiya haasayaa erees; shin iita asai geellaa haasayees.

11 GODAI worddo meezaanaa ixxees; shin likke meezaanan ufaittees.

² Otoroi yiyo wode kaushshattetai yees; shin ashkktettaara aadhdhida eratetta yees.

³ Xillota eta suuretetta kaalettees; shin ammanettennaageeta eta geellattetai xaissees.

⁴ Hanquwaa gallassi duretetta go77enna; shin xillotetta haiquwaappe ashshees.

⁵ Boree bainna uraa ogiyaa a xillotetta sittiisees; shin iita urai ba iitatettan kunddees.

⁶ Suureta eta xillotetta ashshees; shin ammanettennaageeta eta amoi pire gididi oiqqana.

⁷ Iita asi haiqqiyo wode, i naagiyo ufaissaikka aara issippe haiqqees; i ba wolqqan ceeqettiyoobai ubbikka xayees.

⁸ Xilloi metuwaappe attees; a gishshaa iitaa bolli metoi yees.

⁹ Xoossaa kaddida asi ba doonan asa xaissees; shin xilloti eran kessi ekkoosona.

¹⁰ Xilloti bonchchettiyo wode, katamai ufaittees; qassi iitai haiqqiyo wode, hashshu gees.

¹¹ Xillotu anjuwaa gaasuwan katamai diccees; shin iita uraa haasayai katamaa xaissees.

¹² Ba shooruwaa kariya urau wozani baawa; shin akeekanchcha uri co77u gees.

¹³ Zigirssanchcha asi xuuraa laalees; shin ammanettiya asi xuuraa genttees.

¹⁴ Kaalettiyaabi xayikko, kawotettai kunddees; shin daro zoriyaageeti de7ikko, saroi de7ees.

¹⁵ Erenna urau waase gidiya asi tumuppe metootana; hegaappe waase gidennan ixxiyoogee lo77o.

¹⁶ Ulo keha maccaasiyaa bonchchetausu; shin meqettaa iita asai duretetta xalaalaa duretees.

¹⁷ Keha asi baassi lo77obaa oottees; shin meqettaa iita asi bana qohees.

¹⁸ Iita asi demmiyo miishshai cimo; shin xillotettaa zeriya uri tumu woiuwaa cakkana.

¹⁹ Xillotettan minnidi de7iya uri paxa de7ana; shin iitatettaa kaalliya uri haiqqana.

²⁰ GODAI iita qofai de7iyo asata ixxees; shin suure hemettiyaageetan ufaittees.

²¹ Iita asi qaxxayettanaagee antenna; shin xillotu zaree attana.

²² Adussa qofi baina puulanchcha maccaasee puulai gudunttaa siiriyaa aattido worqqaa alleequwaa mala.

²³ Xillotu amuwaa poloi lo77o xalaala; shin iitatu amuwaa poloi hanqqo xalaala.

²⁴ Issi issi asati bantta miishshaa asau coo kehoosona; shin eta aqoi yaa darees. Hara asati qassi bantta miishshau pala uuzettoosona; shin eta aqoi haa paccées.

²⁵ Keha asi duretana; harata maaddiya asi maadettana.

²⁶ Kattai al77in baizzanau minjjiya uraa asai qanggees. SHin ba kattaa asai koyiyo wode baizziya uraa anjjees.

²⁷ Lo77obaa minttidi koyiyo uri ufaissaa demmees; shin iitabaa koyiyo uraa iitabai demmees.

²⁸ Ba duretettan ammanettiya asi kunddana; shin xilloti balggo mittaadan daayana.

²⁹ Ba so asaa bolli cabbo denttiya uri go7ettanabi aibinne baawa. Eeyyatikka aadhdhida eranchchatuyyo ashkkara gidana.

³⁰ Xillo asi de7o aifiyaa aifiya mitta mala; shemppo ashshiyaageeti aadhdhida eranchcha.

³¹ Xilloti sa7an bantta oosuwaa waagaa ekkiyaabaa gidikko, iitatinne nagaranchchati bantta oosuwaassi ekkana waagai waani daranddeeshsha!

12 Seeriyooгаа dosiya uri eratettaa dosees; shin seeraa ixxiya uri damma.

² Lo77o asi GODAAPPE sabaa demmees; shin GODAI genanchchata pirddees.

³ Asa iitatettai minttidi essenna; shin xillotu xaphoi qaaxxenna.

⁴ Wozannaama maccaasiyaa ba keettaawau kallachcha mala; shin ba keettaawaa kaushshiya maccaasiyaa a meqettaa miya ajaajje mala.

⁵ Xillotu qofai suure; shin iitatu zoree cimo.

⁶ Iitatu haasayai asa woranaassa; shin xillotu haasayai eta ashshees.

⁷ Iita asati kunddana; etau zerettikka antenna; shin xillotu zerettai minnidi de7ana.

⁸ Asi ba aadhdhida eratettaa keenaa galatettees; shin geella qofai de7iyo asi karettees.

⁹ Dure asa milatidi, metuwan de7iya asaappe coo asa milatidi, oottiiddi ba de7uwaa sugiya asi keha.

¹⁰ Xillo asi ba mehiyaassi qarettees; shin iita asa kehatettau meqetti baawa.

¹¹ Ba biittaa mintti oottiya urai kattaa kallees; shin pattennabaa yedettiya uri akeekai paccidoogaa.

¹² Iitati nagaranchcha asatu omooduwaa ekkanau amottoosona; shin xillotu xaphoi daayidi de7ana.

¹³ Iita asa a doonaappe kiyida haasayai pire gididi oiqqees; shin xilloi metuwaappe kessi ekkees.

¹⁴ Asi ba doonaappe kiyiya qaalaa lo77obaa kallees; ba oottido oosuwaa waa-gaakka ekkees.

¹⁵ Eeyya asi biyo buussai au a huuphen likke milatees; shin aadhdhida eranchcha asi zoriyaa siyees.

¹⁶ Eeyya uraa hanqqoi sohuwaara erettees; shin cincca asi cashshaa wudenna.

¹⁷ Tumaa haasayiya asi suurebaa yootees; shin worddo markkai wordduwaa yootees.

¹⁸ Akeekennan haasayiyoo haasayai cuphedan caddees; shin aadhdhida eranchchaa inxxarssai pattees.

¹⁹ Worddo haasayii guutta wodiyaassa; shin tuma haasayii merinau de7ana.

²⁰ Iitaa qoppiyaageetu wozanan genee de7ees; shin sarobaa zorettiyaageetu wozanan ufaissai kumees.

²¹ Xillota metoi gakkenna; shin iitatussi metoppe attin, harabi de7enna.

²² GODAI worddanchchata ixxees; shin tumanchcha asatun i ufaaittees.

²³ Cincca asi ba eraa qottees; shin eeyyati bantta eeyyatettaa yootoosona.

²⁴ Minnidi oottiya uri deriyaa haarees; shin azallai haarettees.

²⁵ Hirggiyoogee asa ufaissaa diggees; shin shonggaara de7iya haasayai a ufaissees.

²⁶ Xillo asi ba shooruwaa zoridi, suure ogiyaa kaalettees; shin iitatu ogee tu-maappe haassees.

²⁷ Azalla asi shankkatidi ehiido ashuwaa kattenna; shin asau aqoi minnidi oottiyoogaa.

²⁸ Xillotettaa ogiyan de7oi de7ees; he ogiyan haiqoi baawa.

13 Eranchcha na7ai ba aawaa seeraa siyees; shin qilliicciyaagee seeraa siyenna.
² Asi ba doonaappe kiyiya qaalaa lo77obaa ekkees; shin ammantten-naageeti makkalabaa amottoosona.

³ Ba doonaa naagiya urai ba shemppuwaa naagees; shin eesuwan haasayiya urai bana xaissees.

⁴ Azallai amottees; amottikkonne aibanne demmenna; shin minnidi oottiyaageeti kallana.

⁵ Xillo asati worddo haasayaa ixxoosona. SHin iita asatu haasayai yeellayeesinne kaushshees.

⁶ Suure de7uwaa de7iya uraa a xillotettaa naagees; shin nagaranchchaa a nagarai ongees.

⁷ Bana dure milatissiya asi de7ees; shin au aibinne baawa; harai qassi bana hiyyeesa milatissiyaagee de7ees; shin au daro aqoi de7ees.

⁸ Asi ba miishshan ba shemppuwaa wozanau danddayees; shin hiyyeesaa yashissiyaabi baawa.

⁹ Xillotussi ubbatoo poo7o; shin iitatu xompee to7ana.

¹⁰ Otoroi ooshshaa yeles; shin zoriyaa ekkiyaageeti aadhdhida eranchcha.

¹¹ Daafuri bannan demmido miishshai eesuwan xayees; shin minni oottidi demmido aqoi, dari daridi bees.

¹² Koyiyooabai polettennan gam77iyoogee azzanissees; shin amottidobai polettiyoogee ufaissees.

¹³ Zore kariya uri meton geeles; shin azazuwaa bonchchiya uri saruwan de7ana.

¹⁴ Aadhdhida eranchchai immiyo timirttee de7o pultto; hegee asi haiquwaa piriyaappe kessi ekkana maaddees.

¹⁵ Akeeki de7iyo uri bonchchettees; shin ammanettennan aggiyoogee bashshau efees.

¹⁶ Cincca asai ubbai eran oottees; shin eeyyai ba eeyyatettaa qonccissees.

¹⁷ Iita asati kiitettidi, meton geloosona; shin ammanttiya asati kiitettidi, sarotettaa ehoosona.

¹⁸ Seeraa ixxiya asi hiyyeeseesinne yeellatees; shin seerin siiyiya urai bonchchettees.

¹⁹ Amottidobaa demmiyoogee keehi ufaissees; shin iitati iitaappe haakkanau koyokkona.

²⁰ Aadhdhida eranchcha asatuura hemettiya asi aadhdhida eranchcha gidees; shin eeyya asatuura hemettiya asi metuwan geeles.

²¹ Nagaranchchata iita qaada kaallees; shin xilloti lo77o oosuwaa woiuwa ekkana.

²² Lo77o asi ba naatu naata laatissees; shin nagaranchchaa aqoi xilluwaassi dagattees.

²³ Hiyyeesaa goshshai daro kattaa aifanau danddayees; shin suure pirddai pacciidooгаа gaasuwan xayees.

²⁴ Qaixaariyan wadhdhanau qarettiya uri ba na7aa ixxees; shin ba na7aa siiqiya uri minnidi seerees.

²⁵ Xilloi a uloi kallana gakkanaassi mees; shin nagaranchchai namisettees.

14 Aadhdhida eranchcha maccaasiyaa ba keettaa keexxausu; shin eeyyiya ba keettaa ba kushiyan qolausu.

² Suure hemettiya asi GODAASSI yayyees; shin ba ogiyaa geellayiya asi GODAA karees.

³ Eeyyaa haasayai a zokkuwaassi gatimaa ehees; shin aadhdhida eranchchatu inxxarssai eta naagees.

⁴ Boorati bannasan gootarai mela de7ees; shin neeyyo goyiyo wolqqaama boorati de7ikko, ne gootaran kattai kumees.

⁵ Ammanettiya markkai ubbaton tumaa odees; shin worddo markkai worddo xalaalaa haasayeas.

⁶ Qilliicciyaagee aadhdhida eratettaa koyees; shin demmenna; akeekai de7iyo asi eratettaa demmanaagee a waayissenna.

⁷ Eeyya asappe haakka; aissi giikko, neeni a haasayaappe era demmakka.

⁸ Cincca asi ba oottiyooгаа eriyo gishshau, aadhdhida eranchcha gidees; shin eeyya asi ainne erennanka eriyaabaa milatiyo gishshau eeyya gidees.

⁹ Eeyyati nagaraa oottidi, azzaniyooгаа gishshaa qilliiccoosona; shin suureti bantta nagarai atto geetetanau koyoosona.

¹⁰ Ba wozanaa azzanuwaa aawu erees; a ufaissaakka ooninne aara koxxenna.

¹¹ Iitatu keettaa qolettana; shin suuretu keettaa minnidi de7ana.

¹²Asaassi likke milatiya ogee de7ees; shin bin, a wurssettai haiquwan kessi yeggees.

¹³Miichchanka wozanai azzani erees; ufaissaa wurssettaikka azzano gidanau danddayees.

¹⁴Iita asi ba iita oosuwaa waagaa ekkana; lo77o asikka ba lo77o oosuwaa waagaa ekkana.

¹⁵Eeyya asi ubbabaa ammanees; shin cinccai akeekidi tanggees.

¹⁶Aadhdhida eranchcha asi yayyees; iitaappekka haakkees; shin eeyyai banan amanettidi oturettes.

¹⁷Elle hanqettiya asati eeyya ooso oottoosona. SHin cinccati danddayanchcha.

¹⁸Eeyyati bantta azallatettaa waagaa ekkoosona; shin cinccati eratettaa kallachchaadan goxxoosona.

¹⁹Iita asati lo77o asatu sinttan hokkidi, maarotaa woossoosona. Nagarachchatikka xillotu penggiyan hokkoosona.

²⁰Hiyyeesai ba shooruwanka dosettenna; shin duretussi daro laggeti de7oosona.

²¹Ba shooruwaa kariya asi nagaraa oottees; shin hiyyeesaa maaddiyaageeti anjjetidaageeta.

²²Iitabaa maqettiyaageeti baloosona gidokkonaa? SHin lo77obaa oottanau halchchiyaageeti tumatettaanne aggenaa siiquwaa demmoosona.

²³Minnidi oottidoban ubban go77ai de7ees; shin coo mela haasayai hiyyesatetta xalaalaa ehees.

²⁴Aadhdhida eranchchatussi eta duretettai etau kallachcha; shin eeyyati bantta eeyyatettaa gujji gujjidi eeyyoosona.

²⁵Tumu markkai shemppuwaa ashshees; shin worddo markkai kashi erikke gees.

²⁶GODAASSI yayyiya urau mino qatoi de7ees. I a naatussikka baqatidi attiyo soho gidana.

²⁷GODAASSI yayyiyoogee de7oi kiyiyo pultto; heгаа gishshau, neeni haiquwaappe kessa ekkanau koyikko, GODAASSI yayya.

²⁸Kawuwaa gitatettai i haariyo asaa coratettaana; shin haariyo asi xayikko, ikka pattenna.

²⁹Danddayanchcha asaassi gita akeekai de7ees; shin elle hanqettiya asi ba eeyyatettaa qonccissees.

³⁰Woppu giida wozanai bollaa payya wottees; shin qanaatee bollau ajaajje harggiyaa mala.

³¹Hiyyeesata toochchiya asi eta Medhdhidaagaa cayeess; shin metootanchchatussi kehiya asi Xoossaa bonchchees.

³²Iitati bantta iita oosuwaa kunddana; shin xilloti bantta suuretettan naagettana.

³³Akeekanchcha asaa wozanan aadhdhida eratettai kumiis; shin eeyyati aadhdhida eratettaabaa aibanne erokkona.

³⁴Xillotettai issi kawotettaa asaa xoqqu xoqqu oottees; shin nagarai ai asanne kaushshees.

³⁵Kawoi eranchcha ashkkaran ufaittees; shin yeellayiya oosuwaa oottiya ashkkaraa hanqettees.

15 Liiqo haasayai hanquwaa zarbbissees; shin porddolla qaalai hanquwaa dentettees.

² Aadhdhida eranchchaa inxxarssai eraa puulayees; shin eeyyatu doonai eeyyatettaa xuuqqees.

³ GODAA aifeti ubbasaa xeelloosona; iitaa oottiyaageetakka lo77uwaa ootiyaageetakka be7oosona.

⁴ SHonggaara de7iya lo77o haasayai de7o mittaa mala; shin geella haasayai ayyaanaa kinchchees.

⁵ Eeyya asi ba aawaa seeraa karees; shin ba aawaa zoriyaa ekkiya asi eranchcha.

⁶ Xillo uraa keettan daro miishshai de7ees; shin iitaassi geliya miishshai metuwaa ehees.

⁷ Aadhdhida eranchchatu doonai eraa zerees; shin eeyyatu wozanai heгаа mala gidenna.

⁸ GODAI iitatu yarshshuwaa shenetees; shin suuretu woosai a ufaissees.

⁹ GODAI iita asatu hemetaa shenetees; shin xillotettaa kaalliyaageeta i siiqees.

¹⁰ Likke ogiyaa aggida asa iita boshai naagees; seeriyogaa ixxiya asi haiqees.

¹¹ Harai attin, duufoikka bashshaikka GODAA sinttan qoncciyaa beettoosona. Yaatin, asa wozanaa qofai waani appe geemmanee?

¹² Qilliicciya asi seeriyogaa dosenna; aadhdhida eranchchatuppekka zore oichchenna.

¹³ Wozanai ufaittin, som77oi poo7ees; shin wozani azzanikko, he aawu siiddees.

¹⁴ Akeekiya wozanai de7iyo asi erattettaa koyees; shin eeyyati bantta eeyyatettan ufaittoosona.

¹⁵ Hiyyeesatu de7oi ubba gallassikka baaxe. SHin ufaittiya asati ubbatonkka bantta de7uwaa aloosona.

¹⁶ Ooshshai de7iyo gita aquwaappe GODAA yashshattetai de7iyo guuttabai keha.

¹⁷ Ooshshai de7iyoosan modhdho ashuwaa maanaappe siiqoi de7iyoosan santtaa miyoogee keha.

¹⁸ Hanqqettiya asi ooshshaa kessees; shin hanqqettanau eesotenna asi ooshshaa irxxissees.

¹⁹ Azalla uraassi metoi a oge ubban aguntta dirssa mala; shin suure uraa ogee badaasa.

²⁰ Eranchcha na7ai ba aawaa ufaissees; shin eeyya na7ai ba aayyiyo karees.

²¹ Wozani banna asi ba eeyatettan ufaittees; shin wozannaama asi likkebaa oottees.

²² Zoretai xayikko, halchchidobai halettees; daro zoriyaageeti de7iyoosan halchchidobai polettees.

²³ Oishettidobaassi likke zaaruwaa zaariyoogee he uraa ufaissees; haasayaa likke wodiyan haasayiyoogee aiba lo77obee!

²⁴ Aadhdhida eranchchai bollau kaalettiya de7uwaa ogiyan hemetteesippe attin, duge duufuwau wottiya ogiyan hemettenna.

²⁵ GODAI otoranchchatu keettaa qolana; shin am77ee aquwaa naagees.

²⁶ GODAI iitatu qofaa shenetees; shin geeshsha qaalai a ufaissees.

²⁷ Wordduwan woriyaa demmanau jaamiya asi ba so asaa bolli metuwaa ehees; shin mattaayiyaa ixxiya asi paxa de7ana.

²⁸ Xillo asi haasayanaappe kasetidi qoppees; shin iitatu inxxarssai palabaa pulttees.

²⁹ GODAI iitatuppe haakkees; shin xillotu woosaa siyees.

³⁰ Pashkkidi xeelliyo xeelai wozanaa ufaissees; mishiraachcho odoikka bollaa pattees.

³¹ De7uwaaw immiya zoriyaa siyiya asi aadhdhida eranchchatuura issippe de7ana.

³² Seeraa ixxiya asi bana qohees; shin seeraa ekkiya asi akeekaa demmees.

³³ GODAASSI yayyiyoogee asa aadhdhida eratettaa tamarisseees; bonchchettana koyida asi koiro bana kaushshanau koshshees.

16 Asi ba wozanan halchchees; shin likke zaaroi GODAAPPE beettees.

² Asi oottiyo ooso ubbai au likke milatees; shin GODAI koiro denddo qofaa yiggi xeellees.

³ Ne oottiyoobaa ubbaa hadaraa GODAAYYO imma; yaatikko, neeni halchchidobai polettana.

⁴ GODAI medhdhidobau ubbau a wurssettai de7ees; makkalanchchatu wurssettaikka bashshaa.

⁵ GODAI otorettiya ubbaa shenetees; eti qaxxayettennan attokkonna.

⁶ Aggenna siiquwaaninne ammanettiyoogan nagarai atto geetettees; asi GODAAYYO yayyiyoogan iitabaa oottennan naagetees.

⁷ Asa hemeti GODAA ufaissiyaabaa gidikko, he aawu ba morkketu addiniitaarakka saro de7anaadan, GODAI oottees.

⁸ Xillotettan beettiya guuttabay wordduwan demmiyo daro woriyaappe keha.

⁹ Asi ba wozanan ba oottanabaa halchchees; shin halchchoi GODAI maaddin polettees.

¹⁰ Kawoi Xoossaappe ekkido maatan pirddees; pirddiiddi i balenna.

¹¹ Yiggiyo meezaanatinne makkiyo miishshati ammanttiyaageeta gidanaadan, GODAI koyees; baizziyooban ubban genee de7ennaadan koyees.

¹² Kawoti mooro oosuwaaw shenetoosona; aissi giikko, eta kawotaa araatai xillotettan eqqees.

¹³ Kawoti xillo inxxarssan ufaittoosona; tumaa haasayiyaageetakka dosoosona.

¹⁴ Kawuwaaw hanqqoi haiquwaaw kiitanchchaa mala; shin aadhdhida eranchcha asi hanquwaaw irxxissanau auddashees.

¹⁵ Kawuwaaw som77oi pashkkikko, hegee simmi de7o. I nashshiyoogee badhdheesaa iraa ehiya shaaraa mala.

¹⁶ Aadhdhida eratettaa demmiyoogee worqqaaw demmiyoogaappe keha; akeekaa demmiyoogee biraa demmiyoogaappekka aadhdhees.

¹⁷ Suureti biyo ogee iiti de7iyoosaappe haahuwaara kanttisees; ba hemetaa naagiya uri ba shemppuwaaw naagees.

¹⁸ Otoruwaaw geeduwaaw bashshai kaallees; ayyuwaaw geeduwaakka kunddettai kaallees.

¹⁹ Ayyiyaageetuura zuppethi, omooduwaaw shaakki ekkanaappe ashkke gididi, hiyyeesidi de7iyoogee keha.

²⁰ GODAA qaalaa loittidi ezggiya urau i oottiyoobai ubbai injjettana; GODAN amanettiya uri anjjettidaagaa.

²¹ Ba qofan aadhdhida eranchcha gidida asi akeekanchcha geetettees; lo77o qaalai eratettaa gujjees.

²² Cincca urau eratettai de7o pulitto mala; shin eeyyata seeriyoogee coo wode wurssiyoogaa.

²³ Aadhdhida eranchcha asi haasayanaappe kasetidi qoppees; qoppidi asi ekkiyo haasayaa haasayees.

²⁴ Lo77o qaalai eessaa ililuwaadan mal77ees; bollaakka maaddeesinne pattees.

²⁵ Asaassi suure milatiya ogee de7ees; shin wurssettan haiquwau gattees.

²⁶ Namisainne metoi asi minnidi oottanaadan giddoosona.

²⁷ Iita asi iitabaa halchchees; a haasayaikka xuuggiya tamaa mala.

²⁸ Geella asi ooshshaa denttees; zigirssanchcha asi ammanettiya laggeta shaakkees.

²⁹ Gene asi ba shooruwa cimmees; lo77o gidenna ogiyau i a kaalettees.

³⁰ Ba aifiyaa qim77otiya asi geellabaa qoppees; ba menttershshaa saxxidi mandiya asi iitabaa polees.

³¹ Puulummida huuphee bonchcho kallachcha; hegeekka beettiyo xillo de7uwa de7iina.

³² Wolqqaama asa gidiyooaappe, hanqettanau eesotenna asa gidiyoogee lo77o; daro katamata olidi oiqqiyooaappe, asi ba huuphiyaa haariyoogee aadhdhees.

³³ Asi saamaa yeggees; shin GODAI ubbabaa battees.

17 Ooshshai de7iyooosan de7iya gita gibiraappe saroinne woppai de7iyooosan mela oittaa poquwaa miyoogee keha.

² Cincca ashkkarai ba godaa na7aa pattenna laafaa haarees; yaatidi ishanntuura issippe laattees.

³ Worqqainne birai taman paacettiyoogaadan, GODAI asaa wozanaa paacces.

⁴ Iita asi iita uraa haasayaa siyees; worddanchchaikka genanchchaa oduwaa ezggees.

⁵ Hiyyeesatu bolli qilliicciya asi eta medhdhida Xoossaa cayeess; hara asa gakkiiya metuwan ufaiittiya asi qaxxayettennan antenna.

⁶ Naatu naati cimida asatuyyo kallachcha; aawati bantta naatuyyo bonchcho.

⁷ Daro lo77o haasayai eeyya uraassi giigenna; hegaappekka aaruwaa worddo haasayai deriyaa haariyaagaassi giigenna.

⁸ Mattaayee bana immiyaagau dumma wolqqa mala; i simmido soho ubbai ayyo injjetees.

⁹ Naaqettidi ba naaquwaa genttiya urai siiquwaa koyees; shin yoho zaari zaaridi woociya urai, ammanettiya laggeta shaakkees.

¹⁰ Eeyyai xheetuton lissuwan shocin eriyoogaappe akeeki de7iyo asi coo seerin eriyoogee aadhdhees.

¹¹ Iita asi makkalabaa xalaalaa koyees; heгаа gishshau, meqetti bainna daanni a bolli kiitettana.

¹² Eeyyatetti oiqqido uraara gaittiyoogaappe marata bonqqi ekkirggido maaheera gaittiyoogee keha.

¹³ Lo77o oottidoogaa kushiyaa iitaa zaariya uraayyo iitai a sooppe mulekka kichchenna.

¹⁴ Ooshshai doommiiddi, zeeruwa xuussiya haattaa mala; heгаа gishshau, ooshshaappe kasetada palamaa aggaaga.

¹⁵ Nagaranchchaa xillissiyooeenne xilluwaa bolli pirddiyoogee eti naa77aikka GODAA sheneyiya ooso.

¹⁶ Akeekiya wozani au bainnaashin, eeyyaa kushiyan aadhdhida eratettaa sham-miyo miishshai aibissi de7ii?

¹⁷ Laggee mule wodekka siiqees; ishaikka metuwaa wode maaddanaassi yelettees.

¹⁸ Akeekai paccido asi erenna uraa acuwaa qanxxanau waase geeles.

¹⁹ Ooshshaa dosiya asi nagaraa doses; ubbatoo ceeqettiya asi bashshaa ba bolli xeesees.

²⁰ Geella qofai de7iyo asi lo77obaa demmenna; shikkaalobaa haasayiya asikka metuwan geeles.

²¹ Azalla na7aa yelida aawi azzanees; eeyya na7aa aawau ufaissi baawa.

²² Wozani ufaittiyoogee asassi lo77o xale; shin kayyottiyooqee asau wolqqa xaissees.

²³ Iita daannai pirddaa geellayanau geeman mattaayiyaa ekkees.

²⁴ Akeekai de7iyo uri aadhdhida eratettaa sinttan wottidi bees; shin eeyyaa aifee biittaa sa7aa xanxxaa yuuyidi xeellees.

²⁵ Azalla na7ai ba aawaa azzanisees; bana yelida aayyiyookka zil77issees.

²⁶ Xillo asa qaxxayiyoogee, suure asakka a suuretettaa gishshau dechchiyoogee lo77o gidenna.

²⁷ Amarida qaala haasayiya asi eranchcha; woppa ayyaani de7iyo asikka akeekanchcha.

²⁸ Eeyya uri co77u giikkonne ba doonaa barikko, eranchcha milatees.

18 SHaahettanau koyiya asi ba amuwaa kaallees; lo77o era ubbaakka phalqees.

² Eeyyai ba qofaa qonccissanaagaa xalaalaa dosiyoogaappe attin, hara asappe era ekkanau dosenna.

³ Iitatettaa yiyo wode, karee, kaushshinne yeelli a kaallidi yi bayoosona.

⁴ Asaa doonaappe kiyiya haasayai ciimmaa haattaa mala; aadhdhida eratettaa pulttoikka goggiya haattaa mala.

⁵ Mooranchchaa maaddidi, xilluwaa pirddaa geellayiyoogee lo77o gidenna.

⁶ Eeyya asi ba haasayan ooshshaa denttees; a doonaappe kiyiya qaalai a warissees.

⁷ Eeyya asi, haasayiddi bana qohees; a haasayai gite gididi, a oiqqees.

⁸ Zigirssanchchaa qaalai mal77o qumaa mala; ufaissiiddi duge ganjjiyaa gakkees.

⁹ Ba oottiyo oosuwan azalliya asi bashshiya urappe ainne dummatenna.

¹⁰ GODAA sunttai mino gimbbe mala; xillo asi yaa woxxidi saro attana.

¹¹ SHin dure asatussi eta duretettaa yuushoi gimbbettido katamaa mala; eta qofan eta duretettaa mino dirssaadan eta naagiyaabaa milatees.

¹² Asi kunddanaappe kase a wozanai otorettees; bonchchettiyooqaappekka ba huuphiyaa ziqqi oottiyoogee sinttatees.

¹³ Siyennan de7iiddi zaariyoogee, hegee he uraayyo eeyyatettanne yeella.

¹⁴ Asa ayyaani harggiyaa danddayanaadan maaddees; shin ayyaani meqerettiichchikko, a ooni danddayanee?

¹⁵ Akeekanchcha asati tamaanau keehi koyoosona; aadhdhida eri de7iyoobaakka ezggoosona.

¹⁶ Immiyoobi immiyaagau ogiyaa dooyees; gita asaarakka erissees.

¹⁷ Kasetidi daannan mootiya uri baarigaarai yiidi a oichchana gakkanaashin, ubbatonkka he urai xillo milatees.

¹⁸ Saamaa yeggiyoogee palamaa teqqees; naa77u wolqqaama baarigaaratakka shaakkees.

¹⁹ Naaqettida ishaara giiganaagee gimbbettida katamaa omooddanaagaappekka aadhdi waayissee; penggiyaa gorddiyo birata hiraquwaadan, palamai dabbota shaakkees.

²⁰ Ba doonan haasayidobaappe asi ba ganjjiyaa kuntees: ba inxxarssaappe kiyidaban kallees.

²¹ Neeni haasayidoogee nena wottees woikko worees; heгаа gishshau, neeni ne haasayaa gaasuwan yiyaabaa ekkana de7aasa.

²² Machcho demmida asi lo77obaa demmiis; he urai GODANKKA nashettees.

²³ Hiyyeesa asi auddashidi haasayees; shin duree phenqeshidi zaarees.

²⁴ Daro laggee de7iyo asi xayana; shin ishappe aadhdhidi ammanttiya laggee de7ees.

19 Worddo haasayaa haasayiya eeyyaappe ba de7on boree baina hiyyeesa asi keha.

² Eri baina minotai lo77o gidenna; hemettiiddi eesotiya uraikka wora bees.

³ Issi issi asai ba eeyyatettan ba de7uwaa bashshees; yaatidi qassi GODAA bolli yiillotees.

⁴ Duretettai daro laggeta gujjees; shin hiyyeesatettai de7iya laggetakka duuttees.

⁵ Worddo markki qaxxayettennan beenna; wordduwaa haasayiyaageetikka kessi ekkokkona.

⁶ Daro asai daannaa sinttaa koyees; coo immiya uraara asi ubbi dabbotees.

⁷ Hiyyeesa asa a ishantti ubbai ixxoosona; hegaappekka aaruwaa a laggeti appe haakkoosona; i eta auddashidi kaallinkka, eti a gatti oittokkona.

⁸ Aadhdhida eratettaa demmiyaagee bana siiqees; akeekaa qoraphphiyaagee lo77obaa demmees.

⁹ Worddo markki qaxxayettennan antenna; wordduwaa haasayiyaageekka xayana.

¹⁰ Azalla uraassi ishalo de7oi bessenna; hegaappekka aillee halaqata haariyoogee iitaa darees.

¹¹ Aawussi de7iya aadhdhida eratettai hanquwaa mitissee; moorida urau atto giyoogeeekka bonchchissee.

¹² Kawuwaa hanqqoi gaammuwaa gudettaa mala; shin a nashettai maataa aacisiya akka mala.

¹³ Eeyya na7ai ba aawaa xaissee; ooshshanchcha machchiyaakka keetti ubbaton aatiyo aato mala.

¹⁴ Issi asi keettaanne aquwaa ba aawaappe laattanau danddayees; shin akeekanchcha machchiyo GODAI immees.

¹⁵ Coo zolppattiya uraayyo xiskkoii yees; ooso oottenna asi namisettees.

¹⁶ Azazuwaa naagidi oottiya asi, ba shemppuwaa naagees; shin shenhoo giya asi haiqqees.

¹⁷ Hiyyeesaassi kehiya asi GODAASSI tal77ees; GODAI he lo77o oosuwaa acuwaa qanxxees.

¹⁸ Simmiyo menttoi de7ishin, ne naata seera; seerana xayikko, neeni eta bashshadasa.

¹⁹ Hanquwaa suulliya asi ba waagaa ekko; a aggaaga; neeni a ashshiyaabaa gidikko, haranttuwaakka neeni a hegaadan oottanaagee antenna.

²⁰ Zoriyaa siya; timirttiyaakka ekka. Yaatikko, neeni wurssettan aadhdhida eranchcha gidana.

²¹ Asai darobaa halchchees; shin GODAI giidobai polettees.

²² Asappe koyettiyaagee aggenna siiquwaa; worddanchcha gidanaappe hiyyeesa gidiiyoogee keha.

²³ GODAASSI yayyiyoogee de7uwau kaalettees; assi yayyiya asi kallidi de7ees; iitabikka a bochchenna.

²⁴ Issi issi asai daro azalla; woxiyan tushkkido buddeenaakka pude baaranau waayettees.

²⁵ Neeni qilliicciyaagaa shocikko, akeekai paccidoogee cinccatettaa tamarana; akeekanchcha asa neeni seerikko, i eratettaa demmana.

²⁶ Ba aawaa bonqqiya na7ai, ba aayyiyookka sooppe kessidi yedettiya na7ai, he na7ai yeellaanne kaushshaa ehiya na7a.

²⁷ Ta na7au, neeni zoriyaa siyiyoogaa aggidabaa gidikko, erau zokkuwaa zaaradasa.

²⁸ Worddo markkai suure pirddaa bolli qilliiccees; iita asaa doonai iitatettaa gub-bidi mittees.

²⁹ Qilliicciyaageetussi pirddai, eeyyatussikka warai koshshees.

20 Daro mattoyiya ushshaa uyiyoogee daro bidisseesinne ooshshees; mattottiya asi wozani paccido asa.

² Kawo hanqqoi gaammuwaa gudettaa mala; a yiilloyiya asi ba shemppuwaa bolli pirrdees.

³ Palamaappe gaxan de7iyooogee aawussi bonchcho; shin eeyya asi ubbi ooyetanau eesotees.

⁴ Azalla goshshanchchai wodiya naagidi goyenna; hejaa gishshau, kattaa cakkiyo wode i woossees; shin aibakka demmenna.

⁵ Asaa wozanaa halchchoi ciimma ollaa gidдон de7iya haattaa mala; shin wozanaama asi hejaa duuqqidi kessees.

⁶ Daro asati bantta kehattedtaa yootoosona; shin tumu ammanettiya asa demmanai oonee?

⁷ Xillo asi boree bainna de7uwaa de7ees; a kaallidi, a naatikka anjjetidaageeta.

⁸ Kawoi pirddanau ba kawotaa araan uttido wode, iita ubbaa ba aifiyan harqqidi kessees.

⁹ “Ta wozanaa geeshshaas; tanan nagarikka baawa” yaaganau danddayiya asi de7aneeshsha?

¹⁰ GODAI worddo meezaanan yiggiyaageetanne likke gidennaban makkiyaageeta ixtees.

¹¹ Na7i geeshshanne suure gidiiyoogee i oottiyo oosuwan erettees.

¹² Siyiya haittaanne xeelliya aifiyaanne, eta naa77aakka GODAI medhdhiis.

¹³ Xiskkon ne wodiya wurssoppa; wurssikko neeni hiyyeesana. Beegotta; yaatikko, neeni kattaa kallana.

¹⁴ SHammiya asi, “Qohees! Qohees!” yaagees; shin biidoogaappe guyyiyan, “Hi-raisuwan shammaas” yaagiiddi ceeqettees.

¹⁵ Erai kumido haasayai worqqaappekka inquwaa giyo daro al77o shuchhaappekka aadhdhida al77obaa.

¹⁶ Erenna asau waase geliya uraa maayuwaa qaari ekkite; imatta asau waase geliya uraa maayuwaa oiqqite.

¹⁷ Wordduwan demmido kattai asa mal77ees; shin aqi kiyiiddi, doonaa gidдон shaahetaadan hanees.

¹⁸ Zoriyaa ekkada ne halchchiyoobaa halchcha; zore ekkennan de7aidda olau booppa.

¹⁹ Zigirssanchcha asi xuuraa genttena; heгаа gishshau, odanchcha uraara gaittoppa.

²⁰ Asi ba aawaa woikko ba aayyiyo cayikko, a de7uwaa xomppe sakkana xuman to7ana.

²¹ Koiroora eesuwan shiiqida aqoi wurssettan anjjettena.

²² Neeyyo iitaa oottida urau, taanikka ayyo iitaa oottana gooppa; GODAN amanettada naaga; i nena ashshana.

²³ GODAI naa77u qommo meezaanata shenetees; worddo meezaanatikka a ufaissokkona.

²⁴ Asai baanau bessiya ogiyaa GODAI kaalettees; yaatin, asi ba de7uwan baana ogiyaa waatidi akeekanau danddayii?

²⁵ Issibaa eesotidi, “Hagaa taani Xoossaassi immaas” girggiyoogeenne guyyeppe zil77ettiyoogee, hegee asa oiqqiya pire.

²⁶ Aadhdhida eranchcha kawoi makkalanchchata shaakkidi erees; i etau qarettennan qaxxayees.

²⁷ Asaa ayyaanai GODAAYYO xomppe; heгаа gishshau, i nu gidдо asatetta ubbaa pilggi xeellees.

²⁸ Aggenna siiqoinne ammanettiyoogee kawuwaa naagoosona; a kawotaa araatai aggenna siiquwan minnees.

²⁹ Yelagatu bonchchoi eta wolqqaa; cimatuuyookka eta puulunttai etau bonchcho.

³⁰ Mino qixaatee iitatettaa shoddees; wadhdhiyoogee iita wozanaa laammanau danddayees.

21 Kawuwaa wozanai GODAA kushiyaana; i a wozanaa goggiya haattaa zaariy-oogaadan, ba koyidosaa zaarees.

² Asi oottiyobai ubbai aawussi likke milatees; shin GODAI a wozanaa qofaa paacces.

³ Yarshshuwaa yarshshiyogaappekka aattidi, xillobaanne suurebaa oottiyogaa GODAI dosees.

⁴ Iitati otorettiyoogaaninne ayyiyoogan erettoosona; hegeekka nagara.

⁵ Mino oosanchchaa halchchoi dureyees; shin eesotiya ubbai hiyyeesana.

⁶ Worddotidi dagayido aqoi penttuwaa suuluwaadan xayees; heгаа koyiyaageeti haiquwaa koyoosona.

⁷ Iitati suurebaa oottanau ixxiyo gishshau, eta makkala oosoi eta ekkidi bees.

⁸ Mooranchchati geella ogiyan hemettoosona; shin geeshshati suurebaa oottoosona.

⁹ Ooyettiya machcheera issi keettan de7iyogaappe he keettaa shakkuwan de7iyoogee keha.

¹⁰ Iitati iitabaa oottanau amottoosona; bantta shoorotussi qarettokkona.

¹¹ Qilliicciyaagee qaxxayettido wode, wozani paccido urai aadhdhida eraa tamaarees; qassi wozannaama urai tamaridi, eraa demmees.

¹² Xillo Xoossai iiatu son oosettiyaabaa ubbaa be7ees; eta aatti yeggidi xaissees.

¹³Hiyyeesaa waasuwaa siyanaappe giidi, ba haittaa tucciya uri, ikka waassana; waassin alliyaabai xayana.

¹⁴Geeman immiyo imoi hanquwaa doshissees. Afala giddoora immido mattaayee suulo hanquwaa irxsissees.

¹⁵Suure pirddai pirddettido wode, hegee xilluwaassi ufaissa; shin iitaa oot-tiyaageetussi dagama.

¹⁶Akeeka ogiyyaappe haddirida uraa haiqoi naagees.

¹⁷Aaro injjiyan de7ana giya urai manqees; woine eessanne zaite dosiya asi duretenna.

¹⁸Issi issiton Xoossaasata ashshanau iita asati qaxxayettoosona; ammanettenna asatikka suure asatu gishshaa qaxxayettoosona.

¹⁹Ooyettiyanne yiillotiya machcheera de7anaappe bazzon de7iyoogee keha.

²⁰Wozannaama uraa son mal77o qumainne oissai minjjettees; shin eeyya asi bau de7iyaabaa ubbaa mirgges.

²¹Xillotettaanne aggenna siiquwaa koyiya uraa baree aduqqees; qassi he urai xillotettaanne bonchchuwaa demmees.

²²Wozannaama asi wolqqaama olanchchati de7iyo katamaa olidi oiqqees; oiqqidi eti ammanettido mino qatuwaakka laalees.

²³Ba doonaanne ba inxxarssaa naagiya asi bana metuwaappe naagees.

²⁴Otorettiyanne ayyiya asi qilliicciyaagaa geetettees; i otoranchcha gidido gishshau, asau qoppenna.

²⁵Azallaa amoi worees; aissi giikko, i oottanau koyenna. ²⁶Azallai gallassa kumettaa darobaa demmanau amottees; shin xilloi bau ashshennan immees.

²⁷GODAI iitatu yarshshuwaa shenetees; hegaappekka eti au iita qofan shiishshiyo yarshshuwaa aatti shenetees.

²⁸Worddo markkai xayana; shin qoppidi akeekan haasayiya uraa haasayai ehettana.

²⁹Iita asi taagaa xalaalai likke gees; shin suure asi yuushshi qoppees.

³⁰Asi ba aadhdhida erattetan, akeekaaninne zoriyan GODAARA eqettanau danddayenna.

³¹Olaayyo paraa kooranau danddayettees; shin olaa xoonissiyaagee GODAA.

22 Lo77o sunntai daro duretettaappe aadhdhees; sabettiyoogeekka biraappenne worqqaappe aadhdhees.

²Duriyaanne manquwaa ubbaakka GODAI medhdhiis; hegan eti naa77aikka lagge.

³Cincca asi iitaa be7idi, qosetti aattees; shin akeeki paccido asi metuwan gelidi qohettees.

⁴Neeni ashkke gidikkonne GODAASSI yayyikko, duretettaa, bonchchuwaanne de7uwaa demmana.

⁵Iita uraa ogiyan aguntainne piree de7ees; shin bana naagiya asi etappe haakkees.

⁶Na7i waanidi de7ana bessiyaakko tamarissa; yaatikko, i cimidikka heгаа aggenna.

⁷Duree hiyyeesaa haarees; tal77i ekkidaagee tal77iyau immidaagau aille gidees.

⁸Nagaraa zeriya urai waayiyaa cakkees; harata i tuggayiyo tuggaikka attees.

⁹Keha asi ba qumaappe hiyyeesau coo immiyo gishshau anjettana.

¹⁰ Qilliicciya asa diggarggikko, palamai, ooshshainne cashshai kichchana.

¹¹ Neeni wozanaa geeshshatettaanne keha haasayaa dosikko, kawoi nenaara dabbotees.

¹² GODAI tumaa naagees; shin worddanchchatu qaalaa i aatti yeggees.

¹³ Azalla asi, “Taani kare kiyikko, gaammoi tana maana; tana ogiyan asi worana” yaagees.

¹⁴ SHAaramuxa maccaasee doonai ciimma ollaa mala; GODAI hanqqettido uri a gidдон kunddees.

¹⁵ Na7a wozanaa azallatetta baqqi oiqqees; shin qaixaariyan qaxxayiyoogee appe haasees.

¹⁶ Baayyo aquwaa gujjana giidi, hiyyeesaa naaqqiyaageenne duriyaassi imuwaa immiyaagee naa77aikka hiyyeesana.

Hasstamu Aadhdhida Era Haasayata

¹⁷ Ne haittaa haa yeggada, aadhdhida eranchchai odiyoojaa siya; ne wozanaakka ta eraakko zaara. ¹⁸ Aissi giikko, eta ne wozanan wottikkonne ne doonanka eta ubbaa hassayikko, neeni ufaittana. ¹⁹ Ne ammanoi GODAN gidana mala, taani nena - ee nena - hachchi tamarissaas. ²⁰ Taani neessi zoreenne eratetta de7iyo hasstamu leemisota xaafoohoo! ²¹ Nena kiittidaagaayyo neeni likke zaaruwaa zaarana mala, taani nena tumatettaa tamarissaas.

²² Hiyyeesatussi aibinne baina gishshau, etabaa bonqqoppa; shilootanka metootanchchatu maataa xaissoppa. ²³ Aissi giikko, GODAI eta gishshaa mootetana; eta bonqqidaageetakka i bonqqana.

²⁴ Hanqqettiya uraara laggetoppa; hanqqettanau eesotiya urarakka zuppetoppa. ²⁵ Neeni a hanuwaa meezetikko, guyyeppe agganau danddayakka.

²⁶ Asassi aco ta qanxxana gaada waase geloppa. ²⁷ Neeni qanxxiyooobi xayikko, ne zin77iyo hiixai attennan, neessi de7iyaabai ubbai eketana.

²⁸ Ne maizza aawati tokkido beni zawaa shoddoppa.

²⁹ Ba oosuwaa cinccatettan oottiya asa be7adii? I kawotussi ootteesippe attin, coo asatussi ootenna.

23 Neeni deriyaa haariyaagaara qumaa maanau uttido wode, ne sinttan de7iyaagaa loittada akeeka. ² Neeni daro yora asa gidikko, naagetta. ³ I nena paaccanau danddayiyo gishshau, aadhdhida mal77o qumau yiiqetoppa.

⁴ Duretanau daafuoppa; heгаа mala keesiyaa agganau cincca gida. ⁵ Hegaa mala duretetta neeni xeellishin xayana; qefiyaa kessidi arggantaagaadan, saluwaa paallana.

⁶ Uuziyaa qumaa mooppa; a mal77o qumaakka maanau amottoppa. ⁷ Milatissanau i nena, “Ma; uya” yaageesippe attin, a wozanai nenaara de7enna. ⁸ Neeni miido qiiba qumaa cooyana; ne galataikka hada gidana.

⁹ Eeyyaassi payyabaa haasayoppa; aissi giikko, ne aadhdhida era haasayaa i karana.

¹⁰ Beni zawaa shoddoppa; qassi aawi baina naatu gadiyaa zawaa sugoppa; ¹¹ aissi giikko, eta ashshiya GODAI mino; i eta gishshaa nenaara mootettana.

¹² Ne asttamaaree neessi odiyooгаа ezgga; ne haittaakka eraa qaalaakko yegga.

¹³ Na7a seerennan aggoppa; neeni a qaixaariyan wadhdhikko, i haiqqenna.

¹⁴ Neeni a qaixaariyan wadhdhikko, a shemppuwaa haiquwaappe ashshaasa.

¹⁵Ta na7au, neeni aadhdhida eranchcha gidikko, ta wozanaikka ufaittana; ¹⁶ne inxxarssai suurebaa haasayiyo wode, ta wozanai ufaittees.

¹⁷Nagaranchchata qanaatoppa; shin ubbatoo GODAASSI yayyiyoogaa aggoppa.

¹⁸Yaanikko neeyyo sinttanau sa7i kehana; sinttappe yaana kehikka neeyyo xayenna.

¹⁹Ta na7au, siya; wozannaama gida; ne wozanaa suure ogiyan wotta. ²⁰Daro woine eessaa uyiyaageetuuranne ashuwaa muussau yaaretiyaageetuura zup-petoppa; ²¹aissi giikko, mattottiyaageetinne yoranchchati manqqana; xiskkuwaa daroi asaa wurida curqqaa maizissee.

²²Nena yelida ne aawai odiyoojaa siya; ne aayyiyaakka ceeggido wode karoppa.

²³Tumaa, aadhdhida erattettaa, timirttiyaanne akeekaa shammappe attin, mulekka baizzoppa. ²⁴Xillo na7aa aawai keehippe ufaittana; wozannaama na7aa yelida urikka an poccu gaana. ²⁵Ne aawainne ne aayyiya ufaittona; nena yelidaarakka poccu gu.

²⁶Ta na7au, ta zoriyaa ezgga; taani haniyoogaadan hana. ²⁷Aissi giikko, shaara-muxiya maccaasiyaa ciimma ollaa mala; laggettuwaa oiqqiya machchiyaakka un77o ollaa mala. ²⁸A panggadan zuggada naagausu; ammanettenna attumaasaa asaa gid-don darissausu.

²⁹“Wool!” giyo waasoi oossee? Azzanoi oossee? Ooshshi oossee? Zuuzuntti oossee? Gaasoi bannan masunxxiyai oonee? Aifee zo77iyoi oossee? ³⁰Woine eessaa uyiiddi gam77iyaageetussa gidennee? Walahettida woine eessaa uyi uyi be7iyaageetussa gi-dennee? ³¹Woine eessai zo77ido wode, a merai birilliyaa gidдон phooliyo wode, uy-ishin yalalattiiddi geliyo wode, a xeelloppa. ³²Wursettan i shooshshadan dukkees; mulumuqqe shooshshadankka ba yiishshaa yiishshees. ³³Ne aifee be7i erennabaa be7ana; ne wozanaikka suure qoppaanne haasayanau danddayenna. ³⁴Neeni abbaa gidдон dambbalai qaattiyoo markkabiya xeeran zin77ida uraa mala gi-dana. ³⁵Neeni, “Eti tana dechchidosona; shin taani qohettabeikke. Eti tana wad-hhdidosona; shin tau erettibeenna. Hara ushshaa uyanau taani aude denddanddi-naashsha?” yaagana.

24 Ta na7au, iita asatu mala gidarkkinaashsha gooppa; etaara dabbotanaukka amottoppa; ²aissi giikko, eti ubbatoo makkalabaa maqettoosona; bantta in-xxarssan genebaa haasayoosona.

³Keettaa aadhdhida eratettan keexettes; akeekankka minnees. ⁴Erai de7ikko, qol77oi al77obaanne lo77oban ubban kumees.

⁵Wozannaama urau gita wolqqai de7ees; eranchcha asikka minotettaa guj-jees. ⁶Neeni olau kiyanaappe kasetada halchchuwaa halchchana koshshees; daro zoriyaageetu zoriyan xoonoi beettees.

⁷Eeyyai aadhdhida erattettaa akeekanau danddayenna; au yaa7ankka odiyooobi aibinne baawa.

⁸Iitaa oottanau halchchiya urai genanchcha geetettana. ⁹Eeyyatettaa qofai na-gara; asai qilliicciyaagaa ixxees.

¹⁰Neeni metuwaa gallassi laafikko, ne wolqqai guutta giyoogaa.

¹¹Haiqqanau bessennan, haiquwau pirddidi efiiyoogeeta ashsha; worana haniyo wode co77u gaada xeelloppa. ¹²Neeni, “Nuuni haggaa eribookko” yaagikko, wozanaa eriyaagee i be7ennee? Ne de7uwaa naagiyaagee erennee? Asa ubbau a oosuwaa oosuwaadan zaarennee?

¹³Ta na7au, eessaa ma; eessai lo77o. Eessaa ililoi manggaagan mal77ees. ¹⁴Aadhdhida eratettaikka hegaa mala; i ne shemppuwau mal77o gidiyooгаа era. Neeni a demmiyaabaa gidikko, sinttaara yaana kehαι neessa; neeni ekkana gaada ufaissan naagiyoobaikka xayenna.

¹⁵Xilluwaa keettaanne aquwaa bonqqanau qoppiya iita asadan hanoppa. ¹⁶Xillo asi laapputoo kunddikkokka denddees; shin iitati metuwan xayana.

¹⁷Ne morkkee kunddiyo wode ufaittoppa; i xubettiyo wodekka, “Hashshu!” gooppa. ¹⁸Neeni ufaittikko, GODAI hegaa be7idi ufaittenna; a hanqettiyoogaakka aggiigana.

¹⁹Iitaa oottiyaageetu gishshau hirgoppa; eta mala gidarkkinaashsha gooppa. ²⁰Aissi giikko, iita urau sinttaara yaana kehi baawa; iitatu xomppeekka to7ana.

²¹Ta na7au, GODAAYOONNE kawuwaayyo yayya; etayyo makkaliyaageetu-urakka zuppetoppa. ²²Aissi giikko, hegaa mala asata qoppenna metoi gakkees; kawuwaappenne GODAAPPE yaana metuwaa oonee eriyai?

Hara Aadhdhida Era Haasayata

²³Aadhdhida eranchchati gujjidikka hagaadan yaagidosona:

Pirdiiddi maaddiyooгee lo77o gidenna. ²⁴Mooranchchaa, “Neeni moorabaakka” yaagiya daannaa asai qanggana; kawotettatikka a ixxana. ²⁵Mooranchchaa qaxxaiyaageeti keehi nashettananne anjjettana.

²⁶Suure zaaruwaa zaariyoogee dabbotau malaata mala.

²⁷Kasetada ne gadiyaa ootta; kattaakka zera; hegaappe guyyiyan, ne keettaa keexxa.

²⁸Ne shooruwaa bolli gaasoi bainnan markkattoppa; ne doonanka cimmoppa. ²⁹“I tau oottidoogaadan, taani au oottana; taani au a oosuwaa kushiyaа zaarana” yaagoppa.

³⁰Taani issi gallassi, issi azallanne akeekai paccido bitaniyaa gaden de7iya woiniyaa turaa giddoora kanttaas. ³¹Kanttiyo wode, agunttainne sharafai goozii wot-tiis; yuushuwan de7iya shuchchaa gimbeekka qolettiihchiis. ³²Taani a be7ido wode, qoppaas; taani be7idoogaappe timirttiyaa tamaaraas. ³³Neeni guuttaa liphphi ga; guuttaa xiskka; ne kushiyaakka shiishshada guuttaa shemppa ekka. ³⁴Hegaappe guyyiyan, hiyyeesatettaa panggadan yaana; pacaikka ola miishshaa oiqqida asadan puttu gaana.

Solomoni Xaafido Hara Leemisota

25 Hageetikka qassi, Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa asati duuqqidi xaafido Solomona leemisota.

²Xuuraa genttiyoogee Xoossaayyo bonchcho; xuuraa pilggidi kessiyooгee qassi kawotuyyo bonchcho.

³Salotu xoqqatettaanne sa7aa ciimmatettaa asi gakkennaagaadan, kawotu qo-faakka asi eranau danddayenna.

⁴Biraappe shiyaa diggargga; hegaappe guyyiyan, wogaacee qoxxidi, lo77obaa kessana.

⁵Kawuwaa sinttappe iitata diggargga; yaatikko, a kawotaa araatai xillotettan minni eqqana.

⁶ Kawuwaa sintti aadhdiyo wode ceeqettoppa; gita asatuppe gidduwan soho koy-oppa. ⁷ Neepe gitatiya asassi sohuwaa immanau halaqai nena denttin kauyyiyoogaappe, halaqai nena, “Hagaakko xoqqu ga” giyoogee neeyyo keha.

⁸ Ne aifiyan be7idobaa markkattanau dabaabaa baanau eesotoppa; aissi giikko, neeni markkatta simmin, hara asi ne markkatettai bala gidiyooгаа qonccissikko, neeni yeellatana. ⁹ Neeppen ne shooruwaappe gidduwan palami merettikko, aara haasayada ne palamaa wurssa. Hara asa xuuraa qonccissoppa. ¹⁰ Hegee xayikko, neeni odiyoogaa siyida asi nena kaushshana; hegan ne sunntai naa77antto simmen-naadan moorettana.

¹¹ Koshshiyu wodiyan haasayettida likke qaalai biraa bolli tigido worqqaa alleequwaa mala.

¹² Ezggiya uraa eranchcha asi zoriyo zoree haittan wottido worqqaa woikko geeshsha worqqaaappe oottido alleequwaa mala.

¹³ Kattaa cakkiyo boniyan irxxa haattai uyin aliyoogaadan, kiittin ammanettiya asi bana kiittiyaageeta ufaissees.

¹⁴ Immennabaa “Immana” yaagiiddi ceeqettiya asi iri bainna shaaraanne carkkuwaa mala.

¹⁵ Danddayanchcha asi deriyaa haariyaagau odidi maizzees; liiqo qaalai meqettaa kanttidi geles.

¹⁶ Eessaa demmikko, kallana gakkanaashin ma; shin darissikko, neeni cooyana.

¹⁷ Nena uufidi ixennaadan, ne shooruwaa soo ubbaton booppa.

¹⁸ Ba shooruwaa bolli wordduwan markkattiya asi dullai, bisoinne qara zubbee asa qohiyooгаа keenaa qohees.

¹⁹ Metuwaa wode ammanettenna uran zempyiyoogee qaaxxiya achchan coomiyooгаanne silida tohuwan hemettiyoogaa mala.

²⁰ Azzani uttida asassi yettaa yexxiyoogee meego gallassi maayuwaa qaariyoogaanne masunntaa bolli caalabaa tigiyoobaa mala.

²¹ Ne morkkee namisettikko, miza; saamettikko, ushsha. ²² Aissi giikko, neeni heгаа oottiyoogee a huuphiyan tamaa bonquuwaa kaashidi qoliyoogaa mala. GODAIKKA neeyyo woiwana.

²³ Huuphessa bagga carkkoi iraa ehiyoogaadan, zigirssai hanquuwaa ehees.

²⁴ Ooyettiya maccaaseera issi keettan de7anaappe son shakkuwaa huuphiyan de7iyoogee keha.

²⁵ Daafurida uri irxxa haattaa uyidi aliyoogaadan, haaho biittaappe yiya lo77o odoi ufaissees.

²⁶ Iita uraa eeshshaa tamaariya xillo asi bulqotida pultuwaanne moorettida olla haattaa mala.

²⁷ Daro eessaa miyoogee lo77o gidenna; hegaadankka, ba bonchcho koyiyoogee bonchchissenna.

²⁸ Ba huuphiyaa naagenna asi dirssai meqqido katamaa mala.

26 Boniyan shachchai, kattaa cakkiyo wodiyanikka irai koshshennaagaadan, eeyyau bonchchoi koshshenna.

² Kafoti yaanne haanne paallidi, asa qohennaagaadan, gaasoi bannan qanggiyo qanggetti asa gakkenna.

³ Parau lissuwaa, hariyau poxooruwaa koshshiyooгаadan, azallaa zokkuwau waraa koshshees.

⁴Eeyya urau a eeyyatettaadan zaaroppa; zaarikko neenikka a mala gidana.

⁵Eeyya urau a eeyyatettaadan zaara; hinna xayikko, i bana eranchchadan qoodana.

⁶Eeyya asa bolli kiitaa kiittiyoogee ba tohuwaa qanxxiyooqaanne woriyaabaa uyyiyoogaa mala.

⁷Eeyya uraa leemisoi wobbe uraa tohuwaa mala maaddenna.

⁸Eeyya uraa bonchchiya asi shuchchaa yambarshshaa bolli qachchi wottidi yambarriya asa mala.

⁹Eeyya uraa leemisoi mattottida asi ba kushiya caddida agunttaa kessanau baaxetiyoogaa mala.

¹⁰Eeyya asa woikko bau ogiyaara kanttiya asa oosossi qaxariya asi demmido asa ubbaa coo dukkiya wondafiyaasa mala.

¹¹Kanai ba cooshshaa guyye simmidi miyoogaadan, eeyyai ba eeyyatettaa oosuwaa zaari zaari oottees.

¹²Barkka bana, “Taani aadhdhida eranchchaa” giya asa be7adii? Appe eeyya urau sittanaa lo77o qaadaa de7ees.

¹³Azallai, “Ogiyan gaammoi de7ees; yashshiya gaammoi aaho ogiyan yuuyees” yaagees.

¹⁴Penggee ba maaxafiyan yaanne haanne qaaxxiyoogaadan, azallaikka ba hiixan yaanne haanne aadhdhi wodhdhees.

¹⁵Issi issi asati daro azalla; eti harai attin, woxiyan tushkkido buddeenaakka pude baaranau daafuroosona.

¹⁶Azalla asi markkaara odiya laappun eranchchatuppekka bana aadhdhida eranchcha giidi qoppees.

¹⁷Bana gattiyaabi bannasan palamau aadhdhiya asi ogiyaara biya kanaa haittaa oiqqiya asa mala.

¹⁸⁻¹⁹Ba shooruwaa cimmi, “Taani kaassau oottaas” yaagiya asi, gooyidi tamaa xiifaa oliya, woikko woriya zubbiiya dukkiya asa mala.

²⁰Mittai wurikko, tamai to7ees; zigiriyaabi xayikko, ooshshai attees.

²¹Xiixinttai bonquwaa darissiyooqaadaaninne mittai tamaa darissiyooqaadan, amalanchcha asi ooshshaa darissees.

²²Zigirssanchchaa qaalai mal77o qumaa mala; ufaissiiddi duge ganjiiya gakkees.

²³Wozanan iitabai de7ishin, ba inxxarssan cimo qaalaa haasayiya asi biran sheeshshido urqqa miishshaa mala.

²⁴Lo77o milatiya iita asi ba wozanan de7iya iitatettaa ba nasho haasayan genttees. ²⁵A wozanan laappun tunatettaa kumi uttido gishshau, i lo77o qaalaa haasayikkokka a ammanoppa. ²⁶Ba morkketettaa i genttikokka, i oottiyo iitatettaa yaa7an qonccana.

²⁷Haratussi ollaa bookkiya uri he ollan bau kunddana; haratu bolli shuchchaa gondдорssiya uraa bolli he shuchchai simmidi gondдорrettana.

²⁸Worddotiya inxxarssai ba qohido asata ixtees; sheleeshsho haasayai bashshaa ehaanaappe attin, harabaa eheenna.

27 Wonttoban ceeqettoppa; wonttoi ehaanabaa neeni erakka.

²Nena hara asi galatoppe attin, neeni nena nerokka galatoppa; asai ne gishshaa markkattoppe attin, neeni ne kehatettaa odoppa.

³SHuchchai gita tooho; shaahetaa tookkiyoogeecka deexo; shin eeyya urai dent-tiyo ooshshai eta naa77aappekka deexxees.

⁴Hanqqossi qareti baawa; yiilloikka bashshiya di7o mala; shin qanaatiyan ubba gattoppo.

⁵Geemmida siiquwaappe baliyo wode qoncciyaa seeriyoogee keha.

⁶Morkkee nena darotoo yeriyoogaappe siiqoi nena dechchiyoogee keha.

⁷Kallida uraa eessaa ililoi iitees; shin namisettida uraa cammiyaabaikka mal77ees.

⁸Ba soo aggidi yuuyiya asi, ba keettaappe haakkada paalliya kafee mala.

⁹SHittoinne sawiya ixaani asaa ufaissiyooagaan, siiqo laggiyaa zoreekka ufaissees.

¹⁰Ne siiqo laggiyaanne ne aawaa siiqo laggiyaa aggoppa; nena metido wode ne ishaa soo booppa. Haahuwan de7iya ishaappe matan de7iya shooroi keha.

¹¹Ta na7au, neeni aadhdhida eranchcha gida. Yaatiyaakko taani ufaittananne tana boriyaageetu oishaakka zaarana.

¹²Cincca asi metoi yiyo wode be7idi qosettees; shin akeekai paccido asi sitti gi biidi, metuwan geeles; yaatidi guyyeppe wai ana gees.

¹³Erenna asau waase geliya uraa maayuwaa qaari ekkite; imatta asau, waase gel-ida uraa maayuwaa oiqqite.

¹⁴Maallado guuran ba qaalaa xoqqu oottidi, ba shooruwaa sarotiyoogee a qang-giyooгаа mala.

¹⁵Walassada duuxxenna machchiyaanne irai bukkin xokkidi aggenna aatoi issi mala. ¹⁶Carkko teqqanau woikko zaite cuccumidi oiqqanau danddayettenna-gaadan, o co77u oottanau danddayettenna.

¹⁷Biratai birataa poshiyoogaadan, asai issoi issuwaappe tamaarees.

¹⁸Balase giyo mittiyo ishalissidi naagida uri i aifiyaa maana; bana aissidaagaa kabboyiya ashkkaarai bonchchettana.

¹⁹Haattai heregaadan som77uwaa bessiyooagaan, aawu wozanai aawu eeshshaa bessees.

²⁰Haiqoinne bashshi kalli erokkona; hegaadanka, asa amoi kallenna.

²¹Birainne worqqai taman paacettidi geeyiyooagaan, asikka ba ekkiyo galatan paacettees.

²²Eeyya asa kattaara udulan yeggada, udula mittan caddiyaakko, appe eeyyatettai kichchenna.

²³Ne dorssati de7iyo hanotaa loittada era; ne mehiyaa wudiyaakka wozanappe heemma. ²⁴Aissi giikko, duretettai merinau de7enna; kallachchaikka yeletaappe yeletau aadhdhennan agganau danddayees. ²⁵Mela maatai buuccetidoogaappe, aaca maatai kiyidoogaappenne deriyaa bollan de7iya maatai shiiqidoogaappe guyyiyan, ²⁶dorssatu ikisiyaappe neeni neeyyo maayiyoojaa kessana; deeshshata baizzido biranka neeyyo gadiyaa shammana. ²⁷Attiya deeshshatu maattai neessi, ne so asaassinne ne macca ashkkaaratussi quma gidana.

28 Iitati ooninne yedettennan baqatoosona; shin xilloti gaammo mala xala.

²Issi kawotettai nagaranchcha gidikko, a haariyaageeti laametti laamettidi haaroosona. SHin kaalettiyaageeti aadhdhida eranchchane akeekanchcha gidiyi wode, mino gididi, daro wodiya takkees.

³Hiyyeesata huqqunniya hiyyeesa daannai kattaa xaissiya wolqqaama iraa mala.

⁴Higgiyaa bonchchenna urai mooranchchaa sabbees; shin higgiyaa bonchchiyaagee mooranchchatu qofaa phalqees.

⁵Iita asatussi suure pirddaabai gelenna; shin GODAASSI goinniyaageetussi ub-babaikka geles.

⁶Geella asa gididi, dure gidiyooaappe suure asa gididi, hiyyeesa gidiyoogee keha.

⁷Higgiyaa naagiya wodallai akeekanchcha. SHin pattenna shufurotuura zup-petiyaagee ba aawaa yeellayees.

⁸Miishshaa dichchau immiyooaaninne bonqqiyooogan duretiya asi he aquwaa hiyyeesatussi kehiya asassi shiishshees.

⁹Higgiyaa siyanaappe giidi, ba haittaa wora zaariya uraa woosai GODAA sheneyiyaabaa.

¹⁰Suureta iita ogiyaa kaalettiya uri ba bookkido ollan bau kunddana; shin geeshsha asi lo77obaa laattana.

¹¹Dure asi bana aadhdhida eranchcha giidi qoppees; shin akeekai de7iyo hiyyee-sai a paaccees.

¹²Xilloti xoonido wode, asai ubbai ufaittees; shin iitati maataa oiqqido wode, asai qosettees.

¹³Ba nagaraa genttiya uri aacenna; shin paaxiyaageenne nagaraa aggiyaagee maarettana.

¹⁴GODAAYYO ubbatoo yayyiya asi anjjettidaagaa; shin ba wozanaa dammissiya asi meton gelana.

¹⁵Hiyyeesa asaa haariya iita daannai gudiya gaammuwaanne namisettida go-dariyaa mala.

¹⁶Wozani paccido daannai ba asaa naaqqees; shin asa naaqqiyooгаа ixxiyaagee daro laittaa haarana.

¹⁷Asa worida asi haiqqana gakkanaashin baqatiiddi de7ees; a oninne shiishshi ekkenna.

¹⁸Boree bannan hemettiya uri qohettennan attana; shin geella asi issi kuttan kunddana.

¹⁹Ba gadiyaa oottiya urai kattaa kallees. SHin shufurota kaalliya urai ubbatoo hiyyeesidi de7ees.

²⁰Ammanettida urai daro anjjettana; shin durentanau jaamiyaagee qaxxayettennan antenna.

²¹SHAakkidi maaddiyoogee lo77enna; shin asi guutta oittaa gishshau giidikka, shaakkidi maaddees.

²²Uuzettiya urai durentanau jaamees; bana hiyyeesatetti oiqqanaagaakka erenna.

²³Asa coo sabbiya uraappe seeriya uri guyyeppe galatettees.

²⁴Ba aawaappenne ba aayeppe wuuqqidi, “Taani ainne nagara oottabeikke” yaagiya urainne bashshiya urai issi mala.

²⁵Yaaretiya urai ooshshaa denttees; shin GODAN ammanettiyaagee kallees.

²⁶Banan ammanettiya asi eeyya; shin aadhdhida eratettan hemettiyaagee saro de7ees.

²⁷Hiyyeesau immiya urau paccenna; shin eta be7anaappe giidi qilimmiyaagee qanggettaa ekkana.

²⁸Iita asati sunttettiyo wode, asai qosettees; shin eti xayiyoo wode, xilloti corattoosona.

29 Daroton seerin ixixidi, morgge zozzida urai hassayennan meqqana; he urau paxoikka baawa.

²Xillo asati sunttettiyo wode asai ufaaittees; shin iitati biittaa haariyo wode asai oolees.

³Aadhdhida eraa dosiya asi ba aawaa ufaisses; shin shaaramuxa maccaasatu heeran yuuyiya asi ba miishshaa wurssees.

⁴Tumaa pirddiya kawoi ba kawotettaa woppu oottees; shin mattaaye maanau yiqetiyaagee ba kawotettaa bashshees.

⁵Ba shooruwaa sabbidi haasayiya urai, a tohuwaassi gitiyaa yeggees.

⁶Iita asi gitee oiqqiyoogaadan, ba nagaran oiqettees; shin xillo asi ufaittanaunne yexxanau danddayees.

⁷Xillo asi hiyyeesaa maataa erees; shin iita asi heгаа mala eraa mulekka erenna.

⁸Qilliicciyaageeti kataman ooshshaa denttoosona; shin aadhdhida eranchcha asati hanquuwaa gabbissoosona.

⁹Aadhdhida eranchcha asi eeyya asa pirdda keettaa efiikko, eeyyai hanqetteesinne qirees; au yaatobare saroi xayees.

¹⁰Suutta gussanau jaamiya asati suure asa ixxoosona; qassi xillo asakka woranau koyoosona.

¹¹Eeyya asi ba hanquuwaa yeddi bessees; shin aadhdhida era asi ba hanquuwaa mittees.

¹²Issi sunttettida urai worddo odo ekkikko, a oosanchchati ubbai iita kiyooosona.

¹³Hiyyeesinne asa naaqqiya asi issibaa koxxoosona; eta naa77aa aifiyaakka GODAI xeelissees.

¹⁴Issi kawoi hiyyeesassi suure pirddikko, i ba kawotettan gam77ana.

¹⁵Qaixaareenne seeri naatussi aadhdhida eraa immees; shin yedan diccida na7i ba aayiyoo kaushshees.

¹⁶Iita asati dariyo wode, nagarai darees; shin xilloti eta kunddettaa be7ana.

¹⁷Ne na7aa seera; yaatikko, i nena saruwaa diggenna; i nena ufaissana.

¹⁸GODAI kaalettiyo kaaletuwaa ekkenna deree yeda; shin higgiiyaa naagiya uri anjettidaagaa.

¹⁹Ashkkari coo odo xalaalan seeretti erenna; odoi au geliyaakkokka i azazettenna.

²⁰Eesuwan eesuwan haasayiya uraa be7a eraishsha? Appe eeyya uraassi sinttanau daro ufaissai de7ees.

²¹Ne ashkkaraassi naatettan doommin, i koyiyooosona ubbaa ayyo imma meezeyikko, issi gallassi neeyyo de7iyaabaa ubbaa ekkana i kajeelanaagee attenna.

²²Hanqettiya asi ooshshaa denttettees; elle yiillotiya asi daro nagaraa oottees.

²³Otoroi asa kaushshees; shin ziqqi giya ayyaanai de7iyoo asi bonchchettees.

²⁴Kaisooraa shaakkiya uri bana ixxiya asa; i dabaaban tumaa odikkokka qaxxayettees; tumaa odana xayikko qassi, GODAI a qaxxayana.

²⁵Asassi yayiyooobi he aawussi pire gidees; shin GODAN ammanettiya asi saro de7ees.

²⁶Daroti sunttatettaa de7iyoo asata auddashoosona; shin suure pirddai GODAA achchappe beettees.

²⁷ Xilloti nagaranchchata shenetoosona; nagaranchchatikka suure uraa shenetoosona.

Aguri Haasayido Haasayaa

30 Hagaappe kaallidi xaafettidaagee Yaaqe na7ai Aguri haasayido hayyo haasayaa. He bitanee Iti7eelassinne Ukaalassi haggaa haasayiiis. ²Tumu taani ai asappekka eeyyaa darais; asassi de7iya akeeki taassi de7enna. ³Taani aadhdhida eraa tamarabeikke; Geeshsha Xoossaabaakka aibanne erikke. ⁴Saluwaa pude kiyidi, duge wodhdhidai oonee? Carkko ba kushen oiqqidai, haatta ba afalan yiididai, sa7aa gaxaa a sohuwan sohuwan wottidai oonee? Ane erikko a sunntaa taayyo oda. A na7aa oona giyo?

⁵Xoossai odiyo qaalai ubbai tuma; baakko baqatidi biya ubbaassi i gondalle. ⁶A qaalaa bolli aibanne gujjoppa; gujjikko i nena seerana; neeni worddanchcha gidiyooagaakka i qonccissana.

⁷Abeet GODAU, taani nena naa77ubata oichchais; taani haiqqana gakkanaashin, eta tana diggoppa. ⁸Koiruwan, taani asa cimmennaadaaninne worddo haasayennaadan tana naaga; naa77anttuwan, taayyo koshshiya keesa qumaa immappe attin, tana dure woikko manqqo kessoppa. ⁹Hinna xayikko, dure gidada, “GODAI oonee?” gaada nena kaddana; woikko manqqo gidada, wuuqqana; yaatada ta Xoossaa sunntaa cayissana.

¹⁰Nena qanggenna malanne i qanggin neeyyo gometenna mala, ashkkaraa a godaa sinttan boroppa.

¹¹Bantta aawata qanggiyaanne bantta aayeta anjjenna asati de7oosona. ¹²Daro tunaa tuni uttidi, banttana geeshshadan qoodiya asati de7oosona. ¹³Otoruwaa meexxiya asatinne asa karidi xeelliya asati de7oosona. ¹⁴Eta achchai biso mala gidin, eta manggaagai billama mala gidin, hiyyeesatanne metootanchchata naaqqidi, etabaa bonqqiya asati de7oosona.

¹⁵Ullatteessi naa77u macca naati de7oosona. Eti, “Hamma! Hamma!” yaagidi waassoosona. Mulekka kalli erenna heezzubati de7oosona; oiddanttoi qassi mule, “Gidana” gi erenna. ¹⁶Hegeetikka:

duufuwaa,
maine maccaasaa,
haatti kalissi erenna mela biittaanne,
“Tau gidana!” gi erenna tamaa.

¹⁷Ba aawaa baceessiyaa na7aa aifiyaa, ba aayiyaa cimin kariya na7aa aifiyaa, zanggaaran de7iya quuroti woocana; a ashuwaa ankkoti maana.

¹⁸Tana heezzubati maalalissoosona; oiddanttoi ubba taayyo gelenna. ¹⁹Hegeetikka:

arggantti saloora paalliyo paaluwaa,
shooshshi shuchchaa bollaara sololiyo sololettaa,
markabee abbaa bollan solddiyo soldduwaanne
wodallinne geela7oi siiquwaa doommiyo doomettaa.

²⁰SHAaramuxa maccaasiyaa haniyo hanoikka hegaa mala. A muussaa mausu; shin miidoogaappe guyyiyan, ba doona quccargada, “Taani ainne moorabeikke” yaagausu.

²¹ Heezzu yohotun biittai qaaxxees; oiddanttuwaa ubba tookkanaukka dandday-ibeenna. ²² Hegeetikka:

aillee kawotido wode,
eeyyai kattaa kallido wode,

²³ asi ixrido maccaasiyaa azina gelido wodenne
macca ashkkariyaa ba godiyo laattido wode merettiya hanotaa.

²⁴ Sa7aa bolli oiddu guutta meretati de7oosona; shin eti keehi aadhdhida er-anchcha. ²⁵ Hegeetikka:

Cuncalleta - cuncalleti wolqqi baina mereta;
shin banttau miyoobaa bone shiishshidi, minjjoosona.

²⁶ Guppalleta - guppalleti guutta wolqqai de7iyoogeeta;
shin bantta keettaa shuchchaa kooppuwan keexxoosona.

²⁷ Booleta - booletussi kawoi baawa;
shin eti ubbaikka maaran mankkan zattoosona.

²⁸ Zareta - zareti kushiyan oiqqinkka oiqettoosona;
shin eti harai attin, kawo keettanka de7oosona.

²⁹ Bantta maataa bessiididi hemettiya heezzu meretati de7oosona; oiddanttoikka lo77o hemetaa hemettees. ³⁰ Hegeetikka:

do7a ubbaappe minniyanne yayyidi baqati erenna gaammuwaa;

³¹ inddetu giddon ayyiididi hemettiya adde kuttuwaa,
deeshsha orggiyaanne

ba olanchchatu giddon eqqiya kawuwaa.

³² Neeni eeyyada otorettidabaa gidikkonne, iitabaa oottanau halchhidabaa gidikko, ane takki gaada qoppa.

³³ Maattaa bukkiyoogee oissaa kessiyooagaan, siiriyaa yimppiyoogeekka suuttaa ehiyoogaadan, hegaadan hanquuwaa denttettiyoogee ooshshaa ehees.

Kawoi Limu7eeli Haasayido Haasayaa

31 Hagaappe kaallidi xaafettida hayyo haasayai, Kawuwaa Limu7eela aayiyaa Kawuwaa Limu7eela tamarissidoogaa.

² “Laa ta na7au, ta uluwaappe wodhdhidaagoo, taani shiiqettada yelidoogoo,
³ maccaasan ne wolqqaa wurssoppa; he kawota bashshiya maccaasatun ne akataa xaissoppa.

⁴ “Limu7eelaa, hagee kawotussi bessenna; woiniyaa eessaa uyiyoogee kawotussi bessenna; mattoyiya ushshaa uyiyoogee deriyaa bolli sunttettidaageetussi bessenna.

⁵ Eti uyiyo wode higgiiyaa baloosona; balidi naaqqettida asaa maataa shenehoo goosona. ⁶ Mattoyiya ushshaa haiqqana haniya uraunne sa7ai iitido urau immite.

⁷ Eti bantta manqqotettaanne bantta tugga de7uwaa dogana mala uyona.

⁸ “Bantta metuwaa odanau danddayennaageetu gishshaa neeni oda; maaddiyaabi bainnaageetu maataa gishshau neeni bidda. ⁹ Biddada etayyo suure pirddaa pirddaa; hiyyeesatunne metootanchchatu maataa naaga” yaagada tamarissaasu.

Wozannaama Machchiyo

¹⁰ Wozannaama machcho ooni demmanau danddayii? Inquuwaa giyo al77o shuchchaappekka a al77ausu. ¹¹ I keettaawai o ubbabankka ammanees; ayyo

de7anau bessiyaabaappe aibinne paccenna. ¹²A ba de7o laitta ubban ayyo lo77obaappe attin, iitabaa oottukku.

¹³Suufiyaanne liinuwaa a koyada, ufaittaidda ba kushiyan oottausu. ¹⁴A zal77anchchatu markkabetu mala; ba qumaa haaho biittaappe ehausu. ¹⁵A ba so asaassi qumaa kattanaunne ba macca ashkkaratussi oosuwaa bazzanau, sa7ai biron qamma de7ishin denddausu. ¹⁶Gadiyaa a koyada shammausu; ba kushiyan oottada demmido miishshan woiniyaa turaa tokkausu.

¹⁷A gooba oosanchcha gidiyooгаа xalaala gidennan, minonne cincca asa. ¹⁸A ba woriyaa demmanau minnada zal77ausu; a oottaidda qamissiyo, ba xompiiyaa eesuwan toissukku. ¹⁹A ba hinddiriitan suqqada, ba afalaa daddausu.

²⁰A hiyyeesatussinne metootanchchatussi babaappe coo immausu.

²¹I so asai ubbai ho77iya maayuwaa maayido gishshau, shachchai bukkiyaakko, a hirggukko. ²²Arssaa bollan hiixxiyo maayuwaa sikkausu; liinuwaappe dadettida zo7o maayuwaakka baayyo maayausu.

²³Dere cimati shiiqiyo dubbushan i keettaawai bonchchettida asa.

²⁴Liinuwaappe maayuwaanne qabattuwwa ootta oottada, zal77anchchatussi baizzausu.

²⁵A minonne bonchcho asa; yiya laittatussi a mulekka hirggukku. ²⁶Aadhdhida eran a haasayausu; ammanttiya zoree i inxxarssaappe kiyees. ²⁷A ba so asaa de7uwaa injjeyanau ubbaton ooso oottaidda de7ausu; azalla hanoi i bollan beetti erenna.

²⁸I naati denndi eqqidi, o nashshoosona; i keettaawaikka o galatiiddi, ²⁹“Lo77obaa oottida daro maccaasati de7oosona; shin neeni eta ubbaappe aadhdhaasa” yaagees.

³⁰Mera lo77otetti allaalle kessenna; puulikka xayana; shin GODAASSI yayyiya maccaasiyaa, a galatettanau bessausu. ³¹A oottidobau ubbau iyyo i kushiya zaarite; a oottido oosoi ubbai dabaaban o galatisso.

Eranchchaa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

“Eranchchaa Maxaafaa” gidдон xaafettidi beettiyaabati, asa de7oi qantta gidiyoo-gaa xalaala gidennan, daafurai, shabbirssai, pirdaa geellatettainne arggaacai kumidoogaa gidiyoo-gaa eridi, “Asa de7oi hada” yaagidi qachchida issi eranchchaa qofata. Ha eranchchai asaa de7uwaa wurssettaa gakkanaashin naagiya, Xoossaa oosoi aibakko eranau au ixettiis. Gidikkonne asai ba de7ido laitta ubbaaninne bau danddayettido keena ubban, minnidi oottanaageenne Xoossai immidobatun ufaitanaagee koshshiyoo-gaa zorees.

Eranchchaa qofatuppe dariya baggati issoi issuwaara maayettenna xeelati de7iyoogetanne hidootaa qanxxiyo hanotati de7iyoogeta. Gidikkonne ha maxaafai Geeshsha Maxaafaa giddo gelidoo-gee, Geeshsha Maxaafaa bolli eqqida amanoi harai attin, ha issoi issuwaara maayettenna qofaanne siree kumido maxaafaa ba gomppan oiqqiyo keena aaho gidiyoo-gaa bessees. Hagee ha Eranchchaa Maxaafai asaa de7uwaa heregaadan bessiyoo gishshau, daro asati ha maxaafaappe minttettuwaa demmidosona. Hegaadankka ha qofata oiqqida Geeshsha Maxaafai, ini ikka, de7uwaassi gita birshshettaa immiya Xoossan hidootaa oottanaadan zoriyoogaa akeekidosona.

Ubbabaikka Hada

1 Hagee, Daawita na7aa, Yerusalaamen kawotida eranchchaa qaala. ²He eranchchai, “Ubbabaikka hada; qassi ubbabaikka hadaappe aadhdhida hada; ubbabaikka muleera hada” yaagiis. ³Ba de7iyoo-san ubban, asi daafuridi oottiyooban ubban ayyo woree aibee? ⁴Issi yeletai aadhdhiyo wode, hara yeletai sohuwaa oiqqees. SHin ha biittai merinaukka laamettennan de7ees. ⁵Awai mokkeesinne wullees; qassi naa77anttuwaakka mokkanau yaa mokkiyo sohuwaakko eesotees. ⁶Carkkoi issitoo tohossi issitoo huuphessi carkkees; qassi yuuyi yuuyi aadhdhidi, simerettidi yees. ⁷Goggiya haattai ubbai abban gelees; shin abbai kumi erenna. He haattai qassikka simmidi gogganau, guyye ba pulttiyo sohuwaa bees. ⁸Ubbabaikka salettiyaabaa. Salettiyaabai i woisa keenaa salettiyaakkokka odi wurssanau danddayettenna. Aifee xeellidi, kalli erenna; haittaikka siyidi, tau gidiis gi erenna. ⁹Kase hanidabai sinttanaukka simmidi i hanana; qassi ha77i haniiddi de7iyaabaikka kase hanidabaa. Hegaa gishshau, salo gufantton oorattabaa giyoobi aibinne baawa. ¹⁰Ooninne, “Be7ite! Hagee oorattabaa” giikko, hegee ooratta gidenna; hegee nuuni yelettanaappe kase baggan hanidabaa. ¹¹Kase aadhdhida wodetun hanidabata zaaridi hassayiyaabi baawa; guyyeppe hananabatakkappa etappe guyyiyan ooninne hassayenna.

Aadhdhida Eratettai Alenna

¹²Taani eranchchai, Yerusalaamen Israa7eelassi kawo gidada de7aas. ¹³Taani biittan sa7an de7iyaabaa ubbaa qora qorada eranaunne aadhdhida eratettan pilgga xeellanau ta qofaa qachchaas. Yaataada asaa ubbaassi Xoossai immido de7oi keehippe daafurssiyaabanne ufaissennabaa gidiyoo-gaa akeekaa. ¹⁴Saloppe garssa

baggan hanidabaa ubbaa taani be7aas; shin ubbabaikka hada; carkkuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala.

¹⁵ Geellai sittanau danddayenna; qassi bannabaakka qoodanau danddayettenna.

¹⁶ Taani woni ta wozanan hagaadan yaagada qoppaas; “Taappe kase Yerusalaame haarida ubbatuppe taani gitanne aadhdhida eranchcha gidaas. Cincatettaanne eraa giyoogee i aibakko paaccada eraas” yaagaas. ¹⁷ Qassi taani aadhdhida eratettaappe, goosshaappenne eeyyatettaappe gidduwan de7iya dummatettaa aibakko eranau keehi daafuraas. SHin wurssettan hegeekka carkkuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala hada gididiyoogaa eraas. ¹⁸ Aadhdhida eratettaa dariyo wode azzanissiyaabai darees; erai dariyo wodekka qassi metoi darees.

Bana Ufaissiyoogekka Hada

2 Taani ta wozanan, “Ane taayyo gita ufaissaa immiyaabi aibakko, qassi de7iyo de7uwaa giddonkka lo77obi aibakko be7ana” yaagada qoppaas; shin hegeekka hada. ² Ubbatoo miicciyoogee eeyyatetta gididiyoogaa, qassi daro ufaissaikka ainne go77ennabaa gididiyoogaa akeekaas. ³ Hegee heгаа gidi uttidaashin, aadhdhida eratettaa demmanau amottada, ta wozanaa woine eessan ufaissaidda, heгаа suganau eeyyatettan qofaa qachchaas. Qassi asai ha sa7aa bolli baayyo de7iya qantta wodiya aatiyo, ubbaappe aadhdhiya lo77o ogekka hагаа gaada qoppaas.

⁴ Qassi hara issi gitabaa oottaas; taayyo de7iyo keettata keexxaas; woiniyaa tu-raakka tokkaas. ⁵ Dumma dumma ataakilttiyaanne aifiyaa aifiya mittata tokkiyo sohuwaanne asai shemppiyo sohuwaa gannatiyaadan loittada giigissaas. He sohuwan dumma dumma aifiyaa aifiya mittata tokkada, dichchaas. ⁶ He dicciya mittata ushshanau, haattaa dagayiyo sohuwaa zeerada giigissaas. ⁷ Attumanne macca ailleta shammaas; qassi ta son yelettida hara ailletikka taayyo de7oosona. Taappe kase Yerusalaamen de7ida oogaappenne dariya mehiyaa, deeshaanne dorssaa wudiya haaraas. ⁸ Taani haariyo dumma dumma biittatuppe bonchettida kawo keettaa buquraa ehiissada, daro worqqaanne biraa taayyo dagayaas. Qassi, tana sabbidi yexxiya attumanne macca yettanchchata qaxaraas; heгаа bolliikka, asassi ufaissaa immiya keehi daro macca asaakka shiishshaas.

⁹ Hегаа gishshau, taani taappe kase Yerusalaamen de7ida ooppenne aadhdhida gita asa gidaas. Ta aadhdhida eratettaikka tanaara wurssettai gakkanaashin de7iis.

¹⁰ Ta aifee xeellidobanne ta wozanai amottidobaa ubbaa demmaas; ta asatettaa koyiyo ufaissaa ubbaakka diggabeikke. Taani oottido ooso ubban ufaittais; ta daafuraayyo woreekka heгаа. ¹¹ Gido shin, heгаа ubbaa ootta simmada taani akeekiyo wode, keehi taani ayyo daafuridobai ubbaikka hada gididiyoogaa be7aas. Salo gufantton go77iyaabi aibinne baawa; ubbaikka carkkuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala.

Eranchchai Ba De7uwaappe Demmido Eraa

¹² Hegaappe guyyiyan, taani aadhdhida eratettaa, eeyyatettainne goosshai aibakko paaccada eranau qofaa doommaas. Kawuwaa man77iyan kawotiya hara kawoi kase oosettidabaappe aadhdhiya harabaa ai oottanee? ¹³ Taani hagaadan yaagaas; “Tumukka poo7oi xumaappe kehiyoogaadan, aadhdhida eratettaa eeyyatettaappe kehees. ¹⁴ Cincca asati bantta dendiyo sohuwaanne biidi gakkiiyo sohuwaa eroosona; shin eeyyati heгаа ubbaa erokkona” yaagaas. Gidoppe attin, eta naa77aa wurssettaikka issuwaa.

¹⁵ Taani ta wozanan, “Eeyyaa gakkiiya qaada tanakka gakkées; yaatin, taani aadhdhida eranchcha gidiiyoogee tana ai maaddii?” yaagada qoppaas. Qassi taani ta wozanan, “Hagee ubbabaikka hada!” yaagaas. ¹⁶ Aissi giikko, eeyyin aadhdhida eranchcha gidin, haiqoppe hefinttan simmidi, a hassayiyaabi baawa; sinttappe yiya laittatun nuuni ubbaikka dogetti attana. Eeyyai haiqqiyoogaadan, aadhdhida eranchchaikka haiqqees.

Ootti Daafuriyoobikka Hada

¹⁷ Metoppe attin, go77iyaabi bainna gishshau, ha sa7aa de7oi tana iitiis. Hegeekka hada; carckuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala. ¹⁸ Salo gufantton taani keehi daafurada demmido ta aquwaa ubbaa taappe guyyiyan yiya urau yeggada biyo gishshau, taani daafuridobai ubbai tana iitiis. ¹⁹ Taappe guyyiyan yiya bitanee aadhdhida eranchchakko eeyyakko ooni erii? SHin i oona gidinkka, taani keehi daafuridobaanne ta cinctatettan taani demmidobaa ubbaa bau ekkidi, goda gidana; yaatikko, hegeekka hada.

²⁰ Hegaa gishshau, salo gufantton haggaa keenaa aissi daafuridanaashsha gaada ta wozanan azzanaas. ²¹ Asi ba de7ido laittan bau de7ida aadhdhida erattettan, eraanine hiillan daafuridi demmidobaa ubbaa ainne daafuribeennaagau yeggidi bees. Hegeekka qassi, hadanne likke gidennabaa. ²² Yaatin, salo gufantton asi keehi daafuridi oottidobaappe ubbaappe ai go77a demmii? ²³ I ba de7uwaa laittan daafuriyo daafurai ubbai azzanoppenne kayyoppe harabaa ainne au gujjenna; harai atto qammikka a huuphee qofaappe shemppenna; gido shin, he ubbaikka hada.

²⁴ Hegaa gishshau, asassi go77a gidiyaabi aibee giikko, asi ba daafuridobaappe miidinne uyidi ufaiittiyoogaa. He ufaissaikka qassi Xoossaa kushiyaappe imettidabaa gidiiyoogaa taani akeekaas. ²⁵ Aissi giikko, a shene gidana xayikko, min uyinkka asau ufaissi awan beettii? ²⁶ Xoossaa ufaissiya uraassi Xoossai cinctatettaa, erattettaanne ufaissaa immees; nagaranchchaassi mati i daafuridi shiishshanaadan, daafuraa immees; shin i shiishshidoogaa Xoossai ekkidi, baayyo yayyiyaagau harau immees. Hegaa gishshau, ha ubbaikka hadanne carckuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala.

Ubbabau Wodee De7ees

3 Ubbabau wodee de7ees; saloppe garssa baggaara oosettiyaabau ubbau a laittai laittai de7ees.

² Hegaa gishshau, yelettanau wodee de7ees; haiqqanau wodee de7ees.

Tokkanau wodee de7ees; tokkidoogaa shoddanau wodee de7ees.

³ Woranau wodee de7ees; pattanau wodee de7ees.

Qolanau wodee de7ees; qassi keexxanau wodee de7ees.

⁴ Yeekkanau wodee de7ees; miiccanau wodee de7ees.

Kayyottanau wodee de7ees; qassi ufaiittidi yexxanau wodee de7ees.

⁵ SHuchcha laalanau wodee de7ees;

shuchchaa shiishshanaukka wodee de7ees.

Qoomettanau wodee de7ees;

qassi shaahettanaukka wodee de7ees.

⁶Koyidi demmanau wodee de7ees;

bashshanaukka wodee de7ees.

SHiishshi oiqqanau wodee de7ees;

laalanaukka wodee de7ees.

⁷Peeranau wodee de7ees;

sikkanaukka wodee de7ees.

Co77u gaanau wodee de7ees;

qassi haasayanaukka wodee de7ees.

⁸Dosanau wodee de7ees;

ixxanaukka wodee de7ees.

Olaassi wodee de7ees;

saruwaassi wodee de7ees.

⁹Yaatin, oosanchchi ba daafurido daafuraappe aiba wore demmii? ¹⁰Taani qassi, asaa naati daafuridi oottana mala, Xoossai immido toohoi keehi deexo gidiyoo-gaa be7aas. ¹¹Xoossai ubbabaa a wodiyan wodiyan loittidi oottiis. Xoossai asaa wozanan merinatettaa wottiis; heгаа gidikkonne, Xoossai oottidobaa ubbaa koiruwaappe wurssettai gakkanaashin, asai wurssidi eranau danddayenna. ¹²Hegaa gishshau, asi ba de7ido laittan lo77iyaabaa oottiyoogaappenne, ufaittiyoogaappe aadhdhiyaabi aibinne bannaagaa taani akeekaas. ¹³Qassi, asassi au a daafurau waaga gidiyaabi muussaaninne ushshan bana ufaissiyoo-gaa; hegeekka au Xoos-saappe imettida imota.

¹⁴Xoossai oottidobai ubbai merinau de7iyaabaa gidiyoo-gaa taani eraas; i ootti-dobaa bollan gujjanau woikko appe haa guuttanau danddayettenna. Xoossai heгаа oottidoogee, asai baayyo yayyidi bonchchanaassa. ¹⁵Ha77i haniiddi de7iyaabai woikko sinttappe hananau de7iyaabai ubbai kase aadhdhida wodiyan hanidabaa; aissi giikko, Xoossai kase hanidabai zaari zaaridikka hananaadan oottees.

Ha Sa7an Pirddi Geellattidobaa

¹⁶Qassi taani, salo gufantton geeshsha pirddaa sohuwan iitatettaa, xillotettaa sohuwanka nagarai de7iyoo-gaa be7aas. ¹⁷Be7ada ta wozanan, “Xoossai xilluwaanne iitaa naa77aakka pirddau shiishshana; aissi giikko, Xoossai allaalle ubbaunne ooso ubbau wodiya keeri wottiis” yaagada qoppaas.

¹⁸Qassi taani ta wozanan, “Asai do7atuppe kehennaagaa eta bessanau, Xoossai eta paacces” yaagaas. ¹⁹Aissi giikko, asaa gidin, do7ata gidinkka, eta qaadaa issuwaa; issoi haiqqiyoo-gaadan, hankkoikka haiqqees. Qassi naa77aikka issi carkkuwaa shemppoosona; heгаа gishshau, asatika do7atuppe kehokkona; hegeekka hada. ²⁰Eti naa77aikka issi sohuwaa boosona; naa77aikka biittaaappe merettido gishshau, biittau simmoosona. ²¹Yaatin, asaa shemppoi saluwaa pude kiyiyoogaanne do7atu shemppoi biittaa ciimmau duge wodhdhiyoogaa shaakkidi eranau danddayiyai oonee? ²²Hegaa gishshau, asi ba oottido oosuwan ufaittiyoogaappe kehiyaabi harabi ayyo bannaagaa be7aas. Aissi giikko, au de7iya lo77o qaadaa heгаа xalaala. Asi haiqqiichchobare appe guyyiyan haniyaabaa bessanau, a haiqoppe guyye ehaanau danddayiyai oonee?

4 Taani qassikka, salo gufantton asi asa ai keenaa naaqqiyaakkonne xeellaas. Naaqettidaageeti banttana minttettiyaabaa xayidi yeekkoosona. Naaqqiyaageetussi gita maatai de7iyoo gaappe attin, naaqettiyaageeta maaddiyaabi ooninne baawa. ²Hegaa gishshau, taani, “Ha77i paxa de7iyaageetuppe kase haiqqiichchi daageeti keha” yaagaas. ³Gido shin, ha naa77aappekka aadhdhidi qassi, mule yeletibeennaageetu qaadaa lo77o; aissi giikko, eti salo gufantton oosettiya naaquwaa muliyaa be7i bookkona.

⁴Asai ba amottidobaa demmanau keehi daafuridi oottees; shin he daafurai ba laggiyaa bollan qanaatiyo qofaappe denddidaagaana gidiyoo ga taani akeekaas. Hegeekka qassi hada; carckuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala. ⁵Ba kushiya xaaxidi, utti aggiya azallai, namisan haiqqees. ⁶Daafuraaninne carckuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala jaaman daafuridi demmiyo naa77u kushebaappe, woppa demmiyo issi kushebaa darees.

⁷Qassi taani, salo gufantton hada gididabaa issi harabaakka be7aas. ⁸Hegeekka issi barkka de7iya bitaniyaabaa; ayyo attuma na7i woikko ishi baawa. SHin i daafuriyo daafurau zawi baawa; qassi baayyo de7iyaaban alenna. I barkka bana oichchiiddi, “I ta haggaa oossi daafuriyaanaa? Tana ta huuphiyaa aibissi ufaissaa diggiyaanaa?” yaagidi oichchiis. Hegeekka qassi hadabaanne tugga de7o.

⁹Issuwaa gidiyoo gaappe naa77a gidiyoo gee lo77o; aissi giikko, eta oosoi issuwaa gaappe aadhdhidi, lo77o aifiyaa immanau danddayees. ¹⁰Qassi, naa77aappe issoi kunddikko issoi denttees; shin barkka de7iya urai kunddikkonne a denttiyaabi banna gishshau, au aayye7ana! ¹¹Meego wodiyan naa77ai issippe zin77ikko ho77ees; shin barkka zin77iya uraa auppe ho77anau danddayii? ¹²Issi asi barkka teqqanau danddayenna metuwaa naa77u asati issippe eqettidi, teqqanau danddayoosona. Heezzu achchan dooqettida wodoroikka elle duuxxenna.

¹³Lo77o zoriyaa ekkenna ceega kawuwaappe hiyyeesa gidikkonne, aadhdhida eranchcha yelagai keha. ¹⁴Aissi giikko, i he hiyyeesa gidiyoo sohuwaappe danddidi, woikko qasho keettaappe kiyidi, ba biittan kawo gidiyoo sohuwaa gakkanau danddayees. ¹⁵Taani salo gufantton de7iyaanne hemettiya asa ubbai kawuwaa kawotettaa araataa laattiya yelagaa kaalliyaa ga be7aas. ¹⁶Issi kawoi haariyo asai qoodi banna cora gidanau danddayees. SHin kawotaappe i kichchiyo wode, i oottidobau ooninne a galatenna. Hegaa gishshau, ha ubbaikka hada; carckuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala.

Gefa Geppanau Ellelloppa

5 Xoossaa keettaa geliyo wode, ne tohuwaa akeekada tangga. Siyanau mataa shi iqiyoogee, eeyyati yarshshuwaa shiishshiyoo gaappe aadhdhees; aissi giikko, eti iita oosuwaa oottiiddi de7iyoo ga erokkona. ²Ne doonan haasayanau, Xoossaa sint-tankka biddanau eesotoppa. Qassi issibaa Xoossassi immana gaada ne wozanan eesotada geppaichchoppa; aissi giikko, Xoossai saluwan de7ees, neeni qassi haggaa sa7an de7aasa; heggaa gishshau, ne haasayiyo qaalai guutta gido bayin. ³Hirggai dariyo wode, qamman aimoikka darees; hegaadankka, biddaa daroi eeyyatettaa qaalaa kessees. ⁴Xoossaassi neeni geppidobaa polanau gam77oppa; aissi giikko, gam77iya eeyyatun Xoossai ufaittenna. Hegaa gishshau, neeni geppidobaa ubbaa pola. ⁵Issibaa Xoossassi geppidi, polennan aggiyoogaappe koiro geppennan aggiyoogee lo77o. ⁶Nena ne doonai nagaran yeggennaadan, ne doonaa zawaappe aadhdhida yeda oot-

toppa; qassi Xoossaassi oottiyaagau, “Kasekka haggaa taani akeekennan geppaas” gooppa. Aissi giikko, heggaa Xoossai keehi hanqqettiyo gishshau, neeni daafurada demmidobaa, ne kushiya oosuwa ubbaa i ba hanquwan quccidi xaissanau danddayees. ⁷Daro aimuwaa aimottikkonne woikko qassi darobaa haasayikkonne he ubbaikka hada; heggaa gishshau, neeni heggaa aggaagada Xoossaassi yayya.

De7oi Hada

⁸Issi kawotetta ba biittan de7iya hiyyeesata naaqqishiinne pirddaa geellayishin neeni be7ikko, darin maalaaletoppa. Issi issi halaqau appe bollaara sunttettidi, a xeelliyaa hara halaqai de7ees. Qassi eta naa77aappekka bollaara sunttettidi, eta xeelliyaa hara halaqatikka de7oosona. ⁹Harai attin, kawuwaa gidikkonne, goshshaappe beettiya aifeti xayikko, woppan de7anau danddayenna.

¹⁰Bira dosiya uraassi biri gidi erenna; duretanau siiqiya uraikka miishshaa kalli erenna. SHin ha ubbaikka hada. ¹¹Duretetta dariyo wode, miyaabaikka heggaa keenaa darees. Yaatin, ba aquwaa coo aifiyan xeellidi, “Taani dure” gaanaappe attin, harabaa au ai maaddii!

¹²Oosuwa oottiya asi guutta min, daro min, saro xiskkuwaa xiskkidi aqees; shin duree ba durettaa ubba wode un77ettidi qoppiyo gishshau, xiskkuwaa xayidi de7ees.

¹³Salo gufantton keehi azzanissiyaabaa harabaakka taani be7aas; iita wodiyan bana maaddo giidi, asi bau de7idabaappe guyye wottidi dagayees. ¹⁴Qassi he duretetta issi iitabai gaittin xayiiichchees. I na7a yelidabaa gidikkokka, na7a laatisiyoobaara xayidi, mela attees. ¹⁵Asi ubbi koiro kallo yelettidoogaadan, mela kushiyaara simmida baana. Ai keenaa i daafuridi oottikkonne, ba daafuridobaappe ekkidi biyoobi aibinne baawa.

¹⁶Asi kallo yelettidi, kallo guyye simmiyoogekka qassi keehi azzanissiya iitabaa. A daafuri ubbi carckuwaa kuuciyooogaadan hada gidaappe sinttan, i hegan ai maadettii? ¹⁷I ba laittaa ubbaa xuma de7uwan, azzanuwan, yiillotiyooogan, harggiyaanne hanquwan wurssees.

¹⁸Hegee heggaa gidikkonne, taani akeekido issi lo77obai de7ees; hegeekka salo gufantton Xoossi asi de7anaadan immido qantta laittaa gidдон, asi daafuraappe miyoogee, uyyoogeenne ufaittiyoogee lo77onne bessiyaabaa. Aissi giikko, a qaada heggaa. ¹⁹Xoossai asassi durettaanne aquwaa immiyoogee, ba daafuraa waagaa demmida, miidinne uyidi ufaittanaassa. Hegeekka qassi Xoossaappe au imettida imota. ²⁰Xoossai a wozanan ubba wode ufaissaa kuntti wottiyo gishshau, i ba de7uwaa laittaaabaa daro qoppenna.

6 Salo gufantton asa bolli gakkiiya keehi iitabaa taani be7aas. ²Xoossai asassi aquwaa, durettaanne bonchuwaa ubbaa immees; ayyo koshshiyaabaappe aibanne pacissenna. SHin, ayyo imettida aqonne duretetta ubban keettaawu ufaittana mala, kumetta sheniya au immenna. Heggaa xallakka gidenna; i daafuridi demmidoban hara daafuribeennaagee ufaittanaadan oottees. Hegeekka hadanne keehi azzanissiya iitabaa.

³Issi asi xeetu naata gakkanau yelidi, adussa laittaa de7idi ceegganau danddayees; shin i bau imettidaban ufaittiyo qaada au xayikko, qassi wurssettan bonchcho mooguwaakka mogettennan attikko, appe ba ayyee uluwan haiqqidi yelettida boshai keha gais. ⁴Aissi giikko, he boshai coo yelettiis; simmida qassi, a ooninne has-

sayenna xumau bees; a sunttaikka he xuman kamettidi attees. ⁵I awaa poo7uwaa be7ibeenna; de7obaikka aibakko eribeenna. Hinkko bitaniyaagaappe aadhdhidi shemppiyai a. ⁶Hegaa gishshau, ufaissi bainnan de7ishin, naa77u sha7u laittaa de7iya asappe he boshaa qaada lo77o. Aissi giikko, wurssettan naa77aikka issi sohuwaa boosona.

⁷Asi daafuridi oottiyo ubbai bau miyoobaa demmanaassa; shin a uloi audenne gidana gi erenna. ⁸Yaatin, cincca asi eeyyaappe aibin kehii? Hiyyeesaikka keehi ciccidi, haratu sinttan waani simerettanaakko eriyoogee au ai maaddii? ⁹Aifiyan be7iyooabai amottiyoobaappe keha. Qassi hegeekka carkkuwaa oiqqanau yedettiyoogaa mala hada.

¹⁰Haniyaabai ubbaikka kasetidi kuuyetti uttiis. Issi issi asi waananau de7iyaakko, adussa wodiyaappe kase baggan eretti uttiis; qassi ai asinne baappe minniyaagaara gaaddetanau danddayenna. ¹¹Haasayai corattiyo wode, hadabai corattees; hege yaatin, asa ai maaddii?

¹²Hada gididi, kuwaadan coo aadhdhiya guutta laittaa baagaa asi waatidi aatatanau koshshiyaakko eriyai oonee? Qassikka asi haiqqidi biichchin, salo gufantton hananau de7iyaabaa asassi odanau danddayiyai oonee?

De7obaa Qoppiyoogaa

7 Waagai al77o gidido lo77o shittuwaappe lo77o sunttai aadhdhees; yelettiyo gallassaappekka haiqqiyo gallassai lo77o.

²Gibiraa keettaa biyoogaappe, yeeho keettaa biyoogee lo77o; aissi giikko, asa ubbaa wurssettai haiqo; paxa de7iya asaikka hegaa ba wozanan wottanau koshshees.

³Miichchaappe azzanoi keha; aissi giikko, azzanoi som77uwaa karexissikkokka wozanaa poo7isseees.

⁴Ubbatoo ufaissiyaabaa xallaa qoppiya urai de7ikko, he urai eeyya; shin cincca asi haiquwaabaakka qoppees.

⁵Eeyyati sabbidi yexxiyo yettaa siyyiyoogaappe, aadhdhida eranchcha asi seeriyo seeraa ezggiyoogee lo77o.

⁶Eeyyaa miichchai, suuppa agunttaa taman yeggin eexxiiddi xuuqqiyoogaa mala. Hegeekka qassi hada.

⁷Sugetta oosoi aadhdhida eranchchaa eeyya kesseees; maganxxuwaa asappe ekkiyoogeeekka wozanaa bashshees.

⁸Ai yohuwaassi gidikkonne, doomettaappe wurssettai keha; qassi otoranchcha uraappekka danddayanchcha urai keha.

⁹Hanqqoi azallati haluwaa kiyanao go7ettiyo miishsha gidiyo gishshau, elle hanqqettoppa.

¹⁰“Ha77i wodiyaappe kase aadhdhida wodee aissi keha gididee?” gaada oichchoppa; aissi giikko, hegaa mala oishai aadhdhida eranchcha giyo asi oichchiyo oisha gidenna.

¹¹Ha sa7an de7iya asi ubbi aadhdhida eranchcha gidanau koshshees; aissi giikko, aadhdhida eratettaa demmiyoogee aquwaa laattiyooagaappe guuxxenna. ¹²Miishshai asa iitaappe kammidi ashshiyooagaan, aadhdhida eratettaikka ashshees. SHin, aadhdhida eratetta miishshaappe dariyoogee, i asassi de7o immanau danddayiyoogaana.

¹³ Ane Xoossai oottidobaa akeeka! Xoossai geellayidobaa ooni sittissanau dand-dayii? ¹⁴ Neeyyo ubbawai giigido wodiyan ufaaita; qassi metoi gakkiiyo wodiyan kka akeeka; aissi giikko, ufaissa gidin, meto gidin, Xoossai yeddiyo wodiyan yees. SHin augee kasetidi yaanaakko, neeni erakka.

¹⁵ Ha hada gidida laittan taagan darobaa taani be7aas. Hegeekka, geellai ba geelatettaa oottiiddi, adussa laittaa de7iyo wode, xillotettaa oottiya xilloi qantta laittan haiqees. ¹⁶ Hegaa gishshau, neeni elle xayennaadan, keehi daro xillo woikko keehi daro aadhdhida eranchcha gidoppa. ¹⁷ Qassi wodee bannan neeni haiqqennaadan, ubba hanttaara iitanne gidoppa; ubba yooqolo eeyyanne gidoppa. ¹⁸ Ha ubbankka Xoossaassi yayyiya urai, meto ubbaappe xoonuwan kiyanau danddayiyo gishshau, neeni daro iita woikko daro xillonne gidennan giddo asa gida.

¹⁹ Aadhdhida eratettai aadhdhida eranchchatuyyo immiyo wolqqai tammu kata-mata haariya asatau wolqqaappe darees.

²⁰ Xillobaa xalaalaa oottiiddi, nagara oottennan de7iya asi ha sa7aa bollan baawa.

²¹ Asai haasayiyo qaalaa muliyaa ezgada polana gooppa; neeni muliyaa ezggana giikko, ne ashkkarai nena qanggishin, neeni siyana. ²² Qassi neenikka ne huuphen harata qanggidoogaa ne wozanai erees.

²³ Hagaa ubbaa taani aadhdhida eratettan pilggada xeellaas; yaatada, “Taanikka aadhdhida eranchcha gidana” yaagaas. SHin taani giidoogaadan hanibeenna.

²⁴ Aadhdhida eratettai ubbatonkka haahuwan de7iyaabaanne ciimmabaa; yaatin, a qoridi demmanau danddayiyai oonee? ²⁵ Taani eranau, pilgga xeellanaanne aadhdhida eratettaanne yoho ubbaa wurssettaa eranau, qassi nagarai eeyyatetta gidiy-oogaanne eeyyatettikka gooshsha gidiyooogaa eranau, ta wozanan yuushsha yuushshada qoppaas.

²⁶ Taani haiquwaappe aadhdhidi cammiya hara issibaa pilgga xeellada demmaas; hegeekka, i wozanai pire woikko yardde gidin, i kushee sanssalata mala gidido issi maccaaseebaa. Xoossaa ufaissiya urai ippe kessi ekkana; shin nagaranchchaa a ba piriya waaxada oiqqana.

²⁷ Eranchchai hagaadan yaagiis; “Taani kaalla kaallada, pilgga xeellada, haraa demmidobai hagaa. ²⁸ Hegeekka, taani hachchi gakkanaashin koyada demmabeennabaa. SHa7u attuma asaa giddoppe bonchchoi bessiyi issi asaxal-laa demmaas; shin macca asaa giddoppe issinnonne demmanau danddayabeikke.

²⁹ Taani qorada demmido harabai, Xoossai asaa suure qofai de7iyooogeeta oottidi medhdhiis; shin asai daro hiilla ogiyaa koyidi biis” yaagiis.

8 Aadhdhida eranchcha asa mala asi oonee? Yohotu ubbaa birshshettaa eriyai oonee? Aadhdhida eratettai pashkkissidi, xumida som77uwaa poo7isseees.

Kawossi Azazettiyoogaa

² Kawuwaassi azazetta; aissi giikko, azazettanau neeni kase Xoossaa sinttan caaqqaa uttadasa. ³ Ubba wode iita oosuwa oottoppa; aissi giikko, kawoi ba koyidobaa oottanau danddayiyo gishshau, neeni a sinttappe elle xayana. ⁴ Mulebaa oottanau kawuwaassi maatai de7ees; yaatin, “Aissi hagaa oottadii?” yaagidi a oichchanau danddayiyai oonee? ⁵ A azazuwa poliya urai qaxxayettenna; aadhdhida eranchcha asi likke gidiya wodiyaanne oottiyo ogiyaa erees. ⁶ Issi asa bollan deexo metoi gakkikkonne, yoho ubbaassi au a wodeenne a ogee ogee de7ees. ⁷ Sinttappe hananabaa eriyaabi baawa; hegaa gishshau, “Hagee hanana” giidi odanau dand-

dayiyai oonee? ⁸SHemppoi shaahettidi biyo gallassi oiqqidi, teqqanau danddayiya asi baawa; woikko haiqoi ba gallassan yeennaadan digganau danddayiya asikka baawa. Hegee ooninne kessi ekkana danddayenna ola. Hegaa gishshau, haiquwaa sinttan iitatetti iitaa oottiya uraa ashshi ekkenna.

Iita Asatunne Keha Asatu Hanota

⁹Salo gufantton haniyaabaa ubbaa taani akeekada qoppiyo wode, issi asi bau de7iya haariyo maataa hara asa qohanau go7ettiyoogaa be7aas. ¹⁰Qassi iita asati bonchchuwan moogettishin be7aas. Hegaappe aadhdhiyaageekka qassi, mooguwaappe simmiyo wode, eti he iitatettaa oottido katamaa asai shiiqidi, eta sabbishin siyaas. Hegee ubbaikka hada.

¹¹Asi halchchidi iitabaa oottiyo gaasoi, iitabaa oottida asata eesuwan qaxxayiyaabi banna gishshaassa. ¹²Nagaranchchai xeetutoo iitabaa oottishin, a baree aduqikkokka, Xoossaassi yayyiyaageetussi sa7ai lo77anaagaa taani erais. ¹³Iitati Xoossaassi yayyenna gishshau, sarotetta etassi baawa; Xoossaassi eti yayyenna gishshau, eta bareekka kuwaadan qaammana. ¹⁴Ha sa7an oosettiya issi hadabai de7ees; hegeekka, geeshsha asati nagaranchchatussi yiya qixaatiyaa ekkina, nagaranchchati qassi, geeshshatussi yiya lo77obaa ekkoosona. Ha ubbaikka hada.

¹⁵Hegaa gishshau, asi ba de7on ufaittikko lo77o gaada qofaa immais; aissi giikko, asi miyoogaappe, uyiyoogaappenne bana ufaissiyooagaappe aadhdhida lo77obi ayyo saloppe garssa baggaara hara baawa. Xoossai au immido laittan i daafuridi demmi-doban hegaadan oottikko, ufaittanau danddayees.

¹⁶Taani aadhdhida eratetta aibakko eranaunne asi ha sa7aa bolla daafuriyo daafuraa akeekanau halchchaas; wurssettan asi xiskko xayidi oottiyo duuxxenna oosoi de7iyooogaa be7aas. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, Xoossai oottidobaa ubbaa be7aas. Qassi saloppe garssa baggan oosettida oosuwaasi pilggidi eranau danddayennaagaa eraas. Asi ai keenaa daafuridi pilggi xeellikkonne, a birshshettaa eranau danddayenna. Qassi aadhdhida eranchcha asi, “Taani haggaa erais” giikkonne, i eranau danddayenna.

9 Ha ubba yohotubaa adussa wodiya taani qoppidoogaappe guyyiyan, aadhdhida eranchchanne xillo gidida asatinne eta oosoti Xoossaa kushiyan de7oosona gaada qachchaas; shin siiqoi naagiya, ixoi naagiya ooninne bana naagiyaabaa kasetidi erenna. ²Dummatetti bannan de7ishin, ubbaa gakkiiya qaadaa issuwaa; xillo gidin makkalanchcha gidin, lo77o gidin iita gidin, geeshsha gidin tuna gidin, yarshshuwaa yarshshiyaagaa gidin yarshshennaagaa gidin, eta ubbaa qaadaa issuwaa. Lo77o asassi nagaranchchaagaappe kehiya qaada baawa; caaqo caaqqanau yayyiyaageekka caaqqanau xaliyaagaappe dummatenna.

³Asa ubbaa qaadaa issuwaa gidiiyoogee, ha sa7an de7iya hara iitatettaakka mala daro iita. Asi de7uwan de7ido laittan ubban a wozanai iitatettaaninne gooshshan kumidi de7ees; wurssettan haiqqi aggees. ⁴Haiqqida gaammuwaappe paxa de7iya kanai keha; aissi giikko, paxa de7iyaageetuura de7iya asassi hidootai de7ees.

⁵Paxa de7iya asati issitoo haiqqanau de7iyooogaa eroosona; shin haiqqidaageeti aibanne erokkonna. Eti mulekka dogettiichchidaageeta gidiiyo gishshau, ainne maaddokkonna. ⁶Eta siiqoi, ixoinne qanaatee ubbai etaara issippe xaiiichchiis. Hegaa gishshau, hagaappe hini baggan salo gufantton oosettiya yoho ubban etau merin-aukka qaada baawa.

⁷Ba, ne qumaa ufaissan ma; ne woiniyaa eessaakka ne wozanai pashkkishin uya. Aissi giikko, Xoossai heгаа neeyyo kaseppekka bazzi wottiis. ⁸Ubba wode ne maayoi bootta gido; ne huuphiyanka zaitiyaa tiyetta. ⁹Saloppe garssa baggaara Xoossai neessi immido ha hada de7uwan, ne hada de7otu ubban neeni siiqiyo ne machcheera ufaittada de7a; aissi giikko, neeni saloppe garssa baggaara daafurada oottidobaa ubbaappe nena gakkiya saami heгаа. ¹⁰Ne kushee oottanau demmi-dobaa ubbaa ne kumetta wolqqan ootta; aissi giikko, neeni baanasan duufuwan oosoi, woikko halchchoi, woikko eri, woikko aadhdhida eratetti baawa.

¹¹Taani saloppe garssaara harabaakka be7aas; hegeekka, eesotiya wottanchchati ubba wode xoonokkona; woikko mino olanchchatikka ubba wode olan xoonokkona; woikko aadhdhida eranchchati ubba wode qumaa demmokkona; woikko cinccati ubba wode duretokkona; woikko tamarida asati ubba wode sabettokkona. SHin ubbaikka qaadainne wodee oottoogaadan hanees.

¹²Hegaa bollikka qassi, sinttappe yaanau de7iya meto wodee aude gakkanaakko, eranau danddayiya asi baawa; kafoi paalliiddi piriyan geliyoogaadan, woikko molee yarddiyan oiqettiyoogaadan, asi ubbi qoppennan gakkiya iita wodiyan oiqettees.

Aadhdhida Eratettaanne Eeyyatettaa

¹³Salo gufantton taani be7idobai harabaikka de7ees; hegeekka aadhdhida erattet- tai gita leemiso gidiyooгаа. ¹⁴Issi biittan issi guutta asai de7iyo qeeri katamiyaa de7ausu; he katamiyo issi wolqqaama kawoi olanau denddiis. Denddiidi o dooddiis.

¹⁵Qassi, issi hiyyeesa shin cincca gidida bitanee, he katamen de7ees; i ba aadhd- hida erattetan he katamiyo ashshiiis. SHin, he hiyyeesa bitaniyaa zaarettidi hassayid- abi baawa. ¹⁶Taani, “Aadhdhida erattetai wolqqaappe darees” yaagaas. Gido shin, aadhdhida eranchcha gidikkonne, hiyyeesa asi karettées; i haasayiyoobaakka ezg- giyaabi baawa. ¹⁷Hegaa gidikkokka, deriyaa haariyaagee azallatu yaa7an waassiyoo waasuwa siyiyooгааappe, leelan odettiya aadhdhida eranchchaa qaalaa siyiyooгаа lo77o. ¹⁸Aadhdhida erattetai olaa miishshaappe lo77o; shin issi nagaranchcha asi daro lo77obaa moorees.

10 Haiqqida udunxxeti sawiya zaitiyaa shittuwaa xinqqettanau danddayoosona; hegaadanka, guutta eeyyatettaa aadhdhida eratettaanne gita bonchchuwa moorees.

²Aadhdhida eranchcha asa wozanai a ushachchau kaalettees; shin eeyya asa wozanai haddirssau kaalettees. ³Eeyya asi ogiyan hemettiyo wodekka, ayyo akeeki baawa; hegaappe denddidaagan i eeyya gidiyooгаа asi ubbi erees.

⁴Ne halaqai ne bolla hanqqettikkonne, ne sunttettido sohuwaappe kichchaich- choppa; aissi giikko, co77u giidi danddayiyoogee gita mooruwaakka atto giissees.

⁵Salo gufantton taani be7ido hara iitabai de7ees; hegeekka deriyaa haariyaageeti oottiyo naaquwaa. ⁶Eeyyati daro xoqqa sunttatettaa oiqqidi de7iyo wode, dureti hirkki ziqqa sohuwan uttidosona. ⁷Taani, ailleti haariyaageetudan paraa toggidi biishiininne qassi haariyaageeti ailletudan gediyan hemettishin be7aas.

⁸Olla bookkiya uri he ollan i kunddana; qassi gimbbe dirssaa koliya uraa shooshshai dukkana. ⁹SHuchchaa a sohuwaappe aatti yeggiya uri he shuchchan deshettees; qassi mitta qeriya urikka he mittan deshettees.

¹⁰Tunida kaltaa poshennan coo qerikko, daro wolqqaa wurssees; shin aadhdhida eran oottiyoogee oosuwa purissees.

¹¹ SHOoshshai dukkirggin, shooshshaa jallettiyo daadumataa daadumatiyoogee he aawussi ainne maaddenna.

¹² Aadhdhida eranchchaa haasayai ayyo bonchchuwaa imissees; shin eeyyai ba doonaappe kiyida qaalaa i bau metuwan geles.

¹³ Eeyyai ba haasayaa eeyya qaalaa doommidi, iitatettaanne gooshshan polees.

¹⁴ Eeyyai darobaa haasayees. Gidikkonne, sinttappe hananau de7iyaabaa ooninne erenna. Asi haiqqiichchin, hananau de7iyaabaa ayyo odanau danddayiyaabi baawa.

¹⁵ Eeyya asi ba oosuwan daafurees; i ba soo biyo ogiyaa erenna.

¹⁶ Yiira na7a gidida kawoinne maallado guuraara gibiraa giigissidi, banttau miya halaqati de7iyo biittee neeyyo aayye7ana! ¹⁷ Bonchchettida kawoinne mattuwaassa gidannan wolqqaanne minotettaa demmanau maaran miyaanne uyiya halaqati de7iyo biittiyaa galattidaaro.

¹⁸ Bitanee azalla gidikko, a kaarai woddees; a kushee billi giidaagaa gidikko, a keettai aattes.

¹⁹ Qumaa miyoogaanne woiniyaa eessaa uyiyoogan ufaissai beettees; shin miishshi ubbabaa shammees.

²⁰ Siyiyaabi baawa gaada ne wozanaa qofan gidikkonne, kawuwaa cayoppa; woikko ne zin77iyo kifiliyan duriyaa cayoppa; aissi giikko, ne giidoogaa saluwaa kafoi woikko, qefiyaara de7iya meretati biidi, etayyo yootana.

Aadhdhida Eranchcha Uri Oottanau Bessiyaabaa

11 Ne oittaa haattaa bollan ola; daro gallassatuppe guyyiyan, neeni zaarettada a demmana. ² Neeyyo de7iya aquwaa laappun woikko, ubba hosppun sohuwan shaakkada wotta; aissi giikko, sinttappe ha sa7aa bolli aiba iitabi yaanaakko, neeni erakka.

³ SHaarai haattan kumidabaa gidikko, biittaa bollan iraa tigees.

Mittai huuphessi kunddin tohossi kunddin, he ba kunddido sohuwan de7ees.

⁴ Carkkuwaa hanotaa naagiya ooninne kattaa zerenna; qassi shaarai denddanaashin naagiya ooninne ba kattaa cakkenna.

⁵ Carkkoi awaara biyaakko, a ogiyaa erakka; qassi na7i aayee uluwan waani merettiyaakkokka erakka. Hegaadankka, ubbabaa medhdhiya Xoossai ba oosuwaa waati oottiyaakko, eranau danddayakka.

⁶ Maallado guuran gidinkka omarsaan, ne zereetaa zeriyoogaa aggoppa; aissi giikko, maalladoogee lo77anaa omarsaagee lo77anaa neeni erakka.

⁷ Poo7oi ufaissiyaabaa. Awa aifiyaa be7iyoogekka lo77obaa. ⁸ Asi keehi adussa laittaa ha sa7an de7ikko, he ubba laittanka ufaitto. SHin xuma wodeta qoppa. Aissi giikko, he wodeti aduqqana. Yaanau de7iya ubbabaikka hada.

Wodallatussinne Geela7otussi Bessiya Zoriyaa

⁹ Neno yelagau, yelagattetai keehi lo77obaa gidiyo gishshau, ne yelagattetai laittan ufaitta; ne wozanaikka ufaitto. Ne aifee xeellidobaanne ne wozanai amottidobaa ubbaa pola. SHin, he neeni oottidobaa ubbaa gishshau, nena Xoossai pirddanau de7iyoojaa dogoppa.

¹⁰ Hegaa gishshau, simmi ne wozanaappe hirggaa, ne bollaappekka seelaa diggarga. Aissi giikko, naatettainne yelagattetai hada.

12 Ne yelagatettaa laittan nena Medhdhidaagaa qoppa. Metiya gallassati yeennan de7ishin, neeni, “Tana hagee ufaissenna” giyo wodeti gakkennan de7ishin, ²awainne poo7oi, aginainne xoolinttee xumennan de7ishin, irai bukki aadhdhinka shaarai haa simmennan de7ishin, nena Medhdhidaagaa qoppa. ³Aissi giikko, hegee keettaa naagiyaageeti kokkoriyo wode, mino asi quunniyo wode, gaacciyaageeti qoodan guuxxido gaasuwan gaachchaa aggiyo wode, qassi maskkootiyaara xeelliyaageeti galjjiyo wode gidana. ⁴He wode wogga ogiyaakko simmida penggeti gorddettiyo wode, gaacciya woxatu cenggurssai ziqqi giyo wode, kafuwaa waasoi asaa xiskkuwaappe beegottiyo wode, shin, yettanchcha macca naata yettaa cenggurssai leppiyiyo wode gidana. ⁵He wodee asai xoqqa sohota kiyanauanne aaho ogetuura hemettanau yayyiyo wode, ne huuphee puulummiyo wode, neeni nena danddayada hemettiyoogee neeyyo ixxiyo wode, amoyiyaabai aggiyo wode gidana. He wodee asi ba merinaa keettaa biyo wode, yeekkiyaageetikka aaho ogiyaara yeekkiiddi yuuyiyo wode gidana.

⁶Bira qacinaa duuxxennan, worqqa creekka meqqennan, haattaa otoikka pultuwaa lanqqiyan meqqennan, haattaa pude goochchiyo wodoroikka duuxxennan de7ishin, ⁷biittai kase ba ekettido biittaakko simmennan, shemppoikka bana im-mida Xoossaakko simmidi beennan de7ishin, nena Medhdhidaagaa qoppa.

⁸Eranchchai odiiddi, “Hada! Hada! Ubbabaikka hada!” yaagiis.

Wurssetta Qofaa

⁹Eranchchaassi aadhdhida eratettai de7iyo gishshau, eratettaa dere asaa tamarissiiis. I daro leemisota pilggi qoridi, issuwaa issuwaa a maaran maaran dummayidi wottiiis. ¹⁰Eranchchai likke gidida qaalaa demmanau koyiis; heгаа gishshau, i xaafidobai sittanne tuma.

¹¹Eranchchatu qalalai henttanchchai wudiyaa laaggiyo xeeraa lee7e gatimaa mala. Qassi issippe shiishshido leemisotikka gomppaa gakkidi geliya misimaaretu mala.

¹²Ta na7au, ha ubbaappe bollaara neeni naagettanau koshshiyaabai de7ees. Maxaafaa xaafidi wurssanau danddayettenna. Qassi darobaa pilggi xeellidi aggennan ixxiyoogeeikka asatettaa daafurseees.

¹³Hekko ubbabai odettiis; heгаа gishshau, ubbabau kuushshai haggaa: Xoossaassi yayya; a azazuwaa naaga. Aissi giikko, hegee asassi waanna ooso. ¹⁴Xoossai ooso ubbaa bollan, qassi geemmida yoho ubbaa bollan, lo77o gidin, iita gidinkka pirdanau de7ees.

Isiyaasa

Gidduwaa Erissuwaa

Isiyaasa maxaafai Kiristtoosi yelettanaappe kase, hospunto xeetu laittaa heeran Yerusalaamen de7ida, hananabaa yootiya Isiyaasa sunntan xeesettees. Ha maxaafaa heezzu waanna waanna kifiletun shaakkidi be7anau danddayeettees.

1. Miraafiyaa 1ppe biidi 39 gakkanaashin de7iyaagee tohossa baggaara de7iya Yihudaa kawotettaa Asoore giyo wolqqaama shooro kawotettaa qimiixiyooqaa odees. Yihudaa heгаа mala daafan yeggidaagee Asoore kawotettaa minotettaa gidennan, asaa nagaraa, Xoossaassi azazettennan ixxiyooqaa, hegaadanka eti Xoossan amanettennan aggiyooqaa gidiyooqaa Isiyaasi malaatiis. Hananabaa yootiyaagee qoncce haasayaaninne oosuwan asaanne asaa kaalettiyaageeta xillotettainne suure pird dai kumido de7uwaakko simmana mala akeekissiis; qassi Xoossaassi azazettennan aggiyooqee gammaa meettaanne bashshaa kaalettiyooqaa etassi minttidi odiis. Isiyaasi heгаа bollikka gujjidi odiiddi, yaana wodetun sa7aa yuushuwan saroi kumido, boree bannan kaalettiya, Daawita zare gidiya kawoi yaanau de7iyooqaa kase-tidi odiis.

2. Miraafiyaa 40ppe biidi 55 gakkanaashin de7iya kifiliyaappe dariya baggai Yihudaa asai omoodettidi Baabiloone biido wode, eta de7oi kunddidonne eti hidootaa qanxxido wodetubaa odees. Hananabaa yootiyaagee Xoossai ba asaa he hanotaappe birshshi yeddana wodeenne eti ooratta de7uwaa doommanna mala, eta Yerusalaame efaana wodee matattidoogaa odiis. Ha miraafetu gidдон qonccidi beettiya yohoi Xoossai taarikiyaayyo Goda gidiyooqanne ba asaayyo ayyo de7iya halchchuwaa, hegeenne Israa7eela asaa baggaara anjjettanau de7iya asaakko eti biidi, oottanau bessiyooqaa odiya kifile.

3. Miraafiyaa 56ppe biidi 66 gakkanaashin de7iya kifilee odiyooqee guyyen Yerusalaamen de7iya asaabaa; he asai Xoossai ba asaassi gelido qaalaa polanaagaa geeshshidi eranau, markka gidiyaabaa demmanau koyiiddi uttiis. Eti bairayidi oot-tanaadan koyettida oosoti xillotettaa, suure pirdaa, Sambbataa bonchchiyooqaa, yarshshuwaa yarshshiyooqanne woosan sheekkiyooqaa. Ha kifiliyan erettida miraafee 61:1-2 de7iyaagaa gidishin, Yesuusi koiro oosuwaa doommiiddi, ba xeessaabau markka oottidi shiishshido qaalati ha paidotu gidдон de7oosona.

1 Ooziyaani, Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi Yihudaa kawota gidido wode, Amoxa na7ai Isiyaasi Yihudaabaanne Yerusalaamebaa be7ido ajjuutai hagua.

GODAI Ba Asaa Seeriis

² Salotun de7iyaageetoo, siyite; sa7an de7iyaageetoo, ezggite; aissi giikko, GODAI hagaadan yaagiis; “Taani naata dichcha gattaas; shin eti taayyo makkalidosona.

³ Boorai ba godaa erees; hareekka bana haaridaagaa zadaluwaa erees; shin Israa7eelati erokkona; ta asati akeekokkona.

⁴ “Nagaraa oottiya kawotettau, intte naaquwan deexettida asau, iitaa oottiya zariyau, tuniya naatoo, intteyyo aayye7ana! GODAA intte aggideta; Israa7eela Geeshshaa sheneyideta; ayyo zokkuwaa zaarideta. ⁵ Intte aissi makkalaa bolli makkalaa gujji gujji beetii? Aissi qassikka shocettuuteetii? Intte kumetta huuphee

sakettiis; intte kumetta wozanaikka daafuriis. ⁶Tohuwaa biradhdhiyaappe huuphiyaa binnaanaa gakkanaassi payyatetti baawa; masuntti, kixinne giyyiyaabi de7ees; etinne giyyibookkona, woikko meecetti qashettibookkona, woikko zaitiyan tiyettidi looxigibookkona.

⁷“Intte biittai xafe gidiiis; intte katamatikka taman xuugettidosona; intte goshshaa intte xeellishin, allagati ekkoosona; imatta asati laalin, mela attiis. ⁸Yerusalaame katamai woiniyaa turaa naagiyo daasedan, lellehiyaa naagiyo zamppadaaninne morkkiyan direttida katamadan hanidi attiis. ⁹Ubbaappe Wolqqaama GODAI nuuyo amarida zareta ashshennaakko, nuuni Sadooma katamaadaaninne Gamooraa katamaadan hanidashin” yaagiis.

¹⁰Inttenoo, Sadooma haariyaageetu malatoo, GODAA qaalaa siyite! Inttenoo, Gamooraa asaa malatoo, nu Xoossaa higgiiyaa ezgite! ¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Intte yarshshuwaa daroi taayyo ai go77ii? Hanno gakkanau intte taayyo shishshido xuugettida orgge dorsatanne xiikkido mehetu modhdhuwaa yarshshuwaa taani kallaas; korima booratu, dorssa maratunne deeshshatu suuttan taani ufaittikke. ¹²Intte tau goinnanau yiyo wode, ta Beeta Maqidasiyaa dabaabaa inttena yedhdhite giidai oonee? ¹³Simmi hada yarshshuwaa ehiyoogaa aggite! Intte cuwayiyo ixaanaa tana sheneyees; aginaa xeeruwaa intte bonchchiyo gallassaa, intte Sambataanne intte keerido yaa7ata, ha shiiqota ubbaa iiatettaara issippe walahettidaageeta taani danddayikke. ¹⁴Aginaa xeeruwaa intte bonchchiyo gallassaanne keerettida intte baalaa gallassata taani ixxaas; eti taayyo toho gididosona; taani eta tookkaidda daafuraas.

¹⁵“Intte kushiyaa miccidi, intte woossiyo wode, taani ta aifiyaa intteppe genttana; intte daro woosaa woossikkokka, taani siyikke; aissi giikko, intte kushee suuttan munaqettiis. ¹⁶Meecettite; geeyite; intte iita oosuwaa ta sinttappe diggite. Iitaa oottiyooogaa aggite; ¹⁷lo77obaa oottanau tamarite. Xillo pirddaa koyite; un77ettidaageetu morggiyaa oiqqite. Aawu bannaageetuyyo pirddite; azini haiqqido maccaasatuyyo mootettite” yaagees.

¹⁸Qassikka GODAI, “Haayite; ane zorettoos. Intte nagarai baaraadan zo77ikkokka, shachchaadan booxxana; sinadan zo77ikkokka, puuttodan booxxana. ¹⁹Intte eeno giidi, tau azazettikko, biittaappe mokkiya murutaa maana. ²⁰SHin intte ixxis giidi makkalikko, bisuwan meetettana” yaagees. GODAI ba doonaappe haggaa haasayistennee.

Nagarai Kumido Katamaa

²¹Ammanettida gita katamiyaa waanada shaaramuxa gidadee! A kase suure pird-dai kumidooro; xillotettai kase i giddon de7iis; shin ha77i asa woriyaageeti i gid-don de7oosona. ²²Ne birai shiyiichchiis; ne lo77o woiniyaa eessaikka haattaara yeelettiis. ²³Intte daannati makkalanchchatanne kaisotu exata gididosona; eti ubbatikka mattaaiyaa dosoosonanne miishshaa yedettoosona; aawi bannaageetussi pirddokkona; azini haiqqido maccaasatu mootoi etakko shiiqenna.

²⁴Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Wolqqaamai, hagaadan yaagees; “Hai taani ta ixotuppe shemppana; taani ta morkketu bolli ta haluwaa kessana. ²⁵Taani ta kushiyaa ne bolli wottana; ne kinssaa qulxxuxxissada geeshshana; nenaara walahettidabaa ubbaa geeshshada yedissana. ²⁶Taani beni-

igeetu mala daannata, koiroogeetu mala zoriyaageeta neeyyo zaarana. Hegaappe guyyiyan, neeni Xillotettaa Katama, Ammanettida Katama geetettana” yaagees.

²⁷Xiyoonnee suure pirddan, bantta nagaraa paaxiyaageetikka xillotettan wozettana. ²⁸SHin makkalanchchatinne nagaranchchati naa77aikka meqqana; GODAA aggiyaageeti xayana. ²⁹Bassaa wottanau dosido wolaa gishshau, intte yeellatana; intte doorido kaashshaa gishshauikka intte kauyyana. ³⁰Bonccoi qoqqofettiyo woladan, woikko dubbi baina shooqadan, intte hanana. ³¹Minoi galaba gidana; a oosoikka xiifa gidana; eti issippe xuuegettana; he tamaa toissiyaabi xayana.

Merinaa Sarotettaa

(Mikiyaasa 4:1-3)

2 Yihudaa biittaabaanne Yerusalaame katamaabaa Amoxa na7ai Isiyaasi be7idoogee haggaa.

²Wurssetta gallassatun GODAA Beeta Maqidasee keexettido deree deretu ubbaappe xoqqidi beettana; kera ubbatuppekka bollaara xoqqu xoqqu gaana. Kawotettatun de7iya asai ubbai akko zulana. ³Daro asai yiidi, “Haayite! GODAA deriyaa, Yaaqooba Xoossaa Beeta Maqidasiyaa ane pude kiyooos. I koyiyooogaadan nuuni baana mala, i nuna ba ogiyaa tamarissana” yaagana. Aissi giikko, higgee Xiyooneppe, GODAA qaalaikka Yerusalaameppe kiyana. ⁴Kawotettatuppenne kawotettatuppe gidduwan i pirddanne daro asatu palamaa shaakkana. Eti bantta bisuwaa marasha, bantta tooraakka baaca kessanau qoxxana. Kawotettaa kawotettaa bolli bisuwaa denttenna. Hegaappe guyyiyan eti mulekka olaa timirttiyaa tamarokkona.

⁵Inttenoo, Yaaqooba zaretoo, haayite! Ane GODAA poo7uwan hemettoos.

GODAA Gallassaa

⁶GODAU, ne asaa, Yaaqooba zareta aggadasa. Eti awai mokkiyo bagga biittaa asatu bitan kumidosona; Pilisxeema asatudan kaayoosona. Eti allaga asatuura issippe zuppetoosona. ⁷Eta biittai birainne worqqai kumidoogaa; eta miishshau zawi baawa. Eta biittai pari kumidoogaa; eta para gaaretussi zawi baawa. ⁸Eta biittai eeqati kumidoogaa; eti bantta kushee oottido oosuwau hokkidi goinnoosona.

⁹Hegaa gishshau, asai ubbai tooshettanne kauyyana. Etaatto gooppa.

¹⁰GODAA dagamaappenne a angгаа bonchchuwaappe attanau zaallaakko bite; biitta gidдон qosettite! ¹¹Asa otoroi giyyana; a kilahoikka seerana; he gallassi GODAA xalaalai xoqqu xoqqu gaana. ¹²Ubbaappe Wolqqaama GODAI issi gallassaa keeriis. He gallassi otorettiyaageeta, ayyiyaageetanne xoqqu xoqqu giidaageeta kaushshana; ¹³adussanne xoqqa gididiya Liibaanoosa zigatanne Baasaane wolaa ubbaa xaissana; ¹⁴xoqqa deretakka keratakka dembbayana; ¹⁵katamaa naagiyo adussa miixata ubbaanne katamaa yuushuwan de7iya mino gimbbeta ziqqissana; ¹⁶GODAI gitanne lo77iya markkabetakka haattan mitissana. ¹⁷Asa otoroi ziqqi gaana; a ayyoikka xayana. He gallassi GODAA xalaalai xoqqu xoqqu gaana; ¹⁸eeqa ubbaikka muleera xayii aggana.

¹⁹GODAI ha biittaa qaattanau denddiyo wode, a dagamaappenne a angгаа bonchchuwaappe attanau asai shuchchaa gonggoluwanne biittaa ollau baqatana. ²⁰He gallassi asai goinnanau medhdhido bantta bira misiletanne bantta worqqa misileta occotuyyoonne wurkkaawurkkotuyyo olana. ²¹GODAI ha biittaa qaattanau

denddiyo wode, a dagamaappenne a angгаа bonchchuwaappe attanau eti gonggolo gidдонне shuchchaa kooppo gidдо баqatana.

²² Simmi haiqqiya asan ammanettiyoogaa aggite! Asi ai maaddii?

Yerusalaame Gakkana Metuwaa

3 Be7ite, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI minjjaanne maaduwaanaa77aakka Yerusalaameppenne Yihudaappe diggana hanees. ² Kattaa minjjaanne haattaa minjjaa ubbaa, minotanne olanchchata, daannatanne hananabaa yootiyaageeta, kaayiyaageetanne cimata, ³ ola gadaawatanne deriyaa aissiyaageeta, zoriyaageeta, hiillatiyaageetanne cincca bitanchchata ubbaa diggana hanees.

⁴ Taani yelaga attuma naata eta halaqa kessana; guutta naati eta haarana. ⁵ Asai asaa bolli, shooroi shooruwaa bolli denddidi, issoi issuwaa sugana. Yelagai cimaa bolli, karettidaagee bonchchettidaagaa bolli denddana.

⁶ Issi asi ba aawaa keettan ba ishanttuppe issuwaa oiqqidi, “Neeyyo maayoi de7ees; neeni nuuyyo suntta gida; ha qolettida sohuwaa aawatettaa ekka” yaagana.

⁷ Yaagin i he gallassi ba qaалаа xoqqissidi, “Tanan xalee baawa; ta son qumi woikko maayoi baawa; intte bolli tana suntoppiti” yaagana.

⁸ Yerusalaamee ganddigaarees; Yihudai kunddees; aissi giikko, eti bantta oduwaaninne bantta oosuwan GODAA bolli denddidi, a bonchchuwaa toochchoosona. ⁹ Eta som77uwaa merai eta bolli markkattees; eti bantta nagaraa Sadooma asaadan awaajjoosona; bantta nagaraa qottokkona. Eta aayye7ana! Aissi giikko, eti bantta bolli iitabaa ehiidosona.

¹⁰ Xillotuyyo, “Intteyyo lo77o gidana” gaada oda; aissi giikko, eti bantta oosuwaa aifiyaa maana. ¹¹ Iitatuyyo aayye7ana! Eta iitana; aissi giikko, eti bantta kushiya oosuwaa waagaa ekkana. ¹² Yelagati ta asaa un77ettoosona; maccaasatikka eta haaroosona. Ta asau, inttena kaalettiyaageeti inttena wora kaalettoosona; intte biyo ogiyaakka balettoosona.

GODAI Ba Asaa Pirddana

¹³ GODAI daannadan, shilootan uttees; asaa pirddanau denddees. ^{14–15} Asaa cimatanne kaalettiyaageeta pirddanau shiishshidi, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa turaa tokkidosaa bashshidaageeti inttena; hiyyeesatuppe bonqqidobai intte keettan de7ees. Ta asaa aissi kinchcheretteetii? Hiyyeesatu som77uwaa aissi gaacceetii?” yaagees.

GODAI Xiyooone Maccaasata Seeriis

¹⁶ GODAI qassikka, “Xiyooone maccaasati otorettidosona; bantta ziizziyaa essiekkidi, bantta aifiyan qim77otiiddi, bantta hemetaa makkisiiddi, bantta gediya albbuwaa giirissiiddi hemettoosona. ¹⁷ Hegaa gishshau, taani Godai Xiyooone maccaasatu huuphiyaa cittuwan goo7issana. Taani GODAI eta huuphiyaa bo77ayana” yaagees.

¹⁸ He gallassi Godai Xiyooone maccaasatu alleeqota, hegeetinne eta giirettiya albbuwaa, shaashiyaa, qooriyaa gujjumaa, ¹⁹ haittaa gutichchaa, kushiya sagaayuwaa, som77uwaa kammiyo kutaa, ²⁰ huuphiyan wottiyo alleequwaa, qesiyan qachchiyo sanssalataa, xeessan gixxiyo dancuwwaa, shittuwaa xaaramusiyaa,

kitaafaa, ²¹ siiriyaanne biradhdhiyaa migiduwaa, ²² minjja maayuwaa, adussa maayuwaa, jaanuwaa, borssaa, ²³ hereгаа, liinuwaa giyo qacinaappe dadettida, gid-doora maayiyo maayuwaa, binnaan wottiyo alleequwaanne sharbbiyaa ubbaa dafi ekkana.

²⁴ SHittuwaa gishshaa xinquwaa gidana; danccuwaa gishshaa wodoruwaa, goofariyaa gishshaa meeseeliyaa, adussa maayuwaa gishshaa waaruwaa, puulaa gishshaa mazo xalaala gidana.

²⁵ Ne asati bisuwan, ne olanchhati olan haiqqana. ²⁶ Xiyoone penggetun de7iya asai yeekkananne zilaalana; mela attidi, biittan uttana.

4 He gallassi laappun maccaasati issi attumaagaa oikkidi, “Nuuni nu kattaa maana; nu maayuwaa maayana; ‘Azini bannaageeta’ giyo cashshaappe at-tana mala, ‘Onakko machchota’ geetettanau nuna ne sunntan xeesissarkkii” yaagidi woossana.

GODAI Yerusalaame Geeshshana

² He gallassi GODAA mittaa marai lo77ananne bonchchettana; Israa7eela asaappe attidaageetussi he biittaa kattai ceeqonne bonchcho gidana. ³ Xiyoonen attiyaageeti, Yerusalaamen gam77iyaageeti, Yerusalaamen paxa de7iyaageetuura xaafettiyaageeti, “Eti geeshshata” geetettana. ⁴ Godai Xiyoone maccaasatu qitaa meeccana; pirddiyoogaaninne xuuggiyoogan suutta gussiyoo mooruwaa Yerusalaameppe i geeshshana. ⁵ GODAI Xiyoone Deriyaa ubbaa bollinne yan shiqiyaageetu bolli gallassi shaaraanne cuwaa, qammi eexxiya tamaa poo7uwaa medhdhana; merettidi bonchcho ubbaa bolli kammiyoobaa gidana. ⁶ I gallassaa awaa suluwaappe ashshiya kuwanne gotiyaappenne irappe baqati attiyo soho gidana.

Woiniyaa Turaa Tokkiyo Sohuwaa Leemisuwaa

5 Taani ta siiqiyoo gau a woiniyaa turaa tokkiyo sohuwaabaa siiqo yettaa yexxana.

Taani siiqiyoo gau

araddida keran woiniyaa turaa tokkiyo sohoi de7ees.

² Biittaa bookkidi,

shuchchaa qori kessidi,

ubbaappe lo77iya woiniyaa turaa tokkiis.

Tokkidi naagiyo shakkuwaa a gidдон shakkiis;

woiniyaa eessaa gum77iyoosaa woocidi giigissiis.

Hegaappe guyyiyan, lo77o aifiyaa aifees

yaagidi naagiis;

shin caaliya aifiyaa aifiis.

³ Yaatin, ta siiqoi hagaadan yaagiis;

“Inttenoo, Yerusalaamen de7iyaageetoo,

inttenoo, Yihudaa asatoo,

taappenne ta woiniyaa turaa tokkiyo sohuwaappe gidduwan de7iya yohuwaa ane ha77i pirddite.

⁴ Taani ta woiniyaa turaa sohuwaassi oottidoogaappe

haraa ai oottanaagee attidee?

Lo77o aifiyaa aifees yaagada naagishin,

aissi caaliya aifiyaa aifidee?

⁵Ha77i taani ta woiniyaa turaa
sohuwaa oottiyoobaa intteyyo yootais.
Taani dirssaa shoddana;
he turaikka xayanaadan oottana.
Taani gimbbiyaa qolana;
he sohoikka tubettana.

⁶Taani he sohuwaa la7a biitta oottana.
He turai xunqgettennanne bul77ettenna;
yaatin, kinddiichchoinne agunttai yan mokkana.
Irai an bukkennaadan, taani shaarata azazana” yaagiis.

⁷Ubbaappe Wolqqaama GODAA woiniyaa turaa sohoi
Israa7eela asaa.
Yihudaa asai i ufaittiyo darkkuwaa.
Eti suure pirddoosona giidi naagiis;
shin suuttaa gussidosona.
Xillotettaa oottoosona giidi naagiis;
shin waaso gidiiis.

⁸Sohoi xayin, intte xalaalai biittaa bolli de7ana gakkanaashin, keettaa keettaa
bolli gujjiyaageetoo, gadiyaa gadiyaara gattiyaageetoo, intteyyo aayye7ana! ⁹Ub-
baappe Wolqqaama GODAI tana hagaadan yaagiis; “He gita keettati onana; he
lo77o keettatun de7anau asi xayana. ¹⁰Tammu waaxa booratun tokkido woiniyaa
aifiyaappe issi oto gidiya gum77ettida woiniyaa eessaa xalaalai kiyana; tammu
qun77a kattaa zerin, issi qun77a kattaa xalaalaa aifana” yaagiis.

¹¹Mattoyiya ushshaa koyanau maallado guuraara denddiyaageetuyyoonne
woiniyaa eessan xuugettana gakkanaashin, sa7aa qamissiyaageetuyyo aayye7ana!
¹²Eta imatuwan maazinqqee, diittai, karaabee, cachcha zayeenne woiniyaa eessai
de7ees; shin eti GODAA oosuwaa wudokkona; i ba kushiyan oottidobaa bonch-
chokkona. ¹³Yaatin, ta asai akeekaa xayido gishshau, omoodettidi baana; eta de-
riyaa aissiyaageetikka namisan haiqqana; eta aaho dereekka koppisaa melana.
¹⁴Duufoi ba gomppaa aassees; ba doonaakka zawi bannaagaa hanggees; hanggidi,
Yerusalaamen de7iya gita asaanne hankko daro asaa, wocamiyaageetanne ufait-
tiyaageeta mittana.

¹⁵Asai ubbai tooshettananne kauyyana; orettiyaageeti ubbaikka kauyyana.
¹⁶SHin Ubbaappe Wolqqaama GODAI, suure pirddan xoqqu xoqqu gaana; geeshsha
Xoossai geeshsha gidiyooqaa ba xillotettan bessana. ¹⁷He wode dorssati bantta
qooruwan heemettiyoogaadan heemettana; dorssa marati qolettida duretu keettatu
giddon maana.

¹⁸Cimo baqettan nagaraa, gaare wodoruwan iitatettaa goochchiyaageetuyyo
aayye7ana! ¹⁹“Ane Xoossai ellello! Nuuni be7ana mala, ba oosuwaa eesoyo! Gatto!
Ee, nuuni erana mala, Israa7eela Geeshshai qoppido qofai poletto” yaagiyaagee-
tuyyo aayye7ana!

²⁰Iitaa lo77o lo77uwaa iita yaagiyaageetuyyoo, xumaa poo7o poo7uwaa xuma
oottiyaageetuyyoonne cammiyaagaa mal77iyaagaa mal77iyaagaa cammiyaagaa
oottiyaageetuyyoo aayye7ana!

²¹Banttana, “Taani aadhdhida eranchcha! Taani cincca gidikkinnaa!” yaagi qop-
piyaageetuyyo aayye7ana!

²²Woiniyaa eessaa uyyiyoogan erettidaageetuyyoonne mattoyiya ushshaa walakkanau goobiyaageetuyyo aayye7ana! ²³Mattaayiyaa ekkidi, mooranchchata xillissiyaageetuyyoonne xillo asatussi suure pirddaa diggiyaageetuyyo aayye7ana! ²⁴Tamaa laco i dala oiqqiyoogaadaaninne mela maatai eexxi xayiyoo gaadan, hegaadan eta xaphoi wooqqana; eta ciishshaikka buhiyaadan laaletti xayana; aissi giikko, eti Ubbaappe Wolqqaama GODAA higgiiya ixxidosa; Israa7eela Geeshshaa qaalaakka karidosona. ²⁵Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi a asaa bolli eexxi kiyees; i ba kushiya eta bolli denttidi, eta diippees. Dereti qaaxxoosona; haiqqida asaa ahai ogian buura mala gidees; yaaninkka a hanqqoi simmenna; a kushee ha77ikka dendidosa de7ees.

²⁶GODAI haahuwan de7iya kawotettatuyyo malaataa xoqqan essees; sa7aa gaxan de7iya morkketuyyookka suiqeess. Etikka eesuwan jaamidi, puttu goosona. ²⁷Eta gidдон daafuriyaabinne wobbiyaabi baawa; etappe issoinne xiskkenna woikko zin77enna. ²⁸Eta zubbee qara; eta wonddafeekka waaxettidaagaa. Eta paratu qinc-cafilee zaalla shuchchaa mala; eta paraa gaaretu irzzoikka gote mala. ²⁹Eta gudettaikka gaammuwaagaa mala; wodala gaammotudan gudoosona; eti daariiddi, banttau miyoobaa oiqqoosona; oiqqidi, tookki ekkidi boosona; etappe wotti ekkanaa ooninne baawa.

³⁰He gallassi eti gita abbaa gunttaadan, Israa7eela bolli guummana; issi asi he biittaa xeellikko, xumaanne waayiyaa be7ana; poo7oikka shaaran mitettana.

GODAI Isiyaasa Hananabaa Yootiya Asa Kessanau Xeesiis

6 Kawoi Ooziyaani haiqqido laitti Godai bollaanne xoqqa araatan uttidaagaa be7aas; a maayoi Beeta Maqidasiyaa kumiis. ²Suraafeela geetettiya kiitanchchati appe bollaara de7oosona; issi issi suraafeeliyau usuppun qefeti de7oosona; naa77u qefetun ba som77uwaa kammiis; naa77u qefetun ba tohuwaa kammiis; naa77u qefetun paalliis. ³Issoi issuwaara, “Geeshshai, geeshshai, geeshshai Ubbaappe Wolqqaama GODAATTENNEE! Sa7a ubbai a bonchchuwan kumiis” yaagidi xeesettidosona. ⁴Eta xeesaa cenggurssan Beeta Maqidasiyaa baasoo qaaxxiis; qassi Beeta Maqidasee cuwan kumiis.

⁵Yaatin, taani, “Taayyo aayye7ana! Taani bayaas; aissi giikko, taani doonai tunida asa; qassi doonai tunido asatu gidдон de7ais; shin taani Kawuwaa, Ubbaappe Wolqqaama GODAA ta aifiyan be7aas” yaagaas.

⁶Yaagin suraafeelatuppe issoi yarshshiyoo saappe qaphido tamaa bonqquwaa ekkidi paalliiddi, taakko yiis. ⁷Tamaa bonqquwan ta doonaa bochchidi, “Be7a; ha tamaa bonqqoi ne doonaa bochchiis; bochchin ne mooroi neeppe kichchiis; ne nagaraikka atto geetettiis” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyian Godai, “Oona kiittoo? Nuuyyo oonee baanaa?” yaagishin siyaas. Siyada, “Hekko, tana kiitta” yaagaas.

⁹Yaagin Godai hagaadan yaagiis; “Ba; baada ha asaayyo, ‘Intte sissaa siyeeta; shin intteyyo gelenna; xeeluwaakka xeelleeta; shin be7ekketi’ yaagada yoota. ¹⁰Ha asaa wozanaa dammetta; eta haittaakka tulissa; eta aifiyaakka qilimmissa; hegee xayikko, eti bantta aifiyan be7ana; bantta haittan siyana; bantta wozanankka akekana; yaatidi eti taakko simmananne paxana” yaagiis.

¹¹Yaatin, taani, “Abeet Godau! Hagee aide gakkanaashiinee?” yaagaas.

Yaagin i zaarettidi, “Katamati de7iya asaa xayidi, qolettana gakkanaashiina, keet-tatika onana gakkanaashiinanne biittaikka muleera baises gidana gakkanaashiina.¹² Taani GODAI asaa haassana; biittaakka balaale kessana.¹³ Tammu asaappe issi asi biittaa bolli attikko, ikka xayana; qanxxirggin attida wolaa durumaa mala gidana; he durumai geeshsha zersetta gidana” yaagiis.

Kawuwaa Akaazassi Yiida Kiitaa

7 Ooziyaana na7ai Yo7aataami yelido Akaazi Yihudaa biittan kawotido wode, Sooriyaa biittaa Kawoi Raxiininne Israa7eela biittaa Kawoi Ramaaliyaa na7ai Paaquhi Yerusalaae olanau yidosona; shin xoonanau danddayibookkona.

²Sooriyaa biittai Efireema biittaara issippe olau caaqqetidoogaa Daawita zariyaappe kawotida kawoi siyido wode, deriyan carkkoi qaattiyo mittaadan, a wozanainne a asaa wozanai dagaman shabbirettiis.

³Yaatin, GODAI Isiyaasa, “Neeeni ne na7aa SHa7aari-Yaashuuba¹ ekkada, Akaazaara gaittanau ba; baada maayuwaa meecciyaageetu goshshaakko efiya ogiyaa matan qommoora de7iya dalbbanttaa zaraa xeeran neeni a demmana.⁴ Dem-mada ayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Naagetta; hirggoppa; Sooriyaa asaa, Kawuwaa Raxiinanne Ramaaliyaa na7aa hanquwau yayyoppa; ne wozanaikka shabbiret-toppo; aissi giikko, naa77u kawoti tamaappe attidi cuwattiya naa77u mitta duruma mala.

⁵“Sooriyaa biittaa asai Efireema asaanne Ramaaliyaa na7aara ne bolli iitabaa maqettidi,⁶ “Ane Yihudaa biittan woraajjidi, mentterettidinne nu giddon shaakkidi, Xaabi7eela na7aa kawoyoos” yaagoosona’ yaaga” yaagiis.

⁷Gidikkonne, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He eta maqqoi min-nenna; mulekka hegee polettenna.⁸ Aissi giikko, Damasqqoi Sooriyaa biittau huuphe; Kawoi Raxiinikka Damasqqo katamaayyo huuphe. Usuppun tammanne ichchashu laittaa giddon Efireema biittai bunchchettidi, kawotetta gidannan at-tana.⁹ Qassi Samaaree Efireema biittau huuphe; Ramaaliyaa na7ai Samaariyaa kata-maayyo huuphe; intte ammanuwan minnidi eqqennan xayikko, inttekkka eqqekketa” yaagees.

Amaanu7eeli Yaanaagaa Bessiya Malaataa

¹⁰⁻¹¹Qassikka GODAI Akaazayyo, “GODAI ne Xoossai neeyyo bolla saluwaappe, woikko garssa sa7aa ciimmaappe issi malaata immana mala oichcha” yaagiis.¹² SHin Akaazi, “Oichchikke; GODAAKKA paaccikke” yaagiis.

¹³Yaatin, Isiyaasi, “Inttenoo, Daawita zaretoo, siyite! Intte asaa daafurssiy-oogee ai guuxxin, qassi ta Xoossaa daafursseeti? ¹⁴Yaatikko, Godai ba huuphen intteyyo malaataa immana; geela7iyaa shahaarada attuma na7aa yelana; a sunt-taakka “Amaanu7eela”² yaagada sunttana.¹⁵ I iitaa ixxanaunne lo77uwaa dooranau eriyo wode, meqqida maattaanne eessaa usttana.¹⁶ SHin na7ai iitaa ixxanaunne lo77uwaa dooranau eranaappe kasetidi, neeni keehi yayyido naa77u kawotu biit-tati booddilana.

^{17:3} SHa7aari-Yaashuuba: Ha Ibraawetto sunntaa birshshettai “Amaridaageeti sim-mana” giyoogaa.

^{27:14} **Amaanu7eela:** Ha Ibraawetto sunntaa birshshettai, “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

¹⁷“Efireema biittai Yihudaa biittaappe shaahettoosappe doommin hanibeenna meto wodiyya GODAI ne bolli, ne asaa bollinne ne aawaa keettaa bolli ehaana; i ehaanaageekka Asoore biittaa kawuwaa” yaagiis.

¹⁸He gallassai gakkioyo wode, GODAI udunxxetuuyo, Gibxxen haaho shaafan de7iya asatuuyo suiqana; i mattata, Asoore biittaa asata xeesana. ¹⁹Yaatin, eti ubbaikka yiidi, zanggaaraa shoobban, shuchchaa gonggolowan, agunttai de7iyo buuraaninne mehiyaa heemmiyoosan gau7ana.

²⁰He gallassi Godai Efiraaxiisa SHAafaappe hefintta baggaappe huuphiyaa qanxxiya asa xeesana; ikka Asoore biittaa kawuwaa; i yiidi, intte huuphiyaa binnaanaa, intte asatettaa beelaalaanne intte buuchchaa meedana.

²¹He gallassi issi asi mexi issi maatta miizzanne naa77u deeshshatu xalaalaa ashshana. ²²Gidikkokka, eti maaxxiyo maattai keehi daro gidiiyo gishshau, i meqqida maattaa usttana; he biittan attida asai ubbaikka meqqida maattaanne eessaa usttana.

²³He gallassi issi sha7u biran washettiya sha7u woiniyaa anoti de7iyoosan ubban kinddiichchonne aguntta xalaalai mukkana. ²⁴Biitta ubban kinddiichchoinne agunttai kumido gishshau, asai yaa biyo wode, zubbiyaanne wonddafiyya oiqqidi baana. ²⁵Kase xikkiyan bul77ido keratun ha77i kinddiichchoinne agunttai kumido gishshau yayyidi, issi asinne yaa beenna. Mehee la7ettiyoosaanne dorssi tubbiyoosaa gidana.

Asoore Kawuwaa Yuussaa

8 GODAI tana hagaadan yaagiis; “Gita xaatta woraqataa ekkada, ‘Omooduwau eesota! Bonqqiyau ellella!’ yaagada, nabbabettiya pitaliyan xaafa. ²Qeesiyaa Ooriyoonanne Yibaarakiyaa na7aa Zakkaariyaasa ammanttiya markkata oottada taani sunttana” yaagiis.

³Hegaappe guyyiyan, taani hananabaa yootiya ta keettaayeera zin77aas; yaatin, a shahaarada issi na7aa yelaasu; yelin GODAI tana hagaadan yaagiis; “A sunntaa, ‘Omooduwau-Eesota-Bonqqiyau-Ellella!’ yaagada sunnta. ⁴Na7ai, ‘Ta aawau, ta aayee’ yaagidi xeesiyooгаа eranaappe kase, Asoore biittaa kawoi Damasqqo duretettaanne Samaariyaa omooduwaa ekkidi efaana” yaagiis.

⁵GODAI qassikka taayyo hagaadan yaagidi haasayiiis; ⁶“Ha asai loddaara goggiya Salihooma haattata ixixidi, Raxiinanne Ramaaliyaa na7aa ufaittidi ekkidosona. ⁷Hegaa gishshau, taani Godai minonne daro gidiiya Efiraaxiisa haattaa, Asoore kawuwaa a tooranchchatu ubbaara ehaana hanais. I shafiyaa ubbaa kumidi kiyana; gaxaa ubbaa maayidi goggana. ⁸Kixxidi goggiiddi, Yihudaa gelana; eelliiddi yaara kanttana; kixai qooriyaa gakkana. Abeet Amaanu7eelaa,³ kafoi ba qefiyaa micciyoogaadan, haattaa kixai ne biittaa ubbaa bollan miccettana” yaagiis.

⁹Inttenoo kawotettatoo, issippe shiiqidi garmmaamite! SHin meqerettite! Haaho biitta ubban de7iya asatoo, ezggite! Olau giigite! SHin meqerettite! Ee, olau giigite; shin meqerettite! ¹⁰Olaa olettanau maqettite; shin intte maqqoi laalettana; intte

³**8:8 Amaanu7eelaa:** Ha Ibraawetto sunntaa birshshettai, “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

halchchuwaa haasayite; shin intte halchchoi halana; aissi giikko, Xoossai nunaara de7ees.⁴

GODAI Seeriis

¹¹ GODAI ba mino kushiya ta bolli wottidi, taayyo haasayii; taani ha asaa ogiyaa kaallenna mala, tana hagaadan yaagidi seeriis; ¹² “Ha asai maqo giyoobaa ub-baa maqo gooppite; eti yayyiyoobau yayyoppite woikko dagammoppite. ¹³ Intte geeshshaa gaanau bessiyaagee Ubbaappe Wolqqaama GODAATTENNEE; intte ayyo yayyanaunne dagammanau bessees. ¹⁴ I geeshsha soho gidana; shin Yihudaa biittaa asaayoonne Israa7eela biittaa asaayyo i xubbiya shuchchanne ooggiya zaalla gidana; Yerusalaamen de7iya asaayyo i gitenne pire gidana. ¹⁵ Etappe daroi xubettana; kunddidikka meqqana; piriyo oiqettidikka omoodettana” yaagiis.

¹⁶ Taani yootidoogaa naaga; ta erissiyoo ashkkaratu gidon higgiiya attama.

¹⁷ Taani ba som77uwaa Yaaqooba zaretuppe genttiya GODAA naagana; qassi an ammanettana.

¹⁸ Tananne taayyo GODAI immido naata be7ite. Nuuni Xiyoonne Deriyan de7iya Ubbaappe Wolqqaama GODAAPPE Israa7eelayyo malaatanne marka.

¹⁹ “Saasukkidinne zuuzummidi haasayiya shareechchotanne moitilliyaa haasayisiyaageeta oichchite” yaagidi inttena zoriya asai de7ees. Haiqqidaageeta paxa de7iyaageetubaa oichchiyoogaappe, asai bantta Xoossaa oichchanau besseene? ²⁰ Higgiiyaanne GODAI yootiyoobaa siyite! He asati ha qaalaadan haasayana xayikko, etau sa7ai wonttenna.

²¹ Asai waayettidinne namisettidi, biittan toilattana; eti namisettido wode yiillotidi, pude xeellidi bantta kawuwaanne bantta Xoossaa qanggana. ²² Sa7aakko duge xeellidi, waayiyaa, xumaanne yashshiya shoonnuwaa be7ana; eti sakkana xumau olettana.

Sinttappe Kawotana Kawuwaa

9 Gidikkonne, waayettidaageetussi hagaappe sinttau xumenna. Beni wode GODAI Zaabiloonna biittaaanne Nifttaaleema biittaa kaushshii; shin sinttappe he Meediteraane Abbaa ogiyan de7iya biittaaanne Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggan de7iya “Aihuda gidenna asai de7iyo Galiila” giyo biittaa i bonchchana.

² Xuman hemettiya asai wolqqaama poo7uwaa be7iis; qassi sakkana xuma biittan de7iyaageetuyyo poo7oi poo7iis.

³ Neeni kawotettaa asaa darissadasa; etau ufaissaa gujjadasa; asai kattaa cakkiyo wode ufaiyyoogaadan, woikko omooduwaa shaakkidi ekkiyo wode ufaiyyoogaadan, ne sinttan ufaiytana. ⁴ Aissi giikko, neeni Midiyaama biittaa xoonido gallasaaadan, eta deexxiya qambbaraa, eta hashiyaa xam77aanne eta naaqqiyaageetu dullaa mentterettadasa. ⁵ Woraajjiya olanchchatu caammainne suuttan munaqettida maayoi ubbai taman eettiyoobaa gidana. ⁶ Na7i nuuyyo yelettiis! Attuma na7i nuuyyo imettiis! Kawotettaa a hashiyan wodhdhana; a sunntai, “Maalaalissiyaabaa Zoriyaagaa, Wolqqaama Xoossaa, Merinaa Aawaa, Sarotettaa Halaqaa” geetettana. ⁷ A kawotettaa daruwaanne a sarotettau zawai de7enna; hachchippe doommidi, merinaa gakkanaassi, suure pirdaaninne xillotettan minttanaunne essana Daawita

⁴8:10 Xoossai nenaara de7ees: Hagee Ibraawetto qaalan “Amaanu7eela” giyoogaa.

kawotaa araataaninne a kawotettan i kawotana; Ubbaappe Wolqqaama GODAA mishoi hegaa polana.

Godaa Hanquuwaa

⁸Godai Yaaqooba zaretu bolli qaalaa kiittiis; kiittin Israa7eela kawotettaa darccunttanau gakkiiis. ⁹Asai ubbai, Efireema asainne Samaariyaa kataman de7iyaageeti, ayyuwaaninne otoruwan haasayiyaageeti, haggaa oottidaagee Godaa gidiyooгаа erana. ¹⁰Eti, “Xuubiyaappe keexettidaageeti qolettidosona; shin nuuni eta zaarettidi, masettida shuchchatun keexxana; ettati qanxxettidosona; shin nuuni eta sohuwan zigata laammana” yaagidosona.

¹¹Hegaa gishshau, etaara olettida morkketa GODAI eta bolli denttettiis. ¹²Awai mokkiyo baggaappe Sooriyaa biittaa asatinne awai wulliyoo baggaappe Pilisxxeema biittaa asati bantta doonaa hanggidi, Israa7eela miidosona. He ubbankka GODAA hanqqoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

¹³Gidikonne, asati banttana shocidaagaakko simmibookkona; Ubbaappe Wolqqaama GODAAKKAA koyibookkona. ¹⁴Hegaa gishshau, mexi issi gallassi GODAI Israa7eelappe huuphiyaanne goinaa, xoqqa zambbaa daashshaanne ziqqa maqqa qanxxana. ¹⁵Cimatinne bonchettidaageeti huuphe; wordduwaa tamaaris-siya hananabaa yootiyaageeti goina. ¹⁶Ha asaa kaalettiyaageeti, wora kaalet-toosona; eta kaalliyaageetikka baloosona. ¹⁷Hegaa gishshau, Godai eta yelaga asatun ufaittenna; aawi baina naatussinne am77etussi qarettenna. Aissi giikko, asi ubbi iitanne Xoossaa erennaagaa; asi ubbi ba doonan iitabaa haasayees. He ubbankka Godaa hanqqoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

¹⁸Iitatettaa tamadan xuuggees; kindiichchuwaanne agunttaa mi xaissees; sikkida worai eexxin, cuwai tuussadan sitti giidi, pude kiyyees. ¹⁹Ubbaappe Wolqqaama GODAA hanquuwan biittai xuuggettana; asaikka taman eettiyoobaa mala gidana; ooninne ba ishaa ashshanau qoppenna. ²⁰Eti ushachcha baggappe bonqqana; shin namisettana; haddirssa baggappe maana; shin kallokkona; eti bantta yelido naata maana. ²¹Minaasee Efireema, Efireemikka Minaasa maana; eti issippe gididi, Yihudaa biittaa morkkana. He ubbankka GODAA hanqqoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

10 Iita higgiiyaa kessiyaageetussinne huqqunniyo xuufiyaa xaafiyaageetuyyoo aayye7ana! ²Hegan eti manqqotu pirddaa geellayoosona; hiyyeesatu maataakka sugoosona. Yaatidi am77etu aquwaanne aayyiyaa aawai baina naataakka bonqqoosona. ³Haaho biittaaappe yiya metuwan i inttena qaxxayiyoo wode, waanuuteetii? Maaduwa demmanau ookko baqatuuteetii? Intte duretettaa awan qottuuteetii? ⁴Intte olan haiqqana; qachchidi goochchin, intte baana. Hegee ubbai haninkka, GODAA hanqqoi wuribeenna; qaxxayanau i ba kushiyaa yeddi wottiis.

Asoore Kawoi Xoossai Go7ettiyo Miishsha Kiyana

⁵Godai hagaadan yaagees; “Ta yiilluwau gatima gididanne ta eexxiya hanquuwau xam77a gidida Asoore biittaa asuu aayye7ana! ⁶Taani Asooreta Xoossaa erenna kawotettatu bolli kiittana; eta duretaa ubbaa omooddanaadaaninne bonqqanaadan, qassi ogiyan de7iya urqqaadan, eta yedhdhanaadan, tana hanqqetissida asaa bolli taani Asooreta azazana” yaagiis.

⁷SHin Asoore kawoi hagua halchchibeenna; a wozanaikka hagaadan qop-pibeenna. I halchchidoogee kawotettata bashshanaassanne muleera xaissanaassa. ⁸I ceeqettiiddi, hagaadan yaagiis; “Ta gadaawati ubbati kawo gidokkonaayye? ⁹Kalno katamai Karkkamiisha katamaa mala gidenneeyye? Hamaata katamai Arifaada katamaa mala gidenneeyye? Samaariyaa katamaikka Damasqo katamaa mala gidenneeyye? ¹⁰Yerusalaameeninne Samaariyan de7iya masettida eeqa misiletuppe dariya misiletussi goinniya kawotettata qaxxayanau, taani ta kushiya yeddaas. ¹¹Taani Samaariyaa katamaa bollinne an de7iya eeqa misiletu bolli ootidoogaadan, Yerusalaame katamaa bollinne a eeqatu bolli oottikkinaayye?” yaagiis.

¹²Godai Xiyoono Deriyaa bollinne Yerusalaame bolli ba oottiyo ooso ubbaa polidoogaappe guyyiyan, Asoore biittaa kawuwaa a ayyuwaunne a oturuwau qaxxayana. ¹³Aissi giikko, Asoore kawoi hagaadan yaagees; “Ta kushiya minotettan, ta aadhdhida eratettaaninne taayyo de7iya akeekan taani hagua oottaas. Taani kawotettatu gidon de7iya zawata shoddaas; eta biittatun de7iya asaa aquwaa bonqqaas; korima booraadan qaicada, kawotaa araatatun uttidaageeta ubbaa duge wottaas. ¹⁴Asi kafo keettan kushiya yeddiyoogaadan, taani kawotettaa duretettaa bolli ta kushiya yeddaas. Qassi dogettidi attida phuuphulleeta shiishshiyooogaadan, taani biitta ubbaa shiishshaas. Paallanau ba qefiyaa baqqiyaabi, woi haasayanau ba doona pogiyaabi, woikko qassi waassiyaabi issoinne baawa” yaagiis.

¹⁵Tumu kalttai banan qanxxiya bitaniyaappe, “Taani aadhdhais” gaanau dand-dayiyye? Woikko magaazee bana goochchiya bitaniyaappe, “Taani darais” giiyye? Xam77ai bana oiqqiya asa denttena; cugoi asa denttena. ¹⁶Hegaa gishshau, Godai, Ubbappe Wolqqaama GODAI, a mino tooranchchatu bolli laafettiya harggiyaa yeddana; a bonchchuwaappe garssaara mishoi eexxiya tamaadan eexxi kiyana. ¹⁷Israa7eela Poo7oi tama gidana; Israa7eela Geeshshaikka laco gidana; yaatidi a aguntaanne a kinddiichchuwaa issi gallassi xuuggananne maana. ¹⁸GODAI ba woraa mittaa bonchchuwaanne ba aradda gadiyaa bonchchuwaa xaissana; simmi hegee harggiya asi siliyoogaadan silana. ¹⁹A woran attana mittati keehi guutta gidiyoo gishshau, issi guutta na7ikka qoodidi wurssana.

Amaridaageetu Simuwaa

²⁰He gallassan Israa7eelappenne Yihudaappe attidaageeti banttana shocidaageetun zempokkona; shin eti tumuppe GODAN, Israa7eela Geeshshan zempana. ²¹Atettai, Yihudaa asaa atettai Wolqqaama Xoossaakko simmana. ²²Nenoo Israa7eelaa, ne asai abbaa matan de7iya shafiyaa keena gidikkokka, etappe amaridaageetu xalaalai simmana. Xillotettai kumi palahido bashshai awaajettiis. ²³Ee, Godai, Ubbappe Wolqqaama GODAI sa7aa ubbaa bollan ehaanau qachchido bashshaa ehaana.

Xoossai Asoora Qaxxayana

²⁴Hegaa gishshau, Godai, Ubbappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Xiyoono kataman de7iya ta asatoo, Gibxxeti ootidoogaadan, Asooreti inttena xam77an shociyo wodenne bantta gatimaa intte bolli denttiyo wode yayyoppite. ²⁵Qii guutta wodiyaappe guyyiyan, taani inttena hanqqettiyoogaa aggana; hegaappe guyyiyan, ta hanqqoi eta xaissanau baana” yaagees.

²⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI Oreeba giyo shuchchaa achchan Midiyaamata shocidoogaadan, eta bolli lissuwaa denttana. I Gibxxen oottidoogaadan, ba gati-maa abbaa bolli denttana. ²⁷He gallassi, a toohoi intte hashiyaappe wodhdhana; a qambaraiikka intte morggiyaappe kichchana. Intte orddido gishshau, qambarai meqqana.

Woraajjiyaageeti Olido Olaa

²⁸Morkkiyaa wotaaddarati Aaya katamaa gelidosona; Migiroona giyo so-huwaarakka kanttidosona; bantta ola miishshaakka Mikimaasa kataman wottidosona. ²⁹Eti deriyaa kanttiyoosaara pinnidi, Gebaa7a kataman aqidosona. Raama kataman de7iya asai ubbai kokkoriis; kawuwaa Saa7oola kataman Gib77an de7iya asaikka baqatiis. ³⁰Galliima asau, waasuwaa xulluusite! Laisha asau, ezggite! Ana-toota kataman de7iya asau, oichchiyoogaa odite! ³¹Maadimeena giyo katamaa asai baqatiis; Gebiima asaikka ba shemppuwau qosettiis. ³²Hachchi morkkiyaa wotaaddarati Nooba kataman de7oosona; yan eti bantta kushiya qaattiiddi, Xiyoonne Deriyaa, Yerusalaame katamaa baabisoosona.

³³Be7ite, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI tasheta gita wolqqan qanxxana; aduqqida mittatika qanxxettana; qassi bonchchettidaageetikka kauyyana. ³⁴GODAI sikkida woraa kalttan qanxxana; Liibaanoosikka Wolqqaamaa sinttan kunddana.

Sarotettai Kumido Kawotettaa

11 Daawita aawaa Isseyaa zaree mittaa durumaa mala gidana; durumai aaciy-oogaadan, Daawita zaretu giddoppe marai (issi kawoi) kiyana. ²GODAA Ayyaanai, aadhdhida erattettaanne akeekaa Ayyaanai, zoriyaanne wolqqa Ayyaanai, erattettaanne GODAAYYO yayyiyo Ayyaanai a bolli shemppana. ³GODAAYYO yayyiyoogan i ufaittees; ba aifee be7idoban coo pirdenna; woikko ba haittai siyidoban coo kuuyenna. ⁴SHin hiyyeesatuyyo i xilluwan pirdana; sa7an de7iya metootanchchatu yohuwaakka i suuretettan kuuyana. I ba inxxarssaa gati-man sa7aa shocana; ba doonaa shemppuwan iitata worana. ⁵Xillotettaa a xeessau dancco gidana; ammanettiyoogeekka a miyyiyau qabatto gidana.

⁶Wanggireelloi dorssa maraara issippe de7ana; maaheekka deeshsha maraara issippe zin77ana; miizaa maraara, gaammuwaa maraaranne daddaruwaara issippe heemettana; guutta na7i eta heemmana. ⁷Miizziyaanne beeriyaa geetettiya do7ai issippe maana; eta maratikka issippe zin77ana; gaammoi booraadan utulaa maana. ⁸Xammiya na7i shooshshaa ollan kaa7ana; xanttaa duuxxida na7i woriya shooshshaa ollan ba kushiya yeddana. ⁹Ta geeshsha deriyaa ooninne qohettenna, woikko bayenna; aissi giikko, abbaa haattan kumiyoogaadan, sa7ai GODAA eriyoo-gan kumana.

Betida Asai Simmiyo Simuwaa

¹⁰He gallassi Isseyaa zaree asaayyo malaata gididi eqqana; eqqin kawotetta ub-bai a koyana; i de7iyo sohoikka bonchchettana. ¹¹He gallassi Godai ba asaa atettaa Asooreppe, Gibxxeppe, Patiroosappe, Toophphiyaappe, Elaamappe, Baabilooneppe, Hamaatappenne abbaa doonan de7iya biittatuppe naa77anttuwaakka zaaridi ekkana ba kushiya yeddana. ¹²Kawotettatussi malaataa i xoqu oot-

tidi denttana; Israa7eelappe laalettidaageeta issippe gattana; Yihudaappe piskki gidaageetakka sa7aa oiddu zooziyaappe i shiishshana.

¹³ Hegaappe guyyiyan, Efireema qanaatee appe shaahettana; qassi Yihudaa waisiyaageetikka xoqoletti xayana. Efireemi Yihudaa qanaatenna; Yihudaikka Efireema waissenna. ¹⁴ Eti arggo baggan de7iya Pilisxeema biittaa bolli paallidi wodhdhana; arshsho baggan de7iya asaakka eti issippe bonqqana. Eti Eedooma bollinne Moo7aaba bolli bantta kushiya wottana; Amoonatikka etau azazettana. ¹⁵ GODAI Gibxxe miyyiyan de7iya Zo7o Abbaa muleera melissana; ba laxiya carckuwaara ba kushiya Efiraaxiisa SHaafaa bolli wuxaawuxana. Yaatidi asai mela sohuwaara pinnana mala, laappun qeeri shaafa kessidi shocana. ¹⁶ Israa7eela asai Gibxxe biit-taappe kiyiyo wode ogee de7idoogaadan, a asaappe attida atettatussi Asoore biit-taappe kiyiyo ogee de7ana.

Galataa Yettaa

12 He wode intte hagaadan yaagana;
 “Abeet GODAU, neeni tana hanqettadasa;
 hanqquwaappekka simmadasa;
 yaatada tana minttettadasa.
 Hegaa gishshau, taani nena galatais.
² “Be7ite, Xoossai ta atotettaa;
 taani an ammanettada, yayyikke.
 Aissi giikko, GODAI Xoossai
 taayyo wolqqanne yetta.
 I ta atotettaa gidiis”
 yaagana.

³ Ashshiya pulttotuppe haattaa intte ufaissan duuqqana. ⁴ He gallassi qassi intte hagaadan yaagana;
 “GODAA galatite!
 A sunttaakka xeesite.
 A oosota kawotettatu ubbaa gidдон erissite.
 A sunttai xoqqu xoqqu giidoogaa awaajjite.
⁵ GODAI gita oosuwaa oottido gishshau,
 ayyo yexxite.
 Hagee sa7a ubban eretto.
⁶ Israa7eela Geeshshai intte gidдон
 xoqqu xoqqu giido gishshau,
 inttenoo, Xiyoonen de7iyaageetoo,
 hobbocite! Ufaissau yexxite!”
 yaagana.

Xoossai Baabiloone Qaxxayana

13 Amoxa na7aa Isiyaasayyo GODAI Baabiloonebaa qonccissin be7idoogee haggaa.
² Mela deriyaa bolli banddiraa essite; essidi, intte qaalaa xoqqu oottidi, etayyo waassite; eti halaqatu penggiyaara gelana mala, wuttite. ³ Taani hanqettidoogee

qaxxayana mala, ta geeshshata azazaas; taani xooniyooogan ufaiitiya ta wolqqaama tooranchchata akka xeesaas.

⁴ Cora asai wocamiyoogaadan, deriyaa huuphiyan wocamiyo wocamaa siyite! Qassi kawotettati issippe shiiqidi shabbirettiyo wocamaa siyite! Ubbaappe Wolqqaama GODAI tooranchchata olau salppisees. ⁵ GODAINNE i ba hanquuwaa polissanau go7ettiyo miishshati biitta ubbaa xaissanau, haaho biittaappe, salotu gaxaappe yoosona.

⁶ GODAA gallasai matido gishshau yeekkite! He gallasai Ubbaappe Wolqqaama Xoosaa matappe bashshadan yaana. ⁷ Hegaa gishshau, kushe ubbai hilssi gaana; asa ubbaa wozanaikka seerana. ⁸ Eti dagammama; miixainne sahoi eta oiqqana. Maareti oiqqido maccaaseedan, eti miixattana. Eti dagammidi, issoi issuwaa xeel-lana; eta som77oikka yeellatana. ⁹ Be7ite; meqettaa iitidi, yiilluwaaninne suulo hanquwan biittaa baises kessanaunne an de7iya nagaranchchata xaissanau, GODAA gallasai yees. ¹⁰ Saluwaa xoolinttetinne xoolinttetu citati bantta poo7uwaa immen-nan ixkana; awa aifee mokkiiddi xumana; aginaikka poo7ennan aggana.

¹¹ GODAI hagaadan yaagees, “Taani ha sa7aa a iitatettaa gishshau, iitatakka eta nagaraa gishshau qaxxayana. Taani otoranchchatu otoruwaa shaarana; meqettaa iitatu otoruwaakka kaushshana. ¹² He bashsha ubbaappe attidaageeti walahi baina worqqaappekka aadhdhidi be7anau al77ana; asa na7ai Ofiira walahi baina worqqaappekka aadhdhidi be7anau al77ana. ¹³ Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAA hanquwan, a hanquuwaa suuluwaa gallassi taani salota kokkorssana; sa7aikka ba de7iyooosaappe qaaxxana” yaagees.

¹⁴ SHankkaappe baqatiya gaaraadan, woikko heemmiya asi baina dorssaa wudiyaadan, asi ubbi ba asaakko asaakko simmana; ubbaikka ba biitti baqatana. ¹⁵ Beettidai ooninne cadettana; oiqettidai ooninne bisuwan haiqqana. ¹⁶ Eta guutta naati eta sinttan busakettana; eta keettatikka bonqettana; eta maccaasatuurakka wolqqan hara attumaasati gaittana.

¹⁷ Be7ite, biraa koyenna, worqqankka ufaiitenna Meedoona biittaa asata taani eta bollan denttana. ¹⁸ Eta wonddafeti wodallata woroosona; qiiba naatakka yeddi maarokkona; eta aifee purggiya naatuyyookka qarettenna. ¹⁹ Kawotettatussi bonchcho, qassi Baabiloone asaassikka alleeqonne ayyo gidida Baabiloone biittaa GODAI Sadoomadaaninne Gamoradan aatti yeggana. ²⁰ He biittan mulekka asi uttenna; woikko yeletaappe yeletaa gakkanaassikka yan asi de7enna; Araba asikka yan ba dunkkaaniyaa tolenna; dorssaa wudiya heemmiyaageetikka yan bantta wudiya allaxxissokkona. ²¹ SHin yan bazzo do7ati allaxxana. Worakanati eta keettaa kumana; guttoti hegan de7ana; bazzo deeshshati hegan guppana. ²² Eta qatotun godaree waassana; eta yallisa kawo keettatunkka worakanai boccana. A wodee matattiis; gallasaikka gam77enna.

Israa7eela Asai Omooduwaappe Simmana

14 GODAI Israa7eela asau qarettana; Israa7eelakka zaarettidi doorana. Eta eta buzo biittan wottana; betetikka etaara gaittidi, Israa7eela asaara issippe de7ana. ² Daro kawotettai Israa7eela asaa ekkidi, eta sohuwaa ehaana; ehin Israa7eela asai kawotettata maccane attuma ashkkanadan, GODAA biittan haarana. Eti banttana omoodidaageeta omooddana; banttana huqqunnidaageetakka haarana.

Baabiloone Kawoi Duufuwan Gelido Gelettaa

³ GODAI inttena intte tuggaappe, metuwaappenne intte haarettido iita ailletetaappe shemppissido gallassi, ⁴ intte Baabiloone kawuwaa bolli hagaadan yaagidi qilliiccana; “Huqqunniyaagee waani aggidde; a hanquuwaa suuloikka waani attidee! ⁵⁻⁶ Kawotettata qareti baina naaquwaa naaqqida iitatu gatimaanne haariyaageetu xam77aa GODAI menttiis. Eti asaa wurssetti baina hanquuwan shocidosona. ⁷ Biitta ubbai etappe shemppidi, woppa de7ees; asaikka yettaa yexxees. ⁸ Harai attin, zigatikka Liibaanoosa xiiddatikka, kawuwaa kunddettan ufaittidi, ‘Neni kauyyada wodhdhaichchaappe sinttan, nuna qanxxanau yiyaabi baawa’ yaagoosona.

⁹ “Neni yiyo wode, Si7oolee nena mokkanau hirkin giigiis; i kase biittaa kaalettida asatu moitilleta nena sarotanaadan denttettees; qassi kase kawotettatussi kawo gidida ubbata akka eta araataappe dentti essees. ¹⁰ Eti ubbaikka hagaadan yaagana; ‘Hekko neenikka nunadan, wolqqa xayadasa; neenikka nu mala gidadasa! ¹¹ Kase diittaa diixxiiddi sabbiyo ne bonchchoi Si7ooliyan duge geliis. Duuchhati neeni zin77iyo hiixa; guxunetikka neeni maayiyo afala gidana’ yaagana.

¹² “Nenoo wonttaa na7au, bakkaaliyau, saluwaappe waana kunddadii! Nenoo kawotettaa kaushshidaagoo, waana qanxxettada sa7an wodhdhadii! ¹³ Neni ne wozanan, ‘Taani saluwaa kiyana; ta kawotettaa araata akka Xoossaa xoolinttetuppe bollaara xoqqan wottana; huuphessa bagga gaxan, yaa7ai shiiqiyo deriyaa huuphiyan uttana. ¹⁴ SHaarati de7iyo xoqqaappekka bollau pude aadhdhana; taani tana Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa mala oottana’ yaagadasa. ¹⁵ SHin neeni Si7ooliyan, hirki ciimma ollan duge yegettadasa.

¹⁶ “Nena be7iyaageeti, ‘Biittaa qaattidaagee, kawotettata kokkorssidaagee, ¹⁷ sa7aa bazzo kessidaagee, sa7an de7iya katamata akka aatti yeggidaagee, ba qasho asata akka soo yeddennan diggida bitanee hagee?’ yaagidi tishshi ootti akeekidi xeellana.

¹⁸ “Kawotettatu kawoti ubbai ba duufuwan duufuwan bonchchuwan zin77ana. ¹⁹ SHin neeni ixettida tashedan, ne duufuwaappe gaxi olettadasa; ne ahai bisuwan cadetti haiqqida ahan, qassi ollan de7iya shuchchatukko duge wodhdhiyaageetu ahan kamettiis. Neni tohuwan yerettida aha mala gidadasa. ²⁰ Neni mooguwaakka etaara issippe moogettakka; aissi giikko, neeni ne biittaa bashshadasa; ne asaakka woradasa. Iitaa oottiyaageetu sunntai naa77antto mulekka xeesettoppo. ²¹ Eta aawatu nagaraa gishshau, naata woranau giigissite; hegee xayikko eti denddidi, biittaa laattana; sa7aa ubbaakka katama xalla oottana” yaagana.

Xoossai Baabiloone Biittaa Xaissana

²² Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta bollan denddana; denddada eta sunntaa, eta atettaa, eta zerettaanne eta yeletaa Baabilooneppe xaissana. ²³ Taani Baabiloone guttoi de7iyoosanne haatti eelliyooosa oottana; bashshaa puxan taani a pittana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odais” yaagees.

Xoossai Asooreta Xaissana

²⁴ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani halchchi-doo gaadan hanana; taani qoppidoogaadanka polettana. ²⁵ Taani Asoore biittaa biitaniyaa ta biittan mentterettana; ta deretu huuphiyan taani a yedhdhana; a qamb-

barai eta bollaappe, a toohoikka eta hashiyaappe kichchana” yaagiis. ²⁶ Sa7au muliyau qofettida qofai haggaa; kawotettatu ubbaa bollan micettida kusheekka haggaa. ²⁷ Ubbaaappe Wolqqaama GODAI haggaa qoppido gishshau, a ooni digganau danddayii? A kusheekka micettiis; heggaa ooni guyye zaaranau danddayii?

Xoossai Pilisxeemata Xaissana

²⁸ Kawoi Akaazi haiqqido laitti odettida qaalai hagaadan yaagiyaaggaa; ²⁹ “Intenoo Pilisxeema asatoo ubbatikka, inttena shocida xam77ai meqqido gishshau ufaittoppote; aissi giikko, he shooshshaa zariyaappe hasoi kiyana; a zerettaikka qassi paalliya shooshshaa gidana. ³⁰ Hiyyeesatu baira naati qumaa maana; metootanchchati woppu giidi zin77ana. SHin taani ne zariyaa koshan wurssana; qassi neeppe attidaageet akka worana.

³¹ “Nenoo penggiyau, yeekka! Nenoo katamau, waassa! Inttenoo Pilisxeema asau ubbau, intte ubbaikka hirggan maashite! Aissi giikko, huuphessa baggappe cuwai kiyidi yees; he citaappe duuxxidi guyye attiyaabi baawa. ³² Kawotettai kiittidoogettussi woigidi zaaranee? ‘GODAI Xiyoone keexxiis; keexxin qohettida a asai i giddon qosetti attiyosaa demmiis’ yaagana” yaagiya qaalai odettiis.

Xoossai Moo7aaba Biittaa Xaissana

15 Moo7aaba biittaaabaa GODAI odido qaalai haggaa: Moo7aaban de7iya Eera giyo katamayi issi qammi qolettidi xayiiis; qassi Moo7aaban de7iya Qiira giyo katamaikka issi qammi qolettidi xayiiis. ² Diboona katamaa asai bantta eeqa keettan yeekkanau xoqqa sohuwaa kiyidosona. Moo7aaba biittaa asai Nabonne Medaaba giyo katamatussi hegaadan yeekkees. Huuphe ubbai bo77atiichchiis; buuchcha ubbaikka meedettiichchiis. ³ Ogee de7iyosoon ubban eti waaruwaa maayidosona; keettaa bollan dembbayi keexxosaanne dabaaba bolla ubban eti yeekkoosonanne afuttaa holssayosona. ⁴ Haseboona katamaa asainne El77aale katamaa asai waasosona; eta waasuwa cenggurssaikka Yahaaxa giyoosaa gakkanaashin siyettees. Heggaa gishshau, olau gixxida Moo7aaba wotaaddarati bantta cenggurssaa xoqqisidi waassidosona; eta shemppoikka eta garssan kokkoriis. ⁵ Taani Moo7aabassi wozanaappe yeekkaas; an de7iya asai Xoo7aaronne Egilaati-SHaliishiyaa giyo katamatau baqatiis. Eti Luhiita ogiyan yeekkiiddi boosona; baggati qassi Horonaima biyo ogiyan, bantta bashshaa gishshau, waasuwa xulluusoosona. ⁶ Nimiriima haattati to7idosona; maatai meliis; aacaikka shulliis; irxxabai ubbaikka xayiiis. ⁷ Heggaa gishshau, eti bantta shiishshido aquwaanne minjjaa tookki ekkidi, ahaayaa giyo mit-tai de7iyo wombbaappe hefintti efoosona. ⁸ Moo7aaba yuushoi ubbai waaso xalla gidiiis; eta waasoi Egilaimanne Bi7eeri-Eliima gakkanaashin siyettees. ⁹ Diboona katamaa haattati suutta xalla gididosona; gidikkonne, taani Diboona katamaa bolli hegaappekka dariyaabaa ehaana. Moo7aabappe kessi ekkidi yiyaageetu bollinne he biittan paxa attidi de7iyaageetu bolli gaammuwaa yeddada wurssana.

Moo7aabassi Hidooti Baawa

16 Moo7aaba asai bazzo biyo ogiyan de7iya Selaa7a katamaappe yelaga dorssa orggeta Yerusalaamen de7iya biittaa haariyaagaayyo yeddite. ² Moo7aaba maccaasai bantta de7iyo keettaappe gaxan laalettida kafotudan, Arnnoona SHaafaa lanqqiyan laalettana.

³Moo7aaba asai Yihudaa asaa hagaadan yaagana; “Nuna zorite; suure pirdite; seeta gallassan intte kuwaa qammaadan kuwayite. Yedetettidaageeta qosite; baqati yiidaageetakka aatti immoppite. ⁴Moo7aabappe yedetettidaageeti intte gid-don de7ona; eta xaissiyaageetuppe eti qosetti attiyo soho gidite. Eta huqqun-niyaageeti wuridosona; bashshai attiis; eta tuggayiyaageetikka biittaappe xayidosona. ⁵Hegaappe guyyiyan, issi kawotaa araatai aggenaa siiquwan eqqana; he araatan, Daawita dunkkaaniyan issi ammanettiya daannai uttana. I suuretettaa koyana; xillotettaa oottanaukka eesotana” yaagana.

⁶Yihudaa asai hagaadan yaagana; “Moo7aaba biittaa asai ai keenaa otoret-tiyaakko, nu eta otoruwaabaa siyida; eta ayyuwaanne eta cashshaakka siyida; shin eta otoroi hada” yaagana.

⁷Hegaa gishshau, Moo7aabi yeekko; asi ubbikka Moo7aabassi yeekko; Qiiri-heresa kataman intte de7iyo wode miido lo77o qumaa hassayidikka yeekkite. ⁸Haseboona shooqatinne Siibima woiniyaa tokkiyo sohoto xayidosona; etau tashee Yaa7izeera gakkidi, bazzuwau zaa7ido doorettida woineta kawotettatu halaqati yer-erettidi xaissidosona; eta aacaikka zaa7idi, abbaa pinniis. ⁹Taani Yaa7izeera kata-mau yeekkiyoogaadan, Siibima katamaa woinetussikka yeekkais. Haseboonanne El77aale katamato, taani ta afuttan inttena looxigissais. Aissi giikko, intte mittaa aifiyaanne intte bootida kattaa bollan olaa waasoi denddiichchiis. ¹⁰Kattaa aifiyan kumida shooqaappe ufaissainne hashshu guussai ekettiichchiis. Woiniyaa tokkiyo sohuwanka mazamuree yexetenna. Ufaissan woiniyaa teeraa gum77iyo sohuwan gum77iyaabi baawa. Taani gum77iyaageeti ililiyo ililssaakka xaissaas. ¹¹Hegaa gishshau, ta wozanai Moo7aabassi, ta garssa asatettaikka Qiiriheresassi diittaadan waassees. ¹²Moo7aabi ba xoqqa sohuwaa biikkonne, coo bana daafurssees; qassi i ba eeqa keettaa woossanau biikkonne, hegee a ainne maaddenna.

¹³GODAI kasetidi, Moo7aababaa yootido qaalai hegaa. ¹⁴SHIN ha77i GODAI ha-gaadan yaagees; “Konttiraate oosanchchaa laittaa qoodaadan, Moo7aaba bonch-choinne a coratettai heezzu laittatu gid-don wurana; an attiya asatikka amaridaagee-tanne wolqqi bainaageeta gidana” yaagees.

Xoossai Sooriyaanne Israa7eela Qaxxayana

17 Damasqo katamaabaa GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, hagaappe sint-tanau Damasqqoi katama gidiyoogee attana; i burcce doore gidana. ²Sooriyaa biittaa katamati asi de7enna bazzo gidana; hegan mehiyaa wudee al-laxxana; eta yashissiyaabikka de7enna. ³Efireemappe qatoti, Damasqqoppekka ka-wotettati xayana; Sooriyaa asaappe attidaageeti Israa7eela asaa bonchchuwaa mala gidana. Taani, Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odais” yaagees.

⁴GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi Israa7eela bonchchoi qaarettana; a modhdhoikka shoorana. ⁵Israa7eeli cakkiaagee equwan de7iyya kattaa shiishshi oiqqidi, maqa zawaappe qanxxi qanxxi cakkioogaa mala gidana; woikko Rafaima wombban kattaa cakkidi, pushalido soho mala gidana. ⁶Wogaraa qaatti simmin, xeeran naa77u woikko heezzu poshilo aifeti attiyooogaadan, woikko daashshaa gid-don oiddu woikko ichchashu aifeti attiyooogaadan, Israa7eelappe poshiloti attana” yaagiis. Hegaa GODAI, Israa7eela Xoossai haasayiis.

⁷He gallassi asai banttana Medhdhidaagaakko xeellana; bantta aifiyaakka Israa7eela Geeshshaakko zaarana. ⁸Eti bantta kushiyan giigissido yarshshiy-

oosaa xeellokkona; Asheero giyo eeqee misiliyaa gidinkka, ixaanaa cuwayiyoosaa gidinkka, eti bantta biradhdhiyan medhdhidoban ammanettiyoogaa aggana.

⁹He gallassi Israa7eela asaa gaasuwan Hiiwetanne Amooreta katamati laalettidoogaadan, eta mino katamati laalettana; he katamati baisa gidana. ¹⁰Aissi giikko, intte inttena Ashshiyaagaa, Xoossaa dogideta; intte baqati attiyo wogga Zaallaakka hassayibeekketa. Hegaa gishshau, neeni lo77o mittata tokkikkokka, kare biittaappe yiida lo77o ataakilttiyaa tokkikkokka, ¹¹ne tokkido gallassi eta dichchiyaakkokka, qassi ne zerido maallado neeni eta ciyyissiyaakkokka, ne azzanuwaanne ne paxanau danddayenna sahuwaa gallassi he cahau gakkida kattai baqati xayana.

Morkke Kawotettati Xoonettidosona

¹²Be7a, daro asai guummees; eti abbaa beetaadan guummoosona. Qassi kawotettati waassoosona; eti wolqqaama haattaadan waassoosona. Etaa aayye7ana. ¹³Kawotettati daro haattatu gunttaadan guummoosona; shin GODAI eta seerana; seerin eti deriyaa huuphiyan de7iya suullai carckkuwan denddiyoogaadaaninne go-tee denttiyo baanaadan, yedetettidi, haahosaa baqatana. ¹⁴Sa7ai qammiyo wode, eti shabbirettana; sa7ai wonttanaappe kasetidi, eti xayiiichhana; nubaa wolqqan ekkiyaageetu qaadainne nuna bonqqiyaageetu saamai hagua.

Xoossai Toophhiyaa Asaabaa Yootido Qaalaa

18 Toophhiyaa shaafatuppe hefintta baggaara de7iya markkabiyyaa qefeti gi-irettiyo biittaassi aayye7ana! ²He biittai kiitettiya asata Naile SHAafaa bol-laara kiittees; qassi shombboquwaa wolwoluwan wottidi, haattatu bollarakka ki-ittees. Inttenoo, eesotiya kiitettiyaageetoo, issi adussanne liiqo asaakko biite; matai haahoi yayyiyo asaakko, wolqqaamanne xooniya kawotetta gidiya, shaafai eta biit-taa gidduwan shaakkidi goggiyo biittaa asaakko biite.

³Inttenoo, sa7an de7iya ubbatoo, inttenoo, biittan de7iyaageetoo, deretu bol-lan malaatai eqqiyo wode, intte be7ana; qassi malkkataikka punettiyo wode, intte siyana. ⁴Aissi giikko, GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Sa7ai seetiyo wode kiyiya wolqqaama mishuwaadan, qassi kattaa cakkiyo aginan hombbiya qamman xaaza-tiya xaazaadan, taani co77u gaada, ta de7iyo sohuwaappe duge xeellana” yaagiis. ⁵Kattaa cakkiyo wodiyaappe kase, ciishshai qoletti simmin, woiniyaa aiffee teeriyo wode, i xunqqiyo baacan a xeeraa xunqqirggana; daayiya maraa daashshaakka i diggirggana. ⁶Eti ubbaikka deriyaa huuphiyan de7iya, miyoobaa wochchiya kafotussinne sa7aa do7atussi attana; miyoobaa wochchiya kafoti balgguwaa, sa7aa do7ati boniyaa eta miiddi shaaccana.

⁷He wode adussanne liiqo asaappe, matai haahoi yayyiyo asaappe, wolqqaamanne xooniya kawotettaappe, qassi shaafai eta biittaa gidduwan shaakkidi gog-giyo biittaa asaappe, Ubaappe Wolqqaama GODAASSI imotai Xiyooone Deriyaa, a sunttai de7iyo sohuwaa yaana.

Xoossai Gibxxe Qaxxayana

19 Gibxxe biittaabaa GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, GODAI eesotiya shaaraa toggidi, Gibxxe yees. Gibxxe eeqati a sinttan kokkorana; Gibxxe asaa wozanaikka eta gidдон seerana” yaagees.

²Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani Gibxxe biittaa asaa Gibxxe asa bolli denttana; eti bantta giddon ishai ishaara, shooroi shooruwaara, katamai katamaara, kawotetta kawotettaara olettana. ³Gibxxe asaa ayyaanai gagettana; taani eta halchchuwaa hada oottana. Eti eeqatanne moitilliyaa haasayissiya asata, kaayiyaageetanne shareechchota zoretaa bessana. ⁴Qassi taani Gibxxe biittaa asaa issi meqetti baina godaa kushiyan aattada immana; immiin issi meqetti baina kawoi eta haarana” yaagees.

⁵Naile SHAafaa haattai melana; shaafaikka leelan leelan meli aggana. ⁶Zaaro haattati xinqqana; Gibxxe pulottoti guuxxunananne to77ana. SHombboqotinne ceecati shullana; ⁷Naile SHAafaa lanqen de7iya sohota, abbaa shoobbati ubbai boodilana. Naile SHAafaa lanqen zeridobai ubbai melana, laalettanne xayana. ⁸Moliyaa oiqqiyaageeti kayyottana. Naile SHAafan piriya yeggiya ubbati yeekkana; haattan gitiyaa yeggiyaageetikka doccana. ⁹Paatettida talbbaappe liinuwa ootiyaageeti, qassi bootta puuttuwaa maayuwaa daddiya shimainnetikka yeellatana. ¹⁰SHimainnetinne keraa ootiya ubbatikka azzanana.

¹¹Xo7aane katamaa haariyaageeti mulekka eeyya; aadhdhida eranchcha giyo Gibxxe kawuwaa zoriyaageetu zoreekka damma. Yaatin, intte Gibxxe kawuwaayyo, “Nuuni aadhdhida eranchchatu naata; nuuni beni kawotu naata” gaanau waanidi danddayeeti? ¹²Ne aadhdhida eranchcha asati yaatin ha77i awan de7iyoonaa? Ubbaappe Wolqqaama GODAI Gibxxe bolli oottanau halchchidobaa ane eti neeyyo odonanne nena erissona. ¹³Xo7aane katamaa haariyaageeti eeyyidosona; Memppisa katamaa haariyaageetikka cimettidosona. Gibxxe asaa zariyaa gidloppe asaa kaalettiyaageeta giidi wottidoogeeti Gibxxe balettidosona. ¹⁴GODAI eta giddon geella ayyaana walakkiis; yaatin, eti mattottida asi ba cooshshan ganddigaariyoogaadan, Gibxxee ba ooso ubban ganddigaaranaadan oottidosona. ¹⁵Gibxxessi a huuphee woikko a goinai, a zambbaa tashee, woikko a shombboqoi oottanabi aibinne baawa.

Gibxxeti Xoossaassi Goinniyo Gallassai Yaana

¹⁶He gallassi Gibxxe biittaa asai maccaasa mala gidana. Qassi Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta bollan wuxaawuxiyo a kushiya be7idi, eti yashshan kokkorana. ¹⁷Yihudaa biittai Gibxxe biittaa asaa yashshiyaagaa gidana; Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta bollan oottanau qoppido qofaa gishshau, Yihudaabaa siyiya ubbai yayyana.

¹⁸He gallassi Gibxxe biittan de7iya ichchashu katamati Kanaane qaalaa haasayiyaageetanne Ubbaappe Wolqqaama GODAASSI ammanettanau caaqqiyaageeta gidana. He katamatuppe issi, “Awa katamaa” geetettidi xeessetana.

¹⁹He gallassi Gibxxe biittaaayyo gidduwan, GODAAYYO yarshshiyosai giigana; qassi Gibxxe biittaa zawanka GODAAYYO tuussai eqqana. ²⁰Hegee Ubbaappe Wolqqaama GODAAYYO Gibxxe biittan malaatanne markka gidana; eti banttana huqquniyaageetuppe dendidagaan GODAAKKO waassiyo wode, i etau ashshiyagaa kiittana; kiittidi eta ashshana. ²¹He wode GODAI Gibxxe biittan erettidaagaa gidana; Gibxxe asaikka he gallassi GODAA erananne yarshshuwaanne xuuggiyo yarshshuwaa ekki yiidi, ayyo goinnana. Eti GODAASSI shiiqqananne bantta shiiquwaakka gattana. ²²GODAI Gibxxe shocana; shocananne pattana. Etikka GODAAKKO simmana; ikka eta watiwatuwaa siyidi, eta pattana.

²³ He gallassi Gibxxeppe Asoore gakkanau aaho oge kiyana; Asoore asai Gibxxe, Gibxxe asaikka Asoore simerettana; qassi Gibxxe asai Asoore asaara issippe goinnana. ²⁴ He gallassi Israa7eeli Gibxxeeranne Asooreera heezzantto biitta gididi, sa7aa giddon anjjo gidana. ²⁵ Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta hagaadan yaagidi anjjana; “Ta asau Gibxxee, ta kushee medhdhido Asooreenne taani doorido Israa7eelaa anjjettidaageeta gidite” yaagana.

Kallo Xiire Hemettiya Hananabaa Yootiyaagaa Malaataa

20 Asoore biittaa Kawoi Sarggooni kiittido ola gadaawai yiidi, Ashddooda giyo Pilisxxeema katamaa olidi oiqqido laitti, ² he wode GODAI Amoxa na7aa Isiyaasa hagaadan yaagiis; “Ba; baada ne shayaappe waaruwaa qaara; ne tohuwaappekka ne caammaa kessa” yaagiis; yaagin Isiyaasi GODAI giidoogaadan hanidi, kallo xiirene mela tohuwan hemettiis.

³ GODAI hagaadan yaagiis; “Ta ashkkarai Isiyaasi Gibxxenne Toophphiya bol-lan gakkiaabau malaata gidana mala, heezzu laittaa kallo xiirene mela tohuwan hemettiis. ⁴ Hegaadan Asoore kawoi, Gibxxeppe omoodettidaageetanne Toophphiyaappe betidi kiyidaageeta kallo xiirene mela tohuwaa, dulleekka kallo de7ishin laaggidi, Gibxxe yeellau efaana. ⁵ Toophphiyan ammanettiyaageetinne Gibxxen ceeqettiyaageeti yayyidi yeellatana. ⁶ Abbaa lanqqiyan de7iya asai he gallassi hagaadan yaagana; ‘Be7ite, nuuni Asoore kawuwaappe attanau maaddoosona giidi nu ufaissaa wottidonne etakko baqatido asaa bolli hagee gakkiiis; yaatin, nuuni waanidi kessi ekkana danddayioonii?’ yaagana” yaagiis.

Baabiloone Kunddettaa Bessiya Ajjuutaa

21 Abbaa lanqen de7iya bazzuwau odettida GODAA qaalai haggaa. Tohossa baggappe gotiyaa carkkoi suraggiiddi yiyoogaadan, bashshai baz-zoppe, hanttaara biittaappe yeess.

² Issi yashshiya ajjuutai taayyo qoncciiis. Bonqqiyaagee bonqqees; xaissiyaageekka xaissees; Elaama biittau, woraajja! Meedoona biittau, katamaa doodda! Baabiloone gaasotan gakkida ooliyaa taani gidissana.

³ Heggaa gishshau, ta xeessai saho xalaala gidiiis; maccaasaa maaretai oiqqiyooogaadan, tana un77oi oiqqiis; taani siyiyooagaappe denddidaagan hokkaas; taani be7idoogaappe denddidaagan dagammaas. ⁴ Tana yiicooyees; tana yashshai kokkorsses; taani amottido omarsasai taayyo kokkorssau laamettiis.

⁵ Taani be7ido ajjuutan eti gibiraa giigissidosona; minxxaafiyaakka hiixxidosona; yaatidi moosonanne uyoosona. Yaatishin, “Inttenoo halaqatoo, denddite! Denddidi intte gondalleta quccite!” yaagiya azazoi yiis.

⁶ Godai tana hagaadan yaagiis; “Ba; baada xomoosiya asa wotta; wottin i ba be7iyooobaa yooto. ⁷ Gammaama mehiyaa toggiyaageeta, naa77aa naa77aa gididi biya paraasata, hareta toggiyaageetanne gaameelata toggiyaageeta be7iyoo wode, loittidi xeello; daro loittidi xeello” yaagiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, wochchidaagee hagaadan yaagidi waassiiis; “Godau, taani wochchiyoosan gallassi gallassi paci bannan eqqaas; ta santtariiyankka qammaa muliyaa tolettaas. ⁹ Be7ite, gammaama mehiyaa toggiya paraasati naa77a naa77a gididi yoosona” yaagiis. I qassikka hagaadan yaagiis; “Baabiloonee kunddiis; a xoos-satu misiletikka kunddidosona. Eti ubbaikka sa7an duge kunddidi gaacettidosona”

yaagidi waassiis. ¹⁰Inttenoo, ta audiyan qoxettida ta asatoo, Ubbaappe Wolqqaama GODAAPPE, Israa7eela Xoossaappe siyidobaa taani intteyyo erissais.

Eedoomabai Odettidaagaa

¹¹Eedooma biittaabaa GODAI hagaadan yaagiis; “Issi bitanee Eedooma baggaara tana xeesidi, ‘Laa wochchiyaagoo, sa7ai wonttanau woqqai attidee? Laa wochchiyaagoo, sa7ai wonttanau woqqai attidee?’ yaagees. ¹²Wochchiyaagee zaaridi, ‘Sa7ai wonttana hanees; wonttidikka qassi qammana; intte oichchanau koyikko, simmidikka yiidi oichchite’ yaagees” yaagiis.

Araba Biittaabai Odettidaagaa

¹³Araba giyo biittaabaa Godai hagaadan yaagees; “Inttenoo Dadaana zal77anchchatoo, intte intte caaniyo gaameelatuurakka Araba biittaa bazuwan aqana. ¹⁴Inttenoo, Teema giyo biittan de7iya asatoo, saamettidaageetussi haattaa ehiite; betetuyyo miyoobaa immite. ¹⁵Aissi giikko, eti bisuwaappe, shoohuwaappe shoddido bisuwaappe, dafido wonddafiyaappenne mino olaappe baqatidi yiidosona” yaagees.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Godai tana hagaadan yaagiis; “Konttiraate oosanchchaa wodiyaadan, mexi issi laittaa gidдон Qeedaare bonchchoi ubbai wurana. ¹⁷Qeedaare biittan de7iya wonddafiyann dukkiya wolqqaama olanchchatuppe guttati attana; heгаа GODAI Israa7eela Xoossai odiis” yaagiis.

Yerusalaamebai Odettidaagaa

22 Ajjuuataa Wombbaa giyo sohuwaabaa GODAI yootido qaala. Inttena ubbaa keettaa bolla dembbayidi oottidosaa kessidabai aibee? ²Nenoo waasoi, dirbbainne wocamai kumido katamau, ne gidдон haiqqida asati bisuwan haiqqi-bookkona; woikko olankka haiqqi-bookkona. ³Intte halaqati ubbai issippe baqatidosona; eti wonddafee bannan coo omoodettidosona; eti haahosaa baqatikkonne beettida ubbati ohattidosona. ⁴Hegaa gishshau, taani hagaadan yaagaas; “Tana xeelloppite; ane taani afuxxada misho yeehuwaa yeekkais; xayida ta asaassi yeekkiya tana minttettana giidi daafuoppite” yaagaas. ⁵Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI ha gallassa Ajjuuataa Wombban dagama, yerettanne shabbirssa gallassa oottiis; qassi gimbbetikka kolettiyo gallassanne deretukkokka waassiyo gallassa.

⁶Elaami ba para gaaretuuranne para asatuura ba wonddafiyaa oiqqidi yiis; Qiira biittaa wotaaddarati qassi bantta gondallata giigissidosona. ⁷Keethi lo77iya intte wombbati para gaaretun kumidosona; para asati Yerusalaame katamaa penggiyaa sinttan eqqidosa. ⁸I Yihudaa qatota qaariis. He gallassi intte woraa keettan de7iya kawuwaa olaa miishshata xeellideta. ⁹Qassi intte Daawita Katamaa gidдон kolettidasai daridoogaa be7ideta; be7idi ziqqa sohuwaa dalbbanttaa dagayideta. ¹⁰Yaati intte Yerusalaamen de7iya keettata qoodideta; qoodidi gimbbiyaa minttanau keettata qolideta. ¹¹Kase gal77a dalbbanttan de7iya haattaa zaaridi, a minjjiyoosaa naa77u gimbbetuppe gidдуwan giigissideta. SHin intte heгаа medhdhidaagee Xoosaa gidiyoogaa akeekibeekketa; woikko daro wodiyaappe kase heгаа halchchidaagaa yainnibeekketa.

¹²He gallassi Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI inttena yeekkanaunne ziilaalanau, intte huuphiyaa meedettanaunne waaruwaa maayanau inttena xeesiis.

¹³ SHin be7ite, intte ufaitteetanne pooçu geeta; booraanne dorssaa shukkeeta; ashuwaa meeta; woiniyaa eessaakka uyeeta; “Nuuni wontto haiqqiyo gishshau, ane moosinne uyoos” yaageeta.

¹⁴ Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa taayyo yootiis; i, “Intte haiqqana gakkanaassikka ha nagarai intteyyo atto geetetenna. Taani Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odais” yaagiis.

Sheebina, “Nena Era!” Giidobaa

¹⁵ Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa taayyo yaagiis; “Ba; kawo keettan sunttettida alaafiyaa Sheebinakko baada haggaa taayyo yaaga; ¹⁶ ‘Hagan neeni ai oottai? Qassi neeni hagan neeyyo duufo bookkanau, neeyyo hagan oonee de7iyai? Nenoo xooqqa sohuwan neeyyo duufuwaa massiyaagoo, qassi shuchchaa gompan neeyyo de7iyo sohuwaa woociyaagoo, ¹⁷ nenoo mino bitaniyau, nena GODAI wolqqan wora zaaridi olana. Nena i birxxotti oiqqidi, ¹⁸ yuushshi yuushshi aattidi kuwaasedan, issi aaho biittan oliigana. Nenoo ne godaa keettaassi yeella gidida bitaniyau, neeni yan haiqqana; ne bonchcho para gaaretikka yan attana. ¹⁹ Taani nena ne oosuwaappe kessana; ne daannatettaappekka nena shaarana’ yaaga.

²⁰ “He gallassi taani Hilqqiyaa na7aa ta ashkkaraa Eliyaaqiima xeesana. ²¹ Xeesada ne maayuwaa a maizzana; ne gixxiyoogaakka a gixxissana; ne sunttatettaakka ayyo aattada immana. I Yerusalaamen de7iyya asaassinne Yihudaa asaassi aawa gidana. ²² Taani Daawita keettaa qulppiyaa a hashiyan wottana; i dooyana; dooyin ooninne gorddenna; qassi i gorddana; gorddinka ooninne dooyenna. ²³ Taani a ammanttiya sohuwan xishedan xishana; i ba aawaa keettaassi bonchcho kawotaa araata gidana. ²⁴ Wanccaappe biidi, xooqbaa gakkanaashin kocan kaqqidoogaadan, eti a aawaa keettaa bonchcho ubbaa, naata, naatu naatakka, a bolli wottana” yaagiis.

²⁵ Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa taayyo yaagees; “He gallassi ammanettiya sohuwan xishido xishee kichchana; qanxxettanne kunddana. A bollan kaqqido tooho ubbai duuxxi wodhdhana” yaagees. Haggaa GODAI odiis.

Xiirrosabai Hiraagan Odettidaagaa

23 Xiirsoo katamau odettida GODAA qaalai haggaa.

Inttenoo Xiirsoo markkabiyyaa laaggiyaageetoo yeekkite! Aissi giikko, Xiirsoo katamai keetti woikko shemppiyoosi banna baysa kiyiis; he odoi etau Qophphiroosa biittaappe yiis. ² Inttenoo, abbaa lanqqiyan de7iyya asattoo, inttenoo Sidoona katamaa zal77anchchatoo, co77u giite! Intte kiittiyo asati abbaa pinidosona. ³ Intte kawotettaassi geliyaagee Naile SHaafaappe cakettida SHihoora biittaa kattaa. Intte kawotettatussi zal77iyaa zal77iyo soho.

⁴ Nenoo Sidoona katamau, abbaa qatuwan, abbaa, “Taani na7a yelabeikke; taani attuma na7akka macca na7akka dichchabeikke” yaagidi haasayido gishshau yeelata. ⁵ Odoi Gibxxe biittaa gakkiiyo wode, eti Xiirrosabaa siyidi mishettana.

⁶ Inttenoo abbaa lanqqiyan de7iyya asattoo, zilaalite; hefintti Tarsseesa biitti pinite. ⁷ Beni wode keexettida, kare biittaa oiqqidi haaranau a tohoi a haassi efiidonne, intte an ufaittiyo Xiirsoo katamai haggaa hanidee? ⁸ Kallachchaa goxissiya katamaa a zal77anchchati biittaa haariyaageeta gididonne a gidon baizziyaageetinne laammiaageeti biittaa bollan bonchchettidaageeta gidido Xiirsoo katamaa bolli

hagaa halchchidai oonee? ⁹ Otorettiyaageetu bonchcho ubbaa guuttanau, qassi biittaa bollan bonchchettidaageeta ubbaa kaushshanau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa halchchiis.

¹⁰ Inttenoo, Xiirsoosa biittaa asatoo, inttena teqqiyaabi baina gishshau, Naile SHAafaadan, intte biittaa bollan kumidi goggite. ¹¹ GODAI abbaa bollan ba kushiya micciis; i kawotettaakka qaattiis; Kanaane biittaa qatota laalana mala, GODAI azazuwaa immiis. ¹² Qassi i hagaadan yaagiis; “Inttenoo, un77ettida Sidoona asatoo, intte ufaissaa poochu giyo wodee wuriis. Denddite; denddidi hefintti Qophphiroosa pinnite. Harai atto yankka intteyyo shemppoi beettenna” yaagiis.

¹³ Baabiloone biittaa be7ite; he biittaa asai ha77i pattennabaa gidiiis. Asoore biittaa asati he biittan do7ai adaraasanaadan oottidosona. Eti hegan de7iya wogga keettata kolidi, bantta qatota gimbbidosona; biittaaakka baysa oottidosona.

¹⁴ Inttenoo, Xiirsoosa biittaa markkabiyaasatoo, intte qatoi laalettido gishshau, zilaalite.

¹⁵ Xiirsoosa katamai laappun tammu laittaa dogettidi de7ana wodee yaana; hegeenne, issi kawuwaa laittaa keena giyoogaa. Laappun tammu laittai wuriyo wode, shaaramuxa maccaaseessi yexettiya yetta malai, Xiirsoosa katamaassi yexetana. Eti, ¹⁶ “Bii, dogettida shaaramuxee, ne diittaa akka; ekkada kataman yuuya. Nena asai hassayana mala, mal77o qaalan daro yettaa yexxa” yaagana.

¹⁷ Laappun tammu laittai polettiyo wode, GODAI Xiirsoosa xomoosana. SHIN hegaappe guyyiyan, a beni ba shaaramuxaa oosuwau simmana; simmada sa7an de7iya kawotettatu ubbaara shaaramuxana. ¹⁸ Gidikkonne, i zal77eenne i damoozai GODAAYYO dummatidaagaa gidana; i zal77ee daro qumaanne lo77o maayuwaa shammanau, GODAASSI oottiya asatussi imettanaappe attin, miishsha keettaaninne minjja keettan uttena.

Xoossai Sa7aa Qaxxayana

24 Be7ite, GODAI biittaa booddilissananne baysa kessana; i biittaa mooridi, an de7iya asaakka laalana. ² Hara asaa bollan haniyoogaadan, qeesetu bollankka, ashkkaraa bollan haniyoogaadan godaa bollankka, ashkkaree bollan haniyoogaadan godee bollankka, shammiyaagaa bollan haniyoogaadan baizziyaagaa bollankka, tal77iyaa immiyaagaa bollan haniyoogaadan tal77iyaa ekkiyaagaa bollankka, acuwaa achchiyaagaa bollan haniyoogaadan, acuwaa ashettiyaagaa bollankka hanana. ³ Biittai muleera baysa kiyana; qassi muleerakka bonqgettana. Aissi giikko, ha qaalaa GODAI haasayiis.

⁴ Biittai keehi melin, a acaai ubbai shullees; biittan de7iya wolqqaama asaikka daafurees. ⁵ Biittai banan de7iya asaappe denddidaagan tuniis. Aissi giikko, eti higgiiya kanttidosona; wogaa menttidosona; merinaa maachchaakka kolidosona. ⁶ Hegaa gishshau, Xoossaa qanggettai biittaa mees; qassi an de7iya asatika bantta mooruwaa gaasuwan tuggatoosona. Hegaa gishshau, sa7an de7iya asati xuuettidosona; yaatin qoodan qii guutta asai attiis. ⁷ Woiniyaa turaa anoi melin, woine eessaikka al77iis; kase ufaittiya ubbai azzanees. ⁸ Karaabiya baqaa ufaissai sirphphi giis. Ufaittiyaageetu hombocettaikka eqqiis. Lo77iya diittaa ufaissaikka sirphphi giis. ⁹ Hagaappe sinttanau yettaa yexxiiddi, eti woiniyaa eessaa uyokkona; mattoyiya ushshai uyiyaageetau camo gidana. ¹⁰ Maaraa mankkaa xayida katamai laalettiiis; oninne gelennaadan, keetta ubbai gorddettiis. ¹¹ Woine eessai xayii-

doogau asai gutaran waassees; ufaissa ubbai azzanuwau laamettiis; sa7aa ufaisai ubbai kichchiis. ¹²Katamai qolettidi attiis; katamaa penggetikka meqerettidosona. ¹³Wogaraa teeraa qaattidi qoqqofiyooagaan, woikko woiniyaa teeraa maxi simmidi, poshiluwaa maxiyoogaadan, biittaa bollan de7iya kawotettatu gidдон hegaadan hanana.

¹⁴Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, ufaissan yexxoosona; arggo baggaara de7iya ubbai GODAA gitatettaa yootana. ¹⁵Hegaa gishshau, arshsho baggaara de7iyaageetoo, GODAU bonchchuwaa immite; abbaa doonan de7iya biittatun de7iyaageetoo, Israa7eela Xoossaa, GODAA sunntaassi bonchchuwaa immite. ¹⁶Biittaa gaxaappe, “Xilluwau bonchchoi gido” yaagiya yettaa nuuni siyoos.

SHin taani, “Taani gilqqais! Taani gilqqais! Taayyo aayye7ana! Aissi giikko, kad-diyaageeti kaddoosona; kaddiyaageeti keehippe kaddoosona” yaagais. ¹⁷Inttenoo, sa7aa bollan de7iya asatoo, dagamai, aafoinne piree inttena naagees. ¹⁸Saluwaa maskkooteti dooyettido gishshaunne, biittaa baasotikka qaaxxiyo gishshau, dagantiya cenggurssaappe baqatiyaagee ollan kunddana; qassi ollaappe pude kiyiyaagee piriyan ohettana. ¹⁹Biittai za77idi phalqettiis; nippi giidi meqerettiis; wolqqappe qaaxxiis. ²⁰Biittai mattottida asadan ganddigaarees; carkkoi sugiyo daasedan, yonqqu gees. Makkalanchchatu mooroi a keehippe deexxido gishshau, naa77antto dendennaadan kunddees.

²¹He gallassi GODAI saluwaa wolqqata saluwan, qassi sa7aa kawotakka sa7an qaxxayana. ²²Eti ollan de7iya qasho asatudan, issippe shiiqana; shiiqidi qasho keettan gorddettidi uttana. Qassi daro gallassaappe guyyiyan, eti qaxxayettana. ²³Hegaappe guyyiyan, aginaikka awaikka yeellatana. Aissi giikko, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xiyoonne deriyaaninne Yerusalaamen kawotana; qassi i Yerusalaame cimatu sinttan ba bonchchuwaa qonccissana.

Galataa Yettaa

25 Abeet GODAU, neeni ta Xoossaa. Taani nena xoqqu xoqqu oottana; ne sunntaakka galatana. Aissi giikko, neeni polo ammanettiyoogan beniisappe halchchettidi de7iya maalaalissiya oosota oottadasa. ²Neeni katamaa shuchcha doore oottadasa; minuwan gimbettida katamaa qoladasa. Allagatu kawo keettaakka naa77antto katama gidennaadan oottadasa. Simmidi mulekka keexettenna. ³Hegaa gishshau, mino asati nena bonchchana; meqetti baina kawotettatu katamatikka neessi yayyana. ⁴Neeni hiyyeesau baqati attiyo soho. Metootanchchaukka ba metuwaa wode baqati attiyo soho, uushuwaappe sheephetiyo sohonne awaa see-laappe attiyo kuwa gidadasa. Aissi giikko, meqetti baina asaa hanqqoi gimbbiyaa shociya uushuwaa malanne ⁵bazzo biittaa mishuwaa mala. Awaa mishoi shaaraa kuwan gabbi giyoogaadan, neeni allagatu wocamaa haizissadasa; yaatin, meqetti baina asatu yettai sirphphi giis.

⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI asa ubbaayyo ha deriyaa bollan gita gibiraa giigisana; hegeekka modhdhobata, kolzziyaara de7iyaabatanne lo77o ka77ida woiniyaa eessaa gibiraa. ⁷Ha deriyan asa ubbaa cammidabaa, kawotetta ubbaa bollanka micettida magalashuwaa taani xaissana. ⁸Haiquwaa i merinau mittana; Ubbaa Haariya GODAI aife ubbaappe afuttaa quccana; ba asaa kaushshaakka biitta ubbaappe diggana. Hagua GODAI odiis.

⁹He gallassi eti hagaadan yaagana; “Hagee tumu nu Xoossaa; nuuni i nuna ashshanaadan naagida; naagin i nuna ashshiis. Hagee GODAA; nuuni a naagida. Ane a atotettan hashshu goosinne ufaittoos” yaagana.

Xoossai Moo7aaba Biittaa Qaxxayana

¹⁰Aissi giikko, GODAA kushee ashshanau ha deriyaa bollan gidana. SHin darccaa pito ollan yeggidi yedhdhiyoogaadan, Moo7aaba biittaa asai ba sohuwan yerettana. ¹¹Haattaa wadhdhiyaagee haattaa wadhdhanau ba kushiya pididi oottiyoogaadan, eti heгаа gidдон bantta kushiya pididi oottana. SHin GODAI a otoruwaa a kushiya geniyaarakka gattidi kaushshana. ¹²Eti xoqqissidi, minuwan gimbbido gimbbiyaa i duge ehaananne kaushshana; duge sa7an, ubba hirikki buhiyan olana.

Xoossai Ba Asaassi Xoonuwaa Immana

26 He gallassi Yihudaa biittan ha yettai yexettana.

Nuuyyo mino katamai de7ees;

Xoossai atotettaa a yuushuwan gimbbedaaninne qatodan essees.

²Ammanuwaa naagiya xillo kawotettai

gelana mala, kareta dooyite.

³Ba qofaa nenan wottida asa

neeni polo sarotettan naagaasa;

aissi giikko, i nenan ammanettees.

⁴GODAN merinau ammanetta;

aissi giikko, GODAI Xoossai merinaa Zaallaa.

⁵Xoqqan de7iyaageetanne

eta xoqqa katamaa ziqqi oottiis;

i a kaushshees.

Duge biittaa gakkanau ziqqi oottees;

biittaa buhiyan oli bayees.

⁶Hiyyeesaa gedee, metootanchchaa tohoi a yedhdhana.

⁷Xillotu ogee salalla.

Abeet Xilluwau, neeni

xillotu ogiyaa salallissaasa.

⁸Ee GODAU, ne higgiiya ogiyan hemettiiddi,

nuuni nena naagoos.

Nu wozanaa amoi

ne sunntaa bonchhanaagaa xalaala.

⁹Qamman taani nena laamotais;

ta gidдон de7iya ta ayyaanai

tumuppe nena minttidi koyees.

Aissi giikko, ne pirddai sa7an de7iyo wode,

sa7an de7iya asai xillotettaa tamaarees.

¹⁰Iita asayyo kehatettaa oottikkokka,

i xillotettaa tamaarenna.

Suure asatu biittan iitabaa oottees;

GODAA gitatettaakka erenna.

¹¹Abeet GODAU, neeni

ne kushiyaa xoqqu oottadasa;
shin eti be7okkona.

Ne asau neeni mishettiyo mishuwaa
be7idi yeellatona.

Neeni ne morkketuyyo wottido tamai
eta mi xaisso.

¹² Abeet GODAU, neeni

nuuyyo sarotettaa minttadasa;
nu ooso ubbaa neeni nuuyyo oottadasa.

¹³ Abeet GODAU, nu Xoossau,
neeppe harati nuna haaridosona;
shin nuuni ne sunntaa xalaalaa bonchchoos.

¹⁴ Eti haiqqidosona;
simmidi paxa de7okkona.

Neeni qaxxayin xayido gishshau,
simmidi denddokkona.

Eti hassayettiyoobaa ubbaa qucca xaissadasa.

¹⁵ Abeet GODAU!

Neeni asaa darissadasa.

Asaa darissada, neeni bonchchettadasa;
biittaa zawaa ubbaakka aassadasa.

¹⁶ Abeet GODAU!

Metuwaa wode eti nena koyidosona.

Neeni eta qaxxayido wode,
eti nena woossidosona.

¹⁷ Abeet GODAU! SHahaarida maccaasiyaa
yeliyo wodee gakkin,

maaretan un77ettada waassiyooagaan,
nuunikka ne sinttan hegaadan hanida.

¹⁸ Nuuni shahaarida; maaretaakka ohettida;
shin carkkuwaa yeliyaabaa gidida.

Nuuni sa7au atotettaa ehibookko;
sa7an de7iya asaakka yelibookko.

¹⁹ Haiqqida ne asai paxana;
eta ahaikka denddana.

Inttenoo, biittaa buhiyaa gidдон de7iyaageetoo,
intte xaazai maallado xaazaa mala gidiyo gishshaunne,
sa7aikka haiqqidaageeta zaarettidi immiyo gishshau,
beegottitenne ufaissau yexxite.

Pirddaanne Omooduwaappe Simmiyoogaa

²⁰ Ta asatoo, haa yiite; yiidi intte soo gelidi, kariyaa intte bolli gorddite. GODAA hanqqoi aadhdhana gakkanaassi, guutta wodiya inttena qosite. ²¹ Biittaa bollan de7iya asaa, eta nagaraa gishshau qaxxayanau, GODAI ba de7iyooosappe kiyidi yees. Biittaikka ba bollan gukkida suuttaa qonccissana; woridoogeetakka naa77antto genttena.

27 He gallassi GODAI ba mino, gitanne wolqqaama bisuwan Lewaataana giyo kolxxiyaanne xaaxettiya shooshshaa qaxxayana; abban de7iya demiyaakka worana. ²He gallassi hagaadan geetettana; “Hagee dosettida woiniyaa turaa soho; abaa yexxite! ³Taani, GODAI a naagiyaagaa; taani a ha77i ha77i haattaa ushshais; ooninne a qohennaadan, taani qamminne gallassi a naagais. ⁴Taani hanqqettikke; tanaara olettana, agunttainne gom77oree de7orkkonaashsha! Taani eta bolli kiya eqqada, eta xuugga wurssana shin. ⁵Woikko baqati qosetti attanau taakko yoona; tanaara giigona; ee, tanaara giigona” yaagetettana.

⁶Yaana gallassatun Yaaqoobi xaphuwaa yeddana; Israa7eeli aacananne ciyyana; yaatidi aifoo sa7aa ubbaa kumana.

⁷Eta shocidaageeta shocidoogaadan, GODAI Israa7eela asaa shocideeyye? Woikko eta woridaageeti haiqqidoogaadan, eti haiqqidonaayye? ⁸GODAI ba asaa omooduwau yeddiyoogan qaxxayis; arshsho bagga carckuwaa gallassi eta ba yashshiya gotiyan laaggidi kessiis. ⁹Hegaa gishshau, Yaaqooba mooroi atto geetetananne a nagarai polo qucettanai hagaana: hegeekka yarshshiyosaa shuchchaa ubbaa i meqerettida booqintta shuchchaadan oottiyo wodenne, Asheero giyo macca xossee misilee, woikko ixaanaa cuwayidi, yarshshiyosaiikka equwan attennaadan oottiyo wode.

¹⁰Minuwan direttida katamai oniis; kase asi de7iyo sohoi ha77i bazzodan, mela attiisinne dogettiis; i mehee heemettiyo soho gidido gishshau, mittaa bonccuwaa miiddi, marati hegan allaxxoosona. ¹¹Mittaa tasheti meliyo wode meqerettoosona; maccaasaikka yiidi, eta eettanau efees. Ha asai akeeki bainna asa gidiyo gishshau, eta Medhdhidaagee etau qarettenanne maarena.

¹²He gallassi Efiraaxiisa SHAafaappe Gibxxe SHAafaa gakkanaashin, GODAI katta qoxxana; inttenoo, Israa7eela asatoo, inttekka intte kayan kayan shiiqana.

¹³He gallassi gita malkkatai punettana; punettin Asoore biittan xayiyaageetinne Gibxxe biittau goossidaageeti yaana; yiidi Yerusalaamen geeshsha deriyan GODAAYYO goinnana.

Huuphessa Kawotettaa, “Nena Era!” Giidobaa

28 Efireman de7iya mattottiyaageetu kallachchanne, woiniyaa eessai xoonidoogeetu aradda wombban de7iya, shulliya ciishsha mala gidida a bonchchuwaa puulau aayye7ana! ²Be7ite, Godaayyo wolqqaamanne mino gidida issoi de7ees; Godai a shachchaa uushuwaadan, bashshiya gotiyaadaaninne kixxidi goggiya wolqqaama haattaadan, mino kushiyan duge sa7aa olana. ³He mattottiya Efireema asatu otoruwaa kallachchai tohuwan yerettana. ⁴Aradda wombbaa huuphiyan de7iya qoqqofettiya ciishshai, a bonchchuwaa puulai wodee gakkanaappe kasetidi teerida balasiyaa mala gidana; issi asi he balasiyaa be7iyo wode, ba kushiyan oiqqosaara mi aggees.

⁵He gallassi Ubbaappe Wolqqaama GODAI ba asaappe attidaageetussi bonchcho kallachchanne puula alleeqo gidana. ⁶I daannatussi likke pirddiyo ayyaana, olaa miixaappe zaariyaageetussikka wolqqa gidana.

Isiyaasanne Mattottidi Hananabaa Yootiya Yihudaa Asata

⁷Hageetikka woiniyaa eessaa uyidi yiicotoosonanne mattoyiya ushshan ganddi-gaaroosona. Qeesenne hananabaa yootiyaagee mattoyiya ushshan yiicotoosona;

eti woiniyaa ushshan chaarikettoosona; mattoyiya ushshankka ganddigaaroosona. Ajuutaa likke be7okkona; pirdiidikka xubettoosona. ⁸Eti miyo maadda ubbai cooshsha xalla gidiyo gishshau, moorettibeenna sohoi mulekka baawa.

⁹Eti hagaadan yaagana; “Eratettaa i oona tamarissanee? Kiitaakka oossi qonccissanee? Maattaa paahuwaa biron aggidaageetusseeyye, woikko xanttaa biron duuxxidaageetussee? ¹⁰Aissi giikko, i giyoogee hagua; azazuwaa bolli azazuwaa, azazuwaa bolli azazuwaa, wogaa bolli wogaa, wogaa bolli wogaa, hagan guuttaa, hegan guuttaa” yaagana.

¹¹SHin GODAI allagatu qaalaaninne imattatu doonan ha asaassi haasayana. ¹²I etau hagaadan yaagiis; “Hagee shemppuwaa. Xalalidaagaa shemppissite. Hagee shemppi ekkiyo soho” yaagiis. SHin eti siyennan ixidosona. ¹³Hegaa gishshau, eti biidi kunddana mala, meqqana malanne gitiyan oiqettidi omooduwaa baana mala, GODAA qaalai etau azazuwaa bolli azazuwaa, azazuwaa bolli azazuwaa, wogaa bolli wogaa, wogaa bolli wogaa gididi, hagan guuttai, hegan guuttai gidiiis.

Xiyoonessi Godaa Xaphuwaa Minttiya SHuchchaa

¹⁴Hegaa gishshau, inttenoo, Yerusalaamen de7iya asaa haariya qilliicciyaageeto, GODAA qaala siyite. ¹⁵Intte, “Nuuni haiquwaara maacettida; Si7ooliyaarakka caaqaattida; nuuni wordduwaa nuussi qato oottido gishshaunne malttiyaa nuussi qosetti attiyo soho oottido gishshau, hanttaara boshai yiidikka nuna bochchennan aadhdhana” yaagidi ceqetteeta.

¹⁶Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani Xiyoonen baasuwaassi shuchchaa, paacettida shuchchaa, godaa xaphuwaa minttiya, al77o shuchchaa wottaas; aani ammaniya ooninne yeellatenna. ¹⁷Taani suure pirdaa baasuwa likkiyo wodoro, xillotettaakka tumbbe oottana. Qassi intte qatuwaa wordduwaa, shachchai shocana; intte qosetti attiyoosaakka haattai muukkana” yaagees. ¹⁸Hegaappe guyyiyan, intte haiquwaara maacettido maachchai laalettana. Si7ooliyaarakka caaqaattido caaqaikka minnenna. Hanttaara boshai yiyo wode, intte an shocettana. ¹⁹He boshai maallado maallado, qamminne gallassi hegara aadhdhana; he aadhdhiyo wode ubbankka, inttena ekki baana.

A kiitaa akeekiyoogee intteyyo shabbirssa dagama gidana. ²⁰Arssai gediya cogochchidi zin77anau qantta; afalaikka gatti maayanau guutta. ²¹Aissi giikko, Paraaxiima Deriyaa bollan GODAI oottidoogaadan, ba oosuwaa, ba imatta oosuwaa, hegeekka ba ooratta oosuwaa oottanau denddana. Qassi Gabaa7oona wombban hanqqettidoogaadan hanqqettana. ²²Godaappe, Ubbaaappe Wolqqaama GODAAPPE i boshaa biitta ubbaa bolli ehaanau qachchidoogaa taani siyido gishshau, intte qashoi minnenna mala, qilliicciyoogaa aggite.

Xoossaassi Aadhdhida Eratettaa De7ees

²³Intte haittaa haa yeggidi, taani yootiyoogaa siyite; ta haasayaakka akeekidi ezggite. ²⁴Kattaa zeranau goyiya goshshanchchai ubbatookka goyiiddi de7iigii? Qassi i ubbatookka guulluwaa kinchchiiddinne liiqiisiiiddi de7iigii? ²⁵Gadiyaa liiqiisidi, aanugaa laalees; kareta sawuwaakka zerees; gistiyaakka a yippan, banggaakka a do7uwan, qambbaraakka au bessiya sohuwan zerees gidennee? ²⁶Aissi giikko, ha hiillaa a Xoossai a erisseesinne tamarissees. ²⁷Kareta sawuwaa udula mittan qoxxenna; aanugaakka cuguwan bukkenna. Hegaa aggidi, kareta sawuwaa

gatiman, aanugaakka xam77an qoxxees. ²⁸Oittaa uukkiyo kattaa qoxxiyoosan qoxxiyaagee liiqissiyye? CHiikka, i a qoxxiiddi qoxxiiddi, merinau de7iigenna. Qassi i kattaa qoxxiyo para gaareta a bollaara laaggiiddikka kattai gaaccettanaadan oottenna. ²⁹Hageekka qassi maalaalissiya zoriyaa zoriya, oosuwaakka aadhdhida eran oottiya Ubbaappe Wolqqaama GODAAPPE yees.

Daawita Katamaa Yerusalaamessi Aayye7ana!

29 Neno Daawiti de7ido Arii7eela giyo katamau, neeyyo aayye7ana! Laittaa bollan laittaa gujja; baalatakka zaara zaarada bonchcha. ²Taani Arii7eela giyo katamaa bironkka un77ettana; un77ettin eti zilaalananne yeekkana. He kata-mai suuttai kammido yarshshiyosaa mala gidana. ³Taani ne yuushuwan dood-dananne adussa gimbiyan nena dirana; ne bollan olaa miixaa keexxana. ⁴Hegaappe guyyiyan, neeni biittaa ciimmaappe haa pude haasayana; hirkki baanaappe ne ceng-gurssai yaana. Ne cenggurssai moitilliyaa cenggurssaadan, biitta giddoppe kiyana; ne haasayaikka baanaa giddoppe saasukettana.

⁵SHin ne morkketi liiqo baana keena coranne ne meqetti bainnaageetu qoodaikka carkkoi efiyo suullaa keena daro gidana. Qoppennan de7ishin eesuwan, ⁶Ub-baappe Wolqqaama GODAI dadan, biittaa qaattan, gita cenggurssan, gotiyan, carkkuwaaninne miya tamaa lacuwan inttena xomoosona. ⁷Arii7eela katamaa oliya cora kawotetta ubbai, he katamaanne a qatuwaa oliya ubbai, a waissiya ubbai aimodan, qamma ajjuutadan hanana. ⁸Namisettida asi aimuwan mees; shin beegot-tiyo wode a namisai aggenaa; woikko saamettida asi aimuwan uyees; shin beegot-tiyo wode daafurees; saamuwaakka alibeenna; Xiyoone Deriyaa oliya cora kawotetta ubbai hegaadan hanana.

Xoossa Azazuwaa Kariyoogee Ehiyo Qixaatiyaa

⁹Inttena intterkka dammettidi, damma asa gidite; inttena intterkka qooqissidi, qooqe asa gidite. Mattottite; shin woiniyaa eessaana gidoppo. Ganddigaarite; shin mattoyiya ushshaana gidoppo. ¹⁰Aissi giikko, GODAI xiskkuwaa sonnu oottiya ayyaanaa intte bollan gussiis. Hananabaa yootiyaageetoo, yaatidi intte aifeta i gooziiis. Ajjuutaa be7iyaageetoo, intte huuphetakka gulleyiis.

¹¹Ha ubba ajjuutai neeyyo attamettida maxaafa mala gidiis. Asai, “Hei, haggaa nabbaba” yaagidi, issi nabbabi danddayiya urau immiyo wode i, “Maxaafai attamet-tido gishshau, taani nabbabanau danddayikke” yaagana. ¹²Qassi maxaafaa nabbabi danddayenna urau, “Hei, haggaa nabbaba” yaagidi immiyo wode, i, “Taani nabba-banau danddayikke” yaagana.

¹³Yaatin, Godai hagaadan yaagana; “Hagee asai ba bolla doonan taakko shiiqees; ba inxxarssan tana bonchchees; shin eta wozanai taappe haahuwan de7ees. Eti asi medhdhido wogaa tamaariiddi, taassi hadan goinnoosona. ¹⁴Hegaa gishshau, be7ite, taani ha asaa bolli zaarettadakka maalaalissiyaabaa oottana; maalaaliyaabaanne oorattabaa oottana. Eta eranchchatu aadhdhida eratetta daal-lamana; eta akeekanchchatu akeekaikka qosettana” yaagiis.

Sinttappe Yaana Kehaa

¹⁵Bantta halchchuwaa ciimmayidi, GODAAPPE qottiyaageetussi, bantta oosuwaa xuman oottiiddi, “Nuna ooni be7ii? Nuna ooni erii?” yaagiyaageetussi aayye7ana!

¹⁶Intte yohota aatti yeggeeta; urqqaa medhdhiyaagee urqqaa mala giidi qoppeeta! Merettidaagee medhdhidaagaa, “I tana medhdhibeenna” gaanee? Otoi bana medhdhidaagaa, “I ainne erenna” gaanau danddayii?

¹⁷Liibaanoosa worai aradda gadiyau laamettanau, aradda gadee qassi wora gidanau, guutta wodee attiis gidenneeyye?

¹⁸He gallassi tulleti maxaafaa qaalaa siyana; lem77ilem77aappenne xumaappe kiyidi, qooqetu aifee xeellana. ¹⁹Ashkketi gujjidikka GODAN ufaittana; asaa gidon de7iya hiyyeesatikka Israa7eela Geeshshan hashshu gaana. ²⁰Meqetti bainnaageeti wurana. Qilliicciyaageeti tim77i gaana. Iitabaa oottanau wochchiyaageeti ubbai xayana. ²¹Hegeeti yohon asa mooranchcha kessiyaageeta, shilootan asaa seeriyaageetau piriya wottiyaageetanne wordduwan xillo bitaniyaa pirddaa teqqiyaageeta.

²²Hegaa gishshau, Abrahaama wozida GODAI Yaaqooba zariyau hagaadan yaagees; “Yaaqooba zarea hagaappe sinttanau yeellatenna; eta som77oikka yeellatidi, sa7aa xeellenna. ²³SHin eti ta kushe ooso gidiya bantta naata bantta gidon be7iyo wode, ta sunntaa geeshshatettan naagana; eti Yaaqooba Geeshshaa geeshshatettaa moorokkona. Israa7eela Xoossaakka yashshatettan bonchchana. ²⁴Ayyaan balidaageeti simmidi akeekana; zuuzummiyaageetikka timirttiyaa ekkana” yaagees.

Gibxxeera Maacettiyo Hada Maachchaa

30 GODAI hagaadan yaagees; “Makkalanchcha naatussi aayye7ana! Taani halchchabeennabaa oottiyaageetussi, ta Ayyaanaappe gidenna exaa banttau giigissiyaageetussi, nagaraa nagaraa bolli gujjiyaageetussi aayye7ana. ²Gibxxe kawuwaa qatuwan attanaanne Gibxxe kuwan attiyoosaa koyanau, tana zoretaa bessennan, duge Gibxxe wodhdhiyaageetau aayye7ana! ³Hegaa gishshau, Gibxxe kawuwaa qatoi intteyyo yeella, kuwaikka kaushsha gidana. ⁴Eta halaqati Xo7aanen de7ikkokka, eti kiittidoogeeti Haneesa giyo katamaa gakkikkokka, ⁵yeellappenne kaushshappe attin, haraabaa aibanne wodhdhenna asaa, aibanne maaddenna woikko go77enna asan ammanettida asi ubbi kauyyana” yaagees.

⁶Neegeeban de7iya do7atubaa GODAI giyoogee haggaa; kiitettiyaageeti metoinne tuggai de7iyo biittaa gidduwaara, gaammoinne gaammiiyaa woriya shooshshatinne paalliya demeti kolxxiyo iita biittaaara kanttidi baana. Bantta duretettaa haretu zokkuwan, bantta aquwaa gaameelatu zimettan caani ekkidi, etayyo aibanne worisenna biitti baana. ⁷Aissi giikko, Gibxxe maadoi waagi bannabaanne mela. Hegaa gishshau, taani a, “Co77u giidi uttida Ra7aaba” yaagada sunntaas.

Azazettenna Asaa

⁸Ha77i ba; baada sinttaara yaana wodiyaassi merinaa malaata gidana mala, eta sinttan shuchchaa masettan qaaca; mazggafankka xaafa. ⁹Aissi giikko, hageeti makkalanchcha asatanne worddanchcha naata; eti GODAI yootiyoobaa siyanau koyenna naata. ¹⁰Eti ajjuutaa yootiyaageeta, “Ajjuutaa be7oppite” yaagoosona; hananabaa yootiyaageetakka, “Ufaissiyaabaappenne milatiyaabaappe attin, nuuyyo suurebaa yootoppite. ¹¹Ogiyaappe kichchite; loossuwaappikka issi baggi simmite; nuuni Israa7eela Geeshshaabaa zaarettidi siyokko” yaagoosona.

¹²Yaatin, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte ha qaalaa ixixidi, asa naaqqiyoogan ammanettido gishshaunne cimmiyoogan ceeqettido gishshau, ¹³ha nagarai intteyyo za77idi wodhdhiya, akeekennan eesuwan kunddiya adussa gimbiyaa mala gidana. ¹⁴A meqoi urqqaappe medhdhidonne nippi giidi meqqida otuwaa mala gidana; he mequwaa gidon tama kaashiyo woikko ollaappe haatta duuqqidi kessiyo kon77inne beettenna” yaagees.

¹⁵Ubbaa Haariya GODAI, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte taakko simmiyoogaanne shemppiyoogan attana; co77u giyoogeenne ammanettiyoogee intteyyo wolqqa gidana; shin intte ixixideta. ¹⁶Ixxidi hagaadan yaagideta; ‘CHii, nuuni paratun uttidi baqatana’ yaagideta; heгаа gishshau, intte baqatana. Qas-sikka intte, ‘Eesotiya parata toggidi biichhana’ yaagideta; heгаа gishshau, inttena yedettiyaageeti eesotana. ¹⁷Issi tooranchchaa be7idi, intteppe sha7u asai baqatana; ichchashu tooranchchati inttena muliyaa yedettana. Deriyaa huuphiyan essido banddiraa mittaappe attin, intte tooranchchatuppe issiinne antenna” yaagees.

¹⁸SHin GODAI intteyyo kehanau naagees; i intteyyo qarettiyoogaa bessanau denddees. Aissi giikko, GODAI xillo pirddiya Xoossaa; a naagiyaageeti ubbati anjjettidaageeta.

Xoossai Ba Asaa Anjjana

¹⁹Inttenoo, Yerusalaamen de7iya Xiyoone asatoo, hagaappe sinttanau yeekkeketa; intte waasuwan i intteyyo tumuppe qarettana; i intte waasuwaa siyiyo wode, intteyyo zaaruwaa immana. ²⁰Godai intteyyo metuwaa oittaaanne tuggaa haattaa immikkokka, intte astamaaree hagaappe sinttan bana qottenna. SHin intte aifee intte astamaariyaa be7ana. ²¹Intte ushachchi woikko haddirssi simmiyo wode, guyyeera inttena, “Ogee heгаа; an biite” yaagiya cenggurssaa intte siyana. ²²Hegaappe guyyiyan, biran alleeqettida eeqatanne worqqan kamettida misileta intte tunissana. Qita curqqadan intte eta, “Nuuppe haakkite” yaagidi wora olana.

²³He wode intte biittan zerido kattaassi i iraa bukissana; biittaappe mokkiya kattaikka murutanne daro gidana. He gallassi intte miizzai aaho dembban hemetana. ²⁴Gadiyaa goyiya booratinne hareti laidaaninne gillan suraggidi, maxiniyan sohido harquwaa maana. ²⁵Intte morkketu qatoti omoodettin, asai goora7ettidi wuriyo gallassi, gita deretuppenne xoqqa deretuppe pultto haattati goggana. ²⁶He gallassi aginee poo7oi awaa poo7uwaadan hanana; awaa poo7oikka kaseegaappe laappun kushe darana; laappun gallassa poo7uwaa keenaa poo7ana. He gallassi GODAI meqqida ba asaa koolana; i dechchin masunxxida masuntaakka pattana.

Xoossai Asoore Qaxxayana

²⁷Be7ite, GODAA sunttai suulliya hanquwaara, sikkida cuwaa shaaraara haahosaappe yaana; a doonai hanqqoi kumidoogaa; a inxxarssaikka miya tama. ²⁸Ubbabaa pitti qucci efiya di7uwaadan, xaissiya carkkuwaa yeddana. I kawotettata bashshaa zazzariyan baqqana; asaa gappataakka wora efiya bixaalaa barssana. ²⁹Geeshsha baalai bonchchettiyo qammi yexxiyoogaadan, intte yexxana; GODAA deriyaa Israa7eela Zaallaakko biyo wode, pulaaliyaa punnidi yexxiya asai ufaiittiyoogaadan, intte ufaittana.

³⁰Qassi GODAI ba yashshiya cenggurssaa sissana; a qesee wodhdhidi shociyo shochchaa ba suulliya hanqquwan, miya tamaa lacuwan, gotiyan, uushuwaaninne shachchaa burcciyaa qonccissana. ³¹GODAI ba xam77an shociyo wode, Asoore biittaa asati cenggurssaa siyidi dagammanna. ³²GODAI eta ba qaxxayiyoo xam77an shocana shochchai ubbai karaabiyaaninne diittan gidana. Olan i ba qeesiyaa dentidi, eta olana. ³³Aissi giikko, tamaa eettiyoosai beni giigiis; he sohoi giigidoo kawuwaassa. He sohoi ziqqanne aaho gididi, tamainne daro mittai dooretti uttidoo soho. GODAA shempoo dinniyaa shaafaadan yiidi, he tamaa eetti kessana.

Xoossai Yerusalaame Naagana

31 Maaduwa koyanau duge Gibxxe wodhdhiyaageetussinne paran ammanettiyaageetussi aayye7ana! Cora gidiyoo gishshau paraa gaaretun, daroppe mino gidiyoo gishshau paraasatun ammanettiyaageetussi aayye7ana! Eti Israa7eela Geeshshaakko xeellokkona; woikko GODAAPPE maaduwa koyokkona. ²SHin ikka bashshaa ehaanau danddayiya aadhdhida eranchcha; ba giidoogaakka aggenna; iitatu keettaa asaa bollinne iitabaa oottiyaageeta maaddiyaageetu bolli denddana. ³Gibxxe biittaa asati asappe attin, xoossa gidokkona. Eta paratikka ashoppe attin, ayyaana gidokkona. GODAI hanqquwan ba kushiyaa micciyo wode, maaddiyaagee xubettana; maadettiyaageekka kunddana; eti ubbaikka issippe xayana.

⁴GODAI tana hagaadan yaagees; “Gaammoi woikko wodala gaammoi mehiyaa oiqqidi daariyo wode, daro henttanchchati a bolli xeesetti shiiqikkokka, i eta waasuwaassi dagammenna. Eta wuigiyaassikka yayyenna. Hegaadanka, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xiyoonen Deriyaaninne a xoqqan olaa gaittanau duge wodhdhana. ⁵Kafoi bollaara aallanttiyoogaadan, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Yerusalaame gondallananne ashshi ekkana; i a bollaara kantidi, a wotti ekkana” yaagees.

⁶Inttenoo Israa7eela asatoo, intte keehippe makkalidoogaakko simmite. ⁷Aissi giikko, asa ubbai bantta nagaranchcha kushiyaa biraappenne worqqaappe medhdhido eeqata he gallassi olana.

⁸Tamai Xiyoonen, coocce Yerusalaamen de7iyoo GODAI hagaadan yaagees; “Asooree asabaa gidenna bisuwan kunddana; asabaa gidenna bisoi eta maana. Eti bisuwa sinttappe baqatana; eta wodalla asati deexo oosuwa azzettana. ⁹Dagamaa gaasuwan, eta mino qatoo laalettana; eta ola gadaawatikka dagamau olaa bandiraa agga bayidi baana” yaagees.

Xillotettan Aissiya Kawuwaa

32 Be7ite, kawoi xillotettan kawotana; haariyaageetikka suuretettan haarana. ²Asai huuphiyan huuphiyan carkkuwaappe geemmiyo soho, gotiyaappe baqatiyo soho gidana; mela sohuwan goggiya haattanne booddila biittan de7iya gita zaallaa kuwaa mala gidana. ³Xeelliyaa asatu aifee qilimmenna; siyiyaageetu haittaikka ezggana. ⁴Tafitafiya asatu wozanai erananne akeekana. Deddotiya asatu inxxarssaikka suure geeshshidi haasayana. ⁵Hagaappe sinttanau eeyyi bonchcho asa geetettenna. Iita asi bonchchettenna. ⁶Aissi giikko, eeyyai eeyyatettaa haasayees; a wozanaikka nagaraa oottanau, GODAA bolli xalabaa haasayanau, namisettidaageeta kalissennan agganaunne saamettidaageeta ushshennan digganau, iitabaa maqettes. ⁷Uuzettiyaagaa uuzee iita; metootanchchai suurebaa haasayinkka, wordduwan

hiyyeesaa xaissanau i iita qofaa qoppees. ⁸Lo77o uri lo77obaa halchchees; he lo77o halchchuwan minnidi de7ees.

Pirddaanne Betiyaappe Simmiyoogaa

⁹Inttenoo qofi bannan de7iya maccaasatoo, denddite; denddidi ta odiiyoogaa siiyite; inttenoo ammanettidi uttida macca naatoo, taani intteyyo yootiiyoogaa ezg-gite. ¹⁰Issi laittaappe qiibaa aadhdhishin, intte ammanettidi uttidaageeti kokkorana; woiniyaa a wodiyan xunqqiyoogee attana. Tookkidobaappe intte aifiyaa shiishshana wodekka yeenna. ¹¹Inttenoo ishaluwan de7iya maccaasatoo, kokkorite. Inttenoo ammanettidi uttida macca naatoo, gajigajite. Intte maayuwaaw qaarite; qaaridi kayyo afalaa intte xeessan gixxite. ¹²Lo77iya shooqainne aifiyaa herxxexxida woinee xayido gishshau, azzanidi, intte tiraa baqqite. ¹³Agunttaa buurainne kinddiichchoi ta asaa gaden mokkiis. Asai ufaittidi de7ido keettatussinne ufaissan de7ida ha kata-maassi yeekkite. ¹⁴Miixai attana; daro asai de7iyo katamatikka onana; qatoinne wochchiyo gimbbeti merinau baysa gidana; eti wora hareti ufaittiyoosaanne dorssaa wudee hemettiyoosaa gidana.

¹⁵Hegeenne, bolla xoqqaappe nu bolli ayyaanai gukkana gakkanaassa, mela bazzo araddana gakkanaassanne aradda biittaikka wora gidiis geetettidi qofet-tana gakkanaassa. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, suure pirddai mela bazzon, xillotettaikka aradda biittan de7ana. ¹⁷Xillotettaa oosoi sarotetta gidana; xillotettaa aifeekka merinau woppatettanne ammanettidi de7iyoobaa gidana. ¹⁸Ta asai sarotettai de7iyo sohuwan, naagettiiya keettaaninne woppu giida shemppo sohotun de7ana. ¹⁹SHachchai woraa diippikkonne, qassi katamai muleera qolettikkonne, ²⁰he haat-taa ubbaa lanqqen intte kattaa zeridi, intte mehiyaakka intte haretakka henttau birshshi yeddidi, intte keehi anjettana.

Maaduwaaw Demmanau Woossido Woosaa

33 Neno, nena xaissennan de7ishin xaissiyaagoo, neeyyo aayye7ana! Neno, nena aatti immennan de7ishin, aatta immiyaagoo, neeyyo aayye7ana! Neni xaisuwaaw aggido wode nena xaissana; neeni aatta imuwaa aggido wode nena aatti immana.

²Abeet GODAU, nuna maara; nuuni nena naagoos; maallado maallado nuussi wolqqa gida; metuwaaw wodekka nuna ashshiyaagaa gida. ³Ne cenggurssai dadaadan guummiyo wode asai baqatees; neeni nuna maaddanau dendda eqqiyo wode, kawotettati laalettosona. ⁴Gonddoi shiiqqiyooagaan, intte omoodoi shiiqana; boolee dirbbiyooagaan, asai a bolli dirbbana.

⁵GODAI bollan de7iyo gishshau, xoqqu xoqqu giis; i Xiyoone suure pirddaaninne xillotettan kuttana. ⁶I intteyyo intte wodiyaaw minttiyaagaa, intte kumetta atatettaa, aadhdhida eratettaanne eraa gidana; GODAASSI yayyiyoogee au aqo gidana.

⁷Be7ite, eta gooba asati ogiyan waassoosona; sigatettaassi kiittidoogee tikka mishettidi yeekkoosona. ⁸Aaho ogeti onidosona; ogiyaara kanttiyaagee aggiis. I ba maacettido maachchaa koliis; katamataakka kariis. Asaakka wudibeenna. ⁹Biittai az-zaneesinne labbanees. Liibaanoosi yeellatidi melees; Saaroonaa giyo aradda dilbbai mela bazzo gidii. Baasaane giyo deriyaaninne Qarmmeloosa deriyan de7iya mittatu haittai qoqqofettes.

Xoossai Bana Ixxiyaageeta Ubbaa, “Inttena Ye77e!” Giidoogaa

¹⁰ GODAI kawotettatussi hagaadan yaagees; “Ha77i taani denddana; ha77i taani bonchchettana; ha77i taani xoqqu xoqqu gaana. ¹¹ Intte utulaa shahaaridi, suullaa yelideta. Intte shemppiyo shemppoi inttena miya tama. ¹² Asai taman xuugettida booqintta mala gidana; qassi qanxxettidi, taman eexxida aguntta mala gidana. ¹³ Inttenoo, haahuwan de7iyaageetoo, taani oottidoogaa siyite; matan de7iyaageetoo, taani wolqqaama gidiiyoogaa akeekite” yaagees.

¹⁴ Xiyoonen de7iya nagaranchchati yayidosona; Xoossaasa gidennaageeta kokkorssai oiqqiis. Hegaa gishshau, eti, “Miya tamaara de7anau danddayiya uri nu giddon oonee? Eexxiiddi de7i aggiyaabaara de7anau danddayiya uri nu giddon oonee?” yaagoosona. ¹⁵ Xillotettan hemettiyaagee, suurebaa haasayiyaagee, suure gidenna ogiyaara beettiya go77aa ixxiyaagee, mattaayiyaa ekanau ba kushiyaayeddennaagee, suuttaa gussiyooabaa siyennaadan, ba haittaa tucchiyaagee, iitabaa xeellennaadan, ba aifiyaa qilimmiyaagee, ¹⁶ he urai xoqqasan de7ana. I baqatidi atana sohoikka mino zaalla qato gidana; a oittaikka au imettana; i uyiyo haattaikka paccenna.

Bonchchoi Kumido Sinttaara Yaana Laittaa

¹⁷ Intte aifeti kawuwaa a puulaara be7ana; haakkidi de7iya biittaakka be7ana. ¹⁸ Intte wozanai, “Qoodidaagee awan de7ii? Giiraa yiggi xeellidaagee awan de7ii? Adussa gimbbeta qoodidaagee awan de7ii?” yaagidi yashshiya benibaa qoppana. ¹⁹ Intte qareti bainna asata, intteyyo gelenna haasayaa haasayiya asatanne inxxarsai deddotiyo asata hagaappe sinttan be7ekketa.

²⁰ Nuuni nu baalaa bonchchiyo Xiyoonen katamaa be7ite! Woppu giidi de7iyooosaa, a xishee shodettenna, a wodoroiikka duuxxennanne qaaxxenna dunkkaane malaa, Yerusalaame katamaa intte intte aifiyan be7ana. ²¹ SHin GODAI nuussi he sohuwan ba gita wolqqa qonccissana. He sohoi aaho shaafatunne goggiya haattatu mala gidana. Laaggiyo wolwoloi a bollaara baanau danddayenna; gita markkabeekka yaara kanttanau danddayenna. ²² Aissi giikko, GODAI nu daannaa; GODAI nuuyyo higgiiyaa immidaagaa. GODAI nu kawuwaa; i nuna ashshana.

²³ Ne wodoruwaa qaxiballoi dol77ees; markkabiya tuussaa a sohuwan mintti oiqqanau woikko sharaakka xagaaganau danddayenna. He wode daro omooddidi ehiidobai shaakettana; harai attin, wobbetikka omooduwaa omooddana. ²⁴ Xiyoonen de7iya ooninne, “Taani harggais” yaagenna; yan de7iya asaa nagarai atto geettana.

Xoossai Ba Morkketa Qaxxayana

34 Inttenoo, kawotettatoo, shiiqidi siyite! Inttenoo asatoo ezggite! Biittainne biittan de7iyaabai ubbai, sa7ainne sa7an de7iyaabai ubbai siyo! Biittainne biittaappe kiyiyaabai ubbai ezggo! ² Aissi giikko, GODAI kawotetta ubbaa hanqqettiis; a yiilloikka eta tooranchchatu ubbaa bollaana. I eta muleera xaissana; eta siifiyaageetussi aattidi immana. ³ Etappe woridoogeeti olettana; eta ahai xinqqana. Wogga dereti eta suuttan kamettana. ⁴ Saluwaa xoolintteti ubbai seerana; saloti woraqatadan xaaxettana. Eta xoolintteti ubbai woiniyaappe haittai qoqqofettiyoogaadan, balasiyaappe aifee qoqqofettiyoogaadan qoqqofettana.

⁵Ta bisoi salotu gidдон alana gakkanaashin uyiis. Be7ite, i Eedooma bolli, taani qanggido asaa bolli pirddanau wodhdhees. ⁶GODAASSI Booxira giyo kataman yarshshoi, Eedooma biittan gita shuhai de7iyo gishshau, a bisoi suuttan meecettidi, modhdhuwan xaaxettiis. Dorssatunne deeshshatu suuttan meecettidi, dorssatu kilahotu modhdhuwan xaaxettiis. ⁷Qassi menttati, mirggotinne korima boorati etaara kunddana. Eta biittai suutta xalla gidana; eta sophpheedka modhdhuwan munaqetana. ⁸Aissi giikko, hegee GODAI haluwaa kessiyo gallassa; Xiyoone ashshidi, a morkketussi kushiyaa zaariyo laittaa.

⁹Goggiya Eedooma haattati shidau, a sophpheedka dinniyau laamettana; a biittai eexxiya shida gidana. ¹⁰Tamaikka qamman gallassan to77enna; a cuwaikka merinau cuwattana. Eedooma biittai yeletaappe yeletaa gakkanaashin, baisa gidana; ooninne merinau hegaara kanttena. ¹¹SHin xinggilleenne quxarsai a laattana; guttoinne quuroi an de7ana. Xoossai Eedooma bolli qolettaa likkiyo wodoruwaanne baisatettaa likkiyo tumbbiyaa pididi oottidi yeddana. ¹²He biittan kawotiyaabi xayana; halaqatikka hegaappe kichchana. ¹³A qatotun agunttai, a miixatun ohai odooroi mukkana. I worakanati allaxxiyoosaanne yanchchati de7iyoosaa gidana. ¹⁴Bazzo do7ati godaretuura gaittana; tuna ayyaanati issai issuwaara xeesettana; qamma xalaheti wodhdhidi, yan de7ana. ¹⁵Guttiyaa yan keettaa keexxana; keexxada phuuphullido phuuphulleta haphphada qoxana. Ba maratakka ba qefetu garssan haphphana; qassi gaceti bantta laggiyaara laggiyaara he sohuwaa shiiqana.

¹⁶GODAA maxaafaappe koyidi nabbabite. GODAA doonai azazido gishshaunne a ayyaanai shiishshido gishshau, hageetuppe issiinne paccenna; qassi issiinne ba laggee bannan de7enna. ¹⁷I etau saamaa kessiis; a kushee etau biittaa wodoruwan shaakkiis; eti a merinau haarana; yeletaappe yeletaa gakkanaashin, eti an de7ana.

Xillotettaa Ogiyaa

35 Bazzoinne mela biittai ufaittana; bazzoi ufaissaa poccu giiddi, ciishshaa ciyyana. ²I keehippe ciyyana; poccu giidi ufaissan yexxana. Liibaanoosa bonchchoinne Qarmmeloosanne Saaroonaa gitatettaa imettana; eti GODAA bonchchuwaanne nu Xoossaa gitatettaa be7ana.

³Daafurida kushetanne arggaacida gulbbataa minttettite. ⁴Wozanan yashshai de7iyoogeeta, “Minnite! Yayyoppite! Be7ite, intte Xoossai haluwaa kessanaunne ba xoossatettan eta qaxxayanau yaana; yiidi i inttena ashshana” yaagite.

⁵He wode, qooqetu aiffee dooyettana; tulletu haittaikka siyana. ⁶Wobbeti genesadan guppana; duudetikka ufaissan yexxana; bazzon haattai melosan pulttoi xuqqana. ⁷Xuuggiyya shafee dagattida haatta gidana; mela biittai haattaa pulttana; worakanati allaxxiyoosan maatai shombboqoinne ceccai mukkana.

⁸Yan aaho ogee de7ana; ikka Geeshshatettaa Ogiyaa geetettana. Geeshsha gidennaageeti he ogiyaara kanttokkona. SHin i geeshshatussa gidana; iita eeyyati an simerettokkona. ⁹Yan gaammoi de7enna; yashshiya do7atikka hegaara kanttokkona; yaanikka beettokkona; shin wozettidaageetu xallai hemettana. ¹⁰GODAI wozidoogeeti simmana; simmidi yexxiiddi, Xiyoone yaana; merinaa ufaissai eta huuphiyan wodhdhana. Eti ufaissaanne hashshu giyoobaa demmana; azzanoinne oolee wora baqatana.

Asooreti Yerusalaame Naassidosona

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 18:13-27;
Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:1-19)

36 Kawuwaa Hizqqiyaasi kawotido tammanne oiddanto laittan, Asoore Kawoi Sanaakireebi gimbbetti uttida Yihudaa katamata ubbaa olidi oiqqiis. ²Hegaappe guyyiyan, Asoore biittaa Kawoi Laakisha giyo katamaappe issi waanatiya ola gadaawaa cora olanchchatuura Kawuwaa Hizqqiyaasakko Yerusalaame yeddiis. Yeddin biidi, Maayuwaa Meecciyaagaa gade efiya ogiyaappe qommo baggaara de7iya dagattida haattai goggiyo zaraa lanqeen eqqiis. ³Yaatin, Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHeebininne Asaafa na7ai taarikiyaa xaafiya Yo7aahi akko kare kiyidosona.

⁴Kiyin Asooretu gadaawai eta, “Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi yootite; ‘Asoore kawoi, wolqqaamai nena hagaadan yaagees; ‘Neeni haggaa keeni aibin ammanettadii? ⁵Neeni coo mela, ‘Olaa olettanau taayyo aadhdhida erainne wolqqai de7ees’ yaagaasa. SHin neeni oonan ammanettada ta bolli haggaa makkaladii? ⁶Neeni Gibxxe kawoi maaddana gaada qoppidabaa gidikko, meqqida shombboqo gatiman guufetiya asa mala. Aissi giikko, gatimai meqqin, pinccoi kushiya caddesinne mansuxsissees. Gibxxe kawoi banan ammanettiya asa ubbau haggaa mala.

⁷“SHin neeni taayyo, ‘Nuuni GODAN, nu Xoossan, ammanettoos’ yaagikko, Hizqqiyaasi Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa, ‘Intte Yerusalaamen de7iya yarshshiyooosan goinnanau koshshees’ giidi, ayyo goinniyo xoqqa sohotanne yarshshiyoo sohota diggirgido Xoossaa i gidennee?

⁸“Ane ha77i haaya! Yaada ta godaa Asoore kawuwaara naasetta. Neeni togganau danddayiya, gidiya asa demmikko, naa77u sha7u parata taani neeyyo immana. ⁹Neeni, ‘Gibxxeti paraasatanne paraa gaareta taayyo yeddana’ gaada amanikkonne, ta godaa olanchchatu halaqatuppe issi laafiyaagaakka zaaranau danddayakka. ¹⁰Haggaa bollikka qassi, taani ha77i tumu GODAA azazoi bannan ha biittaa xaissanau kiyidanaa? GODAI ba huuphen tana, ‘Ba, he biittaa baada, olada bashsha’ yaagidi odiis” yaagees’ yaagite” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan Eliyaaqiimi, SHeebininne Yo7aahi Asooretu gadaawaa hagaadan yaagidosona; “Nuuni birshshettaa eriyoo gishshau, hayyanaa neeni nuuyyo ne ashkkaratuyyo Sooriyaa qaalaa oda. Dirssaa gimbbiyaa huuphiyan de7iya asai siyenna mala, Ibraisxxe qaalaa odoppa” yaagidosona.

¹²SHin gadaawai zaarettidi, “Ha qaalata taani inttesinne intte godaa xallaassi yootanau tana ta godai kiittideeyye? Inttenaara issippe bantta shiyaa maanaunne bantta sheeshshaa uyanau de7iya, ha dirssaa gimbbiyaa bolli uttida asaassaara ubbau odanaassa gidenneeyye?” yaagiis.

¹³Hegaappe guyyiyan Asooretu gadaawai dendi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, Ibraisxxe qaalaa hagaadan yaagiis; “Asoore kawoi wolqqaamai inttena giyoobaa siyite! ¹⁴Kawoi inttena hagaadan yaagees; ‘Hizqqiyaasi inttena cimmooppo; aissi giikko, i inttena ta kushiyaappe wotti ekkana danddayenna. ¹⁵I inttena, “GODAI tuma nuna ashshana; ha katamaikka Asoore kawuwaa kushiyan gelenna” yaagidi inttena GODAN ammanttoppo’ yaagees.

¹⁶“Ee, intte Hizqqiyaasi odiyoobaa siyoppite. Asoore kawoi inttena, ‘Tanaara siggettite; haa taakko kiyyite. Yaatikko, intte ubbaikka intte woiniyaa teeraappenne

intte balasiyaa teeraappe miishshana; intte bookkido ollaappekka haattaa uyishshana. ¹⁷Hegaappe guyyiyan taani yaada, inttena intte biittaa milatiya biitti ekkada efaana. He biittai kattinne woine eessi, oittinne woine atakiltee kumido biittaa' yaagees.

¹⁸“Hizqqiyaasi inttena, ‘GODAI nuna ashshana’ yaagidi cimmennaadan naagetite. Dere asatu xoossatuppe ba biittaa Asoore kawuwaa kushiyaappe ashshida xoossi de7iyye? ¹⁹Hamaata xoossatinne Arifaada xoossati awan de7iyoona? Safariwaima giyo katamaa xoossati awan de7iyoona? Eti Samaariyaa ta kushiyaappe wotti ekkidona? ²⁰Ha biittatu xoossatu ubbaa gidon ba biittaa ta kushiyaappe ai xoossi ashshidoogaa shin, GODAI Yerusalaame ta kushiyaappe ashshanee?” yaagiis.

²¹SHin asai issi qaalanne ayyo zaarennan co77u giis. Aissi giikko, kawoi eta, “Ayyo ainne zaaridi odoppite” yaagi wottiis. ²²Hegaappe guyyiyan Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne taarikiyaa xaafee Aaafa na7ai Yo7aahi bantta maayuwaa pooshshidi, Hizqqiyaasakko biidosona; biidi Asooretu gadaawai giidobaa ubbaa ayyo odidosona.

Kawoi Hizqqiyaasi Isiyaasa Zoriyaa Oichchiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 19:1-7)

37 Kawoi Hizqqiyaasi heгаа siyido wode, ba maayuwaa pooshshiis; pooshshidi waaruwaa maayidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa geliis. ²Kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne cima qeeseti waaruwaa maayidi, Amoxa na7aa hananabaa yootiya Isiyaasakko baana mala kiittiis. ³Kiittin eti Isiyaasakko biidi, “Hizqqiyaasi hagaadan yaagees; ‘Hachchi gallassai meto gallassa, seera gallassanne yeella gallassa. Hegeekka na7i yelettanau wodee gakkinn, bannakkada yelanau maccaaseessi wolqqi xayiyooгаа mala. ⁴De7o Xoossaa cayanaadan, a godai, Asoore kawoi, kiittido gadaawaa qaalaa GODAI ne Xoossai siyennan aggenna. Qassi GODAI ne Xoossai he siyido qaalaa daafan a qaxxayennan aggenna. Hega gishshau, nu asaa gidon palahi attanaageetussi woossa!’ yaagees” yaagidosona.

⁵Kawuwaa Hizqqiyaasa ashkkarati Isiyaasakko yiido wode, ⁶Isiyaasi eta hagaadan yaagiis; “Intte godaassi hagaadan yaagidi odite; ‘GODAI nena, “Asoore kawuwaa ashkkarati tana cayishin, neeni siyido cashshaa qaalaa siyayoppa. ⁷Be7a, oduwaa siyidi, i ba biitti simmana mala, taani a gidon issi ayyaanaa wotana. Yaataa i ba biitti biidi, yan bisuwan haiqqanaadan, taani a oottana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

Asooreti Haranttuwaakka Naassidosona

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 19:8-19)

⁸Asoore kawoi Laakisha katamaappe denddidi biichchidoogaa Asooretu gadaawai siyidi, guyye simmiis. Simmidi kawoi Liibina kataman olettiaagaa demmiis.

⁹Kawoi Sanaakireebi, “Toophphiyaa Kawoi Tirihaaqi nena olanau yiis” yaagiyo oduwaa siyiis. Siyidi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; ¹⁰“Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasaa, neeni ammanettiyo Xoossai nena, ‘Yerusalaamee Asoore kawuwaa kushiyan gelenna’ yaagidi cimmoppo. ¹¹Be7a, Asoore kawoti biittata ubbaa muleera xaassidi, eti oottidobaa neeni siyadasa. Yaatin, neeni attuutee? ¹²Beni ta maizza aawati bashshido biittatu xoossati, hegeetinne Gozaana, Kaaraanenne Rexeefa bi-

ittatu xoossatinne Talassaaran de7iya Edene asaa xoossati he biittata bashshaappe ashshidonaa? ¹³ Hamaata kawoi, Arifaada kawoi, Safariwaima kawoi, Henaa7a kawoinne liwa kawoi awan de7iyoonaa?” yaagidi kiittiis.

¹⁴ Hizqqiyaasi dabddaabbiyaa kiitettida asatuppe ekkidi nabbabiis. Nabbabido dabddaabbiyaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ekki efiidi, GODAA sinttan micciis. ¹⁵ Yaatidi GODAA hagaadan yaagidi woossiis; ¹⁶ “Abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, kiruubetuppe gidduwan uttiya Israa7eela Xoossau, sa7aa kawotettatu ubbaa bolli ne xalaalai Xoossaa. Saluwaanne sa7aa neeni medhdhadasa. ¹⁷ Abeet GODAU, ne haittaa haa yeggada siya. Abeet GODAU, ne aifiyaa pogada xeella. Nena, de7o Xoossaa cayanau Sanaakireebi kiittido qaalaa siya.

¹⁸ “Abeet GODAU, Asoore biittaa kawoti kawotetta ubbaanne eta biittaa bashshidoogee ee tuma. ¹⁹ Eta xoossata taman xuuggi xaissidosona; aissi giikko, eta xoossati wonikka asa kushee massidi kessido mittanne shuchcha gidiyo gishshau, tumu xoossata gidokkona; heгаа gishshau, eti eta xaissidosona. ²⁰ Ha77i simmi abeet GODAU, nu Xoossau, ne xalaalai GODAA gidiyoogaa sa7aa kawotettati ubbai erana mala, neeni nuna a kushiyaappe wotta ekka!” yaagidi woossiis.

Isiyaasi Kawuwaassi Yeddido Kiittaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 19:2-37)

²¹ Hegaappe guyyiyan, Amoxa na7ai Isiyaasi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Neni Asoore Kawuwaa Sanaakireeba gaasuwan tana woossido woosaa siyaas’ yaagees.

²² “GODAI Sanaakireebabaa hagaadan yaagidi haasayees; “Xiyoonen de7iya asai nena karees;

Yerusalaame asai ba huuphiyaa qaattidi, nena qoosees.

²³ Neni cayidoogeenne toochchidoogee oonee?

Neni o bollan ne qaalaa
xoqqu oottada haasayadii?

Qassi otoruwan oona

xoqqu gaada xeelladii?

Hegaa neeni oottidoi ta bollaana,

Israa7eela Geeshshaa bollaana gidennee!

²⁴ Neni kiittido asatu baggaara Godaa cayadasa.

Qassi hagaadan yaagadasa;

“Taani taayyo de7iya cora paraa gaaretun

xoqqa deretu huuphiyaa, Liibaanoosa Deriyaa kiikiyaa kiyaas.

Kiyada ubbaappe aduqqiya zigatanne

ubbaappe lo77iya xiiddata qanxxaas.

Taani xoqqau wurssetta gaxaanne

tuujjuma woraa gakkaas.

²⁵ Taani allaga biittatun

haattaa ollata bookkada,

haattaa etappe uyaas.

Gibxxe biittan goggiya haatta ubbaa

taani ta tohuwaa gomppan yedhdhada melissaas”

yaagadasa.

²⁶ “Daro wodiyaappe kase,
neeni gimbbettida katamata qoqqofada,
shuchcha keela kessana mala,
taani qofaa qachcha wottidoogaa neeni erabeikkii?
Taani ha77i poliyo halchchota
beni halchcha wottaas.

²⁷ Hegaa gishshau, eta asaayyo wolqqai ixxin,
eti kauyidosonanne yeellatidosona.
Eti gade maataa mala;
goshshan morkkida carshshaa mala.
Eti keettaa huuphiyan
mokkiya sharafaadaaninne ka77ennan de7ishin,
leegee miido kattaadan hanidosona.

²⁸ “SHin neeni uttiyoosaa,
kiyiyoosaa, geliyoosaanne
ta bolli neeni hanqquwaa taani erais.

²⁹ Neeni ta bolli hanqquwaa gishshaunne,
ne otoruwaakka taani siyido gishshau,
taani ne siiriyaa ta duufuwaa aattana;
ne doonankka ta bixaalaa barssana.
Yaataa neeni yiido ogiyaara
taani nena guyye zaarana’ yaagees”
yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasa hagaadan yaagiis; “Hagee polettanaagau neeyyo malaatai haggaa: Ha laitti intte azabba morkkida kattaamaana; laitti qassi ha laitti morkkidaagaa azabba maana. SHin kaalla laitti intte intte huuphen zeritenne cakkite; woiniyaa turaakka tokkitenne a teeraa miite. ³¹ Yihudaa asaa attattati xaphuwaa duge yeddidi, bolla aifiyaa aifiya mittaa mala gidana. ³² Aissi giikko, wuriiddi attidaageeti Yerusalameppe, palahidaageetikka Xiyooneppe kiyana. Ubbaappe Wolqqaama GODAA mishoi heggaa oottidi polana.

³³ “Heggaa gishshau, Asoore kawuwaabaa GODAI hagaadan yaagees; ‘Asoore kawoi ha katamaa gelenna; woikko haggan ba wonddafiyaa dukkenna; woi ba gondalliyaa oiqqidi, ha katamaa sintti aadhdhenna; woikko qassi katamaa yuushuwaa biittaa dooriyan diddiqenna. ³⁴ Asoore Kawoi ba yiido ogiyaara guyye simmana; i ha katamaa gelenna. Taani GODAI haggaa odais. ³⁵ Taani ta bonchchuwaa gishshaunne ta ashkkaaraa Daawita gishshau, ha katamaa boshissennan ashsha ekkana’ yaagees” yaagiis.

³⁶ He gallassi qammi GODAA kiitanchchai kiyidi, Asoore asai dunkkaanidosan, issi xeetanne hosppun tammanne ichchashu sha7u attumaasaa woriis. Yaatin, asai maallado suuridi be7iyo wode, haiqqida asaa ahai haggan kumiis. ³⁷ Heggaa gishshau, Asoore Kawoi Sanaakireebi dendididi, guyye simmi biidi, Nanawe kataman uttiis.

³⁸ Issi gallassi Sanaakireebi ba xoossaa Nisirooka keettan goinniiddi de7ishin, a naati Adiraamelekinne Sar77eexeri bisuwan a woridosona. Woridi Araaraate giyo biitti baqatidosona. A na7ai Asiraadooni⁵ a sohuwan kawotiis.

⁵37:38 *Asiraadooni*: I Ibraawetto qaalan “Esar-Haddon” geetettees.

Kawoi Hizqqiyaasi Harggidi Paxiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 20:1-11;
Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:24-26)

38 He wode Kawoi Hizqqiyaasi harggidi, haiqqana matiis. Yaanidaashin Amoxa na7ai hananabaa yootiya Isiyaasi akko biidi, “GODAI nena, ‘Neni haiqqaasappe attin paxakka; heгаа gishshau, ne keettaa giigissa’ yaagees” yaagiis.

²Yaagin Hizqqiyaasi godaakko simmi zin77idi, GODAA woossiis. ³Woossiiddi, “Abeet GODAU, taani ne sinttan tumatettaaninne kumetta wozanan hemettidoogaanne qassi nena ufaissiyaabaa oottidoogaa taayyo neeni hassayana mala, taani nena woossais” yaagidi woossiis; woossiiddi Hizqqiyaasi keehi mishettidi yeekkiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai Isiyaasakko hagaadan yaagiiddi yiis. ⁵Yiidi, “Ba; baada Hizqqiyaasa, ‘GODAI ne maizaa aawaa Daawita Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani ne woosaa siyaas; ne afuttaakka be7aas. Ne laittaa bolli taani neeyyo tammanne ichchashu laittaa gujjana. ⁶Nenanne ha katamaa Asoore biittaa kawuwaa kushiyaappe ashshana; taani ha katamaayyo olettada ashshana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁷Isiyaasi gujjidikka hagaadan yaagiis; “GODAI ba giido qaalaa polanaagau malaatai hagai: ⁸Be7a, Akaazi pude kiyana giigissido xekkan de7iya kuwai tammu tangguwaa guyye simmidi baanaadan, taani oottana” yaagiis. Yaagin kuwai tammu tangguwaa guyye simmidi biis.

⁹Yihudaa kawoi Hizqqiyaasi harggi paxidoogaappe guyyiyan, xaafido mazamuree hagai: ¹⁰Taani, “Ta de7o laittaaayyo biron bagga gakkiiyo wode, haiquwaa penggeera gelana haniyaanaa? Ta attida laittaa bonqirggin, mela attana haniyaanaa?” yaagaas. ¹¹Hegaadankka qassi, “Taani paxa de7iyaageetu biittan GODAA be7ikke; ha sa7an de7iyaageetu giddonkka naa77antto be7ikke. ¹²Dorssaa heemmiyaagaa dunkkaaniyaadan, ta de7oi shodettiis. SHimainnee afalaa harppan xaaxiyoogaadan, taani ta de7uwaa xaaxaas; ikka tana wonddarashiyaappe duuttiis. Gallassaappe qammi gakkanaashin, neeni tana xaissadasa” yaagaas. ¹³Sa7ai wonttana gakkanaashinkka taani maaduwaa demmanau waassaas. SHin gaamuwaadan i ta meqettaa ubbaa menttiis. Qassi gallassaappe qammi gakkanaashin, neeni tana xaissadasa. ¹⁴Taani cirashuwaadaaninne haatta kafuwaadan waassaas; haraphphedankka zuuzummaas. Ta aifeti saluwaa pude xeelliiddi xeelliiddi daafuridosona. Abeet Godau, taani un77ettaas; neeni tana ha un77uwaappe kessa!” yaagaas.

¹⁵Hagaa ubbaa GODAI i ba huuphen oottiis; yaatin, taani ai gaanau dand-dayiyaanaa? Ta shemppoi keehippe un77ettido gishshau, xiskkoi taappe haakkiis.

¹⁶Abeet Godau, hageetu mala yohotun asi paxa de7ees. Hai ta payyatettaa zaarada, tana paxa wottarkii! ¹⁷Be7a, taani ha gita tuggaa tuggatidoogee taayyo lo77o gidiiis. Neni ta shemppuwaa bashshaa ollaappe guyye zaarada ashshadasa; neeni ta nagara ubbaa neeppe guyye zaarada oladasa. ¹⁸Aissi giikko, duufoi nena galatenna; haiqoikka nena sabbenna. Ciimma ollau duge wodhdhiyaageeti nena ammanttees giidi ufaissaa oottokkona. ¹⁹Taani hachchi nena galatiyoogaadan, paxa de7iyaageetu xalaalati nena galatoosona; neeni ammanttiyoogaa aawai ba naatussi yootees.

²⁰ GODAI tana ashshana; hegaa gishshau, nuuni nu de7o laitta ubban, GODAA keettan baqettan waaxettida diittan yexxana.

²¹ Hegaappe kase Isiyaasi, “Balasiyaa teeraa daaxxidi, a kixaa bolli wottite. Yaatikko, i paxana” yaagi wottiis.

²² Yaagin Hizqqiyaasikka, “Taani paxada GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyaanaagau malaatai aibee” yaagidi Isiyaasa oichchi wottiis.

Baabilooneppe Kiitettidi Yiida Asata

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 20:12-19)

39 He wode, Baladaana na7ai, Baabiloone Kawoi Marodaaki Baladaani, Hizqqiyaasi harggidi paxidoogaa siyido gishshau, dabddaabbiyaanne imuwaa Hizqqiyaasayyo yeddiis. ²Yeddin Hizqqiyaasi kiitettidi yiida asata mokkiis. Yaatidi ba buquraa minjiyo keettan de7iya biraa, worqqa, sawuwaa, al77o za-itiyaa, ba ola miishshaanne ba buquraa minjiyo keettan de7iyaabaa ubbaa eta bessiis. Ba son woikko ba kawotettaa gidдон de7iyaabaa ubbaappe Hizqqiyaasi eta bessennan aggidobi aibinne baawa.

³ Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasakko yiidi, “Ha asati woigidonaa? Eti auppe yiidonaa?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hizqqiyaasi, “Eti taakko haaho biittaappe, Baabilooneppe yiidosona” yaagiis.

⁴ Isiyaasi qassikka, “Eti ne son ai ai be7idonaa?” yaagiis.

Yaagin Hizqqiyaasi, “Eti ta son de7iya ubbabaa be7idosona; ta buquraa minjiyo keettan de7iyaabaappe taani eta bessabeennabi aibinne baawa” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Hizqqiyaasa, “Ubbaappe Wolqqaama GODAI giy-oobaa siya. ⁶I hagaadan yaagees; ‘Ne kawo keettan de7iyaabai ubbainne ne maizza aawati hachchi gakkanaashin shiishshidobai ubbabi muleera omoodettidi, Baabiloone biitti baana gallassati yaana; appe aibinne attenna. ⁷Qassi neeyyo yelet-tana, ne ashonne ne suutta gidiya, ne attuma zaretuppekka omoodettidi baana; biidi Baabiloone kawo keettan mureessa gididi oottana” yaagees” yaagiis.

⁸ Yaagin Hizqqiyaasi zaaridi, “Neeni odido GODAA qaalai lo77o” yaagiis. Aissi gi-ikko, Hizqqiyaasi, “Taani de7ido laittan saroinne woppai de7ana gidennee” yaagidi qoppiis.

Minttettoi Kumido Qaalaa

40 Intte Xoossai hagaadan yaagees; “Ta asaa minttettite! Minttettite! ²Yerusalaamessikka, a omooduwan de7ido wodee polettidoogaa, i nagarai atto geetettidoogaa yootite; i nagaraa gishshau, GODAI o naa77u dakkо qaxxayidoogaa yootite” yaagees.

³⁻⁴ Issi hagaadan yaagiya cenggurssai siyettees; “Bazuwan GODAA ogiyaa giigis-site; nu Xoossaayyo mela biittan aaho ogiyaa sitti oottite. Wombba ubbai xoqqu gaana; deree ubbainne kerai ubbai ziqqi gaana. Moorettida ogee salallana; kirt-taakirto biittaikka dembbattana. ⁵He wode, GODAA bonchchoi qonccana; asho maayida ubbai hegaa issippe be7ana. Aissi giikko, GODAA doonai hegaa haasayiis” yaagees.

⁶ Issi cenggurssai, “Waassa!” yaagiyaagaa siyaas.

Siyada taani, “Woigada waassoo?” yaagaas.

“Asai ubbai maataa mala; a bonchcho ubbaikka dembbaa ciishshaa mala. ⁷ GODAI ba shemppuwaa a bollan shemppiyo wode, maatai meeles; ciishshaikka qoqqofettees. Asai tumu maataa mala. ⁸ Maatai meeles; ciishshaikka qoqqofettees; shin nu Xoossaa qaalai merinau eqqidi de7ees” yaagada waassa.

⁹ Nenoo mishiraachchuwaa yootiya Xiyoonnee, xoqqa deriyaa pude kiya; nenoo mishiraachchuwaa yootiya Yerusalaamee, ne cenggurssaa wolqqappe xoqqu ootta; yayyoppa; xoqqu ootta; yaatada Yihudaa katamatussi, “Intte Xoossai hageeho” yaagada yoota. ¹⁰ Be7ite, Ubbaa Haariya GODAI wolqqaara yees; yin a qesee ayyo haarana. Be7ite, a woitoo aara de7ees; a oosuwaa waagaikka a sinttaana. ¹¹ I ba wudiyyaa henttanchchaadan mizees; ba dorssa marataakka ba qesiyan shiishshidi, ba kiyuwan idimmana. Xanttiyaageetakka loddaara kaalettana.

Ubbappe Bolla Gidida Israa7eela Xoossaa

¹² Haattata ba kushiyyaa kophphiyan makkidai, salota takkaaruuwan likkidai, biittaa buhiyyaa qun77an makkidai, qassi deretanne kerataakka meezaanan likkidai oonee? ¹³ GODAA Ayyaanaa azazidai, woikko a zoriyaabaa gididi tamaarissidai oonee? ¹⁴ I bau qonccanaadan, oonaara zorettidee? Woikko a sitta pirddaa ogiyyaa oonee tamaarissidai? Woikko a aadhdhida eratettaa tamaarissidai woi a akeekaa ogiyyaa bessidai oonee?

¹⁵ Be7ite, kawotettati gombbo gididon de7iya issi xohetta haatta mala. Eti meezaanan de7iya guutta baanadan qoodettidosona. Be7ite i haruurota liiqo baanadan denttees. ¹⁶ Liibaanoosa mittai ayyo eettanau gidenna; an de7iya do7atikka xuuggiyo yarshshuwaassi gidokkona. ¹⁷ Kawotettati ubbai a sinttan bannabaa mala; eti a sinttan ubba banna melaappekka guuttadan qoodettoosona.

¹⁸ Yaatin, Xoossaa intte oonaara milatissuuteetii? Woikko aibiira likkissi xeelluuteetii? ¹⁹ Eeqa misile gidikko, kushe hiilla eriya asi a massees; hega qassi worqqaa tigiyaagee worqqan sheeshshees; biraa tigiyaageekka a bolli biraa sanssalataa medhdhees. ²⁰ Hegaayyo miishshi banna hiyyeesai yarshshuwau musenna mittaa doorees; yaatidi, he misilee qaaxxennaadan essanau kushe hiillaa eriya asa koyees.

²¹ Eribeekketii? Woikko siyibeekketii? Hagee intteyyo koiroppe odettibeennee? Woikko sa7ai merettoosappe haggaa intte akeekibeekketii? ²² I biittaa irzuwaappe bolla baggan ba araatan uttees; biittan de7iyaageeti a sinttan gumbburo mala. Salota magalashodan piddi oottiyaagee, qassi de7iyo soho oottidi, dunkkaanadan toliyaagee, ²³ halaqata bannabadan oottiyaagee, biittaa kaalettiyaageetakka hada oottiyaagee a. ²⁴ Biron eti tokettosaaranne zerettosaara, qassi xaphuwaakka biron biittan yeddosaara, GODAI eta bolli carkkuwaa yeddiigiis; etikka melidosona; melin gotee eta suullaadan efi aggiis.

²⁵ Geeshshai eta, “Yaatin, taani aara likkettanau tana oonaara milatissuuteetii?” yaagees. ²⁶ Intte aifiyyaa xoqqu oottidi, saluwaa xeellite; he xoolintteta medhdhidai oonee? I eta olanchchaadan kaalettees; eta qoodaakka erees. I eta ubbaakka eta sunntan sunntan xeesees. A angгаа gitatettaappenne a wolqqaa minotettaappe dendidaagan, etappe issoinne xayenna.

²⁷ Nenoo Yaaqoobaa, nenoo Israa7eelaa, “Ta ogee GODAAPPE geemmiis; Xoossai ta pirddaa shenehoo giis” yaagada aissi amassalal? Qassi aissi hegaadan gaada haasayai? ²⁸ Erabeikkii? Siyabeikkii? GODAI merinaa Xoossaa; i biittaa ubbaakka medhdhidaagaa. I daafureenna; woikko wolqqai au wureenna; ooninne a qofaa er-

anau danddayenna. ²⁹ Daafuranchchau wolqqaa immees; minotetti bainnaagaukka minotettaa gujjees. ³⁰ Harai atto yelaga naatikka daafuroosona; qassi wolqqaa wuroosona. Wodallatikka muleera daafuridi kunddoosona. ³¹ SHin GODAA amanettidi naagiyaageeti, bantta wolqqaa ooraxissana. Eti argganttatudan, qefiyan pude kiyana; woxxidi daafurokkona; hemettidikka wolqqaa wurokkona.

Israa7eelassi Xoossaa Maaduwa

41 GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo abbaa doonan de7iya biittatoo, co77u giidi, taani yootiyoogaa siyite! Asai bantta minotettaa ooraxissona; eti haa shiiqona; shiiqidi haasayona. Ane nuuni pirddeetanau issippe shiiqoos.

² “Biyo soho ubban xooniya issuwaa arshsho baggappe dentidai oonee? I kawotetata a sinttan aattidi immees; yaatin, i kawota tohuwaappe garssaara yedhdhees. I eta ba bisuwan baanaadan oottees; qassi ba wonddafiyan suullaadan oottees. ³ I eta yedettiiddi, a tohoi kase yedhdhibeenna ogiyaarakka saro kanttees. ⁴ Hagaa oot-tidaageenne polidaagee qassi yeletata koiroppe xeesidaagee oonee? Taani GODAI, koiroi, wurssettaageetuurrakka de7iyaagee, taani a” yaagees. ⁵ Abbaa doonan de7iya biittati be7idi yayyidosona; sa7aa gaxatikka kokkoridosona. Eti issippe shiiqidi, taakko yiidosona. ⁶ Asa ubbai ba shooruwaa shooruwaa maaddes; qassi ba ishaa, “Minna” yaagees. ⁷ Kushiyaa hiillanchchai worqqaa tigiyaagaa minttettes; kalttan massiyaagee naariqan qoxxiyaagaa, “Minna” yaagees. I birataa issippe gatiyoogaa, “Hagee lo77o” yaagees; qassi he eeqai qaaxxennaadan, eti misimaariyan baxxannoosona.

⁸ GODAI hagaadan yaagees, “SHin neno Israa7eela, ta ashkkarau, taani doorido Yaaqoobaa, ta dabbuwaa Abrahaama zariyau, ⁹ taani nena biittaa gaxaappe ekkada, qassi wurssetta haahosaappe xeeгада, ‘Neni ta ashkkaraa’ yaagidoogoo, taani nena dooraas; qassi taani nena olikke. ¹⁰ Taani nenaara de7iyo gishshau yayyoppa; taani ne Xoossaa gidiyo gishshau dagammoppa. Taani nena minttana; qassi taani nena maaddana. Taani nena ta xooniya ushachcha kushiyan kaafada oiqqana.

¹¹ “Be7a, nena hanqqettiya ubbai yeellatidi kauyyana; nenaara eqettiyaageeti kasekka bannabaadan hanidi xayana. ¹² Nenaara ooyettiyaageeta neni koyana; shin neni eta demmakka. Nenaara olettiyaageeti kasekka bannabaadan, shufuro gididi xayana. ¹³ Aissi giikko, taani GODAI, ne Xoossai, ne ushachcha kushiya oiqqana. Nena, ‘Yayyoppa, taani nena maaddana. ¹⁴ Neno guxuniyau, Yaaqoobaa, inttenoo Israa7eela asau, yayyoppite; taani inttena maaddana. Taani, inttena woziyaagee, Israa7eela Geeshshaa’ yaagais. ¹⁵ Be7a, taani nena ooratta, qaranne achchaara de7iya, qoxxanau go7ettiyo miishsha oottaas. Neni dereta qoxxada li-iqissana; kerata kka suullaadan oottana. ¹⁶ Neni eta suraggana; suraggin carkkoi eta efaana; goteekka eta laalana. SHin neni GODAN ufaittana; qassi Israa7eela geeshshan bonchchettana.

¹⁷ “Hiyyeesatinne metootanchchati haattaa koyin etau xayiyoo wode, qassi eta kookkeekka saamuwan meliyo wode, taani GODAI etau siyana; taani, Israa7eela Xoossai eta aggikke. ¹⁸ Taani mela xoqqa sohotun shaafaa, qassi wombbatu gid-donkka pulttuwaa xuussana. Bazzuwaa haatti eelliyooosa, qassi mela biittaakka haatti xuuqqiyoosa oottana. ¹⁹⁻²⁰ Israa7eela Geeshshai heгаа medhdhidoogaa, qassi GODAA kushee heгаа oottidoogaa asai be7ananne erana mala, qassi qoppaanne issippe kka akeekana mala, taani bazzuwan zigaanne guuganttaa, barsseneetiyaanne

zaitiyaa wogaraa mokissana. Qassikka bazuwan xiiddaa, odooruwaanne wogaraa issippe wottana” yaagees.

Xoossai Worddo Xoossata Ixxees

²¹ “GODAI, ‘Ane intte mootuwaa haa aattite’ yaagees. Yaaqooba Kawoi, ‘Ane intte markkaakka haa ehiite’ yaagees. ²² Ane eti bantta misileta haa ehin, aibi hananau de7iyaakko, eta misileti nuuyyo yootona. Nuuni akeekana malanne eta wurssettaakka erana mala, kase yohoti aibakko nuuyyo yootite; woi qassi sinttappe hananabaakka nuuyyo awaajjite. ²³ Intte xoossata gidiyooqaa nuuni erana mala, sinttappe yaanau de7iyaabaa nuussi yootite. Nuuni dagamma malanne yayyana mala, lo77o gidin iita gidin, ane issibaa oottite. ²⁴ Be7ite, intte bannabaa mala; intte oosoikka hada. Inttena dooriia asikka ba huuphiyau sheneyiyaagaa.

²⁵ “Taani huuphessa baggappe issuwaa denttaas; denttin i yiis. Qassi ta sunttaa xeesiya issoi arshsho baggappe yaana. Urqqaa medhdhiyaagee urqqaa yedhdhiyoogaadan, i kaalettiyaageeta yedhdhana.

²⁶ “Hagaa nuuni erana mala, koiro nuussi awaajjidai oonee? Woikko nuuni, ‘I likke’ gaana mala, kasetidi nuussi yootidai oonee? Ooninne hagaa yootidai baawa; ooninne hananabaa yootibeenna. Qassi intte qaalaakka siyidai baawa. ²⁷ Taani hagaa kasetada Xiyoonessi awaajjaas; qassi taani Yerusalaamessikka mishiraachchuwaa yootiyaagaa immaas. ²⁸ SHin taani xeellido wode issoinne baawa; taani zoriyaa oichchiyo wode, eta misiletu giddon zaaruwaa immiya issoinne baawa. ²⁹ Be7ite, eti ubbaikka hada; eta oosoikka mela; seerissidi medhdhido eta misileti mela carkko” yaagees.

Xoossaa Ashkkaraa

42 Taani kaafada oikkido ta ashkkarai, ta shemppoi an ufaittiyoogee, taani dooridooqee hageeho. Taani ta Ayyaanaa a bolli wottaas; i kawotettatussi suure pirddaa ehaana. ² I waassenna; woi ba qaalaa xoqqissenna; woi qassi ba qaalaa ogiyan sissenna. ³ Dincsettida shombboquwaa i menttena; qassi lii7attidi eexxiya muqaaddaakka i toissenna. I ammanettidi, suure pirddaa ehaana. ⁴ I biittan suure pirddaa essennan de7iiddi aggenaa; woikko guyye geenna. Abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai a higgiiyaa siyanau naagees.

⁵ Xoossai GODAI, salota medhdhidi miccidaagee, sa7aanne sa7aappe kiyiyaabaa ubbaa oottidaagee, sa7an de7iya asau shemppuwaa immiyaagee, an hemettiya ubbau de7uwaa immiyaagee hagaadan yaagees; ⁶⁻⁷ “Taani GODAA; taani nena xil-lotettan xeesaas; taani ne kushiya oiqqada, nena naagana. Neeni qooqiyaa aifiyaa dooyana mala, omoodettidaageeta omooduwaa keettaappe kessana mala, xuman de7iyaageetakka qasho keettaappe kessana mala, taani nena kawotettatussi poo7o oottada, qassi asaassikka maachcha oottada immana. ⁸ Taani GODAA; hegee ta sunttaa. Ta bonchchuwaa taani harau immikke; ta galataakka masettidi giigida misiletussi immikke. ⁹ Be7ite, kase taani yootidobati ubbai polettidosona. Ha77i qassi taani oorattabaa awaajjais; eti hananaappe kasetada taani intteyyo yootais” yaagees.

Galataa Yettaa

¹⁰ GODAASSI ooratta mazamuriyaa yexxite; biittaa gaxaappe doommidi, a galataa yootite.

Abbaa bollan biyaageetinne
 an kumida ubbaikka ane waassona.
 Abbaa doona biittatinne etan de7iya ubbaikka yexxona.
¹¹ Bazzoinne bazzon de7iya katamati,
 qassi Qeedaare asai de7iyo moottatika
 bantta qaala xoqqu ootona.
 Selaa7a giyo kataman de7iyaageetikka
 deriyaa huuphiyaappe bantta ililssaa sissona.
¹² Eti bonchchuwaa GODAU immona;
 a galataakka gaxa biittatun awaajjona.
¹³ GODAI mino asadan kiyana;
 olanchcha asadan, i ba hanquwaa denttana.
 I waassana;
 ba qaalaakka xoqqu oottidi alahana.
 I mino gidiyooгаа ba morkketa bessana.

Xoossai Ba Asaa Maaddanau Qaalaa Geliis

¹⁴ GODAI hagaadan yaagees;
 “Adussa wodeesappe taani saruwan takkaas;
 co77u gaada danddayaas.
 Ha77i maaretai oikkido maccaaseedan,
 taani waassana;
 tookka tookkada shemppanne peenuqana.
¹⁵ Taani deretanne kerata laalana;
 etan morkkidabaa ubbaa melissana.
 Shaafata haruuro kessana;
 deelletakka melissana.
¹⁶ “Taani qooqeta
 eti erenna ogiyaara ehaana;
 eti erenna loossuwaarakka kaalettana.
 Eta sinttan de7iya xumaa poo7uwau laammana;
 kirttaakirtto sohuwaakka salallissana.
 Hageeta taani etau oottana;
 taani eta mulekka aggikke.
¹⁷ SHin massidi giigissido misiletun ammanettiyaageeti,
 qassi seerissidi giigissido misileta,
 ‘Intte nu xoossata’ yaagiyaageeti
 guyye simmana.
 Eti muleerakka yeellatana”
 yaagees.

Israa7eela Asai Tamaarennan Ixxido Ixuwa

¹⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo tulletoo, siyite; inttenoo qooqetoo, intte be7ana mala xeellite. ¹⁹ Ta ashkkaraappe hara qooqee oonee? Taani kiittiyo uraappe hara tullee oonee? GODAASSI dummatida uraadan, woikko GODAA ashkkaraadan

qooqee oonee? ²⁰ Darobaa xeellaasa; shin akeekakka. Ne haittatikka dooya; shin siyakka” yaagees.

²¹ GODAI ba xillotettaa gishshau, ba higgiiyaa gitayanaunne bonchchanau dosiis. ²² SHin hagee asai bonqqettiisinne wotti ekettiis. Eti ubbaikka diizzan ohettidi, qasho keettan qosettidosona. Eti bonqqettidosona; shin eta ashshiyaabi baawa. Qassi oomoddettidosona; shin ooninne, “Zaarite” yaagiyaabi baawa.

²³ Intte giddoppe haggaa siyanai oonee? Qassi sinttappe yaana wodiyaabaa ezganai oonee? ²⁴ Yaaqooba omooddiyaagau, Israa7eela bonqqiyaagau aattidi immidai oonee? A bollan nuuni nagaraa oottido, a ogiyan eti beennan ixxidonne a higgiiyaukka eti azazettennan ixxido GODAA gidenneeyye? ²⁵ Hegaa gishshau, i eta bolli ba hanquuwaa suuluwaanne yashshiya olaa gussiiis; i eta yuushuwan tamaa eettiis, shin eti eribookkona; i eta xuuggiis; shin eti akeekibookkona.

Xoossai Ba Asaa Ashshana Giis

43 SHin neno Yaaqoobaa, neno Israa7eelaa, nena medhdhida GODAI hagaadan yaagees; “Taani nena wozido gishshau yayyoppa. Taani nena ne sunttan xeesaas; neeni taagaa. ² Neeni haattaa gidduwaara pinniyo wode, taani nena naara gidana. Neeni shaafatu gidduwaara pinniyo wodekka eti nena muukkokkona. Neeni tamaa giddoora aadhdhiyo wode, xuuggettakka; lacoikka nena meenna. ³ Aissi giikko, taani nena Ashshiyaagaa Israa7eela Geeshshaa, GODAA ne Xoossaa. Taani Gibxxe neeyyo wozo oottada, Toophphiyaanne Saaba ne laamiyaa immana. ⁴ Neeni ta sinttan al77onne bonchcho gidiyo gishshaunne, taanikka nena siiqiyo gishshau, ne laamiyau asaa, ne shemppuwaa laamiyaukka kawotettata immana.

⁵ “Taani nenaara de7iyo gishshau yayyoppa; taani ne zerettata arshshoppenne arggoppe shiishshada ehaana. ⁶⁻⁷ Taani huuphessa baggaa, ‘Eta zaarada eha!’ yaagana. Tohossa baggaakka, ‘Eta teqqoppa’ yaagana. Ta attuma naata haahuwaappe, ta macca naatakka sa7aa gaxaappe ehaana; ta sunttan xeegettida ubbata, taani ta bonchchuwau medhdhidoogetta, taani giigissidoogetanne oottidoogeeta ham-mite” yaagana.

Israa7eeli Xoossaa Markka

⁸ Aifee de7ishin qooqida asata, haittaikka de7ishin tullidaageeta kessa; ⁹ Kawotettati ubbai issippe shiiqona; asaikka yaa7aa utto. Eta giddoppe haggaa yootanaunne kase aadhdhida yohota nuna bessanau danddayiyai oonee? Hara asaikka siyidi, “Hagee tuma” yaagana mala, eti likke gidiiyoogaa bessanau bantta markkata ehoona;

¹⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Intte ta markkata; intte tana erana malanne ammanana mala, qassi taani Xoossaa gidiiyoogaa akeekana mala, taani doorido ta ashkkarati inttena. Taappe kase hara xoossi merettebeenna; woikko taappe guyyiyankka hara xoossi de7enna.

¹¹ “Tanattennee; taani GODAA. Taappe attin, hara ashshiyaabi baawa. ¹² Taani yootaas, ashshaasinne awaajjaas. Intte giddon hara allaga xoossi de7ibeenna. Taani Xoossaa gidiiyoogau taayyo intte markkata. ¹³ Taani Xoossaa; xaphoppe doommadakka taani tanattennee. Ta kushiyaappe ooninne ashshenna; taani oottidoogaa laammanau danddayiyaabi baawa” yaagees.

Baabilooneppe Kessi Ekkiyoogaa

¹⁴ GODAI, inttena Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte gishshau, Baabiloonne kiittada eta gordde mittaa menttana; eta ililssaikka zilaas-sau laamettana. ¹⁵ Taani GODAA, intte Geeshshaa, Israa7eela medhdhidaagaa, intte Kawuwaa” yaagees.

¹⁶ Abbaa gidдон ogiyaa, wolqqaama haattatu giddoorakka loossuwaa kessidi, ¹⁷ para gaaretanne parata, olanchchatanne mino asata abbau ehiidi, eti dendden-naadan zaqqulssida GODAI, qassi eta muqaaddaa lacuwaadan toissida GODAI hagaadan yaagees; ¹⁸ “Kase yohota haasayoppite; benibatakka qoppoppite. ¹⁹ Be7ite, ha77i taani oorattabaa oottais; ikka ha77i mokkees. Intte hegaa erekketiyye? Taani bazzon ogiyaa, mela biittankka shaafata kessana. ²⁰⁻²¹ Bazzo do7ati, worakanatinne yanchchati tana bonchchana. Aissi giikko, ta galataa awaajjana mala, ta giigissidonne doorido ta asaassi taani bazzon haattaa, mela biittankka shaafata immais.

Israa7eela Nagaraa

²² “SHin nenoo Yaaqoobaa, neeni ta sunntaa xeesabaakka; nenoo Israa7eelaa, neenikka tana salettadasa. ²³ Neeni taayyo xuuggiyo yarshshuwaassi dorssaa ehabaakka; woi hara yarshshotunkka tana bonchchabaakka. Taani nena kattaa yarshshuwaa imma gaada waissabeikke; woi qassi ixaanaa imma gaada daafurssabeikke. ²⁴ Neeni taayyo ixaanaa miishshan shammabaakka; woikko ne mehiyaa yarshshuwaa modhdhuwan tana kalissabaakka. SHin neeni ne nagaran tana wais-sadasa; ne naaquwankka tana daafurssadasa.

²⁵ “Tana, ne mooruwaa ta gishshau gaada qucciyai tanattennee; ne nagaraakka zaarettada hassayikke. ²⁶ Tana hassayissa; ane issippe ha yohuwaa mootettoos. Neeni xillo gididoogaa be7anau ane ne yohuwaa bidida. ²⁷ Ne koiro aawai nagaraa oottiis; nena tamarissiyaageetikka tana naaqqidosona. ²⁸ Hegaa gishshau, taani Beeta Maqidasiyaa halaqata tunissaas; Yaaqooba bashshau, Israa7eelakka cashshau aattada immaas” yaagees.

GODAI Xoossaa Xalaala

44 ¹⁻² GODAI hagaadan yaagees; “Ta ashkkaarau Yaaqoobaa, taani doorido Israa7eelaa, ha77ikka siya. Taani nena medhdhaas; ne aayee uluwan nena giigissaasinne maaddaas. Ta ashkkaarau Yaaqoobaa, taani dooridoogoo, yayyoppa. ³ Taani saamettida biittan haattaa gussana; mela biittankka pulttuwaa gogissana. Taani ta Ayyaanaa ne naatu bolli, ta anjuuwaakka ne zerettatu bolli gussana. ⁴ Haattaa doonan morkkida maataadan, qassi goggiya pulttuwaa lanqqiyan de7iya mittaadan, eti morkkana. ⁵ Issoi, ‘Taani GODAAGAA’ yaagana; harai qassi bana Yaaqooba sunntan xeesana; haraikka, qassi ba kushiyya bollan, ‘Taani GODAAGAA’ yaagidi xaafana; i qassi bana Israa7eeli xeegettiyo siiqo sunntan xeesana” yaagees.

⁶ GODAI, Israa7eela Kawoi, a Woziyaagee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Koiroi tana; wurssetaikka tana. Taappe hara Xoossi baawa. ⁷ Ta mali oonee? De7ikko ane awaajjo; qassi ane ta sinttan eqqidi yooto. Beniisappe doommidi, sinttappe yaanabata yootiyaagee oonee? Ane eti sinttappe hananabaa nuuyyo yootona. ⁸ Yayyoppite; qassi dagammoppite. Taani haggaa intteyyo beniisappe doommada yootabeikkinaa? Qassi awaajjabeikkinaa? Heggau taayyo intte

markka. Taappe attin, hara Xoossi de7ii? Hara Zaalli baawa; taani oonanne erikke” yaagees.

Eeqaa Goinuwaa Bolli Haasayettida Bore Haasayaa

⁹Eeqa misileta massidi medhdhiya ubbati hada; eti an ufaiittiyoobati eta go77okkona. Eta markkatikka be7okkonanne erokkona. Hegaa gishshau, eti yeellatana. ¹⁰Xoossa giigissidai, woikko aibaunne go77enna misile massidai oonee? ¹¹Be7ite, a laggeti ubbai yeellatana; kushe hiillanchchati ubbai asa. Ane eti ubbaikka issippe shiiqidi eqqona. Eti yayyana; qassi eti ubbaikka issippe yeellatana.

¹²Birataa qoxxiyaagee ba qoxxiyo birataa taman wottees; wottidoogee bonqqidaagaa naariqan qoxxidi, ba mino qesiyana a meretaa giigissees. Hegaa giigissidi namisettees; a minotettaikka wurees. Haattaakka uyenna; labbanees.

¹³Anaaxee wodoruwan likkees; likkidi irssaasiyan a bolli malaataa wottees; yaatidi maloogiyan lil77issees. Lil77idaagaa likkidi, puulaara de7iya asa misile milatissi giigissidi, ba son wottees. ¹⁴I hegaa oottanau zigaa qanxxees; woikko wolaa woi xiddaa wora giddoppe dooridi diccanaadan oottees. Woi ixkikko, i zigaa tokkin, irai a dichchanaashin naagees. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, i assi eettiyo mitta gidees; ikka appe baggaa ekkidi, eettidi ho77ees; qassi baggaa eettidi, oittaa uukkees. Appekka koosaa medhdhidi, ayyo goinnees; qassi misiliyaa massidi, a sinttan gufannees. ¹⁶Appe baggaa taman eettidi, qumaa kattees; baggan ashuwaa xiixxidi, kallidi mees. Qassi tamaa ho77i simmidi, “Hashshukkonne, laa hagee aiba ho77ii!” yaagees. ¹⁷Qassi attida mittaa massidi, bau goinniyo xoossa misile kessees. He misiliyaa sinttan gufannidi, ayyo goinnees; yaatidi, “Neeni ta xoosaa gidido gishshau, tana ashsha” yaagidi woossees.

¹⁸Eti ainne erokkona; ainnekka akeekokkona. Aissi giikko, eti be7enna mala, eta aifee goozettiis; qassi akeekenna mala, eta wozanaikka gorddettiis. ¹⁹Eeqaa oottiya asi ba wozanan, “Appe baggaa taman eettaas; a bonquwankka oittaa uukkaas; ashuwaakka an xiixxada maas. Yaatin, appe attidaagaa sheneyiya eeqaa oottada medhdhoo? Qassi mittaa muduwau gufannada goinnoo?” yaagiyo eri woi akeeki oossinne baawa. ²⁰I bidinttaa mees; a cimettida wozanai a wora kaalettiis. I ba shemppuwaa ashshanau woikko, “Ta ushachcha kushiyan de7iyaagee eeqappe attin, Xoosaa gidenna” gaanau danddayenna.

Xoossai Medhdhidaagaanne Ashshiyaagaa

²¹GODAI hagaadan yaagees; “Yaaqoobaa, neno Israa7eelaa, neeni ta ashkkaraa gidiyo gishshau, ha yohota hassaya. Taani nena giigissaas; neeni ta ashkkaraa. Neno Israa7eelaa, taani nena dogikke. ²²Taani ne mooruwaa shaaraadan, ne nagaraakka ciggaaraadan quccaas. Taani nena wozido gishshau, taakko simma” yaagees.

²³Inttenoo salotoo, GODAI haggaa oottido gishshau, ufaissan yexxite. Inttenoo biittaa ciimmatoo, ililite. Inttenoo deretoo, woraunne a gidдон de7iya mitta ubbau, mazamuriyaa kinchchite. Aissi giikko, GODAI Yaaqooba woziiis; qassi Israa7eela gidдонkka i bonchchettana.

²⁴Nena Woziyaagee, aayee uluwan nena tilida GODAI hagaadan yaagees; “Taani GODAA, ubba yohota Medhdhidaagaa; salota tarkka tolidaagaa; sa7aakka tarkka miccidaagaa. Ta hegaa oottiyo wode, tanaara ooni de7ii? ²⁵Taani worddo hanan-

abaa yootiyaageetu malaataa hada oottais; qassi shareechchotakka eeyya kes-sais. Taani aadhdhida eranchchata guyye zaarais; eta eraakka eeyya oottais. ²⁶Taani ta ashkkaraa qaalaa minttais; ta kiittidoogeeti hanana giidobaakka polais. Taani Yerusalaame katamaa, ‘Neni asi de7iyo soho gidana’ yaagais; Yihudaa katamataakka, ‘Intte simmidi keexettana; intte gimbbiyaakka ooraxissana’ yaagais. ²⁷Taani haattaa ciimmataakka, ‘Melite! Intte goggiya haattataakka melissana’ yaagais. ²⁸Qassi Qiirsoosa, ‘Neni ta asaa heemmiyaagaa; neni Yerusalaame katamaa, “Ne simmada keexettana” yaagadanne, Beeta Maqidasiyaakka, “Ne baasoi baasettana” yaagada ta halchchuwaa poliyaagaa’ yaagais” yaagees.

Xoossai Qiirsoosa Kawo Kessanau Dooriiis

45 GODAI tiyidoogau, kawotettata ayyo haarissana mala, kawotu gittaa birshshana malanne penggeekka ayyo a sinttan dooyettana mala, a ushachcha kushiya oiqqido Qiirsoosau GODAI hagaadan yaagees; ²“Taani ne sinttaara baana; dereta dembbayana. Nahaasiyaa birataa sanqqata menttana; birata hiraqotakka qanxxana. ³Nena ne sunttan xeesiyaagee tana GODAA, Israa7eela Xoossaa gidiyoo-gaa neni erana mala, taani neeyyo xuma sohuwan de7iya aquwaanne geeman qosettida duretaa immana. ⁴Ta ashkkaraa Yaaqooba gishshaunne taani doorido Israa7eela gishshau, taani nena ne sunttan xeesais. Neni tana erana xayikkonne, taani nena bonchcho sunttan xeesais.

⁵⁻⁶“Taani GODAA; taappe hari baawa; taappe hara Xoossi de7enna. Awai mokkiyoosaappe biidi, wulliyooosaa gakkanaashin de7iya asai taappe hari bainnaagaa erana mala, taani nena gixissais. Gidikkonne, neni tana erabaakka. Taani GODAA; taappe hari baawa. ⁷Taani poo7uwaa oottais; xumaakka medhdhais. Sarotettaa oottais; bashshaakka ehais. Taani GODAI, ha ubba yohota oottiyaagaa.

⁸“Inttenoo salotoo, bollappe duge xillotettaa tigitte; shaaratikka a bukkona. Biitai dooyetto; dooyettin ototettaikka pude mokko. Xillotettaikka aara issippe dicco. Taani GODAI haga medhdhaas.

Xoossai Meretaassinne Taarikiyaassi Godaa

⁹“Bana Medhdhidaagaara baaxetiyaagau aayye7ana! Aissi giikko, i urqqa miishshaappe issuwaa. Urqqai medhdhiyaagaa, ‘Ai oottai?’ woi qassi, ‘Neni hiillaa erakka’ yaagiiyye? ¹⁰Ba aawaa, ‘Ai yeladii?’ yaagiya urau, woikko ba aayyiyo, ‘Ai maarettadii?’ yaagiya urau aayye7ana! ¹¹GODAI, Israa7eela Geeshshai, a Medhdhidaagee, hagaadan yaagees; ‘Sinttappe hananabaa eranaunne ta naatubaa tana oichchanau intte besseetii? Ta kushiyan taani oottanabaakka tana azananau besseetii? ¹²Taani sa7aa oottaas; asaakka a bolli medhdhaas. Salota taani ta kushiyan tolaas; etan de7iya meretata ubbaakka azazaas. ¹³Taani Qiirsoosa xillotettan denttaas; a ogiyaa ubbaakka suure oottana. Miishsha qanxxennan, woikko mattaaye immennan, i ta katamaa keexxana; ta asaakka omooduwaappe kessana’ yaagees. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI haga odais” yaagees.

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Gibxxe duretainne Toophphiya zal77ee, qassi geesaa adussa gidia Sabaa7ata asatikka neekko yiidi, nebaa gidana. Eti sanssalatan qashettidi, nena kaallana. Eti neeyyo goinniiddi, ‘Xoossai ne xallaara de7ees; hari baawa; appe hara xoossi baawa’ yaagidi neeyyo watiwatana” yaagees.

¹⁵ Abeet Xoossau, Israa7eela Ashshiyaagoo, tumuppe neeni nena genttiya Xoossaa. ¹⁶ Eeqaa medhdhiyaageeti ubbaikka yeellatananne kauyyana. Eeqa misiliyaa medhdhiyaageeti ubbai issippe kaushshau baana. ¹⁷ SHin Israa7eela GODAI merinaa atotettan ashshirggiis; intte merinaukka yeellatekketanne kauyyekketa.

¹⁸ Salota medhdhida GODAI, biittaakka giigissidi oottidaagee, qassi asi de7anaadaanappe attin, biittaa coo medhdhibeenna Xoossai hagaadan yaagees; “Taani GODAA; taappe hari baawa; ¹⁹ taani geeman, awankko issi xuma biittan haasayabeikke. Yaaqooba zerettaassikka, ‘Tana mela sohuwan koyite’ gabeikke. Taani GODAI tumaa haasayais; likkebaa odais.

Saluwaa Sa7aa Medhdhida Xoossaanne Baabiloone Eeqata

²⁰ “Inttenoo kawotettatuppe attidaageetoo, issippe shiiqidi haayite; mataa shiiqite. Mittaappe oosettida eeqa misiliyaa tookki yuuyiyaageetaunne, ashshanau danddayenna xoossaa woossiyaageetau eri baawa. ²¹ Ane yootite; intte mootuwaa shiishshite; etikka ane issippe zorettona. Adussa wodiyaappe kase haggaa odidai oonee? Benippe haggaa awaajjidai oonee? Tana GODAA gidikkinaayye? Taappe attin hara Xoossi baawa. Taani xillo Xoossaanne Ashshiyaagaa. Taappe hari baawa.

²² “Inttenoo biittaa gaxan de7iya ubbatoo, taakko simmidi, attite. Aissi giikko, taani Xoossa; taappe hari baawa. ²³ Taani ta huuphiyan caaqqas; guyye simmenna qaalai ta doonaappe xillotettan kiyiis: ‘Asai ubbai taayyo gulbbatana; inxxarssa ubbaikka tanan caaqqana’ yaagaas.

²⁴ “Eti tabaa haasayiiddi, ‘Xillotettainne minotettai GODAA xalaalan de7ees’ yaagana” yaagees.

A ixxiyaageeti ubbai akko yaana; yiidi yeellatana. ²⁵ SHin Israa7eela zerettai ubbai GODAN, xoonuwaanne bonchuwaa demmana.

46 Beela giyo Baabiloone eeqai goinnees; Naba giyo eeqaikka hokkees. Kase intte tookkiyo eta misileti ha77i caana mehetu bollan caanettidi, etau deexo tooho gididosona. ² Caana meheti deexuwaappe denddidaagan, caanaara issippe kunddidosona; eeqati banttana ashshanau danddayenna gishshau, bantta huuphiyaukka omoodettidi biidosona.

³ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eelappe attidaageetoo, Yaaqooba zaretoo, taani yootiyogaa siyite; intte yelettido wodiyaappe doommada taani intena tookkaas. ⁴ Intte cimmana gakkanaashinkka taani tanakka; intte puulummana gakkanaashinkka, taani inttena maaddana. Taani inttena medhdhaas; taani inttena denttana; taani inttena tookkananne ashshana.

⁵ “Tana o mala guuteetii? Qassi oonaara likkissuuteetii? Nuuni issi mala gidanaadan, tana oonaara gatti xeelluuteetii? ⁶ Worqqaa bantta qarcciiitaappe qoliyaageetinne biraa meezaanan wottidi likkiyaageeti heggaa etau xoossa oottidi medhdhana mala, worqqaa tigiyaagaa qaxaroosona. Ikka xoossa oottidi medhdhees; yaatin, eti he eeqaa sinttan hokkidi goinnoosona. ⁷ Eti a denttidi, bantta hashiyen tookkoosona; tookkidi a sohuwan a wottoosona. Yaatabare i hegan eeqi aggees; hegaappe yaa haa qaaxxenna. Issi asi ayyo waassikkokka, zaaruwaa immenna; qassi a metuwaappekka a ashshenna.

⁸ “Inttenoo nagaranchchatoo, haggaa hassayitenne qoppite; intte wozanan kahan wottite. ⁹ Beni wode hanida yohota hassayite. Aissi giikko, taani Xoossaa; hari baawa. Taani Xoossaa; ta mali ooninne baawa. ¹⁰ “Ta qofai minnana; qassi taanikka

ta halchchuwaa ubbaa polana' yaagais. Wurssettan hananabaa doomettan, qassi biron hanibeenna yohota beni wodiyaappe doommada awaajjais. ¹¹ Arshsho bag-gappe bonqqiya kafo, haaho biittaappe ta qofaa poliya asa taani xeesada, taani gi-idoogaa taani polana; taani halchchidobaakka taani oottana.

¹² "Inttenoo wozanai muumidoogeetoo, xillotettaappekka haakkidaageetoo, taani yootiyoojaa siyite; ¹³ taani ta xillotettaa mataa ehais; ikka haaho gidenna. Ta atotet-tai gam77enna; taani ta atotettaa Xiyoonessi, ta bonchchuwaakka Israa7eelassi im-mana" yaagees.

Baabiloone Bolli Yiya Pirddaa

47 GODAI hagaadan yaagees; "Bii Baabiloone geela7ee, duge wodhdha; wodhd-hada baanan utta. Bii Kaladaawetu na7ee, ne kawotaa araataa aggada sa7an utta. Aissi giikko, hagaappe sinttanau neeni saaphotiyaaronne baalotiyaaro geetet-takka. ² Woxaa ekkada kattaa gaacca. Ne gullettaa qaara; ne adussa maayuwaakka kessa. Ne xifaa bessa; yaatada shaafata pinna. ³ Ne kalloi qaarettana; ne pokkoikka beettana. Taani haluwaa kiyana; oossikka qarettikke" yaagees.

⁴ Nuna Woziyaagee, ayyo sunntai Ubbaappe Wolqqaama GODAA gidiyoogee, Is-rraa7eela Geeshshaa.

⁵ GODAI hagaadan yaagees; "Bii Kaladaawetu na7ee, ba; baada xuman co77u gaada uttaaga. Aissi giikko, hagaappe sinttau neeni kawotettatu kawiyoo geettetakka.

⁶ Taani ta asaa hanqettaas; ta laataakka tunissaas; taani eta ne kushiyan aattada immaas. Neeni etau qarettabaakka; cimidaageetu bollankka ne qambaraa keehi deexettadasa. ⁷ Neeni, 'Taani merinau kawiyoo gidana' yaagadasa. Hegaa gishshau, ha yohota ne wozanan qoppabaakka; eta wurssettaakka hassayabaakka.

⁸ "Nenoo woppu gaada uttidaareenne ishaluwaa dosiyaaree, siya. Ne wozanan, 'Tana; taappe attin, hari baawa. Taani am77e kiyikke; woikko yelada na7i baina maine gidikke' yaagadasa. ⁹ Ha naa77u yohoti issi gallassi aifee liphanaashin, ne bolli yaana. Ne bitai daro, ne murunnoikka gita wolqqaama gidikkonne, neeni ne naatuppe mela attiyoogeenne am77etetta ne bolli kumettan yiyoogee antenna.

¹⁰ "Neeni ne iitatettan ammanetta uttadasa; qassi, 'Tana ooninne be7enna' yaa-gadasa. Ne aadhdhida eratettainne cinccatetta nena wora kaalettin, neeni ne wozanan, 'Tana, taappe attin, hari baawa' yaagadasa. ¹¹ SHin neeni waata daad-umatada haassanaakko erenna iitai ne bolli yaana. Neeni waagaa qanxxanau dand-dayenna boshai ne bollan wodhdhana; qassi neeni aibanne erenna bashshai qoppen-nan ne bolli yaana.

¹² "Ane neeni ne naatettaasappe oottaidda de7ido ne bitaanne ne murunnuwaa ha77ikka aggoppa. Ooni erii, ne googaadan hananaakko; woi neeni an dagant-tanaakko. ¹³ Zore xalaalan ne daafuradasa. Saluwaa xoolinttiyaa qoodiyaageeti, a xeellidi hananabaa yootiyaageeti, qassi, aginaa xeeruwan xeeruwan ne bollan yaan-abaa yootiyaageeti ane nena ashshona. ¹⁴ Be7a, eti durcca mala; tamai eta maana. Eti tamaa lacuwaappe banttana ashshanau danddayokkonna. Hegee asi ba bollaa ho7ettanau ho77iyo bonqqo woikko qassi asi a sinttan uttanau danddayiyo tama gidenna. ¹⁵ Neeni etaara daafuridoogeeti, ne naatettaasappe doommidi, nenaara zal77idaageeti neeyyo hegaa mala. Eti ubbaikka ba ginaara ginaara laalettana; nena ashshiyaabikka issoinne baawa.

GODAI Sinttappe Hananabaa Eriya Xoossaa

48 “Inttenoo Yaaqooba zaretoo, Israa7eela sunntan xeesettiyaageetoo, qassi Yihudaa zerettaappe yiidaageetoo, haggaa siyite. Intte GODAA sunntan caaqqeeta; Israa7eela Xoossaa xeeseeta; shin tumatettaanne xillotettan gidenna. ²Intte inttena geeshsha katamaa sunntan xeeseeta; Israa7eela Xoossan zemppeeta; a sunntai Ubbaappe Wolqqaama GODAA.

³“Taani kase hanidabata daro wodiyaa kase yootaas; ta doonaappe eti kiyidosona. Kiyin eti eesuwan polettanaadan, taani oottaas. ⁴Aissi giikko, neeni yootin siyennaagaa, ne morggee birataa mala gidiyooqaa, ne som77oikka nahaasiyaa giyo birataadan leeqqamennaagaa taani eraas. ⁵Hegaa gishshau, neeni, ‘Haggaa ta ee-qai oottiis; qassi ta masettida misiletinne ta seerissidi oottido misilee oottiis’ geennaadan, taani hegaa neeyyo benippe doommada odaas. Qassi eti hananaappe kasetada, taani eta neeyyo awaajjaas.

⁶“Neeni kase siyadasa; ha77i simmi haggaa ubbaa be7a. Yaatin, neeni haggaa ubbaa tuma giikkii? Ha77ippe doommada sinttanau neeni oorattabaa siyanaadan, taani oottana. ⁷Eti ha77i merettidosonappe attin, beni merettibookkona. Neeni, ‘Be7a, taani eta erais’ geennaadan, hachchippe kase neeni mulekka etabaa siyabaakka. ⁸Neeni mulekka siyabaakka; qassi mulekka erabaakka. Ne haittai benippe kaa dooyettibeenna. Aissi giikko, neeni cimmiyaagaa gidiyooqaa taani erais; qassi yelettoosappekka neeni makkalanchcha geetettada xeesettadasa.

⁹“Ta sunntaa gishshau, taani ta hanquuwaa zaarana; taani nena xaissennaan, ta hanquuwaa teqqana. ¹⁰Be7a, taani nena paaccaas; shin biraadan gidenna; taani nena metuwaa taman paaccaas. ¹¹Taani ta gishshau, haggaa oottais. Aissi giikko, ta sunntai tooshettanau taani koyikke. Taani ta bonchchuwaa harau immikke.

Qiiroosi Kaalettanau Xoossai Doorido Asa

¹²“Nenoo Yaaqoobaa, taani xeesido Israa7eela, taani giyoobaa siya. Taani tana; koiroikka wurssettaikka tana. ¹³Biittaa baasuwa ta kushee baasiis. Salotakka ta ushachcha kushee micciis. Taani eta xeesiyo wode, eti issippe eqqoosona.

¹⁴“Intte ubbai issippe shiiqidi siyite; eeqatuppe hagee hananaagaa kasetidi yootidai oonee? GODAI dooridoogee a qofaa Baabiloone bolli polana; a qeseekka Baabiloone biittaa asaa bolli gidana. ¹⁵Taani ta addiniitai a xeesaasinne ayyo yootaas; a ehiidai tana. Qassi i oottiyoobai ubbai ayyo injjetana.

¹⁶“Taakko haa shiiqidi, haggaa siyite; taani koiroppe doommadakka geeman haasayabeikke; hegee hanido wodiyaa kase doommada taani yan de7ais” yaagees.

Qassi Ubbaa Haariya GODAINNE a Ayyaanai ha77i tana kiittidosona.

Xoossai Ba Asaassi Halchchido Halchchuwaa

¹⁷GODAI, nena Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai haggadan yaagees; “Taani GODAI, ne Xoossai, nena maaddiyaabaa tamarissiyaagaa. Neeni baanau bessiya ogiyankka nena kaalettiiyi tana. ¹⁸Neeni ta azazuwaa siyidabaa gidiyaa kase, ne sarotettai shaafaa haattaadan goggana shin; ne xillotettaikka abbaa beetaadan hanana shin. ¹⁹Ne zaree abbaa shafiyaadan, ne naatika qoodi banna sa7aa baanaadan corattana shin; eta sunntaikka ta sinttappe xayennan woikko kichchenan aggana shin” yaagees.

²⁰ Baabiloone biittaappe kiyite; Baabiloone asaappekka baqatite! Qaalaa xoqqu oottidi, ufaissan haggaa haasayite; sa7aappe sa7aa gaxaa gakkanaashin, haggaa kiitite. Kiittidi, “GODAI ba ashkkaraa Yaaqooba woziiis” yaagidi odite. ²¹ I eta bazzo giddoora kaalettido wode, eti saamettibookkona. Zaallaappe haattaakka etau pult-tissii; zaallaa i phalqqin, haattai xuuqqiis.

²² GODAI, “Iitatussi saroi baawa” yaagees.

Israa7eeli Biittan De7iya Asaayyo Poo7o

49 Inttenoo, abbaa doonan de7iya biittatoo, taani odiyoogaa siyite. Inttenoo, haahuwan de7iya kawotettatoo, ezggite. Taani yelettanaappe kase GODAI tana xeesiis; qassi ta aayee uluwan de7ishin, ta sunntaa sunntiis. ² Ta inxxarssaa qara bisuwaadan oottiis; ba kushiya kuwan tana genttiis; i tana poshshido zubbe oottiis; yaatidi ba shoohuwaa gidдон tana yeggidi qottiis.

³ I tana, “Neeni taani nenan bonchchettiyo ta ashkkaraa Israa7eela” yaagiis.

⁴ SHin taani hagaadan yaagaas; “Taani mela coo daafuraas; ta wolqqaakka go77ennabaanne hadaban coo wurssaas. Ta pirddai GODAA mataana; ta waa-gaikka ta Xoossaa mataana” yaagaas.

⁵ Ha77ikka, taani GODAA aifiyaa sinttan bonchchettido gishshaunne ta Xoos-sai taayyo wolqqa gidido gishshau, Yaaqooba akko zaaranaunne Israa7eela akko shiishshanau, taani au ashkkara gidanaadan, tana ta aayee uluwan tilida GODAI hagaadan yaagees; ⁶ “Neeni Yaaqooba zariyaa denttanaunne Israa7eelappe atti-daageeta zaarada ehaanau, neeni taayyo ashkkara gidiyoogee qii guuttabaa. Hegaa gishshau, ta atotetta biittaa gaxaa gakkanaadan, taani nena kawotettatuyyo poo7o oottana” yaagees.

⁷ Asai karidoogau, ixidoogaunne deriyaa haariyaageetu ashkkarau, GODAI, Israa7eela Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Ammanettiya GODAA gishshaunne nena doorida Israa7eela Geeshshaa gishshau kawoti be7idi, dendi eqqana. Deriyaa haariyaageetikka be7idi goinnana” yaagees.

Yerusalaamee Zaaretti Oosettana

⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Taani doorido wodiyan ne oishaa zaaraas. Atotetta gallassi taani nena maaddaas. Taani nena naagana; neeni biittaa zaarettada essana mala, asi de7enna biittata akka neeni laatissana mala, taani nena asaayyo maachcha oottada immaas. ⁹ Omooduwan de7iyaageeta, ‘Kiyite!’ xumaa qashuwan de7iyaageetakka, ‘Birshshettite!’ gaana mala, asaassi maachcha oottada nena immana. Eti ogiyaa lanqen heemettana; booddila kera ubbaa bolli allaxxana. ¹⁰ Eti namisettokkona woi saamettokkona. Eta bazzuwaa mishoi xuuggenna; awaikka eta meenna. Etau qarettiyaagee eta kaalettana; pultto haattaakkokka eta laaggana.

¹¹ “Taani ta dereta ubbaa oge kessana; ta wogga ogetikka zanggaaraappe xoqqu gaana. ¹² Be7a, ta asai haahosaappe yaana: huuphessa baggaappenne arggo baggaappe yaana. Qassi Asiwaane biittaappekka yaana” yaagees.

¹³ Inttenoo salotoo, ufaissan yexxite. Neno biittau ufaiitta. Inttenoo deretoo, ililite! Aissi giikko, GODAI ba asaa minttettiis; qassi ba metootanchchatussikka qarettees.

¹⁴ SHin Xiyoonaa, “GODAI tana aggi bayiis; Godai tana dogi bayiis” yaagaasu.

¹⁵ GODAI hagaadan yaagidi zaarees; “Aayyiyaa ba xanttiyo na7aa doganau dand-dayaiyye? Ba uluwaappe yelido na7au qarettekkeeyye? Geelladan a dogiyaakkokka, taani nena dogikke! ¹⁶ Be7a, taani nena ta kushiya gomppan xaafa wottaas; ne dirssaa gimmbetikka ubbatoo ta sinttan de7oosona.

¹⁷ “Nena zaarettidi keexxiyaageeti yaana; nena qolidaageeti kiyidi baana. ¹⁸ Ane xoqu gaada, ne yuushuwaa xeella; ne naati ubbai issippe shiiqidi, neekko yaana. Taani GODAI ta de7uwan caaqqais; neeni eta ubbaa alleeqodan maayana; bullashetanau haniya maccaaseedan, neeni eta qumaayana.

¹⁹ “Ne bashsha sohotinne baises biittati ha77i nenan de7iya asaassi keehi un77ana; qassi nena qolidaageetikka neeppe haakkana. ²⁰ Neeni kayyottiyo laittatun neeyyo yelettida naati ne haittan odiiddi, ‘Hagee sohoi nuuyyo keehi un77o; heгаа gishshau, nuuyyo de7anau aaho sohuwaa imma’ yaagana. ²¹ Yaagin neeni ne wozanan, ‘Hageeta naata ubbaa taayyo oonee yelidai? Taani yelada xontta attaas shin; taani mainaas shin; taani omoodettada wora baas shin. Yaatin, hageeta oonee dichchidai? Be7a; taani tarkka attaas; yaatin hageeti naati ubbai auppe yiidonaa?’ yaagana” yaagees.

²² Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani kawotettatussi malaataa bessana; taani asaassi ta banddiraa essana. Eti ne attuma naata idimmidi ehaana; ne macca naatakka bantta hashiyan tookkidi ehaana. ²³ Kawoti nena dichchiya aawata gidana; eta macca kawotikka nena xanttiyaageeta gidana. Eti gufannidi, neessi goinana; qassi ne tohuwaa baanaakka laaccana. Taani GODAA gididoogaa neeni hegan erana; tanan ammanettidi naagiyaageeti yeellatokkona” yaagees.

²⁴ Omooduwan ekkidobaa wolqqaamaa kushiyaappe zaarissana danddayettiyye? Woikko omooddidi efiido asi meqetti baina iitaa kushiyaappe kessi ekanau danddayiyye?

²⁵ SHin GODAI hagaadan yaagees; “Wolqqaami omooddidi efiidobai simmana; meqetti baina iitatu kushiyan omoodettida asikka kessi ekkana. Aissi giikko, ne-naara olettiyaageetuura taani olettana; ne naatakka taani ashshana. ²⁶ Nena huqquniyaageeti bantta ashuwaa maanaadan, taani oottana; qassi woine eessaa uyidi mat-tottiyooagaan, eti bantta suuttaa uyidi mattottana. Yaatobare asa ubbai taani GODAA, nena Ashshiyaagaa, Woziyaagaanne, Yaaqooba Wolqqaama gidiyooгаа hegan erana” yaagees.

50 GODAI hagaadan yaagees; “Taani intte aayyiyo yeddido paramai awan de7ii? Woikko oossi inttena taani baizzidanaa? Be7ite, intte nagaraa gishshau, intte baizettideta; intte mooruwaa gishshau, intte aayyiyaa yedetaasu. ² Taani yiido wode, aibissi hegan asi xayidee? Taani xeesido wode, ‘Yee!’ gaanau aibissi asi hegan de7ibeennee? Taani inttena wozanau ta kushee qantteeyye? Woikko inttena ashshanau taayyo wolqqi baaweeyye? Be7ite, taani seerada abbaa melissais. SHAafatakka bazzo oottais. Etan de7iya moleti haattai xayin wooqqoosona; saamoi worin haiqqoosona. ³ Taani salota karettabaa maizzais; waaruwaakka eti kamettiyoobaa oottais” yaagees.

Xoossaa Ashkkarai Azazettiyaagaa

⁴ Daafuridaagaa taani qalan waatada minttettanaakko erana mala, Ubbaa Haariya GODAI taayyo tamarida inxxarssaa immiis. I tana maallado maallado beegottidi, taani tamariya asadan siyanaadan, ta haittaa ezgissees. ⁵ Ubbaa

Haariya GODAI ta haittaa dooyiis; taanikka makkalanchcha gidabeikke; guyyekka simmabeikke. ⁶Taani ta zokkuwaa shociyaageetussi, ta gacuuwaakka buuchchaa shoddiyaageetussi aattada immaas. Ta som77uwaa kaushshaappenne cuchchaa cushettiyoosaappe genttabeikke. ⁷Ubbaa Haariya GODAI tana maaddiyo gishshau, taani yeellatabeikke; heгаа gishshau, taani ta som77uwaa salo giyo shuchchaadan oottaas. Taani yeellatennan attanaagaakka erais. ⁸Tana shatinttiyaagee matan de7ees; yaatin, tana mootiyaagee oonee? Ane issippe tanaara eqqo! Ta baarigaarai oonee? Ane tanaara gaitto! ⁹Be7ite, Ubbaa Haariya GODAI tana maaddees; yaatin, tana mooranchcha gaanai oonee? Be7ite, eti ubbaikka maayuwaadan ceeggi wurana; bil77ai eta maana.

¹⁰Intte giddoppe GODAASSI yayyiyaageenne a ashkkaraa qaalaassi azazettiyaagee oonee? Xuman hemettiyaageenne poo7oi bainaagee i oonee? He urai GODAA sunntan ammanetto; ba Xoossanka zemppo. ¹¹Be7ite, inttenoo tamaa eettiya ubbatoo, yiichcha xomppiyaa lacuwaa intteyyo shiishshiyaageetoo, intte eettido tamaa poo7uwan hemettite! Intte yiicido xomppiyaa lacuwaa poo7uwan simerettite! Intte ta kushiyaappe ekkanau de7iyooobi haggaa: Intte hanttaara seelan zin77ana.

Yerusalaame Minttettiya Qaalaa

51 GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo xillotettaa kaalliyaageetoo, inttenoo tana, GODAA koyiyaageetoo, siyite. Intte phalqquettidi ekttido shuchchaanne intte bookettidi kiyido ollaa xeellite. ²Intte aawaa Abrahaamakkonne inttana yelida Saarikko xeellite. I barkka de7ishin, taani a xeesaas; xeesada anjjaasinne qoodan corayaas.

³“GODAI Xiyoooneeninne a qolettido sohotun de7iya ubba asaa minttettana. I bazuwaa Edene Gannatiyaadan, i mela sohotakka GODAA ataakilttiyaa sohuwaadan oottana. Ufaissainne hashshu guussai yan de7ana; galataanne mazamuriyaa cenggurssai yan siyettana.

⁴“Ta asau; taani yootiyoobaa siyite. Ta kawotettau, ne haittaa taakko yeggada ezgga. Aissi giikko, higgee taappe kiyees; ta suure pirddaikka kawotettatussi poo7o gidana. ⁵Ta xillotettaa eesotidi shiiqana; ta ashettaikka kiyidi, ogiyan de7ees. Ta qesee asaa haarana; abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai tanan ammanettidi naagana; qassi taani eta ta wolqqan ashshanaagaa, ufaissa oottidi naagana. ⁶Pude xoqqu giidi, salota xeellite; duge sa7aakka xeellite. Aissi giikko, saloti cuwaadan piskki giidi xayana; sa7aikka afaladan wurana; an de7iya asai ubbai udunxxetudan haiqqana. SHin ta ashettai merinau de7ana; ta xillotettaikka wurena.

⁷“Inttenoo xillotettaa eriyaageetoo, ta higgeekka intte wozanan de7iyooageetoo, siyite. Asaa boriyau yayyoppite; eta cashshaukka dagammoppite. ⁸Aissi giikko, maayuwaa miyoogaadan, bil77ai eta maana; dorssaa ikisiyaa miyoogaadan, guxunee eta maana. SHin ta xillotettaa merinau de7ana; ta ashettaikka yeleta ubbau gakkana” yaagees.

⁹Abeet GODAU, beegotta! Beegotta! GODAA qesiyau, wolqqaa maaya; kase aadhdhida wodetuuninne yeletatun beegottidoogaadan beegotta. Ra7aaba giyo demiyaa qanxxeretidaagee, miimminttiyaakka caddidaagee nena gidikkiiyye? ¹⁰Abbaanne gita ciimma haattaa melissidaagee nena gidikkiiyye? Neeni wozi-doogeeti pinnana mala, ciimma abbaa oge oottidaagee nena gidikkiiyye? ¹¹GO-

DAI wozidoogeeti simmidi, yexxiiddi Xiyooone yaana; yiidi merinaa ufaissai eta bol-lan de7ana; eti ufaissaanne hashshu giyoobaa demmana. Qassi azzanoinne yeehooi etappe haakkana.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Inttena minttettiyaagee tana. Yaatin, haiqqiya asau yayyanau, maataan eesuwan meliya asaa na7au yayyanau intte oonee? ¹³ Intte salota miccidanne sa7aa baasuwaakka baasida GODAA, inttenakka medhdhida Xoos-saa dogidetii? Eti inttena xaissanau giigissido, inttena huqqunniya asatu hanququwaa gaasuwan gallassa kumetta yayyideta. SHin inttena huqqunniyaageetu hanqqoi awan de7ii? ¹⁴ Omoodettidaagee eesuwan birshshettana; haiqqenna; ollankka gelenna; ayyo oittikka paccenna. ¹⁵ Aissi giikko, taani GODAA ne Xoossaattennee. Dambbalai waassanaadan, abbaa qaattais. Ta sunttai Ubbaappe Wolqqaama GODAA. ¹⁶ Salota miccanaadan, biittaa baasuwaakka baasanaadan, qassi Xiyooone, ‘Neeni ta asa’ gaanaadan, taani ta qaalaa ne doonan wottaas; ta kushiya kuwan taani nena genttaas” yaagees.

¹⁷ Neno, GODAA kushiyaappe a hanququwaa xuu7aa uyida Yerusalaamee, beegotta! Dendda! Neeni ganddigaarissiya xuu7aa cinggada uyadasa. ¹⁸ A yelido naatu ubbaappe o kaalettiyaabi issoinne baawa; qassi a dichchido naatu ubbaappekka i kushiya oiqqiyaabi issoinne baawa. ¹⁹ Dakko daro bashshai ne bollan gakkii; yaatin, nena oonee minttanau danddayiyai? Hegeetikka kolettaa, bashshaanne bisuwaa. Yaatin, taani nena waatada minttettanee? ²⁰ Ne naati labbanidosona; eti gitiyaa gidдон gelida genesseedan, oge ubbaa gaxan kunddidosona. Eti GODAA hanquwaaninne ne Xoosaa seeran kumidosona.

²¹ Hegaa gishshau, neno, woine eessaa uyennan mattottida metootanchchee, ha-gaa siya. ²² Ne Godai, ba asau mootettiya GODAI ne Xoossai hagaadan yaagees; “Be7a; nena ganddigaarissiya, ta hanququwaa xuu7aa taani ne kushiyaappe ekkas; neeni naa77anttuwaa a mulekka uyakka. ²³ Taani heгаа nena tuggayiyaageetu kushiyan wottana. Eti nena, ‘Nuuni ne bollaara hemettidi aadhdhana mala, zaqqulla’ yaagidosona. Yaagin neeni aadhdhana gakkanau, ne zokkuwaa etau biittadaaninne ogedan oottadasa” yaagees.

Xoossai Yerusalaame Ashshana

52 Neno Xiyooone katamau, beegotta; beegottada minotettaa afalaadan maaya. Neno, geeshsha katamau, Yerusalaamee, ne bonchcho maayuwaa maaya; aissi giikko, hagaappe sinttanau qaxxarettibeennaageenne tunai ne gidдо gelenna. ² Neno, omoodettida Yerusalaamee, ne baanaa qoqqofa. Dendda; denddada ne kawotaa aratan utta. Inttenoo, omooduwan de7iya Xiyooone asatoo, intte qooriyan qashettida sanssalataa birshshite.

³ Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte kasekka waaga ekkennan baizettideta; qassi ha77ikka miishsha immennan coo wozettana. ⁴ Ta asai koiro bete gididi, Gibxxe biittaa biis; shin Asooreti ta asaa coo huqqunnidosona. ⁵ Yaatin, ta asai waaga qanxxennan coo omooduwan biichchin, tau hagan aibee de7iyai? Eta haariyaageeti waassoosona; ta sunttaikka ubbatoo gallassa kumettaa cayettes. ⁶ Hegaa gishshau, ta asai ta sunttaa erana; he gallassi haasayiyai tana gididiyogaa eti erana. Ee hegee tana. Taani GODAI hгаа odais” yaagees.

⁷ Lo77o mishiraachchuwaa ehiya, sarotettaa yootiya, ufaissiya mishiraachchuwaa yootiya, atotettaa yootiyaanne, Xiyoonekka, “Ne Xoossai kawotees” giiddi

deretu bollaara yiya bitaniyaa tohoti aiba lo77iyoonaa! ⁸ Siyite, intte katamaa naagiyaageeti bantta qaalaa xoqqu oottidi, ufaissau issippe yexxoosona; GODAI Xiy-oone simmiyo wode, a simettaa eti bantta aifiyan be7ana. ⁹ Inttenoo Yerusalaamen qolettida sohotoo, issippe ufaissau yexxite; aissi giikko, GODAI ba asaa minttettiis; Yerusalaame katamaakka woziis. ¹⁰ GODAI ba geeshsha qesiyaa kawotettatu ubbaa sinttan qonccissiis; qassi biittaa gaxai ubbaikka nu Xoossaa atotettaa be7ana.

¹¹ Inttenoo GODAA keettaa miishshata tookkiyaageetoo, kichchite, kichchite; yaappe kiyite. Tunabaa bochchoppite; a giddoppe kiyiichchite. Intte huuphiyaukka geeyite. ¹² SHin kiyiiddi, eesuwan kiyekketa; woikko betidi beekketa; aissi giikko, GODAI intteppe sinttau aadhhdidi kaalettana; Israa7eela Xoossaikka guyyeera gi-didi, inttena naagana.

Metoi Gakkiyo Ashkkaraa

¹³ GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta ashkkarai akeekan oottana; i bonchchettidi, xoqqu xoqqu gaana; i keehi gitatana. ¹⁴ A som77oi asa ubbaagaappe, a meraikka asa naatuugaappe moorettiis; moorettin a be7idi, daro asai dagammiis. ¹⁵ SHin ha77i daro kawotettati ubbai aban garamettana; ⁶ appe denddidaagan, kawoti bantta doonaa oiqqana; aissi giikko, eti banttau odettibeennabaa be7ana; siy-ibeennabaakka akeekana” yaagees.

53 Nuuni odidoogaa ooni ammanidee? GODAI ba wolqqaa oona bessidee? ² I a sinttan mela biittan de7iya durumaappe xaphuwaa yeddidi, aaciya yelaga aacaadan dicciis. Nuuni a loitti xeellanau, ayyo merai woikko qottai baawa; nuuni akko shiiqanau ayyo puuli baawa. ³ I asan karettiisinne ixettiis; i harggeppenne metoppe shaahetti erenna azzaniya asa gidiiis. I asi a be7anaappe giidi, ba som77uwaa wora zaariyo asadan karettiis; nuunikka a bonchchibookko.

⁴ I tumu nu harggiyaa bau ekkiis; qassi nu azzanuwaakka tookkiis. SHin a gakkida metoi, deshettainne waayee Xoossaappe ayyo yiidabaa giidi nuuni qoppida. ⁵ SHin i nu mooruwaa gishshau, cadettidi masunxxiis; nu nagaraa gishshaukka shocettidi liiqiis. I qaxxayettidoogan, nuuni saruwaa demmida; a masunttan nuuni paxida. ⁶ Nuuni ubbai oge balida dorssatudan wora biida; nuuni ubbaikka nu ogiyau ogiyau simmida. GODAI nu ubbai naaqqido naaquwaa a bolli wottiis.

⁷ I un77etiisinne qohettiis; shin ba doonaa pogibeenna. SHukkanau efiyo dorssaadan laagettiis; ba ikisiyaa meediyaageetu sinttan co77u giya dorssa maraadan, ikka ba doonaa pogibeenna. ⁸ Eti a huqqunnidinne a bolli sugetta pird-daa pirdididi efiidosona. I ta asaa mooruwaa gishshau shocettidi, paxa de7iyaageetu biitaappe i kichchidoogaa a zariyaappe oonee akeekidai? ⁹ I ba haiquwan iita asatuura qoodettiis; haiqqidikka dure asa duufuwan moogettiis. Gidikkonne, palabaa i oottiibeenna; ba doonankka worddo haasayibeenna.

¹⁰ SHin i qohettanaagee GODAA shene gidiiis; qassi GODAI i tuggatanaadan oottiis. I bana nagarau yarshsho oottiyo wode, ba zerettaa be7ana. A bareekka aduqqana; GODAA sheneekka a kushiyan polettana. ¹¹ A shemppiyaa waayettidoogaappe guyyiyan, i de7uwaa poo7uwaa be7ana; be7idi ufaittana. Ta xillo ashkkarai ba erattetan darota xillissana; eta mooruwaakka tookkana. ¹² Hegaa gishshau, gita

⁶52:15 *dar*o kawotettati ubbai aban garamettana: Ibraawetto qaalaa “Kawotettata ubbaa i aracana” yaagees.

asatu gidduwan taani au bonchcho sohuwaa shaakkada immana; qassi minotuura i omooduwaa shaakkana. Aissi giikko, i ba shemppuwaa haiquwau aattidi immiis; yaatidi mooranchchatuura paidettiis. Gidikkonne, i daro asaa nagaraa tookkiis; tookkidi mooranchchatuyyookka gaannatiis.

Xoossai Israa7eela Siiqiyo Siiquwaa

54 GODAI hagaadan yaagees; “Bii, yelabeenna mainee, yexxa! Nenuo, maareti oiqqi erennaaree, ne qaala xoqqu oottada ilila! Aissi giikko, ba azi-naara de7iya maccaasee naatuppe, barkka de7iya maccaasee naati darana. ²Ne dunkkaaniyaa sohuwaa aassa; qassi neeni de7iyu sohuwan magalashotakka pididi oottada micca. Guyye gooppa; wodoruwaakka adussa; xishiyaakka mintta. ³Neeni ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara aakkana; ne zareti kawotettata laattana; laattidi eta baisa katamatun keexxidi uttana.

⁴“Yayyoppa; aissi giikko, neeni yeellatakka. Dagammoppa; aissi giikko, neeni kauyyakka. Neeni ne yelagatetta yeellaa dogana; ne am77etettaa boriyaakka ha-gaappe sinttan hassayakka. ⁵Aissi giikko, nena Medhdhidaagee neessi azinaa; ayyo sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama GODAA. Israa7eela Geeshshai nena Wozidaagaa; i biitta ubbaa Xoossaa geetettes” yaagees. ⁶Ne Xoossai hagaadan yaagees; “Azi-nai muleera aggi bayin, dogettada azzaniya maccaaseedaaninne yelagatettan azinaa sooppe kiyida maccaaseedan neeni hana uttidaashin, taani GODAI nena xeesaas.

⁷“Issi guutta wodiyau taani nena aggaas; shin gita maarotan nena taani shi-ishshana. ⁸Suulliyya hanquwan, taani ta sinttaa neeppe guutta wodiyau genttaas; shin merinaa siiquwan taani neeyyo qarettana” yaagees. GODAI, nena Woziyaagee haggaa odees.

⁹⁻¹⁰Neessi qarettiya GODAI hagaadan yaagees; “Hagee taassi Nohe wodiya mala. He wode taani Nohe bashshaa haattai naa77antuwaa sa7aa mittennaadan caaqaas; hegaadankka, nena naa77antto hanqettennaaninne seeren-nan agganau taani caaqaas. Dereti qaaxxanau, keratikka bantta de7iyooosaappe kichchanau danddayoosona; shin ta aggenna siiqoi neeppe shaahettenna; ta sarotetta maachchaikka kichchenna” yaagees.

¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Nenuo, metootida katamee! Gotee yaanne haanne shocidooree, minttettiyaabi xayidooree, be7a, taani nena bonchcho shuchchan alleeqissada keexxana; ne baasuwanikka sampperiyaa giyo shuchchaa hiixxana. ¹²Ne adussa shuchchaa gimbbiyan de7iya gumbbuwaa taani inquwaa giyo daro al77o zo7o shuchchan gimbbana; ne penggiyaa phooliya al77o inquwan, ne dirssa ubbaakka bonchcho shuchchan gimbbana. ¹³Ne attuma naata ubbaa GODAI tamarissana; ne naatu sarotettaikka darana. ¹⁴Neeni xillotettan minnada eqqana; sugettanne huqqunnai neeppe haakkana. Neeni aibaassikka yayyakka; dagamaikka neekko shiiqenna. ¹⁵Nena olanau denddiyaabi de7ikko, hegee ta sheniya oottenna; taani ne bagga gidiyo gishshau, nena olanau denddiya ubbai kunddana.

¹⁶“Be7a, womppiinan tamaa womppiinidi, ba halchchuwau haniya ola miishshaa qoxxiya wogaaciya taani medhdhaas. Qassi bashshanaadan, bashshiyaageetakka taani medhdhaas. ¹⁷Nena qohanau oottido ai miishshinne nena qohidi kantti kiyenna. Nena mootiya inxxarssa ubbau gidiya zaaruwaa neeni immana. GODAA ashkkaratu laatai haggaa; eta taani shatinttana” yaagees. GODAI hegaa yootees.

Xoossaappe Beettiya Maarotaa

55 GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo saamettidaageetoo, ubbaikka haataakko haa yiite; miishshi bannaageetoo, haayite. SHammite; miite. Haa yiidi, miishsha qanxxennan coo woine eessaakka maattaakka shammitte. ²Intte miishshaa quma gidennabau aibissi kesseetii? Kalissennaban intte wolqqaa aibissi wursseetii? Ane loittidi, taani odiyooqaa ezggite; lo77obaa miite; qassi modhdhuwan intte asatettaa ufaissite.

³“Ta asau, siyite; taakko haa yiite. SHemppooraa paxa de7ana giikko, taani yootiyooqaa siyite. Taani inttenaara merinaa maachchaa maacettana. Taani anjjana gaada Daawita anjjidoogaadan, inttenakka anjjana. ⁴Be7ite, taani a asaayyo markka, kaallettiyaagaanne halaqa oottaas. ⁵Be7a, neeni erenna kawotettata xeesana; qassi GODAA ne Xoossaa Israa7eela Geeshshaa gaasuwan, nena erenna kawotettati neekko eesotidi yaana. Aissi giikko, GODAI nena bonchchiis” yaagees.

⁶GODAI beettiyo wode a koyite; matan de7iyo wode a xeesite. ⁷Iitai ba oosuwaa, nagaranchchaikka ba qofaa aggo; GODAAKKO i simmo. Simmin i a maarana. I nu Xoossaakko simmo. Simmin i ayyo coo atto gaana.

⁸Aissi giikko, GODAI, “Ta qofai intte qofaa mala gidenna; intte ogeekka ta ogiyaa mala gidenna. ⁹Saloti sa7aappe xoqqiyoogaadan, ta ogee intte ogiyaappe xoqqees; ta qofaikka intte qofaappe xoqqees. ¹⁰Iranne suuppa shachchai saluwaappe wodhdhidi, biittaa alidi, mukkanaadaaninne aifanaadan oottiyoogaadan, qassi zeriyaagau zerettaa, miyaagaukka kattaa immennan guyye saluwaa simmennaagaadan, ¹¹ta doonaappe kiyiyya qaalaikka hegaa mala. I taani halchchidoogaa polana; qassi kiitidoogaa oottanaappe attin, taakko coo simmenna.

¹²“Intte ufaissan kiyana; kiyidi saruwan moissetana. Deretinne kerati intte sinttan ufaittidi yexxana; dembban de7iyya mittati ubbaikka bantta kushiyya baqqana.

¹³Agunttaa gishshaa xiiddai, gom77oriyya gishshaakka xaittai mukkana. Mukkidi hegee GODAI hassayettiyoobanne merinau xayenna malaata gidana” yaagees.

Aihuda Gidenna Asaikka Xoossaa Asa Gidana

56 GODAI hagaadan yaagees; “Tumu pirddaa naagite; xillobaa hanite; aissi giikko, ta ashettai ellellidi yaana; ta xillotettaikka matan qonccana. ²Hagaa oottiya uraa, Sambbataa tunissennaadan bonchchiyya uraanne iitabaa oottennan ixxiyya uraa taani anjjana” yaagees.

³GODAAKKO shiiqida betee, “GODAI tana ba asaappe tumu shaakkana” gooppo. Qassi mureessaikka, “Be7a, taani melida mitta” gooppo.

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Ta Sambbatata bonchchiyya, tana ufaissiyaabaa dooriyaanne ta maachchaa minttidi naagiya mureessatussi, ⁵etassi taani ta Beeta Maqidasiyya giddooninne ta dirssaa gimbbiyaa gidдон, eti hassayettiyoobaa immana. Macca naatuppenne attuma naatuppe lo77iyya sunntaa taani etau immana; taani etau merinau xayenna sunntaa immana. ⁶GODAASSI oottanaau, GODAA sunntaa dosanaunne a ashkkara gidanaau, banttana akko shiishshiyya beteta, qassi Sambbataa tunissennan bonchchiyyaageetanne ta maachchaa minttidi naagiyaageeta ubbata ⁷taani ta geeshsha deriyaa ehaana; ehaada ta woosa keettan eta ufaissana. Eti ta yarshshiyooosaa bollan shiishshiyyo, xuuggiyyo yarshshoinne hara yarshshoi ekettana; aissi giikko, ta keettai asai ubbai Xoossaa woossiyyo keetta geetettana” yaagees.

⁸Israa7eelappe laalettidaageeta shiishshiya, Ubbaa Haariya GODAI, “SHiiqi-daageetu bolli gujjada, taani haratakkaa shiishshana” yaagees.

Israa7eela Kaalettiyaageeti Pirddettidosona

⁹Inttenoo bazzo do7aato, inttenoo woran de7iya do7aato, ubbaikka haa yiidi miite. ¹⁰Israa7eela asaa naagiyaageeti qooqe; etau ubbaukka eri baawa. Eti ubbaikka boccanau danddayenna duude kanatu mala. Eti zin77idi aimottoosona; eti xiskko dosoosona. ¹¹Eti daro yiiqetiya kana mala; miidi kalli erokkona. Eti akeeki paccido henttanchcha; eti ubbai bantta ogiyaa ogiyaa simmidosona; ubbaikka bantta go77a xallaa koyoosona. ¹²Eti ubbaikka, “Haa yiite; woiniyaa eessaa ane uyoos. Ane nu mattoyiya ushshaa kumettaa ganoos! Wonttoikka hachchi mala gidana; woikko hachchippekka aadhdhi lo77ana” yaagoosona.

Israa7eelati Eeqau Goinniyo Goinoi Pirddettees

57 Xillo asi haiqqees; shin heгаа akeekidi qoppiyaabi baawa. Banttana Xoos-saassi immida asati biittaappe xayooosona; shin xillo asi bashshai yaanaappe kasetidi ekettiyoogaa ooninne akeekenna. ²I biidi sarotetta de7iyo sohuwaa gelees. Suuretettan hemettiyaageeti haiqqidi shemppuwaa demmoosona.

³GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, shareechchee naatoo, inttenoo laggettiyaarinne shaaramuxiyaari zerettatoo, haayite. ⁴Intte o bolli qilliiicceetii? Intte oona qooseetii? Intte inxxarssaakka o bolli kesseetii? Intte makkalanchchatu naatanne worddanchchatu naata gidekkeitii? ⁵Intte wolaa giddooninne daashsha mitta ubbaa garssan amuwan xuugetteetanne tunabaa ootteeta; intte naatakka zanggaaraa shoobbaaninne shuchchaa kooppuwan shukkidi yarshsheeta. ⁶Zanggaaraa shoobban de7iya liiqo shuchchati intte xoossata. Intte etau ushshaa yarshshuwaa tigideta; kattaa yarshshuwaakka immideta. Yaatin, taani hagan ubban ufaiittiyaabaa intteyyo milatii? ⁷Keehi xoqqanne adussa deriyaa huuphiyan intte hiixaa yeggideta; yeggidi yan yarshshanau pude kiyideta. ⁸Intte penggiyaappenne qosilettaappe so baggaara eeqaa misileta essideta. Tana aggiigidi, intte arssaa aassidi, yaa pude kiyideta. Etaara maachchaa maacettideta; yaatidi eta arssaa dosideta; eta kalluwaakka be7ideta. ⁹Zaitiyaa ekkidi, Molooka giyo eeqaakko biideta; intte shittuwaakka darissideta; inttiyo kiitettiyaageeta haahosaa kiittideta; harai attin, Si7ooliyaa gakkanaashin wodhdhideta. ¹⁰Intte hara xoossata koyiiddi daafurideta; shin, ‘Hidooti baawa’ yaagibeekketa. Intte wolqqai haa ooraxxiis; heгаа gishshau, labbanidi kunddibeekketa.

¹¹“Intte oossi yayyidi, taayyo worddotideti? Intte tana hassayibeekketa; intte wozananka qoppibeekketa. Taani daro wodiya co77u giido gishshaassa gidennee, intte taassi yayyennan aggidooqee? ¹²Taani intte xillotettaanne intte oosota awaaj-jana; shin inttena ainne go77okkona. ¹³Intte waassiyo wode, intte shiishshido eeqati inttena ashshona! Eta ubbaakka carkkoi ekki efaana; issiton shemppiyo shemppoi eta punni xaissana. SHin tana baayyo baqati attiyo soho oottiya asi biittaa laattana; ta geeshsha deriyaakka i ekkana” yaagees.

Xoossai Ba Asaa Maaddanaunne Pattanau Immido Hidootaa

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Gimbbite, Gimbbite! Ogiyaakka giigissite; ta asaa ogiyaappe xubbiyaabaa ubbaa diggite” yaagees. ¹⁵Aissi giikko, merinau

de7iyaagee, gitai, xoqqan de7iyaagee, a sunttaikka Geeshshaa geetettiyoogee, hagaadan yaagees; “Taani xoqqu giidanne geeshsha sohuwan de7ais; gidikkonne, bantta oottido nagarau azzanidi simmiyaageetuuranne banttana ziqqi oottiyaageetuura de7ais. Yaadata taani bantta oottido nagarau azzanidi simmiyaageetu ayyaanaanne banttana ziqqi oottiyaageetu wozanaa ooraxissais. ¹⁶ Taani merinau mootikke; ubbatonkka hanqettikke. Hanqettikko asaa ayyaanai, taani medhdhido asaa shemppoi daafurana. ¹⁷ Eta nagaraa gaasuwaaninne eta yaariyaa gaasuwan, taani eta hanqettaas. Hanqettada eta shocaas; ta sinttaakka etappe genttaas. SHIN eti ha77ikka simmidi, bantta wozanaa qofan biidosona. ¹⁸ Taani eta ogeta be7aas; shin taani eta pattana, kaalettananne yeekkiyaageeta mintettana. ¹⁹ Israa7eela biittan yeekkiyaageetu menttershshan galataa wottana. Haahuwaaninne matan de7iyaageetussi saroi gido. Taani eta pattana” yaagees. ²⁰ SHIN iitati bulquuwaanne urqqaa pude pushakkiya, woppu gaanaukka danddayenna abbaa beetaa mala. ²¹ Ta Xoossai, “Iitatussi saroi baawa” yaagees.

Tumu Xoomaa

58 GODAI hagaadan yaagees; “Ne qaalaa xoqqu oottada waassa; guyye gooppa. Ne cenggurssaa malkataagaadan xoqqissa. Ta asaassi eta makkalaa, Yaaqooba keettaa asaassikka eta nagaraa yoota. ² SHIN eti tana hachchi hachchi koyoosona; ta ogiyaakka kaallanau dosiyaabaa milatoosona. Xillobaa oottida kawotettadaaninne Xoossaa azazuwaa olibeenna asadan, eti tana suure pirddaa oichchoosona; taakko Xoossaakko shiiqanaukka dosoosona” yaagees.

³ Eti shiiqidi GODAA, “Nuuni xoomida; shin neeni aibissi nuna xeellabeikkii? Nuuni nunatettaa kaushshida; shin neeni nuna aibissi erabeikkii?” yaagoosona.

GODAI zaaridi, eta hagaadan yaagees; “Be7ite, intte xoomiyo gallassi intena ufaissiyaabaa ootteeta; intte oosanchcha ubbaa huqqunneeta. ⁴ Be7ite, intte ooshshaunne waretau xoomeeta; qassi meqetti banna deshettaa dechchanau xoomeeta. Hachchi intte xoomiyo haggaa mala xoomai, intte qalalai bolla siyettanaadan oottenna. ⁵ Taani dooriyo xoomai haggaa maleeyye? Issi asi banatettaa kaushshiyoogee haggaa mala gallasaaneeyye? Qassi taani koyiyo xoomai asi ba huuphiyaa ceccaadan duge hokissiyoogeeyye? Bidintaa tistidi, waaruwaa hiixxidi zin77iyoogeeyye? Yaatin, haggaa xoomaa giidi xeegeetiiyye? Qassi he xoomiyo gallassaikka GODAI ufaiitiiyo gallassa geetettiyye?

⁶ “Taani doorido xoomaa haggaa be7ite: pirddan naaqqidi qachchidoogeetu sanssalataa lefettiyoogaa, qambaraa gonniyaa birshshiyoojaa, huqqunnetidaageeta huqqunnuwaappe kessiyooqaanne qambaraa ubbaa menttiyoogaa. ⁷ Qassi taani doorido xoomai namissetidaagau intte qumaa shaakkiyoogaa, keetti banna hiyyeesata soo ekkiiyoogaa, kallottidaageeta be7iyo wode, maizziyoogaa, maaduwa koya intte dabbuwaappe intte sinttaa genttannan aggiyoogaa.

⁸ “Yaatikko, intte poo7oi maallado xalqqiyaadan poo7ana; intte paxatettaikka eesuwan yaana. Intte xillotettai intteppe sinttaara baana; GODAA bonchchoikka intteppe guyyeera gididi, inttena naagana. ⁹ He wode intte xeesana; xeesin GODAI intteyyo koyana. Intte maaduwa ekkana waassana; waassin GODAI, ‘Hekko, taani haggan de7ais!’ yaagana.

“Intte giddoppe intte huqqunniyo qambaraa diggikko, qassi biradhdhiyan malaatiyoogaanne iitabaa haasayioogaa aggikko, ¹⁰ namissetidaagaa qumaa mizidi

kalissikko, naaqaattidaagaa i koyiyoobaa kalissikko, he wode intte poo7oi xuman poo7ana; intte qammaikka seeta gallassa gidana. ¹¹ GODAI inttena ubbatoo kaalet-tana; inttena mela bazuwan koshsiyaabaakka i inttiyo kunttana. Intte bollaa xaphuwaakka minttana. Qassi intte haattaa ushshiyoo gannatiyaa malanne a haattai mulekka to77enna pulttuwaa mala gidana. ¹² Beni qolettidaageeta intte zaarettidi keexxana; daro wodiyaappe kase baasettida baasotikka keexettidi xoqqu gaana. Inttekkka qolettida gimbbeta zaarettidi gimbbiyaageetanne asai de7iyo sohotun ogiyaa kessiyaageeta geetetti xeesttana” yaagees.

Sambbataa Bonchchiyoogaa Woituwaa

¹³ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Sambbataa GODAAYO dumma gallassadan xeellikko, he ta geeshsha gallassi intte go77aa yedettiyaageeta gidana xayikko, Sambbataa ufaissiyaanne bonchchettida GODAA gallassa bonchcho gidi xeessikko, qassikka intte intte ogiyaa beennan aggidi, bonchchiyaabaa gidikko, woikko inttena ufaissiyaabaa oottennaaninne hadabaa haasayennan aggikko, ¹⁴ he wode intte GODAN ufaittana. Qassi taani inttena daro bonchchettidaageeta oottana; intte aawaa Yaaqooba biittaappe laattettidabaa intte maanaadan, taani inttena oottana. Taani GODAI haggaa haasayaas” yaagees.

Hananabaa Yootiyaagee Asaa Nagaraa Pirddiis

59 Be7ite, GODAA kushee inttena ashshanau qaammibeenna; a haittaikka siyennan ixnanau tullibeenna. ² Shin intte nagarai intteppenne intte Xoossaappe gidduwan shaahotettaa medhdhiis. Qassi i siyenna mala, intte nagarai a sinttaa intteppen genttiis. ³ Aissi giikko, intte kushee suuttan, intte biradhdheekka naaquwan tuniis; intte doonai wordduwaa haasayees; intte inxxarssaikka iitabaa zuuzummees.

⁴ Xillotettan mootiyai baawa; tumatettan pirddiyaikka baawa. Eti mela palaman ceeqettoosona; wordduwaa haasayoosona. Qassi metuwaa shahaaridi, iitatettaa yeloosona. ⁵ Eti shooshshaa phuuphulliyaa qoxoosona; shararootiyaa keettaakka keexoosona. Eta phuuphulleta miya asi haiqqees; phuuphulliyaaappe issoi me77ikko, shooshshai a gidloppe kiyees. ⁶ Eti keexxido shararootte keetta maayanau eta go77enna. Eti bantta medhdhidoogan banttana kammokkona. Eta oosoi iita ooso; makkala oosoi eta kushiyan de7ees. ⁷ Eta tohoti iitabaa oottanau woxxoosona; xilluwaa suuttaa gussanauka jaamoosona. Eta qofai iita qofa. Eti biido soho ubban qohoinne bashshai de7ees. ⁸ Eti sarotettaa ogiyaa erokkona; eti biyo ogiyan suure pirddi baawa; eti bantta ogiyaa geellayidosona; he ogetuura hemettiya ooninne sarotettaa erenna.

Asai Ba Nagaraa Paaxiis

⁹ Heggaa gishshau, suure pird dai nuuppe haakkiis; xillotettaikka nuukko gakkenna. Nuuni poo7uwaa koyoos; shin be7ite, xuma gidiiis; wolqqaama poo7uwaa koyoos; shin xuman hemettoos. ¹⁰ Nuuni aifee bainna qooqedan, dirssaa gimbbiyaakko tattaafos. Sa7ai lem77in hemettiyaabaadan, seeta gallassi xubettoos. Qassi kumetta wolqqaara de7iya asatu giddon nuuni haiqqida asatu mala gidida. ¹¹ Nuuni ubbaikka gaammuwaadan gudoos; haraphphetudankka azzanidi ooloos. Nuuni suure pird daa koyida; shin demmibookko. Qassi atatettaakka koyida; shin i nuuppe haakkiis.

¹² Aissi giikko, nu mooroi ne sinttan dariis; nu nagaraikka nu bolli markkattees. Nu mooroi nunaara de7ees; nu naaquwaakka nuuni eroos. ¹³ Nuuni makkalidi, GODAA kaddida; nu Xoossaa kaalliyooгаа aggidi, guyye simmida; sugettaanne geniyaa haasayida. Qassi nuuni shahaarido worddo qaalaa nu wozanaappe yelida. ¹⁴ Sure pirddai guyye simmiis; xillotettaikka nuuppe haakkiis; aissi giikko, tumatettai gutaran xubettees; ammanettiyo hanotaayyo geliyo sohoi xayiiis. ¹⁵ Tumatetti awaaninne beettenna; iitatettaappe haakkiya asi bau omoodettees.

Xoossai Ba Asaa Ashshanau Giigi Uttiis

GODAI be7idi, suure pirddai bannaagau azzaniis. ¹⁶ Huqqunnettidaageeta maadiya asi bannaagaa GODAI be7iis; be7idi gaannatiya asi bannaagau garamettiis. Hegaa gishshau, i eta ba gita wolqqaaninne ba suure pirddan ashshanau, i ba hupphen geliis. ¹⁷ GODAI xillotettaa tiran wottiyo ola miishshadan maayiis; ba huphiyanka atotettaa qophiyaa wottiis. Haluwaa kessiyo maayuwaakka maayidi, mishuwaa qumaashshaa qumaayiis. ¹⁸ I etau eta oosuwaadan oosuwaadan zaarana; ba morkketussi hanquwaa, ba baarigaaratussikka qixaatiyaa zaarana. Abbaa doona biittatun de7iyaageetussikka eta oosuwau bessiyaagaa immana. ¹⁹ Hegaa gishshau, arggo baggaara de7iyaageeti GODAA sunttaayyo yayyana; arshsho baggaara de7iyaageetikka a bonchchuwaayyo yayyana. Aissi giikko, GODAA carkkoi gagantti yeddin, goggiya di7uwaadan i yaana.

²⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Taani Xiyoonesinne Yaaqooba zaretun bantta nagaraappe simmiyaageetussi Woziyaagaa gidada yaana” yaagees.

²¹ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Tana gidikko, taani etaara maacettiyo maachchai haggaa: intte bollan de7iya ta Ayyaanainne taani intte doonan wottido ta qalalai hachchippe doommidi, merinaa gakkanaashin, intte doonaappe, intte naatu doonaappenne intte naatu naatu doonaappe shaahettenna. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

Sinttappe Yaana Yerusalaame Bonchchuwaa

60 GODAI hagaadan yaagees; “Dendda! Denddada poo7issa; aissi giikko, ne poo7oi yiis. GODAA bonchchoikka ne bollan poo7iis. ² Be7a, xumai sa7aa kammana; sakkana xumaikka asaa bollan wodhdhana. SHin GODAI ne bolli denddana; a bonchchoikka ne bolli poo7ana. ³ Kawotettati ne poo7uwaakko, kawotikka ne wonttaa wajajjaakko yaana.

⁴ “Xoqqu gaada ne yuushuwaa xeella. Eti ubbai issippe shiiqidi, neekko yaana. Ne attuma naati haahuwaappe yaana; ne macca naatika ba7ettidi, neekko yaana. ⁵ He wode neeni be7ada ufaittana; ne wozanaikka keehi poccu gaana. Aissi giikko, abbaa bollan de7iya gidai neekko simmana; kawotettatu duretettaikka neekko yaana. ⁶ Midiyaama biittaappenne Eefa biittaappe yiida yelaga gaameelatu wudee ne biittaa kammana. Qassi worqqaanne ixaanaa caanettida gaameelati GODAA galataa awaajjiiddi, Saabappe yaana. ⁷ Qeedaarenne Nabaayoota dorssaa wudeti ubbai yarshshuwaassi ta yarshsho sohuwaa neekko shiiqana; qassi taanikka ta bonchcho keettaa bonchchana.

⁸ “Ha shaaraadaaninne bantta keettaakko paalliya haraphphetudan paalliyaageeti oonee? ⁹ Hageeti Tarsseesappenne abbaa doonan de7iya haaho biittatuppe denddidi, ne asaa neekko miyyiya markkabeta. Hegaarakka gujjidi, kawotettati ubbai

a asaa bonchchanaadan oottida GODAA ne Xoossaa, Israa7eela Geeshshaa sunttaa bonchchanau, biraanne worqqa caanidi ekki yaana.

¹⁰“Allaga biittaa asai ne dirssaa gimbbana; eta kawoti neeyyo oottana. Nena taani ta hanquwan kase shocidabaa gidikkokka, ha77i ta qaretan taani nena maaraas. ¹¹Ne penggeti ubbatoo dooya de7ana. Kawotettatu duretettaanne omoodettida kawota neekko ehaana mala, gallassikka qammikka gorddettokkona. ¹²Neessi ootenna asai woikko kawotettai ubbai muleera xayana. ¹³Ta Beeta Maqidasiyaa sohuwaa loittana mala, Liibaanoosa bonchchoi, zigai, xiiddainne zaittai neekko yaana; taani ta tohuwaa wottiyo sohuwaa bonchchana. ¹⁴Nena huqunnidaageetu attuma naati neessi hokkiiddi, neekko yaana; nena karida ubbati ne sinttan goinnana. Eti nena, ‘GODAA Katamee Xiyoonee, Israa7eela Geeshshaa Katamee’ yaagidi xeesana.

¹⁵“Ooninne ne giddoora kantennaagaa keenaa neeni kase olettadasanne ixetadasa. SHin ha77i taani nena merinau gita oottana; qassi yeleta ubbai ufaittiyo soho oottana. ¹⁶Neeni kawotettatu maattaa uyana; kawotu xanttaakka xammana. Hegaappe guyyiyan, taani GODAI nena Ashshiyaagaa; Woziyaagaanne, Yaaqooba Wolqqaamaa gidiyooгаа neeni erana. ¹⁷Nahaasiyaa gishshaa worqqa, birataa gishshaakka biraa, mittaa gishshaa nahaasiyaa, shuchchaa gishshaa birataa taani neeyyo ehaana. Taani nena haariyaageeta saro, ne halaqataakka xillo oottana. ¹⁸Hegaappe guyyiyan, sugetta oosoi ne biittan siyettenna; ne zawankka laaletainne bashshai siyettenna. Neeni ne dirssaa gimbbiyaa, ‘Atotettaa,’ ne penggetakka, ‘Galataa’ yaagada xeesana.

¹⁹“Hegaappe guyyiyan, gallassi neeyyo awaa poo7uwaa koshshenna; qammikka aginaa poo7uwaa koshshenna. Aissi giikko, GODAI neeyyo merinaa poo7o gidana; ne Xoossai neeyyo bonchcho gidana. ²⁰Ne awai naa77antto wullenna; ne aginaikka poo7iyooгаа aggenna. Aissi giikko, GODAI neeyyo merinaa poo7o gidana; neeni yeekkido gallassatikka wurana. ²¹Ne asai ubbai xillo gidana; eti biittiyookka merinau laattana. Eti taani ta bonchchuwaa qonccissanau tokkido puuteta; eti ta kushe oosota. ²²Intte gidдон issi keettan de7iya qoodan guutta asata taani sha7issana; ubbaappe qoodan guuxxiyaageetakka gita kawotetta oottana. Taani GODAA; wodee gakkiiyo wode, taani haggaa eesuwan polana” yaagees.

Atotettaa Mishiraachchuwaa Yootiya Lo77o Oduwaa

61 Ubbaa Haariya GODAA Ayyaanai ta bollan de7ees; aissi giikko, qohettidaageetussi lo77o mishiraachchuwaa yootana mala, GODAI tana tiyiis. I tana wozanai meqqidoogeetussi koolettiyoogaanne omoodettidaageetussi omooduwaappe kiyiyooгаа awaajjana malanne qashettidaageetussi birshshettiyoogaa awaajjana mala kiittiis. ²GODAI doorido laittaaanne nu Xoossai haluwaa kessiyo gallassaa awaajjana malanne azzaniyaageeta ubbata minttettana mala, tana kiittiis. ³Hegaadankka qassi, Xiyoonen kayyottiyaageetussi, bidinttaa gishshaa akiliiliyaa, azzanuwaa gishshaa ufaissaa zaitiyaa, daafura ayyaanaa gishshaa galataa qumaashshaa immana mala, tana kiittiis. Eti GODAI ba bonchchuwau tokkido xillo mitta geetettidi xeesettana.

⁴Eti beni qolettidaageeta zaarettidi keexxana; beni kunddidaageetakka zaarettidi essana. Eti onidaageetanne daro yeletaappe kase kolettida katamata zaarettidi keexxana. ⁵Allaga biittaa asati intte dorssaa wudiyaa heemmana; imatattikka intte gadiyaa goyananne intte woiniyaa turaa naagiyaageeta gidana. ⁶Intte

qassi, “GODAA qeeseta” geetettidi xeesettana; asaikka inttena, “Nu Xoossaa oo-sanchchata” yaagidi xeesana. Intte kawotettatu duretettaa maana; eta gidankka intte bonchchettana.

⁷Intte yeellaa gishshaa intte naa77u kushe saamaa ekkana; kauyyidoogaa gishshaakka intte qaadan intte ufaittana. Hegaa gishshau, intte intte biittan naa77u dakuuwaa laattana; intte ufaissaikka merinaa ufaissa gidana.

⁸Xoossai hagaadan yaagees; “Taani GODAI suure pirddaa dosais; wuussaanne mooruwaa ixkais. Taani ammanettada, eta oosuwaa waagaa etayyo qanxxana. Taani etaara merinaa machchaa maacettana. ⁹Eta zareti kawotettatu gidдон, eta naatikka dere asatu gidдон erettana; eta be7ida ubbai taani, GODAI anjjido asata eti gidiyooogaa geeshshidi erana” yaagees.

¹⁰Taani GODAN keehippe ufaittais; ta shemppiyaakka ta Xoossan hashshu gausu. Aissi giikko, bullachchiyaagee ba huuphiyan ciishsha akiliiliyaa wottiyooogaadan, bullashettiyaarakka duma duma alleequwan alleeqettiyoogaadan, i tana atotettaa maayuwaa maizziis; xillotettaa qumaashshaakka bollaara taayyo gujjiis. ¹¹Biittai carshshaa mokkiyoogaadaaninne ataakilttiyaa sohoikka tokkidobaa dichchiyoogaadan, hegaadankka, Ubbaa Haariya GODAI xillotettaanne galataa kawotetta ubbaa sinttan caarissana.

62 Xiyooone gishshau, taani co77u giikke; Yerusalaame xillotettai gita poo7uwaadan, i atotettaikka eexxiya xomppiyaadan poo7ana gakkanaashin, taani co77u giikke. ²Kawotettati ne xillotettaa, kawoti ubbaikka ne bonchchuwaa be7ana. GODAI ba doonaappe sunttiyo ooratta sunttan neeni xeesettana. ³Neeni GODAA kushiyan lo77ida akiliilenne kawotettaa kallachcha mala gidana. ⁴Hagaappe sinttanau neeni, “Dorgetta attidaaro” geetettakka. Qassi ne biittiyaakka, “Xontta attidaaro” geetettukku. SHin neeni, “Ta ufaissai in de7iyooro,” ne biittiyaakka, “Azinaa gelidaaro” geetettana. Aissi giikko, GODAI nenan ufaittana; ne biitteessikka i azina mala gidana. ⁵Wodallai geela7iyo machchiyoogaadan, ne naati nena machchana; machchiyo bullachchiyaagee bullashettiyaarin ufaittiyoogaadan, hegaadankka, ne Xoossai nenan ufaittana.

⁶⁻⁷Nenoo Yerusalaamee, ne dirssaa gimbbiyaa bollan wochchiyaageeta taani wottaas; eti gallassikka qammikka co77u gookkona. Inttenoo, Yerusalaamebaa GODAA hassayissiyaageetoo, i Yerusalaame keexxana gakkanaashiinne biittaa ubbaa bollan nashettida katama oottana gakkanaashin, intteyyookka shemppoppite; akka shemppissoppite.

⁸GODAI ba ushachcha kushiyaaninne ba wolqqaama qesiyana hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani naa77antto intte kattaa intte morkketussi quma oottada immikke; qassi intte daafurido intte woine eessaakka allagati uyokkona. ⁹SHin cakkidaageeti bantta kattaa maana; yaatidi GODAA eti galatana; woiniyaa teeraa maxidaageeti ta Beeta Maqidasiyaa dabaaban uyana” yaagees.

¹⁰Aadh dhite! Penggiyaara kiyidi biite! Asaayyo ogiyaa kessite! Kessite, wogga ogiyaa kessite! SHuchchatakka diggite; kawotettati ogiyaa demmana mala, banddiraa essite.

¹¹Be7ite, GODAI biittaa sa7aa gaxaassi hagaadan yaagidi awaajjiis; “Xiyooone asaayyo hagaadan yaagite; ‘Be7ite, inttena Ashshiyaagee gakkiiis! Be7ite, a waagaa aara de7ees; oosuwau i immiyo keraikka a sinttan de7ees’ yaagite” yaagiis. ¹²Intte,

“GODAI Wozido Geeshsha Asata” geetettidi xeesettana; Yerusalaameekka, “Koyet-tidaaro, Yegetta Attabeenna Katamiyo” geetettana.

Aihuda Gidenna Asata Xoossai Xooniyo Xoonuwaa

63 Eedooma biittan de7iya Booxira giyo katamaappe zo7o maayuwaa maayidi yiyaagee, hegee i oonee? Ha puulaara de7iya maayuwaa maayidi, ba wolqqa minotettan sinttau horddofiyai oonee?

GODAI, “Hegge xilluwaa haasayiyaanne wolqqan ashshiya tana gidikkinna!” yaagees.

²Woiniyaa gum77iyoosan woiniyaa yedhdhiya bitaniyaa maayuwaadan, ne maayoi aibissi zo77idee?

³GODAI hagaadan yaagidi zaarana; “Woiniyaa gum77iyoosaa taani tarkka yedhdhaas; kawotettatuppe issi asinne tanaara baawa. Taani eta ta hanquwan yedhdhaas; ta yiilluwanka eta dirxxerettaas. Eta suuttai ta maayuwaa bollan xacetin, ta maayoi ubbai moorettiis. ⁴Taani ta asaa woziyo gallassainne eta morkketussi haluwaa kessiyo laittai gakkiiis. ⁵Taani xeellaas; shin tana maaddiya issi asinne beetibeenna. Maaddiyaabi xayido gishshau, taani maalaallettaas. Hegaa gishshau, ta qesee taayyo xoonuwaa ehiis; ta hanqqoikka tana maaddiis. ⁶Taani ta hanquwan kawotettata yedhdhaas; ta yiilluwanka eta mentterettaas; eta suuttaakka taani biittan gussaas” yaagana.

Xoossai Israa7eelassi Kehiyo Kehaa

⁷GODAI nuussi oottido ooso ubbaa gishshatau, GODAA aggenaa siiquwaanne a galataa taani yootana; ee, ba maarotaaninne ba kehatettaa daruwan Israa7eela asaassi i immido cora lo77obaa taani yootana. ⁸GODAI odiiddi, “Eti tumu ta asatanne ta naata gidiyo gishshau, tana cimmanau koyokkona” yaagiis. Hegaa gishshau, i eta Ashshiyaagaa gidiiis. ⁹Eta waayee ubban i waayettiis. A sintta ki-itanchchai eta ashshiis. I eta ba siiquwaaninne ba maarotan woziis. Kase aadhdhida wodetu ubban i eta denttidi tookkiis.

¹⁰SHin eti makkalidosona; a Geeshsha Ayyaanaakka azzanissidosona. Hegaa gishshau, i simmidi, etau morkke gidiiis; etaarakka olettiiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan asai benibaa, i ba ashkkaraa Muuse wode oottidobaa hasayidi, hagaadan yaagiis; “Ba wudiyaa henttanchchatuurakka ubbaa abbaa giddoora kanttissidi kessidaagee awan de7ii? Qassi he wode ba Geeshsha Ayyaanaa eta gid-don wottidaagee ha77i awan de7ii? ¹²Ba bonchcho qesiyaa gita wolqqa Muusessi ushachcha kushe gidanaadan kiittidaagee, ba merinaa haittaa kessanau, eta sinttan de7iya haattaa shaakkidaagee, ¹³eta ciimmaa giddoora pinttidaagee awan de7ii?” yaagidosona.

Bazuwaara kanttiya paraadan, eti xubettibookkona. ¹⁴Wombbaa duge wodhdhiya mehiyaadan, GODAA Ayyaanai eta shemppiisiiis. Hegaadan neeni ne sunttaa bonchchissanau ne asaa kaalettadasa.

Maarotaanne Maaduwaa Demmanau Woossiyo Woosaa

¹⁵Abeet GODAU, saluwaara duge xeella; xeellada neeni de7iyo geeshshanne bonchcho gidida sohuwaara be7a. Neeni mishettiyo mishoinne ne wolqqai anee? Ne wozanai nuna laamotiyo laamotainne ne qaretai nuuppe haakkiis. ¹⁶Abrahaami

nuna erana xayikkokka, Yaaqoobi nuna akeekennan xayikkokka, abeet GODAU, neeni nu aawaa. Beni wodiyaasappekka doommidi, ne sunttai nuna woziyaagaa. ¹⁷Abeet GODAU, nuuni ne ogiyaappe bayanaadan, aibissi oottadii? Qassi nuuni neessi yayyennaadan, nu wozanaa aibissi dammissadii? GODAU, ne ashkkaratu gishshau, ne biittaa laattida zaretu gishshau, nuukko simma. ¹⁸Ne geeshsha asai ne Beeta Maqidasiyaa guutta wodiyaassi laattidosona; shin nu morkketi a duge zaaridi yedhdhidosa. ¹⁹Neeni beniisappe haarabeenna asaadaaninne ne sunt-tankka xeesettiibenna asaadan nuuni hanida.

64 Abeet GODAU, neeni salota daakkada duge wodhdhidaa gidarkkiishsha! Wodhdhin deretikka gaji gajidi kokkoridaa gidorkkonaashsha! ²Tamai qaixaariyaa miidi, haattaa penttissiyooagaan, duge wodhdhada, ne suntaa ne morkketa erissa; kawotettatakka ne sintan kokkorssa. ³Kasekka neeni nuuni naagibeenna maalaalissiyaabaa oottido wode wodhdhadasa; wodhdhin dereti ne sintan gaji gajidi kokkoridosona. ⁴Beniisappe doommidi, nenan ammanettidi, naagiyaageetussi maalaalissiyaabaa oottida neeppe attin, hara Xoossaa asa haitti siyibeenna; asa aifeekka be7ibeenna. ⁵Xillotettaa ufaittidi oottiyaageetanne ne ogiyan nena hassayiyaageeta neeni gakkada maaddaasa. Be7a, neeni hanqettadasa; shin nagaraa oottiyoogaa aggibookko. Nuuni nagaraa oottiiddi, adussa wodiya de7ida; yaatin, nuuni waanidi attanee? ⁶Nuuni ubbaikka tuna asa gidida; nu xillotetta ooso ubbaikka qita curqqa mala. Nuuni ubbaikka bonccodan shullida; nu nagarai nuna carkkodan, pittidi efiis. ⁷Ne suntaa xeesiyai, woikko nena mintti oikkanau koyiyai baawa. Aissi giikko, neeni ne sintaa nuuppe genttadasa; nuna nu nagaraa gishshau, agga bayadasa.

⁸Gidikonne, abeet GODAU, neeni nu aawaa; nuuni urqqa; neeni urqqa medhdhidaagaa; nuuni ubbaikka ne kushiyan merettida. ⁹Abeet GODAU, keehi hanqettoppa; nu nagaraakka merinau hassayoppa. Be7a, nuuni ubbaikka ne asa gidiyo gishshau, nuna maara. ¹⁰Ne geeshsha katamati bazzo gididosona; harai attin, Xiyoone katamaikka bazzo gidiis; Yerusalaameekka battaale gidiis. ¹¹Nu aawati nena galatido geeshshanne lo77o gidida nu Beeta Maqidasee taman xuugettiis; qassi nu lo77o sohota ubbaikka moorettidosona. ¹²Abeet GODAU, neeni haggaa ubbaa be7adakka aggaaguutee? Neeni co77u gaada, nuna zawi baina qixaatiyaa qaxxayuuteeyee?

Xoossai Makkalanchchata Qaxxayees

65 GODAI hagaadan yaagees; “Taani tana oichchibeennaageetuyyo qonccaas; qassi tana koyibeennaageetuyyo beettas. Taani ta suntaa xeesibeenna kawotettaayyo, ‘Yee! Yee!’ yaagada koyaas. ²Bantta qofaa kaalliiddi, lo77o gidenna ogiyan hemettiya makkalanchcha asatukko gallassa ubban ta kushiya miccaas. ³Ha asai ataakilttiyaa gidдон yarshshiiddinne xuubiyaa bollan ixaanaa cuwayiiddi, taani xeellishin, tana ubba wode hanqetissoosona. ⁴Qassi eti duufo gidдон uttiyaageeta; geema sohuwan qammaa aqiyaageeta. Gudunttaa ashuwaa miyaageeta; eta xaaruwan tuna ashuwaa cambbai de7iyooageeta. ⁵Hegaa oottiiddi, eti qassi harata, ‘Yan intteyyo de7ite; nuuni intteppe geeshsha gidiyo gishshau, nuukko shiqoppite!’ yaagoosona. Eti ta siire giddoppe kiyiya cuwanne gallassaa ubbaa eexxiya tama.

⁶“Be7ite, ta sinttan xaafetti uttiis; taani etau zaaranappe attin, co77u giikke; eta qaxxayanau qachchaas. ⁷Ee, taani eta mooruwaanne eta aawatu mooruwaa acuwaa issippe etau qanxxana. Aissi giikko, eti deriyaa bollan ixaanaa cuwayidosona; qassi keratu bollan tana cayidosona. Eti kase oottido oosuwaa acuwaa taani etau qanxxana” yaagees.

⁸GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa aifee woiniyaa turan de7iyo wode asai, ‘A giddon anjjo de7iyo gishshau, a xaissoppite’ giyoogaadan, taani ta ashkkaratu gishshau, hegaadan oottana; taani eta ubbaakka xaissikke. ⁹Taani Yaaqoobappe zerettaa, Yihudaappekka ta dereta laattiyaaageeta kessana; taani dooridoogeeti a laattana; ta ashkkaratikka yan de7ana. ¹⁰Tana koyida ta asaayyo Saaroon giyo dembbai dorssaa wudiyaa heemmiyo soho gidana; qassi Akoora Wombbai miizzaa wudiyaa allaxxissiyi soho gidana.

¹¹“SHin inttenoo, GODAA aggidaageetoo, ta geeshsha deriyaa dogidaageetoo, Qaada giyo eeqaayyo maaddaa giigissidaageetoo, qassi intte wurssettaa eranau, Saama giyo eeqaayyo walaha woine eessaa wancan kunttidaageetoo, ¹²taani intte wurssettaa bisuwau aattada immana; intte ubbaikka goora7ettanau hokkana. Aissi giikko, taani inttena xeesin koyibeekketa; haasayinkka siyibeekketa” yaagees. Intte ta sinttan iitabaa oottideta; taani dosennabaakka doorideta.

¹³Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta ashkkarati maana; shin intte namisettana. Ta ashkkarati uyana; shin intte saametana. Ta ashkkarati ufaittana; shin intte yeellatana. ¹⁴Be7ite, ta ashkkarati wozanan ufaittidi yexxana; shin intte wozanan azzanidi waassana. Qassi intte ayyaanai meqqido gishshau, intte zilaalidi yeekkana. ¹⁵Intte intte sunntaa ta dooretti-daageetussi qanggettau immana. Ubbaa Haariya GODAI inttena worana; shin i ba ashkkarata dumma sunntan xeesana. ¹⁶He biittan anjjuwaa koyiya ubbai tumatettaa Xoossai anjjanaadan woossana. He biittan caaqa caaqqiya ubbaikka tumatettaa Xoossan caaqqana; aissi giikko, kase metoti dogettidosona; ta aifiyaa sinttaappekka geemmidosona” yaagees.

Ooratta Meretaa

¹⁷GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ooratta salotanne ooratta sa7aa medhdhais; kasebai ubbai hassayettennanne qofettenna. ¹⁸SHin taani medhdhiyooban merinau ufaittenne hashshu giite. Aissi giikko, taani medhdhido Yerusalaama ufaissan kumidaaro gidana; Yerusalaame asikka hashshukkonne giyaagaa gidana. ¹⁹Taani Yerusalaamen ufaittana; ta asanka hashshu gaana. Hagaappe sinttanau yeekkiyaabaa cenggurssainne un77ettidi waassiyaabaa cenggurssai yan siyettenna.

²⁰“Yerusalaame giddon hagaappe sinttanau, guutta wode xalaala de7idi haiqqiya qii na7i, woikko ba laittaa wursennan haiqqiya cima asi de7enna. Xeetu laittaa haiqqiya urai daro yelagan haiqqiis geetettana; xeetu laittaa gattennan haiqqiyaagee qanggettidabaadan qoodettana. ²¹He wodetun asati keettata keexxidi, etan de7ana; woiniyaa turatakka tokkidi, eta aifiyaa maana. ²²Eti keexxin, harai de7enna; harai maanau tokkiyoobaa tokkokkona. Ta asaa laittai mittaa laittaadan aduqqana; qassi taani dooridoogeeti bantta adussa wodiyaau bantta kushiyaa oosuwaa ufaittana. ²³Eti coo daafurokkona; woikko naata boshau yelokkona; aissi giikko, eti bantta naatuurakka GODAN anjjetteda zeretta gidana. ²⁴Eti tana xeesanaappe kasetada taani etau koyana; qassi eti biron haasayishin, taani etau siyana. ²⁵Wanggireel-

loinne dorssaa marai issippe heemettana; gaammoikka booraadan, utulaa maana. Qassi shooshshaayyo buhee quma gidana. He wodetun ta geeshsha dere ubban, eti qohokkonanne bashshokkona. Taani GODAI haga odais” yaagees.

Xoossai Aihuda Gidenna Asaa Bolli Pirddana

66 GODAI hagaadan yaagees; “Saloi ta kawotaa araata; sa7aikka ta tohoi yedhdhiyo soho. Yaatin intte taayyo keexxana keetta ai mala keettee? Taani shemppana sohoinne awaanee? ²Hageeta ubbabaakka ta kushee oottiis gidennee? Hegaa gishshau, hageeti ubbatikka taageeta. SHin taani bana ziqqi oottiyaa-gaakko, ba oottido nagarau azzanidi simmiyaagaakkonne ta qalan kokkoriyaa-gaakko xeellana.

³“Asai ubbai bau bau injjetiya ogiyaa doorido gaasuwan, korimaa yarshshiyaagee asa woriya uraa mala; dorssa maraa yarshshiyaageekka kanaa goora7iya asa mala; kattaa yarshshuwaa yarshshiyaageekka gudunttaa suuttaa yarshshiya ura mala; qassi hassayissiya ixaanaa cuwayiya urikka eeqaassi goinniya asa mala. Eta shemp-poikka eta tunatettan ufaittees. ⁴Hegaa gishshau, taani metuwaa etayyo doorana; eti yayyidobaakka taani eta bollan ehaana. Aissi giikko, taani xeesido wode, ooninne koyibeenna; taani haasayido wodekka ooninne ezggibeenna. Eti ta sinttan iitabaa oottidosona; taani ufaittenabaa dooridosona” yaagees.

⁵Inttenoo, GODAA qaalaayyo yayyidi kokkoriyaageetoo, a qaalaa siyite; “Intte ishannti, inttena ixxiyaageeti, ta sunntaa gishshau, inttena bohiyaageeti, ‘Intte ufais-saa nuuni be7ana mala, GODAI ane bonchchettin be7ana’ yaagidosona; shin eti yeellatana. ⁶Katamaappe yiya waasuwa siyite; Beeta Maqidasiyaappe yiya ceng-gurssaakka siyite. Hegee cenggurssai ba morkketussi eta oosuwa mala kushiyaa zaariya GODAA cenggurssaa.

⁷“Bannakkennan na7a yeliya maccaasi de7ii? Leessoikka un77ettennan attuma na7a yeliya maccaasi de7ii? ⁸Hagaa malabaa oonee siyidai? Qassi haga malabaa oonee be7idai? Issi biittaa asai pexi issi gallassi yelettanau danddayiyye? Woikko kawotetta issi kuttan yelettii? Yerusalaama bannakkosaarakka, issi kuttan ba naata yelaagaasu. ⁹Yelana wodiyaa gattiya taani eti yelanaadan oottikkinaayye? Qassi yelanaadan oottiya taani yeliyo uluwaa gorddiyaanaayye? Hagaa giyaagee tana, GODAA ne Xoossaa.

¹⁰“Inttenoo Yerusalaamo siiqiya ubbatoo, iira ufaittite; i gishshaukka ufaiissan pocu giite. Inttenoo issi yeekkiya ubbatoo, iira keehippe ufaittite. ¹¹Aissi giikko, intte i minttettiya xanttaa xammidi kallana; qassi i daro bonchchuwaappe loitti uyidi, intte ufaittana” yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani iyyo sarotettaa shaafadan daris-sana; kawotettatu duretettaakka kumidi goggiya pulttuwaadan, iyyo ehaana. Yaa-tobare intte hegaa xammana; i hashiyann intte toohettana; i kiyuwan uttidi, intte baalotana. ¹³Aayyiyaa ba na7aa minttettiyoogaadan, taanikka inttena minttettanna; intte Yerusalaamen minettana. ¹⁴Intte hegaa be7iyo wode, intte wozanai ufait-tana; intte meqettaikka maataadan aacana. Qassi GODAA kushee a ashkkaratuura de7iyooeenne a hanqqoi a morkketu bollan de7iyooege erettana” yaagees.

¹⁵Be7ite, GODAI tamaa ekkidi yaana. Ba hanqqettidoogeeta qaxxayanaunne tamaa lacuwan seeranau gotiyaa qefiyaa toggidi, i yaana. ¹⁶Aissi giikko, GODAI

asho maayida ubbaa tamaaninne bisuwan pirddana. Qassi GODAA bisuwan haiqqi-daageetu qoodai darana.

¹⁷ GODAI hagaadan yaagees; “Ataakilttiyyaa sohuwan bantta eequ goinnanau, bantta gidдон de7iya issuwaa kaallidi, banttana dummayidi geeshshiyaageeti, qassi gudunttaa ashuwaa, sheneyiyaabaanne eceriyaa miyaageeti ubbai issippe xayana.

¹⁸ “Taani eta oosuwaanne eta qofaa eriyo gishshau, kawotettata ubbaanne dumma dumma qaalan haasayiyaageeta issippe shiishshanau yais; eti shiiqidi, ta bonchchuwaa be7ana. ¹⁹ Taani eta gidдон malaataa oottana; etappe attidaageetakka ta gitatettaa siyibeennanne ta bonchchuwaa be7ibeenna kawotettatukko, Tarsseesakko, Liibiyaakko,⁷ Lidiyaakko, Tubaalakko, Yaawaanakonne abbaa doonan de7iya haaho biittatukko kiittana; kiittin eti ta bonchchuwaa kawotettatu gidдон yootana. ²⁰ Israa7eela asai kattaa yarshshuwaa geeshsha miishshan wottidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiyoogaadan, eti intte ishannta ubbaa kawotettatu ubbaa giddoppe paratun, paraa gaaretun, gaameelatun, baqulotuuninne miishshata caaniyo gaaretun utissidi, taayyo imo gidanaadan, ta geeshsha deriyaa Yerusalaame ehaana. ²¹ Etappe issoota issoota taani qeesetanne Leewata kessana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

²² Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Taani medhdhiyo ooratta salotinne ooratta sa7ai ta sinttan minnidi de7iyooogaadan, hegaadankka, intte zerettainne intte sunntai minnidi de7ana. ²³ Aginaa xeeruwaappe biidi hara xeeruwa gakkanaashininne issi Sambbataappe biidi hara Sambbataa gakkanaashin, asai ubbai ta sinttan goinnanau yaana. ²⁴ Eti kiyidi biidi, ta bolli makkalida asatu ahaa be7ana. Hegeeta miya guxunee haiqqenna; eta xuuggiya tamaikka to77enna. Eti asa ubbau sheneyiyaabaa gidana” yaagees.

⁷66:19 *Liibiyaakko*: Ibraawettuwan “Puuxa” geetettees.

Ermmaasa Hiraagaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hananabaa yootiya Ermmaasi Kiristtoosi yelettanaappe kase laappuntto xeetu laittaa wurssettaanne usuppuntto xeetu laittaa doomettaa heeran de7iis. Ermmaasi daro wodiya oottido ba oosuwan eta eeqaa goinuwaanne eta nagaraa oosuwaa gaasuwan Xoossaa asaa bolli gita bashshai yiiddi de7iyooqaa eta mintidi erissiis. Ba yootidoogee ubbai polettidoogaa paxa de7idi ba aifiyan be7iis. Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yerusalaame oiqqidi, katamaanne Beeta Maqidasiyaa laaliis. Yihudaa kawoinne asaappekka dariya baggai omoodettidi Baabiloone biis. Gujjidikka Ermmaasi asai omooduwaappe simmanaagaanne Israa7eela kawotetta eqqanaagaa kasetidi odiis.

Ermmaasa maxaafaa oiddu kessidi be7anau danddayettes.

1 Yoosiyaasa, Yo7aaqeema, Yo7aakiinanne Sedeqiyaasa kawotetta laittatun Yihudaa asaassinne eta kaalettiyaageetussi Xoossaappe yiida qaalaa.

2 Hananau odettida duma duma qaalatanne Ermmaasa de7uwan polettida waanna waanna yohota gujjidi, Ermmaasa xaafiyaa Baaruki xaafidi oiqqido qeeri dautaraappe beettida xuufeta.

3 Duma duma allaga biittaa asaayyo Xoossaappe odettida hiraagaa qaalata.

4 Yerusalaame oiqettaabaanne asai omoodettidi Baabiloone baanabaa odiya gujo taariketa.

Ermmaasi ba asaa pala siiqiyaanne eta bolli bashshaa pirddaa aattanau keehippe daro ixxiya asa. Hananabaa yootiya asa gididi oottana mala Xoossai a xeesido gishshau, bana gakkida metuwaa gaasuwan i azzanido mino azzanoi a maxaafaa gidдон daro sohuwan xaafetti uttiis. Xoossaa qaalai a wozanaa gidдон tamaadan xuuggiyo gishshau, hegaa baridi wottiiganau danddayibeennaagaa qonccissiis.

Ha maxaafan xaafettida hananabaa yootido gita gita qaalatuppe issooti issooti metoi kumido Ermmaasa laittaappe kanttidi, wozanan xaafettido gishshau, hassayisiya asttamaare koshshennan, ubbaton naagiyo ooratta maachchai Xoossaa asaassi imettiyo wodee yaanau de7iyooqaa malaatoosona (31:31-34).

1 Biniyaama biittan Anatoota kataman de7iya qeesetuppe issuwaa gidiya Hilqqiyaa na7aa Ermmaasa qaalai haggaa. ²Amoona na7ai, Yihudaa Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne heezzantto laittan GODAA qaalai Ermmaasayyo yiis. ³Qassi Yoosiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aaqeemi kawotido laittatun GODAA qaalai Ermmaasayyo yiis. Qassikka Yoosiyaasa na7ai, Sedeqiyaasi kawotin, tammanne isiini laittaa gakkanaashin, GODAA qaalai daroton ayyo yiis. He laitti ichchashantta aginan Yerusalaame asai omoodettidi biis.

Ermmaasi Xeesettiis

⁴GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁵“Taani nena ne aayee uluwan tilanaappe kase eraas. Neeni uluwaappe yelettanaappe kase taani nena geeshshada dummaya wottaas. Qassi kawotettatuyyo hananabaa yootiyaagaa oottada nena sunttaas” yaagiis.

⁶Yaagin taani, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, taani na7a. Taani waati haasayiyaakko erikke” yaagaas.

⁷SHin GODAI tana hagaadan yaagiis; “Taani na7a’ gooppa. Taani nena kiittiyo asa ubbaakko ba. Taani azaziyoogaa ubbaakka yoota. ⁸Etau yayyoppa. Aissi giikko, taani nena ashshanau nenaara issippe de7ana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagiis.

⁹GODAI ba kushiya yeddidi, ta doonaa bochchiis. Bochchidi, “Be7a; taani ta qaalaa ne doonan wottaas. ¹⁰Neeni shoddanaunne qolanau, xaissanaunne aatta yeg-ganau, keexxanaunne tokkanau, dere asaa bollinne kawotettatu bolli taani hachchi nena sunttaas” yaagiis.

¹¹GODAA qaalai taakko yiidi, “Ermmaasaa, neeyyo aibi beettii?” yaagiis.

Yaagin taani zaarada, “Lauze giyo mittappe kiyida gatimai beettees” yaagaas.

¹²GODAI tana, “Neeni likke be7adasa. Aissi giikko, taanikka ta qaalai polettin, hegaadan be7anau naagais”¹ yaagiis.

¹³Naa77anttuwaakka GODAA qaalai taakko yiidi, “Harabai qassi aibi beettii?” yaagiis.

Yaagin taani zaarada, “Issi penttiya xaaroi huuphessa baggappe haa simmidi, geddi gi uttidaagee beettees” yaagaas.

¹⁴GODAI tana, “Huuphessa baggappe bashshai poridi, biittan de7iya asaa ubbaa bolli gukkana. ¹⁵Taani huuphessa bagga kawotettatun de7iya asaa ubbaa xeesana hanais. Taani GODAI haggaa odaas. Eta kawoti yiidi, Yerusalaame geliyo penggetun, dirssaa yuushuwaa ubbaaninne Yihudaa katamatu ubban bantta araata wottana. ¹⁶Yihudaa asai tana aggidi, hara xoossatuyyo yarshshiiddinne bantta kushiyan eti oottidobaayyo goinniiddi, oottido eta iitatettaa ubbaa gishshau, taani ta pirdaa eta bolli yootana.

¹⁷“SHin neeni ne huuphiyau giiga! Dendra eqqada, taani nena azaziyoogaa ubbaa etayyo oda. Etayyo yayyoppa. Neeni etayyo yayyikko, taani nena eta sinttan gujja yashissana. ¹⁸Hachchi taani nena ha biittaa ubbaa bolli, Yihudaa kawotu bolli, halqatu bolli, qeesetu bollinne ha biittaa asaa bolli gimbettida katamadan, birata tuussadaaninne nahaase biratan dirido dirssadan oottada minttaas. ¹⁹Eti nenaara olettana. SHin taani ashshanau nenaara issippe de7iyo gishshau, nena xoonokkona. Taani GODAI haggaa odaas” yaagiis.

Israa7eela Asaa Nagaraa

2 GODAA qaalai taayyo yiidi, ²“Ba; baada Yerusalaame asaa haittan hagaadan yaagada awaajja; ‘Neeni yelagatettan taayyo ai keena ammanettidaakko, qassi neeni biron mishiran de7iyo wode, tana ai keena siiqidaakko, taani GODAI has-sayais. Neeni bazzo gidduwaara, zeretti zeretti erenna biittaaara tana kaalladasa. ³He wode Israa7eeli GODAAYYO geeshsha. I shiishshiyo baira katta; appe miida ubbati mooranchcha gididosona. Yaatin, eta bolli iitabai yiis. Taani GODAI haggaa odaas’ yaaga” yaagees.

⁴Inttenoo, Yaaqooba asatoo, Israa7eela zaretoo, ubbaikka GODAA qaalaa siyite!

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Kase intte aawati tanan ai mooro demmidi, taappe haakkidi biidonaa? Eti pattenaa eeqatuyyo goinniiddi, pattennabaa gididosona.

⁶Eti, ‘Nuna Gibxeppe kessidaagee, qa77enne aafu gidida bazuwaara, koshainne

¹1:12 “Naagais” giyoogee Ibraisxxe qaalaa “Lauze” giyoogaa milatees.

sakkana xumai de7iyo biittaara, ai asinne aadhdhenna woikko de7enna sohuwaara kaalettida GODAI awan de7ii?’ yaagibookkona. ⁷Intte appe teeraanne lo77obaa maana mala, taani inttena aradda biittau ehaas; shin intte yiidi, ta biittaa tunisidetanne tana sheneyiyaabaa oottideta. ⁸Qeesetikka, ‘GODAI awan de7ii?’ yaagibookkona. Ta higgee eta kushiyan de7iyo asatikka tana eribookkona. Deriyaa haariyaageetikka ta bolli makkalidosona. Hananabaa yootiyaageetikka Ba7aala sunttan hananabaa yootidi, pattenna eeqatuyyo goinnidosona” yaagees.

⁹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Hegaa gishshau, taani inttena bironkka mootana; intte naatu naatakka mootana. ¹⁰Ane argo baggi biidi, Qophphiroosa giyo haruuruwaa xeellite. Woikko arshsho baggi Qeedaare giyo biittaa asa kiitidi xomoosissite. Yaatidi ane haggaa malabai hagaappe kase baggan hanidaakkonne be7ite. ¹¹Eti tumu xoossata gidana xayikkonne, deree ba xoossata laammibeenna. SHin ta asai tana ba bonchuwaa pattenna eeqatun laammiis” yaagees.

¹²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Salotoo, ‘Pooral’ giite; dagammidi kokkorite! ¹³Aissi giikko, ta asai naa77u iitabata oottiis; hegeetinne, de7o haattaa pultuwaa tana aggiis; haattaa oiqqanau danddayenna, xoo7etiichchida ollaa baayyo bookkiis.

¹⁴“Israa7eeli ashkkaranne gidenna; son yelettida aillenne gidenna. Yaatin, i aissi do7i oiqqiyoobaa gididee? ¹⁵A morkketi gaammodan, a bollan gudidosona. Eti bantta qaala xoqqu oottidi daaridosona; eti a biittaa booddila kessidosona; a katamatikka laalettidi, de7iyaabaa xayidosona. ¹⁶Hegaa bollikka Memppisanne Xaafi-naasa asati a liiphiyaa meedidosona. ¹⁷Nenoo Israa7eelaa, i nena ogiyan kaalettishin, GODAA ne Xoossaa aggidooagan haggaa ne bolli ehiidai nena gidikkii? ¹⁸Naile SHaafaappe haattaa uyanau Gibxxe biyoogee nena ai maaddanee? Woikko Efiraaxi-isa SHaafaappe haattaa uyanau Asoore biittaa biyoogee nena ai go77anee? ¹⁹Simmi ne iitatetta nena qaxxayana; neeni tana aggidoogee ne bolli pirddana” yaagees.

Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Neeni tana GODAA ne Xoossaa aggidoogee ai keena iitanne camo gidiyaakko, ane eranne be7a. Neeni taayyo yayyiyo yashshi nenan baawa.

²⁰“Taani ne qambarang beni menttaas; ne qashuwaakka duuttaas. Yaatinkka, ‘Taani neeyyo oottikke’ yaagadasa. Yaagada dere ubbaa bollinne daashsha mittaa ubbaa garssan shaaramuxadan zin77adasa. ²¹Taani nena muruta zersettaappe ekkada, lo77o woine turadan tokkaas. Yaatin, waana guyye simmada, woran mokiida, moorettida woine tura gidadii?” yaagees.

²²Qassikka Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni hancchiiciyan meecettiyaakkokka, saamunaa darissada gorppettiyaakkokka, ne mooruwaa qitai ha77ikka ta sinttaana. ²³Neeni waanada, ‘Taani tunabeikke; taani Ba7aala eeqatuyyo goinnanau woxxabeikke’ gaanau danddayai? Ane neeni wombban hanidobaa xeella; neeni oottidobaanne akeeka. Neeni yaanne haanne wottaa jaamiya gaameelee mala. ²⁴Neeni bazuwaa meezetida, ba ziitaa wode carkkuwaa singgettiya haree mala. A birassau eqqaichchin, ooni o teqqanau danddayii? O ziittiya ai wodala hareenne daafureenna; i i ceggenan o demmi aggees. ²⁵Nenoo, Israa7eelaa, ne caammai wurana gakkanaashiininne ne kookkee melana gakkanaashin, hara xoossatu geeduwaa hagaadan woxxoppa. SHin neeni, ‘Ixxisi, hegee tana ainne maaddenna. Aissi giikko, taani imatta xoossata siiqarggaas; taani etau goinnana’ yaagadasa.

²⁶“Kaisoi ohettido wode yeellatiyoogaadan, Israa7eela asai yeellatees; etikka, eta kawoti, eta halaqati, eta qeesetinne eta hananabaa yootiyaageeti ubbai yeellatoosona. ²⁷Eti mittaa, ‘Neeni ta aawaa’ yaagoosona; qassi shuchchaa, ‘Neeni tana yeladasa’ yaagoosona. Eti taayyo bantta som77uwaa aggidi, bantta zokkuwaa zaaridosona. SHin eti metootiyo wode tana, ‘Dendda! Denddada nuna ashsha!’ yaagoosona. ²⁸SHin anee, intte intteyyo medhdhido xoossati awan de7iyoonaa? Intte metootiyo wode inttena ashshanau danddayikko, ane denddona! Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte xoossati intte katamatu keena cora” yaagees.

²⁹GODAI hagaadan yaagees; “Intte tanaara aissi mootetteetii? Intte ubbaikka taayyo makkalideta. ³⁰Taani inttena coo mela qaxxayaas; qaxxayinkka intte baayibeekketa. Namissetida gaammuwaadan, intte bisoi intte hananabaa yootiyaageeta mirggiis” yaagees.

³¹Inttenoo, ha wodiya yeletatoo, GODAA qaalaa siyite! I hagaadan yaagees; “Taani intteyyo, Israa7eelatuyyo bazzo mala woi sakkana xuma biittaa mala gidanaayye? Yaatin, aissi ta asai, ‘Nuuni nu shenedan baana; naa77antto mulekka neekko simmokko’ yaagii? ³²Geela7iyaa ba alleequwaa woikko bullashettiyaara ba bullachchaa maayuwa dogai? SHin ta asai tana qoodi baina gallassaa dogiis. ³³Neeni ne laggettoto geeduwaa woxxiyoogaa aiba meezetadii! Keehi iita maccaasatikka ne ogiyaappe tamaanau danddayoosona. ³⁴Qassi menttidi gelishin oiqqido asaa suuttan gidennan, xillo hiyyeesatu suutta xacan ne maayoi mooretti uttiis.

“Neeni haggaa ubbaa oottadakka, ³⁵‘Taani xillo; tumuppe GODAI ta bolli hanqqet-tenna’ yaagaasa. Neeni, ‘Taani nagara oottabeikke’ giyo gishshau, taani ne bollan pirddana. ³⁶Yaani neeni ne ogiyaa laammanau aissi bichchaarai? Kase nena Asoore biittai yeellayidoogaadan, Gibxxe biittaikka yeellayana. ³⁷Neeni haggappekka ne huuphiyaa oiqqada kiyana. Aissi giikko, GODAI neeni ammanettiyoogeeta ixxiis. Neeni etan maadettakka” yaagees.

Ammanettenna Israa7eelo

3 GODAI hagaadan yaagees; “Issi asi ba keettaayyiyo yeddin, a baada hara azinaa gelikko, he bitanee naa77antto o zaarii? Zaarikko he biittai aadhdhida tunaa tunees! SHin neeni shaaramuxadan, cora laggettotuura de7adasa; yaanadakka ha77i neeni taakko simmuutee! ²Ane xoqqu gaada, aibinne baina dereta xeella. Neeni shaaramuxadan zin77abeennasi hegan de7ii? Arabai bazzon bonqqanau uttidi naagiyoogaadan, neeni laggettota naagaida ogiyaa xaphon uttadasa. Yaatada ne shaaramuxaaninne ne iitatettan biittaa tunissadasa. ³Hegaa gishshau, badhdheesai teqettiis; silaa iraiikka bukkennan aggiis. Hegaa hanikkokka, neeyyo shaaramuxiyo merai de7ees; neeni yeellatennan ixxadasa.

⁴“Ha77i neeni tana, ‘Ta aawau, ta naatettaasappe doommin, neeni tana siiqaasa. ⁵Neeni ubbaton ta bolli yiillotuutee? Ne hanqqoi merinaukka aggennee?’ yaagaasa. Ee, neeni haggaa yaagaasa; shin neeni oottanau danddayiyo iitaa ubbaa oottaasa” yaagees.

⁶Kawoi Yoosiyaa kawotido laitti, GODAI tana hagaadan yaagiis; “Hanna amanoi baina Israa7eela oottidobaa neeni be7adii? A dere ubbaa bollinne daashsha mittatu ubbaa garssi baada, yan shaaramuxaasu. ⁷A haggaa ubbaa oottadakka, taakko simmausu gaada qoppaas, shin simmabeikku. Qassi i michchiyaa, ammanet-

tenna Yihudakka hegaa be7aasu. ⁸ Ammanoi baina Israa7eela daroton shaaramuxido gishshau, paramaa immada o yeddaas. Hegaa gidinkka Israa7eeli michchiyaa, ammanettenna Yihuda yayyennaagaa taani be7aas; akka kiyada shaaramuxaasu. ⁹ Shaaramuxiyoogee iyyo qii laafabaa gidiyo gishshau, mittaaranne shuchchaara shaaramuxada biittaa tunissaasu. ¹⁰ Hegan ubbankka i michchiyaa, ammanettenna Yihuda, coo simmidabaa milatausuppe attin, kumetta wozanaappe taakko simmabeikku. Taani GODAI hagai odaas” yaagiis.

¹¹ GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Ammanettenna Yihudippe ammanoi baina Israa7eela xillo. ¹² Ba; baada huuphessa baggaassi hagaadan yaagada awaajja; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Bii, ammanoi baina Israa7eelee, simma! Taani maarotai kumidoogaa gidiyo gishshau, taani nena iita aifiyan xeellikke. Merinuu hanqqettikke. ¹³ Gidikonne, neeni, “Taani GODAA ta Xoossaa bolli makkalaas. Alaga xoossatuura daashsha mittaa ubbaa garssan shaaramuxaas. Ne qaalaayyo azazettabeikke’ gaada ne mooruwaa ammananau koshshees. Taani GODAI hagai odaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁴ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, ammanettenna asatoo, simmite; aissi giikko, taani intte azinaa. Taani inttena issuwaa issi katamaappe, naa77aa issi yaraappe doorada ekkana; ekkada inttena Xiyoone ehaana. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, taani ta wozanaadan, inttena heemmiya henttanchchata intteyyo immana. Eti inttena eratettaaninne akeekan heemmana” yaagees.

¹⁶ Qassikka GODAI, “He gallassatun intte he biittan corattiyo wode, asati, ‘GODAA Maachchaa Taabootaa’ giidi haasayokkonna. I etayyo karihinne geenna, woikko hasayettenna, woikko bainaageekka etau qofettenna; qassi harai osettenna. ¹⁷ He wodiyan eti Yerusalaame GODAA Kawotaa Araataa giidi xeesana. Kawotetta ubbaappe asai GODAA sunntaa bonchchanau Yerusalaame shiiqana. Hegaappe sinttan eti ixixisi giidi, bantta iita qofaa kaallokkonna. ¹⁸ He gallassatun Yihudaa asati Israa7eela asatuura issippe gaittidi, huuphessa bagga biittaappe taani kase intte aawata laatissido biittaa issippe yaana” yaagees.

Xoossaa Asai Eeqaa Misiletussi Goinniis

¹⁹⁻²⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena attuma naatudan waata wotanaakkonne, payya biittaa, kawotetta ubbaappe aadhdhidi, lo77iya biittaa waata laatissanaakkonne qoppaas. Qassi tana, ‘Ta aawau’ giidi xeesanne tana kaalliyooosaappe guyye simmokkonna gaada qoppaas. SHin Israa7eela asatoo, intte ba azinaayyo ammanettenna maccaaseedan taayyo ammanettibeekketa” yaagees.

²¹ Aibakko baina xoqqa deretu bolla cenggurssai siyettees; hegeenne, Israa7eela asaa yeehuwanne watiwatuwaa. Aissi giikko, eti bantta ogiyaa geellayidosonanne GODAA bantta Xoossaa dogidosona. ²² GODAI eta, “Inttenoo, ammanoi baina asatoo, taakko simmite. Intte ammanettana mala, taani inttena pattana” yaagiis.

Yaagin eti, “Eeno, nuuni neekko simmana. Aissi giikko, neeni GODAA nu Xoossaa. ²³ Nuuni keratu huuphiyaaninne deretu huuphiyan eeqau goinniyoogee tumuppe cimo. Tumuppe nuuyyo, Israa7eelatuuyyo atatetta GODAANA, nu Xoossaana. ²⁴ Nu yelagatettaasappe doommin, nu aawati daafuridi demmidobaa, eta dorssaanne miizaa, eta maccanne attuma naata, yeellayiya eeqati mi xaissidosona. ²⁵ Nu yelagatettaasappe doommidi, hachchi gakkanaassi, nuunikka nu aawatikka GODAA nu Xoossaa bolli nagaraa oottida. GODAA nu Xoossaa qaalaassi azazettibookko. Hegaa

gishshau, ane nuuni yeellau duge gufannoos; qassi kaushshai nuna afaladan kammo” yaagoosona.

Simmite Giyo Xeessaa

4 GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asau, simmikko, haa taakko simmite. Intte taani shenetiyo intte eeqata ta sinttappe diggikko, taappe wora baana xayikkonne ²intte tuman, suuretetaaninne xillotettan, ‘GODAI ero!’ giidi caaqqikko, he wode kawotettati an anjettananne an ceeqqana” yaagees.

³GODAI Yihudaa asaayyoonne Yerusalaamen de7iyaageetuyyo hagaadan yaagees; “Intte otta biittaa goyite; agunntaa bolli zeroppite. ⁴Inttenoo, Yihudaa asatoo, Yerusalaamen de7iyaageetoo, intte intte huuphen Xoossaayyo qaxxarettite; intte wozanaa shoohuwaa diggite. Hegee xayikko, intte oottido iitatettaa gishshau, ta hanqqoi tamaadan eexxi kiyana. A ooninne toissanau danddayenna” yaagees.

GODAI Huuphessa Bagga Biittaappe Iitabaa Ehees

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Yihudan yootite. Yerusalaamen, ‘Biitta ubban malkkataa punnite!’ yaagidi awaajjite. Intte qaalaa xoqqissidi, hagaadan giidi waasite! ‘Issippe shiiqite! Ane gimbee yuuyi aadhdhido katamaa hinddite!’ yaagite.

⁶Asai Xiyoone baana mala malaatite! Intteyyo saro attanau baqatite! Gam77oppite! Aissi giikko, taani huuphessa bagga biittaappe iitabaanne gita bashshaa ehais.

⁷Gaammoi ba de7iyo buuraappe kiyiyoogaadan, kawotettata xaissiyaagee ba sohuwaappe denddiis. Denddidi intte biittaa xaissanau yiis. Intte katamati mooretidi ona gidana. ⁸Hegaa gishshau, waaruwaa maayidi, ‘Aayyee! Aayyee!’ yaagidi zilaalitenne yeekkite. Aissi giikko, GODAA hanqqoi suulliyaagee nu bollappe kichchichibeenna” yaagees.

⁹Qassikka GODAI, “He gallassi, kawuwaa wozanainne halaqatu wozanai taahana. Qeesetikka dagamma. Hananabaa yootiyaageetikka, ‘Poora!’ giidi doonaa oiqqana” yaagees.

¹⁰Yaagin taani, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, bisoi eta qooriyan wodhdhiyo wode, ‘Intteyyo sa7i saro gidana’ yaagada, ha asaanne Yerusalaame pala cimo cimmasa” yaagaas.

¹¹He wodiyan ha asaassinne Yerusalaameessi, GODAI hagaadan yaagees geetetana; “Bazzuwan de7iya aibinne banna xoqqa deretuppe michchiyaa carkkoi ta asaa bolli carkkana; shin hegee kattaa suragganaassanne geeshshanaassa gidenna. ¹²Hegaappe keehi wolqqaamiya carkkoi ta azazuwan carkkana; ha77i taani eta bolli pirddana” gees geetettana.

Yihudaa Biittai Morkkiyan Doodettiis

¹³Be7ite, morkkee shaaraadan kiyees. A paraa gaaretikka gote mala; a parati argganttaappekka aadhdhi eesotoosona. Aayye7ana nunoo! Baa xayida!

¹⁴Nenoo Yerusalaamee, attana mala, ne wozanaa meeccada iitatettaappe geeshshargga! Iita qofai ne wozanan aude gakkanaashin gam77anee? ¹⁵Daana katamaappenne Efireema Deriyaappe yiidaageeti iitabaa awaajjoosona. ¹⁶⁻¹⁷GODAI hagaadan yaagees; “Kawotettatuyyo yootite; Yerusalaameyyookka hagaadan yaagidi awaajjite; ‘Haaho biittaappe olai yees; yiidi Yihudaa katamatu bollan alaa-

hees. I ta bolli makkalido gishshau, gaden de7iya kattaa naagiyaageetuugaadan, he olanchhati Yihudaa yuushuwan yuuyi aadhhoosona' yaagite" yaagees.

¹⁸ Yihudaa asatoo, intte hanoinne intte oosoi hagua ubbaa intte bolli ehiis. Hagee intteyyo qixaate. I ai keesa cammiyaabee! Intte wozanaa ai keesa caddiyaabee!

Ermmaasi Ba Asaa Gishshau Zilaaliis

¹⁹ Aayyee tanoo! Taani hagua waata danddayanee! Aayyee ta wozanau! Ta wozanai diddiqees; taani co77u gaanau danddayikke. Aissi giikko, taani malkkataa punettaanne olaa alaassaa siyaas. ²⁰ Iitabai iitabaa kaallees; mule biittai moorettiis. Ta dunkkaanetinne magalashoti eesuwan xayidosona. ²¹ Taani aude gakkanau olaa malaataa xeellaneenne malkkataa punettaa siyanee?

²² GODAI hagaadan yaagees; "Ta asai eeyya; eti tana erokkona. Eti qofi bainna naata; etayyo akeeki baawa. Eti iitabaa oottanau eranchcha; shin lo77obaa oottanau erokkona" yaagees.

Ermmaasi Be7ido Ajjuuata

²³ Taani sa7aa xeellaas; xeellada sa7ai giigiichchibeennaagaanne aibinne bainna mela gidioogaa be7aas. Qassi salota xeellaas; xeellada etan poo7oi bainnaagaa be7aas. ²⁴ Taani dereta xeellaas; xeellada eti qaaxxiyoogaanne kerati ubbai guyyenne sinttau gajigajiyoogaa be7aas. ²⁵ Taani xeellaas; shin aiba asanne be7abeikke; saluwaa kafotikka ubbai paallidi baqatidosona. ²⁶ Taani xeellaas; xeellada aradda biittai qa77e gididoogaa be7aas; GODAA sinttan, a suulo hanquuwaa sinttan he biittaa katamatikka yoodettidosona.

²⁷ GODAI hagaadan yaagees; "Mule biittai moorettana; shin taani a wurssa xaisikke. ²⁸ Hegaa gishshau, sa7ai yeekkana; salotikka bollan xumana. Aissi giikko, taani garggaas; marssettikke. Taani qofaa qachchaichchaas; aggikke" yaagees.

²⁹ Paraasatunne wonddafiyaasatu garmmaamuwan, asai katama ubbaappe goosis. Baggati woxxidi woraa garssi gelin, baggati qassi zaallaa shibboosona. Katamai ubbai onidi, de7iya asa xaiiis.

³⁰ Nenoo, moorettaichchidaaree, neeni ai oottai? Ne zo7o maayuwaanne aissi maayai? Worqqa alleeqonne aissi wottai? Ne aifiyaa ciruwaanne aissi tiyai? Neeni coo mela nena loittaasa. Ne laggettoti nena karidosona; eti nena woranau koyoosona. ³¹ Taani maareta ohettida maccaasiyaa waassiyooogaa mala waasuwaa siyaas. I waasoi koiro na7a yeliya maccaasee ooliyaa mala. He waasoi, Yerusalaama shemppuwaa teqettada, ba kushiya zohaidda, "Aayyee tanoo! Hekko tana woranau hanoosona!" yaagada waassiyoo waasuwaa.

Yerusalaame Asaa Nagaraa

5 GODAI hagaadan yaagees; "Ane Yerusalaame ogiyaa pudenne duge hemetite; ane yuuyi aadhdhidi xeellitenne akeekite; a gutaranka koyite. Xillo pirdiyaanne tumaa koyiia issi asa intte demmikko, taani Yerusalaame maarana. ² SHIN eti, 'GODAI ero' giikkokka, eti tumuppe wordduwan caaqoosona" yaagees.

³ Abeet GODAU, ne aifeti tumaa xeellokkonaayye? Neeni eta dechchadasa, shin eta sakkibeenna. Neeni eta kinchcherettadasa, shin eti seeraa ekkennan ixidosona. Eti bantta som77uwaa zaallaappe aatti minttidi, bantta nagaraappe simmennan ixidosona.

⁴Hegaappe guyyiyan, taani hagaadan yaagada qoppaas; “Hageeti hiyyeesa kanchche; hageeti eeyya. Aissi giikko, eti GODAA ogiyaa, bantta Xoossaa higgiiyaa erokkona. ⁵Simmi taani gita asatukko baananne etau odana. Aissi giikko, eti GODAA ogiyaa, bantta Xoossaa higgiiyaa eroosona” yaagada qoppaas. SHin eti ubbaikka is-sippe a qambbaraa menttidisonanne qashuwaakka duuttidosona. ⁶Hegaa gishshau, gaammoi ba woraappe kiyidi, eta worana. Suilaalee bazzoppe kiyidi, eta mi xais-sana. Maahee eta katamata zuggidi naagana. He katamatuppe kiyiwa ubbai puuzetti wurana. Aissi giikko, eta makkalai dalggiis; eta herecaikka dariis.

⁷GODAI hagaadan yaagees; “Taani intte nagaraa aissi atto goo? Intte naati tana aggidi, worddo xoossatun caaqqidisona. Taani eta mizada kalissaas; shin eti shaaramuxidosonanne shaaramuxatu keettaa ziiridosona. ⁸Eti xiikettida korima paradan ziittiiddi, hara asa machcho laggettanau jaamoosona. ⁹Tumu taani ha yohotu gishshau, eta qaxxayanau bessikkinaa? Hagaa mala kawotettaassi ta haluwaa kessikkinaa?” yaagees.

¹⁰⁻¹¹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “I woiniyaa turaa maaraa giddoora biiddi bashshite; shin wurssi xaissoppite. I tasheta kari olite; aissi giikko, eti GODAASSA gidokkona. Israa7eela asatinne Yihudaa asati mulekka ammanetti-bookkona” yaagees.

¹²Eti hagaadan giidi, GODAA bolli wordduwaa haasayidosona; “I ainne oot-tenna; qohiyaabi aibinne nu bolli yeenna. Morkkiyaa bisuwaa woikko koshaa nuuni mulekka be7okko. ¹³Hananabaa yootiyaageeti carikko mala; etan Xoossaa qaalai baawa. Hegaa gishshau, eti giyoobai ubbai eta gakko” yaagoosona.

¹⁴Hegaa gishshau, GODAI, Ubbappe Wolqqaama Xoossai Israa7eela asaa hagaadan yaagees; “Eti ha qaalaa haasayido gishshau, taani ta qaalaa ne doonan tama kessana. Ha asaakka mitta kessana; he tamai eta mi xaissana” yaagees.

¹⁵GODAI inttena hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte bolli haaho biittaappe issi kawotettaa ehais. Inne wolqqaamanne beni kawotetta. Eta qaalaa intte erenna, eta haasayaikka intteyyo gelenna kawotetta. ¹⁶Eta zubbiiyaa shoohoi dooya de7iya duufo mala. Eti ubbaikka wolqqaama asa. ¹⁷Eti intte kattaanne qumaa dafidi maana. Intte attuma naatakka macca naatakka worana. Intte dorssaakka miizzaakka dafidi maana. Intte woiniyaa turaa teeraakka balasiyaa giyo mittaa teeraakka dafidi maana. Intte ammanettiyo, gimbbettida katamatakka eti bantta bisuwan olidi bashshana” yaagees.

¹⁸GODAI Ermmaasa hagaadan yaagees; “SHin he gallassatun gidikkokka, taani ta asaa muleera wurssa xaissikke. ¹⁹Asai nena, ‘GODAI nu Xoossai nu bolli hagaa ubbaa aissi oottidee?’ giidi oichchiyo wode, neeni etayyo, ‘Intte tana, GODAA ag-gidi, inttesan imatta xoossatussi oottidoogaadan, hegaadan intteikka asasan imatta asatussi oottana’ yaaga” yaaggiis.

Xoossai Ba Asaa, “Inttena Erite” Gees

²⁰Qassikka GODAI, “Hagaa Yaaqooba asatuuyo oda; Yihudaa biittankka hagaadan yaagada awaajja; ²¹Inttenoo, aifee de7ishin xeellennaageetoo, haittai de7ishin siyennaageetoo, eeyyanne damma asatoo, hagaa siyite! ²²Laa intte taayyo aissi yayyekketii? Intte ta sinttan aissi kokkoreketii? Aissi giikko, taani shaahetaa abbaayyo zawa, merinau a pinttena dirssa oottaas. Beetati pushakettikkokka xoo-nanau danddayokkona. Eti guummikkokka pinnanau danddayokkona. ²³SHin ha

asatuuyo muumenne makkala wozanai de7ees. Eti issi baggi simmidi, wora bi-idosona. ²⁴Eti bantta wozanan, “Nuussi silaa iraara gabbaa iraara wodiyan wodiyan immiya, nuna nu kattaa dabarssissennan shiishissiya GODAASSI, nu Xoossaassi, ane yayyoos” gibookkona. ²⁵Intte iita oosoi hageeta teqqiis. Intte nagarai inttena lo77obaappe ashshiiis’ yaaga” yaagees.

²⁶GODAI hagaadan yaagees; “Ta asaa giddon iita asati de7oosona. Kafota oiqqanau naagiya asatudan zuggidi naagoosona. Eti gitiyaa yeggoosona; yeggidi asata oiqqoosona. ²⁷Koottan kafoi kumidoogaadan, eta keettan cimoi kumiis. Hegaa gishshau, eti gitanne dure gididosona. ²⁸Eti orddenne modhdho gididi diccidosona. Eta iita oosuwaassi zawai baawa. Eti aawi bainna naata shatinttanau eta gishshaa mootettokkona; hiyyeesatu maataakka naagibookkona. ²⁹Yaatin, taani GODAI eta hegaa gishshau, qaxxayanau bessikkinaa? Hagaa mala kawotettaa bolli ta haluwaa kessanau bessikkinaa?” yaagees.

³⁰Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Daro iitabainne daganttiyaabai biittaa bollan haniis. ³¹Hananabaa yootiyaageeti wordduwaa yootoosona; qeesetikka eta zoriyan aissoosona. Ta asaikka hegaa malabaa dosees! SHin wurssettan waanuu-teetii?” yaagees.

Yerusalaamee Morkkiyan Doodettiis

6 Qassikka GODAI, “Inttenoo, Biniyaama asatoo, intte shemppuwaa ashshanau baqatite! Yerusalaameppe kiyite! Taqo7a kataman malkkataa punnite! Beeti-Hakkareema giyoosan malaataa bessite! Aissi giikko, huuphessa baggappe iitabainne hanttaara bashshai yaana hanees. ²Taani lo77iyaanne ufaissiya Xiyoone katamata xaissana. ³Morkketi henttanchchatudan bantta wudiya ekkidi, a bolli yaana. Yiidi a yuushuwan bantta dunkkaaniyaa dunkkaanana; bantta wudiyaanne bantta sohuwan sohuwan heemmana. ⁴Eti issoi issuwaa, ‘Yerusalaameera olettanau giigite! Denddite! Ane nuuni a seeta gallassi oloos. SHin aayye7ana! Sa7ai qam-meess; omarsaa kuwai aduqqi aduqqi bees. ⁵Hegaa gishshau, denddite! Denddidi ane qamma oloos; olidi a qatuwaa laaloos’ yaagidi maqettoosona” yaagees.

⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Mittata qanxxite. Yerusalaame gimbbiyaa lanqqen biittaa dooridi diddiqite. He kataman naaqoi kumido gishshau, i qaxxayettanau bessees. ⁷Ollai ba haattaa pulptiyoogaadan, ikka ba iitatettaa pulttees. Makkalabainne bashshabai a giddon siyettees. Muletoo a sahoinne masunttai ta sinttan beettees. ⁸Nenoo Yerusalaamee, taani nena seeriyoogaa ekka. Ekkennan ixkikko, taani neeppe shaahettananne ne biittaa issi asinne de7enna baadine biitta kessana” yaagees.

Israa7eela Asaa Makkalaa

⁹Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa teeraa poshiliy-oogaadan, Israa7eela asaa atettata loittidi poshilitte. Woiniyaa teeraa qoriya asadan, intte kushiyaa daashshatu giddo naa77anttuwaakka yeddite” yaagees.

¹⁰Taani oossi odooshsha? Oona seerooshsha? Ooni siyanddeeshsha? Be7ite, eti siyenna mala, eta haittai baretti uttiis. Be7ite, GODAA qalai etayyo qilliicciyoobaa giddiis; eti an ufaittokkona. ¹¹Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi tanan kumi uttiis. Taani ha hanquwaa teqqanau danddayikke.

Yaatin, GODAI tana hagaadan yaagees; “Ta hanquwaa ogiyan de7iya naatu bollinne shiiqida yelaga asaa bolli tiga. Maccaasiyookka azinaakka, ceeggi wurida asaakka i ekki baana. ¹²Taani he biittan de7iyaageetu bolli ta kushiya yeddiyo wode, eta keettati, eta goshshaarakka eta maccaasaarakka ubbai haratuyyo imetana” yaagees.

¹³Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Guuttaikka gitaikka ubbai woriyaa maanau yiiqetees. Hananabaa yootiyaageetikka qeesetikka ubbai asa cimmoosona. ¹⁴Ta asaa masunttaa sakkennabaa giidi, guutta xaliyaa wottoosona. Saroi bainnan, ‘Saro; saro!’ yaagoosona. ¹⁵Ha sheneyiya oosuwaa oottidi, eti yeellatidonaa? CHii, eti mulekka yeellatibookkona. Eti yeelli aibakkokka erokkona. Hegaa gishshau, etikka kunddidaageetu gidon kunddana. Taani eta qaxxaiyo wode, eta kaushshana” yaagees.

¹⁶GODAI hagaadan yaagees; “Ogiyan eqqidi xeellite; beni loossoti de7iyooosaa oichchite. ‘Lo77o ogee awan de7ii?’ yaagidi oichchitenne an hemettite. Yaatidi intteyyo shemppi ekkite. Yaagin intte, ‘Nuuni he ogiyan hemettokko!’ yaagideta. ¹⁷Taani naagiyaageeta intte bolli sunttada, ‘Malkkatai punettiyo wode siyite!’ yaagada odaas. SHin intte, ‘Nuuni siyokko’ yaagideta.

¹⁸“Hegaa gishshau, kawotettatoo, siyite! Maabarattoo, taani ta asaa oottiyoobaa erite! ¹⁹Sa7an de7iya asatoo, haggaa siyite! Taani eta iita qofaa gishshau, iitabaa ha asaa bolli ehais. Aissi giikko, eti ta qaalaa siyennan ixidosona; ta higgiaakka oli bayidosona. ²⁰Saaba giyo biittaappe yiida ixaani woikko haaho biittaappe yiida sawiya qimamee tau aisse? Intte xuuggiyo yarshshoikka ekettenna. Intte yarshshoi tana ufaissenaa” yaagees.

²¹Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ha asaa sinttan xubeta wottana. Wottin aawatinne naati issippe etan xubettana. SHoorotinne laggeti xayana” yaagees.

Huuphessa Baggaappe Woraajjiya Olanchchata

²²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, huuphessa bagga biittaappe olanchchati woraajjoosona; issi gita kawotettai sa7aa gaxaappe denddiis. ²³Eti wonddafiyaanne tooraa oiqqidosona. Eti qareti bannaageetanne yeddi maarenaageeta. Eti bantta paran piriixiyo wode, abbaa guummiyoogaadan guummoosona. Inttenoo, Xiyooone katamaa asatoo, eti inttena olanau issi asadan salppidosona” yaagees.

²⁴Nuuni he oduwaa siyin, nu kushee hilssi giis. Maccaasiyo maaretai oiqqiyooogaadan, nuna metoi un77iis. ²⁵SHooqaa kiyoppite; ogiyaarakka hemettoppite. Aissi giikko, morkkee bisuwaa oiqqiis; yaara haarakka daganttiyaabai de7ees. ²⁶Hai ta asau, waaruwaa maayidi, bidinttan gonddoretite; ba mexi issi na7aassi yeekkiyaabaadan misho yeehuwaa yeekkite. Aissi giikko, xaissiyaagee akeekennan de7ishin, nu bolli yaana.

²⁷GODAI Ermmaasa hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, neeni eta ogiyaa xomoosana malanne paaccana mala, taani nena birataa paacciya asa kessaas; ta asaakka paacettiya birataa kessaas. ²⁸Eti ubbai zigiri yuuyiya, odin ekkenna makkalanchcha. Eti nahaasenne birata; eti ubbaikka mooruwaa oottoosona. ²⁹Birataa bollan de7iya kinssaa xuuggidi geeshshana mala, womppiinai wolqqappe womppiinettiis. SHin geeshshanau waayido waayee ubbaikka mela; ta asaa gidon

de7iya iitati kichchibookkona. ³⁰ GODAI eta oli aggido gishshau, eti Olettida Biraa geettoosona” yaagees.

Ermmaasi Beeta Maqidasiyan Awaajjiis

7 GODAAPPE Ermmaasassi yiida qaalai haggaa; ²“GODAA Beeta Maqidasiyaa penggen eqqa. Eqqada, ha qaalaa hagaadan yaagada awaajja; ‘Inttenoo, GODAAYO goinnanau ha pengettuura geliya Yihudaa asatoo, ubbaikka GODAA qaalaa siyite!’ ³Ubbaaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Intte ogiyaanne intte oosuwaa laammite; laammikko, taani inttena ha sohuwan wottana. ⁴Cimo qaalaa, ‘Hagee GODAA Beeta Maqidasiyaa! Hagee GODAA Beeta Maqidasiyaa! Hagee GODAA Beeta Maqidasiyaa!’ yaagidi ammanettoppiti. ⁵Intte intte ogiyaanne oosuwaa tumuppe laammikko, issoi issuwaassi tumaa pirddikko, ⁶betetanne aawai bainna naata, azinai haiqqido am77e maccaasaa naaqqennan ag-gikko, ha sohuwan xillo asatu suuttaa gussennan aggikkonne, intte qohettennaadan, hara xoossatuyyo goinnennan aggikko, ⁷yaanikko, taani intte maizza aawatuyyo meri merinau immido biittan inttena wottana. ⁸Be7ite! Intte ainne pattenna cimo qaalaa ammanetteeta” yaagees’ yaaga” yaagees.

⁹ GODAI hagaadan yaagees; “Intte wuuqqeeta, woreeta, shaaramuxeeta, caaqqidi wordduwaa markkateeta, Ba7aala giyo eeqaayyo yarshshuwaa yarshsheeta, ha-gaappe kase intte erenna hara xoossatuyyo goinneeta. ¹⁰Yaatiidi ta sunntan xeegettida Beeta Maqidasiyaa yiidi, ta sinttan eqqidi, ‘Nuuni saro attida!’ yaageeta. SHin ha sheneyiya oosuwaa ubbaa oottanau saro attidetii? ¹¹Ta sunntan xeegettida ha Beeta Maqidasee intteyyo panggati qosettiyo gonggolo giidetiyye? Intte oottiyoojaa ub-baa taani ta huuphen be7aas” yaagees.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta sunntaassi de7iyooosaa oottada koiro doorido, Seelon de7iya ta sohuwaa ane biite. Ta asaa Israa7eela iiatettaa gishshau, taani he sohuwaa waatidaakko be7ite. ¹³Intte ha ubbabaa oottideta. Taani intteyyo zaara zaarada odaas; shin siyennan ixxideta. Taani inttena xeesaas; shin taayyo koy-ibeekketa. ¹⁴Hegaa gishshau, taani Seelo bolli oottidoogaa, hagan intte ammanet-tiyo, ta sunntan xeegettida ha Beeta Maqidasiyaa bollikka oottana. Intteyyoonne kase intte aawatuyyo immido sohuwan hagan, taani Seelo bolli oottidoogaa malaa zaarettada oottana. ¹⁵Intte dabbota, Efireema zerettata taani diggidoogaadan, ta sinttappe inttenakka diggana” yaagees.

Asai Azazettennan Ixxiis

¹⁶ GODAI hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, heggaa gishshau, ha asatuyyo woos-soppa; eta gishshataa oichchoppa woikko waassoppa; neeni etabaa gaannatoppa. Aissi giikko, taani neeyyo siyikke. ¹⁷Eti Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame oge-tun oottiyooobi aibakko be7ikkiiyye? ¹⁸Naati mittaa mixoosona; aawati tamaa eet-toosona; maccaasati, ‘Saluwaa kawiiyo’ giyo xooseessi oittaa uukkanau xiilliyaa munaqqoosona. Eti tana qohana giidi, ushshaa yarshshuwaa hara xoossatuyyo gus-soosona. ¹⁹Hagan tumu qohettiyai tanee? Hagan qohettidi yeellatiyai bantta hu-uphiyau eta gidokkonaa?” yaagees.

²⁰ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta yiilloinne ta hanqqoi ha sohuwaa bolli, asaa bollinne mehiyaa bolli, gaden de7iya mittaa

bollinne biittan de7iya kattaa bolli gukkana. Gukkidi eexxana; to77anaukka dand-dayenna” yaagees.

²¹Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Intte xuuggiyo yarshshuwaa hara yarshshotuura gujjidi, he ashuwaa intteyyo miite. ²²Taani eta Gibxxe biittaappe kessiyo gallassi, xuuggiyo yarshshobaa gidin, hara yarshshotubaa gidin, intte maizza aawatussi odabeikke woikko azazabeikke. ²³SHin taani etayyo ha azazuwaa immaas; ‘Taayyo azazettite. Yaatikko, taani intte Xoossaa gidana; inttekkata ta asaa gidana. Intteyyo lo77ana mala, taani inttena azaziyo oge uban hemettite’ yaagaas. ²⁴SHin eti taayyo siyennan woikko ezgennan ixxidosa. Eti bantta iita wozanaa muumetettaadan hemettidosona; eti sinttau biyoogaa ag-gidi, guyye biidosona. ²⁵Intte maizza aawati Gibxxe biittaappe kiyido gallassaappe doommidi, hachchi gakkanaassi, taani ta ashkkarata, hananabaa yootiyaageeta wonttin wonttin intteyyo kiittaidda takkaas. ²⁶SHin intte taayyo siyennan woikko ezgennan ixxideta. Intte morggiyaa zozzidetanne intte maizza aawatuppekka aad-hdhidi, iitabaa oottideta.

²⁷“Hagaa ubbaa neeni etayyo yootana; shin eti ne giyoobaa siyokkona. Neni eta xeesana; shin eti neeyyo koyokkona. ²⁸Hegaa gishshau, Ermmaasaa, neeni etayyo hagaadan yaaga; ‘GODAU ba Xoossau azazettenna woikko seerin simmenna kawotettai hagaa. Tumai xayiiis; tumai eta inxxarssaappe bayiis. ²⁹Intte huuphiyaa meedissidi olite. Aibinne baina xoqqa deretu bolli kiyidi zilaalite. Aissi giikko, GODAI bana yiilloyida yeletaa ixxiisinne aggi bayiis’ yaaga” yaagees.

³⁰Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Yihudaa asati ta sinttan iitabaa oottidosona. Eti ta sunttan xeegettida Beeta Maqidasiyaa tunissanau, tana sheneyiya ee-qata ehiidi, a giddon wottidosona. ³¹Eti bantta attuma naatanne macca naata taman xuuggidi yarshshanau, Hinnooma Zanggaaraa xoqqan Toofeeta giyo yarshsho sohuwaa gimbbidosona. SHin hegee taani eta azazabeennabanne ta qofan bannabaa. ³²Hegaa gishshau, he sohoi Hinnooma Zanggaaraa woikko Toofeeta geettetiyoogee attidi, SHuha Zanggaaraa yaagettidi xeesettana gallassati yoosona. Aissi giikko, moogiyo sohoi baina gishshau, Toofeeti eti bantta ahaa moogiyo soho gidana. ³³He wode he asatu ahai saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma gidana; eta yashissidi yedettiyaabi de7enna. ³⁴Taani ililssanne ufaissaa cenggurssai, bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssai Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun siyettennaadan teqqana. Aissi giikko, biittai baisa attana” yaagees.

8 GODAI hagaadan yaagees; “He wodiyan Yihudaa kawotu meqettai, halaqatu meqettai, qeesetu meqettai, hananabaa yootiyaageetu meqettainne Yerusalaamen de7iya asatu meqettai ubbai duufuwaappe maxettidi kiyana. ²Kiyidi eti si-iqido, kiitettido, kaallido, zoriyaa oichchidonne goinnido awau, aginaunne saluwaa xoolinte ubbau micettana. Eta meqettai shiiqenna woikko moogettenna; shin biittaa bollan pito mala gidana. ³Taani laalidosan de7iya, ha iita kawotettaappe attida asati ubbai de7uwaappe haiquwaa doorana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais” yaagees.

Nagaraanne Qixaatiyaa

⁴GODAI tana hagaadan yaagiis; “Asatuyyo yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Issi asi kunddikko, simmidi denddenneeyye? Woikko issi asi wora biikko, guyye

simmenneeyye? ⁵Yaatin, ha asai aissi wora biidee? Yerusalamee aissi ubbatoo wora bii? Eti cimuwaa baqqi oiqqidosona; haa simmennan ixidosona. ⁶Taani mintada ezggaas; shin eti tumaa haasayokkona. “Ta ai oottidanaashsho?” giidi ba iita oosuwaa paaxiyaabi issoinne baawa. Ubbaikka olayyo piriixiya paraadan bau bau woxxees. ⁷Harai atto, shimalaa giyo kafoti bantta wodiya eroosona; haraphpheti, dagicetinne waaliyaa giyo kafoti bantta simmiyo wodiya naagoosona; shin ta asai GODAA wogaa erenna.

⁸“Yaatin, waanidi, ‘Nuuni aadhdhida eranchcha; aissi giikko, GODAA higgee nunaara de7ees’ gaanau danddayettii? Worddanchcha xaafeti bantta biiriyana ta higgiiya worddo kessidoogaa be7ekketiyye? ⁹Aadhdhida eranchchati yeellatana; eti kauyyananne oiqtetana. Eti GODAA qaala olirggin, etayyo aiba eratetti de7ii? ¹⁰Hegaa gishshau, taani eta machcheta haratuyyo, eta gadiyaakka eta xoonidaageetuyyo immana. Aissi giikko, guuttaikka gitaikka ubbai woriyaa maanau yiqeetoosona. Hananabaa yootiyaageetikka qeesetikka ubbai asaa cimmoosona. ¹¹Eti ta asaa masunntaa sakkennabaa giidi, guutta xaliyaa wottoosona. Saroi bainnan, ‘Saro, saro!’ yaagoosona. ¹²Ha sheneyiya oosuwaa oottidi, eti yeellatidona? CHii, eti mulekka yeellatibookkona. Eti yeelli aibakkokka erokkona. Hegaa gishshau, etikka kunddidaageetu gidдон kunddana; eti qaxxayettiyo wode kauyyana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta tumuppe dafa ekkana. Eta woiniyaa turan aifee xayana; balasiyaa giyo mittankka aifee xayana. Ayyo bonccoikka shullana; taani etayyo immidobai etappe ekettiichchana” yaagees.

¹⁴Yaagin asati hagaadan yaagoosona; “Nuuni co77u giidi aissi uttiyoonii? Ane issippe shiiqite; hini gimbbettida katamata gelidi, yan haiqqoos. GODAI nu Xoossai nuna haiquwau pirddirggiis; nuuni a bolli nagaraa oottido gishshau, nuuyyo uyanau woriya haattaa immirggiis. ¹⁵‘Sa7i saro gidana’ giidi ufaissan naagida; shin lo77obi yibeenna. ‘Nuuni paxana’ giidi naagida; shin dagama gidiiis. ¹⁶Nu morkketu paraa daarettai Daana giyo kataman siyettees; eta korima paratu caagettan biittai ubbai qaaxxees. Biittanne biittan de7iyaabaa ubbaa, katamaanne kataman de7iya asaa ubbaa mi xaissanau yiidosona” yaagoosona.

¹⁷GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani shooshshata intte giddo yeddana. Murruniyaageetu daadumatai teqqanau danddayenna hasota intte giddo yeddana; yeddin eti inttena dukkana” yaagees.

Ermmaasi Azzaniis

¹⁸Paxanau danddayenna keenaa taani azzanaas; ta wozanaikka ta gidдон seerees.

¹⁹Ta asai haaho biittan waassiyo waasuwa siyite. Eti, “GODAI Xiyoonen baawee? Ha Xiyoone Kawoi naa77antto yan de7ennee?” yaagidi waassoosona.

Waassin GODAI eta Kawoi, “Eti bantta massido misiletun, bantta pattenna allaga eeqatun woni tana aissi yiilloyidona?” yaagees.

²⁰Yaagin asai, “Hekko cahaa wodeenne aadhdhiis; boneenne wuriis; nuuninne attibookko” yaagidi waassoosona.

²¹Simmi ta asai mazunxxido gishshau, ta wozanaikka mazunxxiis. Taani kayyottais; yeellai tana oiqqiis. ²²Gala7aaden tiyyiyo xalee baaweeyye? Yan aakimee de7ennee? Yaatin, ta asaa meqoi aissi paxennee?

9 Ta huuphee haatta olla gideerenneeshsha! Ta aifetikka afutta pultto gidorkkon-aashsha! Yaatiyaakko taani ta asatuppe morkketu kushiyan haiqqidaageetuyyo qamminne gallassi yeekkana shin! ²Taani ta asaappe shaahettada baana mala, taayyo bazzon manddarai aqiyso sohoi de7eerenneeshsha! Aissi giikko, eti ubbai shaaramuxa; eti makkaliya asaa zata.

³GODAI hagaadan yaagees; “Ta asati bantta inxxarssan wordduwaa odanau ubba wode giigi uttidosona; eta biittan tumaa gishshaa worddoi minniis. Eti iitaappe iitau aadhdhoosona; tana erokkona” yaagees.

⁴Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “SHooroi shooruwaappe naagetite; intte ishatakka ammanettoppите. Aissi giikko, ishi ubbi cimmiyaagaanne shooro ubbi zigiriyaagaa. ⁵SHooroi shooruwaa cimmees; issoinne tumaa haasayenna. Eti bantta inxxarssaa wordduwaa haasayanau tamarissi wottidosona. Eti nagaraa oottidi daafuroosona. ⁶Neeni cimo giddon de7aasa. Eti bantta cimuwana tana erennan ixidosa” yaagees.

⁷Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta seerissada paaccana. Ta asaa gishshau, simmi taani harabaa ai oottanau dandayiaanaa? ⁸Eta inxxarssai woriya zubbe mala; eti an cimuwaa haasayooosona. Bantta doonan issoi issuwaassi saro qaalan haasayooosona; shin bantta wozanan priyaa wottoosona. ⁹Yaatin, taani ha yohuwaayyo eta qaxxayanau bessikkinaa? Taani ta huuphiyau haggaa mala kawotettaa bolli haluwaa kiyikkinaa?” yaagees.

¹⁰Taani xoqqa deretussi yeekkananne waassana; bazzo hentta gadetubaa zilaalana. Aissi giikko, eti bayidosona; yaara issi asinne kanttenna. Mehe xaagoinne siyettenna; saluwaa kafotinne do7ati baqatidi biichchidosona.

¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Yerusalaame katamaa taani qolettida keelanne worakanati geessiyoo ona oottana. Yihudaa katamatakka ooninne de7enna baysa soho oottana” yaagees.

¹²Hegaa akeekanau aadhdhida eranchchi oonee? I hara asaassi yootana mala, GODAI ba inxxarssan oossi odidee? Issi asinne a giddoora kanttenna mala, biittau mooretidi, bazzodan onidoogee aibissee?

¹³GODAI yaagiis; “Hagee hanidoogee, etayyo taani immido higgiiya eti agido gishshaassa. Eti taayyo azazettanaaninne ha higgiiya kaallennan ixido gishshaassa. ¹⁴Hegaa aggidi, eti bantta wozanaa muumettetata kaallicosona; eti bantta aawati tamarissidoogaadanka Ba7aala giyo eeqatuyyo goinnidosona” yaagiis.

¹⁵Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ha asaa cammiya qumaa mizananne woriya haattaa ushshana. ¹⁶Eti woikko eta aawati erenna kawotettatu giddon taani eta laalana. Taani eta xaissana gakkanaashin, bisuwan yedettana” yaagees.

Yerusalaame Asai Zilaaliis

¹⁷Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ane qoppite. Yeehuwaa yeekkiya maccaasata xeesidi ehiissite; zilaassaa zilaaliya eranchcha maccaasatau kiittite. ¹⁸Eti eesuwana yiidi, nu aifee afutta siluwaa xohana gakkanaassinne nu aifiyaa ciroi haattaa pulttana gakkanaassi nu bolli zilaalona. ¹⁹Xiyoonen hagaadan giya zilaassaa cenggurssai siyettees; ‘Aayyeeroo! Nuuni

moorettida! Nuuni mulekka kauyyida! Nu keetta qolettiichchido gishshau, nuuni biittaa aggidi baanau koshshees' yaagoosona" yaagees.

²⁰ Inttenoo, maccaasatoo, GODAA qaalaa siyite! Intte haittai a doonaappe kiyiya qaalaa ezggo. Intte macca naata zilaassaa tamarissite; shooriyaa shooriyo koissaa tamarissu. ²¹ Aissi giikko, haiqoi naata ogiyan, wodallatakka gutaran qeexiiddi yiidi, nu maskkooteta gakkii; nu kawo keettatunkka geliis.

²² GODAI tana hagaadan yaagidi azaziis; "GODAI hagaadan yaagees; 'Asaa ahai pituwaadan demban laalettana; eti cakkiyaageeti cakkidi olido kattaa mala; eta ooninne shiishshenna' yaaga" yaagidi azaziis.

²³ GODAI hagaadan yaagees; "Aadhdhida eranchchai ba eran ceeqqoppo; wolqqaamai ba wolqqan ceeqqoppo; woikko duree ba duretettan ceeqqoppo. ²⁴ SHin ceeqqiya urai ooninne tana eriyooaaninne akeekiyoogan ceeqqo. Aggenna siiquwaa, suure pirddaanne xillotettaa sa7aa bollan oottiya GODAA, tana eriyooagan ceeqqo. Aissi giikko, taani hageetan ufaittais. Taani GODAI hagai odaas" yaagees.

²⁵ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; "Be7ite, bantta asho xalaalaa qaxxarettida asata taani qaxxayana gallassati yoosona. ²⁶ Hegeetikka Gibxxe, Yihudaa, Eedooma, Amoonanne Moo7aaba biittaa asatanne bantta huuphiyaa shubeeriyaa meedidi, bazzon de7iya asata ubbata. Aissi giikko, ha kawotettatu ubbaa asai tumuppe qaxxarettibeenna; Israa7eela asai ubbaikka ba wozanan qaxxarettibeenna" yaagees.

Xoossanne Eeqaa

10 Inttenoo, Israa7eela asatoo, GODAI intteyyo yootiyo qaalaa siyite! ² GODAI hagaadan yaagees; "Deretu ogiyaa intte tamaroppite. Dereti saluwaa bolli malaataa be7idi dagammikkokka, intte dagammoppite. ³ Aissi giikko, deretu wogai hada. Eti mittaa woraappe qanxxoosona; massiyaagee kalttan massees. ⁴ Eti biraaninne worqqaani alleeqissoosona; qaaxxennaadan madooshan misimaariyaa xishidi oittoosona. ⁵ Eta eeqati eti leehiyaa garssan kafuwaa daganttanau essiyo misile mala. Haasayanau danddayokkona. Hemettanau danddayenna gishshau, asai eta tookkees. Etayyo mulekka yayyoppite. Aissi giikko, eti inttena qohanau danddayokkona; qassi maaddanaukka danddayokkona" yaagees.

⁶ Abeet GODAU, ne mali ooninne baawa. Neeni gita; ne sunttaikka gitanne wolqqaama. ⁷ Abeet kawotettatu Kawuwau, nena bonchchennan agganai oonee? Nena bonchchanau bessees; aissi giikko, aadhdhida eranchcha asaa giddooninne eta kawotettaa ubbaa giddon ne mali baawa. ⁸ Eti eeyyanne damma; eti mittaappe massido, pattenna eeqatuppe ai tamariyoonaa? ⁹ He eeqati Tarsseesappe yiida biraaninne Ufaazeppe yiida worqqan alleeqettidosona. Eti woiniyaa eessaanne saluwaa milatiya meraara de7iya maayuan kamettidosona. Eti ubbai kushe oosuwaa hiillatun oosettidosona. ¹⁰ SHin GODAI tumu Xoossaa; i de7o Xoossanne merinaa Kawuwaa. A hanquwan biittai qaaxxees; kawotettatikka a yiilluwaa danddayokkona.

¹¹ GODAI hagaadan yaagees; "Etayyo hagaadan yaagada yoota; 'Hegeeti saluwaanne sa7aa medhdhibeenna xoossati sa7aappenne salo garssaappe xayana' yaaga" yaagees.

Xoossaa Sabbiyo Sabaa

¹² Ba wolqqan sa7aa medhdhidaagee,

ba aadhdhida eran sa7aa essidaagee,
 ba akeekan salota miccidaagee a.
¹³I wolqqaamiyo wode,
 salotun de7iya haattati guummoosona.
 I shaarata sa7aa gaxaappe pude denttees.
 I iraa bukissiiddi,
 wolqqanttaa wolqqammissees.
 Carkkuwaakka ba minjja man77iyaappe kessees.
¹⁴Asi ubbi era xayidi dammiis;
 worqqaa tigiya asi ubbi
 ba eeqatun yeellatiis.
 Aissi giikko, he eeqati cimo;
 etan shemppoi baawa.
¹⁵Eti pattennabaa;
 eti qire ooso.
 Eti qaxxayettiyo wodiyan xayana.
¹⁶SHin Yaaqooba Saamaa gidiyaagee
 hegeeta mala gidenna.
 Aissi giikko, i ubbabaa medhdhidaagaa;
 Israa7eeli i baassi doorido zare.
 A sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama GODAA.

Yiya Iitaa

¹⁷Inttenoo, morkkee dooddidoogeetoo, biittaappe kiyanau intteyyo de7iyaabaa qoridi shiishshite. ¹⁸Aissi giikko, GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha wodiyan ha biittan de7iya asata kessada yambarana. Intte omoodettana mala, taani intte bolli iitabaa ehaana” yaagees.

¹⁹Aayyee ta masunttau! Ta masunttai paxennaagaa. SHin taani, “Hagee ta hargge; taani danddayanau bessees” yaagaas.

²⁰Ta dunkkaanee qoletti xayiiis; a wodoroi ubbai duuxerettiis. Ta naati ubbai taappe shaahettidi biichchidosona; eti baawa. Ta dunkkaaniyaa zaaridi tolanau woikko ta magalashuwaa kaqqanau ha77i issi asinne attibeenna.

²¹Henttanchchati dammidosona; eti GODAA oichchibookkona. Hegaa gishshau, etau injjetennan ixxiisinne eta wudee ubbai laalettiiis. ²²Siyite! Ooratta odoi yiiis; hegeenne, “Huuphessa baggaara de7iya kawotettan gita dirbbai denddiis” yaagiyaa-gaa. A olanchchati yiidi, Yihudaa katamata baisanne worakanati geessiyooosaa kessana.

²³Abeet GODAU, asa de7oi he aawussi buzo gidennaagaanne ba hemetaa suuris-sanaagee aawu shene gidennaagaa taani erais. ²⁴Abeet GODAU, tana seera; shin likkiyan gido. Ne hanquwan gidoppo; hankkoode neeni tana guuttada xaissana. ²⁵Ne hanquuwaa nena erenna kawotettatu bollinne ne sunttaa xeesenna asatu bolli tige. Aissi giikko, eti Yaaqooba asaa miidosona; eti eta ashshennan mi bayidoso-nanne eta aawaa biittaa xaissidosona.

Ermmaasanne GODAA Maachchaa

11 GODAAPPE Ermmaasayyo yiida qaalai hagua; ²“Ha maachchaa qaalata siya; siyada Yihudaa asaayyoonne Yerusalaame kataman de7iyaageetuyyo yoota. ³⁻⁴GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees gaada oda. ‘Taani kase intte aawata Gibxxe biittaappe, birataa seerissiya coociyaappe kessiyo wode, azazido maachchaa qaalaayyo azazettennaagee qanggettidaagaa. Taani GODAI hagaadan yaagaas; “Taayyo eeno giite; ta inttena azaziyoobaa ubbaa oottite. Yaanikko, intte ta asa gidana; taanikka intte Xoossaa gidana. ⁵Hegaadankka, maattaanne eessaa goggiya biittaa kase intte aawatussi immanau, taani caaqqido caaquwaa polana” yaagaas. Hegeenne, hachchi intte laattido biittaa’ yaaga” yaagees.

Yaagin taani, “Eeno, GODAU, amin77i” yaagaas.

⁶Yaagin GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Hagua ta qaala ubbaa Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun hagaadan yaagada awaajja; ‘Ha maachchaa qaala siyite; siyidi a kaallite. ⁷Kase intte aawata taani Gibxxe biittaappe kessoosappe hachchi gakkanaashin, zaara zaarada, “Taayyo azazettite!” gaada seeraas. ⁸SHin eti ta qaala siyibookkona woikko ezggibookkona. Hegaa aggidi, eti bantta iita wozanaa muumetettaa kaallidosona. Taani ta maachchaa qaala eti naagana mala azazaas; shin eti ixidosona. Hegaa gishshau, he maachcha gidдон xaafettida qanggettaa ubbaa eta bolli ehaas’ yaaga” yaagiis.

⁹Zaaridikka GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Yihudaa asaa giddooninne Yerusalaamen de7iyaageetu gidдон maqqoi de7ees. ¹⁰Eti kase ta qaala siyennan ixida bantta maizza aawatu nagarau guyye simmidosona. Eti hara xoossatuyyo goinnidosonanne etayyo oottidosona. Israa7eela asatikka Yihudaa asatikka taani kase eta maizza aawatuura maacettido maachchaa kanttidosona. ¹¹Hegaa gishshau, GODAI eta hagaadan yaagees; ‘Eti baqatidi attanau danddayenna metuwaa taani eta bolli ehaana. Eti taayyo waassinkka, taani etau siyikke. ¹²He wode Yihudaa katamatu asatinne Yerusalaame asati biidi, bantta ixaanaa cuwayiyo xoossatussi waassana. SHin metuwaa wode he xoossati mulekka eta maaddokkona. ¹³Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte xoossati intte katamatu keena cora. Qassi Ba7aala giyo he yeella xoossaassi ixaanaa cuwayanau intte essido yarshshiyoyohoti Yerusalaame ogetu keena cora’ yaagees.

¹⁴“Ermmaasaa, ha asatuyyo tana ainne woossoppa; eta gishshaa gaannatoppa woikko oichchoppa. Aissi giikko, eti bantta metuwaa gallassi tana xeesiyo wode taani etau siyikke.

¹⁵“Darotuura ba iita maquwaa maqettaidda ta siiqiya ta Beeta Maqidasiyan beettanau bessii? Intte intte iita oosuwaa oottishin, yarshshettida mehiyaa ashoy inttena qixaatiyaappe ashshanee? Ashshiyaakko intte ufaittana shin” yaagiis.

¹⁶GODAI nena, Dicciya, Lo77o Aifiyaa Aifiya Wogara yaagidi sunttiis. SHin i ha wogaraa wolqqaama dadaa gunttan, taman xuuggana; a tashetikka meqerettana.

¹⁷Taani, inttena tokkida Ubbaappe Wolqqaama GODAI intte bolli iitabaa ehaanau awaajjaas. Aissi giikko, Israa7eela asatinne Yihudaa asati Ba7aalayyo ixaanaa cuwayidi, tana yiilloyidosona.

Ermmaasa Woranau Maqettido Maquwaa

¹⁸ GODAI eta maquwaa taayyo qonccissido gishshau, taani eraas. He wode eti iitaa oottiyooгаа i tana bessii. ¹⁹ Taani shuhau kaalettidi efiyo aada dorssa maraa mala gidaas. Eti ta bolli, “Ane nuuni mittaakka a aifiyaakka xaissoos. A suntai mulekka hassayettenna mala, ane nuuni a paxa de7iyaageetu giddoppe xoqollidi xaissoos” yaagidi maqettidobaa taani erabeikke. ²⁰ SHin abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, xillo pirddiyaagoo, asaa wozanaa kahaa qoriyaagoo, neeni eta bolli ne haluwaa kessiyooгаа tana bessa. Aissi giikko, taani ta qohuwaa neeyyo magannaas.

²¹ Hegaa gishshau, “GODAA sunttan hananabaa yootoppa; yootikko neeni nu kushiyan haiqqana” yaagidi, nena woranau koyiya Anatoota asaabaa GODAI giyoogee haggaa. ²² Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta qaxxayana. Eta wodallati bisuwan haiqqana; eta macca naatinne attuma naati koshan haiqqana; ²³ etappe issoinne antenna. Aissi giikko, taani qaxxayiyo laitti Anatoota asaa bolli iitabaa ehaana” yaagees.

Ermmaasa Oishaa

12 Abeet GODAU, taani nenaara mootettiyo wode, ubbabankka neeni xillo. Gidikkonne, taani xillo pirddaabaa nenaara haasayanau koshshees. Iita asati oottiyobai etau aissi injjetii? Ammanettennaageeti aissi ishalidi de7iyoonaa? ² Neeni eta tokkadasa; tokkin xaphuwaa yeddidosona; diccidi aifiyaa aifidosona. Eti nena doonaappe yeggokkona; shin eta wozanaappe neeni haahuwan de7aasa. ³ SHin abeet GODAU, neeni tana eraasa. Tana be7aasa; taani neeyyo ai qoppiyaakko paacaasa. SHukkiyo dorssatudan, neeni he iita asata goochchada kessa! SHuhaa gallassau eta dummayada wotta! ⁴ Biittai melanainne dembba ubban mukkida maatai shallanai aude gakkanaassee? Biittan de7iya asaa iitatettaa gishshau, do7ainne kafoi wuriis. Hegaa bollikka asati, “GODAI nuuni oottiyobaa demmenna” yaagoosona.

GODAA Zaaruwaa

⁵ GODAI Ermmaasassi hagaadan giidi zaariis; “Neni tohuwan woxxiya asatuura wottaa naasettada daafurikko, paraara waana naasettuutee? Neeni saro biittan xubettikko, Yorddaanoosa woraa garssan waana hemettuutee? ⁶ Ne ishathi, intte so asati nena aattidi immidosona; eti nena iiggidosona. Hegaa gishshau, eti neeyyo lo77obaa haasayikkonne, etan ammanettoppa.

⁷ “Taani Israa7eela aggaas; taani ta doorettida kawotettaa olaas. Taani ta siiqiyo asaa a morkketu kushiyan aattada immaas. ⁸ Ta doorettida asai taayyo bazzon de7iya gaammo mala gidiiis. I ta bolli gudiiis; heggaa gishshau, taani a ixxaas. ⁹ Ta doorettida asai taayyo hara gaceti dooddidi dukkiyo gazza gacee mala gididee? Biite; biidi do7ata ubbaa shiishshite; shiishshidi a maana mala ehiite.

¹⁰ “Daro allaga kawoti ta woiniyaa turaa sohuwaa mooridosona; ta gadiyaa tubidosona; ta lo77o biittaa bazzo oottidosona. ¹¹ He biittai moorettidi oxxiis; ta sinttan melanne baises gidiiis. Qarettiyaabai baina gishshau, mule biittaikka moorettiis. ¹² Bazuwan de7iya aibinne baina xoqqa deretu ubbaa kanttidi, bonqqiyaageeti yidosona; aissi giikko, GODAA bisoi biittaa ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaasii miis. Hegaa gishshau, oninne saro attanau danddayenna. ¹³ Eti gisttiyaa zeridi, agunt-

taa cakkidosona. Eti daro daafuridosona; shin ainne worissibookkona. GODAA hanquwaa teegaa gaasuwan eta kattai xayiiis” yaagiis.

¹⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta asatuyyo Israa7eelatuyyo immido biittaa oiqqida, ta iita shooro kawotettata gidikko, taani eta eta biittaaappe xoqollana. Qassi Yihudaa asatakka eta gidoppe xoqollana. ¹⁵ SHin eta biittaaappe xoqollidoogaappe guyyiyan, zaarettada taani etayyo qarettana; taani eta huuphiyan huuphiyan eta laata gade, eta kawotettaa biitti zaarada ehaana. ¹⁶ Kase ta asaa Ba7aala sunntan caaqqanaadan tamaarissidoogaadan, eti ta asaa ogiyaa loitti tamaarikkonne ta sunntan, ‘GODAI ero!’ yaagidi caaqqikko, eti ta asaa giddon minnidi de7ana. ¹⁷ SHin ai kawotettinne azazettennan ixkikko, taani a muleera xoqollada xaissana. Taani GODAI hagaada odaas” yaagees.

Liinuwaa Danccuwaa

13 GODAI tana, “Ba; baada liinuwaa giyo qacinaappe dadettida danccuwaa shammada, ne xeessan dancca; shin haattan boshissoppa” yaagiis. ² Hegaa gishshau, taani GODAI azazidoogaadan danccuwaa shammada, ta xeessan danccaas.

³ GODAA qalalai naa77antto taakko yiis; yiidi, ⁴ “Neeni shammido danccuwaa, ne xeessan neeni dancidoogaa ekkada, Efiraaxiisa SHaafaa efa. Efaada, shuchchaa kooppuwan qosa” yaagiis. ⁵ Yaagin taani GODAI tau odidoogaadan efaada, Efiraaxiisa SHaafaa lanqqen qosaas.

⁶ Daro gallasaappe guyyiyan GODAI, “Dendda; Efiraaxiisa SHaafaa baada, taani nena, ‘Yan qosa’ giido danccuwaa ekka” yaagiis. ⁷ Yaagin taani Efiraaxiisa SHaafaa baada, bookkada, danccuwaa ta qottidosappe kessada ekkaas. SHin he danccoi ha77i moorettidi, muleera ainne go77ennabaa gidiiis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, GODAA qalalai taakko yiis; ⁹ “GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani hegaadan Yihudaa asaa ayyuwaanne Yerusalaame gita otoruwaa giishshana. ¹⁰ Ta qaalaa siyennan ixxidi, bantta wozanaa muumetettaa kaallidi, hara xoossatussi oottanaunne goinnanau biya ha iita asati, ha danccuwaadan mulekka go77ennabaa gidana. ¹¹ Danccoi asa xeessaa baqqi oiqqiyooogaadan, Yihudaa asai ubbainne Israa7eela asai ubbai ta asa gidana malanne ta sunntaayyo galatanne bonchcho gidana mala, eti tana baqqi oiqqanaadan oottaas. SHin eti siyennan ixkidosona’ yaagees” yaagiis.

Woiniyaa Eessaa Xuggaa

¹² Qassikka i, “Ermmaasaa, asaayyo hagaadan yaaga; ‘GODAI Israa7eela Xoossai, “Issi issi xuggan woiniyaa eessai kumana” yaagiis’ yaaga. Yaagin eti nena, ‘Woni nuuni issi issi xuggan woiniyaa eessai kumanaagaa erokkoniiyye?’ yaagikko, ¹³ neeni etayyo yaagada yoota, ‘GODAI yaagees; “Taani ha biittan de7iya asaa ubbaa, harai atto Daawita kawotaa araatan uttiya kawota, qeeseta, hananabaa yootiyaageetanne Yerusalaamen de7iya asaa ubbaa, eti mattottana gakkanaashin, woiniyaa eessan kunttana. ¹⁴ Taani eta, asaa asaara, aawaa na7aara dom77issana. Taani eta xaisanappe attin, etau kehikke, qarettikkenne maarikke” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Omooduwaabaa

¹⁵ Siyitenne ezgite; aggite otorettoppite. Aissi giikko, haga GODAI yootiis.

¹⁶ GODAI intte Xoossai xumissanaappe kasetidi, intte tohoikka xumiya deriyan xubettanaappe kasetidi, a bonchchite. Intte, “Poo7oi yaana” giidi naageeta; shin i sakkana xumau laammana.

¹⁷ SHin intte siyennan ixkikko, intte otoruwaa gishshau, taani geeman yeekkais. GODAA wudee omoodettidi biichchido gishshau, taani yeekkais; ta aifeekka afuttaa holssayees.

¹⁸ GODAI tana, “Kawuwaassinne kawuwaa aayeessi, kaweessi hagaadan yaagada yoota; ‘Intte bonchcho alleeqo kallachchai intte huuphiyaappe kunddido gishshau, intte kawotaa araataappe duge wodhdhite. ¹⁹ Neegeeba biittan de7iya katamati ubbai gorddettiichchidisona. Eta dooyanau issi asikka yan baawa. Yihudaa asai muleera betidi biichchiis’ yaaga” yaagiis.

²⁰ Qassikka GODAI, “Ane xoqqu gaada, huuphessa baggaappe yiyaageeta xeella. Neeyyo imettida wudee, neeni ceeqettido dorssati awan de7iyoonaa? ²¹ Neeni neeyyo dabbo gidana mala, koyidoogeeti nena xoonidi haariyo wode woiguutee? Yelandeedan maaretai nena oiqqennee? ²² Neeni ne wozanan, ‘Hagee ubbai ta bolli aissi gakkidee?’ giikko, ne maayoi daahettidoogeekka nena asi daafidoogeekka ne nagarai darido gishshaassa. ²³ Tumu Toophphiyaa asi ba bollaa meraa, woikko maahee ba gazzatettaa laammanau danddayii? Danddayenna! Hegaadankka, iita oosuwaa ootti meezetidaageeti intte, lo77o oosuwaa oottanau mulekka danddayekketa” yaagiis.

²⁴⁻²⁵ GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena bazzo carkkoi efiyo suullaadan laalana. Intte saamai, taani intteyyo gattana basoi hagua. Intte tana dogido gishshaunne worddo xoossatun ammanettido gishshau, ²⁶ intte kalloi beettana mala, taani intte bollaappe maayuwaa qaara yeggana. ²⁷ Neeni laggettiyoogaa, neeni korima paraadan, ziitau caaggiyoogaanne ne yeelli baina shaaramuxatettaa, neeni keraaninne dembban oottiyo sheneyiya oosuwaa taani be7aas. Yerusalaamee, neeyyo aayyee! Neeni aude gakkanaashin geeyennan de7uutee?” yaagees.

Koshaabaa

14 Koshaabaa GODAI Ermmaasassi yootido qalalai hagua; ² “Yihudaa biittai kayyottees; a katamati labbanoosona. An de7iya asati biittan uttidi yeekkoosona; Yerusalaame asai waasuwa xulluusees. ³ Dure asati haattaa tikkanau bantta ashkharata kiittoosona. Kiittin eti haattaa ollaa boosona; shin haatta demmökkona. Bantta otuwaa mela tookki ekkidi simmoosona. Haniyoobaa xayii yeellatidi, bantta huuphiyaa gullettoosona. ⁴ Irai bukkenna gishshau, biittai melidi za77ees. Goshshanchchati yeellatidi, bantta huuphiyaa gullettoosona. ⁵ Maati baina gishshau, wushiyaa ba yelido galo mariyo dembban ola bayada bausu. ⁶ Wora hareti aibinne baina xoqqa deretun eqqidi, worakanatudan hel77oosona. Eta miyoobi xayin, eta aifee xeellanau daafuriis” yaagiis.

⁷ Asai hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet GODAU, nu nagarai nu bollan markkat-tikkonne, ne sunntaa gishshau, nuussi issibaa ootta. Nuuni neeppe darotoo guyye simmida; ne bollan nagaraa oottida. ⁸ Abeet Israa7eeli naagiyo ufaissau, metuwa wodiyan a ashshiyagoo, neeni biittan imattadan, issi qamma aqanau gelida ogiyaasadan aissi hanai? ⁹ Neeni dagammida asadan, ashshanau danddayenna mino asadan aissi hanai? Abeet GODAU, neeni nu gidduwan de7aasa! Nuuni ne sunntan xeesettida; nuna neeni aggoppa!” yaagiis.

¹⁰ Ha asatubaa GODAI hagaadan yaagees; “Eti toilattiyoojaa keehippe siiqoosona; bantta tohuwaa teqqokkona. Hegaa gishshau, GODAI etan ufaittena. I eta iita oosuwaa hassayidi, eta nagaraa gishshau, eta qaxxayana” yaagees.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, GODAI tana; “Ha asatu sarotettau tana woossoppa.

¹² Eti xoomikkokka, taani eta waasuwaa siyikke. Xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa eti yarshshikkokka, taani eta yarshshuwaa ekkikke. Taani eta olan, koshaaninne boshan xaissana” yaagiis.

¹³ Yaagin taani hagaadan yaagaas; “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hananabaa yootiyaageeti etayyo, ‘Intte olaa be7ekketa woikko koshi inttena oikkenna. Taani intteyyo ha biittan paccenna sarotettaa immana’ yaagees yaagoosona” yaagaas.

¹⁴ Yaagin GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Hananabaa yootiyaageeti ta sunntan wordduwaa yootoosona. Taani eta kiittabeikke, woikko azazabeikke, woikko etau yootabeikke. Eti intteyyo hananabaa giidi yootiyoobai worddo ajjuutaa, pattenna kaayuwaanne qoppi ekkidi yootiyo worddobaa. ¹⁵ Hegaa gishshau, GODAA sunntan hananabaa yootiyaageetubaa gidikko, taani GODAI eta kiittabeikke. SHin eti, ‘Olai woikko koshai ha biittaa bochchenna’ yaagoosona. He hananabaa yootiyaageeti bantta huuphiyau olaaninne koshan xayana! ¹⁶ Qassi eti hananabaa yootiyo asai koshaanne olaa gaasuwan haiqqana; eta ahai karen Yerusalaame ogiyan olettana. Eta woikko eta maccaasaa, eta attuma naata woikko eta macca naata moogiyaabi xayana. Taani etayyo bessiya waayiyaa eta bolli tigana” yaagiis.

¹⁷ Ta azzanuwaabaa taani asaayyo hagaadan yaagada yootana mala, GODAI tana azaziis; “‘Ta asai daro deshettidi, keehippe mazunxxido gishshau, ta aifeti qamminne gallassi shemppennan afuxxona. ¹⁸ Taani dembbaa biikko, bisuwan siifetti-daageeta be7ais. Katamaa gelikko, qassi koshan gilqqidaageeta be7ais. Hananabaa yootiyaageetinne qeeseti, “Nuuni paci bannan oottoos” goosona; shin eti bantta oottiyoobaa erokkona’ yaaga” yaagiis.

Asai GODAA Woossiis

¹⁹ Abeet GODAU, neeni Yihudaa mule aggadii? Xiyooone asaa ixxadii? Neeni nuna paxennaadan oottada aissi dechchadii? “Saro gidana” giidi naagida; shin aibinne lo77obi nuuyyo gakkibeenna. “Paxana wodee yaana” giidi naagida; shin dagama xalaalai yiis.

²⁰ Abeet GODAU, nuuni nu iitatettaanne nu aawatu mooruwaa paaxoos; nu uni tumuppe ne bolli nagaraa oottida. ²¹ Nuna ne sunntaa gishshau karoppa; ne bonchcho araatai de7iyo Yerusalaame kaushshoppa. Neeni nunaara maacetiddo maachchaa hassaya; ne maachchaa kanttoppa. ²² Woni kawotettatu eeqatuppe is-soi ira bukissanau danddayii? Saloi ba sheniyan diifiyaa duge kiittanau danddayii? Danddayenna! Abeet GODAU, nu Xoossau, hejaa danddayiyaagee nena! Haggaa ubbaa oottiyaagee nena giidiyo gishshau, nuuni nenan ufaissaa oottoos.

Yihudaa Asaa Bolli Gakkiya Pirddaa

15 Hegaappe guyyiyan, GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Harai atto Muuseenne Sameeli ta sinttan eqqiyaakkonne, ta wozanai ha asatukko simmenna. Eta ta sinttappe digga; eti boona. ² Qassi eti nena, ‘Nuuni au baanee?’ giidi oichchikko, GODAI hagaadan yaagees gaada etayyo oda; ‘Haiquwau pirddetti-daageeti, haiquwau boona. Bisuwau pirddetti-daageeti, bisuwau boona. Koshau pird-

dettidaageeti, koshau boona. Omoodettanau pirdettidaageeti, omooduwau boona' yaagees" yaagiis.

³ GODAI hagaadan yaagees; "Taani oiddu qommo bashshaa eta bolli ehaana; hegeetinne, eta woranau bisuwaa, eta ahaa goochchanau kanata, eta ashuwaa mi-idi xaissanau saluwaa kafotanne sa7aa do7ata. ⁴ Hizqqiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Minaasee Yerusalaamen oottido palaa gishshau, taani eta sa7aa kawotetta ubbau dagama oottana.

⁵ "Yerusalaame asatoo, intteyyo oonee qarettanai? Intteyyo azzananai oonee? 'Intte ai malee?' giidi inttena oichchanau eqqanai oonee?" yaagees.

⁶ GODAI hagaadan yaagees; "Intte tana aggideta; ha77i ha77ikka intte guyye simmideta. Hegaa gishshau, taani intte bolli ta kushiyaa yeddada inttena xaissaas; taani intteyyo qarettaidda daafuraas. ⁷ Taani eta he biittaa katamatu peng-giyan laidaa ekkada suraggaas. Eta naatakka wora wurssaas; taani ta asaa xaissaas. Aissi giikko, eti bantta iita ogiyaappe simmennan ixxidosa. ⁸ Taani eta am77etu qoodaa abbaa shafiyaappekka darissaas. Taani gallassa seetan eta wodallata wori xaissiyaageeta eta aayetu bolli ehaas. Qoppennan de7ishin, mishuwaanne dagamaa taani eta bolli duge yeddaas. ⁹ Laappun naati haiqqido aayiyaa siiphphuwa teqet-tada labbanaasu. Iyyo gallassai qammiis; a kauyyaasunne yeellataasu. Biron paxa de7iyaageetakka taani eta morkketu sinttan bisuwan siiffissaas. Taani GODAI hagaa odaas" yaagees.

Ermmaasi Ba Metuwaa GODAASSI Maganniis

¹⁰ Aayyee ta aayee! Tana yelennan aggarkkiishsha! Taani biitta ubban de7iya asaara ooyettiyaanne baaxetiya asa gidaas. Taani oossinne tal77abeikke, woikko ooppenne tal77ada ekkabeikke; gidikkonne, asai ubbai tana qanggees.

¹¹ GODAI hagaadan yaagiis; "Tumuppe taani nena lo77obaassi ashsha ekkana. Tumuppe ne morkketi metuwaa wodenne waayiyaa wode neessi watiwatanaadan, taani oottana.

¹² "Woni asi birataa, huuphessa baggaara yiya birataa woikko nahaasiyaa ment-tanau danddayii? ¹³ Biitta ubban intte oottido nagaraa gishshau, taani intte aquwaa peeshshaa, coo bonqqiyaageetussi immana. ¹⁴ Taani inttena intte erenna biittan intte morkketuyyo aillejana; aissi giikko, ta hanqqoi miya tamaa gididi, merinau eexxana" yaagiis.

¹⁵ Abeet GODAU, neeni eraasa. Tana hassayada maadda; tana yedettiyaageetu bolli ta haluwaa kessa. Neeeni etabaa danddayada, tana wora yeggoppa. Taani ne gishshau cayettiyoogaa qoppa. ¹⁶ Abeet GODAU, Ubbappe Wolqqaama Xoossau, taani ne sunttan xeesettido gishshau, ne qaalai taakko yin maas. Min tana pashkkissi-issinne ta wozanaa ufaissiis. ¹⁷ Coo pocommiyaageetu citan uttabeikke; etaara ufaitebeikke. Neeeni ne kushiyaa ta bolli wottido gishshaunne taayyo yiillotido gishshau, taani tarkka dumma uttaas. ¹⁸ Saho taappe duuxennan ixxiyoogeenne ta masunt-tai paxennan ixxiyoogee aibissee? Neeeni taayyo meliya shaafadan, to7iya pulttodan, hanana hanaiyye?

¹⁹ Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; "Neeeni taakko simmikko, taani zaarada nena ekkana; neeni taayyo oottana. Hada yohuwaa aggada, bonchcho qaala xalaala yootikko, neeni ta doona gidana. Hageeti asati neekko simmana; shin neeni etakko simmakka. ²⁰ Taani nena ha asaayyo nahaasiyaa giyo birataara gimbettida

gimbbe oottana. Eti nenaara olettana; shin nena xoonokkona. Aissi giikko, taani GODAI nena ashshanaunne wotta ekkana nenaara de7ais. ²¹ Iitatu kushiyaappe taani nena ashshana; qareti bainnaageetuppekka taani nena wozana” yaagees.

GODAI Ermmaasa Azazidobaa

16 GODAA qaalai, hagaadan yaagiiddi, taakko yiis; ² “Neeni machcho ekkoppa; maccaa attumaakka ha sohuwan yeloppa. ³ Ha sohuwan yelettida macca naatinne attuma naati, eta yelida aayetinne aawati hananabaa taani GODAI neeyyo haga odais. ⁴ Eti hanttaara harggiyan haiqqana; etayyo yeekettenna, woikko eti moogettokkona; eta ahai biittaa bollan pito mala gidana. Eti bisuwaaninne koshan wurana; eta ashoi saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma gidana” yaagiis.

⁵ GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Yeeho keettaa geloppa; yeekkanau woikko qarettanau booppa. Aissi giikko, taani GODAI ha asaa bollappe ta sarotettaa, aggenna ta siiquwaanne ta maarotaa diggaichchaas. ⁶ Gitatika guuttatika ha biittaa haiqqana; eti moogettokkona. Ai asinne etau yeekkenna; ai asinne etau qaacenna woikko huuphe meedissidi kayyottenna. ⁷ Yeekkiya asau haatta ushuwaa efiidi, qumaa aara issippe miidinne uyidi, kayyuwaa balettiyaabi issoinne de7enna. Harai atto aayiyaa woikko aawai haiqqido uraakka balettiyaabi baawa.

⁸ “Gibirai de7iyo keettaakka geloppa; maanaunne uyanau etaara issippe uttoppa. ⁹ Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai haga odais. Be7a, taani ufaissaanne ililssaa cenggurssaa, machcho bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssaa ha sohuwaappe diggana. Hegaa asai ba laittan ba aifiyan be7ana.

¹⁰ “Neeni ha qaalaa ubbaa ha asaayyo odiyo wode, eti nena, ‘GODAI aissi haga mala gita iitabaa nu bolli awaajjidee? Nuuni ai mooridoo? GODAAYYO, nu Xoossaayyo, nuuni oottido nagari aibee?’ yaagana. ¹¹ He wode neeni etayyo yaaga; “Taani GODAI haga oottidoogee kase intte aawati tana aggido gishshaassa, eti hara xoossata kaallido gishshaassa, etau oottidonne goinnido gishshaassa, tana aggidonne ta higgiiyaa naagennan ixixido gishshaassanne ¹² intte kase intte aawatuppekka aadhdhi iitido gishshaassa. Be7ite, intte huuphiyan huuphiyan intte iita wozanaa muumetettaa kaallideta; taayyo azazettennan ixixideta. ¹³ Hegaa gishshau, taani inttena ha biittaaappe denttada, intte woikko intte aawati erenna biitti olana. Yan intte hara xoossatussi gallassinne qammi goinnana. Taani mulekka intteyyo qarettikke” yaagees’ yaaga” yaagiis.

GODAI Israa7eelata Zaaridi Ehaana

¹⁴⁻¹⁵ GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaa Gibxxe biittaaappe kessida GODAI ero’ yaagidi caaqqiyoogaa asai aggidi, ‘Israa7eela asaa huuphessa bagga biittaaappenne eta i laalido biittatu ubbaappe zaaridi ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqqana gallassai yaana. Aissi giikko, taani eta kase eta aawatussi immido buzo biittaa zaarada ehaana” yaagees.

Yiya Qixaatiyaa

¹⁶ GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani moliyaa oiqqiya daro asatussi kiitais; eti eta oiqqana. Hegaappe guyyiyan, taani daro shankkanchchatussi kiittana; shankkanchchati dere ubbaappe, kera ubbaappenne shuchchaa kooppotuppe eta shankkatidi kessana. ¹⁷ Aissi giikko, taani eta ogiyaa ubbaa be7ais. Eti taappe qoset-

tibookkona; eta nagaraikka ta aifiyaappe geemmibeenna. ¹⁸Taani eta iitatettaanne eta nagaraa gishshaa etau naa77u kushiyaa zaarana. Aissi giikko, eti bantta ixetida eeqatun, he aha milatiyaageetun ta biittaa tunissidosonanne bantta sheneyiya misiletun ta laataa kunttidosona” yaagees.

Ermmaasa Woosaa

¹⁹Abeet GODAU, ta wolqqau, ta wolqqaama miixau, metuwaa gallassan taani baqata attiyo sohuwau, kawotettati sa7aa gaxaappe neekko yaana. Yiidi hagaadan yaagana; “Nu aawati pattennanne maaddenna worddo xoossatu xalaalaa laattidosona. ²⁰Woni asi bau xoossata medhdhanau danddayiyye? Danddayenna! I medhdhiyaakkokka eti tumu xoossata gidokkona!” yaagana.

²¹GODAI hagaadan yaagees; “Hegaa gishshau, taani eta erissana. Issiton ta wolqqaanne ta minotettaa eta erissana; yaatobare eti ta sunntai GODAA gidiyooгаа erana” yaagees.

Yihudaa Nagaraanne Qixaatiyaa

17 GODAI hagaadan yaagees; “Yihudaa nagarai birata biiriyaa xaafettiis; eta wozanaa bollinne eti yarshshiyooosan de7iya kaciyaa bolli almaaziyyaa giyo shuchchaa xeeran qaaccettidi xaafettiis. ²⁻³Eta naati irxxa mitta ubbaa garssan, xoqqa keratu bollaanne dembba biittan de7iya deretu bollan, giiggisido yarshshiyoo sohotun Asheero giyo xooseessi essido misiliyau goinnoosona. Intte biitta ubbaa bollan oottido nagaraa acuwau qanxxo oottada, intte miishshaanne intte aqotaa ubbaa taani intte morkketuyyo immana. ⁴Taani inttena laatissido biittaappe intte baana; taani inttena intte erenna biittan intte morkketuyyo ailleyana. Aissi giikko, intte ta hanquuwaa oisettideta; i merinau eexxana” yaagees.

Dumma Dumma Leemisota

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Asan, haiqqiya asaa wolqqan ammanettiyaageenne ba wozanan taappe wora simmiyaagee qanggettidaagaa. ⁶He asi bazzo buura mala. Kehabai yiyo wode be7enna. I bazzon, mela sohon, asi de7enna maxine biittan de7ana.

⁷“GODAN ammanettiya asi, i ammanettiyo GODAA gidiyoo asi anjettidaagaa. ⁸I haattaa lanqqiyaa tokettidi, ba xaphuwaa goggiya haattau yeddida mittaa mala. Awaa suuluwaassikka i yayyenna. Aissi giikko, he mittaa haittai irxxi irxxashin de7ees. Irai bukkenna laittanka hirggenna; aifiyaa aifiyoogaakka dabarssenna.

⁹“Asa wozani ubbabaappe aadhdi cimmiyaabaanne keehi daro iita. A ooni eranau danddayii? ¹⁰Taani GODAI asau ubbau a ogiyaadaaninne a oosuwaadan zaaranau, asaa wozanaa qoraisinne a kahaa paaccas” yaagees.

¹¹Xillenna ogiyaara duretiya asi babaa gidenna phuuphulliyaa qoxiya ku-raachchee mala. I ba laittaa biron baggettishin, a aggidi xayana; wurssettan i eeeya gidana.

¹²Nu Beeta Maqidasee koiroppe doommidi, bonchcho kawotaa araataadan, xoqqa deriyaa huuphiyan beettees. ¹³Abeet GODAU, Israa7eeli ufaissan naagiyoogoo, nena aggida ubbati yeellatana. Nena aggidi wora biyaageeti, nena GODAA, de7o haattaa pulttuwaa aggido gishshau, eti biittan xaafettana.

Ermmaasa Woosaa

¹⁴ Abeet GODAU, tana patta; taani paxana. Tana ashsha; taani attana. Aissi giikko, neeni taani galatiyoogaa.

¹⁵ Asati tana, “GODAI nuna naassido naasee awan de7ii? Ane polo!” yaagoosona.

¹⁶ Neeni eta bolli iitabaa kiittana mala, taani mulekka nena denttettebeikke; eti metootana gallassaa taani amottabeikke. Ta doonaappe kiyida qaalaa neeni eraasa. ¹⁷ Tana dagantoppa. Neeni metuwaa gallassi taayyo baqata attiyo soho. ¹⁸ Tana yedettiyaageeta yeellaya; shin tana yeellayoppa. Eta dagantta; shin tana dagantoppa. Eta bolli meto gallassaa eha; eta naa77u kushe qixaatiyaa qaxxaya.

Sambbataa Bonchchiyoogaa

¹⁹ GODAI tana hagaadan yaagiis; “Ba, Yihudaa kawoti katamaa geliyoonne kiyiyo Biniyaama Penggiyaa giyo penggiyaaninne hara Yerusalaame penggetu ubban baada eqqa. ²⁰ Eqqada eta hagaadan yaaga; ‘Inttenoo Yihudaa kawotoo, inttenoo Yihudaa asatoo, inttenoo Yerusalaamen de7iya asatoo, inttenoo ha penggetuura geliya asatoo, ubbaikka GODAA qaalaa siyite! ²¹ GODAI hagaadan yaagees; “Sambbata gallassan tooho tookkenna malanne aibanne tookkidi, Yerusalaame penggiyaara gelenna mala, intteyyo naagettite! ²² Sambbata gallassan intte keettaappe tooho tookkidi kessoppite, woikko aiba oosonne oottoppote. Kase intte aawata taani azazidoogaadan, Sambbata gallassaa dummayidi bonchchite. ²³ Gidikkonne, eti siyibookkona; bantta haittaakka taakko yeggibookkona. Eti siyennaaninne taappe tamaarennan ixxidosa.

²⁴ ““SHin intte taani GODAI yootiyoogaa siyikko, Sambbata gallassan ai toohonne tookkidi, ha katamaa penggetuura gelennan aggikko, Sambbata gallassaa dummayidi, an ai oosonne oottennan bonchchikko, ²⁵ Daawita kawotaa araatan uttiya kawoti bantta halaqatuura paratanne paraa gaareta toggidi, he penggetuura gelana. Eti Yihudaa asaaranne Yerusalaame kataman de7iya asaara gelana; ha katamai merinau asi de7iyo katama gidana.

²⁶ ““Asai xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaa, ix-aanaanne galataa yarshshuwaa ekkidi, Yihudaa katamatuppe, Yerusalaame yushuwan de7iya moottatuppe, Biniyaama biittaappe, bargguwaappe, gezziyaappenne Neegeebappe GODAA Beeta Maqidasiyaa yaana.

²⁷ ““SHin intte Sambbata gallassata dummayidi bonchchanaadaaninne Sambbata gallassatun tooho tookkidi, Yerusalaame penggetuura gelennaadan, taani yootidoogaa siyennan ixikko, taani he penggetun tamaa oittana. Oittin Yerusalaame kawo keettata maana. He tamai to77enna” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Ermmaasi Urqqaa Medhdhiya Bitaniyaa Soo Biis

18 GODAAPPE Ermmaasassi yiida qaalai haga; ² “Dendda; denddada urqqaa medhdhiya bitaniyaa soo ba. Yan taani nena ta qaalaa sissana” yaagiis. ³ Yaagin taani duge urqqaa medhdhiya bitaniyaa soo baada, i ba medhdhiyo irzzuwan urqqaa medhdhiyaagaa be7aas. ⁴ I medhdhishin, miishshai a kushiyan mooret-tiis. Mooretin i he urqqaa zaaridi munaqqidi, bana lo77iya hara miishsha kessidi medhdhiis.

⁵He wodiyan GODAA qalalai, hagaadan yaagiiddi, taakko yiis; ⁶“Israa7eela asatoo, ha urqqaa medhdhiya bitanee oottiyoogaadan, taani inttena oottanau danddayikkinaa? Israa7eela asatoo, be7ite; urqqai bana medhdhiyaagaa kushiyan de7iyoogaadan, inttekka ta kushiyan de7eeta. ⁷Ai wode gidikkonne, taani issi biit-taabaa woikko issi kawotettaabaa, ‘Taani inttena xoqollana, yooddananne xaissana’ gaada yootin, ⁸he taani yootido kawotettai ba iitatettaappe aggidi simmikko, taani eta bolli ehaana giido iitabaa eheennan agga bayana. ⁹Qassi ai wode gidikkonne, taani issi biittaabaa woikko issi kawotettaabaa, ‘Taani inttena keexxananne tokkana’ gaada yootin, ¹⁰he kawotettai taani yootiyoogaa siyennan ixkikkonne ta sinttan iitabaa oottikko, taani oottana giido lo77obaa oottennan agga bayana.

¹¹“Hegaa gishshau, ha77i Yihudaa asatuyoonne Yerusalaamen de7iyaageetuyyo hagaadan yaaga; ‘GODAI yaagees; “Be7ite, taani intte bolli iitabaa medhdhaisinne halchchais. Intte ubbaikka intte iita ogiyaappe simmite; intte ogiyaanne intte oosuwaa laammite” yaagees’ yaaga. ¹²SHin eti, ‘Heggee ainne maaddenna! Nuuni nu halchchidoogaadan hanana; nuuni huuphiyan huuphiyan nu iita wozanaa muumettaadan oottana’ yaagana” yaagiis.

¹³Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “‘Hagaa malabaa siyi ereetii?’ yaagidi ane kawotettatu gidдон lal77ite. Geela7iyaa Israa7eela keehippe sheneyiyaabaa oottaasu. ¹⁴I bau, Liibaanoosa Deriyaa bollan de7iya shachchai, za-allaa xeeraappe xayi erii? He deriyaappe goggiya irxxa haattai meli erii? ¹⁵SHin ta asati tana dogiichchidosona; eti pattenna xoossatussi ixaanaa cuwayoosona. Bantta ogiyaappe, bantta beni loossuwaappe xubettidosona; eti ogiyaa aggidi, gaxaara bi-idosona. ¹⁶Eti bantta biittaa daganttiyaabaanne merinau karettidabaa kessidosona. Yaara aadhdhiya ooninne sheneteesinne ba huuphiyaa qaattees. ¹⁷Arshsho bagga carckkuwaadan, taani eta eta morkketu sinttan laalana. Eta metuwaa gallassi taani etayyo zokkuwaa zaaranaappe attin, ta som77uwaa zaarikke” yaagees.

Ermmaasa Bolli Maqettido Maquwaa

¹⁸Asati hagaadan yaagidosona; “Haa yiite; ane Ermmaasa bolli maqettoos. Aissi giikko, qeeseti tamarissiyi higgee, aadhdhida eranchchati immiyi zoree, hanan-abaa yootiyaageeti yootiyo qalalai xayenna. Haa yiite; ane a mootoos. I yootiyo qaala siyennan aggoos” yaagidosona.

¹⁹Abeet GODAU, ta yootiyoogaa siya; ta morkketi ta bolli haasaiyoogaa ezgga. ²⁰Lo77o oottida asau iitaa zaariyo? SHin eti taayyo ollaa bookkoosona. Taani ne hanqqoi etappe simmana mala, eta gishshaa lo77obaa haasayanau ne sinttan eqqi-doogaa qoppa. ²¹Hegaa gishshau, eta naata koshau aattada imma; etakka bisuwau aattada imma. Eta maccaasatikka na7i bannaageetanne am77e gidona. Eta at-tumaasatikka woriya harggiyan gaittona; eta wodallatikka olan siifettona. ²²Eti qoppennan neeni eta bolli bonqqiyaageeta yeddin, eta keettan waasoi kiyo. Aissi gi-ikko, eti tana ongganau ollaa bookkidosona; ta tohuwaassikka piriya wottidosona. ²³SHin abeet GODAU, eti tana woranau maqettidoogaa ubbaa neeni eraasa. Neeni eta iitatettaa atto gooppa, woikko eta nagaraa ne sinttappe quccoppa. Eti ne sinttan xoonettidi kunddona. Ne hanquwaa wode neeni eta hagaadan ootta.

Meqqida Gombbuwaa Leemisuwaa

19 GODAI hagaadan yaagees; “Ba; baada urqqaa medhdhiyaagaappe gombbo shamma. SHammada nenaara amarida dere cimatanne amarida qeese cimata ekkada, ²Kon77a Me7o Penggiyaa giyo penggiyaa lanqqiyaara aadhdhada, Hinnooma Zanggaaraa ba; yan taani neeyyo yootiyo qaalaa awaajja. ³Hagaadan yaaga; ‘Inttenoo Yihudaa kawotoo, inttenoo Yerusalaame katamaa asatoo, GODAA qaalaa siyite! Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Be7ite, siyiya ubbau haittaa iitiya palabaa ha biittaa bolli taani ehaana. ⁴Aissi giikko, asati tana aggidosona; eti woikko eta aawati, woikko Yihudaa kawoti erenna hara xoossatussi xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooogan ha sohuwaa tunissidosona. Eti xillo asatu suuttaa ha sohuwan kunttidosona. ⁵Qassi taani eta azazabeennabaa, woikko yootabeennabaa, woikko ta wozanan qoppabeennabaa oottidosona; eti bantta attuma naata Ba7aalayyo taman xuuggiyo yarshsho oottidi yarshshanau, goinniyo xoqqa sohotun yarshshiyooosaa gimbbidosona. ⁶Hegaa gishshau, ha sohoi Toofeeta woikko Hinnooma Zanggaaraa geetettiyoogee attidi, SHuha Zanggaaraa yaagettidi xeegettana gallassati yoosona.

⁷“Yihudaanne Yerusalaame asaa halchchuwaa taani ha sohuwan halissana. Eti bantta morkketu bisuwaaninne banttana woranau koyiyaageetu kushiyan haiqqanaadan taani oottana. Eta ahaa saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma oottada immana. ⁸Taani ha katamaa baisanne qilliicciyoobaa kessana. Hegaara aadhdhiya ubbai a bashshan garamettidi, ‘Poora!’ yaagana. ⁹Eti bantta macca naatunne attuma naatu ashuwaa maanaadan taani oottana. Eta woranau koyiya morkketi eta waissiyoo waayiyaaninne dooddiyo doodan, eti ubbai issoi isuwaa ashuwaa maana” yaagees’ yaaga.

¹⁰“Hegaappe guyyiyan, nenaara issippe biida asatu sinttan he gombbuwaa mentta. ¹¹Menttada eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Zaaridi koolin oiqqennaadan oottidi, issi asi gombbuwaa menttiyoogaadan, taani ha kawotettaanne ha katamaa mentterettana. Asati ahaa moogiyo sohoi banna gishshau, Toofetan moogana. ¹²Taani GODAI ha sohuwaanne an de7iya asaa oottanaagee haggaa; taani GODAI ha katamaa Toofetadan oottana. ¹³Yerusalaame asaa keettatinne Yihudaa kawotu keettati, keettaa bolla dembbayidi oottidosan saluwaa xoolinttetussi ixaanaa cuwayidonne hara xoossatussi ushshaa yarshshuwaa gussido keettati ubbai Toofeeta giyo sohuwaadan tunidaageeta gidana” yaagees’ yaaga” yaagees.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi GODAI hananabaa yootanau kiittido Toofetappe simmidi yiidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон de7iya dabaaban eqqiis. Eqqidi asa ubbau hagaadan yaagiis; ¹⁵“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Siyite, taani ha katamaa bollinne a heeran de7iya moottatu ubbaa bolli ehaana giido iitabaa ubbaa eta bolli ehaana hanais. Aissi giikko, eti morgge zozza gididi, taani yootidobaa siyennan ixxidosaana’ yaagees” yaagiis.

Ermmaasanne Paashihuura

20 He wode GODAA Beeta Maqidasiyan halaqa gidiya, Imeera na7aa Paashihuura giyo qeese, Ermmaasi ha yohoti hananabaa yootishin siyiis. ²Siyidi Paashihuuri hananabaa yootiya Ermmaasa deshissii; deshissidi Qommo

Biniyaama Penggiyaa giyo GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyoosan de7iya gonggiyaa luhuwan qashissii. ³Wonttetta gallassi Paashihuuri Ermmaasa qashuwaappe birshshin, Ermmaasi ayyo hagaadan yaagiis; “Hachchippe doommin, GODAI ne sunttaa Paashihuura yaagenna; i ne sunttaa Yan Han Dagama yaagana. ⁴Aissi giikko, GODAI hagaadan yaagees; “Taani nena ne huuphiyaayyoonne ne laggetu ubbaayyo dagama kessana. Eti neeni xeellishin, bantta morkketu bisuwan wurana. Taani Yihudaa asaa ubbaa Baabiloone kawuwaa kushiyan aattada immana. I eta omooddidi, Baabiloone efaana; efiidi yan bisuwan eta worana. ⁵Hegaadankka, ha katamaa aquwaa peeshshaa ubbaa, ootti kessidobaa ubbaa, duretettaa ubbaanne Yihudaa kawotu miishshaa ubbaa taani eta morkketussi aattada immana. Immin eti eta bonqqi oiqqidi, Baabiloone efaana. ⁶Qassi neeni Paashihuuriikka ne son de7iya asai ubbai omoodettidi, Baabiloone baana. Neeni wordduwaa hananabaa yootido ne laggetu ubbaarakka yan haiqqananne yan moogettana’ yaagees” yaagiis.

Ermmaasi GODAASSI Maganniis

⁷Abeet GODAU, neeni tana cimmadasa; taanikka cimettaas. Neeni taappe minnada, tana xoonadasa. Gallassa kumettaa taani asi miicciyoobaa kiyaas; ubbai tana qilliiccees. ⁸Taani haasayyo wodiyan ubban xoqqissada, “Makkalabainne bashshai gakkiiis” yaagada waassais. GODAA qalalai taayyo gallassa kumettan karenne qilliice ehiis. ⁹Taani, “Taani GODAABAA denttada haasayikke” woikko, “A sunttan naa77antto yootikke” giikko, GODAA qalalai ta meqettaa gidдон qum77ettidi, eexxiya tama mala gididi, ta wozanan michchees. Taani gidдон oiqqada ashshana gaada daafuraas; shin teqqanau danddayabeikke. ¹⁰Taani daro saasukettaa siyais; “Yan han dagamai de7ees! Ane a mootite! Nuunikka a mootoos” yaagoosona. Taayyo mata laggeti ubbai ta kunddettaa naagidi, “Ooni erii, nuuni a oiqqana malanne nu haluwaa kessana mala, i cimettanau danddayees” yaagoosona.

¹¹SHin GODAI yashissiya toora qaraadan tanaara de7ees. Hegaa gishshau, tana yedettiyaageeti xubettana; eti tana xoonokkona. Eta u giigenna gishshau, eti gita yeellaa yeellatana. Eta kaushshai mulekka dogettenna. ¹²Abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, xillota paacciyaagoo, wozanaa kahaa be7iyaagoo, neeni ta morkketu bollan ta haluwaa kessada tana bessa. Aissi giikko, taani ta mootuwaa neeyyo aattaas.

¹³GODAAAYYO yexxite! GODAA galatite! Aissi giikko, i hiyyeesata iitatu kushiyaappe ashshees.

¹⁴Taani yelettido gallassai qanggettidaagaa gido! Ta aayyiyaa tana yelido gallassai anjjettoppo! ¹⁵Ta aawaayyo, “Neeyyo mishiraachcho; neeyyo attuma na7ai yelettiis!” yaagi yootidi, daro ufaissida bitaneekka qanggettidaagaa gido! ¹⁶He bitanee GODAI qarettennan aatti yeggidi xaissido katamatudan hano. He bitanee maalado waasuwwa, gallassa seetan, “Olai gakkiiis!” giyo oduwaa siyo. ¹⁷Aissi giikko, ta aayyiyaa taayyo duufo gidana malanne i uloikka tana merinau oiqqi uttana mala, tana uluwan woribeenna. ¹⁸Taani metonne azzano be7anaunne laittaa ubbaa yeelataidda wurssanau, aissi ta aayee uluwaappe kiyidanaashsha?

Yerusalaamee Xoonettanaagaa Hiraagai Odettiis

21 ¹⁻²Kawoi Sedeqiyaasi Malkkiyaa na7aa Paashihuuranne Ma7iseeya na7aa qeesiyaa Xafaaniyaa ha oishaa oichchana mala, Ermmaasakko kiittiis. Eti,

“Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchatuura ha katamaa yuuyi aadhdhidi dooddido gishshau, ane nuussi GODAA oichcha. Ooni erii, GODAI beniigaadan, maalaalissiya oosuwa nu gishshau oottidi, a guyye zaaranaakkonne” yaagidosona.

GODAAPPE Ermmaasassi yiida qalalai hagai. ³Ermmaasi etayyo zaaridi, hagaadan yaagiis; “Biidi Sedeqiyaasassi yaagite; ⁴GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Neni Baabiloone kawuwaaranne gimbbiyaappe kareera ne katamaa dooddiya a olanchchatuura olettiyo, ne kushiyan de7iya ola miishshaa taani guyye zaarana. Qassi eta ubbaakka ha katamaa giddo gelissana. ⁵Taani ta huuphen yeddido kushiyan, wolqqaama qesiyan, yiilluwan, hanquwaaninne gita teegan nena olana. ⁶Taani ha kataman de7iyaageeta, asaakka mehiyaakka shocana. Eti iita boshan wurana. ⁷Hegaappe guyyiyan, Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa, a oosanchchatanne boshaappe, bisuwaappenne koshaappe palahida, ha katamaa asaa ubbaa, Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyoonne eta woranau koyiya morkketuyyo taani GODAI aattada immana. I eta qara bisuwan siifana. I etau qarettenna, woikko saalidi aggenna, woikko maarena” yaagees’ yaagite” yaagiis.

⁸GODAI Ermmaasa, “Gujjadakka asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani intte sinttan de7uwaa ogiyaanne haiquwaa ogiyaa wottaas. ⁹Ha katamaa giddon takkiya asi ooninne bisuwan, koshan woikko boshan haiqqana. SHin katamaappe kiyidi biidi, katamaa dooddidi oiqqida Baabiloonetussi ba kushiya immiya asi ooninne paxa attana; he urai ba shemppo xalaalaa ashshana. ¹⁰Aissi giikko, taani ha katamaassi kehanau gidennan iitanau ta qofaa qachchaas. Taani Baabiloone kawuwaassi a aattada immana; ikka ha katamaa taman xuuggana. Taani GODAI hagai odaas” yaagees’ yaaga.

¹¹“Qassikka Yihudaa kawuwaa keettaa asaayyo hagaadan yaaga; ‘GODAA qaalaa siyite! ¹²Inttenoo, Daawita zaretoo, GODAI inttena hagaadan yaagees; “Wonttin wonttin suure pirddite; bonqqettidaageeta huqqunniyaageetu kushiyaappe ashshite. Hinna xayikko, intte iita oosuwa gaasuwan ta hanqqoi tamadan eexxi kiyana; ooninne a toissenna” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Yerusalaamee, neeni dembban de7iya zaaladan, dilbbaappe pude xoqqu gaada beettaasa; shin taani nenaara olettana. Neni, ‘Ooninne ta bolli xalenna woikko ta de7iyooosaa gelenna’ yaagaasa; ¹⁴shin taani GODAI nena ne oosuwaadan qaxxayana. Taani ne kawo keettan tamaa oittana; oittin ne yuushuwan de7iyaabaa ubbaa mi xaissana” yaagees.

Ermmaasi Yihudaa Kawuwaa So Asaayyo Yootido Qaalaa

22 GODAI hagaadan yaagees; “Ba; duge Yihudaa kawuwaa soo baada, yan hagai qaalaa oda. ²‘Nenoo Yihudaa kawuwau, Daawita kawotaa araatan uttiyaagoo, neenikka ne ashkkaratikka ha penggiyaara geliya ne asai ubbaikka GODAA qaalaa siyite! ³GODAI hagaadan yaagees; “Suure pirddanne xillobaa oottite. Bonqqettidaageeta huqqunniyaageetu kushiyaappe ashshite. Betetu bolli, aawai baina naatu bollinne azinati haiqqido maccaasatu bolli genebaa woikko makkalabaa ootoppite. Qassi xillo asa suuttaa ha sohuwan gussoppite. ⁴Intte taani gidooagaan tumu azzettikko, Daawita kawotaa araatan uttiya kawoti paraanne para gaariya toggidi, bantta oosanchchatuuranne bantta asaara ha kawo keettaa penggetuura gelana. ⁵SHin intte azzettennan ixikko, ‘Ha kawo keettaa ona gidana’ yaagada taani GODAI ta huuphiyan caaqqais” yaagees’ yaaga” yaagees.

⁶GODAI Yihudaa kawuwaa keettaabaa hagaadan yaagees; “Neeni taayyo Gala7aade biittaanne Liibaanoosa Deriyaa xeeraa mala gidikkokka, taani nena bazzone asi de7enna katama oottana. ⁷Taani nena qoliyaageeta huuphiyan huuphiyan ola miishshaa oittada, neeyyo kiittana. Eti zigaappe masettida ne tuuqeta qanxxeretidi, taman olana.

⁸“Cora kawotettaappe asai he katamaa lanqqiyaara aadhhdhana. Aadhdhiddi, issai issuwaa, ‘GODAI aissi ha gita katamaa hagaadan oottidee?’ yaagidi oichchana. ⁹Oichchin eti, ‘Eti GODAA bantta Xoossaara maacettido maachchaa aggido gishshaassanne hara xoossatussi goinnidonne oottido gishshaassa’ yaagana” yaagees.

Ermmaasi SHAalumabaa Yootido Qaalaa

¹⁰Haiqqida Kawuwaa Yoosiyaasayyo yeekkoppite woikko kayyottoppite. Hegaa aggidi, omoodettidi biida SHAalumayyo seelettidi yeekkite. Aissi giikko, i mulekka guyye simmenna; ba yelettido biittaa naa77antto be7enna.

¹¹Ba aawaa gishshaa Yihudan kawotidi de7iiddi, ha sohuwaappe biida Yoosiyaasa na7aa SHAalumabaa GODAI hagaadan yaagees; “I mulekka guyye simmenna. ¹²I omoodettidi biido biittan haiqqana. Mulekka ha biittaa be7enna” yaagees.

Ermmaasi Yo7aqeemabaa Yootido Qaalaa

¹³Ba keettaa sugettann keexxiyaagaayyo, xillo gidenna ogiyan pooqiyaa bolli pooqiyaa gujjiyaagaayyo, ba dere asaayyo ainne immennaaninne kera qanxxennan ootissiyaagaayyo, ayyo aayyee! ¹⁴I, “Taani taayyo aaho pooqiyara de7iya gita keettaa keexxana” yaagees. Yaagidi ba keettau gita maskkooteta kessees; kessidi zigaa masettan bollaa kammidi, zo7o qalamiyaa tiyees.

¹⁵Bau neeni daro zigan keexxidoogee nena lo77o kawo kessees gaada qoppadii? Ne aawaa Yoosiyaasassi miyoobinne uyiyoobi xayidee? I suure pirddaanne xillobaa oottiis. Hegaa gishshau, au ubbabaikka injjetiis. ¹⁶I hiyyeesatuyyoonne metootanchchatuyyo suure pirddiyo gishshau, au ubbabaikka haniis. GODAA erees yaagiyoogee haggaa. ¹⁷SHin harabaa aggidi, ne aifeenne ne wozanai jaamiyoogee ne go77aa demmanaassanne xillo suuttaa gussanaassa, asa suganaassanne huqqunnanaassa.

¹⁸Hegaa gishshau, GODAI Yoosiyaasa na7aa, Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemabaa hagaadan yaagees; “I haiqqiyo wode eti ayyo, ‘Aayyee! Aayyee! Ta ishau!’ yaagidi yeekkokkonna. Qassi, ‘Ta godau, aayyee! Ta kawuwau, aayyee!’ yaagidi zilaalokkonna. ¹⁹A moogoikka hariyaa mooguwaa mala gidana. A ahai gooshettidi, Yerusalaame penggetuppe ya baggan olettana” yaagees.

Yerusalaame Gakkiya Metuwaabaa Ermmaasi Yootido Qaalaa

²⁰GODAI Yerusalaamebaa hagaadan yaagees; “Ba; pude Liibaanoosa baada, yan waassa. Baasaane biittan waasuwa xulluusa. Abaarima Deriyankka waassa. Aissi giikko, olau nenaara zuppetiyaageeti ubbai xoonettidosona. ²¹Neeni saro de7ishin, taani neessi yootaas; shin neeni, ‘Taani siyikke’ yaagadasa. Ne yelatettaasappe doommidikka ne hanoi haggaa; neeni taayyo azazettennan ixxadasa. ²²Ne hentanchchata ubbaa carkkoi efaana; olau nenaara zuppetiyaageetikka omoodettidi baana. He wode ne iitatettaa ubbaa gishshau, yeellatananne kauyyana. ²³Inttenoo,

Liibaanoosa zigan keexettida keettan de7iyaageetoo, maaretai oiqqido maccaaseegaa mala un77oi intte bolli puttu giyaakko, waani oolanddetiishsha!” yaagees.

²⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Ta de7oi ero! Neeni Yo7aqeema na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aakiini, ta ushachcha kushiyan de7iya ta attamiyo migido gidiyaakkonne ta nena kessa yeggana. ²⁵ Nena woranau koyiyaageetuyyo, neeni yayyiyo Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyoonne a olanchchatuyyo taani nena aattada immana. ²⁶ Taani nenakka nena yelida ne aayyiyookka intte yeleta biitta gidenna hara biittau olana; olin intte naa77aikka yan haiqqana. ²⁷ Intte simmanau laamotiyo biittaa mulekka simmekketa” yaagees.

²⁸ Bau ha bitanee Yo7aakiini, karidonne meqqida gombboo? I ooninne koyenna miishshee? Aissi inne a naati yedetiddi, bantta erenna biittan olettidi attidonaa? ²⁹ Bii biittee, biittee, biittee! GODAA qaala siya! ³⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Ha bitaniyaa, ‘Na7i bainna asa, ba laitta ubban de7oi injjetenna asa’ gaada xaafa. Aissi giikko, a zerettaappe issuwaassinne injjetenna; Daawita kawotaa araatan uttiyai woikko Yihudan kawotiyai etappe issoinne de7enna” yaagees.

GODAI Ba Huuphen Oottana Giidobata

23 GODAI hagaadan yaagees; “Ta hentta gaden de7iya dorssata bashshiyaanne laaliya henttanchchatau aayye7ana!” yaagees.

² GODAI Israa7eela Xoossai ba asaa heemmiya henttanchchatubaa hagaadan yaagees; “Intte ta dorssata laalidi, wora yedetiddeta. Intte eta xomoosibeenna gishshau, taani intte oottido iitatettau ubbau inttena qixaatiyaara xomoosana. ³ Hegaappe guyyian, ta wudiyaappe attidaageeta kase laalido biitta ubbaappe taani ta huuphen shiishshana. SHiishshada eta guyye eta hentta gade zaarana. Etikka hagan yelettidi corattana. ⁴ Taani eta loitti heemmiya henttanchchata etau wottana. Eti naa77antto yayyokkonanne dagammokkonna; etappe issoinne bayenna. Taani GODAI hagai odaas” yaagees.

⁵ GODAI hagaadan yaagees; “Taani Daawitassi xillo acaa denttana gallassati yaana. I kawodan kawotanne aadhhdida eratettan haarana; biittan i suurebaanne xillobaa oottana. ⁶ I kawotiyo laittan taani Yihudaa ashshana; Israa7eelakka saro wottana. I xesettana sunntai GODAA, nu Xillotettaa geettetana” yaagees.

⁷⁻⁸ Hega gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Asai, ‘Israa7eela asaa Gibxxe biittaappe kessidi ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqiyooqaa aggidi, ‘Israa7eela zerettaa huuphessa bagga biittaappenne i laalido biittatu ubbaappe ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqana gallassati yaana. Hegaappe sinttan eti bantta buzo biittan de7ana” yaagees.

Worddo Hananabaa Yootiyaageetubaa

⁹ Hananabaa yootiyaageetubaa taani qoppiyo wode, ta wozanai taahees; ta meqet-tati ubbaikka kokkoroosona. GODAA gishshaunne a geeshsha qaala gishshau, taani mattottida asa mala, woiniyaa eessai wolqqa diggido asa mala gidaas. ¹⁰ Aissi giikko, biittai shaaramuxatun kumiis. Qanggettaa gishshau, biittai yeekkees; bazzo hentta gadetikka melidosona. Hananabaa yootiyaageeti iita ogiyaa hemettoosona; bantta wolqqaakka likke gidennasan go7ettoosona.

¹¹ GODAI, “Hananabaa yootiyaageenne qeeseenne naa77aikka tunidosona; harai attin, ta Beeta Maqidasiyankka eta iitatettaa taani demmaas” yaagees.

¹²Qassikka GODAI, “Hegaa gishshau, eta ogee hallixxana; eti xumau laagettidi, an kunddana. Eti qaxxayettiyo laitti taani eta bollan iitabaa ehaana” yaagees.

¹³Qassikka i hagaadan yaagees; “Samaariyan de7iya hananabaa yootiyaageetu giddon sheneyiyaabaa be7aas. Eti Ba7aala sunttan hananabaa yootoosonanne ta asaa Israa7eela wora kaalettoosona. ¹⁴Qassi Yerusalaamen de7iya hananabaa yootiyaageetu giddonkka daganttiyaabaa be7aas. Eti shaaramuxoosonanne wordotiiddi hemettoosona. Ooninne ba iita oosuwaappe simmennaadan, eti iitaa ootiyaageeta gede minttettoosona. Eti ubbaikka taayyo Sadooma mala; Yerusalaame asaikka Gamooraa mala” yaagees.

¹⁵Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hananabaa yootiyaageetubaa hagaadan yaagees; “Yerusalaamen de7iya hananabaa yootiyaageetuppe tunabai kiyidi, biitta ubban laalettido gishshau, taani eta cammiya qumaa mizana; taani eta woriya haattaa ushshana” yaagees.

¹⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Hananabaa yootiyaageeti yootiyoobaa siyoppite. Eti hanannabaa, ‘Hanana’ giidi, wordduwaa odoosona. GODAI ba doonaappe yootin gidennan, eti banttappe qoppi ekkidi, ajjuutaa yootoosona. ¹⁷Tana kariyaageeta eti, ‘GODAI, “Intte saro de7ana” yaagees’ yaa-goosona. Qassi bantta wozanaa muumetettaa kaalettiyaageeta ubbaa eti, ‘Intte bolli aiba iitabinne yeenna’ yaa-goosona” yaagees.

¹⁸SHin be7anau woikko a qaalaa siyanau GODAI zoriyoosan etappe ooninne eqqibeenna. A qaalaa ezggidai woikko siyidai ooninne baawa. ¹⁹GODAA gotee, aatti yeggiya gaga hanqqoi hageeho kiyiis! I iita asatu huuphiyan eqqana. ²⁰A wozanaa qofaa oottidi polennan de7iiddi, GODAA hanqqoi simmenna. Wurssetta gallassatun haggaa intte akeekana.

²¹GODAI hagaadan yaagees; “Taani hananabaa yootiyaageeta kiittabeikke; shin eti woxxoosona. Taani etau odabeikke; shin eti hananabaa yootoosona. ²²Eti taani zoriyoosan eqqidabaa gidinyaakko, ta qaalaa ta asaassi yootana shin! Eti eta iita ogiyaappenne eta iita oosuwaappe zaarana shin!” yaagees.

²³Qassikka GODAI, “Taani mata xalaalan Xoosee? Haahasana Xoossaa gidikki-naa? ²⁴Taani be7ennaadan, geema sohon bana qottanau asi danddayii? Saluwaaninne sa7an kumidaagee tana GODAA gidikkinaa?” yaagees.

²⁵GODAI hagaadan yaagees; “Ta sunttan wordduwaa hananabaa yootiyaageeti giyoobaa siyaas. Eti, ‘Taani aimottaas; taani aimottaas!’ yaa-goosona. ²⁶Ha hananabaa yootiyaageeti bantta qoppi ekkido wordduwan aude gakkanaassi ta asaa cimmanee? ²⁷Eta aawati Ba7aala giyo eeqaa gaasuwan ta sunttaa dogidoogaadan, eti issoi issuwaassi yootiyo aimuwan ta asai ta sunttaa doganaadan oottanau qop-poosona. ²⁸Aimuwaa aimottida hananabaa yootiyaagee ba aimuwaa yooto. SHin ta qaalaa siyidaagee he qaalaa ashshennan aattennan yooto. Dalainne gisttee awan gaittii? ²⁹Ta qaalai tama mala gidennee? Zaallaa mentterettiya madooshaa mala gidennee?” yaagees.

³⁰GODAI hagaadan yaagees; “Hegaa gishshau, taani ta qaalaa issoi issuwaappe wuuqqiya hananabaa yootiyaageetu bolli de7ais. ³¹Hegaadankka, bantta inxxarssan haasayiiddi, ‘GODAI yaagees’ yaagiya hananabaa yootiyaageetu bolli de7ais. ³²Taani GODAI haggaa odais! Wordduwaa aimottidi, hananabaa yootiyaageetu bolli taani de7ais. Eti he aimuwaa yootidi, bantta wordduwaaninne bantta ceequwan ta

asaa wora kaalettoosona. Taani eta kiittabeikke woikko, ‘Yootite’ gabeikke. Eti ha asaa ainne maaddokkona. Taani GODAI haggaa odaas’ yaagees.

GODAA Toohuwaa

³³ GODAI tana hagaadan yaagiis; “Ermmaasaa, ha asaappe issoi, woikko hananabaa yootiyaagee, woikko qeese, ‘GODAA toohoi aibee?’ giidi oichchikko, neeni eta, “‘GODAA toohoi inttena; heggaa gishshau, ta bollappe taani inttena wottana” yaagees’ yaaga. ³⁴ Hananabaa yootiyaagee, woikko qeese, woikko asaappe issoi, ‘Hagee GODAA toohuwaa’ yaagidi haasayikko, taani he bitaniyaanne a so asaa qaxxayana. ³⁵ Heggaa aggidi asai, ‘GODAI woigidee?’ woikko, ‘GODAI yootidobai aibee?’ yaagidi ba laggetanne ba dabbota oichchanau bessees. ³⁶ Heggaa gishshau, ooninne, ‘GODAA toohuwaa’ yaagidi naa77antto haasayanau bessenna. Aissi giikko, aawu doonaappe kiyiya qaalai aawussi tooho gidees. Hegan de7o Xoossaa, Ubbaappe Wolqqaama GODAA, nu Xoossaa qaalaa intte mirqqeeta.

³⁷ “Neenikka hananabaa yootiyaageeta, ‘GODAI inttena woigidee?’ woikko, ‘Ai yootidee?’ yaagada oichchanau bessees. ³⁸ SHin intte, ‘Hagee GODAA toohuwaa’ giikko, GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani inttena, “‘Hagee GODAA toohuwaa’ gooppite” yaaginkka intte, “Hagee GODAA toohuwaa” giideta. ³⁹ Heggaa gishshau, tumuppe taani inttena dogana; inttenanne inttessinne intte aawaassi immido katamaa ta sinttappe wora olana. ⁴⁰ Taani intte bolli merinaa kaushshaanne merinau dogettenna yeellaa ehaana’ yaagees” yaagiis.

Balasiyaa Teeraa Qoliyo Naa77u Keeshetu Leemisuwaa

24 Yo7aqeema na7aa, Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina² Yihudaa halaqatuura, kushe oosuwaa hiillatuuranne birataa qoxxiyaageetuura Yerusalaameppe Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori omooddidi, Baabiloone efi simmin, GODAI tana ajuutaa bessii; bessin taani GODAA Beeta Maqidasiyaayyo sintta baggaara balasiyaa teeraa qoliyo naa77u keesheta be7aas. ² Issi keeshiyan koiro teeridabaa milatiya daro lo77o balasiyaa teerai de7ees. Naa77antto keeshiyan qassi maanau giigenna daroppe iita balasiyaa teerai de7ees. ³ GODAI tana, “Ermmaasaa, hege neeni be7iyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Balasiyaa teeraa be7ais. Lo77o teerai keehippe lo77o; iita teerai qassi maanau giigenna keehippe iita” yaagada odaas.

⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai taakko yii; ⁵ “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani Yihudaa biittaappe omooduwan Baabiloone biittaa yeddido asata, ha lo77o balasiyaa teeraadan lo77o gaana. ⁶ Taani keha aifiyan eta xeellana; qassi taani eta zaarada ha biitti ehaana. Taani eta keexxanaappe attin qolikke. Taani eta tokkanaappe attin shoddikke. ⁷ Taani GODAA gidiyoojaa eti eranaadan, taani etau wozanaa immana. Eti bantta kumetta wozanaappe taakko simmanau de7iyo gishshau, eti ta asa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana’ yaagees.

⁸ “Qassi GODAI hagaadan yaagees; ‘Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa, a halaqata, ha biittan attida Yerusalaame asaa atettatanne Gibxxe biittan de7iyaageeta, maanau giigenna he keehippe iita balasiyaa teeraadan iita gaana. ⁹ Laalada yeddiyo biitta ubban taani eta ha sa7aa kawotettatu ubbau daganttiyaabaanne cayiyoobaa,

²24:1 *Yo7aakiina*: Ibraisxxe qaalaa Yekoneyah geettees.

boriyoobaanne leemisiyoobaa, qilliicciyoobaanne qanggiyoobaa oottana. ¹⁰ Taani etayyoonne eta maizza aawatuuyo immido biittaappe eti muleera xayana gakkanau, bisuwaa, koshaanne boshaa eta bolli yeddana' yaagees" yaagiis.

Laappun Tammu Laitta Omooduwaa Hiraagaa

25 Yoosiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido oiddantto laittan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori kawotido koiro laittan, Yihudaa asaa ubbaa xeelliyaaban Ermmaasakko yiida qalalai haggaa. ² Hananabaa yootiya Ermmaasi Yihudaa asaa ubbaayyoonne Yerusalem de7iya ubbatuuyo hagaadan yaagiis; ³ "Amoxa na7ai, Yihudaa Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne heez-zantto laittaappe doommidi, hachchi gakkanaassi, laatamanne heezzu laittaa GODAA qalalai taakko yiis. Yin taanikka zaara zaarada intteyyo yootaas; shin intte siyennan ixxideta.

⁴ "GODAI ba ashkharata, hananabaa yootiyaageeta ubbaa zaari zaaridikka intteyyo kiittiis; shin intte haizzidi siyennan ixxideta. ⁵ Eti hagaadan yaagidosona; 'Intte ubbaikka intte iita ogiyaappenne intte iita oosuwaappe ha77i simmite. Simmikko, GODAI intteyyoonne intte maizza aawatuuyo meri merinaassi immido biittan intte de7ana. ⁶ Hara xoossatussi oottanaunne goinnanau kaalloppite. Qassi intte kushee oottidoban GODAA yiilloyoppite. Yaanikko GODAI inttena qohenna' yaagidosona.

⁷ "GODAI hagaadan yaagees; 'Intte taani yootiyoogaa siyanaagaa aggidi, intte kushee oottidoban tana yiilloyideta; yaatidi inttena qohiyaabaa intte huuphiyan ehiideta' yaagees.

⁸ "Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; 'Intte ta qalau azazettennan ixxido gishshau, ⁹ taani huuphessa bagga asaa ubbaanne ta ashkharaa, Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora xeegana. Xeegada eta ha biittaa bolli, ha biittan de7iya asaa bollinne haggaa heeran de7iya kawotettatu ubbaa bolli ehaana. Taani ha biittata muleera xaissana; qassi be7idai dagammiyoobaa, "Poora!" giyoobaanne merinau baisa oottana. Taani GODAI haggaa odaas. ¹⁰ Taani etappe ililssaanne ufaissaa cenggurssaa, bullachchiyaagaa bullashettiyaari cenggurssaa, woxan gaacciyo cenggurssaanne xomppiyaa poo7uwaa xaissana. ¹¹ Ha biittai muleera bashsha baisa biitta gidana; ha kawotettatika Baabiloone kawuwaayo laappun tammu laittaa haarettana.

¹² "Laappun tammu laittaa poletti simmin, taani GODAI Baabiloone kawuwaanne a kawotettaa asaa eta mooruwaa gishshau qaxxayana; eta biittaakka merinau baisa oottana. ¹³ Taani he biittaa bollan haasayidobaa ubbaa, Ermmaasi kawotettatu ubbaa bolli, "Hanana" giidi yootido, ha maxaafan xaafettidabaa ubbaa he biittaa bollan ehaana. ¹⁴ Daro kawotettatinne gita kawoti Baabilooneta ailleiyidi haarana. Taani etayyo eta hanuwaadaaninne eta kushiyaa oosuwaadan qanxxana' yaagees" yaagiis.

GODAI Kawotettatu Bolli Ehiyo Pirddaa

¹⁵ GODAI Israa7eela Xoossai taayyo hagaadan yaagiis; "Haggaa ta hanquuwaa woine eessai kumido wanccaa hei. Efaada taani nena kiittiyo kawotettata ubbaa ushsha. ¹⁶ Eti uyidi, taani eta giddo yeddiyo bisuwaa gaasuwan ganddigaarananne gooyana" yaagiis.

¹⁷Yaagin taani GODAA kushiyaappe wanccaa ekkada, i tana kiittido kawotet-tata ubbaa ushshaas. ¹⁸Hachchi hanidooagaadankka eta ubbaa bashshanne dagama, cashshanne qanggetta oottana mala, Yerusalaammenne Yihudaa katamata, a ka-wotanne a halaqata ubbaa ushshaas. ¹⁹Gibxxe biittaa kawuwaa, a ashkkarata, a halaqata, a biittaa asaa ubbaanne ²⁰yan de7iya allaga asata ubbaa ushshaas. Uuxa biittaa kawota ubbaa ushshaas. Pilisxxeema biittan de7iya Asqqaloonaa, Gaaza, Eqiroonanne Ashddoodappe attida baggaa kawota ubbaa ushshaas. ²¹Eedooma, Moo7aabanne Amoonaa ushshaas. ²²Xiirsoosa kawota ubbaa, Sidoona kawota ub-baanne Meediteraane Abbaappe hefintta gaxan de7iya biittaa kawotakka ushshaas. ²³Dadaana, Temaana, Buuzanne bantta huuphiyaa shubeeriyaa meediya asata ub-bata ushshaas. ²⁴Araba biittaa kawota ubbaanne bazzan de7iya zaretu kawota ubbaa ushshaas. ²⁵Zimira, Elaamanne Meedoona kawota ubbaa ushshaas. ²⁶Hu-uphessa bagga biittaa kawota ubbaa, haahuwaaninne matan de7iya kawota ubbaa eta kayan kayan, sa7aa bollan de7iya kawotettata ubbaa ushshaas. Eta ubbaappe guyyiyan, Baabiloone kawoikka uyana.

²⁷GODAI tana hagaadan yaagiis; “Hegaa gishshau, etayyo yoota; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai inttena, “Uyitenne mattottite. Cooyitenne kunddite. Taani intte giddo yeddiyo bisuwaa gaasuwan naa77antto denddoppite” yaagees’ yaaga. ²⁸SHin eti ne kushiyaappe wanccaa ekkennaaninne uyennan ixixikko, etau hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI inttena, “Intte uyanau koshshees! ²⁹Be7ite, taani ta sunttan xeesettida katamaa bolli iitabaa oottanau doommais. Yaanin intte qaxxayettennan attidi buuteetii? Intte qaxxayet-tennan attidi beekketa! Aissi giikko, taani sa7an de7iya ubbaa bolli bisuwaa xeesais. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga.

³⁰“Hegaa gishshau, Ermmaasaa, ha qaalai ubbai eta bolli hananaagaa etayyo yoota. ‘GODAI bolla xoqqan guummana. GODAI ba de7iyo geeshsha sohuwaappe ba gunttaa sissana. I ba hentta gadiyaa bollan wolqqappe guummana. I woiniyaa teeraa yedhdhidi, gum77iyaageeti waassiyooagaadan, sa7an de7iya ubbaa bolli waassana. ³¹A wocamai sa7aa gaxaa gakkidi siyettees. Aissi giikko, GODAAYYO kawotet-tatuura mootoi de7ees. GODAI asa ubbaara pirddettana; i iitata bisuwau aattidi immana. Taani GODAI haggaa odaas’ yaaga” yaagiis.

³²Ubbaappe Wolqqaama GODAI, “Be7a, iitabai kawotettaappe kawotettau laalet-tees; sa7aa gaxaappe gaganntiya carkkoi denddees” yaagees.

³³He wodiyan GODAI woridoogeetu ahai, biittaa bollan ha gaxaappe hini gaxaa gakkanau laalettana. Etayyo yeekettenna, eta ahai shiiqenna woikko moogettenna. Eti biittan pito mala gidana.

³⁴Inttenoo, henttanchchattoo, yeekkitenne waassite. Inttenoo, wudiyaa kaalet-tiyaageetoo, bidinttan gonddorettite. Aissi giikko, intte shuhettiyo wodee gakkiiis; intte kunddananne lo77o urqqa miishshadan meqerettana. ³⁵Henttanchchati baqa-tidi biyoosi baawa; wudiyaa kaalettiyaageetikka kessi ekkiyoosi baawa. ³⁶GO-DAI eta hentta gadiyaa xaissiyoo gishshau, henttanchchati waassiyoo waasuwaanne wudiyaa kaalettiyaageeti yeekkiyo yeehuwaa siyite. ³⁷GODAA suulo hanquuwaa gaasuwan saro de7iya hentta gadee onana. ³⁸Gaammoo ba de7iyo woraappe kiyiy-oogaadan, GODAIKKA ba de7iyoosaappe kiyana. Eta biittaikka naaqqiyaageetu bisuwaaninne GODAA suulo hanquuwan baysa biitta gidana.

Ermmaasi Haiquwaa Pirddaappe Attiis

26 Yoosiyaasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi koiro kawotido wode, ha qaalai GODAAPPE yiis. ²GODAI tana hagaadan yaagiis; “GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaaban eqqa. Eqqada GODAA Beeta Maqidasiyan goinnanau Yihudaa katamatuppe yiya ubbaayyo oda. Taani, ‘Oda’ gaada azazido qaalaa ubbaappe is-suwaanne ashshoppa. ³Ooni erii, eti siyidi, bantta iita ogiyaappe simmanaakkonne. Yaatiyaakko taanikka eta oosuwaa iitatettaa gishshau, eta xaissanau qoppidoogaa agga bayana.

⁴“Etayyo yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Intte taani yootiyoogaa siyennan ixkikko, taani intteyyo immido higgian beennan ixkikkonne, ⁵(intte siyennan ixkinkka) taani zaara zaarada intteikko kiittido, hananabaa yootiya ta ashkkaratu qaalaa siyennan ixkikko, ⁶yaatikko taani ha Beeta Maqidasiyaa Seelodan oottana. Ha katamaakka sa7an de7iya kawotettatau ubbau qanggetta oottana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁷Ermmaasi GODAA Beeta Maqidasiyan ha qaalaa yootishin, qeeseti, hananabaa yootiyaageetinne asai ubbai siyidosona. ⁸Qassi Ermmaasi GODAI, “Asa ubbaayyo oda” giidi a azazido qaalaa ubbaa yooti polido wode, qeeseti, hananabaa yootiyaageetinne asai ubbai a oiqqidosona. Oiqqidi, “Neeni haiqqanau besaasa! ⁹Neeni, ‘Ha Beeta Maqidasee Seelodan hanana; qassi ha katamaikka baysanne ona gidana’ yaagada, GODAA sunttan aissi hananabaa yootadii?” yaagidosona. Yaagidi GODAA Beeta Maqidasiyan shiiqida asati ubbai Ermmaasa dooddidosona.

¹⁰Yihudaa halaqati heгаа siyido wode, kawuwaa keettaappe kiyidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa yiidosona. Yiidi GODAA Beeta Maqidasiyaa yuushuwaa gimbiyau Ooratta Penggiyaa giyo penggiyan uttidosa. ¹¹Qeesetinne hananabaa yootiyaageeti halaqatuyyoonne asaa ubbaayyo hagaadan yaagidosona; “Intte intte haittan siyidoogaadan, ha bitanee ha katamaa bollan hananabaa yootido gishshau, i haiqqanau bessees!” yaagidosona.

¹²Yaagin Ermmaasi halaqatussinne asaa ubbaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ha intte siyido qaalai ubbai ha Beeta Maqidasiyaa bollinne ha katamaa bolli, ‘Hanana’ gaada taani yootana mala, GODAI tana kiittiis. ¹³Hegaa gishshau, ha77i intte ogiyaakka intte oosuwaakka laammite; GODAA intte Xoossaa qaalau azazettite. Yaatikko, GODAI intte bolli ehaana giido itabaa aggiigana. ¹⁴Tana gidikko, taani intte kushiyan de7ais. Intteyyo lo77onne suure milatidabaa ta bolli oottite. ¹⁵Intte mati siree bannan issibaa erite. Intte tana worikko, intte intte bolli, ha katamaa bollinne a giddon de7iya asaa bolli xillo suuttaa acuwaa ehaana. Aissi giikko, taani ha qaalaa ubbaa intte haittan yeggana mala, tumuppe GODAI tana kiittiis” yaagiis.

¹⁶Yaagin halaqatinne asai ubbai qeesetuyyoonne hananabaa yootiyaageetuyyo hagaadan yaagidosona; “Ha bitanee haiqqanau bessenna! Aissi giikko, i GODAA nu Xoossaa sunttan nuuyyo yootiis” yaagidosona.

¹⁷Dere cimattuppekka issooti issooti eqqidi, shiiqida asaassi ubbaassi hagaadan yaagidi yootidosona; ¹⁸“Hizqqiyaasi Yihudan kawotido laittan Mooreshetappe yiida Mikiyaasi Yihudaa asau ubbau hagaadan yaagidi, hananabaa yootiis; ‘Ubbappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Xiyoonnee shooqaadan goyettana. Yerusalaame katamaikka qolettidi, shuchcha doore gidana. Beeta Maqi-

dasee keexettido deree woraa maayana” yaagees’ yaagiis. ¹⁹ Yaatin, Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasinne Yihudaa asai ubbai a woridee? CHii, Hizqqiyaasi GODAASSI yayyidi, GODAAYYO watiwatiis. Watiwatin GODAI ba oottana giido iitabaa aggiigiis. SHin nuuni nurkka nu bolli pala iitabaa ehaana hanoos” yaagiis.

²⁰ (Qiriyaati-Yi7aariima giyoosan de7iya SHamaa7iyaa na7aa Ooriyoona giyo issi hara bitanee de7ees; ikka Ermmaasi yootidoogaadan, ha katamaa bollinne ha biittaa bolli GODAA sunntan hananabaa yootiis. ²¹ Kawoi Yo7aqeemi, a olanchchati, a oosanchchati Ooriyooni yootidoogaa siyido wode, kawoi a woranau koyiis. Ooriyooni hegaa siyidi yayyidi, Gibxxe biitti baqatiis. ²² Gido shin, Kawoi Yo7aqeemi Akiboora na7aa Elnnaataanne hara asata Gibxxe kiittiis. ²³ Eti Ooriyoona Gibxxeppe kesidi, Kawuwaa Yo7aqeemassi efidosona. Efin bisuwan i a worissidi, a ahaa dere makkaan olissiis.)

²⁴ SHin Saafaana na7aa Ahiqaami Ermmaasa maaddido gishshau, asai a woranau aattidi immibeenna.

Ermmaasi Ba Morggiyan Wottido Qambbaraa

27 Yoosiyaasa na7ai Sedeqiyaasi, Yihudan kawotaa doommido heeran, ha qaalai GODAAPPE Ermmaasassi yiis. ² GODAI taayyo yootidoogee haggaa; “Neeyyo qambbaraanne gonniyo dafo wodoruwaara de7iya qinqqiriitiyaa medhdha; medhdhada ne morggiyan wotta. ³ Wottada Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasakko Yerusalame kiitettida asatu bolli, Eedooma kawuwaassi, Moo7aaba kawuwaassi, Amoonaa asatu kawuwaassi, Xiirsoosa kawuwaassinne Sidoona kawuwaassi kiitta. ⁴ Eti bantta godatuyyo hagaadan yaagidi yootana mala, eta azaza; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ⁵ “Ta gita wolqqaaninne ta yeddido kushiyan ha sa7aa, sa7an de7iya asaa, mehiyaanne do7aa taani medhdhaas. A taani ta dosiyo urau immais. ⁶ Simmi ha77i taani biitta ubbaa ta ashkkaraassi, Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorassi aattada immaas. Qassi taani bazzo do7atikka ayyo haarettana mala oottaas. ⁷ A biittai haarettiyo wodee gakkanaashin, kawotettati ubbai ayyo, a na7aayyoonne a na7aa na7aayyo haarettana. Hegaappe guyyiyan, daro kawotettatinne gita kawoti a haarana.

⁸ “SHin ai biittinne woikko ai kawotettinne ha Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorassi azazetennan ixkikonne a qambbaran gelennan ixkikko, taani GODAI he kawotettaa a kushiyan xaissana gakkanaashin, bisuwan, koshaaninne boshan qaxxayana. ⁹ Hegaa gishshau, inttena, ‘Baabiloone kawuwaassi haarettekketa’ yaagiya intte hananabaa yootiyaageeti, intteyyo kaayiyaageeti, intte aimuwaa birshshiyaageeti, intte shareechchotinne maliyaageeti yootiyogaa siyopite. ¹⁰ Aissi giikko, eti intteyyo wordduwaa yootoosona; hegaa inttena intte biittaappe haassoosona. Taani inttena laaggada kessana; inttekka xayana. ¹¹ SHin ai kawotettinne Baabiloone kawuwaa qambbaran gelidi, ayyo haarettikko, taani GODAI he kawotettaa a biittan ashshana; eti he biittaa goyananne yan de7ana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹² Taani Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasassikka haggaa milatiya qaalaa yootaas; “Baabiloone kawuwaa qambbaran hokkada gela. Gelada ayyoonne a asaayyo haaretta. Yaatikko, neeni paxa de7ana. ¹³ GODAI Baabiloone kawuwaassi haarettennan ixxiya kawotettaassi giidoogaadan bisuwan, koshaaninne boshan neeninne ne asai aissi haiqqeeti? ¹⁴ ‘Intte Baabiloone kawuwaassi haarettekketa’ giya hanan-

abaa yootiyaageetu qaalaa siyoppite. Aissi giikko, hegee eti intteyyo yootiyoogee worddo. ¹⁵ GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani eta kiittabeikke; shin eti ta sunttan, “Hananabaa” giidi wordduwaa yootoosona. Hegaa gishshau, taani inttena laaggada kessana; intteikka intteyyo hananabaa yootiyaageetikka xayana’ yaagees” yaagaas.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, taani qeesetusinne ha asaa ubbaassi hagaadan yaagada haasayaas; “GODAI hagaadan yaagees; “GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshai Baabilooneppe ha77i mataara simmidi yaana” yaagidi yootiya intte hananabaa yootiyaageetu qaalaa siyoppite. Aissi giikko, eti intteyyo yootiyoogee worddo. ¹⁷ Eti giyoobaa siyoppite; Baabiloone kawuwaassi haarettitenne paxa de7ite! Ha katamainne aissi qolettichchida soho gidanee? ¹⁸ Eti hananabaa yootiyaageeta gidikkonne GODAA qaalai etan de7ikko, GODAA Beeta Maqidasiyan, Yihudaa kawuwaa keettaaninne Yerusalaamen attida keena miishshai Baabiloone beennaadan tana, Ubbaappe Wolqqaama GODAA woossona’ yaagees.

¹⁹⁻²⁰ “Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yo7aqeema na7aa, Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiinanne Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya gita asaa ubbaa omooddidi efiido wode, ha kataman attida tuussatubaa, Abba Sainiyaabaa, gaaretubanne hara miishshatu ubbatubaa Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees. ²¹ Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai GODAA Beeta Maqidasiyan, Yihudaa kawuwaa keettaaninne Yerusalaamen attida miishshatubaa hagaadan yaagees; ²² ‘Eti Baabiloone biittau miyettana; taani eta gishshau yaana gallassai gakkanaassi, eti yan de7ana. He wode taani eta guyye zaarada eta sohuwan wottana. Taani GODAI haggaa odaas’ yaagees” yaagaas.

Ermmaasanne Hananabaa Yootiya Hanaaniyaa

28 He laitti, Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi kawotaa doommido heeran, oiddantto laittan, ichchashantto aginan Gabaa7oonappe yiida Azuura na7ai hananabaa yootiya Hanaanee, GODAA Beeta Maqidasiyan qeesetunne asatu ubbaa sinttan taayyo hagaadan yaagidi haasayiis; ² “Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani Baabiloone kawuwaa qambbaraa menttana. ³ Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori hagaappe denttidi, Baabiloone efiido, GODAA Beeta Maqidasiyaa miishsha ubbaa taani naa77u laittaa gidдон заарада, ha sohuwaa ehaana. ⁴ Qassi taani Yo7aqeema na7aa Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiinakka, Yihudaappe omoodettidi, Baabiloone biida asaa ubbaa zaarada ha sohuwaa ehaana. Aissi giikko, taani Baabiloone kawuwaa qambbaraa menttana. Taani GODAI haggaa odaas’ yaagees” yaagiis.

⁵ Yaagin GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон eqqida qeesetunne asatu ubbatu sinttan hananabaa yootiya Ermmaasi hananabaa yootiya Hanaaniyaassi ⁶ hagaadan yaagiis; “Amin77i! GODAI yaato! GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshatanne omoodettidi biida asaa ubbaa Baabilooneppe zaaridi, ha sohuwaa ehiidi, neeni odido qaalaa GODAI polo! ⁷ Gidikkonne, ane taani neessikka ha asaa ubbaassikka yootiyooгаа siya. ⁸ Beni neepenne taappe kase de7ida hananabaa yootiyaageeti olai, iitabainne boshai daro biittatu bollinne gita kawotettatu bolli hananaagaa yootidosona. ⁹ SHin, ‘Sarobai hanana’ giidi yootiya hananabaa yootiyaagaabaa gidikko, he yootiyaagaa qaalai polettiyo wode, he wode tumuppe GODAI a kiittidoogee erettana” yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Hanaanee hananabaa yootiya Ermmaasa morggiyaappe qambbaraa ekkidi menttiis. ¹¹Menttidi Hanaanee asaa ubbaa sinttan hagaadan yaagidi haasayiis; “GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani naa77u laittatu gidдон Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora qambbaraa kawotettatu ubbaa morggiyaappe denttada hagaadan menttana’ yaagees” yaagiis. Yaatin, hananabaa yootiya Ermmaasi denddidi, ba biyoosaa biis.

¹²Hananabaa yootiya Hanaanee hananabaa yootiya Ermmaasa morggiyaappe qambbaraa menttidoogaappe guyyiyan, GODAA qalalai hananabaa yootiya Ermmaasassi yiis; ¹³yiidi, “Ba; baada Hanaaniyaassi yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni mitta qambbaraa menttadasa; shin taani a gishshaa birata qambbaraa medhdhana” yaagees. ¹⁴Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Eti Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo haarettana mala, taani ha kawotettatu ubbaa morggiyan birata qambbaraa wottana; etikka ayyo haarettana. Taani harai attin, bazzo do7atakka ayyo immaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Ermmaasi hananabaa yootiya Hanaaniyaa hagaadan yaagiis; “Hanaaniyaa, siya! GODAI nena kiittibeenna; shin neeni ha asai worddoban ammanettana mala oottadasa. ¹⁶Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani nena ha sa7aa bollaappe diggana. Neeni ha asai ta bollan makkalanaadan zorido gishshau, neeni ha laitti haiqqana’ yaagees” yaagiis.

¹⁷He laittikka laappunnta aginan hananabaa yootiya Hanaanee haiqqiis.

Ermmaasi Baabiloonen De7iya Omoodettida Asaassi Yeddido Dabddaabbiyaa

29 Hananabaa yootiya Ermmaasi omoodettidaageetu gidдон de7iya at-tida cimatussi, qeesetussi, hananabaa yootiyaageetussinne Naabukadanaxoori Yerusalaameppe omooddidi, Baabiloone efiido hara asatussi ubbaassi Yerusalaameppe yeddido dabddaabbee hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ²Hagee hanidoogee, Kawoi Yo7aakiini, kawiyaa a aayiyaa, a oosanchchati, Yihudaanne Yerusalaame halaqati, kushe oosuuaa hiillatinne birataa qoxxiyaageeti Yerusalaameppe kiyi simmiina. ³Ermmaasi Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo kiittiyo Saafaana na7aa El77aasanne Hilqqiyaa na7aa Gamaariyaa bollan he dabddaabbiyaa kiittiis.

Dabddaabbee hagaadan yaagiis; ⁴“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, taani Yerusalaameppe Baabiloone omoodissada yeddido asau ubbau hagaadan yaagais; ⁵‘Keettata keexxidi, etan de7ite. Kattaa zeridi, aifiyaa miite. ⁶Maccaasaa ekkite; ekkidi maccaa attumaa yelite. Intte naatussikka maccaasaa giigis-sidi immite; intte macca naatakka azinau immite. Etikka maccaa attumaa yelona. Yan qoodaa corattite; guuxxoppite. ⁷Qassi taani inttena omooduwau yeddido kata-maassi saroi de7anaadan koyite. He katamaayyo GODAA woossite. Aissi giikko, ayyo saroi de7ikko, intteyyookka saroi de7ana’ yaagais.

⁸“Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Intte gidдон de7iya intte hananabaa yootiyaageetinne shareechchoti yootiyooban cimettoppite. Eti aimottiyo aimokka siyoppite. ⁹Aissi giikko, eti ta sunntan “Hananabaa” giidi worddobaa yootoosona; taani eta kiittabeikke’ yaagees.

¹⁰“GODAI hagaadan yaagees; ‘Baabiloone laittai laappun tammai polettiyo wode, taani intte gishshau yaana; yaada, “Taani inttena intte biitti zaarada ehaana” gi-

ido lo77o qaalaa polana. ¹¹ Aissi giikko, taani intteyyo halchchiyo halchchuwaa taani GODAI erais; hegeenne, intteyyo sintta wodiyaanne ufaissaa immana mala, saro halchchoppe attin, iita halchcho gidenna. ¹² Hegaappe guyyiyan, intte tana xeegana; taakko yaananne tana woossana; taanikka intteyyo siyana. ¹³ Intte tana koyana; intte tana intte polo wozanaappe koyido wode demmana. ¹⁴ Taani intteyyo beettana. Taani inttena omooduwaappe zaarana. Taani inttena laalido kawotettatu ubbaappenne soho ubbaappe shiishshana. SHiishshada taani inttena omooduwau yeddanaappe kase intte de7ido sohuwaa guyye zaarada ehaana. Taani GODAI hagaadaas' yaagees.

¹⁵ "Intte, 'GODAI hananabaa yootiyaabaa nuuyyo Baabiloonen denttiis' yaagideta. ¹⁶ Yaagido gishshau, Daawita kawotaa araatan uttiya kawuwaabaa, ha kataman de7iya asaa ubbaabaanne inttenaara omooduwan kiyibeenna intte dabbotubaa GODAI hagaadan yaagees. ¹⁷ Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; 'Taani eta bolli bisuwaa, koshaanne boshaa ehaana. Qassi taani eta maanau giigenna wooqqida balasiyaa teeraa mala oottana. ¹⁸ Taani eta bisuwan, koshaaninne boshan yedettana; yedettada taani eta sa7an de7iya kawotetta ubbaayyo bollai caaliyoobaa oottana. Qassi taani eta kessada yeddido biitta ubban qanggetta, dagama, borenne cashsha oottana. ¹⁹ Aissi giikko, hananabaa yootiya ta ashkkaratu bolli taani etayyo zaara zaarada kiittido ta qaalaa eti siyennan ixididona. Intteikka omoodetti biidaageeti siyennan ixidideta. ²⁰ Taani Yerusalaameppe Baabiloone omoodissada yeddido asatoo, intte ubbaikka ta qaalaa, GODAA qaalaa siyite' yaagees.

²¹ "'Hananabaa' giidi intteyyo GODAA sunttan worddobaa yootiya Qolaaya na7aa Akaababaanne Ma7iseeya na7aa Xidiqiyaabaa Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; 'Taani eta Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo aattada immana. Intte xeellishin, i eta worana. ²² Hegaappe guyyiyan, Yihudaappe omoodettidi, Baabiloone biida asai issi uraa qangganau koyikko, "GODAI nena Baabiloone kawoi taman xuuggido Xidiqiyaadaaninne Akaabadan ootto" yaagana. ²³ Aissi giikko, eti Israa7eelan pala nagaraa oottidosona. Eti bantta shoorotu maccaasaa laggettidosona; yaatidi taani eta azazabeenna worddobaa ta sunttan haasayoosona. Hegaa eriyaagee tana; hegau taani markka. Taani GODAI hagaadaas' yaagees" yaagiis.

SHamaa7iyaa Dabddaabbiyaa

²⁴ GODAI Nehelaamiyaa SHamaa7iyaayyo ha kiitaa kiittana mala, Ermmaasayyo odiiis. ²⁵ "Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; 'Neeni ne sunttan dabddaabbiyaa Yerusalaamen de7iya asaayyo ubbaayyo, Ma7iseeya na7aa qeesiyaa Xafaaniyaayyoonne hara qeesetu ubbaayyo yeddadasa. Neeni Xafaaniyaa hagaadan yaagadasa; ²⁶ "GODAA Beeta Maqidasiyan halaqa gidana mala, nena GODAI Yoodaahе gishshaa qeese oottidi sunttiis. 'Hananabaa yootoos' giya gooyiya asata, qaphiyaaninne toollan gelissanau bessees. ²⁷⁻²⁸ Nuni Baabiloonen de7ishin, Ermmaasi xaafidi, nuuyyo hagaadan yaagidi kiittiis; 'Yan intte gam77ana. Keettata keexxidi, de7ite. Kattaa zeridi, aifiyaa miite' yaagiis. Hegaa gishshau, intte gidon hananabaa yootiya Anatootappe yiida Ermmaasa aissi hegaadan oottabeikkii?" yaagadasa' yaagees" yaagidi kiittiis.

²⁹ Qeesiyaa Xafaanee hananabaa yootiya Ermmaasayyo ha dabddaabbiyaa nababiiis. ³⁰ Nabbabin GODAA qaalai Ermmaasassi hagaadan giidi yiis; ³¹ "Kiitaa

omooduwan de7iya asaayyo ubbaayyo hagaadan yaagada kiitta; ‘Nehelaamiyaa SHamaa7iyaabaa GODAI hagaadan yaagees; “Taani kiittennan SHamaa7ee intteyyo, ‘Hananabaa’ giidi yootido gishshaunne inttena wordduwaa ammantido gishshau, ³² taani GODAI Nehelaamiyaa SHamaa7iyaanne a so asaa qaxxayana. Ta bolli i makkalabaa haasayido gishshau, ha asaa giddon ayyo issi urinne paxa attenna. Qassi i ba huuphenkka taani ta asaassi oottana kehatettaa be7enna. Taani GODAI hagaadaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

GODAI Ba Asaassi Immana Giido Ufaissaa

30 GODAAPPE Ermmaasassi yiida qalalai haggaa. ² GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, taani neeyyo odido qaalaa ubbaa xaatta maxxaan xaafa. ³ Taani ta asaa Israa7eelanne Yihudaa omooduwaappe guyye zaarada ishalissiyo gallassati yaana; taani eta maizza aawatussi immido biittau eta zaarana; etikka laattana. Taani GODAI hagaadaas” yaagees.

⁴ GODAI Israa7eela asaabaanne Yihudaa asaabaa yootido qalalai haggaa. ⁵ GODAI hagaadan yaagees; “Taani asai yashshau waassiyo waasuwa siyaas; dagama waasoppe attin, hagee saro waaso gidenna. ⁶ Ane lal77itenne wochchite! Attumaasi bannakkidi, na7a yelanau danddayii? Yaatin, attumaasai ubbai maaretai oiqqido maccaasadan, ba kushiyan ba uluwaa oiqqidaashin taani be7iyoogee aibee? Asaa ubbaa som77oi aissi tossu giidee? ⁷ Aayye7ana! He gallassai hanttaara gallassa; hegaa mala gallassi mulekka baawa. He gallassai Yaaqooba zaretussi meto wode gidana. Gidikkonne eti hegaappe attana” yaagees.

⁸ Ubaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani eta morggiyaappe qambbaraa menttana; eti qashettido sanssalataakka duuttana. Haggaaappe sinttanau allaga biittaa asai eta ailleyenna. ⁹ Hegaa aggidi eti GODAASSI, bantta Xoossaassi, oottana; taani etayyo denttiyo Kawuwaa Daawitassi eti haarettana.

¹⁰ “Hegaa gishshau, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, yayyoppite! Inttenoo, Israa7eelatoo, dagammoppite! Intte haahosan de7ishin, taani inttena ashshana; intte zaretakka eti omoodettido biittaappe yedissana. Yaaqooba zareti simmidi, aibakko bochchennan saro de7ana; eta ai asinne yashissenna. Taani GODAI hagaadaas. ¹¹ Taani inttena ashshanau inttenaara de7ais. Taani GODAI hagaadaas. Taani inttena laalido kawotettata ubbaa muleera xaissana; shin inttena muleera xaissikke. Taani inttena likke pirddan qaxxayana; qixaatee bannan inttena muleera coo yedikke” yaagees.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Intte deshettai paxennaaggaa; intte masunttaikka hanttaara. ¹³ Intte yohuwan inttena maaddiyaabi baawa; intte masunttaukka xalee baawa; intteyyo paxoi baawa. ¹⁴ Intte siiqoti ubbati inttena dogidosona; eti inttebaa wudokkona. Taani inttena morkkedan shocaas; meqetti banna asi qaxxayiyooogaadan qaxxayaas. Aissi giikko, intte mooroi dalggiis; intte nagaraikka dariis. ¹⁵ Ha paxenna intte deshettai aibissi waasheetii? Intte mooroi dalggidoo gishshaunne intte nagarai darido gishshau, haggaa intte bolli taani oottais.

¹⁶ “SHin inttena biittaa kessi miida ubbati meetettana; intte morkketi ubbatikka omooduwau baana. Inttena bonqqidaageeti bonqqettana; inttebaa olan ekkidaageetubaakka olan ekkana. ¹⁷ Taani intteyyo kehissana; intte masunttaikka pattana.

Aissi giikko, eti inttena, ‘Hageeti olettidaageeta; Xiyooone asaabaa wudiyaabi baawa’ yaagoosona. Taani GODAI hagai odais” yaagees.

¹⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Taani Yaaqooba zaretu keettaa omoodettosaappe guyye zaarada, ishalissana; eti de7iyo sohuwaukka qarettana. Yerusalaame kata-maikka kase ba qolettidosan, kawo keettaikka kase ba sohuwan simmidi keexet-tana. ¹⁹ Yan de7iya asai ubbai galataa mazamuriyaanne ufaissaa yettaa yexxana. Taani eta qoodaa darissana; eta qoodai naa77antto guuxxenna. Taani eta bonchchet-tida dere oottana; eti guuxxokkona. ²⁰ Eta zerettai beni wode de7uwaadan de7ana; eta maabaraikka ta sinttan minni eqqana. Eta un77ettiyaageeta ubbaakka taani qaxxayana. ²¹ Eta halaqai eta asaappe issuwaa gidana; eta haariyaagee eta gid-dope kiyana. Taani a ta mati ehaana; ehin i taakko shiiqana. Taani shiishshennan de7ishin, xalidi taakko shiiqanau danddayiyai oonee? Taani GODAI hagai odais. ²² Hegaa gishshau, intte ta asa gidana; taanikka intte Xoossaa gidana” yaagees.

²³ Be7ite, GODAA hanqqoi gotiyaadan hanees; ikka sirimettiiddi, iiatu huuphiyan yaana. ²⁴ GODAI ba wozanaa halchchuwaa wurssidi polana gakkanaashin, a eexxiya hanqqoi guyye simmenna. Hegaa guyyeppe yiya wodetun intte akeekana.

Israa7eela Asai Ba Biitti Simmana

31 GODAI hagaadan yaagees; “He wode taani Israa7eela yaratussi ubbaassi Xoossaa gidana; etikka ta asa gidana” yaagees.

² GODAI hagaadan yaagees; “Bisuwaappe palahida asai taappe aaro kehatet-taa bazzuwan demmiis. Israa7eela asai shemppi ekkanau koyido wode, ³ taani GODAI etau haahosaappe hagaadan yaagaidda qonccaas; ‘Israa7eela asau, taani inttena merinaa siiquwan siiqais; ta aggenna siiquwan taani inttena taakko shi-ishshaas. ⁴ Geeshsha Israa7eela asau, taani inttena zaarettada keexxana; intteikka ke-exettana. Zaarettidikka karaabiyaa oikkidi, ufaittiyaageetuura yexxananne durana. ⁵ Intte zaarettidikka Samaariyaa keratu bolli woiniyaa turata tokkana; tokkidaageeti a teeran ufaittana. ⁶ Efireema gezziyan naagiyaageeti, “Haayite; GODAAKKO, nu Xoossaakko, pude Xiyooone ane boos!” yaagidi xeesiyo wodee yaana’ yaagaas” yaagees.

⁷ GODAI hagaadan yaagees; “Yaaqooba asaassi ufaissan yexxite; kawotettatu ubbaappe aadhdhiya Israa7eelassi hambocite. ‘GODAI Israa7eela asaappe at-tidaageeta ashshiiis’ yaagidi galataa mazamuriyaa yexxite. ⁸ Be7ite, taani eta huuphessa bagga biittaappe ehaana; sa7aa gaxaappekka taani eta shiishshana. Qooqeti, wobbeti, abbe ixeta maccaasatinne maaretai oiqqido maccaasati etaara is-sippe yaana; keehi daro asai ba biittaa simmana. ⁹ Taani eta zaarada ehiyo wode, eti ufaissaa daruwan yeekkiiddinne woossiiddi yaana. Taani eta shaafaa lanqqiyaara, eta xubbenna sitta ogiyaara kaalettana. Aissi giikko, taani Israa7eela asaassi aawa; Efireemikka taassi baira na7a.

¹⁰ “Inttenoo, kawotettatoo, GODAA qaalaa siyite! Siyidi haahosan, abbaa doo-nan de7iya biittatun hagaadan yaagidi awaajjite; ‘Israa7eelata laalidaagee i eta shi-ishshana; qassi henttanchchai ba wudiya dorssaa heemmiyoogaadan, i eta heem-mana’ yaagite. ¹¹ Aissi giikko, GODAI Yaaqooba zareta woziis; i eta etappe min-niyaageetu kushiyaappe ashshiiis. ¹² Eti yiidi Xiyooone Deriyan ufaissau yexxana; eti GODAI immiyo kehatettan, kattan, woine eessan, zaitiyan, dorssaa maratuuninne miizzaa maratun ufaittana. Eti haattaa loitti ushshido ataakilte soho mala gidana;

eti naa77antto shullokkona. ¹³He wode geela7oti ufaittidi durana; wodallatikka cimaticka ufaittana. Taani eta yeehuwaa ufaissau laammanna; taani eta minttettana; eta azzanuwaa gishshaa taani eta ufaissana. ¹⁴Taani qeesetussi daro qumaa immanna; ta asaikka ta kehatettan kallana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

GODAI Israa7eela Maariis

¹⁵GODAI haggaaan yaagees; “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyettiis; Raaheela ba naatuyyo yeekkausuu; eti xayido gishshau, agga gin, aggenan ixxaasu” yaagees.

¹⁶GODAI haggaaan yaagees; “Yeekkiyoogaa aggidi, intte aifiyaa afuttaa quccite. Aissi giikko, intte oottido oosuwau woiuwaa intte ekkana; morkkiyaa biittaappe intte naatikka simmana. Taani GODAI haggaa odais. ¹⁷Intte naati bantta biitti simmanau de7iyo gishshau, intteyyo sinttanau ufaissai de7ees. Taani GODAI haggaa odais.

¹⁸“Efireema zareti azzanidi, haggaaan yaagidi odiyooogaa tumuppe taani siyaas; ‘Neei nuna xurqqayettibeenna mirgguwaadan wadhdhadasa; nuunikka keedida. Neei GODAA nu Xoossaa gidiyo gishshau, ane nuna zaara; nuuni neekko simmana. ¹⁹Nuuni kase neeppe wora simmidi biida; shin ha77i paaxida. Neei nuna qaxxaya simmin yeellatidi, nu tiraa baqqida; nuuni nu yelagatettaa laittaa nagaraa gishshau, kauyyidanne yeellatida’ yaagidosona.

²⁰“Tumu Israa7eeli taayyo al77o na7ee? I taani siiqiyo na7ee? Ee! Taani daro-too a bolli iitabaa haasayikkokka, a hassayioogaa aggabeikke. Haggaa gishshau, ta wozanai a laamotees; taani assi keehi qarettais. Taani GODAI haggaa odais.

²¹“Ogiyan malaataa wottite; malaatiyo mittataikka essite. Yaatidi intte biido ogiyaa akeekite. Geeshsha Israa7eela asau, simmite; intte katamatukko simmite. ²²Inttenoo, ammanoi bainna Israa7eelatoo, aude gakkanaashin toilattuuteetii? GODAI sa7aa bollan issi oorattabaa medhdhana; hegeenne, maccaasi attumaasaassi eqettidi, saro ashshioogaa mala oorattabaa” yaagees.

GODAA Asai Sinttanau Ishalana

²³Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, haggaaan yaagees; “Taani Israa7eela asaa omooduwaappe zaarada ishalissiyo wode, Yihudaa biittaaninne a katamatun eti naa77anttuwaa, ‘Nenoo xillotettai de7iyo sohuwau, nenoo geeshsha deriyau, GODAI nena anjjo’ yaagana. ²⁴Yihudaanne Yihudan de7iya katamatun ubban asai de7ana; goshshanchchatikka wudiyaara yuuyiya henttanchchatikka yan de7ana. ²⁵Taani daafuranchchata gazdissana; qassi namisettidi gilqqidaageetakka kalissana” yaagees.

²⁶Hegan beegottada ta yuushuwaa xeellaas; ta xiskkoikka taayyo mal77o xiskko gidiis.

²⁷GODAI haggaaan yaagees; “Taani Israa7eela biittaaninne Yihudaa biittan asaanne mehiyaa kunttiyo wodee yaana. ²⁸Eta xoqollanau, qolanau, aatta aatta yeganau, xaissanaunne bashshaa ehaanau wudada naagidoogaa keenaa, eta zaarada gimbbanaunne tokkanau wudada naagana. Taani GODAI haggaa odais.

²⁹“He wode asai, ‘Aawati caala woiniyaa teeraa min, naatu achchai zil77iis’ yaagidi haasayioogaa aggana. ³⁰SHin asai issi issi ba nagaran nagaran haiqqana; caala woiniyaa teeraa miya asa ubbau a achchai achchai zil77ana” yaagees.

³¹ GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaaranne Yihudaa asaara ooratta maachchaa maacettiyo gallassati yaana. ³² He maachchai taani eta Gibxxeppe kessanau eta kushiya oiqqido wode, eta maizaa aawatuura maacettido maachchaa mala gidenna; taani etayyo azina mala gida uttinkka eti ta maachchaa kanttidosona. Taani GODAI haggaa odais. ³³ SHin taani GODAI he gallassatuppe guyyiyan Israa7eela asaara maacettana maachchai haggaa: taani ta higgiiyaa eta giddon wotana; qassi eta wozananka xaafana. Taani eta Xoossaa gidana; qassi etikka ta asa gidana. ³⁴ Asi ba shooruwaa woikko ba ishaa, ‘GODAA era’ yaagidi tamarissiyooгаа aggana; aissi giikko, guuttaappe doommidi, gitaa gakkanaashin, eti ubbai tana erana. Taani eta naaquwaa atto gaana; eta nagaraakka naa77antto hassayikke. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

³⁵ GODAI, awaa gallasan poo7issidaagee, aginainne xoolintteti qamman poo7anaadan higgiiyaa wottidaagee, abbaakka qaattidi, beetai guummanaadan ootiiyaagee, Ubbappe Wolqqaama GODAA geetettiiyaagee, hagaadan yaagees; ³⁶ “Ha eqqidi de7iya mereta higgee ta sinttappe kichchikko, he wode Israa7eela zerettati ta sinttan merinau kawotetta gididi de7iyoogee attana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

³⁷ GODAI hagaadan yaagees; “Bolla saloti likettanau, woikko garssa sa7aa baa-soikka erettanau danddayikko, he wode taani Israa7eela zerettata ubbaa, eti ootido mooruwaa ubbaa gishshau, ta sinttappe diggana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

³⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Hanaani7eela Adussa Gimbbiyaappe doommidi, Zooziyaa Penggiyaa gakkanaashin, Yerusalaame katamai taayyo, GODAAYYO, katama gididi, simmidi keexettiyo gallassati yaana. ³⁹ He katamaa zawaikka arggo baggaappe kaallidi biidi, Gaareeba Keraanne Go77a yushuwaa gakkanaassi aakkana. ⁴⁰ Ahaa moogiyoonne bidinttaa oliyo zanggaarainne Qediroona Zanggaaraappe qommoora arshsho baggaara biidi, Paraa Penggiyaa zooziyaa gakkanaashin de7iya gade ubbai GODAASSI dummatidi, geeshsha gidana. Haggappe sinttanau katamai merinau shodetennanne qolettenna” yaagees.

Ermmaasi Gadiyaa SHammiis

32 Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi kawotido tammannta laittan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori kawotido tammanne hospunnta laittan GODAAPPE Ermmaasayyo qaalai yiis. ² He wode Baabiloone kawuwaa olanchchati Yerusalaame dooddidosona; hananabaa yootiya Ermmaasi Yihudaa kawuwaa keettan de7iya, naagiyaageetu dabaaban gorddetti uttiis.

³ Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi a hegan qachchidi, hagaadan yaagiis; “Neeni aissi hagaadan yaagada hananabaa yootai? ‘GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ha katamaa Baabiloone kawuwaa kushiyan aattada immana hanais; immin i omooddana. ⁴ Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi Baabiloonetu kushiyaappe kessi ekkenna; i tu-maappe Baabiloone kawuwaa kushiyan gelana. I a sinttan eqqidi, aara haasayana; i a ba aifiyan be7ana. ⁵ Hegaappe guyyiyan, Naabukadanaxoori Sedeqiyaasa Baabiloone efaana; efin taani a bolli pirddana gakkanaashin, i yan de7ana. Taani GODAI haggaa odais. Neeni Baabiloonetuura olettiiyaabaa gidikko, hegee nena kessenna” yaagees’ yaagadasa” yaagiis.

⁶Yaagin Ermmaasi, “GODAA qaalai he wode taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁷‘Ne aawaa ishaa SHAaluuma na7ai, Hanaami7eeli neekko yiidi, “Anatoota katanman de7iia ta gadiyaa shamma; aissi giikko, shammanau dabbotai gattiyoi nena” yaagana’ yaagiis.

⁸“GODAI giidoogaadan, ta aawaa ishaa na7ai Hanaami7eeli taakko naagiyaageetu dabaabaa yiidi, ‘Biniyaama biittan Anatootan de7iia ta gadiyaa shamma; gadiyaa shammanaunne buzottanau gattiyoi nena’ yaagiis. Yaagin taani hegan GODAA qaala gidiyoogaa eraas. ⁹Yaatada Anatoota kataman de7iia gadiyaa ta aawaa ishaa na7aa Hanaami7eelappe shammaas; shammaa i ekkiyo waagaa ayyo meezaanan kilaas; kilin tammanne laappun xaqara bira gidiiis. ¹⁰SHamaa paramaa markkati de7iyoosan paramada, maatafaa an wottaas; miishshaakka meezaanan kilada immaas.

¹¹“Hegaappe guyyiyan, taani attamettida shamaa paramaanne attamettibeenna shamaa paramaa ekkaas. ¹²Ekkada ta aawaa ishaa na7ai Hanaami7eeli, shamaa paramaa paramida markkatinne naagiyaageetu dabaaban uttida Aihudati ubbai xeellishin, he shamaa paramaa Mahiseeya na7aa na7aa, Neeriya na7aa Baarukassi immaas. ¹³Immada eta sinttan taani Baaruka hagaadan yaagada azazaas; ¹⁴‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Daro wodiya gam77ana mala, ha attamettida paramaanne attamettibeenna paramaa ekka efaada, urqqaappe merettida otuwan wotta” yaagees. ¹⁵Aissi giikko, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Ha biittan asai zaaridikka keettaa, gadiyaanne woiniyaa turaa tokkiyo sohuwaa shammana” yaagees’ yaagaas” yaagiis.

Ermmaasa Woosaa

¹⁶Taani Neeriya na7aa Baarukayyo shamaa paramaa woraqataa immidoogaappe guyyiyan, GODAA hagaadan yaagada woosaa; ¹⁷“Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni salotanne sa7aa ne gita wolqqaaninne ne yeddido kushiyan medhdhadasa! Neessi danddayettennabi mulekka baawa. ¹⁸Neeni sha7atuyyo aggenna siiquwaa besaasa; shin aawatu mooruwaa eta naatu bolli zaaraasa. Abeet gitanne wolqqaama Xoossau, ne sunntai Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettees. ¹⁹Ne zoree gita; ne oottiyo oosoikka wolqqaama. Asaa ogiyaa ubbaa neeni be7aasa; asau ubbaukka a ogiyaadaaninne a oosuwaadan zaaraasa.

²⁰“Neeni Gibxnen malaataanne oorattabaa oottadasa; hachchi gakkanaassikka ha ooratta oosota Israa7eela asaa giddooninne hara kawotettatu ubbaa giddon oottiyoogaa aggabaakka. Hegaappe denddidaagan ne sunntai ubbasan erettiis. ²¹Neeni ne asaa Israa7eela Gibxeppe malaataaninne oorattaban, ne mino qesiyaaninne ne yeddido kushiyan, qassi gita dagaman kessadasa. ²²Eta maizza aawatuuyo neeni immanau caaqqido biittaa, maattainne eessai goggiyo ha biittaa etayyo immadasa; ²³immin eti ha biittaa gelidi laattidosona. SHin eti neeyyo azazetibookkona; ne higgiaakka kaallibookkona; eti oottanaadan neeni azazidobaa ubbaakka oottiibookkona. Hegaa gishshau, neeni eta bolli ha bashsha ubbaa ehaadasa.

²⁴“Be7a, Baabilooneti katamaa oiqqanau gimbbiyaa yuushuwan biittaa dooridi dooddidosona; olaappe, koshaappenne boshaappe denddidaagan, katamai etaara olettiya Baabiloonetu kushiyan aadhdhidi imettiis. Neeni ha77i be7iyoogaadan, ne giidobai ubbai polettiis. ²⁵Abeet Ubbaa Haariya GODAU, katamai Baabilooneti

tuyyo imettanau hanishinkka, neeni tana, ‘Markkata xeesada, miishshan ha gadiyaa shamma’ yaagadasa” yaagada woossaas.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, GODAA qalai Ermmaasayyo hagaadan yaagiiddi yiiis; ²⁷ “Taani GODAA, asaa ubbaa Xoossaa. Taassi danddayettennabi de7ii?” yaagiis. ²⁸ Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha katamaa Baabiloonetuyyoonne Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo aattada immana; immin eti a oiqqana. ²⁹ Ha katamaa bolli woraajjiya Baabilooneti yiidi, katamaa taman xuuggana; keettaa bollan dembbayidi oottidosan Ba7aalayyo ixaanaa cuwayidinne hara xoossatuyyo ushshaa yarshshuwaa gussidi, tana hanqetissida asati de7ido keetata akka xuuggana.

³⁰ “Israa7eela asainne Yihudaa asai bantta yelagatettaappe doommidi, ta sinttan iitabaa oottidosonappe attin, harabaa oottibookkona; eti bantta kushiyan oottido oosuwan tana hanqetissidosona. ³¹ Keexettido wodiyaaappe hachchi gakkanaashin, ha katamaa asati tana hanqetissidosonanne yiilloyidosona; heгаа gishshau, taani ha katamaa ta sinttappe xaissana. ³² Israa7eela asainne Yihudaa asai, eta kawotinne halaqati, eta qeesetinne hananabaa yootiyaageeti oottido iita ooso ubban tana hanqetissidosona. ³³ Eti bantta som77uwaa aggidi, bantta zokkuwaa taayyo zaaridosona. Taani eta zaara zaarada tamarissikkokka, eti siyibookkonanne seeraakka ekkibookkona. ³⁴ Eti sheneyiya bantta eeqata ta sunttan xeesettida Beeta Maqidasiyaa gidдон essidi tunissidosona. ³⁵ Eti bantta attuma naatanne macca naata Molooka eeqaayyo yarshshanau Hinnooma Zanggaaran Ba7aalayyo yarshshiyi xoqqqa sohota giigissidosona. Eti heгаа oottana mala, taani eta azazabeikke; Yihudaa asaa eti nagaraa ootissanau heгаа mala sheneyiyaabaa oottanaagee ta wozanan mulekka aadhdhibenna” yaagiis.

GODAI Israa7eela Asaa Zaarada Ishalissana Yaagiis

³⁶ Intte Yerusalaame asai, “Ha katamai olan, koshaaninne boshan Baabiloone kawuwaa kushiyan aadhdhidi imettana” yaagido ha katamaabaa GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ³⁷ “Be7ite, taani ta suulo hanqquwaaninne ta gita yiilluwan eta laalido biitta ubbaappe shiishshana; shiishshada ha sohuwaa zaarada ehaada, eti sarotettan de7anaadan oottana. ³⁸ Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoosaa gidana. ³⁹ Eti taayyo merinau yayyana mala, taani etayyo issi wozanaanne issi ogiyaa immana; hegee etayyoonne etappe guyyiyan, eta naatuyyo lo77o gidana. ⁴⁰ Taani etaara merinau maachchaa maacetana. He maachchan taani etayyo lo77obaa oottiyooгаа aggikke; eti taappe wora simmenna mala, taani eti taayyo yayyanaadan oottana. ⁴¹ Taani etayyo lo77obaa oottiyooған ufaittana; qassi taani ta kumetta wozanaappenne ta kumetta shemppuwaappe ha biittan eta tumaappe tokkana” yaagees.

⁴² Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha asaa bolli ha iita bashshaa ubbaa ehiidoogaadan, hegaadankka taani etayyo immana giido lo77obaa ubbaa immana. ⁴³ Intte, ‘Ha biittai asaikka meheekka de7enna, baisa biitta gidana; i Baabiloonetussi imettiichchiis’ yaagido biittan asai zaarettidi, gadiyaa shammana. ⁴⁴ Asai gadiyaa miishshan shammana; markkaa sinttan paramaa paramidi, maatafaa wottana. Hagee ubbai Biniyaama biittan, Yerusalaame yuushuwan de7iya heeratun, Yihudaa katamatun, gezziyan de7iya katamatun, bargguwan de7iya katamatuuninne

Neegeeba Bazzuwan de7iya katamatu ubban hanana. Aissi giikko, taani eta zaarada ishalissana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

GODAI Naa77anttuwaakka Israa7eela Asaa Ishalissana Yaagiis

33 Ermmaasi biron naagiyaageetu dabaaban de7ishin, GODAA qaalai naa77anttuwaakka yiis. ²Sa7aa meddhida GODAI, giigissidi a sohuwan wottida GODAI, a sunttaikka GODAA geetettiyoogee tana hagaadan yaagees; ³“Neeni tana xeesa; taani neeyyo koyana; neeni erenna gitabaanne wolqqaamabaa taani neeyyo yootana. ⁴Baabiloonetu biittaa doorettaa, doodettaanne bisuuaa teqqana mala, dirssaa gimbbiyaa minttanau qolido ha katamaa keettatubaanne Yihudaa kawotu keettatubaa taani GODAI, Israa7eela Xoossai odais. ⁵Inttanaara olettanaunne taani ta hanqquwaaninne yiilluwan shocana asatu ahaa he sohotun kunttanau Baabilooneti geloosona. Aissi giikko, eta iitatettaa ubbaa gishshau, taani ha katamaappe ta som77uwaa genttaas.

⁶“Gidikonne, taani ha katamaanne an de7iya asaa zaarada pattana; eta payy-atettaakka zaarana; keehi daro saruwaanne woppa de7uwaa taani etayyo immana. ⁷Taani Yihudaa asaanne Israa7eela asaa omooduwaappe zaarada ishalissana; eti kase de7idoogaadan oottada taani eta gimbbana. ⁸Eti tana naaqqido nagara ubbaappe taani eta geeshshana; geeshshada eti tana naaqqido naaquwaanne makkalido makkala ubbaa atto yaagana. ⁹Hegaappe guyyiyan, Yerusalaame katamai taayyo ufaissaa, bonchchuwaanne galataa sa7an de7iya kawotettatu ubbaa sinttan ehaana. Taani Yerusalaame asaassi oottiyo lo77obaanne he katamaassi ehiyo duretettaanne sarotettaa siyidi, kawotettati ubbai yashshan kokkorana” yaagees.

¹⁰⁻¹¹ GODAI hagaadan yaagees; “Intte, ‘Asainne mehee bainna bazzo’ giido ha sohotun, asainne mehee bainna Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun, ufaisaanne ilissaa cenggurssai, bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssainne GODAA Beeta Maqidasiyaa galataa yarshshuwaa ehiiddi, hagaadan yaagidi yexxiya asaa cenggurssai siyettana;

‘Ubbaappe Wolqqaama GODAA galatite;

aissi giikko, i keha.

Aggenna a siiqoi merinaagaa’ yaagoosona.

Aissi giikko, taani eta omooduwaappe zaarada eta biitti ehaana; eti kase de7idoogaadan oottada, taani ishalissada wottana” yaagees.

¹²Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ha asainne mehee bainna baisa biittaaninne an de7iya katamatun henttanchchati bantta dorsaa wudiyaa al-laxxissiyoo gadee de7ana. ¹³Gezziyan de7iya katamatun, bargguwan de7iya katamatun, Neegeeba Bazzuwan de7iya katamatun, Biniyaama biittan, Yerusalaame yuushuwan de7iya heeratuuninne Yihudaa katamatun henttanchchati bantta dorsaa zaarettidi qoodana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaayyoonne Yihudaa asaayyo oot-tana giido lo77o qaalaa poliyo gallassati yaana; ¹⁵he gallassatuuninne he wode-tun taani Daawita zariyaappe issi xillo Aacaa denttana; i he biittan suure pird-daanne xillotettaa oottana. ¹⁶He wode Yihudaa asai attana; Yerusalaame asaikka woppu giidi de7ana; ha katamaikka GODAA, Nu Xillotettaa yaagetti xeesettana. ¹⁷⁻¹⁸Daawita zerettaappe Israa7eela kawotaa araatan uttiya asi mulekka xayenna. Hegaadankka, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne hara yarshshuwaa

ubbatooyarshshanau Leewa zariyaappe qeese gidiya asi merinaukka ta sinttan xayenna. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

¹⁹ GODAA qaalai Ermmaasakko yiis. ²⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Taani galla-saaranne qammaara maachchaa maacettaas; he maachchan eti banttau keerettida wodiyan simerettoosona. He galla-saaranne qammaa maachchaa intte laammanau danddayikko, ²¹ taani a zariyaappe kawotaa arataan uttana asi mulekka xayennaadan, ta ashkkaraa Daawitaara maacettido maachchaa laammanna; qassi ubbatoo taayyo oottiya, Leewa zare gidiya qeeseetuura maacettido maachchaakka laammana. ²² Taani ta ashkkaraa Daawita zerettatanne ta sinttan oottiya Leewa zare qeeseeta qoodanau danddayettenna saluwaa xoolinttetudaaninne makkin wurena abbaa shafiyaadan corayana” yaagees.

²³ GODAA qaalai qassikka Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁴ “Ha asai, ‘GODAI ba doorido naa77u kawotettata, Israa7eelanne Yihudaa aggi bayyiis’ yaagidi haasayyoogaa neeni akeekabeikkii? Eti ta asaa karidi, bana danddayida kawotetta kiyokkona giidi qoppoosona. ²⁵ Taani GODAI galla-saaranne qammaara maacettido maachchaanne saluwaanne sa7aa higgiiyaa minttabeennabaa gidiyaakko, ²⁶ taani Yaaqooba zerettatanne ta ashkkaraa Daawita zerettata agga bayana; yaatabeennabaa gidiyaakko, Abrahaama, Yisaaqanne Yaaqooba zaretu bolli kawoyanau Daawita zerettaa doorennan aggana. Taani ta asaa maarana; taani eta zaarada ishalissana” yaagiis.

Kawuwaa Sedeqiyaasassi Odettida Hiraagaa

34 Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori, a olanchchati ubbainne i haariyo kawotettatun de7iya asai ubbai, Yerusalaamenne Yerusalaame yuushuwan de7iya katamata ubbaa oliyo wode, ha qaalai GODAAPPE Ermmaasayyo yiis; ² GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagiis; “Ba; baada Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa hagaadan yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ha katamaa Baabiloone kawuwaa kushiyan aattada immana; immin i ha katamaa taman xuuggana. ³ Neeni a kushiyaappe kessa ekkakka; neeni omoodettananne ayyo aadhha imettana. Neeni ne aifiyan Baabiloone kawuwaa be7ana; ikka nenaara haasayana. Hegaappe guyyiyan, neeni Baabiloone biitti baana” yaagees.

⁴ “Gidikkonne, Yihudaa Kawuwau Sedeqiyaasaa, GODAI giyoobaa siya! Nebaa GODAI hagaadan yaagees; “Neeni olan haiqqakka; ⁵ neeni saro haiquwaa haiqqana. Neepe kase de7ida kawotu bonchchuwaassi, ne maizza aawatussi ixaanaa cuwayidoogaadan, asai ne bonchchuwaassikka ixaanaa cuwayana. Yaatidi, ‘Aayyee nu kawuwau!’ yaagidi neeyyo yeekkana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees’ yaagada yoota” yaagiis.

⁶ Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Ermmaasi ha hiraagaa ubbaa Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasayyo Yerusalaamen yootiis. ⁷ He wode Baabiloone kawuwaa olanchchati Yerusalaame katamaanne Yihudan attida katamata olidosona. Laakis-hanne Azeeqa geetettiya katamatu xalaalai Yihudan attida gimbettida katamata.

Ailleta Aillettaappe Kessiyo Awaajjuwaa

⁸ Kawoi Sedeqiyaasi ailleta aillettaappe kessiyo awaajjuwaa awaajanau Yerusalaamen de7iya asaa ubbaara maachchaa maacettidoogaappe guyyiyan, Ermmaasassi GODAAPPE qaalai yiis. He awaajjoi, ⁹ “Asai ubbai ba Ibraawe attumaasa-

tanne maccaasata aillettaappe kesso; ooninne Aihuda asa gidida ba ishaa aille oottoppo” yaagees. ¹⁰Hegaa gishshau, asai ubbainne halaqati ubbai maacettido maachchaadan, bantta attumanne macca ailleta aillettaappe kessanaunne naa77antto zaaridi ailleyennan agganau maayidosona; maayidoogaadankka eta aillettaappe kessidosona. ¹¹SHin bantta qofaa laammidi, aillettaappe kessido bantta attumanne macca ailleta zaaridi ailleyidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, GODAA qalalai Ermmaasakko yiiis. ¹³GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Taani intte maizza aawata Gibxeppe, ailletettaa biit-taappe kessido wode, etaara maachchaa maacetta uttaas. ¹⁴He maachchaa maaran, ‘Ibraawe aillee de7iyo asai ubbai, ailleta usuppun laittaa ootissi simmidi, laap-puntta laitti aillettaappe kessi yeddite’ yaagada azazaas. SHin intte maizza aawati taani odiyooгаа siyennan ixxidisonanne taayyo azazettibookkona. ¹⁵Inttekka mata wodiyaappe kase intte nagaraa aggidi, ailleta aillettaappe kessanaunne awaajjideta; awaajjidi ta sinttan likkebaa ootideta. Qassi hegaa oottanau ta sinttan, ta sunttai xeessettiyo ta Beeta Maqidasiyan maachchaa maacettideta. ¹⁶SHin ha77ikka intte intte qofaa laammidi, ta sunttaa tunissideta. Waatidi giikko, eti koyidoogaadan, aillettaappe kessido intte attumanne macca ailleta zaaridi ailleyideta.

¹⁷“Hegaa gishshau, taani GODAI odiyoogee hagaas: intte taayyo azazettinnan ixxidi, intte ishaa woikko intte shooruwaa aillettaappe kessiyo awaajjuwaa awaajjibeekketa. Be7ite, intte bolli olai boshainne koshai kiyana mala, taani awaajjais. Taani inttena sa7aa bolli de7iya kawotettatussi dagama oottana. ¹⁸Ta maachchaa kanttida asaa, ta sinttan maacettido maachchaa qaalata naagennan ixxida asaa, eti maachchau shukkidi, baggaa baggaa kessi maaran wottidi, naa77u baggaappe gid-duwaara kanttido, he maraadan taani eta oottana. ¹⁹He asatikka Yihudaa halaqata, Yerusalame halaqata, biittaa haariyaageeta, qeesetanne maaran wottido maraa ashuwaa giddoora kanttida asaa ubbaa. ²⁰Taani eta eta morkketu kushiyaaninne eta woranau koyiya asatu kushiyan aattada immana; immin eta ahai saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma gidana.

²¹“Taani Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasanne a halaqatakka eta morkketu kushiyan, eta woranau koyiyaageetu kushiyaaninne inttena oliyoogaa aggida Baabiloone kawuwaa olanchchatu kushiyan aattada immana. ²²Taani GODAI Baabiloone olanchchata azazana; azazin eti ha katamaa simmana. Simmidi eti ha katamaa olana, omooddananne taman xuuggana. Yihudan de7iya katamatakka asi de7enna baisa soho oottana” yaagees.

Ermmaasanne Rekaaba Yarata

35 Yoosiyaasa na7aa Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema laittan, Ermmaasassi GODAAPPE qalalai hagaadan yaagiiddi yiiis; ²“Rekaaba yara gidiya asaakko baada, etaara haasaya. Haasayada Beeta Maqidasiyaa kifiletuppe issuwaa giddo gelissada woine eessaa etau imma” yaagiis. ³Yaagin baada, Habaadiiniyaa na7aa na7aa, Ermmaasa na7aa Ya7azaaniyaa, a ishanttanne a attuma naata ubbaa, hegaa giyoogee Rekaaba yaraa muliyaa ekkada, ⁴Beeta Maqidasiyaa ehaas. Ehaada Yigidaaliyaa na7aa, hananabaa yootiya Hanaana erissiyo ashkkaratu kifiliyaa eta gelissaas. He kifilee penggiyaa naagiya SHaaluma na7aa Ma7iseeya kifiliyaappe bolla baggaara, halaqatu kifiliyaa matan de7ees. ⁵Hegaappe guyyiyan, taani Rekaaba

yaratu sinttan woiniyaa eessai kumido xuggatanne xuu7ata wottada, “Woiniyaa eessaa uyite” yaagaas.

⁶SHin eti zaaridi, “Nuuni woiniyaa eessaa uyokko; aissi giikko, nu maizza aawaa Rekaaba na7ai Yonadaabi nuna, ‘Inttekka intte naatikka woiniyaa eessaa merinau uyoppite. ⁷Qassi keettaa keexxoppite; zerettaa zeroppite; woine turaakka tokkop-pite. Hegaa aggidi, dunkkaane gidдон de7ite. Yaanikko intte adussa laittaa ha bi-ittan de7ana’ yaagiis. ⁸Nu maizza aawaa Rekaaba na7ai Yonadaabi nuna azazido ubbau nuuni azazettida. Nuuni, woikko nu maccaasati, woikko nu attuma naati, woikko nu macca naati nu de7o laitta ubban woine eessaa uyibookko; ⁹de7iyo keet-taakka keexxibookko; woiniyaa turaa sohoi, woikko goshshai, woikko zerettaikka nuussi baawa. ¹⁰Nuuni dunkkaane gidдон de7ida; nu maizza aawai Yonadaabi azazido ubbauka azazettida. ¹¹SHin Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori nu biit-taa bolli woraajjido wode, ‘Baabilonetunne Sooretu olanchchatuppe attanau, haa Yerusalaame ane boos’ yaagida. Ha77i nuuni Yerusalaamen de7iyoogee hegaassa” yaagidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, GODAA qalalai Ermmaasayyo yiis. ¹³Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Ba; baada Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa hagaadan yaaga; ‘Ta qaalaa siyiyooaanne taani tamarissidoogau azazettiyoogaa aissi ixxideti? Taani GODAI haggaa odais. ¹⁴Rekaaba na7ai Yonadaabi ba attuma naata woiniyaa eessaa uyennaadan azazido azazuwaa eti naagidosona; eti bantta maizza aawaa azazuwau azazettido gishshau, hachchi gakkanaassi woiniyaa eessaa uyokkona. Taani intteyyo zaara zaarada odais; shin intte taani yootiyoogaa siyibeekketa. ¹⁵Qassi taani zaara zaarada hananabaa yootiya ta ashkkarata ubbaa inttekkoo yeddaas; yeddin eti, “Intte ubbaikka intte iita ogiyaappe ha77i simmite; intte oosuwaakka loittite; hara xoossatussi goinnoppitenne oottoppote. Yaatikko, taani GODAI intteyyoonne intte maizza aawatuyyo immido biittan intte de7ana” yaagidosona. SHin intte taani odiyoogaa siyanau intte haittaa taakko yeggekketa. ¹⁶Rekaaba na7aa Yonadaabi zerettati eta maizza aawai eta azazido azazuwaa polidosona; shin ha asai taayyo azazettiবেননা’ yaaga” yaagees.

¹⁷Hegaa gishshau, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Siyite, taani Yihudaa asaa bollinne Yerusalaamen de7iyaageetu bolli ehaana giido iitabaa ehaana. Aissi giikko, taani etassi odaas; odin eti siyennan ixxidosa. Taani eta xeesaas; xeessin eti koyennan ixxidosa” yaagees.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi Rekaaba yarata hagaadan yaagiis; “Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai inttena hagaadan yaagees; ‘Intte intte maizza aawaa Yonadaabayyo azazettido gishshau, a wogaa kaallido gishshaunne i azazidobaa ubbaakka polido gishshau, ¹⁹Rekaaba na7ai Yonadaabi taayyo GO-DAAYYO oottiya attuma asa audenne xayenna’ yaagees” yaagiis.

Baaruki Xaatta Maxaafaa Asaayyo Nabbabiis

36 Yoosiyaasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido oiddantto lait-tan, GODAI Ermmaasa hagaadan yaagiis; ²“Issi xaatta maxaafaa ekkada, taani Yoosiyaasa wodiyan koiro neeyyo odido gallasaappe doommada, hachchi gakkanaassi Israa7eela bolli, Yihudaa bollinne hara kawotettatu ubbaa bolli haasayido qaalaa ubbaa xaafa. ³Taani Yihudaa asaa bolli ehaana gaada halchhido

boshaa ubbaa siyidi, ooni erii, eti bantta iita oosuwaappe simmanaakkonne. Simmikko taani eta naaquwaanne eta nagaraa atto gaana” yaagiis.

⁴Hegaa gishshau, Ermmaasi Neeriyaa na7aa Baaruka xeesiis; xeesidi GODAI ayyo yootidobaa ubbaa Baarukayyo yootin, i xaatta maxaafan xaafiis. ⁵Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi Baaruka, “Taani qasho keettan de7iyo gishshau, GODAA Beeta Maqidasiyaa gelanau danddayikke. ⁶Hegaa gishshau, neeni asai xoomiyo gallassi GODAA Beeta Maqidasiyaa baada, taani yootin, neeni xaatta maxaafan xaafido GODAA qaala etau nabbaba; bantta katamatuppe yiida Yihudaa asau ubbauka nabbaba. ⁷Ha asaa bolli GODAI awaajjido hanqqoinne yiilloi hanttaara gidio gishshau, ooni erii, eti bantta iita oosuwaappe simmidi, GODAA woossanaakkonne” yaagiis. ⁸Yaagin Neeriyaa na7ai Baaruki hananabaa yootiya Ermmaasi azazidoogaadan, GODAA Beeta Maqidasiyan GODAA qaala ubbaa nabbabiis.

⁹Yoosiyaasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido ichchashantto laittan, uddufuntta aginan, Yerusalaamen de7iyya asaunne Yihudaa katamatuppe yiida asau ubbau GODAA sinttan xoomanaadan awaajjidosona. ¹⁰Baaruki GODAA Beeta Maqidasiyan, qommo bagga dabaaban, Ooratta Penggiyaa giyoosan de7iyya, Saafaana na7aa, xaafiyaa Gamaariyaa kifiliyan eqqidi, Ermmaasa qaala xaafettido xaatta maxaafaa asau ubbau nabbabiis.

Baaruki Xaatta Maxaafaa Halaqatuyyo Nabbabiis

¹¹Saafaana na7aa na7ai, Gamaariyaa na7ai Mikaayi maxaafaappe GODAA qaala Baaruki nabbabishin siyido wode, ¹²kawo keettan xaafee uttiyo kifiliyaa biis. I biyo wode, xaafee Elishamaa7i, SHamaa7iyaa na7ai Dalaayi, Akiboora na7ai Elnnaataani, Saafaana na7ai Gamaaree, Hanaaniyaa na7ai Xidiqeenne hara halaqati hegan uttidodosona. ¹³Baaruki asaayyo maxaafaappe nabbabishin siyido qaala ubbaa Mikaayi etayyo yootiis. ¹⁴Yootin halaqati Nataaniyaa na7aa Yihuuda Baarukakko kiittidi, “Asaayyo neeni nabbabido maxaafaa ekkada haa ya” yaagidosona. (Nataanee SHEleemiyaa na7aa; SHEleemee Kuusha na7aa.) Yaagin Baaruki maxaafaa ekkidi, etakko yiis. ¹⁵Etikka a, “Ane uttada, nuuyyo maxaafaa nabbaba” yaagidosona.

Yaagin Baaruki maxaafaa nabbabiis. ¹⁶I nabbabido qaala ubbaa siyidosona; siyidi ubbaikka yayyidi, issoi issuwaa xeellidi, Baaruka, “Ha qaala ubbaa nuuni kawuwaassi odanau koshshees” yaagidosona. ¹⁷Qassikka zaaridi, “Neeni ha qaala ubbaa waatada xaafidaakko nuuyyo yoota. Hagaa neeyyo Ermmaasi ba doonaappe yootin xaafadii?” yaagidosona.

¹⁸Yaagin Baaruki, “Ee, ha qaala ubbaa Ermmaasi ba doonaappe taayyo yootiis; yootin taani qalamiyan ha xaatta maxaafan xaafaas” yaagiis.

¹⁹Yaagin eti Baaruka, “Neeninne Ermmaasi biidi qosettite; intte de7iyo sohuwaakka ooninne eroppo” yaagidosona.

Kawoi Xaatta Maxaafaa Xuuggiis

²⁰Halaqati maxaafaa xaafiyaa Elishamaa7a kifiliyan wottoogaappe guyyiyan, kawoi de7iyo dabaabaa biidi, hanidabaa ubbaa kawuwaassi yootidosona. ²¹Yootin he maxaafaa ehaana mala, kawoi Yihuuda kiittiis; kiittin Yihuudi xaatta maxaafaa Elishamaa7a kifiliyaappe ehiidi, kawuwaassinne a yuushuwan eqqida halaqatussi nabbabiis. ²²Uddufuntta aginan sa7ai balggo gidio gishshau, kawoi balguwaa aattiyo

keettan uttiis. He wode kawuwaa sinttan de7iya coociyan tamai eexxees. ²³ Yihudi heezzu woi oiddu sohota nabbabidoogaappe guyyiyan, kawoi he sohota xaatta maxaafaappe senxxiyan qanxxi qanxxidi, taman oliis; hegaadan oottidi, he maxaafaa muleerakka xuuggi aggiis. ²⁴ Ha qaalaa ubbaa siyidikka kawoinne aara oottiya halaqati ainne yayyibookkona; woikko azzanidi, bantta maayuwaa pooshshibookkona. ²⁵ Harai atto Elnaataani, Dalaayinne Gamaaree kawoi he maxaafaa xuuggennaadan woossinkka, eta woosaa siyennan ixxiis. ²⁶ Ixxidi kawuwaa na7aa Yiraahima7eela, Aziri7eela na7aa Saraayanne Abddi7eela na7aa SHEleemiyaa, xaafiya Baarukanne hananabaa yootiya Ermmaasa oiqqana mala kawoi azaziis. SHin GODAI eta qottiis.

Ermmaasi Wotti Yeggidi Xaafido Xaatta Maxaafaa

²⁷ Ermmaasi yootin, Baaruki xaafido qaalai de7iyi maxaafaa kawoi xuuggi simmin, GODAA qalalai Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁸ “Ha77ikka hara xaatta maxaafaa ekkada, Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kase xuuggido xaatta maxaafaa gidдон de7iya qaalaa ubbaa xaafa. ²⁹ Qassi Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema hagaadan yaaga: ‘GODAI hagaadan yaagees; “Neni, “Baabiloone kawoi tumuppe yiidi, ha biittaa bashshana; qassi i gidдон de7iya asaanne mehiyaakka wurssana” gaada aissi xaafadii?’ yaagada maxaafaa xuuggadasa. ³⁰ Hegaa gishshau, taani GODAI neessi Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemassi haggaa odais: Daawita kawotaa araatan uttiya zaree neeyyo mulekka de7enna. Ne ahaikka coo olettidi, gallassi awaa suluwaaninne qammi kinchchuwan sho7ettana. ³¹ Intte nagaraa gishshau nena, ne zariyaanne nenaara oottiya ubbaa taani qaxxayana. Intte taani yootidoogaa siyennan ixxido gishshau, taani yootido iitabaa ubbaa intte bollinne Yihudaaninne Yerusalamen de7iya asaa bolli ehaana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi hara xaatta maxaafaa ekkidi, Neeriya na7aa xaafiya Baarukassi immiis. Immin Baaruki Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi taman xuuggido xaatta maxaafaa qaalaa ubbaa Ermmaasi ayyo doonan yootin xaafiis. Qassi Ermmaasi hegaa milatiya hara qaalaakka gujjiin, ubbaakka Baaruki xaafiis.

Ermmaasanne Kawuwaa Sedeqiyaasa

37 Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yo7aqeema na7aa Yo7aakiina sohuwan Yoosiyaasa na7aa Sedeqiyaasa Yihudaa biittan kawoyiis. ² Sedeqiyaasi, aara oottiya halaqatinne he biittan de7iya asai ubbaikka GODAI hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara yootido qalaassi azazettibookkona. ³ SHin Kawoi Sedeqiyaasi SHEleemiyaa na7aa Yehukaalanne Ma7iseeya na7aa qeesiyaa Xafaaniya hagaadan yaagidi, Ermmaasakko kiittiis; “Nu gishshatau GODAA nu Xoossaa woossa” yaagiis.

⁴ He wode Ermmaasi biron qashettiichhibeenna gishshau, asaa gidдон simerettees. ⁵ Gibxxe kawuwaa olanchchati, Gibxxeppe kiyidi yiyooгаа Yerusalame dooddida Baabiloone olanchchati siyido wode, eti Yerusalameppe aggidi, guyye simmidosona.

⁶ Hegaappe guyyiyan, GODAA qalalai hananabaa yootiya Ermmaasakko yiis. ⁷ GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Tana intte oichchana mala, inttena kiittida Yihudaa kawuwaassi hagaadan yaagite; ‘Be7ite, inttena maaddanau kiyida Gibxxe kawuwaa olanchchati bantta biitti simmidi baana. ⁸ Qassi Baabiloone

olanchchati simmidi yaana; yiidi olettidi, ha katamaa oiqqana; tamankka a xuugana' yaagite" yaagees.

⁹GODAI hagaadan yaagees; "Baabiloone olanchchati naa77antto simmidi yookkona' yaagidi inttena intterkka cimmoppite. Aissi giikko, eti simmidi yaanaagee attena! ¹⁰Intte Baabiloone olanchchata muliyaa xooniyaakkonne etappe attidi, olan masunxxidi, dunkkaaniyaa gidдон zin77idaageetikka denddidi, ha katamaa taman xuugana" yaagees.

Ermmaasi Qashettiis

¹¹Gibxxe kawuwaa olanchchati Yerusalaame matido gishshau, Baabiloone olanchchati bantta de7iyo sohuwaa aggidi, guyye simmidosona. ¹²He wode Ermmaasi bana gakkiiya gadiyaa ekkanau Biniyaama biitti baanau Yerusalaameppe denddiis. ¹³Gido shin, i biidi, Biniyaama Penggiyaa giyo penggiyaa gakkishin, penggiyaa naagiyaageetuppe issoi, Hanaaniyaa na7aa SHEleemiyaa na7ai, Yiiriyaa giyoogee a, "Neeni Baabiloone baasa gidikkii?" yaagidi oiqqiis.

¹⁴Ermmaasi zaaridi, hagaadan yaagiis; "Neeni giyoogee worddo; taani Baabiloone biya asa gidikke" yaagiis. SHin Yiiree i giyoogaa siyennan ixxiis; ixxiidi Ermmaasa oiqqi ekkidi, halaqatukko efiis. ¹⁵Halaqatikka keehi hanqgettidi, Ermmaasa wadhdhidosona; wadhdhi simmidi, eti qasho keetta kessido, xaafiyaa Yonaataana keettan efiidi wottidosona. ¹⁶Ermmaasi hegan biitta gidдон de7iyya kifiliyan daro wodiyya gam77iis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan, Kawoi Sedeqiyaasi asa kiittidi, Ermmaasa ba de7iyoosaa kawo keettaa xeesiis; xeesiisidi asi erennan a, "GODAI neeyyo yootidobi aibakko de7ii?" yaagidi oichchiis.

Ermmaasi zaaridi, "Ee de7ees; neeni Baabiloone kawuwaa kushiyan aadhdhada imettana" yaagiis. ¹⁸Qassikka Ermmaasi Kawuwaa Sedeqiyaasa hagaadan yaagidi oichchiis; "Tana intte qasho keettan yegganau taani ne bollan, neeyyo oottiya halaqatu bollan woikko ha asaa bollan aiba mooro oottidanaa? ¹⁹Qassi, 'Baabiloone kawoi intte bollaanne ha biittaa bollan yiidi olenna' yaagidi neeyyo hananabaa yootidaageeti ha77i awan de7iyoona? ²⁰Hegaa gishshau, ta godau kawuwau, siya! Taani oichchiyoobaa neeni polana mala, nena woossais. Taani he sohuwan haiqqennaadan, qasho keetta gidiiya xaafiyaa Yonaataana keettau tana guyye zaaroppa" yaagiis.

²¹Hegaa gishshau, Kawoi Sedeqiyaasi naagiyaageetu dabaaban Ermmaasa wottana mala azaziis. Hegan a wottidaashin, katamaappe daabboi xayana gakkanaashin, hachchi hachchi issi issi daabbuwaa uukkiyoosaappe ehi ehiidi, ayyo immidosona.

Ermmaasi Haatta Ollan Olettiis

38 Mataana na7ai SHafaaxee, Paashihuura na7ai Gadaalee, SHEleemiyaa na7ai Yehukaalinne Malkkiyaa na7ai Paashihuuri Ermmaasi asaa ubbaassi yootido qaalata siyidosona. ²Ermmaasi giiddi, "GODAI hagaadan yaagees; 'Ha kataman attiya ooninne olan, koshaanne boshan haiqqana. SHin Baabiloonetukko biya ooninne haiqqenna. Ba huuphiyaa ashshana; paxakka de7ana' yaagees. ³Qassikka GODAI, 'Hagee Yerusalaame katamai Baabiloone kawuwaa olanchchatu kushiyan aadhdhidi imettana; etikka a omooddana' yaagees" yaagiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, halaqati kawuwaakko biidi, hagaadan yaagidosona; “Ha bitanee haiqqanau koshshees; haga mala xala qaalaa haasayidi, ha kataman de7iya olanchatinne asai ubbai shugganaadan oottiis. I asa qohiyaabaa amotteesippe attin, sarobaa amottenna” yaagidosona.

⁵Yaagin Kawoi Sedeqiyaasi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Intte a bolli oottana gidobaa aibanne taani inttena digganau danddayikke” yaagiis. ⁶Yaagin eti Ermmaasa kawo keettaa dabaaban de7iya, kawuwaa na7aa Malkkiyaa haatta ollan yeggidosona; eti wodoruwan a duge wottidosona. He wode he ollan silimoppe attin, haatti baawa; Ermmaasi he silimuwaa giddo geliis.

⁷SHin Toophphiyaa asa gidiya, kawo keettan oottiya, Abemeleka giyo issi mureesai Ermmaasi ollan olettidoogaa siyiis. He wode kawoi Biniyaama Penggiyan pirdda shilootan uttiis. ⁸Abemeleki kawuwaakko biidi, hagaadan yaagiis; ⁹“Ta godau kawuwau, ha asati gita itabaa oottidosona; hegeekka aibee giikko, hananabaa yootiya Ermmaasa haatta ollan yeggidosona. Qassi kataman qumi baina gishshau, i hegan namisan haiqqees” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi zaaridi, Toophphiyaa asa gidiya Abemeleka, “Hagaappe heezzu asa nenaara ekkada baada, Ermmaasi haiqqennan de7ishin, haatta ollaappe kessite” yaagiis.

¹¹Yaagin Abemeleki asaa ekkidi biis; biidi kawo keettan buquraa minjjiyo kifiliyaappe garssa baggaara de7iya kifiliyaa gelidi, gal77a maayuwaa curqqaa ekkiis. He curqqaa wodoruwaa xeeran qachchidi, Ermmaasassi duge olla giddo yeddiis. ¹²Toophphiyaa asa gidiya Abemeleki Ermmaasa olla giddo duge xegidi, “Haga maayuwaa curqqaa wodoruwaappe garssa baggaara ne shophphan wotta” yaagiis. Ermmaasikka i giidoogaadan oottiis. ¹³Yaatin, he wodoruwan goochchidi, Ermmaasa ollaappe kessidosona. Kessidi naagiyaageetu dabaabaa gelissidi gorddidosona.

Sedeqiyaasi Ermmaasa Naa77 anttuwaakka Oichchiis

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Kawoi Sedeqiyaasi Ermmaasakko kiitti ehiissidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo heezzantto penggiyaa matan a, “Taani issibaa nena oichchana. Neeni taappe aibanne qosoppa” yaagiis.

¹⁵Yaagin Ermmaasi zaaridi Sedeqiyaasau, “Taani yootikko, neeni tana worikkii? Taani zorinkka, neeni siyakka” yaagiis.

¹⁶Kawoi Sedeqiyaasi Ermmaasassi qosan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani nena worennaagaanne qassi nena woranau koyiyaageetussikka aattada immennaagaa nuussi de7uwaa immida GODAA sunttan caaqqais” yaagiis.

¹⁷Yaagin Ermmaasi Sedeqiyaasau zaaridi, “GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoosai, Israa7eela Xoosai hagaadan yaagees; ‘Baabiloone kawuwaa halaqatussi kushiya immikko, neeni paxa attana; ha katamaikka taman xuugettenna; neenikka ne keettaa asaikka paxa de7ana. ¹⁸SHin neeni etassi kushiya immennan ixkikko, ha katamaa Baabilooneti omooddana; eti a xuuggana; neenikka etappe kessa ekkakka’ yaagees” yaagiis.

¹⁹Qassikka Kawoi Sedeqiyaasi Ermmaasa, “Taani yayyiyoogee ha biittaappe kaddidi, Baabiloonetukko biida Aihudatussa. Aissi giikko, Baabilooneti tana eta kushiyan aattidi immikko, Aihudati tana tuggayana” yaagiis.

²⁰ Ermmaasi zaaridi, “Aikko baawa! Eti nena etayyo aattidi immokkona. Taani yootiyo GODAA qaalaassi hayyanaa azazetta. Hegee neeyyo lo77o gidana; neenikka paxa attana. ²¹ SHin neeni kushiyaa immennan ixixikko, GODAI tana bessido ajjuutai de7ees. ²² Hegeekka aibee giikko, Yihudaa kawuwaa keettan attida maccaasati ubbai omoodettidi, Baabiloone halaqatukko baana. Biiddi eti nena hagaadan yaa-gana; ‘Neeyyo mata lagge gidiaageeti nena balettidosona; eti nena xoonidosona. SHin ha77i ne tohoi silimuwaa giddo gelin, he laggeti nena yeggidi biidosona’ yaa-gana. ²³ Qassi ne keettaayetinne ne naati ubbai Baabiloonetun omoodettidi baana. Neenikka eta kushiyaappe kessa ekkakka; Baabiloone kawoi nena oiqqana. Ha kata-maikka taman xuugettana” yaagiis.

²⁴ Yaagin Sedeqiyaasi Ermmaasau zaaridi, hagaadan yaagiis; “Haga neeni taayyo yootidoogaa asasi odana xayikko, neeni haiqqakka. ²⁵ Halaqati taani nenaara haasayidoogaa siyidi yiidi, ‘Nenaara kawuwaara ai haasayidaakko, nuuyyo yoota. Neeni nuuyyo qottennan yootikko, nuuni nena worokko’ yaagidi nena oichchana. ²⁶ Oichchikko neeni, ‘Taani he sohuwan haiqqennaadan, tana zaarada qasho keetta gidiya Yonaataana keettaa yeddennaadan, kawuwaa woossaas’ yaagada zaara” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan, halaqati ubbai Ermmaasakko yiidi, he oishaa oichchidosona. Kawoi a azazidoogaadan, ikka etayyo yootiis. Etikka co77u giidi aggiigidosona; aissi giikko, Ermmaasi kawuwaara haasayishin siyidabi ooninne baawa. ²⁸ Yerusalaamee ohettana wodee gakkanaashin, Ermmaasi naagiyaageetu dabaaban gorddettidi gam77iis.

Yerusalaame Kunddettaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 25:1-12; Ermmaasa 52:4-16)

39 Sedeqiyaasi Yihudan kawotido uddufuntta laittan, tammannta aginan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoorinne a olanchchati ubbai yiidi, Yerusalaame dooddidosona. ² Sedeqiyaasi kawotido tammanne isiinintta laittan, oiddantto aginan, uddufuntta gallassan Baabiloone olanchchati katamaa gimbbiyaa menttidosona. ³ He wode Baabiloone kawuwaa halaqati, Nerggaali-SHareexera, Samggari-Neba, Sarssekiimanne hara Nerggaali-SHareexera geetettiyaageeti, hara cora halaqatuura issippe yiidosona; yiidi Giddo Penggiyaa giyo penggen uttidosona.

⁴ Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasinne a olanchchati ubbai Baabiloone olanchchata be7ido wode, qamman katamaappe kiyidi, kawuwaa ataakilttiyaa sohuwaa efiya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirrsaa gimmbeta issippe gattiya penggiyaara baqatidosona. Eti Yorddaanoosa Dilbbaakko simmidi biidosona. ⁵ SHin Baabiloone olanchchati eta guyyeera yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi, Sedeqiyaasa oiqqidosona. Oiqqidi Hamaata biittan, Ribila kataman de7iya Kawuwaa Naabukadanaxoorakko efiidosona. Efin Kawoi Naabukadanaxoori yan Sedeqiyaasa bolli pirddiis. ⁶ Qassi Sedeqiyaasa naata Sedeqiyaasi xeellishin, yan Ribila kataman woriis; Yihudaa halaqata ubbaakka woriis. ⁷ Hegaappe guyyiyan, Sedeqiyaasa aifeta wooci kessidi, a Baabiloone biittaa efaanau sanssalatan qachchiis.

⁸ He wode Baabiloone olanchchati kawo keettaanne asai de7iyo keettata ubbaa taman xuuggidosona; Yerusalaame gimbbiyaakka qolidosona. ⁹ Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani kataman attida asatanne kaddidi banan gaittida asata ubbaa issippe omooduwan Baabiloone biittaa efiis. ¹⁰ SHin kawuwaa

naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani aibinne etau baina hiyyeesatuppe amari-daageeta Yihudan aggidi, etayyo woiniyaa turaa sohotanne goyiyo gadeta immiis.

Ermmaasa Birshshettaa

¹¹ Naabukadanaxoori kawuwaa naagiyaageetu halaqaa Naabuzaraadaana hagaadan yaagidi azaziis; ¹² “Baada Ermmaasa koya demmada, ayyo koshshiyaabaa ubbaa ootta; a bolli hara iitabaa aibanne oottoppa” yaagiis. ¹³ Hegaa gishshau, Naabuzaraadaani, Naabushaazibaani, Nerggaali-SHareexerinne Baabiloone kawuwaa halaqati ubbai issippe gididi kiittidi, ¹⁴ Ermmaasa qashetti uttido, naagiyaageetu dabaabaappe kessidosona. Kessidi ba soo efiidi wottana mala, Saafaana na7aa na7aa, Ahiqaama na7aa Gadaaliyaassi hadaraa immidosona. Hegaappe denddidaagan Ermmaasi ba biittaa asaara issippe de7iis.

Abemelekassi Odettida Kiitaa

¹⁵ Ermmaasi naagiyaageetu dabaaban gorddetti uttidaashin, GODAA qalalai akko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁶ “Ba; baada Toophphe asa gidiya Abemelekassi hagaadan yaaga; ‘Ubbappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Hagaappe kase taani yootidoogaadanka ha katamaa bollan lo77obaa gidennan, bashshaa ehaana. Hegee ubbai haniyo wode, neenikka ha kataman uttada, ne aifiyan be7ana. ¹⁷ Gido shin, he gallassan taani GODAI nena wotta ekkana; neeni yayyiyo ne morkketu kushiyanka aadhhdada imettakka. ¹⁸ Taani nena ashshana; neeni olan haiqqakka; neeni tanan ammanettido gishshau, haiquwaappe attana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Ermmaasi Gadaaliyaara De7iis

40 Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Ermmaasa Raaman birshshi simmin, GODAA qalalai Ermmaasakko yiis. Ermmaasi kase Naabuzaraadaani Yerusalaameppenne Yihudaappe omooddidi, Baabiloone biittaa efaanau sanssalatan qachchido asaa gidдон de7ees.

² Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Ermmaasa dumma kessidi, hagaadan yaagiis; “GODAI ne Xoossai ha bashshaa ha biittaa bollan ehaana giis. ³ Giidoogaadan ha77i ehiis; GODAA bollan intte nagaraa oottido gishshaunne ayyo azazettennan ixxido gishshau, hagee ubbai haniis. ⁴ Be7a, ha77i taani ne kushiyani de7iya sanssalataa birshshada nena yeddaas. Tanaara Baabiloone biittaa baana giikko hindda; taani neeyyo koshshiyaabaa ubbaa kuttana. Baabiloone biittaa baanau koyana xayikko booppa. Biittai ubbai ne sinttan de7ees; nena lo77ida sohuwaa awanne ba” yaagiis.

⁵ Ermmaasi a matappe biichchennan de7ishin, Naabuzaraadaani gujjidikka yaagiis; “Saafaana na7aa na7aa, Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakko ba; aissi giikko, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori a Yihudaa katamata haariyaagaa oottidi sunttiis. Hegaa gishshau, aara issippe gidada, hegan asaara de7a. Woikko nena lo77ida sohuwaa awanne ba” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, kawuwaa naagiyaageetu halaqai au shinqqiyaanne hara imota immidi yeddiis. ⁶ Ermmaasi Mixiphphan de7iya Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakko biis. I hegan attida asaara issippe de7iis.

Gadaalee Yihudaa Haariis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 25:22-24)

⁷Yihudaa ola gadaawatuppenne olanchchatuppe amaridaageeti bantta kushiya Baabiloone kawuwaassi biron immiichchibookkona. Eti Baabiloone kawoi Gadaaliyaa he biittaa haariyaagaa oottidi sunttidoogaanne Baabiloone biittaa omoodettidi beennan Yihudan attida hiyyeesatussi halaqa oottidoogaa siyidosona. ⁸Siyidi Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli, Qaareeha naati Yohanaaninne Yonaataani, Taanihumeeta na7ai Saraayi, Naxoofa katamaappe yiida Efaaya naatinne Maa7ika katamaappe yiida issi bitaniyaa na7ai Yazaanee bantta olanchchatu ubbaara Gadaaliyaakko Mixiphpha yiidosona. ⁹Saafaana na7aa na7ai, Ahiqaama na7ai Gadaalee etayyo hagaadan yaagidi caaqqiis; “Baabiloonetuyyo kushiya immanau yayyoppite; ha biittan uttidi de7ite; Baabiloone kawuwaassikka haarettite. Yaatikko, mule ubbawai inttessi lo77o gidana. ¹⁰Taani Mixiphphan uttada, Baabiloone biittaappe inttanaara gaittanau yiya ubbaara intte doona gidada haasayana. SHin intte intte de7iyo heeran heeran woiniyaa, wogaraa zaitiyaanne hara ofintta kattaa aifiyaa ubbaa shiishshidi dagayite” yaagiis.

¹¹He wode Moo7aaba biittan, Amoonaa biittan, Eedooma biittaaninne hara biittatun de7iya Aihuda ubbai Baabiloone kawoi amarida Yihudaa asati Yihudan attana mala oottidoogaanne eta haariyaagaa oottidi Gadaaliyaa sunttidoogaa siyidosona.

¹²Siyidi bantta laalettidi de7iyo biittatuppe Yihudaa simmidi, Gadaalee de7iyoosaa Mixiphpha yiidosona. Hegan eti daro woiniyaanne hara ofintta kattaa aifiyaa shiishshidi dagayidosona.

Isimaa7eeli Gadaaliyaa Woriis

¹³Hegaappe guyyiyan, Qaareeha na7ai Yohanaaninne kushiyaa immibeenna ola gadaawati ubbai Gadaaliyaakko Mixiphpha yiidi, ¹⁴“Amoonaa Kawoi Ba7aliisi Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela nena worana mala yeddidoogaa erai?” yaagidosona. SHin i eti giyoogaa ammanennan ixxiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Qaareeha na7ai Yohanaani Mixiphphan de7iya Gadaaliyaakko yiidi, xuuran hagaadan yaagiis; “Ooninne erennan de7ishin baada, Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela taani worana. Aissi giikko, i nena woriyaabaa gidikko, ne matan shiiqida Aihuda ubbai laalettana; qassi Yihudan attida asai ubbaikka wurana” yaagiis.

¹⁶SHin Ahiqaama na7ai Gadaalee zaaridi, hagaadan yaagiis; “Isimaa7eelabaa neeni odiiyobai ubbai worddo gidido gishshau, heгаа malabaa oottoppa” yaagiis.

41 Laappunnta aginan kawo zare gididi, kawuwaara oottiya halaqatuppe issi, Elishamaa7a na7aa na7ai, Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli tammu asatuura issippe biittaa haariya Gadaaliyaara gaittanau Mixiphpha biis. Ubbaiikka issippe uttidi qumaa miishin, ²Nataaniyaa na7ai Isimaa7eelinne aara de7iya tammu asati bantta bisuwaa bisuwaa kessidi, Baabiloone kawoi Yihudaa haariyaagaa oottidi sunttido Ahiqaama na7aa Gadaaliyaa woridosona. ³Hegaa bollikka qassi Isimaa7eeli Mixiphphan Gadaaliyaara de7iya Aihudatanne Baabiloone olanchchata ubbaa woriis.

⁴Gadaalee haiqqin wonttetta gallassi, a haiquwaa ooninne eranaappe kasetidi, ⁵Sekeemappe, Seeloppenne Samaariyaappe hospupun tammu asati azzaniiddi, bantta buuchchaa meedidi, bantta maayuwaa pooshshidinne bantta bollaakka puuzidi yi-

idosona. Eti GODAA Beeta Maqidasiyau immiyo kattaa yarshshuwaanne ixaanaa imotaa ehiidosona. ⁶ Isimaa7eeli Mixiphphappe kiyidi, yeekkiiddi etan gaittanau biis; biidi etan gaittido wode, “Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakko haa yiite; yiidi a be7ite” yaagiis. ⁷ Eti katamaa giddo geliyoorin, Isimaa7eelinne aara de7iya asati he asata woridi, ollan oli aggidosona.

⁸ SHin he hosppun tammu asatuppe tammati Isimaa7eela hagaadan yaagidi woosidosona; “Hai nuna woroppa! Nuuni nu shooqan qosido daro gisttee, banggai, wog-araa zaiteenne eessai de7ees” yaagidosona. Yaagin i eta worennan yeddi aggiis. ⁹ Isimaa7eeli worido asaa ubbaa olido ollai, Israa7eela kawoi Baa7ishi olanau yiido wode, Kawoi Asi bookissido gita ollaa. Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli he ollaa ahan kunttiis. ¹⁰ Isimaa7eeli kawuwaa macca naatanne Mixiphphan attida asaa ubbaa omooddiiis. Hegeeti kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Ahiqaama na7aa Gadaaliyaara issippe Mixiphphan wottidoogeeta. I eta omooddidi, banaara ekkidi, Amoona biittaa baanau denddiis.

¹¹ Qaareeha na7ai Yohanaaninne aara issippe de7iya ola gadaawati Isimaa7eeli oottido iitabaa ubbaa siyidosona. ¹² Siyidi bantta asaa ekkidi, aara olettanau biidosona; Isimaa7eelakka Gabaa7oonan de7iya gita deelliyaa matan gakkidi oiqqidosona. ¹³ Isimaa7eeli omooddidi banaara efiido asai ubbai Qaareeha na7aa Yohanaananne aara de7iya ola gadaawata be7ido wode, keehi ufaittidosona. ¹⁴ He omoodettidaageeti ubbai guyye simmidi biidi, Qaareeha na7aa Yohanaan gaittidosona. ¹⁵ SHin Isimaa7eelinne hara hosppun asati issippe Yohanaanappe kessi ekkidi, Amoona biittaa baqatidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Isimaa7eeli Gadaaliyaa wori simmidi, Mixiphphappe omooddidi ehiido olanchchati, maccaasati, naatinne mureessati ubbai Qaareeha na7aa Yohanaanaaranne hara ola gadaawatuura denddidi biidosona. ¹⁷⁻¹⁸ Baabiloone kawoi haariyaagaa oottidi sunttido Ahiqaama na7aa Gadaaliyaa Isimaa7eeli worido gishshau, Baabiloonetussi yayyidosona; yayyidi Baabiloonetuppe baqatidi, Gibxxe baanau denddidosona. Biiddi Beetaliheeme matan de7iya Kimihaama giyo sohuwan shemppidosona.

Gibxxe Beennaadan GODAI Odiis

42 Ola gadaawati ubbai, Qaareeha na7ai Yohanaani, Hoshaaya na7ai Azaariyaasinne asai ubbai, guuttaappe gitaa gakkanaashin yiidi, ² hananabaa yootiya Ermmaasa hagaadan yaagidosona; “Nuuni nena oichchiyobaa nuussi oot-tarkkii! Ha attida nu gishshatau GODAA ne Xoossaa woossarkkii! Nuuni kase daro; shin ha77i neeni be7iyooogaadan, guuttatu xallai attida. ³ Nuuni biyo ogiyaanne nuuni oottanabaa i nuna bessanaadan, GODAA ne Xoossaa nu gishshatau woossa” yaagidosona.

⁴ Hananabaa yootiya Ermmaasi zaaridi, “Lo77o. Intte giidoogaadankka, GODAA intte Xoossaa taani woossana; qassi intteppe aibanne qosennan, i yootiyobaa ubbaakka intteyyo yootana” yaagiis.

⁵ Eti zaaridi, Ermmaasau hagaadan yaagidosona; “GODAI ne Xoossai ne baggaara nuuyyo kiittiyoobaa ubbaa nuuni polana xayikko, GODAI ba huuphen nu bolli tumunne ammanettida markka gido. ⁶ Nuuni dosiyobaa gidin, ixxiyoobaa gidinkka, nuuni nena akko kiittiyo GODAI nu Xoossai azaziyoobaa nuuni oottana. Aissi giikko, nuuni ayyo azazettikko, nuuyyo ubbabai lo77o gidana” yaagidosona.

⁷Tammu gallassaappe guyyiyan, GODAA qalai Ermmaasakko yiis. ⁸Yaatin, i Qaareeha na7aa Yohanaana, aara de7iya ola gadaawatanne asaa ubbaa, guttaappe gitaa gakkanaashin xeegeidi, ⁹hagaadan yaagiis; “Intte woosaa taani akko shiishshana mala, intte tana kiittido GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ¹⁰Intte ha77i ha biittan uttikko, taani inttena keexxanaappe attin kolikke; tokkanappe attin, shoddikke. Aissi giikko, taani kase intte bollan ehiido iitabai tana azzanissiis. ¹¹Intte ha77i yayyiyo Baabiloone kawuwaassi ainne yayyoppite! Inttena a kushiyaappe ashshana taani inttenaara de7iyo gishshau yayyoppite! Taani GODAI haggaa odais. ¹²Taani intteyyo qarettana; yaatada i intteyyo qarettidi, inttena intte biittau zaaranaadan oottana’ yaagees.

¹³“SHin intte GODAASSI, intte Xoossaassi, azazettennan ixixidi, ‘Ha biittan uttokko’ giikko, ¹⁴qassi intte, ‘Olaa woriyaanne olau punniyo malkkataa siyennasaaninne namisi bainnasaa Gibxxe biidi, yan de7ana’ giikko, ¹⁵inttenoo Yihudan attidaageetoo, GODAI inttena giyoobaa siyite. Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Intte Gibxxe biidi, yan de7anau qofaa qachchikko, ¹⁶he intte yayyido olai Gibxxen inttena oiqqana; intte hirggido koshaiikka inttena kaallidi baana; intteikka yan Gibxxen haiqqana. ¹⁷Gibxxe biittaa biidi de7anau qofaa qachchida asai ubbai olan, woi koshan woikko boshan haiqqana. Taani eta bollan ehiyo iitabaappe issoinne kessi ekkenna; issoinne attenna’ yaagees.

¹⁸“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Yerusalaaamen de7iyaageetu bollan ta hanqqoinne ta yiilloi gukkidoogaadan, intte Gibxxe geliyo wode intte bollankka ta hanqqoi hegaadan gukkana. Intte dagama, cashsha, qanggettanne qilliicciyoobaa gidana; ha sohuwaa naa77antto mulekka be7ekketa’ yaagees.

¹⁹“Yihudan attidaageetoo, GODAI inttena, ‘Gibxxe booppite!’ yaagiis. Taani hachchi inttena, ‘Ye77e!’ giidobaa erite. ²⁰Intte tana, ‘Nu gishshatau GODAA nu Xoossaa woosaa; i neeyyo yootiyoobaa ubbaakka nuuyyo yoota; nuuni oottana’ yaagidi, tana GODAAKKO, intte Xoossaakko, kiittideta; hegan gita balaa balideta. ²¹Taani i giidoogaa ubbaa hachchi intteyyo yootaas. SHin GODAI intte Xoossai ta baggaara intteyyo kiittido qaalau intte azazettennan ixixideta. ²²Simmi haggaa erite: intte biidi de7anau koyiyo biittan intte olan, koshaaninne boshan haiqqidi wurana” yaagiis.

Ermmaasa

43 GODAI eta Xoossai kiittido qaalaa ubbaa Ermmaasi etayyo odidi wurssi-doogaappe guyyiyan, ²Hoshaaya na7ai Azaariyaasi, Qaareeha na7aa Yohanaaninne otoranchcha asai ubbai Ermmaasa hagaadan yaagidosona; “Neeni wordduwaa yootaasa! GODAI nu Xoossai nuuni Gibxxe biidi uttenna mala yootanau, nena nuukko mule kiittibeenna. ³SHin Baabiloone biittaa asai nuna woranaadan woi omooddidi bantta biittaa efaanaadan, neeni nuna eta kushiyan aattada immana mala, nena nu bollan denttidaagee Neeriyaa na7aa Baaruka” yaagidosona.

⁴Hegaa gishshau, Qaareeha na7ai Yohanaani, ola gadaawati ubbainne asai ubbai Yihudaa biittan de7anau, GODAI eta azazido azazuwaa polennan ixixidosona. ⁵Ixxidi Qaareeha na7ai Yohanaaninne ola gadaawati ubbai bantta laaletido kawotettatu ubbaappe Yihudan de7anau simmida Yihudaa asaa banttanaara

ekkidi, Gibxxe biidosona. ⁶ Qassi kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Saafaana na7aa, Ahiqaama na7aa Gadaaliyaara issippe de7ana mala ashshido atumaasata, maccaasata, naatanne kawuwaa macca naata ubbaa efiidosona. Qas-sikka hananabaa yootiya Ermmaasanne Neeriyaa na7aa Baarukakka efiidosona. ⁷ Hegaadan hanidi, GODAI azazidoogaa ixixidi, Gibxxe biitti gelidi, Xaafinaasa giyo katamaa gakkanaashin biidosona.

⁸ Xaafinaasan GODAA qalal Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁹ “Gita shuchchata ne kushiyan oiqqa ekkada, Yihudaa asai be7ishin, Xaafinaasan de7iya Gibxxe kawuwaa keettaa geliyoosaappe sinta baggaara de7iya baasuwan mooga. ¹⁰ Moogada eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Taani kiittada, ta ashkkaraa Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora ehiissana; ehiissada ha moogettida shuchchatu bol-lan a kawotaa araataa wottana. Yaatobare i ba kawotaa dunkkaaniyaa a bol-lan essana. ¹¹ I yiidi Gibxxe biittaa olana. Haiquwau de7iyaageeti haiqqana; omooduwau de7iyaageetikka omoodettana; qassi olan haiqqanau de7iyaageetikka olan haiqqana. ¹² Gibxxe xoossatu keettata i taman oittana; eeqatakka xuuggana, woikko omooduwau ekkidi efaana. Henttanchchai ba calaa maayiyoogaadan, i Gibxxe biittaa maayana. Yaatidi hegaappe saro baana. ¹³ Gibxxe biittan Heliyopoli-isa giyo kataman de7iya hawulttiyaa i mentterettana; Gibxxe xoossatu keettatakka taman xuuggana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Gibxxen De7iya Aihudatussi Odettida GODAA Qaalaa

44 Gibxxe biittan Migidoola, Xaafinaasanne Memppisa geetettiya katamatu-uninne tohossa baggaara de7iya Patiroosa biittan de7iya Aihudata xeelliyaa-gan GODAA qalal Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Yerusalaame bollaanne Yihu-daa katamatu ubbaa bollan taani ehiido bashshaa ubbaa intte intte huuphen be7ideta. Eti hachchi gakkanaashin, koletti uttidosa; ooninne yan de7enna. ³ Hegee hanidoogee eti iita oosuwa oottidi, tana hanqquetissido gishshaassa. Eta gidin, inttena gidin, woi intte maizza aawata gidin, ooninne erenna hara xoos-saassi ixaanaa cuwayidi, ayyo goinnidosona. ⁴ “Hagaa malaa taani GODAI ixxiyo sheneyiyaabata oottoppiti!” yaagidi yootana mala, zaara zaarada ta ashkkarata, hananabaa yootiyaageeta, kiittaas. ⁵ SHin odiyooгаа eti siyennan woikko ezggen-nan ixxidosa. Eti hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayiyo iita oosuwa aggenan ixxi-dosa. ⁶ Hegaa gaasuwan ta suulliyya hanqqoinne yiilloi tigettiis; tigettidi Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun eexxiis. Etikka hachchi intte be7iyooogaadan, kolettidaageettanne baysa gididosona’ yaagees.

⁷ “Ha77ikka GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai, Israa7eela Xoossai, ha-gaadan yaagees; ‘Intteyyo zerettai attenna mala, maccaasaa, attumaasaa, naatanne yoogata Yihudaa biittaappe xaissanaadan, ha pala iitabaa intte intte bolli aissi oot-teetii? ⁸ Intte de7anau gelido ha Gibxxe biittan hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayiyoogan tana aissi hanqquetisseetii? Woikko sa7an de7iya kawotettatu ubbaa gid-don qanggettanne bore gididi, intte huuphiyaa bashshanau aissi koyeetii? ⁹ Kase intte aawati, Yihudaa kawotinne eta keettaayeti, qassi inttenne intte keettaayeti Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun oottido iitatettaa ubbaa dogideti-yye? ¹⁰ Intte hachchi gakkanaashin, inttenatettaa ziqqissibeekketa; taassikka yayy-

ibeekketa. Qassi taani inttessinne intte maizza aawatussi immido higgiaanninne wogan bibeekketa' yaagees.

¹¹ “Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Be7ite, bashshaa ehaanaayyo, Yihudan de7iya inttena ubbaa muleera xaissanaayyo taani qofaa qachchaas. ¹² Yihudan attidaageetu giddoppe, Gibxxe biidi, yan de7anau qofaa qachchidaageeta taani xaissana. Eti ubbai Gibxxen wurana; olaaninne koshan haiqqana. Gitaappe guuttaa gakkanaashin de7iya ubbai olaaninne koshan wurana. Eti dagama, cashsha, qanggettanne qilliicciyoobaa gidana. ¹³ Taani Yerusalaame olan, koshaaninne boshan qaxxayidoogaadan, Gibxxe biittan de7iyaageetakka qaxxayana. ¹⁴ Yihudan attidaageetuppe Gibxxe biidi de7iyaageeti mulekka kessi ekkokkona. Eti simmidi yiidi de7ana giidi amottiyo Yihudaa biittaa ai asinne simmenna; haiquwaappe palahida issi amara asaappe attin, simmidi yaana hara asi de7enna’ yaagees” yaagiis.

¹⁵ Yaagin bantta maccaasati hara xoossatuuyo ixaanaa cuwayiyoogaa eriya atumaasati ubbainne hegan eqqida maccaasati ubbai gita maabara gididi, Gibxxen tohossa baggaara de7iya Patiroosa giyoosan de7iya asai ubbai Ermmaasa hagaadan yaagidosona; ¹⁶ “Neeeni GODAA sunttan nuuyyo yootiyoobaa ubbaa nuuni siyokko. ¹⁷ Nuuni oottana giidobaa ubbaa oottana. Nuuni, nu maizza aawati, nu kawotinne nu halaqati Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun kase oottidoogaadan, Saluwaa Kawiyo geetettiya nu xoosseessi ixaanaa cuwayana; ushshaa yarshshuwaakka iyyo gussana. Aissi giikko, nuuni kase heгаа oottiyo wode, nuuyyo daro qumai de7ees; he wode nuuyyo sa7ai keha; nuna aibinne metibeenna. ¹⁸ SHin Saluwaa Kaweessi ixaanaa cuwayiyoogaanne ushshaa yarshshuwaa gussiyooogaa aggoosappe haa simmin, nuuyyo ubbabaikka pacciis; nuuni olaaninne koshan wurida” yaagidosona.

¹⁹ Maccaasati gujjidikka hagaadan yaagidosona; “Nuuni Saluwaa Kawiyo milatiya oittaa uukkiyo wode, ixaanaa cuwayiyo wodenne ushshaa yarshshuwaa iyyo gus-siyo wode ubban, nu azinati erennan de7ishin, nuuni oottidobi aibinne baawa” yaagidosona.

²⁰ Ayyo hegaan giidi zaarida asau ubbau, maccaunne attumau, Ermmaasi hagaadan yaagiis; ²¹ “Inttenne intte maizza aawati, intte kawotinne intte halaqati, qassi biittan de7iya asai ubbai Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun ixaanaa cuwayidoogaa GODAI erenna woikko dogiis giidi qoppeeti? ²² Intte oottiyo iitanne sheneyiya oosuwaa GODAI co77u gaanau danddayibeenna gishshau, intte biittaa moorettida, baisanne qanggettida biitta oottiis. Hachchi intte be7iyoogaadan, intte biittai asi de7enna biitta gidiiis. ²³ Ha bashshai ubbai inttena gakkidoogee intte hara xoossatuuyo ixaanaa cuwayido gishshaassa, GODAA naaqqido gishshaassa, GODAA qaala siyennan ixxido gishshaassanne a higgiaassinne a wogaassi azazettennan ixxido gishshaassa” yaagiis.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi asau ubbau, maccaunne attumau hagaadan yaagiis; “Inttenoo, Yihudaappe yiidi, Gibxxe biittan de7iya asatoo, ubbaikka GODAI giyoobaa siyite! ²⁵ Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Inttenne intte keettaayeti, “Nuuni Saluwaa Kaweessi ixaanaa cuwayana; ushshaa yarshshuwaakka iyyo gussana” giidi caaqqido caaquwaa polidi, oosuwan bessideta. Ha77ikka gidikko, intte caaquwaa minttitenne polite’ yaagees.

²⁶“Gidikkonne, inttenoo, Gibxxe biittan de7iya Yihudaa asatoo, GODAI giyoobaa siyite! GODAI hagaadan yaagees; ‘Hagaappe hini baggan Gibxxe biittan de7iya Yihudaa asaappe issoinne ta sunttan, “Ubbaa Haariya GODAI ero!” giidi caaqqenna mala, taani ta gita sunttan caaqqas. ²⁷Taani eta bolli lo77obaa ehaanaassi gidennan, iitabaa ehaanaassi xeellais. Gibxxen de7iya Yihudaa asai muleera wurana gakkanaashin, olaaninne koshan haiqqana. ²⁸SHin olaappe attida issi amaridaageeti Gibxxeppe Yihudaa simmana. He wode Gibxxen de7iya Yihudaa asai ta qaalaap-penne eta qaalaappe oogee tumattidaakkonne akeekidi erana.

²⁹“Taani inttena ha sohuwan qaxxayanaagaunne, “Taani intte bolli iitabaa ehaana” giidoogee tumattanaagau, taani GODAI intteyyo malaataa immais: ³⁰taani Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa ayyo morkke gididi, a woranau koyiya Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorassi aattada immidoogaadan, Gibxxe Kawuwaa Hofi-rakka a woranau koyiya a morkketussi aattada immana. Taani GODAI haggaa odais’ yaagees” yaagiis.

Baarukassi Odettida Hiraagaa

45 Yoosiyaasa na7ai Yo7aqeemi Yihudan kawotido oiddantto laittan, Neeriyaa na7ai Baaruki ha qaalata Ermmaasi yootin siyidi, maxaafan xaafiis. He wode Ermmaasi ayyo yootido qaalai haggaa. ²“Baarukaa, nena GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ³‘Neeni, “GODAI ta sahuwaa bollan azzanuwaa gujjido gishshau, aayyee tanoo! Taani yeehuwan daafurada shemppuwaakka xayaas” yaa-gadasa’ yaagees.

⁴“Baarukaa, nena GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani keexxidoogaa taani qolana; taani tokkidoogaakka taani shoddana. Hegaakka qassi taani biittan sa7an ubban oottana. ⁵Yaatin, neeni neeyyo gitabaa koyaiyye? Heggaa koyoppa. Aissi giikko, asaa ubbaa bollan taani iitabaa ehaana. Taani GODAI haggaa odais. SHin neeni biidosan ubban taani nena haiquwaappe ashshana’ yaagees” yaagiis.

Gibxxe Pirddaa

46 Kawotettatubaa odanau GODAI Ermmaasassi kiittido qaalai haggaa. ²Yo7aqeemi Yihudan kawotido oiddantto laittan, Efiraaxiisa SHAafaa matan, Karkkamiisha giyo sohuwan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori xoonido Gibxxe Kawuwaa Nako olanchchatubaa GODAI hagaadan yaagees; ³“Gibxxe ola gadaawati hagaadan yaagidi garmmaamoosona; ‘Intte wogga gondalliyaanne qeeri gondalliyyaa giigissite; giigissidi olau salppite! ⁴Intte paraa bixaalidi toggite; intte huuphiyan birata qophiyaa wottidi, intte sohuwaa sohuwaa oiqqite! Intte tooraa leefite; intte ola maayuwaaakka maayite!’ yaagoosona.

⁵“SHin hagee taani be7iyooogee aibee? Gibxxe olanchchati yayyidi, guyye sim-midosona. Wolqqaamati xoonettidosona; xoonettidi guyyenne xeellennan eesotidi baqatidosona. Eta yuusho ubban dagamai de7ees! Taani GODAI haggaa odais. ⁶Eeso-tidi woxxiyaageeti kessi ekkanaan danddayokkona; mino olanchchatikka attanaan danddayokkona. Huuphessa bagga biittan, Efiraaxiisa SHAafaa matan ubbaikka xu-bettidi kunddi aggoosona.

⁷“Hegee Naile SHAafai kixxidi, yuushuwaa ubbaa kumiyoogaadan, biitta ub-baa kumidaagee oonee? ⁸Hegee Naile SHAafai kixxidi, yuushuwaa ubbaa ku-miyoogaadan, biitta ubbaa kumidaagee Gibxxe! Gibxxee hagaadan yaagees;

‘Taani kixxada, biittan sa7an eellana; katamatanne katamatun de7iya asaa ubbaa bashshana. ⁹Paratoo, piriixite! Paraa gaareta laaggiyaageetoo, eesuwan laaggite! Gonddalliyaa oiqqida Toophphiyaappenne Liibiyaappe³ yiida olanchchatoo, kiyite! Lidiyaappe yiida wonddafiyaa dukettan loohida olanchchatoo, woraajjite!’ yaagees” yaagiis.

¹⁰He gallassai Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAA gallassa, GODAI ba morkketu bollan haluwaa kiyiyo gallassa. A bisoi kallana gakkanaashin, eta maana; alana gakkanaashinkka eta suuttaa uyana. Aissi giikko, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI huuphessa bagga biittan, Efiraaxiisa SHaafaa matan eta yarshsho oottidi ekkana. ¹¹Inttenoo, Gibxxe asatoo, Gala7aade biittaa biidi, intteyyo tiyettiyo xaliyaa demmite. Gido shin, intte coo mela xaliyaa darisseetappe attin, intteyyo paxoi mule baawa. ¹²Intte yeellaa kawotettati siyidosona; intte yeekkiyo yeehuwaa biittai sa7ai siyiis. Aissi giikko, intte olanchchati issoi issuwan xubettidi, mulee issippe kunddidosona.

Naabukadanaxoora Yuussaa

¹³Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Gibxxe biittaa olanau yiyo wode, GODAI hananabaa yootiya Ermmaasassi yootido qaalai haggaa: ¹⁴“Haggaa Gibxxen yoota; qassi Gibxxe katamatun Migidoolan, Memppisaaninne Xaafinaasan awaajja. ‘Olai intte yuushuwan de7iya asaa ubbaa wurssiiddi de7iyo gishshau, denddi eqqidi gi-igettite!’ yaaga. ¹⁵Intte wolqqaama xoossai Aphphisi aissi kunddiidee? GODAI a sugido gishshau kunddiis. ¹⁶Intte olanchchati xubettidi kunddidosona. Kunddidi issoi issuwaa, ‘Denddite! Denddidi ha morkkiyaa bisuwaappe attanau, nu asaakko, nu biitti ane simmoos’ yaagoosona. ¹⁷Eti yan Gibxxe kawuwaa, ‘Ba wodiya coo wurssiya odanchchaa’ giidi sunttana” yaagiis.

¹⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiya Kawoi hagaadan yaagees; “Taani ta de7uwan caaqqais: deretu gidduwan Taaboora Deree, woikko abbaa lanqqiyan de7iya Qarmmeloosa Deree aduqqiyooogaadan aduqqiya morkkee intte bolli yaana. ¹⁹Inttenoo, Gibxxe biittan de7iyaageetoo, omooduwan baanau giigite. Aissi giikko, Memppisa katamai kolettidi, ooninne de7enna bazzo gidana.

²⁰“Gibxxe biittai lo77iya ussee mala; shin huuphessa bagga biittaappe yiya boxiyan a saxettana. ²¹Gibxxen qaxarettida olanchchati modhdhida mirggotu mala. Ee, etikka issippe guyye simmidi baqatidosona; eti bantta sohuwan eqqibookkona. Aissi giikko, eta bashshaa gallassai, eti qaxxayettana wodee gakkiiichhiis.

²²“Morkketi wolqqan woraajjiyo wode, Gibxxe asai baqatiya shooshshaadan solddana; he morkketi mittaa qanxxiya asatudan, kalttaa ekkidi, a bolli yaana. ²³Yiidi asai sixima woraa qeexidi xaissiyooogaadan, Gibxxe asaa siifi wurssana. Taani GODAI haggaa odais. Morkketu qoodai booliyaappekka corattees; eta qoodanau danddayettenna. ²⁴Gibxxe asai kauyyana; huuphessa baggappe yiya asatu kushiyankka aadhdhidi imettana” yaagees.

²⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Taani Teebisa katamaa xoossaa Amoonaa, Gibxxe kawuwaa, Gibxxe biittaanne Gibxxe xoossata, Gibxxe kawotanne Gibxxe kawuwan zemppiyaageeta ubbaa qaxxayana.

³46:9 *Liibiyaappe*: Ibraawettuwan “Puuxa” geetettes.

²⁶ Eta woranau koyiya Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora kushiyaaninne a olanchchatu kushiyan aattada immana.

“Hegaappe simmin, Gibxxe biittai kaseegaadan asi de7iyo biitta gidana. Taani GODAI hagua odais.

GODAI Ba Asaa Ashshana

²⁷ “Inttenoo, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, yayyoppite! Inttenoo, Israa7eelatoo, dagammoppite! Intte haahosan de7ishin, taani inttena ashshana; intte zaretakka eti omoodettido biittaappe yedissana. Yaaqooba zareti simmidi, aibakko bochchennan saro de7ana. Eta ai asinne yashissena. ²⁸ Inttenoo, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, taani GODAI inttenaara de7iyo gishshau, yayyoppite! Taani inttena laalido kawotettata ubbaa muleera xaissana; shin inttena muleera xaissikke. Taani inttena likke pirddan qaxxayana; qixaatee bainnan inttena muleera coo yedikke. Taani GODAI hagua odais” yaagees.

Pilisxxeema Pirddaa

47 Gibxxe kawoi Gaaza olanaappe kasetidi, Pilisxxeema biittaa xeelliaagan GODAAPPE hananabaa yootiya Ermmaasakko yiida qalalai hagua. ² GODAI haguaadan yaagees; “Be7ite, huuphessa bagga biittappe haattai xuuqqananne di7oi gelido kixa haattadan goggana. Goggidi biittaanne biittaa bollan de7iyaabaa ubbaa, katamatanne katamatu giddon de7iya asaa ubbaakka muukkana. Yaatobare asai waassana; he biittan de7iya ubbai yeekkana. ³ Aissi giikko, eti paratu kottiyaa, paraa gaaretu giirettaanne gaaretu irzzotu gonddorssaa siyana; siyidi aawati bantta kushee arggaacido gishshau, bantta naata maaddanau guyye simmokkona. ⁴ Pilisxxeema asaa xaissanaunne Xiiroosanne Sidoona maaddanau attidaageeta biittaappe xaissanau wodee gakkiiis. GODAI Pilisxxeema asata, hegeetikka Meediteraane Abbaa xanxxan attida Kafttoore zareta xaissana hanees. ⁵ Gaaza asai gita kayyuwaa kayyotiiis; Asqqaaloonaa asaikka sirphphi giis. Inttenoo, abbaa xanxxa garan attidaageetoo, intte aude gakkanaashin, intte bollaa qanxxerettiiddi kayyottuuteetii?

⁶ “Intte, ‘Nenoo GODAA bisuwau, neeni co77u geennan ixxyoogee aude gakkanaashiinee? Ne shoohuwau simma gela! Co77u gaada shemppa!’ yaageeta.

⁷ SHin GODAI a azazirggin, i waani co77u go geetii? Asqqaaloonaa bollinne abbaa xanxxa biittan de7iya asaa bolli i a sunttirggiis” yaagees.

Moo7aaba Pirddaa

48 Moo7aaba biittaa xeelliaagan Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai haguaadan yaagees; “Nabo katamaassi aayye7ana! Aissi giikko, i bayana. Qiriyaataima katamai kauyyananne omoodettana; eta qatotikka kauyyananne meqerettana. ² Hegaappe hini baggan Moo7aaba ceeqoi xayana. Aissi giikko, Haseboona kataman de7iya asai Moo7aaba bolli, ‘Haayite! He biittaa ane muleera xaissos’ yaagidi iitabaa maqettiis. Nenoo, Maadimeena katamau, nenakka sirphphi oottana; ne geeduwaa olai kaallana.

³ “Horonaima asai, ‘Laalettainne wolqqaama bashshai gakkiiis’ yaagidi waas-siyo waasuwa siyite! ⁴ Moo7aabi meqerettana; a naati yeekkiyo yeehuwaa siyite!

⁵ Eti yeekkiiddi, Luhiita pudettaa kiyana; Horonaima dugettaakka bashshau waas-

siyaageetu waasuwa siyiiddi wodhdhana. ⁶Eti issoi issuwaa, ‘Baqatite! Bazzon de7iya harddiidaan woxxi, intte shemppuwaa ashshite!’ yaagana.

⁷“Nenoo, Moo7aaba biittau, neeni ne wolqqaanne ne duretettan ceeqettido gishshau, neenikka omoodettana. Qassi Kamoosha giyo xoossaikka ba qeesetuuranne ba halaqatuura issippe omoodettidi, harasaa baana. ⁸GODAI yootidoogaadan, katamata ubbaa xaissiyaagee yaana; issi katamine attenna; wombbainne dembbai ubbai issippe xayana. ⁹Moo7aabayyo i paallidi attiyo qefiyaa immite. A katamati ubbai baisa gidana; issi asinne etan de7enna.

¹⁰“GODAA oosuwa shenehoo giidi oottiya urai qanggettidaagaa gido! GODAI azazi wottin, suutta gussennaadan ba bisuwaa teqqiya uraikka qanggettidaagaa gido!

¹¹“Moo7aabi yelagatettaappe doommidi, ishaluwan de7ida asa mala; i hara biittau omoodetteenna. Moo7aabi baattaappe baattau tigettennaanne qaaxxennan, mal77oi laamettennaanne sawoi aggennan, uttidi de7i bayida woine eessaa mala. ¹²Moo7aaba aatti yeggiyaageeta taani GODAI kiittiyo gallassati yaana. Eti a aatti yeggidi, baattaappe cingiriishana; cingiriishidi, a baattaa menterettana. ¹³Yaatin, Israa7eela asai ba ammanettido, Beeteelen de7iya eeqaan kauyyidoogaadan, Moo7aaba asaikka ba xoossan Kamooshan kauyyana.

¹⁴“Intte, ‘Nuuni wolqqaama asanne mino olanchcha’ giidi aissi ceeqetteeti? ¹⁵Be7ite, Moo7aaba biittanne yan de7iya katamati bayidosona. A yelaga attumaasattikka shuhettanau duge biidosona. Taani Kawoi, Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiyaagee haggaa odais. ¹⁶Moo7aaba bashshai matattii; tuggai a bollan yiyo wodeekka eesotiiddi gakkii.

¹⁷“A yuushuwan de7iya asau, a gitatettaakka eriya ubbau, ‘Mino gidida kawotaa xam77ai waani meqqidee! Bonchchettida xam77ai waani kinchchettidee!’ yaagidi zilaalite.

¹⁸“Inttenoo, Diboona kataman de7iyaageetoo, intte bonchcho sohuwaappe wodhdhidi, mela biittan uttite. Aissi giikko, Moo7aaba xaissiyaagee intte bollankka yaana; intte qatuwaa ubbaakka laalana.

¹⁹“Aaro7era kataman de7iyaageetoo, ogiyaa doonan eqqidi xeellite; kessi ekkidi baqatiya attumaasanne maccaasaa, ‘Aibee kiyidai?’ yaagidi oichchite.

²⁰“Oichchobare eti, ‘Moo7aabi meqqido gishshau kauyyiis; ayyo yeekkitenne zilaalite! Moo7aabi bayidoogaa Arnnoona SHAafaa lanqqiyan awaajjite!’ yaagidi zaarana.

²¹“Gezziyan de7iya Holoona, Yaahixa, Mefa7aata, ²²Diboona, Nabo, Beeti-Dibilaataima, ²³Qiriyaataima, Beeti-Gamuula, Beeti-Ma7oona, ²⁴Qiriyoottanne, Booxira geetettiya katamatu bollaanne mataanne haahuwan de7iya Moo7aaba katamatu bollan pirddai yiis. ²⁵Moo7aaba kacee qanxxettiis; a qeseekka meqqiis. Taani GODAI haggaa odais.

²⁶“GODAA bollan otorettido gishshau, Moo7aaba ushshidi mattoyite. Mattoyin ba cooyido cooshshaa bollan gondoretto; asai ubbaikka a bollan qilliicco. ²⁷Kase neeni Israa7eela bollan qilliiccabekkii? Abaa haasayiyo wode, neeni karada huuphiyaa qaattidoogee Israa7eeli kaisotu giddoppe oiqettiineeyye?

²⁸“Inttenoo, Moo7aabann de7iyaageetoo, katamaappe kiya biidi, shuchchaa koopuwaa gidon de7ite. Aafuwaa doonan ba keettaa keexxiya haraphphee mala gidite. ²⁹Moo7aabi keehi otorettiis; Moo7aaba asai ai keenaa ayyiyaakko, mind-

dattiyaakkonne otorettiyaakko, qassi banttana eti ai keenaa xoqqissi wottidaakko, taani siyaas. ³⁰Taani GODAI eta minddaa erais; shin ainne maaddenna; eta cee-
qoikka aibakka oottenna. ³¹Hegaa gishshau, taani Moo7aabassi waassais; Qiiri-
hereesa asaassikka kayyottada yeekkais.

³²“Inttenoo, Siibima asau, Yaa7izeera asaassi yeekkiyoogaappe aattada taani
inttessi yeekkais. Intte tashee daayidi, Maxine Abbaa pinnidi, Yaa7izeera gakkida
woiniyaa turaa mala; shin intte ofintta teeraanne intte woiniyaa wurccuwaa bon-
qqiyaageeti yiidi xaissirgidosona. ³³Lo77o kattai aifiyo Moo7aaba biittaappe
pashkkainne ufaissai ekettiichchiis. Woiniyaa teeraa gum77iyo sohotuppekka woine
eessai goggennaadan teqqargaas. Ooninne naa77antto a ililiiddi gum77enna. Asaa
cenggurssai siyettikkokka, ufaissa cenggurssa gidenna.

³⁴“Eti Haseboonaaninne El77aalen waassiyoo waasoi Yahaaxa gakkanaashin siyet-
tees. Qassi Xoo7aaroppe biidi, Horonaimanne Egilaati-SHaliishiyaa gakkanaashin
siyettees. Harai atto Nimiriima haattaikka meliis.

³⁵“Taani Moo7aabab asai goinniyo xoqqa sohotun yarshshiyaageetanne bantta
xoossatussi ixaanaa cuwayiyaageeta xaissana. Taani GODAI haggaa odais. ³⁶Eti
kase demmido duretetta ubbai ha77i xayiiichchido gishshau, ta wozanai
Moo7aabassinne Qiirihereesa asaassi baliyan yeekkiya asadan yeekkees. ³⁷Eti ubbai
bantta huuphiyaanne bantta buuchchaa meedidosona; bantta kushiyaakka qanxxidi
masunxxissidosona; qassi bantta xeessankka waaruwaa gixxidosona. ³⁸Moo7aabab
de7iya keetta ubbaaninne dabaaban yeehoppe attin, harabi baawa. Aissi giikko,
Moo7aaba taani ooninne koyenna otodan menttaas. Taani GODAI haggaa odais.

³⁹“Moo7aabi aiba meqo meqqidee! A asainne aiba waaso waassii! Moo7aabi yeel-
latiiddi, ba zokkuwaa wora aiba zaaro zaarii! Hegaa gishshau, Moo7aabi ba yu-
ushuwan de7iya ubbatussi miicciyoobaanne dagammiyoobaa gidiiis” yaagees.

⁴⁰GODAI haggadan yaagees; “Arggantai ba qefiyaa piddi ootti paalliiddi yiy-
oogaadan, morkkee Moo7aaba bollan yaana. ⁴¹A katamati ohettana; a qatotikka
ekettana. He gallassi Moo7aaba mino olanchchatu wozanaikka maaretai oiqqido
maccaasee wozanaa mala gidana. ⁴²Moo7aabi ta bollan, GODAA bollan makkalido
gishshau xayana; haggaaappe sinttau i kawotetta gidenna.

⁴³“Inttenoo, Moo7aabab de7iyaageetoo, yashshiyaabai, ollainne piree inttena
naagees. Taani GODAI haggaa odais. ⁴⁴Yashshiyaabaappe baqatidi woxxiya ooninne
ollan kunddana; qassi ollaappe pude kiyiya ooninne piriyan ohettana. Aissi giikko,
taani Moo7aaba qaxxayiyoo wodiyan hegaa oottana. Taani GODAI haggaa odais.

⁴⁵“Baqatidi biidaageeti wolqqa xayidi, Haseboona katamaa kuwan eqqidosona.
Aissi giikko, Haseboona katamaappe tamai, qassi Kawoi Sihooni beni de7ido keet-
taappe lacoii kiyidi, Moo7aaba biittaa ubbaanne an de7iya makkalanchcha asaa
maana. ⁴⁶Moo7aaba asau, intteyyo aayye7ana! Kamoosha giyo xoossaassi goin-
niyaageeti xayidosona; eta attuma naatinne macca naati omoodettidi biidosona.

⁴⁷“Gidikkonne, wurssetta wodetun taani Moo7aaba asaassi zaarada sa7aa ishalis-
sana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

Moo7aaba bolli odettida hiraagai hagan wuriis.

Amoona Pirddaa

49 Amoona asaa xeelliyaaagan GODAI haggadan yaagees; “Israa7eelassi attuma
na7i baawee? Woikko laattiyaabi baawee? Yaatin, Molooka giyo xoossau

goinniya asati Gaada biittaa aissi oiqqidonaa? Eta katamankka aissi uttidonaa? ²Amoona asai de7iyo Raaba katamaa bollan olaa waasoi siyettanaadan, taani GODAI oottana gallassati yaana. He katamai qolettidi, baises attana. A yuushuwan de7iya qeeri katamatikka taman xuugettana. Israa7eela asaikka bana ba laataappe yedettidaageeta yedettana. Taani GODAI hagai odais.

³“Inttenoo, Haseboona asatoo, Aaya katamai kolettiichchido gishshau zilaalite! Inttenoo, Raaba asatoo, yeekkite! Waaruwaa maayidi kayyottite! Qassi wozanaa bayidi, katamaa gimbbiyaa giddon woxerettite! Aissi giikko, intte xoossai Molooki ba qeesetuuranne ba halaqatuura omoodettana. ⁴Inttenoo, ammanoi baina asatoo, intte, ‘Nu bollan ooni woraajjii?’ yaagidi intte durettaaninne intte aradda womb-batun aissi ceqqetteetii? ⁵Taani ne yuushuwan de7iyaageeti ubbai nena dagantanaadan oottana. Taani Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagai odais. Intte ubbaikka kiyidi baqatana; qassi baqatidi biidaageeta shiishshiyaabai xayana.

⁶“Gidikonne, wurssetta wodetun taani Amoona asaassi zaarada ishalissana. Taani GODAI hagai odais” yaagees.

Eedooma Pirddaa

⁷Eedooma biittaa xeelliyaaagan Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Temaana asaayyo aadhdhida eratetta baawee? Cincca asatuppe zoree xayichchidee? Eta aadhdhida eratetta etappe goossiichchidee? ⁸Inttenoo, Dadaan de7iyaageetoo, baqatidi ciimma gonggoluan qosettite! Aissi giikko, taani Eesawa zeretta qaxxayyo wodiyan, a bolli bashshaa ehaana. ⁹Woiniyaa maxiyaageeti yiikko, maxiiddi poshiluwaa ashshokkonaa? Kaisoti qammi gelikkokka, banttana koshshiyaagaa xalaalaa ekkokkonaa? ¹⁰SHin taani Eesawa zeretta qaarada kallo ashshana; eti qosettanau danddayenna mala, eti qosettiyo sohotakka taani qaarada, qoncce soho oottana. Eesawa zeretta ubbai xayana; etappe issoinne antenna. ¹¹Intte giddon de7iya aaya aawu haiqqiichchido naata taayyo aggi bayite; eta taani dichchana. Qassi intte am77etikka tanan ammanettona” yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Simmi qaxxayettanau bessenna asati qixaatiyaa xuu7aa uyiyaageeta gidaappe attin, intte waani qaxxayettannan attana giidi qoppeetii? Tuma intteikka qixaatiyaa xuu7aappe uyeetappe attin, coo atteketa.

¹³Booxira katamai baises gididi attana; a be7ida asaassi ubbaassi daganttiyaabaa, qilliicciyoobanne qanggiyoobaa gidana. Qassi a yuushuwan de7iya qeeri katamati ubbaikka merinau kolettidi attana. Hagaa taani GODAI ta sunttan caaqqais” yaagees.

¹⁴Taani GODAAPPE yiida issi kiitaa siyaas. Kawotettatu giddo kiitettidaagee, “Eedooma bolli woraajjanau shiiqite! Aara olettanau denddite!” yaagiis.

¹⁵⁻¹⁶GODAI hagaadan yaagees; “Simmi taani inttena kawotettatu giddon guttana; asaa giddonkka karettidaageeta oottana. Inttenoo, shuchchaa kooppuwaaninne deriyaa bollan de7iyaageetoo, intte yashsiyo yashshainne intte otoroi inttena cimmiis. Intte intte keettaa argganttaagaadan xoqqan keexxikkokka, taani inttena hegaappekka duge wottana.

¹⁷“Eedooma biittai asa daganttiya biitta gidana. Yaara aadhdhiya asai ubbai a bashshaa be7idi, dagammananne, ‘Poora!’ gaana. ¹⁸Sadoominne Gamoori bantta yuushuwan de7iya katamatuura bayiyo wode hanidoogaadan, ooninne yan de7enna; asi mulekka yan uttenna. Taani GODAI hagai odais.

¹⁹“Yorddaanoosa SHaafaa lanqqiyan de7iya woraappe lo77o qooroi de7iyooosaa qoppennan kiyiia gaammuwaadan, taani yaada, Eedooma asata qoppennan eta biittaappe yedettana. Hegaappe guyyiyan, ta doorido asa a bollan sunttana. Ta malai baawa; taani oottana giidobaakka teqqanau danddayiia asi baawa. Ai henttanchchi tanaara eqettanau danddayii?”

²⁰“Hegaa gishshau, taani GODAI Eedooma bollaanne Temaana katamaa asaa bollan oottanau halchchidobaanne qoppidobaa siyite! Eta naata wolqqan goochchidi efaana; hegaa gaasuwan eta so asai ubbai dagamma. ²¹Eedooma kunddettaa giirettai biittaa qaattana; Eedoomatu waasoikka Zo7o Abbaa gakkanaashin siyettana. ²²Argganttai ba qefiyaa piddi oottidi, bollappe duge eesuwan paallidi yiyoogaadan, morkkee Booxira bollan yaana. He gallassi Eedooma olanchchati maaretai oiqqido maccaaseedan hirggana” yaagees.

Damasqo Pirddaa

²³Damasqo xeelliyaaagan GODAI hagaadan yaagees; “Iita oduwaa siyido gishshau, Hamaatanne Arifaada katamatun de7iya asai yeellatiisinne yayyiis. Beetai shociyo abbaadan, eta wozanai shemppuwaa demmanau danddayibeenna.

²⁴Damasqo asai daafuriis; eti dagaman shabbirettidi baqatidosona; maccaasiyo maaretai oiqqiyoogaadan, metoinne tuggai eta oiqqiis. ²⁵Ufaissai kumido he erettida katamai asi de7enna soho gidana! ²⁶Hegaa gishshau, he gallassan he katanman de7iya yelaga attumaasa ubbai katamaa giddo ogetun haiqqana; olanchchati ubbaikka wurana. Taani, Ubaappe Wolqqaama GODAI hagaadais. ²⁷Taani Damasqo katamaa dirssaa gimbbiyan tamaa yeddana; he tamai Benihadaada qatota ubbaa maana” yaagees.

Qeedaare Yaratu Bollinne Haxooraa Kawotettatu Bolli Yaana Pirddaa

²⁸Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori olidi xoonido Qeedaarenne Haxooraa kawotettata xeelliyaaagan GODAI hagaadan yaagees; “Denddite; denddidi Qeedaare asaa olite! He arshsho baggaara de7iya asaa wurssite! ²⁹Eta dunkkaanetanne eta wudeta ekkite! Eta magalashota, eta aquwaa ubbaanne eta gaameelata ekkite! Yaa-tidi etau, ‘Intte yuusho ubban shabbirssai denddiis!’ yaagidi odite.

³⁰“Inttenoo, Haxooran de7iyaageetoo, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori intte bollan iitabaa oottanau maqetti uttido gishshau, baqatite; haahosaa biidi, ciimma gonggoluwaa qosettite! Taani GODAI hagaadaas.

³¹“Naabukadanaxooraa, dendda! Denddada hirggi bannan saro de7iya kawotettatu bolli woraajja! Taani GODAI hagaadais. Eta katamaa gimbbiyau ifitti woikko hiraqoi baawa. Eti banttarkka de7oosona.

³²“Eta gaameelati bonqqettana; eta wudeekka omoodettana. Bantta huuphiyaa shubeeriyaa meedissiyaageeta ubbaa taani carkuwan laalana; taani ubbasaara eta bolli bashshaa ehaana. Taani GODAI hagaadais. ³³Haxoori merinaukka worakanati de7iyo bazzo gididi attana. Ooninne yan de7enna; asi mulekka yan uttenna” yaagees.

Elaama Pirddaa

³⁴Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi koiro kawotido wode, Elaama biittaa xeelliyaaagan GODAAPPE Ermmaasakko yiida qaalai hagaada. ³⁵Ubaappe Wolqqaama GODAI

hagaadan yaagees; “Elaamassi waanna wolqqa gidiya eta wonddafiyaasata taani worana. ³⁶Ubbasaara taani Elaama bollan carkkuwaa ehaana; etakka he carkkuwan ubbasaa laalana. Hegaa gishshau, Elaama asai laalettidi gakkenna biitti de7enna. ³⁷Eta morkketu sinttaaninne eta woranau koyiyaageetu sinttan taani Elaama dagantana. Taani ta gita hanquwan eta bolli bashshaa ehaana. Taani GODAI haggaa odais. Taani eta xaissana gakkanaashin, bisuwan yedettana. ³⁸Taani Elaama kawuwaanne eta halaqata xaissada, ta kawotaa araataa yan wottana.

³⁹“Gidikkonne, wurssetta wodetun taani Elaama asaa zaarada ishalissana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

Baabiloone Pirddaa

50 Baabiloone biittaaanne Baabiloone asaa xeelliyaagan hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara GODAI odido qaalai haggaa: ²“Kawotettatu giddon oditenne awaajjite. Banddiraa xoqqu ootti oiqqidi, aibanne qosennan, hagaadan yaagidi yootite; ‘Baabiloonee kunddiis! Beelanne Mardduuka geetettiya a xoosatikka yeellatidosonanne meqerettidosona. Qassi a misiletinne a eeqati meqerettidosona. ³Huuphessa bagga biittaappe issi kawotettaa yaana; yiidi Baabiloone biittaa bashshana. Yaatobare asaikka meheekka ubbai baqatana; ooninne yan de7enna’ yaagite” yaagiis.

Israa7eela Asai Simmana

⁴GODAI hagaadan yaagees; “He wodiyaaninne he gallassatun Israa7eela asainne Yihudaa asai issippe gididi, yeekkiiddi yaana; yiidi GODAA bantta Xoossaa koyana. ⁵Eti Xiyoone efiya ogiyaa oichchidi, bantta sinttaa yaa zaaridi, ‘Haayite! Nuuni mulekka dogettenna merinaa maachchaa GODAARA ane maacettoos’ yaagana.

⁶“Ta asai bayida dorssatu mala gidii; eta henttanchchati eta balettidi, deriyan wora yeddidosona. Issi deriyaappe hara deriyaa toilattiiddi, bantta birddiyaa dogidosona. ⁷Demmida ubbai eta dechchiis. Eta morkketi, ‘Nuuni ainne mooribookko; hagee metoi ubbai eta gakkidoogee, eti GODAA, bantta shemppo sohuwaa, bantta maizza aawatu hidootaa naaqqido gishshaassa’ yaagidosona.

⁸“Inttenoo, Israa7eela asatoo, ha77i simmi Baabiloone asaa giddoppe kiyidi baqatite! Baabiloonetu biittaappe biite! Yaatidi wudiyaa kaalettiya deeshsha orggiyaa mala gidite. ⁹Aissi giikko, taani huuphessa bagga biittaappe gita gita kawotettatu citata denttada, Baabiloone bolli ehaidda de7ais. Eti a olana; olidikka oiqqana; eta zubbee dukkidi zambbiya olanchchaa mala. ¹⁰Baabiloone biittai bonqettana; a bonqqiya ubbai kallana. Taani GODAI haggaa odais.

Baabiloone Kunddettaa

¹¹“Inttenoo, Baabiloone asatoo, ta asaa bonqqiyaageetoo, intte ufaittidi, poccu gidideta. Qooruwaa kallida usseedan, intte phixxillideta; korima paraadan caaggideta. ¹²SHin ha77i intte waanna katamai yeellatananne kauyyana. Qassi kawotettatu gid-donkka Baabiloonee ubbaappe wurssetta gidana; haatti bainna mela bazzo gidana. ¹³GODAA hanquwaa gaasuwan, Baabiloonee asi de7ennasaa gidana; i muleera qolettana. A lanqqiyaara aadhdiya ubbai a bollan gakkida boshaa be7idi, dagamananne, ‘Poora!’ gaana.

¹⁴“Inttenoo, wonddafiyaa dukkiyaageetoo, Baabiloone olanau a yuushuwan salp-
pите; i GODAA bollan nagaraa oottido gishshau, intte zubbetun ubban a dukkite.
¹⁵Ubba baggaarakka Baabiloone bollan olaa waasuwa waassite! Baabiloonee
kushiya immiis; a adussa gimbbeti kunddidosona; a gimbbiyaa dirssaikka kolet-
tiis. GODAI a bollan haluwaa kiyiiddi de7iyo gishshau, inttekka a bollan haluwaa
kiyite! I haratu bollan oottidobaa inttekka a bollan oottite! ¹⁶Zerettaa zeriyaagaanne
cahaa wode baacaara kiyiyaagaa ubbaa Baabilooneppe xaissite. Un77ettiyaageetu
bisuwaassi yayyido gishshau, he biittan de7iya asai ubbai ba yaraakko yaraakko
simmidi, ba biitti biitti baqatana.

Israa7eela Asai Simmana

¹⁷“Israa7eeli gaammoi yedettidi laalido dorssaa mala. Koiro Asoore kawoi a
ashuwaa miis; wurssettan qassi Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori a meqettaa
xoggiis. ¹⁸Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, taani
hagaa odais: Asoore kawuwaa taani qaxxayidoogaadan, Baabiloone kawuwaakka
a biittaakka qaxxayana. ¹⁹SHin Israa7eela i heemettiyo sohuwaa zaarana; Qar-
mmeloosanne Baasaane Deretun i heemettana. Qassi eti Efireema gezziyaaninne
Gala7aade gezziyan kallidi maana. ²⁰He wodiyaaninne he gallassatun asai Is-
raa7eelan mooruwaa koyana; shin mooroi xayana; Yihudan nagaraa koyana; shin
beettenna. Aissi giikko, haiquwaappe taani ashshido Israa7eela asaa atettaa nagaraa
taani atto yaagana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

Baabiloone Pirddaa

²¹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Miraataima biittaanne Piqooda biittan
de7iya asaa bollan denddite; denddidi eta olite, woritenne eta mule xaissite.
Taani inttena azazidoogaadan ubbabaa oottite. ²²He biittan olaa waasoi siyet-
tees; gita bashshaikka gakkiiis. ²³Biittaa sa7aa ubbaa liiqissiya dijinoi aiba meqo
meqqidee! Aiba liiqo liiqidee! Kawotettatu ubbaa gidдон Baabiloonee aiba dagant-
tiyaabaa giddee! ²⁴Nenoo, Baabiloonee, taani nena oiqqanau piriya wottaas; wot-
tin neeni erennan de7aidda gelada oiqettadasa. Neeni tanaara, GODAARA gaadde-
tido gishshau oiqettadasa. ²⁵Taani GODAI ta ola miishshaa wottiyo keettaa dooy-
aas; dooyada ta hanquuwaa ola miishshaa appe kessaas. Aissi giikko, taani Godai,
Ubbaappe Wolqqaama GODAI Baabiloone biittan oottiyo oosoi de7ees. ²⁶Yaara
haara a bolli woraajjite! Kattai de7iyo a gootarata pogite; omooduwaakka kattaadan
issidiran guuppite! Aibanne ashshennan akka wurssi xaissite! ²⁷Boorata shukkiy-
oogaadan, eta olanchchata siifite! Baabiloone asaayyo aayye7ana! Aissi giikko, eta
gallassai, eti qaxxayettiyo wodee gakkiiis.

²⁸“Omoodettida asati Baabilooneppe kessi ekkidi, Yerusalaame baqatana. Baa-
biloone biittaa asai Beeta Maqidasiyaa bollan oottidobaassi GODAI eta Xoossai
haluwaa kiyiyoogaa eti Xiyoonen haasayana.

²⁹“Baabiloone olanau wonddafiyaa dukkiyaageeta ubbaa xeebite; issoinne kessi
ekkennaadan, eti a yuushuwan dooddona. GODAA bolli, Israa7eela Geeshshaa bolli,
i otorettido gishshau, ayyo a oosuwaadan zaarite. I haratu bollan oottidoogaadan, a
bollankka oottite. ³⁰Hegaa gishshau, a yelaga attumaasati katamaa giddo ogiyan
haiqqana; he gallassi a olanchchati ubbai xayana. Taani GODAI hagaa odais”
yaagees.

³¹ Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, otoranchchau, taani ne bolli denddaas. Aissi giikko, ne gallassai, neeni qaxxayettiyo wodee gakkiiis. ³² Otoranchchai xubettidi kunddana; a denttiyaabikka de7enna. Taani a katamatu giddon tamaa eettana; he tamai yuushuwan de7iya ubbaa mirggana” yaagees.

³³ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asainne Yihudaa asai issippe naaquetiis. Eta omooddidi efidaageeti eta wolqqappe mintti oiqqidosona; oiqqidi yeddennan diggidosona. ³⁴ SHin eta Woziyaagee mino; a suntaikka Ubbaappe Wolqqaama GODAA. I eta biittaayyo shemppuwaa immanau, eta gishshau mootettees. SHin Baabiloone biittan de7iyaageetuyyo shabbirssaa immana.

³⁵ “Baabiloone asainne Baabiloone biittan de7iyaageeti bisuwan haiqqona!

“A halaqatinne a aadhdhida eranchchati bisuwan haiqqona! Taani GODAI haggaa odais.

³⁶ “A worddo hananabaa yootiyaageeti, eeyyati bisuwan haiqqona!

“A wolqqaama olanchchati, dagammidaageeti bisuwan haiqqona!

³⁷ “A paratu bollinne a paratu gaaretu bolli, qassi maccaasa mala gidida a allaga olanchchatu bolli bisoi yo!

“A buquraa minjiyo keettaa bolli bisoi yo! Yaatobare a buqurai ubbai bonqqettana.

³⁸ “A bolli koshai yo! Yaatobare a haattai melana. Aissi giikko, Baabiloone biittai eeqaa misileti kumido biitta; he misileti asaa daganttoosonanne eeyettoosona.

³⁹ “Hegaa gishshau, Baabiloonee bazzo do7atinne worakanati de7iyo soho gidana; qassi yanchchatikka an de7ana. An merinaukka asi de7enna; yeleta ubbankka asi an uttenna. ⁴⁰ Xoossai beni Sadoomanne Gamooraa eta yuushuwan de7iya katamatuura issippe xaissidoogaadan, Baabiloonen ooninne de7enna; asi mulekka yan uttenna. Taani GODAI haggaa odais.

⁴¹ “Be7ite, asai huuphessa bagga biittaappe yees; mino kawotettatinne daro kawoti sa7aa gaxaappe yaanau denddoosona. ⁴² Eti bantta wonddafiyaanne tooraa oiqqidosona; eti meqettaa iitanne yeddi maarena asa. Eti bantta paraa toggidi biyo wode, beetai shociyo abbaa gunttaadan hanees. Nenoo, Baabiloonee, eti ubbaikka olau giigida asaa gididi, ne bolla salppidosona.

⁴³ “Baabiloone kawoi eta oduwaa siyiis; siyin a kushee daafuridi, hilssi giis; maareta iqqido maccaaseedan, un77oi a oiqqiis.

⁴⁴ “Yorddaanoosa SHaafaa lanqqiyan de7iya woraappe lo77o qooroi de7iyoosaa qoppennan kiyiya gaammuwaadan, taani yaada, Baabiloone asaa eta biittaappe yedettana. Hegaappe guyyiyan, ta doorido asa a bolla sunttana. Aissi giikko, ta mali baawa; taani oottana giidobaakka teqqanau danddayiya asi baawa. Ai hentanchchi tanaara eqettanau danddayii? ⁴⁵ Hegaa gishshau, taani GODAI Baabiloone asaa bollaanne Baabiloone biittaa bolla halchchidobanne qoppidobaa siyite! Eta naata wolqqan goochchidi efaana; hegaa gaasuwan eta so asai ubbai dagammana. ⁴⁶ Baabiloone kunddettaa giirettai biittaa qaattana; Baabiloonetu waasoikka kawotettatu ubban siyettana” yaagees.

Baabiloone Bollan Gujo Pirddaa

51 GODAI hagaadan yaagees; “Baabiloone asaanne Baabiloone biittaa xais-siyaabaa taani kiittana. ²Taani Baabiloone bolli allagata kiittana; eti yiidi, a suraggana; a biittaa baisa oottana. A bashshaa gallassi eti ubbasaara a dooddana. ³A olanchchati wonddafiyaa dukkanaashin woikko bantta ola miishshaa gixxanaashin gattoppite. A yelagata ashshoppite; a olanchchata muliyaa xaissite. ⁴Eti Baabiloone biittan siiffetti wurana; eta katamatu ogetunkka cadetti kunddana. ⁵Israa7eela biittainne Yihudaa biittai Israa7eela Geeshshaa, tana, naaqqido nagaran kumidaagaa gidikkonne, Israa7eela gidin, Yihudaa gidin, naa77aakka taani eta Xoossai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI yeggabeikke.

⁶“Baabilooneppe baqatite! Asi ubbi ba shemppuwaa shemppuwaa ashsho! I oot-tido nagaraa gaasuwan intte wuroppite! Hagee wodee taani GODAI ta autiyaa achchiyo wode. ⁷Baabiloonee sa7an de7iya asai ubbai uyidi mattottiyo woine ees-sai tigettiyo, ta kushiyan de7iya worqqa wanccaa mala. Kawotettati ubbati he woine eessaa uyidi gooyidosona. ⁸Baabiloonee qoppennan kunddidi meqqiis. Hegaa gishshau, ayyo yeekkite! A masunttaassi xaliyaa immite. Ooni erii, i paxanaakkonne. ⁹Baabiloone de7iya allaga asati, ‘Nuuni Baabiloone pattanau koyida; shin pax-anau danddayibeenna. Ane a aggiigidi, nu biitti biitti simmoos. Aissi giikko, a pird-dai haakkidi, saluwaa gakkiiis; bolla saluwaa gufanttuwaa gakkanau pude xoqqiis’ yaagidosona” yaagees.

¹⁰Israa7eela asai, “GODAI nuna shatinttiis! Ane Yerusalaame biidi, GODAI nu Xoossai oottidobaa asaassi odoos!” yaagana.

¹¹GODAI Baabiloone xaissanau qofaa qachchido gishshau, Meedoonatu kawota olau denttiis; i ba Beeta Maqidasiyaa autiyaa hagaadan oottidi achchana. Meedoonatu gadaawati hagaadan yaagidosona; “Zubbeta leefite; gondlalleta oiqqite! ¹²Baabiloone bolli olaa banddiraa denttite; naagiyaageetakka mint-tite! Wochchiyaageetakka eta sohuwan sohuwan wottite; zuggidi naagiya olanchchataakka giigissite!” yaagidosona. Aissi giikko, GODAI Baabiloone de7iya asaa bolli haasayidobanne qoppidobaa oottana.

¹³Baabiloonee daro shaafatinne daro aqoi kumido biitta; shin a wurssettai gakkiiis; a de7uwaa turaikka duuxxiis. ¹⁴Ubbaappe Wolqqaama GODAI, “Boolee biittaa kumiyooagaan, taani asata ne biittan kunttana; etikka nena xoonido ufaissaa bantta qaala xoqqu oottidi, ne bollan gairana” yaagidi ba sunttan caaqqiis.

Galataa Mazamuriyaa

¹⁵GODAI ba wolqqan sa7aa medhdhiis; ba aadhdhida eratettan biittaa baasiis; salotakka ba akeekan micciis.

¹⁶I haasayiyo wode, saluwan de7iya haattati guummoosona. SHaarata i sa7aa gaxaappe ehees. Qassi irai bukkiyo wodekka, wolqqanttaa wolqqammissees.

Ba minjiyo sohuwaappekka carckuwaa kessees.

¹⁷Asi ubbi akeekinne eri bannaagaa.

Qassi worqqa a tigidi,
 eeqa misileta medhdhiyaageeti ubbati yeellatidosona.
 Aissi giikko, eta misileti worddonne shemppoi bannaageeta.
¹⁸ He misileti pattenaaageetanne
 karettidaageeta.
 Eta bollan pird dai yiyo wode, eti xayana.
¹⁹ SHin Yaaqooba Xoossai
 heгаа mala gidenna.
 Aissi giikko, i ubbabaa medhdhidaagaa.
 Israa7eela asai i baassi doorido zare.
 A sunttaikka Ubbappe Wolqqaama GODAA.

GODAA Dijinuwaa

²⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Baabiloonee, neeni ta dijonnee ta ola miishsha. Nenan go7ettada taani biittata mentterettaas; kawotettata akka xaissaas. ²¹ Nenan paratanne paraa toggiiyaageeta, para gaaretanne eta laaggiyaageeta mentterettaas. ²² Nenan maccaanne attumaa, cimaanne naatuwaa, wodallatanne geela7ota mentterettaas. ²³ Nenan henttanchaanne a wudiyaa, goyiyaagaanne a waatta boorata, deriyaa haariyaageetanne halaqata mentterettaas” yaagees.

Baabiloone Pirdaa

²⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Baabiloone asainne Baabiloonen de7iyaageeti Xiy-oonne bolli oottido iitaa haluwaa taani intte xeellishin kessana.

²⁵ “Nenoo, Baabiloonee, neeni biittaa sa7aa bashshiyaa wogga deriyaa mala; shin taani GODAI nena morkkais. Taani ta kushiyaa yeddada, nena deriyaa bol-lappe duge gondorssana; hegaappe guyyiyan, neeni biittanne bidintta gidada at-tana. ²⁶ Naa77antto neeppe baasuwan yeggiyo woikko gimbbiyau ekkiyo shuchchi de7enna; neeni merinaukka baisa gidana. Taani GODAI haggaa odais.

²⁷ “Baabiloone bolli olaa banddiraa denttite; asaa ubbaa giddon malkkataa pun-nite. A olanau asaa ubbaa giigissite; Araaraate, Miianne Ashkanaaza kawotettata xeesite. Ola gadaawaakka sunttite; booliyaa keena daro parata akka ehiite. ²⁸ Baabiloone olanau kawotettata ubbaa giigissite; Meedoonaa kawota, eta halaqata, de-riyaa haariyaageetanne eti haariyo biittaa asaa ubbaa denttite.

²⁹ “Baabiloone ooninne de7enna bazzo oottanau GODAI halchchido halchchuwaa poliyo gishshau, biittai ubbai kokkoreesinne porqqattees. ³⁰ Baabiloone olanchchati olaa olettiiyoogaa aggidosona; aggidi bantta qatuwan utti bayidosona. Eta wolqqai hitiis; hitin eti maccaasa mala gididosona. Eta keettatikka xuugettidosona; eta katamaa yuushuwaa gimbbiyaa penggetikka meqqidosona. ³¹ Ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin, katamai morkkiyan ohettidoogaa Baabiloone kawuwaassi yootanau, woxxiyaagee woxxiyaagaa kaallidi, kiitettidaageekka kiitettidaagaa kaal-lidi boosona. ³² Qassi shaafaara pinniyo sohota ohettidoogaa, qatoti xuuget-tidoogaanne olanchchati dagammidoogaa eti kawuwaassi yootanau boosona” yaagees.

³³ Ubbappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Baabiloone biittai kattaa qoxxiyo audiyaa mala; guutta wodiyaappe guyyiyan, i cakettiyo wodee yaana” yaagees.

³⁴⁻³⁵ Yerusalaame asai hagaadan yaagees; “Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori nuna wurssidi miis; nu katamaakka mela de7iya oto mala kessiis. Demee mittiyoogaadan, a mittiis; mal77oban kunttidoogaadan, i nu aquwan ba ganjjiyaa kunttiis; yaatidi attidaagaa mucidi cuchchiis. Hegaa gishshau, Baabiloonee nu bollinne nu asaa bolli oottido iitabai ubbai a bolli simmo. Nu suuttaa acoi Baabiloonen de7iya asaa achcho” yaagees.

GODAI Israa7eela Asaa Maaddana

³⁶ Hegaa gishshau, GODAI Yerusalaame asaassi hagaadan yaagees; “Ne gishshataa taani mootettana; ne haluwaakka taani kessana. Taani Baabiloone haattaa melissana; a pulttotakka toissana. ³⁷ Baabiloonee shuchcha doorene worakanati de7iyo geesso gidana. Qassi a be7ida ubbai dagammananne, ‘Poora!’ gaana. An issi asinne naa77antto de7enna. ³⁸ Baabiloone asai ubbai gaammodan gudees; qassi gaammo maradan daarees. ³⁹ Etau bollai ho77iyo wode, taani etayyo ufaissiya ushshaa gibiraa giigissana; eti hegaappe uyidi, banttana balana gakkanaashin, taani eta matoyana. Eti naa77antto denddenaanadan, merinau xiskkana. Taani GODAI haggaa odais. ⁴⁰ SHukkanau efiyo dorssatudan, dorssa orggetudaanne deeshsha orggetudan, taani eta shuhau efaana.

Baabiloone Bolli Gakkanabaa

⁴¹ “Asai ubbai sabbiyo Baabiloonee ohettiis! Baabiloonee kawotettatu ubbaa gidдон aiba daganttiyaabaa gididee! ⁴² Baabiloone morkketi abbaa beetai dendiyoogaadan denddidi, kataman eellidosona. ⁴³ A katamati kolettidi, daganttiyaabaa kiyidosona; iri bukkenna bazzo biitta, ai asinne de7enna biittanne asa na7i gidduwaara kanttenna biitta kiyidosona. ⁴⁴ Beela giyo Baabiloone xoossaa taani qaxxayana; i mittidobaakka taani a uluwaappe kesissana. Hegaappe guyyiyan, kawotettati akko zuliyoogaa aggana; Baabiloone gimbbeekka kunddana.

⁴⁵ “Ta asau, a giddoppe kiyite! Intte ubbaikka GODAA hanquwaa suuluwaappe intte huuphiyaa huuphiyaa ashshite! ⁴⁶ Biittan odettiya oduwaa siyiyo wode, hirgoppitenne yayyoppite! Laittan laittan odoi oduwaa kaalli kaallidi yaana. He wode kawoi kawuwaa bolli dendiyo makkala odoi biittan siyettana.

⁴⁷ “Hegaa gishshau, taani Baabiloone eeqa misileta qaxxayiyo gallassati yaana. He biittai ubbaikka yeellatana; siifettidaageeti ubbai katamaa gidдон kunddana. ⁴⁸ Huuphessa baggappe yiya bashshiyaageetu kushiyan Baabiloonee ohettiyo gishshau, saloinne sa7ai qassi eta gidдон de7iya ubbabi ililana. Taani GODAI haggaa odais. ⁴⁹ Baabiloonee Israa7eela asaanne hara biittan de7iya asaa ubbaa woridoogaadan, Baabiloone asaikka haiqqanau koshshees.

Baabiloonen De7iya Israa7eelatussi Odettida Hiraagaa

⁵⁰ “Ta asau, intte olaappe kessi ekkideta. Hegaa gishshau, biite! Hagan eqqoppite! Intte de7iyo haaho biittankka tana GODAA hassayite; Yerusalaamekka qoppite. ⁵¹ Intte, ‘Nuuni cayettido gishshau kauyyida; allagati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya geeshsha sohota gelido gishshau, nuuni yeellaa maayida’ yaagideta.

⁵² “SHin taani GODAI Baabiloone eeqata qaxxayiyo wodee yaana. Deshettiidaageeti biitta ubban oolana. ⁵³ Baabiloonee saluwaa pude kiyidi, yan qatuwaa

medhdhanau danddayiyaakkonne, yaa gakkanau kiyidi, a yan bashshiya asaa taani kiittana. Taani GODAI hagai odais.

Baabiloonee Xayana

⁵⁴“Baabilooneppe asaa waasuwa cenggurssai, Baabiloone biittaappe gita bashshaa kooshinchchai siyettana! ⁵⁵Aissi giikko, GODAI Baabiloone bashshana; a wolqqaama cenggurssaakka co77u oottana. Abbaa beetaadan guummiya morkketi woraajjiiddi garmmaamana. ⁵⁶Bashshiyaageeti Baabiloone bolli yaana; yin a olanchchati omoodettana; eta wonddafeekka meqqana. Taani GODAI haluwa kessiya Xoossaa gidiyoo gishshau, eta oosuwaadan taani etau zaarana. ⁵⁷Taani a halaqata, a aadhdhida eranchchata, a deriyaa haariyaageeta, a ola gadaawatanne a olanchchata mattoyana; eti naa77antto denddenaan, merinau xiskkana. Taani Kawoi, Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiyaagee hagai odais” yaagees.

⁵⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Orddiyan gimbettida Baabiloone yuushuwa gimbee sa7an belettana; a adussa penggetikka taman xuuet-tana. Asai oottidobai ubbai hada; kawotettatika tami maanabau coo daafuroosona” yaagees.

Ermmaasi Baabiloone Kiitaa Yeddiis

⁵⁹Mahiseeya na7aa Neeriyaa na7ai Saraayi Kawuwa Sedeqiyaasassi oottiya halaqa. Sedeqiyaasi Yihudan kawotido oiddantto laitti, Saraayi aara Baabiloone biis. Biyo wode Ermmaasi Saraaya bolli kiitaa yeddiis. ⁶⁰Baabiloone bollan gakkanau de7iya iitabaa ubbaanne Baabiloone xeelliyaa harabaa ubbaa Ermmaasi issi xaatta maxaafan xaafiis. ⁶¹Xaafidi Saraaya hagaadan yaagiis; “Neni Baabiloone biittaa gakkido wode, ne qaala xoqqu oottada, asaassi ha maxaafaa nabbaba. ⁶²Qassi hagaadan yaagada woossa; ‘Abeet GODAU, neni, “Taani ha sohuwaa bashshana; ha sohuwan paxa qaaxxiya mereti, asikka, meheekka, do7ikka de7enna; ha sohoi merinau bazzo gidana” yaagadasa’ yaaga. ⁶³Ha xaatta maxaafaa nabbabada wurssidoogaappe guyyiyan, shuchchaa he maxaafaara gatta qachchada, Efiraaxiisa SHAafan ola. ⁶⁴Olada, “Taani GODAI a bollan ehiyo iitaa gaasuwan, Baabilooneekka hagaadan naa77antto denddenaan muukettana” yaagais’ yaaga” yaagiis.

Ermmaasi haasayido qalalai hagai polettiis.

Yerusalaame Kunddettaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:18-25:7; Ermmaasa 39:1-10)

52 Sedeqiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne isiino; Yerusalaamen i tammanne isiini laittaa kawotiis. A aayee sunntai Hamuxaalo; a Liibina katan de7iya Ermmaasa na7iyo. ²Yo7aqeemi oottidoogaadan, Sedeqiyaasikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³GODAI Yerusalaame asaa bollinne Yihudaa asaa bolli hanqqettido gishshau, wurssettan eta ba sinttappe diggiis.

Sedeqiyaasi Baabiloone kawuwa bolli makkalidi dendiis. ⁴Denddin Sedeqiyaasi kawotido uddufunnta laitti, tammantta aginan, tammantta gallassi Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchata ubbaa ekkidi yiidi, Yerusalaame dooddiis. Eti a yuushuwankka biittaa keelaa diddiqidosona. ⁵Sedeqiyaasi kawotido tammanne isiinnta laittaa gakkanaassi, Yerusalaame katamai doodettidi gam77iis.

⁶Hegaa gaasuwan biittan koshai suullin, he laitti oiddantto aginan, uddufunnta gallassan, he biittaa asaayyo miyoobi xayiiis. ⁷Yaanidaashin katamaa yuushuwaa gimbbee issi baggaara qolettiiis. Qolettin Baabiloone asai katamaa yuuyi aadhdhidi naagikkokka, Yihudaa kawuwaa olanchchati mule ubbai qammi kawo ataakilttiyaa sohuwaa efiya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirssaa gimbbeta issippe gattiya penggiyaara kiyidi baqatidosona. Eti Yorddaanoosa Dilbbaakko simmidi biidosona. ⁸SHin Baabiloone olanchchati Kawuwaa Sedeqiyaasa yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi oiqqidosona. Oiqqin a olanchchati ubbai appe shaahettidi laalettidosona.

⁹Hegaappe guyyiyan, eti a Hamaata biittan, Ribila kataman de7iya Baabiloone kawuwaakko efiidosona. Efin yan Naabukadanaxoori Sedeqiyaasa bolli pirddiis. ¹⁰Qassi Sedeqiyaasa naata Sedeqiyaasi xeellishin, Baabiloone kawoi woriis. Yihudaa halaqata ubbaakka eti yan Ribila kataman woridosona. ¹¹Hegaappe guyyiyan, Sedeqiyaasa aifeta wooci kessidi, sanssalatan a qachchidi, Baabiloone biittaa ekkidi efiidosona. Efiidi i haiqqana gakkanaashin, yan qasho keettan a wottidosona.

Beeta Maqidasee Qolettiiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 25:8-17)

¹²Naabukadanaxoori Baabilooneen kawotido tammanne uddufunnta laittan, ichchashantto aginan, tammantto gallassan, kawuwaa oosanchchatuppe issoi, kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Yerusalaame geliis. ¹³Gelidi GODAA Beeta Maqidasiyaa, kawo keettaanne Yerusalaamen de7iya keettata ubbaa taman xuuggiis; gita keetta giyo keetta ubbaa xuuggiis. ¹⁴Baabiloone olanchchati ubbai kawuwaa naagiyaageetu halaqaa azazuwan, Yerusalaame katamaa yuushuwan de7iya dirssaa gimbbiyaa ubbaa qolidosona. ¹⁵Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesata, kataman attida asatanne kaddidi Baabiloone olanchchatun gaittida asata kushe hiillaa eriya asatuurakka gujjidi, omooduwau efiis. ¹⁶SHin Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesatuppe amaridaageeta woiniyaa turaa tokkanaadaaninne gadiyaa goyanaadan, Yihudan ashshiiis.

¹⁷Baabiloone asati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya nahaasiyaappe medhdhido tuussata, miishshata wottiyo gaaretanne Abba Sainiyaa mentterettidosona; mentterettidi nahaasiyaa ubbaa Baabiloone efiidosona. ¹⁸Hegaadankka, qassi kereta, akaafata, xomppiyaa shaluwaa xeeraa pittiyooobata, kuixaarota, ixaanaa sainetanne yarshshiyoyode go7ettiyo nahaase miishshata ubbaa ekki efiidosona. ¹⁹Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani qassikka worqqaappenne biraappe oosettida distteta, tamaa ekkiyo miishshata, kuixaarota, kereta, xomppiyaa wottiyo ballata, ixaanaa sainetanne ushshaa yarshshuwaassi go7ettiyo otota ekkidi biis. ²⁰Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan oosettiyaabatussi medhdhido naa77u tuussati, Abba Sainee, appe garssaara de7iya tammanne naa77u korimatu misiletinne miishshata wottiyo gaareti merettido nahaase biratati meezaanan likkanau danddayettennaagaa keena daro. ²¹Naa77u tuussatikka issi mala gididi, issoi issoi tammanne hosppun wara adussa. Eta xeessaa yuushoi tammanne naa77u wara. Eta u giddoi kofa gididi, biratai oiddu biradhdhe keena ordde. ²²Naa77u tuussatu huuphiyankka nahaasiyaappe oosettida gumbboti de7oosona. Issi gumbbuwaa geesai ichchashu wara gididi, yuushoi gitiyaa misiliyaaninne roomaaniyaa teeraa misiliyan alleeqetti uttiis. Naa77antto gumbboikka a mala. ²³Gumbbotussi miyyiyan miyyiyan de7iya roomaanetu misileti uddufun tammanne hosppuna; yuushuwan

de7iya gite milatiya misiletuppe bolla baggaara de7iya roomaane misileti muleera issi xeeta.

Yihudaa Asai Omoodettidi Baabiloone Biis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 25:18-21, 27-30)

²⁴ Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani qeese ubbatu halaqaa Saraaya, appe kaalliya qeesiyaa Xafaaniyaanne penggiyaa naagiya hara heezzu asata oiqqiis. ²⁵ Qassi he wode gakkanaashin, kataman de7iya asaappe ola gadaawaa, kawuwaa zoriyaageetuppe laappun asata efiis. Ola gadaawaa xaafiyaa, hegeenne olanchchata asaa gidloppe qoridi kessiyaagaanne hara usuppun tammu gita asata efiis. ²⁶ Halaqai Naabuzaraadaani eta ubbaa ekkidi, Baabiloone kawuwaakko, Ribila katamaa efiis. ²⁷ Yan Ribila kataman, Hamaata biittan Baabiloone kawoi eta ubbaa worissiis. Hegaadan hanidi, Yihudaa asai ba biittaappe denddidi, omooduwau biis.

²⁸ Naabukadanaxoori kawotido laappuntta laittan heezzu sha7anne laatamanne heezzu asaa Yihudaappe omooddiis. ²⁹ Qassi tammanne hospunnatta laittan hospunn xeetanne hasttamanne naa77u asaa Yerusalaameppe omooddiis. ³⁰ Naabukadanaxoori kawotido laatamanne heezzantto laittan kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani laappun xeetanne oitamanne ichchashu asaa omooddiis. Omoodettida asaa qoodai muleera oiddu sha7anne usuppun xeeta.

³¹ Ewiili-Marodaaki kawotido laitti Yihudaa kawuwaa Yo7aakiina bonchchidi, qashuwaappe birshshiis. Hegee hanidoogee Yo7aakiini omoodetti qashettidi biido hasttamanne laappuntta laitti, tammanne naa77antto aginan, laatamanne ichchashantto gallassaana. ³² Ewiili-Marodaaki Yo7aakiinaara mal77o qaalaa haasayidi, Baabiloonen omooduwan de7iya hara kawotu ubbaappe aattidi, a bonchchiis. ³³ Hegaa gishshau, Yo7aakiini qasho keettan maayido maayuwaa laamiis. Laammidi i attida ba de7o laitta ubban kawo maaddaappe miis. ³⁴ Yo7aakiini haiqqana gakkanaashin, hachchi hachchi ayyo kosshiyaabaa ubbaa Baabiloone kawoi immiis.

Ermmaasa Zilaassaa

Gidduwaa Erissuwaa

Ermmaasa Zilaassai Kiristtoosi yelettanaappe kase ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan Yerusalaamee laalettido gaasuwaaninne asaikka omoodettidi biido gaasuwan, giximiyan giigida ichchashu azzano zilaassata oiqqidaagaa. Ha maxaafaassi dariya baggai yeehobaanne azzanobaa odiaaagaa gidikkonne, Xoossan ammanettiyoobaanne hidootan de7iyooobaa yootiya kifiletikka an de7oosona. Ha giximeta Aihuda asati Kiristtoosi yelettanaappe kase ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan, he biittaa bolli gakkida bashshaa hassayanaassi, laittan laittan xoomiyoonne azzaniyo wogata poliyo gallassatun go7ettoosona.

Yerusalaame Tuggaa

1 Kase asai kumido Yerusalaame katamiyaa ha77i waanada mela attadee! Kase kawotettatu gidдон gita gididaara ha77i azini haiqqido maccaaseedan, waanada barkka attadee! Katamatu ubbaa gidдон kawiyoo gididaara ha77i waanada aille gidadee! ²Qamma ubban afuttai i gacuwaara holssattishin, yeekkaidda aqaasu. Kase o dosiyaageetuppe ha77i o minttettiyaabi issoinne baawa. I laggeti o kaddidi, iyyo morkke gididosona. ³Yihudiyaa naaqqettaiddanne ailletaidda omoodettada baasu. A ha77i kawotettatu gidдон de7ausu; shin shemppiyo soho demmabeikku. O yedetti-daageeti a metoota uttidaashin gakkidi demmidosona. ⁴Laittaa gidдон bonchchiyo baalata yiyaabi baina gishshau, Xiyooni ogeti azzanoosona. Katamaa penggeti baysa attidosona; i qeesetikka ooloosona. I geela7o naatikka tuggatidosona; qassi a ba huuphiyaukka iita tuggaa tuggata uttaasu. ⁵I morkketi iyyo goda gididosona; etau injjetin de7idosona. Aissi giikko, i nagaraa daruwaa gaasuwan GODAI o tuggayyiis; i guutta naati morkkiyan omoodettidi biidosona. ⁶Xiyooni puulai ubbai ippe qaarettiichchiis; i halaqatikka maataa miyo sohuwaa xayida gaaraa mala gididosona. Eti wolqqa xayidi, banttana yedettiyaageetu sinttappe baqatidosona.

⁷Yerusalaama ha77i ba tuggaanne ba un77uwaa gallassatun beni ba bonchcho buquraa hassayausu. I asai ubbai morkketu kushiyan aadhdhidi imettido wode, o maaddiyaabi issoinne attibeenna. I morkketi o xeellidi, i bashshan miiccidosa. ⁸Yerusalaama gita nagaraa oottaasu; hega gishshau, a tunabaa gidausu. Kase o bonchchida ubbai ha77i i kalluwaa be7ido gishshau, o karees. Akka olausunne guyye simmausu. ⁹I tunatettai i afalaa xeeraa baqqi oiqqiis. Sinttappe ba bolli hananabaa a qoppabeikku. Hega gishshau, i kunddettai daganttiyaagaa. A, “Abeet GODAU, ta tuggaa be7a! Ta morkketi tana xoonidosona” ginkka, o minttettiyaabi issoinne baawa. ¹⁰Morkketi i bonchcho buquraa ubbaa bolla bantta kushiya yedidosona. Dere kawotettati, kase neeni GODAI maabaraa gidдо gelissennan diggido asati, i Beeta Maqidasiyaa gelishin be7aasu. ¹¹I asati namisettidi, qumaa demmanau ooloosona. Eti paxa de7ana gishshau giidi, bantta bonchcho buquraa ubbaa quman laammoosona.

Yerusalaama hagaadan yaagaasu; “Abeet GODAU, xeella; taani karettidoogaa be7a! ¹²Inttenoo, hagaara aadhdhiyaageetoo, hagee inttessi ubbaassi aibanne giddennee? Metoi ubbi GODAI ba eexiya hanquwaa gallassi ta bolli ehiido metuwaa

malee? ¹³ GODAI bolla xoqqaappe tamaa duge yeddiis; he tamai ta meqettaa giddo geliis. Ta gediya oiqqanau piriya wottiis; tana guyye zaariis. I tana gallassa ubban labbantidi, yeggi bayiiis. ¹⁴ Taani oottido nagaraa ubbaa shiishshi qachchidi, qambaraadan ta morggiyan wottiis. Yaatidi ta wolqqa wurssiis. Taani eqettanau dandayennaageetussi Godai tana aattidi immiis. ¹⁵ Godai ta gidдон de7iya wolqqaama olanchchata ubbaa ixxiis. Ta yelagatakka xaissanau olanchchata ta bollan xeegeiis. Woiniyaa teeraa gum77iyo sohuwan yedhdhiyoogaadan, Godai Yihudaa asaa yedhdhiis. ¹⁶ Taani yeekkiyoogeenne ta aifee afuttaa holssayiyoogee hegaassa. Tana minttettanaunne ta wolqqa kunttanau issi asinne baawa. Morkkee goobiis; ta naatinne mela attidosona” yaagausu.

¹⁷ Xiyoona ba kushiya miccaasu; shin o minttettiyaabi baawa. I yuushuwan de7iyaageeti o morkkanaadan, GODAI oottiis. Yerusalaama eta gidдон tunabaa gidaasu.

¹⁸ A hagaadan yaagausu; “GODAI xillo; a qaalau azazettennan makkalidaara tana. Inttenoo, asatoo ubbaikka siyite! Ta metuwaakka be7ite. Ta wodallatinne ta geela7oti omoodettidi biidosona. ¹⁹ Taani tana dosiyaageeta xeegeas; shin eti tana cimmidosona. Ta qeesetinne ta cimati bannta akataa gastissanau qumaa koyiiddi, katamaa gidдон haiqqi wuridosona. ²⁰ Abeet GODAU, ta waayiyaa be7a! Ta garssai shabbirettiis. Taani keehippe makkalido gishshau, ta wozanai meqqiis. Karen bisoi wurssees; soonikka haiqo xalaalai de7ees. ²¹ Asai taani zilaaliyoogaa siyiis; shin tana minttettiya issi asinne baawa. Ta morkketi ubbai taani metootiyoogaa siyidosona; siyidi neeni oottidoban ufaattidosona. Etikka tanadan hanana mala, eta bolli neeni awaajjido gallassaa eha! ²² Eta iitatettai ubbai ne sintti gakko; ta nagaraa ubbaa gishshau, neeni tana qaxxayidoogaadan, etakka qaxxaya! Aissi giikko, ta zilaassaa dariis; ta wozanaikka meqqiis” yaagausu.

Godai Yerusalaame Qaxxayiis

2 Godai ba hanquwan Xiyoona dulkka shaaraappe garssaara waati wottidee! I Israa7eela puulaa saluwaappe duge sa7aa oliis. I ba hanquwaa gallassan ba Beeta Maqidasiyaakka qoppibeenna. ² Godai Yihudan de7iya keettata ubbaa qarettennan xaissiiis. Qassi ba hanquwan he biittaa qatota ubbaa koliis. He kawotettaanne a ha-laqata sa7an duge wottidi kaushshiiis. ³ Ba suulliya hanquwan Israa7eela wolqqa ubbaa mentterettiis. Morkkee a olanau yiyo wode, Godai ba ushachcha kushiya eta bollappe diggirggiis. Lacottiya tamaadan, Israa7eela biittan eexxi kiyidi, ba yuushuwan de7iyaabaa ubbaa mi xaissiiis. ⁴ Morkkiyaadan i ba wonddafiyaa eta bolli dafiis. Huqqunniyaageetudan i ba kushiya minttidi, xeellin lo77iya asaa ubbaa woriis. Xiyoone keettatu bolli ba hanquwaa suuluwaa tamaadan qoliis. ⁵ Godai morkkedan hanidi, Israa7eela xaissiiis. I kawo keettatanne qatota ubbaa qoliis. Yihudaa asaa bollan kayyuwaanne yeehuwaa gujjiis.

⁶ I ba Beeta Maqidasiyaa ataaakiltte gidдон de7iya daasiyaadan, shoddi oliis. Laittaa gidдон bonchchiyo baalatinne Sambbatati mule dogettanaadan, GODAI oottiis. Ba gita hanquwan kawuwaanne qeesiyaa kariis. ⁷ Godai baayyo yarshshuwaa yarshshiyoo sohuwaa ixxiis; ba Beeta Maqidasiyaakka aggi bayiiis. Kawo keettatu gimbbiyaa morkketu kushiyan aattidi immiis. Asai laittaa baalaa bonchchiiddi wocamiyoogaadan, morkketi GODAA Beeta Maqidasiyan wocamidosa. ⁸ GODAI Xiyooni gimbbiyaa qolanau qachchiiis; o likkiyo wodoruwaa micciis; o xais-

sennan de7iiddi, ba kushiya zaarena. Hegaa gishshau, gimbeenne qatoi issippe kunddanaadan oottiis. ⁹Yerusalaame penggiyaa sanqqati biittan duge moogettidosona; eta hiraqotakka i mentterettidi xaissii. I kawoinne halaqati omoodettidi, kawotettatu giddo biidosona. Higgiyaa tamaarissiyaabikka baawa; i hananabaa yootiyaageetussikka GODAAPPE ajjuutai yiyoogaa aggiis. ¹⁰Xiyooni cimati co77u giidi, biittan utti aggidosona; bantta huuphiyan baanaa qolidi, waaruwaakka maayidosona. Yerusalaame geela7oti sa7au duge hokkidosona.

¹¹Ta aifee afuxxii afuxxida galjiiis; ta wozanaikka azzanuwan shabbirettiis. Aissi giikko, ta asai xayiiis; guutta naatinne yiira naati katamaa ogiyan labbanidi kundidosona. ¹²Eti bantta aayeta, “Qumaa immma! Woine eessaa immma!” yaagidi waasoosona. Katamaa ogiyan deshettidi labbaniya asatudan eti labbanin, eta aayetu kiyuwan eta shemppoi kiyees.

¹³Nenoo, Yerusalaamee, taani nebaa ai gaanau danddayiyaanaa? Woi qassi ne qohuwaa taani aibiira likkanau danddayiyaanaa? Nenoo, dosettida Xiyoonnee, qassi taani nena waata minttettanau danddayiyaanaa? Ne masuntai abbaa keena ciimma. Yaatin, nena ooni pattanau danddayii? ¹⁴Ne hananabaa yootiyaageeti neeyyo word-donne pattenna ajjuutaa be7idosona; eti neeni omooduwau beenna mala, ne nagaraa qonccissidi yootibookkona. Eti balettiya worddo ajjuutaa neeyyo be7idosona.

¹⁵Ne mataara aadhdhiya ubbai ba biradhdhiyaa ne bollan dukkees. Qassi, “Biittan sa7an ubbaappe aadhdhada lo77iya katamiyaa hannii? Kumetta biittau ufaissa geetettida katamiyaa hannii?” yaagidi nena bacessees; ba huuphiyaakka qaattees. ¹⁶Ne morkketi ubbai bantta doonaa ne bolli dooyidosona; baceessiiddinne yiilluwan bantta achchaa garcciiddi, “Nuuni o xaissida! Nuuni naagidi uttido gallassaikka haggaa; ha77i gakkidi be7ida!” yaagoosona. ¹⁷GODAI ba halchchidoogaa oottiis; beni wode i awaajjido ba qaalaakka poliis. Yerusalaamissi qarettennan o qoliis. I morkketakka ufaissiiis; o huqunnidaageetu wolqqaakka xoqqu xoqqu oottiis.

¹⁸Nenoo, Xiyoonnee, Godaakko ne dirssaa gimbee waasso! Ne afuttaikka qaminne gallassi shaafaadan goggo! Neeni nena shemppissoppa; ne aifiyaukka shempuwaa immoppa! ¹⁹Dendda; qammi poo7oora denddada waassa. Godaa sinttan ne wozanaa haattaadan gussa. Ogiyaa doonan ubban namisettidi, labbanida ne naatu shempuwaaassi ne kushiya akko pude denttada woossa!

²⁰Abeet GODAU, be7a! Neeni o bolli kase hagaadan oottidaakko, ane qoppa. Aayeti bantta kiyuwan ishalissidi dichchido bantta naata moonaa gai? Qassi qeesetinne hananabaa yootiyaageeti Godaa Beeta Maqidasiyaa gidдон haiqqona gai?

²¹Cimai naatoi katama giddo ogiyaa buhiyan zin77iis; ta geela7otinne ta wodalati bisuwan wuridosona. Neeni ne hanquuwaa gallassi eta woradasa; etau qarettennan eta siifadasa.

²²Gibiraa gallassau xeejiyoogaadan, neeni tana daganttiyaageeta ubbaasappe xeegadasa. GODAA hanquuwaa gallassan kessi ekki paxa attidai issoinne baawa. Taani ta kiyuwan ishalissada dichchido naata ubbaa morkkee wori xaissiiis.

Qixaatiyaa, Nagaraappe Simmiyoogaanne Hidootta

3 GODAA hanquuwaa gatiman metuwaa be7ida asi tana. ²I tana laaggi kessidi, poo7oi banna xumau efiis. ³I zaari zaaridikka gallassa muliyaa tana shocanau ba kushiya ta bollan denttiis. ⁴I ta galbbaanne ta ashuwaa ceegissiiis;

ta meqettaakka menttiis. ⁵I tana diriis; metuwaaninne daafuran i tana dooddiis. ⁶Beni aidekko haiqqida asadan, tana xumaa gidдон wottiis. ⁷Taani kiyennaadan, ta yuushuwaa diriis; deexo sanssalatanka tana qachchiis. ⁸Taani a xeegaas; akko waassinkka, i ta woosaa siyennan ixxiis. ⁹Ta ogiyan masettida shuchchaa wottidi gorddiis; ta hemettiyoosaakka geellayiis.

¹⁰I taayyo zuggiya maahiyaa mala, woikko qosettidi naagiya gaammuwaa mala gidiiis. ¹¹I tana ta ogiyaappe kessi oliis; olidi duuterettiis. Yaatidi tana asi bannasan yeggi bayiis.

¹²Ba wonddafiyaa dafidi, tana dukkanau maliis. ¹³I ba wonddafiyaa dafidi, ta wozanaa aifiyaa caddiis. ¹⁴Taani asa ubbaassi miicciyoobaanne gallassa kumettaa boridi yexxiyoobaa gidaas. ¹⁵I tana camuwan kunttiis; qassi godare uuttaadan cammiya xuu7aa ushshidi, tana kalissiis.

¹⁶I ta achchaa ancuwan menttiis; buhiyaa gidдон i tana yedhdhiis. ¹⁷Saroi taappe haakkiis; ufaissaakka taani dogaa. ¹⁸Hegaa gishshau, taani, “Ta wolqqai taappe kichchiis; taani GODAN hidootaa wottidobai ubbaikka xayiiis” yaagaas. ¹⁹Ta metuwaanne taani toilattiyoogaa hassayin, de7oi tana cammiis. ²⁰Hegee taani mulekka dogennabaanne ta shemppoikka azzaniyoobaa.

²¹Gidikkonne, taani ha issibaa ta wozanan qoppiyo wode, taayyo sinttanau hidootai de7ees. ²²Hegeenne, GODAA aggenna siiquwaappe denddidaagan nuuni xayibookko. A qaretaikka mule wuri erenna; ²³eti maallado maallado ooratta. Neeni keehippe ammanettiyaagaa. ²⁴Taani taayyo, “GODAI tana gakkida saama; hegaa gishshau, taani an hidootaa wottais” yaagaas.

²⁵Bantta hidootaa an wottiyaageetussinne a koyiyaageetussi GODAI lo77o. ²⁶Hegaa gishshau, asi GODAI ashshiyoo ashettaa danddayan naagikko lo77o. ²⁷Qassi asi ba yelagattetan de7iiddi, danddayaa tamaarikko lo77o.

²⁸GODAI metuwaa ehiyo wode, i co77u giidi, barkka utti aggo. ²⁹I ba som77uwaa biittaa gattidi ziggo. Ooni erii, au sinttanau hidootai de7anaakkonne. ³⁰I ba qinxalliyyaa baqqiyaagaassi besso; ba morkketi cayiyo cashshaakka kallo.

³¹Aissi giikko, Godai asa merinau olidi aggenna; ³²issi wode azzanuwaa ehiikkonne, i ba aggenna siiquwaa daruwaadan qarettees. ³³Aissi giikko, i asa tugayiyooagaaninne metoyiyoogan ufaittenna.

³⁴A asaa kaalettiyaageeti qashettidaageeta bantta gediyaappe garssa baggaara yedhdhidosona; ³⁵qassi Ubaappe Xoqqiya Xoossaa sinttan asassi de7iya maataa diggoosona; ³⁶qassikka shilootan pirddaa geellayoosona. Eti Godai hegaa ubbaa be7enna giidi qoppiyoonaayye?

³⁷Godai azazibeennaagaa azazidi, polissanau danddayiyai oonee? ³⁸Iitabaa gidin lo77obaa gidinkka, haasayidi poliyaagee Ubaappe Xoqqiya Xoossaa gidenneeyye? ³⁹Yaatin, nuuni asa gidiyaageeti nu nagaraa gishshau, i nuna qaxxayiyo wode, aibissi zuuzummiyoo?

⁴⁰Hegaa aggidi, ane nu ogiyaa paaccoosinne qoroos; GODAAKKO ane simmoos. ⁴¹Ane nu wozanaanne nu kushiyaa saluwan de7iya Xoossaakko denttidi, haagaadan yaagoos; ⁴²“Nuuni nena naaqqida; neeyyo makkalida; neenikka nuuyyo atto gabaakka. ⁴³Ne maaarotettaikka ne hanquwan kamettiis; qassi neeni nuussi qarettennan nuna siifadasa. ⁴⁴Nu woosai neekko kanttennaadan, ne huuphiyaa shaaran kammadasa. ⁴⁵Asaa gidдон nuna pitonne buura oottadasa. ⁴⁶Nu morkketi ubbai nu

bollan haasayidosona. ⁴⁷ Nuuni dagammidanne gitiyan gelida; bayidanne xayida” yaagoos.

⁴⁸ Ta asai metuwan xayido gishshau, ta aifee shaafaadan afuttaa goggees. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ta aifee GODAI saluwaappe duge xeellidi be7ana gakkanaashin, mule wode aggenan afuttaa tigees. ⁵¹ Ta kataman de7iya maccaasatu ubbaa bollan gakkidabaa ta aifee be7ido wode, ta wozanai azzaniis.

⁵² Coo tana morkkiyaageeti tana kafuwaa shankkatiyoogaadan shankkatidosona. ⁵³ Eti tana paxa de7ishin ollan yeggidi, ollaa doonaa shuchchan gorddidosa. ⁵⁴ Haattai kumidi, ta huuphiyaara goggiyo wode, taani xayaas gaada qoppaas.

⁵⁵ Abeet GODAU, taani ciimma ollaa gidдон de7aidda ne sunntaa xeegaas. ⁵⁶ Ta waasuwa siyanaadan taani nena woossiyo wode, neeni taayyo siyadasa. ⁵⁷ Taani nena xeesido wode, taakko shiiqada, “Yayyoppa” yaagadasa. ⁵⁸ Abeet Godau, neeni ta mootuwaa mootettada, tana wozadasa. ⁵⁹ Abeet GODAU, neeni ta tug-gaa be7adasa. Hegaa gishshau, ta mootuwaa neeni pirdda. ⁶⁰ Eti haluwaa kessanau ta bollan maqettiyo maquuwaa ubbaa be7adasa. ⁶¹ Abeet GODAU, eti tana cayiyo cashshaanne ta bollan maqettiyo maquuwaa ubbaa siyadasa. ⁶² Qassi ta morkketi gallassa kumettaa ta bollan zuuzummiyoogaanne saasukkiyoogaa siyadasa. ⁶³ Be7a, eti uttiiddinne eqqiiddi, tana bori boridi yexxoosona.

⁶⁴ Abeet GODAU, eti oottido oosuwaassi bessiya waagaa etau qanxxa! ⁶⁵ Eta wozanaa dammetta! Ne qanggettai eta gakko! ⁶⁶ Abeet GODAU, neeni eta ne hanqquwan yedettada, ne salotuppe garssaara eti de7iyoosaappe eta xaissa!

Yerusalaame Qixaatiyaa

4 PHooliya worqqai ba meraa laammidi tasiis. Beeta Maqidasee keexettido shuchchai katamatu oge ubbaa doonan laaletti uttiis. ² Kase bonchchettida worqqa lagge gidida Xiyoone naati ha77i kushe hiillai urqqaappe medhdhido miishshaa mala gididosona.

³ Harai atto worakaniyaanne ba maraa xanttausu; shin ta asai bazzuwan de7iya yanchchaadan, ba naatussi meqettaa iitiis. ⁴ Saamuwaa gaasuwan xammiya naatu inxxarssai kookkiyaara ohettiis; naati qumaa woossidosona; shin etau immiyaabi issoinne baawa. ⁵ Kase mal77iya quma xalaalaa miidaageeti ha77i ogiyaa doonan namisan wuroosona; qassi kase ishaluwan diccidaageeti ha77i bidintaa bolli zaqqullidosona.

⁶ Ta asaa gakkida qixaatee o kusheenne bochchennaanne qoppennan aadhdhi wodhdhida Sadooma katamaa asaa gakkida qixaatiyaappekka dariis. ⁷ A halaqati kase shachhaappe aadhdhida geeshshanne maattaappe aadhdhida bootta. Eta bol-lai zo7o inqquwaappe aadhdhida arssa; eta meraiikka sampperiyaa giyo al77o inqquwaa mala. ⁸ SHin ha77i eta som77oi shaalaappe aadhdhidi karexxiis; asi ogiyan be7idinne eta erenna. Eta gogaikka eta meqettaara oiqettidi, mittaadan meli uttiis.

⁹ Miyobaa xayidi, loddi giidi, koshan haiqqidaageetuppe olan haiqqidaageeti keha. ¹⁰ Ta asaa bollan yiida bashshaa gaasuwan, qarettiya aayeti bantta yelido naata doissidi, banttau quma kessidi miidosona. ¹¹ GODAA hanquuwaa xuu7ai kumiis; i ba suulliyan hanquuwaa tigiis. Tigidi Yerusalaame katamaa baasuwaara miida tamaa eetti kessiis.

¹² Ha sa7an de7iya kawotuppe woikko kawotettatu gidдон de7iya asaappe ooninne morkkee Yerusalaame penggiyaara gelana giidi ammanibeenna. ¹³ SHin

hagee hanidoogee a hananabaa yootiyaageetinne a qeeseti oottido nagaraa gishshaassa; qassi eti xillotu suuttaa a gidдон gussido gishshaassa. ¹⁴Eti qooqe asadan, ogiyan tattaafosona; qassi eti suuttan tunido gishshau, eta maayuwaa ooninne bochchanau koyenna. ¹⁵Hegaa gishshau, asai eta, “Kichchite! Intte tuna! Kichchite! Nuna bochchoppite!” yaagidi eta bolli waassiis.

Yaatin, eti baqatidi toilattido wode, kawotettatu gidдон de7iya asai eta, “Intte nunaara hagan de7anau danddayekketa” yaagidosona. ¹⁶GODAI ba huuphen eta laaliis; i etabaa naa77antto qoppenna. Eta qeesetikka bonchchettibookkona; eta cimaticka nashettibookkona.

¹⁷Nu aiffee maaduwwaa demmanau xeelliiddi, coo mela daafuriis. Nuna ashshanau danddayenna kawotettata, eti yaana giidi wochchida.

¹⁸Asati nu kottiyaa kaalliyo gishshau, nu katamaa ogiyan hemettanau danddayibookko. Nu wursetta matattiis; nu laittai wuriis; nu xayiyoo wodeekka gakkiiis. ¹⁹Nuna yedettiyaageeti saluwaara paalliya argganttaappekka aadhdhidi eeso-toosona. Eti nuna deriyaa huuphiyaara yedettidosona; qassi bazzuwan zuggidi, nuna naagidosona.

²⁰GODAI tiyido kawuwaa, nuuni siiriyaara shemppiyo nu shemppuwaa, eti bantta priyan oiqqidosona. Nuuni a kuwaa garssan uttidi, kawotettatu gidдон de7ana giidi qoppida.

²¹Inttenoo, Uuxa biittan de7iya Eedooma asatoo, ufaittitenne poocu giite. SHin hanquuwaa xuu7ai inttekkokka gakkana; inttekk mattottidi, kallo attana.

²²Inttenoo, Xiyoone asatoo, intte mooruwaa qixaatee polettiis. Hagaappe sinttan i inttena omooduwan wottenna.

SHin Eedooma asatoo, intte mooruwaa i qaxxayana; intte nagaraakka qonccissana.

Maarotaa Ekkanaa Woossiyo Woosaa

5 Abeet GODAU, nu bolli gakkidabaa ubbaa hassaya; nuna xeella; nu kaushshaakka be7a! ²Nu laata biittai allagatussi, nu keettaikka betetussi imettiis. ³Nuuni aawi haiqqiichchido naata gidida; nu aayetikka am77e maccaasa gididosona. ⁴Nu uyiyo haattaassi miishshaa qanxxoos; eettiyo mittaakka shammi ekkoos. ⁵Nuna yedettiyaageeti nu ginddiyaa xapho gakkidosona. Nuuni daafurida, shin shemppanau danddayibookko. ⁶Nuuni quma kallana giidi, Gibxxe asatussinne Asoore asatussi kushiya immida. ⁷Nagaraa oottidaageeti nu maizza aawata; shin eti ha77i de7okkona. Eti ekkanaa bessiya qixaatiyaa ekkiyaageeti nuna.

⁸Ailleti nuna haariyaageeta gididosona; eta kushiyaappekka nuna wotti ekkiyaabi issoinne baawa. ⁹Bisuwan woriyaageeti bazzon de7iyo gishshau, nuuni nu shemppuwaa shenehoo giidi, nu qumaa demmida. ¹⁰Koshai suullido gaasuwan harggin, nu gogai tamaa coociyaadan michchees. ¹¹Xiyoonen maccaasata, Yihudaa kata-matunkka geela7ota wolqqan oiqqidi mooridosona. ¹²Halaqata efiidi kaqqidosona; cimaticka bonchchettibookkona. ¹³Yelaga attumaasati woxan gaaccidosona; atuma naatikka deexo mittaa tookkidi ganddigaaridosona. ¹⁴Cima attumaasati kata-maa penggen pirddanau uttiyoogaa aggidosona; yelaga attumaasati yettaa yexxiyoogaa aggidosona. ¹⁵Nu wozanaappe ufaissai biichchiis; nu durssaikka yeehuwau laamettiichchiis; ¹⁶kallachchai nu huuphiyaappe kunddiichchiis. Nuuni nagaraa oottido gishshau, nuuyyo aayye7ana! ¹⁷Hegaa gishshau, nu wozanai daafuriis;

nu aifeekka galjjiis. ¹⁸Aissi giikko, Xiyoone Deree baisa gidiiis; worakanatikka an hasoosona.

¹⁹SHin abeet GODAU, neeni merinau kawotaasa; ne kawotaa araataikka yeletaa ubbaa gakkanaashin de7ees. ²⁰Neeni nuna aissi ubba wode dogai? Qassi haggaa keena adussa wodiyaan nuna aissi aggai? ²¹Abeet GODAU, nuna neekko zaara; nuunikka simmana! Nu beni bonchuwaa zaarada, nuna ooraxissa! ²²Neeni nuna ubba mule aggadiiyye? Ne hanquwaassikka likkee baaweeyye?

Hananabaa Yootiya Hizqqeela Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hananabaa yootiya Hizqqeeli Yerusalaamee Kiristtoosa yeletaappe kase, ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan laalettanaappe kasenne laalettoogaappe guyye, omooduwan Baabiloonen de7iis. I hananabaa yootidoogee Baabiloonen omooduwan de7iya asaassanne Yerusalaamen de7iya asaassa. Hizqqeela maxaafaassi oiddu kifileti de7oosona.

1. Xoossaa pirddai asaa bolli yaanau matidoogaanne Yerusalaamee oiqettiyoonne laalettiyo wodee gakkidoogaa minttidi erissiya kiitaa.

2. Xoossai ba asaa huqunnidanne balettida dumma dumma kawotettata qaxxayiyaagaa gididiyoogaa odiya qaalata.

3. Yerusalaamee kunddettaappe simmin Israa7eela asaa minttettanau imettida kiitaanne sinttappukka lo77o qaada gakkana de7iyooogaa yootiya hidootaa qaalaa.

4. Beeta Maqidaseenne Israa7eela kawotettai beni ba sohuwaa simmanaagaa Hizqqeeli misiledan bessidoogaa. Hizqqeeli gita ammanoinne aassi qoppiya wozanai de7iyo asa. Sinttappu hananabaa i ajjuutan be7iis. A kiitaappe dariya baggai qoncce gidida leemiso oosuwan odettiis. Hizqqeeli asi ba giddo asatettan, ba wozanaaninne ba ayyaan ooraxxanau koshshiyooogaanne asi ubbi ba nagaran nagaran oishettanau de7iyooogaa minttidi odiis. Hegaarakka gujjidi, asaa de7oi ooraxxanau de7iyo hidootaa qonccissii. Hizqqeeli qeesenne hananabaa yootiyaagaa gididiyoogaadan, Beeta Maqidasiyaabaanne geeshshatettaabaa dumma wudettidi xeelliyaa asa i gididiyoogaa bessii.

Hizqqeeli Xoossaa Kawotaa Araataa Be7iis

1 Hastamannta laittan, oiddanto aginan, ichchashantto gallasan, taani Kabaara SHAafan omoodetti biidaageetu gididon de7ishin, taani, Buuza na7ai, qeesee Hizqqeeli, saloti dooyettin, Xoossaa ajjuutaa be7aas. ²Kawoi Yo7aakiini omoodettoosappe ichchashantta laittan, ichchashantto aginan, ³Baabiloone biittan Kabaara SHAafaa matan de7iya taakko, GODAA qaalai yiis; GODAA kusheekka hegan ta bolli de7ees.

⁴Taani xeelliyoo wode, gotee huuphessaara yiyaagaa be7aas; wolqqaama poo7oi gita shaaraa dooddi wottiis; he shaaraa giddoora wolqqanttai pozhzhu gees. Wolqqanttau giddo wozanai phooliyya nahaasiyaa milatees. ⁵Gotiyaa giddon oiddu paxa de7iya meretati de7oosona. Eti asa milatoosona; ⁶shin etau issuwau issuwau oiddu oiddu som77oinne oiddu oiddu qefee de7ees. ⁷Eta gedee sitti giidaagaa; eta gediyya yachchai mara gede malanne quccidi geeshshido nahaasiyaa birataadan phooles. ⁸Eta qefiyaappe garssaara oiddu baggaarakka asa kushe milatiya kushee de7ees. ⁹Eta qefee issai issuwaa bochchees; eti ubbaikka yaanne haanne simmennan tollu giidi sinttau boosona. ¹⁰Etau issuwau issuwau sintta baggaara asa som77oi de7ees; ushachcha baggaara gaammuwaa som77oi de7ees; qassi haddirsa baggaara boora som77oi de7ees; qassi guyye baggaara arggantaa som77oi de7ees; ¹¹eta som77oi heгаа milatees. Eta qefee bollau micetti uttiis; eta issuwaa issuwaa naa77u qefee naa77u baggaarakka hinkko meretaa qefiyaa bochchees; qassi naa77u

qefee eta bollaa bollaa kammees. ¹²Eti ubbaikka tollu giidi sinttau biidosona; yaanne haanne simmennan, bantta ayyaanati biyoosaa awanne boosona. ¹³Ha paxa de7iya meretatu gidдон issi eexxiya tama bonqqo milatiyaageenne sinttaunne guyye qaaxxiya, eexxiya xomppe malatiyaagee de7ees; he tamai phoolesinne a gidopppekka wolqqanttai kiyees. ¹⁴Ha paxa de7iya meretati wolqqanttaadan, sinttaunne guyye simerettoosona.

¹⁵Ha oiddu meretata taani xeellaidda, eta miyyessan sa7an de7iya irzzota be7aas; issi issi meretaa miyyessan issi issi irzzoi de7ees. ¹⁶Ha irzzoti inqquwaadan phooloosona; eti oiddaikka issoi issuwaa milatoosona. Issi irzzoi naa77u irzzo gididi merettiis; merettidi issoi issuwaa gidloora kantti uttiis. ¹⁷Eti biyo wode bantta sinttaa zaari wottido oiddu ginaappe issuwau augaa gidikkonne boosona; ha meretati biyo wode irzzoi wora simmenna. ¹⁸He oiddu irzzotuyyo wogganne yashshiya charkketi de7oosona; he charkketussi yuusho ubban xeelliya aiffee kumiis.

¹⁹Ha meretati biyo wode, eta miyyiyan ha irzzoti bululoosona; he meretati biittaappe pude denddiyo wode, ha irzzotikka denddoosona. ²⁰Eta ayyaanati biyo awanne ha irzzotikka denddidi boosona; aissi giikko, ha paxa de7iya meretatu ayyaanati irzzotu gidдон de7oosona. ²¹Ha meretati biyo wode, irzzotikka boosona; meretati eqqiyo wode, irzzotikka eqqoosona; qassi meretati biittaappe pude denddiyo wode, irzzoti etaara issippe denddoosona. Aissi giikko, ha meretatu ayyaanati irzzotu gidдон de7oosona.

²²Ha paxa meretatu huuphiyaappe bolla baggaara heregaadan phooliya salo gufantto milatiyaabai de7ees. ²³He gufantto milatiyaagaappe garssa baggaara eta qefee sitti giidi, issuwaagee issuwaagaakko micetti uttiis; qassi eta ubbaukka eta bollaa kammiya naa77u naa77u qefee de7ees. ²⁴Ha meretati paalliyo wode, eta qefiyaa giirettai haattaa kixaa gunttaadan, qassi Ubbaa Danddayiya Xoossaa cenggurssaadaaninne cora olanchchatu wocamaadan haniyaagaa siyaas. Eti paaluwaa aggiyo wode, bantta qefiyaa shiishshi ekkoosona.

²⁵Eti bantta qefiyaa shiishshi ekkidi, he sohuwan eqqidaashin, eta huuphiyaappe bolla baggaara de7iya he gufantto milatiyaasaappe cenggurssai yiis. ²⁶He gufantto milatiyaagaappe bolla baggaara sampperiyaa giyo inqquwaappe merettida kawotaa araata milatiyaagee de7ees; he kawotaa araata milatiyaagaa bolli asa milatiyaagee uttiis. ²⁷Taani a be7iyo wode, a xeessaappe bolla baggai taman de7iya nahaasiyaa birataadan phooles; qassi xeessaappe garssa baggai tamaa milatees; a yuushuwan phooliya poo7oi de7ees. ²⁸A yuushuwan de7iya phooliya poo7oi ira gallassi shaaran eqqida zuullaa milatees.

Hegee GODAA bonchchuwaa qonccettaa milatees. Taani heгаа be7ido wode, biittan duge gufannada, issoi haasayiyo cenggurssaa siyaas.

Xoossai Hizqqeela Hananabaa Yootanau Xeeгиis

2 I tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, denddada ne gediyan eqqa. Taani neeyyo yootana” yaagiis. ²Yaagin Ayyaanai ta gidдо gelidi, tana ta gediyan essiis. I taayyo yootiyoogaakka siyaas.

³Hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaakko, ta bolli makkalida makkalanchcha kawotettaakko kiittais; etinne eta aawati hachchi gakkanaassikka ta bolli makkaliiddi de7oosona. ⁴Eti wozana muumenne morgge zozza giddiyo gishshau, taani nena etakko kiittais. Baada, ‘Ubbaa Haariya GO-

DAI hagaadan yaagees' yaaga. ⁵Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, eti siyin ixxin, hananabaa yootiyaagee eta gidдон de7iyooгaa eti erana. ⁶Laa asa na7au, etayyookka eta qaalaayyookka yayyoppa! Qum77uudeenne agunttai ne yuushuwan de7iyaabaa gidikkokka, qassi masimasotu gidduwan neeni uttikkokka, yayyoppa. Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, eta qaalaayyo yayyoppa; woikko etayyo shabbirettoppa. ⁷Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, siyin ixxin, ta qaalaa etau yoota.

⁸“SHin, asa na7au, taani neeyyo yootiyooгaa siya! He makkalanchchatudan, neenikka makkalanchcha gidoppa; ne doonaa dooyada, taani neeyyo immiyooгaa ma” yaagiis.

⁹Hegaappe guyyiyan, taani xeelliyo wode, kushee taakko yedetti uttidaagaa be7aas; he kushiyan xaatta maxaafai de7ees. ¹⁰I ta sinttan he xaatta maxaafaa birshshii; he xaatta maxaafan naa77u baggaarakka yeehoi, azzanoinne misho waasoi xaafetti uttiis.

3 Qassi i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, he ne sinttan de7iyaagaa ma; ha xaatta maxaafaa ma. Maada baada, Israa7eela asaayyo yoota” yaagiis. ²Yaagin taani hanggaas; hanggin taani maanaadan, xaatta maxaafaa i tana barssiiis. ³Barssidi tana, “Laa asa na7au, ha taani nena barssiyi xaatta maxaafaa ma; maada ne uluwaa an kuntta” yaagiis. Yaagin taani miyo wode, ta doonan eessaadan mal77iis.

⁴Hegaappe simmidi, i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, ha77i Israa7eela asaakko ba; baada ta qaalaa etayyo yoota. ⁵Neeni kiittettdoi Israa7eela asaassappe attin, allaga biittaa qaalaaninne deexo qaalan haasayiya asaakko gidenna. ⁶Qassi taanikka nena eta haasayai gelenna, allaga biittaa qaalaa deexuwaa haasayiya daro asaakko kiittabeikke. Tumaa gais; taani nena hegeetukko kiittidabaa gidiyaaakko, eti neeni yootiyooгaa siyana shin! ⁷Israa7eela asai taani yootiyooгaa siyanau koyenna gishshau, eti neeni yootiyooгaakka siyokkona. Aissi giikko, kumetta Israa7eela asai morgge zozzanne wozana muume gidiyo gishshau, ne yootiyooгaa siyokkona. ⁸SHin taani nenakka etaagaadan morgge zozzanne mino oottana. ⁹Taani ne som77uwaa salo giyo shuchchaappe aaro minniya shuchchaa oottana. Eti makkalanchcha asa gidikkokka, etayyo yayyoppa; woikko etayyo shabbirettoppa” yaagiis.

¹⁰Qassi i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, taani neeyyo yootiyooгaa qaalaa ubbaa minttada ezgганne ne wozanan wotta. ¹¹Ha77i dendda baada, omooduwan de7iya ne asau yoota. Eti siyin ixxin etau, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees' yaagada yoota” yaagiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, tana Ayyaanai pude denttin, taappe guyyessan, wolqqaama cenggurssan, “GODAA bonchchoi i de7iyooсan galatettidaagaa gidol!” giishin siyaas. ¹³Qassi paxa de7iya meretatu qefee issoi issuwaara boshettiyo cenggurssai, eta miyyiyan de7iya irzzotu cenggurssaara gaittidi, biittaa qaattaadan haniya gunntaa siyaas. ¹⁴Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai tana pude denttidi, hara sohuwaa efiis. Yaatin, taani GODAA kushee ta bolli minni uttidaashin, ta ayyaanан camettaiddanne yiillotaidda baas. ¹⁵Baada Kabaara SHaafaa matan, Tel-Abiiban de7iya omoodettidaageetukko gakkaas. Taani hegan dagammada, etaara laappun gallassaa gam77aas.

GODAI Hizqqeela Wochchiya Asa Oottidi Sunttiis

¹⁶ Laappuntta gallassaa wurssettan GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiiis; ¹⁷ “Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaassi wochchiya asa oottaas. Ta doonaappe kiyiya qaalaa siyido paido ubban, etikka naagettanaadan seera. ¹⁸ Taani nagaranchchaa, ‘Tuma neeni haiqqana’ yaagiyo wode, neeni baada a seerana xayikko, a shemppoikka attana mala, i ba nagara ogiyaappe simmanaadan neeni a, ‘Nena ye77e!’ gaana xayikko, he nagaranchchai ba nagaran haiqqana; shin a suuttaa taani neeppe achchana. ¹⁹ SHin neeni nagaranchchaa seerin, i ba nagaraappe woikko ba iita ogiyaappe simmenna ixikko, i ba nagaran haiqqana; shin neeni ne huuphiyaa ashshana.

²⁰ “Qassi xillo asi ba xillotettaappe guyye simmidi, iitaa oottiyo wode, taani a sittan xubiyaa wottin, i haiqqana. I simmanaadan neeni a, ‘Nena ye77e!’ gabeenna gishshau, i ba nagaran haiqqana; i kase oottido xillo oosoi zaaridi qofettenna; shin taani a suuttaakka neeppe achchana. ²¹ Qassi neeni xillo asi nagaraa oottennaadan seerin, ikka nagaraappe bana naagikko, tuma i paxa de7ana. Aissi giikko, i neeni seeridoogaa siyiis; neenikka ne huuphiyaa ashshana” yaagiiddi yiiis.

Hizqqeela GODAI Duudissiiis

²² He sohuwan GODAA kushee ta bolli de7ees; qassi i tana, “Dendda; denddada dembaa ba. Taani neeyyo yan yootana” yaagiis. ²³ Yaagin taani denddada, dembaa baas. He sohuwan kase Kabaara SHAafaa matan taani be7idoogaadan, hegan GODAA bonchchoi eqqidaagaa be7aas; be7ada taani ta som77uuaa biittaa gattada gufannaas.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai ta giddo gelidi, tana ta gediyan essidi, tana hagaadan yaagiis; “Ba; ne soo baada, ne bolli kariyaa gorddada uttaaga. ²⁵ Laa asa na7au, wodoroi ne bolli wodhdhin, neeni qashettana; heгаа gishshau, neeni asaakko kiyana danddayakka. ²⁶ Qassi neeni duude gidanaadaaninne eta seerennaadan, taani ne inxxarssaa ne kookkiyaara gatta oittana. Aissi giikko, eti makkalanchcha asa. ²⁷ SHin taani neeyyo yootiyo wode, taani ne doonaa dooyin, neenikka etayyo, ‘Ubaa Haariya GODAI hagaadan yaagees’ yaagana. Siyiya ooninne siyo; siyenna ixxiya ooninne ixxo. Aissi giikko, eti makkalanchcha asa.

Yerusalamee Morkkiyan Doodettiyoogau Hizqqeeli Malaataa Bessiiis

4 “Laa asa na7au, urqaappe medhdhido xuubiyaa ekkada, ne sittan wotta; yaatada Yerusalame katamaa misiliyaa a bolli medhdha. ² Medhdhada a doodda; katamaa gimbbiyaa yuushuwan biittaa doora; olanchchati galchchiyoosaa giigissa; gimbbiyaa laaliyo ola miishshaakka yuushuwan essa. ³ Qassi birata bashiyaa ekkada, birata godaadan neepenne katamaappe gidduwan essa. Ne som77uwaakka akko zaara. He katamai doodettana; qassi dooddidaikka nena. Hagee Israa7eela asaayyo malaata gidana.

⁴ “Hegaappe guyyiyan, neeni ne haddirssa miyyiyan zin77a. Israa7eela asaa nagaraa ubbaa taani ne bolli wottana. Neeni ne haddirssa miyyiyan zin77ido gallassatu qoodaa keena Israa7eela asaa nagaraa tookkana. ⁵ Israa7eela asaa nagaraa neeni 390 gallassaa tookkana; issi issi gallassai issi issi laitta qiixaatiyaara lagge. Hega keena wodiya neeni Israa7eela asaa nagaraa tookkana.

⁶“Hegaa ne wurssidoogaappe guyyiyan, qassi zaarada ne ushachcha miyyiyan zin77a; zin77ada Yihudaa asaa nagaraa tookka. Issi issi gallassai issi issi laitta qixaatiyaara lagge gidiyo gishshau, eti oottido nagaraa qixaatiyaa oitamu gallassaa neeni zin77anaadan, taani neeyyo immaas. ⁷Ne som77uwaa Yerusalaame doodettaakko zaarada, ne qesiyaa kallo wottada, Yerusalaame bolli hananabaa yoota. ⁸He doodettan neeni gam77iyo gallassai wuranaashin, issi miyyiyaappe hara miyyiyau aahdhha wodhdhennaadan, taani nena wodoruwan qachchana.

⁹“Ha77i neeni, gisttiyaanne bangгаа, baaqeelaanne misiraa, maldduwaanne qambaraa ekkada, kattaa wottiyo issi baattan qolada, appe neeyyo oittaa uuukka; hegaa neeni ne haddirssa miyyiyan zin77iyo 390 gallassaa maana. ¹⁰Hachchi hachchi neeni miyo oittai 230 giraame deexxiyaagaa gido; hegaa a wodiyan wodiyan ma. ¹¹Hachchi hachchi neeni uyiyo haattai naa77u burcukko gido; hegaa a wodiyan wodiyan uya. ¹²He walakkido kattaa bangгаа oittaa uuukkiyoogaadan uuukka; uuukkaidda asai xeellishin, asaa shiyaa melaa eettada uuukka; yaatada ma. ¹³Hegee Israa7eela asai taani eta laaliyo kawotettatu gidдон de7iiddi, tunida qumaa maanaagaayyo malaata” yaagiis.

¹⁴Yaatin, taani zaarada hagaadan yaagaas; “Ubbaa Haariya GODAU, hegee hanoppo! Taani tana tunissa erikke. Ta naatettaappe doommada hachchi gakkanaashin, bautaa woikko bazzo do7i puuzidi woridobaa ma erikke; tunida ashoi ta doonakko shiiqi erenna” yaagaas.

¹⁵Yaagin i zaaridi, tana hagaadan yaagiis; “Daro lo77o, yaatikko, asaa shiyaa melan uuukkiyoogaa aggada, miizaa oshaa kiyyiyan ne oittaa uuukkaasa” yaagiis.

¹⁶I qassikka hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, be7a; Yerusalaame katamaa katti gelennaadan, taani teqqana. Asai kattaa hirggiiddi, makkidi maana; qassi haattaakka yayyiiddi, likkidi uyana. ¹⁷Etau de7iya kattainne haattai wurana; eti issouu issuwaa, ‘Poora!’ giiddi xeellana; eti bantta nagaraa qixaatiyan gilqqana.

Yerusalaame Bolli Yiya Bashshaa Malaataa

5 “Laa asa na7au, qara bisuwaa ekkada, ne huuphiyaanne ne buuchchaa an meeda. Yaatada meezaanan likkada, ne binnaanaa heezzu kessada shaakka. ²Neeni dooddiyo wodee wuriyo wode, ne shaakkido binnaanau issi kushiyaa Yerusalaame katamaa misiliyaassi gidduwan taman xuugga. Naa77antto kushiyaa katamaa yuushuwan ubban bisuwan qanxxeretta. Heezzantto kushiyaa qassi carkkuwau laala; aissi giikko, taani eta bisuwan yedettana. ³Qassi hegaappe guutta binnaanaa ekkada, ne maayuwaa xeeran qachcha. ⁴He neeni qachchidoogaappe guutta ekkada, taman olada xuugga. Hegan doommida tamai Israa7eela asaa ubbaa gakkana” yaagiis.

⁵Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Hagee Yerusalaame katamaa; taani biittata a yuushuwan wottada, kawotettatu ubbaayyo gidдо gul77an a wottaas. ⁶SHin i ba iita oosuwan, ba yuushuwan de7iya biittatuppenne kawotettatuppe yaa iitidi, ta higgiaanne ta wogaa naagennan ixxiis; i ta higgiaaassi makkaliis; ta wogaakka kaallennan ixxiis” yaagees.

⁷Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni ne yuushuwan de7iya kawotettaappe yaa iitada, ta azazuwaa kaallennaaninne ta wogaa naagennan ixxadasa. Ne yuushuwan de7iya kawotettatu wogaa kaalladasa” yaagees.

⁸Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Yerusalaamee, taani neeyyo morkke; hara kawotettati ubbai be7ishin, ne bolli ta pirddaa ehaana. ⁹Neeni taani ixxyoobaa ubbaa oottido gishshau, taani hagaappe kase gattabeennaagaa, qassi hagaappe sinttaukka gattenna pirddaa ne bolli gattana. ¹⁰Hegaappe denddaagan, intte gidдон aawati bantta naata maana; qassi naatikka bantta aawata maana. Taani intte bolli pirddaa ehaana; intteppe attidaageetakka carkko ubbau laalana.

¹¹“Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Intte intte sheneyiya eeqatuuninne tuna oosotun ta Beeta Maqidasiyaa tunissido gishshau, taanikka inttena xaissana. Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. ¹²Intte asaappe issi kushee katamaa gidдон boshaninne koshan haiqqana; naa77antto kushee katamaappe kareera olan wurana; qassi heezzantto kushiyaa taani carkko ubbau laalada, eta bisuwan yedettana.

¹³“Ta yiiloi wurana; taani eta bolli hanqettido hanqoikka wodhdhana; yaatobare tau irxxi gaana. Taani eta bollan hanqettido hanquwaa wurssiyo wode, taani GODAI qanaatiyan haasayidoogaa eti erana.

¹⁴“Intte yuushuwan de7iya kawotettatu gidдонinne intte mataara aadhdhiya ubbaa sinttan taani inttena baisanne qilliicciyoobaa oottana. ¹⁵Taani inttena ta hanquwaaninne ta yiilluwan hanttaara pirddaa pirddido wode, intte intte yuushuwan de7iya kawotettatussi qilliicciyoobaanne cayiyoobaa, inttena be7ida asi naagettiyoobaanne daganttiyaabaa gidana. Taani GODAI haggaa odaas. ¹⁶Taani intte bolli woriyaanne xaissiya koshaa wondafiyaa dukkiyo wode, inttena xaissanau dukkana. Taani intteyyo koshaa yaa yaa darissana; Yerusalaame katamaa kattai gelennaan, taani teqqana. ¹⁷Taani koshaanne bazzo do7aa intte bolli yeddin, eti intte naata xaissana. Taani boshaa, suutttaa gussiyooaanne olaa intte bolli ehaana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees.

GODAI Eequu Goinniyoogaa Pirddiis

6 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Israa7eela deretukko ne som77uwaa zaarada, eta bolli hananabaa yoota. ³Hagaadan yaaga; Inttenoo, Israa7eela deretoo, Ubbaa Haariya GODAA qaalaa siyite! Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela deretuyoonne keratuyyo, zanggaaratuyyoonne womb-batuyyo hagaadan yaagees; “Be7ite, taani, ta addiniitai intte bolli olaa ehaana; qassi intte goinniyo xoqqa sohotakka xaissana. ⁴Intte yarshshiyoo sohoti qolettana; qassi intte ixaanaa cuwayiyo sohotikka meqerettana. Taani intte asaa intte eeqatu sinttan worana. ⁵Taani Israa7eela asaa ahaa eta eeqatu sinttan zin77issana; intte meqetaakka intte yarshshiyoo sohotu yuushuwan laalana. ⁶Intte de7iyooosan ubban intte katamatanne intte goinniyo xoqqa sohoti qolettana. Hegaappe denddaagan intte yarshshiyoo sohoti baisanne moorettidaageeta gidana; intte eeqati meqerettanne xayana; intte ixaanaa cuwayiyo sohotikka meqeretti wodhdhana; intte oosoi ubbai pitetti xayana. ⁷Intte asai shuhettidi, intte gidдон kunddana. Taani GODAA gid-yoogaa intte hegan erana.

⁸““Taani intteppe amaridaageeta paxa ashshana; yaatobare kawotettatu gidдон intte laalettana. ⁹Kessi ekkidi attidaageeti yan oomooduwan de7ana. Yan de7iyo wode, eti tana hassayana; qassi eequu goinniyoogaanne iitaa oottiyoogan eti tana azzanissidoogaa akeekana. Eti bantta oottido iita oosuwaappenne eta yeellayiya

hanotaappe denddidaagan, banttarkka banttana shenetana. ¹⁰Qassi taani GODAA gidiyooгаа ete erana. Taani eta bolli iitabaa ehaana giidoogee coo hada baabiso gidenna” yaagees.

¹¹“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte kushiya baqqite! Intte gediyanikka biittaa giirissite! Qassi hagaadan yaagite; ‘Israa7eela asaa sheneyiya oosuwaayyo aayye7ana!’ yaagite. Aissi giikko, ete olan, koshaaninne boshan wurana. ¹²Haahuwan de7iyaagee boshan haiqqana; matan de7iyaagee olan haiqqana; qassi paxa attidaagee koshan haiqqana. Hegaadan oottada, taani ta hanquuwaa eta bolli wurssana. ¹³Eta asaa ahai eta eeqaa matan, ete yarshshiyooгаа yuushuwan, xoqqa keratu bollinne deretu kiikiyaa bolli, irxxa mittaa garssan, daro boncco de7iyo ettaa garssan, bantta eequatussi yarshshuwaa xuuggido sohuwan ubban kunddido wode, ete taani GODAA gidiyooгаа erana. ¹⁴Qassi taani ta kushiya eta bolli yeddada, ete de7iyo biitta ubbaa, bazuwaappe biidi Ribila giyo katamaa gakkanaashin, bashshanne baisa oottana. Taani GODAA gidiyooгаа ete hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Israa7eelassi Wurssettai Gakkiis

7 GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela biittaaayyo hagaadan yaagees; ‘Wurssettaa! Ubbasaara biittaa bollan wurssettai gakkiis. ³Hekkoo, wurssettai intte bolla gakkiis! Taani ta hanquuwaa intte bolli yeddana. Taani intte oosuwaadan, intte bolli pirddana; intte tuna hanotaadan, taani inttena qaxxayana. ⁴Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. Taani tumaappe intte tuna hanotaa gaasuwan inttena qaxxayana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana’ yaagees.

⁵“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Bashshaa! Bashshaa bollan bashshai yees. ⁶Wurssetti gakkiis! Wurssettai gakkiis! I intte bollan denddiis. Be7ite, i gakkiis! ⁷Ha biittan de7iyaageetoo, intte pirddai gakkiis; wodee gakkiis; gallassai matattiis! Hegee shabbirssa gallassappe attin, deriyaa bollan ufaissan ililiyo gallassa gidenna. ⁸Ha77i matan taani ta hanquuwaa intte bolli gussana; ta yiilluwaakka intte bollan wurssana. Taani intte oosuwaadan, intte bolli pirddana; intte tuna hanotaadan, inttena qaxxayana. ⁹Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. Intte ogiyaadaaninne intte giddon de7iya tuna oosuwaadan, taani inttena qaxxayana. Yaatobare intte inttena shocidai tana GODAA gidiyooгаа erana.

¹⁰“Gallassai hageeho! Gakkiis! Intte pirddai gakkiis! Intte iitatettaa acciis; intte otoroikka ciyyiis. ¹¹Makkalaa gaasuwan iita oosoi dariis; etappe, woikko eta coratettaappe, woikko eta duretettaappe, woikko eta bonchchuwaappe attanabi baawa. ¹²Wodee gakkiis; gallassaikka matattiis! Hanqqoi asaa ubbaa bollaana gidiyoo gishshau, shammiyaagee ufaittoppo; woikko baizziyaageekka azzanoppo. ¹³Eti naa77ai paxa de7iyo peeshan, baizzidaagee ba baizzidoogaa guyye zaarena. GODAA hanqqoi asaa ubbaa bolli yees; eta nagaraappe denddidaagan etappe issoinne ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁴Ta hanqqoi asaa ubbaa bolli de7iyo gishshau, ete olau xurumbaa punnidi, ubbabaa giigissikkokka, ooninne olau kiyenna.

Israa7eela Asaa Nagaraa Gaasuwan Yiya Qixaatiyaa

¹⁵“Kareera olai, soora boshainne koshai de7ees. Katamaappe gaxan de7iyaagee olan haiqqana; katamaa giddon de7iyaageeti koshaaninne boshan wurana. ¹⁶Etappe

kessi ekkidi attiyaageeti bantta nagaraa gaasuwan wombaappe yashshan baqatida haraphphetudan, deriyaa bollan oolana. ¹⁷ Kushe ubbai doccana; gulbbata ubbaikka haattaadan hanana. ¹⁸ Eti waaruwaa maayana; qassi yashshan kokkorana. Eta som77oikka yeellaa maayana; eta huupheekka meedettana. ¹⁹ Eti bantta biraa ogiyan olana; eta worqqaikka tunabaa gidana. GODAA hanquuwaa gallassi eta birainne eta worqqai eta ashshanau danddayenna. Eta xube gididi, nagaran gelissida birainne worqqai eta uluwaa kumidi, eta namisaappe ashshenna.

²⁰ “Eti bantta lo77o alleequwan otorettidosona; otorettidi hegeeta bantta tuna ee-qanne yeellayiya misile medhdhanau go7ettidosona. Hegaa gishshau, taani hegeeta etau tunabaa kessaas. ²¹ Taani eta alleequwaa omoodo oottada, allagaunne biittan sa7an de7iya iitatau aattada immin, eti a tunabaa kessana. ²² He wode taani ta som77uwaa Israa7eelappe wora zaarana; qassi ta bonchcho Beeta Maqidasiyaa panggati gelidi tunissana.

²³ “Biittai ubbai suuttaa gussiyaageetun kumido gishshaunne katamaikka makkala oosuwan kumido gishshau, sanssalataa giigissa. ²⁴ Eta keettata baassa oot-tana mala, taani ubbaappe iita kawotettaa ehaana. Wolqqaamatu otoruwaakka taani xaissana; eta geeshsha sohotikka tunana. ²⁵ Bashshai yiyo wode, eti saruwaa koyana; shin demmokkona. ²⁶ Bashshai bashshaa bolli, qassi iita odoi iita oduwaa bolli yaana. Eti hananabaa yootiyaagaa, “Ne ajjuutaa yoota” yaagana. Qeesetussi tamarissiyoo timirttee xayana; cimatussikka zoriyoobi xayana. ²⁷ Kawoi yeekkana; halaqai hidootaa qanxxana; he biittaa asa kushee yashshan kokkorana. Taani etau eta oosuwaadan oottana; eta pirddaadan, eta bolli pirddana. Taani GODAA gidiyoo-gaa eti hegan erana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

Hizqeele Ajjjuutan Yerusalaame Nagaraa Be7iis

8 Nuuni omoodettido usuppunta laittan, usuppunta aginan, ichchashantta gal-lassan, taani ta son uttidaashin, Yihudaa cimaticka ta sinttan uttidaashin, Ubbaa Haariya GODAA kushee ta bollan wodhdhiis. ² Taani xeellada, asa milatiyaagaa be7aas; ayyo xeessaappe garssa baggai tamaa milatees; qassi xeessaappe bolla baggai phooliya nahaasiyaa birataa milatees. ³ I kushe milatiyaagaa taakko yed-didi, ta huuphiyaa binnaanaa oiqqiis. Ayyaanai tana sa7aappenne saluwaappe gid-duwau pude denttidi, Xoossaa ajjuutan tana Yerusalaame efiis. Efiidi huuphessa baggaara Beeta Maqidasiyaa giddo dabaabaa geliyo penggiyaara gelissidi, GODAA qanaatiyaa denttettiya eeqai eqqidaagaa bessii. ⁴ Kase taani dembba biittan ajjuutan be7idoogaadankka, Israa7eela Xoossaa bonchchuwaa hegan be7aas.

⁵ Hegan i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, huuphessa baggi xeella” yaagiis. Yaagin taani xeelliyo wode, qanaatiyaa eeqai dirssaa penggiyaa sinttan de7iya yarshshiyooosaa matan de7iyaagaa be7aas. ⁶ Qassikka i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, eti oottiyoobaa be7ai? Tana ta Beeta Maqidasiyaappe haassanau Israa7eela asai oottiyo gita tunatettaa be7ai? Hegaappekka aadhdhiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

⁷ Hegaappe guyyiyan, tana Beeta Maqidasiyaa dabaabaa pengge ehiis; ehin taani xeelliyo wode, godan xoo7ee de7iyaagaa be7aas. ⁸ I tana, “Laa asa na7au, godaa bookka” yaagiis; yaagin taani bookkiyo wode, issi penggee hegan de7iyaagaa be7aas. ⁹ Qassi i tana, “Gela; gelada eti hegan oottiyo gita tunatettaa be7a” yaagiis. ¹⁰ Yaagin taani giddo gelada xeelliyo wode, godaa bollan yuuyyi aadhdhidi biit-

taara gooshettiya meretatu misilee, geeshsha gidenna do7atu misileenne Israa7eela asaa eeqatu ubbaa misilee kumidaagaa be7aas. ¹¹ Etappe sintta baggaara Israa7eela asaappe laappun tammu cimati eqqidosona; qassi SHaafaana na7aa Yazaaneekka eta gidдон eqqiis. Ubbaikka ixaanaa cuwayiyooBaa bantta kushiyan oiqqidosona; ixaanaa cuwaikka toqqattees.

¹² Qassi i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, haggaa Israa7eela asaa cimati ubbaikka xuman bantta eeqa misiliyaa keettan eti oottiyoobaa be7ai? Aissi giikko, eti, ‘GODAI nuna be7enna; GODAI ha biittaa aggiis’ yaagoosona” yaagiis. ¹³ Qassikka i tana, “Hegaappekka aadhdiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, i tana Beeta Maqidasiyau huuphessa bagga penggiyau efin, hegan Tamuuzaa giyo bantta xoossau kayyottidi yeekkiya maccaasaa be7aas. ¹⁵ I tana, “Laa asa na7au, haggaa be7ai? Hegaappe aadhdiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, i tana GODAA Beeta Maqidasiyau giddo dabaabaa efiis; hegan Beeta Maqidasiyaa penggen baranddaappenne yarshshiyooBaa gidduwan laatamanne ichchashu attumaasaa gidiyaaBaa be7aas. Eti bantta zokkuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaakko, bantta som77uwaa arshshokko zaaridi, arshshoora mokkiya awaayyo goinnoosona.

¹⁷ I tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, haggaa be7adii? Yihudaa asaassi ha tunatettaa oottiyoogee ubba laafabaa gididee? Eti biittaa makkala oosuwan kunttidi, zaari zaaridi tana hanqquetissanau bessii? Be7a, eti bantta danddayido keenan tana iissidi cayoosona. ¹⁸ Heggaa gishshau, taani etaara hanquwan gaittana. Taani etayyo qarettikkenne etappe issuwaanne ashshikke. Eti bantta cenggurssaa xoqqu oottidi, ta haittan waassinkka, taani etau siyikke” yaagiis.

Eeqau Goinniyaageeta Woridosona

9 Hegaappe guyyiyan, taani siyishin, GODAI ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan azaziis; “Inttenoo, katamaa asaa woriyaageetoo, ubbaikka intte woriya ola miishshaa intte kushiyan kushiyan oiqqidi, haa shiiqite” yaagiis. ² Yaagin huuphessi xeelliya qommo bagga penggiyaara woriya ola miishshaa oiqqidi, yiya usuppun asata be7aas. Etaara issippe liinuwaappe dadettida maayuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoobaa korjuwan oiqqida issi bitanee de7ees. Eti giddo gelidi, nahaasiyaappe oosettida yarshshiyooBaa lanqqen eqqidosona.

³ Israa7eela Xoossaa bonchchoi kase ba de7iyo kiruubetuppe denddidi, Beeta Maqidasiyaa pengge biis. Hegan GODAI ayyo liinuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoobaa korjuwan oiqqida bitaniyaa xeesiis. ⁴ Xeesidi a hagaadan yaagiis; “Yerusalaame katamaa gidduwaa kanttada baidda, yan oosettiya tunatettaa gishshau, ooliiddinne kayyottiiddi de7iya asaa som77uwan malaataa wotta” yaagiis.

⁵ Taani siyishin, i haratakka hagaadan yaagiis; “A geedo kaallidi, katamaa gidduwaa kanttiiddi worite! Issuwaanne ashshoppite; oossinne qarettoppite. ⁶ Cimata, wodallatanne geela7ota, maccaasatanne naata ubbaakka worite; shin som77uwan malaatai de7iyo asa oonanne bochchoppite. Woruwaa ta Beeta Maqidasiyan doommite” yaagiis. Yaagin eti woruwaa Beeta Maqidasiyaa sinttan eqqida cimatum doommidosona. ⁷ Hegaappe guyyiyan, i eta hagaadan yaagiis; “Beeta Maqidasiyaa tunisite; dabaabaakka ahan kunttite; kiyite” yaagiis. Yaagin eti kiyidi, katama gidдон ubban woruwaa doommidosona.

⁸Eti woriiddi de7ishin, taani tarkka attada, ta som77uwaa biittaa gatta gufannada, ta qaalaa xoqqu oottada, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, ha neeni Yerusalame bollan gussiyo ne hanquwan, Israa7eelappe attida muliyaakka wursuuteeyye?” yaagaas.

⁹I zaaridi, taayyo hagaadan yaagiis; “Israa7eelanne Yihudaa nagarai keehi dariis; biitta ubban suuttaa gussiyaageeti kumidosona; qassi katama ubban tumu pirdaa geellaiyaageeti kumidosona. Aissi giikko, asai, ‘GODAI ha biittaa aggiis; GODAI be7enna’ yaagoosona. ¹⁰Hegaa gishshau, taani etayyo qarettikkenne etappe issuwaanne ashshikke. Taani etayyo eta oosuwaadan oottana” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, liinuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoojaa korjuwan oiqqida bitanee guyye simmidi, “Neeni tana azazidoogaadan oottaas” yaagiis.

GODAA Bonchchoi Beeta Maqidasiyaappe SHAahettiis

10 Taani xeelliyo wode sampperiyaa giyo inqquwaappe oosettida kawotaa araatai kiruubetu huuphiyaappe bolla baggaara de7iya salo gufantto milatiyaagan de7iyaagaa be7aas. ²Liinuwaa maayida bitaniyaa GODAI hagaadan yaagiis; “Kiruubetuppe garssa baggaara irzzotu giddoora kanttada ba; baada hegaappe xiixinttaa bonquwaa ne kushiyan kophpheta ekkada, katamaa bolli laala” yaagiis.

Yaagin taani xeellishin, tamaa ekkana geliis. ³Bitanee soo geliyo wode, kiruubeti Beeta Maqidasiyaappe tohossa baggaara eqqidosa; giddo dabaabaakka shaarai kumiis. ⁴GODAA bonchchoi kiruubetu bollappe denddidi, Beeta Maqidasiyaa pengge biis. SHAarai Beeta Maqidasiyaa kumiis; dabaabaikka GODAA bonchchuwaa phoolettan kumiis. ⁵Kiruubetu qefiyaa giirettai Ubbaa Haariya GODAA cenggurssaadan, kare dabaaban siyettees.

⁶Liinuwaa maayida bitaniyaa GODAI, “Kiruubetu garssa bagga irzzotu gidloppe tamaa akka” yaagidi azazin, i gelidi issi irzzuwaa miyyiyan eqqiis. ⁷Kiruubetuppe issoi bantta gidдон de7iya tamaakko ba kushiya yeddidi, appe guuttaa ekkidi, liinuwaa maayida bitaniyaa kushiyan wottin, ikka ekkidi kiyiis. ⁸Kiruubetu qefiyaappe garssa baggaara asa kushe milatiyaagee de7ees.

⁹Taani xeelliyo wode, kiruubetu miyyessan oiddu irzzoti de7oosona; issi issi kiruubiyaa miyyiyan issi issi irzzoti de7iyaagaa be7aas; he irzzoti inqquwaadan phooloosona. ¹⁰Eti oiddaikka issoi issuwaa malatoosona; issi irzzoti naa77u irzzo gididi merettiis; merettidi issoi issuwaa giddoora kantti uttiis. ¹¹Kiruubeti biyo wode, oiddu baggaukka yaanne haanne simmennan boosona; issi irzzoti biido geeduwaa hanko irzzoti yaanne haanne simmennan tollu giidi boosona. ¹²Eta kumetta bollan, hegeenne eta zokkuwan, eta kushiyan, eta qefiyaanne eta oiddu irzzotun xeelliya aifee kumiis. ¹³Taani siyishin, irzzoti Bichchaariya Irzzota geetetti xeegettidosona. ¹⁴Issi issi kiruubiyau oiddu som77oi de7ees. Issi som77oi kiruubiyaa som77uwaa, naa77anttoi asa som77uwaa, hezzanttoi gammuwaa som77uwaanne, oiddanttoi argganttaa som77uwaa.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, kiruubeti pude denddidosa. Hageeti taani Kabaara SHAafaa matan be7ido paxa de7iya meretata. ¹⁶Qassi kiruubeti biyo wode, eta miyyessan de7iya irzzotikka bululoosona; qassi kiruubeti biittaappe pude denddanau bantta qefiyaa micciyo wodekka irzzoti eta miyyiyaappe shaahettokkona. ¹⁷Eti eqqiyo wode, irzzotikka eqqoosona; qassi eti biittaappe pude denddiyo

wode, etikka denddoosona. Hegeekka paxa de7iya meretatu ayyaanati etan de7iyo gishshaassa.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa penggeppe denddidi, kiruubetuppe bolla baggan eqqiis. ¹⁹Taani xeellishin, kiruubeti bantta qefiyaa miccidi, irzzotuurakka issippe biittaappe pude denddidosona. Eti GODAA Beeta Maqidasiyau arshsho bagga penggiyaara eqqidosona; Israa7eela Xoossaa bonchchoikka etappe bolla baggaara de7ees.

²⁰Hageeti Kabaara SHaafan taani Israa7eela Xoossaa garssa baggaara be7ido paxa de7iyya meretata; qassi eti kiruubeta gidiiyoogaa taani eraas. ²¹Etau ubbaukka oiddu oiddu som77otinne, oiddu oiddu qefeti de7oosona; eta qefetuppe garssa baggaara asa kushe milatiyaagee de7ees. ²²Eta som77oti Kabaara SHaafaa matan taani be7ido som77ota milatoosona. Eti ubbaikka tollu giidi, sinttau boosona.

Yerusalaame Bolli Gakkida Pirddaa

11 Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai tana denttidi, arshsho xeelliyaa GODAA Beeta Maqidasiyaa pengge efiis. Hegan he penggiyaa geliyoosan laatamanne ichchashu attumaasai de7ees; eta gidдон asaa kaalettiya Azuura na7aa Azaniyaanne Banaaya na7aa Palaaxiyaa be7aas. ²GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, ha asati ha kataman iita halchchuwaa halchchiyaageetanne iita zoriyaa zoriyaageeta. ³Eti hagaadan yaagoosona; ‘Nuuni keettaa zaaretti keexxana wodee matattiis. Ha katamai asho xaaro; qassi nuuni asho’ yaagoosona. ⁴Hegaa gishshau, asa na7au, hananabaa yoota! Eta bolli hananabaa yoota!” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanai ta bolli wodhdhidi, tana hagaadan yaagiis; “Eta yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; ‘Israa7eela asau, intte hegaadan geeta; shin taani intte ai qoppiyaakko erais. ⁶Ha kataman intte daro asaa woridi, oge ubban ahaa kunttideta” yaagees.

⁷“Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte woridi hegan olido ahai asho; qassi ha katamaikka asho xaaro; shin taani inttena ha katamaappe yedettada kessana. ⁸Intte olau yayyideta; taani he intte yayyido olaa intte bolli ehaana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ⁹Taani inttena ha katamaappe kessada, allagatuuyo aatta immana; taani intte bolli pirddana. ¹⁰Intte olan wurana; taani inttena intte biittan pirddana. Taani GODAA gidiiyoogaa intte hegan erana. ¹¹Ha katamai intteyyo asho xaaro gidenna; inttekkaa a gidдон asho gidekketa. Taani intte bolli Israa7eela zawan pirddana. ¹²Taani GODAA gidiiyoogaa intte hegan erana. Aissi giikko, intte ta azazuwaa kaallennan ixxideta; ta wogaakka naagennan ixxidi, intte yuushuwan de7iyya kawotettatu wogaadan de7ideta” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³Taani hananabaa yootishin, Banaaya na7aa Palaaxee haiqqiis; haiqqin taani duge gufannada, ta qaalaa xoqqu oottada, hagaadan yaagada waassaas; “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, Israa7eelappe attidaageeta muleera wurssana hanaiyye?” yaagaas.

GODAI Omooduwan De7iyyaageetussi Immido Hidootaa

¹⁴GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁵“Laa asa na7au, Yerusalaamen de7iyya Israa7eela asai nebaanne omooduwan de7iyya ne dabbotubaa, ‘Eti

GODAAPPE haakkidosona; ha biittaikka nuuyyo laata gididi imettiis' yaagidi haasayoosona.

¹⁶“Hegaa gishshau, neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta haaho kawotettatu giddo yeddikkokka, qassi biittatun laalikkokka, biido biittatun guutta wodiyau taani etaara gidana” yaagees’ yaaga.

¹⁷“Hegaa gishshau, neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani intena kawotettatuppenne intte laalettido biittatuppe shiishshana; qassi Israa7eela biittaa taani zaarada intteyyo immana” yaagees’ yaaga.

¹⁸“Eti guyye simmidi yiidi, sheneyiya misiliyaanne tuna eeqa biittaappe xaissana. ¹⁹Taanikka etau shaahettiibeenna wozanaa immana; qassi ooratta ayyaanaakka eta giddon wottana. Etappe shuchcha wozanaa diggada, asho wozanaa etau immana. ²⁰He wodiyau eta ta higgiiya kaallana; ta azazuwaakka naagana. Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana. ²¹SHIN he sheneyiya misiliyaanne tuna eeqau goinnanau dosidaageeta gidikko, taani eta oosuwaadan eta oottana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiiddi yiis.

Xoossaa Bonchchoi Yerusalaameppe SHAahettiis

²²Hegaappe guyyiyan, eta miyyiyan irzzoti de7iyo kiruubeti, bantta qefiyau miccidosona; Israa7eela Xoossaa bonchchoikka etappe bollaara de7ees. ²³GODAA bonchchoi katamaa gidoppe denddidi, arshsho bagga deriyaa bolli eqqiiis. ²⁴Xoossaa Ayyaanai tau immido ajjuutan Ayyaanai tana biittaappe pude denttidi, Baabiloonen de7iyya omoodettidaageetukko efiis. Hegaappe guyyiyan, ajjuutai taappe shaahettiis. ²⁵SHAahettin taanikka GODAI tana bessidobaa ubbaa omooduwan de7iyyaageetuyyo yootaas.

Hizqeeeli Omoodettidi Biyoogaa Malaataa Bessiis

12 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁻³“Laa asa na7au, neeni makkalanchcha asaa giddon de7aasa. Eti makkalanchcha asa gididi gishshau, etau aiffee de7ees, shin demmukkona; etau haittai de7ees, shin siyokkona. Hegaa gishshau, asa na7au, omooduwan biya asadan, neeni efaanau danddayiyoobaa ubbaa shiishsha qachchada, gallassi eti xeellishin kiyada, ne de7iyoosaappe hara sohuwaa ba. Eti makkalanchcha asa gidikkonne, ooni erii, eti akeekana. ⁴Gallassi eti xeellishin, omooduwa biya asadan, neeni qachchidobaa kare kessa; qassi omarssi eti xeellishin, omooduwa biya asaadan kiya. ⁵Eti xeellishin, ne keettaa godaa lukka; lukkada he xoo7iyaara kiya. ⁶Neeni kessido miishshaa eti xeellishin, ne hashiyan tookkada, lem77ishin denddada ba. Biittaa be7ennaadan, ne som77uwaa kamma. Ha neeni haniyoobai Israa7eela asau malaata gidanaadan, taani oottaas” yaagiis.

⁷Taanikka i tana azazidoogaadan oottaas. Omooduwau biya asadan, gallassi taani qachchidobaa kare kessaas. Omarssan qassi ta keettaa godaa ta kushiyan lukkada kiyaas; taani kessido miishshaa eti xeellishin, ta hashiyan tookkada, lem77ishin baas.

⁸Maallado GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁹“Laa asa na7au, he makkalanchcha zareti, Israa7eela asati nena, ‘Neeni oottiyoobai aibee?’ giidi oichchidosona gidokkonna? ¹⁰Neeni eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Ha hiraagai Yerusalaamen de7iyya halaqaabaanne Israa7eela

asaa kumettaabaa” yaaga’ yaagees. ¹¹ Neeni eta, ‘Taani intteyyo malaata. Taani oot-tidoogaadan, intte bolli hanana; intte omoodettidi, hara biitti baana’ yaaga.

¹² “Eta gidдон de7iya halaqai godaa lukki kiyidi, ba miishshaa ba hashiyan tookkidi, lem77ishin baana; i biittaa be7ennaadan, ba som77uwaa kammana. ¹³ Taani GODAI ta gitiyaa a sinttan yeggada, a oiqqana. Taani a Baabiloone kata-maa ehaana; shin i he katamaa be7ennan haiqqana. ¹⁴ A yuushuwan de7iya a maaddiyaageetanne a olanchchata ubbaa taani piskki oottana; taani eta bisuwan yedettana.

¹⁵ “Eta taani hara biittatunne kawotettatu gidдо laaliyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana. ¹⁶ Eti bantta biyo kawotettatu gidдон bantta tuna oosuwaa paaxana mala, taani etappe amaridaageeta olaappe, koshaappenne boshaappe kessi ekkanaadan oottana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagiiddi yiis.

Yashshau Kokkoriya Hananabaa Yootiyaagaa Malaataa

¹⁷ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁸ “Laa asa na7au, ne oit-taa kokkoraidda ma; qassi ne haattaakka gajigajaidda uya. ¹⁹ Biittan de7iya asuu hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela biittan de7iya Yerusalaame asaabaa hagaadan yaagees; “Eti bantta oittaa hirggan maana; bantta haattaakka shabbirssan uyana. Aissi giikko, yan de7iya asai ubbai makkalanchcha gidido gishshau, eta biittai qaarettidi, kallo attana. ²⁰ Ha77i asai kumido katamati xayana; qassi biittaikka baysa gidana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Asaa Leemisuwaassi GODAI Immido Zaruwaa

²¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²² “Laa asa na7au, ha Israa7eela asai, ‘Gallassai aadhdhiis; ajjuutai ubbaikka hada gidis’ yaagidi leemisiyoobai i aibee? ²³ Hegaa gishshau, etayyo neeni, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha leemiso naa77antto hassayettennaadan oottana; eti zaarettidi, heгаа Israa7eela biittan leemisokkona” yaagees’ yaaga. Qassi etayyo, ‘Gallassai matattiis; ajjuutai ubbaikka polettana hanees’ yaaga. ²⁴ Hagaappe sinttau Israa7eela asaa gid-дон worddo ajjuutainne cimo murunnoi de7enna. ²⁵ Taani GODAI ta oottanaagaa yootais; hegeekka gam77ennan polettana. Inttenoo, makkalanchcha asatoo, taani yootiyoobaa ubbaa intte laittan taani polana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiiddi yiis.

²⁶ Qassikka GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁷ “Laa asa na7au, Israa7eela asai hagaadan yaagees; ‘I be7ido ajjuutai sinttanau daro laittaassa; qassi i adussa wodiyan hananaagaa yootees’ yaagees. ²⁸ Hegaa gishshau, neeni etau hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani yootiyo qaalai polettanaappe attin, issoikka gam77enna. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Worddo Hananabaa Yootiya Attumaasatussi Odettida Hiraagaa

13 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Israa7eelan ha77i hananabaa yootiyaageetu bolli hananabaa yoota. Bantta qofaappe denddidi, hananabaa yootiyaageeta hagaadan yaaga; ‘GODAA qaalaa siyite! ³ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Aibanne be7ennan coo banttau dend-

diya eeyya hananabaa yootiyaageetuyyo aayye7ana! ⁴ Israa7eela asau, intte hananabaa yootiyaageeti qolettida katamaa gidдон de7iya worakanatu mala. ⁵ GODAA gallassi olan minni eqqanaadan, Israa7eela asaassi dirssaa gimbbiyaa bottokonidi minttanau, gimbee kolettidosaa pude bibookkona. ⁶ Eta ajuutai worddo, qassi eta murunnoikka worddo. Eti GODAI kiittennan, ‘GODAI hagaadan yaagees’ yaa-goosona. Yaatidi eti yootidoogaa GODAI polana yaagidi naagoosona. ⁷ Taani yootennan de7ishin, ‘GODAI hagaadan yaagees’ yaagidi yootiyo intte worddo ajuutaanne worddo murunnuwaa be7ibeekketii?’ yaagees.

⁸ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte worddobaa haasayido gishshaunne worddo ajuutaa be7ido gishshau, taani intteyyo morkke. ⁹ Ta kushee worddo ajuutaa be7idi, worddo hananabaa yootiyaageetu bolli pirddaau de7ees. Eti ta asaa yaa7an gelokkona, woikko Israa7eela asai xaafettido mazggafan xaafettokkona, woikko eti Israa7eela biittaakka gelokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyooгаа intte hegan erana.

¹⁰ ““Saroı bannan de7ishin, eti ta asaa, ‘Sa7i saro!’ yaagidi wora kaalettidosona. Qassi asai shuchchaa coo keelidi dirin, eti nooraa tiyoosona. ¹¹ Hegaa gishshau, he tiyiyaageeta, ‘He intte tiyido gimbee kunddana! Wolqqaama irai bukkana; qassi taani GODAI ordde shachchaa duge yeggana; hanttaara goteekka denddana’ yaagidi yootite. ¹² He gimbee kunddido wode, asai inttena, intte a tiyido noorai anee? giidi oichchennan agganee?” yaagees.

¹³ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta hanquwan hanttaara gotiyaa yeddana; qassi biittaa bashshanau ta yiilluwan ordde shachchanne wolqqaama iraa suulliya hanquwaara kiittana. ¹⁴ Intte nooraa tiyido gimbbiyaa taani mentterettana, biittan laalananne baasuwa mela ashshana. I kunddiyo wode intte a gidдон haiqqana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana. ¹⁵ Hegaadan hanidi, ta hanqqoi gimbbiyaa bollinne gimbbiyaa nooraa tiyida asatu bolli wurana. Taani inttena, ‘Ha77i gimbee baawa; gimbbiyaa nooraa tiyidaageetikka de7okkona. ¹⁶ Israa7eelan de7iya, Yerusalamebaa hananabaa yootidaageeti, saroi bannan ayyo saruwaa be7idaageeti, eti de7okkona’ yaagais. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga.

Worddo Hananabaa Yootiya Maccaasatussi Odettida Hiraaggaa

¹⁷ “Laa asa na7au, bantta qofaappe denddidi, hananabaa yootiya ne asaa maccaasatukko ha77i ne som77uwaa zaara; zaarada eta bolli hananabaa yoota. ¹⁸ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Hara asaa bollan asaayyo wolqqai de7anaadan, eta kushiyan ubban murunnobaa sikkidi wottiyaanne qantanne adussa asaassi shaashiyaa giigissiya maccaasatoo, intteyyo aayye7ana! Intte ta asaa woranaunne pattanau intteyyo maatai de7anaadan koyeeta. ¹⁹ Issi kophphe bangga woikko issi baso oitta demmanau, yeellayiyaabaa oottidi, ta asaa sinttan tana kaushsheeta. Hegaa giyoogee intte haiqqanau bessennaageeta woridi, attanau bessennaageeta ashsheeta giyooгаа. Yaatidi ta asaassi wordduwaa odeeta; etikka intte wordduwaa siyoosona” yaagees.

²⁰ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte hara asaa bollan asaayyo wolqqai de7anaadan, intte kushiyan wottido murunnuwaa taani ixkais. Taani a intte kushiyaappe duutta olana; piriyaappe kessi ekkiya kafuwaadan, taani eta intte wolqqaappe ashsha ekkana. ²¹ Taani intte shaashiyaakka qaara

ekkada, ta asaa merinau intte kushiyaappe wotta ekkana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana. ²²Taani azzanissabeenna xillo asaa wozanaa intte wordduwan azzanissideta; nagaranchatikka bantta iita oosuwaappe simmidi, bantta shempuwaa ashshennaadan, intte eta minttideta. ²³Hegaa gishshau, naa77antto worddo ajuuuta be7ekketa; murunnobaakka ootteketa. Taani ta asaa intte kushiyaappe wotta ekkana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

GODAI Eeqassi Goinniyoogaa Ixxiis

14 Israa7eela cimatupe amaridaageeti taakko yiidi, ta sinttan uttidosona. ²Yaatin GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ³“Laa asa na7au, ha asati bantta wozanan eeqaa essidosona; qassi eta nagarai etayyo xubbiya shuchcha mala gidii. Yaatin, taani eti tana oichchanaadan oottooye? ⁴Hegaa gishshau, neeni etayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaappe ooninne eeqaa ba wozanan wottikko, a nagarai ayyo xubbiya shuchcha mala gidikko, qassi hananabaa yootiyaagaakko i biikko, taani GODAI ta huuphen a eeqatu coratettaadan ayyo zaarana. ⁵He eeqati ubbati Israa7eela asaa taappe wora zaaridosona; shin ha77i taani etayyo immiyo zaaruwan eta wozanaa taakko zaarana” yaagees’ yaaga.

⁶“Hegaa gishshau, Israa7eela asaassi hagaadan yaagada oda; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nagaraa paaxite! Intte eeqaappe simmite! Intte tuna ooso ubbaappekka simmite!

⁷““Israa7eela asa gidin, woikko Israa7eela biittan de7iya allaga asa gidinkka, taappe shaahettidi, ba wozanan eeqaa wottikko, a nagarai ayyo xubbiya shuchcha mala gidikko, qassi i ta zoriyaa oichchanau hananabaa yootiyaagaakko biikko, taani GODAI ta huuphen ayyo zaaruwaa immana. ⁸Taani he uraara egettana; taani a leemisonne malaata oottana; taani a ta asaa gididoppe xaissana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana.

⁹““Hananabaa yootiyaagee cimettidi, hananabaa yootikko, he hananabaa yootiyaagaa cimidaagee tana GODAA. Taani a bolli ta kushiya yeddada, ta asaa gididoppe a xaissana. ¹⁰Eti naa77aikka bantta nagaraa nagaraa qixaatiyaa tookkana; hananabaa yootiyaagaa qixaateekka hananabaa oichchiyaagaa qixaateekka issi mala gidana. ¹¹Hegaa gishshau, Israa7eela asati taappe wora bookkona; bantta nagaran ubban banttana tunissokkona. Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoosaa gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Noha, Daanelanne Iyyooba

¹²GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹³“Laa asa na7au, issi biittaa asai nagaraa oottidi, taayyo ammanettennan ixkikko, taani ta kushiya yeddada, etau qumaa xaissada, koshaa ehaana; he biittaa asaanne mehiyaa worana. ¹⁴Harai atto ha heezzu asati, Nohee, Daanelinne Iyyoobi he biittan de7iyaakkokka, eti bantta xillotettan bantta shemppo xalaalaa ashshana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁵“Woi taani eta biittaa bollan bazzo do7ata yeddin, he do7ati an de7iya asaa xaissin, he do7atu gaasuwan ooninne giddoora kanttennaadan, he biittai baises

gidikko, ¹⁶ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Harai atto, ha heezzu asati he biittan de7iyaakkokka, eti bantta attumanne bantta macca naata ashshanau danddayokkona. Eta xalaalai attana; shin biittai baisa gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁷ “Woikko taani he biittaa bollan bisuwaa ehaada, ‘Ha biittaara bisoi kanto’ gaada, an de7iya asaanne mehiyaa worikko, ¹⁸ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Ha heezzu asati he biittan de7iyaakkokka, bantta attumanne bantta macca naata ashshanau danddayokkona. Eta xalaalai attana. Taani GODAI haggaa odais.

¹⁹ “Woikko taani he biittaa bollan boshaa yeddada, ta hanquwaa a bollan gussikko, an de7iya asaanne mehiyaa worikko, ²⁰ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Harai atto, Nohee, Daaneelinne Iyyoobi he biittan de7iyaakkokka, eti bantta xillotettan bantta shemppuwaa ashshanaappe attin, bantta attumanne bantta macca naatakka ashshokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiiddi yiis.

²¹ Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Taani asaanne mehiyaa woranau Yerusalaame bolli ta oiddu hanttaara pirddata, bisuwaa, koshaa, bazzo do7aanne boshaa yeddiyo wode, i ai keena aaro iitabaa gidanddeeshsha! ²² SHin amarida asati paxa attana; eti bantta attumanne bantta macca naatakka ashshana. Eti inttekko yiyo wode, eta hanotaanne eta oosuwaa intte be7idi, taani Yerusalaame bolli ehiido bashshai ubbai bessiyaagaa gidiyooгаа akeekana. ²³ Intte eta hanotaanne eta oosuwaa be7idi, taani eta bolli coo pirddabeennaagaa erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Woiniyaa Turaa Leemisuwaa

15 GODAA qalalai taakko haggaa yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, woiniyaa turai bazon de7iya hara mittaappe aibin kehii? ³ Go77i de7iyo mitti turappe qanxxetti erii? Aibakko kaqqiyo koca appe kessa erai? ⁴ A oisettodan taman yeggin, ya baggainne ha baggai taman meetettin, gidduwan attida xiixintai ai maaddanee? ⁵ Xuugettennan de7iiddi, kase aikko maaddibeennaagee, tamai min eexxiichchidi aikko maaddenna.

⁶ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; ‘Taani bazzo mittaa giddon de7iya woiniyaa turaa tamau oiseto oottada immidoogaadan, Yerusalaamen de7iya asaakka haggaa oottana. ⁷ Taani ta som77uwaa eta bollan zaarana. Eti issi tamaappe kiyikkokka, hara tamai eta maana. Taani ta som77uwaa eta bolli zaariyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana. ⁸ Eti tanan ammanettennan agido gishshau, taani eta biittaa baisa kessana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees” yaagiiddi yiis.

Ammanettenna Yerusalaamo

16 GODAA qalalai taakko haggaa yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Yerusalaamo i tuna oosota erissa. ³ Haggaa yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI Yerusalaamo haggaa yaagees; ‘Ne zareenne ne yeletai Kanaane biittaana; ne aawai Amooore biittaa asa; ne aayyiyaakka Hiite biittaa asa. ⁴ Ne yelettiyo gallassi ne gul77ai qanxxetti beenna; woikko nena geeshshanau haattan meecettabaakka; woikko maxiniyan gorppettada carqqiyan xaaxettabaakka. ⁵ Ha geetettidabatuppe

issuwaanne oottanau neeyyo azzanidabi baawa. Neeni yelettido gallassi karettido gishshau, dembban olettadasappe attin, neeyyo ooninne qarettibeenna.

⁶““Hegaara taani kanttaidda, neeni ne suuttaa gidдон murqquuqada zohettishin be7aas; be7ada neeni ne suuttaa gidдон zin77idosan de7ishin, “Paxa de7a” yaagaas. ⁷Taani nena shooqan de7iya kattaadan dichchaas. Neeni dicca aduqqada, gamma gakkadasa. Ne xanttai uttiis; ne binnaanaiikka dicciis; shin neeni kallo attadasa.

⁸““Naa77anttuwaa taani hegaara kanttaidda, nena xeelliyo wode, neeni gelossi gakkada borssida asa gidadasa. Yaatin, ta maayuwaa ne bolli yeggada, ne kalluwaa kammaas. Taani neeyyo caaqqada nenaara maachchaa maacettin, neeni taaro gidadasa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

⁹““Taani ne bollai suuttan moorettidaaggaa haattan meecca geeshshada, zaitiyan tiyaas. ¹⁰Taani nena alleeqo qamisiyaa maizzaas; qassi lo77o galbbaappe osettida caammaakka wotissaas; qassi liinuwaa shaashiyaakka nena qacissaas; qassi al77o kutaakka qumaashshaas. ¹¹Nena ta alleequwan alleeqaas; ne kushiyan sagaayuwaa wottaas; ne qooriyankka gujjumaa wottaas. ¹²Qassi ne siiriyen gutichchaa, ne haittankka gutichchaa, ne huuphiyankka lo77o kallachchaa wottaas. ¹³Neeni worqqaanne biran alleeqettadasa; ne maayoi ubbai payya liinuwaa, al77o kutaanne alleeqo qamise. Ne miyo qumai muruta xiilliyaa, eessaanne zaitiyaa. Neeni keehi puulanchcha gidada, kawiyi kiyanau denddadasa. ¹⁴Neeni puulanchcha gidiyo gishshau, kawotettatun erettadasa. Aissi giikko, taani neeyyo immido bonchchoi nena haggaa oottiis. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁵““SHin neeni ne puulan ammanettadasa; haratun erettidoogaappe dendiidaagan shaaramuxa gidadasa; ogiyaara kanttiya ubbaara shaaramuxadasa. ¹⁶Ne maayuwaappe amaridaaggaa ekkada, ne goinniyo sohota alleeqissadasa; yaatada yan shaaramuxadasa. Haggaa mala hanotai haggaa kase hanibeenna; haggaa sinttanaukka hananau bessenna. ¹⁷Taani neeyyo immido worqqaappenne biraappe osettida lo77o alleequwaa, attuma misileta oottada medhdhadasa; yaatada etaara shaaramuxadasa. ¹⁸Taani immido alleeqo maayuwaa he misileta maizzadasa. Qassi ta zaitiyaanne ta ixaanaa etau shiishshadasa. ¹⁹Qassi taani neeyyo immido qumaa, muruta xiilliyaa, zaitiyaanne eessaa eta sinttan sawuwaa tonggu giya yarshsho oottada shiishshadasa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

²⁰““Qassikka, neeni taayyo yelido attuma naatanne macca naata efaada, ee-qatuyyo yarshshadasa. Neeni shaaramuxa kiyidoogee neeyyo guuxxidee? ²¹Neeni ta naata shukkada, eeqaassi taman yarshshadasa. ²²Neeni tunatettaanne ne shaaramuxan ubban de7aidda, kase ne yelagatettaa laittaa, kallo ne suuttan murqquuqada, zohettido wodiya dogadasa.

²³““Aayye7ana! Neeyyo aayye7ana! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. Ha ne iitatetta ubbaa bolli qassi, ²⁴dabaaba ubban eeqau goinniyo sohota neeyyo giigissadasa. ²⁵Oge doonan ubban shaaramuxiyo sohota keexxada, ne puulaa tunisadasa; ogiyaara kanttiya ubbau ne asatettaa aatta immada, shaaramuxettaa darisadasa. ²⁶Neeni amo xallan kumida, ne shoora Gibxxtetuura shaaramuxadasa; ne shaaramuxettaa daruwankka tana hanqetissadasa. ²⁷Haggaa gishshau, taani ta kushiya ne bolli yeddaas; nena gakkiiya ne shaahuwaakka guuttaas. Taani nena ne pokko hanotan yeellatiya, nena morkkiya Pilisxeema maccaasatussi aattada immaas. ²⁸Neeni alenna asa gidiyo gishshau, Asoore biittaa asaarakka shaaramux-

adasa. He ubbankka hagee tau gidana gabaakka. ²⁹ Hegaappe qassi, zal77iyan aqida Baabiloonetuurakka shaaramuxadasa; hegankka gidana gabaakka.

³⁰ ““Neeni ha yeelli bainna shaaramuxeedan haniyaara, ne aiba laafa asee! Taani Ubbaa Haariya GODAI hagai odais. ³¹ Neeni oge doonan shaaramuxiyo sohota neeyyo keexxiyo wodenne dabaaba ubban eeqau goinniyo sohota giigissiyo wode, hara shaaramuxatudan, shaaramuxati ekkiyo miishshaakka ekkabaakka.

³² ““Bii ha shaaramuxa maccaasee, neeni ne azinaa aggada, allagatuura zin77adasa! ³³ Attumaasai shaaramuxatussi miishshaa qanxxees; shin neeni ne laggettotussi miishshaa qanxxaasa; eti mulesaappe neekko yaanaadan, maganxxaa etau immaasa. ³⁴ Hegan ne shaaramuxatetta hara maccaasatuugaappe dumma; ne-naara shaaramuxanau nena kaalliyaabi issoinne baawa. Harai neeyyo qanxxennan, yaa qanxxada shaaramuxiyoogan, haratuppe neeni dumma” yaagees.

GODAI Yerusalaami Bolli Pirddana

³⁵ ““Hegaa gishshau, bii ha shaaramuxee, GODAA qaala siya! ³⁶ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni ne shaaramuxatettan ne laggettotussi ne bol-laa qaarido gishshau, neeyyo tuna eeqati darido gishshaunne ne naatu suuttaa neeni etayyo gussido gishshau, ³⁷ neeni etan ufaittido ne laggettota ubbaa, neeni siiqiyoogeetanne neeni ixxiyoogeeta taani shiishshana hanais. Taani eta ne bolli ubbasaara shiishshada, eta sinttan nena mulxxu oottada qaarana; qaarin eti ne kalluwaa be7ana. ³⁸ Taani shaaramuxida maccaasatu bollinne suuttaa gussida maccaasatu bolli pirddiyoogaadan, ne bolli pirddana; taani ta hanqquwaaninne ta mishuwan ne bolli haiquwaa ehaana. ³⁹ Taani nena ne laggettotuyyo aatta immana; eti ne shaaramuxiyo sohotanne eeqau goinniyo sohota qoli xaissana. Eti ne maayuwaa mulxxu ootti qaaridi, ne lo77o alleequwaakka wotti ekkidi, nena kallo xi-ire ashshana. ⁴⁰ Eti nena shuchchan caddi woriyaanne bantta bisuwan qanxxerettiya guite asaa ne bolli ehaana. ⁴¹ Eti ne keettaa xuuggidi, daro maccaasaa sinttan ne bolli pirddana. Taani ne shaaramuxatettaa agissana; neenikka ne laggettotuyyo naa77antto yaa miishshaa qanxxakka. ⁴² Hegaadan oottin, taani ne bolli hanqquet-tido hanqqoi wodhdhana; taani ne hanotan mishettido mishoikka hegan aadhdhana. Taani hegan woppu gaada, naa77antto hanqquettikke.

⁴³ ““Neeni ne yelagatettaa laittaa dogada, ha iita ooso ubban tana hanqquetisadasa. Hegaa gishshau, tumaappe ne oottidobaa ubbaa taani ne bollan zaarana. Neeni ne tuna oosotu ubbaa bolli shaaramuxatettaa aibissi gujjadii? Taani Ubbaa Haariya GODAI hagai odais.

Yerusalaami Michcheta Naa77aa

⁴⁴ ““Bii Yerusalaamee, asai ne bolli, ‘Na7iyaakka aayee mala’ giidi leemisuwaa yootana. ⁴⁵ Tumu neeni ba azinaanne ba naata shenetida ne aayee mala; qassi bantta azinaa azinaanne bantta naata naata shenetida ne michchetu mala. Ne aayiyaa Hiite biittaa asa; ne aawai qassi Amooore biittaa asa. ⁴⁶ Ne baira michchiyaa ba macca naatuura neeppe huuphessa baggaara de7iya Samaariyo; qassi neeppe kaalo michchiyaa ba macca naatuura neeppe tohossa baggaara de7iya Sadoomo. ⁴⁷ Neeni eta ogiyaa kaallidoogeenne eta tuna oosota oottidoogee nena alibeenna. SHin neeni guutta wodiyan oottido oosoi etaagaappe iitaa darees.

⁴⁸ ““Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Neeninne ne macca naati oottidoogaadan, ne michchiyaa Sadoomanne i macca naati oottibookkona. ⁴⁹Ne michchiyaa Sadooma oottido nagarai haggaa: anne i macca naati otoranchcha, kallidaageetanne ishaluwan de7iyaageeta gidikkonne, eti metootanchchaanne hiyyeesaa maaddibookkona. ⁵⁰Eti otoranchcha gididi, ta sinttan tuna oosota oottidosona. Hegaa gishshau, intte be7idoogaadankka, taani eta xaissaas.

⁵¹ ““Samaariyaa neeni oottido nagarau baggaakka oottabeikku; neeni etaagaappe aadhdhida tuna oosota oottadasa. Yaataada he ne oottido tuna oosotu ubbaa gaasuwan, ne michcheta xillo milatanaadan oottadasa. ⁵²Neeni ne michcheta suure asa kessido gishshau, kaushshaa maaya. Aissi giikko, ne nagarai etaagaappe aadhdhi iitin, hegan eti neeppe xillo milatidosona. Hegaa gishshau, yeellatada, kaushshaa maaya.

⁵³ ““Gidikkonne, Sadoomonne i macca naata, qassi Samaariyoonne i macca naata taani zaarada ishalissiyoo wode, nenakka ishalissana. ⁵⁴Neban neeni keehi yeellatana; neeni kauyyidoogan, ne michcheta neeppe kehiyoogaa eridi minettana. ⁵⁵Ne michcheta, Sadooma ba macca naatuura, qassi Samaariyaakka ba macca naatuura bantta kase ishaluwau simmana; neenikka ne macca naatuura intte kase ishaluwau simmana. ⁵⁶⁻⁵⁷Ne iitatetta qonccanaappe kase, ne otoruwaa wode, neeni harai atto, ne michchee Sadoomi bolli qilliiccabeikkii? Gidikkonne, ha77i neeni Eedooma macca naatinne a shoora ubbai, qassi Pilisxxeema macca naatinne ne yuushuwan de7iya, nena ixxiya ubbai qiriyoobaa kiyadasa. ⁵⁸Ne shaaramuxatettaaninne ne tuna oosotun qaxxayettana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

⁵⁹ ““Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Neeni maachchaa kanttiddo gishshaunne caaquwaa koliddo gishshau, neeni oottido oosuwaadan, taani neeyyo oottana. ⁶⁰Gidikkonne, taani ne yelagatettaa wodiyan nenaara maacettiddo maachchaa qaalaa hassayana; qassi merinaa maachchaakka nenaara maacettana. ⁶¹Hegaappe guyyiyan, taani ne bairanne ne kaalo michcheta neekko ehiyo wode, neeni ne hemetaa hassayada yeellatana. Taani eta neeyyo macca naata oottada immana; shin hegee taani nenaara maacettiddo maachchaadan gidenna. ⁶²Hegau taani ta maachchaa nenaara wottana. Taani GODAA gidiyooogaa neeni hegan erana. ⁶³Taani neeni oottido nagaraa ubbaa atto yaagiyo wode, neeni ne oottidobaa hassayada, yeellau ne doonaa oiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Naa77u Argganttatunne Woiniyaa Turaa Leemisuwaa

17 GODAA qaalai taakko haggaa yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Israa7eela asaa qan77ishiyaa qan77isha; etau leemisuwan yoota. ³Haggaa yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Lo77iya baalletinne gita gita qefeti de7iyo issi argganttai de7ees. He argganttai Liibaanoosa yiis; yiidi zigaa xeeran uttiis. ⁴Uttidi he zigaa licuwaa menttiis; he menttiddo licuwaa ekkidi, zal77ee dariyo biittaa, zal77anchchatu katamaa efiis.

⁵ ““I Israa7eela biittaaappe puutiyaaf efiidi, aradda biittan, daro haattai de7iyoosan tokkiis. ⁶Pude aacida turai darii aduqqennan daayiis. A daashshai argganttaakko simmi daayiis; shin a xaphoi biitta giddo geliis. He turai maraa yeliis; haittaakka kessiis.

⁷“Hegaadankka, lo77iya baalletinne gita gita qefeti de7iyo hara issi arggantai de7ees. Haattaa demmana giidi, he turai ba tokettidosappe he arggantai de7iyoosaakko, ba xaphuwaanne ba daashshaa yeddiis. ⁸I tokettidoi aacanau, aifanaunne lo77o woine gidanau danddayiyoosan, aradda biittan, daro haattai de7iyoosaana” yaagees’ yaaga.

⁹“Etayyo neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He turai diccane? Koiro a tokkida arggantai a shoddennee? SHoddidi a aifeta qoqqofidi, a irxxa haittata melissennee? A he sohuwaappe xaphuwaara pude shoddanau gita wolqqaa, woikko daro asaa kosshenna. ¹⁰A shoddidi, harasan tokkiyaakko, i diccane? Arshsho bagga bazzo carrkoi shocin, ba tokettidosan muleera melennee?” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Leemisuwaa Birshshettaa

¹¹Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹²“Ha makkalanchcha asaayyo hagaadan yaaga; ‘He leemisuwaa birshshetta aibakko erekketii? Hegee aibee giikko, Baabiloone kawoi Yerusalaame yiidi, eta kawuwaanne eta halaqata omooddidi, Baabiloone efiis. ¹³Qassi kawuwaa keettaa asaappekka issuwaa ekkidi, aara issippe caaqqidi maacettiis; yaatidi asaa gidдон aifettiyaageeta omooddidi efiis. ¹⁴Hegaa oottidoogee eta kawotetai wolqqaa xayidi, naa77antto denddenaan, bantta maachchaa xalaalaa naagidi de7anaadaana. ¹⁵SHin Yihudaa kawoi makkali denddi, paratanne daro olanchchata yeddanaan, Gibxxe kiittiis. Ayyo hegee hananddeeshsha? Hagaa malabaa oottidaagee i bau kessi ekkanddee? Qassi maachchaa kanttidi, i bau kessi ekkanddee?

¹⁶“Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Bana kawoyida kawuwaa maachchaa kanttido gishshaunne caaquwaa karido gishshau, he kawuwaa biittan, Baabiloonen i haiqqana. ¹⁷Baabiloone kawoi daro asaa woranau gimbbiyaa lanqqen biittaa diddiqidi giigissiyo wode, Gibxxe kawoi ba olanchchatuuranne ba daro asaara yinkka, ainne maaddenna. ¹⁸I caaquwaa kariis; maachchaa kanttiis. I ba kushiyaakka immidi, ba giidoogaa polibeenna. Hegaa gishshau, au kessi ekkiiyoosi baawa.

¹⁹“Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais; i karido ta caaquwaanne i kanttido ta maachchaa taani a bolli zaarada ehaana. ²⁰Taani ta giitiyaa a bolli miccin, i ta piriyan ohettana. I taayyo ammanetennan ixrido gishshau, taani a Baabiloone efaada, hegan a bolli pirddana. ²¹Doorettida a olanchchati bisuwan haiqqana; paxa attidaageeti bantta ginaara ginaara laalettana. Hagaa haasayidaagee tana GODAA gidiiyoogaa intte erana.

²²“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani adussa zigaa xeeraa licuwaappe qanxxa ekkada, xoqqanne adussa deriyaa huuphiyan tokkana. ²³Taani a Israa7eela deriyaa huuphiyan tokkana; hegan maraa yelidi, aifiyaakka aifananne lo77o ziga gidana. Kafo zaree mulee an keexxana; eti a maaraa kuwan shemp-pana. ²⁴Xoqqa mittaa ziqqi oottiyaagee, ziqqa mittaa xoqqu oottiyaagee, irxxa mittaa melissiyaageenne mela mittaakka aacissiyaagee, tana GODAA gidiiyoogaa bazzo mitta ubbai erana. Taani GODAI hagaa yootaas; taani yootidoogaa taanikka oot-tana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

GODAI Asaa A Oosuwaadan Oosuwaadan Pirddees

18 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Israa7eela biittaabaa intte, ‘Aawati caala woiniyaa teeraa min, naata achchai zil77iis’ giidi intte leemisiyoobai aibee? ³Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Hagaappe sinttau intte Israa7eela biittan ha leemisuwaa leemisekketa. ⁴Asaa ubbaa shemppoi taagaa; aawaa shemppoikka na7aa shemppoikka taagaa. Nagaraa oottiya shemppoi i bau haiqqana.

⁵“Issi asi xillo gidikko, tumu pirddaanne suuretettaa oottikko, ⁶i deriyaa bolli de7iya eequ goinniyo sohotun maana xayikko, i Israa7eela asaa eequ goinnana xayikko, ba shooruwaa maccaasaa tunissana xayikko, qassi kushe qitai yiido maccaasaara zin77ana xayikko, ⁷oonanne huqunnana xayikko, acuwaassi oiqqidobaa guyye zaarikko, issi uraanne bonqqana xayikko, bau de7iyaagaappe namisettida asa mizikko, kallottidaagaa maizzikko, ⁸i woriyaa ekkanau dichchau tal77ana xayikko, ba kushiyaa balaappe shiishshi ekkikko, asaa giddon tumaa pirddikko, ⁹ta higgiiyan hemettikko, ta wogaakka polidi naagikko, yaatikko, i xillo asa, i tumu paxa de7ana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁰“Ha bitaniyaassi shemppo woriyaa, bonqqiya, woikko ha geetettidabatuppe auggaa gidinkka oottiya issi iita na7i de7ikko, ¹¹ba aawai oottibeennabaa ubbabaa oottes. I deriyaa bolli de7iya eequ goinniyo sohotun mees; i ba shooruwaa maccaasaa tunissee; ¹²i hiyyeesaanne manquwaa huqqunnees; i asabaa bonqqees; acuwaassi oiqqidobaa zaarena; eequukka goinnees; tunabaakka oottes; ¹³i dichchau tal77idi, woriyaa ekkees. Heggaa mala asi paxa de7anee? CHii, i paxa de7enna! I heggaa mala tunabaa oottido gishshau, i tuma haiqqana; a suuttaa acoikka a bollaana gidana.

¹⁴“Ha iita bitaniyaa na7ai ba aawai oottiyo ha nagaraa ubbaa be7iiddi, i heggaa malabaa oottana xayikko, ¹⁵i deriyaa bolli de7iya eequ goinniyo sohotun maana xayikko, Israa7eela asaa eequ goinnana xayikko, i ba shooruwaa maccaasaa tunissana xayikko, ¹⁶i oonanne huqunnana xayikko, acuwaassi oiqqidobaa guyye zaarikko, i asabaa bonqqana xayikko, bau de7iyaabaappe namisettidaageeta mizikko, kallottidaageetakka maizzikko, ¹⁷i woriyaa ekkanau dichchau tal77ana xayikko, balaappe kushiyaa shiishshi ekkikko, i ta higgiiyaa naagikko, ta woganka hemettikko, yaatikko, i paxa de7anappe attin, ba aawaa nagaran haiqqenna. ¹⁸SHin a aawai ba ishantta wolqqan bonqqido gishshaunne ba asaa giddon iitaa oottido gishshau, ba nagaran haiqqana.

¹⁹“SHin intte, ‘Na7ai ba aawaa nagaran aissi qaxxayettennee?’ yaageeta. Na7ai tumu pirddaanne suuretettaa oottidi, ta higgiiyaa minttidi naagikko, i tumu paxa de7ana. ²⁰Nagaraa oottiya shemppoi i bau haiqqana. Na7ai aawaa nagaran qaxxayettenna; heggaadanka, aawai na7aa nagaran qaxxayettenna. Xillo asa xil-lotettaa he aawussa gidana; iita asa iitatettaikka he aawussa gidana.

²¹“SHin nagaranchchai ba oottido nagara ubbaappe simmidi, ta azazuwaa naagikkonne tumu pirddaanne suuretettaa oottikko, i tumu paxa de7anaappe attin haiqqenna. ²²I oottido naaquwaappe issoinne qofettenna. Ba oottido xillo oosuwaa gishshau, i paxa de7ana. ²³Nagaranchchai ba ogiyaappe simmidi, paxa de7iyooogan ufaiittaisippe attin, taani Ubbaa Haariya GODAI a haiquwan ufaiittikke.

²⁴ “SHin xillo asi ba xillotettaappe guyye simmidi, nagaranchcha asi oottiyo nagaraanne tuna oosuwa oottikko, i paxa de7anee? CHii, i oottido xillo oosuwaappe issoinne qofettenna; i ammanettennan ixido gishshaunne i oottido nagaraa ubbaa gishshau, i haiqqana.

²⁵ “Intte hegan, ‘Godaa ogee suure gidenna’ yaageeta. Inttenoo, Israa7eela asatoo, ha77i siyite! Suure gidennai intte ogiyaa gidennee ta ogee? ²⁶ Xillo asi ba xillotettaappe guyye simmidi, nagaraa oottiyo wode, i ba oottido nagaraa gishshaa haiqqana. ²⁷ SHin iita asi ba iitatettaappe guyye simmidi, tumu pirddaanne suuretetaa oottiyo wode, i ba shemppuwaa ashshana. ²⁸ I ba oottido nagaraa ubbaa qoppidi simmido gishshau, i tumu paxa de7anaappe attin haiqqenna. ²⁹ SHin Israa7eela asati, ‘Godaa ogee suure gidenna’ yaagidosona. Inttenoo, Israa7eela asatoo, suure gidennai intte ogiyaa gidennee ta ogee?

³⁰ “Hegaa gishshau, inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttena ubbaakka intte ogiyaadan ogiyaadan pirddana. Nagarai intte xayuwaassi gaaso gidennaadan paaxite; intte mooro ubbaappekka simmite. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ³¹ Intte naaqqido naaqqo ubbaappe shaahettidi, ooratta wozanaanne ooratta ayyaanaa ekkite. Inttenoo Israa7eela asatoo, aibissi haiqqeetii? ³² Taani issi asa haiquwaaninne ufaittikke. Hegaa gishshau, intte nagaraa paaxi simmidi, paxa de7ite! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiis.

Zilaassaa

19 GODAI Hizqeele, “Israa7eela halaqatuyyo hagaadan yaagada zilaala; ² Intte aayiyaa gaammotu giddon a aiba gaammoo!

Yelaga gaammotu giddon gisada,
ba marata dichchaasu.

³ A ba maratuppe issuwaa dichchin,
wodala gaammo kiyiis.

I shankkaa tamaridi, asaa miis.

⁴ Kawotettati ubbai abaa siyidi,
ollan a gelissidi oiqqidosona.

Eti a hinggittan goochchidi,
Gibxxe biitti efiidosona.

⁵ “A aayiyaa naagoogee polettennan ixin,
hidootai xayidoogaa be7ada,
ba maratuppe naa77anttuwaa dichchada,
wodala gaammo kessaasu.

⁶ I wodala gaammo gididi,
hara gaammotu giddon
yaanne haanne simerettiis.

I shankkaa tamaridi, asaa miis.

⁷ I eta wolqqaama qatuwaa mentterettidi,
katamaakka bashshiis.

Biittainne biittan de7iya asai ubbai
a gudettan shabbirettiis.

⁸ Yuushuwan de7iya kawotettati ubbai

a oiqqanau piriya yeggidosona.
 Bantta gitiyaakka miccidosona;
 bantta ollan a oiqqidosona.
⁹ Eti bantta hinggittan a goochchidi,
 koottadan giigida guutta keettan yeggidi,
 Baabiloone kawuwaakko efidiosona.
 Naa77antto a gudetai Israa7eela deretun siyettennaadan,
 eti a qasho keettaa gelissidosona.
¹⁰ “Ne aayiyaa haattaa doonan
 tokettida woiniyaa turaa mala.
 Daro haattai de7iyo gishshau,
 he woiniyaa turai aifiyaa darxxaxxi uttiis;
 qassi daro maratuura de7ees.
¹¹ A maratuppe minniyaagee
 haariyaageetu xam77aa gidiis.
 A marai gita maratuppe aduqqidi,
 bollau aadhdhiis.
 Ba maratu coratettaaninne
 xoqqatettan bollaara beettiis.
¹² SHin he turai hanquwan shodettidi,
 biittan olettiis.
 Arshsho carkkoi a aifiyaa melissiis;
 a mino marai melin, tamai miis.
¹³ Ha77i qassi i haatti bainna
 mela bazzuwan tokettiis.
¹⁴ Tamai a maratuppe issuwaa oiqqidi,
 a aifiyaarakka dippi oottidi miis.
 Yaatin, kawotaa xam77a gidiya
 ai mino marikka a bollan attibeenna.

“Hagee yeeho zilaassa; hagea zilaassadan go7ettanau bessees’ yaaga” yaagiis.

Makkalanchcha Israa7eela

20 Nuuni omoodettido laappuntta laittan, ichchashantta aginan, tammantta gallassan, Israa7eela cimatupee amaridaageeti GODAA oichchanau yiidi, ta sinttan uttidiosona.

² Yaatin, GODAA qalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ³ “Laa asa na7au, Israa7eela cimatuuyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte yiidoogee tana oichchanaassee? Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Taani inttenan oishettikke” yaagees’ yaaga.

⁴ “Eta bolli pirdduutee? Laa asa na7au, tumu eta bolli pirdduutee? Hegaa gidikko, eta maizza aawatu tuna oosuwa eta erissa. ⁵ Eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela doorido wode, Yaaqooba zaretussi Gibxxen de7ishin, tanatettaa erissada, ‘Taani GODAA intte Xoossaa. ⁶ Taani inttena Gibxxeppe kessada, inttessi doorido biittaa, maattainne eessai goggiyo biittaa, biitta ubbaappe aadhdhida lo77o biittaa ehaana’ gaada caaqaas. ⁷ Qassi taani eta,

‘Intteppe issoi issoi ba siiqiyo tuna eeqata diggo; Gibxxe eeqatun tunoppite. Taani GODAA intte Xoossaa’ yaagaas.

⁸““SHin eti taayyo makkalidi, ta odiyooqaa siyennan ixxidosa. Eti bantta amotido tuna eeqata diggibookkona; Gibxxe eeqaukka goinniyoogaa aggibookkona. Hegaa gishshau, eti Gibxxen de7ishin, ta hanquwaa eta bolli gussanau, ta yiilluwaakka eta bolli wurssanau qoppaas. ⁹SHin eti de7iyo kawotettatu giddooninne Israa7eela asaa Gibxxeppe kessiyooqan, taani tanatettaa erissido asaa sinttan ta sunttai tunennaadan oottaas. ¹⁰Hegaa gishshau, taani eta Gibxxeppe kessada, bazuwau ehaas. ¹¹Azazettiya ubbau de7uwaa immiya ta wogaa taani etau immaas; ta higgiaakka eta tamarissaas. ¹²Qassi eta geeshshiyagee tana GODAA gidiyooqaa eti erana mala, taani ta Sambbataa taappenne etappe gidduwan malaata oottada immaas.

¹³““SHin Israa7eela asai ha bazzuwankka ta bollan makkalidosona. Azazettida ubbau de7uwaa immiya ta wogaadan hemettibookkona; ta higgiaakka menttidosa; ta Sambbataakka daro tunissidosona. Yaatin, taani bazzon ta hanquwaa eta bolli gussada, eta wurssanau qoppaas. ¹⁴SHin taani eta Gibxxeppe kessiyooqaa be7ida kawotettatu sinttan ta sunttai tunennaadan, eta xaissabeikke. ¹⁵Qassi taani eti bazuwan de7ishin, etayyo immido biittaa, maattainne eessai goggiyo biittaa, biitta ubbaappe lo77iya biittaa eta gelissennaadan caaqqaa. ¹⁶Aissi giikko, eti eeqau goinnidi, ta higgiaa ixxido gishshaassa, ta wogaadan hemettibeenna gishshaassanne ta Sambbataakka tunissido gishshaassa. ¹⁷Gidikonne, taani etau qarettido gishshau, bazuwan eta wurssa xaissabeikke.

¹⁸““Eti bazuwan de7ishin, taani eta naata hagaadan yaagaas; ‘Intte aawatu wogaadan hemettoppite; eta higgiaakka naagoppite; woikko eta eeqatun tunoppite. ¹⁹Taani GODAA intte Xoossaa. Ta wogaadan hemettite; ta higgiaakka naagite. ²⁰Taappenne intteppe gidduwan malaata gidana malanne taani GODAA intte Xoossaa gidiyooqaa intte erana mala, Sambbataa hara gallasaappe dummayite’ yaagaas.

²¹““SHin he naatikka ta bollan makkalidosona; azazettiya asa ubbau de7uwaa immiya ta wogaadan hemettibookkona; ta higgiaakka eti naagibookkona; ta Sambbataakka tunissidosona. Yaatin, taani bazzon ta hanquwaa eta bolli gussanau, ta yiilluwaakka eta bolli wurssanau qoppaas. ²²SHin taani ta kushiyaa shiishsha ekkaas. Taani eta Gibxxeppe kessiyooqaa be7ida kawotettatu sinttan ta sunttai tunennaadan, eta xaissabeikke. ²³Qassi eta hara kawotettatussinne hara biittatussi laalanau bazzon caaqqaa. ²⁴Aissi giikko, eti ta wogau azazettennan ixxidosa; ta higgiaakka menttidosa; ta Sambbataa tunissidosonanne bantta aawatu eeqaa amottidosona. ²⁵Hegaadanka, qassi etassi lo77o gidenna wogatanne de7uwaa immenna higgeta immaas. ²⁶Eti bantta yarshshuwan tunanaadan, eti bantta baira naata yarshshanaadan, taani eta yedda bessaas. Taani hegaa oottidoogee eta qaxxayanaassanne taani GODAA gidiyooqaa eta erissanaassa” yaagees’ yaaga.

²⁷“Hegaa gishshau, asa na7au, Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte aawatikka tanan ammanettennan ixxidi, hegan tana cayidosona. ²⁸Taani etau immanau caaqqido biittaa eta ehaas. Etikka xoqqa keraanne irxxa mittaa be7ido wode, etan ubban bantta yarshshuwa yarshshidosona. Eti bantta xuuggiyo yarshshuwan, bantta cuwayiyo ixaanaaninne bantta gussiyu ushshaa yarshshuwan tana hanqetissidosona. ²⁹Yaatin, taani eta,

‘Hagee intte biyo xoqqa sohoi aibee?’ yaagada oichchaas. Hachchi gakkanaassi he sohoi goinniyo xoqqa soho geetetti xeesettees” yaagees’ yaaga.

³⁰“Hegaa gishshau, Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte maizza aawati oottido nagara ubbaa oottidi, aissi inttena tunisseetii? Eta tuna eeqau aissi goinneetii? ³¹Hachchikka hegaala mala imuwaa shiishshiyoo wodenne intte attuma naata taman xuuggidi yarshshiyoo wode, intte eeqan ubban inttena tunisseeta. Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttenan oishettoo? Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Taani inttenan oishettikke. ³²Intte, ‘Nuuni mittaanne shuchchau goinniya hara kawotettatu malanne sa7an de7iya asaa mala gidana’ yaagidi qoppeeta. SHin intte qofai mulekka hanenna.

GODAI Qaxxayeesinne Maarees

³³“Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Taani ta mino qesiyan, ta yeddido kushiyaaninne ta gussido hanquwan intte bolli kawotana. ³⁴Kawotettatu giddoppe taani inttena kessana; intte laalettido biitta ubbaappe ta mino qesiyan, ta yeddido kushiyaaninne ta gussido hanquwan taani inttena shiishshana. ³⁵Taani inttena kawotettatu bazzuwaa giyo bazzuwaa ehaana; ehaada inttena ta sinttan esada, intte bolli pirddana. ³⁶Gibxxe biittaa bazzuwan intte maizza aawatu bolli pirdidoogaadan, hegaadanka intte bolli pirddana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaa odais. ³⁷Taani inttena huuphiyan huuphiyan qoodada gelissana; ta maachchaa intte naaganaadan, taani inttena oottana. ³⁸Makkalanchchatanne nagaranchchata taani intte giddoppe diggana; ha77i eti de7iyo biittaappe taani eta kessana; shin eti Israa7eela biittaa gelennaadan teqqana. Taani GODAA gidiyooqaa intte hegan erana” yaagees.

³⁹“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte ha77i taani odiyooqaa siyennan ixkikko, biidi ubbaikka intte eeqau goinnite. SHin hegaappe guyyiyan, intte imuwaaninne intte eeqan ta geeshsha suntaa tunisekketa. ⁴⁰Ta geeshsha deriyan, xoqqu giida Israa7eela deriyaa bollan intte Israa7eela asai kumettaa taayyo, Ubbaa Haariya GODAAYYO goinnana. Taanikka inttena mokka ekkana; intte yarshshuwaa, intte doorido imuwaanne intte geeshsha imuwaa taani intteppe koyais. ⁴¹Intte laalettido kawotettatu giddoppe taani inttena ehiyo wodenne hara biittatuppe taani inttena shiishshiyoo wode, sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa ekkiiyoogaadan, taani inttena ekkana. Kawotettati xeelishin, taani intte gidon geeshshaa gidiyooqaa erissana. ⁴²Taani kase intte maizza aawatuyyo immana gaada caaqqido Israa7eela biittaa inttena zaarada ehiido wode, taani GODAA gidiyooqaa intte erana. ⁴³Intte intte iita hemetaanne intte tuna oosuwaa intte he sohuwan hassayana; intte oottido iita oosuwaa ubbaa intte sheneta. ⁴⁴Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte iita hemetaadaaninne intte tuna oosuwaadan gidennan, ta suntaa gishshau taani oottiyo wode, taani GODAA gidiyooqaa intte erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiddi yiis.

Neegeeba Pirddaa

⁴⁵GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁴⁶“Laa asa na7au, tohossa baggi simmada xeella; tohossa baggau oda; Neegeeba Woraa bolli hananabaa yoota.

⁴⁷ Neegeeba Woraassi hagaadan yaaga; ‘GODAA qaalaa siya! Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ne gidдон tamaa oittana; he tamai ne irxxa mittaakka ne mela mittaakka ubbaa maana. He eexxiya tamai to7enna; tohossappe biidi, huuphessi gakkanaashin de7iya asaa som77uwaa ubbaa he laoi labana. ⁴⁸ Taani GODAI oittido tama gididiyoogaa asai ubbai be7ana. He tamai to7enna” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

⁴⁹ Yaagin taani zaarada, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, haggaa ta yootanau tana azazoppa. Eti tana, ‘I ubbatoo leemisuwaa odees gidennee?’ yaagidi haasayoosona” yaagaas.

GODAA Bisuwaa

21 GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, ne som77uwaa Yerusalaamekko zaarada, asai goinniyo sohotu bolli qaalaa oda; Israa7eela biittaa bollan hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Taani neeyyo morkke. Taani ta bisuwaa shoohuwaappe shoddada, xillo asaanne iita asaa ubbaa wurssana. ⁴ Taani ta bisuwaa shoddada, huuphessappe tohossa gakkanaashin de7iya asaa ubbaa xaissana. ⁵ Hegan taani GODAI ta bisuwaa a shoohuwaappe shoddidoogaanne guyye zaarennaagaa asai ubbai erana” yaagees’ yaaga.

⁶ “Hegaa gishshau, asa na7au, asai ubbai xeellishin, ne wozanai meqqin, camo yeehuwaa yeekka. ⁷ Eti nena, ‘Aissi yeekkai?’ giidi oichchiyo wode, hagaadan yaaga; ‘Sinttaara yiya iita oduwaassi yeekkais. Wozani ubbai yashshan seerana; kushe ubbai argaacana; eta goobatettai ubbai etappe kichchana; gulbbata ubbaikka kokkorana. He wodee gakkii! I tumu polettana! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaaga” yaagiiddi yiis.

⁸ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁹“Laa asa na7au, hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Bisuwaa! Leefettidanne qucettida bisuwaa! ¹⁰ Siifanau leefettiis. Wolqqanttaadan pholqqu gaanau qucettiis. Ta asai imettida seeraanne qixaatiyaa ubbaa ixido gishshau, haggaa guyyiyan, ooninne ufaittena. ¹¹ Go7ettanau bisoi qucettiis; leefettidinne qucettidi, siifiyaagau imettiis.

¹² ““Laa asa na7au, yeekkanne zilaala! Aissi giikko, he bisoi giigettidoogee ta asaa bollaanne Israa7eela halaqatu ubbaa bollaana. Halaqatikka ta asaara issippe bisuwan haiqqana. Hegaa gishshau, ne tiraa baqqa. ¹³ Taani ta asaa paaccana; eti nagaraa paaxennan ixixikko, ha metoi ubbai eta bolli gakkana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga.

¹⁴ “Ha77ikka asa na7au, hananabaa yoota; ne kushiyaakka baqqa. He wode bisoi naa77a heezza zaaridi shocana; hegeekka daganttiya, woriyaanne siifiya bisuwaa. ¹⁵ Hegee eta wozanai seeranaadaaninne etappe daroti haiqqanaadan ootana. Bisoi wolqqanttaadan pholqqu gees; siifanau qucettiis. ¹⁶ Nenoo, qara bisuwau, ushachchaanne haddirssau, ne simmido baggaa ubbaa busakka. ¹⁷ Taanikka qassi ta kushiya baqqana; ta hanqqoikka dochchana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagiiddi yiis.

Baabiloone Kawuwaa Bisuwaa

¹⁸ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁹“Laa asa na7au, Baabiloone kawuwaa bisoi yiyo naa77u ogetun malaataa wotta. Naa77u ogetikka issi biit-taappe dendoosona. Naa77u ogeti gaittiyo balla ogiyan malaata gidiya tuussaa essa. ²⁰ Issi ogiyan de7iya malaatai Raaba giyo Amoonatu katamaa biyoosaa malaa-tees; hinkkoi qassi Yihudan gimbettida Yerusalaame katamaa biyoosaa malaatees. ²¹ Baabiloone kawoi ogeti gaittiyo ballan, malaata tuussatu matan eqqana. I auggaa ogiyaa baanaakko eranau, wonddafiyaa zubbeta saamaa yeggana; ba eeqatuura zorettana; mehiyaa maracciyaakka xeellana. ²² Hegaadan oottin, Yerusalaame efiya ogee saaman kiyana. He saamai kawoi biidi, qatuwaa laaliyoobata giigissanaadan, olaa waasuwa waassanaadan, ceequwaa ceeqettanaadan, qatuwaa laaliyoobata dirssaa penggetukko shiishshanaadaaninne biittaa keelidi, gimbbiyaara gattidi did-diqanaadan, ayyo odana. ²³ Yerusalaame asai Baabiloone kawuwaara maaccettido gishshau, hagee bantta bolli gakkees giidi qoppibookkona. SHin Baabiloone kawoi eta eta nagaraa hassayissidi, omooduwau efaana.

²⁴ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Intte nagarai qonccii; intte mooranchcha asa gidiyooгаа asai ubbai erees; intte oosoi intte nagaranchcha gidiyooгаа bessees. Hegaa gishshau, intte mooroi hassayettana; inttekka intte morkkiyau aadhdhidi imettana’ yaagees.

²⁵ “Nenoo iitanne tuna gidida Israa7eela halaqau, ne wursetta pirddaa gallassai gakkiiis. ²⁶ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Ne huuphiyaappe kallachchaa dentta; ne huuphiyan xaaxidoogaakka qaara. Hagaappe sinttanau kaseegaadan hananabi baawa; ziqqi giidaagee xoqqu gaana; xoqqu giidaageekka ziqqi gaana. ²⁷ Bashshaa! Bashshaa! Taani ha katamaa bashshana! Pirddiyo maatai de7iyoogee yaana gakkanaashin, ha katamai naa77antto keexettenna. I yiyo wode taani ayyo aattada immana’ yaagees.

²⁸ “Laa asa na7au, hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Israa7eela cayiya Amoonatuyyo Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Bisuwaa! Bisoi siifanau shoohuwaappe shodettiis; wurssanaunne wolqqanttaadan pholqqu gaanau qucettiis. ²⁹ Intte be7iyo ajjuutai worddo; intte yootiyo hiraagaakka worddo. Intte iitanne tuna asa; intte wursetta pirddaa gallassai gakkiiis. Intte qooriyan bisoi wodhdhana hanees. ³⁰ Bisuwaa shoohuwau zaarite. Intte merettido sohuwan, intte yelettido biittan taani intte bolli pirddana. ³¹ Taani ta hanquwaa intte bolli gussana; ta hanquwaa tamai intte bolli eexxi kiyana. Taani inttena bashshiyooگان loohida, meqetti bainna asatuyyo aatta immana. ³² Intte tamaassi eettiyo mitta gidana; intte suuttai intte biittan gukkana; intte naa77antto hassayettekketa. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Yerusalaame Nagaraa

22 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, suuttaa gussiyaageeti kumido katamaa bolli pirddanau giigadii? Yaatikko, i oot-tido tuna ooso ubbaa ayyo yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni daro asaa suuttaa gussido gishshaunne eequ goinniyoogan nena tunissido gishshau, ne wodee yiis. ⁴ Neeni gussido suuttan mooranchcha gidadasa; ne medhdhido eeqankka tunadasa. Yaatin, ne pirddaa gallassai matattiis; ne

wursettaa laittaikka gakkiiis. Hegaa gishshau, taani nena kawotettatussi baceessiyoo-banne hara biittatusikka qilliicciyoobaa kessana. ⁵Nenoo, suntti moorettidonne shabbirettida katamau, mataaninne haahuwan de7iyaageeti nena qilliiccana.

⁶““Ne gidдон de7iya Israa7eela halaqati ubbati suuttaa gussanau bantta wolqaa ai keena go7ettiyaakko be7a. ⁷Ne gidдон de7iyaageeti bantta aawaanne bantta aayyiyo bonchchokkona; eti betetakka huqunnidosona; am77etanne aawu aaya baina naata naaqqoosona. ⁸Eti ta geeshsha miishshata karoosonanne ta Sambbataakka tunissoosona. ⁹Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti harata worissanau wordduwaa yootoosona; haraati deriyaa bolli de7iya eequ goinniyo sohotun moosona; qassi haraati maccaasaara shaaramuxoosona. ¹⁰Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti ba aawaa machcheera zin77oosona; haraati qassi kushe qitai yiido maccaaseera wolqan gaittoosona. ¹¹Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti ba shooruwaa machcheera zin77oosona; ba na7aa machcheera zin77oosona; ba aawaa na7ee, ba michcheera zin77oosona. ¹²Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti miishshaa ekkidi, shemppuwaa woroosona; haraati bantta miishshaa dichchau immoosonanne, bantta shooruwaa miishshaa yashissidi ekkoosona. Qassi intte tana mulekka dogideta. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹³““Ne gidдон de7iya asai bessenna miishshaa ekkiyo gishshaunne shemppuwaa woriyo gishshau, taani hanquwan ta kushiya baqqana. ¹⁴Taani nena qaxxayyo gallassi ne goobatetta nenaara de7anee? Woikko ne kushee mino gidanee? Taani GODAI haggaa yootaas; taani yootidoogaa taanikka oottana. ¹⁵Taani ne asaa kawotettatu giddooninne hara biittatu gidдон laalana; ne tunatettaakka taani ne bol-lappe xaissana. ¹⁶Hara kawotettatu sinttan neeni kauyyana; shin taani GODAA gididiyoogaa neeni erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

GODAA Tamai Geeshshees

¹⁷Hegaappe guyyian, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁸“Laa asa na7au, Israa7eela asai ainne pattenna toce mala; eti ubbaikka biraa seerissidi killis-siyo wode, toce gididi attiya nahaase, qorqoro, biratanne irssaase mala. ¹⁹Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Intte ubbaikka toce mala gidido gishshau, taani inttena ubbaikka Yerusalaame giddo shiishshana. ²⁰Asai biraa, nahaasiyaa, birataa, irssaasiyaanne qorqqoruwaa tamaa coociyaakko shiishshidi seerissiyooagaan, taani ta hanquwaaninne ta yiilluwan inttena shiishshada, kamaa gidдон seerissana. ²¹Taani inttena shiishshada, ta hanquwaa tamaa intte bolli womppiinin, intte hegan seerana. ²²Birai coociyan seeriyooagaan, intte Yerusalaamen seerana. He wode taani GODAI ta hanquwaa intte bolli gussidoogaa intte erana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

Israa7eela Asaa Kaalettiyaageetu Nagaraa

²³GODAA qaalai taakko zaaridikka hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁴“Laa asa na7au, eta biittai tunido gishshau, ta hanquwan irai bukkennaadan diggada, taani Israa7eela asaa qaxxayanau haniyoogaa etau yoota. ²⁵Eta halaqati ba wori-dobaa gudiiddi mentterettiya gaammo mala; eti asaa woroosona; miishshaa gidin, hara buquraa gidin, ubbaa banttau ekkoosona; eti daro maccaasaa am77e kessidosona. ²⁶Qeeseti ta higgiiyaa menttidosona; ta geeshshabaakka tunissidosona.

Geeshsaanne tunaa shaakkokkona; qassi geeshshaappenne tunaappe gidduwan de7iya dummatettaa tamarissokkona; ta Sambbataa bonchchokkona. Hegaappe dendidagaan, taani Israa7eela asaa giddon bonchchettabeikke. ²⁷ A giddon de7iya halaqati bantta woridobaa duuterettiya waggireellotu mala; eti banttau duretanau asaa woroosona. ²⁸ Yerusalaame kataman de7iya hananabaa yootiyaageeti godaa nooraa tiyiya asadan, worddo ajjuutaa be7iyooogaaninne worddo hiraagaa yootiyoogan, eta nagaraa genttoosona. GODAI yootennan de7ishin, 'Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees' yaagoosona. ²⁹ He biittaa asati bonqqoosona; hiyyeesatanne metootanchchata huqunnoosona; eti betetakka yashissidi, miishshaa ekkidi, likke pirddaa diggoosona.

³⁰ "Taani biittaa xaissennaadan, eta giddon dirssaa gimbee kolettido baggaara eqqidi naagiya issi asa koyaas; shin oonanne demmabeikke. ³¹ Hegaa gishshau, ta hanquuwaa eta bolli gussana; taani ta hanquuwaa taman eta xaissana; taani eti ootido oosuwaana eta bolli zaarana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais" yaagiiddi yiis.

Naa77u Shaaramuxiya Michchetu Leemisuwaa

23 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² "Laa asa na7au, issi aayeepe yelettida naa77u maccaasati de7oosona. ³ Eti Gibxxen de7iiddi, bantta yelagatettaappekka doommidi, shaaramuxa gididosona. He biittan eta xanttan atumaasai kaa7iis; eta geela7otettaikka eketiis. ⁴ Etappe bairee sunntai Ohoolo; qassi i michchee kaalee sunntai Ohoolibo. Eta naa77aakka taani machchin, taayyo attumanne macca naata yelidosona. Ohoola Samaariyo; Ohooliba qassi Yerusalaamo.

⁵ "Ohoola taayyo machcho gidada de7aiddakka shaaramuxaasu; a bana laggettiya Asoore wotaaddarata minttada siiqaasu. ⁶ Eti salo milatiya maayuwaa maayida olanchchata, biittaa haariyaageetanne ola gadaawata; eti ubbaikka amoyiya, yelaga attumaasatanne paraa toggiya paraasata. ⁷ A bana shaaramuxa oottada, ubbaappe lo77iya Asoore attumaasatuyyo immaasu. I shaaramuxatettaa Asoore biittaa eeqatussi goinnada, tunanaadan o oottiis. ⁸ A Gibxxen doommido shaaramuxatettaa ha77ikka aggabeikku; i yelagatettaappe doommidi, attumaasati i xanttaa kaa7oosonanne iira shaaramuxoosona.

⁹ "Hegaa gishshau, a minttada siiqiyo Asoore biittaa laggettotuyyo taani o aattada immaas. ¹⁰ Eti o qaaridi kalloyidosona; i attumanne macca naata omooddi oiqqidosona; okka bisuwan woridosona. Bana gakkida pirddaa gaasuwan, maccaasatu giddon qilliicciyoobaa gidaasu.

¹¹ "I michchiyaa Ohooliba haggaa be7aasu; be7ikkonne a ba amuwaaninne ba shaaramuxan ba michcheeppe tunaa daraasu. ¹² Akka qassi Asoore biittaa haariyaageeta, ola gadaawata, lo77o maayuwaa maayida olanchchatanne paraa toggiya paraasata, ubbatikka amoyiya, yelaga asata minttada siiqaasu. ¹³ Akka bana tunissidoogaa be7aas; eti naa77aikka issi ogiyaa boosona.

¹⁴ "A ba shaaramuxatettaa yaa darissaasu; a attumaasatu misilee godaa bollan, zo7o qalamiyan meretti uttidaagaa be7aasu. ¹⁵ Eti bantta xeessan zinnaariyaa gixxiidaageetanne bantta huuphiyanka lo77iya carqqiyaa xaaxidaageeta. Eti ubbaikka Baabiloone biittaa halaqata milatoosona. ¹⁶ A eta misileta be7osaarakka daro siiqada, eta xeeaganau Baabiloone biitti asa kiittaasu. ¹⁷ Yaatin, Baabilooneti ikko yiidi, iira shaaramuxidi, o tunissidosona. Tunidoogaappe guyyiyan, a etakka shenetada,

wora simmaasu. ¹⁸ A ba shaaramuxatettaa qoncciyaa oottido wodenne ba kalluwaa qaara bessido wode, taani i michcheeppe wora simmidoogaadan, ippekka shenetada wora simmaas. ¹⁹ SHin a Gibxxen shaaramuxa gidada de7iyo, ba yelagatettaa wodiya haassayada, ba shaaramuxaa kaseegaappe yaa darissaasu. ²⁰ Eta attumatettaa hariyaagaa mala, etappe kiyiyya zerettaikka paraagaa mala gidido ba laggettota minttada siiqaasu. ²¹ (Nenoo, Ohoolibee, ne yelagatettaa wode, attumaageeti ne xanttan kaa7ishin, ne geela7otettaakka ekkishin, neeni polido shaaramuxatettaa zaaradakka ha77i oottanau amottaasa.)

GODAI Naa77u Michchetu Bolli Pirddiis

²² “Hegaa gishshau, Ohoolibee, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani ne laggettota, he neeni shenetada wora simmidoogeeta ne bolli denttana; taani eta ne bolli ubbasaara ehaana. ²³ Etikka Baabiloonetanne Kaladaaweta ubbaa, Paqooda, SHoo7anne Qo7aana attumaasata, Asooreta ubbaa, amoyiyya yelaga asata, biittaa haariyaageeta, ola gadaawata, olanchchata, halaqatanne paraa toggiya paraasata. ²⁴ Eti ola paraa gaaretuura, caana gaaretuuranne daro olanchchatuura huuphessa baggaappe intte bolli yaana. Eti wogga gonnalliyaanne qeeri gonnalliyya oiqqidi, birata qophiyaa wottidi, ne yuushuwan salppana. Taani nena etan pirddissana; etikka nena bantta wogaadan pirddana. ²⁵ Taani hanquuwaa ne bolli yeddana; etikka nenaara hanquuwaa suuluwan gaittana. Eti ne siiriyaanne ne haittaa qanxxana; neeppe attidaageetikka bisuwan busakettana. Eti ne attuma naatanne ne macca naata oiqqana; neeppe attidaageetakka taman xuuggana. ²⁶ Eti ne maayo ubbaa neeppe qaari ekkana; ne alleeqo ubbaakka neeppe kessi ekkana. ²⁷ Hegaadan oottada, neeni Gibxxeppe ehiido shaaramuxatettaa qaaqqaanne ne shaaramuxatettaa ubbaa taani nena agissana. Neeni naa77antto Gibxxetu eeqa misileta xoqqu gaada xeellennaadan, woikko eta haassayennaadan, taani nena oottana’ yaagees.

²⁸ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani nena neeni ixxyooggetuyyo, neeni shenetada, etappe wora simmidooggetuyyo aattada immana. ²⁹ Eti nena ixxananne neeni daafurada demmidobaa bonqqirggidi, nena kallo xiire ashshana. Ne shaaramuxatettaa pokkoi qonccanaadan oottana. Ne ziitainne ne shaaramuxatettaa amoi, ³⁰ haggaa ne bolli ehiis. Aissi giikko, neeni kawotettatuura shaaramuxadasa; eta eeqatun nena tunissadasa. ³¹ Ne michchiyya biido ogiyaa neenikka baadasa. Hegaa gishshau, nenakka taani i xuu7aa ushshana’ yaagees.

³² “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni ne michchee xuu7aappe uyana; he xuu7aikka gitanne cin77a. I tigin, daruwaa ekkiyo gishshau, ne bolli qiriyaanne miichchaa ehaana. ³³ Neeni mattuwaa jiilaawananne azzanana. Hegee he ne michchee Samaaree xuu7ai dagamaanne bashshaa xuu7aa. ³⁴ Ne a cinggada uyana; uyada xuu7aakka menttana; menttido kon77ankka ne xanttaa gaarana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees.

³⁵ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni tana dogido gishshaunne taayyo zokkuwaa zaarido gishshau, neeni ne ziitaanne ne shaaramuxuwaa waagaa ekkana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

³⁶ GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, Ohooli bollinne Ohoolibi bolli pirdduutee? Pirddikko, eti oottido tuna oosuwaa etayyo oda. ³⁷ Eti naa77aikka shaaramuxidosonanne shemppuwaa woridosona. Eti bantta eeqau goinnidosona. Harai attin, eti taayyo yelido bantta attuma naatakka bantta eeqatuyyo quma oottidi

yarshshidosona. ³⁸Hegaappekka harabaa eti ta bolli oottidosona; eti ta Beeta Maqidasiyaa tunissidosona; ta Sambbataakka shaaridosona. ³⁹Eti bantta naata eeqatussi yarshshido gallassi, he gallassi eti ta Beeta Maqidasiyaa gelidi tunissidosona. Eti ta keettan oottidoogee hгаа.

⁴⁰“Hegaadanka qassi, eti haahosaappe attumaasati yaanaadan, asa kiittidosona; kiittin etikka yiidosona. Yin intte naa77u michcheti intte bollaa meecettideta; intte aifiyaakka qalamiyaa tiyideta; alleequwaakka wottideta. ⁴¹Xaraphpheezei sinttan de7iyo lo77o arssaa bolli uttideta; intte he xaraphpheezaa bollan ta ixanaanne ta wogaraa zaitiyaa wottideta. ⁴²Hirggi bainna asaa cenggurssai intte achchan siyetees; mattottidaageetikka maari bainna asaara bazzoppe yiidosona. Yiidi intte kushiyan sagaayota wottidosona; qassi lo77iya kallachchataakka intte huuphiyan goxxidosona.

⁴³“Taani ta wozanan, ‘Hageeti attumaasati ha bollai wuriichchido maccaasatuura shaaramuxana giidi haniyoonaa?’ yaagaas. ⁴⁴Attumaasai shaaramuxeera shaaramuxiyoogaadan, eti etaara shaaramuxidosona. Ee, eti he shaaramuxanau qaaqqatiya Ohooliiranne Ohoolibiira shaaramuxidosona. ⁴⁵Eti shaaramuxa gidiyo gishshaunne shemppuwaa woriyo gishshau, xillo asati shaaramuxatu bollinne shemppuwaa woriyaageetu bolli pirddiyo pirddaa eta bolli pirddoosona” yaagiis.

⁴⁶Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Eta shabbiriyaanne etabaa bonqqiya asata denttetta ekkada ya. ⁴⁷Ha shabbiriya asati yiidi, eta shuchchan caddonanne bisuwan busakkona; eti eta attumanne macca naata worona; eta keettaakka taman xuuggona. ⁴⁸Maccaasai ubbai inttena qullennaadan duuttanau, taani biitta ubbaappe shaaramuxatettaa xaissana. ⁴⁹Intte naa77u michcheti intte shaaramuxatettaa qixaatiyaanne eeqatussi intte goinnido nagaraa waagaa ekkana. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyoogaa intte hegan erana” yaagees.

Disttiyaa Leemisuwaa

24 Nuuni omoodettido uddufuntta laittan, tammannta aginan, tammannta gallassan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, hгаа hachchi gallassaa mazggafan xaafa. Aissi giikko, Baabiloone kawoi Yerusalaame dooddidoi hachcha. ³Ha makkalanchcha asaayyo ha leemisuwaa oda; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nahaasiyaa disttiyaa taman wottada, haattaa an tiga. ⁴Yaadata gedaanne anggaasuwaa milatiya lo77o ashuwaa ubbaa muxada, an yegga; lo77o meqettaakka qanxxeretada, an kunnta. ⁵Hegaassi neeni ekkana dorssai wudiyaappe doorettidaagaa gido. Mittaa disttiyaappe garssaara korada, ashuwaakka meqettaakka ka77ana gakkanaashin doissa” yaagees’ yaagada oda.

⁶“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Suuttaa gussiyaageetu katameeyyo aayye7ana! SHiyidi mulekka geeyennan ixida nahaase disttiyaa mala a gidaasu. I gidдон de7iya muxettida ashuwaa ubbaa doorennan, gaittaagaa gaittaagaa kessada wurssa.

⁷“Aissi giikko, he katamiyaa worido asaa suuttai hanno gakkanaashinkka in de7ees; suuttaa gussaidda, baanan kammanau biittan gussennan, aibinne kammena zaallaa bollan gussaasu. ⁸Haluwaa kiyana, ta hanquuwaa denttettanaadan, i kamettenna mala, a gussido suuttaa taani zaallaa bollan wottaas’ yaagees.

⁹“Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Suuttaa gussiya katameeyyo aayye7ana! Taanikka mittaa kechi guuppana. ¹⁰Hegaa gishshau, daro

mittaa wotta; tamaakka eetta. Ashuwaa loittada doissa; cambbaakka mal77etta; meqettai xuugetto. ¹¹I suullidi michchin, a bollan de7iya nahaaseekka bonqqin, a bollan de7iya qitai seeranaadaaninne a bollan de7iya shiyai xuugetti xayanaadan, mela disttiyaa tamaa bonquwaa bolli wotta. ¹²He daafurai ubbai coo mela gidiiis; a bollan de7iya daro shiyai harai atto, tamankka kichchibeenna. ¹³Bii Yerusalaamee, hegee shiyai ne shaaramuxatettaa leemiso. Taani nena geeshshanau daafurinkka, neeni ne tunatettaappe geeyennan ixido gishshau, ne bollan ta hanqqoi wurana gakkanaashin, neeni naa77antto geeyakka. ¹⁴Taani GODAI haggaa yootaas; hagee hanana. Taani guyye simmikke; qarettikke; ta qofaa laammikke. Ne ogiyaadaaninne ne oosuwaadan, taani nena pirddana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees" yaagiiddi yiis.

Hizqqeela Machchiyaa Haiqqaasu

¹⁵GODAA qaalai qassikka taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁶"Laa asa na7au, neeni siiqiyoonne ne aifiyau lo77iya ne machchiy taani issi kuttan woraagana. Hegan kayyottoppa, yeekkoppa afuxxoppa. ¹⁷Oola, shin ne ooliyaa asi siyoppo; haiqqidabau kayyottoppa. Neeni ne huuphiyan xaaxiyooqaa xaaxa; ne gediyanikka caammaa wotta. Ne doonaa kammoppa; shochchaakka mooppa" yaagiiddi yiis.

¹⁸Yaagin maallado taani asaasi yootaas; he galla omarssi ta keettaayyiyaa haiqqaasu. Wonttetta gallassi maallado GODAI tana azazidoogaadan oottaas. ¹⁹Yaatin, asai tana, "Ha neeni oottiyoogaayyo birshshettai aibakko nuussi aissi yootikkii?" yaagidi oichchiis.

²⁰Oichchin taani etayyo hagaadan yaagada zaaraas; "GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²¹'Israa7eela asaa hagaadan yaaga; "Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; 'Intte ceeqettiyo, intte aifiyaa lo77iyaanne intte shempoi amottiyo ta Beeta Maqidasiyaa taani tunissana hanais. Intte guyye ashshido intte attuma naatinne intte macca naati bisuwan wurana. ²²He wode taani ootidoogaadan, inttekka oottana. Intte doonaa kammekketa; shochchaakka meekketa. ²³Intte huuphiyaa xaaxeeta; intte gediyan caammaa wotteeta. Kayyottekketa woikko yeekkeketa. SHin intte intte nagaraa gaasuwan gilqqananne issoi is-suwaayyo oolana. ²⁴He wodiyan Hizqqeeli intteyyo malaata gidana; ubbabaakka i ootidoogaadan, intte oottana. Hagee haniyo wode, taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyooqaa intte erana' yaagees" yaaga.

²⁵"GODAI tana hagaadan yaagiis; "Laa asa na7au, taani eta ufaissaanne bonchchuwaa, eta aifiyau lo77iyaabaanne eta wozanai amottiyoobaa, qassi eta attuma naatanne eta macca naata etappe wotta ekkana. ²⁶He gallassi neeyyo woriyaa odanau issi kessi ekkidi attida asi yaana. ²⁷He gallassi ne doonai dooyettana; neenikka aara haasayana; naa77antto duude kiyakka. Hegaadan hanada, neeni asaayyo malaata gidana. Taani GODAA gidiyooqaa eti hegan erana" yaagiis' yaagiiddi yiis" yaagaas.

Amoonatu Bolli Odettida Hiraagaa

25 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²"Laa asa na7au, ne som77uwaa Amoonaa biittaakko zaarada, Amoonatu bolli hananabaa yoota. ³Hagaadan yaaga; "Ubbaa Haariya GODAA qaalaa siyite. Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; "Intte ta Beeta Maqidasee tuniyo wode, Israa7eela biittai baises

attiyo wodenne Yihudaa asai omooduwau biyo wode, ‘Hashshu!’ giido gishshau, ⁴ taani inttena arshsho bagga biittaa asaassi laata oottada immana. Yaatobare eti intte gidдон kambbiyaa keexxana; keexxidi de7ana. Intte maana teeraa eti maana; intte maattaakka eti uyana. ⁵ Taani Raaba katamaa gaameelati heemettiyo soho kessana; Amoonatu katamataikka dorssaa wudee allaxxiyo soho oottana. Taani GODAA gidiyooḡaa intte hegan erana” yaagees.

⁶ “‘Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte Israa7eela bashshan kushiyaa baqqido gishshau, guppido gishshaunne ufaittido gishshau, ⁷ taani intte bolli ta kushiyaa yeddaas. Inttena kawotettatussi omoodo oottada immana. Taani inttena asaappe shaakkana; kawotettatu gidḡoppekka xaissana. Taani GODAA gidiyooḡaa intte hegan erana” yaagees.

Moo7aaba Biittaa Bolli Odettida Hiraagaa

⁸ “‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Moo7aabinne Eedoomi, ‘Be7ite, Yihudai hara kawotettatukka mala’ yaagido gishshau, ⁹ taani Moo7aaba biittaa bollan woraajjana; woraajjada a zawa naagiya, Beeti-Yashimoota, Ba7aali-Ma7oonanne Qiriyaataima geetettiya, erettida katamata xaissana. ¹⁰ Hagaappe sinttanau Amoonaturakka gujjada, eti kawotettatu gidдон hassayettennaadan, taani eta arshsho bagga biittaaappe yiida asatuyyo aattada immana. ¹¹ Taani Moo7aaba pirddana. Taani GODAA gidiyooḡaa eti hegan erana” yaagees.

Eedooma Biittaa Bolli Odettida Hiraagaa

¹² “‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Eedoomati Yihudaa bolli haluwaa kiyido gishshaunne daro moorido gishshau, ¹³ taani Ubbaa Haariya GODAI ta kushiyaa Eedooma bolli yeddana. Yeddada an de7iya asaanne mehiyaa mule xaissana; xaissada baisa kessana. Temaana katamaappe biidi, Dadaana katamaa gakkanaashin, eti bisuwan busakettana. ¹⁴ Taani Eedoomayyo ta asaa Israa7eela baggaara haluwaa kiyana. Israa7eelati eta bolli ta hanqquwaanne ta yiilluwaa keenaa oottana. Taani haluwaa kiyidoogaa eti erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Pilisxeematu Bolli Odettida Hiraagaa

¹⁵ “‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Pilisxeemati bantta wozanaa iitatettan haluwaa kiyido gishshaunne aqida lancciyen Yihudaa xaissanau koyido gishshau, ¹⁶ taani ta kushiyaa Pilisxeematu bolli yeddana. Yeddada taani etanne abbaa doonan attidaageeta ubbaa xaissana. ¹⁷ Taani etau gita haluwaa kiyana; ta hanqquwan eta qaxxayana. Taani etayyo haluwaa kiyiyo wode, taani GODAA gidiyooḡaa eti erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Xiirsoo Katamaa Bolli Odettida Hiraagaa

26 Nuuni omoodettido tammanne isiinintta laittan, aginaayyo koiro gallassan, GODAA qalal taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Xiirsoo katamaa asai ufaittidi, ‘Yerusalaamee kunddiis; a zal7iyaa wolqqaikka xayis. I laalettidi xayido gishshau, hagaappe sinttan nuuni doretana’ yaagoosona. ³ Heggaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Nenoo, Xiirsoo katamau, taani neeyyo morkke. Abbaa beetai yiyoogaadan, taani daro kawotettata ne bol-

lan ehaana. ⁴Eti ne dirssaa gimbbiyaa qolana; ne miixaakka laalana. Taani nena biitta ubbaa qucci efirggin, kallo de7iya zaalla oottana. ⁵Yaatabare neeni asati bantta moliyaa gitiyaa melissanau micciyo soho gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. Hara kawotettati Xiirsoosa katamaa bonqqana. ⁶Waannatiya biittan de7iya qeeri katamata bisuwan wurssana. Taani GODAA gidiyoogaa eti hegan erana' yaagees.

⁷“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Xiirsoosa bolli olaa denttana mala, kawotuyyo kawo gidiya Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora taani huuphessa baggappe ehaana; a taani paratuura, paraa gaaretuura, paraasatuuranne daro olanchchatuura ehaana. ⁸Eti waannatiya biittan qeeri katamata bisuwan wurssana; eti nena dooddidi, ne dirssaa gimbbiyaara gattidi, biittaa diddiqana. Yaatidi bantta gondalliyaa ne bolli denttana. ⁹Dirssaa gimmbeta dom77idi laaliyo miishshan dirssaa gimbbiyaa mentterettana; bantta ola miishshankka ne adussa gimmbeta laalana. ¹⁰A parati daro gidiyo gishshau, eti denttiyo baanai nena kammana. Paratinne paratu gaareti laalettida katamaa dirssaa penggiyaa geliyoogaadan, geliyo wode, eti sissiyoo caagettainne giirettai ne dirssaa gimbbiyaa qaattana. ¹¹Eta parati ne gidдон de7iya ogeta ubbaa yedhdhana. Ne asaakka bisuwan wurssana; ne wolqqaama tuussatikka sa7an kunddana. ¹²Baabilooneti ne aquwaanne ne zal77iyo miishshata bonqqana. Ne dirssaa gimmbetanne ne lo77o keettata ubbaa qolana; qolidi he shuchchaa, he mittaanne he laalettida burcce ubbaa efiidi, abban olana. ¹³Ne mal77o yettaa taani teqqana; ne diittaa cenggurssaikka naa77antto siyettenna. ¹⁴Taani nena kallo de7iya zaalla oottana; qassi neeni asati bantta moliyaa gitiyaa melissanau micciyo soho gidana. Taani GODAI haggaa yootido gishshau, neeni naa77antto keexettakka. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees.

¹⁵“Ubbaa Haariya GODAI Xiirsoosa katamaayyo hagaadan yaagees; ‘Ne morkketi ne bollan woraajjiyo wode, abbaa doona biittatun de7iya asati ne asai siiffettiiddi guurummiyo guurunttaa siyidi, yashshau kokkorana. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, abbaa doona biittatun de7iya kawoti bantta araataappe wodhdhana. Bantta qumaashshaanne kushiyan sikkidi alleeqissido bantta maayuwaa qaarana; qaaridi yashshau kokkoriiddi, biittan uttana. Ne bolli gakkida metuwaa qoppiiddi, eti daro shabbirettana; kokkorssaikka eta aggennan ixkana. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, eti neeyyo hagaadan yaagidi zilaalana;

“Aayyee, erettida katamau, abbaa gidдон

wolqqaamiya asati de7iyo katamau, neeni waana laalettadii!

Neeninne ne gidдон de7ida asati

abbaa lanqqiyan de7iya asaa ubbaa yashssideta shin!

¹⁸Neeni kunddiyo gallassi

haruuroti kokkoridosona.

Abbaa gidдон de7iya haruuroti

ne wulettan dagammidosona”

yaagana’ yaagees.

¹⁹“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Ha77i asi de7enna katamatudan, taani nena baisa kessana. Qassi taani ciimma abbaa ne bollan ehin, he daro haattai nena kammana. ²⁰He wode taani nena duge ciimma ollau biyaageetuura issippe, adussa wodiyaappe kase haiqqida asatukko duge yeggana. Neeni biittaappe garssan, beni moogettida burcceti de7iyoosan, ciimma ollau biyaageetuura issippe

de7anaadan, taani nena oottana. Neeni naa77antto asi de7iyo katama kiyakka; paxa de7iyaageetu biittanka simmada, ne sohuwaa oiqqakka. ²¹Taani ne wurssettaa daganttiya wurssetta oottana; neeni naa77antto mulekka de7akka. Asi nena koyana; shin neeni naa77antto mulekka beettakka. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees' yaagiiddi yiis.

Xiirrosassi Kessido Zilaassaa

27 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Xiirrosassi zilaala. ³Abbaa doonan de7iyaanne abbaa doona daro biittatun de7iya asaara zal77iya, he katamaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo Xiirrosaa, neeni, ‘Taani puulan wotoi bainna kumetta’ yaagada otorettadasa. ⁴Ne zawai abbaa gul77aana; nena keexxiyaageeti nena lo77o markkabedan oottidi keexxidosona. ⁵Ne sanqqaa Saniira giyo sohuwaappe qanxxido xiiddan oottidosona; ne markkabiya tuussaa Liibaanoosappe yiida zigaappe giigissidosona. ⁶Markkabiya soldissanau haattaa guyye pushakkiya ne mooqeta Baasaane ettaappe oottidosona; ne wuigiya Qophphiroosappe yiida dumma xiiddaa sanqqan oottidosona; he wuigee danggarssaa zaaliyan alleeqettiis. ⁷Ne sharai banddiraadan haahuwan beettana mala, kushiyan sikkidi alleeqissido Gibxxetu liinuwaappe oosettidaagaa; nena goolloyiyoobatikka Eliisha haruuruwaappe yiida, salo milatiyaanne ochchaa teeraa milatiya carqqiyaappe oosettidaageeta. ⁸Ne markkabiya soldissiyaageeti Sidoonanne Ariwaada geetettiya katamatuppe yiidaageeta; ne markkabiya laaggiyaageeti loohida ne asata. ⁹Markkabiya gidдон za77idasaa shiddiyaageeti Gebaalappe yiida cimatanne eranchcha asata; abban biya markkabe ubban de7iya oosanchchati ne suuqiyaappe shammoosona.

¹⁰““Parsseppe, Lidiyaappenne Liibiyaappe yiida olanchchati ne olanchchata maaddidi olettidosona; bantta gondalliyaanne bantta ola qophiyaa ne gidдон kaqqidosona; kaqqidi eti nena bonchchissidaageeta. ¹¹Ariwaadepenne Heleekappe yiida olanchchati ne dirssaa gimbbiyan naagoosona; Gamaadappe yiida asati ne adussa gimbbiyan naagoosona. Eti bantta gondalliya ne gimbbiyya yuushuwan kaqqidosona; neeni puulan wotoi bainna kumetta gidanaadan oottidaageeti eta.

¹²““Ne duretettaa daruwaa gaasuwan Tarsseesi nenaara zal77iis; i biraa, birataa, qorqqoruwaanne irssaasiyaa immidi, ne miishshaara laammiis. ¹³Giriikee, Tubaalinne Mesheki nenaara zal77idosona; ailletanne nahaasiyaa birataappe oosettida miishshaa immidi, ne miishshaara laammidosona. ¹⁴Beeti-Togarmmi toggiyo parata, ola paratanne baluqota immidi, ne miishshaara laammiis. ¹⁵Rooda biittaa asai nenaara zal77iis; qassi abbaa doona biittatun de7iya asai danggarssaa zaaliyaanne zophphiyaa giyo mittaa ehiidi, neeyyo qanxxiis.

¹⁶““Ne duretettaa daruwaa gaasuwan, Sooriyaa asatikka nenaara zal77idosona; eti maata milatiya inqquwaa, zo7o inqquwaa, yeleelluwaappe oosettida alleequuwaa, ochchaa teeraa milatiya carqqiyaa, lee7e liinuwaanne alleequuwaa sikkido maayuwa immidi, ne miishshaara laammidosona. ¹⁷Yihudaanne Israa7eela asati nenaara zal77idosona; eti gisttiyaa, mal77o komppuwaa, eessaa, zaitiyaanne balasaame giyo xaliyaa immidi, ne miishshaara laammidosona. ¹⁸⁻¹⁹Ne duretettaa daruwaa gaasuwaaninne ne shiishshido dumma dumma miishshatu gaasuwan Damasqqo asati nenaara zal77idosona; eti Helbboona woiniyaa eessaanne Saa-

hoora dorssaa ikisiyaa immidi, ne miishshaara laammidosona. Hegaadanka qassi, qoxxido birataanne dumma dumma qimameta neeyyo immidi laammidosona.

²⁰ “Dadaana asati kooraa gilaasiyaa ehiidi zal77idosona. ²¹ Arabatinne Qeedaare biittaa halaqati ubbai ne zal77e miishshaassi dorssa marata, dorssa orggetanne deeshshata ehiidi zal77idosona. ²² Saabanne Raa7ima zal77anchchati inqquwaa, worqaanne lo77o doorettida qimameta immidi, ne miishshaara laammidosona. ²³ Kaaraane, Kaneeha, Edene, Asoorene Kilimmaada geetettiya katamati ubbai nenaara zal77idosona. ²⁴ Eti lo77o maayota, salo milatiya maayuwaa, alleequwaa sikkido maayuwaa, gazza minxxaafeta, loitti dooqqido baqettaanne wodoruwaa immidi, ne miishshaara laammidosona.

²⁵ “Ne miishshati zal77anchchatu gita markkabetun caanettidi biidosona. Neenikka darobai caanettin kumada, abbaa bolla biya markkabe mala gidadasa. ²⁶ Ne markkabiya solddissiyaageeti nena ekkidi, abbaa giddo ginaa efidosona; shin arshsho carkkoi nena abbaayyo giddo ginan mentterettiis. ²⁷ Neeni meqerettido gallassi ne duretettainne ne zal77e miishshai ubbai, ne markkabiya solddissiyaageeti, ne markkabiya laaggiyaageeti, ne markkabe giddon za77idasaa shiddiyaageeti, ne zal77anchchatinne ne giddon de7iya olanchchati ubbai abbaa giddo muukettidosona. ²⁸ Muukettiyaageeti waassiyo cenggurssai abbaa gaxaa gakkanaashin siyettees.

²⁹ “Markkabiya solddissiyaageetinne laaggiyaageeti ubbai bantta markkabetuppe kiyidi, abbaa gaxan eqqidosa. ³⁰ Eti ubbaikka bantta huuphiyan baanaa qolidi, bidinttan gondorettiiddi, ne bashshaa gishshau, iita yeehuwaa yeekkidosa. ³¹ Neeyyo kayyottidi, bantta huuphiyaa meedidi, waaruwaa maayidosona; eti daro mishettidi, neeyyo yeekkidosa. ³² Neeyyo eti hagaadan yaagidi zilaalidosona;

‘Ha77i abbaa giddon sirphphi giida,
Xiiroosaara likkettiiai oonee?

³³ Ne zal77e miishshai abbaa pinnidi yiyo wode,
biittan de7iya daro asaa kalssadasa;
ne aquwan kawoti duretidosona.

³⁴ SHin ha77i abbaa ciimman meqerettadasa.
Ne zal77e miishshaikka neeyyo oottiya asati
ubbatikka nenaara abbaa giddon muukettidi xayidosona.

³⁵ Abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai
ne bolli gakkidabaa be7idi dagammidosona.
Eta kawotikka daro yayyidosona;
eta som77oi yashshaa erissees.

³⁶ Ne wurssettai daganttiyaagaa gidiis;
neeni naa77antto mulekka de7akka.
Hegaa gishshau, biitta ubban de7iya
zal77anchchati, “Poora!” giidosona’
yaagidi zilaalidosona” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Xiiroosa Halaqaa Bolli Yaana Pirddaa

28 GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Xiiroosa halaqaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan

yaagees; “Ne wozanai otorettido gishshau, ‘Taani xoossa; taani abbaa giddo ginan, xoossatu araatan uttaas’ yaagadasa. Neeni, ‘Taani xoossadan, aadhdhida eranchcha kiyaas’ gaada qoppikkonne, neeni asappe attin, xoossa gidakka. ³Neeni Daaneelappekka aadhdhida eranchchee? Ai xuurikka neeppe geemmennee? ⁴Tumukka neeni ne aadhdhida eraaninne ne akeekan dure gidadasa; biraanne worqqaa ne buquraa minjiyo keettaa shiishshadasa. ⁵Ne zal77iyaa eran daro woriyaa demadasa; ne duretaappe denddidaagan ne wozanai otorettiis” yaagees.

⁶“Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni, ‘Taani xoossadan, aadhdhida eranchcha’ gaada qoppiyo gishshau, ⁷taani ne bolli kawotetatu ubbaappe meqetti bainna, iita morkketa ehaana; ehin neeni ne aadhdhida eran shiishshido aqo ubbaa xaissana; ne bonchchuwaakka eti tunissana. ⁸Nena eti woridi, abbaa ciimman olana. ⁹Yaatin, nena worana haniyaagaa sinttan neeni, ‘Taani xoossa’ guutee? Nena woriyaageetu kushiyan neeni asappe attin, xoossa gidakka. ¹⁰Neeni allagatu kushiyan ammanenna asi haiqqiyo haiquwaa haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Xiirsoo Kawuwaa Kunddettaa

¹¹Qassikka GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹²“Laa asa na7au, Xiirsoo kawuwaassi hagaadan yaagada zilaala; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni kase aadhdhida eran kumidaagaa; neeni asi leemisidi odiyo aadhdhida puulanchcha gidadasa. ¹³Neeni Edenen, Xoossaa gannatiyan kase de7adasa; sarddiyoone, tophaaziyoone, almmaaze, biralle, maragide, yasphphiide, sampereenne baluura geetettiya al77o shuchchan alleeqettada, lo77o worqqa alleequwaa kase maayadasa; neeni merettido gallassi hagee ubbai neeyyo giigiis. ¹⁴Taani nena naagiya kiruube oottada sunttaas; yaatada nena tiyaas. Ta geeshsha deriyaa bollan neeni de7adasa; qassi tamaadan phooliya al77o shuchchatu gidдон simerettadasa.

¹⁵““Neeni merettido gallasaappe doommada, iitabai ne bolli beettido gallasai gakkanaashin, boree bannan de7adasa. ¹⁶Ne daro zal77iyaappe denddidaagan, makkalan kumada, nagaraa oottadasa. Hegaa gishshau, ta geeshsha deriyaappe tunabaadan, nena wolqqan kessaas. Neno, naagiya kiruubiyau, he tamaadan phooliya al77o shuchchatu gidдoppe taani nena yedettaas. ¹⁷Neeni puulanchcha gidido gishshau, daro otorettadasa; ne bonchchuwaa gaasuwan, ne aadhdhida eraa tunisadasa. Hegaa gishshau, taani nena sa7an olaas; hara kawoti nena qilliiccanaadan oottaas. ¹⁸Ne nagaraa daruwaaninne ne cimo zal77iyan, ne goinniyo sohota ubbaa tunisadasa. Hegaa gishshau, taani tamai ne gidдoppe kiyanaadan oottaas; ikka nena miis. Ubbati xeellishin, taani nena sa7aa bollan bidintta kessaas. ¹⁹Nena kase eriya kawotettati ubbai neban dagammidosona. Ne wurssettai yashshiyaagaa gididiis; neeni naa77antto mulekka de7akka” yaagees’ yaagada zilaala” yaagiiddi yiis.

Sidoona Bolli Yaana Pirdaa

²⁰GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²¹“Laa asa na7au, ne som77uwaa Sidoona katamaakko zaarada, a bolli hananabaa yoota. ²²Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neno, Sidoonaa, taani neeyyo morkke! Taani ne bolli oottiyooban ta bonchchoi qonccana. Ne gidдон de7iyaageeta pirddiyoogan taani ta geeshshatettaa bessiyo wode, taani GODAA gididoogaa eti ubbai erana. ²³Taani ne gidдон boshaa yeddana; ne ogiyan suuttai gukkanaadan oot-

tana. Ubba baggaara yiya olaa gaasuwan ne asai bisuwan haiqqana. Taani GODAA gidiiyoogaa eti hegan erana.

²⁴““Hagaappe sinttanau Israa7eela yuushuwan de7iya, a karidi xeelliya biitta ubbaappe, aguntta malanne kinddiichcho mala gididi qohiyaabi ooninne de7enna. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiiyoogaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Israa7eela Asai Anjettiis

²⁵Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Israa7eela asaa eti laalettido bi-itta ubbaappe shiishshada, taani ehiyo wodenne he kawotettatu ubbaa sinttan taani ta geeshshatettaa bessiyi wode, taani ta ashkkaraa Yaaqoobassi immido bantta biittan eti de7ana. ²⁶Hegan eti saruwan de7ana; keettaa keexxana; woiniyaa tu-raakka tokkana. Eta karidi xeelliya eta shoorota ubbaakka taani pirddiyo wode, Israa7eela asai saruwan de7ana. Taani GODAA eta Xoossaa gidiiyoogaa eti hegan erana” yaagees.

Gibxxe Bolli Yaana Pirddaa

29 Nuuni omoodettido tammannta laittan, tammannta aginan, tammanne naa77antta gallassan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, ne som77uwaa Gibxxe kawuwaakko zaarada, a bollinne Gibxxe biittaa ubbaa bolli hananabaa yoota. ³Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Naile SHAafaa giddon zin77ida, keehi gitanne yashshiya do7au, ‘Naile SHAafai taagaa; a medhdhidai tana’ yaagiya Gibxxe kawuwau, taani neeyyo morkke! ⁴Taani ne manggaagan hinggittaa gelissana; ne shaafan de7iya moleti ne gogaara oiqettanaadan oottana; moleti ne gogaara oiqetti uttidaashin, taani nena haattaappe goochchada gaxi kessana. ⁵Taani nenanne ne shaafan de7iya moleta ubbaa bazzo olana; ne ahai dembban oletti attana; ne ahaa shiishshidi moogiyaabi xayana. Taani nena saluwaa kafotussinne sa7aa do7atussi quma oottana. ⁶Gibxxen de7iya asai ubbai taani GODAA gidiiyoogaa hegan erana.

““Neeni Israa7eela asaassi maqqa guufe gidadasa; ⁷eti nena oiqqido wode meqqada, eta kushiyaa caddadasa; eti nenan zemppido wode meqqada, eta zokkuwaa duuttadasa. ⁸Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ne bol-lan bisuwaa denttiyaageeta ehaana; eti ne asaanne ne mehiyaa ubbaa wurssana. ⁹Gibxxe biittai asi bainna baisesa biitta gidana. Taani GODAA gidiiyoogaa eti hegan erana.

““Hegeekka neeni, ‘Naile SHAafai taagaa; a medhdhidai tana’ yaagido gishshau, ¹⁰taani ne bollinne ne shaafaa bolli denddaas. Taani huuphessa baggaara Migidoolappe doommada, tohossa baggaara Asywaane katamaa gakkanaassi, hegaappekka Toophphiyaa zawaa gakkanaassi Gibxxe ubbaa asi bainna baisesa soho kessana. ¹¹Asa gidin mehe gidin, hegaara kanttenna; oitamu laittai wurana gakkanaashin, aibinne hegan de7enna. ¹²Taani Gibxxe biittaa biitta ubbaappe aadhdhida baisesa biitta oottana; a katamatikka oitamu laittai wuranaashin, hara kolettida katama ubbaappe aaruwaa kolettidi de7ana. Gibxxe asaa taani kawotettatu giddooninne hara asaa giddon laalana” yaagees.

¹³““Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Oitamu laittappe guyyiyan, taani Gibxxeta laalido kawotettatu gididoppe shiishshana. ¹⁴Taani eta eti yelettido to-

hossa Gst ibxxen de7iya Patiroosa biittaa zaarana; hegan eti laafa kawotetta gididi de7ana. ¹⁵ Gibxxe hara kawotettatu ubbaappe aadhdhida laafa kawotetta gidana. Naa77antto hara kawotettatu bolli bana xoqqu xoqqu oottenna. Naa77antto i hara kawotettaa haarennaadan, taani a guuttana. ¹⁶ Israa7eela asai naa77antto maado demmanau etan ammanettenna; Gibxxen ammanettidoogee ai keena moorokko Israa7eela asai akeekana. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Kawoi Naabukadanaxoori Gibxxe Xoonana

¹⁷ Nuuni omoodettido laatamanne laappuntta laittan, koiro aginan, koiro gallasan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁸ “Laa asa na7au, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Xiirsoosa bolli olaa denttanau giigiis; etau huphee xiirettana gakkanaashiinne hasheekka masunxxana gakkanaashin, olanchchati de-exo toohuwaa tookkanaadan oottidosona; gido shin, kawoikka olanchchatikka ha daafura ubban eti Xiirsoosappe demmidobi baawa. ¹⁹ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani Gibxxe biittaa Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo aattada immana; ikka ba olanchchatu damooza gidana mala, omooduwaaninne bonqqiyan ekkidobaa ubbaa ekkidi baana. ²⁰ Inne a olanchchati taayyo oottido gishshau, taani ayyo Gibxxe biittaa eta daafurau damooza oottada immana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hгаа odais’ yaagees.

²¹ “He gallassi taani Israa7eela asaa minttana. Hizqqeelaa, neenikka asaayyo yootanaadan, taani nena minttana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagiiddi yiis.

GODAI Gibxxe Qaxxayana

30 Qassikka GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassaayyo, ‘Aayye7ana!’ yaagidi zilaalite! ³ Aissi giikko, he gallassai matiis! GODAA gallassai gakkiiis! He gallassai shaarai sikkido gallassanne kawotettatu ubbaayyo meto gallassa gidana. ⁴ Gibxxe bolli olai yaana; Toophphiyaa bollanka tuggai yaana. Daroti Gibxxe biittan haiqqana; he biittaa duretettai bonqqettana; a baasoikka bayana. ⁵ He olai Toophphiyaa, Lidiyaa, Liibiyaa, Arabaanne olau maacettida biittaa asaa ubbaa Gibxxeera gattidi wurssana” yaagees.

⁶ “GODAI hagaadan yaagees; “Gibxxe maaddiyaageeti kunddana; a oorettyio wolqqai wurana. Migidoolappe biidi Asiwaane gakkanaashin, eti bisuwan haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hгаа odais. ⁷ Gibxxe biittai biitta ubbaappe aadhdhida baises biitta gidana; a katamatikka hara kolettida katama ubbaappe aaruwaa kolettidi de7ana. ⁸ Taani Gibxxe taman oittiyo wodenne a maaddiyaageeti ubbai haiqqi wuriyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana.

⁹ ““He gallassi taani saro de7iya Toophphiyaa asaa daganttanau asata markkabiyan kiittana. Gibxxe qaxxayettiyo gallassi Toophphiyaa asaa bolli tuggai yaana. Be7ite, he gallassai gakkiiis!” yaagees.

¹⁰ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxooraa kushiyan taani Gibxxe duretettaa xaissana. ¹¹ Kawotettatu ubbaappe aadhdhidi, meqettaa iitiya olanchchata kaalettidi yiidi, i biittaa xaissana; eti Gibxxe asaa bollan bisuwaa shoddidi, biittan ahaa kunttana. ¹² Naile SHaafaa

taani melissana; taani Gibxxe iita asatu kushiyan aattada immana; immin eti he biittaaanne an de7iyaabaa muleera xaissana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees.

¹³“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Memppiisa kataman de7iya ee-qatanne misileta ubbaa taani xaissana; Gibxxe biittan naa77antto halaqi de7enna; biitta ubbaa taani yashissana. ¹⁴Taani Patiroosa giyo tohossa bagga Gibxxe baises kessana; huuphessa baggaara de7iya Xo7aane kataman tamaa yeddana; Teebisa katamaakka qaxxayana. ¹⁵Gibxxeyyo qato gidida Pelusiyaaman ta hanquuwa gusana; Teebisa asaa ubbaa wurssana. ¹⁶Taani Gibxxen tamaa oittana; Pelusiyaamikka keehi tuggatana; Teebisa dirssaa gimbee kolettana; Memppiisa kataman du-uxxenna metoi gakkana. ¹⁷Oona katamaaninne Bibaasita kataman de7iya yelagai ubbai bisuwan wurana; maccaasatikka omoodettidi baana. ¹⁸Gibxxe wolqqa taani mentterettiyo wode, Xaafinaasan gallasai qammaana; i otorettiyo wolqqai wurana; Gibxxe shaarai kammana; katamatu ubban de7iya asai omooduwan baana. ¹⁹Taani Gibxxe hegaadan qaxxayana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Gibxxe Kawoi Xoonettiis

²⁰Nuuni omoodettido tammanne isiininta laittan, koiro aginan, laappunnta gallassan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²¹“Laa asa na7au, taani Gibxxe kawuwaa qesiyaa menttaas; a woishshaaninne curqqan xaaxi koolidi patiya hiillikka baawa; hagaappe sinttanau i minotettaa ehiidi, biso oiqqanau dand-dayenna. ²²Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani Gibxxe kawuwaayyo morkke. Au kase meqo qesiyaanne payya de7iya qesiyaa naa77aakka taani menttana; a bisoikka a kushiyaappe sa7an wodhdhanaadan ootana. ²³Taani Gibxxeta kawotettatu giddooninne hara biittatun laalana.

²⁴“Taani Baabiloone kawuwaa qesiyaa minttada, ta bisuwaa a oittana. SHIN Gibxxe kawuwaa qesiyaa menttana; ba morkkiyaa sinttan i haiqqana haniyaabi ooliyoogaadan oolana. ²⁵Ee, taani Gibxxe kawuwaa qesiyaa daafurssada, Baabiloone kawuwaa qesiyaa minttana. Taani Baabiloone kawuwaa ta bisuwaa oit-tiyo wodenne i Gibxxe bolli a denttiyo wode, Gibxxeti taani GODAA gidiyooгаа erana. ²⁶Gibxxeta taani kawotettatu giddooninne biitta ubban laalana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

Gibxxe Zigan Leemisettiis

31 Nuuni omoodettido tammanne isiininta laittan, heezantta aginan, koiro gallassan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Gibxxe kawuwaassinne asaa ubbaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ne gitatettan nena taani onaara likkoo?

³“Neeni lo77o daashsha kuwai de7iyo Liibaanoosa zigaa mala. I aduqqidi dicciis; a xeeraikka shaaraa gakkiiis. ⁴Hegan a dichchiya haattai de7ees; ciimmaappe kiyiya pulttotikka i tokettido sohuwan yuushuwan ubban goggoosona; he pulttoti mittai mokkiyoosaa ubbaa gakkidi ushshoosona. ⁵He mittai haattai darido gishshau, woran de7iya hara mitta ubbaappe geesaa aduqqees; a daashshatikka orddenne adussa. ⁶Saluwaa kafoti ubbai a daashshan bantta keettaa keexxidosa; bazzo do7atikka a daashshaa garssan maraa yelidosa; gita kawotettati ubbai a kuwan uttoosona. ⁷He mittai ba gitatettaaranne ba daashshaa adussatettaara aiba lo77ii!

Ba xaphuwaakka haattaa ciimmau duge yeddi wottiis. ⁸Harai atto Xoossaa gannatiyankka he zigaara likkettiya zigi baawa; aagaa mala daashshi de7iyo xiiddikka baawa; heгаа mala irxxa mittikka baawa. Xoossaa gannatiyankka heгаа mala lo77o mitti baawa.

⁹Taani a daro daashshan puulanchcha oottaas. Edene giyo Xoossaa gannatiyan de7iya mittati a qanaatidosona.

¹⁰“Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He mittai aduqqidi diccido gishshau, a xeraikka shaaraa gakkido gishshaunne i ba geesan otorettido gishshau, ¹¹taani a aggaagaas; yaatada wolqqaama, allaga kawotettaassi aattada immaas. He kawotettaa ayyo a iitatettaadan oottana. ¹²Meqettaa iita allagati he mittaa qanxxi olana; qanxxido tasheti deretun, wombbatuuminne zang-gaaratun oletti attana. A kuwan uttiya hara kawotettati he sohuwaa aggidi baana. ¹³Saluwaa kafoti yiidi kunddida mittaa bolli uttana; bazzo do7atikka a tasheta yedhdhana. ¹⁴Haattaa lanqqen dicciya mittatu gidдон adan aduqqidi, xerai shaaraa gakkiiyo mitti de7enna. Haiqqiya asaa bolli gakkiiya haiquwaa pirddai he mittaa bolli gakkana; he pirddai i haiqqidi, duufuwan geliyaageetuura Si7ooliyan gelanaassa” yaagees.

¹⁵“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He mittai Si7ooliyan geliyo gallassi ciimmaappe kiiyiya pulttoti ayyo kayyottanaadan taani oottana; he pulttoti haattai goggennaadan taani oottana; Liibaanoosikka a gishshau azzananaadan oottana. Qassi woraa mittai ubbai shullana. ¹⁶Taani he mittaa Si7ooliyan oliyo wode, a kunddettaa cenggurssan kawotettaa ubbai qaaxxana. Kunddidi Si7ooliyan gelida Edene mittatinne haattaa uyiya doorettidanne lo77o Liibaanoosa mittati ubbai a kunddettan minettana. ¹⁷Kawotettatu gidдон aara maadettidanne a kuwan uttida ubbai kase bisuwan haiqqidaageetuura gaittanau aara issippe Si7ooliyan gelana. ¹⁸Edene gannatiyaa gidдо mittatunkka heгаа keena gitinne lo77oi baawa; shin ha77i Edene mittatudan, ikka haiqqidi Si7ooliyan gelees; heگان i bisuwan haiqqida ammanibeennaageetu ubban gaittana.

““He mittai Gibxxe kawuwaanne a asaa ubbaa leemiso. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaada odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Gibxxee Haulaashuwan Leemisettiis

32 Nuuni omoodettido tammanne naa77antto laittan, tammanne naa77antto aginan, koiro gallassan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Gibxxe kawuwaassi zilaala! Hagaadan yaaga; ‘Neeni kawotettatu gidдон nena gaammo kessadasa; shin neeni abbaa gidдон de7iya haulaasho mala. Neeni shaafatuppe kiyadasa; ne gedetun purchchakkada, haattaa bulqqoyadasa.

³“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Daro asai shiiqiyo wode, taani ta gitiyan nena oiqqana; oiqqin he asai nena goochchidi, haattaappe gaxi kessana. ⁴Kessin taani nena biittan ola aggana; yaatada saluwaa kafota ne bolli utissana; bazzo do7atakka ne ashuwaa kalssana. ⁵Taani ne ashuwaa deretu bollan laalana; ne wombbatakka ne ahan kuttana. ⁶Dereta kammidi, shaafata kumana gakkanaashin, ne suuttai gukkanaadan oottana. ⁷Taani nena xaissiiyo wode, saluwaa goozana; xoolinttetakka xumissana; awaakka shaaran kammama; aginaikka ba poo7uwaa diggana. ⁸Neepe bollaara de7iya saluwaa poo7ota ubbaa xaissada, neeyyo biittaa xumissana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaada odais.

⁹“Taani ne bolli gakkida bashshaa oduwaa neeni erenna biittaa ubbaa gattiyo wode, he asaa wozanai shabbirettana. ¹⁰Taani ne bolli gattiyoobai kawotettata ubbaa daganttana. Taani ta bisuwaa eta sinttan leelleesiyo wode, kawotettati yashshan kokkorana; neeni kunddiyo gallassi eti ubbaikka bantta shemppuwau shemppuwau yayyana” yaagees.

¹¹“Ubbaa Haariya GODAI Gibxxe kawuwaayyo hagaadan yaagees; “Baabiloone kawuwa bisoi ne bollan yaana. ¹²Hara kawotettaappe aadhdhidi, meqettaa iitiyo olanchchati bantta bisuwan ne cora asaa wurssanaadan taani oottana. Eti Gibxxe otoruwaa xaissana; a cora asaikka wurana. ¹³Daro haattaa lanqen de7iya mehe ubbaikka taani xaissana; hegaappe guyyiyan, haattaa bulqqoyiya asa gidin mehe gidin, mulekka de7enna. ¹⁴He wode taani ne haattata xillissana; ne shaafatakka woppu oottada gogissana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁵Taani Gibxxe baises kessiyo wode, an de7iyaabaa ubbaa quccada xaissiiyo wodenne an de7iya asaa ubbaa shociyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana.

¹⁶““Hegee ubbai etayyo zilaaliyo zilaassa gidana. Kawotettatu maccaasati Gibxxessinne a cora asaassi zilaalana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiiis.

Si7ooliyan Geliya Asatubaa

¹⁷Nuuni omoodeetido tammanne naa77antto laittan, koiro aginan, tammanne ichchashantto gallassan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiiis; ¹⁸“Laa asana7au, Gibxxe asaa coraa gishshau yeekka! Hara haiqqida, wolqqaama kawotettatuura eta Si7ooliyaa yedda. ¹⁹Eta, ‘Inttenoo Gibxetoo, intte ooppe lo77uwaa daareetii? Intte Si7ooliyan gelana; hegan intte GODAA ammanibeennaageetuura issippe zin77ana’ yaaga.

²⁰“Gibxxe biittaaayyo bisoi shodetti uttido gishshau, eti bisuwan haiqqidaageetu giddo kunddana; Gibxxee ba cora asaa ubbaara duge goossettana. ²¹Si7ooliyan de7iya wolqqaama halaqati Gibxxebaanne Gibxxe maaddidaageetubaa haasayiiddi, ‘Eti haa duge yiidosona; GODAA ammanennan, bisuwan haiqqidaageetuura eti zin77idosona’ yaagoosona.

²²“Asooree Si7ooliyan de7ees. Olan haiqqida Asoore olanchchatu duufoti a yushuwan dooddi uttidosa. ²³He duufoti ciimma ollatuppe hirkki xaggattiyaasan de7oosona. A olanchchati, kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeti, ha77i a yushuwan de7oosona.

²⁴“Elaamikka Si7ooliyan de7ees. Elaama olanchchati ubbai a duufuwaa yushuwan dooddi uttidosa. Kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeti GODAA ammanennan, bisuwan haiqqidaageetuura gaittidi yeellatiiddi, ciimma ollan geloosona. ²⁵Haiqqidaageetu gidduwan Elaamassi sohoi giigi uttiis. Elaama olanchchatu duufoti a yushuwan de7oosona; eti ubbaikka bisuwan haiqqidosona. Eti ubbaikka GODAA ammanibeennaageeta. Eti kase asaa yashissidaageeta gidikkokka, ha77i yeellatiiddi, bisuwan haiqqida asaara ciimma ollan de7oosona.

²⁶“Meshekinne Tubaali bantta olanchchatuura issippe Si7ooliyan de7oosona; eti kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeta gidikkokka, eti ubbaikka bisuwan haiqqidosona. Eti ubbaikka GODAA ammanennaageeta. ²⁷Kase olanchchati moogettiyoogee bantta kumetta ola miishshaara; eta gondalleta eta tiran wottin, eta bisota eta huuphessan wottin, moogettidosona. SHin hageeti

heгаа mala kumetta bonchchoi imettin moogettibookkona. Eti kase kawotettata yashissidaageeta.

²⁸“Intte Gibxxe asatikka xoonettananne bisuwan haiqqida, ammanenna asatuura issippe zin77ana.

²⁹“Eedoomi ba kawotuuranne ba halaqatuura issippe Si7ooliyan de7ees; etikka kase mino olanchchata; shin ha77i olan haiqqida, ammanenna asatuura ciimma olan gelidosona.

³⁰“Huuphessa bagga halaqatinne Sidoona asati Si7ooliyan de7oosona. Eti kase bantta wolqqan asaa yashissidosona; shin ha77i etikka bantta yeellaara yaa gelidosona. GODAA ammanennan, bisuwan haiqqida asatuura issippe gaittidi, yeellatididi ciimma ollan geloosona.

³¹“Gibxxe kawoinne a olanchchati bisuwan haiqqida olanchchata yan be7idi minettana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hагаа odais. ³²Taani hagaappe kase kawotettata ubbai Gibxxe kawuwaassi yayyanaadan oottidabaa gidikkokka, inne a olanchchati GODAA ammanennan, bisuwan haiqqida asatuura issippe zin77ana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hагаа odais” yaagiis.

GODAI Hizqqeela Wochchiya Asa Oottidi Sunttiis

33 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiiis; ²“Laa asa na7au, ne biittaa asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Taani issi biittaa bollan olaa ehiyo wode, he biittaa asai bantta bolli yiyaabaa wochchiya asa dooro. ³He wochchiyaagee morkkee yiyoogaa be7innee asai naagettanaadan, malkkataa punno. ⁴Punnin ai asinne he malkkataa cenggurssaa siyidi, naagettennan ixxin, olai yiidi a worikko, suuttaa acoi aagaa. ⁵I malkkataa cenggurssaa siyidi, naagettennan ixxido gishshau, a suuttaa acoi a bollaana. I siyidi naagettidaakko, haiquwaappe attiyoogaa shin! ⁶SHin he wochchiyaagee morkkee yiyoogaa be7iiddi, malkkataa punnennan aggikkonne asaa erissana xayikko, olaikka yiidi, he asaappe issi uraa worikko, he urai ba nagaran haiqqees; shin taani a suuttaa wochchiyaagaa achchana’ yaaga.

⁷“Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaayyo wochchiyaagaa oottaas; taani neeyyo yootiyoogaa siya; siyada asaakka erissa. ⁸Issi iita asa taani, ‘Laa neeni tumu haiqqana’ yaagiyo wode, i ba nagaraappe simmana mala, neeni ayyo yootana xayikko, he nagaranchchai ba nagaran haiqqees; shin taani a suuttaa neeppe achchana. ⁹SHin nagaranchchai ba nagaraappe simmanaadan neeni yootin, i ixikko, ba nagaran haiqqees; shin neeni ne shempuwaa ashshadasa.

GODAI Likke Pirddees

¹⁰“Laa asa na7au, Israa7eela asau hagaadan yaaga; ‘Intte, “Nuuni oottido nagaranne naaqoi nu bolla de7ees; hegaappe denddidaagan nuuni gilqqi wurida. Yaatin, nuuni waanidi paxa de7anau danddayiyoonii?” yaageeta. ¹¹Taani ta de7uwan hagaadan yaagada caaqqais; “Nagaranchchai ba nagaraa aggidi, paxa de7ana mala koyaisippe attin, nagaranchchaa haiquwan ufaittikke. Taani Ubbaa Haariya GODAI hагаа odais. Inttenoo, Israa7eela asau, simmite; intte iita oosuwaappe guyye simmite! Aissi haiqqanau koyeetii?” yaagais’ yaaga.

¹²“Laa asa na7au, ne biittaa asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Xillo asi nagaraa oottikko, a xillotettaa a ashshenna; qassi nagaranchchai ba nagaraappe simmiichchikko, kase nagaran i qaxxayettenna. Xillo asikka nagaraa oottikko, kase xil-

lotettaa gishshau de7uwan de7anau danddayenna. ¹³Taani xillo asa, “Neeni tumu paxa de7ana” yaagido wode, i ba xillotettan ammanettidi nagaraa oottikko, ba oottido nagaran i haiqqanaappe attin, kase xillotettai ayyo qofettenna. ¹⁴Qassi taani nagaranchcha asa, “Neeni tuma haiqqana” yaagido wode, i ba nagaraappe simmidi, pirddaanne suure oosuwaa oottikko, ¹⁵miishshaa tal77anau oittidobaa zaarikko, wuuqqidobaakka guyye zaarikko, nagaraa oottiyoogaa aggidi, de7uwaaw immiya higgiiyaa kaallikko, yaatikko, i tuma paxa de7anaappe attin haiqqenna. ¹⁶I kase oottido nagarai issoinne qofettenna; ha77i pirddaanne suure oosuwaa oottido gishshau, i tuma paxa de7ana.

¹⁷“SHin ne biittaa asai, “Godaa ogee likke gidenna” yaagoosona; shin likke gidennaagee eta ogiyaa. ¹⁸Xillo asi ba xillotettaa aggidi, nagaraa oottikko, i ba nagaran haiqqana. ¹⁹Qassi nagaranchcha asi ba nagaraappe simmidi, pirddaanne suure oosuwaa oottikko, he oosuwan i paxa de7ana. ²⁰SHin intte, “Godaa ogee likke gidenna” yaageeta. Israa7eela asau, taani intte bolli intte oosuwaadan oosuwaadan pirddana’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Yerusalaame Kunddettai Odettiis

²¹Nuuni omoodettido tammanne naa77antto laittan, tammantto aginan, ichchashantto gallassan, Yerusalaameppe kessi ekki yiida issi asi katamai kunddidoogaa tau yootiis. ²²He bitanee yaanaappe issi gallassaa kasetidi de7iya omarssi GODAA kushee ta bollan shemppiis; shemppin maallado he bitanee taakko gakkanaappe kasetidi, ta doonai dooyettiis; taani duude gidiyooeenne attiis.

²³Yaatin, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁴“Laa asa na7au, Israa7eela biittan kolettida katamatun de7iya asati hagaadan yaagoosona; ‘Abrahaami barkka de7iya issi asa; ha biittaa laattiis; shin nuuni cora; biittaikka tuma nuuyyo laata gade gididi imettiis’ yaagoosona.

²⁵“Hegaa gishshau, etayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte ha77ikka goora7idi, suuttaa kessirggibeenna ashuwaa meeta; qassi eeqau goinneeta; shemppuwaa woreeta. Hagaa ubbaa oottiiddi, tumu intte biittaa laattuuteetii? ²⁶Intte intte bisuwan ammanetteeta; intte tuna oosuwaa ootteeta; intte ubbaikka intte shooruwaa shooruwaa maccaasaa tunisseeta. Hegaa ubbaa oottiiddi, tumu intte biittaa laattuuteetii?” yaagees’ yaaga.

²⁷“Etayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta de7uwan caaqqais: Kolettida katamatun de7iya asati bisuwan haiqqana; katamaappe gaxan de7iya asata taani bazzo do7au quma oottada immana; deretuuninne gonggolotun de7iya asati boshan haiqqana. ²⁸Taani he biittaa moorettidanne baisa biitta kessana; eti otorettiyo wolqqai wurana; Israa7eela dereti aiba asinne kantenna baisa soho gidana. ²⁹Eti oottido tunabaa gaasuwan taani biittaa moorettidanne baisa biitta kessiyo wode, taani GODAA gidiyooogaa eti erana” yaagees’ yaaga.

³⁰“Laa asa na7au, asai katamaa dirssaa lanqqiyaaninne bantta keettatu penggiyan eqqidi, issoi issuwaara hagaadan yaagidi, nebaa haasayees; ‘Haayite; GODAA achchappe yiida qaali aibakko ane siyoos’ yaagoosona. ³¹Eti kase asai yiyoogaadan neekko yoosona; ta asaadan ne sinttan uttoosona; neeni odiyooogaakka siyoosona; shin oottokkona. Eti siiqobaa haasayoosona; shin eta wozanai go77a xalaalau yaaretees. ³²Be7a, neeni etayyo issi siiqo mazamuriyaa lo77o cenggurssan yexxiyaanne

diittaa loittidi diixxiya asa mala. Aissi giikko, eti neeni odiyooгаа siyoosona; shin issuwaakka oottokkona.

³³“SHin neeni yootidoogee tumu polettana; polettiyo wode, hananabaa yootiyaagee eta giddon de7iyooгаа eti erana” yaagiiddi yiis.

Israa7eela Henttanchchata

34 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Israa7eela henttanchchatu bollan hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, inttena heemmiya Israa7eela henttanchchatoo, intteyyo aayye7ana! Intte dorssata heemmanau bessennee? ³Eta maattaa uyeeta; eta ikisiyaappe dadettida suufiyaa maayeeta; etappe modhdhidaageeta shukkidi meeta; shin dorssata suure heemmekketta. ⁴Daafuridaageeta gasttissibeekketta; harggidaageeta pattibeekketta; meqqidaageeta koolibeekketta; wora biidaageeta zaaribeekketta; bayidaageeta koyibeekketta. Intte eta wolqqan meqettaa iitidi haarideta. ⁵Dorssati ubbai heemmiyaabi xayin laalettidosona; laalettidi bazzo do7atussi quma gididosona. ⁶Ta dorssati laalettidosona; eti keratu ubbaa bollinne deretu ubbaa bolli bichchaaridosona. Biitta ubbaa gaxaa gakkanaashin laalettidosona; shin eta xomoosiyaabi woikko koyiyaabi baawa” yaagees.

⁷“Hegaa gishshau, inttenoo, henttanchchatoo, GODAA qaalaa siyite! ⁸Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta de7uwan caaqqais: Ta dorssata heemmiyaabai xayin, ta dorssati oiqtetidi, bazzo do7atussi ubbaassi quma gididosona. Ta henttanchchati ta dorssata koyibeenna gishshaunne eti ta dorssata heemmannan aggidi, banttana heemmido gishshau, ⁹inttenoo, henttanchchatoo, GODAA qaalaa siyite! ¹⁰Taani intteyyo, henttanchchatuyyo morkke; ta dorssata taani intteppe ekkana; taani inttena naa77antto etau henttanchcha kessikke. Hagaappe sinttau intte intte xallaa heemmiiddi de7ekketta. Ta dorssata taani intteppe wotta ekkana; hagaappe sinttan eti intteyyo quma kiyokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Lo77o Henttanchchaa

¹¹“Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta huuphen ta dorssata xomoosananne koyana. ¹²Henttanchchaa ba dorssatuppe bayin koyiyooгаadan, taanikka ta dorssata koyana; shaarai goozidonne xumai sikkido gallassi eti laalettido soho ubbaappe taani eta shiishshana. ¹³Qassi taani kawotetatu giddoppenne hara biittaa ubbaappe kessada shiishshana; shiishshada eta biitti ehaana. Ehaada Israa7eela deretun, pulttotuuninne asai de7iyo sohotun taani eta heemmana. ¹⁴Taani eta lo77o qooruwan heemmana; qassi Israa7eela kerati eti heemettiyo soho gidana. Hegan eti lo77o qooroi de7iyo Israa7eela keratu bolli heemettananne allaxxana. ¹⁵Taani ta huuphen ta dorssata heemmananne allaxisana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁶Taani bayidaageeta koyana; wora biidaageetakka zaarana; meqqidaageeta koolana; harggidaageetakka pattana. SHin modhdhidaageetanne minnidaageeta xaissana; aissi giikko, taani suure pirddiyya henttanchchaa” yaagees.

¹⁷“Inttenoo, ta wudiyaа dorssatoo, inttebaа gidikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttena ubbaakka taani pirddana; kehaа iitaappe, dorssaa deeshshaappe taani shaakkana. ¹⁸Intte lo77o qooruwan heemettiyoogee gidana

xayiinee, attida maataa intte tohuwan yererettiyoogee? Qassi intte xillo haattaa uyiyoogee gidana xayiinee, attida haattaa tohuwan bulqqoyiyoogee? ¹⁹ Ta dorssati intte intte tohuwan yererettido maataa maanaunne intte intte tohuwan bulqqoyido haattaa uyanau bessii?” yaagees.

²⁰ ““Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, modhdho dorssatuppenne gilqqa dorssatuppe gidduwan taani ta huuphen pirddana. ²¹ Laafata intte intte miyyiyaaninne intte morggiyan sugiyo gishshaunne gaxi kessana gakkanaashin, intte eta intte kaciyan qaiciyo gishshau, ²² taani ta dorssata ashshana. Hagaappe sinttau ooninne eta oiqqenna; ta keha dorssatuppenne ta iita dorssatuppe gidduwan taani pirddana. ²³ Taani eta bollan issi henttanchchaa, ta ashkkaaraa Daawita sunttana; i eta heemmananne etau henttanchcha gidana. ²⁴ Hegaappe sinttan taani GODAI eta Xoossaa gidana; ta ashkkaarai Daawiti eta gid-don halaqa gidana. Taani GODAI haggaa odaas.

²⁵ ““Taani etaara sarotettaa maachchaa maacettana; iita do7atakka taani biittaappe diggana; yaatobare ta dorssati bazzon saro de7ana; wora garssankka hirggi bannan allaxxana. ²⁶ Taani etanne ta deriyaa yuushuwan de7iya sohota anjjana. Etau koshshiya irakka wodiyann immanna; he irai etau anjjo gidana. ²⁷ Gaden de7iya mittati aifana; biittaikka kattaa mookkana. Asai ubbai he biittan saro de7ana. Taani eta qambbaraa menttada, eta ailleyidaageetu kushiyaappe kessiyo wode, taani GODAA gidiyoojaa eti erana. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, eti hara kawotettatussi bonqqiyoojaa kiyokkonna; biittan de7iya do7atikka eta mookkonna. Aibinne dagantennan, eti saro de7ana. ²⁹ Taani etau aradda gadiyaa immanna; eti naa77antto koshan wurokkonna; woikko qassi hara kawotettatussi cayiyoobaa kiyokkonna. ³⁰ He wode eti taani GODAI, eta Xoossai etaara de7iyooqaanne Israa7eela asai ta asaa gidiyoojaa erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ³¹ Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte ta dorssata; ta qooruwan miya dorssata; taanikka intte Xoossaa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Eedooma Pirddaa

35 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Eedooma biittan de7iya Se7iira Deriyaa bolli hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Se7iira Deriyau, taani neeyyo morkke; taani ta kushiya ne bolli yeddada, nena moorettidanne baises kessana. ⁴ Taani ne katamata qolana; neenikka baises gidana. Taani GODAA gidiyoojaa neeni hegan erana.

⁵ ““Neeyyo Israa7eelaara wureenna morkketettai de7iyo gishshau, eta metuwaa wode, eta wursetta qixaatiyaa wode, eta neeni bisuwau aattada immido gishshau, ⁶ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: taani nena haiquwan qaxxayana; neeni haiquwaappe kessa ekkannau mulekka danddayakka! Neeni asa woriya asa gidiyoo gishshau, nena woriya asi nena kaallana! ⁷ Taani Se7iira Deriyau moorettida baises kessana; qassi hegaara yaanne haanne aadhdhiya ubbaakka xais-sana. ⁸ Taani ne dereta ubbaa ahan kuttana; ne kerati, ne wombbatinne ne zang-gaarati bisuwan haiqqidaageetu ahan kamettana. ⁹ Taani nena merinau baises oot-tana; ne katamati ona gidana. Taani GODAA gidiyoojaa intte he wode erana.

¹⁰ ““Taani GODAI Israa7eelanne Yihudaa biittatun de7ishin intte, ‘Ha naa77u kawotettanne ha naa77u biittata nuuni oiqqana; eti nubaa gidana’ giido gishshau,

¹¹ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Intte eta morkkidi, eta bolli yi-illotido yiilluwaadaaninne qanaatido qanaatiyaadan, taani intteyyo zaarana. Taani inttena pirddiyo wode, taani tana gidiyooгаа inttena erissana. ¹² Qassi intte, ‘Israa7eela dereti baisa attidosona; nuuni mi xaissana mala, nuussi imettidosona’ giidi, haasayido cashshaa ubbaa taani GODAI siyidoogaa intte he wode erana. ¹³ Neeni ta bolli otorettadasanne darissada haasayadasa; taanikka heгаа siyaas” yaagees.

¹⁴ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Biittai sa7ai ufaiittana mala, taani inttena baisa kessana. ¹⁵ Israa7eela asaa laatai baisa gididoogan intte ufaiittido gishshau, Se7iira Deriyaanne Eedooma biittaa ubbaa taani baisa oottana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana” yaagees’ yaaga.

Xoossai Israa7eela Anjjana

36 “Laa asa na7au, Israa7eela deretuyyo hananabaa hagaadan yaagada yoota; ‘Inttenoo, Israa7eela deretoo, GODAA qaalaa siyite! ²⁻³ Intte morkketi, “Beni xoqqa dereti ubbai nubaa gididosona!” yaagido gishshau, eti inttena mentterettidi baisa oottido gishshau, intte cora kawotettatun haarettanaadan oottido gishshaunne inttena daro cayettiyaabaanne qilliicettiyaabaa oottido gishshau, ⁴ GODAA qaalaa siyite! Ubbaa Haariya GODAI deretussinne keratussi, zanggaaratussinne womb-batussi, yuushuwan de7iya hara kawotettati oiqqidonne qilliiccido sohotussinne moorettidanne baisa gidida katamatussi hagaadan yaagees. ⁵ I tumuppe hagaadan yaagees; “Taani ta eexxiya hanquwan hara kawotettatu bollinne Eedooma bolli haasayaas. Eti wozanaappe ufaiittiiddinne kariiddi, ta biittaa banttau ekkidosona; hentta gadetakka laattidosona. ⁶ Hegaa gishshau, Israa7eela biittaabaa hananabaa yoota. Kawotettatu cashshaa gishshau, taani GODAI hanquwan mishettada giyoogaa ubbaa deretuyyo keratuyyo, zanggaaratuyyoonne wombbatuyyo yoota. ⁷ Yuushuwan de7iya kawotettati ubbai cayettanaagaa taani Ubbaa Haariya GODAI tumuppe caaqqada yootais.

⁸ “SHin inttenoo, Israa7eela deretoo, intte daayana; ta asaassi Israa7eelassi aifana. Aissi giikko, eti eesuwan bantta biitti simmana. ⁹ Taani inttenaara de7ais; taani inttekkko simmana; intte biittai goyettananne zerettana. ¹⁰ Taani Israa7eela asaa qoodaa ha biittan darissana; katamatun asai de7ana; laalettida sohota simmidi gimbettana. ¹¹ Taani asaakka mehiyaakka intte bolli darissana; eti yelettananne corattana. Beniigaadankka intte bolli asai de7anaadan taani oottana. Taani intteyyo kaseegaappe aadhdhiya lo77obaa oottana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana. ¹² Taani ta asai Israa7eeli intte bollaara hemettanaadan oottana. Naa77antto eta naata xaissekketa. Eti inttena laattana; inttekkka etayyo laata gidana” yaagees.

¹³ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Asai inttena, ‘Asaa wursseeta; intte kawotettaakka na7i bannabaa kesseeta’ yaagees. ¹⁴ Hegaa gishshau, hagaappe sinttanau intte asaa wurssekketanne intte kawotettaa na7i bannabaa kessekketa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁵ Qassi kawotettatu cashshaa hagaappe sinttanau taani inttena sissikke; intte asaa yeellaakka hagaappe sinttanau tookkekketa; qassi intte asaassi xube gidekketa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

¹⁶ Qassikka GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁷ “Laa asa na7au, Israa7eela asati bantta biittan de7iyo wode, eti bantta ogiyaaninne bantta oosuwan biittaa tunissidosona; ta sinttan eta eeshshai maccaasaa kushe qitaa tunatettaa mala.

¹⁸ Eti biittan suuttaa gussido gishshaunne bantta eeqaan biittaa tunissido gishshau, ta hanquuwaawaa eta bollan gussaas. ¹⁹ Taani eta kawotettatu gidдон laalaas; etikka biitta ubban laalettidosona. Taani eta eta eeshshaadaaninne eta oosuwaadan pirdaas. ²⁰ Eti biido soho ubban asai eta, ‘Hageeti GODAA asata; shin eti a biittaappe wolqqan kiyyidaageeta’ yaagees; hegan eti ta geeshsha sunntaa tunissidosona. ²¹ SHin Israa7eela asai biido kawotettatu ubbaa gidдон tunissido ta geeshsha sunntaabai tana michchees.

²² “Hegaa gishshau, neeni Israa7eela asaayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani hagaa oottiyoogee, intte biido kawotettatu ubbaa gidдон tunissido ta geeshsha sunntaa gishshaassappe attin, intte gishshaassa gidдenna. ²³ Intte tunissin, kawotettatu gidдон tunida ta gita sunntaa geeshshatettaa taani bessana. Eti xeellishin, intte baggaara taani ta geeshshatettaa bessiyoo wode, taani GODAA giddiyooгаа eti erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaadais.

²⁴ ““Aissi giikko, taani inttena kawotettatu gidдoppe kessana; biitta ubbaappekka shiishshana. SHiishshada intte biitti zaarada ehaana. ²⁵ Taani inttena xillo haatan aracana; yaatada inttena intte tunatetta ubbaappenne intte eeqa ubbaappe geeshshana.

²⁶ ““Taani intteyyo ooratta wozanaa immana; ooratta ayyaanaakka intte gidдон wottana; qassi shuchcha wozanaa intteppe kessada, asho wozanaa immana. ²⁷ Taani ta Ayyaanaa intte gidдон wottana; yaatada intte ta wogaa kaallanaadaaninne ta higgiiyaa minttidi naaganaadan oottana. ²⁸ Taani intte maizza aawatussi immido biittan intte de7ana; intte ta asa gidana; taanikka intte Xoossaa gidana. ²⁹ Intte tunatetta ubbaappe taani inttena ashshana; kattai intteyyo daranaadan oottana; koshaakka naa77antto intte bolli ehiikke. ³⁰ Koshaa gaasuwan intte kawotettatu gidдон kauyyennaadan, taani intte mittaa aifiyaanne intte shooqaa kattaa darisana. ³¹ He wode intte intte iita ogiyaanne intte lo77o gidenna oosuwaawaa hassayana; hassayidi intte nagaraanne intte tuna oosuwaawaa gishshau, intte inttena shenetana. ³² Taani hagaa ubbaa oottiyoogee intte gishshaassa gidennaagaa erite. Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte intte hanotan yeellatitenne kauyyite. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagaadais” yaagees.

³³ ““Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena intte nagaraa ubbaappe geeshshiyoo gallassi, intte katamatun zaarettidi asai de7anaadan oottana; qolettidaageetikka simmidi gimbettana. ³⁴ A mataara aadhdhiya asaa sinttan baisa gididi de7iya biittai baisa giddiyooгаа aggidi goyettana. ³⁵ Asai haasayiiddi, ‘Hagee kase baisa gidida biittai ha77i Edene Gannatiyaa mala gididi; kase qolettida, asi de7ennanne baisa katamatikka ha77i gimbettidanne asi de7iyoo katamata gididosona’ yaagana. ³⁶ He wode intte yuushuwan de7iya attida kawotettati taani GODAI qolettida katamata zaarada keexxidoogaanne qa77ettida biittai simmidi kattaa mokkanaadan oottidoogaa erana. Taani GODAI hagaadais; taani yootidoogaa taanikka oottana” yaagees.

³⁷ ““Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asai qassikka issiton tana maaduwaawaa oichchanaadan oottana; yaatada eta qoodaa dorssaa wudiyaadan corissana. ³⁸ Yarshshiyoo dorssaa wudiyaadan, Yerusalaaamen baalaa gallassan yarshshuwaawaa shiishshido dorssaa wudiyaadan, eta qolettida katamatun asaa

wudee kumana. Taani GODAA gidiyoogaa eti he wode erana” yaagiis’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Mela Meqettai De7iyo Zanggaaraa

37 GODAA kushee ta bolli wodhdhiis; i tana GODAA Ayyaanan kessidi, meqettai kumi uttido wombban wottiis. ²I tana eta gidдон yaanne haanne kaalettiis; taanikka kinchchillidi melida meqettati kumidaageeta wombbaa gidдон be7aas. ³I tana, “Laa asa na7au, ha meqettati simmidi, paxa shemppooraa de7ana danddayiyoonaa?” yaagiis.

Yaagin taani, “Ubbaa Haariya GODAU, haggaa neeni eraasa” yaagaas.

⁴Yaagin i tana haggaa yaagiis; “Ha meqettatuyyo haggaa yaagada hananabaa yoota; ‘Inttenoo, mela meqettatoo, ⁵GODAA qaala siyite! Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Taani shemppuwaa intte gidдо gelissana; yaatobare intte paxa de7ana. ⁶Taani intte bolli xaphota wottada, ashoikka intte bolli simmanaadan ootada, inttena gogaa maizzana. Intte paxa shemppooraa de7ana mala, taani intte gidдо shemppuwaa gelissana. He wode intte taani GODAA gidiyoogaa erana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁷Yaagin i tana azazidoogaadan hananabaa yootaas; taani hananabaa yootishin, girettainne cenggurssai siyettiis; qassi meqettati shiiqidi, ba sohuwan sohuwan ohetidosona. ⁸Taani xeelliyo wode, eta bollan xaphoti de7oosona; ashoikka eta bollan simmiis; gogaakka maayidosona; shin shemppoi etan de7enna.

⁹Yaatin, i tana haggaa yaagiis; “Laa asa na7au, carckuwaassi hananabaa haggaa yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Nenoo, carckuwau, oiddu zooziyaarakka haa ya; yaada eti shemppooraa de7anaadan, ha haiqqidaageetu gidдо zaarada punna” yaagees’ yaaga” yaagiis. ¹⁰Yaagin i tana azazidoogaadankka, taani hananabaa yootaas; yootin shemppoi eta gidдо geliis; gelin paxidi, keehi daro olanchchata gididi eqqidosa.

¹¹Hegaappe guyyiyan, i tau haggaa yaagiis; “Laa asa na7au, ha meqettati kumetta Israa7eela asaa leemiso; Israa7eela asaikka, ‘Nu meqettati melidosona; nu sintta ufaissaikka kichchiis; nuuni muleera xayida’ yaagoosona. ¹²Hegaa gishshau, etassi haggaa yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Inttenoo, ta asatoo, taani intte duufuwaa dooyana; dooyada inttena hegaappe kessana; taani inttena zaarada, Israa7eela biitti ehaana. ¹³Ta asatoo, taani intte duufuwaa dooyiyo wodenne inttena kessiyo wode, taani GODAA gidiyoogaa intte erana. ¹⁴Taani ta Ayyaanaa intte gidдон wottana; wottobare intte paxa de7ana. Qassi taani inttena intte biittan wottana. He wode taani GODAI yootidoogaanne yootada oottidoogaa intte erana. Taani GODAI haggaa odais’ yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁵Zaaridikka GODAA qaala taakko haggaa yaagiiddi yiis; ¹⁶“Laa asa na7au, issi mittaa gatimaa ekkada, a bolli, ‘Hagee Yihudaagaanne aara de7iya Israa7eela asaagaa’ yaagiyaagaa xaafa. Qassi hara gatimaa ekkada, a bolli, ‘Hagee Efireemaagaa; ikka qassi Yooseefaagaanne aara de7iya Israa7eela asaagaa’ yaagiyaagaa xaafa. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, eti ne kushiyan issi gatima gidanaadan, eta naa77aa issippe gatta.

¹⁸“Ne biittaa asai nena, ‘Hagee neeni oottiyoogee aibee? Nuuyyo birshshettaa oda’ yaagidi oichchiyo wode, ¹⁹etayyo haggaa yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Taani Efireema kushiyan de7iya Yooseefa gatimaanne aara de7iya

Israa7eela zareta ekkanau hanais; ekkada eta naa77aa issi gatima oottanau, Yihudaa gatimaara gattana. Yaatobare eti naa77ai ta kushiyan issuwaa gidana” yaagees’ yaaga.

²⁰“He neeni eta bolli xaafido naa77u gatimata eta sinttan oiqqada, ²¹ eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaa eti biido kawotettatu giddoppe kessana; taani eta ubbasaappe shiishshada, eta biitti zaarada ehaana. ²²Israa7eela deretu bolli, eta biittan taani eta issi kawotetta oottana; eta ubbaa bolli issi kawoi kawotana. Qassi eti naa77antto naa77u biitta kiyokkona; woikko naa77u kawotetta gididi shaahettokkona. ²³Hegaappe guyyiyan, eti bantta eeqatuuninne bantta sheneyiyaabatun, woikko bantta naaquwan banttana tunissokkona. Waanidi giikko, taani eta eti guyye simido nagaraa ubbaappe ashshana; qassi taani eta geeshshana. Eti ta asaa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana.

²⁴““Ta ashkkaarai Daawiti etayyo kawo gidana; etau ubbau issi henttanchchaa xalaalai de7ana. Eti ta higgiiya kaallana; ta wogaakka minttidi naagana. ²⁵Taani ta ashkkaaraa Yaaqoobassi immidonne intte maizza aawati de7ido biittan eti de7ana. He biittan eti, eta naatinne eta naatu naati merinau de7ana; ta ashkkaarai Daawiti eta bollan merinau halaqa gidana. ²⁶Taani etaara Sarotettaa maachchaa maacetana; he maachchaikka etaara merinaa maachcha gidana. Taani eta minttada essana; eta qoodaakka corissana; ta Beeta Maqidasiyaakka merinau eta giddon wottana. ²⁷Yaadata taani hegan etaara de7ana. Taani eta Xoossaa gidana; etikka ta asa gidana. ²⁸Ta Beeta Maqidasee eta giddon merinau de7iyo wode, Israa7eelata geeshshiyaagee tana, GODAA gidiyogaa kawotettati erana” yaagees’ yaaga” yaagiddi yiis.

Googa Bolli Odettida Hiraagaa

38 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Laa asa na7au, Maagooga biittan de7iya Googakko, Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqaakko simmada, a bolli hananabaa yoota. ³Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Laa Googaa, Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqau, taani neeyyo morkke. ⁴Taani nena guyye zaarana; ne manggaagan hookkuwaa gelissada, nena ne kumetta olanchchatuura, ne paratuura, kumetta ola miishshaa maayida ne paraasatuuranne bantta bisuwaa leelleesiya, gitanne guutta gondalliyyaa oiqqida guite asaara nena goochchada kessana. ⁵Parsseppe, Toophphiyaappenne Liibiyaappe¹ yiida asai gondalliyyaa oiqqidi, huuphiyan birata qophiyaa wottidi, etaara gidana. ⁶Qassi Goomerinne a olanchchati ubbai, huuphessa gaxan de7iya Beeti-Togarmminne a olanchchati guitee, he cora asati nenaara gidana.

⁷““Neeninne neekko shiiqida asai ubbai giigite; inttena makkite. Yaadata neeni eta azaziyaagaa gida. ⁸Daro wodiyaappe guyyiyan, neeni koyettana; sinttappe yaana laittatun neeni daro wodiya baaisa gididi de7ida biittaa, olaappe shempida biittaa, an de7iya asai daro kawotettatuppe Israa7eela deretukko shiiqido biittaa woraajjana. Eti daro kawotettatuppe shiiqidaageetanne ubbaikka ha77i saruwan de7iyaageeta. ⁹Neeni, ne olanchchatinne nenaara de7iya daro kawotettati gotiyaadan denddana; intte shaaraadan, biittaa kammana” yaagees.

¹38:5 *Liibiyaappe*: Ibraawettuwan he biittai “Puuxa” geetettees.

¹⁰“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He wode qofai ne wozana giddo yin, neeni iitabaa halchhana. ¹¹Neeni hagaadan yaagana; “Taani he direttiibeenna qeeri katamati de7iyo biittaa woraajjana; he woppu giidi, hirggi bainnan de7iya asata, etau ubbaukka dirssi, penggee woikko hiraqoi bannaageeta taani olana. ¹²Taani eta omooddananne bonqqana; kase baisesa gidida biittaa simmidi uttida, kawotettatu giddoppe shiiqida, miizzaanne miishshaa haarida, biittaaayyo gul77an uttida asaa bollan ta kushiya dentana’ yaagana. ¹³Yaagin Saaba asai, Dadaana asainne Tarsseesa katamatu zal77anchchati ubbai hagaadan yaagana; ‘Neeni bonqqanau yaadii? Neeni ne olanchchata omooduwaa toossanau, biraanne worqqaa efiissanau, miizzaanne miishshaa ekkanaanne keehi daro omooduwaa oiqqanau shishshadii?’ yaagana” yaagees’ yaaga.

¹⁴“Hegaa gishshau, asa na7au, Googa bolli hananabaa yoota. Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He wode, ta asai Israa7eeli hirggi bainnan de7iyo wode, neeni denddana. ¹⁵Denddada, neeni de7iyo huuphessa gaxa biittaaappe yaana. Neeninne nenaara de7iya cora kawotettati paraa toggidi, mino olanchcha gididi, guitee yaana. ¹⁶Biittaa kammiya shaaraadan, neeni ta asaa Israa7eela bolli woraajjana. Laa Googaa, sinttappe yaana wode, taani nena ta biittaa bolli woraajjissana. Hegaa taani oottiyoogee kawotettati tana eranaassanne taani ne baggaara oottiyooban ta geeshshatettaa eta sinttan beettanaassa” yaagees.

¹⁷“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta ashkkaratu baggaara, Israa7eelan hananabaa yootiyaageetu baggaara kase aadhdhida wode yootidoi nena. Eti he wode daro laittaa taani nena eta bolli ehaanaagaa yootidosona” yaagees.

Googa Bolli Yiya Pirddaa

¹⁸“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Googi Israa7eela bolli woraajjiyo wode, ta hanqqoi suullana. ¹⁹He wode Israa7eela biittan wolqqaama biittaa qaattai hanana; hejaa taani ta mishuwaaninne ta eexxiya hanquwan awaajjais. ²⁰Abbaa molee, saluwaa kafoi, deriyan de7iya meheenne do7ai, sa7aa bollan woxxi qaaxxiya mereta ubbainne sa7an de7iya asai ubbai ta sinttan kokkorana. Dereti kunddana; aafotikka woddana; qassi dirssaa gimbee ubbaikka qoletana. ²¹Taani ta deretu ubban Googa bolli bisoi denddanaadan oottana; olanchchati bantta bisuwaa bantta bolli zaaridi, issoi issuwaa siifana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ²²Taani boshaaninne haiquwan a qaxxayana; qassi wolqqaama iraa, shachchaa, eexxiya tamaanne dinniyaa taani a bolli, a olanchchatu bollinne aara de7iya cora kawotettatu bolli bukissana. ²³Hegaadan oottada, taani ta gitattanne ta geeshshatettaa bessana. Qassi daro kawotettata taani tanattettaa erissana. Taani GODAA gidioogaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga.

Googi Xoonettana

39 “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Laa asa na7au, Googa bolli hananabaa yoota. Hagaadan yaaga; “Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqau Googaa, taani neeyyo morkke. ²Taani nena guyye zaarana; huuphessa gaxa biittaaappe goochcha kessada, Israa7eela deretu bollan taani nena ehaana. ³Hegaappe guyyiyan, taani ne haddirssa kushiyaappe wonddafiyyaa, ne ushachcha kushiyaappe zubbiiyyaa shocada olissana. ⁴Neeni, ne olanchchatinne nenaara de7iya kawotettati ubbai Israa7eela deriyaa bollan kunddi attana. Taani intte ashuwaa

miya kafotussinne bazzo do7atussi quma oottada immana. ⁵Taani Ubbaa Haariya GODAI yootido gishshau, intte milxxi giida dembban kunddi attana. ⁶Maagooga biittaaaninne abbaa doonan, hirggi bannan uttida asaa bollan taani eexxiya tamaa yeddana. Taani GODAA gidiyooгаа ete hegan erana. ⁷Taani ta geeshsha sunttai ta asaa Israa7eela gidдон erettanaadan oottana. Hagaappe sinttanau ta geeshsha sunttai cayettenna. Hegaappe guyyiyan, kawotettati taani GODAA, Israa7eela Geeshshaa gidiyooгаа erana” yaaga’ yaagees.

⁸“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassai yaana; antenna” yaagada taani yootido gallassai hagua. ⁹He wode Israa7eela katamatun de7iya asai kiyidi, ola miishshata ubbaa taman eettana; hegeetikka gitanne guutta gonddalleta, wonddafetanne zubbeta, tooratanne dullata. Laappun laitta kumettaa ete hegeeta eettiyo mittaa kessidi go7ettana. ¹⁰Ete mittaa mixanau woikko woraappe eettiyo mittaa qanxxanau koshshenna. Aissi giikko, ete shiishshido ola miishshata eettiyo mitta oottidi go7ettana. Banttana bonqqidaageeta ete bonqqana; banttabaa ekki-daageetuppe ete ekkana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagua odais.

¹¹“He gallassi Googi moogettiyo sohuwaa taani ayyo Israa7eela biittan immana. He sohoi abbaappe arshsho baggaara de7iya Ogiyaasatu Wombbaa giyo wombbaa giddoona gidana. Googinne a olanchchati ubbai hegan moogettiyo gishshau, eta duufoi hegaara hemettiya asau ogiyaa gorrdana. He sohoikka qassi, “Googa Olanchchatu Wombbaa” yaagetettidi xeegettana. ¹²Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai biittaa geeshshanau, laappun agina kumettaa he ahaa moogiiddi gam77ana. ¹³He biittan de7iya asai ubbai ahaa moogiyoogan maadettana; heгаа gishshau, taani xooniyo gallassi etau bonchcho gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagua odais. ¹⁴Laappun aginaappe guyyiyan, attida ahai de7ikko, biittai geeyanaadan, yuuyi yuuyidi attida ahaa mooganau, asai doorettana. ¹⁵Ete biittan yuuyishin, asaa meqettaa beettikko, he meqettaa miyyiyan malaataa wottana. Wottin moogiyaageeti yiidi, Googa Olanchchatu Wombban moogana. ¹⁶Hegaadan oottin biittai simmidi geeyana. Hegaа heeran, “Googa Olanchchatu Katamaa” geetetti xeegettiya katamai de7ana’ yaagees.

¹⁷“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Laa asa na7au, kafo zare ubbaanne sa7aa do7ata ubbaa hagaadan yaagada xeesa; “Taani intteyyo Israa7eela deretu huuphiyan giigissido gita yarshshuwaassi ubbasaappe shiiqidi, issippe haayite. Hagan intte ashuwaa maana; suuttaakka uyana. ¹⁸Intte mino asatu ashuwaa maana; biittaa halaqatu suuttaakka uyana. Ete intteyyo dorssa galssa, anqqara dorssa, tumaleessa deeshshanne ordde boora mala gidana. Ete ubbaikka xiihettida Baasaane mehetu mala. ¹⁹Taani intteyyo giigissiyo yarshshuwaappe kallana gakkanau, modhdhuwaa intte maana; qassi mattottana gakkanau, suuttaa intte uyana. ²⁰Taani intteyyo aatiyo maaddaappe parata, paraasata, mino asatanne dumma dumma qommo wotaadarata intte ganjee kallana gakkanaashin intte maana” yaagada xeesa. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagua odais.

²¹“Taani kawotettatu gidдон ta bonchchuwaa qonccissana. Qassi taani qaxxayiyo qixaatiyaanne taani eta bollan denttido ta kushiyaa kawotettati ubbai be7ana. ²²He gallasaappe doommidi, Israa7eela asai taani GODAA eta Xoossaa gidiyooгаа erana. ²³Qassi Israa7eela asai omooduwan biidoogee bantta nagaraa gaasuwaana gidiyooгаа hara kawotettati erana. Ete taayyo ammanettennan ixxido gishshau, taani ta som77uwaa etappe genttada, eta eta morkketussi aattada immaas; immin ete

ubbaikka olan haiqqi wuridosona. ²⁴ Eta tunatettaanne eta iiatettaa keenaa etau bessiya qixaatiyaa qaxxayaas; ta som77uwaakka etappe genttaas' yaagees.

²⁵ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Ha77i taani Yaaqooba zareta omooduwaappe zaarada ehaana; qassi Israa7eela asaa ubbaayyo qarettana. Taani ta geeshsha sunntai cayettennaadan oottana. ²⁶ Eti eta yashshiyaabi issainne bain-nasan, bantta biittan saro deettaa doommiyo wode, kase bantta yeellaanne taayyo eti ammanettennan ixidoogaa dogana. ²⁷ Taani eta kawotettatu ubbaa giddoppe zaarada ehaana; qassi eta morkketu biittaappekka eta shiishshana. Hegaadan ootada, taani geeshsha gidioogaa kawotettata ubbaa bessana. ²⁸ Taani eta kawotettatu gidio omooduwau yeddido gishshaanne eta shiishshada, eta biitti zaarido gishshau, taani GODAA eta Xoossaa gidioogaa eti erana. Taani etappe issuwaanne kawotettatu giddon aggikke. ²⁹ Taani ta Ayyaanaa Israa7eela asaa bolli gussana; naa77antto ta som77uwa etappe mulekka genttikke. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees” yaagiiddi yiis.

Sinttappe Keexettana Beeta Maqidasiyaa Ajuutaa (40:1-48:35)

Hizqqeeli Ajuutan Yerusalaame Biis

40 Nuuni omoodettido laatamanne ichchashantta laittan, Yerusalaamee xoonettido tammanne oiddantto laittan, ooratta laittai gelido tammannta gallassan, GODAA kushee ta bolli de7ees. ² Xoossaa ajuutan i tana Israa7eela biittaa efiidi, issi xoqqa deriyaa huuphiyan essiis. He deriyaappe tohossa baggaara katama milatiya keettati de7oosona. ³ I tana yaa ekkidi efiis; efin taani nahaasiyaa birataadan phooliya issi bitaniyaa be7aas. He bitanee liinuwaappe oosettida meetiriyaanne likkiyo gatimaa oiqqidi, dirssaa penggen eqqiis. ⁴ I tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, nena taani ha sohuwaa ehiidoogee taani nena bessiyooobaa ubbaa neeni mintta akeekanaassa. Heggaa gishshau, ne aifiyan xeella; ne haittan siya; ne wozanan wotta. Neeni be7iyooobaa ubbaa Israa7eela asau yoota” yaagiis.

Arshsho Penggiyaa

⁵ Taani Beeta Maqidasiyaa muleera yuuyi aadhdhida dirssaa gimbbiyaa be7aas. He bitaniyaa kushiyan likkiyo usuppun adussa wara gatimai de7ees. Issi adussa warai issi waraa bolli oiddu biradhdheta gujjidoogaa. I gimbbiyaa likkiis; likkin gimbbiyaayyo geesai 6 wara; gomppaikka 6 wara gidiiis.

⁶ Hegaappe guyyiyan, arshsho baggaara de7iya dirssaa penggiyaakko biis. Xekkata pude kiyyidi, penggiyaa goccillaa likkiis; likkin 6 wara gidiiis. ⁷ Hegaappe kanttin, loossoinne ushachchaaranne haddirssaara penggiyaa naagiyaageeti eqqiyo heezzu heezzu kifileti de7oosona; issi issi kifilee 6 wara adussanne 6 wara aaho. Eta giddon de7iya godati 5 wara ordde. Penggiyaa naagiyaageetu kifiletuppe ya baggaara, Beeta Maqidasiyaa xeelliya barandaa goccillai 6 wara.

⁸ Hegaappe guyyiyan, he bitanee geliyoosaa barandaa likkiis; likkin 8 wara gidiiis. ⁹ Hegee Beeta Maqidasiyaa xeelliya penggiyaa wurssettan de7ees. He barandaa tuuqetu orddetettai naa77u naa77u wara. ¹⁰ Arshsho bagga penggiyan so baggaara, geliyo loosuwaa penggiyaa naagiyaageetu kifileti, ha baggaara heezzai ya baggaara heezzai de7oosona. Eta gomppai ubbaageekka lagge; eta shaakkiya dirssaa gimbbiyaa orddetettaikka lagge.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee dirssaa penggiyaa kanttiyo sohuwaa gomppaa likkiis; likkin muleera 13 wara gidiiis. Penggetuppe gidduwan de7iya loosoi 10 wara. ¹² Issi issi penggiyaa naagiyaageetu kifiliyaa sinttan geesai issi wara, gomp-paikka issi wara gidido godai de7ees; naagiyaageetu kifileti naa77u baggaarakka usuppun usuppun wara.

¹³ Hafinttan de7iya naagiyaageetu kifiletu guyye gaxaappe hefinttan de7iya naagiyaageetu kifiletu guyye gaxaa gakkanaashin de7iya sohuwaa likkiis; likkin 25 wara gidiiis. ¹⁴ He bitanee giddo dabaabaa xeelliyaa wurssetta kifiliyaa likkiis; likkin 20 wara gidiiis. ¹⁵ Penggiyaa geliyoosaappe biidi, hini wurssettan de7iya a barand-daa gakkanaashin de7iya zananai 50 wara. ¹⁶ Kifiletu ubban kare baggi xeelliyaa guutta guutta maskkooteti de7oosona; qassi kifiletuppe gidduwan de7iya godaayy-ookka maskkooteti de7oosona. Yaanne haanne shaakkiya godatu bollan zambbaa misilee meretti uttiis.

Kare Dabaabaa

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana kare dabaabaakko efiis. Hegan taani dabaabaa yuushuwan de7iya shuchchaa hiixxido baasuwaanne he baasuwan ke-exettida hasttamu kifileta be7aas. ¹⁸ SHuchchai hiixettido baasoi dabaabaa yu-ushuwaa ubbaa gakkiiis; hegee kare dabaabai giddo dabaabaappe ziqqees. ¹⁹ Giddo dabaabaakko gattiya, xoqqan oosettida, dirssaa penggee de7ees. He bitanee naa77u penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin gomppai 100 wara gidiiis.

Huuphessa Penggiyaa

²⁰ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessa baggi efiis. Huuphessa baggi xeelliyaa dirssaa penggiyaa zanaanne gomppaa i likkiis. He dirssaa penggee kare dabaabaakko gattiyaagaa. ²¹ Loossuwaappe ushachchanne haddirssa baggaara de7iya heezzu heezzu naagiyaageetu kifileti, etappe gidduwan de7iya godatinne a baranddai koiro Arshsho Penggiyaa baggan likkidoogeetuura bixe lagge gididosona. Dirssaa penggiyaa zananai muleera 50 wara; gomppaikka 25 wara. ²² Barand-dai, maskkootetinne merettida zambbaa misilee kase Arshsho Penggiyaa baggan be7idoogeetuura issi mala. Yaa gattiya laappun xekkati de7oosona. Baranddai dabaabaa sinttan wurssetta baggaara de7ees. ²³ Arshsho baggaadan, ha huuphessa bagganka giddo dabaabaayyookka hara penggee de7ees. He bitanee ha naa77u dirssaa penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin 100 wara gidiiis.

Tohossa Penggiyaa

²⁴ Hegaappe simmidi, he bitanee tana tohossa bagga dirssaa pengge kaalettiis; kaalettin baada, hegan hara dirssaa penggiyaa be7aas. I a likkiyo wode, ikka haratu keena gidiiis. ²⁵ Likke haratuugaadan, ha dirssaa penggiyaa matan de7iya kifiletuyyo ubbau maskkooteti de7oosona. Dirssaa penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ²⁶ Yaa gattiya laappun xekkati de7oosona. Baranddai dabaabaa sinttan wurssetta baggaara de7ees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. ²⁷ Giddo dabaabaayyookka hara penggee de7ees. He bitanee ha naa77u dirssaa penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin 100 wara gidiiis.

Giddo Dabaabaayyo Tohossa Bagga Penggiyaa

²⁸ He bitanee tana tohossa dirssaa penggiyaa baggaara hini giddo dabaabaakko efiis. I dirssaa penggiyaa likkin, hara penggetuugaara likke gidiiis. ²⁹ Hegau naagiyaageetu kifileti, godatinne baranddati ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan de7iya kifiletu ubbau maskkooteti de7oosona. Ha penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ³⁰ A yuushuwan baranddati de7oosona; eta zananai 25 wara; gomppaikka 5 wara. ³¹ He baranddati kare bagga dabaabaa xeelloosona. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Giddo Dabaabaayyo Arshsho Bagga Penggiyaa

³² He bitanee tana arshsho bagga dirssaa penggiyaara hini giddo dabaabaakko efiis. I he dirssa penggiyaa likkin, hara penggetuura likke gidiiis. ³³ Naagiyaageetu kifileti, godatinne baranddai ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan de7iya kifiletu ubbau maskkooteti de7oosona. He penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ³⁴ Baranddai kare bagga dabaabaa xeellees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Giddo Dabaabaayyo Huuphessa Bagga Penggiyaa

³⁵ He bitanee tana huuphessa bagga dirssaa penggiyaakko efiis. I he dirssaa penggiyaa likkin, ikka hara penggetuura likke gidiiis. ³⁶ Naagiyaageetu kifileti, godatinne baranddai ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan maskkooteti de7oosona. He penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ³⁷ Baranddai kare bagga dabaabaa xeellees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Huuphessa Penggiyaa Matan De7iya Keettata

³⁸ Kare dabaabau huuphessa baggaara, giddo dirssaa penggiyaa baranddaara ohattida, hara kifileekka de7ees. Xuuggiyo yarshshuwau ehiyo mehiyaa ashoi meecettiyo he kifiliyaana. ³⁹ He baranddan ha baggaara naa77u xaraphpheedati, ya baggaarakka naa77u xaraphpheedati de7oosona; xuuggiyo yarshshuwaassi, nagaraa yarshshuwaassinne naaquwaa yarshshuwaassi shukkiyo mehe ubbai shukettiyo he xaraphpheedatu bollaana. ⁴⁰ Baranddaappe kare baggaara huuphessa dirssaa penggiyaa matan naa77u xaraphpheedati ha baggaara, naa77u xaraphpheedati ya baggaara de7oosona. ⁴¹ Hegaa gishshau, yarshshuwau shiiqida mehee shukettiyo muleera hosppun xaraphpheedati de7oosona; etappe oiddati baranddan de7oosona; oiddati qassi kare dabaaban de7oosona. ⁴² Qassi xuuggiyo yarshshuwaa wottanau giigissido, shuchchaappe masettidi oosettida oiddu xaraphpheedati de7oosona. Etaa geesai issi wara; zananai issi waranne takkaaro; qassi gomppaikka issi waranne takkaaro. Xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshota ubbaa shukkiyo miishshati he xaraphpheedatu bollan uttoosona. ⁴³ Issi takkaaro aduqqiya kaqqiyo hookkoti godaa bolli yuuyi aadhdhidi xishetti uttidosona. Yarshshuwaassi shiishshiyi ashoi ubbai he xaraphpheedatu bolli wodhdhees.

⁴⁴Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana giddo dabaabaa gelissii. Hegan penggeti giddo dabaabaakko dooyettiyo naa77u kifileti de7oosona. Etappe issi kifilee huuphessa dirssaa penggiyaa mataara tohossa baggi xeellees; naa77anttoi qassi tohossa dirssaa penggiyaa mataara huuphessa baggi xeellees. ⁴⁵He bitanee tana haagaan yaagiis; “Tohossa baggi xeelliyaa kifilee Beeta Maqidasiyan oottiya qeeseetubaa. ⁴⁶Huuphessa baggi xeelliyaa kifilee qassi yarshshiyooosan oottiya qeeseetubaa. Qeeseti ubbai Xaadooqa yaraappe yelettida Leewata; GODAAKKO shiiqidi, assi oot-tanau bessoosona geetettidai eta xalaala” yaagiis.

Giddo Dabaabaanne Beeta Maqidasiyaa

⁴⁷He bitanee dabaabaa likkiis; likkin zananai 100 wara, gomppaikka 100 wara gidiis. Dabaaban Beeta Maqidasiyaappe sintta baggaara issi yarshshiyooosai de7ees. ⁴⁸Hegaappe guyyiyan, i tana Beeta Maqidasiyaa baranddaa efiis. Baranddaa geliyo goccillaa likkiis; likkin geesai 5 wara; gomppaikka 14 wara. Haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu orddetettaa heezzu wara gidiis. ⁴⁹Baranddaa zananai 20 wara; gomppaikka 10 wara. Yaa gattiya 10 xekkati de7oosona. Geliyooosan ushachchaaranne haddirssaara eqqida naa77u tuuqeti de7oosona.

41 Hegaappe simmidi, he bitanee tana Beeta Maqidasiyan de7iya Geeshsha Sohuwaa gelissii. He Geeshsha Sohuwaa godaa orddetettaa likkiis; likkin 6 wara gidiis. ²Penggiyaa gomppai qassi 10 wara gidiis. Haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu gomppai ichchashu ichchashu wara. Qassi i Geeshsha Sohuwaa likkiis; likkin zananai 40 wara, gomppaikka 20 wara gidiis.

³Hegaappe guyyiyan, qol77o geliis. He geliyo penggiyaa godaa orddetettaa likkiis; likkin 2 wara gidiis. Penggiyaa gomppai 6 wara gidiis; haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu gomppai laappun laappun wara. ⁴Qassi i qol77uwaa likkiis; likkin zananai 20 wara, gomppaikka 20 wara gidiis. Hegaappe guyyiyan i tana, “Hagee Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Yuushuwan Keexettida Kifileta

⁵He bitanee Beeta Maqidasiyaa godaa likkiis; likkin orddetettaa 6 wara gidiis. He godaara oiqettidi, Beeta Maqidasiyaa yuushuwan keexettida oiddu oiddu wara aakkiya daro kifileti de7oosona. ⁶He kifileti issi issuwaa bolli keexettida heezzu pooqe gidishin, issi issi pooqiyau hastamu kifileti de7oosona. Zamadaa yeggiyo mittai Geeshsha Sohuwaa giddo gelenna mala, koiro godaara oisettidi, hara shuchchaa wottidosona. ⁷He shuchchai garssa wurssetta pooqiyaa ordiddo gishshaunne pude shiiqiiddi lee7iyo gishshau, kifiletikka pude shiiqiyo wode, aakki aakkidi boosona. Koiro wuigiyaappe giddo pooqiyaara kanttidi, killi wurssetta pooqiya gakkanaashin efiya xekkati de7oosona.

⁸Taani Beeta Maqidasiyaa yuushuwan xoqqu giida baasoi de7iyaagaa be7aas. A yuushuwan de7iya kifileti he baasuwa bollan keexettidosona; he baasoi giddo dabaabaappe 6 wara xoqqees. ⁹⁻¹¹He kifiletu godaa orddetettaa 5 wara. Kifileta geliyo naa77u penggeti, issi huuphessa baggaara, issi qassi tohossa baggaara de7oosona; qassi he kifiletu yuushuwan de7iya baasuwa aahotettaa 5 wara. Beeta Maqidasiyaa baasuwaappenne giddo dabaaban de7iya kifiletuppe gidduwan de7iya mela sohoi 20 wara.

Arggo Baggaara Keexettida Keettaa

¹² Beeta Maqidasiyaappe arggo baggaara de7iya mela sohuwaappe hefintta baggaara issi keetta de7ees. He keettaaayyo zananai 90 wara; gomppaikka 70 wara. He keettaa godai 5 wara ordde.

Beeta Maqidasee Likettiis

¹³ He bitanee Beeta Maqidasiyaa kare bagga likkiis; likkin zananai 100 wara. Beeta Maqidasiyaa zokkossaappe biidi, hini arggo bagga keettaa zokkossaa gakkanaashin de7iya sohuwaa likkin, 100 wara gidiiis. ¹⁴ Arshsho baggaara de7iya Beeta Maqidasiyaa gomppai naa77u mela sohota gujjidi likkin, 100 wara aakkees. ¹⁵ Naa77u baggaarakka de7iya kanttiyo sohota gujjidi, arggo baggaara de7iya keettaa zanaanaa likkiis; likkin 100 wara gidiiis.

Beeta Maqidasiyaayyo Giddo Oosota

Beeta Maqidasiyaa Geeshsha Sohoi, a qol77oinne a baranddai ¹⁶ wuigiyaappe biidi, maskkooteta gakkanaashin, mittan licetti uttiis; maskkootetikka mittan licetti uttidosa. ¹⁷⁻¹⁸ Beeta Maqidasiyaayyo so bagga kifiletu godai penggetuppe bollau aadhdhana gakkanaashin, zambbatunne kiruubetu misiletun alleeqetti uttiis; kifiliyan yuuyi aadhdhanaashinka zambbaa misileenne kiruubiyaa misilee walahan meretti uttiis. Kiruubetussi ubbaassi naa77u naa77u som77oi de7ees. ¹⁹ Issi baggaara asa som77o milatiyaagee zambbaa misiliyaakko xeellees; qassi hara baggaara gaammo som77o milatiyaagee zambbaa misiliyaakko xeellees. ²⁰ Wuigiyaappe dendididi biidi, penggetuppe bolla baggan de7iyo sohuwaa gakkanaashin, godaa yuusho ubbai hegaadan alleeqettiis. ²¹ Beeta Maqidasiyaa pengge qosilettati ubbai oiddu zooze gididi masettidaageeta; eti ubbaikka issi likke.

Mittaappe Meddhido Yarshshiyosaa

Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa geliyoosaa sinttan ²² mittaappe merettida yarshshiyosaa milatiyaabi beettees. Ikka oiddu zooze gididi, gomppaikka zanaaikka lage; eti naa77aikka naa77u naa77u wara; ayyo geesai qassi heezzu wara. Zoozetu tuussati, gedetinne miyyiyaara de7iya sanqqati ubbaikka mittaappe oosettidaageeta. He bitanee tana, “Hagee GODAA sinttan de7iya xaraphpheezaa” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Penggeta

²³ Geeshsha Sohuwaayyo issi penggee de7ees; qassi ubbaappe aadhdhida geeshsha sohuwaayyo issi penggee de7ees. ²⁴ Issi issi penggiyaayyo gidduwan dakkotidi dooyettiya naa77u sanqqati de7oosona. ²⁵ Geeshsha Sohuwaa godatu bolli merettidoogaadan, penggetu sanqqatu bollikka kiruubetunne zambbatu misilee meretti uttiis. Baranddaappe bolla baggaara sinttau zoxida kaarai mittaappe oosettidaagaa. ²⁶ He baranddaa godatu miyyiyan maskkooteti de7oosona. Godatikka zambbaa misiliyan alleeqettidosona.

Beeta Maqidasiyaa Matan Keexettida Naa77u Keettata

42 Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessa bagga penggiyaara kare dabaabaa kaalettiis; kaalettidi Beeta Maqidasiyaa giddo dabaabaa gimbiyaara oiqettida keettaakko, tana ehiis. ²Ha keettai 100 wara adussanne 50 wara aaho. ³Ha keettaayyo issi issi maskkooteti Beeta Maqidasiyaa xeelloosona; harati qassi kare dabaabaa xeelloosona. He keettaa kifileti heezzu pooqe keexettidosona. ⁴He kifiletu penggeti huuphessi xeelloosona. Etappe sintta baggaara 10 wara aahonne 100 wara adussa gidida, hemettiyo ogee de7ees. ⁵He keettaayyo bolla heeztantto pooqee naa77anttuwaappe xuummees; naa77anttoi qassi koiruwaappe xuummees. Gaasotaiikka eti issoi issuwaappe guyye shiiqi shiiqidi gimbbetido gishshaassa. ⁶Qassi eti heezzu pooqe gidido gishshaassanne kare dabaaban de7iya hara keettatudan, etayyo tuussai bainna gishshaassa. ⁷⁻⁸He kifiletuppe sintta baggaara, kare dabaabaa giddon 50 wara aduqqiya dirssaa gimbbeenne hara issi keettaa godai 50 wara aduqqiyaagee de7ees. ⁹Ha hara keettaa penggee arshsho baggaara de7ees.

¹⁰Hegaadanka, Beeta Maqidasiyaappe tohossa baggaara kare dabaaban hara keettai de7ees. ¹¹He keettaa kifiletu sinttan asai hemettiyo ogee de7ees. He keettai huuphessa baggan de7iya keettaara issi mala; adussatettai, aahotettai, kifiletinne penggeti ubbai issi mala. ¹²Ha keettaa sinttankka hara keettainne dirssaa gimbee de7ees. He keettaa penggeekka arshsho baggaara de7ees.

¹³Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana hagaadan yaagiis; “Hageeti kifileti, huuphessaaranne tohossaara Beeta Maqidasiyaa kare dabaabaakko xeelliaageeti qeesetu kifileta. Eta giddon GODAASSI oottiya qeeseti ubbaappe aadhdhida geeshsha qumaa maana. He kifileti geeshsha gidido gishshau, ubbaappe aadhdhida geeshsha imota, hegeetinne kattaa yarshshuwaa, nagaraa yarshshuwanne naaquwaa yarshshuwaa ubbaa, eti hegan wottana. ¹⁴Beeta Maqidasiyaa gelida qeeseti kare dabaabaa kiyiyo wode, GODAASSI oottiyo wode maayido geeshsha maayuwaa kessidi, he kifiletun wottennan kiyokkona. Aissi giikko, maayoti geeshsha. Eti kare asaakko kiyiiddi, kase maayiyo hara maayota maayidi kiyanau koshshees” yaagiis.

Beeta Maqidasee Keexettido Sohuwaa Likkiyaa

¹⁵He bitanee Beeta Maqidasiyaa kare dabaaban de7iya keettata likki wurssidi, arshsho baggi xeelliaa dirssaa penggiyaara tana kare kessiis. Kessidi Beeta Maqidasiyaa heeraa yuushshi aattidi likkiis. ¹⁶Likkiyo gatimaa ekkidi, arshsho baggaa likkin, zananai 500 wara gidiiis. ¹⁷Simmidi huuphessa baggaa he gatiman likkiis; likkin 500 wara gidiiis. ¹⁸Simmidi tohossa baggaa likkiis; likkin 500 wara gidiiis. ¹⁹Simmidikka arggo baggaa likkiis; ikka 500 wara gidiiis. ²⁰Hegaadan oottidi, i oiddu baggatakka likkiis. A yuushuwan 500 wara aduqqidi, 500 wara aakkiya dirssaa gimbee de7ees. He gimbee geeshsha sohuwaa hankko coo sohuwaappe shaakkanaassa.

GODAA Bonchchoi Beeta Maqidasiyaa Simmiis

43 Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana arshsho baggi xeelliaa penggiyaakko ehiis. ²Ehin taani Israa7eela Xoossaa bonchchoi arshsho baggappe yiyaagaa

be7aas. A yuussaa cenggurssai daro haattaa kixaa gunttaa mala; qassi biittaikka a bonchchuwan poo7iis. ³Taani be7ido ajuutai kase GODAI Yerusalaame katamaa xaissanau yiido wode be7ido ajuutaa milatees; qassi Kabaara SHaafaa matan taani be7ido ajuutaakka milatees. Hegaa be7ada, taani ta som77uwaa biittaa gattada gufannaas. ⁴GODAA bonchchoi arshsho xeelliya penggiyaara Beeta Maqidasiyaa giddo geliis. ⁵He wode GODAA Ayyaanai tana pude denttidi, giddo dabaabaa gelissiis; gelissin GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa kumiis.

⁶Hegan he bitanee ta miyyiyan eqqidaashin, issi Beeta Maqidasiyaa giddoppe taayyo haasayishin siyaas. ⁷I hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, hagee ta arataa sohonne ta gedee yedhdhiyo soho. Taani Israa7eela asaa gidдон merinau de7ana. Hagaappe sinttau Israa7eela asaa gidin, eta kawota gidin, hara xoossatussi goinniyoogan, woikko bantta kawotu ahan ta geeshsha suntaa tunissokkona. ⁸Waa-tidi giikko, issi godaa xalaalai tananne etanne shaakkin, bantta penggiyaa taagaa miyyiyan, bantta pengge mittaakka taagaa miyyiyan wottidosona. Wottidi bantta sheneyiya oosuwan ta geeshsha suntaa tunissidosona. Hegaa gishshau, taani ta hanqquwan eta xaissaas. ⁹Ha77i simmi hara xoossatussi goinniyoogaa aggonaa; bantta kawotu ahaakka ta achchappe diggona. Yaatikko, taani eta gidдон merinau de7ana.

¹⁰“Laa asa na7au, taani nena bessido Beeta Maqidasiyaabaa Israa7eela asaassi yoota; eti bantta oottido nagaran yeellatana mala, a meraabaanne i keexettido maaraa etayyo oda. ¹¹Eti bantta oottidoban yeellatiyaageeta gidikko, Beeta Maqidasiyaa meraa, i keexettido maaraa, kiyiyo sohota, geliyo sohotanne a kumetta misiliyaa etau qonccissa. Hegaadankka qassi, a wogaa ubbaanne a higgiiyaa ubbaa eta erissa. Qassi eti woga ubbaanne higge ubbaa naaganaunne polanau danddayana mala, neeni eti xeellishin xaafa.

¹²“Beeta Maqidasiyaa higgee haggaa: Beeta Maqidasee keexettido deriyaa huupheenne a yuushuwan de7iya heerai ubbai ubbaappe aadhdhida geeshsha gidana. Ee, Beeta Maqidasiyaa higgee haggaa.

Yarshshiyooosaa

¹³“Yarshshiyooosai kase Beeta Maqidasiyaa likkiyaadankka, issi waraa bolli oiddu biradhdheta gujjido, adussa waran likettiis. Yarshshiyooosaa baasuwaaw yuushuwan issi wara ziqqiyaanne issi wara aakkiya boo7ee de7ees; he boo7iyaassi kare bagga xekkai issi takkaaro xoqqees. Yarshshiyooosaa geesai haggaa mala: ¹⁴baasuwaappe biidi, koiro xekkaa gakkanaashin 2 wara; naa77antto xekkai issi waraa sookko shiiqi doommidi, 4 wara xoqqees; qassikka issi waraa sookko shiiqidi, ¹⁵yarshshoi xuugettiyo coocce de7iyo heezzantto xekkai 4 wara xoqqees. I oiddu zooze gididi, oiddu zooziyankka issi issi kacee de7ees; issi issi kacee issi wara xoqqees. ¹⁶Yarshshuwaa xuuggiyo coocce oiddu zooze gididi, zananai 12 wara, gompaiikka 12 wara. ¹⁷Naa77antto xekkaikka hegaa mala oiddu zooze gididi, zananai 14 wara, gompaiikka 14 wara. He xekkaayyo kare bagga gaxai issi takkaaro xoqqees. Yarshshiyooosaa pude efiya xekkati arshsho baggan de7oosona” yaagiis.

¹⁸Qassikka i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Yarshshiyooosaa wogai haggaa. Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshanaunne suuttaa aracanau, yarshshiyooosaa gimbbidi poliyo gallassi, ¹⁹taakko shiiqidi, taayyo oottiya Xaadooqa yaraappe yelettida Leewa zare qeese-tussi nagaraa yarshsho oottada, issi mirguuwaaw inma. Taani Ubbaa Haariya GO-

DAI haggaa odais. ²⁰Neeni he suuttaappe ekkada, oiddu kaceta, naa77antto xekkaa oiddu zooziyaanne he xekkaayyo gaxaa tiya. Hegaadan oottada, yarshshiyooosaa tunatettaappe geeshsha. ²¹Qassi nagaraa yarshshuwaassi imettida he korimaa ekkada, Beeta Maqidasiyaabaa gididi, geeshsha sohuwaappe kare baggaara ayyo azazettida sohuwan xuugga.

²²“Wonttetta gallassi tilla bollaara de7iya issi deeshsha orggiyaa ekkada, nagaraa yarshshuwaassi yarshsha. Kase korimaa suuttan geeshshidoogaadan, he deeshsha orggiyaa suuttan yarshshiyooosaa geeshsha. ²³Geeshshiyooogaa polada, tilla bollaara de7iya issi mirguwaanne tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa ekkada, ²⁴naa77aakka GODAA sintti shiishsha. Yaatobare qeeseti eta bolli maxiniyaa qolidi, GODAAYYO xuuggiyo yarshsho oottidi yarshshona.

²⁵“Laappun gallassa kumettaa, hachchi hachchi issi deeshshaa nagaraa yarshshuwaassi, qassi tilla bollaara de7iya issi mirguwaanne tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa shiishsha. ²⁶Qeeseti laappun gallassaa kumettaa yarshshiyooosaa tunatettaappe geeshshona. Yaatidi GODAAYYO a dummayona. ²⁷Ha gallassati wuriyo wode, hosppuntta gallasaappe doommidi, qeeseti intte xuuggiyo yarshshuwaanne intte issippetettaa yarshshuwaara yarshshiyooosaa bollan yarshshona. He wode taani inttenan ufaittana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees” yaagiis.

Arshsho Penggiyaa Wogaa

44 Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana guyye zaaridi, Beeta Maqidasiyaayyo arshsho baggaara de7iya kare bagga dirssaa penggiyaakko ehiis; ehiyo wode, dirssaa penggee gorddetti uttiis. ²I tana hagaadan yaagiis; “Ha penggee gorddiyan de7i bayanaappe attin, naa77antto dooyettenna. Asikka aara gelenna; aissi giikko, GODAI Israa7eela Xoossai aara geliis. Heggaa gishshau, he penggee gorddiyan de7ana. ³Gidikkonne, Israa7eela halaqai GODAA sinttan oittaa maanau hegan uttana danddayees. Penggiyaa baranddaara i gelanaanne kiyanau danddayees” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Geliyo Wogaa

⁴Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana Huuphessa Penggiyaakko efiya ogiyaara efiidi, Beeta Maqidasiyau sintta baggi gattiis. Hegan taani xeelliyo wode, GODAA bonchchoi GODAA Maqidasiyaa kumi uttidaagaa be7aas; be7ada ta som77uwaa biittaa gattada gufannaas.

⁵Yaatin, GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, GODAA Beeta Maqidasiyaa wogata ubbaanne a higgeta ubbaa xeelliyaagan taani neessi yootiyooogaa ne haittan minttada siya; ne aifiyanka minttada xeella. Beeta Maqidasiyaa gelanaanne kiyanau bessiya asatinne bessenna asati augeetakko minttada akeeka. ⁶Makkalanchcha Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte oottiyo tuna oosoi eqqo. ⁷Intte taayyo ta qumaa, modhdhuwaanne suuttaa yarshsho oottidi shiishshiyoo wode, wozanainne ashoi qaxxarettiibeenna allaga asata ta Beeta Maqidasiyaa gelissidi, eti a tunissanaadan oottideta. Intte tunatettaa ubbaa bollankka gujjidi, ta maachchaa kanttideta. ⁸Qassi ta geeshsha miishshatu bolli aawatennan ixixidi, ta Beeta Maqidasiyan allagata aawayideta” yaagees.

⁹“Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaa gidдон de7iya allaga asi, ba wozanaaninne ba ashuwan qaxxarettibeennaagee, ooninne ta Beeta Maqidasiyaa geloppo.

Leewati Ekkiyo Qixaatiyaa

¹⁰““Taappe haakkida Leewati, Israa7eela asai tana aggidi wora simmin, bantta eeqatussi goinnanau wora simmidaageeti, bantta qixaatiyaa ekkona. ¹¹Gidikkonne, eti ta Beeta Maqidasiyan oosanchcha gidona; ta Beeta Maqidasiyaa dirssaa penggeta naagona; Beeta Maqidasiyaa oosuwaakka ootona. Eti xuuggiyo yarshshuwaanne asai ehiyo hara yarshshuwaa shukkona; qassi asaassi oottanau, eti asaakko shiiqona. ¹²SHin eti kase Israa7eela asaa eeqatussi goinissido gishshaunne asaa nagaran onggiya xube gidido gishshau, eti bantta nagaraa qixaatiyaa ekkanaadan, taani caaqqaa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹³Eti qeese gididi oottanau taakko shiiqoppona; woikko taassi dummatida geeshshabaakkonne ubbaappe aadhdhida geeshshabaakko shiiqoppona. Eti bantta oottido tuna oosuwaa gishshau, yeellaa maayona. ¹⁴Gidikkonne, eti Beeta Maqidasiyan aawatanaadaaninne a gidдон oottanau de7iya ooso ubbaakka oottanaadan, taani eta sunntana.

Qeesetu Wogaa

¹⁵““SHin Israa7eela asai tana aggidi, wora simmido wode, ta Beeta Maqidasiyaa wogaa ammanettidi polida, Leewa zare qeeseti, Xaadooqa yarati, eti taayyo oottanau taakko shiiqona. Modhdhuwaanne suuttaa shiishshiiddi, eti ta sinttan ootona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁶Ta Beeta Maqidasiyaa eti gelona; taayyo oottanau ta yarshshiyosaa eti shiiqona; aawatettaakka eti oiqqona. ¹⁷Eti Beeta Maqidasiyaassi giddo dabaabaa geliyo wode, liinuwaappe dadettida maayuwaa maayona; giddo dabaabaa penggen woikko Beeta Maqidasiyaa gidдон oottiyo wode, suufe maayo maayoppona. ¹⁸Eti bantta huuphiyan liinuwaa shaashiyaa xaaxona; bantta xeessankka liinuwaa suriyaa gixxona. Banttana cawayiyaabaa aibanne maayoppona. ¹⁹Asai de7iyo kare dabaabaa eti kiyiyo wode, Beeta Maqidasiyan oottiiddi maayido maayuwaa qaaridi, geeshsha kifiletun wotona. Hegee xayikko, eti bantta geeshsha maayuwan asaa GODAASSI geeshshana.

²⁰““Qeeseti bantta huuphiyaa meedettooppona, woikko bantta dishkkuwaa adusoppona; bantta huuphiyaa likkiyan qanxxissona. ²¹Ai qeeseenne giddo dabaabaa geliyo wode, woine eessaa uyoppo. ²²Eti azini haiqqido, woikko yeddido maccaasa ekkoppona. Israa7eela asaappe geela7iyo ekkona; woikko azinai qeese gididi de7iiddi haiqqido maccaasa ekkona.

²³““Qeeseti GODAASSI dummatidabaappenne dummatennan coo de7iyaabaappe gidduwan de7iya dummatettaa ta asaa tamarissona. Qassi geeshshaappenne tunaappe gidduwan de7iya dummatettaa eta bessona. ²⁴Ai mootoi denddikkokka, qeeseti higgee odiyooagaan pirddona. Ta higgiiyaanne ta wogaa naagidi, ta baalata bonchchona; ta Sambbataakka dummayidi bonchchona.

²⁵““Qeesee haiqqida ahaakko shiiqidi, bana tunissoppo. Gidikkonne, haiqqidaagee aawa, woikko aayo, woikko yelido attuma na7a, woikko macca na7a, woikko isha, woikko azina gelabeenna michcho gidikko, bana tunisso. ²⁶Tunidoogaappe guyyiyan, laappun gallassaa qoodidi takko. Hegaappe guyyiyan, i geeshsha gidana.

²⁷ Hegaappe simmidi, Geeshsha Sohuwan oottanau giddo dabaabaa biyo gallassi, ba nagaraa yarshshuwaa shiishsho. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagai odais.

²⁸ ““Qeesetuuyo laati baawa; taani etayyo laata. Israa7eela biittan etayyo aiba laatanne immoppite; eta laatai tana. ²⁹ Eti kattaa yarshshuwaa, nagaraa yarshshuwaanne naaquwaa yarshshuwaa moonaa. Israa7eela biittan GODAASSI dummayidobai ubbai etassa. ³⁰ Koiro gakkiiya dumma dumma kattaayyo koiro aifeenne intte GODAAYYO immiyo imota ubbai qeesetussa. Intte keettan anjjo shemppana mala, intte xiilliyaa koiro kushiyaa etayyo immite. ³¹ Qeeseti bautidabaa woikko do7i woridobaa kafo asho gidin, mehe asho gidin, aibanne mooppona.

GODAASSI Dummayido Saamaa

45 ““Biittaa intte laattanau saaman shaakkiyo wode, he biittaappe issi saamaa GODAASSI dummayidi wottite. Hegeekka tammanne naa77u kilo meetirene bagga aduqqiyaanne tammu kilo meetire aakkiya soho gido. He soho muleekka geeshsha soho gido. ² He sohuwaappe zananai 500 wara, gomppaikka 500 wara gidido soho Beeta Maqidasiyaassa gido; a yuushuwan 50 wara gidida kayye sohoi de7o. ³ He GODAAYYO dummayido sohuwaappe zananai tammanne naa77u kilo meetirene bagga, gomppai qassi ichchashu kilo meetire gidido sohuwaa likkada shaakka. Hegan Beeta Maqidasee, ubbaappe aadhdhida geeshsha sohoi de7o. ⁴ Hegee Beeta Maqidasiyaa gidдон GODAASSI oottanau, akko shiiqiya qeesetussi dummatida geeshsha soho gido; qassi eti bantta keettaa keexxiyo sohonne Beeta Maqidasiyaayyokka geeshsha soho gido. ⁵ Qassi attiya tammanne naa77u kilo meetire bagga aduqqiyaanne ichchashu kilo meetire bagga aakkiya sohoi Beeta Maqidasiyan oottiya Leewatussa gido; eti banttau de7iyo katamata hegan keexxona. ⁶ ““He GODAAYYO dummayido sohuwaa miyyiyan tammanne naa77u kilo meetirene bagga aduqqiyaanne naa77u kilo meetirene bagga aakkiya sohoi katamaa keexxanau de7o; he sohoi Israa7eela asaassa ubbaassa gido.

Israa7eela Halaqaassi Imettida Saamaa

⁷ ““Israa7eela halaqaassi imettida saamai naa77u baggaarakka GODAAYYO dummayido sohuwaaninne katamaa sohuwan zawatees. I arggo baggaara Meediteraane Abbaa gakkées; arshsho baggaara qassi biittaayyo arshsho bagga zawa gakkées. Ayyo zananai Israa7eela zariyaappe issuwaa samaadan, arggo bagga zawaappe biidi, arshsho bagga zawa gakkées. ⁸ He saamai Israa7eela biittaa halaqaassi laata gade gido. Hagaappe sinttan ta halaqati ta asaa huqqunoppona; eti Israa7eela asai ubbai ba zariyan zariyan gadiyaa ekkanaan ootona” yaagees.

Halaqati Azazettiyo Higgiyaa

⁹ ““Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela halaqatoo, intteyyo ha77i gidana! Intte makkaliyoogaanne asaa huqqunniyoogaa aggite; suure pirdaanne xillotettaa oottite. Ta asaa eta laata biittaappe xoqollidi gooddiyoogaa aggite. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagai odais.

¹⁰ ““Intte ubbaayyookka likke meezaaninne lagge gidida makkiyoobai de7o. ¹¹ Likkiyoobatu ubbaayyo giddo gidiyaa ekkanaan² yaagiyo likkiyo miishsha gido.

²45:11 *Homare*: Issi homaree 220 kilo giraame woikko 220 litiro gidees.

Melabaa makkiyo eefaa giyo miishshai homaree oiqqiyoogau tammantto kushe gido; qassi gukkiyaabaa makkiyo baatiyaa giyo miishshaikka homariyaayo tammantto kushe gido. Hegaa giyoogee efaanne baatee bixe lagge giyoogaa. ¹² Guutabaa likkiyo wode, intte likkiyo miishshai saqile³ gido. Laatamu gerai issi saqile gido; qassi usuppun tammu saqilee issi minaane gido.

¹³ “Intte imuwaa immiiddi, hagaadan immite. Intte qoxxi shiishshiyoo gistiyaappe usuppun tammaappe issi kushiya, banggaappe usuppun tammaappe issi kushiya, ¹⁴ qassi wogaraa zaitiyaappe xeetaappe issi kushiya immite. Hageeta likkiyo wode, neeni makkiyo miishshai baate gido. Tammu baatee issi homare woikko issi koore gidees. ¹⁵ Israa7eela asai heemmiyo naa77u naa77u xeetu dorsai de7iyo issi wudiyaappe issi issi dorsa immite. Hegeeti asaa nagaraa atto giissanau, kattaa yarshsho, xuuggiyo yarshshonne issippetettaa yarshsho gidona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁶ Biittan de7iya asai ubbai haggaa ubbaa Israa7eela halaqaassi immo. ¹⁷ Halaqai oottanau bessiya oosoi, Israa7eela asai bonchchiyo baalatun, aginai xeeriyo gallassatuuninne Sambbatatun xuuggiyo yarshshota, kattaa yarshshotanne ushshaa yarshshota shiishshiyoo. Israa7eela asaa nagaraa atto giissanau, nagaraa yarshshota, kattaa yarshshota, xuuggiyo yarshshotanne issippetettaa yarshshota ubbaa i shiishsho” yaagees.

¹⁸ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Koiro aginan, koiro gallassi tilla bollaara de7iya issi mirgguwaa Beeta Maqidasiyaa geeshshanau shiishsha. ¹⁹ Qeesee ha nagaraa yarshshuwaa suuttaappe ekkidi, Beeta Maqidasiyaa penggiyaa qosilettata, yarshshiyooosaa yuushuwan de7iya xekkaayyo de7iya oiddu zoozetanne giddo dabaabaa efiya dirssaa penggiyaa qosilettata tiyo. ²⁰ Ooninne balidi woikko erana xayidi oottido nagaraa atto giissanau, aginaassi laappunnta gallassan hegaadankka ootta. Yaataada Beeta Maqidasiyaa tunatettaappe geeshsha.

²¹ “Koiro aginan, tammanne oiddantto gallassan Paasikaa Baalaa bonchchite; qassi laappun gallassi gakkanaashin, irshshoi gelibeenna oittaa miite. ²² He koiro gallassan halaqai ba gishshaanne ba asaa gishshaa nagaraa yarshsho oottidi, issi korimaa shiishsho. ²³ He baalai bonchchettio laappun gallassatun hachchi hachchi laappun korimatanne laappun dorsa orggeta ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAASSI shiishsho. Hegaarakka issippe nagaraa yarshshuwaassi hachchi hachchi issi deeshsha orggiyaa shiishsho. ²⁴ Issi issi korimaanne issi issi dorsa orggiyaa yarshshiyoo wode, kattaa yarshshuwaassi 22 kilo giraame gistiyaanne heezzu litiro zaitiyaa shiishsho.

²⁵ “Laappunnta aginan, tammanne ichchashantta gallassan doommiya laappun gallassa baalaa wodiyan ubban, nagaraa yarshshuwaa, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne zaitiyaa kaseegaappe dummayennan halaqai shiishsho” yaagees.

Goinuwaa Wogaa

46 “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Giddo dabaabaa gelissiya arshsho bagga dirssaa penggee ooso gallassatun usuppunatunkka gorddettidi gam77o; shin Sambbata gallassinne aginai xeeriyo gallassi dooyetto. ² Israa7eela asaa halaqai dirssaayyo pengge bagga dabaabaappe geliyo baranddaa baggaara ge-

³45:12 *Saqile*: Issi saqilee tammanne isiini giraamenne bagga deexxees.

lidi, dirssaa pengge mittaa matan eqqo. Eqqidaashin qeeseti i immido xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshona. I hegan dirssaa penggen goinnidi, simmidi kare kiyo. SHin dirssaa penggee omaranaashinkka gorddettoppo. ³He biittaa asaikka Sambbataanne aginai xeeriyi wodiyan he dirssaa penggiyaa geliyoosan, GODAA sinttan goinnona.

⁴“Halaqai Sambbata gallassi GODAASSI xuuggiyo yarshsho oottidi, usuppun dorssa maratanne issi dorssa orggiyaa, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta shiishsho. ⁵Issi dorssa orggiyaara 22 kilo giraame kattaa yarshshuwaa shiishsho. Dorssa maratuura shiiqiya kattaa yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido. Qassi 22 kilo giraame kattaara heezzu litiro zaitee shiiqo.

⁶“Aginai xeeriyi gallassi gallassi qassi issi mirguuwa, usuppun dorssa maratanne issi dorssa orggiyaa, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta shiishsho. ⁷Issi issi mirguuwaanne issi issi dorssa orggiyaa yarshshiyi wode, kattaa yarshshuwaassi 22 kilo giraame gisttiyaanne heezzu litiro zaitiyaa shiishsho. Dorssa maratuura shiiqiya kattaa yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido. ⁸Halaqai geliiddi, dirssaa penggiyaa baranddaara aadhdhidi gelo; kiyiiddikka hegaara kiyo.

⁹“SHin he biittaa asai baala gallassi GODAA sinttan goinnanau yiyo wode, goinuwau huuphessa penggiyaara gelidaageeti tohossa penggiyaara kiyona; qassi tohossa penggiyaara gelidaageeti huuphessa penggiyaara kiyona. Ai asinne ba sinttan de7iya penggiyaara sitti giidi kiyoppe attin, ba gelidosaara kiyoppo. ¹⁰Eti geliyo wode, halaqai etaara gelo; eti kiyiyi wodekka, etaara kiyo.

¹¹“Ufaissa gallassatuuninne laitta baalatun issi issi mirguuwaaranne issi issi dorssa orggiyaara shiiqiya kattaa yarshshoi 22 kilo giraame gisttenne heezzu litiro zaite gido. Qassi dorssa maratuura shiiqiya yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido. ¹²Halaqai ba dosan immiyo yarshshuwaa, xuuggiyo yarshshuwaa, woikko issippetettaa yarshshuwaa GODAASSI ehiyo wode, arshsho bagga dirssaa penggee ayyo dooyetto. Ba xuuggiyo yarshshuwaa woikko issippetettaa yarshshuwaa Sambbata gallassi i shiishshiyooagaan shiishsho. Yaatidi i kiyidi bin, dirssaa penggee gorddetto.

Hachchi Hachchi SHiishshiyi Yarshshuwaa

¹³“Halaqai hachchi hachchi tilla bollaara de7iya issi laitta gidido issi dorssaa xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAASSI shiishsho; i heгаа maallado maallado pac-cennan eho. ¹⁴Hegaarakka naa77u kilo giraame xiillee issi litiro zaitiyan mu-naqettidi, maallado maallado katta yarshsho gididi shiiqo. Hagee intte GODAASSI hachchi hachchi shiishshiyi yarshshuwaa wogaa. ¹⁵Hagee simmi dorssai, kattaa yarshshoinne zaitee paci bannan maallado maallado shiiqanau bessees” yaagees.

Halaqaa Gadiyaabaa

¹⁶“Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Halaqai ba gadiyaappe shaakkidi, ba attuma naatuppe issuwaassi immikko, hegee he na7aassanne a naatussa gidees. ¹⁷SHin halaqai ba gadiyaappe shaakkidi, ba ashkkaratuppe issuwaassi immikko, Ishatamannta Laittaa baalai gakkanaashin, he gadee abaa. Hegaappe guyyiyan, halaqaassi simmo; hegee halaqaassa gidiyo gishshau, merinau assanne a naatu xalaalaassa. ¹⁸Halaqai asaa sugidi, asaa laata gadiyaa wolqqan ekkoppo. Ta asai

ba laata gadiyaappe xoqolettenna mala, i ba attuma naatussi ba gadiyaappe immo” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Yarshshuwaa Doissiyoo Sohota

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessi xeelliya, qeesetu kifiletukko geliyoosaa ehiis. Hegeetikka giddo dabaabau gattiya tohossa bagga dirssaa penggiyaa matan de7iyaageeta. Etappe argo baggaara taani issi sohuwaa be7aas. Be7in i tana hagaadan yaagiis; ²⁰ “Ha sohoi qeeseti nagaraa yarshshuwaanne naaquwaa yarshshuwaa doissiyoo sohonne kattaa yarshshuwaa uuukiyo soho. Ha sohuwan go7ettiyo gaasoi he geeshsha yarshshota asaakko kare dabaabaa kessin, asai geeshshabaa bochchidi geeyennaadan naaganaassa” yaagiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana kare bagga dabaabau efiidi, he dabaabaayo oiddu zooziyaa tana yuushshiis. He dabaabaa zooziyan ubbankka qeeri dabaabati de7iyaageeta be7aas. ²² Etaubaukka zananai 40 wara; gomp-paikka 30 wara; oiddu zooziyan de7iya dabaabatikka issi lagge. ²³ He oiddu dabaabatu yuushuwankka shuchchaa gimbee de7ees; qassi gimbbiyaa lanqqiyan akko shiiqidi oosettida, tamaa eettiyo sohota de7oosona. ²⁴ He bitanee tana, “Hageeti ubbai Beeta Maqidasiyan oottiyaageeti ehiyo yarshshuwaa doissiyoo sohota” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Garssappe Pulattiya Haattaa

47 He bitanee zaaridi, tana Beeta Maqidasiyaa geliyoosaa efiis. Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaappe garssaara haattai pulattidi, Beeta Maqidasiyaappe arshsho baggi goggees. Beeta Maqidasiyaayo tohossa baggaara duge goggidi, yarshshiyooosappe tohossa baggaara kanttees. ² I tana huuphessa penggiyaa baggaara kessidi, arshshokko xeelliya penggiyaa yuushuwaara kaalettidi efiis. He penggiyaappe tohossa baggaara haattai goggees.

³ He bitanee likkiyo meetiriya ba kushiyan oiqqidi, arshsho baggi biidi, goggiya haattaa kaallidi, 1,000 waraa likkiis. Likkidi tana haattaa giddoora kaalettiis; haattai taayyo meeshi meqettaa gakkées. ⁴ Naa77anttokka 1,000 waraa likkidi, haattaa giddoora tana kaalettiis. Haattai taayyo gulbbataa gakkiiis. Qassi 1,000 waraa likkidi, tana haattaa giddoora kaalettiis. He wode haattai taayyo xeessaa gakkiiis. ⁵ I qassikka 1,000 waraa likkiis. SHin he haattai daro ciimma gidido gishshau, taani pinnanau danddayabeikke; i asi wadh dhennan pinnanau danddayenna shaafa gididiis. ⁶ He bitanee tana, “Laa asa na7au, haggaa be7adii?” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, i tana shaafaa gaxau guyye zaariis. ⁷ Taani simmada yaa gakkiiyo wode, shaafaa doonan ha baggaaranne ya baggaara keehi daro mittai de7iyaagaa be7aas. ⁸ I tana hagaadan yaagiis; “Ha haattai arshsho bagga biittau goggidi, Aaraba Wombban gelees. I hegan goggenna Maxine Abban geliyo wode, he haattai ooraxxidi, xillo haatta kiyees. ⁹ Ha shaafai goggidi biyo sohuwan de7iya, sham77i giya meretati ubbai paxa de7ana; qassi he shaafai yaa goggidi, abbaa haattaa ooraxxissidi xillissiyoo gishshau, qoodan daro corattida moleti yan de7ana. Hegaappe danddayaagan, he shaafai goggiyoosan de7iyaabai ubbai paxa de7ana. ¹⁰ Moliyaa oiqqiyaageeti abbaa doonan eqqana; Enggaadappe biidi En-Egilaima gakkanaashin de7iya sohoi moliyaa oiqqanau gitiyaa yeggiyo soho gidana. Meediteraane Abban de7iya moletudan, hegankka daro dumma dumma qommo moleti de7ana. ¹¹ SHin abbaa doonan de7iya careenne deellee maxine gididi attanappe at-

tin, ooraxxokkona. ¹²He shaafaa doonan ha baggaaranne ya baggaara miyo aifiyaa aifiya, daro dumma dumma qommo mittati de7ana. Eta haittai qoqqofettenna; aifiyoogaakka aggokkona. Beeta Maqidasiyaappe kiyiya haattai etakko goggiyo gishshau, eti aginan aginan ooratta aifiyaa aifana. Eti aifido aifee quma gidana; eta haittaikka xale gidana” yaagees.

¹³Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela zaretussi tammanne naa77atussi biittaa laata gade oottada, neeni shaakana zawai hagua. Yooseefa zaretussi naa77u saamai imetto. ¹⁴Taani kase intte maizza aawatuyyo ha biittaa laatisanau caaqaas; ha77i intte ubbaikka likkiyan shaakkidi laattite.

¹⁵“Biittaayyo huuphessa bagga zawai hagua: Meediteraane Abbaappe dendididi, Hetiloonaa katamaanne Hamaata Pinuwaa kanttidi, Xedaade katamaa gakkees. ¹⁶Hegaappe qassi Berootanne (Damasqqoppenne Hamaatappe giddo zawan de7iya) Sibraima katamata kanttidi, Hauraana zawan de7iya Tiikona⁴ katamaa gakkees. ¹⁷Hegaassi Israa7eela biittaayyo huuphessa bagga zawai Hamaata biittaa huuphessa baggau aggidi, Meediteraane Abbaappe arshsho baggi biidi, Damasqqo biittaa zawan de7iya Haxaari-Enaana katamaa gakkees.

¹⁸“Arshsho bagga zawai Haxaari-Enaanappe denddidi, Damasqqoppenne Hauraanappe gidduwaara kanttees. Hegaappe qassi Israa7eelappenne Gala7aadeppe gidduwan de7iya Yorddaanoosa SHaafan zawatiiddi, Maxine Abbaa kanttidi biidi, Taamaara katamaa gakkees.

¹⁹“Tohossa bagga zawai Taamaarappe denddidi biidi, Mariiba Qaadeesan de7iya pulttuwaa gakkanaashiina. Hegaappe huuphessaara arggo bagгаа oiqqidi, Gibxxe SHaafaa kaallidi biidi, Meediteraane Abbaa gakkees.

²⁰“Arggo bagga zawai Meediteraane Abbaa gididi, huuphessa baggaara Hamaata Pinuwaappe arggo bagгаа gakkees.

²¹“Hegaa gishshau, ha biittaa Israa7eela zaretu likkiyan shaakki ekkite. ²²Intteyyoonne intte giddon naata yelidi de7iya betetuyyo biittaa laata oottidi shaakkite. Eta intte intte biittan yelettida Israa7eela asadan xeellite. Eti inttenaara issippe Israa7eela zaretuura gadiyaa saaman ekkona. ²³Betee Israa7eelan ai zariyaara de7ikkokka, he i de7iyo zariyaa giddon ayyo laata biittaa immite. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagua odais.

Biittaa SHaahuwaa

48 “Biittaa shaakkanau mazggafettida zaretu sunntai hagua: Huuphessa baggaara issi saamai Daana zariyaayyo imetto. Hegeekka Hetiloonappe Hamaatau efiya ogiyaa kaallidi, hegaappekka Damasqqo biittan de7iya Haxaari-Enaana katamaa gakkees. Hegee arshshoppe biidi arggo gakkanau de7iya sohuwaassi huuphessa bagga zawa gidana. ²Daana zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Aseera zariyaayyo imetto. ³Aseera zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Niftaaleema zariyaayyo imetto. ⁴Niftaaleema zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Minaase zariyaayyo imetto. ⁵Minaase zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Efireema zariyaayyo imetto. ⁶Efireema zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi

⁴47:16 **Tiikona:** Ibraawettuwan Hazer-Hatikkon geetettes.

saamai Roobeela zariyaayyo imetto. ⁷Roobeela zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Yihudaa zariyaayyo imetto.

Biittaayyo Giddo Ginan De7iya Dumma Sohuwaa

⁸“Yihudaa zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamaa dummay wotta. Ayyo gomppai tammanne naa77u kilo meetirene bagga gidees. Arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya zananai issi zariyaa shaakkin gakkiiya saamaara lagge. Ayyo giddo ginan Beeta Maqidasee de7ees.

⁹“He saamaappe neeni GODAASSI dummayada wottiyo sohoi tammanne naa77u kilo meetirene bagga adussanne tammu kilo meetire aaho gido. ¹⁰He sohuwaayyo baggai qeesetuyyo dummayido soho gido; i huuphessa baggaara tammanne naa77u kilo meetirene bagga adussa; arggo baggaara ichchashu kilo meetire aahonne arshsho baggaarakka ichchashu kilo meetire aaho; qassi tohossa baggaara tammanne naa77u kilo meetirene bagga adussa. GODAA Beeta Maqidasee ayyo giddo ginan de7ees. ¹¹Ha dummayi wottido sohoi Israa7eela asai ta ogiyaappe wora simmiyo wode, etaara wora simmida Leewatudan gidennan, ammanettidi taayyo oottiiddi gam77ida, geeshsha qeesetussi, Xaadooqa yaratussi imetto. ¹²Hegee GODAASSI dummayido biittaappe etayyo dumma saama; i ubbaappe aadhdhida geeshsha. Eta saamai Leewatu saaman zawato.

¹³“Qeesetu zawaara oiqettidi, Leewatuyyookka zananai tammanne naa77u kilo meetire bagga, gomppaikka ichchashu kilo meetire gidido issi saamai imetto. ¹⁴Eti he gadiyaappe aibanne baizzoppona woikko laammoppona. Hegee biitta ubban dummatidaagaa gidiyo gishshau, hara asa kushiyan gelanau bessenna; GODAASSI i geeshsha soho.

¹⁵“Attida naa77u kilo meetirene bagga aahonne tammanne naa77u kilo meetirene bagga adussa sohoi katamaa asai ubbai keettaa keexxiyoonne mehiyaa heemmiyo soho gido; katamai he biittaayyo giddo ginan de7o. ¹⁶He katamai oiddu zooziyaara de7ees. Huuphessa baggai 4,500 wara; tohossa baggai 4,500 wara; arshsho baggai 4,500 wara; arggo baggaikka 4,500 wara. ¹⁷Katamaassi henta gadee de7o; he gadee huuphessa baggaara, tohossa baggaara, arshsho baggaaranne arggo baggaara 250 wara aaho gido. ¹⁸Geeshsha sohuwaa baggaara attida sohoi arshshokko wadhdhiyo wode, zananai ichchashu kilo meetire; arggo baggi wadhdhiyo wode, zananai ichchashu kilo meetire. He sohuwan mokkidabai ubbai he kataman oottiyageetussi quma gidana. ¹⁹Israa7eela zare ubbaappe he kataman oottanau yiyaageeti he biittaa goyona. ²⁰Intte dummayiyo sohoi muleera oiddu zooziyaarakka tammanne naa77u kilo meetirene bagga aduqqees. He sohoi katamai keexettido sohuwaanne geeshsha sohuwaa banan gujjees.

²¹⁻²²“Beeta Maqidasiyaappe, qeesetu saamaappe, Leewatu saamaappenne katamaa sohuwaappe arshsho baggaaranne arggo baggaara de7iya attida biittai halaqaassa gido. He biittaassi gomppai tammanne naa77u kilo meetirene bagga. He halaqaa biittai huuphessa baggaara Yihudaa gakkida saaman, tohossa baggaara Biniyaama gakkida saaman zawatees.

Attida Zaretussi Imettida Biittaa

²³“Attida zaretussi biittai hagaadan shaahettees. Arshshoppe arggo gakkanaashin, issi saamai Biniyaama zariyaayyo imetto. ²⁴Biniyaama zawaara oiqettidi, ar-

shshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Simoona zariyaayyo imetto. ²⁵ Simoona zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Yisaakoora zariyaayyo imetto. ²⁶ Yisaakoora zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Zaabiloona zariyaayyo imetto. ²⁷ Zaabiloona zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Gaada zariyaayyo imetto. ²⁸ Gaada tohossa zawai Taamaara katamaappe denddidi, Mari-iba Qaadeesan de7iya pulttuwaara kanttidi, Gibxxe SHAafaa kaallidi biidi, Meeditraane Abbaa gakkees.

²⁹ “Intte Israa7eela asaassi shaakkana biittai haggaa; hageeti eta gakkana saamata. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

Katamaa Penggeta

³⁰⁻³¹ “Katamaappe kiyiyo penggeti hageeta. Eti Israa7eela zaretu sunntan xeegettana. Huuphessa dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Roobeela penggiyaa, Yihudaa penggiyaanne Leewa penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³² Arshsho dirssa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Yooseefa penggiyaa, Biniyaama penggiyaanne Daana penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³³ Tohossa dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Simoona penggiyaa, Yisaakoora penggiyaanne Zaabiloona penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³⁴ Argo dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Gaada penggiyaa, Aseera penggiyaanne Nifttaaleema penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana.

³⁵ “Katamaa yuushoi muleera likkin, 18,000 wara gidana. He wodeppe doommidi he katamai, ‘GODAI Hegan De7ees’ yaagetettidi xeesettana” yaagees.

Daaneela Hiraagaa Gidduwaa Eriissuwaa

Daaneela maxaafai xaafettidoogee Aihuda asati Aihuda gidenna kawotettatu haaruwaa garssan aqidi, gita yedetainne huqqunnai gakkini, eti barchchiyaa be7iyo wodiyaana. Maxaafaa xaafidaagee ajjuutaappe beettida taariketuuninne oosotun go7ettidi, he wode de7iya asaa minttettees. Xoossai huqqunnidi haariya kawuwaa xaissidi, asaa huqqunnaa qashuwaappe kessanaagau hidootaa immees.

Ha maxaafai naa77u waanna kifiletun shaahettees.

1. Daaneelinne aara issippe omooduwan de7iya amarida asati Xoossaa ammaniyo mino ammanuwaaninne ayyo azazettiyo hanotan bantta morkketa xoonidoogaa odiya taariketa gidishin, etikka polettidoogee Baabiloonenne Parsse kawotettaa laittaana.

2. Daaneeli duma duma ajjuutaa be7iis. He ajjuutati leemisuwan bessiiddi, Baabilooneppe doommidi, duma duma kawotettati dendi denddi kunddanaaganne eta haariya Aihuda gidenna kawoi xayin, Xoossaa asai xoonuwaa demmanaagaa bessees.

Daaneelinne A Laggeti Baabiloonen Tamaaridosona

1 Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido heezantto laitti, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yerusalaame katamaa bolli woraajjidi, he katamaa dooddiis. ²Godai Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemanne Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya miishshatuppe unddennaagaa a kushiyan aattidi immiis. Immin ikka he miishshata Baabiloone biittan de7iya ba xoossatu eeqa keettaa ehiis; ehiidi ba xoossaa miishshaa minjiyo keettan wottiis.

³Hegaappe guyyiyan, kawoi Ashifanaaza giyo ba oosanchchatu halaqaa hagaadan yaagidi azaziis; “Israa7eela asaa giddoppe kawo zare gidiyaageetanne gita asatu zare gidiyaageeta doora. ⁴Doorana yelagati asatettan wottiyoobi bannaageeta, malanchchata, ai tamarissikkokka eranau danddayiyaageeta, akeekiyaageeta, erattetai kumidoogeetanne kawuwaa keettan oottanau danddayiyaageeta. Eta Baabiloonetu qaalaanne xifatiyaa tamarissa” yaagiis. ⁵Qassi eti hachchi hachchi maana qumainne uyana woiniyaa eessai kawuwaassi ka77ida kattaappenne usshaappe gidanaadan, kawoi azaziis. Hegaadankka, heezzu laittaa loohidoogaappe guyyiyan, kawuwaa sintti shiiqidi, oosuwaa doommanaan kuuyiis.

⁶Doorettidaageetu giddoppe Yihudaa zare gidiyaageeti Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa giyoogeeti de7oosona. ⁷Oosanchchatu halaqai eta sunttaa laammidi, Daaneela Bilxaasooraa, Hanaaniyaa Sidiraqaa, Mishaa7eela Misaaqaa, Azaariyaa Abddanaago giidi sunttiis.

⁸Daaneeli kawuwaa qumaa miyoogaaninne woiniyaa eessaa uyyoogan bana tunissenna mala, ba wozanan qofaa qachchiis; qachchidi he qofan maayanaadan, oosanchchatu halaqaa woossiis. ⁹Woossin he halaqai Daaneela sabbana malanne ayyo qarettana mala, Xoossai oottiis. ¹⁰Gido shin, oosanchchatu halaqai Daaneelayyo odiiddi, “Taani intteyyo ha qumaanne ushshaa azazida ta godaa kawuwaayyo

yayyais. Inttenaara laggetiya yelagatu som77uwaappe intte som77oi gilqqi beetikko, intte gaasuwan kawoi tana worana” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, oosanchchatu halaqai sunttin Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa hadaraa ekkida bitaniyaa Daaneeli hagaadan yaagiis, ¹² “Nuuyyo maanau ataa kilte xalaalaa, uyanaukka haatta xalaalaa immada, nuna ne ashkkarata tammu gallassatun paacca. ¹³ Hegaappe guyyiyan, nu som77uwaanne kawo qumaa miya yelaga asatu som77uwaa xakkaya xeellada, nuna ne ashkkarata neeyyo milati beettidaagaan ootta” yaagiis.

¹⁴ Yaagin i heгаа maayidi, tammu gallassaa eta paaccis. ¹⁵ Tammu gallassaappe guyyiyan, kawuwaa qumaa miida yelagatu ubbaappe payyidinne anqaridi beettidosona. ¹⁶ Yaatin, etau battido qumaanne woiniyaa eessaa diggirgigidi, ataa kilttiyyaa immiis.

¹⁷ Ha oiddu yelagatuuyo Xoossai eraanne ubba qommo xifateenne timirttee geliyo akeekaa immiis. Daaneeli qassi ajjuutaanne aimuwaa ubbaa birshshettaa erees.

¹⁸ Kawoi yelagati baakko gelanaadan azazido wodee polettin, oosanchchatu halaqai eta Naabukadanaxoora sintti aattiis. ¹⁹ Kawoi eta haasayissido wode, Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa mala asi eta gidдон beettibeenna. Yaatin, eti kawuwaassi oottanau gelidosona. ²⁰ Kawoi eta oichchido ai aadhdhida erattettanne akeeka oishan, a kawotettan de7iya shareechchotuppenne murunniyaageetu ubbaappe eti tammu kushe aadhdhidi beettidosona. ²¹ Daaneeli Kawoi Qiiroosi kawotido koiro laittai gakkanaassi oottiiddi gam77iis.

Naabukadanaxoora Aimuwaa

2 Naabukadanaxoori ba kawotido naa77antto laitti aimuwaa aimottiis. He aimoi a keehin shabbirin, xiskkoi a efeennan ixxiis. ² Yaatin, i aimottido aimuwaa ayyo yootana mala, shareechchoti, murunniyaageeti, bitiyaageetinne aadhdhida eranchchati xeegetti yaanaadan kawoi azaziis. Azazin yiidi, a sinttan eqqididosona. ³ Kawoi eta, “Taani tana shabbiriya aimo aimottaas; he aimoi aibakko eranau koyais” yaagiis.

⁴ Aadhdhida eranchchati kawuwaa Sooretu ¹qaalan, “Kawuwau, merinau de7a! Ne aimuwaa nuuyyo ne ashkkaratuuyo yoota; nuuni neessi a birshshettaa yootana” yaagidosona.

⁵ Yaagin kawoi aadhdhida eranchchata hagaadan yaagiis; “Taani minttada qachchido qofai hагаа. Intte ha aimuwaanne a birshshettaa tana erissana xayikko, taani inttena qanxxa yeggana; intte keettati buura ule kiyana. ⁶ SHin intte aimuwaanne a birshshettaa taayyo yootikko, imuwaa, woiuwaanne daro bonchchuwaa taappe intte ekkana. Hегаа gishshau, ane aimuwaanne a birshshettaa tana erissite” yaagiis.

⁷ Yaagin naa77anttuwaakka eti zaaridi, “Kawoi aimuwaa nuuyyo ba ashkkaratuuyo yooto; nuuni a birshshettaa erissana” yaagidosona.

⁸ Yaagin kawoi etassi zaaridi, “Taani intte halchchuwaa erais; taani minttada qachchido qofaa intteikka erido gishshau, hагanaa sugana giidi haneeta. ⁹ Intte aimuwaa taayyo yootana xayikko, issi pird dai inttena naagees. Hanotai laametana giidi intte ufaissaa oottiyo gishshau, taayyo worddonne gene qaalaa yootanau

¹2:4 Daaneela 2:4 ppe biidi miraafiyaa 7 gakkanaashin Sooretu qaalan xaafettiis.

maqettideta. Hegaa gishshau, aimuwaa taayyo yootite; yaatikko, intte a birshshettaa erissanau danddayiyoogaa taani erana” yaagiis.

¹⁰ Aadhdhida eranchchati kawuwau zaaridi, “Kawoi oichchiyo oishaa zaaranau danddayiya issi asinne biittan baawa. Ai gitatidanne wolqqaamida kawoikka haggaa malabaa shareechchota, murunniyaageeta woikko aadhdhida eranchchata oichchi erenna. ¹¹ Kawoi oichchido oishai deexo; asaara issippe de7enna xoossatuppe attin, haggaa kawuwaassi qonccissanau danddayiyaabi mulekka baawa” yaagidosona.

¹² Hegaa gishshau, kawoi yiillotiis; keehippe hanqqettiis. Hanqqettidi Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata ubbaa wurssanaadan azaziis. ¹³ Azazin aadhdhida eranchchata woranau awaajoi kiyiis. Kiyin woriyaageeti Daaneelanne a laggeta woranau koyidosona.

Xoossai Daaneela Aimuwaa Birshshettaa Eriisiis

¹⁴ Kawuwaa naagiya olanchchatu halaqai Ariyooki, Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata woranau kiyiyo wode, Daaneeli a akeekaaninne hiillan haasayisiis. ¹⁵ I kawuwaa naagiya olanchchatu halaqaa Ariyooka, “Kawuwaa awaajoi aissi haggadan palattidee?” giidi oichchiis. Oichchin Ariyooki hanotaa Daaneelayyo odiis. ¹⁶ Hegan Daaneeli kawuwaakko gelidi, aimuwaa birshshettaa erissanau, baayyo wodee imettana mala woossiis.

¹⁷ Hegaappe guyyian, Daaneeli ba soo simmidi, ba heezzu laggetuyyo, Hanaaniyaayyo, Mishaa7elayyoonne Azaariyaayyo hanotaa odiis. ¹⁸ Eti Baabiloonen de7iya hankko aadhdhida eranchchatuura issippe haiqqennaadan, saluwaa Xoossai maarotaa etau oottidi, ha xuuraa etau qonccissanau woossana mala, etau yootiis.

¹⁹ He qamman xuurai Daaneelayyo ajuutan qoncciiis. Yaatin, Daaneeli saluwaa Xoossaa haggadan yaagidi galatiis;

²⁰ “Aadhdhida eratettainne wolqqai

Xoossaassa gidiyo gishshau,

a sunttai merinaappe merinaa gakkanaassi galatettidaaggaa gido.

²¹ Wodetanne aginata i laammees.

Kawota kawotettaappe diggees;

qassi kawota kawotettan utissees.

Aadhdhida eranchchatuyyo aadhdhida eraa,

akeekiyaageetuyyookka eraa i immees.

²² Ciimma xuuraanne geemmida yohuwaa

i qonccissees.

Xuman de7iyaabaakka i erees;

poo7oikka aara de7ees.

²³ Abeet ta maizza aawatu Xoossau,

taani nena galataisinne sabbais.

Aissi giikko, neeni taayyo

aadhdhida eraanne wolqqaa immadasa.

Nuuni nena oichchidoogaa

tana ha77i erissadasa.

Kawuwaa aimuwaa nuna erissadasa”

yaagiis.

Daaneeli Aimuwaanne A Birshshettaa Kawuwaa Eriissii

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Daaneeli Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata wurssanau kawuwaappe azazuwaa ekkida Ariyookakko biidi, “Aadhdhida eranchchata woroppa. Tana kawuwaakko gelissa; yaatobare taani a aimuwaa birshshettaa a erissana” yaagiis.

²⁵ Ariyooki sohuwaara Daaneela kawuwaakko gelissidi, kawuwaassi, “Yihu-daappe amoodettidi yiida asaappe kawuwaa aimuwaa birshshettaa erissanau danddayiya asa demmaas” yaagiis.

²⁶ Kawoi Bilxaasoora geetettiya Daaneela, “Taani aimottido aimuwaanne a birshshettaa tana erissanau danddayai?” giidi oichchiis.

²⁷ Oichchin Daaneeli hagaadan yaagidi zaariis; “Kawuwau, neeni oichchido xuraa qonccissanau danddayiya aadhdhida eranchchi, shareechchoi, murunniyaabi, woikko maliyaabi baawa. ²⁸ SHin xuurata qonccissiya issi Xoossai saluwan de7ees. Wurssetta gallassatun hananabaa i nena bessiis. Ne arssan zaqqullada, neeni aimottido aimoinne ajjuutai haggaa.

²⁹ “Kawuwau, neeni arssan zaqqullada, sinttappe hananabaa qoppadasa. He wode xuuraa qonccissiya Xoossai sinttappe hananabaa nena bessiis. ³⁰ Ha xuurai taassi qonccidoogee taani hara asaappe aadhdhida eranchcha gidina gidennan, neeni kawoi aimuwaa birshshettaa eranaadaananne ne huuphe gidon simerettida qofaa akeekanaadaana.

³¹ “Kawuwau, neeni keehi gita, phooliyaanne xeellanau yashshiya misilee ne sinttan eqqidaagaa be7adasa. ³² Ha misiliyaa huuphee geeshsha worqqaappe, a tirainne kusheti biraappe, uloinne wodirati nahaasiyaa giyo birataappe, ³³ suilee birataappenne tohuwau yachchai baggai birataappe baggai urqqaappe merettiis. ³⁴ Neeni ha misiliyaa xeellishin, issi shuchchai asa kushee bochchennan deriyaappe xoqolettidi, birataappenne urqqaappe merettida misiliyaa tohuwaa yachchatu bolli wodhdhidi gaacchiis. ³⁵ He wode biratai, urqqai, nahaase giyo biratai, birainne worqqai ubbai gaacettidi, boniyan audiyan de7iya suullaa mala gidii; gidin aibanne ashshennan carkkoi pittidi efii. SHin misiliyaa bolli wodhdhida shuchchai wogga dere kiyidi, biittaa sa7aa kumiis.

³⁶ “Hagee ne aimuwaa; qassi ha77i birshshettaa nuuni neeyyo odana. ³⁷ Kawuwau, neeni kawotuyyo kawo. Saluwaa Xoossai neeyyo kawotettaanne wolqaa, minotettaanne bonchuwaa immiis. ³⁸ Biitta ubbaa bollan nena haariyaagaa oottiis; asaa, bazzo do7aanne saluwaa kafuwaa ne kushiyan wottiis. Heggaa gishshau, worqqa huuphee nena.

³⁹ “Neeppe guyyiyan, minotettan nena gakkenna hara kawotettai denddana. Kaalidi, biittaa ubbaa haariya, nahaase birata gidiya, heezzantto kawotettai denddana. ⁴⁰ Wurssettan ubbabaa gaaceretti liiqissiya birataadan minnida oiddantto kawotettai denddana. Biratai ubbabaa gaacerettidi liiqissiyooogaadan, ikka baappe kase denddida kawotettata gaacerettidi liiqissana.

⁴¹ “Tohotinne tohuwaa biradhdheti baggai birataappe, baggai urqqaappe merettidoogee taani be7idoogaadankka, he kawotettai shaahettida kawotetta gidana. Biratai urqqaara walakettidaagaa ne be7idoogaadankka, baggai birataadan minnidagaa gidana. ⁴² Tohuwaa biradhdheti baggai birata, baggai urqqa gididoogaadan, hegaadankka ha kawotettau baggai mino, baggai laafa gidana. ⁴³ Biratai urqqaara

walakettidaagaa ne be7idoogaadan, he naa77u bagga asai geluwan ehuwan walakettana; shin biratai urqqaara walakettanau danddayennaagaadankka, eti is-suwaa gididi gam77anau danddayokkona.

⁴⁴“He kawotu laittan, saluwaa Xoossai mulekka kunddenna, hara asaukka imet-tenna kawotettaa essana. He eqqida kawotettai he kawotettata ubbaa gaaceretti xaissana; shin i merinau eqqidi daana. ⁴⁵Asa kushee bochchennan deriyaappe xoqo-letti wodhdhidi, birataappe, nahaasiyaappe, urqqaappe, biraappenne worqqaappe merettida misiliyaa gaacerettida shuchchaa birshshettai he kawotettaa.

“Gita Xoossai sinttanau hananabaa kawuwaa bessii. Aimoikka tuma; birshshet-taikka ammanettidaagaa” yaagidi zaariis.

Kawoi Daaneelassi Woitiis

⁴⁶Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori Daaneela bonchchidi, som77uwaa biittaa gattidi gufanniis; yaatidi asai a sinttan yarshshuwaa yarshshanaadaaninne ixaanaa cuwayanaadan azaziis. ⁴⁷Kawoi Daaneela, “Tu-maappe ne Xoossai xoossatu Xoossaa, kawotu Godaanne xuuraa qonccissiyaagaa. Neeni ha xuuraa qonccissanau danddayidoogee hegaassa” yaagiis.

⁴⁸Hegaappe guyyiyan, kawoi Daaneela keehi bonchchiis; daronne al77o imo-tatakka ayyo immiis; Baabiloone biittaa haariyaagaa oottiis. Qassi Baabiloone de7iya aadhdhida eranchchatu ubbaa bolli halaqa oottidi, a sunttiis. ⁴⁹Daa-neeli oichchin, kawoi Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga Baabiloone biittaa ais-siyaageeta oottidi sunttiis; shin Daaneeli kawo keettan gam77iis.

Naabukadanaxoori Essido Worqqa Misiliyaa

3 Kawoi Naabukadanaxoori geesai usuppun tammu wara, gomppai usuppun wara gidiyo misiliyaa worqqaappe medhdhidi, Baabiloone biittan Duura Dem-bban essiis. ²Essidi he misiliyaa anjjissanau yaanaadan, kawoppe garssaara biit-taa haariyaageeta, ola gadaawata, aurajjaa haariyaageeta, kawuwaa zoriyaageeta, miishsha keettan oottiyaageeta, pirdda daannata, higge eranchchatanne auraa-jjan aurajjan de7iya hara halaqata xeegiis. ³Yaatin, kawoppe garssaara biit-taa haariyaageeti, ola gadaawati, aurajjaa haariyaageeti, kawuwaa zoriyaageeti, miishsha keettan oottiyaageeti, pirdda daannati, higge eranchchatanne aurajjan aurajjan de7iya hara halaqati issippe he misiliyaa anjjissanau shiiqidi, Kawoi Naabukadanaxoori essido misiliyaa sinttan eqqidosa.

⁴He wode awaajuwaa awaajjiyaagee ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan yaagiis; “Inttenoo, asau, kawotettatoo, dumma dumma qaalaa haasayaizaareto, ⁵ubbaikka malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittaaanne cora baqettan waaxettida diittaa issippe kaa7iyo wode siyosaarakka, Kawoi Naabukadanaxoori essido worqqa mis-iliyaayyo gufannidi goinnite. ⁶Misiliyaa sinttan gufannidi goinnenna urai ooninne eexxiya itoone tamaa gidido olettana” yaagiis.

⁷Yaagin asai ubbai, kawotettati ubbainne dumma dumma qaalaa haasayaizaareti ubbai malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittaaanne cora baqettan waaxettida di-ittaa issippe kaa7iyo wode siyosaarakka, biittan gufannidi, Kawoi Naabukadanax-oori essido worqqa misiliyaayyo goinnidosona.

Misiliyaayyo Goinnennan Ixxida Heezzu Aihudata Mootidosona

⁸Hegaa gishshau, he wode issi issi Baabiloone asati sinttau aadhdhidi, Aihudata mootidosona. ⁹Eti Kawuwaa Naabukadanaxoora hagaadan yaagidosona; “Kawuwau, merinau de7a. ¹⁰Kawuwau, neeni malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittaanne cora baqettan waaxettida diittaa issippe kaa7iyo wode, siyiya ooninne biittan gufannidi, worqqa misiliyaayyo goinnanaadan, ¹¹qassi biittan gufannidi goinnenna asi de7ikko, eexxiya itoone tamaa giddo olettanaadan awaajuwaa kessadasa. ¹²SHin kawuwau, neeni Baabiloone biittaa bolli sunttido Aihudati, Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoo ne azazuwaa ixxidosa; ne xoossatuyyo oottokkona; qassi ne essido worqqa misiliyaayyookka goinnokkona” yaagidosona.

¹³Naabukadanaxoori heгаа siyido wode, hanquwaa eexxi kiyidi, Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga ehaanaadan azaziis. Azazin eta kawuwaa sintti ehiidosona. ¹⁴Naabukadanaxoori eta hagaadan yaagiis; “Sidiraaqaa, Misaaqaa, Abddanaagoo, ha intte ta xoossatuyyo oottennaageenne ta essido worqqa misiliyaayyo goinnennaagee tumee? ¹⁵Ha77i malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittaanne cora baqettan waaxettida diittaa kaa7iyoogaa siyiyo wode, taani essido misiliyaayyo gufannidi goinnikko, daro lo77o. SHin intte goinnennan ixzikko, sohuwaara eexxiya itoone tamaa giddon olettana. Ai xoossee inttena ta kushiyaappe ashshanai?” yaagiis.

¹⁶Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoo kawuwaassi zaaridi, “Kawuwau Naabukadanaxoora, ha yohuwan nuuni neeyyo zaaruwaa immanau bessenna. ¹⁷Kawuwau, nuuni eexxiya itoone tamaa giddo olettiyaakkokka, nuuni ayyo oottiyo Xoossai he tamaappe nuna ashshanau danddayees. Qassi kawuwau, i nuna ne kushiyaappekka ashshana. ¹⁸SHin kawuwau, ubba i nuna ashshennan ixxiyaakkokka, nuuni ne xoossatuyyo oottennaagaanne neeni essido worqqa misiliyaayyo goinnennaagaa era” yaagidosona.

Heezzu Aihudata Haiquwau Pirddidosona

¹⁹He wode Naabukadanaxoori Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago bolli hanquwaa suulliis; suullin a som77oi etau kaseegaappe dummatiis. Tamai kase eexxiyoogaappe laappun kushiya aadhdhidi eexxanaadan azaziis. ²⁰Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga qachchidi, eexxiya itoone tamaa giddo olanaadan, ba olanchchatu giddoppe mino asata azaziis. ²¹Yaatin, ha asata, eta qoliyaara, suriyaara, huuphiyan xaaxido xaattaaranne hara maayo ubbaara gatti qachchidi, eexxiya itoone tamaa giddo olidosona. ²²Kawuwaa azazoi keehi eeso gidido gishshaunne itoone tamaikka kaseppe aadhdhi eexxiyo gishshau, Sidiraaqa, Misaaqanne, Abddanaaga taman olida he mino asata tamaa laoi wori aggiis. ²³Ha heezzu qashettida asati, Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoo, eexxiya itoone tamaa giddo wodhdhidosa.

²⁴Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori bana maalaalissin eesuwan denddi eqqidi, “Nuuni qachchidi eexxiya itoone tamaa giddo olido asati heezza gidokkonaayye?” yaagidi bana zoriyaageeta oichchiis.

Oichchin eti, “Kawuwau, ee heezza” yaagidi zaaridosona.

²⁵ Kawoi zaaridi, “Be7ite, taani qashuwaappekka birshshettidi, tamaa gidдон yaa, haa hemeterettiya, tamaikka ainne bochchenna oiddu asata be7ais! Oiddanttoi qassi xoossatu na7a milatees,” yaagiis.

Heezzu Aihudati Tamaappe Kiyidosona

²⁶ Yaatin, Naabukadanaxoori eexxiya itoone tamaa lanqqe shiiqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa ashkkaratoo, Sidiraaqaa, Misaaqaa, Abddanaagoo, kiyite! Kiyidi haayite!” yaagidi xeegiis. Yaatin, Sidiraaqi, Misaaqanne Abddanaagoo tamaa giddoppe kiyidosona. ²⁷ Kawoppe garssaara biittaa haariyaageeti, ola gadaawati, aurajjaa haariyaageeti, kawuwaassi oottiya hara halaqati ubbai etakko shiiqidona. SHiiqidi tamai eta bolla bochchibeennaagaa, eta huuphiyaa binnaanaappe issoikka malaatettibeennaagaa, eta maayoikka labettibeennaagaanne tama peenoikka etan bannaagaa be7idosona.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Naabukadanaxoori hagaadan yaagiis; “Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago Xoossai galatetto! I ba kiitanchchaa kiittidi, banan amanettida ba ashkkarata ashshiis. Eti kawuwaa azazuwaa ixxidona; bantta Xoossaappe attin, hara xoossaassi oottanaappenne goinnanaappe haiqqanaagaa dosidona. ²⁹ Hegaa gishshau, Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago Xoossaa toochchidi haasayiya ai asikka, woikko ai kawotettikka, woikko duma duma qalan haasayiya ai zareekka qanxettananne muxettana mala, eta keettaikka laalettidi, pito doore gidana mala, taani awaajjaas. Aissi giikko, hara ai xoossinne hagaadan oottidi, asa ashshenna” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan, kawoi Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga Baabiloone biittan xoqqu xoqqu oottidi sunttiis.

Naabukadanaxoori Aimottido Naa77antto Aimuwaa

4 Kawoi Naabukadanaxoori asa ubbaassi, kawotettatu ubbaassinne duma duma qalan haasayiya zaretu ubbaassi hagaadan yaagidi, dabddaabbiyaa kiittiis.

“Saro de7eetii!

² “Ubbaappe Xoqqiya Xoossai taayyo oottido maalaalissiyaabaanne oorattabaa taani intteyyo odanau koyais.

³ “A malaatai aiba gitee!

I oottiyo oorattabai aiba minoo!

A kawotettai merinaa kawotetta;

a maataikka yeletaappe yeletaa gakkanaashiina.

⁴ “Taani Naabukadanaxoori ta kawo keettan gita duretetaaninne injjiyan de7ais.

⁵ Issi gallassi taani tana yashshiya aimo aimottaas. Taani ta arssan zaqqullada, be7ido aimoinne ajuutai tana daganttiis. ⁶ Hegaa gishshau, ha aimuwaa birshshettaa tana erissana mala, Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata ubbaa taakko ehaanaadan azazaas. ⁷ He wode shareechchoti, murunniyaageeti, aadhdhida eranchchatinne xoolinttiyaa paidiyaageeti taakko yin, ta aimuwaa etau yootaas; shin eti birshshettaa tana erissanau danddayibookkona. ⁸ Wurssettan ta xoossaa sunttan Bilxaasoora geetetti xegettiya, geeshsha xoossatu ayyaanai aani de7iyo Daaneeli taakko gelin, ayyo ta aimuwaa hagaadan gaada yootaas.

⁹“Aadhdhida eranchchatu halaqau Bilxxaasooraa, geeshsha xoossatu ayyaanai nenan de7iyooogaanne ai xuurinne neeppe geemmennaagaa taani erais. Taani aimotido aimoi haggaa; ane taayyo a birshshettaa oda.

¹⁰“Taani ta arssan zaqqullada, biittaassi giddo ginan issi mittai eqqidaagaa ajjuutan be7aas; he mittau geesai daro adussa. ¹¹He mittai diccidi gitatiisinne minniis; ayyo xeerai saluwaa gakktees; sa7aappe sa7aa gaxaa gakkanaashin beettes. ¹²He mittaa haitta xeellanaa lo77iyaagaa; a aifeekka keehi daro; ubbaukka miyoobi an de7ees. Bazzo do7ati a kuwan shemppidosona; saluwaa kafotikka a daashshaa gid-don keexxidi de7idosona. Paxa de7iya ubbai appe miis.

¹³“Ta arssan zaqqullada, geeshsha kiitanchchai saluwaappe wodhdhishin ajjuutan be7aas. ¹⁴Ikka ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan yaagiis; “Ha mittaa qanxxite; a tashiyaa karite; a haittaakka pirxxite; a aifiyaakka laalite. A garssan de7iya do7atinne a daashshan de7iya kafoti ubbai baqatona. ¹⁵SHin durumaanne a xaphuwaa birataappenne nahaasiyaappe qoxxido sanssalatan qachchidi, biittan, maataa gid-don aggi bayite. Saluwaappe wodhdhiya akkan ka77o; qassi bazuwan maataa gid-don do7aara de7o. ¹⁶A wozanai kahai asaagaappe do7aagau laametto. Hegaadan hanidaashin, a bolli laappun laittai wuro. ¹⁷Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaa, kawotettaa i ba koyiyo uraassi im-miyoogaanne harai atto, asa ubbaappe karettidaageetakka i sunttiyoogaa paxa de7iya asai ubbai erana mala, qasho qofaa kiitanchchati awaajjidosa. Pirddaakka geeshshati odidosona” yaagiis.

¹⁸“Taani Kawoi Naabukadanaxoori aimottido aimoi haggaa. Ha77i simmi Bilxxaasooraa, taayyo a birshshettaa oda. Aissi giikko, ta kawotettaa gid-don de7iya aadhdhida eranchchatuppe issoinne tana birshshettaa erissanau danddayibeenna; shin geeshsha xoossatu ayyaanai nenan de7iyo gishshau, neeni danddayaasa’ yaagaas.

Daaneeli Aimuwaa Birshshiis

¹⁹“He wodiyan Bilxxaasoora geetettiya Daaneeli dagammidi, haniyoobaa xayiiis. I ba qofan shabbirettido gishshau, guutta wodiya co77u giidi takkiis. Yaatin, kawoi, ‘Bilxxaasooraa, ha aimoinne a birshshettaa nena daganttoppo’ yaagiis.

“Yaagin Bilxxaasoori zaaridi, ‘Ta godau, ha aimoi nena ixxiyaageetussi, a birshshettaikka qassi ne morkketussi gideerenneeshsha! ²⁰Neeni aimuwan be7ido mittai, diccidi minnidaagee, xeerai saluwaa gakkidoogee, sa7aappe sa7aa gaxaa gakkanaashin beettidaagee, ²¹haittai xeellanaa lo77idoogee, aifeekka keehi dari-doogee, ubbau miyoobi an de7iyoogee, bazzo do7ati a kuwan shemppidoogeenne saluwaa kafotikka a daashshaa gid-don keexxidi de7idoogee, ²²kawuwau, he mit-tai nena! Neeni gitadasanne minnadasa; ne gitatettaa diccidi, saluwaa gakkiiis; ne kawotaa maataikka sa7aa gaxaa gakkiiis.

²³“Kawuwau, neeni geeshsha kiitanchchai saluwaappe wodhdhidi, “Ha mittaa qanxxidi xaissite; shin a durumaanne a xaphuwaa birataappenne nahaasiyaappe qoxxido sanssalatan qachchidi, biittan, maataa gid-don aggi bayite. Saluwaappe wodhdhiya akkan i ka77o; laappun laittai wurana gakkanaashin, bazzo do7adan de7o!” giyo wode be7adasa.

²⁴“Kawuwau, a birshshettaa haggaa. Hagee Ubbaappe Xoqqiya Xoossai ta godaa kawuwaa bolli polanau kiittido pirdda. ²⁵Neeni asa gid-doppe goodettada, bazzo do7atuura issippe de7ana. Neeni booradan maataa maananne saluwaappe wodhd-

hiya akkan ka77ana. Qassi Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne kawotettaa ba koyido urau immiyoogaa neeni erana gakkanaashin, laappun laittai ne bollan aadhdhana.

²⁶“Durumai ba xaphuwaara biittan attanaadan azazettidoogee, neeni saluwaa Xoossai biittaa ubbaa haariyoogaa eriyo wode, ne kawotetta neeyyo simmanaa-gaa bessees. ²⁷Hegaa gishshau, kawuwau, ta zoriyaa ekka. Nagaraa oottiyoogaa aggada, xillobaa ootta; huqqunnettidaageeta naaqqiyoogaa aggada, etau qaretta. Yaatin, geella neeni saro de7ana wodee aduqqikkonne’ yaagiis.

²⁸“Hagee ubbai Kawuwaa Naabukadanaxoora bolli gakkiiis. ²⁹Tammanne naa77u aginaappe guyyiyan, kawoi Baabiloonen de7iya kawo keettaa bolli dembbayi ke-xxidosan hemettiiddi ³⁰hagaadan yaagiis; ‘Hagee ta kawo keetta an de7ana mala, taani ta gita wolqqan, ta gitatettaa bonchchuwaassi gimbbissido Baabiloone kata-maa gitaa gidennee?’ yaagiis.

³¹“I haasayidi wurssennan de7ishin, saluwaappe hagaadan giya qalalai puttu giis; puttu giidi, ‘Kawuwaa Naabukadanaxooraa, ne bollan pirddettida pird dai hagaan: ne kawotetta neeppe ekettiis. ³²Neeni asaa giddoppe goodettada, bazzo do7aara daana; neeni booradan maataa maana. Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne kawotettaa i ba koyido uraassi immiyoogaa neeni erana gakkanaashin, laappun laittai ne bolli aadhdhana’ yaagiis.

³³“Naabukadanaxoora bolli giidobai sohuwaarakka polettiis. Asa giddoppe goodettidi, booradan maataa miis. A bolliikka saluwaappe wodhdhiya akkan ka77iis. A binnaanai ankuwaa baalliyaadan, a xugunntaikka kafuwaa xugunntaadan dicciis.

Naabukadanaxoori Xoossaa Galatiis

³⁴“He laappun laittai wurido wode, taani Naabukadanaxoori xoqqu gaada saluwaa xeellaas; ta wozanai kahaikka simmiis. Simmin Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa galataas; merinau de7iyaagaakka bonchchaasinne sabbaas.

“A maatai merinaa maataa;

a kawotettaikka yeletaappe yeletaa gakkanaashiina.

³⁵Sa7an de7iya asai ubbai

ayyo aibanne gidenna.

Saluwan de7iya kiitanchchatu bollinne

sa7an de7iya asaa bolli

i ba dosaa oottees.

A kushiyaa teqqanau danddayiyaabi baawa,

woikko a ‘Ai oottai?’ yaagidi

oichchiyaabi baawa.

³⁶“Ta wozanai simmaanne, ta kawotettaa bonchchuwaa gishshau, ta anggainne ta puulai taayyo simmi aggiis. Kase tana zoriyaageetinne ta oosanchchati tana koyidosona. Taani ta kawotettan minnaas; kasegaappekka aadhdhiya gitatetta taayyo gujettiis.

³⁷“Ha77i simmi taani Naabukadanaxoori saluwaa Kawuwaa galatais; a xoqqu xoqqu oottaisinne bonchchais. Aissi giikko, i oottiyoobai ubbai likke; a ogeti ubbaikka xillo; qassi otoruwan biyaageeta i kaushshanau danddayees” yaagidi xaafiis.

Kawuwaa Belshshaaxaara Gibiraa

5 Issi gallassi Kawoi Belshshaaxaari ba oosanchchatuppe issi sha7atussi gibiraa giigissii; giigissidi etaara issippe woiniyaa eessaa uyiis. ²Belshshaaxaari woiniyaa eessaa uyidi, ba aawai Naabukadanaxoori Yerusalaamen de7iya Beeta Maqidasiyaappe ehiido worqqaappenne biraappe oosettida ushsha miishshata ehaana mala azaziis. Aissi giikko, inne a oosanchchati, a keettaayetinne a baakkoti ubbai he ushsha miishshatun eessaa uyana mala, i koyiis. ³Yaatin, eti he Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe ehiido worqqaappe oosettida ushsha miishshata kawuwaayyo ehiidosona. Ehin kawoi, a oosanchchati, a keettaayetinne a baakkoti he miishshatun tigettida woine eessaa uyidosona. ⁴Eti he woine eessaa uyiiddi, worqqaappe biraappe, nahaasiyaappe, birataappe, mittaappenne shuchchaappe oosettida xoossata galatidosona.

⁵He wode qoppennan de7ishin, asa kushe biradhdheti auppekko kiyidi yiidi, kawo keettan meeshettida godaa bollan, xomppiyaa wottiyo ballaa sinttan xaafidosona. He kushee xaafiyo wode, kawoi ba huuphen be7iis. ⁶Be7in a som77oi laamettidi, bidintta milatiis; qassi yashshan a gaadee kokkoriis; a gulbbataikka ixxiis.

⁷Kawoi ba qaalaa xoqqu oottidi, murunniyaageeta, aadhdhida eranchchatanne xoolinttiyaa paidiyaageeta ehaanaadan azaziis. Eti yin Baabiloone aadhdhida eranchchata hagaadan yaagiis; “Ha xifatiyaa nabbabidi, a birshshettaa tau yootiya uri ooninne, ochchaa teeraa milatiya maayuwaa maayana; a qooriyan worqqa sanssalataa aattana; qassi i ta kawotettaa haariya heezzantto asa gidana” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyian, kawuwaa aadhdhida eranchchati ubbai a sintti aadhdhidosa; shin etappe ooninne he xifatiyaa nabbabanau, woikko a birshshettaa odanau danddayibeenna. ⁹Hegan Kawoi Belshshaaxaari kaseegaappe aadhdhi dagammin, a som77oikka kaseegaappe aadhdhi bidintta milatiis. A oosanchchatikka haniyoobaa xayidosona.

¹⁰Kawoinne a oosanchchati wocamiyoogaa a ayyiyaa kawiyaa siyada, eti gibiraa miyo aaho keettaa gelada, hagaadan yaagaasu; “Kawuwau, merinau de7a! Ha qofan keehi shabbiretoppa; ne som77oikka laametto. ¹¹Geessha xoossatu ayyaanai an de7iyo issi asi ne kawotettaa gidдон de7ees. Erai, akeekainne xoossatuugaa mala aadhdhida eratettaa an de7ees. Kase ne aawai Kawoi Naabukadanaxoori a shareechchotussi, murunniyaageetussi, xoolinttiyaa paidiyaageetussinne aadhdhida eranchchatussi halaqa oottidi sunttiis. ¹²Aissi giikko, ayyo lo77o ayyaanai, erainne akeekai de7ees; aimuwaa birshshanau, qan77ishiyaa odanaunne xuuraa qonccisanau i danddayees. Hegaa gishshau, kawoi Bilxaasoora giidi sunttido Daaneela xeesa. I neeyyo xifatiyaa birshshettaa odana” yaagaasu.

Daaneeli Xifatiyaa Birshshiis

¹³He wodee Daaneela kawuwaakko ehin, kawoi a hagaadan yaagiis; “Neeni Daaneelee? Ta aawai kawoi Yihudaappe omooddidi ehiidoogeetuppe issuwaa giyoi nenee? ¹⁴Xoossatu ayyaanai nenan de7iyoogaanne erai, akeekainne keehi aadhdhida eratettaa neeyyo de7iyoogaa taani siyaas. ¹⁵Ha xifatiyaa nabbabanaunne a birshshettaa taayyo odanau murunniyaageetinne aadhdhida eranchchati yidosona; shin eti birshshettaa taayyo odanau danddayibookkona. ¹⁶Neeni birshshettaa odanaunne deexo oishatu zaaruwaa immanau danddayiyoogaa taani siyaas.

Ha77i simmi neeni ha xifatiyaa nabbabanaunne a birshshettaa taayyo odanau danddayikko, ochchaa teeraa milatiya maayuwaa maayana; ne qooriyan worqqa sanssalatai aadhhdhana; qassi neeni kawotettaa haariya heezzantto asa gidana” yaagiis.

¹⁷ Yaagin Daaneeli kawuwaassi zaaridi, “Neeni immiyo imoi neessa gido; ne woiuwaakka hara urau imma. Taani mati xifatiyaa kawuwaassi nabbabana; birshshettaakka odana.

¹⁸ “Kawuwau, Ubbaappe Xoqqiya Xoossai ne aawaa Naabukadanaxoorassi kawotaa, gitatettaa, bonchchuwaanne angгаа immiis. ¹⁹ I ayyo immido gitatettaa gaasuwan he asatinne duma duma qaalaa haasayiya zareti ayyo yayyidosonanne kokkoridosona. Ba woranau koyiyoogaa woriis; ashshanau koyiyoogaakka ashshiis; ba xoqqissanau koyidoogaakka xoqqissiis; kaushshanau koyidoogaakka kaushshiis. ²⁰ SHin i otorettido wodenne a wozanai muumido wode, ba kawotaa araataappe wodhdhiis; a bonchchoikka qaarettiis. ²¹ Asaa giddoppe goodettiis; a wozanai ka-haikka laamettin, do7a mala gidiis. Booradan maataa miiddi, dembbaa haretuura issippe de7iis. A bollaikka saluwaappe wodhdhiya akkan ka77iis. Hegeekka Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne i ba koyido uraassi immiyoogaa i erana gakkanaassa.

²² “SHin nenoo, Belshshaaxaaraa, neeni a na7ai he ubbaa eraiddakka, ne huuphiyaa ziqqi oottabaakka. ²³ Qassi Saluwaa Godaa bollan otorettada, ne huuphiyaa xoqqu xoqqu oottadasa. A Beeta Maqidasiyaappe bonqqiyan yiida worqqa miishshata neeni ehiissin, ne oosanchchati, ne keettaayetinne ne baakkoti woiniyaa eessaa etan uyidosona. Qassi xeellana, siyanaunne eranau danddayenna xoossata, biraappe, worqqaappe, nahaasiyaappe, birataappe, mittaappenne shuchchaappe oosettidaageeta galatadasa. Ne shemppuwaanne ne gelaa kessaa ba kushiyan oiqqida Xoossaa bonchchabaakka. ²⁴ Hegaa gishshau, ha kushe biradhdheti appe kiittettin, ha xifatee xaafettiis.

²⁵ “Xifateekka, ‘MANEE, MANEE, TAQEEL, UUFARSSIIN’ yaagiyaagaa. ²⁶ A birshshettaikka haggaa; MANEE (qoodettiis) giyoogee Xoossai ne kawotaa laittaa qoodidi, wuranaadan oot-tiis giyoogaa.

²⁷ TAQEEL (mazzanettiis) giyoogee meezaanan mazzanettada, kauyyada beettadasa giyoogaa.

²⁸ PAREES (shaahettiis) giyoogee ne kawotettai shaahettidi, Meedoonatuyyoonne Parssetuyyo imettiis giyoogaa” yaagiis.

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Belshshaaxaari azazin, ochcha teeraa milatiya maayuwaa Daaneela maizzidosona; a qooriyanikka worqqa sanssalataa aattidosona; qassi kawotettaa haariya heezzantto asa gidanaadan awaajjidosa.

³⁰ He galla qammi morkketi gelidi, Baabiloone Kawuwaa Belshshaaxaara woridosona. ³¹ Worin a kawotettaa Meedooniyaa Daariyoosi ekkiis. He wode Daariyoosayyo laittai usuppun tammanne naa77a.

Daaneeli Gaammotu Ollan Olettiis

6 Kawoi Daariyoosi ba kawotettaa ubbaa gidon baappe garssaara biittaa haariya xeetanne laatamu asata sunttiyoogee lo77o giidi qoppiis. ² Qassi kawuwaassi aibanne pacissennaan, he biittaa haariyaageeta xeellana mala, heezzu asata ha-

laqa oottidi dooriis; doorettidaageetuppe issoi Daaneela. ³Daaneeli oosuwaa oot-tanau bau de7iya dumma eran hara halaqatuppenne biittaa haariyaageetuppe aad-hdhidi beettiis. Hegaa gishshau, kawoi a ba kumetta kawotettaa bolli bolla oottidi sunttanau halchchiis.

⁴Yaatin, biittaa haariyaageetinne halaqati Daaneela mootanau, i aissiyo aisuwaa bolli bala demmana giidi koyidosona. SHin i keehi kiphatanne ammanettiya asa; qassi geellabaa oottenna asa gidido gishshau, a mootanau a bolli aiba balanne dem-mibookkona. ⁵Wurssettan eti giidi, “A Xoossaa higgiiyaa baggaara gidikkoppe at-tin, hara baggaara Daaneela mootiyoobaa demmokko” yaagidosona.

⁶Hegaappe guyyiyan, biittaa haariyaageetinne halaqati issippe kawuwaakko biidi, hagaadan yaagidosona; “Kawuwau Daariyoosaa, merinau de7a! ⁷Nuuni ne kawotettaa oosuwaa oottiya halaqati, biittaa haariyaageeti, ola gadaawati, zoriyaageetinne aaraajjaa haariyaageeti ubbai maayido issi zoretai de7ees. Hegeekka hachchippe biidi hasttamu gallassai gakkanaashin, ai asinne nena kawuwaa woossanaappe attin, hara ai asakka woikko ai xoossakka woossennaadan, neeni awaajuwaa kessanaassa; geelladan woossiyaabi de7ikko, gaammotu ollan olettanaadan neeni azazanaassa. ⁸Simmi kawuwau, ha awaajoi shaarettenna Mee-doonatunne Parssetu higgiiyaadan, minonne laamettennaagaa gidana mala parama” yaagidosona. ⁹Hegaa gishshau, Kawoi Daariyoosi awaajuwaa xaafidi paramiis.

¹⁰Daaneeli awaajoi parametti kiyidoogaa erido wode, ba soo biis; biidi bolla pooqiiyan de7iya kifiliyaa geliis. He kifiliyaa maskkootee Yerusalaame baggi sim-midi dooyetti uttidaashin, ba kase woossiyoogaadankka gulbbatidi, ba Xoossaa galatiiddi, hachchi hachchi heezzutoo woossiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, ha asati issippe biidi, Daaneeli ba Xoossaa woossishi-ininne maaduwaaw oichchishin demmidosona. ¹²Demmidi kawuwaakko biidosona; biidi kawuwaa, “Kawuwau, ha hasttamu gallassatu giddon nena woossanaappe at-tin, hara ai asakka woikko ai xoossakka woossiyaabi gaammotu ollan olettanaadan awaajjabeikkiyye?” yaagidi awaajuwaabaa haasayidosona.

Kawoi zaaridi, “Awaajjaas; awaajoi shaarettenna Meedoonatunne Parssetu hig-giyaadan minnidaagaa” yaagiis.

¹³Yaagin eti, “Kawuwau, yaatin hekko Yihudaappe omoodettidi, yiidaageetuppe issuwaa gidiya Daaneeli, neeyyookka neeni paramada kessido ne awaajuwaayy-ookka azazettenna. I ha77ikka hachchi hachchi heezzutoo ba Xoossaa woossees” yaagidosona.

¹⁴Kawoi hegaa siyido wode keehi azzaniis; Daaneela ashshanau qofaa qachchidi, awai wullana gakkanaashin, ashshiyo ogiyaa ubbaa koyiis.

¹⁵He wode asati issippe kawuwaakko biidi, “Kawuwau, Meedoonatunne Parssetu higgiiyaadan gidikko, kawoi awaajjido awaajoi woikko azazido azazoi laametten-naagaa neeyyo era” yaagidosona.

¹⁶Hegaa gishshau, kawoi azazin, Daaneela ehiidi, gaammotu ollan olidosona. Olishin kawoi Daaneela, “Neni ubbaton goinniyo Xoossai nena ashsho” yaagiis. ¹⁷Eti shuchchaa ehiidi, ollaa doonaa baridosona; ooninne Daaneela hegaappe kessennaadan, kawoi ba maatafaanne ba kawotettaa halaqatu maatafaa gorddido shuchchaa bolli wottiis. ¹⁸Hegaappe guyyiyan, kawoi ba keettaa simmidi, quma meennaaninne pashkkissiyaabaa aibakka baakko shiishshennan, xiskkuwaara xayidi aqiis.

¹⁹Maallado guuran kawoi denddidi, eesotiiddi gaammotu ollaakko biis. ²⁰Ollaakko bi gakkidi hirggiiddi, “De7o Xoossaa ashkkaarau Daaneelaa, neeni ubbaton goinniyo ne Xoossai nena gaammotuppe ashshanau danddayidee?” yaagidi xeesiis.

²¹Daaneeli zaaridi, “Kawuwau, merinau de7a! ²²Ta Xoossai bari kiitanchchaa kiittidi, gaammotu doonaa gorddiis; eti tana bochchibookkona. Aissi giikko, taani a sintan xillo. Qassi kawuwau, taani ne sinttankka moorobaa oottabeikke” yaagiis.

²³Yaagin kawoi keehippe ufaittiis; ufaittidi Daaneela ollaappe kessanaadan azaziis. Daaneeli ollaappe kiyiis; ba Xoossan i ammanettido gishshau, a bollan aiba deshettikka beettibeenna.

²⁴Hegaappe guyyiyan, Daaneela mootida asata ehaanaadan kawoi azaziis. Azazin eti oiqettidi, bantta maccaasaaranne bantta naatuura issippe yiidi, ubbaikka gaammuwaa ollan olettidosona. Eti ollaa duge gakkennan de7ishin, gaammoti sophi ekkidi, eta meqettaa mentteretti aggidosona.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Kawoi Daariyoosi asaa ubbaassi, kawotettatussi ubbaassinne dumma dumma qaalan haasayiya zaretussi ubbaassi hagaadan yaagidi xaafiis;

“Saro de7eetii!

²⁶“Ta kawotettan de7iya asai ubbai Daaneela Xoossaassi yayyana malanne kokkorana mala, taani awaajuwaa kessaas.

“Aissi giikko, i de7o Xoossaa;

qassi i merinau de7iyaagaa.

A kawotettai mulekka xayenna;

a kawotaa maataikka mule attenna.

²⁷I ashsheesinne

metuwaappe kessi ekkees.

Saluwankka sa7ankka

malaataanne ooratabaa oottees.

Daaneela gaammotu doonaappe

ashshidaagee a!” yaagiis.

²⁸Hegaa gishshau, ha Daaneeli Daariyoosa kawotettaa wodenne Parssiya Qiroosa kawotettaa wode ubban ishalidi de7iis.

Daaneeli Be7ido Oiddu Do7atu Ajuutaa

7 Baabiloone Kawoi Belshshaaxaari kawotido koiro laitti, Daaneeli ba arssan zaqqullidi, aimuwaanne ajjuutaa be7iis. I ba aimuwan be7ido aife yohota xaafiis.

²Daaneeli hagaadan yaagidi xaafiis; “Qammi taani ta ajjuutan saluwaappe yiida oiddu carkkoti wogga abbaa bul77akkishin be7aas. ³Qassi issai issuwaappe dummatiya oiddu gita do7ati abbaappe kiyidosona.

⁴“Koiro do7ai gaammo milatees; qassi ayyo ankuwaadan qefee de7ees. Ta xeelishin, a qefee shodettin, biittaappe denddidi, asadan naa77u gediyan eqqanaadan oosettiis; qassi asa wozanaikka au imettiis.

⁵“Qassi naa77antto do7ai issi baggaa xoqqu giidi eqqida beere giyo iita do7aa milatees. He do7ai heezzu gaille meqettaa ba doonan baaridi, ba achchan saxxi oiqqiis. Yaatidaagee, ‘Dendda; denddada daro ashuwaa ma’ geetettiis.

⁶“Hegaappe simmin qassi, maahe milatiya hara do7aa be7aas. A zokkuwan kafuwaa qefe milatiya oiddu qefeti de7oosona. Qassi ayyo oiddu huupheti de7oosona. Ha do7aayyo haariyo maatai imettiis.

⁷“Hegaappe simmin, qamma ajjuutan yashshiya, daganttiyaanne keehippe minniya oiddantto do7aa be7aas. Ayyo gita birata achchati de7oosona. I banan gaittidabaa ubbaa etan mentterettidi meesinne miishin attidaagaa bari gediyan yererettees. Kase ta be7ido do7atu ubbaappe i dummatees; ayyo tammu kacee de7ees. ⁸Taani ha kacetubaa qoppishin, he kacetu giddoppe hara issi guutta kacee kiyishin be7aas; he kacee hankko kacetuppe heezzata xoqollidi oliis. Ha kaciyaassi asa aife milatiya aifeenne otoruwan haasayiya inxxarssai de7ees.

Merinaasappe De7iyaagaabai Qoncido Ajjuutaa

⁹“Taani hegaa xeellishin, kawotaa araatai utettau giigidosona. Giigin Merinaasappe De7iyaagee ba araatan uttiis. A maayoi shachchaadan, a huuphiyaa binnaanaikka puuttuwaadan bootta. A araatainne araataa irzzoti tamaadan lacotoosona. ¹⁰Tamaa shaafai pulttidi, a araataa giddoppe kiyees. SHa7utoo sha7ati ayyo oottoosona; qassi daro miilooneti a sinttan eqqidosa. Yaatidaashin pirddaa pirddiyoogee doomettiis; maxaafatika dooyettidosona.

¹¹“Ha guutta kacee haasayiyo ooro qaalai taayyo siyettiyo gishshau, taani ha77ikka tolada xeellaas. Xeellishin eti ha do7aa woridi, eexxiya taman a olidi xaissidosona. ¹²Hankko heezzu do7ata gidikko, eta maataikka ekettiis; shin eti keerettida wodiya paxa de7ona geetettidosona.

¹³“Qassikka taani he qamma ajjuutan, asa na7a milatiyaagee saluwaa shaaraara yiyaagaa be7aas. Yiidaagee Merinaasappe De7iyaagaakko shiiqin, eti a a sintti aatidosona. ¹⁴Asai ubbai, kawotettati ubbainne dumma dumma qalan haasayiya zareti ubbai ayyo haarettana mala, maatai, bonchchoinne kawotettai ayyo imettiis. A maatai merinau shaarettana maataa; a kawotettai mulekka xayennaagaa.

Ajjuutaa Birshshettaa

¹⁵“Tana Daaneela gidikko, ta be7idoban ubban dagammaas; ta ajjuutaikka tana shabbariis. ¹⁶Yaatin, taani hegaa eqqidaageetuppe issuwaakko shiiqada, ha ubbaassi tumu birshshettaa aibakko oichchaas. Oichchin i taayyo a birshshettaa ubbaa hagaadan yaagidi odiis; ¹⁷‘Ha oiddu gita do7ati ha sa7an sinttappe denddana oiddu kawotettata. ¹⁸SHin Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa geeshshati a kawotettaa ekkidi, merinau banttassa ootana; meri merinau kawotettaa eti laattana’ yaagiis.

¹⁹“Hegaappe guyyiyan, taani hara do7atu ubbaappe dummatidi yashshiya oiddantto do7aassi de7iya tumu birshshettaa eranau koyaas. He do7aassi birata achchainne nahaase birata xugunttai de7ees; i banan gaittidabaa ubbaa mentterettidi meesinne miishin attidaagaa bari gediyan yererettees. ²⁰Qassi ha do7aa huuphiyan de7iya tammu kacetubaa qassi guyyeppe kiyidi, etappe heezzata xoqolli olida qeeri kaciyaabaakka eranau koyaas. He qeeri kaciyaassi aifetinne ooro qaalaa haasayiya inxxarssai de7ees. He kacee hankkootu ubbaappe aadhdi yashshiyagaa. ²¹⁻²²Taani xeellishin, ha kacee geeshshatuura olaa gaittidi, Merinaasappe De7iyaagee yaana gakkanaashin, eta xooniis. Hegaappe guyyiyan, Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa geeshshatussi pirddai pirddettiis; eti kawotettaa laattiyo wodeekka gakkiiis.

²³“I taayyo birshshettaa hagaadan yaagidi yootiis; ‘Oiddantto do7ai ha sa7an sintappe denddana oiddantto kawotettaa. He kawotettai hara kawotettaa ubbaappe dumma; biittaa sa7aa i maana, yedhdhananne mentterettana. ²⁴Qassi tammu kaceti ha kawotettatuppe denddana tammu kawota. Hegaappe guyyiyan, kase tammu kawotuppe dummatiya hara kawoi denddana. I etappe heezzu kawota xoonidi haarana. ²⁵I Ubbaappe Xoqqiya Xoosaa bolli xalidi haasayana; a geeshshatakka huqqunnana. Qassi wodetanne wogaa laammanau qaaqqatana. Wodee, wodetinne wodiyya baggai gakkanaashin geeshshati a maataappe garssaara haarettana.

²⁶“SHin hegaappe guyyiyan, pirddaa pirddiyoogee doomettana; doomettin a maatai mulee ekettana; ekettidi merinau xayana. ²⁷Saloppe garssaara de7iya kawotettatu ubbaa maatai, wolqqainne gitatetta Ubbaappe Xoqqiya Xoosaa geeshsha asatuyyo imettana. A kawotettaikka merinaa kawotetta gidana; deriyaa haariyaageeti ubbati ayyo azazettananne ayyo oottana’ yaagiis.

²⁸“Ta ajjuutaabai hagan wuriis. Taani Daaneeli, ta qofan daro shabbarettaas; ta som77oikka hegaa erissees. SHin ubbabaakka taani ta wozanan wottaas” yaagidi xaafiis.

Daaneeli Be7ido Dorssa Orggiyaanne Deeshsha Orggiyaa Ajjuutaa

8 Belshshaaxaari kawotido heezantto laitti, taani Daaneeli hegaappe kase be7ido ajjuutaappe hara ajjuutaa be7aas. ²He ajjuutan ai be7idanaa giikko, Elaama biittan Suusa giyo kataman, Uulaaya giyo shaafaa lanqqen eqqidaagaa tana be7aas.

³He shaafaa lanqqen naa77u adussa kaceti de7iyo dorssa orggee eqqiis. Naa77u kacetuppe issoi guyyeppe mokkiis; shin koiro mokiidaagaappe aduqqees. ⁴He dorssa orggee ba kaciyan qaicanau, arggo baggi, huuphessa bagginne tohossa baggi xenggishin be7aas. Aara eqettanaunne a wolqqaappe kessi ekkanau ai meheenne danddayibeenna. I ba koyidoogaa oottiis; yaatidi bana gitayiiis.

⁵Taani ha ajjuutaabaa qoppishin, issi deeshsha orggee arggo baggappe kiyidi, biittaa sa7aa kanttidi, tohoi sa7aa yedhdhennan yiis; ayyo naa77u aifetuppe gidduwan issi wogga kacee de7ees. ⁶Ikka daro hanquwaara jaamidi, shaafaa lanqqiyan taani be7ido naa77u kaciyaara de7iya dorssaakko, waretau xenggiiddi yiis. ⁷Yi gakkidi, daro yiillotidi, taani xeellishin, dorssa orggiyaa kaceti naa77aikka meqqana gakkanaashin, iita dom77ettaa dom77iis. Dorssa orggiyaassi aara eqettanau wolqqai baawa; hegaa gishshau, deeshsha orggee a onggidi, yedhdhi eqqiis. Deeshsha orggiyaa wolqqaappe he dorssa orggiyaa ashshiyaabi baawa.

⁸He deeshsha orggee keehi gitatiis; shin a wolqqai dari dari biyo wode, a wogga kacee meqqiis; meqqidaagaa sohuwan, oiddu wogga kaceti biittaayyo oiddu bagga ginaakko simmidi diccidosona. ⁹Ha oiddu kacetuppe issuwaa bolli hara guutta kacee mokiidi, wolqqan tohossakko, arshshokkonne Israa7eela biittaakko simmidi dicciis. ¹⁰I biidi saluwan de7iya olanchchata gakkanaashin dicciis; diccidi saluwa xoolinttetuppe unddenaageeta sa7an duge olidi, eta yedhdhiis. ¹¹Qassi i bana xoqqu oottidi, olanchchatu Gadaawaara likkissiis. Hachchi hachchi assi yarshshiyo xuggiyo yarshshuwaakka teqqiis. Qassi a Beeta Maqidasiyaakka laaliis. ¹²Makkalaa gaasuwan geeshshatu olanchchatinne hachchi hachchi yarshshiyo yarshshoi he kaciyaassi imettiis. Tumaikka sa7an olettiis; he kacee oottiyoobai ubbai ayyo injjetiis.

¹³Hegaappe guyyiyan, issi geeshsha kiitanchchai haasayishin taani siyaas. Hanko geeshsha kiitanchchai ha kiitanchchaa, “Ha hachchi hachchi yarshshiyi yarshshuwaa ajuutai polettana wodee audee? Ha makkalai bashshaa ehiiddi, aude gakkanaashin gam77anee? Qassi saluwaa olanchchatinne geeshsha sohoi aude gakkanaashin yerettiiddi de7anee?” yaagidi oichchiis.

¹⁴Yaagin koiro geeshsha kiitanchchai zaaridi, “Naa77u sha7anne heezzu xeetu maalladoinne omarsai gakkanaashin gam77ana; hegaappe guyyiyan, Beeta Maqidasee geeyana” yaagidi yootishin siyaas.

Kiitanchchai Gabreeli Ajuutaa Birshshiis

¹⁵Taani, Daaneeli, ha ajuutaa be7aidanne a birshshettaa eranau qoppaidda de7ishin, issi asa milatiyaagee ta sinttan eqqidaagaa be7aas. ¹⁶Qassi taani Uulaaya SHaafaappe, “Gabreelaa, ha bitaniyaassi ha ajuutaa birshshettaa yoota” yaagiya cenggurssaa siyaas.

¹⁷I yiidi taani eqqido sohuwaa matido wode, taani dagammada, ta som77uwaa biittau duge zaarada kunddaas. Kunddin i tana, “Asa na7au, ha ajuutai wurssettaa wodiyaabaa bessiyaagaa gidiyogaa akeeka” yaagiis.

¹⁸I tanaara haasayiyo wode, taani biittan gufannada, xiskkuwaa kaira uttaas. Yaatin, i tana biittaappe pude denttidi, ta gediyan essiis. ¹⁹Essidi tana, “Siya, taani GODAA hanquuwaa wurssettan hananau de7iyaabaa yootais; aissi giikko, ha ajuutai GODAI keeri wottido wurssettaa wodiyan hananabaa yootees.

²⁰“Neeeni be7ido naa77u kaciyaara de7iya dorssa orggee Meedoonanne Parsse kawotu leemiso. ²¹Deeshshaa orggee qassi Giriike kawuwaa leemiso; a naa77u aife-tuppe gidduwan de7iya wogga kacee koiro kawuwaa. ²²Kacee me77i wodhdhin, a sohuwan morkkida oiddu kaceti a kawotettaappe shaahettidi kiyana oiddu kawotet-tatu leemiso; shin eta wolqqai koiroogaa wolqqaa gakkenna.

²³“Eta kawotettaa wurssettai gakkiiyo wodenne eta makkalai zawaa gakkiiyo wode, issi meqettaa iitanne cimmiya cincca kawoi denddana. ²⁴I keehi mino gidana; shin ba wolqqaana gidenna. Daganttiya bashshaa i bashshana; i oottiyoobai ubbabai ayyo injjetana. I mino asatanne geeshsha asata xaissana. ²⁵I cimmiyo gishshau, ayyo injjetana; qassi i bana ubbaappe xoqqu xoqqu oottana. Eti sa7i saro gi uttidaashin, etappe darota worana; qassi halaqatu Halaqaara i eqettana. SHin asi bochchennan i bau xayana.

²⁶“Neeyyo odettida naa77u sha7anne heezzu xeetu maalladuwaanne omarsaa xeelliiya ajuutai tuma; shin daro wodiyaappe guyyiyan polettana de7iyo gishshau, gorddada maatafaa a bolli wottada naaga” yaagiis.

²⁷Taani Daaneeli, keehi daafurido gishshau, sahattada daro gallassaa zin77aas. Hegaappe guyyiyan denddada, kawuwaa oosuwaa baas. Ha ajuutan taani keehippe shabbirettaas; akeekanaukka danddayabeikke.

Daaneeli Ba Asaa Gishshau Woossiis

9 Meedoonaa biittaa asa gidiiya Arxxekssiisa na7ai Daariyoosi Baabiloonen kawotiis. ²I kawotido koiro laitti, taani Daaneeli, Geeshsha Maxaafata nababaa; nabbabaidda hananabaa yootiya Ermmaasassi GODAI yootidoogaadan Yerusalamee laappun tammu laittaa kolettidi gam77anau de7iyogaa akeekaa.

³Hegaa gishshau, taani Godaakko Xoossaakko simmaas; simmada waaruwaa maayada, bidintaa bolli uttada, xoomaidda, a woossaisinne ayyo watiwatais.

⁴Taani nagaraa paaxaidda, GODAA ta Xoossaa hagaadan yaagada woossaa; “Abeet Godau, wolqqaamanne yashshiya Xoossau, nena siiqiyaageetuyyoonne ne azazuwaayyo eeniyaageetuyyo ne aggenaa siiquwaanne maachchaa naagiyaagoo, ⁵nuuni nagaraa oottidanne balida; nuuni iitabaa oottidanne makkalida; ne azazuwaappenne ne wogaappe wora simmida. ⁶Nu kawotuyyo, nu halaqatuyyo, nu aawatuyyoonne biittan de7iya asa ubbaayyo ne sunntan hananabaa yootida ne ashkkarati odidoogaa siyennan ixxida.

⁷“Abeet Godau, neeni xillo; shin nuuni hachchi yeellaa maayida. Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya asai ubbai, nuuni neeyyo ammanettennan ixxin, neeni haaho biittaaninne mata biittan laalido Israa7eela asai ubbai yeellatida. ⁸Abeet Godau, nuuni, nu kawoti, nu halaqatinne nu aawati nena naaqido gaasuwan yeellaa maayida. ⁹SHin nuuni ayyo makkalidabaa gidikkokka, Godai nu Xoossai maariyaagaanne atto yaagiyaagaa. ¹⁰Nuuni GODAASSI, nu Xoossaassi, azazettibookko; qassi hananabaa yootiya ba ashkkaratu baggaara i immido a higgiiyaa naagibookko. ¹¹Israa7eela asai ubbai ne higgiiyaa menttidi, wora simmidosona; ne azazuwaassikka eenibookkona.

“Nuuni ne bolli nagaraa oottido gishshau, Xoossaa ashkkaaraa Muuse Higgiiyaa Maxaafan xaafettida qanggettainne pirddai nu bolli tigettiis. ¹²Qassi nu bollinne nuna kaalettiyaageetu bolli gita bashshaa ehaanau neeni haasayido qaalaa nu bolli poladasa. Aissi giikko, Yerusalaame bolli gakkidabaa mali saloppe garssan hara biittaa bolli mulekka gakkibeenna. ¹³Muuse Higgiiyan xaafettidoogaadan, ha bashshai ubbai nu bolli gakkiiis. Gakkinkka nu nagaraappe simmibookko; ne tumaa ezg-gibookko; nena, GODAA nu Xoossaakka maarotaa oichchibookko. ¹⁴GODAI ha bashshaa nu bollan ehaanau guyye gibeenna; aissi giikko, GODAI nu Xoossai ba oottiyooban ubban xillo; shin nuuni ayyo azazettennan ixxida.

¹⁵“Abeet Godau, nu Xoossau, kase ne asaa ne mino kushiyan Gibxxeppe kessada, hachchiigaadankka ne sunntaa xeegissidaagoo, nuuni nagaraa oottida; nuuni balida. ¹⁶Abeet Godau, neeni kase ne xillo ooso ubbaa oottidoogaadan, hai ne hanqquwaanne ne teegaa ne katamaappe, Yerusalaameppe, ne geeshsha deriyaappe, wora zaara. Nuuni oottido nagarainne nu aawati oottido mooroi Yerusalaamenne ne asaanne nu yuushuwan de7iya ubbaassi qilliicciyoobaa kessiis.

¹⁷“Simmi ha77i nu Xoossau, taani ne ashkkarai woossiiyo woosaaanne watiwatuwaa siya. Godau, ne sunntaa gishshau gaada, ha kolettida ne Beeta Maqidasiyaa ne keha aifiyan xeella. ¹⁸Abeet ta Xoossau, ne haittaa nuukko yeggada siya; ne aifiyaakka dooyada, ne sunntan xeesettida katamaa bashshaa xeella. Nuuni neessi watiwatiyoogee, nu xillotettaa gishshaassa gidennan, ne gita maarotettaa gishshaassa.

¹⁹“Abeet Godau, siya! Abeet Godau, atto ga! Abeet Godau, ezganne ootta! Ne katamainne ne asai ne sunntan xeesettido gishshau, abeet ta Xoossau, ne sunntaa gishshau gam77oppa” yaagaas.

Gabreeli Daaneelassi Sinttappe Hananabaa Yootiis

²⁰Taani woossaidda, ta nagaraanne ta asaa Israa7eela nagaraa paaxaidanne ta Xoossaa geeshsha deriyaabaa, Yerusalaamebaa GODAASSI ta Xoossaassi watiwataidda takkaas. ²¹Hegaadan hanaidda taani de7ishin, kase ajjuutan taani be7ido

Gabreeli, taakko eesuwan paalliiddi, omarssa yarshshuwaa yarshshiyoo saatiyan puttu giis. ²²I hagaadan yaagidi, taayyo yootiis; “Daaneelaa, taani eraanne akeekaa neeyyo immanau ha77i yaas. ²³Neeni biron woosaa doommaananne ne woosaa zaaroi imettiis; taanikka heгаа neeyyo yootanau yaas. Aissi giikko, Xoossai nena keehi dosees. Hegaа gishshau, taani odiiyoogaa qoppa; ajjuutaakka akeeka.

²⁴“Laapputoo laappun tammu laittai Xoossai ne asaassinne ne geeshsha katamaassi keerido wodiyaа. He wode tun naaqoi wurana; nagaraа oosoi attana; mooroi maarettana; merinaа xillotettai gelana; ajjuutainne hiraagai polettananne Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohoi tiyettana.

²⁵“Hegaа gishshau, heгаа eranne akeeka. Yerusalaame katamai bottokonettanaanne keexettanau azazoi kiyido gallasaappe biidi Halaqai Masee yaana gakkanaashin, laapputoo laappunainne usuppun tammanne naa77utoo laappun laittai aadhdhana. Hegan Yerusalaame katamai bottokonettana; ogetikka yuushuwaa gimbbetikka oosettana. SHin gimbbetiyo wodee meto wode gidana.

²⁶“Usuppun tammanne naa77utoo laappun laittaappe guyyiyan, Masiyaa asi worana. A matan aibinne baawa. Yiya halaqaa asai katamaanne Beeta Maqidasiyaa laalana. He katamaа wurssettai di7uwaadan akeekennan yaana. He wodeppe biidi wurssettai gakkanaashin, olainne bashshai awaajetti uttiis. ²⁷He halaqai laappun laitta gakkanaassi asaara mino maachchaa maacettana. He laappun laittatu gina shaahuwan i yarshshuwaa yarshshiyooaanne imotaa immiyooogaa teqqana. Beeta Maqidasiyaayyo giddo ginan bashshaa tunatettaa i essana. Wurssettan awaajettida boshai a bolli tigettana” yaagiis.

Daaneeli Xegiroosa SHAafaa Matan Be7ido Ajjuutaa

10 Parsse Kawoi Qiirsoosi kawotido heezzantto laitti, Bilxxaasoora giyo Daaneelassi hara ajjuutai qoncciiis. He ajjuutan qonccidabai tuma; qonccidabaikka wolqqaama olaabaa. He akeekai au imettidoogee ajjuutaana.

²He wode taani, Daaneeli, heezzu saaminttaа azzanaas. ³Lo77o quma mabeikke; ashoi woikko woine eessi ta doonakko shiiqibeenna. Heezzu saaminttai wurana gakkanaashin aibanne tiyettebeikke. ⁴Koiro aginan laatamanne oiddantto gallasan, Xegiroosa giyo gita shaafaa lanqqiyan taani eqqada xeellaas; ⁵xeellada liinuwaа giyo maayuwaa maayida issi bitaniyaa be7aas. I ba xeessan muruta worqqaappe oosettida qabattuwaа gixxi uttiis. ⁶A bollai phooliya inqquwaа milatees; a som77oi wolqqantaadan phalqqi gees; a aifetikka tamaа lacuwaа milatoosona; a kusheenne a tohoi qucettida nahaasiyaa birataadan poo7issees; a qaalaikka daro asai haasayiyo qaalaadan hanees.

⁷Ha ajjuutaa taani Daaneeli tarkka be7aas. Tanaara de7iya asati be7ibookkona; eti keehi dagammido gishshau, baqatidi qosettidosona. ⁸Taani ha gita ajjuutaa xeellaidda, tarkka attaas; taayyo wolqqai ixxin daafuraas; ta som77oi keehi bullattiis. ⁹He wode taani i haasayiyoogaa siyaas; siyada biittan duge gufannaas; gufannidosan xiskkuwaа kairaas.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, issi kushee tana bochchiis; bochchin taani kokkoraidda de7ishin, tana ta kushiyaaninne ta gulbbatan gulbbatissiiis. ¹¹Gulbbatissidi i tana, “Laa, Xoossai keehi siiqido Daaneelaa, taani neeyyo yootiyo qaalaa loittada akeeka; dendda eqqa. Aissi giikko, taani neekko kiitettada yaas” yaagiis. I tana hagaadan yaagin, taani kokkoraidda dendda eqqaas.

¹²Qassikka i hagaadan yaagiis; “Daaneelaa, ainne yayyoppa! Aissi giikko, neeni akeekaa demmanau qofaa qachchidonne ne Xoossaa sinttan ne huuphiyaa kaushshido koiro gallassaappe doommidi, ne woosai siyettiis; taanikka hegau zaaruwaa ekkada yaas. ¹³SHin Parsse kawotettaa halaqa gidiya ayyaanai laatanne isiini gallassaa tana teqqiis. Yaatin, kiitanchchatu halaqatuppe issoi, Mikaa7eeli tana maaddanau yiis. Taani a yan Parsse kawotettaa halaqaara aggada yaas. ¹⁴Taani ha77i neekko yiidoogee, wurssetta gallassatun ne asaa bolli hananau de7iyaabaa neeyyo qonccissanaassa; aissi giikko, ha ajjuutai sinttappe hananau de7iyaabaa” yaagiis.

¹⁵I heгаа taayyo yootiyo wode, taani ta som77uwan xuggunnada, sirphphi gaas.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, asa milatiya issoi ta menttershshaa bochchiis; bochchin ta doonai dooyettin, haasayaa doommaas. Doommada ta sinttan eqqidaagaa hagaadan yaagaas; “Ta godau, ha ajjuutan taani keehi dagammido gishshau, daro daafuraas.

¹⁷Taani ne ashkharai nenaara ta godaara haasayanau waata danddayaanaa? Ta wolqqai wuriis; shemppanauka taayyo ixettiis” yaagaas.

¹⁸Yaagin he asa milatiya issoi naa77anttuwaakka tana bochchidi, taayyo wolqqaa immiis. ¹⁹Yaatidi tana, “Laa, Xoossai keehi siiqido bitaniyau, ainne yayyoppa! Saroi neeyyo gido. Ha77i simmi minna; ee minna” yaagiis.

I heгааdan gin, taani minnaas; minnada, “Ta godau, neeni tana minttido gishshau, ha77i oda” yaagaas.

²⁰Yaagin i zaaridi, “Taani neekko aibissi yiidaakko erai? Ha77i taani simmada baada, Parsse halaqa gidiya ayyaanaara olettana; qassi taani bin, Giriike halaqa gidiya ayyaanai yaana. ²¹SHin taani neeyyo Tumaa Maxaafan xaafettidabaa yootana. Taani etaara olettiyo wode, ne halaqaa Mikaa7eelappe attin, tana maaddiya harai issoinne baawa.

Huuphessa Biittaa Kawuwaanne Tohossa Biittaa Kawuwaa

11 “Meedoona biittaa asa gidiya Daariyoosi kawotido koiro laittan, taani a maaddanaunne minttanau a miyyiyan eqqaas.

²“Ha77i simmi taani neeyyo tumaa odais. Hara heezzu kawoti Parsse biittan kawotana; qassi etappe guyyiyan kawotiya oiddantto kawoi, kaseegeetu ubbatuppe aadhdhida dure gidana. I ba duretettaa gaasuwan wolqqaa demmiyo wode, asai ubbai Giriike kawotettaara olettana mala denttettana.

³“Hegaappe guyyiyan, wolqqan haariya mino kawoi denddana; denddidi ba koyidobaa ubbaa oottana. ⁴I denddidoogaappe guyyiyan, a kawotettaa duuxerettidi, oiddu sohuwan shaahettana. A zareti a kawotettaa laattokkona; ikka qassi kase haaridoogaadan haarena. Aissi giikko, a kawotettaa appe ekettidi, haratussi imettana.

⁵“Tohossa biittaa kawoi mino gidana; shin a halaqatuppe issoi appe aadhdhi minnidi, he gita kawotettaa haarana.

⁶“Guutta laittaappe guyyiyan, tohossa biittaa kawoinne huuphessa biittaa kawoi bantta giddon dabbotettaa maachchaa maacettana. Maacettin tohossa biittaa kawuwaa na7iyaa huuphessa biittaa kawuwaa gelana; shin i wolqqaikka minnenna; qassi ikka a wolqqaikka daro wodiya gam77enna. He wode a, o ajjabiyaageeti, i aawainne o maaddiyaageeti ubbai aadhdhidi imettana.

⁷“Hegaappe simmin, i dabbotuppe issoi tohossa biittan kawotana. Kawotidi huuphessa biittaa kawuwaa bollan woraajjana; a qatuwaa mentti gelidi, a xoonana. ⁸Qassi eta xoossata, misiletanne biraappenne worqqaappe oosettida miishshata ekkidi, Gibxxe efaana. Yaatidi amarida wodiyau huuphessa biittaa kawuwaa bonchhennan aggi bayana. ⁹Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi tohossa biittaa kawotettaa bolli woraajjana; shin diggin, guyye ba biitti baqana.

¹⁰“Huuphessa biittaa kawuwaa attuma naati olau giigidi, daro olanchchata shiishshana; shiishshidi sinttan gaittiyaabaa ubbaa meecciya wolqqaama di7uwaadan, kantidi oliiddi, tohossa kawuwaa qatuwaa gakkana. ¹¹He wodiyan tohossa biittaa kawoi keehi hanqqettidi, huuphessa biittaa kawuwaa olanau denddana. Dendidi huuphessa biittaa kawoi shiishshido daro olanchchatuura olettidi, eta xoonana. ¹²Daro olanchchata omooddidoogaappe guyyiyan, tohossa biittaa kawoi otoruwan pugettana. Yaatidi daro sha7aa worana; shin a xoonoi aara gam77enna.

¹³“Waanidi giikko, huuphessa biittaa kawoi kaseegaappe aadhdhiya hara olanchchata giigissana; giigissidi amarida laittata takkiiddi, kumetta olaa miishshaa oiqqida ha olanchchata ekkidi, olau kiyana. ¹⁴He wodiyan daroi tohossa biittaa kawuwaa bolli denddana. Ha ajuutai polettana mala, ne asaappekka issi issi makkalanchcha asati etaara issippe denddana; shin xoonokkona.

¹⁵“Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi tohossa biitti yiidi, yuushoi gimbbetti uttido issi katamaa olidi oiqqana. Oiqqin tohossa biittaa kawuwaa olanchchati wolqqa xayana; harai atto etappe mino olanchchatikka etaara eqetanau danddayokkona. ¹⁶Aara eqettiyaabi mulekka bainna gishshau, huuphessa biittaa kawoi ba koyiyoobaa ubbaa oottana. I Israa7eela giyo lo77o biittan bau minni eqqidi, a xaissiyo wolqqa demmana. ¹⁷I ba kawotettau de7iya wolqqa ubbaa ekkidi yaanau qofaa qachchana; qachchidi yiidi, tohossa biittaa kawuwaara dabbotettaa maachchaa maacettana. He kawotettaa oogganau halchchidi, ba na7iyo au immana; shin a halchchoi polettenna.

¹⁸“Hegaappe guyyiyan, i ba qofaa abbaa xanxxan de7iya biittatukko zaaridi, etappe darota olidi, bau ekkana. SHin issi ola gadaawai a otoruwaa giishshana; yaatidi a otoruwaa a bolli zaarana. ¹⁹Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi ba biitti ba qatuwaa simmana. SHin i hegan xubettidi kunddana; a naa77antto ooninne be7enna.

²⁰“A sohuwan kawotidaagee ba kawotettaa bonchchuwaa naaganau giiraa giiris-siya asa kawotettaa giddo kiittana. Gidikonne, qantta wodiyaappe guyyiyan, hanqqon woikko olan gidennan i coo haiqqi xayana.

Huuphessa Biittaa Kawuwaa Karettidaagaa

²¹“A sohuwan qassi issi karettida asi denddana; shin eti kawotettaa bonchchuwaa ayyo immokkona. Asai sa7i saro giidi uttidaashin, cimmi gelidi, kawotettaa i oiqqana. ²²Hegaappe guyyiyan, daro olanchchati a sinttappe pitettidi xayana; maachchaa halaqaikka haiqqana. ²³Aara maachchaa maacetti simmidi, ba oottiyoobaa cimuwan oottana; amarida asatu xalaalaa i minnana. ²⁴Asai sa7i saro giidi uttidaashin, he biittan daro duretiya issi bagga i gelana. Gelidi kase ba aawai woikko ba maizza aawati oottibeennabaa oottana; ba omooddi shiishshido duretetaanne aquwaa bana kaalliyaaageetussi gishana. Qatotakka laalanau i halchchana; shin guutta wodiyaappe guyyiyan xayana.

²⁵ “Hegaappe guyyiyan xalidi, ba wolqqaakka minttidi, daro olanchchatuura tohossa biittaa kawuwaa bolli denddana. Qassi tohossa biittaa kawoi keehi daronne wolqqaama olanchchatuura olau denddidi, aara olettana. SHin a bolli eti kasetidi maqqido maqquwaa gaasuwan, i etaara eqettanau danddayenna. ²⁶ Kawuwaara issi maaddan miyaageeti a worana; a olanchchati pitettana; a olanchchatuppe daroti olan haiqqana. ²⁷ Ha naa77u kawotikka bantta wozanan iitaa qoppiyo gishshau, eti issippe issi oidiyann uttidi haasayiiddi, issoi issuwaassi worddotana. SHin eti oottana giyoobai etau injjetenna; aissi giikko, Xoossai keerido wodee biron gakkiiichibeenna.

²⁸ “Huuphessa biittaa kawoi daro duretettaara ba biitti simmana. SHin i ba wozanan geeshsha maachchaa ixkana. Ixxidi a xaissanau issibaa a bolli oottidi, ba biitti simmana.

²⁹ “Xoossai keerido wodee gakkini, i zaaridi tohossa biittaa bolli woraajjana; shin au kasegaadan injjetenna. ³⁰ Aissi giikko, arggo bagga biittaaappe yiya olaa markkabeti a daganttana. Yaatobare i guyye simmidi, geeshsha maachchaa bolli hanqettana. Qassi hegaappe simmidi, geeshsha maachchaa aggiyaageetuura dabbotana.

³¹ “A olanchchati Beeta Maqidasiyaakka a yuushuwaa gimbbiyaakka tunissananne hachchi hachchi yarshshiyu yarshshuwaakka teqqana. Yaatidi eti bashshaa tunattetaa yan essana. ³² Maachchaa koliyaageeta i ba cimo qaalan ba bagga oottana; shin bantta Xoossaa eriya asai minnananne aara eqettana.

³³ “Asaa gidдон de7iya aadhdhida eranchchati daro asaa tamarissana; shin guutta wodiya garssan ha tamarissiyaageeti bisuwan busakettana, taman xugettana, omoodettana woikko bonqettana. ³⁴ He metotu gidдон de7iiddi, eti guutta maado demmana; daro asaikka eta bagga milatidi, etakko shiiqana; shin wozanappe gidenna. ³⁵ Aadhdhida eranchchatuppe unddenaageeti xubettana. Hegaadan hanidi, wurssettaa wodee gakkanaashin, eti paacettidi kiyana, geeyananne boree bainnaageeta gidana. Aissi giikko, Xoossai keerido wodee biron gakkiiichibeenna.

Bana Xoqqissiya Kawuwaa

³⁶ “Kawoi bana koshshaa oottana; xoossatu ubbaappe bollaara bana xoqqu oottidi gitayana; qassi xoossatu Xoossaa bolli kase siyetti erenna iita qaala haasayana. Hananau qofan qashetti uttidabai hananau de7iyo gishshau, Xoossaa hanqqoi polettana gakkanaashin, i oottiyoobai ubbai ayyo injjetana. ³⁷ I kase ba maizza aawatu xoossata, woikko maccaasai siiqiyo xoossaa karana; i ba xalaalaa hara ubbaappe aattidi xoqqu oottanaappe attin, hara ai xoossaanne wudenna. ³⁸ I eta bonchchanaagaa gishshaa qatotu xoossaa bonchchana; a maizza aawati erenna xoossaassi worqqa, biraa, al77o shuchchanne lo77o imuwaa immidi bonchchana. ³⁹ Imatta xoossaa maaduwan mino qatotu bolli i woraajjana. Qassi ba maataa eriyaageeta i daro bonchchana. I eta daro asaa haariyaageeta oottidi sunttana; qassi biittaaakka woito oottidi, etayyo shaakki shaakkidi immana.

⁴⁰ “Wurssettaa wodee gakkini, tohossa biittaa kawoi denddidi, huuphessa biittaa kawuwaa olana. SHin huuphessa biittaa kawoi paraa gaareta, paraasatanne daro markkabeta ekkidi, a bolli gotiyaadan yaana. Yiidi daro biittaa bolli woraajjana; woraajjidi di7uwaadan eta meecciiddi kanttana. ⁴¹ Qassi i Israa7eela giyo lo77o biittaa bollankka woraajjana. Woraajjin daro biittati a kushiyan kunddana; shin

Eedooma, Moo7aabanne Amoona biittati a kushiyaappe attana. ⁴²I daro biittatu bolli woraajjiyo wode, Gibxxeekka appe kessi ekkenna. ⁴³Gibxxe biittaa worqqaa, biraanne duretettaa ubbaa i ba kushe oottana. Liibeenne Toophphee a geeduwaa kaallana.

⁴⁴“SHin arshsho baggaappenne huuphessa baggaappe yiya odoi a daganttana; daganttin hanquwaa eexxi kiyidi, darota woranaunne mule xaissanau denddana. ⁴⁵I ba kawotaa dunkkaaniyaa abbaappenne puulanchcha geeshsha deriyaappe gidduwan tokkana. SHin a wurssettai gakkana; gakkina a maaddiyaabi xayana.

Wurssettaa Wodiyaa

12 “He wodiyan, ne asaa heemmiya gita halaqai Mikaa7eeli denddana. Denddin kawotetti doommoosappe doommin, he wode gakkanaashin, be7i erenna meto wodee hanana. Gidikkonne, a sunntai Xoossaa Maxaafan xaafettido ne asai ubbai he wode attana. ²Kase haiqqidi moogettida asaappe daroti denddana. Etappe baggati merinaa de7uwau, baggati qassi yeellaunne merinaa kaushshau denddana. ³Aadhdhida eranchchati, saluwaa poo7uwaadan, qassi darota xillotettaa ogiyaa kaalettidaageeti meri merinau xoolinttiyaadan poo7ana.

⁴“SHin nenoo Daaneelaa, neeni wurssettaa wodee gakkanaashin, ha maxaafaa gaalaa gorddada, maatafaa wotta. Daroti yaanne haanne bichchaarana; eraikka darana” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyian, taani Daaneeli, hara naa77ata, issoi shaafaappe hafintta lanqqiyan, issoi shaafaappe hefintta lanqqiyan eqqidaageeta be7aas. ⁶Etappe issoi liinuwaa maayidi, shaafaa haattaappe bolla baggaara eqqidaagaa oichchiiddi, “Ha maalaalissiyaabati polettana wosa wodiya gam77aneeshsha?” yaagiis.

⁷He liinuwaa maayidi, shaafaa haattaappe bolla baggaara de7iyaagee ba ushachcha kushiyaanne ba haddirssa kushiyaa saluwaa zaari denttidi, merinau de7iyaagaa sunntan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Hagee wodee, wodetinne wodiya baggai gakkanaashin gam77ana; qassi geeshsha asatu wolqqai kinchchettidi wuriyo wode, ha ubbabaikka polettana” yaagiis.

⁸Hagaa ubbaa taani siyaas; shin taayyo gelibeenna. Yaatin, taani, “Ta godau, ha yoho ubbaassi wurssettai aiba gidanee?” gaada oichchaas.

⁹Oichchin i zaaridi, hagaadan yaagiis; “Daaneelaa, ba. Aissi giikko, hagee maxaafai wurssettaa wodee gakkanaashin gorddettidabanne maatafai a bolli wodhdhidobaa. ¹⁰Daroti paaccettidi kiyana, geeyananne boree bainnaageeta gidana; shin iitati iitabaa oottana. Iitatuppe issi urine akeekenna; shin aadhdhida eranchchati akeekana.

¹¹“Hachchi hachchi yarshshiyi yarshshoi teqettoosappenne bashshaa tunatettai he sohuwan eqqoosappe 1,290 gallassa. ¹²Gencidi 1,335 gallassati wuranaashin gattiya uri anjnettidaagaa.

¹³“Nena gidikko, neeni wurssettai gakkanaashin ba. Neeni shemppana; shemp-pada gallassatu wurssettan nena gakkiiya laataa ekkana denddana” yaagiis.

Hananabaa Yootiya Hoose7a Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hananabaa yootiya Hoose7i Samaaree Kiristtoosa yeletaappe kase laappun xee-tanne laatamanne isiini laittan kunddanaappe kasetidi, hanotati meto gidi ut-tido wodiyan, hananabaa yootiis; i hananabaa yootidoogee hananabaa yootiya Amoxappe guyye gidishin, huuphessa bagga Israa7eela kawotettan yootiis. Hoose7i keehi darissidi odidoogee asai eeqau goinnidoogaanne Xoossaa ammaniyo amanuwaa pacissidoogaa. Hoose7i haggaa asai Xoossaassi ammanettennan aggyi-oogaa qonccissidi odanau, issi ammanettenna maccaasiyo machcho oottidi ekki-doogaa leemiso oottidi go7ettees. A machchiyaa Goomera ayyo ammanettennan ixridoogaadan, Xoossaa asaikka Xoossaa aggi bayiis. Hegaa gaasuwan Israa7eela asaa bolli pirddai yaana hanees. Gidikkonne wursettan Xoossai ba asaa siiqiyo siiqoi dariyo gishshau, ba asaa baakko zaaridi, baappenne ba asaappe gidduwan de7iya siiquwaa ooraxissees. A gita siiqoi hagaappe kaalliya haasayan qonccii; “Is-rraa7eela asatoo, taani inttena waata oloo? Taani inttena waata aattada immoo? Taani inttena siiqiyo siiqoi gita gidiyo gishshau, taani haggaa ubbaa oottanau ta wozanai eenenna” (11:18) yaagiis.

1 Ooziyaani, Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi kaalli kaallidi Yihudan ka-wotido wode, qassi Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Israa7eelan kawotido wode, Bi7eera na7aa Hoose7akko yiida GODAA qaalai haggaa.

Hoose7a Maccaasiyoonne Naata

²GODAI koiro Hoose7a baggaara haasayido wode, Hoose7a, “Ba; baada shaaramuxa maccaasiyo neeyyo ekka; ekkada shaaramuxeppe naata yela. Aissi giikko, shaaramuxiya maccaasiyaa ba azinaappe shaahettiyoogaadan, ta asai taappe shaahettiis” yaagiis.

³Yaagin biidi, Dibilaima na7iyo Goomero ekkiis; ekin shahaarada, attuma na7a au yelaasu. ⁴Yaatin, GODAI Hoose7a, “Na7aa sunntaa ‘Iziraa7eela’ yaa-gada sunnta. Aissi giikko, Iziraa7eelan gukkida suunntaa autiyau taani Yeehu zaretta qantta wodiyan achchana; Israa7eela kawotettaakka xaissana. ⁵He gallassi taani Iziraa7eela Wombban Israa7eela olanchchata mentterettana” yaagiis.

⁶Goomera naa77anttuwaa shahaarada, macca na7iyo yelaasu. Yaatin, GODAI Hoose7a, “I sunntaa ‘Loruhaamo’¹ yaagada sunnta. Aissi giikko, hagaappe sinttanau taani Israa7eela asau qarettikke; etau mulekka atto giikke. ⁷SHin taani Yihudaa asaassi qarettana; taani GODAN, eta Xoossan, eta ashshanaappe attin, wonddafiyann woikko bisuwan woikko olan woikko paratun woikko paraasatun ashshikke” yaagiis.

⁸Goomera Loruhaamo xanntaa duuttidoogaappe guyyiyan, haranttuwaa shaahaarada, attuma na7aa yelaasu. ⁹Yaatin, GODAI Hoose7a, “A sunntaa ‘Lo7aama’² yaagada sunnta. Aissi giikko, intte ta asa gidekketa; taanikka intte Xoossaa gidikke.

¹1:6 *Loruhaamo*: “Loruhaamo” giyoogee “Qarettenaaroo” giyoogaa.

²1:9 *Lo7aama*: “Lo7aama” giyoogee “Ta asa gidenna” giyoogaa.

Israa7eela Asai Ooraxxana

¹⁰“Israa7eela asai makkanaunne qoodanau danddayettenna abbaa shafe keena gidana. Etau, ‘Intte ta asa gidekketa’ geetetti odettidosan, ‘Intte de7o Xoossaa naata’ geetettana. ¹¹Yihudaa asainne Israa7eela asai issippe shiiqana; shiiqidi banttau issi halaqaa doorana; dooridi omoodo biittaappe simmananne ishalidi de7ana. Aissi giikko, Iziraa7eela gallassai gita gallassa gidana.

2“Intte ishannta, ‘GODAI inttena, “Ta asa” yaagees’ yaagite. Qassi intte michcheta, ‘GODAI inttena, “Taani intteyyo qarettais” yaagees’ yaagite.

Israa7eela Asai SHaaramuxee Goomeri Mala Ammanettennaagaa

²“Intte aayyiyo zorite; o zorite. Aissi giikko, a ta machcho gidukku; taanikka i azina gidikke. A ba som77uwaa shaaramuxatto bessiyooagaa aggu; ba shaaramuxa oosuwaakka ba xanttatu gidduwaappe diggu. ³Hegge xayikko, a yelettido gallasaaadan, taani o xiire kallo ashshana. Qassi melida bazzo biittaadan o oottana; taani o saamuwan worana. ⁴Eti shaaramuxeepe yelettida naata gidido gishshau, taani i naatussi qarettikke. ⁵Eta aayyiyaa shaaramuxaasu; eta ba uluwan tookkidaara kaushshabaa hanaasu. Waanada giikko, a, ‘Taani ta kattaanne ta haattaa, ta suufiyaanne ta liinuwaa, ta zaitiyaanne ta ushshaa taassi immiya ta laggettota kaallada baana’ yaagaasu.

⁶“Hegaa gishshau, taani i ogiyaa agunttan gorrdana; a ba loossuwaa demmenna mala, taani gimbbiyaa gimbbana. ⁷A ba laggettotu geeduwaa woxxana, shin gakkukku; eta koyana, shin demmukku. Hegaappe guyyiyan a, ‘Tau ha77i duusaappe beniigee kehiyo gishshau, simmada ta koiro azinaakko baana’ yaagana.

⁸“Kattaa, woiniyaa eessaanne zaitiyaa iyyo immidaageenne eti Ba7aala giyo ee-qau shiishshiyo biraanne worqaa iyyo darissidaagee tana gidiyooagaa a erennan ixxaasu. ⁹Hegaa gishshau, ka77iyo wode ta kattaa, qassi teeriyo wode ta woiniyaa taani ippe zaarada ekkana. Hegaadankka, i kalluwaa maizzanau, suufiyaappenne liinuwaappe dadettida maayuwaakka ippe qaara ekkana. ¹⁰Qassi i laggettotu sinttan taani i kalluwaa bessana; ta kushiyaappe ooninne o ashshenna. ¹¹Taani i ufaisai ubbai, i gibirai, i aginai xeeriyo gallassati, i Sambbata gallassati, laittan laittan bonchchettiya i baalati ubbai attanaadan, oottana. ¹²Akka, ‘Ta laggettoti taayyo immido kerai haggaa’ yaagido i woiniyaa turatanne balase geetettiya mittata taani xaissana; taani eta wora oottana; oottin bazzo do7ati eta maana. ¹³A tana dogada, ba laggettota kaallaidda, gutuchchatuuninne alleeqotun bau alleeqettaidda, Ba7aala giyo eeqaayyo ixaanaa cuwayido baala gallassatu gishshau, taani o qaxxayana. Taani GODAI haggaa odaas.

GODAI Israa7eela Asaa Siiqiis

¹⁴“Hegaa gishshau, taani o labada bazzo ehaana; ehaada taani iyyo siiqo qaalana odana. ¹⁵Yan taani i woiniyaa turaa sohuwaa iyyo zaarada immana; Metuwaa Wombbaakka a ufaissan naagiyoobai geliyo pengge oottana. Gibxxe biittaappe kiyido wodiyaadan, ba geela7otettaa laittaadan, a yan yexxana” yaagees.

¹⁶Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi a tana, ‘Ta azinaa’ yaagada xeesanappe attin, hagaappe sinttanau, ‘Ta Ba7aala’ yaagada xeesukku. ¹⁷Aissi giikko, taani i doonaappe Ba7aalantta sunntaa diggana; hagaappe sinttanau taani o

Ba7aala sunntaa xeesissikke. ¹⁸ He gallassi taani ta asaa gishshau sa7aa do7atuura, saluwaa kafotuuranne biittaara gooshettiya meretatuura maachchaa maacettana. Taani biittaappe wonddafiyaa, bisuwaanne olaa xaissana; yaatobare eti woppu gi-idi, saro de7ana.

¹⁹ “Taani nena merinau taassi giigissana; giigissaidda xillotettaaninne suure pirdan, aggenna siiquwaaninne maarotan taassi giigissana; ²⁰ taani ammanettada nena taassi giigissana. Neenikka GODAA erana” yaagees.

²¹ Qassikka GODAI, “He gallassi taani zaaruwaa immana; taani salotussi zaaruwaa immin, eti sa7aassi zaaruwaa immana. ²² Sa7aikka kattau, woine eessaunne zaitiyau zaaruwaa immana; immin eti Iziraa7eelau zaaruwaa immana. ²³ Taani o biittan taassi zerana. Kase taani qarettabeennaarissi ha77i qarettana. Qassi ta asa giden-naageeta, ‘Ta asa’ gaana; etikka tana, ‘Neeni nu Xoossaa’ yaagana” yaagees.

Hoose7anne SHaaramuxa Maccaasiyoo

3 GODAI tana, “Israa7eela asai hara xoossatukko simmidi, woiniyaa teeraa melaa lichchakkuwaa siiqishinkka GODAI eta siiqiyooagaadan, ba; baada laggettuwaa siiqada, shaaramuxaidda de7iya beni ne machchiyo neenikka zaarettada siiqa” yaagiis.

² Yaagin taani o tammanne ichchashu xaqara biraaninne xeetanne ishatamu kilo giraame deexxiya gisttiyan shammaas. ³ SHammada o, “Neeni shaaramuxen-naaninne hara asaara de7ennan tanaara daro wodiya de7anau koshshees. Taanikka nenaara de7ana” yaagaas.

⁴ Hegaadanka, Israa7eela asai kawoi woikko halaqai bannan, yarshshoi woikko eeqa tuussi bannaaninne eefuudiyaa giyo maayoi woikko so giddo eeqa misilee bannan daro wodiya de7ana. ⁵ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai simmidi, GODAA bantta Xoossanne Daawita bantta kawuwaa koyana; koyidi wurssetta gallasatun eti kokkoriiddi, GODAAKKONNE a anjuwaakko yaana.

GODAI Israa7eela Mootiis

4 Inttenoo, Israa7eela asatoo, GODAA qaalaa siyite! Aissi giikko, ha biittan de7iya asaa ubbaa GODAI mootiyooabai de7ees. Hegeekka, ha biittan ammanoi, siiqoinne Xoossaa eriyoogee baawa. ² Ha biittan de7iyaabai qanggetta, worddo, asa woro, wuussanne shaaramuxa xalaala. Eti maachcha ubbaa kanttidosona; asaa woroi woruwaa kaallees. ³ Hegaa gaasuwan biittai melana; biittan de7iya ubbai daa-furana. Sa7aa do7atikka, saluwaa kafotikka, harai attin, abbaa moletikka haiqqana.

GODAI Qeeseta Mootiis

⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, qeesetoo, taani inttena mootiyooabai de7ees. Hegaa gishshau, ooninne hara asaara palamettoppo; qassi ooninne hara asa mootoppo. ⁵ Intte gallassi xubettana; hananabaa yootiyaageetikka inttenaara qammi xubettana. Hegaa gishshau, taani intte aayyiyo xaissana. ⁶ Ta asai erattetat xayin bayiis. Intte eratettaa ixrido gishshau, taanikka intte tau qeese gidanaagaa ixkais. Intte Xoossaa higgiiya intte dogido gishshau, taanikka intte naata dogana.

⁷ “Qeeseti dari dari biido keenaa, tana darissi naaqqidosona; taanikka eta bonchchuwaa yeellau laammanna. ⁸ Ta asaa nagarai etau quma gidiis; hegaa gishshau, eti ta asaa moorobaa ootissanau jaamoosona. ⁹ Qeesetikka asai haniy-

oogaadan hanana. Taani eta hanotaa gishshau, eta qaxxayana; qassi eta oosuwaadan, etau zaarana. ¹⁰Eti GODAA aggido gishshau, maana, shin kallokkona; shaaramuxana, shin naata corayokkona.

GODAI Eeqau Goinniyoogaa Ixxees

¹¹“SHAaramuxatettai, gam77ida woine eessainne yelaga woine eessai ta asaa wozanaa bashshees. ¹²Ta asai mittaappe oosettida eeqa misiliyaa zoriyaa oichchees; eta gatimai eta oishaa zaarees. SHAaramuxa ayyaanai eta balettiis; eti bantta Xoossaappe shaahettidi shaaramuxidosona. ¹³Deretu huuphiyan yarshshuwaa yarshshoosona; keratu bollankka kuwai lo77o gidiyo adussanne daashsha mittatu garssankka ixaanaa cuwayoosona.

“Hegaa gishshau, intte macca naati shaaramuxa kiyooosona; intte naatu maccaasatikka shaaramuxoosona. ¹⁴Intte macca naati shaaramuxiyo wodenne intte naatu maccaasati shaaramuxiyo wode, taani qaxxayikke; aissi giikko, attuma asati bantta huuphiyan shaaramuxiyyageetuura zuppetoosona; shaaramuxiyyageetuura yarshshuwaa yarshshoosona. Hegaa gishshau, akeekai bainna asai aadhdhi wodhdhana.

¹⁵“Israa7eela asatoo, intte shaaramuxa kiyikkokka, Yihudaa asai intteegaadan, mooranchcha gidoppo. Gelggala booppite; Beeti-Aweenikka pude kiyoppite; ‘GODAI ero!’ yaagidi caaqoppite. ¹⁶Israa7eela asai makkalanchcha usseedan makkaliis. Yaatin, GODAI eta aaho dembban dorssa maratudan waatidi heemmanee? ¹⁷Efireema asai eeqatun gaittiis; eta aggiigite. ¹⁸Eti daro woiniyaa uyi simmidi, shaaramuxiyoogaa aggokkona; eta haariyaageetikka yeellayiyaabaa keehippe dosoosona. ¹⁹Carkkoi eta efaana; bantta eeqau yarshshido yarshshotu gaasuwan eti yeellatana.

5 “Inttenoo, qeesetoo, haggaa siyite! Inttenoo, Israa7eela asatoo, ezggite! Kawuwaa keettaa asatoo, akeekite! Ha pirddai intte bolli pirddettiis. Intte Mixiphphan piredan hanideta; Taaboora Deriyaa bollikka micciddo gitedan hanideta. ²Makkalanchchati woriya diizzadan hanidosona; heggaa gishshau, taani eta ubbaa qaxxayana. ³Efireemabaa taani erais; Israa7eelikka taappe geemmibeenna. Efireemaa, neeni ha77i shaaramuxa kiyadasa; Israa7eelikka tuniis” yaagees.

Hoose7i Asai Eeqaassi Goinnennaadan Seeriis

⁴Israa7eela asai bantta Xoossaakko simmennaadan, eta iita oosoi eta teqqiis; shaaramuxa ayyaanai eta gidдон de7ees. Hegaa gishshau, eti GODAA erokkona. ⁵Israa7eela asaa otoroi eta bollan markkattées; heggaa gishshau, Israa7eela asainne Efireema asai bantta nagaran xubettoosona; Yihudaa asaikka etaara xubettees. ⁶Eti GODAASSI yarshshanau bantta dorssatu wudiyaanne mehiyaa wudiyaa laaggi ekkidi baana; shin eti a demmokkona. Aissi giikko, i etappe shaahettiichchiis. ⁷Eti GODAAYYO ammanettibookkona; eti yelido naatikka assa gidokkona. Hegaa gishshau, ha aginai xeeranaashin, etikka eta biittaikka xayana.

Israa7eelinne Yihudai Olettiyo Olaa

⁸Gib77a kataman malkkataa, Raama kataman xurumbbaa punnite. “Biniyaama asau, nuuni intte guyyiyan de7oos; heggaa erite!” yaagidi, Beeti-Aweenan waasuwaa

xulluusite. ⁹Qaxxayettiyo gallassi Efireemi baises attana; Israa7eela zaretu gidдон tumu hananabaa taani yootais.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; “Yihudaa halaqati zawaa sugiyaageetu mala gididosona; taani ta hanquuwaa eta bolla haattaadan gussana. ¹¹Efireema asai maadanau danddayenna kawotettatuppe maaduwa oichchanau qachchido gishshau, naaqqettiisinne pirddan qohettiis. ¹²Hegaa gishshau, taani Efireema asaayyo bil77a mala, Yihudaa asaayyookka quuno mala.

¹³“Efireemi ba harggiyaa, Yihudaikka ba masunttaa be7ido wode, Efireemi Asoore biitti biis; biidi he biittaa haariya gita kawuwaa maaduwa oichchiis. SHin i eta harggiyaa xallanau woikko eta masunttaa pattanau danddayibeenna. ¹⁴Hegaa gishshau, taani Efireemayyo gaammodan hanana; Yihudaayyookka wodala gaammodan hanana. Taani eta mentterettata, tookka ekkada baana; ooninne eta taappe wotti ekkenna. ¹⁵Eti bantta mooruwa akeekana gakkanaashiinne tana koyana gakkanaashin, taani guyye ta sohuwaa simmashshana. Eti bantta tuggau tana mintidi koyana” yaagees.

Israa7eela Asai Nagaraappe Tuma Gidenna Simuwaa Simmiis

6 Israa7eela asai hagaadan yaagees; “Haayite! Ane GODAAKKO simmoos. I nuna mentterettiis, shin i nuna pattana; i nuna masunxxissiis, shin i nu masunttaa qachchana. ²Naa77u gallasaappe guyyian, i nuna pattana; heezantto gallassi nuni a sinttan de7ana mala, i nuna denttana. ³GODAA ane eroos; a erana mala, mintidi ane a kaalloos. Awai mokkiyoogee tuma gidyoogaadan, ikka tumu beettana. Badhdheesa iraan, biittaa aliya balggo iraan, i nuukko yaana” yaagees.

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Efireema asau, taani inttena waatooshsha! Yihudaa asau, taani inttena waatooshsha! Aissi giikko, intte siiqoi maallado shaaraa mala; sohuwaara xayiya guuraa xaazaa mala. ⁵Hegaa gishshau, taani hananabaa yootiyaageetu baggara inttena qanxxerettaas; ta doonaappe kiyida qaalan taani inttena woraas. Ta pirddaikka intte bolli poo7uwaadan pozhzhu gaana. ⁶Aissi giikko, taani aggenaa siiquwaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke; Xoossaa eriyooгаа koyaisippe attin, xuuggiyo yarshshuwaa koyikke.

⁷“SHin eti Addaamedan, maachchaa kanttidosona; kanttidi yan taassi ammanetennan ixkidosona. ⁸Gala7aade katamai iita oosuwa oottiya asati de7iyo katama; he katamai asaa suuttan mooretti uttiis. ⁹Panggati asa woranau qosetti uttidi naagyoogaadan, qeesetu citaikka hegaadan naagees; naagidi Sekeema katamaa efiya ogiyan asaa worees. Ee, eti yeellaiya kobabaa oottoosona. ¹⁰Taani Israa7eela asan daganttiyaabaa be7aas. Efireema gidдон shaaramuxatettai de7ees; Israa7eelikka tuniis.

¹¹“Yihudaa biittaa asatoo, inttenakka qaxxayana gallassaa taani keera wottaas.

7 “Taani Israa7eela pattanaunne zaarettada ishalissanau koyiyo wode, Efireema nagarainne Samaariyaa asaa iita oosoi qoncci beettees. Aissi giikko, eti worddootoosona; kaisoti son keettaa mentti gelidi wuuqqoosona; panggatikka karen bonqqoosona. ²SHin taani eta iita oosuwa ubbaa hassaiyoogaa eti akeekokkona. Eta iita oosoti eta dooddi wottidosona; he iita oosoti ubba wodekka ta sinttan de7oosona.

Kawo Keettan Denddida Maquuwaa

³“Eti kawuwaa bantta iitatettan, halaqata akka bantta wordduwan ufaissosona. ⁴Eti ubbaikka makkalanchcha; daabbuwaa uukkiyaagee coociyan eettido tamaadan, eti hanqquwan eexxi kiyosona. He uukkiyaagee munaqqiyoogaa polidi, munaqai denddana gakkanaashin, tamaa eettenna. ⁵Nu kawuwaa baalaa bonchchiyo gallassi, makkalanchchati halaqata woine eessan mattoyidi harggissidosona; uukkiyaagee ba kushiya denttidi, qilliicciyaageetussi malaatees. ⁶Eta wozanai tama cooce mala; eti shiiqidi maqettidosona. Uukkiyaagee qamma ubbaa xiskkiiddi aqees; sa7ai wonttiyo wode tama lacodan, a hanqqoi eexxi kiyees. ⁷Eti ubbaikka tama coocedan michchoosona; michchidi banttana haariyaageeta moosona. Eta kawoti ubbaikka kundidosona; etappe ooninne tana xeesiyaabi baawa.

Israa7eela Asaanne Hara Kawotettatu Asaa

⁸“Efireema asai hara kawotettatu asaara walahettiis; Efireema asai aatti yeg-gibeenna oittaa mala gidiis. ⁹Allagati a wolqqaa miidosona, shin i heгаа eribeenna; a huupheekka puulummiis, shin i heгаа eribeenna. ¹⁰Israa7eela asaa otoroi eta bol-lan markkattees. Hegee ubbai haninkka eti GODAAKKO, bantta Xoossaakko, simmi-bookkona woikko a koyibookkona.

¹¹“Efireema asai qofi bainna eeyya haraphphe mala. Maaduwaa demmanau is-siton Gibxxe xeesees; issiton qassi Asoorekko simmees. ¹²Eti biyo wode, taani eta bollan gitiyaa yeggana; taani eta saluwaa kafotudan, duge goochchada wottana. Eta iita oosuwaa gishshau, taani eta qaxxayana.

¹³“Etau aayye7ana! Aissi giikko, eti taappe wora simmidosona. Eta bashshiyaabai yo! Aissi giikko, eti ta bolli makkalidosona. Taani eta wozanau koyaas; shin eti ta bolli wordduwaa haasayoosona. ¹⁴Bantta hiixan zin77idi zilaaloosonappe attin, bantta wozanaappe tana woossokkona. Kattaassinne woine eessaassi bantta bollaa mashshan qanxxiiddi, hara xoossata woossoosona; shin eti ta bolli makkalidosona.

¹⁵“Taani eta loohissaasinne minttaas; yaatinkka tau iitabaa maqettoosona. ¹⁶Eti simmoosona, shin taakko simmokkona. Eti wora xonggiya wonddafiyaa mala. Eta halaqati iitabaa haasayiyoogaa daafan, bisuwan wurana; hegan eti Gibxxe asan qilliiccetana.

Israa7eela Asai GODAA Ixxiis

8“Malkkataa punna! Aissi giikko, eti ta maachchaa kanttidi, ta higgiiyaa menttido gishshau, GODAA asaa bolli morkkee arggantaadan aallanttees. ²Eti, ‘Abeet nu Xoossau, nuuni Israa7eela asai nena eroos’ yaagidi taayyo waassoosona. ³SHIN Israa7eela asai lo77obaa ixixido gishshau, morkkee eta yedettana.

⁴“Eti tana oichchennan banttau kawota kawoyidosona; taani yootennan de7ishin, halaqata dooridosona. Bantta xayuwau gaaso gidiya eeqa misileta bantta biraap-penne worqqaappe medhdhididosona. ⁵Samaariyaa asau, mara milatissidi intte medhdhido eeqa taani ixxaas; ta hanqqoi intte bolli eexxi kiyiis. Eti geeshsha gidennan aude gakkanaashin daanee? ⁶Kushe hiillai a medhdhiisippe attin, i Xoossaa gidenna. Samaariyaa eeqa misilee meqerettana.

⁷“Eti carkkuwaa zeroosona; zeridi gotiyaa cakkoosona. Equwan de7iya eta kattau aifee baawa; heгаа gishshau, xiillee baawa; xiillee de7iyaakkokka allagati maana.

⁸ Israa7eela asai mitettiis; ha77i eti allaga asatu giddon de7oosona; eti meqqida miishshadan, pattenna asa gididosona. ⁹ Eti baddo harddiidai barkka yuuyiyoogaadan yuuyiiddi, Asoore biitti biidosona; Efireema asai bana maaddiya asa miishshan shammiis. ¹⁰ SHammikkokka, taani eta shiishshana. Kare biittaa kawotinne halaqati eta huqqunnobare, eti sohuwaara hitana.

¹¹ “Efireema asai nagaraa yarshshuwaa yarshshiyo daro sohota keexxiis; shin he yarshsho sohota nagaraa oottiyo soho gididosona. ¹² Taani etau ta higgayan daroba xaafaas; shin eti he higgiyaa allagabaadan xeellidosona. ¹³ Eti yarshshanau dosoosona; yarshshuwaa ashuwaakka moosona; shin GODAI etan ufaittibeenna. I ha77i eta mooruwaa hassayana; qassi eta nagaraa gishshaukka eta qaxxayana; eti Gibxxe biitti baana. ¹⁴ Israa7eela asai bana Medhdhidaagaa dogidi, kawo keettata keexxiis; Yihudaa asaikka gimbbettida daro katamata keexxiis. SHin taani he katamatun tamaa yeddana; yeddin eta qatota maana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asaa Bolli Yaana Qixaatiyaa Yootiis

9 Israa7eela asatoo, ufaittoppitem! Hara kawotettatudan, pooçu gooppitem! Aissi giikko, intte intte Xoossaappe shaahettidi, shaaramuxideta; kattaa qoxxiyo aude ubban shaaramuxeessi immiyo waagaa dosideta. ² Hegaa daafan intte audiyaappe katta, woiniyaa gum77iyoosaappekka eessa demmekketa; qassi woiniyaa turaikka etau aifenna. ³ Eti GODAA biittankka gam77okkona. SHin Efireemi Gibxxe biitti simmana; qassi Asoore biittan tuna qumaa maana.

⁴ Eti GODAASSI woiniyaa eessaa yarshshuwaa gussokkona; eta yarshshoikka a ufaissenna. He yarshshoi etau shochcha mala gidana; hejaa miya ubbai tunana. He oittai eti maanaassappe attin, GODAA Beeta Maqidasiyaa gelenna. ⁵ Keerido baala gallassinne GODAA bonchchiyo baala gallassi, intte ai oottuuteetii? ⁶ Eti bashshaappe kessi ekkikkokka, Gibxxee eta shiishshana; shiishshin Memppisa giyo katamai eta moogana. Eti shiishshido bira miishsha ubbai dooyee maayin attana; eta dunkkaaniyaa giddonkka buloi buuzoi mukkana.

⁷ Qixaatiyaa gallassai yiis; Xoossai asaayyo a oosuwaadan oosuwaadan zaariyo wodee gakkiiis. Israa7eela asai hejaa ero! Intte iita nagaraa gishshaunne intte diina morkketettaa gishshau intte, “Hananabaa yootiyaageeti eeyya; ajjuutaa be7iyaageetikka gooyiyaageeta” yaagideta. ⁸ Hananabaa yootiyaagee ta Xoossaara issippe gididi, Efireema naagiyaagaa. SHin hemettiyo oge ubban Efireemayyo kafo oiqqiyoogaadan, piree wodhdhi uttiis; a Xoossaa keettankka morkketetta de7ees. ⁹ Beni Gib77a kataman hanidoogaadan, eti keehi tunidosona. Xoossai eta mooruwaa hassayana; hassayidi eta nagaraa qaxxayana.

Israa7eela Asaa Nagaraanne A Kaalliyaa Pirdaa

¹⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaa bazzon woine teeraa demmiyoogaadan demmaas. Taani intte aawata balasiyaa giyo mittan de7iya koiro aifiyaa be7iyoogaadan be7aas. SHin eti Ba7aali-Pa7oora giyoosaa yiidi, Ba7aala giyo eeqaassi goinnidosona; yaatidi bantta dosido eeqaadankka tunidosona. ¹¹ Efireema bonchchoi kafodan paalli xayana; hagaappe sinttanau yeliyoobi baawa; abbe ixettiyoobi baawa; shahaariyoobi baawa. ¹² Eti naata yelidi dichchikkokka, issoinne attanan worarggaa, eta yeloi bainna asa kessana. Taani etappe haakkido wode, etau

aayye7ana. ¹³Efireema asai omooduwau imettishin be7aas; Efireema asai bantta naata goora7iyaageetussi kessidi immanau koshshees” yaagees.

¹⁴Abeet GODAU, etau imma! Neeni etau ai immuutee? Neeni etau boshettiya uluwaanne melida xanttaa imma.

¹⁵GODAI hagaadan yaagees; “Eta iitatetta ubbai Gelggala giyoosaana; taani eta ixxiyoogaa yan doommaas. Eta oosuwaa iitatettaa gishshau, taani eta ta keet-taappe gooddana; hagaappe sinttanau taani eta siiqikke; eta haariyaageetikka makkalanchcha. ¹⁶Efireema asai deshettin, eta xaphoi meliis; aifiyaakka aifokkona. Eti naata yelikkokka, taani eti siiqiyo naata worana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asaa Seeriis

¹⁷Eti ta Xoossai giyoobaa siyenna gishshau, i eta pixiri olana; olin eti kawotettatu gidдон toilattiyaageeta gidana.

10 Israa7eela asai daayida woine turaa mala; eti banttau aifiyaa aifoosona. Eti aifiyo aifee darido keenaa yarshshiyi sohota darissi keexxidosa. ²Eta wozanan genee kumiis; ha77i eti bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkanau koshshees. GODAI eti yarshshiyi sohota laalana; eta eeqa tuussata xaissana.

³He wode eti, “Nuuni GODAASSI yayyibeenna gishshau, nuussi kawoi baawa; shin nuussi woni kawoi de7iyaakkonne ai oottanee?” yaagana. ⁴Eti hekkennabaa haasayoosona; maachchaa maacettiiddikka wordduwan caaqqoosona. Hegaa gishshau, woriya sharafai shooqan doliyoogaadan, eta bollan pirddai dolana. ⁵Samaariyaa kataman de7iya asai Beeti-Aweenan de7iya maraa misiliyaayyo yayyoosona. A bonchchoi appe shaahettiichchido gishshau, asai au yeekkana; he eeqaa misiliyau oottiya qeesetikka waassana. ⁶He eeqa misilee Asoore biitti toohetti biidi, gita kawuwaassi giiradan imettana. Efireema asai yeellatana; Israa7eela asaikka ba eeqaa misiletu daafan kauyyana.

⁷Samaariyaa kawoi haattaa bollan qaixaaree toohettiyoogaadan, toohetti xayana. ⁸Qassi Israa7eela asai Aweena giyo kataman eeqau goinnidi, nagaraa oottiyo xoqqa sohotikka qolettana; eti yarshshiyooosan agunttainne gom77oree mukkana. Yaatin, eti dereta, “Nuna genttite!” yaagana. Keratakka, “Nu bolli kunddite!” yaagana.

GODAI Israa7eela Bolli Pirddiis

⁹GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eelatoo, intte Gib77an nagaraa oottido gallassaappe doommidi, nagaraa oottiyoogaa aggibeekketa. Hegaa gishshau, Gib77a kataman intte bolli olai denddana. ¹⁰Taani koyiyo wode, he makkalanchchata qaxxayana. Eti oottido daro nagaraa gaasuwan taani eta qaxxayiyo wode, kawotettati eta bollan shiiqana.

¹¹“Efireemi kattaa yerettaa dosiya, wadhhdidi kessido mirggo mala; shin taani a puula morggiyan qambbaraa wottada waaxana. Yihudaa asai goyanau koshshees; Yaaqooba asaikka gadiyaa phalqqanau koshshees. ¹²GODAI yiidi, xillotettaa intte bolli iraadana bukissana gakkanaashin, intte a koyiyo wode gidiyo gishshau, inttessi xillotettaa zerite; zeridi aggenaa siiquwaa cakkite; otta biittaakka phalqqite.

¹³“Intte iitatettaa zeridi, nagaraa cakkideta; intte wordduwaa aifiyaakka miideta. “Intte intte wolqqaaninne intte daro olanchchatun ammanettido gishshau, ¹⁴intte asaa bolli olaa dirbbai denddana; denddidi beni olaa wode Kawoi SHalmmaani

Beeti-Arbbeela katamaa olidi bashshidoogaadaaninne aayetuuranne naatuura gatto mentterettidoogaadan, intte qatoti hegaadan olin bayana. ¹⁵ Inttenoo, Beetele kata-maa asatoo, intte hanttaara iitatettaa daafan intte bollikka hagua malabai gakkana. He gallassi sa7ai wonttiyo wode, Israa7eela kawoi muleera xayana.

Makkalikkonne GODAI Ba Asaa Israa7eela Siiqees

11 “Israa7eeli naatettan de7iyo wode, taani a siiqaas; siiqada taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas. ² Taani eta darissada xeesin, eti taappe daro haakkidi biidosona. Ba7aala geetettiya eeqatussi yarshshuwaa yarshshidosona; qassi eeqaa misiletussi ixaanaa cuwayidosona. ³ Efireema asaa haraqiyaa oiqqada hemetaa tamaarissidai tana; shin eta pattidaagee tana gidiiyoogaa eti erokkona. ⁴ Taani eta qaretaaninne siiquwaa wodoruwan goochchaas; eta morggiyaappe qambaraa denttaas; denttada hokkada eta mizaas.

⁵ “Eti taakko simmennan ixrido gishshau, Gibxxe biitti simmana; qassi Asoore biittaa kawoi eta bolli kawotana. ⁶ Eta morkkiyaa bisoi eta katamata olana. Eta katamatu penggetakka mentterettana; eta zoretaikka laalettana. ⁷ Ta asai taappe haakkidi baanau qofaa qachchiis. Huqqunnaa qambaraa gaasuwan eti waassana; shin ooninne he qambaraa eta morggiyaappe denttenna.

⁸ “Efireemaa, taani nena waatada aggoo? Israa7eelaa, taani nena waatada aatta immoo? Taani nena waatada Adaama giyo katamaadan oottoo? Taani nena waatada Xaboima giyo katamaadan oottoo? Taani nena keehi siiqiyo gishshau, ta wozanai heгаа eenenna. ⁹ Taani ta suulliya hanquwan eta ainne oottikke; qassi Efireema naa77anttuwaa xaissikke. Aissi giikko, taani Xoossappe attin, asa gidikke. Taani Geeshsha Xoossai intte gidon de7ais; intteko suulo hanquwan yiikke.

¹⁰ “Eti GODAA kaallana; ikka gaammodan gudana. I gudiyo wode, a naati arggo baggappe yaana; ¹¹ Gibxxe biittaappe kafotudan, Asoore biittaappekka haraph-phetudan, paalliiddi yaana. Yin taani eta eta keettan keettan wottana. Taani GODAI hagua odaas” yaagees.

Israa7eela Bollinne Yihudaa Bolli Pirddai Pirddettiis

¹² Efireema asai wordduwan, Israa7eela asaikka cimuwan tana dooddidosona. Yi-hudaa asaikka ammanttiya Geeshsha Xoossaa bolli xalttaamiis.

12 Efireema asai maalladoppe omarssi gakkanaashin oottiyoobai ubbai, arshshoora yiya carkkuwaa kuuciiyoogaa woikko yedettiyoogaa mala go77enna. Eti wordduwaanne makkala oosuwaa darissoosona; Asoore biittaara maachchaa maacettoosona; wogaraa zaitiyaa Gibxxe biitti yeddoosona.

² GODAAYO Yihudaa asaara mootoi de7ees; i Yaaqooba asaa eta ogiyaadan qaxxayana; eta oosuwaadanka au zaarana. ³ Yaaqoobi ba aayee uluwan de7iiddi, ba ishaa ginddiyaa oiqqiis. Qassi gamma gakkidi, Xoossaara baaxetiis; ⁴ ki-itanchcharakka baaxetidi xooniis. Bana keha aifiyan xeellanaadan, ba ishaa yeekkidi woossiis. Yaaqoobi Xoossaa Beeteelen demmiis; demmin Xoossai yan aara haasayiis. ⁵ Hegee GODAA, Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa. I erettido sunttaikka GODAA geetettes. ⁶ Hegaa gishshau, intte Xoossaakko simmite; siiquwaanne suure pirddaa mintti oiqqite; intte Xoossai oottanaashin naagite.

⁷ Zal77anchchaa kushiyan worddo meezaanai de7ees; asaa i cimmiyoogaa dosees. ⁸ Efireemi, “Taani daro dure; taani taayyo aquwaa demmaas. Ta aquwaa ubbaa gid-don tanan eti bala woikko nagara gidiyaabaa demmokkona” yaagiis.

⁹ GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena Gibxxe biittaappe kessada ehiida GODAA intte Xoossaa; Daase Baalaa gallassaadan, taani inttena naa77anttuwaakka dunkkaaniyan wottana. ¹⁰ Taani hananabaa yootiyaageetussi haasayaas. Daro ajju-utaakka etau immaas; qassi eta baggaara daro leemisota yootaas” yaagees.

¹¹ Gala7aaden nagarai de7ees; Gala7aade asati tumuppe pattenaaageeta. Eti Gelggalan korimata yarshshoosona. Hegaa gishshau, eti yarshshiyooosati goshsha gidдон keelido shuchcha mala gidana.

¹² Yaaqoobi Sooriyaa biitti baqatiis; maccaasa ekkana ukeraa oottiis. Maccaasa ekkana gishshau, i yan dorssaa heemmiis. ¹³ GODAI Israa7eela asaa hananabaa yootiyaagaa baggaara Gibxxe biittaappe kessiis; kessidi he hananabaa yootiyaagaa baggaara eta naagiis. ¹⁴ SHin Efireemi GODAA keehi hanqquetissiis; suuttaa i gussi-doogaa acuwaa a Godai a achchana; qassi a cashshaa au zaarana.

Israa7eela Wurssetta Pirddaa

13 Efireema asai haasayido wode, siyida asai yashshau kokkoriis; Israa7eela bi-ittan eti bonchchettida asa. SHin Ba7aala giyo eeqaayyo goinnidosona; he mooruwaa gaasuwan haiqqidosona. ² Ha77ikka nagaraa bolli nagaraa oottoosona; qassi banttau goinnanau, seerissidi misileta medhdhoosona. He misileti hiillan bi-raappe merettidaageeta; eti ubbaikka kushe hiillai medhdhidooageeta. Etabaa asai haasayiiddi, “Haa yiite; etayyo yarshshuwaa yarshshite; ha maraa misiliyaakka yerite” yaagees. ³ Hegaa daafan eti maallado shaaraa mala, woikko guuran qolet-tiya maallado xaazaa mala woikko carrkoi audiyaappe denttidi efiyo suulla mala woikko maskkootiyaara kiyiya cuwa mala gidana.

⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena Gibxxe biittaappe kessada ehiida GODAA intte Xoossaa. Intte taappe attin, hara xoossa erekketa; ashshiyaageekka taappe attin, hari baawa. ⁵ Bazzuwan, mela biittan taani inttena naagaas. ⁶ Taani int-tena mizin, miidi kallideta; kallidi otorettideta; hegaappe guyyiyan, tana dogideta. ⁷ Hegaa gishshau, taani intte bolli gaammo mala gidana; qassi maahedan, ogiyaa doonan zuggana. ⁸ Marata wotti ekkido maahedan, taani inttenaara gaittana; gaittada inttena daakerettana. Qassi taani inttena gaammodan yan maana; bazzo do7adan, inttena poosherettana.

⁹ “Israa7eela asatoo, intte ta bolli, inttena maaddiyaagaa bolli morkketettan denddiyo gishshau, taani inttena xaissana. ¹⁰ Intte tana, ‘Nuussi kawonne deriyaa haariyaageeta imma’ yaagidi oichchideta. Inttena ashshanau intte kawoi anee? Intte deriyaa haariyaageeti intte katamatu gidдон augan de7iyoonaa? ¹¹ Taani ta han-qquwan intteyyo kawuwaa immaas; immada ta yiilluwan a diggaas.

¹² “Efireema mooroinne nagarai xaafettidi, mazggafa keettan uttiis. ¹³ Maareti oiqqido maccaasiyaa tuggatiyoogaa mala tuggai a bolli yaana. SHin i eri bainna na7a; aissi giikko, i yelettiyo wodee gakkinn, ba aayee uluwaappe wodhdhennan ixxiya na7a mala. ¹⁴ Eta taani duufuwaappe ashshana; haiquwaa wolqqaappekka wozana. Haiquwau, ne boshati awaane? Duufuwau, ne bashshai awaane?

“Taani ta asaayyo qarettikke. ¹⁵ Efireemi ba ishanttu gidдон minnikkokka, GODAI yeddido arshsho bagga carrkoi bazzoppe carkkiiddi yaana. Yobare a pulttoti

to77ana; a haatta ollatikka melana. Buquraa i minjjiyo keettatun de7iya al77o miishsha ubbai bonqqettana. ¹⁶Samaariyaa asai bantta Xoossaa bolli makkalido gishshau, bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkana bessees. Eti bisuwan busakettana; eta guutta naatikka kinchchettana; eta shahaara maccaasatu uloikka phalqqettana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asai GODAAKKO Simmanaadan Watiwatiis

14 Israa7eela asau, intte nagaraa gaasuwan xubettidi kunddideta. Intte ha77i GODAAKKO, intte Xoossaakko simmite. ²GODAAKKO simmidi, hagaadan yaagidi woossite; “Nu nagara ubbaappe nuna maara; neeni nuna ne kehatettan shiishsha akka; yaatin nuuni nu inxxarssan nena galatana. ³Asoore biittai nuna ashshenna; nuuni olaa paratakka toggokko. Nuuni nu kushen medhdhido eeqa misileta mulekka, ‘Hageeti nu xoossata’ gookko. Aawai bannaageetussi qarettiayi nena” yaagite.

GODAI Israa7eela Asaa Ooraxissanau Ufaissaa Immiis

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Ta hanqqoi etappe simmiis; heгаа gishshau, taani eta makkala hanuwaappe eta pattana; pattada eta wozanappe siiqana. ⁵Taani Israa7eela asaayyo xaaza mala gidana; eti ciishshaadan ciyyidi, Liibaanoosa zigaadan, xaphuwaa yeddana. ⁶Eta yelaga marati daayana; wogaraadan eti lo77ana. Eta sawoikka Liibaanoosa zigaadan tonggu gaana. ⁷Asai simmidi, ta kuwaa garssan de7ana; kattaa carshshaadan, eti salqqisalqqana; qassi eti woiniyaa turaadan ciyyana; Liibaanoosa woiniyaa eessaadan, deree eriyoobaa gidana. ⁸Hagaappe sinttan Efireema asai eeqa misileera gaittenna; taani intte woosaa siyananne inttena naagana. Taani irxxa zigaa mala; intteyyo anjjo ubbai taappe beettana” yaagees.

Wurssettaa

⁹Aadhdhida erai de7iyo ooninne haga akeeko; wozani de7iyo ooninne haga ero. GODAA ogee suure; xilloti he ogiyaara hemettoosona. SHin nagaranchchati an xubettoosona.

Hananabaa Yootiya Yuu7eela Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Hananabaa yootiya Yuu7eeli aude de7idaakkonne a de7o taariken daro erettiyaabi baawa. Gido shin, maxaafai beettidoi Kiristtoosa yeletaappe kase, oid-dantto woikko ichchashantto xeeu laittaa heeraana geetettidi qofettees. He wodee Parsse kawotetta de7iyo wode. Yuu7eeli odiiddi, Israa7eela biittan daro boolee yaanaagaanne biittaa bashshiya awai awaxxin biittai koshatanaagaa odees. Ha hanotati qassi Godaa Gallassai matattidoogaa odoosona. Godaa Gallassai gakkiiyo wode, a geeshsha shenee polettennaadan warettiyaageeta ubbaa i qaxxayanaa-gaakka gujjidi odoosona. Hananabaa yootiyaagee asai nagaraappe simmiyaabaa gidikko, Xoossai eta kase eti de7iyo hanotaakko zaaridi, anjjanaagaa hassayissiis. Hanana giidi i yootidobaappe gitatidi beettiya hidootai Xoossai attuma asatunne macca asatu bolli, yelagatunne cimatu bolli, ba asaa ubbaa bolli ba ayyaanaa gusanaagaa odiya sohuwaa.

1 Putu7eela na7aa Yuu7eelakko GODAI kiittido qaalai haggaa.

Boolee Biittaa Kammiis

² Inttenoo cimato, haggaa siyite! Yihudaa biittan de7iyya asau ubbau, ezggite! Haggaa malabai intte wode woikko intte aawatu wode hani erii? ³ Hegaa intte naatussi yootite; yootin intte naati bantta naatussi yootona; qassi eta naatikka kaalliya yeletaassi yootona.

⁴ Gondduwaappe attida kattaa wude boolee miis; wude booliyaappe attida kattaa gumbbuuroi miis; qassi gumbburuwaappekka attida kattaa ukkubboi miis.

⁵ Inttenoo mattottiyaageetoo, beegottidi yeekkite! Inttenoo, woine eessaa uyiya ubbatoo, zilaalite! Aissi giikko, mal77iyya woine eessai intte doonaappe attiis. ⁶ Qoodai banna wude boolee ta biittaa woraajjiis. Eta achchai gaammuwaa achchaa mala; qassi eta kasilaikka gaammee kasilaa mala. ⁷ Eti ta woiniyaa turaa bood-dilissidosona; ta balasiyaa mittaakka xoggidosona. Eti poquwaa ubbaa poqqi olido gishshau, woiniyaanne balasiyaa tasheti ubbai booxxidosa.

⁸ Asau, ba yelagattetan a giigido azinai haiqqin, waaruwaa maayada yeekkiya geela7eedan, ubbaikka yeekkite! ⁹ Kattaa yarshshoinne ushshaa yarshshoi GODAA Beeta Maqidasiyaa biyoogaa aggiis; heggaa gishshau, GODAASSI oottiya qeeseti yeekkoosona. ¹⁰ SHooqai mela attiis; biittaikka yeekkees. Aissi giikko, kattai xayyiis; woiniyaa turai meliis; zaiteekka laafiis.

¹¹ Inttenoo goshshanchatoo, azzanite! Inttenoo, woiniyaa turaa tokkiyaageetoo, zilaalite! Aissi giikko, cahau gakkida gistteenne banggai gaden xayyiichchiis. ¹² Woiniyaa turai meliis; balasiyaa mittaikka shulliis; roomaane giyo mittai, temire giyo mittai, appiliyaa giyo mittainne qassi shooqan de7iyya hara mitta ubbaikka meliis. Hegaa gishshau, asaappe ufaissai haakkiis.

¹³ Inttenoo qeesetoo, waaruwaa maayidi yeekkite! Inttenoo, yarshshiyooosan oottiya qeesetoo, zilaalite! Inttenoo, ta Xoossaa sinttan oottiyaageetoo, Beeta Maqidasiyaa gelite; gelidi waaruwaa maayidi aqite. Aissi giikko, kattaa yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa Xoossaa Beeta Maqidasiyan yarshshiyooobi baawa.

¹⁴Xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au asaa xeesidi shiishshite; cimatanne biittan de7iya asa ubbaa GODAA intte Xoossaa Beeta Maqidasiyaa shiishshite; yaatidi yan GODAAKKO waassite!

¹⁵GODAA gallassai matees; he gallassau aayye7ana! He gallassai Ubbaa Dand-dayiya Xoossaappe bashsha gallassa gididi yees. ¹⁶Nu sinttaappe kattai, nu Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe ufaissainne ililssai xayiis gidennee? ¹⁷Zerettai biitta giddon buuqqiis; kattai meliichchido gishshau, kootta ubbai gufanniis; gootaratika kolet-tiichchidosona. ¹⁸Meheti keehi waassoosona; miizaa wudiyaukka heemettiyoosai banna gishshau, yanne haanne bichchaaroonna. Harai atto, dorssaa wudetikka tuggatoosona.

¹⁹Abeet GODAU, tamai bazzon de7iya hentta gadeta mirggido gishshaunne demban de7iya mitta ubbaa lacoi xuuggirggido gishshau, taani neekko waassais. ²⁰Gog-giya haattai melido gishshaunne tamai bazzon de7iya hentta gadeta mirggido gishshau, harai atto, bazzo do7atika neekko waassoosona.

Booleti Olanchatudan Woraajjidosona

2 Xiyoonen malkkataa punnite; ta geeshsha deriyanka malkkataa sissite! Yihudaa biittan de7iya asai ubbai yashshau kokkoro; aissi giikko, GODAA gallassai yees; yiidi matattees. ²He gallassai xumanne ciggaara gallassa; shaaranne sakkana xuma gallassa! Coranne mino boolee deretu bollan xalqqee wodhdhiyoogaadan wodhdhiis. Eta mali beniisappe doommmin de7ibeenna; hagaappe sinttanau daro yeletaa gakkanaukka eta mali de7enna.

³Etappe sinttaara tamai mees; qassi etappe guyyeera lacoi xuuggees; etappe sinttai Edene Gannatiyaa mala; shin etappe guyyee booddila bazzo mala; etappe aibinne kessi ekkenna. ⁴Eta merai paraa meraa mala; eti olaa paratudan, eesuwan woxxoosona. ⁵Parai goochchiyo gaaretudan giroosona; mela gattaa miya tamaa lacuwaadan xaragoosona; olaa baanau salppida wolqqaama olanchchatudan, eti deretu xeeraara guppoosona. ⁶Etappe sinttaara asai kokkorees; eta yashshau ubbaa som77oi karexxees. ⁷Eti wolqqaama asatudan woxxoosona; olanchchatudan dirssaa gimbbiyaakka gi77oosona. Eti ubbaikka maaran salppoosona; bantta salppiyaappe gaxi kiyokkonna. ⁸Eti issai issuwaara sugettokkonna; ubbaikka ba salppiyan salppiyan sitti giidi, sinttau hemettoosona. Eti banttanaara olettiyaageetu gidduwaara xuussidi kantoosona; he wode eta teqqiyaabi baawa. ⁹Eti katamaa eesuwan woraajjoosona; dirssaa gimbbiyaa bollanka woxxoosona. Eti keettaa bollikka kiyooosona; qassi kaisodan, maskkootiyaara geloosona. ¹⁰Etappe sinttaara biittai qaaxxees; salotikka kokkoroosona. Awainne aginai xumoosona; qassi xoolinttetikka bantta poo7uwaa genttoosona. ¹¹GODAI ba olanchchatu sinttan guummees; au azazettiya olanchchati coranne wolqqaama. GODAA gallassai gitanne daroppe yashshiyaagaa. He gallassaa danddayanai oonee?

Nagaraappe Simmanaadan Xeesiyo Xeessaa

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Ha77ikka xoomiiddi, yeekkiiddinne kayyottiiddi polo wozanaappe taakko simmite. ¹³Intte wozanaappe attin, intte maayuwaa pooshshoppite” yaagees.

GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmite; aissi giikko, i qaretainne maarotai kumidoogaa; hanquuwau eesotennaagaanne siiqoi daridoogaa; i inttena qaxxayanau

yeemottennaagaa. ¹⁴Ooni erii, GODAI intte Xoossai, ba hanquwaappe simmidi, intteyyo daro kattaa anjuuwa immanaakkonne. He wode GODAASSI, intte Xoossaasi, kattaa yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa intte yarshshana.

¹⁵Xiyoonen malkkataa punnite; xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au asaa xeesidi shiishshite! ¹⁶SHiiqida yaa7aa geeshshite; cimata issippe ehiite; guutta naatanne xammiyaageetakka ashshoppite. Bullachchaawai ba kare keettaappe kiyo; bul-lashettiyaarakka ba siirixaappe kiyu. ¹⁷GODAU oottiya qeeseti Beeta Maqidasiyaa baranddaappenne yarshshiyooosaappe gidduwan eqqidi yeekkona. Eti hagaadan yaagidi woossona; “Abeet GODAU, ne asau qaretta; ne asaa kawotettatu gidдон boriyoobaaance baceessiyooobaa kessoppa. Asai ba gidдон aissi, ‘Eta Xoossai awan de7ii?’ yaagane?” yaagona.

¹⁸Yaatin, GODAI ba biittaassi mishettana; qassi ba asaukka qarettana. ¹⁹GODAI zaaridi ba asaa hagaadan yaagana; “Be7ite, taani intteyyo kattaa, woine eessaanne zaitiyaa inttena adda kalissiyaagaa yeddana; taani inttena mulekka kawotettatu gidдон boriyoobaa kessikke.

²⁰“Huuphessa baggaara yiida booliyaa taani yedettada, intteppe haassana; bazzone mela biitti taani eta yedettana. Sintta baggaara de7iyaageeta Maxine Abbau, guyye baggaara de7iyaageeta qassi Meediteraane Abbau zaarada yeddana; eta ahai xinqquwaa xo77u gaana. Hegee ubbai eti intte bolli gita iitabaa oottido gishshaassa” yaagana.

²¹Biittau, simmi yayyoppa; GODAI gitabaa oottido gishshau, ufaittanne hashshuga! ²²Inttenoo sa7aa mehetoo, yayyoppite; aissi giikko, bazzon de7iya hentta gadee aacsi; mittaikka ba aifiyaa aifiis; balasiyaa mittainne woiniyaa turaikka aifiyaa herxxexxiis.

²³Inttenoo Xiyooone asatoo, ufaittite; GODAN, intte Xoossan, hashshu giite! Aissi giikko, i badhdheesaa iraa intteyyo darissidi immiis; qassi i kaseegaadan, intteyyo badhdheesaa iraanne ofinttaa iraa giddissidi immiis. ²⁴Kattaa qoxxiyo audetun kattai kumana; woiniyaa eessainne zayitee gum77iyo ollata kumidi palahana.

²⁵GODAI hagaadan yaagees; “Kase taani intte giddo yeddido, ta wolqqama wudeti, gonddoti, booleti, gumbburotinne ukkubboti miido laittatu acuwaa taani intteyyo qanxxana. ²⁶Maanau intteyyo daro qumai de7ana. Hegaa gishshau, intte kallananne maalaalissiyaabaa intteyyo oottida GODAA intte Xoossaa sunntaa galatana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna. ²⁷He wode taani Israa7eela gidдон de7iyoogaa, taani GODAI intte Xoossaa gididoogaanne taappe attin, hara xoossi bannaagaa intte erana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna.

GODAA Gallassaa

²⁸“Hegaappe guyyiyan hagaadan hanana; taani asa ubbaa bolli ta Ayyaanaa gusana. Intte attuma naatinne intte macca naati hananabaa yootana; intte cimatikka aimuwaa aimottana; intte wodalla naatika ajuutaa be7ana. ²⁹He gallassatun ta attuma ashkkaratu bollinne ta macca ashkkaratu bolli taani ta Ayyaanaa gussana.

³⁰“Qassi taani bolla saluwan maalaalissiyaabaa, garssa sa7anka suutaa, tamaanne sitti giidi pude denddiya cuwaa bessana. ³¹Gitanne daroppe yashshiya GODAA gallassai gakkanaappe kase awai xumana; aginaikka suutta milatana. ³²He wode hagaadan hanana; GODAA sunntaa xeesiya ubbai attana. GODAI gi-

idoogaadan, Xiyoonen Deriyaaninne Yerusalaamen kessi ekkidi attiyaageeti de7ana. Qassi GODAI xeesidoogeeti paxa de7ana.

Aihuda Gidenna Asatu Bollan Xoossai Pirddana

3 “He gallassatuuninne he wodiyan taani Yihudaanne Yerusalaame asaa omooduwaa zaarananne ishalissada wottana. ² Taani kawotettatu ubban de7iya asaa shiishshada, duge Yoosaafixa Wombbaa wottana; wottada eti ta asaa Israa7eela bolli oottido mooro ubbaa gishshau, taani eta yan pirddana. Aissi giikko, eti ta asaa kawotettatu giddon laalidosona; qassi ta biittaakka banttau shaakki ekkidosona; ³ ta asaa bollan saamaa yeggidosona; shaaramuxa maccaasaa demmanau, attuma na7aa immidosona; qassi woine eessaa uyanau, macca na7iyo baizzidosona.

⁴ “Inttenoo, Xiirsoosa, Sidoonanne Pilisxeema biittaa asatoo, intte ta bolli ai oottanau qoppidetii? Taani oottidoogaa haluwaa kessanau koyeetii? Hegaa intte koyikko, taani eesotada intte oottido oosuwaa intte bolli zaarana. ⁵ Aissi giikko, intte ta biraanne ta worqqa ekkideta; ta al77o miishshaakka intte eeqa keettata gelisideta. ⁶ Yihudaa biittaa asaanne Yerusalaame katamaa asaa eta biittaappe haassi efiidi, Giriike biittaa asau baizzideta. ⁷ Be7ite, intte baizzido sohuwaappe taani eta ha77i kessana; kessada intte oottidobaa ubbaa intte huuphiyan zaarana. ⁸ Taani intte attuma naatanne intte macca naata Yihudaa biittaa asau aatta immana; qassi etikka haaho biittan de7iya Saaba biittaa asau eta baizzana. Taani GODAI haggaa odaas.

⁹ “Hagaadan yaagidi kawotettatu giddon awaajjite; ‘Olau giigite; mino asata denttette! Olanchchati shiiqonanne kiyona. ¹⁰ Intte marashaa biso, intte baacaakka toora kessanau qoxxite! Daafuranchchai, “Taani mino!” yaago. ¹¹ Inttenoo, yuushuwan de7iya kawotetta ubbatoo, eesuwan haa yiite; yiidi hegan shiiqite’ yaagite” yaagees.

Abeet GODAU, ne olanchchata yaa duge wotta!

¹² Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Kawotettati denddidi, Yoosaafixa Wombbaa yoonaa; aissi giikko, Israa7eela yuushuwan de7iya kawotettatu ubbaa bollan pirddanau taani yan uttana. ¹³ Eta iitatetta keehi dariis. Hegaa gishshau, cahaa wodee gakkinn baacan cakkiiyoogaadan, eta cakkite; woiniyaa aiffee gum77iyo ollan kumin yedhdhiyoogaadankka, eta yedhdhite. ¹⁴ Pirddaa wombban GODAA gallasai gakkii; haggaa gishshau, daro daro asai pirddaa wombban de7ees. ¹⁵ He gallassi awainne aginai xumana; xoolinttetikka bantta poo7uwaa genttana.

GODAI Ba Asaa Anjjana

¹⁶ “GODAI Xiyoonen gididi guummana; Yerusalaamenkka ba cenggurssaa sissana; saloinne sa7ai kokkorana. SHin GODAI ba asaassi Israa7eelassi baqati attiyoo sohonne qato gidana. ¹⁷ Taani ta geeshsha deriyan Xiyoonen de7iya GODAA intte Xoossaa gidiiyoogaa intte he wode erana. Yerusalaame katamai geeshsha gidana; qassi allagati naa77antto Yerusalaame woraajjokkona.

¹⁸ “He gallassi dereti aife eessaa, woiniyaagaa xokkana; keratikka maattaa goggana. Yihudaa biittan de7iya shaafa ubbaara haattai shohattana. GODAA Beeta Maqidasiyaappe pulittoi goggana; goggidi, SHiixima Zanggaaraa ushshana.

¹⁹ “Gibxxe biittai baisa gidana; Eedooma biittaikka booddila bazzo gidana. Aissi giikko, eti Yihudaa asaa bolli iitabaa oottidosona; qassi Yihudaa biittan xillo asaa suuttaakka gussidosona. ²⁰ SHin Yihudaa biittai merinau, Yerusalaame katamaikka

yeleta ubbaa gakkanaashin, asi de7iyo soho gidana. ²¹Taani haluwaa kessennan aggido eta suuttaa haluwaa biron kessana; aissi giikko, GODAI Xiyoonen de7ees” yaagees.

Hananabaa Yootiya Amoxa Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Odido kiitai Geeshsha Maxaafaa gidдон haratuugaappe adussan xaafettido, istta giyo hananabaa yootiya asi Amoxa. Amoxi Yihudan de7iya issi katamaappe yiida asa gidikkonne, Kiristoosa yeletaappe kase, hospunnata xeetu laittaassi baggaa heeran ha kiitaa huuphessa baggaara de7iya Israa7eela kawotettau aattiis. He wodee daro duretettai, ayyaanaa de7uwankka asai diccidonne ammanttiya hanotettai beettido wode. Gidikkonne Amoxi duretettai dure asaa xalaalaassi bazzettidoogaa be7iis; qassi hara baggaara suure pirddai xayiyooeenne hiyyeesata huqunniyoogee biittan daridoogaa be7iis. Ammanuwaa oiqettaa gidikkokka tumaappe haakkidaagaa, lo77o milatiya iitai kumidoogaanne anoi bainna sarotettai de7iyooogaakka be7iis. Hegaa gaasuwan Xoossai ba asaa bolli qixaatiyaa ehaanaagaa hanquuwaaninne xalan kumidi yootiis. Hegaarakka, “Suure pirddai shaafaa haattaadan goggo” yaagidi qofissiis. Hegaadan hanikko, “Ubbaa Haariya Godai attida Israa7eela asaassi qarettidi maaranaakkonne ooni erii!” yaagiis (5:15).

1 Ooziyaani Yihudaa biittan kawo, qassi Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Israa7eela biittan kawo gididi de7ido laittan Taqo7a biittan dorssaa heemmiyaageetuppe issoi Amoxi, biittai qaaxxanaappe naa77u laittappe kase Israa7eelabaa be7ido ajjuutai haggaa.

²I hagaadan yaagiis; “GODAI Xiyoonne Deriyan gudees; Yerusalaame kata-mankka ba cenggurssaa sissees. Henttanchchati mehiyaa heemmiyo hentta gadeti meloosona; Qarmeloosa Deriyaa huuphiyan de7iya irxxaikka shullees” yaagiis.

Israa7eela Yuushuwan De7iya Biittatu Bollan GODAI Pirddiyoo Pirddaa

Sooriyaabaa

³GODAI hagaadan yaagees; “Damasqo asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti Gala7aade biittaa asaa birata achchaara de7iya gaariyan yettidi qoxxidosa. ⁴Hegaa gishshau, taani Kawuwaa Hazaa7eela keettan tamaa yeddana; yeddin he tamai Kawuwaa Benihadaada qatotakka maana. ⁵Taani Damasqo katamaa penggiyaa hiraquwaa mentana; Aweena Wombban de7iya asaa yedettanne kawotaa xam77aa oiqqidaagaakka Beeti-Edeenappe xaissana; qassi Sooriyaa biittaa asaikka omoodettidi, Qiira giyoosaa baana” yaagees GODAI.

Pilisxeemabaa

⁶GODAI hagaadan yaagees; “Gaaza katamaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti biittan de7iya asa ubbaa omooddidi, Eedooma biittaa asau baizzidosona. ⁷Hegaa gishshau, taani Gaaza katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatotakka maana. ⁸Ashddoodan de7iya asaa taani yedettanne kawotaa xam77aa oiqqidaagaakka Asqqaloonappe xaissana. Eqiroona kataman de7iya asaakka qaxxayana; qassi Pilisxeema bi-

ittaa asaappe attidaageetikka haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Xiirrosabaa

⁹GODAI haggaa yaagees; “Xiirrosaa katamaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti maacettido ishatettaa maachchaa kanttidi, omoodettida asaa ubbaa Eedooma asaassi baizzidosona. ¹⁰Hegaa gishshau, taani Xiirrosaa katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatotakka maana” yaagees.

Eedoomabaa

¹¹GODAI haggaa yaagees; “Eedooma biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti bantta ishannta Israa7eelata bisuwan yedettidosona; eti etau qarettibookkona. Eti ubbatoo hanqettoosona; eta yiiloo merinaukka simmenna. ¹²Hegaa gishshau, taani Temaana katamaa bolli tamaa yeddana; yeddin he tamai Booxira katamaa qatota maana” yaagees.

Amoonabaa

¹³GODAI haggaa yaagees; “Amoonaa biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti bantta zavaa aassanau Gala7aade biittan de7iya shahaara maccaasatu uluwaa daakkidosona. ¹⁴Hegaa gishshau, taani Raaba katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatota maana. Hegaappe guyyian, olaa gallassi waasoi darana; qassi olanchchati gotiyaadan wolqqaamana. ¹⁵Eta kawoinne aara oottiya halaqati ubbai omoodettidi issippe baana” yaagees.

Moo7aababaa

2 GODAI haggaa yaagees; “Moo7aaba biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti Eedooma biittaa kawuwaa meqettaa bidintta kiyana gakkanaashin xuuggidosona. ²Hegaa gishshau, taani Moo7aaba biittan tamaa yeddana; yeddin he tamai Qiriyoota katamaa qatota maana. Moo7aaba biittaa asai shabbirssaa gidдон, olaa waasuwa giddooninne malkkataa punettaa gidдон haiqqi wurana. ³Taani Moo7aaba biittaa haariyaagaa xaissana; qassi halaqata ubbaakka aara issippe worana” yaagees.

Yihudaabaa

⁴GODAI haggaa yaagees; “Yihudaa biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti GODAA higgiiya ixiddosona; a azazuwaakka naagibookkona. Eta aawati kaallido worddo xoossati etakka balettidosona. ⁵Hegaa gishshau, taani Yihudaa biittaa bolli tamaa yeddana; yeddin he tamai Yerusaalame qatota maana” yaagees.

Israa7eela Bolla GODAI Pirddiyo Pirddaa

⁶GODAI haggaa yaagees; “Israa7eela asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti miishshaa ekkana gishshau, xilluwaa baizzoosona; qassi caammaa acuwa ekkana gishshaukka

hiyyeesaa baizzoosona. ⁷Manqqota biittaa baanan onggidi, eta huuphiyaa yedhdhoosona; naaqaattidaageetu pirddaakka geellayoosona. Qassi aawainne na7ai naa77ai issi maccaasiyo laggettiyoogan ta geeshsha sunntaa keehippe tunissoosona. ⁸Eti asaappe acuwaassi oiqqido maayuwaaw yarshshiyi sohotu ubbaa matan hiixxidi, an zin77oosona; qassi asaappe maqqacco oottidi ekkido woine eessaa bantta Xoosaa keettan uyoosona.

⁹“Gidikkonne, zigaadan aduqqidi, wolaadan minnida Amoore biittaa asata eta sintappe xaissidaagee tana. Taani etau bolla aifiyaarakka garssa xaphuwaarakka ubbaa xaissaas. ¹⁰Taani intena Gibxxe biittaaappe kessada, bazzon oitamu laittaa kaalettaas; qassi Amooretu biittaaakka intteyyo laata oottada immaas.

¹¹“Intte attuma naatu gidoppe hananabaa yootiyaageeta, intte yelaga asaa gidoppekka banttana GODAASSI dummayida Naaziraaweta denttaas. Inttenoo, Israa7eela asatoo, hagee tuma gidennee? Hagara taani GODAI odaas. ¹²SHin intte he Naaziraaweta caaquwaa kolissidi, woine eessaa ushshideta; hananabaa yootiyaageetakka, ‘Hananabaa yootoppite’ yaagidi azazideta.

¹³“Be7ite, kattaa darissidi caanido gaaree me77iyooagaan, taani inttena mentana. ¹⁴Pala woxxiyaagee baqatidi kessi ekkenna; minuwaayyo wolqqi ixkana; olanchchaikka ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁵Wonddafiyana dukkiyaagee ba sohuwan eqqanau danddayenna; tohuwaa bol77oikka kessi ekkenna; paraawaikka ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁶He gallassi harai atto olanchchatu gidдон keehi xalanchcha giyoogeetikka kallo xiire baqatana” yaagees GODAI.

3 Inttenoo Israa7eela asatoo, GODAI intte bolli, Gibxxe biittaaappe i kessido asubbaa bolli haasayidoogaa siyite. ²“Sa7an de7iya asa ubbaappe taani intte xalaalaa dooraas. Hagara gishshau, intte oottido nagara ubbaassi taani inttena qaxxayana” yaagees.

Hananabaa Yootiyaagaa Oosuwaa

³Naa77u asati maayettannan de7iiddi issippe hemettiyoona?

⁴Gaammoi oiqqiyoojaa demmennan woran coo gudiiyye? Woikko wodala gaammoi aibakko yedettidi oiqqennan ba geessuwan daariyye?

⁵Oiqqanau yeggido gitiyaa gidдон katti xayikko, kafoi coo ohattii? Woikko piree aibakko oiqqiyooobi bannan coo pirii?

⁶Katamaa gidдон olaa malkkatai punettiyo wode, asai yashshan kokkorenee? Woikko GODAI kiittennan de7ishin, bashshai issi katamaa bollan yiiyye?

⁷Tumaappe Ubbaa Haariya GODAI ba xuuraa hananabaa yootiya ba ashkkaaratussi kasetidi qonccissennan de7iiddi, aibanne oottenna.

⁸Gaammoi gudin, yayyennai oonee? Ubbaa Haariya GODAI odin, hananabaa yootennai oonee?

Samaariyaa Kunddettaa

⁹Ashddooda katamaaninne Gibxxe kawo keettatun de7iya ubbatussi hagaadan yaagidi awaajjite; “Samaariyaa deretu bolli shiiqite; shiiqidi yan haniya gita wocamaanne sugetta oosuwaa be7ite” yaagite.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; “Ha asati sittabaa oottiyoojaa erokkana; sugettaaninne bonqqidi ehiido miishshan bantta keettaa kuntti wottidosona” yaagees.

¹¹ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Morkkee intte biittaa dooddana; intte qatuwaa laalana; intte duretu keettaakka bonqqana” yaagees.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Henttanchchai gaammuwaa doonaappe dorssaa wotti ekkiyo wode, dorssaayyo naa77u gedeta woikko duuxa haittaa wotti ekkiyoogaadan, hegaadankka Samaariyaa biittan ishaluwan uttida Israa7eela asaappe amaridaageetu xalaalai attana” yaagees.

¹³ Godai, Ubbaaappe Wolqqaama GODAI Xoossai hagaadan yaagees; “Hagaa siyite; siyidi Yaaqooba zaretu bolli markattite. ¹⁴ Taani Israa7eela asaa eta nagaraa gishshau qaxxayiyoo gallasii, Beetele kataman de7iya yarshshiyoo sohota kolana; yarshshiyoo sohuwan de7iya kacetikka me77idi, sa7an wodhdhana. ¹⁵ Balggo eti de7iyoo keettaanne bone eti de7iyoo keettaa ubbaa taani xaissana. Danggarssaa zaaliyan alleeqissidi, eti keexxido keettaikka kolettana; qassi gita gita keettati ubbaikka xayana” yaagees.

4 Inttenoo, Samaariyaa maccaasatoo, Baasaane biittaa macca miizzatudan modhdhidaageetoo, hagaa siyite! Intte hiyyeesata huqqunneeta; manqqotakka tuggayeeta. Intte keettaawatakka, “Nuussi ushshaa hammite” yaageeta. ² Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagidi, ba geeshshatettan caaqqiis; “Intte manxxaquwan oiqettidi gooshettana gallassainne intteppe attida amaridaageetikka manxxaquwan ohettidi biya moletudan hanana gallassai yaana. ³ Intte ubbaikka dirssaa xoo7iyaara goochchin kiyidi, Hermmoonen olettana” yaagidi caaqqiis.

Israa7eela Asai Bantta Balaappe Tamaaranau Danddayibookkona

⁴⁻⁵ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, biite; Beetele biidi, nagaraa oottite; Gelggalakka biidi, nagaraa gujjidi oottite. Maallado maallado intte yarshshuwaa yarshshite; heezzantto gallassi gallassi intte asirataa ehiite. Irshshuwaa yeggidi uukkido oittaa xuuggidi, galataa yarshshuwaa yarshshite. Intte intte dosan immiyoojaa gishshau, otorettiiddi awaajjite. Aissi giikko, intte oottanau dosiyoojee hegaa” yaagees.

⁶ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Intte katama ubbaa taani koshaa yeddada, harai atto intte achchan daxiyooabaakka xaissaas; shin intte hegankka taakko simmibeekketa. ⁷ Kattaa cakkiyo wodee gakkanau biron heezzu aginai de7ishin, taani intteyyo iraa teqqaas. Taani issi kataman iraa bukissada hara kataman bukkennaadan diggaas; issi shooqan bukiiis; hara bukkibeenna shooqai qassi meliis. ⁸ Hegaa gishshau, naa77u woikko heezzu katamatu asai haattaa uyanau issi katamaa biidosona; shin alibookkona. Hegankka qassi intte taakko simmibeekketa” yaagees.

⁹ GODAI, “Taani intte kattaa bollan harggiyaa yeddaas; intte ataakilttiyaanne intte woine turaa, intte balasiyaa mittaanne intte wogaraa ubbaa boolee miis; shin intte hegankka taakko simmibeekketa” yaagees.

¹⁰ GODAI, “Taani Gibxxe asatu bolli boshaa yeddidoogaadan, intte bollankka boshaa yeddaas; intte wodalla naata bisuwan woraas; intte paratikka omoodetanaadan oottaas. Intte moottan haiqqida asaa ahaa xinqquwan inttena ullaas; shin intte hegankka taakko simmibeekketa” yaagees.

¹¹ GODAI, “Sadoomanne Gamoora katamata xaissidoogaadan, intteppekka darota xaissaas; ha attida intteikka tamaappe eexxiiddi attida xiifa mala; shin intte hegankka taakko simmibeekketa” yaagees.

¹²GODAI, “Hegaa gishshau, Israa7eela asatoo, taani inttena hegaadan oottada qaxxayana hanais. Taani inttena hegaadan oottada qaxxayana haniyo gishshau, Israa7eela asau, intte Xoossaara gaittanau giigite” yaagees.

¹³Dereta giigissidaagee, carkkuwaakka medhdhidaagee, ba wozanaa qofaa asau qonccissiyaagee, wonttaa poo7uwaa xumau laammiyaagee, biittan de7iya xoqqa dereta yedhdhiyaagee, au sunttai GODAA, Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa.

Israa7eela Asai Nagaraa Paaxana Mala Yootettiis

5 Israa7eela asatoo, taani intte bolli zilaaliyo zilaassaa siyite!

²“Geela7iyaa Israa7eela kunddaasu; simmi naa77antto denddukku.

Sa7an olettaasu;

o denttiyaabikka baawa!” yaagaas.

³Ubaa Haariya GODAI hegaadan yaagees; “SHA7u olanchchata olau yeddiya Israa7eela katamaassi xeetu olanchchatu xalaalai attana; xeetu olanchchata olau yeddiya Israa7eela katamaassi qassi tammu olanchchatu xalaalai attana” yaagees.

⁴GODAI Israa7eela asaassi hegaadan yaagees; “Tana koyite; yaatikko, intte de7uwan de7ana. ⁵SHin Beetele koyoppite. Gelgala geloppite. Berssaabehi pinnoppite. Aissi giikko, Gelggali omoodettana; Beeteleekka xayana” yaagees.

⁶GODAA koyite; yaatikko, intte de7uwan de7ana. Hegee xayikko, i Yooseefa zariyaa tamaadan xuuggana; Beeteelen de7iya asaakka tamai maana. He tamaa etau ooninne toissenna.

⁷Inttenoo, suure pirddaa geellayidaageetoo, xillotettaakka sa7an oliyaageetoo, hega siyite.

⁸Piliyaadisa geetettiya laappun xoolinttetanne Ooriyoona geetettiya xoolinttetu citaa medhdhidaagee, sakkana xumaa wonttau, gallassa poo7uwaakka qammau laammiyaageenne abban de7iya haattata pude saluwaa xeesidi, sa7a micettaa bolli duge tigiyaagee, au sunttai GODAA. ⁹I qatota laalanau wolqqaamatu bolli bashshaa ehees.

¹⁰Intte pirddaa gutaran seeriyaagaa ixxeeta; tumaa yootiyaagaakka sheneteeta.

¹¹Intte hiyyeesata yedhdhidi, eta kattaakka etappe bonqqidi ekkideta. Yaatidi masettida shuchchan keettata gimbbideta; shin intte he keettatun de7ekketa. Lo77iya woine turatakka tokkideta; shin intte he woiniyaa eessaa uyekketa. ¹²Aissi giikko, intte naaqoi aappunakkonne intte nagaraikka ai keena gitakko taani erais. Intte xillota naaqeeta; mattaayiyaakka ekkeeta; qassi gutaran hiyyeesatu pirddaa geellayeeta. ¹³Hegaa gishshau, hega mala wodiyan cincca asi co77u gees; aissi giikko, wodee iita.

¹⁴De7uwan de7anau lo77obaappe attin, iitabaa oottoppote; yaatikko, intte giyoogaadan, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai inttenaara gidana. ¹⁵Iitabaa ixsite. Lo77obaa dosite. Pirddaa gutaranka suure pirddaa pirddite. Yaatikko, ooni erii, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai Yooseefa zerettatuppe attida amariidaageetussi qarettanaakkonne.

¹⁶Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xoossai hegaadan yaagees; “Dabaaba ubban waasoi kiyana; oge ubbankka asai, ‘Aayye, aayye!’ gaana. Goshshanchchati yeehuwau, koizziyaageetikka koissau xeegettana. ¹⁷Woiniyaa tu-

raa soho ubban yeehoi de7ana; aissi giikko, taani inttena qaxxayanau intte giddoora kanttana” yaagees GODAI.

¹⁸ Inttenoo, GODAA gallassai yaanaadan amottiyaageetoo, intteyyo aayye7ana! GODAA gallassaa aissi amotteetii? He gallassai xumappe attin, poo7o gallassa gidenna. ¹⁹ He gallassi intte gaammuwaappe baqati attiyo wode, maahee gaittiyo asa mala, hegaappekka qassi baqati ba soo gelidi, ba kushiya godan zempmissiyo wode, shooshshai dukkiyo asa mala gidana. ²⁰ GODAA gallassai xumappe attin, poo7o gidenna; sakkana xumappe attin, poo7o shori mulekka baawa!

²¹ GODAI hagaadan yaagees; “Taani intte bonchchiyo baalata ixxaasinne shenetaas; intte geeshsha yaa7atikka tana ufaissokkona. ²² Intte taayyo xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaakka yarshsheeta; shin taani hegaea ekkikke. Qassi intte taayyo galatau ehiyo issippetettaa yarshshuwaa modhdho mehetakka xeellikke. ²³ Intte mazamuriyaa cancettaa ta matappe haassite; intte diixxiyo diittaakka siyikke. ²⁴ SHin suure pird dai pultto haattaadan, xillotettaikka to77enna shaafaa haattaadan goggo.

²⁵ “Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttena bazzon oitamu laittaa kaalettiyo wode, taassi yarshsho yarshshidetii? Woikko imota immidetii? ²⁶ He wode intte intte kushiyan medhdhido Kawuwaa Sakkuuta giyo eeqaanne Keewaana giyo intte xoolintte xoossaa ee qaa tookkideta. ²⁷ Hegaa gishshau, taani inttena omoodissada Damasqqo katamaappe aattada haahosaa yeddana” yaagees. Hagaa giyaagee au sunttai Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa geetettiyo GODAATTENNE.

Israa7eeli Xayanaagaa

6 Inttenoo, Israa7eela asai maaduwaa oichchiyo bonchchettida Israa7eela biittaa halaqatoo, inttenoo, Xiyoonen baaluwan de7iyaageetoo, Samaariyaa kata-mankka hirggi bannan uttidaageetoo, intteyyo aayye7ana! ² Ane Kalne giyo kata-maa biidi be7ite. Hegaappe qassi Hamaata giyo gita katamaa biidi, yaara qassi duge Pilisxeematu katamaa Gaate wodhdhite. Eti intte naa77u kawotettatuppe kehiyoonaa? Eta biittai intte biittaappe aakkii? ³ Inttenoo, iita gallassai eesuwan yeenna giidi, sugetta oosuwaa oottiyaageetoo, ⁴ danggarssaa zaaliyaappe oottido arssan zin77iyaageetoo, minxxaafiyankka injjetidi uttiyaageetoo, qassi dorssaa wudiyaappe anqaratanne miizaa zadaluwaaappe daddarota miyaageetoo, ⁵ Daawitadan yettaa miishshaa intteyyo giigissidi, maazinqqiyan dumma dumma yettaa yexxiyaageetoo, ⁶ woiniyaa eessaa keriyara ganiyaageetoo, keehi al77o shit-tuwaakka tiyettiyaageetoo, Yooseefa zaretu bashshaassi ainne azzanennaageetoo, intteyyo aayye7ana! ⁷ Hegaa gishshau, omoodettidi baanaageetuppe koiroti inttena gidana; he wode intte injje duussainne intte baalotiyoogee attana.

⁸ Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xoossai hagaadan yaagidi, barkka banan caaqqiis; “Taani Yaaqooba otoruwaa ixkais; eta qatotakka shenetaas; taani kamaanne kataman de7iya ubbaa eta morkketussi aattada immana” yaagiis.

⁹ Issi keettan tammu asai attikko, etikka haiqqana. ¹⁰ Haiqqidaageetu dabbotuppe issoi ahaa mooganau sooppe kessidi efaana; efiiddi, he keettaa qol77on de7iya bitaniyaa, “Nenaara attida hara asi de7ii?” yaagidi oichchana. Oichchin i zaaridi, “Baawa” yaagana. Yaagin oichchiyaagee, “Haizza, haizza! GODAA sunttaa nuuni xeesanau kosshenna” yaagana.

¹¹ GODAI azazin, wogga keettati kolettana; qeeri keettatika me7ereetana. ¹² Parati zaallaa bollan piriixanau danddayoonaa? Woi qassi goshshanchchai booraa waaxidi, abbaa goyanau danddayii? SHin intte tumu pirddaa marzziyau, xillotettaa aifiyaakka camuwau laammideta. ¹³ Intte Lodabaara katamaa xoonido gishshau ufaitteeta; qassi, “Nuuni Qarnnaima katamaakka nu minotettan oiqqida” yaageeta.

¹⁴ GODAI, Ubbappe Wolqqaama Xoossai hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte bolli issi kawotettaa denttana; denttin eti inttena Hamaata Pinuwaappe doommidi, Araba Wombbaa gakkanaassi tuggayana” yaagees.

Boolee Yaanaagaa Bessiya Ajjuuataa

7 Ubbaa Haariya GODAI tana ajjuutaa bessii. He ajjuutan taani kawuwaa gakkiiya kattai cakettidoogaappe guyyiyan, naa77anttuwaa caarida carshshaa bolli i booliyaa wudiyaa medhdhishin be7aas. ² Eti irxxabaa ubbaa miidi wurssido wode taani, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai hayyanaa atto garkkii! Yaaqooba zareti waanidi attanau danddayoonaa? Eti qii guuttattenne!” yaagaas.

³ Hegaa gishshau, GODAI qarettidi, ba qofaa laammiis; laammidi hagaadan yaagiis; “Ha neeni be7idobai polettenna” yaagiis.

Taman Pirddanaagaa Bessiya Ajjuuataa

⁴ Ubbaa Haariya GODAI tana hara ajjuutaa bessii. Ubbaa Haariya GODAI ba asaa pirddanau tamaa xeesiis; xeesin he tamai gita ciimma abbaa mirggidi, biittaakka xuugganau doommiis. ⁵ Yaatin taani hagaadan yaagaas; “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai hayyanaa ha tamaa toissarkkii! Yaaqooba zareti waanidi attanau danddayoonaa? Eti qii guuttattenne!” yaagaas.

⁶ Hegaa gishshau, GODAI qarettidi, ba qofaa laammiis; laammidi Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagiis; “Hageekka qassi polettenna” yaagiis.

Gimbbiyaa Sittatettaa Likkiyo Tumbbiyaa Bessiya Ajjuuataa

⁷ Qassikka i tana hara ajjuutaa bessii. Taani he ajjuutan be7iyo wode, Godai gimbbiyaa sittatettaa likkiyo tumbbiyaa oiqqidi, tumbbiyan likettidi gimbbettida gimbbiyaa matan eqqiis. ⁸ Eqqidi GODAI tana, “Amoxaa, ha neeni xeelliyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Tumbbiyaa” yaagaas.

Yaagin Godai tana, “Be7a, taani ta asaa Israa7eela gidдон tumbbiyaa yeggais; taani eta qaxxayennan aadhdhikke. ⁹ Yisaaqa zareti goinniyo xoqqa sohoti kolettana; Israa7eela geeshsha sohotikka xayana; qassi Iyorbbaama kawotettaa bollikka taani bisuwaara denddana” yaagiis.

Amoxanne Amaaxiyaa

¹⁰ Beetele kataman qeese gididi de7iya Amaaxee Israa7eela Kawuwaa Iyorbbaamakko hagaadan yaagidi kiittiis; “Amoxi Israa7eela asaa gidдон de7iiddi, ne bolli maqettiis; i ba oduwan biittaa bashshees. ¹¹ Aissi giikko, i hagaadan yaagees; ‘Iyorbbaami bisuwan haiqqana; Israa7eela asaikka bantta biittaappe omoodettidi baana’ yaagees” yaagiis.

¹²Yaatin Amaaxee Amoxa hagaadan yaagiis; “Nenoo hananabaa yootiyaagoo, ba; hini Yihudaa biitti baqata baada, yan quma ma; hananabaakka yan yoota. ¹³SHin hagee Beetelee kawoi goinniyo sohonne kawotettaa geeshsha soho gidiyo gishshau, naa77antto ha sohuwan hananabaa yootoppa” yaagiis.

¹⁴Yaagin Amoxi zaaridi, Amaaxiyaassi hagaadan yaagiis; “Taani mehiyaa heem-miyaagaanne ettaa aifiyaa maxiyaagaappe attin, hananabaa yootiyaagaa woikko hananabaa yootiyaagaa na7aa gidikke. ¹⁵SHin GODAI tana dorssaa wudiyaa heem-miyoosaappe ekkidi, ‘Baada ta asau Israa7eelau hananabaa yoota’ yaagiis. ¹⁶Ha77i simmi GODAI giyoobaa siya! Neeni, ‘Israa7eela bolli hananabaa yootoppa; Yisaaqa zaretu bollikka markkattoppa’ yaagadasa. ¹⁷Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; ‘Ne machchiyaa katamaa gidon shaaramuxa gidana; ne attuma naatinne ne macca naati bisuwan haiqqana; ne biittaikka wodoruwan shaakettana; qassi neeni ne huuphiyaukka allaga biittan haiqqana. Israa7eela asaikka bantta biittaappe omoodettidi tuma baana’ yaagees” yaagiis.

Teerai Kumido Keeshiyaa Bessiyaa Ajjuuata

8 Ubbaa Haariya GODAI tana hara ajjuutaa bessii; hegeekka, teerai kumido keeshiyaa. ²I tana, “Amoxaa, ha neeni be7iyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Teeri kumido keeshiyaa be7ais” yaagaas.

Yaatin GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Ta asaa Israa7eelassi wurssettai¹ gakkiiis; hagaappe sinttanau taani eta qaxxayennan aadhdhikke” yaagiis.

³Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi kawo keettan yexxiyo yettai yeehuwau laamettana; haiqqida asaa ahai mule sohuwan darana; qassi co77u gin, yan han olettana” yaagees.

Israa7eela Kunddettaa

⁴Inttenoo, metootanchchata yedhdhiyaageetoo, biittan de7iya hiyyeesatakka xaissanau koyiyaageetoo, haggaa siyite! ⁵Intte hagaadan yaageeta; “Nuuni kattaa baizzanau aginai xeerio baalai aude aadhdhane! Qassi nuuni nu zal77iyaa doom-manau Sambbatai aude aadhdhanddeeshsha! Yaatiyaakko nuuni kattaa guuttaban makki makkidi, daro miishshaa ekkidi baizzana. Qassi worddo miizaanan likki likkidi, asaa cimmana. ⁶Nuuni hiyyeesaa biran, metootanchchaakka mexi naa77u tohuwaa caamman shammana; qassi gisttiyaa harquwaa muruta gisttiyaa waagan baizzana” yaageeta.

⁷GODAI Yaaqoobi ceeqettiyo ba sunttan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani eti oottido iita oosuwa mulekka dogikke. ⁸Biittai qaaxxiyoogeenne biittan de7iya asai ubbai yeekkiyoogee hegaa gaasuwaana gidenneeyye? Ee Naile SHaafai kixxidi qaaxxiyooagaan, biitta ubbai qaaxxidi balbbuqettana; qassi he kixai wodhdhiyooagaan wodhdhana” yaagiis.

⁹Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani awaa seeta gallassi wulissana; sa7aakka galla xumissana. ¹⁰Taani intte baalaa ufaissaa azzanuwau, intte yettaakka yeehuwau laammana. Mexi issi na7ai haiqqin yeekkiya asadan, intte intte huuphiyaa meedettidi waaruwaa maayanaadan, taani inttena oottana. He gallassaa wurssettai daro camo gidana” yaagees.

^{18:2} “Wurssetta” giyoogee Ibraisxxe qaalan “Teeraa” malatees.

¹¹ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani biitta ubbaa bollan koshaa yeddiyo gallassati yoosona. Taani koshaa yeddiyo gallassi, asai siyanau GODAA qaalaa xayidi namisettanappe attin, kattaa xayidi namisettenna woikko haattaa xayidi saametenna. ¹² Asai arshsho bagga abbaappe arggo bagga abbaa gakkanaashiinne huuphessappe tohossi gakkanaashin bichchaarana. Eti GODAA qaalaa koyanau yaanne haanne woxxana, shin demmokkona. ¹³ He gallassi pu-ulanchcha geela7otinne wodallati saamuwan hitti gaana. ¹⁴ Samaariyaa eeqatun caaqqiyaageeti, ‘Daana xoossai ero!’ yaagiyaageetinne, ‘Berssaabeha xoossai ero’ yaagiyaageeti kunddana. Eti naa77antto mulekka denddokkona” yaagees.

GODAA Pirddaa

9 Yarshshiyu sohuwaa matan Godai eqqidaashin, taani be7aas. I tana hagaadan yaagiis; “Baasoi qaaxxanaadan, Beeta Maqidasiyaa gumbbuwaa shoca; shocada asa ubbaa huuphiyan mentteretta. Hegaappe attiya asaa taani bisuwan worana. Baqatiya asi kessi ekkenna; kessi ekkida asikka paxa antenna. ² Eti biittaa bookkidi, Si7ooliyau duge wodhdhikkokka, taani eta hegaappe kessana. Saluwaa pude kiyikkokka, taani eta hegaappe duge wottana. ³ Eti Qarmmeloosa Deriyaa xeeran qosettikkokka, taani eta koyada hegaappe kessana. Abbaa ciimmaa giddo gelidi, ta sinttaappe geemmikkokka, taani miimminttiyaa azazin, i eta dukkana. ⁴ Qassi bantta morkketun omoodettidi, eti biikkokka, yan eti bisuwan haiqqanaadan, taani azazana; taani eta iita aifiyan xeellanaappe attin, lo77o aifiyan xeellikke” yaagiis.

⁵ Godai, Ubbaa Wolqqaama GODAI sa7aa bochchees; bochchin sa7ai seerees; qassi sa7an de7iyaabai ubbaikka yeekkees. Naile SHAafai kixxidi balbbuqettiyoogaadan, biitta ubbai balbbuqettees; qassi he kixai wodhdhiyoogaadanka wodhdhees. ⁶ I bau de7iyu sohuwaa saluwan giigissee; a baasuwaakka sa7an baasees. Qassi i abbaa haattata xeesidi, biittaa bollan duge gussee; ayyo sunntai GODAA.

⁷ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte taayyo Toophhiyaa asaa mala gidekketiyye? Taani inttena Gibxxe biittaaappe kessidoogaadan, Pilisxxeema asaa Kafttoorappe, qassi Sooriyaa asaakka Qiirappe kessaas” yaagees.

⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, Ubbaa Haariya GODAA aifee nagaranchcha kawotettaa bollan de7ees. Taani a biittaa bollappe xaissana; shin taani Yaaqooba zariyaa muleera xaissikke.

⁹ “Be7ite, kattaa zazzariyan zazzariyoogaadan, Israa7eela asaa kawotettatu ubbaa gidдон zazzaranaadan, taani azazana; shin eta gidдон ammanettiyaageetuppe issoinne sa7an wodhdhidi xayenna. ¹⁰ ‘Nuna aiba iitabinne gakkenna woikko demmenna’ yaagiya ta asaa gidдон de7iya nagaranchchati ubbai bisuwan wurana” yaagees.

Israa7eela Asaassi Sa7ai Kehana

¹¹ Qassikka GODAI, “He gallassi taani kolettidi kunddida keettadan hanida Daawita kawotettaa denttana; xoo7etida sohotakka bottokonana; qassi qolettidasaaakka ooraxissana; taani a beniigaadan oottada keexxana. ¹² Hegeenne Israa7eela asai Eedooma biittaaappe attidaageetanne ta sunntan xeesettida kawotettata ubbaa laattanaassa” yaagees. Haggaa oottiyaagee tana GODAA.

¹³ GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, kattaa cakkiiyaageeti cakkidi wursennan de7ishin, gadiyaa goyiyaageeti gakkiiyo wodee, woiniyaa teeraa gum77iyaageetikka

gum77idi wurssennan de7ishin, woiniyaa zeriyaageeti gakkiyo gallassati yaana. He wode dereti mal77o woiniyaa eessaa xokkana; keratu ubbaappekka woine eessai goggana. ¹⁴Omooduwan biida ta asaa Israa7eela zaarada ishalissana. Eti qolet-tida katamata zaaretti keexxidi, etan de7ana. Woine turaakka tokkidi, appe woine eessaa uyana. Qassi ataakilttetakka tokkidi, eta aifiyaa maana. ¹⁵Taani Israa7eela eta biittan tokkana; eti taani etayyo immido biittaappe naa77antto mulekka shodet-tokkona” yaagees. Hagara yootiyaagee GODAA intte Xoossaa.

Hananabaa Yootiya Abdiyyu Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Ha qantta maxaafai Yerusalaamee laalettanaappe kase, darin erettenna wodiyan xaafettiis. He wode tohossau baqqiya arshsho baggan de7iyaanne Yihudaara adussa wodiya morkkettidi de7ida Eedoomi Yerusalaamee laalettan ufaittidi, a bollan woraajjiya morkketa maaddiidinne katamaa aquwaakka bonqqiiddi de7ees. Abdiyyu, Eedoomi Israa7eela morkketu haratuurakka xoonettanaunne hanttaara qix-aatiyaa ekkanau de7iyooqaa yootiis.

1 Ubbaa Haariya GODAI Eedooma biittaabaa Abdiyyussi qonccissido ajuutai haga.

GODAI Eedooma Qaxxayana

Eedoomabaa GODAI hagaadan yaagidi, ba kiittiyo uraa bollan kawotettatukko kiittidoogaa nuuni siyida; “Denddite! Eedooma biittaa oloos” yaagidi kiittiis. ²GODAI Eedooma hagaadan yaagees; “Be7a, kawotettatu gidдон taani nena laafa kessana; neeni keehippe karettana. ³Nenoo, zaallaa kooppuwaa gidдон de7iyaagoo, ne keettaa xoqqa deretu bollan keexxidaagoo, qassi ne wozanan, “Tana hagaappe duge ooni wottii?” yaagiyaagoo, nena ne wozanaa otoroi cimmiis. ⁴Neeni argganttadan pude haakkada paallikko, ne keettaakka xoolinttetu gidдон keexxikkokka, taani nena hegaappe duge wottana” yaagees GODAI.

⁵“Kaisoti woikko bonqqiyaageeti qammi yiikko, banttau gidiyaagaa keena xalaalaa wuuqoosona; woiniyaa teeraa maxiyaageetikka maxiiddi, poshiluwaa ashshoosona; shin ne morkketi nena muleera xaissana. ⁶Abeet Eesawa zareti waani bonqqettanddonaashsha! Qosan de7iya eta aqoikka waani qocirettanddeeshsha! ⁷Nenaara maachchan de7iyaageeti ubbai nena ne biittaappe gaxi yedettana; qassi ne dabbotikka cimmiidi nena xoonana. Ne qumaa miyaageetikka neeyyo gitiyaa yeg-gana; shin neeni hegaa akeekakka” yaagees.

⁸GODAI qassikka hagaadan yaagees; “He gallassi taani Eedoomappe aadhd-hida eranchchatanne Eesawa Deriyaappekka eraa xaissana. ⁹Inttenoo, Temaana asatoo, intte olanchchati dagammana; Eesawa Deriyaa bolli de7iya asai ubbaikka goora7ettana.

Eedoomi Qaxxayettiyo Gaasuwa

¹⁰“Yaaqooba zare gidiya ne ishanttu bolli neeni oottido iitabaa gishshau, neeni yeellaa maayana; neeni merinau xayaagana. ¹¹Morkketi yiidi eta aquwaa bonqqiyo wode, he gallassi neeni gaxi shiiqada eqqa xeelladasa. Qassi penggiyaara gelidi, Yerusalaame katamaa saamaa yeggidi shaakkida allagatuppe neeni issuwaa malat-tenne. ¹²Neeni ne ishah metootiyo gallassi a metuwan ufaittanau bessenna; qassi Yihudaa asaa bolli bashshai gakkiiyo gallassikka hashshu gaanau bessenna. Ee, eta un77uwaa gallassi eta bolli miiccanaukka bessenna! ¹³Eta tuggaa gallassi ta asai de7iyo katamaa gelanaunne eta waayiyana neeni ufaittanau bessenna shin! Qassi eta tuggaa gallassi neeni eta aquwaa bonqqanau bessenna; ¹⁴etappe baqatiyaageeta

woranau neeni balla ogiyan zuggada naaganaunne attidaageetakka eta un77uwaa gallassi morkketussi aattada immanau bessenna shin!

Xoossai Aihuda Gidenna Asatu Bollan Pirddana

¹⁵“Aihuda gidenna asatu ubbaa bolli GODAA gallassai gakkiiis. Neno Eedoomaa, neeni haratu bolli oottidobai ne bolli oosettana; ne daafaikka ne huuphiyan simmana. ¹⁶Ta asai ta geeshsha deriyaa huuphiyan metuwaa xuu7aa uyiis. Hegaadan eta yuushuwan de7iya kawotettati zaari zaaridikka metuwaa xuu7aa uyana; uyidi eti ubbaikka kase hani erennabaa hanana.

Israa7eela Xoonuwaa

¹⁷“SHin Xiyoon Deriyan bashshaappe kessi ekkiyaageeti de7ana; Xiyoonekka geeshsha gidana; Yaaqooba zaretikka bantta biittaa laattana. ¹⁸Yaaqooba zareti tama gidana; Yooseefa zaretikka laco gidana; Eesawa zareti utula gidana. Tamai utulaa miyoogaadan, Yaaqooba zaretinne Yooseefa zareti Eesawa zareta miidi muleerakka xaissana” yaagees GODAL.

¹⁹Neegeeba Bazzuwan de7iya asai Eesawa Deriyaa laattana; garatiya biittan de7iya asai Pilisxxeematu biittaa laattana. Eti Efireema biittaanne Samaariyaa biittaa laattana. Qassi Biniyaama zaretikka Gala7aade biittaa laattana. ²⁰Omoodeettidi de7ida Israa7eela asai simmidi, Kanaane biittaa Siraafita giyo katamaa gakkanaashin laattana; qassi Yerusalaameppe omoodettidi, Safaraada giyo sohuwan de7iya asati Neegeeba Bazzuwan de7iya katamata laattana. ²¹Ashshiyaageeti Eesawa asaa haaranau Xiyoon Deriyaa bolli kiyana; kawotettaikka GODAABAA gidana.

Hananabaa Yootiya Yoonasa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yoonasa maxaafai Xoossaa azazuwaa polikke giida issi hananabaa yootiya bitaniyaa bolli gakkida dumma dumma metota odiya taarike maxaafa gidido gishshau, hara maxaafatuppe i dummatees. Xoossai Yoonasa, “Israa7eelassi diina morkke gididanne wolqqaamaa, Asoore kawotettaassi waanna katama gidida Nanawe ba” yaagidi azaziis; shin Yoonasi, “Xoossai kase he katamaa xaissana’ giidi odido mino oduwaa oosuwan peeshshennan agganau hanees” giidi qoppido gishshau, Xoossaa qaalaa ekkidi Nanawe baanau koyibeenna. Daro taarikebati polettidoogaappe guyyiyan ufattennan de7iiddi azazettiis. Kase odettida bashshaa hiraagai polettibeenna gishshau puuriis.

Ha maxaafai ubbabaa bollan Xoossaassi maatai de7iyooгаа oodees. Ubba qassi Godai siiqoinne maarotai kumido Xoossaa gidido gishshau, ba asaa morkketa qaxxayiyooгааppenne xaissiyooгааappe, etayyo atto giyoogaanne eta ashshiyooгаа dosiyooгаа qonccissees.

Yoonasi Azazettennan Ixxiis

1 GODAA qalalai Amiitaaya na7aa Yoonasakko hagaadan yaagiiddi yiiis; ²“Dendda! Denddada he gita katamaa Nanawe ba; baada he katamaa asaa iitatetta ta sintti gakkido gishshau, etayyo markkatta” yaagiis. ³SHin Yoonasi GODAA sinttaappe baqatidi, Tarsseesa giyo biitti baanau denddiis; i Yoophphe kata-maa wodhdhidi, Tarsseesi biya markkabiyyaa demmiis. GODAA sinttaappe baqatidi, etaara Tarsseesi baanau miishshaa qanxxidi, markkabiyan geliis.

⁴SHin markkabee biishin, GODAI abbaa bolli wolqqaama carckuwaa denttiis; denttin abbaa beetai keehi darido gishshau, markkabee me77ana haniis. ⁵Yaatin, markkabiyyaa laaggiyaageeti yayyidi, ubbaikka bantta xoossaakko xoossaakko waasidosona. Qassi markkabee kauyyana mala, a gidдон de7iya caanaa denttidi, abban olidosona. SHin Yoonasi markkabiyaayyo gidдо kifiliyyaa gelidi, yan zin77idi, xiskkuwaa kairiis.

⁶Markkabiyyaa halaqai akko biidi, “Aissi xiskkadii? Dendda, denddada ne xoossaa woossa! Ooni erii, i ba lo77o aifiyan xeellidi, nuna ashshanaakkonne” yaagiis.

⁷Markkabiyyaa laaggiyaageeti issai issuwau hagaadan yaagidosona; “Haayite; ha iitabai nuna o gaasuwan gakkidaakko eranau saamaa yeggoos” yaagidosona. Yaagidi saamaa yeggin, saamai Yoonasa bollan wodhdhiis. ⁸Wodhdhin eti Yoonasa hagaadan yaagidi oichchidosona; “Ha iitabai o gaasuwan nu bolli gakkidaakko, ane nuussi yoota. Ne oosoi aibee? Auppe yaadii? Ne biittai awee? Neeni o zaree?” yaagidosona.

⁹Yaagin Yoonasi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Taani Ibraawe asa; abbaanne biittaa medhdhida GODAAYYO, saluwaa Xoossaayyo goinnais” yaagiis.

¹⁰Yaagin GODAA sinttappe i baqatiyoogaa i etau yootidobaappe asati erido gishshau yayyidosona. Yayyidi a, “Laa aiba palabaa oottadii?” yaagidosona.

¹¹Qassi abbaa beetai kaseegaappe haa darido gishshau, asati Yoonasa, “Nuuyyo abbai woppana mala, nena nuuni waatino?” yaagidi oichchidosona.

¹²Oichchin i etau, “Ha wolqqaama beetai intte bollan denddidoogee ta gaa-suwaana gidiiyoogaa taani erais. Hegaa gishshau, tana denttidi, abban olite. Yaatikko, abbai intteyyo woppu gaana” yaagiis.

¹³SHin markkabiyyaa laaggiyaageeti markkabiyyaa guyye abbaa dooni kessanau wolqqappe shaaridosona; gidikkonne, abbaa beetai keehippe darido gishshau, kessanau danddayibookkona. ¹⁴Hegaa gishshau, eti hagaadan yaagidi, GODAAKKO waassidosona; “Abeet GODAU, ha bitaniyaa shemppuwaa gishshau, neeni nuna xais-sennaadaaninne ha geeshsha suuttaa acuwaakka neeni nuuppe achchennaadan, nu-uni nena minttidi woossoos. Aissi giikko, GODAU, neeni ne koyiyoogaadan oot-tadasa” yaagidosona.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Yoonaaasa denttidi, abban olidosona; olin abbaa beetai woppu giis. ¹⁶Yaatin, asati GODAASSI keehi yayyidosona; GODAASSI yarshshuwaa yarshshidosona; shiiquwaakka shiiqqidosona.

¹⁷Yoonaaasa mittana mala, issi gita moliyaa GODAI giigissii; giigissin he moliyaa uluwan Yoonaaasi heezzu gallassanne heezzu qammaa de7iis.

Yoonaaasa Woosaa

2 Yoonaaasi moliyaa uluwan de7iiddi, hagaadan yaagidi, GODAAKKO, ba Xoos-saakko, woossiis; ²“Taani ta tuggaa gidдон de7aidda GODAA xeegaas; xeegin i tau koyiis. Taani Si7ooliyaa ulo gidдон de7aidda waassaas; neenikka ta waasuwaa siyadasa. ³Neeni tana ciimma abbaa xaggau duge oladasa; haattai ta yuushuwaa dooddiis; ne dambbalainne ne beetai ta bollaara kanttidosona. ⁴Hegaa gishshau, taani hagaadan yaagaas; ‘Taani ne sinttappe wora olettaas; gidikkonne, taani ne geeshsha Beeta Maqidasiyaa zaarettada be7ana’ yaagaas.

⁵“Haattai tau qooriyaa gakkanaashin mittiis; ciimma abbai tana muukkiis; abban de7iya maataikka ta huuphiyan xaaxettiis. ⁶Taani dereti baasettido sohuwaa duge wodhdhaas; biittaainne a hiraquwan merinau gorddettaas. SHin abeet GODAU, ta Xoossau, neeni ta shemppuwaa ciimma ollaappe kessadasa.

⁷“Taani hitido wode, nena GODAA hassayaas. Ta woosaikka neekko, ne geeshsha Beeta Maqidasiyaa gakkiiis. ⁸Hada eeqatuyyo goinniyaageeti GODAN ammanettiyoogaa aggidosona. ⁹SHin taani galataara neeyyo yarshshana; taani shiiqqidobaa ubbaakka gattana. Aissi giikko, atotetta GODAAPPE yees” yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, GODAI moliyaa azazin, molee Yoonaaasa biittaa bollan cooyiis.

Yoonaaasi GODAASSI Azazettiis

3 GODAA qaalai naa77anttuwaakka Yoonaaasakko hagaadan yaagiiddi yii; ²“Dendda! Denddada he gita katamaa Nanawe ba; baada taani neeyyo yootiyo qaalaa etayyo markkatta” yaagiis.

³Yaagin Yoonaaasi denddidi, GODAA qaalaadan Nanawe biis. Nanawee keehi gita katama; ha gaxaappe ya gaxaa gakkanau heezzu gallassa hemetisseees. ⁴Yoonaaasi katamaa biidi gakkidi, issi gallassa ogiyaa katamaassi giddokko hemettiis; hemettiiddi, “Oitamu gallaappe guyyiyan, Nanawee xayana” yaagidi awaajjiis.

⁵Yaatin, Nanawe asai Xoossaa ammaniis; ammanidi xoomaa awaajjiis. Gitaappe guuttaa gakkanaashin, ubbaikka waaruwaa maayidosona.

⁶Odoi Nanawe kawuwaakkokka gakkii; gakkii i ba kawotaa araataappe wodhdhidi, kawotaa maayuwa maayidoogaakka qaaridi, waaruwa maayidi, bidintan uttiis. ⁷Yaatiidi Nanawe asaassi hagaadan yaagidi awaajissii; “Kawuwaappenne kawuwa oosanchchatuppe imettida azazuwa maaran, hachhippe doommidi, asainne mehee, miizzainne dorssaikka ubbai aibanne inxxarssaainne laacoppona; haattaakka ganxxoppona. ⁸Asaikka meheekka waaruwa maayo; asai ubbai minttidi Xoossaakko waasso; bantta iita ogiyaappenne sugetta oosuwaappekka simmona. ⁹Yaatiyaakko ooni erii, Xoossai nuussi qarettidi, nuuni xayennaadan, ba wolqqaama hanquwaappe simmanaakkonne” yaagiis.

¹⁰Eti bantta iita ogiyaappe simmidoogaa Xoossai be7ido wode, etau qarettidi, eta bolli ehaana giido iitabaa aggi bayiis.

Yoonasa Yiilluwanne GODAA Qaretaa

4 SHin hegee Yoonasa mulekka ufaissibeenna. Hegaa gishshau, i keehi hanqqettiis; ²hanqqettidi, GODAA hagaadan yaagidi woossii; “Abeet GODAU, taani biron ta deren de7aidda giidoogee haggaa gidennee? Taani ne sinttappe baqatada Tarsseesi baanau eesotidoogee hegaassa. Neeni qaretainne maarotai kumido Xoossaa gidiyooгаа, hanquwau eesotennaagaanne aggenaa siiquwan kumidaagaa, qassi ehaana giido iitabaakka aggaagiya Xoossaa gidiyooгаа taani kasekka eraas. ³Abeet GODAU, ha77i simmi hai hayyanaa tana wora; paxa de7iyooгаа haiqqiyoogee taayyo keha” yaagiis.

⁴Yaagin GODAI a hagaadan yaagiis; “Tumu neeni hagau hanqqettanau bessii?” yaagiis.

⁵Yaagin Yoonasi katamaappe kiyidi biis; biidi katamaappe arshsho baggan uttiis. Hegan bau daasiyaa daasidi, a kuwan uttidi, katamaa bolli gakkiiyaabaa be7anau naagiis. ⁶Awaa suuluwaappe Yoonasa ashshana mala, GODAI Xoossai issi gosiyaa mokissidi giigissii; he gosiyaa haittaikka Yoonasa huuphiyaappe bolla baggaara kuwa gidanaadan oottiis. Yoonasi he gosiyaa gaasuwan keehippe ufaittiis. ⁷SHin wonttetta gallassi maallado Xoossai guxuniyaa giigissii; he guxunee gosiyaa miyoorin, gosee meli aggiis. ⁸Awai kiyiyo wode, Xoossai michchiya carkkuwaa arshsho baggappe yeddiis; hegaappe dendidagaan Yoonasi labbanana gakkanaashin, awai Yoonasa huuphiyaa xuuggiis. Yaatin i, “Paxa de7iyooгаа haiqqiyoogee taayyo keha” yaagidi haiquwau woossii.

⁹Woossin Xoossai Yoonasa hagaadan yaagiis; “Tumu neeni ha gosiyaa gishshau hanqqettanau bessii?” yaagiis.

Yaagin Yoonasi, “Ee bessees; ubba haiqqana gakkanaassi hanqqettanau bessees” yaagiis.

¹⁰Yaatin, GODAI Yoonasa hagaadan yaagiis; “Issi qammi mokiidi, naa77antto qammi melida gosiyaassi, neeni an daafurabeennaagaassinne dichchabeennaagaassi haggaa keena qarettadasa. ¹¹Ushachchaanne haddirssaa shaakkidi eribeenna xee-tanne laatamu sha7u asainne daro mehee Nanawen de7ees. Yaatin taani ha gita katamaayyo qarettanau besseenee?” yaagiis.

Hananabaa Yootiya Mikiyaasa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Mikiyaasi Isiyaasa wode de7ida asa. I yelettidoogee tohossa bagga Yihudaa kawotettaa gidдон de7iya issi guutta gaxare katamaana. Amoxi huuphessa kawotettaa bolli bashshai yaanaagaa yootidoogaadan, Mikiyaasikka he gaasotun Yihudaa kawotettaa bolli bashshai gakkanaagaa yootiis. Asai pirddaa geellaiyo, he sheneyiya oosuwaa bolli Xoossai pirddaa ehaanaagaa minttidi erisiis. Gidikonne Mikiyaasa hiraagaa qaalai sinttappe lo77obati yaanau de7iyooogaa bessiya daro malaatataka gujjidi oiqqiis.

Dummayidi mintti xeellanau bessiya kifileti Xoossaa haaruwaa garssan kumetta sa7ai saruwaa demmanaagaa (4:1-4); Daawita kawotettaa turaappe gita kawoi denddidi, asaassi saruwaa immanaagaa (5:2-4); hegaadankka qassi Israa7eelan hananabaa yootidaageetu qaalai mexi issi xiqisiyan kuuyettiyoogaa odiyaaageeta. He xiqisee odiiddi, “I nuuppe koyiyooogee: nuuni likkebaa oottanaagaa, kehatettaa kumido siiquwaa bessanaagaanne nu Xoossaara kumetta ashkktettan hemettanaagaa” (6:8).

1 Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi kaalli kaallidi Yihudan kawotido wode, Mooresheta katamaa asa gididiya Mikiyaasakko yiida GODAA qaalai haggaa; i be7ido ajuutai Samaariyaabaanne Yerusalaamebaa.

Yerusalaamessinne Samaariyaassi Zilaaliyo Zilaassaa

²Inttenoo, asau ubbau, siyite! Qassi sa7aunne sa7an de7iya ubbatoo, haggaa ezgite! Ubbaa Haariya GODAI intte bolli markkattees; i ba geeshsha Beeta Maqidasiyan inttebaa haasayees. ³Be7ite, GODAI ba de7iyo geeshsha sohuwaappe yees; duge yiidi, deretu huuphiyan hemettees. ⁴Eessaa muqaaddai taman seeriyooogaadan, dereti a tohuwaappe garssaara seerana; eti keraappe zanggaarau duge goggiya haattaadan goggana.

⁵Hagee ubbai haniyoogee Yaaqooba zaretu mooruwaa gishshaassanne Israa7eela asaa nagaraa gishshaassa. Yaaqooba zaretu mooruwaaassi gaaso gididai oonee? Eta katamaa Samaariyaa gidennee? Yihudaa asai goinniyo xoqqa sohoi awee? Yerusalaame gidenneeyye? ⁶Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Taani Samaariyaa, dembban keelettida burcce shuchchanne woiniyaa turaa tokkiyo soho oottana. Qassi taani a shuchchaa burcciyaa duge zanggaarau olana; a baasuwaakka kalloyana. ⁷A eeqa misileti ubbai kinchchettana; a eeqa keettan oottiya shaaramuxatussi imettida shaaramuxaa kerai ubbai taman xuugettana; taani a eeqata ubbaa xaissana. Aissi giikko, he kerai ubbaikka shaaramuxidi demmidobaa gididiyo gishshau, ikka qassi simmidi, hara shaaramuxeessi imettana” yaagees.

Yeehuwaanne Waasuwaa

⁸Hegaa gishshau, taani yeekkananne waassana; kallo xiirene mela tohuwan hemettana; worakanaadan waassana; qassi yanchchaadankka aayyee gaana. ⁹Aissi giikko, Samaariyaa masunttai paxanau danddayennaagaa. He tuggai Yihudaa biittaa gakkii; qassi ta asai de7iyo Yerusalaame katamaa penggiyaakka matiis.

¹⁰Gaate kataman de7iya nu morkketuyyo heгаа odoppite; eta sinttan mule yeekkoppite. Beeti-Ofira kataman buhiyan gondoretite. ¹¹Inttenoo, SHafiira kataman de7iyaageetoo, kallottidi yeellatiiddi, omooduwau biite. Xaa7inaana kataman de7iyaageeti yaappe kiyanau xalokkona. Beeti-Exeela katamai yehoi de7iyo soho gidiyo gishshau, i intteyyo attiyo soho gidanau danddayenna. ¹²Metoi GODAAPPE Yerusalaame pengge gakkanaashin yiido gishshau, Marootan de7iya asai, “Lo77obai yanddeeshsha!” giidi naagiiddi daafuriis.

¹³Inttenoo, Laakisha kataman de7iyaageetoo, gaariyaa goochchiya parata waaxite. Yerusalaame asai nagaraa oottanaadan gaaso gididai inttena; aissi giikko, Xiy-oono asaa nagarai koiro intte bolli beettiis. ¹⁴Hegaa gishshau, inttenoo Yihudaa asatoo, intte biiddi, Mooresheta-Gaate katamaa asaayyo imotaa immana. Akiziiba katamaa asaikka Israa7eela kawota cimmiyaageeta gidana.

¹⁵Inttenoo, Mareesha kataman de7iyaageetoo, GODAI inttena xooniyaagaa intte bolli ehaana; bonchchettida Israa7eela kaalettiyaageeti Adulaama gonggoluan qosettana. ¹⁶Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte siiqiyo naati intteppe omoodettidi baanau de7iyo gishshau, intte huuphiyaa meedettite; intte huuphiyaakka ankkuwaa huuphiyaadan bo77ayite.

Hiyyeesata Huqqunniyaageetu Bollan Gakkanau De7iya Iita Qaadaa

2 Iitabaa halchchiyaageetuyyo, qassi bantta hiixan de7iiddi, palabaa waati oot-tanaakko qoppiyaageetuyyo aayye7ana! Wolqqai eta kushiyan de7iyo gishshau, sa7ai wonttiyo wode, bantta halchchuwaa poloosona. ²Eti goshsha gadiyaa amot-tikko, asabaa wolqqan ekki aggoosona; keettata koyikkokka ekki aggoosona. Asa maataa yedhdhidi, a laataa coo bonqqoosona.

³Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani intte bollan iitabaa eahanau halchchais; hegaappe intte kessi ekkana danddayekketa. Hegee iita wode gidiyo gishshau, intte otorettiiddi simerettanau danddayekketa. ⁴He gallassi eti intte bollan leemisi leemisi qilliiccana; qassi hagaadan yaagidi zilaaliiddi, inttena baceessana;

‘Nuuni ubbaikka muleera xayida.

GODAI nu biittaa ekkidi,

makkalanchchatussi shaakki shaakkidi

immirggiis’ yaagana” yaagees.

⁵Hegaa gishshau, gadiyaa saaman shaakkiyo wode, GODAA yaa7aa gidдон ne saamaa kessiya issi asinne de7enna.

⁶Asai tana hagaadan yaagees; “Nu bolli hananabaa yootoppa. ‘Hagee hagee intte bolli hanana’ giidi ooninne haasayanau kosshenna. Hegaa mala kaushshai nu bolli mulekka yeenna” yaagoosona.

⁷Yaagin taani eta, “Inttenoo Yaaqooba zaretoo, ‘GODAA Ayyaanai dand-dayanchcha gidenneeyye? I heгаа malabaa oottiyye?’ yaagidi intte oichchanau bessii?” yaagaas.

GODAI hagaadan yaagees; “Suure ogiyan biyaageetuyyo ta qaalai lo77obaa oot-tees gidennee? ⁸SHin mata wodiyappe doommidi, ta asai issoi issuwaa bolli morkkedan denddiis. Intte saro asatu maayuwaa, ola qofi mulekka bannan am-manettidi kanttiya asatu maayuwaa qaari ekkeeta; ⁹ta asaa gidдон de7iya mac-caasata eta lo77o keettaappe laaggidi kesseeta; ta anjuwaakka eta naatu bollappe

merinau ekkirggeeta. ¹⁰ Denddite; denddidi biite! Hagee intteyyo shemppiyo soho gidenna. Aissi giikko, ha sohoi tunatettaappe denddidaagan daro moorettiis.

¹¹ “Issi cimmiya worddanchchai yiidi, ‘Intteyyo sinttappe woine eessainne mat-toyiya ushshai guufettana’ yaagidi wordduwaa hananabaa yootiyaakko, i intteyyo hananabaa yootiyaagaa gidana.

¹² “Inttenoo, Yaaqooba zaretoo, taani inttena ubbaakka shiishshana; taani Israa7eela asaappe attidaageeta tumuppe muliyaakka shiishshana. Dorssati birddiyan shiiqiyooogaadaaninne dorssaa wudee hentta gaden shiiqiyooogaadan, taani eta is-sippe shiishshada wottana. He sohoi daro asaa wocaman kumana. ¹³ Eta kessiyaagee etappe sinttatidi kiyana; etikka penggiyaa menttidi, hegaraa kiyidi baana. GODAI ba huuphen etayyo kawo gididi, eta sinttau aadhdhidi, eta kaalettana” yaagees.

Mikiyaasi Israa7eela Kaalettiyaageeta Seeriis

3 Taani hagaadan yaagaas; “Inttenoo, Yaaqooba zaretu halaqatoonne Israa7eela asaa kaalettiyaageetoo, siyite! Intte suure pirddaa eranau intteyyo bessen-neeeyye? ² Intte lo77uwaa ixidi, iitaa doseeta. Ta asaappe eta galbbaa qaareeta; eta ashuwaakka eta meqettaappe shaakkeeta. ³ Intte ta asaa ashuwaa meeta; eta galbbaakka etappe qaareeta; eta meqettaa mentterettidi, eta ashuwaakka xaaruwan yegganau muxiyooogaadan muxeretteeta” yaagaas.

⁴ He wode eti GODAAKKO waassana, shin i etau zaarena; i ba sinttaa he wode etappe qottana; aissi giikko, eti iita oosuwaa oottidosona.

⁵ Ba asaa wora kaalettiya hananabaa yootiyaageetubaa GODAI hagaadan yaagees; “Intteyyo miyoobaa immiyo wode, ‘Neeyyo sa7ai saro’ yaageeta; shin inttena quma mizennaagaa bolli olaa awaajjeeta. ⁶ Hegaa gishshau, intteyyo gallassai qamma gidanappe attin, ajjuutaa be7ekketa; sa7aikka xumanappe attin, naa77antto mur-runnekketa. Hananabaa yootiyaageetussi awai wullin, gallassai xumana. ⁷ Ajjuu-taa be7iyaageeti yeellatana; murunniyaageetikka kauyyana. GODAA matappe etau zaaroi baina gishshau, eti yeellatidi, ubbaikka bantta doonaa oiqqana” yaagees.

⁸ SHin tana gidikko, taani Yaaqooba zaretussi eta mooruwaa, Israa7eela asaas-sikka eta nagaraa odana mala, wolqqan, GODAA Ayyaan, suure pirddaaninne minotettan kumaas. ⁹ Inttenoo, suure pirddaa ixxiyaanne sitta yohuwaakka geel-layiya Yaaqooba zaretu halaqatoonne Israa7eela asaa haariyaageetoo, haggaa siyite. ¹⁰ Intte Xiyoonne katamaa suuttaa gussidi keexxeeta; Yerusalaame katamaakka makkalan keexxeeta. ¹¹ A halaqati mattaayiyan pirddoosona; a qeeseti damoozan taaarissoosona; qassi a hananabaa yootiyaageetikka miishshaa qanxxin murun-noosona. SHin yaatidikka, “GODAI nu giddon de7ees gidenne? Nu bolli aiba iitabaikka yeenna” yaagidi an ammanettoosona. ¹² Hegaa gishshau, intte gaasuwan Xiyoonne katamai shooqadan goyettana; Yerusalaame katamaikka kolettidi issisan doorettida suuppa shuchcha gidana. Beeta Maqidasee keexettido sohoikka wora gidana.

Sarotettai Kumido GODAA Kawotettai Yaana

(Isiyaasa 2:2-4)

4 Wurssettaa gallassatun GODAA Beeta Maqidasee keexettido deree deretu ub-baappe xoqqidi beettana; kera ubbatuppekka bollaara xoqqu xoqqu gaana. Dere asai akko zulana. ² Daro kawotettatu asai yiidi, “Haayite; GODAA deriyaa, Yaaqooba

Xoossaa Beeta Maqidasiyaa ane pude kiyooos. I koyiyooogaadan nuuni baana mala, i nuna ba ogiyaa tamaarissana” yaagana. Aissi giikko, higgee Xiyooneppe, GODAA qaalaikka Yerusalaameppe kiyana. ³I daro asatu gidduwan pirddana; haahuwan de7iya mino kawotettatu palamaakka shaakkana. Eti bantta bisuwaa marasha, bantta tooraakka baaca kessanau qoxxana; kawotetta kawotetta bolli bisuwaa denttena. Hagaappe guyyiyan, eti muleera olaa timirttiyaa tamaarokkona. ⁴SHin asi ubbi ba woiniyaa turaa kuwaaninne balasiyaa kuwan woppu giidi uttana; ai asinne eta yashissenna. Aissi giikko, Ubbaappe Wolqqaama GODAI haga haasayiis.

⁵Asai ubbai ba xoossaa xoossaa sunttan hemettana; shin nuuni GODAA nu Xoossaa sunttan meri merinau hemettana.

Israa7eela Asai Omooduwaappe Simmana

⁶GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani wobbeta shiishshana; qassi omooduwan haaho sohuwaa biidaageetanne taani tuggayidoogeet akka shiishshana. ⁷Taani wobbeta wuriiddi attida atetta oottana; qassi omooduwan haaho sohuwaa biidaageet akka mino kawotetta kessana. He wodiyaappe doommada merinau gakkanaashin, taani GODAI Xiyoone Deriyan eta bolli kawotana” yaagees.

⁸Nenoo, GODAA asaa wochchiyo Yerusalaame xoxqa gimbbiyau, neeyyo kase ne haariyo maatai, qassi Yerusalaame kawotetta zawai ubbaikka simmana.

⁹Ha77i neeni cenggurssaa xoxqu oottada waassiyooeenne maaretai oiqqido maccaaseedan un77ettiyoogee aibissee? Neeyyo kawoi baina gishshaassee? Woi nena zoriyaabi xayido gishshaassee? ¹⁰Inttenoo, Xiyoone asatoo, maaretai oiqqido maccaaseedan ooliiddi abaraadite. Aissi giikko, intte katamaappe kiyiyooogee attenna; kiyidi dembban de7ana; hegaappekka Baabiloone baana. Gidikkonne, yan intte attana; GODAI inttena intte morkketu kushiyaappe wozana.

¹¹SHin ha77i daro kawotettati ne bolli shiiqidosa; shiiqidi, “Yerusalaamee tuno; nu aifeekka Xiyoone dereqqo” yaagoosona. ¹²SHin eti GODAA qofaa erokkona; a halchchuwaakka akeekokkona. Kattaa qoxxiyo audiyau shiishshido mirqqiyaadan, GODAI eta qaxxayanau shiishshiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Yerusalaame asatoo, denddite; dendididi, intte morkketa qoxxite. Taani intte kaciya birata, intte qincaffiliyaakka nahaase oottana. Intte daro kawotettata kinchcherettana; eti sugettan shiishshidobaa ubbaa intte GODAAYYO dummayana; eta aquwaakka intte sa7a ubbaa Godaayyo immana” yaagees.

5 Inttenoo, Yerusalaame asatoo, intte olanchchata shiishshite! Aissi giikko, nu uni morkketun doodettida; etikka Israa7eela kaalettiyaagaa gappataa gatiman shocanau hanoosona.

Beetaliheemeppe Kaalettiyaagee Kiyanaagee Hiraagan Odettiis

²GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo Efiraataa, Beetaliheeme katamau, neeni Yihudaa katamatu gidдон guutta; shin au denddoi beniisappe doommidi, merinaappe gididoogee, Israa7eela asaa haariyaagee taayyo neeppe kiyana” yaagees.

³Hegaa gishshau, maaretan oiqettiya maccaasiyaa he na7aa yelana gakkanaashin, GODAI Israa7eela asaa morkketu kushiyan aattidi immana. Hegaappe guyyiyan, omooduwan de7iya a ishannti simmidi, bantta asaara walahettana. ⁴I yaana; yiidi, GODAA minotettan, GODAA ba Xoossaa sunttaa anggan ba asaa heemmana. I sa7aa

gaxaa gakkanaashin gita gidiyo gishshau, eti sarotettan de7ana. ⁵I etau sarotetta gidana.

GODAI Israa7eela Asaa Ashshananne Eta Morkketakka Xaissana

Asoore biittaa asati nu biittaa woraajjiyo wodenne nu qatotakka yererettidi geliyo wode, nuuni asaa heemmanaunne kaalettana gidiyaanne gididi palahiya asaa dentidi, etaara olaa gaittana. ⁶Eti Asoore biittaa olan xoonana; qassi he biittan de7iya Naamiruudi keexxido katamaakka haarana. Asoore biittaa asati nu biittaa woraajjiyo wodenne nu zawaakka yedhdhiyo wode, nu biittaa haariyaagee nuna etappe ashshana.

⁷Yaaqooba zaretu atettati daro dere asaa gidдон GODAI kiittido akka malanne maataa bollan wodhdhiya diife mala gidana. Akkainne diifee yaanau asaa azazuwaa naagennaagaadan, Israa7eela asaikka GODAAPPE attin, asaa naagenna. ⁸Yaaqooba zaretu atettati kawotettatu gidдон, daro asaa gidдон, bazzo do7atu gidдон de7iya gaammo malanne dorssaa wudiyaa gidдон de7iya wodala gaammo mala gidana. I hegaara kanttiyo wode yereretteesinne mentterettees; ooninne ashshanau dandayenna. ⁹Ne kushee nenaara eqettiyaageetu bolli denddana; ne morkketi ubbaikka xayana.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani ne parata ne giddoppe xaissana; ne para gaaretakka mentterettana. ¹¹Taani ne biittaa katamata xaissana; ne qatotakka ubbaa laalana. ¹²Qassi ne kaayuwaa taani xaissana; murunniyaageetikka hagaappe sinttanau ne gidдон de7okkona. ¹³Taani ne eeqa misiletanne ne goinnanau essido shuchchata ne giddoppe xaissana; hagaappe sinttanau neeni ne kushiyan medhdhidobaassi goinnakka. ¹⁴Taani Asheero giyo xoosee misiliyaa ne giddoppe xoqollana; ne katamatakka xaissana. ¹⁵Taayyo azazettibeenna kawotettatu bolli yiilluwaaninne hanquwan taani haluwaa kiyana” yaagees.

GODAI Israa7eela Asaara Mootettees

6 GODAI Israa7eela asaara mootettiyoogaa siyite.

Abeet GODAU dendda! Denddada xoqqa deretu sinttan pirddetta; neeni giyoobaa keratikka siyona. ²Inttenoo deretoo, inttenoo, sa7ai eqqido mino baasotoo, GODAI mootiyo mootuwaa siyite. GODAI ba asaara mootettees; Israa7eela asaara i palamettees.

³GODAI eta hagaadan yaagees; “Ta asau, taani inttena waatidanaa? Taani intteyyo waanada tooho gididanaa? Ane taayyo odite! ⁴Taani inttena Gibxxe biittaappe kessaas; qassi inttena aillettaappe wozaas. Inttena kaalettana mala Muusa, Aaronanne Miiriyaamo inttessi kiittaas. ⁵Ta asau, Moo7aaba Kawuwaa Baalaaqi halchhidobaaanne Bi7oora na7ai Balaami au zaaridobaa hassaya. SHiixima giyoosaappe Gelggali neeni biyo wode, ogiyan hanidabaa ane hassaya. Hegaa has-sayikko, taani GODAI nena ashshanau oottido oosuwaa neeni akeekana” yaagees.

Xoossai Ba Asaappe Koyiyoobaa

⁶GODAA, xoqqa sohuwan de7iya Xoossaa sinttan goinnanau yaidda taani ai ekkada shiiqoo? Ayyo xuugettiya yarshsho gidana mala, issi laitta gidido mirggota ekkada, a sintti yooshsha? ⁷GODAI sha7u dorssa orggetun woikko tammu sha7u shaafatun de7iya haattaa keena wogaraa zaitiyan ufaiittanddee? Ta naaquwaa

gishshau, ta baira na7aa, ta shemppuwaa nagaraa gishshaukka ta yeluwaa immooshsha?

⁸Hai asau, GODAI neeyyo lo77obaa odi wottiisttenne. GODAI neeppe koyiyoogee aibee giikko, neeni suurebaa oottanaagaa, aggenna siiquwaa bessanaagaanne ashkкетettan ne Xoossaara hemettanaagaa.

⁹GODAASSI yayyiyoogee aadhdhida eratetta. Yerusalaame katamaa asaa GODAI hagaadan yaagees; “Qaxxayana gatimaanne he gatimaa giigissidaageekka oonakko akeekite. ¹⁰Nagaranchchaa keettan de7iya nagaran shiishshido buquraanne ta ixxiyo worddo makkiyo miishshata taani doganeeyye? ¹¹Yaatin, ha worddo meezaanan likkiyaagaanne worddo miishshan makkiya asaa nagaraa taani waatada atto gaanau danddayiiaanaa? ¹²He katamaa dureti makkalan kumidaageeta; an de7iya asai ubbai worddanchcha. Eta doonaa giddon de7iya eta inxxarssaikka ba huuphiyau geella.

¹³“Hegaa gishshau, taani intte nagaraa gaasuwan inttena xaissanaunne digganau denndaas. ¹⁴Intte maana, shin kallekketa; namisaikka intteppe duuxxenna. Intte buuridi shiishshana, shin intteyyo dagattenna; intte dagayidobaakka taani olaa yeddada xaissana. ¹⁵Intte kattaa zerana, shin gakkinn cakkeketa; wogaraa teeraa gum77ana, shin he zaitiyaa tiyettekketa; woiniyaa teeraakka intte gum77ana, shin a eessaa uyekketa. ¹⁶Intte Kawuwaa Omira wogaa, a na7aa Kawuwaa Akaaba soo iita oosuwaanne eta zoriyaa kaallido gishshau, taani inttena xaissana; taani inttena asi ubbi boriyooba oottana. Asai ubbai inttena cayiyo cashshaakka intte tookkana” yaagees.

Israa7eela Asaa Tunatettaa

7 Aayye7ana tanoo! Taani teerai maxetti wuriichchin yiidi, woiniyaa turaappenne balasiyaa mittaappe ba amottidobaa demmanau danddayibeenna namissetida bitaniyaa mala gidaichchaas. ²Xoossaa dosiya keha asi biittan mulekka baawa; asaa garssan suure asi xayiis. Asi ubbi asa suutta gussanau zuggidi naagees; qassi ubbaikka ba ishaa gitiyan oiqqanau kaallees. ³Eta kusheti naa77aikka iitabaa oottanau loohi uttidosona. Halaqainne daannai mattaayiyaa oichchoosona; gita asati bantta amottidobaa odoosona; eti ubbaikka issippe iitaa phuphuroosona. ⁴Eta garssan onakkoi keha giyoogee aguntta mala; qassi onakkoi suure giyoogee gom77ore mala. GODAI hananabaa yootiyaageetu baggaara odidoogaadan, i ba asaa qaxxayiyo gallassai gakkii; eti shabbirettiyo wodeekka ha77a.

⁵Ne shooruwaa ammanoppa; ne laggiyaakka ammanettoppa. Neni qoommada aqiyo ne keettaayeessi odiyoobaakka akeekada oda. ⁶Aissi giikko, na7ai ba aawaa karees; na7iyaa ba aayee bolli, na7aa machchiyaakka ba bollotee bolli denddoosona; aawussi aawu so asai morkke gidees.

⁷SHin tana gidikko, taani ufaissan GODAA xeellashshana; tana ashshiya Xoossaa taani naagashshana; ta Xoossai tabaa siyana.

GODAI Ashshiyaagaa

⁸Ta morkkiyau, ta metuwan ufaittoppa. Taani kunddikkokka denddana; taani xuman uttikkokka, GODAI taayyo poo7ana. ⁹Taani GODAA naaqaas; hegaa gishshau, i taayyo mootettidi, ta pirddaa kessana gakkanaashin, taani a hanquwaa danddayana. I tana poo7uwau kessana; taanikka i ashshiyo ahettaa be7ana. ¹⁰He wode

ta morkkeekka be7ana; qassi tana, “GODAI ne Xoossai awan de7ii?” yaagi yaagidi qilliicciyaagee yeellaa maayana; i ogiyan de7iya urqqaadan yerettishinkka taani ta aifiyan be7ana.

¹¹ Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte katamaa gimbbe dirssati direttiyo gallassai yaana; he gallassi intte zawaikka aakkana. ¹² He gallassi intte asai inttekkko simmana. Eti Asoore biittaappe, Gibxxe katamatuppe, Efiraaxiisa SHaafaa heeran de7iya so-hotuppenne qassi haahosan de7iya abbatu doonaappenne xoqqa deretuppe inttekkko simmana. ¹³ SHin biittai an de7iya asaa iitatettaa gaasuwan asi baina baisesa gidana.

Xoossai Israa7eelassi Qarettido Qaretaa

¹⁴ Neeni ne asaa, aradda biittai yuushuwan de7iyo bazuwan barkka de7iya ne buzo dorssaa wudiyaa ne gatiman heemma. Eti kaseegaadankka Baasaaneeninne Gala7aaden heemettona.

¹⁵ GODAI, “Intte Gibxxe biittaappe kiyido wodiyaadan, taani inttena maalaalis-siyaabaa bessana” yaagees.

¹⁶ Kawotettati ubbai heгаа be7idi yeellatana; eta wolqqaikka hada gidiyo gishshau, eti yeellatidi, bantta doonaa oiqqana; eta haittaikka tullana. ¹⁷ Eti shooshshaadan, biittaa laaccana; sa7aara tiran gooshettiya meretatudan kokkori-iddi, bantta qatuwaappe kiyana. Kiyidi gita dagaman GODAAKKO, nu Xoossaakko, simmana; eti GODAASSI yayyiiddi de7ana.

¹⁸ Naaquwaa atto yaagiyaagee, ba asaa atettatu makkalaa qoodennaagee ne mala Xoossai oonee? Neeni hanqqoi hanqqoshin, merinau de7a aggakka; aissi giikko, neeni ne asaassi ne aggenna siiquwaa bessiyooogan ufaittaasa. ¹⁹ Neeni nuuyyo qas-sikka qarettana; nu naaquwaa ne tohuwan yedhdhana; ee nu nagaraakka abbaa ciimman olana. ²⁰ Neeni beniisappekka doommada nu maizza aawatussi geppada caaqqidoogaadan, Abrahaamanne Yaaqooba zare gidida ne asaassi ne ammanettiyoogaanne ne aggenna siiquwaa bessana.

Hananabaa Yootiya Naahooma Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Naahooma maxaafai beniisappe doommidi Israa7eelassi diina morkke gididi de7ida Asoore waanna katamai Nanawee kunddidoogaa ufaissaa giximiyan yootees. Nanawe katamai Yesuusa yeletaappe kase, laappunnta xeeu laittaa wurssettan olan bayidoogee, meqettaa iitanne otoranchcha asaa bolli Xoossai waati pirddi-daakkonne bessees.

1 Elqoosha kataman de7iya Naahoomi Nanawebaa yootido qaalainne be7ido ajjuutai haga.

Nanawe Bollan GODAI Hanqquwaa

²GODAI qanaatiyaanne haluwaa kessiya Xoossaa; GODAI haluwaa kessiyaa-gaanne hanqquwan kumidaagaa; GODAI banaara eqettiyaageetussi haluwaa kessees; qassi ba morkketa qaxxayanau ba hanqquwaa giigissi wottiis. ³GODAI hanqquwanau eesotenna; wolqqaikka aagee gita; i mooranchchaa ai gidikkonne, qaxxayennan aggenna.

GODAASSI carckuwaanne gotiyaa giddoora ogee de7ees; shaaraikka a tohoi yedhdhin dendiya baana. ⁴I abbaa seeridi melissees; shaafata ubbaakka tois-sees. Baasaaneenne Qarmmeeloosi shulloosona. Liibaanoosa ciishshaikka qoqqofet-tees. ⁵A sinttan dereti qaaxxoosona; keratika maashoosona. I qoncciyi wode bi-ittai sa7ai qaaxxana; sa7an de7iyaabai ubbaikka kokkorana. ⁶A hanqquwaa sint-tan eqqanai oonee? A hanqquwaa suuluwaakka danddayanai oonee? A hanqqoi tamaadan bukkiyo wode, zaallati za77idi phalqettoosona.

⁷GODAI keha; metuwaa gallassikka baqati attiyo soho; i banan ammanet-tiyaageeta erees. ⁸SHin i ba morkketa di7uwan muukissidi xaissana; banaara eqet-tiyaageetakka xumau yedettana.

⁹Intte GODAA bolli maqettiyoobai i aibee? I heгаа muleera xaissana; metoikka naa77antto denddenna. ¹⁰Eti, xaxiballettida agunnta malati, qassi uyidi mattottid-abaadan ganddigaariyaageeti, mela utulaadan taman xuugetti xayana. ¹¹Nanawee, GODAA bolli iitabaa maqqiyaagee, iita zoriyaa zoriyaagee ne giddoppe kiyiis.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Nanaweti minonne cora gidikkokka, xoqolettidi xayana. Yihudaa asau, taani inttena kase tuggayaas; shin hagaappe sinttanau tug-gayikke. ¹³Ha77i taani Asooretu qambbaraa intte morggiyaappe menttana; intte qashettido qashuwaakka taani duuterettana” yaagees.

¹⁴Nanawee, GODAI ne bolli pirddido pirddai hagaadan yaagiyaagaa; “Hagaappe sinttanau ne sunntaa xeesissiya zeretti neeyyo de7enna. Ne xoossatu keettan de7iya misiletanne eeqata taani xaissana. Neeni hanttaara gidido gishshau, taani ne duu-fuwaa bookkana” yaagiyaagaa.

¹⁵Be7ite, issi kiitettidaagee lo77o mishiraachchuwaa odiiddinne sarotettaa awaa-jjiiddi, xoqqa deretu bollaara gakkiiis. Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte morkketi muleera xayidosona; eti naa77antto intte biittaa woraajjokkona. Heгаа gishshau, intte baalata bonchchite; intte shiiqqidobaakka gattite.

Nanawe Kunddettaa

2 Neno Nanawe katamau, mentterettiyaabai kiyiichchiis! Hegaa gishshau, ne qatuwaa naaga; ne ogiyaakka wochcha; ne gittaa mintta; ne wolqqaakka kuntta.

² Bonqqiyaageeti bonqqidi, eta woiniyaa turaa xaissikkokka, GODAI Israa7eela bonchchuwaa zaaridoogaadan, Yaaqooba bonchchuwaakka zaarana.

³ Olanchchatu gondalleti zo7o; olanchchatikka zo7o maayuwaa maayidosona. Eti olau giigiyo wode, para gaareti tamaa lacuwaadan pholqu goosona; eti bantta tooraa toomaakka maggulsoosona. ⁴ Para gaareti ogiyan adaraasuwa kinchchoosona; eti yaanne haanne jaamiiddi, katamaa ogiyan yuuyoosona. Qassi eti lacoï poddu giyo xomppiyaa milatoosona; wolqqanttaadanka eesotoosona. ⁵ Nanawee ba halaqata xeesidi shiishshees; shin a halaqati hemettiiddi xubettoosona. Eti katamaa gimbe dirssaakko eesotoosona; shin eta morkketa qohuwaappe naagiya gondallee giigiis. ⁶ Shaafaa baggaara de7iya katamaa dirssaa penggeti dooyettidosona; kawo keettaikka shabbirettiis. ⁷ Kawiyaa omoodettada baasu; i macca ashkkaratikka azzanidi, haraphetudan waassoosona; waassiiddi bantta tiraakka baqqoosona.

⁸ Dagatti uttida haattai pogi bessin goggiyoogaadan, Nanawe asai katamaappe baqatana. Asi eta ba qaalaa xoqqu oottidi, “Eqqite; eqqite!” yaagidi xeesana; shin ooninne guyye xeellenna. ⁹ He katamaa aquwaassi, an minjettida bonchcho miishshaassikka qoodi baawa. Hegaa gishshau, he biraa bonqqite! He worqqaakka qassi bonqqite!

¹⁰ Nanawe katamai baises gidiis; qassi onidi, bazzo gidiis! Asaa wozanai yashshan seeriis; gaadeekka kokkoriis; asa ubbaa xeesai gajigajiis; som77oikka bullattiis!

¹¹ Gaammotu geesso mala, wodala gaammoti de7iyo soho malanne attumanne macca gaammoti bantta maratuura eta yashissiyaabi bannan, yuuyiyo wora mala gidida Nanawe katamai ha77i awan de7ii? ¹² Gaammoi ba maratussi gidiyaabaa oiqqiis; banaara de7iya macca gaammeessikka mentterettidi immiis. Ba geessuwaa hasi oiqqidoban, ba gonggoluwaaakka hasi ehiido ashuwan kunttiis.

¹³ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ne bollan dendaas! Taani ne para gaareta taman xuuggana; ne wodala gaammotakka bisoi maana. Neeni hasiyoobaa taani biittaappe xaissana; neeyyo kiitettiyaageetu qaalaikka naa77antto mulekka siyettenna” yaagees.

Nanawe Katameessi Aayye7ana!

3 Daro asaa suuttaa gussida Nanawe katameessi aayye7ana! Worddoi in kumi uttiis. A wolqqan ekkidonne bonqqido dorettau qoodi baawa. ² Nanawe katamen lissuwaa arpeelloi, irzuwaa gondorssai, paratu adaraasoinne para gaaretu guffetai siyettees. ³ Paraasati piriixosona; bisoi phopholqqattees; tooratikka phooloosona. Daro asai haiqqiis! Ahai ahaa bolli doorettiis! Haiqqidabau qoodi baawa! Hegaara kanttidi biya asaikka ahan xubettees. ⁴ Hagee ubbai hanidoogee puulanchcha gidida Nanawi shaaramuxaa gaasuwaana. A daro murunnuwaa oot-tausu; kawotettata ba shaaramuxan, asaikka ba murunnuwan ailleyaasu.

⁵ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ne bollan dendaas! Taani ne maayuwaa ne bollappe qaarana; qaarada ne kalluwaa dere asaa, ne pokkuwaakka kawotettata bessana. ⁶ Taani nena pito oliyo soho kessana; taani nena karana; qassi asi ubbi nenan qilliicciyoobaa oottana. ⁷ Nena be7iya ubbai neeppe

sher77i gaana; sher77i giidi, ‘Be7ite, Nanawe katamiyaa baises gidaasu. Iyyo az-zaniyai oonee? O minttettiyaabikka auppe beettanddeeshsha!’ yaagana” yaagees.

⁸Nenoo Nanawe katamee, neeni Teebiso giyo Gibxxe katameeppe darai? O Naile SHaafai dooddi wottiis. SHaafai iyyo qato; haattatikka iyyo dirssa. ⁹Tooph-pheenne Gibxxee iyyo zawi baina wolqqa; Puuxinne Liibee o maaddiyaageeta.

¹⁰Gidikkonne, a omoodettada baasu; in de7iya guutta naatikka darxxettidi, ogiyaa gaxan ubban kunddidosona. I bonchchettida asatu bolla saamai yegettiis; i gita asati ubbaikka sanssalatan qashettidosona.

¹¹Nenoo Nanawe katamee, neeni qassi mattottidi ganddigaariya asadan hanana. Ne morkketu sinttappe baqatada attiyosaa neeni koyana. ¹²Ne qatoti ubbai koiro teerida teerai gau7ido balasiyaa mittatu mala; he balasiyaa mittaa qaattiyoo wode, teerai miyaagau doonan wodhdhees. ¹³Be7a, ne olanchchati ubbai macca asa mala. Ne zawaa penggetikka ne morkketussi aakkidi dooyettidosona; gordde mittaakka tamai mirggiis.

¹⁴Ne morkketi nena dooddidi un77ettiyo wode uyanau haattaa tikka. Ne qatatakka mintta; urqqaa yedhdha; yedhdhada appe xuubiyaa medhdhiyo miishshan xuubiyaa giigissa. ¹⁵Nena yan tamai maana; boolee kattaa miyoogaadan, nena bisoi busakkana.

Neeni booliyaadan dara; gumbburuwaadanka coratta. ¹⁶Neeni ne zal77anchchata saluwaa xoolinttetuppe aattada corayadasa. SHin hegeeti ubbai booliyaadan ubbabaa mirggidi, paalli xayana. ¹⁷Ne halaqatinne ne ola gadaawati, meego gallassi dirssa gidдон surqzettidi sham77i sham77iya booletu mala. Eti awai kiyiyo wode paallidi xayoosona; eti de7iyo sohuwaakka eriyaabi baawa.

¹⁸Nenoo Asoore kawuwau, ne henttanchchati xiskkidosona; ne bonchchettida asatikka zaqqullidosona. Ne asai deretu bolla laalettis; eta shiishshiyaabikka baawa. ¹⁹Ne me7oi koolettena; ne masuntaikka paxenna. Nebaa siyida ubbai ufaittidi, kushiyaa baqqana. Aissi giikko, ne zawi baina iitatettaappe kessi ekkida asi mulekka baawa.

Hananabaa Yootiya Imbbaaqooma Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwwaa

Hananabaa yootiya Imbbaaqoomayyo hiraagaa qaalai yiidoogee Baabiloonati darin minnido wodiyan, Kiristoosa yeletaappe kase, laappunnta xeetu laittaa wurssettaana. Ha meqettaa iita asati oottiiddi de7iyo sugetta oosuwan Imbbaaqoomi keehi daro un77ettido gishshau, “Yaatin hageeta makkalanchchata waata co77u gaada xeellai? Nagaranchchati banttappe xilluwaa dariyaageeta xaissanau dendiyo wode, aibissi co77u gaadii?” yaagidi Xoossaa oichchiis (1:13). Xoossai ayyo zaaruwaa immiiddi, “Taani ubbabaakka ta wodiyan oottais” yaagi zaaridoogaappe guyyiyan, hegee gakkanaashin, “Xilloi ammanuwan de7uwaa demmees” yaagiis (2:4).

Maxaafaassi attiya kifilee makkalanchchatu bollan gakkiiya bashshaabau odettida hiraagaa gidishin, wurssettaa heeran Xoossaa gitatettaabaanne ha giximiyaa xaafida bitaniyaa ammanuwaa minotettaabaa qonccissiya mazamuree de7ees.

1 Hananabaa yootiya Imbbaaqoomassi GODAI ajjuutan qonccissido qaalai haggaa.

Imbbaaqoomi Suure Pird dai Xayidoogaa GODAASSI Maganniis

² Imbbaaqoomi hagaadan yaagiis; “Abeet GODAU, neeni tana maaddanaadan taani xeesiyo wode, aude gakkanaashin siyennan ixxuutee? Qassi taani naaqqetada neeyyo waassiyo wode, aude gakkanaashin ashshennan ixxuutee? ³ Ha naaquuwaa tana aissi bessai? Mooruwaa xeellaidda neeni aissi co77u gaada danddayai? Bashshainne makkalai ta sinttaana; waretainne ooshshai biitta ubban dariis. ⁴ Heggaa gishshau, higgee leppiis; tumi kiya erenna. Qassi nagaranchchati xillo asata dooddi oiqqido gishshau, pird dai geellattees” yaagiis.

GODAI Imbbaaqoomassi Immido Zaruwaa

⁵ GODAI zaaridi ba asaa hagaadan yaagiis; “Intte yuushuwan de7iya kawotettata xeellite! Xeellidi garmettitenne maalaalettite! Aissi giikko, intteyyo yootiyaakkokka intte ammanenna oosuwaa taani intte wodiyan oottana hanais. ⁶ Taani Kaladaaweta, he meqetti banna dirbbiya asata denttais. Eti banttabaa gidenna biittaa olidi oiqqanau biitta ubban yuuyooosona. ⁷ Eti yashsiiddinne dangantiiddi, bantta xalaalaa bonchchissiya higgiiyaa kessoosona. ⁸ Eta parati maahetuppekka aadhdhida eesanchchanne namisettida omarssa wanggireellotuppekka aadhdhida hanttaara. Eta paraasati yeddiiddi, haahosaappe yooosona; eti arggantatai aibakko oiqqanau paalliyooogaadan paalloosona. ⁹ Eta olanchchati ubbai sugettaabaa oottanau bazzo carkkuwaadan carkkiiddi yooosona. Yiidi asaa omooddidi, shafiyaadan shiishshoosona. ¹⁰ Eti kawotu bolli qilliiccoosona; haariyaageetakka eti baceessoosona; qassi shuchchan direttida geessotu ubban eti miiccoosona. He geessota omooddanau eta lanqqiyan biittaa keeloosona. ¹¹ Hegaappe guyyiyan, eti ubbabaakka carkkuwaadan pittidi kanttana. He makkalanchchatussi eta wolqqai eta xoossaa” yaagiis.

Imbbaaqoomi Naa77 anttuwaakka GODAASSI Maganniis

¹² Abeet GODAU, ta Xoossau, ta Geeshshau, neeni merinaappe doommada de7iya Xoossaa gidikkii? Neeni nu Zaalla gidiyo gishshau, nuuni haiqqokko. Abeet GODAU, Kaladaaweti nuna pirddanaadan, neeni eta denttadasa; denttada wolqqaakka etau immadasa. ¹³ Ne aifeti daro geeshsha gidiyo gishshau, iitabaa xeellana dosokkona; iitabai oosettiyo wode be7aidda co77u gaana danddayakka. Yaatin, ha makkalanchchata aibissi co77u gaada xeellai? Nagarachchati banttappe xilliya asata mittiyo wode aibissi co77u gai?

¹⁴ Neeni asaa abbaa moletudan, kaalettiyaabi etau baina tiran gooschettiya mere-tatudan oottadasa. ¹⁵ Kaladaaweti dere asaa ubbaa qaphiyan qoridi kessana; eti eta bantta qeera gitiyan oiqqana; qassikka eti eta bantta wogga gitiyan buuridi shi-ishshana; yaatidi eti ufaittananne hashshu gaana. ¹⁶ Hegaa gishshau, eti bantta qeera gitiyaayo yarshshoosona; bantta wogga gitiyaayo ixaanaa cuwayoosona. Aissi gi-ikko, eti ishaluwan de7iyoinne mal77uwaa miyoi he gitetu wolqqaana. ¹⁷ Yaatin, eti bantta bisuwaa shoddi shoddi kawotettata ubba wode qareti bannan woriiddi de7anee?

2 Wochchiyo adussa gimbbiyaa bolli kiya eqqada taani naagana. He sohuwan GODAI tana giyoobaanne ta maganau i immiyo zaaruwaa siyanau xeellashshana.

GODAI Imbbaaqoomassi Immido Naa77 antto Zaaruwaa

² GODAI taassi zaaridi, “Woxxiya urai nabbabana mala, masettida shuchchaa bolli taani neeyyo qonccissiyo ajjuutaa orddiyan xaafa. ³ Aissi giikko, ajjuutan beettid-abai ba keerettida wodiya naagees. He ajjuutai polettiyo wodee eesuwan gakkana; worddo gididi antenna. Takkiyaabaa milatikkokka naaga; aissi giikko, i tumuppe yaana; gam77enna.

⁴ “Be7a, i otorettiis; a amoikka suure gidenna; shin xilloi ba ammanuwan de7ana. ⁵ Duretetti asa cimmees; miishshau yaaretiya asi otorettees. I duufodan yora gidiyo gishshaunne haiqodan kalli erenna asa gidiyo gishshau, kawotettata ubba baayyo shiishshees; asa ubbaakka baayyo omooddees.

⁶ “Omoodettida asai banttana omooddidaagaa keehippe boranne qilliiccana. Eti hagaadan yaagana; ‘Babaa gidenna miishshaa shiishshidi koriyaagaunne aco asaappe wolqqan ekkido aquwan duretiyaagau aayye7ana! Hagee hagaadan hani-iddi, aude gakkanaashin de7anee?’ yaagana. ⁷ Neeni etappe tal77ido asati ne akeekennan ne bolli denddidi, nena kokkorssana. Hegaappe guyyiyan, eti ne aquwaa ubbaa bonqqana. ⁸ Neeni daro asaa aquwaa bonqqido gishshau, etappe attidaageeti ne aquwaa bonqqana. Aissi giikko, ne daro asaa suuttaa gussadasa; qassi sa7a ubban, katamatu bollinne etan de7iya asaa bollikka sugetta oosuwaa oottadasa.

⁹ “Metoi nena gakkennaadan, ne keettaa xoqqa sohuwan keexxanau sugettan miishshaa shiishshiyaagoo, neeyyo aayye7ana! ¹⁰ Daro asaa ne genada xaissidoogaa gaasuwan ne so asaa kaushshadasa; neeni ne bolli bashshaa ehaadasa. ¹¹ Harai atto ne keettaa gimbbiyaa shuchchaikka ne bolli waassana; waassin zabaayetikka waasuwa allana.

¹² “Katamaa makkalan baasidi, asaa suuttan keexxiyaageetoo, intteyyo aayye7ana! ¹³ Ubaappe Wolqqaama GODAI asai oottiyoobai ubbai tama kaho gidanaadan, qassi kawotettati ubbai daafuriyoobai coo mela gidanaadan,

qofaa qachchi wottiis. ¹⁴Aissi giikko, haattai abbaa kammiyoogaadan, GODAA bonchchuwaa eratetta sa7aa kumana.

¹⁵“Ba shooro asai kallottin be7ana giidi, ba hanquwaa xuu7aa eta ushshidi mat-toyiya urau aayye7ana! ¹⁶Neeni bonchchuwaa gishshaa kaushshaa maayana. Ha77i simmi laa nenoo, uya! Uyada ganddigaara! GODAASSI ushachcha kushiyan de7iya xuu7ai neekko yaana; ne bonchchoi kaushshau laamettana. ¹⁷Neeni Liibaanoosa xaissidoogaadan, neenikka xayana. Neeni do7ata wora wurssadasa; ha77i qassi eti nena yashissana. Aissi giikko, ne daro asaa suuttaa gussadasa; qassi sa7a ubban, katamatu bollinne etan de7iya asaa bollikka sugetta oosuwaa oottadasa.

¹⁸“I bau eeqi ai maaddii? A asi giigissiis gidennee? Worddoppe attin, an harabi aibinne beettenna. Yaatin, a medhdhida bitanee ha ainne haasayenna eeqaa amaniiyoogee a ai maaddanaassee? ¹⁹Mittaappe masettidaagaa ‘Beegotta!’ giyaagoo, qassi shuchchaappe masettida duudiyaa, ‘Dendda eqqa!’ giyaagoo, neeyyo aayye7ana! I woni neeyyo aibakko qonccissanau danddayii? Be7a, i worqqaaninne biran sheeshshidoogaa; au shemppoi baawa.

²⁰“SHin GODAI ba geeshsha Beeta Maqidasiyaana. Hegaa gishshau, biittan sa7an de7iya asai ubbai a sinttan co77u go” yaagiis.

Imbbaaqooma Woosaa

3 Hananabaa yootiya Imbbaaqoomi mazamuredan yexxiiddi, woossido woosai haggaa:

²Abeet GODAU, neeni kase oottidobaa taani siyada yayyaas. Abeet GODAU, nu wodiyankka he oosota zaarettada ootta; eti nu wodiyankka erettona. Neeni hanqqettiyo wode ne maarotaa qoppa.

³Xoossai Temaana giyo sohuwaappe yees; he Geeshshai Paaraana Deriyaappe yees. A bonchchoi saluwaa kammiis; a galataikka sa7aa kumiis. ⁴A phoolettaikka awaa poo7uwaa mala; a wolqqai qosetti uttido a kushiyaappe pozhzhu giya poo7oi kiyees. ⁵GODAI boshaa baappe sinttau kiittees; haiquwaakka ba geeduwaa kaalettees. ⁶I eqqidi biittaa qaattiis. Qassi i xeellidi kawotettata kokkorssiis. Merinaasappe de7ida dereti meqerettidosona; qassi i eta bolla hemettiyo beniisappe de7ida keratikka laalettidosona. ⁷Taani Toophphiyaa asai tuggatishin be7aas; Midiyaama biittaa asaikka kokkorishin be7aas.

⁸Abeet GODAU, neeni aibissi hanqqettadii? SHaafati nena hanqqetissidona? Woi abbaa bolli hanquwaa eexxa kiyadii? CHii, neeni ne paratanne ne para gaareta toggidoogee ne asaassi xoonuwaa immanaassa. ⁹Neeni ne wonddafiyaa giigissadasa; giigissada zubbeta dukkanau dafadasa. Biittaa phalqqada haattaa kessadasa. ¹⁰Dereti nena be7idi, yashshau kokkoridosona; haattaa kixaikka kanttiis. Qassi haattaa ciimmatikka waassoosona; waassiiddi bantta dambbalaa haa haa darissidosona. ¹¹I dafidi yeddido zubbetu poo7uwaaninne ne tooratu phoolettan awainne aginai bantta de7iyoosan de7iyoosan eqqidosa.

¹²Neeni hanqqettaidda biitta ubban yuuyadasa; kawotettata akka hanquwan yedhdhadasa. ¹³Neeni ne asaa ashshanaunne ne tiyettidaagaa ashshanau kiyadasa; iitatu halaqaa shocadasa; a maayuwa qaarada a kallo xiire ashshadasa. ¹⁴A olanchchatu gadaawaa neeni a tooran a caddadasa. Eti nuna laalanau gotiyaadan yoosona; metootanchchaakka geeman mittanau dosoosona. ¹⁵Neeni ne paratun abbaa yedhdhaidda aadhdiyo wode, daro haattai hoommuwaa goppu gees.

¹⁶Taani hagua ubbaa siyin, ta bollai gajigajjiis; ta menttershshai kokkoriis; ta meqettaikka kokkoriis; ta tohotikka qassi gunddidosona. Nuna tuggayiyaageeta GODAI qaxxayana gakkanaashin, metuwaa gallassaa taani danddayan naagana.

¹⁷Balasiyaa giyo mittai aifana xayikkokka, woiniyaa turan aifee xayikkokka, wog-arai aifennan ixikkokka, gadee kattaa mokennan ixikkokka, birddiyan dorssi xayikkokka, qassi aqon mehee xayikkokka, ¹⁸hegee ubbai xayikkokka, taani GODAN ufaittana; tana ashshiya Xoossan taani ufaissaa poccu gaana. ¹⁹Ubbaa Haariya GODAI tau wolqqa; ta tohuwaa gaaraa tohuwaadan minttees; taani xoqqa sohotun hemettanau tana danddayissees.

(Yexxiyaageeta kaalettiyaagaa hassayissiyooobaa: ha mazamuree diixxiyoobaa di-ixxiiddi yexxiyo mazamure.)

Hananabaa Yootiya Hagge Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Hagge maxaafan xaafettida qantta qantta kiitati Kiristoosa yeletaappe kase, ichchashu xeetanne laatamu laittan Xoossai hananabaa yootiya Hagge baggaara odidoogeeta. Asai omooduwaappe simmidi Yerusalaamen de7uwa doommoosappe issi amarida laittati aadhdhidobaa gidikkonne, Beeta Maqidasee laalettosarakka de7ees. Hegaa gishshau, kiitai asaa kaalettiyaageeti Beeta Maqidasiyaa bottokonanaadan denttettiyaagaa. Asai ooraxxikkonne geeyikko, sinttappe Xoossai etau saruwaanne durettaa immanaagaa odees.

Beeta Maqidasiyaa Zaarettidi Keexxanaadan GODAI Immido Azazuwaa

1 Kawoi Daariyoosi kawotido naa77antto laitti, usuppunta aginan koiro gallassi GODAA qalalai hananabaa yootiya Hagge baggaara Salaatiyaala na7aa, Yihudaa biittaa haariya Zarubaabeelakkonne Yoxedeeqa na7aa, qeese ubbatu halaqaa Yaasukko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; ‘Hagee asai, GODAA Beeta Maqidasiyaa zaarettidi keexxiyo wodee biron gakkibeenna’ yaagees” yaagiiddi yiis.

³Yaatin, GODAA qalalai hananabaa yootiya Hagge baggaara hagaadan yaagiiddi yiis; ⁴“Ta asau, ta Beeta Maqidasee qoletti uttidaashin, intte intte alleeqettida keetatun de7anau hagee intteyyo wodeeeye?” yaagiis.

⁵Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ane intte inttena gakkiiiddi de7iyaabaa qoppite. ⁶Intte daruwaa zerideta; shin guuttaa shishshideta. Meeta, shin kallekketa; uyeeta, shin alekketa. Maayeeta, shin inttena ho77enna; damoozaa ekkiyaagee daassa qarcciitan yegganau ekkees” yaagees.

⁷Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ane intte inttena gakkiiiddi de7iyaabaa qoppite. ⁸Simmi deriyaa pude kiyidi, mittaa qanxxidi ehiite; ehiidi Beeta Maqidasiyaa zaarettidi keexxite. Yaatobare taani an ufaittananne bonchchettana” yaagees GODAI.

⁹Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Intte daro kattaa shiishshanau halchchideta; shin guutta gidiis; akka intte soo gelissido wode, taani punniyoorin xayi aggiis. Hagee aibissi hanidee? Taani hagea oottidoogee, intte ubbaikka intte keettaa keettaa keexxishin, ta keettaa qolettidi attido gishshaassa.

¹⁰Hegaa gishshau, bolla saloi iraa immennan, biittaikka kattaa morkennan ixidosona. ¹¹Qassi biittaaanne deretu bolli, kattaa bolli, woiniyaa turaanne zaitiyaa wogaratu bolli, biittai pude mokkiyoobatu bolli, asaanne mehiyaa bollinne intte daafuridi oottidobaa ubbaa bolli taani koshaa xeegaas” yaagees.

Asai GODAASSI Azazettiis

¹²Hegaappe guyyiyan, Salaatiyaala na7ai Zarubaabeeli, Yoxedeeqa na7ai, qeese ubbatu halaqai Yaasunne omooduwaappe simmida asai ubbai GODAA bantta Xoossaa qaalaayyoonne GODAI eta Xoossai hananabaa yootiya Hagge baggaara kiittido qaalaayyo azazettidosona; asaikka GODAAYYO yayyidosona. ¹³Yaatin, GODAI kiit-

tido Haggee asaa, “Asau, GODAI inttena, ‘Taani inttenaara de7ais’ yaagees” yaagidi GODAA kiitaa asaayyo yootiis.

¹⁴Yaatin, GODAI Salaatiyaala na7aa, Yihudaa biittaa haariya Zarubaabeela, Yoxedeeqa na7aa, qeese ubbatu halaqaa Yaasanne omooduwaappe simmida asa ubbaa denttettiis; denttettin eti yiidi, Ubbaappe Wolqqaama GODAA, bantta Xoossaa Beeta Maqidasiyaa keexuwaa doommidosona. ¹⁵Hagee hanidoi Kawoi Daariyoosi kawotido naa77antto laittan, usuppunnta aginan laatamanne oiddantta gallassaana.

Zaarettidi Keexido Beeta Maqidasiyaa

2 He laittan laappunnta aginan laatamanne isiinnta gallassan GODAA qaalai hananabaa yootiya Hagge baggaara hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Salaatiyaala na7aa, Yihudaa haariya Zarubaabeelayyo, Yoxedeeqa na7aa, qeese ubbatu halaqaa Yaasuyyoonne omooduwaappe simmida asaayyo hagaadan yaagada yoota; ³‘Ha Beeta Maqidasiyaa bonchchoi kase ai malakko be7ida asaappe attidabi intte gid-don de7ii? Hachchi intte a xeelliyo wode, waani uttidee? Intte aifiyan i bainnabaa milatees gidennee?

⁴“Gidikonne, Zarubaabeelaa, ha77i minna! Taani GODAI haggaa odais. Yoxedeeqa na7au, qeese ubbatu halaqau Yaasuu, neenikka minna! Biittan de7iya asa ubbau, inttekka minnite! Minnidi oottite; aissi giikko, taani inttenaara de7ais. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odais. ⁵Intte Gibxxeppe kiyiyo wode, taani inttenaara maacettido maachchaadan, ta Ayyaanai inttenaara de7iyo gishshau yayyoppite!

⁶“Qassikka taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI haggaa odais. Taani qantta wodiyan issitoo gujjada, salotanne sa7aa, abbaanne mela biittaaakka qaattana. ⁷Kawotettata ubbaakka qaattana; qaattada kawotettatu ubban de7iya aqoi haa yaanaadan oottana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI ha Beeta Maqidasiyaa bonchchuwan kunttana. ⁸Birai tabaa; worqqaikka tabaa. ⁹Koiroogaa bonchchuwaappe ha naa77antto Beeta Maqidasiyaa bonchchoi darana; taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI ha sohuwan sarotettaakka immana’ yaagada yoota” yaagiiddi yiis.

¹⁰Daariyoosi kawotido naa77antto laittan, uddufunnta aginan laatamanne oiddantto gallassan GODAA qaalai hananabaa yootiya Hagge baggaara hagaadan yaagiiddi yiis; ¹¹“Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; ‘Higgee woigiyaakko eranau ane qeeseta haggaa oichcha: ¹²“Issi urai yarshshuwaassi geeshshi wottido ashuwaa ba afalaa xeeran xaaxi ekkidi efiishin, he afalaa xerai oittaa, woikko woxiyaa, woikko woine eessaanne zaitiyaa, woikko hara ai qommo qumanne bochchikko, he boshettida qumai tumu geeshsha gidanau danddayii?” yaagada oichcha’ yaagees” yaagidi yiis.

Oichchin qeeseti, “Gidanau danddayenna” yaagidi zaaridosona.

¹³Haggee qassikka, “Ahaa bochchidi tunida issi urai hageetuppe issi qommo qumaanne bochchikko, he qumai tumu tunanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin qeeseti, “Ee tunana” yaagidi zaaridosona.

¹⁴Yaatin, Haggee zaarettidi, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Ha asainne ha kawotet-tai ta sinttan hegaakka mala; eti oottiyo oosoinne eti shiishshiyi imotai ubbaikka hegaakka mala tuna’ yaagees” yaagiis.

GODAI Ba Asaa Anjjana

¹⁵ GODAI hagaadan yaagees; “Hachchippe doommidi, intte bollan gakkidabaa akeekite! GODAA Beeta Maqidasiyaa gimbbettaa doommanaappe kase, ¹⁶ intte naa77u kunntaale kattaa ekkana giidi, kattaa wottosaa biideta; shin issi kunntaale xallaa demmideta. Qassi issi xeetu litiro woine eessaa ekkana woiniyaa gum77iyo ollaakko biideta; shin intte mexi oitamu litiro xalla woine eessaa demmideta. ¹⁷ Taani intte kushee oottido ooso ubbaa bollan melissiya carkkuwaa, kattaa harggiyaanne shachchaa yeddada xaissaas. SHiin intte ha ubbankka taakko simibeekketa” yaagees GODAI.

¹⁸ “Hachchi gallasaappe, ha uddufunnta aginan laatamanne oiddantto gallasaappe doommidi, ane akeekite; qassi GODAA Beeta Maqidasiyaa baasoi baasettido gallasaappekka doommidi qoppite. ¹⁹ Ha77i zerettau haniya katti intte gootaran xayikkonne, qassi woiniyaa turai, balasee, roomaaneenne wogaraikka hachchi gakkanaashin aifiyaa aifana xayikkonne, hachchippe doommada taani inttena anjjana” yaagees.

GODAI Zarubaabeelassi Oottana Giidobaa

²⁰ He aginan laatamanne oiddantto gallasan GODAA qalalai naa77anttuwaa Haggeko hagaadan yaagiiddi yiis; ²¹ “Yihudaa haariya Zarubaabeelayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Taani salotanne sa7aa qaattana; ²² kawotettatu araatata aatta yeggana; eta wolqqaa xaissana. Para gaareta eta laaggiyaageetuura aatta yeggana; paratinne paraasatikka mulee bantta gidдон haiqettana. ²³ Ta ashkkaarau, Salaatiyaala na7au Zarubaabeelaa, taani Ubbaappe Wolqqama GODAI nena he gallassi ekkana; ekkada taani nena ta maatafaa migido mala oottana. Aissi giikko, taani nena dooraas’ yaagada yoota” yaagiiddi yiis.

Hananabaa Yootiya Milkkiyaasa Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hananabaa yootiya Milkkiyaasa maxaafai beettidoogee Kiristoosi yelettanaappe kase ichchashantto xeetu laittaana gidishin, Yerusalaamen de7iya Beeta Maqidasee naa77antto oosettidoogaappe guyyiyaana. Hananabaa yootiyaagee minttidi qofissiyoogee qeesetikka hankko asaikka Xoossaara maacettido maachchaa ooraxisanaagaa. Xoossaa asai ba de7uwankka ba goinuwanikka yeda gididi, moorettidoogee erettidaagaa. Qeesetikka hankko asaikka bessiya yarshshuwaa shiishshennan aggiyoogaaninne i etassi immido kaaletuwan beennaaninne de7ennan ixxyoogan Xoossaa cimmidosona. Hegaa gishshau, Xoossai ogiyaa giigissanaunne ba maachchaa awaajjanau kiitettiyaagaa kasetidi kiittana; kiittidi asaa bolli pirdanaunne asaa geeshshanau i yaana.

1 GODAI Milkkiyaasa baggaara Israa7eela asaassi yootido hiraagaa qalalai haggaa.

GODAI Israa7eela Siiqiyo Siiquwaa

² GODAI ba asaa, “Taani inttena siiqaas” yaagees.

SHin intte, “Neeni nuna aibin siiqadii?” yaageeta.

Yaagin GODAI, “Eesawi Yaaqooba ishaa gidenneeyye? Gidikkonne taani Yaaqooba siiqaas; ³ shin Eesawa ixxaas. Taani Eesawa gezziyaa baises oottaas; a gadiyaakka worakanati allaxxiyo bazzo oottaas” yaagees.

⁴ Eesawa zeretta gidiya Eedoomati, “Nu katamati kolettidosona; shin nuuni eta zaarettidi keexxana” yaagana.

Giikkonne Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Eti zaarettidi keexxandosa; shin taani kolana. Asai eta, ‘Ha biittaa iita biittaa; ha biittaa asaikka GODAI merinau hanqqettido asa’ yaagana” yaagees.

⁵ Hegaa intte intte aifiyan be7ana; be7idi, “Hekko GODAI Israa7eela biittaa zaappa kareerakka gita” yaagana.

GODAI Qeeseta Seeriis

⁶ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, ta sunntaa kaushshiya qeesetoo, na7ai ba aawaa, ashkkaraikka ba godaa bonchchees. Yaatin, taani intteyyo aawaa gidikko, intte tana bonchchiyo bonchchoi anee? Qassi taani intteyyo goda gidikko, intte taassi yayyiyo yashshai anee?”

“Intte ta sunntaa kaushshideta; yaatidi qassi, ‘Nuuni ne sunntaa waatidi kaushshidoo?’ yaageeta. ⁷ Intte taayyo yarshshiyosaa bollan tunida yarshshuwaa shiishshiyooogan ta sunntaa kaushshideta.

“Qassikka intte, ‘Nuuni nena waatidi tunissidoo?’ yaageeta.

“Intte GODAASSI yarshshiyoo sohoi karettidabaa gidennee yaagidi qoppiyoogan tana tunissideta. ⁸ Intte yarshshuwaa yarshshiyoo wode, qooqiyaa woi hargganchchaa woi wobbe gidida mehiyaa yarshshikko, hegee iitabaa gidennee? Intte heгаа mala mehiyaa intte halaqaayyo imota oottidi immiyaakko, i hegan ufaittanaanne inttena maaddanabaa intteyyo milatii?” yaagees.

⁹Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Xoossai intteyyo qarettana mala, ha77i a woossite. Woni intte hegaa mala imotaa ayyo immin, i inttena maaddanee?” yaagees.

¹⁰Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Intte taayyo yarshshiyooosaa bollan coo hadan tamaa eettiyoogaappe, intteppe issi urai Beeta Maqidasiyaa peng-giyaa gorddiyaabaa gideerenneeshsha! Taani inttenan ufaittikke; intte immiyo imo-taakka ekkikke” yaagees.

¹¹Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Awai mokkiyo-osaappe biidi wulliyooosaa gakkanaashin, ta sunntai kawotettatu gidдон gita. Soho ubban asati taayyo ixaanaa cuwayoosona; geeshsha yarshshuwaakka yarshshoosona; aissi giikko, ta sunntai kawotettatu gidдон gita” yaagees.

¹²⁻¹³Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “SHin intte, ‘GODAASSI yarshshiyoo sohoi tuna; an wottiyo yarshshoikka karettidaagaa’ yaagidi a kaushshideta. Qassi intte, ‘Hagee daafurssiyaabaa’ yaagi qilliicci, intte siirriyan sim77eeta.

“Intte bonqqi ekkidoogaa woi wobbiyaa woi hargganchchaa imota oottidi shi-ishsheeta. Yaatin, taani intte kushiyaappe hegaa ekkoo? ¹⁴Taayyo yarshshana giidi shiiqettido attuma dorssai a wudiyaa gidдон de7ishin, boriyoobai de7iyo dorssaa yarshshiya he cimmiyaagee qanggettidaagaa gido! Aissi giikko, taani gita Kawuwaa; ta sunntaikka kawotettatu gidдон yayettidaagaa” yaagees.

2 Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Qeesetoo, ha77i ha azazoi inttessa. ²Intte siyennan ixixikonne ta sunntaa bonchchanau intte wozanan qoppennan ixixikko, taani intte bolli qanggettaa kiittana; intte anjuuwaakka taani qanggana. Intte intte wozanan tana bonchchanau qoppibeenna gishshau, taani ha77ikka inttena qanggarggaas. ³Be7ite, taani intte zerettata qaxxayana. Intte yarshshuwau ehiido mehiyaa tociyaakka intte som77uwan laalana; intteikka he to-ciyaara issippe a oliyoosaa baana. ⁴He wode ta maachchai Leewa zerettatuura min-nidi de7anaadan, taani intteyyo ha azazuwaa kiittidoogaa intte erana” yaagees.

⁵“Taani etaara maacettido maachchai de7uwaanne sarotettaa maachchaa; eti taayyo yayyanaadan, taani de7uwaanne sarotettaa etayyo immaas; etikka taayyo yayyidosonanne ta sunntaikka bonchchidosona. ⁶Tumaa higgee eta doonan de7iis; eta inxxarssankka worddoi beettibeenna. Eti tanaara sarotettaaninne suurettet-tan hemettidosona; qassi darotakka nagaraappe zaaridosona. ⁷Qeeseti Ubbaappe Wolqqaama GODAI kiittidoogeeta gidido gishshau, eta doonai eratettaa tamaaris-sanau koshshees; asaikka higgiiyaa eta doonaappe tamaaranau bessees” yaagees.

⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “SHin qeesetoo, intte ogiyaappe wora simmideta; intte timirttiyankka darota xubbideta; taani Leewa zaretuura maacettido maachchaakka tunissideta. ⁹Hegaa gishshau, intte ta ogiyan hemettennan ixixidooridan, intte tamaariisiiyo higgiiyankka asa ubbaa issi likke xeel-lennan ixixidooridan, taani inttena asa ubbaa sinttan karettidaageetanne kauyyi-daageeta oottaas” yaagees.

Asai GODAN Ammanettibeenna

¹⁰Nuussi ubbaassi issi aawai de7ees gidenneeyye? Nuna issi Xoossai medhd-hiis gidenneeyye? Yaatin, nuuni nu maizza aawatu maachchaa koliiyoogan issii issuwaassi aissi ammanettennan ixixiyo? ¹¹Yihudaa asai ammanettibeenna; qassi

Israa7eelaaninne Yerusalaamen asai tunatettaa oottiis; aissi giikko, Yihudaa asai GODAI dosiyo Beeta Maqidasiyaa tunissiis; qassi allaga xoossaassi goinniya macca naatakka machchiis. ¹²Hagaa oottiyaagee oona gidikkokka, GODAI a Yaaqooba maabaraappe xaisso; he asi Ubbaappe Wolqqaama GODAASSI yarshshuwaa ehiyaa-gaa gidikkokka, GODAI a shoddo.

¹³Qassi intte oottiyo harabai aibee giikko, GODAI intte yarshshuwaakko xeellenna gishshau, woi a ekkenna gishshau, yarshshiyo sohuwaa yeehuwan, afuttaaninne zilaassan kuntteeta. ¹⁴Intte, “I aissi nu yarshshuwaa ekkennee?” yaagidi oichchikko, gaasoi hagua: intte intte yelagatettan ekkido machcheera machcheera he wode maacettido maachchaa kolideta; intte machchiyaa machchiyaa intteyyo siqonne intte maachchan machchidooro. Hegau GODAI markka. ¹⁵GODAI inttessinne intte keettaayeessi keettaayeessi issi bollainne issi ayyaanai de7anaadan oottibeeneeyye? Hegaa aissi oottidee? Geeshsha zerettai de7anaadaana gidennee? Hegaa gishshau, intteppe ooninne ba yelagatettan ekkido machcheera maacettido maachchaassi ammanettennaagaa gidennaadan naagetto. ¹⁶Aissi giikko, “Taani GODAI, Israa7eela Xoossai, azinai ba machchiyo yeddiyoogaa ixkais; hegee iitabaa” yaagees. Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, “Intte machcheera machcheera maacettido maachchaassi ammanettennaageeta gidennaadan naaget-tite” yaagees.

Pirddaa Gallassai Matattiis

¹⁷Intte intte haasayan GODAA daafurssideta.

SHin intte, “Nuuni a waatidi daafurssidoo?” yaageeta.

Intte a daafurssidoogee, “Iitaa oottiyaageeti ubbai GODAA sinttan suure; qassi ikka etan ufaittees” yaagiyoogan woikko, “Tumaa pirddiya Xoossai awan de7ii?” yaagiyoogaana.

3 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta biyo ogiyaa gi-igissanaadan, taani kiittiyo asa kasetada yeddana; qassi intte koyiyo Godaikka intte qoppennan de7ishin, ba Beeta Maqidasiyaa puttu gaana. Intte naagiyo, ta maachchaa kiitaa ekkidi yiya ta kiittiyoogeeekka yaana” yaagees.

²SHin i biraanne worqqaa seerissidi geeshshiya tamaa malanne maayuwaa meeciyo saamunaa mala gidiyo gishshau, i yiyo gallassi danddayanai oonee? Qassi i qoncciyoo wode a sinttan eqqanau danddayiyai oonee? ³I biraanne worqqaa geeshshiyaagaadaaninne tigiyaagaadan uttidi, Leewa zareta geeshshana; eti GODAASSI likke yarshshuwaa yarshshana gakkanaashin, i eta geeshshana. ⁴Yaa-tobare beni wodetuugaadaaninne aadhdhida laittatuugaadan, Yihudaa asainne Yerusalaame asai yarshshiyo yarshshoi GODAA ufaissiyaagaa gidana.

⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Hegaappe guyyiyan, taani pirddaa pirddanau inttekkoo yaana; yaada murunniyaageetu bolli, shaaramuxiyaageetu bolli, wordduwan caaqqidi markkattiyaageetu bolli, oosanchchatussi bessiya damoozaa immennan diggiyaageetu bolli, azinai haiqqido am77iyoonne aaya aawu haiqqido naata tuggaiyaageetu bolli, betiyaa pirddaa geellaiyaageetu bollinne taayyo yayyennaageetu bolli eesuwun markkattana” yaagees.

Asirataa Imuwaa

⁶Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani GODAI laamettikke; heгаа gishshau, inttenoo Yaaqooba zaretoo, intte xayibeekketa. ⁷Intte maizza aawatu wodiyaappe doommidi, intte ta wogaappe wora simmideta; akka naagibeekketa. Ha77i taakko simmite; taanikka inttekkoo simmana” yaagees.

SHin intte, “Nuuni waani simminoo?” yaagidi oichcheeta.

⁸GODAI, “Asi Xoossa wuuqqii? Wuuqqenna, shin intte tana wuuqqeeta” yaagees. Qassikka intte, “Nuuni nena waati wuuqqiyoonii?” yaageeta.

Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Intte asirataaninne imotan tana wuuqqeeta. ⁹Intte Israa7eela asai ubbai tana wuuqqiyo gishshau, intte qanggettidaageeta. ¹⁰Ta Beeta Maqidasiyan qumi de7anaadan, asirata ubbaa gootaran yeg-gite. Yaatidi taani saluwaa maskkootiyaa dooyada anjuwaa intteyyo palahissada gussana xayikko, tana hegaan paaccite. ¹¹Intte biittai mokkiyo kattaa meennaadan, taani intte gishshau qunuwaa seerana; gaden de7iya woiniyaa aifeekka qoqqofet-tenna. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hгаа odais. ¹²Intte biittai de7anau ufaissiya biitta gidiyo gishshau, kawotettati ubbai inttena, ‘Anjjettidaageeta’ yaa-gana” yaagees.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Intte ta bolli xala qaalaa haasayideta.

“Yaatidi qassi, ‘Nuuni ne bolli woigi haasayidonii?’ yaagidi oichcheeta.

¹⁴“Qassikka intte, ‘Xoossaassi oottiyoogee hada. A azazuwaa naagiyoogaaninne Ubbaappe Wolqqaama GODAA sinttan azzaniiddi hemettiyoogan nuuni ai go7ettiyoonii? ¹⁵Nuuni otorettiyaageeti anjjetishin be7eettes; iitaa oottiyaageetikka ishalidi de7iyooгаа xalla gidennan, Xoossaa paacidikka kessi ekkoosona’ yaageeta” yaagees.

GODAI Ba Asaa Maaranau Yootido Qaalaa

¹⁶He wode GODAASSI yayyiyaageeti issoi issuwaara haasayidosona; GODAIKKA ezggidi siyiis. GODAASSI yayyidaageetinne a sunttaakka bonchchidaageeti doget-tennaadan, eta hassayissiya maxaafai a sinttan xaafettiis. ¹⁷Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Eti tabaa gidana; taani oottiyo gallassi eti taassi dum-matida asa gidana; aawai baassi oottiya ba na7aa maariyoogaadan, taani eta maarana. ¹⁸He wode intte zaarettidikka xilluwaappenne nagaranchchaappe gid-duwan de7iya zawaanne Xoossaassi azazettiyaageetuppenne azazettennaageetuppe gidduwan de7iya zawaa be7ana” yaagees.

GODAA Gallassai Matattiis

4 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, coociyaa tamaadan eexxiya gallassai matattiis; otorettiyaageetinne iitaa oottiyaageeti ubbai utula mala gidana. He yiya gallassai eta xuuggana; etayyo xaphuwaa xeeraakka ashshenna. ²SHin intteyyo, ta sunttaassi yayyiyaageetuyyo a qefiyaa gidдон pat-tiyaabai de7iyo xillotettaa awai mokkana. Inttekkа qashuwaappe yedettida anqgara galuwaadan buraaqana. ³Taani oottiyo gallassi, nagaranchchati intte tohuwaappe garssa baggaara bidintta mala gidana; inttekkа eta yedhdhana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hгаа odais.

⁴“Israa7eela asai ubbai oottanaadan, Siinaa Deriyaa bollan taani ta ashkkaraa Muuse baggaara azazido azazuwaanne higgiiyaa hassayite.

⁵“Be7ite, gitanne bonchchettida GODAA gallassai yaanaappe kasetada, taani inttessi hananabaa yootiya Eelaasa kiittana. ⁶Kiittin i yiidi, taani yaada biit-taa qanggettan shocennaadan, aawatu wozanaa naatukko, naatu wozanaakka aawatukko zaarana” yaagees.

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusi yaana giyo hidootai kase odetti uttiddo Xaliyaa gidiiyoogaanne Xoossai Gal77a Maachchan ba asaassi immido hidootaa qaala polidoogee a baggaara gidiiyoogaa mishiraachchuwaa qaala oiqqidaagaa. Ha mishiraachchuwaa qalalai Yesuusi eta gidдон yelettiddo dicciddo Aihudatu xalaalaassa gidennan, kumetta sa7an de7iya asaassa.

Maatiyoosa Wonggeliyaa mishiraachchoi daro akeekan xaafettida maxaafa. Yesuusa yeletan doommidi, i xammaqettidoogaanne i paacettidoogaa odi simmidi, Galiilan i qaala odidobaa, tamarissidobaanne hargganchchata pattidobaa odees. Hegaappe kaallidi Yesuusi Galiilappe Yerusalaa biidoogaanne a ha sa7a de7uwaa wurssetta saaminttan hanidabata qonccissees. Hegeetikka i masqqaliyaa bollan, misimaariyan xishetti kaqettiddo haiqqidobaanne haiquwaappe paxiddo dendidobaa yootees.

Ha Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusa, Xoossaa higgiiyaa birshshettaa immanau maata de7iyooogaanne Xoossaa Kawotettaabaa tamarissiya gita asttamaare oottiddo shiishshees. A timirttiyaappe dariya baggai dumma dumma meran giiggissiddo ichchashu kifiletun shaahettees.

1. Xoossaa kawotettan de7ana asaa eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssetta qaadaa odiya Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Miraafiyaa 5ppe biidi 7 gakkanaashin).

2. Tammanne naa77u erissiyoo ashkkarati Wonggeliyaa tamarissanau biido wode etayyo imettiddo kaaletuwaa (Miraafiyaa 10).

3. Xoossaa kawotettaabaa tamarissishin shiiqiddo dumma dumma leemisota (Miraafiyaa 13).

4. Erissiyoo ashkkaratettaa birshshettaa odiya timirttiyaa (Miraafiyaa 18).

5. Ha77i laittaa wurssettaanne Xoossaa Kawotettaa yuussaa xeelliyaaagan imettiddo timirttiyaa (Miraafiyaa 24ppe biidi 25 gakkanaashin).

Yesuus Kiristtoosa Yeletaa Turaa

(Luqaasa 3:23-38)

1 Hagee Daawita zarenne Abrahaama zare gididdo Yesuus Kiristtoosa yeletaa yootiya maxaafaa.

²Abrahaami Yisaaqa yeliis; Yisaaqi Yaaqooba yeliis; Yaaqoobi Yihudaanne a ishannta yeliis. ³Yihudai Ti7imaaro giyo maccaaseeppe Paareesanne Zaraaha yeliis; Paareesi Hexiroona yeliis; Hexirooni Raama yeliis. ⁴Raami Aminadaaba yeliis; Aminadaabi Na7asoonaa yeliis; Na7asooni Solomona yeliis. ⁵Solomoni Ra7aabo giyo maccaaseeppe Boo7eeza yeliis; Boo7eezi Uruto giyo maccaaseeppe Yobeeda yeliis; Yobeedi Isseyaa yeliis. ⁶Isseyi Kawuwaa Daawita yeliis.

Kawoi Daawiti Solomona yeliis. Solomona aayyiyaa koiro Ooriyoona giyoogaa machchiyo. ⁷Solomoni Robi7aama yeliis; Robi7aami Abiiya yeliis; Abiiyi Asaafa yeliis. ⁸Asaafi Yoosaafixaa yeliis; Yoosaafixi Yoraama yeliis; Yoraami Ooziiyaana yeliis. ⁹Ooziiyaani Yo7aataama yeliis; Yo7aataami Akaaza yeliis; Akaazi Hizqqiyaasa yeliis. ¹⁰Hizqqiyaasi Minaasa yeliis; Minaasee Amoonaa yeliis; Amooni Yoosiyaaasa

yeliis. ¹¹ Israa7eela asai omoodettidi, Baabiloone biitti biido wode, Yoosiyaasi Yo7aakiinanne a ishannta yeliis.

¹² Asai omoodetti Baabiloone biitti biidoogaappe guyyiyan, Yo7aakiini Salaatiyaala yeliis; Salaatiyaali Zarubaabeela yeliis. ¹³ Zarubaabeeli Abiyuuda yeliis; Abiyuudi Eliyaaqiima yeliis; Eliyaaqiimi Azoora yeliis. ¹⁴ Azoori Xaadooqa yeliis; Xaadooqi Akiima yeliis; Akiimi Eliyuuda yeliis. ¹⁵ Eliyuudi El77aazara yeliis; El77aazari Maataana yeliis; Maataani Yaaqooba yeliis. ¹⁶ Yaaqoobi Kiristtoosa giyo Yesuusa yelida Mairaami azinaa Yooseefa yeliis.

¹⁷ Hegaa gishshau, zare ubbai Abrahaamappe Daawita gakkanaassi tammanne oidda; Daawitappe doommidi, asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wode gakkanaassi tammanne oidda; asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wodeppe Kiristtoosi yelettido wodiya gakkanaassi tammanne oidda.

Yesuus Kiristtoosa Yeletaa

(Luqaasa 2:1-7)

¹⁸ Yesuus Kiristtoosa yeletai haggaa mala; a aayiyaa Mairaama Yooseefayyo giigaasu; a he wode Yooseefaara gaittinnan de7aidda, Geeshsha Ayyaanau shahaaraasu. ¹⁹ O giigissi wottida Yooseefi, xillo asa gididaagee, o kaushshanau koyibeenna; ibaa qonccissennan o aggi bayanau qoppiis. ²⁰ SHin i heggaa qoppishin, Godaa kiitanchchai aimuwan aara gaittidi, “Daawita na7au Yooseefaa, Mairaama Geeshsha Ayyaanau shahaarido gishshau, o ekkanaaggaa yayyoppa. ²¹ Attuma na7a a yelana; qassi neeni Yesuusa gaada a sunntana; aissi giikko, i ba asaa eta nagaraappe ashshana” yaagiis.

²²⁻²³ Qassi Godai hananabaa yootiyaaggaa baggaara, “Geela7iyaa shahaarada na7aa yelana; a sunntai Amaanu7eela geetettana” giidoogee polettana mala, hagee ubbai haniis; “Amaanu7eela” giyoogee “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

²⁴ Yooseefi xiskkuwaappe beegottidi, Godaa kiitanchchai bana azazidoogaadan, Mairaamo efiis. ²⁵ SHin ba baira na7aa a yelana gakkanaassi o bochchibeenna; qassi na7aa Yesuusa giidi sunntiis.

Arshshoppe Yiida Eranchchata

2 Yesuusi Yihudaa biittan Beetaliheme giyo kataman Heeroodisi kawotidi de7iyo wode yelettiis; hegaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paidiya asati arshsho baggappe Yerusalaame yiidi, ² “Aihuda kawo gidanau yelettida na7ai awan de7ii? Aissi giikko, nuuni arshsho baggaara kiyida a xoolinttiyaa be7idi, ayyo goinnanau yiida” yaagidi oichchidosona.

³ Kawoi Heeroodisi, heggaa siyidi dagammiis; Yerusalaamen de7iyya asai ubbaikka dagammiis. ⁴ Heeroodisi qeese halaqata ubbatanne higgiiyaa tamarissiyaageeta xeesidi, “Kiristtoosi awan yelettanddeeshsha?” yaagidi oichchiis.

⁵⁻⁶ Oichchin eti zaaridi, “Yihudaa biittan Beetaliheme kataman yelettana. Hananabaa yootiyaagee, ‘Yihudaa biittan de7iyya Beetalihemee, neeni Yihudaa biittaa haariyaageetuppe ainne laafakka. Aissi giikko, ta asaa, Israa7eela haariyaagee neeppe kiyana’ giidi xaafiis” yaagidosona.

⁷ Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho baggappe yiida asata geeman xeesidi, xoolinttee etau beettido wodiya etappe geeshshidi erii. ⁸ Yaatidi Beetaliheeme eta yeddiiddi, “Biidi na7aa mintti koyite; a demmido wode taanikka baada ayyo goinnanaadan, tana erissite” yaagiis.

⁹ Eti kawoi giidoogaa siyidi biidosona; biiddi ogiyan arshsho baggaara eti kase be7ido xoolinttiyaa be7idosona; he xoolinttee na7ai de7iyosaa gakkidi eqqana gakkanaassi, eta kaalettiis. ¹⁰ Eti he xoolinttiyaa be7ido wode, zawai banna daro ufaissaa ufaittidosona. ¹¹ Soo gelidi, na7ai ba aayee Mairaamiira de7iyaagaa be7idosona; gulbbatidi ayyo goinnidosona; hegaappe guyyiyan, bantta saaxiniyaa dooyidi, worqqaa, ixaanaanne karbbiyaa ayyo immidosona.

¹² Eti Heeroodisakko simmenna mala, Xoossai aimuwan eta, “Inttena erite” gin hara ogiyaara bantta dere simmidosona.

Gibxxe Baqatidosona

¹³ Eti biidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai aimuwan Yooseefayyo beettidi, “Heeroodisi na7aa woranau koyiyo gishshau, denddada na7aanne na7aa aayyiyo ekkada Gibxxe biitti baqata; taani neeyyo odana gakkanaassi, yan uttaashsha” yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵ Yaagin Yooseefi qammi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Gibxxe biitti biis; Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas” giidoogee polettana mala, Heeroodisi haiqqana gakkanaassikka i yan de7iis.

Heeroodisi Guutta Naata Worissiis

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho baggappe yiidaageeti bana cimidoogaa erido wode, daro hanqettiis; hanqettidi xoolinttee kase beettido wodiyaabaa etappe siyidoogaadankka, wotaaddarata yeddidi, Beetaliheemeeninne Beetaliheeme heeran de7iya naa77u laitta attuma naatanne qassi naa77u laittappe guuxxiya attuma naata ubbaa worissiis.

¹⁷⁻¹⁸ Hananabaa yootiya Ermmaasi,
 “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyettiis;
 Raaheela ba naatuyyo yeekkausu.
 Eti haiqqiichchido gishshau,
 agga gin, aggennan ixxaasu”
 giidi haasayidoogee polettiis.

Gibxxeppe Simmidosona

¹⁹ SHin Heeroodisi haiqqidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai Gibxxe biittan de7iya Yooseefayyo aimuwan beettidi ²⁰ a, “Dendda; na7aanne na7aa aayyiyo ekkada, Israa7eela biitti simma; aissi giikko, na7aa woranau koyiyaageeti haiqqiichchidosona” yaagiis. ²¹ Yaagin Yooseefi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Israa7eela simmiis.

²² SHin Yooseefi Arkelawoosi ba aawaa Heeroodisa sohuwan Yihudaa biittan kawotidoogaa siyido wode, yaa baanau yayyiis; Xoossai ayyo aimuwan yootin, Galiila biitti biis. ²³ Hananabaa yootiyaageeti, “Asai a, ‘Naazireeta asa’ giidi Xeesana” giidoogee polettana mala, Naazireeta giyo katamaa biidi de7iis.

Xammaqiya Yohaannisi Qaalaa Odiis

(Marqqoosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-18; Yohaannisa 1:19-28)

3¹⁻² He wode Xammaqiya Yohaannisi asaa, “Saluwaa kawotetta matattido gishshau, intte nagaraappe simmite” yaagiiddi, Yihudaa Bazzuwan yootiiddi yiis. ³ Aissi giikko, hananabaa yootiya Isiyaasi, Yohaannisabaa yootiiddi, “Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi, ‘Godaa ogiyaa giigissite. I hemettana loossuwaakka ayyo sitti oottite’ giis” yaagiis.

⁴ Yohaannisau gaameelaa ikisiyan dadettida afalai de7ees; qassi ba xeessan dafuwaa gixxees; i miyo qumaikka boolenne degeera eessa. ⁵ Asai he wode Yerusalaampe, Yihudaa biitta ubbasaappenne Yorddaanoosa giyo shaafaa heeran de7iya biitta ubbaappe akko yees. ⁶ Yiidi ba nagaraa paaxin, Yorddaanoosa giyo shaafan asaa xammaqiis.

⁷ SHin Yohaannisi daro Parisaawetinne Saaduqaaweti xammaqettanau baakko yiyaageeta be7idi, eta hagaadan yaagiis; “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqqoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai? ⁸ Simmi intte intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite. ⁹ Intte intte wozanan, ‘Abrahaami nu aawaa’ giidi qoppoppite. Aissi giikko, taani inttessi yootais; Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees. ¹⁰ Beexee mittaa xaphuwan qanxxanau giigi uttiis; lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana.

¹¹ “Intte intte nagaraappe simmidoogaa erissanau, taani inttena haattan xammaqais; shin taappe guyyeera yiyaagee, inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. I taappe daro minnees; taani harai atto a caammaa tookkanaukka bessikke. ¹² A kushiyan kattaa suraggiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxiyo audiyaa keehi geeshshees; ba gisttiyaa gootaran qolana; shin dalaa to77enna taman xuuggana” yaagiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(Marqqoosa 1:9-11; Luqaasa 3:21-22)

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanau, Galiilappe Yorddaanoosa giyo shaafaa akko biis. ¹⁴ SHin Yohaannisi a, “Taani nenan xammaqettanau koyiyo wode neeni taakko yai?” yaagidi, a qofaa laammanau koyiis.

¹⁵ SHin Yesuusi zaaridi a, “Nuuni xillotetta ooso ubbaa hagaadan polanau bessiyo gishshau, ha77i tau eeno ga” yaagiis. Yaagin Yohaannisi au eeno giis.

¹⁶ Yesuusi xammaqettidoogaappe guyyiyan, sohuwaara haattaappe kiyiis; saloi dooyettin, Xoossaa Ayyaanai haraphphedan yiishiininne ba bolli wodhdhishin be7iis; ¹⁷ qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai, tana ufaissiyaagee hгаа” yaagiya qaalai yiis.

Yesuusi Paacettiis

(Marqqoosa 1:12-13; Luqaasa 4:1-13)

4 Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa paaccana mala, Geeshsha Ayyaanai bazzo Yesuusa efiis. ²Efin Yesuusi oitamu gallaanne oitamu qammaa xoo-midoogaappe guyyiyan namisettiis. ³Xalahe halaqai yiidi a, “Neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane ha shuchchati oitta gidana mala azaza” yaagiis.

⁴SHin Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossai haasayiyo qaala ubban de7anaappe attin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa geeshsha katamaa efiidi, Beeta Maqidasiyaa xeeraa kessidi, ⁶“Neeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Xoossai ba kiitanchchata neeyyo azazana’ qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala, bantta kushiyan nena denttana’ yaagees” yaagiis.

⁷Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa maxaafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

⁸Qassi xalahe halaqai Yesuusa issi daro gita deriyaa xeeraa kessidi, sa7an de7iya kawotetta ubbaanne eta bonchuwaa bessiiis. ⁹Bessidi a, “Neeni taayyo gulbbatada goinnikko, taani haggaa ubbaa neeyyo immana” yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, Yesuusi zaaridi a, “Laa ha Seexaanau haakka; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Godaayyo, ne Xoossaayyo goinna; a xalaalau ootta’ gees” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai a aggi bayin, kiitanchchati yiidi, ayyo oottidosona.

Yesuusi Ba Tamarissiyo Oosuwaa Galiilan Doommiis

(Marqqoosa 1:14-15; Luqaasa 4:14-15)

¹²Yohaannisi qashettidoogaa Yesuusi siyido wode, Galiila giyo biitti biis. ¹³Naazireeteppe kiyidi, Qifirinaahooma katamaa biidi, yan de7iis; Qifirinaahoomi Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan abbaa matan de7ees. ¹⁴Hegege hanidoogee hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogee polettanaassa; hananabaa yootiya Isiyaasi hagaadan yaagiis;

¹⁵“Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan, abbaa ogiyan Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan, Aihuda gidenna asai de7iyo Galiilan,

¹⁶xuman de7iya asai wolqqaama poo7uwaa be7iis.

Qassi haiquwaa kuwai de7iyo biittan uttidaageetuyyo poo7oi kiyiis” yaagiis.

¹⁷He wodiyaappe doommidi Yesuusi, “Intte nagaraappe simmite; aissi giikko, saluwaa kawotetta matattiis” giidi qaala yootuwaa doommiis.

Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeegiis

(Marqqoosa 1:16-20; Luqaasa 5:1-11)

¹⁸ Yesuusi Galiila Abbaa mataara aadhdhiiddi, naa77u ishantti PHeexiroosa giyo Simooninne a ishaa Inddiraasi, moliyaa oiqqiyaageeta gidido gishshau, gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis. ¹⁹ Be7idi eta, “Tana kaallite; taani inttena asa oiqqiyoogaa tamarissana” yaagiis. ²⁰ Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

²¹ Yesuusi hegaappe sinttauikko biiddi, hara naa77u ishantta, Zabddiyoosa naata Yaaqoobanne a ishaa Yohaannisa be7iis; eti bantta aawaa Zabddiyoosaara wolwolo gidдон bantta gitiyaa giigissiyaageeta be7idi xeesiis. ²² Xeesin sohuwaarakka eti wolwoluwanne bantta aawaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

Yesuusi Daro Asaa Tamaariissiinne Pattiis

(Luqaasa 6:17-19)

²³ Yesuusi Aihuda woosa keettatun tamarissiiddi, kawotettaa wonggeliyaa mishi-raachchuwaa yootiiddinne qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asaa pattiiddi, Galiila biitta ubban yuuyiis. ²⁴ A woree Sooriyaa biittaa ubbaa gakkiiis; asai dumma dumma harggiyan ohettidi harggida asaanne sahattida asa ubbaa, xalaheti oiqqido asaa, kaarettai oiqqido asaanne, qassi bollai silido asaa Yesuusakko ehiis; ehin i eta pattiis. ²⁵ Daro asai Galiilappe, tammu katamatuppe, Yerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinttan de7iya biittaaappe Yesuusa kaalliis.

Yesuusi Deriyaa Bollan Gididi Tamaariissido Timirttiyaa

(Miraafiyaa 5-7)

5 Yesuusi daro asaa be7idi, deriyaa huuphiyaa kiyidi uttiis. Bana kaalliyaageeti baakko shiiqin, ² tamarissuwaa doommidi, eta hagaadan yaagiis.

Tumu Ufaissaa

(Luqaasa 6:20-23)

³ Bantta ayyaan an hiyyeesa gididoogaa eriyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, saluwaa kawotettaa etassa.

⁴ Kayyottiyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta minttettana.

⁵ Ashkketi anjjettidaageeta;

aissi giikko, eti sa7aa laattana.

⁶ Namisettiyaageetinne saamettiyaageeti

kattaa haattaa koyiyoogaadan,

xillobaa oottanau laamotiyaageeti

anjjetidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta kalissana.

⁷ Maariyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta maarana.

⁸ Wozanaa geeshshati anjjettidaageeta;

aissi giikko, eti Xoossaa be7ana.

⁹ Asa sigettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta,
ba naata giidi xeesana.

¹⁰ Xillotettaa gishshau
yedetettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, saluwaa kawotettai etassa.

¹¹ “Intte tana kaalliyoo gishshau, asai inttena boriyo wodenne waissiyoo wode,
qassi intte bolli iitabaa ubbaa worrduwan haasayiyoo wode, intte anjjettidaageeta.

¹² Intteyyo saluwan gita woi to de7iyoo gishshau, ufaittite; hashshu giite; aissi giikko,
asai intteppe kase de7ida hananabaa yootiyaageetakka hegaadan waissiis.

Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaa

(Marqqoosa 9:50; Luqaasa 14:34-35)

¹³ “Asa ubbaassi intte maxine mala; shin maxinee laqilaqana xayikko, naa77antto
a waatidi laqilaqissanee? Kare olin, asi a yedhdhi hemettanaappe attin, wodeppe
ainne go77enna.

¹⁴ “Sa7au intte poo7o mala; deriyaa huuphiyan keexettida katamai geemmana
danddayenna. ¹⁵ Xomppe oittidi, son de7iyaa asa ubbau poo7ana mala, xoqqiyaasan
wottiyoogaappe attin, kere giddon qum77i wottiya asi baawa. ¹⁶ Hegaadankka, asi
intte oottiyo lo77o oosuwa be7idi, saluwan de7iyaa intte Aawaa galatana mala,
intte poo7oi asa sinttan poo7o.

Muuse Higgiyaabaa

¹⁷ “Taani Muuse higgiyaanne hananabaa yootiyaageeti tamarissiyooгаа xais-
sanau yiidobaa intteyyo milatoppo; taani polanau yiidoogaappe attin, xaissanau
yabeikke. ¹⁸ Aissi giikko, taani intteyyo tumaa odais; saloinne sa7ai aadhdhana
gakkanaassi, qassi ubbabaikka polettana gakkanaassi, higgiyaappe issi qaalaikka
woi issi pitaleekka xayenna. ¹⁹ Hegaa gishshau, ha azazo ubbaappe guuxxiya issi
azazuwaa kanttiya urai ooninne, qassi haratikka baagaadan oottanaadan tamaris-
siya urai ooninne, saluwaa kawotettan ubbaappe guutta gidana; shin higgiyaa oot-
tiyaageenne tamarissiyaagee ooninne saluwaa kawotettan gita gidana. ²⁰ Aissi gi-
ikko, taani intteyyo odais; intte xillotettai higgiyaa tamarissiyaageetu xillotet-
taappenne Parisaawetu xillotettaappe darana xayikko, saluwaa kawotettaa intte
mulekka gelekketa.

²¹ “Beni asaa, ‘Asa woroppa; asa worida ooninne pirddeettana’ giidoogaa siyideta.
²² SHin taani intteyyo odais; ba ishaa hanqqettiya ubbai pirddeettana; ba ishaa cayiya
ubbai yaa7aa pird dau shiiqana; qassi ba ishaa, ‘Eeyyai’ giya ubbai Gaannabiyaa
tamaa pird dau shiiqana. ²³ Hegaa gishshau, neeni yarshshiyooaan yarshshishin, ne
ishaa naaqqidobai neeyyo hegan hassayettikko, ²⁴ ne yarshshuwaa he sohuwanka
yegga bayada ba; kasetada ne ishaara sigettaichcha; hegaappe guyyiyan yaada, ne
yarshshuwaa yarshsha.

²⁵ “Nena mootiyaagaara pird da keettaa baid da ogiyan elle aara sigettaichcha;
hegee xayikko, i nena daanna sintti aattana; qassi daannai nena polisiyau aattidi
immin, polisee nena qachhana. ²⁶ Taani neeyyo tumaa odais; neeni issi santtimee
attennan, ne maqqacuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keet-
taappe kiyakka.

SHAaramuxanau Bessenna

²⁷ “SHAaramuxoppa’ giidoogaa siyideta. ²⁸ SHin taani intteyyo odais; maccaaro xeellidi amottiya ubbai, ba wozana gidon he wode iira shaaramuxiis. ²⁹ Ne ushachcha aifee nena nagara ootissikko, neeppe shoddada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha. ³⁰ Qassi ne ushachcha kushee nena nagara ootissikko, neeppe qanxxada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha.

Machchiyo Yeddanau Bessenna

(Maatiyoosa 19:9; Marqqoosa 10:11-12; Luqaasa 16:18)

³¹ “Qassi ba machchiyo yeddiya ooninne o yeddiyo paramaa immo’ geetettiis. ³² SHin taani intteyyo odais; ba machchiyaa shaaramuxennan de7ishin yeddiya ooninne o shaaramuxa kessees; qassi azinai yeddido maccaasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Caaquwaabaa

³³ “Qassi beni asaa, ‘Wordduwan caaqoppa, shin ne Godau caaqquidoogaa pola’ giidoogaa siyideta. ³⁴ SHin taani intteyyo odais; mulekka caaqoppite; saloi Xoossaa kawotaa araataa gidiyo gishshau, saluwan mulekka caaqoppitenne; ³⁵ qassi sa7ai a gedee yedhdhiyoosaa gidiyo gishshau, sa7an caaqoppite; qassi Yerusalaamee gita kawuwaa katama gidiyo gishshau, Yerusalaamenkka caaqoppite. ³⁶ Neeni issi binnaan akka bootta woi karettta kessanau danddayenna gishshau, ne huuphiyanka caaqoppa. ³⁷ SHin intte, ‘Ee’ woi, ‘CHii’ giite; hageetuppe hara caaqoi xalahe halaqaappe yees.

Lancciyaa Uluwan Oiqqanau Bessenna

(Luqaasa 6:29-30)

³⁸ “Aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha’ giidoogaa siyideta. ³⁹ SHin taani intteyyo odais; intteyyo iitabaa oottiya uraa diggoppite; ooninne ne ushachcha bagga qinxalliyaa baqqikko, ne haddirssa bagga qinxalliyaakka a besa; ⁴⁰ ne qoliyaa ekkana issi urai nena mootikko, he urai ne kootiyaakka ekko. ⁴¹ Ooninne nena issi saate ogiyaa banaara wolqqan efiikko, aara naa77u saate ogiyaa ba. ⁴² Nena woossiya urau imma; qassi neeppe tal77ana koyiya uraukka diggoppa.

Morkkiyaa Siiqiyooгаа

(Luqaasa 6:27-36)

⁴³ “Ne shooruwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ giidoogaa siyideta. ⁴⁴⁻⁴⁵ SHin taani intteyyo odais; saluwan de7iya intte Aawau naata gidana mala, intte morkketa siiqite; inttena qanggiyaageetakka anjjite; inttena ixxiyaageetuyyo lo77obaa oottite; inttena waissiyaageetuyyookka Xoossaa woossite; aissi giikko, iita asaukka lo77o asaukka Xoossai ba awaa awaxxissees; qassi xillotuyyookka nagaranchchatuyyookka ba iraa bukissees. ⁴⁶ Aissi giikko, intte inttena siiqiyageetu xalaalaa siiqikko, intteyyo ai woi to de7ii? Harai atto, giiraa ekkiyaageetikka hegaadan oottoosona. ⁴⁷ Intte intte ishanttu xalaalaa sarotikko, harati oottiyoogaappe aadhdhiyaabaa ai

oottidetii? Harai atto, Xoossaa ammanenna asaikka hegaadan oottees. ⁴⁸Hegaa gishshau, saluwan de7iya intte Aawai bali bannaagaa gidiyoogaadan, intteikka bali bannaageeta gidite.

Hiyyeesau Immiyo Maaraa

6 “Intte ammano oosuwaasa asa bessanau asa sinttan oottenna mala naagettite; hegee xayikko, saluwan de7iya intte Aawai intteyyo woiuuwaa immenna.

²“Hegaa gishshau, intte aibakko hiyyeesau immiyo wode, lo77o milatiya iitati banttana bonchhissanau, Aihuda woosa keettatuuninne ogetun awaajissiyooogaadan awaajissoppite; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woiuuwaa ekki-ichchidosona. ³⁻⁴SHin intte hiyyeesau immiyo wode, geeman immanaadan, intte ushachcha kushee oottiyoogaa intte haddirssa kushee eroppo; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciiyan immana.

Woosaabaa

(Luqaasa 11:2-4)

⁵“Xoossaa woossiiddi, lo77o milatiya iitatudan hanoppite; aissi giikko, banttana asi be7ana mala; Aihuda woosa keettatuuninne ogetu doonan eqqidi, Xoossaa woossiyooogaa dosoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woiuuwaa muleera ekki-ichchidosona. ⁶SHin intte Xoossaa woossiyo wode, intte soo gelite; kariyaa gordidi, geeman de7iya intte Aawaa woossite; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciiyan immana.

⁷“Xoossaa intte woossiyo wode, Xoossaa ammanenna asaagaadan, mela bidoppite; aissi giikko, Xoossaa ammanenna asai adussidi Xoossaa woossin siyees gididi qoppees. ⁸Hegaa gishshau, he asaagaadan hanoppite; aissi giikko, intte Aawai inttena koshshiyagaa intte woossanaappe kasetidi erees. ⁹Simmi intte hagaadan yaagidi, Xoossaa woossite;

‘Saluwan de7iya nu Aawau,
ne geeshsha sunntai anjjetto.

¹⁰Ne kawotettai yo;

ne shenee saluwan hanidoogaadan,
sa7ankka hano.

¹¹Hachchi hachchi koshshiya qumaa
nuuyyo hachchi imma.

¹²Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo
atto giyoogaadan,

neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³Nuna iitabaappe ashshanaappe attin,
paacen gelissoppa.

Kawotettai, wolqqainne bonchchoi
merinaukka neessa. Amin77i’ yaagite.

¹⁴“Intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa atto giikko, saluwan de7iya intte Aawaikka intteyyo atto gaana. ¹⁵SHin intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa atto gaana xayikko, intte Aawaikka intte naaquwaa atto geenna.

¹⁶“Qassi intte xoomiyo wode, lo77o milatiya iitatudan, kayyottiyaabaa milatop-pite; aissi giikko, eti xoomiyoogaa asai be7ana mala, bantta som77uwaa bullaalis-soosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woiuwaa muleera ekkiichchidosona.

Xoomaabaa

¹⁷⁻¹⁸“SHin intte xoomiyo wode, intte Aawai intte xoomiyoogaa eranaappe attin, asi erenna mala, intte som77uwaa meeccite; intte huuphiyaakka tiyettite; yaatikko, geeman de7iya intte Aawai intte oottiyoogaa geeman be7idi, intteyyo qoncciyann immana.

Ha Sa7aa Bollan Aquwaa Dagayanau Bessenna

(Luqaasa 12:33-34)

¹⁹“Bil77i bashshiyooasaaninne birati shiyiyoosan, kaisoikka bookkidi wuuqqiy-oosan, sa7an intte huuphessi miishsha dagayoppite. ²⁰SHin bil77inne qunoi bashshennasan, kaisoikka bookkidi wuuqqennasan intte huuphessi saluwan mi-ishsha dagayite. ²¹Aissi giikko, ne wozanai ne miishshai de7iyoosan de7ana.

Bollaa Xomppiyaabaa

(Luqaasa 11:34-36)

²²“Bollaa xomppée aifiyaa; heгаа gishshau, ne aifee payya gidikko, ne bolla ubbai poo7o gidana. ²³SHin ne aifee payya gidana xayikko, ne bolla ubbai xumana; simmi ne bolli de7iya poo7oi xumikko, xumai ai keenaa xumanddeeshsha!

De7ossi Hirgganau Bessenna

(Luqaasa 16:13; 12:22-31)

²⁴“Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiyai ooninne baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa.

²⁵“Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne uyanabaassi, woi intte bollau maayanabaassi hirggoppite; shemppoi qumappe aadhhennee? Qassi bollai maayoppe aadhhennee? ²⁶Paalliyaa kafota xeellite; eti zerkkona; cakkokkona; gootaranka qolokkona; shin saluwan de7iya intte Aawai eta mizees; intte etappe keehi aadhhekketii? ²⁷Intte giddon keehi qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau danddayiyai oonee?

²⁸“Aissi maayossi hirggetii? Dembban de7iya ciishshati waani dicciyaakko, akeeki xeellite; eti daafurokkona woi puutto suqqokkona. ²⁹SHin taani intteyyo odais; harai atto, Solomoni heгаа keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaagaa malaa maayibeenna. ³⁰SHin laafa ammanoi de7iyoogeetoo, Xoossai, hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembbaa maataa maizziyaagee, inttena etaagaappe aattidi waati maizzennee? ³¹Simmi, ‘Nuuni ai maanee? Woi ai uyanee? Woi ai maayanee?’ yaagidi hirggoppite. ³²Aissi giikko, he ubbabaa Xoossaa ammanennaageeti darissidi koyoosona; he ubbai inttena koshshiy-oogaa saluwan de7iya intte Aawai erees. ³³SHin kasetidi, Xoossaa kawotettaanne a xillotettaa koyite; i intteyyo he ubbabaa immana. ³⁴Hegaa gishshau, wonttobau hirggoppite; aissi giikko, wonttoi bau hirggana; gallassa ubbaukka gidiya a huuphe waayee de7ees.

Hara Asaa Bolli Pirddanau Koshshenna

(Luqaasa 6:37-42)

7 “Xoossai intte bolli pirddenna mala, inttekka haratu bolli pirddoppite. ² Aissi giikko, intte haratu bolli pirddiyoogaadan, Xoossai intte bolli pirddana; qassi intte haratuyyo immanau makkiyooban i intteyyo makkana. ³ Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishaa aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai? ⁴ Woi ne aifiyan tuussai de7ishin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne aifiyaappe suullaa kessoo’ waanada gaanau danddayai? ⁵ Laa ha lo77o milatiya iitau, kasetada ne aifiyaappe tuussaa kessargga; hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyaappe suullaa kessanau geeshshada xeellana danddayaasa.

⁶ “Geeshshabaa kanatuyyo immoppite; eti guyye simmidi, inttena saxxana. Qassi inqquwaa giyo intte al77o shuchcha gudunttatu sintti oloppite; eti bantta tohuwan yedhdhana.

Woosaa Aifiyaa

(Luqaasa 11:9-13)

⁷ “Woossite; intte ekkana. Koyite; intte demmana. Kare yiidi xeesite; intteyyo karee dooyettana. ⁸ Aissi giikko, woossiya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana. ⁹ Woi intte gidon ba na7i, ‘Oitta imma’ giikko, shuchcha immiya aawu de7ii? ¹⁰ Qassi, ‘Mole imma’ giikko, ayyo shooshsha immanee? ¹¹ Intte iita gidiiddi, intte naatussi lo77obaa immiyoogaa erikko, yaatin, saluwan de7iya intte Aawai bana woossiyaageetussi lo77obaa waati darissidi immanddeeshsha!

¹² “Hegaa gishshau, hara asi intteyyo oottanau koyiyo ubbabaa inttekka asau ootite; aissi giikko, Muuse higgiiyaa birshshettainne hananabaa yootiyaageeti tamaris-siyoogee hega.

Un77o Penggiyaabaa

(Luqaasa 13:24)

¹³ “Un77o penggiyaara gelite. Aissi giikko, bashshau efiya penggee aaho; ogeekka woggaa. Hegaara geliya asaikka daro.

¹⁴ “Aissi giikko, de7uwau efiya penggee un77o; ogeekka xunnta. Qassi hegaara biya asatikka amaridaageeta.

Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Luqaasa 6:43-44)

¹⁵ “Bolla baggaara dorssa milatidi, inttekko yiya wordduwaa hananabaa yootiyaageetuppe naagetite; shin tumaappe eti garssa baggaara waggireellotu mala. ¹⁶ Eti aifiyo aifiyan intte eta erana; aguntti woine giyo turaa aife aifenna; gom77oreekka balase giyo mittaa aife aifenna. ¹⁷ Hegaadankka, lo77o mitta ubbai lo77o aife aifees; shin iita mitti iita aife aifees. ¹⁸ Lo77o mitti iita aife aifanau danddayenna; qassi iita mittikka lo77o aife aifanau danddayenna. ¹⁹ Lo77o aife aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana. ²⁰ Hegaa gishshau, intte eti aifiyo aifiyan eta erana.

²¹ “Saluwan de7iya ta Aawai giidoogaa oottiya urai saluwaa gelanaappe attin, ‘Ta Godau, ta Godau’ giya ubbai gelenna. ²² He gallassi daro asai tana, ‘Nu Godau, nu Godau, nuuni ne sunttan hananabaa yootibookkonii? Ne sunttan xalaheta kessibookkonii? Qassi nuuni Xoossai oottiyo malaataa ne sunttan oottibookkonii?’ yaagana. ²³ Taani he wode eta, ‘Taani inttena mulekka erikke; iitabaa oottiyaageeti intte ta matappe haakkite’ yaagana.

SHuchchaa Bolli Woikka SHafiyaa Bolli Keexettida Keettatu Leemisuwaa

(Luqaasa 6:47-49)

²⁴ “Hegaa gishshau, hagua ta qaalaa siyidi oottiya ubbai shuchchan ba keettaa keexxida wozannaama asa mala. ²⁵ Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugiis. SHin keettaa shuchchan keexettido gishshau kunddibeenna.

²⁶ “Hagua ta qaalaa siyidi oottenna asai ubbai, ba keettaa shafiyaa keexxida eeyya asa mala. ²⁷ Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugin, keettaa kunddiis. He keettaa wolqqaama kunddettaa kunddiis” yaagiis.

²⁸ Yesuusi ba haasayiyoogaa wurssido wode, asai i tamarissiyoogan garamettiis. ²⁹ Aissi giikko, i eta tamarissiiddi, higgiiya tamarissiyaageetudan gidennan, bau alaafettetai de7iyo asadan tamarissees.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Marqqoosa 1:40-45; Luqaasa 5:12-16)

8 Yesuusi deriyaappe wodhdhido wode, daro asai a kaalliis. ² Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagiis.

³ Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa” yaagiis. Yaagin sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggiis. ⁴ Yesuusi a, “Simmi hagua ooyyoonne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni paxidoogaa asaa erissanau Muusee azazido yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

Yesuusi Mato Halaqaa Na7aa Pattiis

(Luqaasa 7:1-10)

⁵⁻⁶ Yesuusi Qifrinaahooma katamaa gelido wode, issi mato halaqai akko yiidi, “Ta Godau, ta ashkkaraa asatettaa silin, daro sahettiiddi, son zin77iis; hai pattarkkiishsha” yaagidi woossiis.

⁷ Woossin Yesuusi, “Taani baada a pattana” yaagiis.

⁸ SHin mato halaqai zaaridi yaagiis; “Ta Godau, nena ta soo gelissanau tau bessenna; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana. ⁹ Aissi giikko, taani taappe bollaara de7iyaageettyo haarettiya asa; qassi taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi hinkkuwaa, ‘Haaya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Hagua ootta’ giikko oottees” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi hegaa siyido wode garamettidi, bana kaalliya asaa hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa odais; taani hagua mala ammanuwaa harai atto, Israa7eela biittanka be7abeikke. ¹¹ Taani intteyyo odais; daro asai arshshoppenne arggoppe yiidi, Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara saluwaa kawotettan issippe ut-tana. ¹² SHin kawotettan de7anau bessiyo asai xumau kare olettana; hegan eti yeekkananne bantta achchaa garccana” yaagiis.

¹³ Yesuusi mato halaqaa, “Ne soo ba; neeni ammanidoogaadan neeyyo hanana” yaagiis; yaagin mato halaqaa ashkkaarai he saatenkka paxi aggiis.

Yesuusi Daro Asata Eta Harggiyaappe Pattiis

(Marqqoosa 1:29-34; Luqaasa 4:38-41)

¹⁴ Yesuusi PHeexiroosa soo biidi, a bollotiyaa qoxonne misho harggada zin77idaaro be7iis. ¹⁵ I kushiya i bochchin, qoxoinne mishoi o aggi bayiis; aggi bayin, a dendda ayyo oottaasu.

¹⁶⁻¹⁷ Sa7ai omariyo wode, asai xalaheti oiqqido daro asaa Yesuusakko ehiis; hananabaa yootiya Isiyaasi, “I nu sahuwaa bau ekkiis; qassi nu harggiyaakka tookkiis” giidoogee polettana mala, Yesuusi tuna ayyaanata ba qalan kessidi, harggida asa ubbaakka pattiis.

Yesuusa Kaalliyaageeta Gakkiya Metuwaa

(Luqaasa 9:57-62)

¹⁸ Yesuusi daro asai ba matan yuuyi aadhdhidi eqqidoogaa be7idi, abbaappe hefintti pinnana mala, ba erissiyo ashkkaarata azaziis. ¹⁹ Higgiyaa tamaarissiya issoi akko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

²⁰ Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keetta de7ees; shin taani, Asa Na7ai, zin77ada shemppa ekkiyoosikka tau baawa” yaagiis.

²¹ Qassi kaalliyaageetuppe issoi a, “Godau, taani kaseta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

²² SHin Yesuusi a, “Neni tana kaalla; haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona” yaagiis.

Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis

(Marqqoosa 4:35-41; Luqaasa 8:22-25)

²³ Yesuusi wolwoluwan gelin, erissiyo ashkkaarati aara biidosona. ²⁴ Beetai wolwoluwaa kumana gakkanaashin, sohuwaara abban wolqqaama gotee denddiis; shin Yesuusi xiskkiis. ²⁵ Erisiyo ashkkaarati akko biidi, xiskuwaappe denttidosona; dent-tidi a, “Godau, nuuni xayoo; nuna ashsharkkii” yaagidosona.

²⁶ Yesuusi eta, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, aissi yayyeetii?” yaagiis. Hegaappe guyyian denddidi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona.

²⁷ Asai garamettidi, “Hagee laa harai atto, goteenne beetai azazettiyoogee aiba asee?” yaagiis.

Yesuusi Xalahee Oiqqido Naa77u Asata Pattiis

(Marqqoosa 5:1-20; Luqaasa 8:26-39)

²⁸ Yesuusi abbaappe hefinttan de7iya Gerggesenoona giyo biittaa pinniis; xalaheti oiqqido naa77u asati he biittan de7oosona; asa moogiyo gonggoluwaaappe eti kiyidi, aara gaittidosona. Eti daro wolqqaama gidiyo gishshau, ooninne he ogiyaara aadhdhanau danddayibeenna. ²⁹ Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Xoosaa Na7au, nunanne nenanne aibee gattiyai? Wodee gakkennan nuna qaxxayanau yaadii?” yaagidosona.

³⁰ Etappe haahuwan gudunttaa wudee heemettees. ³¹ Xalaheti Yesuusa, “Neei nuna kessanabaa gidikko, hini gudunttaa wudiyaa giddo yeddarkkii” yaagidi woossidosona.

³² Yesuusi eta, “Biite” gin eti bitaniyaappe kiyidi biidi, gudunttatun gelidosona. Gelin gudunttaa wudee ubbai kaka huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

³³ Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, katamaa biidosona; biidi xalaheti oiqqido asati hanidobaa ubbaa yootidosona. ³⁴ Yootin kataman de7iya asai ubbai Yesuusaara gaittanau kiyiis; a be7ido wode, ba biittaappe baana mala woosiis.

Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiiis

(Marqqaosa 2:1-12; Luqaasa 5:17-26)

9 Yesuusi wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, ba katamaa biis. ² Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, bollai silido bitaniyaa, “Ta na7au, yayyoppa; ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

³ Yaagin higgiiya tamarissiyaageetuppe issooti issooti bantta wozanan, “Laa ha bitanee Xoossaa bolli iitabaa haasayeesittennee!” yaagidosona.

⁴ Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan hegaadan iitabaa aissi qoppeetii? ⁵ ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoogee matee? ⁶ SHin sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo, Asa Na7aayyo, alaafetetta de7iyoojaa taani inttena erissana” yaagidi, hegaappe he bollai silido bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada, ne soo ba” yaagiis.

⁷ Yaagin silida bitanee denddi eqqidi, ba soo biis. ⁸ SHin daro asai heгаа be7idi yayyiis; yayyidi asaayyo hгаа mala alaafetettaa immida Xoossaa galatiis.

Yesuusi Maatiyoosa Xeesiis

(Marqqaosa 2:13-17; Luqaasa 5:27-32)

⁹ Yesuusi hegaara aadhhiiddi, Maatiyoosa giyoogee giiraa giiriyoosan uttidaagaa demmidi a, “Tana kaalla” yaagiis.

Yaagin Maatiyoosi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁰ Yesuusi maatiyoosa son qumaa maanau uttidaashin, giiraa ekkiya daro asatinne nagaranchchati yiidi, aaranne i erissiyo ashkkaratuura issippe uttidosa. ¹¹ Issi issi Parisaaweti heгаа be7idi, Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Inttena tamarissiyaagee giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura qumaa aissi issippe mii?” yaagidosona.

¹² SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatussippe attin, payyatuyyo aakime koshshenna. ¹³ SHin intte biidi, Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakkonne erite; aissi giikko, taani nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

Xoomaabaa Oichchido Oishaa

(Marqqoosa 2:18-22; Luqaasa 5:33-39)

¹⁴He wode Yohaannisi erissiyoo ashkkaarati Yesuusakko yiidi, “Nuuninne Parssaaweti xoomoos; shin neeni erissiyoo ashkkaarati aissi xoomokkonaa?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁵Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, kayyottanau danddayiyoona? Danddayokkona; shin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

¹⁶“Ceega maayo bolli ooratta wotti sikkiya asi baawa; aissi giikko, he wotoi maayuwaa peererettana; peerettaikka kaseegaappe darana. ¹⁷Ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa. SHin naaqqikko, he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana. SHin, ho77o woine eessa ooratta ogoron naaqqeettes; naa77aikka moorettokkona” yaagiis.

Yaa7iroosa Na7eebaanne Yesuusa Maayuwaa Bochchida Maccaaseebaa

(Marqqoosa 5:21-43; Luqaasa 8:40-56)

¹⁸Yesuusi etayyo heгаа odishin, Aihuda halaqatuppe issoi akko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Ta na7iyaa ha77i haiqqaasu; shin neeni yaada ne kushiya a bolli wot-tarkkii; haiquwaappe a paxana” yaagiis.

¹⁹Yaagin Yesuusi denddidi, ba erissiyoo ashkkaaratuura issippe a kaallidi biis. ²⁰Bi-ishin tammanne naa77u laittaaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa guyyeera shiiqada, Yesuusa afalaa macaraa bochchaasu. ²¹Aissi giikko, a ba wozanan, “Taani a afalaa xalaalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

²²SHin Yesuusi simmidi o xeellidi, “Ta na7ee, yayyoppa; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis. He sohuwaarakka maccaasiyaa paxa aggaasu.

²³Yesuusi Aihuda halaqaa soo gakkido wode, yeehuwan dinkkiyaa punniya asaanne yeekkiya asaa be7idi, ²⁴“Kare kiyite; guutta na7iyaa xiskkaasuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis. Yaagin asai a bolli keehi miicciis. ²⁵SHin daro asaa kare i kessidoogaappe guyyiyan, soo gelidi, na7ee kushiya oiqqiis; oiqqin na7iyaa dendda aggaasu. ²⁶He odoo he biitta ubbaa gakkiiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

²⁷Yesuusi hegaara aadhhdidi biishin, naa77u qooqeti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagiiddi a kaallidosona.

²⁸Yesuusi soo gelido wode, qooqeti akko yiidosona; yin Yesuusi eta, “Taani haggaa oottanau danddayiyoogaa ammaneti?” yaagiis.

Eti, “Ee Godau” yaagidosona.

²⁹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta aifiyaa bochchidi eta, “Intteyyo intte amanuwaadan hano” yaagiis. ³⁰Eta aifee dooyetti aggiis; Yesuusi etayyo, “Haggaa ooyyoonne odoppite” yaagidi minttidi yootiis. ³¹SHin asati biidi, he biitta ubban Yesuusabaa odidosona.

Yesuusi Issi Duudiyaa Pattiis

³²Eti kiyidi biishin, amarida asati xalahee oiqqin duudida bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona. ³³Yesuusi xalahiyaa kessidoogaappe guyyiyan, duude bitanee haasayiis.

Asai, “Hagee oorattabaa; haggaa malabai Israa7eela biittan mulekka hanibeenna” yaagiis.

³⁴SHin Parisaaweti, “I xalahetu halaqaa wolqqan xalaheta kessees” yaagidosona.

Yesuusi Asaassi Qarettiis

³⁵Yesuusi eta Aihuda woosa keettatun tamaarissiiddinne kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asa pattiiddi, wogga katamatuuninne qeeri katamatun ubban yuuyiis. ³⁶Daro asaa be7idi, heemmiya asi bainna dorssadan asai hirggiyo gishshaunne asaa maaddiyaabi bainna gishshau, asaayyo qarettiis. ³⁷Yaatiidi ba erissiyoo ashkkarata, “Kattai daro; shin cakkiiya asai guutta. ³⁸Simmi kattaa Godai kattaa cakkanau oosanchcha yeddana mala, a woossite” yaagiis.

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77u Asatubaa

(Marqqoosa 3:13-19; Luqaasa 6:12-16)

10 Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyoo ashkkarata xeesidi, eti tuna ayyaanaa kessana mala, qassi hargge ubbaanne saho ubbaa pattana mala, etayyo maataa immiis. ²Yesuusi kiittido tammanne naa77atu sunttai, koiroogee PHe-exiroosa giyo Simoonanne a ishaa Inddiraasa, Zabddiyoosa naata ishannta, Yaaqoobanne Yohaannisa, ³Piliphphoosanne Barttalamoosa, Toomaasanne giiraa ekkiya Maatiyoosa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqoobanne Taaddiyoosa giyo Libddiyoosa; ⁴ba biittau mishettiya Simoonanne Yesuusa aattidi immida Asqqorootu Yihudaa.

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77ati Tamaarissanau Kiiitettidosona

(Marqqoosa 6:7-13; Luqaasa 9:1-6)

⁵Yesuusi ha tammanne naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Aihuda gidenna asaa biitti booppite; qassi Samaaretu katamaakka geloppite; ⁶heggaa gishshaa bayida dorssaakko, Israa7eela asaakko biite. ⁷Biidi, ‘Saluwaa kawotettaa matattiis’ yaagidi yootite. ⁸Hargganchchata pattite; haiqqidaageeta haiquwaappe denttite; inchchirichchai oiqqidoogeetakka pattite; xalahetakka kessite. Intte coo ekkideta; coo immite. ⁹Worqqa woi bira woi santtime intte kiisiyan oiqqoppite; ¹⁰woi ogiyau qarcciita, woi naa77antto qole, woi caamma woi xam77a oiqqoppite. Aissi giikko, oosanchchau koshshiyaabaa immanau bessees.

¹¹“Intte geliyo kataman woi qeeri kataman ubban inttena mokkanau ufaiittiyai oonakkonne akeekan xomoosite; intte hegaappe kiyana gakkanaashin, aagan uttite. ¹²Qassi soo geliiddi sarotite. ¹³He keettan de7iya asai inttena mokiikko, intte sarotido sarotai eta gakko. SHin eti inttena mokiikkannan ixkikko, intte sarotido sarotai intteyyo guyye simmo. ¹⁴Qassi issi issi keettaa woi katamai inttena mokiikkannan woi intte yootiyobaa siyennan ixkikko, he keettaappe woi he katamaappe kiyiiddi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite. ¹⁵Taani intteyyo tumaa odais; Xoossai pirddaa gallassi he katamaa asatuppe, Sadooma katamaa asaunne Gamoora katamaa asau pirddaa kehissana.

Godai Yaanaappe Kasetidi, Yedetainne Metoi Hanana

(Marqqoosa 13:9-13; Luqaasa 21:12-17)

¹⁶“Be7ite! Taani inttena dorssaa wanggireello giddo yeddiyoogaadan yeddais. Hegaa gishshau, shooshshadan cincca gidite; qassi haraphphedan, ashkke gidite. ¹⁷SHin asappe naagettite. Aissi giikko, asi inttena pirdda keettau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissuwan garafana. ¹⁸Deriyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte eqqidi, etassinne Aihuda gidenna asaassi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana. ¹⁹SHin eti inttena pirddau aattiyo wode, intte haasayanabaa he saatiyan Xoossai intteyyo immiyo gishshau, intte gaanabaunne woi woigi haasayanaakkonne hirgoppite. ²⁰Aissi giikko, inttena de7idi haasayiyai intte Aawaa Geeshsha Ayyaanaa gidiyooaappe attin, haasayiyaageeti inttena gidekketa.

²¹“Ishai ba ishaa, aawai ba na7aa worissana; naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana. ²²Qassi asai ubbai inttena ta suntaa gishshau ixkana; shin wurssettai gakkanaashin gencciyaagee attana. ²³Eti inttena issi katamaappe yedettikko, hara katamaa baqatite. Aissi giikko, taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, yaana gakkanaashin, intte intte oosuwaa Israa7eela katama ubban ootti wurssekketa.

²⁴“Tamaariyaagee bana tamarissiyaagaappe darenna; ashkkaraikka ba godaappe darenna. ²⁵Tamaariyaagee bana tamarissiyaagaa keeni gidiyoogee, ashkkaraikka ba godaa keeni gidiyoogee au gidana; eti keettaawaa Bi7eeli-Zeebula giidi xeesikko, a so asaa ai keenaa mooridi xeesaneeshsha!

Oossi Yayyanau Bessiyaakko

(Luqaasa 12:2-7)

²⁶“Simmi asassi yayyoppite; aissi giikko, gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan antenna; qottidobaikka erettennan antenna. ²⁷Taani intteyyo xuman odiyoobaa poo7uwan haasayite; intteyyo haittan saasukkidi odidobaa, keettaa huuphiyan awaajjite. ²⁸Ashuwaa woriyaageetuyyo yayyoppite; eti shemppuwaa woranau danddayokkona. SHin shemppuwaanne ashuwaa Gaannabiyan xaissanau danddayiya Xoossaassi yayyite. ²⁹Naa77u siine kafoti bakkannan baizettokkonaayye? Intte Aawai gaana xayikko, he siine kafotuppe issinniyaakka sa7an wodhdhukku. ³⁰SHin harai atto, intte huuphiyan de7iya binnaana ubbaikka qoodan de7ees. ³¹Simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhheeta.

Kiristoosabaa Markkattanau Bessees

(Luqaasa 12:8-9)

³²“Hegaa gishshau, asa sinttan tabaa markkattiya ooyyo gidikonne, taanikka saluwan de7iya ta Aawaa sinttan markkattana; ³³shin asa sinttan tana kaddiya oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aawaa sinttan a kaddana.

³⁴“Taani sa7aassi sarotettaa ehaanau yiidobaa inttessi milatoppo; taani tooraa ehaanau yiidoogaappe attin, sarotettaa ehaanau yabeikke. ³⁵Aissi giikko, taani na7aa a aawaappe, na7iyo i aayeepe, na7aa machchiyookka i bolloteeppe shaakkanau yaas; ³⁶asassi morkketi a so asata gidana.

³⁷ “Ba aawaa woi ba aayyiyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna; ba attuma na7a woi ba macca na7iyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna. ³⁸ Ba masqqaliyaa tookkidi, ta geeduwaa kaallennaagee tabaa gidanau bessenna. ³⁹ Ba shemppuwaa ashshiyaagee bashshana; shin ta gishshau ba shempuwaa bashshiyaagee ashshana.

⁴⁰ “Inttenu mokkiyaagee tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaa mokkees. ⁴¹ Hananabaa yootiyaagaa hananabaa yootiyaagaa sunttan mokkiyaagee, hananabaa yootiyaagaa woiuwaa aara shaakkana; qassi xilluwaa xilluwaa sunttan mokkiyaagee, xilluwaa woiuwaa aara shaakkana. ⁴² Ooninne ha ta erissiyoo ashkkaratuppe guuxxiya issuwau tana kaalliyaagee a gidiyo gishshau, harai atto bule haatta xalaalaa uyanau immikkokka, taani intteyyo tumaa gais; i ba woiuwaa ekkana” yaagiis.

Xammaqiya Yohaannisappe Kiitettida Asata

(Luqaasa 7:18-35)

11 Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyoo ashkkarata azaziyoogaa polido wode, hegaappe denddidi, katamatun tamarissanaunne yootanau biis.

² Xammaqiya Yohaannisi qasho keettan de7iiddi, Yesuusi oottidobaa siyidi, ba erissiyoo ashkkaratuppe akko kiittidi, ³ “Yaanaagee neneeyye? Woi nuuni haraa naaganee?” yaagidi oichchiis.

⁴ Oichchin Yesuusi zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Biidi intte be7iyooaanne siyiyoogaa Yohaannisau yootite; ⁵ qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyoosona. ⁶ Tana sirena urai anjjettidaagaa” yaagiis.

⁷ Yohaannisi erissiyoo ashkkarati guyye simmidi biishin, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ai be7anau bazzo kiyidetii? Carkkoi qaattiyoo shombboquwaa be7anau kiyidetiiyye? ⁸ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Lo77iya maayuwaa maayida bitaniyaa be7anau kiyidetiiyye? Lo77iya maayuwaa maayiyaageeti kawotu keettan de7oosona. ⁹ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Hananabaa yootiyaagaa be7anau kiyidetii? Ee, taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaa gaappekka aadhdiyaagaa be7ideta. ¹⁰ Aissi giikko, Xoossaa maxaafan, ‘Xoossai, “Be7a, ta kiittiyooogaa taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana” yaagees’

geetettidi Yohaannisabai xaafettiis. ¹¹ Taani intteyyo tumaa odais; aayee uluwaappe yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe aadhdiya ooninne de7ibeenna; shin saluwaa kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe aadhhdhana. ¹² Xammaqiya Yohaannisa wodiyaappe doommidi, hachchi gakkanaashin, saluwaa kawotetta daro naaqettes; wolqqaama asati wolqqan a ekkoosona. ¹³ Aissi giikko, hananabaa yootiya ubbatinne Muuse higgee Yohaannisa wode gakkanaashin, kawotettaabaa haasayidosona; ¹⁴ intte eta kiitaa ammananabaa gidikko, yaana giido Eelaasi ha Yohaannisa. ¹⁵ Simmi siyiya haitti de7iyooogee siyo!

¹⁶ “SHin taani ha wodiya asaa aibiira leemiso? Eti qocan uttiya naata mila-toosona; eti bantta laggeta xeesidi, ¹⁷ ‘Nuuni intteyyo cachcha zayiyaa punnida; shin duribeekketa; yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibeekketa’ yaagoosona. ¹⁸ Aissi gi-

ikko, Yohaannisi xoomiidinne woine eessa uyennan yin eti, ‘A bolli xalahee de7ees’ yaagidosona. ¹⁹Taani, Asa Na7ai, maddanne uyaidda yin, eti tana, ‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite; giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura si-iqettes’ yaagoosona; shin Xoossaa aadhdhida eratetta ba oosuwan tuma gididi beettes” yaagiis.

Ammanennan Ixxido Gishshau Walasettida Katamata

(Luqaasa 10:13-15)

²⁰Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba malaataappe dariya baggaa oottido kata-matun de7iya asai bantta nagaraappe simmibeenna gishshau, eta hagaadan yaagidi, boruwaa doommiis; ²¹“Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida kata-mau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xiirsoo katamaaninne Sidoona kataman oosettidobaa gidiyaakko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tistettidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin. ²²Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xiirsoo katamaunne Sidoona kata-mau pirddaa kehissana. ²³Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xo-qqu gaanau koyadii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; aissi giikko, ne bolli Xoos-sai oottido malaatai Sadooma kataman oosettidobaa gidiyaakko, Sadooma katamai hachchi gakkanaassikka de7anaagaa shin. ²⁴Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai neeppe Sadoomayyo pirddaa kehissana” yaagiis.

Kiristoosan SHemppuwaa Demmiyoogaa

(Luqaasa 10:21-22)

²⁵Yesuusi he wode zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni haga aadhdhida eranchchatuppenne akeekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais; ²⁶ee ta Aawau, aissi giikko, hagee ne shenedan oosettiis.

²⁷“Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai Aawaa erenna.

²⁸“Daafuranchchatoo, deexuwaa tookkiyaageetoo, ubbati taakko haa yiite; taani inttena shemppissana. ²⁹Taani ashkkenne wozanappe kauyyiyaagaa gidido gishshau, ta qambaran waaxettite; taappe tamarite; intte shemppuwaukka intte shemppo demmana. ³⁰Aissi giikko, ta qambarai giiga; qassi taani inttena toossi-doogekka kaushsha” yaagiis.

Sambbataabaa Oichchido Oishata

(Marqqoosa 2:23-28; Luqaasa 6:1-5)

12 Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tiya bangga giddoora aadhdhees. Aad-hdhishin i erissiyo ashkkarati namisettidi, tiya bangga duuttidi, muus-saa doommidosona. ²SHin Parisaaweti hegaa be7idi Yesuusa, “Be7a, ne erissiyo ashkkarati Sambbata gallassi oottanau higge gidennabaa oottoosona” yaagidosona.

³SHin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namiset-tido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibeekketii? ⁴Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, inne aara de7iyaageeti maanau higge gidenna-gaa Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis. ⁵Woi Sambbata ubban Beeta Maqidasiyan de7iya qeeseti Sambbataa higgiiyaa mooriy-

oogaa, qassi menttidi eti borettennaagaa Muuse higgiiyan nabbabibeekketii? ⁶ SHin taani intteyyo odais; Beeta Maqidasiyaappe aadhdhiyaagee hagan de7ees. ⁷ Xoos-saa maxaafai, “Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakko intte eriyaakko, nagari bainna asa bolli pirddekketa. ⁸ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagiis.

Kushee Silido Bitanee Paxiis

(Marqqoosa 3:1-6; Luqaasa 6:6-11)

⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Aihuda woosa keettaa biis. ¹⁰ Hegan kushee gundido issi bitanee de7ees; Yesuusa mootana koyiya asati, “Sambbatan, pattiyoogee higgee?” yaagidi a oichchidosona.

¹¹ Oichchin Yesuusi eta, “Intte gidдон issi dorssi de7iyo urai, he dorssai Sambbata gallassi aafuwan kunddikko, oiqqidi kessennai oonee? ¹² Yaatin, asi dorssappe waani keehi darennee! Hegaa gishshau, Sambbata gallassi lo77obaa oottiyoogee higgee” yaagiis. ¹³ Hegaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiya piddi ootta” yaagin bitanee piddi oottin, a kushee hinkko kushiyaadankka paxi aggiis. ¹⁴ SHin Parisaaweti kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettidosona.

Xoossai Doorido Ashkkaraa

¹⁵ SHin Yesuusi eta zoretaa eridi, he sohuwaappe aggidi biishin, daro asai a kaalliis; harggida ubbaa pattiis. ¹⁶⁻¹⁷ Xoossai hananabaa yootiya Isiyaasa baggaara gidoogee polettana mala, Yesuusi asatuyyo, “Tabaa hara asassi yootoppite” yaagiis.

¹⁸ Xoossai Isiyaasa baggaara hagaadan yaagiis;

“Taani doorido ta ashkkarai,

taani siiqiyo, tana ufaissiyaagee hageeho.

Taani ta Ayyaanaa

a bolli wottana.

I suure pirddaa Aihuda gidenna asa ubbau yootana.

¹⁹ I palamettenna; woi wocamenna.

Ba qaalaakka ogiyan sissenna.

²⁰ Suure pirddaa i

xoonissana gakkanaassi,

dincsettida shombboquwaa menttenna;

qassi cuwattiya muqaaddaakka i toissenna.

²¹ Aihuda gidenna asai ubbai

an ammanana”

yaagiis.

Yesusabaanne Bi7eeli-Zeebulabaa

(Marqqoosa 3:20-30; Luqaasa 11:14-23)

²² Hegaappe guyyiyan, amarida asati xalahee oiqqin duudida issi qooqe bitaniyaa Yesusakko ehiidosona; Yesuusi he duude bitaniyaa pattidi, haasayissiisinne aifiyaakka xeelissiisi. ²³ Asai ubbai garamettidi, “Laa hagee Daawita na7a gidand-deeshsha?” yaagiis.

²⁴ SHin Parisaaweti hega a siyidi, “Ha bitanee xalahuu halaqai Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqaa immin, xalaheta kessees” yaagidosona.

²⁵ SHin Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba giddon shaakettiya kawotetta ubbai xayana; qassi ba giddon shaakettiya katamai woi keetta asaikka eqqenna. ²⁶ Qassi Seexaanai Seexaanaa kessiyaabaa gidikko, ba giddon shaakettiis; yaatin, a kawotetta waanidi eqqanee? ²⁷ Tau Bi7eeli-Zeebuli wolqqa immiin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, intte asau wolqqa ooni immiin xalaheta kessanee? Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana. ²⁸ SHin Xoossaa Geeshsha Ayyaanai tau wolqqa immiin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, simmi Xoossaa kawotetta inttekkoo yiichchiis.

²⁹ “Woi asi kasetidi, wolqqaama asa qachchennan de7iiddi, a keettaa gelidi, a miishshaa bonqqanau waanidi danddayii? Qachchidoogaappe guyyiyan, a keettaa bonqqana danddayees.

³⁰ “Ta bagga gidenna urai tabaa ixtees; qassi tanaara issippe shiishshennaagee laalees. ³¹ Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossai asayyo ai nagara gidinkka, qassi ai cashsha gidinkka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa cayidaagaayyo atto geenna. ³² Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya o nagaraanne Xoossai atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiya o nagaraanne sa7an gidin, saluwan gidin, Xoossai atto geenna.

Lo77o Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Luqaasa 6:43-45)

³³ “Lo77o aifiyaa demmanau lo77o mittaa dichchana bessees; iita mittaa intte dichchikko, iita aifiyaa demmana; aissi giikko, mittai erettiyo ba aifiyo aifiyaana. ³⁴ SHOoshshatoo, intte iita gidiiddi, waatidi lo77obaa haasayanau danddayeetii? Aissi giikko, doonai wozana giddon kumidabaa haasayees. ³⁵ Lo77o asi ba lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees. ³⁶ Taani intteyyo odais; asi ba haasayido pattenna haasaya ubbau pirddaa gallassi zaaro immana. ³⁷ Aissi giikko, ne haasayai nena xillissana; woi ne haasayai ne bolli pirddana” yaagiis.

Malaata Oottin Be7anau SHiiqida Oishaa

(Marqqoosa 8:11-12; Luqaasa 11:29-32)

³⁸ Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamarissiya issi issi asatinne Parisaaweti zaaridi Yesuusa, “Tamarissiyaagoo, neeni malaata oottishin, nuuni be7anau koyoos” yaagidosona.

³⁹ SHin i zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Ha wodiyaasai iitai, Xoossau amanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna. ⁴⁰ Yoonasai gita moliyaa uluwan heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7idoogaadan, taani, Asa Na7aikka, biitta giddon heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7ana. ⁴¹ Nanawe asai Yoonasai yootidoogan bantta nagaraappe simmido gishshau, pirddaa gallassi denddidi, inttena mootana; be7ite, Yoonasappe aadhdiyaagee hagan de7ees. ⁴² Tohossa bagga biittaa kawiiyaa Solomona aadhdiida eratettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, inttena mootana; be7ite, Solomonappekka aadhdiyaagee hagan de7ees.

Tuna Ayyaanai Asaa Bolli Simmidi Geliyoogaa

(Luqaasa 11:24-26)

⁴³“Tuna ayyaanai asaappe kiyido wode, baayyo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bannasaara aadhdhees; shin demmenna. ⁴⁴He wode, ‘Taani aggada yiido ta keettaa simmana’ yaagees; simmidi yiyo wode, keettaa mela de7iyaagaanne pitetti geeyidi, giigi uttidaagaa demmees. ⁴⁵Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona. He bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeegee keehi iitees. Ha wodiyaa iita asaukka qassi hegaadan hanana” yaagiis.

Yesuusa Aayyioonne A Ishantta

(Marqqoosa 3:31-35; Luqaasa 8:19-21)

⁴⁶Yesuusi daro asaayyo haasayishin, a aayyiyaanne a ishantti aara haasayanau koyidi, karen eqqidosa. ⁴⁷Issoi a, “Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara haasayanau koyidi, karen eqqidosa” yaagiis.

⁴⁸SHin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiyaa oonee? Ta ishantti oonee?” yaagiis. ⁴⁹Ba kushiyan ba erissiyo ashkkaratukko malaatidi, “Be7ite, ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona. ⁵⁰Aissi giikko, saluwan de7iya ta Aawai koyiyoobaa oottiya ubbai, ta isha ta michchonne ta aayo” yaagiis.

Zeriyaagaa Leemisuwaa

(Marqqoosa 4:1-9; Luqaasa 8:4-8)

13 Yesuusi he gallassi sooppe kiyidi, abbaa lanqqiyan uttiis. ²Keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, wolwoluwaa giddo gelidi uttiis; asai ubbai abbaa lanqqiyan eqqiis. ³Asaassi leemisuwan darobaa hagaadan yaagidi yootiis; “Issi bitanee zerettaa zerana kiyiis. ⁴I zerishin, issi issi zerettaa ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis. ⁵Qassi issi issi zerettaa guutta biittai de7iyo shuchchaa ancuwaa bolli wodhdhiis; daro biittai banna gishshau, he zerettaa sohuwaara mokkiis. ⁶SHin awai kiyido wode carshshai shulliis; adussa xaphuwaa yeddibeenna gishshau meli bayiis. ⁷Issi issi zerettaa aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi morkkidaagaa agunttai diccidi cuulliis. ⁸Issi issi zerettaa aradda biittan wodhdhidi mokkiis; issoi xeetu aifiyaa, issoi usuppun tammaa, issoi hasta-maa aifiis. ⁹Siyiyo haitti de7iyo urai siyo!” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Yootido Gaasuwaa

(Marqqoosa 4:10-12; Luqaasa 8:9-10)

¹⁰Erissiyo ashkkarati Yesuusakko shiiqidi, “Neeni aissi etassi leemisuwan odai?” yaagidosona.

¹¹Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; “Inttessi saluwaa kawotettaa xuuraa erai imettiis; shin etassi imettibeenna. ¹²Aissi giikko, de7iyoogau gujettana; au darana; shin bannaagaappe harai atto, he de7iyaageekka ekettiichhana. ¹³Taani eti xeelliiddi demmenna gishshaunne siyiiddikka siyenna gishshau, woi qassi eti akeekenna gishshaunne etau leemisuwan odais.

¹⁴“Isiyaasi etabaa hananabaa yootidoogee polettees; hananabaa yootidoogee haggaa;

‘Intte sissaa siyana;
shin intteyyo gelenna;
intte xeeluwaa xeellana;
shin be7ekketa.

¹⁵ Aissi giikko, ha asaa wozanai dammiis;
bantta haittaa tulissidosona;
bantta aifiyaakka qilimmidosona.
Hegee bainnaakko, eti bantta aifiyan be7ana;
bantta haittan siyana;
bantta wozanankka akeekana;
eti taakko, Xoossaakko simmana;
taanikka eta pattana, shin attiis’
yaagees.

¹⁶ “SHin intte aifee xeelliyo gishshaunne intte haittaikka siyiyo gishshau, intte anjjettidaageeta. ¹⁷ Taani intteyyo tumaa odais; hananabaa yootiya darotinne xil-loti intte be7iyooogaa be7anau amottidosona; shin be7ibookkona. Intte siyiyoogaa siyanau amottidosona; shin siyibookkona.

Yesuusi Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshettaa Odiis

(*Marqqoosa 4:13-20; Luqaasa 8:11-15*)

¹⁸ “Simmi kattaa zeriyaagaa leemisuwaa birshshettaa giyoogaa siyite. ¹⁹ Kawotettaa qaalaa siyidi, akeekenna ooninne ogiyaa doonan wodhdhida zerettaa mala; xalahe halaqai yiidi, eta wozanan zerettidaagaa maxirggees. ²⁰ SHuchchaa ancco de7iyo biittan wodhdhida zerettaa qaalaa siyidi, sohuwaara ufaissan ekkiyaageeta milatees. ²¹ SHin hegee ha77issau de7iyooogaappe attin, aani xaphoi baawa; qaalaa gaasuwan waayee woi yedetai yiyo wode, sohuwaara xubetti aggees. ²² Qassi aguntta gidдон wodhdhidaagee qaalaa siyiyaagaa milatees; shin ha sa7aa de7uwau hirggiyoogeenne duretetta siiqiyoogee qaalaa cuulles; cuullin he zerettaa aifennan atti aggees. ²³ Aradda biittan zerettidaagee qaalaa siyidi, akeekiya asa milatees; yaa-tidi aifees; issoi xeetaa, issoi usuppun tammaa issoi hastamaa aifees” yaagiis.

Zardduwaa Leemisuwaa

²⁴ Yesuusi etayyo hara leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettaa ba goshshan lo77o zerettaa zerida bitaniyaa milatees. ²⁵ SHin qammi asai xiskki-ichchidaashin, a morkkee yiidi, gisttiyaa zeridoogaa bolli zardduwaa zeridi biis. ²⁶ SHin gisttee mokiidi, aifido wode, zarddoikka a gidдон beettiis.

²⁷ “A ashkkarati akko yiidi, ‘Godau, neeni ne goshshan lo77o zerettaa zerabeikkii? Yaatin, zarddoi auppe yiidee?’ yaagidosona.

²⁸ “Yaagin Godai, ‘Hegaa morkkee oottiis’ yaagiis.

“Ashkkarati, ‘Nuuni biidi shoddanaagaa dosai?’ yaagidosona.

²⁹ “SHin i, ‘CHii, zardduwaa intte shoddiiddi, gisttiyaara shoddana. ³⁰ Bochchop-pite; cakkiyo wodee gakkanaashin, issippe diccona. Cakkiyo wodee gakkin, taani cakkiyaageeta, kasetidi zardduwaa maxite; maxidi taman xuugganau mirqqiyan mirqqiyan qachchite; shin gisttiyaa ta gootaran qolite’ gaana” yaagiis.

Sanaafice Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa

(Marqqoosa 4:30-32; Luqaasa 13:18-19)

³¹ Yesuusi etayyo hara leemisuwaa yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettaa sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees; he mittee aifiyo asi ekkidi, ba goshshan zeriis. ³² He zerettiyaa zeretta ubbaappe guuxxausu; shin diccido wode, hara ataakiltte ubbaappe gitatausu; kafoi yiidi, i tashiyan keexxiyoogaa keena gita mitta gidausu” yaagiis.

Irshshuwaa Leemisuwaa

(Luqaasa 13:20-21)

³³ Qassikka Yesuusi hara leemisuwaa etau yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettaa issi mishiriyaa heezzu kere xiiliyaa ekkada, munaqqido munaqai ubbai dendana gakkanaassi, aani tigido irshshuwaa milatees” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Tamaarissido Gaasuwaa

(Marqqoosa 4:33-34)

³⁴⁻³⁵ Yesuusi asau he ubbaa leemisuwan odiis; leemiso bannan i issibaakka odenna; hananabaa yootiyaagee,
 “Taani etayyo haasayiyo wode
 leemisuwan haasayais.
 Sa7ai merettoosappe doommidi
 geemmida yohota odais”
 giidoogee polettana mala, heгаа i odiis.

Yesuusi Zardduwaa Leemisuwaa Birshshettaa Odiis

³⁶ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeggi bayidi, soo geliis; erissiyo ashkkarati akko biidi, “Goshshan de7iya zardduwaa leemisuwaa birshshettaa nuuyyo oda” yaagidosona.

³⁷ Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Lo77o zerettaa zeriyaagee tana Asa Na7aa. ³⁸ Goshshai sa7aa; lo77o zerettaa kawotettaa asaa; zarddoi xalahe halaqaa asaa. ³⁹ Zardduwaa zerida morkkee xalahe halaqaa; cakkiyo wodee, wodiya wursettaa; qassi cakkiyaageeti kiitanchchata.

⁴⁰ “Hegaa gishshau, zardduwaa maxidi, taman xuuggiyoogaadan, wodiya wursettan heгаа mala gidana. ⁴¹ Taani, Asa Na7ai, ta kiitanchchata kiitana; eti ta kawotettaa gidon xube gidiya ubbaanne itabaa oottiyaageeta shiishshana. ⁴² Shiishhidi to77enna taman olana; hegaan eti yeekkana; qassi achchaa garcana. ⁴³ He wode xilloti bantta aawaa kawotettan awa aifiyaadan poo7ana. Siyiya haitti de7iyo urai siyo!

Moogido Miishshaa Leemisuwaa

⁴⁴ “Saluwaa kawotettaa goshshan moogido miishsha milatees; issi bitanee he miishshaa demmidi, zaarettidi moogiis; daro ufaittiiddi biidi, baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, he goshshaa shammiis.

Inquwaa Giyo Daro Al77o SHuchchaa Leemisuwaa

⁴⁵“Qassi saluwaa kawotettai inquwaa giyo daro al77o shuchchaa koyiya zal77anchchaa milatees. ⁴⁶He zal77anchchaa daro al77o inquwaa demmidi, biidi baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, a shammiis.

Gitiyaa Leemisuwaa

⁴⁷“Qassi saluwaa kawotettai ubba qommo moliyaa oiqqiya abban yeggido gitiyaa milatees. ⁴⁸Molee gitiyaa kumido wode, moliyaa oiqqiya asati abbaappe gaxaa kessidi uttidosona; uttidi lo77o moliyaa qoridi, keeshiyan yeggidosona; shin iita moliyaa wora olidosona. ⁴⁹Wodiyaa wurssettan hegaadan hanana; kiitanchchati yidi, nagaranchchata xillotu giddoppe qoridi, ⁵⁰to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana.

⁵¹“Hagee ubbai intteyyo gelidee?” yaagidi eta oichchiis.

Eti, “Ee” yaagidosona.

⁵²Yaagin i, “Hegaa gishshau, saluwaa kawotettan erissiyo ashkkara gidida higgiyaa tamaariisyya ubbai, ba minjjidosaappe ooratta miishshaanne gal77a miishshaa kessiya asa milatees” yaagiis.

Naazireeten Yesuusa Ekkennan Ixidoogaa

(Marqqoosa 6:1-6; Luqaasa 4:16-30)

⁵³Yesuusi ha leemisota yootidi wurssidoogaappe guyyiyan, hegaappe denddidi, ⁵⁴ba yelettido katamaa biis. Biidi Aihuda woosa keettan tamarissiyooogaa siyida asai garamettidi, hegaadan yaagiis; “Hagee ha aadhdhida eratettaanne Xoossai oottiyo malaataa oottanau wolqqaawappe ekkidee? ⁵⁵Hagee anaaxiyaa na7aa gidennee? A aayiyaa Mairamo gidekke? A ishantti Yaaqoobanne Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidokkonaayye? ⁵⁶A michchenti ubbai nunaara de7okkonaayye? Yaatin, i haggaa ubbaa awappe demmidee?” yaagiis. ⁵⁷Eti i giyoobaa ekkennan ixxidosa.

SHin Yesuusi he asaassi, “Hananabaa yootiyaagee ba biitaaninne bantta so asaani bonchchettennaagaappe attin, hara ubbasan bonchchettees” yaagiis. ⁵⁸Eti ammanibeenna gishshau, Xoossai oottiyo malaataa he sohuwan keehi oottibeenna.

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa

(Marqqoosa 6:14-29; Luqaasa 9:7-9)

14 He wode oiddantto biittaa haariya Heeroodisi Yesuusabaa siyiis; ²siyidi ba ashkkaratussi, “Hagee haiquwaappe dendidida Xammaqiya Yohaannisa; Xoossai oottiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa” yaagiis.

³Aissi giikko, Heeroodisi ba ishaa Piliphphoosa machchee Heeroodiyaadi gaasotaan Yohaannisa oitti qashissidi, qasho keettan yeggi wottiis. ⁴Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neeni Heeroodiyaado ekkannau bessenna” yaagiis. ⁵Heeroodisi Yohaannisa woranau koyiis; shin Yihudaa asai hananabaa yootiya asadan Yohaannisa xeellido gishshau yayyiis.

⁶SHin Heeroodisi yelettido gallassai gakkinn, Heeroodiyaadi na7iyaa asaa sintan durada Heeroodisa ufaissaasu; ⁷ufaissin Heeroodisi na7iyo, “Nena lo77idabaa aibanne gidikko, tana oichcha; taani nessi immana” yaagidi iyyo caaqqiis.

⁸ Na7iyaa ba aayee zoriyaa ekkada Heeroodisa, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa ha soruwan wottada tau imma” yaagaasu. ⁹ Kawoi au qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne banaara uttida imattaa gishshau, iyyo immana mala azaziis. ¹⁰ Kawoi kiittidi, Yohaannisa qooriyaa qasho keettan muucissiis. ¹¹ Huuphiyaa soruwan wotti ehiidi, na7eessi immidosona; na7iyaa he huuphiyaa ba aayeekko efaasu. ¹² Yohaannisi erissiyo ashkkarati yiidi, a ahaa efidi moogidosona; moogidi Yesuusau biidi odidosona.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis

(Marqqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14)

¹³ Yesuusi heгаа siyidi, wolwoluwan gelidi, he sohuwaappe barkka asi bainnasaa biis; asai heгаа siyidi, katamaappe denddidi, tohuwan a kaalliis. ¹⁴ Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, daro asaa be7idi, he asau qarettiis; yaatidi etaara de7iya hargganchchata pattiis.

¹⁵ Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Hagee sohoi asi bainna soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; asai ubbai qeeri katamata biidi, bau qumaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

¹⁶ SHin Yesuusi eta, “Asai baanau koshshenna; asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

¹⁷ Eti zaaridi a, “Nuuyyo hagan ichchashu oittappenne naa77u moleppe attin, hari baawa” yaagidosona.

¹⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Hegeeta tau haa ekki ehiite” yaagiis. ¹⁹ Asai maatan uttana mala, Yesuusi azaziis; ichchashu oittaaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeellidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratussi immin, eti daro asaayyo gishidosona. ²⁰ Asai ubbai miidi kalliis; kallin attida xarzzai tammanne naa77u samppaa kumidaagaa denttidosona. ²¹ Miida asai maccaasaanne naata paidennan, ichchashu sha7aa gidiyaagaa keena.

Yesuusi Abbaa Bollaara Hemettidi Biis

(Marqqoosa 6:45-52; Yohaannisa 6:15-21)

²² Yesuusi daro asaa yeddiiddi, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwan gelidi, baappe sinttatidi, abbaappe hefintti pinnana mala azaziis. ²³ Asaa yeddidi, Xoossaa woossanau deriyaa huuphiyaa barkka kiyiis; sa7ai qammiichchinka hegan barkka de7ees. ²⁴ SHin wolwolo he wode abbaa bollan de7ishin, sintta baggaara carkkoi carkkiyo gishshau, beetai wolwoluwaa sugees.

²⁵ Baira kuttoi waassi simmin, Yesuusi abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis. ²⁶ Erisiyo ashkkarati abbaa bolli i hemettishin be7idi dagammidi, “Hegee moitille gidennee!” yaagidi yayyidi waassidosona.

²⁷ SHin Yesuusi sohuwaara eta, “Aikko baawa; tanattennee; yayyoppite” yaagiis.

²⁸ PHeexiroosi zaaridi a, “Ta Godau, hegee nena gidikko, taani haattaa bollaara neekko baana mala, tana azazarkkii” yaagiis.

²⁹ Yesuusi PHeexiroosa, “Haa ya” yaagiis.

PHeexiroosi wolwoluwaappe wodhdhidi, haattaa bollaara hemettiiddi, Yesuusakko beetaa doommiis. ³⁰ SHin wolqqaama carkkuwaa be7idi yayyiis; haattai bana mituwaa doommido wode, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Godau tana ashsharkkii!” yaagiis.

³¹ Sohuwaara Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, PHeexiroosa oiqqidi, “Laa ha ammanoi laafidoogoo! Aissi siradii?” yaagiis.

³² Eti naa77ai wolwoluwan gelido wode, carkkoi woppu giis. ³³ Wolwoluwaa gid-don de7iya erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gididoogee tuma” yaagidi au goinnidosona.

Yesuusi Genssereexen Hargganchchaa Pattiis

(Marqqoosa 6:53-56)

³⁴ Eti abbaa pinnidi, Genssereexa giyo biittaa gakkidosona. ³⁵ He biittaa asai Yesu-
usa eriis; eridi hegaa heera biittaa ubbaa kiittidi, harggiya asa ubbaa akko ehiis.
³⁶ Harggiya asai a afalaa macara xalaalaa bochchana mala, a woossiis; macaraa
bochchida ubbaikka paxiis.

Aawatu Wogaabaa

(Marqqoosa 7:1-13)

15 Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamarissiya issi issi asatinne Parisaaweti
Yerusalaameppe Yesuusakko yiidi, ² “Neeni erissiyo ashkkarati aissi nu
aawatu wogaa mooriyoona? Aissi giikko, eti qumaa maanaappe kasetidi, bantta
kushiyaa meecettokkona” yaagidosona.

³ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wogaa gishshau, Xoossaa aza-
zuwaa poliyoogaa aissi ixheetii? ⁴ Aissi giikko Xoossai, ‘Ne aawaanne ne aayyiyo
bonchcha’ qassi, ‘Ba aawaa woi ba aayyiyo cayiyaagee haiqqo’ yaagiis. ⁵⁻⁶ SHin
intte, ‘Issi asi ba aawaa woi ba aayyiyo maaddiyooobi bau de7in, “Hegee Xoossaabaa”
giikko, ba aawaa woi ba aayyiyo bonchchanau bessenna’ yaageeta; yaatidi intte intte
wogaa polanau Xoossaa qaalaa xaissideta. ⁷ Ha lo77o milatiya iita asatoo, Isiyaasi
balennan inttebau hananabaa yootiiddi,

⁸ ‘Xoossai hagaadan yaagiis;

“Hagee asai tana

ba bolla doonan bonchchees;

shin eta wozanai

taappe haahuwan de7ees.

⁹ Asai tau mela goinnees;

aissi giikko, asi oottido azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa milatissidi

tamaarissee” giis’ yaagiis”

yaagiis.

Asaa Tunissiyaabata

(Marqqoosa 7:14-23)

¹⁰ Yesuusi daro asaa baakko xeesidi, “Siyitenne akeekite; ¹¹ asa tunissiyaabai
doona giddo geliyaabaa gidenna; shin asa tunissiyaabai doonappe kiyiyaabaa”
yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Parisaaweti neeni haasayi-
doogaa siyidi, hanqettidoogaa akeekai?” yaagidosona.

¹³ SHin Yesuusi zaaridi, “Saluwan de7iya ta Aawai tokkibeenna mitta ubbai shodettana. ¹⁴ Etabau hirgoppite; eti qooqe kaalettiya qooqeta; qooqee qooqe kaalettikko, naa77aikka ollan kunddana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Ha leemisuwaa birshshettaa nuuyyo odarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intteyyo qassi ha77i gakkanaashinkka gelibeenne? ¹⁷ Doonan geliya ubbai ulo giddo biidi, qassi uloppe gaxi kiyiyoogaa erekketii? ¹⁸ SHin doonappe kiyiyaabai wozanappe kiyees; asa tunissiyaabai heгаа malaa. ¹⁹ Aissi giikko, wozana gidloppe iita qofai, woriyoogee, shaaramuxiyoogee, qassi shaaramuxanau qaaqqatiyoogee ubbai, wuuqqiyoogee, wordduwaa markkatiyoogee, cashshai kiyees. ²⁰ Hega milatiyaabai asa tunissiyogaappe attin, meecibeenna kushen miyoogee asa tunissenna” yaagiis.

Kanaane Asa Gidiya Issi Maccaasee Ammanuwaa

(Marqqoosa 7:24-30)

²¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi hegaappe aggidi, Xiiroosanne Sidoona giyo kata-mati de7iyo biitti biis. ²² Kanaane giyo biittaa maccaasa issinniyaa hegaappe Yesuusakko yaada, ba qaalaa xoqqu oottada, “Ta Godau, Daawita na7au, tana maararkkii; ta na7iyo xalahee pala ohetta oiqqiis” yaagaasu.

²³ SHin Yesuusi iyyo qaalanne qaattibeenna; erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Ha mishiriyaa nu geeduwaa kaalla kaallada, ba qaalaa xoqqu oottada yootausu; heгаа gishshau, neeni o yeddarkkii” yaagidi woossidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi, “Taani bayida dorssau, Israa7eela asaa xalaalau kiitettaas” yaagiis.

²⁵ SHin a yaada, “Ta Godau, tana maaddarkkii!” yaagada au goinnaasu.

²⁶ Qassi i zaaridi, “Naatu qumaa ekkidi, zairotuyyo oliyoogee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁷ Mishiriyaa, “Ee ta Godau, hegee tuma; shin harai atto zairotikka bantta godati miishin, masoofiyaappe laalettida suuppaa moosonattennee” yaagaasu.

²⁸ Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Ha mishiree, ne ammanoi gita; neeni koyidoogaadan neeyyo hano” yaagiis. I na7iyaa sohuwaarakka paxa aggaasu.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

²⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Galiila Abbaa mati biis; qassi issi deriyaa bolli kiyidi, hegan uttiis. ³⁰ Daro asai wobbeta, qooqeta, quunatanne duudeta, qassi hara darota ekkidi, akko ehiis; ehiidi a matan wottiis. Yesuusi eta pattiis. ³¹ Hega gishshau, asai duudeti haasayishin, quunati sitti giishin, wobbeti hemettishin, qooqeti xeellishin be7idi garamettidi, Israa7eela asaa Xoossaa galatiis.

Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziis

(Marqqoosa 8:1-10)

³² Yesuusi ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, “Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77ido gishshau, taani ha asau qarettais; etau ha77i miyoobi baawa. Qassi eti ogiyan daafuridi kunddenna mala, quma mizennan eta mela yeddanaukka koyikke” yaagiis.

³³ Erissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Nuuni ha bazzuwan hagua keena asaa kalissiya quma auppe demmanee?” yaagidosona.

³⁴ Qassi Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittainne guutta moletuppe amaridaageeti de7oosona” yaagidosona.

³⁵ Yesuusi asaa, “Sa7an uttite” yaagiis. ³⁶ Yaagidi he laappun oittaanne moliyaa oiqqidi, Xoossaa galatiis; menttidi erissiyo ashkkaratussi immiis; qassi erissiyo ashkkarati daro asaassi immidosona.

³⁷ Asai ubbai miidi kalliis; miishin attida laappun samppaa kumida xarzzaa erissiyo ashkkarati denttidosona. ³⁸ Miida asai maccaasaanne naata paidennan, oiddu sha7u attumaasa. ³⁹ Yesuusi asaa yeddidoogaappe guyyiyan, wolwoluwan gelidi, Magedoona giyo biitti biis.

Malaataa Be7anau Oichchido Oishaa

(Marqqoosa 8:11-13; Luqaasa 12:54-56)

16 Issi issi Parisaawetinne Saaduqaaweti Yesuusakko yiidi, a paaccanau koyidosona; yaatidi banttana saluwaappe malaata bessana mala woossidosona. ² SHin Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Sa7ai qammiyo wode intte, ‘Saloi zo77ido gishshau, sa7ai booqallana’ yaageeta; ³ wonttimaatti qassi, ‘Saloi zo77idi gubbanido gishshau, hachchi irai bukkana’ yaageeta; saluwaa xeellidi, sa7ai hananabaa eranau danddayeeta; shin ha wodiyaa malaataa shaakki eranau danddayekketii? ⁴ Ha wodiyaa asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonaasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna” yaagiis. Yaagidi, eta yeggi bayidi biis.

Parisaawetunne Saaduqaawetu Irshshuwaa

(Marqqoosa 8:14-21)

⁵ Erissiyo ashkkarati abbaa pinnido wode, qumaa efaanaagaa dogidosona. ⁶ Yesuusi eta, “Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe inttena eridi naagettite” yaagiis.

⁷ Eti bantta gidдон, “I hagua giyoogee nuuni qumaa ehibeenna gishshaassa” yaagidi haasayaa doommidosona.

⁸ SHin eti giyoogaa Yesuusi eridi, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, qumi bainna gishshau, aissi intte gidдон haasayeetii? ⁹ Ha77ikka intteyyo gelibeennee? Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹⁰ Woi taani laappun oittaa oiddu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹¹ Taani inttena Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe naagettite giyoogaappe attin, oittabaa intteyyo haasayabeennaagaa intte waanidi akeekketii?” yaagiis.

¹² Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttau odidoogee, Parisaawetu timirttiyaappenne Saaduqaawetu timirttiyaappe eti naagettanaagaa gididoogaappe attin, oittan tigiyo irshshuwaappe naagettanaagaa gidennaagaa he wode akeekidosona.

PHexiroosa Ammanuwaanne Markkatettaa

(Marqqoosa 8:27-30; Luqaasa 9:18-21)

¹³ Yesuusi Piliphphoosi-Qiisaariyaa giyo biittaa gakkido wode, ba erissiyoo ashkkarata, “Asai tana, Asa Na7aa oona gii?” yaagidi oichchiis.

¹⁴ Erissiyoo ashkkarati zaaridi, “Nena issi issi asai, Xammaqiya Yohaannisa yaagees; harati qassi Eelaasa yaagoosona; qassi baggati Ermmaasa woi hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa yaagoosona” yaagidosona.

¹⁵ Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagiis.

¹⁶ Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Neeni de7o Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Yoona na7aa Simoonaa, haga neessi saluwan de7iya ta Aawai erissidoogaappe attin, asi ooninne nena erissi-beenna gishshau, neeni anjjettidaagaa. ¹⁸ PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; neeni shuchcha; taani ha zaallaa bolli ta woosa keettaa keexxana; ta woosa keettaa harai atto, Si7ooliyaa wolqqaikka xoonanau danddayenna. ¹⁹ Taani neessi saluwaa kawotettaa qulppiyaa immana; neeni sa7an qachchiyo ubbai saluwan qashetti uttiis; neeni sa7an birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Kiristtoosa i gididoogaa erissiyoo ashkkarati oossinne odenna mala, eta azaziis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne Haiquwaabaa Koiro Oduwaa Odiis

(Marqqoosa 8:31-33; Luqaasa 9:22-27)

²¹ He wodeppe doommidi Yesuusi, “Taani Yerusalaame bin, tana cimati, qeese ha-laqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti daro waissanau bessees; eti tana woranaunne taani heezantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagidi, ba erissiyoo ashkkaratussi geshshidi oduwaa doommiis.

²² PHeexiroosi a issi baggi zaaridi, “Ta Godau, Xoossai nena hegaappe ashsho; hagee ne bolli mulekka yeenna” yaagidi a zoranau doommiis.

²³ SHin Yesuusi guyye simmidi PHeexiroosa, “Ha Seexaanau, neeni ta matappe kichcha; neeni asi dosiyooabaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyooabaa qoppenna gishshau, tau xube gidadasa” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyo Hanotaa

(Marqqoosa 8:34-9:1; Luqaasa 9:23-27)

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Tana kaallanau koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ²⁵ Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana. ²⁶ Issi urai sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maaddanee? Woi issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii? ²⁷ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, ta Aawaa bonchchuwan ta kiitanchchatuura yaana hanais; asa ubbau he wode a oosuwaa malaa immana. ²⁸ Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati, taani, Asa Na7ai, kawo gidada yiyoogaa be7ana gakkanaassi, haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis

(Marqqoosa 19:2-13; Luqaasa 9:28-36)

17 Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne, Yaaqooba ishaa Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriyaa huuphiyaa kessiis. ²Qassi eti xeellishin, eta sinttan laamettiis; a som77oi awa aifiyaadan poo7iis; a maayoikka poo7uwaadan booxxiis. ³Muuseenne Eelaasi Yesuusaara haasayishin, ha heezzu erissiyo ashkkarati be7idosona. ⁴PHeexiroosi Yesuusa, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; neeni dosikko, nuuni hagan heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamp-payana” yaagiis.

⁵I haasayishin, poo7iya shaarai yinne eta gentti aggiis; genttin shaaraappe, “Hagee taani siiqiyoo tana ufaissiya ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qalalai yiis.

⁶Erissiyo ashkkarati he qaalaa siyido wode, daro yayyidi, gufanni wodhdhid-dosona. ⁷Yesuusi etakko yiidi, eta bochchiis; bochchidi, “Denddite; yayyoppite” yaagiis. ⁸Eti xoqqu giidi xeelliyo wode, Yesuusa xalaalaappe attin, hara asa oonanne be7iibookkona.

⁹Eti deriyaappe wodhdhishin, Yesuusi eta, “Taani Asa Na7ai, haiquwaappe dend-dana gakkanaassi, ha intte be7idoogaa ooyyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰Erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Yaatin, higgiiyaa tamarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹¹Oichchin i zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yiidi, ubbabaa giigissana. ¹²SHin taani intteyyo odais; Eelaasi hagaappe kase yiichchiis. Yin asai a ba koyidobaa ubbaa oottidoogaappe attin eribeenna; hegaadankka, qassi tana, Asa Na7aa, asai waissana” yaagiis.

¹³Erissiyo ashkkarati he wode banttau Yesuusi Xammaqiya Yohaannisabaa odiy-oogaa akeekidosona.

Yesuusi Xalahee Oiqqido Na7aa Pattiis

(Marqqoosa 9:14-29; Luqaasa 9:37-43)

¹⁴Eti daro asaakko yiido wode, issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi,

¹⁵“Ta Godau, ta na7aa kaarettai oiqqin, i daro wode taman, qassi daro wode haattan kunddiyo gishshau, i keehi sahettees; a pattarkkii. ¹⁶Ne erissiyo ashkkaratukkokka a ehaas; shin pattanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁷Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaa geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki yiite” yaagiis. ¹⁸Yesuusi xalahiyaa, “Appe kiya” giidi azazin, xala-hee na7aappe kiya aggiis; sohuwaarakka na7ai paxi bayiis.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati banttarkka Yesuusakko yiidi, “Nuuni xalahiyaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidosona.

²⁰Yaagin Yesuusi eta yaagiis; “Hegee intte ammanoi guuxxido gishshataassa; taani intteyyo tumaa odais; intteyyo sanaafici giyo qii mittee aifee keena ammanoi de7iyaakko, intte ha deriyaa, ‘Hagaappe yaa shiiqa’ yaagiyaakko i shiiqana; intte ai oottanaukka danddayana. ²¹SHin haggaa malaa woosappenne xoomappe harabai kessanau danddayenna” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77 anttuwaa Odiis

(*Marqqoosa 9:30-32; Luqaasa 9:43-45*)

²² Erissiyo ashkkarati Galiilan, issippe shiiqi uttidaashin, Yesuusi eta, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immana. ²³ Asai tana worana; worin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis. Erissiyo ashkkarati daro qarettidosona.

Beeta Maqidasiyaa Giiraa Giiriyoogaa

²⁴ Yesuusinne erissiyo ashkkarati Qifirinaahooma katamaa yiido wode, Beeta Maqidasiyaassi giiraa ekkiyaageeti PHeexiroosakko yiidi, “Inttena tamarissiyaagee Beeta Maqidasiyaa giiraa giirrennee?” yaagidosona.

²⁵ I zaaridi, “Giirees” yaagiis.

PHeexiroosi soo gelido wode, Yesuusi kasetidi a, “Simoonaa, ne qofai aibee? Ha sa7aa kawoti qaraxaa woi giiraa ooppe ekkiyoonaa? Bantta biittaa asaappe ekkiyoonayye woi hara biitta asaappe ekkiyoonaa?” yaagiis.

²⁶ Yaagin PHeexiroosi, “Hara biitta asaappe ekkoosona” yaagiis.

Yesuusi PHeexiroosa, “Yaatikko, biittaa asai giiranau bessenna. ²⁷ SHin nuuni ha asata hanqqetissanau koyokko; neeni abbaa baada aani piriya yegga; yaatada koiro kiyiya moliyaa oiqqada, a doonaa pooqqiyo wode, giirau gidiya miishshaa neeni demmana. Hegaa ekkada, ta giiraanne ne giiraa etau qanxxa” yaagiis.

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(*Marqqoosa 9:33-37; Luqaasa 9:46-48*)

18 Erissiyo ashkkarati Yesuusakko he wode yiidi, “Saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagee oonee?” yaagidosona.

² Yaagin Yesuusi issi guutta na7aa xeesidi, eta gidдон essidi, hagaadan yaagiis; ³ “Taani intteyyo tumaa odais; Xoossaakko intte simmidi, guutta naatudan hanana xayikko, saluwaa kawotettaa mulekka gelanau danddayekketa. ⁴ Simmi ha guutta na7aadan, bana kaushshiya ooninne saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagaa. ⁵ Qassi haggaa mala na7a ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees. ⁶ SHin tana ammaniya ha guutta naatuppe issuwaa balettiya ooninne, gaacciyo wogga woxaa ba qooriyan qachchidi, ciimma abban mitettiyoogee au keha.

Xubiyaassi Gaaso Gidiyaabaa

(*Marqqoosa 9:42-48; Luqaasa 17:1-2*)

⁷ “Sa7ai asaa xubbiyo gishshau, sa7aayyo aayye7ana; aissi giikko, xubbiyaabai yuussaa aggenna; shin xubee a gaasotan yiyo uraayyo aayye7ana.

⁸ “Ne kushee woi ne tohoi nena balettikko, neeppe qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaaranne naa77u tohuwaara merinaa taman olettanaagaappe wobbe woi duuxa kushiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha. ⁹ Qassi ne aiffee nena balettikko, neeppe wooca ola; neeni naa77u aifiyaara Gaannabiyaa taman olettanaagaappe issi aifiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha.

¹⁰ “Intte ha guuttatuppe issuwaanne karenna mala, inttena naagite; aissi giikko, taani intteyyo odais; saluwan eta kiitanchchati ubba wode, saluwan de7iya ta Aawaa sinttan de7oosona. ¹¹ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, bayidaagaa ashshanau yaas.

Bayida Dorssaa Leemisuwaa

(Luqaasa 15:3-7)

¹² “Issi asayyo xeeu dorssati de7iyaageetuppe issoi bayikko, uddufun tammanne uddufunaa deriyani yeggi bayidi, he bayidaagaa koyanau beennee? Intte woigeetii? ¹³ Taani intteyyo tumaa gais; i demmikko, bayibeenna uddufun tammanne uddufun dorssatuppe aattidi, he issi dorssan ufaiittees. ¹⁴ Hegaadankka, saluwan de7iya intte Aawai ha guuttatuppe issoi bayyanaagaakka koyenna.

Moorida Asassi Oottanau Bessiyaabaa

¹⁵ “Ne ishai nena naaqqikko, nerka akko baada, a mooruwaa au yoota; i nebaa siyikko, ne ishaa balaappe zaaradasa. ¹⁶ SHin i nebaa siyennan ixkikko, naa77u woi heezzu markkai markkattidoogan yoho ubbai tumattiyo gishshau, hara issi woi naa77u asa nenaara ekka efa. ¹⁷ I etabaa siyennan ixkikko, ubbabaa woosa keettaassi oda; qassi woosa keettaa giyoogaakka i siyennan ixkikko, ammanenna asadaaninne giiraa ekkiya asadan a paida.

¹⁸ “Taani intteyyo tumaa gais; sa7an intte qachchiyo ubbai saluwankka qashetti uttiis; qassi sa7an intte birshshiyu ubbai saluwankka birshshetti uttiis.

¹⁹ “Qassikka taani intteyyo odais; intteppe naa77u urai sa7an Xoossaa woossiyoooban aibiininne maayettikko, saluwan de7iya ta Aawai heгаа intteyyo immana. ²⁰ Aissi giikko, naa77u urai woi heezzu urai ta sunntan shiiqiyoosan, taani hegan eta gidduwan de7ais” yaagiis.

Atto Giyoogaa

²¹ PHeexiroosi he wode Yesuusakko yiidi, “Godau, ta ishai tana aapputoo naaqqikko taani ayyo atto gaanau bessii? Laappuntto gakkanaassi naaqqiineeyye?” yaagidi a oichchiis.

²² Yesuusi zaaridi a, “CHii, taani nena laappun tammutoo laappuntto gaisippe attin, laappuntto giikke.

²³ “Aissi giikko, saluwaa kawotettaa ba ashkkaratuura miishshaa qoodettanau qop-pida kawuwaa milatees. ²⁴ He kawoi miishshaa qoodettanau doommido wode, daro sha7u paundde acoi de7iyo issi bitaniyaa akko ehiidosona. ²⁵ SHin he ashkkarau acuwaa qanxxiyooobai xayin, a godai he acuwaa qanxxanau, a machchiyaanne inne a naati, qassi au de7iya ubbabai baizettana mala, a azaziis. ²⁶ Hega gishshau, ashkkarai ba godaa sinttan gulbbatidi, ‘Ta godau, hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis. ²⁷ Woossin a godai au qarettidi, a yeddi bayiis; a acuwaaakka ayyo maari aggiis.

²⁸ “SHin he ashkkarai kiyidi, ba lagge ashkkaratuppe issoi baappe ishatamu bira gidyaagaa tal77idaagaara gaittidi, ‘Ne bolli de7iya ta miishshaa qanxxa’ yaagi oiqqidi, a cuulliis.

²⁹ “Cuullin he a lagge ashkkarai a sinttan gulbbatidi, ‘Hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis.

³⁰ “SHin ixkidi ekki efiidi, a laggee he acuwaa qanxxana gakkanaashin, qasho keetaa gelissiis. ³¹ Hega gishshau, a lagge ashkkarati heгаа be7idi, daro yiillotidosona; bantta godaakko biidi, i oottido ubbabaa au odidosona.

³²“Hegaappe guyyiyan, godai he ashkkaraa xeesidi, ‘Ha iita ashkkarau, neeni tana woossido gishshau, taani he aco ubbaa neeyyo maara aggaas. ³³Taani neeyyo he acuwaa maaridoogaadan, neenikka ne lagge ashkkarau maaranau bessennee?’ yaagiis. ³⁴Yaagidi a daro hanqnettidi, ba acuwaa ubbaa i qanxxana gakkanaashin, paxa kaa7ettana mala, qasho keettaa gelissiis.

³⁵“Intte huuphiyan huuphiyan intte ishau wozanappe atto gaana xayikko, he go-dai ba ashkkaraa oottidoogaadan, saluwan de7iya ta Aawaikka inttena hegaadan oottana” yaagiis.

Yesuusi Geluwaa Ehuwaabaa Tamarissiis

(*Marqqoosa 10:1-12*)

19 Yesuusi he haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan, Galiilappe denddidi, Yord-daanoosa SHaafaappe hefinttan de7iya Yihudaa biittaa biis. ²Daro asai a kaallidi biidaagaa hegan pattiis.

³Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi issiban gaasottidi, ba machchiyo yeddana nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

⁴Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossai koiro eta medhdhiiddi, attumaasanne maccaasa oottiis. ⁵Hegaa gishshau, ‘Issi asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; eti naa77ai issi asa gidoosona’ yaagiya qaala nabbabibeekketii? ⁶Hegaa gishshau, eti issi asa gididoogaappe attin, naa77u asa gidokkona; hega gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

⁷Parisaaweti Yesuusa, “Yaatin, Muusee aissi issi urai ba machcheeyyo paramaa immidi yeddana mala azazidee?” yaagidosona.

⁸Yesuusi zaaridi, “Intte intte maccaasaa yeddana mala, Muusee inttena azazidoogee, intte yootin siyennaageeta gidido gishshaassappe attin, koiro hega mala gidenna. ⁹Taani intteyyo odais; ba machchiyo shaaramuxennan de7ishin yeddidi, haranno ekkiya ooninne shaaramuxees; harai yeddidooro ekkiyaageekka shaaramuxees” yaagiis.

¹⁰Erissiyo ashkkarati a, “Azina giddooninne machchi gidдон de7iya wogai hega mala gidikko, ekkennaaninne gelennan de7iyoogee keha” yaagidosona.

¹¹SHin Yesuusi eta yaagiis; “Hagaa mala timirttee Xoossai immidoogeetussappe attin, asa ubbaassa gidenna; ¹²aissi giikko, bantta aayee uluwaappe yelettiyo wodekka, attumatetti bannan yelettidaageeti de7oosona; qassi asi qarati-doogetikka de7oosona; qassi saluwaa kawotettaa gishshau, banttana qarati-daageeti de7oosona; ha timirttiyaa eranau danddayiya ooninne ero” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naatu Bolli Ba Kushiyaa Wottiis

(*Marqqoosa 10:13-16; Luqaasa 18:15-17*)

¹³Yesuusi he wode ba kushiyaa guutta naatu bolli wottidi, Xoossaa woossana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erissiyo ashkkarati he asaa hanqnettidosona. ¹⁴SHin Yesuusi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, saluwaa kawotettaa hageetu malaassa” yaagiis.

¹⁵Yaagidi ba kushiyaa eta bolli wottidoogaappe guyyiyan, hegaappe aggi bayidi biis.

Yelaga, Dure Bitaniyaa Oishaa

(Marqqoosa 10:17-31; Luqaasa 18:18-30)

¹⁶ Issi bitanee Yesuusakko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa demmanau lo77obaa ai oottoo?” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi a, “Lo77obai aibakko tana aissi oichchai? Issuwaa xalaalai lo77o; shin neeni merinau de7anau koyikko, azazota naaga” yaagiis.

¹⁸ Bitanee, “Augeeta?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; worddo markkattoppa; ¹⁹ ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha; ne shooruwaakka ne huphedan siiqa” yaagiis.

²⁰ He yelaga bitanee Yesuusa, “Taani hegaa ubbaakka guutta naatettaasappe doommada naagaas; yaatin, tau pacciyaabi aibee?” yaagiis.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polida asa gidanau koyikko, baada neeyyo de7iyaabaa baizzada, he miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan duretana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis.

²² SHin he yelaga bitanee hegaa siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau, qarettiiddi aggi bayidi biis.

²³ Yesuusi ba erissiyi ashkkaratussi, “Taani intteyyo tumaa gais; dure asi saluwaa kawotettaa gelanaagee daro meto gidana. ²⁴ Taani gujjadakka intteyyo odais; dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁵ Erissiyi ashkkarati hegaa siyidi garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danddayii?” yaagidosona.

²⁶ Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee asau danddayettenna; shin Xoossau ubbabai danddayettees” yaagiis.

²⁷ PHeexiroosi he wode zaaridi Yesuusa, “Be7a, nuuni nuuyyo de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida; yaatidi nuuni ai demmaneeshsha?” yaagiis.

²⁸ Yaagin Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, ooratta biittan ta kawotaa araatan uttiyo wode, tana kaallida inttekka tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddanau, tammanne naa77u kawotaa araatan uttana. ²⁹ Ta sunntaa gishshau, keettata woi ishannta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida ooninne, xeetu kushiyaappe dichchaa ekkana; qassi merinaa de7uwaakka laattana. ³⁰ SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana.

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Oosanchchatu Leemisuwaa

20 “Saluwaa kawotettaa woiniyaa giyo turaa gidduwaa oosanchchata keraa ootissanau, maallado guuraara kiyida woiniyaa turaa godaa milatees. ² I he oosanchchatuyyo hachchi hachchi issi shilingge qanxxanau etaara giigidi, ba woiniyaa turaa gidduwaa ootissanau eta yeddiis.

³ “Qassi heezzu saate gidishin kiyidi, oosoi bannan qocan eqqida hara asata be7idi, ⁴ eta, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau bite; taani intteyyo bessiya waagaa qanxxana’ yaagiis; yaagin eti biidosona. ⁵ Naa77anttuwaakka usuppun saatiyaaninne uddufun saatiyan kiyidi, hegaadan oot-

tiis. ⁶ Tammanne isiini saatiyan i kiyiyo wode, harati hegan eqqidaageeta demmidi, ‘Ooso oottennan kumetta gallassaa hagan aissi eqqi pe7idetii?’ yaagiis.

⁷ “Yaagin eti, ‘Nuna ootissiya asi xayido gishshau eqqi pe7ida’ yaagidosona.

“I, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite’ yaagiis.

⁸ “Sa7ai omariyo wode, woiniyaa turaa godai oosanchchatu halaqaa, ‘Oosanchchata xeesada, wurssettan oosuwan gelidaageetuppe doommada koiro gelidaageeta gakkanaassi, eta damoozaa qanxxa’ yaagiis.

⁹ “Tammanne isiinintta saatiyan oosuwaa doommidaageeti yiidi, huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. ¹⁰ Koiro oosuwaa doommida asati yido wode, daruwaa ekkana qoppidosona; shin etikka huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. ¹¹⁻¹² Ekkidi, ‘Ha guyyeppe yiidaageeti issi saate xalaalaa oottidosona; kumetta gallassaa daafuraanne hombbiyaa ekkida nuugaara eta damoozaa lagge oottadasa’ yaagidi banttana oosuwan gelissidaagaa bolli zuuzummidosona.

¹³ “SHin i etappe issuwaa hagaadan yaagiis; ‘Ta jaalau, taani nena naaqqabeikke; issi shilinggiyan tanaara giigabeikkiiyye? ¹⁴ Neegaa ekkada ba; taani ha wurssettan oosuwan gelidaagaassikka neegaa keenaa immanau koyais. ¹⁵ Taani ta miishshan ta koyidobaa oottanau tau maati baawee? Woi taani keha gidido gishshau, neeni qanaatai?’ yaagiis.

¹⁶ “Hegaadanka, qassi guyyeegeeti sinttau aadhdhana; sinttaageeti guyye aadhdhana; aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezanttuwaa Odiis

(Marqqoosa 10:32-34; Luqaasa 18:31-34)

¹⁷ Yesuusi Yerusalaame biiddi, ogiyan banaara biya tammanne naa77u erissiyo ashkkarata gaxaa kessidi, dumma etassi yaagiis. ¹⁸ “Be7ite, nuuni Yerusalaame ha77i kiyeeettes. Yaani tana, Asa Na7aa qeese halaqatussinne higgiiyaa tamaaris-siyaageetussi aattidi immana; eti ta bolli haiqo pirddaa pirddana. ¹⁹ Qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana; he Aihuda gidenna asai ta bolli qilliic-canne tana lissuwan garafana; yaatidi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, tana kaqqana; kaqqin taani heezantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis.

Zabddiyoosa Naatu Aayee Woosaa

(Marqqoosa 10:35-45)

²⁰ He wode Zabddiyoosa naatu aayiyaa ba naatuura Yesuusakko yaasu; yaada a sinttan gulbbatada issibaa a woossaasu.

²¹ Yesuusi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

A zaarada, “Ha ta naa77u naati ne kawotettan issoi neeppe ushachcha baggaara, qassi issoi neeppe haddirssa baggaara uttona garkkii” yaagada woossaasu.

²² SHin Yesuusi zaaridi naata, “Intte ai woossiyaakko erekketa; taani uyana burccukkuwaappe uyanaunne taani xammaqettana xinqqatiyaa xammaqettanau dand-dayeetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee danddayoos” yaagidosona.

²³ Yesuusi, “Taani uyiyo burccukkuwaappe tumakka intte uyana; shin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara uttanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi ta Aawai immanau giigissi wottidoogetussa” yaagiis.

²⁴ Hankko tammu erissiyoo ashkkarati heгаа siyido wode, he naa77u ishannta hanqqettidosona. ²⁵ SHin Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, heгааadan yaagiis; “Aihuda gidennaageetu halaqatinne hegeeta kaalettiya asati bantta asaa haariyoogaa ereeta. ²⁶ Intte giddon heгаа mala gidenna; shin intte giddon gitatana koyiya ooninne intteyyoo ashkkara gidanau bessees. ²⁷ Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intteyyoo aille gidanau bessees. ²⁸ Hegaadan taani, Asa Na7ai, asaayyo oottanaunne daro asaa wozanau ta shempuwaawaa immanau yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

(*Marqqoosa 10:46-52; Luqaasa 18:35-43*)

²⁹ Yesuusinne erissiyoo ashkkarati Yarkkoppe kiyishin, daro asai eta kaalliis. ³⁰ Naa77u qooqe asati ogiyaa doonan uttidaageeti Yesuusi hegaara aadhdiyoogaa siyidi, bantta qaala xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagidosona.

³¹ Daro asai eta, “Haizzite” giidi hanqqettiis; shin eti bantta qaala keehi xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii!” yaagidosona.

³² Yesuusi ogiyaa eqqidi, eta xeesiis; xeesidi, “Taani intteyyoo ai oottanau koy-eetii?” yaagiis.

³³ Qooqeti, “Godau, nu aifiyaa pattarkkii” yaagidosona.

³⁴ Yesuusi etau qarettidi, eta aifiyaa bochchiis; sohuwaarakka eta aifee xeelli aggin, a kaalli bayidosona.

Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaa Geliis

(*Marqqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40; Yohaannisa 12:12-19*)

21 Eti Yerusalaa matidi, Dabira Zaite giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaage giyo qeeri katamaa gakkidosona; Yesuusi erissiyoo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi, ² eta heгааadan yaagiis; “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi issi hariyaa qashuwan de7iyaaro i maraara intte sohuwaara demmana; eta birshshidi, tau ekki yiite. ³ Ooninne inttena oichchikko, ‘Godai hageeta koyees’ yaagite; sohuwaarakka i eta yeddi bayana. ⁴⁻⁵ Hananabaa yootiyaagee, “Xiyoone katamau,

‘Be7a, ne kawoi ashkke gididi,
hariyaa bolli, hare maraa bolli uttidi,
neekko yees’ yaagite”

yaagidi haasayidoogee polettana mala, hagee haniis.

⁶ Erissiyoo ashkkarati biidi, Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidosona. ⁷ Hariyoonne hare maraa ehiidi, bantta maayuwaawaa eta zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi toggiiis. ⁸ He daro asaappe dariya baggai ba maayuwaawaa ogiyaa hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyaa hiixxidosona. ⁹ Yesuusappe sinttaara hemettiya daro asainne qassi a geeduwaawaa kaalliya daro asai, ba qaala xoqqu oottidi, “Daawita na7ai galatetto!

Godaa sunntan yiyaagee anjettidaagaa!

Xoossai galatetto!” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi Yerusalaa katamaa gelido wode, kataman de7iya asai ubbai, “Hagee oonee?” yaagidi shabbirettiis.

¹¹ Asai, “Hagee Galiilan de7iya Naazireeta giyo katamaappe yiida hananabaa yootiya Yesuusa” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasiyaa Geliis

(Marqqoosa 11:15-19; Luqaasa 19:45-48; Yohaannisa 2:13-22)

¹² Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta ubbaa kare yedettiis; qassi miishshaa laammiiyaageetu xaraphphoozaanne haraphphiyyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi, ¹³ eta, “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keettai Xoossaa woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kesseeta” yaagiis.

¹⁴ Qooqetinne tohoi silidoogeeti Yesuusakko Beeta Maqidasiyaa yin, i eta pattiis. ¹⁵ SHin qeese halaqatinne higgiiyaa tamaarissiyaageeti Yesuusi oottiyo ooratabaa be7ido wodenne, guutta naati Beeta Maqidasiyan bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7ai galatetto” yaagiyoojaa be7ido wode hanqquettidosona.

¹⁶ Hanqquettidi Yesuusa, “Hageeti giyoogaa siyai?” yaagidosona.

Yesuusi, “Ee siyais; Xoossaa maxaafai, ‘Guutta naatinne xammiya naati nena galatana mala, eta erissadasa’ yaagiyaagaa mulekka nabbabibeekketii?” yaagiis. ¹⁷ Yesuusi eta aggi bayidi, he katamaappe Biitaaniyaa giyo katamaa biidi, yaani aqiis.

Aiffee Xayido Balase Mittiyo

(Marqqoosa 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Yesuusi maallado katamaa simmidi yiidi namisettiis. ¹⁹ Ogiyaa doonan issi balase giyo mittiyo be7idi, ikko biis; biidi he balasen haitta xalaalappe attin, aife ainne demmibeenna; o, “Naa77anttuwaa merinaukka aifoppa” yaagin, he balasiyaa sohuwaara mela aggaasu.

²⁰ Erissiyo ashkkarati heгаа be7idi garamettidi, “Ha balasiyaa waanada issi kuttan mela aggadee?” yaagidosona.

²¹ Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa gais; intte ammanoi de7iyoogetanne sirennaageeta gidikko, ha balasiyo taani oottidoogaa mala xalaalaa oottekketa; shin harai atto intte ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikkokka hanana; ²² intte ammanidi Xoossaa woossiyoobaa aiba gidikkokka ekkana” yaagiis.

Yesuusa Alaafetettai Yiidosaa

(Marqqoosa 11:27-33; Luqaasa 20:1-8)

²³ Yesuusi Beeta Maqidasiyaa yiidi tamaarissishin, qeese halaqatinne Aihuda cimati akko yiidi, “Neeni haggaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Neeyyo ha alaafetettaa oonee immidai?” yaagidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issibaa oichchana; intte tau heгаа odikko, taani haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odana; ²⁵ Yohaannisi xammaqiyo alaafetettai awappe yiidee? Xoossaappe yiideeyye asappe yiidee?” yaagiis.

Eti bantta giddon palamaa doommidi, “Nuuni, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana. ²⁶ SHin nuuni, ‘Asappe yiis’ yaagikko, asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eriyo gishshau, asau yayyoos” yaagidosona. ²⁷ Eti Yesuusayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona.

Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odikke” yaagiis.

Naa77u Naatu Leemisuwaa

²⁸ “SHin intte ai qoppeetii? Naa77u naati de7iyo issi bitanee de7ees; he bitanee baira na7aakko biidi, ‘Ta na7au, hachchi baada ta woiniyaa turaa ootta’ yaagiis. ²⁹ Na7ai zaaridi, ‘Ixxaas’ giis; shin guyyeppe ba wozanan qoppi ekkidi, woiniyaa turaa oottanau biis. ³⁰ Aawai hinkko na7aakko biidi, bairau giidoogaadankka au giis; kaalo na7ai zaaridi, ‘Ero ta godau’ yaagiis; shin bibeenna. ³¹ Ha naa77u naatuppe ba aawai koyidoogaa oottidaagee augee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Bairaa” yaagidosona.

Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati intteppe sinttatidi, Xoossaa kawotettaa gelana. ³² Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi xillotettaa ogiyaa tamarissiiddi, inttekkko yin, i giyoogaa ammanibeekketa. SHin giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati i giyoogaa ammanidosona; intte harai atto hegaa be7idikka, intte nagaraappe simmidi, i giyoogaa ammanibeekketa” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Goshshanchchatu Leemisuwaa

(Marqqoosa 12:1-12; Luqaasa 20:9-19)

³³ Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Hara leemisuwaakka siyite; woiniyaa giyo turaa tokkida issi bitanee de7ees; woiniyaa turaa yuushshi aattidi diriis; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; hegaa naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbbiis. Hegaappe guyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis. ³⁴ Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkinn, bana gakkiaagaa ekkidi yaana mala, ba ashkarata ba kottaawatukko kiittiis. ³⁵ Kottaawati a ashkarata oiqqidi, issuwaa wadhdhidosona; issuwaa woridi, qassi hinkkuwaa shuchchan caddidosona. ³⁶ Qassikka he bitanee kaseegeetuppe dariya hara ashkarata kiittiis; kottaawati he ashkarata kaseegeetudan oottidosona.

³⁷ “SHin wurssettan i, ‘Ta na7aa eti bonchchana’ yaagidi ba na7aa etakko kiittiis.

³⁸ “SHin kottaawati na7aa be7idi, bantta giddon, ‘Gadiyaa laattanaagee haggaa; hinddite a woridi, gadiyaa nuuni laattoos’ yaagidosona. ³⁹ Na7aa oiqqidi, woiniyaa turaa gididoppe gaxaa kessidi woridosona.

⁴⁰ “Simmi woiniyaa turaa godai yiyo wode, he kottaawata waatane?” yaagidi oichchiis.

⁴¹ Oichchin eti, “I he iita asata wori wurssiidi, woiniyaa turai aifiyo wode bana gakkiaagaa wodiyan sheedhdhiya hara kottaawatuyyo immana” yaagidosona.

⁴² Yesuusi eta hagaadan yaagiis;

“Gimbbiyaageeti karidi ixido shuchchai godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdhiya shuchcha gidiiis.

Hagee Godai oottidobaa;

qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa’

yaagiyaagaa Xoossaa maxaafaappe mulekka nabbabibeekketii?

⁴³ “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossaa kawotettaa intteppe eketidi, lo77o aifiyaa immiya asau imettana. ⁴⁴ He shuchchaa bolli kunddiya ubbai meqerettana; qassi he shuchchai asa bolli kunddikko, he kunddido uraa gaaccana” yaagiis.

⁴⁵Qeese halaqatinne Parisaaweti Yesuusi odido leemisuwaa siyido wode, bantabaa haasayiyoogaa eridosona. ⁴⁶Eti Yesuusa oiqqanau koyidosona; shin Yesuusa daro asai hananabaa yootiyaagaa giidi qoppi uttido gishshau, he asau yayyidosona.

Bullachchaa Oduwaa Leemisuwaa

(Luqaasa 14:15-24)

22 Yesuusi asaayyo naa⁷⁷anttuwaa leemisuwan hagaadan yaagidi haasayii; ²“Saluwaa kawotettai ba na⁷aayyo bullachchaa makkida kawuwaa mala. ³He kawoi bullachchaa odi wottido asata xeesanau ba ashkkarata kiittiis; shin asati yaanau koyibookkona.

⁴“Qassi hara ashkkarata, ‘Xeesettidaageeta, “Taani qumaa giigissaas; ta sangatinne ta daddaroti shuhettidosona; ubbabaikka mahettiis. Bullachchaa haa yiite” yaagite’ yaagidi kiittiis. ⁵SHin xeesettidaageeti koyennan ixixidi, bantta oosuwau oosuwau biidosona; issai ba goshshau bin, hinkkoi ba zal⁷⁷iyau biis. ⁶Attidaageeti qassi kawuwaa ashkkarata oiqqidi wadhdhidi woridosona.

⁷“Kawoi daro hanqquettiis; qassi ba wotaaddarata yeddidi, he shemppuwaa woridaageeta worissidi, eta katamaa xuugissiiis. ⁸Hegaappe guyyiyan, ba ashkkarata, ‘Bullachchai mahettiis; shin xeesettidaageeti bullachchau bessiya asa gidokkona. ⁹Hegaa gishshau, wogga ogiyaa biidi, intte demmido asa ubbaa bullachchau xeesite’ yaagiis. ¹⁰He ashkkarati ogiyaa biidi, bantta demmido asa ubbaa lo⁷⁷uwaa iitaa shiishshidi, bullachchaa daasiyaa kunttidosona.

¹¹“SHin kawoi qumaa maanau uttida asaa be⁷anau gelido wode, bullachchaa maayuwaa maayibeenna issi bitaniyaa hegan be⁷idi, ¹²‘Ta jaalau, bullachchaa maayuwaa maayennan waanada haggaa geladii?’ yaagin bitanee co⁷⁷u giis.

¹³“Hegaappe guyyiyan, kawoi ba ashkkarata, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne tohuwaa qachchidi, kare xumaa kessi olite; i hegan yeekkananne achchaa garccana’ yaagiis.

¹⁴“Aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

Giiraa Giirettaabaa Oichchido Oishaa

(Marqqoosa 12:13-17; Luqaasa 20:20-26)

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Parisaaweti biidi, a haasayaappe bala demmidi, a oiqqana mala maqettidosona. ¹⁶Qassi bantta erissiyo ashkkaratuppenne Heeroodisa baggatuppe amaridaageeta akko kiittidosona. Kiittin eti, “Tamaariissiyaagoo, neeni tumaa haasayiyoogaanne Xoossaa ogiyaa tumatettan tamaariissiyooogaa nuuni eroos; aissi giikko, neeni asappe asa shaakkakkanne dummayakka. ¹⁷Ne qofai aibakko nuuyyo oda; nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidosona.

¹⁸SHin Yesuusi eta iita qofaa eridi, “Ha lo⁷⁷o milatiya iita asatoo, aissi tana paacceetii? ¹⁹Giiraa qanxxiyo miishshaa tana bessite” yaagiis. Yaagin eti santtimiyaa au ehiidosona. ²⁰I, “Ha merainne sunttai oogee?” yaagiis.

²¹Yaagidi eta oichchin, eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaa-gaa Xoossaassi immite” yaagiis. ²²Eti heggaa siyido wode, garamettidi a yeggi bayidi biidosona.

Haiqqidaageetu Dendduwaabaa

(*Marqqoosa 12:18-27; Luqaasa 20:27-40*)

²³ Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati he gallassi Yesu-usakko yiidi, hagaadan yaagidi, a oichchidosona; ²⁴ “Tamaariissiyaagoo, Muusee, ‘Issi asi na7a yelennan haiqqikka, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees’ yaagiis. ²⁵ Nunaara laappun ishantti de7oosona; bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis; haiqqin a machchiyo a ishai aissiiis. ²⁶ Qassi naa77anttoikka haiqqiis; heezanttoikka, laappunnta gakkanaashinkka hegaadan hanidosona. ²⁷ Ubbaappe guyyiyan, he maccaasiyaa haiqqaasu. ²⁸ Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi he maccaasiyaa laappunatuppe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunati ubbaikka o ekkidosona” yaagidosona.

²⁹ Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossaa maxaafata woi a wolqqa intte erenna gishshau baleeta. ³⁰ Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatu mala gidanaappe attin, attumaasinne ekkenna; maccaasinne gelenna. ³¹⁻³² SHin haiqqidaageetu dendduwaabaa gidikko, Xoossai, ‘Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa’ yaagidi intteyyo odidoogaa mulekka nabbabibeekketii? Xoossai paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyoo gaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna” yaagiis.

³³ Daro asai hegaa siyidi, a timirttiyan garamettiis.

Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa

(*Marqqoosa 12:28-34; Luqaasa 10:25-28*)

³⁴ SHin Yesuusi Saaduqaaweta co77u oottidoogaa Parisaaweti siyido wode, issisaa shiiqidosa. ³⁵ Eta giddoppe higgiiyaa tamarissiya issoi, Yesuusa paaccanau issibaa oichchiis. ³⁶ “Tamaariissiyaagoo, higgiiyaa giddon ubbaappe aadhdhiya azazoo augee?” yaagidi a oichchiis.

³⁷ Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta qofaappe siiqa’ yaagiis. ³⁸ Hegee ubbaappe gitatiya azazonne qassi ubbaappe aadhdhiya azazo. ³⁹ Qassi naa77antto azazoikka a mala; hegee, ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphedan siiqa’ giyaagaa. ⁴⁰ Muuse higge ubbainne hananabaa yootiyaageetu timirttee ha naa77u azazotun qashettees” yaagiis.

Kiristoosabaa Oichchido Oishaa

(*Marqqoosa 12:35-37; Luqaasa 20:41-44*)

⁴¹⁻⁴² Parisaaweti issisaa shiiqidaashin Yesuusi eta, “Kiristoosabaa woigi qoppeetii? I o na7ee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Kiristoosi Daawita na7aa” yaagidosona.

⁴³ Yesuusi eta, “Yaatin, Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin Kiristoosa woigidi, ‘Goda’ giidi xeesii? ⁴⁴ Qassikka Daawiti, ‘Godai ta Godaa, “Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyooabaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta” giis’

yaagiis. ⁴⁵Daawiti Kiristtoosa, ‘Godaa’ giidi xeesikko, yaatin, Kiristtoosi waanidi Daawita na7a gidii?” yaagiis.

⁴⁶Yesuusau issi qaala zaaranau danddayida issi asinne baawa; qassi he gallassappe doommin, hara oisha a oichchanau xalidai oonikka baawa.

Muuse Higgiyaa Tamaariissiyaageetunne Parisaawetu Iitatettaa

(Marqqoosa 12:38-39; Luqaasa 11:43-46; 20:45-46)

23 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqida asaayyoonne ba erissiyo ashkkaratuyyo hagaadan yaagidi haasayiis; ²“Higgiyaa tamaariissiyaageetinne Parisaaweti Muuse higgiyaa tamaariissiyoo maataara de7oosona. ³Hegaa gishshau, intte oottana mala, eti inttena azaziyo ubbaa oottitenne qassi naagite; shin eti oottiyoogaadan oottoppiti; aissi giikko, eti bantta yootiyoogaa oottokkona. ⁴Tookkanau deexxiya toohuwaa eti qachchidi, asa toossoosona; shin bantta huuphen harai atto, he toohuwaa biradhdhiyan bochchanaukka koyokkona.

⁵“SHin eti bantta ooso ubbaa asi be7anaadan oottoosona; aissi giikko, bantta som77uwaaninne bantta kushiya qesiyaa qachchiyo xiqisiyaara de7iya kitaafaa aassoosonanne bantta maayuwaa macaraakka adussoosona. ⁶Asi banttana imattiyooosan bonchcho sohuwaa dosoosona; qassi Aihuda woosa keettatunkka daro lo77iya oidiyaa dosoosona. ⁷Asi giyan banttana bonchchidi sarotanaagaanne ‘Tamaariissiyaagoo’ giidi banttana xeesanaagaa koyoosona.

⁸“SHin inttena tamaariissiyaagee issuwaa xalaala gidido gishshaunne intte ubbai ishannta gidido gishshau, issi issuwaa, ‘Tamaariissiyaagoo’ giidi xeesoppite. ⁹Ha sa7an oonanne ‘Aawa’ giidi xeesoppite; aissi giikko, intteyyo saluwan de7iya issi Aawai de7ees. ¹⁰Issi issuwaa, ‘Godau’ giidikka xeesoppite; aissi giikko, intteyyo issi Godai, Kiristtoosa xalaalai de7ees. ¹¹Intte gididon ubbaappe gitatiyaagee intteyyo ashkkara gidanau bessees. ¹²Bana gitayiyo oonikka kauyyana; qassi bana kaushshiya oonikka gitatana.

Higgiyaa Tamaariissiyaageetinne Parisaaweti Borettidosona

(Marqqoosa 12:40; Luqaasa 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³“Lo77o milatiya iitadoo, higgiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo, asaayyo saluwaa kawotettaa intte gorddiyo gishshau, intteyyo aayye7ana; aissi giikko, intte huuphiyaunne gelekkeeta; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa.

¹⁴“Lo77o milatiya iitadoo, higgiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo am77etu keettaa intte bonqqidi, intteyyo lo77o milatanau Xoosaa woosaa adusseeta; hega gishshau, intteyyo aayye7ana; ubbaappe aadhdhiya pirddaa intte ekkana.

¹⁵“Lo77o milatiya iitadoo, higgiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo intte issi uraa ammanttanau abbaaninne sa7an yuuyiyo gishshaunne qassi intte a ammanttiyo wode, he uraa intteegaappe naa77u kushe iitida Gaannabiyau na7a oottiyo gishshau, intteyyo aayye7ana.

¹⁶“Ooninne Beeta Maqidasiyan caaqqikko, aibinne baawa; shin Beeta Maqidasiyan de7iya worqqan caaqqikko, he caaqoi a gakkess’ giya intteyyo qooqi utidi asa kaalettiyaageetoo, intteyyo aayye7ana. ¹⁷Ha eeyyati, ha qooqeti, worqqai aadhdhiyye? Worqqaa geeshsha oottiya Beeta Maqidasee aadhdhi? ¹⁸Qassi intte, ‘Ooninne yarshsho yarshshiyooban caaqqikko, aikkokka baawa; shin ooninne a bolli

de7iya yarshshon caaqqikko, he caaqoi a gakkees' yaagidi tamaarisseea. ¹⁹ Ha eeyyati, ha qooqeti, yarshshoi aadhdhiyye? Woi yarshsho geeshsha oottiya a yarshshiyooobai aadhdhii? ²⁰ Hegaa gishshau, yarshsho yarshshiyoooban caaqqiya urai he yarshshiyooobanka caaqqees; qassi a bolli de7iya ubbabanka caaqqees. ²¹ Beeta Maqidasiyan caaqqiya urai, he Beeta Maqidasiyaaninne a gidдон de7iya Xoossan caaqqees. ²² Saluwan caaqqiya urai, Xoossaa kawotaa araataaninne he araatan uttiyaagan caaqqees.

²³ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kareta sawuwaappe, katikallaapenne okashiyaappe asirataa intte immeeta; shin higgiiyan de7iya keehi koshshiyaageeta aggi bayeeta; hegeeti pirddaa, maarotettaanne xillotetta. Harataakka aggennan, intte oottanau bessiya yohoti hegeeta. ²⁴ Intteyyo qooqi uttidi, asa kaalettiyaageetoo, intte ushshaappe udunxxiyaa gaccidi, gaameelaa mitteeta.

²⁵ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, intte shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla baggaa geeshsheeta; shin intteyyo giddoora bonqqiyooogeenne uuzettiiyooogee kumi uttiis. ²⁶ Ha qooqe Parisaawiyau, shaatiyaayyoonne keriyaayyo garssaa kasetada geeshshargga; hegaappe guyyian, bolla baggaikka geeshsha gidana.

²⁷ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kare baggaara annuwan tiyettidi, lo77i uttidi, qassi garssa baggaara haiqqida asa meqettinne wooqqidabai ubbabai kumido duufota milateeta. ²⁸ Hegaadanka, qassi bolla baggaara asa ubbau xillo milateeta; shin intteyyo garssa baggaara lo77o milatiya iitatettainne makkalai kumi uttiis.

²⁹ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, hananabaa yootiyaageetu duufuwaa bolli keettaa keexxeeta; qassi xillotu duufuwaakka loitteeta. ³⁰ Qassi intte, ‘Nuuni beni nu aawatu wode de7idobaa gididiyaakko, etaara issippe hananabaa yootiyaageeta worokko shin’ yaageeta. ³¹ Hegaa gidikko, hananabaa yootiyaageeta woridaageetu naata intte gididooгаа intte huuphen markkateeta. ³² Simmi intte aawati doommidoogaa polekketii!

³³ “Ha shooshshatoo, shooshshaa naatoo, Gaannabiyaa pirddaappe waanidi attuuteetii? ³⁴ Hegaa gishshau, be7ite, taani hananabaa yootiyaageeta, aadhdhida eranchchatanne higgiiyaa tamarissiyaageeta inttekkoo kiittais. Etappe issuwaa issuwaa intte worananne masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqana; qassi issuwaa issuwaa intte woosa keettatun lissuwan garafananne katamappe katama yedettana. ³⁵ Hegaa gishshau, xilluwaa Aabeela woroosappe doommidi, Beeta Maqidasiyaapenne yarshshiyooosappe gidduwan intte worido Baraakiyaa na7aa Zakkaariyaasa wodiya gakkanaassi, haiqqida xillo ubbatu suutta gishshau, intte qaxxayettana. ³⁶ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai ha wodiya asa bolli gakkana.

Yerusalaamessi Odettida Mino Oduwaa

(Luqaasa 13:34-35)

³⁷ “Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai inttekkoo kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte asa issi diri shiishshanau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta. ³⁸ Be7ite, intte keetta

muleera ona gidana. ³⁹Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, naa77anttuwaa tana be7ekketa” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasee Laalettanaagaa Kasetidi Odiis

(*Marqqoosa 13:1-2; Luqaasa 21:5-6*)

24 Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biishin, Beeta Maqidasiyaa dirssa gid-don de7iya keettata bessanau erissiyo ashkkarati akko yiidosona. ²Yesuusi zaaridi eta, “Hagaa ubbaa be7eetii? Taani intteyyo tumaa odais; ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

Wodiyaa Wurssettaabaa

(*Marqqoosa 13:3-13; Luqaasa 21:7-19*)

³Yesuusi Dabira Zaitte giyo deriyaa bollan uttidaashin, erissiyo ashkkarati bant-tarkka akko yiidi a, “Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi ne yuusaaayy-oonne wodiyaa wurssettaayyo malaatai aiba gidanee?” yaagidosona.

⁴Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Inttena ooninne balettenna mala naaget-tite. ⁵Aissi giikko, daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana. ⁶Matan de7iya olaa cenggurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa siyanau intte de7eeta; heгаа malabai hananau bessiyo gishshau, naaget-tite; hirggoppite; shin wurssettai biroona. ⁷Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotetta hara kawotettaara olettana; koshainne biittaa qaattai ubbasan de7ana. ⁸Hegee ubbaikka koiro leesso mala.

⁹“Asai he wode inttena waissananne worana; ta sunttaa gishshau, dere ubbai int-tena ixkana. ¹⁰He wode daroti ammanuwaa aggana; bantta gidдон issoi issuwaa aattidi immananne issoi issuwaa ixkana. ¹¹Qassi wordduwaa hananabaa yootiya daroti denddidi, daro asaa cimmana. ¹²Makkalai dariyo gishshau, daro asaa si-iqoi irrxana. ¹³SHin wurssettaa gakkanaashin gencciya urai attana. ¹⁴Asa ubbau markka gidana mala, kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchoi sa7a ubban odettana; hegaappe guyyiyan, wurssettai gakkana.

Hanttaara Waayiyaa

(*Marqqoosa 13:14-23; Luqaasa 21:20-24*)

¹⁵“Hegaa gishshau, hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai geeshsha sohuwan eqqidaagaa intte be7ana; hegee woigiyoogaakko, nabbabiyaagee akeeko. ¹⁶Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti deriyaakko baqatona. ¹⁷Keet-taa huuphiyan de7iya uraikka ba son de7iyaabaa ekkanaу wodhdhoppo. ¹⁸Gaden de7iyaagee ba maayuwaa ekkanaу guyye simmoppo. ¹⁹He wode shahaara mac-caasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana. ²⁰Balggon woi Sambbatan intte baqatenna mala, Xoossaa woossite; ²¹aissi giikko, sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin de7ibeennabainne qassi hagaappe sinttaukka mule de7enna iita waayee he wode de7ana. ²²Xoossai he gallassatu qoodaa guuttiyoi bainnaakko, asa gididai ooninne attenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttana.

²³“He wode ooninne inttena, ‘Be7ite. Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Hegan de7ees’ yaagikko abaa ammanoppite. ²⁴Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne

wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denndana; denndidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogeetakka balettanau gita malaataanne garamissiyaabaa bessana. ²⁵ Be7ite, taani intteyyo heгаа kasetada yootaas.

²⁶ “Hegaa gishshau, asai inttena, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzon de7ees’ giikko, heгаа booppite; woi inttena, ‘Be7ite, qol77on de7ees’ giikkokka, etabaa ammanoppite.

²⁷ Aissi giikko, wolqqanttai arshshoppe wolqqammidi, arggo gakkanaassi phooliy-oogaadan, ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, heгааadan hanana.

²⁸ “Gauxai de7iyoosaa ankkoii shiiqana.

Asaa Na7ai Kiristtoosi Naa77 anttuwaa Yaana

(Marqqoosa 13:24-27; Luqaasa 21:25-28)

²⁹ “He wode waayiyaappe guyyiyan, sohuwaara awai xumana;

agintai poo7iyooгаа aggi bayana;

xoolintteti saluwaappe kunddana;

qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxettana.

³⁰ He wode ta malaatai, Asa Na7aa malaatai, saluwan beettana; sa7an he wode de7iya asa zare ubbai yeekkana. Qassi taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara saluwaa shaara giddoora yiishin, eti be7ana. ³¹ I ba kiitanchchata gita malkkataara kiittana; kiittin kiitanchchati sa7au ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qassi sa7an oiddu zooziyaappe au doorettida asaa shiishshana.

Godai Yaana Gallassaa Malaataa

(Marqqoosa 13:28-31; Luqaasa 21:29-33)

³² “Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akeekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte erana. ³³ Hegaadankka, intte he ubbabaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite. ³⁴ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaassi, ha wodiyaa asai haiqqiichchenna.

³⁵ Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qaalai mulekka aadhdhenna.

Godai Yaana Gallassaa Ooninne Erenna

(Marqqoosa 13:32-37, Luqaasa 17:26-30,34-36)

³⁶ “SHin he gallassanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa.

³⁷ Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wode hanidoogaa mala gidana. ³⁸ Aissi giikko, bashshiya haattaa yuussaappe kase wode, Nohee markkabiyan gelido gallas-sai gakkanaashin, asai meesinne uyees; qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa geeles. ³⁹ Bashsha haattai yiidi, eta ubbaa efaana gakkanaashin, eti akeeki-bookkona; taani, Asa Na7ai, yiyo wodee, heгаа mala gidana.

⁴⁰ “He wode naa77u asati gaden oottiyaageetuppe issuwaa efaana; issoi attana. ⁴¹ Naa77u maccaasati woxan gaacciyaageetuppe issinniyo efaana; issinniyaa attana.

⁴² “Simmi intte Godai ai gallassi yaanaakonne intte erenna gishshau, naagi uttite. ⁴³ SHin kaisoi qammaappe woqqa wodiyan yaanaakko keettaawai eridaakko, ba keettaa bookettenna mala, beegottidi naagi uttanaagaa erite. ⁴⁴ Hegaa gishshau, inttekka giigi uttite; aissi giikko, taani, Asa Na7ai, intte qoppenna saatiyan yaana.

Iitanne Lo77o Ashkkaraa Leemisuwaa

(Luqaasa 12:41-48)

⁴⁵“Yaatin, ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai suntido ammanettida wozannaama ashkkari oonee? ⁴⁶I hegaadan oottishin, a godai yiidi demmiyo ashkkarai anjettidaagaa. ⁴⁷Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli sunttana. ⁴⁸SHin ashkkarai iita gidikko, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi ba wozanan qoppidi, ⁴⁹ba lagge ashkkarata waraa doomnikko, mattottiyaageetuura miikkonne uyikko, ⁵⁰he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallaasaaninne i eribeenna saatiyan yaana. ⁵¹Yiidi a qanxxerettidi, lo77o milatiya iita asati de7iyoosan wottana; hegan i yeekkananne achchaa garccana.

Tammu Geela7otu Leemisuwaa

25 “He wode saluwaa kawotetta i bantta kuraaziyaa oiqqidi, machchiyo bullachchiyaagaa mokkanau kare kiyida tammu geela7ota milatana. ²Etappe ichchashati eeyya; qassi ichchashati cincca. ³Eeyyati bantta kuraaziyaa oiqqidosona; shin lambba oiqqibookkona. ⁴SHin cinccati bantta kuraaziyaanne xaaramusiyan lambbaa oiqqidosona. ⁵Machchiyo bullachchiyaagee yeennan gam77in, he geela7oti banttana xiskkissin zin77i bayidosona.

⁶“Bilaha gidido wode, ‘Be7ite, machchiyo bullachchiyaagee gakkii; a mokkanau kare kiyite’ yaagiya gita cabboi denddiis.

⁷“He wode he geela7oti ubbati beegottidi, bantta kuraaziyaa giigissidosona. ⁸Eeyyati cinccata, ‘Nu kuraazee to77ana haniyo gishshau, intte lambbaappe nuuyyo immerkketii’ yaagidosona.

⁹“SHin cinccati zaaridi eta, ‘CHii, nuuyyoonne intteyyo gidenna; heгаа gishshaa intteyyo baizziyaageetukko biidi shammi ekkite’ yaagidosona. ¹⁰Yaagin eeyya geela7oti lambbaa shammanau biichchidaashin, machchiyo bullachchiyaagee puttu gin, giigi uttida ichchashu geela7oti aara issippe bullachchaa keettaa gelidosona; kareekka gorddetti aggiis.

¹¹“Guyyeppe qassi hinkko geela7oti yiidi, ‘Godau, godau, nuuyyo dooyarkkii’ yaagidosona.

¹²“SHin machchiyo bullachchiyaagee zaaridi, ‘Taani intteyyo tumaa odais; taani inttena erikke’ yaagiis.

¹³“Simmi taani, Asa Na7ai, yaana gallassaa woi saatiyaa intte erenna gishshau, naagi uttite.

Heezzu Ashkkaratu Leemisuwaa

(Luqaasa 19:11-27)

¹⁴“Aissi giikko, saluwaa kawotetta i ba ashkkarata xeesidi, bau de7iyaabaa etau sheedhdhidi, oge baana haniya bitaniyaa milatees. ¹⁵Ettau huuphiyan huuphiyan eta wolqqaa keenaa issuwau ichchashu sha7u biraa, issuwau naa77u sha7u biraa, qassi issuwau issi sha7u biraa immidi, ba ogiyaa biis. ¹⁶Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai sohuwaara biidi zal77idi, hara ichchashu sha7u biraa worissiis. ¹⁷Hegaadanka, qassi naa77u sha7u biraa ekkida ashkkarai hara naa77u sha7u biraa worissiis. ¹⁸SHin issi sha7u biraa ekkidaagee biidi, ollaa bookkidi, ba godaa miishshaa moogiis.

¹⁹“Daro wodiyaappe guyyiyan, he ashkkaratu godai yiidi, ba miishshaa etaara qoodettiis. ²⁰Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai yiidi, hara ichchashu sha7u biraa sheedhdhiiddi, ‘Ta godau, neeni tau ichchashu sha7u biraa immadasa; be7a, hara ichchashu sha7u biraa worissaas’ yaagiis. ²¹A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban ammanettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

²²“Qassi naa77u sha7u biraa ekkidaageekka yiidi, ‘Ta godau, neeni tau naa77u sha7u biraa immadasa; be7a, taani hara naa77u sha7u biraa worissaas’ yaagiis. ²³A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban ammanettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

²⁴“Issi sha7u biraa ekkidaagee qassi yiidi, ‘Ta godau, neeni zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyooaanne katta laalabeennasaappe maxiya meqetti baina asa gidiyooгаа taani erais. ²⁵Taani yayyaas; yaatada baada ne biraa biittan moogaas; be7a, ne birai hageeho’ yaagiis.

²⁶“A godai zaaridi, a hagaadan yaagiis; ‘Ha iita azalla ashkkarau, taani zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyooaanne katta laalabeennasaappe maxiya asa gidiyooгаа eradii? ²⁷Yaatin, neeni ta miishshaa bankkiyan wottidobaa gidiyaaakko, taani simmiyo wode ta miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis. ²⁸Hegaa gishshau, he miishshaa appe wotti ekkidi, tammu sha7u birai de7iyooгаа immite. ²⁹Aissi giikko, de7iyo ubbau harai gujettana; i bau gidiyaaappe darissidi ekkana; shin bannaagaappe harai atto, he au de7iya guuttaikka appe ekettiichhana. ³⁰Allaalle kessenna ashkkaraa kare xumaa kessi olite; hegan i yeekkananne ba achchaa garcana’ yaagiis.

Wodiyaa Wurssettan Hanana Pirddaa

³¹“Taani, Asa Na7ai, kiitanchcha ubbatuura bonchchuwan yiyo wode, ta bonchcho kawotaa araatan uttana. ³²Sa7an de7iya asai ubbai ta sintti shiiqana; heemiyaagee dorssata deeshshatuppe shaakkiyoogaadan, taani he asaa naa77u kessada shaakkana. ³³Qassi dorssata taappe ushachcha baggaara essada, deeshshata taappe haddirssa baggaara essana.

³⁴“Hegaappe guyyiyan, taani kawoi taappe ushachcha baggaara de7iyaageeta hagaadan yaagana; ‘Ta Aawai anjjidoogeetoo, haa yiidi sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin, intteyyo giigida kawotettaa laattite. ³⁵Aissi giikko, taani namisettin mizideta; saamettin ushshideta; imatta gidada binkka mokiideta. ³⁶Taani kallottin maizzideta; harggin be7ideta; qashettin taakko gakkideta’ yaagana.

³⁷“Hegaappe guyyiyan, xilloti zaaridi, a hagaadan yaagana; ‘Godau, neeni namisettin, aude be7idi mizidoo? Woi neeni saamettin, aude be7idi ushshidoo? ³⁸Neeni imatta gidada yin aude be7idi mokiidoo? Woi neeni kallottin aude maizzidoo? ³⁹Qassi neeni harggin, woi qashettin neekko biidi aude nena be7idoo?’ yaagana. ⁴⁰Taani kawoi zaarada, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ta ishanttu ubbaappe harai atto, laafiya issuwaayyo oottidobaa gidikkokka, heгаа tau oottideta’ yaagana.

⁴¹“He wode, taappe haddirssa baggaara de7iyaageeta taani yaagana; ‘Ha qanggetidaageetoo, ta matappe kichchite; biidi xalahe halaqaayyoonne a kiitanchchatuyyo giigida merinaa taman gelite. ⁴²Aissi giikko, taani namisettin, tana mizibeekketa;

saamettin ushshibeekketa. ⁴³Taani imatta gidada bin, tana mokiibeekketa; kallottin maizzibeekketa; qassi harggin, qashettinkka tana be7ibeekketa' yaagana.

⁴⁴“He wode eti qassi hagaadan yaagidi zaarana; ‘Godau, neeni namisettin woi saamettin, woi imatta gidada bin woi kallottin, woi harggin woi qashettin, aude be7idi, nena maaddennan ixxidonii?’ yaagana.

⁴⁵“He wode taani kawoi zaarada eta, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ubbaappe laafiya issuwaa maaddennan ixxidoogee, tana maaddennan ixxidooгаа’ yaagana. ⁴⁶Hegheeti merinaa qaxxayuwau baana; shin xilloti merinaa de7uwau baana” yaagiis.

Yesuusa Bolli Maqettidosona

(*Marqqoosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53*)

26 Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurssido wode, ba erissiyoo ashkkarata, ²“Naa77u gallassappe guyyiyan, Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassa gidiyooгаа ereeta. He gallassi tana, Asa Na7aa, asai masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau aatti immana” yaagiis.

³He wode qeese halaqatinne dere cimati Qayaafa giyo qeese ubbatu halaqaa gita keettan shiiqidi, ⁴asi erennan Yesuusa oiqqidi, woranau maqettidosona. ⁵SHin eti, “Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi heгаа oottokko” yaagidosona.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa SHittuwaa Tiyaasu

(*Marqqoosa 14:3-9, Yohaannisa 12:1-8*)

⁶Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoona son de7ishin, ⁷issi mishiriyaa albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido bilqqaadiyaa kumida daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada qumaa i miishin, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu. ⁸SHin erissiyoo ashkkarati heгаа be7idi hanqqettidosona; hanqqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee? ⁹Aissi giikko, ha shittuwaa al77o waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettes” yaagidosona.

¹⁰Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo aissi waisseeti? A tau lo77obaa oottaasu. ¹¹Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7oosona; shin taani inttenaara ubba wode de7ikke; ¹²a ha shittuwaa ta bolli tigiyoogee tana mooganau giigissanaassa. ¹³Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban ha wonggeliyaa mishiraachchuwaa odiyooosan awaanikka, asai o hassayana mala, a ootidoogee odettana” yaagiis.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Maayiiis

(*Marqqoosa 14:10-11; Luqaasa 22:3-6*)

¹⁴He wode tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqorootu giyoogee qeese halaqatukko biis. ¹⁵Biidi, “Taani intteyyo Yesuusa oittikko, tau ai immuuteetii?” yaagin eti ayyo hasttamu biraa qoppidi immidosona. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiyya wodiyyaa wochchees.

Yesuusi Aihudatu Paasikaa Kahuwaa Ba Kiittidoogeetuura Miis

(*Marqqoosa 14:12-21; Luqaasa 22:7-14, 21-23; Yohaannisa 13:21-30*)

¹⁷ Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo koiro gallassi, erissiyoo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa awan giigissanee?” yaagidosona.

¹⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Katamaa biidi, issi bitaniyaa, ‘Tamaarissiyaagee nena, ‘Tau wodee gakkiiis; taani ta erissiyoo ashkkaratuura Paasikaa bonchchiyo gallassaa ne son aattana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

¹⁹ Erissiyoo ashkkarati Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidi, Paasikaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

²⁰ Sa7ai omarido wode, Yesuusi tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuura qumaa maanau uttiis. ²¹ Eti miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyoo tumaa odais; intteppe issi urai tana aattidi immana” yaagiis.

²² Eti daro dagammidi, huuphiyan huuphiyan, “Godau, tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

²³ Yesuusi zaaridi, “Ba kushiyyaa tanaara issippe shaatiyan yeddidi tushkkiyaagee tana aattidi immana. ²⁴ Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yelettannan attiyaakko au keha shin” yaagiis.

²⁵ A oittiya Yihudai zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni giyoogee tanee?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi zaaridi a, “Neeni ne huuphen gaadasa” yaagiis.

Godaa Kahuwaa Ekkiyo Wogaa

(*Marqqoosa 14:22-26; Luqaasa 22:15-20; Koiro Qoronttoosa 11:23-25*)

²⁶ Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyoo ashkkaratuyyoo immiiddi, “Heite; miite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.

²⁷ Burcukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatiis. Eta immiiddi, “Ubbai hagaappe uyite; ²⁸ aissi giikko, hagee daro asaa nagarai atto geetettana gishshau gukkiya ta suuttaa; ta suuttai ooratta maachchaa. ²⁹ SHin taani intteyyoo odais; taani ta Aawaa kawotettan ooratta woine eessaa inttenaara uyana gallassai gakkanaashin, naa77anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

³⁰ Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaitte giyo deriyaa biidosona.

Yesuusi PHeexiroosi Kaddanaagaa Kasetidi Yootiis

(*Marqqoosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34; Yohaannisa 13:36-38*)

³¹ Yesuusi he wode eta, “Hachchi qammi intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana; worin dorssaa wudee laalettana’ yaagees. ³² SHin taani haiquwaappe dendidooagaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiilaa baana” yaagiis.

³³ PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeggikke” yaagiis.

³⁴ Yesuusi PHeexiroosa, “Taani neeyyoo tumaa odais; hachchi qammi kuttooi waasanaappe kase, neeni tana heeztutoo kaddana” yaagiis.

³⁵Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Taani harai atto, nenaara issippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis.

Yesuusi Geetesemaanen Woossiis

(Marqqoosa 14:32-42; Luqaasa 22:39-46)

Qassi erissiyoo ashkkarati ubbatikka hegaadan giidosona.

³⁶Yesuusi he wode ba erissiyoo ashkkaratuura Geetesemaane giyo sohuwaa biidi eta, “Taani hiniyo baada Xoossaa woossishin, intte hagan uttiishshite” yaagiis. ³⁷Yaagidi PHeexiroosanne Zabddiyoosa naata naa77aa banaara ekki efidi, daro kayyuwaanne waayiyaa doommiis. ³⁸Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottais; hagan takkidi, tanaara naagite” yaagiis.

³⁹Guutaa sintaukko shiiqiiddi, biittan gufannidi, “Ta Aawau, danddayettiyaabaa gidikko, ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyooagaan hanoppe attin, taani koyiyooagaan hanoppo” yaagidi Xoossaa woossiis.

⁴⁰Yesuusi erissiyoo ashkkaratukko simmidi yiis; xiskkidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Intte issi saatekkonne xiskkennan tanaara naaganaukka danddayibeekketii? ⁴¹Paaciyann intte gelenna mala, naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai giigi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

⁴²Yesuusi qassi naa77anttuwaa biidi, “Ta Aawau, taani ha burccukkuwaappe uyennan de7ishin burccukkuwaa denttanaagee danddayettennabaa gidikko, neeni koyiyobai hano” yaagidi Xoossaa woossiis. ⁴³Qassikka simmi yiidi, erissiyoo ashkkaratu aifiyaa xiskkoi goozi wottido gishshau, xiskkidaageeta demmiis.

⁴⁴Qassikka eta yeggi bayidi biidi, heezzanttuwaa kase qaaliyo zaarettidi, Xoossaa woossiis. ⁴⁵Hegaappe guyyiyan, erissiyoo ashkkaratukko yiidi, “Ha77i gakkanaashinkka xiskkeetiinne shempeetii? Be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatuyyo aattidi immiyo wodee gakkiiis. ⁴⁶Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi immiyaagee hageeho gakkiiis” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketun Oiqaattis

(Marqqoosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53; Yohaannisa 18:3-12)

⁴⁷Yesuusi heгаа biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuppe issoi, Yihudai, gakkii wodhdhiis; qassi qeese halaqatinne dere cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis. ⁴⁸Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaa, “Taani yeriyoogee a; a oiqqite” yaagidi malaataa yooti wottiis.

⁴⁹Sohuwaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamaariissiyaagoo, saro de7ai” yaagidi a yeri ekkiis.

⁵⁰Yesuusi a, “Ta jaalau, neeni oottanabaa ootta agga” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, he daro asai shiiqidi, Yesuusa mintti oiqqiis. ⁵¹Yesuusaara de7iyaageetuppe issoi ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis. ⁵²Yesuusi he wode a hagaadan yaagiis; “Ne bisuwaa a shoohuwan zaarada wotta; aissi giikko, biso shoddiya ubbai bison haiqqana. ⁵³Ta Aawai daro sha7u kiitanchchata issi kuttan yeddidi, tana maaddana mala, taani a woossanau danddayiyoogaa erikkiyye? ⁵⁴Yaatin, Xoossaa maxaafati hagaadan hananau bessees yaagidoogee waanidi polettanau danddayii?” yaagiis.

⁵⁵Hegaappe guyyiyan, Yesuusi he shiiqida daro asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kessidi, pangga oiqqiyooagaan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetiis?”

Taani Beeta Maqidasiyan tamarissaidda, gallassi gallassi inttenaara oottiyo wode tana oiqqibeekketa; ⁵⁶shin hagee ubbai hanidoogee hananabaa yootiyaageeti Xoosaa maxaafatun xaafidoogee polettanaassa” yaagiis.

Erissiyo ashkkarati he wode ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

Yesuusi Pirda SHangguwau Aadhdhiis

(Marqqoosa 14:53-65; Luqaasa 22:54-55,63-71; Yohaannisa 18:13-14,19-24)

⁵⁷Yesuusa oiqqidaageeti qeese ubbatu halaqaa Qayaafakko, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati shiiqidosaa ekki efiidosona. ⁵⁸SHin PHeexiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaashin, haahuwan a kaalliis; yohuwaa wurssettaa be7anau dirssa giddo gelidi, naagiyaageetuura utti bayiis.

⁵⁹Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesuusa woranau a bolli worddo markka demmanau koyidosona. ⁶⁰SHin harai atto daroti yiidi, a bolli wordduwaa markkatinkka appe ainne demmibookkona. Guyyeppe naa77ati yiidi, ⁶¹“Ha bitanee, ‘Taani Xoosaa Beeta Maqidasiyaa qolada, heezzu gallassan zaaretta keexxanau dandayais’ yaagiis” yaagidosona.

⁶²Qeese ubbatu halaqai dendi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoobi baawee?” yaagiis. ⁶³SHin Yesuusi co77u giis; qassikka qeese ubbatu halaqai a, “Taani nena de7o Xoosaa sunttan callais; neeni Xoosaa Na7aa Kiristtoosa gidikko nuussi oda” yaagiis.

⁶⁴Yaagin Yesuusi zaaridi, “Neni ne huuphenkka gaadasa; shin taani intteyyo odais; hagaappe sinttan, intte tana, Asa Na7aa, wolqqaama Xoosaaappe ushachcha baggaara uttidaashiininne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

⁶⁵Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Hagee cayiichchiis; nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? I ha77i cayiyoogaa intte siyideta. ⁶⁶Intte qofai aibee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Au haiqoi bessees” yaagidi zaaridosona.

⁶⁷Hegaappe guyyiyan, eti a som77uwan cuchchidi, a dechchidosona; harati qassi a baqqidi, ⁶⁸“Kiristtoosaa! Nena dechchidai oonee? Ane nuuyyo hananabaa yoota” yaagidosona.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Marqqoosa 14:66-72; Luqaasa 22:56-62; Yohaannisa 18:15-18,25-27)

⁶⁹PHeexiroosi keettaappe kareera dirssa gidдон uttidaashin, issi ashkkariyaa akko yaada, “Nenikka Galiilaa Yesuusaara issippe de7aasa” yaagaasu.

⁷⁰SHin i eta ubbaa sinttan he ashkkariyo, “Neni giyoobai aibakko taani erikke” yaagidi kaddiis.

⁷¹Qassi biidi dirssaa penggekko kiyishin, hara ashkkariyaa a be7ada, hegan de7iya asatuyyo, “Ha bitanee Naazireeta Yesuusaara de7ees” yaagaasu.

⁷²Yaagin PHeexiroosi naa77anttuwaa caaqqidi, “Taani heгаа bitaniyaa erikke” yaagiis.

⁷³Guutaa gam77ishin, hegan eqqida asati PHeexiroosakko yiidi, “Nenikka tuma etaara issippe de7aasa; aissi giikko, neeni haasayiyo haasayaikka nena erissees” yaagidosona.

⁷⁴Hegaappe guyyiyan PHeexiroosi, “Taani heгаа bitaniyaa erikke!” yaagidi, bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

He wode sohuwaaracka kuttói waassi aggiis. ⁷⁵ PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttói waassanaappe kase heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

Yesuusi PHilaaxoosa Sintti Pirddau SHiiqiis

(*Marqqoosa 15:1; Luqaasa 23:1-3; Yohaannisa 18:28-32*)

27 Maallado guuraara qeese halaqati ubbatinne dere cimati Yesuusa woranau maqettidosona; ² eti Yesuusa qachchidi efiidi, deriyaa haariya PHenxxeniyaa PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

³ Yesuusa he wode oittida Yihudai PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddidoogaa be7idi, “Aayye7ana! Oittennan aggarkkinaashsha!” yaagidi, he hasttamu biraa qeese halaqatuyyoonne dere cimatuuyo guyye zaaridi, ⁴ “Taani geeshsha asa oittada nagaraa oottaas” yaagiis.

SHin eti a, “Hegee nuuyyo ai metoo? Hegee ne shene” yaagidosona.

⁵ Yihudai biraa Beeta Maqidasiyan oli bayiis; eta matappe aggidi biidi, suletti haiqqiis.

⁶ Qeese halaqati biraa ekkidi, “Ha birai suutta miishsha gidishin, nuuni Beeta Maqidasiyaa miishshaara gattiyoogee higge gidenna” yaagidosona. ⁷ Yaagidi issippe zorettidi, asa biitta asayyo moogo gade oottanau urqqa miishsha medhdhiyaageetu gadiyaa shammidosona. ⁸ Hegaa gishshau, he gadee hachchi gakkanaassikka, suutta gade geetettidi xeesettees.

⁹ Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Eti Israa7eela asai au qanxxanau qoppido hasttamu xaqara biraa ekkidi, ¹⁰ Godai tana azazidoogaadan, urqqa miishsha medhdhiyaageetu biittaa shammanau immidosona” giidoogee he wode polettiis.

PHilaaxoosi Yesuusa Qoridi Oichchiis

(*Marqqoosa 15:2-5; Luqaasa 23:3-5; Yohaannisa 18:33-38*)

¹¹ Yesuusi deriyaa haariyaagaa sintti shiiqin, deriyaa haariyaagee a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

¹² Qeese halaqatinne dere cimati a mootin, etau ainne zaaro immibeenna. ¹³ He wode, PHilaaxoosi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyoobaa ubbaa siyikkii?” yaagiis.

¹⁴ Yesuusi harai atto, issi qaalakka zaarennan ixxin, deriyaa haariyaagee daro garamettiis.

Yesuusi Haiquwau Pirddettiis

(*Marqqoosa 15:6-15; Luqaasa 23:13-25; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16*)

¹⁵ Deriyaa haariyaagee Paasikaa bonchchiyo gallassan, asai koyiyo issi uraa qashuwaappe birshshiyoo meezee de7ees. ¹⁶ He wode issi Barbbaana giyo daro erttidi iita asi qasho keettan de7ees. ¹⁷ Hegaa gishshau, daro asai issisaa shiiqidaashin PHilaaxoosi, “Taani intteyyo Barbbaana birshshooyye, woi Kiristtoosa giyo Yesuusa birshshoo?” yaagidi asaa oichchiis. ¹⁸ Aissi giikko, eti qanaatidi Yesuusa oittidoogaa i erees.

¹⁹ PHilaaxoosi pirdda keettan uttidaashin, a machchiyaa ayyo, “He xillo bitaniyaa ainne oottoppa; aissi giikko, taani hachchi qammi aimuwan aban daro waayettaas” yaagada kiittaasu.

²⁰ SHin qeese halaqatinne dere cimati PHilaaxoosi Barbbaana birshshidi, Yesuusa woranaadan, shiiqida asai a woossana mala, asaa cimmidosona.

²¹ PHilaaxoosi zaaridi eta, “Taani eta naa77aappe intteyyo oona birshshanau koy-eetii?” yaagin eti, “Barbbaana birshshanau koyoos” yaagidosona.

²² PHilaaxoosi, “Yaatin, Kiristtoosa giyo Yesuusa waatoo?” yaagidi eta oichchin ubbai, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqetto” yaagidosona.

²³ PHilaaxoosi asaa, “Aissi? Ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaalaa xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi i kaqetto” yaagidosona.

²⁴ Ooshshi denddanaagaappe attin, aibinne polettennaagaa PHilaaxoosi be7idi, haattaa ekkidi, “Ha bitanee haiqqiyooban taani gelikke; heгаа intte erite” yaagidi shiiqida asaa sinttan ba kushiyaa meecettiis.

²⁵ SHiiqida asai ubbai zaaridi, “A suuttaa gomee nunanne nu naata gakko” yaagiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Barbbaana etau birshshii; birshshidi lissuwan Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona

(Marqqoosa 15:16-20; Yohaannisa 19:2-3)

²⁷ Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosa wotaaddarati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efin, wotaaddarati ubbai a lanqqiyan yuuyi aadhhdidi eqqidosa.

²⁸ A afalaa qaari ekkidi, zo7o afalaa a maizzidosona. ²⁹ Qassi agunntaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona; a ushachcha kushiyan shombboqo gatimaa oit-tidi, a sinttan gulbbatidi, “Aihudatu kawuwau, saro de7ai!” yaagidi, a bolli qilliiccidosona. ³⁰ A bolli cuchchidosona; he shombboqo gatimaa ekkidi, a huuphiyaa shocidosona. ³¹ Eti a bolli qilliiccidoogaappe guyyiyan, zo7o afalaa appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; qassi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqanau ekki efiidosona.

Yesuusi Kaqettiis

(Marqqoosa 15:21-32; Luqaasa 23:25-43; Yohaannisa 19:17-27)

³² Eti kare kiyiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asa demmidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toossidosona. ³³ Golggottaa giyoosaa gakkidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa. ³⁴ Hegan eti ciyyee walahettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; immin i heгаа ganxxi xeellidi, uyen-nan ixxiis.

³⁵ Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqidoogaappe guyyiyan, a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidi ekkidosona. ³⁶ Hegaappe guyyiyan, a naaganau hegan utti bayidosona. ³⁷ Qassi, “Hagee Aihudatu Kawuwaa Yesuusa” yaagidi mootiyo xifatiyaa a huuphessaara wottidosona. ³⁸ Yesuusaara he wode naa77u panggata issuwaa appe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona.

³⁹ Ogiyaara aadhhdhiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis.

⁴⁰ “Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa giddon keexxiyaagoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

⁴¹ Hegaadankka, qeese halaqati higgiiyaa tamaarissiyaageetuuranne cimatuura is-sippe Yesuusa bolli qilliicciiddi, hagaadan yaagidosona; ⁴² “Harata ashshii; shin bana ashshanau danddayenna. I Israa7eela kawo; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi a ammanana. ⁴³ Xoossan i ammanettes; Xoossai a ashshana koyikko ane ashsho; aissi giikko, i bana, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ gees” yaagidosona.

⁴⁴ Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida pang-gatikka hegaadan giidi, a bolli qilliiccidsona.

Yesuusi Haiqqiis

(Marqqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49; Yohaannisa 19:28-30)

⁴⁵ Usuppun saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaashin, biitta ubbai xumiis. ⁴⁶ Uddufun saate gidio heeran Yesuusi ba qaala xoqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi aggadii?” giyoogaa.

⁴⁷ Hegan eqqida asaappe issoi heгаа siyidi, “Ha bitanee Eelaasa xeesees” yaagiis. ⁴⁸ Sohuwara etappe issoi woxxidi, gombbilla mala isponjjiyaa ekkidi, caala woine eessaa kunttiis; heгаа shombboqo gatimaa xeeran wottidi, ushshanau a doonaakko shiishshii. ⁴⁹ SHin hankkooti, “Nangga, Eelaasi a ashshanau yaanaakkonne be7oos” yaagidosona. ⁵⁰ Yesuusi naa77anttuwaa ba qaala xoqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

⁵¹ Akeekite; Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi qommoppe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis; biittai qaaxxiis. Qassi zaallaikka phalqettiis; ⁵² duufoti dooyettidosona. Xoossaa asatuppe daroti haiqqidaageeti, haiquwaappe denddidsona. ⁵³ Eti duufuwaappe kiyidi, Yesuusi haiquwaappe dendidooaappe guyyian, geeshsha katamaa biidosona; heگان eta daro asai be7iis.

⁵⁴ Mato halaqainne aara Yesuusa naagiya wotaaddarati biittai qaaxxiyoogaanne heگان hanidabaa ubbaa be7ido wode daro yayyidosona; yayyidi, “Tumu hagee Xoossaa Na7aa” yaagidosona.

⁵⁵ Hegan daro maccaasati, Galiilappe doommidi, Yesuusa maaddiiddi kaallidaageeti, haahuwan eqqidi xeelloosona. ⁵⁶ Eta gidon Magddala giyo katamaappe yiida Mairama, Yaaqoobanne Yooseefa aayyiyaa Mairaamane Zabddiyoosa naatu aayyiyaa de7oosona.

Yesuusi Moogettiis

(Marqqoosa 15:42-47; Luqaasa 23:50-56; Yohaannisa 19:38-42)

⁵⁷ Sa7ai omariyo wode, Yooseefa giyo issi dure bitanee, Armmaatiyaasa kata-maa asi yiis; i ba huuphenkka Yesuusa kaalliyaagaa. ⁵⁸ Yooseefi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkana woossiis; woossin PHilaaxoosi Yooseefayo imettana mala azaziis. ⁵⁹ Yesuusa ahaa ekkidi, geeshsha moogo afalan xaaxiis. ⁶⁰ Xaaxidi baayyo moogettanau shuchchaa woocido ooratta gonggoluwaa gidon a ahaa wot-tiis; qassi he gonggoluwaa doonan gita shuchchaa gonddorssi wottidi, aggi bayidi biis. ⁶¹ Magddala katamaappe yiida Mairaamane hinkko Mairama heگان gong-goluwaakko simmidi uttidsona.

⁶²Sambbataassi giigettiyo gallassaappe wonttetta gallassi, qeese halaqatinne Parisaaweti PHilaaxoosaara gaittidi, hagaadan yaagidosona; ⁶³“Godau, he worddoi paxa de7iyo wode, ‘Taani heezzu gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddana’ yaagidoogaa nuuni hassayida. ⁶⁴Hegaa gishshau, a moogido gonggoluwaa heezzu gallassa gakkanaassi, mintti naagana mala azazarkkii; hegee xayikko erisiyo ashkkarati biidi, a ahaa wuuqqidi asaayyo, ‘Haiquwaappe denddiis’ yaagana; yaagin naa77antto worddoi kase wordduwaappe ubba yaa palattana” yaagidosona.

⁶⁵PHilaaxoosi eta, “Intteyyo naagiyaageeti de7oosona; biidi intte danddayiyoogaa keenaa naagissite” yaagiis.

⁶⁶Yaagin eti biidi, shuchchaa bolli maatafaa attamidi, qassi naagiyaagaa yaani wottidi, Yesuusa moogido gonggoluwaa naagissidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Marqoosa 16:1-10; Luqaasa 24:1-12; Yohaannisa 20:1-10)

28 Sambbatai aadhdhin Woggaa gallassi sa7ai wonttishin, Magddala giyo katamaappe yiida Mairaamane hinkko Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaa be7anau biidosona. ²Godaa kiitanchchai saluwaappe wodhdhido gishshau, biittai daro qaaxxiis; he kiitanchchai yiidi, shuchchaa gonddorssi olidi, a bolli kiyi uttiis. ³A merai wolqqantta milatees; a maayoikka shachchaadan bootta. ⁴Naagiyaageeti kiitanchchau yashshaa kokkoridi, haiqqida asadan hanidosona.

⁵Kiitanchchai maccaasata hagaadan yaagiis; “Yayyoppite; aissi giikko, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Yesuusa intte koyiyoogaa taani erais. ⁶I hagan baawa; aissi giikko, i ba giidooaadankka haiquwaappe denddiichchiis; haa yiidi, i zin77idosaa be7ite. ⁷Intte ha77i eesuwan biidi, Yesuusi erisiyo ashkkaratuyyo, ‘Yesuusi haiquwaappe denddiichchiis. Qassi i intteppe kasetidi, Galiilaa bees; intte a yaani be7ana’ yaagidi odite. Be7ite, taani intteyyo odaas” yaagiis.

⁸Eti yayyiiddinne qassi daro ufaittiiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa matappe eesuwan aggidi, erisiyo ashkkaratukko odanau woxxidosa.

⁹Sohuwaara Yesuusi etaara gaittinne eta, “Saro de7eetii” yaagi aggiis; eti akko shiiqidi, a tohuwaa oiqqidi, ayyo goinnidosona. ¹⁰Yesuusi he wode eta, “Yayyoppite; ta ishantti Galiilaa baana mala, biidi etau yootite; eti tana yaani be7ana” yaagiis.

¹¹He maccaasati biishin, gonggoluwaa naagiya wotaaddaratuppe amaridaageeti katamaa biidi, hanidabaa ubbaa qeese halaqatuyyo odidosona. ¹²Qeese halaqati cimatuura issippe shiiqi zorettidi, wotaaddaratuyyo daro miishshaa immidi, ¹³“Nuuni xiskkidaashin erisiyo ashkkarati qammi yiidi, a ahaa wuuqqidosona’ yaagite; ¹⁴ha yohuwaa deriyaa haariyaagee siyikko, nuuni ayyo yooti maizzana; qassi intena aibinne hirgissennaadan oottana” yaagidosona.

¹⁵Wotaaddarati miishshaa ekkidi, banttau odidoogaadan oottidosona. Ha yohoi Aihudatu matan hachchi gakkanaashinkka, odettiiddi de7ees.

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratuuyo Beettiis

(Marqqoosa 16:14-18; Luqaasa 24:36-49; Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa 1:6-8; Koiro Qoronttoosa 15:3-8)

¹⁶ SHin tammanne isiini erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana biite giido Galiila Deriyaa biidosona. ¹⁷ Biidi a be7ido wode ayyo goinnidosona; shin etappe issooti issooti siridosona.

¹⁸ Yesuusi etakko shiiqidi, eta hagaadan yaagiis; “Maata ubbai saluwaaninne sa7an taayyo imettiis. ¹⁹ Hegaa gishshau, intte biidi, asa ubbaa tana kaalliyaaageeta oottite; Aawaa sunttan, Na7aa sunttaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunttan eta xammaqite. ²⁰ Taani inttena azazidobaa ubbaa eti naagana mala, eta tamarissite; taani wodiya wurssettai gakkanaassikka ubba wode inttenaara de7iyooгаа akeekite” yaagiis.

Marqqoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Marqqoosa Wonggelee koiro dendiiddikka, “Hagee Xoossaa Na7aa Yesus Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalau doomettaa” giiddi doommes. Ha wonggeliyaa mishiraachchuwaa gidдон Yesuusi oosuwaasanne maataasa gididi shiiqiis. A maataa a timirttiyan, xalahiyaa citaa bolli ayyo de7iya wolqqaaninne nagaraa atto giyoogan beettiis. Yesuusi, “Asaa nagaraa aillettaappe kessanau taani ta de7uwaa aattada immanau yiida Asaa Na7aa” yaagidi i ba huuphen haasayiis.

Marqqoosi Yesuusa taarikiyaa sitta ogiyaaninne wolqqai kumido ogiyan odiis. I bairayidi odidoogee Yesuusa qaalaanne timirttiyaa gidennan i oottido ooratta oosota. Xammaqiya Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa xinqqatiyaanne paaciyaa qanttan erissi simmidi, Yesuusa tamarissuwaanne patuwaa aassidi odees. Takkiiddi takkiiddi Yesuusa kaalliyaaageeti Yesuusa loittidi eri eridi biidosona. Yesuusa ixiiyaageetikka ixuwaa gujji gujjidi biidosona. Wurssetta miraafeti Yesuusa de7uwan wurssetta saaminttaa gidдон polettida oosota, hegeetikka a kaqettaabaanne a dennduwaabaa odiyaageeta.

Wonggeliyaa mishiraachchuwaa wurssettan haphaa gidдон beettiya naa77u ki-fileti issi issi birshshettatu xalaalan de7iyaageeta.

Xammaqiya Yohaannisa Awaajuwaa

(Maatiyoosa 3:1-12; Luqaasa 3:1-18; Yohaannisa 1:19-28)

1 Xoossaa Na7aa Yesuus Kiristoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaa doomettaa. ²Hananabaa yootiya Isiyaasi xaafido maxaafan Xoossai,

“Be7a, ta kiittiyoogaa taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana.

³Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka

ayyo sitti oottite’ giis”

yaagees.

⁴Xammaqiya Yohaannisi asaa xammaqiiddinne, “Intte nagaraappe simmidi xamaqettite; Xoossai intte nagaraa atto gaana” yaagidi qaalaa yootiiddi bazzon kiya wodhdhiis. ⁵Yihudaa biittan de7iya asai ubbainne Yerusalaame katamaa asai ubbai Yohaannisakko yees. Yiidi ba nagaraa paaxin, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa SHaafan xammaqees.

⁶Yohaannisi gaameelaa ikisiyan daddido afalaa maayidi, ba xeessan dafuwaa gixxees; qassi booliyaanne degeeraa eessaa mees. ⁷Yohaannisi qaalaa yootiiddi, “Taappe guyyeera daro minniyaagee yees; harai atto, hokkada a caammaa dafuwaa birshshanaukka taayyo bessenna. ⁸Taani inttena haattan xammaqais; shin i inttena Geeshsha Ayyaanan xammaqana” yaagees.

Yesuusi Xammaqettidoogaanne Paacettidoogaa

(Maatiyoosa 3:13-17; 4:1-11; Luqaasa 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galiila biittan de7iya Naazireete katamaappe yin, Yohaannisi Yorddaanoosa SHAafan a xammaqiis. ¹⁰ Yesuusi haattaappe kiyosaara saloi dooyet-tishiininne Geeshsha Ayyaanai ba bolli haraphphedan wodhdhishin be7iis. ¹¹ Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai nena; tana nebai ufaissees” yaagiya qalalai yiis.

¹² Sohuwaarakka Geeshsha Ayyaanai bazzo a yeddiis. ¹³ Yesuusi bazzon bana Seexaanai paaccishin, oitamu gallassa gattiis; do7aarakka de7iis; kiitanchchatikka yi-idi, ayyo oottidosona.

Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeesiis

(Maatiyoosa 4:12-22; Luqaasa 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi qashettiichchidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, Galiila biitti biis; ¹⁵ biidi, “Wodee gakkii; Xoossaa kawotettaikka matattiis. Intte nagaraappe simmidi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa ammanite” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi Galiila Abbaa lanqqiyaara aadhdhiiddi, moliyaa oiqqiyaageeta, Simoonne a ishaa Inddiraasa, bantta gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis. ¹⁷ Be7idi eta, “Tana kaallite; taani inttena asa oiqqiyooogaa tamaarisana” yaagiis. ¹⁸ Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

¹⁹ Yesuusi guuttaa sinttaukko biidi, Zabddiyoosa naata naa77u ishannta, Yaaqoobanne Yohaannisa wolwolo gidдон bantta gitiyaa giigsiyaageeta be7iis. ²⁰ I be7osaarakka eta xeesin, bantta aawaa, Zabddiyoosa, a oosanchchatuura wolwolo gidдон yeggi bayidi, Yesuusa kaallidi biidosona.

Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitanee Paxiis

(Luqaasa 4:31-37)

²¹ Eti Qifirinaahooma giyo katamaa gelidosona; Yesuusi Sambbata gallassi sohuwaara Aihuda woosa keettaa gelidi, tamaarisuwaa doommi aggiis. ²² Baayyo alaafetetta de7iyo asadan, asaa i tamarissiyooogaappe attin, higgiiyaa tamarissiyaaageetudan tamarissenna gishshau, asai a timirttiyan garamettiis.

²³ He wode iita ayyaanai de7iyo issi bitanee Aihuda woosa keettaa gelsaarakka ba qaala xoqqu oottidi, ²⁴ “Naazireeta Yesuusaa, neeni nuuppe ai koyai? Nuna xaisanau yaadii? Neeni oonakko erais; neeni Xoossaa geeshshaa gidikkii!” yaagiis.

²⁵ Yesuusi he iita ayyaanaa, “Haizza; bitaniyaappe kiya” yaagidi azaziis.

²⁶ Iita ayyaanai bitaniyaa daferettinnee, wolqappe waassisidi, appe kiya aggiis. ²⁷ Asai ubbai garamettidi, “Hagee aibee? Ha bitanee ba alaafetettan harai atto, iita ayyaanatakka azazees; etikka qassi ayyo azazettoosona; hagee aiba ooratta timirttee?” yaagidi, ba gidдон issi issuwaa oichchiis.

²⁸ Yesuusabai sohuwaara Galiila biittan de7iya heera ubbaa gakkii aggiis.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

(Maatiyoosa 8:14-17; Luqaasa 4:38-41)

²⁹ Yesuusi Aihuda woosa keettaappe kiyosaara, Yaaqoobaaranne Yohaannisaara Simoona soonne Inddiraasa soo bi aggiis. ³⁰ Simoona bollotiyaa qoxonne misho

harggada zin77idaaribaa i yaa gakkosaarakka ayyo odi aggidosona. ³¹I ikko shiiqidi, i kushiya oiqqidi, o dentti essiis; qoxoinne mishoi o aggin, a etayyo oottaasu.

³²Harggida asa ubbaanne xalaheti oiqqido asa ubbaa omarssi awai wulldoogaappe guyyiyan, akko ehiidosona. ³³Kataman de7iya asai ubbai he kare shiiqiiis. ³⁴Yesuusi dumma dumma harggiyan oiqettida daro asaa pattidi, daro xalahetakka kessiis. Kiristtoosa i gidiyooгаа xalaheti erido gishshau, eta haasayissennan diggiis.

Yesuusi Galiilan Tamaariisiiis

(Luqaasa 4:42-44)

³⁵Yesuusi maallado wonttimaattan denddidi, sooppe kiyidi, asi bannasaa biis; biidi yan Xoossaa woossiis. ³⁶Simooninne aara de7iyaageeti a koyiiddi biidosona. ³⁷Eti a demmidi, “Asai ubbai nena koyees” yaagiis.

³⁸Yaagin Yesuusi qassi eta, “Hegaa heeran de7iya hara katamata hinddite; taani heganka qaala yootanau bessees; aissi giikko, taani yiidoogee hegaassa” yaagiis. ³⁹Yaagidi Aihuda woosa keettatun qaala yootiiddinne xalaheta kessiiddi, Galiila biitta ubbaa yuuyiis.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:1-4; Luqaasa 5:12-17)

⁴⁰Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Neni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagidi woossiis.

⁴¹Yesuusi ayyo qarettiis; ba kushiya yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa!” yaagiis. ⁴²Sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggin, bitanee paxi aggiis. ⁴³Yesuusi wolqqappe godatidi, sohuwaara a kessi yeddiis. ⁴⁴Yesuusi a, “Nena era! Hagaa ooyyoonne yootoppa; shin baada ne bollaa qeesiyaa bessa; qassi neni ha77i geeshsha gididoogaa asaa erissanau, Muusee azazido yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

⁴⁵SHin bitanee biidi, yohuwaa ubbasan asa ubbau oduwaanne laaletttaa doommiis; hegaa gishshau, Yesuusi qoncciyaa kiyidi, katama gelanau danddayibeenna; shin asi bannasan gaxan de7iis; qassi asai ubbasaappe akko yees.

Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 9:1-8; Luqaasa 5:17-26)

2 Amarida gallasaappe guyyiyan, “Yesuusi Qifirinaahooma guyye simmidi, son de7ees” giyo odoi siyettiis. ²Keettai ekkennan ixxin, harai atto, kareekka un77ana gakkanaassi daro asai shiiqiiis; shiiqin Yesuusi qaala asau yootees. ³Oiddu asati bollai silido issi bitaniyaa tookkidi, akko ehiidosona. ⁴Asai darido gishshau, bitaniyaa Yesuusakko efaanau etayyo danddayettennan ixxin, Yesuusi de7iyo ginaara keettaa qaaridi, kaaraa lukkidosaara; he lukkidosaara bitaniyaa i zin77ido halaara duge yeddidi, Yesuusa sinttan wottidosona. ⁵Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, he bollai silido bitaniyaa, “Ta na7au, ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

⁶Yaagin higgiiya tamarissiyaageetuppe he sohuwan uttida issooti issooti bantta wozanan, ⁷“Laa ha bitanee hagaa mala iitabaa Xoossaa bolli aissi haasayii? Xoossaa xalaalappe attin, harai ooni nagara atto gaanau danddayii?” yaagidi qoppidosona.

⁸ Eti bantta wozanan hegaadan qoppidoogaa Yesuusi sohuwaara ba ayyaanan eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan aissi hegaadan qoppeetii? ⁹ Bol-lai silido bitaniyaa, ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada ne halaa tookkada hemetta’ giyoogee matee? ¹⁰ SHin taayyo, Asa Na7aayyo, sa7aa bollan nagara atto gaanau alaafetetta de7iyooгаа taani inttena erissana” yaagidi he bollai silido bitaniyaa, ¹¹ “Nena gais; dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada ne soo ba” yaagiis.

¹² Bitanee sohuwaara denddi eqqidi, ba halaa tookkidi, asai ubbai xeellishin biis; bin asai ubbai garamettidi, “Nuuni hagua malabaa mulekka be7i erokko” yaagidi Xoossaa galatiis.

Yesuusi Leewa Xeesiis

(Maatiyoosa 9:9-13; Luqaasa 5:27-32)

¹³ Yesuusi naa77anttuwaa Galiila Abbaa dooni biis; asai ubbai akko yiidaagaa tamarissiis. ¹⁴ Hegaara aadhhiiddi, Ilppiyoosa na7aa Leewa, giyoogee giiraa gi-iriyooosan uttidaagaa demmidi, “Tana kaalla” yaagiis. Yaagin Leewi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁵ Yesuusi qumaa maanau Leewi son uttidaashin, giiraa ekkiya daro asainne nagaranchchati aaranne i erissiyoo ashkkaratuura issippe uttidosa. Aissi giikko, a kaalliyageetu gidon hegeetu mala asati daridosona. ¹⁶ Higgiyaa tamarissiya issi issi Parisaaweti Yesuusi nagaranchchaturanne giiraa ekkiyaageetuura qumaa mi-ishin be7idi, “I aissi nagaranchchaturanne giiraa ekkiyaageetuura qumaa mii?” yaagidi, erissiyoo ashkkarata oichchidosona.

¹⁷ Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatuppe attin, payyatuyyo aakime koshshenna; taani nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagidi etayyo zaariis.

Xoomaabaa Eranau SHiiqida Oishaa

(Maatiyoosa 9:14-17; Luqaasa 5:33-39)

¹⁸ Xammaqiya Yohaannisi erissiyoo ashkkaratinne Parisaaweti xoomoosona; amarida asati Yesuusakko yiidi, “Yohaannisi erissiyoo ashkkaratinne Parisaaweti eris-siyoo ashkkarati xoomoosona; shin neeni erissiyoo ashkkarati aissi xoomokkonaa?” yaagidosona.

¹⁹ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, xoomanau danddayiyoona? Machchiyo ekkiyaagee etaara de7ishin, xoomanau danddayokkona. ²⁰ SHin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

²¹ “Ceega maayo bolli ooratta woto wotti sikkiya asi baawa; wotti sikkikko, ooratta wotoi ceega maayuwaa peererettana; peerettaikka kaseegaappe darana. ²² Qassi ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa; shin naaqqikko, he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana; shin ho77o woine eessaa ooratta ogoron naaqqeettes” yaagiis.

Sambbataabaa Eranau SHiiqida Oishaa

(Maatiyoosa 12:1-8; Luqaasa 6:1-5)

²³ Yesuusi issi Sambbata gallassi tiya bangгаа giddoora aadhdhishin, erissiyo ashkkarati aara biiddi, bangгаа tiyaappe duutettaa doommidosona. ²⁴ Parisaaweti Yesuusa, “Be7a; neeni erissiyo ashkkarati Sambbata gallassi higge gidennabaa aissi oottiyoona?” yaagidosona.

²⁵ Yesuusi eta, “Daawiti namisettidi, miyoobaa koyido wode, banaara de7iyaageetuura oottidobaa mulekka nabbabibeekketii? ²⁶ Abiyaataari qeese ubbatu halaqa gidido wode, Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, ooninne maanau higge gidennaagaa Godaa sinttan wottido oittaa miidi, banaara de7iyaageetuyyookka immiis” yaagiis.

²⁷ Qassikka Yesuusi eta, “Sambbatai asau merettidogaappe attin, asi Sambbatau merettiibeenna. ²⁸ Hegaa gishshau, taani, Asa Na7ai, harai atto, Sambbataukka Goda” yaagiis.

Kushee Silido Bitaniyaa

(Maatiyoosa 12:9-14; Luqaasa 6:6-11)

3 Yesuusi Aihuda woosa keettaa naa77anttuwaa geliis; hegan kushee silido issi bitanee de7ees. ² Issi issi asai Yesuusa mootanau koyidi, kushee silido bitaniyaa Sambbatan i pattiyaakko be7anau mintti naagees. ³ Yesuusi he kushee silido bitaniyaa, “Dendda eqqada sinttau haa ya” yaagiis. ⁴ Hegaappe guyyiyan asaa, “Sambbatan lo77obaa oottiyoogee wogeeyye iitabaa oottiyoogee wogee? Asa shemppo ashshiyooogee wogeeyye woriyooogee wogee?” yaagidi oichchiis.

SHin asai co77u giis. ⁵ Yesuusi hanqettidi, eta yuushshi aatti xeellidi, eti yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, etau keehi qarettiis; he bitaniyaa, “Ne kushiya pididi ootta” yaagiis; bitanee pididi oottin, a kushee paxi aggiis. ⁶ Parisaaweti Aihuda woosa keettaappe kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettanau, Heeroodisa bagatuura sohuwaara issisaa shiiqidosa.

Asai Abbaa Lanqgen Yesuusakko SHiiqiis

⁷ Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura Galiila Abbaa biis; Galiilappenne Yihudaappe yiida daro asai a kaalliis. ⁸ Qassikka daro asai Yerusalaameppe, Eedomiyaasappe, Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggappe, Xiirsoosa katamaappenne Sidoona katamaappe Yesuusi oottidobaa siyidi, Yesuusakko yiis. ⁹ Yesuusi daro asai bana un77enna mala, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwaa baayyo takkissana mala azaziis. ¹⁰ Daro asaa i pattido gishshau, harggiya asai ubbai a bochchanau sugerettees. ¹¹ Iita ayyaanai de7iyo asatikka a be7ido wode ubban a sinttan gufannidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Neeeni Xoossaa Na7aa gidikkii!” yaagoosona.

¹² Yesuusi he iita ayyaanati babaa asau yootidi, bana qoncciyaa kessenna mala, eta minttidi azaziis.

Yesuusi Tammanne Naa77u Erissiyo Ashkkarata Dooriis

(Maatiyoosa 10:1-4; Luqaasa 6:12-16)

¹³ Yesuusi deriyaa bolli kiyidi, ba koyido asata baakko xeesiis; xeesidoogeeti akko biidosona. ¹⁴⁻¹⁵ Eti banaara de7ana malanne qaala yootanau eta kiittana mala, xalaheta kessanaukka etayyo maatai de7ana mala, tammanne naa77u asata dooriis.

¹⁶ I doorido tammanne naa77ati hageeta: PHeexiroosa yaagidi sunttido Simoona, ¹⁷ Bo7anerggeesa yaagidi sunttidoogeeta, Zabddiyoosa naata Yaaqoobanne Yaaqooba ishaa Yohaannisa. “Bo7anerggeesa” giyoogee “Dadaa milatiya asata” giyoogaa. ¹⁸ Inddiraasanne Piliphhoosa, Bartalamoosanne Maatiyoosa, Toomaasanne Ilppiyoosa na7aa Yaaqooba, Taaddiyoosanne ba biittau mishettiya Simoona, ¹⁹ Yesuusa aatti immida Yihudaa Asqqoroota.

Yesuusanne Bi7eeli-Zeebula

(Maatiyoosa 12:22-32; Luqaasa 11:14-23; 12:10)

²⁰ Yesuusi soo biis; naa77anttuwaakka qassi daro asai shiiqin, inne erissiyo ashkkarati harai atto, qumaa maanaukka danddayibookkona; ²¹ asai a, “Gooyees” giyo gishshau, a dabboti heгаа siyidi, a ekkanau biidosona.

²² Higgiyaa tamarissiya issi issi asati Yerusalaameppe yiidi, “A bolli Bi7eeli-Zeebuli de7ees” yaagidosona; qassi harati, “Xalahetu halaqai baayyo wolqqa immin, xalaheta kessees” yaagidi haasayidosona.

²³ Yesuusi asaa baakko xeesidi, leemisuwaa yootiiddi, “Seexaanai Seexaanau waati kessanau danddayii?” ²⁴ Issi kawotettai ba gidдон shaahettikko, he kawotettai eqqana danddayenna; ²⁵ qassi issi keetta asaikka ba gidдон shaahettikko, he keettaa asaikka eqqanau danddayenna. ²⁶ Qassi Seexaanai banaara ooyettidi shaahettikko, xayanaappe attin, de7ana danddayenna.

²⁷ “SHin wolqqaama asa kasetidi qachchennan de7iiddi, a keettaa gelidi, a miishshaa bonqqanau danddayiia asi baawa; qachchidoogaappe guyyiyan, a keettaa bonqqana danddayees.

²⁸ “Taani intteyyo tumaa gais; Xoossai asa naatuyyo nagara ubbaanne eti cayiyo cashsha ubbaa atto gaana; ²⁹ shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiia ooyoonne merinau nagara gidanaappe attin, Xoossai mulekka atto geenna” yaagiis.

³⁰ Yesuusi heгаа giidoogee, issi issi asati, “A bolli iita ayyaanai de7ees” yaagido gishshaassa.

Yesuusa Aayyiyoonne Ishantta

(Maatiyoosa 12:46-50; Luqaasa 8:19-21)

³¹ A aayyiyaanne a ishantti yiidi, karen eqqidi, akko asa kiittidi, a xeesissidosona.

³² Daro asai a matan uttiis; he kiittidoogee a, “Be7a; ne aayyiyaanne ne ishantti karen eqqidi, nenaara gaittanau koyoosona” yaagiis.

³³ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiya oonee? Qassi ta ishantti oonee?” yaagiis.

³⁴ Ba matan uttida asaa yuushshi aatti xeellidi, “Be7ite; ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona. ³⁵ Xoossai koyiyoobaa oottiyai ubbai ta isha, ta michchonne ta aayo” yaagiis.

Zerettaa Zeriyaagaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:1-9; Luqaasa 8:4-8)

4 Yesuusi naa77anttuwaa Galiila Abbaa lanqqiyan tamaarissuwaa doommiis; keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, abban de7iya wolwolo giddo gelidi, aani uttiis; qassi he asai ubbai abbaa lanqqiyan de7ees. ²I eta darobaa leemisuwan tamaarissiis. Tamaarissiiddi hagaadan yaagiis,

³“Siyite; issi bitanee zerettaa zeranau kiyiis. ⁴I zerishin, issi issi zerettaa ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis. ⁵Issi issi zerettaa guutta biittai de7iyo shuchchaa ancuwaa bolli wodhdhiis; daro biittai banna gishshau, he zerettaa sohuwaraa mokkiis. ⁶Awai kiyido wode shulliis; adussa xaphuwaa yed-dibeenna gishshau, meli bayiis. ⁷Issi issi zerettaa agunnta giddon wodhdhiis; wodhdhidi morkkidaagaa agunntai diccidi cuullin, aifennan attiis. ⁸Issi issi zerettaa aradda biittan wodhdhidi mokkiis; diccidi issai hasttamaa, issai usuppun tammaa aifin, issai xeetaa aifiis” yaagiis. ⁹Yaagidi, “Siyanaa haatti de7iyo urai siyo” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Odido Gaasota

(Maatiyoosa 13:10-17; Luqaasa 8:9-10)

¹⁰Yesuusi yootidoogaa siyida hara asatinne tammanne naa77u erissiyo ashkkarati Yesuusi barkka de7ishin, akko shiiqidi, he leemisuwaa birshshettaa a oichchidosona. ¹¹⁻¹²Oichchin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Inttessi Xoossaa kawotettaa xuura yohuwaa erai imettiis; shin harati kawotettaappe kareera de7iyaageeti, xeeluwaa xeellidi be7enna mala, qassi sissaa siyidikka akeekenna mala, eti naa77anttuwaa Xoossaa simmin, i eta nagaraa atto geenna mala, etayyo ubbabi leemisuwan odettiis” yaagiis.

Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshettaa

(Maatiyoosa 13:18-23; Luqaasa 8:11-15)

¹³Yesuusi eta, “Ha leemisuwaa ereketii? Yaatin, leemiso ubbaa waati eru-uteetii? ¹⁴Zeriyaagee Xoossaa qaala zerees. ¹⁵Qaalai zerettiyo ogiyaa doonan de7iyaageeti hageeta; eti qaala siyiyo wode, Seexaanai sohuwaarakka yiidi, eta wozanan zerettida qaala efiirgees. ¹⁶Hegaadanka qassi shuchchaa ancco de7iyo biittan zerettidaageeti hageeta; eti qaala siyidi, sohuwaraa ufaissan ekkoosona. ¹⁷Eti ha77issau de7iyoogaappe attin, etau mino xaphoi baawa; guyyeppe qaala gaasuwan waayee woi yedetai yiyo wode, eti sohuwaraa xubetti aggoosona. ¹⁸Qassi agunnta giddon zerettidaageeti hageeta; eti qaala siyiyaageeta. ¹⁹SHin ha sa7aa de7uwau hirggiyoogee duretettaa siiqiyoogeenne harabaa amottiyoogee eta wozanan gelidi, qaala cuulles; cuullin aifennan atti aggees. ²⁰SHin aradda biittan zerettidaageeti qaala siyidi ekkiyaageeta; issai hasttamaa, issai usuppun tammaa aifin, issai xeetaa aifiis” yaagiis.

Geeman De7iya Xomppiyaa

(Luqaasa 8:16-18)

²¹Yesuusi gujjidi, “Xompe ehiidi, kereppe woi arssappe garssaara wottiya asi de7ii? Xoqqan wottenneeyye? ²²Aissi giikko, qosidobai ubbai qoncciyaa kiyana;

qassi genttidobai ubbaikka beettenan attenna. ²³ Siyanau haitti de7iyo urai de7ikko siyo” yaagiis.

²⁴⁻²⁵ Qassikka eta, “Intte siyiyoogaa ezggidi siyite; Xoossai intte makkido qun77an intteyyo makkana. I intteyyo darissidi immana; aissi giikko, issibai de7iyo urau gujji immana; bannaagaappe harai atto, au de7iya he guuttiyookka ekkirggana” yaagiis.

Dicciya Zerettaa Leemisuwaa

²⁶ Yesuusi qassikka yaagiis; “Xoossaa kawotettaa ba gaden katta zeriya asa mala. ²⁷ He bitanee qammi xiskkees; maallado denddees; i ba huuphen waaniyaakkonne erennan, he zerettaa mokkeesinne diccees. ²⁸ Biittai kattaa barkka mokkeesinne aifees; koiro carshshai caarees; guyyeppe aifanau kukkumees; qassi wurssettan kumetta aifiyaa aifees. ²⁹ SHin kattai gakkiiyo wode, kattaa shiishshiyi wodee gakkido gishshau, bitanee sohuwaarakka baacaara geli aggees” yaagiis.

Sanaafici Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:31-34; Luqaasa 13:18-19)

³⁰ Yaagidi Yesuusi, “Nuuni Xoossaa kawotettaa ai milatees gaanee? Woi aibiira leemisanee? ³¹ Xoossaa kawotettaa sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees. He mittee aifiyo zeriyo wode, sa7an de7iya mitta aife ubbaappekka guuxxausu; ³² o zerin makkada ataakiltte ubbaappe gitatausu; daro daashshaa daayausu. Kafoi i tashiyaa kuwan bau keettaa keexxana danddayees” yaagiis.

³³ Yesuusi haggaa mala daro leemisuwan asau gelana gakkanaassi, ba qaalaa yootiis. ³⁴ Asaayyo leemiso bannan yootenna; shin Yesuusi ba erissiyi ashkkaratu xalaalaa de7iyo wode, etayyo ubbabaa birshshidi yootees.

Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis

(Maatiyoosa 8:23-27; Luqaasa 8:22-25)

³⁵ He gallassi sa7ai omarin, Yesuusi ba erissiyi ashkkarata, “Abbaa hefintti pinnoos” yaagiis. ³⁶ Erissiyi ashkkarati daro asaa yeggi bayidi, Yesuusi kase geli uttido wolwoluwan gelidi, Yesuusa banttanaara efiidosona; hara wolwolutikka hegan de7oosona. ³⁷ Wolqqaama gotee denddin, beetai wolwoluwaa shocin, haattai kumana gakkanaassi wolwoluwaa giddo geliis. ³⁸ He wode Yesuusi wolwoluwan guyye baggaara borkkotaa borkkotidi xiskkiis. Erissiyi ashkkarati a denttidi, “Tamaaris-siyaagoo, nuuni xayiyi wode coo xeellai?” yaagidosona.

³⁹ Yaagin i beegottidi gotiyaa, “Co77u ga” giidi, abbaakka, “Woppu ga” giis; go-teekka co77u gin, ubbabaikka woppu giis. ⁴⁰ Yesuusi ba erissiyi ashkkarata, “Aissi hagaadan yayyeetii? Intte waani ammanekketii?” yaagiis.

⁴¹ Eti daro yayyidi bantta gidдон, “Hagee laa harai atto, goteenne abbaa azazettiyoogee oonee?” yaagidosona.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:28-34; Luqaasa 8:26-39)

5 Eti abbaappe hefintti pinnidi, Gerggesenoona giyo biitti gakkidosona. ² Asa moogiyo gonggoluuwaappe iita ayyaanai de7iyo issi bitanee kiyidi, Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, Yesuusaara gaittiis; ³ bitanee he gonggoluwaa aqidi pe7idi, yan de7ees; a oninne naa77anttuwaa harai atto, sanssalatan

qachchanaukka danddayibeenna. ⁴ Aissi giikko, i darotoo huqqunnaaninne sanssalatan qashettidi de7ees; shin sanssalataa duuterettes; huqqunnaakka mentterettes; a xoonanau danddayidai ooninne baawa. ⁵ I ubba wode gallassinne qammi, he gong-goluwaa giddooninne dere bolli waassees; ba bollaakka shuchchan gaarees.

⁶ Yesuusa haahuwan be7ido wode, woxxidi ayyo goinniis. ⁷ He bitanee ba qaalaa xoqu oottidi, “Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7au Yesuusaa, nenanne tana aibee gattiyai? Tana qaxxayenna mala, taani nena Xoossaa sunttan woossais” yaagiis. ⁸ I hegaa aissi giidee giikko, Yesuusi a, “Laa ha iita ayyaanau, ha bitaniyaappe kiya” yaagidoogaassa.

⁹ Yesuusi a, “Ne sunttai oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Nuuni daro gidiyo gishshau, ta sunttai Leegiyoona” yaagiis. ¹⁰ Yaagidi iita ayyaanata he biittaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minttidi woossiis.

¹¹ He deriyaa bollan daro gudunntaa wudee heemettes; ¹² iita ayyaanati Yesuusa, “Nuna hini gudunntaa wudiyakko yeddarkkii; etan biidi geloos” yaagidi woossin, ¹³ Yesuusi, “Biite” yaagiis. Yaagin iita ayyaanati bitaniyaappe kiyidi, gudunntatun gelidosona; naa77u sha7aa gidiya gudunntaa wudee kakaa huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

¹⁴ Gudunntaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, hanidabaa katamaaninne katamaappe gaxa biittan yootidosona; yootin hegaa be7anau asai yiis. ¹⁵ Asai Yesuusakko yiidi, xalaheti beni oiqqido Leegiyoona giyo bitanee ba wozanai simmin, maayuwaa maayidi, hegan uttidaagaa be7idi, ubbai yayyiis. ¹⁶ Hegaa be7ida asati xalaheti oiqqido bitanee hanidobanne qassi gudunntaa wudiyabaa he asaasi yootidosona. ¹⁷ Hegaa gishshau, asai bantta biittaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommiis.

¹⁸ Yesuusi wolwoluwan gelishin, xalaheti oiqqido bitanee Yesuusaara de7ana mala, Yesuusa woossiis. ¹⁹ SHin Yesuusi ixixidi a, “Ne soo simmada, Godai neessi waanida gitabaa oottidaakkonne qassi i neessi waanida kehakko ne so asau yoota” yaagiis. ²⁰ Bitanee biidi, Tammu Katamaa giyoosan yuuyidi, Yesuusi baassi waanida gitabaa oottidaakko, yootuwaa doommiis; i yootidoogaa siyida asai ubbai garamettiis.

Yaa7iroosa Na7aanne Yesuusa Maayuwaa Bochchida Maccaasiyo

(Maatiyoosa 9:18-26; Luqaasa 8:40-56)

²¹ Yesuusi simmidi, wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidoogaappe guyyiyan, daro asai abbaa lanqqiyan a mati yuuyi aadhdhidi shiiqiis. ²² Yaa7iroosa giyoogee, Aihuda woosa keettaa halaqatuppe issoi, Yesuusa be7ido wode akko yiidi, a tohuwan kunddiis; ²³ kunddidi, “Ta na7iyaa harggada haiqqana hanausu; a paxada payya de7ana mala, yaada ne kushiyaa i bolli wottarkkii” yaagidi Yesuusa minttidi woossiis.

²⁴ Yesuusi Yaa7iroosaara biis; biishin keehi daro asai a kaalliiddi un77iis.

²⁵ Tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa de7ausu. ²⁶ Daro aakimeti o aakimishinkka, a paxa kaa7ettaasu; ba miishshaa ubbaa wurssinkka iyyo haa iitidoogaappe attin, ainne o maaddibeenna. ²⁷ He maccaasiyaa Yesuusabaa siyada, asaa giddoora Yesuusappe guyyeera yaada, a afalaa bochchaasu. ²⁸ Aissi giikko a, “Taani harai atto, a afalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

²⁹ Ippe goggiya suuttai sohuwaarakka aggi bayiis; a ba waayiyaappe paxidoogaa ba bollan era aggaasu. ³⁰ Yesuusi baappe wolqqai kiyidoogaa ba huuphen eridi, sohuwaara daro asaa gidдон guyye simmidi, “Ta afalaa bochchidai oonee?” yaagiis.

³¹ Erissiyo ashkkarati a, “Asai nena sugiyooogaa be7aidda, ‘Tana oonee bochchidai?’ yaagai?” giidosona.

³² Yesuusi heгаа ooni oottidaakkonne be7anau yuushshi aattidi xeelliis; ³³ shin mishiriyaа baayyo hanidabaa erada, yashshaa kokkoraidda yaada Yesuusa sinttan gufannaasu; qassi tumu hanidabaa ubbaa ayyo yootaasu. ³⁴ Yootin Yesuusi o, “Ta na7ee, nena ne ammanoi pattiis; saruwan ba, ne waayiyaappenne paxa” yaagiis.

³⁵ Yesuusi biron heгаа giishin, Aihuda woosa keettaa halaqaa sooppe kiitettida asati yiidi, “Ne na7iyaa haiqqaichchaasu; simmi tamarissiyaagaa aissi daafurssai?” yaagidosona.

³⁶ SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, Aihuda woosa keettaa halaqaa, “Ammano xalaalaa ammanappe attin, yayyoppa” yaagiis. ³⁷ Yesuusi PHeexiroosappe, Yaaqoobappenne Yaaqooba ishaa Yohaannisappe harai ooninne bana kaallenna mala diggiis. ³⁸ Eti Aihuda woosa keettaa halaqaa soo gakkido wode, Yesuusi asai wozanaa bayidi yeekkiyoogaanne zilaaliyoogaa be7iis. ³⁹ Gelidi asaa, “Aissi wozanaa bayidi yeekkeetii? Na7iyaa xiskaasuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis.

⁴⁰ Yaagin asai a bolli miicciis; shin asa ubbaa kare kessidi, na7ee aawaanne aayyiyo he banaara de7iya erissiyo ashkkaratanne ekkidi, na7iyaa de7iyooosaa geliis.

⁴¹ Yesuusi na7ee kushiyaа oiqqidi, “Xaalitaa, qumii” yaagiis; heгаа birshshetta, “Guutta na7ee, taani nena dendda gais” giyoogaa.

⁴² Na7iyaa sohuwaarakka dendda eqqada hemetettaasu; a tammanne naa77u laitta na7a; hegee haniyoogan asai keehi daro garamettiis. ⁴³ Yesuusi heгаа eti ooyyoonne odenna mala, eta mintti azazidi, “Iyyo miyoobaa immite” yaagiis.

Yesuusa Naazireeten Ekkennan Ixxidosona

(Maatiyoosa 13:53-58; Luqaasa 4:16-30)

6 Yesuusi hegaappe kiyidi, ba biitti Naazireete katamaa biis; erissiyo ashkkaratikka a kaallidi biidosona. ² Sambbata gallassi Aihuda woosa keettan tamarissuwaa doommiis; i tamarissiyooogaa siyida daro asai garamettidi, “Hagee ha ubbabaa auppe demmidee? Ha ayyo imettida aadhhdida eratetta aibee? Xoossai oottiyo malaataa i waatidi oottii? ³ Hagee anaaxiyaa gidennee? Mairaami na7aa, Yaaqooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidennee? A michchentti nunaara hagan de7okkonaayye?” yaagidi, i giyoobaa ekkennan ixxiis.

⁴ Yesuusi he asaassi, “Hananabaa yootiyaagee ba biittan, ba dabbotuuninne bantta so asan bonchchettennaagaappe attin, ubbasan bonchchettees” yaagiis. ⁵ I he sohuwan ba kushiyaа amarida asatu bolli wottidi, eta pattidoogaappe attin, Xoossai oottiyo malaataa oottanau ainne danddayibeenna. ⁶ Asai ammanibeenna gishshau garamettiis.

Yesuusi Tammanne Naa77u Erissiyo Ashkkarata Kiittiis

(Maatiyoosa 10:5-15; Luqaasa 9:1-6)

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi heгаа heeran de7iya qeeri katamatun yuuyi yuyidi, asaa tamarissees. ⁷ Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, naa77aa naa77aa kiittiis; qassi etayyo iita ayyaanata kessiyo wolqqaa im-

miis. ⁸ Immidi eta, “Oge xam77appe attin, quma, qarcciita, intte kiisen miishsha ainnekka oiqqoppite. ⁹ Intte tohuwan caammaa wottite; shin naa77u qole maayoppite” yaagiis. ¹⁰ Qassikka eta, “Inttena asi awan mokiikkokka, katamaappe kiyana gakkanaashin, he keettan utti bayite. ¹¹ Inttena asi mokiikkennasaa woi intte yootiyoobaa siyennasaa awa gidikkokka, he biittan de7iya asaayyo hegee markka gidana mala, he sohuwaappe kiyidi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite” yaagiis.

¹² Tammanne naa77u erissiyo ashkharati biidi, asai ba nagaraappe simmanaadan, qaalaa yootidosona. ¹³ Eti asaappe daro xalaheta kessidi, harggiya asaa daruwaa zaitiyaa tiyidi pattidosona.

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa

(Maatiyoosa 14:1-12; Luqaasa 9:7-9)

¹⁴ Asai Yesuusa suntaaa denttiyo gishshau, Kawoi Heeroodisi heгаа ubbaa siyiis; issi issi asai, “Xammaqiya Yohaannisi haiquwaappe denddiis; Xoossai oottiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa” yaagiis.

¹⁵ SHin harati a, “Hagee Eelaasa gidennee?” yaagidosona.

Harati qassi, “Hagee beni wode hananabaa yootiyaageeta milatiya hananabaa yootiyaagaa gidennee?” yaagidosona.

¹⁶ SHin Heeroodisi heгаа siyido wode, “Hagee taani qooriyaa muucissido xammaqiya Yohaannisa gidennee? He i haiquwaappe paxiis” yaagiis.

¹⁷ Aissi giikko, Heeroodisi ba ishaa Piliphphoosa machchiyo Heeroodiyaado ekki wottiis; Heeroodisi i gishshau, ba huuphen asa kiittidi, Yohaannisa oittidi, qashissi wottiis. ¹⁸ Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neni ne ishaa machchiyo ekkanaa bessenna” yaagi wottiis.

¹⁹ Heeroodiyaada Yohaannisau uluwan morkkiyaa oiqqada a worissanau koyaasu; shin danddayabeikku. ²⁰ Yohaannisi xillo asanne geeshsha asa gididoogaa Heeroodisi erido gishshau, ayyo yayyidi, loitti naagi wottiis; Yohaannisi giyoobaa siyidi, ba wozanan keehi metootiiddikka abaa ufaissan siyiis.

²¹ Heeroodisi ba yelettido gallassi, deriyaa haariyaageetuyyo, shaalaqatuyyoonne Galiilan de7iya gita asaayyo imatuwaa giigissido wode, wurssettan Heeroodiyaada injje gallassaa demmaasu. ²² Heeroodiyaadi na7iyaa imattaa imattiyoosaa gela durada, Heeroodisanne a imattata ufaissaasu; ufaissin kawoi na7iyo, “Nena lo77idabaa aiba gidikkonne tana oichcha; taani neeyyo immana” yaagiis. ²³ Qassi iyyo daro caaqqidi, “Neni oichchidobaa aiba gidikkokka, taani neeyyo immana; harai atto, ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani neeyyo immana” yaagiis.

²⁴ Na7iyaa kare kiyada ba aayyiyo, “Ai imma goo?” yaagada oichchaasu.

Oichchin, i aayyiyaa, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa imma ga” yaagaasu.

²⁵ Na7iyaa eesuwaa kawuwaakko baada a, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa soruwan wottada, neni ha77i tau immanaagaa koyais” yaagaasu.

²⁶ Yaagin kawoi daro qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne ba imattatu gishshau iyyo caaqqido caaquwaa maanau koyibeenna. ²⁷ Hegaa gishshau, sohuwaara zabainnaa kiittidi, Yohaannisa huuphiyaa ehaana mala azaziis; zabainnai qasho keettaa biidi, Yohaannisa qooriyaa muuciiis. ²⁸ He muucidoogaa soruwan wotti ehiidi, na7eeyyo immiis; na7iyaa qassi ba aayeeyyo immaasu. ²⁹ Yohaannisi erissiyo ashkharati heгаа siyido wode yiidi, a ahaa ekki efiidi moogidosona.

Yesuusi SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 14:13-21; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14)

³⁰ Yesuusi kiittidoogeeti simmidi, Yesuusaara gaittidi, bantta oottidobaanne bantta tamaarissidobaa ubbaa Yesuusassi odidosona. ³¹ Biyaabainne yiyaabai darin, harai atto qumaa maanaukka eta gattennan ixido gishshau, Yesuusi eta, “Nurkka guuttaa shemppi ekkanau asi bainnasaa hinddite” yaagiis. ³² Yesuusinne eti bant-tarkka wolwoluwan uttidi, asi bainnasaa biidosona.

³³ Eti biishin, daro asai eta be7idi erii; eridi katama ubbaappe woxxidi, eti biy-oosaa etappe kasetidi gakkiiis. ³⁴ Yesuusi wolwoluwaappe kiyidi, daro asaa be7iis; asai heemmiya asi baina dorssaa mala gidido gishshau, qarettidi asaa darobaa tamaarissuwaa doommiis.

³⁵ Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyoo ashkkarati akko yiidi, “Hagee sohoi asi baina soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; ³⁶ asai dere giddonne qeeri katamatu giddo biidi, bau miyoobaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

³⁷ SHin Yesuusi zaaridi eta, “Asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuuni biidi, naa77u xeetu biran oittaa shammidi, asai maanau im-manee?” yaagidi a oichchidosona.

³⁸ Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii? Biidi be7ite” yaagiis.

Eti be7idi, “Ichchashu oittanne naa77u mole” yaagidosona.

³⁹ Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata asa ubbaa citan citan shaakki shaakkidi, maatan utissana mala azaziis. ⁴⁰ Asai xeetai xeetainne ishatamai ishatamai citan citan ut-tiis. ⁴¹ Yesuusi ichchashu oittanne naa77u moliyaa oiqqidi, pude saluwaa xeellidi, Xoossaa galatiis; oittaa menttidi asau gishana mala, erissiyoo ashkkaratussi immiis; qassi naa77u moliyaakka eta ubbau shaakkiis. ⁴² Asai ubbai miidi kalliis. ⁴³ Kallin attida oittaa xarzzainne moliyaa xarzzai tammanne naa77u samppaa kumidaagaa erissiyoo ashkkarati denttidosa. ⁴⁴ Oittaa miida attumaasai ichchashu sha7a.

Yesuusi Abbaa Bolla Hemettidi Biis

(Maatiyoosa 14:22-33; Yohaannisa 6:15-21)

⁴⁵ Sohuwaara Yesuusi he daro asaa moissiiddi, ba erissiyoo ashkkarati wol-woluwan gelidi, abbaappe hefinttan de7iya Beetasaida giyo katamaa baappe sintta-tidi baanaadan azaziis. ⁴⁶ Erissiyoo ashkkarata moissidoogaappe guyyiyan, Xoossaa woossanau deriyaa huuphiyaa kiyiis.

⁴⁷ Sa7ai qammiyo wode wolwoloi abbau gidduwan de7ishin, Yesuusi abbaappe gaxan barkka de7ees. ⁴⁸ Carkkoi erissiyoo ashkkaratukko carkkiyo gishshau, eris-siyoo ashkkarata abbaa shaariyoogee waissiyooogaa Yesuusi be7idi, kuttooi waassana haniyo wode abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis; eta yeggidi aadhdhanau koyiis. ⁴⁹ SHin abbaa bolli i hemettishin, eti a be7idi, banttau moitille milatin waassidoosona. ⁵⁰ Aissi giikko, eti ubbai a be7idi, yashshaa kokkoridosona; shin sohuwaara Yesuusi eta, “Aikko baawa; tanattennee yayyoppite” yaagiis. ⁵¹ Yesuusi etaara is-sippe wolwoluwan gelin, carkkoi woppu giis; gin eti daro garamettidosona. ⁵² Aissi giikko, eta wozanai dammido gishshau, eti oittaabaa akeekibookkona.

Yesuusi Genssereexen Hargganchchata Pattiis

(Maatiyoosa 14:34-36)

⁵³Eti abbaa pinnidi, Gennssereexa giyo biittaa gakkidosona; gakkidi wolwoluwaa gaxaa shiishshi qachchidosona. ⁵⁴Eti wolwoluwaappe wodhdhiyoogan, asai sohuwaara Yesuusa erinne ⁵⁵heгаа heeran de7iya biitta ubban woxerettidi, hargganchchata halan tookkidi, “Yesuusi de7ees” gin siyidosaa ehuwaa doommiis. ⁵⁶Yesuusi biido soho ubban qeeri kataman gidin, gita kataman gidin, dere gid-don gidinkka, asai hargganchchata giyaa sohuwaa efees. Yesuusi ba afalaa macaraa gidikkonne hargganchchata boshissana mala, asai a woossiis; woossin bochchida ubbaikka paxiis.

Yesuusi Asi Meddhido Wogaa PHalqqiis

(Maatiyoosa 15:1-9)

7 Parisaawetinne Yerusalaameppe yiidi, higgiiyaa tamarissiya amarida asati Yesuusakko shiiqidosa. ²SHiiqidi Yesuusi erissiyoo ashkkaratuppe issooti issooti geeyenna kushiyan, heгаа giyoogee meecettennan qumaa miyaageeta be7idosona.

³Aissi giikko, Parisaawetinne Aihuda asai ubbai bantta aawatu wogaa naagidi, bantta kushiya loitti meecettennan mookkona. ⁴Qassi giyaappe yiidikka meecettennan de7iiddi mookkona. Qassi eti bantta aawatuppe ekkido hara daro wogai de7ees; hegee siiniyaanne keriyaa nahaasiyaappe meddhido miishshaanne arssaa meeciyoo wogaa.

⁵Parisaawetinne higgiiyaa tamarissiyaageeti Yesuusa, “Ne erissiyoo ashkkarati aissi aawatu wogaa kaallennan ixidi, bantta kushiya meecettennan oittaa miy-oonaa?” yaagidi oichchidosona.

⁶⁻⁷Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Isiyaasi hananabaa yootido wode, inttebaa, lo77o milatiya iitatubaa xaafidoogaadankka, ‘Xoossai, “Hagee asai tana ba bolla doonan bonchchees.

SHin eta wozanai taappe haahuwan de7ees; asai tau mela goinnees.

Aissi giikko, asi oottido azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa milatissidi tamarissee” giis’ giidi hananabaa tumaa yootiis.

⁸“Xoossaa azazuwaa intte aggi bayidi, asa wogaa minttidi naageeta” yaagiis.

⁹Qassikka Yesuusi, “Intte intte wogaa naaganau Xoossaa azazuwaa yeggi bayeeta.

¹⁰Aissi giikko Muusee, ‘Ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha.’ Qassi, ‘Ba aawaanne ba aayyiyo cayiyaagee haiqqo’ yaagiis. ¹¹SHin issi urau ba aawaa woi ba aayyiyo maaddiyooobi de7ishin i, ‘Hagee qurbbaane; heгаа giyoogee Xoossaabaa giyoogaa’ giikko, ¹²i ba aawaa woi ba aayyiyo wodeppe maaddanaagaa ainne koyekketa.

¹³Hegaadankka qassi intte haratuyyo immido intte wogan Xoossaa qaalaa karidi, heгаа mala darobaa ootteeta” yaagiis.

Asa Tunissiyaabata

(Maatiyoosa 15:10-20)

¹⁴ Yesuusi daro asaa qassikka baakko xeesidi, “Ubbai taani giyoogaa siyitenne akeekite. ¹⁵ Asa wozanappe kiyiyaabai asa tunissiyogaappe attin, kareppe asa wozanan gelidi, asa tunissiyaabi aibinne baawa; ¹⁶ siyanau haittai de7iyo urai ooninne siyo” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi daro asaa yeggi bayidi soo gelido wode, i erissiyi ashkarati he leemisuwaabaa a oichchidona. ¹⁸ Oichchin i eta, “Intteyyookka qassi gelibeennee? Kareppe asa wozanan geliyaabai aibinne asa tunissanau danddayennaagaa akeeketi? ¹⁹ Aissi giikko, qumai asa ulo giddo gelidi, gaxi kiyiyogaappe attin, asa wozana giddo gelenna” yaagiis. Hegaadankka Yesuusi quma ubbai geeshsha gidiyogaa erissii.

²⁰ Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Asa tunissiyaabai asa wozana giddoppe kiyiyaabaa. ²¹ Aissi giikko, asa wozana giddoppe kiyiyaabai iita qofa; shaaramuxanau qaaqqatiyoogaa, wuuqqiyogaa, woriyogaa, shaaramuxiyogaa, ²² duretetaa amottiyoogaa, iitatettaa, geniyaa, amottiyoogaa, qanaatiyoogaa, cashshaa, ayyuwaa, azallatettaa. ²³ Ha iitabai ubbaikka asa wozana giddoppe kiyidi, asa tunis-sees” yaagiis.

Issi Giriike Mishiree Ammanuwaa

(Maatiyoosa 15:21-28)

²⁴ Yesuusi hegaappe aggidi, Xiirsoanne Sidoona giyo katamatu matan de7iya biitti biidi, issi keettaa geliis; qassi i yaani de7iyogaa ooninne eranaagaa koyibeenna; shin qosettidi gam77anau danddayibeenna. ²⁵ SHin ba guutta na7ee bolli iita ayyaanai de7iyo issi maccaasiyaa Yesuusabaa siyada, sohuwaara akko yanne a tohuwan gufanna wodhdhaasu. ²⁶ He mishiriyaa Aihuda gidukku; a yeletti-doikka Sirofinqqe giyo biittaana; a ba na7eeppe xalahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaasu.

²⁷ SHin Yesuusi zaaridi, “Naati kasetidi qumaa kallona; aissi giikko, naatu qumaa ekkidi, zairotuyyo oliyogee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁸ Mishiriyaa zaarada, “Tumakka ta Godau, harai atto masoofiyaa lanqqiyan de7iya zairotikka naatuppe attida suuppaa moosona” yaagaasu.

²⁹ Yesuusi qassi o, “Ha ne qaalaal gishshau, ne soo ba; xalahee ne na7eeppe kiyiis” yaagiis.

³⁰ Mishiriyaa ba soo biyo wode, i na7iyaa xalahee ippe kiyin, hiixan zin77idaaro demmaasu.

Yesuusi Tullenne Duude Gidida Issi Bitaniyaa Pattiiis

³¹ Yesuusi Xiirsoa biittaappe kiyidi, Sidoonaaranne Tammu Katamaa giyo biittaara kanttidi, Galiila Abbaakko biis. ³² Asai tullenne duude gidida bitaniyaa Yesuusakko ehiidi, ba kushiya a bolli wottana mala, Yesuusa woossii. ³³ Yesuusi barkka he bitaniyaa daro asaappe gaxaa kessidi, ba biradhdhiyaa a haittan yeddiis; qassi cuchchaa cuchchidi, a inxxarssaa bochchiis. ³⁴ Bochchidi saluwaa pude xeellidi, tookki shemppidi, “Efttah” yaagiis; heгаа giyogee dooyetta giyoogaa. ³⁵ Bitaniyaa

haittai sohuwaara dooyetti aggiis; qassi a dooqettida inxxarssaikka birshshetti aggiis; bitanee ainne waayettennan haasayi bayiis.

³⁶ Yesuusi asa ubbaa, “Hagaa ooyyoonne odoppite” yaagidi odiis; shin i keehi mintti odin, asai qassi oduwaa yaa darissiiis. ³⁷ Hegaa siyida asai ubbai daro garamettidi, “Ubbabaakka i loitti oottees. Harai atto tulliyaakka sissees; qassi duudiyaakka haasayisseees” yaagiis.

Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 15:32-39)

8 Amarida wodiyaappe guyyiyan, daro asai qassi Yesuusakko shiiqiis; asaayyo miyoobi xayin, Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata baakko xeesidi yaagiis; ² “Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77idi, miyoobaa ainne demmibeenna gishshau, taani asau qarettaiis. ³ Taani asaa namisaara soo yeddikko, asai biiddi, ogiyan daafuridi kunddana; aissi giikko, issoi issoi haahosaappe yiis” yaagiis.

⁴ Yesuusi erissiyoo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Ha bazzuwan ha asa ubbaa mizanau gidiya oitta demmanau danddayiyai oonee?” yaagiis.

⁵ Yaagin Yesuusi eta, “Inttessi aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittai de7ees” yaagidosona.

⁶ Yesuusi daro asaa, “Sa7an uttite” yaagidi azaziis; qassi laappun oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; galatidi he oittaa menttidi, asaayyo gishana mala, ba erissiyoo ashkkaratuuyo immiis. Erissiyoo ashkkarati he daro asaassi gishidosona. ⁷ Etaayyo qas-sikka amarida suuppa moleti de7oosona; Yesuusi hegeetuyyookka Xoossaa galatidi, asau gishana mala, erissiyoo ashkkarata azaziis. ⁸ Asai ubbai miidi kalliis; asai mi-ishin attida xarzzai laappun samppaa kumidaagaa erissiyoo ashkkarati denttidosona. ⁹ Qumaa miida asai oiddu sha7aa gidana; hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeddiis. ¹⁰ I qassi ba erissiyoo ashkkaratuura sohuwaara wolwoluwan gelidi, Dalmanuta giyo biitti biis.

Parisaaweti Banttau Malaatai Oosettana Mala Oichchidosona

(Maatiyoosa 16:1-4)

¹¹ Parisaaweti yiidi, Yesuusa paaccanau eqqidi, saluwaappe malaataa banttana bessana mala, Yesuusaara palamaa doommidosona.

¹² Yesuusi keehi tookki shemppidi, “Ha wodiyaasai aissi malaata koyii? Taani intteyyo tumaa odais; ha wodiyaasau malaatai ubbakka imettenna” yaagiis. ¹³ Qassi eta hegan yeggi bayidi, naa77anttuwaa wolwoluwan gelidi, abbaappe hefintti pinniis.

Parisaawetu Irshshuwaanne Heeroodisa Irshshuwa

(Maatiyoosa 16:5-12)

¹⁴ Erissiyoo ashkkarati qumaa efaanaagaa dogidosona; etau wolwoluwaa gidдон issi oittappe hari baawa. ¹⁵ Yesuusi eta, “Inttena erite; Parisaawetu irshshuwaappenne Heeroodisa irshshuwaappe naagettite” yaagidi azaziis.

¹⁶ Eti bantta gidдон, “I hagaa giyoogee nuussi qumi baina gishshaassa” yaagidi haasayaa doommidosona.

¹⁷ Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta yaagiis; “Intteyyo oitti bainaagaa aissi haasay-eetii? Ha77inne erekkeitii? Woi akeekkeitii? Yootin siyekkeitii?” ¹⁸ Intteyyo aifee

de7ees; be7ekketii? Qassi haittai de7ees; siyekketii? Intteyyo hassayettennee?
¹⁹Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asau battido wode, aappun sampmaa kumida xarzzaa denttidetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Tammanne naa77u sampmaa kumida xarzzaa denttida” yaagidosona.

²⁰“Taani qassikka laappun oittaa oiddu sha7u asau battido wode, aappun sampmaa kumida xarzzaa denttidetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Laappun sampmaa kumida xarzzaa denttida” yaagidosona.

²¹I qassi, “Ha77inne akeekibeekketii?” yaagiis.

Yesuusi Beetasaidan Issi Qooqiya Pattiis

²²Yesuusinne erissiyo ashkkarati Beetasaida giyo katamaa biidosona; amarida asati qooqe bitaniyaa Yesuusakko ehiidi, he bitaniyaa bochchana mala, a woosidosona. ²³Yesuusi qooqe bitaniyaa kushiya oiqqidi, qeeri katamaappe gaxaa kessiis; a aifiyan cuchchidi, ba kushiya a bolli wottidi, “Neeyyo aibakko beettii?” yaagidi oichchiis.

²⁴Bitanee xeellidi, “Taani asaa be7ais; shin asai hemettiiddi, mitta milatees” yaagiis.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Yesuusi naa77anttuwaa bitaniyaa aifiyan ba kushiya wottin, bitanee loittidi xeelliis; a aifee paxiis; qassi ubbabaakka geeshshidi be7iis.

²⁶Yesuusi bitaniyaa a soo yeddiiddi, “Harai atto qeeri katamaakka geloppa” yaagiis.

PHexiroosa Ammanuwaanne A Markkatettaa

(Maatiyoosa 16:13-20; Luqaasa 9:18-21)

²⁷Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura Piliphphoosa-Qiisaariyan de7iya qeeri katamata biis; biishin ogiyan Yesuusi, “Tana asai oona gii?” yaagidi ba erissiyo ashkkarata oichchiis.

²⁸Erissiyo ashkkarati, “Issi issi asai nena, ‘Xammaqiya Yohaannisa’ gees; harati, ‘Eelaasa’ goosona; qassi harati, ‘Hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa’ goosona” yaagidosona.

²⁹Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagidi oichchiis.

PHexiroosi, “Neeni Kiristtoosa” yaagidi zaariis.

³⁰Yesuusi, “Tabaa ooyyoonne odoppite” yaagidi eta azaziis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne Waayiyaabaa Koiruwaa Haasayiis

(Maatiyoosa 16:21-28; Luqaasa 9:22-27)

³¹Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Taani, Asa Na7ai, daro waayettanau bessees; cimati, qeese halaqatinne higgiiya tamarissiyaageeti tana ixnanau bessees; eti tana woranaunne taani heezantto gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddanau bessees” yaagidi tamarissuwaa doommiis. ³²Hegaa i etayyo geeshshidi odiis; PHexiroosi a issi baggi zaaridi, zoretaa doommiis.

³³SHin Yesuusi guyye simmidi, ba erissiyo ashkkarata xeellidi PHexiroosa, “Kichcha ta matappe! Ha Seexaanau, neeni asi dosiyooabaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyooabaa qoppakka” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyoogee Bana Kaddanaagaa Oichchees

(Maatiyoosa 10:38-39; 16:24-28; Luqaasa 9:23-27; 14:26-27)

³⁴Qassi Yesuusi daro asaanne ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, haagaan yaagiis; “Tana kaallana koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ³⁵Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ta gishshaunne wonggeliyaa mishiraachchuwaa gishshau ba shemppuwaa bashshiya urai ashshana. ³⁶Aissi giikko, issi urai sa7an de7iya ubabaa bau shiishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maaddanee? ³⁷Issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii? ³⁸Xoossaa ammanenna mala diggiya ha nagaranchcha wodiyan, issi urai tanaaninne ta qaalan yeellatikko, taanikka, Asa Na7ai, qassi ta Aawaa bonchchuwan geeshsha kiitanchchatuura yiyo wode, aani yeellatana” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis

(Maatiyoosa 17:1-13; Luqaasa 9:28-36)

9 Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati Xoossaa kawotettai wolqqaara yiyaagaa be7ennan haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

²Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriyaa bolli kessiis; kessidi eta sinttan laamettiis; ³a maayoikka phooliis; sa7an maayo meecciya ooninne geeshshanau danddayennaagaa keenaa daro booxxiis. ⁴He heezzu erissiyo ashkkarati, Eelaasinne Muusee Yesuusaara haasayiyaageeta be7idosona.

⁵⁻⁶PHeexiroosi Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; nuuni heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, qassi issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis. I woigiyaakkonne eribeenna; aissi giikko, ikko hinkkootikka daro yayyidosona.

⁷Hegaappe guyyiyan, shaarai yiidi eta kammin shaaraappe, “Hagee taani siiqiyo ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qaalai yiis. ⁸Sohuwaara eti yuushshi aatti xeelliyo wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne bantta matan be7iibookkona.

⁹Eti deriyaappe wodhdhishin, Yesuusi eta, “Taani, Asa Na7ai, haiquwaappe denddana gakkanaassi, intte be7idobaa ooyyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰I azazidoogaa eti, “Eeno” giidi, “Ha haiquwaappe denddiyooogaa giyoogee woigiyoogee” yaagidi, bantta gidдон haasayettidosona.

¹¹Eti Yesuusa, “Higgiyaa tamarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹²I zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yiidi, ubabaa giigissees; yaatin, aissi Xoossaa maxaafai, ‘Asa Na7ai daro waayettanne ixettana’ yaagii? ¹³SHin taani intteyyo odais; Eelaasi yiis; qassi abai Xoossaa maxaafan xaafettidoogaadankka, asai a ba koyidobaa oottiis” yaagiis.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Na7aa Pattiis

(Maatiyoosa 17:14-21, Luqaasa 9:37-43)

¹⁴Yesuusi, PHeexiroosi, Yaaqoobinne Yohaannisi hinkko erissiyo ashkkaratukko simmidi yiyo wode, daro asai eta yuuyi aadhdi eqqidaagaanne higgiyaa tamarissiya amarida asati etaara palamettiyaageeta be7idosona. ¹⁵He daro asai Yesuusa

be7ido wode dagammidi, sohuwaara akko woxxi yiidi, a sarottiis. ¹⁶ Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Etaara ai palametteetii?” yaagidi oichchiis.

¹⁷ He daro asaa giddoppe issi bitanee zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, ta na7aa bolli haasayaa diggiya iita ayyaanai de7iyo gishshau, a neekko ekkada yaas. ¹⁸ Ha iita ayyaanai a oiqqiyo wode ubban, a ooggees; a doonaarakka hoommoi goppattees; qassi achchaa garcissees; bollaakka zoxissees. Appe ha iita ayyaanaa kessana mala, ne erissiyo ashkkaratuyyo odaas, shin kessanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁹ Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaas asau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki yiite” yaagiis. ²⁰ Yaagin eti na7aa akko ehiidosona; he iita ayyaanai Yesuusa be7idosaarakka na7aa kokkorssi bayiis; na7ai sa7an kunddidi, doonaara hoommoi goppu giishin gondoretiiis. ²¹ Yesuusi he na7aa aawaa, “Hagee ne na7aa oiqqoosappe woqqa wode gidanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, na7aa aawai, “I guuttan de7iyo wodeesappe doommiis. ²² A woranau daro wode tamaaninne haattan oliis; shin neeni danddayikko, nuuyyo qarettada nuna maaddarkkii” yaagiis.

²³ Yaagin Yesuusi a, “Neeni danddayikko’ gai? Ammaniya asayyo ubbabai danddayettes” yaagiis.

²⁴ Sohuwaara na7aa aawai ba qaalaas xoqqu oottidi, “Taani ammanais; shin gujja ammananaadan, tana maaddarkkii” yaagiis.

²⁵ Yesuusi asai dari dari biyoogaa be7idi, iita ayyaanaa, “Ha tullenne duude ayyaanau, ha na7aappe kiya gaada nena ta azazais; qassi naa77anttuwaa aani geloppa” yaagiis.

²⁶ He iita ayyaanai waassidi, na7aa keehi kokkorssidi, appe kiyiis. Na7ai haiqqidabaa milatin, daro asai, “Na7ai haiqqiis” yaagiis. ²⁷ SHin Yesuusi na7aa kushiyaas oiqqidi denttin, na7ai dendi eqqiis.

²⁸ Yesuusi soo gelidoogaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati Yesuusa dumma, “Nuuni he iita ayyaanaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidi oichchidosona.

²⁹ Yesuusi zaaridi, “Hegaa malai woosapenne xoomappe attin, haraban kiyanau danddayenna” yaagiis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabanne Haiquwaabaa Naa77 anttuwaa Odiis

(Maatiyoosa 17:22-23; Luqaasa 9:43-45)

³⁰ Eti hegaappe denddidi, Galiilaara aadhdhidi biidosona; Yesuusi ba de7iyoosaa ooninne erana mala koyibeenna. ³¹ Aissi giikko, i ba erissiyo ashkkarata, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immananne worana; taani qassi heezzu gallasappe guyyiyan, naa77anttuwaa haiquwaappe denddana” yaagidi tamaarissees.

³² SHin etau i giyoogee gelibeenna; qassi a oichchanaukka yayyidosona.

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(Maatiyoosa 18:1-5; Luqaasa 9:46-48)

³³ Eti Qifirinaahooma giyo katamaa biidosona; biidi soo gelidoogaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Ogiyan ai haasayeetii?” yaagidi oichchiis. ³⁴ SHin eti biidi ogiyan, “Nu gidдон nu ubbaappe aadhdhiyaagee oonee?” yaagidi palamettido gishshau, co77u giidosona. ³⁵ Yesuusi uttidi, tammanne naa77u erissiyo ashkkarata xeesidi

eta, “Ooninne sinttau aadhdhana koyikko, ubbaappe guyye aadhdhidi, he ubbau ashkkara gidanau bessees” yaagiis.

³⁶ Issi guutta na7aa oiqqidi, eta giddon essiis; he guutta na7aa qoommidi eta, ³⁷ “Hageetu mala guutta naatuppe issuwaa ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees; qassi tana mokkiya ooninne tana kiittidaagaa mokkiyoogaappe attin, ta xalaalaa mukkenna” yaagiis.

Yesuusi, “Nubaa Ixxenna Urai Nu Bagga” Yaagiis

(Luqaasa 9:49-50)

³⁸ Yohaannisi a, “Tamaarissiyaagoo, issi asi ne sunttan xalaheta kessiyaagaa nuuni be7idi, nu bagga gidenna gishshau, a diggida” yaagiis.

³⁹ SHin Yesuusi yaagiis; “Ooninne ta sunttan Xoossai oottiyo malaataa oottidi, sohuwara ta bolli iitabaa haasayanau danddayiyaabi baina gishshau diggoppite; ⁴⁰ aissi giikko, nubaa ixenna urai nu bagga. ⁴¹ Taani intteyyo tumaa odais; intte taageeta Kiristtoosaageeta gidiyo gishshau, ooninne intteyyo ta sunttan bule haatta uyanau immikkokka, ba woituwaa ekkana.

Nagaraa Gaasuwaa

(Maatiyoosa 18:6-9; Luqaasa 17:1-2)

⁴² “Tana ammaniya ha guuttatuppe issuwaa balettiya oonanne, gaaccho wogga woxaa a qooriyan qachchidi, abban a oliyoogee au keha. ⁴³⁻⁴⁴ Ne kushee nena balettikko, qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaara guxunee mule haiqqennasanne qassi mulekka to77enna Gaannabiyaa taman geliyoogaappe, duuxa kushiyaara de7uwaa geliyoogee neeyyo keha. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ne tohoi nena balettikko, qanxxa ola; neeni naa77u tohuwara guxunee mule haiqqennasan, qassi mulekka to77enna Gaannabiyaa taman yegettiyoogaappe, wobbe gidada de7uwaa geliyoogee neeyyo keha. ⁴⁷⁻⁴⁸ Ne aifee nena balettikko, wooca ola; neeni naa77u aifiyaara guxunee mule haiqqennasan qassi mulekka to77enna Gaannabiyaa taman yegettiyoogaappe, issi aifiyaara Xoossaa kawotettaa geliyoogee neeyyo keha.

⁴⁹ “Aissi giikko, quman maxiniyaa yeggiyoogaadan, tamai asa ubbaa bolli yegetana. ⁵⁰ Maxinee lo77o; shin i mal77ana xayikko, zaaridi a waati mal77ettuuteetii? Inttenan maxinee de7o; yaatidi issi issuwara sarotettan de7ite” yaagiis.

Machcho Yeddannu Bessenna

(Maatiyoosa 19:1-2; Luqaasa 16:18)

10 Yesuusi hegaappe dendididi, Yihudaa biitti biis; biidi Yorddaanoosa SHaafaa pinniis. Daro asai naa77anttuwaa akko shiiqin, kaseegaadankka he asaa tamaarissuwaa doommiis.

² Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi ba machchiyo yeddannu nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

³ Oichchin i zaaridi, “Muusee inttena woigi azazidee?” yaagiis.

⁴ Eti, “Muusee, ‘Issi asi ba machcheeyyo paramaa immidi yeddo’ giis” yaagidosona.

⁵ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, Muusee ha azazuwaa intteyyo xaafiis. ⁶ SHin Xoossai koiro medhdhiyo wode, attumaasanne maccaasa oottidi, eta medhdhiis. ⁷ Hegaa gishshau, issi asi

ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; ⁸ eti naa77ai issi asa gidoosona; heгаа gishshau, eti issi asa gidioogaappe attin, naa77u asa gidokkona. ⁹ Hegaa gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

¹⁰ Eti soo simmido wode, erissiyoo ashkkarati ha yohuwaabaa Yesuusa naa77anttuwaa oichchidosona. ¹¹ Yesuusi eta yaagiis; “Ba machchiyo yeddidi, harraniyo ekkiya urai ooninne ba machchen shaaramuxees. ¹² Qassi maccaarakka ba azinaappe kiyada hara azinaa gelikko shaaramuxausu” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naata Anjjiis

(Maatiyoosa 19:13-15; Luqaasa 18:15-17)

¹³ Yesuusi guutta naata bochhana mala, issi issi asai naata akko ehees; shin erissiyoo ashkkarati he asaa hanqettidosona. ¹⁴ Yesuusi heгаа be7idi, ba erissiyoo ashkkarata hanqettiis; eta, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, Xoossaa kawotetta hageetu malaassa. ¹⁵ Taani intteyyo tumaa gais; Xoossaa kawotetta guutta na7adan ekkenna urai ooninne he kawotetta mulekka gelenna” yaagiis. ¹⁶ Yaagidi guutta naata qoommidi, ba kushiya eta bolli huuphiyan huuphiyan wottidi, eta anjjiis.

Miishshaa Siiqoi Ehiyo Metuwaa

(Maatiyoosa 19:16-30; Luqaasa 18:18-30)

¹⁷ Yesuusi baanau kiyido wode, issi bitanee woxxiiddi yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Lo77o tamarissiyaagoo, merinaa de7uwaa laattanau taani ai oottoo?” yaagidi a oichchiis.

¹⁸ Oichchin Yesuusi, “Aissi tana lo77uwau gai? Xoossaa xalaalaappe attin, hara lo77oi ooninne baawa. ¹⁹ Xoossaa azazuwaa, ‘Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; wordduwaa markkattoppa; cimoppa; ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ yaagiyaagaa eraasa” yaagiis.

²⁰ Bitanee Yesuusa, “Tamarissiyaagoo, taani heгаа ubbaa naatettaasappe doomada ha77i gakkanaassikka naagais” yaagiis.

²¹ Yesuusi bitaniya dosiis; tishshi ootti xeellidi, “Neeyyo issibai paces; baada neeyyo de7iyaabaa ubbaa baizzada, he miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan duretana. Yaadata yaada tana kaalla” yaagiis. ²² SHin bitanee heгаа siyidi, i daro dure gidioo gishshau, ba som77uwaa xumissidi, ufaittinnan aggi bayidi biis.

²³ Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata yuushshi aatti xeellidi, “Daro dure asi Xoossaa kawotetta gelanaagee waani metanddeeshsha!” yaagiis.

²⁴ Erissiyoo ashkkarati a haasayaa siyidi garamettidosona; shin Yesuusi qassikka eta, “Naatoo, miishshan ammanettiya asatuyyo Xoossaa kawotetta gelanaagee woqqa metanddeeshsha! ²⁵ Dure asi Xoossaa kawotetta gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhanaagee matattees” yaagiis.

²⁶ Yaagin erissiyoo ashkkarati garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danddayii?” yaagidi issi issuwaa oichchidosona.

²⁷ Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee Xoossau danddayettiyoogaappe attin, asau danddayettenna; aissi giikko, Xoossau ubbabaikka danddayettes” yaagiis.

²⁸ PHeexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nubaa ubbaa aggi bayidi, nena kaallida” yaagiis.

²⁹ Yesuusi yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; ta gishshaunne wonggeliyaa mishi-raachchuwaa gishshau, keettaa woi ishannta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida asi ooninne, ³⁰ ha77i ha wodiyan xeetutoope dariya keettata, ishannta, michchentta, aayeta, naata, gadiyaa, qassi waayiyaakka ekkana. Sinttappe yaana wodiyanikka merinaa de7uwaa ekkana. ³¹ SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana” yaagiis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabanne Haiquwaabaa Heezanttuwaa Odiis

(Maatiyoosa 20:17-19; Luqaasa 18:31-34)

³² Eti Yerusalaame biiddi, ogiyan de7oosona; Yesuusi ba erissiyi ashkkaratuppe sinttan hemettees. Eti garamettidosona; a kaallidaageetikka yayyidosona. Naa77anttuwaa tammanne naa77u erissiyi ashkkarata gaxaa kessidi, bana gakkanabaa dumma etassi hagaadan yaagidi odiis; ³³ “Be7ite; nuuni Yerusalaame ha77i kiyeettees; yaani tana, Asa Na7aa, qeese halaqatussinne higgiiyaa tamaarissiyaageetussi aattidi immana. Eti ta bolli haiqo pirddaa pirddana; qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana. ³⁴ He Aihuda gidenna asai ta bolli qilliiccananne cuchchana; tana lissuwan garafananne worana; taani qassi heezzu gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddana” yaagiis.

Yaaqoobinne Yohaannisi Woosido Woosaa

(Maatiyoosa 20:20-28)

³⁵ Zabddiyoosa naati Yaaqoobinne Yohaannisi Yesuusakko yiidi, “Tamaarissiyaa-goo, nuuni nena woossiyi ubbabaa nuuyyo oottarkkii” yaagidosona.

³⁶ Yesuusi eta, “Taani intteyyo ai oottoo?” yaagiis.

³⁷ Yaagin eti a, “Ne bonchcho kawotettan neeni uttiyo wode, nuuppe is-suwaa neeppe ushachcha baggaara qassi issuwaa haddirssa baggaara utissarkkii” yaagidosona.

³⁸ SHin Yesuusi eta, “Intte ai woossiyaakkonne erekketa; taani uyanau bessiyi burccukkuwan uyanau danddayeetii? Qassi taani xammaqettanau bessiyi xinqqatiyaa xammaqettanau danddayeetii?” yaagiis.

³⁹ Yaagin eti zaaridi, “Ee danddayoos” yaagidosona.

Yesuusi qassi, “Taani uyanau bessiyi burccukkuwan intte uyana; taani xammaqettanau bessiyi xinqqatiyaakka intte xammaqettana. ⁴⁰ SHin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara utanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi Xoossai immanau giigissi wottidoogeetussa” yaagiis.

⁴¹ Hankko tammu erissiyi ashkkarati heгаа siyido wode, Yaaqoobanne Yohaannisa hanqettidosona. ⁴² Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “‘Aihuda gidennaageeta haariyaageeta’ giidi qoppiyoogeeitinne hegeeta kaalettiya asati bantta asaa haariyoogaa ereeta. ⁴³ SHin intte giddon heгаа mala gidenna; intte giddon gitatana koyiyai ooninne intteyyo ashkkara gidanau bessees. ⁴⁴ Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intte ubbaayyo aille gidanau bessees. ⁴⁵ Aissi giikko, harai atto taani, Asa Na7aikka, asau oottanaunne darota wozanau ta shemppuwaa immanaunne yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

Yesuusi Qooqiyaa Barxximoosa Aifiyaa Pattiis

(Maatiyoosa 20:29-34; Luqaasa 18:35-43)

⁴⁶ Eti Yarkko giyo katamaa biidosona; Yesuusi ba erissiyoo ashkkaratuuranne keehi daro asaara Yarkkoppe kiyishin, Ximoosa na7ai qooqee, Barxximoosa giyoogee, ogiyaa doonan woossiiddi uttiis. ⁴⁷ Barxximoosi Naazireeta Yesuusa gididoogaa siyidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7aa Yesuusaa, tana maararkkii!” yaaget-taa doommiis.

⁴⁸ Daro asai a, “Haizza!” giidi hanqqettiis.

SHin, i ba qaalaa kaseegaappekka keehi xoqqu oottidi, “Daawita na7au, tana maararkkii!” yaagiis.

⁴⁹ Yesuusi ogiyan eqqidi, “A haa xeesite” yaagiis.

Yaagin eti qooqiyaa, “Aikko baawa; dendda eqqa; nena xeesees” yaagidi xeesi-dosona. ⁵⁰ Qooqee ba maayuwaa oli bayidi, guppi denddi eqqidi, Yesuusakko biis.

⁵¹ Yesuusi a, “Taani neeyyo ai oottanau koyai?” yaagiis.

Yaagin qooqee, “Tamaariissiyaagoo, taani xeellanaagaa koyais” yaagiis.

⁵² Yaagin Yesuusi a, “Ba; ne ammanoi nena pattiis” yaagiis. Sohuwaarakka a aiffee xeelli aggin, ogiyan Yesuusa kaalli bayiis.

Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Luqaasa 19:28-40; Yohaannisa 12:12-19)

11 Eti Yerusalaame matiiddi, Dabira Zaite Deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaa-ganne Biitaaniyaa giyo katamata gakkidosona; Yesuusi ba erissiyoo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi, ² “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa bi-ite; biidi yaa gelosaara ooninne mulekka toggibeenna qashuwan de7iya hare maraa intte demmana; a birshshidi, haa ekkidi yiite. ³ Ooninne inttena, ‘Hegaa aissi oot-teetii?’ yaagidi oichchikko, ‘Godai haggaa koyees; sohuwaara zaaridi, haa yeddi bayana’ yaagite” yaagiis.

⁴ Eti biidi, hare maraa penggiyaa matan ogiyan qachchi wottidoogaa demmide birshshidosona. ⁵ Hegan eqqida issi issi asati eta, “Hare maraa waatanau birshsheetii?” yaagidosona. ⁶ Erissiyoo ashkkarati Yesuusi banttana azazidoogaa yootin, asati yeddi bayidosona. ⁷ Eti hare maraa Yesuusakko ehiidi, bantta maayuwaa a zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi he hare maraa toggiiis. ⁸ Daro asai ba maayuwaa ogiyan hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyan hiixxidosona. ⁹ Yesuusappe sinttaara hemettiya asainne a geeduwaa kaalliya asai ba qaalaa xoqqu oottidi, “Xoossai galatetto!

Godaa sunttan yiyaagee anjjetidaagaa.

¹⁰ Godaa sunttan yiya nu aawaa

Daawita kawotettaa anjjetidaagaa.

Salo ubbaappe bolla saluwan

de7iya Xoossai galatetto”

yaagidosona.

¹¹ Yesuusi Yerusalaame biidi, Beeta Maqidasiyaa geliis; qassi ubbabaa yuuyi yuuyi xeellidoogaappe guyyiyan, sa7ai qammiyo gishshau, tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuura Biitaaniyaa giyo katamaa biis.

Yesuusi Qanggido Balase Mittiyo

(Maatiyoosa 21:18-19)

¹² Wonttetta gallassi eti Biitaaniyaappe kiyidi biishin, Yesuusi namisettiis. ¹³ Haahuwan issi balase giyo mittiyo tashiyaa maaya uttidaaro be7idi, geelladan i bolli aifee beettikkonne giidi, be7anau ikko biis; shin ikko i biyo wode, tashe xalaalaappe attin, ainne aife demmibeenna; aissi giikko, balasee aifiyo wodee gakkibeenna. ¹⁴ Yesuusi he balasiyo, “Neepe naa77antto merinau asi aife mooppo” yaagiis. Erissiyo ashkkarati i giyoogaa siyidosona.

Yesuusi Beeta Maqidasiyan Zal77iyaageeta Kessiis

(Maatiyoosa 21:12-17; Luqaasa 19:45-48; Yohaannisa 2:13-22)

¹⁵ Eti Yerusalaame biidosona; Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta kare yedetaa doommiis; qassi miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezaanne haraphphiyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi, ¹⁶ ooninne aibakko tookkidi, Beeta Maqidasiyaa giddoora aadhhanaagaa diggiis. ¹⁷ Yesuusi asaa hagaadan yaagidi tamarissiis; “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keetta Aihuda gidenna asai ubbai Xoossaa woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kessideta” yaagiis.

¹⁸ Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti heгаа siyidi, a xaissana ogiyaa kosshshaa doommidosona; shin keehi daro asai i tamarissiyoogan garamettiyo gishshau, ayyo yayyidosona.

¹⁹ Sa7ai omarido wode, Yesuusinne erissiyo ashkkarati katamaappe gaxaa kiyidosona.

Balase Giyo Mittiya Melaasu

(Maatiyoosa 21:20-22)

²⁰ Eti wonttetta gallassi maallado ogiyaara aadhhiiddi, he balasiyaa xaphuwaara melaichchidaaro be7idosona. ²¹ PHeexiroosi hassayidi, “Tamarissiyaagoo, be7a; neeni qanggido balasiyaa melaichchaasu” yaagiis.

²² Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Xoossaa ammanite. ²³ Taani intteyyo tumaa gais; ooninne ba wozanan sirennan ba giidobai hananaagaa ammanidi, ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikko hanana. ²⁴ Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossaa intte woossiyoobanne oichchiyoobaa ubbaanne ekkirggidobaadan ammanite; intte ekkana. ²⁵ Xoossaa woossanau intte eqqiyo wode, saluwan de7iya intte Aawai intte nagaraa atto gaana mala, ooninne inttena naaqqidobai de7ikko, au atto giite. ²⁶ SHin asa nagara intte atto gaana xayikko, saluwan de7iya intte Aawaikka intte nagaraa intteyyo atto geenna” yaagiis.

Yesuusi Aiba Maatan Oottii Giya Oishaa

(Maatiyoosa 21:23-27; Luqaasa 20:1-8)

²⁷ Eti qassikka Yerusalaame biidosona; Yesuusi Beeta Maqidasiyan hemetettishin, qeese halaqati, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati akko yiidosona. ²⁸ Yiidi a, “Neni hгаа oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Woi neeyyo ha alaafetetta im-midai oonee?” yaagidosona.

²⁹Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issibaa oichchana; tau odite; taani qassi haggaa ai alaaftettan oottiyaakko, intteyyo odana. ³⁰Yohaannisi xammaqiyo alaaftettaa ekkidoi Xoossaappeeyye woi asappee? Tau odite” yaagiis.

³¹Eti bantta gidдон palamaa doommidi, “Nuuni, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko, i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana. ³²SHin, ‘Asappe yiis gaanee?’ yaagidosona; qassi asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaa-gaa gididoogaa eriyo gishshau, asau yayyidosona. ³³Hegaa gishshau, eti Yesu-usayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona;

Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaaftettan oottiyaakko, intteyyo odikke” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Tokkiya Goshshanchatu Leemisuwaa

(Maatiyoosa 21:33-46; Luqaasa 20:9-19)

12 Yesuusi etayyo oduwaa leemisuwan yaagidi doommiis; “Issi bitanee woiniyaa giyo turaa tokkidi, dirssaa yuushshi aattidi dirii; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; heggaa naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbbiis; hegaappe guyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis. ²Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkii, bana gakkiiyaaggaa ekkidi yaana mala, issi ashkkaraa ba kottaawatukko kiittiis. ³Kottaa oottiyaageeti a ashkkaraa oiqqidi wadhdhidi, kushe mela yedettidosona. ⁴Naa77anttuwaa hara ashkkaraa etakko kiittiis; kiittin eti he ashkkaraassi huuphiyaa qoo7idinne kaushshidi yeddidosona. ⁵Woiniyaa turaa godai qassikka hara ashkkaraa kiittiis; he ashkkaraa woridosona; qassi hara darotakka hegaadan oottidosona; issuwaa issuwaa wadhdhidi, harata woridosona.

⁶“Woiniyaa turaa godaayyo kiittanau ubbaappe wurssettan i daro siiqiyo a na7aa xalaalai attiis; i, ‘Eti ta na7aa bonchennan aggokkona’ giidi, ba na7aa etakko kiittiis.

⁷“SHin kottaa oottiyaageeti bantta gidдон, ‘Laattanaagee haggaa; hinddite a woroos; a aqoi nubaa gidana!’ yaagidosona. ⁸Na7aa oiqqidi woridi, a ahaa woiniyaa turaa gidдонpe gaxaa kessi olidosona.

⁹“Simmi woiniyaa turaa godai waatane? Yiidi he kottaawata wori wurssidi, woiniyaa turaa kottaa oottiya hara asau immana.

¹⁰⁻¹¹“Gimbbiyaageeti karidi ixido shuchchai

godaa xaphuwaa minttiya,
ubbaappe aadhhiya shuchcha gidiis.

Hagee Godai oottidobaa;

qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa’

yaagiyaaggaa Xoossaa maxaafaappe nabbabibeekketii?” yaagiis.

¹²Qeese halaqati, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati Yesuusi he leemisuwaa banttanan leemidoogaa erido gishshau, a oiqqanau koyidosona; shin asau yayyidi, aggi bayidi biidosona.

Giiraa Giirane Agganee Giya Oishaa

(Maatiyoosa 22:15-22; Luqaasa 20:20-26)

¹³Qassi a haasayaappe bala demmidi, a oiqqana mala, Parisaawetuppenne Heeroodisa baggatuppe amaridaageeta akko kiittidosona. ¹⁴Kiittin yiidi, “Tamaaris-siyaagoo, neeni tumaa haasayiyoogaanne asappe asa shaakkennaaggaa nuuni eroos; aissi giikko, neeni asa dummayakka; qassi Xoossaa ogiyaa tumatettan tamarissaasa.

Nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee? Giiraa giiraneeyye digganee?” yaagidosona.

¹⁵ SHin eti lo77o milatiya iita asa gididoogaa Yesuusi eridi, “Tana aissi paacceetii? Issi santtimiyaa haa ehiite; taani be7ais” yaagiis. ¹⁶ Eti au ehiidosona; “Ha merainne sunttai oogee?” yaagidi eta oichchidosona.

Oichchin eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

¹⁷ Yesuusi zaaridi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi immite” yaagin eti abaa garamettidosona.

Haiquwaappe Denddiyoogaa

(Maatiyoosa 22:23-33; Luqaasa 20:27-40)

¹⁸ Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati Yesuusakko yidi, hagaadan yaagidi, a oichchidosona; ¹⁹ “Tamaarissiyaagoo, Muusee nuuyyo higgiiyaa xaafiiddi, ‘Machcho ekkida asi na7a yelennan haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees’ yaagiyaagaa xaafiis.

²⁰ Issi wode laappun ishantti de7iyaageetuppe bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis. ²¹ Haiqqin naa77anttoi o aissii; ikka na7a yelennan haiqqiis; heezzanttoikka hegaadan haniis. ²² Laappunatikka o ekkidi, na7a yelennan haiqqidosona; ubbaappe guyyian, qassi he maccaasiyaa haiqqaasu. ²³ Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, a etappe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunatikka o ekkidosona” yaagidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte baliyoogee, Xoossaa maxaafatanne Xoossaa wolqqa intte erenna gishshaassa! ²⁵ Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatu mala gidanaagaappe attin, attuma asinne ekkenna; macca asinne gelenna. ²⁶ SHin haiqqidaageetu denduwaabaa gidikko, Muuse maxaafan xaafettida xaragettiya buuraabaa odiya sohuwan, Xoossai Muusa, ‘Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa’ giidoogaa mulekka nabbabibeekketii? ²⁷ I paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyooagaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna; intte keehi balideta” yaagiis.

Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa

(Maatiyoosa 22:34-40; Luqaasa 10:25-28)

²⁸ Higgiiyaa tamarissiyaageetuppe issi eti palamettiyoogaa shiiqidi siiyiis; qassi Yesuusi etayyo loitti zaaridoogaa siyidi, “Azazo ubbaappe aadhdhiya azazoi augee?” yaagidi Yesuusa oichchiis.

²⁹ Yesuusi zaaridi, a hagaadan yaagiis; “Azazo ubbaappe aadhdhiya azazuwaa siyite; ‘Israa7eela asau, Godai nu Xoossai issi Godaa. ³⁰ Intte Godaa intte Xoossaa intte kumetta wozanaappe, intte kumetta shemppuwaappe, intte kumetta qofaappe, intte kumetta wolqqaappe siiqite’ yaagees. ³¹ Qassi azazo ubbaappe aadhdhiya naa77antto azazoi haggaa; ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphedan siiqa’ giyaagaa; hageetuppe aadhdhiya hara azazoi baawa” yaagiis.

³² Higgiiyaa tamarissiyaagee Yesuusa yaagiis; “Tamarissiyaagoo, tumaa gaadasa; neeni ‘Xoossai issi Xoossaa xalaala. Appe attin, hari baawa’ giidoogee tuma. ³³ Xoossaa kumetta wozanaappe, kumetta qofaappenne kumetta wolqqaappe siiqiyoogeenne qassi ba shooruwaakka ba huuphedan siiqiyoogee, xuuggiyo yarshshuwaappenne hara yarshsho ubbaappe aadhdhees” yaagiis.

³⁴ Yesuusi higgiiyaa tamarissiyaagaa zaaroi aadhdhida eranchcha asa zaaro gididoojaa be7idi, “Neeni Xoossaa kawotettaappe haakkabaakka” yaagiis; hegaappe guyyiyan, Yesuusa harabaa oichchanau ooninne xalibeenna.

Yesuusi O Na7ee? Yaagiya Oishaa

(Maatiyoosa 22:41-46; Luqaasa 20:41-46)

³⁵ Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiiddi, hagaadan yaagiis; “Higgiiyaa tamarissiyaageeti Kiristoosa woigidi Daawita na7a giyoonaa?” ³⁶ Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin, ‘Godai ta Godaa, “Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyoojaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta” giis’ yaagiis. ³⁷ Daawiti ba huuphen Kiristoosa, ‘Godaa’ giidi xeesikko, yaatin, Kiristoosi waanidi, Daawita na7a gidii?” yaagiis.

Daro asai Yesuusi giyoogaa ufaissan siyiis.

Yesuusi, “Muuse Higgiiyaa Tamarissiyaageetuppe Naagettite” Yaagiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Luqaasa 20:45-47)

³⁸ Yesuusi tamarissiiddi, hagaadan yaagiis; “Higgiiyaa tamarissiyaageetuppe naagettite; eti adussa maayuwaawaa maayidi yuuyiyoogaanne giyaa sohuwanka asai eta bonchchidi sarotiyoojaa dosoosona. ³⁹ Eti Aihuda woosa keettatun daro lo77iya oidiyaa dosoosona; qassi asi banttana imattiyoosanka bonchcho sohuwaa dosoosona. ⁴⁰ Eti am77etu keettaa bonqqidi, banttau lo77o milatanau Xoossaa woosaa adussoosona; eti ubbaappe aadhdhiya pirddaa ekkana” yaagiis.

Am77 ee Muxuwaatiyaa

(Luqaasa 21:1-4)

⁴¹ Yesuusi Beeta Maqidasiyan muxuwaataa yeggiyo saaxiniyaa matan uttidi, asai ba miishshaa he saaxiniyan yeggiyoogaa be7iis; daro dure asai daro miishshaa he saaxiniyan yeggees. ⁴² Issi hiyyeesa am77iyaa yaada, issi santtimiyaa laamettiya naa77u bakkannata he saaxiniyan yeggaasu. ⁴³ Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata xeesidi, “Taani intteyyo tumaa gais; muxuwaataa saaxiniyan yeggida asa ubbaappe ha hiyyeesa am77iyaa darissada yeggaasu. ⁴⁴ Aissi giikko, harati ubbai banttau palahida miishshaappe yeggidosona; shin a ba pacaappe, bau de7iya aquwaa muleera imma aggaasu” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasee Qolettanaagaa Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 24:1-2; Luqaasa 21:5-6)

13 Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyishin, erissiyoo ashkkaratuppe issi a, “Tamarissiyaagoo, hagee aiba lo77o shuchchakonne qassi aiba lo77o shuchcha keettakko be7ai!” yaagiis.

² Yesuusi zaaridi, “Ha gita shuchcha keettata be7ai? Ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

Godai Yaanaappe Kasetidi Gakkana Yedetaanne Waayiyaa

(Maatiyoosa 24:3-14; Luqaasa 21:7-19)

³ Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe hini baggaara Dabira Zaita Deriyaa bolli utti-daashin, PHeexiroosi, Yaaqoobi, Yohaannisinne Inddiraasi banttarkka akko yiidi a, ⁴ “Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi hegee ubbai polettana wodiya erissiya malaatai aiba gidanee?” yaagidi oichchidosona.

⁵ Yesuusi qassi etayyo hagaadan yaagidi, oduwaa doommiis; “Inttena ooninne balettenna mala naagettite. ⁶ Daro asati ta sunntan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana. ⁷ Matan de7iya olaa cengurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa intte siyiyo wode, hirgoppite; heгаа malabai hananau bessees; shin wurssettai biroona. ⁸ Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotettai hara kawotettaara olettana; biittaa qaattai ubbasan de7ana; koshaiikka de7ana; shin hegee koiro leesso mala.

⁹ “SHin intte intte huuphen naagettite; aissi giikko, asi inttena oiqqidi, pirdda keetau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissuwan garafana; deriyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte markkattanau eqqana. ¹⁰ Wonggeliyaa mishiraachchoi koiroora dere ubbau odettiichchanau bessees. ¹¹ Eti inttena pirdda keetta ehiyo wodenne aattidi immiyo wode, woigidi haasayanaakkonne koiroora hirgoppite; he saatiyan Xoossai intteyyo immiyoobaa haasayite. Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai haasayanaappe attin, haasayiyaageeti inttena gidekketa.

¹² “Ishai ba ishaa, aawai ba na7aa worissana; qassi naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana. ¹³ Asai ubbai inttena ta sunntaa gishshau ixxana; shin wurssettai gakkanaashin gencciyaagee attana.

Yerusalaame Gakkana Hanttaara Metuwaa

(Maatiyoosa 24:15-28; Luqaasa 21:20-24)

¹⁴ “SHin hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai eqqanau bessen-nasan eqqidaashin intte be7iyo wode, hegee woigiyoogaakko, nabbabiyaagee akeeko; Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti deriyaakko baqatona. ¹⁵ Keettaa huuphiyan de7iya uraikka issibaa ekkana duge wodhdhidi, ba soo geloppo. ¹⁶ Gaden de7iyaageekka ba maayuwaa ekkana guyye simmoppo. ¹⁷ He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana. ¹⁸ SHin hagee ubbai haniyo wodee balggo gidenna mala, Xoossaa woossite; ¹⁹ aissi giikko, Xoossai sa7aa koiro medhdhoosappe doommidi, ha77i gakkanaassi, mulekka de7ibeenna metoi, qassi hagaappe sinttaukka mule de7enna metoi asaa bolli he wode de7ana. ²⁰ Godai he gallassatu qoodaa guuttiyoi bannaakko, asa gididai ooninne antenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttiis.

²¹ “He wode ooninne inttena, ‘Be7ite; Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Be7ite; Kiristtoosi hegan de7ees’ yaagikko, heгаа ammanoppite. ²² Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denddana; denddidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogetakka balettana malaataanne garamissiyaabaa bessana. ²³ SHin intte naagettite; taani intteyyo ubbabaa kasetada odaas.

Kiristoosa Naa77antto Yuussaa

(Maatiyoosa 24:29-31; Luqaasa 21:25-28)

²⁴“SHin he wode he waayiyaappe guyyiyan, awai xumana;

agintai poo7iyooгаа aggi bayana;

²⁵xoolintteti saluwaappe kunddana;

qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxettana.

²⁶He wode taani, Asa Na7ai, gita wolqqaaranne bonchchuwaara shaaraa giddoora yiishin, eti be7ana. ²⁷He wode taani kiitanchchata sa7aa oiddu zooziyaa kiitana; kiittada sa7aa gaxaappe saluwaa gaxaa gakkanaashin, Xoossai doorido asaa shiishshana.

Wodee Gakkidoogaa Malaatiya Balase Mittiyo

(Maatiyoosa 24:32-35; Luqaasa 21:29-33)

²⁸“Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akeekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte ereeta. ²⁹Hegaadankka intte he ubbabai haniyoogaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite. ³⁰Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaassi, ha wodiya asai haiqqiichchenna. ³¹Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalalai mulekka aadhdhenna.

Wursetta Gallassanne Saatiyaa Ooninne Erenna

(Maatiyoosa 24:36-44)

³²“SHin he gallassanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa.

³³He wodee aude gidanaakko, intte erenna gishshau, naagettite; minnite; Xoos-saa woosite. ³⁴Ta yuussai ba keettaa aggidi, oge biya bitaniyaa mala; bitanee ba ashkkaratuyyo huuphen huuphen oosuwaa immidi, eta ba oosuwaayyo alaafe oot-tiis; qassi kariyaa naagiyaageekka minttidi naagana mala azaziis.

³⁵“Hegaa gishshau, minnite; aissi giikko, keettaawai omarssa gidin, woi qamma bilahe gidin, woi kuttoi waassiyoo wode gidin, woi maallado guuraara gidin aude yaanaakko, intte erekketa. ³⁶Intte akeekennan i yiikko, inttena xiskkidaageeta dem-menna mala minnite. ³⁷Taani intteyyo odiyoogaa asa ubbau odais; minnite” yaagiis.

Kiristoosa Bolli Maqettidosona

(Maatiyoosa 26:1-5; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

14 Paasikaa Baalaa giyoogaa bonchchiyo gallassainne oittaa meettaa bonchchiyo gallassai gakkanau naa77u gallassai attiiis; qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti asi erennan Yesuusa oiqqidi woriyo ogiyaa koyoosona. ²“Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi hegaa oottokko” yaagidosona.

Yesuusa SHittuwaa Tiyida Maccaasiyo

(Maatiyoosa 26:6-13; Yohaannisa 12:1-8)

³Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoona son qumaa maanau uttidaashin, issi mishiriyaa albasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido

bilqqaadiyaa kumida narddoosiyaa giyo daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada he bilqqaadiyaa menttada shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu. ⁴⁻⁵He sohuwan de7iya asaappe issoi issoi hanqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee? Ha shittuwaa xeetanne ishatamu biraappe dariya waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettes” yaagidi bantta gidдон haasayoosona; yaatidi he mishiriyo daro boridosona.

⁶SHin Yesuusi hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo ainne gooppite; o aissi waisseetii? A tau lo77obaa oottaasu. ⁷Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7oosona; intte koyido wode audenne eta maaddanau danddayeeta; shin taani ubba wode inttenaara de7ikke. ⁸A ba danddayidoogaa oottaasu; qassi tana mooguwau giigissanau kasetada shittuwaa tiyaasu. ⁹Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban wonggeliyaa mishiraachchuwaa odiyooosan awaanikka, asai o hassayana mala, ha a oottidoogee odettana” yaagiis.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Zorettaa Maayiis

(Maatiyoosa 26:14-16; Luqaasa 22:3-6)

¹⁰Tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqoroota giyoogee, Yesuusa qeese halaqatuyyo aattidi immanau etakko biis. ¹¹Eti heгаа siyido wode ufaittidi, “Nuuni neeyyo miishsha immana” yaagidosona; yaagin Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiyaa wochchees.

Yesuusi Ba Erisseyo Ashkkaratuura Paasikaa Miis

(Maatiyoosa 26:17-25; Luqaasa 22:7-14,21-23; Yohaannisa 13:21-30)

¹²Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo koiro gallassi, Paasikaa qumaa maanau anqara dorssaa shukkiyo wode, Yesuusi erissiyoo ashkkarati a, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa nuuni awa biidi giigissanee?” yaagidi oichchidosona.

¹³Yesuusi ba erissiyoo ashkkaratuppe naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Katamaa biite; intte biishin, otuwan haattaa tookkida issi bitanee inttenaara gaittana; a kaallite. ¹⁴I biidi geliyo keettaawaa, “Tamaarissiyaagee nena, “Taani ta erissiyoo ashkkaratuura Paasikaa qumaa maanau ta imatta kifilee awaane?” yaagees’ yaagite. ¹⁵Keettaawai inttena pooqiyaa bollan de7iya giigi uttida aaho kifiliyaa bessana; hegan nuuyyo giigissite” yaagiis.

¹⁶He naa77u erissiyoo ashkkarati kiyidi, katamaa biidosona; Yesuusi banttau odidogaadanka ubbabaa demmidi, Paasikaa qumaa giigissidosona.

¹⁷Sa7ai omariyo wode Yesuusi tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuura yaa biis. ¹⁸Eti uttidi masoofiyaappe qumaa miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; intteppe issoi tanaara miyaagee, tana aattidi immana” yaagiis.

¹⁹Erisseyo ashkkarati dagammidi, huuphiyan huuphiyan a, “Tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

²⁰Yesuusi zaaridi, “I ha intte tammanne naa77atuppe issuwaa; i tanaara issippe tushkkanau ba oittaa shaatiyan yeddiyaagaa. ²¹Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yelettennan attiyaakko, au keha shin” yaagiis.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa

(Maatiyoosa 26:26-30; Luqaasa 22:14-20; Koiro Qoronttoosa 11:23-25)

²² Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiiddi, “Heite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.

²³ Burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatidi, etayyo immiis; immin ubbaikka he burccukkuwaappe uyidosona. ²⁴ Yesuusi, “Hagee ooratta maachchan daro asaa gishshau gukkiya ta suuttaa. ²⁵ Taani intteyyo tumaa odais; taani Xoossaa kawotettan ooratta woine eessaa uyana gallassai gakkanaassi, naa77anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

²⁶ Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaitte Deriyaa biidosona.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 26:31-35; Luqaasa 22:31-34; Yohaannisa 13:36-38)

²⁷ Yesuusi eta, “Intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana;

worin dorssai ubbai laalettana’

yaagees. ²⁸ SHin taani haiquwaappe denddidooagaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiila baana” yaagiis.

²⁹ PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeggikke” yaagiis.

³⁰ Yaagin Yesuusi PHeexiroosa, “Taani neeyyo tumaa odais; hachchi qammi kuttoi naa77utoo waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

³¹ SHin PHeexiroosi kaseegaappekka minttidi, “Taani harai atto, nenaara is-sippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis. Qassi harati ubbatikka hegaadan giidosona.

Yesuusi Geetesemaanen Woossiis

(Maatiyoosa 26:36-46; Luqaasa 22:39-46)

³² Geetesemaane giyo sohuwaa biidosona; Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Taani Xoossaa woossanaashin, intte hagan uttiishshite” yaagiis.

³³ Yesuusi PHeexiroosa, Yaaqoobanne Yohaannisa banaara ekki efiis; daro genceeciisinne waayettiis. ³⁴ Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottais; hagan takkishshite; xiskoppite” yaagiis.

³⁵ Guuttaa sinttauukko shiiqiiddi, biittan gufannidi, danddayettiyaabaa gidikko, he wodee baappe aadhdhana mala, Xoossaa woossiis. ³⁶ Qassikka, “Abbaa, ta Aawau, ubbabi neeyyo danddayettes; ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyooobai hanoppe attin, taani koyiyooobai hanoppo” yaagiis.

³⁷ Yesuusi erissiyo ashkkaratukko simmi yiidi, xiskidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Simoonaa, xiskkadii? Neeni issi saatekkonne naaganau danddayabeikkii?

³⁸ Paaciyan intte gelenna mala, naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai giigi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

³⁹ Qassikka biidi kaseegaadanka Xoossaa woossiis. ⁴⁰ Erissiyo ashkkaratukko guyye simmidi i yiyo wode, xiskidaageeta demmiis; eta aifiyaa xiskkoii goozii wot-tido gishshau, ayyo ai haasayiaakkokka eribookkona.

⁴¹ Heezzanttuwaa etakko yiidi, “Ha77i gakkanaassikka xiskkeetiinne shempeetii? Gidana; wodee gakkii; be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatun aattidi immiyo wodee gakkii. ⁴² Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi immiyaagee hageeho gakkii” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettii

(Maatiyoosa 26:47-56; Luqaasa 22:47-53; Yohaannisa 18:3-12)

⁴³ Yesuusi hegaa biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yihudai, sohuwaara gakki wodhdhiis; qassi qeese halaqati higgiiyaa tamaaris-siyaageetinne cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis.

⁴⁴ Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaayyo, “Taani yeriyoogee a; a oiqqidi loitti naagidi, ekki efiite” yaagidi malaataa yooti wottiiis.

⁴⁵ Yihudai gakkosaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamaarissiyaagoo” yaagidi Yesuusa yeri ekkiis. ⁴⁶ He daro asai Yesuusa mintti oiqqiis. ⁴⁷ SHin matan eqqidaageetuppe issoi ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis.

⁴⁸ Yesuusi zaaridi, he shiiqida daro asaa, “Tana pangga kessidi, pangga oiqqiyooogaadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii? ⁴⁹ Taani Beeta Maqidasiyan tamarissaidda, gallassi gallassi inttenaara de7iyo wode tana oiqqibeekketa; shin Xoossaa maxaafati giidoogee polettanau bessees” yaagiis.

⁵⁰ Erissiyo ashkkarati ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

⁵¹ Naxala xalaalan ba kalluwaa kammida issi yelaga bitanee Yesuusa kaalliyaagaa asai oiqqiis. ⁵² SHin he bitanee naxalaa oli bayidi, kallo xiire baqatiis.

Yesuusa Pirdda SHangguwaa Efidosona

(Maatiyoosa 26:57-68; Luqaasa 22:54-55,63-71; Yohaannisa 18:13-14,19-24)

⁵³ Asai Yesuusa qeese ubbatu halaqaa soo, qeese halaqa ubbati, cimatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti shiiqidosaa ekki efiis. ⁵⁴ PHeexiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaassi haahuwan a kaalliis; yan naagiyaagaara tamaa ho77iiddi, utti bayiis.

⁵⁵ Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesuusa woranau a bolli markka koyidosona; shin ainne demmibookkona. ⁵⁶ Aissi giikko, daro asati a bolli wordduwaa markkattidosona; shin eta markkatettai issi mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸ Issi issi asati denddi eqqidi Yesuusa bolli, “I, ‘Taani asai keexxido ha Beeta Maqidasiyaa qolada, asai keexxibeenna hara Beeta Maqidasiyaa heezzu gallassa gid-don keexxana’ giishin, nuuni siyida” yaagidi wordduwaa markkattidosona. ⁵⁹ SHin harai atto eta markkatettai hegankka issi mala gidibeenna.

⁶⁰ Qeese ubbatu halaqai asa ubbaa sinttan denddi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoobi baawee?” yaagidi oichchiis. ⁶¹ SHin Yesuusi co77u giidi, ainne zaaribeenna; qeese ubbatu halaqai a, “Anjjetida Xoossaa Na7ai Kiristtoosi nenee?” yaagidi naa77anttuwaa oichchiis.

⁶² Yesuusi zaaridi, “Ee tana; intte tana, Asa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttidaashiininne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

⁶³ Qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? ⁶⁴ Intte a cashshaa siyideta; intte qofai aibee?” yaagiis; yaagin eti ubbai, “I haiqqana bessees” yaagidi a bolli pirddidosona.

⁶⁵ Etappe issooti issooti a bolli cushettaa doommidosona; a aifiyaa goozidi dechchidi, “Nena dechchidai oonee? Ane hananabaa yoota!” yaagidosona; qassi naagiyaageetikka a qinxalliyaa baqqiiddi ekki efiidosona.

PHexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:69-75; Luqaasa 22:56-62; Yohaannisa 18:15-18,25-27)

⁶⁶ PHeexiroosi dirssa gidдон hirkkiira de7ishin, qeese ubbatu halaqaa macca ashkkaratuppe issinniyaa yaasu. ⁶⁷ Yaada PHeexiroosi tamaa ho77iyaagaa be7ada, tishshi ootta xeellada, “Neenikka Naazireeta Yesuusaara issippe de7aasa” yaagaasu.

⁶⁸ SHin PHeexiroosi, “Neeni giyoobai aibakko taani erikke; tau akeekettenna” yaagidi kaddiis; yaatidi dirssaa penggiyaakko kiyiis; kuttoikka waassiis.

⁶⁹ He ashkkariyaa PHeexiroosa be7ada, a matan eqqida asata, “Ha bitaneekka etaara de7ees” gaada gujjada oduwaa doommaasu. ⁷⁰ SHin PHeexiroosi qassikka kaddiis.

Guutaa gam77ishin, matan eqqida asati naa77antuwaa PHeexiroosa, “Neeni tuma etaara issippe de7aasa; aissi giikko, neeni Galiila biitta asa” yaagidosona.

⁷¹ SHin PHeexiroosi, “Taani hegaa intte giyo bitaniyaa erikke!” yaagidi bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

⁷² Sohuwaarakka kuttoi naa77antuwaa waassi aggiis; PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttoi naa77utoo waassanaappe kase heeztutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, daro yeekkiis.

Yesuusa PHilaaxoosakko Efiidosona

(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Luqaasa 23:1-5; Yohaannisa 18:28-38)

15 Maallado guuran sohuwaara qeese halaqati cimatuuranne higgiiyaa tamaris-siyaageetuura yaa7aa asa ubbaara maqettidi, Yesuusa qachchidi efiidi, PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

² PHilaaxoosi a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

³ Qeese halaqati Yesuusa daroban mootidosona. ⁴ SHin PHilaaxoosi naa77antuwaa Yesuusa, “Neeyyo zaariyoobi baawee? Eti ne bolli woqqa mootuwaa ehiyaakko be7ikkii?” yaagidi oichchiis.

⁵ SHin Yesuusi harabaa zaarennan ixxin, PHilaaxoosi garamettiis.

Yesuusa Haiquwan Pirddidosona

(Maatiyoosa 27:15-26; Luqaasa 23:13-25; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

⁶ PHilaaxoosayyo Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallasan asai koyiyo issi uraa qashuwaappe birshshiyoo meezee de7ees. ⁷ He wode issi Barbbaana giyo bitane ooshshaa kessidi shemppo worida asatuura issippe qasho keettan de7ees. ⁸ SHiqida daro asai PHilaaxoosi kaseegaadankka oottana mala, ba qaalaa xoqqu oottidi, woosaa doommiis. ⁹ PHilaaxoosi asaa zaaridi, “Taani intteyyo Aihudatu kawuwaa birshshiyoo koyeetii?” yaagidi oichchiis. ¹⁰ Aissi giikko, qeese halaqati Yesuusa qanaatidi aatti immidoogaa PHilaaxoosi eriis.

¹¹ SHin qeese halaqati Yesuusa gishshaa Barbbaana birshshanaadan, he shiqida asai PHilaaxoosa woossana mala, asaa maqqidosona. ¹² PHilaaxoosi zaaridi naa77antuwaa, “Yaatin, ha Aihuda kawo intte giyoogaa waatoo?” yaagiis.

¹³Yaagin asai PHilaaxoosayyo naa77anttuwaa ba qaala xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa” yaagiis.

¹⁴PHilaaxoosi asaa, “Aissi? I ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaala xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa” yaagiis.

¹⁵PHilaaxoosi asaa ufaissanau koyidi, Barbbaana asaayyo birshshiis; yaatidi lisuwan Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

Wotaaddarati Yesuusa Qilliiccidosona

(Maatiyoosa 27:27-31; Yohaannisa 19:2-3)

¹⁶Hegaappe guyyiyan, wotaaddarati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efidi, hara wotaaddarata ubbaa issippe xeesidosona. ¹⁷Qassi zo7o afalaa a maizzidosona; agunttaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona. ¹⁸Hegaappe guyyiyan a, “Aihudatu kawuwau saro de7ai” yaagiiddi, ayyo zigettaa doommidosona. ¹⁹A huuphiyaa shombboqo gatiman shocidosona; qassi a bolli cuchchidosona; gulbbatidi ayyo goinnidosona. ²⁰A bolli qilliiccidoogaappe guyyiyan, zo7o afalaa appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; maizzidi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqanau ekki efidosona.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44; Luqaasa 23:26-43; Yohaannisa 19:17-27)

²¹Eti biidi, Iskkinddiranne Rufoosa yelida aawaa, issi Simoona giyo Qareena biitta asi, gaxaappe katamaa yiyaagaara gaittidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toosidosona. ²²Yaattidi Golggottaa giyoosaa Yesuusa efidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa. ²³Karbbiyaa giyo xalee wolahettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; shin i uyennan ixxiis. ²⁴Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqidosona; qassi oona gakkanaakko eranau a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidosona.

²⁵Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqiyo wode, maallado heezzu saate. ²⁶Eti, “Aihudatu kawuwaa” yaagidi a mootiyo xifatiyaa xaafi wottidosona. ²⁷Yesuusaara naa77u panggata issuwaa appe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ²⁸Xoossaa maxaafai, “Iitabaa oottida asatuura i paidettiis” yaagiyoogee polettiis.

²⁹Ogiyaara aadhdiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis; “A77a! Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa gidдон keexxiyaagoo, ne huuphiyaa ashsha; ³⁰ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

³¹Hegaadanka qeese halaqati higgiiyaa tamaarissiyaageetuura issippe Yesuusa bolli qilliiccidi, hagaadan yaagidosona; “Harata ashshiis; shin bana ashshanau danddayenna; ³²nuuni be7idi ammanana mala, Kiristoosi Israa7eela kawoi, ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho” yaagidosona. Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidaageetikka a bolli qilliiccidosona.

Yesuusa Haiquwaa

(Maatiyoosa 27:45-56; Luqaasa 23:44-49; Yohaannisa 19:28-30)

³³ Usuppun saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaassi, biitta ubbai xumiis. ³⁴ Uddufun saatiyan Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi ag-gadii?” giyoogaa.

³⁵ Hegan eqqida asaappe issoi issoi heгаа siyidi, “Be7ite; Eelaasa xeesees” yaagiis. ³⁶ He asaappe issoi woxxidi, gombbilla mala ispponjjiyan caala woine eessaa kuntu-tiis; heгаа shombboqo gatimaa xeeran wottidi, “Nanggite; Eelaasi masqqaliyaappe a wottanau yaanaakkonne ane be7oos” yaagiiddi Yesuusa doonaakko ushshanau shiishshiis.

³⁷ SHiishshin Yesuusi ba qaalaa xoqqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

³⁸ Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi qommoppe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi pooshetti wodhdhiis. ³⁹ Masqqaliyaappe sintta baggaara hegan eqqida issi mato halaqai, heгаа keenaa Yesuusi waassidi haiqqidoogaa be7ido wode, “Ha bitanee tumu Xoossaa Na7aa” yaagiis.

⁴⁰ Hegan haahuwan eqqidi xeelliya amarida maccaasati de7oosona; eta gid-don Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama, kaaluwaa Yaaqoobanne Yoosa aayiyaa Mairaamanne Salooma de7oosona. ⁴¹ He macca asati Yesuusi Galiilan de7iyo wode, a kaallidaageetanne a maaddidaageeta; qassi Yesuusaara issippe Yerusalame biida hara daro macca asati hegan de7oosona.

Yesuusa Mooguwa

(Maatiyoosa 27:57-61; Luqaasa 23:50-56; Yohaannisa 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa7ai omarido wode, yaa7aa asan bonchchettida issi Yooseefa giyo bitanee, Xoossaa kawotetta yaanaagaa naagi uttidaagee, Armmaatiyaasa giyo katamaa asi yiis; he gallassai wonttetta Sambbataayyo giigettiyo gallassa gidido gishshau, Yooseefi xalidi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanau woossiis. ⁴⁴ PHi-laaxoosi Yesuusi haiqqidoogaa siyido wode garamettiis; mato halaqaa xeesidi, “I haiqqoosappe gam77idee?” yaagidi oichchiis. ⁴⁵ PHilaaxoosi Yesuusi haiqqidoogaa mato halaqaappe siyidi, a ahaa Yooseefayyo imissiis. ⁴⁶ Yooseefi moogo afalaa sham-miis; Yesuusa ahaa masqqaliyaappe wottidi, afalan xaaxidi, shuchchaa woocido asa moogiyo gonggoluwaa gid-don a ahaa wottiis; qassi he gonggoluwaa doonan gita shuchchaa gondorssidi wottiis. ⁴⁷ Magddala katamaappe yiida Mairaamanne Yoosa aayiyaa Mairaama Yesuusa ahaa eti awan wottiyaakko be7oosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-8; Luqaasa 24:1-12; Yohaannisa 20:1-10)

16 Sambbatai aadhdhidoogaappe guyyiyan, Magddala katamaappe yiida Mairaama, Yaaqooba aayiyaa Mairaamanne Salooma biidi, Yesuusa ahaa tiyanau shittuwaa shammidosona. ² Woggaa gallassi maallado daro guuran xalqee kiyishin, he gonggoluwaa biidosona. ³ Eti bantta gid-don issoi issuwaara, “Gong-goluwaa doonaappe nuuyyo shuchchaa oonee gondorssidi digganaiishsha?” yaagidi haasayoosona.

⁴Eti xeelliyo wode, he daro gita shuchchaa gondorssirrgidoogaa be7idosona. ⁵Yesuusi moogettido gonggoluwaa giddo geliyo wode, issi wodalla bitanee bootta maayuwaa maayidi, ushachcha baggaara uttidaagaa be7idi dagammidosona.

⁶SHin i eta, “Dagammoppite. Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Naazireeta Yesuusa intte koyeeta. I hagan baawa; denddiichchiis. Eti a wottidosaa haggaa be7ite. ⁷SHin biidi Yesuusi erissiyoo ashkkaaratuuyoonne PHeexiroosayyo, ‘Yesuusi intteppe kasetidi Galiila bees; i intteyyo odidoogaadankka intte a yaani be7ana’ yaagidi haggaa yootite” yaagiis.

⁸Macca asati banttana yashshai kokkorssido gishshau, Yesuusi moogettido gonggoluwaappe kiyidi baqatidosona; qassi eti yayyido gishshau, asau heggaa ooyyoonne ainne yootibookkona.

Yesuusi Magddala Mairaamissi Beettiis

(Maatiyoosa 28:9-10; Yohaannisa 20:11-18)

Maccaasati biidi, banttau odidobaa ubbaa PHeexiroosaunne aara de7iyaageetau qanttann yootidosona; hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba huuphen erissiyoo ashkkaaratu bolli, merinau ashshiya laamettenna geeshsha wonggeliyaa mishiraachchuwaa, awai mokkiyoosaappe wulliyooosaa gakkanaassi kiittiis.

⁹Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, Woggaa gallassi maallado, laappun xalaheta kessido Magddala katamaappe yiida Mairaamiyyo kasetidi beettiis. ¹⁰A baada kase aara de7iyaageetuyyo, qarettiiddinne yeekkiiddi uttidaageetuyyo odaasu; ¹¹shin Yesuusi paxa de7iyooogaanne iyyo beettidoogaa eti siyido wode, i oduwaa tuma giiboookkona.

Yesuusi Naa77u Erissiyoo Ashkkaaratussi Beettiis

(Luqaasa 24:13-35)

¹²Hegaappe guyyiyan, etappe naa77ati katamaappe gaxaa kiyidi biishin, ogiyan Yesuusi kaseegaappe dummatidi, etayyo beettiis. ¹³Eti guyye simmidi, haratuyyo odidosona; shin haratikka eta oduwaa tuma giiboookkona.

Yesuusi Tammanne Isiini Erissiyoo Ashkkaaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Luqaasa 24:36-49; Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwa 1:6-8)

¹⁴Guyyeppe tammanne isiini erissiyoo ashkkaarati qumaa miishin, Yesuusi etayyo beettiis. Etayyo ammanoi banna gishshau, i eta boriis; qassi haiquwaappe i denddidoogaa hinkkooti etau yootin, eti ammanennan ixido gishshaunne yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, i eta boriis.

¹⁵I eta hagaadan yaagiis; “Sa7a ubbaa biidi, asa ubbau wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootite. ¹⁶Ammaniyaageenne xammaqettidaagee attana; shin ammanennaagaa bolli Xoossai pirddana. ¹⁷Ammaniyaageetuyyo ha malaatati imetana: eti ta sunttan xalaheta kessana; qassi eti dumma dumma qaalan haasayana. ¹⁸Eti shooshsha oiqqikkokka, woi marzze uyikkokka eta qohenna. Qassi eti bantta kushiya hargganchchatu bolli wottana; wottin he hargganchchati paxana” yaagiis.

Yesuusi Saluwaa Pude Kiyiis

(Luqaasa 24:50-53; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa 1:9-11)

¹⁹ Godai Yesuusi erissiyo ashkkaratuura haasayidoogaappe guyyiyan, Xoossai a pude saluwaa ekki efin, Xoossaappe ushachcha baggaara uttiis. ²⁰ Erissiyo ashkkarati biidi, ubbasan qaala yootidosona. Godaikka etaara issippe oottees; eti yootiyo qaalaikka tuma gididoogaa Xoossai etayyo immiyo malaatatun erissiis.

Luqaasa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa Gidduwaa Erissuwaa

Luqaasa Wonggelee Yesuusa, koiro yaana gi wottidaagaa, Israa7eela ashshiyaa-gaa, hegaadankka asaa naata ubbaa ashshiyaa-gaa yaagidi odees. Luuqaasi Yesu-usa Xoossaa Ayyaanai xeesidoogee “Hiyyeesatuyyo wonggeliyaa mishiraachchuwaa odanaassa” gidyoogaanne ha Wonggelee asaassi de7iya dumma dumma metuwaa qaariyo wolqaa oiqqidaagaa gidyoogaa odees. Luqaasa Wonggeliyaa gidдон, Yesu-usabaa odiya koiro miraafetuuninne qassi Yesuusi saluwaa pude kiyidoo-gaa odiya wurssetta miraafetun darissidi, odidoi ufaissaabaa. Yesuusi saluwaa kiyidoo-gaappe guyyiyan Kiristinnaa ammanoi waani diccidaakkonne waani aakkidaakko odiya taarikiyaa ha maxaafaa xaafida bitanee Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa maxaafan odiis.

Kiitanchchatu mazamuriyaabaa, Yesuusi yelettido wode henttanchchati biidi be7idoogaa yootiya taarikee, Yesuusi naatettan de7iiddi Beeta Maqidasiyaa bi-idobai, qaretanchcha Saamiraawiyaanne bayidi beettida na7aa taarikee Luqaasa wonggeliyaa gidдо xalaalan beettiyaageeta. Ha wonggeliyaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin waannatidi xeelettidabati woosaa, Geeshsha Ayyaanaa, Yesuusa oosuwaa gidдон maccaasaassi de7iya sohuwaanne Xoossai nagaraa atto giyoogaa.

1¹⁻² Bonchcho Tewofiloosaa, koiro bantta aifiyan be7idaageetuppenne Xoossaa qaalaa odidaageetuppe ekkidoogaadan, nu matan polettida Yohuwaassi daroti taarikiyaa maaran maaran xaafanau doommidosona.³⁻⁴ Hegaa gishshau, neeni tamarido yohuwaa geeshshada erana mala, taani qassi koiuruwaappe doommada, ubbaa akeekan qorada, maaran maaran neessi xaafikko, lo77o yaagada qoppaas.

Xammaqiya Yohaannisi Yelettanaagaa Kiitanchchai Gabreeli Kasetidi Yootiis

⁵ Yihudaa biittaa kawuwaa Heeroodisa wodiyan, Zakkaariyaasa yaagiyo issi qeesee de7ees. I Abiyya qeesetuppe issuwaa. A machchiyaanne qeesiyaa Aaroonaa zare; i sunttai Elssaabeexo.⁶ Eti naa77aikka Xoossaassi xillo gididi, Godaa hig-giyaanne azazuwaa ubbaa moorennan, naagidi polidosona.⁷ Elssaabeexa maine gidido gishshau, etassi na7i baawa; naa77aikka daro cimidosona.

⁸⁻⁹ Bantta qeesetu kayan Zakkaariyaasi Xoossaa sinttan oottishin, qeesetu meeziyaadan, Godaa Beeta Maqidasiyaa gelidi, ixaanaa cuwayanau saamai a gakkii.¹⁰ Ixaanaa i cuwayiyo wode, asai ubbai karen eqqidi, Xoossaa woossees.

¹¹ Xoossaa kiitanchchai ixaanaa i cuwayiyo sohuwaappe ushachcha baggaara eqqidi, ayyo beettiis.¹² Zakkaariyaasi heгаа be7idi, dagammidi yayyin,¹³ ki-itanchchai Zakkaariyaasa hagaadan yaagiis; “Yayyoppa; ne woosai siyettiis. Ne machchiyaa Elssaabeexa neessi attuma na7a yelana; neeni he na7aa Yohaannisa yaagada sunttana.¹⁴ I yelettin, neeni daro ufaittana; haratikka ufaittana.¹⁵ Xoos-saa sinttan i gita gidana; mattyoyyaabaanne woine eessa uyenna. Biron ba aayee uluwan de7ishin, Geeshsha Ayyaanai aani kumana.¹⁶ Israa7eela asaappe daruwaa Godaakko, eta Xoossaakko, zaarana;¹⁷ Godaassi asaa giigissanau, aawatu wozanaa

naatukko zaaranau, azazettennaageetakka xillotettaa eraassi zaaranau, Eelaasa ayyaanaaninne wolqqan Godaappe sinttaara bees” yaagiis.

¹⁸ Zakkaariyaasi, “Taani cima; ta machchiyaanne ceeggaasu; hegaa ta aibin eraanee?” yaagidi, kiitanchchaa oichchiis.

¹⁹ Kiitanchchai zaarettidi yaagiis; “Taani Xoossaa sinttan eqqiya Gabreela; taani ne sinttan eqqada haasayanau, qassi ha mishiraachchuwaa neessi odanau, tana Xoossai neekko kiittiis. ²⁰ Ha77i siya; ba wodiyan polettana ta qaala neeni ammanabeenna gishshau, ta neessi odido yohoi polettanaashin, neeni duudana; ne doonai haasayanau danddayenna” yaagiis.

²¹ “Beeta Maqidasiyaa gidдон i waanidi gam77idee?” yaagidi garamettiiddi, asai zakkaariyaasa naagees. ²² Kare i kiyido wode, haasayanau danddayibeenna. Beeta Maqidasiyaa gidдон i aibakko ajjuutan be7idoogaa asai akeekiis; duudidaagee biradhdhiiddi haasayees.

²³ Ba oosuwaa wodiya wurssidi, soo biis. ²⁴ He wodiyaappe guyyiyan, a machchiyaa Elssaabeexa shahaarada, ichchashu aginau bana genttaasu. ²⁵ Elssaabeexa, “Xoossai taakko xeelliis; asa sinttan tana yeellaappe ashshanau maaddiis” yaagaasu.

Yesuusi Yelettanaagaa Gabreeli Kasetidi Yootiis

²⁶ Usuppunta aginan Xoossai kiitanchchaa Gabreela Galiila biittan Naazireete giyo katamaa kiittiis. ²⁷ Daawita zare gidiya Yooseefa giyo bitaniyaassi giigida issi geela7eekko Xoossai a kiittiis; he geela7ee sunttai Mairaamo. ²⁸ Kiitanchchai ikko yiidi, “Daro doorettidaaree, saro; Godai nenaara de7ees; nena i daro anjjiis” yaagiis.

²⁹ Mairaama hegaa siyada daro dagammaasu. Dagammada, “Hegee woigiyo sarotee?” yaagada qoppaasu. ³⁰ Kiitanchchai hagaadan yaagiis; “Mairaamee yayyoppa; Xoossan sabbettadasa; ³¹ be7a; neeni shahaarada attuma na7a yelana; a sunttaa Yesuusa yaagada sunttana. ³² I gita gidana; qassi Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7a geetettana; Godai ayyo a aawaa Daawita kawotettaa immana; ³³ inne Yaaqoobantta zariyan merinau kawotana; a kawotettaassi wursetti baawa” yaagiis.

³⁴ Mairaama kiitanchchaa, “Taani geela7o gidishin, hegee waanidi hananee?” yaagaasu.

³⁵ Kiitanchchai zaaridi Mairaamo, “Geeshsa Ayyaanai ne bolli yaana; Ubbaappe Bolla Xoossaa wolqqai nenan shemppana; hegaa gishshau, ne yelana geeshsha na7ai Xoossaa Na7aa geetettana. ³⁶ Be7a; ne dabbiyaa Elssaabeexa ceeggikkonne attuma na7a shahaaraasu; asai beni o maine gees; shin a ha77i usuppun agina shahaara. ³⁷ Hegeenne Xoossaassi danddayettennabi baina gishshaassa” yaagiis.

³⁸ Mairaama, “Taani Godaa ailliyo; ne qaalaadan, taassi hano” yaagaasu. Kiitanchchainne i matappe biis.

Mairaama Elssaabeexo Xomoosaasu

³⁹ Guutta gallasaappe guyyiyan, Mairaama denddada, deree dariyo Yihudaa giyo biittan de7iya issi katamaa eesuwana baasu. ⁴⁰ Qassi Zakkaariyaasa soo gelada, Elssaabeexo sarotaasu. ⁴¹⁻⁴² Elssaabeexa Mairaami sarotaa siyido wode, i uluwan de7iya na7ai qaaxxiis. Elssaabeexin Geeshsha Ayyaanai kumin, qaala xoqqissada, “Neni maccaasa ubban anjettidaaro; ne uluwan de7iya na7ainne anjettidaagaa; ⁴³ neeni ta Godaa aayiyaa taakko yaanau, hegaa mala bonchchoi taassi waanidi

bessii? ⁴⁴ Neeni saro giyo qalan ta uluwan de7iya na7ai ufaissan qaaxxiis; ⁴⁵ Godai neeyyo odido qalai polettanaagaa ammanidaara neeni anjettidaaro” yaagada Mairaamissi odaasu.

Mairaama Galata Woosaa Woosaa

⁴⁶⁻⁴⁹ Mairaama hagaadan yaagaasu;

“Taani a ailliyaa toshettidoogaa
i be7ido gishshau,
ta shemppoi Godaa bonchchees;
ta ayyaanaikka ta Xoosaa tana ashshiyaagan ufaaittees.
Be7a; wolqqaama Xoossai taassi
daro gitabaa oottido gishshau,
hachchippe sinttan tana asai ubbai
anjettidaaree yaagana.

A sunttai geeshsha.

⁵⁰ I baassi yayyiya ubbaassi
yeletaappe yeletaa gakkanaashin,
maarotettaa immees.

⁵¹ Ba kushiyan wolqqaama oosuwa
oottiis.

Otoranchchata eta qofaara laaliis.

⁵² Kawota kawotettaappe duge wottidi,
ziqqan de7iyaageeta xoqqu oottiis.

⁵³ Namisettidaageeta lo77obaa kalissidinne
dureta mela kushe yedettiis.

⁵⁴⁻⁵⁵ Nu aawatussi odidogaadan,
Abrahaamassinne a zariyaassi Xoossai
maarotettaa merinau immanau hassayidi,
ailliyaa Israa7eela maaddiis”
yaagaasu.

⁵⁶ Mairaama heezzu agina gidiaagaa keenaa Elssaabeexi matan uttidoogappe guyye baggan, ba soo simmaasu.

Xammaqiya Yohaannisi Yelettiis

⁵⁷ Elssaabeexissi yeliyo wodee gakkinn, attuma na7aa yelaasu. ⁵⁸ I shoorotinne i dabboti Godai maarotettan iyyo oottido lo77obaa siyidi, iira ufaittidosona.

⁵⁹ Hospunta gallassan, na7aa qaxxaranau yiidosona; a aawaa sunttaadan, Zakkariyaasa giidi, sunttanau qoppidosona; ⁶⁰ shin a aayiyaa zaarada, “CHii! Yohaannisa giidi sunttana” yaagaasu.

⁶¹ Eti zaarettidi, “Ne dabboppe he sunttan xeesettiyai issoinne baawa” yaagidosona. ⁶² Qassi, “Woigi sunttanee?” yaagidi, a aawaa biradhdhidi oichchidosona.

⁶³ Aawai xaafiyoojaa oichchi ekkidi, “Na7aa sunttai Yohaannisa” giidi xaafin, ubbai garamettiis. ⁶⁴ Sohuwaara a doonai dooyettin, inxxarssai birshshettiis; Xoosaa anjjiiddi haasayiis.

⁶⁵ Eta shooro ubbai yayyiis; ha ubba yohoi deree dariyo Yihudaa biittaa ubban daro haasayettiis. ⁶⁶ Siyida asai ubbai hegaa qoppiiddi, Xoossaa wolqqai a bolli de7iyooгаа erido gishshau, “Ha na7ai wode waananeeshsha?” yaagiis.

Zakkaariyaasi Hananabaa Yootiis

⁶⁷ Yohaannisa aawaa Zakkaariyaasan, Geeshsha Ayyaanai kumin, hagaadan hananabaa yootiis;

⁶⁸ “Ba asaa maaddanau yiidi,
eta wozido gishshau,

Godai, Israa7eela Xoossai anjjetto.

^{69–70} Kaseesappe de7iya hananabaa
yootiya geeshshatu doonan haasayidoogaadan,
ba ashkkaraa Daawita zariyaappe denttidi,
nuna ashshiya wolqqaamaa nuukko kiittiis.

⁷¹ Xoossai nu morkketuppenne
nuna ixxiyaageetu ubbaa kushiyaappe
nuna ashshees.

^{72–73} Hagaadan nu aawatussi
maarotettaa immiis.

Nu aawaa Abrahaamassi caaqqido caaquwaa
geeshsha maachchaa qoppiis.

^{74–75} Aani nu morkketu kushiyaappe nuuni attidi,
yayyennan nu de7uwaa wodiyaa ubban
Xoossaa sinttan geeshshatettaaninne
xillotettan ayyo oottanau,
nuna danddayissiis.

⁷⁶ “Ta na7au, neeni Godaa ogiyaa
giigissanau appe sinttau biyo gishshau,
Ubbaappe Bolla Xoossaassi oottiya
hananabaa yootiyaagaa geetettana.

⁷⁷ Xoossai eta nagaraa atto giyoogan
a asai attanau danddayiyoogaa
eta erissanau baasa.

⁷⁸ Hegeenne, nu Xoossaa maarotettainne
qaretai daro gidiyo gishshau,

saluwaa poo7uwaa i nu bollan poo7issana;

⁷⁹ he poo7oi nuna sarotaa ogiyaa kaalettanau,
xumaaninne haiquwaa kuwan
de7iyaageetussi poo7ana”

yaagiis.

⁸⁰ Guutta na7ai diccidi, ayyaanan minniis; Israa7eelatussi qoncciyaa beettana gakkanaassi bazuwan de7iis.

Yesuusi Yelettiis

(Maatiyoosa 1:18-25)

2 He wode, sa7an de7iya asa ubbaa sunntai xaafettana mala, Roome biittaa kawoi, Augisxxoosi azaziis. ² Asaa sunntai koiro xaafettiyo wode, Qereneyoosi Sooriyaa biittaa haariyaagaa. ³ Asa ubbai huuphiyan huuphiyan xaafettanau, ba yelettido biittaa biis.

⁴⁻⁵ Yooseefi qassi Daawitannta keettanne zare gidido gishshau, ayyo giigida Mairaamiira xaafettanau Galiilan de7iya Naazireete katamaappe Yihudaa biittan Beetaliheeme giyo Daawita katamaa issippe biis. ⁶ He wode Mairaama shahaara; eti yan Beetaliheemen de7ishin, a yeliyo wodee gakkii; ⁷ ba baira na7aa yelaasu; imattai aqiyo keettan sohoi banna gishshau, maayuwan na7aa xaaxada, miizzai kattaa wottin miyo qoriyan zin77issaasu.

Henttanchchatanne Kiitanchchata

⁸ He deren dorssaa wudiyaa qamma heemmiiddi, dembban aqiya asati de7oosona. ⁹ Godaa kiitanchchai etakko yiis; Godaa bonchchoi eta yuuyi aadhdhidi poo7iis. Eti daro yayyin, ¹⁰⁻¹¹ kiitanchchai eta, “Hachchi Godai Kiristtoosi, ashshiyaagee Daawita kataman yelettidoogaassi taani asa ubbaa ufaissiya mishiraachchuwaa intteyyo odiyo gishshau, yayyoppite; ¹² maayuwan xaaxettida gacino na7ai miizzai kattaa wottin miyo qoriyan zin77idaagaa demmanaagee intteyyo malaata gido” yaagiis.

¹³ Akeekennan he kiitanchchaara daro saluwaa kiitanchchati kiyidi beettidosona.

¹⁴ Xoossaa galatiiddi,

“Salo ubbaappe bolla saluwan de7iya Xoossaassi bonchchoi gido. Sa7an a ufaissiya asaassi sarotetta gido” yaagidosona.

¹⁵ Kiitanchchati etappe shaahettidi, saluwaa biichchidaashin, dorssaa heemmiyaageeti bantta gidдон, “Ane Beetaliheeme gakkanaashin biidi, Xoossai nuussi odido yohoi hanidaagaa be7oos” yaagidosona.

¹⁶ Eesuwan yiidi, Mairaamonne Yooseefa demmidi, miizzai kattaa wottin miyo qoriyan gacino na7ai zin77idaagaa be7idosona. ¹⁷ Eti be7ido kiitanchchai ha gutta na7aabaa etassi odidoogaa erissidosona. ¹⁸ Hegaa siyida ubbai dorssaa heemmiyaageeti odido yohuwan garamettiis. ¹⁹ Mairaama qassi ha ubba yohuwaa ba wozanaa gidдон wottada, qoppaidda de7ausu. ²⁰ Dorssaa heemmiyaageeti kase etassi kiitanchchai yootidoogaadan hanin, siyido ubbaa gishshaunne be7ido ubbaa gishshau, Xoossaa galatiiddinne bonchchiiddi simmidosona.

Guutta Na7aa Yesuusa Beeta Maqidasiyaa Efiidosona

²¹ Hosppun gallasaappe guyyiyan, Yesuusi qaxxarettiyo wodee gakkinn, Mairaama a yelanau shahaaranaappe kase kiitanchchai a sunntidoogaadan, a sunntai Yesuusa geetettiis.

²²⁻²³ Muuse higgee azaziyoogaadan, Mairaamissinne Yooseefassi geeyiyo wodee gakkinn, Godaa higgee, “Baira yelettida attuma ubbai Godaassi dummatidaa-

gaa geetetto” giidooagaan, Godaassi Yesuusa immanau Yerusalaame efiidosona. ²⁴Qassi Godaa higgee, “Naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta” giidooagaan, Godaassi yarshshuwaa yarshshanau efiidosona.

^{25–26}Yerusalaamen Simoona giyo bitanee de7ees; i Xoossau yayyiya xillo asa; qassi Israa7eelati attiyo wodiya naagiiddi de7ees. He wode, Geeshsha Ayyaanai a bolli de7iyaagee, “Godai tiyido Kiristtoosa be7ennan haiqqakka” yaagidi, a erissi wottiis. ²⁷Simooni ayyaanai kaalettin, Beeta Maqidasiyaa geliis. Aayyiyaanne aawai higgee azaziyoogaadan, guutta na7aa Yesuusa Beeta Maqidasiyaa ehin, ²⁸Simooni he na7aa idimmidi, Xoossaa galatiiddi yaagiis.

^{29–31}“Ubbaa Haariya Godau, neeni asa ubbaa sinttan

giigissido ne ashettaa

taani ta aifiyan be7ido gishshau,

ha77i ne qaalaadan,

taani ne aillee sarotan haiqqana.

³²He ashettai Israa7eela gidenna asau

nebaa bessiya poo7o mala;

qassi ne asaa Israa7eelassi bonchcho”

yaagiis.

³³Yooseefinne Mairaama Simooni Yesuusabaa odidoogan garamettidosona.

^{34–35}Simooni eta anjjiis; anjjidi a aayyiyo Mairaamo, “Israa7eelan de7iya darotu kunddettaassinne dendduwaassi a ixissiyaageetussi Xoossaappe malaata gidanau, qassi darota wozanan de7iya geemmida qofai qonccana mala, ha na7ai Xoossaappe doorettiis. Ne wozanaakka qara bisuwaadan, qaretai qanxxana” yaagiis.

³⁶Aseera zereettaappe yelettida Panu7eela na7iyaa Haanna hananabaa yootiyaaro. A ba geela7otetta azinaara laappun laittaa de7aasu. ³⁷I azinai haiqqin, hosppun tammanne oiddu laittaa azina gelennan de7aasu. A daro cima; qassi xoomaidanne woossaidda gallassinne qammi Xoossau goinnaasu; Beeta Maqidasiyaappe kiyennan de7aasu. ³⁸He saatiyankka shiiqada, Xoossaa galataasu. Qassi Xoossai Yerusalaame wozin be7ana yaagidi naagiya asaa ubbau na7aabaa odaasu.

Naazireete Simmidosona

³⁹Eti Godaa higgee azazidoogaadan, ubbabaa polidoogaappe guyye baggan, Galiila biittan de7iya Naazireete giyo bantta katamaa biidosona. ⁴⁰Na7ai diccidi minniis; aadhdhida eratetta aani kumiis; ayyaanan minniis; Xoossaa aaro kehatetta a bolli de7ees.

⁴¹Yesuusa aayyiyaanne aawai laittan laittan, Paasikaa gallassaa bonchchiyo wode, Yerusalaame boosona. ⁴²I yelettoosappe tammanne naa77u laitta gidin, haroodeegaadanka Yerusalaame biidosona. ⁴³Paasikaa gallassaa bonchchiyo wodee wurin, eti guyye bantta soo simuwaa doommidosona; shin Yesuusi so asai erennan Yerusalaamen attiis. ⁴⁴Eti ogiyaa asaara issippe de7ees giiddi, issi gallassa ogiyaa biidosona. Bantta dabbuwaa giddooninne eriyo asaa gidдон a koyidosona.

^{45–46}Xayin a koyiiddi, Yerusalaame simmidi, Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiyaageetuppe siyiiddinne eta oichchiiddi eta gidдон uttidaagaa heezzantto gallassaappe guyyiyan demmidosona. ⁴⁷A doonaappe kiyiyaabaa siyida ubbai i immiyo era zaaruwan garamettiis.

⁴⁸ Aayyiyaanne aawai a be7idi garamettidosona. Mairaama, “Ta na7au, nuna aissi hagaadan oottadii? Ne aawainne taani nena koyiiddi, daro tuggatida” yaagaasu.

⁴⁹ Yesuusi zaaridi, “Tana aissi koyidetii? Taani ta Aawaa keettan de7anau bessiy-oogaa erekketii?” yaagiis. ⁵⁰ SHin i giidobaa eti akeekibookkona.

⁵¹ Etaara duge Naazireete biis. Yan etassi azazettees. Mairaama ha ubba yohuwaa ba wozanan wottausu. ⁵² Yesuusi aadhhdhida eratettaaranne geesaara dicciiddi, Xoossaaninne asan sabettiis.

Xammaqiya Yohaannisi Tamaarissido Timirttiyaa

(Maatiyoosa 3:1-12; Marqqoosa 1:1-8; Yohaannisa 1:19-28)

3 Xibaariyoosi, Roome biittaa kawoi kawotido tammanne ichchashantta laittan, PHenxxeniya PHilaaxoosi Yihudaa haariyo wode, Heeroodisi Galiila haarees; a ishai Piliphphoosi, Ixuriyaasanne Xiraakonidoosa biittaa haarees; Lisaaniyoosikka Abilaaniisa biittaa haarees.

² Haanninne Qayaafi qeese halaqa. He wode bazzon de7iya Zakkaariyaasa na7aa, Yohaannisakko Xoossaa qaalai yiis. ³ Yohaannisi Yorddaanoosa SHaafaa heera biittaa ubban, “Intte nagaraa atto gaanaassi, nagaraappe simmidi xammaqettite” yaagidi yootiis. ⁴ Hananabaa yootiya Isiyaasi ba maxaafan hagaadan xaafiis; “Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi, ‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka ayyo sitti oottite.

⁵ Gisa biitta ubbai kumana.

Dereenne kerai ubbai baasettidi giigana.

Geella ogee sitta gidana.

Moorettida ogee salallana.

⁶ Asai ubbai Xoossai ashshiyoojaa

be7ana’ giis”

yaagiis.

⁷ Hegaa gishshau, Yohaannisi banan xammaqettana giidi yiida asaa, “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqqoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai? ⁸ Intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite. Abrahaami nu aawaa giidi, intte giddon haasayanau doommoppite. Aissi giikko, ‘Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees’ yaagada, taani inttessi odais. ⁹ Beexee mittaa xaphuwan qanxxanau giigi uttiis. Simmi lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana” yaagiis.

¹⁰ “Yaatin nu ai oottanee?” yaagidi, daro asai a oichchiis.

¹¹ I asaassi zaaridi, “Naa77u qolee de7iyo urai issi qoliyaa aibinne bainna urau immo; qumai de7iyo uraikka hegaadan ootto” yaagiis.

¹² Qaraxaa shiishshiyaageeti xammaqettanau yiidi, “Tamaarissiyaagoo, nuuni ai oottanee?” yaagidosona.

¹³ “Higgee azaziyoogaappe aattidi, ekkoppite” yaagiis.

¹⁴ Wotaaddarati, “Qassi nuuni ai oottanee?” yaagidi a oichchidosona.

Oichchin, “Wolqqan dafidi, woi wordduwan mootidi, ooppenne miishsha ekkoppite. Intte damoozai intteyyo gidana yaagidi, ufaiittidi de7ite” yaagiis.

¹⁵ Asai Godai tiyido Kiristtoosa naagiiddinne Yohaannisabaa bantta wozanaa gid-don qoppiiddi, “Hagee Kiristtoosa gidennan aggenaa” yaagidi, a mali wottidaashin, ¹⁶ Yohaannisi eta ubbaassi zaaridi, “Taani inttena haattan xammaqais; shin taappe wolqqaamiyaagee yees. Taani a caammaa qashuwaa birshshanaukka bessikke. I inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. ¹⁷ A kushiyan kattaa suragiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxidi, audiyaappe geeshshidi pittees; gisttiyaa gootaran qolees; shin dala to7enna taman xuuggana” yaagiis.

¹⁸ Hegaa gishshau, Yohaannisi asaa daro dumma zoriyaa zoriiddi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa asau yootees; ¹⁹ shin deriyaa haariya Heeroodisi ba ishaa machchiyo Heeroodiyaado ekkido gishshaunne hara itabaa oottido gishshau, Yohaannisi a hanqettidi seeriis. ²⁰ Hegaa ubbaa bolli hara itabaa gujjidi, Heeroodisi Yohaannisa qasho keettaa gelissiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(Maatiyoosa 3:13-17; Marqoosa 1:9-11)

²¹ Ubba asai xammaqettidoogaappe guyye baggan, Yesuusi qassi xammaqettiis. I woossishin, saloi dooyettiis. ²² Geeshsha Ayyaanai haraphphe milatiiddi, a bolli wodhdhiis. Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai nena; tana nebai ufaissees” yaagiya qaalai yiis.

Yesuusa Yeletaa Turaa

(Maatiyoosa 1:1-17)

²³ Yesuusi yelettoosappe hasttamu laitta keena gidishin, tamaarissanau doommiis. ²⁴ Asai a Yooseefa na7aa yaagidi qoppiis. ²⁵ Yooseefi Eela na7aa; Eeli Maaxaata na7aa; Maaxaati Leewa na7aa; Leewi Milkka na7aa; Milkki Yoona na7aa; Yooni Yooseefa na7aa; Yooseefi Maataatiyu na7aa; Maataatiyu Amoxa na7aa; Amoxi Naahooma na7aa; Naahoomi Esiliima na7aa; Esiliimi Naage na7aa; ²⁶ Naagee Maa7ata na7aa; Maa7ati Maataatiyu na7aa; Maataatiyu Seemeya na7aa; Seemeyi Yooseefa na7aa; Yooseefi Yooda na7aa; ²⁷ Yoodi Yoonaana na7aa; Yoonaani Reesa na7aa; Reesi Zarubaabeela na7aa; Zarubaabeeli Salaatiyaala na7aa; Salaatiyaali Neera na7aa; ²⁸ Neeri Milkka na7aa; Milkki Hada na7aa; Hadi Yoosaasa na7aa; Yoosaasi Qosaama na7aa; Qosaami Elmmodaama na7aa; Elmmodaami Era na7aa; ²⁹ Eeri Yoosee7a na7aa; Yoosee7i El77eezara na7aa; El77eezari Yoraama na7aa; Yoraami Maaxaata na7aa; Maaxaati Leewa na7aa; ³⁰ Leewi Simoona na7aa; Simooni Yihudaa na7aa; Yihudai Yooseefa na7aa; Yooseefi Yoonaana na7aa; Yoonaani Eliyaaqiima na7aa; ³¹ Eliyaaqiimi Meliyaa na7aa; Melee Mainaana na7aa; Mainaani Maaxaata na7aa; Maaxaati Naataana na7aa; Naataani Daawita na7aa; ³² Daawiti Isseyi na7aa; Isseyi Yobeeda na7aa; Yobeedi Boo7eeza na7aa; Boo7eezi Salimooni na7aa; Salimooni Na7asoona na7aa; ³³ Na7asooni Aminadaaba na7aa; Aminadaabi Raama na7aa; Raami Arnna na7aa; Arnni Hexiroona na7aa; Hexirooni Paareesa na7aa; Paareesi Yihudaa na7aa; ³⁴ Yihudai Yaaqooba na7aa; Yaaqoobi Yisaaqa na7aa; Yisaaqi Abrahaama na7aa; Abrahaami Taara na7aa; Taari Naakoora na7aa; ³⁵ Naakoori Saruuga na7aa; Saruugi Raa7u na7aa; Raa7u Peeleega na7aa; Peeleegi Ebeera na7aa; Ebeeri SHeela na7aa; ³⁶ SHeeli Qainiima na7aa; Qainiimi Arifaakisaada na7aa; Arifaakisaadi Seema na7aa; Seemi Nohe na7aa; Nohee Laameeka na7aa; ³⁷ Laameeki Maatusaala na7aa; Maatusaali Heenooka na7aa; Heenooki Yaareeda

na7aa; Yaareedi Malaali7eela na7aa; Malaali7eeli Qainaana na7aa; ³⁸Qainaani Heenoosa na7aa; Heenoosi Seeta na7aa; Seeti Addaame na7aa; Addaamee Xoossaa na7aa.

Yesuusi Paacettiis

(Maatiyoosa 4:1-11; Marqqoosa 1:12-13)

4 Yesuusi Geeshsha Ayyaanan kumidi, Yorddaanoosappe simmiis. ²Ayyaanai kaalettin, bazzo biidi, oitamu gallassaa xalahe halaqan paacettiis. He gallassatun ainne quma mibeenna gishshau, oitamu gallassaappe guyyiyan namisettiis.

³Xalahe halaqai a, “Neeni Xoossaa Na7aa gidikko ha shuchchaa, ‘Oitta gida’ gaada azaza” yaagiis.

⁴Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossaa qaalaa ubban de7anaappe atin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵Xalahe halaqai a gita deriyaa huuphiyaa kessidi, sa7aa kawotettaa ubbaa issi kuttan bessiiis. ⁶Xalahe halaqai, “Ha wolqqa ubbainne bonchchoi taassi imettido gishshau, taani dosiyo oossinne immana; neessikka immana. ⁷Hegaa gishshau, neeni taassi goinnikko, ha ubbai neessi gidana” yaagiis.

⁸Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Godau, ne Xoossau goinna; a xalaalau ootta’ yaagees” yaagiis.

⁹Xalahe halaqai Yesuusa Yerusalaa efiidi, Beeta Maqidasiyaa xeraa kessidi, “Neeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. ¹⁰⁻¹¹Aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai nena naagana mala,

ba kiitanchchata azazana’

qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala,

bantta kushiyan nena denttana’

yaagees” yaagiis.

¹²Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa maxaafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

¹³Xalahe halaqai Yesuusa paacciyooгаа ubbaa wurssidoogaappe guyye baggan, ha77issau appe shaahettiis.

Yesuusi Galiilan Tamaarissuwaa Doommiis

(Maatiyoosa 4:12-17; Marqqoosa 1:14-15)

¹⁴Yesuusi Ayyaanaa wolqqan Galiila simmiis. Abai hegaa heeran de7iya biitta ubban odettiis. ¹⁵I bantta Aihuda woosa keettatun tamarissiiddi, ubban galattettiis. Yesuusi ba diccido Naazireete katamaa yiis.

Naazireeten Yesuusa Ixxidosona

(Maatiyoosa 13:53-58; Marqqoosa 6:1-6)

¹⁶Haroodeegaadan Sambbata gallassan Aihuda woosa keettaa gelidi, nabbabanau denddiis. ¹⁷⁻¹⁹Hananabaa yootiya Isiyaasan xaafettidi xaaxettida maxaafaa ayyo immidosona. He maxaafaa dooyidi,

“Taani hiyyeesaassi

lo77o mishiraachchuwaa

yootanau tiyettido gishshau,

Godaa Ayyaanai ta bollan de7ees.
 Qashettidaageetussi birshshettiyoogaa,
 qooqetussi xeelliyooogaa yootana mala,
 qassi qohettidaageeta qohuwaappe
 kessana mala,
 dosettida Godaa laittaa yootana mala,
 tana kiittiis”
 geetettidi, xaafettida sohuwaa demmiis.

²⁰ Maxaafaa xaaxidi, Aihuda woosa keettan naagiyaagaassi immidi uttiis. Aihuda woosa keettan de7iya asai a akeekidi xeellees. ²¹ Yesuusi etassi haasayanau doom-midi, “Hachchi nabbabettin, intte siyiyo wode, ha Xoossaa maxaafai giidoogee po-lettiis” yaagiis.

²² Ubbai ayyo markkattidosona. A doonaappe kiyiya aaro kehatettaa qaala garamettidi, “Hagee Yooseefa na7aa gidennee?” yaagidosona.

²³ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intte taassi, ‘Xaliyaa godau, ne huuphiyaa patta’ yaagiyo leemisuwaa yootanaagaa taani geeshshada erais. Qassi, ‘Neni Qifirinaa-hooma kataman oottidoogaa nuuni siyida; hegaadan hagan ne biittan ootta’ yaagidi, intte taassi yootana” yaagiis. ²⁴ Qassikka hagaadan yaagiis; “Tumaa gais; hananabaa yootiyaagee ba biittan bonchchetti erenna.

²⁵ “SHin taani intteyyo tumaa gais; Eelaasa wodiyan heezzu laittanne usuppun agina gakkanaashin, saloi gorddettin, sa7an ubban wolqqaama koshai geliis. Gelido wode, Israa7eelan daro am77e maccaasati de7oosona. ²⁶ Eelaasi Sidoona biittan de7iya Siraafita giyo kataman issi am77e maccaaseekko kiitettoorippe attin, etappe ookkonne kiitettibeenna. ²⁷ Hananabaa yootiya Ellsaa7a wodiyan Israa7eelan daro inchchirichchaa harggiya asai de7ees. Sooriyaa Naa7imaanappe attin, etappe harai issoinne paxibeenna” yaagiis.

²⁸ Aihuda woosa keettan de7iya ubbai hegaa siyidi, daro hanqqettidosona. ²⁹ Eti denddidi, katamaappe Yesuusa gaxaa efiidosona. Efiidi kakaara duge olanau kata-mai keexettido deriyaa huuphiyaa a kessidosona. ³⁰ SHin i eta gidduwaara kanttidi biis.

Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitaniyaa

(Marqqoosa 1:21-28)

³¹ Galiilan Qifirinaahooma giyo katamaa wodhdhidi, Yesuusi Sambbatan asaa tamarissee. ³² A qaalai alaafetettai de7iyo asa qaala mala gidido gishshau, asai a timirttiyaa siyidi garamettiis.

³³ Aihuda woosa keettan iita ayyaanai de7iyo bitanee ba qaala xoqqu oottidi, ³⁴ “Hai aggarkkii; Naazireeta Yesuusaa, neeni nuuppe ai koyai? Nuna xaissanau yaadii? Neni oonakko erais; neeni Xoossaa geeshshaa gidikkii!” yaagiis.

³⁵ Yesuusi he iita ayyaanaa, “Haizza; bitaniyaappe kiya” yaagidi azaziis. Iita ayyaanai a eta matan gufanti yeggidi, ainne qohennan bitaniyaappe kiya aggiis.

³⁶ Ubbai garamettidi bantta gidдон, “Hagee aiba qaalee? Alaafettaaninne wolqqan iita ayyaanata azazees; qassi appe kiyidi boosona” yaagidi haasayidosona. ³⁷ Yesuusabai hegaa heeran de7iya biitta ubbaa gakkii aggiis.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

(Maatiyoosa 8:14-17; Marqqoosa 1:29-34)

³⁸ Yesuusi Aihuda woosa keettaappe denddidi, Simoona soo biis. Biyo wode, Simoona bollotiyaa wolqqaama qoxuwaanne mishuwaa harggada zin77idaaribaa Yesuusayyo yootidosona. ³⁹ I matan eqqidi, qoxuwaanne mishuwaa agga gin, mishoinne qoxoi o aggiis. Sohuwaara denddada etayyo ootta aggaasu.

⁴⁰ Dumma dumma harggiyan ohettida asaa ubbaa awai wullin, akko ehiidosona. Ba kushiya eta ubbaa bolli huuphiyan huuphiyan wottidi, ubbaa pattiis. ⁴¹ Pattiin xalaheti qassi, “Neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidikkii!” yaagidi waassiiddi, daro asaappe kiyidosona. I Kiristtoosa gididoogaa eti erido gishshau, haasayennaadan Yesuusi eta seeridi diggiis.

Yesuusi Qassikka Galiilan Tamaarissiis

(Maatiyoosa 4:23-25; Marqqoosa 1:35-39)

⁴² Wonttin kiyidi, asi bainnasaa biis. Asai a koyiiddi, akko yiis. I eta matappe beenna mala, digganau koyidosona. ⁴³ SHin i, “Taani hara kataman de7iya asaukka Xoossaa kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootanau bessees. Aissi giikko, Xoossai tana kiittidoogee hegaassa” yaagiis.

⁴⁴ Yaagidi, Galiilan de7iya Aihuda woosa keettatun yootiis.

Yesuusi Koiro Erissiyo Ashkkarata Xeesiis

(Maatiyoosa 4:18-22; Marqqoosa 1:16-20)

5 Asai Xoossaa qaala Yesuusappe siyiiddi a sugin, Yesuusi Genssereexa abbaa lanqqiyan eqqiis. ² Eqqidi abbaa lanqqiyan de7iya naa77u wolwoluwa be7iis. Hegan moliyaa oiqqiyaageeti wolwoluwaappe kiyidi, bantta gitiyaa meecoosona. ³ Yesuusi he wolwolotuppe issuwan, Simoonaagan gelidi, “Ha wolwoluwa abbaa lanqqiyaappe guuttiyo giddokko shiishsha” yaagidi Simoona woossiis. He wolwoluwa gidдон uttidi, deriyaa tamarissiis.

⁴ Haasayaa wurssidoogaappe guyye baggan Simoona, “Ciimmatiya sohuwaa shi- iqa; moliyaa oiqqanau intte gitiyaa haattan yeggite” yaagiis.

⁵ Simooni zaaridi, “Godau, qamma ubbaa daafuridi, ainne oiqqibookko; shin ha77i ne qaalaadan gitiyaa yeggais” yaagiis.

⁶ Yeggidoogaappe guyye baggan, keehi daro moliyaa oiqqin, gitee daahettana haniis. ⁷ Etaara issippe oottiya hara wolwoluwan de7iyaageeti yiidi banttana maad- dana mala, eta wuttin, yiidi naa77u wolwoluwaakka haattai mittana gakkanaashin, moliyaa kunttidosona.

⁸ SHin Simoon PHeexiroosi heгаа be7ido wode, Yesuusa tohuwan kunddidi, “Go- dau, taani nagaranchcha gidido gishshau, taappe shaahetta” yaagiis. ⁹ Simooninne aara de7iya hara asai ubbai bantta oiqqido daro moliyaa be7idi, garamettidosona. ¹⁰ Hegaadankka Simoonaara issippe oottiyaageeti, Zabddiyoosa naati, Yaaqoobinne Yohaannisi garamettidosona.

Garamettin Yesuusi Simoona, “Yayyoppa; hagaappe sinttan neeni asa oiqqiyaagaa gidana” yaagiis. ¹¹ Eti wolwolota haattaappe gaxaa kessidoogaappe guyye baggan, ubbaa agga bayidi, Yesuusa kaallidosona.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:1-4; Marqqoosa 1:40-45)

¹² Yesuusi katamatuppe issinnen de7ishin, issi inchchirichchai bolla ubban kumido bitanee Yesuusakko yiidi, a be7idi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagidi woossiis.

¹³ Yesuusi ba kushiya yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa!” yaagin, sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggiis. ¹⁴ Yesuusi a, “Hagaa oossinne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni geeshsha gididoogaa asaa erissanau Muusee azazidoogaadankka yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

¹⁵ SHin Yesuusabai daro sohuwaa gakkio wode, cora asai i odiyoojaa siyanaunne bantta harggiyaappe paxanau shiiqoosona. ¹⁶ SHin Yesuusi asi bainnasaa biidi woossees.

Yesuusi Silida Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 9:1-8; Marqqoosa 2:1-12)

¹⁷ Issi gallassi, Yesuusi tamarissishin, Galiilaaninne Yihudan de7iya katamaa ubbaappenne Yerusalameppe yiida Parisaawetinne higgiiyaa tamarissiyaageeti he sohuwan uttidosona. Yesuusi hargganchchata pattana mala, Godaa wolqqai a bolli de7ees. ¹⁸ Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; ehiidi, soo gelissanau Yesuusa sinttan a wottanau koyidosona. ¹⁹ Asai darido gishshau, soo a gelissanau etassi ogee xayin, keettaa huuphiyaa kiyidi, kaaraa lukkidi, bitaniyaa a halaara duge yeddidi, Yesuusa sinttan de7iya asaa giddon wottidosona. ²⁰ Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, “Bitaniyau, ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

²¹ Yaagin, higgiiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti, “Laa hagee Xoossaa bolli iitabaa haasayiyaagee oonee? Xoossaa xalaalaappe attin, harai ooni nagara atto gaanau danddayii?” yaagidi, bantta giddon qofaa doommidosona.

²² Yesuusi eta qofaa eridi, “Intte intte wozanan hagaadan aissi qoppeetii? ²³ ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoojee mateeyye woi ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoojee matee? ²⁴ Qassi sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo Asa Na7aayyo alaafetetai de7iyoojaa taani inttena bessana” yaagidi, bollai silido bitaniyaa, “Nena gais; dendda eqqa. Yaataada ne halaa tookkada ne soo ba” yaagiis.

²⁵ Sohuwaara eta sinttan denddi eqqidi, ba zin77ido halaa tookkidi, Xoossaa galatiiddi, ba soo biis. ²⁶ Bin eti ubbai, garamettidosona. Daro yayyidi, “Hachchi nuuni oorattabaa be7ida” yaagidi Xoossaa galatidosona.

Yesuusi Maatiyoosa Geetettiya Leewa Xeegiis

(Maatiyoosa 9:9-13; Marqqoosa 2:13-17)

²⁷ Hegaappe guyyian, Yesuusi kiyidi, giiraa ekkiya Leewa giyoojee giiraa ekkiyo ba sohuwan uttidaagaa demmidi, “Tana kaalla” yaagiis. ²⁸ Yaagin Leewi ubbabaa aggi bayidi, denddi eqqidi, a kaalliis.

²⁹ Leewi ba son Yesuusa mokkanau daro imatuwaa makkiis. Hegan giiraa ekkiyaageetinne hara asai etaara issippe uttidosona. ³⁰ Parisaawetinne higgiiyaa tamarissiya, etaara oottiyaageeti, “Giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura

intte aissi issippe meetii? Qassi aissi issippe uyeetii?” yaagidi, Yesuusi erissiyi ashkkaratu bolli zuuzummosona.

³¹ Yesuusi zaaridi, “Hargganchchatuppe attin, payyatuyyo aakimee kosshenna. ³² Taani nagaranchchati bantta nagaraappe simmanaadan, eta xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

Xoomaabaa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 9:14-17; Marqqoosa 2:18-22)

³³ Eti Yesuusa, “Yohaannisi erissiyi ashkkarati daro wode xoomoosona; woosoonona; qassi Parisaaweti erissiyi ashkkaratikka hegaadan oottoosona. SHin ne erissiyi ashkkarati moosona, uyoosona” yaagidosona.

³⁴ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asata machchiyo ekkiyaagee etaara de7ishin, xoomissanau danddayeetii? Danddayekketa; ³⁵ shin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana” yaagiis.

³⁶ Yesuusi etayyo leemisuwaa odiiddi, “Ooratta maayuwaappe peeridi, ceega maayo bolli wotti sikkiya asi baawa; hegaadan oottikko, ooratta maayuwaa peer-erettana; ooratta maayuwaappe peeridoogeekka ceega maayuwaassi giigenna. ³⁷ Ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa; naaqqikko he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana. ³⁸ SHin ho77o woine eessa ooratta ogoron naaqqanau koshshees; eti issoi issuwaa naagoosona. ³⁹ Gam77ida woine eessa lo77o yaagiyo gishshau, a uyirggidi, oorattaa uyanau koyiyai ooninne baawa” yaagiis.

Sambbataabaa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 12:1-8; Marqqoosa 2:23-28)

6 Yesuusi issi Sambbata gallassi tiya bangga gidloora aadhdhishin, i erissiyi ashkkarati tiya banggaa duuttidi, bantta kushiyan shigichchidi moosona. ² Issi issi Parisaaweti, “Sambbatan oottanau woga gidennabaa aissi ootteetii?” yaagidosona.

³ Yesuusi etassi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namisetido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibeekketii? ⁴ Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetuppe attin, ooninne maanau higge gidennaagaa Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis” yaagiis.

⁵ Qassi Yesuusi, “Taani Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagidi etassi odiis.

Yesuusi Kushee Silido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 12:9-14; Marqqoosa 3:1-6)

⁶ Yesuusi hara Sambbatan Aihuda woosa keettaa gelidi tamarissiiis. Hegan ushachcha kushee gunddido issi bitanee de7ees. ⁷ Higgiiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti Yesuusa mootiyoobaa demmanau, i Sambbatan asa pattikko be7ana yaagidi naagi uttidosona. ⁸ SHin i eta qofaa eridi, kushee gunddido bitaniyaa, “Dend-dada, hagan gidduwan eqqa” yaagin, bitanee denddidi eqqiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Higgee Sambbatan lo77obaa oottanaagaa azaziiyye? Iitabaa oottanaagaa azazii? Asa shemppo ashshanaagaa azaziiyye woranaagaa azazii? yaagada inttena oichchais” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi eta ubbaa yuushshi aatti xeellidi bitaniyaa, “Ne kushiya piddi ootta” yaagiis. I piddi oottin, a kushee paxiis.

¹¹ Eti daro hanqqettidosona. Hanqqettidi, “Nuuni Yesuusa ai oottanee?” yaagidi, bantta gidдон haasayidosona.

Yesuusi Tammanne Naa77u Erissiyi Ashkkarata Dooriiis

(Maatiyoosa 10:1-4; Marqqoosa 3:13-19)

¹² He wodiyan Yesuusi Xoossaa woossanau deree de7iyoosaa biis. Biidi qamma ubban Xoossaa woossiiddi aqiis. ¹³ Qassi bana kaalliyaageeta wonttin xeesiis; etappe tammanne naa77aa dooridi, “Kiitettidaageeta” yaagidi sunttiis. ¹⁴ Hegeeti PHeexiroosa yaagidi sunttido Simoona, a ishaa Inddiraasa, Yaaqooba, Yohaannisa, Piliphphoosa, Barttalamoosa, ¹⁵ Maatiyoosa, Toomaasa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqooba, ba biittaassi mishettiya Simoona, ¹⁶ Yaaqooba na7aa Yihudaanne Yesuusa aattidi immida Yihudaa Asqqoroota.

Yesuusi Daro Asaa Tamarissiiis; Pattiis

(Maatiyoosa 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸ Etaara deriyaappe duge wodhdhidi, kaalliyaageetuppe daruwaara issippe dembba biittan eqqiis. Qassi i giyoobaa siyidi, bantta harggiyaappe paxanau Yihudaa ubbaappe, Yerusalameppe, abbaa matan de7iya Xiirrosappenne Sidoonappe yiida daro asai he sohuwan de7ees.

Tuna ayyaan an waayettiyaageeti bantta harggiyaappe paxidosona. ¹⁹ Wolqqai appe kiyidi, eta ubbaa pattiyo gishshau, asai ubbai a bochchanau keehi koyees.

Ufaissaanne Kayyuwaa Gaasota

(Maatiyoosa 5:1-12)

²⁰ Yesuusi ba erissiyi ashkkaratukko xeellidi, hagaadan yaagiis;

“Xoossaa kawotetta inttebaa

gidiyo gishshau,

hiyyeesati intte anjettidaageeta.

²¹ Intte digin kallana gishshau,

ha77i namisettiyaageeti anjettidaageeta.

Intte digin miiccana gishshau,

ha77i yeekkiyaageeti anjettidaageeta.

²² Intte tana Asa Na7aa

kaalliyo gishshau,

asi inttena ixxiyo wode,

asappe shaakkiyo wode,

boriyo wode,

inttena iita sunttan xeejiyo wodekka

intte anjettidaageeta.

²³ “Intteyyo saluwan gita woi to de7iyo gishshau, he wode ufaissan guppite; aissi giikko, eta aawati hananabaa yootiyaageeta hegaadan oottidosona.

²⁴ “SHin duretoo, intte

ufaittidi de7iyo gishshau,

intteyyo aayye7ana.

²⁵ Intte digin namisettana gishshau,
ha77i kallidaageetoo, intteyyo aayye7ana.
Intte qarettana gishshaunne
yeekkana gishshau,
ha77i miicciyaageetoo,
intteyyo aayye7ana.

²⁶ Asa ubbai inttebaa loittidi
haasayiyo wode aayye7ana;
aissi giikko, eta aawati
hananabaa yootiya worddanchchatussi
hegaadan oottoosona.

Morkkiyaa Siiqiyoogaa

(Maatiyoosa 5:38-48; 7:12)

²⁷ “SHin taani yootiyoogaa siyiyaageetoo, taani intteyyo odais; intte morkketa siiqite; inttena ixxiyaageetussi lo77obaa oottite; ²⁸ inttena qanggiyaageeta anjjiite; inttena naaqqiyaageetussi Xoossaa woossite. ²⁹ Ooninne ne qinxalliyaa baqqikko, hinkko qinxalliyaakka bessa; ooninne ne kootiyaa ekkikko, qoliyaakka diggoppa.

³⁰ “Nena woossiya ubbau imma; ne miishshaa ekkiya uraappe guyye zaara yaa-gada oichchoppa. ³¹ Asi intteyyo oottanau intte dosiyoogaadan, haraukka hegaadan oottite.

³² “Intte inttena siiqiyaageetu xalaalaa siiqikko, intteyyo ai galati de7ii? Aissi giikko, nagaranchchatikka banttana siiqiyaageeta siiqoosona. ³³ Intte intteyyo lo77obaa oottiyaageetussi lo77obaa oottikko, inttessi ai galati de7ii? Aissi gi-ikko, nagaranchchatikka qassi hegaadan oottoosona. ³⁴ Intte guyye ekkanau qoppidi tal77ikko, inttessi ai galati de7ii? Nagaranchchatikka guyye ekkanau nagaranchcha-tussi tal77oosona; ³⁵ shin Xoossai bana galatennaageetussikka iitatussikka keha gi-dido gishshau, intte morkketa siiqite; etayyo lo77obaa oottite; qassi ainne guyye ekkanau qoppennan tal77ite; intte ekkana woitai darana. Qassi intte Ubbaappe Bolla Xoossaa naata gidana. ³⁶ Intte Aawai Xoossai maariyoogaadan maarite.

Hara Asaa Pirddanau Bessenna

(Maatiyoosa 7:1-5)

³⁷⁻³⁸ “Haratu bolli pirdoppite; Xoossai intte bolli pirddenna. Harata iita goop-pite; Xoossai inttena iita geenna. Atto giite; Xoossai intteyyo atto gaana. Immite; Xoossai intteyyo immana. Baqqi naaqqidi siilli kunttin, palahidi wora laalettiaagaa Xoossai intte kiyuwan idinttidi immana. Aissi giikko, intte harau immanau likkidi makkiyooban Xoossai intteyyo likkidi immana” yaagiis.

³⁹ Yesuusi etassi leemisuwaa odiiddi, hegaadan yaagiis; “Qooqee qooqe kaalet-tana danddayii? Kaalettikko, naa77ai ollan kunddokkonaa? ⁴⁰ Tamaariyaagee bana tamarissiyaagaappe aadhdhenna; shin tamaridi wurssida ubbai tamarissiyaagaa mala gidees.

⁴¹ “Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishah aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai? ⁴² Ne aifiyan de7iya tuussaa be7ennan waanada ne ishah, ‘Ta ishau, taani ne aifiyan de7iya suullaa kessoo’ gaanau danddayai? Laa ha lo77o milatiya iitau, kase-

tada ne aifiyaappe tuussaa kessargga. Hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyan de7iya suullaa kessanau geeshshada xeellana danddayaasa.

Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Maatiyoosa 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Lo77o mitti iita aife aifenna; hegaadankka, iita mitti lo77o aife aifenna. ⁴⁴ Aissi giikko, mitta ubbai ba aifiyo aifiyan erettees; agunttappe balase giyo mitta aife, gom77oreppe woine aife aife erettenna. ⁴⁵ Lo77o asi ba wozana gidдон de7iya lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees; aissi giikko, asa dooni a wozanan kumidabaappe haasayees.

Naa77u Qommo Keettaa Keexxiya Asata

(Maatiyoosa 7:24-27)

⁴⁶ “Taani giyoogaa oottiyogaa aggi bayidi, aissi tana, ‘Godau, Godau’ geetii? ⁴⁷ Taakko yiya ubbai qassi ta qaalaa siyidi azazettiyaagee ai mala asakko taani intena bessana. ⁴⁸ I gita ollaa bookkidi, aaho shuchchaa hiixxidi, gimbbidi, keettaa keexxida asa mala. Di7oi di77ido wode, he keettaa sugiis; shin minttidi keexxido gishshau, qaattanau danddayibeenna. ⁴⁹ SHin ta qaalaa siyidi oottenna urai, aaho shuchcha hiixxennaaninne gimbbennan biittan keetta keexxida asa mala. Di7oi sugin, keettai sohuwaara kunddi aggiis; he keettai wolqqaama kunddetta kunddiis” yaagiis.

Yesuusi Mato Halaqaa Ashkkaraa Pattiis

(Maatiyoosa 8:5-13)

7 Yesuusi ubbabaa asau wurssi odirggidoogaappe guyye baggan, Qifirinaahooma geliis. ² Issi mato halaqai de7iyaagaassi i dosiyo ashkkarai harggidi, haiqqana matiis. ³ He mato halaqai Yesuusabaa siyido wode, Yesuusi yiidi, ba ashkkaraa pattanau woossana mala, Yihudaa cimata Yesuusakko kiittiis. ⁴ Etinne Yesuusakko yiidi, “Neeni heгаа ayyo oottanau bessees. ⁵ Aissi giikko, i nu asaa siiqidi, Aihuda woosa keettaa ba miishshan keexxiis” yaagidi daro woossidosona. Yesuusinne etaara biis.

⁶ Biidi mato halaqaa keettaa gakkanau matido wode, mato halaqai ba laggeta akko kiittidi, “Ta Godau, daafuroppa; aissi giikko, nena ta soo gelissanau tau bessenna. ⁷ Hega gishshau, taani neekko shiiqanau laafa gididiyoogaa erais; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana. ⁸ Taani taappe bollaara de7iyaageetuyyo haarettiya asa; taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi hinkkuwaa, ‘Haa ya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Hagaa ootta’ giikko oottees” yaagiis.

⁹ Yesuusi heгаа siyido wode, aban garamettidi, guyye simmidi, bana kaalliya daro asaa, “Inttena gais; taani heгаа mala ammanuwaa harai atto, Israa7eela biittankka be7abeikke” yaagiis.

¹⁰ Kiitettida asati mato halaqaa soo guyye simmidi, a ashkkarai paxidaagaa be7idosona.

Yesuusi Issi Am77ee Na7aa Haiquwaappe Denttiis

¹¹ Guyyeppe Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuuranne daro asaara Naina giyo issi katamaa biis. ¹² Yesuusi katamaa dooni shiiqido wode, asai haiqqida asa ahaa tookkidi efees. Haiqqidaageenne ba aayeessi issi na7aa; a ba azinai haiqqoosappe am77e gidada de7ausu. Katamaa asaappe daroi o kaalliis. ¹³ Godai o be7idi, iyyo qarettidi, “Yeekkoppa” yaagiis. ¹⁴ I shiiqidi, ahaa saaxiniyaa bochchin, tookkida asai eqqis. Yesuusi, “Na7au, dendda gais” yaagin, ¹⁵ haiqqidaagee xoqqu giidi uttiis. Qassi haasayaa doommin, Yesuusi na7aa a aayeessi immiis.

¹⁶ Asa ubbai daro yayyidi, “Hananabaa yootiya goobai nu gidдон beettiis; qassi Xoossai ba asaa maaddanau yiis” yaagiiddi Xoossaa galatidosona. ¹⁷ Hagee i ootti-dobai Yihudaa biittaa ubbaaninne hegaa heeran de7iya biitta ubban haasayettiis.

Xammaqiya Yohaannisappe Yesuusakko Kiitettida Asata

(Maatiyoosa 11:2-19)

¹⁸ Yohaannisi erissiyo ashkkarati hegaa ubbaa Yohaannisassi yootidosona.

¹⁹ Yohaannisi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77aa baakko xeesidi, “Yaanaagee neneeyye? Woikko nuuni haraa naagane?” yaagidi, eti oichchana mala, Yesuusakko kiittiis.

²⁰ Kiittin eti akko yiidi, “Yaanaagee neneeyye? Woikko nuuni haraa naagane?” yaagidi oichchana mala, Xammaqiya Yohaannisi nuna neekko kiittiis” yaagidosona.

²¹ He gallassi Yesuusi daro harggissidi, paxa kaa7iya sahuwaappenne iita ayyaanaappe daro asaa pattiis. Qassi daro qooqe asaa xeelissiiis. ²² Yesuusi zaaridi, “Biidi intte be7idoogaanne siyidoogaa Yohaannisassi yootite; qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliiyaa mishiraachchuwaa siyoosona.

²³ Tana sirennu urai anjettidaagaa” yaagiis.

²⁴ Yohaannisi kiittidoogeeti biichchidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ai be7anau bazzo kiyideti? Carkkoi qaattiyoo shombboquwaa be7anau kiyidetiyye? ²⁵ Yaatin ai be7anau kiyideti? Lo77iya maayuwaa maayida bitaniyaa be7anau kiyidetiyye? Lo77iya maayuwaa maayidaageetinne duretidi ufaissan de7iyaageeti kawo keettan de7oosona. ²⁶ Yaatin ai be7anau kiyideti? Hananabaa yootiyaagaa be7anau kiyideti? Ee; taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaagaappekka aadhdhiyaagaa be7ideta. ²⁷ Xoossaa maxaafan,

‘Godai, “Be7a, ta kiittiyooгаа

taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana” yaagees’

geetettidi Yohaannisabai xaafettiis.

²⁸ “Taani intteyyo odais; aayee uluwaappe yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe aadhdhiya ooninne de7ibeenna; shin Xoossaa kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe aadhdhana” yaagiis.

²⁹ Siyida asai ubbai harai atto qaraxaa shiishshiyaageeti attennan, Yohaannisan xammaqettidi, Xoossai xillo gididiyooгаа ammanidosona. ³⁰ SHin higgiiyaa tamaris-siyaageetinne Parisaaweti Yohaannisan xammaqettibeenna gishshau, Xoossai etassi qoppidobaa ixidosona.

³¹ Yesuusi, “Yaatin taani ha wodiya asaa aibiira leemiso? Eti ai milatiyoonaa?
³² Eti qocan uttiya naata milatoosona; bantta gidдон issoi issuwaa xeesidi, ‘Nuumi intteyyo cachcha zaiyyaa punnida; shin duribeekketa. Yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibeekketa’ yaagoosona. ³³ Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi Xoomiidinne woine eessa uyennan yin intte, ‘A bolli xalahee de7ees’ yaagideta. ³⁴ Taani Asa Na7ai, maiddanne uyaidda yin, intte tana Asa Na7aa, ‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite! Giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura siiqettes’ yaageeta. ³⁵ SHin Xoossaa aadhdhida eratettai ba oosuwan tuma gididi beettees” yaagiis.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa Tohuwaa SHittuwaa Tiyaasu

³⁶ Parisaawetuppe issoi banaara laaxaa maanau Yesuusa woossin, Yesuusi a soo yiidi, laaxaa maanau uttiis. ³⁷ He kataman issi nagaranchcha mishiriya de7iyaara Yesuusi a son laaxau uttidoogaa erada, albasxxiroosa giyo shuchchaappe oosetida bilqqaadiyaa kumida shittuwaa ehaasu. ³⁸ Guyyeera a tohuwaa matan eqqada yeekkishin, i afuttai a tohuwan xokkidi, laagottidoogaa ba huuphiyaa binnaanau quccaasu. Tohuwaa quccaiddanne yeraidda shittuwan tiyaasu. ³⁹ Yesuusa ba soo xeesida Parisaawee hegaa be7idi, ba wozana gidдон qoppiiddi, “A nagaranchcha gidido gishshau, hagee tumu hananabaa yootiyaagaa gidiyaakko, ha bana bochchiya mishiriya oonakko erana” yaagiis.

⁴⁰ Yesuusi zaaridi, “Simoonaa, neessi taani odiyooabai de7ees” yaagiis.

Yaagin, Simooni, “Tamaariissiyaagoo, yoota” yaagiis.

⁴¹ Yesuusi hagaadan yaagiis; “Naa77u asati issi bitaniyaappe miishsha tal77idosona. Issoi naa77u xeetanne ishatamu biraa tal77in, naa77anttoi laatamanne ichchashu biraa tal77iis. ⁴² Hegaa qanxxanau etassi miishshi xayin, acuwawai naa77aakka maariis. Yaatin etappe augee a aattidi siiqanai?” yaagiis.

⁴³ Simooni zaaridi, “Dariya biraa aggido bitaniyaa gidennan aggenaa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi Simoona, “Tumu pirddadasa” yaagiis.

⁴⁴ Yesuusi mishireekko xeellidi, Simoona hagaadan yaagiis; “Hanno mishiriyo be7ai? Taani ne soo yin, harai atto haattaa ta tohuwaassi immabaakka; shin hanna ba afuttan ta tohuwaa laagottada, ba huuphiyaa binnaanau quccaasu. ⁴⁵ Neeni tana yerabaakka; shin a taani soo geloosappe ha77i gakkanaashin, ta tohuwaa yerausu.

⁴⁶ Neeni ta huuphiyaa zaitiyan tiyabaakka; shin a ta tohuwaa shittuwan tiyaasu.

⁴⁷ Hegaa gishshau, taani inttessi odais; a daro siiqido gishshau, i nagarai daroi atto geetettiis; shin guutta nagaraa atto giido urai guuttaa siiqees” yaagiis.

⁴⁸ Yesuusi mishiriyo, “Ne nagarai attiiis” yaagiis.

⁴⁹ Yaagin, aara laaxaa maanau uttidaageeti bantta wozana gidдон qoppiiddi, “Harai atto nagaraakka atto gaanau danddayiyaagee hagee oonee?” yaagidosona.

⁵⁰ Yesuusi mishiriyo, “Nena ne ammanoi ashshiis; saruwan ba” yaagiis.

Yesuusa Kaallidanne Au Oottida Macca Asata

8 Hegaappe guyyian, Yesuusi Xoossaa kawotettaa mishiraachchuwaa yootiiddi, dumma dumma gita katamaanne guutta katamaa bees. Biyo wode, tammanne naa77u erissiyo ashkkaratinne ² iita ayyaanaappenne wolqqaama harggiyaappe paxida issi issi maccaasatinne aara issippe de7oosona. Hegeetinne laappun xalaheti kiyyido Magddala giyo katamaappe yiida Mairaamo, ³ Heeroodisa keettan azaziya

Kuza machchiyo Yohaano, Sosinonne Yesuusau banttassi de7iyaagaappe immida daro asata.

Zeriyaagaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:1-9; Marqqoosa 4:1-9)

⁴Asai katamaappe kataman Yesuusakko shiiqees. Daro asai shiiqidaagau Yesuusii leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; ⁵“Issi bitanee ba zerettaa zeranau kiyiis. Zerishin, issoi issoi ogiyaa doonan wodhdhidi yerettiis. Yaatin, kafoi heгаа miis. ⁶Harai shuchchaa bolli wodhdhiis. Mekkidi, dubbai bainna gishshau meliis. ⁷Issi issi zerettai aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi morkkidaagaa agunttai diccidi cuulliis. ⁸Issi issi zerettai aradda biittan wodhdhidi morkkiis; diccidi xeetu kushiyaa aifiis” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Haasayido Gaasotaa

(Maatiyoosa 13:10-17; Marqqoosa 4:10-12)

Yesuusi heгаа haasayiddi, “Siyanau haitti de7iyo urai siyo!” yaagidi wolqqappe haasayiiis.

⁹I erissiiyo ashkkarati, “Yaatin, ha leemisuwaa birshshettai aibee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona. ¹⁰Oichchin, i hagaadan yaagiis; “Inttessi Xoossaa kawotettaa xuuraa erai imettiis, shin harati xeellidi be7enna mala, siyidikka akeekenna mala, taani leemisuwan haasayais.

Yesuusi Zerettaa Leemisuwaa Birshshiis

(Maatiyoosa 13:18-23; Marqqoosa 4:13-20)

¹¹⁻¹²“Leemisoi heгаа. Zerettai Xoossaa qaalaa. Ogiyaa doonan de7iya zerettai qaalaa siyidaageetu leemisuwaa bessees; shin heгааappe guyyiyan, eti ammanidi attenna mala, xalahe halaqai yiidi, eta wozanaappe qaalaa efirggees. ¹³SHuchchaa bollan de7iyaageeti siyiiddi, a qaalaa ufaissan ekkiiyaageeta milatoosona; etassi xaphoi baawa. Eti ha77issau ammaniyoogaappe attin, paacee yiyo wode xubettiyaageeta. ¹⁴Qassi aguntta gidдон wodhdhidaageeti siyiyaaageeta milatoosona. Siyidi banttau de7iiddi, de7uwaa wodiyaa qofan durettaanne lo77o de7uwan cuulettiyo gishshau, eta aiffee bootennan atti aggees. ¹⁵SHin aradda biittan wodhdhidaageeti hegeeti lo77o wozanaappenne tumu wozanaappe qaalaa siyidi naagidaageeta; eti danddayaara naagidi aifoosona.

Geeman Wottido Xomppiyaa

(Marqqoosa 4:21-25)

¹⁶“Xomppe oittidi, keren qum77iyai woikko arssa gidдон wottiya asi baawa; shin asai geliiddi, poo7uwaa be7ana mala, xomppiyaa qoncciiyan wottees. ¹⁷Aissi giikko, qosidobai ubbai qoncciyaa kiyana; qassi genttidobai ubbaikka beettennan attenna.

¹⁸“Simmi, intte siyiyo yohuwaa ezggidi siyite; aissi giikko, issibai de7iyo urau gujji immana. Bainnaagaappe harai atto, he au de7iyaabaa milatiyaagaakka ekkirgana” yaagiis.

Yesuusa Aayyiyoonne Ishantta

(Maatiyoosa 12:46-50; Marqqoosa 3:31-35)

¹⁹ Yesuusa aayyiyaanne ishantti akko yiidosona; shin daro asaa gidloora aadhdhiyo sohoi baina gishshau, aara gaittanau danddayibookkona. ²⁰ Asai Yesuusa, “Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara gaittana koyidi, karen eqqidosa” yaagiis.

²¹ SHin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiyaanne ta ishantti Xoossaa qaalaa siyiyaageetanne oottiyaageeta” yaagiis.

Yesuusi Gotiyaa Seeriis

(Maatiyoosa 8:23-27; Marqqoosa 4:35-41)

²² Issi gallassi, Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura issippe wolwoluwan gelidi, “Abbaa hefintti pinnoos” yaagiis; yaagin biidosona. ²³ Biishin Yesuusi xiskkiis. Wolqqaama gotee abbaa bolli yiis. Wolwoluwan haattai kumi kumi yees. Yiidi haattai eta mittana hanin, ²⁴ erissiyo ashkkarati Yesuusakko biidi, “Godau, Godau, nuuni xayoo” yaagidi, xiskkuwaappe a denttidosona.

Yesuusi dendididi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona. ²⁵ Yaatin Yesuusi, “Intte ammanoi anee?” yaagiis.

Eti yayyidinne garamettidi bantta gidдон, “Hagee laa harai atto, gotiyaanne haattaa azaziyaagee oonee? Etikka ayyo azazettoosona” yaagidosona.

Yesuusi Xalaheti Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:28-34; Marqqoosa 5:1-20)

²⁶ Galiila ginan sinttaara de7iya Gerggesenoona giyo biittaa wolwoluwan biidosona. ²⁷ Yesuusi abbaappe gaxaa kiyiyoorin, xalaheti de7iyo bitanee katamaappe kiyidi, aara gaittiis; asa moogiyo gonggoluwana i daro laittaa de7iyoogaappe atin, son de7enna. ²⁸ Yesuusa be7idi, a sinttan kunddidi, qaalaa xoqqu oottidi, “Ubaappe bolla Xoossaa Na7au Yesuusaa, tananne nenanne aibee gattiyai? Hayyanaa tana qaxxayopparkii” yaagiis. ²⁹ I heгаа aissi giidee giikko, Yesuusi tuna ayyaanai bitaniyaappe kiyidi baana mala azazidoogaassa. Daroto tuna ayyaanai bitaniyaa oiqqi uttido gishshau, sanssalataaninne huqqunna biratan qashettidi naagetees; shin sanssalataa duuttees. Xalahee a bazzo yedettees.

³⁰ Yesuusi a, “Ne sunntai oonee?” yaagidi oichchiis.

Daro xalaheti an de7iyo gishshau, “Ta sunntai Leegiyoona” yaagiis. ³¹ Xalaheti Yesuusa, “Nuna ciimma ollau yeddopparkii” yaagidi woossidosona.

³² He deriyaa bollan daro gudunntaa wudee hemettees; xalaheti gudunntatu gidдо gelana mala Yesuusa woossin, i, “Biite” yaagiis. ³³ Yaagin xalaheti bitaniyaappe kiyidi, gudunntatun gelin, wudee kakaara jaamiiddi abban gelidi, meetetti bayiis.

³⁴ Gudunntaa wudiyaa heemmiyaageeti hanidabaa be7ido wode, baqati biidi, katamaaninne katamaappe gaxa biittan yootidosona. ³⁵ Yootin asai hanidabaa be7anau kiyidi, Yesuusakko biis. Xalahee kiyido bitanee ba wozanai simmin, maayuwaa maayidi, Yesuusa gediya matan uttidaagaa asai be7idi yayyiis. ³⁶ Heгаа be7ida asati xalaheti oiqqido bitanee waani paxidaakko, asaasi yootidosona. ³⁷ Gerggesenoona biittan de7iya asai ubbai daro yayyido gishshau, bantta matappe baana mala, Yesuusa woossidosona. Yesuusi wolwoluwan gelidi simmiis.

³⁸⁻³⁹ Xalaheti kiyido bitanee Yesuusaara de7ana mala, Yesuusa woossiis; shin i, “Ne soo simmada, Xoossai neessi waanida gitabaa oottidaakko yoota” yaagidi a yeddiis. Yeddin, bitanee baassi Yesuusi waanida gitabaa oottidaakko, kataman de7iya asa ubbau yootiiddi biis.

Yaa7iroosa Na7iyoonne Yesuusa Maayuwaa Bochchida Mishiriyo

(Maatiyoosa 9:18-26; Marqqoosa 5:21-43)

⁴⁰ Ubba asai Yesuusa naagiiddi uttido gishshau, i simmido wode morkkidosona. ⁴¹⁻⁴² Yaa7iroosa giyoogee Aihuda woosa keettaa halaqai Yesuusakko yiis. Ayyo tammanne naa77u laitta na7iyaa de7iyaara harggada haiqqana haniyo gishshau, Yesuusa tohuwan kunddidi, ba soo gelana mala, a minttidi woossiis.

Yesuusi yaa biishin, asai ubbasaara shiiqidi, a un77iis. ⁴³ Tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa de7ausu. Aakime-tussi qanxxaidda ba miishsha ubbaa wurssaasu; shin ooninne o pattanau danddayibeenna. ⁴⁴ Guyyeera shiiqada Yesuusa afalaa macaraa bochchaasu; bochchin i bol-laappe goggiya suuttai sohuwaarakka aggi bayiis.

⁴⁵ Yesuusi, “Tana bochchidai oonee?” yaagiis.

Ubba asai, “Nuna gidokko” yaagin, PHeexiroosinne aara issippe de7iyaageeti, “Godau, daro asai nena sugiiddi un77ees; “Tana bochchidai oonee?” gai?” yaagidosona.

⁴⁶ SHin Yesuusi, “Taappe wolqqai kiyido gishshau, tana issi urai bochchidoogaa taani erais” yaagiis.

⁴⁷ Maccaasiyaa qosettada attanau danddayennaagaa erada, kokkoraidda Yesuusa sinttan gufannaasu; a Yesuusa aissi bochchidaakkonne qassi waanada sohuwaara paxidaakko asa ubbaa sinttan Yesuusau yootaasu. ⁴⁸ I, “Ta na7ee, nena ne ammanoi pattiis; saro ba” yaagiis.

⁴⁹ Yesuusi biron hegaa giishin, issi asi Aihuda woosa keettaa halaqaa sooppe yiidi, “Ne na7iyaa haiqqaichchaasu; simmi tamarissiyaagaa daafurssoppa” yaagiis.

⁵⁰ SHin eti giyoobaa Yesuusi siyidi, “Yayyoppa; ammano xalaalaa ammana; a paxana” yaagidi Yaa7iroosassi yootiis.

⁵¹ Yesuusi soo geliiddi, PHeexiroosappe, Yaaqoobappe, Yohaannisappe, na7ee aayeppenne aawaappe harai ooninne banaara gelenna mala diggiis. ⁵² Ubbai na7eessi, “Aayyee aayyee!” yaagidi yeekkoosona. SHin Yesuusi, “Yeekkoppite; na7iyaa xiskkausuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis.

⁵³ A haiqqidoogaa eridi, asai a bolli miicciis. ⁵⁴ SHin Yesuusi i kushiyyaai oiqqidi, “Na7ee, dendda” yaagidi xeesiis. ⁵⁵ Na7ee shemppoi simmin, sohuwaara na7iyaa dendda aggaasu. Yesuusi, “Iyyo miyoobaa immite” yaagidi azaziis. ⁵⁶ I aawainne aayyiyaa garamettidosona. SHin Yesuusi, “Hanidaagaa oossinne odoppite” yaagidi azaziis.

Yesuusi Ba Erissiyo 12 Ashkkarata Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa Odanaadan Kiittiis

(Maatiyoosa 10:5-15; Marqqoosa 6:7-13)

9 Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata issippe baakko xee-sidi, xalahiyaa ubbaa asaappe kessanaunne harggiyaageeta pattanau etassi wolqqaanne alaafetettaa immiis.

²Xoossaa kawotettaabaa yootanaunne harggiyaageeta pattanau eta kiittiis. ³I eta hagaadan yaagiis; “Gatima woi qarcciita woi quma woi miishsha ainnekka ogiyaa biiddi oiqqoppite; naa77antto qoliyaakka oiqqoppite. ⁴Inttena asi awan mokiikkokka, katamaappe kiyana gakkanaashin, he keettan utti bayite. ⁵Katamaa asai inttena mokennan ixkikko, he katamaappe kiyite; kiyiiddi eti inttena mokennan ixkidoogaassi markka gidana mala, intte tohuwaappe buhiyaa shocite” yaagiis.

⁶Erissiyoo ashkkarati biidi, qeeri katama ubban Xoossaa qaalaa yootiidinne harggiya asaa ubbasan pattiiiddi yuuyoosona.

Heeroodisi Yesuusa Woriyaa Siyiis

(Maatiyoosa 14:1-12; Marqqoosa 6:14-29)

⁷⁻⁸Galiila biittaa haariya Heeroodisi hanidabaa ubbaa siyiis. Issi issi asai, “Yohaannisi haiquwaappe denddiis” yaagees; hinkko asai, “Eelaasi kiyidi beettiis” yaagees; harati, “Beni hananabaa yootiyaageetuppe issoi denddiis” yaagoosona. Hegaa gishshau, Heeroodisi ba wozana gidдон metootiis. ⁹Metootidi, “Taani Yohaannisa qooriyaa muucissarggaas; shin hagaadan asai haasayiyo bitanee oonee?” yaagidi, Yesuusa be7anau koyiis.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziiis

(Maatiyoosa 14:13-21; Marqqoosa 6:30-44; Yohaannisa 6:1-14)

¹⁰Yesuusi kiittidoogeeti simmidi, bantta oottidobaa ubbaa Yesuusassi odidosona. Yesuusi eta xalaalaa ekkidi, Beetasaida giyo katamaa matan de7iya bazzuwaa biis. ¹¹Asai a eridi kaallin, eta mokiidi, Xoossaa kawotettaabaa yootiis; harggiyaappe pattanau koshshiyoogetakka pattiiis.

¹²Sa7ai omariyo wode, tammanne naa77u erissiyoo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Asa ubbai dere gidдон qeeri katamatu giddo biidi, aqiyooaanne shinqqe demmana mala, asaa yedda; aissi giikko, nuuni hagan asi bannasan de7oos” yaagidosona.

¹³SHin Yesuusi eta, “Asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuuyyo ichchashu oittappenne naa77u moleppe hari baawa; nuuni ha daro asau qumaa shammanau baanaagaa koyai?” yaagidosona. ¹⁴Aissi giikko, he sohuwan ichchashu sha7u gididiya asai de7ees.

Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata, “Ishatamu ishatamu asaa citan citan shaakki shaakki utissite” yaagiis. ¹⁵Erissiyoo ashkkarati i giidoogaadan, ubba asaa utissidosona. ¹⁶Yesuusi ichchashu oittaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeelidi, Xoossaa galatiis; he oittaanne moliyaa menttidi, “Daro asaa sintti aattite” yaagidi, erissiyoo ashkkaratussi immiis. ¹⁷Asa ubbai miidi kalliis; kallin attida xarxazai tammanne naa77u sampkaa kumidaagaa denttididosona.

PHexiroosa Ammanuwaanne A Markkatettaa

(Maatiyoosa 16:13-19; Marqqoosa 8:27-29)

¹⁸Issitoo Yesuusi barkka woossiyo wode, i erissiyoo ashkkarati a matan de7oosona; de7ishin, “Asai tana oona gii?” yaagidi eta oichchiis.

¹⁹Eti zaaridi, “Asai nena Xammaqiya Yohaannisa yaagees; hara asai Eelaasa yaagees; harai qassi beni hananabaa yootiyaageetuppe issoi denddiis yaagees” yaagidosona.

²⁰ Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagiis.

PHexiroosi zaaridi, “Neeni Xoossai tiyido Kiristtoosa” yaagidi zaariis.

Yesuusa Kaalliyi Hanotaa

(Maatiyoosa 10:38-39; 16:24-28; Marqqoosa 8:34-38; Luqaasa 14:26-27)

²¹ SHin Yesuusi eta, “Hagaa oossinne odoppite” yaagidi, minttidi azaziiddi,

²² “Taani, Asa Na7ai, daro waayettanau bessees; tana cimati, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti ixnanau bessees; eti tana woranaunne taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagiis.

²³⁻²⁴ Yesuusi asa ubbaa hagaadan yaagiis; “Ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana; heгаа gishshau, tana kaallana koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ubba gallassi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ²⁵ Issi urai ba huuphiyaa bashshidi, woi bau pacissidi, sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshikko, a ai maaddanee? ²⁶ Asi tanaaninne ta qalan yeellatikko, taani Asa Na7ai, ta bonchchuwaara, ta Aawaa bonchchuwaaranne geeshsha kiitanchchatu bonchchuwaara yiyo wode, aani yeellatana. ²⁷ Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati Xoossaa kawotettaa be7ennan haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis

(Maatiyoosa 17:1-8; Marqqoosa 9:2-8)

²⁸ Yesuusi hegaadan giidoogaappe guyyiyan, hospun gallassa gidiyaagaa gam77idi, PHexiroosa, Yohaannisanne Yaaqooba ekkidi, woossanau deriyaa huuphiyaa kiyiis. ²⁹ I woossishin, a merai laamettiis. A maayoikka phoolidi booxxiis.

³⁰ Akeekennan, Muusanne Eelaasa giyo naa77u asati kiya beettidi, aara haasayidosona. ³¹ Eti bonchchuwaara beettidi, Yesuusi Xoossaa qofaa polanau Yerusalaa-men haiqqanaagaa aara haasayidosona. ³² SHin PHexiroosinne aara de7iyaageeti xiskkuwan kairidosona. SHin beegottidi, Yesuusa bonchchuwaanne aara issippe eqqida naa77u asata be7idosona. ³³ He naa77u asati Yesuusa matappe biishin, PHexiroosi Yesuusassi woigiyaakko akeekidi erennan a, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuusi lo77o; nuuni heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis.

³⁴ PHexiroosi heгаа etassi giishin, shaarai yiidi, eta genttiis. Genttishin erissiyo ashkkarati yayyidosona. ³⁵ SHaaraappe, “Hagee taani doorido ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qalalai yiis. ³⁶ Yiidoogaappe guyyiyan, Yesuusi barkka attiis. Eti co77u giidi, oossinne he wode be7ido yohuwaappe ainne odibookkona.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Na7aa Pattiiis

(Maatiyoosa 17:14-18; Marqqoosa 9:14-27)

³⁷ Wonttetta gallassi, eti deriyaappe duge wodhdhido wode, daro asai Yesuusaara gaittiis. ³⁸ Asai qoppennan asaappe issai ba qaalaa xoqqu oottidi, “Tamarissiyagoo, taassi issi na7aa xalaalai de7iyo gishshau, neeni a be7anau nena woossais; ³⁹ qassi iita ayyaanai au denddees; denddidi akeekennan a waasissees; a doonaara hoommoi goppattana gakkanaashin a kokkorssidi, ubba gallassi qohiyooqaappe attin, a elle yeddenna. ⁴⁰ Ne erissiyo ashkkarati he iita ayyaanaa kessana mala, taani eta woossaas; shin danddayibookkona” yaagiis.

⁴¹ Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiya geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaashin de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaashin danddayanee? Ne na7aa haa ekka ya” yaagiis.

⁴² Na7ai yiishin, xalahee a sa7an ooggi kokkorssiis; shin Yesuusi tuna ayyaanaa agga giidi, na7aa pattidi, a aawaassi zaaridi immiis. ⁴³ Asa ubbai Xoossaa gita wolqqan garamettiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77 anttuwaa Yootiis

(Maatiyoosa 17:22-23; Marqqoosa 9:30-32)

Eti ubbai Yesuusi oottido ubaban garamettishin, i ba erissiyo ashkkaratussi yootiiddi, ⁴⁴ “Tana Asa Na7aa asi asau aattidi immana; ha yohuwaa dogoppite” yaagiis. ⁴⁵ SHin i giyoogaa eti akeekibookkona; eti akeekenna mala, etappe yohoi geemmiis. He yohuwaa a oichchanau yayyoosona.

Ubbaappe Aadhdhiyai Oonee? Giyo Oishaa

(Maatiyoosa 18:1-5; Marqqoosa 9:33-37)

⁴⁶ Erissiyo ashkkarati, “Nu gidдон aadhdhiyaagee oonee?” yaagidi palamettidosona. ⁴⁷ Yesuusi eti qoppiyoogaa eridi, guutta na7aa ehiidi, ba matan essidi, ⁴⁸ “Ha guutta na7aa ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaakka mokkees; aissi giikko, intte ubbaa gidдон guuxxiyaagee ubbaappe gitatees” yaagiis.

Intte Giyoogaa PHalqenna Urai Intte Bagga

(Marqqoosa 9:38-40)

⁴⁹ Yohaannisi zaaridi, “Godau, issi asi ne sunttan xalaheta kessiyaagaa nuuni be7idi, nu bagga gidenna gishshau, a diggida” yaagiis.

⁵⁰ SHin Yesuusi a, “Intte giyoobaa phalqenna urai intte bagga gidiyo gishshau, a diggoppite” yaagiis.

Samaariyaa Asati Yesuusa Mokkanau Koyibookkona

⁵¹ Yesuusi saluwaa biyo wodee matin, Yerusalaame baanau denddiis. ⁵² Qassi ba kiittiyoogeeta baappe sinttau kiittiis; kiittin eti ayyo ubbabaa giigisanau, Samaariyaa biittan de7iya issi qeeri katamaa biidosona. ⁵³ SHin i Yerusalaame baanau denddido gishshau, asai a mokkibeenna. ⁵⁴ I erissiyo ashkkarati Yaaqoobinne Yohaannisi hegaa be7idi, “Godau, nuuni Eelaasi oottidoogaadan, ‘Tamai saluwaappe yiidi eta mo’ yaagana mala koyai?” yaagidosona.

⁵⁵ SHin guyye simmidi eta, “Aggite, inttessi ai mala ayyaani de7iyaakko erekketa. ⁵⁶ Taani, Asa Na7ai, asa shemppo ashshanau yiidoogaappe attin, bashshanau yabeikke” yaagiis. Eti harasan de7iya qeeri katamaa biidosona.

Yesuusa Kaalliyaageeta Gakkiya Paaciyaa

(Maatiyoosa 8:19-22)

⁵⁷ Eti ogiyaara biishin, issi bitanee a, “Godau, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

⁵⁸ Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keetta de7ees; shin taani, Asa Na7ai, zin77ada shemppa ekkiyoosikka tau baawa” yaagiis.

⁵⁹ Yesuusi haraa, “Tana kaalla” yaagiis.

SHin, bitanee “Godau, taani kaseta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

⁶⁰ Yaagin Yesuusi a, “Haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona; nena gidikko baada, Xoossaa kawotettaabaa yoota” yaagiis.

⁶¹ Qassi hara bitanee, “Godau, taani nena kaallana; shin koiroora ta so asaa saro goo?” yaagiis.

⁶² SHin Yesuusi a, “Booraa goyiiddi, guyye xeelliyai ooninne Xoossaa kawotettaassi bessenna” yaagiis.

Wongeliyaa Tamaarissanaadan, Yesuusi 70 Eriisyyo Ashkkarata Kiittiis

10 Hegaappe guyyiyan, Godai hara laappun tammu asata dooriis. Etappe naa77aa naa77aa bau baanau qoppi uttido katamaanne sohuwaa ubbaa baappe sinttau kiittiis. ² I eta hagaadan yaagiis; “Kattai daro; shin cakkiyaageeti gutta; heгаа gishshau, kattaa Godai kattaa cakkiyaageeta yeddana mala, a woossite. ³ Ha77i biite; taani inttena wanggireello giddon de7iya dorssa maraadan yeddais. ⁴ Korjjokka qarcciitakka caammakka oiqqoppite; ogiyan oonanne sarotoppite.

⁵ “O keettanne intte geliyo wode koiroora, ‘Sarotettai ha keettaassi gido’ yaagite.

⁶ Sarotettaa koyiya asi hegan de7ikko, sarotettan i de7ana; shin koyennan ixkikko, sarotettai inttekkko simmana. ⁷ Oosanchchaassi damoozaa qanxxanau koshshiyi gishshau, eti immiyoobaa miiddinne uyiiddi he keettan utti bayite; ha sooppe ya soo booppite.

⁸ “Intte ai katamanne geliyo wode, asi inttena mokiikko, intte sinttau aattidobaa miite. ⁹ Hegan de7iya hargganchchata pattidi eta, ‘Xoossaa kawotettai inttekkko matiis’ yaagite; ¹⁰ shin intte geliyo katama ubbai inttena mokiennan ixkikko, he katamaa ogiyaa kiyidi, ¹¹ ‘Nuuni inttena yeellayanau, harai atto intte katamaappe nu tohuwaa oiqqida buhiyaakka inttessi pittoos; shin Xoossaa kawotettai inttekkko matidoogaa heгаа erite’ yaagite. ¹² He gallassi Sadooma katamai ekkido pirddaappe aadhdiya pirddai he katamaa gakkanaagaa taani inttessi odais.

Ammanennan Ixxido Gishshau Walassido Katamata

(Maatiyoosa 11:20-24)

¹³ “Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida katamau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xiirsoosa katamaaninne Sidoona kataman oosettidobaa gidiaakko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tistidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin; ¹⁴ pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xiirsoosa katamaanne Sidoona katamau pirddaa kehissana. ¹⁵ Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xoqqu gaanau koyadii? Neni Si7ooliyaa duge wodhdhana.

¹⁶ “Intte giyoobaa siyiya asi taani giyoobaa siyees; inttena ixxiya urai tana ixxees; tana ixxiya urai tana kiittidaagaakka ixxees” yaagiis.

70 Eriisyyo Ashkkarati Kiiittidosappe Simmidosona

¹⁷ Laappun tammu asati, “Godau, harai atto xalahetikka ne sunttan nuussi azazettidosona” yaagiiddi ufaissan simmidosona.

¹⁸ Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Seexaanai wolqqanttadan saluwaappe kunddishin, taani be7aas. ¹⁹ Intte shooshshaanne masimasuwaa yedhdhidi hemettana

mala, morkkiyaa wolqqa ubbaa bolli inttessi godatettaa immaas. Inttena qohiyaabi aibinne baawa. ²⁰Tuna ayyaanai inttessi azazettiyo gishshau ufaittoppite; shin intte sunntai saluwan xaafettido gishshau ufaittite” yaagiis.

Yesuusi Ba Ufaissaa Qonccissiis

(Maatiyoosa 11:25-27; 16:13-17)

²¹Yesuusi he wode Geeshsha Ayyaanu ufaittidi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni haggaa aadhdhida eranchchatuppenne akeekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais; ee, ta Aawau, aissi giikko, hege ne shenedan oosettiis.

²²“Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai ooninne Na7ai oonakko erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai ooninne Aawai oonakko erenna” yaagiis.

²³Yesuusi ba erissiyo ashkkaratukko guyye simmidi, eta xalaalaa hagaadan yaagiis; “Intte be7iyooqaa be7iyaageeti anjjettidaageeta. ²⁴Taani inttessi yootiyoogee aibee giikko, hananabaa yootiyaageetuppe darotinne kawoti intte be7iyooqaa be7anau koyidosona; shin be7iibookkona; intte siyiyooqaa siyanau koyidosona; shin siyibookkona” yaagiis.

Asau Qarettiya Samaare Bitaniyaa

²⁵Higgiyaa tamarissiya issoi Yesuusa paaccanau akko yiidi, “Tamarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa laattanau ai oottoo?” yaagidi a oichchiis.

²⁶Yesuusi zaaridi, “Higgiyan xaafettidaagee aibee? Neeni ai nabbabai?” yaagiis.

²⁷Bitanee zaaridi, “Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumetta wozanaappenne ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta wolqqaappenne ne kumetta qofaappe siiqa; ne shooruwaakka ne huuphedan siiqa” yaagiis.

²⁸Yaagin Yesuusi a, “Neeni giyoogee tuma; heggaa ootta; neeni merinau de7ana” yaagiis.

²⁹SHin higgiyaa tamarissiyaagee bana xillissanau koyidi Yesuusa, “Ta shooroi oonee?” yaagiis.

³⁰Yesuusi zaaridi, “Issi bitanee Yerusalaameppe Yarkko bees; biishin, panggati a bolli kiyidosona. Eti a maayuwaa qaari ekkidi, a shocidi, haiquwaappenne paxaappe gidduwan yeggidi biidosona. ³¹Issi qeesee qaadan he ogiyaara biiddi, he bitaniyaa be7iis; be7idi a yeggi bayidi, harasaara aadhdhiis. ³²Hegaadankka qassi Leewa zeree he sohuwaa biiddi, bitaniyaa be7idi, yeggi bayidi, harasaara aadhdhiis. ³³SHin Samaariyaa asa issoi he ogiyaara biiddi, akko yiis. A be7idi, ayyo qarettiis. ³⁴Akko shiiqidi, zaitiyaanne woiniyaa eessaa a masunntaa bolli tigidi, qachchiis. Ba hariyaa togissidi, imattai aqiyo sohuwaa efiis; efiidi a maaddiiddi aqiis. ³⁵Wonttetta gallassi naa77u shilinggiyaa kessidi, imattai aqiyo sohuwaa naagiyaagaassi immidi, ‘A naaga; neeni aani wurssiyo miishshai aappuna gidikkonne, taani guyye simmiyo wode, neessi qanxxana’ yaagiis.

³⁶“Yaatin he panggati shocido bitaniyaassi ha heezzu asatuppe augee shoorotiyai?” yaagiis.

³⁷Yaagin higgiyaa tamarissiyaagee, “Ayyo kehidaagee shoorotees” yaagiis.

Yaagin Yesuusi a, “Baada neenikka hegaadan ootta” yaagiis.

Yesuusi Marttinne Mairaami Soo Biis

³⁸ Yesuusinne i erissiyoo ashkkarati biishin, i issi qeeri katamaa gelin, issi Martto giyo maccaasiyaa a ba son mokkaasu. ³⁹ Marttissi Mairaamo giyo michchiyaa de7iyaara Yesuusa tohuwaa matan uttada, a qaalaa siyausu. ⁴⁰ SHin Martta baassi oosoi darido gishshau, ba wozana gidдон daro metootaasu. Yesuusakko shiiqada, “Godau, taani ha ubba oosuwaa oottishin, ta michchiyaa utta bayidoogaa qoppikkii? Yaatikko o tana maadda ga” yaagaasu.

⁴¹ Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Marttee, Marttee, neeni daroban hirggaasa; qassi tuggataasa. ⁴² SHin koshshiyaa gee issibaa; Mairaama baappe ooninne ekkenna lo77obaa dooraasu” yaagiis.

Yesuusi Woosaabaa Tamaariisii

(Maatiyoosa 6:9-13; 7:7-11)

11 Yesuusi issi sohuwan woossees. Woosaa wurssido wode, i erissiyoo ashkkaratuppe issi, “Godau, Yohaannisi ba erissiyoo ashkkarata tamarisidoogaadan, nuuni woigi woossanaakko, nuna tamarissa” yaagiis.

² Yesuusi eta, “Xoossaa woossiiddi, hagaadan yaagite; ‘Saluwan de7iya nu Aawau, ne geeshsha sunttai anjjetto. Ne kawotetta yo.

Ne shenee saluwan hanidoogaadan, sa7ankka hano.

³ Hachchi hachchi koshshiya qumaa nuuyyo hachchi imma.

⁴ Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo

ubbaa atto giido gishshau,

neenikka nu naaquwaa atto ga.

Nuna iitabaappe ashshanaappe attin,

paacen gelissoppa’

yaagite” yaagiis.

⁵ Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Geelladan hai intteppe issi qamma bilahe ba lagge asa soo biidi, ‘Ta ishau, taassi heezzu baso oitta tal77a. ⁶ Aissi giikko, ta laggee ogeppe ta soo yiis; taani a sintti aattiyooobi baawa’ yaagikko, ⁷ a laggee sooppe haasayiiddi, ‘Tana daafurssoppa; karee gorddetiichchiis; ta naatika tanaara hiixan de7oosona; taani denddada, neessi ainne immanau danddayikke’ yaagane? ⁸ Taani inttessi odiyoo gee aibee giikko, i a lagge gidido gishshau, denddi eqqidi, ayyo ainne immennan ixkikkokka, a laggee a oichchiiddi waissido gishshau, denddidi i koyiyoobaa ubbaa immana.

⁹ “Taani inttessi odais; woossite, intte ekkana; koyite, intte demmana; kare yiidi xeesite; karee intteyyo dooyettana. ¹⁰ Aissi giikko, woossiya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana.

¹¹ “Intte gidдон ba na7i, ‘Quma imma’ giikko, shuchcha immana aawi de7ii? ‘Mole imma’ giikko shooshsha immanee? ¹² Woi, ‘PHuuphulle imma’ giikko masimaso immanee? ¹³ Intte iita gidiiddi, intte naatussi lo77obaa immiyoo ga erikko, yaatin saluwan de7iya Aawai bana woossiyaa geetussi Geeshsha Ayyaanaa waati darissidi immanddeeshsha?” yaagiis.

Yesuusanne Bi7eeli-Zeebula

(Maatiyoosa 12:22-30; Marqqoosa 3:20-27)

¹⁴Yesuusi bitaniyaappe duude xalahiyaa kessiis; xalahee kiyidoogaappe guyyiyan, bitanee haasayaa doommin, asai garamettiis. ¹⁵SHin etappe issoi issoi, “Xalahetu halaqaa Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqqa immin, xalaheta kessees” yaagiis. ¹⁶Harati a paaccanau i saluwaappe malaataa oottana mala koyidosona. ¹⁷SHin Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba giddon shaakettiya kawotetta ubbai xayana; shaakettiya keettaikka kunddana. ¹⁸Yaatin Seexaanaa kawotetta ba giddon shaakettikko, he kawotetta waanidi eqqanee? Intte tana, ‘Bi7eeli-Zeebuli neessi wolqqa immin, xalaheta kessaasa’ yaageeta. ¹⁹Tau Bi7eeli-Zeebuli wolqqa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, intte asau wolqqa ooni immin, xalaheta kessanee? Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana. ²⁰SHin Xoossai tau wolqqa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, simmi Xoossaa kawotetta inttekkko yiichchiis.

²¹“Tooraanne gondalliyaa oiqqida mino bitanee ba keettaa naagikko, a mehee saro de7ana. ²²SHin appe minniyaagee yiidi, a xoonidi i ammani uttido tooraanne gondalliyaa appe wotti ekkidi, a mehiyaa shaakkees.

²³“Ta bagga gidenna urai tabaa ixtees; qassi tanaara issippe shiishshennaagee laalees.

Tuna Ayyaanai Asaa Giddo Simmidi Geliyo Geluwaa

(Maatiyoosa 12:43-45)

²⁴“Tuna ayyaanai asappe kiyiyo wode, baayyo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bannasaara aadhdhees; au beettennan ixkikko, ‘Taani aggada yiido ta keettaa simmana’ yaagees; ²⁵simmidi yiyo wode, keettaa pitettidi, giigi uttidaagaa demmees. ²⁶Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona; he bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeegee keehi iitees” yaagiis.

Tumu Ufaissaa

²⁷Yesuusi haggaa gin, asaa giduppe issi maccaasiyaa qaala xoqqu oottada, “Nena tookkida uloinne neeni xammido xanttai anjjettidaageeta” yaagaasu. ²⁸SHin Yesuusi, “Anjjettidaageeti Xoossaa qaala siyidi, he qaalai azaziyoogaadan ootiyaageeta” yaagiis.

Yoonasi Malaataa Gidiyo Hanotaa

(Maatiyoosa 12:38-42)

²⁹Daro asai shiiqido wode, Yesuusi hagaadan yaaganau doommiis; “Malaataa koyiya ha wodiya asai iita; hananabaa yootiya Yoonasa malaataappe harai ayyo imettenna. ³⁰Yoonasi Nanawe katamaa asaassi malaata gididoogaadan, taani Asa Na7ai, ha wodiya asaassi malaata gidana. ³¹Tohossa bagga biittaa kawiyaa Solomona aadhdhida eratettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, ha wodiya asaa mootana; be7ite; Solomonappekka aadhdhiyaagee haggaa de7ees. ³²Nanawe asai Yoonasi yootidoogan bantta nagaraappe simmido

gishshau, pirddaa gallassi denddidi, intte bolli pirddana; be7ite; Yoonasappe aadhdhiyaagee hagan de7ees.

³³“Soo geliya asaassi poo7ana mala, xomppiyaa xomppidi, xoqqan wottanaappe attin, genttidi woikko kerian qum77idi wottiyai ooninne baawa. ³⁴Ne aifee ne bollaassi xomppe mala; ne aifee payya gidiyo wode ne bolla ubbai poo7o; shin ne aifee payya gidana xayikko, ne bollai xuma gidana. ³⁵Hegaa gishshau, ne bolli de7iya poo7oi xuma gidenna mala naagetta. ³⁶Simmi ne bolla ubban ainne xumi bannan kumetta poo7oi de7ikko, xomppee ba wagagga poo7uwaa ne bolli poo7issiyoogaadan, ne bollai wagagga poo7o gidana” yaagiis.

Parisaawetanne Higgiyaa Tamaarissiyaageeta Walassiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Marqoosa 12:38-40)

³⁷Yesuusi haasayaa wurssido wode, issi Parisaawee, “Tanaara laaxaa markkii” yaagidi a woossiis; woossin Yesuusi gelidi maanau uttiis. ³⁸Laaxaa maanaappe kase Yesuusi kushiyaa meecettibeennaagaa be7idi, Parisaawee garamettiis.

³⁹Garamettin Godai a, “Parisaawetoo, shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla baggaa geeshsheeta; shin intteyyo giddoora bonqqiyooeenne iitatettai kumi uttiis. ⁴⁰Eeyyatoo, gaxaa medhdhida Xoossai gidduwaa medhdhibeenneeyye? ⁴¹SHin intte siniyaaninne sainyan de7iyaagaa hiyyeesaassi immite; inttessi ubbabaikka geeshsha gidana.

⁴²“SHin Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana! Aissi giikko, bootta sawuwaappe, kareta sawuwaappe, xalotiyaappenne tokkidobaa ubbaappe asirataa Xoossaayyo intte immeeta; shin xillotettaanne Xoossaa siiqiyooгаа intte aggi bayeeta; haratakka aggennan, oottanau bessiya yohoti hageeta.

⁴³“Parisaawetoo, Aihuda woosa keettan intte bonchcho sohuwan uttanau koyiyo gishshaunne giyan bonchcho sarotaa koyiyo gishshau inttessi aayye7ana. ⁴⁴Lo77o misatiya iitadoo, higgiyaa tamarissiyaageetoo, Parisaawetoo, inttessi aayye7ana; aissi giikko, intte asi erennan yedhdhi hemettiyo beettenna duufo misateeta” yaagiis.

⁴⁵Higgiyaa tamarissiyaageetuppe issoi a, “Tamarissiyaagoo, neeni hejaa yaagiyoogan nuna qassi cayaasattennee” yaagiis.

⁴⁶Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Higgiyaa tamarissiyaageetoo, inttessi aayye7ana; aissi giikko, tookkanau deexxiya toohuwaa asa toosseeta; shin tookkiya asa maaddanau harai atto, intte intte huuphen biradhdhiyankka he toohuwaa bochcheketa.

⁴⁷“Intte aawati worido hananabaa yootiyaageetussi duufuwaa bolli keettaa intte keexxiyo gishshau, inttessi aayye7ana. ⁴⁸Simmi intte aawati hananabaa yootiyaageeta worin, intte eta duufuwaa bolli keettaa keexxiyo gishshau, ‘Eta oosoi lo77o’ yaagidi, etabaa markkateeta. ⁴⁹Hegaa gishshau, Xoossaa aadhdhida eratettai, ‘Taani hananabaa yootiyaageetanne kiittetidaageeta etakko kiittana; kiittidoogeetuppe issuwaa issuwaa eti worana; issuwaa issuwaa tuggayana’ yaagiis. ⁵⁰⁻⁵¹Aabeela woroosappe doommidi, yarshshiyooosaappenne Beeta Maqidasiaayya gidduwan worido zakkaariyaasa wodiya gakkanaashin, sa7ai merettoosappe doommidi gukkida hananabaa yootiya ubbatu suuttaa gishshau, ha wodiya asai qaxxayettanau bessees; ee, ha wodiya asai qaxxayettanau bessees gais.

⁵²“Higgiyaa tamarissiyaageetoo, eraa keettaa dooyiya qulppiyaa intte ekkideta; intte huuphiyaunne gelibeekketa; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa” yaagiis.

⁵³⁻⁵⁴Yesuusi hegaappe biido wode, higgiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti a daro ixuwaa doommidi, i balabaa haasayikko oiqqanau naagiiddi, daro yohuwaa keehi oichchidosona.

Yesuusi “Lo77o Milatiya Parisaawetu Iitatettaappe Naagettite” Yaagiis

(Maatiyoosa 10:26-27)

12 He wode daro sha7u asai issoi issuwaa yedhdhana gakkanaashin shi-
iqi uttidaashin, Yesuusi erissiyi ashkkaratussi koiroora odanau doommidi,
“Parisaawetu irshshuwaappe naagettite; hegeenne, lo77o misatiya iitatettaappe
naagettite giyoogaa. ²SHin aibinne gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan at-
tenna; qassi qotti wottidobaikka eretennan antenna. ³Hegaa gishshau, intte xuman
haasayidobai ubbai gallassi poo7uwan siyettana; intte asi bannasan haittan saa-
sukkidi odidobai ubbai keettaa huuphiyan awaajettana.

Oossi Yayyanau Bessiyaakko

(Maatiyoosa 10:28-31)

⁴“Ta ishato, taani intteyyo odais; ha77i ashuwaa woridi, guyyeppe ainne
hegaappe aadhdhiyaabaa oottanau danddayennaageetau yayyoppite. ⁵SHin intte
oossi yayyanaakko, taani inttena erissana; woridoogaappe guyyiyan, Gaannabiyan
olanau wolqqai de7iyooogaassi yayyite; ee assi yayyite gais.

⁶“Ichchashu siine kafoti santtimiyann baizettokkonnaayye? Etappe issinnonne Xoos-
sai dogenna. ⁷SHin harai atto intte huuphiyan de7iya binnaana ubbaikka qoodan
de7ees; simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhdheeta.

Kiristtoosabaa Markkattanau Bessees

(Maatiyoosa 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Taani intteyyo odais; tabaa asa sinttan markkattiya ooyyookka taanikka Asa
Na7ai, qassi Xoossaa kiitanchchatu sinttan markkattana; ⁹shin asa sinttan tana kad-
diyaagaa taanikka Asa Na7ai, qassi Xoossaa kiitanchchatu sinttan a kaddana.

¹⁰“Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya ubbaa nagarai atto geetettana; shin
Geeshsha Ayyaanaa cayiya uraa nagarai atto geetettana.

¹¹“Inttena Aihuda woosa keettatukko, daannatukkonne deriyaa haariyaagee-
tukko ehiyo wode, ‘Waatidi zaaranee? Woi woigidi haasayanee?’ yaagidi hirggop-
pite; ¹²aissi giikko, intte he wode gaanau bessiyaabaa inttena Geeshsha Ayyaanai
tamarissana” yaagiis.

Dure Bitaniyaa Eeyyatettaa

¹³Daro asaappe issoi a, “Tamarissiyaagoo, ta aawai aggidi haiqqido aquwaa ta
ishai tanaara shaakkana mala, ayyo yoota” yaagiis.

¹⁴SHin Yesuusi, “Bitaniyau, tana intte bolli pirddiya daanna woi hega inttessi
shaakkiyaagaa oottidi sunttidai oonee?” yaagiis. ¹⁵Qassi eta, “Asassi daro miishshai
de7ikkokka, a shemppoi he duretettan de7enna gishshau naagettite; duretetta amo
ubbaappekka inttena naagite” yaagiis.

¹⁶ Etassi leemisuwaa odiiddi, “Issi dure bitaniyaa biittai daro mokkees. ¹⁷ Bitanee, ‘Taassi ta kattaa wottiyo sohoi banna gishshau waatooshsha’ yaagidi, ba wozanan qoppiis; ¹⁸ ‘Taani waatane giikko, ta gootaraa qolada, hara gitatiyaagaa gootarana; ta kattaanne tabaa ubbaa hegan wottana. ¹⁹ Yaatada tana, “Laa tanooshsho, neessi daro laittaassi gidiya daro miishshai de7ees; shemppa, ma, uya, ufaitta” gaana’ yaagiis.

²⁰ “SHin Xoossai a, ‘Laa ha eeyyau, neeni hachchi qamma haiqqaasa; yaatin, ha neeni shiishshidobai oossi gidanee?’ yaagiis.

²¹ “Xoossaa matan dure gidennan, bau miishsha shiishshiyai ooninne he bitaniyaa mala” yaagiis.

Xoossaa Ammanettiyoogaa

(Maatiyoosa 6:25-34)

²² Yesuusi erissiyo ashkharata, “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne woi intte bollau maayanabaassi hirgoppite. ²³ Aissi giikko, shemppoi qumappe aadhdennee? Qassi bollai maayoppe aadhdennee? ²⁴ Qooraa seta xeellite; eti zerokkona; cakkokkona; etau minjiyo keetti woi gootari baawa; eta Xoossai mizees; kafotuppe intte keehi aadhdeeta. ²⁵ Intte gidon daro qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau danddayiyai oonee? ²⁶ Yaatin intte hegaa mala, guuttabaa oottanau danddayennaageeti aissi harabau hirgheetii?

²⁷ “Ciishshati waani dicciyaakko xeellite; daafurokkona woi puutto suqqokkona. SHin taani intteyyo odais; harai atto, Solomoni hegaa keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaagaa malaa maayibeenna. ²⁸ Laafa ammanoi de7iyoogetoo, Xoossai hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembaa maataa maizziyaagee, inttena etaagaappe aattidi, waati maizzennee?

²⁹⁻³⁰ “Intte maanabaanne uyanabaa darissidi koyoppitenne qassi hirgoppite. Aissi giikko, ha sa7an de7iya ammanenna asati he ubbabaa darissidi koyoosona; qassi he ubbai inttena koshshiyooqaa intte Aawai erees. ³¹ Hegaa aggi bayidi, Xoossaa kawotettaa koyite; i hegeeta inttessi immana.

Ha Sa7an Miishshaa Dagayanau Bessenna

(Maatiyoosa 6:19-21)

³² “Amarida dorssa wudiyau, intte Aawai ba kawotettaa inttessi immanau ufaittiyo gishshau yayyoppite. ³³ Inttessi de7iyaabaa baizzite; hiyyeesau immite; kaisoi shiiqennasan, bil77ai bochchennasan, saluwan wurenna miishshaa dagayidi, ceeggenna korjuwaa intte huuphessi oottite. ³⁴ Aissi giikko, intte wozanai intte miishshai de7iyooosan de7ana.

Oosanchchatu Minotettaa

³⁵⁻³⁶ “Bantta godai bullachchaappe soo simmidi, kariyaa dooyanau xeejiyo wode, sohuwaara dooyanau naagiya asatudan, intte xeessan qabattuwa mintti gixxidi, xomppiyya xomppidi, giigi uttite. ³⁷ Bantta godai soo yiyo wode, xiskkennan naagiiddi uttida ashkharati waani anjettanddonaashsha! Taani tumaa gais; i eta, ‘Ut-tite’ giidi, ba qabattuwa minttidi, eta sinttau qumaa aattana. ³⁸ Omarssa gidin, woi qamma bilabe gidin, audenne eta godai yiidi, eta giigi uttidaageeta be7ikko, eti waani anjettanddonaashsha! ³⁹ SHin intte issibaa erite; hegeenne aibee gi-

ikko, kaisoi yaana wodiya keettaawai eridaakko, beegottidi kaisuwan ba keettaa bookissenna. ⁴⁰Taani, Asa Na7ai, intte qoppenna wodiyan yaana gishshau, inttekk qassi giigi uttanau bessees” yaagiis.

Iitanne Keha Oosanchchatu Leemisuwaa

(Maatiyoosa 24:45-51)

⁴¹ PHeexiroosi a, “Godau, neeni ha leemisuwaa nuussi odaiyye ubbaassi odai?” yaagiis.

⁴² Godai zaaridi yaagiis; “Yaatin ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai sunttiyo ammanettiya wozannaama ashkkari oonee? ⁴³ I hegaadan oottishin, a godai yiidi, demmiyo ashkkarai anjettidaagaa. ⁴⁴ Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli suntana. ⁴⁵ SHin he ashkkarai, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi, ba wozanan qoppidi, hara ashkkarata, attumaageetanne maccaageeta deshettaa doommikko, qassi meettaanne ushshaa doommikkonne mattottikko, ⁴⁶ he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallasaaninne qassi i eribeenna saatiyan yaana. Yiidi a qanxxerettidi, ammanettenna asai de7iyoosan wottana.

⁴⁷ “Ba godai dosiyoobaa eriiddi gigettibeenna ashkkarai, woi i dosiyoogaadan oottennan ixida ashkkarai, lissuwan daro garafettana. ⁴⁸ SHin ba godai dosiyoobaa erennan lissuwan garafanau bessiyaabaa oottida ashkkarai lissuwan guuttaa garafettana. Daruwaa immido uraappe daroi koyettees. Appekka dariyaagaa immido uraappe keehi daroi koyettees.

Ubbabaa Aggidi Yesuusa Kaalliyogaa

(Maatiyoosa 10:34-36)

⁴⁹ “Taani taman sa7aa oittanau yaas; ha77ikka xuugettappe harabaa ainne koyikke. ⁵⁰ Taani xammaqettana xinqqatiyaa de7ausu; he xinqqatiyaa poletanaashin, taani waana tuggataneeshsha! ⁵¹ Taani sa7aassi sarotettaa ehanau yiidabaa inttessi milatii? CHii, chii, taani intteyyo odais; taani asaa gidduwan shaahotettaa medhdhanau yiidoogaappe attin. ⁵² Aissi giikko, hagaappe sinttan issi keettan ichchashu asati de7ana; de7ishin heezzaai naa77aa bolli, naa77ai heezzaa bolli dendididi, shaahettana. ⁵³ Aawai ba na7aa bolli, na7ai ba aawaa bolli, aayyiyaa ba na7ee bolli, na7iyaa ba aayee bolli, bollotiyaa ba na7aa machchee bolli, na7aa machchiyaa ba bollotee bolli, dendididi shaahettana” yaagiis.

Wodiyaa Hanotaa Eriyogaa

(Maatiyoosa 16:2-3)

⁵⁴ Yesuusi qassi asaa, “Awai wulliyo baggaara kiyiya shaaraa intte be7iyo wode, sohuwaara, ‘Wolqqaama irai yees’ yaageeta; tumakka yees. ⁵⁵ Tohossa baggaara carkkoi carkkiyo wode, ‘Hombbana hanees’ yaageeta; tumakka hombbees. ⁵⁶ Intte lo77o misatiya iitati, sa7aanne saluwaa xeellidi, hananabaa eriiddi, ha wodiyaabaa aissi erekketii?

Mootiyaagaara Sigettiichchiyoogaa

(Maatiyoosa 5:25-26)

⁵⁷ “Yaatin aissi intte huuphiyan xilluwaa pirddekketii? ⁵⁸ Nena pirdda keetan mootiyaagee daanna sintti goochchenna mala, qassi daannai nena polisiyau aatidi immenna mala, poliseekka qasho keettaa gelissenna mala, nena mootiyaagaara pirdda keettaa baidda, ogiyan sigettaichcha. ⁵⁹ Taani neeyyo odais; neeni issi santimee attennan, ne maqqaccuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keettaappe kiyakka” yaagiis.

Nagaraappe Simmenna Ubbai Xayana

13 Issi issi asai he wode yiidi, Galiila asatubaa Yesuusassi odiiddi, “PHilaaxoosi Galiila asata woridi, eta suuttaa eti yarshshiyooabaara walakkiis” yaagiis. ² Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ha Galiila asati haiqqido gishshau, yaatin inttessi hara Galiila asa ubbaappekka nagaranchcha milatiyoonaa? ³ CHii, eti gidennaagaa taani inttessi odais; shin intte nagaraappe simmennan ixkikko, intte ubbaikka hegaadan haiqqana. ⁴ Woikko Saliihoomen shuchchan keexxido adussa keettaa eta bolli kunddidi, worido tammanne hospupun asati Yerusalaaamen de7iya ubbaappe daro naaqqidaageeta inttessi milatiyoonaa? ⁵ CHii, eti naaqqibeennagaa taani inttessi odais; nagaraappe simmennan ixkikko, intte ubbai hegaadan haiqqana” yaagiis.

Aifenna Balasee Leemisuwaa

⁶ Qassi Yesuusi ha leemisuwaa etassi odiis; “Hagee augee giikko, issi bitaniyaassi woiniyaa turaa giddon tokettida balasiyo giyo mittiyaa de7ausu. He bitanee mittiyaa aifidaakkonne giidi yin, aifee i bolli xayiiis. ⁷ Woiniyaa turaa oottiyaagaa i, ‘Taani ha balaseeppe aife demmana yaagaidda, heezzu laitta gakkanaashinkka ya yaada ainne demmabeikke. He balasiyaa aissi gaden coo eqqa bayadee? Qanxxa ola’ yaagiis. ⁸ SHin woiniyaa turaa oottiyaagee zaaridi, ‘Godau, taani o bul77ada i xaphuwan oshaa yegganaashin, ha laittikka agga baya. ⁹ Laitti a aifikko lo77o; shin aifennan ixkikko qanxxettu’ giis” yaagiis.

Yesuusi Issi Quuna Mishiriyo Sambbatan Pattiis

¹⁰ Issi Sambbatan Yesuusi Aihuda woosa keettatuppe issuwan tamarissee. ¹¹ Tammanne hospupun laittaasappe doommada, i bolli iita ayyaanai de7iyaagee harggissin, sahettada de7iya issi mishiriya de7ausu. Quuna gididaara muleera sitti gaada eqqanau danddayabeikku. ¹² Yesuusi o be7ido wode, “Maccaasee, ne harggiyaappe paxadasa” yaagiis. ¹³ Ba kushiyaa i bolli wottin, sohuwaara sitti ga eqqada Xoossaa galataasu.

¹⁴ SHin Aihuda woosa keettaa halaqai Yesuusi Sambbata gallasan harggiyaappe mishiriyo pattido gishshau hanqqettidi asaa, “Ooso oottiyo gallassati usuppuna; intte yiidi harggiyaappe paxanau bessiyoi he gallassatuunappe attin, Sambbataana gidenna” yaagiis.

¹⁵ Godai zaaridi, “Ha lo77o milatiya iita asatoo, intteppe issoinne Sambbatan booraa woi hariyaa gaaxaataappe birshshidi, haattaa ushshanau efeennee? ¹⁶ Hanna Abrahaama zariyaa tammanne hospupun laittaasappe Seexaanai qachchidoora

qashuwaappe Sambbatan birshshettanau bessekkee?” yaagiis. ¹⁷I immiyo zaaroi a morkketa yeellayis; i oottido ooratta yoho ubban asai ubbai ufaittiis.

Sanaafici Giyo Mittee Zeretta Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:31-32; Marqqoosa 4:30-32)

¹⁸Yesuusi, “Xoossaa kawotettai ai milatii? I ai milatiyaakko, taani inttena waata bessoo? ¹⁹Xoossaa kawotettai sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees. He mittee aifiyo asai ekkidi zeriis; zerin morkkidaara diccada gita mitta gidaasu; gidin kafoi i tashiyaa bolli baassi keexxiis” yaagiis.

Irshshuwaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:33)

²⁰Qassikka Yesuusi, “Xoossaa kawotettai ai milatiyaakko, taani inttena waatada bessoo? ²¹Issi mishiriya heezzu kere xiilliyaa ekkada, munaqqido munaqai ubbai denddana gakkanaassi, aani tigidu irshshuwaa milatees” yaagiis.

Un77o Penggiyaabaa

(Maatiyoosa 7:13-14,21-23)

²²Yerusalaame biiddi, gita katamaaninne qeeri kataman de7iya asaa tamaris-siiddi aadhdhees. ²³Aadhdhishin issi bitanee a, “Ta Godau neeni ashshanaageeti amaridaageete?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi eta, ²⁴“Taani intteyyo odais; daro asai gelanau koyana shin dand-dayenna gishshau, un77o penggiyaara gelanau olettite. ²⁵Keettaawai denddidi, ba keettaa gorddirgin, karen intte eqqidi, ‘Godau, godau, nuussi dooyarkkii’ yaagidi xeessaa doommiyo wode, i zaaridi, ‘Intte awappe yiyaakko, taani inttena erikke’ yaagana.

²⁶“He wode intte, ‘Nuuni nenaara miida; uyida; neeni nu biittan tamarissadasa’ yaagana.

²⁷“Yaagin I qassi, ‘Taani inttessi odais; intte awappe yiyaakko, taani inttena erikke; makkalati ubbaikka ta matappe haakkite’ yaagana.

²⁸“Abrahaami, Yisaaqi, Yaaqoobinne hananabaa yootiyaageeti ubbai karen intte eqqidaashin, Xoossaa kawotettan de7iyaageeta intte be7iyo wode, intte yeekkananne achcha garccana. ²⁹Asai arshshoppenne arggoppe, qassi huuphessa baggappenne tohossa baggappe yiidi, Xoossaa kawotettan qumaa maanau uttana. ³⁰Be7ite; ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana; ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana” yaagiis.

Yesuusi Yerusalaame Walassiis

(Maatiyoosa 23:37-39)

³¹He wode Parisaawetuppe issoi issoi Yesuusakko yiidi, “Heeroodisi nena woranau koyiyo gishshau, hagaappe baichcha” yaagidosona.

³²Yaagin Yesuusi zaaridi, “Biidi he worakanaassi, ‘Hachchinne wontto xalaha-heta kessana; qassi harggida asaakka pattana; yaatada heezzantto gallassi ta oosuwaa wurssana’ yaagite. ³³SHin hananabaa yootiyaagee Yerusalaameppe harsan haiqqanau bessenna gishshau, taani hachchi, wonttonne wonttifen ogiyaa bol-lan de7anau bessees.

³⁴“Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai inttekkio kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte naata issi diri shiishshanaau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta. ³⁵Be7ite, Xoossai intte keettaa muleera yeggi bayana; taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunntan yiyaagee anjjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, tana be7ekketa” yaagiis.

Yesuusi Qassikka Issi Hargganchchaa Sambbatan Pattiiis

14 Issi Sambbata gallassi Yesuusi Parisaawetu halaqatuppe issuwaa soo laaxaa maanau biis. He wode eti a daro naagoosona. ²Bollai kixxido issi bitanee Yesuusa sinttan de7ees. ³Yesuusi higgiiyaa tamaarissiyaageetanne Parisaaweta, “Nu higgee Sambbatan asa pattanau azaziiyye azazennee?” yaagiis.

⁴SHin eti co77u giidosona. Yesuusi he bitaniyaa bollaa bochchidi, pattidi yeddiis. ⁵Yesuusi eta, “Intteppe Sambbatan ba boorai woi haree ollan kunddin, Sambbata giidi, sohuwaara ollaappe kessenai oonee?” yaagiis.

⁶SHin etau ha yohuwaassi zaaruwaa immanau danddayettennan ixxiis.

Bana Ziqqi Oottiyooabanne Imatobaa

⁷Issi issi imattati bonchcho sohuwaa waatidi dooriyaakko, Yesuusi xeellidi, leemisuwaa odiiddi, hagaadan yaagiis; ⁸“Nena asi bullachchaa xeesikko, bonchcho sohuwan uttoppa. Neepe bonchchettiiya asi xeesettidaakkonne ooni erii? ⁹Nenanne anne xeesidaagee yiidi nena, ‘Ha sohuwaa ayyo imma’ yaagin, neeni yeelatada ziqqiyaasan uttana. ¹⁰SHin nena xeesidaagee yiidi nena, ‘Ta ishau pude aadhdha’ gaana mala, ubbaappe ziqqiyaasan utta; he wode neeni imatta ubbaa sinttan bonchchettana. ¹¹Aissi giikko, bana xoqqu oottiiya urai ziqqi gaana; bana ziqqi oottiiya urai xoqqu gaana” yaagiis.

¹²Yesuusi bana ba soo xeesida bitaniyaa hagaadan yaagiis; “Neni laaxaa woi kahuwaa ne son katissiiyo wode, ne laggeta woi ne ishantta woi ne dabbota woi ne dure shoorota xeesoppa; aissi giikko, eti nena kayan xeesidi, he kushiyaa neessi zaarana. ¹³SHin neeni qumaa katissiiyo wode, hiyyeesata, quunata, wobbeta, qooqeta xeesa. ¹⁴Eti ne kushiyaa zaaranau danddayenna gishshau, neeni anjjettana. Xilloti haiquwaappe denddiyo wode ne kushiyaa Xoossai zaarana” yaagiis.

Gita Gibiraa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 22:1-10)

¹⁵Qumaa maanau uttida asaappe issi heгаа siyidi Yesuusa, “Xoossaa kawotettan qumaa maanau uttanaageeti anjjettidaageeta” yaagiis.

¹⁶SHin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Issi bitanee daro qumaa katissidi, daro asaa xeesiis. ¹⁷Qumaa miyo wodee gakkin, kase xeesetti uttida asaa, ‘Ubbabai ha77i giigi uttido gishshau, haa yiite’ gaanau, ba ashkharata asaakko kiittiis. ¹⁸SHin ubbai huuphiyan huuphiyan banttana aggi bayana mala woossidosona. Koiroogee ashkharata yootiiddi, ‘Taani biittaa shammaas; he biittaa baada be7anau koshshees; hayyanaa tana hanqqettoppa’ yaagiis.

¹⁹“Hankkoi, ‘Taani ichchashu waaxa boorata shammidoogeeta goya be7ana bais; hayyanaa tana hanqqettoppa’ yaagiis.

²⁰“Harai qassi, ‘Taani machchiiyo ekkido gishshau, baanau danddayikke’ yaagiis.

²¹ “Ashkkarai simmidi, heгаа godaassi odiis. Odin godai daro hanqqettidi, ba ashkkaraa, ‘Elle katamaa ogiyaanne toho ogiyaa baada, hiyyeesata, quunnida asata, wobbetanne qooqeta ekkada ya’ yaagiis.

²² “A ashkkarai, ‘Ta godau, neeni azazidoogaadan oottaas; shin ha77ikka sohoi de7ees’ yaagiis.

²³ “Yaagin godai ashkkaraa, ‘Dere garssa ogiyaanne loossuwaa baada, ta keettaa kumana mala, asaa ta soo eha. ²⁴ Aissi giikko, kase ta soo xeesettida asatuppe issoinne ta qumaa meennaagaa taani intteyyo odais’ giis” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyoogee Yarshshettiyoogaa Koyees

(Maatiyoosa 10:37-38)

²⁵ Yesuusi daro asaara biidi, asaakko guyye simmidi, ²⁶ “Taakko yiya ooninne ba aawaa, ba aayyiyo, ba machchiyo, ba naata, ba ishannta, ba michchentta, harai atto banakka ixkana xayikko, tana kaalliyagaa gidanau danddayenna. ²⁷ Ba huuphe masqqaliyaa tookkidi, tana kaallenna urai ta erissiyo ashkkara gidanau danddayenna.

²⁸ “Intteppe issi urai shuchcha keettaa keexxanau koyikko, keettaa polanau woqqu miishshaa koshshiyaakko, koiroora uttidi qoodennai oonee? ²⁹⁻³⁰ Yaanana xayikko, keettaa doommidi, i polanau danddayennan aggin, heгаа be7ida asai ubbai, ‘Ha bitanee keexxanau doommidi, polana danddayibeenna’ yaagidi, a bolli miichchaa doommees.

³¹ “Woi tammu sha7u asai de7iyo kawoi laatamu sha7u asai de7iyo kawuwaara olettanau danddayaakkonne, koiroora uttidi qoppennee? Qoppana xayikko, hegee yaatin aiba kawoo? ³² Baassi danddayettana xayikko, hinkko kawoi haahuwan de7ishin sigettanau woossee. ³³ Hegaadan baassi de7iyya ubbabaa aggi bayenna urai tana kaalliyagaa gidanau danddayenna.

Go77enna Maxiniyaa

(Maatiyoosa 5:13; Marqoosa 9:50)

³⁴ “Maxinee lo77o; shin laqilaqana xayikko, naa77antto a waatidi laqilaqissanee? ³⁵ Biittaunne lo77enna; araddissiyaabanne gidenna. Asai a oli bayees. Siyanau haittai de7iyoogee heгаа siyo” yaagiis.

Bayidi Beettida Dorssaa

(Maatiyoosa 18:12-14)

15 Issi gallassi, giiraa shiishshiyaageetinne nagaranchchati Yesuusabaa siyanau daroti akko shiiqidosona. ² Parisaawetinne higgiiyaa tamaarissiyaageeti, “Hagee nagaranchchaturu dabbotees; etaara mees” yaagidi, Yesuusa bolli zuuzummidosona.

³ Zuuzummin Yesuusi etassi ha leemisuwaa odiiddi, ⁴ “Intteppe issi uraassi xeetu dorssi de7iyoogee etappe issinna geelladan bayiyaabaa gidikko, uddufun tammanne uddufunaa buuran yeggi bayidi, issinno demmana gakkanaashin koyanau beennee? ⁵ He bayida dorssiyo demmido wode ufaittidi, ba hashiyan tookkees. ⁶ Tookkidi soo ehiidi, ba laggetanne ba shoorota issippe xeesees; xeesidi, ‘Taani ta bayida dorssiyo demmido gishshau, tanaara ufaittite’ yaagidi, etassi odees. ⁷ Taani intteyyo odiyoogee aibee giikko, heгаadan nagaraappe simmana koshshenna uddufun tammanne

uddufun xillotun ufaittanaappe ba nagaraappe simmiya issi nagaranchchan saluwan de7iyaageeti ufaittana.

Bayidi Beettida Bootta SHilinggiyaa

⁸“Woikko tammu bootta shilinggee de7iyooraa geelladan, issi shilinggee bayikko, komppiyaa xomppada, ba keettaa pittada demmana gakkanaashin, minttada koyenaara oonee? ⁹Demmido wode, a ba laggetanne ba shoorota issippe xeesada, ‘Taani ta bayida shilinggiyaa demmido gishshau, tanaara ufaittite’ yaagana. ¹⁰Taani intessi odais; hegaadan Xoossaa kiitanchchati nagaraappe simmiya issi nagaranchchan ufaittana” yaagiis.

Bayidi Beettida Na7aa

¹¹Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Issi bitaniyaassi naa77u naati de7oosona. ¹²Etappe kaaloi ba aawaa, ‘Ta aawau, neessi de7iyaabaappe tana gakkiaagaa shaakkada hamma’ yaagin, aawai baassi de7iyaabaa ba naa77u naatussi shaakkiis.

¹³“Guutta gallasaappe guyyiyan, kaalo na7ai ba miishshaa ubbaa shiishshi ekkidi, haaho dere biis. Hegan miishshaa ohettaa mooridi, ba miishshaa laaliis. ¹⁴Ayyo de7iyaabai ubbai wuriichchidoogaappe guyyiyan, he biittan wolqqaama koshai gelin, i tuggatiis. ¹⁵He dere asaappe issuwaakko biidi, ‘Tana neessi ashkkara oottarkkii?’ yaagin, bitanee ba gudunntaa wudiyaa heemmanau demmbaa a yeddiis. ¹⁶Gudunntaa wudee miyo harquuwa maanauka amottiis; shin ayyo ainne immidai baawa.

¹⁷“Ba mooruwa hassayidi, ‘Qumai xoonidi sa7an attiyo ta aawaa oosanchchati aappuna shin, tana hagan namisai worii? ¹⁸Denddada ta aawaakko baada, “Ta aawau, taani Xoossaakka nenakka naaqaas. ¹⁹Hagaappe sinttan ne na7a geetettanauka bessikke; tana ne ashkkaratuppe issuwaadan wottarkkii” gaana’ ²⁰yaagidi denddidi, ba aawaakko yiis.

“I biron haahuwan de7ishin, a aawai a be7idi, ayyo mishettiis; woxxi qoommidi, a yeriis.

²¹“Na7ai, ‘Ta aawau, taani Xoossaakka nenakka naaqaas; hagaappe sinttan ne na7a geetettanauka bessikke’ yaagiis.

²²“SHin a aawai ba ashkkarata hagaadan yaagiis; ‘Ubbaappe lo77iya maayuwa eesuwan ehiidi, a maizzite; a kushiyan migiduwa a gediyanikka caammaa wot-tite. ²³Modhdho mirguuwa ehiidi shukkite; moos, ufaittoos. ²⁴Aissi giikko, hagee ta na7ai haiqqiis; shin paxiis; qassi bayiis; shin beettiis’ yaagin, ufaissaa doommidosona.

²⁵“Baira na7ai gaden de7iyaagee yiidi, soo matiyo wode, karaabiyaanne yet-taa siyiis. ²⁶Ashkkaratuppe issuwaa xeesidi, ‘Hegee aibee?’ yaagidi oichchiis. ²⁷Oichchin ashkkarai, ‘Ne ishah saro yiido gishshau, ne aawai modhdho mirguuwa ayyo shukissiis’ yaagiis.

²⁸“Baira na7ai hanqettidi, soo gelennan ixxin, a aawai kare kiyidi, a woossiis. ²⁹SHin i ba aawaa hagaadan yaagiis; ‘Hagaa keena laittaa neessi daro oottaas; neeni giidobaa polennan mulekka aggabeikke; ta laggetuura ufaittana mala, taassi harai atto issi deeshsha marakka imma erakka. ³⁰SHin hagee ne na7ai, ne miishshaa shaaramuxa maccaasan wurssidaagee yin, ayyo modhdho mirguuwa shukkadasa’ yaagiis.

³¹“Yaagin aawai a, ‘Ta na7au, neeni ubba wode tanaara de7aasa; tabai ub-baikka neessa. ³²SHin hagee ne ishai, haiqqidaagee paxido gishshaunne bayidaagee beettido gishshau, nuuni miiddi uyiiddi ufaittana koshshees’ yaagiis” giidi Yesuusi yootiis.

Garssaara Sunttetida Cincca Bitaniyaa

16 Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi yootiiddi, “Issi dure bitanee de7ees; baappe garssaara i sunttido bitanee de7iyaagee a miishshaa mooriis giyo zigirssai a gakkiiis. ²Ba sunttido bitaniyaa xeesidi, ‘Ha nena asai giyoogee aibee? Hagaappe sinttan neeni taappe garssaara suntta gidanau danddayenna gishshau, ne kushiyan de7iya ta miishsha ubbaa hamma’ yaagiis.

³“Yaagin bitanee, ‘Ta godai tana oosuwaappe kessana hanees. SHin hai waanoo? Taassi hem77anau wolqqi baawa; woossanau taassi pokkees. ⁴Ta oottanabaa ta erais; i tana ta oosuwaappe kessiyo wode, bantta soo bin, tana mokkiya laggeta taani demmana’ yaagiis.

⁵“Ba godaappe miishshaa tal77ida asata huuphiyan huuphiyan xeesidi, koiro bi-taniyaa, ‘Neeni ta godaappe ai tal77adii?’ yaagiis.

⁶“Taani xeeu baattaa kumida zaitiyaa tal77aas’ yaagiis.

“Yaagin, ‘Ne paramaa hei; uttada eesuwan ishatama gaada xaafa’ yaagiis.

⁷“Guyyeppe hankkuwaa ‘Ne acoi aappunee?’ yaagiis.

“Xeeu qun77a giste’ yaagiis.

“Yaagin, ‘Ne paramaa hei; hosppun tamma gaada xaafa’ yaagiis.

⁸“He sunttai cinccatettan oottido gishshau, a godai a galatiis; aissi giikko, ha sa7aa asai babau poo7uwaa asaappe aadhdhida cincca.

Miishshaa Bessiyaasan Peeshshanau Bessiyooгаа

⁹“Taani intteyyo odais; worddo miishshai wuriyo wode, merinau wureenna keetan inttena eti mokkana mala, he miishshan intte huuphessi lagge demmite. ¹⁰Daro guuttaban ammanettiya urai qassi gitaban ammanettees. Daro guuttaban ammanettenna urai gitabankka ammanettenna. ¹¹Yaatin intte ha sa7aa miishshan ammanettennabaa gidikko, tumu miishshaa inttessi asi waatidi hadara yaagidi immanee? ¹²Intte hara asa miishshaa bashshiyaabaa gidikko, intteegaa oonee intteyyo immanai?

¹³“Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiya ashkkari baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixxidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa” yaagiis.

¹⁴Miishsha dosiya Parisaaweti heгаа ubbaa siyidi, Yesuusa bolli qilliiccosona. ¹⁵SHin Yesuusi eta, “Intte asaa sinttan intte huuphiyaa xillissiyaageeta; shin intte wozanaa Xoossai erees; aissi giikko, asa sinttan bonchchettiyaagee Xoossaa sinttan tuna gidees.

Muuse Higgiyaabaanne Geluwaa Ekuwaabaa

(Maatiyoosa 11:12-13; 5:31-32; Marqqoosa 10:11-12)

¹⁶“Muuse higgeenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafai Yohaannisa wodiyaа gakkanaashin de7idosona; he wodiyaappe doommin, Xoossaa kawotettai

odettiis; ubbai yaa gelanau warettees. ¹⁷ SHin higgiaappe issi qaaliyaa mooretanaappe saloinne sa7ai aadhdiyoogee matattees.

¹⁸ “Ba machchiyo yeddidi, haranno ekkiya ooninne shaaramuxees; qassi azinai yeddido maccaasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Dure Bitaniyaanne Hiyyeesaa Al77aazara

¹⁹ “Daro al77o maayuwaa maayiya issi dure bitanee de7ees. Ayyo sa7ai lo77in, ubba gallassi ufaittidi de7ees. ²⁰⁻²¹ Al77aazara giyo masunxxida issi hiyyeesai, dure bitanee miyo masoofiyaappe sa7an wodhdhiya suuppa qumaa maanau amottidi, duriyaa penggen zin77ees. Harai atto kanatikka yiidi, a masunntaa laaccoosona.

²² “Hiyyeesa bitanee haiqqin, kiitanchchati a tookkidi, Abrahaama baggi aatidosona. Qassi dure bitanee haiqqidi moogettiis. ²³ Si7ooliyan daro seelettiiddi, haahuwan de7iya Abrahaama xoqqu giidi xeelliis. Qassi Al77aazarakka Abrahaama matan de7iyaagaa be7iis.

²⁴ “Ba qaalaa xoqqu oottidi, ‘Ta aawau Abrahaamaa, tana maara. Taani ha tamaa lacuwan paxa kaa7ettiyo gishshau, ba kushiyaa biradhdhiyaa xeeraa haattan yeddidi, yiidi ta inxxarssaa irxxissanau Al77aazara taakko yeddarkkii’ yaagiis.

²⁵ “SHin Abrahaami yaagiis; ‘Ta na7au, neeni ne de7uwaa wodiyen lo77obaa ekkin, Al77aazari iitabaa ekkidoogaa hassaya; shin ha77i i hagan ufaittiyo wode, neeni paxa kaa7ettaasa. ²⁶ Hegaa bolli qassi haggaa baggaara de7iyaageetussi intte baggi pinnanau danddayettenna mala, qassi yaara de7iyaageetikka haa pinnanau danddayenna mala, nu giddooninne intte giddon gita aafai merettiis’ yaagiis.

²⁷ “Yaagin dure bitanee, ‘Ta aawau, yaatikko, neeni Al77aazara ta aawaa soo yeddana mala, nena woossais. ²⁸ Aissi giikko, taassi ichchashu ishantti de7oosona. Eti qassi ha meto sohuwaa yeenna mala, etau Al77aazari biidi markkatto’ yaagiis.

²⁹ “SHin Abrahaami, ‘Muuseenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafai etau de7ees; he maxaafai giyoogaa eti siyona’ yaagiis.

³⁰ “Dure bitanee, ‘CHii, ta aawau Abrahaamaa, heggaa gidenna; shin issi urai haiquwaappe denddidi, etakko biikko, eti bantta nagaraappe simmana’ yaagiis.

³¹ “Abrahaami, ‘Eti Muuseenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafaappe siyana xayikko, harai atto haiquwaappe issi urai denddikkokka ammanokkona’ giis” yaagiis.

Xubiyaabaa, Atto Geettaabaanne Ammanuwaabaa

(Maatiyoosa 18:6-7,21-22; Marqqoosa 9:42)

17 Yesuusi ba erissiyo ashkarata hagaadan yaagiis; “Asa balettiyaabai yeennan antenna; shin he balettiyaabaa ehiya uraassi aayye7ana. ² Ha guutta naatuppe issuwaa balettiyoogaappe gaacciyo woxaa ba qooriyan qachchidi, abban mitettiyoogee au keha. ³ Intte huuphiyaassi naagetite.

“Ne ishahi nena naaqqikko, a zora. Qassi nagaraappe i simmikko, ayyo atto ga. ⁴ I issi gallassi nena laappuntto naaqqidi, he gallassi laappuntto, ‘Taani nagaraappe simmaas’ yaagiiddi neekko yiikkokka, ayyo atto ga” yaagiis.

⁵ Godai kiittidoogeeti, “Nuussi ammanuwaa gujja” yaagidi Godaa oichchidosona.

⁶ Yaagin Godai zaaridi, “Inttessi sanaafici giyo qii mittee aifiyo gakkiya ammanoi de7idaakko, intte ha ettaa, ‘Ettau, neeni shodettada abban toketta’ yaagana; ha ettaikka qassi inttessi azazettana.

Ashkkarai Oottanau Bessiyo Oosuwa

⁷“Intte gidдон goyiya woi miizza heemmiya ashkkari de7iyo asi geella de7ikko, ba ashkkarai oottidi simmidaagaa, ‘Qumaa maanau shiiqa utta’ gii?” ⁸Gaana xayikko, ‘Taani maana kahuwaa giigissa; ne afalaa laammada, taani miishiininne uyishin, taassi kiitetta. Guyyeppe neessi ma, uya’ yaagennee? ⁹I ba azazuwaa polido gishshau, ba ashkkaraa galatii? ¹⁰Hegaadan intteka azazettido ubbabaa oottido wode, ‘Nuuni pattenna aille; nu ooso xalaalaa oottida’ yaagite” yaagiis.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Tammu Asata Pattiis

¹¹Yesuusi Yerusalaa biiddi, Galiilappenne Samaariyaappe gidduwaara aadhdhiis. ¹²I issi qeri katamiyo geliyo wode, inchchirichchai oiqqido tammu asata haahuwan eqqidaageeta be7iis. ¹³Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Godaa Yesu-usaa, hai nuna maararkkii!” yaagidosona.

¹⁴Yaagin Yesuusi eta be7idi, “Biidi, intte bollaa qeeseta bessite” yaagiis.

Yaagin biiddi, ogiyan inchchirichchaappe paxidosona. ¹⁵Etappe issai bau paxidoogaa be7idi, ba qaalaa xoqqu oottidi, Xoossaa galatiiddi simmiis. ¹⁶Qassi Yesuusa galatiiddi, a tohuwan kunddiis. Bitanee Samaariyaa asa.

¹⁷Yesuusi zaaridi, “Inchchirichchaappe paxidaageeti tamma gidokkonaa? Yaatin uddufunati awan de7iyoona? ¹⁸Ha hara dere bitaniyaappe harai Xoossaa galatanau simmidai baawee?” yaagiis. ¹⁹Yesuusi a, “Denddada ba; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis.

Xoossaa Kawotettaa Yuussaa

(Maatiyoosa 24:23-28,37-41)

²⁰Parisaaweti, “Xoossaa kawotettai aude yaanee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

Oichchin Yesuusi, “Xoossaa kawotettai beettiya malaataara yeenna. ²¹Qassi Xoossaa kawotettai intte gidдон de7iyo gishshau, ooninne a hageeho, hagan de7ees; woi hegan de7ees geenna” yaagiis.

²²Yesuusi erissiyo ashkkaratussi odiiddi, hegaadan yaagiis; “Asa Na7ai beetana gallassatuppe issuwaa intte amottana; shin be7ekketa. ²³Qassi eti intena, ‘Hagan xeellite’ woi ‘Hegan xeellite’ yaagana. SHin eta kaallidi, etaara booppite. ²⁴Wolqqanttai wolqqammidi, saluwan ha gaxaappe ya gaxaa gakkidi poo7issiyoogaadan, Asa Na7ai ba gallassi hegaadan hanana. ²⁵SHin koiroora i daro waayiyaa ekkanaunne ha wodiya asan ixettanau bessees.

²⁶“Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wodiyan hanidoogaadan, hegaadankka hanana. ²⁷Nohee markkabiyan gelido gallassai gakkanaashin, asai meesinne uyees, qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa gelees; bashshiya haattai yiidi, asa ubbaa woriis.

²⁸“Qassi Looxe wode hanidoogaadankka hegaadan hanana; eti moosona, uyoosona, shammoosona, baizzoosona, kattaa zeroosona, keettaakka keexxoosona. ²⁹SHin Looxee Sadoomappe kiyido gallassi, Xoossai saluwaappe tamaanne eexxiya shuchchaa bukissidi, ubba asaa wurssiis.

³⁰“Asa Na7ai qoncciyaa beettiyo gallassi hegaadan hanana. ³¹He gallassi keettaa huuphiyan de7iyaagee ba son de7iya miishshaa ekkanau wodhdhoppo;

hegaadan goshshan de7iyaageekka guyye simmoppo. ³²Ane Looxe machcheebaa qoppite! ³³Ba shemppuwaa ashshana koyiya ubbai bashshana; shin ba shempuwaa bashshiya ubbai ashshana. ³⁴Taani intteyyo odiyoogee aibee giikko, he gallassa qammi naa77u asati issi hiixan zin77ana; etappe issuwaa efin, issoi attana. ³⁵Naa77u maccaasati issi sohuwan gaacciyaageetuppe issinniyo efin, issinniyaa atana. ³⁶Naa77u asati gaden oottiyaageetuppe issuwaa efaana; issoi attana” yaagiis. ³⁷Erisiyo ashkkarati qassi a, “Godau, hegee awan hananee?” yaagidosona. Yaagin Yesuusi, “Gauxai de7iyoosaa ankko shiiqana” yaagidi, etassi odiis.

Hiyyeesa Am77iyoonne Makkalanchcha Daannaa

18 Erisiyo ashkkarati ubba gallassi salettannan woossana mala, Yesuusi etassi leemisuwaa odiiddi, ²“Issi kataman Xoossaassi yayyenna qassi asassikka yeellatenna issi daannai de7ees. ³He kataman issi am77e maccaasiyaa de7iyaara he daannaakko ya yaada, ‘Taaninne ta baarigaarai mootettiyo yohuwaa taassi pirdda’ yaagausu.

⁴“Daannai daro wodiyaasappe iyyo pirddennan ixxiis; shin ba wozanan qoppiiddi, ‘Taani Xoossaassi yayyennan woi asassi yeellatennan ixxiikkonne, ⁵ha am77e maccaasiyaa tana waissiyo gishshau, qassi ubba wode ya yaada tana daafurssenna mala, iyyo pirddana’ giis” yaagiis.

⁶Qassikka Godai, “He makkala daannai giidoogaa siyite. ⁷Yaatin bana maaddana mala, gallassinne qammi baakko waassiya doorettida asaassi Xoossai pirddennee? I etassi eesuwan zaarennee? ⁸Taani inttessi odiyoogee aibee giikko, i eesuwan etassi pirddana; shin Asa Na7ai yiyo wode, ha sa7an ammano demmanee?” yaagiis.

Otorettiya Parisaawiyaa Bana Ziqqi Oottida Giiraa SHiishshiya Bitaniyaa

⁹Banttana xillo giidi, hara asa ubbaa kariyaageetussi Yesuusi issi leemisuwaa odiiddi, hagaadan yaagiis; ¹⁰“Naa77u asati Xoossaa woossanau Beeta Maqidasiyaa kiyidosona; etappe issoi Parisaawe, issoi giiraa shiishshiyaagaa. ¹¹Parisaawee eqqidi, ba wozana gidдон woossiiddi, ‘Xoossau, taani hara asa ubbaadan, worddanchcha, uuzenne shaaramuxa woi ha giiraa shiishshiyaagaa mala gidenna gishshau, nena galatais. ¹²Saaminttan saaminttan naa77utoo xoomais; taani demmiyo miishsha ubbaappe asirataa immais’ yaagiis.

¹³“SHin giiraa shiishshiyaagee haahuwan eqqidi, harai atto saluwaa xeellanaukka dosibeenna. SHin, ‘Xoossau, taani nagaranchcha; tana maara’ yaagidi, ba tiraa bubbuxiis.

¹⁴“Taani inttessi odiyoogee aibee giikko, hagee Parisaawiyaaappe xillidi, ba soo biis. Aissi giikko, bana xoqqu oottiya urai kauyyana; shin bana kaushshiya urai xoqqu gaana” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naata Anjjiis

(Maatiyoosa 19:13-15; Marqqoosa 10:13-16)

¹⁵Yesuusi guutta naata bochchana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erisiyo ashkkarati heгаа be7idi, he asaa hanqqettidosona. ¹⁶Yesuusi guutta naata baakko xeesidi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, Xoossaa kawotetta hageetu malaassa. ¹⁷Taani intteyyo tumaa gais; Xoossaa kawotettaa guutta na7adan ekkenna urai ooninne he kawotettaa mulekka gelenna” yaagiis.

Dure Bitaniyaa Oishaa

(Maatiyoosa 19:16-30; Marqqoosa 10:17-31)

¹⁸ Yihudaa biittaa haariyaageetuppe issoi, “Lo77o tamarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa laattanau ai oottoo?” yaagidi Yesuusa oichchiis.

¹⁹ Yesuusi zaaridi, “Tana aissi lo77o gai? Xoossaa xalaalaappe attin, hara lo77oi ooninne baawa; ²⁰ Xoossaa azazuwaa, ‘SHAaramuxoppa; woroppa; wuuqqoppa; wordduwaa markkattoppa; ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ yaagiyaagaa eraasa” yaagiis.

²¹ Bitanee, “Taani heгаа ubbaa naatettaasappe doommada ha77i gakkanaassikka naagais” yaagiis.

²² Yesuusi heгаа siyidi bitaniyaa, “Ha77ikka neeyyo issibai paccées; neeyyo de7iyaabaa ubbaa baizzada he miishshaa hiyyeesau gisha; neeni saluwan duretana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis. ²³ SHin bitanee heгаа siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau qarettiis.

²⁴ Bitanee daro qarettidoogaa Yesuusi be7idi, “Dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagee waani metanddeeshsha! ²⁵ Dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁶ Heгаа siyidaageeti, “Yaatin attanau danddayiyai oonee?” yaagidosona.

²⁷ SHin Yesuusi zaaridi, “Asau danddayettennabai Xoossau danddayettes” yaagiis.

²⁸ PHeexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nuussi de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida” yaagiis.

²⁹⁻³⁰ Yesuusi, “Taani inttessi tumaa gais; Xoossaa kawotettaa gishshau giiddi, keettaa woi aawaanne aayyiyo, woi ishannta, woi machchiyo, woi naata aggida asi ooninne ha77i baassi de7iyaagaappe daruwaa ekkana; qassi sinttappe yaana wodiyanikka merinaa de7uwaa ekkana” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezzanttuwaa Yootiis

(Maatiyoosa 20:17-19; Marqqoosa 10:32-34)

³¹ Yesuusi tammanne naa77u erissiyi ashkkarata banaara efiiddi eta, “Nuuni ha77i Yerusalaame kiyeettes; hananabaa yootiyaageeti xaafido tabai, Asa Na7aabai, ubbai polettana. ³² Aissi giikko, eti tana Aihuda gidenna asaassi aattidi immana; ta bolli qilliiccana; cuchhana; qassi tana waissana; ³³ eti tana lisuwan garafananne worana; shin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis.

³⁴ SHin erissiyi ashkkaratussi i yootidobaappe aibinne gelibeenna; i yootidobai etappe gemmin, eranau danddayibookkona.

Yesuusi Yarkkon Issi Qooqiyaa Pattiis

(Maatiyoosa 20:29-34; Marqqoosa 10:46-52)

³⁵ Yesuusi Yarkko gakkana matidaashin, issi qooqe bitanee woossiiddi, ogiyaa doonan uttiis. ³⁶ Uttidaagee daro asai aadhdhiyoogaa siyidi, “Hegee aibee?” yaagidi oichchiis. ³⁷ Asai, “Naazireeta Yesuusi aadhdhees” yaagidi ayyo yootiis.

³⁸ Yootin ba qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, Yesuusaa, tana maararkkii!” yaagiis.

³⁹ Sinttan de7iyaageeti a, “Haizza!” giidi hanqqettidosona; shin i ba qaalaa kaseegaappekka keehi xoqqu oottidi, “Daawita na7au, tana maararkkii!” yaagiis.

⁴⁰⁻⁴¹ Yesuusi eqqidi, he qooqe bitaniyaa baakko ehaana mala azaziis. Qooqee akko yiidi gakkana matishin, “Taani neeyyo ai oottanau koyai?” yaagidi a oichchiis.

Oichchin qooqee, “Ta Godau, taani xeellanaagaa koyais” yaagiis.

⁴² Yaagin Yesuusi a, “Xeella; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis. ⁴³ Sohuwaarakka a aifee xeelli aggin, Xoossaa galatiiddi, Yesuusa kaalli bayiis.

Asa ubbai heгаа be7idi, Xoossaa galatiis.

Yesuusanne Zakkiyoosa

19 Yesuusi Yarkko giyo katamaara aadhdees. ² Hegan Zakkiyoosa giyo giiraa shiishshiyaageetu alaafee de7ees; i dure asa. ³ Zakkiyoosi Yesuusi oonakko be7anau koyiis; shin i qantta gidido gishshaunne asai daro gidido gishshau, be7anau danddayibeenna. ⁴ Yesuusi hegaara aadhdiyo gishshau, asaappe sinttau woxxidi, Yesuusa be7anau issi ettaa xeraa kiyiis.

⁵ Yesuusi he sohuwaa gakkiiiddi, pude xeellidi, “Zakkiyoosaa, taani hachchi ne son pe7anau bessiyi gishshau, eesuwan wodhdha” yaagiis.

⁶ Zakkiyoosi eesuwan ettaappe wodhdhidi, ufaissan Yesuusa mokkiis. ⁷ Heggaa be7ida asai ubbai, “Hagee nagaranchchaa son imatettanau geliis” yaagidi zuuzummiis.

⁸ SHin Zakkiyoosi eqqidi Godaa, “Ta Godau, taani taassi de7iya ubbabaappe baggaa hiyyeesau immana; qassi ooppenne wordduwan ekkidobaa gidikko, i bashshido mehiyaassi oiddu kushiyaa ayyo zaarana” yaagiis.

⁹ Yesuusi Zakkiyoosassi yootiiddi, “Neenikka Abrahaama zeretta gidiyo gishshau, atotetta hachchi ha keettaa yiis. ¹⁰ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, bayidaagaa koyanaunne ashshanau yaas” yaagiis.

Tammu Ashkkaratu Leemisuwaa

(Maatiyoosa 25:14-30)

¹¹ Asai heгаа sijiyo wode, Yesuusi Yerusalaame matido gishshaunne etassi Xoos-saa kawotetta beettana matidobaa milatido gishshau, etassi leemisuwaa yootiis.

¹² Heggaa gishshau, hagaadan yaagiis; “Issi gita asi baassi kawotetta ekkidi yaanau, haaho dere biis. ¹³ Ba ashkkaratuppe tammata xeesidi, ‘Taani yaanaashin, hagan zal77ite’ yaagidi, tammu paunddiyaa etassi immiis.

¹⁴ “SHin a biittaa asai a ixixidi, ‘Hagee nu bolli kawotanau koyokko’ yaagiiddi, asaa a geeduwaa kiittiis.

¹⁵ “He gita asi kawotetta ekkidi simmiis. Simmidi ba miishshaa immido ashkkarati zal77idi, huuphiyan huuphiyan woqqaa worissidaakko eranau, eta baakko xeegeessiis.

¹⁶ “Xeegettida ashkkaratuppe koiroogee yiidi, ‘Ta godau, ne miishshai tammu paundde wodhdhiis’ yaagiis.

¹⁷ “A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77o ashkkara; neeni ha qii guuttaban ammanettidaagaa gidido gishshau, taani nena tammu katamatuyyo alaafe oottana’ yaagiis.

¹⁸ “Naa77anttoi yiidi, ‘Ta godau, ne miishshai ichchashu paundde wodhdhiis’ yaagiis.

¹⁹“A godai a, ‘Neenikka ichchashu katamatuyyo alaafe gida’ yaagiis.

²⁰“Heezanttoi yiidi, ‘Taani curqqan xaaxada naaga wottido ne paunddiyo hanno be7a. ²¹Aissi giikko, neeni meqetti baina asa gidiyo gishshau, neessi yayyaas. Neeni nebaa gidennabaa ekkaasa; zerabeennabaakka cakkaasa’ yaagiis.

²²“Yaagin, ‘Neeni iita ashkkara; ne doonai haasayidoban nena taani pirddana. Taani tabaa gidennabaa ekkiyaagaa, qassi zerabeennabaa cakkiya meqetti baina asa gidiyoogaa eradasa. ²³Yaatin ta miishshaa aissi dichchau immabeikkii? Taani simmiyo wode ta miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis’ yaagiis.

²⁴“He sohuwan eqqida asata, ‘He paunddiyaa appe wotti ekkidi, tammu paunddee de7iyoogaayyo immite’ yaagiis.

²⁵“Yaagin, ‘Godau, ayyo tammu paunddee de7ees’ yaagidosona.

²⁶“Taani intteyyo odais; de7iyo ubbau harai gujettana; shin bainaagaappe harai atto, he de7iyaageekka appe ekettiichhana. ²⁷SHin ha bantta bolli taani kawotana mala dosibeenna ta morkketa haa ehiidi, ta sinttan goora7ite’ giis” yaagiis.

Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Marqqoosa 11:1-11; Yohaannisa 12:12-19)

²⁸Yesuusi hagaadan yaagidi haasayidoogaappe guyyiyan, etappe sinttatidi, Yerusalaame biis. ²⁹Yesuusi Dabira Zaitte giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaaganne Biitaaniyaa giyo katamata matido wode, erissiyo ashkkaratuppe naa77aa kiittidi, ³⁰“Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi yaa gelosaara biron ooninne mulekka toggibeenna qashuwan de7iya hare maraa intte demmana; a birshshidi, haa ekki yiite. ³¹Ooninne inttena, ‘Hegaa aissi birshsheetii?’ yaagidi oichchikko, ‘Godai haggaa koyees’ yaagite” yaagiis.

³²Kiitettidaageeti biidi, Yesuusi banttassi odidoogaadan demmidosona. ³³Eti hare maraa birshshishin, a godati, “Hare maraa aissi birshsheetii?” yaagidosona.

³⁴Yaagin eti, “Godai haggaa koyees” yaagidi, ³⁵hare maraa Yesuusakko ehiidi, bantta maayuwa a zokkuwan hiixxidi, Yesuusa togissidosona. ³⁶Yesuusi toggidi biishin, bantta maayuwa i biyo ogiyan hiixxidosa.

³⁷I Dabira Zaitte Deriyaa dugettaa wodhdhana matishin, a kaalliyaa ubbai Xoossai oottido malaata ubbaa be7ido gishshau ufaittidi, Xoossaa galatanau bantta qaala xoqqu oottidi,

³⁸“Godaa sunttan yiya kawoi

anjjettidaagaa;

saluwan sarotetta gido.

Qassi salo ubbaappe bolla saluwan

de7iya Xoossai bonchchetto”

yaagidosona.

³⁹Asaa giddoppe issi issi Parisaaweti Yesuusa, “Tamaariissiyaagoo, ne erissiyo ashkkarata haizzite giikkii?” yaagiis.

⁴⁰Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo odais; hageeti co77u giikko, shuchchaikka waassana” yaagiis.

⁴¹Katamaa gakkanau i matidi, katamaa be7ido wode qarettidi yeekkiiddi, ⁴²hagaadan yaagiis; “Sarotetta yiyo ogiyaa hachchi nenakkonne erarkkiishsha! SHin ha77i hegee ne aifiyaappe geemmiis. ⁴³Aissi giikko, ne bolli yaana wodee de7ees; he wode ne morkketi urqqaa nukkidi, godaa essana. He godan nena yuushshi aat-

tidi diridi, ubba baggaara neeyyo ogiyaa gorddana. ⁴⁴Nenanne ne dirssaa gidдон de7iya ne asaa mentterettana. Xoossai nena be7anau yiido wodiyaa neeni akeek-abeenna gishshau, ne morkketi shuchcha ubbaa issuwaa issuwaa bollaappe denttidi laalana” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasiyan Zal77iyaageeta Yedettiis

(Maatiyoosa 21:12-17; Marqqoosa 11:15-19; Yohaannisa 2:13-22)

⁴⁵⁻⁴⁶Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan zal77iyaageeta, “Xoossaa max-aafan, ‘Ta keetta Xoossaa woossiyo keetta gidana’ geetettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kessideta” yaagidi eta yedetaa doommiis.

⁴⁷Yesuusi ubba gallasi Beeta Maqidasiyan tamaarissee. Qeese halaqati, higgiiyaa tamaarissiyaageetinne gita asai a xaissanau koyoosona. ⁴⁸SHin asai ubbai a haasayaappe issoi attennan ezggi uttido gishshau, a woriyo ogee etau xayiiis.

Yesuusa Maataa Bolli Denddida Oishaa

(Maatiyoosa 21:23-27; Marqqoosa 11:27-33)

20 Issi gallasi Yesuusi asaa tamaarissiiddinne wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi Beeta Maqidasiyan de7ishin, qeese halaqatinne higgiiyaa tamaaris-siyaageeti cimatuura issippe akko yiidi a, ²“Neni haggaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Woi neeyyo ha alaafetettaa immidai oonee? Ane nuussi oda” yaagidosona.

³Yesuusi zaaridi, “Taani qassi inttena issibaa oichchais; taassi odite; ⁴Yohaannisi xammaqiyo alaafetettaa ekkidoi Xoossaappeeyye woi asappee?” yaagiis.

⁵Eti bantta gidдон palamaa doommidi, “Nuuni woigane? ‘Xoossaappe yiiis’ yaagikko, i nuna, ‘Yaatin Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana.

⁶SHin nuuni, ‘Asappe yiiis’ yaagikko, ha asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaa-gaa gididoogaa eri uttido gishshau, nuna shuchchan caddana” yaagidosona.

⁷Hegaa gishshau eti, “He alaafetettaa i awappe ekkidaakkonne nuuni erokko” yaagidosona.

⁸Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odikke” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Gidduwaa Oottiya Goshshanchchata

(Maatiyoosa 21:33-46; Marqqoosa 12:1-12)

⁹Yaagidi asaasi ha leemisuwaa yootiis; “Asa issoi woiniyaa turaanne tokkido sohuwaa kottau immidi, haaho dere biidi, daro gam77iis. ¹⁰Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkinn, woiniyaa aifiyaappe bana gakkiiyaagaa ekkidi yaana mala, issi ashkkaraa ba kottaawatukko kiittiis; shin kottaawati a ashkkaraa wadhdhidi, kushe mela yedettidosona. ¹¹Qassi hara ashkkaraa etakko kiittiis. Eti akka wadhdhidi kaushshidi, kushe mela yeddidosona. ¹²Qassi heezzantto ashkkaraa kiittiis. Kiittidoogaa masunxxissidi, woiniyaa turaa gidдoppe gaxi kessi olidosona.

¹³“Woiniyaa turaa godai, ‘Yaatin taani waatoo? Taani siiqiyo ta na7aa kiittana; eti a bonchchanaakkonne ooni erii’ yaagidi qoppiis.

¹⁴“SHin kottaawati a be7idi, bantta gidдон haasayiiddi, ‘Haggaa laattanaagee a; gadiyaa nuuni laattanau a woroos’ yaagidosona. ¹⁵Na7aa woiniyaa turaa gidдoppe gaxaa kessidi woridosona.

“Simmi woiniyaa turaa godai eta waatanee? ¹⁶ Yiidi, he kottaa oottiyaageeta wori wurrssidi, woiniyaa turaa kottaa oottiya hara asau immana” yaagiis.

Asai heгаа siyidi, “Hegee hanoppo” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi etakko xeellidi, “Yaatin,

‘Gimbbiyaageeti karidi ixrido shuchchai

godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdiya shuchcha gidiiis’

geetettidi maxaafan xaafettidaagee hegee aibee? ¹⁸ He shuchchaa bolli kunddiya ubbai meqerettana; shin he shuchchai asa bolli kunddikko, he kunddido uraa gaac-cana” yaagiis.

Giiraa Giironii Aggonii Giya Oishaa

(Maatiyoosa 22:15-22; Marqoosa 12:13-17)

¹⁹ Higgiyaa tamarissiyaageetinne qeese halaqati Yesuusi ha leemisuwaa bantta bolli odidoogaa erido gishshau, he wode a oiqqanau koyidosona; shin asaassi yayyidosona.

²⁰ Hegaassi injjetiya wodiyaa naagidi, Yesuusa haasayissiiddi, a doonaappe balabaa demmidi, a oiqqinne deriyaa haariyaagaa wolqqaassinne a alaaftetettaassi aat-tidi immana mala, xillo milatiiddi xillo gidenna kafota akko yeddidosona. ²¹ He kafoti Yesuusa, “Tamarissiyaagoo, neeni haasayiyooeenne tamarissiyoogee likke gidiyooгаа nuuni eroos; neeni Xoossaa ogiyaa tumatettan tamarissiyooгааppe at-tin, asa shaakkennaagaa eroos. ²² Nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidi oichchidosona.

²³ SHin Yesuusi eti cimmiyo cimuwaa eridi, “Tana aissi paacceetii? ²⁴ Issi sant-timiyaa tana bessite; ha santtimiyaa bolli de7iya merainne sunttai oogee?” yaagidi eta oichchiis.

Oichchin, eti zaaridi, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

²⁵ Yesuusi eta, “Yaatikko Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi im-mite” yaagiis.

²⁶ Asaa sinttan a haasayan a oiqqiyooгаа demmanau danddayibookkona; heгаа gishshau, i zaarido zaaruwan garamettidi, co77u giidosona.

Haiquwaappe Denddiyoobaa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 22:23-33; Marqoosa 12:18-27)

²⁷ Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati Yesuusakko yi-idi, ²⁸ hagaadan yaagidi, a oichchidosona; “Tamarissiyaagoo, Muusee nuuyyo hig-giyaa xaafiiddi, ‘Machcho ekkida asi na7a yelennan haiqqikko, he haiqqidaagaa ishahai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees’ yaagiyaagaa xaafiis. ²⁹ Issi wode laappun ishantti de7iyaageetuppe bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis. ³⁰ Haiqqin naa77anttoi o aissiis; ³¹ qassi heezzanttoikka o aissiis; hegaan laappunatikka na7a yelennan haiqqidosona. ³² Hegaappe guyyiyan, qassi he maccaasiyaa haiqqaasu. ³³ Yaatin haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, a etappe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunatikka o ekkidosona” yaagidosona.

³⁴ Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; “Ha wodiyaa asai machchiyo ek-kees; maccaageeti azinaa geloosona. ³⁵ SHin haiquwaappe denddidi, sinttappe yiya wodiyan de7anau bessiya attumaasainne maccaasai ekkennanne gelenna. ³⁶ Aissi

giikko, eti kiitanchchatu mala gidiyo gishshau, naa77anttuwaa haiqqanau dand-dayokkona. Qassi eti haiquwaappe denddido gishshau, Xoossaa naata. ³⁷ SHin haiqqida asai denndanabaa Muusee geeshshidi erissii. Xaragettiya buuraabaa odiya sohuwanka Godaabaa i yootiiddi, 'Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa' yaagiis. ³⁸ Ubbai ayyo merinau de7iyaageeta gidido gishshau, Xoossaa merinau de7iyaageetu Xoossaa gidiyooaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna" yaagiis.

³⁹ Higgiyaa tamarissiyaageetuppe issoi issoi Yesuusa, "Tamarissiyaagoo, neeni giidoogee lo77o" yaagiis. ⁴⁰ Aissi giikko, naa77anttuwaa issibaakka a oichchanau xalibookkona.

Yesuusi Oonee Giya Oishaa

(Maatiyoosa 22:41-46; Marqqoosa 12:35-37)

⁴¹ Yesuusi qassi eta yaagiis; "Eti woigidi Kiristtoosa Daawita na7a giyoonaa? ⁴²⁻⁴³ Aissi giikko, Daawiti Mazamure Maxaafan, 'Godai ta Godaa; "Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyooabaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta" giis' yaagiis.

⁴⁴ "Daawiti Kiristtoosa, 'Godaa' giidi xeesikko, yaatin Kiristtoosi waanidi, Daawita na7a gidii?" yaagiis.

Yesuusi, "Muuse Higgiyaa Tamarissiyaageetuppe Naagettite" yaagiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Marqqoosa 12:38-40)

⁴⁵ Yesuusi ba erissiyoo ashkharata asai ubbai siyishin, ⁴⁶⁻⁴⁷ "Higgiyaa tamarissiyaageetuppe naagettite; eti adussa maayuwaa maayidi yuuyiyooaanne giyaa sohuwanka asai eta bonchchidi sarotiyooaanne dosoosona; Aihuda woosa keettan daro lo77iya oidiyaa dosoosona; asi banttana imattiyooosankka bonchcho sohuwaa dosoosona. Eti am77etu keettaa bonqqidi, banttau lo77o milatanau Xoossaa woosaa adussoosona; eti ubbaappe aadhdiya pirddaa ekkana" yaagiis.

Am77ee Muxuwaataa

(Marqqoosa 12:41-44)

21 Yesuusi ubbasaa xeelliiddi, dure asai ba miishshaa Beeta Maqidasiyan muxuwaataa yeggiyo saaxiniyan yeggiyoogaa be7iis. ² Issi daro hiyyeesa am77iyaa naa77u bakkannaa hegan yeggiyoogaa be7idi, ³ "Taani intteyyo tumaa gais; ha hiyyeesa am77iyaa ubbaappe darissada yeggaasu. ⁴ Aissi giikko, hageeti ubbai bantta palahida miishshaappe yeggidosona; shin a ba pacaappe bau de7iya aquuwaa muleera imma aggaasu" yaagiis.

Beeta Maqidasee Qolettanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 24:1-2; Marqqoosa 13:1-2)

⁵ Etappe issoi issoi Beeta Maqidasee lo77o shuchchaaninne Xoossaassi imettidaban lo77idaagaa haasayishin Yesuusi, ⁶ "Ha intte be7iyo ubbai issi shuchchi attenan, ubbai qolettana wodee yaana" yaagiis.

⁷ Yesuusi erissiyoo ashkkaarati, “Tamaarissiyaagoo, yaatin, hegee aude hananee? Hegee hanana wodiya erissiya malaatai aiba gidanee?” yaagidi a oichchidsona.

Yesuusi Meto Wodeenne Ufaissa Wodee Yaanaagaa Yootiis

(Maatiyoosa 24:3-14; Marqqoosa 13:3-13)

⁸ Yesuusi, “Baloppite; naagettite; aissi giikko, daro asati ta sunntan, ‘Taani Kiristtoosa; wodee matattiis’ yaagiiddi, yaana. Eta kaallidi booppite. ⁹ Olanne ooshsha siyyo wode dagammoppite; aissi giikko, heгаа mala yohoi koiroora hanana bessees; shin hegee wurssettai gakkana matiis giyoogaa gidenna” yaagiis.

¹⁰ He wode Yesuusi haasayiiddi, “Deree deriyaa bolli, kawotetta kawotetta bolli denddana. ¹¹ Biittai wolqqape qaaxxiyoogee, daro sohuwan koshai, wurssiya harggee yaana. Yashissiyaabainne gita malaatai saluwaappe yaana.

¹² “SHin ha ubbai hananaappe kase, eti inttena oiqqanne waissana; ta sunntaa gishshau, inttena Aihuda woosa keettaa asatuyyo aattidi immananne; qasho keettanka qashissana. Qassi inttena kawuwaa sinttinne deriyaa haariyaagaa sintti efaana. ¹³ Hegee inttessi ta gishshau, eta sinttan markkattanau lo77o wode gidana. ¹⁴ Hegaa gishshau, issibaa intte wozanan oiqqite; hegee aibee giikko, intte waatidi zaaruwaa immanaakko, koiroora hirgoppite giyoogaa. ¹⁵ Aissi giikko, intte morkketuppe ooninne inttenaara egettanaunne palamettanau danddayenna haasayaa minotettaanne aadhdhida erattettaa taani inttessi immana. ¹⁶ Harai atto inttena yelidaageetikka, ishantti, dabboti, laggetikka, inttena aattidi immana. Inttepekka issuwaa issuwaa eti worana. ¹⁷ Ta sunntaa gishshau, inttena ubbai ixkana; shin ¹⁸ intte huuphiyaa binnaanaappe issoinne xayenna. ¹⁹ Danddayan intte intte shempuwaa ashshana.

Yesuusi Yerusalaame Bashshaabaa Yootiis

(Maatiyoosa 24:15-21; Marqqoosa 13:14-19)

²⁰ “SHin wotaaddaran Yerusalaamee diretti uttidaashin intte be7iyo wode, Yerusalaame xayoi matattidoogaa erana. ²¹ He wode Yihudan de7iyaageeti deriyaakko baqatona; katama gidдон de7iyaageeti katamaappe kiyona; gaxa biittan de7iyaageeti katamaa geloppona. ²² Aissi giikko, Xoossaa maxaafatun xaafettidaagee ubbai polettanau, Xoossai halo kessiyo wodee hгаа. ²³ He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana; aissi giikko, sa7aa bollan gita metoi yaana. Ha asaa bollanka iita hanqqoi yaana. ²⁴ Eti qara bisuwan qanxxtetidi haiqqana; eti dere ubban omoodettana; Aihuda gidenna asai bantta wode polettana gakkanaashin, Yerusalaame katamaa yedhdhana.

Kiristtoosa Naa77 antto Yuussaa

(Maatiyoosa 24:29-31; Marqqoosa 13:24-27)

²⁵ “Awa aifiyaaninne aginan xoolinttiyan malaatai beettana; sa7an de7iya issi issi dere asai abbainne beetai guummiyoogaa siyidi, hananabai etassi erettennan ixxin metootana. ²⁶ Asai sa7aa bolli yaanabaa ubbaa naagiiddi, yashshan daafurana; aissi giikko, saluwan de7iya wolqqati qaaxxana. ²⁷ He wode taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara shaara giddoora yiishin, eti be7ana. ²⁸ Hegee hananau doommiyo wode, intte wozettiyo wodee matiyo gishshau, xoqqu giidi, pude xeellite” yaagiis.

Balasiyaa Giyo Mittaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 24:32-35; Marqqoosa 13:28-31)

²⁹ Yesuusi etassi hagaadan yaagidi, leemisuwaa yootiis; “Balasiyo giyo mittiyoonne hara mitta ubbaa akeekite. ³⁰ Eta haittai aacaa doommiyoogaa intte be7iyo wode, bonee matattidoogaa intte ereeta. ³¹ Hegaadankka intte hegee haniyoogaa be7iyo wode, Xoossaa kawotettai gakkana matattidoogaa erana.

³² “Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabi hanana gakkanaashin, ha wodiya asai haiqqiichchenna. ³³ Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalalai mulekka aadhdhenna.

Minnidi Naagiyoogaa

³⁴ “SHin muissan, ushshan, mattooninne aqossi hirggiyooban intte wozanai balenna mala, qassi intte qoppennan he gallassai intte bolli yeennaadan, inttena naagite. ³⁵ Aissi giikko, he gallassai sa7a ubban de7iya asa ubbaa piriyaadan oiqqana. ³⁶ Simmi intte he yaanabaa ubbaappe attanaunne ta sinttan Asa Na7aa sinttan, eqqanau danddayana mala, ubba wode Xoossaa woosan minnite” yaagiis.

³⁷ Yesuusi gallassi gallassi Beeta Maqidasiyan tamarissee; shin qammi qammi Dabira Zaita Deriyaa kiyidi aqees. ³⁸ Asa ubbai i tamarisseyoogaa siyanau guuraara akko Beeta Maqidasiyaa yees.

Kiristtoosa Bolli Maqettidosona

(Maatiyoosa 26:1-5; Marqqoosa 14:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

22 Oittaa miyo Paasikaa Baalaa gallassaa bonchchiyo wodee gakkana matiis. ² Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarisseyageeti asaassi yayyiyo gishshau, Yesuusa woriyo ogiyaa koyoosona.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Zorettaa Maayis

(Maatiyoosa 26:14-16; Marqqoosa 14:10-11)

³ Hegaappe guyyian, Seexaanai tammanne naa77u erisseyo ashkkaratuppe is-suwan, Asqqoroota giyo Yihudan gelin, ⁴ Yihudai biidi, qeese halaqatuuranne Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaageetuura, “Yesuusa waata aattada immoo” giidi haasayis. ⁵ Haasayin eti ufaittidi, Yihudaa, “Nuuni neessi miishsha immana” yaagidi odidosona. ⁶ I ero yaagidi, asi bannasan etassi Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiya wochchees.

Yesuusi Aihudatu Paasikaa Maanau Giigettiis

(Maatiyoosa 26:17-25; Marqqoosa 14:12-21; Yohaannisa 13:21-30)

⁷ Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo wodee gakkis. He gallassan Paasikaassi anqqara dorssa shukkanau bessees. ⁸ Yesuusi PHeexiroosanne Yohaannisa, “Nuuni Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan maana qumaa biidi giigissite” yaagidi kiittiis.

⁹ Kiittin, “Nuuni awan giigissanee?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁰ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Siyyite; katamaa intte gelanau biishin, otuwan haattaa tookkida issi bitanee inttenaara gaittana. A kaallidi, i geliyo keettaa gelite. ¹¹ Gelidi keettaawaa, ‘Tamarisseyagee nena, “Taani ta erisseyo ashkkaratuura Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan qumaa maanau imatta kifilee awaane?”

yaagees' yaagite. ¹² Keettaawai inttena pooqiyaa bollan de7iya makettida aaho ki-filiyaa bessana. Hegan qumaa giigissite" yaagiis.

¹³ Eti biidi, Yesuusi banttau yootidoogaadan demmidi, yaani Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa

(Maatiyoosa 26:26-30; Marqqoosa 14:22-26; Koiro Qoronttoosa 11:23-25)

¹⁴ Qumaa miyo wodee gakkini, Yesuusi ba kiittido tammanne naa77atuura issippe maanau uttiis. ¹⁵ Uttidi yaagiis; "Taani waayettanaappe kasetada, inttenaara ha Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan miyo qumaa maanau daro amottaas. ¹⁶ Aissi giikko, taani inttessi odais; hegee Xoossaa kawotettan polettana gakkanaashin, taani naa77anttuwaa heгаа miikke" yaagiis.

¹⁷ Yaagidi Yesuusi burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatidi, "Heite; haggaa burccukkuwan de7iyaagaa shaakkidi uyite. ¹⁸ Aissi giikko, taani inttessi odais; Xoossaa kawotettai yaana gakkanaashin, hachchippe doommada woiniyaa eessaa uyikke" yaagiis.

¹⁹ Qassi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, etassi immidi, "Hagee intteyyo imettida ta ashuwaa; haggan tana hassayite" yaagiis. ²⁰ Kahuwaa mirggidoo gaappe guyye baggan, kaseegaadan burccukkuwaa etassi immidi, haggadan yaagiis; "Hagee inttessi gukkiya ta suuttan maacettida ooratta maachchaa.

²¹ "SHin be7ite; tana aattidi immana bitanee tanaara masoofiyan issippe mees. ²² Aissi giikko, taani Asa Na7ai, Xoossai ba qofaa qachchidoogaadan bais; shin tana aattidi immana uraassi aayye7ana" yaagiis.

²³ Bantta giddoppe heggadan oottanau ooni qoppidaakko, issoi issuwaa oichchidosona.

Ubbaappe Aadhdhiyai Oonee? Giyo Oishaa

²⁴ Qassi bantta ubbaappe ooni gitakko bantta gidдон palamettidosona. ²⁵ Palamettin Yesuusi eta yaagiis; "Ha sa7an de7iya kawoti bantta asaa godatoosona. Eta haariyaageeti kehiyaageeta geettoosona. ²⁶ SHin intteppe gitatiyaagee intte ubbaappe guuxxiyaagaa mala gidanaappe attin, intte heggadan hanoppite; inttena haariyaagee inttessi ashkkaradan hano. ²⁷ Qumaa maanau uttiyaagee giteeyye qumaa sinttau aattiyaagee gitee? Qumaa maanau uttidaagee gita gidennee? SHin taani intte gidдон qumaa sinttau aattiya ashkkara mala.

²⁸ "Qassi taani paacettiyo wode tana yeggibeennaageeta. ²⁹⁻³⁰ Ta kawotettan taani qumaa miyo sohuwan intte maana malanne, uyana mala, qassi tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddiiddi, araatatun uttana mala, ta Aawai tana suntti-doogaadan, taani inttena sunttais" yaagiis.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 26:31-35; Marqqoosa 14:27-31; Yohaannisa 13:36-38)

³¹ Godai, "Simoonaa, Simoonaa, akeeka; asai gisttiyaa harqqiyoo gaadan, Seexaanai inttena harqqanau Xoossaa woossin, Xoossai ero giis. ³² SHin taani ne amanoi bayenna mala, neessi Xoossaa woossas; neeni taakko simmiyo wode, ne ishannta minttetta" yaagiis.

³³ Simooni, “Godau, taani nenaara qasho keettaa baanau, qassi nenaara haiqqanauka giigaas” yaagiis.

³⁴ SHin Yesuusi, “PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; hachchi qammi, kuttooi waasanaappe kase, neeni tana eriyooгаа heezzutoo kaddana” yaagiis.

³⁵ Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi, “Korjjoi woi qarcciiti woi caammi bannan taani inttana kiittido wode, inttessi paccidabi de7ii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Aibinne baawa” yaagidosona.

³⁶ Yesuusi eta, “SHin ha77i korjjoi woi qarcciiti de7iyoi ooninne ekki efo. Biso baina urai ooninne ba maayuwaa baizzidikka issi biso shammo. ³⁷ Aissi giikko, taani inttessi odais; Xoossaa maxaafan xaafettida tabai polettiyo gishshau, ‘Hagee mooranchchaturu paidettiis’ geetettidi xaafettidaagee tanan polettanau bessees” yaagiis.

³⁸ Erissiyo ashkkarati, “Godau, hagan naa77u bisoti de7oosona” yaagin Yesuusi, “Hegee gidana” yaagiis.

Yesuusi Dabira Zaita Deriyan Woossiis

(Maatiyoosa 26:36-40; Marqqoosa 14:32-42)

³⁹ Yesuusi katamaappe kiyidi, haroodeegaadan Dabira Zaita Deriyaa kiyiis. Qassi erissiyo ashkkaratikka a kaallidosona. ⁴⁰ He sohuwaa gakkidi, “Paaciyan intte gelennan attana mala, Xoossaa woossite” yaagiis. ⁴¹ SHuchchaa olin gakkiiyo sohuwaa keenaa etappe haakki biidi gulbbatidi ⁴² Xoossaa, “Ta Aawau, neeni koyiyoobaa gidikko, ha burcukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyoobai hanoppe attin, taani koyiyoobai hanoppo” yaagidi woossiis. ⁴³ Saluwaappe yiidi minttettiya kiitanchchai ayyo beettiis. ⁴⁴ Ba wozanaa giddon mishettidi, daro minttidi woossees. I cawattiyo cawai sa7an xokkiya suutta milatees.

⁴⁵ Woosaappe denddidi, ba erissiyo ashkkaratukko guyye biis. Biidi eti daro qaretido gishshau, daafuridi xiskkidaageeta demmidi, ⁴⁶ “Aissi xiskkeetii? Paaciyan gelennan attana mala, denddidi Xoossaa woossite” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis

(Maatiyoosa 26:47-56; Marqqoosa 14:43-50; Yohaannisa 18:3-11)

⁴⁷ I biron heгаа haasayishin, asai yiis. Tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issi Yihudaa giyoogee he asaa kaalettiiddi, Yesuusa yeranau akko shiiqiis. ⁴⁸ SHin Yesuusi a, “Yihudaa, neeni tana Asa Na7aa yerada aatta immai?” yaagiis.

⁴⁹ Yesuusaara de7iya erissiyo ashkkarati heгаа be7ido wode a, “Godau, nuuni eta bisuwan shocanee?” yaagidosona. ⁵⁰ Etappe issoi qeese ubbatu halaqaa ashkkaarau shocidi, a ushachcha haittaa qanxxi oliis.

⁵¹ SHin Yesuusi, “Aggite” yaagidi, a haittaa bochchidi pattiiis.

⁵² Hegaappe guyyiyan, Yesuusi baakko yiida qeese halaqata, Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaageetanne cima asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kes-sidi, pangga oiqqiyooгаadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii?” ⁵³ Taani Beeta Maqidasiyan gallassi gallassi inttanaara de7iyoi wode tana oiqqibeekketa; shin hagee intte wodenne xumaa wolqqa wode” yaagiis.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:57-58,69-75; Marqqoosa 14:53-54,66-72; Yohaannisa 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Yesuusa qachchidi, qeese ubbatu halaqaa soo ekki efidosona. Qassi PHeexiroosi haahuwan kaalliis. ⁵⁵ Eti dirssa gidдон tamaa eettidi, issippe uttidaashin, PHeexiroosikka eta gidдо gelidi, utti bayiis. ⁵⁶ Issi ashkkariyaa PHeexiroosi tamaa achchan uttidaagaa be7idaara tishshi ootta xeellada, “Hageekka aara issippe de7ees” yaagaasu.

⁵⁷ SHin PHeexiroosi, “Ha mishiree, taani a erikke” yaagidi kaddiis.

⁵⁸ Guuttaa gam77ishin, issoi PHeexiroosa be7idi, “Neenikka etaara issippe de7aasa” yaagiis.

SHin PHeexiroosi, “Hagoo, taani etaara issippe de7ikke” yaagiis.

⁵⁹ Hara bitanee issi saate gidyaagaa keenaappe guyyiyan, “Ha bitaneekka Galiila asa gidyo gishshau, aara de7iyoogee tuma” yaagidi minttidi odiis.

⁶⁰ SHin PHeexiroosi, “Hagoo, neeni giyoobai aibakko taani erikke” yaagiis. I biron haasayishin, sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis. ⁶¹ Godai guyye simmidi, PHeexiroosa xeelliis. Xeellin PHeexiroosi Godai bana, “Neeni hachchi kuttoi waasanaappe kase, heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayiis. ⁶² PHeexiroosi kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

⁶³ Yesuusa oiqqida asati shocoosonna a bolli qilliiccoosona. ⁶⁴ A aifiyaa goozidi, “Nena dechchidai oonee? Ane hananabaa yoota” yaagidi a oichchidosona. ⁶⁵ Qassi a hara daro cashshaa cayidosona.

Yesuusa Pirda SHangguwaa Efidosona

(Maatiyoosa 26:59-66; Marqqoosa 14:55-64 Yohaannisa 18:19-24)

⁶⁶ Wonttin dere cimati, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti issisaa shiiqidi, Yesuusa bantta shiiqidosa efidi, ⁶⁷ “Kirsttoosi nenee? Nuussi oda” yaagidosona.

SHin i yaagidi zaariis; “Taani inttessi odikko, tana ammanekketa. ⁶⁸ Qassi taani inttana oichchikko odekketa; woi tana qashuwaappe birshshekketa. ⁶⁹ SHin taani Asa Na7ai, ha77ippe doommada, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttana” yaagiis.

⁷⁰ Eti ubbai Yesuusa, “Yaatin neeni Xoossaa Na7ee?” yaagidosona.

Yaagin i zaaridi, “Intte tana, ‘Neeni Xoossaa Na7aa’ giyoogaa tumaa geeta” yaagiis.

⁷¹ Eti, “Nuuni nu huuphiyan a doonaappe siyida; simmi hagaappe sinttan nuna ai markka kosshii?” yaagidosona.

Yesuusa PHilaaxoosa Sintti SHiishshidosona

(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Marqqoosa 15:1-5; Yohaannisa 18:28-38)

23 Eti ubbai issippe denddidi, Yesuusa PHilaaxoosakko efidosona. ² Efidi, “Hagee nu dere asaa balettishin, asai Roome biittaa kawuwaassi giiraa immenna mala diggishiinne qassi, ‘Taani kawuwa’ yaagishin demmida” yaagidi Yesuusa mootuwaa doommidosona.

³ PHilaaxoosi Yesuusa, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

⁴PHilaaxoosi qeese halaqatussinne asaassi odiiddi, “Ha bitaniyaa bolli taani harai atto issi moorokka demmabeikke” yaagiis.

⁵SHin eti, “Hagee Galiilappe doommidi, harai atto haggaa gakkanaashinkka, Yihudaa biitta ubban tamarissiiddi, asa ooshshees” yaagidi minttidi yootidosona.

Yesuusi Heeroodisa Sintti SHiiqiis

⁶PHilaaxoosi heggaa siyido wode, “I Galiila asee?” yaagidi oichchiis. ⁷PHilaaxoosi Heeroodisi heemmiyo biittan Yesuusi de7iyooгаа eridi, he wode Yerusalaamen de7iya Heeroodisakko a yeddiis.

⁸Heeroodisi Yesuusa be7ana daro wodiyaappe doommidi amotti uttido gishshau, a be7ido wode daro ufaittiis. I amottidoogee kase Yesuusabaa siyidoogaassa. Qassi Yesuusi oottiyo malaataappe be7ana yaagidi, qoppiiddi de7ees.

⁹Heeroodisi Yesuusa darobaa oichchiis; shin Yesuusi ayyo ainne zaaribeenna.

¹⁰Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti a minttidi mootiiddi, hegan eqqi bayidosona. ¹¹Heeroodisinne a wotaaddarati Yesuusa karidi, a bolli qilliiccidosona. Alleequwaara de7iya maayuwaa a maizzidi, PHilaaxoosakko zaaridi yeddidosona.

¹²Hegaappe kase bantta gidдон morkketti uttida PHilaaxoosinne Heeroodisi he gallassi dabbotidosona.

Yesuusa Bolli Haiquwaa Pirddidosona

(Maatiyoosa 27:15-26; Marqoosa 15:6-15; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

¹³PHilaaxoosi qeese halaqata, deriyaa haariyaageetanne asaa issippe xeesidi, ¹⁴hagaadan yaagiis; “Asa balettees’ yaagidi ha bitaniyaa taakko ehiideta; be7ite; taani a intte sinttan qoridoogaappe guyyiyan, intte a mootido mootuwan a bolli ainne balabaa demmabeikke. ¹⁵Qassi Heeroodisi a nuukko haa yeddido gishshau, a bolli ainne demmibeennaagee erettees. Be7ite; ha bitanee bana worissanau bessiyaabaa ainne oottibeenna. ¹⁶Hegaa gishshau, taani a lissuwan garafada, birshsha yeddana” yaagiis. ¹⁷PHilaaxoosayyo Paasikaa bonchchiyo gallassan issi ura qashuwaappe birshshiyoo meezee de7ees.

¹⁸SHin eti ubbai issippe, “Ha bitaniyaa worada nuussi Barbbaana birshsha” yaagiiddi wocamidossana. ¹⁹Barbbaani kataman ooshshaa kessidi, asa worido gishshau, qasho keettan qashettidi de7ees.

²⁰PHilaaxoosi Yesuusa birshshanau koyidi, naa77anttuwaa etassi haasayyiis. ²¹SHin eti, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan a xishada kaqqa! Kaqqa!” yaagiiddi wocamoosona.

²²Heezanttuwaa PHilaaxoosi eta, “Aissi? I ai iitabaa oottidee? SHemppo worisiya iitabaa a bolli demmabeikke; heggaa gishshau, lissuwan a garafada, birshsha yeddana” yaagiis.

²³SHin Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettana mala, eti qaalaa xoqqu oottidi, minttidi yootidosona. Eta wocamainne qeese halaqatu qaalai darido gishshau, ²⁴eti woossiiddi uttido pirddaa PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddiis.

²⁵Yaattidi kase eti birshshissarkkii yaagidi woossiiddi uttido bitaniyaa birshshissiiis; birshshettidaagee ooshshaa gishshaunne shemppuwaa worido gishshau qashettida bitaniyaa. SHin eti Yesuusa bantta koyidoogaadan oottana mala, PHilaaxoosi a etassi aattidi immiis.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44; Marqqoosa 15:21-32; Yohaannisa 19:17-27)

²⁶ Yesuusa efiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asi gaxaappe katamaa yiyaa-gaa oiqqidi, Yesuusappe guyyeera tookkana mala, masqqaliyaa a bolli wottidosona.

²⁷ Yeekkiiddinne waassiiddi uttida maccaasatinne keehi daro asai issippe a kaalliis. ²⁸⁻²⁹ SHin Yesuusi etakko simmidi, hagaadan yaagiis; “Yerusalaame maccaasatoo, taassi yeekoppite; shin asai, ‘Maine maccaasati, na7a mulekka yelibenna maccaasati, na7a mulekka xantibeenna maccaasati bantta hailau’ yaagana gallassai yiyo gishshau, intte huuphessinne intte naatussi yeekkite. ³⁰ He wode eti dereta, ‘Nu bolli kunddite!’ yaagana. Keratakka, ‘Nuna genttite!’ geettaa doommana. ³¹ Aissi giikko, eti qayye mittaa hagaadan oottiyaageeta gidikko, mela mittaa waata-neeshsha?” yaagiis.

³² Iitabaa oottida naa77u asatakka Yesuusaara gattidi woranau efiidosona. ³³ Guuggiyaa giyo sohuwaa gakkidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan Yesuusa xishidi kaqqidosona. He iitabaa oottidaageetakka he sohuwan issuwaa Yesuusappe ushachcha baggaara, issuwaa haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ³⁴ Yesuusi, “Ta Aawau, eti bantta oottiyooгаа erenna gishshau, eta nagaraa atto ga” yaagiis.

A maayuwaa shaakkidi, saamaa yeggidosona. ³⁵ Asai eqqidi xeellishin, deriyaa haariyaageeti, “Harata ashshiis; Xoossai doorido a i gidikko, ane bana ashsho” yaagiddi a karidi qilliiccoosona.

³⁶⁻³⁷ Qassi wotaaddarati akko shiiqidi, woiniyaa eessaa caalaa ehiidi, “Neeni Aihudatu kawo gidikko, ane ne huuphiyaa ashsha” yaagidi a bolli qilliiccoosona.

³⁸ Qassi, “Hagee Aihudatu kawuwaa” giidi, Giriike qaalaa, Roomaisxxe qaalaaninne Ibraisxxe qaalaa xaafido xifatee a huuphessaara de7ees.

Yesuusaara Kaqettida Naa77u Daafa Asata

(Maatiyoosa 27:38-44; Marqqoosa 15:27-32)

³⁹ Iitabaa oottidi masqqaliyan kaqettida asatuppe issi, “Neeni a gidikko, ane nenne nunanne ashsha” yaagidi Yesuusa naassiis.

⁴⁰ SHin hankkoi a, “Neeni hagee mala pirddan de7aiddakka Xoossaassi yayyikkii? ⁴¹ Nuuni nu oosuwaa malaa ekkiyo gishshau, nuussi imettida pirddai bessiyaagaa; shin hagee ainne iitabaa oottibeenna” yaagidi a hanqqettiis.

⁴² I Yesuusa, “Yesuusaa, neeni ne kawotettaa wolqqan yiyo wode, tana dogoppa” yaagiis.

⁴³ Yaagin Yesuusi, “Taani neessi tumaa odais; hachchi neeni tanaara gannatiyan de7ana” yaagiis.

Yesuusi Haiqqiis

(Maatiyoosa 27:45-56; Marqqoosa 15:33-41; Yohaannisa 19:28-30)

⁴⁴ He wode usuppun saate heera gidin, awai xumiis; uddufun saate gakkanaashin, biitta ubban sa7ai xumiis. ⁴⁵ Xumin Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoikka naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis. ⁴⁶ Yesuusi qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Aawau, taani ta shemppuwaa ne kushiyan wottais” yaagidi haiqqi bayiis.

⁴⁷ Mato halaqai hegaa be7idi, “Hagee tumu xillo asa” yaagidi Xoossaa galatiis.

⁴⁸ Hegaa be7anau issisaa shiiqi uttida asai ubbai hegaa be7ido wode, bantta tiraa bubbuxiiddi, soo simmidosona. ⁴⁹ Yesuusa eriya asai ubbainne Galiilappe a kaallida maccaasati hegaa be7iiddi, haahuwan eqqidosona.

Yesuusi Moogettiis

(Maatiyoosa 27:57-61; Marqqoosa 15:42-47; Yohaannisa 19:38-42)

⁵⁰ Yaa7aa alaafetuppe issi Yooseefa giyo lo77o xillo bitanee de7ees. ⁵¹ Yooseefi eta zoretaanee eta oosuwaa dosibeenna. I Armmaatiyaasa geetettiya Aihudatu katamaa asa; qassi Xoossaa kawotettaa naagiiddi uttiis. ⁵² He bitanee PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanaan woossiis. ⁵³ Yooseefi masqqaliyaappe ahaa wottidi, moogo afalan xaaxiis. Xaaxidi shuchchaa woocido asa moogiyo gonggoluwaa gidдон kase ooninne moogettibeennaagan ahaa wottiis. ⁵⁴ Hegee Sambbataassi giigettiyo gallassa; Sambbatai doommhana hanees.

⁵⁵ Galiilappe Yesuusaara yiida maccaasati Yooseefa kaalliiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwanne a ahaa waati wottidaakko be7idosona. ⁵⁶ Be7idi soo simmidi, shittuwanne tiyettiyoobaa giigissidosona.

Higgee azaziyooqaadan, Sambbatan shemppidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-10; Marqqoosa 16:1-8; Yohaannisa 20:1-10)

24 SHin woggaa gallassi wonttimaattan maccaasati bantta giigissido shit-tuwaa ekkidi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa biidosona. ² Biidi, gong-goluwaa doonaappe shuchchaa gondдорssidoogaa be7idosona. ³ SHin gidдо ge-lidi, Godaa Yesuusa ahaa demmibookkona. ⁴ Maccaasati, “Haha! Laa hagee waani-ichchidee?” yaagishin, phooliya maayuwaa maayida naa77u asati eti akeeken-nan eta matan eqqidosona. ⁵ Eti yayyidi, sa7aa xeellidaashin, asati eta yaagi-dosona; “Paxa de7iyaagaa haiqqida asaa sohuwan aissi koyeetii? ⁶⁻⁷ I denddi-ichchiis; hagan baawa. Yesuusi, ‘Tana Asa Na7aa asai nagaranchchatussi aattidi im-min, masqqaliyaa bolli tana misimaariyan xishin, taani kaqettanaunne heezzantto gallassi denddanau bessees’ yaagidi kase Galiilan de7iyo wode, intessi odidoogaa hassayite” yaagiis.

⁸⁻⁹ Yaagin maccaasati Yesuusi giidoogaa hassayidi, i moogettido gonggoluwappe simmidi, hegaa ubbaa tammanne isiini erissiyi ashkkaratussinne haratu ubbaassi odidosona. ¹⁰ Hegaa Yesuusi kiittidoogeetussi odidai Magddala katamaappe yi-ida Mairaamo, Yohaano, Yaaqooba aayyiyoo Mairaamonne, qassi etaara de7iya hara maccaasata. ¹¹ He maccaasatu qaalai pattenna haasaya misatin, Yesuusi kiit-tidoogeeti ammanibookkona. ¹² SHin PHeexiroosi denddidi, gonggoluwaa woxxiis; hokkidi gonggoluwaa gidдо xeellidi, moogido afalaa xalaalaa be7iis. Hegaa be7idi garamettiiddi, ba soo biis.

Yesuusi Naa77u Erissiyi Ashkkaratussi Beettiis

(Marqqoosa 16:12-13)

¹³⁻¹⁴ Yesuusa kaalliyageetuppe naa77ati hanidabaa ubbaa bantta gidдон haasayiiddi, he gallassi Yerusalameppe naa77u saate keenaa haakkiya Emaahuusa giyo qeeri katamaa boosona. ¹⁵ Biiddi eti issippe haasayishiinne zorettishin, Yesu-

usi ba huuphen etakko shiiqidi, etaara bees. ¹⁶ SHin eti a erenna mala, eta wozanaa jallissii.

¹⁷ Yesuusi eta, “Ha intte kayyottidi hemettiiddi, issoi issuwaara haasayiyo yohoi aibee?” yaagiis. ¹⁸ Etappe issoi Qalayoopha giyoogee zaaridi, “Ha gidдон Yerusalaamen hanidabaa erennan Yerusalaame be7anau biida imatti ne xalaalee?” yaagiis.

¹⁹ Yesuusi, “I aibee?” yaagiis.

Eti hagaadan yaagidosona; “Xoossaa sinttaaninne asa ubbaa sinttan oosuwaaninne qaalan hananabaa yootiya mino gidida Naazireeta Yesuusabaa. ²⁰ Nu qeese halaqatinne deriyaa haariyaageeti haiquwaa pirddaassi a aatti immidi, masqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqidosona. ²¹ SHin nuuni, ‘Israa7eelata ashshanaagee a’ yaagidi ufaissan naagoos. Qassi hegee ubbai hanoosappe hachchi heezzu gallassa gidiis. ²² Qassi nunaara de7iya issi issi maccaasati garamiyaabaa nuuyyo odidosona. Yesuusa moogido gonggoluwaa wonttimaattan biidi, ²³ a ahaa demmibookkona; “I paxa de7ees” yaagiya kiitanchchatu ajjuutaa be7ida’ yaagiiddi guyye simmidosona. ²⁴ Nunaara de7iyaageetuppe issoi issoi gonggoluwaa biidi, maccaasati etassi giidoogaadan hanidaagaa be7idosona; shin Yesuusa be7ibookkona” yaagidosona.

²⁵ Yesuusi eta, “Intte aiba eeyya asee? Hananabaa yootiyaageeti odido ubbabaa intte wozanan ammananau waanidi gam77eetii? ²⁶ I ha waayiyaa ekkanaunne ba bonchchuwaa bonchchettanau bessennee?” yaagiis. ²⁷ Yaagidi Muuse maxaafaap-penne hananabaa yootiyaageetu maxaafaappe doommidi, Xoossaa maxaafatu ubban babai xaafettidaagaa etassi birshshiiis.

²⁸ Eti bantta biyo qeeri katamaakko matishin, Yesuusi etassi haaho sohuwaa baan-abaa milatiis; ²⁹ shin eti Yesuusa, “Sa7ai omariyo gishshau, nunaara aqa; sa7ainne qamma hanees” yaagidi teqqidosona. Hegaa gishshau, Yesuusi etaara aqanau geliis. ³⁰ Etaara qumaa maanau uttidi, oittaa ekkidi anjiis; menttidi etassi im-miis. ³¹ Eti a akeekana mala, eta aiffee dooyettin, Yesuusa gididoogaa eridosona; erin i eta aifiyaappe geemmiis. ³² Eti bantta gidдон, “I nuussi ogiyan odishiininne Xoossaa maxaafata birshshishin, nu wozanai mishettidi xuugettibennee?” yaagidi haasayettidosona.

³³⁻³⁴ Eti sohuwaara denddidi, Yerusalaame simmidosona; tammanne isiini eris-siyo ashkkaratinne etaara de7iyaageeti, “Godai tumu denddiis; Simoonikka a be7iis” yaagiiddi issippe shiiqi uttidaageeta demmidosona.

³⁵ He naa77ati ogiyan hanidabaanne Yesuusi oittaa menttiyo wode, eti a waati eridaakkonne etassi odidosona.

Yesuusi Ba Erissiyi Ashkkaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Marqqoosa 16:14-18; Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeeetu Oosuwaa 1:6-8)

³⁶ Eti hegaa odishin, Yesuusi ba huuphen eta gidдо yiidi eqqidi, “Sarotettai inttessi gido” yaagiis.

³⁷ SHin eti dagammidi yayyidosona. Qassi etassi moitillee beettiyaabaa milatiis. ³⁸ Milatin i eta, “Aissi dagammeetii? Intte wozanan aissi sireetii? ³⁹ Taani tana gididoogaa, ta kushiyaanne ta tohuwaa be7ite; tana oiqqi xeellite; aissi giikko, moitil-lessi ashoinne meqetti baawa; shin intte be7iyooogaadan, taassi de7ees” yaagiis.

⁴⁰ Hegaa yaagidi, ba kushiyaanne ba tohuwaa eta bessii. ⁴¹ Hegee eta ufaissin, eti garamettidi, biron ammananau danddayibeenna gishshau i, “Hagan aibakko inttessi miyoobi de7ii?” yaagiis. ⁴² Xiixido moliyaappe issi muxuwaanne eessaa ililuwaappe eti ayyo immin, ⁴³ ekkidi eta sinttan miis.

⁴⁴ I eta, “Taani inttenaara de7aidda, ‘Muuse higgiiyan, hananabaa yootiyaageetu maxaafaaninne Daawita mazamuriyaa maxaafan tabai xaafettidaagee ubbai poletanau bessees’ yaagada, inttessi yootido yohoi hagai” yaagiis.

⁴⁵ He wode, Xoossaa maxaafati giyoogee etassi gelana mala, eta wozanaa dooyiis. ⁴⁶ Dooyidi, hagaadan yaagiis; “I waayettanaunne heezzanta gallassi haiquwaappe denddanau bessees. ⁴⁷ Qassi nagaraappe simmiyoogeenne nagaraa atto giyoogee Yerusalaameppe doommidi, Aihuda gidenna asa ubbaassi a sunttan odettanau bessees’ geetettidi xaafettiis. ⁴⁸ Ha yohuwaassi intte markka. ⁴⁹ Ta Aawai immana giidoogaa taani inttessi yeddana; shin Xoossai saluwaappe yiya wolqqaa inttena afaladan maizzana gakkanaassi, Yerusalaame kataman naagite” yaagiis.

Yesuusi Saluwaa Pude Kiyiis

(Marqoosa 16:19-20; Yesuusi Kiittidoogee Oosuwaa 1:9-11)

⁵⁰ Hegaappe guyyiyan, Biitaaniyaa giyo katamaa gakkanaashin eta kaalettiis; ba kushiya sinttau yeddidi, eta anjjiis. ⁵¹ Anjjiiddi etappe shaahettidi, saluwaa biis. ⁵² Eti ayyo goinnidi, daro ufaissan Yerusalaame simmidosona. ⁵³ Xoossaa galatiiddi, paccennan Beeta Maqidasiyan de7idosona.

Yohaannisa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yohaannisi Yesuusa erissiiddi, asho maayidi asatu gidдон beettida Xoossaa Qaalaa yaagiiddi shiishshees. Ha Wonggelee xaafettiiddi qassi, a nabbabiya asai Yesuusi asaa ashshiya xale gididi yaana yaagido Xoossaa Na7aa gidiyooḡaa ammanana malanne an ammanido gaasuwan merinaa de7oi etayyo de7anaagaa eti erana mala xaafettiis (20:31).

Wonggeliyaayyo koiro shaahoi merinaabaa gidida Xoossaa qaalainne Yesuusinne issuwaa gidiyooḡaa odi simmidi, Yesuusi ashshiyaagaa gididi yaana giido Xoossaa Na7aa gidiyooḡaa bessiya dumma dumma malaatata shiishshees. Hegaappe kaallidi qassi ha malaatatuppe beettida aifiyaa odiya taariketi kaalloosona. Ha kifilee issi issi asai Yesuusan ammanidi, a kaalliyaageeta gididobaa odees; harati qassi a waani ixxidaakkonne waani ammanokko giidaakko odoosona. Miraafiyaa 13ppe biidi 17 gakkanaashin Yesuusi oiqettido omarssi ayyo a erissiyo ashkkaratuura ai keena mino gaitotetta de7iyaakko, qassi wonttetta galla kaqettanaassi etassi giigettiyo qaalanne minttetto qaalaa haasayidoogaa yootoosona. Wurssetta mirafeti Yesuusi oiqettidobaanne pirddau shiiqidobaa, a kaqettaanne a dendduwaa, hegaadanka qassi dendduwaappe guyyiyan erissiyo ashkkaratussi i qonccido hanotaa odoosona.

SHAaramuxaidda oiqettida maccaasee taarikiyaa (8:1-11) haphaa gidдон de7iya xiqisiyaa daro birshshettatinne beni maxaafati banttanau gujjokkona; harati qassi shiridi hara sohuwan gelissoosona.

Yohaannisi orddissidi bessiyobai Yesuusa baggaara beettiya merinaa de7uwaa. Hagee coo imota gididi beettiya merinaa de7oi doommiiyoogee ha77i nuuni de7iyo de7uwaana gidishin, ha de7uwaa banttabaa oottanau danddayiiaageeti Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyooḡaa ammaniyaageeta. Yohaannisa Wonggeliyaa hara wonggeletuppe dumma oottiyaagee Ayyaana yohotu tumatettaa asaassi odidi gelisanau, asai meezetidonne hachchi hachchi de7uwan go7ettiyo yohotun, hegeetikka, haattaa, oittaa, poo7uwaa, henttanchchaa, dorssata, woiniyaa turaanne woiniyaa aifiyaa milatiya leemisotun go7ettiyoogaa.

De7o Qaalaa

1 Qaalai koiro de7ees; qaalaiikka Xoossaara issippe de7ees; qassi qaalai Xoossaa. ²Qaalai Xoossaara issippe koiro de7ees. ³Xoossai ubbabaa qaalaa baggaara medhdhiis. Merettidabai ubbai i bannan aibinne merettibeenna. ⁴Aani de7oi de7ees; de7oi asau poo7o. ⁵Poo7oi xuman poo7ees; xumai poo7uwaa xoonibeenna.

⁶Xoossai kiittido issi asi de7ees; a sunttai Yohaannisa. ⁷Asai ubbai poo7uwaa baggaara ammanana mala, poo7uwaabaa markkattanau markka gididi yiis. ⁸Poo7uwaabaa markkattanau i yiidoogaappe attin, i ba huuphen poo7o gidenna. ⁹Asa ubbau poo7iisiya tumu poo7oi sa7aa yees.

¹⁰Qaalai sa7an de7iis; Xoossai Qaalan sa7aa medhdhiis; shin sa7ai a eribeenna. ¹¹I baageetukko yiis; shin aageeti a shiishshi ekkibookkona. ¹²SHin i bana shiishshi ekkida ubbatuyyo, ba sunttan ammanidaageetuyyo, Xoossaa naata gidana mala,

maataa immiis. ¹³Eti Xoossaappe yelettidoogaappe attin, asi yeliyo maaran woi asa sheniyan woi attumaasa sheniyan yelettibookkona.

¹⁴Qaalai asa gididi, nu giddon de7iis. Nuuni a bonchchuwaa aaro kehatettainne tumatettai kumidoogaa be7ida. Aawaayyo issi Na7aa xalaala gidida i ekkido bonchchoi hagua.

¹⁵Yohaannisi abaa markkattiis; ba qaalaa xoqqu oottidi, “Taani, ‘Taappe guyyeera yiyaagee taappe wolqqaamees; aissi giikko, taappe i kase de7iis’ gaada markkattidoogee hagua” yaagiis.

¹⁶Nuuni ubbai a kumetta aaro kehatettaappe anjuwaa ekkida. ¹⁷Aissi giikko, Xoossai higgiiyaa Muuse baggaara immiis; shin aaro kehatettainne tumatettai Yesuus Kiristtoosa baggaara yiis. ¹⁸Xoossaa be7ida asi mulekka baawa; ba Aawaa lanqqiyan de7iya issi Na7aa xalaalai abaa markkattiis.

Xammaqiya Yohaannisa Markkatettaa

(Maatiyoosa 3:1-12; Marqoosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-8)

¹⁹Yerusalaamen de7iya Aihudati qeesetanne Leewata, “Neeni oonee?” giidi Yohaannisa oichchana mala, Yohaannisakko kiittin, Yohaannisi etau markkattido markkatetta hagua.

²⁰Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke” yaagidi geeshshidi markkattidoogaappe attin, markkattiyooгаа ixxiibeenna.

²¹Eti, “Yaatin, neeni oonee? Neeni Eelaaseeyye?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai gidikke” yaagiis.

Qassikka eti, “Neeni hananabaa yootiyaagee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai” yaagidi zaariis.

²²Yaatin, “Neeni oonee? Nuuni nuna kiittidaageetuyyo yootana mala, neeni nebaa woigai?” yaagidosona.

²³Yohaannisi zaaridi, “Hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogaadan, bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi, ‘Godaa ogiyaa sitti oottite!’ giya cenggurssai taagaa” yaagiis.

²⁴Qassi Parisaaweti kiittido asati ²⁵Yohaannisa, “Neeni Kiristtoosa woi, Eelaasa woi hananabaa yootiyaagaa gidana xayikko, yaatin aissi xammaqai?” yaagidi oichchidosona.

²⁶Oichchin Yohaannisi zaaridi, “Taani haattan xammaqais; shin intte erenna asi intte giddon eqqiis. ²⁷I taappe guyyeera yees. Taani a caammaa qashuwaa birshshanaukka bessikke” yaagiis.

²⁸Hagee ubbai Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan Biitaaniyaa giyo biittan, Yohaannisi xammaqiyoosan haniis.

Xoossaa Dorssaa

²⁹Yohaannisi wonttetta gallassi Yesuus baakko yiishin be7idi yaagiis; “Xoossaa dorssai, sa7aa nagaraa xaissiyaagee, hageeho! ³⁰Taani, ‘Taappe guyyeera issi asi yaana; i taappe wolqqaama; aissi giikko, taappe kase de7iis’ gaada haasayidoogee hagua. ³¹I oonakko taani erikke; shin Israa7eela asau a qonccissanaassi haattan xammaqaidda yaas” yaagiis.

³²Yohaannisi hagaadan yaagidi markkattiis; “Geeshsha Ayyaanai saluwaappe haraphphedan wodhdhishiinne a bolli uttishin, taani be7aas. ³³Taani a erikke; shin haattan xammaqanau tana kiittidaagee, ‘Geeshsha Ayyaanai wodhdhidi, issi asa bolli uttishin, neeni be7ana; Geeshsha Ayyaanau xammaqanaagee a’ yaagidi taayyo yootiis. ³⁴Taani hegaa be7ada, Xoossaa Na7aa i gididoogaa markkattais” yaagiis.

Yesuusa Kaallida Koiro Erissiyo Ashkkarata

³⁵Qassi wonttetta gallassi Yohaannisi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77atuura issippe eqqiis; ³⁶eqqidi Yesuusi aadhdhishin be7idi, “Xoossaa dorssai hageeho!” yaagiis.

³⁷Yohaannisi erissiyo naa77u ashkkarati Yohaannisi giyoogaa siyidi, Yesuusa kaallidosona. ³⁸Yesuusi bana kaalliyaageeta guyye simmi be7idi, “Ai koyeetii?” yaagidi oichchiis.

Eti zaaridi, “Rabii, neeni awan de7ai?” yaagidosona. “Rabii” giyoogee “Tamaaris-siyaagoo” giyoogaa.

³⁹Yesuusi eta, “Haa yiidi be7ite” yaagiis. Yaagin eti biidi, i de7iyooosaa be7idosona; he gallassi eti sa7ai tammu saate heera gidiyoo gishshau, a matan pe7idosona.

⁴⁰Yohaannisi giidoogaa siyidi, Yesuusa kaallida naa77u asatuppe issoi, Simoon PHeexiroosa ishaa Inddiraasa. ⁴¹Inddiraasi koiro ba ishaa Simoonaara gaittidi, “Nuuni Masiyaara gaittida” yaagiis. “Masiyaa” giyoogee “Kiristtoosa” giyoogaa. ⁴²Inddiraasi Simoona Yesuusakko ekki ehiis.

Ehin Yesuusi Simoona be7idi, “Neeeni Yoona na7aa Simoona; ne sunntai Keefa gidana” yaagiis. “Keefa” giyoogaa birshshettainne “PHeexiroosa” giyoogaa birshshettai issuwaa; hegaa giyoogee “SHuchchaa” giyoogaa.

Yesuusi Piliphphoosanne Naatinaa7eela Xeegiis

⁴³Wonttetta gallassi Yesuusi Galiila giyo biitti baanau qofaa qachchiis; i Piliphphoosara gaittidi, “Tana kaalla!” yaagiis. ⁴⁴Piliphphoosi Inddiraasinne PHeexiroosi de7ido Beetasaida giyo katamaappe yiida asa.

⁴⁵Piliphphoosi Naatinaa7eelaara gaittidi, “Higgiyaa maxaafan Muusee abaa xaafidogaa, qassi hananabaa yootiyaageetikka abaa xaafido Yooseefa na7aa Yesuusaara, Naazireete kataman de7iyaagaara, nuuni gaittida” yaagiis.

⁴⁶Naatinaa7eeli zaaridi, “Naazireete katamaappe payyabi kiyana danddayii?” yaagiis.

Yaagin Piliphphoosi, “Yaada be7a” yaagiis.

⁴⁷Naatinaa7eeli baakko yiyaagaa Yesuusi be7idi, “Genee bainna tumu Israa7eela asi hagaa!” yaagiis.

⁴⁸Yaagin Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeeni tana awan erai?” yaagiis.

Yesuusi zaaridi, “Piliphphoosi nena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa giyo mittaa garssan de7ishin, taani nena be7aas” yaagiis.

⁴⁹Naatinaa7eeli zaaridi, “Tamaaris-siyaagoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeeni Israa7eela kawuwaa!” yaagiis.

⁵⁰Yaagin Yesuusi, “Taani nena balasiyo giyo mittee garssan be7aas giido gishshau ammanai? Neeeni hagaappe aadhdhiyaabaa be7ana!” yaagiis. ⁵¹Qassikka Yesuusi,

“Taani intteyyo tumaa odais; saloi dooyettin, Xoossaa kiitanchchati ta bolli, Asa Na7aa bolli, pude kiyishiininne duge wodhdhishin, intte be7ana” yaagiis.

Yesuusi Galiila Biittan, Qaana Kataman Bullachchaasaa Biis

2 Heezzantto gallassi Galiila biittan Qaana giyo kataman bullachchi bullashettiis; Yesuusa aayiyaa he bullachchan de7ausu. ²Yesuusikka ba erissiyo ashkkaratuura issippe he bullachchaa xeesettiis. ³Woiniyaa eessai wuriichchin, Yesuusa aayiyaa Yesuusa, “Etau woiniyaa eessai wuriichchiis” yaagaasu.

⁴Yesuusi zaaridi, “Ha maccaasee, nena gattiyaabi aibee? Ta wodee birooni gakkibeenna” yaagiis.

⁵Yesuusa aayiyaa ashkkarata, “I intteyyo odiyoobaa aiba gidikkonne oottite” yaagaasu.

⁶Aihudati haimaanootiyau oottiyooagaan, meechchaa wogaayyo issoi issoi heezzu heezzu oto oiqqiya usuppun shuchcha baattati hegan de7oosona. ⁷Yesuusi ashkkarata, “Baattatun haattaa kunttite” yaagiis; yaagin eti baattatuyyo doonaa gakkanaassi haattaa kunttidosona. ⁸Yesuusi eta, “Ha77i duuqqidi, bullachchaa alaafiyau immite” yaagiis; eti ayyo efiidi immidosona.

⁹Bullachchaa alaafee woine eessa gidida haattaa ganxxi xeellidi, auppe yidaakkonne eribeenna; shin haattaa kunttida ashkkarati eroosona. Bullachchaa alaafee machchiyo ekkiyaagaa xeesidi, ¹⁰“Ooninne aife woine eessaa asaa kasetidi ushshees; yaatidi bullachchaasai daro uyidooaappe guyyiyan, qiraariyaa ushshees. SHin neeni aife woine eessaa hanno gakkanaassi wotta bayadasa!” yaagiis.

¹¹Yesuusi ba oottido wolqqaama malaatatuppe haggaa koiruwaa Galiila biittan Qaana giyo kataman oottiis; hegan ba bonchchuwaa qonccissiis. Qassi erissiyo ashkkaratikka a ammanidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba aayeera, ba ishanttuuranne ba erissiyo ashkkaratuura issippe Qifirinaahooma giyo katamaa biis; biidi amarida gallassaa takkiis.

Yesuusi Woosa Keettan Zal77iyaageeta Kessiis

(Maatiyoosa 21:12-13; Marqqoosa 11:15-17; Luqaasa 19:45-46)

¹³Aihudati bonchchiyo Paasikaa Baalaa gallassai matattin, Yesuusi Yerusalaame biis. ¹⁴Biidi Beeta Maqidasiyan miizaa, dorssaanne haraphphiyaa baizziya asaa demmiis; qassi harati bantta oidiyann uttidi, miishshaa laammiyaageeta demmiis. ¹⁵I golaa xurqqayyiyaa dooqqidi, eta ubbaa dorssaanne miizaa Beeta Maqidasiyaappe kare kessidi yedettiis. Miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezaakka aatti yeggidi, eta miishshaa laaliis. ¹⁶Haraphphiyaa baizziyaageeta i, “Ha haraphpheta hagaappe kessite; ta Aawaa keettaa giya oottoppite!” yaagiis.

¹⁷Erissiyo ashkkarati Xoossaa maxaafan, “Taani ne keettau mishettiyo mishoi tana tamadan xuuggees” geetettidi xaafettidaagaa hassayidosona.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Aihudati zaaridi, “Neeni haggaa oottana danddayiyoogau nuna ai malaata bessuutee?” yaagidosona.

¹⁹Yaagin Yesuusi, “Ha Beeta Maqidasiyaa qolite; taani heezzu gallassan zaaret-tada keexxana” yaagiis.

²⁰Qassikka Aihudati, “Ha Beeta Maqidasiyaa keexxanau oitamanne usuppun lait-taa ekkiis; shin neeni heezzu gallassan keexxuutee?” yaagidosona.

²¹ SHin i haasayiyo Beeta Maqidasee ba asatettaa. ²² Hegaa gishshau, Yesuusi haiquwaappe dendidoo gaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati i heгаа giidoogaa hassayidosona. Qassi eti Xoossaa maxaafaagaanne Yesuusi haasayidoogaa ammanidosona.

²³ Paasikaa bonchchiyoosan Yesuusi Yerusalaamen de7ishin, i oottido malaataa be7idi, daro asai a ammaniis. ²⁴ SHin Yesuusi he asaa ubbaa eriyoo gishshau, eta ammanibeenna. ²⁵ Asabaa ooninne ayyo markkattana mala koyibeenna; aissi giikko, asa wozanan aibi de7iyaakko, i ba huuphen erees.

Yesuusanne Niqoodimoosa

3 Parisaawetu baggan Aihudatuuyo halaqa gidiya Niqoodimoosa giyo issi bitanee de7ees. ² Niqoodimoosi qammi Yesuusakko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, neeni Xoossai kiittido tamarissiyaagaa gidiyoo gaanne nuuni eroos; aissi giikko, Xoossai aara de7iyo asappe attin, ha neeni oottiyo wolqqaama malaatata oottanau danddayiya asi baawa” yaagiis.

³ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne naa77antto yelettana xayikko, Xoossaa kawotettaa be7anau danddayenna” yaagiis.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asi waanidi naa77antto yelettanau danddayii? Ba aayee uluwaa simmi gelidi, naa77anttuwaa yelettanau asi danddayii?” yaagiis.

⁵ Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne haattaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana xayikko, Xoossaa kawotettaa gelanau danddayenna. ⁶ Asappe yelettidaagee asa; Ayyaanaappe yelettidaagee ayyaana; ⁷ ‘Intte naa77antto yelettanau bessees’ gaada taani intteyyo odido gishshau, neeni garamettoppa. ⁸ Carkkoi ba koyidosaa carkkees. Neeni a kooshinchchaa siyaasa; shin i auppe yiyaakko woi au biyaakko, neeni erakka. Ayyaanaappe yelettida ubbai heгаа mala” yaagiis.

⁹ Yaagin Niqoodimoosi, “Hagee waanidi hananau danddayii?” yaagidi oichchiis.

¹⁰ Yesuusi zaaridi, “Neeeni Israa7eelata tamarissiyaagaa gidaidda haggaa erikkii?”

¹¹ Taani neeyyo tumaa odais; nuuni eriyoo gaanne haasayoosinne be7idoogaa markkattoos; shin nuuni markkattiyoo gaanne intte ekkeketa. ¹² Taani intteyyo sa7aabaa yootin, intte ammanennaageeta gidikko, saluwaabaa yootin waani ammanuuteetii?”

¹³ Saluwaappe wodhdhida taappe Asa Na7aappe attin, saluwaa kiyidabi ooninne baawa; saluwan de7iya Asa Na7ai tana” yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵ Muusee bazzon shooshshaa kaqqidoogaadan, tana ammanida ubbai merinaa de7uwaa ekkana mala, taani Asa Na7ai kaqettanau bessees.

¹⁶ Xoossaa Na7aa ammaniya ubbai merinaa de7uwaa ekkanaappe attin, xayenna mala, Xoossai ha sa7aa keehi siiqido gishshau, ba mexi issi Na7aa immiis. ¹⁷ Aissi giikko, Xoossai ba Na7aa ha sa7aa pirddanau kiittibeenna; shin sa7aa a baggaara ashshanau kiittiis.

¹⁸ Na7aa ammaniya ooninne pirddettenna; shin Na7aa ammanenna ooninne, Xoossaa Na7aa issuwaa ammanibeenna gishshau, ha77ikka pirddetti uttiis. ¹⁹ Asaa bolli pirddiyo pirddai haggaa; poo7oi sa7aa yiis; shin asaa oosoi iita gidiyo gishshau, asai poo7uwaappe aattidi, xumaa siiqees. ²⁰ Iitabaa oottiya ooninne poo7o ixtees; aissi giikko, ba oosoi qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna. ²¹ SHin tumaa oottiya ooninne Xoossai azazidoogaadan, i oottidoogaa poo7oi qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqees.

Yesuusanne Xammaqiya Yohaannisa

²² Hegaappe guyyiyan, Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yihudaa biitti biidosona; Yesuusi he biittan etaara amarida wodiyaa uttidi, asaa xammaqiis.

²³ Qassi Yohaannisi Saleema matan de7iya Henoona giyoosan gooba haattai de7iyo gishshau, asaa xammaqees; asai yi yiidi xammaqettes. ²⁴ Yohaannisi biron qashettiichchibeenna.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Yohaannisi erissiyo ashkkaratinne amarida Aihudati meechchaabaa palamettidosona. ²⁶ Eti Yohaannisakko biidi, “Tamaarissiyaagoo, Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan nenaara de7iyaagee, neeni abaa markkattidoogee, be7a ha77i xammaqees; asai ubbaikka akko bees” yaagidosona.

²⁷ Yohaannisi zaaridi, “Xoossai immana xayikko, asi ainne ekkanaanu danddayenna. ²⁸ ‘Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani appe sinttau kiitettaas’ giidoogau taayyo intte intte huuphen markka. ²⁹ Bullachchiyo maccaasiyaa de7iyo urai bullachchiyaagaa; he bullachchiyaagaa laggee eqqidi, i giyoogaa siyiyaagee bullachchiyaagaa haasayan daro ufaittees. Hegaa gishshau, hagee ta ufaissai polettiis. ³⁰ I gitatana bessees; taani qassi guuxxana bessees” yaagiis.

³¹ Bollappe yiyaagee ubbaappe bolla. Sa7aappe beettidaagee sa7aabaa; i qassi sa7aabaa haasayees. Saluwaappe yiyaagee ubbaappe bolla. ³² I ba be7idobanne siyidobaa markkattes; shin a markkatettaa ekkiyai baawa. ³³ A markkatettaa ekkiya ooninne Xoossai tumanchcha gidiyooгаа hegan markkattes. ³⁴ Xoossai kiittidoogee Xoossaa qaalaa yootees; aissi giikko, Xoossai ba Geeshsha Ayyaanaa palahissidi immees. ³⁵ Xoossai ba Na7aa siiqees; siiqidi ubbabaa a kushiyan wottiis. ³⁶ Na7aa ammaniya urau merinaa de7oi de7ees; shin Na7aa ammanennaagaa bolli Xoossaa hanqqoi de7anaagaappe attin, i de7o be7enna.

Yesuusanne Samaariyaappe Yiida Issi Maccaasiyo

4 ¹⁻³ Yesuusi Yohaannisaagaappe dariya kaalliyaageeta baakko shiishsheesinne xammaqees giyoogaa Parisaaweti siyidoogaa Yesuusi erido wode, Yihudaappe aggidi, Galiila biis; gidikkokka, erissiyo ashkkarati xammaqidoogaappe attin, Yesuusi ba huuphen oonanne xammaqibeenna. ⁴ Galiila biiddi, Samaariyaara aadhdhanaagee a ashshennabaa gidiiis.

⁵ Hegaa gishshau, Yaaqoobi ba na7aa Yooseefayyo immido gadiyaa matan de7iya Sikaara giyo Samaariyaa katamaa biis. ⁶ He sohuwan Yaaqooba haattaa ollai de7ees; Yesuusi hemetan daafuridi, he haattaa ollaa matan uttiis. He wode sa7ai usuppun saate heera.

⁷ Samaariyaa katamaa maccaasa issinniyaa haattaa duuqqanau yaasu; Yesuusi he maccaasiyo, “Tana haattaa ushsharkkii!” yaagiis. ⁸ Yesuusi erissiyo ashkkarati quma shammanau katamaa biidosona.

⁹ He maccaasiyaa zaarada, “Neeni Aihuda asa gidaidda, Samaariyaa maccaasa gidiya tana, waata haattaa ushsha gai?” yaagaasu; aissi giikko, Aihudati Samaaretuura giigettokkona.

¹⁰ Yesuusi zaaridi o, “Neeni Xoossai immiyoobanne qassi nena haattaa ushsha giyaagee oonakko eriyaabaa gidiyaakko, a woossana shin; i neeyyo de7o haattaa immana” yaagiis.

¹¹ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeyyo duuqqiyoobi baawa; ollaikka ziqqa. Yaatin, de7o haattaa auppe ekkutee? ¹² Nuuyyo ha haattaa ollaa immida nu aawaa Yaaqoobappe neeni gitatai? I, a naatinne a mehee hagaappe uyidosona” yaagaasu.

¹³ Yaagin Yesuusi, “Ha haattaappe uyida ooninne naa77anttuwaa saamettana. ¹⁴ SHin taani immana haattaa uyiya ooninne mulekka saamettenna. Taani immana haattai he aawu giddon merinaa de7uwau pulttiya pulitto gidana” yaagiis.

¹⁵ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, taani saamettenna malanne haattaa tikkanaukka ha sohuwaa yeenna mala, taayyo he haattaa imma!” yaagaasu.

¹⁶ Yaagin Yesuusi o, “Baada ne azinaa xeesada haa ya” yaagiis.

¹⁷ Maccaasiyaa zaarada, “Tau azini baawa” yaagaasu.

Yaagin Yesuusi o, “Tau azini baawa giyoogaa balabaakka. ¹⁸ Neeni ichchashu azinaa geladasa; ha77i nenaara de7iya bitanee ne azina gidenna. Neeni ha77i tau odidoogee tuma” yaagiis.

¹⁹ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeni hananabaa yootiyaagaa gidennan agakka; ²⁰ nu aawati ha deriyan goinnidosona; shin Aihudati intte asi Xoossau goinnanau bessiya sohoi Yerusalaameena yaageeta” yaagaasu.

²¹ Yaagin Yesuusi, “Ha maccaasee tana ammana; ha deriyan woi Yerusalaamen Aawaayyo intte goinnenna wodee yaana. ²² Intte Samaariyaa asai intte erennabau goinneeta; atotetta Aihudatuppe yiyo gishshau, nuuni Aihudati nu eriyooogau goinnoos. ²³ SHin Aawau tumaappe goinniyaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinniyo wodee matattiis; ha77ikka gakkiiichchiis. Aissi giikko, asi baayyo goinnana mala, Aawai koyiyoogeeti hageetu malaa. ²⁴ Xoossai ayyaana; qassi au goinniyaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinnanau bessees” yaagiis.

²⁵ Maccaasiyaa zaarada, “Kirsttoosa giyo masee yaanaagaa taani erais. I yiyo wode nuuyyo ubbabaa yootana” yaagaasu.

²⁶ Yaagin Yesuusi, “Ha nenaara haasayiya taani a” yaagiis.

²⁷ Hinno eti haasayishin, Yesuusi erissiyo ashkkarati biidosappe simmidosona. Yesuusi maccaaseera haasayishin, eti be7idi daro garamettidosona; shin maccaasiyo, “Ai koyai?” giidai woi Yesuusa, “Iira aissi haasayai?” giidai ooninne baawa.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa ba haatta otuwaa agga bayada, guyye kata-maa baasu; baada asau, ²⁹ “Taani oottidobaa ubbaa taayyo yootida bitaniyaa be7anau hinddite; hegee Kiristtoosa gidanddeeshsha?” yaagaasu. ³⁰ Asai kata-maappe kiyidi, Yesuusakko biis.

³¹ Hegee hanishin, erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Guuttabaa markkii!” yaagidi woossidosona.

³² SHin i, “Taayyo intte erenna qumai taani maanaagee de7ees” yaagiis.

³³ Hegaa gishshau, erissiyo ashkkarati bantta giddon, “Ayyo miyoobaa ehiida asi de7anddeeshsha?” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi etau, “Ta qumai tana kiittidaagee koyiyoobaa oottanaagaanne a oosuwaa polanaagaa. ³⁵ Intte, ‘Oiddu aginappe guyyiyan, kattai cakettana’ geekketiyye? Taani intteyyo odais; goshshaa loitti xeellite; kattai cahaa bessiiis. ³⁶ Zeriyaageenne cakkiyaagee issippe ufaittana mala, cakkiyaagee damoozaa ek-keesinne kattaa merinaa de7uwau shiishshees. ³⁷ Aissi giikko, ‘Issoi zerees; qassi issoi cakkees’ giyo haasayai tuma. ³⁸ Intte daafuribeennaagaa cakkana mala, taani inttena kiittaa; harati ootti daafuridosona; intte haratu daafuran gelideta” yaagiis.

³⁹ Maccaasiyaa, “I taani oottido ubbabaa yootiis” gaada markkattido gishshau, he kataman de7iya Samaariyaa asaappe daroi Yesuusa ammaniis. ⁴⁰ Samaariyaa asai Yesuusakko yiido wode, bantta matan takkana mala, Yesuusa woossidosona; woossin i yaani naa77u gallassaa uttiis.

⁴¹ I yootiyo qaalaa gishshau, kaseegaappe daro asai ammaniis; ⁴² qassi eti maccaasiyo, “Nuuni nu huuphen i giyoogaa siyidi ammanidoogaappe attin, neeni markkattido gishshassa gidenna; qassi i tumu ha sa7aa ashshiyaagaa gidiyoo gaakka nuuni eroos” yaagidosona.

Yesuusi Issi Halaqaa Na7aa Pattiis

⁴³ Naa77u gallasappe guyyiyan, Yesuusi yaappe kiyidi, Galiila biitti biis. ⁴⁴ Aissi giikko, Yesuusi ba huuphen, “Hananabaa yootiyaagee ba biittan bonchchettenna” yaagiis. ⁴⁵ Yesuusi Galiila gakkido wode, Galiila asai a mokkiis; aissi giikko, Paasikaa bonchchiyo gallassi eti Yerusalaamen de7iyo gishshau, i oottido ubbabaa be7idosona.

⁴⁶ Yesuusi haattaa woine eessa kessido, Galiilan de7iya Qaana katamaa biis. Qifirinaahooman a na7ai sahattiyo kawo keettan oottiya issi halaqai de7ees. ⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidoogaa he halaqai siyidi, akko yiis. Yiidi haiquwau matida ba na7aa biidi pattana mala, Yesuusa woossiis.

⁴⁸ Yesuusi halaqaa, “Xoossai oottiyo malaataanne garamissiyaabaa be7ennan de7iiddi, intte mulekka ammanekketa” yaagiis.

⁴⁹ Halaqai zaaridi, “Godau, ta na7ai haiqqennan de7ishin, tanaara hinddarkkii” yaagiis.

⁵⁰ Yaagin Yesuusi, “Ba; ne na7ai paxana!” yaagiis.

He halaqai Yesuusi giidoogaa ammanidi, aggidi biis. ⁵¹ I ba soo biishin, a ashkkarati aara ogiyan gaittidi a, “Ne na7ai paxa de7ees” giidosona.

⁵² I ba ashkkarata ba na7au ai saatiyan kehidaakkonne oichchin eti, “Zine laappun saatiyan mishoi a aggiis” yaagidosona. ⁵³ Yaagin na7aa aawai Yesuusi baayyo, “Ne na7ai paxana” giidoogee likke he saatiyaana gididoogaa hassayiis. Hega gishshau, inne a so asai ubbai ammaniis.

⁵⁴ Hagee Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidi oottido naa77antto wolqqaama malaataa.

Yesuusi Issi Gundda Bitaniyaa Pattiis

5 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Aihudati bonchchiyo baalaayyo Yerusalaame biis. ² Yerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraisxxe qaalan Beetasaida giyo dagatti uttida haattai de7ees; he dagatti uttida haattaa yuuyi aadhhdida ichchashu baranddai de7ees. ³ Hegan haattai qaaxxiyoogaa naagiya daro hargganchcha asati, qooqeti, wobbetinne silati zin77i uttidosa. ⁴ Aissi giikko, issi issitoo Godaa kitanchchai dagattida haattaakko biidi, haattaa qaattees; haattai qaaxxidoogaappe guyyiyan, koiro gelida urai bana oiqqida ai harggiyaappekka paxees. ⁵ He sohuwan hasttamanne hospun laitta sahattida issi bitanee de7ees. ⁶ He bitanee hegan zin77idaagaa Yesuusi be7idi, qassi daro wodiya sahattidoogaa eridi bitaniyaa, “Paxanau koyai?” yaagiis.

⁷ Sahettiya bitanee zaaridi, “Godau, haattai qaaxxiyo wode, tana dagattida haattan yeggiya asi baawa; shin taani gelana haniyo wode, hara urai taappe kasetidi geliichchees” yaagiis.

⁸ Yaagin Yesuusi a, “Dendda eqqa; ne arssaa tookkada ba” yaagiis. ⁹ Bitanee sohuwaarakka paxi aggiis; ba arssaa tookkidi biis.

Hegge hanidoogee Sambbata gallassaana. ¹⁰ Hegaa gishshau, Aihudati paxida bitaniyaa, “Hachchi sa7ai Sambbata; neeni ne arssaa tookkiyoogee higge gidenna” yaagidosona.

¹¹ SHin bitanee, “Tana pattidaagee, ‘Ne arssaa tookkada ba’ yaagiis” yaagidi etau zaariis.

¹² Eti a, “Nena, ‘Ne arssaa tookkada ba’ giidaagee i oonee?” yaagidi oichchidosona.

¹³ SHin Yesuusi he sohuwan daro asai de7iyaagaa giddo gelidi geemettido gishshau, bitanee bana pattida asi oonakonne erenna. ¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Beeta Maqidasiyan demmidi, “Be7a, neeni paxadasa; hagaappe iitabai nena gakkenna mala, naa77antto nagara oottoppa” yaagiis. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, bitanee biidi, bana pattidaagee Yesuusa gididoogaa Aihudatuuyo odiis.

¹⁶ Yesuusi haggaa Sambbatan oottido gishshau, Aihudati Yesuusa waisuwa doomidosona. ¹⁷ Yesuusi zaaridi etayyo, “Ta Aawai ubba wode oottees; taanikka oot-tanau bessees” yaagiis.

¹⁸ Hegaa gishshau, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchchenna gishsha xalaalaassa gidennan, bana Xoossaara giigissidi, “Xoossai ta Aawaa” giido gishshau, Aihudati a woranau kaseegaappe minttidi koyoosona.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaaridi etau, “Taani intteyyo tumaa odais; Na7ai barkka ainne oottenna. I ba Aawai oottishin be7iyooogaa xalaalaa oottees; Aawai oottiyoogaa Na7aikka oottees. ²⁰ Aissi giikko, Aawai ba Na7aa siiqees; qassi i oottiyo ooso ubbabaa ba Na7aa bessees. Intte garamettana mala, i hagaappe aadhdiya oosuwaakka ba Na7aa bessana. ²¹ Aissi giikko, Aawai haiqqidaageeta haiquwaappe denttidi, paxa wottiyooogaadan, Na7aikka qassi ba siiqiyoogeeta paxa wottees. ²²⁻²³ Asai ubbai Aawaa bonchchiyoogaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawai pirdda ubbaa Na7au imidoogaappe attin, i oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uri, Na7aa kiittida Aawaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani intteyyo tumaa odais; ta qaalaa siyiyaagaunne tana kiittidaagan amaniiyaagau merinaa de7oi de7ees. Haiquwaappe de7uwau i pinnidoogaappe attin, pirddetenna. ²⁵ Taani intteyyo tumaa odais; haiqqida asai Xoossaa Na7aa cenggurssaa siyiyo wodee yaana; ha77ikka yees. He cenggurssaa siyiyaageeti paxa de7ana. ²⁶ Aissi giikko, Aawai banan de7oi de7iyooogaadan, ba Na7aanikka de7oi de7ana mala oottiis. ²⁷ Aawai Na7aayyo pirddiyo maataa immiis; aissi giikko, Na7ai Asa Na7aa.

²⁸ “Hagan garamettoppiti; aissi giikko, duufuwan de7iyaageeti a cenggurssaa siyiyo wodee yees. ²⁹ Siyidi eti duufuwaappe gaxi kiyana; lo77obaa oottidaageeti de7anau denddana; qassi iitabaa oottidaageeti pirddettanau denddana.

Yesuusassi Markkattida Asata

³⁰ “Taani tarkka ainne oottanau danddayikke; Xoossai tau odidoogaadan pirddais. Ta pirddai tuma; aissi giikko, taani tana kiittidaagee dosiyoobaa oottiyogaappe attin, taani dosiyoogaa oottikke.

³¹ “Taani tabaa markkattikko, ta markkatetta tuma gidenna. ³² Tabaa markkattiya harai de7ees; qassi i tabaa markkattiyogee tuma gidiyogaa taani erais.

³³ “Intte Yohaannisakko asa kiittin, i tumau markkattiis. ³⁴ Taani heгаа inttena atona gaada giyoogaappe attin, asa markkatetti tana koshshiina gidenna. ³⁵ Yohaannisi muqaaddadan, eexxiisinne poo7issiis; qassi intte amarida wodiyaa a poo7uwan ufaittanau koyideta.

³⁶ “SHin tau Yohaannisaagaappe aadhdiya markkatetta de7ees; aissi giikko, taani wurssanau Aawai taayyo immido oosoi, ha taani oottiyogee, Aawai tana kiittidoogaa tabaa markkattees.

³⁷ “Qassi tana kiittida Aawaikka ba huuphen tabaa markkattees. Intte a cenggurssaa mulekka siyibeekketa; a meraakka be7ibeekketa. ³⁸ I kiittidoogaa intte ammanenna gishshau, a qalalai intte wozanan baawa.

³⁹ “Xoossaa maxaafatuppe merinaa de7uwaa demmiyoobaa intteyyo milatin, eta xanna7eeta; etikka tabaa markkattoosona. ⁴⁰ SHin de7uwaa demmanau taakko ziyooogaa intte koyekketa.

⁴¹ “Asi tana bonchchanaagaa koyikke. ⁴² SHin taani intte wozanan Xoossaa siiqoi bainnaagaa erais. ⁴³ Taani ta Aawaa sunttan yaas; shin tana mokiibeekketa. Hara asi ba sunttan yiyo wode, a mokkeeta. ⁴⁴ Intte issoi issuwaa bonchcheeta; shin issi Xoossaappe yiya bonchchuwaa koyekketa. Yaatin, waanidi ammananau danddayeetii?

⁴⁵ “Taani Aawan inttena mootiyoobaa intteyyo milatoppo; inttena intte demmana giidi ufaissan naagiyo Muusee mootana. ⁴⁶ Intte Muusa ammanidabaa gidiyaaakko, tanakka ammanana; aissi giikko, tabaa xaafidai a. ⁴⁷ SHin intte i xaafidoogaa ammanennan ixkikko, taani giyoogaa waanidi ammanuuteetii?” yaagiis.

Yesuusi Ichchashu SHA7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 14:13-21; Marqqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17)

6 Hegaappe guyyian, Yesuusi Galiila abbaappe woi Xibiriyaadoosa abbaappe hefintti pinniis. ² I hargganchchatu bolli oottido wolqqaama malaataa be7ido gishshau, daro asai a kaalliis. ³ Yesuusi deriyaa kiyidi, yaani ba erissiyi ashkkaratuura issippe uttiis. ⁴ Aihudati bonchchiyo Paasikaa gallassai gakkiiis. ⁵ Yesuusi sinttaukko xeellidi, daro asai baakko yiyaagaa be7iis; be7idi Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanau gidiya qumaa auppe shammanee?” yaagiis. ⁶ I heгаа Piliphphoosa paaccanau giis; aissi giikko, i ba huuphen ai oottanaakkonne erees.

⁷ Piliphphoosi zaaridi Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, harai atto issi issi barssa gattanau, naa77u xeetu biran shammido oittaikka gidenna” yaagiis.

⁸ Qassi Yesuusi erissiyi ashkkaratuppe issoi, Simoon PHeexiroosa ishai Inddiraasi, ⁹ “Bangga oitta ichchashainne naa77u molee de7iyo issi na7ai hagan de7ees; shin ha asa ubbau hegee ai maaddanee?” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi erissiyi ashkkarata, “Asaa utissite” yaagiis. He sohuwan daro maatai de7ees. Asai ubbai uttiis; attumaasaa qoodai ichchashu sha7aa gidana. ¹¹ Yesuusi oittaa ekkiis; Xoossaa galatidi, hegan uttida asaayyo gishiis. Moliyaakka hegaadan

oottiis; oottin asai ba koyidoogaa keenaa miis. ¹² Eti ubbai kallidoogaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyi ashkkarata, “Issibaikka moorettenna mala, attida xarzzaa shiishshite” yaagiis. ¹³ Hegaa gishshau, eti ubbaakka shiishshidosona; asai miishin attida banga oittaa xarzzaa shiishshidi, tammanne naa77u sampaa kuttidosona.

¹⁴ Asai Yesuusi oottido wolqqaama malaataa be7ido wode, “Hagee tumaappe ha sa7aa yaana giido hananabaa yootiyaagaa” yaagidosona. ¹⁵ Eti yiidi bana oiqqidi, wolqqan kawo oottanau haniyoogaa Yesuusi eridi, barkka deriyaa bolli naa77anttuwaa kiyiis.

Yesuusi Abbaa Bollan Hemettidi Biis

(Maatiyoosa 14:22-33; Marqqaosa 6:45-52)

¹⁶ Sa7ai omarido wode, Yesuusi erissiyi ashkkarati abbaakko biidosona; ¹⁷ wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, Qifirinaahooma biidosona. Sa7aikka qammiichchiis; shin Yesuusi biron etakko yibeenna. ¹⁸ Wolqqaama carkkoi carkkido gishshau, abba qaxxees; ¹⁹ ichchashu woikko usuppun kilo meetire gidiyaaagaa keenaa eti abbaa shaarogaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollaara hemettiiddi yiyaagaa be7idi yayyidosona. ²⁰ SHin i, “Yayyoppite; tanattennee!” yaagiis. ²¹ Eti wolwoluwan a gelissanau koyidosona; sohuwaarakka wolwoloji eti biyoosaa abbaa gaxaa gakkii aggiis.

Yesuusi De7o Oittaa

²² Wonttetta gallassi, abbaappe hefinttaara attida daro asai issi wolwolo xalaalai de7iyaagaa be7iis; Yesuusi ba erissiyi ashkkaratuura wolwoluwan gelidi, etaara beennan, eti banttarkka biidoogaa akeekidosona. ²³ SHin Xibiriyaadoosappe hara wolwoloti Yesuusi Xoossaa galatin, asai oittaa miidosaa heeraa yiidosona. ²⁴ Asai Yesuusi woi erissiyi ashkkarati hegan bannaagaa be7idi, Yesuusa koyanau wolwoluwan gelidi, Qifirinaahooma biidosona.

²⁵ Asai Yesuusa abbaappe hefinttan demmido wode, “Tamaarissiyaagoo, haggaa aude yaadii?” yaagiis.

²⁶ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa odais; intte tana koyiyoogee oittaa miido gishshassanne kallido gishshassa gidiyooogaappe attin, wolqqaama malaata be7ido gishshassa gidenna. ²⁷ Merinaa de7o qumau, taani Asa Na7ai intteyyo immanaagau, oottiteppe attin, samiya qumau oottoppite; aissi giikko, Aawai Xoossai a bolli gido giyo paramaa parami wottiis” yaagiis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan eti, “Nuuni Xoossaa oosuwa oottanau ai oottanee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

²⁹ Oichchin Yesuusi zaaridi, “Intte oottana mala, Xoossai koyiyo osooi haggaa; i kiittidoogaa ammanite” yaagiis.

³⁰ Eti zaaridi, “Nuuni be7idi, nena ammanana mala, ai wolqqaama malaata oottuutee? Ai oottuutee? ³¹ Xoossaa maxaafai, ‘Eti maanau saluwaappe oittaa immiis’ giyoogaadan, nu aawati bazzon mannaa miidosona” yaagidosona.

³² Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; intteyyo saluwaappe tumu oittaa immiyaagee ta Aawaa gidiyooogaappe attin, intteyyo saluwaappe oittaa immidaagee Muusa gidenna. ³³ Aissi giikko, Xoossaa oittai saluwaappe wodhdhiyaagee sa7au de7uwaa immees” yaagiis.

³⁴ Eti zaaridi, “Godau, nuuyyo he oittaa ubba wode imma” yaagidosona.

³⁵Yaagin Yesuusi, “Taani de7o oitta; taakko yiya urai mulekka namisettenna. Qassi tana ammaniya urai mulekka saamettenna. ³⁶SHin taani intteyyo odaas; intte tana be7ideta; shin ammanekketa. ³⁷Ta Aawai tau immiyo ubbai taakko yaana; qassi taakko yiya oonanne mulekka taani wora yeddikke. ³⁸Aissi giikko, taani tana kiittidaagee koyiyooгаа oottanau saluwaappe yaasippe attin, ta koyiyooгаа oottanau yabeikke. ³⁹Tana kiittidaagee koyiyooгаа hagua; taani i tau imido ubbatakka wurssettaa gallassi denttanaappe attin, issuwaakka bashshana mala koyenna. ⁴⁰Aissi giikko, ta Aawai koyiyooгаа hagua; tana Na7aa be7idi, ammaniya ubbati merinaa de7uwaa ekkana; taanikka he ubbata wurssettaa gallassi denttana” yaagiis.

⁴¹Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdhida oittaa” giido gishshau, Aihudati a bolli zuuzummidosona. ⁴²Eti, “Hagee nuuni a aawaanne a aayyiyo eriyo Yooseefa na7aa Yesuusa gidennee? Yaatin, i woigidi, ‘Taani saluwaappe wodhdhaas’ gaanau danddayii?” yaagidosona.

⁴³Yesuusi zaaridi, “Issoi issuwaara zuuzummiyoogaa aggite. ⁴⁴Tana kiittida ta Aawai taakko ehiido asappe attin, taakko yaanau danddayiya asi baawa; taanikka wurssettaa gallassi a denttana. ⁴⁵Hananabaa yootiyaageeti, ‘Xoossai asa ubbaa tamarissana’ yaagidi xaafidosona; Aawai giyoogaa siyiyaageenne Aawaappe tamaariyaagee ooninne taakko yees. ⁴⁶Xoossaa matappe yiidaagaappe attin, Xoossaa be7ida asi baawa; a xalaalai Xoossaa be7iis.

⁴⁷“Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urau merinaa de7oi de7ees. ⁴⁸Taani de7o oitta. ⁴⁹Intte aawati bazzon mannaa miidosona; shin haiqqidosona. ⁵⁰Asi appe miidi haiqqenna oittai saluwaappe yiyaagee hagua. ⁵¹Saluwaappe wodhdhida de7o oittai tana; ooninne ha oittaappe miikko, merinau de7ana; qassi ha sa7ai de7ana mala, taani immana oittai ta ashuwaa” yaagiis.

⁵²Aihudati, “Ha bitanee ba ashuwaa nuuni maana mala, nuuyyo waatidi immanau danddayii?” yaagidi bantta gidon palamettidosona.

⁵³Hegaa gishshau, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, intte maana xayikko, qassi ta suuttaakka intte uyana xayikko, inttenan de7oi baawa. ⁵⁴Ta ashuwaa miya uraunne, ta suuttaa uyiya uraunne merinaa de7oi de7ees. Taani wurssettaa gallassi a denttana. ⁵⁵Aissi giikko, ta ashoi tumu quma; ta suuttaikka tumu ushsha. ⁵⁶Ta ashuwaa miya urainne ta suuttaa uyiya urai tanaara de7ees; taanikka aara de7ais. ⁵⁷De7o Aawai tana kiittin, taani a gaasuwan de7iyooгаadan, tana miya uraikka ta gaasuwan de7ana. ⁵⁸Saluwaappe wodhdhida oittai hagua; intte aawati miidi haiqqido mannaa mala gidenna; ha oittaa miya urai merinau de7ana” yaagiis.

⁵⁹Yesuusi Qifirinaahooma kataman Aihuda woosa keettan tamarissiiddi, hagua yaagiis.

Merinaa De7o Qaalaa

⁶⁰Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe dariya baggai hegaa siyido wode, “Hagee gelenna timirtte; hagee ooyyo gelii?” yaagidosona.

⁶¹SHin Yesuusi ba erissiyo ashkkarati hegau zuuzummidoogaa eridi, “Hagee inttena xubbii? ⁶²Yaatin taani, Asa Na7ai, kase de7iyooгаа pude kiyishin be7iyaakko waanuuteetii? ⁶³Geeshsha Ayyaanai de7uwaa immees; ashoi ainne go77enna. Taani intteyyo yootido qalalai ayyaananne de7o. ⁶⁴SHin intte gidon ammanennaageeti

de7oosona” yaagiis; aissi giikko, ammanennaageeti augeetakko Yesuusi kaseesappe doommidi erees. Qassi bana aatti immanaageetakka erees. ⁶⁵Qassikka Yesuusi, “Aawai ba geennan ooninne taakko yaanau danddayenna taani giidoogee heгаа gishshassa” yaagiis.

⁶⁶Hegaa gaasuwan, Yesuusa kaalliyaageetuppe daroti a aggi bayidi, guyye simmidosona; naa77antto a kaallibookkona. ⁶⁷Yesuusi qassi ba tammanne naa77u erissiyo ashkarata, “Inttekkа aggi bayidi baanau koyeetii?” yaagiis.

⁶⁸Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Godau, nuuni ookko baanee? Neeyyo merinaa de7uwaa qaalai de7ees. ⁶⁹Neeni Xoossaa geeshshaa gidiyooгaa nuuni amanoosinne eroos” yaagiis.

⁷⁰Yaagin Yesuusi eta, “Taani inttena tammanne naa77ata doorabeikkinaa? Qassi intteppe issoi xalahe” yaagiis. ⁷¹Yesuusi heгаа Simoona na7aa Yihudaa Asqqoroota gees; aissi giikko, Yihudai tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issuwaa; i Yesuusa aatti immanaagaa.

Yesuusi Daase Baalaassi Yerusalaame Biis

7 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilan yaa haa yuuyiis; Aihudati a woranau koyiyo gishshau, Yihudan yuuyana koyibeenna. ²Aihudati bonchchiyo Daase Baalai gakki uttiis. ³Hegaa gishshau, Yesuusa ishantti a, “Ne erissiyo ashkkarati neeni oottiyoogaa be7ana mala, hagaappe denddada Yihudaa biitti ba. ⁴Aissi giikko, baayyo erettanau koyiya asi ooninne ba ooso genttenna. Neeni hageeta oottiyaabaa gidikko, nebaa sa7aa erissa!” yaagidosona. ⁵Aissi giikko, harai atto a ishanttikka a ammanibookkona.

⁶Yesuusi eta, “Tau injjetiya wodee gakkibeenna; shin intteyyo ai wodeekka injjetees. ⁷Sa7ai inttena ixnanau danddayenna; shin taani sa7aa oosoi iita gidiyooгaa markkattiyo gishshau, tana ixnees. ⁸Baalaa bonchchiyoosaa intte biite; tau injjetiya wodee gakkibeenna gishshau, taani baalaa bonchchiyoosaa baanaagee biroona” yaagiis. ⁹I hагаа giidi, Galiilan attiiis.

Yesuusi Daase Baalaa Sohuwan Beettiis

¹⁰SHin a ishantti baala gallassaa bonchchiyoosaa biidoogaappe guyyiyan, ikka asi be7ennan geeman he sohuwaa biis. ¹¹Aihudati baala gallassaa bonchchiyoosan a koyoosonanne, “I awan de7ii?” yaagiiddi, a lal77oosona.

¹²Asaa giddon daro zuuzunttai denddiis. Amarida asai, “I lo77o asa” yaagees; harati qassi, “Akkai; i asa balettees” yaagoosona. ¹³SHin Aihudatuуyo yayyido gishshau, ooninne abaa qoncciyaa haasayenna.

¹⁴Baala gallassaa bonchchiyoogee baggettin, Yesuusi Beeta Maqidasiyaa biidi, tamaarissuwaa doommiis. ¹⁵Aihudati garamettidi, “Ha bitanee ainne tamaarennan hагаа keeni waani eridee?” yaagidosona.

¹⁶Hegaa gishshau, Yesuusi zaaridi, “Taani tamarissiyooгee tana kiittida Xoossaa matappe yiyoogaappe attin, tabaa gidenna. ¹⁷Xoossaa sheniyaa oottanau dosiya ooninne ha taani tamarissiyooгee Xoossaa matappe yiyaakko woi qassi taani ta huupheppe haasayiyaakko erana. ¹⁸Babaa haasayiya urai ba huuphessi bonchcho koyees; shin bana kiittidaagaa bonchchuwaa koyiya urai tumanchcha; aani worddoi baawa. ¹⁹Muusee intteyyo higgiiyaa immibeennee? SHin intteppe issoinne higgiiyaa naagenna. Tana aissi woranau koyeetii?” yaagiis.

²⁰ Asai zaaridi, “Nenan xalahee de7ees; nena woranau oonee koyidai?” yaagiis.

²¹ Yaagin Yesuusi, “Taani issi wolqqaamabaa oottin, intte ubbai garamettideta. ²² Qaxxarai intte aawatuura yiidoogaappe attin, Muuseera yibeenna; shin intte naata intte qaxxarana mala, Muusee inttena azazido gishshau, intte Sambbatan naata qaxxareeta. ²³ Muusee higgee azazido gishshau, intte Sambbatan qaxxariyaabaa gidikko, yaatin taani issi asayyo kumetta bollaa pattido gishshau, tana aissi hanqquet-teetii? ²⁴ Tumu pirddaa pirdditeppe attin, asa som77o xeellidi pirddoppite” yaagiis.

Kiristtoosaban Asai Palamettiis

²⁵ Hegaa gishshau, Yerusalaame asaappe issooti issooti, “Eti woranau koyiyo bitanee haggaa gidennee? ²⁶ Be7ite, qoncciyani i haasayees; eti a ainne gookkona. Hagee Kiristtoosa gidiyoogaa halaqati tumu eriyoonaaashsha? ²⁷ SHin nuuni i auppe yiidaakko eroos; Kiristtoosi yiyo wode, i auppe yiyaakkonne ooninne erenna” yaagidosona.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiiddi, ba qaala xoqqu oottidi, “Intte tana ereeta; qassi taani awappe yiidaakkokka ereeta. Taani ta shenen yabeikke; shin tana kiittidaagee tumanchcha; intte a erekketa. ²⁹ SHin taani a erais; aissi giikko, i tana kiittin, taani a matappe yaas” yaagiis.

³⁰ Hegaa gishshau, eti a oiqqanau koyidosona; shin a wodee birooni gakkibeenna gishshau, ooninne a bolli kushe wottibeenna. ³¹ SHin daro asai Yesuusa ammanidi, “Kiristtoosi yiyo wode, ha bitanee oottido malaataappe xoqqiyaagaa oottaneeyye?” yaagidosona.

Yesuusa Oiqqanau Wotaaddarati Kiitettidosona

³² Parisaaweti daro asai Yesuusabaa zuuzummiyoogaa siyidosona; qeese halaqatinne Parisaaweti a oitti qashissanau amarida wotaaddarata kiitettidosona.

³³ Yesuusi, “Taani inttenaara guuttaa takkana; hegaappe guyyiyan, tana kiittidaagaakko baana. ³⁴ Intte tana koyana; shin demmekketa; aissi giikko, taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa” yaagiis.

³⁵ Aihudati issoi issuwaara, “Hagee nuuni demmennasaa awa baana hanii? Aihudati de7iyo Giriike katamaa biidi, Giriiketa tamarissanau haniiyye? ³⁶ I, ‘Intte tana koyana; shin demmekketa’ qassi, ‘Taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; hega giyoogee woigiyoogee?” yaagidosona.

De7o Haattaa

³⁷ He baala gallassaa bonchchiyo gallasaappe waannatiya wurssetta gallassan Yesuusi denddi eqqidi, ba qaala xoqqu oottidi, “Saamettida urai ooninne taakko yiidi uyo. ³⁸ Tanan ammaniyaagau, Xoossaa maxaafai giyoogaadan, a uluwaappekka de7o haattaa shaafai goggana” yaagiis. ³⁹ I hega a ammanidaageeti ekkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayiis. Yesuusi biron bonchchettichchibeenna gishshau, he wode Geeshsha Ayyaanaa imettiichchibeenna.

Asaa Giddon PHalqetta Merettiis

⁴⁰ He asaappe dariya baggai i giyoogaa siyidi, “Tumu hagee hananabaa yootiyaa-gaa!” yaagiis.

⁴¹ Harati, “Hagee Kiristtoosa” yaagidosona.

SHin harati qassi, “Kiristoosi Galiilappe waani kiyii? ⁴² Xoossaa maxaafai, ‘Kiristoosi Daawita zariyaappe Daawiti de7ido Beetaliheeme katamaappe yaana’ geenneeeyye?” yaagidosona. ⁴³ Yesuusa gaasuwan asai ba gidдон shaahettiis. ⁴⁴ He asaappe issooti issooti a oiqqanau koyidosona; shin kushiyaaninne a bochchibookkona.

⁴⁵ Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati qeese halaqatukkonne Parisaawetukko simmidosona; simmin eti Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata, “Aissi a ehibeekketii?” yaagidi oichchidosona.

⁴⁶ Oichchin Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati etau, “Ha bitanee haasayidoogaadan, mulekka ooninne haasayibeenna!” yaagidi zaaridosona.

⁴⁷ Parisaaweti zaaridi, “I inttenakka balettidee? ⁴⁸ Halaqatuppe woi Parisaawetuppe a ammanida asi de7ii? ⁴⁹ SHin higgiiyaa erenna ha asai qanggettidaagaa” yaagidosona.

⁵⁰ Etappe kase issoi qammi Yesuusakko biida Niqoodimoosi eta, ⁵¹ “Issi urai giyoobaa siyennan woi i ai oottidaakko erennan de7iiddi, kasetidi a bolli pirddiyoogee nu higgiiyan de7ii?” yaagiis.

⁵² Yaagin eti zaaridi a, “Neenikka qassi Galiila biittaa asee? Galiila biittaaappe hananabaa yootiyaabi beettennaagaa Xoossaa maxaafata marammarada era” yaagidosona.

⁵³ Asai ubbai aggidi, ba soo ba soo biis.

SHAARAMUXISHIN OIQQIDO MACCAASIYO

8 SHin Yesuusi Dabira Zaita Deriyaakko biis. ² Qassi wonttetta gallassi guuran Beeta Maqidasiyaa simmiis; daro asai akko yin, uttidi eta tamarissiiis. ³ Higgiiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti shaaramuxishin oiqqido issi mishiriyo akko ekki ehiidosona. Eti asa ubbaa sinttan o essidi Yesuusa, ⁴ “Tamarissiyaagoo, ha mishiriya shaaramuxaidda ohettaasu. ⁵ Higgiiyaa bolli Muusee hanni mala maccaasa shuchchan caddana mala, nuna azaziis. Yaatin neeni woigai?” yaagidosona.

⁶ Eti heгаа giidoogee Yesuusa mootiyoobaa demmidi a paaccanaassa; shin Yesuusi hokkidi, ba biradhdiyan biittaa bolli xaafiis. ⁷ Eti a oichchidi aggennan ixxin, pude xoqqu giidi, “Intte gidдон nagara oottibeenna asi kasetidi, o shuchchan caddo” yaagiis. ⁸ Qassikka hokkidi, biittaa bolli xaafiis.

⁹ Eti heгаа siyido wode, kasetidi cimati kiyin, issoi issoi kiyiiddi wuridosona; wurin Yesuusa xalaalai hegan eqqida mishireera attiis. ¹⁰ I pude xoqqu giidi mishiriyo, “Mishiree, asati awan de7iyoona? Ooninne ne bolli pirddibeenne?” yaagiis.

¹¹ Yaagin mishiriya, “Godau, ooninne ta bolli pirddibeenna” yaagaasu.

Yesuusi o, “Taanikka ne bolli pirddikke; ba; naa77anttada nagara oottooppa” yaagiis.

¹² Qassikka Yesuusi asau, “Taani sa7au poo7o; tana kaalliya ooninne de7o poo7uwaa ekkanaappe attin, xuman mulekka hemettenna” yaagidi haasayiis.

¹³ Yaagin Parisaaweti, “Neeni nebbaa markkattaasa; ne markkatetta tuma giddena” yaagidosona.

¹⁴ Yesuusi zaaridi, “Taani tabaa markkattikkokka, ta markkatetta tuma; aissi giikko, taani awappe yiidaakkonne qassi awa biyaakko, intte erekketa. ¹⁵ Asi pirddiyoogiiyan intte pirddeeta; taani issi uraa bollikka pirddikke. ¹⁶ SHin taani pirddiyaabaa

gidikkokka, ta pirddai tuma; aissi giikko, tana kiittida ta Aawai tanaara de7eesippe attin, taani tarkka de7ikke. ¹⁷ Naa77u asa markkatettai tuma gidiyoogee intte higgiyan xaafetti uttiis. ¹⁸ Taani tabaa ta huuphen markkattais; qassi tana kiittida ta Aawaikka tabaa markkattees” yaagiis.

¹⁹ Yaagin eti, “Ne aawai awan de7ii?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Intte tanakka woi ta Aawaakka erekketa; tana eridabaa gidiyaakko, intte ta Aawaakka erana” yaagiis.

²⁰ Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiiddi, muxuwaata miishshaa yeggiyo saaxiniyaa matan heгаа haasayiis. A ooninne oiqqibeenna; aissi giikko, a wodee biron gakkiiichibeenna.

Ammanennan Ixxidaageetussi Imettida Mino Akeekissuwaa

²¹ Qassikka Yesuusi eta, “Taani baana. Bin intte tana koyana; shin intte intte nagaran haiqqana. Taani biyoosaakka baanau intte danddayekketa” yaagiis.

²² Aihudati, “I, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; i bana barkka woraneeyye?” yaagidosona.

²³ Yesuusi zaaridi, “Intte garssa asa; taani bolla asa. Intte ha sa7aa asa; taani ha sa7aa asa gidikke. ²⁴ Intte intte nagaran haiqqanaagaa taani intteyyo yootidoogee heгааassa; taani tana gidiyoogaa intte ammanana xayikko, intte intte nagaran haiqqana” yaagiis.

²⁵ Yaagin eti, “Neeni oonee?” yaagidi oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo kaseesappe yootido tana. ²⁶ Taani inttebaa haasayiyoobainne pirddiyoobai darobai de7ees. SHin tana kiittidaagee tumanchcha; qassi taani appe siyidoogaa sa7aa asaayyo yootais” yaagiis.

²⁷ I ba Aawaabaa haasayiyoogaa eti akeekibookkona. ²⁸ Heгаа gishshau, Yesuusi eta, “Tana Asa Na7aa intte masqqaliyaa bolli kaqqiyo wode, taani tana gidiyooanne qassi taani ta Aawai tana tamarissidoogaadan haasayiyoogaappe attin, ta shenen ainne oottennaagaa intte erana. ²⁹ Qassi tana kiittidaagee tanaara de7ees; taani ubba wode a ufaissiyaagaa oottiyo gishshau, i ta xalaalaa aggibeenna” yaagiis.

³⁰ Yesuusi heгаа haasayishin siyida daro asai a ammaniis.

Nagaraa Aillettaappe Kiyiyo Kessaa

³¹ Yesuusi bana ammanida Aihudata, “Intte taani tamarissiyoo gau azazettikko, tumu tana kaalliyageeta. ³² Intte tumatettaakka erana; qassi tumatettai inttena aillettaappe kessana” yaagiis.

³³ Eti zaaridi, “Nuuni Abrahaama zare; nuuni ooyyookka ailletibookko. Yaatin neeni woigada, ‘Aillettaappe intte kiyana’ gai?” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; nagara oottiya ooninne nagara aille. ³⁵ Aillee ubba wode sooni de7enna; shin na7i merinau sooni de7ees. ³⁶ Na7ai inttena aillettaappe kessikko, intte aillettaappe intte tumu kiyana. ³⁷ Intte Abrahaama zare gidiyoogaa taani erais; shin ta qalalai intte wozanan baina gishshau, tana woranau koyeeta. ³⁸ Taani ta Aawai tana bessidoogaa haasayais; qassi intteikka intte aawaappe siyidoogaa ootteeta” yaagiis.

³⁹ Eti zaaridi, “Nu aawai Abrahaama” yaagidosona.

Yaagin Yesuusi eta, “Intte Abrahaama naata gididaakko, i oottido oosuwaa malaa oottana. ⁴⁰ SHin Xoossaappe siyido tumaa yootida tana intte woranau koyeeta; Abrahaami hegaadan oottibeenna. ⁴¹ Intte intte aawai oottidoogaa ootteeta” yaagiis.

Eti zaaridi, “Nuuni shaaramuxan yelettibookko; nuuyyo issi Aawai, Xoossaa xalaalai de7ees” yaagidosona.

⁴² Yaagin Yesuusi eta, “Intte Xoossaa naata tumu gididaakko, tana siiqana; aissi giikko, taani Xoossaa matappe yaada hagan de7ais. Tana i kiittidoogaappe attin, taani ta shenen yabeikke. ⁴³ Taani giyoogaa intte akeekennaagee aibissee? Taani giyoogaa intte siyanau danddayenna gishshassa. ⁴⁴ Intte intte aawaa xalahe halaqaa naata; qassi intte intte aawai amottiyoobaa oottanau koyeeta. I kaseppe doommidi, shemppo woridaagaa; tumatetti aani banna gishshau, tumatettaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyo wode, baappe haasayees; aissi giikko, i worddanchchanne qassi wordduwaukka aawa. ⁴⁵ SHin taani tumaa haasayiyo gishshau, intte tana ammanekketa. ⁴⁶ Intteppe tana nagara oottishin be7aas gaanau danddayiyai oonee? Taani tumaa haasayiyaabaa gidikko, tana aissi ammanekketii? ⁴⁷ Xoossaa asa gidiya urai Xoossai giyoogaa ezggees; intte Xoossaa asa gidenna gishshau, Xoossai giyoogaa ezggeketa” yaagiis.

Yesuusi Abrahaamappe Kase De7iis

⁴⁸ Aihudati zaaridi, “Nuuni nena, ‘Neeni Samaariyaa asa; nenan xalahee de7ees’ giidi mooridoo?” yaagidosona.

⁴⁹ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Ta bolli xalahee baawa. Taani ta Aawaa bonchchais; shin intte tana kaushsheeta. ⁵⁰ Taani ta huuphessi bonchcho koyikke; hegaa koyiyaageenne pirddiyaagee de7ees. ⁵¹ Taani intteyyo tumaa odais; ta qaalaa naagiya ooninne mulekka haiqqenna” yaagiis.

⁵² Aihudati zaaridi, “Ne bolli xalahee de7iyooogaa nuuni ha77i erida. Abrahaami haiqqiis; hananabaa yootiyaageetikka haiqqidosona; shin neeni, ‘Ta qaalaa naagiya ooninne mulekka haiqqenna’ yaagaasa. ⁵³ Neeni haiqqida nu aawaa Abrahaamappe darai? Hananabaa yootiyaageetikka qassi haiqqidosona. Neeni nena o mala gaada qoppai?” yaagidosona.

⁵⁴ Yaagin Yesuusi, “Taani tana bonchchikko, ta bonchchoi hada; intte nu Xoossaa giyo ta Aawai tana bonchchees. ⁵⁵ Intte a erana xayikkokka, taani a erais. Taani a erikke giikko, inttenadan worddanchcha gidais; shin taani a erais; qassi a qaalaakka naagais. ⁵⁶ Intte aawai Abrahaami, ta gallassaa be7anau laamotiis; be7idikka ufaittiis” yaagiis.

⁵⁷ Aihudati zaaridi a, “Neeyyo harai atto ishatamu laitta kumibeennaagee Abrahaama be7adii?” yaagidosona.

⁵⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; Abrahaami yelettanaappekka kase taani de7ais” yaagiis.

⁵⁹ Hegaa gishshau, eti Yesuusa caddanau shuchchaa ekkidosona; shin Yesuusi etappe gemettidi, Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biis.

Yesuusi Qooqe Gididi Yelettida Bitaniyaa Pattiis

9 Yesuusi biiddi, yelettoosappe qooqe gididi de7iya issi bitaniyaa be7iis. ² Erisiyo ashkkarati Yesuusa, “Tamaariissiyaagoo, ha bitanee qooqe gididi yelettanaadan,

nagara oottidai oonee? I oottideeyye? Woi a yelidaageeti oottidonaa?” yaagidi oichchidosona.

³ Oichchin Yesuusi, “Xoossaa oosoi a bollan qonccana mala qooqidoogaappe attin, i woi a aayyiyaanne a aawai nagara oottibookkona. ⁴ Nuuni sa7ai qammenan de7ishin, tana kiittidaagaa oosuwaa oottanau bessees. Ooninne oottanau dandayenna qammai yees. ⁵ Taani sa7an de7aidda sa7au poo7o” yaagiis.

⁶ Yesuusi hegaa giidi, sa7an cuchchiis; ba cuchchan guutta urqqaa shugissidi, he urqqan qooqe bitaniyaa aifiyaa tiyiis. ⁷ Tiyidi, “Baada Saliihooma giyo dagattida haattan ne aifiyaa meecca” yaagiis. “Saliihooma” giyoogee “Kiitettidaagaa” giyooгаа. Hegaa gishshau, bitanee biidi, ba aifiyaa meecettidi, xeelliiddi simmiis.

⁸ Bitaniyaa shoorotinne bitanee kase woossishin be7ida asainne, “Hagee uttidi woossiya bitaniyaa gidenneeyye?” yaagidosona.

⁹ Qassi amaridaageeti, “Hagee attennee” yaagidosona.

Harati qassi, “CHii, hagee a milatiyoogaappe attin, a gidenna” yaagidosona.

SHin bitanee, “Taani attennee” yaagiis.

¹⁰ Yaagin eti bitaniyaa, “Yaatin, ne aiffee waani xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

¹¹ I zaaridi, “Yesuusa giyo asi guutta urqqaa shugissidi, ta aifiyaa tiyiis. Tiyidi, ‘Saliihooma giyo dagattida haattan baada ne aifiyaa meecetta’ yaagiis. Taani baada meecettada xeellaas” yaagiis.

¹² Eti a, “I awan de7ii?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin bitanee, “Taani erikke” yaagiis.

¹³ Eti kase qooqidi xeellida bitaniyaa Parisaawetukko ekki efiidosona. ¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissidi, bitaniyaa aifiyaa pattido gallassai Sambbata gallassa. ¹⁵ Hegaa gishshau, bitanee waani xeellidaakkonne Parisaaweti a naa77anttuwaa oichchidosona. Oichchin bitanee etau, “I ta aifiyan guutta urqqaa wottiis. Ta aifiyaa meecettaas; meecettada ha77i xeellais” yaagiis.

¹⁶ Parisaawetuppe issoti issoti, “Hagaa oottida bitanee Sambbata higgiiya naagenna gishshau, Xoossaa matappe yibeenna” yaagidosona.

SHin harati, “Nagaranchcha asi hagaa mala wolqqaama malaataa waani oottanau danddayii?” yaagidosona; yaagidi eti bantta gidon shaahettidosona.

¹⁷ Hegaa gishshau, Parisaaweti bitaniyaa, “I ne aifiyaa dooyido gishshau, abaa woigai?” yaagidosona.

Yaagin bitanee, “I hananabaa yootiyaagaa” yaagiis.

¹⁸ Aihudati he xeellida bitaniyaa aayyiyoonne aawaa xeesidi oichchana gakkanaassi, bitanee qooqe gididoogaanne ha77i i xeelliyooгаа ammanibookkona.

¹⁹ Aihudati a aayyiyoonne aawaa, “Intte, ‘Qooqe gididi yelettiis’ giyo intte na7ai hagee? Yaatin, ha77i waanidi xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

²⁰ Oichchin bitaniyaa aayyiyaanne aawai, “Hagee nu na7aa gididoogaanne qooqe i gididi yelettidoogaa nuuni eroos. ²¹ SHin ha77i i waani xeellidaakko, nuuni erokko; woi a aifiyaa ooni pattidaakko, nuuni erokko. A oichchite; i gastta asa; babaa haasayanau danddayees!” yaagidosona. ²² Bitaniyaa aayyiyaanne aawai Aihudatuyyo yayyido gishshau, hegaa giidosona; aissi giikko, Aihudati Yesuusi Kiristoosa yaagidi markkattiya urai de7ikko, he uraa Aihuda woosa keettaappe kessanau kasetidi qachchi wottidosona. ²³ A aayyiyaanne aawai, “I gastta asa; a oichchite!” giidoogee hegaassa.

²⁴ Hegaa gishshau, qooqe gididi yelettida bitaniyaa eti naa77anttuwaa xeesidi, “Xoossaa galata; ha bitanee nagaranchcha gidiyooгаа nuuni eroos” yaagidosona.

²⁵ Yaagin bitanee, “I nagaranchcha gidin, gidana xayin erikke; taani qooqe gidiyooгааanne ha77i xeelliyooгаа he issibaa erais” yaagiis.

²⁶ Eti zaaridi bitaniyaa, “I neeyyo ai oottidee? I ne aifiyaa waati pattidee?” yaagidosona.

²⁷ Yaagin i eta, “Taani intteyyo yootarggaas; siyibeekketa. Aissi naa77anttuwaa siyanau koyeetii? Inttekka Yesuusa kaalliyaaгеета gidanau koyeetiiyye?” yaagiis.

²⁸ Eti a cayidi, “Neeni he bitaniyaa kaalliyaaгеета; nuuni Muusa kaalliyaaгеета. ²⁹ Xoossai Muuseyyo haasayidoogaa nuuni eroos; shin ha bitaniyaa gidikko, i awappe yiidaakkonne nuuni erokko” yaagidosona.

³⁰ Yaagin bitanee, “I awappe yiidaakkonne intte erennaagee garamissiyaabaa; shin i ta aifiyaa pattiis! ³¹ Xoossaayyo yayyiya urainne Xoossai koyiyooгаа oottiya urai de7ikko, he uraabaa Xoossai siyiyooгааappe attin, nagaranchchatubaa siyenna.

³² Qooqe gididi yelettida asa aifiyaa ooninne pattin, sa7ai merettoosappe doommin, siyetti erenna. ³³ Ha bitanee Xoossaappe yibeennabaa gidiyaakko, issibaanne oot-tanaukka danddayenna” yaagiis.

³⁴ Eti zaaridi ayyo, “Neeni nagaran yelettida diccidaagee nuna tamarissanau koyai?” yaagidosona; Aihuda woosa keettaappe a kare kessidosona.

Wozanaa Qooqetettaa

³⁵ Eti bitaniyaa kare kessidoogaa Yesuusi siyiis; Yesuusi bitaniyaa demmidi, “Asa Na7aa ammanai?” yaagiis.

³⁶ Bitanee Yesuusa, “Godau, taani a ammananaadan i oonee? Taayyo odarkkii!” yaagiis.

³⁷ Yaagin Yesuusi bitaniyaa, “Neeni a be7adasa; ha nenaara haasayiyaaгеекка a” yaagiis.

³⁸ Bitanee zaaridi, “Godau, ammanais” yaagidi Yesuusayyo goinniis.

³⁹ Yesuusi, “Qooqeti xeellana malanne xeelliyaaгеети qooqana mala, taani pirdanau ha sa7aa yaas” yaagiis.

⁴⁰ Aara de7iya amarida Parisaaweti heгаа siyidi, “Nuunikka qooqeeyye?” yaagidi oichchidosona.

⁴¹ Oichchin Yesuusi, “Intte qooqe gididaakko, intteyyo nagara gidenna; shin ha77i intte, ‘Nuuni xeelloos’ yaageeta; intte nagaraara de7eeta” yaagiis.

Yesuusi Lo77o Henttanchcha

10 Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; dorssaa birddiyau penggeera gelenan harasaara geliya ooninne kaisonne pangga. ² SHin penggeera geliyaagee dorssaa heemmiya asa. ³ Penggiyaa naagiyaagee au penggiyaa dooyees; dorssatikka a qaalaa siyana; i ba dorssata eta sunttan sunttan xeesidi, kare kaalettana. ⁴ I baageeta kare kessidoogaappe guyyiyan, etappe sinttaara hemettees; etikka a qaalaa eriyo gishshau, a kaalloosona. ⁵ Hara uraa qaalaa eti erenna gishshau, appe baqatanaappe attin, a geeduwaa kaallokkona” yaagiis.

⁶ Yesuusi etau ha leemisuwaa odiis; shin i etau ai odiyaakkonne eti akeekibookkona.

⁷ Yesuusi qassikka etau, “Taani intteyyo tumaa odais; taani dorssatuyyo pengge. ⁸ Taappe kase yiida ubbai kaisonne pangga; shin dorssati eti giyoogaa siyibookkona. ⁹ Penggee tana; tanan geliya ooninne attana. I gelananne kiyana; qassi lo77o maatai de7iyoosaakka demmana. ¹⁰ Kaisoi wuuqqanau, woranaunne xaissanau yiy-oogaappe attin, arabau yeenna; taani etau de7oi de7ana malanne kumidi palahana mala yaas.

¹¹ “Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; dorssaa loitti heemmiyaagee he dorssatu gishshau haiqees. ¹² Miishshaa ekkidi heemmiya urai wanggirelloi yiishin be7idi, dorssata yeggi bayidi baqatees. Aissi giikko, dorssati aageeta gidokkona; qassi ikka dorssata heemmiyaagaa gidenna. Hegaa gishshau, wanggirelloi dorssata oiqeesinne laalees. ¹³ Miishshaa ekkidi heemmiyaagee miishshau heemmiyo gishshaunne dorssaabai a qofissenna gishshau, dorssata aggi bayidi baqatees.

¹⁴⁻¹⁵ “Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; ta Aawai tana eriyoogaadan, taanikka qassi ta Aawaa erais. Hegaadankka, taani ta dorssata erais; ta dorssatikka tana eroosona. Qassi taani ta dorssatu gishshau, haiqqanau koyais. ¹⁶ Ha wudiyann banna hara dorssatikka tau de7oosona. Taani etakka ehaanau bessees. Qassi eti ta qaala siyana; issi wudee de7ana; heemmiyaageekka issuwaa gidana.

¹⁷ “Taani ta shemppuwaa zaarettada ekkana mala, aattada immanau koyiyo gishshau, ta Aawai tana siiqees. ¹⁸ Taani dosada ta shemppuwaa aatta immiyo-oogaappe attin, taappe ooninne ekkenna. Taayyo ta shemppuwaa aatta immiyo maatai de7ees; qassi zaarettada ekkanaukka maatai de7ees. Taani ha azazuwaa ta Aawaappe ekkaas” yaagiis.

¹⁹ He haasayaa gishshau, Aihudatu giddon qassikka shaahoi merettiis. ²⁰ Etappe dariya baggai, “Aani xalahee de7ees! I gooyees! A haasayaa aissi siyeetii?” yaagidosona.

²¹ Harati qassi, “Xalahee oiqqido asi hagaadan haasayenna; xalahee qooqe asa aife xeelissanau danddayiyye?” yaagidosona.

Yesuusi Asa Na7a

²² Yerusalaamen Beeta Maqidasiyaa Ooraxissiyoo Baalai gakkii; sa7ai he wode balgo. ²³ Yesuusi Beeta Maqidasiyan Solomona baranddan, yaanne haanne hamettees. ²⁴ Aihudati Yesuusa matan yuuyi aadhdhidi, “Neeni nuna aude gakkanaassi sirissaidda wottuutee? Neeni Kiristtoosa gidikko, nuuyyo geeshshada oda” yaagidosona.

²⁵ Yesuusi etayyo zaaridi, “Taani intteyyo yootaas; shin tana ammanekketa; taani ta Aawaa sunttan oottiyo oosoi tabaa markkattees. ²⁶ SHIN taani intteyyo odidoogaadan, intte ta dorssa gidenna gishshau ammanekketa. ²⁷ Ta dorssati ta qaala siyoosona; taani eta erais; etikka tana kaalloosona. ²⁸ Taani etayyo merinaa de7uwaa immais; qassi eti mulekka haiqqokkona. Ooninne ta kushiyaappe eta wotti ekkana danddayenna. ²⁹ Eta taayyo immida ta Aawai ooppenne aadhdhees; ooninne ta Aawaa kushiyaappe eta wotti ekkana danddayenna. ³⁰ Taanne ta Aawai issuwaa” yaagiis.

³¹ Aihudati Yesuusa caddanau qassikka shuchcha denttidosa. ³² Yesuusi eta, “Taani oottanau ta Aawai taayyo immido daro lo77o oosuwaa inttena bessees; hegetuppe augeetu gishshau, tana shuchchan caddanau koyeetii?” yaagiis.

³³ Aihudati zaaridi, “Nuuni nena lo77o ooso gishshau, shuchchan caddanau koyokko; shin neeni Xoossaa cayiyo gishshaunne qassi asa gidaidda ne huuphiyaa Xoossaa oottido gishshau, caddanau koyoos!” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Intte higgiiyan Xoossai, ‘Intte xoossata’ giidoogee xaafettibeennee? ³⁵ Xoossaa maxaafata laammanau danddayettenna; Xoossai ba qalalai yiido asata, ‘xoossata’ giidi xeesidobaa gidikko, ³⁶ taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ giido gishshau, ta Aawai anjjidi, sa7aa kiittido tana, ‘Xoossaa cayaasa’ yaageetii? ³⁷ Taani ta Aawai oottiyoogaa oottana xayikko, tana ammanoppite. ³⁸ SHin taani oottiyaabaa gidikko, harai atto intte tana ammanana xayikkokka, ta Aawai tanan de7iyoogaanne taanikka ta Aawan de7iyoogaa eranaadaaninne akeekanaadan, ta oosuwaa ammanite” yaagiis.

³⁹ Qassikka eti a oiqqanau koyidosona; shin i etappe baqatiis.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyoosaa Yorddaanooosa SHAafaappe hefintti Yesuusi pinnidi, yaani de7iis. ⁴¹ Daro asai Yesuusakko yiidi, “Yohaannisi wolqqaama malaata oottibeenna; shin i ha bitaniyaabaa haasayidobai ubbai tuma” yaagidosona.

⁴² Yaani daro asai Yesuusa ammaniis.

Al77aazara Haiquwaa

11 Biitaaniyaa giyo qeeri kataman Al77aazara giyo issi bitanee harggiis; he kata-mai Mairaamanne i michchiyaa Martta de7ido katamaa. ² Godaa tohuwaa shittuwaa tiyada, ba binnaanana a tohuwaa quccidaara he Mairaamo; harggidaagee qassi i ishaa Al77aazara. ³ Hegaa gishshau, michchentti, “Godau, neeni siiqiyoogee harggiis” giidi Yesuusayyo kiittidosona.

⁴ Yesuusi hegaa siyido wode, “Taani Xoossaa Na7ai harggiyaa gaasuwan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggee Al77aazara oiqqidoogaappe attin, woriya hargge gidenna” yaagiis.

⁵ Yesuusi Martto, i michchiyoonne Al77aazara siiqees; ⁶ Al77aazari harggidoogaa Yesuusi siyido wode, ba de7iyoosan naa77u gallassaa pe7iis. ⁷ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata, “Naa77anttuwaa Yihudaa biitti boos” yaagiis.

⁸ Erissiyoo ashkkarati zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, guutta wodeppe kase Aihudati nena shuchchan caddanau koyidosona; qassikka yaa buutee?” yaagidosona.

⁹ Yaagin Yesuusi, “Issi gallassan tammanne naa77u saatee de7ees; de7enneeyye? Gallassi hemettiya asi xubettenna; aissi giikko, i ha sa7aa poo7uwaa be7ees. ¹⁰ SHin qammi hemettiya urai de7ikko, poo7oi aani baina gishshau, xubettees” yaagiis.

¹¹ Yesuusi hegaa giidoogaappe guyyiyan, qassikka etau, “Nu dabboi Al77aazari xiskkiis; shin xiskkuwaappe a denttanau taani bais” yaagiis.

¹² Erissiyoo ashkkarati zaaridi, “Godau, i xiskkidabaa gidikko, denddana” yaagidosona.

¹³ Al77aazari haiqqidoogaa Yesuusi odiis; shin Al77aazari xiskkidi zin77idoogaa odiis giidi, eti qoppidosona. ¹⁴ Hegaa gishshau, Yesuusi geeshshidi eta, “Al77aazari haiqqiis. ¹⁵ Intte ammanana mala, taani he sohuwan de7ennaagaayyo, intte gishshau ufaittais. SHin hinddite; akko boos” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Menttiyaa giyo Toomaasi ba lagge erissiyoo ashkkarata, “Aara haiqqanau nuunikka qassi boos!” yaagiis.

Yesuusi Denddoinne De7oi Tana Giis

¹⁷ Yesuusi gakkiiyo wode, Al77aazari moogettoosappe oiddu gallassa gidiiis. ¹⁸ Bi-itaanee Yerusalaameppe naa77u kilo meetire keenaa haakkees. ¹⁹ Daro Aihudati Marttonne Mairaamo eta ishahai haiqqidoogau minttettanau yiidosona.

²⁰ Martta Yesuusi yiidoogaa siyada, a mokkanau kiyaasu; shin Mairaama sooni attaasu. ²¹ Martta Yesuusa, “Godau, neeni hagan de7idabaa gidiyaakko, ta ishahai haiqqenna. ²² SHin neeni woossiyooabaa ai gidikkokka, Xoossai neeyyo harai atto ha77ikka immanaagaa taani erais” yaagaasu.

²³ Yesuusi, “Ne ishahai haiquwaappe denddana” yaagiis.

²⁴ Yaagin Martta, “Wursettaa gallassi haiquwaappe denddanaagaa taani erais” yaagaasu.

²⁵ Yesuusi iyyo, “Taani denddoinne de7o; tana ammaniya urai harai atto, haiqqikkokka paxa de7ana. ²⁶ Qassi paxa de7iya urainne tana ammaniya urai ubbai mulekka haiqqenna; hejaa neeni ammanai?” yaagiis.

²⁷ Martta zaarada, “Godau, ee taani ammanais; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanau de7iya Kiristtoosa gidiiyoogaa taani ammanais” yaagaasu.

²⁸ Martta hejaa giidoogaappe guyyiyan, baada ba michcheeyyo geeman xeesada, “Tamaariissiyaagee yiidi, nena koyees” yaagaasu. ²⁹ Mairaama hejaa siyido wode, eesuwan dendda eqqada Yesuusakko baasu. ³⁰ Yesuusi Martta a mokiidosan de7eesippe attin, biron qeeri katamaa gakkiiichhibeenna. ³¹ Mairaamo minttetti-iddi, sooni iira de7iya Aihudati, a eesuwan dendda eqqada kare kiyiyoogaa be7idi, Al77aazari moogettido gonggoluwaa baada yaani yeekkanau hanausu yaagidi, o kaallidi kiyidosona.

³² Mairaama Yesuusi de7iyoosaa baada Yesuusa be7ido wode, a tohuwaa bol-lan kunddaasu; kunddada, “Godau, neeni hagan de7idobaa gidiyaakko, ta ishahai haiqqenna shin!” yaagaasu.

³³ Yesuusi a yeekkiyoogaanne qassi iira yiida Aihudatika yeekkiyoogaa be7idi, ba wozanan daro mishettiis; qassi tookki shemppiis. ³⁴ Eta, “Awan moogidetii?” yaagidi oichchin, “Godau, yaada be7a” yaagidi zaaridosona.

³⁵ Yesuusi afuxxiis. ³⁶ Hejaa gishshau, Aihudati, “Al77aazara i ai keenaa si-iqiyaakko be7ite!” yaagidosona.

³⁷ SHin etappe issooti issooti, “Hagee qooqe bitaniyaa xeelissidaagee ha bitanee haiqqenna mala teqqanau danddayennee?” yaagidosona.

Yesuusi Al77aazara Haiquwaappe Denttiis

³⁸ Yesuusi qassikka wozanappe qarettidi, Al77aazari moogettido gonggoluwaaakko biis; he gonggoloi shuchchan qum77etti uttiis. ³⁹ Yesuusi, “SHuchchaa pogite!” yaagidi azaziis.

Haiqqida bitaniyaa michchiyaa Martta, “Godau, i haiqqoosappe oiddu gallassa gidido gishshau, ha77i xinqqana!” yaagaasu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, “Ammaniyaabaa gidikko, neeni Xoossaa bonchuwaa be7anaagaa taani neeyyo yootabeikkinaa?” yaagiis. ⁴¹ Eti shuchchaa denttidosa; denttiin Yesuusi saluwaa pude xeellidi, “Aawau, taani giyoogaa neeni siyido gishshau, nena galatais. ⁴² Neeni ubba wode siyiyoogaa taani erais; shin hagan yu-uyi aadhdhidi eqqida asai neeni tana kiittidoogaa ammanana mala, haggaa taani eta

gishshau gais” yaagiis. ⁴³Yesuusi heгаа giidoogaappe guyyiyan, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Al77aazaraa, haa kiya!” yaagiis. ⁴⁴Haiqqida bitaniyau kusheenne tohoi shaluwan qashetti uttidaashiinne a som77oikka afalan kametti uttidaashin kiyiis. Kiyin Yesuusi eta, “Birshshidi aggi bayite! Bo!” yaagiis.

Kiristtoosa Bolli Maqettidosona

(Maatiyoosa 26:1-5; Marqqoosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2)

⁴⁵Hegaa gishshau, Mairaamikko yiida Aihudatuppe daroti Yesuusi oottidoogaa be7idi, a ammanidosona. ⁴⁶SHin etappe issooti issooti Parisaawetukko biidi, Yesuusi oottidoogaa etau odidosona. ⁴⁷Hegaappe guyyiyan, qeese halaqatinne Parisaaweti yaa7aa shiishshidi, “Ha bitanee daro wolqqaama malaataa oottiyoo gishshau, ai oottanee? ⁴⁸Nuuni a co77u giidi, aggi bayikko, asai ubbai a ammanana; qassi Roome biittaa asati yiidi, nu Beeta Maqidasiyaanne nu asaa xaissana” yaagidosona.

⁴⁹Etappe issoi Qayaafa giyoogee, he laitti qeese ubbatu halaqa gididaagee, “Intte ainne erekketa! ⁵⁰Asai ubbai xayiyooagaappe asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqiyoogee keha gidiyooгаа intte akeekite” yaagiis. ⁵¹I heгаа baappe gibeenna; shin he laitti qeese ubbatu halaqa gidiyoo gishshau, Yesuusi Aihuda asaa gishshau haiqqanau bessiyooгаа hananabaa yootiis. ⁵²Qassi Yesuusi Aihuda asaa xalaalaayyo haiqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naata issippe shiishshanau haiqqana.

⁵³He gallassappe doommidi, eti a woranau maqettidosona. ⁵⁴Hegaa gishshau, Yesuusi Aihudatu gididon qoncciyaa yaa haa hemettibeenna; shin bazzuwaa lanqqiyaa de7iya biitti, Efireema giyo qeeri katamaa biis. Biidi ba erissiyo ashkkaratuura he sohuwan takkiis.

⁵⁵Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassai matiis; qassi daro asai bana geeshshanau, Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kase he biittaappe Yerusalame biis. ⁵⁶Eti Yesuusa koyoosona; Beeta Maqidasiyan eqqidi, “Ai qoppeetii? Paasikaa bonchchiyoosaa Yesuusi yeennee?” yaagidi issoi issuwaa oichchidosona. ⁵⁷Qassi qeesetu halaqatinne Parisaaweti Yesuusa qachchanau, i de7iyooosaa eriya ooninne banttayyo yootana mala azazidosona.

Yesuusa SHittuwaa Tiyida Maccaasiyo

(Maatiyoosa 26:6-13; Marqqoosa 14:3-9)

12 Paasikaa bonchchiyo gallassaappe usuppun gallassaa kasetidi, Yesuusi i haiquwaappe denttido Al77aazari de7iyoo Biitaaniyaa giyo katamaa biis. ²He sohuwan eti au kahuwaa kattidosona; Al77aazari aara issippe uttidaashin, Martta kahuwaa kattausu. ³Mairaama daro miishshan baizettiya narddoose giyo geeshsha shittuwaa ehaada, Yesuusa tohuwaa tiyaasu; tiyada ba binnaan a tohuwaa quccaasu; keetta ubbai shittuwaa sawuwan tonggu gees.

⁴SHin Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yesuusa aatti immanaagee, Yihudaa Asqoroootu, ⁵“Ha shittoi issi xeetanne ishatamu biran baizettin, aibissi birai hiyyeesau imettennee?” yaagiis. ⁶I kaiso gidido gishshau, heгаа giisippe attin, hiyyeesau qarettidi gibeenna; i miishshaa qarcciitaa oiqqiyaagaa gidiyoo gishshau, ubba wode appe baayyo ekkees.

⁷ Yesuusi, “Bau de7iyaabaa taani moogettiyo gallassau minjju; o aggite. ⁸ Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7ana; shin taani ubba wode inttenaara de7ikke” yaagiis.

⁹ Aihudatuppe daro asai Yesuusi Biitaaniyan de7iyoojaa siyidi, yaa biis; eti Yesuusa be7ana gishsha xalaalau gidennan, i haiquwaappe denttido Al77aazarakka be7anau biidosona. ¹⁰ Hegaa gishshau, qeese halaqati Al77aazarakka qassi woranau maqettidosona. ¹¹ Aissi giikko, Al77aazara gaasuwan daro Aihudati banttana kaalettiyaageeta aggi bayidi, Yesuusa ammanoosona.

Yesuusi Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Marqqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40)

¹² Wonttetta gallassi Paasikaa bonchchiyoosaa yiida daro asai Yesuusi Yerusalaame biyoogaa siyiis. ¹³ Siyidi zambbaa haittaa oiqqidi, a mokkanau kiyidosona. Bantta qaalaa xoqqu oottidi,

“Xoossai galatetto!

Xoossaa sunttan yiya Israa7eela kawoi anjjetidaagaa!”

yaagidosona.

¹⁴⁻¹⁵ Xoossaa maxaafai,

“Xiyoone katamau, yayyoppa!

Be7a, ne kawoi hare maraa bolli uttidi yees”

giyoogaadan, Yesuusi hare maraa demmidi, a toggiis.

¹⁶ Yesuusi erissiyo ashkkarati heгаа kase akeekibookkona; shin Yesuusi bonchchettidoogaappe guyyiyan, Xoossaa maxaafai heгаа ubbaa giidoogaanne qassi etikka heгаа ubbaa Yesuusayyo oottidoogaa hassayidosona.

¹⁷ Al77aazari moogettido gonggoluwaaappe Yesuusi a xeesidi, haiquwaappe denttido wode, Yesuusaara de7iya daro asai Yesuusayyo markkattiis. ¹⁸ Daro asai a mokkanau kiyidoogee, i he wolqqaama malaataa oottido gishshassa. ¹⁹ Hegaa gishshau, Parisaaweti issoi issuwaa, “Intte ainne oottanau danddayennaagaa be7eetii! Be7ite, dere ubbai a geeduwaa kaallees” yaagidosona.

²⁰ Paasikaa bonchchiyo gallassi goinnanau Yerusalaame biidaageetu gidon issi issi Giriike asati de7oosona. ²¹ Eti Galiila biittan Beetasaida giyo katamaappe yiida Piliphphoosakko biidi, “Godau, nuuni Yesuusa be7anau koyoos” yaagidi woosidosona. ²² Piliphphoosi biidi, Inddiraasayyo odiis; odin naa77aikka biidi, Yesuusayyo odidosona.

²³ Yesuusi etau hagaadan yaagiis; “Taani, Asa Na7ai, bonchchettiiyo saatee gakkiiis.

²⁴ Taani intteyyo tumaa odais; issi giste aifiyaa biittan wodhdhada wooqqana xayikko, barkka attausu. SHin he gistee aifiyaa wooqqikko, daro aifiyaa aifausu.

²⁵ Ba shemppuwaa siiqiya ooninne bashshees; qassi ba shemppuwaa ha sa7an ixxiya ooninne merinaa de7uwau ashshees. ²⁶ Ooninne tau oottikko, tana kaallanau bessees; qassi taani de7iyooosan ta ashkkaraikka de7ana. Tau oottiya oonanne, ta Aawaikka a bonchchana.

²⁷ “Ha77i ta shemppoi daro un77ettiis; yaatin woigoo? Taani, ‘Ta Aawau, tana ha saateeppe ashsharkii’ yaagoo? CHii, taani ha saatiyan yiidoogee hгаа gishshassa.

²⁸ Ta Aawau, ne sunttaa bonchcha” yaagiis.

He wode saluwaappe, “Taani ta sunttaa bonchchaas; qassikka gujjada bonchchana” yaagiya qaalai yiis.

²⁹ He sohuwan eqqida daro asai he qaalaa siyidi, “Hegee dadaa” yaagiis.

Harati qassi, “Kiitanchchai ayyo haasayiis” yaagidosona.

³⁰ Yesuusi zaaridi eta, “Ha qalalai intte gishshau yiidoogaappe attin, ta gishshassa gidenna. ³¹ Ha sa7ai pirddettiyo wodee ha77a; ha sa7aa haariyaagee ha77i kare olettana. ³² Qassi taani masqqaliyaa bolli kaqettiyo wode, asa ubbaa taakko ekkana” yaagiis. ³³ I heгаа giidoogee ai mala haiquwaa i haiqqanaakkonne eta erissanaassa.

³⁴ Daro asai zaaridi Yesuusa, “Nu higgee Kiristtoosi merinau de7iyooogaa odees. Yaatin, neeni woigada, ‘Asa Na7ai masqqaliyaa bolli kaqettana’ gai? He Asa Na7ai oonee?” yaagidosona.

³⁵ Yaagin Yesuusi, “Poo7oi inttenaara guutta wodiyaа takkana. Intteyyo xumenna mala, poo7oi de7ishin, poo7uwan hemettite. Xuman hemettiya urai au biyaakkonne erenna. ³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala, intteyyo poo7oi de7ishin, poo7uwaa ammanite” yaagiis.

Aihudati Ammanennan Ixxido Hanotaa

Yesuusi heгаа haasayidoogaappe guyyiyan, biidi etappe geemettiis. ^{37–38} I heгаа keena wolqqaama malaataa eta sinttan oottikkokka, hananabaa yootiya Isiyaasi, “Godau, nu markkatettaa ooni ammanidee? Godai ba wolqqaа oona bessidee?” giidoogee tuma gidana mala, eti a ammanibookkona.

^{39–40} Isiyaasi qassikka,

“Eta aiffee xeellenna mala,
eta wozanaikka akeekenna mala,
eti Xoossaakko simmin, i eta pattenna mala,
Xoossai eta aifiyaa qooqissiis.
Eta wozanaa dammissiis”
giido gishshau, eti ammananau danddayibookkona.

⁴¹ Isiyaasi Yesuusa bonchchuwaa be7ido gishshaunne qassi abaa haasayido gishshau, heгаа giis.

⁴² Heгаа gidinkka, harai atto Aihudatu halaqatuppekka daroti Yesuusa ammanidosona. SHin Parisaaweti banttana Aihudatu woosa keettaappe kessoosona giidi yayyido gishshau, ammanida giidi markkattibookkona. ⁴³ Aissi giikko, eti Xoosaa sabaappe aattidi, asa sabaa siiqidosa.

⁴⁴ Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi yaagiis; “Tana ammaniya ooninne tana kiittidaagaakka ammaniyoogaappe attin, ta xalaalaa ammanenna. ⁴⁵ Tana be7iya ooninne tana kiittidaagaakka be7ees. ⁴⁶ Tana ammaniya ubbai xuman de7enna mala, taani poo7o gidada sa7aa yaas. ⁴⁷ Ta qaalaa siyidi azazettenna uraa oonanne taani pirddikke; aissi giikko, taani sa7aa ashshanau yiidoogaappe attin, pirddanau yabeikke. ⁴⁸ Tana ixxiya oonanne qassi ta qaalaa ekkenna oonanne pirddiyaagee de7ees. Taani yootido qalalai wurssettaa gallassi he uraa pirddana. ⁴⁹ Aissi giikko, taani haggaa taappe haasayabeikke; shin tana kiittida ta Aawai taani gaanaagaanne haasayanaagaa tana azaziis. ⁵⁰ Qassi a azazoi merinaa de7uwaa ehiyoogaa taani erais; heгаа gishshau, taani yootiyooogee ta Aawai tana yoota giidi odidoogaa” yaagiis.

Yesuusi Ba Eriisyo Ashkkaratu Gediya Meeciis

13 Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kasetidi, ha sa7aappe shaahet-tidi, Aawaakko biyo wodee gakkidoogaa Yesuusi erii; ha sa7an de7iya baageeta ubba wode siiqiis; wurssettai gakkanaassi eta siiqiis.

² Yesuusinne erisiiyo ashkkarati kahuwaa miishin, Simoona na7aa Yihudaa Asqorootu Yesuusa aatti immanaadan, xalahe halaqai a qofissi wottiis. ³ Yesuusi ba Aawai ubbabaa a kushiyan wottidoogaa, qassi Xoossaa matappe i yiidoogaanne, simmidi akko baanaagaa erii. ⁴ Yesuusi miyoosaappe denddi eqqidi, bolla bagga maayuwaa qaari wottidi, pooxaa ba xeessan gixxiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan, haattaa kuixaaruan tigidi, ba erisiiyo ashkkaratu tohuwaa meeciiyoogaanne ba xeessan gixxido pooxan qucciiyoogaa doommiis.

⁶ Yesuusi Simoon PHeexiroosakko yin PHeexiroosi, “Godau, neeni ta tohuwaa meecanau hanaiyye?” yaagiis.

⁷ Yesuusi zaaridi a, “Taani oottiiyoogaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe akeekana” yaagiis.

⁸ Yaagin PHeexiroosi, “Neeni ta tohuwaa mulekka meeccakka!” yaagiis.

Yesuusi a, “Taani ne tohuwaa meeccana xayikko, neeyyoonne taayyoonne issipetetti baawa” yaagidi zaariis.

⁹ Yaagin PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, yaatikko, ta tohuwaa xalaalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi zaaridi, “Bollaa meecettiichchida urai ooninne tohoppe harabaa meecettanau koshshenna; ayyo ubbasaikka geeshsha. Qassi intteikka geeshsha; shin ubbai geeshsha gidekketa” yaagiis. ¹¹ Aissi giikko, Yesuusi bana aatti immana urai oonakonne erees; i, “Intte ubbai geeshsha gidekketa” giidoogee hegaassa.

¹² Eta tohuwaa meecidoogaappe guyyiyan, Yesuusi ba maayuwaa maayidi, ba sohuwaa guyye simmidi biidi uttiis; uttidi eta yaagiis; “Taani intteyyo oottidoogaa akeeketii? ¹³ Intte tana tamarisiiyaagoonne Godau geeta; taani he intte giyoogaa gidiiyo gishshau, loittideta. ¹⁴ Taani intteyyo Godanne inttena tamarisiiyaagaa gidaidda, intte tohuwaa meecidabaa gidikko, intteikka issai issuwaa tohuwaa meecanau bessees. ¹⁵ Aissi giikko, taani intteyyo oottidoogaadan, intteikka oottana mala, intteyyo leemiso gidaas. ¹⁶ Taani intteyyo tumaa odais; ashkari ba godaappe aadhdhenna. Qassi kiittetida uraikka bana kiittidaagaappe aadhdhenna. ¹⁷ Intte heгаа eridi oottiyaabaa gidikko anjettidaageeta.

¹⁸ “Taani intte ubbaabaa haasayikke. Taani dooridoogeeta erais; shin Xoos-saa maxaafai, ‘Taani barssidoogee ta kushiya saxxiis’ giidoogee tuma gidanau bessees. ¹⁹ Hegee haniyo wode taani tana gidiiyoogaa intte ammanana mala, hegee hananaappe kasetada intteyyo haara odais. ²⁰ Taani intteyyo tumaa odais; taani ki-ittiyo oonanne mokkiya urai tanakka mokkees; qassi tana mokkiya ooninne tana kiittidaagaa mokkees” yaagiis.

Yesuusi Bana Aattidi Immanaagee Oonakko Kasetidi Odiis

(Maatiyoosa 26:20-25; Marqqoosa 14:17-21; Luqaasa 22:21-23)

²¹ Yesuusi heгаа haasayidoogaappe guyyiyan, ba wozanan daro metootiis; metoo-tidi, “Taani intteyyo tumaa odais; tana intteppe issai aatti immana” giidi qoncciiyan odiis.

²² I obaa haasayiyaakkonne, erissiyo ashkkaratuyyo mulekka erettennan ixxin, isoi issuwaa xeellidosona. ²³ Erissiyo ashkkaratuppe isoi, Yesuusi siiqiyoogee, Yesuusa matan uttiis. ²⁴ Hegaa gishshau, Simoon PHeexiroosi he erissiyo ashkkaarai qim77otidi, “I oona giyaakko, ane a oichcha” yaagiis.

²⁵ Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai Yesuusa haittaakko shiiqidi, “Godau, i oonee?” yaagiis.

²⁶ Yesuusi zaaridi, “Taani oittan cambbaa tushkkada immiyoogee a” yaagiis. Qassi oittaa mentti ekkidi, cambbaa tushkkidi, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqo-rootuyyo immiis. ²⁷ Yihudai oittaa menttettaa ekkidoogaappe guyyiyan, Seexaanai sohuwaarakka Yihudan geliis. Yesuusi a, “Neeni oottanaagaa eesuan ootta!” yaagiis. ²⁸ SHin he sohuwan uttidaageetuppe ooninne Yesuusi heгаа a aissi gidaakkonne eribeenna. ²⁹ Yihudai miishshaa qarcciitaa oiqqiyo gishshau, erissiyo ashkkaratuppe issooti issooti Yesuusi Yihudaa, “Paasikaa bonchchiyo gallassau banttana koshshiyaabaa baada shamma woi hiyyeesau muxuwaataa imma giis” yaagidi qoppidosona.

³⁰ Yihudai oittaa me7ettaa ekkidi, sohuwaarakka kare kiyiis; he wode sa7ai qamma.

Ooratta Azazuwaa

³¹ Yihudai kare kiyidoogaappe guyyiyan, Yesuusi yaagiis; “Ha77i taani Asa Na7ai bonchchettaas: Xoossaikka ta baggaara bonchchettiiis. ³² Xoossai ta baggaara, Asa Na7aa baggaara bonchchettikko, i ba huuphen tana Asa Na7aa bonchchana; qassi i tana sohuwaara bonchchana. ³³ Ta naatoo, taani inttenaara daro wodiyaan gam77ikke. Intte tana koyana; shin taani Aihudata, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ giidoogaadan, intteyyookka ha77i odais. ³⁴ Taani inttena ooratta azazuwaa azazais; isoi issuwaa siiqite. Taani inttena siiqidoogaadankka, intte isoi issuwaa siiqana bessees. ³⁵ Intte isoi issuwaara siiqettikko, ta erissiyo ashkkarata gididiyoogaa asai ubbai erana” yaagiis.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Odiis

(Maatiyoosa 26:31-35; Marqqoosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34)

³⁶ Simoon PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, neeni au bai?” yaagiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Taani biyoosaa neeni ha77i tana kaallanau danddayakka; shin guyyeppe kaallana” yaagiis.

³⁷ Yaagin PHeexiroosi, “Godau, taani nena ha77i kaallanau aissi danddayikkinnaa? Taani ne gishshau, haiqqanaukka giiga uttaas!” yaagiis.

³⁸ Yesuusi zaaridi, “Ta gishshau haiqqanau hai tumu giiga uttadii? Taani neeyyo tumaa odais; kuttoti waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

Aawaakko Efiya Ogee Yesuusa

14 Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Intte wozanai hirgoppo; Xoossaa ammanite; tanakka ammanite. ² Ta Aawaa keettan daro sohoi de7ees. Hegaa giden-naakko, taani intteyyo heгаа yootikke; taani intteyyo sohuwaa giigissanau bais. ³ Taani baada sohuwaa giigissoogaappe guyyiyan, taani de7iyoosan intteikka de7ana mala, simmada yaada inttena taakko ekka efaana. ⁴ Qassi intte taani biyo ogyiaa ereeta” yaagiis.

⁵ Yaagin Toomaasi, “Godau, neeni biyoosaa nuuni erokko; ogiyaa waanidi eranau danddayioonii?” yaagiis.

⁶ Yesuusi zaaridi, “Ogee, tumainne de7oi tana; ta baggaarappe attin, ooninne ta Aawaakko baanau danddayenna. ⁷ Intte tana eriyaabaa gidiaakko, ta Aawaakka erana; ha77ippe doommidi, intte a ereetanne qassi a be7ideta” yaagiis.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, “Godau, Aawaa nuna bessa; hegee nuuyyo gidana” yaagiis.

⁹ Yesuusi zaaridi yaagiis; “Taani haggaa keena wodiya inttenaara de7inkka, tana erikkii Piliphphoosaa? Tana be7ida urai Aawaakka be7iis; yaatin, neeni woigada, ‘Aawaa nuna bessa’ gai? ¹⁰ Taani Aawaa giddon de7iyoojaa qassi Aawaikka ta giddon de7iyoojaa neeni ammanikkiiyye? Taani intteyyo odiyo qaala taani taappe odikke; shin ta giddon de7iya Aawai ba oosuwa oottees. ¹¹ Taani Aawaa giddon de7iyooaaninne qassi Aawaikka ta giddon de7iyooaan tana ammanite; hegee xayikko, abau a oosuwaabau tana ammanite.

¹² “Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urai taani oottiyo oosuwa oot-tana. Taani Aawaakko biyo gishshau, he urai haggappe aadhdiya oosuwa oottana. ¹³ Aawai Na7aa baggaara, ta baggaara bonchchettana mala, ta sunttan intte woosiyo ubbabaa taani intteyyo polana. ¹⁴ Intte ta sunttan tana ai oichchikkokka, taani polana.

¹⁵ “Intte tana siiqiyaabaa gidikko, ta azazuwa naagana. ¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawaa woosana; inttenaara merinau de7ana mala, tumatettaa Ayyaanaa, hara minttettiyaagaa intteyyo i immana. Ha sa7ai he tumatettaa Ayyaanaa be7ennaagaanne erennaagaa gidio gishshau, a ekkana danddayenna; shin i inttenaara de7iyo gishshaunne intte giddon de7ana gishshau, intte a ereeta.

¹⁸ “Taani inttena intterkka yeggabeikke; taani simmada inttekkoo yaana. ¹⁹ Gutta wodiyaappe guyyian, sa7ai tana naa77antto be7enna; shin intte tana be7ana; taani paxa de7iyo gishshau, inttekkoo qassi paxa de7ana. ²⁰ Taani ta Aawaa giddon de7iyooaanne intte ta giddon de7iyoojaa, qassi taani intte giddon de7iyooaanne intte he gallassi erana.

²¹ “Ta azazoi a matan de7iyo asi, qassi he azazuwaakka naagiyaagee, i tana siiqiya asa. Tana siiqiya asa ta Aawaikka siiqees; taanikka a siiqais. Taani ayyo qonccana” yaagiis.

²² Yihudaa Asqorooota gidenna Yihudai Yesuusa, “Godau, neeni ne huuphiyaa sa7aa bessennan, nuna bessana giyoogaa woigada gai?” yaagiis.

²³ Yaagin Yesuusi, “Tana siiqiya ooninne ta qaala naagana; ta Aawai a siiqana; qassi ta Aawainne taaninne akko yiidi, aara de7ana. ²⁴ Tana siiqenna urai ooninne ta qaala azazettenna; intte siyyo qaala tana kiittida Aawaagaa gidioogaappe attin, taagaa gidenna.

²⁵ “Taani inttenaara issippe de7aidda haggaa intteyyo odaas; ²⁶ shin Geeshsha Ayyaanai, minttettiyaagee, Aawai ta sunttan kiittanaagee, inttena ubbabaa tamarissana. Taani intteyyo odido ubbabaakka inttena hassayissana.

²⁷ “Taani sarotettaa inttenaara wottais; ta sarotettaa intteyyo immais. Taani sa7ai immiyo sarotettaa malaa immikke. Intte hirgoppitenne yayyoppite. ²⁸ Taani intteyyo, ‘Taani bais; shin simmada inttekkoo yaana’ giidoogaa siyideta; intte tana siiqidobaa gidiaakko, taappe Aawai dariyo gishshau, taani Aawaakko biyoogan

intte ufaittana shin. ²⁹ Hegee haniyo wode intte ammanana mala, hegee hanennan de7ishin, haara kasetada taani intteyyo odarggaas.

³⁰ “Ha sa7aa haariyaagee yiyo gishshau, taani hagaappe sinttan inttenaara keehi haasayikke. Tana i ainne oottanau danddayenna. ³¹ SHin taani Aawaa siiqiyoogaa sa7ai eranau bessees; qassi taanikka Aawai tana azazidoogaadan oottais. Denddi eqqite; hagaappe boos.

Woiniyaa Giyo Turaayyo Tumu Anoi Yesuusa

15 “Taani woine giyo turaayyo tumu ano; goshshanchchai ta Aawaa. ² Ta gid-don de7iya aife aifenna turaa mara ubbaa i karees; aifiya turaa mara ub-bai kaseegaappe keehi aifanaadan, he maraa xeeraa i qanxxana. ³ Taani intteyyo ha77i odido qaalaas gaasuwan, intte geeshsha. ⁴ Ta gid-don de7ite; taanikka intte gid-don de7ana. Woiniyaa turaa marai anoora issippe de7ennan xayikko, he marai barkka aife aifanau danddayennaagaadan, inttekka ta gid-don de7ennan xayikko, aife aifanau danddayekketa.

⁵ “Taani woine turaayyo ano; intte he turaa marata. Ta gid-don de7iya urai, taanikka a gid-don de7iyo urai, daro aife aifana; aissi giikko, taani bainnan int-terkka ainne oottanau danddayekketa. ⁶ Ta gid-don de7enna urai tura maradan, karen yeggin melana; melidaagaa shiishshidi taman wottin, i eexxana. ⁷ Intte ta gid-don de7ikko, qassi ta qaalaikka intte gid-don de7ikko, intte koyidobaa aiba gidinkka woossite; intte ekkana. ⁸ Intte daro aifiyaa aifikkonne qassi ta erissiyoo ashkkarata gidikko, hegan ta Aawai bonchchettana. ⁹ Aawai tana siiqidoogaadan, taanikka int-tena siiqaas; ta siiquwan de7ite. ¹⁰ Taani ta Aawaa azazuwaa naagada a siiquwan de7idoogaadan, inttekka ta azazuwaa naagikko, ta siiquwan de7ana.

¹¹ “Ta ufaissai inttenaara de7ana malanne, inttekka daro ufaittana mala, taani hagua intteyyo yootaas. ¹² Ta azazoi hagua; taani inttena siiqiyoogaadan, inttekka issoi issuwaara siiqettite. ¹³ Ba shemppuwaa ba laggiyaayyo aattidi immiyoogaappe aadhdiya siiqoi ooyyookka baawa. ¹⁴ Taani inttena azazidobaa ubbaa oottikko, intte ta laggeta.

¹⁵ “Ashkkarai ba godai oottiyoobaa erenna gishshau, taani inttena hagaappe sint-tau ashkkarata giikke; shin taani inttena ta laggeta gaas. Aissi giikko, ta Aawaappe siyido ubbabaa taani intteyyo yootaas. ¹⁶ Taani inttena dooridoogaappe attin, intte tana dooribeekketa. Intte biidi aifiyaa aifana mala, taani inttena sunttaas. Qassi Aawaikka intte ta sunttan woossidobaa ubbaa immana. ¹⁷ Taani inttena azaziyoogee hagua; issoi issuwaara siiqettite.

Yesuusi Ha Sa7ai Ixxiyoogaa Odiis

¹⁸ “Sa7ai inttena ixkikko, kasetidi tana ixkidoogaa akeekite. ¹⁹ Intte sa7aabaa gididaakko, sa7ai babaadan inttena siiqana; shin taani inttena sa7aappe doori-doogaappe attin, intte sa7aabaa gidekketa; sa7ai inttena ixkiyoogee hegaassa. ²⁰ ‘Ashkkarai ba godaappe darena’ gaada taani intteyyo odidoogaa hassayite. Eti tana yedettidabaa gidikko, inttenakka yedettana. Eti ta qaalaas naagidabaa gidikko, intte qaalaakka naagana. ²¹ SHin eti tana kiittidaagaa erenna gishshau, ha ubbaa ta gaasuwan eti intte bolli wottana. ²² Taani yaada etau odennabaa gidiyaakko, etau nagara gidenna; shin ha77i eti oottiyo nagaraa gaasoyiyoobi baawa. ²³⁻²⁴ Tana ixkiyaagee ta Aawaikka ixxees. Ooninne oottibeenna oosuwa eta gid-don taani oot-

tabeennabaa gidiaakko, etau nagara gidennan attana; shin ha77i eti taani oottido oosuwaa be7idi, tanakka ta Aawaakka ixxidosa. ²⁵SHin eta higgian, ‘Tana coo ixxidosa’ geetettidi xaafettidaagee polettana mala, hagee haniis.

²⁶“SHin Aawaappe yiya tumatettaa Ayyaanai minttettiyaagee yaana. Taani Aawaappe intteyyo a yeddana; qassi i tabaa markkattana. ²⁷Intteikka qassi kaseesappe doommidi, tanaara de7iyo gishshau, tabaa markkattana.

Geeshsha Ayyaanaa Oosuwaa

16 “Taani haggaa intte xubettenna mala, intteyyo odaas. ²Eti inttena bantta Ai-huda woosa keettaappe kessi yeddana. Hegaa bolli qassi inttena woriya urai Xoossau oottiyoobaa au milatiyo wodee yaana. ³Eti haggaa intte bolli oottiyoogee tananne Aawaa erenna gishshassa. ⁴SHin eti haggaa intte bolli oottiyo wodee gakkiiyo wode, taani intteyyo odidoogaa intte hassayana mala, taani intteyyo haggaa odaas.

“Taani inttenaara de7iyo gishshau, koiro haggaa intteyyo odabeikke. ⁵SHin ha77i taani tana kiittidaagaakko bais; shin intteppe ooninne, ‘Au bai?’ giidi tana oichchiyai baawa. ⁶SHin taani haggaa odido gishshau, intte wozanan daro azzanoi de7ees. ⁷SHin taani intteyyo tumaa odais; taani biyoogee intteyyo keha. Aissi giikko, taani baana xayikko, minttettiyaagee intteikko yeenna; shin taani biikko, a intteikko yeddana. ⁸Qassi minttettiyaagee yiidi, nagaraabaa, xillotettaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asaa erissana. ⁹Nagaraabai asai tana ammanenna gishshassa. ¹⁰Xillotettaabai qassi taani Aawaakko biyo gishshau, intte tana naa77anttuwaa be7ekketa. ¹¹Xoossaa pirddaabai qassi sa7aa haariyaagee pirdettiichchido gishshassa.

¹²“Taani intteyyo odiyoobai darobai de7ees; shin ha77i intteyyo gelenna. ¹³Tumatettaa Ayyaanai yiyo wode, inttena tumatetta ubbaakko efaana. Aissi giikko, i ba siyidobaa odanaappe attin, baappe ainne odenna. Qassi sinttappe yaanabaa intteyyo i odana. ¹⁴I tana bonchchana; aissi giikko, i taayyo de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana. ¹⁵Aawau de7iyaabai ubbai tabaa; minttettiyaagee tau de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana taani giidoogee hegaassa.

Intte Azzanoi Ufaissau Laamettana

¹⁶“Guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ana” yaagiis.

¹⁷Erissiyo ashkkaratuppe issooti issooti bantta gidon, “Guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ana; aissi giikko, taani Aawaakko bais’ giyoogee hegee woigiyoogee?” yaagidosona. ¹⁸“Guutta wodeppe guyyian’ giyoogee woigiyoogee? I aibau haasayiyaakkonne nuuyyo erettenna” yaagidosona.

¹⁹Eti bana oichchanau koyiyoogaa Yesuusi eridi, eta yaagiis; “Taani, ‘Guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyian, intte tana be7ana’ giidoogau intte issoi issuwaa oichcheetii? ²⁰Taani intteyyo tumaa odais. Intte yeekkananne koizzana; shin ha sa7ai ufaittana. Qassi intte azzanana; shin intte azzanoi ufaissa gidana. ²¹Issi maccaasiyaa na7a yelana haniyo wode, ba maaretaa wodee gakkido gishshau, he maaretaabaa hirggausu; shin na7a yelidoogaappe guyyian, na7i ha sa7an yelettido ufaissaa gishshau, ba maaretaa hassayukku. ²²Haggaa gishshau, intteikka intte wozanan hirggeeta; shin taani naa77anttuwaa int-

tena be7ana; qassi intte wozanai keehi ufaittana; intte ufaissaa ooninne intteppe ekkenna.

²³ “He gallassi intte tana ainne woossekketa. Taani intteyyo tumaa odais; intte ta sunttan woossiyoobaa ubbaa Aawai intteyyo immana. ²⁴ Ha77i gakkanaassikka ta sunttan ainne woossibeekketa; intte ufaissai polettana mala, Xoossaa woossite; intte ekkana.

²⁵ “Hagaa taani intteyyo leemisuwan yootaas; shin taani leemisuwan yootenna wodee yaana; shin Aawaabaa taani intteyyo qoncciyen odana. ²⁶ Taani he gallassi, intte ta sunttan Aawaa woossana; qassi intte gishshau, taani Aawaa woossana giikke. ²⁷ Aissi giikko, Aawai ba huuphen inttena siiqees; intte tana siiqiyo gishshaunne taani Aawaa matappe yiidoogaa ammanido gishshau, i inttena siiqees. ²⁸ Taani Aawaa matappe sa7aa yaas; qassi sa7aa aggada Aawaakko baana” yaagiis.

²⁹ Eriisiiyo ashkkaarati zaaridi Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qoncciyen haasayaasa; leemison ainne haasayakka. ³⁰ Neeni ubbabaa eriyooogaa nuuni ha77i eroos; qassi nena ooninne oichchana mala, neeni koyennaagaa eroos. Hegee nuna neeni Xoos-saappe yiidoogaa ammanttees” yaagidosona.

³¹ Yaagin Yesuusi zaaridi eta, “Ha77i ammaneetii? ³² Be7ite, intte intte soo intte soo laalettiiyo wodeenne ta xalaalaa yeggi bayiyo wodee yaana; ha77ikka yiichchiis. SHin Aawai tanaara de7iyo gishshau, ta xalaalaa gidikke. ³³ Intte ta giddon de7iiddi, saro de7ana mala, taani hagaa intteyyo odaas. Sa7an intte waayettana. SHin min-nite; taani sa7aa xoonas” yaagiis.

Yesuusa Woosaa

17 Yesuusi heгаа haasayidoogaappe guyyiyan, pude saluwaa xeellidi, hagaadan yaagiis; “Aawau, wodee gakkii; ne Na7ai nena bonchchana mala, neeni ne Na7aa bonchcha. ² Aissi giikko, neeni ayyo immido ubbau merinaa de7uwaa i immana mala, asa ubbaa bollan ayyo maataa immadasa. ³ Asai nena issi Xoos-saa gididaagaa erana malanne, qassi neeni kiittido Yesuus Kiristtoosa erana mala, hagee merinaa de7o. ⁴ Neeni taayyo oottanau immido oosuwaa polada, nena sa7an bonchchaas. ⁵ Ha77ikka qassi Aawau, sa7ai merettanaappe kase ne matan taayyo de7iya bonchchuwan ne sinttan tana bonchcha.

⁶ “Sa7aa asaappe neeni tau immidoogeeta nenaara eretissaas; eti neegeeta; qassi neeni eta tau immadasa. Eti ne qaalaukka azazettidosona. ⁷ Ha77i neeni tau immido ubbabai neeppe yiidoogaa eti eroosona. ⁸ Aissi giikko, neeni tau immido qaala taani etau immaas; etikka he qaalaa ekkidosona. Taani ne matappe yiidoogee tuma gidiyooogaa eroosona; eridi neeni tana kiittidoogaakka ammanidosona.

⁹ “Taani etau woossais; sa7au nena woossikke. SHin neeni tau immido asau woossais; aissi giikko, eti neegeeta. ¹⁰ Tau de7iya ubbabai nebaa; qassi neeyyo de7iya ubbabaikka tabaa. Taani eta baggaara bonchchettaas. ¹¹ Taani hagaappe guyyiyan, sa7an de7ikke; eti sa7an de7oosona; taani ha77i neekko bais. Geeshsha Aawau, ha neeni tau immidoogeeti neeninne taani issuwaa gidiyooogaadan, eti issuwaa gidana mala, eta ne sunttan naaga. ¹² Taani etaara sa7an de7aidda, neeni tau immido ne sunttaa wolqqan eta naagaas. Taani eta naagaas; Xoossaa maxaafai giidoogee polettana mala, xayoi bessiiyo uraappe attin, etappe harai ooninne xayibeenna.

¹³ “Ha77i taani neekko bais; eta wozanan ta ufaissai polettana mala, hagaa taani sa7an haasayais. ¹⁴ Taani etau ne qaalaa immaas; taani sa7aassa gidennaagaadan,

etikka sa7aassa gidenna gishshau, sa7ai eta ixxiis. ¹⁵ Neeni xalahiyaappe eta naagana mala woossiyoogaappe attin, sa7aappe kessana mala woossikke. ¹⁶ Taani sa7aassa gidennaagaadan, etikka sa7aassa gidokkona. ¹⁷ Neeni tumatettan eta nebaa ootta; ne qaalaikka tumatettaa. ¹⁸ Neeni tana sa7aa kiittidoogaadan, taanikka eta sa7aa kiittaas; ¹⁹ qassi eti tumatettan nebaa gidana mala, eta gishshau, taani ta huuphiyaa neeyyo immais.

²⁰ “Taani eta xalaalau woossikke; shin eti qaalaa yootin, tana ammanidaageetuyyookka woossais. ²¹ Eti ubbai issuwaa gidana mala, taani woossais. Aawau, neeni ta giddon de7iyooogaadan, qassi taanikka ne giddon de7iyooogaadan, eti nu giddon de7ona. Qassi neeni tana kiittidoogaa sa7ai ammanana mala, eti issuwaa gidona. ²² Neeninne taani issuwaa gidiyooogaadan, eti issuwaa gidana mala, neeni tana bonchchidoogaadan, taanikka eta bonchchaas. ²³ Taani eta giddon de7in, neeni ta giddon de7in, qassi neeni tana siiqiyooogaadan, etakka siiqidoogaanne tana sa7aa kiittidoogaa sa7ai eranaadan, eti muleera issuwaa gidona.

²⁴ “Aawau, sa7ai merettanaappe kase neeni tana siiqido gishshau, tau immido ta bonchchuwaa eti be7ana mala, neeni tau immidoogeeti taani de7iyooosan tanaara de7ana mala koyais.

²⁵ “Xillo Aawau, sa7ai nena erenna; shin taani nena erais. Qassi neeni tana kiittidoogaa hageeti eroosona. ²⁶ Neeni tana siiqido siiqoi eta giddon de7ana mala, qassi taanikka eta giddon de7ana mala, taani ne sunntaa eta erissaas; sinttaukka erissana” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis

(Maatiyoosa 26:47-56; Marqqoosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53)

18 Yesuusi hegaa giidi, Xoossaa woossidoogaappe guyyiyan, ba erissiyo ashkkaratuura Qediroona giyo shaafaa pinniis. He sohuwan daro wogarai de7ees; Yesuusinne erissiyo ashkkarati he wogaraa giddo gelidosona. ² Yesuusa aatti immida Yihudai he sohuwaa erees; aissi giikko, Yesuusi ubba wode ba erissiyo ashkkaratuura hegan shiiqees. ³ Hegaa gishshau, Yihudai paanoosiyaa, xomppiyaa, tooraanne gondalliyaa oiqqida daro wotaaddaratanne qassi qeese halaqatinne Parisaaweti yeddido Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata kaaletti ekkidi, he sohuwaa biis.

⁴ Yesuusi bana gakkana haniya ubbabaa eridi, gaxi kiyidi, “Oona koyeetii?” yaagiis.

⁵ Yaagin eti zaaridi, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani a” yaagiis.

Yesuusa aatti immida Yihudaikka hegan etaara eqqiis; ⁶ Yesuusi, “Taani a” gidido wode, eti guyyekko shiiqidi, sa7an kunddidosona. ⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyeetii?”

Yaagin eti, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

⁸ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani a gidiyooogaa intteyyo yootaas; simmi intte tana koyiyaabaa gidikko, hageeta yeddite” yaagiis. ⁹ I, “Aawau, neeni tau immidoogeetuppe harai atto, issuwaakka bashshabeikke” giidoogee polettana mala, hegaa giis.

¹⁰ Simoon PHeexiroosau bisoi de7ees; i he bisuwaa shoddinnee qeese ubbatu ha-laqaa ashkkaaraa ushachcha haittaa shocidi, qanxxi yeggiis. He ashkkaaraa sunntai

Malkkoosa. ¹¹ Yesuusi PHeexiroosa, “Ne bisuwaa shoohuwan zaarada wotta! Ta Aawai taayyo immido burccukkuwaappe taani uyennabaa neeyyo milatii?” yaagiis.

Yesuusi Qeese Ubbatu Halaqaa Haanna Sintti SHiiqiis

¹² SHaalaqai, daro wotaaddaratinne qassi Aihudatu halaqati Yesuusa oiqqidi qachchidosona. ¹³ Koiro Yesuusa Haannakko efiidosona; aissi giikko, Haanni he laitti qeese ubbatu halaqa gidiya Qayaafa bollo. ¹⁴ “Asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqikko lo77o” giidi Aihudata zoridaagee Qayaafa.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:69-70; Marqqoosa 14:66-68; Luqaasa 22:55-57)

¹⁵ Simoon PHeexiroosinne hara issi erissiyi ashkkarai Yesuusa kaallidi biidosona. He hara erissiyi ashkkaraa qeese ubbatu halaqai loitti erees; hegee Yesuusaara qeese ubbatu halaqaa dirssa garssi geliis. ¹⁶ SHin PHeexiroosi kareera dirssaa penggen eqqiis. Qeese ubbatu halaqai loitti eriyo hara erissiyi ashkkarai kare kiyidi, penggiyaa naagiya na7eeyyo yootidi, PHeexiroosa dirssa garssi gelissiis. ¹⁷ Penggiyaa naagiya na7iyaa PHeexiroosa, “Neni ha bitanee erissiyi ashkkaratuppe issuwaa gidikkiiyye?” yaagaasu.

Yaagin PHeexiroosi, “CHii, taani gidikke” yaagiis.

¹⁸ Sa7ai meeggiyo gishshau, ashkkaratinne halaqati xiixinttaa tamaa oittidi, bonqqidaagaa yuuyi aahdhi eqqidi ho77oosona; PHeexiroosikka etaara eqqidi, he tamaa ho77ees.

Qeese Ubbatu Halaqai Yesuusa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 26:59-66; Marqqoosa 14:55-64; Luqaasa 22:66-71)

¹⁹ Qeese ubbatu halaqai Yesuusa i erissiyi ashkkaratubaanne a timirttiyaabaa oichchiis. ²⁰ Yesuusi zaaridi, “Taani asa ubbau qoncciyaa odaas. Taani Aihuda ubbai shiiqiyo Aihuda woosa keettaaninne Beeta Maqidasiyan ubba wode tamarissaa; geeman ainne haasayabeikke. ²¹ Yaatin, neni tana aissi oichchai? Taani odidoogaa siyida asaa oichcha; he asai taani odidoogaa erees” yaagiis.

²² Yesuusi heгаа giido wode, he sohuwan eqqida wotaaddaratuppe issoi Yesuusa baqqidi, “Qeese ubbatu halaqaa bolli hagaadan zaarai?” yaagiis.

²³ Yesuusi zaaridi, “Taani balabaa haasayidabaa gidikko, hagan de7iya asa ubbau oda; shin taani tumaa haasayidabaa gidikko, tana aissi baqqai?” yaagiis.

²⁴ Hegaa gishshau, Haanni, qashetti uttida Yesuusa, qeese ubbatu halaqaa, Qayaafakko yeddiis.

PHeexiroosi Yesuusa Naa77anttuwaa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:71-75; Marqqoosa 14:69-72; Luqaasa 22:58-62)

²⁵ PHeexiroosi hegaan eqqidi, tamaa ho77ees; harati a, “Neni ha bitanee erissiyi ashkkaratuppe issuwaa gidikkiiyye?” yaagiis.

Yaagin PHeexiroosi, “CHii; taani gidikke” yaagidi kaddiis.

²⁶ Qeese ubbatu halaqaa ashkkaratuppe issoi, PHeexiroosi haittaa qanxxido bitaniyaa dabboi PHeexiroosa, “Taani nena aara daro wogaraa giddon be7abeikkinaayye?” yaagidi oichchiis.

²⁷ Oichchin PHeexiroosi qassikka kaddiis; sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis.

Yesuusi PHilaaxoosa Sintti SHiiqiis

(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Marqqoosa 15:1-5; Luqaasa 23:1-5)

²⁸ Eti Yesuusa Qayaafa sooppe deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efiidosona. Sa7ai maallado guura; Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassa qumaa maanau, bantta huuphessi tunenna mala, deriyaa haariyaagaa ooso keettaa gelibookkona. ²⁹ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi etakko kare kiyidi, “Ha bitaniyaa intte aibin mooteetii?” yaagiis.

³⁰ Yaagin eti, “I iitabaa oottibeennabaa gidiyaakko, nuuni a neekko ehookko” yaagidosona.

³¹ PHilaaxoosi zaaridi etayyo, “Intte a ekki efiidi, intte higgee giyoogaadan, a bolli pirddite” yaagiis.

Yaagin Aihudati, “Oonanne woriyo maati nuuyyo baawa” yaagidosona; ³² hagee hanidoogee Yesuusi ai mala haiquwaa haiqqanaakko erissanau haasayidoogee polettanaassa.

³³ PHilaaxoosi ba ooso keettaa naa77anttuwaa gelidi, Yesuusa xeesiis; xeesidi, “Neeni Aihuda kawoo?” yaagidi a oichchiis.

³⁴ Oichchin Yesuusi PHilaaxoosa, “Ha oishaa neeni neeppe oichchaiyye woi hara asi neeyyo tabaa odidee?” yaagiis.

³⁵ PHilaaxoosi zaaridi, “Tana Aihuda asa gai? Ne zaretinne qeesetu halaqati nena tau aatti immidosona; neeni ai oottadii?” yaagiis.

³⁶ Yaagin Yesuusi, “Ta kawotettai ha sa7aana gidenna. Ta kawotettai ha sa7aana gididaakko, tana Aihudatuuyyo aatti immennaadan, ta ashkkarati tau olettana; shin ta kawotettai ha sa7aana gidenna” yaagiis.

³⁷ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi Yesuusa, “Yaatin, neeni kawooyye?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi, “Neeni tana kawo gaasa. Taani tumatettaayyo markkattana gishshau yellettas; qassi heгаа gishshau, ha sa7aa yaas. Tumaa bagga gidiyaa ooninne taani giyoogaa siyees” yaagiis.

³⁸ Yaagin PHilaaxoosi, “Tumatetti aibee?” yaagiis.

PHilaaxoosi heгаа giidoogaappe guyyiyan, Aihudatukko kare kiyidi, “Taani aani ai balanne demmabeikke. ³⁹ SHin Paasikaa bonchchiyo gallassi, issi asa taani intteyyo qashuwaappe birshshiyoo meeze de7ees; taani intteyyo Aihudatu kawuwaa birshshiyooгаа koyeetii?” yaagiis.

⁴⁰ Eti zaaridi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Barbbaana birshshappe attin, a gidenna!” yaagidosona. SHin Barbbaani pangga.

Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliicidosona

(Maatiyoosa 27:27-32; Marqqoosa 15:15-21)

19 Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Yesuusa oiqqidi, lissuwan garafiis. ² Wotaaddarati agunttaappe akililiyaa loittidi, a huuphiyan wottidosona; qassi zo7o maayuwaakka a maizzidosona. ³ Akko shiiqidi, “Aihuda kawuwau, shemppo gam77a!” yaagidi a qinxalliyyaa baqqidosona.

⁴ PHilaaxoosi qassikka kare kiyidi Aihudata, “Be7ite, taani aani ai balanne demmabeennaagaa intte erana mala, a inttekkko kare kessana” yaagiis. ⁵ Hegaappe

guyyiyan, Yesuusi agunntaa akiliiliyaa ba huuphiyan wottidi, zo7o maayuwaa maayidi, kare kiyiis; PHilaaxoosi Aihudata, “Bitaniyaa haggaa be7ite” yaagiis.

⁶ Qeese halaqatinne wotaaddarati a be7ido wode, bantta qaala xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa! Kaqqa!” yaagidosona.

Yaagin PHilaaxoosi eta, “Intte a ekki efiidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqite; aissi giikko, taani ai balanne demmabeikke” yaagiis.

⁷ Aihudati zaaridi, “Nuuyyo higgee de7ees; nu higgee giyoogaadan, i haiqqanau bessees; aissi giikko, i bana Xoossaa Na7aa oottiis” yaagidosona.

⁸ PHilaaxoosi hegaa siyido wode, kaseegaappe keehi yayyiis. ⁹ Qassikka PHilaaxoosi ba ooso keettaa simmi gelidi Yesuusa, “Neeni auppe yaadii?” yaagidi oichchiis; shin Yesuusi ayyo ainne zaaribeenna. ¹⁰ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi a, “Tau yootikkii? Nena birshshanau woi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqanau tau maati de7iyooгаа erikkiiyye?” yaagiis.

¹¹ Yaagin Yesuusi, “Xoossai neeyyo bollappe maataa immibeennabaa gidiyaakko, neeyyo ta bolli maati de7enna shin. Hegaa gishshau, tana neeyyo aatti immidaagee aadhdiya nagaraa oottiis” yaagiis.

Yesuusa Haiquwau Pirddidosona

(Maatiyoosa 27:15-31; Marqqoosa 15:6-20; Luqaasa 23:13-25)

¹² PHilaaxoosi hegaa siyido wode, Yesuusa birshshanau oge koyiis; shin Aihudati bantta qaala xoqqu oottidi, “Neeni a birshshiyaabaa gidikko, Kawuwaa Qeesaara dabbo gidakka! Bana kawo giya ooninne Qeesaara morkke!” yaagidosona.

¹³ PHilaaxoosi hegaa siyidi, Yesuusa kare kessiis. Yaatidi shuchchaa baasidi kessidosaa giyoosan pirdda oidiiyan uttiis; Ibraisxxe qaalaa he sohoi gabataa giyoogaa. ¹⁴ He gallassai Paasikaa bonchchiyo gallassau giigissiyoo gallassa; sa7ai usuppun saate heera gidana. PHilaaxoosi Aihudata, “Intte kawuwaa haggaa be7ite!” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Aihudati bantta qaala xoqqu oottidi, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqa!” yaagidosona.

PHilaaxoosi zaaridi, “Intte kawuwaa taani masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqiyooгаа koyeetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin qeese halaqati, “Qeesaarappe hara kawoi nuuyyo baawa!” yaagidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqana mala, PHilaaxoosi etau aatti immiis.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44; Marqqoosa 15:21-32; Luqaasa 23:26-43)

Eti Yesuusa oiqqidi, ekki efiidosona. ¹⁷ Yesuusi ba masqqaliyaa tookkidi, Guuggiyaa Sohuwaa giyoosaa biis. “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogee Ibraisxxe qaalaa “Golggottaa” giyoogaa. ¹⁸ Eti he sohuwan masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqidosona; qassi aara hara naa77u asata, issuwaa ya baggaara qassi issuwaa ha baggaara Yesuusa gidduwan wottidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ¹⁹ PHilaaxoosi xifatiyaa xaafidi, masqqaliyaa bolli wottiis. I xaafidoogee, “Aihudatu Kawuwaa, Naazireeta Yesuusa” yaagees. ²⁰ Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidosai katamaa matan de7iyoo gishshau, daro Aihudati he xifatiyaa nabbabidosona. Xifatee Ibraisxxe qaalaa Roomaisxxe qaalaanne Giriike qaalaa xaafettiis. ²¹ Hegaa gishshau, Aihuda qeese

halaqati PHilaaxoosa, “‘Ha bitanee bana Aihuda kawo yaagiis’ gaada xaafappe attin, ‘Aihuda kawo’ gaada xaafoppa” yaagidosona.

²² Yaagin PHilaaxoosi, “‘Taani xaafidoogaa xaafarggaas” yaagidi zaariis.

²³ Wotaaddarati masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqi-dooagaappe guyyiyan, a maayuwaa ekkidi, oiddu kessi shaakkidosona; issi issi wotaaddaraa issi shaahoi gakkiiis. A adussa maayuwaakka ekkidosona; adussa maayoi hashiyaappe doommidi, duge gakkanaassi yeda maayettiyaabaappe attin, qanxxettidi sikettibeenna. ²⁴ Wotaaddarati issoi issuwaa, “Oona gakkanaakko, saamaa yegganaappe attin, maayuwaa peerokko” yaagidosona. Hegee hanidoogee Xoossaa maxaafai, “‘Ta maayuwaa shaakki ekkidosona; ta adussa maayuwan saamaa yeggidosona” giyoogee polettanaassa. Hegaa gishshau, wotaaddarati heгаа oottidosona.

²⁵ SHin Yesuusa masqqaliyaa matan a aayiyaa, a aayee michchiyaa, Qaliyoopha machchiyaa Mairaamanne Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama eqqidosona.

²⁶ Yesuusi ba aayiyaanne i siiqiyo erissiyi ashkkarai hegan eqqidaageeta be7idi, ba aayiyi, “‘Ha mishiree, ne na7aa haggaa be7a!” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyiyan, he erissiyi ashkkaraa, “‘Ne aayiyi hanno be7a!” yaagiis. He erissiyi ashkkarai o he saatiyaappe doommidi, ba soo ekki efiis.

Yesuusi Haiqqiis

(Maatiyoosa 27:45-56; Marqqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49)

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabi ha77i polettidoogaa eridi, Xoossaa maxaafai giidoogee polettana mala, “‘Tana saammeeis” yaagiis.

²⁹ He sohuwan issi xuggaa kumida caala woine eessai de7ees. Eti ispponjjiyaa he woine eessan yeggidi, hiisooophphe giyo mittaa xeeran wottidi, Yesuusa doonaakko shiishshidosona. ³⁰ Yesuusi woine eessaa ganxxi be7idoogaappe guyyiyan, “‘Polettiis” yaagiis.

Yesuusa Miyyiyaa Tooran Caddidosona

Qassi hegaappe guyyiyan, ba huuphiyaa ziqqi oottidi, ba shemppuwaa immiis.

³¹ He gallassai giigettiyo gallassa gidiyo gishshaunne qassi he Sambbatai daro bonchcho gidiyo gishshau, Sambbatan asatu ahai masqqaliyaa bolli pe7enna mala, kaqettida asatu suiliyaa menttidi, masqqaliyaappe wottana mala, Aihudati PHilaaxoosa woossidosona. ³² Hegaa gishshau, wotaaddarati yiidi, Yesuusaara kaqettida koiro bitaniyaa suiliyaa menttidosona; qassi aara kaqettida naa77antto bitaniyaa suiliyaakka menttidosona. ³³ SHin Yesuusakko yiido wode i haiqqiichchidoogaa be7idi, a suiliyaa menttiboekkona. ³⁴ Gidikkonne, wotaaddaratuppe issoi a miyyiyaa tooran caddiis; caddin sohuwaarakka suuttainne haattai goggi bayiis. ³⁵ Intte amanana mala, haggaa be7idaagee markkattiis; i markkattiyoogeeekka tumaa; qassi ba haasayai tuma gidiyoogaa i erees. ³⁶ Hegee hanidoogee Xoossaa maxaafai, “‘A meqet-tatuppe issoinne meqqenna” giidoogee polettanaassa. ³⁷ Qassikka Xoossaa maxaafai harai, “‘Asai ba caddidoogaa be7ana” yaagees.

Yesuusi Moogettiis

(Maatiyoosa 27:57-61; Marqqoosa 15:42-47; Luqaasa 23:50-56)

³⁸ Hegaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa giyo katamaappe yiida Yooseefi Yesuusa ahaa ekki efaanau PHilaaxoosa woossiis; Yooseefi Aihudatuuyo yayyido gishshau, asi erennan Yesuusa kaalliyaagaa.

Yooseefi woossin PHilaaxoosi, “Ekkada efa” yaagiis. Hega gishshau, Yooseefi biidi, Yesuusa ahaa ekki efiis. ³⁹ Qassi Niqoodimoosi hegaappe kase Yesu-usakko qammi yiidaagee, karbbiyaaranne godare uuttaara walahettida oitamanne ichchashu kilo giraame gidiyaagaa keena shittuwaa oiqqi ekkidi, Yooseefaara yiis. ⁴⁰ He naa77u asati Yesuusa ahaa ekkidi, Aihudati ahaa xaaxiyo maaraadankka, shittuwaara gattidi, liinuwa giyo afalan xaaxidosona. ⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolli mis-imaariyan xishettidi kaqettido sohuwan daro wogarai de7ees; he wogara gidдон shuchchaa wooci kessido biron ooninne moogettibeenna ooratta gonggoloi de7ees. ⁴² He gonggoloi matan de7iyo gishshaunne qassi Aihudati Sambbatau gigettiyo gallassa gididiyo gishshau, Yesuusa yaani wottidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-8; Marqqoosa 16:1-8; Luqaasa 24:1-12)

20 Woggaa gallassi guuran, biron daabidaabiyaagan, Magddala giyo kata-maappe yiida Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaa baasu; baada shuchchai he gonggoluwaa doonaappe denddiichchidaagaa be7aasu. ² Simoon PHeexiroosakkonne Yesuusi siiqiyo hinkko erissiyi ashkkaraakko, a woxxaidda baada, “Gonggoluwaaappe Godaa ekki efirggidosona; awan a wottidaakkonne nuuni erokko” yaagaasu.

³ Hega gishshau, PHeexiroosinne hinkko erissiyi ashkkarai aggidi, gong-goluwaakko biidosona. ⁴ Naa77aikka issippe woxxidosona; shin hinkko erissiyi ashkkarai PHeexiroosappe aadhdhidi kasetidi, he gonggoluwaa gakkiiis. ⁵ He erissiyi ashkkarai hokkidi, liinuwa giyo afalaa be7iis; shin gidдо gelibeenna. ⁶ Simoon PHeexiroosi a kaallidi yiidi, gonggoluwaa gidдо geliis. Gelidi liinuwa giyo afalai hegan de7iyaagaa be7iis; ⁷ qassi Yesuusa huuphiyan xaaxetti uttida afalai he xaaxettidoogaadankka dumma issisan de7iyaagaa be7iis; he afalai dumma de7eesippe attin, liinuwa giyo afalaa issippe de7enna. ⁸ He wode, kasetidi gonggoluwaa gakkida hinkko erissiyi ashkkarai geliis. Geli be7idi ammaniis. ⁹ Yesuusi haiquwaappe denddanau bessiyooгаа yootiya Xoossaa maxaafaa eti biron akeekiichchibookkona. ¹⁰ Hegaappe guyyiyan, erissiyi ashkkarati bantta soo sim-midi biidosona.

Yesuusi Magddala Mairaamissi Beettiis

(Maatiyoosa 28:9-10; Marqqoosa 16:9-11)

¹¹ SHin Mairaama he gonggoluwaa doonan eqqada yeekkausuu. Yeekkaidda hokkada gonggoluwaa gidдо xeellaasu. ¹² Bootta maayuwa maayida naa77u ki-itanchchati Yesuusa ahai zin77idosan issoi huuphessaara issoi tohossaara utti-daageeta be7aasu. ¹³ Eti o, “Mishiree, aissi yeekkai?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin a, “Asati ta Godaa efirggidosona; eti awan wottidaakkonne taani erikke” yaagaasu.

¹⁴Hegaa giidoogaappe guyyiyan, guyye simma xeellada, Yesuusi eqqidaagaa be7aasu. SHin i Yesuusa gididoogaa akeekabeikku. ¹⁵Yesuusi o, “Mishiree, aissi yeekkai? Oona koyai?” yaagidi oichchiis.

Mairaama wogaraa naagiyaagaa gaada, “Godau, neeni ekkidabaa gidikko, a awan wottidaakko, tau yootarkkii; taani a ekka efaana” yaagaasu.

¹⁶Yesuusi o, “Mairaamee” yaagiis.

A akko simmada, Ibraisxxe qaalaa “Rabunii” yaagaasu; hegaa birshshettai “Tamaarissiyaagoo” giyoogaa.

¹⁷Yesuusi o, “Taani biron ta Aawaakko babeenna gishshau, tana bochchoppa; shin ta ishanttukko baada, ‘Taani ta Aawaakkonne intte Aawaakko, ta Xoossaakkonne intte Xoossaakko, pude bais giis’ gaada etau oda” yaagiis.

¹⁸Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama Godaa be7idoogaanne iyyo i hegaa odidoogaa baada erissiyoo ashkkaaratuuyo odaasu.

Yesuusi Ba Erissiyoo Ashkkaaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Marqqoosa 16:14-18; Luqaasa 24:36-49)

¹⁹He Woggaa gallassi omarssi, erissiyoo ashkkaarati Aihudatuuyo yayyido gishshau, kariyaa koridi, shiiqi uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqidi, “Sarotettai intteyyo gido” yaagiis. ²⁰Hegaa giidoogaappe guyyiyan, ba kushiyaanne ba miyyiyaa eta bessii; erissiyoo ashkkaarati Godaa be7ido wode keehi ufaattidosona. ²¹Yesuusi naa77anttuwaakka etau, “Sarotettai intteyyo gido; ta Aawai tana kiittidoogaadan, taanikka inttena kiittais” yaagiis. ²²Hegaa giidoogaappe guyyiyan, eta bolli ufu giidi shemppiis; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa ekkite. ²³Intte atto giido asaa nagarai atto geetettana; intte atto geennaageetu nagarai atto geetettenna” yaagiis.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴SHin tammanne naa77u erissiyoo ashkkaaratuuppe issoi, Mentte giyo Toomaasi, Yesuusi yiido wode etaara de7enna. ²⁵Hegaa gishshau, hinkko erissiyoo ashkkaarati Toomaasau, “Nuuni Godaa be7ida!” yaagidosona.

SHin Toomaasi etau, “Misimaariyan i cadettido a kushiyan de7iya malaataa be7ennaaninne he malaataa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiyaana miyyiyan yedda be7ennan taani ammanikke” yaagiis.

²⁶Saaminttappe guyyiyan, Yesuusi erissiyoo ashkkaarati qassikka sooni shiiqi uttidosona; Toomaasikka etaara de7ees. Karee koretti uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqiis; eqqidi, “Sarotettai intteyyo gido” yaagiis. ²⁷Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiyaana haa ehaada, ta kushiyaana be7a, qassi ne kushiyaana haa ehaada, ta miyyiyan yedda be7a, neeni ammaniyaagaa gidanaappe attin, amanennaagaa gidoppa!” yaagiis.

²⁸Toomaasi zaaridi, “Ta Godau, ta Xoossau!” yaagiis.

²⁹Yaagin Yesuusi, “Neeni tana be7ido gishshau ammanadasa; be7ennan amanidaageeti anjjettidaageeta” yaagiis.

Ha Maxaafaa Halchchuwaa

³⁰Yesuusi ha maxaafan xaafettiibeenna hara daro malaatata ba erissiyoo ashkkaaratu sinttan oottiis. ³¹SHin Yesuusi i Kiristtoosa, Xoossaa Na7aa gidiyooogaa intte am-

manana malanne, qassi a ammanidi a sunttan de7uwaa intte demmana mala, hagee xaafettiis.

Yesuusi Laappun Erissiyo Ashkkaratussi Beettiis

21 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa giyo abbaa lanqqiyan ba erissiyo ashkkaratuyyo naa77anttuwaa beettiis. I etau hagaadan beettiis. ²Simoon PHeexiroosinne mentte giyo Toomaasi, Qaana Galiilappe yiida Naatinaa7eeli, Zabddiyoosa naatinne Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe hara naa77ati is-sippe de7oosona.

³Simoon PHeexiroosi etau, “Taani mole oiqqanau bais” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuunikka nenaara baana” yaagidi, kiyidi wolwoluwaa giddo geli-dosona; shin eti he gallassi qammi mole ainne oiqqibookkona.

⁴Maallado wonttaara awai kiyanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxan eqqiis; shin erissiyo ashkkarati Yesuusa gididoogaa eribookkona. ⁵Yesuusi eta, “Naatoo, mole oiqqibeekketiyye?” yaagiis.

Yaagin eti zaaridi, “Ainne oiqqibookko” yaagidosona.

⁶I zaaridi, “Intte gitiyaa wolwoluwaappe ushachcha baggakko yeggite; amaridaa-gaa intte oiqqana” yaagiis. Hegaa gishshau, gitiyaa ushachcha baggakko yeggin, molee darido gishshau, goochchi kessanaagee eta xooniis.

⁷Yesuusi siiqiyo ashkkarai PHeexiroosa, “Hagee Godaattennee!” yaagiis. Simooni PHeexiroosi Godaa i gididoogaa siyido wode, kallo de7iyo gishshau, ba maayuwaa maayidi, abbaa giddo guppi geliis. ⁸SHin hinkko erissiyo ashkkarati molee kumi uttido gitiyaa goochchiiddi, wolwoluwan abbaappe gaxi kiyidosona; eti abbaappe naa77u xeetu wara keenaa haakkidi de7oosonappe attin, keehi haakkidi de7okkona. ⁹Eti abbaappe gaxi kiyido wode, xiixinttaa bonquwan molee de7iyaagaanne oittaa be7idosona.

¹⁰Yesuusi eta, “Ha77i intte oiqqido moliyaappe amaridaagaa hammite” yaagiis.

¹¹Simoon PHeexiroosi wolwoluwan gelidi, xeetanne ishatamanne heezzu wogga moleti kumi uttido gitiyaa goochchidi, abbaappe gaxi kessiis; molee heгаа keena daro gidinkka gitee daakettibeenna.

¹²Yesuusi eta, “Haa yiidi, qan77iyaa qan77ite” yaagiis. Erissiyo ashkkaratuppe issoinne, “Neeni oonee?” giidi a oichchanau xalibeenna; aissi giikko, Godaa i gididoogaa eti eridosona. ¹³Yesuusi yiidi, oittaa ekkidi, etau immiis; moliyaakka hegaadan immiis.

¹⁴Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, ba erissiyo ashkkaratuyyo beettishin hagee heezzantto.

Yesusanne PHeexiroosa

¹⁵Eti qumaa miidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Simoon PHeexiroosa, “Yoona na7au Simoonaa, tana hageetuppe aattada siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yesuusi a, “Ta dorssa marata heemma” yaagiis.

¹⁶Yesuusi qassikka, “Yoona na7au Simoonaa, tana siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma” yaagiis.

¹⁷Yesuusi heezzanttuwaa, “Yoona na7au Simoonaa, tana dosai?” yaagiis.

Yesuusi heezzanttuwaa Simoon PHeexiroosa, “Tana dosai?” yaagidi oichchido gishshau, PHeexiroosi azzanidi, “Godau, neeni ubbabaa eraasa; taani nena dosiy-oogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma. ¹⁸Taani neeyyo tumaa odais; neeni wodalatettan de7iyo wode, ne xeessan qabattu waa nerikka gixxada, neeni koyidosaa baasa. SHin cimidoogaappe guyyiyan, ne kushiya micca bessaasa. Nena hara urai gixsissees; neeni dosennasaakka efees” yaagiis. ¹⁹Yesuusi hegaa PHeexiroosi ai mala haiquwaa haiqqidi, Xoossaa bonchissanaakkonne erissanau giis; qassi hegaa gidoogaappe guyyiyan, Yesuusi PHeexiroosa, “Tana kaalla” yaagiis.

Yesuusanne Hankko Erissiyo Ashkkaraa

²⁰PHeexiroosi guyye simmidi, Yesuusi siiqiyo erissiyo ashkkarai baappe guyyeera yiyaagaa be7iis; he erissiyo ashkkarai, kahuwaa miyoosan Yesuusakko shiiqidi a, “Godau, nena aatti immanai oonee?” yaagidaagaa. ²¹PHeexiroosi he erissiyo ashkkaraa be7idi Yesuusa, “Godau, ha bitanee qassi waanane?” yaagiis.

²²Yaagin Yesuusi a, “Taani yaana gakkanaassi i de7ana mala taani koyikko, hegee nena ai metii? Neeni tana kaalla” yaagiis.

²³Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai haiqqenna giyo haasayai ishanntu ubbaakko gakkiiis; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaassi, i de7ana mala, taani koyikko, nena ai metii?” giidoogaappe attin, “Haiqqenna” gibeenna.

²⁴He yohuwaabaa markkattidaageenne qassi hegaa xaafidaagee he erissiyo ashkkaraa; a markkatettai tuma gidiyoojaa nuuni eroos.

²⁵Yesuusi oottido hara darobaikka de7ees; ubbabai huuphiyan huuphiyan xaafettiyaakko, xaafettiya maxaafatuyyo ha mule sa7ai gidanabaa taayyo milatenna.

Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa geetettiya maxaafai Yohaannisa Wonggeliyaa kaallidi xaafettida maxaafa. Maxaafaayyo de7iya waanna halchchoi koiro Yesuusa kaallidi asati Geeshsha Ayyaanan kaaletettidi, abaa yootiya mishiraachchuwaa qaalaa “Yerusalaamen, Yihudaa biittan ubban, Samaariyan, sa7aa gaxaa gakkanaashin” (1:8) wonggeliyaa waati biittaa ubbaa gattidaakko odanaassa. Maxaafai Kiristinnaa ammanoi Aihuda asatu giddon doomettidi, kumetta sa7an de7iya asaa ubbaa ammano gidana gakkanaashin waani aakkidaakko yootiya taarike. Xaafidaagee, ammaniya asati Roomaa kawotettaa ongganau garssaara maqettiya asa gidennaagaanne Kiristinnaa ammanoi Aihudatu ammanuwaa kumetta oottiyaagaa gidyoogaa erissanau keehi daafuridi oottiis.

Yesuusi Kiittidoogeetu Oosoi Yesuusabaa yootiya mishiraachchoi gakkioyo sohoi wodiyan wodiyan aakki aakki biyoogaanne woosa keettaa eqqidoogaa qonccissiya heezzu waanna waanna sohotun shaakkanau danddayettes:

1. Kiristinnaa ammanoi Yesuusi saluwaa pude kiyi simmin doomettidobaa.
2. Israa7eela biittaa ubbaa gakkidoogaa.
3. Roome gujjidi Meediteraane Abbaa yuushuwan de7iya biittatun aakkidoogaa.

Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa maxaafan orddidi beettiyaagee Geeshsha Ayyaanaa oosuwaa gidishin, PHenxxaaqosxxe gallassi Yerusalaamen de7iya ammaniyaageetu bolli wolqqappe i wodhdhidoogaa, hegaadanka maxaafaa giddon odettida oosotu ubban beettidoogaadan, Geeshsha Ayyaanai woosa keettaanne woosa keettaa kaalettiyaageeta kaalettidoogaanne minttettidoogaa gujjidi yootees. Beni wode shiiqiya Kiristinnaa kiitai odido duma duma qaalaa giddoppe maxi kessin, qanttan shiiqiis. Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa giddon polettida oosotikka he kiitai ammaniya asaa de7uwaaninne woosa keettaa issippetettan de7iya wolqqai woisa keena gitakko yootoosona.

1¹⁻²Tewofiloosaa, Yesuusi saluwaa biido gallassai gakkanaassi, oottanaunne tamarissanau doommido ubbabaa taani ta koiro maxaafan xaafaas. Saluwaa baanaappe kase i ba dooridi kiittidoogeeta Geeshsha Ayyaanan azaziis. ³I ba kiittidoogeetussi oitamu gallassaa beettiiddinne qassi Xoossaa kawotettaabaa etau yootiiddi, ba waayiyaappe guyyiyan, haiquwaappe dendidooogaa siree bannan daro ammanttidi, bana eta bessis. ⁴Etaara issippe de7iiddi, eta hagaadan yaagidi azaziis; “Yerusalaameppe kiyoppite; shin intte taappe siyidoogaa ta Aawai inttessi immana giidoogaa naagite. ⁵Aissi giikko, Yohaannisi haattan xammaqiis; shin gutta wodiyaappe guyyiyan, Geeshsha Ayyaanan intte xammaqettana” yaagiis.

⁶Yesuusi kiittidoogeeti Yesuusaara gaittido wode a, “Godau, ha wodiyan Israa7eelatussi kawotettaa zaaruutee?” yaagidi oichchidosona.

⁷Oichchin Yesuusi eta, “Ta Aawai ba godatettan keerido aginaanne wodiya intte eranaassa gidenna. ⁸SHin Geeshsha Ayyaanai intte bolli wodhdhiyo wode, wolqqaa intte ekkana; ekkidi Yerusalaameeninne Yihudaa biitta ubban, Samaariyaaninne sa7aa gaxaa gakkanaashinka taassi markkattiyaageeta gidana” yaagiis.

⁹Hegaa giidoogaappe guyyiyan, eti xeellishin, xoqqu xoqqu giiddi, saluwaa bin, eta aifiyaappe shaarai a genttiis.

¹⁰Yesuusi biyo wode, eti saluwaa tishshi oottidi xeellishin, issi bootta maayuwaa maayida naa77u asati sohuwaara eta matan eqqidi, ¹¹“Galiila asatoo, saluwaa xeelliiddi, intte aissi eqqidetii? Ha intteppe saluwaa biida Yesuusi saluwaa biyoogaa intte be7idoogaadankka, simmidi yaana” yaagidosona.

Yihudaa Sohuwan Maatiyaasi Doorettiis

¹²Hegaappe guyyiyan, Yesuusi kiittidoogeeti Dabira Zaitte geetettiya deriyaappe Yerusalaaime simmidosona. Dabira Zaitte Yerusalaaime matan de7ees. ¹³Yesuusi kiittidoogeeti Yerusalaaime gelidi, bantta de7iyo sohuwaa pooqiyaa pude kiyidosona; kiyidaageeti PHeexiroosa, Yohaannisa, Yaaqooba, Inddiraasa, Piliphphoosa, Toomaasa, Barttalamoosa, Maatiyoosa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqooba, ba biittaassi mishettiya Simoonanne Yaaqooba na7aa Yihudaa. ¹⁴Hageeti ubbati maccaasatuura, Yesuusa aayee Mairaamiiranne Yesuusa ishanttuura ubbai issi wozana gididi, toliidi woossoosona.

¹⁵He wode, PHeexiroosi xeetanne laatamaa gidiya ammaniya asaa shiiquwan issippe de7iyya ba ishanttu gididon dendi eqqidi, hagaadan yaagiis; ¹⁶“Ta ishatoo, Yesuusa oiqqidaageeta kaalettida Yihudaabaa Geeshsha Ayyaanai kase Daawita doonan odido Xoossaa maxaafaa qaalai polettana bessees. ¹⁷Aissi giikko, Yihudai nunaara de7ees; qassi nunaara issippe oottanaassi doorettiis” yaagiis.

¹⁸Yihudai ba iita oosuwan demmido miishshan gadiyaa shammiis; sinttau gufan-nidi kunddin, a uloi gidduwaappe daahettiis; a maraccee muleerakka zaazetti aggiis. ¹⁹Yihudaa bolli hanidabaa Yerusalaaime de7iyya asai ubbai siyiis; hegaa gishshau, he gadiyaa bantta qaalan Akelddaama giidi xeegidosona; Akelddaama giyoogee sutta gade giyoogaa.

²⁰PHeexiroosi yootiiddi, “Aissi giikko, Mazamure Maxaafan, ‘A keetta mela de7o; ooninne hegan de7oppo’ qassi ‘A sunttatettaakka harai ekko’ geetettidi xaafettiis.

^{21–22}“Hegaa gishshau, issi asi Godaa Yesuusa dendduwaa markkattanau, nunan gaittana bessees; Yohaannisi xammaqido wodiyaappe doommidi, Yesuusi nuuppe saluwaa biido wode gakkanaas, Godaa Yesuusi nunaara hemettido wode ubban i nunaara de7iyyaageetuppe issuwaa gidanau bessees” yaagiis.

²³Yaagin ammaniya asai dooruwaassi Yosxxoosa giyo Barssaaba geetettiya Yooseefanne Maatiyaasa naa77aa essidosona. ^{24–25}Hegaappe guyyiyan, Xoossaa woossiiddi, “Ubbaa wozanaa eriya Godau, Yihudai ba sohuwaa baanau yeggi bayido oosuwaanne Yesuusi kiittido oosuwaa sohuwaa ekkanaadan, ha naa77u asatuppe issuwaa neeni dooridoogaa nuna besa” yaagidosona. ²⁶Etan saamaa yeggidosona; saamai Maatiyaasa bollan wodhdhin, Maatiyaasi Yesuusi kiittido tammanne isiine-tuura qoodettiis.

Geeshsha Ayyaanai Erissiyo Ashkkaratu Bolli Wodhdhiis

2PHenxxaqosxxe giyo gallasai gakkido wode, ammaniyaageeti ubbati issippe gididi, issisaa shiiqidaashin, ²gagantti yeggiya gotiyaadan guummiya gunttai akeekennan saluwaappe yiidi, eti uttido keettaa ubbaa kumiis. ³Qassi tama laco milatiya inxxarsatti etassi beettidi, shaahetti shaahettidi, eta ubbaa bolli wodhdhi-

dosona. ⁴ Eta ubban Geeshsha Ayyaanai kumidi, dumma dumma qaalán haasayana mala, eta danddayissin, haasayaa doommidosona.

⁵ Sa7an de7iya zare ubbaappe yiidi, Xoossaa woosan sheekkida Aihudati Yerusalaaamen de7oosona. ⁶ Ha gunntaa siyido wode, asai ubbai shiiqiis; shiiqidi ammaniyaageeti eta qaalán haasayishin siyido gishshau, giyoobaa xayidosona.

⁷ Garamettidi, “Ooratabaa” giidi, “Be7ite; ha haasayiia ubbati Galiila asata gidokkonaayye? ⁸ Yaatin, nuuni nu yelettido biittaa qaalán eti haasayishin waanidi siyiyoonii? ⁹ Nuuni PHartte asati, Meedoona asati, Elaameexe asati, naa77u shaafatuppe gidduwan de7iyaageeti, Yihudan, Qaphhadooqiyan, PHanxxoosan Isiyan, ¹⁰⁻¹¹ Pirggiyan, PHinifiliyan, Gibxxen, Qareena baggan de7iya Liibiyaa woradatun de7iyaageeti, Roomeppe yiida imattati, Aihudati, Aihudatettau laamet-tida nuuppe amaridaageeti, Qarxxeese asatinne, Araba asati, Xoossai oottido gita oosuwaa nu qaalán eti haasayishin siyoos” yaagidosona. ¹² Uubaiikka garamet-tidi, yohoi banttau qashettennan ixxin bantta giddon, “Laa hagee woigiyoogee?” yaagidosona. ¹³ SHin harati ammaniyaageetun Qilliicciiddi, “Hageeti uyidi mattot-tidosona” yaagidosona.

PHexiroosa Haasayaa

¹⁴ SHin PHexiroosi, Yesuusi kiittido hara tammanne isiinetuura dendi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, etassi hagaadan yaagidi yootiis; “Aihudatoo, qassi Yerusalaaamen de7iya ubbatoo, taani yootiyoogaa ezggite. Hagee intteyyo eretto; intte qoppiyoogaadan, hageeti mattottibookkona. ¹⁵ Aissi giikko, wonttaappe biron heezzu saate gidees. ¹⁶ SHin hagee hananabaa yootiya Yuu7eeli haasayidoogaa.

¹⁷ “I haasayiiddi, ‘Xoossai hagaadan yaagees; wodiya wurssettan hagaadan hanana.

Taani asa ubbaa bolli ta Ayyaanaa gussana.

Intte attuma naatinne intte macca naati

hananabaa yootana.

Intte wodalla naatikka ajjuutaa be7ana;

intte cimaticka aimuwaa aimottana.

¹⁸ He gallassatun ta attuma ashkkaratu bollinne

ta macca ashkkaratu bolli

taani ta Ayyaanaa gussana.

Gussin eti hananabaa yootana.

¹⁹ Qassi taani bolla saluwan ooratabaa,

garssa sa7ankka malaataa bessana.

Suuttai, tamainne shaaraadan

gorddida cuwai de7ana.

²⁰ Gitanne bonchcho gidida Godaa gallassai

gakkanaappe kase awai xumana;

aginaikka suutta milatana.

²¹ He wode hagaadan hanana;

Godaa sunntaa xeesiya ooninne attana’

yaagiis.

²² “Israa7eela asatoo, ha qaalaa siyite; Naazireeta Yesuusi intte giddon Xoossai banan oottido wolqqaama oosuwán, ooratabaaninne malaatan intteyyo qonccis-

sido asa; heгаа inttekka ereeta. ²³ Yesuusi inttessi imettana mala, Xoossai kase ba sheniyaaninne ba eran ba qofaa qachchi wottiis; yaatin, a intte nagaranchchatu kushiyan masqqaliyaa bolli misimaariyan xishissidi, kaqissi worideta. ²⁴ SHin haiqoi Yesuusa oiqqanau danddayibeenna gishshau, Xoossai haiquwaa seelaa appe xaissidi, a denttiis. ²⁵ Aissi giikko, Daawiti Yesuusabaa hagaadan yaagees;

‘Taani metootennaadan,

Godai ta ushachchan de7iyo gishshau,
taani ubba wode Godaa ta matan be7ais.

²⁶ Hegaa gishshau, ta wozanai ufaittiis;
ta inxxarssankka ufaissai kumiis.

Qassi ta bollaikka lo77o de7ana giidi,
ufaissan naagees.

²⁷ Aissi giikko, ta shemppuwaa

Si7ooliyan aggakka.

Qassi ne Geeshsha Na7aa ahaakka musissakka.

²⁸ Neeni tana de7uwaa ogiyaa erissadasa.

Neeni tanaara de7iyoogan

taani daro ufaittais’

yaagees.

²⁹ “Ishatoo, nu aawatu halaqaa Daawitabaa taani intteyyo geeshshada odanau bessees; Daawiti haiqqidi moogettiis; a duufoi hachchi gakkanaassikka nu matan de7ees. ³⁰ Daawiti hananabaa yootiyaagaa gidido gishshaunne Xoossai a naatu zerettaappe isuwa a kawotaa araatan utissanau ayyo caaqqidoogaa erido gishshau, ³¹ Kiristtoosa dendduwaa sinttau xeellidi, ‘A shemppoi Si7ooliyan atibeenna; a bollaikka musibeenna’ giidi yootiis.

³² “Xoossai ha Yesuusa haiquwaappe denttidoogaassi nuuni ubbai markka.

³³ Hegaa gishshau, Xoossai baappe ushachcha baggan a xoqqu xoqqu oottidi, ayyo Geeshsha Ayyaanaa immana giidoogaadan, Geeshsha Ayyaanaa ekkidi, heгаа intte ha77i be7iyoogaanne siyiyoogaa nu bolli gussiiis. ³⁴⁻³⁵ Aissi giikko, Daawiti ba huuphen saluwaa kiyibeenna; shin yaagiis;

‘Godai ta godaa; “Taani ne morkketa

neeni tohuwan yedhdha eqqiyoobaa oottana gakkanaassi

hagan taappe ushachcha baggaara utta” giis’

yaagiis.

³⁶ “Hegaa gishshau, Xoossai masqqaliyaa bolli misimaariyan ha intte xishidi kaqqido Yesuusa Godanne Kiristtoosa oottidoogaa Israa7eela zare ubbai tumaappe ero” yaagiis.

³⁷ Asai PHeexiroosi giidoogaa siyido wode, asau wozanai maashin, PHeexiroosanne Yesuusi kiittido harata, “Ishanttoo, yaanin nuuni ai oottanee?” yaagidosona.

³⁸ PHeexiroosi eta, “Intte nagarai atto geetettana mala, nagaraappe simmidi, intte huuphiyan huuphiyan Yesuus Kiristtoosa sunttan xammaqettite. Xoossai immiyo Geeshsha Ayyaanaa intte ekkana. ³⁹ Aissi giikko, Xoossai immana giido qalalai inttessa intte naatussanne Godai nu Xoossai baakko xeesiyo haahuwan de7iyaageetu ubbaassa” yaagiis.

⁴⁰ PHeexiroosi etassi qaalaa haraakka gujji markkattidi, “Ha wodiya geella asaappe intte huuphiyaa ashshite” yaagidi zoriis. ⁴¹ PHeexiroosi yootidoogaa ekki-daageeti xammaqettidosona; he gallassi heezzu sha7u gididiya asai ammaniis. ⁴² Eti Yesuusi kiittidoogeetu timirttiyan, issippetettan oittaa mentti miyoogaanne Xoo-saa woosan gencoosona.

Ammaniya Asai Ishatettaanne Issippetettan De7iyo De7uwaa

⁴³ Yesuusi kiittidoogeetu kushiyan daro oorattabainne malaatai oosettin, asa ubbaa yashshai oiqqiis. ⁴⁴ Ammanida ubbati issippe de7oosona; qassi banttau de7iyaabaa ubbaakka issippe shaakkidosona. ⁴⁵ Eti bantta biittaaanne banttassi de7iyaabaa baizzi baizzidi, oonanne koshshido keena miishshaa ubbaassi shaakkidosona. ⁴⁶ Qassi ubba gallassi, issi wozana gididi, Beeta Maqidasiyan paccennan gaittidi, bantta keettaa keettaa xeesettidi ufaissaanne pashkka wozanan qumaa moosona. ⁴⁷ Xoossaa galatiiddi, asa ubban sabettidosona. Qassi Godai attiyaageeta gallassi gallassikka eta bolli gujjees.

Issi Wobbe Bitanee Paxiis

3 Issi gallassi, PHeexiroosinne Yohaannisi Xoossaa woossanau uddufun saatiyan Beeta Maqidasiyaa biidosona. ² Yeltoosappe doommidi, wobbe gididi de7iya issi bitanee Beeta Maqidasiyaa geliya asaappe miishshaa woossanau, ubba gallassi daro lo77o giyo Beeta Maqidasiyaa penggiyan wottiyoogee de7ees. ³ He wobbe bitanee, PHeexiroosinne Yohaannisi Beeta Maqidasiyaa gelana hanishin be7idi, miishsha eta woossiis.

⁴ Woossin PHeexiroosi Yohaannisaara a tishshi ootti xeellidi, “Nuukko haa xeella” yaagiis. ⁵ Wobbe bitanee etappe aibakko ekkanau qaaqqatidi, etakko xeelliis. ⁶ SHin PHeexiroosi a, “Tau miishshi baawa; shin taassi de7iyaabaa taani neessi immana; Naazireeta Yesuus Kiristoosa sunttan denddada hemetta” yaagiis.

⁷ Yaagidi, wobbe bitaniyaa ba ushachcha kushiyan oiqqidi, pude denttiis; sohuwaarakka a tohoinne meeshi meqettai minni aggiis. ⁸ Bitanee pude guppidi, dendi eqqiis; yanne haanne hemetaa doommiis. Hegaappe guyyiyan hemettiiddi, guppiiddinne Xoossaa galatiiddi, etaara issippe Beeta Maqidasiyaa geliis.

⁹ I hemetettishiinne Xoossaa galatishin, asai ubbai a be7iis. ¹⁰ Be7idi, miishsha woossanau daro lo77o giyo Beeta Maqidasiyaa penggen uttidaagee a gididoogaa akeekiis; i hanidobaa be7idi garamettiis.

PHeexiroosi Beeta Maqidasiyan Haasayido Haasayaa

¹¹ Bitanee PHeexiroosanne Yohaannisa oiqqi uttidaashin, asai ubbai garamettidi, Solomona baranddaa giyoosan issippe etakko woxxiis. ¹² PHeexiroosi asaa be7ido wode asaassi yaagiis; “Israa7eela asatoo, aissi hagau garametteetii? Woi aissi nuna tishshi ootti xeelleetii? Nuuni nu huuphe wolqqan woi Xoossaa milatiyoogan ha bitaniyaa hemetissidobaa intteyyo misatii? ¹³ Abrahaama Xoossai, Yisaaqa Xoossai, Yaaqooba Xoossai, nu aawatu Xoossai, intte aatti immidoogaa PHilaaxoosi birshshanau qoppi uttidaashin, intte a sinttan, ‘Nuuni a erokko’ giido ba Na7aa Yesuusa bonchchiis. ¹⁴ SHin intte geeshshaanne xilluwaa, ‘Nuuni a erokko’ giidi, shemppuwaa woridaagaa a gishshaa inttessi birshshanau PHilaaxoosa woossideta. ¹⁵ De7uwaa immiyaagaa intte worideta; shin Xoossai haiquwaappe a denttiis; dent-

tidoogaassi nuuni markka. ¹⁶ Ha wobbe bitaniyaa Yesuusa sunntaa wolqqai minttiis; intte be7iyooegeenne eriyooegeekka i a sunntan ammaniyoogan oosettiis; ha intte ubbaa sinttan a hagaadan payya oottidaagee, Yesuusa i ammaniyoogaa.

¹⁷ “Ha77ikka ta ishatoo, intteikka inttena kaalettiyaageetuugaadan, erennan ootti-doogaa taani erais. ¹⁸ SHin Xoossai hananabaa beni yootiya ubbatu doonan, ‘Kirsttoosi waayettana bessees’ yaagidi yootiis; ba yootidoogaakka hegaadan poliis. ¹⁹⁻²⁰ Simmi Xoossai intte nagaraa xaissanaadan, Godaa matappe ayyaanaa minotettaa wodee intteyyo yaanaadaaninne Xoossai Yesuus Kirsttoosa kase intteyyo dooret-tidaagaa yeddanaadan, intte nagaraappe Xoossaakko simmite. ²¹ Xoossai hananabaa yootiya ba geeshshatu doonan benippe doommidi haasayidoogaadan, ubbabai ooraxxiyo wodee gakkanaassi, Yesuusi saluwan gam77anau bessees. ²² Muusee, ‘Godai Xoossai tana denttidoogaadan, intte zariyaa giddoppe intteyyo hananabaa yootiyaagaa denttana; intte i giyoogaa ubbaa siyite. ²³ He hananabaa yootiyaagee odiyooogaa siyenna asi ooninne asaa giddoppe shaahettidi xayoy’ yaagiis.

²⁴ “Qassi Sameelappe doommidi, appe guyyiyan hananabaa yootiyaageeti ubbati, ha wodiyaabaa yootidosona. ²⁵ Intte hananabaa yootiyaageetu naata; qassi Xoossai Abrahaamassi, ‘Sa7an de7iya asaa ubbaa taani ne zerettaa bagaara anjjana’ yaagidi nu aawatuura maacettido maachchaa naata. ²⁶ Xoossai inttena ubbata intte iita ogiyaappe guyye zaaridi anjjana mala, ba ashkkaaraa denttidi, intteyyo koiro yeddiis” yaagiis.

PHeexiroosinne Yohaannisi Aihudatu SHangguwaa Sintti SHiiqidosona

4 PHeexiroosinne Yohaannisi asaassi yootishin, qeese halaqati, Beeta Maqi-dasiyaa wotaaddarata azaziyaageenne Saaduqaaweti, ² eti asaa tamarissiyo gishshaunne harati haiquwaappe denddanaagau markka gidana mala, Yesuusi haiquwaappe dendidooogaa yootido gishshau, daro yiillotidi, etakko yiidosona. ³ Yiidi eta oiqqidi, Sa7ai omariichchido gishshau wonttanaassi qasho keettaa gellissidosona. ⁴ SHin qaalaa siyidaageetuppe daroti ammanidosona; ammanida atumaasaa qoodai ichchashu sha7aa keeni gidiis.

⁵⁻⁶ Wonttetta gallassi, eta haariyaageeti, cimati, higgiiyaa tamarissiyaageeti, qeese ubbatu halaqai Haanni, Qayaafi, Yohaannisi Iskkinddirinne qeese ubbatu halaqaa dabboti ubbai Yerusalaa amen yaa7idosona. ⁷ Yesuusi kiittidoogeeta bantta gidduwan essidi, “Ai wolqqan woi o sunntan haggaa intte oottidetii?” yaagidi oichchidosona.

⁸ He wode PHeexiroosi banan Geeshsha Ayyaanai kumin, eta hagaadan yaagiis; “Deriyaa haariyaageetoo, cimato, ⁹ hachchi ha wobbe bitaniyaassi oosettida lo77o oosuwaabaanne i waani paxidaakko, intte nuna oichchikko, ¹⁰ masqqaliyaa bolli misimaariyan intte xishidi kaqqin, Xoossai haiquwaappe denttido Naazireeta Yesuus Kirsttoosa sunntan ha bitanee paxidi, intte sinttan eqqidoogee intte ubbaassinne Israa7eela asa ubbaassi eretto. ¹¹ Gimbbiyaageeti intte karidi ixxido shuchchai, godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdiya shuchcha gidiis; he shuchchai Yesuusa. ¹² Asi atotettaa Yesuusa baggaara demmanaappe attin, hara o baggaaranne demmenna; nuuni a sunntan attanau bessees; aissi giikko, Xoossai saluwaappe garssan asassi immido hara sunnti baawa” yaagiis.

¹³ Yaa7aa asai PHeexiroosinne Yohaannisi xalido xalaa be7ido wode, eti tamaribeenna coo asa gididoogaa akeekidi garamettidosona; qassi eti Yesu-

usaara de7iyooгаа eridosona. ¹⁴ Qassi paxida bitanee PHeexiroosaaranne Yohaannisaara eqqidaagaa asai be7idi, giyoobaa xayiiis. ¹⁵ SHin PHeexiroosinne Yohaannisi yaa7aappe kare kiyana mala asai azazidi, ba giddon zorettiiddi, ¹⁶ “Ha asata ai oot-tanee? Aissi giikko, eta kushiyan oosettida gita malaatai Yerusalaamen de7iya ub-baassi beettiis. Nuuni hegaa erokko gaanau danddayokko. ¹⁷ SHin yohoi asau laalet-tenna mala, hagaappe sinttan ha asati Yesuusa sunntaa ooyyoonne denttennaadan, minttidi eta, ‘Inttena erite’ goos” yaagidosona.

¹⁸ Eta xeesidi, Yesuusa sunntaa mulekka denttennaadaaninne abaa tamaaris-sennaadan azazidosona. ¹⁹ SHin PHeexiroosinne Yohaannisi zaaridi, “Xoossau azazettiyoogaa aggidi, intteyyo azazettiyoogee Xoossaa sinttan lo77okkonne ane intte pirddite. ²⁰ Aissi giikko, nuuni be7idobaanne siyidobaa yootennan agganau danddayokko” yaagidi yaa7au odidosona.

²¹ Yaa7ai eta qaxxayanau gaasottiyoobi xayin, naa77anttuwaa keehi manddidi, hanidabau asai ubbai Xoossaa galatiyo gishshau, eta birshshi yeddidosona. ²² He harggiyaappe pattiyo malaatai oosettido bitanee yelettoosappe laittai au oita-maappe aadhhiis.

Yesuusi Kiittidoogetinne Ammaniyaageeti Yedetaa Wode Woossido Woosaa

²³ PHeexiroosinne Yohaannisi birshshettidi, bantta dabbotukko biidi, qeese ha-laqatinne cimati banttana giidobaa ubbaa etassi odidosona. ²⁴ Eti hegaa siyido wode, issi wozana gididi, Xoossaa hagaadan yaagidi woossidosona; “Ubbaa Haariya Godau, saluwaa, sa7aa, abbaanne eta giddon de7iya ubbabaa medhdhidaagoo, ²⁵ neeni ne ashkkaaraa nu aawaa Daawita doonan Geeshsha Ayyaanan haasayaidda, ‘Aihuda gidenna asai aissi yiillotidee?

Qassi asai aissi pattennabau maqettidee?

²⁶ Sa7aa kawoti gigettidosona;

deriyaa haariyaageeti Godaa bollinne

i tiyido Kiristoosa bolli issippe denddidosona’

yaagada haasayadasa.

²⁷ “Aissi giikko, Heeroodisinne PHenxxeniya PHilaaxoosi Aihuda gidenna asaaranne Israa7eela asaara, neeni tiyido Kiristoosa ne geeshsha Na7aa Yesuusa bolli denddanau, ha kataman shiiqidoogee tuma. ²⁸ Qassi neeni ne wolqqaaninne ne sheniyhanana gaada qoppa uttidobaa ubbaa oottanau shiiqidosona. ²⁹ Ha77ikka Godau, eta manddetaa xeella; nuuni ne ashkkaarati, ne qaalaa kumetta xalan yootanaadan, nuna danddayissa. ³⁰ Pattanau ne wolqqaqaa bessa; qassi ne geeshsha Na7aa Yesuusa sunntan oorattabaanne malaataa ootissa” giidi woossidosona.

³¹ Eti Xoossaa woossidoogaappe guyyiyan, he eti shiiqidosai qaaxxiis. Eta ubban Geeshsha Ayyaana kumin, Xoossaa qaalaa xalan yootidosona.

Koiro Ammanida Asatu Issippetettaa De7uwaa

³² Ammaniyaageeti ubbati qofaaninne wozanan issuwaa gididosona. Eta mehee ubbai issippe de7iyoorippe attin, baassi de7idabaa ooninne babaa gibeenna.

³³ Yesuusi kiittidoogeeti Godaa Yesuusi haiquwaappe denddidoogaa gita wolqqan markkattoosona; qassi Xoossai eta ubbau aaro kehatettaa darissidi immiis. ³⁴ Ammaniyaageetu giddon metootanchchi issoinne baawa; aissi giikko, biittai woi keettai de7iyooageeti ubbati baizzi baizzidi, ekkido miishshaa ehiidi, ³⁵ Yesuusi kiittidoogee-

tussi immoosona; he miishshai asau koshshiyooagaan shaahettidi, huuphiyan huuphiyan imettees.

³⁶ Qophphiroosa giyo haruuruwan yelettida Yooseefa giyo Leewa zare issoi de7ees; a sunntaa Yesuusi kiittidoogeeti Barnnaabaasa giidosona. Hegaa birshshetai “Minttettiya Na7aa” giyoogaa. ³⁷ Barnnaabaasi baassi de7iya biittaa baizzidi, miishshaa ehiidi, Yesuusi kiittidoogeetussi immiis.

Hanaaniyaa Giyo Bitaniyaanne Saphphiro Giyo Mishiriyo

5 Issi Hanaaniyaa giyo bitanee ba maccaasee Saphphiro giyooriira gade baizziiis. ² He baizzido miishshaappe ba maccaasiyaa erishin ashshidi, baggaa ehiidi, Yesuusi kiittidoogeetussi immiis.

³ SHin PHeexiroosi Hanaaniyaa, “Neeni Geeshsha Ayyaanaa cimmada ne gadiyaa baizzido miishshaappe shaakkada ashshana mala, xalahee ne wozanan aissi kumidee? ⁴ Neeni baizzanaappe kase gadee nebbaa gidenneeyye? Qassi neeni baizza simminka miishshai neessa gidenneeyye? Yaatin, haggaa malabaa oottanau aissi ne wozanan qoppadii? Neeni Xoossau worddotidoogaappe attin, asau worddobaakka” yaagiis.

⁵ Hanaanee he qaalaa siyidosaarakka kunddidi haiqqi aggiis; heggaa siyida ubbai daro yayyiis. ⁶ Wodalla asati soo gelidi, a ahaa xaaxidi, gade kessidi a moogidosona.

⁷ Heezzu saate heerappe guyyiyan, Hanaaniyaa maccaasiyaa heggaa erennan de7aidda PHeexiroosi de7iyooosaa gelaasu. ⁸ Gelin PHeexiroosi o, “Intte gadiyaa hanni keena miishshen baizzidetii? Ane tau oda” yaagiis.

A, “Ee hanni keena miishshen baizzida” yaagaasu.

⁹ PHeexiroosi maccaasiyo, “Neeninne ne azinai Godaa Ayyaanaa paaccanau aissi zorettidetii? Be7a; ne azinaa moogida asati karen de7oosona; nenakka eti kare kessana” yaagiis.

¹⁰ Maccaasiyaa sohuwaarakka PHeexiroosa tohuwaa matan kunddada haiqqa aggaasu; wodalla asati geliyo wode haiqqidaaro demmidi, kare kessidi, i azinaa lanqqiyan moogidosona. ¹¹ Woosa keettaa asai ubbainne heggaa siyida hara asai ubbai daro yashshaa yayyiis.

Yesuusi Kiittidoogeetu Kushiyan Oosettida Oorattabanne Maalaalissiyaabata

¹² Yesuusi kiittidoogeeti daro malaataanne oorattabaa asaa gidon oottoosona; ammaniya ubbati Solomona barandaa giyoosan issippe gaittidosona. ¹³ Hara asappe etaara gaittanau harai atto issoinne xalibeenna; shin asai eta bonchchees.

¹⁴ Ammaniya maccaasainne attumaasai kaseegaappe daroi Godaassi gujettees.

¹⁵ Hegaa gishshau, asai hargganchchata halaaninne saleenan tookkidi, PHeexiroosi heggara aadhdhiyo wode harai atto, au eeshoikkonne etappe issuwaa issuwaa bol-laara aadhdhana mala, katamaa ogetu dooni kessidi wottees. ¹⁶ Qassi daro asai Yerusalaame matan de7iya katamatuppe hargganchchatanne tuna ayyaanan ohet-tida asata ekki yees; ubbatikka paxidosona.

Yesuusi Kiittidoogeetu Bolli Yedetai Denddiis

¹⁷ Paxin qeese ubbatu halaqainne aara de7iya Saaduqaaweti ubbati Yesuusi kiitidoogeeta daro qanaatidi, eta bolli denddidosona. ¹⁸ Qassi Yesuusi kiittidoogeeta

oiqqidi, dere asaa qachchiyo keettan yeggidosona. ¹⁹SHin Godaa kiitanchchai qammi qasho keettaa penggiyaa dooyidi, Yesuusi kiittidoogeeta kare kessidi, ²⁰“Intte biidi, Beeta Maqidasiyan eqqidi, ha ooratta de7uwaa qaalaa ubba asau yootite” yaagiis. ²¹Yesuusi kiittidoogeeti heгаа siyido wode, guuraara Beeta Maqidasiyaa gelidi, tamaarisnanau doommidosona.

Qassi qeese ubbatu halaqainne aara de7iyaageeti yiidi, yaa7aanne Israa7eela cimata ubbata issippe xeeḡidi, Yesuusi kiittidoogeeta bantta sintti ehaana mala, wotaaddarata qasho keettau kiittidosona. ²²⁻²³SHin wotaaddarati qasho keettaa biidi, Yesuusi kiittidoogeeta demmibookkona; guyye simmidi yaa7au, “Nuuni biyo wode qasho keettaa kariyaa daro mintti gorḡḡin, naagiyaageetikka penggen eqqidaageeta demmida; shin nuuni kariyaa dooyiyo wode, gidḡḡon harai atto issi asinne baawa” yaagidosona. ²⁴Yaagin Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaageenne qeese halaqati heгаа siyido wode, “Hagee waanidee? Qassi digin waananne?” yaagidi hirḡḡidosona.

²⁵Hegaappe guyyiyan, issi bitanee etakko yiidi, “Be7ite; qasho keettan intte yegido asati Beeta Maqidasiyan eqqidi, asaa tamarissoosona” yaagidi etau odiis. ²⁶Odin, Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaagee wotaaddaratuura biidi, Yesuusi kiittidoogeeta ehiis; shin eti banttana asai shuchchan caddana giidi yayyido gishshau, eta loddan ehiidosona.

²⁷Eti Yesuusi kiittidoogeeta ehiidi, yaa7aa sinttan essin, qeese ubbatu halaqai eta, ²⁸“Inttena nuuni he bitaniyaa sunttan tamarissenna mala minttidi azazibookkonii? Be7ite; intte timirttiyaa Yerusalaaime katamaa muleera gattideta; qassi he bitaniyaa shemppuwan nuna oittanau qoppeeta!” yaagidi oichchiis.

²⁹Oichchin PHeexiroosinne Yesuusi kiittido harati zaaridi yaagidosona; “Nuuni asau azazettanaappe Xoossau azazettanau bessees. ³⁰Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishi kaqqidi, intte worido Yesuusa nu aawatu Xoossai haiquwaappe denttiis; ³¹Israa7eelatussi nagaraappe simuwaanne nagaraa atto geettaa Yesuusi immana mala, Xoossai haariyaagaanne ashshiyaagaa a oottidi, baappe ushachcha baggan xoqqu xoqqu oottiis. ³²Hegaassi nuuni markka; qassi Xoossai baassi azazettiyaageetussi immido Geeshsha Ayyaanaikka markka” yaagidosona.

³³Yaa7aa asai heгаа siyido wode, daro yiillotidi, Yesuusi kiittidoogeeta woranau qoppidosona. ³⁴SHin asa ubban daro bonchchettida Gamaaliyaala giyoogee, higgiiyaa tamarissiiya issi Parisaawee, yaa7an dendi eqqidi, Yesuusi kiittidoogeeta guutta wodiyaa kare kessana mala azaziis. ³⁵Azazidi yaa7aa hagaadan yaagiis; “Israa7eela asatoo, intte ha asata oottana qoppiyooban inttena naagite. ³⁶Aissi giikko, hagaappe kase wodiyan Tewodaasi bana gita giidi denddiis; denddin oiddu xeetu gidiya asati aara gaittidosona; shin a worin, a kaallida ubbatikka laalettidi, pattenna asa gididi attidosona. ³⁷Hegaappe guyyiyan, asai qoodettiyo wode, Galiila Yihudai denddidi, daro asaa panggayidi kaalettiis; shin akka worin, a kaallida asai ubbaikka laalettiis.

³⁸“Ha77ikka taani intteyyo odais; ha asatuppe shaahettite; eta bochchoppite. Aissi giikko, ha qofainne ha oosoi asi oottidobaa gidikko xayana. ³⁹SHin ha qofainne ha oosoi Xoossaappe yiidabaa gidikko, intte eta xaissanau danddayekketa; geelladan yaaniiddi Xoossaara intte iitettanne” yaagiis.

⁴⁰Yaagin yaa7ai Gamaaliyaala zoriyaa ekkidi, Yesuusi kiittidoogeeta soo xeesidi, lissuwan garafissiis; heгааappe guyyiyan eta, “Yesuusa sunttaa naa77anttuwaa

mulekka denttoppite” giidi birshshi yeddiis. ⁴¹ Yesuusa sunntaa gishshau, eti kauyyanau bessiyogaa Xoossai qoppido gishshau, yaa7aappe ufaittiiddi kiyidosona. ⁴² Eti ubba gallassi Beeta Maqidasiyaaninne asa son Yesuusi Xoossai tiyido Kiristtoosa gididoogaa tamarissiyogaanne yootiyogaa yaa gujjidosona.

Woosa Keettaa Kaalettiya Laappun Asati Doorettidosona

6 He wode, kaalliyageetu qoodai dari dari biishin, Giriike qaala haasayiya Aihudatinne Yihudan de7iya Aihudati ooyettidosona; aissi giikko, Giriike qaala haasayiya Aihudati, “Ubba gallassi yeziyo quman nu am77eti naaqqetoosona” yaagidosona. ² Yesuusi kiittido tammanne naa77ati woosa keettaa asa ubbaa xegidi, hagaadan yaagidosona; “Nuuni Xoossaa qaala yootiyogaa aggidi, quma yezanau nuussi bessenna. ³ Ishatoo, lo77o geetettiyaageeta Geeshsha Ayyaanainne aadhdhida eratetai kumido laappun asata intte gidloppe doorite; nuuni qassi eta ha oosuwaassi sunntana. ⁴ SHin nuuni Xoossaa woosaaninne qaala yootuwan minana” yaagidosona.

⁵ Yesuusi kiittidoogeeti haasayido haasayai asa ubbaa ufaissii; ufaissin, amanoinne Geeshsha Ayyaanai kumido Isxxifaanoosa, Piliphphoosa, PHirokoroosa, Niqaarona, Ximoonna, PHarmmeenanne Aihudatu ammanuwan gelida Anxxookiyaa Niiqolaawoosa dooridosona. ⁶ Dooridi Yesuusi kiittidoogeetu sinttan eta essin, Yesuusi kiittidoogeeti Xoossaa woossidoogaappe guyyian, bantta kushiya eta bolli wottidosona.

⁷ Xoossaa qalalai aakki aakki biis; kaalliyageetu qoodainne Yerusalaamen keehi dari dari biis; qassi daro qeesetikka ammanidosona.

Woosa Keettaa Kaalettiya Isxxifaanoosi Oiqettiis

⁸ Aaro kehatettainne wolqqai kumido Isxxifaanoosi, asaa giddon oorattabaanne gita malaataa oottees. ⁹ Aillettaappe kiyida asaa giyo Aihuda woosa keettaappe, Qareenappe, Iskinddiriyaa asatuppe, Kilqqiyaappenne Isiyaappe yiida issi issi asati denddidi, Isxxifaanoosaara palamettoosona. ¹⁰ SHin Isxxifaanoosi aadhdhida eratetaaninne Ayyaanau haasayiyoogaa teqqanau danddayibookkona.

¹¹ He wode eti, “Muusanne Xoossaa i cayishin siyida” giya worddo asata shammidosona. ¹² SHammidi dere asaa, cimatanne higgiiya tamarissiyageeta hanqetissidosona; Isxxifaanoosakko yiidi a oiqqidi, yaa7aakko ehin, ¹³ a bolli paidido worddo markkati, “Ha bitanee ha Beeta Maqidasiyaanne Muuse higgiiya cayiyogaa audenne aggenaa. ¹⁴ Aissi giikko i, ‘Hagee Naazireeta Yesuusi ha Beeta Maqidasiyaa qolana; Muusee nuussi immido higgiiyaakka laammana’ yaagishin, nuuni siyida” yaagidosona.

¹⁵ Yaa7an uttida asai ubbai Isxxifaanoosa akeekidi xeelliyi wode, a som77oi kitanchchaa som77uwaa milatees.

Isxxifaanoosa Haasayaa

7 Qeese ubbatu halaqai Isxxifaanoosa, “Hagee tumee?” yaagidi oichchiis. ² Oichchin Isxxifaanoosi hagaadan yaagiis; “Ta ishatoo, ta aawattoo, siyite! Nu aawaa Abrahaami biron Kaaraane baanaappe kase Masphphexoomiyan de7ishin, bonchcho Xoossai ayyo beettidi, ³ Ne biittaappenne ne dabbotuppe shaahettada, taani nena bessiyi biitti ba’ yaagiis. ⁴ He wode Abrahaami Kaladaawetu biittaappe

kiyidi, Kaaraanen de7anau biis. A aawai haiqqidoogaappe guyyiyan, Xoossai a ha biittaa intte ha77i de7iyooosaa ehiis. ⁵I ha biittaaappe harai atto, tohuwan yedhdhiyo sohuwaakka Abrahaamassi immibeenna; shin ayyo na7i xayikkokka, Xoossai a, 'Taani neeyoonne neeppe guyyiyan, ne zerettaayyo ha biittaa laata oottada immana' yaagiis. ⁶Xoossai Abrahaamassi, 'Ne zareti hara biittan de7ana; yaani oiddu xeetu laittau eti ailletananne naaqqetana. ⁷SHin taani ne zareta haariya asaa bolli pirddana; hegaappe guyyiyan, eti he deriyaappe kiyidi, hagan tau goinnana' yaagiis. ⁸Xoossai Abrahaama zaree qaxxarettana mala aara maacettin, Yisaaqa i yelidi, hospuntta gallassi qaxxariis; Yisaaqi Yaaqooba qaxxarin, qassi Yaaqoobi tammanne naa77u aawatu halaqata qaxxariis.

⁹"Aawatu halaqati Yooseefa qanaatidi, Gibxxe biittaassi ailletanaadan, a baizzidosona; baizzinkka Xoossai aara issippe de7ees. ¹⁰A waaye ubbaappekka a kessiis; qassi Gibxxe kawuwaa sinttankka nashuwaanne aadhdhida eratettaa ayyo immiis; Gibxxe kawoi Yooseefassi Gibxxe biittaanne ba keetta ubbaa haaranaadan, suntatettaa immiis.

¹¹"Gibxxe biittaaninne Kanaane biittan ubban koshai gelidi, daro asaa tugayii; tuggayin nu aawati quma demmibookkona. ¹²Yaaqoobi Gibxxe biittan kattai de7iyooogaa siyidi, nu aawata koiro yaa yeddiis. ¹³Naa77antto buussan Yooseefi ba ishanntussi erettiis; qassi Gibxxe kawoikka Yooseefa zariyaa eriiis. ¹⁴Yooseefi ba aawaa Yaaqoobinne ba dabbo ubbai muleera laappun tammanne ichchashu asai baakko yaana mala, kiittidi xeeqissiis. ¹⁵Yaaqoobi Gibxxe biittaa wodhdhidi haiqqiis; nu aawatikka yaani haiqqidosona. ¹⁶Eta ahai he sohuwaappe Sekeema giyo biittaa tohettidi, yaani Abrahaami Hamoora naatuppe daro biran shammido makkaan moogettiis.

¹⁷⁻¹⁸"SHin Xoossai Abrahaamassi immana giidoogee polettiyo wodee gakkana matin, Yooseefa erenna hara kawoi Gibxxe biittan denddana gakkanaassi, asai dari dari biis. ¹⁹He kawoi nu zariyaa cimmidi, guutta naati haiqqana mala, kare eta kessi olanaadan, nu aawata un77ettiis.

²⁰"Muusee yelettidoi he wode; Xoossaa sinttan i daro lo77o na7a gidii; ba aawaa keettan heezzu agina gakkanaas dicciis. ²¹Muusee wora olettido wode, Gibxxe kawuwaa na7iyaa demmada ba na7adan a dichchaasu. ²²Muusee Gibxxetu aadhdhida eratettaa ubbaa tamaridi, qaalaaninne oosuwan wolqqaama asa gidii.

²³"SHin Muuseyyo yelettoosappe laittai oitamaa kumido wode, ba ishannta, Israa7eela asata be7anau ba wozanan qoppiis. ²⁴Israa7eelatuppe issuwaa Gibxxe issoi naaqqishin be7idi, he Israa7eeliyaa maaddiis; he naaqqida Gibxxe bitaniyaa woridi, a haluwaa kessiis. ²⁵Muusee ba ishannta ba baggaara Xoossai ashshana haniyoogaa eti akeekidosona giidi qoppiis; shin eti akeekibookkona.

²⁶"Wonttetta gallassi naa77u Israa7eela asati issoi issuwaara warettiyaageeta demmidi, eta sigettanau koyidi, 'Asatoo, Ishantti intte aissi issoi issuwaa naaqqeetii?' yaagiis.

²⁷"SHin he ba shooruwaa naaqqiyaagee Muusa, 'Nena nu bolli haariyaagaanne daanna oottidi, sunttidai oonee? ²⁸Neeni zine Gibxxe bitaniyaa woridoogaadan, tanakka woranau koyaiyye?' yaagidi, Muusa gaxi sugi yeggiis. ²⁹Muusee hegaa siyido wode Gibxxeppe baqatidi, Midiyaama biittan bete gididi de7iiddi, naa77u attuma naata yaani yeliis.

³⁰“Godaa kiitanchchai oitamu laittaappe guyyiyan, Siinaa Deriyaa matan de7iya bazzuwaa buuran eexxiya tamaa lacuwaa gidдон Muusessi beettiis. ³¹⁻³²Muusee ba be7idoogau garamettidi, akeeki xeellanaу buuraa mati i shiiqidaashin, Godaa qaalai, ‘Taani ne aawatu Xoossaa, Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa’ yaagidi Muusekko yiis. Muusee yashshaa kokkoridi, xeellanaу xalibeenna.

³³“Godai Muusa, ‘Neeni eqqido biittai geeshsha gidiyo gishshau, ne tohuwan de7iya caammaa kessa. ³⁴Taani Gibxxen de7iya ta asaa waayiyaa geeshsha be7ada, qassi eta ooliyaakka siyada, eta ashshanaу wodhdhaas. Ha77i haa ya. Taani nena Gibxxe kiittana’ yaagiis.

³⁵“He Muusa Israa7eelati; ‘Nena nuna haariyaagaanne daanna oottidi suntidai oonee?’ yaagidi ixxidosona; ixxin buuraa gidдон ayyo beettida kiitanchchan haariyaagaanne ashshiyaagaa gidana mala, Xoossai a kiittiis. ³⁶He Muusee Israa7eelata Gibxxe biittan Zo7o Abbaanne bazzuwan, oitamu laittau ooratabaanne Xoossai oottiyo malaataa oottiiddi, Gibxxeppe kaalettiis.

³⁷“Israa7eela asaassi, ‘Xoossai tana denttidoogaadan, intte zariyaa gidдoppe ta mala hananabaa yootiyaagaa intteyyo denttana’ yaagidai he Muusa. ³⁸I Israa7eela asaa maabaraara issippe bazzuwan de7idaagaa; i nu aawatuuranne Siinaa Deriyaa bollan baassi haasayida kiitanchchaara issippe de7iis. Yaatidi Xoossaappe de7uwaa qaalaa nuussi immanau ekkiiis.

³⁹“Muusessi nu aawati azazettanaу dosibookkona; shin gede a sugi olidi, guyye gibxxe simmanau amottidosona. ⁴⁰Qassi Aarona, ‘Nuna kaalettiya xoossata nuussi ootta; aissi giikko, ha nuna Gibxxeppe ehiida Muusee waanidaakkonne nuuni erokko’ yaagidosona. ⁴¹Mara milatissidi, he wode eeqaа oottidosona; he eeqaassi yarshshuwaa yarshshidi, bantta kushee oottido oosuwan ufaittidosona. ⁴²SHin Xoossai etau zokkuwaa zaariis; eti saluwaa xoolinttiyaassi goinnanaadan, eta yeggi bayiis; hananabaa yootiyaageetu maxaafan, ‘Israa7eela asatoo, oitamu laittaa bazzon shukkido mehiyaanne yarshshuwaa taassi yarshshideti?’

⁴³Intte intteyyo goinnanaу oottido eeqata, Molooka dunkkaaniyaanne Refaana giyo intte xoossaa xoolinttiyaa tookkideta. Taani inttena Baabilooneppe hini baggi yeddana’ geetettidi xaafettiis.

⁴⁴“Muusee ba be7idoogaa milatissidi, Godai ayyo odidoogaadan oottido markka dunkkaanee nu aawatussi bazzuwan de7ees. ⁴⁵Qassi nu aawati dunkkaaniyaa bantta aawatuppe kayan ekkidi, Xoossai kase yedettido Aihuda gidenna asaa biittaa oiqqido wode, Yaasuura gelissidosona; he dunkkaanee Daawiti de7iyo wodee gakkanaassikka he sohuwan de7iis. ⁴⁶Daawiti Xoossan sabettiis; qassi Yaaqooba Godai de7ana keettaa keexxanaу Xoossaa woossiis. ⁴⁷SHin ayyo keettaa keexxidai Solomona.

⁴⁸⁻⁵⁰“SHin hananabaa yootiyaagee, ‘Godai, “Salo ta kawotaa araataa; sa7aikka ta tohoi yedhdhiyoosaa. Yaatin, taayyo ai mala keetta keexxuuteeti?’

Woi taani shemppanasai awaane?

Ha ubbabaa ta kushiyan oottabeikkinaa?” yaagees’

giidoogaadan, Ubbaappe Bolla Xoossai asi keexxido keettan de7enna.

⁵¹ “Intte aiba morgge zozzida asee? Intte wozanai Xoossaa qaala ekkanaa aiba dammidee? Intte haittaikka aiba tullidee? Ubba wode Geeshsha Ayyaanaassi azazettennan ixxeeta. ⁵²⁻⁵³ Hananabaa yootiyaageetun intte aawati waissibeennai oonee? Xoossaa Na7ai Xilloi yaanaagaa kasetidi yootidaageetakka woridosona. Ha77i inttekka kiitanchchatu kushiyaappe Xoossaa higgiiya ekkidi azazettibeen-naageeti, Xilluwaa aatti immidi worideta” yaagiis.

Isxxifaanoosa SHuchchan Caddidi Woridosona

⁵⁴ Eti heгаа siyido wode, bantta wozanan Isxxifaanoosassi daro yiillotidi, bantta mentershshaa sa77idi manddidosona. ⁵⁵ SHin Isxxifaanoosi banan Geeshsha Ayyaanai kumin, saluwaa pude tishshi ootti xeellidi, Xoossaa bonchchuwaanne Yesuusi Xoossaappe ushachcha baggan eqqidaagaa be7iis. ⁵⁶ Be7idi, “Xeellite, taani saloi dooyettin, Asa Na7ai Xoossaappe ushachcha baggan eqqidaagaa be7ais” yaagiis.

⁵⁷ Qaalaa xoqqu oottidi wocamiiddi, bantta haittaa tuccidi, issippe akko wottaa shoddidosona. ⁵⁸ Katamaappe gaxaa a kessidi, shuchchan caddidosona. Markkati bantta maayuwaa issi Saa7oolaa giyo wodallaa matan wottidosona.

⁵⁹ Isxxifaanoosi, “Ta Godaa Yesuusaa, ta shemppuwaa ekka” yaagidi xeesishin, eti shuchchan a caddosona. ⁶⁰ Caddishin gulbbatidi, ba qaala xoqqu oottidi, “Ta Godau, ha nagaraa etau atto ga” yaagiis. Hegaa yaaginnee haiqqi aggiis. Saa7oolikka Isxxifaanoosa woriyoogaa ufaiittiis.

Saa7ooli Woosa Keettaa Asaa Yedettiis

8 He gallassi Yerusalaamen de7iya woosa keettan gita yedetai denddiis; denddin Yesuusi kiittidoogeeuppe attin, ammaniyaageeti ubbati Yihudaa biittaaninne Samaariyaa biittan laalettidosona. ² Xoossaa woosan sheekkida asati Isxxifaanoosa moogidosona; qassi au daro yeekkidosona. ³ SHin Saa7ooli woosa keettaa xaissees; ubbaa keettaa geli gelidi, attumaasaanne maccaasaa goochchi goochchidi, qasho keettaa yeddees.

Wonggelee Samaariyan Odettiis

⁴ Laalettida ammaniyaageeti qaala yootiiddi, ubbasaa biidosona. ⁵ Piliphphoosi Samaariyaa katamaa wodhdhidi, Kiristtoosabaa asaassi yootiis. ⁶ Daro asai Piliphphoosi giidoogaa keehi akeekidi siyiis; i oottiyo malaataakka be7iis. ⁷ Aissi giikko, tuna ayyaanati qaala xoqqu oottidi haasayiiddi, daro asaappe kiyidosona; qassi daro silatinne wobbeti paxidosona. ⁸ He kataman asai daro ufaiittiis.

⁹ SHin Simoona giyo issi bitanee kase, bana gita giiddi kaayiiddi, Samaariyaa asaa, “Laa hagee aiba oorattabee” giissiiddinne he kataman de7iis. ¹⁰ Guuttaappe doommidi, gitaa gakkanaashin, asai ubbai, “Xoossaa wolqqai gitai hagea” giidi abaa ezggees. ¹¹ Daro wodiyaappe doommidi, kaayuwan Samaariyaa asaa “Laa hagee aiba oorattabee” giissido gishshau, asai abaa ezggees. ¹² SHin Piliphphoosi Xoossaa kawotettaabaanne Yesuus Kiristtoosa sunttaabaa attumaageetussinne maccaageetussi yootin, eti abaa ammanidi xammaqettidosona. ¹³ Qassi Simoonikka ba

huuphen ammaniis; ammanidi xammaqettidoogaappe guyyiyan, Piliphphoosaara issippe de7iiddi, oosettiya malaataanne Xoossai oottido gita malaataa be7idi garamettiis.

¹⁴ Yesuusi kiittido Yerusalaamen de7iyaageeti, Samaariyaa asai Xoossaa qaala ekkidoogaa siyido wode, PHeexiroosanne Yohaannisa etakko yeddidosona. ¹⁵ Yeddin PHeexiroosinne Yohaannisi wodhdhidi, ammaniyaageeti Geeshsha Ayyaanaa ekkana mala, etau Xoossaa woossidosona; ¹⁶ aissi giikko, Samaariyaa asati Godaa Yesuusa sunntan xinqqate xalaalaa xammaqettidoogaappe attin, etappe issuwaa bollinne Geeshsha Ayyaanaa wodhdhiichchibeenna. ¹⁷ He wode PHeexiroosinne Yohaannisi bantta kushiya eta bolli wottin, eti Geeshsha Ayyaanaa ekkidosona.

¹⁸ Yesuusi kiittidoogeeti bantta kushiya eta bolli wottin, etassi Geeshsha Ayyaanaa imettidoogaa Simooni be7ido wode, PHeexiroosassinne Yohaannisassi mishshaa ehiidi, ¹⁹ “Taanikka ta kushiya wottiyo ubbai Geeshsha Ayyaanaa ekkana mala, ha godatettaa taukka immerkketii” yaagiis.

²⁰ SHin PHeexiroosi ayyo hagaadan yaagiis; “Neeni Xoossaa imuwaa miishshan shammanau qoppido gishshau, ne miishshai nenaara coo xayoy. ²¹ Ne wozanai Xoossaa sinttan suure gidenna gishshau, neeyyo hagan oosoi woi sohoi baawa. ²² Yaataa ha ne wozanaa iita qofaa gishshau, nagaraappe simma; geelladan ne wozanan de7iya iita qofaa Xoossai atto gaanaakkonne Xoossaa woossa. ²³ Aissi giikko, neeni daro qanaatiyaa oiqqada nagaraa qashuwan de7iyooogaa taani be7ais” yaagiis.

²⁴ Yaagin Simooni PHeexiroosassinne Yohaannisassi zaaridi, “Intte giidobaappe issibainne tana gakkenna mala, intte tau Xoossaa woossite” yaagiis.

²⁵ PHeexiroosinne Yohaannisi markkattidoogaappenne Godaa qaala yootidoogaappe guyyiyan, guyye Yerusalaame simmidosona; simmiiddi Samaariyan de7iya daro qeri katamatun wonggeliyaa mishiraachchuwa yootidosona.

Piliphphoosi Toophphiyaa Asa Gidiya Mureessaa Xammaqiis

²⁶ Godaa kiitanchchai Piliphphoosa, “Denddada Yerusalaameppe Gaaza efiya bazzo ogiyaakko ba; he ogee tohossa baggaara de7ees” yaagiis. ²⁷ Piliphphoosi denddidi biis. Hinddake giyo Toophphiyaa kaweesi biittaa haariya i miishsha ubbaakka naagiya Toophphiyaa asa issi mureessai de7ees; de7iyaagee goinnanau Yerusalaame biis. ²⁸ Parai goochchiyo gaariyan uttidi, Yerusalaameppe guyye simmiiddi, hananabaa yootiya Isiyaasa maxaafaa nabbabees.

²⁹ Geeshsha Ayyaanaa Piliphphoosa, “He gaariyaakko shiiqada hemetta” yaagiis.

³⁰ Yaagin Piliphphoosi woxxidi, hananabaa yootiya Isiyaasa maxaafaa mureessai nabbabishin siyidi a, “Neeni nabbabiyooogaa akeekai?” yaagiis.

³¹ Mureessai, “Tau odidi akeekissiya asi bannan waanidi akeekettii?” yaagiis; qassi banaara gaariyan kiyidi uttana mala, Piliphphoosa woossiis. ³² Mureessai nabbabiyo maxaafaa sohoi hagaadan yaagees; “Dorssadan i shuhettanau laagettiis.

Dorssa marai ba ikisiyaa meediyaagaa sinttan co77u giyoogaadan, ikka ba doonaa pogibeenna.

³³ I kauyyidoogan au xillo pirddi xayiiis.

A de7oi ha sa7aappe pude ekettiichchido gishshau, a zariyaabaa oonee yootanai?”

yaagees.

³⁴ Mureessai zaaridi Piliphphoosassi, “Hananabaa yootiyaagee haggaa obaa odii? Babaa odiiyye woi hara asabaa odii? Tau odarkkii” yaagiis. ³⁵ Yaagin Piliphphoosi zaaridi, Xoossaa maxaafaa i nabbabiyoosaappe doommidi, Yesuusabaa wonggeliyaa mishiraachchuwaappe ayyo yootiis.

³⁶ Eti ogiyaa oiqqidi biiddi, haattai de7iyooosaa gakkidosona; mureessai, “Haattaa haggaa be7a; xammaqettiyoogaa tana diggiyai aibee?” yaagiis.

³⁷ Piliphphoosi a, “Neeni ne kumetta wozanaappe ammanikko, danddayaasa” yaagiis.

Yaagin i zaaridi, “Yesuus Kiristtoosi Xoossaa Na7a gidiiyoogaa taani ammanais” yaagiis.

³⁸ Gaaree eqqana mala mureessai azazin, inne Piliphphoosi naa77ai duge wodhdhidi, haattan gelidosona; gelin Piliphphoosi a xammaqiis. ³⁹ Eti haattaappe gaxaa kiyido wode, Godaa Ayyaanai Piliphphoosa liphphi oottidi, efi aggiis; naa77anttuwaa mureessai Piliphphoosa be7ibeenna; shin ba ogiyaa ufaiittiiddi biis. ⁴⁰ Piliphphoosi ba huuphiyau Azooxoosan de7iyooogaa erii; qassi Qiisaariyaa yaana gakkanaassikka, katama ubban yuuyiiddi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootees.

Saa7ooli Kiristtoosan Ammaniis

(Yesuusi Kiittidoogetu Oosuwaa 22:6-16; 26:12-18)

9 SHin Saa7ooli Godaa kaalliyaaageeta woranau manddiiddi, qeese ubbatu ha-laqaakko biis. ² Biidi Godaa ogiyaa kaalliyaa asata maccaageetanne attumaageeta demmikko, qachchidi Yerusalaame ehaanau, Damasqqon de7iya Aihuda woosa keettatussi dabddaabbiyaa xaafanau a woossiis.

³ I biiddi, Damasqqo katamaa gakkana matidaashin, qoppennan saluwaappe wolqqaama poo7oi a yuuyi aadhdhidi poo7iis. ⁴ Poo7in Saa7ooli sa7an kunddi-daashin, “Saa7oolaa Saa7oolaa, aissi tana waissai?” giya qaalaa siyiis.

⁵ Saa7ooli, “Ta Godau, neeni oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, “Taani neeni waissiyoo Yesuusa. Boorai bana caddiya xam77aa qakkiyooogaadan, neeni qakkikko, nena qohaasa” yaagiis.

⁶ SHin Saa7ooli kokkoriiddinne garmettiiddi, “Ta Godau, taani ai oottanau koyai?” yaagiis.

Yaagin Godai a, “Denddada katamaa gela; neeni oottanau bessiyaabai neeyyo yaani odettana” yaagiis.

⁷ Saa7oolaara ogiyan biya asati ainne haasayennan eqqi bayidi, qaalaa siyoosona; shin oonanne be7ibookkona. ⁸ Saa7ooli sa7aappe denddin, a aifee dooyettido wode, ainne xeellanau danddayibeenna; hegaa gishshau, eti a kushiya oiqqidi goochchiiddi, Damasqqo gelissidosona. ⁹ Heezzu gallassa gakkanaassikka i xeellibeenna; ainne mibeenna; ainneka uyibeenna.

¹⁰ Damasqqon issi Hanaaniyaa giyo kaalliyaaagee de7ees; Godai ajjuutan a, “Hanaaniyau” yaagiis.

Yaagin Hanaanee, “Ta Godau, hagan de7ais” yaagiis.

¹¹ Godai a, “Denddada Suure giyo ogiyaa baada, Yihudaa sooni issi Saa7oola giyo Xarsseeseppe yiida bitaniyaa koya; aissi giikko, i woossee. ¹² Qassi Hanaaniyaa giyo bitanee gelidi, Saa7ooli naa77anttuwaa xeellanaadan, ba kushiya a bolli wottiiyoogaa ajjuutan be7iis” yaagiis.

¹³ Hanaanee zaaridi, “Ta Godau, Yerusalaamen ne geeshsha asaa bolli he bitanee ai keena iitabaa oottidaakko, taani daro asaappe siyaas. ¹⁴ Qassi Damasqqon ne sunntaa xeesiyaageeta ubbaa qachchanau, qeese halaqati au maataa immidosona” yaagiis.

¹⁵ SHin Godai a, “Saa7ooli Aihuda gidenna asaa sinttan, kawotu sinttaaninne Israa7eela asaa sinttan, ta sunntaa erissanaunne taassi oottanau doorettida miishsha gidiyoo gishshau, neeni ba. ¹⁶ Aissi giikko, ta sunntaa gishshau, i woqqa waayettanau bessiyaakko, taani a bessana” yaagiis.

¹⁷ Yaagin Hanaanee biidi, soo gelidi, ba kushiya Saa7oola bolli wottidi, “Ta ishau Saa7oolaa, neeni yiyo ogiyan neessi beettida Yesuusi, neeni xeellana malanne Geeshsha Ayyaanai nenan kumana mala, tana kiittiis” yaagiis. ¹⁸ Sohuwaara, aibakko poqo malai Saa7oola aifiyaappe wodhdhin, Saa7ooli naa77anttuwaa xeeliis; qassi dendididi xammaqettiis. ¹⁹ Qumaa miidi gasttidi, Damasqqon de7iya kaaliyaageetuura amarida gallassaa takkiis.

Saa7ooli Damasqqon Tamaariisiiis

²⁰ Sohuwaara, “Yesuus Kiristtoosi Xoossaa Na7a” yaagidi, Aihuda woosa keettatun qaalaa yootiis.

²¹ Hegaa siyida ubbai garamettidi, “Hagee Yerusalaamen Yesuusa sunntaa xeesiyaageeta xaissiyaagaa gidenneeyye? Qassi eta qachchidi, qeese halaqatu sintti efaanaassi yibeenneeyye?” yaagidosona.

²² SHin Saa7ooli qaalaa yootiyo yootoi minni minnidi biis; Yesuusi qassi Kiristtoosa gidiyoo gaakka i akeekissidi odido gishshau, Damasqqon de7iya Aihudati ayyo zaariyoobaa xayidosona.

²³ Daro gallassaappe guyyiyan, Aihudati shiiqidi, Saa7oola woranau zorettidosona. ²⁴ SHin Aihudati bana woranau qoppidoogaa Saa7ooli siyiis; eti a woranau qamminne gallassi katamaa penggiyaa naagoosona. ²⁵ SHin i erissiyo ashkkarati a qammi efiidi, dirssaa huuphiyaara keeshiyan duge wottidosona.

Saa7ooli Yerusalaamen Tamaariisiiis

²⁶ Saa7ooli Yerusalaame gakkido wode, erissiyo ashkkaratuura issippe gaittanau shiiqi be7iis; shin kaalliyaagaa i gididoogaa ubbai ammanennan ixixidi, ayyo yayyidosona. ²⁷ SHin Barnnaabaasi Saa7oola Yesuusi kiittidoogeetukko efiis; efiidi ogiyan Godaa i waanidi be7idaakko, ayyo Godai waatidi haasayidaakkonne qassi Saa7ooli Damasqqon Yesuusa sunntan yayyennan waatidi qaalaa yootidaakko, etau geeshshidi odiis. ²⁸ Saa7ooli Yerusalaamen yuuyiidinne Godaa Yesuusa sunntan yayyennan qaalaa yootiiddi, Yesuusi kiittidoogeetuura issippe de7iis. ²⁹ Qassi Saa7ooli Giriike qaalaa haasayiya Aihudatuura haasayeesinne palamettes; shin eti a woranau koyidosona. ³⁰ Ishantti hejaa siyidi, Saa7oola duge Qiisaariyaa efiidi, Xarsseese yeddidosona.

³¹ Yihudan, Galiilaaninne Samaariyan ubban de7iya woosa keettati sarotettan de7idosona; qassi minnididosona; Godaassi yayyiyoogaaninne Geeshsha Ayyaanaa maaduwaa heemettiiddi, qoodankka dari dari biidosona.

PHeexiroosi Lidaaninne Yoophphen Tamaariisii

³² PHeexiroosi ubbasan yuuyiiddi, Lidan de7iya geeshsha asatukko qassi wodhdhiis. ³³ Wodhdhidi hegan hospun laittaasappe silidi, arssan zin77idi de7iya issi Eeniya giyo bitaniyaa demmiis. ³⁴ PHeexiroosi Eeniya, “Eeniyau, Yesuus Kiristtoosi nena pattees; denddada ne hiixaa yegga” yaagiis. Yaagin sohuwaara denddi eqqiis. ³⁵ Lidaaninne Saaronan de7iya asai ubbai Eeniya be7idi, Godaakko simmiis.

³⁶ Yoophphe kataman issi Xaabito giyo ammaniyaara de7ausu; Xaabito giyoogee Giriike qaaln Dorqo giyoogaa. A ba de7ido wode ubban lo77obaa oottaiddanne hiyyeesaa maaddaidda de7ausu. ³⁷ He wode a harggada haiqqin, asai i ahaa meecidi, pooqiyaa pude kessidi zin77issiis. ³⁸ Lidi Yoophphessi mata; kaalliyaageeti PHeexiroosi Lidan de7iyooogaa Yoophphen siyidi, “Hayyanaa nuukko eesuwan yarkkii” yaagiyo kiitaa naa77u asatu bolli akko kiittidosona.

³⁹ Kiittin PHeexiroosi denddidi, etaara biidi gakkinn, pooqiyaa pude a kessidi, kifiliyaa gelissidosona. Am77e maccaasati ubbai yeekkiiddinne Dorqqa etaara de7iyoo wode oottido qamisetanne afalata ubbaa PHeexiroosa bessiiddi, a yuuyi aadhdhidi eqqidosa. ⁴⁰ PHeexiroosi eta ubbaa kare kessidi, gulbbatidi Xoossaa woossiis; qassi ahaakko simmidi, “Xaabitee, dendda” yaagiis; yaagin Xaabita ba aifiyaa dooyada PHeexiroosa be7ada, suura uttaasu. ⁴¹ PHeexiroosi o ba kushiyan maaddidi, dentti essiis; hegaappe guyyiyan, ammaniyaageetanne am77eta xeesidi, paxidaaro etassi immiis.

⁴² Ha yohoi Yoophphe katama ubban laalettii; laalettin daro asai Godaa ammaniis. ⁴³ PHeexiroosi Yoophphen issi Simoona giyo galbbaa qaaciyaagaara daro gallassaa gam77iis.

PHeexiroosanne Qornneliyoosa

10 Qiisaariyan ‘Xaaletu Olaasata’ geetettiya olanchchatuyyo issi mato halaqai Qornneliyoosa giyoogee de7ees. ² Qornneliyoosi Xoossaa daro ammaniya asanne ba so asa ubbaara issippe Xoossaassi goinniya asa; Aihuda hiyyeesaakka i daro maaddes; qassi Xoossaa ubba wode woossees. ³ Issi gallassi uddufun saate heeran, “Qornneliyoosaa” giya Xoossaa kiitanchchai baakko gelishin, Qornneliyoosi ajjuutan geeshshidi be7iis.

⁴ Qornneliyoosi yayyidi, kiitanchchaa tishshi ootti xeellidi, “Ta Godau, i aibee?” yaagiis.

Yaagin kiitanchchai zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ne woosainne neeni hiyyeesaa maaddiyooogee Xoossaa sinttan hassayettanau saluwaa biis. ⁵ Ha77i Yoophphe asaa kiittada, PHeexiroosa giyo Simoona ehiissa. ⁶ PHeexiroosi abbaa doona keettaawaa galbbaa qaaciya Simoona sooni imattatettau uttiis; neeni oottanau bessiyaabaa i neeyyo odana” yaagiis.

⁷ Qornneliyoosi baassi yootida kiitanchchai bin, ba ashkkaratuppe naa77atanne Xoossaassi goinniya baappe shaahettenna wotaaddaratuppe issuwaa xeesidi, ⁸ etau ubbabaa odidi, eta Yoophphe kiittiis.

⁹ Wonttetta gallassi eti biidi, Yoophphe katamaakko matishin, PHeexiroosi usupun saate heeran keettaa bollan dembbayidi oottidosaa Xoossaa woossanau kiyiis.

¹⁰ Qassi namisettidi, qumaa maanau koyiis; shin qumai ka77ishin, ajjuutaa be7iis.

¹¹ Saloi dooyettin, gita afala milatiyaabai oiddu baggaara ohettidi, sa7an wodhdhishin, PHeexiroosi be7iis. ¹² Hegan oiddu tohuwaara de7iya mehee, do7i, shooshshi, zareenne kafoi ubbi de7ees. ¹³ “PHeexiroosaa, dendda eqqada shukkada ma” giya qaalai akko yiis.

¹⁴ SHin PHeexiroosi, “Ta Godau, chii! Taani aibakko tunabaanne sheneyiyaabaa mulekka ma erikke” yaagiis.

¹⁵ Qassi naa77anttuwaa, “Xoossai geeshshidoogaa neeni tuna gooppa” giya qaalai akko yiis. ¹⁶ Heezzutoo hegaadan giis; hegaappe guyyiyan, sohuwaara he gita afala milatiyaagee pude saluwaa eketti aggiis.

¹⁷ PHeexiroosi ba be7ido ajjuutaa birshshettai ai gidanddeeshsha? yaagidi, ba wozana gidдон, “Laa hagee aibee?” giishin, Qornneliyoosi kiittido asati Simoona keetta de7iyosaa lal77iiddi, a penggen eqqidosa. ¹⁸ Bantta qaalaa xoqqu oottidi, “PHeexiroosa geetettiya Simoona giyo imattai hegan de7ii?” yaagidi oichchidosona.

¹⁹ PHeexiroosi ajjuutan be7idobaa akeekanau qofan sheekkidaashin, Geeshsha Ayyaanai a, “Be7a, heezzu asati nena koyoosona; ²⁰ denddada wodhdha; taani eta kiittido gishshau, sirennan etaara ba” yaagiis.

²¹ PHeexiroosi asatukko wodhdhidi, “Intte koyiyoogee tana. Ai ekkana yiidetii?” yaagiis.

²² Eti, “Xoossaassi yayyiya xilloi Aihuda asa ubban daro bonchchettida mato halaa Qornneliyoosi, nena ba soo efiissidi, qaalaa neeppe siyana mala, Xoossaa geeshsha kiitanchchai ayyo yootiis” yaagidosona. ²³ Yaagin PHeexiroosi asata imatanau soo xeesiis.

Wonttetta gallassi, denddidi etaara biis; Yoophphe kataman de7iya ishanttuppe issooti issooti aara issippe biidosona. ²⁴ Wonttetta gallassi, qiisaariyaa gakkidosona; Qornneliyoosi ba dabbotanne ba laggeta issippe xeesi shiishshidi, PHeexiroosa naagees. ²⁵ PHeexiroosi gelana hanishin, Qornneliyoosi aara gaittidi, a sinttan kunddidi, assi goinniis. ²⁶ SHin PHeexiroosi, “Dendda! Taanikka ta huuphen asa” yaagidi a denttiis.

²⁷ PHeexiroosi Qornneliyoosaara haasayiiddi, soo geliis; i geliyo wode daro asai shiiqidaagaa demmidi, ²⁸ asaa, “Aihuda asi hara zariyaara issipetettan de7anau, woi gaittanau woga gidennaagaa intte huuphen ereeta; shin taani oonanne tuna woi sheneyiyaabaa geenna mala, Xoossai tana bessiis. ²⁹ Hegaa gishshau, intte taassi kiittin, palami bannan yaas. Ha77i, “Tana aissi ehiissidetii?” yaagada inttena oichchais” yaagiis.

³⁰ Qornneliyoosi hagaadan yaagiis; “Taani hachchi oiddu gallassaappe kase ha saaten uddufun saate woosaa ta sooni Xoossaa woossishin, PHooliya maayuwaa maayida asi ta sinttan eqqidi, ³¹ tana, ‘Qornneliyoosaa, Xoossai ne woosaa siyiis; neeni hiyyeesaa maaddiyogaakka hassayiis. ³² Simmi asa Yoophphe kiittada, Simoon PHeexiroosa giyoogaa xeesissa; Simoon PHeexiroosi Simoona giyo galbaa qaaciya bitaniyaa sooni abbaa doonan imattatettaa uttiis’ yaagiis. ³³ Hegaa gishshau, taani neekko sohuwaara kiittaas; neeninne yaada loittadasa; simmi neeni nuuyyo yootanau Xoossai nena azazidobaa ubbaa siyanau ha77i nuuni ubbaikka hagan Xoossaa sinttan de7oos” yaagiis.

PHeexiroosa Haasayaa

³⁴⁻³⁵ PHeexiroosi haasayaa hagaadan yaagidi doommiis; “Xoossai asa som770 xeellenna; shin dere ubban baassi yayyiyaagaanne xillo ooso oottiyaagaa galatiyoogaa taani tumu akeekaas. ³⁶ Xoossai asa ubbaa Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara, sarotettaa yootiiddi, ha wonggeliyaa mishiraachchuwaa Israa7eela asaassi kiittidoogaa intte ereeta. ³⁷ Yohaannisi qaala yootido xinqqatiyaappe guyyiyan, Galiilappe doommidi, Yihudaa biitta ubban hanidabaa intte ereeta. ³⁸ Xoossai Naazireeta Yesuusa Geeshsha Ayyaanaaninne wolqqan tiyiis; Xoossai aara de7iyo gishshau, lo770baa i oottiiddinne xalahe halaqaassi haarettida ubbaa pattiiddi yuuyiis.

³⁹ “Aihuda biittaaninne Yerusalaamen i oottido ubbabaassi nuuni markka. Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishi kaqqidi, a woridosona. ⁴⁰ SHin Xoossai heez-zantto gallassan haiquwaappe a denttidi bessii. ⁴¹ Xoossai koiro doorido markkata nuna, a bessiiippe attin, asa ubbaa gidenna; haiquwaappe i denddidoogaappe guyyiyan, nuuni aara miidanne uyida. ⁴² Xoossai wonggeliyaa mishiraachchuwaa asaassi nuuni yootanaunne, paxa de7iyaageetu bollaanninne haiqqidaageetu bollan pirddanau i sunttidoogee Yesuusa gididoogaa nuuni markkattanau nuna azaziis. ⁴³ Xoossai aani ammaniya ubbaa nagaraa a sunttan atto gaanaagaa hananabaa yootiya ubbati markkattoosona” yaagiis.

Aihuda Gidenna Asati Ammanidi Geeshsha Ayyaanaa Ekkidosona

⁴⁴ PHeexiroosi biron he yohuwaa yootishin, qaala siyiya ubbaa bolli Geeshsha Ayyaanai wodhdhi aggiis. ⁴⁵ PHeexiroosaara Yoophpeppe yiida, ammaniya qaxxarettida Aihuda ubbati Aihuda gidennaageetu bollankka Geeshsha Ayyaanaa imoi gukkido gishshau garamettidosona. ⁴⁶ Aissi giikko, eti duma duma qalan haasayishiinne Xoossaa gitatettaa sabbishin siyidosona.

He wode PHeexiroosi zaaridi, ⁴⁷ “Hageeti qassi nunadan Geeshsha Ayyaanaa ekki-daageeti xammaqettennaadan, haatta eta digganau danddayiyai oonee?” yaagiis. ⁴⁸ Eti Yesuus Kiristtoosa sunttan xammaqettana mala, eta azaziis; hegaappe guyyiyan, eti banttanaara amarida gallassaa uttana mala, a woossidosona.

PHeexiroosi Aihuda Gidenna Asaappe Ammanidaageetu Soo Aibissi Gelidaakko Yootiis

11 Yesuusi kiittidoogetinne Yihudaa ubban de7iya ishantti, Aihuda gidennaageetikka Xoossaa qaala ekkidoogaa siyidosona. ² PHeexiroosi Yerusalaame biido wode, qaxxarettida asati aara palamettidi, ³ a, “Neeni qaxxarettibeennaageetukko gelada, etaara qumaa maadasa” yaagidosona.

⁴ SHin PHeexiroosi hanidabaa koiruwaappe doommidi, maaran maaran hagaadan yaagidi yootiis; ⁵ “Taani Yoophphe kataman Xoossaa woossishin, tau wozanai dammin, ajjuutaa be7aas; gita afala milatiyaabai oiddu baggaara ohettidi, saluwaappe wodhdhidi, taakko yiis. ⁶ Hegaa giddo taani tishshi oottada xeelliyo wode, oiddu tohoi de7iyo mehiyaa, do7aa, shooshshaa, zariyaanne kafuwaa be7aas. ⁷ Qassi, ‘PHeexiroosaa, dendda; shukkada ma’ giya qaala taani siyaas.

⁸ “SHin taani, ‘Ta Godau, chii! Tunabai woi sheneyiyaabai mulekka ta doonaakko shiiki erenna’ gaas.

⁹“Qaalai saluwaappe naa77anttuwaakka, ‘Xoossai geeshshidoogaa neeni tuna gooppa’ yaagidi taassi zaariis.

¹⁰“Hegee heezzutoo hanin, wurssettan ubbabai saluwaa pude gooshettiis.

¹¹Hegaa peeshshankka heezzu asati Qiisaariyaappe taakko kiitettidi, taani de7iyo keettaa gakki aggidosona. ¹²Gakkin taani sirennan etaara baana mala, Ayyaanai taassi yootiis. Qassi ha usuppun ishantti Yoophpheppe tanaara Qiisaariyaa bin, nuuni Qornneliyoosa soo gelida. ¹³⁻¹⁴Kiitanchchai ba sooni eqqidi bana, ‘PHeexiroosa geetettiya Simoona xeesanau asa Yoophphe kiitta; neeninne ne keettaa asai ubbai attiyo qaalaa i neeyyo yootana’ giidoogaa Qornneliyoosi waatidi siyidaakko, nuussi odiis.

¹⁵“Odin taani haasayanau doommiyoogan Geeshsha Ayyaanai koiro nu bolli wodhdhidoogaadan, eta bollikka wodhdhi aggiis. ¹⁶Godai, ‘Yohaannisi haattan xammaqiis; shin intte Geeshsha Ayyaanan xammaqettana’ yaagido qaalai taassi hasayettiis. ¹⁷Xoossai nuussi Godaa Yesuus Kiristtoosa ammanidaageetussi immido imuwaa malaa Aihuda gidennaageetussikka qassi immikko, simmi Xoossaa diganau taani oonee?” yaagiis.

Ammaniyaageeti Anxxookiyaa Kataman “Kiristaane” Geetettidosona

¹⁸Eti haggaa siyido wode bantta palamaa aggidi, “Yaatin, Xoossai Aihuda gidennaageetikka qassi nagaraappe simmidi de7anaadan, eta qaadiis” yaagidi Xoossaa galatidosona.

¹⁹Isxxifaanoosa bolli gakkida waaiyaa gedon laalettida ammaniyaageeti qaalaa Aihudatu xalaalaappe attin, haraassi issuwaassinne odennan, Pinqqe, Qophphi-roosanne Anxxookiyaa gakkanaashin yuuyidosona. ²⁰SHin Qophphiroosappenne Qareenappe yiida issi issi ammaniya asati Anxxookiyaa biidi, Godaa Yesuusa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, Giriike asaassikka yootidosona. ²¹Godaa wolqqai etaara de7ees; qassi daro asai ammanidi, Godaakko simmiis.

²²Ha yohoi Yerusalaamen de7iia woosa keettaa asaassi siyettin, woosa keettaa asai Barnnaabaasa Anxxookiyaa kiittiis. ²³Barnnaabaasi Anxxookiyaa biido wode, Xoossaa aaro kehatettaa oosuwaa be7idi ufaittiis; eti ubbaikka Godan bantta kumetta wozanaappe minnidi de7anaadan, eta zoriis. ²⁴Aissi giikko, Barnnaabaasi Geeshsha Ayyaanainne ammanoi kumido lo77o asa; yaanin daro asai Godaa ammaniis.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Barnnaabaasi Saa7oola koyanau Xarsseese biis. ²⁶Biidi Saa7oola demmido wode, Anxxookiyaa ehiis. Barnnaabaasinne Saa7ooli woosa keettaa asaara issi laitta kumettaa uttidi, daro asaa tamarissidosona; kaalliyaageeti Anxxookiyan Kiristaane geetettidi, koiro xeesettidosona.

²⁷Hananabaa yootiyaageeti Yerusalaameppe Anxxookiyaa he wode wodhdhidosona. ²⁸Eta giddoppe Agaaboosa giyoogee denddidi, sa7a ubban gita namisai denddanaagaa Ayyaanaa wolqqan hananabaa yootiis; hegee hanidoogee Qalaudeyoosa kawotettaa wodiyaana. ²⁹Kaalliyaageeti huuphiyan huuphiyan bantta wolqqaa keenaa miishshaa peeridi, Yihudan de7iia bantta ishanttussi maaduwaa yeddanaan qofaa qachchidosona. ³⁰Eti hegaadan oottidi, miishshaa Barnnaabaasa bollinne Saa7oola bolli woosa keettaa cimatussi yeddidosona.

Woosa Keettan Hanttaara Yedetai Doommiis

12 Kawoi Heeroodisi he wode woosa keettaa asaappe amaridaageeta waisuwaa doommiis. ²Doommidi Yohaannisa ishaa Yaaqooba bisuwan worissiis. ³Hegee Aihudata ufaissidoogaa be7idi, gujjidi PHeexiroosakka oiqqiis; hegee Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassatuuna. ⁴PHeexiroosa oiqqidi qachchiis. Paasikaa bonchchiyo gallassatuppe guyyiyan, dere asaa sintti aattanau qoppidi, oiddu oiddu wotaaddarati a naaganaadan, tammanne usuppun wotaaddaratussi aat-tidi immiis. ⁵Hegaa gishshau, PHeexiroosi qasho keettan naagettees; shin woosa keettaa asai ayyo minttidi Xoossaa woossees.

Kiitanchchai PHeexiroosa Qasho Keettaappe Kessiis

⁶Heeroodisi PHeexiroosa asaa sintti aattanau qoppanaappe kase qammi, PHeexiroosi naa77u sanssalatan qashettidi, naa77u wotaaddaratuppe gidduwan xiskkees; naagiyaageetikka qasho keettaa penggen eqqidi naagoosona. ⁷Akeeken-nan de7ishin, Godaa kiitanchchai hegan eqqi aggiis; qasho keettanka poo7oi poo7i bayiis. Kiitanchchai PHeexiroosa miyyiyaa dechchi beegotissidi a, “Elle dendda” yaagiis; sohuwaarakka sanssalatai a kushiyaappe wodhdhi aggiis. ⁸Kiitanchchai a, “Ne suriyaa gixxa; ne caammaakka wotta” yaagin, PHeexiroosi hegaadan oottiis; oottin kiitanchchai, “Ne afalaa maayada tana kaalla” yaagiis.

⁹PHeexiroosi qasho keettaappe kiyidi, kiitanchchaa kaalliis; ayyo ajjuutaa be7iyooobaa misatiisippe attin, kiitanchchai oottiyoobai tuma gididoogaa eribeenna. ¹⁰Kiitanchchainne PHeexiroosi koiro wotaaddaraappenne naa77antto wotaad-daraappe aadhdhidi, katamaa efiya birata penggiyaakko gakkidosona; gakkin penggee etassi barkka dooyetti aggiis; eti kiyidi issi ogiyaara biishin, kiitanchchai sohuwaara PHeexiroosappe shaahetti bayiis.

¹¹PHeexiroosi bana gakkidabaa akeekidi, “Tana Godai ba kiitanchchaa kiittidi, Heeroodisa kushiyaappenne Aihuda asai naagi uttido ubbabaappe ashshidoogaa ha77i tumu eraas” yaagiis.

¹²I hegaa akeekido wode, daro asai issippe shiiqidi Xoossaa woossiyoosaa, Mar-qoosa giyo Yohaannisa aayee Mairaami soo biis. ¹³Biidi penggen xeesin, issi Roodo giyo ashkkariyaa dooyanau yaasu. ¹⁴Rooda PHeexiroosa qaalaa gididoogaa erido wode, bana ufaissin, kariyaa dooyennan guyye woxxada, PHeexiroosi karen eqqi-doojaa asaassi odaasu.

¹⁵Odin asai o, “Hannee neeni gooyaasa” yaagiis. Rooda PHeexiroosa gididoogaa geeshshada odaasu. Eti, “Hegee a kiitanchchaa” yaagidosona.

¹⁶SHin PHeexiroosi karen xeegidi aggennan ixxin, asai kariyaa dooyidi, a be7idi garamettiis. ¹⁷SHin eti co77u gaana mala, PHeexiroosi ba kushiyan malaatidi, Godai qasho keettaappe a waati kessidaakko, etassi qonccissi yootidi, “Hagaa Yaaqoobassinne ishanttussi yootite” giidi, kiyidi harasaa biis.

Heeroodisa Haiquwaa

¹⁸Sa7ai wonttido wode, PHeexiroosi au biichhidaakko gin wotaaddaratu gid-don daro wocamai kiyiis. ¹⁹Heeroodisi PHeexiroosa Lal77issin, i xayido wode, naagiyaageeta qoridi, eta worana mala azaziis; hegaappe guyyiyan, Yihudaappe Qi-isaariyaa wodhdhidi, hegan amarida wodiya uttiis.

²⁰ Heeroodisi Xiirsoosa asaassinne Sidoona asaassi daro hanqqettiis; hanqqettin eta biittai kattaa Heeroodisa biittaappe demmiyo gishshau, eti issippe gididi, a keettaa halaqaa Bilasxoosa bantta exa oottidi, sigaa woossanau Heeroodisakko biidosona.

²¹ Heeroodisi sunttetido gallassi, ba kawotettaa afalaa maayidi, kawotaa arataan uttidi, asaassi haasayiis. ²² Asai, “Hagee Xoossaa qaala; asa qaala gidenna” yaagidi qaalaa xoqqissidi haasayiis. ²³ Heeroodisi Xoossaa bonchchibeenna gishshau, sohuwaarakka Godaa kiitanchchai a dechchin, guxuniyan meetetidi, haiqqi bayiis.

²⁴ SHin Xoossaa qaalai dicceesinne dari dari bees.

²⁵ Barnnaabaasinne Saa7ooli bantta oosuwaa polidi, Marqqoosa giyo Yohaannisa banttanaara ekkidi, Yerusalaameppe simmidosona.

Barnnaabaasinne Saa7ooli Geeshsha Ayyaanai Doorin, Tamaarissanau Kiitettidosona

13 Anxxookiyan de7iya woosa keettan hananabaa yootiyaageetinne tamaaris-siyaageeti de7oosona; eti Barnnaabaasa, Karetta giyo Simoona, Qareenappe yiida Luqiyoosa, biittaa haariya Heeroodisaara diccida Minaahanne Saa7oola. ² Eti Godaassi goinnishiininne xoomishin, Geeshsha Ayyaanai, “Taani xeesido oosuwaassi Barnnaabaasanne Saa7oola tau kessite” yaagiis.

³ Yaagin eti xoomidoogaappenne woossidoogaappe guyyiyan, bantta kushiya Barnnaabaasa bollinne Saa7oola bolli wottidi, eta yeddidosona.

Barnnaabaasinne Sa7ooli Qophphiroosa Biidosona

⁴ Hegaa gishshau, Geeshsha Ayyaanai eta kiittin, Selewuqiyaa wodhdhdidosona; hegaappe markkabiyan gelidi, Qophphiroosa haruuruwaa biidosona. ⁵ Eti Silmmaana gakkidi, Aihuda woosa keettatun Xoossaa qaalaa yootidosona; eta maadanau Yohaannisi etaara de7ees.

⁶ Eti Qophphiroosa haruuruwaa muleera PHaafu gakkanaassi yuuyidi, hananabaa yootiya issi worddanchchaa, Aihuda asa Bar-Yesuusa giyo shareechchuwaa demmidosona. ⁷ He shareechchoi deriyaa haariya Sarggiyoosa PHauloosa giyo akeekanchcha bitaniyaara de7ees. Sarggiyoosa PHauloosi Barnnaabaasanne Saa7oola baakko xegidi, Xoossaa qaalaa siyanau koyiis. ⁸ SHin shareechchuwaa Eliimaasi (Giriike qaalaa hegee a suntaa) deriyaa haariyaagaa ammanuwaa digganau koyidi, eta haasayaa phalqqiis.

⁹ SHin PHauloosa giyo Saa7ooli banan Geeshsha Ayyaanai kumin, shareechchuwaa tishshi ootti xeellidi, ¹⁰ a, “Laa ha xalahe halaqaa na7au, gene ubbainne iitatetta ubbai kumidoogoo, xillotetta ubbau morkkiyau, Godaa ogiyaa suuriyaa geellayiyooagaa aggikkii? ¹¹ Be7a; ha77i Godaa kushee ne bolli de7ees; neeni qooqe gidana; amarida wodee gakkanaashin, awaa poo7uwaa be7akka” yaagiis.

Yaagin sohuwaara ciggaarainne xumai a aifiyaa goozin, ba kushiya oiqqidi, kaalettiya uraa koyiiddi yuuyiis. ¹² He wode deriyaa haariyaagee heгаа be7ido wode, Godai tamarissiyooan garametidi ammaniis.

Barnnaabaasinne PHauloosi PHisddiyan De7iya Anxxookiyaa Biidosona

¹³ PHauloosinne aara de7iyaageeti PHaafuppe denddidi, PHinifiliyan de7iya PHergege markkabiyan biidosona; Yohaannisi etappe shaahettidi, Yerusalaame simmiis. ¹⁴ SHin eti PHergeppe aadhdhidi, PHisddiyan de7iya Anxxookiyaa gakkii-

dosona; Sambbata gallassan Aihuda woosa keettaa gelidi uttidosa. ¹⁵ Muuse higgeenne hananabaa yootiyaageetu maxaafai nabbabettidoogaappe guyyiyan, Aihuda woosa keettaa halaqati, “Nu ishanttoo asaa minttettiya qalalai inttessi de7ikko, asau haasayerkketii” yaagidi etassi kiittidosona.

¹⁶ PHauloosi dendra eqqidi, ba kushiyan malaatidi, hagaadan yaagiis; “Israa7eela asatoo, Xoossaassi yayyiyaageetoo siyite. ¹⁷ Ha Israa7eela asaa Xoossai nu aawata dooridi, Gibxxe biittan imattattettan eti de7ishin, eta darissii; ba gita wolqqankka Gibxxe biittaappe eta kessii. ¹⁸ Bazuwan oitamu laitta keenaa nu aawata i danddayiis. ¹⁹ Kanaane giyo biittan Aihuda gidenna laappun zaretu xaissidi, eta biittaa ba asaa laatissii. ²⁰ Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Sameela wodiya gakkanaas, oiddu xeeanne ishatamu laitta keenaa daannata etassi immiis. ²¹ Hegaappe guyyiyan, eti banttassi kawo immana mala woossin, Xoossai Biniyaama zariyaappe Qiisa na7aa Saa7oola oitamu laittau kawotana mala, etassi immiis. ²² Xoossai Saa7oola shaaridoogaappe guyyiyan, eta bolli Daawiti kawotana mala, a denttiis; Daawitabaa markkattiiddi, ‘Taani koyiyo ubbabaa ta wozanadan oottiya Isseyi na7aa Daawita demmaas’ yaagiis.

²³ “Xoossai, ‘Taani Daawita zariyaappe Israa7eela asaa ashshiyaagaa ehaana’ gidoogaadanka, Yesuusa ehiis. ²⁴ Yesuusi yaanaappe kase Israa7eela asai ubbai bantta nagaraappe simmidi xammaqettana mala, Yohaannisi qaalaa yootiis. ²⁵ Qassi Yohaannisi ba oosuwaa wurssana haniiddi asaa, ‘Tana oona giidi qoppeetii? Taani intte naagiyoogaa gidikke; shin be7ite, a tohuwaa caammaa birshshanaukka taassi bessennaagee taappe guyyeera yees’ yaagiis.

²⁶ “Ta ishatao, Abrahaama zaretu, qassi hagan Aihuda gidennaageetoo Xoossaassi yayyiyaageetoo, ha atotettaa qalalai nuussi kiittettiis. ²⁷ Aissi giikko, Yerusalaa-men de7iya asainne eta halaqati Yesuusanne Sambbata gallassa ubban nabbabettiya hananabaa yootiyaageetu qaalaa akeekibeenna gishshau, a bolli pirddidi, hananabaa yootiyaageetu qaalaa polidosona. ²⁸ Yesuusa worissanau issi gaasoikka etau beettennan ixxin, PHilaaxoosi a worana mala woossidosona.

²⁹ “Eti Yesuusabai Xoossaa maxaafan xaafettidaagaa ubbaa polido wode, masqaliyaappe a wottidi moogidosona. ³⁰ SHin Xoossai haiquwaappe Yesuusa denttiis. ³¹ Denttin i banaara Galiilappe Yerusalaa yidaageetussi darotoo beettiis eti ha77i abaa asaassi markkattoosona.

³² “Xoossai nu aawatussi immana giido wonggeliyaa mishiraachchuwaa nuuni inttessi yootoos. ³³ Daawita Mazamuriyaa Maxaafan naa77antto miraafiyan, ‘Neeni ta Na7aa.

Hachchi taani ne Aawaa gidaas’

geetettidi xaafettidoogaadan, Xoossai Yesuusa denttidi, nu aawatussi immana giidoogaa nuussi eta naatussi poliis. ³⁴ Naa77anttuwaa i haiqqenna mala, haiquwaappe a denttidoogaassi Xoossai, ‘Taani Daawitayyo immana giido amanettida geeshsha anjuwaa inttessi immana’ yaagidi haasayiis. ³⁵ Hegaa gishshau, Mazamure Maxaafan harasan qassi, ‘Ne Geeshsha Na7aa ahaakka musissakka’ yaagees. ³⁶ Aissi giikko, Daawiti ba wodiyan Xoossaa qofaa oottidoogaappe guyyiyan haiqqidi, ba aawatuura mogettidi musiis. ³⁷ SHin Xoossai haiquwaappe denttidoogee musibeenna.

³⁸⁻³⁹ “Hegaa gishshau, ta ishatao, nagara atto geetta intteyyo Yesuusa baggaara odettidoogeenne, Muuse higgiiyan xillanau intteyyo danddayettenna ubbabaappe

aani ammaniya ubbai xillanaagee intteyyo eretto. ⁴⁰ Hegaa gishshau, hananabaa yootiyaageeti giidoogee intte bolli gakkenna mala naagettite;

⁴¹ ‘Xoossai giidobaa qilliicciyaageetoo, be7ite; harai atto issi urai inttessi yootiyaakkokka, intte ammanenna oosuwa taani intte wodiyan oottiyo gishshau, poora giite; haiqqite’ yaagidosona” yaagiis.

⁴² PHauloosinne Barnnaabaasi Aihuda woosa keettaappe kiyishin, asai eta naa77antto Sambbatanka hegaa gujjidi yootana mala woossiis. ⁴³ SHiiqoi laaletidoogaappe guyyiyan, daro Aihudatinne Aihudatu ammanuwan gelidi Xoossau yayyiya daroti, PHauloosanne Barnnaabaasa kaallidosona; kaallin Yesuusi kiittidoogeeti Xoossaa aaro kehatettan minnidi de7ana mala, etau yootidi minttettidosona.

⁴⁴ Naa77antto Sambbatan amarida asatuppe attin, katamaa asai ubbai Xoossaa qaalaa siyanau shiiqiis. ⁴⁵ SHin Aihudati daro asaa be7ido wode, PHauloosa qanaatidosona; a haasayaa PHalqqidi, a cayidosona.

⁴⁶ PHauloosinne Barnnaabaasi xalidi, “Xoossaa qalalai kasetidi intteyyo odettanau koshshees; shin qaalaa intte ixrido gishshaunne merinaa de7uwaa ekkana inttessi bessenna giidi, intte intte huuphiyan pirddido gishshau, be7ite, nuuni Aihuda gidennaageetukko simmeettes. ⁴⁷ Aissi giikko, Godai nuna, ‘Asai ubbai intte baggaara attana mala, inttena taani Aihuda gidennaageetussi poo7o oottaas’ yaagidi azaziis” yaagidosona.

⁴⁸ Aihuda gidennaageeti hegaa siyido wode, ufaittidi Xoossaa qaalaa bonchchidosona; qassi merinaa de7uwaassi doorettida ubbaikka ammanidosona.

⁴⁹ Godaa qalalai he biitta ubbaa gakkiiis. ⁵⁰ SHin Aihudati Xoossau goinniya bonchchettida maccaasatanne kataman de7iya gita asata PHauloosa bollinne Barnnaabaasa bolli denttettin, asati eta yedetaa doommidi, bantta biittaappe kessidosona. ⁵¹ SHin Yesuusi kiittidoogeeti eta ixxyoogaassi malaata gidana mala, bantta tohuwaappe baanaa shocidi, Iqooniyoone katamaa biidosona. ⁵² Qassi Anxxookiyan de7iya kaalliyageetunkka Geeshsha Ayyaanainne ufaissai kumees.

PHauloosinne Barnnaabaasi Iqooniyoone Biidosona

14 Kaseegaadanka PHauloosinne Barnnaabaasi Iqooniyoonen Aihudatu woosa keettaa gelidi, qaalaa yootidosona; yootin daro Aihudatinne Aihuda gidennaageeti ammanidosona. ² SHin ammanibeenna Aihudati Aihuda gidennaageetu wozanaa laammidi, ishanttu bolli hanqetissidosona. ³ Yesuusi kiittidoogeeti hegan daro wodiya gam77idosona; eti Godaabaa yayyennan yootidosona; yootin Goda malaataanne oorattabaa eti oottana mala, etau wolqqaa immidoogan ba aaro kehatettaa qaalaabai tuma gididoogaa markkattiis. ⁴ SHin katamaa asai shaahettidi, baggai Aihudatukko, baggai Yesuusi kiittidoogeetukko simmiis.

⁵ Aihuda gidennaageetinne Aihudati bantta halaqatuura issippe Yesuusi kiittidoogeeta qohanaunne shuchchan caddanau qoppido wode, ⁶ Yesuusi kiittidoogeeti hegaa eridi, Lisxxiranne Daribe giyo Liqaa7ooniyaa katamatanne eta heeran de7iya biittaa baqatidosona; ⁷ baqatidi, hegan wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootosona.

⁸Ba aayee uluwaappe yelettoosappe doommidi, naa77u tohoi silin, mulekka hemettenna issi bitanee Lisxxiran de7ees. ⁹He bitanee PHauloosi yootishin siyees; PHauloosi a tishshi ootti xeelliyo wode, paxanau ayyo ammanoi de7iyooгаа be7idi, ¹⁰qaalaa xoqqissidi a, “Sitti gaada ne tohuwan eqqa” yaagiis; yaagin guppi dendidi, hemetaa doommiis.

¹¹PHauloosi oottidoogaa asai be7idi, ba qaalaa Liqaa7ooniyaa qalan xoqqu ootidi, “Xoossati asa milatidi nuukko wodhdhidsona” yaagiis. ¹²Asai Barnnaabaasa, “Diyaa” giidi, PHauloosi haasayaassi waannatiyo gishshau, a, “Hermmeesa” giidi sunttiis. ¹³Beeta Maqidasee katamaa matan de7iyo Diyaa qeeseenne asai korimatanne alleeqo ciishshata Yesuusi kiittidoogetussi yarshshuwaa yarshshanau koyidi, penge ehiidosona.

¹⁴SHin Yesuusi kiittido Barnnaabaasinne PHauloosi hegaa siyido wode bantta maayuuaa pooshshidi, asaa giddo woxxiiddi, ¹⁵bantta qaalaa xoqqu oottidi, haagaan yaagidosona; “Asau, haggaa aissi ootteeti? Nuunikka inttenadan merettida asa; ha pattenna yohuwaappe saluwaanne sa7aa, abbaanne eta giddon de7iyo ubbabaa medhdhida de7o Xoossaakko intte simmana mala, inttessi nuuni wonggeliyaa mishiraachchuuaa yootoos. ¹⁶I beni asaa zare ubbaa bantta ogiyaa baana mala yeddi bayiis. ¹⁷Intteyyo iraa saluwaappe bukissees; kattaakka i wodiyan immees; qassi qumaa immidi, inttena daro ufaissees; yaatidi intteyyo lo77obaa oottiiddi, ubba wodekka bau markka xayibeenna” yaagidosona. ¹⁸Yesuusi kiittidoogeeeti hegaa giidi, banttayyo asai yarshshenna mala, tuggatidi diggidosona.

¹⁹Anxxookiyaappenne Iqooniyooneppe yiida Aihudati asaa bantta baggi zaaridi, shuchchan PHauloosa caddidosona; etau haiqqidabaa milatin, katamaappe gaxi a goochchidosona. ²⁰SHin kaalliyaaageeti a lanqqiyan yuuyi aadhdhidi eqqidaashin, i dendidi, katamaa geliis. Wonttetta gallasi Barnnaabaasaara issippe Daribe biis.

PHauloosinne Barnnaabaasi Sooriyan De7iyo Anxxookiyaa Simmidosona

^{21–22}Eti Daribe kataman wonggeliyaa mishiraachchuuaa yootidi, daro asai Yesuusa ammanana mala oottidoogaappe guyyiyan, Lisxxira, Iqooniyooneppe Anxxookiyaa simmidosona; simmidi hegan kaalliyaaageeta minttettiiddinne eti amanuwan minnidi de7ana mala zoriiddi, “Nuuni Xoossaa kawotettaa gelanau daro waayettana bessees” yaagidosona. ²³Qassi woosa keettatussi huuphiyan huuphiyan cimata dooridi, xoomidoogaappenne woossidoogaappe guyyiyan, eti ammanido Go-daassi eta hadaraa immidosona.

²⁴PHisddiyaa biittaappe aadhdhidi, PHinifiliyaa yiidosona; ²⁵PHerggen qaalaa yootidoogaappe guyyiyan, Axaaliyaa wodhdhidsona. ²⁶Hegaappe eti bantta polido oosuwaa gishshau, asai eta hadaraa Xoossaa aaro kehatettau immido Anxxookiyaa Markkabiyan simmidosona.

²⁷Simmidi Anxxookiyaa gakkido wode woosa keettaa asaa shiishshidi, Xoossai banttanaara issippe oottido ubbabaanne, Aihuda gidenna asai ammanana mala, etau penggiyaa dooyidoogaa, asau yootidosona. ²⁸Yaatiidi hegan kaalliyaaageetuura daro wodiyaan gam77idosona.

Yerusalaa SHiiquwaa

15 Issi issi asati Yihudaappe Anxxookiyaa wodhdhidi, “Muuse wogaadan, intte qaxxarettennabaa gidikko, attanau danddayekketa” yaagidi ishantta

tamaarissuwaa doommidosona. ²PHauloosinne Barnnaabaasi etaara daro ooyetidi palamettin, Anxxookiyan de7iya issi issi hara asati he palamaa gishshau, PHauloosaaranne Barnnaabaasaara Yerusalaame biidi, Yesuusi kiittidoogeeu-ranne cimatuura gaittanau qofai qashettiis.

³Woosa keettai ogiyan eta maaddishin, Aihuda gidennaageeti Xoossaakko simidoogaa yootiiddi, Pinqeeranne Samaariyaara aadhdhidosa; hegee ishannta ubbaa daro ufaissiis. ⁴Eti Yerusalaame gakkido wode, woosa keettai, Yesuusi kiittidoogeeu-cimati eta mokkidosa; mokkin Xoossai banttan oottidobaa ubbaa odidosa. ⁵SHin Parisaawetu baggappe ammanida issi issi asati denddi eqqidi, “Intte eta qaxxaranaunne Muuse higgiiyaa naagana mala azazanau bessees” yaagidosona.

⁶Yesuusi kiittidoogeeu-cimati hegea zorettanau shiikidosona. ⁷Keehi haasayidoogaappe guyyiyan, PHeexiroosi denddi eqqidi, eta hagaadan yaagiis; “Ta ishatao, Aihuda gidennaageeti wonggeliiyaa mishiraachchuwa qaalaa ta doonaappe siyidi ammanana mala, tana Xoossai intte gidoppe beni dooridoogaa intte ereeta. ⁸Asa wozana eriya Xoossai Geeshsha Ayyaanaa nuussi immidoogaadan, etassikka immidi tumayiiis. ⁹Eti ammanido gishshau, i eta wozanaa geeshshidi, nu gidduwaaninne eta gidduwan dummatetta wottibeenna. ¹⁰Hegaa gishshau, nu aawatinne nuuni tookkanau danddayibeenna qambbaraa kaalliyaaageetu morggiyan wottidi, ha77i intte aissi Xoossaa paacceetii? ¹¹SHin Godaa Yesuus Kiristoosa aaro kehatettan eti attidoogaadan, nuunikka attidoogaa ammanoo” yaagiis.

¹²Asai ubbai co77u giidi, Barnnaabaasinne PHauloosi Aihuda gidenna asaa gidon bantta baggaara Xoossai oottido malaataanne oorattabaa ubbaa yootishin siyees.

¹³Eti haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan, Yaaqoobi hagaadan yaagidi zaariis; “Ishatao, taani giyoogaa siyite. ¹⁴Xoossai Aihuda gidennaageetu gidoppe bau haniya asaa ekkana Aihuda gidennaageetuyyo koiro waatidi qoppidaakko Simooni yootiis. ¹⁵⁻¹⁸Hananabaa yootiyaageetu qalalai hagaara giigees; Godai daro wodiyaappe doommidi, asaa haga erissidi, Xoossaa maxaafan hagaadan yaagiis; ‘Hagaappe guyyiyan, sa7an de7iya hara asai ubbainne tabaa gidanau taani xeesido Aihuda gidenna asai ubbai Godaa koyana mala, taani simmana. Taani kolettidi kunddida keettadan hanida Daawita kawotetta denttana. Qolettidaagaakka zaarada keexxana; taani naa77anttuwaa a essana’ yaagiis.

¹⁹“Hegaa gishshau, ta qofa gidikko, Aihuda gidennaageetuppe Xoossaakko simmiyaageeta nuuni waissanau koshsenna. ²⁰SHin eti eeqaan tunidabaa meenna mala, shaaramuxenna mala, sulettida mehe asho meenna malanne suutta uyenna mala, etassi nuuni dabdaabbiiyaa xaafanau koshshees. ²¹Aissi giikko, Muuse higgiiyaa kase yeletaappe doommidi Sambbatan Sambbatan Aihuda woosa keettatun nabbabiiddi, a qaalaa katamaa ubban yootiyaageeti de7oosona” yaagiis.

²²Hegaappe guyyiyan, Yesuusi kiittidoogeeu-cimati woosa keettaa asa ubbaara issippe bantta gidoppe amarida asata dooridi, PHauloosaaranne Barn-

naabaasaara Anxxookiyaa yeddanau qofaa qachchidosona; eti daro bonchchettida naa77u asata Barssaaba geetettiya Yihudaanne Sillaasa dooridosona. ²³ Dooridi haagaadan giya dabddaabbiyaa xaafidi, eta bolli kiittidosona; “Nuuni Yesuusi kiittidoogeenne cimati intte ishantti, Anxxookiyan, Sooriyaanne Kilqqiyan de7iya Aihuda bagga gidenna ishanttussi nu sarotaa kiittoos.

²⁴ “Nuuni azazibeenna asati nu gidoppe biidi, ‘Intte qaxxarettanaanne higgiiyaa naaganau bessees’ giidi, inttena waissidoogaanne yiilloyidoogaa siyidi, ²⁵⁻²⁶ nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunntaa gishshau, bantta shemppuwaa olida nuuni siiqiyo Barnnaabaasaaranne PHauloosaara doorettida asata inttekkki kiittanau issi wozanan nu qofaa qachchida. ²⁷ Hegaa gishshau, nuuni xaafidoogaa eti bantta huuphen bantta doonan inttessi yootana mala, Yihudaanne Sillaasa kiittida.

²⁸⁻²⁹ “Aissi giikko, eeqassi yarshshidobaa mooppite; suutta uyoppite; sulettida mehe asho mooppite; shaaramuxoppite. Ha kosshiyaaageetuppe attin, hara tooho inttena toossenna mala, nuuninne Geeshsha Ayyaanai yohuwaa maayida; ha ubbabaappe intte huuphiyaa naagikko, intte lo77obaa ootteeta. Simmi saro de7ite” yaagidosona.

³⁰ Hegaa gishshau, kiittetidaageeti moissetti, Anxxookiyaa wodhdhidi, amaniya asaa shiishshidi, dabddaabbiyaa asaassi immidosona. ³¹ Eti he minttettiya dabddaabbiyaa nabbabido wode, ufaittidosona. ³² Qassi Yihudainne Sillaasi bantta huuphen hananabaa yootiyaageeta gidiyo gishshau, ishantta keehi zoridi minttettidosona. ³³ Eti Anxxookiyan amarida gallassaa uttidoogaappe guyyiyan, ishantti sarotettan moissin, banttana kiittidaageetukko simmidosona. ³⁴ SHin Sillaasee yaani attanau ba qofaa qachchiis.

³⁵ Qassi PHauloosinne Barnnaabaasi hara daro asatuura issippe Godaa qaalaa tamarissiiddinne wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, Anxxookiyan uttidosona.

PHauloosinne Barnnaabaasi SHaahettidosona

³⁶ Amarida gallasaappe guyyiyan, PHauloosi Barnnaabaasa, “Nuuni Godaa qaalaa yootido katama ubban nu ishantti waanidi de7iyaakko, guyye simmidi, xomoosi be7oos” yaagiis. ³⁷ Yaagin Barnnaabaasi Marqqoosa geetettiya Yohaannisa banttanaara efaanau koyiis. ³⁸ SHin PHauloosi Marqqoosa banttanaara efaanau koyibeenna; aissi giikko, i etappe PHinifiliyan shaahettiis; qassi etaara oosuwau bibeenna. ³⁹ Eta gidduwan pala ooshshai kiyin, issi issuwaappe shaahettidosona; Barnnaabaasi Marqqoosa ekkidi, markkabiyan Qophphiroosa biis. ⁴⁰ SHin PHauloosi Sillaasa doorin, ishantti a hadaraa Xoossaa aaro kehatettau immidoogaappe guyyiyan biis. ⁴¹ Yaatidi woosa keettata minttettiiddi, Sooriyaaranne Kilqqiyaara aadhhiis.

Ximootiyoosi PHauloosaaranne Sillaaseera Gaittiis

16 PHauloosi qassi Daribenne Lisxxira biis; hegan Ximootiyoosa giyo kaalliyaagee, issi amaniya Aihuda maccaasee na7ai de7ees; a aawai Giriike asa. ² Lisxxiraanne Iqooniyoonen de7iya ishantti Ximootiyoosabaa loittidi markkattidosona. ³ PHauloosi Ximootiyoosa banaara efaanau koyidi, a aawai Giriike asa gididoogaa he sohuwan de7iya Aihuda ubbai eriyi gishshau, a oiqqidi qaxxariis. ⁴ Eti katamatuura biiddi, Yesuusi kiittido Yerusalaamen de7iyaageetinne cimati wottido

higgiyaa ammaniyaageeti naagana mala, etassi yootiiddi aadhdhidosona. ⁵Hegaa gishshau, woosa keettati ammanuwan minnidi, qoodankka gallassappe gallassan dari dari biidosona.

PHauloosi Maqidooniyaa Baanaadan Xeegettiis

⁶Isiyan qaalaa yootenna mala, Geeshsha Ayyaanai eta diggido gishshau, Pirggiyaa biittaaranne Galaatiyaa biittaara aadhdhidosona. ⁷Eti Miisiyaa zawaa gakkido wode, Biitaaniyaa baanau koyidosona; shin Yesuusa Ayyaanai eta diggiis. ⁸Hegaa gishshau, eti Miisiyaa mataara aadhdhidi, Xiro7aada wodhdhidosona. ⁹PHauloosi qammi ajjuutan issi Maqidooniyaa asi bana, “Maqidooniyaa pinnada nuna maad-darkkii” yaagiiddi eqqidi woossishin be7iis. ¹⁰Ajjuutaa i be7idoogaappe guyyiyan, nuuni sohuwaara Maqidooniyaa baanau koyida; aissi giikko, wonggeliyaa mishi-raachchuwaa yaani de7iya asaassi yootanau, Xoossai nuna xeesidobaa nuuyyo milatiis.

Lidiyaa Kiristtoosan Ammanaasu

¹¹Hegaa gishshau, Xiro7aadappe denddidi, sitti giidi markkabiyan Saamootiraaqe biida; wonttetta gallassi Naaphphule biida. ¹²Hegaappe Piliphphisiyuusa biida; Piliphphisiyuusi Maqidooniyaa biittau waanna katama; qassi Roome asai de7iyo katama; nuuni he kataman amarida gallassaa uttida.

¹³Sammbata gallassi, katamaappe gaxan shaafaa doonan Aihudati Xoossaa woos-siyo sohoi de7iyoogaa akeekidi biida; biidi uttidi hegan shiiqida maccaasaassi qaalaa yootida.

¹⁴Issi Lidiyaa giyoora, Tiyaaxiroona katamaappe yaada Xoossaa ammaniyaara, zo7o afalaa baizziya maccaasiyaa, nuuni yootiyoogaa siyausu; PHauloosi yootiyoogaakka a siyana mala Xoossai i wozanaa dooyiis. ¹⁵Lidiyaa ba so asaara issippe xammaqettidoogaappe guyyiyan nuna, “Intte tana Godaa tumu ammanausu giidi qoppikko, ta sooni takkite” gaada woossaasu; minttada shoobbaasu.

Piliphphisiyuusa Kataman PHauloosinne Sillaasi Qashettidosona

¹⁶Nuuni Xoossaa woossiyoosaa biishin, iita ayyaanai i bolli de7idi kaayissiyo issi aille na7iyaa nunaara gaittaasu; he na7iyaa kaayada daro miishshaa ba godatussi demmaasu. ¹⁷Gaittada PHauloosanne nuna kaallaidda, “Hageeti inttessi attana ogiyaa yootiyaageeti, Ubbaappe Bolla Xoossaa ailleta” gaada qaalaa xoqqu oottada haasayaasu.

¹⁸Ubba gallassi hegaadan gausu; shin PHauloosi yiillotidi guyye simmidi, he iita ayyaanaa, “Neeni ippe kiyana mala Yesuus Kiristtoosa sunttan nena azazais” yaagiis; sohuwaarakka iita ayyaanai ippe kiya aggiis.

¹⁹SHin i godati bantta miishshaa demmana ogee xayidoogaa be7idi, PHauloosanne Sillaasa oiqqidi, giyaa sohuwan de7iya daannatu sintti goochchidosona. ²⁰Daannatu sintti eta efiidi, “Hageeti Aihuda asa gidiiddi, nu katamaa asaa daro waissoosona. ²¹Nuuni Roome biittaa asa gidiiddi, ekkanaunne oottanau woga gidennabaa tamarissoosona” yaagidosona.

²²Asai issi baggi gididi, PHauloosa bollinne Sillaasa bolli denddiis; daannatikka eta maayuwaa qaari ekkidi, gatiman eta shocana mala azazidosona. ²³Eta daro wadhdhidoogaappe guyyiyan, qasho keettan yeggidosona. Qasho keet-

taa naagiyaageekka eta mintti naaganaadan azazidosona. ²⁴ Azazin qasho keettaa naagiyaagee he azazuwaa ekkidi, PHauloosanne Sillaasa qasho keettaassi qol77o gelissiis; eta gediyaakka mittaara gatti daraxidi qachchiis.

²⁵ SHin qamma bilahe gidiyo heeran PHauloosinne Sillaasi Xoossaa woosiddi, mazamuriyaa yettan Xoossaa galatoosona; galatishin qashuwaasai eti giyoobaa siyees. ²⁶ Qasho keettaassi xaphoi qaaxxana gakkanaassi akeekennan biittai daro qaaxxiis; sohuwaarakka penggee ubbai dooyetti aggin, qashettida asa ubbaa sanssalatai birshshetti wodhdhiis. ²⁷ Qasho keettaa naagiyaagee xiskkuwaappe beegottiyo wode, qasho keettaa penggee ubbai dooyettidaageeta be7idi, qashuwaasai kessi ekkidi biichchidobaa ayyo milatin, bana woranau qoppidi, bisuwaa ekkiis. ²⁸ SHin PHauloosi qaalaa xoqu oottidi, “Neeni nena qohoppa; aissi giikko, nuuni ubbaikka hagan de7oos” yaagiis.

²⁹ Qasho keettaa naagiyaagee xomppiyaa woossi ekkidi, eesuwan qol77o woxxiis; kokkoriiddi PHauloosa sinttaaninne Sillaasa sinttan gufanniis; ³⁰ eta kare kessidi, “Ta godaato, taani attanau ai oottana bessii?” yaagiis.

³¹ PHauloosinne Sillaasi a, “Godaa Yesuus Kiristoosa ammana; neeni attana; ne so asaikka” yaagidosona. ³² Eti ayyoonne a son de7iya ubbaassi Godaa qaalaa yootidosona. ³³ Qammi he saatiyankka qasho keettaa naagiyaagee eta efiidi eta masunttaa meecciis; sohuwaarakka ba so asaa ubbaara xammaqetti aggiis. ³⁴ PHauloosanne Sillaasa pude ba soo efiidi, etassi qumaa aattiis; i ba so asaa ubbaara Xoossaa amanido gishshau, ufaittiis.

³⁵ Wonttin daannati, “He asata birshsha” yaagidi, polise halaqata akko kiittidosona. ³⁶ Kiittin qasho keettaa naagiyaagee, “Intte birshshettana mala, daannati tau kiittidosona; simmi ha77i kiyidi sarotettan biite” yaagidi he kiitaa PHauloosassi yootiis.

³⁷ SHin PHauloosi he polise halaqata, “Nuuni Roome biittaa asa gidishin, eti nuna pirddi bannan asaa sinttan wadhdhidi, qasho keettan yeggidosona. Ha77i nuna geman kessi yeddiyoona? Hanenna; eti bantta huuphen yiidi, nuna kessona” yaagiis.

³⁸ Polise halaqati daannatussi heгаа yootin, PHauloosinne Sillaasi Roome biittaa asa gididoogaa siyido wode, yayyidosona. ³⁹ Hegaa gishshau, daannati yiidi eta, “Nuuni inttena naqqida” giidosona. Qasho keettaappe kare eta kessidi, katamaappe kiyidi baana mala woossidosona. ⁴⁰ PHauloosinne Sillaasi qasho keettaappe kiyidi, Lidiyaa soo biidosona; yaani ishanttuura gaittidi, eta minttettidi hegaappe biidosona.

PHauloosa Do7oi Tasalonqgen Tamaariisii

17 PHauloosinne Sillaasi, Ampipholiisaaranne Aphoolooniyaara aadhdhidi, Tasalonqge yiidosona; Tasalonqgen Aihuda woosa keettai de7ees. ² PHauloosi ba meeziyaadankka yaa geliis; hegan heezzu Sambbata gallassatun Xoossaa maxaafatuppe asaara haasayiis; ³ Kiristoosi waayiyaa ekkanaunne haiquwaappe denddanau bessiyooгаа etassi birshshidi yootiiddinne tuma gididoogaakka eta erissiiddi, “Yesuusi ha taani intteyyo odiyoogee Kiristoosa” yaagees. ⁴ Etappe issooti issooti yohoi tuma gididoogaa akeekidi, PHauloosaaranne Sillaaseera gaittidosona; hegaadankka, Xoossaassi goinniya daro Giriiketinne daro bonchchettida maccaasati, PHauloosaaranne Sillaaseera gaittidosona.

⁵SHin Aihudati qanaatidi, issi issi oosoi bainna iita asata qocaappe shiishshidosona; shiishshidi katamaa asaa wocamissidosona; PHauloosanne Sillaasa asaakko kessana mala koyidi, Yaasoonne keettaa menttidosona. ⁶PHauloosinne Sillaasi etassi beettennan ixxin, Yaasoonanne issi issi ishantta katamaa halaqatukko goochchidi, “Hageeti biitta ubbaa metoyidaageeti, hagaakka yiidosona. ⁷Yin Yaasooni eta ba sooni wottiis; hageeti ubbai, ‘Yesuusa giyo hara kawoi de7ees’ giidi Qeesaara aza-zuwa menttoosona” yaagidi, qaalaa xoqqissidi haasayidosona.

⁸SHiiqida asainne katamaa halaqati heгаа siyidi metootidosona. ⁹Halaqati Yaasoonanne harata waasiyan birshshidosona.

PHauloosa Do7oi Beeriyaa Tamaariissii

¹⁰Ammaniyaageeti PHauloosanne Sillaasa sa7ai qammiyoogan sohuwaara Beeriyaa yeddidosona. Beeriyaa gakkidi, Aihuda woosa keettaa gelidosona.

¹¹Beeriyaa asati Tasalonqqen de7iya asatuppekka aadhdhiya akeekanchcha gidido gishshau, “PHauloosi giidoogee tumakkonne” yaagidi, ubba gallassi Xoossaa maxaafata tamaariiddi, qaalaa kumetta laamotan ekkidosona. ¹²Hegaa gishshau, etappe daroti, Giriiketuppe bonchchettida daro maccaasatinne daro attumaasati ammanidosona.

¹³SHin Tasalonqqen de7iya Aihudati PHauloosi Xoossaa qaalaa Beeriyankka yootidoogaa siyido wode, Beeriyaa yiidi, asaa aara ooshshidosona. ¹⁴Hegaappe guyyiyan, ishantti sohuwaarakka PHauloosa abbaa mati yeddi aggidosona; shin Sillaasanne Ximootiyoosi Beeriyaa attidosona. ¹⁵PHauloosa moissida asati Ateena gattidosona; he asati Sillaasanne Ximootiyoosi banttau danddayettidoogaadan, eesuan baakko yaana mala, PHauloosi kiittido kiitaa ekkidi, Beeriyaa simmidosona.

PHauloosi Ateeni Biis

¹⁶PHauloosi Ateenan Sillaasanne Ximootiyoosa naagiiddi, kataman eeqai kumidaagaa be7idi yiillotiis. ¹⁷Hegaa gishshau, Aihuda woosa keettan Aihudatuuranne Xoossaassi goinniya Aihuda gidenna asatuura palamettees; qassi ubba gallassi giyan banaara gaittiya asarakka palamettees. ¹⁸Qassi Eppiqoroosappenne Isxxo7ikiyaappe yiida issi issi eranchchati PHauloosaara palamettidosona; etappe issoi issoi, “Ha toofinai ai haasayanau koyii?” yaagidosona.

Harati PHauloosi Yesuusabanne haiquwaappe i denddidooгаа banttassi yootiyo gishshau, “Ooratta xoosatubaa odiyaa milatees” yaagidosona.

¹⁹⁻²⁰PHauloosa oiqqidi, “Ha neeni tamarissiiyo ooratta yohoi aibakkonne nuna erissarkkii? Aissi giikko, neeni nuuyo ooratabaa yootaasa; simmi hagee Aibakko nuuni eranau koyoos” yaagidi PHauloosa Ariyosppaagoosa giyoosaa efiidosona. ²¹Ateena asai ubbainne hegaan de7iya imattati ooratabaa haasayiiddinne siyiiddi pe7iyoogaappe attin, haraban pe7okkona.

²²PHauloosi Ariyosppaagoosa sinttan eqqidi, hagaadan yaagiis; “Ateena asatoo, Xoossatussi ubbaban intte daro yayyiyoogaa taani be7ais. ²³Aissi giikko, taani intte goinniyoogaa xeellaidda aadhdhishin, ‘Erettena Xoossaassi’ geetettidi xaafettida yarshshuwaa sohuwaa qassi demmaas; heгаа gishshau, ha intte erennan goinniyoogaa taani inttessi yootais.

²⁴ “Sa7aanne sa7an de7iya ubbabaa medhdhida Xoossai saluwaanne sa7aa Godai, asi keexxido Beeta Maqidasiyan de7enna. ²⁵ Aibakko paccido asadan, asa kushe i xeellenna; aissi giikko, i ba huuphen de7uwaa shemppuwaanne ubbabaa asa ubbaassi immees. ²⁶ Xoossai asa zare ubbaa issi uraappe medhdhidi, biitta ubban wottiis; i ba huuphen eti de7ana wodiyaanne sohuwaa kase zawayiis.

²⁷ “I heгаа oottidoogee eti oiqqi oiqqi xeellidi, bana koyiiddi, geelladan demmandonaashsha giyoogaana; gidikkonne, Xoossai nuuppe ooyyoonne haaho gidenna. ²⁸ Aissi giikko, intteppe issi issi eranchchati, ‘Nuuni a naata’ giidoogaadan, nuuni aani paxa de7oosinne de7idi qaaxettoos. ²⁹ Simmi nuuni Xoossaa naata gidido gishshau, Xoossai asa cinccatettaaninne qofan worqqappe woi birappe woi shuchchappe oosettidabaa milatees yaagidi, qoppaanu bessenna. ³⁰ Hegaa gishshau, Xoossai asai eribeenna wodiya aattiis; shin ha77i ubbasan asai ubbai nagaraappe simmana mala azazees. ³¹ Aissi giikko, Xoossai gallassaa keeri wottiis; he gallassan ba doorido uran sa7an de7iya asa ubbaa bolli xillo pirddaa i pirddana; asa ubbaassi haiquwaappe a denttidoogan heгаа tumayiis” yaagiis.

³² Etappe issi issi asati haiquwaappe dendduwaabaa PHauloosappe siyidi, a bolli qilliiccidosona; shin harati a, “Nuuni haggaa neeppe gujjidi siyana koyoos” giidosona. ³³ Hegaa gishshau, PHauloosi eta gidloppe kiyiis. ³⁴ SHin issi issi attumaasati PHauloosaara gaittidi ammanidosona; eta gidduwan Ariyosppaagoosan de7iya pirdda keettaa daannai Diyoonaasiyoosi, Damaariiso giyo issi maccaasiyaanne harati de7oosona.

PHauloosi Qoronttoosa Biis

18 Hegaappe guyyian, PHauloosi Ateenappe kiyidi, Qoronttoosa biis. ² Hegan Aqiila giyo issi Aihuda asa demmiis; Aqiili PHanxxoosan yelettiis; Aihuda asai ubbai Roomeppe kiyana mala, Qalaudeyoosi azazido gishshau, amarida wodiyaappe kase, i ba machchee PHirisqqiliira Xaaliyaappe yiis; yin PHauloosi etaara gaittanau biis. ³ A oosoinne eta oosoi issi mala dunkkaane siho gidido gishshau, etaara uttidi, issippe oottiis. ⁴ PHauloosi Sambbata ubban Aihudatanne Giriiketa ammanttanau Aihuda woosa keettan palamettees.

⁵ Sillaasinne Ximootiyoosi Maqidooniyaappe yiido wode, PHauloosi Aihudatussi Yesuusi ba huuphen Kiristtoosa gididoogau qaala yootuwaa toliis. ⁶ SHin eti PHauloosa haasayaa phalqqiininne a cayin, PHauloosi ba maayuwaappe buhiyaa qoqqofiddi, “Intte palai inttena oiqqo; taani hegan gelikke; hagaappe hini baggan taani Aihuda gidenna asaakko bais” yaagiis.

⁷ Hegaappe kiyidi, Xoossaassi goinniya Yosxxoosa giyo bitaniyaa soo biis; Yosxxoosa keetta Aihuda woosa keettaa lanqqiyan de7ees. ⁸ Aihuda woosa keettaa halaqai Qarisphphoosi ba so asaa ubbaara Godaa ammaniis; Qoronttoosa asatuppekka daroti Xoossaa qaala siyido wode, ammanidi xammaqettidosona.

⁹⁻¹⁰ Godai issi qammi ajjuutan PHauloosa, “Yayyoppa; yoota; co77u gooppa. Taani nenaara de7iyo gishshau, nena qohanau iitaban yeggana asi ooninne baawa; aissi giikko, taassi ha kataman daro asai de7ees” yaagiis. ¹¹ Yaagin PHauloosi Xoossaa qaala asaa tamarissiiddi, issi laittanne usuppun agina etaara uttiis.

¹² Gaaliyoosi Akaaiyaa biittaa haariyo wode, Aihudati issippe PHauloosa bolli denddidi, pirdda keettaa a efiidosona. ¹³ Efiidi, “Ha bitanee higgiiyaa ixidi, asai Xoossaassi goinnana mala labees” yaagidosona.

¹⁴ PHauloosi haasayana hanishin, Gaaliyoosi Aihudata, “Aihudatoo, hegee bala ooso woi iita naaqa gidiaakko, taani inttebaa danddayada siyanau bessees. ¹⁵ SHin qaalassi sunttassinne intte huuphe higgiaaassi intte palamettikko, intte huuphen erite; hagua taani pirddikke” yaagiis. ¹⁶ Yaagidi pirdda keettaappe kare eta kessiis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Giriike asai ubbai Aihuda woosa keettaa halaqaa Sosttenisa oiqqidi, pirdda keettaa sinttan wadhdhidosona; shin Gaaliyoosa hegee ainne metibeenna.

PHauloosi Anxxookiyaa Biis

¹⁸ PHauloosi daro gallassaa Qoronttoosan uttidoogaappe guyyiyan, ishantta sarotidi, PHirisqqiliiranne Aqilaara markkabiyan Sooriyaa biis; baassi shiiqo gatoi de7iyo gishshau, Kinkkiriyaata kataman ba huuphiyaa meedettiis. ¹⁹ Eti Efisoona gakkido wode, PHauloosi PHirisqqilonne Aqila yaani yeggiis; shin baayyo Aihuda woosa keettaa gelidi, Aihudatuura palamettiis. ²⁰ Eti banttanaara daro wodiyaattan PHauloosa woossin i ixxiis. ²¹ SHin etappe shaahettiiddi, “Taani yiya baala gallassaa Yerusalaamen bonchchanau bessees; shin Xoossai giikko, naa77anttuwaa inttekkoo simmana” yaagidi Efisoonaappe markkabiyan biis. ²² Qisaariyaa gakkido wode Yerusalaame biidi, woosa keettaa asaa sarotidoogaappe guyyiyan, Anxxookiyaa wodhdhiis.

²³ Yaani amarida wodiyaattan gam77idi biis; kaalliyaaageeta ubbaa minttettiiddi, Galaatiyaaranne Pirggiyaara aadhdhiis.

Aphiloosi Efisoona Qoronttoosa Biis

²⁴ Iskkinddiriyan yelettida Aihuda asa issi Aphiloosa giyo yoho eranchchai Efisoona biis; Xoossaa maxaafata i daro eriya asa. ²⁵ Godaa ogiyaakka tamarida asa; Yohaannisa xinqqatiyaa xalaalaa eridi, ayyaanan mishettiiddi, Yesuusabaa sitti oottidi haasayeesinne tamarissee. ²⁶ Yaatidi Aihuda woosa keettan yayyennan haasayaa doommiis. PHirisqqilanne Aqili i yootiyooгаа siyido wode, banttanaara soo a efidi, Xoossaa ogiyaa kaseppe sittayidi, ayyo geeshshidi yootidosona.

²⁷ Aphiloosi Akaayiyaa pinnana koyin, ishantti a minttettidi, Akaayiyann de7iyo kaalliyaaageeti a mokaana mala, etassi dabddaabbiyaa xaafidosona; i yaa gakkidi, Xoossaa aaro kehatettan ammaniyaageeta daro maaddiis. ²⁸ Aissi giikko, Yesuusi ba huuphen Kiristtoosa gididoogaa Aihudatussi Xoossaa maxaafatuppe qonccissidi, deriyaa sinttan minttidi yootees.

PHauloosi Efisoona Biis

19 Aphiloosi Qoronttoosan de7ishin, PHauloosi qommo baggaara aadhdhidi, Efisoona yiis; yiidi issi issi kaalliyaaageeta demmiis. ² Eta, “Intte ammanido wode Geeshsha Ayyaanaa ekkideti?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “CHii, ekkibookko; harai atto, Geeshsha Ayyaani de7iyoobaakka siyibookko” yaagidosona.

³ PHauloosi eta, “Yaatin, Aibin xammaqettideti?” yaagiis.

Eti, “Nuuni Yohaannisa xinqqatiyan xammaqettida” yaagidi zaaridosona.

⁴ PHauloosi, “Yohaannisa baappe guyyiyan yiya Yesuus Kiristtoosan asai amanana mala, asaassi yootiiddi, nagaraappe simmiyo xinqqatiyan xammaqiis” yaagiis.

⁵Eti heгаа siyido wode, Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan xammaqettidosona. ⁶PHauloosi ba kushiyaa eta bolli wottido wode Geeshsha Ayyaanai eta bolli wodhdhin, dumma dumma qaalaa haasayidosona; qassi hananabaakka yootidosona. ⁷Hegan ubbaara tammanne naa77u asata gidiyaageeti de7oosona.

⁸PHauloosi Aihuda woosa keettaa gelidi, Xoossaa kawotettaabaa palamettiid-dinne akeekissiiddi, asaara heezzu agina gidiyaagaa keenaa yayyennan haasayees. ⁹SHin etappe issoi issoi makkalidi, daro asaa sinttan Godaa ogiyaa cayiiddi amanennan ixxin, PHauloosi etappe shaahettidi, ba kaalliyaaageeta banaara efiis; Xiraanoosa giyo tamaare keettan ubba gallassi palamettees. ¹⁰PHauloosi naa77u laitta gakkanaassi qaalaa yootiis; heгаа gishshau, Isiyan de7iya asai ubbai, Aihudatikka Aihuda gidennaageetikka Godaa qaalaa siyidosona.

Xoossai PHauloosa Kushiyaa Bessido Oorattabaa

¹¹Xoossai PHauloosa baggaara ooratta malaataa oottiis. ¹²Hegaa gishshau, asai a bollai bochchido maarabiyaa woi maayuwa hargganchchatussi efees; efin hargganchchatikka paxoosona; iita ayyaanatikka etappe kiyooosona.

¹³Iita ayyaanata kessiiddi yuuyiyya Aihudatuppe issoi issoi, “PHauloosi qaalaa yootiyo Yesuusa sunttan nuuni inttena kiyite giidi azazoo” yaagi yaagidi, iita ayyaanati de7iyo asatu bollan Godaa Yesuusa sunttaa xeesi be7idosona. ¹⁴Qeese halaqaa Asqqeewa giyo issi Aihudaassi heгаа oottida laappun naati de7oosona.

¹⁵Iita ayyaanai etassi zaaridi, “Taani Yesuusa erais; PHauloosakka erais. SHin intte oonee?” yaagiis.

¹⁶Iita ayyaanai de7iyo bitanee eta bolli guppi wodhdhin, eti masunxxidi, he keettaappe kallo baqatana gakkanaas, wolqqaamidi xooniis. ¹⁷Efisoona de7iya Aihudatinne Aihuda gidennaageeti ubbai heгаа siyidosona; siyidi ubbaikka daro yayyidosona; Godaa Yesuusa sunttaikka daro bonchchettiiis. ¹⁸Ammaniyaageetuppe daro asati bantta oottidobaa paaxiiddinne qoncciyaa yootiiddi yoosona. ¹⁹Bitiyaageetuppe daroti bantta maxaafata shiishshidi, asaa ubbaa sinttan xuuggidosona; he maxaafatu waagaa qoodiyo wode, ishatamu sha7u bira gidiiis. ²⁰Hegaa mala wolqqaama ogiyan Xoossaa qalalai dicceesinne aakkees.

Efisoona Kataman Wocamai Denddiis

²¹Hegee polettidoogaappe guyyiyan PHauloosi, “Taani Yerusalaame baada Roomekka qassi be7anau bessees” yaagidi, Maqidooniyaaranne Akaayiyaara aadhdhidi, Yerusalaame baanau qofaa qachchiis. ²²Qassi bana maaddiyaageetuppe naa77ata Ximootiyoosanne Erasxxoosa Maqidooniyaa kiittidi, bau Isiyan amarida wodiyya takkiis.

²³Godaa ogiyaa gishshau, he wode daro wocamai kiyiis. ²⁴Aissi giikko, biraa tigiya Dimexiroosa giyo issi bitanee Arxxemiisi Beeta Maqidasiyaa misiliyaa biraappe tigi tigidi, oosanchchatussi daro woriyaa demmees. ²⁵Hegeetanne etaagaa mala oosuwa oottiyaageeta issippe shiishshidi, hagaadan yaagiis; “Asau, nu duretetai ha oosuwaana gidiyooгаа intte ereeta. ²⁶Hegee PHauloosi, ‘Asa kushee oottidoogeeeti xoossata gidokkona’ yaagidi, Efisoona xalaalan gidennan amarida biittatuppe attin, Isiyan ubban daro asaassi odi maizzidoogaanne balettidoogaa intte be7idetanne siyideta. ²⁷Palabai, nu oosoi karettanaagaa xalaala gidenna; shin Isiyan

de7iya ubbatinne sa7a ubban de7iyaageeti goinniyo gita Xoossee Arxxemiisi Beeta Maqidasee bonchchettennan attanaagaanne, i gitatettaikka kunddanaagaa” yaagiis.

²⁸ Asai heгаа siyido wode hanquuwaa xuuqqidi, “Efiisoonaa Arxxemiisa gita” yaagidi wocamiis. ²⁹ Katama ubban wocamai denddiis; PHauloosaara hemettiya Maqidooniya asata Gaayoosanne Arisxxirokoosa banttanaara oiqqi ekkidi, issippe kaassaa sohuwaa woxxidosa. ³⁰ PHauloosikka asai shiiqidosa gelana koyiis. SHin kaalliyaageeti a diggidosa. ³¹ Isiyaa biittaa halaqatuppe PHauloosa lagge gidiya issoi issoi PHauloosau kiittidi, kaassaa sohuwan qoncciyaa kiyidi i beettenna mala, a woossidosa.

³² SHiiquwan wocamai denddin, dariya bagga asai harai atto aissi shiiqidaakkonne erenna gishshau, issoi issibau wocamiyo wode, hinkkoi harabau wocamees. ³³ Aihudati Iskkinddira aatti bessin, issi issi asai i haasayana mala, asaa giddoppe sinttau a aattiis; aattin asai co77u gaana mala, i ba kushiyan malaati bessidi, asaassi mootettanau koyiis. ³⁴ SHin Iskkinddiri Aihuda asa gididoogaa asai erido wode, naa77u saate gidiyaagaa keenaa ubbai issi qaalan, “Efiisoonaa Arxxemiisa gita” yaagidi wocamiis.

³⁵ Katamaa xaafee asaa co77u oottidi, hagaadan yaagiis; “Efiisoonaa asau, Efiisoonaa katamai gita Arxxemiissinne saluwaappe wodhdhida eeqa shuchchaassi eeqa keettaa naagiyaagaa gididoogaa erenna asi oonee? ³⁶ Haggaa kashi giya asi bannaashin, intte woppu gaanaunne dirbbennan agganau bessees. ³⁷ Aissi giikko, hageeti Beeta Maqidasiyaa miishshaa wuuqqibeennaageeta nu Xoosatakka cayibeennaageeta ehiideta. ³⁸ Haggaa gishshau, Dimexiroosinne aara de7iya oosanchchati asa mootanau koyikko, pirdda keetta dooya de7ees; qassi deriyaa haariyaageetikka de7oosona; eti bantta giddon mootetona. ³⁹ SHin intte hara yoho koyikko, higgiiyaa yaa7an yohuwaa qachchana. ⁴⁰ Aissi giikko, hachchi hanidabaa shabbiretta giidi, Roome biittaa asati nuna mootana; ha shiiquwaukka gaasoi banna gishshau, nuuni gaaso odanau danddayokko” ⁴¹ yaagidi yaa7aa dentiis.

PHauloosi Maqidooniyaanne Giriike Biis

20 Wocamai irxxidoogaappe guyyiyan, PHauloosi kaalliyaageeta ehiissidi zoriis; eta, “Saro de7ite” giidi, Maqidooniya baanau kiyiis. ² He biittaa aadhhdhiiddi, qaala yootidi, asaa daro minttettidoogaappe guyyiyan, Giriike biittaa yiis. ³ I hegan heezzu agina uttidi, markkabiyan Sooriyaa baanau qoppishin, Aihudati bana woranau koyiyooгаа be7idi, Maqidooniyaara guyye simmanau ba qofaa qachchiis.

⁴ PHauloosa moissidaageeti, Beeriyaappe PHarihaasa na7aa Sosiiphaaxiroosa, Tasalonqqeppe Arisxxirokoosanne Sikonddisa, Daribeppe Gaayoosanne Isiyaappe Tikiqoosanne Xirofiimoosa, qassi Ximootiyoosa. ⁵ Hegeeti sinttau biidi, nuna Xiro7aadan naagoosona. ⁶ Nuuni Oittaa Baalaa gallassaa bonchchidoogaappe guyyiyan, Piliphphisiyuusappe markkabiyan denddidi, ichchashu gallassan Xiro7aadan eta gakkidi, yaani laappun gallassaa uttida.

PHauloosi Wurssetta Xomoosuwa Xiro7aada Xomoosiis

⁷ Nuuni Woggaa gallassi oittaa menttanau shiiqidaashin, PHauloosi wonttin baanau qoppido gishshau, etassi qaala yootiiddi, qammi bilahe gakkanaassi yohuwaa adussiis. ⁸ Nuuni shiiqi uttido pooqiyan daro xompee de7ees. ⁹ Euxikoosa

giyo issi wodallai maskkootiyaa bolli uttidi, keehi xiskkiis; PHauloosi haasayaa adussido wode, Euxikoosi xiskkuwan kairidaagee heezantto pooqiyaappe sa7an kunddidi haiqqidaagaa asai denttiis. ¹⁰ SHin PHauloosi wodhdhidi, a bolli gufanniis; a qoommidi, “A shemppoi kiyibeenna gishshau hirgoppite” yaagiis. ¹¹ Yaagidi pude pooqiya kiyidi, oittaa menttidi miis; sa7ai wonttana gakkanaas, daro wodiya haasayidoogaappe guyyiyan biis. ¹² Wodallai paxin, soo efidi, daro ufaittidosona.

PHauloosi Xiro7aadappe Miliixe Biis

¹³ SHin PHauloosi bana yaappe nuuni mokkana mala, nuussi yootido gishshau, kasetidi markkabiyaakko biidi, Asoosa baanau denddida; aissi giikko, tohuwan baanau i qoppido gishshau nuna hegaadan azaziis. ¹⁴ I nunaara Asoosan gaittin, markkabiyan a ekkidi mixiliine yiida. ¹⁵ Wonttetta gallassi yaappe markkabiyan denddidi, kiiyo sintti gakkida; qassi wonttetta gallassi Saamoosa pinnida; Tirogiliyoomen aqidi, wonttin Miliixe yiida. ¹⁶ Aissi giikko, PHauloosi Isiyan daro gam77ennan Efisoona lanqqiyaara aadhdhanau ba qofaa qachchiis; bau danddayetikko, PHenxxaqosxxe giyo gallassi Yerusalaame gakkanau eesotees.

PHauloosi Efisoona Cimatuyyo Moissetiyo Haasayaa Haasayiis

¹⁷ PHauloosi Miliixeppe Efisoona kiittidi, woosa keettaa cimata xegissiis. ^{18–19} Woosa keettaa cimati PHauloosakko yin, eta i hagaadan yaagiis; “Taani Isiyaa gelido koiro gallasaappe doommin, kaushsha ubbaaranne daro afuttaara Godaassi oottaidda, Aihudatu yaa7aappe tana gakkida paace wode ubban inttenaara waanada de7idaakko intte ereeta. ^{20–21} Nagaraappe Xoossaakko simmiyoogaanne nu Godaa Yesuus Kiristtoosa ammaniyooгаа Aihudatussinne Aihuda gidennaageetussi markkattaidda, yaa7ankka intte keettan keettankka inttessi yootada tamaarissidoogaappe attin, inttena go77iyaabaappe issibaanne pacissabeikke.

²² “Be7ite; ha77ikka taani Geeshsha Ayyaanaassi azzettada, Yerusalaame bais; yaani tau aibi kiyanaakkonne erikke. ²³ Geeshsha Ayyaanai qashoinne waayee tana naagiyooгаа katama ubban tau yootees. ²⁴ SHin ta wottaa polanaunne Godaa Yesuus Kiristtoosappe taani ekkido oosuwa Xoossaa aaro kehatettaa wonggeliyaa mishi-raachchuwa markkattiyooгаа polanau, ta shemppuwa pattendabaadan qoodais.

²⁵ “Be7ite; taani ha77ikka Xoossaa kawotettaabaa yootaidda, intte ubbaa gidon yuuyaas; simmi hagaappe sinttan intteppe ooninne tana be7ennaagaa erais. ²⁶ Hegaa gishshau, intteppe issi urai bayikkokka taani hegan gelennaagaa hachchi intteyyo geeshshada yootais. ²⁷ Aissi giikko, Xoossai oottanau qoppidobaa ubbaa intteyyo ainne ashshennan yootaas.

²⁸ “Yesuusi ba suuttan wozido Xoossaa woosa keettaa naagite; qassi Geeshsha Ayyaanai inttena halaqa oottidi sunttido wude ubbaakka intte huuphiyaakka naagite. ^{29–30} Taani biidoogaappe guyyiyan, wudiyaassi qarettenna iita wangiireeloti intte giddo gelanaagaanne, kaalliyageetakka bantta geeduwa kaalettanau wordduwa haasayiya asati intte giddope denddanaagaa erais. ³¹ Hegaa gishshau, taani heezzu laittaa qamminne gallassi afuttan inttena huuphiyan huuphiyan minttetyooгаа aggabeennaagaa qoppidi gencite.

³² “Ha77ikka inttena minttanaunne geeshsha asa ubbaa gidon laatissanau dandayiya Xoossaassinne a aaro kehatettaa qaalaassi inttena hadaraa immais.

³³“Taani ooppenne bira woi worqqa woi afala amottabeikke; ³⁴taani ha ta kushiyan tananne tanaara issippe de7iyaageeta koshshidabaa oottidoogaa intte intte huuphen ereeta. ³⁵Intte hagaadan daafuridi oottiiddi, daafuranchchata maadanaassinne Godaa Yesuusi ba huuphen, ‘Ekkiyaagaappe immiyaagee anjettidaagaa’ giidoogaadan, a qaalaa intte haasayanau bessiyoojaa taani ubban inttena bessaas” yaagiis.

³⁶PHauloosi heгаа haasayi wurssidi, eta ubbaara issippe gulbbatidi, Xoossaa woossiis. ³⁷Eti ubbaikka PHauloosa qoommidi, yeekkiiddi yeridosona. ³⁸Ubbaappe i, “Tana naa77anttuwaa mulekka be7ekketa” yaagido qalalai eta daro qarettiis; qarettin markkabiyyaa gakkanaassi a moissidosona.

PHauloosi Yerusalaame Biis

21 Nuuni Efisoona cimatupe shaahettidi, sitti giidi Qoose yiida; wonttetta gallassi Rooda gakkida; hegaappe PHaaxira biida. ²Biidi Pinqqe pinniia markkabiyyaa demmidi, aani gelidi baanau denddida. ³Nuuni Qophphiroosappe be7ananu danddayiyoosaa yiidi, arshsho xeelliyo wode Qophphiroosa haddirssa baggi yeggidi, Sooriyaa biida; biidi Xiirsoosa gakkida; aissi giikko, markkabee ba caanaa Xiirsoosan wottes. ⁴Yaani kaalliyaaageeta demmidi, etaara laappun gallassaa uttida; PHauloosi Yerusalaame beenna mala, eti au Ayyaanau yootidosona. ⁵Nuuni etaara uttiyo wodee wurin, kiyidi biida; eti ubbati bantta maccaasatuuranne bantta naatuura issippe katamaappe gaxi kessana gakkanaas, nuna moissidosona; moissin nuuni abbaa doonan gulbbatidi, Xoossaa woossida. ⁶Hegaappe guyyiyan, issoi isuwaa sarotidi, markkabiyan gelida; etinne bantta soo simmidosona.

⁷Nuuni abbaa ogiyaa wurssidi, Xiirsoosappe PHexelemaise gakkida; ishannta sarottiiddi, eta matan issi gallassaa pe7ida. ⁸Wonttetta gallassi kiyidi, Qiisaariyaa biida; wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiya Piliphphoosa soo gakkidi, a matan uttida; Yerusalaamen doorettida laappunatupe i isuwaa. ⁹Piliphphoosassi hananabaa yootiya oiddu geela7o naati de7oosona.

¹⁰Nuuni unddena gallassaa uttidaashin, hananabaa yootiya issi Agaaboosa giyo bitanee Yihudaappe Qiisaariyaa yiis. ¹¹Nuukko yiidi, PHauloosa qabattuwwa ekkinne ba kushiyaanne ba tohuwaa qachchidi, “Geeshsha Ayyaanai giyoogee heгаа; ha qabattuwwa godaa Yerusalaamen Aihudati hagaadan qachchidi, Aihuda gidenna asatussi aattidi immana” yaagiis.

¹²Nuuni heгаа siyido wode, nuuninne yaani de7iya asati PHauloosi Yerusalaame beenna mala woossida. ¹³SHin PHauloosi zaaridi, “Intte yeekkiiddinne ta wozanaa qaretissiiddi waaneetii? Taani Godaa Yesuusa sunntaa gishshau qashettanaagaa xalaala gidennan, harai atto Yerusalaamen haiqqanaukka giiga uttaas” yaagiis.

¹⁴Zoriyaa i ekkennan ixxin, “Godai giidoogee hano” yaagidi co77u giida.

¹⁵Yaani amarida wodiyyaa gam77idoogaappe guyyiyan, gigettidi Yerusalaame baanau kiyida. ¹⁶Qiisaariyan de7iya kaalliyaaageetuppe amaridaageeti qassi nunaara biidosona; eti nuuni aqanasaa Minaasoona giyo Qophphiroosa bitaniyaa soo nuna efiidosona; Minaasooni daro wodiyaappe doommidi kaalliyaaгаа.

PHauloosi Yerusalaamen Yaaqooba Xomoosiis

¹⁷Nuuni Yerusalaame gakkido wode, ishannti nuna ufaissan morkkidosona.

¹⁸Wonttetta gallassi, PHauloosinne nuuni Yaaqoobaara gaittanau biida. Woosa

keettaa cimati ubbatikka de7oosona. ¹⁹ PHauloosi eta sarotidoogaappe guyyiyan, Aihuda gidenna asaa giddon ba baggaara Xoossai oottidobaa etassi wurssidi yootiis.

²⁰ Eti hegaa siyido wode Xoossaa galatidi, PHauloosa hagaadan yaagidosona; “Nu ishau, Aihudatu giddon Xoossaa ammanidaageetuppe aappun sha7ai de7iyaakko be7aasa; eti ubbaikka higgiiyaa mintti naagoosona. ²¹ Yerusalaame Aihudati, Aihuda gidennaageetu biittan de7iya Aihuda ubbati bantta naata qaxxarenn mala, woi Aihudatu meeziiyaa kaallenna mala, Muuse higgiiyaakka moorana mala neeni tamarissiiyoogaa siyidosona. ²² Yaatin, aibi kehee? Neeni yiidoogaa daroti siyiyo gishshau, shiiqennan aggokkona.

²³ “Hegaa gishshau, haggaa nuuni neessi yootiyoogaa ootta; shiiqoi de7iyo oiddu asati nu matan de7oosona. ²⁴ Eta ekkada etaara geeya; qassi eti bantta huuphiyaa meedetana mala, etassi miishsha imma; eti ubbai nebaa siyidoogee tuma gidennaaganne neeni ne huuphenkka qassi higgiiyaa naagaidda maaran de7iyoogaa erana.

²⁵ “SHin ammanida Aihuda gidenna asata gidikko, eti eeqassi yarshshidobaa meenna malanne suutta uyenna mala, sulettida mehe asho meenna malanne shaaramuxenna mala, nuuni yohuwaa qachchidi, etau dabddaabbiiyaa xaafida” yaagidosona.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, PHauloosi wonttetta gallassi asata ekkidi, etaara geeyiis; i bantta geeshshaa ai gallassi poliyaakko erissanaunne qassi yarshshuwaa huuphiyan huuphiyan aude immanaakko erissanau Beeta Maqidasiyaa geliis.

PHauloosi Beeta Maqidasiyan Oiqettiis

²⁷⁻²⁸ Laappun gallassai wurana hanishin, Isiyaappe yiida Aihudati Beeta Maqidasiyan PHauloosa be7idi, asa ubbaa hanqetissidi, “Israa7eela asau, nuna maad-dite; Israa7eela asaa, Muuse higgiiyaa ha Beeta Maqidasiyaa ixixidi, ubbasan asa ubbaa tamarissiiyaagee ha bitaniyaa; gujjidi qassi Giriiketakka Beeta Maqidasiyaa gelissidi, ha geeshsha sohuwaa tunissiiis” yaagidi wocamiiddi, PHauloosa oiqqidosona. ²⁹ Eti kase Efisoonan de7iya Xirofimoosa PHauloosaara kataman be7ido gishshau, Beeta Maqidasiyaa PHauloosi a gelissidobaa etayyo milatiis.

³⁰ Katama ubbai shabbirettiis; asai ubbai shiiqidi PHauloosa oiqqidi, Beeta Maqidasiyaappe kare goochchiis; sohuwaarakka Beeta Maqidasiyaa penggeti gorddetti aggidosona. ³¹ Asai PHauloosa worana hanishin, “Yerusalaame katamai mulekka shabbirettiichchiis” giyo odoi shaalaqaakko gakkiiis. ³² Gakkin shaalaqai wotaaddaratanne mato halaqata issippe ekkidi, woxxiiddi asaa bolli kiyi wodhdhiis; asai shaalaqaanne wotaaddarata be7ido wode, PHauloosa wadhdhiyoogaa aggi bayiis.

³³ He wode, shaalaqai shiiqidi, PHauloosa oiqqidi, naa77u sanssalatan qashettana mala azazidi, i oonakkonne qassi ai oottidaakkonne asaa oichchiis. ³⁴ Asaappe baggai issibaa wocamiyo wode, baggai harabaa wocamees; wocamai darido gishshau, shaalaqaassi tumaa eranau danddayetennan ixxin, wotaaddarati PHauloosa bantta de7iyoosaa efaana mala, eta azaziis. ³⁵ Yedhdhidi kiyiyoosaa PHauloosi gakkido wode, asaa sugettaa gishshau, wotaaddarati a tookkidosona. ³⁶ Aissi giikko, daro asai, “A wora!” yaagiiddinne wocamiiddi kaallees.

PHauloosi Mootuwaassi Zaaruwaa Haasayiis

³⁷ Wotaaddarati PHauloosa bantta de7iyoosaa efaana hanishin PHauloosi shaalaqaa, “Taani neessi issibaa odo?” yaagiis.

Yaagin shaalaqai PHauloosa, “Neeni Giriike qaalaa erai? ³⁸ Neeni hagaappe kase wode, ooshshaa kessada shemppo woridaageetuppe oiddu sha7u asata bazzo kaalet-tida Gibxxe bitaniyaa gidikkii?” yaagiis.

³⁹ SHin PHauloosi, “Taani Aihuda asa; qassi Kilqqiyan de7iya Xarsseesen yelettida waanna kataman de7iya asa. Hayyanaa tana asaassi haasayissarkkii?” yaagiis.

⁴⁰ SHAalaqai a, “Haasaya” yaagin, PHauloosi yedhdhidi kiyiyoosan eqqidi, asai co77u gaana mala, ba kushiyan asaakko malaatiis. Asai co77u gin, Ibraisxxe qalan haasayiiddi, hagaadan yaagiis.

22 “Ta ishato, ta aawatoo, taani ha77i inttessi yootiyo yohuwaa siyite” ² PHauloosi etassi Ibraisxxe qalan haasayiyoogaa siyidi, kaseppe keehi co77u giidosona. Gin i hagaadan yaagiis.

³ “Taani Kilqqiyan de7iya Xarsseesen yelettada, ha kataman Gamaaliyaali tana tamarissin diccada, nu aawatu higgiyaakka mintta tamarada, hachchi intte ubbai haniyoogaadankka, taani Xoossaa yohuwaassi mishettiya Aihuda asa. ⁴ Taani mac-caasaa attumaasaa oiqa oiqqada qasho keettan yeggida asanne, ha ogiyaa kaalliya asaa worissana gakkanaas tuggayida asa. ⁵ Hegaadankka, qassi, qeese ubbatu halaqainne cima ubbaa yaa7ai tabaa markkattanau danddayees; taani Damasqqon de7iya eta ishanttussi Aihudatussi, etappe dabddaabbiyaa ekkada, hegan de7iya asati qashettidi qaxxayettanaadan, Yerusalaame eta ehaanau yaa baas.

PHauloosi Kiristtoosakko Simmido Simettaabaa Odiis

(Yesuusi Kiittidoogetu Oosuwaa 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Taani baada Damasqqo matido wode, seeta gallassa gidishin, qoppennan saluwaappe gita poo7oi ta matan yuuyi aadhdhidi poo7iis. ⁷ Taani sa7an kundda uttada, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, tana aissi waissai?’ giya qaalaa siyaas.

⁸ “Taani zaarada, ‘Ta Godau, neeni oonee?’ yaagaas.

“Yaagin, ‘Taani neeni waissiyoo Naazireeta Yesuusa’ yaagiis. ⁹ Tanaara issippe de7iyaageeti poo7uwaa be7idi yayyidosona; shin taassi haasayiyoogaa qaalaa siyibookkona.

¹⁰ “‘Ta Godau, taani ai oottoo?’ yaagaas.

“Godai tana, ‘Denddada Damasqqo ba. Neeni oottanau Xoossai qoppido ub-babai neeyyo yaani odettana’ yaagiis. ¹¹ He wolqqaama poo7uwaa gishshau, ta aifee qooqin, tanaara de7iya asati ta kushiya oiqqidi, tana goochchin, Damasqqo gakkaas.

¹² “Damasqqon de7iya Aihuda ubbai daro bonchchiyo issi Hanaaniyaa giyo bitanee, nu higgiyaassi azazettidi, Xoossaa minttidi woossiyaagee de7ees. ¹³ Hanaanee taakko yiidi, ta matan eqqidi tana, ‘Ta ishau Saa7oolaa, xeella’ yaagiis. Taanne he wode sohuwaarakka akko xeella aggaas.

¹⁴ “Xeellin i tana hagaadan yaagiis; ‘Nu aawatu Godai neeni a qofaa eranau, a xillo Na7aa be7anaunne a doonaappekka haasayaa siyanau nena kase dooriis. ¹⁵ Aissi giikko, neeni be7idobanne siyidobaa asa ubbaa sinttan ayyo markkattana. ¹⁶ Ha77ikka aissi gam77ai? Denddada xammaqetta; a sunntaa xeesaidda, ne nagaarappekka meecetta’ yaagiis.

¹⁷ “Taani guyye Yerusalaame simmada Beeta Maqidasiyan woossishin, taassi ajjuutai beettiis. ¹⁸ Ajjuutan Godai tana, ‘Eesotada, Yerusalaame elle kiya; aissi giikko, neeni taassi hagan markkattiyoogaa asai ekkenna’ yaagishin taani a be7aas.

¹⁹“Taani, ‘Ta Godau, Aihuda woosa keetta ubban nena ammaniyaageeta oiqqada wadhdhidoogaanne qasho keettan yeggidoogaa eti eroosona. ²⁰Eti ne markkaa Isxxifaanoosa woriyo wode, taani he yohuwaa maayaa. Qassi eta lanqqiyan eqqada, a woriyaageetu maayuwaa naagais’ yaagaas.

²¹“Godai tana, ‘Taani nena Aihuda gidenna asaakko haahosaa kiittiyo gishshau ba’ yaagiis” yaagiis.

PHauloosi Roome Asa Gidiyoogaa Qonccissiis

²²PHauloosi he qaalaa haasayana gakkanaassi asai i giyoogaa ezggees; hegaappe guyyiyan, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Hagaa biittaappe xaissa; i de7anau bessenna” yaagidosona.

^{23–24}Eti wocamishin, bantta maayuwaa bollau olishiininne baanaa carckuwan laalishin, shaalaqai wotaaddarati PHauloosa bantta de7iyoosaa efaana mala azaziis. Qassi asai aissi hegaadan wocamidaakko eranau, PHauloosa lissuwan garafiiddi qorana mala, eta azaziis. ²⁵SHin wotaaddarati PHauloosa dafuwan mintti qachchido wode, PHauloosi ba matan eqqida mato halaqaa, “Roome katamaa asa pirddi bannan wadhdhiyoogee inttessi higgee?” yaagiis.

²⁶Hegaa mato halaqai siyido wode, shaalaqaakko biidi, “Ha bitanee Roome asa. Neeni ai oottana qoppai?” yaagidi oichchiis.

²⁷SHAalaqai PHauloosakko shiiqidi, “Neeni Roome asee? Tau yoota” yaagiis.

Yaagin PHauloosi, “Ee” yaagiis.

²⁸SHAalaqai PHauloosassi zaaridi, “Taani ha zaretettaa daro miishshan shammas” yaagiis.

SHin PHauloosi, “Taani he zerettaappe yelettaas” yaagiis.

²⁹Hegaa gishshau, PHauloosa qoranau qoppidaageeti sohuwaara appe shaahetti aggidosona. SHAalaqaikka PHauloosi Roome asa gididoogaa erido wode yayyiis; aissi giikko, sanssalatan a qashissi wottiis.

PHauloosi Aihudatu SHangguwaa SHiiqiis

³⁰Wonttetta gallassi shaalaqai, Aihudati PHauloosa aissi mootidaakkonne geeshshidi eranau koyidi, PHauloosa birshshiis. Birshshidi qeese halaqatinne yaa7ai ubbai shiiqana mala azaziis; qassi PHauloosa duge wottidi, eta sinttan essiis.

23 PHauloosi yaa7aa tishshi ootti xeellidi, “Ta ishato, taani hachchi gakkanaas-sikka Xoosaa sinttan ta de7o ubban lo77o zoriya wozanan de7aas” yaagiis. ²Qeese ubbatu halaqai Hanaanee, PHauloosa doonaa baqqana mala, a matan eqqidaageeta azaziis. ³PHauloosi he wode a, “Laa ha aannuwan tiyido godau, Xoosaikka nena baqqana. Neeni ta bolli higgiiyan pirddanau uttada, higgee bannan tana baqqana mala azazai?” yaagiis.

⁴PHauloosa matan eqqidaageeti a, “Neeni Xoosaa qeese ubbatu halaqaa cayai?” yaagidosona.

⁵Yaagin PHauloosi, “Ta ishato, i qeese ubbatu halaqa gididoogaa taani erabeikke; aissi giikko, ‘Ne deriyaa haariyaagaa bolli iita qaalaa haasayoppa’ geetettidi Xoosaa maxaafan xaafettiis” yaagiis.

⁶SHin PHauloosi baggati Saaduqaaweta; baggati Parisaaweta gididoogaa be7idi, “Ta ishato, taani Parisaawenne Parisaawiyaa na7aa; ‘Haiqqidaageeti haiquwaappe

denddana' gaada taani ufaissan naagiyo gishshau, eti ta bolli pirddoosona" yaagidi, xoqqu oottidi haasayiis.

⁷PHauloosi heгаа yaagin, Parisaawetu giddooninne Saaduqaawetu giddon ooshshai kiyin, yaa7ai laalettiiis. ⁸Aissi giikko, Saaduqaaweti, "Haiqqida asai denddenna; kiitanchchikka ayyaanikka baawa" yaagoosona; Parisaaweti qassi naa77aikka de7iyoogaa ammanoosona. ⁹Gita wocamai denddiis; Parisaawetu baggappe higgiiyaa tamarissiyaageeti denddi eqqidi, "Ha bitaniyaa bolli ainne bala demmibookko; ayyo ayyaani woi kiitanchchi haasayennan aggenna" yaagidi palamettidosona.

¹⁰Ooshshai darin, shaalaqai PHauloosa eti mentterettanaakkonne giidi yayyidi, ba wotaaddarati wodhdhidi, eta giddoppe a eesuwann kessidi, bantta de7iyoosaa efaana mala azaziis.

¹¹Naa77antto qammi Godai PHauloosa lanqqiyan eqqidi, "PHauloosaa, neeni taassi Yerusalamaan markkattidoogaadan, Roomenka markkattanau bessees; minna; aikko baawa" yaagiis.

PHauloosa Woranau Maqettido Maquwaa

¹²Wonttetta gallassi, Aihudati PHauloosa worana gakkanaas, meennaadaaninne uyennaadan, caagettidi gigettidosona. ¹³PHauloosa bolli heгаа maqqida asati oitamaappe daroosona. ¹⁴Eti qeese halaqatukkonne cimatumko yiidi, "Nuuni PHauloosa worana gakkanaas, ainne baarennaadan, qanggettidi caagettida. ¹⁵Hegaa gishshau, inttenne yaa7ai PHauloosabaa geeshshidi qoriyaabaa misatidi, shaalaqai a inttekkoduge wottana mala oichchite; nuuni i haa shiiqanaappe kase a woranau giigi uttida" yaagidosona.

¹⁶SHin PHauloosa michchee na7ai he maquwaa siyido wode, biidi wotaaddarati de7iyoosaa gelidi, PHauloosassi yootiis. ¹⁷Yootin PHauloosi mato halaqatuppe isuwaa xeesidi, "Ha na7aa shaalaqaakko efa; aissi giikko, shaalaqaassi i yootiyobai de7ees" yaagiis.

¹⁸Hegaa gishshau, mato halaqai na7aa shaalaqaakko efidi, "Qasho keettan de7iya PHauloosi, ha na7ai neessi aibakko odiyobai de7iyo gishshau, tana baakko xeesidi, a neekko ehaanaadan, tana woossiis" yaagiis.

¹⁹SHAalaqai na7aa kushiyaa oiqqidi, dumma gaxi kessidi, "Neeni taassi odanabai aibee?" yaagidi oichchiis.

²⁰Na7ai shaalaqaassi, "Aihudati PHauloosabaa kaseppe mintti oichchiyaabaa milatidi, neeni yaa7aa a wottanaadan, nena wontto woossanau zorettaa qachchidosona. ²¹SHin neeni eti giyoobaa siyoppa; aissi giikko, oitamaappe dariya asati PHauloosa worana gakkanaas, quma meennaadaaninne haatta uyennaadan, caagettidi geemetti uttidi a naagoosona; neeni giyoobaa siyanau ha77ikka gigetti uttidi naagoosona" yaagiis.

²²Hegaa gishshau, shaalaqai na7aa, "Ha yohuwaa neeni tana erissidoogaa oossinne odoppa" yaagidi azazidoogaappe guyyiyan, a yeddiis.

PHauloosi Deriyaa Haariya Pilikisa Sintti Aadhdhiis

²³SHAalaqai mato halaqatuppe naa77aa xeesidi, "Qiisaariyaa baanau, naa77u xeetu wotaaddarata, laappun tammu paraasatanne naa77u xeetu tooraasata qamaappe heezzu saatiyan giigissite; ²⁴deriyaa haariya Pilikisakko PHauloosa saro

gattanau togissiyo mehenne giigissite” yaagidi, eta azaziis. ²⁵SHAalaqai Pilikisassi hagaadan giya dabddaabbiyaa xaafiis.

²⁶“Qalaudeyoosa Lusiyosappe deriyaa haariyaagaassi, bonchcho Pilikisassi, sarotetta neessi gido. ²⁷Aihudati ha bitaniyaa oiqqidi worana hanishin, Roome katamaa asa i gididoogaa erada, wotaaddaratuura gakkada a ashshaas. ²⁸Eti a aissi mootiyaakko eranau koyada, eta yaa7aassi duge a wottaas. ²⁹Eti bantta higgiiyaabaa i oichchidoogaassi a mootidoogaappe attin, a worissiya woi qashissiya mooto gidenna. ³⁰Eti ha bitaniyaa bolli maqetti uttido zigirssai tana gakkin, taani he sohuwaara a neekko yedda aggaas; a mootiyaageetikka biidi, ne sinttan mootana mala azazaas; saro de7a” yaagiis.

³¹Hegaa gishshau, wotaaddarati azazettidoogaadanka PHauloosa ekkidi, qammi Anttiphaaxiriisa gattidosona. ³²Wonttetta gallassi aara baanau paraasata wot-tidi, tohuwaasati guyye wotaaddarati de7iyosaa simmidosona. ³³Paraasati Qiisaariyaa gelidi, dabddaabbiyaa deriyaa haariyaagaassi immidi, PHauloosa a sintti aattidosona. ³⁴Deriyaa haariyaagee dabddaabbiyaa nabbabidoogaappe guyyiyan, PHauloosi awa auraajjaa asakko a oichchiis; Kilqqiyaa asa i gididoogaa erido wode, ³⁵“Taani nebaa nena mootiyaageeti yiyo wode siyana” yaagidi, wotaaddarati Heeroodisa keettan a naagana mala azaziis.

PHauloosa Aihudati Mootidosona

24 Ichchashu gallassappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai, Hanaaniyaa, cimaturanne Xarxxaluusa giyo issi xabaqara duge Qiisaariyaa wodhdhiis; eti deriyaa haariyaagaa bolli PHauloosa mootidosona. ²⁻³PHauloosi xeesettido wode, Xarxxaluusi a hagaadan yaagidi, mootuwaa doommiis.

“Bonchcho Pilikisaa, nuuni ne baggaara daro sarotetta demmidaashin, ne qofan ha deriyaassi ubaban ubbasankka lo77o laamee beettiyaagaassi nena daro galatidi, haggaa ekkoos. ⁴SHin taani nena gam77ettennan, ne kehatettan nubaa neeni qanttan siyana mala, nena woossais. ⁵Aissi giikko, ha bitanee xube gididi, sa7a ubban de7iya Aihudatu giddon ooshsha denttiiddi, Naaziraawetu bagga asaa kaalettiyaagaa gididoogaa erida. ⁶Harai atto Beeta Maqidasiyaakka tunissanau koyishin a oiqqidi, nu higgiiyaadan, a bolli pirddanau qoppida; ⁷shin shaalaqaa Lusiyooosi yiidi, wolqqan nu kushiyaappe a wotti ekkiiis. ⁸A mootiyaageetikka neekko yaana mala azaziis; neeni ne huuphen ha bitaniyaa qorada, nuuni a mootiyo yoho ubbaa eranau danddayaasa” yaagiis.

⁹Aihudatikka qassi, “Ha yohoi tuma” giidi, a qofaa maayidosona.

PHauloosi Pilikisa Sinttan Mootuwau Zaaruwaa Immiis

¹⁰Deriyaa haariyaagee PHauloosa oichchin, i hagaadan yaagidi zaariis; “Neeni daro wodiyaasappe doommada, ha asaassi pirddaidda de7iyooogaa taani erada, ta yohuwaa ufaissan zaarais. ¹¹Taani Yerusalaame goinnanau kiyosappe tammanne naa77u gallassappe darennaagaa neeni ne huuphen erana danddayaasa. ¹²Aihudati tana Beeta Maqidasiyan gidin, Aihuda woosa keettan gidin, kataman gidin, oon-aaranne palamettishin woi asa shiishshada maqqishin, issi uraaranne be7ibookkona. ¹³Eti ha77ikka tana mootiyoobaa shatimmanau danddayokkona.

¹⁴“SHin taani haggaa neessi yootais; taani higgiiyan de7iyaabaanne hananabaa yootiyaageeti xaafido ubbabaa ammanada, nu aawatu Xoossaassi eti worddo giyo

ogiyān goinnais. ¹⁵Hageeti bantta huuphen, ‘Asai ubbai, worddoikka xilloikka haiquwaappe denddana’ giyoogaadan, taanikka eti denddanaagaassi Xoossaa amanais. ¹⁶Hegaa gishshau, taani qassi, Xoossaa sinttaaninne asaa sinttan ubba wode, pokkoi baina zoriya wozanai taassi de7ana mala minnais.

¹⁷“Taani Yerusalaameppe kiyosappe daro laittaappe guyyiyan, ta biittaa hiyyeessaassi miishsha immanaunne yarshshuwaa yarshshanau Yerusalaame baas. ¹⁸Baada heгаа oottishin, asi shiiqennan, ooshshi denddennan, taani Beeta Maqidasiiyan geeyishin, eti tana demmidosona. ¹⁹SHin Isiyaappe yiida issi issi Aihudati hegan de7oosona; eti ta bolli yoho koyikko, yiidi tana nenan mootanau bessees. ^{20–21}Woi taani eta giddon eqqada, ‘Haiqqidaageeti denddanaagaa amaniiyo gishshau, hachchi intte sinttan ta bolli pirddoosona’ gaada ha xoqqissada haasayido issi qaaleeppe attin, yaa7aa sinttan eqqidaashin, tanan issi mooro demidobaa gidikko, hageeti bantta huuphen hagan yootona” yaagiis.

²²SHin Pilikisi Xoossaa ogiyaabaa geeshshi erido gishshau, “Taani intte yohuwaa shaalaqaa Lusiiyoosi yiyo wode qachchana” yaagidi, pirddiyo wodiya sinttau keeriis. ²³Pilikisi qassi PHauloosa qachchennan naagana malanne a dabbotuppe ooninne ayyo oottishin, woi akko yiishin diggenna mala, mato halaqaa azaziis.

PHauloosi Pilikisanne Dirusilla Sintti Aadhdhiis

²⁴Amarida gallasaappe guyyiyan, Pilikisi Aihuda zare gidida ba maccaasee Dirusilliira yiidi, PHauloosa kiitti ehiissidi, Yesuus Kiristoosan amaniiyoobaa i haasayishin siyiis. ²⁵PHauloosi xillotettaabaa, ba huuphe naaguwaabaanne yaana pirddaabaa haasayishin, Pilikisi yayyidi, “Neni ha77issau ba; taassi injjetido wode, nena kiittada xeeqissana” yaagiis. ²⁶He wode qassi PHauloosi birshshettanau, baassi mattaayiyaa immandeeshsha giidi qoppiis; heгаа gishshau, darotoo a ehiissi ehiissidi, aara haasayees.

²⁷Naa77u laitta kumidoogaappe guyyiyan, Pilikisa sohuwaa PHorqqiyoosa Pisxxoosi ekkiis. Pilikisi Aihudata ufaissanau koyidi, qasho keettan PHauloosa aggi bayiis.

PHauloosi Roome Kawuwaakko Ba Yohuwaa Ekkidi Baanau Oichchiis

25 Pisxxoosi aurajjaa gelido heezzantto gallasaappe guyyiyan, Qiisaariyaappe Yerusalaame biis. ²Yaani qeese halaqatinne Aihudata kaalettiyaageeti PHauloosa mootidosona. ³Eti PHauloosa woranaassi ogiyān qosetti uttanau, bantana maaddidi a Yerusalaame ehaana mala, Pisxxoosa woossidosona. ⁴Woossin Pisxxoosi etassi, “PHauloosi Qiisaariyan qashetti uttiis; taani ta huuphenka eesuwan yaa guyye simmanau qoppa uttaas. ⁵Hegaa gishshau, i aibakko mooridobai de7ikko, intte giddon aawatiyaageeti tanaara Qiisaariyaa biidi, a mootona” yaagidi zaariis.

⁶Pisxxoosi eta matan hosppun woi tammu gallasappe aattennan uttidi, Qiisaariyaa biis; wonttetta gallassi pirddiyoosan uttidi, PHauloosa ehaana mala azaziis. ⁷I gakkido wode, Yerusalaameppe yiida Aihudati a lanqqiyan yuuyi aadhdhi eqqidi, banttassi shatimmanau danddayettenna daro deexo mootuwaa a bolli wottidosona. ⁸PHauloosi mootettiiddi, “Taani Aihudatu higgiiyaakka Beeta Maqidasiiyaakka Roome Kawuwaa Qeesaarakka ainne naaqqabeikke” yaagiis.

⁹SHin Pisxxoosi Aihudata ufaissanau koyidi PHauloosa, “Pude Yerusalaame kiyada, ha yohuwaabaa yaani ta sinttan pirdettanau koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁰SHin PHauloosi, “Taani pirdettanau bessiyō Qeesaara pirdda keettan eqqachchaas. Neenikka loitta eriyooagaan, taani Aihudata ainne naaqqabeikke.

¹¹Simmi taani naaqqidobaa woi haiqossi bessiyaabaa oottidobaa gidikko, haiquwaappe attana giikke; shin eti tana mootiyo mootoi mela gididoogaappe hini baggan, ooninne tana etassi aattidi immanau danddayenna; Qeesaari tabaa pirddo gaada oichchais” yaagiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Pisxxoosi banaara zorettiyaageetuura zorettidi a, “Neeni Qeesaari tabaa pirddo gaada oichchadasa; Qeesaarakko baasa” yaagidi zaariis.

PHauloosi Agriiphphanne Barnniiqi Sintti Aadhdhiis

¹³Amarida gallasaappe guyyiyan, Kawoi Agriiphphanne Barnniiqi Pisxxoosa sarotanau Qiisaariyaa biidosona. ¹⁴Yaani eti daro gallassaa uttidaashin, Pisxxoosi kawuwaassi PHauloosabaa hagaadan yaagidi yootiis; “Hagan Pilikisi qachchidi aggi bayido issi bitanee de7ees. ¹⁵Taani Yerusalaamen de7ishin, qeese halaqatinne Aihuda cimati a bolli pirddana mala, tana woossiiddi, abaa taassi yootidosona.

¹⁶Taani, ‘Mootettida urai bana mootiyaageetuura issippe eqqennaaninne bana mootido yohuwaassi zaaro immennan, oona gidikkonne aattidi immiyoogee Roome asaassi woga gidenna’ yaagada etassi zaaraas.

¹⁷“Hegaa gishshau, eti hagan shiiqido wode, taani gam77ennan wonttetta gallassi, pirdda keettaa gelada PHauloosa ehaana mala azazaas. ¹⁸A mootiyaageeti eqqidi, iitaban a mootennan aggokkona gaada taani qoppidoogaadan, ainne a mooti-bookkona. ¹⁹SHin eti bantta ammanobaanne PHauloosi, ‘Paxa de7ees’ giyo haiqqida issi Yesuusa geetettiya bitaniyaabaa aara palamettoosona. ²⁰Taani ha yohuwaa waatada qoranaakko, qachchabeennan de7aidda, PHauloosi Yerusalaame biidi, ha yohuwaa yaani pirdettanau koyiyaakkonne gaada a oichchaas; ²¹shin PHauloosi ba yohuwaa Augisxxoos Qeesaari qachchana gakkanaassi naagettannau oichchin, taani a Qeesaarakko yeddana gakkanaas, i qashettana mala azazaas” yaagiis.

²²Yaagin Agriiphphi Pisxxoosa, “Taani ta huuphenkka qassi he bitanee giyoobaa siyana koyais” yaagiis.

Pisxxoosi a, “Neeni wontto i giyoobaa siyana” yaagiis.

²³Wonttetta gallassi, Agriiphphanne Barnniiqa daro bonchchuwan shaalaqaturanne kataman de7iya gita asara yiidi, pirdda keettaa gelidosona; Pisxxoosi PHauloosa ehaana mala azazin ehiidosona. ²⁴Ehin Pisxxoosi hagaadan yaagiis; “Kawuwaa Agriiphphaa, hagan nunaara de7iya asa ubbau, Aihuda asai ubbai Yerusalaameenikka hagankka wocamiiddi, ‘I hagaappe sinttan paxa de7anau bessenna’ yaagidi, tana woossido bitaniyaa haggaa be7eeta. ²⁵SHin i ainne haiqossi bessiyaabaa oottidobaa taani demmabeikke; i ba huuphen, ‘Augisxxoosi Qeesaari tabaa pirddo yaagada oichchais’ giido gishshau, Qeesaarakko a yeddannau ta qofaa qachchaas. ²⁶Taani abaa ta godaa Augisxxoos Qeesaarassi xaafannau tumu yohoi tau aibinne baawa; hegaa gishshau, i qorettidoogaappe guyyiyan, taani xaafiyoobaa demmana mala, intte sintti, Kawuwau Agriiphphaa, ubba ne sintti a ehaas. ²⁷Aissi giikko, qashettida uraa kiittiyo wode, a aissi mootidaakko, erissennan aggiyoogee taassi eeyyatetta misatees” yaagiis.

PHauloosi Agriiphpha Sinttan Haasayido Haasayaa

26 Agriiphphi PHauloosa, “Neeni nebaa haasayanau danddayaasa” yaagiis. He wode PHauloosi ba kushiya miccidi hagaadan yaagidi zaariis.

²⁻³ “Kawuwaa Agriiphphaa, Aihudatu wogaanne palamaa ubbaa neeni loittada eriyo gishshau, tana Aihudati mootiyo yoho ubbaa hachchi taani ne sinttan zaariyoogaassi ta qaada daro lo77o yaagada qoppais; hegaa gishshau, neeni ta haasayaa salettennan siyana mala, nena woossais.

⁴ “Taani naatettaasappe doommada ta asaa giddooninne Yerusalaamen de7ido ta de7uwaa Aihuda ubbati kaseppe doommidi eroosona. ⁵ Taani koiroppe doommada, nu ammanuwaa higgiaa ooppenne minttidi naagiya Parisaawetu bagga Parisaawe gidada de7iyoogaa, eti markkattanau koyikko eroosona. ⁶ Taani ha77ikka Xoossai nu aawatussi immana giidoogaa ufaissan naagiyo gishshau, pirdettanaassi hagan eqqais. ⁷ Qassi tammanne naa77u nu aawatu zareti Xoossau qamminne gallassi ubbato minttidi goinniiddi, Xoossai immana giidoogaa ekkana ufaissan naagoosona; Kawuwaa Agriiphphaa, Aihudati tana mootiyoogee taani hegaa ufaissan naagiyo gishshassa. ⁸ Aihudato, Xoossai haiqqidaageeta denttiyoogaa aissi ammanekketii?

⁹ “Taani ta huuphenkka Naazireeta Yesuusa sunntaa mooriya darobaa oottanau bessees gaada kase qoppaas. ¹⁰ Taani Yerusalaamen oottidoogee haggaa; qeese halaqatuppe maataa ekkada, Xoossaa asatuppe darota qashissaas; eta woriyo wodekka eta haiquwaa dosaas. ¹¹ Aihuda woosa keetta ubban daro wode eta qaxxayada, bantta ammanuwaa eti aggana mala godataas; taani wogi bannaagaa eta hanqquetada, harai atto, hara biitta katamaa gakkanaassikka eta waissais.

PHauloosi Bau Kiristtoosa Waati Ammanidaakkonne Odiis

(Yesuusi Kiittidoogetu Oosuwa 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Taani ha yohuwaassi qeese halaqatuppe maataanne azazuwaa ekkada Damasqo baas. ¹³ Kawuwau, taani seeta gallassi ogiyan de7ishin, awaa poo7uwaappe daro aadhdiya poo7oi tananne tanaara biidaageeta yuuyi aadhdi, saluwaappe poo7ishin be7aas. ¹⁴ Nuuni ubbaikka sa7an kunddido wode, Ibraisxxe qaalan, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, tana aissi waissai? Boorai bana caddiya xam77aa qakkiyoogaadan, neeni qakkikko, nena qohaasa’ yaagidi taassi odishin siyaas.

¹⁵ “Siyada, ‘Ta Godau, neeni oonee?’ yaagaas.

“Godai, ‘Taani neeni waissiyono Yesuusa. ¹⁶ SHin dendda eqqa; aissi giikko, hachchi neeni tana be7idoogaanne taani nena sinttappe bessanaagaa haratussi markkattana mala, ta oosanchcha oottada nena sunntanau neessi beettaas. ¹⁷⁻¹⁸ Eti tana ammanin, eta nagarai atto geettanaadan, Xoossai doorido asaa giddon eti bantta sohuwaa demmanaadan, qassi xumaappe poo7uwaa simmanaadaaninne xalahiyaa godatettaappekka Xoossaakko simmanaadan, eta aifiyaa neeni dooyana mala, Israa7eela asaappenne taani nena etakko kiittiyo Aihuda gidennaageetuppe nena ashshana’ yaagiis.

PHauloosi Ba Oosuwa Hanotaa Odiis

¹⁹ “Kawuwaa Agriiphphaa, hegaa gishshau, taassi saluwaappe beettida ajjuutaassi taani azazettanaagaa ixgabeikke. ²⁰ SHin taani kasetada, Damasqooninne Yerusalaamen hegaappe guuyian, Yihudaa biitta ubban de7iyaageetussinne Ai-

huda gidennaageetussi bantta nagaraappe simmana mala, qassi nagaraappe simmanau bessiyaabaa oottiiddi, Xoossaakko simmana mala qaalaa yootaas. ²¹ Hegaa gishshau, Aihudati tana Beeta Maqidasiyan oiqqidi woranau koyidosona. ²²⁻²³ Hegaa gishshau, taani Xoossaa maaduwaa ekkada, gitaassinne guuttaassi hachchi gakkanaassikka eqqada markkattais. Hananabaa yootiyaageetinne Muusee, ‘Kiristoosi waayettana bessees; qassi haiquwaappe koiro denddidi, Aihudatussinne Aihuda gidennaageetussi atotettaa poo7uwaa yootanau bessees’ giidoogaadan, taanikka eti haasayidoogaappe haraa issibaakka haasayidobi baawa” yaagiis.

²⁴ PHauloosi babaa hagaadan yaagidi zaarishin, Pisxxoosi qaalaa xoqqu oottidi, “PHauloosaa, neeni gooyaasa; neeni daro tamaridoogee nena gooshshana hanees” yaagiis.

²⁵ SHin PHauloosi hagaadan yaagiis; “Bonchcho Pisxxoosaa, taani tumu yohuwaanne wozanaa qofaa haasayiyooagaappe attin gooyikke. ²⁶ Taani Kawuwaa Agriiphphassi ha yohuwaa qassi qoncciyaa yootiyooгаа i erees; aissi giikko, ha yohoi geeman oosettibeenna gishshau, hagaappe issoinne appe geemmennaagaa taani geeshshada erais.

²⁷ “Kawuwaa Agriiphphaa, neeni hananabaa yootiyaageetubaa ammanai? Neeni etabaa ammaniyooгаа taani erais” yaagiis.

²⁸ Kawoi Agriiphphi PHauloosa, “Hanni keesenkka tana ammanttanau koyai?” yaagiis.

²⁹ Yaagin PHauloosi, “Daro wode gidin, guutta wode gidin, ne xalaala gidakka; shin hachchi taani yootiyooгаа siyiya ubbai qassi ha qashuwaappe attin, ta mala gidanau Xoossaa woossais” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan kawoikka, Pisxxoosikka, Barnniiqakka, etaara uttida ubbaikka denddidi, ³¹ issi baggi simmidi, issoi issuwaara, “Ha bitanee haiqoi atto shin, qashossikka bessiyaabaa oottibeenna” yaagidi haasayidosona. ³² Agriiphphi Pisxxoosa, “Ha bitanee, ‘Qeesaari tabaa pirddo’ gibeennaakko, birshshettana dandayees shin” yaagiis.

PHauloosi Roome Biis

27 Nuuni markkabiyan Xaaliyaa baanau qachchido wode, PHauloosanne hara amarida qashuwaa asata Augisxxoosa wotaaddarata giyoogetuppe issi Yuuliyoosa giyo mato halaqaassi aattidi immidosona. ² Isiyaa gaxan de7iya biittata biya Adiraamixiyoonaa markkabiyan gelidi denddida; Maqidooniyaa asa gidiya Tasa-lonqqee Arisxxirokoosi nunaara de7ees.

³ Wonttetta gallassi nuuni Sidoona gakkishin, Yuuliyoosi PHauloosassi kehidi a, “Ne dabboti nena maaddana mala, neeni etakko baanau danddayaasa” yaagiis.

⁴ Hegaappe denddidi, sinttaara nu bolli carkkiyo gishshau, Qophphiroosa haruuruwan carkkenna baggi biida. ⁵ Kilqqiyaa mataaninne PHinifiliyaa matan de7iya abbaa pinnidi, Luqiyaa de7iya Mura gakkida. ⁶ Hegan mato halaqai Xaaliyaa biya Iskkindiriyaa markkabiyyaa demmidi, aani nuna gelissiis.

⁷ Nuuni daro gallassaa loddaara biiddi, daro tuggan Qaniidoose ginaa gakkida; hegaraa baanau nuna carkkoi diggin Salmmoonara aadhdhidi, Qarxxeesen carkkenna baggi biida. ⁸ Qassikka daro tuggan gaxaara gaxaara aadhdhidi, Luqiyaa katamaa matan de7iya abbaa doonan markkabee woppu giidi shemppiyoosaa giyoosaa yiida.

⁹Nuuni hegan daro wodiya gam77idoogaappe guyyiyan, Xoomai birshshetti-ichchido gishshau, markkabiyan biyoogeeekka hirggissin PHauloosi eta zoriiddi, ¹⁰“Asau, nu buissan gita boshainne daro qohoi de7anaagee tau beettees; bashshai yiyoogee caanaa bollanne markkabiya bolla xalaalaani gidenna; nu shemppuwaa bollikka yaana” yaagiis. ¹¹SHin mato halaqai PHauloosi giidoogaappe aattidi, markkabiyan de7iyaageeta azaziyaageenne markkabiya godai giyoogaa amma-nees. ¹²He abbaa doona katamai balgguwaa shaaccanau etassi injjetenna katama; hegae gishshau, dariya asati banttau danddayettikko, Pinqqe giyo katamaa gakkidi, balgguwaa yaani shaaccana mala, yaappe denddanau zorettidosona; Pinqqee awai wulliyooaappenne ushachchappe gidduwan, qassi wulliyooaappenne haddirr-appe gidduwan de7iya abbaa doona katama.

Abbaa Bollan Gotee Denddiis

¹³Tohossa bagga carkkoi loddara carkkido wode, bantta qoppidoogaadan hanid- abbaa etassi milatin denddidosona; markkabee beenna mala oiqqiya birataa pude dafidi, Qarxxeese matattidi, lanqqiyaara aadhdhidosona. ¹⁴SHin daro gam77ennan, “Auraaqiis” giyo daro wolqqaama gotee haruuruwaappe duge eta bolli denddiis. ¹⁵He gotee markkabiya dechchidi aattennan diggin, baanau nuuyyo danddayet- tennan ixido gishshau, markkabiya i efiyoosaa yeddi bayidi biida.

¹⁶Nuuni Qeeda giyo haruuruwan geemmido wode, daro tuggatidi markkabiya wolwoluwa teqqanau danddayida. ¹⁷Eti wolwoluwa pude kessidoogaappe guyyiyan, wodoruwan markkabiya xaaxidi, mintti qachchidosona; Sirttiisa giyo shafiyan banttana ooganaakkonne giidi hirgidi, markkabiya efiya sharaa wot- tidi, carkkuwan markkabiya coo yeddi bayidosona.

¹⁸Gotee wolqqaamidi nuna tuggayin, wonttetta gallassi caanaappe abban oluwa doommidosona. ¹⁹Heezzantto gallassikka markkabiyan de7iya miishshaa eti bantta kushiyan olidosona. ²⁰Nuuni daro gallassaa awa aifiyaanne xoolinttiya be7ennan, wolqqaama uushoi nu bolli uushishin, sinttappe xayana giidi qoppida.

²¹Eti daro gallassaa katta meennan gam77idoogaappe guyyiyan, PHauloosi he wode eta gidдон denddi eqqidi, hagaadan yaagiis; “Asau, intte ta zoriya ekki- dobaa gidiyaakkonne Qarxxeeseppе denddennan aggidaakko, ha bashshainne qo- hoi nuna gakkenna. ²²SHin ha77ikka taani inttena yayyoppite gaada zorais; aissi giikko, ha markkabee xayanaappe attin, intteppe issi uraa shemppoikka xayenna. ²³Aissi giikko, Xoossaa kiitanchchai, tana haarida taani goinniyo Xoossaagee, zine qammi ta matan eqqidi, ²⁴PHauloosaa, yayyoppa; neeni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaara sinttan eqqanau bessees; be7a, Xoossai nenaara biya asa ubbaa shemp- puwaa ashshana’ yaagiis. ²⁵Hegaa gishshau asau, yayyoppite. Aissi giikko, he ki- itanchchai tau odidoogaadan hananaagaa taani Xoossaa ammanais; ²⁶shin carkkoi nuna issi haruuruwan abbaa doonan olana” yaagiis.

²⁷Tammanne oiddantto qamman Meediteraane Abban nuna carkkoi yaanne haanne sugishin, markkabiyan oottiyaageetussi qamma bilahe biittaaakko matidobaa milatiis. ²⁸Eti likkiyo wodoruwa xeeran deexxiyaabaa qachchidi, haattan yeg- gin, haattai hospun tammu wara ciimmatidoogaa eridosona. Guuttaa gam77iiddi, naa77anttuwaa yeggidi, usuppun tammu wara ciimmatidoogaa eridosona. ²⁹Eti shuchchattiyaasan kunddena mala yayyidi, markkabee beenna mala oiqqiya oiddu birataa markkabiyaappe guyyeera abban yeggidi, sa7ai wonttana mala, Xoos-

saa woossoosona. ³⁰Markkabiyan oottiyaageeti markkabiyaappe baqatanau koyidi, markkabee beenna mala oiqqiya amarida biratata markkabiyaappe sintta baggaara abban yeggiyaabaa milatidi, wolwoluwa abban wottido wode, ³¹PHauloosi mato halaqaanne wotaaddarata, “Hageeti markkabe gidon de7ana xayikko, intte attanau danddayekketa” yaagiis. ³²Hegaappe guyyiyan, wotaaddarati wolwolo qashettido wodoruwa qanxxidi, yeddi bayidosona.

³³Sa7ai wonttana hanishin, PHauloosi ubbai qumaa maana mala, hagaadan yaagidi woossiis; “Intte hachchiira tammanne oiddu gallassaa naagideta; qassi he ubbankka quma mibeekketa. ³⁴Hegaa gishshau, guutta qumaa intte maana mala, taani inttena woossais; aissi giikko, intte paxa de7anau guutta qumaa maana koshshees; harai atto intte huuphiyaa binnaanaappe isoikka xayenna” yaagiis. ³⁵PHauloosi haggaa giidi, oittaa ekkidi, ubbaa sinttan Xoossaa galatiis; mentidi Muussaa doommiis. ³⁶Doommin ubbai minettidi, banttauikka qassi qumaa miidosona. ³⁷Nuuni markkabiyan de7iyaageeti naa77u xeetanne laappun tammanne usuppuna. ³⁸Eti miidi kallido wode, caana gisttiyaa abban olidi markkabiya deexuwa kaushshidosona.

Markkabee Meqqiis

³⁹Sa7ai wonttido wode, markkabiyan oottiyaageeti biittaa eribookkona; shin haattai goggidi abban gelidosaa lanqqiyan de7iya shafiyaa akeeki xeellidosona. Banttassi danddayettiyaakko, markkabiya he shafiyaakko laagganau bantta qofaa qachchidosona. ⁴⁰Yaatidi markkabee beenna mala oiqqiya biratata birshshidi, abbaa giddo yeggididosona; he wode, markkabiya koyidosaa zaaridi laaggiyo mittaa qachchido wodoruwa birshshidosona; hegaappe guyyiyan, carrkoi markkabiya sinttau sugana mala, markkabiya efiya sharaa sintta baggaara xoqqu oottidi, buussaa doommidosona. ⁴¹SHin markkabee naa77u abba gaittidosan de7iya shafiyan dom77ettidi ohettiis; markkabiyaassi guyye baggai beetaa sugettan meqerettishin, sintta baggai xishettidi, qaaxxennan ixxi aggiis.

⁴²Wotaaddarati qashuwa asaappe issoinne haattaa wodhdhidi kessi ekkenna mala, eta woranau zorettidosona. ⁴³SHin mato halaqai PHauloosa ashshanau koyidi, wotaaddaratu zoretta ixxiis; haattaa waraa eriya ubbai markkabiyaappe haattan guppi guppidi kasetidi gaxaa kiyana mala azaziis. ⁴⁴Attidaageetuppe baggati sanqqan, baggati markkabiya me7uwan kiyana mala azaziis; hegaadan ubbatikka gaxaa saro kiyidosona.

PHauloosi Malta Giyo Haruuruwa Biis

28 Nuuni gaxaa saro kiyido wode, haruuroi Malta geetettiyoogaa erida. ²Haruuruwa asati nuussi daro kehaa kehidosona; irai bukkannau doommido gishshaunne meeggiyo gishshau, tamaa eettidi, nuna ubbaa morkkidosona. ³PHauloosi daro qaixaariyaa qoridi taman wottishin, shooshshai mishuwa gishshau kiyidi, a kushiyan xaaxettidi, a dukkiis. ⁴Haruuruwa asati shooshshai PHauloosa kushiyan xaaxettidaagaa be7ido wode issoi issuwaassi, “Tumu ha bitanee shemppo woriya asa; harai atto abbaappe i attinkka Xoossaa pirddai a paxa de7o gibeenna” yaagidosona. ⁵SHin PHauloosi ba kushiyaappe shooshshaa wuxakkidi, taman oliis; a ainne oottibeenna. ⁶Eti, “A bollai kixxees; woi akeekennan

kunddidi haiqqees” yaagidi a naagoosona; shin daro wodiyaa naagidi, a bollan aib-inne dummatidabi xayin, “Hagee xoossa” yaagidi bantta qofaa aggi bayidosona.

⁷ Hega a heeran haruuruwaa halaqaa Pupiliyoosa giyoogaassi gadee de7ees; i nuna mokkidi, heezzu gallassaa siiquwan imattiis. ⁸ Pupiliyoosa aawai qoxo, mishonne ulo kara sahetti zin77idi de7ees; PHauloosi a soo gelidi, ayyo Xoossaa woossiis; ba kushiyyaa a bolli wottidi, a pattiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan, he haruuruwan harggiya hara asaikka qassi yiidi paxiis. ¹⁰ Paxin nuna daro bonchchuwaa bonchchidosona; nuuni markkabiyan baanau denddido wode, ogiyau nuna koshshiyaabaa nuussi immidosona.

PHauloosi Malttappe Roome Biis

¹¹ Heezzu aginaappe guyyiyan, haruuruwan balguwaa aattidi Diyoosqoroosa giyo Iskkindiriyaa markkabiyan baanau denddida. ¹² Nuuni Siraakuse giyo kata-maa gelidi, yaani heezzu gallassaa uttida. ¹³ Hegaappe yuuyiiddi, Regiiyume giyo katamaa gakkida. Issi gallasappe guyyiyan, tohossa bagga carkkoi carkkin, wonttetta gallassi Putiyoluusa giyo katamaa yiida. ¹⁴ Hegan nuuni issi issi am-maniyaageeta demmin, banttanaara laappun gallassaa uttana mala, nuna woossi-dosona; hegaadankka qassi Roome yiida.

¹⁵ Roomen de7iya ammaniyaageeti nubaa siyidi, Afiyoosa Giyaanne Heezzu Aqiy-oosaa giyoosaa gakkanaassi nuna mokkanau yiidosona; PHauloosi eta be7ido wode Xoossaa galatidi, wozanan minettiis.

PHauloosi Roomen Tamaariisiiis

¹⁶ Nuuni Roome gelido wode, PHauloosi bana naagiya wotaaddaraara barkka de7ana mala azazettiis.

¹⁷ Heezzu gallasappe guyyiyan, PHauloosi Aihudatu halaqata baakko xeesiis; eti shiiqido wode, eta hagaadan yaagiis; “Ta ishato, taani nu asaa woi nu aawatu wogaa phalqqiyaabaa ainne oottennan, tana Yerusalaamen qachchidi, Roome asaassi aattidi immidosona. ¹⁸ Eti tana qoridi, haiqossi bessiyaabai ta bolli ainne baina gishshau, tana birshshanau qoppidosona. ¹⁹ SHin hega aihudati maayen-nan ixrido wode, ‘Tabaa Qeesaari pirddo’ gaanaagee tana koshshiisippe attin, taani ta zariyaa mootiyoobai taassi de7iina gidenna. ²⁰ Taani inttenaara gaittanaunne haasayanau inttena xeesidoogee hegaassa; aissi giikko, Israa7eela asai ufaissan naagiyoogaa gishshataassi taani ha sanssalatan qashettaas” yaagiis.

²¹ Aihuda cimati PHauloosa, “Nuuni Yihudaappe nebau dabddaabbe ekkibookko. Nu ishanttuppekka harai atto, issoikka yiidi, nebaa odibeenna; woi ne sunntaa mooridi, nuuyyo odibeenna. ²² SHin he asaa sunntaa ubbasan asai mooridi haasayiy-oogaa nuuni eriyo gishshau, ne qofaa siyanau koyoos” yaagidosona.

²³ Eti bantta yaana gallassaa PHauloosassi keeridi, he gallassi daridi i de7iyooosaa yiidosona; yin i etassi Xoossaa kawotettaabaa markkattiis. Qassi eti Yesuusabaa ammanana mala, Muuse higgiiyaappenne hananabaa yootiyyaageeti xaafidoogaappe bochchidi eta tamaariisiiiddi, maalladoppe omarssi gakkanaassi loittidi yootiis. ²⁴ Baggati PHauloosi giidoogaa ammanidosona; shin baggati ammanibookkona. ²⁵ Eti bantta gidon yohuwaa maayettennan ixrido wode, PHauloosi issibaa gi-idoogaappe guyyiyan biidosona; i hagaadan yaagiis; “Geeshsha Ayyaanai nu aawa-tussi hananabaa yootiyya Isiyaasan,

²⁶ ‘Neeni he asaakko baada hagaadan ga;

“Intte sissaa siyana,
shin intteyyo gelenna;
intte xeeluwaa xeellana,
shin be7ekketa.

²⁷ Aissi giikko, ha asaa wozanai dammiis;
bantta haittaa tulissidosona;

bantta aifiyaakka qilimmidosona.
Hegee bainnaakko, bantta aifiyan be7ana;
eta haittaikka siyana;
eta wozanaikka akeekana;
eti taakko Xoossaakko simmana.

Qassi taanikka eta pattana”

yaaga’ yaagiis. ²⁸ Simmi hagee Xoossaa atotettai, Aihuda gidennaageetussi kiitetti-
doogee inttessi eretto. Qassi etikka siyana” yaagiis.

²⁹ PHauloosi heгаа giidoogaappe guyyiyan, Aihudati bantta gidдон darо palamet-
tiiddi biidosona.

³⁰ PHauloosi kera keettan naa77u laitta kumettaa de7iiddi, baakko yiya ubbaa
mokkees. ³¹ Bana ooninne diggennan Xoossaa kawotettaabaanne Godaa Yesuus
Kirisstoosabaa yootiiddi, yayyennan darо qonccissidi tamarissiis.

PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Xaafido Koiro Kiitaa

Gidduwaa Erisuwwaa

PHauloosi Qoronttoosa asaassi xaafido koiro kiitai PHauloosi Qoronttoosa katan essido woosa keettaa gidдон Kiristinnaa de7uwaanne ammanuwaa xeelliyaa-gan dendidida metuwaa xaissanau qoppidi xaafidoogaa. He wode Qoronttoosa katan biittan sa7an de7iya asai go7ettiyo Giriike katama. Hegaa bollikka qassi Akaaya giyo Roomaa auraajjaassi waanna katama. Ha katamai gita zal77iyen, gam77idi minnida wogan, keehi aakki aakki biya yeda de7uwan woikko giigennabaa haniiyoo-gaaninne haimaanootiyaa coratettan erettidaagaa.

Yesuusi kiittidoogee mintidi odanau koyidobati, he woosa keettaa gidдон de7iya shaahotettaabaanne yeda de7uwaabaa, asho gaitotettaabaanne geluwaa ehuwaabaa, qofa gidдо oishatubaa, woosa keettaa wogaabaa, Geeshsha Ayyaanaa imotatubaa denduwaabaa. Wonggeliyaa Mishiraachchoi ha oishatubaa odiiyoo-gaa naagidi shiishshees.

Siiqoi Xoossai ba asaassi immido imotu ubbaappe aadhhiyaagaa gidiiyoo-gaa odiiya miraafe tammanne heezai ha maxaafan keehippe daro erettida kifile geettetidi qofettees.

1 Taani, Xoossaa sheniyen Yesuus Kiristtoosi kiittidoogaa gidanau xeesettida PHauloosinne, nu ishaa Sostteniisi, ²Qoronttoosan de7iya Xoossaa woosa keettaassi, Yesuus Kiristtoosan geeyidaageetussi, etassinne nuussi Godaa gidiiya nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunntaa ubba sohuwan xeesiya ubbatuura geeshsha gidanau xeesettidaageetussi ha dabddaabbiiyaa xaafos.

³Xoossai, nu Aawainne nu Godai Yesuus Kiristtoosi inttessi aaro kehatettaanne sarotettaa immo.

Xoossaassi Galataa SHiishshiyoo-gaa

⁴Xoossai Kiristtoosa Yesuusa baggaara inttessi immido aaro kehatettaa gishshau, taani ubba wode inttessi Xoossaa galatais. ⁵⁻⁶Taani Kiristtoosassi markkattiiyoo-gaa inttenan minnido gishshau, intte ubban, haasaya ubban eratteta ubban, aani durettideta. ⁷Hegaadan intte nu Godaa Yesuus Kiristtoosa yuussaa naagishin, ayyaana imuwaappe harai atto issoinne inttessi paccenna. ⁸Qassi nu Godaa Yesuus Kiristtoosa gallasan intte borettennaageeta gidanaadan, wurssettai gakkanaassi i inttena minttana. ⁹Ba Na7aa nu Godaa Yesuus Kiristtoosa issippetettaassi inttena xeesida Xoossai ammanettidaagaa.

Ammaniya Asaa Giddon SHaahotettai Merettoppo

¹⁰SHin ta ishato, issi wozanaaninne issi qofan issippe gidanaappe attin, shaahotettai intte gidдон de7enna mala, intte ubbai issi haasayaa haasayanaadan, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunntan taani inttena woossais. ¹¹Aissi giikko, ta ishato, Qaloo7i so asai inttebaa, intte gidдон ooshshai de7iiyoo-gaa, taassi yootidosona. ¹²Taani giyoo-gaa haggaa; intte huuphiyan huuphiyan, “Taani PHauloosaagaa. Taani Aphiloosaagaa. Taani Keefaagaa. Taani Kiristtoosaagaa” yaageeta. ¹³Kiristtoosi

shaahettideeyye? Intte gishshau, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqetti-daagee PHaulooseeyye? Woi intte PHauloosa sunttan xammaqettidetiyye?

¹⁴Taani Qarisphphoosappenne Gaayoosappe attin, intteppe oonanne xammaqabeenna gishshau, Xoossaa galatais. ¹⁵Hegaa gishshau, ooninne inttena ta sunttan xammaqettideta gaanau danddayenna. ¹⁶Qassi Isxifaanoosa so asaakka taani xammaqaas. SHin haraa gujjada xammaqidaakkonne hassayikke. ¹⁷Aissi gi-ikko, Kiristtoosi tana wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana mala kiittiisippe at-tin, xammaqana mala kiittiibeenna; qassi Kiristtoosi masqqaliyaa bolli haiqqidoogee hada gidenna mala, taani asa aadhdhida eratetta qaalan yootikke.

Kiristtoosi Xoossa Aadhdhida Eraanne Wolqqa

¹⁸Aissi giikko, Kiristtoosi masqqaliyaa bolli haiqqidoogaa odiya qaalai xayiyaageetussi eeyyatetta. SHin nuussi attiyaageetussi Xoossaa wolqqa. ¹⁹Xoossaa maxaafai,

“Taani eranchchatu aadhdhida erattetta bashshana;

qassi akeekanchchatu akeekaakka xaissana”

yaagees. ²⁰Aadhdhida eranchchai awan de7ii? Higgiiyaa tamaarissiyaagee awan de7ii? Woi ha sa7aabaa eranau waayettiyaagee awan de7ii? Xoossai ha sa7aa aadhdhida erattetta eeyyatetta gidiiyoogaa bessii!

²¹Aissi giikko, asai ba huuphe aadhdhida erattetan bana Xoossaa erenna mala, Xoossai ba aadhdhida erattetan diggidi, nuuni yootiyo eeyya qaalan amaniiyaageeta ashshanau qoppiis. ²²Aihudati malaataa oichchoosona. Qassi Giri-ike asati aadhdhida erattetta gita koshshaa koyoosona. ²³SHin nuuni masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida Kiristtoosabaa yootoos. Hegee Aihudatussi xube; qassi Aihuda gidennaageetussi eeyyatetta. ²⁴SHin Xoossai xeesidoogeetussi Aihudatussikka Giriiketussikka nuuni yootiyo Xoossaa wolqqainne a aadhdhida er-attetta Kiristtoosa. ²⁵Aissi giikko, Xoossaa eeyyatetta asa aadhdhida erattaappe aadhdhees; qassi a laafatettaikka asa minotettaappe minnees.

²⁶Simmi ta ishatoos, Xoossai inttena xeesiyo wode intte ai mala asakko qoppite. Asa qofan intte giddon aadhdhida eranchchati, wolqqaamatinne xoqqa sheeshshati daro gidokkona. ²⁷SHin Xoossai aadhdhida eranchchata yeellayanau, sa7an de7iya eeyyata dooriis; qassi minota yeellayanau, sa7an de7iya laafata dooriis. ²⁸Xoos-sai ha sa7an gitabaa oottidi qoppiyoobaa xaissanau, ha sa7aa shufurobaanne kari-dobaa hanibeennabaa dooriis. ²⁹Hegaa gishshau, ooninne Xoossaa sinttan cee-qqanau bessenna. ³⁰SHin Xoossai inttessi Kiristtoos Yesuusa baggaara de7uwaa im-miis. I nuussi Kiristtoosa aadhdhida erattetta, xillotetta, geeshshatettaanne qassi atotetta immiis. ³¹Hegaa gishshau, Xoossaa maxaafai,

“Ceeqqiya urai

ooninne Godan ceeqqo”

yaagees.

Kiristtoosi Kaqettidoogaa

2 Ta ishatoos, taani Xoossaa qaala inttessi yootanau inttekkoo yiido wode, xoqqa qaalaaninne aadhdhida erattetan yootanau yabeikke. ²Aissi giikko, taani inttenaara de7aidda, Yesuus Kiristtoosappenne qassi masqqaliyaa bolli mis-

imaariyan xishettidi i kaqettidoogaappenne attin, harabaa erennaadan, ta qofaa qachchaas. ³Taani daafuraaninne yashshan daro kokkorssan inttenaara de7aas. ⁴Taani tamarissiyooaanne yootiyoojaa Xoossaa Ayyaanaaninne wolqqan qonccissaisippe attin, cimo aadhdhida eratetta qaalaana gidenna. ⁵Hegaa gishshau, intte ammanoi Xoossaa wolqqaanappe attin, asa aadhdhida eratettan zemppebeenna.

Xoossaa Aadhdhida Eraa

⁶Nuuni ayyaanan wozannaamidaageetu giddon aadhdhida eratettaa haasayoos. SHin hegeekka ha sa7aa aadhdhida eratettaa gidenna; woi ha sa7aa haariya xayiyaageetu aadhdhida eratettaa gidenna. ⁷SHin nuuni yootiyo aadhdhida eratetta, Xoossai kasetidi, daro wodiyaappe kase nu bonchchuwaassi doorido asaappe geemettida a xuura aadhdhida eratetta. ⁸Ha sa7aa haariyaageetuppe ooninne ha aadhdhida eratettaa eribeenna. Eti eridabaa gidiyaakko, bonchcho Godaa masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqokkona. ⁹SHin Xoossaa maxaafai, “Ooninne aifiyan be7ibeennaagee, haittankka siyibeennaagee, qassi ooninne ba wozanan qoppibeennaagee Xoossai bana siiqiyaageetussi giigissidoogaa” giyoogaadan nuuni haasayoos. ¹⁰Xoossai ba xuura yohuwaa ba Ayyaanan nuna eris-siis; aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai Xoossaabaa harai atto geemettida yohuwaara ubbaa qorees. ¹¹Aissi giikko, asan de7iya asa ayyaanappe attin, asabaa eriyai oonee? Hegaadankka, qassi Xoossaabaa Xoossaa Ayyaanaappe attin, ooninne erenna. ¹²Nuuni Xoossai nuussi immidobaa ubbaa eranau i nuussi yeddido Ayyaanaa ekkidoogaappe attin, sa7aa ayyaanaa ekkibookko. ¹³Nuuni ayyaanaa yohuwaa ayyaanaa yohuwaara likkissidi, Ayyaanai nuna tamarissido qaalan haggaa haasayeetteesippe attin, asa aadhdhida eratetta nuna tamarissido qaalan haasayokko. ¹⁴SHin Geeshsha Ayyaanai bainna asi Xoossaa Ayyaanaa yohuwaa ekkenna; aissi giikko, hegee ayyo eeyyatetta. Yohoi Geeshsha Ayyaanan qorettiyo gishshau, i eranau danddayenna. ¹⁵SHin Geeshsha Ayyaanai de7iyo asi ubbabaa qorees; shin a huuphen a ooninne qoreenna. ¹⁶Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Godaa wozanaa eriyai oonee? A zoranau danddayiyai oonee?” yaagees. SHin nuussi Kiristtoosa wozanai de7ees.

Xoossaa Ashkkaratu Oosuwaa

3 Ta ishatao, taani Ayyaanai de7iyo asaassi haasayiyooogaadan, inttessi haasayanau danddayabeikke. SHin ha sa7aa asaassi haasayiyooogaadaaninne ammanuwan Kiristtoosan de7iya guutta naatussi haasayiyooogaadan haasayaas. ²Intte biron mino qumaa maanau danddayiichchibeenna gishshau, taani inttena maattaa paahaas; harai atto, ha77ikka danddayibeekketa. ³Aissi giikko, intte ha77inne ha sa7aa asaadan de7eeta. Intte ha sa7aa asa gidiyoojaa intte giddon de7iya qanaateenne palamai erissennee? Qassi ha sa7aa asadan simerettekettiyye? ⁴Aissi giikko, intteppe issoi, “Taani PHauloosaagaa” giikko, harai qassi, “Taani Aphiloosaagaa” giikko, ha sa7aa asa mala gidekketii?

⁵Yaatin, Aphiloosi oonee? PHauloosi oonee? Nuuni inttena ammanissida Xoossaa ashkkarata. Xoossai nuussi huuphiyan huuphiyan immido oosuwaa ootteetes. ⁶Taani puutiya tokkaas; Aphiloosi haattaa ushshii; shin Xoossai puutiya dichchees. ⁷Hegaa gishshau, dichchiyaagee Xoossaa gidaappe attin, tokkiyaageekka haattaa ushshiyaageekka aibanne gidenna. ⁸Tokkiyaageenne haattaa ushshiyaagee issi mala; shin Xoossai huuphiyan huuphiyan a daafuraa keenaa ayyo woitana. ⁹Nuuni Xoossaassi issippe oottiya a oosanchchata gidiyo gishshau, intte a shooqa.

Qassikka intte Xoossaa keetta. ¹⁰Xoossai taassi immido aaro kehatettan daro eranchcha anaaxedan, keettaa baasuwaa baasaas. Hara urai a bolli keexxees. SHin a bolli keexxiya ooninne waatidi keexxiyaakko, ba huuphiyau naagetto. ¹¹Aissi giikko, Xoossai Yesuus Kiristoosa xalaalaa baaso oottidi wottiis. Appe hara baasuwaa baasanau ooninne danddayenna. ¹²SHin ha baasuwaa bolli ooninne worqqan gidin, biran gidin, al77o shuchchan gidin, mittan gidin, gattan woi maqan keexkikko, ¹³asa ubbaa oosoi qoncciyaa kiyana. Aissi giikko, taman qonccana gishshau, he gallassai asa ubbaa oosuwaa bessana. Asai ubbai ba oosuwaa waatidi oottidaakkonne tamai paaccana. ¹⁴Ooninne baasuwaa bolli keexxido oosoi minnidi attikko, i woiuwaa ekkana. ¹⁵O oosoinne xuugettikko, he aawi qohettana. I ba huuphen atana; shin tamaa giddoppe kessi ekkidaadan attana.

¹⁶Intte Xoossaa beeta maqidase gidiyoogaanne Xoossaa Ayyaanai inttenan de7iyooгаа erekkeitii? ¹⁷Ooninne Xoossaa beeta maqidasiyaa bashshikko, Xoossaiikka a bashshana. Aissi giikko, Xoossaa beeta maqidasee geeshsha; he beeta maqidaseekka inttena.

¹⁸Ooninne ba huuphiyaa cimmoppo. Intteppe ooninne bana ha sa7an aadhdhida eranchcha yaagidi qoppikko, aadhdhida eranchcha gidanau, eeyya gido. ¹⁹Aissi giikko, ha sa7aa aadhdhida eratetta Xoossaa sinttan eeyyatetta. Xoossaa maxaafai, “Xoossai aadhdhida eranchchata eta geniyan oiqqees”

yaagees. ²⁰Qassi,

“Aadhdhida eranchchatu qofaikka

go77i bannaagaa gidiyoogaa Godai erees”

yaagees. ²¹Hegaa gishshau, ooninne asan ceeqoppo. Aissi giikko, ubbabaikka intteegaa. ²²PHauloosikka, Aphiloosikka, Keefikka, ha sa7aikka, de7oikka, haiqoikka, ha77i de7iyaageekka, sinttappe yaanaageekka, ubbaikka intteegaa. ²³Intte Kiristoosaageeta; Kiristoosikka Xoossaagaa.

Kiristoosa Ashkkarata

4 Asai nuna Kiristoosa ashkkaratudaanne Xoossaa Xuuraa naagiya sunttatudan qoppo. ²Yaatidi he sunttati bantta Godaassi ammanettidaageeta gididi, beetanau koshshees. ³SHin intte woi harai tana pirddikko, ainne gidenna. Harai atto, taanikka ta huuphiyaa bolli pirddikke. ⁴Aissi giikko, taani ta huuphiyan ainneikka eriyoobi baawa; shin tana hegee xillissenna. Tana pirddiyaagee Godaa. ⁵Hegaa gishshau, Godai xuman genttidobaa poo7uwaa kessiyaagee, wozanaa qofaa qonccisiyaagee yaana wodee gakkanaassi o bollinne oonanne pirddoppite. He wode, asai ubbai huuphiyan huuphiyan Xoossaappe galataa ekkana.

⁶Ta ishato, intteppe ooninne issuwaa sabbidi, issuwaa boreenna mala, “Xoossaa maxaafan xaafettidaagaa bonchcha” yaagiyaagaa intte nunan tamarana mala, intte

gishshau, tabaanne Aphiloosabaa leemisodan yootaas. ⁷ Aissi giikko, haratuppe nena oonee xoqqissidai? Neeni Xoossaappe ekkabeennabai neessi aibee de7iyai? Yaatin, neeni ekkidabaa gidikko, aissi ekkabeennabaadan ceeqettai?

⁸ Ha77i intte kalliichchideta. Ha77i duretiichchideta. Nuuni bannan interkka kawotideta. Nuunikka inttenaara kawotanaadan, intte kawotidaakko lo77o shin. ⁹ Aissi giikko, taassi misatiyoogaadan, nuuni ha sa7aassi, kiitanchchatussinne asaassi kaa7iyooabaa gidido gishshau, Xoossai nuna Yesuusi kiittidoogeeta haiquwaassi pirddettida asatudan, ubbaappe wurssetta oottiis.

¹⁰ Nuuni Kiristoosaa gishshau eeyya, shin intte Kiristoosan aadhdhida eranchcha. Nuuni laafa, shin intte mino. Intte bonchchettidaageeta, shin nuuni tooshetti-daageeta. ¹¹ Ha wodee gakkanaassi, nuuni namisettoos; saamettoos. Kallottoos; deshettoos. Qassi de7iyoo sohuwaa xayidi yuuyoos. ¹² Nuuni nu kushiyan oottidi daafuroos. Nuna asi cayiyo wode, anjjoos. Nuna yedetti yuuyiyo wodekka danddayoos. ¹³ Nu bolli iitabaa haasayiyo wode, nuuni lo77o qaalaa zaaroos. Nuuni hanno gakkanaassikka, ha sa7aa pitonne ubbabaa buura gidida.

¹⁴ Taani ta siiqiyo naatudan, inttena seeranau haggaa xaafaisippe attin, yeellayanau xaafikke. ¹⁵ Aissi giikko, Kiristoosan inttena dichchiya tammu sha7u asai inttessi de7ikkokka, inttessi issi aawaappe hari baawa. Aissi giikko, taani wonggeliyaa inttessi ehiidoogan, Kiristoos Yesuusan inttessi aawa gidaas. ¹⁶ Simmi tanadan hanite yaagada inttena woossais. ¹⁷ Hegaa gishshau, Godan ammanettida ta siiqiyo ta na7aa Ximootiyoosa inttekkoo kiittaa. I ubba sohuwan de7iya woosa keetta ubban taani tamarissiiyo Kiristoos Yesuusan de7iya ta ogiyaa inttena hassayissana.

¹⁸ Taani inttena be7ananau inttekkoo yeennabaa misatin, otorettiya issi issi asati de7oosona. ¹⁹ SHin Godai giikko, taani inttekkoo eesuwan baana; baada he otoranchcha asatussi haasayaa gidennan, eta wolqqaq erana. ²⁰ Aissi giikko, Xoossaa kawotettai wolqqaanappe attin, haasayaana gidenna. ²¹ Taani inttekkoo xam77aara yooyye woikko siiquwaaranne ashkke ayyaanaara yoo? Augaa dooretii?

Ammaniya Asaa Giddon Oosettida Pokkobaa

5 Intte giddon shaaramuxai de7iyoogee tumu zigirettees; heggaa mala shaaramuxai harai atto, Xoossaa ammanenna asaa giddooninne baawa. Aissi giikko, ba aawaa machchiyo aissida asi de7ees. ² Inttekkoo otorettideta. Heggaaappe intte azzananau besseennee? Heggaa mala borssuwaa oottida bitanee intte shiiquwaappe kichchanau bessees.

³⁻⁴ Ai gidinkka taani ta asatettan inttenaara de7ennabaa gidikkonne, ayyaanan inttenaara de7ais. Ha77i inttenaara de7iyaabaadan hanada, heggaa mala oosuwaa oottida bitaniyaa bolli nu Godaa Yesuus Kiristoosa sunttan pirddarggaas. Inttenne ta ayyaanai nu Godaa Yesuus Kiristoosa wolqqaara issippe shiiqidi, ⁵ he bitaniyaa ayyaanai Godaa Yesuusa gallassan attana mala, a bollaa bashshanau Seexaanaassi intte immanaadan, taani pirddaas.

⁶ Intte ceeqoi lo77o gidenna. Guutta irshshoi munaqa ubbaa denttiyoogaa erekketiyye? ⁷ Intte ooratta gidana mala, nagaraa irshshoi caalidaagaa kessite. Intte irshshoi banna munaqa mala. Aissi giikko, nuuni Paasikaa gallassaa bonchchiyo dorssai, Kiristoosi yarshshettiis. ⁸ Heggaa gishshau, nuuni Oittaa Baalaa suuretetaaninne tumatettan bonchchanaappe attin, caala irshshuwan, iitatettaa irshshuwaaninne geellatettaa irshshuwan bonchchokko.

⁹SHAaramuxana qaaqqatiyaageetuura intte issippe gaittena mala, inttessi dabddaabbiyaa xaafaas. ¹⁰Taani giyoogee ha sa7an de7iya shaaramuxana qaaqqatiyaageetanne woi miishsha amottiyaageeta, bonqqiyaageetanne woi ee-qassi goinniyaageeta ubbaakka gidenna. Hegaa gidikko, sa7aappe intte kichchanau bessees. ¹¹SHin ishantta ha77i geetettiyaageetuppe issoinne shaaramuxana qaaqqatiyaagaa woi miishshaa amottiyaagaa woi eeqassi goinniyaagaa woi cayiyaa-gaa woi mattottiyaagaa woi bonqqiyaagaa gidikko, intte aara issippe gaittena mala, taani inttessi xaafaas. Hegaa malaara harai atto, qumaakka mooppite.

¹²Aissi giikko, woosa keettappe kareera de7iyaageetu bolli pirddanau tana aibee gattiyai? Intte giddon woosa keettan de7iyaageetu bolli intte pirdekketiyye?

¹³SHin kareera de7iyaageetu bolli Xoossai pirddana. He itabaa oottiya uraa intte giddoppe kessirggite.

Ammaniya Asaa Giddon De7iya Ooshshaa Waatidi Xaissanau Bessii?

6 Intteppe issi uraassi ba ishaara mootoi de7iyaabaa gidikko, geeshshatu bolli pirddettanaagaa aggi bayidi, ammanennaageetu bolli pirddettanau waani xalidi bii? ²Geeshshati sa7aa pirddanaagaa erekketii? Yaatin, sa7aa intte pirddanaageeta gidikko, ubbabaappe guuxxiyaabaa pirddanau danddayekketii? ³Ha de7uwaabai atto shin, ammaniyaageeti kiitanchchatu bolli pirddanaagaakka erekketii? ⁴Yaatin, inttena ha de7uwaabaassi pirdda keetta koshshikko, woosa keettan asi karido asatun pirddissanau efeetii? ⁵Taani inttena yeellayanau haggaa gais; hegee heggaa malee? Intte giddon ishantta sigettanau danddayiya aadhdhida eranchcha asi issoinne baawee? ⁶SHin issi ishah hinkko ishah pirdda keettan mootidi, he yohuwaa amanenna asan pirdissii?

⁷Simmi issoi issuwaa mootiyoogee intte giddon de7ikko, hegee intte kundidoogaa bessees. Hegaappe intte naaqqetiyoogeenne cimettiyoogee kehennee?

⁸SHin intte intte huuphen issoi issuwaa harai atto, intte ishanttakka naaqqeetanne cimmeeta.

⁹Woi makkalanchchati Xoossaa kawotettaa laattennaagaa erekketii? Baloppite. SHAaramuxana qaaqqatiyaageeti woi eeqassi goinniyaageeti woi shaaramuxiyaageeti woi attumaasa gididdi, attumaasaara shaaramuxiyaageeti, ¹⁰woi kaisoti woi miishshaa amottiyaageeti woi mattottiyaageeti woi cayiyaageeti woi bonqqiyaageeti Xoossaa kawotettaa laattokkonna. ¹¹Inttepekka issi issi asai hegeetu mala. SHin Godaa Yesuus Kiristtoosa sunntaaninne nu Xoossaa Ayyaanan intte meecettidetanne geevideta; qassi xillideta.

Intte Bollaa Xoossaa Bonchchuwaassi Peeshshite

¹²Taani koyidobaa ubbaa oottanau danddayais. SHin ubbaikka tana maaddenna. Taani koyidobaa ubbaa oottanau danddayais. SHin aibikka tana haarena. ¹³Qumi ulossa; uloikka qumassa. SHin Xoossai uluwaakka qumaakka xaissana. Asa bollai Godaassappe attin, shaaramuxassa gidenna. Godaikka asa bollaassa. ¹⁴Xoossai Godaa haiquwaappe denttiis; qassi nunakka haiquwaappe ba wolqqan denttana.

¹⁵Intte bollai Kiristtoosa bollaappe shaahettidaagaa gidiyooгаа intte erekketii? Yaatin, taani Kiristtoosa bollaappe shaahettidaagaa efaada, shaaramuxa bolla oot-too? Hanenna! ¹⁶Woi shaaramuxaara gaittiya urai issi bollaa gidiyooгаа erekketii?

Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Eti naa77ai issi asa gidana” yaagees. ¹⁷ SHin Go-daara gaittiya urai ayyaanan aara issuwaa gidees.

¹⁸ SHAaramuxappe baqatite. Issi urai oottiyo hara nagara ubbai a bollaappe ka-reera de7ees; shin shaaramuxiyaagee ba bolli nagaraa oottees. ¹⁹ Woi intte bollai Xoossai inttessi immido inttenan de7iya Geeshsha Ayyaanaa beeta maqidase gidiy-oogaa erekketii? Qassi intte intte huuphessa gidekketa. ²⁰ Aissi giikko, Xoossai int-tena waagan shammiis. Hegaa gishshau, intte bollan a bonchchite.

Geluwaa Ekuwaabaa Oichchido Oishaanne Zaarido Zaaruuwaa

7 Intte taassi xaafido yohuwaassi asi maccaariira gaittennaagee lo77o. ² SHin shaaramuxa gaaso gishshau, attumaasaassi huuphiyan huuphiyan machchiyaa de7u. Qassi maccaasaassikka huuphiyan huuphiyan azinai de7o.

³ Azinai ba machcheessi bessiyaabaa ootto; qassi hegaadan, machchiyaakka ba azinaassi bessiyaabaa oottu. ⁴ Machchiyaa ba bollaassi goda gidukku; shin i azinai goda. Hegaadankka, qassi azinai ba bollaassi goda gidenna; shin a machchiyaa goda.

⁵ Intte intte huuphen Xoossaa woosan gencanau ha77issi zoretan teqettanaappe attin, issoi issuwaa diggoppite. Intte inttena naagenna gishshau, Seexaanai inttena paaccennaadan, azinadaaninne machchidan de7ite. ⁶ SHin taani inttena heгаа intte shenedan hanite gaisippe attin, azazikke. ⁷ Taani asai ubbai tanadan haniyaakko do-sais. SHin Xoossai asau huuphiyan huuphiyan dumma dumma imuwaa immi wottiis; issuwaassi hegaadan, qassi hinkkuwaassi hegaadan immi wottiis.

⁸ Hegaa gishshau, taani machchiyo ekkibeennaageetinne am77eti tanadan coo de7iyaakko, etassi lo77o gais. ⁹ SHin amuwan xuugettiyoogaappe ekkiiyoogeenne geliyoogee lo77o gidiyoo gishshau, eti banttana naaganau danddayana xayikko, ekkonanne gelona.

¹⁰⁻¹¹ Machchiyaa ba azinaappe shaahettuppu. SHin shaahettikkonne gelennan de7u; woi ba azinaara sigettu. Azinaikka ba machchiyo yeddoppo yaagada, ekkidaageetanne gelidaageeta azazais. SHin hгаа azaziyaagee Godaa gidiyoo gaappe attin, tana gidikke.

¹² Taani harata heгааadan gais; Godaa gidenna. Ammanenna machchiyaa de7iyo ammaniya asi ooninne de7ikko, a machchiyaa aara issippe de7iyoo gaa i dosikko, o yeddoppo. ¹³ Qassi ammanenna azinai de7iyo ammaniya machchiyaa de7ikko, i azinai iira issippe de7iyoo gaa a dosikko, appe shaahettuppu. ¹⁴ Aissi giikko, ammanenna azinai ba ammaniya machcheera de7idi geeyiis. Qassi ammanenna machchiyaa ba ammaniya azinaara de7ada geeyaasu. Hegee bannaakko, intte naati tuna; shin ha77i eti geeshsha. ¹⁵ SHin ammanennaagee ammaniya gaappe shaahet-tana koyikko shaahetto. Ammaniya machchiyo gidin, woi azinaa gidin, hгаа mala yohuwan qashettokkona. Aissi giikko, Xoossai nuna sarotettan de7anau xeesiis.

¹⁶ Ammaniya maccaasee, neeni ne azinaa ashshanaakkonne ai erai? Woi ammaniya azinau; neeni ne machchiyo ashshanaakkonne ai erai?

Xoossai Inttena Koiro Xeesiyo Wode Intte De7iyo Hanotan De7ite

¹⁷ Gidikkonne, asi huuphiyan huuphiyan Godai ayyo immidoogaadaaninne qassi Xoossai bana xeesidoogaadan de7o. Hegee woosa keetta ubban taani tamaris-sido higgiiyaa. ¹⁸ Ooninne qaxxaretti uttidi, Xoossaa ammanidobaa gidikko, ba qaxxaraa malaataa diggoppo. Qassi ooninne qaxxarettennan de7iiddi, Xoossaa am-

manidobaa gidikko qaxxarettoppo. ¹⁹ Aissi giikko, Xoossaa azazuwaa naaganaappe attin, qaxxarettin qaxxarettana xayin allaallee baawa.

²⁰ Asi huuphiyan huuphiyan Xoossai bana xeesiyo wode de7iyooagaan de7o. ²¹ Xoossai nena xeesiyo wode neeni aillee? Aikko baawa; shin neeni ailletettaappe kiyana danddayikko kiya. ²² Aissi giikko, aille gidi uttida asa Godai xeesikko, i Godai ailletettaappe kessido asa. Hegaadanka, aille gidenna asa Kiristtoosi xeesikko, i Kiristtoosa aille. ²³ Xoossai inttena waagan shammiis. Asa aille gidoppite. ²⁴ Ta ishato, asi huuphiyan huuphiyan Xoossai a xeesiyo wode de7iyo de7uwaadan, Xoos-saara de7o.

Geli Ekkibeenna Asatubaanne Am77etubaa Oichchido Oishaa

²⁵ Geela7otussi Godai tana azazidobai baawa. SHin taani Godaassi ammanetti-daagaa gidido mala, appe maarotettaa ekkidoogaadan, inttena zorais. ²⁶ Simmi ha77i metuwaassi taayyo hagee lo77o milatees; asi hagaadan hanidi de7ikko lo77o. ²⁷ Neeni machchiyo ekkarggidobaa gidikko, o yeddana koyoppa. Machchiyo ekkarggabeennabaa gidikko, ekkana koyoppa. ²⁸ SHin neeni machchiyo ekkikko, nagara oottabaakka. Geela7iyaakka azinaa gelikko, nagara oottabeikku. SHin hegaadan oottiyaageeti bantta bolli waayiyaa ehaana. Qassi taani inttena hegaappe ashshanau koyais.

²⁹ SHin ta ishato, taani giyoogee hagua; wodee wuriis. Hagaappe sinttan machchida asati, machchibeenna asatudan hanona. ³⁰ Yeekkiyaageeti yeekennabaadan, ufaittiyaageeti ufaittinnabaadan, shammiyaageetikka shammidikka aibinne bannabaadan, ³¹ ha sa7aa mehiyan maadettiyaageeti muleera maadettinnabaadan hanona. Aissi giikko, ha sa7aa merai attiyaagaa.

³² Intte hirgennan de7anaagaa taani dosais. Machchibeennaagee Godaa ufaissanau koyiyo gishshau, a oosuwaabaa qoppees. ³³ SHin machchidaagee ba machchiyo ufaissanau koyiyo gishshau, sa7aabaa qoppees. ³⁴ A qofai shaahettiis. Azina gelabeenna geela7iyaa ba ashuwaaninne ba shemppuwan geeyanau koyiyo gishshau, Godaa oosuwaabaa qoppausu. SHin azinaa gelidaara ba azinaa ufaissanau koyiyo gishshau, sa7aabaa qoppausu.

³⁵ Taani hagua inttena maaddana mala gaada gaisippe attin, inttena xubbanaayyo giikke. SHin intte wogabaanne maarabaa oottidi, Godaa oosuwan minnana mala koyais.

³⁶ Ooninne ba giigisido geela7iyo ekkiyo wodee gakkinn, bana naaganau ayyo danddayettana xayikko, ba koyidoogaa ootto. I o ekkikko, hegan nagari baawa. ³⁷ SHin asi ba wozanan minnikko, aikko baawa. Qassi bana naagidi, ba giigisido geela7iyo ekkennan agganaagaa, ooninne wolqqanttennan ba wozanan qofaa qachchidabaa gidikko loittiis. ³⁸ Hegaa gishshau, geela7iyo ekkiya urai loittiis; qassi ekkennaagee ubba daro loittiis.

³⁹ Gelida maccaasiyaa ba azinai de7ido keenan aani qashettidaaro. SHin i haiqqikko, Godaa ammaniya asaa wogan geliyoogaa gidoppe attin, ba dosido azinaa gelana danddayausu. ⁴⁰ Ta qofa gidikko, gelennan de7iyaakko, a ufaittana. Qassitan Xoossaa Ayyaanai de7iyoobaa taayyo milatees.

Eeqaassi Yarshshido Ashuwaabaa

8 Eeqaassi yarshshido qumaabaa gidikko, nuuni ubbaikka eriyooqaa eroos. Eratettai otorssees; shin siiqoi dichchees. ²Ooninne baayyo aibakko eriyaabaa milatikko, i biron eranau bessiyooqaa eriichhibeenna. ³SHin ooninne Xoossaa siiqikko, Xoossai a erees.

⁴Hegaa gishshau, eeqaassi yarshshido qumaa meettaabaa gidikko, eeqa ubbai sa7an aibanne gidennaagaanne, issi Xoossaappe attin, hara Xoossi bainaaga nuuni eroos. ⁵Aissi giikko, daro xoossatinne daro godati de7oosona. SHin harai atto, saluwan gidin sa7an gidin, xoossata giyooqeeti de7ikkokka, ⁶ubbabaa medhdhidaagee nuuni ayyo de7iyooqee, issi Xoossai, Aawai, nuussi de7ees. Qassi ubbabai aani merettidoogeenne nuuni aani de7iyooqee issi Godai, Yesuus Kiristtoosikka nuussi de7ees.

⁷SHin ha eratettai asa ubbau de7enna. Issi issi asati eeqaara meezetido gishshau, ha77i gakkanaassikka, “Eeqau yarshshido qumaa” yaagiiddi moosona. Qassi eta zoriya wozanai shugo gididoogan, etau eti ha quman tunidabaa milatees. ⁸SHin qumai nuna Xoossaara dabboyenna. Nuuni maana xayikkonne nuussi aibinne pacenna; miikkonne nuussi aibinne wodhdhenna.

⁹SHin hagee intte intte shenedan haniyooqee shugo ammanuwaara de7iyaageeta nagaran ooggenaa mala naagettite. ¹⁰Aissi giikko, neeni eranchchai eeqau yarshshido qumaa maanau eeqa keettan uttidaashin, shugo ammanuwaara de7iya issi asi nena be7ikko, eeqaassi yarshshido qumaa i maanau a zoriya wozanai a minttetenneeyye? ¹¹Yaanikko ha shugo ammanuwaara de7iya ne ishai, Kiristtoosi a gishshau haiqqidoogee, ne eratettan bayees. ¹²Hegaadankka, intte intte ishannta naaqqiyooqaanne eta zoriya shugo wozanaa masunxxissiyooqan Kiristtoosa naaqqeeta. ¹³Hegaa gishshau, qumai ta ishaa xubbanabaa gidikko, a xubbenna mala, haranttuwaa mulekka asho miikke.

Yesuusi Kiittidoogetussi De7iya Maataanne Eti Wolqqan Oottanau Bessiyaabata

9 Taani ailletetti baina asa gidikkinaa? Yesuusi kiittidoogaa gidikkinaayye? Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa be7abeikkinaayye? Intte taani Godaassi oottido ta oosuwaa xera gidekketiyye? ²Taani haratuyyo Yesuusi kiittidoogaa gidana xayikkokka, intteyyo Yesuusi kiittidoogaa gidiyooqee erettidaagaa; aissi giikko, taani Godan Yesuusi kiittidoogaa gidiyooqau intte marka.

³Tana boriyaageetussi taani immiyo zaaroi haggaa. ⁴Maanaunne uyanau nuussi maati baawee? ⁵Yesuusi kiittido haratudaanne Godaa ishanntudan, qassi PHeexiroosadan, ammaniya machcheera manddaranau nuussi maati baawee? ⁶Woi ooso oottennan agganau maati bainaageeti ta xalaaleenne Barnnaabaasa xalaalee? ⁷Ba huuphe miishshaa miidi, wotaaddaratetta oottiyai oonee? Woikko woine tura tokkidi, a aife meennaagee oonee? Woikko dorssa wude heemmiiddi, he dorssaa wudiyaappe maatta uyennai oonee?

⁸Taani haggaa asa qofa xalaalan giyaanaa? Woikko higgee qassi haggaa geennee? ⁹Aissi giikko, Muuse Higgiyan, “Audiyan kattaa yedhdhiya booraa doonaa qachchoppa” geetettidi xaafettiis. Xoossai booratubaa qoppidee? ¹⁰Woikko i hegaa giyooqee muleera nu gishshaassa gidennee? Tumakka nu gishshassi xaafettiis; goyiya

bitaneekka kattaa qoxxiya bitaneekka, “Tana gakkiiyaagaa ekkana” yaagiiddi oot-tanau bessees. ¹¹ Nuuni intte giddon ayyaana yohuwaa zeridaageeta gidiiddi, nu bollaassi maado gidiaabaa intteppe cakkikko gitabee? ¹² Harati heгаа intteppe ekkana etau maati de7ikko, nuuyyo etaagaappe aadhdhiya maati baawee?

SHin nuuni Kiristtoosa wonggeliyaa ogiyaassi xube gidennaadan, ubbabaa gencchiyoogaappe attin, he maatan go7ettibookko. ¹³ Beeta Maqidasiyan oottiya asati bantta qumaa Beeta Maqidasiyaappe ekkiyoogaa erekketii? Qassi yarshshiy-oosan oottiyaageetikka yarshshuwaappe ekkiyoogaa erekketii? ¹⁴ Hegaadanka, qassi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyaageeti bantta qumaa wonggeliyaappe ekkanaadan, Godai azaziis.

¹⁵ SHin taani ha maata ubban ainne go7ettabeikke. Taani hгаа xaafidoogee heгаа mala maatai taassi de7anau bessees yaagiyooagaassa gidenna. Aissi giikko, ta ceequwaa ooninne hada oottiyoogaappe haiqqiyoogee taassi keha. ¹⁶ Wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootanau taani azazetta uttido gishshau, taani a yootikkokka taassi ceeqettiyoobi baawa. Wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootennan aggikko, taassi aayye7ana. ¹⁷ Aissi giikko, taani hгаа dosada oottikko, taassi woiroi de7ees. SHin taani dosennan ixkikkokka, wonggeliyaa gishshayyo hadaraa Xoossai taassi immiis. ¹⁸ Yaatin, ta woiroi aibee? Wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootaidda, taassi wonggeliyan de7iya kumetta maatan go7ettennan, wonggeliyaa mishiraachchuwaa coo yootiyoogaa.

¹⁹ Taani ai asassinne aille gidennan aggikkokka, darota zaaranau tana ub-baassi aille kessaas. ²⁰ Taani Aihudata zaaranau etaara eta gidada de7aas. Ta hu-uphen higgiaappe garssaara de7ikke. SHin higgiaappe garssaara de7iyaageeta zaaranau higgiaappe garssaara de7iya asa mala gidaas. ²¹ Taani higgee bainna asatuura de7aidda, higgee bainna asadan hanaas. Xoossaa higgee xayiina gidenna. SHin higgee bainnaageeta zaaranau, Kiristtoosa higgiaappe garssaara de7aas. ²² Taani ammanuwan shuggiyaageeta zaaranau, shugotu mala gidaas. Taani ai ogiyaaninne amarida asata ashshanau, ubba asatuura ubaban eta mala gidaas. ²³ Taani wonggeliyaa anjuwaa shaakkanau, wonggeliyaa gishshau, ubbabaa oottais.

²⁴ Wottaa naasiyan woxxiya ubbai woxxees. SHin issuwaa xalaalai woiuwaa ekkiyoogaa erekketiiyye? Hegaadan intteikka woiuwaa ekkana woxxite. ²⁵ Baax-etiya asai ubbai ubaban bana naagees. Asai heгаа oottiyoogee huuphiyan wot-tiyo xayiya akiliiliyaa demmanaassa. SHin nuuni oottiyoogee huuphiyan wot-tiyo xayenna akiliiliyaa demmanaassa. ²⁶ Hгаа gishshau, taani qofi bannan woxxiyaabaadan woxxikke. Carkko yimppiya asadanka yimppikke. ²⁷ SHin taani haratussi yootidoogaappe guyyiyan, ta huuphen olettidaagaa gidenna mala, ta bol-laa yimpada haarissais.

“Hageetudan Hanoppite” Giyo Leemisota

10 Hгаа bollan ta ishato, taani intte hгаа erana mala koyais. Nu aawati ubbai shaaraappe garssaara de7idosona; ubbaikka abbaa giddoora pin-didosona. ² Eti ubbai Muusa kaalliyaageeta gidanau, shaaraaninne abban xam-maqqettidosona. ³ Eti ubbai he issi ayyaana qumaa miidosona. ⁴ Qassi ubbaikka he issi ayyaana ushshaa uyidosona. Aissi giikko, eti banttana kaalliya ayyaana shuchchaappe uyidosona; he shuchchai Kiristtoosa. ⁵ SHin Xoossai etappe dariya baggatun ufaiittiibeenna gishshau, eta ahai bazzon laalettiiis.

⁶ Eti iitabaa amottidoogaadan, nuunikka qassi iitabaa amottennaadan, hegee ubbai nuussi leemiso gidiis. ⁷ Xoossaa maxaafai, “Asai maanaunne uyanau uttiis; qassi duranau dendi eqqiis” yaagiyoogaadan, qassi etappe issooti issooti eeqassi goinnidoogaadan, intte goinniyaageeta gidoppite. ⁸ Etappe issooti issooti shaaramuxidoogaadan, nuuni shaaramuxanau bessenna. Hegaa gaasuwan etappe issi gallassi laatamanne heezzu sha7ai haiqqiis. ⁹ Etappe issooti issooti Godaa paaccidi, shooshshan duketti xayidoogaadan, nuuni Godaa paaccanau bessenna. ¹⁰ Etappe issooti issooti zuuzummin, haiqo kiitanchchai eta xaissidoogaadan zuuzummoppite.

¹¹ Hagee ubbai haratuyyo leemiso gidanau eta bolli gakkiiis. Qassi nuna wodiyaawurssettai gakkana matidoogeeta seeranau xaafettiis.

¹² Hegaa gishshau, bau eqqidobaa milatiyo urai ooninne kunddenaadan, bana naago. ¹³ Inttena gakkiiya paacee, asa ubbaa gakkiiya paace malappe attin, ainne dummatenna. Intte wolqqai danddayiyoogaappe aadhdhiya paaciyannintte paacettanau koyenna Xoossai ammanettidaagaa. SHin inttena paacee gakkiiyo wode, he paaciyaa i inttena danddayissana. Qassi he paaciyaaappe intte kessi ekkiyo ogiyaakka immana.

¹⁴ Hegaa gishshau, ta siiqotoo, eeqassi goinniyoogaappe baqatite. ¹⁵ Intte wozannaama asa gididoogaadan, taani intteyyo odais. Taani giyoogaa intte pirddite. ¹⁶ Nuuni Xoossaa galatiyo anjuwaa burcukkoi Kiristtoosa suuttaara walahai de7iyoojaa gidenneeyye? Qassi nuuni menttiyo oittai Kiristtoosa ashuwaara walahai de7iyoojaa gidenneeyye? ¹⁷ Issi oittai de7iyoo gishshau, nuuni daro gidikkokka, issi bolla. Aissi giikko, nuuni ubbaikka he issi oittaa shaakkeettees.

¹⁸ Israa7eela asaa xeellite. Yarshshuwaa miyaageeti yarshshiyooosan maabaran de7iyaageeta gidokkonaayye? ¹⁹ Simmi taani woigiyaanaa? Eeqassi yarshshettida qumai pattennabeeyye woi eeqi pattennabee? ²⁰ Gidenna; shin taani giyoogee Xoossaa ammanenna asati xalagetussi yarshshiyooogaappe attin, Xoossaassi yarshshokkona. Xalahuura intte issippe zuppetana mala, taani koyikke. ²¹ Godaa burcukkuwaaninne qassi xalahuu burcukkuwan uyanau intte danddayekketa. Godaa masoofiyaaninne qassi xalahuu masoofiyan maanauka danddayekketa. ²² Woikko nuuni Godaa qanaatissanau koyiyoo? Nuuni appe minniyoonii?

²³ Ubbabaa oottanau tana diggiyaabi baawa; shin ubbaba go77enna. Ubbabaa oottanau diggiyaabi baawa; shin ubbaba maaddenna. ²⁴ Ooninne hara asa go77iyaabaa qoppoppe attin, harai atto issoinne bana go77iyaabaa qoppoppo.

²⁵ Giyan axaare taran baizettiyaabaa aibanne zoriya wozanaa gishshau, ainne oichchennan miite. ²⁶ Aissi giikko, sa7ainne sa7an de7iyaabai ubbai Godaabaa.

²⁷ Issi ammanenna asi inttena imattanau xeesin baanau koyikko, zoriya wozanaa gishshau, ainne oichchennan intte sintti i aattiyoobaa ubbaa miite. ²⁸ SHin issi urai intteyyo, “Hagee eeqassi yarshshidoogaa” giikko, he intteyyo odida bitaniyaa gishshaunne qassi zoriya wozanaa gishshau, he qumaa mooppite. ²⁹ Taani giyoogee nena ne huuphen zoriya wozanaa gishshaassa gidenna; shin hinkko bitaniyaa zoriya wozanaa gishshaassa.

Taani ta koyidoogaa hananau danddayiyo ta hanotettaa hara asa zoriya wozanaa aissi pirddii? ³⁰ Taani Xoossaa galatada qumaa miikko, taani Xoossaa galatada miido qumaassi aissi borettiyaanaa?

³¹ Simmi intte ai miikkonne, woi ai uyikkonne, woi intte ai oottikkonne, ubbaba Xoossaa bonchchuwaassi oottite. ³² Intte Aihuda asatussi woi Giriike asatussi woikko

Xoossaa woosa keettaassi xube gidoppite. ³³Taani qassi daroti attana mala, eta ubbaa go77aappe attin, ta huuphe go77aa koyennan, asa ubbaa ubbanan ufaissiyooogaadan, inttekka oottite.

11 Taani Kiristtoosadan haniyoogaadan, inttekka tanadan hanite.

Asai Issippe Woossiyo Wode De7anau Bessiya Wogaa

²Ta ishatoo, intte ubbanan tana hassayiyo gishshaunne, wogaa taani intteyyo immidoogaadan, intte minttidi naagiyo gishshau, inttena galatais. ³SHin Kiristtoosi attumaasa ubbaayyo huuphe gidiyooгаа, attumaasi maccaasassi huuphe gidiyooгаanne qassi Xoossai Kiristtoosassi huuphe gidiyooгаа intte erana mala koyais. ⁴Xoossaa woossiiddi, woi hananabaa yootiiddi, ba huuphiyaa qachchiya attumaasai ubbai Kiristtoosa toochchees. ⁵Qassi Xoossaa woossaidda woi hananabaa yootaidda, ba huuphiyaa qachchenna maccaara ba azinaa toochchausu; aissi giikko, a ba huuphiyaa meedettaichchidaariira issi mala.

⁶Maccaara ba huuphiyaa qachchana xayikko, qanxxissu. SHin iyyo i huuphiyaa qanxxissanaagee woi meedissanaagee pokkikko, ba huuphiyaa qachchu. ⁷Attumaasai Xoossaa leemisonne bonchcho gidiyo gishshau, ba huuphiyaa qachchanau bessenna; shin maccaara attumaagaassi bonchcho. ⁸Aissi giikko, maccaara attumaagaappe merettaasuppe attin, attumaagee maccaarippe merettebeenna. ⁹Aissi giikko, maccaara attumaagaa gishshau merettaasuppe attin, attumaagee maccaari gishshau merettebeenna. ¹⁰Hegaa gishshau, maccaara ba azinaa alaafettaappe garssaara de7iyooгаа erissiya malaatai kiitanchchatu gishshau, i huuphiyan de7anau bessees.

¹¹SHin Godaa qofan maccaara attumaagee bannan de7ukku; attumaageekka maccaara bannan de7enna. ¹²Aissi giikko, maccaara attumaagaappe merettidoogaadan, hegaadan qassi attumaageekka maccaarippe yelettiis. Qassi ubbabaikka Xoossaappe yees.

¹³Intte intte huuphen pirddite. Maccaara ba huuphiyaa qacennan Xoossaa woosanau bessii? ¹⁴⁻¹⁵Attumaagee ba huuphiyaa dichchikko, ayyo pokko. SHin maccaara ba huuphiyaa dichchikko, iyyo bonchcho gidiyooгаа harai atto, meretaikkonne inttena tamarissennee? Aissi giikko, maccaari huuphee o kammanau iyyo imettiis. ¹⁶SHin ooninne ha yohuwan palamettana koyikko, nuussi gidin woikko Xoossaa woosa keettatussi gidinkka, hagaappe hara meezee baawa.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa

(Maatiyoosa 26:26-29; Marqqoosa 14:22-25; Luqaasa 22:14-20)

¹⁷SHin intte shiiqiyoogee iitabaassappe attin, lo77obaassa gidenna gishshau, taani ha azazuwaa immaidda inttena galatikke. ¹⁸Aissi giikko, ubbabaikka de7o. SHin intte woosa keettan shiiqiyo wode, intte giddon phalqettaai de7iyooгаа taani siyais. Qassi hegee issi baggaara tuma gidiyooгаа ammanais. ¹⁹Aissi giikko, intte matan ammanettidaageeti beettana mala, intte giddonkka qassi shaahoi de7anau bessees. ²⁰Hegaa gishshau, intte issippe shiiqiyo wode, intte shiiqoi Godaa kahuwaa maanaassa gidenna. ²¹Aissi giikko, intte qumaa miyo wode, ubbai huuphiyan huuphiyan baagaa baagaa miyo gishshau, issi namisettees; issi qassi mattottees. ²²Maanaunne uyanau intteyyo keetti baawee? Woikko Xoossaa woosa keettaa kaareetii? Qassi aibinne bannaageeta yeellayeetii? Taani inttena woigoo? Ha yohuwan taani inttena galatoo? Galatikke.

²³ Aissi giikko, taani qassi intteyyo immido timirttiyaa Godaappe ekkaas. Godai Yesuusi eti a aattidi immido qammi oittaa ekkidi, ²⁴ Xoossaa galatiis; oittaa mentidi, “Heite. Miite. Hagee intteyyo meqqida ta ashuwaa. Hagan tana hassayite” yaagiis. ²⁵ Hegaadankka, kahuwaa mi simmin, burccukkuwaa qassi ekkidi, “Hagee burccukkoi ta suuttan maacettida ooratta maachchaa. Intte appe uyido wode ubban hegan tana hassayite” yaagiis. ²⁶ Aissi giikko, intte ha oittaa miido wode ubbaaninne ha burccukkuwaappe uyido wode ubban Godai yaana gakkanaassikka, a haiquwaa yooteta.

²⁷ Hegaa gishshau, bessenna ogiyan Godaa oittaa miyaagee, woikko Godaa burccukkuwaappe uyiyaagee ooninne a ashuwaanne a suuttaa acotees. ²⁸ SHin asi ba huuphiyaa qoro. Yaatidi oittaa mo. Burccukkuwaappekka uyo. ²⁹ Aissi giikko, Godaa ashuwaa shaakkidi erennan oittaa miyaageenne burccukkuwaappekka uyiyaagee ba huuphiyaassi pirddaa meesinne uyees. ³⁰ Hegaa gishshau, intte gidдон daroti daafuranchanne hargganchcha; qassi intte gidдoppe unddennidaageeti haiqqidosona. ³¹ SHin nuuni nu huuphiyaa tumu qoridaakko, Xoossai nuna pirddenna. ³² Nuuni pirddettiyo wode, ha sa7aara issippe pirddettenna mala, Godai nuna seerees.

³³ Hegaa gishshau, ta ishato, Godaa qumaa maanau intte shiiqiyo wode, issoi issuwaa gatti ekkite. ³⁴ Ooninne namisettidabaa gidikko, issippe shiiqiyo wode Xoossaa pirddan intte gelenna mala, ba sooni mo.

Attidabaa taani yaa baada giigissana.

Geeshsha Ayyaanaa Imotata

12 Ta ishato, Geeshsha Ayyaanaa imuwaabaa intte eranau koyais. ² Intte Xoossaa ammanenna wode, ubba wode kaalliyooagaadankka, haasayenna ee-qatukko intte biidoogaa ereeta. ³ Hegaa gishshau, Xoossaa Ayyaanai kaalettiyo asi ooninne, “Yesuusi qanggetto” yaagidi haasayennaagaanne qassi Geeshsha Ayyaanai kaalettikkoppe attin, harai atto issi asinne, “Yesuusi Goda” gaanau danddayennaagaa taani inttena erissais.

⁴ Ayyaanaa imoi dumma dumma; shin immiya Ayyaanai issuwaa. ⁵ Qassi oottiyo oosoi dumma dumma; shin Godai issuwaa. ⁶ Oosuwaa oottanau dumma dumma ogee de7ishin, he oottiyo oge ubbaa asa ubbau qonccissiya Xoossai issuwaa. ⁷ SHin asa ubbaa maaddanau, Geeshsha Ayyaanaa qonccissiyo wolqqai ubbaayyo huuphiyan huuphiyan imettiis.

⁸ Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai issuwaassi aadhdhida eratettaa haasayaa immees; qassi issuwaassi eratettaa haasayaa immees. ⁹ He Geeshsha Ayyaanai issuwaassi ammanuwaa immidi, hinkkuwaassi hargganchchaa pattiyo wolqqaa immees. ¹⁰ Geeshsha Ayyaanai issuwaassi Xoossai oottiyo malaataa oottiyo wolqqaa immidi, issuwaassi hananabaa yootiyo wolqqaa immees. Issuwaassi ayyaanatu gidduwan de7iya dummatettaa eriyo wolqqaa immidi, issuwaassi dumma dumma qaalan haasayiyo wolqqaa immees. Qassi issuwaassi dumma dumma qaalan haasayidoogaa birshshiyo wolqqaa immees ¹¹ SHin ha ubbabaa oottiyaagee he issi Geeshsha Ayyaanaa. Asa ubbaassi i ba koyiyoogaadan, dumma dumma imuwaa shaakki shaakkidi immees.

Issi Bolla de7iya Dumma Dumma Qommota

¹² Kiristtoosi daro qommoti de7iyo issi bolla mala. Bollai daro qommotuppe merettidabaa gidikkokka, issi bolla. ¹³ Aissi giikko, nuuni Aihuda asa gidikkonne woi Giriike asa gidikko, woi aille gidikkonne woi goqa gidikko, ubbai issi Geeshsha Ayyaanaa issi bolla gidanau xammaqettida. Qassi nuuni ubbaikka issi Geeshsha Ayyaanaa uyida.

¹⁴ Aissi giikko, bollaassi qommoi daro gidiyoo gaappe attin, issuwaa gidenna. ¹⁵ Tohoi, “Taani kushe gidenna gishshau, bolla qommo gidikke” giikko, i heгаа giyoo gee bolla qommo gidiyoo ga digganee? ¹⁶ Haittaikka, “Taani aife gidenna gishshau, bolla qommo gidikke” giikko, i heгаа giyoo gee bolla qommo gidiyoo ga digganee? ¹⁷ Bolla ubbai aife xalaala gidiyaakko, waatidi siyanau danddayii? Qassi bolla ubbai haitta xalaala gidiyaakko, waatidi singganau danddayii?

¹⁸ SHin Xoossai ba koyidoogaadan, bolla qommota issuwaa issuwaa bolla wottiis. ¹⁹ Ubbai issi qommo gidiyaakko, bollai awan de7anee? ²⁰ SHin qommoti daro gidikkokka, bollai issuwaa.

²¹ Aifee kushiyaa, “Neeeni tana koshshakka” gaanau danddayenna. Woikko qassi huuphee tohota, “Intte tana koshshekketa” gaanau danddayenna. ²² SHin laafa milatiya bolla qommoti daro koshshiyaageeta. ²³ Bolla qommotuppe bonchchettennabaa nuussi milatiyaageeta nuuni daro bonchcheettes. Qassi nuna yeellayiya bolla qommotakka kehi bonchcheettes. ²⁴ Nu bollaappe lo77iya bagaa bonchchoi koshshenna; shin bonchchoi pacciyo bolla qommotussi aadhdiya bonchchuwaa immanau, Xoossai bolla issippe gattiis. ²⁵ Bolla qommoti issi issuwaassi issi mala qofaa qoppaanaappe attin, bolla dummatetti de7anau bessenna. ²⁶ Bolla qommotuppe issi seelettikko, bolla qommoti ubbaikka aara seelettoosona; bolla qommotuppe issi bonchchettikko, bolla qommoti ubbai aarakka ufaittoosona.

²⁷ Intte ubbai Kiristtoosa bolla; qassi huuphiyan huuphiyan intte ubbaikka a bolla qommota. ²⁸ Xoossai woosa keettan issi issi asata,

koiruwan Yesuusi kiittidoogeeta,
naa77anttuwan hananabaa yootiyaageeta,
hezzanttuwan tamarissiyaageeta,
hegaappe guyyiyan, Xoossai
oottiyo malaataa oottiyaageeta,
hegaappe guyyiyan, pattiyo wolqqai
de7iyoogeeta,
maaddiyaageeta,
woosa keettaa aissiyaageetanne
dumma dumma qaalaa haasayaageeta
oottiis.

²⁹ Ubbati Yesuusi kiittidoogeetee? Ubbati hananabaa yootiyaageetee? Ubbati tamarissiyaageetee? Ubbati Xoossai oottiyo malaataa oottiyoona? ³⁰ Ubbassi pattiyo wolqqai de7ii? Ubbati dumma dumma qaalaa haasayioona? Qassi dumma dumma qaalaa haasayidobaa ubbati birshshioona? ³¹ SHin ubbaappe aadhdiya imuwaa minttidi koyite.

Qassi ubbaappe kehi aadhdiya ogiyaa taani inttena bessana.

Tumu Siiquwaa

13 Taani asa qaalaaninne kiitanchcha qaalaa haasayikkokka taassi siiqoi xayikko, ta haasayai kilddi giya daala mala; woikko chachachi giya shappo mala. ²Hananabaa yootiyo imoi taassi de7iyaakkokka, taani geema yoho ubbaanne eratetta ubbaa eriyaakkokka, qassi deriyaa harasaa efiyo ammanoi taassi de7iyaakkokka, siiqoi xayikko, taani aibanne gidikke. ³Taassi de7iyaabaa ubbaa hiyyeesata mizanau immiyaakkokka harai atto, ta bollaa taman xuugganau aatta immiyaakkokka siiqoi xayikko, tana ainne go77enna.

⁴Siiqoi danddayanchcha. Siiqoi kehees. Siiqoi qanaatenna. Ceeqettenna; qassi otorettena. ⁵Siiqoi baassi bessennabaanne oottenna. Uuzettenna. Yiillotenna. Siiqoi naaqettidobaakka paidenna. ⁶Siiqoi tumatettan ufaiituyogaappe attin, worduwan ufaiitenna. ⁷Siiqoi ubbabaa danddayees. Ubbabaikka hanana giidi, ufaissan naagees. Ubbabaa gencees.

⁸Siiqoi mulekka xayenna. SHin hananabaa yootiyoogeeikka xayana. Dumma dumma qaalaa haasayioogeeikka attana. Eratettaikka xayana. ⁹Aissi giikko, nuuni eratettaappe baggaa ereettes; hananabaa yootiyoogaappekka baggaa yoteettes.

¹⁰SHin kumettaa yiyo wode, baggai xayana.

¹¹Taani naatettan de7iyo wode, na7adan haasayais. Na7adan qoppais. Qassi na7adankka akeekais. Wodalla gidido wode, naatetta hanuwaa xaissaas. ¹²Nuuni ha77i be7iyoogee heregan be7iyo lem77i lem77iya mera mala; shin he wode nuuni nu aifiyan qoncciyaa be7ana. Ha77i taani eratettaappe baggaa erais; shin Xoossai tana wurssidi eriyoogaadan, he wode taanikka wurssa erana.

¹³SHin hegaa gidikko, ammanoi, hanana giidi ufaissan naagiyooeenne siiqoi, hageeti heezai minnidi de7oosona. De7inikka hageetuppe aadhdhiyaagee siiquwaa.

Geeshsa Ayyaanaa Imotanne Eta Go77aa

14 Siiquwaa kaallite. Ayyaanaa imuwaakka minttidi koyite. SHin ubbaappe aattidi, hananabaa yootiyoogaakka koyite. ²Aissi giikko, dumma dumma qaalaa haasayia urai Xoossaassi haasayeesippe attin, asassi haasayenna. Aissi giikko, i haasayioogaa ooninne akeekenna. SHin asassi qonccibeenna yohuwaa Ayyaanaa wolqqan haasayees. ³SHin hananabaa yootiyaagee asa maaddanau, zoranaunne minttettanau asassi haasayees. ⁴Dumma dumma qaalaa haasayia urai bana maaddes. SHin hananabaa yootiyaagee woosa keettaa maaddes.

⁵Intte ubbai dumma dumma qaalaa haasayanaagaa taani dosais. SHin hananabaa yootanaagaa hegaappe aattada dosais. Aissi giikko, dumma dumma qaalaa haasayiaagee he haasayidoogaa woosa keettaa maaddanau birshshiyaa asi xayikko, dumma dumma qaalaa haasayiaagaappe hananabaa yootiyaagee aadhdhees.

⁶SHin ta ishato, ha77i taani inttekkoo baada, dumma dumma qaalaa haasayaidda, ajjuutan woi eratettan woi hananabaa yootiyoogan woi tamarissiyooogan inttessi yootana xayikko, taani inttana ai go77iyaanaa? ⁷Harai atto, shemppoi bannabai pulaale gidin woikko diitta gidin giiriiddi, ba giirettaa dummatettaa erissana xayikko, pulaale punniyaakkonne, woi diitta diixiyaakko, asi waatidi eranee?

⁸Qassi malkkataa waasoi geeyidi erettana xayikko, olaassi oonee giigetannai?

⁹Hegaadankka, qassi dumma dumma qaalaa intte haasayioogee qoncce gidennan

xayikko, intte haasayiyoogaa asi waatidi akeekanee? Aissi giikko, carkkuwaassi intte haasayeeta.

¹⁰ Ha sa7an daro qaalai de7ennan aggenna; qassi birshshetti baina qaali issoinne baawa. ¹¹ SHin issi asi haasayiyo qaalaa taani erana xayikko, he haasayiyaagee taassi imatta gidees; taanikka assi imatta gidais. ¹² Hegaadankka, qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaa intte ekkanau minttidi koyiyaageeta gidiiyo gishshau, woosa keet-taa dichchanau maaddiyaabaa ubbabaappe aattidi koyite.

¹³ Hegaa gishshau, dumma dumma qaalaa haasayiyaagee ba haasayidobaa birshshana danddayana mala, Xoossaa woosso. ¹⁴ Aissi giikko, taani dumma dumma qaalaa Xoossaa woossikko, ta ayyaanaikka woossees; shin ta wozanaa qofai ainne go7etenna. ¹⁵ Yaatin, taani waatoo? Taani ta ayyaanan Xoossaa woossana; qassi ta qofankka Xoossaa woossana. Ta ayyaanan yexxana; qassi ta qofankka yexxana. ¹⁶ Hegaa gidana xayikko, neeni ne ayyaanaa xalaalan Xoossaa galatiyaabaa gidikko, he sohuwan neeni giyoogaa erenna asi neeni Xoossaa galatiyoogaa erennan, neeni galatidoogan woigidi, “Amin77i” gaanee? ¹⁷ Neeni Xoossaa lo77o galataasa; shin hegee hinkko bitaniyaa maaddenna.

¹⁸ Taani dumma dumma qaalaa intte ubbaappe aattada haasayiyo gishshau, Xoossaa galatais. ¹⁹ SHin taani woosa keettan harata tamarissanau dumma dumma qaalaa tammu sha7u qaalata haasayiyoogaappe ichchashu qaalata ta wozanaa qofan haasayanau dosais.

²⁰ Ta ishato, intte iita yohuwan yiira mala gidanaappe attin, qofan na7a mala gidoppite; intte wozanaa qofan wozannaamata gidite. ²¹ Xoossaa maxaafan, “Godai, ‘Taani ha asaassi, dumma dumma qaalaa haasayiya asaaninne imattatu doonaan haasayana. SHin heгаа gidikkokka, taani giyoobaa eti siyokkona’ yaagees” geetettidi xaafettiis.

²² Simmi dumma dumma qaalaa haasayiyoogee ammanennaageetussi malaata gidiiyoogaappe attin, ammaniyaageetussi malaata gidenna. Qassi hananabaa yootiyoogee ammaniyaageetussi malaata gidiiyoogaappe attin, ammanennaageetussi malaata gidenna.

²³ Hegaa gishshau, woosa keettaa asai ubbai issippe shiiqidi, qassi ubbaikka dumma dumma qaalaa haasayikko, tamaribeenna asai woi ammanenna asai gelidi, inttena ubbaa, “Gooyeeta” geenneeyye? ²⁴ SHin tamaribeenna asi woi ammanenna asi woosa keettaa geliyo wode, asai ubbai hananabaa yootikko, i ba siyoban ba nagaraa akeekana. Qassi he siyidobaa ubbankka i pirdettana. ²⁵ A wozanaa geema qofaikka qonccana. Hegaadankka qassi, “Xoossai tumu intte giddon de7ees” yaagidi markkattiiddi, gufannidi Xoossaassi goinnana.

Asai Issippe Woossiyo Wode De7anau Bessiya Wogaa

²⁶ Simmi ta ishato, aibee? Intte issippe shiiqiyo wode, huuphiyan huuphiyan, issuwaassi mazamuree de7ees; issuwaassi tamarissiiyoogee de7ees; issuwaassi ajjuutai de7ees; qassi issuwaassi dumma dumma qaalaa haasayiyoogee de7ees; issuwaassi birshshiiyoogee de7ees. Ubbaiikka woosa keetta maaddiyaabaa gidanaa bessees. ²⁷ Ooninne dumma dumma qaalaa haasayikko, naa77u gididi, woi darikko

heezzu gididi, kayan kayan haasayanau bessees. Qassi hara issoi eti haasayidoogaa birshsho. ²⁸SHin birshshiya asi xayikko, dumma dumma qalan haasayiyaagee woosa keettan sirphphi go. Ba huuphessinne Xoossaassi haasayo.

²⁹Hananabaa yootiyaageetikka naa77u gididi woi heezzu gididi haasayona. Qassi harati eti giyoobaa pirddona. ³⁰SHin Xoossai he sohuwan uttida haraassi issibaa qonccissikko, kase haasayiyaagee sirphphi go. ³¹Aissi giikko, ubbai tamarana malanne ubbai minnana mala, kayan kayan hananabaa yootanau danddayeeta. ³²Hananabaa yootiyaageetu imoi hananabaa yootiyaageetussi azazettes. ³³Aissi giikko, Xoossai sarotettaa Xoossaappe attin, wocamaa Xoossaa gidenna.

Geeshshatu woosa keetta ubbatuugaadan, ³⁴maccaasai woosa keettan sirphphi go. Aissi giikko, Aihudatu higgee giyoogaadankka eti haarettanaappe attin, woosa keettan haasayanau etau maati baawa. ³⁵Maccaasai woosa keettan haasayiyoogee pokko gidido gishshau, aibakko eranau koyikkonne sooni bantta azinata oichchona.

³⁶Xoossaa qaala koiro intte ehiideti? Woikko intte xalaalaakko yiidee? ³⁷Ooninne bana hananabaa yootiyaagaa woi Ayyaanai de7iyo asa yaagidi qoppikko, taani intteyyo xaafiyoogee Godaa azazuwaa gidiyoojaa akeeko. ³⁸SHin ooninne akeekana xayikko, akeekoppo, aggi bayo.

³⁹Hegaa gishshau, ta ishato, hananabaa yootanau minttidi amottite. Qassi dumma dumma qalan haasayiyoogaakka diggoppite. ⁴⁰SHin ubbabaikka wogaaninne maaran hano.

Kiristoosi Haiquwaappe Denddidobaa

15 Ta ishato, taani intteyyo yootido wonggeliyaa intte ekkidoogaanne qassi intte ammanoi aani eqqidoogaa inttena hassayissais. ²Intte ammanoi hada gidana xayikko, qassi taani intteyyo yootido qaala mintti oiqqikko, intte he wonggeliyan attideta.

³Aissi giikko, taani qassi ekkidoogaa ubbabaappe aadhdhidi koshshiyaagaa kasetada inttessi immaas. Hegge aibee giikko, Xoossaa maxaafai giyoogaadan, Kiristoosi nu nagaraa gishshau haiqqiis. ⁴Haiqqidi moogettiis. Xoossaa maxaafai giyoogaadankka, heezzantto gallassi haiquwaappe denddiis. ⁵Denddidi, PHe-xirossassi qoncciiis. Hegaappe guyyiyan, ba kiittido tammanne naa77atussi qoncciiis. ⁶Hegaappe guyyiyan, ichchashu xeetaappe dariya ishatussi issitoo qoncciiis. Etappe dariya baggai hanno gakkanaassikka paxa de7ees; shin amaridaageeti haiqqidosona. ⁷Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobassi qoncciiis; guyyeppe ba kiittido ubbatussi qoncciiis.

⁸Qassi ubbaappe wurssettan, wodee gakkennan yelettida taassikka qoncciiis. ⁹Aissi giikko, Yesuusi kiittido ubbaappe taani laafa; taani Xoossaa woosa keettaa waissido gishshau, Yesuusi kiittidoogaa geetettada xeesettanaukka bessikke. ¹⁰SHin Xoossaa aaro kehatettan taani tanakka. Qassi taassi i immido aaro kehatetta hada gidibeenna; shin taani eta ubbaappe aattada oottaas. SHin tanaara de7iya Xoossaa aaro kehatetta oottiisippe attin, tana gidikke. ¹¹Simmi tana gidikkokka, woikko eta gidikkokka, nuuni ubbai yootiyoogee haggaa; inttekkaa haggaa ammanideta.

Asai Haiquwaappe Denddanabaa

¹²Kiristoosi haiquwaappe denddidoogaa yootiyobaa gidikko, intteppe issi issi asati yaatin woigidi, "Haiqqidabai haiquwaappe denddena" yaagiyoona?

¹³ Haiqqida urai haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, yaatin hekko Kiristtoosikka haiquwaappe denddibeenna giyoogaa. ¹⁴ Kiristtoosi haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, yaatin nuuni yootiyoogekka mela; qassi intte ammanoikka mela. ¹⁵ Qassi nuuni, “Kiristtoosa haiquwaappe denttiis” yaagidi Xoossaa bolli markkattido gishshau, a worddo markkata gididi beettida. SHin haiqqidaageeta haiquwaappe i denttibeennabaa gidikko, Kiristtoosakka denttibeenna. ¹⁶ Aissi giikko, haiqqidaageeti haiquwaappe denddennabaa gidikko, simmi Kiristtoosikka denddibeenna. ¹⁷ Kiristtoosi haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, intte ammanoikka mela; qassi intte hanno gakkanaassikka nagaraara de7eeta. ¹⁸ Simmi Kiristtoosa ammanidi haiqqidaageetikka qassi xayidosona giyoogaa. ¹⁹ Nuuni ha de7uwaa xalaalaassi Kiristtoosa yainnidabaa gidikko, ha sa7an de7iya asa ubbaappekka nubai pala.

²⁰ SHin Kiristtoosi haiqqidaageetu dendumwaassi baira gididi, haiquwaappe dendidoogee tuma. ²¹ Aissi giikko, haiqoi issi asa baggaara ha sa7aa yiidoogaadan, haiqqidaageetu dendoikka qassi issi asa baggaara yiis. ²² Aissi giikko, asai ubbai Addaameera dabbotido gishshau haiqqidoogaadan, Kiristtoosaara dabbotido gishshau, ubbai de7uwaassi dendumana. ²³ SHin ubbaikka ba kayan kayan dendumana. Kiristtoosi ubbaappe kasetidi dendumiis; hegaappe guyyiyan, Kiristtoosaageeti Kiristtoosi yiyo wode dendumana.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Kiristtoosi halaqatetta ubbaa, godatetta ubbaanne wolqqaanne xaissidi, Xoossaassi ba Aawaassi kawotettaa immiyo wode, wodiya wurssetai yaana. ²⁵ Aissi giikko, Xoossai a morkketa ubbaa a tohuwaappe garssaara wottana gakkanaassi, Kiristtoosi haaranau bessees. ²⁶ Ubbappe wurssetan xayana morkkee haiquwaa. ²⁷ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Xoossai ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottidi haarissiis” yaagees. SHin ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottidi haarissiis giyo wode, ubbabaa haarissida Xoossaappe attin, hinkko ubbai haarettiis giyoogee qoncce. ²⁸ SHin ubbapai Kiristtoosassi haarettidoogaappe guyyiyan, Kiristtoosi qassi ba huuphen ubbabaa bana haarissida Xoossaassi haaretana. Xoossai qassi ubbabaa wursside haarana.

²⁹ Hegaa gidana xayikko, haiqqidaageetussi xammaqettiyaageeti ai oottiyoonaa? Haiqqidaageeti mulekka dendumnabaa gidikko, asai haiqqidaageetussi aissi xammaqettii?

³⁰ Yaatin, nuuni ubba wode aissi hassayenna metuwan geliyoonii? ³¹ Ta ishato, taani nu Godaa Kiristtoosi Yesuusan taassi de7iya intte ceequwan ceeqqaidda, wonttin wonttin haiqqais. ³² Taani Efisoonan asadan do7aara baaxetidoogee tana ai go77anee? SHin haiqqidaageeti haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, “Simmi moosinne uyoos;

aissi giikko, nuuni wontto haiqqana” yaagiyoogaa mala.

³³ Cimettoppite; iita laggettai lo77o hanotettaa moorees. ³⁴ Xillotettaakko simmite. Nagara ootoppite. Intteppe issi issi asai Xoossaa erenna; taani haggaa inttena yeellayanau gais.

Haiquwaappe Denddida Bollaa Hanotaa

³⁵ SHin issi asi, “Haiqqida asai waanidi dendumanee? Eti ai mala bollaara yaaanee?” yaagennan aggenna. ³⁶ Neno eeyyau, neeni biittan zeriyo zerettai wooqqennan mukkenna. ³⁷ Neeni zeriyoogee giste gidin woi hara qommo katta gidin, aife

xalaalappe attin, mokiidi kiyiya bolla gidenna. ³⁸SHin Xoossai zerettaassi ba dosido bolla immees; qassi zeretta ubbaassikka huuphiyan huuphiyan eta bolla immees. ³⁹Mereta ubbaa ashoi issuwaa gidenna. SHin asa ashoi issuwaa; mehiyaa ashoi dumma; kafotu ashoikka dumma; qassi moliyaa ashoikka dumma.

⁴⁰Qassi saluwaa bollatinne sa7aa bollati de7oosona. SHin saluwaa bolla bonchchoi dumma; qassi sa7aa bolla bonchchoi dumma. ⁴¹Awa aifiyaassi a huuphe bonchchoi de7ees. Aginaassikka a huuphe bonchchoi de7ees. Qassi xoolinttetusikka dumma bonchchoi de7ees; aissi giikko, issi xoolinttee hinkko xoolinttiyaappe bonchchuwan dummatees.

⁴²Qassi haiqqidaageeti haiquwaappe denddiyo wode hegaadan hanana; haiqqiya bollai mogettidi, haiqenna bola gididi denddana. ⁴³Bollai tooshiyan mogettidi, bonchchuwan denddana. Qassi daafuran mogettidi, wolqqan denddana. ⁴⁴Mereta bollai mogettidi, ayyaana bolla gididi denddana. Mereta bollai de7ikko, qassi ayyaana bollaikka de7ees.

⁴⁵Hegaadanka, qassi Xoossaa maxaafan, “Koiro bitanee, Addaamee, paxa de7iya asa gidi merettiis” yaagees. SHin wurssetta Addaamee de7uwaa immiya ayyaana gidii. ⁴⁶SHin mereta asi koiro yin, geedoppe ayyaana asi yiisippe attin, ayyaanaagee koiro yibeenna. ⁴⁷Koiro Addaamee biittaappe merettiis; i biittaappe merettidaagaa. Naa77antto Addaamee saluwaappe yiis. ⁴⁸Biittaageeti biittaappe merettidaagaa mala. Qassi saluwaageeti saluwaappe yiidaagaa mala. ⁴⁹Nuuni biittaappe merettidaagaa meraa maayidoogaadan, saluwaappe yiidaagaa meraakka qassi maayana.

⁵⁰Ta ishato, taani giyoogee haggaa; ashoinne suutti Xoossaa kawotettaa laattana danddayenna. Qassi musiyaagee musennaagaa laattenna.

⁵¹⁻⁵²Siyite! Taani intteyyo issibaa xuurana. Nuuni ubbai haiqqokko. SHin wurssetta malkkatai punettiyo wode, liphida afee xeellanaassi hassayennan laamettana. Aissi giikko, malkkatai punettiyo wode, haiqqida asai musenna asa gididi denddana; nuunikka laamettana. ⁵³Aissi giikko, hagee musiyaagee musennaagaa maayanau bessees; qassi hagee haiqqiyaageekka haiqennaagaa maayanau bessees.

⁵⁴SHin hagee musiyaagee musennaagaa maayiyo wode, qassi hagee haiqqiyaagee haiqennaagaa maayiyo wode, he wode, Xoossaa maxaafai, “Haiqoi xonettidi mitettiis.

⁵⁵Haiquwau, ne yiishshai awaane?

Haiquwau, ne xoonoi awaane?”

giido qalalai polettana. ⁵⁶Haiqoi dukkiyo wolqqaa nagaraappe demmees; qassi nagarai wolqqaa higgiaappe demmees. ⁵⁷SHin nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara nuna xoonissiya Xoossaa galatai gakko.

⁵⁸Taani siiqiyo ta ishato, hegaa gishshau, qaaxxennan minnidi eqqite. Intte daafurai Godaa baggaara mela gidennaagaa eridi, ubba wode Godaa oosuwa azallennan oottite.

Yerusalaaamen De7iya Ammaniya Asaassi SHiiqida Miishshaa Maaduwa

16 Geeshshatussi miishshaa shiishshanau Galaatiyaa woosa keettatussi taani maacidoogaadan, intteikka qassi hegaadan oottite. ²Intte taani yaa biyo wode, miishshaa shiishshenna mala, intte ubbai Woggaa gallassi gallassi, intte demmiyo keenaappe intte keettan dagayite. ³Taani yaa gakkiiyo wode, intte am-

maniyo asa oona gidikkonne, intte immidoogaa gattana mala, dabddaabbiyaara eta Yerusalaame kiittana. ⁴Qassi taani etaara baanau koshshikko, eti tanaara issippe baana.

PHauloosa Halchchota

⁵Taani Maqidooniyaara aadhdhaidda, intteko baana; aissi giikko, taani Maqidooniyaara aadhdhais. ⁶Taani biyoosaa awa gidikkonne, ta buissan intte tana maaddana mala, intte matan amarida wodiya gam77ennan aggikke. Woikko balguwaakka intte matan shaaccennan waayada aggana. ⁷Aissi giikko, taani ha77i yaara aadhdhaidda oge tohuwaara inttena be7anau koyikke. Godai giikko, intte matan amarida wodiya takkanau qoppais.

⁸SHin taani PHenxxaqosxe giyo gallassai gakkanaassi Efisoonan gam77ana. ⁹Taassi oosoi kumido aaho penggee yaani dooyettiis. Qassi taassi daro morkketi de7oosona.

¹⁰Ximootiyoosi intteko yiikko, intte matan i yayyennan de7anaadan, a loitti wotite. Aissi giikko, ikka qassi Godaa oosuwaa oottees. ¹¹Hegaa gishshau, ooninne a karoppo. SHin i taakko saro simmana mala, a maaddidi sarotettan moissite. Aissi giikko, taani i ishanttuura simmanaagaa naaga uttaas.

¹²SHin nu ishaa Aphiloosi hinkko ishanttuura intteko baana mala, taani a mintta woossaas. SHin ha77i intteko baanau koyibeenna; i baayyo injjetiyo wode intteko baana.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

¹³Tishshi giite. Ammanuwan minnite. Xalite. Minnite. ¹⁴Ooso ubbaa siiquwan oottite.

¹⁵⁻¹⁶Ta ishatao, Isxxifaanoosinne a so asai Giriiken koiro ammanidaageeta gidiyoo-gaanne geeshshatussi oottanau banttana immidoogaa intte ereeta. Inttekka eta mala asaassinne, etaara oottiya ubbaassi daafuriya ubbaassi haarettanaadan, taani inttena woossais.

¹⁷Isxxifaanoosi, Parddonaaxisinne Akaiqoosi intte bannasan tana boorasiyaa teqqido gishshau, eta yuussaa taani ufaittais. ¹⁸Eti inttena ayyaanan minttettidoogaadan, tanakka ayyaanan minttettido gishshau, hegeeta mala asata dogoppite.

¹⁹Isiyaa woosa keettaa asai inttena, “Saro saro” goosona. Aqiilinne PHirisqqila bantta soo shiiqiya woosa keettaa asarakka intteyyo Godaa sarotaa wozanappe kiittoosona. ²⁰Ishantti ubbai inttessi sarotaa kiittoosona.

Issoi issuwaa geeshsha yerettaa yerettidi sarotite. ²¹Taani PHauloosi ha sarotaa ta kushiyan xaafaas.

²²Godaa Yesuus Kiristtoosa siiqenna asi de7ikko, i qanggettidaagaa gido. Nu Godau, haaya.

²³Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatetta inttenaara gido.

²⁴Kiristtoos Yesuus de7iya inttenaara ubbaara ta siiqoi gido. Amin77i.

PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Xaafido Naa77 antto Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

PHauloosi Qoronttoosa asaayyo xaafido naa77 antto kiitai xaafettidoogee, PHauloosayyo Qoronttoosan de7iya woosa keettaara de7iya gaitotettai daro metuwaa giddo geli uttido wodiyaana. Issi issi woosa keettaa asati issi issi deexo, bore haasayaa PHauloosa bolli haasayidosona; gidikkonne PHauloosi sigaa medhdhanau laamotai baayyo de7iyooгаа bessidi, hegee haniyo wode gita ufaissaa ufaittanau danddayiyoogaa qonccissees.

Kiitaayyo koiro shaahuwaa bollan PHauloosi Qoronttoosan de7iya woosa keettaara baayyo de7iya gaitotettaa qonccissidi, woosa keettaa gidдон kiyida boriyaassinne phalqettaassi, i etau aibissi mino zaaruwaa immidaakko odees. Hegaarakka gattidi hagee a seerai eta nagaraappe zaaridonne sigan kaalettido gishshau, ufaittido ufaissaa etassi qonccissees. Kaallidi qassi Yihudan de7iya amaninyaageeta maaddiyooгаа banttabaappe coo immana mala, eta hassayissees. Wurssetta miraafetun PHauloosi Yesuusi Kiittido asa gidiyo gidettaa bolli shiiqida mootuwaassi zaaruwaa immees. Aissi giikko, Qoronttoosa woosa keettan issi issi asati banttana tumu Yesuusi Kiittidoogee kessidi, “PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa gidenna; i worddo” yaagidi, a guuttoosona.

1 Taani PHauloosi, Xoossai kiitta gin, Kiristtoos Yesuusi kiittidoogeenne nu ishai Ximootiyoosi Xoossaayyo goinniya Qoronttoosa kataman de7iya woosa keetaayyoonne Giriike biitta ubban de7iya geeshshatuyyo ha dabddaabbiiyaa xaafos.

²Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe, aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

PHauloosi Xoossaayyo SHiishshido Galataa

³Xoossaa nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, maarotettaa Aawaanne mintetto ubbaa Xoossaa galatai gakko; ⁴Xoossai nuna nu huuphen minttettido minttettuwaadan, daro waayiyaa waayettiyaageeta nuunikka minttettanaadan, nu waaye ubban i nuna minttettees. ⁵Aissi giikko, nuuni Kiristtoosa baggaara daro waayiyaa waayettiyoogaadan, hegaadankka, qassi nuuni a baggaara daro minttetuwan minetteettes. ⁶Nuuni waayettikko, hegee inttena minttettanaassanne inttena ashshanaassa; qassi nuuni minettikko, nuuni danddayido waayiyaa malaa inttekka gencidi danddayana mala, Xoossai intteyyookka qassi minttettuwaanne danddayaa immanaassa. ⁷Intte demmana giidi, ufaissan naagi uttidoogee daro mino; aissi giikko, intte nunaara waayettidoogaadan, hegaadan minttettuwaakka nunaara ekkanaagaa nuuni eroos.

⁸Nu ishato, nuuni Isiyaa biittan waayettido waayiyaa inttena hassayissanau koyoos; nu waayee nu wolqqaappe darin, nuna worees giidi, nuuni hirggana gakkanaassi, nuna wogi bannaagaa deexxiis. ⁹Nuuni nu bolli haiquwaa pirddai pirddetiis yaagidi qoppida; shin hegee hanidoogee haiqqida asaa haiquwaappe denttiya Xoossan nuuni ammanettanaappe attin, nu huuphen ammanettennan agganaassa. ¹⁰Xoossai hagua mala iita haiquwaappe nuna ashshiis; i nuna ashshana; sinttappukka i nuna ashshana giidi, ufaissan naagi uttida. ¹¹Intte woossido daro

woosan nuuyyo anjjoi simmido gishshau, daro asai nu gishshaa Xoossaa galatana mala, inttekka qassi nuna woosan maaddana koshshees.

PHauloosi Baanau Halchchido Halchchoi Laamettidoogaa

¹² Nuuni ceeqettiyoogee haggaa; ha sa7an nuuni de7iyo de7oi, ubba qassi intte-naara nuuyyo de7iya issippetettai Xoossaa aaro kehatettaanappe attin, asa aadhdhida eratettaana gidennaagaa, qassi Xoossai immido geeshshatettaaninne suuretettan nuuni de7iyooogaa nuna zoriya wozanai nuuyyo markkattees. ¹³⁻¹⁴ Aissi giikko, intte nabbabanaunne akeekanau danddayiyoogaa xalaalaa intteyyo xaafiyooogaappe attin, nuuni harabaa intteyyo xaafokko. Nu Godaa Yesuusa gallassi nuuni inttenan ceeqettanaagaadan, inttekka nunan ceeqettana mala, intte ha77i wurssi akeekenna yohuwaa digin wurssi akeekana gaada qoppais.

¹⁵ Hegaa taani loitta erido gishshau, intte naa77utoo go7ettana mala, ubbaappe kasetada inttekko baanau qofaa qachchaas. ¹⁶ Taani Maqidooniyaa baidda intte-naara gaittanaagaanne qassi yaappe simmaidda intte mataara Yihudaa aadhdhishin, intte tana maaddanaagaa qoppa uttaas. ¹⁷ Hegaa gishshau, taani heggaa qoppaidda tanan ammanettabeikkinaa? Taani ta qofaa qachchiyo wode, sa7aa asadan issi kuttan, “Ee, ee” woi, “CHii, chii” gaanau giiga uttidanaa?

¹⁸ SHin Xoossai ammanettidaagaa gidiyooogee tuma gidiyooogaadan, nuuni intteyyo yootiyo qaalai “Ee” nne “CHii” nne giyoogaa gidenna. ¹⁹ Aissi giikko, taani, Sillaasinne Ximootiyoosi Intte giddon yootido Xoossaa Na7ai, Yesuus Kiristoosi “Ee” nne “CHii” nne giyoogaa gidenna. SHin Xoossaa baggaara i ubba wodekka “Ee”. ²⁰ Aissi giikko, Xoossai immana giidobau ubbau eeno giidoogee Kiristoosa baggaara polettana; heggaa gishshau, nuuni Kiristoosa baggaara Xoossaa bonchchuwau, amin77i goos. ²¹ Xoossai Kiristoosa baggaara nunanne inttena minttetteesinne tiyees. ²² Nuuni abaa gidiyooogaa erissiya maatafaa i nu bolli wottidi, ba Geeshsha Ayyaanaa waasedan, nu wozana giddon wottiis.

²³ Qassi taani Qoronttoosa beennan aggidooogee inttena qohennan agganaassa; heggau taani shemppuwaara de7anau Xoossai taayyo markka. ²⁴ Nuuni inttena ufaissanau inttenaara issippe oottiyaageeta gidiyooogaappe attin, intte ammaniyooban inttena godatanau koyiyaageeta gidokko; aissi giikko, intte intte ammanuwan minnidi de7eeta.

2 Taani naa77anttuwaa inttena azzanissenna mala, inttekko beennan agganaadan, ta qofaa qachchaas. ² Aissi giikko, taani inttena azzanissiyaabaa gidikko, ha taani azzanissido intte tana ufaissanaagaappe attin, oonee tana ufaissanai? ³ Taani intteyyo he dabddaabbiyaa xaafidoogee, tana ufaissanau bessiya asatun taani azzananau inttekko baanau koyabeennaagaassa; taani ufaiittiyo wode, intte ubbaikka qassi ufaittanaagaa inttenan ubban ammanettais. ⁴ Aissi giikko, taani intteyyo daro waayiyaaninne tuggan qassi daro afuttaara xaafidoogee, inttena azzanissanaassa gidenna; shin taani inttena ubbata ai keenaa siiqiyaakkonne intte eranaassa.

Mooranchchau Atto Giyoogaa

⁵ SHin issi urai asa azzanissidobaa gidikko, taani a yohuwaa darissanau koyikke; i inttena ubbata azzanissidoogaappe attin, tana azzanissibeenna. ⁶ Intteppe dariya bagga asai he bitaniyaa mala asa heggadan qaxxayikko, he qixaatee ayyo gidana. ⁷ Hegaa gishshau, he bitanee keehi daro azzanenna mala, intte ayyo atto gaanaunne

a minttettanau bessees. ⁸Hegaa gishshau, intte a minttidi siiqiyooгаа i erana mala, taani inttena woossais. ⁹Aissi giikko, intte tau azazettanau ubba wode giigi utti-daakkonne qassi paaciyaа intte danddayiiaakko eranau, he dabddaabbiyaа intteyyo xaafaas. ¹⁰Issi urai naaqqidoogaa intte atto giyo wode, taanikka qassi atto gais; taani atto giidobaa gidikko, atto giidobaa aibanne Kiristoosa sinttan intte gishshau, atto gaas. ¹¹Seexaanai nuukko yiidi, nuna cimmenna mala, taani atto gaas; aissi giikko, nuuni a qofaa ereettes.

Ooratta Maachchaa Oosanchchatu Xoonuwaa

¹²Taani Kiristoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootanau Xiro7aada biido wode, Godai yaani tau dooyi wottiis. ¹³Taani ta ishaа Tiita yaani demmabeenna gishshau, taayyo sheefai gageettiis. Hegaa gishshau, yaani de7iya asaa, “Saro de7ite” gaada Maqidooniyaa baas.

¹⁴SHin Kiristoosa baggaara ubba wode nuna xoonuwau kaalettiya Xoossaa, Qassi Kiristoosa timirttiyaа nu baggaara shittodan, ubbasaa gattiyaagaa galatai gakko. ¹⁵Aissi giikko, nuuni attiya asa giddooninne xayiya asa giddon Kiristoosi Xoosaa yoyarshshiyoo sawuwaa tonggu giya shitto mala. ¹⁶Hegee xayiyaageetuyyo woriya zeeqo; qassi attiyaageetuyyo de7uwaa ehiya shitto; yaatin, heгаа oottanau danddayiyai oonee? ¹⁷Nuuni Xoossaa qaalaа hiraisobaadan, walakkidi zal77iya hara daro asatu mala gidokko; shin Xoossai nuna kiittin, ammanettidi Xoossaa sinttan Kiristoosa baggaara qaalaа yootoos.

Ooratta Maachchaa Oosanchchata

3 Nuuni zaarettidi, nu huuphiyaа sabbanau doommidoniiyye? Woi hara asat-uugaadan, saba dabddaabbiyaа intteyyo yeddанau woi intteppe ekkanau koyiyoonii? ²Intte intte huuphen asai ubbai eranaadaanne nabbabanaadan, nu wozanan xaafetti uttida nu dabddaabbe. ³Ha dabddaabbiyaа Kiristoosi ba huuphen xaafidi, nu bolli kiittidoogee tuma; ha dabddaabbee de7o Xoossaa Geeshsha Ayyaanан asa wozanan xaafettidoogaappe attin, shuchcha bolli qalamen xaafetti-beenna.

⁴Nuuyyo Kiristoosa baggaara Xoossan hагаа mala ammanoi de7ees. ⁵Nu dand-dayai Xoossaa yiyooгаappe attin, ha oosuwaa nuuni nu huuphen oottanau dand-dayoos giyoobi nuuyyo aibinne baawa. ⁶Nuuni Ooratta Maachchayyo oottana mala, Xoossai nuna danddayissiis; he Ooratta Maachchai Geeshsha Ayyaanaagaa gidiyooгаappe attin, xaafettida higgiyaagaa gidenna. Xaafettida higgee haiquwaa ehees; shin Geeshsha Ayyaanai de7uwaa ehees.

⁷SHuchchaa woocidi xaafido higgee imettiyo wode, Xoossaa bonchchoi beettiis; Muuse som77uwan de7iya phoolettai xayiyaabaa gidikkokka, he phoolettai daro wolqqaama gidiyoo gishshau, Israa7eela asai a som77uwaa tishshi ootti xeellanau danddayibeenna. Haiquwaa ehiya higgee oottiyo oosoi hагаа mala bonchchuwaara yiyaaгaa gidikko, ⁸Geeshsha Ayyaanai oottiyo oosuwaa bonchchoi ai keenaa aadh-dhanee? ⁹Aissi giikko, asi pirdda ekkiyo oosoi bonchcho gidikko, yaatin, asi xilliyo oosuwaa bonchchoi waanidi daranee? ¹⁰Aissi giikko, kase bonchchoi ha77i baappe keehi aadhdiya bonchchuwaa gaasuwan xayidoogee tuma. ¹¹Aissi giikko, he xayidaagan bonchchoi de7iyaabaa gidikko, merinau de7iyaagan ai keena gita bonchchoi de7anee?

¹²Nuuni ufaissan naagiyo hagai malabai nuuyyo de7iyo gishshau, qoncciyaa xalidi haasayeettees. ¹³Israa7eela asai xayiya bonchchuwaa wurssettaa be7enna mala, ba som77uwaa naxalan kammida Muuse mala nuuni gidokko. ¹⁴SHin eta wozanai dammiis; aissi giikko, eti Gal77a Maachchaa nabbabiyo wode, hachchi gakkanaas-sikka, he naxalai eta wozanaa kammi wottiis; ooninne Kiristtoosaara gaittiyo wode xalaalan he naxalai kichchees. ¹⁵SHin eti Muuse maxaafaa nabbabiyo wode ub-ban hachchi gakkanaasikka, he naxalai eta wozanaa kammi wottiis. ¹⁶SHin Kiristtoosa maxaafai, “Ooninne Godaakko simmiyo wode audenne he naxalai kichchees” yaagees. ¹⁷Godai Geeshsha Ayyaana. Godaa Ayyaanai de7iyoosan ailletetti baawa. ¹⁸Nuuni ubbaikka naxalan kamettibeenna som77uwan Godaa bonchchuwaa here-gadan zaaridi phoolana; qassi Geeshsha Ayyaana gidiya Godaappe yiya he bonch-choi nuna ba meraa milatissidi, bonchchuwaappe bonchchuwau laammana.

PHauloosi Ba Oosuwan Ammanettida Asa

4 Simmi Xoossai nuuyyo ha oosuwaa ba maarotettan immido gishshau, nu-uni salettokko. ²Nuuni geeman oottiyo yeellayiya ooso ubbaa aggi bayida; qassi gene oosokka oottokko; woi Xoossaa qaalaa wordduwaara walakkokko. Hegaadankka, tumaa qoncciyaa haasayidi, Xoossaa sinttan asa ubbaa zoriya wozanaayyo nuna shiishsheettees.

³Nuuni yootiyo wonggeliyaa mishiraachchoi geemmidabaa gidikkokka, xayiya asatu xalaaluu geemmiis. ⁴Ha sa7aa Xoossai ammanenna asatu qofaa jallissii; jal-lissidi Kiristtoosa bonchchuwaa, wonggeliyaa mishiraachchuwaa poo7uwaa bant-tau poo7iyaagaa, Xoossaa milatiyaagaa eti be7enna mala, eta diggiis. ⁵Aissi gi-ikko, Yesuus Kiristtoosi Goda gidiyoogaanne a gishshau nuuni nu huuphen intteyyo ashkkara gidiyoogaa yootetteesippe attin, nu huuphebaa yootokko. ⁶Aissi giikko, “Xumaappe poo7oi poo7ana” giida Xoossai nu wozanan ba poo7uwaa poo7iissii; qassi i ba bonchcho eratettaa poo7uwaa Kiristtoosa sinttan poo7iyaagaa nuuyyo immanau poo7iissii.

⁷SHin ubbaappe aadhdiya wolqqai Xoossaagaa gidiyoogaappe attin, nuugaa gidennaagaa bessanau nuuyyo ha minjai urqaappe merettida miishsha giddon de7ees.

⁸Nuuni ubba baggaarakka un77ettida; shin me7erettibookko; qassi issi issi wode siroos; shin muleerakka aggi bayana gibookko. ⁹Nuuni yedetettida; shin Xoos-sai nuna olibeenna; qassi nu morkketi nuna oli bayidosona; shin nuuni xay-i-bookko. ¹⁰Qassi Yesuusi de7iyoogee nu asatettan beettana mala, nuuni ubba wode a haiquwaa nu asatettan tookki yuuyyoos. ¹¹Aissi giikko, haiqqiya nu asatettaa bolli Yesuusi de7iyoogee beettana mala, paxa de7iya nuuni a gishshau, ubba wode haiqqiichchidi attoos. ¹²Hegaa gishshau, haiqoi nu giddon oottees; shin de7oi qassi intte giddon oottees.

¹³Xoossaa maxaafai, “Taani ammanido gishshau haasayaas” yaagees; he am-manuwaa Ayyaanai nuuyyo de7iyo gishshau, nuunikka ammanoos; hejaa gishshau, haasayoos. ¹⁴Xoossai, Godaa Yesuusa haiquwaappe denttidaagee, nunakka qassi Yesuusaara haiquwaappe denttidi, inttenaara issippe ba sintti shiishshanaagaa eroos. ¹⁵Hagee ubbai intte gishshassa; Xoossaa aaro kehatettaa daro asaa gakiyo wode, asai Xoossaa bonchchuwaayyo daro galataa immana.

Ammanuwan De7iyooгаа

¹⁶ Hegaa gishshau, nuuni salettokko; nuuyyo harai atto, bolla bagga asatettai wooqqiyaabaa gidikkokka, garssa bagga asatettai gallassi gallassi ooraxxees. ¹⁷ Aissi giikko, ha77issau nuuni waayettiyo ha guutta waayee, ubbaappe keehi gitatiya merinaa bonchchuwaa nuuyyo beetissana. ¹⁸ Nuuni beettennabaa xeelliyooгаappe attin, beettiyaabaa xeellokko; aissi giikko, beettiyaabai ha77issau de7iyaagaa; shin beettennabai merinau de7iyaagaa.

5 Aissi giikko, nuuni de7iyo ha sa7aa dunkkaanee qolettikko, nuuyyo asi ke-exxibeenna keettai, Xoossai keexxidoogee, saluwan merinau de7iyooгаа nuuni eroos. ² Nuuni hagan tumu ooloosinne saluwan de7ana nu keettaa maayanau keehi amottoos. ³ Nuuni heгаа maayidi, kallottokko; ⁴ nuuni ha sa7aa dunkkaaniyan de7iiddi, deexettidi ooloos; aissi giikko, haiqqiya asatettai de7uwan mitettana mala, nuuni maayanau koyiyooгаappe attin, kallottanau koyokko. ⁵ Nuuyyo heгаа giigisidaagee Xoossaa; qassi i ba Geeshsha Ayyaanaa oito oottidi, nuna oitti wottis.

⁶ Hegaa gishshau, nuuni ubba wode ammanettoos; qassi nuuni nu sooni ha asatettan de7ido keenan, Godaappe shaahettidi de7iyooгаакка eroos. ⁷ Aissi giikko, nuuni ammaniyoogan de7iyooгаappe attin, be7iyooган de7okko. ⁸ Nuna ammanttees; qassi ha asatettan nu keettaa aggi bayidi, Godaara issippe de7iyooгee nuna ufaissees. ⁹ Hegaa gishshau, nuuni qassi sooni de7in de7ana xayin, nu qofai a ufaisanaagaa. ¹⁰ Aissi giikko, nuuni huuphiyan huuphiyan oottido osoi lo77o gidin, woi iita gidin, nuuyyo bessiyaagaa ekkanaу, Kiristtoosa pirdda араатаа sinttan ubbaikka beettanau bessees.

Kiristtoosa Baggaara Xoossaa Dabbo Gidiyoogaa

¹¹ Hegaa gishshau, nuuni Xoossaayyo yayyiyoogaa eridi, heгаadan qassi asaakka ammantteettes; Xoossai nuna muleera erees; qassi inttekka inttena zoriya wozanan nuna ereeta yaagada qoppais. ¹² Meran ceeqettiyoogaappe attin, wozanan ceeqettenna asatuyyo intte yooti zaariyoobai intteyyo de7ana mala, intte nunan ceeqettanaadan, nuuni intteyyo gaaso gidanau koyiyooгаappe attin, nuna galatanau koyokko. ¹³ Nuuni gooyiyaabaa gidikko, Xoossaa bonchchuwaassa; woi qassi wozanaara de7iyaabaa gidikkokka, inttena go77anaassa. ¹⁴ Kiristtoosa siiqoi nuna godatees; aissi giikko, issi asi asa ubbaayyo haiqqidoogaa nuuni akeekida; heгаа gidikko asaи ubbai ара haiqqiis. ¹⁵ Paxa de7iyaageeti bantta gishshau haiqqidaagaayyoonne qassi haiquwaappe denddidaagaayyo de7anaappe attin, sinttappe bantta huupheyyo de7enna mala, i asa ubbaa gishshau haiqqiis.

¹⁶ Hegaa gishshau, nuuni heгааappe sinttau oonanne asa qofan pirddokko; harai atto, nuuni Kiristtoosa kase asa qofan pirddidobaa gidikkokka, simmi sinttappe heгаadan pirddokko. ¹⁷ Hegaa gishshau, ooninne Kiristtoosaara de7ikko, ooratta mereta; gal77ai aadhdiis; be7ite, ubbabaikka ooraxxiis. ¹⁸ Kiristtoosa baggaara nuna banaara sigettida Xoossai ubbabaakka oottiis; qassi i nuuyyo harata banaara sigettiyo oosuwaa immiis. ¹⁹ Xoossai Kiristtoosa baggaara asa ubbaa banaara sigettes; asa nagaraakka asa bolli qoodenna; qassi asa banaara sigettiyo kiitaakka nuuyyo immiis.

²⁰ Simmi Xoossai nu baggaara intteyyo haasayiyoogaadan, nuunikka Kiristtoosa gishshaa haasayiya i kiittidoogeeta; qassi nuuni inttena, "Xoossaa sigettite" gi-

idi, Kiristtoosa gishshaa woossoos. ²¹ Nuuni Xoossaa xillotettaa Kiristtoosa baggaara ekkana mala, nagara erenna Kiristtoosa nu gishshau, Xoossai nagaranchcha oottiis.

6 Intte nunaara Xoossaa oosuwaaw oottiiddi, a aaro kehatettaa ekkidi go7ettana mala, nuuni inttena woossoos. ² Aissi giikko Xoossai, “Taani injje wodiyan neeni giyoogaa siyaas; qassi atotettaa gallassi nena maaddaas”

yaagees. Be7ite, injje wodee ha77a. Be7ite, atotettaa gallassai hachcha.

³ Nuuni nu oosuwaaw ooninne boranaagaa koyokko; qassi oonanne xubbaanaagaa koyokko. ⁴ SHin ubbaban nuuni Xoossaa ashkharata gidiyooqaa nu huuphen bessida; daro genccan, waayiyan, metuwan, gita tuggan, ⁵ lissuwan garafettiyoogan, qashuwan, wocaman, daafuran, xiskko xayiyooqan, xooman, ⁶ geeshshatettan, eratettan, danddayan, kehatettan, Geeshsha Ayyaanan, tumu siiquwan, ⁷ tumaa haasayiyooqan, Xoossaa wolqqan nuuni Xoossaa ashkharata gidiyooqaa nu huuphen bessida; qassi nu huuphiyaa naaganaunne olettanau nuuyyo xillotettaa ola miishshai de7ees. ⁸ Nuuni bonchchettidanne tooshettida; cayettidanne galattida. Qassi tumaa haasayoo; shin asai nuna worddanchcha giidi qoppees. ⁹ Nuuni asi erenna asa mala; shin asai ubbai nuna erees; nuuni haiqqida asa mala; shin intte be7iyooqaadanka de7oos; qaxxayettida asa mala; shin haiqqibookko. ¹⁰ Nuuni kayyottiyaageeta gidikkokka, ubba wode ufaittoos. Hiyyeesa milatoos; shin daro asaa dureyoo; qassi aibinne bainna asa milatoos; shin ubbabaikka nubaa.

¹¹ Qoronttoosan de7iya asau, nuuni intteyyo qoncciyann yootida; nu uluwaakka inttena bessida; ¹² Nuuni intteyyo xibibookko; xibidaageeti inttena. Nuuni nu uluwaa intteyyo genttibookko; shin intte uluwaa nuuyyo genttidaageeti inttena. ¹³ Ha77i taani ta naatuyyo haasayiyooqaadan, intteyyo haasayais; nuuni inttena nu uluwaa bessidoogaadan, inttekka nuna intte uluwaa aassi dooyidi bessite.

Ammanenna Asaara Zuppennan Aggiyoogaa

¹⁴ Ammanenna asatuura zuppethi, giigenna oosuwaaw oottoppite. Aissi giikko, xillotettaayyoonne nagaraayyo aiba gaitetti de7ii? Poo7uwaayyoonne xumaayyo aiba issippetetti de7ii? ¹⁵ Kiristtoosanne xalahe halaqaa issippe gattiyaabi aibee? Qassi ammaniyaageenne ammanennaagee koxxiyoobi aibi de7ii? ¹⁶ Xoossaa Beeta Maqidasiyaaranne eeqaara aiba zuppethi de7ii? Aissi giikko Xoossai,

“Taani eta giddon de7ananne

eta giddon hemetettana.

Taani eta Xoossaa gidana;

qassi etikka ta asata gidana”

giidoogaadan, nuuni de7o Xoossaa beeta maqidase. ¹⁷ Hegaadanka, qassi Godai,

“Eta giddoppe kiyite;

etappe shaahettite.

Tunabaakka bochchoppite.

Taani inttena mokka ekkana.

¹⁸ Qassi taani intteyyo aawa gidana;

inttekka taayyo attuma naatanne

macca naata gidana.

Taani Ubbaappe Wolqqaama Godai
hagaa odais”
yaagiis.

7 Hegaa gishshau, ta siiqotoo, Xoossai ha ubbabaa nuuyyo immana giidoogaappe hini baggan, nu ashuwaanne nu shemppuuaa tunissiya ubbabaappe nu huuphiyaa ane geeshshoos; qassi Xoossaayyo yayyiyoogan muleera geeyidi de7oos.

PHauloosa Ufaissaa

²Intte uluwaa nuna bessite; nuuni oonanne naaqqibookko; oonanne bashshibookko; qassi oonanne cimmibookko. ³Taani hegaa intte bolli pirddanau giikke; aissi giikko, taani kase intteyyo giidoogaadanka, intte nu wozanan de7eeta; nuuni de7inka haiqqinka, issippe de7oos. ⁴Taani inttena keehi ammanais; taani inttenan gitatais; nu waayee ubban taani keehi minettaisinne wogi baina ufaissaa ufaittais.

⁵Aissi giikko, harai atto nuuni Maqidooniyaa biido wode, ubba baggaarakka waayettidappe attin, shemppibookko; hara asaara ooshshai de7ees; nu wozanananka yashshai de7ees. ⁶SHin kayyottidaageeta minttettiya Xoossai, Tiitu yuussan nuna minttettiis. ⁷Nuna kaseegaappe aatti ufaissidaagee, Tiitu yuussaa xalaala gidenna; shin intte a minttettidoogaa; intte tana be7anau amottidoogaanne tau qarettidoogaa qassi intte tana maaddanau gigettidoogaa i nuuyyo yootiis.

⁸Aissi giikko, ta dabddaabbee inttena azzanissidabaa gidikkokka, aissi xaafidanaashsha giikke; aissi xaafidanaashsha giikkokka, ta dabddaabbee inttena gutta wodiya azzanissidoogaa be7ais. ⁹Ha77i tana ufaissidaagee taani inttena azzanissido gishshassa gidenna; shin intte azzanoi inttena nagaraappe zaaridoogaa gishshassa; aissi giikko, nuuni inttena aibiininne qohennaadan, Xoossai ba koyidoogaadan, inttena azzanissiis. ¹⁰Aissi giikko, Xoossai koyiyo azzanoi atatettaakko gattiya nagaraappe simuwaa ehees; hegeekka zil77etti bainaagaa; shin sa7aa azzanoi haiquwaa ehees. ¹¹Xoossai he intte azzanuwan ai oottidaakkonne be7ite. Inttena ai keenaa gencissidaakkonne intte geeshshatettaa tumayanau inttena ai keenaa laamoyidaakko, ai keenaa hanqetissidaakkonne ai keenaa yashhissidaakko, qassi inttena ai keenaa amoyidaakko, ai keenaa mishissidaakkonne naaqqo oosuwa qaxxayanau ai keenaa giigidaakko be7ite; intte intte huuphen geeshsha gididoogaa ubbabanka erissideta.

¹²Hegaa gishshau, taani he dabddaabbiiya intteyyo xaafidabaa gidikkokka, naaqqida uraa woi naaqqetida uraa gishshassa gidenna; shin intte nuuyyo woqqa qoppiyaakkonne Xoossaa sinttan intteyyo qonccissanau taani xaafaas. ¹³Nuuni minettidoogee hegaa gishshassa; he nu minettaa bolli, Tiitu ufaittidoogaassi nuuni ubbaappe dariya ufaissaa ufaittida. Aissi giikko, intte ubbai a hirggaappe shemppisideta. ¹⁴Taani inttebaa sabbada ayyo odin, intte tana yeellayibeekketa; shin nuuni intteyyo ubba wode tumaa haasayida; hegaadanka, nuuni Tiitu sinttan inttebaa sabbidoogee tuma gidiis. ¹⁵Hegaa gishshau, intte ubbai ayyo yayyidi kokkoridi, a waati mokiidaakkonne qassi ayyo ai keenaa azazettidaakko i hassayiyo wode, inttena keehi daro siiqees. ¹⁶Taani ubban inttena ammaniyo gishshau ufaittais.

Ammaniya Asati Kehidi Immidobaa

8 Nu ishato, Xoossaa aaro kehatetta Maqidooniyaa woosa keettatun oottidobaa inttena erissanaagaa koyoos. ²Eti aadhdhido waayian wolqqaama paaciya

paacettidosona; shin eti hiyyeesa gidikkokka, bantta immiyooban daro kehoosonanne qassi gita ufaissaa ufaittoosona. ³ Aissi giikko, eti bantta wolqqa keenaa qassi harai atto bantta wolqqaappekka dariyaagaa dosidi immidoogau taani markka. ⁴ Eti geeshshata maaddiyo lo77o oosuwaa nunaara oottanau nuna daro woossidosona. ⁵ Eti nuuni qoppidoogaappe aattidi oottidosona; kasetidi eti bantta huuphiyaa Godaayo immidoogaappe guyyiyan, Xoossai giido mala, nuuyyookka bantta huuphiyaa immidosona.

⁶ Hegaa gishshau, nuuni ha lo77o oosuwaa doommida Tiitu gujji ootanaadaaninne inttena maaddidi, he oosuwaa polissanaadan a woossida. ⁷ SHin intte ubban, ammanuwan, haasayan, erattetan, gita amuwan, nuna siiqiyoogan ubbбанка duretidoogaadan, ha lo77o oosuwankka intte keha gidanaagaa nuuni koyoos.

⁸ Taani heгаа azazanau giikke; shin haratu gita amuwaa baggaara intte siiqoi ai keena tumakko eranau gais. ⁹ Aissi giikko, intte nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettaa ereeta; Kiristtoosi dure gidi uttidi, intte a hiyyeesatettan duretanaadan, intte gishshau hiyyeesiis.

¹⁰ Taani ha yohuwan inttena zoriyoogee haggaa; zillaitti intte doommidoogaa ha77i wurssiyoogee intteyyo lo77o; intte ooso xalaalau gidennan, oottana qofaukka kasetidaageeta. ¹¹ Intte oottanau keehi amottidoogee oottidi polidoogaara giiga gidana mala, intteyyo danddayettidoogaadankka oosuwaa polite. ¹² Aissi giikko, issi urai Xoossau immanau keehi amottikko, Xoossai au de7ida keenaa ekkanaappe attin, au bannabaa appe ekkenna.

¹³ Aissi giikko, taani harati waayiyaappe shemppin, intte waayettanaagaa giikke; intte giiga gidanaagaappe attin. ¹⁴ Eta palahai intte pacaa kunttana mala, intteyyo ha wodiyan de7iya palahai eta pacaa kunttana koshshees; naa77aikka hegan giiga gidana. ¹⁵ Xoossaa maxaafan, “Darissidi shiishshidaagau palahibeenna; qassi guutaa shiishshidaagaukka paccibeenna” geetettidi xaafettiis.

Tiitanne A Laggeta

¹⁶ SHin nuuni intteyyo qoppiyoogaa mala, gita qofaa Tiita qofissida Xoossaa galatai gakko. ¹⁷ Tiitu inttekkoo baanau ba qofaa qachchidoogee, ba huuphen inttena maaddanau daro amottido gishshappe attin, nu zore xalaalaa ekkidoogaana gidenna. ¹⁸ Wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyo ba oosuwan woosa keetta ubban daro bonchchettida ishaa nuuni aara issippe kiittoos. ¹⁹ Hegaa bollan qassi, ha nuuni oottiyo lo77o oosuwaa i nunaara issippe oottanaunne Godaa bonchchuwau nuuni harata maaddanaassi keehi amottiyoogaa bessanau woosa keettati a dooridi sunttidosona.

²⁰ Nuuni oottiyo ha keha imuwaa gishshau, ooninne nuna boreenna mala naagettoos. ²¹ Aissi giikko, nuuni Godaa sintta xalaalan lo77obaa oottanaagaa gidenna; shin asa sinttankka lo77obaa oottanaagaa qoppoos.

²² Nuuni darotoo paacci be7ido nu ishaa, ubba wode inttena maaddanau daro amottiyaagaa, ha asatuura inttekkoo kiittoos; qassi ha77i i inttena daro ammaniyo gishshau, inttena maaddanau kaseegaappe aattidi keehi amottes. ²³ Tiitubaa gidikko, i inttena maaddanau tanaara issippe oottiya ta laggiiyaa; hinkko ishantubaa gidikko, eti woosa keettati kiittidoogeetanne Kiristtoosa bonchchissiyaageeta.

²⁴ Simmi woosa keetta ubbati intte siiqoi tuma gidiyooгаа erana mala, qassi nuuni inttebaa sabbiiyooгee likke gidiyooгаа erana mala, intte siiquwaa eta bessite.

Ammaniyaageetussi Kessido Peeriyaa

9 Yihudan de7iya geeshsha asata maaddanau yeddiyoobau taani intteyyo xaafanau koshshenna. ²Intte maaddanau keehi amottiiyoogaa taani eriyi gishshau, Maqidooniyani de7iya asaayyo inttebaa sabbaas. Taani etayyo, “Akaaiyan de7iya ishantti zillaittaasappe doommidi, maaddanau gigettidosona” yaagada yootaas; qassi intte gita amoikka etappe dariya bagгаа dentettiis. ³SHin taani etayyo giidooгааданкка nuuni ha yohuwan intteban gitatiyoogee hada gidenna mala, intte gigettidaageeta gidanaadan, ha ishantta inttekkо kiittais. ⁴Geelladan Maqidooniyaa asati tanaara yiidi, intte gigettennan de7ishin, inttena demmikko, nuuni ai keenaa yeellatanddoniishsha! Intte yeellatanaagaa gookko; shin nuuni inttena keehi ammanidi gitatidoogaassa. ⁵Hegaa gishshau, taani ha ishantti taappe sinttatidi inttekkо biidi, intte immana giido imuwaa kasetidi giigissana mala, eta woossanau koshshiyooгаа akeekaas. Hegaappe guyyiyan, he imoi taani gakkiiyo wode giigi uttana; hegee qassi wolqqan intte immiiyoogaa gidennan, dosidi immiiyoogaa erissana.

⁶Hagaa akeekite; guutta zerettaa zeriya urai guutta kattaa cakkana; daro zerettaa zeriya urai qassi daro kattaa cakkana. ⁷Xoossai ufaissan immiya uraa siiqiyi gishshau, qarettiiddi woi dosennan immiiyoogaa gidennan, immiya urai huuphen huuphen ba wozanan qoppidobaa immo. ⁸Xoossai intteyyo gidiyaabai ubba wode de7anaadaanne qassi haratuuyookka intte immanau gidiyaabai de7anaadan inttena koshshiya ubbabaa intteyyo immanau danddayees. ⁹Xoossaa maxaafai, “I hiyyeesa asaayyo darissidi immees; qassi a xillotettai merinau de7ana”

yaagees. ¹⁰Xoossai, zeriyaagaayyo zerettaanne maanau qumaa immiyaagee, inttena koshshiya zeretta ubbaa intteyyo immana; qassi intte xillotettaappe daro aifiyaa aifissanau he zerettaa dichchana.

¹¹Daro asai intte immiiyo imuwaa nuuppe ekkidi, Xoossaa galatanaadan, intte ubba wode darissidi immiyaageeta gidana mala, Xoossai inttena ubba baggaara dureyana. ¹²Aissi giikko, ha intte oottiyo osoi geeshshata koshshiyaabaa kuntti immiiyoogaa xalaala gidenna; shin Xoossaayyo daro galataa immiiyoogan kumidi goggees. ¹³Ha intte osoi intte ammanuwaa erissiiyo gishshau, daro asai Kiristtoosa wonggeliyaa intte ammanidi markkattiiyoogaayyoonne intte maaduwaа etaaranne hara ubbatuura shaakkidi, darissi immiiyoogaayyo Xoossaa bonchchana. ¹⁴Eti intteyyo Xoossaa woossiiddi, inttenan de7iya Xoossaa aaro kehatettaa zawai bainaagaa gishshau, inttena laamotoosona. ¹⁵Zawai baina Xoossaa aaro kehatettaa gishshau, Xoossaa galatai gakko.

PHauloosi Mootiyaageetussi Zaarido Zaaruwaa

10 Taani PHauloosi, intte, “I nunaara de7iyo wode kauyyees” giyoogee, qassi, “Nuuppe haakkidi de7iyo wode nu bolli xalees” giyoogee, Kiristtoosa doshotettaa baggaaranne a ashkкетettaa baggaara inttena woossais. ²Nuna ha sa7aa meeziyaadan de7oosona giidi qoppiya issi issi asatu bolli taani xalanaagaa erais; shin taani inttekkо biyo wode intte tana xalissenna mala, inttena woossais. ³Aissi

giikko, nuuni ha sa7an de7ikkokka, ha sa7aa asadan olettokko. ⁴ Aissi giikko, nuuni olettiyo toorai ha sa7aagaa gidenna. SHin qatuwaa laalanau wolqqaara de7iya Xoos-saa tooraa. ⁵ Nuuni asa qofa xaissoos; qassi Xoosaa erattettaa bolli denddidi xubbiya otoro qofa ubbaa laaloos. He qofa ubbai Kiristtoosayyo azazettana mala omoooddoos. ⁶ Intte azazettiyoogaa polidoogaappe guyyiyan, azazettennan ixxyoobaa ubbaa nuuni qaxxayanau giigtana.

⁷ Intte sinttan de7iyaabaa xeellite; ooninne bana Kiristtoosabaa giidi qoppikko, hegaa gujji qoppo; Kiristtoosabaa i gididoogaadan, nuunikka qassi abaa. ⁸ Aissi giikko, Godai nuuyo immido nu alaafetettan taani keehi otorettiyaabaa gidikkokka, hegan yeellatikke; he nuuyo immido alaafetettai inttena keexxanaassappe attin, qolanaassa gidenna. ⁹ Taani ta dabddaabbayan inttena yashissiya asa gidada beettanau koyikke. ¹⁰ Aissi giikko, issi issi asai, “PHauloosa dabddaabbee deexonne wolqqaama; shin xeelliyo wode i daafuranchcha; a haasayaikka pattenna” yaagees. ¹¹ Hegaa mala asi nuuni haahuwan de7iiddi xaafiyo dabddaabbiaanninne yaani inttenaara de7iiddi oottiyo oosuwan dummatetti bainnaagaa akeekana koshshees.

¹² Nuuni banttana nashshiya issi issi asatuura nuna paidanau woi likkissanau xalokko; shin eti banttana issoi issuwaara likkissiiddinne qassi banttana issoi issuwaara yiggi xeelliiddi, muleera eeyyidosona.

¹³ SHin nuuni Xoossai nuuyo essido zawaa giddon ceeqettiyoogaappe attin, he zawaappe pinnidi ceeqettokko; he zawai inttekkokka gakkées. ¹⁴ Nuuni inttekkokka gakkibeennabaa milatidi, zawaa pinnokko; aissi giikko, nuuni Kiristtoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, inttekkokka kase gakkida. ¹⁵ Nuuni Xoos-sai essido zawaa pinnidi, hara asi oottido ooson ceeqettokko; shin intte ammanoi dicci dicci biyo wode, nuuni intte giddon oottiyo oosuwaa zawai kaseegaappe keehi aakki aakki baana giidi qoppoos. ¹⁶ Nuuni wonggeliyaa mishiraachchuwaa intte de7iyooosappe hini baggan yootana; qassi hara zawan oosettiichchida oosonkka ceeqettokko. ¹⁷ SHin Xoosaa maxaafai,

“Ceeqqiya urai ooninne

Godan ceeqqo”

yaagees. ¹⁸ Aissi giikko, Godai nashshiyi uraappe attin, bana nashshiya urai nashettenna.

PHauloosanne Banttana Yesuusi Kiittiis Giya Worddanchchata

11 Intte ta eeyyatettaa guuttaa gencciyaakko lo77o. Hayyanintta genccite. ² Xoossai qanaatiyoogaadan, taanikka intteban qanaatais; aissi giikko, taani inttena issi attumaagau, Kiristtoosau immana gaada, geela7otettaara de7iya geeshsha geela7eedan giigissa wottaas.

³ SHin shooshshai ba geniyaara Hewaano balettidoogaadan, Kiristtoosayyo intte immido intte suure qofai moorettibeennaagee wora biichchanaakkonne gaada hirggais. ⁴ Aissi giikko, issi urai yiidi, nuuni intteyyo yootido Yesuusappe hara Yesu-usa intteyyo yootikko, woi intte ekkido Ayyaanaappenne wonggeliyaaappe duma ayyaanaanne wonggeliyaa intte ekkikko, loittidi genceeta.

⁵ Yesuusi kiittido ha waannatuppe taani aibinkka laafiyoobaa taayyo milatenna.

⁶ Taani haasayiyo haasayan tamarabeenna asa gidikkokka, erattetan gidikke; shin nuuni intteyyo ha yohuwaa asa ubbaa giddon ubba baggaara qonccissida.

⁷Woi taani inttena miishsha oichchennan, Xoossaa wonggeliyaa mishi-raachchuwaa intteyyo coo yootidoogeenne inttena xoqqu oottanau ta huuphiyaa toochchidoogee taayyo nagara gidanddeeshsha! ⁸Taani intteyyo oottanau hara woosa keettatun de7iya asaappe miishsha ekka ekkada, he woosa keettata bonqqaas. ⁹Qassi taani inttenaara de7ishin, tana metin, intteppe issi uraakka waissabeikke. Aissi giikko, Maqidooniyaappe yiida ishantti tana koshshida ubbabaa taayyo immidosona; taani inttena waissenna mala, kase ta huuphen naagettidoogaadankka sint-taukka naagettana. ¹⁰Kiristoosa tumatetta tanan de7ishin, ha ta ceeqoi Akaayiyaa biittan awaaninne attenna. ¹¹Taani hagaa aissi giyaanaa? Inttena siiqenna gishshassee? Taani inttena siiqiyoogaa Xoossai erees.

¹²SHin he bantta ceeqettiyooban nuuni oottiyoogaadan oottanau gaasot-tiyaageetu gaasuwa digganau, ha77i taani oottiyo oosuwa gujjada ootana. ¹³Aissi giikko, eti Yesuusi kiittibeenna worddanchcha asata; hegeetu mala asati Kiristoosi kiittidoogeeta milatanau bantta meraa laamerettiya kiittibeenna worddanchchatanne genanchcha oosanchchata. ¹⁴Hegee garamissiyaabaa gidenna; aissi giikko, Seexaanai ba huuphen poo7o kiitanchcha milatanau ba meraa laammes. ¹⁵Hegaa gishshau, Seexaanaa ashkkarati xillotetta ashkkarata milatanau bantta meraa laamerettikko, hegee gitabaa gidenna; eti wurssettan bantta oosuwa malaa ekkana.

PHauloosa Gakkida Metuwaa

¹⁶Taani naa77anttuwaakka gais; tana ooninne eeyya giidi qoppoppo; shin intte tana, i eeyya giikkokka, taani guuttaa ceeqettanaadan, tana eeyya giite. ¹⁷Taani haagaadan xalada ceeqettaidda haasayiyoogee, eeyyatetta haasayappe attin, tana Godai azaziina gidenna. ¹⁸Daro asai ha sa7aaban ceeqettiyo gishshau, taanikka ceeqettana. ¹⁹Intte aadhdhida eranchcha gidiyo gishshau, eeyya asaabaa ufaissan genceeta. ²⁰Aissi giikko, ooninne inttena ailleyikko, woi inttebaa miikko, woi inttebaa bonqqikko, intte bolli otorettikko, woi intte qinxalliyaa baqqikko, genceeta. ²¹Nuuni hegaa oottanau daro daafuranchcha gididoogaa taani yeellataidda yootais.

SHin ooninne issiban xalidi ceeqettikko, taanikka ceeqettanau xalais; taani eeyya asadan haasayais. ²²Eti Ibraawetee? Taanikka Ibraawe. Eti Israa7eela asee? Taanikka Israa7eela asa. Eti Abrahaama zaree? Taanikka qassi Abrahaama zare. ²³Eti Kiristoosa ashkkaratee? Taanikka etappe aadhdhiya ashkkara; taani gooyiya asadan haasayais; taani daro ootta daafuraas; daro wodiya qashettaasinne lissuwan garafettaas; qassi daro wodiya haiqqaichchada attas. ²⁴Aihudati tana ichchashutoo, hasttamanne uddufunaa lissuwan garafidosona. ²⁵Roome asai tana heezzutoo dullan shociis; issi gallassi shuchchan caddii caddidi aggiis; markkabee heezzutoo me77in, abba gidon issi qammaanne issi gallassaa aqada pe7aas. ²⁶Taani daro ogiyaa hemettaas; tana kixa haattinne panggi daafirggidi ashshiis; qassi ta biittaa asainne Aihuda gidenna asai daafirggidi ashshidosona. Qassikka katamai, bazzo, abbai, tana yashissiis; worddanchcha dabbotikka tana daafirggidi ashshidosona. ²⁷Taani daafuraasinne metootaas. Darotoo xiskkuwaa xayaas; namisettaas; saamettaas. Darotoo xoomaas; qassi meegettaasinne kallottaas.

²⁸Harabaa ubbaappekka ubba gallassi tau tooho gididabai, woosa keetta ubbau hirggiyoogaa. ²⁹Daafuriyai oonee? Taani daafurikkinaayye? Nagaran geliyai oonee? Taani un77ettada ayyo qarettikkinaayye?

³⁰Taani ceeqettanau koshshiyaabaa gidikko, taani daafuranchcha gidiyooгаа erissiyaaban ceeqettana. ³¹Merinau anjjettida Xoossai, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawai, taani worddotennaagaa erees. ³²Damasqo kataman Aretaasa giyo kawuwaappe garssaara deriyaa haariyaagee, tana oittanau Damasqo katamaa naagissees. ³³SHin katamaa dirssaa maskkootiyaara tana keeshiyan duge wottin, appe kessa akkaas.

PHauloosa Ajjuuataa

12 Ceeqettiyoogee taayyo ainne allaalle kessennabaa gidikkokka, taani ceeqettanau bessees. SHin taani ajjuutaabaanne Godaappe qonccidabaa haasayana. ²Tammanne oiddu laittappe kase, heezzantto saluwaa pude ekettida issi bitaniyaa, Kiristtoosa ammaniyaagaa, taani erais; he bitanee ba asatettaara biidaakkonne woikko ajjuutan biidaakko, taani erikke; Xoossai erees. ³He bitaniyaa, heezzantto saluwaa pude ekettidaagaa, erais; i ba asatettaara biidaakkonne woikko ajjuutan biidaakko, taani erikke; Xoossai erees. ⁴Hegan he bitanee asi haasayanau danddayennabaa, asa inxxarssikka haasayanau danddayennabaa siyiis. ⁵Taani he bitaniyaaban ceeqettana; shin taani daafuranchcha gidiyooгаа erissanaappe attin, ta huupheban ceeqettikke. ⁶Taani ceeqettanau koyiyaabaa gidikkokka eeyyikke; aissi giikko, taani tumaa haasayais. SHin asi tabaa tanan be7iyooгааappenne taappe siyiyooгааappe aattidi qoppenna mala ceeqettikke.

⁷Qassi Xoossai qoncciyoo aadhdhida gitatettan taani otorettiyoogaa digganau tana caddi oiqqiyaagee, Seexaanaa kiitanchchai, tana dechchanaunne taani otorettenna mala, tana naaganau taayyo imettiis. ⁸Hegaa taappe shaakkana mala, taani Godaa heezzutoo woossaas. ⁹Godai tana, “Ta aaro kehatetta neeyyo gidana; aissi giikko, ta wolqqai daafuran polettees” yaagiis; hejaa gishshau, Kiristtoosa wolqqai tanan de7ana mala, ta daafuran ceeqettanau taani daro ufaittais. ¹⁰Taani Kiristtoosa gishshau daafuriyoogan, asan cayettiyoogan, waayettiyoogan, yedetettiyoogan, metootiyoogan ufaittais; aissi giikko, taani daafuriyo wode, he wode minnais.

PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Un77ettidi Qoppiis

¹¹Taani ceeqettidoogan eeyyaas; shin hejaa intte tana wolqqan ootissideta; aissi giikko, intte tana galatanau bessees; taani aibanne gidana xayikkokka, Yesuusi kiittido ubbaappe aadhdhiyaageetuppe laafikke. ¹²Yesuusi kiittidoogee tuma gididoogaa erissiya malaatainne oorattabainne Xoossai oottiyo malaatai intte giddon daro gencan oosettiis. ¹³Taani ta huuphen inttena waissabeennaagaappe attin, hara woosa keettatuppe intte aibin laafeetii? Hayyanintta taani inttena naaqqidoogaa taayyo atto giite.

¹⁴Taani inttekkoo baanau gigettishin, hagee taayyo heezzantto wode; taani inttena waissikke. Taani inttena koyiyoogaappe attin, intte miishsha koyikke; aissi giikko, aayyiyaanne aawai bantta naatuyyo miishsha minjjiyoogaappe attin, naati bantta aayeeyyoonne aawaayyo minjjojkona. ¹⁵Taani intte shemppuwaayyo taayyo de7iyaabaa tanaara gattada ufaissan immana; yaatin, taani inttena keehi siiqiyo gishshau, intte tana ashshi siiquuteetiyye?

¹⁶Gidikkokka, taani inttena waissabeikke; shin intte tana, “Neeni nuna cim-mada wordduwan oiqqadasa” yaagana. ¹⁷Taani harai atto, inttekkoo kiittido issi asa baggaarakka inttena cimmidanaa? ¹⁸Tiitu inttekkoo baana mala, taani woossaas;

qassi ammaniya ishaakka aara yeddaas. Yeddin Tiitu inttena cimmidee? Nuuni nu oosuwaaw issi qofan oottibookkonii? Qassi nu hanoikka issuwaa gidenneeyye?

¹⁹ Nuuni ubba wodekka intte sinttan nu huupheyyo mootettiyoobaa intteyyo milatii? Nuuni Kiristtoosan de7iyaageetudan, Xoossaa sinttan ha77i gakkanaassikka haasayoos. Nu siiqotoo, nuuni oottiyo ubbabaikka inttena maaddanaassa. ²⁰ Aissi giikko, taani intteikko biyo wode, ooni erii taani koyiyoogaa mala intte gidennan agganaakkonne; qassi taanikka intte koyiyoogaa mala gidennan agganaakkonne. Qassi ooni erii hegan palamai, qanaatee, hanqqoi, yiiqetiyoogee, zigirssai, saasukkiyoogee, otoroi, metoi de7ennan waayi aggana; tana yashshees. ²¹ Taani intteikko naa77anttuwaa biyo wode, ta Xoossai intte sinttan tana kaushshanaakkonne yayyais; taani nagara kase oottidi, bantta oottido tunatettaappe, shaaramuxatettaappe amuwaappe simmibeenna daro asatuyyo yeekkennan aggikke gaada yayyais.

Wursetta Zoriyaanne Sarotaa

13 Hagee taayyo intteikko yiishin hezzantto wode. Ai mootoikka naa77u wi heezzu markkai markkattin pirddettanau koshshees. ² Taani naa77anttuwaa inttenaara gaittido wode, inttena ye77e gaas; ha77ikka haahuwan de7ikkokka, inttena ye77e gais. Taani qassikka intteikko biyo wode, nagara kase oottidaageetakka qassi harata ubbataikka qaxxayennan aggikke.

³ Aissi giikko, Kiristtoosi ta baggaara haasayiyoogaa erissiyaabaa intte koyeeta. I inttenaara haasayiyo wode wolqqaama gidiyoo gaappe attin, intte giddon daafuranchcha gidenna; ⁴ aissi giikko, Kiristtoosi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi, daafuran kaqettiis; shin Xoossaa wolqqan paxa de7ees. Aissi giikko, i daafuranchcha gididoogaadan, nuunikka daafuranchcha; shin inttenaara haasayiyoogan nuuni Xoossaa wolqqan aara de7ana.

⁵ Ammanuwan intte de7iyaakkonne ane inttena qoridi pirddite; paaciyann intte muleera kunddikkoppe attin, Kiristtoosi inttenan de7iyoo gaappe intte geeshshidi ereeta. ⁶ Nuuni paaciyaa danddayanaagaa intte eriyoo gaappe ammanais.

⁷ Intte iitabaa mulekka oottenna mala, nuuni Xoossaa woossoos. Nuuni paaciyaa danddayaageeta gididi beettanaassa gidenna; shin nuuni paaciyaa danddayannaageeta milatidi beettikkokka, lo77obaa intte oottanaassa. ⁸ Aissi giikko, nuuni tumaa xalaalaayyo oottanaappe attin, tumaa bolli ainne oottanau danddayokko; ⁹ nuuni daafuriyo wode ufaittoos; shin intte wolqqaama; intte bali bannaageeta gidana mala, nuuni qassi Xoossaa woossoos.

¹⁰ Taani intteppe haahuwan de7aidda xaafidoogee heгаа gishshassa; taani intteikko biyo wode, Godai taayyo immido maatan zemppada, inttenaara iitettanau tana waayi koshshana. He maatai taani inttena keexxanau taayyo imettidoogaappe attin, inttena qolanau imettibeenna.

¹¹ Wursettan ta ishatoos, saro de7ite; bali bannan de7ite; ta zoriyaa siyite; issi wozana gididi de7ite; sarotettan de7ite. Siiqo Xoossai, sarotettaa Xoossai, inttenaara issippe de7ana.

¹² Issoi issuwaara geeshsha yeretaa yerettidi sarotite. ¹³ Xoossaa asa ubbati inttena saro saro goosona.

¹⁴ Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettaa, Xoossaa siiqoi, Geeshsha Ayyaanaa issippetettaa inttenaara ubbaara gido. Amin77i.

PHauloosi Galaatiyaa Asaassi Xaafido Kiitaa Gidduwaa Eriissuwaa

Yesuusi Ashshiyaagaa gidiyoojaa odiya mishiraachchoi dumma dumma sohuwan odettishiininne Aihuda gidenna asaikka ammanidi ekki ekki biishin, “Kiristtiyaane gidanau Muuse higgiiyaa polanau koshshiiyye koshshennee?” giyo oishai issippe denddiis. He wode PHauloosi “Kiristtiyaane gidanau Muuse higgiiyaa polanau koshshenna; Yesuusan ooratta de7uwwaa demmanau anoi ammano; asai Xoossaa sintan xillanau danddayiyoogee ammano xalaalaana” yaagidi tamaariissuwaa doomiis. SHin Qeeri Iisiyaa gidдон, “Asi Xoossaa sintan xillanau Yesuusan ammaniyoogaa xalaala gidennan, Muuse higgiiyaakka polanau koshshees” yaagi yaagidi PHauloosa timirttiyaa phalqqiya asati de7oosona.

PHauloosi haggaa Galaatiyaa kiitaa xaafidoogee ha bala timirttiyan cimettida asaa likke ammanuwaassinne Kiristinna de7uwwaassi zaaridi kaalettanaassa. PHauloosi koiro doommiiddi, i bana, “Taani Yesuusi Kiittidoogaa” yaagidi erissiiddi doommes. Yesuusi Kiittidoogaa oottidi a xeesidaagee Xoossaappe attin, asaa gidennaagaanne qassi i kiittidoogee Aihuda gidenna asatussa gidiyoojaa qonccissidi yootees. Hegaarakka oisettidi, asai xillanau danddayiyoogee ammano xalaalaana gidiyoojaa odees. Wurssetta miraafetun Kiristinnaa eeshshai Yesuusa ammaniyo ammanuwaappe kiyiia siiquwaappe pulttiyaagaa gidiyoojaa odees.

1 Taani PHauloosi, Yesuus Kiristtoosinne qassi haiquwaappe a denttida Xoossai Aawai kiittidoogaappe attin, asappe woikko asa baggaara kiittetidaagaa gidikke. ²Ha taaninne tanaara de7iya ammaniya ishantti ubbai, Galaatiyaa biittan de7iya woosa keetta ubbaassi sarotaa kiittoos.

³Xoossai nu Aawainne nu Godai Yesuus Kiristtoosi intteyyo aaro kehatettaanne sarotettaa immo.

⁴Nu Xoossaa, nu Aawaa sheniyan Kiristtoosi ha iita oosoi oosettiyo wodiyaappe nuna ashshana mala, nu nagaraa gishshau, ba huuphiyaa immiis. ⁵Xoossaayyo merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin77i.

Wonggeliyaa Tumai Issuwaa Xalaala

⁶Kiristtoosa aaro kehatettan inttena xeesida Xoossaa aggidi, hara wonggeliyaakko, intte ellellidi, waani simmidaakko tau oorattabaa gidiiis. ⁷Inttena bul77akkiyaageetinne Kiristtoosa wonggeliyaa geellayanau koyiia amarida asati de7oosonappe attin, tumaappe hara wonggelee baawa. ⁸SHin harai atto nuna gidin, woikko saluwaappe kiitanchcha gidin, nuuni intteyyo kase yootido wonggeliyaa mishiraachchuwaappe dummatiyaagaa intteyyo yootiyaabaa gidikko, i qanggettidaagaa gido. ⁹Kase nuuni giidoogaadan, ha77ikka naa77anttuwaa taani gais; intte ekkido wonggeliyaappe dummatiyaagaa ooninne intteyyo yootikko, he urai qanggettidaagaa gido.

¹⁰Hagee tana asappe saba koyiyaabaa milatissii? Akkai! Taani Xoossai lo77o giyoogaa koyais. Woikko taani asa ufaissanau koyiyaanaa? Taani ha77ikka asa ufaissanau koyiyaabaa gidiyaakko, Kiristtoosa aille gidikke.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Kiyido Kessaa

¹¹ Ta ishanttoo, taani intteyyo yootido wonggeliyaa mishiraachchoi asappe gidennaagaa intteyyo yootais. ¹² Aissi giikko, taassi Yesuus Kiristtoosi qonccissiisippe attin, taani wonggeliyaa asappe ekkabeikke; asinne tana tamaarisibeenna.

¹³ Kase taani Aihuda ammanuwan de7iyo wode, waana de7idaakko, intte siyideta; taani Xoossaa woosa keettaa qareti bannan yedettaasinne xaissanau baaxetaas. ¹⁴ Ta wode de7ida ta dabbotuppe darota Aihuda ammanuwaawaa higgiiyaa naagiyoogan aadhdhais; nu aawatu wogaa oopenne aadhdhada siiqaas.

¹⁵⁻¹⁶ SHin Xoossai ba aaro kehatettan, taani biron ta aayee uluwan de7ishin, baayyo oottanau tana xeesiis; abaa yootiya wonggeliyaa mishiraachchuwaawaa Aihuda gidenna asaayyo taani yootana mala, Xoossai ba Na7aa tau qonccissanau koyido wode, zorettanau ookkonne babeikke. ¹⁷ Woikko taappe kase Yesuusi kiittidoogee-tuura gaittanau Yerusalaame babeikke; shin taani sohuwaara Araba giyo biittaa baas. Hegaappe Damasqqo giyo katamaa simmaas. ¹⁸ Heezzu laittappe guyyiyan, PHeexiroosaara gaittanau Yerusalaame baada, aara tammanne ichchashu gallassaa uttaas. ¹⁹ SHin Yesuusi kiittidoogee-tuppe Godaa ishaa Yaaqoobappe attin, haratuura gaittabeikke.

²⁰ Taani intteyyo xaafiyooogan worddoi baawa; taani intteyyo wordduwaa oden-naagau Xoossai marka!

²¹ Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa giyo biittaaanne Kilqqiyaa giyo biittaa baas. ²² Yihudan de7iya woosa keettatun he wode uttiya ammaniya asati tanaara meeze gidokkona. ²³ SHin hara asai, “Nuna yedetti yuuyiya bitanee hagaappe kase i xaissanau koyiyo ammanuwaabaa ha77i yooteles” yaagiyoogaa eti siyidosona. ²⁴ Siyidi taban Xoossaa galatidosona.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Gidiyoogee Yesuusi Kiittido Haratu Achchan Erethiis

2 Hegaappe simmada taani tammanne oiddu laittaappe guyyiyan, Barn-naabaasaara naa77anttuwaa Yerusalaame baidda, Tiitakka tanaara ekkada baas. ² Xoossai tau ajjuutan qonccissido gishshau baas; baada taani ha77i oottiyo oosoi woikko kase oottidoogee mela antenna mala, woosa keettaa kaalettiyaageeta dumma shiishshada, Aihuda gidenna asaayyo taani yootiyo wonggeliyaa mishiraachchoi ai malakko etassi yootaas. ³ SHin harai atto tanaara de7iya Tiita i Giriike biitta asa gidishin, qaxxaretto giidi godatibookkona. ⁴ Gidinkka, wordduwaa nuuyyo ishantta milatidi yiidi, nunaara walahettida daro asati a qaxxaranau koyidosona. He asati Kiristtoos Yesuusan nuuyyo de7iya nuuni koyidoogaadan hanana danddayiyo sheniyya xomoosanau, wuuqettidi nu giddo gelidosona. Gelidi nuna aille oottanau koyidosona. ⁵ SHin wonggeliyaa tumatettaa inttenaara minnidi de7ana mala, nuuni harai atto issi saatiyaukka etayyo haarettibookko.

⁶ SHin halaqa milatiyaageeti taayyo ainne ooratta qofa immibookkona; haggaa aissi giyaanaa giikko, hagaappe kase eti oona gidinkka tana metiyaabaa gidenna; Xoossai asa som77o xeellidi pirdenna. ⁷ SHin guyyeppe Xoossai PHeexiroosassi, Aihudatuuyyo wonggeliyaa mishiraachchuwaawaa yootiyo hadaraa immidoogaadan, taukka Aihuda gidenna asaayyo wonggeliyaa mishiraachchuwaawaa yootiyo hadaraa immidoogaa eti be7idosona. ⁸ Aissi giikko, PHeexiroosi Aihudatuuyyo Yesuusi kiitti-

doogaa gididoogaadan, taanikka Xoossaa wolqqan Aihuda gidenna asaayyo Yesuusi kiittidoogaa gidaas. ⁹Qassi kaalettiyaageeta milati beettiyaageeti, Yaaqoobi, PHeexiroosinne Yohaannisi, taayyo imettida aaro kehatettaa eridi, tananne Barnnaabaasa nu kushiyyaa oiqqidi sarotidosona. Taaninne Barnnaabaasi Aihuda gidenna asaa gidдон oottanaadan, qassi eti Aihudatu gidдон oottanaadan qachchidi dendidida. ¹⁰Eti nuna kaseesappekka taani oottanau qoppaidda de7iyo hiyyeesata qoppanaagaa xalaalaa hassayisidosona.

PHauloosi Anxxookiyan PHeexiroosa Timirttiyaa PHalqqiis

¹¹SHin PHeexiroosi Anxxookiyaa giyo katamaa yiido wode, i moorido gishshau, qoncciyaa taani a, “Neeni mooranchcha” yaagaas. ¹²Aissi giikko, Yaaqooba matappe kiittidda amarida asai yaanaappe kase Aihuda gidenna asatuura qumaa mees; shin eti yiidoogaappe guyyiyan, Aihuda gidennaageeta qaxxaranau koyiyaageetuyyo yayyido gishshau, ba kushiyyaa guyye ekkidi, Aihuda gidennaageetuppe shaahettiis. ¹³Qassi hinkko ammanida Aihudati PHeexiroosaara yashshaa doommidosona; harai atto barnnaabaasikka etaara yashshanchcha gidiis.

¹⁴SHin eti wonggeliyaa tumatettaadan, suure hemettennaagaa be7ada, PHeexiroosa he ubba asaa sinttan, “Neeni Aihuda gidaidda, Aihudatudan gidennan Aihuda gidennaageetudan de7aasa; shin yaatin, waatada Aihuda gidennaageeta, ‘Aihudatudan de7ite’ yaagada godatai?” yaagaas.

Aihumatikka Aihuda Gidennaageetikka Attiyoogee Ammanuwaana

¹⁵Nuuni yeletan Aihuda; nagaranchcha gidida Aihuda gidenna asata gidokko. ¹⁶Yaaninkka, asi Yesuus Kiristtoosa ammanidi xillanaappe attin, higgiiyaa naagiyoogan xillennaagaa erida; ashuwaa maayida asai ubbai higgiiyaa naagiyoogan xillenna gishshau, nuuni nu huuphenkka higgiiyaa naagiyoogan gidennan, Kiristtoosan ammanidi xillana mala, Kiristtoosi Yesuusan ammanida.

¹⁷SHin nuuni Kiristtoosan xillanau koyiyaageeta gidiiddi, nu huuphen nagaranchcha gidi beettikko, yaatin Kiristtoosi nagaraa tamarissiyaagee? Hegee mulekka worddo! ¹⁸Aissi giikko, issitookka qolarggidoogaa taani zaarettada keexiyaagaa gidikko, taani ta huuphen higgiiyaa menttiyaagaa gidiyoogaa erissais. ¹⁹Taani Xoossaayyo paxa de7ana mala, higgiiyaa baggaara higgiiyaayyo haiqqaas. ²⁰Taani Kiristtoosaara a masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettada kaqettaas; simmi, ha77i paxa de7iyaagee tana gidikke. SHin Kiristtoosi ta gidдон de7ees; taani ha77i de7iyo de7oi, tana siiqidi, ta gishshau, ba huuphiyaa immida Xoossaa Na7an de7iya ammanuwaana. ²¹Taani Xoossaa aaro kehatettaa ixixikke; asai higgiiyaa baggaara xillotetta demmiyaabaa gidikko, yaatin Kiristtoosi coo mela haiqqiis yaagiyoogaa.

Xillotettai Kiristtoosan Ammaniinappe Attin Higgiiyaa Polin Beettenna

3 Akeeki bainna Galaatiyaa asatoo, intte aifiyaa sinttan Kiristtoosi masqqaliyaa bollan misimaariyan xishettidi kaqettido misilee qonccidi beettes. Yaatin, tumau intte azazettenna mala, inttena bitidai oonee? ²Ane taayyo ha issi yohee xalaaliyo yootite: Xoossaa Ayyaanaa, higgee giyoogaa naagidi ekkidetiyye woikko ammanuwan siyidi ekkideti? ³Intte heгаа keena eeyyee? Xoossaa Ayyaanan doommida, ha77i intte wolqqan poleetii? ⁴Intte daafura ubbau ainne go77i baawee?

Tumaappe go77ai de7ees. ⁵Yaatin, Xoossai intteyyo Geeshsha Ayyaanaa im-miyoogeenne intte gidдон malaataa oottiyoogee, higgee giyoogaa intte oottido gishshataasseyye? Woikko wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyidi, intte ammanido gishshataassee?

⁶Hegaadankka, Abrahaami Xoossaa ammanido gishshau, Xoossai heгаа ayyo xil-lotettan qoodiis. ⁷Hegaa gishshau, ammaniyaageeti Abrahaama zare gidiyooгaa erite. ⁸Xoossai Aihuda gidenna asaa ammanuwan xillissanaagaa Xoossaa maxaafai kaseti be7idi, “Ha sa7an de7iya asai ubbai nenan anjnettana” yaagidi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa Abrahaamayyo kasetidi yootiis. ⁹Hegaa gishshau, Abrahaami ammanidi anjnettidoogaadan, ammaniyaageeti Abrahaamaara anjnettana.

¹⁰Higgiyaa oosuwan ammanettidi de7iyaageeti ubbai qanggettaa gidдон de7oosona; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Higgiyaa maxaafan xaafettida ubba-ban de7ennaageenne polennaagee ooninne qanggettidaagaa” yaagees. ¹¹Xoossaa maxaafai, “Xilloi ammanuwan de7ana” giyo gishshau, ooninne Xoossaa sinttan hig-giyaa naagiyoogan xillennaagee erettidaagaa. ¹²Higgee ammanuwan zempenna; shin Xoossaa maxaafai, “Higgee giyoogaa poliyaagee an paxa de7ana” yaagees.

¹³Xoossaa maxaafan, “Mitta bolli kaqetti haiqqiya ooninne qanggettidaagaa” geetetti xaafettido gishshau, Kiristtoosi nu gishshau qanggettidaagaa gididi, nuna higgiyaa qanggettaappe woziiis. ¹⁴Kiristtoosi heгаа aissi oottidee giikko, Xoossai im-mana giido Geeshsha Ayyaanaa nuuni ammanuwan ekkanaadaaninne Abrahaama anjjoji ba baggaara Aihuda gidenna asaa gakkana mala giidi oottiis.

Higgee Hidootaa Qaalaa SHAareenna

¹⁵Ta ishanttoo, taani asi giyoogaadan intteyyo gais; harai atto naa77u asati issi yoho haasayidi, maachchaa wottoogaappe hini baggan, ooninne he maachchaa birshshanau woikko harabaa he maachchaa bolli gujjanau danddayenna. ¹⁶Abra-haaminne a zerettati Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa siyidosona. Xoossaa maxaafai daro asaayyo haasayiyoogaadan, “Ne zerettatuyyo” geenna; woigii giikko, “Ne zerettaayyo” yaagees. Hegeenne, issi asa xalla gees; ikka Kiristtoosa.

¹⁷Taani giyoogee hагаа; Xoossai maachchaa wottidi, he maachchaa taani naa-gana yaagiis. Oiddu xeetanne hasttamau laittaappe guyyiyan yiida higgee Xoossai wottido maachchaa xaissanaunne sinttappe immana giidi haasayidoogaa digganau danddayenna. ¹⁸Aissi giikko, Xoossai immiyo laatai higgiyan beettiyaagaa gidikko, yaatin Xoossai sinttappe immana giidi, haasayidoogaana gidenna giyoogaa; shin Xoossai immana giidi haasayidoogan laataa Abrahaamayyo immiis.

¹⁹Yaatin, higgee aissi de7ii? Higgee mooro ooso gidiyaabai aibakko bessanau Xoossai immana giidi haasayido Abrahaama zaree yaana gakkanaashin gujettiis; kiitanchchaa baggaara issi gaannatiyaagan imettiis. ²⁰Gaannai issi uraa xalaalaassa gidenna; shin Xoossai issuwaa.

Higgiyaa Halchchuwaa

²¹Yaatin, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa, issi higgee, “Ha-nenna” yaagii? Akkai! Mulekka geenna. Aissi giikko, higgee asaayyo de7uwaa im-manau danddayiyaabaa gidikko, xillotettaikka tumu higgiyaappe beettees giyoogaa. ²²SHin Yesuus Kiristtoosa ammanin, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogee,

ammaniyaageetuyyo imettana mala, asai ubbai nagaraassi haarettidi de7iyooгаа, Xoossaa maxaafai yootees.

²³ SHin ammanoi yaanaappe kase, sinttappe qonccana ammanuwaayyo higgee nuna qashettida asaadan gorddi wottiis. ²⁴ Hegaa gishshau, nuuni ammanuwan xil-lana mala, Kiristtoosi yaana gakkanaassi higgee nuna naagiyaagaa gidiiis. ²⁵ SHin ha77i simmi ammanoi yiido gishshau, higgee hagaappe sinttau nuna naagiyaagaa gidenna.

²⁶ Intte ubbai ammanuwaa baggaara Kiristtoos Yesuusana Xoossaa naata. ²⁷ Aissi giikko, intte Kiristtoosaara issuwaa gidana mala xammaqettida ubbati Kiristtoosa maayideta. ²⁸ Hegaa gishshau, Aihuda asaa giddooninne Giriike asaa giddon dummatetti baawa; aille woi goqa giddon dummatetti baawa; attumaasa woi maccaasa giddon dummatetti baawa. Aissi giikko, intte ubbaikka Kiristtoos Yesuusana issi asa. ²⁹ Intte Kiristtoosabaa gidikko, simmi intte Abrahaama zare; qassi Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa laattiyaageeta.

Nuuni Xoossaa Naata Gidiyoogaa

4 SHin akeekite; ba aawaabaa laattiya na7ai naatettan de7iiddi, de7iyaabaa ubbau goda gidikkokka, ashkkaratuppe dummatiyooosi baawa. ² SHin ba aawai giido wodee wurana gakkanaashin, a hadaraa ekkidaageetu kushiyaaninne a mi-ishshaa naagiyaageetu kushiyan de7ees. ³ Hegaadan nuunikka qassi naatettan de7iyo wode, ha sa7aa haariya ayyaanatussi ailletida. ⁴ SHin wodiyaawursettai gakkido wode, Xoossai maccaasi yelidoogaa, higgiiyaa garssan yelettidaagaa, ba na7aa kiittiis. ⁵ Aissi kiittidee giikko, higgiiyan haarettidi de7iyaageeta wozanaunne nuna ba naata oottanau kiittiis.

⁶ Xoossai intte a naata gidiyo gishshau, “Abbaa, ta Aawau” giidi waassiya ba Na7aa Ayyaanaa, nu wozanaa giddo kiittiis. ⁷ Hegaa gishshau, hagaappe sinttan neeni Xoossaa na7a gidiyoogaappe attin, aille gidakka; qassi neeni a na7a gidikko, Kiristtoosa baggaara Xoossaabaa laattiyaagaa.

PHauloosi Galaatiyaa Asaabaa Hirggiis

⁸ SHin intte hagaappe kasiyan Xoossaa erennan de7iiddi, Xoossa gidennaageetuyyo aille gididi haarettideta. ⁹ SHin ha77i Xoossaa eridi, ubbakka Xoossan eretti-ichchidi, laafanne qassi karettida ha ayyaanatukko waanidi simmeetii? Wodhdhi eqqidi, aille gididi, naa77anttuwaa etayyo haarettanau koyeetii? ¹⁰ Gallassaa, aginaa, wodiyaanne laittaa intte loitti naageeta. ¹¹ Tana inttebai yashshees; taani intteyyo coo mela daafuridanaashsha?

¹² Ta ishanttoo, taani inttenadan hanido gishshau, “Intteikka tanadan hanite” gaada, inttena woossais; intte tana ainne naaqqibeekketa. ¹³ Taani koiro intteyyo wonggeliiyaa yootidoogee tana harggissishiina gidiyoogaa intte ereeta. ¹⁴ Taayyo payyatettaa guuxxidi, intteyyo paace gidinkka, tana karibeekketa; shenettinnebeekketa. Hegaa gishshaa ubba tana Xoossaa kiitanchchaa mokkiyoogaadan, woikko Kiristtoosi Yesuusa mokkiyoogaadan morkkideta.

¹⁵ Yaatin, hekko intte ufaattiyoogee beettenna! Tana gidikko, intteyyo dand-dayettiyaabaa gidin, taayyo intte intte aifiyaa shoddi immiyaakkonne ixxenaa-gaa markkattais. ¹⁶ Yaanin taani intteyyo tumaa yootiyo gishshau, intte morkke gidiyaanaa?

¹⁷ Hara asati intteyyo qarettiyaabaa milatoosona; shin eta qofai lo77enna; aissi giikko, intte etayyo qarettana mala, taappe inttena shaakkanau koyoosona. ¹⁸ SHin taani intte matan de7iyo wode xalaalan gidennan, ubba wodekka lo77oban intte koyettiyaageeta gidikko lo77o.

¹⁹ Ta siiqo naatoo, Kiristtoosa meretai inttenan beettana gakkanaashin, maccaasiyo maaretai tuggayiyooqaa keenaa, taani intte gishshau sahettais. ²⁰ SHin taani intteyyo hirggiyo gishshau, ha77i intte mati baada inttenaara doonan haasayiyaakko, daro dosais.

Aggaaranne Saara Leemiso Gidido Hanota

²¹ Higgiyan haarettidi de7anau koyiyaageetoo, higgee giyoogaa siyekketii? Ane taayyo yootite. ²² Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Abrahaamayyo ailleppenne goqeppe yelettida naa77u naati de7oosona” yaagees. ²³ SHin aillee na7ai asi na7a yeliyo maaraadanka yelettiis; qassi goqee na7ai, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogan yelettiis.

²⁴ Ha maccaasati naa77u maachcha gidiyo gishshau, hagee leemiso gidana dandayees. Etappe issinniyaa, Siinaa Deriyaappe yiidaara, ba naata ailletettaayyo yelaasu; akka Aggaaro. ²⁵ Ha Aggaara Araba giyo biittan de7iya Siinaa Deriyan leemissetausu; qassikka ha77i de7iya Yerusalaamen leemissetausu; aissi giikko, Yerusalaame katamai ba gidдон de7iya asa ubbaara ailletettan de7ees. ²⁶ SHin saluwan de7iya Yerusalaama ailletettan de7ukku; a nuussi aayyiyo. ²⁷ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai yaagees; “Bii, yelabeenna mainee, ufaitta; maareti oiqqi erennaaree, ne qaalaa xoqqu oottada ilila! Aissi giikko, ba azinaara de7iya maccaaseeppe, barkka de7iya maccaaseeyyo daro naati de7ana” yaagees.

²⁸ Ta ishanttoo, nuunikka Yisaaqadan, Xoossai sinttappe immana giido naata. ²⁹ SHin he wode asa maaraadan yelettidaagee, Xoossaa Ayyaanai giidoogaadan yelettidaagaa yedetti yuuyidoogaadan, ha77ikka hegaa mala. ³⁰ SHin Xoossaa maxaafai woigii? “Aillee na7ai goqee na7aara issippe laattenna gishshau, ailliyo i na7aara gattada kessa yedda” yaagees. ³¹ Hegaa gishshau, ta ishanttoo, nuuni goqee naata gidiyooqappe attin, aillee naata gidokko.

Kiristtoosan Ailletettaappe Kiyiyooqaa

5 Nuuni ailletetti bannan, de7ana mala, Kiristtoosi nuna ailletettaappe kessiis; simmi minnidi eqqite; naa77anttuwaa ailletettaa qambbaran geloppite.

² Siyite, taani PHauloosi, inttena yaagais; intte qaxxarettiyaabaa gidikko, Kiristtoosi inttena ainne go77enna. ³ Qaxxarettiya ubbati higgee giyoogaa ubbaa polidi naaganau bessiyooqaa gujjada hassayissais. ⁴ Higgiyaa naagidi xillanau koyiyaageetoo, Kiristtoosappe shaahettideta; Xoossaa aaro kehatettaappekka kunddideta. ⁵ Nuna gidikko, nuuni Xoossaa Ayyaanaa baggaara ammanuwan xillanau ufaissan naagoos. ⁶ Aissi giikko, nuuni Kiristtoosi Yesuusaara issippe de7in, siiquwan oot-

tiya ammanuwaappe attin, qaxxarettinkka, qaxxarettennan agginkka nuna ainne go77enna.

⁷ Kase lo77o ootteeta; shin tumatettaayyo intte azazettenna mala, oonee inttena diggidai? ⁸ Ha cimoi inttena xeesida Xoossaappe yibeenna. ⁹ Asai giyoogaadan, gutta irshshoi munaqaa ubbaa denttees. ¹⁰ Intte harabaa qoppennaagaa taani Xoossan ammanettais; shin inttena waissiya urai oona gidikkonne, Xoossaappe ba pirddaa ekkana.

¹¹ SHin ta ishanttoo, taani hanno gakkanau qaxxarai koshshiyoojaa yootiyaabaa gidikko, tana aissi yedettiyoona? Hegee tuma gidiyaakko, taani Kiristtoosa masqaliyaabaa tamarissin ainne waissiyaabi baawa. ¹² Inttena waissiyaageeti banttana bantarkka mureessorrkonaashsha!

¹³ Inttena gidikko, ta ishanttoo, aillettaappe kiyanau xeesettideta. Gidinkka aillettaappe intte kiyidoogan, intte asatettaa amoi inttena haaroppo. Hegaa gishshaa siiquwan issoi issuwaayyo haarettite. ¹⁴ Aissi giikko, higge ubbai issi haasayan qashettees; ikka, “Ne shooruwaa ne huuphedan siiqa” yaagiyaagaa. ¹⁵ SHin intte issoi issuwara saxettiyaabaanne meetettiyaabaa gidikko, intte intte gididon wurena mala naagettite.

Ayyaanaanne Ashuwaa

¹⁶ SHin siyite; Xoossaa Ayyaanai inttena kaalettiyaabaa gidikko, intte asatettaa amuwaa mulekka polekketa. ¹⁷ Aissi giikko, nu asatettaa amottiyoobaa Geeshsha Ayyaanai ixtees; qassi Geeshsha Ayyaanai amottiyoobaa nu asatettaa ixtees; hageeti issoi issuwara ixettoosona. Hegaa gishshau, intte dosiyoobaa oottanau danddayekketa. ¹⁸ SHin Xoossaa Ayyaanai inttena kaalettiyaabaa gidikko, higgee inttena haarena.

¹⁹ Asatettaa osoi erettidaagaa; ikka aibee giikko, shaaramuxiyoojaa, tunatetta, yeellaa xayiyoojaa, ²⁰ Eequ goinniyoogaa, bitiyoojaa, morkketetta, palamaa, qanaatiyoogaa, hanquwaa, bana xoqqissiyoogaa, ooyettiyoogaa, issoi issuwaappe shaahettiyoogaa, ²¹ miqqainniyoogaa, woriyoogaa, mattottiyoogaa, yettanchcha kiyiyoojaanne hageeta milatiyaageeta. Kasekka taani intteyyo yootidoogaadan, hageeta milatiyaageeta oottiyaageeti Xoossaa kawotettaa laattokkona.

²² SHin Geeshsha Ayyaanaa aifee, siiquwaa, ufaissaa, sarotettaa, danddayaa, kehatetta, lo77otettaa, ammanuwaa, ²³ ashkкетettaa, ba huuphiyaa naagiyoogaa. Hageeta milatiyaageeta diggiya higgee baawa.

²⁴ Kiristtoos Yesuusabaa gidiyaageeti bantta asatettaa a iita qofaaranne a amuwara issippe masqqaliyaa bollan misimaariyan xishidi kaqqidosona. ²⁵ Nuuni Geeshsha Ayyaanan de7ikko, nuna qassi Geeshsha Ayyaanai kaaletto. ²⁶ Ane otorettiyoogaa, woikko issoi issuwaa yillooyiyoogaa, woikko issoi issuwaa qanaatiyoogaa aggoos.

Issoi Issuwaara Maadettiyoogaa

6 Ta ishanttoo, intte Ayyaanan de7iyaageeti issi urai ai mooro oottidi, beetikkonne, ashkкетetta ayyaanan a suurissite; qassi intte paacettenna mala, intte huuphiyaa naagite. ² Issoi issuwaa toohuwaa tookkite; hegaa oottiyoogan Kiristtoosa higgiiyau azazetteeta. ³ Aissi giikko, issi urai ainne hanannan de7iiddi, aibakko i hanidobaa ayyo milatikko, ba huuphiyaa cimmes. ⁴ SHin asai ubbai huuphiyan

huuphiyan ba oosuwaa paacco; hegaappe guyyiyan, hara asaagaara giigissennan, ba huuphe ooso xalaalan ceeqettiyoobaa demmana. ⁵Aissi giikko, asai ubbai huuphiyan huuphiyan ba toohuwaa tookkanau bessees.

⁶SHin Xoossaa qaalaa tamaariyaagee baayyo de7iya lo77obaa ubbaa bana tamarissiyaagaara shaakko.

⁷Inttena intterkka cimmoppite. Ooninne Xoossaa bolli qilliiccanau danddayenna; aissi giikko, asi ba zeriyoogaa zaarettidi cakkana. ⁸Ba asatettaa amuwan zeriyaabaa gidikko, asatettaa amuwaappe haiquwaa cakkana. SHin Ayyaanan zeriyaabaa gidikko, Ayyaanaappe merinaa de7uwaa cakkana. ⁹Ane lo77o oosuwaa oottanau azalliyoojaa aggoos. Aissi giikko, nuuni azallennan aggikko, cakkiyo wodee sintappe yaana. ¹⁰Yaanikko ha oottanau nuuni danddayiyooin, asa ubbau lo77obaa oottoos; shin ubbaappe aattidi, nunaara ammanuwan de7iyaageetuyyo lo77obaa oottoos.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

¹¹Taani ta kushiyan, ai mala gita pitaletun, intteyyo xaafiyaakko be7ite. ¹²Asaa sinttan lo77idi beettanau koyiya ubbati, intte qaxxarettana mala koyoosona; shin hegaa eti oottiyoojee banttayyo Kiristtoosa masqqaliyaa gishshau yedetettennan attana xalaalaassa. ¹³Aissi giikko, eti intte qaxxarettidoogan ceeqettanau inttena qaxxarettana goosonappe attin, harai atto qaxxarettidaageetikka bantta huuphen higgiiyaa naagokkona.

¹⁴SHin sa7ai taayyo kaqettin, taanikka sa7aayyo kaqettido Yesuus Kiristtoosa masqqaliyaappe attin, taani ceeqettiyoobi harabai taappe haakko. ¹⁵Aissi giikko, Kiristtoos Yesuusan ooratta mereta gidiyoojee go77eesippe attin, qaxxarettinkka qaxxarettennan agginkka ainne go77enna. ¹⁶Ha wogan hemettiya ubbatu bollinne Xoossaa asa ubbaa bolli, sarotettainne maarotetta de7o.

¹⁷Taani Yesuusayyo masunxxido malaataa ta bollan tookkido gishshau, hagaappe sinttau issi asikka tana waissoppo.

¹⁸Ta ishanttoo, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatetta inttenaara gido. Amin77i.

PHauloosi Efisoona Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

PHauloosi Efisoonan de7iya asaassi xaafido kiitan ubbabaappe aattidi i xeellidobai, “Xoossaa halchchoi oosuwan pe7anaagee saluwaaninne sa7an de7iyaabati ubbai xaaxi waaxin, issi Kiristtoosa maataa garssan aqiyi wodee gakkiiina” yaagiya qofaa (1:10). Hegaa bollankka gujoi Yesus Kiristtoosaara issippe gididi, asa zare ubbai issuwaa gidana mala, ha gita halchchuwaa oosuwan peeshshanaadan Xoossaa asaa hassayissee.

Efisoona Kiitai koiro shaahuwan xaafee issippetettaabaa xaafanau doommidoogaa aassidi, Xoossai Aawai ba asaa waati dooridaakko, etikka a na7an, Yesus Kiristtoosan bantta nagaraappe maarettidi, waani birshshettidaakkonne Xoossaa gita hidootaa qaalai Geeshsha Ayyaanaa baggaara xayenna waasiyaa waati demmidaakko odees. Naa77antto shaahuwan qassi xaafee ha kiitaa nabbabiyaageeti bantta issippetetta de7uwan Kiristtoosan etassi de7iya issippetetta tuma gidana mala eti waanidi de7anau bessiyaakko qofissee.

Asai Kiristtoosan de7iya issippetetta waanidi de7anau danddayiyaakko dumma dumma hiilla haasayan qonccii. Woosa keettai issi bollaa leemiso gidiyo wode, Kiristtoosi he bollaayyo huuphe. Woosa keettai gimbe keettan leemisettiyo wode, Kiristtoosi he keettaayyo godaa xaphuwaa minttiya waanna shuchcha. Woosa keettai machchen leemisettiyo wode, Kiristtoosi azina. Xaafiyaagee Kiristtoosa baggaara qonccida Xoossaa aaro kehatettaa daro xoqqissi nashshidi haasayiyo wode, giddoi ciimmatiyo haasayaa haasayees. I ubbabaakka Kiristtoosa siiquwaa, i yarshshettidoogaa, i nagaraa atto giidoogaa, a aaro kehatettaanne a geeshshatettaa ginaara xeellees.

1 Taani Xoossaa sheniyani Kiristtoos Yesuusi kiittido PHauloosi, Efisoonan de7iya geeshshatuyyo qassi Kiristtoos Yesuusau ammanettidi de7iyaageetuyyo ha dabdaabbiyaa xaafais.

²Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe aaro kehatettaanne sarotetta intteyyo gido.

Kiristtoosappe Beettiya Ayyaanaa Anjjuwaa

³Ayyaanaa anjjo ubban Kiristtoosa baggaara saluwaa sohuwan nuna anjjida Xoossaa, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, nuuni galatoos. ⁴Nuuni a sinttan geeshshatanne pokkoi bannaageeta gidana mala, Xoossai nuna sa7ai merettanaappe kase, Kiristtoosa baggaara ba siiquwan dooriis. ⁵Xoossai ba sheniyani ba dosidoogaadan, Yesuus Kiristtoosa baggaara nuna ba naata oottanau kasetidi qoppi wottiis. ⁶Xoossai ba siiqiyo Na7aa baggaara nuuyyo coo immido aaro kehatettaa bonchchuwaa gishshau, nuuppe galataa ekanau hejaa oottiis.

⁷Nuuni Xoossaa aaro kehatettaa daruwaadan, Kiristtoosa sunttan wozettida; hegan Xoossai nu nagaraa atto giis. ⁸Xoossai ba aadhdhida erattetta ubbaaninne ba wozanaa qofa ubban ba aaro kehatettaa nuuyyo darissidi immiis. ⁹Aissi giikko, Xoossai ba qoppidoogaa oottiis; qassi Kiristtoosa baggaara polanau qoppi wottido xuura yohuwaa nuna erissii. ¹⁰Xoossai wodiya wurssettai gakkiiyo wode polanau

qoppido qofai Kiristtoosa waanna oottidi, saluwaaninne sa7an de7iya mereta ubbaa issippe aani shiishshanaagaa.

¹¹ Ubbabai Xoossaa qofaadaaninne i giidoogaadan haniis; Xoossai kasetidi qoppi wottidoogaadan, Kiristtoosa baggaara nuuni aageeta gidanaadan, nuna dooriis. ¹² Nuuni kasetidi, Kiristtoosa baggaara ekkana giidi ufaissan naagiyaageeti, Xoossaa bonchchuwaa galatoos. ¹³ Intteyyookka qassi hegaadan haniis; tumu kiitaa, intteyyo atatettaa ehiida wonggeliyaa mishiraachchuwaa, intte siyido wode Kiristtoosa ammanideta; Xoossai intteyyo immana giido Geeshsha Ayyaanaa baggaara, intte abaa gidiyoogaa erissiya maatafaa intte bolli wottiis. ¹⁴ Xoossai ba asau immana giidoogaa nuuni ekkana gakkanaassi, Geeshsha Ayyaanaa daannatuwaa oiqqida. Hegee qassi a bonchchuwau galata gidana.

PHauloosi Efisoona Asaayyo Woossiis

¹⁵ Hegaa gishshau, Godaa Yesuusa intte ammaniyoogaanne geeshshata ubbaa intte siiqiyoogaa taani siyoosappe doommada, ¹⁶ intteyyo Xoossaa galatiyoogaa aggabeikke; Xoossaa woossaidda intteyyookka woossais. ¹⁷ Qassi Godaa Yesuus Kiristtoosa Xoossai, bonchcho Aawai, Xoossaa intte eranaadan, inttena aadhhdida eranchcha oottiya qassi Xoossaa intteyyo qonccissiya Geeshsha Ayyaanaa intteyyo immanaadan, taani woossais. ¹⁸ Xoossai intte ekkana giidi, ufaissan naagi uttidoogaayyo inttena xeesidoogaanne i ba asau immana giyo anjjo ai keena durekko intte eranaadan, Xoossai intte wozanaa dooyin, a poo7uwaa intte be7anaadan, taani Xoossaa woossais.

¹⁹⁻²⁰ Qassi a ammaniya nunan a wolqqai keehi oottees. Ha nunan de7iya wolqqainne haiquwaappe Kiristtoosa denttidi, saluwaa sohuwan Xoossaappe ushachcha baggaara utissida gita wolqqai issuwaa. ²¹ Kiristtoosi saluwaa suntatuppe, godatetta de7iyoogetuppe, wolqqaamatuppenne godatu ubbaappe bolla gididi haarees; i ha sa7aa xalaalan gidennan, sinttappe yaana sa7ankka hara sunttatetta ubbaappe xoqees. ²² Xoossai ubbabaa Kiristtoosa tohuwaappe garssan haarissiis; qassi Xoossai i ubaban ubbaappe bollaara Goda gidanaadan, woosa keettaayyo a immiis. ²³ Woosa keettai Kiristtoosa asatetta; woosa keettai Kiristtoosi ubbasan ubbabaa kunttiyo a polo.

Kiristtoosan Haiquwaappe De7uwau Pinniyoogaa

2 Intte azazettennan ixido gishshaunne intte nagaraa gishshau, kase wodiyan ayyaana haiquwaa haiqideta. ² He wode intte ha sa7aa iita ogiyaa hemetideta; carkkuwaa gidдон de7iya wolqqaama ayyaanatu halaqaayyo qassi Xoosaaayyo azazettenna asaa ha77i haariya ayyaanaayyo azazettideta. ³ Nuunikka qassi ubbai he asaa mala; qassi nuuni nu meretetta amuwaadan de7ida; nu asatettainne nu wozanai koyidobaa oottida. Nuunikka haratuugaadan, nu meretan Xoossaa hanquwaa ekkana de7oos.

⁴ SHin Xoossaa maarotetta daro gidiyo gishshau, ba siiquwaa daruwaadan, ⁵ Nuuni ayyo azazettennan ixidi, harai atto ayyaanai haiqqidaageeta gidinkka, i Kiristtoosaara nuuyyo de7uwaa immiis. Xoossaa aaro kehatettan intte attideta. ⁶ Nuuni Kiristtoos Yesuusaara saluwaa sohuwan haaranaadan, Xoossai nuna aara issippe haiquwaappe denttiis. ⁷ I sinttappe yaana wodiyan, nuuyyo Kiristtoos Yesuusa de7iya kehatettan, ubbaappe aadhdiya ba aaro kehatetta gitatetta bessanau

heгаа oottiis. ⁸ Aissi giikko, intte Xoossaa aaro kehatettan, ammanuwan attideta; hagee Xoossaa imoppe attin, intte oosuwaana gidenna. ⁹ Intte daafuran beetti-beenna gishshau, intte ceeqettiyoobi aibinne baawa. ¹⁰ Aissi giikko, nuuni Xoossaa mereta; i nuuyyo kasetidi giigissi wottido lo77o oosuwaa nuuni oottanaadan, Kiristoos Yesuusa baggaara nuna medhdhiis.

Kiristoosan Beettiya Issippetettaa

¹¹ Hegaa gishshau, inttenoo zariyan Aihuda gidenna asatoo, bantta asatettaa bolli kushiyaa oosettidoogan, banttana qaxxarettidaageeta giya Aihudati, qaxxarettibeennaageeta giidi zeesiyoogetoo, intte kase oonakko akeekite. ¹² He wode intte Kiristoosappe shaahettideta; imatta gididi, Israa7eela asaappe haakkidi de7ideta; Xoossai ba asaayyo immana giidi maacido maachchaappe ainne demmibeekketa; ha sa7aa bolli intte demmana giidi, ufaissan naagi uttidobaa demmennaaninne qassi Xoossi bannan de7ideta. ¹³ SHin intte kase haakkidi de7iyaageeti ha77i Kiristoos Yesuusaara de7idi, Kiristoosa haiquwan mataa shiiqideta.

¹⁴ Aissi giikko, Kiristoosi Aihuda asaanne Aihuda gidenna asaa timidi, nuuyyo sarotettaa ehiis. Eta naa77aa shaakkidi, morkke ootti wottida morkketettaa godaa ba asatettan qoqqofi yeggiis. ¹⁵ I ba huuphen ha naa77u zaretuppe issi ooratta asa medhdhidi sarotettaa wottanau, Aihuda asatu higgiiyaa a azazotuuranne wogatuura issippe xaissiiis. ¹⁶ Kiristoosi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi haiqqido ba haiquwan morkketettaa xaissiiis; qassi masqqaliyaa baggaara naa77u zaretakka issi asa ootti sigettidi, Xoossaakko ekki ehiis. ¹⁷ Kiristoosi yiidi, Xoossaappe haakkidi de7iya intteyyo Aihuda gidennaageetuyyoonne, a matan de7iya Aihudatuuyyo ubbaayyo, wonggeliyaa mishiraachchuwaa sarotettaa yootiis. ¹⁸ Aissi giikko, nuuni ubbai, Aihudatikka Aihuda gidennaageetikka, issi Geeshsha Ayyaanan Kiristoosa baggaara Aawaa sintti shiiqanau danddayoos.

¹⁹ Simmi intte Aihuda gidenna asati hagaappe sinttau allaga woi imatta gidekketa; ha77i inttenne geeshshati issi biittaa asa; qassi Xoosaaayyo intte so asa. ²⁰ Yesuusi kiittidoogeenne hananabaa yootiyaageeti baasido baasuwa bolli intteikka keexettideta; godaa xaphuwaa minttiya waanna shuchchai Kiristoos Yesuusa. ²¹ I keettaa ubbaa issippe shiihshi oiqqidi, Xoossaa baggaara geeshsha beeta maqidase gidana mala dichchees. ²² Intte qassi Xoossai ba Ayyaanan de7iyo keetta gidanau, haratu ubbaara issippe Kiristoosan keexetteeta.

PHauloosi Ammanenna Asaayyo Oottido Oosuwaa

3 Hegaa gishshau, inttenoo Aihuda gidenna asatoo, taani PHauloosi intte gishshau Kiristoos Yesuusa qasho asa gididaagee, Xoossaa woossais. ² Xoossai ba aaro kehatettan, taani inttena maaddanaadan, ha oosuwaa taayyo immidoogaa intte loitti siyideta. ³ Xoossai ba xuura qofaa taayyo qonccissidi, tana erissiiis; erissin taani hegaa qanttana xaafaas. ⁴ Qassi taani xaafidoogaa intte nabbabiyo wode, Kiristoosa xuuraa taani waata akeekidaakko eranau danddayeeta. ⁵ Beni wode asai he xuura yohuwaa siyibeenna; shin Xoossai hegaa Yesuusi kiittido geeshshatuuyyoonne hananabaa yootiyaageetuyyo, Geeshsha Ayyaanan ha77i qonccissiiis. ⁶ Xuura yohoi haggaa; Aihuda gidenna asai wonggeliyaa baggaara, Xoossaa anjuuwaa Aihudatuura issippe laattoosona; eti issi asatettan shaahettennan de7oosona; qassi Kiristoos Yesuusa baggaara Xoossai immana giidoogaa Aihudatuura shaakkoosona.

⁷Xoossai ba oosuwaa wolqqaa baggaara tau immido aaro kehatettan taani ha wonggeliyau ashkkara gidaas. ⁸Taani geeshshatu ubbaa gidдон laafiyaagaa gidikkokka, Aihuda gidenna asau zawai baina Kiristtoosa duretettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyo ha qaadaa Xoossai taayyo immiis. ⁹⁻¹⁰Qassi taani hegan Xoossaa xuura qofaa asa ubbau qonccissa yootana; ubbaa meddhida Xoossai ba xuura yohuwaa beni wode ubban gentti wottiis. Xoossai ha77i hegaa woosa keettaa baggaara saluwaa sohuwan de7iya halaqatuyyoonne godatetta de7iyoogetuyyo zawai baina ba aadhdhida eratetta qonccissanau oottiis. ¹¹Xoossai hegaa nu Godaa Kiristtoos Yesuusa baggaara i polido ba merinaa qofaadan oottiis. ¹²Nuuni Kiristtoosi Yesuusaara issippe gididi, a ammaniyo ammanuwan ammanettidi, ainne yayyennan Xoossaa sintti aadhdhanau danddayoos.

¹³Hegaa gishshau, taani intteban metootiyoogan intte hirgenna mala, inttena woossais; aissi giikko, taani intte bonchchuwau metootais.

Kiristtoosa Siiquwaa

¹⁴⁻¹⁵Hegaa gishshau, taani saluwaaninne sa7an de7iya ammaniya keetta asai ubbai aani sunttettido Xoossaa sinttan gulbbatais. ¹⁶⁻¹⁷Xoossai ba bonchchuwaa daruwaadan, ba Geeshsha Ayyaan, intteyyo intte garssa asatettan intte minniyo wolqqaa immanaadaaninne, qassi ammanuwaa baggaara Kiristtoosi intte wozanaa ba keetta oottanaadan, taani Xoossaa woossais; qassikka intte xaphuwaa yeddidi, tokettidi siiquwan minnanaadan, Xoossaa woossais. ¹⁸Qassi geeshshatu ubbaara Kiristtoosa siiqoi ai keena aahokko, adussakko, xoqqakonne ciimmakko eriyu wolqqaa intte demmanaadan, taani Xoossaa woossais. ¹⁹Eratettaappe aadhdhiya Kiristtoosa siiquwaa intte eranaadaaninne qassi Xoossaabaa gidiya ubban intte poli kumanaadan, taani Xoossaa woossais.

²⁰⁻²¹Simmi nu gidдон oottiya ba wolqqaa baggaara nuuni woossiyoobaa woi qoppiyoobaa ubbaappe keehi darissi oottanau danddayiya Xoossaayyo, woosa keettaaninne Kiristtoos Yesuusan ubba wode merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin77i.

Bollaa Issippetettaa

4 Hegaa gishshau, taani Godaayyo oottiyo gishshau qashettidaagee Xoossai inttena xeesido xeessau bessiya de7uwaa intte de7anaadan, taani inttena woossais. ²Ubba wode intte intte huuphiyaa kaushshiyaageeta, ashkkanne danddayanchchata gidite; issoi issuwaa maaddiyoogan intte siiquwaa bessite. ³Inttena issippe gatti qachchiya sarotettan, Geeshsha Ayyaanai intteyyo immiyo issippetettaa naaganau minnite. ⁴Xoossai inttena xeesido ufaissai, intte demmana giidi naagi utti-doojee mexi issuwaa giyoogaadan, issi asatettainne issi Geeshsha Ayyaanai de7ees. ⁵Issi Godai, issi ammanoinne issi xinqqatee de7ees. ⁶Ubbaa Godai, ubbaa baggaara oottiyaagee, ubbaa gidдон de7iyaagee, issi Xoossai, ubbaa Aawai de7ees.

⁷SHin Kiristtoosi immido imuwaadan, nuuni huuphiyan huuphiyan dumma imuwaa ekkida. ⁸Hegaa gishshau, Xoossaa maxaafai, “I pude xoqqasaa kiyido wode, omoodettida darota ekkidi efiis; asaayyookka imota immiis”

yaagees. ⁹Yaatin, “Pude kiyiis” giyoogee woigiyoogee? I koiro duge wodhdhiis; hegee sa7au hirkki ziqqiyaasaa wodhdhiis giyoogaa. ¹⁰Ha duge wodhdhidaagee ba huuphen a; he i ubbabaa kumanaadan, salo ubbaappe xoqqiyaasaa pude kiyiis.

¹¹Asaayyo imo immidaagee a; i issoota issoota Yesuusi kiittidoogeeta, harata hananabaa yootiyaageeta, qassi harata wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyaageeta, qassikka harata woosa keettaa kaalettiyaageetanne tamaris-siyaageeta ootti sunttiis. ¹²I heгаа geeshshati ubbai ammaniya asa ooso oot-tanaadaaninne Kiristtoosa bollaa keexxanaadan giigissanau oottiis. ¹³Qassi nuuni ubbai Xoossaa Na7aa ammaniininne erin beettiya issippetettaakko gakkana; nuuni Kiristtoosa polo dichchaa keenaa diccidi, gasta asa gidana.

¹⁴Nuuni beetan yaanne haanne shocettidi, bantta cimo hanotan asaa bala ogiyaa kaalettiya gene asaa timirtte carkko ubban sugettidi, hagaappe sinttau na7a gidanau bessenna. ¹⁵SHin nuuni siiqotettan tumaa haasayiiddi, huuphe gidiya Kiristtoosakko ubaban diccanau bessees. ¹⁶Bolla giddon de7iya dumma dumma shaahoti aani issippe ohettidosona; qassi kumetta bollai baayyo imettida shaya ubban issoi issuwaara gaittidi, issippe ohetti uttiis; he dumma dumma shaahoti oottanau bessiyaagaa oottiyo wode, kumetta bollai siiquwan dicceesinne bana keexxees.

Kiristtoosan Beettiya Ooratta De7uwaa

¹⁷Hegaa gishshau, taani haggaa intteyyo Godaa sunttan odaisinne markkat-tais. Intte go77i bainna qofaa qoppiya Aihuda gidenna asatudan de7oppite. ¹⁸Eta wozanai xuman de7ees; eti ainne erennaageetanne ixxaas giyaageeta gidiyo gishshau, Xoossai immiyo de7uwaappe haakkidosona. ¹⁹Eta matan yeella giyoobi baawa; eti shaaramuxettiyo qaaqqau bantta huuphiyaa aatti immoosona; qassi tun-abaa ubbaa paci bannan oottoosona.

²⁰SHin intte Kiristtoosabaa hegaadan tamaribeekketa. ²¹Abaa tumu siyideta; qassi tumatettaikka Yesuusan de7iyooogaadan, appe tamarideta. ²²Intte kase de7iyo de7uwaa aggite; qassi ba cimmiya amuwan xayiya intte ceega asatettaa xaissite. ²³Intte wozanainne qofai muleera ooraxxanau bessees. ²⁴Tumu xillotet-taaninne geeshshatettan Xoossaa leemisuwana merettida ooratta asatettaa maayite.

²⁵Simmi worddotoppite. Nuuni ubbai Kiristtoosa asatettan issi asa gidiyo gishshau, asai ubbai ba ishau tumaa haasayanau bessees. ²⁶Hanqettite; shin intte hanquwan nagaraa oottoppote. Intte hanqetti uttidaashin, awai wulloppo. ²⁷Xalaha halaqaayyo soho immoppite. ²⁸Wuuqqiya urai hagaappe sinttau wu-uqqoppo; shin heгаа aggidi, hiyyeesata maaddanau, ba kushiyan lo77obaa oottiiddi daafuro.

²⁹Intte haasayai siyiyaageeta go77ana mala, koshshiyooogaadan minttettiya lo77o qalalai intte doonaappe kiyoppe attin, iita qalalai mulekka kiyoppo. ³⁰Xoossai inttena woziyo gallassau intte parametti uttido Xoossaa Geeshsha Ayyaanaa azzanissoppite. ³¹Ixo hanotettaa, yiilluwaa, hanquuwaa, waasuwaanne cashshaa ubbaa iitatetta ub-baara intteppe xaissite. ³²Issoi issuwaayyo kehitenne qarettite; qassi Xoossai Kiristtoosa baggaara intteyyo atto giidoogaadan, intteikka issoi issuwaayyo atto giite.

Poo7uwan De7ite

5 Simmi Xoossai siiqiyo naatudan, a milatite. ²Qassi Kiristoosi nuna siiqidi, ba huuphiyaa Xoossaayyo sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi immidoogaadan, inttekka siiquwan de7anau bessees.

³SHin geeshshatuyyo bessiyaagaadan, intte gidдон shaaramuxiyooeenne tunatetta ubbai, woi miishsha amottiyoogee mulekka siyettoppo. ⁴Yeellayiyaabainne eeyya haasayai woi pattenna qiree intteyyo bessennabaa gidido gishshau, intte matan mulekka de7oppo; intte hegaa ubbaa aggidi, Xoossaa galatanau bessees. ⁵Hagaa erite; ooninne shaaramuxiyaagaa woi tunabaa oottiyaagaa, woi miishsha amottiyaagaa gidikko, Kiristoosa kawotettaanne Xoossaa kawotettaa laattanau dandayenna; miishsha amottiyoogee eequ goinniyoogaappe dummatenna.

⁶Inttena ooninne pattenna haasayan cimmoppo; aissi giikko, hagaa gaasuwan Xoossaa hanqqoi azazettenna asaa bolli yaana. ⁷Simmi hegaa mala asaara zuppetoppite. ⁸Aissi giikko, kase intte xuman de7ideta; shin Godaa baggaara ha77i poo7uwan de7eeta; poo7uwan de7iya asaadan poo7uwan hemettite. ⁹Aissi giikko, poo7oi lo77otettaa, xillotettaanne tumatettaa ubbaa aifees.

¹⁰Godaa ufaissiyaabai aibakko tamarite. ¹¹Go77i bainna xuma oosuwa qonccissi bessiteppe attin aara walahettoppite. ¹²Eti geeman oottiyoojaa harai atto haasayiyoogekka pokkees. ¹³SHin ubbapai poo7uwaa kiyiyo wode, qoncciyaa beettana; aissi giikko, qoncciyaa beettiya ubbapai poo7o. ¹⁴Hegaa gishshau, “Xiskkiyaagoo, beegotta; haiquwaappekka dendda; Kiristoosi neeyyo poo7issana” yaagees.

¹⁵Simmi intte waani de7iyaakko akeekite; aadhdhida eratettaara de7iya asadan de7iteppe attin, aadhdhida eratetti bainna asadan de7oppite. ¹⁶Wodee iita gidido gishshau, intte lo77o wodiya coo xaissoppite. ¹⁷Hegaa gishshau, Godai koyiyoojaa aibakko akeekiteppe attin, eeyyoppite.

¹⁸Qassi inttenan Geeshsha Ayyaanai kumoppe attin, inttena bashshiya woiniyaa giyo eessaa uyidi mattottoppite. ¹⁹Mazamuriyaa yettan, galatiiddi yexxiyoogaanne ayyaana yettan issoi issuwaara haasayite; qassi galatiyo yettaaninne mazamuriyaa yexxiyoogan intte wozanan Godaa galatiiddi yexxite. ²⁰Nu Godaa Yesuus Kiristoosa sunttan, Aawaa Xoossaa ubbatau ubba wode galatite.

Azinabaanne Machchibaa

²¹Kiristoosayyo yayyiiddi, issoi issuwaayyo haarettite.

²²Maccaasatoo, Godaayyo haarettiyoogaadan, intte azinatuyyo haarettite. ²³Aissi giikko, Kiristoosi qassi woosa keettaayyo huuphe gididoogaadan, azinaikka ba maccaaseeyyo huuphe; qassi Kiristoosi ba huuphen, ba bollaa gididiya woosa keettaa ashshiyaagaa. ²⁴SHin woosa keettaa Kiristoosayyo haarettiyoogaadan, maccaasai qassi bantta azinau ubbaban haarettanau bessees.

²⁵Azinatoo, Kiristoosi woosa keettaa siiqidi, ba huuphiyaa ayyo immidoogaadan, inttekka intte maccaasata siiqite. ²⁶I woosa keettaa ba qaalaanne haattan meecci geeshshidi, Xoossaayyo dummayanau hagaa oottiis. ²⁷Kiristoosi woosa keettaa qiti woi kul77i woi hegaa milatiyaabi bainnan, a kumetta bonchchuwaara geeshshanne

borettennaagaa oottidi, ba huupheyyo shiishshanau koyiis. ²⁸ Simmi qassi azinai ba maccaasiyo ba bollaadan siiqanau bessees; ba machchiyo siiqiyaagee bana siiqees. ²⁹ Aissi giikko, ba bollaa ixxiya asi mulekka baawa; shin Kiristtoosi woosa keet-
taa miziyoogaadaaninne naagiyoogaadan ooninne ba bollaa mizeesinne naagees. ³⁰ Aissi giikko, nuuni a bollaa shaaho.

³¹ Xoossaa maxaafai yaagees; “Hegaa gishshau, attumaagee ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ana; eti naa77aikka issi asho gidana” yaagees. ³² Ha xuurai wolqqaama tumatetta; shin taani hagee Kiristoosabaanne woosa keettaabaa yootees yaagais. ³³ Gidikkokka, qassi intte huuphiyan huuphiyan intte maccaasaa intte huuphedan siiqanau bessees; maccaasa ubbaikka bantta azinaa azinaa bonchchanau bessees.

Yelidaageetubaanne Yelettida Naatubaa

6 Naatoo, inttena yelidaageetuyyo Godan azazettite; aissi giikko, hagee oot-tanau bessiyaabaa. ²⁻³ “Neeyyo ubbabai lo77anaadaaninne sa7an ne laittai aduqqanaadan, ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha” giya azazoi Xoossai immana giidoogaara de7iya koiro azazuwaa.

⁴ Aawatoo, intte intte naata Godaa seeraaninne zoriyan dichchiteppe attin, eta hanqqetissoppite.

Godatubaanne Ashkkaratubaa

⁵ Ailletoo, Kiristoosayyo oottiyoogaadan, intte godatuyyo yashshatetaaninne kokkorssan suure wozanaappe azazettite. ⁶ Xoossai giidoogaa oottiyaageetudan, Kiristtoosa ailletudan, wozanaappe oottiteppe attin, asa ufaissanau oottiyaabaadan, asi be7o giidi oottoppote. ⁷ Asau gidennan Kiristtoosau oottiyoogaadan, xibennan wozanappe oottite. ⁸ Aille gidin woi goqa gidin, i oottiyo lo77o ooso ubbaayyo Godai huuphiyan huuphiyan woitanaagaa ereeta.

⁹ Godatoo, intte ailleta naassiyooagaa aggidi, etayyo hegaadan oottite; inttenanne eta gatti haariya Godai, oonanne maaddi pirdennaagee, saluwan de7iyooagaa ereeta.

Xoossaa Ola Miishshatubaa

¹⁰ Wurssettan, Godaaninne a gita wolqqan minnite. ¹¹ Xalahee halaqaa iita cimuwaa teqqanau intte danddayana mala, Xoossai intteyyo immiyo ollaa maayo ubbaa maayite. ¹² Aissi giikko, nuuni saluwaa sohuwan de7iya iita ayyaana wolqqatuura, haariyaageetuura, godatetta de7iyaageetuuranne ha xuma biittaa haariyaageetuura olettiyoogaappe attin, asaara baaxetokko.

¹³ Hegaa gishshau, iita gallassan teqqanaunne qassi wurssettai gakkanaassi warettoogaappe guyyiyan, minni eqqanau intte danddayana mala, Xoossaa ola miishsha ubbaa oiqqite. ¹⁴⁻¹⁵ Hegaa gishshau, xeessan qabattuwa gixxiyoogaadan tumatetta gixxidi, tiran wottiyo ola miishshadan xillotetta maayidi, intte tohuwan caammaa wottiyoogaadan sarotetta wonggeliyaa mishiraachchuwa yootanau giigidi, minni eqqite. ¹⁶ He ubbaappe aattidi, xalahe halaqai dafidi yeddiyo wonddafiyaa tama ubbaa toissanau, ammanuwaa ubba wode gondalledan oiqqite. ¹⁷ Ammanuwaa huuphiyan wottiyo birata qophedan wottite; qassi Geeshsha Ayyaanaa bisuwaa, Xoossaa qaalaa, oiqqite. ¹⁸ Xoossaa woossiiddinne a maaduwa oichchi-

iddi, ubba wode Geeshsha Ayyaanan Xoossaa woossite. Hegaa gishshau, minnite; salettoppiti; geeshshatu ubbaayyo Xoossaa ubba wode woossite.

¹⁹Qassi taani yayyennan wonggeliyaa xuuraa yootanau, Xoossai ta doonaa dooyidi, tau haasayiyoobaa immanaadan, taukka Xoossaa woossite. ²⁰Taani ha77i qashuwan de7ikkokka, ha wonggeliyaa gishshau taani kiitettidaagaa; taani abaa tau bessiyaagaadan yayyennan yootana mala, taayyo Xoossaa woossite.

Wursetta Sarotaa

²¹SHin taani waana de7iyaakkonne ai oottiyaakko inttekka eranaadan, nu si-iqo ishai, Godaa oosuwan ammanettida ashkkarai Tikiqoosi, tabaa ubbaa intteyyo yootana. ²²Nuuni ubbai waani de7iyaakko intteyyo yootidi, inttena minttettana mala, taani a inttekko kiittaas.

²³Xoossaa Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristoosappe sarotettainne siiqotettai ammanuwaara issippe ishanttu ubbaayyo gido; ²⁴dochchenna siiquwan nu Godaa Yesuus Kiristoosa siiqiya ubbatuura Xoossaa aaro kehatettai gido. Amin77i.

PHauloosi Piliphphisiyuusa Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

PHauloosi Piliphphisiyuusa asaayyo xaafido kiitai xaafettidoogee, Maqedooniyaa giyo Roome biittan, Piliphphisiyuusa giyoosan de7iya woosa keettaassa. Ha woosa keetta PHauloosi Aurophphaa biittan koiro essido woosa keetta. Ha kiitai xaafettidoogee, hara ammaniya oosanchchati PHauloosa qofaa phalqqi phalqqidi waayisiyo wodiyaanne Piliphphisiyuusa woosa keettan denddida worddo timirttiyaa gaasuwan a wozanai daro azzanidonne qasho keettan i de7ido wodiyaana. Gido shin, PHauloosi Yesuus Kiristoosa minttidi ammaniya asa gidido gishshau, ha kiitaa bollan dalggidi beettiyaagee ufaissaanne kumetta ammanettiyoogaa.

PHauloosi ha kiitaa xaafido koiro gaaso a metuwaa wode a maaddanau Piliphphisiyuusa ammaniya asai imotaa ayyo kiittido gishshau, eta galatanaassa. A bollanka eta bollanka dumma dumma metoi gakkidabaa gidikkokka, eti xalana malanne mule ammanettidi de7ana mala, ha gaittida injjiyan eta minttettes. Ayyuwaanne otoruwaa diggirgidi, Yesuus Kiristoosa ashkкетettan eti kumana mala, minttidi eta hassayissiis. Yesuus Kiristoosaara issippe gididoogan eti demido de7oi Xoossaa aaro kehatettaappe pulttidaagaanne eti ammanuwan ekki-dooгаа gidiyoogaappe attin, Aihudatu wogata poliyooogan beettidaagaa gidennaagaa eta hassayissees. Yesuus Kiristoosaara issuwaa gididi de7iyaageetu ubbaayyo Xoossai immiyo saruwaabaanne ufaissaabaa etassi xaafees.

Ha kiitai erettiyoogee ufaissaa, ammanettiyoogaa, issippettaanne Kiristtinnaa ammanuwaaninne de7uwan minnidi de7iyooгаа geeshshidi bessiyooгаana. Hegaa bollikka gujjidi, PHauloosi Piliphphisiyuusa woosa keettaa siiqiyo gita siiquwaa qonccissees.

Sarotaa

1 Nuuni Yesuus Kiristoosa ashkkarati PHauloosinne Ximootiyoosi, Kiristoos Yesuusan de7iyaageetuyyo, Piliphphisiyuusa giyo kataman de7iya geeshsha ubbatuyyo, woosa keettaa kaalettiyaageetuyyoonne woosa keettaa cimatuyyo ha dabdaabbiyaa xaafos.

²Nu Aawaa Xoossaappenne Godaa Yesuus Kiristoosappe aaro kehatettainne sarotettaa intteyyo gido.

PHauloosi Woossido Galata Woosaa

³Taani inttena hassayiyo wode ubban ta Xoossaa galatais. ⁴⁻⁵Intte koiro gallassaappe hanno gakkanaassi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyoogan tana maaddido gishshau, taani ubba wode intteyyo ubbaayyo ufaissan Xoossaa woossais. ⁶Qassi intte gidдон lo77o oosuwaa doommida Xoossai, Kiristoos Yesuusi simmiyo gallassai gakkanaassi polanaagaa erais.

⁷Taani intteyyo ubbaayyo hegaadan qoppnanau bessees; aissi giikko, taani inttena ubba wode hassayais. Ha77i taani qashuwan de7iyooogan, wonggeliyau mootettiyoogaanne wonggeliyaa mintta essiyoogan Xoossai taayyo qaadido qaadaa inttekkaa

tanaara shaakki ekkideta. ⁸ Aissi giikko, taani inttena ubbata Kiristtoos Yesuusappe yiya siiquwan ai keenaa siiqiyaakko, Xoossai tau markka.

⁹⁻¹⁰ Qassi taani intteyyo Xoossaa woossiyoogee hagua; lo77obai aibakko dooranau intte danddayanaadaaninne, qassi intte siiqoi tumu eratettaaranne akeeka ubbaara issippe gujji gujji diccanaadan, Xoossaa woossais; yaatidi Kiristtoosi simmiyo gallassan intte suurenne borettennaageeta gidana. ¹¹ Qassi intte de7oikka Xoossaa bonchchuwaayyoonne galataayyo Yesuus Kiristtoosa baggaara beettiya xillotettaa aifiyaa aifana.

PHauloosi Qashettidoogee Mishiraachchuwaa Qaalai Biittan Aakkanaagaa Diggibeenna

¹² Ta ishato, ha tana gakkidabai wonggelee aakkanaadan tumu maaddidoogaa intte erana mala koyais. ¹³ Taani Kiristtoosa gishshau qashettidoogaa, kawo keetaa naagiya ubbatinne hagan de7iya harati ubbati eroosona. ¹⁴ Qassi taani qashettidoogee nu ishantuppe dariyaageeti Godan keehi ammanettidi, Xoossaa qaalaa yashshi bannan kaseegaappe xalidi yootanaadan maaddiis.

¹⁵ Tumaappe issooti issooti qanaatiyaa gishshaunne palamaa gishshau, Kiristtoosabaa yootoosona; shin harati lo77o amuwan yootoosona. ¹⁶ Hageeti Xoossai taayyo wonggeliyaa naagiyo oosuwaa immido gishshau, siiqidi qaalaa yootoosona. ¹⁷ SHin hinkkooti taani qashuwan de7ishin, ta bolli waaye ehaanabaa etau milatin, banttana siiqiyo gita amuwan Kiristtoosabaa yootoosonappe attin, wozanappe yootokkona.

¹⁸ Aikkonne baawa; milatissiyoo yootonne gido woikko tumu yootonne gido, ai ogiyaaninne Kiristtoosabaa yootikko, taani hegan ufaittais. Sinttanauka qassi taani ufaittana. ¹⁹ Aissi giikko, taani intte woosaaninne Yesuus Kiristtoosa Ayyaanaappe yiya maaduwan attanaagaa erais. ²⁰ Ta gita amoinne Xoossaappe ekkana gaada taani ufaissan naagiyo naagoi aibee giikko, taani paxa de7inkka woi haiqqinkka yayyennan, kaseegaadan ha77ikka ta kumetta asatettan Kiristtoosi bonchchettanaagaappe attin, taani harai atto issibankka yeellatennan attanaassa. ²¹ Aissi giikko, tau de7oi Kiristtoosa; qassi haiqoikka tau go77a. ²² SHin taani paxa de7iyooogan daro go77iyaabaa oottanabaa gidikko, augaa dooranaakko tau erettenna. ²³ Taani ha naa77u yohotun tuggatais; ha de7uwaappe shaahettanaunne qassi Kiristtoosaara issippe de7anau amottais; Kiristtoosaara issippe de7iyoogee ubbaappe aadhdhida daro lo77obaa. ²⁴ SHin taani haiqqiyooagaappe intte gishshau paxa de7iyoogee inttena daro koshshiyaabaa.

²⁵ Hagee tuma gidiyooгаа taani geeshshada erais; qassi ammanuwan intte dicanadaaninne ufaittanaadan, taani inttenaara ubbaara paxa de7ana. ²⁶ Hegaa gishshau, taani inttenaara naa77anttuwaa de7iyoo wode, Kiristtoos Yesuusaara intte de7iyoo de7uwan, taban ceeqettiyoobai intteyyo darana.

²⁷ Gidikkokka, intte intte huuphen Kiristtoosa wonggeliyaayyo bessiya de7uwaa de7ite; taani inttena baada be7in woikko be7ana xayin, intte issi qofan minnidi eqqidoogaanne, qassi wonggeliyaa ammanuwaayyo issi wozana gididi issippe baaxetiyoogaa siyana. ²⁸ Intte morkketuyyo aibinkka yayyoppite; hegee etayyo bashshaa malaata; shin Xoossai inttena xoonissiyoo gishshau, intteyyo atatettaa malaata. ²⁹ Aissi giikko, Kiristtoosayyo oottiyo qaada inttena gakkidoogee intte a gishshau waayettiyo gishshassappe attin, intte a ammaniyooгаа xalaalaassa gidenna. ³⁰ Taani

kase baaxetishin intte be7idoogaa mala baaxeenne qassi ha77ikka taani baaxetiyoogaa intte siyyoogaa malai inttena gakkiiis.

Kiristtoosi Bana Kaushshidoogaa Leemisuwaa

2 Kiristtoosan intte de7iyo de7oi inttena gattissii? A siiqoi inttena minttet-tii? Geeshsha Ayyaanaara intteyyo issippetettai de7ii? Intte issoi issuwaayyo keheetiinne qarettetii? ²Yaatikko, intte qofan, siiquwan, wozanaaninne qofaa poluwan issuwaa gididi, tana wurssi ufaissite. ³Inttena siiqiyooan woikko cee-qettanau koyiyo hada amuwan issibaanne ootoppite; shin issoi issuwaappe gitatais yaagidi qoppennan, issoi issuwaayyo intte huuphiyaa kaushshite. ⁴Qassi issoi issuwaa go77iyaabaa koyanaappe attin, intte huuphe xalaalaa go77iyaabaa koyoppite.

⁵Kiristtoos Yesuusan de7iya ha qofai qassi inttenanka de7anau bessees.

⁶I ubba wode Xoossaa gididi de7iis; shin Xoossaa keeni wolqqan gidanau mali be7iyoogaa bessiyaabaadan qoodibeenna.

⁷SHin i ba shenen ubbabaa aggi bayidi, ashkkara meretaa ekkiis; qassi asa milatidi qoncciiis.

⁸I bana kaushshiis; haiquwau, ubba harai atto, masqqaliyaa bolla haiquwaukka azazettiis.

⁹Hegaa gishshau, Xoossai a keehi Xoqqu xoqqu oottiis; qassi suntta ubbaappekka aadhdiya xoqqa suntaa ayyo immiis.

¹⁰Hegaa gishshau, saluwaaninne sa7an sa7aappe garssan de7iya ubbai Yesuusa suntaa bonchchanau gulbbatana.

¹¹Qassi asai ubbai Yesuus Kiristtoosa Goda yaagidi, Xoossaa Aawaa bonchchuwau markkattana.

Ha Sa7an De7iya Asaassi Poo7o Gidiyoogaa

¹²Hegaa gishshau, ta dabbotoo, taani inttenaara de7iyo wode ubban intte tau azazettidoogaadan, ha77i taani intte matan de7enna wodekka, intte kaseegaappe aattidi tau azazettanau bessees; yashshatettaaninne kokkorssan intte atotettaa polanau oottite. ¹³Aissi giikko, Xoossai inttena bau eeno giissanaadaaninne qassi i qoppidobaa intte oottanaadan intte giddon ubba wode oottees.

¹⁴⁻¹⁵Geellanne nagaranchcha asaa giddon borettennaageeta, ashkkanne Xoossaa naatudankka pokkoi bannaageeta gidite; qassi zuuzummennan woikko iitabaa qoppennan ubbabaa oottite. He asaa giddonkka saluwan poo7iya xoolinttedan poo7iiddi, ¹⁶de7uwaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa etau yootite; he wode ta daa-furainne ta oosoi mela xayibeennaagee erettiyo gishshau, Kiristtoosa gallassi taani inttenan gitatana.

¹⁷Harai atto intte ammanoi Xoossaayyo yarshshiyi yarshshuwaa bolli ta suuttai ushshaa yarshshodan gukkikkokka, taani ufaittais; inttenaara ubbaara issippe ufaittais. ¹⁸Hegaadan inttekka qassi ufaittanau bessees; tanaara issippe ufaittite.

Ximootiyoosinne Eppafiroditoosi Oottido Oosuwaa

¹⁹SHin taani intte de7uwaabaa siyada ufaittanaadan, Ximootiyoosa inttekko eesuwan yeddanaagaa Godaa Yesuusan ammanettais. ²⁰Aissi giikko, intte de7uwaabau wozanappe hirggiya a mala asi harai ooninne tau baawa. ²¹Aissi gi-

ikko, harati ubbati bantta huuphebaa koyoosona; Yesuus Kiristtoosabaa koyokkona. ²²SHin na7i ba aawau oottiyooagaan, Ximootiyooosi tanaara issippe gididi, wonggeliyaa oosuwaa oottidoogan, ammanettiya asa gidiyooгаа erissidoogaa intte ereeta. ²³Hegaa gishshau, taani yohoi haniyoobaa be7ada, sohuwaara a inttekkko yeddana gaada qoppais. ²⁴Taani ta huuphen mata wodiyan inttekkko baanaagaa Godan ammanettais.

²⁵SHin taani ta ishaa Eppafiroditoosa, tanaara issippe ta bagga gididi oottidaagaa, olettidaagaanne, qassi tana maaddiyooaban intteyyo kiittetidi oottidaagaa inttekkko kiittanau kosshiyooгаа qoppaas. ²⁶Aissi giikko, i inttena ubbaa be7anau laamotees; qassi i sakettidoogaa intte siyido gishshau, ba wozanan daro metootees. ²⁷I tumu sakettidi, haiqqiichchidi attiis; shin Xoossai au qarettiis; a xalaalaayyo gidennan azzanoi azzanuwaa bolli gujettennaadan, taayyookka qarettiis.

²⁸Simmi intte naa77anttuwaa a be7idi ufaittanaadan, taukka ta wozanaa azzanoi irxxanaadan, taani eesuwan a inttekkko yeddana. ²⁹Hegaa gishshau, Godan de7iya ishadan, kumetta ufaissan a mukkite; qassi a milatiya asa ubbaakka bonchchite. ³⁰Aissi giikko, intte intte huuphen tana maaddana danddayenna maaduwa maaddanau, Kiristtoosa oosuwaa gishshau, ba shemppuwaa shenehoo giidi, haiqqiichchidi attiis.

Tumu Xillotettaa

3 Wurssetan, ta ishato, Godai intteyyo ufaissaa immo. Taani kase xaafidoogaa zaarettada xaafiyoogee tana waissenna; qassi he xaafiyoogee inttena naagana.

²Iitabaa oottiyaageetuppe, he kanatuppe, qaxxarai koshshees giya asatuppe naagettite. ³Aissi giikko, nuuni Xoossaa Geeshsha Ayyaanau Xoossaaayyo goinniyo gishshaunne nu de7uwan Godaa Kiristtoos Yesuusan ufaittiyo gishshau, tumu qaxxaraa qaxxarettidaageeta; asatettaa bolli oosettiyaaban ammanokko.

⁴Qassi tau ta huuphenkka ta asatettan ammanettiyoobi de7ees. Ai asinne ba asatettan ammanettiyoobi bau de7ees giidi qoppikko, taani appe keehi aadhdhais. ⁵Taani yelettoosappe saamintta giishin qaxxarettas. Taani yeletan Israa7eela; Biniyaama zare; walahi baina Aihuda asa. Aihuda higgiiyaa naagiyooگان gidikko, taani parisaawe; ⁶Aihuda ammanuwau mishettiyoogaa gidikko, taani woosa keettaa waissaas; issi urai higgiiyau azazettidi xilliyooгаа baggaa gidikko, tanan boree beettibeenna.

⁷SHin tana go77iya ubbabaa Kiristtoosa gishshau bayidabaadan qoodaas. ⁸⁻⁹Tumakka, hegeetu xalaala gidenna; taani ta Godaa Kiristtoos Yesuusa eriyoogee ubbabaappe keehi aadhdhiyo gishshau, ubbabaa tana mulekka go77ennabaadan qoodaas; taani a gishshau ubbabaa yegga bayaas. Kiristtoosa demmanaunne aara de7anau ubbabaa wora olidobaadan qoodais; taani higgiiyaayyo azazettada demmiyo ta huuphe xillotetti taayyo baawa. Kiristtoosa ammanin, Xoossai immiyo xillotettai, ammanuwan Xoossaa matappe yiya xillotettai tau ha77i de7ees. ¹⁰⁻¹¹Taani Kiristtoosanne haiquwaappe i denddido wolqqaa eranau koyais; yaatada taani ta huuphen haiquwaappe denddana yaagiyooگان, a waayiyaa aara waayettanaunne a haiquwan a milatanau amottais.

Gakkiyoosaa Gakkanau Woxxiyoogaa

¹²Taani ha77i demmarggaas woikko tanan bali baawa giikke. SHin Kiristtoos Yesuusi tana baayyo oottido woiuwaa demmana gaada eesotais. ¹³Ta ishato, taani hegaa demmarggaas gaada qoppikke; shin taani issibaa oottais; taappe guyyeera de7iyaagaa dogaa aggada, sinttan de7iyaagaa oiqqanau warettais. ¹⁴Xoossai Kiristtoos Yesuusa baggaara bolla de7uwau xeesiyo woiuwaa ekkana, ta gakkanasaa horddofais.

¹⁵Simmi nuuni Ayyaanan gasttida ubbati haggaa qoppaanau bessees; qassi intteppe amaridaageetuyyo aibiininne dumma qofai de7ikko, hegaakka Xoossai intteyyo qonccissana. ¹⁶Gidikkokka, nuuni hanno gakkanaassi de7ido maaraan, ane sinttau boos.

¹⁷Ta ishato, taani haniyoogaadan hanite. Nuuni intteyyo leemiso gidida; hegaadan intteikka nuuni intteyyo leemiso gidido maaraa kaalliyaaageeta akeekite. ¹⁸Aissi giikko, taani hegaa intteyyo kase darotoo yootaas; qassi ha77i naa77anttuwaakka afuxxaidda intteyyo yootais; Kiristtoosa masqqaliyaassi morkke gidada daro asati de7oosona. ¹⁹Eta wurssettai bashsha; eta uloi etayyo Xoossa; yeellatanau bessiyoban eti otorettoosona; qassi ha sa7aabaa xalaalaa qoppoosona. ²⁰Aissi giikko, nu biittai saluwaana; nuuni qassi saluwaappe yaana nuna ashshiya Godaa Yesuus Kiristtoosa naagoos. ²¹Kiristtoosi ubbabaa baappe garssan wottanau danddayiya ba wolqqan, nu daafuranchcha asatettaa laammidi, ba bonchcho asatettaa milatissidi oottana.

Wurssetta Zoriyaa

4 Ta ishato, taani siiqiyoogeetoo, laamotiyoogeetoo, tana ufaissiyaageetoo, tana gitayiyaageetoo, ta dabbotoo, simmi Godan intte minni eqqanau bessees.

²Ewodeenne Sinxxiikee, intte naa77aikka issi qofan michchidan, Godan de7anaadan, taani inttena zorais. ³Qassi tanaara oottiya ammanettidaagoo, neeni ha maccaasata maaddanaadan, taani nena woossais; aissi giikko, eti tanaaranne eta sunttai Xoossaa de7o maxaafan xaafettido Qaleminxxoosaara qassi tanaara issippe oottiya haratu ubbaara wonggeliyaa ubbasaa gattanau daafuridosona.

⁴Godara intte de7iyo de7uwan ubba wode ufaittite; taani haggaa gujjadakka gais; ufaittite.

⁵Asai ubbai intte ashkhetettaa ero; Godai matan yaana. ⁶Xoossaa intte woossiyo woosa ubban a keehi galatiiddi, inttena koshshiyaabaa ubbau woossiteppe attin, issibaukka hirgoppite. ⁷Qassi asa eratettaa ubbaappe aadhdiya Xoossaa sarotettaa intte wozanaanne intte qofaa Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara naagana.

⁸Wurssettan, ta ishato, intte wozanan lo77obaanne galatissiyaabaa qoppite; tuma gidiyaabaa ubbaa, bonchchissiyaabaa ubbaa, mooro gidennabaa ubbaa, geeshshabaa ubbaa, siiqobaa ubbaa, lo77o haasaya gidiyaabaa ubbaa qoppite. ⁹Intte taappe tamaridoogaa, ekkidoogaa, siyidoogaanne be7idoogaa ubbaa oottite; qassi nuuyyo sarotettaa immiya Xoossai inttenaara issippe gidana.

Baayyo Kiitettida Imotaayyo PHauloosi Galatidoogaa

¹⁰SHin daro wodiyaappe guyyiyan, ha77i intte tabaa naa77anttuwaa qoppaanau doommido gishshau, taani Godan keehi ufaittais; taayyo qoppaanau intteyyo injjeten-

nan ixidoogaappe attin, tau qofaa qoppeeta. ¹¹ Taani hagua tana metido gishshau giikke; aissi giikko, tau de7iyaabai taayyo gidana giyoogaa taani tamaaraas. ¹² Taani metootidi de7iyooobi aibakko erais; qassi duretidi de7iyooobikka aibakko erais; awan gidinkka aude gidinkka, taani kaluwaanne namisaa qassi pacaanne palahaa tamaaraas. ¹³ Kiristtoosi tau immido wolqqan, ubbabaa oottanau taani danddayais.

¹⁴ Gidikkokka, intte ta metuwaa tanaara metootidi daro loittideta; ¹⁵ Piliphphisiyuusa asau, wonggeliyaa mishiraachchoi koiro intte giddon odettiis; shin taani maqidooniyaappe kiyido wode, tana intte woosa keettappe attin, harai maaddibeennaagaa intte intte huuphen ereeta; qassi immiyoobankka ekkiyoobankka intteppe attin, harai tana maaddibeenna. ¹⁶ Aissi giikko, tana metoi oiqqido wode, harai atto taani Tasalonqgen de7ishinkka tana zaari zaaridi maaddideta. ¹⁷ Taani inttebaa bolli harabai gujettanaagaa koyiyoogaappe attin, woito xalaalaa ekkanau koyikke.

¹⁸ SHin taani intte immidoogaa ubbaa ekkaas; qassi tau palahidi gidiyaagee de7ees. Intte kiittido ubbabaa Eppafiroditoosappe ekkaas; koshshiya ubbai tau de7ees. Intte tau kiittido imoi Xoossaayyo sawuwaa tonggu giyaanne i dosiyo, a ufaissiya yarshsho mala. ¹⁹ Qassi ta Xoossai ba bonchcho duretettaa daruwan Kiristtoos Yesuusa baggaara inttena koshshiyaabaa ubbaa intteyyo immana. ²⁰ Nu Xoossaayyoonne nu Aawaayyo merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin77i.

Wursetta Sarotaa

²¹ Kiristtoos Yesuusabaa gidiya geeshsha ubbata saro giite. Tanaara hagan de7iya ishantti inttena saro goosona. ²² Hagan de7iya geeshsha ubbati, ubbaappekka aattidi Kawuwaa Qeesaara keettan de7iyaageeti inttena saro goosona.

²³ Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatetta inttenaara gido.

PHauloosi Qolasiyaasa Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

PHauloosi Qollasiyaasa asaassi xaafido kiitai xaafettidoogee Qeeri Iisiyan, Efisoona arshsho baggaara beettiya Qollasiyaasan de7iya woosa keettaassa. Ha woosa keettaa essidai PHauloosa gidana xayikkokka, Roome biittan, Iisiyaa waanna katama gidia Efisooneppe etassi oottiya asata kiittiyai a gidio gishshau, Qollasiyaasayyookka aawatiyo hanotai ayyo de7ees. Qollasiyaasa woosa keetan, “Xoossaa eranaunne kumetta atotettaa demmanau, asi ubbi ayyaana wolqqatussinne maatai de7iyoogetussi goinnanau koshshees” yaagiya worddo astamaareti de7iyooqaa PHauloosi siyiis. Ha astamaareti harabaa qassi, “Asai ubbaikka qaxxaraa milatiya wogatussi haarettanaunne qumaa wogaanne hara wogata ubbaa naaganau koshshees” yaagoosona.

PHauloosi ha kiitaa xaafidoogee tumanchcha gidia Kiristinnaa kiitaa odiiyoogan, eta worddo timirttiyaa phalqqanaassa. I zaarido zaarotuppe waannatiyaagee “Yesuus Kiristtoosi kumetta atotettaa immanau danddayees; ha hara ammanotinne oosoti appe haassanau danddayoosona” yaagiyaagaa. Xoossai Kiristtoosa baggaara ha sa7aa medhdhiis. Qassi a baggaara zaaridi a baakko ehaana. Ha sa7aassi Kiristtoosaara maayettiyoogaa xalaalan atotettaa hidootai de7ees. Hagaa maaran PHauloosi ha gita timirttee ammaniya asa de7uwan waanidi oosuwan pe7anau danddayiyaakko yootees.

Ha kiitaa PHauloosappe ekkidi, Qollasiyaasa gattanau biida Tiikiiqoosaara is-sippe de7iyai Anaasimoosa gidioogaa be7iyooqee go77iyaabaa. Waanidi giikko, PHauloosi ha Anaasimoosa geetettiya ba oosanchchaabaa denttidi, Pilmmoonassi hara kiitaa xaafiis.

1 Taani PHauloosi, Xoossaa sheniyani Kiristtoosi Yesuusi kiittidoogaa gididaageenne nu ishahi Ximootiyoosi, ²Qolasiyaasa giyo kataman de7iya geeshshatuyyo, Kiristtoosan ammanettida ishantuyyo ha dabddaabbiiyaa xaafos.

PHauloosi Woossido Galata Woosaa

Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe, aaro kehatettainne sarotettaa intteyyo gido.

³Nuuni intteyyo Xoossaa woossiyo wode, Xoossaa nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, ubba wode galatoos. ⁴Aissi giikko, nuuni Kiristtoos Yesuusa intte ammaniyoogaanne geeshshata ubbaa siiqiyoogaa siyida. ⁵Tumu kiitai wonggelee koiro inttekkoo yiido wode, Xoossai sinttappe immana giidoogaa siyideta. Simmi intte ammanoinne siiqoi saluwan giigidi naagiya, Xoossai sinttappe immana giidoogan doomettiis. ⁶He wonggelee inttekkoo gakkii; gakkidi, intte a siyoosappenne Xoossaa aaro kehatettaa tumatettan eroosappe doommidi, intte gidдон de7iyooqaadankka, biitta ubban anjuwaa eheesinne ubbasaa aakkees.

⁷Intte hegaa nunaara issippe ashkkara gidida siiqo Eppaafirappe tamarideta; i nu gishshaa Kiristtoosayyo ammanettidi oottiyaagee, ⁸Xoossaa Ayyaanan harata intte siiqiyoogaa nuuyyo yootiis.

⁹Hegaa gishshau, nuuni qassi heгаа siyido gallassaasappe doommidi, Xoossai intteyyo ba sheniyaа eriatettaa, Xoossaa Ayyaanai immiyo aadhdhida erattet-taaranne akeekaara issippe kunttidi immanaadan, ubba wode balennan Xoossaa woossoos. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, Godai koyiyooгаadan intte de7anaunne, ubba wode a ufaissiyaabaa oottanau danddayana; intte oottiyo lo77o ooso ubban intte de7oi go77aara de7iyaagaa gidana; qassi Xoossaa eriyooгan intte diccana.

¹¹Intte ubban ufaissan genccanaadaaninne danddayanaadan, Xoossai ba bonchchuwaа gitaadan immiyo wolqqa ubban minnite. ¹²Qassi geeshshatuyyo gi-gida poo7o kawotettaa laattanau, nuna danddayissida Aawaa galatite. ¹³I nuna xumaa wolqqaappe ashshidi, ba siiqiyo Na7aa kawotettaakko pinttiis. ¹⁴Qassi i ba Na7an nuna wozidi, nu nagaraa atto giis.

Kiristoosa Xoossatettaanne A Oosuwaа

¹⁵Kiristoosi beettenna Xoossaa leemiso; i merettidabaa ubbaappe aadhdhiya baira Na7a. ¹⁶Aissi giikko, ubbabaikka aani merettiis; beettiyaageeti, beetten-naageeti, ayyaanatuppe beettiya wolqqainne godatetta, halaqatettainne maatai, saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaikka aaninne ayyo merettiis. ¹⁷I ubbabaappe kase de7iis; ubbabaikka aani ba sohuwaa sohuwaa oiqqidi de7ees. ¹⁸I ba bollau, woosa keettau huuphe; i ubbaappe bolla gidana mala, kasetidi haiquwaappe dendida baira Na7a gidiiis.

¹⁹Aissi giikko, Xoossai koyidoogaadan, aani Xoossatetta mereta kumetta de7ees. ²⁰Yaatin Xoossai Kiristoosa baggaara ubbabaа banaara sigettanau yohuwaa qachchiis; ba Na7ai masqqaliyaа bollan gussido suuttan saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaа banaara sigettiis.

²¹Hagaappe kase, intte iitabaa oottido gishshaunne qoppido gishshau, Xoos-saappe shaahettidi, aara morkkettideta. ²²SHin Xoossai ha77i inttena pokkoinne boree bannaageetanne qassi geeshshata oottidi, ba sintti shiishshanau, ba Na7aa haiqqidaagaa asatettan banaara inttena sigettiis. ²³Hegee intte tumu ammanuwan minni eqqidi, wonggeliyaа mishiraachchuwaа siyidi, sinttappe ekkana giidoogaappe qaaxxennan minnidi de7ikko hanana; he wonggeliyaа mishiraachchoi sa7an de7iya mereta ubbaа matan odettiis. Taani PHauloosikka wonggeliyaа mishiraachchuwaа yootiyaagaa gidaas.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Gididi Oottido Oosuwaа

²⁴Taani intteyyo waayettido gishshau, ha77i ufaittais; Kiristoosi ba bollaayyo, heгаа giyoogee woosa keettaayyo, waayettishin paccidaagaa taani ta bollaa sahuwan kunttais. ²⁵Xoossai tana intte gishshau, woosa keettaa Ayyaanan kaalet-tiyaagaa oottido gishshau, a qaalaa polada yootana mala, taani woosa keettau ashkkara gidaas. ²⁶Ha qaalai hagaappe kase bagga ubban, asa ubbau erettennan geemmidi de7ees; shin ba geeshshatuyyo Xoossai ha77i qonccissiis. ²⁷Xoossai Ai-huda gidenna asaayyo wottido ha asaayyo qonccibeenna bonchchonne dure yohoi aibakko geeshshata erissanau koyiis; ha asaayyo qonccibeennaagee aibee giikko, Kiristoosi inttenan de7iyooгaa; heгаа giyoogee Xoossaa bonchchuwaа aara intte ekkanaagaa.

²⁸Hegaa gishshau, nuuni asa ubbau Kiristoosabaa yootoos; asa ubbaа Kirist-toosan kumetta asa oottidi, Xoossaakko shiishshana mala, nuuyyo aadhdhida er-

atetta ubban inttena ye77e goosinne tamaarissoos. ²⁹Taani hagua polanau, tanan oottiya Kiristoosi taayyo immiyo wolqqan baaxetaisinne daafurais.

2 Taani intteyyo, Loodooqiyaa giyo kataman de7iya asaayyoonne tana be7ibeenna asa ubbaayyo ai keenaa baaxetidaakkonne intte erana mala koyais. ²Eta wozanai minnana mala, siiquwan issippe gididi, tumu akeekan beettiya duretetta ubbaa eti ekkana malanne qassi eti Xoossai asaayyo qonccissibeennaagaa, Kiristoosa a huuphen erana mala, taani daafurais. ³Geeman Xoossai minjjido erainne aadhdhida eratetta ubbai aani de7ees.

⁴Ooninne inttena cimo qaalan balettenna mala, taani inttena hassayissais. ⁵Aissi giikko, taani intte matappe haakkada de7ikkokka, ayyaanan inttenaara de7ais; intte de7iyo maaraanne Kiristoosa intte minnidi ammaniyoogaa be7ada ufaittais.

Kiristoosan Beettiya Kumetta De7uwaa

⁶Simmi intte Godaa Kiristoos Yesuusa ekkidoogaadan, aani de7ite. ⁷Aani xaphuwaa yeddidi diccite; intte tamaaridoogaadan ammanuwan minnite; Xoossaa ubba wode galatite.

⁸Kiristoosappe gidenna timirttiyan, ha sa7aa haariya ayyaanatu timirttiyaaninne, asappe yiida eratettan, qassi mela cimuwana inttena ooninne omooddenna mala naagettite. ⁹Aissi giikko, Kiristoosa bollan Xoossatetta mereta kumetai de7ees. ¹⁰Qassi halaqatettaayyoonne godatettaayyo ubbaayyo huuphe gidiya Kiristoosappe kumetta de7uwaa demmideta.

¹¹Intte Kiristoosaara issi asa mala gididi, asa qaxxara mala gidennan, intte iita hanotettaa diggiyo qaxxaraa, Kiristoosan qaxxarettideta. ¹²Intte xammaqettido wode, Kiristoosaara moogettidi, Kiristoosa haiquwaappe denttida Xoossaa wolqqaa ammanido gishshau, xinqqatiyan Kiristoosaara issippe denddideta.

¹³Intte intte naaquwaaninne intte asatetta qaxxarettennan aggidooqan haiqqidi de7iyo wode, Xoossai intte naaquwaa atto giidi, Kiristoosaara inttena paxa wottiis. ¹⁴Nuna ixxiya, acuwaa paramaa a maachchaara issippe Xoossai daakkiis; daakkidi, masqqaliyaa bollan xishidi, ogiyaappe diggiis. ¹⁵Kiristoosi he masqqaliyan halaqatuppenne godatuppe wolqqaa wotti ekkidi, eta omooddidoogaa asa ubbaa qoncciyana yuushshi bessiis.

¹⁶Hegaa gishshau, meettan woi ushshan, baala gallassaa woi aginai xeeriyoo wodiya bonchchiyoogan, woi Sambataa bonchchiyoogan, ooninne intte bolli pirdoppo. ¹⁷Hageeti sinttappe yaana yohotu eesho; shin bollai Kiristoosaa-gaa. ¹⁸Wordduwaa ashkke milatanaunne kiitanchchaayyo goinnanau koyiyaagee, be7ibeennaagaa ajjuutan be7aas giidi otorettiyaagee, asatetta qofan coo ayyiyaagee, ooninne intte bolli pirdoppo. ¹⁹Hegaa mala asi huuphe gidiya Kiristoosa mintti oiqqidoogaa lefissees. Bolla ubbai he huuphiyaappe wolqqaa demmidi, bollan de7iya kuriyaaranne shayaara issippe ohettidi, Xoossai dichchiyo dishuwaadan diccees.

Haiquwan Paxankka Kiristoosaara De7iyoogaa

²⁰⁻²¹Intte ha sa7aa haariya ayyaanatuppe haakkidi, Kiristoosaara haiqqideta; yaatin, aissi ha sa7aa wogan de7iya asadan de7eetii? “Oiqqoppa; baara be7oppa; bochchoppa” yaagiya higgetuyyo aissi azazetteetii? ²²Ha ubbabaikka asi medhdhido higgenne timirtte gidiyoo gishshau, polettoogaappe guuyiyan xayana. ²³Eti ki-

itanchchaayyo goinniyoogaaninne wordduwaa ashkke milatiyoogan qassi bantta asatettaa gilqissiyoogan aadhdhida eranchcha milatoosona; shin shaaramuxanau koyiyoogaa diggiyoogee hegan ainne go77enna.

3 Simmi intte Kiristtoosaara haiquwaappe dendidobaa gidikko, Xoossaappe ushachcha baggaara uttida Kiristtoosi de7iyoosan saluwan de7iyaagaa mintti koyite. ² Saluwan de7iyaagaa intte qoppaanaappe attin, sa7an de7iyaagaa qoppop-pite. ³ Aissi giikko, intte haiqqideta; qassi intte de7oi Xoossan Kiristtoosaara geem-miis. ⁴ Intteyyo de7o gidida Kiristtoosi qoncciyi wode, he wode inttekka aara bonchchuwan qonccana.

Gal77anne Ooratta De7uwaa

⁵ Hegaa gishshau, inttenan de7iya ha sa7aa amota worite; hegeetikka shaara-muxiyoogaa, tunatettaa, shaaramuxanau koyiyoogaa, iita amuwaa, miishsha amot-tiyoogaa. Miishsha amottiyoogee eequ goinniyoogaappe dummatenna. ⁶ Hageetu gaasuwan, Xoossai azazettenna asata hanqqettana. ⁷ Kase intte ha iita qofatun de7iyo wode etan haarettideta.

⁸ SHin ha77i intte qassi hanquwaa, yiilluwaa, ixuwaa, intte doonaappe kiyiya cashshaanne yeellaiya haasayaa hageeta ubbaa intteppe xaissite. ⁹ Issoi issuwau worddotoppite; aissi giikko, ceega meretaa a oosuwaara intteppe xaissirggidi, ¹⁰ Xoossai, a medhdhidaagee, bana milatissanaunne baayyo de7iya eratetta ubbaa immanau, ubba wode ooraxissiyi ooratta meretaa maayideta. ¹¹ Ha ooratta mere-tan, Giriike asa woi Aihuda asa, qaxxarettidaagaa woi qaxxarettibeennaagaa, am-manoi bannaageetanne ainne tamaaribeennaagaa, aille woi goqa giidi shaakkiyoobi baawa; Kiristtoosi ubbabaa; i ubbankka de7ees.

¹² Hegaa gishshau, Xoossai dooridoogeetudan, geeshshanne siiqidoogeeta gididi, maarotettaa, qaretaa, kehatettaa, intte huuphiyaa kaushshiyooogaa, ashkкетettaanne danddayaa maayite. ¹³ Issoi issuwaabaa danddayite; ooninne ba laggiyaa bolli hanqqettidobai de7ikko, issoi issuwau atto yaago. Kiristtoosi intteyyo atto gi-idoogaadan, inttekka atto giite. ¹⁴ Hegaa ubbaa bolli, ubbabaa issippe shiishshi qachchiya siiquwaa maayite. ¹⁵ Kiristtoosi immiyo sarotetta inttena haaro; aissi gi-ikko, Xoossai inttena issi asa oottidi, he sarotettau xeesiis. Xoossaa galatite.

¹⁶ Kiristtoosa qaalai intte wozanan kumidi de7o; intteyyo de7iya aadhdhida er-atetta ubban issoi issuwaa tamarissitenne zorite; intte wozanan Xoossaa galatiiddi, xalotiyaanne mazamuriyaa, Xoossaa suntaa xoqu oottiya yettaa yexxite. ¹⁷ Intte ai haasayiaabaa woi ai oottiyaabaa gidikkokka, Aawaa Xoossaa Yesuusa baggaara galatiiddi, oottiyoobaa ubbaa Godaa Yesuusa sunttan oottite.

So Asaa Giddon Ammaniya Asi Aggennan Oottanau Bessiya Oosota

¹⁸ Maccaasatoo, ammaniya asau bessiyaagaadan, intte azinatuyyo haarettite.

¹⁹ Attumaasatoo, intte maccaasaa siiqite; etaara woppu giidi de7ite.

²⁰ Naatoo, inttena yelidaageetuyyo ubaban azazettite. Aissi giikko, intte etau azazettiyoogee Xoossaa daro ufaissées.

²¹ Aawatoo, intte naati wozanaa bayenna mala, eta yiilloyoppite.

²² Ailletoo, sa7an intteyyo goda gidiyaageetuyyo ubaban azazettite; Godau yayyidi, suure wozanan oottiteppe attin, asa ufaissanaunne asi be7o giyoogan azazettiyaageeta gidoppite. ²³ Intte oottiyo ooso ubbaa asau gidennan Godau oot-

tiyoogaadan, wozanappe oottite. ²⁴ Godaa Kiristtoosayyo intte oottiyo gishshau, i baageetuyyo immanau giigissi wottidoogaa intte laattanaagaa akeekite. ²⁵ Balabaa oottida urai ooninne, ba oottido balaadan woiuuwaa ekkana; aissi giikko, Xoossai pirdiiddi, oonanne maaddenna.

4 Godatoo, intteyyookka saluwan Godai de7iyooгаа eridi, intte ailletuyyo xillotetaaninne suuretettan koshshiyaabaa oottite.

Zoriyaa

² Xoossaa aggennan woossite; qassi woossiiddi azallennan, a galatiiddi woossite.

³ Qassi intte woossiyoo wode ubban, kaseesappe asayyo qonccibeennabaa, Kiristtoosabaa nuuni yootana mala, Xoossai nuuyyo injjeyanaadan, nuuyyookka Xoossaa woossite; aissi giikko, ha77i taani qasho keettan de7iyooгаа hegaassa. ⁴ Qassikka taani bessiyaagaa keenaa qonccissada ha yohuwaa yootana mala, taayyo Xoossaa woossite.

⁵ Intteyyoo de7iya wodiya go77i bannasan xaissennan, ammanennaageetu matan hayyottidi de7ite. ⁶ Intte asa ubbau waati zaaranau bessiyaakko erana mala, intte haasayai ubba wode, siyanau kehiyaagaanne ufaissiyaagaa gidanau bessees.

Wurssetta Sarotaa

⁷ Nu siiqo ishai Tikiqoosi, tanaara issippe Godaa oosuwan ashkkara gidida amanettiya oosanchchai, ta de7uwaabaa inttena erissana. ⁸ Taani a inttekko kiittiyooгаа, nuuni waani de7iyaakko intteyyoo i yootidi, inttena minttettana gishshassa. ⁹ Anaasimoosi, ammanettiya siiqo ishai, intte biittaagee, aara issippe inttekko bees; eti hagan haniya ubbabaa inttena erissana.

¹⁰ Tanaara qashuwan de7iya Arisxxirokoosinne Barnnaabaasayyo ishaa na7ai Marqqoosi inttena saro de7eetii goosona; taani inttena kase azazidoogaadan, Marqqoosi inttekko biikko, wozanappe a mokiite. ¹¹ Yosxxoosa giyo Yesuusikka inttena saro saro gees; Aihuda asatuppe tanaara Xoossaa kawotettaayyo oottiyai, ha heezzu asatuppe harai baawa; hageeti tana daro maaddidosona.

¹² Eppaafiri, intte biittaagee, Kiristtoos Yesuusa ashkkarai, inttena saro saro gees. I intte Xoossan minnidi eqqanaadaaninne Xoossai koyiyooabai ubbai aibakko eridi, poli ammananaadan, ubba wode Xoossaa mintti woossees. ¹³ Aissi giikko, i intteyyoo, Lodooyiyaa asaayyoonne Hirapoliisa giyo katamaa asaayyo daro daafuriyoogaa taani markkattais.

¹⁴ Nu siiqo dottoree Luqaasinne Deemaasi inttena saro de7eetii yaagoosona. ¹⁵ Lodooyiyaa de7iya nu ishantuyyoonne Nimppiyyo qassi i keettan shiiqiya asaayyo nu sarotaa yootite.

¹⁶ Ha dabddaabbiyaa intte nabbabidoogaappe guyyiyan, Lodooyiyaa woosa keet-tankka nabbabissite; inttekka Lodooyiyaa woosa keettaikka intteyyoo yeddiyo dabddaabbiyaa nabbabite. ¹⁷ Qassi Arkkipoosayyo, “Godai neeyyo immido oosuwa polanaagaa dogoppa” yaagidi yootite.

¹⁸ Taani PHauloosi, ta kushiyan saro gaada xaafidoogaa haggaa be7ite; taani qashuwan de7iyooгаа dogoppite.

Xoossaa aaro kehattetai inttenaara gido.

PHauloosi Tasalonqge Asaassi Xaafido Koiro Kiitaa Gidduwaa Erissuwaa

Tasalonqgee Maqadooniyaa geetettiya Rooma biittaayyo waanna katama. PHauloosi Tasalonqgen woosa keettaa essidoogee Pilphphisiyuusa yeddidi kiya-doogaappe guyyiyaana. Gidoshin, Aihudatu ammanuwaa ekkana shiiqi eqqida Aihuda gidenna asati PHauloosi tamarissiyo, kiristinnaa timirttiyan gooshettido gishshau, Aihudati PHauloosa qanaatidi, phalqgettaa denttidosona. Hegaa gishshau PHauloosi Tasalonqge yeddidi, wolqqan Beeriyaa biis. Takkiiddi i Tasalonqge gakkido wode, matan a maaddiya Ximootiyoosi Tasalonqge woosa keettan de7iya hanotaa ayyo istti naa77an xaafiis.

PHauloosi koiro kiitaa Tasalonqge asaassi xaafidoogee, ammaniya asaa wolqqaa kunnanaassanne minttettanaassa. I eta ammanuwaabanne eta siiquwaabaa lo77o oduwaa siyiis. Hegaa gishshau, eta galatees. Kase i eta giddon de7ido wode, waanida de7uwaa de7idaakko eta hassayissee. Hegaappe oishata zaarees. He oishatuppekka amaridaageeti: “Kiristtoosi ha sa7aa simmanaappe kasetidi haiqqida ammaniya asi, Kiristtoosa simoi immiyo merinaa de7uwaa ekkana danddayii? Kiristtoosi simmida yaanai audee?” yaagiyaageeta. PHauloosikka he gaittida kayyiyan etau odiddi, “Kiristtoosi naa77antoo yaanaagaa ufaissan naagiiddi i yaana gakkanaashin woppu giidi intte oosuwaa oottite” yaagidi zorees.

1 Nuuni PHauloosi, Sillaasinne Ximootiyoosi Tasalonqge woosa keettan de7iya asaayyo ha dabddaabbiiyaa xaafos; he woosa keetta Xoossaa nu Aawaabanne Godaa Yesuus Kiristtoosabaa.

Tasalonqge Asaa De7uwaanne Ammanuwaa

Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe, aaro kehatettainne sarotetta intteyyo gido.

² Nuuni Xoossaa woossiyo wode inttena hassayidi, intteyyo ubbaayyo ubba wode Xoossaa galatoos. ³ Nuuni nu Xoossaa, nu Aawaa sinttan ammanuwan intte ootido oosuwanne, siiquwan intte daafurido daafuraa, qassi Xoossai intteyyo nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara immana giidoogaa ekkana gencciyo genccaa ubba wode hassayos.

⁴ Nu ishato, Xoossai inttena siiqiyoogaanne inttena babaa oottanau dooridoogaa nuuni eroos. ⁵ Aissi giikko, nuuni wonggeliiyaa wolqqan, Geeshsha Ayyaanaaninne he wonggelee tuma gididoogaa wurssi ammaniyoogan intteyyo ehiidoogaappe atin, doona xalaalan ehibookko. Nuuni inttenaara de7iyo wode, intte gishshau waani de7idaakko, intte ereeta. ⁶ Qassi intte daro waayettikkokka, Geeshsha Ayyaanaa immido ufaissaara kiitaa ekkideta; nunanne Godaa milatideta. ⁷ Hegaa gishshau, Maqidooniyaa giyo biittaainne Akaayiyaa giyo biittan de7iya ammaniya ubbatuyyo leemiso gidideta. ⁸ Aissi giikko, Godaa qalalai intteppe kiyidi, Maqidooniyaaninne Akaayiyaa xalaalan siyettibeenna; shin Xoossaa intte ammaniyoogee ubbasan siyettiis. Simmi nuuni haasayanau koshshiyaabi aibinne baawa. ⁹ Aissi giikko, nuuni inttekkko biido wode, intte nuna waati mokiidaakkonne qassi intte intte eeqaa aggidi, worddotenna de7o Xoossaayyo oottanau waani simmidaakko, eti bantta huuphen

haasayoosona. ¹⁰ Qassi Xoossaa Na7ai Yesuusi, Xoossai haiquwaappe denttidoogee, nuna sinttappe yaana Xoossaa hanquwaappe ashshiyagee saluwaappe yaanaagaa intte naagiyoogaa eti haasayoosona.

PHauloosi Yesuusi Kiittido Asa Gididi Tasalonqgen Oottido Oosuwa

2 Ta ishato, nuuni inttekkoo biidoogee mela gidennaagaa intte intte huuphen ereeta. ² SHin nuuni inttekkoo yaanaappe kase Piliphphisiyuusa giyo kata-man waayettidoogaanne cayettidoogaa intte ereeta; daro phalqqetta de7ikkokka, intteyyo a wonggeliyaa mishiraachchuwa yootana mala, Xoossai nuuyyo minotettaa immiis. ³ Nuuni inttena woossiyoogee balan woi tunatettan woi geniyan gidenna.

⁴ SHin Xoossai wonggeliyaa hadaraa ekkana nuuni ammanettiyaageeta gidin, nuuyyo he hadaraa immiis; he immidoogaadanka nuuni haasayoos. Qassi nuuni nu wozanaa xomoosiya Xoossaa ufaissiyaagaadan haasayoosippe attin, asa ufaissiyaagaadan haasayokko. ⁵ Nuuni inttekkoo cimo haasayaara yibeennaagaa, woikko nuuni uuzettiyoogaa genttiya haasayaa haasayibeennaagaa intte loitti ereeta; Xoosaikka nuuyyo markka. ⁶ Nuuni Kiristoosi kiittidoogeeta gidiiddi, intteppe bonchcho ekkana danddayikkokka, ooppenne intteppe gidin woi haratuppekka gidin, bonchcho koyibookko. ⁷ SHin nuuni aayiyaa ba naata dichchiyoogaadan, intte gid-don ashkke gidida. ⁸ Inttena siiqido gishshau, Xoossaa wonggeliyaa intteyyo immanaagaa xalaala gidennan, nu de7uwaakka intteyyo immanau giigi uttida; aissi giikko, intte nuuyyo daro al77o. ⁹ Ta ishato, nu oosuwaanne nu daafuraa intte akeeketa; intteyyo Xoossaa wonggeliyaa mishiraachchuwa yootiiddi, inttena ainne waayissenna mala, qamminne gallassi nuuni oottida.

¹⁰ Nu de7oi intte matan, ammaniyaageetu matan, geeshsha, xillonne borettennaagaa gidiyoo gau intte markka; qassi Xoosaikka markka. ¹¹ Nuuni intteyyo huuphiyan huuphiyan aawai ba naatuyyo haniyoogaadan hanidoogaa ereeta. ¹² Nuuni inttena zorida; minttettida. Qassi a kawotettaanne a bonchchuwa shaakkanau inttena xeesiya Xoossaa ufaissiya de7uwaa intte de7ana mala, intteyyo minttidi yootida.

¹³ Intte nuuppe Xoossaa qaala tuma gididoogaadan ekkido wode, Xoossaa kiitadan ekkidoogaappe attin, asa kiitadan ekkibeenna gishshau, nuuni Xoossaa ubba wode hegaa gaasuwan galatoos; Xoossaa qaalai ammaniyaageetun, inttenan oottees.

¹⁴ Aissi giikko, ta ishato, Kiristoos Yesuusayyo Yihudaa giyo biittan de7iya woosa keettatuura, intte leemisseteeta; hegeeti Xoossaa woosa keettata. Aihudati eta waissidoogaadan, intte biittaa asaikka inttena waissii. ¹⁵ He Aihudati Godaa Yesuusanne hananabaa yootiyaageeta woridosona; qassi nuna yedettidosona. Eti Xoossaa ufaissokkona; asa ubbaakka ixxoosona. ¹⁶ Aihuda gidenna asai attana mala, nuuni etau qaala yootiyoo gau diggoosona. Qassi eta nagaraikka ubba wode dari dari bees. SHin wurssettan Xoossaa hanqqoi eta bolli wodhdhiis.

PHauloosi Tasalonqge Asaa Naa77 anttuwaa Xomoosana Amottido Amuwa

¹⁷ SHin ta ishato, nuuni nu qofan gidennan, asatetta xalaalan intteppe guutta wodiya shaahettido wode, inttena daro laamotidi, be7ana keehi koyida. ¹⁸ Aissi giikko, nuuni inttekkoo simmidi baana koyida. Harai atto, taani PHauloosikka darotoo inttekkoo baana mala be7aas; shin Seexaanai nuna diggiis. ¹⁹ Aissi giikko, nu Godaa Yesuus Kiristoosi yiyo wode, nuuni be7ana giidi ufaissan naagiyoogee, woikko

nu ufaissai, woikko nuuni ceeqettiyo akiliile oonee? Inttena gidekketiyye? ²⁰ Aissi giikko, intte nu bonchchonne nu ufaissa.

3 Hegaa gishshau, nuuyyo genccanau danddayettennan ixido wode, Ateena giyo kataman nurkka attanau qofaa qachchida. ² Inttena zoranaadaaninne intte ammanuwan inttena minttanaan, Xoossau oottiya nu ishaa, nunaara issippe Kiristtoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiya Ximootiyoosa inttekkio kiittida. ³ Ha waaiyaa gaasuwan intteppe ooninne guyye simmenna mala, a kiittida. Nuuni hegau doorettidoogaa intte intte huuphen ereeta. ⁴ Aissi giikko, nuuni intte-naara de7iiddi, nuuni waayettanaagaa kasetidi intteyyo yootida; qassi intte eriyooagaadanka kase hegaadan haniis. ⁵ Hegaa gishshau, qassi genccanau tau danddayettennan ixido wode, “Ooni erii xalahe halaqai eta paaccennan aggenna. Nu daafuraikka mela gidennan aggenna” yaagada intte ammanuwaabaa eranau Ximootiyoosa inttekkio kiittaas.

⁶ SHin ha77i Ximootiyoosi intte matappe nuukko yiidi, intte ammanuwaabaanne intte siiquwaabaa intteyyo mishiraachcho giidi nuuyyo yootiis. Qassi nuuni inttena be7anau laamotiyoogaadan inttekkio nuna be7anau laamotiiddi, ubba wode nuuyyo lo77obaa qoppiyoogaa i yootiis. ⁷ Hegaa gishshau, ta ishato, nu waaiyaaninne nu tuggan ubban intte ammanuwaa baggaara intteban minettida. ⁸ Godan minnidi intte de7ikko, nuunikka tumu de7oos. ⁹ Aissi giikko, nuuni inttebaayyo Xoossaa galatoos. Nuuni nu Xoossaa sinttan intte gishshau de7iya ufaissa ubbau a daro galatoos. ¹⁰ Nuuni inttena be7anaunne intte ammanuwau paccidabaa kunttanau, qamminne gallassi nu kumetta wozanaappe Xoossaa woossoos.

¹¹ Nu Aawai, nu Xoossai ba huuphen, qassi nu Godai Yesuus Kiristtoosi nuuni inttekkio biyo ogiyaa nuuyyo giigisso. ¹² Nuuni inttena keehi siiqiyoogaadan, Xoossai intte issoi issuwaa siiqiyo siiquwaanne qassi asa ubbaa siiqiyo siiquwaa intteyyo darissonne gujjo. ¹³ Nu Godai Yesuus Kiristtoosi ba geeshshatu ubbaara yiyo wode, nu Xoossaa, nu aawaa sinttan geeshshatanne borettennaageeta oottidi, inttena i minttetto.

Xoossaa Ufaissiya De7uwaa

4 Simmi wursettan, ta ishato, Xoossaa ufaissanau intte waani de7anau bessiyaakko, nuuppe tamaarideta. Hegee intte kaseesappe de7iyo maaraa; shin ha77i intte kaseegaappe loittidi oottanaan, Godaa Yesuusa sunttan inttena woossoinne zoroos. ² Aissi giikko, nuuni Godaa Yesuusa maataa baggaara intteyyo imido azazoi augaakko, intte ereeta.

³ Aissi giikko, Xoossai intteppe koyiyoogee aibee giikko, intte geeshsha gidanaaganne shaaramuxiyoogaa muleera agganaagaa koyees. ⁴ Intte ubbai huuphen huuphen geeshshatetaaninne bonchchuwan machcho waati ekkiyaakko eranau besseesippe attin, ⁵ Xoossaa erenna ammanenna asatudan, keehi amottiyoogan ekkanau bessenna. ⁶ Nuuni qassi kase intteyyo yootidoogaadaaninne inttena mintti zoridoogaadan, Godai haggaa malaban ubban halo kessiyaagaa gidiyo gishshau, ooninne ha yohuwan ba ishaa naaqqanaunne cimmanau bessenna. ⁷ Aissi giikko, Xoossai nuna geeshshatettan de7anau xeesidoogaappe attin, tunatettan de7anau xeesibeenna. ⁸ Hegaa gishshau, ha timirttiyaa ixxiya ooninne intteyyo ba Geeshsha Ayyaanaa immiya Xoossaa ixxeesippe attin, asa ixxenna.

⁹Intte intte huuphen issai issuwaa siiqanaadan, Xoossai inttena tamarissido gishshau, intte intte ishata waati siiqanau bessiyaakko, nuuni xaafanau koshshenna.

¹⁰Qassi Maqidooniyaa biitta ubban de7iya ishata ubbata tumu intte siiqeeta. SHin nu ishatao, intte hegaappe gujji gujjidi eta siiqana mala, inttena woossoos.

¹¹Nuuni kase intteyyo yootidoogaadan, woppu giida de7uwaa de7ite. Qassi intte huuphe oosuwaa oottidi, inttena koshshiyaabaa demmite. ¹²Hegaa gidikko, ammannaaageetu matan intte bonchchettananne qassi inttena koshshiyaabau oonanne auddashekketa.

Godai Yiyo Wode Haiqqiichchida Asainne Paxa De7iya Asai Hananabaa

¹³SHin nu ishatao, intte sinttappe demmana giidi ufaissan naagiyoobi bainna asat-udan kayyottenna mala, haiqqida asatubaa intte erana mala koyoos. ¹⁴Nuuni Yesuusi haiqqidoogaanne qassi haiquwaappe i dendidooogaa ammanoos; hegaadankka, Xoossai Yesuusa ammanidi haiqqidaageeta Yesuusaara ehaanaagaa ammanoos.

¹⁵Aissi giikko, nuuni intteyyo yootiyo Godaa qalalai haggaa; nuuni paxa de7iyaageeti, Godai yiyo gallassi hagan de7iyaageeti, haiqqidaageetuppe kase-tokko. ¹⁶Aissi giikko, Godai ba huuphen azazuwaara, kiitanchchatu halaqaa ceng-gurssaara, Xoossaa malkkataa giirettaara saluwaappe wodhdhana. Kiristtoosa ammanidi haiqqidaageeti kasetidi haiquwaappe denddana. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, nuuni he wode paxa de7iyaageeti, Godaara carkkuwaa gidon gaittanau etaara issippe shaaran pude shiiqana. Hegan nuuni Godaara issippe ubba wode de7ana. ¹⁸Hegaa gishshau, ha haasayan issai issuwaa minttettite.

Godaa Yuussaa Giigidi Naagite

5 SHin ishatao, ha yohoti aude hananaakko, wodiyaanne aginaa intteyyo xaafanau koshshenna. ²Aissi giikko, Godaa gallassai kaisoi qammi yiyoogaadan yaanaagaa intte loitti ereeta. ³Asai, “Ubbabai saro; aibikka hanenna” giishin, maccaasaa maaretai oiqqiyoogaadan, bashshai eti qoppennan eta bolli yaana. Eti mulekka kessi ekkokkona.

⁴SHin nu ishatao, he gallassai intteyyo kaisoi yiyoogaadan yaanau intte xuman de7ekketa. ⁵Intte ubbai poo7uwaa asanne gallassaa asa; nuuni qammaa asa woi xumaa asa gidokko. ⁶Hegaa gishshau, nuuni harati xiskkiyoogaadan xiskanau bessenna. Nuuni beegottananne woga de7anau bessees. ⁷Aissi giikko, xiskkiyaageeti qammi xiskkoosona; mattottiyaageetikka qammi mattot-toosona. ⁸SHin nuuni gallassaa asa gidiyaageeti woga de7anau bessees. Nuuni amanuwaanne siiquwaa tiran wottiyo ola miishshadan oiqqidi, Xoossai nuuyyo immana gin, nuuni ufaissan naagi uttido atatettaa birata qophedan, huuphiyan wotanau bessees. ⁹Aissi giikko, Xoossai nuna nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara atatettaa demmanau dooridoogaappe attin, a hanquwaa ekkanau dooribeenna. ¹⁰Nuuni paxa gidin woikko haiqqidaageeta gidin, Kiristtoosaara issippe de7ana mala, Kiristtoosi nu gishshau haiqqiis. ¹¹Hegaa gishshau, intte qassi ha77i oottiyoogaadan, issai issuwaa minttettitenne maaddite.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

¹² Nu ishatao, intte gidдон oottiyaageeta, inttena kaalettanaunne zoranau Godai dooridoogeeta, intte bonchchana mala, inttena woossoos. ¹³ Eti oottiyo oosuwaa gishshau, eta keehi bonchchitenne siiqite. Issoi issuwaara sarotettan de7ite.

¹⁴ Nu ishatao, nuuni inttena zoroos; maari bainna de7uwaa de7iyaageeta seerite. Yayyiyaageeta minttettite. Wolqqi bainnaageeta maaddite. Asa ubbaa danddayite. ¹⁵ Ooninne iitaa gishshaa iitaa zaarena mala naagettite; shin issoi issuwaayyoonne qassi asa ubbaayyo lo77obaa oottanau minnite.

¹⁶ Ubba wode ufaittite. ¹⁷ Ubba wode Xoossaa woossite. ¹⁸ Ubbaban galatite. Aissi giikko, Kiristtoos Yesuusa baggaara Xoossai intteppe koyiyoobai hegaa.

¹⁹ Geeshsha Ayyaanaa doshissoppite. ²⁰ Hanana giidi yootido qaala karoppite. ²¹ Ubbabaakka paaccite. Lo77obaa oiqqite. ²² Iita ooso ubbaappe haakkite.

²³ Sarotettaa Xoossai ba huuphen inttena ubbaban geeshsho; qassi nu Godai Yesusi Kiristtoosi yiyo wode, Xoossai intte ayyaanaa, shemppuwaanne kumetta asatettaa borettennaagaa oottidi naago. ²⁴ Inttena xeesiyaagee ammanettidaagaa; qassi hegaa i polana.

²⁵ Nu ishatao, nuuyyo Xoossaa woossite.

²⁶ Ishantta ubbaa geeshsha yeruwaa yeridi sarotite.

²⁷ Intte ha kiitaa geeshsha ishanttu ubbaayyo nabbabanaadan, Godaa sunttan inttena woossais.

²⁸ Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatetta inttenaara issippe gido. Amin77i.

PHauloosi Tasalonqqe Asaassi Xaafido Naa77antto Kiitaa Gidduwaa Erisuwaa

Kiristoosa naa77antto yuussaa xeelliaagan dendidada oishai wocamaa medhdhi medhdhidi biido gishshau, Tasalonqqe woosa keettan metoi dari daridi biis. PHauloosi Tasalonqqe asaassi xaafido naa77antto kiitai, “Godai yaana gallassai matiis” yaagiya ammanuwaabaa mintidi odees. PHauloosi etassi odiiddi, “Kiristoosi yaanaappe kasetidi Kiristoosa timirttiyaa phalqqiya issi ‘Makkala asa’ geetetiyaagee denddana; dendididi ha sa7an de7iya asaa kaalettin, ha sa7aa bolli iitattainne makkalai dari daridi baana” yaagidi eta ammanuwaa suurissanau malees.

Yesuusi Kiittidoogee nabbabiyaageetussi “Metoinne waayee darikkokka eti bantta ammanuwan minnaadan, ikka aara issippe oottiyaageetikka oottiyogaadan, eti bantta de7uwaassi koshshiyaabaa demmanau, minnidi oottanaadan, hegaadankka qassi lo77o ooso oottanau xibennaadan” eta mintidi zorees.

1 Nuuni PHauloosi, Sillaasinne Ximootiyoosi, Tasalonqqe woosa keettan de7iya asaayyo ha dabddaabbiiyaa xaafos. He woosa keettai Xoossaa nu Aawaabaanne Godaa Yesuus Kiristoosabaa.

²Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristoosappe, aaro kehatettainne sarotetta intteyyo gido.

Kiristoosa Yuussaa Gallassi Hanana Pirddaa

³Nu ishatao, intte ammanoi keehi dicciyo gishshaunne, intte issi issuwaa siiqiyo siiqi dariyo gishshau, nuuni intteyyo bessiyaadan, Xoossaa ubba wode galatanau bessees. ⁴Hegaa gishshau, inttena yedetainne waaye ubbai gakkinkka intte genciiyoogaanne ammaniyoogaa nuuni nu huuphen Xoossaa woosa keettaayyo yootiiddi, intteban ceeqettoos.

⁵Intte waayettiyo Xoossaa kawotettaayyo bessiyaageeta gididi qoodettana mala, Xoossai pirddiyo xillo pirddau hagee malaata. ⁶⁻⁷Xoossai tumu pirddaa pirddana. Godai Yesuusi ba wolqqaama kiitanchchatuura tamaa lacuwaa gidдон saluwaappe yiyo wode, Xoossai inttena waissiyaageetu bolli waayiyya ehaana. Qassi waayettiya inttenanne nuna shemppissana. ⁸Qassi Xoossai bana erennaageetanne nu Godaa Yesuus Kiristoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaayyo azazettennaageeta qaxxayana. ⁹⁻¹⁰He gallassi, i ba geeshshatu ubban bonchchettanaunne qassi bana ammaniya ubbatun sabettanau yiyo wode, eti Godaa sinttappenne a wolqqa bonchchuwaappe shaahettidi, merinaa bashshan qaxxayettana. Nuuni intteyyo yootido kiitaa intte ammanido gishshau, intte a bonchchiyaageetu giddooninne sabbiyaageetu gidдон de7ana.

¹¹Nuuni intteyyo ubba wode Xoossaa woossiyoogee hegaassa. Nu Xoossai xeesido de7uwau inttena bessiyaageeta giidi qoodanaadan, nuuni a woossoos; intte lo77obaa amottiyoogaanne intte ammanuwaa oosuwaa i ba wolqqan polo. ¹²Hegan nu Xoossaa aaro kehatettaaninne qassi nu Godaa Yesuus Kiristoosa aaro kehatettan, Godaa Yesuusa sunntaa intte bonchchana; inttenakka i bonchchana.

Makkaliya Bitaniyaa

2 Ha77i nu ishato, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa yuussaabaunne nuuni aara de7anau akko shiiqanabau, ²hananabaa asi intteyyo yootiyooban woi hara asappe siyido qaalaa, woi ooninne nuuppe yiida kiitadan haasayiyoogan, “Godaa gallassai gakkiiis” giidi intte dagammennaadaaninne wozanaa bayennaadan, nuuni inttena woossoos. ³Inttena ooninne ai ogiyaaninne balettoppo. Aissi giikko, kasetidi makkaliyoogeenne qassi nagaranchchai, bashshaa na7ai qonccennan de7ishin, he gallassai gakkenna. ⁴Asi goinniyo ubbabaanne asi Xoossa giyo ubbabaa i ixkana. I bana eta ubbaappe xoqqu oottana. Qassi harai atto Xoossaa Beeta Maqidasiyaa geli uttidikka, “Taani Xoossaa” gaana.

⁵Intte hassayekketii? Taani heгаа intteyyo inttenaara de7aidda odaas. ⁶I ba qaxaruwaa gallassi yaanaappe attin, ha77i yaanaagaa aibi a teqqiyaakko, intte ereeta.

⁷Aissi giikko, asau qonccibeenna makkalaa wolqqai ha77i oottees; shin he teqqiyaagee ogiyaappe kichchana gakkanaassi, i qonccenna. ⁸Hegaappe guyyiyan, he makkalanchchai qonccin, Godai Yesuusi ba doonaa shemppuwan a worana. Qassi i yiyo wode ba bonchcho Yuussan a xaissana. ⁹He makkalanchchai Seexanaa wolqqaara yiidi, Xoossai oottiyo malaata ubbaa, worddo malaataanne garamisiyaabaa oottana. ¹⁰Hegaadankka, qassi xayiya asata dumma dumma iita cimuwan balettana. Xayiyaageeti attanau tumatettaa siiqidi ekkibeenna gishshau xayana. ¹¹⁻¹²Hegaa gishshau, tumatettaa ammanibeenna asati, nagara oottiyoogan ufaitiyaageeti ubbai pirdettanaadaaninne worddo gidiyaabaa ammananaadan, Xoossai wolqqaama balaa eta giddo yeddana.

Atotettau Doorettida Asata

¹³SHin Godai siiqiyo nu ishato, nuuni Xoossaa intte gishshau, ubba wode galatanau bessees. Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanaa wolqqan inttena ba geeshsha asa oottiyoogaaninne tumatettaa intte ammaniyoogan inttena ashshanau, Xoossai inttena bairadan dooriis. ¹⁴Xoossai inttena nuuni intteyyo yootido nu wonggeliyaa mishiraachchuwaa baggaara xeesidoogee, intte nu Godaa Yesuus Kiristtoosaara is-sippe bonchchettanaassa. ¹⁵Simmi nu ishato, minnidi eqqite; nuuni inttena nu doonan gidin, woi nu dabddaabbiiyan gidin, tamaarissido wogaa oiqqite.

¹⁶⁻¹⁷Nu Godai Yesuus Kiristtoosi ba huuphen qassi Xoossai, nu Aawai nuna siiqidi, ba aaro kehatettan nuuyyo merinaa danddayaanne sinttappe ekkana giyo lo77o ufaissaa immidaagee, inttena minttetto; qassi intte lo77oobaa ubbaa oottanaadaaninne haasayanaadan, inttena minttetto.

PHauloosi, “Nuuyyo Woossite” Yaagiis

3 Wurssettan nu ishato, Godaa qalalai intte gidдон, eesuwaa aakkanaadaaninne bonchchettanaadan, nuuyyo Xoossaa woossite. ²Qassi asai ubbai qaalaa ammannenna gishshau, Xoossai nuna nagaranchcha asatuppenne iita asatuppe ashshana mala, nuuyyo woossite.

³SHin Godai ammanettiyaagaa; i inttena minttettananne qassi iitaappekka naagana. ⁴Nuuni inttena azaziyoogaa intte ha77i oottiyoogaanne qassi sinttappekka oottanaagaa Godai nuna intteban ammanttees.

⁵ Godai intte wozanaa Xoossaa siiquwaakkonne Kiristtoosi immiyo danddayaakko kaaletto.

Ooso Oottidi De7anaagee Gidde

⁶ Nu ishatao, intte nuuppe ekkido wogaa kaallennan azalla de7uwaa de7iya isha ubbaappe intte shaahettanaadan, Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan inttena aza-zoos. ⁷ Aissi giikko, nuuni inttenaara de7iyo wode azallibeenna gishshau, intte nunadan hanidi de7anau bessiyogaa intte huuphen ereeta. ⁸ Nuuni intteppe oossinne tooho gidenna mala, qamminne gallassi daafuriiddinne jaamiiddi oottidi de7idoogaappe attin, bessiyaagaa oottennan oopenne quma coo mibookko. ⁹ Nuuni hegaa oottidoogee intte nunadan hanidi de7anaadan, nuuni intteyyo leemiso gidanaassappe attin, hegaa inttena oichchanau nuuyyo maati xayiina gidenna. ¹⁰ Aissi giikko, nuuni harai atto inttenaara de7iiddikka, “Oottanau koyenna urai ooninne mooppo” yaagidi inttena azazida.

¹¹ Aissi giikko, asa yohon geliyoogaappe attin, ainne oottennaageeti, azalla de7uwaa de7iya amarida asati intte giddon de7iyoogaa nuuni siyida. ¹² Nuuni hegeetu mala asati maara de7uwaa de7anaadaaninne banttana koshshiyaabaa oottidi demmanaadan, Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan eta azazoosinne zoroos.

¹³ SHin intte nu ishatao, lo77o oosuwaa oottanau azaloppite. ¹⁴ Qassi nuuni ha dabddaabbiyan kiittido kiitaayyo azazettenna urai ooninne de7ikko, he uraa akeekite. I yeellatana mala, appe shaahettite. ¹⁵ SHin ishadan a seeriteppe attin, morkkedan xeelloppite.

Wursetta Sarotaa

¹⁶ Sarotettaa Godai ba huuphen intteyyo ubba wodenne ubba baggaara sarotettaa immo. Godai inttenaara ubbaara gido.

¹⁷ Taani PHauloosi, ha kiitaa ta kushiyan xaafaas; ta kiita ubbau malaatai haggaa. Taani hagaadan xaafais.

¹⁸ Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettaa inttenaara ubbaara gido.

PHauloosi Ximootiyoosayyo Xaafido Koiro Kiitaa Gidduwaa Eriissuwaa

Ximootiyoosa geetettiya, ammaniya wodallai, Qeeri Iisiyaa giyo sohuwan yelettiis. Ayyo aayyiya Aihuda; aawai qassi Giriike. I PHauloosaara zuppetiya asa; wonggeliyaa kiitaakka aara maadettidi oottiyaagaa. PHauloosi Ximootiyoosassi xaafido koiro kiitai heezzu waanna aife yohota mintti xeellees.

Ubbaappe kasetidi kiitai woosa keettan denddidi uttida worddo timirttiyaabaa minttidi odees. Ha imatta gidida timirtee Aihudatu timirttiyaappe baggaa, Aihuda gidenna asatu timirttiyaappe baggaa oiqqidaagaa; “Hagee beettiya sa7ai nagaran hambbalaashettiichhidaagaa gidiyoo gishshau, asi atatettaa demmanau dumma xuraa eranau, issi issi qumata meennan agganaanne machcho ekkennaanne azina gelennan naagetanau koshshees” yaagiya qofaa baaso oottidi oiqqidaagaa. Hegaa bollikka gujjidi a kiitai wosa keettaa aisuwaabanne goinuwaa wogaabaa tamaaris-siya timirttiyaa, hegaadankka qassi woosa keettaa kaalettiyaageetinne eta maadiyaageeti ai mala eeshshaara de7iyaageeta gidanau bessiyaakko odiyaabaa oiqqiis. Wurssettan Ximootiyoosi Yesu Kiristoosassi oottiya lo77o asa waanidi gidanau danddayiyaakkonne qassi dumma dumma ammaniya asaa maabaraa achchan ayyo de7iya aawatettaa aibakko, PHauloosi a zorido zoriyaa demmoos.

1 Nuna ashshiya Xoossainne nuuni be7ana giidi ufaissan naagiyo Yesuus Kiristoosi azazido azazuwaadan, Yesuus Kiristoosi kiittidoogaa gidida taani PHauloosi, ² ammanuwaa baggaara ta tumu na7au, Ximootiyoosau ha dabddaab-biyaa xaafais.

Worddo Timirttiyaappe Naagettiyoogaa

Xoossaa nu Aawaappenne nu Godaa Kiristoos Yesuusappe aaro kehatettaa, maarotettainne sarotettaa neeyyo gido.

³ Taani Maqidooniyaa baidda neeyyo giidoogaadan, neeni Efisoonan takkana mala koyais. Issi issi asati worddo timirttiyaa tamarissoosona; hegeeti tamaris-senna mala, aggite gaada oda. ⁴ Eti haisiyaa yootiyoogaanne bantta zariyaa gairiyoo-gaa agganaadan oda. Aissi giikko, heгаа malabai palamaa kaalettees; qassi Xoossaa qofaa ammanuwan erettiyaagaa oottokkona. ⁵ Ha azazuwau waanna qofai geeshsha wozanaappe, lo77o zoriya wozanaappe, asi be7o giyoobi baina ammanuwaappe beettiya siiquwaa denttettanaassa. ⁶ Issi issi asati haggaa aggidi, pattenaa haasayaakko simmidosona. ⁷ Eti ai haasayiyaakkonne woikko tumayidi yootiyoobai aibakko erokkona; shin Xoossaa higgiiyaa tamarissiyaageeta gidanau koyoosona.

⁸ Asai bessiyaagaadan higgiiyan go7ettikko, higgee lo77o gidiiyoogaa nuuni eroos. ⁹ Issibaa akeekanau koshshees. Higgee lo77o asau meretti-beenna. SHin higgiiyaa menttiyaageetuyyo, azazettinaageetuyyo, makkalanchchatuyyo, nagaranchchatuyyo, geeshshatetti bainaageetuyyo, tunatuyyo, bantta aayyiyo woikko aawaa woriyaageetuyyo, shemppuwaa woriyaageetuyyo, ¹⁰ shaaramux-anau qaaqqatiyaageetuyyo, attumaasai attumaasaara shaaramuxiyaageetuyyo, asa baizziyaageetuyyo, worddanchchatuyyoonne wordduwan caaqqiyaageetuyyo,

woikko tumu timirttiyaara gaittena ai ooso gidinkka oottiyaageetuuyo kiyiis.
¹¹ Qassi anjjettida Xoossai taani awaajjana mala, tau hadaraa immido bonchcho wonggeliyaa gididon he timirttee de7iyooaakka nuuni eroos.

PHauloosi Xoossaayyo SHiishshido Galataa

¹² Taani oottiyo oosuwan taayyo wolqqaa immida nu Godaa Kiristtoos Yesuusa galatais. Tana ba oosuwau sunttidi, tana he oosuwau bessiyaagaa giidi qoodiyo gishshaukka a galatais. ¹³ Taani hagaappe kase a cayiyaagaa, a yedettiyaagaanne tuggayiyaagaa gidikkokka, taayyo haggaa i oottiis. SHin taani erennan ootido gishshaunne ammanabeenna gishshau, Xoossai tana maariis. ¹⁴ Qassi nu Godai zawai baina ba aaro kehatettaa ta bollan gussidi, Kiristtoos Yesuusa baggaara nubaa gidiya ammanuwaanne siiquwaa taayyo immiis.

¹⁵ Kiristtoos Yesuusi nagaranchchata ashshanau ha sa7aa yiis giyo haasayai amanettidaagaanne asai ubbai tuma giidi ekkanau bessiyaabaa. Ubaappe aadhdhiya nagaranchchay tana. ¹⁶ SHin merinaa de7uwaa ekkanau aani ammananau bessiya asau taani leemiso gidanaadan, ubbaappe aadhdhiya nagaranchchau taayyo Yesuus Kiristtoosi keehi danddayidoogaadan, Xoossai tana maariis. ¹⁷ Aifiyan beettenna merinaa Xoossau issuwau, merinaa Kawuwau, merinaappe merinaa gakkanaassi galatainne bonchchoi gido.

¹⁸ Ta na7aa Ximootiyoosaa, kase nebaa hananabaa yootidoogaadan, he yootidoogan lo77o olaa neeni olettana mala, ha azazuwaa neeyyo hadaraa immais. ¹⁹ Ammanoinne lo77o zoriya wozanai neeyyo de7o. Isooti issooti banttana zoriya wozanaa yeggi aggidi, laaggiyaabi baina markkabee bayiyooaadan, bantta amanuwaa bashshidosona. ²⁰ Xoossaa cayiyooaaggana mala, heggaa tamaanau taani Seexaanau aatta immido Hemeneyoosinne Iskkindiri eta gididon de7oosona.

Woosa Keettaa Woosaa

2¹⁻² Nuuni Xoossaa milatiyoogan, geeshshatetta ubban, sarotettaaninne ashkкетettan de7ana mala, asa ubbau, kawotuyyoonne sunttatetta de7iyo ubbatuuyo, Xoossaa oichchanau, woossanau, gaannatanaunne galatanau bessiyooaaga ubbabaappe kasetada taani nena erissais. ³⁻⁴ Asai ubbai attanaadaaninne tumatettaa eranaadan koyiia nuna ashshiya Xoossaa sinttan hagee lo77iyaabaanne ufaissiyaabaa. ⁵ Aissi giikko, issi Xoossai de7ees; Xoossaappenne asaappe gidduwan gididi gaannatiya issoi de7ees. Hegeekka Kiristtoos Yesuusa giyo asa. ⁶ I asaa ubbaa wozanau bana ubbau immiis. Xoossai ba wodiyan asa ubbaa wozanau koyiyooaaga bessiya markkai haggaa. ⁷ Taani Xoossaa qaala yootiyaagaa, Yesuusi kiittidoogaanne qassi ammanuwaaninne tumatettan Aihuda gidenna asaa tamarissiyaagaa gidada sunttettidoogee hegaassa. Taani worddotikke; tumaa haasayais.

⁸ Heggaa gishshau, ubbasan de7iya attumaasai hanqqoinne palami bannan, ba geeshsha kushiyaa pude denttidi, Xoossaa woossanaadan, taani koyais.

⁹⁻¹⁰ Hegaadan qassi maccaasaikka bessiya maayuwa kiphataaninne banttana shiishshi ekkiyoogan maayona. Xoossau yayyais giya maccaasau bessiyooaadan, lo77obaa oottiyoogaanappe attin, huuphiyaa shurubbaa daddiyooogan, worqqan woikko inquwan, woikko daro al77o afalan banttana alleeqissoppa.

¹¹ Maccaasai ubbaban haarettidi, co77u giidi tamaaro. ¹² Taani maccaasai co77u giidi de7ona gaisippe attin, attumaasaa tamaarissona woikko eta bolli aawatona giikke. ¹³ Aissi giikko, Addaamee koiro merettiis; Hewaana guyyeppe merettaasu. ¹⁴ Hewaana cimettada Xoossaa higgiiyaa menttaasuppe attin, Addaamee cimetiibeenna. ¹⁵ SHin maccaasai ammanuwan, siiquwan, geeshshatettaanne banttana kiphatiyoogan de7ikko, naata yeliyoogan attana.

Woosa Keettaa Kaalettiyaageeta

3 Ooninne woosa keettaa kaalettiyaagaa gidanau koyikko, lo77obaa amottiis giyo haasayai tuma. ² Woosa keettaa kaalettiya urai borettennaagaa, issi machchee xalaalai de7iyoogaa, kiphatanchchaa, bana naagiyaagaa, bau bessiyaabaa oot-tiyaagaa, imattaa mokkiyaagaa, tamaarissanau danddayiyaagaa, ³ mattottennaagaa, ashkketettappe attin ooyettennaagaa, palamettennaagaa, miishsha siiqennaagaa, ⁴ naati ayyo azazettiyoogaanne bonchchiyoogaa, qassi ba keettaa aissanau dand-dayiyaagaa gidanau bessees. ⁵ Aissi giikko, issi urai ba keettaa aissanau danddayen-naagaa gidikko, Xoossaa woosa keettaa waati aissanau danddayii?

⁶ Otoruwan sugettidi, xalahe halaqai Xoossaa pirddan kunddidoogaadan kunddenna mala, ooratta ammanida asa gidanau bessenna. ⁷ Xalahe halaqaa boriyaanne piriyan gelenna mala, he aawi woosa keettaappe kareera de7iya asan nashettiyaagaa gidanau bessees.

Woosa Keettan Maaddiyaageetubaa

⁸ Hegaadan qassi woosa keettan oottiyaageeti ciccata, naa77a haasayen-naageeta, daro woiniyaa eessaa uyennaageeta, yaaretennaageeta, ⁹ ammanuwaa xu-uraa geeshsha zoriya wozanan naagiyaageeta gidanau bessees. ¹⁰ Hegeeti kasetidi paacettanau koshshees. Paaciyaa aadhdhidoogaappe guyyiyan, woosa keettan oot-tiyaageeta gididi ootona.

¹¹ Hegaadan qassi eta maccaasati ciccata, zigirenaageeta, kiphatanchchata, ub-baban ammanettiyaageeta gidanau bessees.

¹² Woosa keettan oottiyaagee issi machchee xalaalai de7iyoogaanne qassi ba naatanne ba keettaa loitti aissiyaagaa gidanau bessees. ¹³ Aissi giikko, woosa keettaa maaddiyaageeta gididi, lo77o ooso oottiyaageeti bantta huuphiyau gita bonchchuwaa demmoosona; qassi Kiristoos Yesuusan banttau de7iya ammanuwaa keehi xalidi haasayanau danddayoosona.

Gita Xuuraa

¹⁴ Taani neekko eesuan baana gaada haggaa neeyyo xaafais. ¹⁵ SHin taani been-nan gam77ikko, Xoossaa keettan neeni waana de7anau bessiyaakko erana mala xaafais. He keettaa tumatettau tuussanne tuuqe gidiya de7o Xoossaa woosa keet-taa. ¹⁶ Nu ammanuwaa xuurai gita gidiyoogaa ooninne kashi gaanan danddayenna. Kiristoosi ashuwan qoncciiis; i xillo gidiyoogaa Geeshsha Ayyaanai markkattiis. Kiitanchchatikka a be7idosona; Aihuda gidenna asai abaa yootin siyiis. Sa7an de7iya asai a ammaniis; bonchchuwan i saluwaa biis.

Worddo Asttamaareta

4 Issi issi asai wurssetta wodiyan ammanuwaa agganaagaa Geeshsha Ayyaanai qoncciyaa yootiis. Eti worddo ayyaanatuyyo azazettana; qassi xalahuu timirtiyaa kaallana. ²Hagaa mala timirttee zoriya wozanai taman bonqqida biratan xuggidobaadan donjjillida worddanchcha asatu baggaara yiis.

³Hageetu mala asati ekkiyoogaanne geliyoogaa qassi issi issi qommo kattaa miyoogaa diggoosona. SHin ammaniyaageetinne tumatettaa eriyaageeti Xoossaa galatidoogaappe guuyiyan maana mala, Xoossai kattaa medhdhiis. ⁴Aissi giikko, Xoossai medhdhidobai ubbabaikka lo77o. Xoossaa galatidi ekkikko, wora yeggiyo aibinne baawa. ⁵Aissi giikko, he ubbabi Xoossaa qaalaaninne woosan anjettidaagaa.

Kiristtoosassi Lo77o Ashkkara Gidiyoogaa

⁶Hegaa gishshau, neeni ishannta hegaa hassayissiyaabaa gidikko, ammanuwaanne neeni kaallido lo77o timirttiyaa qaalaa maasa; qassi neeni Kiristtoos Yesuusa ashkkara. ⁷SHin ammaniya asau lo77enna haasayaappenne qassi ceega maccaasa haisiyaappe baqata. Qassi Xoossaa milatiyoogan nena loohissa. ⁸Aissi giikko, asai ba bollaa minttiyoogee guuttaa go77ees. SHin Xoossaa milatiyoogan lohissiyoogee ha77ikka sinttappekka de7uwaa immana giyo gishshau, ubbabaikka go77ees. ⁹Ha haasayai asai ubbai ekkanau bessiyu tumu haasaya. ¹⁰Nuuni hegaa demmanau daafuroosinne keehi oottoos; hegaa gishshau, nuuni cayettoos. Aissi giikko, asa ubbaa, ubbaappekka aattidi, ammaniyaageeta ashshiya de7o Xoossaaappe nuuni ekkana gididi uttida.

¹¹Hagaa azazanne tamarissa. ¹²Neeni yelaga gididiyo gishshau, nena ooninne karoppo. SHin ammaniyaageetuyyo ne haasayan, hanotettan, siiquwan, ammanuwaaninne geeshshatettan leemiso gida. ¹³Taani yaana gakkanaassi asassi Xoossaa maxaafaa nabbabiyoogan, Xoossaa qaalaa yootiyoogaaninne tamarissiyooogan minna. ¹⁴Hananabaa yootiyaageeti haasayiinne cimati bantta kushiyaa ne bolli wottin, neeni ekkido, nenan de7iya Geeshsha Ayyaanaa imuwaa toochoppa.

¹⁵Ne dichchai asa ubbau qonccana mala, hegaa mintta qoppa. Hagaa ubba wode ootta. ¹⁶Ne huuphiyaanne ne timirttiyaa naaga. Neeni hegaa oottikko, nenanne neeni giyoogaa siyiyaageeta ashshiyu gishshau, aggennan ootta.

Am77etubaa Zorido Zoriyaa

5 Cima asa ne aawaa bonchchiyoogaadan bonchchappe attin, toochoppa. Yelagata ne ishadan, ²qassi cima maccaasa ne aayeedan, yelaga maccaasa ne michcheedan, kumetta geeshshatettan bonchcha.

³Tumu am77eta bonchcha. ⁴SHin am77eeyyo naati woikko naatu naati de7ikko, he naati Xoossaa milatiyoogaa bantta so asaa bessiyooogaanne qassi hegaa oottiyoogan banttana yelidaageetuyyo kushe zaariyoogaa tamarona. Aissi giikko, hege Xoossaa ufaissiyaabaa.

⁵Ai maadoikka bainna tumu am77iyaa Xoossai immana gaada ufaissan naaga uttaasu. Qassi gallassinne qammi Xoossai o maaddana mala, woossausunne oichchaasu. ⁶SHin bana ishalissiya am77iyaa paxa de7ikkokka, a haiqqaichchaasu. ⁷Qassi ooninne eta borena mala, ha azazuwaa imma. ⁸SHin baageetuyyo qassi

ubbaappe aattidi, ba so asaayyo qoppenna urai oonanne gidikko, he aawi ba amanuwaa kaddidaagaa. Ammanenna asaappekka aadhdhida iitaa.

⁹Usuppun tammu laittai kumibeenna am77ee sunntaa mazggafan xaafoppa. Hegaa bollan qassi a issi azinaappe haraa gelabeennaaro gidanau koshshees. ¹⁰Naata dichchiyoogan, imattaa mokkiyoogan, geeshshatu tohuwaa meecchiyoogan, waayettida asaa maaddiyoogan, lo77o ooso ubbaa kaalliyoogan, ha lo77o oosuwaa oottiyoogan erettidaaro gidanau bessees.

¹¹SHin yelaga am77eta hinkkootu sunntaara gatta xaafoppa. Aissi giikko, eti bantana azinaa gela gela giyo wode, Kiristoosa aggi bayana. ¹²Koiro amanuwaa karido gishshau, eti pirddettana. ¹³Hegee bainnan ooso xayidi issi keettaappe hara keettaa hoskkattana. Hoskkattiyoogee hemettiyoogaa xalaala gidennan, banttau bessennabaa haasayiiddi, zigirssaanne yohon coo geliyoogaa tamaaroosona. ¹⁴Hegaa gishshau, nu morkketi nu bolli haasayiyo iitabaa demmenna mala, yelaga am77eti azinaa gelidi, na7a yelidi, bantta keettaa aissana mala zorais. ¹⁵Aissi giikko, hagaappe kase amarida am77eti Seexaanaa kaallanau aggidi guyye simmidosona.

¹⁶Ammaniya maccaaseeyyo ainniyookka dabbo am77eti de7ikko, a eta maaddanau bessees. Woosa keettaa maadoi bessiyo tumu am77eta maaddana mala, eti woosa keettaayyo tooho gidoppona.

¹⁷Loitti heemmiya cimati, qassi ubbaappekka aattidi, qaala yootiyoogaaninne tamarissiyoogan daafuriyaageeti, naa77u kushe bonchchuwaa ekkana bessees. ¹⁸Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Audiyan kattaa yedhdhiya booraa doonaa qachchoppa” qassi, “Oosanchchai ba damoozaa ekkana bessees” yaagees.

¹⁹Naa77u woi heezzu markki bannan, woosa keettaa cimaa mootiyoobaa siyoppa. ²⁰Harati yayyana mala, nagara oottiya ubbata asa ubbaa sinttan seera.

²¹Neeni ainne asa som77o xeellennan, issuwaa issuwaappe dummayennan ha azazuwaa naagana mala, Xoossanne Godaa Yesuus Kiristoosa doorettida kiitanchchatu sinttan nena taani zorais. ²²O bollaanne eesotada ne kushiya wottoppa. Haratu nagaran geloppa. Nena geeshshatettan naaga.

²³Neeni ubba wode sakettiyo gishshaunne ne uluwaa gishshau, guutta woiniyaa eessaa uyappe attin, haatta xalaalaa uyoppa.

²⁴Issi issi asatu nagarai be7anau qoncce; eta nagarai eta pirddanau etappe sinttau aadhdhees. SHin haratu nagarai guyyeppe qoncces. ²⁵Hegaadankka, lo77o oosoikka qoncce. Qonccibeennabaa gidikkokka, geemmanau danddayenna.

Ashkkaratussi Imettida Zoriyaa

6 Xoossaa sunntainne nu timirttee cayettenna mala, aillettaa qambaraa gidon de7iyaageeti banttana haariya godatuyyo bonchchoi bessiyoogaa erona. ²Ammaniya asaa aille gidiyaageetuyyo eta godati etau isha gidiyo gishshau, eta karoppona. SHin bantta oosuwana go7ettiyaageeti eti siiqiyo ammaniyaageeta gidiyo gishshau, eti kasegaappe aattidi oottanau bessees.

Worddo Timirttiyaanne Tumu Duretettaa

Neeni ha yohota tamarissanaunne yootanau bessees. ³⁻⁴Ai asinne dumma timirttiyaa tamarissiyaabaa gidikko, qassi nu Godaa Yesuus Kiristoosa tumu qaalaaranne nu haimaanootiyaa timirttiyaara gaittenna urai daro otorettees; ainnekka erenna. Qassi qaala bollan palamettanaunne ooyettanau etau giigenna qo-

fai de7ees. Hegee qanaatiyaa, palamaa, cashshaa, iita siriya kaalettees. ⁵Qassi eta huuphee oottenna. Tumatetti baina asatuurakka palamaa kaalettees. Eti Xoossaa milatiyoogan duretana giidi qoppoosona. Neeni he asatuppe shaahetta.

⁶SHin taayyo de7iyaabai tau gidana giya ura Xoossaa milatiyoogee dureyees. ⁷Aissi giikko, nuuni ha sa7aassi ainne ehibookko; qassi appe ainnekka ekkokko.

⁸SHin miyoobainne maayiyoobai de7ikko, hegee nuuyyo gidana. ⁹SHin duretana koiyaageeti paaciyaaninne piriyan geloosona; qassi daro asaa bashshaunne xayuwau goochchi efiya daro eeyyanne qohiya amuwan kunddoosona. ¹⁰Aissi giikko, miishsha siiqiyoogee iitatetta ubbau pultto. Issooti issooti heгаа amottiiddi, ammanuwaappe balettidi, daro metuwan banttana qohidosona.

PHauloosi Ximootiyoosa Zorido Zoriyaanne Azazido Azazuwaa

¹¹SHin neno, Xoossaa asau, hegaappe baqata. Xillotettaa, Xoossaa milatiyoogaa, ammanuwaa, siiquwaa, danddayaanne ashkкетettaa kaalla. ¹²Ammanuwaa baaxiyaa loitta baaxeta. Daro asaa sinttan lo77o markkaa markkattaidda, nena Xoossai xeesido merinaa de7uwaa oiqa. ¹³Ubbabau de7o immiya Xoossaa sinttaaninne, qassi PHenxxeniya PHilaaxoosa giyo biittaa haariyaagaa sinttan lo77o markkaa markkattida Kiristoos Yesuusa sinttan taani nena hгаа azazais. ¹⁴Nu Godaa Yesuus Kiristoosi qonccana gakkanaassi, qiti bannaaninne boree bannan he azazuwaa naaga. ¹⁵A qonccettaa, anjjettida issi sunntai, kawotu Kawoi, godatu Godai, Xoossai bessiya wodiyan bessana. ¹⁶Haiqqennaagee issi a xalaala. Ooninne akko shiiqanau danddayenna poo7uwan de7ees. Ooninne a be7ibeenna; qassi be7anaukka danddayenna. Bonchchoinne merinaa wolqqai ayyo gido. Amin77i.

¹⁷Ha77i ha wodiyan dure gidiyaageeti otorettennaadaaninne qassi nuuni ufaitanaadan, ubbabaa palahissidi nuuyyo immiya de7o Xoossan ammanettanaagaappe attin, aadhdhiya duretettan eti ammanettennaadan, eta azaza. ¹⁸Eti lo77obaa oottanaadan, lo77o oosuwan duretanaadan, kehiyaageetanne haratuura shaakki ekkiaageeta gidanaadan azaza. ¹⁹Hegaa yaatiyoogan eti sinttanau banttau mino baaso gidiya miishshaa banttau shiishshoosona. Hegaappe guyyian, eti tumu de7uwaa ekkana.

²⁰Ximootiyoosaa, issi issi asai balan eratetta giyo eeyya palamaappenne hada haasayaappe baqataidda, neeyyo imettida hadaraa naaga. ²¹Aissi giikko, issooti issooti nuuyyo eratetti de7ees yaagiiddi, ammanuwaa balidosona.

Xoossaa aaro kehatetta intenaara ubbaara gido.

PHauloosi Ximootiyoosayyo Xaafido Naa77 antto Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hagee PHauloosi Ximootiyoosassi xaafido naa77 antto kiitai PHauloosi matan bana maaddiyaanne oosuwaa banaara issippe oottiya wodallaa, Ximootiyoosa zorido zoriyaa oiqqidaagaa. A zoriyaappe dariya baggai genccan minnanau bessees giyaagaa. Ximootiyoosi zoriyaanne minttettuwwaa qaalaa demmidoogee, Yesus Kiristtoosabaa tumaa markkattanaassa, mishiraachchuwwaa qaalaanne Gal77a Maachchaa timirttiyaa minttidi oiqqanaassanne metiyaabainne eqettiyaabai darikkonne tamarissiyooaaninne Wonggeliyaa Mishiraachchuwwaa odiyooogan minnanaassa.

Ximootiyoosi pattenna haasayaappe haakkana mala, dumma mino odoi ayyo odettiis. Aissi giikko, heгаа mala odoi siyiyaageeta bashshiyooappe attin, harabai i immiyo go77i baawa.

Hegan ubbankka Ximootiyoosi hassayanau bessiyaabai PHauloosa hanotaanne a de7uwaa halchchuwwaa, hegaappekka a ammanuwaa, a genccaa, a siiquwaa a dandayaanne yedetan a gakkida metuwaa leemiso oottidi kaallanaagaa.

1 Taani PHauloosi, Xoossai immana giido Kiristtoos Yesuusaara nuuyyo de7iya de7uwaabaa yootanau, Xoossai giidooagaan, Kiristtoos Yesuusi kiittidoogee, ² ta siiqo na7aa Ximootiyoosayyo ha dabddaabbiiyaa xaafais.

Ximootiyoosau Imettida Zoriyaa

Xoossaa Aawaappenne nu Godaa Kiristtoos Yesuusappe, aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai neeyyo gido.

³ Ta zareti oottidooagaan, taanikka tana zoriya geeshsha wozanaappe oottiyo Xoossaa qamminne gallassi woossiyo woosan ubba wode nena hassayiyo gishshau, a galatais. ⁴ Taani ne afuttaa hassaya hassayada ufaittana mala, nena be7anau daro laamotais.

⁵ Nenan de7iya worddoi bainna ammanuwaa hassayais. He ammanoi beni ne aayee aayee Loidiininne ne aayee Euniiqin de7iya ammanuwaa mala; qassi nannikka hegee de7iyooagaa eraas. ⁶ Hega gishshau, taani ta kushiya naa77aa ne bolli wottido wode, Xoossai neeyyo immido imuwaa neeni doshissenna mala, nena hassayissais. ⁷ Aissi giikko, Xoossai nuuyyo wolqqaa, siiquwaanne nu huuphiyaa naagiyoogaa immiya Geeshsha Ayyaanaa immiisippe attin, yashsha ayyaanaa immibeenna.

⁸ Simmi, nu Godaayyo markkattiyooogan woikko a gishshau qashuwan de7iya tabankka yeellatoppa. SHin Xoossai neeyyo immiyo wolqqaa keenan tanaara wonggeliyaayyo waayetta. ⁹ Xoossai ba qofaaninne ba aaro kehatettan nuna ashshidi, ba asa oottanau xeesidoogaappe attin, nuuni oottido oosuwaa gishshau gidenna. I ha aaro kehatettaa Kiristtoos Yesuusa baggaara wodee doomettanaappe kase nuuyyo immiis. ¹⁰ SHin ha77i ha aaro kehatettai nuna ashshiya Kiristtoos Yesuusa yuussan nuuyyo qoncciiis. Qassi haiquwaa wolqqaa i xaissiiis. Wonggeliyaa mishiraachchuwwaa baggaara xayenna de7uwaa nuuyyo qonccissees.

¹¹Taani Yesuusi kiittidoogaanne Aihuda gidenna asaa tamarissiyaagaa gidada, wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana mala, Xoossai tana dooriis. ¹²Qassi taani ha metuwaa ekkiyoogee hegaa gishshassa. SHin taani ammanidoogaa eriyo gishshau, yeellatikke. Qassi taani ayyo immido hadaraa he gallassai gakkanaassi, i naaganau danddayiyoogaa erais.

¹³Taani nena tamarissido tumu qaalaal leemiso ootta oiqqada, Kiristtoos Yesuusan nuuyyo de7iya ammanuwaaninne siiquwan de7a. ¹⁴Nu giddon de7iya Geeshsha Ayyaanaa baggaara neeyyo hadaraa immido lo77obaa naaga.

¹⁵Isiyaa giyo biittan de7iya ubbati taappe baqatidoogaa eraasa; eta giddon Pigelusunne Hermmogeneesi de7oosona.

¹⁶Henesifooru tana daro wode minttettido gishshau, Godai a so asaayyo maarotettaa immo. Qassi taani qasho keettan de7iyoogan i yeellatibeenna. ¹⁷SHin Roome giyo katamaa gakkidosaara tana keehi koyidi demmiis. ¹⁸He gallassi Godaappe maarotettaa demmanaadan, Godai ayyo immo. Qassi Efiisoonaa giyo kataman i tana ai keenaa maaddidaakkonne neeni loitta eraasa.

Kiristtoosayyo Lo77o Wotaaddara Gididi Metuwaa Ekkiyoogaa

2 Simmi ta na7au, Kiristtoos Yesuusan de7iya aaro kehatettan minna. ²Qassi daro markkati de7iyoosan taappe neeni siyido yohota harata tamarissanau danddayiya ammanettida asatuuyyo hadaraa imma.

³Yesuus Kiristtoosayyo ammanettida wotaaddaradan, tanaara waayetta. ⁴Olaa biya wotaaddarai ba halaqaa ufaissanau, wotaaddara gidenna asai oottiyo oosuwan walahettenna. ⁵Qassi baaxiyaa gaittiya uraikka baaxetana xayikko, woiuwaa ekkenna. ⁶Daro daafuridi oottida biittaa goyiya bitanee shiiqida kattaappe bana gakkiiyaagaa koiro ekkanau bessees. ⁷Neeni ubbabaa akeekanaadan, Godai nena danddayissana gishshau, taani giyoogaa qoppa.

⁸Taani wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyoogaadan, haiquwaappe dendidida Daawita zariyaa Yesuus Kiristtoosa qoppa. ⁹Taani wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyo gishshau, iitabaa oottidabaadan, harai atto qashettana gakkanaassi waayettais. SHin Xoossaa qalalai qashettenna. ¹⁰Hegaa gishshau, taani Xoossai doorido asatikka Kiristtoos Yesuusan de7iya atotettaa merinaa bonchchuwaara demmanaadan, eta gishshau, taani ubbaban waayettais.

¹¹Hagee,

“Nuuni aara issippe haiqqidobaa gidikko, aara issippe de7ana.

¹²Nuuni genccikko, aara issippe kawotana.

Nuuni a kaddikko, ikka nuna kaddana.

¹³Nuuni ammanettennan aggikkokka, i ammanettiyaagaa gididi de7ana.

Aissi giikko, i bana ba huuphen erikke gaanau danddayenna”
giyaagee tumu haasaya.

Mino Oosanchcha

¹⁴Neeni ne asaa haggaa hassayissa; eti qalan palametenna mala, Xoossaa sintan zora. Hegee siyiya asa mooriyoogaappe attin, ainne go77enna. ¹⁵Neeni Xoossaa tumatettaa qaala suuretettan yootiyaagaanne qassi a oosuwaayyo yeellatenna oosanchcha gidada, Xoossai sabbiyo asadan, ne huuphiyaa Xoossau immanau minna. ¹⁶SHin ha sa7au injjetiya pattenna haasayaappe nena naaga. Aissi giikko, hegee Xoossaappe asa haasees. ¹⁷Qassi eti tamarissiyoogee bolla mirggiya cittuwaadan ubbasaa gakkana. He tamarissiyaaageetuppe naa77ati Hemenyoosanne Piliixoosa. ¹⁸Eti tumaa ogiyaa aggidi, “Nuuni haiquwaappe denddiyoogee kase aadhdi-ichchiis” yaagidi amarida ammaniya asatu ammanuwaa bashshoosona.

¹⁹Gidikkokka, Xoossai essido mino tuussai qaaxxana danddayenna. Qassi a bolan, “Godai baageeta erees”; qassi “Godaabaa gidiya ooninne iita ooso aggi bayo” yaagiya qaalati xaafettidosona.

²⁰Issi gita keettan worqqaappenne biraappe merettida miishsha xalaala gidenan, mittaappenne urqqaappe merettida miishshatikka de7oosona. Hegeetuppe baggati bonchcho oosuwaan etan oottanau, qassi baggati tooshettiyaabaa etan oottanau merettidosona. ²¹Hegaa gishshau, ooninne ha iitabaa ubbaappe bana geeshshikko, i ba Godaa go77iya ooso oottanau bana immido gishshau, bonchcho ooso oottiyo miishsha gidana. Qassi lo77o ooso ubbaa oottanau gigettidaagaa gidana.

²²SHin neeni iita wodallatetta amuwaappe baqata. Banttana maaddanau geeshsha wozanaappe Godaa xeesiyaageetuura issippe, xillotettaa, ammanuwaa, siiqotettaanne sarotettaa minttada kaalla.

²³SHin eeyyatu palamainne ainne erennaageetu palamai ooshsha kaalettiyoogaa erada appe baqata. ²⁴Godaa ashkarai ubbaayyo kehiyaagaa, loitti tamarissiyagaanne danddayanchcha gidanau besseesippe attin, ooyettanau bessenna. ²⁵Qassi i bana ixxiyaageeta ashketettan seeriyaagaa gidanau bessees. Eti bantta nagaraappe simmidi, tumatettaa eranaadan Xoossai oottanaakko, ooni erii. ²⁶Qassi eti bantta wozanaa qofau simmidi, banttana ba koyidobau azzettana mala oiqqida xalahee halaqaa gitiyaappe kessi ekkana.

Wurssetta Gallassatun Hananau De7iya Iita Yohota

3SHin wurssetta gallassi waissiya wodee yaanaagaa akeeka. ²Aissi giikko, asati banttana siiqiyaageeta, miishshaa siiqiyaageeta, ceeqettiyaageeta, ayyiyaageeta, cayiyaageeta, banttana yelidaageetuyyo azzettennaageeta, galatennaageeta, geeshshatetti bannaageeta, ³siiqoi bannaageeta, sigettennaageeta, zigirssanchchata, banttana naagennaageeta, kehennaageeta, lo77obaa dosennaageeta, ⁴kashi erikke giyaageeta, eesotiyaageeta, otoruwan sugettiyaageeta, qassi Xoossaappe aattidi, ufaittiyoobaa dosiyaageeta gidana. ⁵Eti nu ammanuwaa bolla doonan ekkidabaa milatana; shin a tumu wolqqa erikke gaana. Hegeetu mala asatukko shiiqoppa.

⁶⁻⁷Aissi giikko, etappe issoi issoi asa keetta gelidi, nagarai deexxidoogeeta, dumma dumma amuwan sugettiyaageeta, ubba wode tamaridi, tumatettaa erattetta ekkana mule danddayibeenna daafuranchcha maccaasata godatoosona. ⁸Yaaneesinne Yambbareesi Muuse yohuwaa phalqqidoogaadan, hegaadan qassi hageeti, suure qofai bannaageeti ammanuwan kunddidaageeti, tumatettaabaa

phalqqoosona. ⁹SHin Yaaneesa eeyyatettainne Yambbareesa eeyyatettai qassi qonccidoogaadan, eta eeyyatettaikka asa ubbau qonccana gishshau, eti kaseegaappe aadhdhidi go7ettokkona.

Wurssetta Zoriyaa

¹⁰SHin neeni ta timirttiyaa, ta hanotaanne ta qofaa, ta ammanuwaanne ta danddayaa, ta siiquwaanne ta genccaa, ¹¹ta yedetaanne ta waayiyaa be7adasa. Anxxookiyaanne, Iqooniyoonenne Lisxxira giyo katamatun tana gakkidabaanne taani danddayido yedetaa eraasa. Godai tana he ubbaappe ashshiis. ¹²Tumatettan Kiristtoos Yesuusan Xoossaa milatidi de7anau dosiya ubbai yedetettana. ¹³SHin iita asatinne balettiyaageeti harata balettiiddinne bantta huuphiyau baliiddi, kaseppe iiti iiti boosona.

¹⁴SHin neeni he tumatettaa ooppe tamaaridaakkonne erada, neeni tamaaridoogaaninne eridoogan minnada de7a. ¹⁵Neeni guutta naatettaasappe doommada Kiristtoos Yesuusa ammanada, atotettai beettiyo aadhdhida eratettaa immanau danddayiya geeshsha maxaafata eradasa. ¹⁶⁻¹⁷Xoossaa maxaafa ubban Xoossaa Ayyaanai de7ees. Qassi he maxaafati Xoossau oottiya asi kumettanne lo77o ooso ubbau giigidaagaa gidana mala, tumatettaa tamarissanau, balaa seeranau, mooruwaa suurissanaunne xillotetta de7uwau zoriyaa immanau maaddoosona.

4 Taani nena Xoossaa sinttaaninne, paxa de7iya asaanne haiqqida asaa pirddanau de7iya Kiristtoos Yesuusa sinttan, qassi a yuussaanne a kawotettan nena zorais. ²Qaalaa yoota. Wodee injjetin injjetana xayin, minnada yoota. Daro danddayan asaa tamarissaidda bora, seeranne zora. ³Aissi giikko, asai tumu timirttiyaa ezgennan ixxiyo wodee yaana. SHin asai bantta amuwaa kaallidi, siyanau ufaisiyaabaa yootiya tamarissiyaageeta gujji gujji shiishshana. ⁴Eti tumu yohuwaa siyiyoogaa aggidi, haisiyaa siyanau bantta haittaa wora zaarana. ⁵SHin neeni ubaban ne huuphiyaa naaganau bessees. Waayiyaa danddaya. Wonggeliyaa mishi-raachchuwaa yootiyaagee oottiyo oosuwaa ootta. Xoossaa ashkkaradan, ne oottiyo ooso ubbaa pola.

⁶Tana gidikko, taani yarshshettiyo wodeenne qassi ha de7uwaa aggada biyo wodee gakkiiis. ⁷Taani lo77o baaxiyaa baaxetaas; ta wottaanne woxxada wurssaas; ammanuwaakka naagaas. ⁸Sinttappe taayyo xillotettaa akiliilee giigi uttiis. Hegaa xillo pirddaa pirddiya Godai he gallassi taayyo sheedhdhana. Qassi Kiristtoosi qonccanaagaa dosiya ubbaasappe attin, ta xalaalaassa gidenna.

A Buzo Allaalletubaa

⁹Taakko eesuwan yaanau minna. ¹⁰Aissi giikko, Deemaasi ha wodiyaa sa7aa dosidi, tana aggidi, Tasalonqqe giyo katamaa biis. Qerqqiisi Galaatiyaa giyo biittaa bin, qassi Tiitu Dilmmaaxiyaa giyo biittaa biis. ¹¹Luqaasa xalaalai tanaara de7ees. Marqqoosi tana oosuwan keehi maaddanau danddayiyo gishshau, a demmada nenaara ekkada ya. ¹²SHin taani Tikiqoosa Efisoona giyo katamaa kiittaaas. ¹³Neeni yaidda, Xiro7aada giyo kataman Karppoosaagan taani yeggada yiido ta waaruwaanne qassi maxaafata taayyo ekkada ya. SHin galbban xaafettidaageeta ai gidikkonne, ekkennan yooppa.

¹⁴Birataa qoxxiya Iskkinddiri tana daro qohiis; Godai ayyo a oosuwaadan zaarana. ¹⁵I nuuni yootiyoogaa keehi phalqqiyo gishshau, neeni appe nena naaga.

¹⁶ Koiro tana mootiyo wode, ubbaikka aggi bayidoogaappe attin, tana ooninne maaddibeenna. Xoossai heгаа etau qoodoppo. ¹⁷ SHin taani kumetta kiitaa Aihuda gidenna asai ubbai siyanau yootana mala, Godai ta matan eqqidi, taayyo wolqqaa immiis. Qassi gaammuwaa doonaappekka tana ashshiis. ¹⁸ Godai tana iitabaa ubbaappe ashshidi, ba saluwaa kawotettaa sarotettan efaana; ayyo meri merinau bonchchoi gido. Amin77i.

Wurssetta Sarotaa

¹⁹ PHirisqqilo, Aqiilanne Henesifooru so asaayyo ta sarotaa oda. ²⁰ Erasxxoosi Qoronttoosa giyo kataman attiis. SHin Xirofiimoosi sahattido gishshau, Miliixe giyo kataman a yeggaas. ²¹ Balggoi wodhdhanaappe kase yaanau minna.

Eubuluusi, PHudeesi, Liinoosinne Qilaadee qassi hara ishantti ubbaikka nena saro saro goosona.

²² Godai Yesuus Kiristtoosi ne ayyaanaara gido. Xoossaa aaro kehatettaa inttenaara ubbaara gido. Amin77i.

PHauloosi Pilimoonayyo Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Eriisuwaa

Pilimooni erettida ammaniya asa; i Qollasiyaasa woosa keettaa asa gidennan waayi aggana. Pilimoonayyo Anaasimoosa giyo ashkkarai de7ees. He ashkkarai ba godaappe betidi biido wode, qasho keettan de7iya PHauloosaara gaittiis. Anaasimoosi PHauloosa baggaara Yesuusa ammaniis. PHauloosi Pilimoonassi xaafido kiitai Pilimooni guyye simmidi biiddi de7iya ba ashkkaraara sigettanaadan, heгаа has-sayissiyaagaa. Hegaа bollikka ha77i Anaasimoosi ammaniya asa gidido gishshau, heгааappe sinttan ammaniya ishadan a mokki ekkanaappe attin, ashkkaradan a goodennaadan ayyo odees.

1 Taani PHauloosi, Yesuus Kiristtoosa gishshau qashuwan de7iyaageenne nu ishaa Ximootiyoosi, nunaara oottiya nuuni siiqiyo Pilimoonayyo, ² ne sooni shiiqiya woosa keettaayyo, nu michchee Afiibiyyoonne nunaara issippe de7iya wotaaddaraa Arkkipoosayyo ha dabddaabbiiyaa xaafos.

³ Xoossaa nu Aawaappenne nu Godaa Yesuus Kiristtoosappe aaro kehatettainne sarotetta intteyyo gido.

Pilimoona Siiquwaanne Ammanuwaa

⁴⁻⁵ Neeni geeshshata siiqiyoogaanne Godaa Yesuusa ammaniyoogaa taani siiyiyo gishshau, Xoossaa woossaidda nena hassayiyo wode ubban, ta Xoossaa galatais.

⁶ Neeni ne ammanuwaa haratuura shaakkiyoogee nuuyyo Kiristtoos Yesuusa baggaara yiya lo77obaa ubbaa erissana mala, taani Xoossaa woossais. ⁷ Aissi giikko, geeshshatu wozanai ne oosuwann minnido gishshau, ta ishau, taani ne siiquwan daro ufaissaanne minttettuwa demmaas.

Anaasimoosi Pilimoonakko Simmido Simuwaa

⁸ Hegaа gishshau, neeni oottanau bessiyaabaa oottana mala, taani nena azazanau Kiristtoosa baggaara xalikkokka, ⁹ Taani PHauloosi cimidaagee, Kiristtoos Yesuusayyo ha77ikka qashuwan de7iyaagee, siiquwaa gishshau, nena woossais. ¹⁰ Taani qashuwan de7aidda ayyo aawa gidido ta na7aa Anaasimoosa gishshau, nena woossais. ¹¹ I kase nena go77enna; shin ha77i nenakka tanakka tumu go77ees.

¹²⁻¹³ Taani wozanappe dosiyo Anaasimoosa neekko yeddais. Taani wonggeliyaa gishshau qashetta uttidaashin, ne gishshaa tau oottidi, tana maaddana mala, ta matan a ashshanau koyais. ¹⁴ SHin neeni ne shenedan oottanaagaa koyaisippe attin, nenaara zorettennan wolqqan ainne oottanau koyikke.

¹⁵ Anaasimoosi guutta wodiyaа neeppe shaahettidoogee, ooni erii simmidi, ubba wodekka nenaara de7anaassakkonne. ¹⁶ Simmi hagaappe sinttau Anaasimoosi aille gidenna; shin ailleppe i keehi aadhdees; i taayyo ai keena siiqo ishee! Qassi i neeyyo asa baggaarakka Godaa baggaarakka ai keena aadhhdida isha gidanddeeshsha!

¹⁷ Simmi neeni tana ne lagge giyaabaa gidikko, tana mokkiyoogaadan, a mokka.

¹⁸ I neeyyo mooridobai woi a bolli neeyyo acoi de7ikko, taappe qanxxuwaa ekka.

¹⁹ He acuwaa taani qanxxana gaada, taani PHauloosi ta kushiyan xaafais. Neeni tau ne shemppuwaa acota uttidoogaa taani nena hassayissanau koshshenna.

²⁰ Ee ta ishau, Godaa baggaara neeppe go77a demmanau koyais. Kiristtoosa baggaara tana minttetta. ²¹ Taani giidoogaappe daruwaa neeni oottanaagaa erada, qassi ne tau azazettanaagaakka ammanada, haggaa neeyyo xaafais.

²² Qassi intte he sohuwaarakka taayyo imatti shemppiyo keetta giigissite. Aissi giikko, Xoossai intte woosan tana intteyyo guyye zaaridi immana gaada qoppais.

Wurssetta Sarotaa

²³ Kiristtoos Yesuusa gishshau, tanaara qashuwan de7iya Eppaafiri nena saro saro gees. ²⁴ Qassi tanaara issippe oottiya Marqqoosi, Arisxxirokoosi, Deemaasinne Luqaasi nena saro saro goosona.

²⁵ Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai intte ayyaanaara gido.

PHauloosi Ibraawe Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Ha kiitaa xaafettidoogee wolqqaama tuggai gakkii, ammanuwaa agganau matida ammaniya asatussa. Xaafee Xoossai banatettaa wurssetta qonccettaa qonccissidoo tumu oge gidiiya, Yesuus Kiristtoosa baggaara gidiiyoogaa bessidi, hageeti ammaniyaageeti bantta ammanuwan minnana mala, eta minttettees. I hegaa oottiiddi heezzu tumata gitayidi bessees:

1. Ba ekkido metuwaa baggaara Aawaassi tumu azazettida Yesuusi Xoossaayyo merinaa Na7a. I Xoossaa Na7a gidido gishshau, Gal77a Maachchaa wode hananabaa yootidaageetuppe, kiitanchchatuppenne, harai attin, Muuseppekka keehi aadhdhiyaagaa.

2. Yesuusi Gal77a Maachchaa qeesetuppe keehi aadhdhiya, merinaa qeese gidiiyoogaa Xoossai ba huuphen awaajjiis.

3 Yesuusa baggaara ammaniyaagee nagaraappe, yashshaappenne haiquwaappe attees. Yesuusi qeesetu ubbatu halaqa gidiiyoogaadan, asaayyo tumu atotettaa immees; atotettaa kase Ibraawetu ammanuwaa wogatuuninne mehetu yarshshotun eeshodan beettees; shin i ha77i tumaa oottiis.

Xaafee Israa7eela asaa taarikiyan daro erettida asaa ammanuwaa leemiso-dan go7ettidi (miraafiyaa 11), ha maxaafaa nabbabiya asati bantta ammanuwan minnanaadan hassayissee. Hegaadankka, miraafiyaa 12n nabbabiyaageeti bantta aifiyan Yesuusa tishshi ootti xeellidi, bantta ammanuwan minnanaadaaninne ai qommo metoinne waayeenne gakkikkokka, eti genccanaadan zorees. Wurssettan qassi zore qaalaanne akeekisso qaalaa immidi, qofaa wurssees.

Xoossai Ba Na7aa Baggaara Haasayiis

1 Xoossai beni wode, nu aawatuyyo hananabaa yootiyaageetu baggaara dumma dumma ogiyaaninne daro wodiyan haasayiis. ²SHin ha wurssetta wodiyan, ubbabaa a laatissidi, sa7aa a baggaara medhdhido ba Na7aa baggaara nuuyyo haasayiis. ³Na7ai Xoossaa bonchcho poo7uwaa phooles; qassi muleerakka a mere-taa ekkidi, ba wolqqaama qaalan ha sa7aa naagees; yaatidi asaa nagaraappe geeshshidi, Ubbaappe Bolla Xoossaappe ushachcha baggaara saluwan uttiis.

Xoossaa Na7ai Kiitanchchatuppe Bolla

⁴Xoossai ayyo immido sunttattetai kiitanchchatuugaappe xoqqa gidiiyoogaadankka, etappe a keehi xoqqu oottiis. ⁵Aissi giikko, Xoossai ba kiitanchchatuppe oona,

“Neeni ta Na7aa;

taani hachchi neeyyo aawa gidaas”

giidee? Woi qassi oona,

“Taani ayyo aawa gidana;

ikka taayyo na7a gidana”

giidee? ⁶Qassi Xoossai ba baira Na7aa ha sa7aa yeddana haniiddi, “Ta kiitanchchati ubbatikka ayyo goinna” yaagiis. ⁷Xoossai kiitanchchatubaa haasayiiddi,

“Taani ta kiitanchchata carkko kessais;
qassi ta ashkarakataka tama laco kessais”
yaagees. ⁸ SHin ba Na7aabaa haasayiiddi,
“Xoossau, ne kawotaa araatai
meri merinau de7ees.

Ne kawotaa xam77aikka
xillotettaa xam77aa.

⁹ Neeni xillotettaa siiqadasa;
naaquwaa ixxadaa.

Xoossai, ne Xoossai nena
ne laggetuppe aattidi,
ufaissa zaitiyaa tiyidoogee hegaassa”
yaagees. ¹⁰ Xoossai hagaadan yaagees;
“Godau, koiro neeni sa7aa medhdhadasa;
saluwaakka ne kushiyan medhdhadasa.

¹¹ Hegeeti ubbai xayana;
shin neeni de7ana.

Eti ubbaikka afaladan wurana.

¹² Neeni eta iirichchodan dakkoyana;
qassi eti afaladan laamettana.

SHin neeni nenakka;
ne laittai mulekka wureenna”
yaagees. ¹³ SHin Xoossai ba kiitanchchatuppe issuwaanne,
“Taani ne morkketa neeni
tohuwan yedhdhiyoobaa oottana gakkanaassi,
hagan taappe ushachcha baggan utta”
gibeenna. ¹⁴ Kiitanchchati ubbai Xoossau oottanaunne atotettaa demmana asata
maaddanau Xoossai kiittido ayyaanata gidokkonaayye?

Atotettaa Gitabaa Gidiyoogaa

2 Hegaa gishshau, nuuni siyido tumu yohuwaappe wora beenna mala, he yohuwaa
mintti oiqqanau bessees. ² Aissi giikko, kiitanchchati yootido qaalai tuma gidiyo
gishshau, naaqqiya woi azazettenna asai ubbai qaxxayettidobaa gidikko, ³ Yaatin,
nuuni ha gita atotettaa wudennaageeta gidikko, waanidi kessi ekkanee? Godai koiro
ba huuphen ha atotettaa yootiis; qassi i yootidoogaa siyidaageeti nuuyyo geeshshidi
yootidosona. ⁴ He siyidaageeti markkattidoogaa bolli Xoossai mallaataa, oorat-
tabaanne Xoossai oottiyo dumma dumma malaataa oottiyoogan gujji markkattiis;
qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaakka ba koyidoogaadan, gishi gattiis.

Atotettaayyo Kaalettiyaagaa

⁵ Aissi giikko, Xoossai nuuni haasayiyo sinttappe yaana sa7aa, kiitanchchata
haarissibeenna. ⁶ SHin Xoossaa maxaafai issisan hagaadan yaagees;
“Xoossau, neeni asabaa qoppanau asi aibee?
Woi neeni ayyo hirrganau i aibee?
⁷ Neeni kiitanchchatuppe
amarida wodiyaa a guuttadasa.

A huuphiyanka bonchchonne

saba akiliiliyaa wottadasa.

⁸Qassi ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottada haarissadasa”

yaagees. Aissi giikko, Xoossai ubbabaakka a haarissidoogan aani haarettibeennabi aibinne baawa; shin ha77i ubbabai ayyo haarettiyoobi nuuyyo beettenna. ⁹SHin nuuni Yesuusa be7oos; Yesuusi Xoossaa aaro kehatettaa baggaara asa ubbau haiqqana mala, amarida wodiya kiitanchchatuppe garssa gidiis. Qassi haiqo waayiyaa i waayettido gishshau, poo7iya bonchchonne saba akiliiliyaa wottidaagaa ha77i nuuni be7oos. ¹⁰Xoossai ubbabaa medhdhiyaagee, ubbabaakka naagiyaagee, Yesuusi daro naata ehiidi, banaara bonchchissana mala, waayiyaa baggaara Yesuusa bali bannaagaa oottanau bessees; aissi giikko, he naata atotettaayyo kaalettiyaagee Yesuusa.

¹¹Aissi giikko, asa geeshshiyaagaukka qassi he geeyida asa ubbaukka Aawai issuwaa. Yesuusi eta, “Ta ishannta” giidi yeellatennan xeesiyoogee hegaassa.

¹²Yesuusi,

“Taani ne sunntaa ta ishanntuuyo awaajjana.

Maabaraa shiiquwankka nena galatana”

yaagees. ¹³Qassi i, “Taani ta ammanuwaa Xoossan wottana” qassikka, “Xoossai tau immido naatuura taani hagan de7ais” yaagees.

¹⁴Naata giidi i xeesiyoogeeti, ashoppenne suuttappe merettida asata gidiyo gishshau, Yesuusi ba huuphen eta milatidi, eta meretaa ekkiis; qassi i heгаа oot-tidoogee, xalahe halaqaa wolqqaa ba haiquwan xaissanaassa. ¹⁵Qassi bantta de7o ubban haiquwau yayyidi, au ailletidi de7iyaageeta ubbata ailletettaappe kessiis.

¹⁶Aissi giikko, Abrahaama zariyaa i maaddiyoo gaappe attin, kiitanchchata maaddennaagee erettiis. ¹⁷Hegaa gishshau, asaa nagarai atto geetettana mala, Xoossaa oosuwan ammanettida maariya qeese ubbatu halaqa gidana mala, ubbaban i ba ishannta milatanau bessees. ¹⁸Aissi giikko, i ba huuphen paacettido gishshaunne waayettido gishshau, paacettiyaageeta maaddanau danddayees.

Yesuusi Muuseppe Bolla

3 Hegaa gishshau, Xoossai xeesido geeshsha ishato, nu ammanuwau Xoossai kiittidoogaa qeese ubbatu halaqaa, Yesuus Kiristtoosa qoppite. ²Muusee ba oosuwan Xoossaa keetta ubban ammanettidaagaa gididoogaadan, Yesuusikka bana dooridi, ha oosuwau yeddida Xoossaaayyo ammanettidaagaa. ³Aissi giikko, keexettiya keettaappe keexiya bitanee bonchchettiyoo gaadan, Muuseegaappe aadhdhiya bonchchuwaa i ekkanaau bessiyoo gee erettidaagaa. ⁴Aissi giikko, keetta ubbaa keexidaagee issi asa; shin ubbabaa keexidaagee Xoossaa. ⁵Muusee Xoossaa keetta ubban ammanettida ashkkara gididi, Xoossai sinttappe gaanabaa markkattiis. ⁶SHin Kiristtoosi Xoossaa keettan na7adan ammanettidaagaa; nuuni ekkana giidi ufaissan naagiyoogaa xalattetaaninne ammanuwau naagikko, Xoossau keetta gidoos.

Xoossaa Asai SHemppuwaa Demmana

⁷Hegaa gishshau, Geeshsha Ayyaanai hagaadan yaagees;

“Xoossaa qaala intte

hachchi siyiyaabaa gidikko,

8-9 intte aawati taayyo ixxi makkalidi,
oitamu laittaa ta oosuwaa be7ido
bazzo paaciyaa gallassaadan,
inttekka zore ekkennan ixxoppite.

¹⁰ Hegaa gishshau, taani
he asaa hanqgettada,
'Eti ubba wode bantta wozanan baloosona.
Ta ogiyaakka eribookkona' yaagaas.

¹¹ Hegaadankka qassi,
taani hanqgetta caaqqada,
'Taani shemppiyoosaa eti
mulekka gelokkona' yaagaas"
yaagees. ¹² Ta ishato, de7o Xoossaappe inttena shaakkiya iita ammanenna wozani
inttenan oonaaninne de7enna mala naagetite. ¹³ SHin Xoossai inttena ubba gallassi
hachchi giidi xeesishin, intteppe oonanne nagari balettin, zore ekkennan ixxenna
mala, issoi issuwaa zorite. ¹⁴ Aissi giikko, nuuni koiro nuuyyo de7iya ammanuwaa
wurssettai gakkanaassi mintti naagikko, Kiristtoosaara issippe shaakkana. ¹⁵ Xoos-
saa maxaafai,

"Xoossaa qaalaa intte
hachchi siyiyaabaa gidikko,
he wode eti ixxi makkalidoogaadan,
zore ekkennan ixxoppite"
yaagiis.

¹⁶ Xoossai giyoogaa siyidi, ayyo makkalida asati oonee? Muusee Gibxxeppe kaalet-
tin kiyida ubbata gidokkonaayye? ¹⁷ Xoossai oitamu laittaa oona hanqgettidee?
Ahai bazzuwan attido asata, nagaraa oottidaageeta gidokkonaayye? ¹⁸ Qassi Xoossai
baayyo azazettennan ixxidaageeti i shemppiyoosaa mulekka gelenna mala, etayyo
caaqqidoogaappe attin, ooyyo caaqqidee? ¹⁹ Eti ammanibeenna gishshau, shemp-
piyoosaa gelanau danddayibeennaagaa nuuni be7oos.

4 Simmi Xoossai nuna ba shemppiyoosaa, "Gelissana" giidoogee biroona gidikko,
intteppe ooninne he shemppiyoosaa gelennan antenna mala yayyoos. ² Aissi gi-
ikko, eti wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyidoogaadan, nuunikka siyida; eti siyi-
dosona; shin ammanidi ekkibeenna gishshau, ainne eta go77ibeenna. ³ Gidikkokka,
Xoossaa oosoi sa7ai merettoosappe doommin polettidaagaa gidikkokka, Xoossai,
'Taani hanqgetta caaqqada,
'Eti taani shemppiyoosaa
mulekka gelokkona' yaagaas"
giidoogaadan, nuuni ammanidaageeti i shemppiyoosaa gelana. ⁴ Aissi giikko, laap-
punta gallassaabaa issisan Xoossaa maxaafai, "Xoossai laappunta gallassan ba ooso
ubbaappe shemppiis" yaagiis. ⁵ Qassi he sohuwankka, "Eti taani shemppiyoosaa
mulekka gelokkona" yaagiis. ⁶ Wonggeliyaa mishiraachchuwaa koiro siyidaageeti
azazettiibeenna gishshau, shemppo sohuwaa gelibookkona; issi issi asati he sohuwaa
gelanaageeti de7oosona. ⁷ Xoossai daro wodiyaappe guyyian, Daawita baggaara
naa77anttuwaa issi gallassaa, "Hachchi" giyo qalan keeridi,
'Xoossaa qaalaa intte hachchi siyiyaabaa gidikko,
zore ekkennan ixxoppite"

yaagiis. ⁸ Xoossai shemppiyoosaa asaa efiidi Yaasu shemppissidobaa gidiyaakko, Xoossai hara gallassabaa guyye keerenna. ⁹ Hegaa gishshau, Xoossaa asaayyo Sambbataa shemppoi naagetti uttiis. ¹⁰ Aissi giikko, Xoossai shemppiyoosaa geliya ooninne, Xoossai ba oosuwaappe shemppidoogaadan, ikka ba oosuwaappe shemp-pana. ¹¹ Simmi Israa7eela asai azazettennan ixidi, Xoossaara issippe shemppiyoosaa gelennan attidoogaadan, nuuppe ooninne heгаа mala ixuwan he sohuwaa gelennan attenna mala minnoos.

¹² Aissi giikko, Xoossaa qaalai paxa de7eesinne oottees; naa77u zoozee de7iyo bisuwaappekka aadhdhidi qarattees. He qaalai shemppoinne ayyaanai, kureenne kolzxee issippe gaittiyoosaa shaakkana gakkanaassi caddees. Qassi asa wozanan de7iya koshshaanne qofaa i shaakkees. ¹³ Nuuni oottiyoojaa wochchiya Xoossaa sintan ubbaaikka beettiyooqaappenne qoncciyaa de7iyoogaappe attin, a aifiyan geemmiya mereti aibinne baawa.

Yesuusi Qeese Ubbatuyyo Gita Halaqa

¹⁴ Simmi saluwaa biida qeese ubbatu gita halaqai, Xoossaa Na7ai Yesuusi, nuuyyo de7iyo gishshau, nu ammanuwaa mintti naagoos. ¹⁵ Aissi giikko, nu qeese ubbatu halaqai nuuni daafuriyo wode nuuyyo qarettanau danddayees; nagara i oot-tibeennaagaappe attin, nunadan ubbankka paacettiis. ¹⁶ Simmi nuna koshshiyo wode maaddiya maarotettaa ekkanaunne aaro kehatettaa demmanau, aaro kehatetta de7iyoosaa Xoossaa araataakko, yayyennan shiiqoos.

5 Qeese ubbatu halaqati huuphiyan huuphiyan ba asaa gidloppe doorettidi, he asaa gishshaa Xoossau oottanau, imuwaa immanaunne nagaraa yarshshuwaa yarshshanau sunttettidosona. ² I ba huuphen daafuranchcha gidiiyo gishshau, tamaribeennaageetuyyoonne baliyaageetuyyo qarettanau danddayees. ³ Hegaa gishshau, he qeese ubbatu halaqai asaa gishshau yarshshuwaa yarshshiyooqaadan, ba huuphe nagaraa gishshaukka yarshshanau bessees.

⁴ Xoossai Aarona qeese ubbatu halaqa gidanau xeesidoogaadan, Xoossai xeesanaappe attin, ooninne qeese ubbatu halaqa gidiiyo bonchchuwaa bau ekkana danddayenna. ⁵ Hegaadankka, Kiristoosi qeese ubbatu halaqa gidiiyo bonchchuwaa bau ekkibeenna; shin Xoossai a,

“Neeni ta Na7aa.

Taani hachchi neeyyo Aawa gidaas”

yaagiis. ⁶ Hegaadankka qassi harasan,

“Malkki-Xedeqi qeese gididoogaadan,

neenikka merinau qeese gidana”

yaagiis.

⁷ Yesuusi sa7an de7iyo wode, bana haiquwaappe ashshanau danddayiya Xoossaa keehi yeekkidinne afuxxidi woossiisinne oichchiis; Xoossai a woosaa siyidoogee, i bana toochchidoogaassanne bau yayyidoogaassa. ⁸ Yesuusi Xoossaa Na7aa gidikkokka, ba waayettido waaiyyan azazettiyoogaa tamarriis. ⁹ Yesuusi bali bainaagaa gidido wode, bau azazettiya ubbau merinaa atatettaa demmanau gaaso gidiiis. ¹⁰ Qassi Xoossai Malkki-Xedeqa sunttatettaadan, qeese ubbatu halaqa gidana mala, a sunttiis.

Asai Balennaadan Odettida Mino Oduwaa

¹¹ Nuuni ha yohuwan haasayanabai darobai de7ees; shin intte akeekanau azalla gidiyo gishshau, intteyyo yooti gelissanau waissees. ¹² Aissi giikko, intte ha wodiyan tamarissiyaageeta gidanau bessikkokka, Xoossaa qaalaa koiro timirttiyaa inttena zaaretti tamarissiya issi uraa koshshees; inttena uyiyo maatta koshsheesippe atin, mino quma koshshenna. ¹³ Maatta paahettidi de7iya ooninne gacino na7a gidiyo gishshau, xillotettaa timirttiyaabaa erenna. ¹⁴ SHin mino qumai iitaa kehaa de7uwaaw daruwan shaakkida wozannaama asaassa.

6 ¹⁻² Hegaa gishshau, Kiristtoosa timirttiyaa kiro doommiaagaa aggi bayidi, wozannaama asa timirttiyau sinttau boos; kiro nuuni tamaanau koshshiyo timirttiyaa wodhdhi eqqidi tamaanau nuuyo bessenna; he timirttee aibee giikko, pattenna oosuwaappe simmiyoogaa, Xoossaa ammaniyoogaa, xinqqatebaa, kushe wotobaa, haiqoppe denddobaanne merinaa pirddaabaa. ³ Xoossai oottite giikko, heгаа nuuni oottana.

⁴⁻⁵ Aissi giikko, issitookka poo7oi poo7idoogeetanne saluwaa imuwaa baari be7idaageeta, qassi Geeshsha Ayyaanaakka shaakki ekkidaageetanne Xoossaa qaalai lo77o gididoogaa siyi eridaageeta, sinttappe yaana sa7aa wolqqaakka bochchi xeelidaageeta, ⁶ hegaappe guyye simmidi kaddidaageeta nagaraappe naa77anttuwaa zaaranaagee danddayettennabaa. Aissi giikko, hegeeti Xoossaa Na7aa masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqoosonanne asa sinttan kaushshoosona.

⁷ Ubba wode bukkiya iraa uyidi, goyida uraa go77iya kattaa mokkiya biittaa Xoossai anjjees. ⁸ SHin buluwaa buuzuwaa morkkikko, ainne go77enna; qanggettaw shiiqi eqqiis. Qassi wurssettan xuugettana.

⁹ SHin nu siiqotoo, nuuni hagaadan haasayiyaabaa gidikkokka, intte atotettaa gidiya lo77obai intteyyo de7iyooogaa eroos. ¹⁰ Aissi giikko, intte oottido oosuwaanne qassi ammaniyaageeta maaddidoogaaninne ha77ikka maaddiyoogan Xoossaa siiqido siiquwaa Xoossai doganau worddanchcha gidenna. ¹¹ Intte huuphiyan huuphiyan demmana giidi, nuuni ufaissan naagi uttido kumetta tumatettaa wurssettai gakkanaassi, kaseegaadan minttidi naagana mala amottoos. ¹² Xoossai immana giidoogaa ammanuwaaninne gencan laattiyageetu mala intte gidanaagaa nuuni koyiyoogaappe attin, azalla gidanaagaa koyokko.

Xoossai Immido Hidootai Sirissennaagaa

¹³ Xoossai Abrahaamayyo immana giidi caaqqido wode, baappe aadhdhiya giti baina gishshau, ba huuphiyan caaqqiis. ¹⁴ Xoossai a,

“Taani nena anjjana;
ne zereettaakka corayana”

yaagidi caaqqiis. ¹⁵ Hegaadankka, Abrahaami gencii naagidi, Xoossai immana giidoogaa ekkiiis.

¹⁶ Aissi giikko, asai baappe gitatiya uran caaqees; qassi he caaqoi palama ubbaakka teqqees. ¹⁷ Hegaa gishshau, Xoossai ba immana giidoogaa laattanaageetuyyo ba qofaa mulekka laammennaagaa geeshshi yootanau keehi koyidi, hegee tuma giidoogaayyo caaqqiis. ¹⁸ Xoossai worddotanau danddayenna ha naa77u laamettenna yohotun, i immana giido nu sinttan de7iyaagaa oiqqanau baqatida nuuyo gita minttettoo de7ees.

¹⁹Ha nuuni demmana giidi ufaissan naagi uttidoogee, nu shemppuwaayyo markkabiya oiqqiya qaaxxenna birata mala; he nuuni demmana giidi, ufaissan naagi uttidoogee erettida mino gididi, magalasho giddo geeshshasaa gelees. ²⁰Qassi Yesuusi Malkki-Xedeqa sunttatettaadan, merinau qeese ubbatu halaqa gididi, nu gishshaa nuuppe kasetidi, he sohuwaa geliis.

Qeesiyaa Malkki-Xedeqa

7 Ha Malkki-Xedeqi, Saleema kawoi, Ubbaappe Bolla Xoossaa qeese, Abrahaami kawota woridi olaappe simmishin, aara gaittidi, a anjjiis. ²Abrahaami ba omooddido ubbaappe asirataa kessidi, ayyo immiis; Malkki-Xedeqa suntau koiro birshshettai xillotettaa kawuwaa giyoogaa; qassi Saleema kawo i gidiyo gishshau, naa77antto birshshettai sarotettaa kawuwaa giyoogaa. ³Malkki-Xedeqayyo aayiyaa woi aawai, woi ayyo zare paidoi baawa; qassi a yeletau doometti woi a haiquwau wurssetti baawa; shin Xoossaa Na7aa milatidi, merinau qeese gididi.

⁴Nu aawatu halaqai Abrahaami olan omooddidi, ehiidobaappe asirataa immido Malkki-Xedeqi ai keena gitakko be7ite. ⁵Qeese gidiya Leewa zareti Israa7eela asaappe, hegeenne bantta dere asaappe harai atto eti Abrahaama zare gidikkokka, asirataa ekkana mala, higgayan azazettidosona. ⁶Malkki-Xedeqi Leewa zare gidenna; shin Abrahaamappe asirataa ekkidi, Xoossai immana giidoogaa naagiya Abrahaama anjjiis. ⁷Qassi anjjiyaagee anjjetiyaagaappe gitatiyoogee palanttena.

⁸Issi baggaara, haiqqiya asai asirataa kessee; shin hara baggaara qassi, haiqqenna giidi markkattiyo urai asirataa kessee. ⁹Hagaadan haasayanau harai atto, asirataa kessiya Leewikka Abrahaama baggaara asirataa immiis. ¹⁰Aissi giikko, Malkki-Xedeqi Abrahaamaara gaittiyo wode, Leewi biron yelettibeenna; shin ba zariyaa Abrahaama gulbbatan de7ees.

¹¹Israa7eela asaayyo higgee Leewa qeesetettaa baggaara imettiis. He qeesetettaa oosoi bali bainaagaa gidikko, Aaronaagaa mala gidennan Malkki-Xedeqa mala hara qeese sunttettanau aissi koshshii? ¹²Aissi giikko, qeesetetta laamettiyo wode, higgeekka qassi laamettanau koshshees. ¹³Ha yohoi haasayettido urai hara zaree; a zariyaappe ooninne yarshshiyooosan qeesedan oottibeenna. ¹⁴Nu Godai Yihudaa zariyaappe yiidoogee erettidaagaa gidiyo gishshau, Muusee qeesetubaa haasayiiddi, he zariyaabaa ainne haasayibeenna.

Kiristtoosi Malkki-Xedeqa Mala Qeese

¹⁵Malkki-Xedeqa mala hara qeese yiidobaa gidiyaakko, hagee aadhdhidi erettana. ¹⁶I asa higgeeninne wogan qeese gidibeenna; shin wurena de7uwaa wolqqan qeese gididi. ¹⁷Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Malkki-Xedeqi qeese gididoogaadan, neenikka merinau qeese gidana” yaagidi markkattees. ¹⁸Beni de7iya higgee laafanne pattenaaagaa gidiyo gishshau attiis. ¹⁹Aissi giikko, Muusee higgee aibanne bali bainnabaa oottanau danddayenna; qassi nuuni a baggaara Xoossaakko shiiqana giidi ufaissan naagi uttido ubbaappe aadhdhiyaagee yiis.

²⁰Hegaa bollan qassi Xoossaa caaqaikka de7ees; harati qeese gidido wode, hegaa mala caaqoi baawa. ²¹SHin Yesuusi caaquwan qeese gididi; Xoossai a,

“Godai caaqqiis; i ba qofaa laammenna.

‘Neeni merinau qeese gidana’ giis”

yaagiis. ²² Hegaa gishshau, Yesuusi ubbaappe aadhdhiya caaquwau waase gidiis.

²³ Kase qeesetu qoodai daro; aissi giikko, eti oottana oosuwaa haiqoi diggiis.

²⁴ SHin Yesuusi merinau de7iyo gishshau, a qeesetettai laamettenna. ²⁵ Hegaa gishshau, i eta gishshaa gaannatanau merinau de7iyo gishshau, Xoossaakko ba baggaara yiyaageeta muleera ashshanau danddayees.

²⁶ Nuuyyo giigiya haggaa mala, qeese ubbatu halaqai de7anau koshshees; i geeshsha; aani geneenne borssoi baawa; nagaranchchatuura i gaittenna; qassi xoqqa saluwankka i bonchchettiis. ²⁷ Hara qeese ubbatu halaqatudan, i koiro ba huuphe nagaraassi yarshshidi, qassi guyyeppe asaa nagaraassi hachchi hachchi yarshshanau koshshenna; i bana yarshshido wode, naa77antennan issitoo yarshshiis. ²⁸ Aissi giikko, Muuse higgee daafuranchcha asaa qeese ubbatu halaqaa oottidi sunttees; shin Xoossai immana giidi caaqqido higgiaappe guyye yiida qalalai merinau bali bainnaagaa, Xoossaa Na7aa sunttees.

Yesuusi Ooratta Maachchaa Qeese Ubbatu Halaqaa

8 Nuuni haasayiyo gitabai haggaa; saluwan Ubbaappe Bolla Xoossai uttiyo kawotaa araataappe ushachcha baggaara uttida qeese ubbatu halaqai, haggaa malai nuuyyo de7ees. ² Geeshsha Sohuwaaninne tumu Dunkkaaniyan i oottees; he Dunkkaanee asi essidoogaa gidennan, Xoossai essidoogaa.

³ Qeese ubbatu halaqaa ubbai imuwaanne yarshshuwaa Xoossau immanau sunttettido gishshau, ha qeese ubbatu halaqaayyookka yarshshanau issibai de7anau koshshees. ⁴ Simmi sa7an i de7iyaabaa gidikko, mulekka qeese gidenna; aissi giikko, higgee azaziyoogaadan, imuwaa immiya qeeseti de7oosona. ⁵ Eti qeesetuugaadan oottiyo oosoi saluwan de7iyo oosuwau tumu leemisonne eesho; aissi giikko, Muuse Dunkkaaniyaa essana hanishin, Xoossai a, “Akeeka; ubbabaakka taani nena deriyaa huuphiyan bessido leemisuwaa kaallada ootta” yaagiis. ⁶ SHin Yesuusi gaannatiyo maachchai kaseegaappe aadhdhiyoogaadankka, ayyo imettida oosoikka etaagaappe aadhdhees; aissi giikko, he maachchai Xoossai immana giido ubbaappe aadhdhiya oosuwan oosettiis.

⁷ Aissi giikko, koiro maachchan bali bainnabaa gidiaakko, naa77antto maachchaa koshshenna. ⁸ SHin eta boriiddi, Godai hagaadan yaagees;

“Taani Israa7eela asaaranne Yihudaa asaara ooratta maachchaa maacettiyo gallassati yaana.

⁹ He maachchai taani Gibxxe biittaappe eta aawatu kushiyaa oiqqada, goochcha kessido wode, etaara maacettido maachchaa mala gidenna.

Eti ta maachchan ammanettibeenna gishshau, taanikka eta yegga bayaas.

Taani, Godai, haggaa odais.

¹⁰ Aissi giikko, he gallassatuppe guyyiyan, taani Israa7eela asaara maacettana maachchai haggaa:

Taani ta higgiiyaa eta qofan wottana;

qassi eta wozanankka xaafana.

Taani eta Xoossaa gidana; etikka ta asa gidana.

¹¹ Etappe ooninne ba shooruwaa

woi ba ishaa,

‘Godaa era’ yaagidi tamarissenna.

Aissi giikko, eti guuttaappe

gita gakkanaassi ubbai tana eroosona.

¹² Taani eta naaquwaa maarana;

eta nagaraakka naa77antto hassayikke”

yaagees. ¹³ Xoossai ooratta maachchaa giidi haasayiyooogan koiroogaa ceegettiis; qassi ceeggiyaabainne wuriyaabai eesuwan xayana.

Saluwan Ooettiya Ayyaanaa Oosoi Sa7an Ooettiya Ayyaanaa Oosuwaappe Aadhdhees

9 Koiro maachchaayyo Xoossau goinniyo wogainne asai oottido Beeta Maqidasee de7ees. ² Aissi giikko, koiro Dunkkaanee eqqiis; a gidдон muqaaddaa wottiyoogee, xaraphpheezainne Godaa sinttan wottiyo oittai de7ees; he sohuwaa Geeshsha Sohuwaa giidi xeeseettees. ³ Naa77antto magalashuwaappe guyye baggaara Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Soho geetettiya Dunkkaanee de7ees. ⁴ A gidдон ixanaa cuwayanau worqqappe oottido saaxineenne ubbasaara worqqan sheeshshido Maachchaa Taabootai de7ees. He Maachchaa Taabootan mannai de7iyo worqqa xaaroi, Aaroonaa xam77ai aacidaageenne qassi Muuse higgee xaafettido naa77u masettida shuchchati de7oosona. ⁵ He Maachchaa Taabootaappe bolla baggaara atto giyo sohuwaa qum77uwaa bantta qefiyan genttiya bonchcho kiruubeti de7oosona; shin ha ubbabaa ha77i wurssi yootanau danddayokko.

⁶ Hegee hegaadan giigidaashin, qeeseti ubba wode, bantta oosuwaa oottanau koiro Dunkkaaniyaa geloosona. ⁷ SHin qeese ubbatu halaqa xalaalai naa77antto Dunkkaaniyaa laittaappe issitoo gelees; geliiddi ba gishshaunne erennan asi oottido nagaraa gishshau, Xoossaayyo yarshshiyoo suuttaa ekkidi gelees. ⁸ Koiro Dunkkaanee eqqi de7ishin, ubbaappe aadhdhiya geeshsha sohuwaa efiya ogee biron dooyetti-beennaagaa Geeshsha Ayyaanai hegan erissees.

⁹ He Dunkkaanee ha wodiyau leemiso; heгаа giyoogee Xoossau immiyo imoinne yarshshoi goinniyaagaa zoriya wozanaa bali bannaagaa oottanau danddayokkona. ¹⁰ Hegeeti meettaabaa, ushshaabanne dumma dumma meechchaabaa yootiyaageeta; eti ooraxxiyo wodee gakkanaassi ooettiya wogata.

¹¹ SHin Kiristtoosi hagan de7iya lo77obau qeese ubbatu halaqa gididi yiichchiis. Gidдон i oottiyo Dunkkaanee ubbaappe aadhdhiyaagaanne bali bannaagaa; qassi he Dunkkaaniyaa asi oottibeenna; ha merettida sa7aabaakka gidenna. ¹² Kiristtoosi Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa geliyo wode, deeshsha suuttanne galo suutta oiqqidi gelibeenna; shin ba suuttaa oiqqidi, nuuyyo merinaa atotettaa demmidi, naa77antennan issitoo geliis. ¹³ Tunida asa bolli korimaa suuttaanne deeshshaa suuttaa caccafidi, xuugettida usa bidintta qolin, he uraa tunatettaappe geeshshanau danddayikko, ¹⁴ Merinaa Geeshsha Ayyaanaa baggaara bali banna yarshshodan, Xoossau bana immida Kiristtoosa suuttai, nuuni de7o Xoossau oottana mala, kase nu haiqqida oosuwaappe nuna zoriya wozanaa waati geeshshanddeeshsha!

¹⁵ Heгаа gishshau, Xoossai xeesidoogeeti i immana giido merinaa anjuwaa laatana mala, Kiristtoosi ooratta maachchaa gaannatiis; hegee hanana danddayiy-

oogee, asai koiro maachchaappe garssan de7iiddi oottido bala aillettaappe kessiya haiqoi de7iyo gishshassa.

¹⁶ Aissi giikko, haiqqiya urai azazidobai de7ikko, he urai haiqqidoogee erettana koshshees. ¹⁷ Aissi giikko, azazida urai haiqqido wode, i azazidoogee polettees; he azazidaagee paxa de7ishin, ainne polettenna.

¹⁸ Harai atto, koiro maachchaikka suutti bannan injetibeennaagee hegaassa. ¹⁹⁻²⁰ Aissi giikko, higgiiyan de7iya azazo ubbaa Muusee asa ubbau yootiis; hegaappe guyyiyan, galo maraa suuttaanne deeshshaa suuttaa, haattaara, zo7o dorssa ikisiyaaranne hiisooophphiya gyo mittaa bonccuwaara issippe ekkidi, “Hagee intena Xoossai azazido maachchaa suuttaa” yaagidi, higgiiyaa maxaafaa bollinne asa ubbaa bolli caccafiis. ²¹ Hegaadankka, Dunkkaaniyaa bollinne oottiyo miishsha ubbaa bolli suuttaa Muusee caccafiis. ²² Higgee giyoogaadan, tumakka amaridabaappe attin, ubbabaikka suuttan geeyees; suutti gukkana xayikko, atotetti baawa.

Kiristtoosi Yarshshettidoogee Nagaraa Quccidi Xaissees

²³ Hegaa gishshau, saluwan de7iyaageeta milatiyaageeti he yarshshuwan geeyanau koshshees; shin saluwan de7iyaageetikka bantta huuphen geeyanau aadhdhiya yarshshuwaa eta koshshees.

²⁴ Aissi giikko, Kiristtoosi tumu geeshshasan leemisettiya asi oottido geeshshasaa gelibeenna; shin i ha77i nu gishshaa Xoossaa sinttan beettanau yaa saluwaa geliis. ²⁵ Qeese ubbatu halaqai laittan laittan ba suuttaa gidennaagaa oiqqidi, Geeshsha Sohuwaa geliyoogaadan, i bana ubbatoo yarshshanau gelibeenna. ²⁶ Hegaa gidiyaakko, Kiristtoosi sa7ai merettoosappe doommidi darotoo waayettanau koshshees; shin ha77i wodiya wurssettan nagaraa xaissanau bana yarshshidi, naa77antennan issitoo beettiis.

²⁷ Asai ubbai issitoo haiqqanau bessees; hegaappe guyyiyan Xoossai asaa pirdana. ²⁸ Hegaadankka, qassi Kiristtoosi daro asaa nagaraa xaissanau issitoo yarshshettiis; qassi i bana mintti naagiyaageeta ashshanau beettanaappe attin, naa77antto nagara tookkanau beettenna.

10 Aissi giikko, higgiiyau yaana lo77obaa eesho xalaalai de7ees; ayyo tumu leemiso i baawa. Ubba wode laittan laittan issi mala yarshshoi yarshshettees; hega gishshau, higgee Xoossaakko shiiqiya asa he yarshshon bali banna asa oottanau mulekka danddayenna. ² Xoossau goinniya asai ba nagaraappe muleera geeyidobaa gidiyaakko, bana zoriya wozanan naa77anttuwaa nagara qoppenna; qassi yarshshiyogaakka aggi bayana. ³ SHin asai laittan laittan he yarshshuwan ba nagaraa hassayees. ⁴ Aissi giikko, korima suuttinne deeshsha suutti nagara xaissanau mulekka danddayenna.

⁵ Hegaa gishshau, Kiristtoosi ha sa7aa yaana haniiddi, hagaadan yaagiis;

“Neeni yarshshonne imo koyabaakka;

shin taayyo bolla giigissadasa.

⁶ Neeni xuuggiyo yarshshuwaaninne nagaraa yarshshuwan mulekka ufaittakka.

⁷ Taani he wode, ‘Xaatta maxaafan

tabai xaafettidoogaadankka,

Xoossau, taani neeni koyiyooгаа

oottanau yaas’ yaagaas”

yaagiis. ⁸ Yarshshoi yarshshettana mala, higgee azaziyoobaa gidikkokka, Kiristtoosi koiro, “Neni yarshsho, imo, xuuggiyo yarshshonne nagaraa yarshsho mulekka koyabaakka; hegeetun ufaittakka” yaagiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan Kiristtoosi, “Xoos-sau, taani neeni koyiyoogaa oottanau yaas” yaagiis. Hega gishshau, Kiristtoosi naa77anttuwaa essanau koiroogaa xaissees. ¹⁰ Yesuus Kiristtoosi Xoossai koyidoogaa oottido gishshau, ba ashuwaa naa77antennan issitoo yarshshidoogan nuuni nu nagaraappe geeyi aggida.

¹¹ Qeese ubbai hachchi hachchi eqqidi, ba oosuwaa oottees; qassi nagara xais-sanau mulekka danddayenna issi mala yarshshuwaa zaari zaaridi yarshshees. ¹² SHin Kiristtoosi nagaraa gishshau, ubba wodiya gidiya issi yarshshuwaa yarshshidi, Xoossaappe ushachcha baggaara utti aggiis. ¹³ Xoossai sinttappe Kiristtoosa morkketa Kiristtoosayyo tohuwan yedhdhiyoobaa oottana gakkanaassi, yaani naagees. ¹⁴ Aissi giikko, i issitoo yarshshidoogan, nagaraappe geeyidaageeta merinau bali bannaageeta oottiis.

¹⁵ Qassi Geeshsha Ayyaanai nuuyyo markkattiiddi, hagaadan yaagees;

¹⁶ “Taani he gallasatuppe guyyiyan, etaara maacettiyo maachchai hagai: Taani ta higgiiya eta qofan wottana; qassi eta wozanankka xaafana”

yaagees. ¹⁷ Qassi hegaappe guyyiyanikka,

“Taani eta nagaraanne

eta makkala oosuwaa naa77antto hassayikke”

yaagees. ¹⁸ Xoossai he nagara atto giido wode, nagara xaissanau hagaappe sinttau yarshsho koshshenna.

Xoossaakko SHiiqanau Koshshees

¹⁹ Simmi ta ishato, nuuni Yesuusa suuttaa baggaara Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa gelanau nuuyyo xalatetta de7ees. ²⁰ Kiristtoosi nuuyyo ooratta ogiyaanne de7o ogiyaa magalashuwaa baggaara, hega giyoogee ba bolla baggaara dooyiis. ²¹ Nuuyyo Xoossaa keettan sunttettida gita qeese de7iyo gishshau, ²² Nuuni suure wozanaara, tumu ammanuwaara, iitabaa zoriya wozanaappe geeyida wozanaaranne qassi xillo haattan meecettida bollaara Xoossaakko shiiqoos.

²³ Nuuyyo immana giida Xoossai ammanttiyo gishshau, nuuni demmana giidi ufaissan naagi uttidoogaa mintti oiqqoos. ²⁴ Issoi issuwaara waani siiqetanaakkonne qassi lo77o oosuwaa waati oottanaakko, issoi issuwau qoppoos. ²⁵ Issooti issooti shiiquwaa meeze oottidi shiiqiyoogaadan, nuunikka issippe shiiqiyoogaa aggokko; shin Godaa gallasai matattiyoogaa intte be7iyo gishshau, issoi issuwaa minttettoos.

²⁶ Nuuni tumatettaa erattettaa ekkirggidi, eriiddi nagara oottiyaabaa gidikko, hagaappe sinttau nagara xaissiya yarshshoi issibinne baawa. ²⁷ SHin yashshiya pirddaa naagiyoogeenne Xoossaa ixxiya ubbaa maanau wolqqaama tamai de7ees. ²⁸ Muuse higgiiyu azazettenna urai, naa77u urai woi heezzu urai a bolli markkattikko, qareti bannan haiqqees. ²⁹ Xoossaa Na7aa karida urai, bana nagaraappe geeshshida Xoossaa maachchaa suuttaa tunabaadan qoppida urai, qassi aaro kehatettaa Geeshsha Ayyaanaa cayiya urai, ai keena iita pirddaa ekkanau bessiyaakkonne ane qoppite.

³⁰ Aissi giikko, “Taani haluwaa kessananne kushiyaa zaarana” giidaagaa nuuni eroos; qassikka, “Godai ba asaa pirddana” yaagiis. ³¹ De7o Xoossaa kushiyan kundanaagee daro yashshiyaabaa.

³² Intteyyo Xoossaa poo7oi poo7idoogaappe guyyiyan, intte daroban waayettidi, gita waretan genccido beni wodiyaahassayite. ³³ Issi issitoo inttena asa sinttan cayidosonanne paxa kaa7idosona; qassi hara wode hegaadan oottidoogeetuura is-sippe de7ideta. ³⁴ Aissi giikko, qashuwan de7iya asatuyyo intte qarettideta; yaatidi intteyyo merinau wurena ubbaappe aadhdhiya miishshai saluwan de7iyooagaa intte huuphen erido gishshau, inttebaa ubbaa ekkirginkka ufaissan genccideta.

³⁵ Hegaa gishshau, gita woiutuwaara de7iya intte xalatettaa oloppite. ³⁶ Xoossai koyiyooagaa oottidi, i intteyyo immana giidoogaa ekkana ufaissan genccana koshshees.

³⁷ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Amarida wodee attiis.

Yiyaagee yaana; gam77enna.

³⁸ Ta xilloi ammanuwan de7ana.

SHin ooninne guyye simmikko, tana ufaissenna”

yaagees. ³⁹ Nuuni ammanidi attidaageetu bagga gidiyooagaappe attin, guyye simmidi xayidaageetu bagga gidokko.

Ammanuwaa

11 Ammano giyoogee, demmana giidi ufaissan naagi uttidobai ammanttiyoogaanne be7anau danddayennabaa erissiyaagaa. ² Xoossai beni ceega asaayyo markkattidoogee, eti ammanidoogaana.

³ Sa7ai Xoossaa qalan merettidoogaa ammanuwan nuuni eroos; hejaa gishshau, beettiyaabai beettennabaappe merettiis.

⁴ Aabeeli Qaa7eelaagaappe aadhdhiya yarshshuwaa Xoossau yarshshidoogee ammanuwaana. Xoossai imuwaabaa markkattiiddi, i xillo gididoogaakka markkattiis; Aabeeli harai atto haiqqidikka, ba ammanuwan ha77i gakkanaaassi haasayees.

⁵ Heenooki haiqqennan saluwaa biidoogee ammanuwaana; Xoossai efiido gishshau, ooninne a be7anau danddayibeenna. Xoossaa maxaafai, “Heenooki saluwaa baanaappe kase Xoossaa ufaissiiis” yaagees. ⁶ Ammanoi bannan ooninne Xoossaa ufaissanau danddayenna; aissi giikko, Xoossaakko yiya ooninne Xoossai de7iyooagaanne bana koyiyaageetuyyo woiutuwa immiyooagaa ammananau koshshees.

⁷ Nohee be7anau danddayenna sinttappe hananabau Xoossai, “Nena naaga” gin, Xoossau yayyidi, bananne ba so asaa ashshanau markkabiya keexxidoogee ammanuwaana; yaatidi hegan ha sa7aa bolli pirddidi, ammanuwan beettiya xillotettaakka Xoossaappe ekkiis.

⁸ Abrahaami laattanaadan, Xoossai baayyo immana giido biittaa baana mala, Xoossai bana xeesido wode, azazettidoogee ammanuwaana; i ba biittaaappe kiyidi biyo wode, au biyaakkonne erennan kiyiis. ⁹ Abrahaami Xoossai baayyo immana giido biittan hara biitta asadan de7idoogee ammanuwaana; Xoossai he immana giidoogaa banaara issippe laattana Yisaaqaaranne Yaaqoobaara Dunkkaaniyan de7iis.

¹⁰ Aissi giikko, Abrahaami Xoossai lo77o baasuwan hayyottidi keexxido katamaa naagees.

¹¹ Saara ba huuphen harai atto ceeggaichchadakka, immana giida Xoossai amanettidaagaa gididoogaa erido gishshau, na7a shahaaranau wolqqaa demmi-doogee ammanuwaana. ¹² Hegaa gishshau, haiqqida asa milatiya issi bitaniyaappe saluwan de7iya xoolintte keena, abbaa lanqqiyan de7iya qoodi baina shafe keena zareti yelettidosona.

¹³ He asati ubbati ammanuwan haiqqidosona; banttau Xoossai immana gididoogaakka ekkibookkona; shin haahuwan hegaa be7idi, sarotidosona. Qassi eti sa7an imattanne yedetettidi kiyida asata gididoogaa eridosona. ¹⁴ Aissi giikko, hegaadan giya asati bantta huuphe biittaa koyiyoogaa erissoosona. ¹⁵ Eti he yeg-gidi kiyido biittaa simmanau qoppidobaa gidiaakko, guyye simmiyo qaadaa dem-mennan aggokkona; shin ¹⁶ eti hegaa aggidi, lo77iya biittaa laamotoosona; hegee saluwaa biittaa. Hegaa gishshau, Xoossai eta Xoossaa geetettanau yeellatenna. Aissi giikko, i etau katamaa giigissi wottiis.

¹⁷⁻¹⁸ Abrahaami Yisaaqa yarshshanaakko yarshshennaakko, Xoossai eranau xo-moosido wode, Abrahaami ammanuwan a yarshshiis. Xoossai Abrahaama, “Ne zaree Yisaaqa baggaara xeesettana” giidaashinkka, Abrahaami ba na7aa Yisaaqa yarshshanau giigiis. ¹⁹ Abrahaami Xoossai Yisaaqa harai atto, haiquwaappekka pat-tanau danddayiyoogaa erii; hegaa gishshau, haiquwaappe guyye a zaaridi ekkiiis.

²⁰ Yisaaqi wodeppe hananabau Yaaqoobanne Eesawa anjjidoogee ammanuwaana.

²¹ Yaaqoobi haiqqana haniiddi, Yooseefa naata huuphiyan huuphiyan anjji-dooeenne gatiman guufetidi, Xoossau goinnidoogee ammanuwaana.

²² Yooseefi haiqqanau matiiddi, Israa7eela asai Gibxxeppe kiyanaagaa haasayi-dooeenne ba meqettaa oottanabaa eta azazidoogee ammanuwaana.

²³ Muusee yelettidoogaappe guyyiyan, aayyiyaanne aawai malaa lo77o na7a gi-didoogaa be7idi, heezzu agina qottidoogee ammanuwaana; eti kawuwaa awaa-juwaukka yayyibookkona.

²⁴ Muusee diccidoogaappe guyyiyan, Gibxxe kawuwaa na7ee na7aa geetettanaa-gaa ixidoogee ammanuwaana. ²⁵ Nagaran Muusee guutta wodiyaafuufattanaa-gaappe, Xoossaa asaara waayettanaagaa dooriis. ²⁶ Wodeppe demmana woiuwaa i tishshi oottidi xeellido gishshau, Gibxxe biittaa miishsha ubbaappe Kiristtoosa gishshau borettiyoogee daro aadhdhiya duretetta gididoogaa qoppiis.

²⁷ Kawuwaa hanquwau Muusee yayyennan, Gibxxe biittaappe kiyidoogee am-manuwaana; aissi giikko, beettenna Xoossaa be7idabaadan, gencidi sinttau biis.

²⁸ Haiquwaa kiitanchchai Israa7eela asaayyo baira naata bochchennaadan, Muusee Paasikaa bonchchidoogeenne qosilettan suuttaa caccaffissidoogee ammanuwaana.

²⁹ Israa7eela asai mela biittan hemettiyoogaadan, Zo7o Abbaa pinnidoogee am-manuwaana; shin Gibxxe asati geli be7ishin, haattai eta mitti aggiis.

³⁰ Israa7eela asai Yarkko giyo katamaa shuchcha dirssaa laappun gallas-saa yuuyi yuuyi aadhdhidoogaappe guyyiyan, he shuchcha dirssai kunddi-doogee ammanuwaana. ³¹ SHAaramuxiyaa Ra7aaba yohuwaa qoriyaageeta loitta mokiido gishshau, Xoossau azazettennan ixida asaara haiqqennan attidoogee ammanuwaana.

³² Simmi harabaa gujjada ai odoo? Geedoonabaa, Baaraaqabaa, Samssoon-abaa, Yofttaahabaa, Daawitabaanne Sameelabaa, qassi hananabaa yootiyaagee-tubaa odanau tau wodee gidenna. ³³ Eti kawo ubbaara olettidi xoonidoogeenne xil-lobaa oottidoogee ammanuwaana; yaatidi Xoossai immana giidoogaa ekkidosona;

gaammotu doonaakka gorddidosona. ³⁴ Wolqqaama tamaa toissidosona; bisuwaa qaraappe kessi ekkidosona; eti daafuranchcha; shin minnidosona; qassi olan wolqqaamidi, hara biittaa tooraasaa yedettidosona. ³⁵ Maccaasati bantta haiqqidaageeti haiquwaappe paxidaageeta ekkidosona.

Qassi harati qashuwaappe birshshettanaagaa ixixidi, kehiya de7uwaayyo haiquwaappe denddanau, bukettidi haiqqidosona. ³⁶ Haratu bolli asai qilliicci kaa7iis; lissuwan garafettidosonanne sanssalatan qashettidi, qasho keettaa gelidosona. ³⁷ SHuchchan cadettidosona; magaaan naa77u kiyidi phalqqettidosona; paacettidosona; bisuwan haiqqidosona; etau ubbabaikka xayin, waayettidi tuggatidi, dorssa calaanne deessha calaa maayidi yuuyidosona. ³⁸ Etau ha sa7ai giigenan ixxin, bazzon, deriyan, gonggolo giddooninne olla giddon yuuyidosona.

³⁹ Xoossai eta ammanuwaa markkattikkokka, hegeeti ubbati i, immana giidoogaa ekkibookkona. ⁴⁰ Xoossai nuuyyo issi lo77o qofaa qoppi wottido gishshau, eti nuuni bannan bali bannaageeta gidokkona.

Xoossai Nuussi Aawa

12 Simmi nuuyyo haggaa keena daro asai, shaaraadan nu matan yuuyi aadhdhidi markkattiyaagee de7ishin, nuna xubbiya ubbabaanne baqqi oiqqiya nagaraa diggoos; diggidi nu sinttan de7iya nuuni woxxana wottaa gencছিိ woxxoos. ² Nuuni nu ammanuwau huuphenne polo gidiya Yesuusa xeelloos. Yesuusi yeellaa karidi, wodeppe au de7iya ufaissaa gishshau, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi haiqqanaagaa gencছিိ, Xoossaa kawotaa araataappe ushachcha baggaara uttiis.

³ Intte intte wozanaa bayidi daafureenna mala, nagaranchchati bana daro ixxin kka gencছিိ Yesuusa qoppite. ⁴ Nagaraara intte baaxetiiddi, suutta gussana gakkanaassi biron olettichchibeekketa. ⁵ Xoossai ba naatudan, inttena zoriyoogaa dogidetii? Xoossai inttena,

“Ta na7au, Xoossai nena qaxxayiyo wode, laafabaadan qoppoppa.

I nena seeriyo wodekka yayyoppa.

⁶ Aissi giikko, i ba siiqiyo uraa qaxxayees; qassi ba na7adan ekkiyo ubbaakka

lissuwan garafees”

yaagiis. ⁷ Xoossai inttena qaxxayiyo wode gencছিိ. Aissi giikko, i inttena naatudan oottees. Aawai qaxxayenna na7i de7ii? ⁸ Naata ubbaa qaxxayiyoogaadan, inttena qaxxayennan yeggi bayikko, karen yelettidaageeta gideetappe attin, tumu naata gidekketa. ⁹ Hegaa bollan qassi, nuna yelida nu aawati nuna qaxxayido wode, nuuni eta bonchchida. Yaatin, nuuni waanidi ayyaanatu Aawaayyo keehi darissi haarettidi de7okkonii? ¹⁰ Aissi giikko, nuna yelida nu aawati banttana ufaissiyaadan, amarida wodiya nuna qaxxayidosona; shin Xoossai nuuni a geeshshatettaa ekkana mala, nuna maaddanau qaxxayees. ¹¹ Nuuni qaxxayettiyo wode, ha77issau yiillooyees; ufaissenna. SHin qaxxayidoogeetuyyo guyyeppe he qaxxayoi xillotettaa de7uwaaw sarotettaa woituwaa immana.

Zoriyaanne Seeraa

¹² Hegaa gishshau, intte arggaacida kushiyaanne intte daafurida gulbbataa minttette. ¹³ Wobbiya tohoi paxanaappe attin, burqqenna mala, sitta ogiyan hemettite.

¹⁴Asa ubbaara saro de7anau minnite; qassi geeshsha de7uwaa de7ite. Aissi gi-
ikko, hegee bannan ooninne Godaa be7anau danddayenna. ¹⁵Xoossaa aaro ke-
hatettaa ooninne ekkennan attenna mala naagettite; qassi mokiidi, ba marzziyan
asa waissiya camo mittadan hanidi, ooninne daro asaa tunissenna mala naagettite.
¹⁶SHAaramuxanau qaaqqatiya asi ooninne de7enna mala, woi qassi issitoo miy-
oobau ba bairatettaa baizzida, Xoossaa Ayyaani banna Eesawa mala asikka de7enna
mala naagettite. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, Eesawi ba aawaa anjuuwa ekkana koyi-
doogaa ereeta; shin a aawai a anjennan ixxiis; aissi giikko, nagaraappe simmiyo
ogiyaa i harai atto, afuxxi koyidikka demmanau danddayibeenna.

¹⁸Intte bochchanau danddayiyo deriyaakkonne eexsiya tamaakko, xumaakko,
ciggaaraakkonne gotiyaakko, ¹⁹qassi malkkataa waasuwaakkonne qaala ceng-
gurssaakko yibeekketa. Asai he cenggurssaa siyido wode, haraa gujji siyenna mala
woossiis. ²⁰Aissi giikko, Xoossai eta, “Harai atto, do7ikka he deriyaa bochchikko,
shuchchan cadettidi haiqqo” yaagido azazuwaa eti gencchanau danddayibookkona.
²¹Aifiyan beettiyaagee daro daganttiyaagaa gidiiyo gishshau Muusee, “Taani
yashshan kokkorais” yaagiis.

²²SHin intte Xiyoon Deriyaa, de7o Xoossai de7iyo katamaa, issippe shiiqidi ufait-
tiya daro sha7u kiitanchchatukko saluwaa Yerusalaa yiideta. ²³Xoossaa baira
naatukko, issippe shiiqidaageetukko, eta sunntai saluwan xaafettidoogeetukko yi-
ideta; qassi asa ubbaa pirddiya Xoossaakkonne, bali bannaageeta oottido xillo asatu
ayyaanatu yiideta. ²⁴Ooratta maachchau gaannatiya Yesuusanne Aabeela suut-
taappe aadhdhiyaabaa yootiya caccafaftida suuttaakko yiideta.

²⁵Intteyyo yootiya uraa yohuwaa ezgiyoogaa intte ixxenna mala, inttena
naagite. Xoossaa kiitaa sa7an banttau yootiyaagee yootiyoogaa ezgennan ixxi-
daageeti kessi ekkana xayikko, saluwan, “Inttena naagite” giya Xoosaaappe nuuni
waanidi kessi ekkane? ²⁶He wode a cenggurssai sa7aa qaattii; shin i ha77i, “Taani
sa7aa xalaalaa gidennan, issitoo gujjada saluwaakka qaattana” yaagiis. ²⁷“Issitoo
gujjada” giya qaalai qaaxxennabai minnidi de7ana mala, merettidabai qaaxxanaa-
gaanne kichchanaagaa geeshshidi bessees.

²⁸Nuuni qaaxxanau danddayenna kawotettaa ekkiyo gishshau, ane Xoossaa gala-
toosinne a ufaissos; au bessiyooagaan bonchchuwaaninne yashshatettan au goin-
noos. ²⁹Aissi giikko, nu Xoossai tumu bashshiya tama.

Xoossaa Nuuni Waati Ufaissanau Bessiyaakko

13 Intte ishata siiqiyooagaa aggoppite. ²Imatta mokkiyoogaakka dogoppite. Aissi
giikko, yaatiyoogan issi issi asai erennan kiitanchchata mokkiis. ³Qasho
keettan de7iyaageetubaa intteka etaara issippe qasho keettan de7iyoogaadan qop-
pite; qassi intte intte huuphen waayettiyoogaadan, waayettiyaageetubaa qoppite.

⁴Ekkiyoogaanne geliyoogaa asai ubbai bonchchanau bessees; qassi azinainne
machchiyaa issi issuwau ammanettanau bessees; aissi giikko, Xoossai shaaramux-
anau qaaqqatiyaageetanne shaaramuxiyaageeta pirddana.

⁵Miishsha siiqoppe inttena naagite; intteyyo de7iyaagee intteyyo gido. Aissi gi-
ikko, Xoossai ba huuphen,
“Taani nena mulekka yeggikke
woikko aggikke”
yaagiis. ⁶Hegaa gishshau, nuuni xalidi,

“Godai tana maaddiyaagaa;
taani yayyikke.
Asi tana ai oottii?”
yaagoos.

⁷ Xoossaa qaalaa intteyyo yootida inttena kaalettidaageeta hassayite; eti waani de7idaakkonne hassayite; qassi etaagaadan ammanite.

⁸ Yesuus Kiristoosi zineka hachchikka merinaukka laamettenna. ⁹ Dumma dumma ooratta timirttiyan wora booppite. Nu wozanai Xoossaa aaro kehatettan galatiyoogee lo77o gidiyoo gaappe attin, miyoobau azazettiyoogaa gidenna; hegau azazettidaageetikka maaddetti bookkona.

¹⁰ Nuuyyo yarshshiyosai de7ees; Dunkkaaniyaa gidдон oottiyaageeti he yarshshiyoo saappe maanau etau maati baawa. ¹¹ Qeese ubbatu halaqai nagaraa gishshau, mehiyaa suuttaa yarshshanau Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa efees; shin he mehiyaa ashuwaa qassi dirssaappe kareera xuuggees. ¹² Hegaa gishshau, Yesuusikka qassi nagaraappe asaa ba suuttan geeshshanau, katamaa pengiyaappe kareera waayettiis. ¹³ Simmi nuuni i borettido boriyaa ekkidi, dirssaappe kare akko kiyoo. ¹⁴ Aissi giikko, nuuyyo hagan merinau de7iya katami baawa; shin nuuni yaana katamaa naagoos.

¹⁵ Simmi Xoossaa Yesuusa baggaara ubba wode galataa yarshshuwaa immoos; hegaa giyoogee menttershshai a sunttaayyo immiyo galataa giyoogaa. ¹⁶ Lo77obaa oottiyoogaanne issoi issuwaa maaddiyoo gaaga dogoppite. Aissi giikko, Xoossaa ufaisiyaagee hegaa mala yarshshuwaa.

¹⁷ Inttena kaalettiyaageetuyyo azazettite; qassi eti azaziyooga akka oottite. Eti bantta oottidobaa Xoossau yootana gishshau, intte shemppuwaa mintti naagoosona; intte etau azazettikko, bantta oosuwaa ufaittidi oottana; hege xayikko, eti yiillotiiddi oottana; hege inttena ainne maaddenna.

¹⁸ Nuuyyo Xoossaa woossite. Nuuni ubba wode lo77obaa oottanau koyiyo gishshau, nuna zoriya lo77o wozanai nuuyyo de7ees. ¹⁹ Xoossai tana inttekkoo eesuwan zaarana mala, Xoossaa intte mintti woossanaadan, taani inttena keehi woossais.

Woosaa

²⁰ Sarotettaa Xoossai, nu Godaa Yesuusa, dorssaa heemmiya gitaa, merinaa maachchaa suuttan haiquwaappe denttiis. ²¹ Xoossai Yesuus Kiristoosa baggaara ba sinttan bana ufaissiyaabaa inttena ootssiiddi, intte akka i koyidobaa oottana mala, lo77o ooso ubban inttena i giigisso; Xoossai meri merinau bonchchetto. Amin77i.

Kuushshaa

²² Ta ishato, taani ha dabddaabbiiyaa intteyyo qanttan xaafido gishshau, intte ha zoriyaa salettannan ezgana mala, taani inttena woossais.

²³ Nu ishai, Ximootiyoosi qashuwaappe birshshettidoogaa erite. Eesuwan i haa yiikko, taani aara baada inttena be7ana.

²⁴ Inttena kaalettiya ubbatanne geeshshata ubbaa saro saro giite. Xaaliyaappe yiida ammaniyaageeti inttena saro saro goosona.

²⁵ Aaro kehatettai inttenaara ubbaara issippe gido. Amin77i.

Yaaqoobi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hagee Yaaqooba kiitai nu hachchi hachchi de7uwwaa kaalettiya qofata oiqqiis. Xaafettidoogeeekka “Biittan sa7an ubban laalettida Xoossaa asaassa. Ha maxaafaa xaafidaagee aadhdhida eratettaa nuuni oosuwan peeshshiyoo hiillaanne ammaniya asaa mokuwaassinne eeshshaassi kaaletuwaa immiya yohota si7iliyaadan qoncciyaa bessees.

Hiyyeesatettaabaa, duretettaabaa, paaciyaabaa, lo77o eeshshaabaa, qanaatiyaabaa, ammanuwaabaanne lo77o oosuwaabaa, inxxarssaa maaduwaabaanne qohuwaabaa, aadhdhida eratettaabaa, issoi issuwaara ooyettiyo ooshshaabaa, otoruwaabaanne ashkкетettaabaa, hara asaa bolli pirddiyoobaa, ceequwaabaa woikko ayyuwaabaa, genccaabaanne woosaabaa, ammaniya asaassi de7anau bessiya xeelaa ubbaa qoodidi xaafiis.

Kiitaikka kiristinnaa de7uwan ammanoi oosuwan pe7ana hanotata orddissidi bessees.

1 Taani Yaaqoobi Xoossaa ailleenne Godaa Yesuus Kiristoosa aillee, biitta ubban laalettida tammanne naa77u zerettatuuyo sarotaa kiittais.

Danddayaa, Ammanuwaa, Aadhdhida Eratettaa

²⁻³ Ta ishatao, intte ammanoi paacettiyoogee intteyyo danddayaa immanaagaa eridi, dumma dumma paacee inttena gakkiiyo wode, heгаа kumetta ufaissadan qoodite. ⁴ Intte danddayai aibinne bali bannan inttena zawatidaageetanne paci bannaageeta oottidi, ba oosuwaa polo. ⁵ SHin intteppe ooninne baayyo aadhdhida eratettaa xayikko, borennan ubbau kehatettan immiya Xoossaa woosso. I ayyo immana. ⁶ SHin i aibiininne sirennan ammanuwan Xoossaa woosso. Aissi giikko, siriyaa urai carkkoi sugin qaaxxiya abbaa beetaa mala. ⁷⁻⁸ Aissi giikko, naa77u qofai de7iyo urai, ba oge ubban ba qofaa qachchennaagee, he urai Godaappe ainne demmanau qoppoppo.

Hiyyeesa Asanne Dure Asa Ufaissaa

⁹⁻¹⁰ SHin hiyyeesa ishai Xoossai a xoqqu oottido wode ufaitto; qassi dure ishaikka Xoossai a ziqqi oottido wode ufaitto. Aissi giikko, dure bitanee maata gidдон dicciya ciishshadan xayana. ¹¹ Aissi giikko, awai ba mishuwaara kiyidi, maataa melissin, ciishshai xayees; qassi a meraa lo77otettaikka xayees; hegaadankka qassi dure bitanee babaa oottiiddi xayana.

Asaa Bolli Gakkiya Paaciyyaa

¹² Waayiyan gencciya urai anjjettidaagaa; aissi giikko, he waayiyyaa xoonidoogaappe guyyiyan, Xoossai bana siiqiyaageetuuyo immana giido de7uwwaa akililiyyaa i ekkana. ¹³ Ooninne paacettido wode, “Tana Xoossai paacces” gooppo. Aissi giikko, Xoossai iitan paacettanau danddayenna; qassi i ba huuphen oonanne paaccenna. ¹⁴ SHin asi huuphiyan huuphiyan ba huuphe iita amuwan gooshettiyo

wodenne cimettiyo wode paacettees. ¹⁵Hegaappe guyyiyan, amoi shahaaridi, nagaraa yelee; qassi nagarai diccidi, haiquwaa yelee.

¹⁶Ta siiqo ishatoo, cimettoppate. ¹⁷Lo77o imo ubbainne kumetta woito ubbai saluwaappe yees. Saluwaa poo7uwaa medhdhida Xoossaappe yees; Xoossai ba huuphen dummatennanne woi mirqqidi xumissenna. ¹⁸Nuuni i medhdhido meretatu gidдон Xoqqasaa ekkanaadan, nuna ba sheniyan tumu qaalan yeliis.

Siyidoogaa Oosuwan Peeshshiyooгаа

¹⁹Hegaa gishshau, ta siiqo ishatoo, haggaa hassayite; asai ubbai siyanau eesoto; shin haasayanaunne hanqqettanau eesotoppo. ²⁰Aissi giikko, asa hanqqoi Xoossai koyiyo xillotettaa eheenna. ²¹Hegaa gishshau, tuna hanota ubbaanne iitatetta ubbaa intteppe xaissidi, Xoossai intte wozanan tookkido intte shemppuwaa ashshanau danddayiya qaalaashkettan ekkite.

²²SHin Xoossaa qaalaashkettan attin, sissa xallan intte huuphiyaa cimmoppite. ²³Aissi giikko, qaalaashkettan urai de7ikko, i ba meraa heregan xeelliyaa uraa mala. ²⁴I bana xeellidi bees; biidi sohuwaarakka i ai malakkonne dogi aggees. ²⁵SHin ooninne aillettaappe kessiya bali banna higgiiyaa xeellidi, aani aqiyaaqee qassi a naagiyaagee, siyidoogaakka dogennaagee, he urai ba oottiyo oosuwan anjjettana.

²⁶Ba inxxarssaa naagennan bana cimmiiddi, bau Xoossaa ammaniyoobaa milatiyo urai de7ikko, a ammanoi mela. ²⁷Xoossaa Aawaa sinttan pokkoi banna geeshsha ammanoi haggaa; hegee augee giikko, aaya aawi banna naatanne waayettiya am77eta maaddanaaganne sa7aa nagaraa qitaappe ba huuphiyaa naaganaagaa.

Hiyyeesaa Karanau Bessenna

2 Ta ishatoo, intte nu bonchcho Godaa Yesuus Kiristtoosa ammaniiddi, som77o xeellidi, asa bonchchoppite. ²Aissi giikko, worqqa migido wottidi, lo77o maayo maayida issi asi intte shiiquwaa yiikko, qassi curqqa maayo maayida hiyyeesa asikka yiikko, ³lo77o maayuwaawaa maayida bitaniyaa intte aatti bonchchidi a, “Neeni haggan ubbaappe lo77iyya oidiyan utta” giidi qassi hiyyeesa bitaniyaa, “Neeni hinin eqqashsha; woi haggan ta tohuwaa matan sa7an utta” giikko, ⁴yaatin intte intte gidдон shaahotettaa medhdhiyaageetanne iita qofaara de7iyya daannata gidekketiyye?

⁵Ta siiqo ishatoo, siyite; Xoossai ha sa7an de7iyya hiyyeesa asai ammanuwan duretanaunne bana siiqiyaaqee tuuyo immana giido saluwaa kawotettaa laatanau dooribeenneyye? ⁶SHin intte hiyyeesata toochchideta. Dureti inttena tuggayiyaageeta gidokkonaayye? Eti inttena daannan mootiyaageeta gidokkonaayye? ⁷Intteyyo imettida lo77o sunntaa cayiyaageeti eta gidokkonaayye?

⁸SHin Xoossaa maxaafan, “Ne shooruwaa ne huuphedan siiqa” geetettidi xaafettida kawo higgiiyaa intte polikko, lo77oobaa ootteeta. ⁹SHin intte asa som77o xeellidi bonchchikko, nagaraa ootteeta; qassi higgee intte bolli higgiiyaa menttidaageetudan pirddana. ¹⁰Aissi giikko, ooninne higge ubbaa naagidi, issinno menttiyaabaa gidikko, he urai higge ubbaa menttees. ¹¹Aissi giikko, “SHAaramuxoppa” giidaagee qassi “Woroppa” giis; shin neeni shaaramuxana xayikkokka, woridabaa gidikko, higgiiyaa menttadasa. ¹²Asa aillettaappe kessiya higgiiyan pirddaa ekkana asatundan haasayitenne etaagaadan oottite. ¹³Aissi giikko, asa maaribeenna uraa Xoossai maarennan pirddana; maarotettaa pirddaa xoones.

Ammanuwaanne Oosuwaa

¹⁴ Ta ishato, issi urai baayyo ammanoi de7ees giikko, qassi a ammanuwaa a oosoi erissana xayikko, a ai go77anee? A ammanoi a ashshanau danddayii? ¹⁵ Issi ishai, woi issi michchiyaa kallottikko, qassi etau ubba gallassi miyoobi xayikko, ¹⁶ Intteppe issi urai eta, “Saro biite. Tamaa ho77ite. Kallidi miite” giidi, etau koshshiyaabaa immana xayikko, eta ai go77anee? ¹⁷ Hegaa gishshau, ammanoi oosoi bannan barkka de7ikko haiqqidaagaa.

¹⁸ SHin issi urai, “Neessi ammanoi de7ees; qassi taassi oosoi de7ees. Neeni ne ammanuwaa ne oosuwaappe shaakkada tana bessa; taanikka ta ammanuwaa ta oosuwan nena bessana” gaana. ¹⁹ Neeni issi Xoossai de7iyooqaa ammanaasa; hegee lo77o. Xalaketikka qassi ammanoosona; yashshan kokkoroosona. ²⁰ Neeni eeyyai! Ammanoi oosuwaappe shaahettidi go77ennaagaa eranau koyai? ²¹ Nu aawai Abrahaami ba na7aa Yisaaqa yarshshiyoosaa bolli wottido wode, ba oosuwan xillibeenee? ²² A ammanoinne a oosoi issippe oottidoogaanne a ammanoi a oosuwan polettidoogaa be7ikkii? ²³ Xoossaa maxaafai “Abrahaami Xoossaa ammaniis. Xoossaikka hegaa ayyo xillotettan qoodiis” giidoogee polettiis; qassi Xoossaa dabbo geetettidi i xeesettiis. ²⁴ Asi ammano xalalaana gidennan, oosuwan xilliyooqaa intte be7eeta.

²⁵ Hegaadanka qassi shaaramuxiyaa Ra7aaba kiitettiyaageeta makkada hara ogiyaara eta moissido wode, ba oosuwan xillabeikke?

²⁶ Aissi giikko, shemppoi shaahettido bollai haiqqidaagaa gidiyooqaadan, hegaadanka qassi oosoi shaahettido ammanoi haiqqidaagaa.

Inxxarssaa Naagiyooqaa

3 Ta ishato, nuuni haratuppe aadhdiya pirddaa ekkanaagaa intte eriyoo gishshau, intteppe daroti tamarissiyaageeta gidoppite. ² Nuuni ubbaikka daroban baleettes; issi urai ba haasayan mulekka balana xayikko, i bana naaganau danddayiya bali banna asa. ³ Parati nuuyyo azazettana mala, bixaalaa barssidi, nuuni koyiyoosaa ubbaa eta efeeettes. ⁴ Be7ite, markkabetikka qassi hegaa keena gita gididi, gote carckuwan laagettikkokka, eta laaggiyaagee ba koyiyoosaa zaaridi laaggiyo qii guutta mittan laagettidi boosona. ⁵ Hegaadan inxxarssai bollaa gidдон guutta qommo gidikkokka, daro gitaban ceetees.

Guutta tamai waanida gita woraa xuuggii! Akeekite. ⁶ Inxxarssaikka tama mala. I nu asatettaa gidдон itabaa ubbaa oottana danddayees; asatetta ubbaa tunissee. Qassi nu de7uwaa wottaakka taman xuuggees; Gaannabiyaaman taman i xuugettana. ⁷ Aissi giikko, do7atu kafotu zariyaa, tiran gooshettiya shooshshatu zariyaanne abban de7iya meretatu zariyaa ubbaa asi aadissiis; qassi etikka aadidosona. ⁸ SHin ooninne inxxarssaa aadissanau danddayibeenna; inxxarssi woriya marzee kumido woppu geenna iita mereta. ⁹ Nuuni inxxarssan nu Godaanne Xoossaa galatoos; qassi aanikka Xoossaa leemisuwan merettida asaa qanggoos. ¹⁰ Issi doonaappe galatainne qanggettai kiyees. Ta ishato, hegee hegaadan hananau bessenna. ¹¹ Pulttoi issi ollaappe mal77iya haattaanne cammiya haattaa pulttanau danddayii? ¹² Ta ishato, balase giyo mitti wogara aifanau danddayii? Woi woine turi balase giyo mitta aifanau danddayii? Maxine maxine giya haattapekka mal77o haatti kiyana danddayenna.

Saluwaa Aadhdhida Eraanne Sa7aa Aadhdhida Eraa

¹³Intte gidдон aadhdhida eranchchinne akeekanchchi oonee? Ba lo77o de7uwan oosettida ba oosuwaa ashkкетettaaninne aadhdhida eratettan bessо. ¹⁴SHin intte wozanan cammiya qanaateenne yiqee de7ikko, otorettoppite; qassi tumatettaa bollikka worddotoppite. ¹⁵Hegaa mala aadhdhida eratetta saluwaappe wodhdhiyaa-gaa gidenna; shin hegee sa7aabaa, asaabaa, xalagetubaa. ¹⁶Aissi giikko, qanaateenne yiqee de7iyoosan ooshshainne iita ooso ubbai de7ees. ¹⁷SHin bollappe yiya aadhdhida eratetta ubbaappe kase geeshsha. Qassi sarotetta, ashkкenne ero giyaagaa; qassi maarotettinne lo77o aifee kumidoogaa. Sireenne lo77o milatiya iitatetti bannaagaa. ¹⁸Xillotettaa aifee sarotettaa oottiyaageeti sarotettan zerido zerettaappe beettiis.

Ha Sa7aa Iitatettaa Doseennan Agganaagaa

4 Olinne ooshshi intte gidдо auppe yii? Eti yiidosai intte bollaa gidдон olet-tiya intte ufaittanau gita amuwaa amottiyoogaappe gidennee? ²Intte amot-teeta; shin demmekketa; hegaa gishshau woreeta. Mintti koyeeta; shin demmanau danddayekketa; hegaa gishshau, ooyetteetanne oletteeta. SHin Xoossaa woossenna gishshau, intte koyiyoobaa demmekketa. ³Xoossaa intte woossiyo wode, intte amuwaa polanau woosseeta; qassi intte qofai iita gidiyo gishshau demmekketa. ⁴Simmi shaaramuxiyaageetoo, ha sa7aara dabbotiyoogee Xoossaayyo ixo gidiy-oogaa erekketii? Aissi giikko, ha sa7aara dabbotana koyiyai ooninne Xoossaara morkkettees. ⁵Woi Xoossaa maxaafai, “Xoossai nunan wottido Ayyaanai wolqqaama amuwaa amottes” giyoogaa intteyyo coo giyoobaa milatii? ⁶SHin Xoossai aaro kehatettaa aattidi immees. Hegaa gishshau, Xoossaa maxaafai, “Xoossai otoret-tiyaageeta ixxees; shin banttana kaushshiyaageetuyyo aaro kehatettaa immees” yaagees.

⁷Hegaa gishshau, intte Xoossau haarettite. Yaatidi xalahe halaqaa teqqite; i intteppe baqatana. ⁸Xoossaakko shiiqite; ikka inttekkо shiiqana. Inttenoo na-garanchchatoo, intte kushiyaa meecettite. Naa77u qofai de7iyoogeetoo, intte wozanaa geeshshite. ⁹Tuggatite; kayottitenne yeekkite. Intte miichchaa yeehuwau laammite; intte ufaissaakka kayyuwau laammite. ¹⁰Godaa sinttan intte huuphiyaa toochchite; qassi i inttena xoqqu xoqqu oottana.

Asa Bolli Pirddennan Agganaagaa

¹¹Ta ishatoо, issoi issuwaa zigiroppite. Ba ishaa zigiriyaageenne a bolli pird-diyaagee higgiiya zigireesinne higgiiya bolli pirddees. Neeni higgiiya bolli pird-dikko, higgiiya bolli pirddiyaagaa gidaasappe attin, higgiiya azazettiyaagaa gi-dakka. ¹²Higgiiya immiyaageenne pirddiyaagee Xoossaa xalaala; i ashshanaunne xaissanau danddayees; shin ne shoорuwaa bolli pirddiyaagee neeni oonee?

Ceeqettennaadan Imettida Zoriyaa

¹³Inttenoo, “Nuuni hachchi woi wontto he katamaa baana; biidi hegan laitta ut-tana; zal77ananne qassi miishsha worissana” giyaageetoo, be7ite. ¹⁴Wontto intte de7oi ai hananaakkonne erekketa; guutta wodiyaу intte beettidi, guyyeppe xayiya cuwa mala. ¹⁵Hegaa aggidi, “Godai giikko, nuuni de7ana; haggaa woi heggaa oot-

tana” gaanau bessees. ¹⁶SHin intte ha77i intte gitatettan ceeqqeeta; heгаа mala ceeqo ubbai iita.

¹⁷Hegaa gishshau, lo77obaa oottanau eriiddi oottenna urau hegee nagara.

Dure Asaassi Imettida Mino Zoriyaa

5 Ha77ikka inttenoo dure asatoo, intte bolli yiya tuggau “Aayyee! Aayyee!” yaagidi yeekkitenne zilaalite. ²Intte duretettai moorettiichchiis; qassi intte afalaakka bil77ai mirggiis. ³Intte worqqainne intte birai shiyiichchiis. Qassi he shiyai intte bolli markkattana; intte bollaakka tamadan maana. Intte intte miishshaa wodeyyo dagayideta. ⁴Akeekite; intte gaden kattaa cakkida asatuyyo qanxxibeenna keraa miishshai waassees; eta waasoi wolqqaama Godaa haittan siyettiis. ⁵Intteyyo injjetin, sa7an ishalidi de7ideta; shuha gallassau xiikkiyoogaadan, intte bollaa xiikkideta. ⁶Xillo asa bolli pirddideta; qassi a worideta; i inttenaara eqtenna.

Godaa Naa77antto Yuussaa Danddayan Naagiyoogaa

⁷Hegaa gishshau, ta ishatoo, Godai yaana gakkanaassi genccite; biittaa goyyiyaagee ofinttaa irainne badhdheesaa irai yaana gakkanaassi gencছি, al77o kattaa i waati naagidi gatti ekkiyaakko be7ite. ⁸Inttekka qassi genccite; yayyop-pite. Aissi giikko, Godaa yuussai matattiis.

⁹Ta ishatoo, Xoossai intte bolli pirddenna mala, issoi issuwaa bolli zuuzum-moppite. Be7ite, pirddiyaagee penggen eqqiis. ¹⁰Ta ishatoo, waayessinne gencцassi leemiso gididaageeta, Godaa sunttan haasayida hananabaa yootidaageeta hassayite. ¹¹Be7ite, danddayidi gencцidaageeta nuuni anjjettidaageeta geettes. Iyyooba genc-caa intte siyideta; qassi Godai ayyo wurssettan immidoogaakka be7ideta. Aissi gi-ikko, Godai maarotainne qaretai kumidoogaa.

¹²SHin ubbaappe kase, ta ishatoo, saluwan gidin, woi sa7an gidin, woi hara caaquwan gidin, aibinkka caaqqoppite. SHin Xoossaa pirddan intte gelennaan, intte yohoi ee giyoobaa gidikko, “Ee” giite; chii giyoobaa gidikko, “CHii” giite.

¹³Intte giddon waayettiya urai ooninne de7ikko, Xoossaa woosso; ufaiittiya urai ooninne de7ikko, yexxidi galato. ¹⁴Intteppe sahettiya urai ooninne de7ikko, woosa keettaa cimata baakko xeeso; eti Godaa sunttan zaitiyaa a tiyidi, ayyo Xoossaa woos-sona. ¹⁵Ammanuwan Xoossaa woossido woosai hargganchchaa pattana; Godaikka a harggiyaappe denttana; qassi nagara i oottidobaa gidikkokka Godai ayyo atto gaana. ¹⁶Hegaa gishshau, intte paxana mala, intte nagaraa issoi issuwaayyo paax-itenne issoi issuwaayyo Xoossaa woossite; xillo asa woosai wolqqaama oosuwaa oot-tees. ¹⁷Eelaasi nu mala asa. Irai sa7an bukkennaadan, i minttidi, Xoossaa woossiis; woossin heezzu laittanne usuppun agina sa7an irai bukkibeenna. ¹⁸Naa77anttuwaa Xoossaa i woossin, saluwaappe irai bukkiis; sa7aikka ba kattaa mokkiis.

¹⁹Ta ishatoo, intteppe ooninne tumaappe wora biikko, qassi issoi a guyye zaarikko, ²⁰nagaranchchaa a bala ogiyaappe zaariya ooninne a shemppuwaa haiquwaappe ashshanaagaanne daro nagaraa kammanaagaa ero.

PHeexiroosi Xaafido Koiro Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yesuusi kiittido PHeexiroosi xaafido koiro kiitai xaafettidoogee he kiitaa gid-don “Doorettida Xoossaa Asata” geetettidi xeesettiyaanne Qeeri Iisiyan huuphessa bagga shaahuwan laalettida ammaniyaageetussa. Kiitaayyo waanna halchchoi ammanuwaa gaasuwan metoinne waayee gakkidoogeeta gazddissanaassanne mint-tettanaassa. Xaafee heгаа oottiyoogee a haiquwaa, a dendduwaa, a naa77antto yuussaa yootiya Yesuus Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaa eta hassayissiy-oogaana. Yesuus Kiristtoosa de7uwaa leemisodan xeellidi, metuwaa eti genccan kanttanaadan, eta hassayisseees. Hegaara oisettidi, metoi eta ammanuwaa muru-tatettaa paacciyooqaanne “Yesuus Kiristtoosi qoncciyi gallassi” bessiya woiuwaa eti ekkanau de7iyooqaa eta hassayisseees.

Xaafee eti metuwaa genccana mala minttettiyoogaa bollikka, Kiristtoosa kaal-lyaaageeti de7iyooqaadan eti de7anaadan qofisseees.

1 Taani, Yesuus Kiristtoosi kiittido PHeexiroosi, Xoossai doorido asatuyyo PHanxxoosa biittan, Galaatiyaa biittan, Qaphphadooqiyyaa biittan, Isiyaa bi-ittaaanne Bitiniyaa biittan yedettin laalettidi de7iyaageetuyyo dabddaabbiyaa xaafais. ²Yesuus Kiristtoosayyo intte azazettana malanne a suuttan geeyana mala, Xoossai Aawai doorido intteyyo ba Ayyaanan geeshshidoogeeuyyo, aaro kehatet-tainne sarotettaa gido.

De7uwaa Immana Giido Ufaissaa

³Nuuni Xoossaa, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, ba maarotettaa daruwaadankka nuna naa77anttuwaa yelidaagaa, Yesuus Kiristtoosa haiquwaappe denttidoogan nuuyyo de7uwaa immana giidaagaa galatoos. ⁴Qassi Xoossai intteyyo immana daro laataa wooqqennasan, moorettennasan, woi xayennasan saluwan naagees. ⁵He laatai wodiyya wurssettan beettanau de7iya atotettaayyo Xoossaa wolqqan ammanuwan naagetti uttida inttessa.

⁶Ha77i guutta wodiyaayyo harai atto duma duma paaciyann intte paacettanau koshshikkokka, hagan daro ufaittite. ⁷Hegee harai atto, taman yeggin xayiya worqqappekka intte ammanoi daro al77onne bali bannaagaa gidiyooqaa bessanaassa; yaatidi Yesuus Kiristtoosi beettiyo wode, galataa, bonchchuwaanne sabaa intte ekkana. ⁸⁻⁹Intte a be7ana xayikkokka, siiqeeta; intte ha77i a be7ana xayikkokka, ammaneeta. Qassi intte intte ammanuwau polo gidiyaa intte shemp-puwaa atotettaa ekkiyo gishshau, yootanau danddayettenna bonchchoi kumido ufaissaa ufaitteeta.

¹⁰Xoossai intteyyo immana aaro kehatettaabau hananabaa yootidaageeti keehi koyidi, ha atotettaabaa qoridosona. ¹¹Etan de7iya Kiristtoosa Ayyaanai Kiristtoosa waayiyaabaanne hegaappe guyyiyan yaana bonchchuwaabaa kasetidi markkatti-iddi, aude woi waanida wodiyan yaanaakkonne akeekissidoogaadan, eti qoroosona. ¹²He hananabaa yootiyaageeti oottido oosoi inttessappe attin, eta huuphessa gidennaagaa Xoossai etayyo qonccissiis; ha77i intte siyido wonggeliyaa mishi-

raachchuwaa intteyyo yootida asati, banttau saluwaappe kiitettida Geeshsha Ayyaanaa wolqqan yootidosona. Hegaa kiitanchchatikka be7anau amottoosona.

Geeshshatettan De7iyooгаа

¹³ Hegaa gishshau, oosuwaa oottanau intte wozanan qoppi uttite; minnite. Yesuus Kiristtoosi beettiyo wode aaro kehatettaa ekkana giidi, kumetta ufaissan naagi uttite. ¹⁴ Xoossau azazettite; intte kase erennan amottido amuwaa kaaloppite. ¹⁵⁻¹⁶ SHin inttena xeesida Xoossai geeshsha gididoogaadan, inttekkka intte ooso ubban geeshsha gidite. Xoossaa maxaafan, “Taani geeshsha gidiyo gishshau, inttekkka geeshsha gidite” geetettidi xaafettiis.

¹⁷ Asa huuphen huuphen som77o xellennan a huuphe huuphe oosuwaadan pirdiya Xoossaa woossiiddi intte, “Nu Aawau” giidi a xeesiyaabaa gidikko, ha sa7aa bolli intte de7iyo wodiyan yashshatettan de7ite. ¹⁸⁻¹⁹ Intte intte aawatuppe laattido pattenna de7uwaappe wozettidoogee, xayiya bira woi worqqa malaana gidennaagaa ereeta; borssoi woi qiti baina dorssa suuttadan, al77o Kiristtoosa suuttan intte wozettideta. ²⁰ Xoossai sa7ai merettanaappe kase Kiristtoosa doori wottiis; shin intte gishshau, ha wodiya wursettan i beettiis. ²¹ Intte ammanoinne intte ekkana giidi ufaissan naagi uttidobai Xoossan de7ana mala, Xoossai haiquwaappe a denttidi, ayyo bonchchuwaa immidaagan aani ammanetta.

²² Tumatettaayyo intte azazettiyoogan, lo77o milatiya iitatetti bannan, intte ishannta siiqanau intte huuphiyaa geeshshidi, issai issuwaara minttidi wozanappe siiqettite.

²³ Intte haiqqiya zareppe naa77anttuwaa yelettibeekketa; shin merinau de7iya Xoossaa qalan haiqqenna zareppe yelettideta. ²⁴ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Asai ubbai maataa mala; a bonchcho ubbaikka maataa ciishshaa mala. Maataa melees; ciishshaikka qoqqofettes. ²⁵ SHin Godaa qaalai merinau de7ees” yaagees. Hagee intteyyo odido wonggeliyaa mishiraachchuwaa qaalaa.

De7o SHuchchaanne Geeshsha Asaa

2 Hegaa gishshau, intteppe iiatetta ubbaa, cimo ubbaa, lo77o milatiya iiatetta, qanaatenne zigirssa ubbaa diggite. ²⁻³ Godai keha gididoogaa intte eridobaa gidikko, ha77i yelettida gacino naatudan, uyiiddi diccanaunne attanau Xoossaa geeshsha qaalaa maattaa ubba wode laamotite.

⁴ Godaakko de7o shuchchaakko shiiqite. Asi a ixxiis; shin Xoossaa matan i dooret-tida al77o. ⁵ Inttekkka qassi de7o shuchchadan, geeshsha qeese gididi, Yesuus Kiristtoosa baggaara Xoossaa ufaissiya ayyaanaa yarshshuwaa Xoossaa yarshshanau, intte intte huuphen ayyaana keettadan keexettite. ⁶ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Be7ite, taani Xiyoonne giyo kataman keettaa godaa xaphuwaa minttiya, doorettida, al77o shuchchaa wottais; aani ammaniya ooninne yeellatenna” yaagees. ⁷ Hegaa gishshau, ha shuchchai intteyyo ammaniyaageetuyyo daro al77o; shin ammanennaageetuyyo, “Gimbbiyaageeti karidi ixxido shuchchai godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdiya shuchcha gidiiis” yaagees. ⁸ Qassikka, “Ha shuchchai asa xubbiya shuchchanne asa ooggiya zaalla” yaagees; eti Xoossaa qaalaa ammanenna gishshau, i etau qoppidoogaadankka xubettoosona.

⁹ SHin Xoossai xumaappe garamissiya ba poo7uwau inttena xeesiis; intte a ooratta oosuwaa yootanau doorettida zare; intte kawo qeeseta; geeshsha asanne Xoossaassi

buzo asa. ¹⁰Intte kase Xoossaa asa gidekketa; shin ha77i intte a asa; intte kase maarotettaa ekkibeekketa; shin ha77i maarotettaa ekkideta.

Xoossaa Ashkkarata

¹¹Ta dabbotoo, intte ha sa7an imattanne yedettin asasan de7iyaageeta gididooagaan, ubba wode intte shemppuwaara olettiya asatettaa amuwaappe intte haakkana mala, taani inttena woossais. ¹²Aihuda gidenna asai inttena iitabaa oottiyaageetudan zigiriyo wode, Kiristoosi yiyo gallassi intte lo77o oosuwaa eti akeekidi, Xoossaa galatana mala, intte de7uwaa eta giddon loitti naagite.

¹³Godaa gishshau, asa higge ubbaayyo haarettite; kawoikka ubbaappe bolla gidido gishshau, ayyo haarettite. ¹⁴Qassi deriyaa haariyaageetuyyookka haarettite. Aissi giikko, eti iitabaa oottiyaageeta qaxxayanaunne lo77obaa oottiyaageeta galatanau kawoppe kiittidosona. ¹⁵Aissi giikko, Xoossai intte intte lo77o oosuwan erenna eeyya asaa haasayaa co77u oottanaagaa koyees. ¹⁶Aillettaappe kiyidi, Xoossaa ailledan de7iteppe attin, he aillettaappe kiyidoogaa iitatetta genttiyoobaa oottoppite. ¹⁷Asa ubbaa bonchchite. Intte ishannta siiqite. Xoossau yayyite. Kawo bonchchite.

Kiristoosi Ekkido Metuwaa Leemisotettaa

¹⁸Ashkkaratoo, intte lo77o godatu xalaalaayyoonne ashkke godatu xalaalaayyo gidennan, iitatuuyyookka daro yayyidi haarettite. ¹⁹Aissi giikko, asi naaqqiyo wode waayettiya urai Xoossaa qoppiiddi, waayiyaa danddayikko, Xoossai a anjjana. ²⁰Aissi giikko, intte nagara oottin, inttena dechchiyo wode, intte danddayikko, intteyyo ai galati de7ii? SHin lo77obaa oottidi waayiyaa intte danddayikko, Xoossai inttena hegau anjjana. ²¹Xoossai inttena xeesidoogee hegaa gishshassa; aissi giikko, Kiristoosi intteyyo waayettiis; intte a kaallana mala, intteyyo leemiso gididi. ²²Nagara i oottibeenna; ba doonanka worddo haasayibeenna. ²³Asi bana cayiyo wode, zaaridi cayibeenna; waayettiyo wodekka manddibeenna. SHin xillo pirddiya Xoossaaayyo bana aattidi immiis. ²⁴Nuuni nagarau haiqqidi, xillotettau de7ana mala, Kiristoosi ba huuphen ba ashuwan nu nagaraa masqqaliyan tookkiis; intte a masuntan paxideta. ²⁵Aissi giikko, intte oge balida dorssa mala; shin ha77i intte shemppuwaa heemmiyaagaakkonne naagiyaagaakko simmideta.

Azinabaanne Machchibaa

3¹⁻²Hegaadanka maccaasatoo, intte azinatuppe Xoossaa qaalau azazettenna issooti issooti de7ikkokka, intte palamettennan, eti intte yashshatettaanne intte geeshsha de7uwaa be7idi ammanana mala, etau haarettite. ³Intte intte huuphe pixiyoogaaninne worqqa wottiyoogan woi lo77o maayo maayiyoogan intteyyo bolla baggaa loittoppite. ⁴SHin intte wozana giddon de7iya lo77otettaa Xoossaa sinttan intteyyo daro al77o gididi, xayenna ashkkenne woppu giida ayyaana gido. ⁵Aissi giikko, hegaadan Xoossai immana giidoogaa ammanida geeshsha maccaasati beni wode bantta azinatuyyo haarettidi, banttana hegaadan daro loittidosona. ⁶Hegaadan Saara Abrahaama, “Ta godau” yaagada xeesaidda, ayyo azazettaasu; inttekkka issibaunne yayyennan lo77obaa oottikko, i naata.

⁷Hegaadan azinatoo, intte maccaasati daafuranchcha mereta gidiyooгаа eridi, etaara issippe de7ite; intte woosai xubettenna mala, Xoossai immido de7uwaa aaro kehatettaa eti inttenaara issippe laattiyo gishshau, eta bonchchite.

Lo77obaa Oottiiddi Metuwaa Ekkiyoogaa

⁸Hegaappe aadhdiyaabaa gidikko, ubbai issi qofan de7ite. Issoi issuwau qaret-tidi, ishanttudan siiqettite; qassi issoi issuwau kehiyaageetanne intte huuphiyaa kaushsiyaageeta gidite. ⁹Iitaa gishshaa iitaa woi cashshaa gishshaa cashshaa zaaroppite; heгаа aggidi, Xoossai intteyyo anjuwaa immanau inttena xeesido gishshau anjjite. ¹⁰Aissi giikko, Xoossaa maxaafai hagaadan yaagees; “De7o dosiyainne lo77o wodiyaа be7anau koyiyai oona gidikkonne ba inxxarssan iitabaa haasaiyoogaanne worddo yootiyoogaa aggo.

¹¹Iitabaa oottiyoogaa aggidi, lo77obaa ootto; sarotettaakka kehi koyonne a kaallo.

¹²Aissi giikko, Godaa aifee xillotukko xeellees; qassi i ubba wode eta woosaa ezgges. SHin Godai iitabaa oottiyaageeta ba hanqo som77uwan xeellees” yaagees.

¹³Intte lo77obaa oottanau amottikko, inttena qohanai oonee? ¹⁴SHin harai atto, xillotettaa gishshau intte waayettikkokka, anjjettidaageeta. Asau yayyoppitenne hirgoppite. ¹⁵SHin Kiristtoosa intte wozanan bonchchitenne a intte Goda oottite. Xoossai intteyyo immana giido inttenan de7iyaagau gaaso oichchiya ooyyoonne zaaro immanau ubba wode giigi uttite; shin heгаа ashkкеттаanne yashshatettan oottite. ¹⁶Qassi Kiristtoosan intte de7iyo lo77o de7uwaa iitabaa oottidobaadan, inttena cayiya asai ba zigiriyooban yeellatana mala, inttena zoriya wozanai geeshsha gido. ¹⁷Aissi giikko, Xoossai giidobaa gidikko, iitabaa oottido gishshau waayettiyoogaappe, lo77obaa oottido gishshau waayettiyoogee keha. ¹⁸Aissi giikko, Kiristtoosi nuna Xoossaakko efaanau, baayyo xillo gidiiddi, makkalanchchatu gishshau, issitoo ubbaa nagarau haiqqiis; i ba asatettan haiqqiis; shin ayyaanan paxiis. ¹⁹Qassi he Ayyaanan, qashuwan de7iya ayyaanatukko biidi, etayyo qaalaa yootiis. ²⁰He ayyaanati amarida hospun asati haattan attido markkabiyaа No-hee keexxishin, Xoossai danddayidi gam77ido wode, Xoossaayyo azazettibeenna asaa ayyaanata. ²¹Hegee xinqqatiyau leemiso gididi, inttena ha77i ashshees; lo77o zoriya wozanaappe Xoossaa woossiyoogaappe attin, bollaa qitaa meeciyoogaa gidenna; hegee inttena Yesuus Kiristtoosi haiquwaappe denddidoogan ashshees. ²²Saluwaa biidi Xoossaappe ushachcha baggan i uttidi, kiitanchcha ubbaa, maataara de7iyaageetanne wolqqaamata haarees.

Geeshshatettan De7ana De7uwaabaa

4 Hegaа gishshau, Kiristtoosi ba ashuwan nuuyyo waayettido gishshau, inttekkа he qofaa ola miishshadan oiqqidi, intte intteyyo minnite. Aissi giikko, ba ashuwan waayettida urai nagaraа oottiyoogaa aggiis. ²Hegaappe sinttan, ha sa7an shemppoora de7anau attida wodiyan, Xoossai koyiyoogaadan de7anau bessiyoogaappe attin, asa amodan de7anau bessenna. ³Aissi giikko, Aihuda gidenna asai oottanau dosiyoogaa intte oottiiddi, shaaramuxanau qaaqqatiyoogan, amuwan, mattuwan, yettan, ushshan, pokkiya eeqau goinniyoogan, de7ido kase aadhhdida wodee intteyyo gidana. ⁴Aihuda gidenna asaara intte shori baina oosuwaa issippe oottenna gishshau garamettidi, inttena cayoosona. ⁵SHin eti paxa de7iya

asaa bollinne haiqqida asaa bolli pirddanau giigi uttida Xoossau zaaruwaa immana. ⁶Haiqqida asai ba asatettan asai pirddettiyoogaadan pirddettanaunne qassi ayyaanau Xoossai de7iyooogaadan de7anau, wonggeliyaa mishiraachchoi etayyo hegau odettiis.

Xoossai Immido Imotata Loittidi Aissiyooгаа

⁷Ubbabaukka wurssettai matattiis. Hegaa gishshau, Xoossaa woossanau wozanaa qofai de7iyoogetudan, inttena naagitenne minnite. ⁸Siiqoi daro nagaraa kammiyo gishshau, ubbabaappe aattidi issoi issuwaara wozanappe siiqettite. ⁹Zuuzummenan issoi issuwaa imattatettan mokkite. ¹⁰Intte huuphiyan huuphiyan Xoossaa duma duma aaro kehatettaa ekkidoogaadanka, Xoossaa duma imuwaa loitti gishyaageetudan, issoi issuwau oottite. ¹¹Yesuus Kiristoosa baggaara ubban Xoossai galattana mala, ooninne yootiyaabaa gidikko, qaalaa Xoossaaappe ekkidi yootiyooogaadan yooto. Qassi ooninne maaddiyaabaa gidikko, Xoossai ayyo immiyo wolqqan maaddo. Bonchchoinne godatettai Xoossaa meri merinau gido. Amin77i.

Metuwaa Wode Minniyoogaa

¹²Ta dabbotoo, intte giddon tamadan xuuggidi paacciya waayee yiyaagaa oorat-tabai haniyaabaadan garamettoppote. ¹³SHin Kiristoosa bonchchoi beettiyo wode intte ufaittana mala, aara waayettiyoogan ufaittite. ¹⁴Asi inttena Kiristoosa suntaa gishshau boriyaabaa gidikko, intte anjettidaageeta; aissi giikko, bonchcho Ayyaanai, Xoossaa Ayyaanai, intte bolli shemppana. ¹⁵Intteppe ooninne shemppo woridabaadan, woi kaisodan, woi iitabaa oottida asadan, woi hara asa yohuwan gelidabaadan waayettoppo. ¹⁶SHin ooninne Kiristoosa ammaniyo gishshau waayettikko, Kiristoosa suntaa gishshau, Xoossaa galatanaappe attin, yeellatoppo.

¹⁷Aissi giikko, pirddai Xoossaa asaa bolli doomettiyo wodee gakkiiis. Qassi he pirddai koiro nu bolli doomettiyaabaa gidikko, a wonggeliyaayyo azazetten-naageetu wurssettai aiba gidanee? ¹⁸Xillo asi tuggan attiyaabaa gidikko, makkalanchchainne nagaranchchai yaatin waanane? ¹⁹Hegaa gishshau qassi, Xoossai giidoogaadan waayettiyaageeti lo77obaa oottiiddi, bantta shemppuwaa hadaraa banttana medhdhida ammanettiya Xoossau immona.

Xoossaa Asaa Aissanau Imettida Zoriyaa

5 Simmi taani woosa keettaa cimatuura cima gidiyaageenne, Kiristoosa waayiyaa markkattiyaagee, qassi qonccana bonchchuwaa shaakkanaagee intte giddon de7iya cimata zorais. ²Intte giddon de7iya Xoossaa dorssaa wudiyaa Xoossai koyiyooogaadan heemmite. Dosaanappe attin, wolqqan gidenna. Qassi intte go77a xalaalaa xeellennan, lo77o qofan heemmite. ³Dorssaa wudiyau intte leemiso gidanaappe attin, heemmiyoogeeta wolqqan haaroppite. ⁴Qassi heemmiyaageetu halqai beettiyo wode, moorettena bonchcho akiliiliyaa intte ekkana.

⁵Hegaadanka yelaga asatoo, cimatuuyo haarettite. Ubbaukka issoi issuwau oot-tanau intte huuphiyaa kaushshiyooгаа afaladan maayite. Aissi giikko, Xoossai otorettiyaageeta ixxees; shin banttana kaushshiyaageetuuyo aaro kehatettaa immees. ⁶Xoossai ba lo77o wodiyan inttena xoqqu oottana mala, wolqqaama Xoossaa kushiyaappe garssaara inttena toochchite. ⁷I intteyyo qoppiyo gishshau, inttena hirgissiya ubbaba a bolli olite.

⁸Xalahe halaqai, intte morkkee, mittiyo uraa koyidi, gudiya gaammuwaadan gudiiddi, intte lanqqiyan yuuyiyo gishshau naagettittenne beegottite. ⁹Sa7an de7iya intte ishannti hegaadan waayettiyoogaa eridi, ammanuwan minnidi, aara eqettite. ¹⁰Aaro kehatetta ubbaa Xoossai, ba merinaa bonchchuwaayyo Kiristtoos Yesuusa baggaara inttena xeesidaagee, amarida wodiyaa intte waayettidoogaappe guyyiyan, i ba huuphen inttena loittananne minttana. Qassi i inttena wolqqanttana. ¹¹Bonch-choinne wolqqai merinaappe merinaa gakkanaassi ayyo gido. Amin77i.

Wursetta Sarotaa

¹²Hagee Xoossaa tumu aaro kehatettaa gidiyoogaa taani intteyyo markkattaid-danne inttena zoraidda, intteyyo qanttann xaafido dabddaabbiiyaa ammanettiya isha gaada taani qoppiyo Sillaasa bolli kiittaas; he aaro kehatettan minnite.

¹³Inttenaara issippe doorettida Baabiloonen de7iya woosa keettaa asainne ta na7ai Marqqoosi inttena “Saro saro” goosona. ¹⁴Siiqo yeretaa yerettiiddi, issoi is-suwaa sarotite.

Intteyyo, Kiristtoosaara de7iya ubbatuuyyo sarotettai gido. Amin77i.

PHeexiroosi Xaafido Naa77 antto Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yesuusi kiittido PHeexiroosi xaafido naa77 antto kiitai xaafettidoogee dumma dumma sohuwan de7iya, beni ammaniya asatussa. Kiitaayyo waanna halchchoi worddo asttamaaretu iita oosuwaanne eta timirttiyaa gaasuwan merettida pokko de7uwaa ixxiyoogaa. Merettida metota qaaranaa maado gidiyaagee Yesuusa bantta aifiyan be7idanne i tamarissiyoo wode bantta haittan siyida asati tamarissido timirttiyaa baggaara Xoossaabaanne Godaa Yesus Kiristoosabaa ammanttiya eraa demmiyoogaa. Xaafee dumma naagidi odidobai, “Kiristoosi naa77 anttoo yeenna” yaagiya worddo timirttiyaabaa. Hegaa xeelliyaaagan haasayiiddi, “Kiristoosi simmidi yeennan gam77idoogee, Xoossai, asai ubbai ba nagaraappe simmanaagaappe attin, ai asinne xayanaagaa koyenna gishshaassa” yaagees.

1 Taani Simoon PHeexiroosi, Yesuus Kiristoosi kiittidoogeenne a ashkkaarai, nu Xoossaanne nuna ashshiya Yesuus Kiristoosa xillotettaa baggaara nuugaa mala al77o ammanuwaa ekkidaageetuyyo ha dabddaabbiiyaa xaafais.

² Xoossaanne nu Godaa Yesuusa intte eriyooagan aaro kehatettainne sarotettaa intteyyo palahidi gido.

Xoossaa Xeessaanne A Dooruwaa

³ Nuuni Xoossaa bonchchuwaanne lo77otettaa laattana mala, nuna xeesidaagaa nuuni eriyooagan, Xoossaa milatidi de7anau nuna koshshiyaabaa ubbaa Xoossaa wolqqai nuuyyo immiis. ⁴ Intte a imuwaa baggaara sa7an de7iya bashshiya amuwaappe kessi ekkanaadaanne Xoossaa xoosattettaa laattanaadan, i ba immana giido daro wolqqamaanne al77o imuwaa nuuyyo immiis. ⁵ Hegaa gishshau, minnidi intte ammanuwaa bolli lo77otettaa, lo77otettaa bolli erattettaa, ⁶ erattettaa bolli inttena naagiyoogaa, inttena naagiyoogaa bolli genccaa, genccaa bolli Xoossaa milatiyoogaa, ⁷ Xoossaa milatiyoogaa bolli ishatettaa siiquwaa, ishatettaa siiquwaa bolli siiquwaa gujjite. ⁸ Aissi giikko, hageeti intteyyo keehi dariyaabaa gidikko, inttena Godaa Yesuus Kiristoosa erattetan tishshanne aifeera de7iyaageeta oottana. ⁹ SHin hegeeti banna urai ba matan de7iyaabaa xalaalaa demmees; qassi i qooqe; i kase oottido nagarai atto geettidoogaa erenna.

¹⁰ Hegaa gishshau, ta ishato, inttena Xoossai xeesidoogaanne dooridoogaa mintanau, kasegaappe aadhdi minnite; aissi giikko, intte hegaa oottiyaabaa gidikko, xubettekketa. ¹¹ Hegaadan qassi nu Godaanne nuna ashshiya Yesuus Kiristoosa merinaa kawotettaa geliyo kumetta shenee intteyyo imettana.

¹² Hegaa gishshau, intte ha yohota eriyaabaa gidikkokka, qassi intte oiqqido tuman minnidaageeta gidikkokka, taani inttena ha yohota ubba wode hassaysiyoogaa aggikke. ¹³ Taani paxa de7ido keenan, inttena hassayissada qaasettanau koshshiyaabaa tau milatees. ¹⁴ Nu Godai Yesuus Kiristoosi tau qonccian yootidoogaadan, taani ha haiqqiya asatettaa gam77ennan qaara olanaagaa erais. ¹⁵ Taani haiqqidoogaappe guyyiyaana gidinkka, intte ha yohota ubba wode qoppaanau dandayana mala, tau dandayettidabaa ubbaa oottana.

Kiristoosa Bonchchuwaa Bantta Aifiyan Be7ida Markkata

¹⁶ Nuuni a gita bonchchuwaa be7idi yootoosippe attin, medhdhi ekkido haisiyan nu Godaa Kiristoosa wolqqaanne yuussaa intteyyo yootibookko. ¹⁷ Aissi giikko, daro wolqqaama bonchchuwaappe, “Taani aani daro ufaiitoyo ta siiqo Na7ai haggaa” yaagiya cenggurssai yiido wode, Xoossaappe, Aawaappe bonchchuwaanne galataa i ekkiiis. ¹⁸ Qassi nuunikka geeshsha deriyaa bollan aara de7iiddi, he cenggurssai saluwaappe yiishin siyida.

¹⁹ Qassi hegaappe keehi aadhdiya hananabaa yootiyaageeti haasayido nuna keehi ammanttiya qaalai nuuyyo de7ees; intte he qaalaa naagiyaabaa gidikko loit-tideta. Aissi giikko, hegee sa7ai wonttana gakkanaassinne maallado xoolinttiyaa poo7oi intte wozanan poo7ana gakkanaassi, xuman poo7iya poo7uwaa mala. ²⁰ Ubbaaappe kasetidi, haggaa erite; Xoossaa maxaafan xaafettida hananabaa yootidobaa ooninne barkka birshshanau danddayenna. ²¹ Aissi giikko, hananabaa yootidobi ubbai geeshsha asati Geeshsha Ayyaanai kaalettin, Xoossaa qaalaa haasayidosonappe attin, asa sheniyan haasayettiibeenna.

Worddo Asttamaareta

2 SHin hananabaa yootiya worddoti asaa gidдон kase de7iyooogaadan, intte gid-donkka wordduwaa tamarissiyaageeti de7ana. Eti banttana wozida, Ubbaa Haariya Godaa kaddidi, bashshiya worddo timirttiyaa ehaana; qassi eti akeekenna bashshaa bantta bolli ehaana. ² Qassi daro asai yeellayiya eta iita ogiyaa kaallana; eta gaasuwan tumaa ogee cayettana. ³ Wordduwaa tamarissiya hegeeti miishshau yaaretiyoogan bantta medhdhi ekkido haisiyan inttena bonqqana; beniisappe doom-midi, eta pirddai giigi uttiis; eta xaissiyaagee beegottidi naagees.

⁴ Nagara oottida kiitanchchatuyyo Xoossai qarettennan, pirddaa gallassai gakkanaassi xuma ollan eti qashetti uttido Gaannabiyan yeggiis. ⁵ Xoossai nagaranchchatu bolli bashshaa haattaa yeddiisippe attin, beni asau kehibeenna; shin xillotettaabaa yootida Nohanne hara laappun asata ashshiis. ⁶ Xoossai Sadoomanne Gamooraa giyo katamata biitta bidintta oottidi, xuuggi xaissidi, nagaranchcha gidiyaaageeta gakkanabau leemiso oottiis. ⁷ Higgiyau azazettenna shaaramuxiya asatu gidдон tuggatidi de7iya xillo Looxa Xoossai ashshiis. ⁸ He lo77o bitanee eta gidдон de7iiddi, eti oottiyo iita oosuwaa gallassi gallassi be7ido wodenne siyido wode a lo77o wozanai un77ettiis. ⁹⁻¹⁰ Hegaa gidikko, Godai Xoossau goinniya asata paaciyaappe waati ashshanaakko erees; nagaranchchata qassi ubbaappe aattidi, tuna amuwan ashuwaa amuwaa kaalliyaaageetanne qassi Xoossaa wolqqa kariyaageeta, pirddaa gallassai gakkanaassi Godai qaxxayiddi wottanaagaakka erees.

Wordduwaa tamarissiya hegeeti xalanne otoranchcha gididoogan, bollan de7iya bonchcho meretaa cayoosonappe attin, bonchchokkona. ¹¹ He asatuppe daro minonne wolqqaama gidiya kiitanchchatikka bollan de7iya bonchcho meretaa Godaa sinttan cashshan mootanau koyokkona. ¹² SHin he asati ohettidi xayanau yelettida bantta meretan wozanai bainna woraa do7atudan hanoosona; eti erennabaa cayoosona; qassi woraa do7adan, eti coo xayana. ¹³ Eti bantta medhdhido metuwan metootana; gallassi yexxidi duriyoogaa ufaissiyaabaa giidi qoppoosona; eti kaushshatanne tunata gidi uttidi, inttenaara miyo qumaa meettan ufaiittoosona.

¹⁴ SHaaramuxa maccaasaa xeelliyoogaa aggenna aifee etau de7ees; qassi nagara oot-tiyoogaakka aggokkona. Ammanuwan minnibeenna asa cimmoosona. Amuwaara meezetida wozanai etau de7ees; eti qanggettidaageeta. ¹⁵ Sitta ogiyaa aggidi bali-dosona. Bi7ooraa na7aa Balaama ogiyaara biidosona; Balaami makkalan miishshaa ekkanaanu koyiis. ¹⁶ I hananabaa yootiyaagaa; shin a nagaraa gishshau, a haree asadan haasayan seeridi, a gooshsha mala hanuwaappe a teqqiis.

¹⁷ He asati meliichchida pulttuwaa mala; qassi gotee tookkidi efiiyo shaaraa mala; Xoossai etau sakkana xumaa giigissi uttiis. ¹⁸ Aissi giikko, eti hadanne otoro haasayaa hasayoosona; balan de7iya asaappe kessi ekkiaageeta shaaramuxanau qaaqqatiyo amuwan cimmoosona. ¹⁹ Eti banttau bashsha amuwaara de7iiddi eta, “Intte ailletettaappe kiyana” yaagoosona; aissi giikko, issi asi bana xoonidabau aibaunne aille. ²⁰ Eti nu Godaanne nuna ashshiya Yesuus Kiristtoosa eratettan ha sa7aa tunatettaappe kessi ekkidoogaappe guyyiyan, guyye simmidi, aani xubettidi xoonettiyaabaa gidikko, kase de7iyo de7uwaappe guyyeegee etau iitana. ²¹ Aissi gi-ikko, etau imettida geeshsha azazuwaa eridi aggiyoogaappe eti xillotettaa ogiyaa erennan aggiyaakko lo77o shin. ²² “Kanai ba cooshshaakko guyye simmees” giyo leemisoinne qassi, “Meecettida gudunttai guyye simmidi, urqqan gondorettees” giyo leemiso tuma gidiyooгаа eta gakkidabai bessees.

Godai Yesuusi Yaana Ufaissaa

3 Ta siiqotoo, hagee taani intteyyo xaafido naa77antto dabddaabbiiyaa; taani he naa77u dabddaabbetakka intte suure qofaa qoppanaan denttettanau inttena hassayissanaadan xaafaas. ² Hananabaa yootiya geeshshati beni yootido qaalaa intte hassayana malanne Godai inttena ashshiyaagee, ba kiittidoogeetu baggaara inttena azazido azazuwaa intte hassayana mala koyais. ³ Wodiyaa wurssettan, asa toochchiya bantta amuwaadan de7iyaageeti asa toochchiiddi denddanaagaa ubbaappe kasetidi erite. ⁴ Eti, “I ‘Yaana’ yaagiis. Gibeennee? Yaatin awan de7ii? Aissi giikko, nu aawati haiqqiichchidosona; shin ubbabaikka sa7ai merettoosappe doommidi de7iyoogaadankka de7ees” yaagana. ⁵ Daro wodiyaappe kase Xoossai haasayin, saloinne sa7ai merettidoogaa eridi, eti akeekennan ixxidosa. Sa7ai haattaappenne haattan merettiis. ⁶ Qassi heгаа gaasuwan, he wode de7iya sa7ai he haattan meetetti xayiis. ⁷ SHin ha77i de7iya saloinne sa7ai, Xoossau goinnenna asati pirddettiyo gallassainne xayiyo gallassai gakkanaassi takkidi, he qaalaa tamaa naagoosona.

⁸ SHin ta siiqotoo, ha issi yohiyo dogoppite; Godaa matan, issi gallassai sha7u gallassa mala gidiyooгаanne, qassi sha7u gallassai issi gallassa mala gidiyooгаа dogoppite. ⁹ Issooti issooti qoppiyoogaadan, Godai ba oottana giidoogaa oottanau takkenna; shin ooninne ba nagaraappe simmanaadan koyeesippe attin, ooninne xayana mala koyenna gishshau, inttebaa gencees.

¹⁰ SHin Godaa gallassai kaisodan yaana. He gallassi saloti wolqqaama gunttan Xayana; saluwaa meretati wolqqaama mishuwan seerana; sa7ainne a bollan de7iya ubbaba xayana. ¹¹ Ubbabaikka heгаadan xayiyaabaa gidikko, intte ai mala asa gidanau bessii? Intte de7oi geeshshanne Xoossaa milatiyaagaa gidanau koshshees. ¹² Intte Xoossaa gallassaa naagishin, he gallassai eesuwan gakkanaadan, intteyyo danddayettiyaabaa oottite; he gallassi saloti xuugettidi xayananne saluwaa mere-

tatikka wolqqaama mishuwan seerana. ¹³SHin nuuni Xoossai immana giido ooratta saluwaanne ooratta sa7aa xilloi de7anasaa naagoos.

¹⁴Hegaa gishshau, ta siiqotoo, he gallassaa naagiiddi, pokkoinne boree bainaageeta gididi, aara sarotettan de7ana mala minnite. ¹⁵Godaa danddayai atotettaa gidiyoogaa intte wozanan qoppite; hegaadan qassi nu siiqo ishai PHauloosi, Xoossai bau immido aadhdhida eratettan intteyyo xaafiis. ¹⁶Ba xaafiyo dabddaabbe ubban, he yohuwaabaa xaafiyo wode, i giyoogee haggaa. Tamaaribeenna asatinne minnibeenna asati Xoossaa maxaafata harata geellayiyooaadankka, he dabddaabbiyaa gidдон de7iya akeekanau waayissiya yohuwaa geellayoosona. Eti heggaa oot-tiyooogan bantta bolli bashshaa ehoosona.

¹⁷Hegaa gishshau, ta siiqotoo, intte heggaa eriyo gishshau, makkalanchchatu balan cimettidi, wora beenna malanne, qassi minnidi de7iyo sohuwaappe kunddenna mala naagettite. ¹⁸SHin intte nu Godaa, nuna ashshiya Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettaaninne eratettan diccite. A ha77inne merinaa gallassai gakkanaassi galatai gakko. Amin77i.

Yohaannisi Xaafido Koiro Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yesuusi kiittido Yohaannisi xaafido koiro kiitai naa77u waanna waanna halch-chota oiqqiis; hegeetikka: nabbabiyaageetuyyo Xoossaaranne a na7aa Yesuus Kiristtoosaara issippetettai de7anaadan minttettanaassanne ha issippetettaa xaissanau danddayiya worddo timirttiyaappe eti haakkana mala, eta minttidi akeekissanaassa. He wode denddidu worddo timirttee “Iitabai pulttiyoogee ha nuuni de7iyo gita sa7aara gaittiyo gaitotettaana gidiyo gishshau, Xoossaa na7ai Yesuusi mulekka asa gidanau woikko, asatettaa eeshshai ayyo de7anau danddayenna” yaagiyaagaa. He astamaareti, “Attiyoogaa giyoogee ha sa7aa de7uwaassi un77ettiyoogaappe yeda gidiyoogaa” yaagoosona. Hegaa bollikka qassi “Iitaanne kehaa shaakkidi oiqqiyoogaa gidin, hara asaa siiqiyoogaa gidin, atotettaara eta gattiyaabi baawa” yaagoosona.

Xaafee ha timirttiyaa phalqqidi, “Yesuus Kiristtosi polo asa; Yesuusan amaniiyaageetinne Xoossaa siiqiyaageeti ubbai bantta giddonkka issai issuwaraa siqettanau bessees” yaagidi odiis.

De7o Qaalaa

1 Nuuni koirosappe doommidi de7iia, nu aifiyan be7idi, nu kushiyan a bochchi be7ido de7uwaa qaalaabaa intteyyo xaafos. Nuuni a be7ida; nu kusheekka a bochchi be7iis. ²He de7oi qonccin, nuuni a be7idi, abaa intteyyo markkattoos; qassi Aawaa matan de7iia nuuyyo qonccida merinaa de7uwaabaa intteyyo yootoos. ³Qassi nunaara intteyyo issippetettai de7ana mala, nuuni be7idoogaanne siyidoogaa intteyyo yootoos; nuuyyo Aawaaranne a Na7aa Yesuus Kiristtoosaara issippetettai de7ees. ⁴Nuuni nu ufaissai polettana mala, haggaa intteyyo xaafos.

Xoossai Poo7o

⁵Nuuni appe siyidi, intteyyo yootiyo kiitai, “Xoossai poo7o; aani xumi mulekka baawa” yaagiyaagaa. ⁶Nuuni nuuyyo aara issippetettai de7ees giidi xuman de7ikko, nu haasayaaninne nu oosuwan worddotoos. ⁷SHin poo7uwan i de7iyoogaadan, nuunikka poo7uwan de7ikko, nuuyyo issuwau issuwaraa issippetettai de7ees; qassi a Na7aa, Yesuus Kiristtoosa suuttai nagara ubbaappe nuna ashshees.

⁸Nuuni nunan nagari baawa giikko, nurkka nuna cimmoos; nunan tumatettikka baawa. ⁹SHin nuuni Xoossau nu nagaraa paaxikko, i nu nagaraa atto gaanaunne nu mooro ooso ubbaappe nuna geeshshanau, ammanttiyaagaanne tumubaa oottiyaagaa. ¹⁰Nuuni nagara oottibookko giikko, Xoossaa worddanchcha kessoos; a qaalaikka nunan de7enna.

Kiristtoosi Nuuyyo Gaannatiyaagaa

2 Ta naatoo, nagara intte oottennaadan, taani haggaa intteyyo xaafais; shin ooninne nagara oottikko, Aawaa matan nuuyyo gaannatiya Yesuus Kiristtoosi, Xilloi, de7ees. ²Qassi nuuni nu nagaraa atto geetettaa Kiristtoosa baggaara dem-

meettees; Kiristtoosi yarshshettidoogee asa ubbaa nagaraassappe attin, nu nagaraa xalaalaassa gidenna.

³ Nuuni Xoossaa azazuwaa naagikko, tumu a eriyoojaa hegan shaakkanau dand-dayoos. ⁴ Issi urai, “Taani a erais” giidi, qassi a azazuwaa naagennan aggikko, he urai worddanchcha; tumatettikka aani baawa. ⁵ SHin a qaalau azazettiya oona gidikkonne, he urai Xoossaa siiqiyoogee tumu polettiis. Nuuni Xoossan de7iyoojaa hagee nuna erissees. ⁶ Taani, “Xoossan de7ais” giya ooninne Kiristtoosi de7idoogaadan de7anau bessees.

Ooratta Azazuwaa

⁷ Ta ishatoos, taani intteyyo koiroosappe de7iya ceega azazuwaa xaafaisippe attin, ooratta azazo xaafikke; he ceega azazoi intte siyido qaalaa. ⁸ Gidikkokka, taani intteyyo naa77anttuwaa ooratta azazuwaa xaafais; he azazuwaa tumatettaikka Kiristtoosaaninne inttenan beettees. Aissi giikko, xumai xayees; tumu poo7oi ha77i poo7ees.

⁹ Poo7uwan de7ais giiddi, ba ishaa ixxiya ooninne hanno gakkanaassikka xuman de7ees. ¹⁰ Ba ishaa siiqiya ooninne poo7uwan de7ees; he uran hara ura xubbiyaabi aibinne baawa. ¹¹ SHin ba ishaa ixxiya ooninne xuman de7ees; xuman hemettees. Xumai a aifiyaa qooqissi wottido gishshau, awu biyaakkonne erenna.

¹² Ta naatoo, Xoossai Kiristtoosa sunntaa gishshau, intte nagaraa atto yaagido gishshau, taani intteyyo xaafais. ¹³ Aawatoo, koiroosappe de7iyaagaa intte erido gishshau, intteyyo xaafais. Yelagatoo, xalahe halaqaa intte xoonido gishshau, intteyyo xaafais. Guutta naatoo, Xoossaa intte erido gishshau, intteyyo xaafais.

¹⁴ Aawatoo, koiroosappe de7iyaagaa intte erido gishshau, intteyyo xaafais. Yelagatoo, intte mino gidiyo gishshaunne Xoossaa qalalai inttenan de7iyo gishshau, qassi xalahe halaqaa intte xoonido gishshau, intteyyo xaafais.

¹⁵ Ha sa7aa woi sa7an de7iya aibanne siiqoppite. Intte ha sa7aa siiqikko, Xoossaa siiqoi inttenan baawa. ¹⁶ Aissi giikko, ha sa7an de7iya ubbabai, hegeekka: asatettaa amoi, aifen xeellidi qaaqqatiyoogeenne miishshan ceeqettiyoogee ha sa7aappe yiidoogaappe attin, Xoossaappe yibeenna. ¹⁷ Ha sa7ainne ha sa7an asi amottiyo ubbabai aadhdhana. SHin Xoossai giidoogaa oottiya urai merinau de7ana.

Kiristtoosa Morkkiyaappe Naagettiyoogaa

¹⁸ Ta naatoo, wodiyaa wurssettai matattiis; Kiristtoosa morkkee sinttappe yaanaagaa intte siyidoogaadan, harai atto ha77ikka a morkketi daroti denddidosona. Hegaa gishshau, wodiyaa wurssettai matattidoogaa nuuni hegan eroos. ¹⁹ Ha morkketi nu bagga gidenna gishshau, nu giddoppe kiyidosona; aissi giikko, eti nu bagga gidiaabaa gidiaakko, nu giddon de7ana; shin etappe ooninne nu bagga gidennaagee erettana mala, nu giddoppe kiyidosona.

²⁰ SHin Kiristtoosi intte bolli Geeshsha Ayyaanaa gussiis; qassi intte ubbai tumaa ereeta. ²¹ Tumaa intte eriyo gishshaunne qassi tuman worddoi aibinne bannaagaa intte eriyo gishshau, taani intteyyo xaafaisippe attin, tumaa intte erenna gishshau xaafikke.

²² Yesuusa giyoogee Kiristtoosa gidin erikke giya urappe attin, worddanchchi oonee? Hegee Aawaanne Na7aa erikke giyaagee Kiristtoosa morkkiyaa. ²³ Na7aa

erikke giya oonaaninne Aawai de7enna; Na7aa erais giya oonaanikka qassi Aawai de7ees.

²⁴ Hegaa gishshau, koirosappe intte siyidoogaa intte wozanan minttidi naagite. Koirosappe siyidoogaa intte naagikko, intteyyo qassi Na7aaranne Aawaara issipetetta de7ana. ²⁵ Qassi Kiristoosi ba huuphen nuuyyo immana giidoogee merinaa de7uwaa.

²⁶ Taani haggaa intteyyo he inttena balettiya asatu gishshau xaafaas. ²⁷ SHin Kiristoosi intte bolli ba Geeshsha Ayyaanaa gussiiis. Geeshsha Ayyaanai inttenan de7iyo gishshau, ooninne inttena tamarissana koshshenna; aissi giikko, a Geeshsha Ayyaanai inttena ubbabaa tamarissees. I tamarissidoogaadan, Kiristoosan de7ite.

²⁸ Ta naatoo, qassi i qoncciyoo wode, nuuni yashshi bainnaageeta gidanaadaaninne, a yuussaa gallassi a sinttan nuuni yeellatennaadan, aani de7ite. ²⁹ Kiristoosi xillo gidiyooogaa intte erikko, xillobaa oottiya ubbai Xoossaa na7a gidiyooogaa eranau bessees.

Xoossaa Naata

3 Nuuni Xoossaa naata geetettidi xeesettana mala, Xoossai nuna ai keenaa siiqi-daakkonne be7ite. Nuuni tumukka a naata. Ha sa7ai Xoossaa erenna gishshau, nunakka erenna. ² Ta siiqotoo, ha77i nuuni Xoossaa naata; nuuni ai hananaakko biron erettibeenna; shin Kiristoosi qoncciyoo wode, nuuni a milatanaagaa eroos. Aissi giikko, i tumu de7iyoogaa nuuni be7ana. ³ Qassi Kiristoosa be7ana giidi ufais-san naagiya ooninne Kiristoosi geeshsha gididoogaadan, bana geeshshees.

⁴ Nagara oottiya ubbai Xoossaa higgiiya menttees; aissi giikko, nagari higge menttiyoogaa. ⁵ Kiristoosi asaa nagaraa xaissanau qonccidoogaa intte ereeta; aani nagari baawa. ⁶ Kiristoosan de7iyo ooninne nagara oottenna; qassi nagaraa oottiya ooninne a be7ibeenna woi eribeenna.

⁷ Ta naatoo, ooninne inttena balettoppo. Kiristoosi xillo gidiyooogaadan, xillobaa oottiya urai xillo. ⁸ Xalahe halaqai koirosappe nagaraa oottido gishshau, nagara ubba wode oottiya urai xalahe halaqaassa; heggaa gishshau, Xoossaa Na7ai xalahe halaqaa oosuwaa xaissanau qoncciiis. ⁹ Xoossaa na7a gidiiya ooninne Xoossaa mere-tai aani de7iyo gishshau, nagara ubba wode oottenna; qassi Xoossai a Aawaa gidiiyo gishshau, nagara oottanau danddayenna. ¹⁰ Xoossaa naatu giddooninne xalahe halaqaa naatu giddon de7iyo dummatetta hagan erettees; xillobaa oottenna urai woikko ba ishaa siiqenna urai ooninne Xoossaa Na7a gidenna.

Issoi Issuwaara Siiqettiyoogaa

¹¹ Aissi giikko, koirosappe intte siyido kiitai, "Issoi issuwaara siiqettanau bessees" yaagiyaagaa. ¹² Nuuni Qaayeela mala gidanau bessenna. Qaayeeli xalahe halaqaassa; yaanidi ba ishaa woriis. I ba ishaa aissi woridee? I oottido oosoi iita gidin, a ishai oottido oosoi lo77o gidido gishshau woriis.

¹³ Ta ishato, ha sa7aa asai inttena ixkikko, oorattabaa gooppite. ¹⁴ Nuuni nu ishata siiqiyo gishshau, haiquwaappe de7uwau pinnidoogaa eroos; ba ishaa siiqenna urai ooninne haiquwaa giddon de7ees. ¹⁵ Ba ishaa ixxiya ooninne shemppo woridaagaa; qassi shemppo woridaagan merinaa de7oi bainnaagaa intte ereeta. ¹⁶ Kiristoosi ba shemppuwaa nu gishshau aattidi immidoogan siiqoi aibakko nuuni erida; nuunikka nu ishato gishshau, nu shemppuwaa aattidi immanau bessees. ¹⁷ SHin dure

asi ooninne ba ishai metootiyooгаа be7iiddi, ayyo qarettennan ixkikko, ba wozanan Xoossaa siiqoi de7ees gaanau waani danddayii? ¹⁸Ta naatoo, nuuni oosuwaaninne tumatettan siiqettanaappe attin, coo haasayan woikko bolla doonan siiqettanau bessenna.

Xoossaa Sinttan Ammanettidi Eqqiyoogaa

¹⁹⁻²⁰Nuuni tumaa baggan de7iyooгаа hegan erana; qassi nu wozanai nu bolli pirddiyo wode ubban, Xoossaa sinttan tumatettaa nuna hegan erissees. Aissi giikko, Xoossai nu wozanaappe gita; qassi i ubbabaa erees.

²¹Ta siiqotoo, nu wozanai nu bolli pirddennabaa gidikko, nuuni Xoossaa sinttan yayyokko. ²²Nuuni a azazuwaa naagiyo gishshaunne a ufaissiyaabaa oot-tiyo gishshau, woossiyo ubbabaa appe ekkoos. ²³Xoossaa azazoi haggaa: Kiristtoosi nuna azazidogaadanka, Xoossaa Na7aa Yesuus Kiristtoosa sunttan nuuni amananaadaaninne issoi issuwaara siiqettanaadan Xoossai nuna azaziis. ²⁴Xoossaa azazuwaa naagiya ooninne Xoossaa giddon de7ees; Xoossainne a giddon de7ees; Xoossai nuuyyo immido Geeshsha Ayyaanaa baggaara i nu giddon de7iyooгаа nuuni eroos.

Tumanchcha Ayyaanaanne Worddanchcha Ayyaanaa

4 Ta siiqotoo, ayyaanata ubbata ammanoppite; shin eti Xoossaappe yiidaakkonne akeekite. Aissi giikko, hananabaa yootiya daro worddoti ubbasaa biidosona. ²Xoossaa Ayyaana gidiyoogaa intte hegan erana; “Yesuus Kiristtoosi asa gididi yiidoogaa ammanais” giya ayyaana ubbai Xoossaappe yees. ³Qassi Kiristtoosi asa gididi yiidoogaa ammanais geenna ayyaana ubbai Xoossaappe yibeenna; hegee Kiristtoosa morkkiya ayyaana. Intte he ayyaanai yaanaagaa kase siyideta; i harai atto ha77ikka ha sa7an de7ees.

⁴Ta naatoo, intte Xoossaageeta; intte giddon de7iya Geeshsha Ayyaanai ha sa7an de7iya ayyaanaappe daro wolqqaamiyo gishshau, hananabaa yootiya worddota intte xoonideta. ⁵Eti ha sa7aa asa gidiyo gishshau, ha sa7aabaa haasayoosona; ha sa7aa asaikka eta haasayaa siyees. ⁶Nuuni Xoossaageeta; Xoossaa eriya ooninne nuuni giyoogaa siyees. Xoossaa erenna ooninne nuuni giyoogaa siyenna. Nuuni tumu ayyaanaanne worddo ayyaanaa hegan shaakkoos.

Xoossai Siiqo

⁷Ta siiqotoo, siiqoi Xoossaappe yiyo gishshau, ane issoi issuwaara siiqettoos. Si-iqiya ooninne Xoossaa na7a; Xoossaa i erees. ⁸Xoossai siiqo gidiyo gishshau, si-iqenna urai ooninne Xoossaa erenna. ⁹Xoossai nuna ba siiquwaa hagan bessii; nuuni Kiristtoosa baggaara de7uwaa demmana mala, ba issi Na7aa ha sa7aa kiittiis. ¹⁰Siiqo giyoogee haggaa; Xoossai nuna siiqidi, nuuni nu nagaraappe maarotettaa demmido ba Na7aa nuuyyo kiittiisippe attin, nuuni a siiqidogaana gidenna.

¹¹Ta siiqotoo, Xoossai nuna hagaadan siiqidabaa gidikko, nuunikka issoi issuwaara siiqettanau bessees. ¹²Xoossaa ooninne mulekka be7ibeenna; nuuni issoi issuwaara siiqettikko, Xoossai nu giddon de7ees; a siiqiikka nu giddon polettiis.

¹³Xoossai ba Geeshsha Ayyaanaa nuuyyo immido gishshau, nuuni Xoossaa giddon de7iyooгаanne ikka nu giddon de7iyooгаа eroos. ¹⁴Aawai ba Na7aa ha sa7aa ashshiyaagaa gidanau kiittidoogaa nuuni be7idi markkattoos. ¹⁵Yesuusi Xoossaa

Na7aa gidiyoojaa markkattiya o giddooninne Xoossai de7ees; ikka Xoossaa gidдон de7ees. ¹⁶ Xoossai nuna siiqiyoojaa nuuni nu huuphen eroosinne ammanoos.

Xoossai siiqo. Siiquwan de7iya ooninne Xoossaa gidдон de7ees; Xoossaikka a gidдон de7ees. ¹⁷ Nu de7oi ha sa7an Kiristoosi de7idoogaa mala gidiyoo gishshau, pird-daa gallassi nuuni yayyenna mala, siiqoi nu gidдон polettiis. ¹⁸ Siiquwan yashshi baawa; shin tumu siiqoi yashshaa kessi olees. Yashshainne qaxxayoi issippe biyo gishshau, yayyiya uraa siiqoi kumetta gidenna.

¹⁹ Xoossai koiro nuna siiqido gishshau, nuuni a siiqoos. ²⁰ Ooninne, “Taani Xoossaa siiqais” giidi ba ishaa ixkikko, i worddanchcha. Aissi giikko, be7ido ba ishaa siiqennaagee be7ibeenna Xoossaa siiqanau waani danddayii? ²¹ Qassi Kiristoosi nuuyyo immido azazoi haggaa; Xoossaa siiqiya urai ba ishaakka siiqanau bessees.

Ha Sa7aa Xooniyoojaa

5 Kiristoosa yaagidi, Yesuusa ammaniya ooninne Xoossaa na7a; qassi Aawaa siiqiya ooninne a Na7aakka siiqees. ² Nuuni Xoossaa siiqiyoojaaninne a azazuwaa naagiyoojan, Xoossaa naata siiqiyoojaa eroos. ³ Aissi giikko, nuuni Xoossaa siiqiyoojee a azazuwaa naagiyoojaa; a azazoikka deexo gidenna. ⁴ Aissi giikko, Xoossaa na7a gidiyoo ooninne ha sa7aa xoonanau danddayees; nuunikka ha sa7aa xoonanaagee nu ammanuwaana. ⁵ Ha sa7aa xoonanau danddayiyai oonee? Yesuusi Xoossaa Na7aa gidiyoojaa ammaniyaagaa xalaalai xoonana.

Kiristoosabaa Markkattidoogaa

⁶ Haattaaranne suuttaara yiidaagee haggaa; ikka Yesuus Kiristoosa; haattaaranne suuttaara i yiidoogaappe attin, haatta xalaalaa yibeenna. Geeshsha Ayyaanai tuma gidiyoo gishshau, hegee tuma gidiyoojaa i ba huuphen markkattees. ⁷ Aissi giikko, heezzu markkati de7oosona. ⁸ Hegeeti Geeshsha Ayyaanaa, haattaanne suutta; ha heezzati issoi issuwaagaa phalqqokkona. ⁹ Nuuni asai markkattiyoojaa ammanikko, Xoossai markkattiyoojee asaagaappe keehi aadhdees; aissi giikko, Xoossai ba Na7aayyo markkattido markkatetta haggaa. ¹⁰ Xoossaa Na7aa ammaniya uraa wozanan ha markkatetta de7ees. Xoossaa ammanenna urai ooninne Xoossai ba Na7aayyo markkattido markkatettaa ammanibeenna gishshau, Xoossaa worddanchcha oottiis.

¹¹ Simmi markkatetta haggaa; Xoossai nuuyyo merinaa de7uwaa immiis; he de7oikka a Na7an de7ees. ¹² Xoossaa Na7ai de7iyoo ooyyoonne de7oi de7ees; Xoossaa Na7ai banna ooyyoonne de7oi baawa.

Merinaa De7uwaa

¹³ Xoossaa Na7aa sunntan ammaniya intteyyo merinaa de7oi de7iyoojaa intte erana mala, haggaa intteyyo xaafaas. ¹⁴ Xoossai koyiyoojaadan, ainne nuuni a woossikko, i siiyiyoojaa nuuni eriyo gishshau, a sinttan yayyokko. ¹⁵ Nuuni woossiyo ubban i siiyiyoojaa erikko, nuuni a woossidoogaa i immanaagaa eroos.

¹⁶ Ooninne haiqoi bessenna nagara ba ishai oottishin be7ikko, Xoossaa woossanau bessees; haiqoi bessenna nagara oottidaageetuuyyo Xoossai de7o immana. Haiqoi bessiyoo nagari de7ees; taani inttena hegau Xoossaa woossite giikke. ¹⁷ Mooro ooso ubbi nagara; shin haiqoi bessenna nagari de7ees.

¹⁸ Xoossaa na7i ooninne nagara ubba wode oottennaagaa nuuni eroos. Aissi gi-
ikko, Xoossaa na7ai a naagees; qassi xalahee halaqaikka a qohanau danddayenna.

¹⁹ Nuuni Xoossaageeta gidiyoogaanne ha mule sa7aikka xalahe halaqan haaretti-
doogaa eroos.

²⁰ Nuuni tumu Xoossaa eranaadan, Xoossaa Na7ai yiidoogaanne nuuyyo akeekaa
immidoogaa eroos. Nuuni tumu Xoossaa gidon, a Na7aa Yesuus Kiristtoosa gidon
de7eettes; i tumu Xoossaanne merinaa de7uwaa.

²¹ Ta naatoo, eeqatuppe intte huuphiyaa naagite.

Yohaannisi Xaafido Naa77antto Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yohaannisi xaafido naa77antto kiitaa “Yesuusi kiittido cima Yohaannisi” xaafiis. Xaafettidoogeecka “Doorettida godeessanne i naatussa.” Ooni erii, issi man77e woosa keetteessanne in uttiya asaassa gidennan aggenaa. Ha qantta kiitai xaafettidoogee eti issoi issuwaara siiqettanaadan hassayissanaassanne worddo asttamaare-tuppenne eta timirttiyaappe naagettanaadan qofissanaassa.

1 ¹⁻²Taani cimai, intteyyo doorettida godatteeyyoonne ne naatuyyo ha dabd-daabbiyaa xaafais; nu giddon de7iya qassi nunaara merinau de7ana tumatettaa gishshau, taani inttena tumu siiqais. Qassi ta xalaala gidennan, tumatettaa eriya ubbati inttena siiqoosona.

³Xoossaa nu Aawaa aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai a Na7aa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai tumatettaaninne siiquwan nunaara issippe gido.

Tumaabaanne Siiquwaabaa

⁴Xoossai, Aawai nuna azazidoogaadan, ne naatuppe amaridaageeti, tumatettan de7iyooogaa be7ada taani daro ufaittaa. ⁵Siiqo godattee, ha77ikka nuuni ubbai issoi issuwaara siiqettana mala, taani nena woossais; ha azazoi kaseesappe nunaara de7iya azazoppe attin, taani neeyyo ooratta azazo xaafikke. ⁶Siiquwaa giyoogee nuuni Xoossaa azazuwaa naagiiddi de7iyooogaa giyoogaa. Qassi koiroosappe intte siyidoogaadankka, a azazoi aibee giikko, intte ubbai siiquwan de7anaagaa.

⁷Aissi giikko, Yesuus Kiristtoosi asa gididi yiidoogaa ammanokko giyaageeti, balettiya daro asati, dere giddo gelidosona. Hegaa mala urai ooninne asa balettiyaa-gaanne Kiristtoosa morkkiyaa. ⁸Intte oottidoogau kumetta woiuwaa ekkanaappe attin, intte oottidoogaa bashshenna mala, inttena naagite.

⁹Kiristtoosa timirttiyaappe haakkiya uraunne qassi a timirttiyan de7enna urau Xoossai baawa. Kiristtoosa timirttiyan de7iya uraayyo Aawainne Na7ai de7oosona.

¹⁰Ooninne inttekkoo yiidi, ha timirttiyaa eheennan aggikko, intte soo a gelissoppite; sarokka gooppite. ¹¹Aissi giikko, a saro giya urai a iita oosuwaa aara shaakkees.

Wursetta Sarotaa

¹²Taani intteyyo xaafanau koyido darobai de7ees; shin woraqataaninne qalamiyan xaafanau koyabeikke; shin nu ufaissai polettana mala, inttenaara doon haasayanau inttekkoo baana gaada qoppais.

¹³Xoossai doorido ne michchee naati nena saro saro yaagoosona.

Yohaannisi Xaafido Heezantto Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yohaannisi xaafido heezantto kiitaa “Yesuusi kiittido cima Yohaannisi” xaafiis. I xaafidoogeekka Gaayoosa giyo issi woosa keettaa kaalettiyaagaassa. Xaafee issi baggaara Gaayoosi hara ammaniyaageeti maaddido gishshau a galatees; hara baggaara qassi Diyooxiraaxisa geetettiya makkalanchcha bitaniyaappe naagettana mala akeekisseees.

1 Taani cimai, tumu siiqiyo ta siiquwaa Gaayoosayyo ha dabddaabbiyaa xaafais. ²Ta siiquwau, neeni ayyaanan lo77o gidiyoojaa taani eriyooagaan, nena aibinne waissenna malanne qassi neeni payya de7ana mala, Xoossaa woossais. ³Aissi giikko, amarida ishantti yiidi, ubba wode neeni tumatettan de7iyoojaanne ne tumatettaabaa markkattido wode, taani daro ufaittaa. ⁴Ta naati tumatettan de7iyoojaa siiyoojaappe aadhdhidi, tana ufaissiyaabi baawa.

Gaayoosabaa Asai Markkattiis

⁵Ta siiquwau, nu ishantti imatta gidikkokka, neeni etayyo oottiyo ooso ubban ammanettida ooso oottaasa. ⁶Qassi eti ne siiquwaabaa woosa keettan markkattidosona; eti biyo ogiyan Xoossai dosiyooagaan, neeni eta maaddikko, lo77obaa oottaasa. ⁷Aissi giikko, Xoossaa ammanennaageetuppe ainne ekkennan, Kiristtoosa sunntaa gishshau kiyidosona. ⁸Hegaa gishshau, nuuni tumatettaa etaara issippe oot-tana mala, hageetu mala asata maaddanau bessees.

Diyotirefeesi Walasettiis; Dimexiroosi Sabettiis

⁹Taani woosa keettaayyo dabddaabbiyaa xaafaas; shin eta halaqa gidanau koyiyya Diyotirefeesi nuuni giyoogaa ekkenna. ¹⁰Hegaa gishshau, taani yaa biyo wode, i nu bollan haasayiyo iita haasayaanne i oottido oosuwaa intteyyo yootana; qassi i hegee guuxxiis giidi, nu ishantti yiyo wode morkenna; harai atto eta mokkanau koyiyyaageetakka diggidi, woosa keettaappe kesseees.

¹¹Ta siiquwau, lo77obaappe attin, iitabaa milatoppa. Lo77obaa oottiya ooninne Xoossaa asa; shin iitabaa oottiya ooninne Xoossaa be7ibeenna.

¹²Dimexiroosi lo77o gidiyoojaa asai ubbai markkattees; tumatetta ba huuphenkka abaa markkattees. Nuunikka qassi abaa markkattoos; nu markkatetta tuma gidiyoojaa intteekka ereeta.

Wurssetta Sarotaa

¹³Taani neeyyo xaafanau koyido darobai de7ees; shin qalamiyaaninne biiriyaa xaafanau koyikke. ¹⁴SHin taani matan nenaara gaittanau qoppais; he wode nuuni gaittidi haasayana.

¹⁵Sarotetta nenaara gido.

Ne dabboti nena saro saro yaagoosona. Nu dabbota ubbaa eta sunntaa sunntaa xeesada, tana saro saro giis yaaga.

Yihudai Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erisuwaa

Yihudaa kiitai xaafettidoogee, ammanennan de7iiddi ammaniya asa milatidi, worddo timirttiyaa laaliya asatuppe ammaniya asai naa77antto PHeexiroosa milatees. Xaafee nabbabiyaageetussi odiiddi, “Naa77antenna hanotan geeshshatuyyo issiton imet-tida ammanuwaassi minnidi olettite” yaagidi, minttidi qofissees.

1 Taani Yesuus Kiristoosa ashkkarai Yihudai, Yaaqooba ishai, Xoossai xeegi-
doogeetuyyo, Xoossai Aawai siiqiyoogetuyyo, qassi Yesuus Kiristoosi naagiyo-
oogeetuyyo, ha dabddaabbiiyaa xaafais.

²Maarotettai, sarotettainne siiqotettai inttenan kumo.

Worddo Asttamaareta

³Ta dabbotoo, nuuni issippe shaakki ekkana atotettaabaa intteyyo xaafanau taani daro daafuriyo wode, Xoossai geeshshatuyyo naa77anttinnan issitoo immido amanuwau intte baaxetana mala, inttena zorada xaafanau koshshiyoojaa akeekaas.

⁴Aissi giikko, Xoossaa erenna issi issi asati ooninne be7ennan intte giddo gelidosona. Hegeeti nu Xoossaa aaro kehatettaabaa yootiya kiitaa shaaramuxatettau geellayi tamarissoonona; eti nu issi Kawuwaa, nu Godaa Yesuus Kiristoosa erokko yaagoosona; qassi eti pirddaa ekkanaagaa Xoossaa maxaafati daro wodeppe kase yootidosona.

⁵SHin intte ha ubbabaa eriyaabaa gidikkokka, Godai Israa7eela asaa Gibxxe bi-
ittaappe waati ashshidaakkonne qassi ammanibeennaageeta guyyeppe waati xaissi-
daakko, taani inttena hassayissanau koyais. ⁶Qassi bantta de7iyoosaa aggidi, bant-
tau imettida halaqatettaa naagibeenna kiitanchchatu pirddaa ekkiyo gita gallas-
sai gakkanaaassi Xoossai eta naagiyoosan, xumaappe garssan merinau qashettidi
de7oosona. ⁷Hegaadan Sadoomanne Gamooraa giyo katamatuuninne eta heeran
de7iya katamatun de7iya asai he kiitanchchatudan shaaramuxidosonanne shaara-
muanau keehi qaaqqatidosona; hegeeti merinaa taman eexxidi, haratuyyo leemiso
gididosona.

⁸Hegaadan qassi he aimottiya asati bantta asatettaa tunissoonona; Xoossaa go-
datettaa karoosona; bonchcho meretatakka cayoosona. ⁹SHin kiitanchchatu halaqai
Mikaa7eeli Muuse ahaabaa xalahe halaqaara palamettido wode, “Godai nena seero”
giidoogaappe attin, cashsha qaalaa bolli pirddanau koyibeenna. ¹⁰SHin he asati
banttau akeekennabaa ubbaa cayoosona; qassi eti yuushshi qoppenna do7atudan,
mereta eratettan eriyo yohoti eta xaissiyaageeta. ¹¹Etau aayye7ana! Aissi giikko, eti
Qaayeele hemettido ogiyaa hemettidosona. Miishsha gishshau giidi, Balaami ootti-
doogaa mala mooruwaa oottidosona. Qassi Qore giyo bitanee “Ixxaas” giidi xayidoogaadan, etikka “Ixxida” giidi xayidosona.

¹²Hegeeti siiquwan gibiraa intte miyoosan inttenaara yashshi bannan miyo
wode, qita mala. Eti bantta xalaalaa naagoosona. Eti carkkoi efiiyo iri banna shaara
mala; qassi eti boniyan aifiyaa aifenna, xaphuwaara shodettidi, muleera melida
mitta mala. ¹³Eti bantta pokkuwaa genttena hoommotiya, iita abbaa beetaa mala.

Eti Xoossai merinau sakkana xuman sohuwaa giigissi wottido yuuyiya xoolinttetu mala.

¹⁴⁻¹⁵ Heenooki Addaameppe doommin, laappuntta yeleta gidiaagee, daro wodeppe kase etabaa hananabaa yootiiddi, hagaadan yaagiis;

“Akeekite, Xoossaa erenna nagarachcha

asati oottido iita ooso ubbaunne

qassi Xoossaa erenna he iita asati

Xoossaa bolli haasayido iita haasaya ubbau,

Godai eta ubbaa bolli pirddanau,

ba daro sha7u geeshshatuura issippe yaana”

yaagiis. ¹⁶ He asati ubba wode zuuzummoosonanne harata amassaloosona; qassi bantta iita amuwaa kaalloosona; bantta huuphiyau go77a demmanau harata sabboosonanne bantta qaala wogaappe aattidi, xoqqu ootti haasayoosona.

Mino Akeekissuwaanne Zoriyaa

¹⁷ SHin ta dabbotoo, nu Godaa Yesuus Kiristtoosi kiittidoogeeti intteyyo beni haasayido qaala akeekite. ¹⁸ Eti intteyyo, “Wurssettaa wodiyan, bantta Xoossi banna amuwaa kaalliyageeti, qassi intte bolli qilliicciyaageeti yaana” yaagidosona. ¹⁹ Hegeeti asaa gidдон shaahotettaa medhdhiyaageetanne, bantta iita amuwau haarettidaageeta, qassi Geeshsha Ayyaanai bannaageeta.

²⁰ SHin ta dabbotoo, ubbaappe aadhdhiya geeshsha ammanuwan intte huuphiyaa keexxite; qassi Geeshsha Ayyaanaa wolqqan Xoossaa woossite. ²¹ Qassi nu Godai Yesuus Kiristtoosi ba maarotettan intteyyo immana merinaa de7uwaa naagiiddi, intte huuphiyaa Xoossaa siiquwan wottite.

²² Issi issi siree de7iyo asatuyyo qarettite. ²³ Issoota issoota tamaappe dafi kessidi ashshite. Qassi harai atto eta iita amuwan tunida maayuwaa ixxiiddikka, issootuyyo issootuyyo yashshatettan qarettite.

Galata Woosaa

²⁴⁻²⁵ Intte kunddenaan, inttena naaganaunne borettennaageeta oottidi, ba bonchchuwaa sintti gita ufaissaara shiishshanau danddayiya nuna ashshiya issi Xoossau, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara bonchchoi, gitatetta, wolqqainne maatai, aadhdhida wode ubbaappenne ha77inne merinaa gakkanaassinne gido. Amin77i.